Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

LVCIANI
SAMOSATENSIS
OPERA

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΑΠΑΝΤΑ.

LVCIANI SAMOSATENSIS

OPERA.

TOMVS ~~V.~~ II (title & index of Book of II)

EX VERSIONE

IOANNIS BENEDICTI.

Cum NOTIS *integris*

Ioannis Bourdelotii, Iacobi Palmerii a Grentemeſnil, Tanaquilli Fabri, Aegidii Menagii, Franciſci Guieti, Ioannis Georgii Graevii, Iacobi Gronovii, Lamberti Barlaei, Iacobi Tollii, & ſelectis aliorum.

Accedunt inedita Scholia in Lucianum, ex Bibliotheca ISAACI VOSSII.

AMSTELODAMI,
Ex Typographia P. & I. BLAEV,
Proſtant apud WOLFGANG, IANSSONIO-WAESBERGIOS, BOOM, à SOMEREN, & GOETHALS.
M DC LXXXVII.

SERENISSIMO & POTENTISSIMO

PRINCIPI

FRIDERICO WILHELMO,

MARCHIONI BRANDEBVRGICO, S. ROMANI IMPERII ARCHICAMERARIO, ET ELECTORI, SVPREMO IN BORVSSIA, MAGDEBVRGI, JVLIAE, CLIVIAE, MONTIVM, STETENI, POMERANIAE, CASSVBIORVM VANDALORVMQVE, NEC NON IN SILESIA CROSNAE ET SCHWEIBVSSII DVCI, BVRGGRAVIO NORIMBERGENSI, PRINCIPI HALBERSTADENSI, MINDENSI, ET CAMINI, COMITI DE HOHENZOLLEREN, MARCAE ET RAVENSBERGI, DOMINO RAVESTEINII, LAVENBVRGENSIS ET BVTOV;

S. D.

IOANNES GEORGIVS GRAEVIVS.

Nisi mirifica singularisque Tua benignitas in fovendis pacis artibus aeque testata cunctis gentibus esset, ac Tua virtus & laus bellica, maximis rebus

geſtis parta, nunquam in animum potuiſſem inducere, ut hunc politiſſimum ſcriptorem, & per quam lepidum errorum & ineptiarum, quibus omne genus hominum obnoxium eſt, animadverſorem, Tibi, ſereniſſime Princeps, offerrem. Orbis terrarum non minus ſuſpicit Tuam in ſublevandis & tuendis omnis liberalis doctrinae ſtudiis, ſapientiam, quam admiratur quae praeclariſſime geſſiſti magnitudinem. Haec ſane tanta ſunt, ut patrari a Te poſſe, cum ſuſciperes, non ſperari, vix optari poterat; patrata vero eſſe, non credi, niſi rerum teſtimonia fidem facerent. Ecquod illuſtrius teſtimonium eſt victoria Sarmatica, qua, ſociatis cum foederato Rege copiis, quae non excedebant numerum tricies mille virum, maximas nobiliſſimae gentis copias, nonagies mille Sarmatas, & quadragies mille Scythas, in oculis ſedis Regiae fudiſti, & optimam Boruſſiae partem, Regia dominatione levatam, in libertatem ſic vindicaſti, ut tota poſt haec Tui juris & ditionis fuerit? His enim legibus ut pax redimeretur facile Tibi paſſus es perſuaderi, qui nunquam arma ſumſiſti, ut imperii fines latius proferres, ſed ut injuriae licentiam eriperes hoſtibus, & otium non obnoxium, ac ſecuritatem Tibi parentibus populis praeſtares, & aut ſociis, aut importune afflictis opitulareris. Quid glorioſius tropaeo Fehrberolinenſi? cum arma Tua, quae in remotiſſimis imperii Romani finibus, ad ejus majeſtatem & ſalutem tuendam, illiuſque inimicos ſubmovendos quaſi peregrinabantur, revocarent ſubiti ac nec opini hoſtes,

hoſtes, qui abſentiam Tuam occaſionem, ſuam ducentes, dolis ac vi Tuas terras, praeſidiis nudatas, non infeſtarant modo, ſed occuparant. Quantas mox hujus injuriae poenas Deo, Tibi, & ſibi ipſi dederunt! Cum parva cum manu equitum advolares ad Tua vindicanda, & exercitum numero & locorum oportunitate longe ſuperiorem, & ab inſtrumento bellico rebuſque aliis omnibus paratiorem, tanta celeritate, ſed longe majore virtute aggredereris, caederes, & fulminis inſtar proſterneres, ut non tam de illis, quae invaſerant, retinendis, quam de ſua ſuorumque ſalute ſolliciti, pavidi terroriſque pleni refugerent. Equidem magna mercede didicerunt, quam temere & quam inauſpicato laceſſierint Principem, quem invictum ad arma divina virtus & animus excelſus praeſtat, & quem perpetua in bellis gerendis, quia nulla niſi pia & juſta ſuſcipit, fortuna comitatur. Quot enim urbes, arces, caſtella, cum ingenio ſitus, tum operibus firmiſſimas non longi temporis ſpatio amiſerunt? Stralſunda, quae acerrimos ſuperioribus hujus ſeculi annis, ingentium Caeſarearum copiarum inſultus ſuſtinuerat & retuderat, ut haberetur inexpugnabilis, quam facile novo miſſilis ignis commento Tibi ceſſit? Stetinum, munitiſſimam, & magno lectiſſimorum equitum & peditum praeſidio, omnique apparatu bellico inſtructiſſimam in patientiam obſidionis longiſſimae, quam & animo fortiſſimo, ingentique fiducia, an pervicacia dicam, ferebant, quanta virtute, quantoque conſilio cepiſti? Rugam tan-

tis copiis infeſſam, tantis operibus & caſtellis, ipſoque mari ſeptam & vallatam, quam brevi, expoſito milite, fuſis hoſtibus, ſubjugaſti, inſigni documento virtutem & felicitatem Tuam omnia ſequi, etiam quae humana vi non expugnari poſſe videbantur. Sed nihil ſplendidius, & ad omnium ſeculorum commendationem magnificentius eſt lauru Boruſſiaca. Hoſtes recollegerant vires, dilectuque domi habito, numeroſo exercitu, per Sarmatiam irruptione facta, infeſtarant Boruſſiam Tuae ditionis, regionem tam ad belli ſubſidia, quam ad decus pacis ornatiſſimam, & uberrimis fructibus Tuum aerarium locupletantem. Caedibus, direptionibus, incendiis graſſabantur, non mediocres terrores jaciebant, diraque denuntiabant imperata detrectantibus. Videbatur fortuna, cum abeſſes longe, ac diſtinereris, omnia commutaſſe. Sed tu, invictiſſime Princeps, contractis pro tempore copiis, quam ſubito, quam inexpectato hoſtibus ſuperveniſti, ut ante Te veniſſe viderent, quam audierant venire. Adventus enim Tui nuncios incredibili celeritate praeveneras, & quidem alieniſſimo anni tempore, cum omnia frigoris immanitate rigerent, & per duratum glacie ſinum maris Balthici exercitus & omnis apparatus bellicus eſſet ducendus. Simul veneras, ſimul viceras. Inſperatus Tui conſpectus animos hoſtium tantopere perculerat, ut non tam de pugna, quam de latebris, quas circumſpiciebant, & fuga, quam maturabant, cogitarent. Victoriae praemium fuit non modo Boruſſia recuperata, ſed Pomerania

rania citerior ulteriorque pacata. Haec omnia Te Duce. ſed quid non Tuis auſpiciis & auctoritate per Tuos duces geſtum eſt? Vt alia taceam, hoc ipſo anno, quas contra immaniſſimum Chriſtiani nominis hoſtem copias miſiſti auxiliares, quae non mirifica virtutis inuſitatae documenta dederunt, in illa ingenti & nunquam non commemoranda obſidione Budae. Septies haec urbs a Chriſtianis fuit obſeſſa irrito ſucceſſu, & magno Imperii Chriſtiani detrimento & dedecore. Nec melioris eventus fuiſſet octavum obſidium, niſi miles Tuus ex illis, quae ei erant aſſignata, caſtris, tanto impetu urbem impetiiſſet, tantaque conſtantia, licet quotidie plurimi occumberent, a Turcis, cum erumpentibus, tum a foſſis & munimentis maxima vi obſeſſores arcentibus, caeſi, preſſiſſet, & tanta animi praeſentia primus muros, cum invaderentur noviſſime, ſubiiſſet, ut illi in primis expugnationem tam invictae urbis acceptam ferendam eſſe, ipſi Duces, quibus ſummam belli mandaverat, Auguſtus Imperator, litteris publice ſcriptis ſint teſtati, Tibique pro tam fortibus viris, quos reipublicae Chriſtianae ſubſidio miſiſſes, ſummas egerint gratias.

Magna haec ſunt, Sereniſſime Princeps, quae nunc admirantur omnes, quaeque ſeri nepotes admirabuntur, nulla longinquitate temporum obliteranda. Alet ea hominum fama, & ad extremas gentes, & per omnem poſteritatis memoriam diſſeminabit. Sed longe majora ſunt, quae Tibi ipſe per Te ſolus tropaea poſuiſti. In glo-

riae, quam tot rebus ad Viſtulam, Rhenum, Viadrum, Iſtrum, fortiſſime geſtis es adeptus, ſocietatem admittis Duces & milites, quorum uſus es conſilio, manibus, & miniſterio. A conſortio hujus victoriae, qua Te ipſe viciſti, quod genus victoriae eſt difficillimum, excluduntur ceteri omnes mortales. Haec vere Tua victoria eſt, cum hoſtibus, quos aequitate cauſſae viceras, antequam cum iis congredereris, armis quoque victis, & exutis illo Germaniae tractu, quem ad mare Balticum tenebant, animi ſumma moderatione, & inſita ingenii lenitate incredibili, pacem dediſti, provinciaſque quas arma & jus belli Tibi acerbe provocato adjudicarant, Tuaeque poteſtati ſubjecerant, eis reſtituiſti. Nullas pacis conditiones, quamvis parum aequae, nec ex victoris dignitate viderentur eſſe, averſabaris, ut conſtaret omnibus, Te pacis & concordiae Germaniae redintegrandae & firmandae ſtudio, non ambitione, nec cupiditate novarum rerum, aut finium late propagandorum, arma cepiſſe. Haec aequitas mirifica, & altiſſimi animi exaggeratio, Te ad divinitatis quoddam faſtigium evexit, ut Te tanquam caelo demiſſum Principem homines colant, ac venerentur.

Verum ut pax & tranquillitas Tuorum civium, ſic & eorum felicitas Tibi ſemper curae fuit, ut affluant omnibus, quae vel ad uſum, vel ad cultum & elegantiam vitae ſunt neceſſaria. Hinc magnis commodis & immunitatibus non ſolum excitantur incolae, ſed & exteri invitantur ad artificia varia in tuis civitatibus excolenda, & ad mer-

mercaturam locupletandae reipublicae fovendam. Hinc in ultimas insulas, & terras alio sole calentes naves missae negotiandi caussa, coloniaeque sunt ductae. Hinc Suevum & Viadrum, fossa ducta magni operis, duodecim catarectis instructa, quinque decempedas lata, & tria milliaria Germanica longa, maximis impensis junxisti, ingenti negotiantium commodo, & itinerum compendio. Nullius patris familias tanta potest esse diligentia, & sollicitudo in procuranda re familiari, pro suorum tutela, quanta Tua est cura & vigilantia in providendis Tibi subjectorum populorum utilitatibus, & oportunitatibus. Parentis indulgentiam & amorem omnibus praestas. Inde tanta facilitas in omnium desideriis excipiendis, tanta benignitas in necessitatibus sublevandis, tanta severitas in sanctitate tribunalium, & religione judiciorum constituenda, ut omnes aequalitate juris fruantur, boni & bene de rep. meriti ornentur, improbos vero nec potentia, nec largitio, nec gratia legibus eripiat. Omnium vero curarum Tibi antiquissima est cura pietatis & religionis. In hoc omnem cogitationem mentemque fixisti, ut ejus decus illibatum, & omnibus pestilentibus erroribus purgatum floreat. Felicium aras raro fumare tam vere, quam eleganter dixit vetus poeta. Nam rebus laetis & secundis, nimiisque opibus solent homines efferri animis, & humanitatis oblivisci. Tu in tanto rerum humanarum fastigio non modo ipse caste colis religionem, Deumque unicum auctorem omnis Tuae felicitatis & victoria-

rum

rum esse in omni sermone prae Te fers, sed & Tuos cives ad eandem pietatem colendam Tuo inflammas exemplo, & gravissimis verbis incitas. In admirabili illa adlocutione, qua Tuum exercitum in Pannoniam contra sempiternum Christianorum hostem iturum, hortabaris & confirmabas, quae hic apud nos quoque cum maximo applausu fuit audita, quid praecipiebas acrius & studiosius, quam ne in hac expeditione pietatis studium Deique cultum negligerent, cui omnes Tuas victorias Te debere testabaris, utque, si tempus sic ferat, mortem fortiter oppetant pro Christo Sospitatore, qui salutem nostram sanguine suo, & vitam immortalem morte nobis, eaque indignissima, pepererit. Tantum ardorem in animis tam Ducum, quam militum, haec Tua oratio, tantam in Deum Christianamque rempublicam pietatem spirans excitavit, ut alacrius ad bellum, quam ad festum diem proficiscerentur, tantaque virtute dimicarint, ut maxima pars vitam profuderit, superstites autem, non tam suae fortitudini, quam illis facibus, quas eis subjeceras, victoriam adscribant. Quam vero hoc luculentum & illustre pietatis Tuae documentum est, quod omnes exteros cujuscunque gentis, qui propter religionem solum vertunt, & ad Te tanquam aram & arcem confugiunt, recipis fovendos, & alendos, quorum quater mille familiae in Tuis terris sedes invenerunt quietas.

In alias artes ingenuas & doctrinarum studia, quibus homines ad virtutem in reipublicae usum

&

& decus informantur, non minus curae & liberalitatis confers. Quot eruditionis & ſapientiae palaeſtras aut excitaſti, aut magnifico tueris impendio? In Boruſſia Regium montem, ad Viadrum Francofurtum, in Clivis Duisburgum, in qua Tu, Princeps ſapientiſſime, me poene adoleſcentem primus produxiſti in hoc famae theatrum. In tanto numero novam doctrinae liberalioris officinam Te moliri in Magdeburgenſi dioeceſi, nuperius cum in Clivis ad Tuum conſpectum admitterer benigniſſime, ex Tuis ſermonibus, quos in tanta rerum mole, de amplificanda eruditionis dignitate mecum habere dignabaris, mihi datum fuit intelligere. Illi nunquam effluent ex animo meo, nec ille dies mihi longe honeſtiſſimus, quo tantum Principem videre audireque mihi licuit.

Praeter iſtam, quam Athenaeis tuendis impendis, quid non pecuniae conſumis in Hebraeorum, Graecorum, Romanorum numiſmatibus, gemmis elegantia & eruditione, quam prae ſe fert erudita manus, conſpicuis, & ſupellectile priſci temporis aggeranda, quae ſemper deliciae fuerunt heroicarum mentium. Auguſtus ſane ſua praetoria rebus vetuſtate & raritate notabilibus ornabat, ſollemnibus vero diebus donabat amicis nummos omnis notae, veteres etiam, & regios ac peregrinos. Quid dicam de ſumtibus, quos facis in Bibliotheca locupletanda, quam in Principali Palatio dedicaſti, quamvis jam tanta librorum exquiſitorum copia circumfluat, ut nulli fere ſit ſecunda, ſed Attalicorum & Alexandri-

no-

norum Regum memoratis bibliothecis palmam reddat ambiguam. Ei cuſtodiendae & excolendae novam cum maxime porticum ſpatioſiſſimam juſſiſti condi, ut ſplendidius quaſi hoſpitentur illa omnium ſeculorum illuſtria ingenia, qui quibuſcunque litterarum monumentis ulli ſapientiae parti utilem navarunt operam. In iſtud eruditorum hominum prytaneum ſi collocare quoque dignaberis recentem hanc Luciani editionem, non poterit non id magno ei eſſe honori Nam praerogativa Tui tanti Principis judicii non modo commendabit eam omnibus bellarum rerum ſtudioſis, ſed & aeternitatem promittit. Eſt vero ſcriptor hic digniſſimus, qui curioſorum in manibus verſetur propter ingenii feſtivitatem incredibilem, mirificam elegantiam, & variae doctrinae, multarumque utilium & ſcitu dignarum rerum, quae fruſtra quaeruntur alibi, copiam. Gentilium ſtultitiam & anilem ſuperſtitionem, in illorum ſacris & cultu Deorum exagitat lepidiſſime. Non nunquam quidem nec Chriſtianis, aeque ut Tacitus ac Suetonius, parcit paganus, ſed vel ſic quoque nobis plus profuit, quam nocuit. Primum ex illo licet videre, quam futilia ſint, quae in Chriſtianis irridet. Dein argumento & teſtimonio luculentiſſimo vel invitus confirmat noſtrae doctrinae vim & ſanctitatem in praeclaro illo dialogo, cui pſeudomanti nomen. Non extat inſignior in omni antiquitate diſputatio, qua praeſtigiae & artes aeruſcatorum, qui fictorum oraculorum auctores fuerunt, & reſponſa divina mentiebantur, clarius oſtenduntur. Ait

ſa-

famoſiſſimum illum Alexandrum Abonotichitam, qui opinione renati Aeſculapii, futurorum praeſenſione juxtaque ſalutarium remediorum, quam jactabat, ſcientia inclyti, quem forma draconis humana facie, ſimulata fraude mirifica, oſtentabat, Aſiae & Europae diu illuſiſſe. Etiam hoc tempore foediſſimae illius, & omnem fidem excedentis credulitatis monumenta ſuperſunt in Abonitichitarum nummis, in quibus ille draco, hominis os ferens, conſpicitur. Adjicit Lucianus, hunc impoſtorem a ſuis ſacris & initiis, quae inſtituerat, omnes arcuiſſe Chriſtianos, & per praeconem edixiſſe: *Procul hinc Chriſtiani.* Norat impuriſſimus nebulo, Chriſtianos decipi non facile poſſe. Illos, mente ab oculis ſevocata, brevi latebras fallaciarum, quibus homines faſcinabant, perſcrutaturos, omnique mimo ſceleratiſſimi latrocinii perſonam detracturos fuiſſe. Vnde vero haec perſpicacitas hominibus rudibus, nec verſatis in perveſtigandis abditarum rerum cauſſis, quam ſibi vindicabant, qui Philoſophis dederant operam? unde robur illud animi, contra tantam ſuperſtitionis vim, quae omnium mentes tanquam magicis carminibus defixerat, quam a religionis Chriſtianae virtute & efficacitate, quae & oculos aperit ad fraudes nequiſſimorum hominum proſpiciendas, & animum firmat adverſus ſuperſtitionem, quae imbecilliores occupat facillime? Denique ſic cenſeo, ſi diligenter legatur Lucianus ab hominibus ſanis, qui noxia, quae non nunquam adſperguntur, poſſunt dignoſcere & ſeponere, vix ſcriptorem utilio-

liorem reperiri ad vitam corrigendam, eamque inanibus terroribus liberandam, nec non ad alte insitas & inveteratas opiniones pravas, quas cum lacte materno nostro aliorumque malo, imbibimus, a pulmone revellendas. Hunc tibi offero, sereniſſime Princeps. Si eum exceperis fronte Tua, hoc est serena, magnum operae, quam ei impendi, pretium me consecutum esse putabo. Deus Te, optime Princeps, contra ingravescentis aetatis incommoda diutissime servet salvum & sospitem, bono sacri Imperii Romani, cujus columen es, omniumque bonorum, in quibus ego numerari volo, qui praesidium in Te sibi certum constitutum esse decrerunt, & pro Tua Tuaeque florentissimae Domus incolumitate quotidie vota nuncupant. Trajecti ad Rhenum Nonis Novembribus M. IↃC. LXXXVI.

IOAN-

IOANNES GEORGIVS GRAEVIVS

LECTORI

S. P. D.

Vides hic recentem editionem Luciani, quam adornarunt Amſterodamenſes bibliopolae, hoc nomine ſane ceteris meliorem, quod in illam contulerint Bourdelotii, Palmerii, Tanaquilli Fabri, aliorumque politiorum hominum notas: quibus etiam acceſſerunt novae curae nunquam antehac publicatae virorum Clariſſimorum, Menagii, Guieti, Boivinii, quas mihi miſit Menagius, Iacobi I. F. F. Gronovii, nec nullae meae. Excerpturus plures eram, ſi per temporis anguſtias, & occupationes alias potuiſſem huic negotio maturius & diutius vacare. Vſus ſum editione Florentina anni milleſimi quadringenteſimi nonageſimi ſexti, quam Vir doctus cum optimo codice manu exarato contulerat. Eam primam omnium eſſe perſuaſum habeo. Vſus etiam ſum Aldina anni milleſimi quingenteſimi tertii, nec non duabus Baſileenſibus, altera Graeca anni milleſimi quingenteſimi quinquageſimi quinti, alteri adjecta eſt verſio Latina, quae notiſſima eſt, ut & Salmurienſis Benedicti. Bourdelotianam mihi conſulere nunc non licuit, quamvis olim adoleſcens eam evolverim. Secuti ſunt typographi tam in Graecis, quam Latinis exprimendis, editionem Benedicti, qui vetuſtiorum interpretum verſiones interpolavit. Si quis poſt haec novam Luciani editionem moliri velit, ei ſim auctor, ut novam interpretationem Latinam concinnet, dignam tam culto ſcriptore. Nam ſatis magnus campus patet Graeca docto induſtriam ſuam exercendi. Cum jam omnia typis eſſent deſcripta, miſſus fuit typographis ex Anglia Scholiaſtes Graecus ineditus, quem cum illis communicavit, cum id ab eo petiiſſent, Vir Illuſtris Iſaacus Voſſius. Is enim ex ſuo codice juſſit eum deſcribi, & Amſterodamum perferri. Typographi calci Luciani haec Scholia ſubnecti juſſerunt. Si quid in illis deſiderabis, curis poſterioribus ſperant id emendatum iri. Nunc feſtinantibus multas ob cauſſas ignoſce, & vale.

**

IOHAN-

IOHANNIS BENEDICTI,

De hac sua Græci Contextus, & Latinæ versionis Luciani recognitione, ad candidum & φιλέλληνα Lectorem

PRAEFATIO.

Mirum tibi videri possit, Amice Lector, me post viginti celebria Doctorum virorum nomina, recognoscendis Luciani scriptis, & retextendæ maxima ex parte illorum in Latinam phrasim translationi manum admovisse: cùm verisimile sit eos viros, sui temporis lumina, Græcam linguam ita calluisse, ut probè intellectum authorem è Græcia in Latium pede nunquam cæspitante, animo nunquam dormitante transtulerint: me verò, jam primum hoc eruditionis specimine innotescentem, nihil melius præstare potuisse, quàm excellentes illi interpretes præstiterint: adeò ut huic cœpto plus audaciæ sit tribuendum, quàm veræ laudis rependendum. Ego sanè ingenuè agnosco cùm eruditionis meæ mediocritatem, tum egregiam virorum illorum præstantiam, quam neque suspicere, neque laudare satis possum: imò cui plurimum deberi syncerè confiteor. Sed, veluti non rarò accidit, ut etiam indoctiores doctiorum inventis non contemnenda superstruant & addant: ita & mihi contigisse, ni fallor, judicabis, ut via, editæ antehac metaphraseos beneficio, reserata, pleriſque in locis scopum authoris clariùs & meliùs attingam. Occasionem exhauriendi laboris istius obtulêre mihi selectiores & graviores quidam authoris hujus Dialogi, quos dum utile dulci permixturus, publicè legebam, & singulas sententias ac voces diligenter expendebam, plerunque non placebat vetus interpretatio, quandoque etiam mendosa videbatur lectio, unde fiebat ut non plenè, planéque satis locorum nonnullorum sensus caperetur. Idcirco Græcum contextum, vel ex collatione variorum

riorum & antiquorum codicum, vel ex proprio judicio emendabam: & ſicubi mentem authoris meliùs reddere poteram, id ſobriè quidem, & moderatè faciebam. Poſt ea mihi ſuccurrit, ſiquidem diverſi diverſorum Dialogorum & Tractatuum erant interpretes, ſingulorum partem ſaltem aliquam attentè examinare: quò perſpicerem an Græca Latinis apprimè reſponderent. Hinc variorum interpretum varia ingenia, & quàm alius alio fœlicior eſſet metaphraſtes, intellexi. Vtque quod ſentio, ingenuè pro innato mihi animi candore dicam: comperi Thomam Morum tam fœliciter officio metaphraſtæ functum, ſententias ſingulas ad verbum ſervata latinitate pura reddendo, ut vix aliquid nactus ſim, quod meliùs redderem: imò potiùs ipſum hac in mea recognitione imitari voluerim. Ad hanc laudem proximè accedit Eraſmus Roterodamus: in quo quanquam plura quàm in illo immutanda judicavi, pauca quidem illa ſunt, ſi cum reliquis compares. Tertius eſt Iocobus Micyllus, Eraſmo ferè æquiparandus hoc in negotio. Reliqui interpretes inter ſe ferme pares, tribus illis, me judice, multum cedunt. At omnium infœliciſſimus mihi viſus eſt Vincentius Obſopœus: qui non ſolùm ſuperflua verborum luxurie mentem authoris paſſim obſcurat, ſed etiam plerunque vel non capit, vel corrumpit. Atque is eſt qui tertiam ad minimum illius partem Latinè exaravit. Cujus interpretationis, quanquam retineo quicquid poſſum, tam obſcura reliqui veſtigia, ut hæc prorſus mea non immeritò dici poſſit: non ſecus atque [Aſini.] ſive [Lucii] verſio, quæ uſque adeo miſera priùs erat, ut ſuo nomini bene conſuluerit vetus interpres, quum illud reticuit. Cæterùm hoc in cœpto ſum verſatus, non ut laudem magnis illis viris ullo pacto præripiam, præreptam in me transferam, ab iſtiuſmodi veſana φιλοπμία tantum ſum alienus, quantum virtus à vitio, jus ab injuria diſtat. Hic animus, hoc conſilium ſolum modo fuit, ut dum otio in aliquo negotio uti licebat, quid eſſet opis meæ (quæ quàm ſit tenuis, agnoſco)

id in rem literariam conferrem. Velim igitur, Amice Lector, conatum hunc meum boni consulas, eóque sic fruaris, ut quod in eo desiderabis, humaniter toleres: &, si saltus asperrimos superasse non videbor, clementer condones. Nolim enim tam bene de me sentire, ut contendam me tibi versionem istiusmodi exhibere, quæ omnis censuræ expers esse possit: quandoquidem ardua res est eadem elegantia, eadémque festivitate authorem hunc de Græca phrasi in Latinam transferre: ita proprius est unicuique linguæ genius, & inexplicabilis venustas. Fortè autem objiciat aliquis me debuisse eos locos notare, quibus in primis emendandis operam impendi. Id utique facere nolui duabus præcipuè de causis. Vna, quoniam commoda forma, in gratiam eorum qui libros hosce secum circunferre volent, editionem faciendam, & voluminum majorem vel molem vel munerum vitandum putavi. Altera, quoniam confido eum qui veterem versionem cum hac recognitione, & priùs excusos Græcè codices cum nostro conferet, nullo negotio vel ex ipsa sermonis serie, & locorum sensu, nostræ mutationis rationem deprehensurum. Quamobrem duxi me satis in præsentia præstiturum, si, quoad fieri posset, purum authorem, & versionem antè vulgata commodiorem & fideliorem, cum Indice rerum opere illo contentarum exhiberem. Nunc supereſſet ut aliqua commendatione Lucianum cohonestarem, nisi sic, actum ab aliis multis, agerem. Et cettè quid opus est ut post illos repetam eum esse Atticæ eloquentiæ exemplar syncerum, summa dicendi festivitate, magna rerum varietate, magna scientia, multáque doctrina clarêre? Hic si res serias tractat, fit gravis: si jococas, festivus: si præcipit, si monet, si mordet, est prudens, est lenis, est asper: si orator causam agit, est facundus, acutus, solidus. Denique adeò fœcundo, flexiliique valet ingenio, ut veluti Proteus omnes formas, veluti Chamæleon omnes orationis colores suscipiat: varióque styli penicillo varia argumenta explanet, dum in gravibus

exur-

exurgit sublimis, in tenuibus incedit humilis, in mediis inter utrumque dicendi genus fertur medius: semper sacrificat perspicuitati: sicubi lubet obscuritatem affectare, dextrè id facit. Ex quibus constat nullum esse authorem, quò commodiùs uti possit, quicunque Græcè discere studebit. Hic, si locos rectè deligas, tyronibus est facilis, provectioribus accommodus, Græca lingua jam plenè imbutis utilis. Hinc florentissimis Europæ gymnasiis commendatissimus, ut ex eo studiosa juventus, tanquam ex fonte, purum Græcismum hauriret: illique aliorum, qui in scholis prælegi solent, authorum fabulis scatentium, amplus & planus esset commentarius: & ex varietate scriptorum πολυτρόπε hominis hujus, apud quem nulla ferè res est, quæ non veniat in sermonem, Græcè loquendi formularum flores decerperet. Quæ cùm citra controversiam ita sint, omne punctum tulit Lucianus, qui utile dulci miscuit: dignus profectò quem omnis φιλόμεσ@ amet, quem alioqui impium vel pius non dedignetur, siquidem puris omnia pura, qui ceu Ponticæ apes, mel dulcissimum ex amarissimo absinthio conficiunt. Age ergo quicunque seria, quicunque jocosa quæris, hîc invenies quod animum tuum quocunque tandem modo affectum refocillet, sivete domi hærentem, sive ruri versantem, sive peregrè euntem, politissimi authoris lectione recreare cupies. Hinc inter agrorum fata læta, rerum omnis generis segetem tibi suppeditabit: in horto florido, rhetoricorum florum varias coronas nectet: in viridi & irriguo prato, perenni eloquentiæ scaturigine, & limpidis facundiæ rivis te recreabit. Denique magno parvo-ve sub lare degentem, moribus tuæ sorti convenientibus, nunc salsa dicacitate vitia mordendo, nunc merita laude virtutem extollendo, nunc recta præcipiendo, te informabit.

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΝ,

Σὺν σχολίοις Ἑλληνικοῖς καὶ ἄλλοις, ἐν Ἀμστελοδάμῳ ἐκτυπωθέντα.

Πρὸς Φίλον.

Θύσανθ' ἡδυλόγῳ Πειθοῖ Χαρίτεσσί τε πάσαις,
Ἀτθίδ' ἄγλωσσον μήσαρ' ἐυλαλίης·
Ὃς γλυκερᾷ μέλιτ' γλυκίων ῥέῃ, ἔστι δὲ τᾶτο
Πολλάκις καὶ ὄξῃ καὶ αὖλ μιγνύμενον.

Εἰ, φίλε, βύλεαι ἀναγνῶσαι ἠὖ τε γνῶσαι,
Εὐλιβάνᾳ κλεῖτ' κυδάλιμον Συρίης,
Βίβλον τὴν δὲ λάβοις, ἐν ᾗ Πειθώ τε Χάριτες τε
Φαίνεσιν, κ' ἄλλα πρὶν καταπρυπόμενα.

Αὐτὰρ δυσεβίλῳ βλάσφημον πηλόθι φόβοις,
Πηλόθι καὶ φόβοις τ' μεταφερόμενον,
Οὐ κελπὶς δῶκεν γαίῃ, γλυκερόν περ ἐόντα,
Κελπίδα γὰρ πολλῶν, ἃ Χάριν Ἑλλάδι ἔχῃ.

ΜΑΤΘ. ΣΛΑΔΟΣ,
Ἰατρὸς Ἀμστελ.

Index eorum quæ primo Tomo continentur.

De Somnio, seu Vita Luciani. pag. 1
Contra eum qui dixerat, Prometheus es in verbis. 13
Nigrinus, seu de moribus Philosophi. 20
Iudicium Vocalium. 44
Timon, sive, Misanthropos. 52
Alcyon, sive de Transformatione. 167
Prometheus, sive Caucasus. 172

Deorum Dialogi.

Promethei, & Iovis. 185
Cupidinis, & Iovis. 186
Iovis, & Mercurii. 188
Iovis, & Ganymedis. 189
Iunonis, & Iovis. 192
Iunonis, & Iovis. 195
Apollinis, & Vulcani. 197
Vulcani, & Iovis. 199
Neptuni, & Mercurii. 201
Mercurii, & Solis. 202
Veneris, & Lunæ. 204
Veneris, & Cupidinis. 205
Iovis, Æsculapii, & Herculis. 207
Mercurii, & Apollinis. 209
Mercurii, & Apollinis. 210
Iunonis, & Latonæ. 211
Apollinis, & Mercurii. 213
Iunonis, & Iovis. 215
Veneris, & Cupidinis. 216
Dearum Iudicium. 218
Martis, & Mercurii. 227
Panos, & Mercurii. 228
Apollinis, & Bacchi. 231
Mercurii, & Maiæ. 232
Iovis, & Solis. 234
Apollinis, & Mercurii. 236

Dialogi Marini.

Dorides, & Galateæ. 238
Cyclopis, & Neptuni. 241
Alphei, & Neptuni. 243
Menelai, & Proteï. 244
Panopes, & Galenes. 245
Tritonis, Amymones, & Neptuni. 248
Noti, & Zephyri. 248
Neptuni, & Delphinum. 250
Neptuni, & Nereïdum. 251
Iridis, & Neptuni. 252
Xanthi, & Maris. 253
Doridis, & Thetidis. 254
Neptuni, & Enipeï. 256
Tritonis, & Nereïdum. 257
Zephyri, & Noti. 259

Mortuorum Dialogi.

Diogenis, & Pollucis. 262
Pluto, seu contra Menippum. 265
Menippi, Amphilochi, & Trophonii. 266
Mercurii, & Charontis. 267
Plutonis, & Mercurii. 269
Terpsionis, & Plutonis. 270

Ze-

Zenophantæ, & Callidemidæ. 2 3
Cnemonis, & Damnippi. 274
Simyli, & Polystrati. 275
Charontis, & Mercurii. 277
Cratetis, & Diogenis. 283
Alexandri, Annibalis, Scipionis, & Minois. 285
Diogenis, & Alexandri. 290
Alexandri, & Philippi. 293
Achillis, & Antilochi. 296
Diogenis, & Herculis. 298
Menippi, & Tantali. 300
Menippi, & Mercurii. 301
Æaci, Protesilai, Menelai, & Paridis, 302
Menippi, & Æaci. 304
Menippi, & Cerberi. 307
Charontis, & Menippi. 308
Plutonis, & Protesilai. 309
Diogenis, & Mausoli. 311
Nereï, Thersitæ, & Menippi. 313
Menippi, & Chironis. 314
Diogenis, Antisthenis, & Cratetis. 315
Menippi, & Tiresiæ. 319
Ajacis, & Agamemnonis. 321
Minois, & Sostrati. 322
Menippus, seu Necyomantia. 324
Charon, seu Contemplantes. 340
De Sacrificiis. 361
Vitarum Auctio. 370
Piscator, sive Reviviscentes. 388
Cataplus, sive Tyrannus. 421
De iis qui mercede conducti in divitum familiis vivunt. 443
Apologia pro iis qui mercede conducti serviunt. 480
Pro eo quòd inter salutandum verbo lapsus fuerat. 494
Hermotimus, sive de Sectis. 503
Herodotus, vel Aëtio. 571
Zeuxis, vel Antiochus. 576
Harmonides. 584
Scytha, seu Hospes. 590
Quomodo historia conscribenda sit. 600
Historiæ Veræ liber primus. 639
Historiæ veræ liber secundus. 666
Tyrannicida. 693
Abdicatus. 707
Phalaris primus. 730
Phalaris secundus. 740
Alexander, seu Pseudomantis. 746
De Saltatione. 783
Lexiphanes. 818
Eunuchus, seu Pamphilus. 840
De Astrologia. 847
Demonactis Vita. 856
Amores. 873

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

LVCIANI SAMOSATENSIS

DIALOGI.

ΕΙΚΟΝΕΣ. | IMAGINES.

ARGVMENTVM.

Hic Lucianus formosæ & pudicæ mulieris absolutissimam imaginem tradit. Quam cùm non ab uno archetypo perficere posset: ab Euphranore comam, à Polygnoto supercilia, ruborem malarum, & amictum, ab Aëtione labia, ab Apelle reliquum corpus mutuatur. Addit quoque ea quæ diversis excellentissima tribuit Homerus, & collationibus exemplorum tum historicorum, tum poëticorum rem illustrat. Interim Pantheam quandam forma & ingenio præstantissimam laudibus extollit.

ΑΤΚΙΝΟΣ. | LVCIANVS.

Ἀλλ' ἦ τοιοῦτόν τι ἄρα ἔπαθον οἱ τὴν Γοργὼ ἰδόντες, οἷον ἐγὼ ἐναγχος ἔπαθον ὦ Πολύστρατε, παυσάμενον πρὸ γυναῖκα ἰδών. αὐτὸ γὰρ τὸ μύθου ἐκεῖνο, μικρῷ δέω λίθος ἐξ ἀνθρώπου σοι γεγενῆσθαι, πεπηγὼς ὑπὸ τοῦ θαύματος. Πο. Ἠ ἐμέλετες. ὑπερφυές τι τὸ θέαμα φῂς, καὶ δεινῶς βλαστὸν, ἅγε καὶ Λυκῖνον ἐξέπληξε γυνή τις οὖσα. σὺ γὰρ ὑπὸ τοῦ μειρακίου

At profecto tale quippiam consPecta Gorgone accidebat spectantibus, quale mihi nuper, Polystrate, visa muliere summè formosa, accidit. Nam quod ea fertur fabula, parum abfuit, quin ex homine saxum factus sim, & spectaculi admiratione diriguerim. *Pol.* Mirum, hercle, admodumque violentum dicis spectaculum, siquidem etiam Lucianum mulier in stuporem induxit. Tu enim adoleScen-

1 Dialogi isti duo, in quibus Pantheam Abradatæ uxorem describit, doctissimi sunt. *Bourdelotius.*

καὶ πάνυ ῥᾳδίως αὐτὸ πάθοις. ὥστε θᾶττον ἄν τις ὅλον Σίπυλον μετακινήσειεν, ἢ σὲ τῶ καλῶ ἀπαγάγοι, μὴ οὐχὶ παρεστάναι αὐτοῖς ἐκχηνότα, καὶ ἐπιδεκρυόντά γε πολλάκις, ὥσπερ ἐκείνῳ αὐτῷ τῷ Ταντάλου. ἀπέρ εἰπέ μοι, τίς ἡ λιθοποιὸς αὕτη Μέδουσα ἡμῖν ἐστι, καὶ ποῖα, ὡς καὶ ἡμεῖς ἴδοιμεν. ἢ γὰρ οἴεσθαι φθονήσειν ἡμῶν τὸ θέας, ἀδὲ ζηλοτυπήσεις, εἰ μέλλοιμεν πλησίον πως σοῦ αὐτῆς ἀθαυμαστὶ σκοπεῖσθαι. Λυ. καὶ μὴν δύσκολος χρή σε, ὡς κἀν ὀλίγου μόνου ἀπίδῃς εἰς αὐτὴν, ἀχανῆ σε, καὶ τῶ ἀδελφιδῶν ἀκινητότερον λιθοφανῆ. κρίνει τοῦτο μὲν ἴσως, ἐρᾳδιουργότερόν ἐστι. καὶ τὸ πρᾶγμα, ἦττον κρίσεως, εἰ αὐτὸς ἴδοις. εἰ δὲ καὶ κείνην προσβλέψεις σε, τίς ἴσχυ μηχανὴ ἀποσπάσαι αὐτῆς ἀπιόντα γάρ σε ἀναδήσεται μᾶλλον ἔνθα ἂν ἴῃς ἡλκη, ὅσῳ ἡ [1] λίθος ἡ ἡρακλεία σιδηρον. Πο. ποῦ ὦ Λυκῖνε, περαίτω τι κρίσεως ἀναπλάττων. ἀλλ' εἰπέ μοι τίς ἡ γυνή ἐστιν. Λυ. οἵα γάρ με ὑπερβαλεῖ τῷ λόγῳ. ὃς δεδιὰ μὴ σοι ἰδοῦσα, ἀδικίας τις ἐπαινέσῃ δέξω. δοκοῦσιν ἄμεινον φανεῖσθαι; πολλῶ, ἀλλὰ ἤ τις μὴν, οὐκ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι. θεραπεία γὰ πολλὴ, καὶ ἄλλη ἐπὶ τούτῳ δοκοῦσα λαμπρὰ, καὶ δύσκολόν τι πλῆθος, καὶ ἄθρουν πάνυ πολλαὶ, ὡς ὅλως, μεῖζόν γε, ἢ κατ' ἰδιωτικὸν τύχοι δεῖσθαι τὸ πρᾶγμα εἶναι. Πο. ἀδὲ τοῦνομα ἐπύθου σύγε, ὅπως καλοῖτο; Λυ. ἀδαμῶς. ἢ τοῦτο μόνον, τὴν Ἰωνίας εἶναι. τῶν θεατῶν γάρ τις ἀπιδὼν εἰς τὸ πλησίον, leſcentum forma fecillimè afficeris: ita ut Sipylum totum loco citius moverit quiſpiam, quam te à formoſis dimoverit, ne hianti ore illis aſtes, & ſæpe illachrymeris, ut illam Tantali filiam Nioben perhibent. At dic mihi quænam eſt ſaxifica illa Meduſa, & cuias? ut & nos illam videamus. Non enim ſpectaculum illud nobis invidebis, neque zelotypia laborabis, ſi futurum eſt ut ea viſa prope te dirigeamus. *Luc.* Atqui probe ſcias oportet, fore ut etiamſi ſolùm e ſpecula illam intuearis, mutum te, & ſtatuis immobiliorem reddat. Et hoc fortè magis ad pacem facit, minuſque lethale erit vulnus ſi conſpicias ipſe. Sed ſi te illa conſpexerit, qua ratione ab illa abſcedes: ſiquidem te vinctum abducet quocunque volet, quemadmodum lapis heracleus ferrum? *Pol.* Deſine Luciane, prodigioſam pulchritudinem effingere: ſed mihi dicito quænam ſit illa mulier. *Luc.* An me rem verbis auxiliſſe putas, qui vereor, ne quum eam videris, ingenii culpa non ſatis laudaſſe videar: tantò apparebit excellentior? Verùm, quænam illa ſit, dicere non poſſim. Magnus circa illam cultus, & ſplendidus apparatus, eunuchorum multitudo, ancillæ permultæ cernebantur, denique omnia videbantur, quam pro vulgari fortuna, ampliora. *Pol.* Ergo ne nomen quidem es ſciſcitatus, quo modo vocaretur. *Luc.* Nequaquam. Hoc ſolum ſcio illam eſſe ex Ionia oriundam. Nam quidam ex ſpectatoribus, proximum in-

[1] Λίθος ἡ Ἡρακλεία] Plin. Ariſtot. Sic apud Piſid. Coſmurg.
Πάντας ὑφέλκων οἷα μαγνῆτις λίθος,
Ἡ μᾶλλον εἰπεῖν Ἡρακλείαν τὴν λίθον,
Φύσιν δ' αὐτὸς ἐλκυστίραν ἴσχ. Bourd.

[1] Vo-

ἐπεὶ παρῆλθε, τοιαῦτα μέντοι ἔφη τὰ σμυρναϊκὰ κάλλη. καὶ ἴσως μὲν οὐδὲν, εἰ ἡ καλλίστη τῶν Ἰωνικῶν πόλεων, τὴν καλλίστην γυναῖκα ἤνεγκεν. ἰδόκει δέ μοι σμυρνεὺς ὢν καὶ αὐτὸς ὁ λίχνος εἶναι. ὅπως ἐσήμαινε δ' ἐπ' αὐτῇ. Πο. σκοπῶν ἐπὶ λίθῳ τῷ τυχόντι γὰρ ὡς ἀληθῶς ἐποίησας, ὅτι σὺ Δημόκλειτος ἦσθα τὸν σμυρναῖον ἐκεῖνον ἐρέσθαι, ὅστις ἦν, καὶ τὸ εἶδος ὡς οἷόν τε ἐπιδεῖξαι τῷ λόγῳ. πάλαι γὰρ ἂν ὅτου γνωρίσαιμι. Λυ. ὁρᾷς ἠλίκον τοῦτο ἤτησας; ἐκ λόγων δυνάμεν, καὶ μάλιστά γε τῶν ἐμῶν, ἐμφανίσαι ὅτου ἀγαθοῦ ἐστὶν εἰκόνα, ὡσεὶ μάλις ἂν ἡ Ἀπελλῆς, ἢ Ζεῦξις, ἢ Παρράσιος, ἱκανοὶ ἔδοξαν, ἢ εἴ τις Φειδίας, ἢ Ἀλκαμένης. ἐγὼ γὰρ, λυμαινόμενος τῷ δεχόντι ἀσθενείᾳ τῆς τέχνης. Πο. ὅμως ὦ Λυκῖνε, ποῖός τις ἦν τὴν ὄψιν; ἐ γὰρ ἐπισφαλὲς τὸ πάλαι μοι, εἰ φίλῳ ἀνδρὶ ἐπιδείξαις τινὰ εἰκόνα, ὅπως ἂν τὰ γράμματα ἔχοι. Λυ. καὶ μὲν ἀσφαλέστερον αὐτὸς ποιήσειν μοι δοκῶ, τὰ παλαιῶν τινας ἀνεύρων τεχνιτῶν ἀναλίσκειν ἐπὶ τὸ ἔργον, ὡς ἀναπλάσειάν μοι τὴν γυναῖκα. Πο. πῶς τοῦτο φῄς; ἢ πῶς ἂν ἀφίκοιντό σοι ἐκ τοσούτων ἐτῶν ἀναβιώντες; Λυ. ῥᾳδίως, ἦν ἐξ σὺ μὴ ὀκνήσῃς ἀναπείσαι τινὰ μοι. Πο. ἐρώτα μόνον. Λυ. ἐπεδήμησάς ποτε εἰς Πολύστρατον τὴν Κνιδίων; Πο. ἔμοιγε. Λυ. σκοπῶν ἐς τὴν Ἀφροδίτην εἶδες πάντως αὐτῶν; Πο. νὴ Δία τῶν Περιξιτέλους ποιημάτων τὸ κάλλιστον. Λυ. ἀλλὰ ἐς τὸ μῦθον, ὃν λέγουσιν. Πολύστρατε ἐς Κνιδίους ἐπορεύου; Πο. Μάλιστα. Λυ. Τὴν Κνιδίαν ἄρα εἶδες; Πο. Ἔγωγε. Λυ. Τὴν ἐκ τοῦ Περικλείτου; Πο. Ναὶ μὰ Δία τὴν ἐκ τοῦ Περικλείτου. Λυ. Τί οὖν; ἐκ τοῦ ἐπαίνου τῆς τέχνης ἐπὶ τὴν γυναῖκα ἐλθὼν, ἐπεθύμησας αὐτῆς; Πο. Ἔγωγε. Λυ. Καὶ ἐπειρᾶτο τῆς θεοῦ; Πο. Οὐ μὰ Δία, ἀλλ' ἐκείνη ἐπειρᾶτο τῆς ἐμῆς ψυχῆς. Λυ. Ἐπεὶ τοίνυν ἐπιθυμεῖς τῆς εἰκόνος, ἐπιδείξω σοι τὴν γυναῖκα, ἐκ τῶν ἐκείνου ἔργων ἀναπλάσας αὐτήν. Πο. Πῶς τοῦτο φῄς; ἢ πῶς ἂν ἀφίκοιντό σοι ἐκ τοσούτων ἐτῶν ἀναβιώντες; Λυ. Ῥᾳδίως, ἦν ἐξ σὺ μὴ ὀκνήσῃς ἀναπείσαι τινὰ μοι. Πο. Ἐρώτα μόνον. Λυ. Ἐπεδήμησάς ποτε εἰς Πολύστρατον τὴν Κνιδίων; Πο. Ἔμοιγε. Λυ. Σκοπῶν ἐς τὴν Ἀφροδίτην εἶδες πάντως αὐτῶν; Πο. Νὴ Δία τῶν Περιξιτέλους ποιημάτων τὸ κάλλιστον. Λυ. Ἀλλὰ ἐς τὸν μῦθον, ὃν λέγουσιν. Πολύστρατε ἐς Κνιδίους ἐπορεύου; Πο. Μάλιστα. Λυ. Τὴν Κνιδίαν ἄρα εἶδες; Πο. Ἔγωγε. Λυ. Τὴν ἐκ τοῦ Περικλείτου; Πο. Ναὶ μὰ Δία τὴν ἐκ τοῦ Περικλείτου. Λυ. Τί οὖν; ἐκ τοῦ ἐπαίνου τῆς τέχνης ἐπὶ τὴν γυναῖκα ἐλθὼν, ἐπεθύμησας αὐτῆς; Πο. Ἔγωγε. Λυ. Καὶ ἐπειρᾶτο τῆς θεοῦ; Πο. Οὐ μὰ Δία, ἀλλ' ἐκείνη ἐπειρᾶτο τῆς ἐμῆς ψυχῆς. Λυ. Ἐπεὶ τοίνυν ἐπιθυμεῖς τῆς εἰκόνος, ἐπιδείξω σοι τὴν γυναῖκα, ἐκ τῶν ἐκείνου ἔργων ἀναπλάσας αὐτήν.

intuitus, cùm transfisset, Tales inquit, Smyrneæ sunt pulchritudines. Nec mirum est, si Ionicarum urbium pulcherrima, mulierem tulit pulcherrimam. Qui verò hæc dicebat, mihi videbatur esse Smyrneus, adeò illa gloriabatur. *Pol.* Proinde hoc revera prout lapis feciſti, qui neque illam secutus es, neque Smyrneum illum, quænam esset, interrogasti. Atqui speciem illius, quoad fieri potest, oratione mihi demonstra: sic enim fortè cognovero. *Luc.* Vides quantam rem à me exigas? Nulla oratione, præcipuè verò mea, tam admirabilis imago declarari possit, ad quam delineandam vix Apelles, vel Zeuxis, vel Parrhasius viderentur idonei: aut siquis Phidias, aut Alcamenes. Ego verò archetypum artis imbecillitate labefactarem. *Pol.* Attamen Luciane, quali erat vultu? Neque enim periculosa fuerit audacia, si familiari tuo hujus imaginis lineamenta demonstraveris. *Luc.* At me hoc tutiùs facturum puto, siquos priscorum artificum ad hoc opus ascivero, ut mihi mulierem hanc efforment. *Pol.* Quomodo hoc dicis? aut qui tot antè annis vita functi veniant ad te? *Luc.* Facilè, dummodo te non pigeat ad interrogata respondere. *Pol.* Interroges licet. *Luc.* Nunquam-ne. Polystrate ad Cnidios es profectus? *Pol.* Maximè. *Luc.* Nunquid [1] Venerem illorum prorsùs vidisti? *Pol.* Pulcherrimum per Iovem Praxitelis operum. *Luc.* Nunquid & quod de ipsa dicunt indigenæ,

1 *Venerem*] Venerem Gnidiam marmoream, Euploiam à Gnidiis nuncupatam, quam Praxiteles fecit, magni æstimat Lucianus in Amorib. Nec me fugit id Sami contigisse, ab Athenæo id esse proditum, qui volumine 13. Gnidiæ Veneris simulacro effingendo Phrynes amicæ corporis venustatem quasi exemplar imitatum esse Praxitelem contexuit. *Cogn.*

γοισιν ἤκουσας οἱ ἐπιχώριοι τῶν ἐκεῖ αὐτῆς, ὡς ἐρασθείη τις ὁ ἀγάλματος; καὶ λαθὼν ὑπολειφθείς σὺ ἱερὸν, συγγενοίο ὡς δυναθὸν ἀγάλματι. τοῦθ μὲν σοι ἄλλως ἱστορείσθω. σὺ δ, πότερον γὰρ ὡς φῄς εἶδες, ἢ ὄντως, καὶ τὸν δι' ἀκριβείας, οἱ ἐν τῷ κήπους Ἀθήνησι, τὸν Ἀλκαμένους ἑώρακας. Πο. ἢ πάντων γ' ἂν ὦ Λυκῖνε ἐγὼ μάτην ἦν, εἰ τὸ κάλλιστον τ' Ἀλκαμένους παρεῖδον. Λυ. σκέπτου μὲν γὰρ Πολύστρατε, σὲ ἐξερήσομαί σε, εἰ πολλάκις εἰς τὸν κηπόπολιν ἀνελθὼν, καὶ τὴν Καλαμίδος Σωσάνδραν πρίασαι. Πο. εἶδον κἀκεῖνὸν πολλάκις. Λυ. ἀλλὰ καὶ τοῦτο μὲν, ἱκανῶς. τὸ δὲ Φειδίου ἔργον, τί μάλιστα ἐπῄνεσας; Πο. τί δ' ἄλλο, ἢ τὴν λημνίαν, ἣ δ' ἐπιχειράφαν τὸνομα ὁ Φειδίας ἠίσατο; καὶ τὴ Δία τὴν ἀμαζόνα, τὴν ἐπερειδομένην τῷ δορατίῳ. Λυ. τὸ κάλλιστον ὦ ἑταῖρε. ὥστε οὐκέτ' ἄλλων τεχνιτῶν δεήσει. φέρε δὴ ἐξ ἁπάντων ἤδη τούτων, ὡς οἷον τε συνθεμόσας, μίαν σοι εἰκόνα ἐπιδείξω, τὸ ἐξαίρετον παρ' ἑκάστης ἔχουσαν. Πο. καὶ πῶς ἂν τοῦτον τὸν τρόπον γένοιτο; Λυ. ὁ καλὸς οὐ Πολύστρατε, εἰ τὰ ποτοῦδε ὁμολογήσεις τὰς εἰκόνας τοῦ λόγου, ἐπιτρέψαμέν αὐτῷ μιζαγωγεῖν, καὶ συνθέτειν, καὶ ἁρμόζειν, ὡς ἂν εὐρυθμότατα δύναιτο, φυλάττων ἅμα τὸ συμμιγὲς ἐκεῖνο, καὶ ποικίλον. Πο. εὖ λέγεις. καὶ δὴ ὁμολογήσω. Λυ. ἄγε δὴ τὸν Ἑλένης ἔρωτα ἐκ τῶν παρόντων ἐπιδείκνυε. ἐκεῖνο γὰρ ἐν τῷ παρόντι ἐπιτήδειον. Πο. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐκ τῶν παρόντων ἀδύνατον. Λυ. τί δὲ τὸν Ἀχιλλέως; Πο. οὐδὲ τοῦτον. Λυ. ἀλλὰ τὸν Ἀνδρομάχης; Πο. οὐδὲ τοῦτον. Λυ. τί δὲ τὸν Ἑκάβης; Πο. οὐδὲ τοῦτον. Λυ. ἀλλὰ

λαβὼν, δεικνύτω. ἐθέλω γὰρ εἰδέναι ἔ, τι ἐς χρήσεται αὐτοῖς, ἢ ὅπως οὐ τοιοῦτον μίαν τινὰ συνθεὶς, οὐκ ἀπᾴδοντα ἀπεργάσεται. Λυ. καὶ μὴν ἥδη σοι ὁρᾶν παρέχω μιγνυμένην τῇ εἰκόνι, ἅδε συναρμόζουσαν τὴν Κνιδίαν ἡκούσης μόνον τῆς κεφαλῆς λαβεῖν, ἐδὲν γὰρ ἔτ ἄλλο σύμμετρον γενέσθαι δόξεται, τὸ μὴν ἀμφὶ τὴν κόμην, καὶ μέτωπον, ὀφρύων τε τὸ εὔχαριτον, ἐάσεις ἔχειν, ὥσπερ ὁ Πραξιτέλης ἐποίησε. καὶ τὰ ὀφθαλμῶν ἦ τὸ ὑγρὸν ἅμα τῷ φαιδρῷ, καὶ κεχαρασμένον, καὶ τῦτο διαφυλάξει καὶ τὸ Πραξιτέλη δικαιῶ. τὰ μῆλα ἦ, καὶ ὅσα τῆς ὄψεως ἀντωπά, παρ' Ἀλκαμένους, καὶ τὰ σὺ κήπους λήψεται. καὶ αὖ γε, χειρῶν ἄκρα, καὶ κορυφὰς τὸ εὔρυθμον, καὶ δακτύλων τὸ εὐάγωγον, ἐς λεπτὸν ἀπολῆγον, ὥσθ' ἃ σὺ κήπους ἐ πῶς. τὴν ἦ δὲ ἄνωθεν ἀφανῆ ἐ θέμις ἀφεῖναι, καὶ παρειῶν τὸ ἁπαλὸν, καὶ ῥῖνα σύμμετρον, ἠλημένα παρίξει, καὶ Φειδίας ἔλε. καὶ στόμα ἁρμόσει ὁ αὐτὸς, καὶ τὰ αὖ χείλεα ὥσθ' ἃ ἁμαζόνι λαβεῖν. ἡ Σωσάνδρα ἦ, καὶ ὁ Κάλαμις, αἰδῶ ἡσυχήσουσιν αὐτῷ. καὶ τὸ μειδίαμα, [1] λεπτὸν, καὶ λελῃθὸς, ὥστε τὸ ὀπαίνης ἔχει, καὶ τὸ εὐσταλὲς ἦ, καὶ κόσμιον ἃ ἀναβολῆς, ὥσθ' [2] Σωσάνδρας. πλὴν ὅτι αἰσχύνεται αὐτὴ ἔχειν τῇ κεφαλήν. τὰ ἡλικίας ἦ τὸ μέτρον, ἡλίκην ἂν γνοίη τις, καὶ τῇ τῆς Κνίδου ὁμοίην μάλιστα. καὶ γὰρ καὶ τῦτο καὶ ἃ Πραξιτέλη μεμετρήκασι. τί σοι δ' ὦ Πολύστρατε [3] δοκεῖ, πῶς ἄν σοι ἡ εἰκὼν, καὶ μάλιστα ἐπιδεῖν ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀποτελεσθῇ; Πο. ἔτι γὰρ ἂν γένοιτο

sumptis illis demonstret. Velim enim scire quid hisce sit factura, aut quomodo ex iis unam non dissonantem absolutura. *Luc.* Atqui videndam tibi jam præbet hanc imaginem, ita componens. Veneris è Cnido adductæ si tantùm caput sumpserit (non enim reliquo corpore nudo opus habebit) quoad comam & frontem, scitèque ducta superciliorum lineamenta, ea se habere fines, ut à Praxitele facta sunt. Quinetiam oculorum mobilitatem, cum hilaritate, & gratia conjunctam, prout visum est Praxiteli retincbit. Genas autem, & quæcunque priores sunt vultus partes, ab Alcamenis hortensi venere mutuabitur: præterea manus extremas, concinnos carpos, ductiles digitos, in tenue desinentes, ab eadem. Totius verò faciei ambitum, & genarum mollitiem, & nasi justam magnitudinem præbebit Lemnia, & Phidias. Idem quoque dabit oris commissuram, & cervicem ab Amazone desumptam. Sosandra verò & Calamis eam verecundia ornabunt. Risus tenuis latitansque erit, ut illius. Vestitus expeditus, & mundus à Sosandra petetur: nisi quòd aperto erit capite. Ætatis verò modum ab illa Cnidia potissimùm metiatur: prout à Praxitele est expressus. Quid tibi videtur Polystrate, num pulchra futura est hæc imago, ac in primis quum accuratissimè absoluta fuerit? *Pol.* Adhuc ô generosissime ali-

1 Λεπτὸν καὶ λελανθὸς] Angl. στομίον καὶ λελ. Bourd.
2 Σωσάνδρας] Florent. Δωσάνδρας. Idem.
3 Δοκεῖ] Post hanc vocem in Anglicano Cod. σωλὸ. Idem.

ζατο, καὶ χαλίσει πάντα πρὸς τὸ ἄγαλμα; ἔτι δὲ καὶ τοῦτο ἐς τὸ αὐτὸ συμπιφορηκώς; Luc. τοῦτο μικροῦ δεῖν ὦ φίλτατε, εἰ μή σοι δόξει ὀλίγα ταῦτα διαφορᾶς συμπλεῖν, χρῆναι τὸ ἰκρίον πηχῶν. ὡς μέλανα μὲν εἶναι ἀκριβῶς, ὁπόσα μέλανα. λευκὰ δέ, ὅσα τοιαῦτα χρή. καὶ τὸ ἱμάτιον ἐπανθεῖν. καὶ πολλοὺς τοιούτους ἔτι μιζόνων ἡμῖν ἐπορισθῆναι. πόθεν οὖν ἐκ τούτων παρασκευασόμεθα, ἢ ἀπαγαλιούμεθα δηλαδὴ τὰς χαρίτας, καὶ μᾶλιστα ὁπόσοι αὐτῶν ἄριστοι ἐγένοντο, καὶ ζωγραφοῦσι καὶ χρώμασι, καὶ σκιαγραφίαις καὶ τοῖς ἐπιπολαίοις αὐτῶν; καὶ δὴ Ἀπελλῆν μὲν Πολύγνωτον, καὶ Εὐφράνορα εἶναι, καὶ Ἀπελλῆν, καὶ Ἀέτιον. ἔστι δὲ διελόμενοι τὸ ἔργον, ὁ μὲν Εὐφράνωρ, χρωσάτω τῷ κήρῳ, οἷαν ἡ Ἥρας ἴλεψεν. ὁ Πολύγνωτος δὲ ὀφρύων τὸ ἐπισχές, καὶ παρειῶν τὸ στερρόν, οἷαν τὴν Κασσάνδραν ἐν τῇ λέσχῃ ἐποίησε τοῖς Δελφοῖς. καὶ εὐθὺς ὁ αὐτὸς ποιησάτω, ἐς τὸ λεπτότατον ἐξεργασμένην, ὡς σωσιπάτραν μὲν ὅσα χρή, διαιμωμένην δὲ καὶ πολλά. τὸ δὲ ἄλλο σῶμα, ὁ Ἀπελλῆς δειξάτω, καὶ τὴν Πακάτην, μᾶλιστα μὴ ἄγαν λευκὴν, ἀλλὰ ὑπαιμον ὀλίγον. τὰ χείλη δέ, οἷα Ῥωξάνης, ὁ Ἀέτιον ποιησάτω. μᾶλλον δέ, τὰ ἄριστα τὰ χαρίεντα ὅμηρον, παρόντος Εὐφράνορος, καὶ Ἀπελλοῦ, δοκίμου. οἷον γάρ τι τοῖς Μενελάου μηροῖς τὸ χρῶμα ἐκεῖνο ἐπέβαλλεν, ἐλέφαντι εἰκάζω ἡρέμα πεφοινιγμένῳ, τοιοῦτόν τι καὶ τὸ πᾶν. ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος, καὶ τὰς ὀφθαλμὰς χαράξατω, βοώπιν ποιήσας αὐτήν. σωσιπάτρᾳ δὲ ἔργον αὐτῷ ἐστὶ ζηλωτὸν ποιητῆς, ὡς τὸ βλέφαρον ἐξεργάσασθαι. καὶ φιλομειδῆ ὅμηρον ποιήσει, καὶ λευκώλενον, καὶ ῥοδοδάκτυλον. καὶ ὅλως, ἐκ τοῦ ἐπιπολαίου ἐκ τοῦ βάθους ἐκ τοῦ ἐπιπολαίου ἐκ τοῦ βάθους

aliquam formam omisisti extra statuam, quum sic omnia in unum contulisti. *Luc.* Hoc minimum est, amice, nisi pauca tibi videbuntur ad formæ decus conferre, videlicet color, & cujusque partis decorum: ut nigra sint exquisitè, quæ nigra: alba, quæ hujusmodi esse oportet: atque rubor efflorescat. Ac jam de his periclitamur, quum adhuc quod maximum est, desideramus. Vnde igitur nobis hæc parabimus? an accersemus videlicet pictores, in primis verò eos qui fuerunt præstantissimi miscendis, & accommodandis coloribus? Accersatur fanè Polygnotus, & Euphranor ille, & Apelles, & Aëtion, qui diviso opere, pingant. Euphranor colorem comæ illinat qualem Iunonis. Polygnotus superciliorum decus, genarum ruborem inducat, qualem Delphis in cœnaculo Cassandram fecit. Idem quoque vestem referat tenuissimè elaboratam, ut quæ par est succingantur, multa verò ventis diffundantur. Porrò corpus reliquum exprimat Apelles secundum suam Pacaten, ne nimium albedinis habeat, sed modicè rubescat. Labia faciat, qualia Roxanes Aëtion. Quin potiùs præstantissimum pictorum Homerum, præsente Euphranore, & Apelle suscipimus. Nam cujusmodi colorem Menelai femoribus illevit, assimilatis ebori leniter purpura intincto: ejusmodi sit totum corpus. Hic ipse oculos pingat, amplitudine decoros. Partem operis suscipiat Thebanus ille poëta, ut palpebram elaboret. Illam verò faciat Homerus risus amantem, candidis lacertis, & roseis digitis decoram. Denique multò

τῇ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ εἰκάσῃ πολὺ δικαιότερον, ἢ τὴν Βρισέως. ταῦτα μὲν οὖν πλάσαι, καὶ γράψαι, καὶ ποιῆσαι παῖδες ἐργάσονται. ὧ γε πᾶσιν ἐπαρκεῖ, τούτοις ἡ χάρις, μᾶλλον δὲ ἅπασιν ἅμα, ὁπόσαι χάριτες, καὶ ὁπόσοι ἔρωτες ἀφροδίσιοι, εἴ τις ἂν μιμήσασθαι δύναιτο; Πο. Θαυμάσιόν τι χρῆμα ὦ Λυκῖνε φῂς, καὶ διὰπυρὸς ὡς ἀληθῶς, οἷον τὸ ἐξ ὑφαιστείου ῥηθείη. τί δὲ περάσαντα εἶδες αὐτήν; Λυ. βιβλίον ἐν ταῖν χροῖν εἶχεν, εἰς δύο σωτελημμένον. ἐφάνη τὸ μὲν τι, ἀναγινώσκειν αὐτῇ. τὸ δὲ, ἤδη αἰσγυνομένη. μεταξὺ δὲ προϊοῦσα, διελίττετο τὸ παρομοῦν τοῖν τινε ἐν οἷσι ὄ, τι δὲ γλὸς ἐπήκουεν ἐφθέγγετο. πολὺ μειδιάσεσθαί γε ὦ Πολύστρατε, ὀδόντας ἐξέφηνε, πῶς ἂν εἴποιμί σοι, ὅπως μή, λάμυξις. ὅπως δὲ, συμμίτους, καὶ ὡς ἀλλήλας συνηρμοσμένους, εἴ τις καλλιγραφος ὅρμον εἶδες ἐν τῷ πλουσίων, καὶ ἐσμιγμένων μαργαριτῶν, ὅπως ἐπὶ τίχα ἐπεφύκεσαν. κἀκοσμοῦντο δὲ μάλιστα τῷ τῆς χειλέων ἐρυθήματι. ὑπεφαίνοντο γοῦν αὐτῷ δὴ τῷ τῆς Ὁμήρου ἐλέφαντι τὴν ὄψιν, ὅμοιοι. οὐκ οἶμαι, πλατύτεροι αὐτῶν, οἶδε, ἐστόμωντο, ἢ διεῤῥηγότες, οἷοι ταῖς πλείοσιν, ἀλλά τις πάντων ἰσοτιμία, καὶ ὁμοχροια, ἐμίγνυτο δὲ, καὶ ὑπερεχεῖς ὁμοίως. καὶ ὅλως, μέγα τι θαῦμα, καὶ δέημα, πᾶσιν τοῖν ἀνθρωπίνοις δύμορφίαν ὑπερπεπαικός. Πο. ἔχ' ἀτρέμας. συνίημι γὰρ ἤδη σαφῶς πάνυ οὗ τινα ἐν λέγεις τὴν γυναῖκα, τούτοις τε αὐτοῖς γνωρίσας, καὶ τῇ πατρίδι. καὶ δύσχρις δέ τινας ἔφασκε αὐτὴ ἔφης, νὴ Δία ἐν ῥαθύμοις τισίν. τὴν βασιλέα συνέσεσθαι ἢ μαγείρει, τὸν ἀοίδιμον τουτονὶ λέγεις. Λυ. τί δ' ἐστιν. αὐ-

multò justiùs illam cum aurea Venere comparabit, quàm Brisei filiam. Hæc igitur fictores, pictores, & poëtæ elaborabunt. Quod autem in omnibus nitet, quibus hoc est Gratia, imò potiùs omnes simul, quotquot Gratiæ, quotquot Cupidines circumducunt, quis imitari possit? *Pol.* Divinum quoddam dicis opus Luciane, & revera cœlitus delapsum, quale apud superos extat. Quid autem vidisti eam facientem? *Luc.* Librum habebat præ manibus, in duas partes complicatum, quarum alteram legere, alteram legisse jam videbatur. Inter progrediendum autem nescio qua de re cum quodam ex comitantibus differebat: non enim tam clara voce loquebatur, ut exaudiri posset. At ridendo, Polystrate, dentes ostendebat, Dii boni, quàm albos, quàm justæ magnitudinis, & inter se coaptatos. Sicubi monile pulcherrimum vidisti ex nitidissimis, & magnitudine paribus margaritis compositum, adeò concinna serie erant nati. Plurimum verò decoris ex rubore labiorum illis accedebat. Itaque serrato illi Homerico ebori similes apparebant. Neque ex illis alii latiores erant, alii eminentiores, alii distantiores, quales plerisque sunt: sed erat una omnibus æqualitas, idem color, eadem magnitudo, similis continuitas. Denique magnam hoc spectaculum pariebat admirationem, quòd omnem humanam speciem superaret. *Pol.* Quiesce. Iam enim planè intelligo quam mulierem dicas, cùm eam ab his, & à patria cognoscendam præbueris: quódque eunuchos, ac per Iovem milites aliquos eam comitari dixeris. Regis uxorem, ô beate, celebrem illam dicis. *Luc.* Quodnam illi est

τῇ τῦτομῳ; Πο. πάνυ ἓ τῦτο γλαφυρὸν ὦ Λυκῖνε, καὶ ἱπέρκαλον. ὁμώνυμος γάρ ἐςι τῇ Ἀβραδάτᾳ ἐκείνῃ καλῇ. οἶδα πολλάκις ἀκήκοας Ξενοφῶν ἐπαινοῦν τινα σύζυγα, καὶ καλὴν γυναῖκα; Λυ. νὴ Δία ἓ ὥσπερ νῦν ὁρῶν αὐτὴν ἔτω λέγοντα ἐμαυτῷ, ὁπότε καὶ ἐκεῖνό πω ἀναμιμνώσκομαι ἡδέως. καὶ μὴν ἐκ ἀκήκοα λέγοντος αὐτῦ, ἃ πεπίστευκα λέγοντα, καὶ ὡς ὥπλιζε τὸν ἄνδρα, καὶ οἵα ἐκ ἂν ἀπέμπουσα αὐτὸν ἐπὶ τὴν μάχην. Πο. ἀλλ' ὦ ἄριστε, σὺ μὲν ὥσπερ τινὰ ἀστραπὴν παροφθέντα ἅπαξ εἶδες αὐτὴν, καὶ ἴσως τὰ σκέρμα ταῦτα, λέγω δὲ τὸ σῶμα, καὶ τὴν μορφὴν ἐπῄνεσεν. τὸ δὲ τῆς ψυχῆς ἀγαθῶν, ἀληθῶς ἓ. οὐδὲ οἶδα ὅσον τὸ κάλλος ἐκεῖνό ἐςι αὐτῆς, μακρῷ τινι ἄμεινον, καὶ θειοτέρου ἓ σώματος. ἐγὼ δέ, συνήθης γάρ εἰμι, καὶ λόγων ἐκοινώνησα πολλάκις, ὁμοήθης ὤν. καὶ γὰ ὡς εἰδῶ ἐ αὐτὸς, τὸ ἥμερον, καὶ φιλάνθρωπον, καὶ τὸ μεγαλόφρον, καὶ σωφροσύνην, καὶ παιδείαν, ἃ δὲ κάλλος ἐπαινῶ. ἄξια γὰ σωκρίσεως ταῦτα ἓ σώματος. ἐπεὶ ἄλογον ἂν εἴη, καὶ γελοῖον, ὥσπερ εἴ τις τῶν ἐδηδοκὼς ἃ δὲ ἓ σώματος θαυμάζοι. τὸ δὲ σύντελες κάλλος οἶμαι τῦτό ἐςιν, ὁπόταν εἰς τὸ αὐτὸ συνδράμῃ ψυχῆς ἀρετὴ, καὶ εὐμορφία σώματος. ἐμὲ δὲ πολλὰς ἂν σοι δείξαιμι, μορφῆς μὲν, οὐ κὸς τὰς, τὰ δὲ ἄλλα αἰσχυνούσας, τὸ κάλλος, ὡς κ μάτην φθεγξαμένων, ἀποθανεῖν αὐτὸ, καὶ ἀπομαραίνεσθαι, ἐλεεῖσθαί τε, ἐ ἀκηκοὼν, καὶ παρ' ἀξίαν συνὸν, πονηρᾷ τινι δεσποίνῃ τῇ ψυχῇ. καίγε τοιαῦτ, οἷμαι μὲ δοκῦσι τοῖς αἰγυπτίοις ἱεροῖς. κἀκεῖ γὰ, αὐτὸς μὲ ὁ νεὼς, καλλιςός τε, καὶ μέγιςος, λίθοις τοῖς πολυτε-

nomen? *Pol.* Planè elegans, Lucciane, & amabile. Etenim cognominis est formosæ illi Abradatæ conjugi: quam sæpe audito Xenophonte noîsti, qui modestam & formosam quandam mulierem laudat. *Luc.* Per lovem afficior, perinde ac si viderem ipsam, quoties Xenophontis locum lego: ac loquentem propemodum audio, quæ fecit dicendo, & ut maritum armabat, & qualis erat quum ipsum ad pugnam deducebat. *Pol.* At optime vir, ipsam ceu prætercurrens fulgur semel vidisti, & vulgaria illa, corpus, & formam dico, laudare videris. Sed animi dotes cernere non potes: neque noîsti quanta sit illa ejus pulchritudo longè quàm forma corporis præstantior & divinior. At ego novi, qui ejus sum familiaris, ac popularis, atque adeò cum ea sermonis commercium habui. Vt enim probè scis ipse, mansuetudinem, humanitatem, magnanimitatem, modestiam, eruditionem formæ anteponere soleo: siquidem digna sunt quæ corporis dotibus præferantur. Siquidem absurdum & ridiculum foret, ut siquis vestem præ corpore admiraretur. Porrò absoluta mihi videtur esse hæc pulchritudo, quanto & animæ virtus, & corporis venustas in idem concurrunt. Nimirum multas tibi possum ostendere, forma quidem præstantes, cæterùm pulchritudinem fœdantes: adeò ut illis tantùm loquentibus ea moriatur, & flaccescat, reprehensioni, & turpitudini obnoxia, cúmque anima, prava nimirum hera, immeritò conversans. Et sanè tales templis Ægyptiis, meo judicio sunt similes. Ibi enim, templum quidem est pulcherrimum, & maximum, sumptuosis lapidibus ex-

λίσιν ἡσυχαίαν, καὶ χρυσοῦ, καὶ χαρακτῆρος διλωθησομένου. ἐνδον δέ, ὃν ζητεῖς τὸν ἦθον, ἢ πιθηκός ἐστιν, ἢ ἶβις, ἢ τραγέλαφος, ἢ αἴλουρος. τοιαῦτας πολλὰς ἰδεῖν ἔνεστιν. ἐπὶ τοίνυν τὴν ἀπόχρη τὸ κάλλος, ἢν μὴ κεκόσμηται τοῖς δικαίοις ἐπιτηδεύμασι. λέγω δὴ οὐκ ἐξῆλα ἁλουργαὶ, καὶ ὅρμοι, ἀλλ' οἷς πρέπον σεμνότης, δικαιοσύνη, καὶ σωφροσύνη, καὶ ἐπιστήμη, καὶ φιλανθρωπία, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσοις τοῦτο ὅρος ἐστίν. *Lus.* Σὺν ᾧ Πολύστρατε, μῶν οὐκ μύθῳ [1] ἄμεινον αὐτῷ τῷ μίτρᾳ φασὶν ἡ ἁρμονία, δυώδεκα γὰρ, καί τινα εἰκόνα χαλκεύουσα τῆς ψυχῆς, ἐπίδειξον, ὡς μὴ ἐξ ἡμισείας ἀκυμάζοιμι αὐτῷ. *Po.* ἀ μικρὸν ὦ ἑταῖρε τὸν ἀγώνισμα πρόσεχε τὸν νοῦν. ἐγὼ γὰρ ὄμμιον τὸ πᾶσι φαινὲς ἐπαινέσαι, καὶ τὰ ἄδηλα ἐμφανίσαι τῷ λόγῳ. καίμοι δοκῶ συμπρᾶξαί σοι τὸν δεήσασθαι πρὸς τὴν εἰκόνα, ἀ πλάσαι δὲ χαρίεν μόνον, ἀλλὰ καὶ φιλόσοφον, ὡς πρὸς τὸν ἐμὸν ἡνίαν ἀπαθύναι τὸ ἄγαλμα. καὶ δεῖξαι πρὸς τὴν ἀρχαίαν πλάσιν κεκτησάμενον. καὶ δὴ πεποίθαμεν ἀνθήσασθαι μὲν τὸ πρᾶγμα, καὶ λέγειν. καὶ τὸ, γλυκίων μέλιτος ἀπὸ γλώττης ῥεῖ αὐτῆς μεῖλιχον, ἢ περὶ Πυλίου γέροντος ἐκεῖνο, ὁ Ὅμηρος ἂν εἴρηκε. πᾶς δ' ὁ τόνος δὲ φθέγματος, οἷος ἁπαλώτατος, ὥστε βαρὺς, ὡς εἰς τὸ ἀνδρεῖον ἡμῶσθαι, ὑπὲρ πάνυ λεπτὸς, ὡς ἁβρύστατός τε εἶναι, καὶ ἁπαλοδιήκτικλυζ, ἀλλ' οἷος ἥδοιτ' ἂν παιδὶ μήπω ἠβάσκοντι, ἡδὺς, καὶ πρᾶος, καὶ πρᾴως ὑποδυόμενος εἰς τὴν ἀκοὴν, ὡς ἐπαυσεμένης, ἔναυλον εἶναι τὴν βολὴν, καὶ πλείστα-

extructum, auro & picturis distinctum. Intus verò, si Deum quæras, est vel simia, vel ciconia, vel hircus, vel felis. Cujusmodi multas mulieres formosas videre est. Proinde corporis forma non sufficit, nisi justis exornetur ornamentis. Non autem dico purpura & monilibus, sed iis quæ priùs dixi, virtute, temperantia, æquitate, humanitate, atque aliis, quæcunque his terminis comprehenduntur. *Lus.* Proinde Polystrate, eadem, quod ajunt, mensura sermonem sermone rependas, vel cùm possis, etiam cumulatiùs. Et à te depictam animæ imaginem, commonstra, ne illam ex dimidio tantùm admirer. *Pol.* Non leve nobis amice negocium injungis. Non enim perinde facile est id quod patet oculis, laudare, atque quod visum fugit oratione declarare. Atque existimo ad hanc imaginem exprimendam, opus mihi fore opera, non fictorum, non pictorum tantùm, sed etiam philosophorum, ad quorum regulam Simulachrum dirigam, & ad antiquam plasticen formatum edam. Sed rem aggrediamur. Primùm vocalis est, & facunda. Illudque, dulciorem melle orationem ex ejus ore manare, de ipsa potiùs quàm de Pylio sene, dixisset Homerus. Omnis autem vocis tonus, qualis est mollissimus: neque gravis ita ut viro conveniat: neque prorsus tenuis, ita ut sit effœminatus & solutus: sed qualis esset puero nondum pubescenti, jucundus, & blandus, inque aurem sese leniter insinuans, ut ea desinente, verba adhuc insonent, & aliquæ

[1] Ἄμεινον αὐτῷ τῷ μίτρᾳ] Vide Paræmiogr. *Bourd.*

ὁν ἐσάπαξ ἥδειν, καὶ ἐθελοντὴν πάντα, καθάπερ ἐγὼ τοῖς Δαφνίδιον τὴν ἀκρόασιν, καὶ ἰσχνὴν τὴν λόγων μελιχρὰν ἄτιλα, καὶ πτηνοῖς μετεμφῦσαι τῇ ψυχῇ ἀπολιπαίνουσα. ὁ πόνος δὲ τὸ πολὺν ἐκεῖνο ᾠδὴν, καὶ μᾶλιστα ὅταν τὴν κιθάραν, τότε δὴ τὸ πᾶν, ὥσπερ μὴ σπαπᾶν τοῦ ἀλκυόνας, καὶ τέττιξι, καὶ τοῖς κύκνοις. ἅμουσα γὰρ ὡς ἔστιν ἐκείνα ἅπαντα. καὶ τὴν Πανδίονος ἴσμεν, ἰδιῶτις καὶ αὐτὴ, καὶ ἄτεχνος, εἰ δὲ πολὺν χρόνον τὴν φωνὴν ἀφῆκεν. Ὀρφεῖς δὲ, καὶ Ἀμφίων, οἱ μὲν ἐπαγωγοὶ τοῖς ἐθέλουσι τῶν ἀκροατῶν, ὡς δὲ τὰ ἄψυχα ἐπικηλήσαντες τοῦ τε μέλους, αὐτοὶ ἂν οἶμαι εἶναι ἤκουσε, καὶ ἀλιπόνητοι ἂν τοῖς κιθάραις, παρεσκευασμένοι σιωπᾶν, ἀκροώμενοι. τὸ γὰρ τὴν ἁρμονίας τὸ ἀκριβέστατον διαφυλάττειν, ὡς μὴ διαφθείνειν τὸν ῥυθμὸν, ἀπ' ὀλίγον τῆς ᾠδῆς, καὶ ἧττον μεταθεῖναι τὸ ὥσπερ, καὶ σπουδὴν εἶναι τὴν κιθάραν, καὶ ὁμοχρονεῖν τῇ γλώττῃ τὸ πλῆκτρον, καὶ τὸ διαφέρειν τὸ δακτύλων, καὶ τὸ εὔρυθμος τοῦ μελῶν, πρὸς ἂν τοῦτο ἐστὶν ὃ τοῦ χοροῦ τὸν θραυσὸν ἐκεῖνον, καὶ τὸ αὐτὸ τὸ Κιθαιρῶνα μεταξὺ βουκολεῖσθαι, καὶ κιθαρίζειν μελιστιστὶ; ὥστε ἐμοὶ πολὺ ὦ Λυκῖνε, καὶ ᾠδὴν ἀνθρώπου ἀκοῦσαι, φοβεῖσθαι τὸ τῆς Γοργόνος μόνον ἔσεσθαι πάντως, λίθος ἐξ ἀνθρώπου γενόμενος, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς σειρῆνος εἶναι. ὁποῖόν τι λέγω. παρεσκεύασμαι γὰρ καὶ οἶδ' ὅτι, κεκηλημένος, πατρίδος, καὶ οἰκείων ἐπιλαθόμενος. καὶ ἐμὲ κατ' ἐπιφοά-

quæ immorentur reliquiæ, quæ aures circunsonent, auscultationem echûs instar producendo, mellitaque verborum vestigia, ac persuasionis plena in animis relinquendo. Quum verò eximium illud canet, in primis ad citharam, tunc utique tacendum halcyonibus, cicadis, & oloribus. Præ illa enim hæc omnia cantus sunt rudia. Quinetiam si luscîniam [1] Pandione natam dicas, rudis etiam illa & imperita, quanquam vocem multisonam emittit. [2] Orpheus quoque & Amphion qui ad demulcendos auditores fuerunt usque adeò accommodati, ut ad melos res inanimas invitarent, illi me judice si hanc audissent, taciti derelictis citharis, ad auscultandum astitissent. Etenim harmoniæ rationes accuratissimas observare, ut nequid peccet rhythmus, sed ablatione & positione tempestiva modulorum mensuræ serventur, & cithara consonet, eodemque tempore lingua exerceatur, & plectrum, & decens digitorum tactus, & agilis membrorum motus, undenam hæc suppetissent Thraci illi, & huic in Cithærone boves pascenti, & citharæ pulsationem curanti? Itaque Luciane, siquando canentem illam audieris non amplius ut Gorgonum visu solum obstupescas, ex homine in lapidem conversus, sed etiam quàm esset efficax Sirenum modulatio, cognosces. Astabis enim, sat scio, delinitus, patriæ & domesticorum oblitus. Quinetiam au-

1 *Pandionis natam*] Philomelam intelligit, respicitque ad fabulam de Procne & Philomela Pandionis filiabus de quibus Ovid. in Metam. *Cogn.*

2 *Orpheus quoque & Amphion*] De Orpheo dictum antea, de Amphione, Mercurii & Antiopes filio, Horat. in art. poët. extatque illius simulacrum apud Plin. lib. 36. c. 5. *Idem.*

ξη τὰ ὦτα, καὶ ἀλλ' ἔτι κηρὸν ἀφαιρήσεται σοι τὸ μέλος, τοιοῦτον ἄκεσμά ἐστι, Τερψιχόρης τινὸς, ἢ Μελπομένης, ἢ Καλλιόπης αὐτῆς παίδευμα, μυρία τὰ θέλγητρα, καὶ πάντοθεν εἰς ἑαυτὴν ἕλκον. ἵνα τι λόγῳ σαφηνίσω, φαίλη ἂν, τοιαύτης μοι δοκεῖς ἀκοὴν νόμισαι, οἵαν εἰκὸς εἶναι τὴν ἀληθινῶν χειλῶν, δι' οὗπερ ἂν τοιοῦτον ἐξίοιεν. ὑφορῶμαι δὲ καὶ αὐτὸς ἐμαυτῷ. ὥστε εἰ ἀκριβείας νομίζει. τὸ μὲν γὰρ ἀκριβὲς τῶν φωνῶν, καὶ κεκραμένως ἰωνικὸν, καὶ ὅπερ ὁμιλοῦσιν εὐμούλη, καὶ πολὺ τῶν ἀττικῶν χαριέστερον ἔχουσι, δεῖ διωμολογεῖσθαι ἐμοί. πάτριον γὰρ αὐτῇ, καὶ ἀνεψιακόν. εἰ δὲ ἄλλως ἐχρῆν, μετὰ χύσεων τῶν Λυδιακῶν καὶ τὴν δόσιν ἂν. εἰ δὲ γε εἰσὶν οἱ ταῦτα διωμολογοῦσιν ἄν, εἰ δὲ ποτὲ χαίρει, καὶ τὰ πολλὰ πάντη ὁμιλεῖ, ὃ Ὀμήρου πολλάκις ἐστί. μία μὲν δὴ σοι ὦ Λυκῖνε, κεφαλὶς φανείσα αὕτη, καὶ φύσις εἰκὼν, ὡς ἂν τις ἐκ τοῦ ἐλαχίστου εἰκάσειε. σκόπει δὲ καὶ τὰς ἄλλας. ἐγὼ μὲν οὖν ὥσπερ σὺ δὴ καὶ πολλῶν συμφορεῖς, ἐπιδεῖξαι διέγνωκα. ἦν γὰρ τοῦτο, καὶ γραφικῶς συντιλεσθὲν κεφάλαιον τοιοῦτο, καὶ πολυειδὲς τι καὶ πολλῶν δεόμενον αὐτὸ αὑτῷ ἀνταρμόττον. ἀλλ' εἰ πᾶσαν τὴν ψυχὴν δρέψεται, καθ' ἑκάστην, εἰκὼν μία χαρᾶξαι τοσοῦτο τὸ ἀρχέτυπον μεμιμημένη. Λυ. ἴσχε δὴ ὦ Πολύστρατε, καὶ παυθείσαν ἐπαχθείας. ἔοικας δ' οὐ λίαν ὡς ἀληθῶς ἀποδιδόναι μοι τὸ μέτρον. ἐπιμέτρει δ' ὅν, ὡς ὁτιοῦν ἔστιν ὅ, τι ἂν ἄλλο ποιήσας, μᾶλλον χαριεῖταί μοι. Πο. οὐκοῦν ἐπειδὴ πάντων καλῶν παιδείαν ἡμῖν ἀνάγκη, καὶ μάλιστα τούτων, ὁπόσα μελέτης, φέρε δὴ πρῶτόν ἡδὺ συγκεράσωμεν, ποικίλον

auribus cera obturatis, per ceram etiam melos penetrabit, hujusmodi est id quod auditur, Terpsichores alicujus, aut Melpomenes, aut Calliopes ipsius documentum, quod infinitas, omnigenasque illecebras habeat. Vt uno verbo complexus dicam, puta quæso, te hujusmodi cantionem audire, cujusmodi per talia labia, perque illos dentes emanare par est. Vidisti autem ipse quam dico: itaque & audisse existima. Nam hæc accurata vocis elegantia, & merè Ionica, quodque in colloquiis blanda est, multumque Atticæ gratiæ habet, admirationem non meretur. Nam hoc ipsi est hæreditarium, & à majoribus contractum. Neque id secus esse conveniebat, cùm ratione coloniæ, Athenienſium sit particeps. Neque enim vel illud mirari velim, si poëtæ gaudet, & cum ea sæpe versatur, quando est Homeri civis. Vna hæc, Luciane, vocis præclaræ, & modulationis imago, ut quis tenuiter exprimere possit. Iam verò & alias considera. Non enim unam, ficut tu, ex multis compositam, referre decrevi. Hoc enim perexile esset, & more graphico absolutum, tot formas, & multiforme quiddam, sibi ipsi adversans, ex multis perficere. Sed omnium animæ virtutum, sigillatim, una imago ad archetypum expressa depingetur. *Luc.* Diem festum, Polystrate, publicumque convivium mihi denuntias: & mihi videris mensuram cumulatiorem remeturus. Proinde auctarium adjice: nam nulla res est qua perinde possis mihi gratificari. *Pol.* Ergo quandoquidem necesse est, omnibus eximiis rebus liberales disciplinas præire, ac istis in primis quæ meditatione constant: age jam etiam hanc construamus, variam utique & multifor-

ρφότι, καὶ πολύμνιον, ὡς μὴ ὃ ἐξ τοῦτο ἁπλοποίμεθα τὸ εἰς πλαστικῆς. καὶ δὴ καὶ καλὴν πάνυ συλλήβδην τὴν σὺν Ἑλικῶνι ἀγαθὴν ἴσχυσε, οὐχ ὥσπερ ἡ Κλειώ, ἢ ἡ Πολύμνια, καὶ ἡ Καλλιόπη, ἢ αἱ ἄλλαι, ἵν' ἓν ἑκάστη ἐπίστηται μόνον, ἀλλὰ πασῶν. καὶ ἑρμοῦ, τε καὶ Ἀπόλλωνος. ὁπόσα γὰρ ἡ ποιητικὴ μίτοις ἐμυθολόγησε, ἐξυφάνθη, ἢ συγγραφεῖς ἱστόρησαν, ἢ φιλόσοφοι παρῆνεσαν, πᾶσι τούτοις ἡ εἰκὼν κεκόσμηται. οὐκ ἄχρι ἓν ἐπικεχρῶσθαι μόνον, ἀλλ' εἰς βάθος διύσπουδος καὶ φαρμάκοις εἰς κόρον καταβεβάφθαι. καὶ συγχώρει, εἰ μηδὲν ἀχίνητον ἐπιδεῖξαι τούτῳ δυναίμην τῷ χρῶτι. οὐ γὰρ ἴσως οὐ τοιοῦτον τὸ τοῖς πάλαι, παιδείας πέρι μνημονεύεται. πλὴν ἀλλ' εἰ χρὴ δεικνύναι τὸ αὐτό. ἀμήχανον γάρ, ὡς ἐμοὶ φαίνεται. Λυ. καλλίστη μὲν ὦ Πολύστρατε, καὶ πάσαις ταῖς γραμμαῖς ἀπηκριβωμένη. Πο. μῶν ὃ τοιοῦτόν, ἢ τὸ σοφίας, καὶ συνέσεως εἰκὼν γραπτέα. δεῖσθαι γὰρ μὴν σοφῶν τὸ ἀνδρῶν τὸ ἀνδρικώτατον, ἀγαθὸν τὸ πολίτην, ἵνος μὴν ἓ αὐτὸ ἐπαινεῖ. γραφεὺς ὃ, καὶ δημιουργὸς αὐτῶ, Αἰσχίνης, Σωκράτους ἑταῖρος, καὶ αὐτὸς Σωκράτης, μιμηλόγοι τε χρωτῶν ἁπάντων, ὅτῳ ἓ μετ' ἄρωνος ἐγράφετο. τὸν ὃ σὺν τ' Μιλήτῳ σπείσαι Ἀσπασίαν, ἢ ἓ ὁ Ὀλύμπιος ἀνυμνησάσθαι ἓ αὐτὸς, σωσῶν, ἢ φαῦλον σωσίσεως παράδειγμα ἀσθενέμενοι, ὁπόσον ἐμπειρίας πεφυκότων, καὶ ἐξύντηξις εἰς τὸ πολιτικὸν, ἓ ἀγχινοίας, καὶ δεινότητος σπείσῃ ἀσθῆ, τοῦτο πᾶν ἐπὶ τῶν ἡμετέραν εἰκόνα μεταχαράξωμεν ἀκριβεῖ τῇ συνθέμενη. πλὴν ὅσον σπείσῃ μὲν ὁ μικρὰ

tiformem, ne & hac in parte tua fingendi arte ſimus inferiores. Et ſane pingatur, quæ omnia ſimul Heliconis bona poſſideat, non ut Clio, & Polymnia, & Calliope, atque aliæ, quarum unaquæque unicam ſcientiam callet, ſed omnium ſcientia muniatur: præterea Mercurii, & Apollinis dotibus ſit prædita. Quæcunque enim poetæ verſibus exornata prodiderunt, aut hiſtorici ſcriptis mandarunt, aut philoſophi monuerunt, hiſce omnibus Imago exornetur: ita ut non leviter color illinatur, ſed indelebilibus pigmentis in imum uſque ad ſatietatem imbuatur. Et ignoſcendum eſt ſi nullum hujus picturæ archetypum queam oſtendere. Neque enim uſpiam in veteribus de hujusmodi abſoluta diſciplinarum cognitione fit mentio. Verumtamen ſi tibi videtur, iſta reponatur, non enim uti mihi videtur, eſt mala. *Luc.* Elegantiſſima profectò, Polyſtrate, & lineamentis omnibus abſoluta. *Pol.* Porrò poſt iſtam Sapientiæ, & Intelligentiæ imago eſt depingenda: ad quam multis nobis opus erit exemplaribus, maxima parte veteribus, atque uno quidem, & Ionico illo. Cæterùm ejus pictores & artifices erunt Æſchines Socratis ſocius, & ipſe Socrates, imitandi dexteritate omnium artificum præſtantiſſimi, quatenus cum amore pingebant. Porrò Mileſiam illam Aſpaſiam, cùm qua Olympius, ipſe quoque maximè admirandus converſabatur, non ignobile prudentiæ exemplum proponentes quanta rerum peritia, quanto in adminiſtranda repub. acumine, ſolertia & prudentia polleret, hoc omne ad noſtram hanc imaginem accurata amuſſi transferamus: præter quàm quòd illa, quamvis,

Co-

πανάλω ἐμέγεθες, αὕτη ἡ πλάστιγξ τὸ μέγεθος ἦν. Λυ. πῶς τοῦτο φής; Πο. ὅπως ἂν Λυκῖνε, οὐκ ἴσομεγέθεις εἶναι φημὶ τὰς εἰκόνας, ἀμφοῖν ὄσας. ἀ γὰρ ἴση, νῦν ἐγγὺς Ἀθηναίων ἡ τότε πολιτεία, καὶ ἡ παροῦσα τῷ Ῥωμαίων δυνάμις. ὥστε εἰ ἐν τῇ ὁμοιότητι ἡ αὐτὴ, ἀλλὰ τῷ μεγέθει γε ἀμείνων αὕτη, ὡς ἂν ἐπὶ πλατυτέρᾳ πίνακος κεχαραγμένη. δεύτερον δὲ τοῦτον παράδειγμα, Θεανώ τε οἶμαι, καὶ ἡ λεσβία μελοποιὸς, ἡ Διοτίμα ἐπὶ τούτοις. ἡ μὲν, τὸ μεγαλόνουν, ἡ Θεανὼ, συμβαλλομένη εἰς τὴν γραφήν. ἡ Σαπφὼ δὲ, τὸ γλαφυρὸν καὶ ἀφελὲς ἐπῆνεσεν αὐτῷ, οἰκεῖα ἴσως μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄλλην σωφροσύνην τε, καὶ συμβολίαν. τοιαύτη σοι δὲ αὐτὴ Λυκῖνε, ἀπεικονισθῶ εἰκών. Λυ. νὴ Δί' ὦ Πολύστρατε, δυνομένῳ ἔοικε. σὺ δὲ, ἄλλας γε φέρε, τὰς δ' χρηστότητος ὧν ἐξεῖρε, καὶ φιλανθρωπίας, ἃ τὸ ἥμερον ἐμφανιεῖ μᾶλλον τρόπου, καὶ πρὸς τοὺς δορυφόρους πρᾳότητος. Πο. εἰκόνα σοι καὶ αὐτὴ Θεανοῖ τε οἶμαι τῇ Ἀντωνόρου, καὶ Ἀρήτῃ, καὶ τῇ γυναικὶ αὐτῆς τῇ Ναυσικάᾳ, καὶ εἴ τις ἄλλη ἐν μεγέθει πραγμάτων ἐσωφρόνησε πρὸς τὴν τύχην. ἐξῆς δὲ μοι τούτῳ, ἡ δ' σωφροσύνης αὐτῆς γαλεφθῶ, καὶ δ' πρὸς δ' σωότητα δίκαιος, ὡς καὶ τῷ Ἰκαρίᾳ θυγατρὶ εἶναι τῷ σώφρονα, καὶ τῷ πηνελόπῃ σώφρονα κατὰ δ' Ὁμήρου γεγραμμένῳ. τοιούτῳ γὰρ τῷ δ' Πηνελόπης εἰκόνα σοὶ ἔγραψεν, ἣ καὶ νῦ Δία καὶ τὴν ὁμώνυμον αὐτῆς, τὴν δ' Ἀβραδάτα, ἧς μικρὸν ἔμπροσθεν ἐμνημονεύσαμεν. Λυ. παγκάλλω καὶ τούτῳ ὦ Πολύστρατε, ἀπειργάσω. καὶ χιδὸν ἤδη τέλῳ σοι ἔχουσιν αἱ εἰκόνες. ἅπασαι γὰρ ἐπλήλυθας τὴν ψυχὴν, καὶ τὰ μέρη ἐπαινῶν

Coloſſæa eſſet magnitudine, parva in tabella depicta erat. *Luc.* Quorſum hoc dicis? *Pol.* Quoniam Luciane, non æquè magnas dico imagines, quæ ſunt ſimiles. Non enim æqualis nec propè, vetus Athenienſium Reſpub. & præſens Romanorum potentia. Itaque quanvis illa ſimilitudine reſpondeat, hæc tamen potior eſt magnitudine, veluti depicta in latiſſima tabula. Secundum autem & tertium exemplar, Theano illa, & poëtria Lesbia, & præter eas Diotima. Hæc quidem Theano, animi magnitudinem ad picturam conferat: Sappho inſtitutæ vitæ jucunditatem. Diotimæ verò ſimilis erit non in iis tantùm ob quæ Socrates ipſam laudavit, ſed etiam reliqua mentis acie, & conſilio. Talis & illa Luciane, tibi reponatur Imago. *Luc.* Per Iovem, Polyſtrate, admiranda. Tu verò, amice, alias depinge: benignitatis nimirum, & humanitatis, quæ morum manſuetudinem, & in egenos clementiam commonſtrabit. *Pol.* Proinde & illa aſſimiletur Theanoni Antenoris conjugi, & Arete, & filiæ ejus Nauſicaæ, & ſi qua alia in negociorum & fœlicitatis magnitudine erga fortunam modeſtè ſe geſſit. Deinde poſt hanc Caſtitatis imago depingatur, & erga familiarem Benevolentiæ, ut juxta illam Icarii filiam, quam Homerus pudicam ſcribit, maximè ſit continens. Talem enim ille Penelopes imaginem deſcripſit. Vel etiam per Iovem, juxta illi cognominem Abradatæ conjugem, cujus paulò antè meminimus. *Luc.* Hanc etiam modis omnibus pulchram effeciſti, Polyſtrate, jamque ferme finem habent Imagines: omnem enim animam, & partes laudando percurriſti.

Pol.

νῶν. Πο. οὐχ ἅπαντα. ἔτι γὰρ τὰ μέγιστα τῶν ἐπαίνων ἀφελλείπτως. λέγω δὲ τὸ σὺν ταλικούτῳ ὄγκῳ χθονὸς ἐλθεῖν αὐτὴν, μήτε τυφοῦσθαι τῇ ὑπεξαίφνης εὐδαιμονίᾳ, μήτε ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον ἐπαρθῆναι, πεδόσασα τῇ τύχῃ. φυλάττειν δὲ ἐπὶ ἴσοις τὸ δεδιὸς ἑαυτὴν μηδὲν ἀπειρόκαλον, ἢ φορτικὸν φρονοῦσαν, καὶ τοῖς πρόσθεν δημοτικῶς τι, καὶ σὺν τῷ ὁμοίῳ προσφοιτᾷ, καὶ δεξιώσεις, καὶ φιλοφρονησίας φιλοφρονεῖσθαι. τοσούτῳ ἡδίους τοῖς πρόσθεν ἔσῃ, ὅσῳ καὶ μείζονος ὄμως ὑψηλότερα, ἀδὲν πρακτικὴν ἐμφαίνουσιν, ὡς ὁπόσοι τὰ μέγα δυνάσθαι μὴ τοῦς ὑπερφέρειν, ἀλλὰ καὶ τοῦς ὑποῖσθαι, ἐλεήσουσιν, ἅτοι καὶ ἄξιοι μᾶλλον τῶν δεδοσθαι τύχης δεήσεων ἀγαθῶν ἄφθονοι. καὶ μόνοι ἂν αὐτοὶ δικαίως τὸ ἐπίφθονον ἀφυγοῖεν. ὀφθῆς γὰρ ἂν φθονησόμενος τὸ ὑπερέχοντα, ἢν μετεμάζῃ ἐπὶ τοῖς δυσχήμοσιν αὐτὸν ὁρᾷ, καὶ μὴ κεῖθεν Ὀλύμπου ἄνθρωπον ἀφροσύνῃ βεβηκότα, καὶ τὸ ὑποδεέστερον πατοῦντα. ὅπερ οἱ ταπεινοὶ τὰς γνάμας, πάσχουσιν ἀπειρόκαλοι τῆς τύχης, ἐπειδὰν αὐτὰς ἡ τύχη μηδὲν τοιοῦτον ἐλπίσασας, ἄφνω ἀναβιβάσῃ ἐς πηνίον τι, καὶ μεῖζον τοῦ ὄχημα, ἢ μύωσιν ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων, ἀδὲ ἀφορῶσι κάτω, ἀλλ' ἀεὶ πρὸς τὸ ἄνωπες βιάζονται. τοιγαροῦν ὥσπερ ὁ Ἴκαρος, τακεῖσι αὐτοῖς τάχιστα κηρῷ, καὶ τῷ πτερῶν ἀφεμένοις, χάλωσι ὀφλισκάνουσιν ἐπὶ κεφαλὴν εἰς πλάγιν, καὶ κλύδωνα ἐμπίπτοντες. ὅσοι δὲ τῷ Δαιδάλου ἐλεήσαντο τοῖς πτεροῖς, καὶ μὴ πάνυ ἐπῆρθησαν, εἰδότες ὅτι οὐ κηρῷ ἦν

Pol. Non omnem. Nam maximæ laudis caput reliquum est. Dico verò cùm in tantam rerum magnitudinem provecta sit, ut neque fastum in secundis induat, neque supra sortis humanæ modum efferatur, fortunæ confidens. Sed se in plano contineat animo non insolenti, nec arroganti molesta: & populariter erga eos se gerat cum quibus commercium habebit, & salutet, & comiter excipiat. Quæ eo sunt colloquentibus jucundiora, quo, cùm à majore procedant, nihil tragicæ granditatis præ se ferunt, ut qui magnitudine potentiæ non ad superbiam, sed ad beneficentiam utantur. Atque hi bonis à fortuna datis maximè digni visi sunt: soli etiam effugere invidiam queant. Nemo enim præstanti inviderit quem prosperis rebus moderatè utentem videat: nec instar illius [1] Homericæ Ates super hominum capita incedentem & inferiora calcantem. Quod iis accidere solet qui abjecto sunt animo, cùm fortuna nesciant uti: postquam fortuna nihil tale sperantes, repente in volucrem & sublimem currum evexit, intra præsentes facultates non manent, neque deorsum despiciunt, sed in arduum semper nituntur. Quare quemadmodum Icarus, liquefacta ipsis quàm celerrimè cera, & defluentibus alis, præcipites in mare, & fluctus devoluti deridentur. Sed qui Dædali in morem alis utuntur, neque nimium efferuntur gnari cereas sibi esse illas, sed

1 *Aten Homericam*] Ate dea fingitur ab Homero Iliad. 9. quam interpretantur noxam: de qua Erasm. in proverb. *ira omnium tardissimè senescit.* Bud. lib. 5. de Asse. Cogn.

αὐτοῖς πεποιημένα, ἐταμιεύσασθαι ἢ ἀνθρώπινον τὴν φορὰν, καὶ ἡδέσθησαν ὑψηλότερα μόνον τῶν πτερῶν ἐπεχθέντες, ὥστε ῥᾴθυμοι νομίζεσθαι αὐτοῖς ἀεὶ τὰ πλεκτὰ, καὶ μὴ παρέχειν αὑτὰ μόνον τῷ ἡλίῳ, ὅτου ἢ ἀσφαλῶς τε ἅμα, καὶ σωφρόνως διέπτησαν. ὅσῳ καὶ ταύτην ἄν τις μᾶλλον ἐπαινέσειε. τοιγαροῦν ἐξ ἄξιον ἅπαντων ἀπολαμβάνειν τὸ κέρδος, ὀχουμένην ταῦτά τε αὐτῇ παρομοίαν τὰ πλεκτὰ, καὶ ἐπιπολαίως ἐπῤῥεῖν πολλά. Lu. καὶ ὅπως ὦ Πολύστρατε, γενέσθω. ἀξία γὰρ οὐ τὸ σῶμα μόνον, ὥσπερ ἡ Ἑλένη καλὴ ὄντα, καλλίων ἢ καὶ ἐρασμιωτέρα αὐτῶν τὴν ψυχὴν σκέψασθαι. ἅτε γὰρ ἢ ἐν βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ, χρησθαί καὶ ἡμέρᾳ ὅλῃ, καὶ τῶν μὴ τὰ ἄλλα ἀγαθῶν, ὁ πόσα ἐστὶν αὐτῷ, δαιμονῆσαι, ὡς ἐπ' αὐτῷ καὶ φύσιν γυναῖκα τοιαύτην, καὶ συνοῦσαν αὐτῷ, ποθεῖν αὐτόν. ἢ γὰ μικρὸν τῶν δαιμόνων γυνὴ, τοῦ ἧς ἄν τις βλόγως τὸ ὁμοιότατον εἴποι εἶπον, χρυσείῃ μὲ αὐτὴν Ἀφροδίτῃ ἐρίζειν τὸ κάλλος, ἔργα ἢ, αὐτὴν Ἀθηναίᾳ ἰσοφαρίζειν. γυναικῶν γὰ σωμάτων ὅτου ἄν τις ἀντιβληθείη αὐτῇ, ἢ δήμου, ἢδὲ φυλῆ φησι Ὅμηρος, ὅτ' ἄρ φρένας, ἠτέ τι ἔργα. Po. ἀληθῆ φῄς ὦ Λυκῖνε. ὥστε εἰ δοκεῖ, ἀναμίξαντες ἤδη τὰς εἰκόνας, ἓν τι συνέπλασαν, τὴν μὲ σώματος, καὶ ἃς ἐγὼ τῆ ψυχῆς ἐρασάμην, μίαν ἐξ ἁπασῶν συνθέντες, βιβλίον καταθέμενοι, παρέχωμεν ἅπασι θεωμένοις, τοῖς γε νῦν ὖσι, καὶ τοῖς ὑστέρου ἐσομένοις. μνημειότερον γοῦν τὸ Ἀπελλοῦ, καὶ Παῤῥασίου, καὶ Πολυγνώτου γένοιτ' ἄν, καὶ αὐτὴ σκιὴ ἀπολοῦ τὸ τοιούτων κεχαλασμένη, ὅσῳ μὴ ξύλου, καὶ κηροῦ, καὶ

sed humanæ facultati impetum accommodant, & contenti sunt si undis paulò altiores ferantur, ita ut alas semper madefaciant, nec Soli tantùm liquandas exhibeant, hi tutò simul & prudenter pervolant. Quod & in ista Imagine maximè laudaveris. Quocirca meritum ab omnibus fructum percipit, qui precantur ut hæ alæ ipsi permaneant, & bona magis magisque affluant. *Luc.* Sic quidem fiat ô Polystrate. Neque enim solùm corporis venustate conspicua est, prout Helena, sed pulchrior & amabilior, cùm his præsidiis animam muniat. Conveniebat autem magno regi, bono manſuetóque viro, hoc etiam bonum simul cum aliis quotquot possidet, ad fœlicitatem: ut & ipsius tempore mulier hujusmodi nasceretur, & ejus consuetudinis desiderio flagraret. Non enim hæc fœlicitas est exigua, mulier de qua Homericum illud aliquis meritò dicere possit, eam cum aurea Venere de forma contendere, & operibus, Minervæ parem esse. Neque ulla ex omni mulierum numero cum ipsa comparetur, non corpore, non indole, inquit Homerus, non ingenio, nec operibus. *Pol.* Vera dicis Luciane. Quare si tibi videtur, commixtis Imaginibus, Corporis, quam tu finxisti, Animæ quas ego delineavi, unam ex omnibus compositam libro mandemus, quem omnibus admirandum exhibeamus, tum hujus ætatis hominibus, tum etiam posteris. Itaque hæc erit longè diuturnior, quàm Apellis, Parrhasii & Polygnori gratior, quatenus non ligno, imagines, eaque illis multò cera-ve aut coloribus constat, sed

λεγομένων πιστεύσης, ἀλλὰ τῆς ἐνθάδε μουσῶν ἐπινοίαις εἰκάσας, ἥτις ἀκριβεστάτη εἰκὼν γένοιτ' ἄν, σύμμετρόν τε καὶ ἐοικὸς, καὶ ψυχῆς ἀρετὴν ἅμα ἐμφαίνουσα.

sed suggesto à Musis commento expressa est, quæ cùm corporis pulchritudinem, & animæ virtutes una commonstret, absolutissima Imago futura est.

ΤΠΕΡ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ. | PRO IMAGINIBVS.

ARGVMENTVM.

Panthea superiori Dialogo laudata Lucianum accusat, primùm immodica laudis: Deinde quod ab ea Diis fuerit comparata. Quas laudum hyperbolas pra modestia & pietate agnoscere non vult: cùm sint assentatoris potiùs quàm laudatoris. Ad qua respondet Lucianus, primùm se non satis illam laudasse, nedum nimium. Idque se ex libertate laudatorum fecisse, quos exemplis ostendit ab adulatoribus differre. Deinde se illam non cum Deabus, sed cum earum Imaginibus comparasse. Quod etsi fecisset, id se rectè factum fuisse exemplis probat.

Ἐγώ σοι ὦ Λυκῖνε φησὶν ἡ γυνὴ, τὰ μὲν ἄλλα, πολλῶν ἐπαίνων τὴν διάνοιαν ὡς ἐμὲ, καὶ τιμῶ σε καὶ συγγράμματος. εἰ δὲ ἄρ' οὕτω ὑπερεπαινή τις, εἰ μὴ καὶ μετ' εὐνοίας σωτερεφοίβ. τὸ γὰρ ἐμὲ ὡς ἂν εἰδῇς, τοιόνδε ἐστιν. ἐδὲ ἄλλως μὲν χαίρω τοῖς κολακικοῖς τὸ τοιοῦτον, ἀλλά μοι δοκοῦσιν οἱ τοιοῦτοι, ζῆπτης εἶναι, & ἥκιστα ἐλεύθεροι τὴν φύσιν. σὺ γὰρ τοῖς ἐπαίνοις μείλιστα, ὅταν τις ἐπαινῇ με φορτικῶς, καὶ ὑπερμέτρως ποιούμενος τὰς ὑπερβολὰς, ἐρυθριάω τε, καὶ ὀλίγου δεῖν ἐπιφεύγω τὰ ὦτα. καὶ τὸ πρόσωπόν μου χλιαρὸν μᾶλλον, ἢ ἐπαίνου ἐοικέναι μοι δοκεῖ. μέχρι γὰρ τοῦδε, οἱ ἔπαινοι ἀνεκτοί εἰσιν, εἰς ὅσον ἂν ὁ ἐπαινούμενος γνωρίζῃ ἑκάστοτε τὸ λεγόμενον ὅσον ἐαυτῷ. τὸ γὰρ ὑπὲρ τοῦτο, ἀλλότριον ἤδη,

Ego Luciane, inquit mulier, alias quidem magnam erga me perspexi tuam benevolentiam, & honorem ex libro à te conscripto. Non enim me tantis laudibus eveheres, nisi cum benevolentia hoc scriberes. Ego verò, ne non scias, hoc sum animo. Non temerè assentatoribus delector, atqui sunt hujusmodi, mihi videntur esse præstigiatores, & minimè libero ingenio. Cæterùm inter laudes, maximè quando quis molestis, & immoderatis amplificationibus me extollit, erubesco, & ferè aures obtuto: idque subsannationi potiùs, quàm laudi simile existimo. Nam tolerabiles eatenus sunt laudes,

quatenus is qui laudatur, singula quæ dicuntur, inesse sibi cognoscit. Sed quicquid præter hoc additur, alienum est,

&

ἥδη, καὶ κολακείαν σοφῆς. καίτοι πολλοὺς οἶδα ἥβη χαίροντας, εἴ τις αὐτοὺς ἐπαινῶν, καὶ ἃ μὴ ἔχουσι προσάπτοι τῷ λόγῳ. οἷον, εἰ γέροντας ὄντας εὐανδρίζοι τὸ ἀκμῆς. ἢ ἀμόρφοις ὄσι, τὸ Νιρέως κάλλος, ἢ τὸ Φάωνος εὐμέλειαν. οἴονται γὰρ ὑπὸ τῶν ἐπαίνων ἀλλαχόσε σφίσι τὰς μορφὰς, καὶ αὖθις ἀνήκειν αὖθις, ὥσπερ ὁ Πελίας φάσκων. τὸ γὰρ ἔχειν ὅτου ἔχει. πολλῶν μὲν ἂν ὁ ἔπαινος ἐμοὶ τιμὴ, εἴ τι ἐν ἔργῳ αὐτὸν ἀπολαῦσαι δυνατὸν ἦν ἐκ τῆς τοιαύτης ὑπερβολῆς, νῦν γὰρ, ὅμοιόν μοι δοκοῦσιν ἔχειν, πάσχειν, ὥσπερ ἂν εἴ τινι ἀμόρφῳ, προσωπεῖον εὔμορφον ἐπιζήτη τις φέρειν. ὁ δὲ, μέγα ἐπὶ τῷ κάλλει φρονεῖν. καὶ τοῦτο, ἀφαιρεῖται ὄνον, καὶ ὑπὸ δυτυχοῦς σωτερεῦναι δυναμένου. ὅστε ἐκ μελοιότερον ἂν γένοιτο, οὐ προσόντος φανεὶς, οἷον ὢν, ὑφ' οἷῳ κέκρυπτο. ἢ ἐν Διὶ εἴ τις ὑποδησάμενος κοθόρνους, μικρὸς αὐτὸς ὤν, ἐρίζοι τοῖς μεγάλοις τοῖς ἀπὸ ἑσπερίδων ὅλῳ πήχει ὑπερέχουσιν. ἐμέμνητο γάρ καὶ τοιούτων τινός. ἔφη γυναικός τινα τῶν ἐπιφανῶν, τὰ μὲν ἄλλα, καλὴν, καὶ κόσμιον, μικρὰν δὲ, καὶ πολὺ δὲ συμμέτρως ἀποδεῖσαι, ἐπαινεῖσθαι ὡς τινος ποιητοῦ οὐ ἄσημα, τὰ τὰ ἄλλα, καὶ ὅπ καλή τε, καὶ μεγάλη ἦν. αὐλίσκου δ' αὐτῆς ἐπικρίζει ἐκείνου τὸ δύμηκές τε, καὶ ὄρθιον, τῷ μὲν, δὴ γάννυσθαι τῇ ἐπαίνῳ, καθάπερ αὐξανομένῳ ὡς τὸ μέλος, καὶ τῷ χαίρειν ἐπισείειν. τὸ ποιητοῦ τε πολλάκις τὸ αὐτὸ ἄδειν, ὁρῶντα ὡς ἥδιστα ἐπαινούμενον, ἄχρι δὴ τῶν παρόντων, τινὰ προσκύψαντα, πρὸς τὸ δὲς, εἰπεῖν αὐτῷ, σίγησον ὦ ἑτοῖε, μὴ ἐξαίφνης ποιήσῃς τῷ γυναίκα. ἀθρόον δὲ, καὶ μέγα τοῦτο μελοιότερον Στρα-

& manifesta assentatio. Atqui permultos novi, inquit, qui gaudent, siquis eos laudando, etiam quæ non habent, orationi adjecerit: puta, si senes ob ætatis vigorem beatos prædicarit: aut deformibus, Nirei vel Phaonis formam tribuerit. Putant enim suas formas à laudibus immutatum iri, & fore ut denuo repubescant, ut de se Pelias putavit. Sed non ita se res habet. Laus enim magni æstimaretur, si re ipsa, hujusmodi hyperboles beneficio, frui possemus. Nunc verò mihi videntur illi hoc modo affecti, quo deformis aliquis qui apposita sibi formosa larva, pulchritudine superbiret, quam quivis tollere, & atterere potest: unde magis deridiculo esset, nativa facie detecta, quam ascititia forma occultaverat. Aut per Iovem, quo pusillus aliquis, qui cothurnis indutis, de proceritate contenderet cùm iis qui ex planitie toto cubito essent proceriores. Nam & hujusmodi cujuspiam mentionem faciebat. Ajebat viri illustris uxorem, alias quidem pulchram & honestam, sed pusillam, & cui multum de justa statura deesset, à quodam poëta carmine laudari, quòd inter cætera, cùm formosa, tum procera esset: cujus longitudinem & rectitudinem populo comparabat. Illam verò laude ista lætari, quasi ad modulos cresceret, & manum concutere. Poëtam autem idem sæpe canere, cùm hac laude delectari videret. Donec aliquis ex præsentibus ad aurem admotus ipsi dixit, Heus tu desine, ne mulierem surgere facias. Dicebat etiam Stratonicen

τοιαῦτα ποιῆται τὴν Σελεύκου γυναῖκα. τοῖς γὰρ ποιηταῖς ἀγῶνα συνῳδῆνας αὐτῶν περὶ παλαιστῆ, ὃς τις ἂν ἄμεινον ἐπαινέσῃ αὐτῆς τὴν κόμην. καίτοι φαλακρὰ ἐτύγχανεν οὖσα, καὶ ὀλίγας τὰς ἰατὰς τρίχας ἔχουσα. καὶ ὅμως ἅτε διακειμένη τὴν κεφαλὴν, ἅπαντας εἰδέναι ὅτι ἐκ νόσου μακρᾶς τοῦτο ἐπεπόνθει, ἤκουε τῶν ποιητῶν ὑπερηδίστας τὰς τρίχας αὐτῆς ἀνηγόντων, καὶ ἄλλους τινὰς πλοκάμους ἀναπλεκόντων, καὶ σπλίνους τινὰς μὴ ὄντως ἔνδον εἰκαζόντων. ἀπάντων οὖν τῶν τοιούτων καταγέλαστα, καὶ παιζόντων αὐτοὺς τοῖς κόλαξι. καὶ σκώπτειν ἦν ὅτι μὴ ἐν ἐπαίνοις μόνον, ἀλλὰ ἐν γραφαῖς τὰ ὁμοῖα πολλοὶ κολακεύειν τε, καὶ ἐξαπατᾶν ἤθελον. χαίρουσι γὰρ ἔφη τῇ γραφίδι ἐκεῖνοις μάλιστα, οἳ ἂν σφᾶς τὸ εὐμορφότερον αὐτοὺς εἰκάσωσιν. εἶναι δέ τινας, οἳ ἐσκευάσθησαν τοῖς τοιχίοις, ἢ ἀφιλεῖν τι τῶν ἵππων, ἢ μελάντερα γράψαι τὰ ὄμματα, ἢ ὅ, τι ἂν ἄλλο ἐπιθυμήσωσιν, αὐτοῖς σκευάσαι. εἶτα λοιδορεῖσθαι αὐτοὺς ἀλλοτρίας εἰκόνας στεφανοῦσι, καὶ οὐδὲν αὐτοῖς ὁμοίας. τοῦτο δὴ ἐστὶ τὸ τοιοῦτον ἔλεγε, τὰ μὲν ἄλλα ἐπαινοῦσα σου συμφάμενος, ἓν δὲ τοῦτο ἀφίεσθαι, ὅπερ ἐποίησας αὐτὴν, Ἥρᾳ, καὶ Ἀφροδίτῃ εἰκάσας. ὑπὲρ ἐμὲ γὰρ φησι, μᾶλλον ἢ ὑπὲρ ἅπασαν ἀνθρωπίνην φύσιν τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δέ σε ἃ δ' ἐκείνοις ἠξίουν, τοῖς ἡρωίναις συνδιατρίβειν μοι, Πηνελόπῃ, καὶ Ἀρήτῃ, καὶ Θεανοῖ, οὐχ ὅπως θεῶν τοῖς ἀρίστοις. καὶ γὰρ αὖ ἐκ τούτου πάνυ ἔφη. τὰ μὲν θεὼς τοὺς θεοὺς, δεισιδαιμόνως, καὶ ψοφοδεῶς ἔχω. δέδια τοίνυν μὴ καὶ τὴν Κασσιέπειαν εἶναι δόξω, ἢ τοιοῦτόν ἐπαινον ἐπεσπέρθη. καίτοι νηρεΐσιν ἐκείνη

Seleuci uxorem, assimile quiddam, sed longe magis ridiculum feciſſe. Eam poetis pro talento certamen propoſuiſſe, quicunque ſuam comam meliùs laudaret, quanquam calva erat, & ne paucos quidem crines habebat. Attamen ſic affecto capite, cui ex longo morbo id acciditſſe omnes norant, execrandos illos poetas audiebat, qui capillos ejus Hyacinthinos dicebant, & criſpos quoſdam cincinnos nectebant, & apio, quamvis nuili prorſus eſſent, comparabant. Tales igitur omnes deridebant, qui ſe aſſentatoribus traderent. Addebat etiam non ſolum in laudibus, ſed etiam in picturis pleroſque aſſentationem captare, & decipi velle: qui illis potiſſimùm, inquit, pictoribus gaudent, à quibus formoſiores effingantur. Eſſe quoque nonnullos qui artificibus injungunt, ut aliquid nari detrahant, aut nigriores oculos pingant, aut aliquid aliud, quod ineſſe ſibi cupiverint. Deinde eos neſcire ſe alienas imagines coronare, & ſibi nullatenus ſimiles. Hæc & ejuſmodi dicebat, alia quidem quæ tuo libro mandaras collaudans, ſed hoc unum non ferens quod eam cum Deabus Iunone & Venere comparaveris. Nam hæc me, inquit, imò humanam omnem naturam ſuperant. Cæterùm ne illud quidem optavi, ut Heroinis illis, Penelope, Arete, & Theanoni, nedum præſtantiſſimis Deabus comparares. Etenim Deos metuo vehementer & expaveſco. Quare vereor ne ut Caſſiopea laudem illam expetiviſſe videar: quanquam illa cum Nereidibus contendebat, Iu-

ἀντιξέζειν. Ἥρων δ', καὶ Ἀφροδίτην ἴσθειν. ὥστ' ὦ Λυκῖνε, μεταγράψαι σε τὰ τοιαῦτα συγγράμματα. ἢ αὐτὴ μὲν μαρτύρομαι τοὺς θεούς, ὡς ἀκούσης αὐτῆς γέγραφας. σὺ δ' εἰδέναι ὅτι ἀνιᾷ αὐτὴν τὸ βιβλίον, ὅτι σφενδονᾷ, ὥσπερ νῦν σοι λέγεται, καὶ μάλα αὐστηρῶς, καὶ οὐσίως τοὺς θεούς. ἐδόκει τι ἀσεβημα ἑαυτῆς, καὶ παραμέλημα τῆς δόξης, εἰ ὑπομένοι τὴν ἐν Κνίδῳ, καὶ τὴν ἐν κήποις ὁμοίαν λίαν. καί σε ὑπεμίμνησκε τὰ τελευταῖα ἐν τῷ βιβλίῳ περὶ αὐτῆς εἰρημένων, ὅτι μεγέθους, καὶ ἄλυφον ἴφης αὐτῇ, σὺ δὲ ἀναπεπομφὼς ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον, ἀλλὰ πρόσωπον τῷ σώματι ποικίλον. οὐδέ, ταῦτα εἰπών, ὑπὲρ αὐτὸν τὸν οὐρανὸν ἀναβιβάζεις τὴν γυναῖκα, ὡς ἐ θεοῖς αὐτῇ ἀπειπόζειν. ἠξίει δέ σε μὴ ἐν ἀξιωτέροις αὐτὴν ἡλίου καὶ Ἀλεξάνδρου. [1] ὃς δὲ ἀρχιτέκτονι ὑπισχνουμένῳ τὸν Ἄθω ὅλον μεταχημάτισειν, καὶ μορφώσειν πρὸς αὐτὸν, ὡς τὸ ὄρος ἅπαν εἰκόνα φέρειν βασιλέως, ἔχοντα δύο πόλεις ἐν ταῖν χερσῖν, ἐ θαυμάσαντο τὴν ὑπερβολὴν τοῦ ὑποσχέσεως, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτὸν ἡγησάμενοι τὸ τόλμημα, ἔπαυσε τὸν ἄνθρωπον, καὶ πιθανῶς Κολοσσὸν ἀναπλάττοντα. καὶ τὸν Ἄθω κατὰ χώραν ἐᾶν ἐκέλευσε, μὴ ἐν καταμικρύνειν δέον ἔτι μέγα πρὸς μικρὰν σύμμετρος ὁμοιότητα. ἐπῄνει δὲ τὸν Ἀλέξανδρον τὸ μεγαλοψυχίας, καὶ ἀνδριάντα μείζω τοῦτο ἐν Ἄθῳ ἑλέσθαι αὐτῷ ἀνεπαίνεται, οὐ τοῖς τὸ ἀεὶ μεμνησομένοις ἀφανέσι. ἐν δὲ μικρᾶς εἶναι γνώμης ὑπερίδειν ἔτι καὶ ὀλίγου τιμᾶς, καὶ ἑαυτὸν οὐ

Iunonem autem & Venerem venerabatur. Quocirca Luciane, jussit ut ista corrigas, alioqui se testaturam Deas, hæc à te se invita scripta esse: scias verò tu, molestum sibi esse libellum illum qui sic obambulat, ut à te non admodum piè, nec sanctè de Diis est compositus. Existimabat etiam fore ut impium facinus commisisse videretur, si pateretur se similem dici Cnidiæ & Hortensi Veneri. Præterea tibi in memoriam revocabat ea quæ sub libri finem de ipsa dixisti, modestam vocans, & fastus expertem, quæ supra modum humanum se se non efferat, sed terræ proxima volet. At tu his dictis, mulierem supra cœlum ipsum extollis, ita ut cum Deabus compares. A te etiam postulabat, ne Alexandro imprudentiorem se putares, qui architecto pollicente se totum Atho transformaturum, & ad ejus simulachrum accommodaturum, ita ut totus mons Regis imago fieret, duas urbes manibus tenentis, prodigiosam pollicitationem non admisit, sed ausum illud majus ipso ratus, compescuit hominem non credibiles Colossos effingentem: jussitque ut suo loco intactum Atho relinqueret, neque montem adeò magnum ad corporis exigui similitudinem imminueret. Alexandrum autem magnanimitatis nomine laudabat, eumque sibi hoc facto statuam Atho majorem dicebat erexisse in animis hominum, qui ejus rei semper memores essent futuri. Non enim abjecti esse animi honorem adeò incredibilem contemnere. Quare se tuum figmentum lau-

1 Ὃς τῷ δοκίπτοντι ὑποσχημένῳ τὸν Ἄθω,] Idem superius positum lib. De historia scribenda. *Mart.*

τὸ μὲ πλέσμα σε ἐπαινῶν, ἢ τὴν ἐπίνοιαν τ εἰκόνος, μὴ γνωρίζειν ἢ τὴν ὁμοιότητα. μὴ γὰ οἶμαι τ πολιτικώτατον ἄξιον, μηδὲ ἐγγὺς, ὅτι μὴ δὲ ἄλλων τινὰ γυναικῶν γε ὄντος. ὥστε ἀφίησί σοι ταύτην τὴν τιμὴν, ἢ σεμνύνεσθαι σε τὰ δεήματα ἀξιοῖ μόνα. σὺ ἢ, τὰ ἀνθρώπινα τοῦτο ἐπαινῶν αὐτὴν, μὴ ὑπὲρ τ πόδα ἔχειν τὸ ὑπόδημα, μὴ καὶ ἐπισκάμμη μί φησιν ἐμπεριπατοῦσα αὐτῷ. καὶκεῖνο δέ σοι εἰπεῖν ἀναγκαῖον. ἀκούω ἔφη πολλῶν λεγόντων. εἰδὲ ἀληθῆς ὑμεῖς οἱ ἄνδρες ἐστε, μὴ ὀλυμπιάσιν ἐξεῖναι τοῖς νικῶσι μείζους ἢ σωμάτων ἀνετύπους τὰς ἀνδριάντας, ἀλλ' ἐπιμελεῖσθαι τὰς Ἑλλανοδίκας, ὅπως μηδὲ εἷς ὑποφύληται τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὴν ἐξέτασιν τ ἀνδριάντων ἀκριβεστέραν γίγνεσθαι τ τ ἀθλητῶν ἐγκρίσεως. ὥστε ὁρᾶ ἵνα μὴ αἰσχρὸν λάβωμεν ψόγον ὑπὸ τ μέτρου. καὶ γὰ ἡμῶν ἁπτόμενοι οἱ Ἑλλανοδίκαι τὴν εἰκόνα. τοῦτο μὲ ἴλεως εἰπεῖν. σὺ ἢ σκόπει ὦ Λυκῖνε, ὅπως μεταχωρησόμενος τὸ βιβλίον, καὶ ἀφαιρήσῃς τὰ τοιαῦτα, μηδὲ σφαλῇς πρὸς τὸ ἦθος, ὡς ἐκεῖνα πάνυ γε αὐτὰ ἐδυσχέραινε, καὶ ὑπέφευγε μεταξὺ ἀναγινωσκομένων, καὶ παρῃτεῖτο τὰς θεὰς ἵλεως εἶναι αὐτῇ. καὶ συγγνώμην, εἰ γυναικεῖόν τι ἔπαθε. καίτοι εἰ χρὴ τἀληθῆ εἰπεῖν, καὶ αὐτὴ ἔμοιγε τοιοῦτόν τι εἰπεῖν ἔδοξε. τὸ μὲ γὰ πρῶτον ἀκούσαν, ὑδὲν ἐπλημμέλησεν, ὁρῶσα τοῖς γεγραμμένοις. ἐπεὶ ἢ ἐκείνη ἐπεσημήνατο, καὶ αὐτὴς ἤρξατο τὰ ὅμοια γιγνώσκειν περὶ αὐτῶν. καὶ ἁπλούστερόν τι ἔπαθον, οἷς ἐπὶ τ ὁρωμένων πάσχομεν. ὡς μὲ πάνυ ἐγγὺς ἐσκοπῶμὲ τι, καὶ κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, ὑδὲν ἀκριβὲς ἀφιγνώσκομεν. ὡς ἢ ἀπόντες, ὅτι δὲ συμμέτρως ἀφικόμεθα

laudare, & Imaginum commentum: sed similitudinem non agnoscere: non enim tantis ac talibus esse dignam, ne propè quidem: ac neque mulierem ullam, quamcunque tandem aliam. Itaque tibi honorem hunc remittit, tuaque archetypa adorat. Tu verò, humanis laudibus ipsam decora: nec pede major sit calceus, ne illo, inquit, mihi inambulanti os obturet. Illud etiam tibi dicendum dedit in mandatis. Multos, inquit, dicentes audio: quod verum-ne sit vos viri scitis, Ne Olympicis quidem victoribus licere statuas corporibus majores erigere, sed Hellanodicis curæ esse, ut ne unus quidem veritatem excedat, & statuarum examen, athletarum admissione fieri accuratius. Itaque vide, ne ementitæ mensuræ accusemur: ac deinde nostram imaginem subvertant Hellanodicæ. Hæc quidem illa dicebat. Tu verò perspice Luciane, quomodo librum hunc transformes, atque talia demas, nec in numen pecces, velut illa gravissimè hæc ferebat, interque legendum subhorrescebat, ac Deas ut sibi essent propitiæ, rogabat. At certè illi ignoscendum, quòd animo fuit muliebri. Atqui, ut verùm dicam, etiam mihi ipsi tale quid dicere visa est. Ac primùm quidem audiens, dum scripta intueor, delictum non animadverti: sed postquam illa mihi indicavit, ipse etiam similia de iis sentire cœpi. Ac mihi simile quid accidit, quod in iis quæ intuemur usuvenit. Siquid proximè sub oculis constitutum comtemplemur, id nequaquam exquisitè dignoscimus. At si justo intervallo distantes intueamur, omnia

τοῦ ἰδρῶτος, ἅπαντα σαφῶς ἡμῖν φαίνεται τὰ δύ, καὶ τὰ μὴ ὄντως ἔχοντα. τὸ δὴ ἀνθρωποειδὲς, Ἀφροδίτῃ, καὶ Ἥρᾳ εἰκάσαι, τί ἄλλο, ἢ ἀνίκατός ἐστι διαπλίζειν τὰς θεάς; ἐν γὰρ τοῖς τοιούτοις, ὅτι ἂν τὸ μικρὸν μεῖζον γένηται τῇ προσθήκῃ, ὡς τὸ μεῖζον ἀποσμικρύνεται, πρὸς τὸ παντοῖότερον ἡμῖν ἀπομαρύεται. οἷον, εἴ τινες ἅμα βαδίζοιεν, ὁ μὲν, μέγιστος, ὁ δὲ, πάνυ τῇ ἡλικίᾳ χαμαίζηλος, εἶτα δύνασιν ἀποσοῦναι αὐτὸν, ὡς μὴ ὑπερέχειν θατέρου τὸ ἕτερον, ἢ δ' ἐφικνεῖται μόνον ὑπερφαντασιούμενος τοῖς γηΐνοις ὤν, κἂν ὅλῃ μάλιστα ἀκροποδεῖ ἐπιγείρῃ ἑαυτῷ, ἀλλ' εἰ μέλλουσιν ἀμήλικες φανεῖσθαι, ὁ μείζων ἐκτίνεται ἐπικύψαι, καὶ παντοῖότερον ἀποφανεῖ ἑαυτόν. ἀσαύτως δὴ καὶ σὺ τοῖς τοιαύτοις εἰκόσιν, ὡς ὅτι ἄνθρωπος μείζων γένηται, ἢν τις αὐτῶν θεῷ ἀπεικάζῃ, ὡς τὸ θεῖον ἀνάγκη ἐλαττῶσαι πρὸς τὸ ἀνθρώπειον ἐπικλώμενον. καὶ εἰ μὲ κατὰ δύναμιν τὴν ἐπιχείρησιν, ἐπὶ τὰ ὑφήνια ἐκτείνοιό τις τὸν λόγον, ἤδεσα ἂν ὁ τοιοῦτος αἰτίαν ἔχει κατὰ ἀσυβείας αὐτὸ φέρειν. σὺ δ' τοσοῦτον ἔχων κάλλη γυναικῶν, Ἀφροδίτῃ, καὶ Ἥρᾳ εἰκάσαι αὐτὴν ἐθέλησας, ὑδὲν θεῖον ὄντα τὸ ἄγαν τοῦτο, καὶ ἐπίφθονον, ἀφαιρεῖ ὦ Λυκῖνε. ὁ γὰρ πρὸς σὲ τρόπος τὸ τοιοῦτον, ὃς ὑδὲ ἄκων βάδιον πρὸς τὰς ἐπαίνους, καὶ πρόχειρον ἂν, ἐπίζηνες. ἀλλὰ νῦν ὅτε εἶδ' ὅπως ἄρξαι πεποίησαι τὴν μεζοθολίαν, ἐπιδιαλλόμενον. καὶ ἐκ δὲ τίνος φειδομένου, ἀσωτον ἐν τοῖς ἐπαίνοις ἀναπέφηνας. ἀλλὰ μηδὲ ἐκεῖνο αἰσχυνθῇς, εἰ μεταρυθμιεῖς τὸν λόγον ἤδη διεσκευασμένον. ἐπὶ δὲ Φειδίου φασὶν ὅτι ποιήσαντα, ἐπιτρέξεσθαι τοῖς Ἠλείοις τὸ Δία.

omnia liquidiùs apparent, quæ bene, quæque secus se habent. Ergo hanc, cùm sit homo, Veneri & Iunoni assimilare, quid aliud est quàm Deas ex professo extenuare? siquidem in ejusmodi comparationibus, non tam quod parvum est collatione crescit, quàm quod majus, imminuitur, dum ad id quod humilius est, pertrahitur. Exempli gratia, si duo simul incederent, alter prægrandis, alter pumilio, deinde ipsos adæquare oporteret, ne alter alterum statura superaret, nequaquam breviore semet quantumvis extendente hoc fieret, etiamsi sese in summos pedes maximè erigeret. At si statura pares videri debeant, major ille caput demittet, ac se humiliorem reddet. Similiter & in id genus imaginibus, non tam major fit homo, si cum Deo comparetur; quam necesse est imminui Deum, ad id quod est inferius, reflexum. Et siquidem terrestrium penuria, orationem ad cœlestia extenderes, minùs vitio verteretur, quod per impietatem hoc fecisses. At tu quamvis tam eximias mulierum formas haberes, cum Venere, & Iunone ausus es ipsam comparare, cùm nihil opus esset. Quare hoc nimium atque invidiosum demas Luciane. Neque enim hoc tui est moris, qui ad laudandum alioquì non eras facilis ac promptus. At nunc nescio quo pacto derepente mutatus es, hoc abundè faciens: & qui laudum hactenus fuisti parcissimus, earundem evasisti prodigus. At ne te pudeat jam editam orationem retractare: quandoquidem & à Phidia sic factum fuisse dicunt; quum apud Eleos Iovem construxit,

φάσκε γὰρ αὐτὸν ἤδη τὴν θύραν, ὁπότε τοσοῦτον ἀνατείνας ἐπιδείκνυε τὸ ἔργον, ἐπαινεῖν τὰ αἰσθανόμενον, ἢ ἐπαινοῦντων. ἠπᾶτο δέ, ὁ μέν, τὴν ὄψιν, ὡς παχέως. ὁ δέ, ὡς ἐπιμηκίστερον τὸ πρόσωπον. ὁ δὲ ἄλλος, ἀλλό τι. εἶτ' ἐπειδὴ ἀπελάσησαν οἱ θεαταὶ αὐτῆς τὸ Φειδίου ἐγκλείσαντα ἑαυτόν, ἐπιτρέβει, καὶ ῥυθμίζειν τὸ ἄγαλμα πρὸς τὸ τῆς πλείστης δόκου. ὃ γὰρ ἦν τοῦτο μικρὸν εἶναι συμβαλλόμενον τοσοῦτον, ἀλλ' ἀεὶ ἀναγκαῖον ὑπάρχειν πρὸς πολλὰς πρόσωπον ὁρᾶν δ' ἐνίους, κἂν Φειδίας ᾖ. ταῦτά σοι ἀπ' ἐκείνης κομίζω, καὶ αὐτὸς πρόσωπον, ἐπαίρεις τε, κ' οὐκ ἂν. Λυ. Πολύστρατε, οἷον ἂν ῥήτορ ἐλελήθεις με. ἔφην γοῦν ὅτι μακρὰν, καὶ κατηγορίαν τοσαύτην ἐζενηνοχὼς κ' συγκεχυμένον, ὥστε μηδὲ ἐλπίδα μοι ἀπολογίας ἔτι καλεῖσθαι. πλὴν ἀλλ' ἐκεῖνό γε ἡ δικαστὴν ἐποίησατε, καὶ κρίσιν σύ, ἐρημίαν κρίνασαι καὶ βιβλίον, μὴ παρόντων αὐτῷ σωτηρίου. ῥᾴδιον δ' οἶμαι τοῦτ' ἐστι, κ' τὴν παροιμίαν, μόνον θέοντα κρατεῖν. ὥστε δεῖ θαυμάσαι, εἰ ἡμεῖς ἑαλωμεν, ὅτι ὕδατος ἡμῖν ἐκχυθέντος, ὅτι ἀπολογίας ἀποδοθείσης. μᾶλλον δὲ τοῦτο πάντων ἀπαντᾶτε, οἱ αὐτοὶ κατηγοροῦντες, καὶ δικασταὶ ὅτε. πότερα δ' οὖν ἐβλεπες, ἀγαπήσας τοῖς ἐγνωσμένοις ἐπιχέαν ἄρα, ἢ κ' τὸ ἐμεραῖον ποιητὴν, παλινῳδίαν σοὶ συγκεχύφω; ἢ δύσκρι μοι ἐφίσταμόν τινα γενέσθαι τῶν δίκλων; Πο. νὴ Δί' ὥσπερ ἔχεις τι δίκαιον εἰπεῖν. ἐὰν γὰρ ἀνθυβρίσῃς ὡς σὺ φῄς, ἀλλ' ἐν φίλοις ποιήσῃ τῶν ἀπολογίαν. ἐγὼ δ', καὶ συμπεξεύξεσθαί σοι ἕτοιμος ἐπὶ

Stabat enim ille post fores, ubi primum opus expansum ostendit, unde eos qui vel reprehenderent, vel laudarent quippiam exaudiebat. Cæterùm alius nasum, utpote crassiorem, alius faciem, utpote longiorem, alius aliud reprehendebat. Deinde cùm discessissent spectatores, intus inclusus Phidias denuo effigiem corrigebat, & ad vulgi sententiam accommodabat: siquidem populi tam numerosi consilium non leve censebat, imò necesse esse ut plus viderent multi quàm unus, etsi Phidias foret. Hæc ab illa tibi affero, eademque ipse te moneo, qui tui amicus sum & studiosus. *Luc.* Hactenus Polystrate te tantum rhetorem esse ignoraveram. Itaque orationem ita prolixam, accusationem ita gravem adversus meum libellum protulisti, ut mihi nulla spes defensionis amplius superfit. Verumenimvero non ex judiciario more fecistis, in primis verò tu, quum indicta causa librum condemnasti, cui deerat patronus. Facillimum autem illud est, ut opinor, juxta parœmiam, Solum currentem vincere. Itaque nihil mirum, si victi fuimus, neque effusa nobis aqua, neque respondendi facultate concessa. Quin potiùs illud est omnium absurdissimum, quod ipsi & accusatores, & judices eratis. Vtrum ergo vis, fileam decretis acquiescens, an juxta Himeræum illum poëtam, retractationem conscribam? aut mihi copiam facietis provocandi ad aliud judicium? *Pol.* Sanè per Iovem, siquid justi habes quod dicas. Non enim contra adversarios, ut dicis, sed apud amicos defensionem suscipies. Ego verò in hac causa tuis à partibus stare sum paratus. *Luc.*

τ δίκης. Λυ. ἀλλ' ἐκεῖνο ἀναμρὸν ὦ Πολύστρατε, ὅτι μὴ ἐκείνης παρούσης, ποιήσομαι τοὺς λόγους. μακρὰ γὰρ ἂν ἔπος ἄμεινον λῷ. νῦν δ' ἀνάγκη ἀπ' ἐντολῆς ἀπολογήσασθαι. ἀλλ' εἴ μοι τοιούτῳ ἀγχιλιαφόρῳ χρίοιο ὡς αὐτῷ, οἵῳ παρ' ἐκείνης ὡς με χαρίσηται, τολμήσω ἀναρίψας τὸ κύβον. Πο. θαῤῥεῖ ὦ Λυκῖνε τοῦτο γε ἕνεκα, ὡς ὁ φαῦλόν με ὑποκριτὴν ἕξειν τ ἀπολογίας, πειρώμενος ἀφ' βραχέων εἰπεῖν, ὡς ἂν μᾶλλον μνημονεύσωμι. Λυ. καὶ μὴν πάνυ μὲ ἐδεῖ μοι μακρῶν τῶν λόγων, ὡς ἔπος σφοδρὰν τὴν κατηγορίαν. ὅμως δ σοῦ ἕνεκα ἐπιτρέψω τὴν ἀπολογίαν. καὶ παρ' ἐμοῦ τοίνυν τοῦδε αὐτῇ ἀπάγγελε. Πο. μηδαμῶς ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ὥσπερ αὐτῆς ἐκείνης παρούσης λέγε τ λόγον. εἶτ' ἐγὼ μιμήσομαί σε πρὸς αὐτήν. Λυ. σοὶ μὲν ἐπιδήπου ἔτω σοι δοκεῖ ὦ Πολύστρατε, ἡ μὲν, πάρεστι, καὶ σαφέστατα δηλαδὴ ἐκείνα, ἐπόσα σὺ παρ' αὐτῆς ἀπήγγειλας. ἡμῖν δ' ἀρκεῖ τ δευτέρων λόγων ἀνάρχεσθαι. καίτοι, ὦ γῆ σκότος πρός σε εἰπεῖν, ὃ πέπονθα, σὺκ οἶδ' ὅπως φοβερώτερόν μοι τὸ πρᾶγμα πεποίηκας. καὶ ὡς ὁρᾷς, ἰδοῦ σε ᾄδω, καὶ δέδοικα, καὶ μεγαυχῶ ἐς ὁρᾶν αὐτὴν οἵαπερ, καὶ τὸ πρᾶγμα πολλοῦ μοι τοῦ παραχοῦ πεποίηκεν. ἄρξομαι δ' ὅμως. ὦ γῆ οἷον τ ἀναδῶσαι, ἤδη παρούσης. Πο. καὶ νὴ Δία πολλοῦ τὴν δύμφειαν ἐπιφαίνῃ τῷ στόματι. φαιδρὰ γὰρ ὡς ὁρᾷς, καὶ σεμνή· ὥστε θαῤῥῶν λέγε τ λόγον. Λυ. ἐγώ σε ὦ γυναικῶν ἄριστη, μεγάλα ὡς φῄς, καὶ πάρα δὲ μέτρα ἐπαινέσας, οὐχ ὁρῶ ὅτι τηλικοῦτον ἐπῆνεσα, ἡλίκην αὐτὴ σὺ τοῦ ἐγκώμιον ὑπὲρ σαυτῆς ἐξενήνοχας, τοῦ πρὸς τὸ θεῖον τιμοῦ

Luc. At moleſtum illud Polyſtrate, quòd ea non præſente verba faciam. Id enim longè foret ſatius. Nunc verò mihi juſſo reſpondere neceſſe eſt. Sed ſi talis apud illam internuncius mihi fueris, qualis illius apud me fuiſti, aleam jacere audebo. *Pol.* Quod ad hoc attinet, confide Luciane, fore ut me tuæ defenſionis actorem non malum habeas, ſi paucis dicere coneris, quò faciliùs omnia recorder. *Luc.* Atqui longiſſima oratione mihi opus erat, adverſus accuſationem adeò vehementem; tamen in tui gratiam, defenſionem præſecabo. Itaque hæc illi meo nomine renuncia. *Pol.* Nequaquam Luciane; ſed tanquam illa præſente orationem habeto. Deinde apud ipſam te imitabor. *Luc.* Proinde, quando ita tibi videtur Polyſtrate: illa quidem præſto eſt, eaque dixit videlicet, quæ tu ipſius nomine mihi renunciaſti. Nobis autem exordienda eſt ſecunda oratio. Atqui, non verebor enim tibi dicere quod mihi accidit, neſcio quomodo rem hanc mihi magis metuendam reddidiſti: & ut vides, jam ſudo, & metuo, eamque tantùm non videre puto, quæ res multum me perturbavit. Incipiam tamen: cùm ea jam præſente nulla ſit fugiendi facultas. *Pol.* At, per Iovem, magnam vultu præ ſe fert benevolentiam, viden' ut eſt hilaris, & manſueta. Quare orationem confidenter aggredere. *Luc.* Ego te fœminarum præſtantiſſima, magna immodicaque laude proſequutus, non video factum eſſe ut te tantum laudaverim, quantum ipſa hoc de te encomium protuliſti, dum honorem qui numini tribuitur ma-

εὐ μεγάλω πηλίκῳ. χεῖδον γδ ἁπάντων τῶν μείζονι, ἂν ἔρημα σοὶ σᾶ. καὶ συγγνώμη, εἰ μὴ ἐ ταύτῃ σοι ἀσφαλῶς τὼ εἰκόνα, ὑπ' ἀγνοίας με λελωθῶσα. ἐ γδ ἂν ἄλλῳ πρὸ αὐτῆς ἐχαλκάμην. ὥστε ταύτῃ γε οὐχ ὅπως ὑπερβάλλειν τὰς ἐπαίνους, ἀλλὰ πολὺ καὶ ἀδεέστερόν μοι δοκῶ τ' ἀξίας εἰρηκέναι. σκόπει γοῦν ἤλίκον τῶν παρέλιπον, ὡς παμμέγεθες εἰς ἐπίδειξιν πρόπω χρηστῶ, καὶ γνώμης ἀρῆς, ὡς ὅσοι τὸ ἧττον μὴ ἐν παρέργῳ σίσασιν, ὅτοι ἐ τι πρὸς ἀνθρώπους ἄρεσοι ἂν εἶεν. ὥστ εἰ πάντως μεζωτεμῆσαι δοκοι τ λόγον, καὶ τὸ ἄγαλμα ἐπαινοχθόσας, ἀφελεῖν μ' ἐσκ ἂν τ τολμήσαιμι αὐτῆ, ἀσθοδόσω ἢ ἐ τῶν, ὡς τινα πεφαλλὼ ἓ παντὸς ἔογα, καὶ κομφολώ. ἐπ' ἐκείνῳ μήτοι ἐ πάνυ πολλῶ σοι εἰδέναι τὴν χάειν ὁμολογῶ. ἐμὲ γὰρ ἐπαινέσας ἐν τὸ μέτριον ἓ σᾶ τρόπω, καὶ ὅτι μαθὲν ἐπεπεπῆς, μὴ ἢ πάρα μεγὰν ἐσεπόησί σοι ὁ παρὼν ὄγκος τ προσφιμάτων, σὺ τὰ τοιαῦτα ἀπασαμένη ἓ λόγῳ, ἐπῃνέσω ἓ ἐπαίνῳ τῶν ἀληθείαν. τὸ γὰρ μὴ ἀσπαζεσθαι τὰ τοιαῦτα τ ὄγκωσιν, ἀλλ' αἰδεῖσθαι ἐπ' αὐτοῖς, καὶ μείζω ἢ κ' σὲ εἶναι λέγειν, μετρίας ἐ δημοτικῆς πίστος ἀφοίας σημεῖον. πολὺ ἀλλ' ὅσῳ πρὸ ἂν πρὸς τὸ ἐπαινεῖσθαι αὐτὸ ὕτω ἀφικνεῖσθαι τυγχάνῃς, τοσούτῳ ἀξιωτέρα ὑπερεπαινεῖας ἀποφαίνεις σαυτῶ. καὶ χεῖδον ἐς τ ἓ Διογένους λόγον ἀφελήλυθέ σοι τὸ πρόσημα. ὃς ἐρωμένου τινὸς ὅπως ἂν τις ἐνδοξος γένοιτο, εἰ δόξης ἔφη κομῶν φρονήσειε. φαίην γὰρ ἂν ἐ αὐτὸς, εἴ τις ἔροιτό με, τίνες εἰσὶ μάλιστα ἐπαίνου ἄξιοι, ὁπόσοι ἐπαινεῖας μὴ γέλωσιν. ἀλλ' ταῦτα

gni facis. Istud enim, omnium quæ de te dixi, ferme est maximum. Ac veniam deprecor, quòd etiam hanc imaginem tibi non adscripsi, quæ me perignorantiam latebat: non enim aliam ante ipsam delineassem. Itaque ista ratione quidem, nedum laudando nimius fui, sed longè interiora quàm pro dignitate dixisse mihi videor. Igitur considera quantum sit illud quod prætermisi, quàm insigniter magnum ad demonstrationem bonorum morum, & recti judicii: quòd quicunque numen non perfunctoriè colunt, etiam humanis in rebus optimi sint. Quocirca si omnis oratio esset retexenda, & emendandum simulachrum, ex ea nihil auferre auderem, imò & hoc adderem tanquam totius operis caput & verticem. Quo nomine me tibi magnam gratiam debere confiteor. Cùm enim animi tui moderationem laudarim, & quod nihil sublime, nihil fastu plenum tibi indidit præsens rerum amplitudo, tu his in oratione mea reprehensis, laudum veritati fidem attulisti. Nam quòd laudes istiusmodi non præripis, sed carum te pudet, majoresque dicis quàm ut tibi conveniant, modesti & popularis animi est argumentum. At quanto magis erga laudes ita affecto es animo, tantò summis laudibus digniorem te reddis. Eaque res in Diogenis sententiam ferme tibi cecidit. Qui interrogante quopiam quo pacto quis gloriam consequi posset: si gloriam inquit contemserit. Ipse etiam dicerem, siquis me interrogaret, quinam potissimum laude digni sint, quicunque laudari noluut. At hæc aliena fortè sunt,

μὲ ἴσως ἐξαρκέσει, καὶ πόρρω ἔσῃ τοῦ ψόγου. ὑπὲρ δὲ ἧς ἐμοὶ ἀπολογήσασθαι, τοῦτό ἐστι, ὅτι τῇ σῇ Κνίδῳ, καὶ κήποις, καὶ Ἥρᾳ, καὶ Ἀθηνᾷ, τὴν μορφὴν ἀναπλάττων, ὤικασα. [1] τῷδέ σοι ἤκιστα ἔδοξε, [2] καὶ ὑπὲρ τὸ πόδα; ὡδὶ αὐτῶν δὴ τούτων ἐρῶ. καίτοι παλαιὸς ὅτος ὁ λόγος, ἀνδρῶσιν εἶναι ποιητὰς, καὶ γραφέας. τοὺς δὲ ἐπαινοῦντας, καὶ μᾶλλον εἰπεῖν, εἰ δὲ χαίρει, καὶ βάδην, ὥσπερ ἡμεῖς, ἀλλὰ μὴ ἐπὶ μέτρων φέρεσθαι. ἀλλοῖον γάρ τι ὁ ἔπαινος, ὅταν αὐτῷ μέτρον εἰς μέγεθος, ἢ ἁρμονίαν γένηται μεμηχανημένον. ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἐξάπαντος ἐρῶ, ὅπως ὑπερβαυμάσεται, καὶ ζηλωτὸν ἀποφανεῖ τὸ ἐπαινούμενον. ὃ μὲν τοίνυν ἐγὼ βαδιοῦμαι, μὴ δὲ σοὶ δόξω ὑπ' ἀπορίας αὐτὸ δρᾶν. σκέψαι δὲ σὺ φημὶ [3] τοιαύτας ἡμῖν τὰς ἀφορμὰς τῶν ἐπαινετικῶν τούτων λόγων, ὡς χρὴ τὸν ἐπαινοῦντα, καὶ εἰκάσαι, καὶ ὁμοιῶσαι τῷ χρῶτι. καὶ χαλεπὸν σὺ τούτοις τὸ μίγνυσθαι ἐπὶ τὸ εἰκάσαι. τὸ δὲ δὴ, ὅτι μάλιστα κρίνοιτο. σὺκ ἂν τις τοῖς ὁμοίοις ἀμφιβάλλοι, ὅσῳ ἂν ἧττον τὸ ὑποδεέστερον ποιῆται τῷ πρεσβυτέρῳ, ἀλλ' ἂν τις πρὸς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τε ἐμβιβάζῃ τὸ ἐπαινούμενον. οἷον, ἂν τις κυίκα ἐπαινῶν, εἴποι ἀλώπεκος μείζω εἶναι φαίνου, ἢ ἀλεκτρυόνος, ἆρά σοι ὁ τοιοῦτος δεινῶς ἐπαινεῖν εἰδέναι; σὺκ ἂν εἴποις. ἀλλὰ μᾶλλον ὅσῃ εἰ λόχνου φαίνῃ ἴσον αὐτὸν ὑπάρχειν, ἢ ἧττον φιλάλως τι ἐκφήνειν. ἀλλὰ πῶς τὸ

sunt, & extra rem. Verùm de quo instituenda mihi defensio, illud est, quod te cum Cnidia, & hortensi Venere, cum Iunone, & Minerva, formam tuam effingendo, comparavi. Ea-ne modum excedere, & pede latiora tibi visa sunt? De his ipsis igitur dicam: quanquam vetus est hoc verbum, rationibus reddendis non esse obnoxios poëtas & pictores: puto etiam laudatores, eoque magis, si humi & gressim, ut nos, at non præter modum ferantur. Laus enim res est libera. Neque modum ullum ad magnitudinem, aut brevitatem, ipsi leges præscripsere. Sed illud tantùm ex omnibus respicit, quomodo summè admirabitur, & insignem faciet eum quem laudat. At ego viam hanc non ingrediar, ne id inopia consilii facere tibi videar. Illud vero dico, ejusmodi nobis esse laudativarum orationum occasiones, quomodo imaginibus & comparationibus laudatorem uti oporteat. Et ferme in hoc sita est bene effingendi summa. Illud vero recte effictum, sic potissimum judicabitur, Non si quis cum similibus comparaverit, neque si cum eo quod vilius est composuerit, sed si quod laudatur, ad excellentioris archetypum, quoad fieri potest, extulerit. Exempli gratia, si quis canem laudando, diceret esse vulpe aut fele majorem, nunquid ille laudandi rationem tibi videtur nosse? Non utique dixeris. Sed neque si lupo parem esse diceret, neque sic magnificè laudaret. Sed ubi tandem

1 Τῷδέ σοι ἤμεσεν ἔδοξε.] Ταῦτά σοι ἄμεσεν ἐδ. Itaque adjungit, καὶ ὑπὲρ τὸ πόδα. Marcil.

2 Καὶ ὑπὲρ τὸ πόδα.] Vide Paroemiogr. *Bourd.*

3 Τοιαύτας ἡμῖν τὰς ἀφορμὰς.] Τοιαῦτας ἡμῖν παρεσκευάσθω τὰς ἀφορμάς. *Mars.*

ἔδιον ᾖ ἐπαίνου ἀποτελεῖται; ἢν ὁ κύων τῆ λεοντὶ ὁμοίαν λέγητε ἢ μείζω, ἢ ἀλκήν. ὡς τ Ὠρίωνος κυνὰ ἐπαινῶν ἔφη ποιητὴς, λεοντοδάμου αὐτόν. ὥστε χαρὰ δὴ κυνὸς ὁτιοῦν ἔπαινος. καὶ παλιν εἴ τις Μίλωνα τ ἐκ Κρότωνος, ἢ Γλαῦκον τ ἐκ Καρύστου, ἢ Πολυδάμαντα ἐπαινοίη τινὰ, ἐπιζὰ λέγοι ἰσχυρότερον ἅπασιν αὐτῶν γυναικὸς χεῖρα, οὐκ ἂν οἶδ' ὁπόταν αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἀνδρία ἔ ἐπαίνῳ, ὅπως μὴ εἰ ἢ ἐκ ἑνὸς ἀνδρὸς ἔλειφθ ἀμείνων εἴη αὐτοῦ, ἀδὲ τοῦτο ἀπέχρησεν ἂν πρὸς ἔπαινον. ἀλλὰ πῶς ἐπήνεσε ποιητὴς Ὁμήρου τ Γλαῦκον; ἀδὲ Πολυδεύκους δίαν φάσας ἀναπέναστον ἂν αὐτοῦ σαπίας τὰς χεῖρας. ἀδὲ σιδέρεον Ἀλκμήνας τέκος. ὁρᾷς οἵοις αὐτὸν θεοῖς εἴκασε; [1] μᾶλλον ᾗ ἐ αὐτῶν σιδήρεον ἀπέφηνε. καὶ ὅτι αὐτὸς ὁ Γλαῦκος ἠγανάκτησε τοῖς ἱππεῦσι τῶν ἀθλητῶν θεοῖς ἀντιπαιτιώμενος, ὅτι σιδηροῦς ἢ μιμήσατο ἢ τ Γλαῦκον, ἢ τ ποιητὴν, ὡς ἀσεβοῦντα εἰς τ ἔπαινον. ἀλλὰ ἐδοκίμων ἄμφω, καὶ ἐπιμῶντο τὸν τῶν Ἑλλήνων. ὁ μὲν, ἐπὶ τῇ ἀλκῇ ὁ Γλαῦκος. ὁ ᾗ ποιητὴς, ὅπῃ τε τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ μάλιστα τῇ ἄσμαι. μὴ δὴ θαυμάσῃς εἰ ἐ αὐτὸς ἐπιχείσω βαλόμενος ὅσῳ ἢν τῷ ἐπαινεῖν ἀναγκαιότερον, ὑψηλοτέρῳ ἐχρησάμενον τῷ ᾠδείῳ μέτρῳ, τοῦτο ὑποβαλόντα ἔ λόγῳ. ἐπεὶ ᾗ ἐ κολακείας ἐπεμνήσθης, ὅτι μὲ ἐ σὺ μισεῖς τοὺς κολακικοὺς, ἐπαινῶ μήν σε, καὶ οὐκ ἐχρῆν ἄλλως. ἐθέλω δέ σοι διακρῖναι, καὶ ὁρίσαι τό, τε ἔ ἐπαινοῦντος ἔργον, καὶ τὸν ἔ κόλακος

dem quod laudis est proprium absolvitur? Si canis dicatur magnitudine & robore, leoni esse similis, ut Orionis canem laudans poeta, leonis domitorem appellat. Nam hæc utique canis perfecta laus est. Rursus siquis Milonem Crotoniaten, aut Glaucum Carystium, aut Polydamantem laudare volens, eorum unumquemque muliere robustiorem esse diceret, nonne deridendum putares ob insulsam laudationem, siquidem etsi eum viro aliquo præstantiorem dixisset, neque hoc ad laudem sufficisset? At quomodo celebris poeta Glaucum laudavit? non dixit Pollucem manus adversarias cum ipso conseruisse: neque ferreum Alcmenæ filium. Vides qualibus Diis ipsum assimilarit? quin potiùs ipsis imaginibus expressit. Et neque Glaucus indignatus est quòd cum inspectoribus athletarum Diis col atus laudaretur, neque illi ulti sunt vel Glaucum, vel poëtam, prout in laude impium: sed ambo celebres, & in honore apud Græcos fuerunt: ille roboris nomine Glaucus: poëta verò & rerum aliarum, in primis verò carminis hujus ratione. Nec verò mireris, si & ipse cùm effigiem fingere vellem: altiori, quod laudanti erat necessarium, usus sum exemplari, ratione id subjiciente. Quandoquidem autem adulationis mentionem fecisti, quòd assentatores odisti, laudo te, nec aliter fieri conveniebat. Sed enim volo tibi laudatoris opus, & adulatoris nimietatem discernere, & definire, Ita-

[1] Μᾶλλον δὲ καὶ αὐτῷ ἐκείνων] Μᾶλλον δὲ καὶ κρείττονα αὐτῷ ἐκείνων. *Marc.*

[1] Τὸν

ὑπερβολήν. ὁ μὲν γὰρ κόλαξ, ἅτε τῆς χρείας ἕνεκα τἀυτῷ ἐπαινῶν, ἀληθείας δὲ ὀλίγου ποιούμενος τὸν περὶ τοιούτων, ἅπαντα ὑπερπαινεῖν οἴεται δεῖν. ἐπιψεύδεται δὲ καὶ ὁ θεοπρεπὴς παρ' αὐτῷ τὰ πλείω, ὡς μὴ ἂν ὀκνῆσαι δὲ τὸν Θερσίτην δύμορφότερον ἀποφῆναι τοῦ Ἀχιλλέως. καὶ τὸν Νέστορα φᾶναι τὸν ἐπὶ Ἴλιον στρατεύσαντα, τὸν νεώτερον εἶναι. διομόσαιτο δ' ἂν καὶ τὸν Κροῖσον μᾶλλον ὀξυηκοώτερον εἶναι τοῦ Μελάμποδος. καὶ τὸν Ἰφικλέα ὀξύτερον διδορκέναι τοῦ Λυγκέως, ἤνπερ μόνον κερδᾶναι τι ἐλπίσῃ ἐπὶ τῷ ψεύσματι. ὁ δὲ λέγε αὐτὸ τοῦτο ἐπαινῶν, οὐχ ὅπως ὑστερίζῃ τι, ἢ ἀφθονίαν τοῦ μὴ ὄντος ὅλως ἀφαιρούμενος. τὰ δ' ὑπάρχοντα αὐτῷ φύσει ἀγαθὰ, κἂν μὴ πάνυ μεγάλα ᾖ, ἀποδιδοὺς ἐπηύξησε, καὶ μείζω ἀπέφηνε. καὶ τολμήσειεν ἂν εἰπεῖν, ἵππον ἐπαινέσαι θέλων, φύσει κᾶφρον ἂν ἴσμεν ζῶον, καὶ δρομικὸν, ὅτι ἄκρον ἐπ' ἀνθρώπων καρπὸν θέει, καὶ κατέκλα. καὶ πάλιν τὸν ἂν ὀκνήσαι φᾶναι ἀελλοπόδων δρόμων ἵππων. καὶ ἢν οἰκίαν ἐπαινῇ κελλὴν, καὶ ἀριστοκτίστου δασμένην, εἴποι ἄν, Ζηνός τε τοιήδε γ' ὀλυμπίᾳ ἔνδοθεν αὐλή. ὁ δὲ κόλαξ, τοῦτο τὸ ἔπος, κἂν εἰς τὸ συβώτου καλύβης εἴποι, εἰ μόνον τι φθέγξαιτο συβώτης λαλεῖν ἐλπίσειεν. ὅπου Κυκλωψ ὁ Δημητρίου τοῦ πολιορκητοῦ κόλαξ, ἀπόντων αὐτῷ τῶν ἄλλων τῶν κολακείων καταναλωμένων, ἐπήνει τὸ βυρσοδεψεῖον ὑποχλύμενον τὸ Δημήτριον, ὅτι ἐμμελῶς ἐρεμπτεύοι. ὁ μόνον ἦν τοῦτο ἐκ-

Itaque assentator utpote proprii compendii causa laudans, nulla veritatis ratione habita, omnia supra modum laudanda putat: multa mentiens, deque suo addens, adeò ut Thersiten Achille formosiorem facere, & Nestorem eorum qui ad Ilium militarunt natu minimum dicere non vereatur. Quinetiam jurare ausit Crœsi filium auditus acumine Melampodem antecellere, Iphnea verò visu Lynceum, dummodo lucri aliquid ex mendacio se capturum speret. Porrò laudator, mentiri nolit, aut aliquid ex iis quæ neutiquam insunt, addere: sed quæ bona habet à natura, quamvis non sint admodum magna, per comparationem auget, & majora ostendit. Et dicere ausit, laudando equum, natura levem, ut ea scimus esse animantia, & cursu velocem, Ille per intactæ segetis, vel summa volaret Gramina, nec teneras cursu læsisset aristas. Rursus non dubitaret dicere, Procellipedum cursum equorum. Quinetiam si domum eximiam, & optimè extructam laudet, dixerit. Talis & intus erat magni Iovis aula suprema. At hunc versiculum assentator, etiam de subulci tugurio id diceret, si modò aliquid à subulco acceptarum se speraret. Veluti Cynæthus Demetrii illius Poliocetæ assentator, absumptis omnibus assentandi rationibus, Demetrium tussi vexatum laudabat quòd scitè spueret & excrearet. Non solum autem

1 Τὸν Κροῖσον μὲν ὀξυηκοώτερον εἶναι τοῦ Μελάμποδος] Atqui Herodotus lib. 1. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφωνος. videtur itaque aut alios secutus auctores Lucianus, aut memoria ei vacillavisse. Nam & infrà in Gallo sive somnio, λυπεῖ δέ, inquit, ἡμᾶς Λυδὸν, ὑὸς κωφὸς ὤν. Neque dixeris hoc Luciani loco reponi posse λαλίστερον. Repugnat enim comparatio cum Melampode. *Marc.*

1 Vel

τίμα αὐτῶν γνώμῃ ἴσα, τὸ τὰς μὲ κόλακας σὺν ὀκνῷ, καὶ ψόγῳ δ' χρείσῃ ἑκάτερα τοῖς ἐπαινουμένοις, ἐξαίρειν ἢ τὰς ἐπαινέτας τὰ ὑπάρχοντα πλεονάζ, ἀλλὰ μαχείνων ἀ σμικρὰ διαλλάττωσιν. ὅπου οἱ μὲ κόλακες, ἐφ' ὅσον οἷόν τε αὐτοῖς, χρῶνται τοῖς ὑπερβολαῖς. οἱ ἐπαινέτης ἢ, καὶ σὺν αὐτοῖς τούτοις σωφρονοῦσι, καὶ σὺ τοὺς ὅρους μένουσι. πολὺ τὰ σοι λέπι πολλῶν ὀλίγα κολακείας, καὶ ἐπαίνου ἀληθοῦς διάφορα, ὡς μὴ πάντως ὑποπτεύῃς τὰς ἐπαινέτας, ἀλλὰ λέγκεάνης, καὶ δοκιμάζῃς τῷ οἰκείῳ μέτρῳ ἑκάτερον. φέρ' οὖν εἰ δοκεῖ, πρόσεχε τοῖς ὑπ' ἐμοῦ εἰρημένοις, τοὺς κανόνας ἀμφοτέρους, ὡς μέλλοις εἴ τι τούτῳ εἶτ' ὁμοίου ἐοίκασιν. ἐγὼ γὰρ εἰ μέν τινα ἄμορφον ὑπὸ ἔθλῳ τῷ σὺ Κνίδῳ ἀγάλματι ὁμοίαν ἔφης ἂν, καὶ δ' Κωμαίδα κολακικώτερον ὄντας νομίζοιμι, εἰ δὲ τοιαύτην ὑπάρχουσαν, οἵαν πάντες ἴσασιν, ἐ πάνυ σὺ πολλῷ λέγοιμι τῷ τὸ τέλμημα. τάχα δ' νῦν φαίης, μᾶλλον ἢ ἤδη εἴρηκας, ἐπαινεῖν μέν σε ἐς τὸ κάλλος ἐφέσθαι. ἀπεπίφθονον μέντοι ποιήσειν ἂν ἔπαινον ἐγὼ, ἀλλὰ μὴ θεᾶς ἀπεικάζειν ἀνθρωπον ἔοικα. ἐγὼ ἢ, ἤδη γάρ με σοφίστην τάληθὲς εἰπεῖν, ἐ θεᾶς γε ἂ βελτίω εἴκασα, πηχυτῶν δ' ἀγαλμῶν δημιουργήμασι, λίθου, καὶ χαλκοῦ, ἢ ἐλέφαντος πεποιημένοις. τὰ ἢ ὑπ' ἀνθρώπων γεγονυμένα, σὺν ἀσθενεῖ οἶμαι ἀνθρώποις εἰκάζειν, ὅπως εἰ μὴ σὺ τοῦτο εἶναι τῷ Ἀθηναῖ ὑπείληφας, τὸ ὑπὸ Φειδίᾳ πεπλασμένον, ἢ τοῦτο τὸν οὐρανίαν Ἀφροδίτην, ὃ ἐποίησε Πραξιτέλης ὁ Κνίδῳ, ὃ πάνυ πολλῶν ἐτῶν. ἀλλ' ὅρα μὴ ἄσημον ᾖ, τὰ τοιαῦτα περὶ τῶν θεῶν δοξάζειν. ὧν τάς τε ἀληθεῖς εἰκόνας

autem hac nota à se invicem discernuntur ambo, quòd non dubitent assentatores mentiri in eorum qui laudantur, gratiam. Laudatores verò dotes quæ insunt, extollere conantur. Sed hac re etiam non exigua à se invicem differunt, quòd assentatores, quoad fieri potest, Hyperbolis utuntur: laudatores in iis sibi temperant, & intra terminos manent. En tibi ex multis pauca assentationis, & veræ laudis indicia: ne laudatores omnes suspiceris, sed utrumque discernas, & propria mensura metiaris. Age itaque si videtur, ea quæ à me dicta sunt ad utriusque canonem expende, ut intelligas huic-ne an illi sint similia. Nam si deformem aliquam Cnidio simulachro similem dixissem, revera prætigiator, & Cynætho adulantior existimarer. Sed si dixi eam, quæ talis est, qualem norunt omnes, non admodum longo intervallo distabat ausum. At dices fortasse, aut potiùs jam dixisti: pulchritudinem quidem laudare tibi liceat. Sed enim immunem ab invidia laudem tribuere conveniebat: non autem Deabus hominem me comparare. Ego verò, jam enim adducar ut verum eloquar, te ô præstantissima, nequaquam cum Deabus comparavi, sed cum eximiorum artificum operibus, ex lapide, ære, aut ebore confectis. At quæ ab hominibus sunt facta, cum hominibus comparare non puto impium, nisi Minervam illud esse existimasti, quod Phidias effinxit, aut cœlestem Venerem illud, quod non multis abhinc annis Praxiteles Cnidi fecit. At vide ne inquorum imagines veras nulla humana

deecorum sit talia de Diis sentire:

ἀντίφιλος εἶναι ἀνθρωπίνη μιμήσει ἔργα καταλαμβάνειν. εἰδὲ ἐγώ, παρέλιπέ με αὐτοῖς εἰκάσαι, οὐκ ἐμὸν τοῦτο, οὐδὲ ἐγὼ τοιοῦτος τὴν τέχνην ἐπιβάλλω τῷ ὄντι, ἀλλὰ πολλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ ποιηταί. καὶ μάλιστα ὁ πολίτης ὁ σὸς Ὅμηρος, ὃν ἐγὼ ἀναβιβάσομαι συναγορεύσοντά μοι. ἢ οὐδεμίᾳ μηχανῇ, μὴ οὐχὶ ἐγὼ αὐτὸν σοὶ ἐμοὶ ἀλλῶναι. ἐρήσομαι τοίνυν αὐτὸν, μᾶλλον ἢ σὲ ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ γὰρ ἀπομνημονεύεις, ὅσ ποιοῦσα τὰ χαριέστατα τῶν ἐρασθημάτων αὐτῇ, τί σοι εἰπεῖν δοκεῖ, ὁπόταν τὰς αἰχμαλώτους λίγῃ τὴν Βρισηΐδα, ὅτι χρυσῇ Ἀφροδίτῃ ἐκέλη, ἐπιθὴς τὸ Πάτροκλον. εἶτα μὴ μικρὸν, ὡς οὐχ ἱκανὸν εἰ μόνῃ τῇ Ἀφροδίτῃ ἐοικυῖα ἔσῃ, εἶπε δ' ἄρα φησὶ κλαίουσα γυνὴ εἰκῶς θεῇσιν. ὁπόταν οὖν τοιαῦτα λίγῃ, μισεῖς κἀκεῖνον, καὶ ἀπορρίπτεις τὸ βιβλίον, ἢ δῆλος αὖ τοῖς ἐλευθεριάζειν σὲ τοῖς ἐπαίνοις. ἀλλὰ κἂν σὺ μὴ δῷς, ὅμως τοσοῦτον αἰῶνα δώσει, ὅσ' ἔστιν ὅς τις αὐτὸν ἐπὶ τάπητα ῥιπάσασθαι, εἰδὲ ὁ μοιξίας τολμήσας αὐτὸ τῷ εἰκόνι, εἰδὲ ὁ τὰ νόθα ἐπιστημαίνων τῶν ἐπῶν σὺ τῇ Δημοσθένους τὸ ὀβελῶν. εἶτα ἐκείνου μὲν ἐφιέσσεται βάρβαρον γυναῖκα, καὶ ταύτα, κλαίουσαν τὴν χρυσῆν Ἀφροδίτην εἰκάσαι. ἐγὼ δ', ἵνα μὴ τὸ καλλὸν εἴπω, διότι μὴ ἀνέχῃ ἀκούουσα, οὐκ ἂν Δημοσθένους μοι δοκῶ ἧττον ἱλαρὸν, καὶ μειδιῶσαν τὰ πολλά. ὥσπερ γοῦν ἐν τοῖς ὅμοιον ἄνθρωποι ἔχουσιν ἐπὶ μόριοι τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὅρα ὅσην αὐτὸς φειδὼ ἐποιήσατο τῶν θεῶν, καὶ ὡς ἐπιμελῶς τὰς εἰκόνας ἐς τὸ σύμμετρον. ὡς ὅμοιόν μοι φησι, καὶ κεφαλὴν ἐκέλευσε αὐτὸν εἶναι τοῦ Διὸς, τὸν ζῶνλον, στέρνον τοῦ Ποσειδῶνος, ἀμφιρῶν τ' ἄνθρωπον ἐξ μέλη ὅσης τοσοῦτον θεῶν εἰκόνας.

mana industria imitatione assequi potest, ut sentio. Quod si etiam te illis assimilassem, meum hoc non esset: neque primus hanc viam aperui, sed multi, & eximii poëtæ, cum primis verò Homerus civis tuus, quem mihi patrocinaturum proferam: aut fieri non potest, quin mecum vincatur. Quare ipsum interrogabo, aut te potiùs illius loco. Etenim memoriæ mandas, quod præclarè facis, elegantissima carminum ejus, quid tibi videtur illud ubi de captiva Briseide sic loquitur, aureæ Veneri similis Patroclum lugebat. Deinde paulò pòst, ac si non sufficeret, si soli Veneri similis esset, addit, Sic itaque est mulier lachrymans effata Deabus Consimilis. Ergo cùm talia dicat, illumne odisti, & librum projicis, an illi libertatem in laudando permittis? At non destamen tanta sæculorum series ipsi concessit. Ac nemo inventus est qui hujus rei illum arguerit, neque qui Imaginem ejus flagris cædere ausus sit, neque qui obeliscis adscriptis nothos versus notarit. An licebit illi mulierem barbaram, idque plorantem, aureæ Veneri comparare? Ego verò, ut pulchritudinem taceam, quoniam audire non sustines, Dearum imaginibus non comparaverim mulierem hilarem, & sæpe ridentem? Quod homines Diis simile habent. In laudando autem Agamemnone, vide quantum Diis pepercerit, & quàm accommodatè imagines deprompserit, ut illum oculis & capite Iovi similem esse dicit, balteo Marti, pectore Neptuno, membratim dividens hominem ad tantorum Deorum imagines collatum.

Rur-

καὶ αὖ πάλιν, βοῶτολογεῖ Ἀρεῖ φησιν ὁμοῖον εἶναι. καὶ ἄλλον ἄλλῳ. Ἡσιόδῳ τὸ φρύγα τὸ Ἕκτορα Πελάσγιον, Ἡσίοδον, πολλάκις τὸ Πηλέως. ἀλλὰ ἐπαινῶ μὲν οὖν ἐπὶ τὰ γυναικεῖα τὰ ἀφροδισιάσματα. ἀκούσῃς γὰρ ἥκιστα αὐτῶν λιγυρῶς, Ἀρτέμιδι ἐοικυῖα, ἢ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. καὶ οἵη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' ὄρεος. ἢ μόνον ὃ τὰς ἀνθρώπους αὐτὰς ἡσὶ ἀπεικάζῃ, ἀλλὰ καὶ τῷ Εὐφορβου κόμῃ, καὶ χαίτῃσιν ἀπέικασε. καὶ τοῦτο, ἀμμιγὰ δὲ δ' ὠμῳ. καὶ ὅλως τοσαῦτα ἐπὶ τὰ τοιαῦτα, ὡς μηδὲν εἶναι τὰ ποιήσεως μέτρον, ὃ μὴ ταῖς ἡδοναῖς ἐκόσμησεν. ὥστε ἢ κακεῖνα ἐξαλλάξῃ, ἢ καὶ ἡμῖν τὰ ὁμοῖα τολμᾶν φράζεσθαι. ὅπου γὰρ τὰ κατὰ τὰς εἰκόνας, καὶ τὰς ὁμοιώσεις, ἀναθήματά ἐστιν, ὥστε Ὁμηρος καὶ τὰς θεὰς αὐτὰς οὐκ ἀκνησεν ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων ἐπαινέσαι. τὰς μὲν γοῦν τοῦ Ἥρας ὀφθαλμοὺς, βοῶν τοῖς βοῶν εἴκασεν. ἑτέρου δὲ τὴν ἰσοδιάφασιν τῷ Ἀφροδίτῃ ἔφη. τῷ μὲν γὰρ ῥοδοδάκτυλον τὴς ἠῶ εἰπεῖν, τῶν καὶ ἐπ' ἐλαχίστοις τῇ Ὁμήρου ποιήσει ἀμιλήκτων, καίτοι τὰ μὲν τοῦ μεγέθους, ἐπὶ μειζόνεσι, ὥς τις θεᾶς ἐοικυῖαν λέγηται. ἀλλὰ τὰς σεμνοτέρας αὐτὰς, πόσοι ἐμιμήσαντο τὰς τῶν Θεῶν, Διονύσους, καὶ Ἡφαίστους, καὶ Ζήνωνας, καὶ Ποσειδῶνιοι, καὶ Ἑρμαῖοι σεσαγηνεύμενοι. Λητῶ δ', γυνὴ τις ἐφθὴ Εὐαγόρᾳ ἔ Κυπρίων βασιλέως. καὶ ὅμως οὐκ ἠγανάκτησεν ἡ θεὸς, ὁμοιωθῆναι λίθον αὐτὴν ὥσπερ τὴν Νιόβην ἀπεργασαμένη. ἐῶ γὰρ τὰς Αἰγυπτίας, οἵτινες ἐπισταμένως εἰσὶ πάντων, ὅμως τοῖς θείοις ὀνόμασιν, εἰς κόρον ἐπιχωμάζουσι. χεδὸν γοῦν τὰ πλεῖστα αὐτοῖς, ἐξ ὕδατος ἐστιν. ὥστε ἐκεῖς γε σεβὸ τοιοῦτον, ψοφοδεὲς

Rursus hunc homicidæ Marti similem esse ait, & alium alium Deiformem Phrygem illum Priami filium, Deo similem Hectorem Achillem. At rursus ad muliebria exempla redeo. Ipsum enim audis dicentem, Dianæ similis, vel aureæ Veneri, Item, qualis Diana it per montem. Nec solum homines Diis assimilat, sed etiam Euphorbi comam Gratiis assimilavit, idque sanguine imbutam. Denique tam multa sunt id genus, ut nulla poëseos ejus pars non sit divinis Imaginibus exornata. Quocirca aut illa deleantur, aut similia audere nobis liceat. Adeò verò liberum est quod Imaginibus, & similitudinibus illustratur, ut Dearum etiam laudes à rebus inferioribus promere Homerus non dubitarit. Itaque Iunonis oculos bovinis assimilavit: alius quispiam Veneris palpebras violis similes dixit. Ecquis, etiam eorum qui in Homerica poësi minimum sunt versati, roseis digitis Auroram ignorat? Atqui mediocria sunt quæ ad formam pertinent, siquis Deo similis dicatur. Verum quo sunt numero, qui Deorum appellationes imitati sunt, Dionysii, Hephestiones, Zenones, Posidonii, Hermæi agnominati. Latona quoque fuit quædam Euagoræ Cypriorum regis uxor. Nec tamen indignata est Dea, quæ non secus ac Nioben, poterat eam in lapidem convertere. Omitto Ægyptios, qui quamvis mortalium omnium sint superstitiosissimi: divinis tamen nominibus ad satietatem utuntur. Itaque penè omnia è cœlo illis desumpta sunt. Quare nihil est quod ob laudem hanc per-

διῶς ἀμφιέσαι, ὡς τ' ἵππον. εἰ γάρ τι σὺ τῷ συγγράμματι πεπλημμέλητας εἰς τὸ θεῖον, σὺ μὲν ἀνδύου καὶ αὐτῷ, ὅπως εἰμί τινα νομίζεις ἀκριβείας δώσων ἐγώ. ἐμὲ γὰρ ἠμύναντο οἱ θεοὶ, ἐπειδὴ καὶ τὸν Ὅμηρον, καὶ τὰς ἄλλας ποιητὰς ἠμύναντο. ἀλλ' ὑδέπω, οὐδὲ τὸν ἄριστον φιλοσόφων ἠμύναντο, εἰκόνα θεοῦ τὸν ἄνθρωπον εἰπόντα εἶναι. πολλὰ δέ τι ἔχων καὶ σὲ εἰπεῖν, Πολυστράτου ἕνεκα τοῦτο παύσομαι, ἵνα μὴ ἐπιμνησθῶσιν ἃ μὴ δεῖ τὰ εἰρημένα. Πο. οὐκ οἶδα εἰ μοι τοῦτο δυνατὸν ἔτι ὦ Λυκῖνε. μακρὰ γὰρ εἴρηται σοι ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν, καὶ ὑπὲρ τὸ ὕδωρ τὸ ἐκχυνόμενον. πειράσομαι δ' ὅμως ἐπιμνησθῆναι αὐτῶν. καὶ ὡς ὁρᾷς, ἤδη ἀποσοβῶ πρὸ αὐτοῦ, ἐπιβυσάμενος τὰ ὦτα, ὡς μή τι παρεμπέσοι ἄλλο συγχέον τὴν τάξιν αὐτῶν, εἰ δέ μοι συμβαίη συμπεσὸν τῶν θεατῶν. Λυ. αὐτῷ σοι μελήσει ὦ Πολύστρατε, ὅπως ἄριστα ὑποκρινῇ. ἐγὼ γάρ, ἐπείπερ ἅπαξ σοι τὸ θέατρον παρέδωκα, νῦν μὲν ἐκ τοσοῦτον ἀναχωρήσομαι. ἐπὰν δὲ τὰς ψήφους ἀνακηρύξωσι τῶν κριτῶν, τότε ἤδη ἐκ αὐτὸς παρέσομαι, ὀψόμενος ὅποῖόν τι τὸ πέλος τοῦ ἀγῶνος ἔσται.

pertimescas. Nam siquid in Deum hoc libello est peccatum, à culpa es immunis, nisi & in audiendo culpam esse putes. At me ulciscentur Dii, quandoquidem Homerum, aliosque poëtas ante me ulti sunt. At Philosophorum præstantissimum, qui hominem Dei imaginem esse dixit, necdum puniverunt. Quanquam autem multa adhuc habeo tibi dicenda, hujus tamen Polystrati gratia finem faciam, ut dicta recordari possit. *Pol.* Haud scio, Luciane, num id adhuc possim. Nam longa fuit tua oratio, & effusam aquam prætergressa. Eorum tamen conabor meminisse. Et ut vides, hæc ad ipsam obturatis auribus jam deferre propero, nequid interlabatur quod eorum ordinem confundat, deinde mihi à spectatoribus exibilari contingat. *Luc.* Istud sanè tibi curæ erit Polystrate, ut personam optimè agas. Cæterùm ego quandoquidem fabulam tibi semel tradidi, nunc è medio discedam. Postea verò pronunciatis judicum suffragiis, iterum adero, visurus quem finem hoc certamen habiturum sit.

ΤΟΞΑΡΙΣ, Η ΦΙΛΙΑ.

TOXARIS, SIVE AMICITIA.

ARGVMENTVM.

Videtur hoc dialogo Lucianus, amicitiæ dignitatem, atque effectum commendare voluisse, dum Toxarim & Mnesippum introducit, alterum Scytharum, alterum Græcorum, in amicitiis colendis fidem, prædicantem, utrumque autem pro patria sua, contendentem, connumeratis aliquot sua ætatis hominum exemplis, qui mutua

mutua inter se amicitia devincti, extrema etiam pericula interim alii pro aliis obiere. Occasio contentionis à solemni sacrificio & cultu Pyladis & Orestis, quibus illos Scytha venerantur, sumpta est, altero videlicet mirante, & causſam scisciante, ob quam homines externos, & etiam hostes suos, divinis honoribus Scytha prosequerentur, altero autem, fidem & amicitiam illorum exponente, ob quam tantos honores prosequuti essent. Neque enim quicquam sanctius, aut religiosius à Scythis observari, & custodiri, quàm amicitiam, eáque magis illos jactare sese, quàm ullis aliis operibus ac rebus. Interim tamen & illa memorabilia sunt, quæ de ritu jungendi fœderis & amicitiæ, cujus etiam Herodotus meminit in Melpomene, & de consuetudine contrahendi auxilia atque exercitus obiter addis.

ΜΝΗΣΙΠΠΟΣ.

Τοξᾶι ὦ Τόξαρι, φησὶν Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ ὑμεῖς οἱ Σκύθαι, καὶ θεὸς εἶναι πιστεύοντε αὐτώ; Το. θύομεν ὦ Μνήσιππε, θύομεν, ὡ μὲν θεὼς γε οἰόμενοι εἶναι, ἀλλὰ ἀνδρας ἀγαθούς. Μνη. νόμῳ δ' ὑμῖν ἐστὶν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἐπιθυμεῖν θύειν, ὥσπερ θεοῖς; Το. ὡ μῶν, ἀλλὰ ἑορτὰς, καὶ παρεχόμεθα πομπῇ αὐτούς. Μνη. τί θυομένοις παρ' αὐτῶν; ὡ γὰρ δὴ ἐπ' ὠφελείᾳ θύεται αὐτοῖς, τεκμαίρῃ γε ὅτι. Το. ὡ χαίρομεν μὲν ὅτι, εἰ δ' οἱ νεκροὶ ἡμῖν ὠφελεῖν εἶεν. ὡ μὲν ἀλλὰ καὶ ὧδε τὰς ζώσης ἄμεινον οἰόμεθα πράξειν, μεμνημένοι τῶν ἀρίστων. καὶ πομπῇ ἀποδεχόμεθα. ἡγούμεθα γὰρ ὅτι ἂν ἡμῖν πολλοὺς ὁμοίους αὐτοῖς ἐθελήσειν γενέσθαι. Μνη. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὀρθῶς γινώσκετε. Ὀρέστην γὰρ, καὶ Πυλάδην, τὸν μάλιστα θαυμάσαντες, ἰσοθέους ταύτῃ τῇ γνώμῃ νομίζομεν ἐσεσθαι, πολλοὺς ἂν ἐθελῆσαι ὁμοίους αὐτοῖς γενέσθαι. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὀρθῶς γινώσκετε. Ὀρέστην γὰρ, καὶ Πυλάδην, τὸν μάλιστα θαυμάσαντες, ἰσοθέους

MNESIPPVS.

Quid ais Toxari? sacrificatis Oresti, & Pyladi [1] vos Scythæ, Deosque esse illos creditis? *Tox.* Sacrificamus Mnesippe, sacrificamus inquam: haud tamen esse Deos arbitrati, sed viros bonos. *Mne.* An verò mos apud vos, etiam bonis viris vita functis sacra facere perinde ac Diis? *Tox.* Non istuc modò, verùm illos festis diebus & celebritatibus honoramus. *Mne.* Quid ab illis captantes? non enim illis, mortui cum sint, ad captandam benevolentiam sacra facitis. *Tox.* Nihil obsit forte, si mortuos quoque benevolos habeamus. Quinetiam existimamus nos rem iis, quæ in vita sunt, magis conducibilem esse facturos, si præstantium virorum memoriam celebremus. Et defunctos honore prosequimur: siquidem hac ratione futurum arbitramur, ut multi apud nos illorum similes evadere cupiant. *Mne.* Hæc quidem rectè judicatis. At Orestem, & Pyladem quo nomine potissimùm suspexistis, ut Diis eos æquaveritis,

1 *Vos Scytha.*] Qui oram inter Tanaim & Phasim accolunt, nunc Circassii dicti, eos nonnulli Zicchos esse volunt. *Cuper.*

ἐποιήσασθε, καὶ ταῦτα, ἐπήλυδας ὑμῖν ὄντας; ἢ τὸ μέγιστον, πολεμίους; εἶτα, ἐπὶ σφᾶς ναυαγίᾳ ἐκπεπτωκότας, οἱ τότε Σκύθαι συλλαβόντες, ἀπῆγον, ὡς τῇ Ἀρτέμιδι καταθύσοντες, ἐπιθέμενοι τοῖς δεσμοφύλαξι. καὶ τὰ φρούρια ἐπαρπάσαντες, τὸν τε βασιλέα κτείνουσι, καὶ τὴν ἱέρειαν ἀφλακόντες. ἀλλὰ ἐκ τῆς Ἀρτέμιδος αὐτὴν ἀποσυλήσαντες, ἐφ' νεὼς ἀποπλέοντες, καθαλάσσιοι ἐκ χειρὸς τὸν Σκυθῶν νόμον. ὥστε εἰ ἀφ' ταῦτα πρῶτα τοὺς ἄνδρας, οὓς ἂν φθάνοιτε πολλοὺς ὁμοίους αὐτοῖς ἐξεργασάμενοι. καὶ τὰνῦν δὲν αὐτοὶ ἤδη ὡς τὰ παλαιὰ σκοπεῖτε, εἰ καλῶς ἔχει ὑμῖν πολλοὺς εἰς τὴν Σκυθίαν Ὀρέστας, καὶ Πυλάδας καθίστειν. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖτε τάχιστα ἂν ὔτως ἀσεβεῖς αὐτοὶ, καὶ ἄθεοι γεγονέναι, τῶν λοιπῶν θεῶν τὸν αὐτὸν τρόπον ὑμῖν σὺν χόρτῳ ἀποξενωθέντων. εἶτ' οἶμαι ἀντὶ τῶν θεῶν ἁπάντων, τοὺς ἐπ' ἐξαγωγῇ αὐτῶν ἥκοντας ἄνδρας ἐνθέσθαι ἐς ἱεροσύλοις ὑμῶν ἔσι, ὑσπερ ὡς θεοῖς. εἰ γὰρ μὴ ἀντὶ τύτων Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ πρῶτα, ἀλλ' εἴπερ τι ἄλλο ὦ Τόξαρι, ἀγαθὸν ὑμῖν εἰργάσαντο, ἀνθ' ὅτε πάλαι ἐθεὺς εἶναι δικαιώσαντες αὐτὸς, νυνὶ τὸ ἔμπαλιν γένεσθαι αὐτοῖς, θεὺς εἶναι νενομίκατε, καὶ ἱερείοις ὀλίγῳ δεῖν τότε γενομένοις, ἱερεῖα νυνὶ καθίστατε. γελοῖα γὰρ ἂν ταῦτα δόξειε, καὶ ἀσεναπία τοῖς πάλαι. *Tox.* καὶ ταῦτα μὲν ὦ Μνήσιππε, γνώμαι τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, ἃ κατέλεξας. τὸ γὰρ δύο ὄντας, ὅτω μέγα τόλμημα τολμῆσαι, καὶ τοσοῦτον λαὸν τῶν ὠμοτάτων ἀπαράσκους, ἐκπλῶσαι εἰς τὸν πόντον, ἀπίσχθαι ἔτι τοῖς Ἕλλησιν ὄντα, πλοῦν μήκιστον

veritis, idque cùm vobis essent hospites, aut quod maximum est, hostes? Qui quidem, cùm ipsos naufragio dejectos, illius temporis Scythæ comprehendissent, & abducerent ut Dianæ immolarentur: adorti carceris custodes, oppressisque excubiis, & regem trucidarunt, & assumpta sacerdote, quin ipsa quoque Diana sublata, in navi abiverunt, irrisa communi Scytharum lege. Quare si ob istiusmodi facinora viros istos in honore habetis: facilè assecuti fueritis, ut multos illorum similes reddatis. Iamque ipsi ab hoc die usque ad prisca illa respicite, num vobis expedierit multos Orestes ac Pylades in Scythiam appellere. Nam mihi quidem isto pacto religionis & Deorum expertes mox fore videmini, Diis reliquis eodem modo è vestra regione in alienam delatis. Postea, opinor Deorum omnium vice, viros qui eos eductum venerint, divinitate donabitis, & qui sacrilegi in vos fuerint, iis tanquam Diis sacrificabitis. Quod si nequaquam horum gratia, Orestem ac Pyladem colitis, sed aliud quippiam, ô Toxari, in vos beneficii contulerunt: qua gratia, quanquam olim non judicastis ipsos esse Deos, nunc contra sacrificantes ipsis, Deos esse decreviſtis: & iis qui tunc propemodum victimæ fuerant, nunc victimas offertis? Enimvero ridicula videantur ista, cumque his quæ quondam statueratis, pugnantia. *Tox.* Et ista, quidem, Mnesippe, generosa sunt virorum illorum facinora, quæ commemorasti: quòd duo cum essent, tam ingens ausum sint ausi, tamque procul à sua patria profecti, in Pontum navigarint, Græcis ad id usque temporis intactum, nisi

τὸ ἐπὶ τὸ Ἄργους ἐς τὴν Κολχίδα στρατόπεδον, μὴ καταπλαγῆναι, μήτε τοὺς μύθους τοὺς εἰς αὐτὸ, μήτε τὴν ἀποτροπιάσαν καὶ δεδιέναι, ὅπως ἄρξειεν ἐκπλεῖν· εἶτα οἶμαι ἀχρὶς ἐθνῶν ἀφικέσθαι, καὶ ἐπειδὴ ἁλῶσαι, ὥστε ἀνδρείας χρήσασθαι τῇ πράγματι, καὶ μὴ ἀγαπῆσαι εἰ διαφυλάξουσι μόνον, ἀλλὰ πρὸς τοῖς τὸ βασιλέως τὸ ὑπέρεως, καὶ τὴν Ἄρτεμιν ἀκαλαβόντας, ἀποπλεῦσαι, πῶς ταῦτα οἱ ἀνυμνοῦσι, καὶ θείας πρὸς τιμῆς ἀξίαν ἡγοῦνται πάντων, ὁπόσοι ἀριστῆς ἐπαινοῦσιν, ἀπὸ τούτων ἡμεῖς Ὀρέστην, καὶ Πυλάδην εἰδέναι, ἥρωσιν αὐτοῖς χρώμεθα. Μνη. λέγεις ἀνδρῶν, τι σεμνὸν, καὶ θεῖον ἀλλο ἐξευρεῖν. ἐπὶ ὅσον τὸ πρὸς πλοῦν, καὶ τὴν ἀποδημίαν, πολλοὺς ἂν σοι θειοτέρους εἰπεῖν ἀποδείξαιμι τοὺς ἐμπόρους. οὐ γὰρ ὁ τὸν πόντον, ἀπὸ ἄκρας τῆς Μαιώτιδος, καὶ τὸν Βοσπορὸν μόνον ἐπιπλέοντας, ἀλλὰ πανταχῆ τὴν Ἑλληνικὴν, καὶ βαρβαρικὴν θαλάτταν ναυπλοοῦντας. ἅπασι γὰρ ὑποπλεῖ ἀκτὴ, καὶ πάντα αἰγιαλοὺς εἰσπλεῖν, διερευνησάμενοι καθ' ἕκαστον ἔτος, οὓς δὲ μεθόριοι καὶ εἰς τὴν αὐτῶν ἐπαίσασιν. ὡς κἀγὼ τὸν αὐτὸν λόγον, θεὸς νομίζε. καὶ ταῦτα, καπήλους, καὶ παιγνιοπώλους, εἰ τύχοι, τοὺς πολλοὺς αὐτῶν ὄντας. Το. ἄκουε δὴ ὦ θαυμάσιε, καὶ σκόπει, καθ' ὅσον ἡμεῖς οἱ βάρβαροι; σύγγνωμον ἴσως ὁμῶν ὡδὶ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν κενόμβῳ, εἶτα σὺ Ἀργῷ ᾖ, καὶ Μυκήναις, καὶ τάφον ἔνδοξον ἔχειν ἐδεῖν Ὀρέστου, ἢ Πυλάδου. παρ' ἡμῖν γὰρ, καὶ νεὼς ἀποδέδεικται αὐτοῖς ἅμα ἀμφοτέροις, ὥσπερ εἰκὸς ἦν ἑταίροις γε ὄντε. καὶ θυσίαι πρόσεισιν,

solis his qui Argo in Colchidem trajecerunt exercitum: nihil expavefacti, neque fabulas quæ de illo feruntur, neque appellationem veriti, quòd inhospitum vocaretur, videlicet, opinor, quòd feræ undique gentes accolerent: deinde cum jam capti essent, adeò strenue se gesserint, nec sat habuerint, si tantum incolumes evaderent: nisi & à rege contumeliam acceptam ulti, & Diana sublata abnavigassent. Quid? annon hæc admiranda, & digna quæ divino quodam honore excipiantur in omnibus qui virtutem laudant? Sed nos hæc in Oreste & Pylade non spectantes, pro Heroibus illos habemus. *Mne.* Dicito jam quidnam aliud splendidum ac divinum patrarint. Nam quantum ad navigationem, & peregrinationem attinet, multos istis diviniores ostendero negociatores: atque inter hos potissimùm Phœnices, qui non in Pontum, neque ad Mæotidem usque, aut Bosphorum tantùm enavigant, verùm quaqua versus, Græcum ac Barbarum mare permetiuntur. Hi siquidem omnem oram, & omne littus, ut ita dixerim, quotannis scrutati, extremo tandem autumno in suam patriam revertuntur: quos ad eandem rationem pro Diis habeto, idque quanquam illorum multi fortè sunt caupones, & salsamentarii. *Tox.* Audi nunc, & considera, vir admirande, quanto nos qui barbari sumus: rectiùs vobis de bonis viris sentiamus. Siquidem in Argo, & Mycenis, ne sepulchrum quidem ullum insigne videre est Orestis ac Pyladis: apud nos verò & templum ostenditur simul utrique sacrum, ita ut par erat amicis, & hostiæ offeruntur, reliquusque omnis

καὶ ἡ ἄλλη τιμὴ ἄπασα. κωλύσῃ τι ἴδδν, ὅτι ξένοι ἦσαν, ἀλλὰ μὴ Σκύθαι, ἀγαθὸς κεκρίσθαι. ἃ γὰρ ἐξετάζομεν ἄνδρα οἱ καλοὶ, καὶ ἀγαθοί εἰσιν, ὑδὲ φθονοῦμεν, εἰμὴ φίλοι ὄντες ἀγαθὸν εἰρήσεσθε. ἐπαινοῦντες δὲ ἃ ἔπραξαν, οἰκείας αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἔργων ποιούμεθα. ἃ γὰ δὴ μάλιστα καταπλήττει τῶν ἀνδρῶν ἐπαινοῦμεν, τοῦτό ἐστιν, ὅτι ἡμῖν ἔδοξαν φίλοι ὄντι δὴ ἄριστοι ἁπάντων ἀνθρώπων, καὶ τοῖς ἄλλοις, νομίζεται καθίστασθαι, ὡς χρὴ τοῖς φίλοις ἅπασης τύχης κοινωνεῖν. καὶ ὑπὸ Σκυθῶν τῶν ἀρίστων θεραπεύεσθαι. καὶ ἃ γε μετ' ἀλλήλων, ἢ ὑπὲρ ἀλλήλων ἔπαθον ἀναγράψαντες οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐπὶ στήλης χαλκῆς, ἀνέθεσαν εἰς τὸ Ὀρέστειον, καὶ νόμον ἐποιήσαντο, πρῶτον τοῦτο μάθημα, καὶ παίδευμα τοῖς παισὶ τοῖς σφετέροις εἶναι τὴν στήλην ταύτην, καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς γεγραμμένα ἀπομνημονεύειν. ἦττον γὰρ τὸν νόμον ἐκεῖνον αὐτῶν ἐπιλάθοιτο τὸ πατρὸς, ἢ τὰς Ὀρέστου, καὶ Πυλάδου πράξεις ἀγνοήσειεν. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ πρόσθεν τοῦ νεὼ τὰ αὐτὰ, ὁπόσα ἡ στήλη δηλοῖ, γραφαῖς ὑπὸ τῶν παλαιῶν εἰκασμένα δείκνυται, πλὴν Ὀρέστου ἅμα τῷ φίλῳ. εἶτα ἐν τοῖς κρημνοῖς ἀμφιπρεπὴς αὐτῶν τὸ νεὼς, [1] σωειλημμένω, καὶ πρὸς τῷ θυσίᾳ παρεσκευασμένω. καὶ ἡ Ἰφιγένεια ἤδη καθέρκετο αὐτῶν. καταπεπρὼ δ' ἐπὶ θάτερα τοίχου, ἤδη συδεδυκὼς τὰ δεσμὰ γέγραπται, καὶ Φοιβίον τὸ Θόαντα, καὶ πολλὰς ἄλλας τῶν Σκυθῶν. καὶ πέπλῳ, ἀποπλέοντες, ἄγοντες τὴν Ἰφιγένειαν, καὶ τὴν Θεόν. οἱ Σκύθαι δ', ἄλλη ἡ ἄλλη τιμὴ ἄπασα. κωλύσῃ τι ἴδδν, ὅτι ξένοι ἦσαν, ἀλλὰ μὴ Σκύθαι, ἀγαθὸς κεκρίσθαι. ἃ γὰρ ἐξετάζομεν ἄνδρα οἱ καλοὶ, καὶ ἀγαθοί εἰσιν, ὑδὲ φθονοῦμεν, εἰμὴ φίλοι ὄντες ἀγαθὸν εἰρήσεσθε. ἐπαινοῦντες δὲ ἃ ἔπραξαν, οἰκείας αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἔργων ποιούμεθα. ἃ γὰ δὴ μάλιστα καταπλήττει τῶν ἀνδρῶν ἐπαινοῦμεν, τοῦτό ἐστιν, ὅτι ἡμῖν ἔδοξαν φίλοι ὄντι δὴ ἄριστοι ἁπάντων ἀνθρώπων, καὶ τοῖς ἄλλοις, νομίζεται καθίστασθαι, ὡς χρὴ τοῖς φίλοις ἅπασης τύχης κοινωνεῖν. καὶ ὑπὸ Σκυθῶν τῶν ἀρίστων θεραπεύεσθαι. καὶ ἃ γε μετ' ἀλλήλων, ἢ ὑπὲρ ἀλλήλων ἔπαθον ἀναγράψαντες οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐπὶ στήλης χαλκῆς, ἀνέθεσαν εἰς τὸ Ὀρέστειον, καὶ νόμον ἐποιήσαντο, πρῶτον τοῦτο μάθημα, καὶ παίδευμα τοῖς παισὶ τοῖς σφετέροις εἶναι τὴν στήλην ταύτην, καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς γεγραμμένα ἀπομνημονεύειν. ἦττον γὰρ τὸν νόμον ἐκεῖνον αὐτῶν ἐπιλάθοιτο τὸ πατρὸς, ἢ τὰς Ὀρέστου, καὶ Πυλάδου πράξεις ἀγνοήσειεν. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ πρόσθεν τοῦ νεὼ τὰ αὐτὰ, ὁπόσα ἡ στήλη δηλοῖ, γραφαῖς ὑπὸ τῶν παλαιῶν εἰκασμένα δείκνυται, πλὴν Ὀρέστου ἅμα τῷ φίλῳ. εἶτα ἐν τοῖς κρημνοῖς ἀμφιπρεπὴς αὐτῶν τὸ νεὼς, [1] σωειλημμένω, καὶ πρὸς τῷ θυσίᾳ παρεσκευασμένω. καὶ ἡ Ἰφιγένεια ἤδη καθέρκετο αὐτῶν. καταπεπρὼ δ' ἐπὶ θάτερα τοίχου, ἤδη συδεδυκὼς τὰ δεσμὰ γέγραπται, καὶ Φοιβίον τὸ Θόαντα, καὶ πολλὰς ἄλλας τῶν Σκυθῶν. καὶ πέπλῳ, ἀποπλέοντες, ἄγοντες τὴν Ἰφιγένειαν, καὶ τὴν Θεόν. οἱ Σκύθαι δ',

omnis honos. Porrò quòd hospites erant, non Scythæ, nihil obstat quominus viri boni judicentur. Neque enim inquirimus cujates sint viri honesti ac probi, neque invidemus, si quanquam amici non sunt, res egregias gesserunt: quin magis ea quæ patrarunt, probantes, illos ab ipsis factis nostrates ducimus. Quod autem potissimùm stupentes in illis viris efferimus, illud est, quod hi nobis visi sunt amici inter se omnium longè optimi extitisse, atque aliis ceu legem statuisse, quemadmodum oportet amicos omnem inter se communicare fortunam: & promeruisse ut à præstantissimis Scytharum colerentur. Itaque quæcunque alter cum altero, vel alter pro altero tulit, ea majores nostri descripta in ærea columna Orestis in templo reposuerunt, legemque tulerunt, ut ea columna suis liberis prima esset institutio & disciplina, & quæ in illa essent adscripta recordarentur. Itaque patris quisque sui nomen citius oblivisceretur, quàm res gestas Orestis ac Pyladis ignoraret. Quin & in ambitu templi, quæcunque in columna notantur, eadem priscorum picturis adumbrata visuntur: Nempe Orestes una cum amico navigans, deinde fracta inter abruptas cautes ipsorum nave comprehensus, & ad victimam adornatus. Iamque Iphigenia initiat eos. Ex adverso verò in altero pariete, idem jam vinculis exutus depictus est, ac Thoantem alios: postremò solventes, & occidens, multosque ex Scythis Iphigeniam ac Deam habentes. Porrò Scythæ frustra scapham ado-

[1] Σωειλημμένω, καὶ πρὸς τῷ θυσίᾳ παρεσκευασμένω] Σωειλημμένους, ε. ασ. τ. θυ. παρεσκευασμένους. *Marc.*

λως ἐπιλαμβάνοντας δ σκάφους ἤδη πλέοντος, σκιρτῶντάς τε πηδαλίων, καὶ ἐπιναυβατεῖν πειρωμένους. εἶτ' οὐδὲν ἀνύσαντες. οἱ μὲν αὐτῶν, τραυματίαι. οἱ δ', καὶ δὶς τάττε, ἀποπηδῶντες πρὸς τὴν γῆν, ἔνθα δὴ ἐ μάλιστα ἴδοι τις ἂν ὁπόσον ὑπὲρ ἀλλήλων εὔνοιαν ἐπιδείκνυσθον τὴ τῶν τῆς Σκύθης συμπλοκῆ. πεπίηκε γὰρ ὁ γραφεὺς ἐκάτερον, ἀμελῆσαι μὲν τοῦ καθ' ἑαυτὸν πολεμίου, ἀμυνόμενον τοὺς ἐπιφερομένους βαπέσι, καὶ τοῦ ἑκείνα ἀπαντᾶν, πειρώμενον τοῖς πεξύμασι, καὶ παρ' ὀδὸν πρίασθαι, εἰ δυνατὸν εἴη, σώσας τὸν φίλον, καὶ τὴν ἐπ' ἐκεῖνον φερομένην πληγὴν ἀποκρούσας τῷ αὐτὸ σώματι. τὴν δὲ τοσαύτην εὔνοιαν αὐτῶν, καὶ τὴν ἐν τοῖς δεινοῖς κοινωνίαν, καὶ τὸ πιστὸν, καὶ φιλόπονον, καὶ τὸ ἀληθὲς, καὶ βέβαιον δ' ἀπὸ ἀλλήλους ἔχον, οὐκ ἀνθρώπινα τῶν ἀνθρωπίνων εἶναι, ἀλλὰ πόθεν γνώμης βέλτιον, ἢ καὶ τοὺς πολλοὺς τούτους ἀνθρώπους. οἱ μέχρι μὲν καιροῦ ὄντες ἐν τοῖς φίλοις ἀγαπητοῖσιν, εἰμὴ ἐπίσης κοινωνήσουσι τῶν ἡδέων. εἰ δέ τι ἐ μικρὸν ἀνίσως ἔσται αὐτοῖς, οἰχόμενοι, μόνοις τοῖς κινδύνοις ἐπιλείπουσι. καὶ γὰρ οὐκ ἐ τόδε ὅπως εἰδῇς, ὡδὲ Σκύθαι φιλίας μεῖζον οὐδὲν εἶναι. ὡδὲ ἔστιν ἐφ' ὅτῳ ἂν τις σκύθης μᾶλλον σεμνύναιτο, ἢ ἐπὶ τῷ συμπενῆσαι φίλῳ ἀνδρὶ, καὶ κοινωνῆσαι τῶν δεινῶν, ὥσπερ ὡδὲν ἀνεφ- θὸν μεῖζον παρ' ἡμῖν, ἔ τοιοῦτόν φιλίας μεμηνέναι δεκεῖν. Διὸ τοῦτο Ὀρέστην, καὶ Πυλάδην τιμῶμεν, ἀρίστω γενομένω τὰ Σκυθῶν ἀγαθὰ, καὶ οὐ φιλίᾳ διενεγκόντε. ὃ τοῦτον ἡμεῖς ἁπάντων θαυμάζομεν. καὶ τύνομα ἐπὶ τούτοις αὐτῶν ἐθέμεθα, κορσάκης καλεῖσθαι.

adoriuntur jam navigantem, hærentes gubernaculis ac conscendere conâtes. Deinde re nequicquam tentata, alii quidem ex iis saucii, alii verò ejus rei metu compulsi, natatu semet in solum recipiunt, ubi vel maximè liceat perspicere, quantam in conflictu cum Scythis alter in alterum benevolentiam præstiterit. Fecit enim pictor utrumque de suis hostibus securum, sed propellentem eos qui in alterum feruntur, & ante illum jaculis occurrere conantem, ac pro nihilo ducentem si intereat ipse, modò amicum servet, vel suo ipsius corpore in illum intentos ictus præripiens. Iam verò tantam illorum benevolentiam, atque in rebus tristibus communionem, fidem, humanitatem, veritatem: denique alterius in alterum amoris constantiam, hæc haudquaquam humana putavimus esse, verùm animi cujusdam præstantioris, quàm pro hominum vulgo: qui donec secundis ventis navigatur, amicis indignantur, nisi ex æquo participes fiant rerum lætarum: quod si vel paululum iis reflare venti cœperint, aufugiunt solos in periculis deferentes. Enimvero & illud noveris, nihil amicitia melius arbitrantur Scythæ, nec ulla re magis gloriatur Scytha, quàm adjuvandis amicis, & communicandis rebus acerbis: quemadmodum neque probrum apud nos majus ullum, quàm amicitiæ proditorem videri. Has ob res Orestem & Pyladem veneramur, quòd præstantissimi exiterint in Scytharum virtutibus; atque in amicitia præcellentes: quod nos primum omnium admiramur. Appellationem quoque ex his illorum factis imposuimus, ut Coraci vocen-

τοῦτο δέ ἐστιν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ φωνῇ, ὥσπερ ἂν εἴ τις λέγοι, φίλιοι δαίμονες. Μνη. ὦ Τόξαρι, ἦ μόνον ἄρα τοξεύειν ἀγαθοὶ ἦσαν Σκύθαι, καὶ τὰ πολεμικὰ τῶν ἄλλων ἀμείνους, ἀλλὰ καὶ ῥῆσιν εἰπεῖν, ἁπάντων πιθανώτατοι. ἐμοὶ γοῦν τίνος ἄλλου μᾶλλον δοκεῖτε, ἤδη καὶ αὐτῷ δίκαια ποιεῖν δοκεῖν, ὅτου Ὀρέστῃ καὶ Πυλάδῃ ἐπιθειάσαντες. ἐλελήθειτε δέ με ὦ ἑταῖροι, καὶ γραφεῖς ἀγαθὸς ὤν. πάνυ γοῦν σαφῶς ἐπεδείξατε ἡμῖν πρὸς τὸν ὀρεστείῳ εἰκόνας, καὶ τῷ μάχῃ τῶν ἀνδρῶν, καὶ τὰ ὑπὲρ ἀλλήλων τραύματα. πάλαι ἀλλ' οὐκ ἠθέλω ἂν ὅτου ποτὲ φθεσσάδαν εἶναι φιλίαν τὸν Σκύθαις. ἄτε γὰρ ξένους, καὶ ἀγελίους ὄντας αὐτοὺς, ἔχθρα μὲν ἀεὶ σωθῆναι, καὶ ὀργῇ, καὶ θυμῷ, φιλίαν δ', μὴ ἂν ἔσθ' ὡς τοὺς οἰκειοτάτους ἐπαναιρεῖσθαι, πικραινόμενον τοῖς τε ἄλλοις, ἃ παρ' αὐτῶν ἀκούομεν, καὶ ὅτι καταθύουσι τοὺς πατέρας ἀποθανόντας. Το. εἰ μὲν δὴ τἄλλα ἡμεῖς τῶν Ἑλλήνων, καὶ δικαιότεροι πρὸς θεοὺς τοὺς γονέας, καὶ ὁσιώτεροι ἐσμὲν, οὐκ ἂν δὴ τοῦ παρόντος φιλοκρινεῖν πρὸς σέ. ὅτι δ' οἱ φίλοι Σκύθαι πολὺ πιστότεροι τῶν Ἑλλήνων φίλοι εἰσὶ, καὶ ὅτι φιλίας λόγον πλείων παρ' ἡμῖν, ἢ παρ' ὑμῖν, ῥᾴδιον ἐπιδεῖξαι. καὶ πρὸς θεῶν τῶν Ἑλλήνων, μὴ πρὸς ἀχθηδόνα μοι ἀκούσῃς, ὦ Μνησίνηκε, πολλὰ ἤδη χρόνον ὑμῖν συζησίμενον. ὑμεῖς γὰρ μοι δοκεῖτε τοὺς μὲν περὶ φιλίας λόγους, ἄμεινον ἄλλων εἰπεῖν ἂν δυνάσθαι. τὰ ἔργα δ' αὐτῆς, καὶ μόνον οὐ καθ' ἡμέραν τῷ λόγῳ συμμελετᾶν, οὐκ ἀπέχειν ὑμῖν ἐπαινέσαι τι αὐτὰ, καὶ δεῖξαι ἡλίκον ἀγαθὸν ἐστιν. σὺ δ' ὅτι χρείας περιδόντες τοὺς λόγους, θραπεύσετε

centur. Quod quidem noſtra in lingua perinde ſonat, ac ſiquis dicat, Dii amicitiæ præſides. *Mne.* Profectò Toxari, non arcu modò valuerunt Scythæ, belliciſque in rebus cæteris antecelluerunt: ſed etiam ad dicendum & perſuadendum aptiſſimi omnium fuerunt: unde mihi cùm dudum ſecus videretur, nunc eidem meritò feciſſe videmini, qui ſic Oreſtem ac Pyladem in Deorum numerum retuleritis. Neſciebam & illud, vir optime, quòd pictor quoque bonus eſſes: qui admodum evidenter oſtendiſti nobis, quæ ſunt in Oreſtis templo, picturas, pugnamque virorum, alterique pro altero ſuſcepta vulnera. Atqui non putabam olim apud Scythas, tanto ſtudio cultam fuiſſe amicitiam: ſed ipſos ut pote peregrinos, agreſtes, odio perpetuo, ira, & excandeſcentia committi, amicitiam verò ne in familiariſſimos quidem exercere, idque conjiciens, cum ex aliis quæ de illis audivimus, tum ex hoc quòd patres vita functos devorant. *Tox.* An nos Græcis cùm aliis in rebus, tum in cultu parentum juſtiores & ſanctiores ſimus, in præſentiarum haudquaquam contenderim tecum. Verùm amicos noſtrates Græcis amicis longè eſſe fideliores, & majorem apud nos, quàm apud vos amicitiæ rationem haberi, facile fuerit docere. Ac per Deos Græcorum, ne tibi ſit moleſtum audire, ſi quæ perſpexi, dixero, multum jam temporis apud vos verſatus. Vos enim mihi videmini præclariùs cæteris de amicitia verba facere poſſe: vim verò factaque illius, adeò non ſolùm pro ſermonum dignitate non exercere, ut ſat vobis ſit prædicare eam, & quantum ſit bonum, oſtendere. At in uſu, deficientes à

σὺν οἷσθ' ὅπως ἐν μέσῳ τῷ ἔργῳ. καὶ ὁπόταν ὑμῖν οἱ τραγῳδοὶ τὰς τοιαύτας φιλίας ἐπὶ τῶν σκηνῶν ἀναβιβάσωσιν, ἐπαινεῖτε, καὶ ἐπικροτεῖτε. καὶ κινδυνώδεσιν αὐτοῖς ὑπὲρ ἀλλήλων οἱ πολλοί. καὶ ἐπιδακρύετε. αὐτοὶ δέ, οὐδὲν ἄξιον ἐπαίνου ὑπὲρ τῶν φίλων περίχαλε τολμῶτε. ἀλλ' ἴω τις φίλος ὀνησθείς τύχῃ, αὐτίκα μάλα, ὥσπερ τὰ ὀνείρατα οἰχόμενα ὑμῖν ἀπαιδῶν ἀπαλαμένων αἱ πολλαὶ σκιαὶ τραγῳδίαι, τοῖς κενοῖς τούτοις, καὶ κενοφώνοις ὑποσωκείοις ὁμοίως ὑμῖν ἀπολιποῦσαι. ἃ δὴ πεπονθέναι τὸ σῶμα, καὶ παμμιγάδες κεχηνότα, οὐδὲ τὸ σμικρότατον φθέγξεται. ἡμεῖς δ' ὕμπαλιν, ὅσων γε δὴ λειπόμεθα ἐν τοῖς τῶν φιλίας λόγοις, τοσούτων ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῖς πλειονεκτοῦμεν. εἰγ' οὖν δοκεῖ, ὅπως νῦν ποιῶμεν. τοὺς μὲν παλαιοὺς φίλους, ἀλεκτρυόνων ἐσμὸν, εἴ τινας ἢ ἡμεῖς, ἢ ὑμεῖς τῶν πάλαι κεκραιβόμεθα ἔχομεν. ἐπὶ κεφαλῆς γε τοῦτο, πλειονεκτοῖτε ἄν, πολλοὺς, καὶ ἀξιοπίστους μάρτυρας τοὺς ποιητὰς παρεχόμενοι, τὸν Ἀχιλλέως, καὶ Πατρόκλου φιλίαν, καὶ τὸν Θησέως, καὶ Πειρίθου, καὶ τὸν ἄλλων ἑταιρείαν, ὧν κηλιδώσεις ἔπεσι, καὶ μέτροις βαψῳδικοῖς. ὀλίγους δέ τινας ἀναμεμιγμένους τοῦ καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν διηγησόμενοι. ἐγὼ μὲν, τὰ σκυθικά. σὺ δ', τὰ ἑλληνικά. καὶ ὁπότερος ἂν ἐν τούτοις κρατῇ, καὶ ἀμείνους παρέχηται τοὺς φίλους, αὐτός τε νενικηκὼς ἔστω, καὶ τῷ αὐτῷ ἀνακηρύξῃ, κάλλιστον ἀγῶνα, καὶ σεμνότατον ἀγωνισάμενον. ὡς ἔγωγε πολὺ ἥδιον ἂν μοι δοκῶ μονομαχῶν ἡττῆσθαι, ἀποτμηθῆναι τῷ δεξιᾷ, ὄνπερ τὸ σκυθικὸν ἐπίτιμόν ἐστιν, ἢ χεῖρον ἄλλου καὶ φιλίαν κεκρίσθαι,

sermonibus, nescio quomodo è medio opere aufugitis. Cæterùm quum Tragœdi in scenam progressi, istiusmodi amicitias vobis repræsentant, approbatis, applauditis, illisque pro se mutuo periclitantibus illachrymamini plerique: ipsi verò nihil dignum laude pro amicis præstare audetis. Quin si egeat amicus re aliqua protinus ut insomnia, procul avolantes evanescunt multæ illæ tragœdiæ, vosque similes relinquunt inanibus istis, ac mutis personis, quæ diducto rictu, atque immane hiantes, ne minimum quidem loquuntur. At nos è diverso, quo sumus in dicendo de amicitia posteriores, hoc in ea præstanda præcedimus. Itaque si videtur, nunc ita faciamus: priscos illos amicos silentio prætereamus, siquos vel nos, vel vos, ex his qui olim fuerunt, recensere valemus, postquam ista quidem parte superaveritis, compluribus, ac gravibus adductis testibus, nempe poëtis qui Achillis, & Patrochi amicitiam, tum Thesei, Pirithoique, neque non aliorum necessitudinem, pulcherrimis versibus, carminibusque cecinerunt. Quin paucos quosdam in medium afferamus ex his qui nostra memoria fuerunt, eorumque res gegestas exponamus: ego quidem Scythicas, tu verò Græcanicas. Et in his uter superarit, meliores amicos produxerit, is & victor esto, & suam ipsius victoriam promulgato, tanquam qui pulcherrimum atque honestissimum certamen decertarit: adeò ut ego quidem malim mihi devicto in singulari certamine, dextram amputari (quæ apud Scythas victo est pœna) quàm in amicitia quopiam inferior judicari,

præ-

Ἕλλως, σκύθης αὐτὸς ὤν. Μνη. Ἔστι μὰ τὸ τόξαρι ὦ φαῦλον τὸ ἔργον ἀνδρὶ οἵῳ σοὶ, πολεμιστῇ μονομαχῆται, πάνυ δυσχερὲς, καὶ πηγνυμένους παρισκωπτομένῳ τοὺς λόγους. εἰ μὲν ἀληθῶς γε ἄττα καὶ παροδοὺς εὑ βεβηκὼς τὸ ἑλληνικὸν ἅπαν, ἀναχωρήσομέν σοι. καὶ γὰρ ἂν εἴη παράδοξον, τοσῶν δυοῖν μόνοιν ἐκείνοιν πεπληθυσμένων τοσούτοις τῶν Σκυθῶν, ὁπόσους οἱ τε μῦθοι δηλοῦσι, καὶ αἱ ὑμέτεραι παλαιαὶ γραφαὶ, ἃς μικρὸν ὕστερον δι' μόλα ἐξετασόμεθα. Ἕλλως γὰρ πάντως, τοσαῦτα ἔθνη, καὶ τοσαύτας πόλεις ἐρήμους ἀν ἔδει ἁλῶναι. εἰ γὰρ τῷ τοιούτῳ, ὦ τῷ δίκαιον ὥσπερ ὑμεῖς, ἀλλὰ τῷ γλωττᾶν δεδημηθυμένῳ καλόν. πότερον ἡμεῖς χρὴ τὸ ἀεθλοῦν ἡμῖν τὸ φιλικῶν τούτων πράξειν, ἢ ὁπόσῳ ἂν τις πλείους ἔχῃ λέγειν, τοσούτῳ δικαιότερον δίκαιον ἂν εἶναι τῷ νικᾶν; Το. οὐδαμῶς. ἀλλ' ἀεὶ ἔσθω μὲν ὁ τῷ πλήθει αὐτῶν τὸ κρεῖττον, ἀλλ' εἰ ἀμείνους, καὶ εἰ τραυματέραι φαίνοιντο αἱ σαὶ τῶν ἡμῶν. ἴσως τὸ ἀεθλοῦν ἔσται, ἡμιθνητέρους δηλονότι εἰργασμένοις μοι τοὺς τραύμασι, καὶ ῥᾷστον οὐδένα ἂν εἶναι τοὺς πληγάς. Μνη. οὐ λέγεις. καὶ ἀεθλοῦσιν ὁπόσους ἑκάστοις. Το. πέντε ἕμοιγε δοκοῦσιν ἑκατέρῳ. Μνη. καίμοι δοκεῖ. ἀτὰρ ὦ λέγε. ἀλλὰ ἐπομνύμεν ἢ μὲν ἀληθῆ ἐρεῖν. ἄλλως γὰρ ἂν πλάττειν τὰ τοιαῦτα, ἐ πάνυ χαλεπόν. καὶ ὁ ἔλεγχος ἀφανής. εἰ δ' ὀμόσειας, οὐκ ὄσιον ἀπιστεῖν. Το. ὀμόμοσθε, εἴ τι ἐ ὄρκῳ δεῖν νομίζεις. Μνη. τίς δέ σοι τῶν ἡμετέρων θεῶν; ἆρ' ἱκανὸς ὁ φίλιος; Το. καὶ μάλα. ἐγὼ δ' τῇ ἐπιχωρίῳ ὀμεῖμαί σοι ἐν τῇ ἐμαυτοῦ λόγῳ. Μνη. ἴσθι τοίνυν ὁ Ζεὺς ὁ φίλιος,

præsertim Græco, ipse Scytha cum sim. *Mne.* Equidem haud mediocris est negotii, cum viro, ut tu es, bellatore, singulari certamine congredi, singularis solertiæ & acuminis orationibus instructo. Haud tamen usque adeò ignaviter, tam citò universam deferens Græciam, tibi cessero. Etenim hoc esset gravissimum, ut à duobus illis tot Scythæ victi fuissent, quot fabulæ declarant, & vetustæ picturæ vestræ, quas paulò antè scitè admodum repræsentasti: Græci verò, tot gentes, tot civitates, nullo defendente abs te vincerentur. Nam istud si fiat, non vestro more dextram, sed linguam execari conveniat. Vtrum verò nobis definiendus est numerus rerum ab amicis actarum, an quanto quis plures dicendas habuerit, tanto ad victoriam consequendam locupletior videbitur. *Tox.* Nequaquam. Imò non multitudine vis harum definiatur, sed præstantia, ut si tuæ meis acutiores appareant, quamvis numero sint pares, magis lethalia vulnera mihi infligant, quarum ictibus memet ocyus dabo. *Mne.* Probè loqueris. Statuamus ergo quot erunt satis. *Tox.* Quinque utrique fore satis mihi videntur. *Mne.* Itidem mihi videtur. At prior dicito: verùm juratus te vera dicturum: alioqui fingere ejusmodi, non admodum fuerit difficile: nec palàm refelli queant. Porrò si juraris, nefas sit non habere fidem. *Tox.* Iurabimus, siquid etiam jurejurando opus esse censes. *Mne.* At quis tibi è Diis nostratibus? num idoneus Iupiter Philius? *Tox.* Maximè. Ego quoque nostratem meapte in lingua jurabo. *Mne.* Testis igitur, esto Iupiter Philius.

ἢ μὲν ὁπόσα ἂν λέγω σοὶ, ἢ αὐτὸς εἰδὼς, ἢ ἄλλα, ὁπόσον εἶον τε ἦν δι' ἀκριβείας ἐκπυνθανόμενον ἐρεῖν, μηδὲν παρ' ἐμαυτοῦ ἐπιτεραγωδῶν. καὶ πρῶτόν γε τὸν Ἀγαθοκλῆν, καὶ Δεινίᾳ φιλίαν διηγήσομαι, ἀείδιμον ὑπὸ τῶν Ἰώνων ὑμνουμένην. Ἀγαθοκλῆς γὰρ ὅτος ὁ Σάμιος, ὑπὲρ πολλοὺς ἀνθρώπους, ἄριστος μὲν ἐς φιλίαν ὡς ἄλλος, τἄλλα δὲ, οὐδὲν ἀμείνων Σαμίων τῶν πολλῶν, οὔτε ἐς τὸ γένος, οὔτε ἐς τὴν ἄλλην παιδευσιν. Δεινίᾳ δὲ πρὸς Λυσίου τοῦ ἐφεσίου, φίλου ὄντος παιδικοῦ. ὁ δὲ Δεινίας, ἁπλῆς ἄγαν εἰς τὰ μάλιστα ἦν. καὶ ὥσπερ εἰκὸς, νεόπλουτον ὄντα, πολλοὶς ἐκ ἄλλως εἰχε περὶ αὐτὸν, ἀφυεῖς μὲν συμπεῖν, καὶ πρὸς ἡδονὴν σωτῆναι, φιλίας δὲ, πλεῖστον ὅσον ἀπέδεον. τίνος μὲν οὖν τούτοις, καὶ ὁ Ἀγαθοκλῆς ἐξηλάζετο, καὶ σωφρονεῖν, καὶ σωτηρίαν αὐτοῖς, ἢ πάνυ χαίρων τῇ τοιαύτῃ ἀφελείᾳ. καὶ ὁ Δεινίας, ὡδὲ αὐτὸν ὑπομένων ἐκ τῶν κολάκων. πλάστιον δὲ, καὶ ἀσώτερον, τὰ πολλὰ ἐπιμελῶν. καὶ φορτικὸς ἐδόκει, ὑπομιμνήσκων ἐς τὸ σωφρονεῖν, καὶ φυλάττειν ἀδιαγγύητα, ἃ μὴ πολλῶν κεκμηκότων ὁ πατὴρ αὐτῷ κτησάμενος, κατέλιπεν. ὥστε ἀφ' ἑαυτοῦ, ὡδὲ ἐπὶ τὰς κώμας ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν, ἀλλὰ μόνον μετ' ἐκείνου συμμίσγει, λανθάνειν πειρώμενος τὸν Ἀγαθοκλέα. καὶ δή ποτε ὑπὸ τῶν κολάκων ἐκείνων ὁ ἄθλιος ἀπατηθεὶς, ὡς ἐρῶν αὐτὸς Χαρικλείας Δημωνακτος γυναικὸς, ἀνδρὸς ἐπιφανοῦς, καὶ πρώτου Ἐφεσίων τὰ πολιτικά. καὶ γράμματά τε εἰσφοίτα δι' ἐκ γυναικὸς αὐ-

quæcunque tibi sum dicturus, vel quæ viderim ipse, vel quæ ab aliis quoad fieri potuit, diligentissime perceperim, narraturum, nihil ex me ipso exaggerantem. Ac primo quidem loco, Agathoclis & Diniæ amicitiam tibi referam, quæ celebris est apud Ionas. Nam Samius hic Agathocles, non ita pridem vixit, vir in amicitia præstantissimus, ut re declaravit. Cæterùm reliquis in rebus vulgo Samiorum nihilo præstantior, neque genere, neque opibus aliis. Huic cum Dinia Ephesio, Lysionis filio, amicitia à puero interfuerat. Porrò Dinias supra modum ditatus est, utque solent ii qui nuper opes nacti sunt, complures & alios secum habebat, idoneos illos ad compotationem, & ad voluptariam consuetudinem: ab amicitia verò longè alienissimos. Atque inter hos interim habebatur Agathocles, cumque illis versabatur, & compotabat, non admodum approbans eam convivendi rationem. Ac Dinias hunc nihilo majori in pretio habebat quàm adulatores. Tandem etiam offendere cœpit, crebriùs objurgans: molestúsque videbatur, quippe qui majores ipsi commemoraret, præciperetque ut servaret, quæ multo labore parta, pater illi reliquisset: adeò ut ob hæc ne ad comessationes quidem deinceps adhiberetur, sed solus cum illis comessaretur, celare cupiens Agathoclem. Demum ab assentatoribus illi misero persuasum est, quòd amaretur [1] à Chariclea Demonactis uxore, viri illustris atque inter Ephesios in honoribus civilibus primarii. Iam & literulæ à muliere ad illum

1 *A Chariclea*] Claudia nimirum quadrantaria Ciceronis in Plut. & apud Cic. pro M. Cœlio. *Cæg.*

1 Ὀ ἐρῶν-

τῷ, καὶ τέφανοι ἡμιμάραυτοι, καὶ μῆλά τινα ἀποδεδηγμένα. καὶ ἄλλα, ὁπόσα αἱ μαστροποὶ ἐπὶ τοῖς νέοις μηχανῶνται, κἂν μικρὸν αὐτοῖς ἐπιτυχώμεν τὰς ἐρωτας, καὶ ἀναφλέγουσι τὸ σφῶν ἐρᾶσθαι νομίζοντας. ἐπαγωγότατον γὰρ τοῦτό γε ἐς μάλιστα τοῖς ἡλικιώταις εἶναι οἰομένοις, ἄχρις ἂν λάθωσιν εἰς τὰ δίκτυα ἐμπεσόντες. ἡ Χαρίκλεια δή, ἣν ἀστεῖον μὲν γυναῖον, ἐπιμελὴς δὲ σώφρων, καὶ ἐς σφᾶς ἀεὶ, καὶ εἴ πάνυ ἐπ' ὀλίγῳ ἐθελήσειέ τις. καὶ εἰ σφοδρὸν τις μόνον, εὐθὺς ἐπέσβεσε. καὶ δὴ καὶ ἀδὲν ἦν, μὴ ποτ' ἀντίποτε Χαρίκλεια. δυνὴ δὲ ἐς τἄλλα τεχνίτις, παρ' ἣν τινα βάλῃ τὸ ἐπιμανὲν ἐρασθήν. καὶ ἀμφίβολον ἔτι ὄντος, ὅλον ὑποποιήσεσθαι, καὶ συνεχόμενον ἤδη ἐπιτείνας, καὶ σφοδρακαῦσαι ἄρξῃ μᾶλλον ἐργῇ, ἄρξῃ δὲ ἡλικείας. καὶ μὴ μικρὸν, ὑπερορᾶν δοκεῖν καὶ πρὸς ἕτερον ἀποκλίνειν δοκεῖν καὶ ὅλη συγκινεῖσθαι ἀπαυδᾶσθαι ἡ γυνὴ, καὶ πολλὰ μηχανήματα παρασκεύασθαι τὸ ἐρασθῆν. πείσθη οὖν τότε οἱ Δεινίου κόλακες ὑποδεξάμενοι ἐπὶ τὸ μειρακίσκιον, καὶ τὰ πολλὰ ὑπεκκαιρόδομοι, συμπροθυμούμενοι αὐτὸν εἰς τὸ ἐρᾶν τῆς Χαρικλείας. ἡ δὲ, πολλὰς ἤδη νέας ἐκτεφηλίκισται, καὶ μυρίους ἐρωτας ὑποκεκαρμένη, καὶ οἴκους πολυφαλήρους ἀναῤῥῖψαι, ποικίλον τι, καὶ πολυγύμναστον κακὸν, ὑποδεξαμένη εἰς τὰς χεῖρας ἀπλοῦν, καὶ ἄπειρον τὸ τοιοῦτον μηχανημάτων τεχνίσκου, οὐκ ἀνῆκεν ἐκ τοῦ εὐχεν. ἀλλὰ θεὶς ἔχεσθαι παντελῶς, καὶ ἀμφικείσθαι, ὅτε ἤδη παντάπασιν ἐκφύγοι, αὐτό τε ἀπώλετο ὑπὸ τῆς ἄγρας, καὶ τῷ κακοδαίμονι Δεινίᾳ μυρίων κακῶν αἰτία ἐγένετο. τὸ μὲν illum ventitabant, & serta semimarcida, & admorsa poma: denique quicquid ad hæc lenæ machinantur in adolescentes, quòd paulatim illis amorem artibus quibusdam inserant, primumque hac incendant opinione, quòd sese credant amari. Nam & hoc plurimum illicit, præsertim eos qui sibi formosi videntur, donec imprudentes in casses inciderint. Erat autem Chariclea urbana mulier, mirum in modum meretricia: & quivis obvius, etiamsi vel minimum concupiviſſet, & si duntaxat aspexisset, protinus annuebat, nec erat metuendum, ne recusaret Chariclea: potens alioqui artifex: & quavis meretrice doctior amatorem allicere, & ambiguus cùm adhuc esset, totum subigere: ac quum jam teneretur, incitare, & accendere, nunc ira, nunc blandimentis, mox fastidio, & quod ad alterum inclinare videretur: & tota erat undique comparata mulier, artibusque omnigenis in amantes instructa. Tunc igitur Diniæ adulatores hanc ad adolescentulum adducunt, multaque assimulabant, quò eum in amorem Charicleæ impellerent. Hæc autem quæ jam complures adolescentes jugularat, & innumerabiles amores mentita fuerat, domosque opulentas everterat: varium quoddam & inexpugnabile malum: ubi manibus prehendit simplicem hunc adolescentulum, & hujusmodi artium imperitum, ex unguibus non dimisit. Verùm ubi undique complexa fuisset & confixisset ipsum, cùm jam omnino teneret, tum ipsa à captura est perdita, tum infœlici Diniæ sexcentorum malorum fuit causa. Nam primùm

quidem ſtatim literulas illas ad eum dat, ancillam ſubinde miſtando quibus renuntiaret, ut fleret, ut vigilaret, utque tandem miſera ſe ipſam præ amore eſſet ſtrangulatura: donec jam beatus ille perſuaſus, ſibi formoſus eſſe videretur, & Epheſiorum uxoribus amabilis. At tandem multum exoratus in congreſſum eſt adductus. Et ex eo tempore facilis erat conjectura fore ut caperetur à muliere formoſa, ad voluptatem congredi docta, & in occaſione flere, & inter loquendum miſerabiliter ſuſpirare, & jam abeuntem amplecti, & adeunti occurrere, & formam, ut quàm maximè placeret, colere, interdum vel voce, vel cithara canere: quibus omnibus in Diniam uſa eſt. Poſtquam verò ſenſit excruciari, jamque amore illaqueatum, & colliquatum eſſe, adhæc aliud excogitat, quo miſerum perdat. Gravidam ſe ex eo ſimulat (& hoc quoque eſt efficax ad magis inflammandum ſtultum amantem) neque poſtea illum adibat, affirmans à viro ſeſe obſervari, qui hunc amorem perſenſiſſet. Hic verò rem ampliùs ferre non poterat, nec durare quum illam non videret: ſed flebat, adulatores accerſebat, Charicleæ nomen inclamabat, imaginemque illius amplexus (albo autem lapide facta erat) ejulabat. Demum in ſolum ſeſe projiciens, volutabatur, idque perfecta rabies erat. Siquidem mulieri reddita ſunt dona, non pro pomorum aut ſertorum pretio: ſed ſolidæ domus, agri, famulæ, veſtes floridæ, auri quantum optaret. Quid multa? brevi Lyſionis domus, antea inter Iones nobiliſſima exhauſta eſt atque exinanita.

ὃ δὴ πρῶτον αὐτῷ τὰς οἰκέτιδας ἐπ' αὐτὸν προβάλλει τὰ γραμμάτια. καὶ σωιχῶς πιπτούσης τὴν ἀρχὴν, ὡς ἐθαύμασεν, καὶ ἐπηρώτησε. καὶ τὴν, ὡς ἀπάγξαι ἑαυτὴν ἡ ἀθλία νυνὶ δ' ἔρωτι, ἕως δὴ ὁ μαινόμενος ἐπείσθη καλὸς εἶναι, καὶ παῖς Ἐφεσίων γυναιξὶ ἐπιτήδειος. καὶ πως συνῆλθον πολλὰ ἐπιδράσεις. καὶ τὸ ἐντεῦθεν ἤδη ῥᾴδιον, ὡς τὸ εἰκὸς ἀλώσιμος ἐμέλλεν ὑπὸ γυναικὸς καλῆς, καὶ πρὸς ἡδονήν τε ὁμιλοῦσαν ἐπισταμένης, καὶ ὁπότε καιρὸς διακρύσαι, καὶ μεταξὺ τῶν λόγων, ἐλεεινῶς ὑποστενάξαι. καὶ ἀπιόντι ἤδη, λαβέσθαι. καὶ εἰσελθόντα, ἀσπάσασθαι, καὶ καλλωπίζεσθαι, ὡς ἂν μάλιστα ἀρέσαι. καὶ πως καὶ ᾆσαι; καὶ κιθαρίσαι. οἷς ἅπασι καὶ ὁ Δενίης ἐκέχρητο. καὶ ἐπεὶ ἤθελε πονήρως ἔχειν, καὶ λέγεσθαι ἤδη τὴν ἑρωμένην, καὶ πικρὸν μεμνημένον, ἄλλο ἐπὶ τούτοις ἐπενόει, καὶ τὸ ἄθλιον ἀπώλλυε. κύειν τε γὰρ ἐξ αὐτοῦ σκήπτεται. ἐκεῖνον δὲ τοῦτο, βλάκα ἐόντα καὶ ἀπαίδευτον. καὶ σοκεῖτι ἐφοίτα πρὸς αὐτὸν, φυλάττεσθαι ὑπὸ τ' ἀνδρὸς λέγουσα, πεπυσμένου τὰ ἐρωτικά. ὁ δὲ σοκεῖτ' οἷός τε ἦν φέρειν τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ἠνείχετο μὴ ὁρῶν αὐτὴν, ἀλλὰ ἰδιάκρυτα, καὶ τὰς κύλικας ἐσπέμπει, καὶ τὸνομα τῆς Χαρικλείας ἐπιβοᾶτο. καὶ τὴν εἰκόνα περιβαλὼν αὐτῆς, ἐκπεπλησμένος λίθου λιθικοῦ, σμᾶται καὶ πάλιν, καταβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τέρεθρον, ἀναλίσκεται. καὶ λύσσα ἦν ἀκριβὴς τὸ πρᾶγμα. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα, ὃ κεῖται, μῆλα, καὶ στράνιξ ἀντεδίδοτο αὐτῇ, ἀλλὰ σωοικίαι ὅλαι, καὶ ἀγροὶ, καὶ θεράπαιναι, καὶ ἐσθῆτες ἀνθηραὶ, καὶ χρυσὸν ὁπόσον ἐθελήσειε. καί τί γὰρ, σὺν βραχεῖ ὁ Λυσίου οἶκος ἀνομαστὸς τῶν ἐν Ἰωνίᾳ γυμνάρχων, ἐξήντλητο ἤδη, καὶ

ἐξεληλυθὼς. εἶτα ὡς ἤδη αὐτῷ ὢν, ἀπολιπὼν αὐτὸν, ἄλλον τινὰ Κρῆτα νεανίσκον τῶν τότε χρύσων, ἐλήρει, καὶ μετέβαινεν ἐπ' ἐκεῖνον. καὶ ἦν ἤδη αὐτῷ. κἀκεῖνος ἐπίστευεν. ἀμελούμενος δ' οὖν ὁ Δεινίας, οὐχ ὑπὸ τῆς Χαριτλείας μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῆς ἡλάκατης, καὶ γὰρ ἐκείνη ἤδη τὸν ἐρώμενον μεταπλεύσεσθαι, ἤρχετο δὴ καὶ ἡ Ἀγαθοκλία, καὶ πάλαι εἰδυῖα ὡς ἔχοι πονηρῶς τὰ πεπραγμένα αὐτῷ, καὶ ἀπῄει μὲν τὸ πρῶτον, ὅμως δὲ ἐπῄνει πάντα. τὴν ἔριν. τὴν ἀποφίαν. τὴν ὑστεροφυᾶ τοῦ γυναικός. τὴν ἀντιποιησιν τῆς Κρήτης. καὶ τέλος, ὡς οὐδ' ἐστιν μὴ οὐχὶ σοῦν τῇ Χαριτλείᾳ. οὐδὲ, ἄκυρον εἶναι νομίσας ἐν τούτῳ ἀπομνημονεύειν τῷ Δεινίᾳ, διότι μὴ πρόσοιδε μόνον αὐτὸν τῇ φίλαν, ἀλλὰ τὰς ἡλάκατας αὐτῇ προσεῖμεν τότε, ἦν μόνῳ εἴχε πατρῴαν οἰκίαν ἐν Σάμῳ ἀπεμπολήσας, ἦκεν αὐτῷ τὴν τιμὴν κομίζων, τρία τάλαντα. λαβὼν ὁ Δεινίας, ὥστε ἀφανὴς δὴ ὃς ἦν τῇ Χαριτλείᾳ, καλὸς πρὸς αὖθις γεγενημένῳ. καὶ αὖθις ἡ ἄθεος, καὶ τὰ γραμμάτια. καὶ μέμψις, ὅτι μὴ πολλῷ χρόνῳ ἀφίκετο. καὶ αἱ ἡλάκατες σωιζόμενον, ἐπιπαλαμησόμενοι, ἐρώντες ἐδίδυμον ἴδιον ὄντα τὸν Δεινίαν. ὡς δ' ὑπῆρχε ἤξειν παρ' αὐτάν, καὶ ἦκε πρὸ τοῦ πρῶτον ὕπνου, ἐν ὑπνῳ ἦν ὁ Δημώναξ ὁ τῆς Χαριτλείας ἀνὴρ, εἴτε ἐξ ἄλλως αἰσθόμενος, εἴτε ἐκ συνθήματος τοῦ γυναικὸς, ἄμφω γὰρ λέγεται, ἐπανατὰς, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, τὴν τε αὐλείαν ἀπεκλείσεν

nanita. Deinde ubi jam exſuccus eſſet, eo relicto, alium quempiam adoleſcentulum Cretenſem bene nummatum venata eſt, atque ad illum deſcivit. Iam videlicet illum adamabat, atque is quidem credebat. Itaque Dinias neglectus non à Chariclea modò, ſed etiam ab aſſentatoribus (nam iſti quoque ad Cretenſem amatorem jam deſciverant) abit ad Agathoclem jam pridem non inſcium, quàm illi res miſerè haberent: & quanquam primùm pudebat, omnia tamen expoſuit, amorem, egeſtatem, arrogantiam mulieris, rivalem Cretenſem, denique ſe non victurum niſi cum Chariclea conſueſcat. Ille verò intempeſtivum eſſe ratus exprobrare Diniæ, quòd ex amicis unum ſeſe non admiſiſſet, ſed tunc ſibi aſſentatores antepoſuiſſet: divendita, quam unam in Samo habebat, domo paterna, pretium illi attulit, talenta tria. Quibus acceptis Dinias, ilico Charicleæ formoſus denuo factus apparuit. Rurſus ancilla, literulæ, & expoſtulatio, quòd jamdiu ſeſe non adiſſet, concurrerunt: item adulatores correpturi ſuis dolis Diniam, quem adhuc arrodi poſſe cernerent. Cùm autem ſe illam aditurum promiſiſſet, veniſſetque primo ferè ſomno, eſſetque intus Demonax Charicleæ maritus, ſeu alioqui ſenſerat, ſive ex compacto uxoris (nam utrunque ajunt) exiliens. velut ex inſidiis, & atrium occludi, & Di-

1 Ὁ'ρῶντες ἐδίδυμον] Eraſmus hujus Dialogi Interpres lectorem ſæpe decipit. Verte igitur hunc locum ut Godofredus Malvinus Senator Clariſſimus monuit, *machinantes, ut viderunt in Dinia adhuc eſſe quod edi poſſit.* Sic Terent. Eunuch. *hunc comedendum & deridendum vobis propino.* Idem Malvinus *debibendum* legebat. *Bourd.*

1 Ba-

ἐπέλθοι, καὶ συλλαμβάνειν τ Δεινίαν, πῦρ, καὶ μάστιγας ἀπειλῶν, καὶ ξίφος ὡς ἐπὶ μοιχὸν παρασύρων. ὁ δ, συνιδὼν ἐκ τῶν ἐγγὺς ἦν, μοχλόν τινα πλησίον κείμενον ἁρπάσας, αὐτὸν τ ἀπάτειν τ Δημώνακτα, παίξας εἰς τ κεφαλὴν, ἐν τῷ Χαρίκλειον, ἐκ μιᾶς πληγῆς τοῦτο, ἀλλὰ ἐκ τῆς μοχλοῦ πολλάκις, καὶ τοῦ ξίφους τ Δημώνακτος ὕστερον. οἱ δ' οἰκέται, πως μὲν ἐφάνησαν τῷ Δαδούχῳ τ πάγκαλον συμπεπλεγμένοι. εἶτα πειράσαντες συλλαμβάνειν, ὡς ἐκ αὐτοῖς ἐπῆλθ μὲν τ ξίφος, ἐαυτοὺς μὲν ὑπεξέφυγον. ὁ Δεινίας δ, ὑπεξέρχεται, τηλικοῦτον ἔργον ἐργασάμενος. καὶ τὸ μὲν λοιπὸν τ ἐν Δάφναις τῆς Ἀγαθοκλέους διέτριβεν, ἀναλογιζόμενος τὰ πεπραγμένα, καὶ τὰς τ μελλόντων, ἃ, τι ἀποβήσεται σκοπούμενος. ἐφθην δ οἱ φραστῆρες παρόντες. ἤδη γὰρ τ πράγματος διεξόδου. καὶ συλλαβόντες τ Δεινίαν, ἐπὶ αὐτὸν ἔξαρτον ἄνδρα μὴ ἐκ τῆς προφυλακίας, ἀπάγοντα Δάφνας τ ἀρμοστὴν, ὃς ἦρχε τότε τῆς Ἀσίας τότε. ὁδὶ [1] βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ ἀναπέμπει αὐτόν. καὶ μετ' ὀλίγον κατεπέμφθη ὁ Δεινίας εἰς Γύαρον τῶν τ Κυκλάδων, ἐν τούτῃ φεύγων εἰς ἀεὶ τετιμένος ὑπὸ τ βασιλέως. ὁ δ Ἀγαθοκλῆς, ἐ τἄλλα μὲν συνῆν, καὶ συναπῆρεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐ συνεισῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον μόνος τ φίλων, καὶ ὡς ἐδίδει ἐσέδυσεν. ἐπεὶ δ ἤδη ἐφύγῃ ὁ Δεινίας, ἐδὲ τότε ἀπελείφθη τ ἑταίρου. καὶ δικάσας δ αὐτὸς ἐαυτ

& Diniam comprehendi jubet, ignem & flagra minitans, & enſem prout in mœchum educens. Hic verò cognoſcens ubi malorum eſſet, vecte, qui propè jacebat, arrepto, & Demonactem ipſum in tempora percuſſum & Charicleam occidit, non uno quidem ictu hanc, verùm & vecte ſæpius, poſtremò Demonactis gladio. At famuli interea muti ſtabant rei novitate attoniti, deinde comprehendere conati, cùm in hos quoque ferro inſiliret, ipſi aufugerunt. At Dinias clam ſeſe ſubduxit tanto facinore perpetrato. Et ad auroram uſque apud Agathoclem eſt commoratus, ubi quæ facta eſſent reputabant, & quid in poſterum eſſet eventurum, diſpiciebant. Vt autem diluxit, milites aderant (jam enim res erat divulgata) illi comprehenſum Diniam, nec inficiantem homicidium, adducunt ad præfectum qui tunc Aſiam moderabatur. Hic verò ad Perſarum regem eum remittit. Nec ita multo pòſt relegatus eſt Dinias in Gyarum Inſulam ex Cycladibus unam, damnatus à rege ut ibi in perpetuum exularet. Agathocles autem cùm reliquis in rebus nunquam abfuerat, tum pariter ſolvit in Italiam, & amicorum ſolus, una in judicium eſt comitatus, neque uſquam defuit officio. Porrò ubi jam in exilium profectus eſt Dinias, ne tum quidem deſertus eſt ab amico: ſed ipſe ſua ſponte

1 Βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ.] Eraſmus *ad Perſarum Regem.* verte *ad Imperatorem.* Solebant enim præſides Provinciarum, ubi in honeſtos homines pœna ſtatuenda erat, principem conſulere l. Divi fratres §. 1. & 2. ff. de pœnis. At mentio Gyari Eraſmum ſaltem admoniſſet, loci Romanis exiliis frequentis. Hoc monebat idem Senator, & Vincentius Obſopeus argumento *εἰκάνον. Beurd.*

1 Pog-

τῦ, διέτριβεν ὁ Γυάρῳ, καὶ συνέφθειρεν αὐτῷ. καὶ ἐπειδὴ παντάπασιν ἠπόρησε τὰ ἀναγκαῖα, ῥᾳδίως ἑαυτὸν τοῖς Πορφυρόβοσι, συγκατέδυσε. καὶ τὸ χυόμενον ὑπ' αὐτῶν ἀποφέρων, ἔτρεφε τὴν Δεινίαν. καὶ νοσήσασα ὀλίγον ἐπιμήκυσεν, ἰατρόβοσα. καὶ ἀποθνήσκοντος αὐτοῦ ἐπανελθεῖν εἰς τὴν ἑαυτῆς ἠθέλησεν, ἀλλ' αὐτὴ μὲν τῇ νήσῳ ἔμεινεν, αἰσχυνόμενος τὸν πεπωκότα ἀπολιπεῖν τὸν φίλον. τοῦτό σε ἔργον φίλε Ἔκλιστε, ὡ σοφὸν ὡς ἀληθῶς ἡγούμην. ἔτι γὰρ οὐκ οἶδα εἰ πώποτε διελήλυθεν, ἀφ' οὗ Ἀγαθοκλῆς ὁ Γυάρῳ ἀπέθανε. Το. καὶ εἶεν ὦ Μνήσιππε, ἀνώμοτος ὢν πρὸς ἔλεγχε, ἵνα σοι ἀπιστῆν ὦν ἐδυνάμην αὐτοῖς. ὥστε σκυθικόν τινα φίλον τὸν Ἀγαθοκλέα τοῦτον διηγήσω. πλὴν δέδια μή τινα σοὶ ἄλλον ὁμοῖον ἔπηται αὐτῷ. Μν. ἄκουε τοίνυν σοὶ ἄλλον ὦ Τόξαρι, Εὐθύδικον τὸν Χαλκιδέα. διηγεῖτο δέ μοι περὶ αὐτοῦ Σίμυλος ὁ ναύκληρος ὁ Μεγαρεύς, ἐπομνύμενος, ἢ μὴν αὐτὸς ἑωρακέναι τὸ ἔργον. πλεῖν μὲν γὰρ ἔφη ἐξ Γαλίας Ἀθήναζε περὶ δύσιν πλειάδος, συλλογιζόμενος πνὰς ἀνθρώπων κομίζων. ἐν δὲ τούτοις, εἶναι τὸν Εὐθύδικον. καὶ μετ' αὐτοῦ, Δάμωνα τὸν Χαλκιδέα. καὶ τοῦτον ἐπιπλεῖν αὐτῷ. ἡλικιώτας δ' εἶναι, τὸν μὲν Εὐθύδικον, ἐῤῥωμένον, καὶ κρατερόν. τὸν δὲ Δάμωνα, ὑπόχρων, ἐξ ἀσθενικῶν, ἄρτι ἐκ νόσου μακρᾶς ὡς ἐδόκει ἀνιστάμενον. ἔκρει μὲν οὖν Σικελίας, σὺν χῷ λιπαρῷ πλόῳ ἔφη ὁ Σίμυλος σφᾶς. ἐπεὶ δὲ τὸν πορθμὸν διαπερασάντες, ἐν αὐτῷ ἤδη τῷ Ἰονίῳ ἔπλεον, χαλεπῶν μέγιστον ἐπιπεσεῖν αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν πολλὰ, τί ἂν τις λέγοι; ſponte damnatus ſimul in Gyaro verſabatur, & cum illo exulem agebat. At quum jam rerum omnino neceſſariam inopia laborarent, locans ſe ipſum purpurariis, urinabat, natumque hinc lucrum referens, Diniam alebat. Quin & ægrotanti diutiſſimè inſervivit: & ubi vita defunctus eſt, noluit unquam in patriam reverti, ſed ibi in Inſula permanſit, cùm amicum vel mortuum deſerere puderet. Hoc non ita pridem Græcus amicus præſtitit: neque enim ſcio an quinque anni præterierint, ex quo Agathocles in Gyaro mortem obiit. *Tox.* Vtinam Mneſippe, injuratus hæc dixiſſes, ut iis fidem non habere poſſem: adeò Scythicum quendam amicum Agathoclem iſtum deſcripſiſti. Quin vereor ne quem etiam alium huic ſimilem narres. *Mne.* Audi etiam alium Toxari, ſcilicet Euthydicum Chalcidenſem: de quo mihi retulit Simylus Chalcidenſis nauclerus, adjurans ſe teſte rem factam eſſe. Ajebat enim navigaſſe ſeſe ex Italia Athenas, circiter Pleiadum occaſum; collectitios quoſdam homines vehentem, inter quos fuiſſet Euthydicus, & cum ipſo Damon Chalcidenſis ejus amicus, coæquales illi, Euthydicus quidem valìdus & robuſtus. Damon contrà ſuppallidus, & valetudinarius: qui nuper ex diuturno morbo convaluiſſe videretur. Ergo ad Siciliam uſque ipſos fœliciter navigaſſe ajebat Simylus: ſed ubi trajecto freto, in ipſo mari Ionio jam navigarent, tempeſtatem maximam eis incubuiſſe. Quid autem attinet multa referre? nimi-

1 Πορφυρόβοσι] Verte ut idem Senator *purpurarum piſcatoribus*. Alibi de quibuſdam hujus Dialogi narrationibus fuſius. *Bened.*

τελχινίας πνας, καὶ προβλῆτας, καὶ χαλάζας, καὶ ἄλλα, ὅσα χειμῶνος κακά. ἐπεὶ δ' ἤδη σφᾶς κατὰ τὸν Ζάκυνθον εἶναι ἀπὸ ψιλῆς τὸ πρωΐας πλέοντας, ἔτι δὲ ἀνέμους τινὰς ἐπισυρομένους, ὡς τὸ ῥόθιον ἐπιδέχεσθαι τὴν ὁρμῆς, περὶ μέσας νύκτας, οἷον εἰκὸς τοσούτου σάλου ναυλιάσαντα τὸν Δάμωνα, ἐμεῖν ἐγκεκυφότα εἰς τὸν θάλασσαν. ἔπειτα εἰκὸς τὴν νεὼς βιαιότερον ἐς τὸ κεκυφὸς μέρος ἐπικλιθεῖσαν, καὶ ξὺν κύματος ἐπιφορᾷ, ἐκπεσεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὸν πρῳραν ἐς τὸ πέλαγος, ἤδη γυμνὸν τὴν ἄθλιον, ὡς ἂν ἐ ῥᾴδιον διὰ τὴν νεῖν. δύο γὰρ βοᾶν ἀνιέμενον, ἐ μόγις ἑαυτὸν ὑπερέχοντα ξ κλύδωνος. τὴν δ' Εὐθύδικον, ὡς ἤκουσε, γυμνὴν δ γυμνὸν ἐν τῇ δίνῃ ὄντα, ῥίψαι ἑαυτὸν εἰς τὸν θάλασσαν. καὶ κολαζόντα τὸν Δάμωνα ἤδη ἀπαγορεύοντα, φάσκειν γὰρ ἐπιπολὺ ταῦτα, τὸ σπλῆνας κολαμπτύσης, συμπαραμενεῖν καὶ συγκυφίζειν. σφᾶς δ', ἐπιθυμεῖν μὲν αὐτοῖς βοηθεῖν, καὶ ἐλεεῖν τὸν συμφορὰν τὸν ἀνδρῶν. μὴ δυνάμενα δ', μεγάλῳ τῷ πνεύματι ἐλαυνομένης. πλὴν ἐκεῖνά γε ποιῆσαι. φιλεῖς τε γὰρ πολλὰς ἀφέσεις αὐτοῖς, ἐ τὰ κοντῶν τινας, ἃς ἐπὶ τέλει ἀποπήξασθε, εἴ τινι αὐτῶν περιτύχοιεν. καὶ τέλος, καὶ τὸν ἀποβάθραν αὐτῶν, ὃ μικρὸν ἦσαν. σώσασιν τοίνυν ὑμᾶς θεὸν, ἤν τινα ἄντις ἄλλην ἐπίδειξιν ἐπιδείξασθε εὐνοίας βεβαιοτέραν πρὸς ἄνδρα φίλον, ὃν νυκτὶ σκληρᾷ εἰς πέλαγος ἦσαν ἠρτιωμένον, ἢ κεκοπηκότας ξ θανάτῳ. καὶ μοὶ ἐπ' ὀφθαλμῶν λάβε τὸν ἐπανάστασιν τὰ κυμάτων. τὰ ἦχον ξ ὕδατος ἐπικλυζόμενα. τὰ ἀφρὸν περιζόντα. τὸν νύκτα, καὶ τὸν ἀπόγνωσιν. εἶτα ἀποπνιγόμενον ἐκεῖνον, ἐ μόγις

nimirum immanes procellas ac sinuosas, grandines, & siquæ alia tempestatis mala. Cùm autem jam essent juxta Zacynthum, nuda navigantes antenna, præterea funes quosdam trahentes, quo nimirum fluctus impetum excuperent, circiter noctem mediam, Damonem qui in tanta jactatione nauseareat in mare propendentem vomuisse. Deinde, ut conjicio, nave vehementius in eam partem in quam ille propendebat, inclinata, simulque propellente fluctu, eum prono capite in pelagus excidisse, neque nudum tamen, ut misero vel commodè natare liceret, mox exclamasse cùm præfocaretur, vixque sese ab undis extolleret. Quod simul atque Euthydicus audivisset, cum nudus in strato jaceret, eum semet in mare abjecisse, arreptoque Damone qui jam deficiebat (nam hæc refulgente Luna diutius cerni poterant) illi adnasse, ac sublevasse. Ac voluisse quidem illis opitulari sese miseratos virorum calamitatem, verùm nequisse, cùm vento prævalido agitarentur. Illud tamen feciisse, subera complura illis immisisse, & contos aliquos, quibus innixi enatarent, siquos ex illis nanciscerentur: postremò scansoria quoque tabulata, eaque non exigua. Ergo per Deos perpende, quod aliud gravius benevolentiæ documentum quispiam edere queat in hominem amicum, qui in mare usque adeò sæviens, noctu decidisset, quàm communicata morte? Iamque mihi ante oculos pone surgentes procellas, fragorem aquæ sese frangentis, spumam undique efferveſcentem, noctem ac desperationem. Ad hæc illum præfocari incipientem, vixque undis ex-

ἀνακύπτοντα, καὶ τὰς χεῖρας ὀρέγοντα τῷ ἑταίρῳ. Τ. Ὦ, ἐπισπεύδοντα σύμψυχος, καὶ σωτίοντα, καὶ δεδιότα μὴ περιαπόληται αὐτῷ ὁ Δάμων. οὕτω γὰρ ἂν μάθοις, ὡς σὸν ἀγχοῦ σοι ἐστὶ τοῦτον φίλον τὸν Εὐθύδικον διηγησάμενον. Το. πότερον δ', ἀπώλοντο ὦ Μνήσιππε οἱ ἄνδρες, ἢ τις αὐτοῖς ἐκ θεοῦ λόγος σωτηρίαν ἐμηχανήσατο, ὡς ἐγὼ ἐμαυτῷ ἐμετερίως δεδεικὼς ὑπὲρ αὐτῶν. Μνη. Χαίρω ὦ Τόξαρι. ἐσώθησαν· καὶ ἔτι ἐν νῷ εἰσιν Ἀθήνησιν ἄμφω φιλοσοφοῦντες. ὁ μὲν γὰρ Σίμυλος, ταῦτα μόνα εἶχε λείπειν, ἃ πρὸ εἶδε τὸν νυκτός. τὰ μὲν, ἐκπίπτοντα. τὰ δὲ, ἐπισπεύδοντα. καὶ νηχομένους, ἐς ὅσον ἐννυκτὶ κατοπτεῦσαι δυνατὰ. τὰ δ' ἀπὸ τούτου, οἱ ἀμφὶ τὸν Εὐθύδικον αὐτοὶ διηγοῦντο. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, φελλοῖς τισι προσπεσόντες, ἀνέχειν ἐπὶ τούτων ἑαυτοὺς, καὶ ἀποκναίειν πονήρως. ὕστερον δὲ τῷ ἀποβάθρᾳ ἐδόκει, ἤδη πρὸς ἕω, προσπαξαί τι αὐτῇ. καὶ τὸ λοιπὸν ἐπιβάντες, διμοιρεῖς προσενεχθῆναι τῇ Ζακυνθῳ. μὴ δ' τούτοις ἡ φαύλως ὄντες, ὡς ἐγὼ ἂν εἰποιμι, ἄκυσον ἤδη τρίτον ἄλλον αὐτῶν τι χείρονα. Εὐδαμίδας προσῆλθεν, Ἀρεταίῳ τῷ προσελθόντι, καὶ Χαιριξένῳ τῷ συκυωνίῳ, φίλοις ἐπιχρῆτο δύπορος ὢν, πενέστατος αὐτὸς ὤν. ἐπεὶ δ' ἀπέθνησκε, διέθηκε ἀπέλιπε, τοῖς μὲν ἄλλοις, ἴσως γελοῖος, σοὶ δ' σὸν οἷδα εἰ τοιαῦτα δέξεσιν, ἀνδρὶ ἀγαθῷ, καὶ φίλῳ ἐμῷ τε καὶ αὐτῇ προσηκόντως ἐμιλλωμένῳ. ἐγράψατο γὰρ ἐν αὐτοῖς, ἀπολείπειν Ἀρεταίῳ μὲν τῇ μητρὶ μου τρέφειν, καὶ γηροκομεῖν. Χαιριξένῳ δ', τῇ θυγατρὶ μου ἐκδώσειν μὲν προικὸς, ὁπόσην ἂν πλείστην ἐπιδοῦναι παρ' αὐτοῦ δύνηται. ᾗ δ' αὐτῷ ἐν μητρὶ πρεσβύτιδι, καὶ θυ-

extantem, manusque porrigentem amico: Hunc autem incontanter insilientem, simulque nantem, ac metuentem ne se prior Damon interiret. Sic enim profectò cognosces, quod generosum hunc quoque amicum Euthydicum retulerim. *Tox.* Vtrum perierunt viri Mnesippe, an illis ex insperato salus obtigit? adeò illis non mediocriter timui. *Mne.* Bono sis animo, Toxari, servati sunt: quinetiam nunc Athenis ambo philosophantes degunt. Nam Simylus hæc sola habebat dicenda, quæ olim noctu vidit, hunc delapsum illum desilientem, simulque nantes, quatenus per noctem aspicere dabatur. Porrò quæ post hæc acciderint Euthydicus ipse narrat. Primùm quidem subera quædam fortè nactos, his sese sustinuisse, & incommodè enatasse. Deinde consPectis jam sub auroram tabulatis annasse, quibus postremò conscensis, facilè Zacynthum appulissent. Post hos autem qui neutiquam mali sunt, ut ego quidem autumo, accipe jam tertium nihilo illis inferiorem. Eudamidas Corinthius Aretæo Corinthio, & Charixeno Sicyonio amicis utebatur, iis quidem opulentis, ipse cùm esset pauperrimus. Hic moriens testamentum reliquit, aliis quidem fortasse ridiculum, quod haud scio an tale tibi videbitur, viro probo, & apud quem amicitia in pretio fit, quique de primis in ea partibus contendas. Sic enim in eo scriptum erat, Lego Aretæo matrem meam alendam: & in senectute curandam: Charixeno filiam meam elocandam cum dote, quanta ab illo maxima dari poterit. Erat autem illi mater anus, & filiola nuptiis

γάτειον ὡραῖον ἤδη γάμου. ὧν δὴ πάντων αὐτῶν οὐ τοσοῦτον πάθη, ἢ τὸν ἐκείνης μερίδα φησὶν ἐχέτω ὁ ἕτερος. τοιῶν ἀναγνωσθεισῶν διαθηκῶν, οἱ τὴν μὲν ἀπορον μὴ εἰδότες Εὐδαμίδα, τὴν φιλίαν δὲ, ἃ ἐφ' ἑαυτοὺς ἐλπίζοντες, οὐ παιδιᾶς τὸ πρᾶγμα ἐποιοῦντο. καὶ ἅδην ὅσον ἐγελῶν ἀπηλλάττετο. οἱ δὲ Ἀριζήλου, καὶ Χαρίξενος οἱ δύο δαίμονες, πλὴν διαδέξονται, λέγοντες, εἰ μὴ ἀπέτισαν Εὐδαμίδα, καὶ ζῶντες αὐτοὶ κληρονομήσουσι νεκροῦ. οἱ κληρονόμοι δὲ, οἷς τοῦδε κατελίλειπτο, ὡς ἤκουσαν, ἦλθον εὐθὺς ἀναπτύσσοντες τὰ ὑπὸ τῶν ἀφθήκων. ὁ μὲν οὖν Χαρίξενος, πέντε μόνας ἡμέρας ἐπιβιοὺς, ἀπέθανεν. ὁδὲ Ἀρέτιος, ἄριστος κληρονόμων γεγονὼς, τήν τε ἐκείνου, καὶ τὴν αὑτοῦ μερίδα ἀφελόμενος, πρός τε τὴν Εὐδαμίδα τὴν μητέρα, καὶ τὴν θυγατέρα ἐπὶ πολλῷ ἐκδέδωκεν, ἀπὸ πλείστων πέντε, ὧν εἶχε. δύο μὲν τῇ αὐτοῦ θυγατρὶ, δύο δὲ τῇ τοῦ φίλου ἐπιδούς. καὶ τὸν γάμον γε αὐτῶν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας ἠξίωσε γενέσθαι. τί σοι δοκεῖ ὁ Τόξαρις ὁ Ἀρέτιος οὗτος; ἆρα φαῦλον παράδειγμα φιλίας παρεσχῆται, τοιαῦτα κληρονομήσας, καὶ μὴ ἀποδοὺς τοῖς ἀφθήκοις τοῦ φίλου; ἢ πλήθει ἐν τοῖσι τελείοις ψήφοις, μίαν τὸν πέντε εἶναι; Το. καὶ σύτος μὲν καλός. ἐγὼ δὲ, τὸν Εὐδαμίδα πολὺ μᾶλλον ἐθαύμασα τοῦ θήρωνος, ὃ εἰ ἦν ἐκεῖ τοῖς φίλοις. ἐδήλωσε γὰρ ὡς ἐν αὐτὸς ἂν τὰ ὅμοια ἔπραξεν ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ ἐν διαθήκαις τοῦδε ἐγεγράφατο, ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ ἄλλου ἦκεν ἂν ἀγραφος κληρονόμος τοιοῦτος. Μνη. οὐ λέγεις τέταρτον δέ σοι διηγήσομαι, Ζηνόθεμιν τὸν Χαρμόλεω Μασσαλιήτην, nuptiis jam matura. Siquid autem interim acciderit alterutri hujus quoque partem, inquit habeto alter. Hujusmodi lecto testamento, qui tenuitatem quidem Eudamidæ noverant: at amicitiam quæ illi cum hisce viris intercesserat, ignorabant, rem pro joco ducebant: & nemo non ridens discedebat, dicendo, cujusmodi hæreditatem Aretæus, & Charixenus sunt accepturi, fœlices videlicet, siquidem persolvent Eudamidæ, superstitis etiam ipsi hæreditatem tradent mortuo. At hæredes quibus ista erant legata, ut audierunt, illicò venerunt, agnoscentes ea quæ testamento erant mandata. Itaque Charixenus, quinque duntaxat dies superstes, diem obiit. Aretæus verò factus hæredum optimus, tum illius, tum sua ipsius susceptâ parte, & Eudamidæ matrem alit, & filiam non ita pridem datis quinque talentis, quæ habebat, elocavit, duobus quidem propriæ filiæ, duobus in amici filiæ dotem: ac nuptias ambarum eodem die fieri voluit. Quid tibi Toxari, Aretæus iste videtur? num leve amicitiæ argumentum exhibuisse, adita hujusmodi hæreditate, neque deserto amici sui testamento? An hunc quoque perfectis in calculis ponemus, ut è quinque sit unus? *Tox.* Et iste quidem egregius: quanquam equidem Eudamidam multò magis ob fiduciam, qua fuit erga amicos, admiratus sum. Declaravit enim se eadem facturum fuisse erga illos, tametsi ea non essent in testamento scripta: verùm ante alios venturum, talium hæredem non scriptum. *Mne.* Probè dicis, Sed quartum tibi jam narrabo, Zenothemim Massilienſem Charmolei filium,

ἐδέχθη δέ μοι ὁ Ἰταλίᾳ πεπολιτευκὼς ἀνὴρ τὸ παλαιόθεν, καλὸς ἀνὴρ, καὶ μέγας, καὶ πλούσιος, ὡς ἐδόκει. παρεκάθητο δ' αὐτῇ γυνὴ ἐπὶ ζεύγους ἀδιποροῦσα, τὰ μὲν ἄλλα εἰδεχθὴς, καὶ ξηρὸν τὸ ἥμισυ τὸ δεξιὸν, καὶ τὸ ὀφθαλμὸν ἐκκεκομμένη, πανλώβητόν τι, καὶ ἀποστυγητὸν μορμολύκειον. εἶπε δέ μοι ὁ ξεναγὸς εἰ καλὸς ἔστιν, καὶ ἀρχομένου μὲν, ἀνεχόμην παροξυνόμενος τοιαύτην αὐτῇ γυναῖκα, ὁ δὲ ἔλεξε μοι αὐτὸν, διεζεύχθαι τὸν ἀνάγκαις τε γάμου, καὶ ἐλευθέρως εἰδὼς ἔκαστα. μασσαλιώτης δὲ αὐτὸς ἦν. Μενεκράτει γὰρ ἔφη τῷ παλαιὸ τὸ δυσμόρφου τούτου, φίλος ἦν ὁ Ζηνόθεμις, πλούσιος, καὶ πρωμαμμύων ὁμοπάτριος ὤν. χρόνῳ δ' ὁ Μενεκράτης ἀφῃρέθη τὴν οὐσίαν ὑπὸ τῆς δικαιοδικης, ὅτε ὡς δὲ ἅλμος ἐζημίωτο τὸν τῶν ἐξακοσίων, ὡς διαφθαρμένων νόμιμα παρόντων. ὅτε δὴ οἱ Μασσαλιῶται κολάζοντο ἔφη, εἴ τις παρόντων γράψειεν. ἐλυπεῖτο οὖν ὁ Μενεκράτης δὲ ἐπὶ τῇ καταδίκῃ. καὶ ἐπὶ μὲν πλουσίᾳ, πένης, καὶ ἐξ εὐδόξων; ἄδοξος ὢν ὀλίγῳ ἐλάττων. μάλιστα δ' αὐτὸν ἐλύα θυγάτηρ αὐτοῦ, ἐπήβολος ἤδη, καὶ ὀκτωκαιδεκέτις ἔσα; ᾗ οὐδὲ μίαν τῶν οὐσίας δ' παλαιᾶς, ᾗ μὴ πρὸ τῆς καταδίκης ἐκέκτητο, εἰδέναι ἄν τις τῶν μὴ ἀγχόνων, καὶ πενήτων, ῥᾳδίως δηλωθεῖεν, ὅτι κακοδαίμονα ἔσαν τὴν ὄψιν. ἐλέγετο δὲ καταπίπτειν πρὸς τὸν στολισμὸν αὐξανομένου. ὡς δὲ τοῦτο πρὸς τὸν Ζηνόθεμιν ἀπόρρητον, θαρρῶν ἔφη ὦ Μενέκρατες, ὅτι γὰρ ἀπορήσεις τῶν ἀναγκαίων, καὶ ἡ θυγάτηρ σου ἄξιον δ' ἥβης εὑρήσει νυμφίον πάνυ, τοῦτο δ' ἅμα δεξιὸν, λαβόμενον αὐτοῦ τὸ δεξιᾶς, ἦκεν εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ τὴν τε οὐσίαν πολλὴν ἔσαν; εὐεξ-

filium, qui mihi legationem pro patria obeunti in Italia monstratus est, vir formosus, procerus, & dives, ut apparebat. Huic itef facienti uxor assidebat in rheda, aliàs deformis, manca dimidia corporis parte dextra, alteroque oculo capta, teterrimum quoddam & refugiendum terriculum. Deinde cùm demirarer, si decorus ille & venustus cùm esset, mulierem ejusmodi secum vehi, sustineret: is qui mihi eum commonstrarat, necessitatem nuptiarum exponit, singulis diligenter cognitis. Eratque ipse Massiliensis. Menecrati, inquit, deformis istius patri amicus erat Zenothemis, viro diviti, ac honorato, rebus iisdem par ipse. Aliquando autem suis facultatibus est mulctatus Menecrates, quo tempore etiam declaratus est infamis à viris sexcentis, ut qui sententiam iniquam pronunciasset. Ad hunc autem modum, inquit, nos Massilienses punimus, si quis corruptè judicet. Graviter itaque ferebat Menecrates, & quòd fuisset condemnatus, & quòd ex divite pauper, ex nobili infamis repente evasisset. In primis verò discruciabat ipsum hæc filia, jam nubilis, & annos octodecim nata, quam ne cum omni quidem patris substantia, quam ante mulctam possederat, dignatus fuisset quisquam ingenuus ac pauper facilè accipere, quæ forma esset tam infœlici, imò etiam crescente Luna cadere diceretur. Hæc ubi apud Zenothemim declararet, bono, inquit, es animo Menecrates. Neque enim ipse egebis necessariis, & filia tua dignum aliquem sùo genere sponsum inveniet. Quæ simul ac dixit, apprehensa illius dextra, domum deduxit, suaque facultates, quæ illi multæ erant, cum

μαζ πρὸς αὐτόν. καὶ δεῖπνον ἀγαθὸν παρασκευασθέντος καλέσας, εἰς τὰς φίλους, καὶ τὸν Μενεκράτη, ὡς δὴ πάντα τὸν ἐπίορκον πεισθέντα ὑπὸ τοῦ κήρυκος τὸν γάμον. ἐπεὶ δὲ ἐδεδείπνηκὸ αὐτοῖς, ἐπεσπείσατο τοῖς θεοῖς, εἶτα καὶ τῷ μειρακίῳ αὐτῷ τὴν φιάλην ἔδωκεν, δεξιὸν εἶναι τὸν Μενέκρατη ἐπὶ τῷ γάμῳ φιλοτησίαν. ἄγομαι γὰρ ἐγὼ τήμερον τὴν θυγατέρα Κυδιμάχου. τὴν μὲν οὖν ἡ παλαὶ εἴληφα, παλαιὰ πάντα, καὶ εἴκοσι. ἔδωκα δέ, ἀπὸ τῆς λήξεως, μὴ σύρῃ ὦ Ζηνόθεμι, μὴ ὕστερα μανείσῃ, ὡς ἀφείδεις σου νέον ἐκ καλοῦ ὄντα, κόρῃ αἰχρᾷ, καὶ λελωβημένῃ συγκαθεζόμενον. ὁ δέ, τῷ ὄντι δεξιώτατος, ἁρπάσας τὸν νυμφίον, ἅτε ἐς τὸ θαλαμεῖον καὶ μεθ' ὁλίγον ἀπῆλθε, ἀγκηρήσας αὐτῷ. καὶ τοιαῦτα σωίζεται ὑπερβαλλόντως, καὶ πάντη ὡς ὁρᾷς ἀφεσκεμμένος αὐτόν. καὶ οὐχ ὅπως οὖν αἰσχύνεται τὸν γάμον, ἀλλὰ καὶ συμπεριφέρεται ἐοικότως, ἐπιδεικνύμενος, ὡς καλλίφρονι μὲν τῶν οὐ συμφορᾷ καλῶν, ἢ αἰσχρῶν, καὶ πλούτῳ, καὶ δόξῃ. ἀφορᾷ δὲ ἐς τοὺς φίλους, καὶ τὸν Μενεκράτη. ὑπὸ οἴεται χείρω πρὸς φιλίαν ὑπὸ τοῦ ψηφου τῆς ἐξαισίου μεγαλοψυχίας. πάλαι ἤδη μετὰ τοῦτον ὕστατον ἡμείσθαι δὲ ἡ τύχη. παιδίον γὰρ πάνυ καλὸν ἐκ τῆς αἰσχίστης αὐτῷ τοιούτης ἐθρέψατο. καὶ προῖόν γε, ἐπεὶ ἁρπάσας αὐτὸ εἰσηκόμισεν ὁ πατὴρ εἰς τὸ βαλανεῖον, θαλλὸν ἐστεμμένον, καὶ μέλαινα ἀμπεχόμενον, ὡς ἐλεεινότατον φανεῖη ὑπὲρ τοῦ πάππου, τὸ μὲν βρέφος, ἀνεκλάσατο πρὸς τοὺς βαλανέας, καὶ συνεκόσμησε τὸν χεῖρε. ἡ βαλὴ δὲ ἐπικλαυθεῖσα πρὸς αὐτὸ, ἀφῆκε τῷ Μενεκράτει τὴν καταδίκην. καὶ ἤδη ἐπιλυσάς ἐστι, τηλικοῦτο συνηγόρῳ χρησάμενος πρὸς τὸ συνέδριον. τοιαῦτα

ipso est partitus, & convivio quod apparari jussérat, amicos excepit, & in his Menecratem, quasi cuipiam è necessariis jam persuasisset, ut puellam in matrimonium acciperet. Posteaquam autem cœnassent, libassentque Diis, tum porrecto illi pleno poculo, accipe, inquit, Menecrates, à genero amicitiæ poculum: nam hodie ducturus sum ego filiam tuam Cydimacham: dotem autem jam olim accepi, talenta quinque & viginti. Cui cùm responderet, apage, ne feceris ô Zenothemis, neve ipse usque adeo insaniam ut te juvenem & formosum cum deformi & mutilata puella conjugatum conspiciam. Hæc illo loquente, hic sponsam tollens, in thalamum abiit, & paulo pòst ea devirginata prodiit, cum qua ex eo tempore consuescit, eam summopere amans, & quemadmodum vides, circumferens. Nec solùm non pudet matrimonii, sed etiam perinde atque de eo glorians, ostentat, ut contemnit corporis formam, aut fœditatem, & divitias, & gloriam: sed amici tantum Menecratis rationem habet, neque arbitratur eum sexcentorum virorum sententia deteriorem ad amicitiam factum. Verùm pro his jam illi gratiam sic retulit fortuna. Puerulus enim formosissimus ex illa deformissima susceptus est. Quem cùm pridie pater in curiam intulisset, oleagina fronde coronatum, ac pulla veste amictum, quò plus commiserationis avo conciliaret, infans judicibus arridebat, & manus complodebat: ad quem commota curia, Menecrati mulctam remittit. Iamque hic isto apud judices patrono usus, rei famæque restitutus est. Hæc affir-

mabat

ὁ μασσαλιώτης ἔλεγε τὸ ζηνόθημιν ἐρᾶσθαι ὑπὸ τοῦ φίλου, ὡς ὁρᾷς, εἰ μικρὸν, οὐδὲ ὑπὸ πολλῶν ἂν Σκυθῶν γνοίμην. οἷον καὶ τὰς παλλακὰς ἀκριβῶς τὰς καλλίστας ἀκολέγεσθαι λέγονται. λοιπὸς ἡμῖν ὁ πέμπτος. καί μοι δοκῶ σὺν ἄλλοις ἐρᾶν, Δημητρίου δὲ σωσιγένους ἐπαλαθόμεν. σωσιπάλιδος γὰρ εἰς τὴν Αἴγυπτον ὁ Δημήτριος Ἀντιφίλου τοῦ Ἀλωπεκῆθεν, ἑταίρου ἅμα παιδὸν ὄντα, καὶ συνεφήβου, συνῆν, καὶ συνεπαιδάριτο. αὐτὸς μὲν, τὴν κωμικὴν ἄσκησιν ἀσκῶν ὑπὸ τοῦ ῥοδίου σοφιστοῦ. ὁδὲ Ἀντιφίλου, ἰατρικὴν ἄρα ἐμελέτα. καὶ δή ποτε ὁ μὲν Δημήτριος, ἵνα χρὶς τὴν Αἴγυπτον ἀποδημῶν καὶ θεάσαιτο τὰς πυραμίδων, καὶ τὸν Μέμνονος. ἤκουε γὰρ πως ὑψηλὰς ἄσας, μὴ παρέχεσθαι σκιάν. τὸν δὲ Μέμνονα, βοᾶν πρὸς ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον, τοῦτον ἐπιθυμήσας Δημήτριος, θέας μὲν τὰς πυραμίδων, ἀκροάσεως δὲ τοῦ Μέμνονος, ἀναπεπλεύκει καὶ τὸν Νεῖλον ἤδη μῆνα, ὀκτώσιον πρὸς τῷ ὄγδοον, καὶ τὸ θάλαττος, ἀπολιπὼν τὸν Ἀντιφίλον. ὁδὲ, ἐν τοσούτῳ συμφορᾷ ἐχρήσατο, μόλα χθαμαίᾳ πενὸς φίλου διορύξ. οἰκέτης γάρ αὐτῷ Σύρος, καὶ τοῦνομα, καὶ τῶν παλαιδῶν, ἱεροσύλοις τισὶ κοινωνήσας, συνεπλήκτο αὐτοῖς εἰς τὸ Ἀνουβείδιον. καὶ ἀποσυλήσαντες τὸν θεὸν, χρυσᾶς τε φιάλας δύο καὶ κηρύκιον χρυσοῦν ἐκ τοῦτο, καὶ κυνοκεφάλους χρυσοῦς. καὶ ἄλλα τοιαῦτα, κατέπλουν ἐποιήσαντο. ἀναρρήξαντος δὲ τοῦ θεοῦ, καὶ ἀφελομένου τὰ ἀναθήματα, ἐπιβουλὴν ἔγνω τοῦ οἰκέτου ὁ Ἀντιφίλος, καὶ τὸν μὲν ἀπέκτεινε, τὰ δὲ ἱερὰ ἀνεκόμισε πάντα. ὁ δὲ Δημήτριος, ἐπεὶ τὸν Νεῖλον ἀνέπλευσε, καὶ τὰς πυραμίδας εἶδε, καὶ τὸν Μέμνονα ἤκουσε, καὶ τὴν Αἴγυπτον ἐθεάσατο, ἐπανῆλθε πάλιν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

mabat Massilienſis Zenothemin amici gratia feciſſe, haud exigua, ſicuti vides, neque qualia paſſim Scythæ factitant, qui formoſiſſimas pellices diligenter eligere dicuntur. Reſtat nobis quintus. Neque verò mihi videor alium quempiam debere dicere; omiſſo Demetrio Sunienſi. Navigarat in Ægyptum Demetrius, unà cum Antiphilo Alopecenſi, qui cum illo jam inde à teneris annis amicitiam contraxerat, & ephebus ephebo convivebat, & erudiebatur, alter quidem Cynicam diſciplinam ex Rhodio ſophiſta diſcens, alter nimirum Antiphilus medicinæ operam dans. Aliquando etiam Demetrius in Ægyptum eſt profectus, ut [1] Pyramidas, & Memnonem viſeret: ſiquidem audiverat, eas quanquam excelſæ erant, umbram non præbere, Memnonem autem oriente ſolé clamare. Harum igitur rerum cupiditate adductus Demetrius, cùm ut Pyramidas videret, tum ut Memnonem audiret: ſextum jam menſem adverſo Nilo navigabat, relicto Antiphilo, quòd is itinere, atque æſtu fatiſceret. Hic verò interea in calamitatem incidit, quæ genetoſo quopiam amico indigeret. Etenim famulus ejus nomine & patria Syrus, inita ſocietate cum ſacrilegis quibuſdam, unà cum illis in Anubis templum irrupit: ſublatoque Deo, auferſque phialis duabus, aureoque caduceo, & cynocephalis argenteis, atque id genus aliis, omnia apud

1 *Pyramidas, & Memnonem*] Pyramides ſtructuræ ſuntex ſaxis aut lateribus; ab imo amplæ, in ſummo acutæ, atque in aliam molem evectæ, ad nihil quam ad effundendum opes inventæ. Memnonis autem hujus cineres in aves tranſmutati feruntur, quæ magnis gregibus & diverſis locis, ſingulis annis ad ſepulcrum Memnonis convolare atque ibi primùm querulas voces edere, deinde inter ſe dimicare dicuntur. Ovid. lib. 13. Met. Lucianus in Philoph. *Cogn.*

ζινῷ παῤ αὐτὰ τῇ Σύρῳ. εἶτ' ἐκπίπτουσιν, ἰαλυσσῶν γὰρ ἡ ἀκτημοσύνη, ἀπαντῶσι σὺν ἀλλήλοις ἐξελαμβανόμενοι ἐπὶ τὸ πρόχειρον. καὶ ἀγόμενοι, ἦσαν ἐπὶ τῶν οἰκείων ὁ Ἀντίφιλος. καὶ τὰ φωνήεντα ἐξεπίροντο κλαίοντί τινι, ὡς σκοτεινὰ κεκμήκοντι. ὁ τε οὖν Σύρος ἐδεδοίκει, καὶ ὁ ἐπίτροπος αὐτοῦ Ἀντίφιλος. ὅπως μὲν μετὰ χεῖρα ἀκουσόμενος ὁ δεσπότης, ἀναπαύσεις, ἐδόκουν ἥδιον, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἄλλους, ἀπιστοῦντας τὸ Ἀντιφείδιον σεσυληκέναι. καὶ ἀπόδημα αὐτῶν πρόσθεν εἶναι, εἰ σωφρονίσειν ποτὲ, ἢ σωφρονισθήσεσθαι αὐτούς. καὶ οἱ λοιποὶ ὅ τ' οἰκέται, ὅτε ὄντες, ἀπαντᾶν ἐκ τῆς οἰκίας συσκοτάσαντες, ὡς χθὲς φεύγοντες. ἐξ ἐναντίας οὖν ὁ ἄθλιος Ἀντίφιλος πολλὴν ἤδη πρόσθεν, ἀπάντων, ὅσα ἠσθένει κακῶς ἔχοντι τὴν διανοητικὴν, μεμαθηκότων εἶναι δεκάς. καὶ ὁ ἐπὶ τῶν δεσμῶν αἰχμάλωτος ἐκπεπαίμενον ἄνθρωπος, ὡς χαλεπῶς, καὶ πεμφθήσειν τῷ θεῷ, βαρὺς τῷ Ἀντιφίλῳ ἐφεστώς. εἰ δ' ἀπολογοῖτό ποτε λέγων, ὡς ἀδίκως τοιοῦτον εἰργασται, ἀναίσχυντος ἐδόκει, καὶ πολὺ πλέον ἐπὶ τοῦτῳ ἐμίσει. ὑπενόσει τοιαῦτα ἤδη, καὶ πονήρως εἶχεν, οἷον εἰκὸς χαλεπῶς καθεύδειν τὸ νυκτὸς, ἀδὲ ἀποτείνειν τὰ σκέλη δυνάμενον, ὑπὸ ξύλῳ κατακεκλεισμένα. τὸ μὲν ἐφ' ἡμέρας, ὁ κλοιὸς ἦρκε, καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ ἀπεδεδεμένη. εἰς δὲ τὴν νύκτα, ἐδεῖτο ὅλον καταδεδέσθαι. καὶ μὴν ἐκ τοῦ οἰκήματος ἡ δυσοσμία, καὶ τὸ πλῆθος, ὑπὸ πολλῶν δὲ-

apud Syrum depoſuerant. Deinde ſorte comprehenſi (capti enim fuerant divendentes neſcio quem omnem in rota diſtricti protinus confeſſi ſunt, & in ædes Antiphili adducti venerunt. Hic fuſta ſub lectulo, in obſcuro loco poſita promebant. Syrus itaque iſto co vinctus eſt, heruſque ejus Antiphilus, atque is quidem interea dum præceptorem audit, avulſus. Nec opitulabatur quiſquam quin magis hi qui fuerant hactenus amici, averſabantur hominem, tanquam qui templum Antibis ſacrilegio compilaſſet: ſeque impie feciſſe putabant, ſiquando cum ipſo bibiſſent vel ediſſent. Tum reliqui duo famuli, convaſatis iis, quæ domi erant, auſugerunt. Ergo miſer Antiphilus jamdiu in vinculis detinebatur, & omnium qui erant in carcere ſortium ſceleſtiſſimus eſſe putabatur. Porrò præfectus carceris Ægyptius homo ſuperſtitioſus, ratus ſe rem gratam facere Deo, atque illius ulciſci vices, gravis Antiphilo imminebat. Quod ſi quando culpam à ſe amoveret, affirmans ſe nihil ejuſmodi patraſſe, impudens habebatur, atque hoc nomine multo magis erat inviſus. Itaque jam ſubægrotabat, & malè ſe habebat: nec mirum quippe qui humi cubaret, idque etiam noctu, neque crura protendere ſineretur, ligno incluſa. Nam per diem [1] cataſta ſtringebatur, altera manu vincta ferro: ac noctu totus eſſe in vinculis cogebatur. Quinctiam domicilii pædor & præfocatio, multis ibidem vinctis, &

1 *Cataſta ſtringebatur*] Hæc inſtrumenta intellexiſſe arbitror Prudent. in hymn. 1. & 5. περὶ στεφάν. Cataſta autem inter alia, machinam ſignificat longæ & magnæ compedis formæ, qua ſervi vincti tenebantur, qualis à Prudentio deſcribitur in Vincent. *Cogn.*

3 In-

ἀθυμίαν, καὶ ἀπορρηθύμιαν, καὶ μοχθηρὰς ἀναπνοάς τινας, καὶ βαρυηδόνα ὁ ὕπνος, καὶ ὅπως ὀλίγος, τοῦτο πάνυ χαλεπὰ ἦν, καὶ ἀφόρητα, οἷα ἀνδρὶ ἐκείνοις οὐκ ἐθισθέντι, καὶ ἀμελουμένῳ πρὸς ὅτου συλλήβδην τὸν βίον ἔσται. ἀπαγορεύοντος δ' αὐτῷ καὶ μηδὲ σῖτον αἱρεῖσθαι δοκοῦντος, ἀφικνεῖται πρὸς αὐτὸν ὁ Δημήτριος, οὐδὲν εἰδὼς τῶν γεγονότων· καὶ ἐκείνου μὲν ἐν τῷ παρόντι ἀμελοῦντος, ὡς εἶχεν, οὕτως ἐπὶ τὸ δεσμωτήριον, δρομαίως ἐλθὼν, τότε μὲν οὐκ εἰσῆλθεν. ἑσπέρα γὰρ ἦν· καὶ ὁ δεσμοφύλαξ πάλαι κοιμίζεσθαι τοὺς δεσμίους ἐκέλευε, φόβῳ τοῦ ἐπιστάτου Δημητρίου. ἔνθα δὴ εἰσελθὼν, πολλὰ ἱκετεύσας, καὶ παρελθὼν, ἐπιπολὺ μέντοι τὸν Ἀντίφιλον, ἀδηλον ὄντα τῷ πολλῷ γεγηρυκότα, καὶ φοβούμενον, ἀνεσκοπεῖτο καθ' ἕκαστον τῶν κειμένων, ὥσπερ εἰώθεσαν οἱ τοὺς οἰκείους νεκροὺς, ἤδη ἐώλους ὄντας, ἀναζητοῦντες οὐ τοῖς Δημοπράταις. καὶ εἰς μὲν τὸν ὁμοῖον ἐδόκησεν, Ἀντίφιλον Διονυσίου, καὶ ἐπιπολὺ ἠγνόησεν ὃν ὅστις ἦν. τοσοῦτον ἠλλάκτο τὸ εἶδος. ὡς δὲ τὴν φωνὴν αἰσθόμενον ἀνεβόησε, καὶ ὡσαύτως Δημοπράτου, ἀμφοτέρους τοὺς κόμας ἀπέγνω δ' ὡσαύτως αὐχμηρὰς, καὶ συμπεπιλημένους, ἐδείξεν αὐτὸν ὅστις ἦν, ἄμφω μὲν αὐτίκα πίπτουσιν ἐλιγγιάσαντες ἐπὶ τῇ ἀσυνδοκήτῳ ὄψει. χρόνῳ δ' ἀναλαβὼν αὐτόν τε, καὶ τὸν Ἀντίφιλον ὁ Δημήτριος, καὶ σαφῶς ἔκαστα ὡς εἶχεν, ἐκπυθόμενος παρ' αὐτοῦ, θαρρεῖν τε Δημοπράτῃ, καὶ δεῖλαν τὸ πρόσωπον, τὸ μὲν ἥμισυ, αὐτὸς ἀναβάδην. τὸ λοιπὸν δ', ἐκείνῳ δίδωσιν, ἃ εἶχε ὑπάρχ, καὶ ἐπιτευχαμένα ῥᾴκη ἐθεράπευσας. καὶ τὸ δὴ τότε, πάνυ πρόπαν συνῆν, ἐπιμελούμενος αὐτοῦ, καὶ θεραπεύων. Δημοὺς γὰρ

& in angustum coactis, vixque respirantibus: tum ferri stridor, & somnus exiguus; haec omnia molesta erant atque intoleranda, ut potè homini iis non assueto, nec ad tam durum vitae genus exercitato. Cùm verò jam deficeret, ac ne cibum quidem capere vellet, tandem advenit Demetrius, nihil dum sciens eorum quæ acciderant. Et cùm restitisset, ut se habebat, & curriculo ad carcerem venisset, tunc quidem non est admissus, quoniam erat vespera, & carceris custos jamdudum occlusis foribus dormiebat, ministris excubias agere jussis. Mane verò multum precatus ingreditur, ingressus diu quærit Antiphilum malis ita immutatum ut cognosci non posset. Circumiens igitur è vinctis unumquemque contemplabatur, eorum more qui familiarium cadavera facta jam marcida, in strag ibus quærunt. Quòd nisi nomen fuisset eloquutus, Antiphilum Dionomenis filium, ne longo quidem tempore potuisset agnosci quisnam esset, usque adeò malis erat immutatus. Vt verò ad vocem agnitam respondisset, atque adeunte illo comam diduxisset, eam à vultu abigens squalidam atque impexam, ostendit sese quis esset. Hic ambo collapsi sunt oculis oborta caligine, in tam inopinato spectaculo. Verùm aliquanto post, cùm se, & Antiphilum recreasset Demetrius, & singula ut se habebant, ex eo planè accepisset, bono animo esse jubet. Tum diviso pallio ipse quidem dimidiato induitur, illi verò reliquum dat, detractis putribus & detritis panniculis, quibus erat opertus: ac deinceps modis omnibus illi aderat curam ejus gerens, & inserviens. Nam sese lo-

ἑαυτὸν τοῖς ὠνίοις τῆς λιμένος ἐμπορίοις, ἔωθεν εἰς μέσην ἡμέραν, σὺν ὀλίγοις ἀποφέρων ἀχθοφόροις. οὗτ' ἐπιμελὴς ἦν τῶν ἔργων. μέρος μὲν γὰρ μισθοῦ τοῦ δεσμοφύλακος τοῖς ἁλοῦσιν, ἡδυπαθοῦντι αὐτῷ, καὶ εἰρωνικῶς ἀπειρακάζοντι αὐτόν. τὸ λοιπὸν δὲ εἰς τὴν τοῦ φίλου θεραπείαν ἱκανῶς αὐτῷ διῆρκε. καὶ τὰς μὲν ἡμέρας, συνῆν τῷ Ἀντιφίλῳ, διημερεύων. ἐπεὶ δὲ νὺξ κατέλαβεν, ὀλίγον πρὸ τῆς ὥρας τοῦ δεσμωτηρίου, παιδίσκην πανταπάσι μέλαιναν, καὶ φῶτα ἐπιφερομένην, ἀπιόντος. χρόνον μὲν οὖν τινα ἤνεγκεν. εἶτεν μὲν ὁ Δημήτριος ἀκωλύτως, ῥᾴδιον δὲ φέρειν τὴν συμφορὰν ὁ Ἀντιφίλος, ὑπῆρχε δὲ καθαπτόμενος τοῦ δεσμοφύλακος λῃστὴν τινα φαρμάκοις, ὡς ἐδόκει, φυλακῆς ἀπορρήτου ἐληλακότα, καὶ σπάνιν παρεῖναί τινας ἐς τὸ οἴκημα τὸν λελυμένον. ἐφ' οἷς δεινῶς, καὶ ἀνιώμενος· σὺν ἴσχυι ἄλλως παρεῖναι τὸν ἑταῖρον, ἐπεισαγγέλλεσθαι ἑαυτὸν, ἐπεισιέναι τοῦ σωματοφύλακος, ὡς εἴη κεκτημένος τὸν ἐπὶ τῶν Ἀνουβίου ἐπιβολῆς. ὡς δὲ τοῦτο εἶπεν, ἀπήγετο ὑπὸ τῶν εἰς τὸ δεσμωτήριον. καὶ ἀφικνεῖται πρὸς τὸν Ἀντιφίλον, τὸν γοῦν μάλιστα πολλὰ ἱκετεύσας τὸν δεσμοφύλακα, ἐξεπράσατο παρ' αὐτοῦ πλησίον τοῦ Ἀντιφίλου, καὶ τὸν τοῦ αὐτοῦ κλοιῷ δεδέσθαι. ἔνθα δὴ ἐκ μάλιστα ἔδειξε τὴν φύσιν, ἢ εἶχε πρὸς αὐτόν, ἀμελῶν μὲν τῶν καθ' ἑαυτὸν δεινῶν, καίτοι οὐδέπω ἐκ αὐτοῦ, ἐπιμελούμενος δὲ αὐτοῦ. ἐπιμελέστερον δὲ οὐδεὶς ἐκείνου μᾶλλον ἐκ παιδὸς ἐδείκνυτο, καὶ ἦθος ἀνιώμενος. ὥστε ῥᾴδιον ἔφερον μετ' ἀλλήλων κακοπαθοῦντες. χρόνῳ δὲ τοιόνδε τι συμπεσόν, ἐπαυσεν ἐπιπλέον αὐτοὺς δυσχεραίνοντας. εἷς γάρ τις δεδεμένων, σὺν οἷσί ποτε ῥᾳδίως εὐπορήσας, καὶ συναμφίβολα πολλὰς

cans mercatoribus, qui versabantur in portu à mane ad meridiem, oneribus gestandis non parum lucri faciebat. Tum ab opere reversus, mercedis partem carceris custodi impertiendo, mansuefaciebat & pacabat illum: at reliquum ipsi in amici curam sufficiebat. Atque interdiu quidem aderat Antiphilo, quò illum consolaretur. Vbi verò nox illum occupasset, pro carceris foribus facto ex herbis torulo, substratisque frondibus quiescebat. Quem in modum aliquandiu vixerunt, ut nullo prohibente Demetrius ingrederetur, & calamitatem facilius ferret Antiphilus: donec extincto in carcere latrone quopiam, idque ut putabatur, veneno, secta est sedulò custodia, nec ampliùs ex liberis quisquam in carcerem ingrediebatur. Quas ob res dubius atque anxius, cùm nulla alia via amico adesse posset, adito præfecti collega, se ipsum defert tanquam cum aliis in templum Anubis irrupisset. Quod ut confessus est, protinus in carcerem est adductus, & ductus ad Antiphilum. Nam hoc multis precibus à custode carceris vix obtinuerat, ut proximè Antiphilo, eademque in trabe vinciretur. Hic igitur vel maximè declaravit, quanto in illum fuerit amore, cùm sua ipsius incommoda negligeret: cùm & ipse interim ægrotaret, id curans quo pacto ille & plurimum dormiret, & minus angeretur. Itaque calamitatem inter se ferentes faciliùs tolerabant, donec tale quippiam accidit, quod ferme eorum calamitati finem imponeret: scilicet è vinctis quispiam, haud scio unde nactus limam, adjunctis conjuratis captivorum plerisque

τῶν δεσμωτῶν φυλακῶν, ἀποτρέψαντα τὰ ἅλυσιν, ἢ διδόντα ἐξῆς, τῶν κλοιῶν εἰς αὐτὰ διειργμένων. καὶ ἀπολύειν ἅπαντας. οἱδὲ, ἀποκτείναντες ὀλίγους ὄντας τοὺς φύλακας, ἐκπηδῶσιν ἀθρόοι. ἐκεῖνοι μὲν ὃν τὸ παραυτίκα ἕνεκα ἑαυτῶν ἕκαστος ἁρπάσαντες. ὕστερον συνελήφθησαν οἱ πολλοί. ὁ Δημήτριος δὲ, καὶ ὁ Ἀντίφιλος, καὶ χρόνον ἔμειναν, καὶ ὁ Σύρος λαθόμενοι, ἤδη ἀπιόντος. ἐπεὶ δὲ ἡ μέρα ἐλήφθη, μαθὼν ὁ τῶν Αἰγυπτίων ἐπιτετραμμένος τὸ συμβεβηκὸς, ἐπ' ἐκείνους μὲν ἔπεμψε τοὺς διώξομένους. μεταπεμάμενος δὲ τοὺς ἀμφὶ τὸν Δημήτριον, ἀπέλυσε τῶν δεσμῶν, ἐπαινέσας ὅτι μόνοι σὺν ἀπέφυγον, ἀλλὰ σὺν ἐκείνοι γε ἠγάπησαν, ὅτιπερ ἀφιέμενοι. ἰδὼν δὲ ὁ Δημήτριος, καὶ δεινὰ ἐποιεῖ ἀδικεῖσθαι σφᾶς ὑ σμικρὰ, εἰ δόξουσι κακοῦργοι ὄντες, ἐλέου, ἢ ἐπαίνου δὲ μὴ ἀποδοῦναι ἀφειδίας. καὶ τέλος, ἠνάγκασεν τὸ δίκαιον ἀκριβῶς τὸ πρᾶγμα ἐξετάσαι. ὁδὲ, ἐπὶ ἔμοιγε μᾶλλον ἀδικεῖσθαι, ἐπαινέσας αὐτὸς, τὸν Δημήτριον δὲ πάνυ θυμούμενος, ἀφεῖσι, δεδεμένον ἐπὶ τῇ κολάσει, ἵν' μὴ ἔχοιεν ἀδίκως δεῖσαι, καὶ ἐκέτευον δωρησάμενοι, παρ' αὐτὸν ἁρπαχθῆς μυρίους τὸν Ἀντίφιλον, δὶς τοσούτους τὸν Δημήτριον. ὁ μὲν οὖν Ἀντίφιλος, ἔτι δὲ καὶ νῦν ἐν Αἰγύπτῳ ἐστίν. ὁδὲ Δημήτριος, καὶ τὰς αὐτὸν δισμυρίας ἐκείνῳ καταλιπὼν, ὡχθὼ ἀπιὼν εἰς τὴν Ἰνδικὴν, καὶ τοὺς Βραχμᾶνας, τοιοῦτον εἰπὼν πρὸς τὸν Ἀντίφιλον, ὡς συγγνώσῃ ἂν εἰκότως νομίζοιμ, ἤδη ἀπολελαῦκέναι αὐτόν. ὅτι γὰρ αὐτὸς δεῖσθαι τῶν χρημάτων, ἵνα ἂν αὐτὸς ᾖ, ὅπερ ἐστὶ δρεπεῖας, ὀλίγοις δυνάμενος, ὅτι ἐκείνῳ ἐπ δεῖν φίλῳ,

que catenam insecuit, qua ordine astringebantur, cyphonibus in hanc insertis, solvitque omnes, qui facilè trucidatis custodibus quippe paucis, simul exiliunt. Atqui hi quidem ilico quò quisque poterat, dissipati, postea plerique sunt comprehensi. Porrò Demetrius, & Antiphilus inibi remanserunt. Syro quoque retento, qui jam aufugere parabat. Vt autem diluxisset, Ægypti præses cognito quod accidisset, emisit quidem qui illos insequeren. tur. Accersitum verò Demetrium, ejusque socios à vinculis liberavit, laudatos quòd soli non aufugissent. At his haud sat erat, quòd sic dimitterentur. Sed clamabat Demetrius, sibique non mediocrem injuriam fieri contendebat, si pro maleficis habiti, viderentur per commiserationem, vel ob id laudis, quòd non aufugissent, dimitti. Tandem compulêre judicem, ut rem diligenter excuteret: qui cognita illorum innocentia, ipsos laudatos dimisit, & Demetrium miratus super pœna quam præter jus in vincula conjecti tulerant, est consolatus: quinetiam utrumque munere cohonestavit, de suo datis Antiphilo drachmarum decem millibus, duplo autem Demetrio, Atque etiamnum in Ægypto est Antiphilus. Demetrius autem sua quoque viginti millia relinquens amico, concessit in Indiam profectus ad Brachmanas, tantùm hoc loquutus Antiphilo, meritò sibi jam ignoscendum videri, quòd tum ab eo discederet. Neque enim sibi opus fore pecunia, quandiu esse pergeret, qui erat, videlicet qui posset paucis esse contentus: neque ampliùs illi amico esse opus,

ἀμφοῖν αὐτῇ τῶν πραγμάτων γε ἕνεκα. τοιγαροῦν ὦ Τοξαρι, οἱ Ἕλληνες φίλοι. εἰδὲ μὴ προβεβλήκεις ἡμᾶς, ὡς ἐπὶ ῥήμασι μεγα φρονοῦμεν, καὶ αὐτὸς ἂν σοι τοὺς λόγους διεξῆλθον πολλοὺς, καὶ ἀγαθοὺς ὄντας, οὓς ὁ Δημήτριος εἶπεν ὑπὲρ τῆς δικαιοπραγίας, ὑφ' οὐδενὸς ἀπολογουμένου, ὑπὲρ τοῦ Ἀντιφίλου δὲ, καὶ δακρύων προσῆλθε, καὶ ἱκετεύων, καὶ τὸ πᾶν ἐφ' ἑαυτὸν ἀναδεχόμενος, ἕως ὁ Σύρος, ἀμφοτέρους ἀφῆκεν αὐτούς. ἐγὼ μὲν οὖν τούτους ὀλίγους ἀπὸ πλείονων, οὓς ἐπέστης μνήμῃ ὑπεμνησάμην σοι, ἀγαθοὺς, καὶ βεβαίους φίλους. καὶ τὸ λοιπὸν ἤδη καὶ σὲ ἀπὸ τοῦ λόγου σοι τὴν ῥῆσιν παραδίδωμι. σὺ δ' ὅπως μὴ χείρους ἐρεῖς τοὺς Σκύθας, ἀλλὰ πολλῷ τούτων ἀμείνους, αὐτῇ σοι μελήσῃ, εἴ τι δὲ τῆς διξᾶς περιφρονήσεις, ὡς μὴ ἀποτυμπανισθεὶς αὐτῷ, ἀλλὰ χρὴ ἄνδρα ἀγαθὸν εἶναι, ἐπὶ δὲ γελοίοις ἂν παίζοις, Ὀρέστῃ μὲν, καὶ Πυλάδῃ πάνυ σοφιστικῶς ἐπαινέσας. ὑφ' ὧν δὲ τὸ Σκυθῶν, φαῦλον ῥᾴστως φανούμεθα. Τοξ. ἀλλ' ὦ Μνήσιππε, ὅπερ δὲ παροτρύνεις με πρὸς τὸν λόγον, ὥσπερ καὶ πάνυ σοι μέλον, εἰ ἀποτυμπανισθείης τῷ γλώττῃ, κρατησείς γε τοῖς λόγοις. τοῖνυν ἄρξομαί γε ἤδη, μηδὲν ὥσπερ σὺ καλλιλογησάμενος. καὶ γὰρ σκυθικὸν τοῦτο. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν τὰ ἔργα ὑφ' ἡδέσθητε τοὺς λόγους. προσδοκήσεις δὲ μηδὲν πιθανὸν παρ' ἡμῶν, οἷα σὺ διεξελήλυθας ἐπαινῶν, εἴ τις ἄπιστον ἔρημον ἀνὴρ γυμνὰ γυμνῇ, ἢ εἴ τις δεκμήριον ἐπόδυσε γαμουμένῃ ζυγαστὴ, φίλῳ ἀνδρὶ, δύο τάλαντα. καὶ νὴ Δί' εἴ τις παρέσχεν ἑαυτὸν δεδησόμενον, ἐπὶ προδήλῳ τῷ μικρῷ ὕστερον λυθήσεσθαι. πάνυ γὰρ σύμηλα ταῦτα, καὶ μεγαλοργὰ σὺ

quippe cui res jam commodè sese haberent. Hujusmodi sunt Toxaris amici Græci. Quod ni initio notasses nos, tanquam qui verbis superbiremus, ego multas orationes tibi recitassem, easque egregias, quas in judicio Demetrius habuit, cùm interim propriam causam non ageret: sed pro Antiphilo fleret, & supplicaret: totamque culpam in se reciperet, donec Syrus flagris cæsus, ambos eos liberavit. Hos igitur paucos è plurimis, quos mihi primùm memoria suggessit, præclaros, firmosque amicos tibi narravi. Quod reliquum, jam ab oratione decedens, dicendi partes tibi trado. Porrò tibi ipsi curæ fuerit uti non deteriores, sed his longè præstantiores Scythas referas, liquid de dextra solicitus es, ne ea tibi præcidatur. Verùm oportet strenuum te præstes virum, etenim ridiculus fueris, si cùm Orestem ac Pyladem admodum sophisticè laudaris, pro Scythia dicens, ignavus orator appareas. *Tox.* Rectè quidem Mnesippe, qui me ad dicendum hortaris, ac si non cures, tibi in narrationibus victo lingua præcidatur. Sed jam exordiar, nullis perinde ac tu verborum phaleris utens (neque enim is Scytharum mos) præsertim cùm res ipsæ altiùs loquantur quàm verba. Nihil autem ejusmodi expectaveris à nobis, cujusmodi laudando disseruisti, puta si quis sine dote deformem uxorem duxerit: aut siquis amici filiæ nubenti pecuniam dederit, talenta duo: aut per Iovem, siquis in vincula sponte iverit, cùm certò sciret se paulo pòst esse solvendum: Admodum enim levia ista, quibus nihil inest, vel magni negocii,

vel

αὐτοῖς, ἢ ἀνδρεῖον ἴνι ἢδέν. ἐγὼ δέ σοι διηγήσομαι φόνους πολλοὺς, καὶ πολέμους, ἡμῖν μονάτους ὑπὲρ τῶν φίλων ἵν' εἰδῇς ὡς παιδιὰ τὰ ἡμέτερα ἐστὶ πρὸς τὰ Σκυθικὰ ἐξετάζεσθαι. καίτοι ἠδέως ἀλόγως φαίνομαι πονήσειν, ἀλλὰ εἰκότως τὰ μικρὰ ταῦτα ἐπαινεῖτε. ἡδὺ γὰρ ἡδύ ἐστιν ὑμῖν ἀφορμὰς ὑπομνήσεις, πρὸς ἐπίδειξιν φιλίας, ἐν εἰρήνῃ βαθείᾳ βιῶσιν, ὥσπερ ἐν γαλήνῃ μόνοις, εἰ ἀγαθὸς ὁ κυβερνήτης ἐστί. χαιρέτω γὰρ δηλονότι πρὸς τὸν διάγνωσιν. παρ' ἡμῖν γάρ, ὅπως χρὴ οἱ πόλεμοι, καὶ ἢ ἐπιλαύνομεν ἄλλοις, ἢ ὑποχωροῦμεν ἐπιόντες, ἢ συμπίπτοντες, ὑπὸ νομῆς, ἢ δείας, μαχόμεθα. ἵνα μάλιστα δεῖ φίλων ἀγαθῶν. καὶ λέγω τοῦτο, ὡς βεβαιότατα σπουδάζομεν τὰς φιλίας, μόνον τοῦτο ὅπλον ἄμαχον, καὶ δυσπολέμητον εἶναι νομίζοντες. ἕτερον δέ σοι εἰπεῖν βούλομαι, ὃν τρόπον ποιούμεθα τὰς φίλους, οὐκ ἐκ τοῦ πάντων, ὥσπερ ὑμεῖς, ὅστις εἰ ἀμφίφρων τις, ἢ γάστωρ ὢν, ἀλλ' ἐπειδάν τινα ἴδωμεν ἀγαθὸν ἄνδρα, καὶ μεγάλα ἐρράπτοντα δωμάμενον, ἐπὶ τὸν ἅπαντες ἀνδρῶδες. καθάπερ ὑμεῖς ἐν τοῖς γάμοις, τοῦτο ἡμεῖς ἐπὶ τοῖς φίλοις ποιεῖν ἀξιοῦμεν, ἐπιπολὺ μνησόμενοι, καὶ πάνυ ὑμῶν περὶ πάντες, ὡς μὴ λέγω μανθάνοιμι τοῦ φιλίας, μὴ ἢ ἀπόλαυτοι δέξωμεν εἶναι. κἀπειδὰν ὡσαύτως ἔχειν τις ἤδη φίλου ἢ, συμπίνομεν τὸ λεγόμενον, καὶ ὄρκος ὁ μίγνυς, ἢ μὴν ἐκ βιώσεσθαι μετ' ἀλλήλων, καὶ ἀποθανεῖσθαι, ὧν δεῖ ὑπὲρ ἑτέρου τὸν ἕτερον. καὶ ἔστω ποιοῦμεν. ἀφ' ἧς γὰρ συμμίγντες ἅπαξ τὰς δακτύλους, ἐκπαλάξωμεν

vel fortitudinis. Verùm ego tibi referam multas cædes, bellaque & mortes amicorum causa susceptas, ut intelligas vestra ista lusum esse, si cum Scythicis conferantur. Neque tamen istud sine causa facitis, sed meritò parva ista laudatis: propterea quòd non sunt vobis graves admodum declarandæ amicitiæ occasiones, quippe in alta pace viventibus: quemadmodum nec in tranquillitate quæas scire, bonus sit gubernator nec-ne. Vt enim hoc dignoscas tibi opus fuerit tempestate. At apud nos bella perpetua, & aut invadimus alios, aut cedimus invadentibus, aut concurrentes, pro præda & pecudis pugnamus. Hic potissimùm opus est bonis amicis, eoque quàm firmissimè constituimus amicitias, sola hæc arma invicta, & inexpugnabilia esse judicantes. Priùs autem volo tibi commemorare quo pacto amicos faciamus, non ex poculis quemadmodum vos, neque siquis æqualis sit, aut vicinus: verùm ubi strenuum quempiam virum conspexerimus, quique res magnas præstare possit, in hunc omnes studio incumbimus. Quodque vos in conjugiis, id nos in ambiendis amicis facere non gravamur, diu quasi procos agentes, nihilque non facientes, ne amicitia frustremur, ne-ve rejecti videamur. At ubi jam delectus quispiam in amicitiam venerit, exinde fœdus initur, magnoque juramento se obstringunt, se una victuros, alterumque pro altero, si sit opus, mortem oppetituros. Atque ita facimus. Ex quo semel [1] incisis digitis sanguinem in calicem destillaverimus:

1 *Incisis digitis*] Scytharum amicitiæ ut concilientur, morem tradit, cui conforme est jusjurandum Catilinæ de quo Sallust. & Flor. *Cogn.*

μεν τὸ πῶμα εἰς κύλικα, καὶ τὰ ξίφη ἀνεχράψαντες. ἅμα ἀμφότερα ἐπιχώμενοι, πίομεν, εἴτε ἔστι τι, τὸ μὴ τιθὸ ἡμᾶς διαλύσειεν ἄν. ἢν δὲ φθάσῃ τὸ μίγμα ἄχρι τριῶν εἰς τὰς συνθήκας εἰσιέναι, ὡς ὅτις ἂν πολύφιλος ᾖ, ὑμῖν ἡμῶν δικαίως τοῖς χρηστοῖς πιστοῖς, καὶ μισοκάκοις γινωσκέτω. καὶ οὕτω μὲν ἐκεῖνος ἐκέκτητο τὸν φίλον αὐτῷ εἶναι, πρὸς πολλὰς δίνοις διαιρεθείσαν. ἐγὼ δὲ τὸν Δανδάμιν ἐπαινῶ. ὁ γὰρ Δάνδαμις, ἐν τῇ πρὸς Σαυρομάτας συμπλοκῇ, ἅτε χθὲς αἰχμάλωτον ἀμιζοκᾶν ἔχων φίλον αὐτῷ, μᾶλλον δὲ σύμπαντος ὁμωμοκὼς σοὶ τὸ ἡμίτομον ὅρκιον, ἐπεὶ ἐν τούτῳ ἐν χρῇ διωμολογησάμεθα, ὦ μᾶ γῆ τὸ ἄνεμον, καὶ τὸ ἀκινάκην, οὐδὲν πρὸς σὲ ὁ Μηδίσπης, ψεύδους ἕνεκα τοῦ τὸ φίλων τὸ Σκυθικῶν. *Μην.* ἐγὼ μὲν οὐ πάνυ σοι ὑμνύντι ἐδόμην. σὺ δ' ὅμως ἀλλ' ποίει, εἰδέναι χαίρουσιν. *Το.* τί σὺ λέγεις; οὐ σοι δοκοῦσιν, ὦ ἄνεμος, καὶ ὁ ἀκινάκης, θεοὶ εἶναι; ἢ τοὺς ἄρα ἀγνοοῦμεν, ὅτι αὐθρώποις μείζον οὐδὲν ἐστὶ ζωῆς τε, καὶ θανάτου; ὁπόταν οὖν τὸν ἄνεμον, καὶ τὸν ἀκινάκην ὀμνύωμεν, πῶς οὐ ὀμνύομεν, ὡς τὸ μὲν ἄνεμον, ζωῆς αἴτιον ὄντα· τὸ ἀκινάκην δ', ὅτι ἀποθνήσκειν ποιεῖ. *Μην.* καὶ μὴν εἰ λέγετε ταῦτα, καὶ ἄλλως ἂν ἔχοιτε πολλὰ

rimus: ſummiſque intinctis gladiis, ambo pariter admoventes biberimus, non eſt quicquam quod deinde queat nos dirimere. Licet autem tres ad ſummum ad hujuſmodi fœdera admittere. [1]Nam qui multis ſit amicus, eodem loco apud nos habetur, quo communes iſtæ, atque adulteræ uxores, ejuſque amicitiam, cùm multas in partes diſſecta ſit, non æquè firmam eſſe arbitramur. Exordiar autem ab his quæ nuper Dandamis fecit. Dandamis enim hic in conflictu cum Sauromatis, cùm abductus eſſet captivus amicus ejus Amizocas. Quin potiùs antè tibi jurabo noſtrum juſjurandum, ſiquidem iſtud initio tibi ſum pollicitus. Non enim [2]per Ventum & Acinacem, quicquam mentiturus ſum de Scythicis amicis. *Mne.* Mihi equidem non admodum opus erat tuo juramento: rectè tamen feciſti, quòd nullum Deorum juraris. *Tox.* Quid tu dicis? Annon tibi videntur eſſe Dii, Ventus & Acinacis? Ita-ne ignoras nihil hominibus vita & morte eſſe majus? Per hæc utique juramus, quoties per Ventum & Acinacem juramus: videlicet per Ventum, tanquam qui ſit vitæ cauſa per Acinacem verò, ut qui ſit mortis author. *Mne.* Atqui ſi iſta eſt cauſa: profectò multos alios quoque eſtis habituri tales Deos,

1 *Nam qui multis*] Πολυφιλία apud Scythas non aliter infamis fuit, quàm apud alias gentes unius mulieris cum pluribus viris conſuetudo. Sed diverſa ſentit Cic. lib. de Amicit. & Plut. περὶ πολυφιλίας. Cogn.

2 *Per ventum & Acinacem*] Iusjurandum Scytharum τὸ μὲν Ἀκινάκην ἢ τὸ Ἄνεμον. tametſi Acinaces vocabulum ſit Perſicum enſem ſignificans ut tradit Herod. in Polymnia. Græci tamen etiam pro gladio Scythico uſurpare ſolent, quem ſicut Deum quendam gens illa obſervaret & coleret. Clem. Alex. Σκυθῶν δὲ οἱ Σκυθογραμματεῖς εἰς φασὶν Ἀκινάκην εἶναι τὸν θεὸν μυστήριον. Ἀκινάκην σέβεται. Ammia. lib. 13. Lucianus in Tragœdo. *Idem.*

1 *In*

λὺς θεὸς, οἷός ὁ Ἀκινάκης ἐστί. τὸ δόρυ, καὶ τὸν λόγχην, καὶ κώνειον, καὶ βρόχον, καὶ τὰ τοιαῦτα. ποικίλος γὰρ ὢν ὁ θεὸς ὁ θάνατος, καὶ ἀπείρους τὰς ἐφ' ἑαυτὸν παρέχεται ἀγούσας ὁδούς. Το. ἐρᾷς, τοῦτο ἐς ἐσχάτην ποιεῖς, καὶ δικανικὸν, ἀποκρύπτει μεταξὺ, καὶ διαφθείρει μου τὸν λόγον. ἐγὼ δ', ἡσυχάζων ἤκουον, σοῦ λέγοντος. Μνη. ἀλλ' οὐκ αὖθις γε ὦ Τόξαρι, ποιήσω τοῦτο. πάνυ γὰρ ὀρθῶς ἐπεπλήμμησας. ὅτε δ' ἐμβρῶν, τὰ γε ἐπὶ τούτῳ λέγε, ὡς μὴ ὢ παρὼν ἐμοὶ τοῖς λόγοις, ὅτι σωπήσομαί σοι. Το. πατέρα μὲν ἐμοὶ ἔφασκε τὸν Φιλίας Δανδάμιδα, καὶ Ἀμιζόκην, ἀφ' ἧς τὸ ἀκμάζειν αἵματος συμπεπώκεσαν. ἦκον δ' ἡμῖν ἐπὶ τὴν χέρσον Σαυρομάται, μυρίοις μὲν ἱππεῦσι. οἱ πλείους δ', τῆς ποσοῦ ἐπληθύνοντο ἐλάττους. οἷα δ' ὑπεισδεδυκότες τὴν φόβον αὐτῶν, ἐπιπεσόντες, ἅπαντας μὲν τρέπουσι, πολλοὺς δὲ τῶν μαχίμων κτείνουσι. τοὺς δ', ἐς ζῶντας, ἀπάγουσι, πολλοὺς εἴ τις ἔφθη διαπεφευγὼς εἰς τὸ πέραν ἐς πόλεμον, ἵνα ἡμῖν τὸ ἥμισυ ἐς ἐφεδρείαν, καὶ μέρος τῶν ἁμαξῶν λύσ. ἅτε γὰρ ἐπιλωβήσασθαι τόπῳ, οὐκ οἶδα ὅ, τι δέξαν τοῖς ἀρχιπλάνοις ἡμῶν, ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ὄχθας ἐς Τανάϊδα. δύο δὲ ἢ τρεῖς ἡμέρας ἐπιλωβήσαντο, καὶ τὰ αἰχμάλωτα συμπεζεύχθη, καὶ τὰς σκηνὰς διήρπαζον, καὶ τὰς ἁμάξας κατελαμβάνοντο, αἰτούμενοι τὰς πλείστας ἀλισκομένας, καὶ συνδεδεμένοις ἡμῶν ὑβρίζοντες τὰς παλλακίδας, καὶ τὰς γυναῖκας, ἡμεῖς δ', ἀνιώμενοι τῷ πράγματι. ὁδὶ Ἀμιζόκης ἀγόμενος, ἐκαλούμην γὰρ, ἐδόκα τοῖς φίλοις ὀνομάζει, κακῶς διδόμενος. καὶ ὑπεμίμνησκε τὸν κύλικος, καὶ τοῦ αἵματος. ἂν ἀκούσας

Deos, qualis est Acinacis, puta jaculum, lanceam, cicutam, laqueum, & similia. Nam hic interitus varius est Deus, & vias aperit innumerabiles, quibus ad illum sit aditus. *Tox.* Vides quàm contentiosè & litigiosè istud facis, dum me interpellas, meamque orationem interturbas: at ego te loquente tacui. *Mne.* At istud, Toxari, denuo non faciam, nam rectè objurgasti. Quare quod superest, dicito confidenter, ac si te loquente absim, adeò tibi silebo. *Tox.* Quartus igitur agebatur dies Dandamidi & Amizocæ, ex quo amicitiam inierant cùm sanguinem mutuum bibissent. Venerant interea in regionem nostram Sauromatæ, cum equitum decem millibus: peditum verò triplum advenisse ferebatur. Ii cùm in nos ex improviso irruissent; omnes quidem in fugam convertunt, plerosque autem pugnantes occidunt: nonnullos quoque vivos abducunt, nisi siquis in fluminis ripam ulteriorem tranarat, ubi nobis dimidium copiarum, & pars curruum erat. Sic enim id temporis castra fueramus metati, haud scio quo consilio Archiplanorum ducum nostrorum, ad utramque Tanaidis ripam. Protinus itaque & prædas abigebant, & captivas abducebant, & tentoria diripiebant, & curribus potiebantur, captis simul cum viris, nostrosque ob oculos pellices, uxoresque nostras constuprabant. Quam rem ægrè ferebamus. Sed cùm captus Amizocas duceretur, miserè vinctus amicum nominatim incommonefecit. Quibus auditis

clamavit, & sanguinis caliciisque

Dan-

ὁ Δάνδαμις, οὐδὲν ὑπομείνας, ἀπαντῶν ὁρώντων, ἀφῆκεν εἰς τοὺς πολεμίους. καὶ οἱ μὲν Σαυρομάται, διερριμμένοις τοῖς ἄκροις, ὥρμησαν ἐπ' αὐτὸν, ὡς καθαιρήσοντες. ὁ δὲ, ἐνόει τὸ Ζίριν. τοῦτο γὰρ ἦν τις εἴπῃ, σὺκέτι φονεύουσιν αὐτὸν, ἀλλὰ δέχονται, ὡς ἐπὶ λύτροις ἥκοντα. καὶ δὴ συνῆγεν πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτῶν, ἀπῄτει τὸν φίλον. ὁ δὲ, λύτρα ᾔτει, μισθὸν ἀποδώσειν, εἰ μὴ μείζονα παρ' αὐτοῦ λάβοι. ὁ Δάνδαμις γὰρ, ἃ μὲν εἶχόν φησιν, ἅπαντα διήρπασται ὑφ' ὑμῶν. εἰ δέ τι δύναμαι χρήσιμον ὑμῖν ἀποπλήσαι, ἕτοιμος ὑποσχέσθαι ὑμῖν. καὶ ἀποστατῶ ὁ, τι ἂν θέλῃς. εἰ βούλῃ γὰρ, ἐμὲ ἀντὶ τούτου λαβὼν, κατάχρησαι πρὸς ὃ, τι σοι φίλον. ὁ δὲ Σαυρομάτης, ἐδόκει ἔφη δεῖν ὅλως κατάσχειν σε. καὶ τοίνυν, Ζίριν ἤκουσα. σὺ δὲ, ὧν ἔχεις μέρος κομίζεσθαι, ἄγε τὸν φίλον. μέλει δὲ Δάνδαμις ὅ, τι ἐθέλεται λαβεῖν. ὧδε, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἤνεγκεν. ὁ δὲ, αὐτίκα παρέσχεν. οὐκοῦν ἔλεγεν αὐτοῖς. παπαῖ ἐξενέγκατε, καὶ ἤδη τὰ λύτρα εἶχον οἱ Σαυρομάται, ἀφῆκαν τὸν Ἀμιζόκην, ἀπαγαγόντες, ἀσφαλεῖ τῷ ἀμίζῃ αὐτῷ, καὶ ἅμα ἀφικόμενοι, ἀπεσώθησαν πρὸς ἡμᾶς, τὸν χρυσὸν, παρεμυθησάμενοι ἅπαντας Σκύθας, καὶ οὐκέτι ἠπίστουν ὁμολογοῦσιν, ὁρῶντες ὅτι τὸ μέγιστον ἡμῖν τῶν ἀγαθῶν, οὐχ ἁπήρπαζον οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ὅτι ἦν παρ' ἡμῖν ἡ ἀγαθὴ γνώμη, καὶ ἡ πρὸς τοὺς φίλους πίστις. καὶ τοὺς Σαυρομάτας δὲ, τὸ αὐτὸ μετρίως ἐφόβησε, λογιζομένους πρὸς οἵους ἄνδρας ἐκ δυσποδήσῃ μαχούμενοι, εἰ ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς τότε ἐχώρησαν. ὥστε νυκτὸς ἐπιγιγνομένης, δειλιάσαντες τὰ πλεῖστα τῶν βοσκημάτων, καὶ τὰς ἁμάξας, ἐμπρήσαντες. Proinde sub noctem

Dandamis, nihil cunctatus, spectantibus omnibus tranavit ad hostes. Tum Sauromatæ densatis telis irruerunt in ipsum, jam confixuri nisi succlamasset Zirim: Quod ubi quis dixerit, eum non occidunt: sed tanquam cum redemptionis pretio venientem accipiunt. Mox ad illorum ducem adductus, reposcebat amicum: Ille verò redemptionis pretium postulabat: quod nisi magnum accepisset, dimissurum se negabat. Tum Dandamis: quæ possidebam, inquit, ea omnia direpta sunt à vobis. Siquid autem nudus possim facere, id sum paratus polliceri vobis: ac quicquid voles imperato. Et si ita vis, ejus in locum accipe me, & ad quidvis abutere. Ad hæc Sauromata, nihil, inquit, omnino est opus retinere te: idque quum temet dedideris. Quin tu parte eorum quæ possides tradita, amicum abducito. Rogat illico Dandamis quidnam vellet accipere. Ille oculos postulat, atque hic protinus exhibuit eruendos. Quibus erutis, & persoluto Sauromatis pretio, recepto Amizoca reversus est, innitens illi: unaque tranantes, ad nos redierunt incolumes. Hoc factum Scythis omnibus fuit solatio: neque jam victos esse rebantur sese, cum viderent; quod apud nos bonorum esset maximum, ab hostibus non esse abductum, verùm superesse egregiam mentem, & in amicos fidem. Atque id ipsum Sauromatas non mediocriter terruit, reputantes cum quibus viris essent pugnaturi, si se præparassent: etsi tum ex improviso

perassent. Proinde sub noctem relicta pecoris parte maxima, cur-

αὐτοὶς, ὥρμηθ φεύγοντες. ὁ μὲν τοι Ἀμιζώκης, σκοπὸν ἡνίκα θ βλέπειν αὐτὸς ἐπὶ τυφλῷ τῷ Δανδάμιδι. ἀλλὰ τυφλώσας Ϲ αὐτὸς ἑαυτὸν, ἀμφοτεροι κάθηνται ὑπὸ Ϝ ἡσυχῆ τῶν Σκυθῶν δημοσίᾳ μὴ πάσης τιμῆς τυγχάνοντες. τί τοιοῦτον ὦ Μνήσιππε, ὑμεῖς ἔχοιτε ἂν εἰπεῖν, εἰ Ϲ ἄλλος σοι δίκῃ δίη τις ἐπὶ τοῖς πέντε κεφαλαίοις, ἀναμάξας εἰ βούλῃ, ὡς Ϲ πολλὰ ἐπιψεύδεσθαι αὐτοῖς. καίτοι ἐγὼ μέν σοι γυμνὸν τὸ ἔργον διηγησάμην. εἰ δ σὺ τινὰ τοιοῦτον ἔλεγες, οὐ οἶδα ὁπόσα ἂν κομψὰ ἐγκατέμιξας τῷ λόγῳ, οἷα ἐκέτρωσεν ὁ Δανδάμις. καὶ ὡς ἐτυφλώθ, καὶ ὡς εἶπε. καὶ ὡς ἐπαινῶν, καὶ ὡς ὑπεδέξαθ αὐτὸν ἐπιδυφημοῦντες οἱ Σκύθαι, καὶ ἅλλα, ὁποῖα ὑμεῖς μηχανᾶσθ εἰώθατε πρὸς τὴν ἀκρόασιν. ἄλλοι γὰρ Ϲ ἄλλου ἐστὶ τιμητὴς, Βελίττην, Ἀμιζώκου τέκνον ἀνέψιον. ὃς ἐπεὶ κομψαπαθὲς ἐκ Ϝ ἵππου ὑπὸ λέοντος εἶδε Βάσθην τὸν φίλον, ἅμα δ ἔτυχον ἠρῶντες, καὶ ἤδη ὁ λέων περιπλακεὶς αὐτῷ, ἐπεστράφη τῷ λαιμῷ, καὶ τοῖς ὄνυξιν ἐσπάραττε, καμπύλους Ϲ αὐτοὺς, ἐπιπίπτῃ καθάπερ τῷ θηρίῳ, καὶ περίβαλε πρὸς ἑαυτὸν πυρετώδη, καὶ μεθύοντα, καὶ ἅμα Ϝ ἐδάκνετο μεταξὺ διείρων τοὺς δακτύλους. καὶ τὸν Βάσθην, ὡς οἷόν τε ἦν, ὑπεξελεῖν πειράμενον Ϝ δάγκασε. ἄκρῳ δὲ ὁ λέων ἀφεὶς ἐκεῖνον ἠμυνόμενον, ἐπὶ τὸν Βελίττην ἀπεστράφη. καὶ συμπλακεὶς, ἀπέκτεινε κἀκεῖνον. ὁ δ, ἐπιθήσων, τὸ μὲν τοῦτον ἔρρῃ παρεξεὶς τῷ ἀκινάκῃ τὸν λέοντα εἰς τὸ στέρνον, ὥστε ἅμα πάντας ἀπέθανον, καὶ ἡμεῖς ἐθάψαμεν αὐτοὺς, δύο τάφους ἀναχώσαντες πλησίον, ἕνα μὲν τῷ φίλῳ, ἕνα δ καὶ ἀνδρὶ Ϝ λέοντι. πίστιν δέ σοι διηγήσομαι ὡ

curribusque incensis fugerunt. Porrò Amizocas non tulit diutius, ut videret ipse, cæco Dandamide amico: sed semet ipse excæcavit: atque ita sedent ambo, omnique honore à populo Scytharum publicitus aluntur. Quid tale vos Mnesippe referre possetis? etsi quis tibi concedat ut his quinque decem alios addas, etiam citra jusjurandum, si ita vis, ut & multa liceat affingere. At ego tibi rem nudam exposui. Tu verò si quem hujusmodi proposuisses, non sum nescius quàm multa ornamenta tuæ orationi inservisses: quemadmodum supplicasset Dandamis, quomodo fuisset excæcatus, quæque dixisset, & quomodo rediisset, ipsumque Scythæ bene ominantes excepissent: atque id genus alia, cujusmodi vos ad parandam attentionem excogitare soletis. Audi igitur & alium huic parem Belittam, hujus Amizocæ consobrinum. Is ut detractum ex equo à leone Basthen amicum conspexisset, cùm simul venarentur, jamque leo circumplexus illum, jugulo admotus esset, atque unguibus laniaret, desiliens & ipse, involavit in tergum beluæ, reflexitque in se provocans, & avertens, atque inter dentes digitos inferens, conatus quoad licuit, Basthen è rictu leonis eximere: donec leo omisso illo jam semimortuo, ad Belittam se convertit, atque ipsum quoque circumplexus occidit. At ille moriens (nam tantò antevertit) acinacem in leonis pectus defixit. Itaque pariter exanimati sunt omnes. Nos aut tem sepelivimus eos, duobus aggestis tumulis inter se vicinis, altero amicorum, altero è regione, leonis. Tertiò jam Mne-

Μνήσιππε, τῷ Μακίνᾳ φίλον, καὶ Λογχάτῃ, καὶ Ἀρσακόμᾳ. ὁ γὰρ Ἀρσακόμας οὗτος, ἐρῶν Μαζαίας τῆς Λεύκανορος, ἣ βασιλεύοντος τοῦ Βοσπόρου, ὑπὸ ἐπιτέλειαν ἦρος ἐς Βόσπορον, ὃν οἱ Βοσπορανοὶ ἀεὶ φέρουσι ἡμῖν, τότε ἤδη τέλειον μῆνα ὑπερήμερον ἐκαθήλωσαν. ἐν τῷ δείπνῳ γὰρ ἰδὼν τὴν Μαζαίαν, μεμάλλων, καὶ κηλῶν παρθένον, ἔρως, καὶ πυνθάνεται ὅτις. τὰ μὲν δὴ περὶ τῶν φόρων, διεπράξαντο ἤδη, καὶ ἐχρημάτιζεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς, καὶ εἰσία, ἤδη αὐτὸν ἀποπέμπων. ἦν δὲ ἐν τῷ Βοσπόρῳ, τοὺς μνηστῆρας ἐπὶ τῷ δείπνῳ αἰτῶν τὰς κόρας, καὶ λέγων οἵπερ ὄντες, ἀξιώσει κηδεσθῆναι ἐπὶ τῷ γάμῳ. καὶ δὴ ἐν τότε ἔτυχεν ἐν τῷ δείπνῳ πολλοὶ μνηστῆρες παρόντες, βασιλεῖς, καὶ βασιλέων παῖδες. καὶ Τιγραπάτης ἦν ὁ Λαζῶν δυνάστης, καὶ Ἀδύρμαχος, ὁ Μαχλυῖνος ἄρχων, καὶ ἄλλοι πολλοί. δεῖ δὲ μνηστῆρα ἑκάστου ἐπιδείκνυσθαι ἑαυτὸν, ὁποῖ μηδυσώμῳ ἥκει, διατρῖψαι ἐν τοῖς ἄλλοις, καὶ ξενικῷ μέθῃ ἐφ' ἡσυχίᾳ. ἐπειδὴν δὲ παύσωνται δειπνοῦντες, αἰτήσασθαι φιάλην, ἐπαινέσαι τε καὶ τερπίξαι, καὶ μετὰ δόξης τῇ παιδὶ, πολλὰ ἐπαινέσαι ἑαυτὸν, ὅσης ἡ γῆ ἐστι, ἢ πλοῦτος, ἢ δυνάμεις ἔχει. πολλῶν δὲ καὶ τόνδε τὸν νόμον ἀπαιτούντων, καὶ αἰτησάντων, καὶ βασιλέως, καὶ πλούτου κηλαθέντος αἰτήσας τὴν φιάλην, σὺν ἔπαινοι. ὁ γὰρ ἔθος ἡμῖν ἐκ χεῖν τὸν οἶνον, ἀλλὰ ὕβρις εἶναι δοκεῖ τοῦτο εἰς τὸν θεόν. πιὼν δὲ ἀμυστὶ, δὸς μοι ὦ βασιλεῦ ἔφη τὴν θυγατέρα σε Μαζαίαν, γυναῖκα

Mneſippe, tibi referam, Macenatæ, Lonchatæ, & Arſacomæ amicitiam. Hic enim Arſacomas deperibat Mazæam Leucanoris filiam, qui regnabat in Boſporo: tum quum legatione fungeretur ſuper tributo, quod Boſporani ſemper nobis pendere ſoliti, id temporis tertium jam menſem ultra diem legitimum diſtulerant. Cùm igitur in convivio vidiſſet Mazæam proceram ac formoſam virginem, amore captus eſt, eoque diſcruciatus. Iam itaque quæ de tributis agebantur, erant tranſacta: reſponderatque illi Rex, & mox dimittendum convivio excipiebat. Eſt autem mos in Boſporo uti proci in convivio petant puellas, narrantes quinam ſint, quibuſque rebus freti, decreverint eas in matrimonium accipere. At tum fortè multi aderant in convivio proci, reges, regumque filii. In his erat & Tigrapates Lazorum princeps, & Adyrmachus Machlynæ dux, aliique cum his permulti. Oportet autem unumquemque procum, poſteaquam expoſuit quis ſit, & qua fiducia, ad ambiendas nuptias venerit, convivari cum reliquis, tacitumque accumbere. Deinde peracto convivio, poſtulata phiala, vinum in menſam effundere, atque interea ſponſam ambire, multum interea collaudantem ſeſe quo genere, quibus opibus, qua ſit potentia. Cùm multi juxta legem iſtam libaſſent, & poſtulaſſent, regna & opes commemorando: tandem Arſacomas poſtulata phiala, non libavit (neque enim mos apud nos vinum effundere. quin magis contumelioſum hoc judicatur in Deum) ſed tractim bibens, Colloca mihi rex, inquit, filiam tuam Mazæam, qui

multò

ἔχειν, πολὺ ἐπιπλουτήρους τούτων ὄντα, ὁπόσα καὶ ἐπὶ τῷ πλήθει, καὶ τοῖς κτήμασι. Ὁ δὲ Λεύκανορος θαυμάσαντος, ἠπίστει γὰρ πένητα τὸν Ἀρσακόμαν ἐν Σκύθαις τὸν πολλοῖς, καὶ ἐρομβίαις, πόσα δὴ βοσκήματα, ἢ πόσας ἁμάξας ἔχοις ὦ Ἀρσακόμα, τοιοῦτος γὰρ ὑμεῖς πλουτεῖτε. ἀλλ' οὐχ ἁμάξας ἔφη ἔχω, οὐδὲ ἀγέλας, ἀλλ' εἰσί μοι δύο φίλοι καλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ, οἷοι οὐκ ἄλλῳ Σκυθῶν. τότε μὲν οὖν ἐγελάσθη ἐπὶ τούτοις, καὶ παρόφθη, καὶ μεθύειν ἔδοξεν. ἔοικε δὲ ὑπερεληθὴς τῶν ἄλλων Ἀδύρμαχος, ἔμελλεν ἀπάξειν τὴν νύμφην εἰς τὴν Μαιῶτιν, τοὺς τὰς Μάχλυας. ὁ δὲ Ἀρσακόμας ἔπανελθὼν οἴκαδε, μηνύει τοῖς φίλοις, ὡς ἀπημαθείη ὑπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ γελασθείη ἐν τῷ συμποσίῳ, πίνης εἶναι δόξας. καίτοι ἔφη ἐγὼ διηγησάμην αὐτῷ τὰ πλούτου, ὁπόσας ἔοι μοι, ὑμᾶς ὦ Λογχάτη, καὶ Μακέδνε, καὶ τὴν οἰνοίαν τὴν ὑμετέραν πολὺ ἀμείνω, καὶ βεβαιοτέραν τῶν Βοσπορηνῶν δωμάτων. ἀλλ' ἐμοὶ ταῦτα διεξιόντος, ἡμῶν μὲν ἐχλεύαζε, καὶ καταφρονῶν. Ἀδύρμαχος δὲ τῷ μάχλυϊ, παρέδωκεν ἀπάγειν τὴν νύμφην, ὅτι χρυσᾶς τε φιάλας ἐλέγετο ἔχειν δέκα, καὶ ἁμάξας τετρακλινὰς ὀγδοήκοντα, καὶ ὀκτακοσίας, καὶ βᾶς πολλὰς. ὅπως ἄρα ὀκτακόσιοι ἀνδρῶν ἀγαθῶν βοσκήματα πολλὰ, καὶ ὠκύπομπα περίεργα, καὶ ἁμάξας βαρείας. ἐγὼ δὲ ὦ φίλοι, δι' ἀμφότερα ἀνιῶμαι. καὶ γὰρ ἐρῶ τῆς Μαζαίας, καὶ ἡ ὕβρις οὐ τοσοῦτος ἀνθρώπου ἐμὲ μετρίως μὲ κατέκλυσε. οἶμαι δὲ ἐγὼ ὑμᾶς ἐπίσης ἠδικῆσθαι. τὸ γὰρ τρίτον μετ' ἐμὲ ἐκφεύγω ἡμῶν τὰ ἀλγεινὰ, εἴτε ὅτῳ βιῶμαι, ὡς ἀφ' ἑνὸς συναλγύνομαι, εἷς ἄνθρωπος ὄντες, καὶ τὰ αὐτὰ ἀνιώμενοι, καὶ

multò sum potior istis, quantum ad opes & possessiones attinet. Leucanore verò admirante (sciebat enim Rex pauperem Arsacomam, ac de plebe Scytharum esse) percontanteque quantum pecorum, aut quantum habes plaustrorum, Arsacoma, nam iis rebus vos divites estis. Imo, nec plaustra, inquit, possideo, nec armenta: verùm sunt mihi duo amici: honesti, probique, quales alii Scytharum nemini. quibus dictis derisus est, contemptus, visusque temulentus. Mane verò reliquis prælatus est Adyrmachus: jamque sponsam abducturus erat in Mæotidem ad Machlyenses. At Arsacomas domum reversus: amicis indicat quemadmodum rejectus esset à rege, derisusque in convivio, cùm pauper esse putaretur. Atqui dixeram, inquit, illi quantas haberem opes, nempe vos ô Lonchata, atque Macenta, vestramque benevolentiam longè præstare, multoque firmiorem esse Bosporanis opibus. Verùm hæc dicentem me subsannavit, contempsitque, & Adyrmacho Maclyensi sponsam abducendam tradidit, quòd aureas phialas se diceret habere decem, præterea currus quaternis sedi ibus octoginta: ad hæc ovium boumque multam copiam. Sic videlicet antepositi fortibus viris poculorum multitudinem, operosa pocula, gravesque currus. Proinde ô amici, duplici nomine discrucior. Etenim Mazæam amo, & injuria mihi tot inter homines illata, non mediocriter me angit. Arbitror autem vos quoque ex æquo injuria esse affectos, si modò ita vivimus, ut cœpimus cùm conjungeremur; nimirum ut unus homo simus, iisdem dolentes, iisdem-

τὰ αὐτὰ χαίροντες, ἢ μόνοι. ἐπεὶ πεν ὁ Λογχάτης, ἀλλὰ ἓ ἴσως ἡμῶν ὅλῳ ὕβρεως, ὁπότε σὺ τοιαῦτα ἔπαθες. πῶς οὖν ὁ Μακέντης ἔφη χρησόμεθα τοῖς παροῦσι; διελώμεθα ἔφη ὁ Λογχάτης τὸ ἔργον. καὶ ἐγὼ μὲν ὑποσχνοῦμαι Ἀρσακόμα τὴν κεφαλὴν κομιεῖν τὴν Λευκάνορος. σὺ ὁ χρὴ τὴν νύμφην ἐπαινέσαι αὐτῷ. οὕτω γινέσθω ἔφη. σὺ δὲ ὦ Ἀρσακόμα, ὡς τοσοῦτον, ἵνα γὰρ ἓ φαυλίσῃς, καὶ πολέμιον τὸ μὴ τὸν δέησιν ἡμῖν, αὐτὸς παρεμβάλου, σαυτὸν καὶ τοὺς ἑταίρους, καὶ ὅπλα, καὶ ἵππους ἓ τὴν ἄλλην διώκησιν ὡς τελείαν. ῥᾴστη δ' ἂν ποιοῖς τοιαύτην παράταξιν αὐτὸς τε ἀγαθὸς ὢν, καὶ ἡμῖν σὺν ὀλίγων ὄντων οἰκείων. μάλιστα δὲ εἰ καθέζοιο ἐπὶ ᾧ βύρσης ἓ βοός. ἔδοξε ταῦτα. καὶ ὁ μὲν, ἐχώρει, ὡς εἶχεν δίθυς ἐπὶ ἓ Βοσπόρου ὁ Λογχάτης. ὁ Μακέντης δὲ, ἐπὶ τοὺς Μάχλυας. ἱππότης ἑκάτερος. ὁ ὁ Ἀρσακόμας, οἴκοι μένων, τοῖς τε ἡλικιώταις διελέγετο, καὶ ἅπλιζε δύναμιν ὁμοίαν ἓ οἰκείαν. τέλος ὁ, καὶ ἐπὶ ᾧ βύρσης ἐκαθέζετο. τὸ ὁ ἔθος ἡμῖν τὸ ἐκ τῶν βύρσων, ὅταν τις ἐγκαθίζηται. ἐπειδὴν ἀδικηθεὶς τις ὑπὸ ἑτέρου, ἀμύνασθαι βουλόμενος, ἴδῃ καθ' ἑαυτὸν ὧν ἀξιόμαχος ὢν, βοῦν ἱερεύσας, τὰ μὲν κρέα κατακόψας, ἥψησεν. αὐτὸς ὁ, ἐκπεπτώσεις χαμαὶ τὴν βύρσαν, καθήται ἐπ' αὐτῆς, εἰς τὸπίσω ὑφαγαγὼν τὼ χεῖρε, ὥσπερ οἱ ἐκ τῶν ἀγκώνων δεδεμένοι. καὶ τοῦτο ἔστιν ἡμῖν ἡ μεγίστη ἱκετηρία. ὑφικεσμένων ὁ ἓ κρεῶν ἓ βοὸς, rum qui à cubitis vincti sunt. ximum est supplicandi genus.

demque gaudentes. Imò, inquit Lonchates, unusquilibet è nobis injuria afficiebatur tum quum in te ista fierent. Quomodo igitur, inquit Macentes, hac in re nos geremus? Per partes, inquit, Lonchates negocium suscipiamus. Atque ego quidem Arsacomæ promitto me caput Leucanoris allaturum. Tu verò sponsam ipsi adducas oportet. Ita fiat, inquit. At tu, Arsacoma interim, Nam his peractis verisimile est exercitu ac bello fore opus, hîc mane quò contrahas, & appares arma, equos aliarumque rerum vim quam maximam. Facillimè autem plurimos adjunxeris: partim quòd ipse strenuus, partim quòd nobis non pauci sint familiares: maximè verò si desederis [1] in tergore bovis. His decretis, Lonchates quidem quantum potuit, rectà in Bosporum contendit: Macentes verò ad Machlyenses, in equo uterque. At Arsacomas domi manens, & cum æqualibus contulit, & ex familiaribus vim hominum armavit: demum & in tergore bovis desedit. Consuetudo autem desedendi in tergore bubulo apud nos est istiusmodi. Vbi quis ab alio læsus est, cupitque ulcisci, neque par esse pugnæ videtur: tum bove immolato, carnes frustulatim concisas, igni torret. Deinde ipse porrecto humi corio, sedet in eo, in tergum reductis manibus, more eo-

Et hoc quidem apud nos Appositis vero bovis carnibus, ád-

1 *In tergore bovis*] Id est, supplex implorat auxilia: natum adagium à consuetudine sedendi in tergore bubulo: Scythæ enim dissecto in minimas partes bove, fœdus jungebant. Morem hunc etiam Homolotis fuisse testatur Zenodotus. *Cogn.*

1 *Ge-*

ἐπιόντες οἱ οἰκεῖοι, καὶ τὰ ἄλλα ὁ βυλόμενος, μοῖραν ἕκαστος λαβὼν, ἐπιβὰς τῇ βύρσῃ τὸ δεξιὸν πόδα, ὑποχρεῦται καὶ θωΐσασθαι, ὁ μὲν, πέντε ἱππέας παρέξειν ἀσίτους, καὶ ἀμίδους. ὁ δὲ, δέκα. ὁ δὲ, πλείους. ὁ δὲ, ὁπλίτας πεζοὺς, ὁπόσους ἂν δυνήται. ὁ δὲ, μόνον ἑαυτὸν, ὁ πενέστατος. ἀθροίζεται γὰρ ἐπὶ τὰ βύρσης πολὺ πλῆθος σύνοπτον. καὶ τὸ τοιοῦτον συστρεφόμενον, βεβαιότατόν τι ἐστὶ συμμένειν, καὶ ἀκατάσσαλκτον τοῖς ἐχθροῖς, ἅτε ἐνορκωθέν. τὸ γὰρ ἐπιβαλόμενον τὰ βύρσης, ὅρκος ἔστιν. ὁ μὲν οὖν Ἀρσακόμης, ὡ τούτοις ἐῶ. καὶ ἡροίωθησαν αὐτῷ ἱππεῖς μὲν ἀμφὶ τοὺς πενταχιλίους, ὁπλίται δὲ, καὶ πεζοὶ, συναμφότεροι δισμύριοι. ὁ δὲ Λογχάτης, ἀγνοούμενος, παρελθὼν εἰς τὸ Βόσπορον, ὡς συνέρχεται τῷ βασιλεῖ διοικουμένῳ τι τὰ ἀρχῆς, καὶ φησὶν, ἥκειν μὲν ἀπὸ τῶν κοινῶν τῶν Σκυθῶν, ἰδίᾳ δὲ αὐτὸς μεγάλα πράγματα κομιζόμενος. ἔστι δὲ, λέγειν κελεύσαντος, οἱ μὲν Σκύθαι φησὶ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ τὰ καθημέραν ἀξιοῦσι, μὴ ὑπερβαίνειν τὰς νομὰς ὑμῶν εἰς τὸ πεδίον, ἀλλὰ μέχρι τῆς Τραχωνος νέμειν. τοὺς δὲ λῃστὰς, οὓς αἰτιῶνται ὡς καταδιέρχονται ὑμῶν τὴν χώραν, ἃ φασιν ἀπὸ κοινῆς γνώμης ἐκπέμπαι, ἀλλὰ ἰδίᾳ ἕκαστον ἐπὶ τὸ κέρδος κλωπεύειν. εἰδέναι δὲ ἁλίσκοιτο αὐτῶν, τὸ κύριον εἶναι κολάζειν. ταῦτα μὲν οἱ πρεσβεύσαντες. ἐγὼ δὲ μείων σπουδὴν ποιοῦμαι μεγάλην ἔφοδον ἐσπεμφθῆναι ἐφ' ὑμᾶς τὸν Ἀρσακόμην καὶ Μαριάμνην, ἐς ἐπιτέσσαρας ἡμέρας δοθέντος. οἶμαι δὲ αἰτήσας τὴν θυγατέρα, ὅτι ἔτυχε δοθεῖσα, ἀγανακτεῖ, ὃ ἐπὶ τὰ βύρσης ἑβδόμην ἡμέραν ἤδη ἡμένην, καὶ ἀνήκεστα φρονοῦντος ὀλίγης αὐτῷ.

adeuntes illi, aliusque quisquis vult, quisque partem sibi sumit, & corium dextro pede calcans, pro facultate pollicetur, alius se præbiturum quinque equites suo cibo, suoque stipendio: alius decem, alius plures, alius pedites armatos quotquot poterit: alius se duntaxat, qui pauperrimus. Colligitur itaque in tergore bovis, ingens nonnunquam multitudo. Qui exercitus, & certissima fide cohæret, & hostibus est inexpugnabilis, tanquam jurejurando devinctus. Nam tergus calcasse, est jurasse. Arsacomas igitur his agendis incumbebat. Atque illi coacti sunt equitum quidem circiter quingenta millia: armatorum verò & peditum, utrorumque simul vicena. At Lonchates ubi ignotus in Bosporum pervenit, Regem adit, de regni negociis quiddam tractantem, aitque venire se se publico Scytharum nomine, sed privatim res maximas apportare. De publicis, inquit, negociis, hæc in præsentiarum denuntiant Scythæ, ne vestri pastores in planitiem usque transgrediantur: sed intra Trachonem pascant. Cæterùm latrones de quibus expostulatis, quòd regionem vestram incursent, negant eos publico consilio emitti, sed privatim quemque lucri causa prædari: quorum siquis deprehendatur, tui sit arbitrii, ut in eos animadvertas. Hæc quidem illi denuntiant. At ego certiorem te facio, gravem in vos insultum futurum ab Arsacoma Mariante filio, qui nuper legatum egit apud te, idque opinor, cùm filiam tuam postularit, neque abste impetrarit: ob id indignatur, sedetque in tergore taurino septimum jam diem, contractusque ipsi est exercitus haud exiguus.

ἤκουσα ἔφη ὁ Λεύκανορ ἐξ αὐτὸς ἀθροίζεσθαι δυνάμεις ἀπὸ βύρσης. ὅπη δὴ ἐφ' ἡμᾶς σπεύσεται, κἀγὼ ὅπη Ἀρσακόμας ὁ ἰλαύνων ἐστὶν, ἠγνόουν. ἀλλ' ἐπὶ σὲ ἔφη ὁ Λογχάτης ἡ παρασκευή. ἐμοὶ γὰρ ἔχθρος ὁ Ἀρσακόμας ἐστί. καὶ ἄχθεται διότι προσήμοσμαι αὐτῇ τὸν τῆς γαμετὴν παῖδα, καὶ ἀμείνων τὰ πάντα δοκῶ εἶναι. εἰ δέ μοι ὑπήκοος τύχοι ἐπὶ τοῖσδε σὺ γυμετέρα Βαρκέτη, ὑπὲρ τὰ ἄλλα ἀναξίως ὑμῶν ὄντι, σὸν εἰς μακρὰν σοι ἥξω, τῷ κεφαλῇ αὐτὸ κομίζων. ὑπισχνεῖται ἔφη ὁ βασιλεύς, μᾶλλα προθύμως γε ἐμοῦ. ἐγὼ γὰρ τὴν αἰτίαν τῆς ὀργῆς τῆς Ἀρσακόμα, τῷ ἐπὶ τῷ γάμῳ. καὶ ἄλλως, ὑπίσχνηται ἀεὶ τοὺς Σκύθας. ὁ δὲ Λογχάτης, ὄμοσον ἔφη, ἢ μᾶλλον φυλάξειν τὰς σπονδάς, μὴ δὲ ἀπαρνήσασθαι. τότε ἤδη τούτων γινομένων, καὶ ἐπεὶ ἀνατείνας εἰς τὸ ἔρκιον, ἤθελεν ὀμνύειν, μὴ σύ γε οὕτως εἶπε, μὴ καί πως ὑπίδηται τῶν ὁρκωτῶν ἐφ' ὅτῳ ὁρκωμοτοῦμεν, ἀλλ' εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἄρεως τοῦ εἰσελθόντες, ἐπικλεισάμενοι τὰς θύρας, ὀμνύωμεν. ἀκουσάτω δὲ μηδείς. εἰ γάρ τινων πύθοιτο Ἀρσακόμας, δεῖσαι μὴ προθύσηταί με τῷ πολέμῳ, χαῖρε δ' μικρὸν ἤδη προειλημμένος. εἰσίωμεν ἔφη ὁ βασιλεύς. ὑμεῖς δὲ, λάθητε ὅπη πορρωτάτω. μηδεὶς δὲ παρέστω εἰς τὸν νεὼν, ὅπλα μὴ ἐγὼ κελεύσω. ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν, εἰσῆλθον. οἱ δορυφόροι δὲ ἀπίσησαν, ἀσπασμένος τὴν ἀκινάκην ὀπίσω, τῇ ἑτέρᾳ τὸ σῶμα, ὡς μὴ βαρύνοιτο, παίσας τὸ μετὸν. εἶτα ἀφελὼν τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τῇ χλαμύδι ἔχων ἐξῆλθε, μεταξὺ προσλεγόμενος δὴθεν αὐτῷ. καὶ προσφέων ἤξειν λέγων, ὡς δὴ ἐπί τι πεμφθεὶς ὑπ' ἐκείνου. καὶ

Audivi, inquit **Leucanor**, & ipse cogi copias in tergus bovis, sed cas adversus nos contrahi, idque duce Ariacoma, nesciebam. Atqui in te, inquit Lonchates, hic apparatus constituitur. **Mihi** autem inimicus est Arsacomas, graviterque fert quòd ipsi præferar à natu majoribus: & quòd **in** omnibus videar illo esse præstantior. Quòd si mihi spoponderis alteram filiam tuam Barcetim, alioqui nec indigno veltra affinitate, brevi reversus tibi caput ejus afferam. Spondeo, inquit rex, metu valdè perculsus, siquidem norat quam ob causam iratus esset Arsacomas, nempe ob nuptias, cùm alioqui Scythas etiam formidaret. At Lonchates, jurato, inquit, te præstiturum pacta, neque inficiaturum. Id cùm fieret, manusque ad cœlum tendens jurare vellet: Absit, inquit, ut hîc: ne quis spectantium conjiciat qua gratia juremus. Quin potiùs hoc Martis templum ingressi, foribus occlusis juramentum concipiamus: ac nemo nos exaudiat. Nam siquid horum inaudierit Arsacomas, vereor ne me ante bellum immolet, manu jam nunc non parva cinctus. Ingrediamur, inquit rex, vos autem absistite quam longissimè: neque quisquam ad templum veniat, quem non accersivero. Posteaquam igitur ingressi sunt isti, & procul absstitere satellites, stricto gladio, alteraque manu ore occluso, ne vociferaretur, ictum in pectus adegit. Deinde caput defectum sub chlamyde tenens prodibat, quasi confabulans interim cum illo, brevique sese dicens affuturum, quasi ab ipso ad negocii quippiam mitteretur. Atque

ita

ἅτως ἐπὶ τ τόπον ἀφικόμενον, ἔνθα διδυμόν κριὸν ἐλαύνοντα τ ἵππον, ἀναβὰς, ἀφίππαται εἰς τὴν Σκυθίαν. Δύκης ἢ οὐκ ἐγένετο αὐτῷ, ἐπιπολὺ ἀγνοησάντων τὸ γεγονὸς τ Βοσπορηνῶν. καὶ ὅτι ἔγνωσαν ὑπὲρ τ βασιλείας στασιάζοντων. τοῦτο μὲν ὁ Λογχάτης ἔπραξε, καὶ τὴν ὑπόσχεσιν ἀπεπλήρωσε, τῷ Ἀρσακόμᾳ παρεδὺς τὴν κεφαλὴν τ Λευκανόρου. ὁ Μακέντης ἢ, καθ' ὁδὸν ἀκούσας τὰ ἐν Βοσπόρῳ γενόμενα, ἦκεν εἰς τοὺς Μάχλυας. καὶ ὡς τάχιστος ἀσφάλειαν αὐτοῖς τ φόνου τ βασιλέως, καὶ πόλις ἢ ἔφη, ὦ Ἀδύρμαχε, σὲ γαμβρὸν ὄντα, ἐπὶ τὴν βασιλείαν καλεῖ. ἄφη, σὺ μὲν σπεύδοις, προλαμβάνειν τὴν ἀρχὴν, πρόφασιν τοῖς πράγμασιν ἐπιφανεῖς. ἡ κόρη ἢ, καθάπερ σοι ἐπὶ τ ἀκμαζῶν ἑπέσθαι. ἔᾶσον γὰρ ὅτω σπουδίζεις Βοσπορηνῶν τοὺς πολλοὺς, ἰδίως τὴν Λευκάνορος θυγατέρα. ἐγὼ ἢ, ἀλανὸς τί εἰμι, καὶ τῇ παιδὶ ταύτῃ συγγενὴς μητρόθεν. πατὴρ ἡμῶν γὰρ ἔσχε τὴν Μάσπεραν, γαμβρὸς ὁ Λευκάνωρ. καὶ νῦν σοι ἥκω προφ' τ Μασπέρας ἀδελφῶν, τ σὺν Ἀλανοῖς, προκελευομένων ὅπως τάχιστα ἐλαυνόντων ἐπὶ τ Βόσπορον, καὶ μὴ φθάσῃς εἰς Εὐβίοτον προελθὼν τὴν ἀρχήν. ὃς ἀδελφὸς ὢν νόθος Λευκάνορος, Σκύθαις μὲν, ἀεὶ φίλος ἐστὶν. Ἀλανοῖς ἢ, ἀπέχθεται. τοῦτο ἢ ἔλεγλε ὁ Μακέντης, ὁ μόσκευος, καὶ ὁμόγλωττος τοῖς Ἀλανοῖς ὤν. κομᾶ γὰρ τοῦτο Ἀλανοὶ, καὶ Σκύθαις. πλὴν ὅτι οἱ πάνυ κομῶντες οἱ Ἀλανοὶ, ὥσπερ οἱ Σκύθαι. ἀλλὰ ὁ Μακέντης, καὶ τοῦτο εἴκασε αὐτοῖς, καὶ ἀποκειράμενος τὴν κόμης, ὅπισθεν εἰκὸς ἦν ἔλαττον κομᾶν τ ἀλανὸν τ σκύθου. ὥστε

ita eò reversus, ubi vinctum equum reliquerat, quo conscenso in Scythiam se propripuit. Cùm autem rem gestam diu ignorassent Bosporani, eaque cognita, factiosè de regno decertarent, nemo est eum insequutus. Hæc itaque gessit Lonchates, promissumque præstitit, Arsacomæ dato Leucanoris capite. Porrò Macentes de his in via certior factus, quæ in Bosporo acciderant, pervenit ad Machlyenses, primulque illis nuntium attulit de rege trucidato. At populus, inquit, te Adyrmache, gener cùm sis, ad regnum vocat. Proinde fac ut ipse prior occupans, imperium arripias, in rebus perturbatis obortus: puella verò te sequatur à tergo in curribus. Nam ita facilius populum Bosporanum tibi conciliaveris, ubi Leucanoris filiam conspexerint. Porrò & sum Alanus ego, & tuæ sponsæ cognatus maternus: siquidem nostra è gente Masteram Leucanor ascivit uxorem. Et nunc tibi adsum missus à Masteræ fratribus qui sunt in Alania, denunciantibus ut quàm ocyssimè in Bosporum venias, neque patiaris ut imperium ad Eubiotum deveniat, qui tametsi frater nothus est Leucanoris, tamen à Scythis amatur, & Alanis est invisus. Hæc quidem dicebat Macentes, eodem cultu, eademque cum Alanis lingua. Hæc enim communia sunt Alanis & Scythis: nisi quòd quemadmodum Scythæ, comati non sunt Alani. At Macentes in hoc quoque illis erat assimilis, videlicet detonsa coma: quatenus conveniebat Alanum minùs esse comatum quàm Scytham. Itaque ob

ἐπισθίετο ἀφ' ἵππου, καὶ ἐδόκει Μασσίρας, καὶ Μαζαίας συγγενὴς εἶναι. καὶ νῦν ἔφη ὁ Ἀδύρμαχος, ἐλαύνειν ἕτοιμος ἅμα σοὶ ἐπὶ τὸν Βόσπορον, ἢν ἐθέλῃς, μένειν τε εἰ δέοι, καὶ τὴν παῖδα ἄγειν. τοῦτο ἔφη ὁ μόλις ὁ Ἀδύρμαχος ἐθελήσαιμι ἂν ἀφ' ἁμάξης ὄντα σι, Μαζαίαν ἄγειν. ἦν μὲν γὰρ ἅμα ἡμῖν ἴῃς ἐπὶ τὸν Βόσπορον, ἁπλοῦν ἂν

ζοιμεν εἶναι, εἰ τὸ μέρος ἡμῶν ἐπραξέ τι χρησὸν ὑπὲρ ὅλου τοῦ σώματος. ὑπὲρ ἑαυτοῦ γὰρ ἔπραττε, μέρος ὂν τοῦ ὅλου δι' ὑπάρχοντος. ὕστερον μὲν ὁ Μακέντης ἔφη τῷ Ἀρσακόμῃ χάριν ὁμολογήσειν. ὁ δὲ Ἀδύρμαχος, ὡς ἤκουσε τὴν ἐπιβουλὴν, εἰς μὲν τὸν Βόσπορον οὐκέτι ἦλθεν. ἤδη γὰρ Εὐβίοτος ἦρχεν, ἐπικληθεὶς ὁ Σαυροματῶν, παρ' οἷς διέτριβεν. εἰς δὲ τὴν αὐτοῦ ἐπανελθὼν, καὶ στρατὸν πολὺν συναγαγὼν, ἀφ' ὑψηλῆς ἐσέβαλεν εἰς τὴν Σκυθίαν. καὶ ὁ Εὐβίοτος, ὑμεῖς δὲ πολὺ ὕστερος εἰσέπεσεν, ἄγων παυδημεὶ μὲν τοὺς Ἕλληνας, Ἀλανοὺς δὲ, καὶ Σαυρομάτας, ἐπικλήτους ἑκατέρους δισμυρίους. ἀναμίξαντες δὲ τὰ στρατεύματα, ὁ Εὐβίοτος, καὶ ὁ Ἀδύρμαχος, σὺν ἑπτὰ μυριάσιν ἅπασιν ἐχώρουν. καὶ τούτων τὸ τρίτον, ἱπποτοξόται. ἡμεῖς δὲ, καὶ γὰρ ἐγὼ αὐτὸς μετέσχον τῆς ἐξόδου, αὐτοῖς ἱππεῦσι συνῆμεν τῇ βύρσῃ τύπτ ἱππάσιμα αὐτοπτελεῖς ἑκατὸν, ὑπολαβόντες ὅλατιον τὸ τέρμα εἰς τοὺς ἱππεῖς συναθροισθέντες. ὑπερμεγέθη τὸν ἔφοδον. ἐστρατήγει δὲ ὁ Ἀρσακόμας. καὶ ἐπειδὴ εὐθυσίους εἴδομεν αὐτοὺς, ἀνεπηδήσαμεν, εὐθὺς παφίντες τὸ ἱππικὸν. ὑμνούμενος δὲ ἐπιπολὺ μάχης κρατερῆς, ἐπεὶ δὲ ἤδη τὸ ἡμίτερον, καὶ παρερρήγνυτο ἡ φάλαγξ. καὶ πάλιν, εἰς δύο διεκόπη τὸ σκυθικὸν ἅπαν. καὶ τὸ μὲν, ὑπέφυγεν, οὐ πάνυ σαφῶς ἡπιημένον, ἀλλ' ἀναχώρησις ἰδικὴ ἡ φυγή. οὐδὲ γὰρ οἱ Ἀλανοὶ ἐπίμαν ἐπιπολὺ διώκειν. τὸ δὲ ἥμισυ, ὅπερ ἦν ἔλαττον, περιεχόντες οἱ Ἀλανοὶ, καὶ Μάχλυες, ἐκακῶς παυσαχόμην, ἀφθόνως ἀφιέντες τῶν εἰσῶν, καὶ ἀκοντίων. ὥστε πάνυ ἐπονεῖτο ἡμῶν οἱ περιεχημένοι. καὶ

siqua pars noſtri aliquid in totius corporis utilitatem fecerit. Etenim pro ſe ipſo fecit, cùm ſit pars totius beneficio adjuti.. Atque ad hunc quidem modum Arſacomæ gratias agenti, Macentas reſpondit. Cæterùm Adyrmachus auditis inſidiis, non perrexit ire in Boſporum. Iam enim Eubiotus rerum potiebatur, accerſitus à Sauromatis apud quos verſabatur. Is in patriam reverſus, contractis ingentibus copiis, per montuoſa in Scythiam irrupit: pauloque pòſt irruit & Eubiotus, Græcos undecunque poterat ſecum ducens, Alanos quoque & Sauromatas, accerſitos utrinque vicies millenos. Conjunctis autem copiis Eubiotus atque Adyrmachus nonaginta millia confecerunt: quorum tertia pars erant equites ſagittarii. Nos autem (nam & ipſe ad hanc expeditionem contuleram, addens iis qui ad tergus convenerant, equites ad plenum inſtructos centum) contractis haud multò minùs triginta millibus unà cum equitibus operiebamur inſultum, duce Arſacoma. Vt autem adventantes illos conſpeximus, contra duximus agmen, præmiſſis in hoſtem equitibus. Atque ubi jam diu acriter eſſet pugnatum, noſtri jam terga dabant, & perrumpebatur phalanx: ac tandem totum agmen Scythicum duas in partes eſt diſſectum: quarum altera non omninò palam victa ſe ſubduxit: ſed hæc fuga refugium videbatur. Neque enim Alani diu inſequi audebant. Partem autem alteram, eamque minorem, cinctam Alani & Machlyenſes undequaque cædebant, jaculis ac ſagittis confertim emiſſis: ita ut noſtri obſeſſi vehementer laborarent, & pleri-

ἤδη προΐεντο οἱ πολλοὶ τὰ ὅπλα. ὁ τούτοις ὤν, ὁ Λογχάτης, καὶ ὁ Μακέντης, ἔτυχον ὄντες, καὶ ἐπέσπευδε ἤδη, προκινδυνεύοντες. ὁ μὲν, πυρακτωθεὶς τὸ μηρὸν, ὁ Λογχάτης. ὁ Μακέντης δὲ, πελέκει εἰς τὸν κεφαλὴν. καὶ κοντῷ εἰς τὸν ὦμον. ὅπερ αὐτόμολον ὁ Ἀοσακόμας, ὡς ἡμῖν τοῖς ἄλλοις ἀν, δεινὸν ἡγησάμενον, εἰ ἅπαντα καταλιπὼν τοὺς φίλους, προσοπλὸν τὸν μύωπα τὸν ἵππον, ἐμβοήσας, ἤλαυνε διὰ τῶν πολεμίων, καπίδα διαμείνων. ὥστε τοὺς Μάχλυας μὴ δυνασθῆναι τὸ ῥόθιον δοῦναι, ἀλλὰ διαιρεθέντας, ἔδωκαν αὐτῷ διεξελθεῖν. οἱ δὲ, ἀναπτερωσάμενοι τοὺς φίλους, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας προκαλέσας, ὥρμησαν ἐπὶ τὸ Ἀδυρμαχον. καὶ παραξας τὴν κεφαλὴν ἄχρι τοῦ ζώνης διέτεμε. πεσόντος δὲ ἐκείνου, διελύθη τὸ μαχλυϊκὸν ἅπαν, καὶ τὸ ἀλανικὸν οὐ μετ' οὐ πολύ. καὶ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τούτοις. ὥστε ὑπερτιθέμενοι ἐξ ὑπαρχῆς ἡμεῖς, καὶ ἐπεξήλθομεν ἂν ἐπὶ πολὺ κτείνοντες, εἰ μὴ νὺξ τὸ ἔργον ἀφείλετο. εἰς δὲ τὴν ὑπιοῦσαν, ἱκέται ἦλθον ἀπὸ τῶν πολεμίων ἥκοντες, ἐδέοντο φιλίας ποιεῖσθαι. Βοσπορανοὶ μὲν, ὑποτελέσειν διπλάσιον τὸν δασμὸν ὑπισχνούμενοι, Μάχλυες δὲ, ὁμήρους δώσειν ἔφασαν. οἱ Ἀλανοὶ δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐφόδου ἐκείνης, Σινδανὸς ἡμῖν χαριούσθαι ὑπέσχοντο, ὡς πολλὰ διεπραξάμενος. ἐπὶ τούτοις ἐπείθημεν, δόξαν πολὺ σφόδρα Ἀοσακόμας, καὶ Λογχάτης. καὶ ἐλθόντες εἰρήνην, ἐκείνων αὖ κινδυνούντων ἔνωσαν τοιαῦτα ὦ Μνήσιππε, τολμῶσι ποιεῖν Σκύθαι ὑπὲρ τῶν φίλων. Μνη. πάνυ τραγικὰ ὦ Τόξαρα, καὶ μύθοις ὁμοια. καὶ ὅλεως μὲν ὁ ἀκινάκης, καὶ ὁ ἄνεμος

que arma abjicerent. Inter quos fortè erant Lonchates & Macentes, jamque vulnus acceperant, dum ante alios sese periculis objiciunt: hic quidem nimirum Lonchates adusto femore: porrò Macentes securi sauciato capite, & conto in humerum impacto. Quòd simul atque sensit Arsacomas, cùm in altero agmine esset nobiscum, turpe ratus si relictis amicis abiret, subditis equo calcaribus cum clamore per hostes equitabat, sublato gladio: adeò ut Machlyenses animi impetum non sustinuerint, sed diducta acie, transeundi copiam ipsi fecerint. At ille receptis amicis, & excitatis omnibus aliis, impetum fecit in Adyrmachum, impactoque in cervicem gladio, ad zonam usque dissecuit: quo fuso dissipata est omnis Machlyensium, nec multò post, Alanorum acies: præter eos etiam Græci. Atque ita redintegrato prælio superiores fuimus, diuque trucidantes insequuti fuissemus, nisi nox operi finem imposuisset. Postero die ab hostibus venerunt legati, qui supplices amicitiam orarent. Bosporani duplicatum tributum pensuros sese pollicebantur: Machlyenses datum iri à se obsides confirmabant. Alani eam invasionem ita compensaturos sese spondebant, cùm nimirum Sindianos, quibus cum jamdiu nobis erat simultas, nobis subigerent. His conditionibus adducti sumus, cùm ita multò priùs Arsacomæ, & Lonchatæ visum esset: quibus singula moderantibus pax inita est. Talia Mnesippe, audent Scythæ amicorum gratia facere. *Mne.* Omnino tragica, Toxari, fabulisque similia. Et propitius sit Acinaces & Ventus, per quos ju-

ὦν, ὦ ἄριστε. σὺ γὰρ τὰ ἀπιστούμενα οὐκ ἀπιστεῖς. Το. ἀλλ' ὅρα μὴ φθόνος ὑμῶν ἡ ἀπιστία. πολλὴ γὰρ ἐμὲ λαμβάνει ἀπιστεῖν, ἃ οἶδα τοὺς Σκύθας τοιαῦτα πεπραγότας. Μνη. μὴ μακρὰν ἀπὸ τοῦ πράγματος ἀπίστει. ἐγὼ γὰρ ἅπερ ἀκήκοα τῶν Σκυθῶν, καὶ ἐγὼ ἄλλοις ἀφηγοῦμαι. Το. ἀλλ' ἵνα μὴ μακρὰν ποιῶμαι τὸν λόγον, ὡς τάχιστα ἐμοὶ τὰ ἀληθῆ ἐξήγησαι τῶν τε Σκυθικῶν, καὶ εἰς τὴν Μαχλυακὴν ἀφίξεως, καὶ εἰς τὴν Βόσπορον ἀπιόντι. ἐγὼ γὰρ ἐπιπόνως μὲν ἀκούσομαι τὰ σπουδῇ. Το. πιστεύω δὲ ἀληθῆ λέξειν, μὴ δὲ μακρὰν ἡμῖν ἀκοὴν ἐμοὶ αὐτῷ, οἷα φίλῳ. Σισίννης τάδε. ὅτε γὰρ Ἀθηναίοις ἀπήειν οἰκήσων, ἐπεθύμουν παιδείας τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ πλεῖστα ἐς Ἀθήνας ἐφοίτων. ἐπεὶ δὲ ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἐγενόμην, καὶ πολὺν τὸν κατήγορον ἐθεώρουν, ἐπῄνουν μὲν ἐγὼ τὸν ἀγῶνα, ἐλυπούμην δὲ τοῖς ἀδικουμένοις. ἐπεὶ δὲ ἐς τὸν Ἀρεοπαγίτην ἐσῆλθον, καὶ τὸν ἐκεῖ ἀγῶνα ἐθεώμην, ἐνταῦθα δὴ ἐμαυτὸν ἐμακάριζον, ὅτι ἐς τοιαύτην πόλιν ἀφικόμην, ἐν ᾗ τοσοῦτοι ἀγαθοὶ ἄνδρες εἰσὶ τὸ δικάζειν ἐπιστάμενοι. ἐνταῦθα δὴ καὶ τὸν Ἀνάχαρσιν ἐθαύμαζον, ὅτι ἐν τοιούτοις ἀνδράσιν ἐτεθράφει, καὶ ἐν τοιούτοις ἐπαιδεύθη, καὶ ἐν τοιούτοις ἐνομοθέτησε, καὶ ἐν τοιούτοις ἐδικάσατο. ἐνταῦθα δὴ καὶ τὸν Σόλωνα ἐμακάριζον, ὅτι

ρθμ, ἅπαντα παντὶ σὺν τῇ ἀλλοδαπῇ χρώμενοι. κἀμοὶ μὲ ἐδόκει ὡς εἶχεν, αὐτὸ τοῦτο εἰς τὸν πλοῦτον τὸν ἀκινάκου, ἀπιλθεῖν βίᾳ, πρὶν ἀχθηναί τι ὑποψίαν, λιμῷ, ἢ δίψει πιθόμενος. ὁ δὲ Σισίννης, παρεμυθεῖτο, καὶ ἱκέτευε μηδὲν τοιοῦτο ποιεῖν. αὐτὸς γὰρ ἐπινοήσειν ἔλεγεν ὅθεν ἐξομεῖται ἱκανῶς τὰς τροφάς. καὶ τότε μὲν ξύλα ἐκ τοῦ λιμένος παρεκόμισε. καὶ ἦκεν ἡμῖν, οὐκ εἰς μισθὸν ἐπιπλησόμενον. ἦγεν δὲ τῶν ἐν τῷ ἄστει, εἴ τι πομπήν τινα ὡς ἔφη, χθιζαίαν, καὶ καλῶν νεανίσκων. μισομαχεῖν δ' ἔτει ἐπὶ μισθῷ ἀνδρολογήσοντες, εἰς τέλος ἡμέραν διαγωνιεῖσθαι ἔμελλον. καὶ δὴ τὸ πᾶν ὡς εἶχεν ἀμφ' αὐτὸς τυθόμενον, ἐλθὼν ὡς ἐμὲ, μηκέτι ὦ Τόξαρι ἔφη, σαυτὸν πίνητα λίαν. εἰς γὰρ τέλος ἡμέραν, πλούσιόν σε ἀποφανῶ. ταῦτα εἶπε. καὶ πυνθανομένου τοῦ μείζονος ἀπορήσαντος, εὐτυχίας ἤδη τῆς θέας, ἐθεώμεθα ἐν αὐτοῖς. προκαλεῖται γάρ με ὡς ἐπὶ τριτόνου τινὸς, καὶ παραδόξου θέαμα τῶν Ἑλλήνων, ἀγὼν εἰς τὸ θέατρον. καὶ καθίσαντες, ἰωμεθα. τὸ μὲν πρῶτον, θηρία κεκακωμένα, καὶ ὑπὸ κυνῶν διωκόμενα, καὶ ἐπ' ἀνθρώπους διδόμενα ἀφιέμενα, καὶ κήρυγες πᾶς, ὡς εἰκάζομεν. ἐπεὶ δ' εἰσῆλθον οἱ μισομάχοι. καί τινα προαγαγὼν ὁ κῆρυξ ἐμεσήγορεν νεανίσκον, εἶπεν, ὅστις ὢν ἐθέλει τοῦτο μισομαχῆσαι, ἥκειν εἰς τὸ μέσον, θραχμὰς λήψόμενον μυρίας, μισθὸν τῆς μάχης. ἐξαῦθις ἐξανίστατο ὁ Σισίννης, καὶ καθοπλίσασθαι, ὑπέρ μαχεῖσθαι, καὶ τὰ ὅπλα ᾔτει. καὶ τὸ μέσον λαβὼν, τὰς μυρίας, ἐμοὶ φέρων, ἐνεχείρισε. καὶ εἰ μὴ κρατήσαιμι ὦ Τόξαρι εἶπεν, ὥμοι ἀπιμεν, ἔχοντες τὰ δρκεῖα.

rerum omnium in peregrina regione egenis. Ac mihi quidem ita visum est tum temporis, statim demerso in latus Acinace, vita migrare, priusquam vel fame, vel siti oppressus quippiam indignum sustinerem. Verum Sisinnes me consolabatur, obsecrans ne quid tale facerem. Ajebat enim excogitasse sese unde nobis victus suppeteret. Et eo quidem die bajulandis è portu lignis mercedem attulit, qua victum suppeditavit. Mane autem obambulans in foro pompam vidit, ut ajebat, juvenum nobiliorum, & honestorum qui viritim lecti, ut proposita mercede singulare certamen inirent, in tertium diem erant decertaturi. Ex quibus cùm intellexisset quomodo res omnis apud ipsos se haberet, accedens ad me, ne ampliùs Toxari, inquit, dicas te pauperem: nam te intra triduum divitem reddam. Hæc ait, atque interea ægrè parato victu, spectaculo jam instituto spectabamus & ipsi. Etenim me assumptum duxit in theatrum, tanquam ad jucundum aliquod, & novum Græcorum spectaculum. Ergo ubi consedissemus, spectabamus: primùm quidem feras jaculis confixas, & à canibus agitatas, & in homines vinctos emissas, nocentes quospiam, ut conjiciebamus. Postquam autem prodierunt gladiatores, & producto prægrandi quodam juvene, dixit præco, Quicunque voluerit cum hoc singulari certamine congredi, prodeat in medium, præmium pugnæ accepturus, decem millia drachmarum. Hic surgit Sisinnes desiliens, & se dimicaturum pollicitus arma poscit. Tum acceptam mercedem, decem millia mihi deferens, in manum dat. Si vicero, inquit, Toxari, unà proficiscemur, suppetet-

διὰ τῆς πόσεως, θήψας με, ὑποχάρμη ἐπίσω ἐς Σκύθας. [illegible] ἐπὶ τύτοις ἐκώκυον. οἱ δὲ, [illegible] τὰ ὅπλα, τὰ μὲν ἄλλα, ἀμειδήσαντο, τὸ κράνος δὲ, ὐ κατέθηκεν, ἀλλ' ἀπὸ γυμνῆς τῆς κεφαλῆς κρίσεως, ἐμάχετο. ἐγὼ τὸ μὲν πρῶτον, παρώρμησα τὸν αὐτὸς, καμπύλῳ τῷ ξίφει ὑποτεμὼν τὸν ἰγνύλιν. ὥστε αὐτὸν ἔρρειν πολύ. ἐγὼ δὲ, προσεπεθήκειν ἤδη τῷ δίφ. θρασύτερον δὲ ἐπιφερόμενον τηρήσας τὸν ἀντίπαλον, παίει εἰς τὸ στέρνον, καὶ διήλασεν. ὥστε αὐτίκα ἐπαπώκα τοῖς ποσὶν αὐτῦ. ὁ δὲ, κάμνων ἐς αὐτὸς ὑπὸ δὲ τραύματος, ἐπικαθίζει τῷ νεκρῷ. καὶ μικρὸν δεῖν, ἀφῆκεν αὐτὸν ἡ ψυχή. ἀλλ' ἐγὼ προσδραμὼν, ἀνέστησα, καὶ παρεμυθησάμην. ἐπεὶ δὲ ἀφεῖτο ἤδη νενικηκὼς, ἀράμενος αὐτὸν, ἐκόμισα εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ ἐπιπολὺ θεραπευθεὶς, ἐπέζησε μ, καὶ ἔτι μέχρι νῦν ἐν Σκύθαις, γήμας τὴν ἐμὴν ἀδελφήν. χωλὸς δὲ ἐστιν ὅμως ἀπὸ δὲ τραύματος. τῦτο ὦ Μνήσιππε, οὐκ ἐν Μάχλυσιν, οὐδ' ἐν Ἀλανίᾳ ἐγένετο, ὡς ἀμάρτυρον εἶναι, καὶ ἀπιστίαν δυνάμενα, ἀλλὰ πολλοὶ παρεῖσιν Ἀμαξαρναῖοι, μεμνημένοι τῆς μάχης δὲ Σισίννε. πέμπτον ἤδη σοι τὸ Ἀβαώχα ἔργον διηγησάμενος, παύσομαι. ἡκέ ποτε ἐς τὸν Ἀβαώχας εἰς τὴν Βορυσθενιτῶν πόλιν, ἐπαγόμενος γυναῖκα, ἧς ἦρα μάλιστα, καὶ παιδία δύο. τὸ μὲν ἐπιμαστίδιον, ἄρρεν. τὸ δὲ ἕτερον, κόρη ἑπτέτις ἦν. συναπεδήμει δὲ ἐπείρου αὐτῷ Γυνδάνης, ἐς μὲν νοσῶν ἀπὸ δὲ τραύματος, ὃ ἐπέτυχε κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπὸ λῃστῶν, ἐπικατάντων σφίσι. διαμαχόμενος δὲ πρὸς αὐτὰς, ἐλαυνόμενος εἰς τὸ μηρὸν, ὥστε δὴ ἐστάναι ἐδυνάσθη ὑπὸ

petetque commeatus: sin cecidero, redi in Scythiam me sepulto. Quibus auditis ejulabam. At ille sumptis armis, reliquum quidem corpus munivit: verùm galeam non imposuit: sed nudò consistens capite pugnabat. Ac primùm quidem vulneratur ipse, retorto gladio in poplite cæsus: ita ut multus sanguis efflueret. Ego interim metu jam eram præmortuus. At ille confidentiùs invadentem adversarium observans, ferit in pectore, & transfigit: ita ut protinus ad pedes ejus procubuerit. Atque hic vulnere fatiscens, mortuo incumbebat: parumque aberat quin & ipse quoque efflaret animam. Ego verò accurrens erexi, animumque reddidi. Qui postquam victoria parta dimissus est, sublatum illum domum deportavi: multumque temporis curatus à medicis, supervixit, atque hodie apud Scythas degit, ducta in matrimonium sorore mea: claudus tamen adhuc est ex vulnere. Hæc res Mnesippe, non apud Machlyenses, neque in Alania gesta est, ut testibus careat, & ficta credi queat: sed multi adsunt Amastriani, qui Sisinnæ pugnæ meminerunt. Quum quintum præterea factum Abauchæ tibi narravero, finem faciam. Venit aliquando hic Abauchas in Boryslenensium urbem, secum uxorem ducens, quam summopere diligebat, duosque liberos, alterum quidem lactentem, masculum, alterum, quæ puella erat quinque annos nata. Erat autem peregri-

nationis comes amicus ejus Gyndanes, atque is quidem vulnere laborans, quod in via acceperat à latronibus, qui eos fuerant adorti: cum quibus dum pugnaret, ictus est in femore, ita ut præ dolore ne stare qui-

ἢ ὀδυνᾶς. νύκτωρ ἢ καθεύδοντων, ἔτυχον γὰρ ἐν ὑπερῴῳ τινὶ καθιεῖσι. πυρκαϊὰ μεγάλη ἐξαίφνης, καὶ πρόσχημα τὸ πᾶν ἐκαλεῖτο, καὶ περιῆν ἡ φλὸξ ἀπανταχόθεν τὴν οἰκίαν. ἐπεὶ οὖν δὴ ἀνεχόμενος ὁ Ἀβαύχας, καταλιπὼν τὰ παιδία κλαυθμυριζόμενα, καὶ τὴν γυναῖκα ἐπιτρεφομένην ἀπεσείσατο, καὶ σύζευξιν αὐτὴν ἀσφαλεστάτην, ἀράμενος τὰ ἐπίρρυτα, κατῆλθε. καὶ ἔφθη διεκπαίσας, καὶ μηδὲ πω πολὺς ἀπεκέκαυτο τοῦ δώματος. ἡ γυνὴ ἦν, φέρουσα τὸ βρέφος, ἑπομένη, ἀκολουθεῖν κελεύσασα τὴν κόρην. ἡδὺ, ἡμίφλεκτον ἀφεῖσα τὸ παιδίον ἐκ τῆς ἀγκάλης, μόλις διεκπήδησε τὴν φλόγα. καὶ ἡ παῖς σὺν αὐτῇ, σχεδὰ μικρὸν ἐλθοῦσα κἀκείνη ἀπεφλογίσθη. καὶ ἐπειδὴ ἀνειδίσει τις ὕστερον τὸν Ἀβαύχαν, διότι καταλιπὼν τὰ τέκνα, καὶ τὴν γυναῖκα, ὁ δὲ, Γυνὴ μὲν, ἔφη, ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶν, ἀλλὰ παῖδας μοι ἔφη ἐκ θεῶν ποιήσασθαι ῥᾴδιον, καὶ ἄλλην εἰ ἀγαθὴ ἔσεσθαι ἔτος. φίλον γὰρ, οὐκ ἂν εὕροιμι ἄλλον οὕτω πολλοῦ χρόνου τοιοῦτον, οἷον Γυνδάνην ἐστὶ, πεῖραν μοι πολλῶν καὶ δύνοιας παρεσχημένον. εἴρηκα ὦ Μνήσιππε, ἐκ πολλῶν εἵνεκα τούτων προχειρισάμενος. ἤδη γὰρ καιρὸς εἴη κεκραγέναι ὁπότερον ἡμῶν ἢ τὴν γλῶτταν, ἢ τὴν δεξιὰν ἀποτεμνάσθαι δεῖ. τίς οὖν ὁ δικάσων ἔσται; Μνη. οὐδὲ εἷς. εἰ γὰρ ἐκ διαβολῆς τινος ἡ δίκη ἐστὶν, ἐγὼ οἶδα ὃ φράσομεν; ἐπειδὴ νῦν ἀσκοπα τεθρύλημεν, ἵνα τοῖς ἐλομένοις ἀφιστῆται, ἄνωθεν ἐπ' ἐκεῖνο εἴπωμεν φίλε. εἶπε ὃς ἂν ἥττων φαίνηται, ἀποτετμήσεται τότε, ἢ ἐγὼ τὴν γλῶτταν, ἢ σὺ τὴν δεξιάν. ἢ τάδε μὲ ἄχρειον. ἐπεὶ ἢ σὺ φιλίαν ἐπαινεῖν ἔδοξας, ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἄλλο

quidem posset. Noctu autem dormientibus (nam in cœnaculo quodam [illegible] sabantur) ingens ortum est incendium, omniaque circunclusit, jamque flamma undique domum circundedit. Tum expergefactus Abauchas, relictis liberis plorantibus, uxore quæ inhærebat, repulsa, jussaque ut ipsa se servaret, amico in humeros sublato descendit, ac perrumpens evasit, ita ut nequaquam incendio læderetur. Secuta est uxor, infantem gestans, & puellam jubens ut sequeretur. Ea verò semiusta, abjecto ex ulnis infante, vix exiliit è flamma: cum qua veniens puella, penè & ipsa extincta est. Post hæc cùm exprobraretur Abauchæ, quòd desertis liberis, & uxore, Gyndanen extulisset, Liberos quidem, inquit, facile mihi fuerit denuo procreare, qui incertum est sint-ne futuri boni: at amicum multo tempore talem non invenerim, qualis est Gyndanes, qui multis in rebus suam erga me benevolentiam probavit. Dixi Mnesippe, è pluribus his quinque propositis. Iam tempus est pronuntiari, utri nostrùm, aut lingua, aut manus sit amputanda. Quis igitur futurus est judex? *Mne.* Nemo: non enim narrationis arbitrum quenquam constituimus. Sed scis quid agemus? Quandoquidem in præsentia, nullo proposito scopo jaculati sumus, electo arbitro, alios denuo amicos apud ipsum referamus. Tum ei qui succubuerit, mihi quidem lingua, tibi verò dextra amputabitur. At hoc quidem crudele. Quando autem tu amicitiam laudare visus es, ego verò existimo nullam aliam ho-

ἡ γλῶττα ἀληθέστατα εἶναι τοῦτο κτῆμα ἄμεινον, ἢ πλοῦτον, ἢ ἀρχὴ ἐφ' ἡμῖν σωθησόμενοι σῴζωμεν σῴζοντες, φίλοι τε αὐτοῖς εἶναι, καὶ ἐκείνοις ἴσας ἀγαπᾶν μοῖρ', ἄμφω νικήσαντες, τε μέγιστα ἆθλα σωθῆναι ζῶντες, αὖτε μιᾶς γλώττης, καὶ μιᾶς δεξιᾶς, δύο ἐκφέρω· ἐπιχειρόσ μοι. καὶ πρόσπα γε, καὶ ὀφθαλμοὺς πτέρνας, καὶ πόδας πτέρνας. καὶ ἄλως, ἀτελῆ πάντα. τοιοῦτόν τι γάρ ἐστι σωμελόντες δύο, ἢ τρεῖς φίλοι, ὁποῖον Γηρυόνου οἱ χρηφεῖς ἐνδίκωσιν, ἕνα τρόπον ἐξάγειν, καὶ τελεσφόρον ἕκαστον ἡμῶν δοκεῖ, τρεῖς ὄντες ἦσαν, ὥσπερ ἐκεῖ μοι δὲ πεπόνθασι πάντα, ὅσπερ ἐκεῖ λέγεις. καὶ ὅτω ποιῶμεν. To. Οὐ γε ἀλλὰ μήτε ἀμφισ- ἀπαπᾶν δύνασθαι. Mn. μεῖν βεβαιοῦντος. ὦ Τόξαρι, τῶν φίλων ἕκαστον, καὶ τὸ τῶν ὁμοίων ὁρίζεσθαι, πολὺ πιστότερος τῆς κύλικος οἰκείνης, ἣν νῦν πε. ἐπεὶ πάντα τοιαῦτα δεῖ μοι δοκεῖ. To. ἐπαινῶ ταῦτα καὶ ἡδέως ἀμφὶ φίλοι, καὶ ξένοι ἐμοὶ μὲν σὺ σεσωῦν ἐπὶ ἐς Ἑλλάδα, ἐγὼ δέ σε, ὅ ποτε ἐς τὴν Σκυθίαν ἀφίξεο. Mn. καὶ μὴν οὐ φίλοις σεσῳζέσθαι, οὐδ' αὖ Τόξαρι, τε ἐστὶ πρᾶγμα ἐλπίζειν, εἰ μέλλω διαφάνειν ἡμῖν λόγου.

hominibus esse possessionem ista præstantiorem ac pulchriorem, quin ipsi quoque ex compacto hinc & in posterum amici futuri, nos invicem amplectimur, ambo victores, maximis præmiis potiti: pro unica lingua, unica que dextera, binas uterque habituri? præterea quatuor oculos, quatuor pedes, denique dupla omnia. Ejusmodi enim quidam est, quum duo, tresve compulantur amici, qualem Geryonem scriptores depinguntˢ, senis manibus, ternisque capitibus hominem. Nam illi meo judicio, tres erant, qui simul omnia gererent, ut amicos decet. *Tox.* Probe dicis, atque ita faciamus. *Mne.* Verum neque sanguine opus est, Toxari, neque Acinace, qui nobis amicitiam confirmet. Nam hæc confabulatio, & quod eadem expetimus, longè sunt certiora illo calice quem bibitis: quoniam talia non obligationem, sed animum postulare mihi videntur. *Tox.* Placent ista. Quare jam amici, & hospites simus: tu mihi hîc in Græcia: ego tibi fiquando in Scythiam veneris. *Mne.* Atqui scire te velim, non grave futurum mihi, vel longius etiam proficisci, si tales amicos nancisci liceat, qualem ex oratione Toxari, te esse constat.

x *Geryonem*] Geryon Erithez insulæ in Gaditano mari rex tricorpor fuisse fingitur, ob administrationem regni cum duobus fratribus concordissimam, sunt qui trium Hispanicarum insularum regem faciunt, Balearidum scilicet duarum. Edit. Cgn.

ΛΟΥΚΙΟΣ, Η ΟΝΟΣ.

LVCIVS, SIVE ASINVS.

ARGVMENTVM.

Iocosa quadam & ficta narratio est, quo pacto videlicet in Thessaliam profectus studio discendæ artis Magicæ, ibi à puella quadam, dum in avem converti, eoque periculum artis facere cupit, in asinum mutatur, ac deinde varia fortuna, atque locorum vicissitudine, rusticis, urbanis, sacris, profanis divenditus, ad postremum cum in theatrum quoque, spectaculi de se præbendi causſa, introductus esset, devoratis, quas ibi tum fortè consperexerat, rosis in pristinam hominis figuram iterum redierit. Præcipuè autem admiratione digna est, mira casuum atque periculorum varietas, quibus sursum atque deorsum jactatum sese, interim etiam bene acceptum fingit. Vt non immeritò prorsus putarint quidam, voluisse Lucianum, totius humanæ vitæ speciem atque imaginem quandam sub hoc lusu proponere, videlicet quàm varii casus, quàm fallax, & inconstans fortuna, quàm incerti consiliorum, etiam bene ac sapienter captorum, exitus, quamque insperati quandoque earum rerum, quas nunquam cogitaris, eventus esse soleant, asini hujus exemplo, qui corporis quidem permutatione facta, ex homine transformatus fuerit, animum tamen & mentem hominis retinuerit, adumbrando. Hanc fabulam Apuleius undecim libris imitatus est, afflictis etiam aliis compluribus ad idem argumentum, quorum quadam mythologicè Fulgentius interpretatus est, is qui in cæteras quoque poëtarum fabulas, mythologias scripsit.

Ἀπιέναι ποτὲ εἰς Θετταλίαν, ἔν δέ μοι πατρικόν τι συμβόλαιον οἰκεῖ, ὡδός ἀνδρὸς ἐπιχωρίου. ἵππῳ δὲ μοι κατῆρα, καὶ τὰ σκεύη, καὶ ὑπηρέτης ἠκολούθει εἷς. ἐπορδόμην δὲ τὴν ὁδὸν. καί πως ἔτυχον ἅμα ἄλλοι ἀπιόντες εἰς Ὑπατην

CVm in Theſſaliam, ubi quoddam mihi paternum erat negocium cum ejus gentis viro, proficiſcerer: equus autem me, meaſque ſarcinas vectaret, unuſque famulus ſequeretur, & ſuſceptam viam irem, atque Hypatenſes alii eſſent, qui Hypatam Theſ-

1 *Theſſaliam*] Græciæ regionem cujus montes ſunt 24. nobiliſſimi, flumina quoque inſigniora aliquot, & inter celebres urbes, Hypata, Patara, ubi Apollo debat reſponſa hyemalibus menſibus, & Lariſſa à qua Achilles Lariſſæus dictus. *Cogn.*

1 *Ma-*

πε, πόλιν τ Θετταλίας, ἐπιθην ὄντες. καὶ ἀλῶν ὁπουσανδηρ. καὶ ὅτους ἐκείνῳ τῷ δρομαλέαν ὁδὸν ἀνύσαντες, πλησίον ἤδη τ πόλεως ἤμεν. καγὼ ἠρόμην τὰς Θετταλὰς, εἴτις ἐπίσταται ἄνδρα οἰκεῖν ἐς τὰ Ὑπάτων, Ἵππαρχον τοῦνομα. χρέμπτομαι γὰρ αὐτῷ ἐκόμιζον οἴκοθεν, ὥστε οἰκήσαι παρ' αὐτῷ. οἱ δὲ εἰδέναι τ Ἵππαρχον τοῦτον ἔλεγον, ἔ ὅποι τ πόλεως οἰκεῖ, καὶ ὅτι χρύσιον ἱκανὸν ἔχοι, καὶ ὅτι μίαν θεράπαιναν τρέφοι, καὶ τῷ αὐτῷ γαμέτῃ, μόνας. ἔτι γὰρ φιλαργυρώτατον δεινῶς. ἐπεὶ ἦ πλησίον τ πόλεως ἐγεγόνειμεν, κῆπός τις ἔνδον ἦν, καὶ οἰκίδιον ἄνεκτον, ἔνθα ὁ Ἵππαρχος φοιτᾷ. οἱ μὲν ὧν ἀπασπάζομαί με, ὡχόμην. ἐγὼ δ', κρούσας τὰς θύρας. καὶ μόλις μὲ, καὶ βραδέως, ἀνέῳξεν ὁ ἦν ἡ γυνή. εἶπα ἔ προσῆλθον. ἐγὼ μὲ, ἠρόμην εἰ ἔνδον εἴη ὁ Ἵππαρχος. ἔνδον ἔφη. σὺ δ', τίς, ἢ τί βεβούλημαι, πυνθάνῃ; χρέμπτομαι εἶπον, κομίζω αὐτῷ παρὰ Δεκρειανοῦ ἔ πεπόμφεις σοφιστοῦ. μείονόν με ἔφη αὐτοῦ. καὶ τὴν θύραν συγκλείσασα, ᾤχετο εἴσω πάλιν. καὶ ποτε ἐξελθοῦσα, κελεύει ἡμᾶς εἰσελθεῖν. κἀγὼ δ' παρελθὼν εἶσω, ἀπασάζομαι αὐτὸν, καὶ τὰ χρέμπτα ἐπίδωκα. ἔτυχε δ' ἐν δεῖπνα ὤν. καὶ κατέκειτο ἐπὶ κλινιδίου σεσῦ. γυνὴ δ' αὐτοῦ κάθησε πλησίον, καὶ τράπεζα μηδὲν ἔχουσα παρέκειτο. ὁδὲ, ἐπειδὴ τοὺς χρέμπτας εἰστήκει, ἀλλ' ὁ μὲ φίλτατος ἐμοὶ ἔφη, καὶ τί Ἑλλήνων ἐξοχώτατος Δεκρειανὸς, δοῦ ποιεῖ, καὶ χαίρων πέμπει παρ' ἐμοὶ τοὺς ἑαυτοῦ τοὺς ἑαυτοῦ. τὸ δ' οἰκίδιον τὸ ἐμὸν ὁρᾷς ὦ Λούκιε, ὡς ἔστι μικρὸν μὲ, ἀλλὰ εὔγνωμον τ οἰκοῦντα συνέχειν. ποιήσεις δ' αὐτὸ σὺ μεγάλῳ οἰκίαν, ἀνεξικάκως οἰκήσας. καὶ καλεῖ τὴν

Thessaliæ urbem repetebant, quorum utebar convictu. Sic viam illam difficilem emensi, jam urbi appropinquabamus, quum Thessalos illos interrogavi num virum quendam Hipparchum nomine, Hypatæ incolam nossent: ad quem literas domo ferebam, ut ipsius hospitio exciperer. Illi verò responderunt sibi notum esse hunc Hipparchum, & quo urbis in loco habitaret. Illum esse pecuniosum, unicam tamen ancillam, & uxorem domi alere, quòd esset summopere avarus. Ac postquam propiùs accessimus ad urbem, intus hortus erat, & domuncula commoda in qua habitabat Hipparchus. Tum illi data salute abierunt. At ego pergens ostium pulsavi. Ægrè quidem & cunctanter, tandem tamen respondit uxor: deinde me est adorta: quam rogavi essetne domi Hipparchus: est, inquit: tu verò quisnam es, aut quid volens, sciscitaris? Literas, inquam, à Decriano sophista Pataræo ipsi afferò. Expecta me, inquit, ibi. Tum occlusis foribus, intrò se recepit, paulòque pòst rediens, jubet nos introire. Ingressus hominem saluto, literasque trado. Incipiebat ille cœnare, & in angusto lectulo, assidente uxore, vacuæ mensæ accumbebat. Lectis literis, amicissimus mihi, inquit, & Græcorum excellentissimus Decrianus, rectè quidem & fidenter suos amicos ad me mittit. Vides autem Luci, meam hanc domunculam, quàm sit parva, sed ei qui inhabitat ferendo, æqua. Verùm reddes tua præsentia domum, si æquo animo tuleris, ampliorem. Vocata deinde ancilla,

παιδίσκην. ὦ Παλαίστρα, δὸς τῷ ἐπιμίκτῳ τουτωνὶ, καὶ τῇ λαβοῦσα, εἴ τι κομίζῃ σκεύιον. εἶτα πέμπε αὐτὸν εἰς βαλανεῖον. ὑχὶ γὰρ μετρίαν ἐλήλυθεν ὁδόν. ταῦτα εἰπόντος, τὸ παιδισκάριον ἡ Παλαίστρα, ἄγε μοι, φησὶ δείκνυσί μοι κάλλιστον οἰκημάτιον. κεῖ σὺ μὲν ἔφη ἐπὶ τούτης τῆς κλίνης τουμπόν. τῷ δὲ παιδὶ σὺ, στιμπόδιον αὐτῷ παρεβήσω, καὶ ὑποστρώμνιον ἐπιβήσω. ταῦτα εἰπάσης, ἡμεῖς ἀπηνέμβημεν λουσόμενοι, δόντες αὐτῇ κεφάδιον τιμῶντες τὴν ἵππον. ἡδὲ, πάντα ἔφερε λαβοῦσα εἴσω, καὶ κατέβηκεν. ἡμεῖς δὲ λουσάμενοι, ἀναρέψαντες, εἴσω δίδυς παρήλθομεν. καὶ ὁ Ἱππαρχός με δεξιωσάμενος, φιλάδελφα συνανεκλίνεται μετ' αὐτοῦ. τὸ δὲ δεῖπνον, ὑ σφόδρα λιτόν. ὁ δὲ οἶνος, ἡδὺς, καὶ παλαιὸς ἦν. ἐπεὶ δὲ ἐδεδειπνήκεμεν, ποτὸς ἦν, καὶ λόγος, οἷος ἐπὶ δείπνῳ ξένῳ. καὶ ὕστερον ὡμείλημεν ποτῷ δόντες, ἐκοιμήθημεν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ὁ Ἵππαρχος ἤρετό με, πῶς μοι ἔσχε νυκτὸς μοι ὁδὸς, καὶ εἰ πάσεις τρεῖς ἡμέρας αὐτοῦ σχήσεις. ἀπεμί μοι ἔφη εἰς Λάρισσαν. ἔοικε δὲ σύντομον ἀριστεῖψειν, τριῶν, ἢ τεττάρων ἡμερῶν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἦν σκῆψις. ἐπεθύμουν δὲ σφόδρα μείνας συτοῦδε, ἐξευρεῖν τινα τῶν μαγείων ἐπιτηδείων γυναικῶν, καὶ θαυμαστόν τι παρόδεξον, ἢ στρόμβον ἄνθρωπον, ἢ λιθόμενον. καὶ τῷ ἔρωτι τῆς τύχης ὡς ἐμαυτὸν, περιελθεῖν τὴν πόλιν, ἀπορῶν μὲν τῆς ἀρχῆς δὲ ζητήματος. ὅμως δὲ, περιελθεῖν. καὶ τότε γυναῖκά τινα ὁρῶ ὠσπιδιῶσαν, ἐπ νέαν, δυπερμήλω, ὡσεὶ ἢ οὐκ ἦν ὁδὸς συμβαλεῖν. ἱμάτια γὰρ ἀνθινὰ, καὶ παῖδες συχνοὶ, καὶ χρυσίον ὠφθίλον. ὡς δὲ πλησιαίτερον ἐγενόμην, προσηρξάμην με

cilla, Des, inquit, Palæstra, huic hospiti nostro cubiculum, & siquas sarcinas secum attulit, conde: postea ipsum ad balneum mitte, siquidem longam viam exegit. Cùm hæc dixisset, ducit me ancilla Palæstra, ostensaque domo pulcherrima, tu, inquit, hoc in lecto cubabis: tuoque puero lectum ibi substernam, & addam pulvinar. Cùm hæc dixisset, lotum ivimus, dato hordei equo apponendi pretio: atque illa omnia accepta intus tulit, & deposuit. Nos autem è balneo reversi, statim ingressi sumus: ubi Hipparchus me benignè exceptum, secum accumbere jussit. Cœna splendida fuit, vinum suave & vetus. Post cœnam potus, & sermo qualis in convivio hospitis, intercessit: & sic vespera illa potationi data, dormivimus. Postridie rogat me Hipparchus quò pergerem, & an ibi perpetuò mansurus essem. Larissam, inquam, proficiscor, ubi ferè tres vel quinque dies commorabor. Sed hæc erat simulatio: siquidem optabam ibi aliquandiu esse, quoad aliqua maga à me esset reperta, cujus veneficiis aliquod monstrum conspicerem, aut hominem volantem, aut in lapidem conversum. Huic curæ deditus cœpi urbem obambulare, quamvis nescirem quo pacto inquirendi initium ducerem. At nihilominus obambulo. Interim video mulierem accedentem, adhuc juvenem, opulentam, ut ex via conjici poterat: vestis enim erat florida, crebri pueri, coacceſſiſſem, compellat me mulier:

pios sum aurum. Cùm propiùs

ἡ γυνή. κἀ ἀμείβομαι αὐτὴ ὁμοίως. καὶ φησὶν, ἐγὼ Ἀβροιά εἰμι, εἴ τινα τῆς μητρὸς φίλῳ ἀκήκοες. καὶ ὑμᾶς ἦ τοὺς ἐξ ἐκείνης ἠγοραμάρκας φιλῶ, ὥσπερ οὖς ἔτεκεν αὐτή. τί οὖν οὐχὶ παρ' ἐμοὶ κρύπτουσιν ὦ τέκνον; ἀλλὰ σοὶ μὲ ἥδιον μεγάλας. καὶ δεῦρο ἦ ἥδιν ἀνδρὶ φίλῳ ἐγκαλῶν, ἵνα σε φεύγω τὴν ἐκείνου οἰκίαν. ἀλλὰ τῇ γνώμῃ ὦ φιλτάτη, κρύπτομαι δὴ σοί. ποῦ ἦ ἔφη ἐκεῖνος; δῆλον ὅτι παρέχω τῷ φιλαργύρῳ ἔφη; μηδαμῶς εἶπον ὦ μῆτερ, τοῦτο εἴπῃς λαμπρὸς γὰρ, καὶ πολυτελὴς χαίρει εἰς ἐμὲ, ὥστε ἐ ἐγκαλέσειν ἂν τις τῇ τρυφῇ. ἡδὲ, μειδιάσασα, καὶ μὲ τὸ χεῖρες λαβομένη, ἄγε παῤῥωτέρω, καὶ λέγε ὡς ἐμί. φυλάττε μοι ἔφη τὸν Ἀπάρχου γυναῖκα πάσῃ μηχανῇ. μέγα γὰρ ἐστι δεινὸ, καὶ μάλα καὶ πᾶσι τοῖς νέοις ἐπιβάλλει τὸ ὀφθαλμόν. καὶ εἰ μή τις ὑπακούσῃ αὐτῇ, τοῦτον τῇ τέχνῃ ἀμαυρώσειν. καὶ πολλὰς μεταμόρφωσεν εἰς ζῶα. τὰς ἦ, τέλεον ἀπώλεσεν. σὺ ἦ, καὶ τέκνον εἶ, καὶ καλὸς, ὥστε δῆτα ἀρέσειν γυναικί. καὶ Ξένον, πρᾶγμα δικαίως φροντίσῃ. ἐγὼ ἦ, πυθόμενον ὅτι τὸ πάλαι μοι ζητούμενον, εὑρηκὸς παρ' ἐμοὶ κρύπτεται, προσέχειν αὐτῇ ἤδη ἔτι. ὡς δὲ ποτ' ἀφείλω, ἀπῆλθεν οἰκαδὲ, λαλῶν ὡς ἐμαυτὸν ἐν τῇ ὁδῷ. ἄγε δὴ σὺ ὁ φάσκων ἐπαινεῖν ταύτης τὸν δεξιὸν ἵππον, ἵλαρί μοι σεαυτὸν, καὶ πειρῶ εὑρεῖν σοφὴν, ἢ τρόπῳ τινὶ, ὃν

lier: ego verò similiter ipsi respondeo. Ego, inquit, Abroea sum, amica siqua unquam fuit tuæ matris, cujus filios, non secus ac meos diligo. Cur igitur fili apud me non divertis? Magnas, inquam, gratias tibi ago. Pudetque me cùm nihil amico possim objicere, cujus causa ex ejus domo discedam: animo autem, ô dilectissima, apud te diverto. At, inquit, ubi hospitaris? nunquid apud Hipparchum illum avarum? Ne id, inquam, dixeris mater. Nam splendidus erga me & sumptuosus fuit, adeò ut in lautitiæ culpam venire possit. Illa subridens, apprehensâque manu seorsum ducens, Caveas mihi, ait, omni cura Hipparchi uxorem, [1] maga enim est peritissima, libidinosa, & oculum in juvenes omnes conjicit, cui siquis morem non gesserit, illum arte sua vlcisci tur: [2] multosque in belluas transformavit: alios prorsus interemit. Tu verò, fili, adolescens es formosus, ut facilè placeas mulieri, præterea peregrinus, qui facilè contemnaris. Ego autem animadvertens, me quod jamdiu quærito, domi habere, mulieri aures non ampliùs præbui: à qua tandem dimissus, domum repeto mecum in via differens. Age, inquam, tu qui tantopere hanc mirandam artem appetere te profiteris, excita te ipsum, eamque artem adinveni, qua rebus

1 *Magæ*] Non erant olim magi plebeiæ sortis homines, sed apud Persas, Æthiopes, Chaldæos & Indos, ex regia stirpe proceres, in secretioribus Philosophiæ & artis Mathematicæ arcanis educati, sagacissimi sympathiæ rerum naturalium & divinarum exploratores. *Cogn.*

2 *Multosque in bellua*] De hominum & brutorum metamorphosi in alias formas Arist. de Mirabil. aud. Ovid. lib. 14. Met. Plin. lib. 8. c. 22. Arist. lib. 9. c. 36. lib. 8. c. 5. Solin. lib. 9. Aug. lib. 18. de Civit. Dei. c. 16. Virg. Eccl. 8. *Idem.*

1 *Ser-*

ἐρᾷς, καὶ ἐπὶ τῶν ἡρμοσμένων τὴν Παλαίστραν ἤδη ἀπόδυσε. τὸ γὰρ γυναικὸς ἔξιτε, καὶ φίλε, πόῤῥω ἴσθι. καὶ περὶ πυγῆς κυλιόμενος, ἐν γυμναζόμενος, ἐν πυγῇ συλλειχόμενος, οὐ ῥᾴδιόν ἐστι μὴ οὐ διαφθαρῆναι. δοῦλοι γὰρ τοῖς δεσπόταις πίστιν ἔχουσι καλὰ, καὶ αἰσχρά. πᾶσι λέγειν ἔθος ἐμοῦντα, αἰσθέσθαι οἰκέται. τί ἂν μὴ ἴδωσιν, ἐπιλαβόντα τὸ τῆς οἰκίας, ἐδὲ τῶν οἰκείων γυναῖκα. ἢ ὅ Παλαίστρα, τῇ ἐμῇ παρεδρεύει, δεῖπνον ἡμῖν ὀψοποιίζουσα. καὶγὼ δύσις ἔνδον ἀρξάμενος, ὡς ῥύθμως ἔφλω ὦ καλὴ Παλαίστρα, τὴν πυγὴν τῇ χύτρᾳ ὁμοῦ συμπεριφέρουσ, καὶ κλίνεις. ἡδὲ ὀσφὺς ἡμῖν, ὑγρᾶς ἐπικεῖται. μαινόμενος ὅτις σὺ παῦλα σοὶ ἐπιβάψατ. ἡδὲ, σφόδρα γὰρ ἦν ἐπεμβὰς, καὶ μαλάττων μετὰν τὸ ἡθμοῦσιον, φόβοις ἂν εἶπεν ὦ νεανίσκε, εἶτα νῦν ἥβης, καὶ ζῆν ἐθέλοις, ὡς πολλῶ πυρὸς, καὶ κνίσης μεστά. ἢν γὰρ αὐτῆς μόνον ἅψῃ, τεθῦμθαι ἔχων πυρέκαυσθαι, αὐτῆ μοι παρεδρεύσεις. ἠρεμαδοῦσι δέ σε ἰδιῶται ἄλλοι, ἰδὲ ἰατρός. ἀλλὰ καθαίρεσθαί σε μόνη ἐγὼ, καὶ τὸ δεξιόπλευρον, ἐγὼ μὴ σε ποιήσω πλέον ποιεῖν. καὶ τὸ δόλο τῆς ἡρμοπείας ἐθωίως ἀρδόμενος, ἀεὶ ἀνίξῃ. καὶ ἰδὲ λίθοις βαλόμενος τὴν γλυκείαν ἐδωίλιν φόξῃ. τί γελᾷς. ἀκριβῶς βλέπεις ἀνθρωποφόρμαιον. ἐ γὰρ μόνα παῦλα φαῦλα ἐδωίδιμα καθοσιδάζω, ἀλλ' ἤδη τὸ μέγα τοῦτο, ἐ καλὸν, τ ἄνθρωπον οἶδα ἐγὼ ἐ σφάττειν, καὶ δέρειν, ἐ καθαιρεῖν. ἥδιστα

rebus optatis potière. Iamquo Palæstram ancillam illam aggredere: ab uxore autem hospitis & amici abstineto. Ac probè scias, te si in illa voluteris, exercearis, & congrediaris, rem facilè cogniturum. Nam omnia dominorum honesta, ac turpia, [1] servis nota esse consueverunt. Hæc mecum loquens domum ingredior: ubi neque Hipparchum, neque uxorem offendo, sed [2] Palæstra penes focum sedebat, cœnam nobis parans. Protinus ego hinc exorsus, quàm venustè, inquam, ô pulchra Palæstra, nates unà cum olla circunfers, & deprimis. Tum illa, lumbi mei agiliter moventur, beatus qui se in eos immersit. Illa impudens, & vultu grata puellæ, Fugeris, inquit, adolescens, si sapis, & vivere cupis, hæc loca igni & nidore referta. Nam si me tantùm tetigeris, accepto vulnere ambustò, mihi assidebis: nec te medicus quisquam, non Deus curaverit. Sed ego sola te urens, quod fidem omnem superet, te dolore magis afficiam, cujus curationem haud facilè sustinebis, neque lapidibus pulsatus dulcem vitabis dolorem. Quid rides? cernis diligentem hominum coquum. Non enim solos hosce viles cibos apparo: sed magnum etiam & præclarum istud novi, videlicet hominem jugulare, excoriare, & in frustra scindere, viscera quoque ipso-

1 *Servis nota*] Quibus in domibus, aut paterf. aut materf. nequiter libidinoseque vivit, in eis servos non esse servos, neque communi conditione servitutis uti, sed liberiùs & licentiùs vivere, quotidiana docet experientia, Cic. pro Cloel. *Cogn.*

2 *Palæstra*] Iocosè inditum ancillæ nomen ut apud Plaut. in Cistel. cuidam Gymnasium. *Idem.*

ἢ τ' αὐλάγχνων αὐτῶν, καὶ τ' καρδίας ἅπτομαι. τοῦτο μέ, ὀρθῶς ἔφης λέγειν. καὶ γὰρ ἐμὲ πόρρωθεν, καὶ μὴ ἢ ἐγγὺς ὄντα, ὁ κεραυνώσας μὰ Δί', ἀλλὰ ὅλῳ ἐμπρησμῷ ἐπέθηκας. καὶ διὰ τῶν ὀμμάτων τῶν ἐμῶν, τὸ σὸν μὴ φανερόμενον πῦρ, κάτω εἰς τὰ αὐλίσχια τὰ μὰ ῥίψασα, φρύγεις. καὶ ταῦτα, οὐδὲν ἀδικοῦσα. ὥστε ὡς ἴσθι, ἰάσαι με παύσεις, αἷς λέγεις αὐτὴ, ταῖς πικραῖς, καὶ ἡδείαις θεραπείαις. καί με ἤδη ἀπορραγμένον λαβοῦσα, δεῖρε ὅπως ἂν αὐτὴ ἐθέλῃς. ἡδὲ, μέγα, καὶ ἤδησαι σὺ τούτῳ ἀναπεπαύσεσθαι. ἐμὲ τὸ λοιπὸν λῶ. καὶ συνέκειτο ἡμῖν, ὅπως ἐπειδὰν κοιμίσῃ τοὺς δημοσίους, ἔλθῃ εἴσω παρ' ἐμὲ, καὶ κατδύσῃ. καπειδὴ ἀφίκετό ποτε ὁ Ἵππαρχος, λουσάμενοι, ἐδειπνοῦμεν. καὶ ποτὸς λῶ συχνὸς, ἡμῖν ὁμιλοῦντων. εἶτα ὕπνῳ κατεψευσάμην, ἀνίστημι. καὶ ἔργῳ ἀπέρχομαι, ἵνα ᾖκεν. πάντα δὴ τὰ ἔνδον δὴ παρεσκεύασται. τῷ μὲ παιδὶ, ἔξω ὑπεστρώθη. τράπεζα δὴ τῇ κλίνῃ παρεστήκει, ποτήρεα ἔχουσα. καὶ οἴνῳ αὐτῇ παρέκειτο, καὶ ὕδωρ ἕτοιμον, καὶ ψυχρὸν, καὶ θερμόν. πᾶσα δὴ λῶ αὐτὴ ἡ Παλαίστρα κατεσκεύακε. τὰ δὴ στρωμάτων, ῥόδα πολλὰ κατεπέπαστο. τὰ μὲ, ὅτου μυρὰ κατ' αὐτά. τὰ δὴ, λελυμένα. τὰ δὴ, στεφάνοις συμπεπλεγμένα. κἀγὼ τὸ συμπόσιον δρῶν ἕτοιμον, ἔμενον τὸ συμπίτιον. ἡδὲ, ἐπειδὴ κατέκλινε τῷ διακονικῷ, αὐτοῦ παρ' ἐμὲ ἦκε. καὶ λῶ δρέψασθαι ἡμῶν, τὸ οἶνον, καὶ τὰ φιλήματα κατεπινόντων ἀλλήλοις. ὡς δὴ τῷ πατρὶ παρεσκεύασμεν ἑαυτὼς δ' ὡς τῷ νύκτα, λίαν ὡς με ἡ Παλαίστρα, τοῦτο μὲ, πάντως δεῖ σε μνημονεύειν ὦ γεναῖσκε, ὅτι εἰς Παλαίστραν ἐμπέπλευκας. καὶ χρὴ σε νεῖ ἐπιδεῖξαι

ipsorum, & cor suavissimè tento. Hoc, inquam, rectè dicis: nam me quanvis procul à te remotum, non incendio per Iovem, sed plenæ conflagrationi addixisti: & immisso per meos oculos igni tuo occulto, ima torres præcordia, idque nulla injuria affecta. Itaque te oro, ut mihi salutem afferas his asperis & suavibus, quas dixisti, medelis, meque jam jugulatum, ut lubet, excoria. Tum illa emisso vehementi, & suavissimo cachinno, deinceps mea fuit. Convenitque mecum, se ad me concubitum venturam, postquam heros in lecto composuisset. Reverso Hipparcho, loti cœnavimus: & confabulantes crebro potui indulsimus. Deinde simulato somno surrexi, & revera eò me contuli, ubi mansionem habebam: erantque intus omnia bene præparata. Puero quidem stratus erat extra lectus: mensa verò juxta lectum posita, & in ea calix, ibique appositum vinum, & parata aqua, cùm frigida, tum calida, quæ omnia disposuerat Palæstra. Per lectum autem sparsæ erant rosæ multæ: aliæ suis peculis exutæ, aliæ solutæ, aliæ in serta complicatæ. Ego nactus paratum sympositum, compotricem expectabam. Illa ut heram in lecto collocavit, è vestigio ad me venit. Et mutuo lætabamur, vinum & oscula invicem propinantes. Ac postquam nos ad noctem potu bene comparavimus, dicit mihi Palæstra, oportet, adolescens, hoc omnino memineris, te in Palæstram incidisse. Nunc ostendas licet, an factus si inter adole-

οὐ χάριεντας τὸ τοῖς ἐφηβοις γεγραῖς; καὶ παλαίσμασι πολλὰ ἔμοιγε πιστὰ. ἀλλ' οὐκ ἂν ἴδοις, ἔφην, φόβητρά με τὰ ἐλεγχον τούτων. ὥστε δεῦρο δύσον. καὶ ἤδη παλαίωμεν. ἠδὲ, ὅπως ἔφη, ὡς ἐγὼ θέλω, παρέχε μοι τὴν ἐπίδειξιν. ἐγὼ μὲν, νόμον διδασκάλου, καὶ ἐπιστάτου τὰ ὀνόματα τῶν παλαισμάτων, ὧν ἐθέλω δύρεσθαι, ἐρῶ. σὺ δὲ, ἕτοιμος γένου εἰς τὸ ὑπακούειν, καὶ ποιεῖν πᾶν τὸ κελεύόμενον. ἀλλ' ἐπίτασιν ἔφλου, καὶ σκόπει, ὅπως δύχρῶς, καὶ ὑγρῶς τὰ παλαίσματα, καὶ δύτόνως ἴσχε. ἠδὲ, λεπτυσμένη τὴν ἐλαίῳ, καὶ ῥᾳδίως ὅλη γυμνή, ἔνθεν ἤρξαο ἐπιστάτευε. ὦ μειράκιον, ἐκδυσο. καὶ ἀλειψάμενος ἔνδον σὺ δ' μόνος; συμπλέκου τῷ ἀντιπαλαιστῇ. δύο μηρῶν ἀπάσας, κλίνον ὑπόπλαγα. ἔπειτα ἀνώτερος ὑποβάλλων ἀμφὶ μηρῶν, καὶ ἀμφιτίλας, αἰώρει, καὶ πεῖρε ἄνω τὰ σκέλη. καὶ χαλάσας, καὶ σήσας, καθὼς αὐτός. καὶ παρεισελθὼν, βάλε. καὶ τρώσας, νύσσε ἤδη παντοχῇ, ἕως πονέσῃ. καὶ ἡ ὀσφὺς ἰκνείτω. εἶτα ἐξελκύσας καὶ πλάτας ἀμφιβαλὼν, δῆξον. καὶ πάλιν σιωπῇ εἰς τὸν τοῖχον. εἶτα τύπτε. ἐπειδὰν δὲ χαλασμοῦ ἴδῃς, τότ' ἤδη ἐπισὼς, ἅμα κατίξύσας δήσας, σωίεχε, καὶ πειρῶ μὴ ἀποδύειν. ἀλλ' ὀλίγον ἀμφικαρτερήσας, σωίεχε ἤδη λελύσυμαι. καίγε ἐπειδὴ ῥᾳδίως πάντα ὑπήκουσα, καὶ εἰς τέλος ἡμῖν ἤλθες τὰ παλαίσματα, καὶ λέγω σοὶ τὴν Παλαίστραν ἅμα ἐπιμελόσας, ὦ διδάσκαλε, ὁρᾷς ὅπως δύχρῶς, καὶ δυνηκόως περιπλαισί μοι, σκόπει δὲ, μὴ σὺκ. σὺ νόμου τὰ παλαίσματα ὑποβάλλῃς. ἄλλα γὰρ ἐξ ἄλλων ἐπιτάττεις. ἢ δὲ, ἐπὶ νῷρης πλήξασά με, ὡς φλύαρον ἔφη παρέλαβον τὸν μαθητήν. σκόπει δὲ μὴ

scentes agilis, multasque luctas didiceris. Ego verò, haud me videas, inquam, horum probationem fugientem. Itaque nuderis, & jam luctemur. Tum illa, prout volo, inquit, ede mihi specimen: ego doctoris & præceptoris more, certaminum nomina, quæ volo, tibi præscribam: tu paratus esto ad obtemperandum, & quicquid jussero, præstandum. Manda, inquam, & adverte ut nostra certamina promptè, agiliter, & acriter fiant. Illa exuta veste, & stans nuda, hinc mandata dare cœpit. Exue te, adolescens, & illitus unguento, congredere cum antagonista, & tracto utroque femore, resupinam me prosterne, deinde superior femoribus substernens, divisa crura erige, & in altum tende. Postea demissis, & firmatis iis, ipsi adhære, & insinuatus, feri, & inflicto vulnere quaquaversus jam percute, quoad fueris defessus. Et valeant lumbi: deinde quum eduxeris telum, rursus per inguen fodica, & in parietem impelle: postea verbera. Posteaquam laxari videris, jam tum inscendens, & ad ilia alligans constringe, & da operam ne festines, quum verò paulum expectaveris, concurre. Iam es liberatus. Ac postquam ego facilè omnia audivi, & finis factus est nostris certaminibus, ridens Palæstram alloquor. Vides magistra, ut facilè & promptè luctatus sum: at dispice ne non rectè luctas hasce mihi imposueris: alias enim ex aliis injungis. Illa me in faciem percutiens, quem nugatorem discipulum accepi? inquit. videsis ne plures accipias pla-

πλαγὰς ἔπι πλείω λάβῃς. ἀλλὰ καίε, τὰ ἐπιπεπλόμενα παλαίων. καὶ ταῦτ' εἰπὼν, ἐπανίστατο. καὶ διαπεδύσασα ἑαυτὴν, νικᾷ ἔφη δείξεις, εἰ ἀφανὴς εἶ. καὶ εὐτὺς παλαίσεις, καὶ εἰ ἐπίστασαι παλαίειν, καὶ ποιεῖν τὰ λὰρ γενάτιον. καὶ περιβᾶσα ἐπὶ δ' λίχνος ἐς γόνυ, ἄγε δὴ σὺ ὁ παλαιστὴς, ἔχεις τὰ μέσα. ὥστε πάλαισας ἐξεῖναι, ἐπίπεσον, καὶ βάθιωον. ψιλὸν ὁρᾷς αὐτὴ δ' ὑποκείμενον. τοῦτο χρῆσαι. σφῆτον δ' κ' λόγον, ὡς ἄμμα σφίγγε. εἶτα ἀνακλάσας, ἐμβαλλε, καὶ σωίχε, καὶ μὴ δίδυ ἀφίεμαι. ἐὰν δ' χαλᾶτον, θᾶσσον ἐπάγαγε, ἀπότρεχε μιτάζες. καὶ κρύσας, κρύψον. καὶ σκόπει, ὅπως μὴ ἀναπαύσῃς θᾶσσον, ἢ κελεύθεις. ἀλλὰ δὴ κυρτώσας πολὺ αὐτὸν, ὕφελε. καὶ ὑποβαλὼν κάτω αὖθις τὴν παρεμβολὴν, σωίχε, καὶ κίνει. εἶτα ἄφες αὐτόν. πίπτωκε γὰρ, καὶ λέλυται, καὶ ὕδωρ ὅλον ἐστὶ σοι ὁ ἀνταγωνιστής. ἐγὼ δ', ἤδη μέχα ἀναγαλᾶν, ἐθέλω ἥφλω δ' αὐτὸς ὦ διδάσκαλε, παλαίσμασίν ὀλίγ' ἄπλα ἐπιζεῦξαι. σὺ δ' ὑπάκουσον, ἐπαναστᾶσα, καὶ κάθησον. εἶτα δᾶσα κ' χειρὸς, παράψαι τὸ λοιπὸν, καὶ καταμόλπε. καίμε φησ δ' Ἡρακλέης ἐθελοδᾶσα, ἤδη κάμισον. σὺ τοιαύτας ἡδονὰς, καὶ παιδιὰς παλαισμάτων, ἀγωνιζόμενοι νυκτερινὰς ἀγῶνας, ἐστεφανούμεθα. καὶ ἦν πολλὴ μὲ ἐν τύρῳ τρυφή. ὥστε δ' εἰς τὴν Λάρισσαν ὁδὸν παρῆσαν ἐπιλελησμένων. καί ποτε ἐπὶ νεῶν μοι ἦλθεν εἰς τὸ μαθεῖν ἂν ἔνεκα ἦλθον. καὶ φημὶ αὐτῇ. ὦ φιλτάτη. δεῖξόν μοι

plagas. At urere demandatam luctam obiens. Quibus dictis, surgit: & postquam se curasset, nunc ostendes, inquit, siquidem es juvenis, & luctator vehemens, num sis in eo luctandi genere exercitatus, quod genicularium appellant. Tum super lecto in genua procumbens: age tu luctator, mediam corporis partem valenter aggressus percute, vulnusque adige profundius: nudam præstò vides: utere. Primùm in nodi modum, quod ajunt, constringe: deinde reverberans immitte, & comprime: nec quidquam intervalli concede. Sed si laxatur, ocyus inflatum penitius immitte, & impulsum absconde. Cave autem ne citiùs quàm jussero, extrahas: sed inflexum, paulatim exime, infraque subdens rursus castra constringe, & subagitare. Postea remitte ipsum, cecidit enim, & solutum est, totusque luctator sudore diffluit. At ego ingenti risu effuso, Velim etiam ipse, inquam, magistra, pauca quædam certamina imperare. Obtempera tu, surge, & sede: deinde immissa manu, quod reliquum est, me demulce & absterge, meque per Herculem circumplexa, sopi jam demum. In hujusmodi voluptatibus, & lusibus luctationum nocturna certamina decertantes, coronati sumus. Ac tantæ in eo fuerunt deliciæ ut itineris ad Lariſſam prorsum sim oblitus. Et cùm venisset in mentem, ut ea discerem, quorum gratia veneram, illi dico, ostende ô dulcissima, dominam tuam

1 Ὡς ἄμμα σφίγγε] Scaliger ad Euseb. Incertus Interpres hujus Dialogi ad incertum sæpe lectorem docit. Reliqua in eo Dialogo satis nota ex commentariis Petri Colvii, & aliorum qui scripserunt ad Milesias Apuleii, etiam ipse solus Apuleius hunc sibi proponens Dialogum dum alia de suo convectit Interpretis fungitur officio. *Board.*

μαχλοσύνην, ἢ μεταμορφοῦμαι τὴν δέσποιναν. πάλαι γὰρ τῆς παραδόξου ταύτης θέας ἐπιθυμῶ. μᾶλλον εἰ καὶ σὺ οἶσθας, αὐτὴ μαγγανεύουσιν, ὥστε φαντάζεσθαί μοι ἄλλην ἐξ ἄλλης ὄψιν. οἶμαι δ' ἔγωγε σὲ τοῦτο ἀπείρως τῆς ἐκ τῆς τέχνης ἔχειν. τοῦτο δ' οὐ παρ' ἑτέρου μαθών, ἀλλὰ τῷ ἐμαυτοῦ ψυχῆς λαβών, οἶσθα. ἐπεί με τὸν πάλαι ἀδαμάντινον, ὡς ἔλεγον αἱ γυναῖκες, εἰς μηδεμίαν γυναῖκα πώποτε ὁμματα ταῦτα ἐρωτικῶς ἐκτείναντα, συλλαβοῦσα τῇ τέχνῃ ταύτῃ, αἰχμάλωτον ἔχεις, ἑρωτικῷ πολέμῳ ψυχαγωγοῦσα. ἡ δὲ Παλαίστρα, παῦσαι φησὶ σκώπτουσα. τίς γὰρ οἷόν τε ἀγνοῆσαι μαγγάνευμα τὸν ἔρωτα, ὅταν τὸ τέχνης κυρίως; ἐγὼ δ' ὦ φίλτατε, τούτων μὲν οἶδα οὐδὲν μᾶλλον τὸν κεφαλὸν τὸν σὸν, οὐδὲ τὸν μανδραγόραν ὀνοῦ. οὐδὲ γὰρ γράμματα ἔμαθον. καὶ ἡ δέσποινα βάσκανος ὅσα τυγχάνει εἰς τὸν αὐτῆς τέχνην. εἰ δὲ κυρίως ἐπιτρέψεις, πειράσομαι δεῖξαί σοι εἰδυῖα μεταμορφοῦντα τὸν κεκτημένον. καὶ τότε μὲν ἐπὶ τούτοις ἐκοιμήθημεν. ἡμέρας δ' ὑστέρου δὴ πολλαῖς, ἀγγέλλει μοι ἡ Παλαίστρα, ὡς ἡ δέσποινα αὐτῆς μέλλοι ὄρνις γενομένη, πέτεσθαι πρὸς τὸν ἐρώμενον. καὶ γὰρ νῦν ἔφη ὁ κύριός σου Παλαίστρα, τῆς εἰς ἐμὲ χάριτος, ἣν νῦν ἔχεις, τὸν σαυτῆς ἱκέτην ἀναπαῦσαι πολυχρονίου ἐπιθυμίας. ἁβρὰ ἔφη. καὶ πειθὴ ἐστί σοι, ἄγε με λαβοῦσα πρὸς τὴν θύραν ἵν' δύνωμαι πᾶν, ἔνθα ἐκεῖνοι ἐκαθεύδον. καὶ κελεύει με προσέχειν ὅπῃ τινὶ τὸν θύρας λεπτῇ, καὶ ἀποσκοπεῖν τὰ γιγνόμενα. ὁρῶ δὴ τὴν μὲν γυναῖκα, ἀποδυομένην. εἶτα γυμνὴ τῷ λύχνῳ προσελθοῦσα, καὶ χάνδρας δύο λαβοῦσα, τὸ μὲν λιβανωτὸν, τῷ πυρὶ τοῦ λύχνου ἐπέθηκε. καὶ στᾶσα, πολλοῦς γράνις, θῦς ἰγνὶ λυκνίας ἐπέθηκε. καὶ στᾶσα, πολλὰ

suis præstigiis se transformantem. Iamdudum enim aliquod hujusmodi mirandum spectaculum videre exopto: sed tu præcipue, siquid nosti, ipsa præstigieris, ut alia ex alia vilio mihi appareat: nam puto te hujus artis minime ignaram. Illud autem non ab alio acceptum: sed à mea ipsius anima perceptum novi: postquam me, quem mulieres appellabant adamantinum, quod in nullam mulierem hos oculos amoris causa unquam conjecissem, hac arte prehensum, & amatorio bello delinitum, servum effecisti. Tum Palæstra, desine jocari, inquit. Quis enim hujus artis magistrum Amorem carmine incantare potest? Ego dilectissime, per tuum caput, perque beatum hunc lectum testor, me cùm sim literarum expers, horum nihil nosse. Sed hera mea fascinandi artem callet: quam si occasio dabitur, dabo operam, ut videre queas in aliam formam transmutatam. His dictis dormivimus. Paucis autem post diebus nuntiat mihi Palæstra dominam in avem conversam, ad suum amatorem esse devolaturam. Nunc, inquam tempus est Palæstra, pro tuo erga me studio, ut diutino nostro desiderio, prout supplicavi, satisfacias. Bono sis animo, inquit. Et cum adveſperasset, me prehensum ducit ad domus ostium, in qua illi dormiebant: méque jubet ut ad rimulam ostii accedam, & quæ fierent animadvertam. Video nudam mulierem, ad lucernam accedentem, quæ acceptis duobus granis, thus igni lucernæ impoſuit, & stans multa in lucernam

λὰ δ λύχνε κατελάλησεν. εἶτα κιβώτιον ἀθρὸν ἀνοίξασα, πάνυ πολλὰς ἴσχυ πυξίδας ἐν αὐτῷ, ἔνδεν ἀναρῥῆται, καὶ ἀποφέρῃ μίαν. ἠδὲ, εἰ χαι ἀμβλυμμάτιον, ὅ, τι μὲ ἐσκ οἶδα, τ ἢ ὄψεως αὐτῆς ἕνεκα, ἔλαιον αὐτ ἐδόκει εἶναι. ἐκ τέτε λαβοῦσα, χρίεται ὅλη, ἀπὸ τῶν ὀνύχων δρεμένη τῶν κάτω. κὴ ἄφνω πτερὰ ἐκφύεται αὐτῇ. κὴ ἡ μὲν κερκίπη, κὴ χροιὰ ἐχρύσε. κὴ ἄλλα δὲ, ὅσα ὀρνίθων κτήματα. κὴ σύμβολα πάντα εἶχε. κὴ ἰῶ ἄλλο μόνον, ἢ κόραξ νυκτερινός. ἐπεὶ ἢ εἶδεν ἑαυτὴν ἐπτερωμένην, κράξασα δεινὸν, κὴ οἷον ἐκεῖνο οἱ κόρακες, ἀναπτᾶσα, ὤχε πετομένη ἔξω διὰ τ θυρίδ. ἐγὼ ἢ ὄναρ ἐκεῖνο οἰόμενο ὁρᾶν, τῇς δακτύλοις τ ἐμαυτ βλεφάρων ἁπτόμην, ἵ πισθών τῆς ἐμαυτ ὀφθαλμοῖς, ἵθ ὅπ βλέπυσιν, ἵθ ὅπ ἐρῃῤῥάσιν. ὡς ἢ μόλις ὑ βραδέως ἐπείθην ὅτι μὴ καθεύδω, ἐδόμην τότε τ Παλαίφατα πτερᾶσαι κάμέ, κὴ χρίσασαν ἐξ ἐκείνε τ φαρμάκε, ἐᾶσαι πέτεθαί με. ἐβελόμην γὰ πεῖραμαθεῖν, εἰ μεταμορφωθεὶς ἐκ τ ἀνθρώπε, εἶτα ὑ τὴν ψυχὴν ὄρνις ἔσομαι. ἠδὲ, τὸ θυρίφιον ὑπανοίξασα, κραίζῃ τὴν πυξίδα. ἐγὼ ἢ ἀσθενὴς ἤδη, ἀπεδύσας, χρίω ὅλον ἐμαυτόν. κὴ ὄρνις μὲν ἐ γέγονα· ὁ δυσχής. ἀλλά μοι ἱρὸν ὄπισθεν ἐξῆλθε, κὴ οἱ δάκτυλοι πάντες ὠχρὸ ὑ ἐκ οἶδ' ὅπως. ὄνυχας ἢ τὰς πάντας πέσαρας εἶχον. κὴ τέτας ἐδὲν ἄλλο, ἢ ὀπλάς. καί μοι αἱ χεῖρες, κὴ οἱ πόδες, κτένες πόδες ἐγένοντο. κὴ τὰ ὦτα ἢ, μακρά. κὴ τ ῥῶθωνα, μέγα. ἐπεὶ ἢ κύκλῳ ἐθεασάμην, μόνον ἐγὼ ὄνον. φοcernam est locuta. Tum resarata majuscula arca, quæ pyxides multas continebat, unam hinc effert: in qua quid contineretur, nescio: sed quantum oculi conjicere poterant, oleo plena videbatur. Ex hoc sumens, tota inungitur, ab imis unguibus inchoans: statimque ipsi enascuntur alæ, nasus corneus & aduncus, omnesque avis notas, quotquot sunt, habebat, nihilque aliud erat nisi nocturnus corvus. Vt verò se alatam vidit, edito gravi crocitu surrexit, perque januam foras avolavit. At ego ratus me id per insomnium videre, palpebras meas digitis tango, propriis oculis non fidens, tanquam nec cernerent, nec vigilarent. Verùm postquam vix & tardè credidi me non dormire: tunc Palæstram rogavi ut mihi alas accommodaret, eoque illitum unguento volare me sineret. Cupiebam enim experimento discere, an ex homine transformatus anima quoque avis essem. Illa aperto domus ostio, pyxidem affert. Iamque properans, depositis vestibus totum me ungo: & avis quidem non fio miser. Sed mihi retro exivit cauda: digitique iverunt nescio quò: habebamque ungues quatuor tantùm, qui nihil aliud erant quam ungulæ. Quinetiam meæ manus, pedesque in jumenti pedes evasere: longæ factæ sunt aures, magna facies, quæ circunspiciens [1] asinum esse me vidi. Vox homi-

[1] *Asinum esse*] Vitia quidem non tam corpus, quàm animam, verùm hominem immutant. Sunt etiam vitia animorum veneficia, quibus avari & raptores in harpyias, libidinosi in Satyros, obsceni in porcos, asinos sive jumenta, tyranni in lupos

νὴν ὁ ἀνθρώπος ἐς τὸ μέμψασθαι τὴν Παλαίστραν, οὐκέτι εἶχον. τὸ δὲ χεῖλος σκληρὸν ἦν, καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο τὴν ἀρχὴν ὡς ὄνος ὑποδλίπων, ἠπόρουν αὐτὸν, ὅση δυνάμις, ὄνον ἀντὶ ὄρνιθος χρυσοῦν. ἡ δὲ, ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ τυφλὴν τὸ πρόσωπον, κάλλιστε ἔφη ἐγὼ, μέγα ἔργασμα κακόν. ἀπόλωλα γὰρ ἤμαρτον γὰρ τῇ ὁμοιότητι τῆς πυξίδος. καὶ ἄλλως ἔλαθον ἀρχὴ τὴν παρὰ φύσιν. ἀλλὰ θαῤῥεῖ μοι ὦ φίλτατε, ἐμὸν γὰρ ἡ τούτου θεραπεία. ῥᾴδια γὰρ μοίρα εἰ φαγεῖς, ἀπόδυσαι μὲν αὐτίκα τὸ κτῆνος, τὴν δὲ ἐφεξῆς μοι τὴν ἐμὴν αὖθις ἀπόδωσεις. ἀλλά μοι φίλτατε, μίαν νύκτα ταύτην ὑπόμεινον τὸ πρᾶον. ὄρθρου δὲ ὀρθρίσας, οἷος σοι ῥᾴδιος, καὶ φαγὼν, ἀναθήσω. ταῦτα εἶπε, καὶ ψήσασά μου τὰ ὦτα, καὶ τὸ λοιπὸν ἐκόμα, ἐγὼ δὲ, τὰ μὲν ἄλλα, ὄνος ἦμην. ταῖς δὲ φρέσιν, καὶ τῷ νῷ, ἄνθρωπος ἐμεῖνον ὁ Λούκιος, δίχα τῆς φωνῆς. πολλὰ δὴ καθ' ἑαυτὸν ἐμεμψάμην τὴν Παλαίστραν ἐπὶ τῇ ἁμαρτίᾳ, δακὼν τὸ χεῖλος, ἀπῆειν, ἵνα μὴ πιστεύσω ἑαυτὸν τὴν ἐμαυτοῦ ἵππον, καὶ ἄλλον ἀληθινὸν ὄνον ἵππαρχον. οἱδὲ, αἰδόμενοί με εἴσω παρελθόντα, δείσαντες μὴ δι' χόρτου αὐτοῖς καινοῦ ἐπισέρχωμαι, τὰ ὦτα κατακλίναντες, ἕτοιμοι ἦσαν τοῖς ποσὶν ἀμύνειν τῇ χαρᾷ. κἀγὼ σωθεὶς, προῤῥωτέρω ποι τὸ φάτνης ὑποχωρήσας, ἑστὼς, ἐγέλων. ὁ δέ μοι γέλως, ὀγκηθμὸς ἦν. τοῦτο γὰρ ἐνενόουν πρὸς ἐμαυτόν. ὦ τῆς ἀκαίρου ταύτης περιεργασίας. τί γὰρ εἰ λύκος παρεισέλθοι, ἢ ἄλλο τι θηρίον; κινδυνεύσει γὰρ ἡ ἀνθρώπου εἰς τὸ μέμψασθαι τὴν Παλαίστραν, οὐκέτι εἶχον. τὸ δὲ χεῖλος σκληρὸν ἦν, καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο τὴν ἀρχὴν ὡς ὄνος ὑποδλίπων, ἠπόρουν αὐτὸν, ὅση δυνάμις, ὄνον ἀντὶ ὄρνιθος χρυσοῦν. ἡ δὲ, ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ τυφλὴν τὸ πρόσωπον, κάλλιστε ἔφη ἐγὼ, μέγα ἔργασμα κακόν. ἀπόλωλα γὰρ ἤμαρτον γὰρ τῇ ὁμοιότητι τῆς πυξίδος. καὶ ἄλλως ἔλαθον ἀρχὴ τὴν παρὰ φύσιν. ἀλλὰ θαῤῥεῖ μοι ὦ φίλτατε, ἐμὸν γὰρ ἡ τούτου θεραπεία. ῥᾴδια γὰρ μοίρα εἰ φαγεῖς, ἀπόδυσαι μὲν αὐτίκα τὸ κτῆνος, τὴν δὲ ἐφεξῆς μοι τὴν ἐμὴν αὖθις ἀπόδωσεις. ἀλλά μοι φίλτατε, μίαν νύκτα ταύτην ὑπόμεινον τὸ πρᾶον. ὄρθρου δὲ ὀρθρίσας, οἷος σοι ῥᾴδιος, καὶ φαγὼν, ἀναθήσω. ταῦτα εἶπε, καὶ ψήσασά μου τὰ ὦτα, καὶ τὸ λοιπὸν ἐκόμα, ἐγὼ δὲ, τὰ μὲν ἄλλα, ὄνος ἦμην. ταῖς δὲ φρέσιν, καὶ τῷ νῷ, ἄνθρωπος ἐμεῖνον ὁ Λούκιος, δίχα τῆς φωνῆς. πολλὰ δὴ καθ' ἑαυτὸν ἐμεμψάμην τὴν Παλαίστραν ἐπὶ τῇ ἁμαρτίᾳ, δακὼν τὸ χεῖλος, ἀπῆειν, ἵνα μὴ πιστεύσω ἑαυτὸν τὴν ἐμαυτοῦ ἵππον, καὶ ἄλλον ἀληθινὸν ὄνον ἵππαρχον. οἱδὲ, αἰδόμενοί με εἴσω παρελθόντα, δείσαντες μὴ δι' χόρτου αὐτοῖς καινοῦ ἐπισέρχωμαι, τὰ ὦτα κατακλίναντες, ἕτοιμοι ἦσαν τοῖς ποσὶν ἀμύνειν τῇ χαρᾷ. κἀγὼ σωθεὶς, προῤῥωτέρω ποι τὸ φάτνης ὑποχωρήσας, ἑστὼς, ἐγέλων. ὁ δέ μοι γέλως, ὀγκηθμὸς ἦν. τοῦτο γὰρ ἐνενόουν πρὸς ἐμαυτόν. ὦ τῆς ἀκαίρου ταύτης περιεργασίας. τί γὰρ εἰ λύκος παρεισέλθοι, ἢ ἄλλο τι θηρίον; κινδυνεύσει γὰρ ἡ ἀνθρώπου

hominis defecerat, ut de Palæstra conquereretur. Labia verò demittens, eademque specie qua asinus despiciens, culpabam ipsam quoad poteram, quòd non avis, sed asinus factus essem. Illa faciem manibus ambabus percutiens: me miseram, inquit, magnum perpetravi malum. Nam properando in similitudine pyxidum erravi: aliamque accepi, non eam quæ producit alas. At tu dilectissime, bono sis animo. Nam facilis erit hujusce mali curatio. Nam si rosas comedes, illico jumenti formam exues, meumque amatorem mihi reddes. At una nocte asini formam æquo feras animo: ego diluculo currens, tibi rosas afferam, quibus esis, famberis. Hæc dixit, aures mihi, reliquamque cutim demulcendo. Ego autem, cætera quidem eram asinus: mente verò & sensu homo ille Lucius, excepta voce. Multum itaque de errore Palæstræ conquestus, labia mordens, abii ubi sciebam equum meum, aliumque verum Hipparchi asinum esse. Qui ut me ingressum conspexêre, [1] veriti ne fœni sui particeps futurus accederem, demissis auribus, parati erant adversus me calcibus pro ventre pugnare. Quòd cùm intelligerem, procul à præsepe recessi, ubi stans, ridebam. Sed mihi risus, erat rugitus. Nam hæc apud me cogitabam. O intempestivam hanc curiositatem! Quid autem quæpiam belua? periculum est si lupus ingrederetur, aut alia ne

lupos & alias bestias transfigurantur. August. de Civit. Dei. lib. 18. c. 17. & seq. cogn.

1 *Veriti ne fœni*] Non solum zelotypia equi laborant, sed etiam invidia & æmulatione. Arist. lib. 2. Rhet. *Idem.*

δωσόντα μοι μηδὲν κακὸν πεποιηκότι, ἀλλὰ φθαρλιῶν. παῦε σύνοιδα, ἠγνόουν ὁ δυνηχὶς τὸ μέλλον κακόν. ἐπεὶ γὰρ ὧδε ἦν νὺξ βαθεῖα, καὶ σιωπὴ πολλὴ, καὶ ὕπνος ὁ γλυκὺς, ψοφεῖ μοι ἔξωθεν ὁ τοῖχος, ὡς διορυττόμενος. καὶ διωρύττετό γε. καὶ ὁπὴ ἦδη ἐγεγόνει, ἄνθρωπον δέξασθαι δυναμένη. καὶ δύο ἄνθρωποι ταύτης παρῆσαν, καὶ ἄλλος ὁμοίως. καὶ πολλοὶ ἔνδον ἦσαν. καὶ πάντες εἶχον ξίφη. εἶτα προσδήσαντες ἔνδον σὺν τοῖς δημοσίοις τὸ Ἵππαρχον, καὶ τὴν Παλαίστραν, καὶ τὰ ἐμὰ οἰκέτην, ἀδεῶς ἤδη τὴν οἰκίαν σκάπτον, τά τε χρήματα, καὶ τὰ ἱμάτια, καὶ τὰ σκεύη κομίζοντες ἔξω. ὡς δ' ἐδόκει ἔνδον ἄλλο καταλείπειν, λαβόντες ἐπὶ τὸν ἄλλον ὄνον, καὶ τὸν ἵππον, ἐπέσαξαν. ἔπειτα ὅσα ἐβάστασαν, ἐπικατέδησαν ἡμῖν. καὶ ὕστερον μέγα ἄχθος φέρομεν ἡμᾶς, ξύλοις παίοντες, ἠλαύνομεν, ὡς εἰς τὸ ὄρος ἀτρίπλοι ὁδὸν φεύγειν πειρώμενοι. τὰ μὲν δὴ ἄλλα κτήνη, οὐκ ἔχω εἰπεῖν ὅ, τι ἔπαθεν. ἐγὼ δὲ, ἀνυπόδητος ἀσκωλίης ἀπιὼν, πάντες ὀξείας ἐπιβαίνων, τοσοῦτον σκεῦος φέρων, ἀπολλύμην. καὶ πολλάκις ἀπεσείσμαιον, καὶ οὐκ ἐδύνατο κατέχειν. καὶ σύριγξ ἄλλο ὀπίσθε κὴ τὸ μηρῶν ἔπαιεν ἀεὶ ξύλῳ. ἐπεὶ δὲ πολλάκις ὦ Καῖσαρ, ἀναβοῆσαι ἐπεθύμουν, ἐδόκει μοι, ἢ ὠγκώμην, καὶ τὸ μὲν ὦ, μέγιστον, καὶ μεγαλοφωνότερον ἐβόων, τὸ δὲ Καῖσαρ, οὐκ ἐπεκελεύετο, ἀλλὰ μὴν ἐγὼ δι' αὐτὸ τοῦτο ἐπιπλόμην, ὡς ἀπόδιδὺς αὐτὸς τῷ ὀγκηθμῷ, [1]μαθὼν δὴ ὅτι ἄλλο ἐβόων, ἔσχον σιγὴν ἀφωνίαν, καὶ κερδαίνειν τὸ μὴ παίεσθαι. ἐπὶ τούτῳ, ἡμέρα ἦν ἤδη, καὶ ἡμεῖς ὄρη πολλὰ ἀνεβεβήκεμεν. καὶ τόμαζε δὲ ἡμῶν ἤσυχα ἐπεί χρὴ, ὡς μὴ ἀφιλοσόφως

ne ego nullius mali conſcius peream. Quæ cùm mente volverem, infœlix ego futurum malum ignorabam. Nam profunda jam erat nox, multumque ſilentium: ac dulcis ſomnus, quum extrinſecus ſtrepit paries, ac ſi effoderetur: ac revera effodiebatur, jamque hominis capax foramen factum erat: quà unus atque alter ingreſſus eſt: & multi intus erant, omnes gladiis inſtructi: qui ligatis intus, Hipparcho, & Palæſtra, meoque famulo, domum jam exinanibant, pecunias, veſtes, ac ſupellectilem exportantes. Cumque nihil relictum eſſet intus, mihi, alterique aſino & equo clitellas impoſuerunt, noſtroque dorſo alligarunt, quod aſportaverant. Et ſic nos grave onus geſtantes, baculi ictibus abigebant, ut in montem via non trita fugere conantes. Quid alia jumenta paterentur, dicere non poſſum. At ego ſine ſoleis inſuetus incedens, & ſuper ſaxis præacutis gradiens, tanto ſub onere ſuppellectilis, peribam, ac ſæpe cæſpitabam: nec tamen licebat cadere, cùm protinus alius ponè ſequens crura mea baculo demulceret. Et cùm ſæpe, ô Cæſar, exclamare cuperem, tantummodo rugiebam, maxima voce illud ô ſolum proferens: ſed hoc vocabulum Cæſar, non ſequebatur: imò propter hoc ipſum verberabar, ut qui ipſos rugitu proderem. Poſtquam igitur intellexi me aliud clamare, decrevi tacendo progredi, ne verberarer. Iam dies illuxerat, multoſque montes conſcenderamus, religati ora,

1 Μαθὼν οὖν ὅτι ἄλλο ἐβόων] Ἄλλως ματαίως. *Marcil.*

ρμοι, τὸν ὀδὸν ἐς τὸ ἄριστον ἀναλίσκοιμεν. ὡς τε ἔσην τότε, καὶ ἴμενα ὄν. ἐπὶ δὲ τῷ αὐτὸ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, καθελύομεν εἰς παραύλιν σωκήθεν ἐκείνοις ἀνθρώποις, ὅσον ἦν ἐκ τῆς γνωμέων σκοπεῖν. καὶ γὰρ φιλήσφοιν ἠπαίζοντο ἀλλήλοις, καὶ παρεκάλουν ἐκείνους αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἐπαύλιν. καὶ παρεζήκαμεν ἄριστον, καὶ τοῖς κτήνεσιν ἡμῖν, παρέβαλον κριθίδια. καὶ οἰμῶ, ἠλίσθον, ἐγὼ δ', ἐπείνων μὲ κακῶς. ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπό ποτε κριθὰς ἀμῶς ἀρίσκεν, ἐσκοπεύμην ὅ, τι ἓ καὶ φάγοιμι. ὁρῶ δὲ κῆπον αὐτῷ ὀπίσω τῆς αὐλῆς, ἓ εἶχε λάχανα πολλὰ, καὶ καλὰ, καὶ ῥόδα ὑπὸ αὐτῶν ἐφαίνετο. κἀγὼ λαθὼν παῖσας τοὺς ἄνδρ, ἀχολυμένους περὶ τὸ ἄριστον, ἤρχομεν ἐπὶ τὸν κῆπον, τῶν μὲ, ὠμῶν λαχάνων ἐμπλησθησόμενον, τῶν δὲ, τῶν ῥόδων ἕνεκα. ἐλογιζόμην γὰρ ὅτι δῆτα φαγὼν τὸν ἄνθρακα, πάλιν ἄνθρωπος ἔσομαι. εὐθὺς ἐμβὰς εἰς τὸν κῆπον, ῥιζάκιον μὲ, καὶ ῥαφανίδων, καὶ σιλίνων, ὅσα ἐμοὶ ἐδόκει ἄνθρωπον, ἐνεπλήσθην. τὰ δὲ ῥόδα ἐκεῖνα, οὐκ ἦν ῥόδα ἀληθινὰ τάσδ' ἦν ἐκ τῆς ἀγελαίας δάφνης φυόμενα ῥόδα ἐκεῖνα. δάφνην αὐτὴν καλοῦσιν ἄνθρωποι, κακὸν ἄλσον ὄνου τοῦτο πανὶ, ἓ ἵππῳ. φασὶ γὰρ τὸν φαγόντα ἀποθνήσκειν αὐτίκα. οὐτοῦτῳ ὁ κηπουρὸς ἀσθόμενον, καὶ ξύλον ἀρπάσας, εἰσελθὼν εἰς τὸν κῆπον, καὶ τὸν πολέμιον ἰδὼν, καὶ τῶν λαχάνων τὸν ὄλεθρον, ὥσπερ τις δυνάστης μισοπόνηρος, κλίσπλῳ λαβὼν, ὕπτιόν με σωκήνψε ξύλῳ, μήτε πλευρῶν φεισάμενον, μήτε μηρῶν. καὶ μὴν ἓ τὰ ὦτά μου κατέκλασε, καὶ τὸ πρόσωπον συνέτριψεν. ἐγὼ δ', οὐκέτ' ἀνεχόμενον, ἀπλακτίσας ἀμφοτέροις, καὶ καθαλὼν ὕπλιον ἐπὶ τὰ λαχάνα, ne pascendo viam in prandium abſumeremus. Itaque tunc ſteti, aſinuſque manſi. Meridie divertimus in villam hominum illis familiarium, quantum ex iis quæ fiebant, perſpicere erat. Nam ſe invicem oſculis ſalutabant, eoſque in villa divertere jubebant. Tum prandium appoſuerunt: nobiſque jumentis hordeum objecerunt. Illi prandebant: at ego malè eſuriebam. Verùm quandoquidem hordeo veſci non poteram, diſpiciebam quid comederem: retro ſtabulum conſpicio hortum, qui olera multa & bona habebat, ſuper quibus apparebant roſæ: ego nemine eorum qui intus prandio erant intenti, animadvertente, in hortum ingredior: tum ut cruda olera comederem, tum propter roſas: quoniam apud me reputabam, fore ut eſis hiſce floribus, rurſus homo fierem. Hortum ingreſſus, lactucis, raphanis, & apio quæ ab homine cruda comeduntur, ventrem implevi. Sed roſæ illæ non erant veræ roſæ: ſed quæ ex lauro ſylveſtri naſcuntur: Laurum ipſam vocant homines: qui malus eſt cibus aſino omni & equo: nam eum qui ex eo comederit, è veſtigio emori dicunt. Interim re cognita hortulanus, arreptoque baculo in hortum ingreſſus, tanquam malorum oſor dominus, me quem vidit hoſtem, olerumque exitium, furemque prehendit, ita fuſte contudit, ut neque lateribus, neque cruribus pepercerit: quinetiam aures torſit, faciemque contrivit. Ego jam verberum impatiens, cùm ambobus calcibus reſupinum ſuper olera ſtraviſſem,

ἔφυγον ἄνω ἐς τὸ ὄρος. ὡδὶ, ἐπειδὴ εἶδε δρόμῳ ἀπιόντα, ἀνέκραγε λῦσαι τὰς κύνας ἐπ' ἐμέ. οἱδὲ κύνες, πολλοί τε ἦσαν, καὶ μεγάλοι, καὶ ἄρκτοις μάχεσθαι ἱκανοὶ, ἔγνων ὅτι δὴ διασπάσονταί με ἔτοι λακόντες. καὶ ὀλίγου ἐκπεφεύγειν, ἔκρινα τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, παλινδρομῆσαι μᾶλλον, ἢ κακῶς δραμεῖν. ὁπίσω οὖν ἀπῆειν. καὶ εἰσιμι αὖθις εἰς τὴν ἔπαυλιν. οἱδὲ, τὰς μὲ κυνὰς δρόμῳ ἐπιφερομένας, ἐδέξαντο, ἐκ κατέδησαν. ἐμὲ δ' παίοντες, ἐ κατέτρων ἀφῆκαν, πρὶν ἢ ὑπὸ τῆ ὀδυνῆς πάσχω τὰ μέχανα κάτωθεν ἐξεμέσαι. καὶ μὴν ὅτι ὀδυπορεῖν ὥρα ἦν, τὰ βαρύτατα τῶν κλεμμάτων, καὶ τὰ πλεῖστα, ἐμοὶ ἐπέθηκαν. κἀκεῖθεν τότε ὅπως ἐξελαυνόμεθα. ἐπεὶ δ' ἀπηρόρθου ἤδη, παυόμενός τι, καὶ τῆ φορτίῳ ἀχθόμενος, καὶ τὰς ὁπλὰς ἐν τῆ ὁδῷ ἐκπεπτωκυίᾳ, ἔγνων αὐτῷ κακοπαθεῖν, καὶ μήθ' ἂν ἀποφάπωσί με ταῖς πληγαῖς, ἀναστῆναί ποτε. τοῦτο ἐλπίσας μέγα μοι ὄφελος ἔσεσθαι ἐν τῷ βαδίσματι, φήθην χρὴ ὅτι πάντως ἡδόμενοι, τὰ μὲν ἐμὲ σκαδὴν ἀφαιρεῖσθαι τῆ τε ἵππῳ, ἐ τῆ ἡμιόνῳ, ἐμὲ δ' αὐτῷ ἐάσειν κεῖσθαι τοῖς λύκοις, ἀλλά τις δαίμων βάσκανος, σωσεὶς τῶν ἐμῶν βαδισμάτων, ἐς τἐναντίον ἀφεῖναι. ὁ γὰρ ἕτερος ὄνος, ἴσως ἐμοὶ τὰ αὐτὰ νοήσας, πίπτει ἐν τῆ ὁδῷ. οἱ δὲ, πεμπόμενοι, ξύλῳ παίοντες ἀναστῆναι τὸν ἄθλιον ἐκέλευον. ὡς δ' οὐδὲν ὑπήκουε ταῖς πληγαῖς, λακόντες αὐτὸν, οἰμῳ, τῶν ὤτων, οἱδὲ, τῆ οὐρᾶς, ἀνεκείρειν ἐπειρῶντο. ὡς δ' οὐδὲν ἤνυον, ἐκεῖθ' ὑπερλίθος ἐν τῆ ὁδῷ ἀπηρόρθουν, λογισάμενοι ἐν ἀλλήλοις ὅτι δὴ κάπτιν ποιοῦσι, ἐ τὸ χρῆμα τῆ φυγῆς

vissem, aufugi ad montem. Ille ubi vidit me cursim abeuntem, clamavit ut adversum me solverent canes, qui multi magnique erant, & ad pugnandum cum ursis idonei. Cognovi me ab his dilaniatum iri, si caperer. Quare cùm me paulum huc illuc circuntulissem, decrevi quod vulgò dicitur, recurrere potiùs quàm malè currere. Itaque relegi vestigia, & in stabulum denuo sum ingressus. Hi verò currentes canes exceperunt & vinxerunt. Me verò non priùs destiterunt percutere, quàm præ dolore olera comesta egererem. Et cùm abeundi tempus jam adveniſſet, gravissimam & maximam furti partem mihi imposuerunt: indeque hunc in modum discedimus. Postquam autem ictibus, & oneris gravitate, & ungularum ex via attritu fatiscerem, decrevi ibi cadere; neque quamvis verberibus me necarent, unquam surgere, sperans me multum elementi ex hoc consilio percepturum, nempe illos necessitate compulsos, sarcinam qua pressus eram, inter equum mulumque partituros, meque lupis ibi relicturos. Sed nescio quis dæmon invidus mea consilia in contrarium vertit. Nam alter asinus forsan iisdem mihi excogitatis in via cadit. Quem hi quidem primùm fuste demulcentes, miserum surgere jubebant: quem plagis non parentem, alii auribus, alii cauda prehensum, erigere conabantur. Verùm ut nihil proficiebant, & lapidis instar, animo concidens in via jacebat, hi reputantes inter se, seſe frustra laborare, & fugiendi tem-

ἀναλίσκειν, ὅτε γε καὶ παρεδρεύοντες, τὰ μὲν σκύμνῳ παίζω, ὅσα σπάρτιζειν σκεύη, λέγοντες ἐμοί τε, καὶ τῷ ἵππῳ. τὸ δὲ ὑβλιον κρεμασθὲν ἐς τὰ αἰχμαλωσίας, καὶ τὰ ἀχθοφορίας, λαβόντες, τῷ ξίφει ὑποτέμνουσιν ἐκ τῶν σκελῶν. καὶ ἀπαίρομεν ἔτι, ὠθοῦσιν ἐς τὸ κρήμνον. ὁ δὲ, ἀπηρέμα κάτω, τὸ ἡνίοχον ὀχούμενον. ἐγὼ δὲ ὁρῶν σὺν τοῖς συμπορευομένοις ἐμοῖς βουλεύμασιν τὸ πλέον, ἔγνων φέρειν εὐκόλως τὰ σύμπαντα, καὶ εὐθύμως εὐπατεῖν, ἐλπίδας ἔχων πάντως ποτὲ ἐμπεσεῖσθαι εἰς τὰ ῥόδα. κἀκ τούτων, εἰς ἐμαυτὸν ἀνασωθήσεσθαι. καὶ τὸ λητῶν δὲ ἦκουον, ὡς σὺν εἴη ἐπὶ πολὺ τὸ ὁδεῖν, ἕως ἂν καταλύσωσιν. λοιπὸν, ἔνθα καταμένουσιν. ὥστε πάντα ταῦτα δρόμῳ ἐνομίζομεν, καὶ πρὸ τοῦ ἑσπέρας ἥξομεν εἰς τὰ οἰκεῖα. γραῦς δὲ γυνὴ ἔνδον καθῆστο, καὶ πῦρ πολὺ ἐκαίετο, οἰδὲ, πάντα ἐκείνῃ, ἅπερ ἐτυγχάνομεν ἡμεῖς κομίζοντες, εἴσω κατέθηκαν. εἶτα ἤρετο τὴν γραῦν εἰ δεῖ τοῦτο καθεζῆν, καὶ ὁ δεῖπνος εἴη ἕτοιμος ἔσεσθαι. ἀλλὰ πάντα εἶπεν ἡ γραῦς εἶναι ὑμῖν, ἄρτοι πολλοὶ, οἶνος παλαιὸς πίθου. καὶ τὰ κρέα δὲ ὑμῖν τὰ ἄγρια σκευάσασα ἔχω. οἰδὲ, τὴν γραῦν ἐπαινέσαντες, ἀποδυσάμενοι, ἠλείφοντο πρὸς τὸ πῦρ. καὶ λέβητες ἔνδον ὕδωρ θερμὸν ἔχοντες, ἀρυσάμενοι ἔνθεν, καὶ καταχαμένοι, αὐτοχειρὶ τῇ λητρῷ ἐχρήσαντο. εἶτα ὀλίγον ὕστερον ἦκον νεανίσκοι πολλοὶ, κομίζοντες σκεύη πλεῖστα, ὅσα χρυσᾶ, καὶ ἄργυρα, καὶ ἱμάτια, καὶ κόσμον γυναικεῖον, καὶ ἀνδρεῖον πολύν. ἐκοινώνουν δ' ἕτοι ἀλλήλοις. καὶ ἡνίκα ταῦτα ἔνδον κατέθεντο, ὁμοίως ἐλούσαντο καὶ ἧτοι. λοιπὸν μὲν τοῦτο, ἦν ἄφατον θαῦλις, καὶ λόγος πολὺς σὺν τῷ συμποσίῳ τῶν ἀνδροφόνων. ἡ δὲ γραῦς,

pus absumere, asino demortuo adstantes, sarcinas omnes quas ille gestabat, inter me equumque partiti sunt. Miserum verò asellum captivitatis, & oneris ferendi socium, ex cruribus succidunt ense, & spiritum adhuc efflantem, è loco præcipiti dejiciunt. Ille verò infra delabebatur moriendo subsultans. Ego videns in comite meorum consiliorum exitum, statui æquo animo ferre præsentem fortunam, & promptè iter conficere, sperans rosis tandem repertis me pristinam formam recuperaturum. Atque ex latronibus accipiebam, parum itineris superesse ad diversorium in quo habitant. Itaque omnia hæc cursim ferebamus: domumque ante vesperam venimus. Intus ad luculentum ignem sedebat anus. Hic illi ea omnia deposuerunt, quæ afferebamus. Postea vetulam rogant quorsum ita sederet, nec prandium pararet. At omnia, inquit anus, parata sunt vobis, panes multi, dolia veteris vini: habeo quoque sylvestres carnes quas ego vobis paravi. Collaudata vetula, vestibusque depositis, ad ignem se ungebant. Intus erat lebes aquæ calidæ, qua hausta & in labrum effusa, extemporali balneo sunt usi. Paulò pòst venerunt adolescentes multi plurimam suppellectilem portantes, auream, & argenteam, vestes, & muliebrem ornatum, virilemque multum, communem omnibus prædam: quibus rebus intus depositis, similiter & hi laverunt. Cæterùm postea, lautum erat prandium, & sermo multus in homicidarum convivio. Anus verò mihi & equo

ἅμα, καὶ τῷ ἵππῳ, κριθὰς παρέθηκεν. ἀλλ' ἐμοῦγε μέν, ὡσθῆ τὰς κριθὰς κατέπιπτε, δεδιὼς οἶμαι εἰκῆ, ἐμὲ τὸ σιωπᾶσθαι. ἐγὼ δ', ἐπειδὴ ἔδοξα τῷ χρανῷ ἐξιέναι τὸ ἔνδον, ἄρτον ἤσθιον. τῇ δ' ὑστεραίᾳ παιζαλιπόντες τὸν χρανῶ, καὶ νεανίσκον ἕνα, οἱ λοιποὶ πάντες ἐπὶ ἔργον ἀπῆεσαν. ἐγὼ δ' ἔσυρον ἐμαυτὸν, καὶ τὸν ἀκριβῆ φρουρῶν. τὸ μὲ γὰρ χαὸς καταφρονῆσαι ἐῶ μοι, καὶ φυγεῖν ἐκ τῆς σιδήνης ὀμμάτων δυνατόν. ὁ δὲ νεανίσκος, μέγας τε ἦν, καὶ φοβερὸν ἔβλεπε, καὶ τὸ ξίφος ἀεὶ ἔφερε, καὶ τὸν θύραν ἀεὶ ἐπῆγε. τρισὶ δ' ὑστεραν ἡμέραις, μεσούσης νυκτὸς, ἀναρίθμητοι λῃσταὶ, χρυσίον μὲν, οὐδὲ ἀργύριον, οὐδὲ ἄλλο μὲν εἰδὲν νομίζοντες, μόνον δ' παρθένον ὡραίαν, σφόδρα κλαίουσαν, καὶ καταπαραγομένην τὸν ἐσθῆτα, καὶ τὸν κόμην. καὶ καθεζόμενοι αὐτοῦ ἔνδον ἐπὶ τοῦ σταθμοῦ, θαρρεῖν ἐκέλευον. καὶ τῷ χρανῶ ἐκάλουν ἔνδον μένειν, καὶ τὸν παῖδα τὸ φρεαρεῖ ἔχειν. ἠδὲ παῖς, ὅτε ἐμοῦγε παραλῆ τι ἤθελεν, ὅτε πιεῖν, ἀλλὰ πάντα ἔκλαε, καὶ τὸν κόμην τὸν αὐτῆς ἐσπαράττετο. ὥστε τὸ αὐτὸς πλησίον ἐὼν ὤδυ τῇ φάτνῃ, συνέκλαιον ἐκείνῃ τῇ καλῇ παρθένῳ. ἐν δὲ τούτῳ, οἱ λῃσταὶ ἔξω ἐν τῷ προθύρῳ ἐδείπνουν. πρὸς ἡμέραν δ', πῶν σκηπῶν τις, τὸ τὰς ὁδὸς φρουρεῖν εἰληχότων, ἔρχεται ἀπαγγέλλων ὅτι ξένῳ τινὶ παρεῖναι μέλλοι, καὶ πολλὰ πλοῦτον κομίζοι. οἱδὲ, ὅτως ὡς εἶχον ἀναστάντες, τὰ ὁπλισάμενοι, καμὲ, καὶ τὸ ἵππον ἐπισάξαντες, ἤλαυνον. ἐγὼ δ' ὁ δυσμοιρὸς ἐπισάμενος ἐπὶ μάχην, καὶ πολεμονέξελαύνεσθαι, ὀκνηρῶς προῆειν. ἔνθεν ἐπαίομαι τῷ ξύλῳ, ἐπειγομένων αὐτῶν. ἐπεὶ δ' ἤκομεν εἰς τὸν ὁδὸν,

equo hordeum apposuit. At ille hordeum avidè vorabat, me convivam, ut par erat, veritus: ego verò cùm abiisset anus, panem comedebam. Postridie relicto cum vetula adolescente uno, ad opus suum abiverunt. Ego autem me, accuratamque custodiam ingemiscebam. Licebat enim mihi anum contemnere, & ex ejus conspectu aufugere poteram. Verùm adolescens, & procerus erat, & horrendum intuebatur, & gladium semper gestabat, & januam semper impingebat. Triduo pòst, nocte propemodum media, revertuntur latrones, non aurum, non argentum, non aliud quidpiam afferentes, sed maturæ ætatis virginem valdè formosam, flentem, lacoratis vestibus, & coma: quam in straminibus collocatam bono animo esse jubent, ac vetulæ injungunt ut domi maneat, & puellam custodiat. At puella nec comedere, nec bibere volebat, sed solùm flebat, & capillos dilacerabat: adeò ut ipse præsepi astans cum illa virgine formosa plorarem. Interim latrones foris in vestibulo cœnabant. Cùm autem dies illuxisset, exploratorum quispiam, eorum qui in viis excubabant, nuntiatum venit peregrinum multas vehentem opes hac transiturum. Hi ut ie habebant, armati surrexerunt, & me equumque impositis clitellis abigebant. Ego infœlix exploratum habens me ad pugnam, & bellum duci, tarde ibam. Inde properantibus illis, baculo percutiebar. Et postquam ad viam pervenimus quà transiturus

ἔνθα ὁ ξένος παρελάσιον ἔμελε, συμπεσόντες οἱ λῃσταὶ τοῖς ὀχήμασιν, αὐτόν τε, καὶ τοὺς οἰκέτας ἀπέκτειναν. καὶ ὅσα ἦν τιμιώτατα ἐξελόντες, τῷ ἵππῳ. κἀμοὶ ἐπέθηκαν. τὰ δ' ἔπιπλα τὰ σκεύων, αὐτοῖ σὺν τῇ ὕλῃ ἔκρυψαν. ἐπεὶ δ' ἤλαυνον ἡμᾶς ὕπνος ὀπίσω. κἀγὼ ἐπειγόμενος, καὶ τῷ ξύλῳ τυπτόμενος, κρύων τὸν ὀπλὴν ἄκρα πέτρα ὀξεῖαν. καί μοι ἀπὸ τῆς πληγῆς, γίγνεται τραῦμα ἀλγεινόν. καὶ χωλεύων, ἔνθεν τὸ λοιπὸν τὸ ὄνον ἐσάθιζον. οἱ δὲ, πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον, τί γὰρ ἡμῖν δοκεῖ τρέφειν τὸν ὄνον τοῦτον, παντὶ κοπιστοῦντα; ῥίψωμεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς κρημνοῦ, οἰωνοῖς σῖτον ἀγαθόν. καί φασι ῥίψωμεν αὐτὸν, καθαρσμὸν τῆς στρατιᾶς ἐσόμενον. καὶ οἰμωγὴ, σωτηρίου ἐπ' ἐμέ. ἐγὼ δ' ἀκούσας ταῦτα, τῷ τραύματι λοιπὸν ὡς ἀλλοτρίῳ, ἐπέσαινον. ὁ δὲ δι' ἀνάτου με φόβος, ἀναίσθητον τὸ ὀδυνῶν ἔθηκεν. ἐπεὶ δ' ἤλθομεν εἴσω, ἔνθα κατελύομεν, τὰ μὲν σκεύη τὰ ἡμέτερα ὥμων ἀφελόντες, οὓ κατέθηκαν. αὐτοὶ δ' ἀναπεσόντες, ἐδείπνουν. καὶ ἐπειδὴ νὺξ ἦν, ἀπήσαν, ὡς τὰ λοιπὰ τὰ σκεύων ἀνασωσόμενοι. τὸ δ' ἄθλιον τοῦτον ὄνον ἔφη τις αὐτῶν, τί ἐπάξομεν ἄχρηστον ὧν τῆς ὁπλῆς; τὸ δ' σκεύων, ἃ μὲ, ἡμεῖς οἴσομεν. ἃ δ', καὶ ὁ ἵππος. καὶ ἀπήεσαν, τὸν ἵππον ἄγοντες. νὺξ δὲ ἦν λαμπροτάτη ἐκ τῆς σελήνης. κἀγὼ τόν πρὸς ἐμαυτὸν εἶπον. ἄθλιε, τί ἔτι μέλλεις σὺ ταῦτα; χώρει σε, καὶ γυναῖκα τέκνα δειπνήσουσιν. ὧν ἀπέλεις οἷα ἐκεῖ σὲ ἐβουλεύσαντο; θέλεις τῇ κρημνοῦ ἐκπεσεῖν; νὺξ μὲν αὕτη, καὶ σελήνη πολλή. οἶδε, οἴχονται ἀπιόντες. φυγὴ σῶζε σαυτὸν ἀπὸ δεσποτῶν ἀνδροφόνων. ταῦτα πρὸς ἐμαυτὸν συνοίμενος, ὁρῶ ὅτι

rus erat peregrinus, irruentes in vehicula latrones, ipsum ejusque famulos occiderunt. Hi delectis rebus pretiosissimis, eas mihi, equoque imposuerunt: ibi verò in sylva reliquam suppellectilem absconderunt. Postea nos à tergo impellebant: atque ego dum urgeor, & fuste verberor, ungula in lapidem acutum offendo: ex offensione fit acerbum vulnus: quo factum est, ut reliquum viæ claudicando confecerim. Tum inter se dicebant illi, Quid opus est hunc asinum sape cæspitantem nutrire? præcipitem eum demus inominatum: imò inquiunt, ipsum nostri exercitus futuram expiationem projiciamus: & adversùs me sese instruebant. Quæ cùm audirem, quod itineris supererat, ut alieno vulneri insistens, peregi. Fecit enim mortis metus, ut dolorem non sentirem. Vt verò ad diversorium perventum est, sublatam ex humeris nostris suppellectilem, composuerunt, & discumbentes cœnarunt. Per noctem verò reliquas sarcinas petitum iverunt. Sed miserum hunc asinum, ex illis quidam inquit, quid propter ungulæ vulnus inutilem deducimus? Sarcinas autem partim nos feremus, partim equus. Tunc deducentes equum, abiverunt. Nocte autem clarissima Lunæ splendore, apud me dicebam, Quid ampliùs hìc expectas miser: esca vulturibus & vulturum pullis es futurus? Non audis quidnam isti de te statuerint? vis-ne ex præcipiti dejici? Nox Luna refulget, atque isti abeunt: tuæ saluti fuga ab homicidis hisce dominis consule. Hæc apud me cogitans, quod video me solutum,

ἐδὲ ὡσπερ δέδεμαι ἐδενὶ, ἀλλά με ὁ σύρων ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐμὸς παρεπρέμπετο. τοῦτό με ἐς παρόξυνσιν ὡς μάλιστα πρὸς τὴν φυγήν. καὶ δρόμῳ ἐξιὼν, ἀπῆειν. ἡ δὲ γραῦς ἐπεὶ εἶδεν ἀποδιδράσκειν ἕτοιμον, λαμβάνεταί μου ἐκ τῆς ὁρμῆς, καὶ εἷλκεν. ἐγὼ δὲ ἄξιον κρεμᾶσθαι, καὶ θανάτων ἄλλων εἶπον εἶναι τὸ ὑπὸ γραὸς ἁλῶναι, ἔσυρον αὐτήν. ἡδὲ, μάλ' ἀπόκρημνον ἐνδοθεν τὴν παρθένον τὴν αἰχμαλωτον. ἡ δὲ ὡσπελθοῦσα, καὶ ἰδοῦσα γραῦν, δίκην κέρκου ἐξ ὄνου ἠμμένην, τολμᾷ τὸ μηνυθὲν ζηνάϊον, καὶ ἄξιον ἀπενεγκεῖν νεανίσκου. ἀναπηδᾷ δὲ εἰς ἐμέ. καὶ ἐπιθυμήσασά μου, ἤλαυνε. κἀγὼ τῇ τε ἕρωτι τῆς φυγῆς ἐν τῇ τῆς κόρης ἀγωγῇ, ἔφυγον ἵππου δρόμῳ. ἡ δὲ γραῦς, ὀπίσω ἀπελέλειπτο. ἡ δὲ παρθένος, τοῖς μὲν θεοῖς εὐχὴν, σῶσαι αὐτὴν τῆς φυγῆς. πρὸς ἐμὲ, ἣν με ἔφη καμίσης πρὸς τὸ πατρῷον ὦ καλὲ σὺ, ἐλεύθερον μὲν σε παντὸς ἔργου ἀφήσω, κριθῶν δὲ μέδιμνον ἔσῃ σοι ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας τὸ ἄριστον. ἐγὼ δὲ, καὶ τοὺς φονεῖς τοὺς ἐμαυτῆς φοβούμενος, καὶ πολλὴν ἐπιμέλειαν, καὶ θεραπείαν ἐν τῇ ἀναστροφῇ σου ἐμοὶ κόρης ἐλπίζων, ἔθεον, ἧττον τραύματος ἀμελήσας. ἐπεὶ δὲ ἤκομεν ἔνθα ἐχίζετο δίοδος, οἱ πολέμιοι ἡμᾶς καταλαμβάνουσιν, ἀναστρέφοντες, καὶ πάρδωθεν οὗτος πρὸς τὸ στενὸν ἔγνωσαν τοὺς δυσχεῖς αἰχμαλώτους. καὶ ὡσπεδραμόντες, λαμβάνουσί μου, καὶ λέγουσιν, ὦ καλὴ, κἀχαθὴ σὺ παρθένος, τοῖ βαδίζεις ἀωρία παλαιπώρε; ἐδὲ τὰ δαιμόνια δέδοικας; ἀλλὰ δεῦρο ἴθι πρὸς ἡμᾶς. ἡμεῖς σε τοῖς οἰκείοις ἀποδώσομεν, σαρδόνιον γελῶντες ἔλεγον. καμὲ ἀναστρέψαντες, εἷλκον ὀπίσω. κἀγὼ ὡδὲ ἡ ποδὶς, καὶ ἡ τραύμασι ἀναμνησθεῖς, ἐχώλαινον. οἱδὲ, νιὼ ἔφασαν χώλος,

tum, & lorum quo trahebar in via pendens, hoc me ad fugam capessendam maximè incitat: ac cursim egressus abeo. Vbi me ad fugam paratum conspexit anus, cauda prehensum retinebat. Ego rem dignam præcipitio, & alia quavis morte putans, si à vetula retinerer, mulierem trahebam, quæ captivæ virginis opem implorabat. Virgo cùm prodiisset, & conspexisset anum instar caudæ ex asino pendentem, nobile, & vesano adolescente dignum facinus est ausa. Nam in me insilit, insidensque abigit. Ego tum fugiendi studio, tum puellæ gratia, equi cursu fugi, anicula post nos relicta. Virgo pro salute orabat Deos: ac mihi dicebat: si me, ô egregie, ad patrem vectaveris, ab omni utique opere te liberum faciam: tibique quotidie medimnum hordei in prandium præbebo. Tum ego meos interfectores fugiens, magnamque opem, curamque ex servata puella mihi sperans, neglecto vulnere currebam. Vbi verò ad bivium quoddam pervenimus, hostes nostros redeuntes offendimus, qui è longinquo protinus ad lunam infœlices captivos cognoverunt, ac me corripiunt accurrentes, dicuntque, O formosa virgo & bona, quonam is nocte intempesta, misera? nonne dæmones pertimescis? At huc ad nos veni: te tuis reddemus. Quod Sardonio cum risu dicebant: meque aversum retrahebant: ego verò pedis, vulnerisque recordatus claudicabam. Illi verò dicebant,

ὅτι ἀποδιδράσκων ἁλώκεις; ἀλλ' ὅτι φύγαιν ἐδόκεί σοι, ὑγιαίνων, ἵππου ὠκύτερος, καὶ πτηνὸς ἦσθα. τοῖς γὰρ λόγοις τούτοις τὸ ξύλον ἔπιπτο. κἀγὼ ἔλεγον τῷ μηρῷ ἔχον, νυθετούμενος. ἐπεὶ δ' εἶσω πάλιν ἀνεθρέψαμεν, τὴν μὲν χρεὼν, εὐρέμεν ἐσκομμένην τὸ πίτρας πεπαμένην τὸ κελεύθου, δείσασα γὰρ οἷον εἰκὸς τὸν δεσπότην ἐπὶ τῇ τοῦ παιδὸς φυγῇ, πρεμὲ ἑαυτὴν, σφίγξασα τὸν δ' τραχήλου. οἰδὲ, τὴν χρεὼν θαυμάσαντες τὸ δύγωμοσύνης, τὴν μὲν, ἀπολύσαντες, ἐς τὸ κρημνὸν κάτω ἀφῆκαν ὡς ἦν τὸ τοῦ δεσμοῦ. τὴν δ' παιδίσκον, ἔνδον κατέδησαν. εἶτα ἐδείπνουν. καὶ πότος ἦν μακρός. καὶ τούτῳ ἤδη ὠδὲ τὸ κρᾶς διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους. τί ποιήσωμεν ἔφη τις αὐτῶν τὴν δραπέτην; τί δ' ἄλλο εἶπεν ἕτερος, ἢ τῇ χρεὼ τοιούτῃ κρέα ἐπιρρίψωμεν αὐτῇ, ἀφιλομένην μὲν ἡμῶν χρήματα πολλὰ, ὄσων ἐπ' οὐδεμίᾳ, καὶ σεσθαι πρὸ ἡμῶν ὅλον τὸ ἐργαστήριον. διὸ τοι χαίρω ὦ φίλοι, ὅτι αὐτὴ εἰ τὸ οἶκοι ἐδραξάσθη, δεῖ εἷς ἂν ἡμῶν ζῶν ὑπολειπόμενος. πάντες γὰρ ἂν ἁλώμεθα, τὸ ἐχθρῶν ὑπὸ δόλου σκευασθέντων ἡμῖν ἐπιπεσόντων. ὥστε ἀμυνόμεθα μὲν τὴν πολεμίαν. ἀλλὰ μὴ ὑπὸ ῥᾳδίως ἀποθνησκέτω, πεσοῦσα ἐπὶ δ' λίθου. ζαναζῶν δὲ αὐτὴν τὸ ἀλγεινότατον ἐξέρωμεν. καὶ ὅστις αὐτὴν χρόνῳ, καὶ βασάνῳ, φυλάξας, ὑστερον ἀπολεῖ. εἶπε ἐζήτει θανατον. καὶ τις εἶπεν, οἶδα ὅτι ἐπαινέσεσθε τὸ ἀρχιτεκτόνημα. τὸ ὄνον δεῖ ἀπολέσαι, ὀκνηρὸν ὄντα, νεῦ δ' ἐς χαλὸν εἶναι ψαῦσμον, καὶ μὲν ἐς τὸ φυγῆς τὸ παρόντα ἡμέρον ὑπηρέτην, τὸ λῆκνον. τοῦτον δὲ ἔωθεν ἀποφάξαντες, ἀνατέμωμεν ἐκ τὸ χασμὸς, καὶ τὰ μὲν ἔγκατα πάντα ἔξω βάλωμεν, τὴν μὲν ἀγαθὴν τούτων

bant, claudus es quum aufugiendo captus es? Verùm quando tibi visum est fugere, sanus, equo velocior, & volucer eras. Quæ verba sequebantur verbera, & dum increpabar, vulnus in crure jam habebam. Domum regressi, vetulam invenimus laqueo è petra suspensam, quæ ut verisimile est, dominos ob virginis fugam verita, constricto collo se suspenderat. Illi bonam vetulæ fidem admirati, solutam ut erat in laqueo, præcipitem in imum dedêre. Intus vincta virgine cœnarunt, & potum produxerunt, dum interim de virgine colloquerentur. Quid, ait ex iis quispiam hac fugitiva faciemus? Quid aliud, alter inquit, nisi eodem illam loco, quo vetulam nostram præcipitem agamus? Nam & pecuniam multam nobis, quantum in ipsa fuit, abstulit, nostramque tabernam prodidit. Atque ut probè scitis, amici, si hæc domum suam aufugisset, ne unus quidem nostrûm in vivis relinqueretur. Etenim inimicis in nos ex composito irruentibus, omnes caperemur. Quare adversariam hanc ulciscamur: sed non ita ut in saxum projecta pereat facilè: imò acerbissimam & longissimam mortem comminiscamur: quæ ipsam tempori, & cruciatui servatam, postera die perimat. Deinde genus mortis quæsiverunt. Tum dixit aliquis, Teneo commentum quod probabitis. Interimendus est tardus hic asinus, qui se claudicare mentitur, quanquam virginis hujus fugæ assecla fuit, & minister. Itaque hunc diluculo jugulatum, abscisso ventre aperiamus: & intestinis abjectis præclaram

παρθένον, τῷ ὄνῳ ἐγκρυπτομίσωμεν, τὴν μὲν κεφαλὴν, ἔξω δ' ὅπως ἀσφύξειεν, ὡς ἂν μὴ δύῃς ἀποπνιγῇ. τὸ δ' ἄλλο σῶμα πᾶν, ἔνδον κρυπτόμενον, ὡς ἂν αὐτῷ κοιλοκοιλίᾳ δυμάλα συῤῥάψαντες, ῥίψωμεν ἔξω ἅμα τοῖς γυψὶ κρεωφαγῆσαι τὸ ἐσκευασμένον ἄριστον. σκοπεῖτε δ' ὦ φίλοι, τὸ βασάνου τὸ δεινόν. ἐγὼ μὲν, τὸ, νεκρὸν ὄνον, σωφρονεῖν. εἶπε, τὸ, θῆρες ὧρα θερμοτάτῳ ἡλίῳ ὑπὸ κτηνῷ κοιμηθέντες, καὶ λιμῷ ἀεὶ κτείνοντι ἀποθνήσκειν, καὶ μήδ' ἑαυτῷ ἀποπνίξαι ἔχειν. τὰ μὲν γὰρ ἄλλ', ὅσα πρόσεστιν, σηπομένῳ δ' ὄνῳ τῇ τοῦ ὀδμῇ, καὶ τοῖς σκώληξι πεφυρμένῃ, ἐᾶν λέγειν. τέλος δ', οἱ γύπες διὰ δ' ὅπως παρεισιόντες εἴσω, ἐν τοῦτῳ ὡς ἐκεῖνον ἴσως, καὶ ζῶσαν ἔτι, διασπάσονται. πάντες ἀνεβόησαν, ὡς ἐπὶ μεγάλῳ μεγάλῳ τῷ προμηθεῖ τούτῳ δῤῥήματι. ἐγὼ δ', ἀνίστασθαι αὐτὸν, ὡς ἂν ἀποσφαγησόμενον, καὶ μὴ δ' νεκρὸς δύστηνος κεισόμενον, ἀλλὰ παρθένον ἀθλίαν ἐκδεξόμενον, καὶ ζῶσαν, ἐδὲν ἀδικήσοντος κόρης, ἐσόμενον. ὄρθρου δ' ἂν ἔτι. καὶ ἐξαίφνης ἐφίσταται πλῆθος στρατιωτῶν, ἐπὶ τοὺς μιαροὺς τούτους ἀφιγμένον. καὶ δύῃσι πάντας ἐδίσμενοι, καὶ ἐπὶ τὰ τῆς χώρας ἡγεμόνα ἀπῆγον. ἔτυχε δ' ὁ τῶν κόρων μεμνησόμενος, σὺν αὐτοῖς ἐλθών. αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ τὸ κοιλοκοίλιον τῶν λῃστῶν μηνύσας. ἐδήλωσεν οὖν τὴν παρθένον, καὶ κομίσας ἐπ' ἐμὲ, ὕστερος ἦλθε οἴκαδε. οἱ δ' γειτονεῦντες, ὡς εἶδον ἡμᾶς ἐπὶ πόρρωθεν; ἔγνωσαν δύστηνοι, διαγγέλιον αὐτοῖς ἐμὲ σωσεγκεκομικέναι. καὶ συνεσφαμήκεις, ἠσπάζοντο, καὶ ἦγον εἴσω. ἡ δ' παρθένος, πολλὰ λόγον ἔχει ἐμοὶ δίκαιον ποιεῖσθαι, ὃ συναιχμαλώτους, συναποδράσαντος, καὶ τὸ κοινὸν ἐκείνου αὐτῇ δεσμὸν ἀνδρός. ἐγὼ δ' ἐπὶ τοῦτον ἐκείνῳ ἐπιτρέψας, ἐκεῖνος δ' ἐμοὶ τὴν παρθένον

κατὸν συγκιβδωδύσαντος. καὶ μοι τοῖς κεκτημένοις, ἄρξον παρέχειν μίδιμνον κελῶν, καὶ χόρτος, ὅσος ἐκαμήλῳ ἱκανός. ἐγὼ δὲ τοτε μᾶλιστα κατηρώμην τῷ Παλαίστρᾳ, ὡς ὄνον με, καὶ οὐκ ἐν κυνὶ τῇ τέχνῃ μεταβεβλῆσθαι. ἐώρων γὰρ τὰς κυνὰς εἰς τὸ πλανεῖον παρεισιούσας, καὶ λαφύσσοντας πολλὰ, καὶ ὅτε τὸ γάμοις πλουσίων νυμφίων. ἡμέρας δὲ ὕστερον μετὰ τὸν γάμον ἐ πολλαῖς, ἐπειδὴ χάριν μοι ἔφη ἡ δέσποινα ἔχειν πρὸς τὸν πατρὶ, καὶ ἀμείψασθαί με ἀμοιβῇ τῇ δικαίᾳ θέλειν, ὁ πατὴρ ἐκέλευσεν ἐλεύθερον ἀφεῖναι ὑπαίθριον, καὶ σωὶ ταῖς ἀγελαίαις ἵπποις νέμεσθαι. καὶ χαίρων ὡς ἐλεύθερος ἔφη, ζήσεται σὺν δίκῃ, ἐ ταῖς ἵπποις ἐπιτρέψεται. καὶ αὐτὴ δικαιοτάτη ἀμοιβὴ ἐδόκει τότε, εἰ ἦν τὰ πράγματα ἐν ὄνου δικαστῆ. καλέσας δὲ τὸ ἱπποφορβῶν τινα, αὐτῷ με παραδίδωσιν. ἐγὼ δὲ ἔχαιρον, ὡς οὐκ ἔτι ἀχθοφορήσων. ἐπεὶ δὲ ἤκομεν εἰς τὸ ἄγρῳ, ταῖς ἵπποις με ὁ νομεὺς συνέμιξε, ἐ ἦχθοφόρας τὸ ἀγέλην, εἰς νομόν. ἐχρῆν δὲ ἄρα κἀντεῦθεν, ὥσπερ Κανδαύλῃ, καμοὶ γυναῖκα. ὁ γὰρ ἐπιστάτης τὸ ἵππων, τῇ αὐτὸ γυναικὶ Μεγαπόλῃ ἔνδον με κατέλιπεν. ἠδὲ, τῇ μύλῃ με ὑπεξεύγνυεν, ὥστε ἀλεῖν αὐτῇ ἐ πυρὸς, ἐ κελεὸς ὅλας. καὶ τοῦτο μὲ οὐ μέτριον κακὸν εὐχερέστερον ὄνῳ ἀλεῖν τοῖς ἑαυτὸ ἐπιστάταις. ἡ δὲ βελτίστη, καὶ δοὺς τὰ ἄλλων τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς ἄγροις, πολλοὶ δὲ πάνυ ἦσαν, ἄλφιτα τὰ μισθὸν αἰτοῦσι, ἐξεμίσθου τὰ ἐμὸν ἄθλιον τράχηλον. καὶ τὰς μὲ κελεὰς, τὰμὸν ἄρτον φρύγουσα, καμοὶ ὥστε ἀλεῖν ἐπιβάλλουσα, μάζας ὅλας ποιοῦσα, κατέπινεν. ἐμοὶ δὲ, πίτυρα ἄρτον

que in mortis periculum veniſſem. Et mihi, dominorum juſſu, hordei medimnus in prandium apponebatur, fœnumque quantum ſufficeret camelo. Ego tunc, potiſſimùm Palæſtram execrabar, ut quæ me in aſinum, non in canem arte tranſmutaſſet. Videbam enim canes in culinam introëuntes, multaque vorantes, quàm multa in divitum nuptiis. Paucis autem poſt nuptias diebus, quoniam hera gratiam apud patrem promiſerat, & juſtam beneficii penſationem reddere volebat, juſſit ejus pater me liberum dimitti, ut ſub dio agerem, & cum armentariis equabus paſcerer. Nam ut libertate fruens, inquit, cum voluptate vivet, & equas inſcendet. Atque hæc retributio juſtiſſima mihi tum videbatur, ſi penes aſinum eſſet judicandi provincia. Quare accerſito equorum paſtore, ei me tradit: ego autem gaudebam, ut qui futurus eſſem à ferendis oneribus in poſterum immunis. Poſtquam ad agrum pervenimus, equabus permiſcuit me paſtor, ſimulque ad paſcendum duxit. Oportebat autem ut hîc, idem mihi ac Candauli accideret. Nam equorum præfectus, uxori ſuæ Megalopolæ intus me reliquit: quæ me molæ illigatum ſibi frumentum, & hordeum totum molere cogebat. Mediocris hic erat labor, grato præſertim aſino molere dominis: Atque optima hæc mulier, etiam farina in mercedem petita à ruſticis aliis, qui erant multi, miſerum meum collum mercede locabat. Inſuper hordeum cibum meum torrefaciens, mihique ut molerem, imponens, integras quas faciebat, mazas devorabat: ego in prandium furfur habebam,

ξυ. εἰ δέ ποτε ἐ συνελάσειέ με παῖς ἵππους ὁ νομεὺς, παιόμενός τε, καὶ δακνόμενος ὑπὸ τῶν ἵππων, ἀπελαύνεμαι. ἀεὶ γάρ με μισοῦν ὑπὸ τῶν ἵππων τῶν αὐτῶν γυναικῶν, ἰδιωτῶν, ἀμφοτέρωσις εἰς ἐμὲ λακτίζοντας. ὥστε φέρειν οὐκ ἠδυνάμην ζηλοτυπίαν ἵππικήν. λειπόμενος δὲ, καὶ ἄμορφος οὐ μετρίως χρῶν ἐφαινόμην, ὅτε ἐδέδυκόμην πρὸς τὴν μύλην, ὅτε ὑπαίθριος νεμόμενος, ὑπὸ τῶν συνόμων πολεμούμενος. καὶ μὴν ἐ τὰ πολλὰ εἰς τὸ ὄρος ἄνω ἐπεμπόμην, καὶ ξύλα τοῖς ἄμοις ἐκόμιζον. τοῦτο δὲ ἦν τὸ κεφάλαιον τῶν ἐμῶν κακῶν. ἀνῆν τὸν μέ, ὑψηλὸν ὄρος ἀναβαίνειν ἔδει, ὀρθὴν δεινῶς ὁδόν. εἶτα ἐ ἀνυπόδητος ὀρθὸς ἐν λιθίνῳ. καί μοι συνεξέπεμπεν ὀνηλάτην, παιδάριον ἀκόλαστον. ἀνῆν τὸν μέ ἔπαιέ με, καὶ τῷ ἐχρῆν λίαν, ἀ ξύλῳ ἁπλῷ; ἀλλὰ τῷ ὄζους πυκνοὺς ἔχοντι, καὶ ὀξεῖς. καὶ ἀεὶ ἔπαιεν τὸ αὐτὸ ᾧ μηρῷ. ὥστε ἀνίατόν μοι κεῖσθαι τὸ μηρῷ τῇ ῥάβδῳ. ὁ δὲ, ἀεὶ τὸ τραῦμα ἔπαιεν. εἶτά μοι ἐπιτίθει φορτίον, ὅσον χαλεπὸν εἶναι ἐ ἐλέφαντι συζυγῆναι. καὶ ἄνωθεν ἡ κεφάλαιος ὀξεῖα ἦν. ὁδὸς, καὶ σύριττε ἔπαιεν. εἰ δέ μοι ἐξεπίκρα ἴδοι τὸ φορτίον, καὶ εἰς τὸ ἔπαυον ἐπικλίνων, ἵνα τῷ ξύλῳ ἀφαιρεῖν, ἐ τῷ κυφοτέρῳ ἐσβαλεῖν, καὶ τὸ ἴσον ποιεῖν, τοῦτο μέ, ἀ δὲ ποτε εἰργάσατο. λίθος μεγάλος ἐν ᾧ ὄρους ἀναῤῥήγνυτο, εἰς τὸ κυφότερον, καὶ ἄνω νεῦον ᾧ φορτίον ἐπιθεῖναι, καὶ κρατῆσαι ἄβλιος τοῖς ξύλοις, ἐμὲ ἐ λίθος ἀχρεῖος ἐξενέγκαι. καὶ πολλάκις ἦν ἀένναος ἐν τῇ ὁδῷ. ὁδὸς, ἔ ὑποδημάτων φειδόμενος, ὀπίσω τῷ ξύλων ἐπ' ἐμοὶ κομίζων, ἐπὶ τὸ πολλόν.

bebam. Quòd si quando me cum equabus abigeret pastor, ictibus & morsibus à maribus perimebar: qui me cum fœminis suis mœchari suspicabantur, ideoque utroque pede calcitrantes, me insequebantur. Quare zelotypiam eorum ferre non poteram. Quo factum est ut macilentus ac deformis brevi evaserim: cùm neque domi ad molam exhilararer, neque sub dio pasceret, consortium bello oppressus. Quinetiam in montem sæpe mittebar, & ligna vectabam humeris. Quod erat malorum meorum caput. Primùm quidem ascendendus erat mons excelsus via graviter ardua: deinde soleis carebam in saxoso monte. Mecumque mittebatur agaso, nefarius puerulus, qui me nova ratione quavis à parte petebat: ac primùm quidem me etiam intensiùs currentem percutiebat, non simplici fuste, sed nodis crebris, acutisque scatente; eandemque femoris partem semper petebat, adeò ut ea ex parte femur verberibus apertum fuerit; nec tamen vulneratum ferire destitit. Deinde onus imponebat, quantum vix etiam elephas tulisset. Ac quanquam acutus erat descensus, hìc tamen verberabat. Quòd si videret mihi incumbens onus in alterum latus inclinare: quanquam graviori detrahenda erant ligna: & leviori adjicienda, ut paria fierent: nunquam tamen istud fecit. Imò lapides magnos ex monte acceptos, levioribus seque attollenti oneri addebat: ego verò descendebam lapides inutiles cum lignis circunferendo. Porrò in via erat perennis fluvius, quem ut calceis parceret, post ligna mihi insidens trajicie-

εἰ δέ ποτε εἶα κάμνων, καὶ ἀχθοφορῶν, καταπίπτοιμι, τότε δὴ τὸ δεινὸν ἀφόρητον ἦν. ὁ γὰρ ἦν καθῆσαι ἐπὶ χαμαί με ἐποίησεν, καὶμὲ χαμαὶ ἐπιχαίρειν, καὶ τὸ φορτίον ἀφελεῖν, ἂν ποτε ἐξ ἀέρος, ὅτε καταπλήγην, ἄνω ἐπιδώκειν, ἀλλ' ἄνωθεν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, καὶ ἅτε ὤτων ἀρξάμενος, συνίκτιζέ με τῷ ξύλῳ, ἕως ἐπιχαίρω σί με αἱ πληγαί. καὶ μὴν ἕτερόν γε ἄλλο κακὸν εἰς ἐμὲ ἀφόρητον ἔπαιζε. συνεγκεκλεισμένων ὀξυτάτων φορτίων, καὶ τὸ ἐσχατιᾷ ἐξεφίγξας, ἀπικρέμα ὄπισθεν ἐκ τῆς ἀρᾶς. αἰδὲ, οἷον εἰκὸς ἦν, ἀπιόντος τῇ ὁδῷ, ἀπεκρεμάμεναι, ἐνεσείπιπτόν μοι, καὶ πανταχόθεν μοι τὰ ὄπισθε νυττόμενα, ἐπίτηδες ἦν. καὶ ἦν μοι τὸ ἀμυνόμενον ἀδυνατεῖν, τῶν πτερνισκόντων ἀεί μου ἐπιμόνων, καὶμὲ ἠρτημένον. εἰ μὲν γὰρ ἀτρέμα ἐθέλοιμι φυλαττόμενος ἅτε ἀκμαζόντων τῶν ἐνεστώτων, ὑπὸ τῷ ξύλῳ ἀπωδυνόμην. εἰ δὲ φεύγοιμι τὸ ξύλον, τοῦ ἤδη τὸ δεινὸν ὄπισθεν ἐξῆν ἐνεστάπτειν. καὶ ὅλως ἔργον ἦν τῷ ὀνηλάτῃ τῷ ἐμῷ ἀποκτεῖναί με. ἐπεὶ δέ ποτε ἄπαξ κακὸν πάχυν πολλὰ, σὺν ἔτι φέρων, ἐς αὐτὸν λαξ ἐσήνεσα, εἰ μὴ ἀεὶ τὸτε τὸ λαξ ἐν μνήμῃ. καί ποτε κελεύει συναπεῖσιν ἐξ ἑτέρας χωρίας εἰς ἑτέραν χωρίον μεπενεγκεῖν. κἀμοίσας δή με, καὶ τὸ συναπεῖσι τὸ πολὺ σωσενεγκών, κατέδησεν ἐπ' ἐμέ. καὶ δεσμῷ ἀρχαλέῳ εὖ μάλα ἐνεστέδησέ με τῷ φορτίῳ, κακὸν ἐμοὶ μέγα τυράσων. ἐπεὶ δ' ἐνεγκα λοιπὸν ἔδη ἐκ τῆς ἐπιστάς, κλέψας δαλὸν ἐπὶ θερμοῦ, ἐπειδὴ πόρρω τῆς αὐλῆς ἐληλύθειμεν, τὸ δαλὸν ἐνέκρυψεν εἰς τὸ συναπεῖσιν. τὸ δ', τί γὰρ ἄλλο ἐδυνάτο, δᾷδος ἀνάπλεπτον. καὶ λοιπὸν ἐδὲν ἔφερον ἄλλο, ἢ πῦρ ἄπλετον. μαθὼν δὲ ὡς

bat. Quinetiam si quando tanquam fessus, oneri succumberem, tunc intolerabilis erat ejus molestia: nunquam enim descendebat ut manum mihi porrigeret, atque humo excitaret, & onus allevaret, si quando esset opus, sed à summo capite, auriculisque incipiens, fuste me tundebat, dum me excitarent plagæ. Alio quoque intolerabili malo me lacessebat. Etenim acutissimarum spinarum fascem, vinculo circumligatum à cauda ponè suspendebat. Quibus, ut par erat, cùm in via progrederer, pendentibus & illudentibus, totamque posteriorem partem lancinantibus, vulnerabar: neque eas arcere poteram, siquidem vulnerando me semper sequebantur, & à me pendebant. Etenim si lento gradu procederem ut spinarum ictus devitarem, baculo conficiebar: si baculum devitarem, tunc acutum illud malum à tergo mihi incumbebat. Denique erat agasoni meo istud opus, ut me occideret. Sed postquam tandem aliquando malorum impatiens calces in eum movi: calces illos memoria semper tenebat. Iussus aliquando stupam de una regione in aliam transferre: allatam illam dorso meo alligavit, & me arcto admodum vinculo cum onere vinxit, magnum mihi moliens malum. Nam cùm esset prodeundum domo: surreptum ex igne torrem adhuc fervidum, ubi procul à stabulo processissemus, intus stupam abscondit. Quæ (quid enim aliud poterat?) protinus flammam concipit: atque ego nihil aliud quàm multum ignem ferebam. Sed cùm me

in

αὐτίκα ἐπληξάμην ἐν τῇ ὁδῷ, πέλματα βαθεῖ ἐντυχών, εἰσῆλθ' ἐμαυτὸν ἐς τὸ πέλμα βὺς ἐς τὸ ὑγρότατον. εἶτα ἐνύλιον ἐστιβάσας τὸ συμπίον. κἀγὼ δινῶν, καὶ τρίφων ἐμαυτὸν, τῷ πηλῷ κατέσβεσα τὸ θερμὸν ἐκεῖνο, καὶ πικρὸν ἐμοὶ φορτίον. κἀγὼ ὕστερον λοιπὸν ἀκινδυνότερον εἰσῆλθον τὴν ὁδὸν τὸ ὑπόλοιπον. ὑδὲ τῷ ἐπ' ἀνάγκης με τῷ παιδὶ δικασθῆναι ἦν ἐν συμπίῳ, πολλῷ ὑγρῷ πεφυρμένῳ. καὶ τοῦτο γε ὁ τολμηρὸς παῖς ὑποστελλῶν, ἐμοῦ κατηγόρησε εἰπὼν, ὡς παλαιὸν, ἐκὼν ἑαυτὸν ἐνέσεισαιμι τῇ ἑστίᾳ. κἀγὼ τότε μὲν, ὡς ἐν συμπείσει μὴ ἦ ἐλπίζων, ὑπεξῆλθον. ἀλλ' ἕτερόν τι ἀκήδεστος παῖς ἐξεῦρεν ἐπ' ἐμὲ μακρῷ κάκιον. κομίσας γάρ με εἰς τὸ ὄρος, καί μοι φορτίον ἄδηλον ἐπιδεὶς ὡς τῶν ξύλων, τοῦτο μὲν πικράσας γαργαλιστέον οἰκεῖον. ἐμὲ δὲ γυμνὸν, καὶ ἄξυλον κομίσας οἴκαδε, καταψεύδεταί μου πρὸς τὸν αὐτὸν δεσπότην ἔργον ἀνόσιον. τοῦτον δίκαιόν ἐστιν, ὅτῳ οἶδ' ὅπου βόσκομεν, δεινῶς ἐργον ὄνῳ, καὶ βραδεῖ. ἀλλὰ μὲν νῦν ἐπιτηδεύω ἄλλο ἔργον. ἐπὰν γυναῖκα, ἢ παρθένον καλὴν, καὶ ἀρχαίαν ἴδῃ, ἢ παῖδα, ἀπολακτίσας, ἔπεται δρόμῳ ἐπ' αὐτὰς, ὡς εἴ τις ἐρᾷ ἄνθρωπος ἄρρεν, ἐπὶ ἐρωμένῃ γυναικὶ κινούμενος. καὶ δάκνει ἐν φιλήματος χρόᾳ, καὶ πλησιάζων βιάζεται. ἐκ δὲ τούτου, σοὶ δίκας, καὶ πράγματα παρέξει, πάντων ὑβριζομένων, πάντων ἀνατρεπομένων. καὶ γὰρ νῦν ξύλα κομίζων, γυναῖκα εἰς ἄρρεν ἀπιοῦσαν ἔδων, τὰ μὲν ξύλα πάντα χαμαὶ ἐσκόρπισεν, ἀποστὰς μόνος. τὴν δὲ γυναῖκα ἐς τὸν ὄδον ἀνατρέψας, γαμεῖν ἐβούλετο, ἕως ἄλλος ἄλλοθεν συναθροισθέντες ἡμιόνων τῇ γυναικὶ, ἐς τὸ μὴ ἀφανισθῆναι ὑπὸ τοῦ καλοῦ τούτου ἔρωτος. ὁ δὲ, ταῦτα πυθόμενος ἀπήγξατο.

in via protinus assatum iri sentirem, profundum stagnum nactus, in partem ejus humidissimam me injeci: deinde stupam hîc volutavi, & me simul volvendo, versando, calidum, acerbumque illud onus luto extinxi: eoque pacto reliquum iter minori cum discrimine confeci. Non ampliùs enim poterat puer stupam humido luto subactam incendere. At scelestus ille puer domum reversus, falsò me accusavit, asserens me in ignem sponte insiliisse, & præter spem stupis subduxisse. Verùm alteram deteriorem in me accusationem puer ille scelestus excogitavit. Nam cùm me ad montem deduxisset, grandi lignorum impositio onere, illud agricolæ vicino vendidit: me verò nudum, & ligno vacuum ad ædes reduxit: & apud dominum rei atrocis accusavit. Hunc asinum domine cur nutriamus nescio, impensè pigrum ac tardum. Atqui alius rei ipsi est cura. Si mulierem, aut virginem formosam, jamque viro maturam, puerum-ve conspicit, calcibus lasciviens, cursu in ipsos fertur, ut masculus homo quispiam amator ad mulierem dilectam permotus: ac specie osculi mordet, & congredi nititur. Atque hinc tibi lites & negotia faceret, dum omnes contumelioſe pulsat, omnes humi fundit. Nunc enim cùm ligna ferret, visa muliere in agrum proficiscente, ligna humi projecta dispersit, & mulierem in via subversam comprimere voluit, donec aliis aliunde accurrentibus, mulierem à formosi

hujus amatoris laceratione vindicavi mus. His auditis herus, quan-

δόμῳ, ἀλλ' εἰ μήτε βαδίζειν ἔφη ἐθελοι, μήτε φορτηγεῖν, καὶ ἔρωτας ἀνθρωπίνους ἴρᾶ, ἐπὶ γυναῖκας καὶ παῖδας αἴρεσθαι, ἀποσφάξατε αὐτὸν. καὶ τὰ μὲν ἔγκατα, τοῖς κυσὶ δότε, καὶ τὰ κρέα, τοῖς ἐργάταις φυλάξατε. καὶ ἦν ἔρηται παῖς ὅστις ἀπώλετο, λύκα τὸν κακὸν ψεύσασθε. ὁ μὲν δὴ ἀνόητος παῖς ἀνελάτης ἡμῖν, ἔχαιρε, καὶ με αὐτίκα ἤθελεν ἀποσφάξειν. ἀλλ' ἔτυχε τῆς παρὼν τότε γειτόνων γεωργῶν, καὶ ὅστις ἐρύσατό με ἐκ θανάτου, δεινὰ ἐπ' ἐμοὶ βλασφήμους. μηδαμῶς ἔφη ἀποσφάξης ὄνον, καὶ ἁλεῖν, καὶ ἀχθοφορεῖν ἐὐωλόμον. καὶ ἐ μέγα ἔργον. ἐπειδὴ γὰρ εἰς ἀνθρώπους, ἐρᾷ ἐ οἴστρῳ φέρεται, λαβὼν, αὐτὸν, ἔκτεμε. τὰ γὰρ ἐπαφροδίτου ταύτης ὁρμῆς ἀφαιρεθείς, ἥμερός τε ἔσῃ, ἐ πίων ἔσῃ, ἐ οἰσῃ φορτίον μέγα, ἐδὲν ἀχθόμενος. εἰ δ' αὐτὸς ἀπείρως ἔχεις τούτης τῆς ἰατρείας, ἀφίξομαι δεῦρο μεταξὺ τριῶν ἢ τεττάρων ἡμερῶν. καί σοι τάχιστα σωφρονέστερον ἀποθάτε παρέξω τῇ τομῇ. οἱ μὲν δὴ ἔνδον ἅπαντες, ἐπῄνεσαν τὴν συμβουλὴν, ὡς εὖ λέγει. ἐγὼ δ' ἤδη ἐδάκρυον, ὡς ἀπολέσων αὐτίκα τὸ ἐν τῇ ὄνῳ ἀνδρα. καὶ ζῆν γὰρ ἔτι ἐβούλετο ἔφλω, εἰ γνοίμην δύνασος. ὥστε ἔ ὅλως ἀποστῆναι δ' λοιπὸν ἐγνώκειν, ἢ ῥίψαι ἐμαυτὸν ἐκ τοῦ ὄρους, ἵνα ἐκπεσὼν, θανάτῳ οἰκείῳ ὁλόκληρον ἔτι, ἐ ἀκέραιον νεκρὸς πτυνήξομαι. ἐπεὶ δ' ἦν νὺξ βαθεῖα, ἄγγελός τις ἀπὸ τῆς κώμης ἦλθεν εἰς τὸ ἀγρὸν, καὶ τὴν ἔπαυλιν, τοῦτ' ἔστιν λέγων τὴν νεόνυμφον κόρην, τὴν ὑπὸ τοῖς λῃσταῖς γενομένην, καὶ τὸν τούτης νυμφίον, ᾗδε δείλαιον ὀψίαν ἀμφοτέρους αὐτοὺς ὑπὸ ἁλὸς ἁρπασθῆναι, ἐπιπολάσασαν ἄφνω τὴν doquidem neque ire vult, inquit, neque onus bajulare, & amores humanos imitatur in mulieres & pueros ruens, jugulate ipsum: ejusque intestina canibus date, & carnes operariis servate. Et si quæratur quomodo sit mortuus, à lupo interemptum fingite. Ille igitur puer nefarius, agaso meus, lætabatur, neque ilico jugulare volebat. Nisi fortè quispiam ex vicinis colonis præsens fuisset, qui me ab interitu vindicavit excogitato adversum me gravi malo. Naquaquam hunc asinum occidas, inquit, pistrino, & oneri ferendo aptum. Neque hoc magni est laboris: siquidem in homines amoris œstro percitus fertur, acceptum ipsum castra. Nam sublata veneris cupiditate, ilico mansuetus, & pinguis erit, neque magnum onus gestare gravabitur. Si tu artis istius es imperitus, intra triduum aut quatriduum adveniam: & tibi illum ove moderatiorem castratione reddam. Omnes qui aderant, consultorem hunc, ut cujus proba esset sententia, collaudarunt. At ego jam lachrymabar, ut pote qui virilitatem asini eram amissurus: & me nolle amplius vivere dicebam, si fierem eunuchus. Itaque omnino à cibo in posterum abstinere decreveram, aut me ipsum ex monte præcipitem dare, unde delapsus, morte miserrima integer & intactus interirem. Nox erat intempesta, quum quidam nuntius è pago in agrum, villamque venit, qui diceret puellam hanc recens nuptam, anteaque à latronibus raptam, ejusque sponsum, circa vesperam in littore deambulantes ambos, à repentina maris inundatione raptos,

ἡλίσκεσθαι, ἁρπάσαι, καὶ ἀφανεῖς ποιῆσαι. καὶ τάλω, αὐτοῖς τῆς τε συμφορᾶς, & ἡνιάτε ἡβούλοντο. οἱδὲ, οἷα δὴ κεκενωμένης οἰκίας νέοι δεσποτῶν, ἔγνωσαν μηκέτι μένειν ἐν τῇ δουλείᾳ, ἀλλὰ πάντα ἁρπάσαντες τὰ ἔνδον, φυγῇ ἐπέζευτο. ὁ δὲ νομεὺς τῶν ἵππων, καμὲ ἐφοβεῖτο, καὶ πάντ' ὄπισθεν ἦν συλλαβών, ἐπηκολούθησέ μοι & τοῖς ἵπποις. ἐγὼ δὲ, ἠχθόμην μὲν, φέρων φορτίον οὐκ ἀληθινῶ. ἀλλ' ὅμως ἐποιούμην τὸ ἐμπόδιον τοῦτο τῆς ἐμῆς ἐδιξάμενος ἐκτομῆς. καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐλθόντες ὁδὸν ἀρχαλέαν, & τεττάρων ἄλλων ἡμερῶν τὴν ὁδὸν ἀνύσαντες, ἐρχόμεθα εἰς πόλιν τῆς Μακεδονίας, Βέροιαν, μεγάλην, & πολυάνθρωπον. ἐνταῦθα ἔγνωσαν οἱ ἄγοντες, ἡμᾶς ἰδρύσαι, & ἐκεῖσε. καὶ τότε δὴ τρόπος ἦν ἡμῶν τῶν κτηνῶν. καὶ κῆρυξ εὐφωνος ἐν ἀγορᾷ μέσῃ ἑστὼς, ἐκήρυττεν. οἱ δὲ ὠνησόμενοι, ἐδόκουν ἡμᾶς ὁρᾶν ἐκ τοῦ φανεροῦ. καὶ τοὺς μὲν, ἀπῄσαν, ἄλλον ἄλλοι. ἐμὲ δὲ ὕστερον ἀπολελειμμένον, ὁ κῆρυξ ἐκάλυσεν αὖθις ἐπαναγαγὼν ἐς οἶκον, ὀφᾶς λέγων, ὅπως μέγα ἐκ εὕρηκε κέρδος. ἦ δὲ, πολλὰ πολλάκις δυνηθεῖσα, καὶ μετὰ πλησιαίτερος, ἄγαγε καὶμοὶ τὸ δεσπότην, οἷον ὑπὲρ οὐξαίμιλιν. κίναιδος γὰρ, καὶ γέρων ἦν, τὰ πάντων εἰς τὸν θεὸν συρίσας εἰς τὰς κώμας, καὶ τοὺς ἀγροὺς περιφερόντων, καὶ τὸν θεὸν ἐπαιτεῖν ἀναγκαζόντων. τούτῳ πιπράσκομαι πολλοῦ πάνυ τιμῆς, τεττάρων δραχμῶν. καὶ τέως ἤδη, τῷ δεσπότῃ εὐπρεπὴς ἀγορά. ἐπεὶ δὲ ἥκομεν ἔνθα φίλητος, τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα ὁ ἀνησάμενός με, μέγα οὖς τὸ θηρίον ἀνακέκραγε, ὁ κεκρίσαι, θέλον ὑμῖν ἐώνημαι

raptos, & ab hominum conspectu ablatos fuisse: atque hunc illius calamitatis, & mortis finem obtigisse. Servi autem domo novis dominis vacua decreverunt servitutem non ampliùs sustinere, & surreptis omnibus quæ domi erant, arrepta fuga sibi consulunt. Equorum pastor, assumptis mecum & equabus, & quicquid poterat, id mihi illisque impositum illigat. Equidem ego ægrè ferebam quòd veri asini onus ferrem: lubens tamen istud meæ exectionis impedimentum susceptum. Et cùm tota nocte difficilem viam ivissemus, exacto trium aliorum dierum itinere, Beroeam Macedoniæ urbem, magnam & populosam venimus: in qua nostri ductores, & nos, & se ipsos sistere statuerunt. Tunc autem venum expositi sumus: ac medio in foro præco vocalis stans proclamabat: Mercatores autem nos videre volebant aperto ore, & ex dentibus ætatem conjectabant: atque illos emerunt, alius alium. Me ultimum relictum præco jussit reduci domum, inquiens, vides ut hic solus dominum non reperit. At fors quæ sæpe revolvitur & mutatur, mihi quoque dominum adduxit, qualem non optassem. Cinædus enim & senex erat, unus ex iis qui per pagos & villas Deam Syriam circunferentes, eam mendicare cogunt. Huic vendor magno admodum pretio, scilicet drachmis triginta. Iamque ingemiscens, præeuntem dominum sequebar. Vbi domum Philebi (hoc enim erat emptori meo nomen) pervenimus, ilico magna voce ante fores clamavit, O puellæ, servum emi vobis pulchrum,

μὴ κριὸν, ἢ ἄνδρα, καὶ κατασφάξω τὸν γάμον. ἦσαν δὲ τὰ κορίσια παῖδες, ὄχλος κιναίδων σωτειρῶν τὸν Φιλήβου. καὶ πάντες ἔφασαν τὸν βοῦν ἀνεκρίθησαν. ὥστε γὰρ ἀληθῶς ἄνθρωπον εἶναι τὸν ἐωνημένον. ὡς δὲ εἶδον ὄνον ὄντα τὸν ἄνδρα, ἠδὴ παῖδα εἰς τὸν Φίληβον ἐσκωπτον, τὸν ὄνον μὲ ἄνδρα, ἀλλὰ συμφίον σαυτῇ πόθεν ἄρας λαβοῦσα; ἄνανδρος δὲ τούτων τῶν γαμῶν γάμων, καὶ τίνοις τοιαῦς ἡμῖν πόλεις τοιαύτης. καὶ οἱ μὲν, ἐγέλων. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ, συνεστέλλοντο ἐπ' ἔργον, ὥσπερ αὐτοὶ ἔλεγον. καὶ τὴν μὲν συσκευασάμενοι, ἡμεῖς ἐπήμεθον. εἶτα τὰ πόλεις ἐξηλαύνομεν, καὶ τὴν χώραν περιήμεν. ἐπεὶ δὲν οἱ εἰς κώμην τινὰ κατοικίλθομεν, ἐγὼ μὲ ὁ θεοφόρητος, ἱστάμην. ὁ δὲ αὐλητὴς ὁμιλῶν, ἐφυσα ἔνδον. οἱδὲ, τὰς μίτρας ἀποῤῥίψαντες, τὴν κεφαλὴν κάτω ἐκ τοῦ αὐχένος ἐλίσσοντες, τοῖς ξίφεσιν ἐτέμνοντο τὰς πλοκάς, καὶ τὴν γλῶτταν τῶν ὀδόντων ὑπερβάλλον ἔκφυσις, ἔτεμνε ἐς πεύτην. ὥστε ὀλίγου πάντα πεπλῆσθαι μαλακῆς αἵματος. ἐγὼ δὲ πεῦσα ὁρῶν, πεφοβημένος ἑστήκειν ἔσω, μή ποτε χρεία τῇ θεᾷ ἐς ὄνειον αἵματος γένοιτο. ἐπεὶδὲν δὲ κατακόψαιεν ἑαυτὲς, ἐκ τῶν παρεστηκότων ἔκαστον συνέλεγον ὀβολὸς, ἐς δραχμάς. ἄλλος ἐκάδας. καὶ οἶνον, ἐς τυρὸν κάδον ἐπόδυκε, ἐς πυρὸν μέδιμνον, καὶ κριθῆν τὸν ὄνον. οἱ δὲ, ἐκ τούτων ἐτέφροντο. καὶ τὴν ἐπ' ἐμοὶ κομιζομένην θεὸν, ἐθεράπευον. καί ποτε εἰς κώμην τινὰ αὐτῶν εἰσβαλλόντων ἡμῶν, νεανίσκοι δὲ κωμητῶν μέγαν ἀχθόσαντες ἔστυγον εἴσω, ἔνθα καθαλύοντες ἔτυχον. ἔπειζα ἔπαιχον ἐκ δὲ κωμήτης ὅσα συνήθη, ἐς φίλα τοιούτοις ἀνοσίοις κιναίδοις ἦν. ἐγὼ δὲ, ὑπεραλ-

adultum, & genere Cappadocem. Erant ex puellæ, cinædorum Philebi coadjutorum turba, qui omnes ad illius vocem applauſerunt. Nam revera hominem emptum putabant. Sed ut ſervum illum viderunt eſſe aſinum, hujuſmodi cavillis Philebum petunt, hunc non ſervum, ſed ſponſum unde tibi adducis? Macte eſto præclaris hiſce nuptiis: taleſque pullos quamprimum nobis parito. Atque illi quidem ridebant. Poſtridie ad opus componebantur, ut ajebant. Deamque inſtructam mihi impoſuerunt. Deinde ex urbe egreſſi, regionem luſtrabamus. Et poſtquam ad villam quandam pervenimus, ego ille Dei bajulus conſtiti, tibicen autem Deo afflatus cecinit, alii mitris projectis, depreſſa cervice caput torquentes, lacertos gladiis ſcindebant, & linguam ex dentibus exertam quiſque incidebat, ita ut brevi tempore omnia molli ſanguine plena fuerint. Quæ cùm viderem, ſtans intremiſcebam, veritus ne aliquando Dea aſinino ſanguine indigeret. Poſtquam eo pacto ſeſe inciderant, obolos & drachmas à circumſtantibus ſpectatoribus colligebant: alius caricas, & vinum, caſeique fiſcellas dedit, atque frumenti hordeique modium aſino. Atque hi victum ex his parabant: Deamque meis humeris impoſitam colebant. Et cùm aliquando villam quandam ingrederemur, illi adoleſcentem quemdam procerum ex ruſticis, domum in quam diverterant, prædati de-

ducunt: quo vitiato, muliebria, pro more & conſuetudine, nefarii ciuædi illi perpeſſi ſunt. Ego autem meæ mutationis vicem

γήσας ἐπὶ τῇ ἰμαντοβλαβείᾳ, ὅτι μέχρι νῦν ἀνέχομαι κακῶν, ἀναβοῆσαι ὦ Ζεῦ χίτλιε ἠθέλησα. ἀλλ' οὐ μὲ φωνὴ, οὐκ ἀνέβη μοι ἡ ἐμὴ, ἀλλ' ἡ ὄνου ἐκ τοῦ φάρυγγος. καὶ μέγα ἀγκυσάμην. τῶν δὲ κωμητῶν τινες, ἔτυχον γὰρ τότε ὄνον ἀπολωλεκότες, καὶ τὸ ἀπολωλὸς ζητοῦντες, ἀκούσαντες μου μέγα βοήσαντος, παρέρχονται εἴσω, ᾄδοντι ᾠδὴν εἰπόντες ὡς ἐμοῦ τοῦ ὄνειόν ὄντος. καὶ καταλαμβάνουσι τὰς κιναίδους, ἁρπάσαι ἔνδον ἐρχομένους. καὶ γέλως οὐκ ἦν ἐπισεληνίων πολὺς γέγονεν ἔξω. καὶ διαβαμβύντες, ὀλίγῃ τῇ κώμῃ τὸ λόγῳ διέδωκαν τὰ ἱερεῖα τὴν ἀσέλγειαν. οἱδὲ, αἰδέμονες δεινῶς πῶς ἐληλεγμένα, τὰ ἐπίσης νυκτὸς σύνδυο ἔνδην ἐξήλασαν. καὶ ἐπειδὴ ἐγένοντο οὐ τῇ ἐρήμῳ τὰ ὁδὸν ἐχαλέπαινον, καὶ ὠργίζοντο ἐμοὶ τὰ μυστήρια. καὶ τοῦτο μὲ ἀνεκτὸν τὸ δεινὸν ἦν, καίπερ τῷ λόγῳ ἀκούειν. ἀλλὰ τὸ μὴ τοῦτο, ὅπερ ἀνεκτόν. τὴν γὰρ θεὸν ἀφελόντες μου, καὶ χαμαὶ καθεσθέντες, καὶ τὰ σκάμματα μου πάντα διασπάσαντες, γαμνὸν ἤδη τὸν δένδρῳ μεγάλῳ. εἶτα σκαίνῃ τῇ σὺν τῶν ἀσπαλάκων μόσχῳ παίοντες, ὀλίγον ἐδέησαν ἀποκτεῖναι, κελεύοντες με δὴ λοιπὸν ἄφωνον εἶναι διὰ φόρβης. καὶ μὴν καὶ ἀποφάξαι μὴ τὰς μόσχας ἐκελεύσαντο, ὡς ἐς ὕβριν αὐτοὺς βαλόντα τοσοῦτο, καὶ τὸν κώμης οὐκ ἐρασσαμένους, σκεδαλόντα. ἀλλ' ὥστε με μὴ ἀποκτεῖναι, δεινῶς αὐτοὺς ἡ θεὸς ἐδυσώπησε, χαμαὶ καθημένη, καὶ οὐκ ἔχουσα ὅπως ὀδύρηται. σὺν δὲ χρόνῳ ἐν μὴ τὰς μόσχας, λαβὸν τὸν δέσποινον, ἐβάδιζον. καὶ ὡς ἑσπέρων ἤδη καταλύομεν εἰς ἀγρὸν πλησίον ἀνθρώπου. καὶ οἷός τε ἔνδον. καὶ τὴν θεὸν μάλα ἄσμενον τῇ οἰκίᾳ ὑπεδέξατο, καὶ ξυναῖς αὐτῇ ἐθεράπαινον. σὺν δὲ οἰ-

cem ſummopere dolens, unde hactenus mala tolero, exclamare volui, ô ſæve Iupiter. Verùm non mea: ſed aſini vox è gutture aſcendit, magnumque rugitum edidi. Ex paganis quidam, qui aſinum amiſerant, & amiſſum quærebant, audito ingenti rugitu meo introeunt, nemini quidquam dicentes, ac ſi illorum eſſem, & infanda patrantes cinædos deprehendunt. Atque ab iis qui fuerant ingreſſi multus riſus foris excitatur. Nam curſim egreſſi ſacerdotum iſtorum laſciviam per totum pagum divulgarunt. Quos cùm flagitii deprenſi magnopere puderet, proxima nocte ſtatim abeunt. Cumque in via ſolitaria eſſent, ſuccenſebant & iraſcebantur mihi qui ipſorum myſteria patefeceram. Erat hoc malum tolerabile, quòd verbo malè audirem: at intolerabile quod ſequutum eſt. Nam ſublata Dea, depoſitaque humi, & mihi detractis omnibus ſtragulis, nudum jam arbori ingenti alligant: cæſumque flagro ex talis facto, propemodum interfecerunt, jubentes in poſterum me eſſe taciturnum Deæ vectorem. Quinetiam poſt flagra me jugulare ſtatuunt, ut qui ipſos in magnum dedecus conjeciſſem, & ex vico re non facta ejeciſſem. Sed Dea jacens humi, & vectore deſtituta ſi perirem adeò terribili vultu conſpexit eos, ut me non occiderint. Hinc igitur poſt verbera, ſuſcepta domina, progrediebar: & veſperi in hominis opulenti prædium divertimus. Qui cùm domi eſſet, lubentiſſimè Deam hoſpitio excipit, ipſique ſacra facit. Hîc ego cognovi me in

δὲ μέγαν κίνδυνον αὐτὸς ὑπορύς. ἔστι φίλων γάρ τις τῷ δεσπότῃ τῶν ἀγρῶν ἐπιμῶσι δῶρον, ὄνος ἀγρίος μηρόν. τοῦτον ὁ μάγειρος σκεύασας λαθών, ἀπώλεσε, καὶ ὧν ἐκλαθόμενος εἶτα παρελθόντων. ὃς δεινὰς πληγὰς ἔφοβεῖτο, καὶ βάσανον ὑπὲρ τῆς ἀπωλείας τοῦ μηροῦ, ἔγνω κρεμάσαι ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς τραχήλου. ἡ δὲ γυνὴ ἡ τούτου, κακὸν ἐξαίσιον ἐμοὶ, ἀλλὰ μήτε ἀποθνήσκειν εἶπεν ὦ φίλτατε, μήτε ἀθυμίαν τοιαύτην δῶς σεαυτῷ. πείθομαί γάρ μοι, πρᾶξαι εὖ ταύτῃ. τὸν κιναίδιον τοῦτον λαβὼν ἔξω εἰς ἔρημον χωρίον, κἄπειτα σφάξας αὐτὸν. τὸ μέσον μὲν ἐκεῖνο, τὸν μηρὸν ἀποτεμὼν, κόμιζε δεῦρο. καὶ σκεύασας, τῷ δεσπότῃ ἀπόδος, τὸ δὲ ἄλλο ὅλον, κεῖσε ὅπου εἰς τὸ κρημνὸν ἄφες. δόξει γὰρ ἀποδρὰς, οἰχέσθαί που, καὶ οὐκ ἀφανὴς, ὁρᾶς ἢ ὡς ἔστιν εὐπορήσας, ἐς δὲ ἀγρίου ὄνειον πάντα ἀμείνων; ὁ δὲ μάγειρος, τὸ γυναικὸς ἐπαινέσας τὸ βελτίωμα, ἄριστα ἔφη σοι ὦ γύναι, τοῦτο. καὶ τούτῳ μὲν τῷ ἔργῳ τὰς μάστιγας φυγὼν ἦν. καὶ φεῦ τοῦ μοι ἤδη πεπράξεται, ἃ μὲν ἀπόσιτος ἦν ὑμῖν μάγειρος, ἐμὲ πλησίον ἐσὼς τῇ γυναικὶ ταῦτα συμβουλεύειν. ἐγὼ δὲ, τὸ μέλλον ἤδη προορώμενος, κρεῖττον ἔγνων τὸ σώζειν ἐμαυτὸν ὑπὲρ τὴν οἰκίδα, καὶ ῥήξας τὸ ἱμάντα, ᾧ δεδέμην, ἐς ἀναπνοὴν πάντα, ἔσω δρόμῳ εἶσα, ἔνθα ἐδείπνουν οἱ κίναδοι σὺν τῷ δεσπότῃ τῶν ἀγρῶν. συντυχὼν εἰσφρᾶμαν, ἀνατρέπω πάντα τῷ σκιρτήματι, καὶ λυχνίαν, καὶ τραπέζας, κἀγὼ μὲν ὤμην κομψόν τι τοῦτο ποιήσειν ἐμαυτῷ σύρηκίνην, καὶ τὸν δεσπότην τῶν ἀγρῶν κελεύσειν εὐθέως ὡς ἀγάρωχον ὄντα ἐμὲ κατακλεισθέντα φυάσσεσθαι ἀσφαλῶς. ἀλλὰ μετῆλθε τὸ κομψὸν, εἰς ἔχαθεν ἤνεγκε κινδύνου.

magno periculo versari. Nam quidam ex amicis, donum ruris domino miserat, agrestis asini femur: quod cùm coquus condiendum cepisset, negligentia amisit, clam ingressis canibus multis. Qui plagas multas, & femoris illius amissi pœnam veritus, ex collo sese suspendere statuit. Sed ejus uxor, ingens mihi malum. At nolito mori, inquit, ô dilectissime: neque te dedas hujusmodi animi consternationi. Nam si mihi credideris, omnia rectè geres. Cinædorum illorum asinum in desertum locum deducito: deinde eo jugulato, partem illam, nempe femur, recisam huc affer, quam paratam domino apponas, reliquum verò corpus in præcipitium alicubi detrudito. Nam aliquò aufugisse, & latere videbitur: vides autem quàm fit obesus, illoque sylvestri per omnia melior? Coquus approbato uxoris consilio, hæc optimè, inquit, consuluisti uxor: hocque solo facto plagas vitare possum: jamque hoc faciam. Itaque nefarius iste meus coquus, mihi astans, hoc cum uxore consilium inibat. At ego, quod futurum erat prævidens, optimum factu duxi, si cæde illa me liberarem. Itaque fracto quo ducebar, loro, prosiliens feror intus cursu, ubi cum ruris domino cinædi cœnabant: quò cursim ingressus, saliendo lumen & mensas subverto. Quod inventum elegans mihi fore saluti arbitrabar, rurisque dominum illico jussurum ut petulans hic asinus tuto in loco conclusus servaretur. Verùm illud me in extremum adduxit periculum.

Nam

λοπίδων δέξασθές μι, ξίφη πολλὰ ἤδη, ⊕ λόγχας ἐπ' ἐμὲ ἐσπάσατο, ⊕ ξύλα μακρά. καὶ οὐχὶν ὅτως, ὥστε ἀποκτεῖναί μι. ἐγὼ δ' ὁρῶν τὸ δεινὸν τὸ μέγεθ⊕, δρόμῳ εἶσω παρέρχομαι, ἵνα οἱ ἐμοὶ διακόσμι κοιμηθήσαζ ἔμελλον. οἰδὲ, ἐκσπάρμενοι τῦτο, συγκλείσασι τὰς θύρας εὖ μάλα ἴσχυρ. ἐπεὶ δ' ἤδη ὄρθρ⊕ λίαν, δρόμῳ⊕ τὴν ὁδὸν αὖθις, ἀπήειμεν ἅμα τοῖς ἀγύρταις. κ' ἀφικόμεθα εἰς κώμην ἄπλην μεγάλην, κ' πολυάνθρωπον. ἐν ᾗ ⊖ κομιδότερόν τι ἐπραττόμεθ', τὴν θεὸν μὴ μεῖναι ἐν ἀνθρώπ⊕ οἰκίᾳ. ἀ δ' παρ' ἐκείνοις μάλιστα πανδήμῳ ἐπιχωρίᾳ διαίτη⊕, τ' νῦν οἰκῆσαι. οἰδὲ, ⊖ μάλα ἄσμενοι τὴν ξένην θεὸν ὑπεδέξαν⊖, τῇ σφῶν αὐτῶν θεᾷ συνοικίσαντες. ἡμῖν δ' οἰκίαν ἀπέδειξαν ἀνθρώπων πενήτων. ἐνταῦθα συχνὰς ἡμέρας οἱ ἑκάστοτε ἀφιγμένοι εἰς τὴν πλησίον πόλιν. κὴ τὴν θεὸν ἀπῆγον τὰς ἐπιχωρίας ⊖ αὐτοὶ εἰς τὸ πάνδημ⊕ παρελθόντες, ἐκαμίζοντ⊖ αὐτῇ. κὴ θύντες ἐπ' ἐμοὶ, ἤλαυνον ἔξω. ἔτυχον δ' οἱ δυστυχεῖς εἰς τὸ πάνδημ⊕ ἐκεῖνο παρελθόντες, ἀνάθημα φιάλην χρυσῆν κλέψαντες, ὃ ἦν τῇ θεᾷ ἱερόν. οἱ δ' κομῆται, αἰσθόμενοι τῦτο, δίωξιν ἐδίδοσαν. εἶτα ὡς πλησίον ἐγένοντ⊖, καταπηδήσαντες ἀπὸ τῶν ἵππων, εἷλκον αὐτῶν ὁ τῇ ὁδᾷ, κ' δυστυχεῖς, ⊖ ἱερσύλους ἐκάλουν, κ' ἁρπῆται τὸ κλαπὲν ἀνάθημα, κὴ ἐρευνῶντες πάντα, εὗρον αὐτὸ ὁ τῷ κόλπῳ τ' θεᾶ. δήσαντες ἓν τὰς γωνιαίας, ἦγον ὀπίσω. κὴ τὰς μ', εἰς τὸν εἱρκτὸν ἐμβάλλουσι. τὴν δ' θεὸν τὴν ἐπ' ἐμοὶ κομιζομένην ἁρπάσαντες, ναᾷ ἄλλῳ ἔδωκαν. τὸ δ' χρυσίον, τῇ πολίτιδι θεᾷ πάλιν ἀπέδωκαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, τά τε

Nam furiosum me opinati, strictis in me jam multis gladiis, lanceisque & longis baculis, ad me occidendum erant comparati. Ego periculi magnitudine perspecta, intro curro, ubi erant dormituri mei domini: qui hoc viso, fores diligenter extrinsecus claudunt. Postea diluculo, iterum suppositio Deæ dorso, ibam una cum hisce circulatoribus: & ad villam magnam & populosam devenimus, ubi novum prodigium finxerunt, ut Dea non maneret in hominis ædibus: sed habitaret in illius loci Deæ templo, quæ apud ipsos potissimùm coleretur. Illi lubenti animo peregrinam Deam receptant, cumque sua Dea collocant. Verùm nobis pauperum hominum ædes designant: in quibus domini multos dies commorati, in proximam urbem proficisci voluerunt, & repetitam ab indigenis Deam, atque è delubro allatam mihi imposuerunt, méque abegerunt. Verùm impii illi qui delubrum ingressi erant, donarium nempe phialam auream furati, sub Dea ferebant. Qua re cognita pagani nos insequuti sunt. Deinde quum appropinquarunt, desilientes ex equis, ipsos in via retinuerunt, impios, & sacrilegos vocarunt, & surreptum donarium repetiverunt: illudque, scrutati omnia, in sinu Deæ invenerunt. Itaque effœminatos istos à tergo ducebant vinctos: quos quidem in carcerem conjiciunt; quamque gestabam Deam sustulerunt, aliique fano dederunt: aurum autem suæ Deæ reddiderunt. Postera die, & sarcinas, & me vendere decreverunt:

σκώη, καὶ τὴ πηρᾶσκευ διέγνωσαν. καὶ ἀπέδοντό με ξένῳ ἀνθρώπῳ, τῶν πλησίον κώμων οἰκοῦντι, πτωχῷ ἔχοντι ἄρτους πίπλευ. οὗτός με ἀγαλαῶν, ἐς πυρῶν μεδίμνους δέκα ὠνησάμενος, ἐπιθεὶς μοι τὸ πυρὸν, ὡς ἑαυτὸν ἤλασεν ὁδὸν ἀγαλαίαν. ὡς δ' ἤκομεν, εἰσάγει με εἰς τὸ μυλῶνα. καὶ ὁρῶ πολὺ πλῆθος ἔνδον ὀμοδούλων κτηνῶν. καὶ μύλαι πολλαὶ ἦσαν. καὶ πᾶσαι τυπτὶς ἠρίφοντο. καὶ πάντα ἐκεῖνα μεστὰ ὦν ἀλεύρων. καὶ τότε μὲν μοι, οἷα ξένον δοῦλον, ἐς φορτίον βαρύτατον ζεύγνυσι μετρίως, ἐς ὁδὸν ἀγαλαίαν ἀφιγμένον, ἀναπαύσας ἔνδον ἀφῆκαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ὀθονίῳ τοὺς ὀμμασιν ἐπιπτέσαντες, ὑποζύγουσί με τῇ κώπῃ τῆς μύλης. εἶτα ἤλαυνον. ἐγὼ δ' ἠπιστάμην ὅπως χρὴ ἀλεῖν, πολλάκις μαθών. προσεποιούμην δ' ἀγνοεῖν. ἀλλὰ μάτην ἤλπισα. λαβόντες γὰρ πολλοὶ τῶν ἔνδον βακτηρίας, περιῆστάντό με. καὶ μὴ προσδοκήσαντά με ὡς οὐχ ὁρῶντα, παίουσιν ἄφρακτον τὴν χεφαλὴν, ὥστε με ὑπὸ τῆς πληγῆς, ὥσπερ τρόμβον ἐξαπίνης τρίφεσθαι. καὶ πεῖρα ἔμαθον, ὡς χρὴ τὸν δοῦλον εἰς τὸ πᾶν δίκαιον ποιεῖν, μὴ προσμένειν τὴν χάριν τοῦ δεσπότου. λεπτὸς δὲ πάνυ γέγονα, καὶ ἀσθενὴς πρὸς σύμπαν, ὥστε ἔγνω με ὁ δεσπότης πωλῆσαι. καὶ ἀποδίδοταί με ἀνθρώπῳ κηπουρῷ τῶν πέριξ. οὗτος γὰρ εἶχε κῆπον, λαχάνων γεωργεῖν. καὶ τοῦτο εἴχομεν ἔργον. ὁ δεσπότης δὲ ἐωθεν ἐπιθεὶς μοι τὰ λάχανα, ἐκέμιζεν εἰς τὴν ἀγορὰν. καὶ παραδοὺς τοῖς τοῦτα πιπράσκουσιν, ἦλθε με πάλιν εἰς τὸν κῆπον. εἶτα ἐκεῖνος μὲν ἐσκάπτε, καὶ ἐφύτευε, καὶ τὸ ὕδωρ τοῖς φυτοῖς ἐπῆγεν. ἐγὼ δ', οὐ τούτῳ εἰσήκειν ἀργός. ὦ δέ μοι δεινῶς ἀλγεινὸς ὁ τότε βίος. ἀσθενὴς μὲν, ἐπὶ χειμῶνι ἤδη ὤν. verunt: & me pistori, peregrino homini, vicinum pagum incolenti vendiderunt. Qui decem frumenti modiis quos emerat, dorso meo impositis, per viam asperam ad suas ædes ducebat: quò quum advenimus, in pistrinum me introducit: ubi magnam conservorum jumentorum copiam cerno, ubi & multæ erant molæ, quæ omnes à jumentis hisce verabantur: quæ omnia farinis erant plena. Tunc quidem me, ut pote novum servum, & qui gravissimum onus tulit, iterque difficile confecit, intus quiescere iiverunt. Postridie, oculis linteo velatis, molæ jugo me alligant. Tum incitabant: sed noram quomodo esset molendum, id usu edoctus, me tamen non nosse simulabam: at mea spes fuit inanis. Nam multi ex domesticis, muniti baculis me circunstant, ac de improviso, me nihil tale expectantem tota manu percutiunt: adeò ut plaga compulsus, molam turbinis instar volverem. Ex quo edoctus sum experientia, servum non debere domini manum expectare, ut ea præstet quæ sui sunt officii. Interim macresco, & corpore fio debili, ita ut statuat herus me vendere. Vendidit igitur olitori, qui colendum hortum acceperat: idque negotii habebamus. Itaque dominus olera mihi imponebat, quæ in forum ferebam: & posteaquam ea venditoribus tradidisset, me rursus in hortum ducebat: ubi dum fodiebat, dum plantabat, dum aqua plantas irrigabat, ego interim oriabar: sed admodum molesta erat mihi temporis illius vita: quia jam vigebat hyems, nec

κάκεῖνος· ὁδὶ αὐτῷ τρόμος ἔχει ἀγοράσαι, ἐχ ὅπως ἐμοί. καὶ ἀνυπόδητος, πλὴν ὑγρὸν ⸗ πάνυ σκληρόν. καὶ ἐξω ἐπάτουν. καὶ φαγεῖν τοῦτο μόνον ἀμφοτέροις ἦν, ῥίδικος πικρὸς, ⸗ σκληρός. καί ποτε ἐξιόντων ἡμῶν ἐς τὸ κῆπον, σὺν ζυγῷ ἀνὴρ χλωπαῖος, τραλιάτης τολμὼ ἠμφιεσμένος. καὶ τὸ μὲ ἀφῶσιν, λαλεῖ πρὸς ἡμᾶς τῇ Ἑλλάδι φωνῇ καὶ ἤρξατο τὸ κηπουρὸν ὅπως ἀπάγοι τὸν ὄνον ἐμοί. ὁ δὲ, εἰμὴ τῇ φωνῇ αὐτοῦ ἦν, ὑδὲν ἀπεκρίνατο. ὁδὲ, ὀργιζόμενος, ὡς ὑπερορώμενος, πάνυ τῇ μάστιγι τὸ κηπουρὸν. κακεῖνος συμπλακεὶς τῷ πόδε. καὶ ὃς τὸ πρῶτον ὑποπτήξας, εἰς τὸν ὁδὸν ἐκτείνει. καὶ κείμενον ἔπαιεν ὅπου, ⸗ χερὶ, ⸗ ποδὶ, καὶ λίθῳ τῷ ὃν τῇ ὁδῷ. καὶ ὃς τὸ πρῶτον ⸗ ἀντεμάχετο, καὶ ἠπείλει, εἰ ἀναστείη, ἀποκτενεῖν τῇ μαχαίρᾳ. ὁδὲ, ὥσπερ ὑπ' αὐτῆ ἐκείνῃ διδαχθεὶς τὸ ἀκίνδυνότερον, σπᾷ τὸν μάχαιραν αὐτῆ, καὶ ῥίπτει πόρρω. εἶτα αὖθις ἔπαιε κείμενον, ὁ δὲ, τὸ κακὸν ὁρῶν ἤδη ἀφόρητον, ψεύδεται, ὡς τεθνηκὼς ὑπὸ τῶν πληγῶν. ὁ δὲ, δείσας ἐπὶ τούτῳ τὸν μὲ, αὐτῆ ὡς εἶχε κείμενον, ἀπολείπει. τὸν δὲ μάχαιραν βαστάσας ἐπ' ἐμοὶ, ἤλαυνεν ἐς τὸν πόλιν. ὡς δὲ ἤλθομεν, ⸗ μὲ κῆπον αὐτῆ, συνεργῷ τινι ἐπίδοκε χαιρεῖν. αὐτὸς δὲ, ⸗ κίνδυνον ⸗ ἐκ τῆ ὁδῆ διδιὼς, κρύπτεται ἅμα ἐμοὶ, ὡς ⸗ ⸗ ὑπὸ ἀφῇ συνήδων. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, δίδωσιν αὐτοῖς, ὅτω ποιῶσι. ⸗ μὲ ἐμὸν διασῶσαι, κίνδυνος ἐκέφυγον. ἐμὲ δὲ, ἀρόμενοι ἐκ ⸗ ποδὸν, κομίζουσιν ἄνω τῇ κλίμακι, ἐς οἴκημα ὑπερῷον. κἀκεῖ με ἄνω συγκλείουσιν. ὁ δὲ τραλιάτης, ἐκ τῆ ὁδῆ τότε μόλις ἐξανιστὰς, ὡς ἔφασαν, καρηβαρῶν τοῖς πληγαῖς, nec ille habebat unde sibi strágulum emeret, tantùm abest ut mihi, atque ego sine calceis lutum humidum, durum, & acutum calcabam. Nihilque habebamus ambo; quod comederemus, nisi amaras, durasque lactucas. Cùm aliquando in hortum prodiremus, convenit nos vir generosus, militari stola amictus: ac primùm Italica lingua compellat, interrogatque quonam me asinum deduceret: sed is puto voce non intellecta, nihil respondit. Ille autem irascens, ac si contemneretur, flagro percutit hortulanum, hortulanus cum eo congreditur, & pedibus subter tractis in via prosternit: jacentem impetit manu, pede, & lapide de via captò. Et qui primus aggressus erat, se tutabatur, & minabatur, si exurgeret, se illum ense interfecturum. Ille autem, ut quod erat tutissimum, ab eo ipso edoctus, vagina gladium educit, & procul abjicit. Deinde jacentem iterum cædit. Tandem verò miles malum videns intolerabile, se verberibus simulat enecatum. Id veritus hortulanus ibi, ut se habebat, jacentem relinquit: & impósito mihi ense, ad urbem pergit. Quo cùm perveníssemus, hortum suum consorti cuidam colendum dedit. Ipse autem viæ periculum veritus, penes aliquem ex familiaribus in urbe mecum delitescit. Postridie communi consilio meum dominum in arca occultant: & me, pedes attollendo per gradus in summas ædes vectant, ibique me concludunt. Porrò miles cùm vix, ut ajebant, surrexisset, capite plagis gravato in urbem

ἥκειν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς σὺν αὐτῷ συντυχόν, λέγει τὴν ἀπόνοιαν τοῦ κηπουροῦ. οἱδὲ, σὺν αὐτῷ συνελθόντες, μανθάνουσιν ἔνθα ἦμεν κεκρυμμένοι. καὶ διαλαμβάνουσι τοὺς τῆς πόλεως ἄρχοντας. οἱδὲ, εἷς τινὰ τῶν ὑπηρετῶν πέμπουσι. καὶ τοὺς ἔνδον ἀπαντᾶν κελεύουσιν. ὡς δ' ἦλθον, ὁ κηπουρὸς ἠδυμενὴς φαίνετο. οἱ μὲν οὖν στρατιῶται, ἔνδον φασὶν εἶναι τὸν κηπουρὸν. κἀμὲ τὸν ἐκείνου ὄνον. οἱδὲ, οὐδὲν ἄλλο ὑπολελεῖφθαι ἔλεγον, ἢ τὸν ἄνθρωπον, καὶ ὄνον. θορύβου δ' ἐν τῷ στενωπῷ, καὶ πολλῆς βοῆς ἐκ τούτου γιγνομένης, ὁ ἀγέρωχος, καὶ πάνυ περίεργος ἐγὼ, βουλόμενος μαθεῖν τίνες εἶεν οἱ βοῶντες, ἀφικύπτω ἄνωθεν κάτω ἀφ' ὑψηλοῦ. οἱ δέ με ἰδόντες, δύο ὄνους ἐνόμισαν. οἱδὲ, ἐκαλάκισαν ψευδῆ λέγοντες. καὶ οἱ ἄρχοντες εἴσω παρελθόντες, καὶ πάντα ἀνερευνῶντες, διέσπασαν τὰ ἐμοῦ δεσπότου τῇ κιβωτῷ ἐγκείμενον. καὶ λαβόντες, τὰ μὲν, εἰς τὸ δεσμωτήριον πέμπουσι, λόγον τοῦ τετολμημένου ὀφείλοντα. ἐμὲ δὲ, κάτω βαστάσαντες, τοῖς στρατιώταις ἐπέδωκαν. πάντες δ' ἄσβεστον ἐγέλων ἐπὶ τῷ μεμύσθαι ἐκ τῆς ὑπερῴου, καὶ προδοῦναι τὰ ἑαυτῶν δεσπότου. κἄκτοτε ἐξ ἐμοῦ πρῶτον ἦλθεν εἰς ἀνθρώπους ὁ λόγος, ἐξ ὄνου διαφυγόντος. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, τί μὲ ἔπαθεν ὁ κηπουρὸς ὁ ἐμὸς δεσπότης, οὐκ οἶδα. ὁ δὲ στρατιώτης πωλήσειν με ἔμελλε. καὶ πραθέντα με πέντε καὶ εἴκοσιν ἀττικῶν. ὁ δ' ἀνησάμενος, θεράπων ἦν ἀνδρὸς σφόδρα πλουσίου, πόλεως τῆς Μακεδονίας τῆς μεγίστης Θεσσαλονίκης, ὅστις τέχνῃ εἶχε τοιάνδε. τὰ ὄψα τῷ δεσπότῃ ἐσκεύαζε, καὶ εἶχε τὸν ἀδελφὸν σιτοδύτην, ἄρτους πέττειν, καὶ μελίπηκτα χειρῶν ἐπιστήμονα. ἦσαν οἱ ἀδελφοὶ, συσκηνοῦντες τε

bem venit: ubi nactus commilitones, iis hortulani injuriam narrat: qui cum ipso congregati, ubi delitescheremus, comperiunt, & magistratus urbis secum ducunt. Hi lictorem intro mittunt, omnesque qui intus erant, foras prodire jubent. Cùm prodiissent non apparebat hortulanus: sed illum, neque ipsius asinum intus esse dicebant milites. Illi verò nihil intus relictum esse, neque hominem neque asinum, affirmabant. Hinc orto tumultu, & clamore multo in vico, ego petulans, & omnium curiosus, quinam clamarent discendi cupidus, per fenestram despicio. Illi me viso exclamant: alii in mendacio deprehenduntur. Tum ingressi magistratus, omnia scrutando, dominum meum in arca jacentem inveniunt: quem in carcerem mittunt, redituros asinorum rationem: me inferius portatum dant militibus. Et in risum effusi omnes irridebant me, qui è summis ædibus dominum prodidissem. Exinde à me primo id verbum in vulgus prodiit, Ex asino conspecto. Quid autem hortulano meo domino postridie acciderit, nescio. Me verò vendere decrevit miles, & vendidit quinque & viginti drachmis Atticis. Emptor, servus erat viri ditissimi, Thessalonices Macedoniæ civitatis maximæ. Hic artem hanc callebat, domino videlicet epulas parabat: fratrem habebat conservum, panes coquendi, & liba melle conficiendi peritum. Hi fratres eodem contubernio, eodem-

ἀλλήλοις, καὶ κατέλυον ἐν τοῦτῳ, καὶ τὰ σπόρια τῶν τεχνῶν εἶχον ἀναμεμιγμένα. καὶ μὴ ταῦτα, καμὲ ἴσασιν ἔνδα κατήλυον. καὶ ὅτοι μὲν τὸ δεῖπνον ἕν ἑκάστῳ, πολλὰ λείψανα ἄμφω εἶσω ἐκόμιζον. ὁ μὲν, κρεῶν, καὶ ἰχθύων. ὁ δὲ ἄρτων, καὶ πλακούντων. οἱ δὲ, καθειλεισμένοι ἔνδον ἐμὲ μὲν τούτων, καὶ φυλακὴν ἐμοὶ γλυκυτάτην ἀφειστήκεσαν, ἀπήεσαν, ὥστ ἀπολύσασθαι. κἀγὼ τοῖς ἐνδεκεμβρίοις κεφαλίδιοις μακρὰ χαίρειν λέγων, ταῖς τέχναις, καὶ τοῖς κέρδεσι τῶν δεσποτῶν ἐδίδουν ἐμαυτόν. καὶ δὴ μακρὰ πάνυ ἐζημιζόμην ἀνθρωπίνῃ τροφῆς. οἱ δὲ, ἀναρίψαντες εἴσω, τὰ μὲν πρῶτα ὑδὲν καθάπτονθ ὑπ ὀψοφαγίας τῆς ἐμῆς, ἐκ τῆ πλήθους τῶν ἐνδεκεμβρίων, κἀμὲ ἔτι ὑπ ὀφθαλμῶν, καὶ φειδοῖ πλίπλοντος τὸ ἄρεσον. ἐπεὶ δὲ τέλειον ἤμελλον αὐτῶν καθαγνὸς ἄνοιαν, τὰς καλλίστας τῶν μερίδων, καὶ ἅπαξ πολλὰ κατέπτυσαν. καὶ ἐπειδὴ ἤδοντο ἤδη τῆ ζημίας, τεμφρασθῶτε, ἄμφω ὑποπτον ποῦς ἀλλήλους ἔβλεπον, καὶ κλέπτειν ὁ ἕτερον τὰ ἕτερου, καὶ ἁρπαγα τῶν κοινῶν, καὶ ἀναίσχυντον ἔλεγον. καὶ ἦσαν ἀκριβεῖς λοιπὸν ἄμφω. καὶ τὰ μερίδων ἀριθμὸς ἐγίνετ. ἐγὼ δὲ τὰ βίον εἶχον εὐ ἡδονῇ, καὶ τρυφῇ ἐκ τὸ σώματός μου ἐκ τῆ σωηθους τροφῆς παλιν κηλὸν ἐμαζόνε, καὶ τὸ δέρμα ἐπανθοῦσα τῇ τριχὶ ἀπέλαμπεν. οἱ δὲ γλυκαιοπότοι, μέγαν τέ με, καὶ πίονα ὁρῶντες, καὶ τὰ κεφάλαια μὴ δυσπαιτώμενα, ἀλλ' εὐ ταῦτα μέτρῳ ὄντα, εἰς ὑπόνοιαν ἤρχοντο τῆ τολμημάτων τῆ ἐμῶν. καὶ προσελθόντες, ὡς εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπιόντες, ἔπειτα τὰς θύρας συγκλείσαντες, προσβαλόντες ὀπῇ τινι τὰ ὄμματα τῆ θύρας, ἐσκοπεῖτο τάνδε. κἀγὼ τότε δὲ δόλῳ μηδὲν εἰδὼς, ἠείσων, προσελθών. οἱ δὲ, τεμφρασθῶτε ἐγέλων, eodemque diversorio semper utebantur: & permixta habebant suarum artium instrumenta. Et postea me quoque collocabant, ubi divertebant: tum à domini cœna multas reliquias ambo importabant: alius carnium, & piscium: alius panum & placentarum. Atque hi me intus cum his incluso: istaque dulcissima custodia obsesso, lotum iverunt. Ego autem longum vale hordeo dicens, artibus, & lucris dominorum me dedi, diuque humano cibo ventrem refarsi. Cùm rediissent primùm non animadverterunt cibos à me comestos, eo quòd fercolorum erat copia, & meticulosus adhuc parcè prandium furatus eram. Quod cùm ab ipsis minimè perceptum cognovissem, optimas partes, aliaque multa comedebam. Tandem ut damnum cognovêre: ambo se invicem suspicioso intuebantur, alterque alterum furem, & communium raptorem, atque impudentem appellabat. Accuratiùs deinde servarunt ambo, & portiones numerarunt. Interim ego in voluptate & deliciis vivebam, unde ex consueto cibo factus pinguior, pulchris nitidisque pilis mea cutis refulgebat. Tum illi cùm observarent me factum pinguiorem, nec hordeum insumi, sed eadem mensura esse, in suspicionem rerum à me ausarum veniunt. Itaque simulant se ad balneum ire, clausoque ostio, oculos per rimulas immittentes, observant ea quæ intus fiunt. Ego doli nescius ad prandium proficiscor.

ὁρῶντες ἄρξεσθαι ἅπαντες. εἶτα ἐκ τοὺς ὁμοδούλους ἐκάλεσεν ἐπὶ τῷ ἐμῷ ἄθλῳ. καὶ γέλως πολὺς ἦν. ὥστε ὁ δεσπότης αὐτῶν ἤκουσε καὶ γελᾷ, θορυβοῦντος ἔξω, καὶ ἤρετό τινα ἐφ' ᾧ τοσοῦτον οἱ ἔξω γελῶσιν. ἐπεὶ δὲ ἤκουσε, καὶ ἐξανίστατο καὶ συμποσίου, καὶ ἀφικνεῖται ὅπου, ὁρᾷ με συὸς ἀγρίου μεγάλου κρέα πίνοντα, καὶ μέγα κύπελλον ἀναδησάμενον, εἰς τρίχα εἶναι. καὶ ὁ σφόδρα ἐχθόμενος ἐπὶ τῷ δεσπότῃ, κλέπτης ἄμα, καὶ λίχνος ἐπιτήδειος. ὃν δέ, πολλὰ εἶχεν ἐπ' ἐμοὶ γελᾶν καὶ παμπόνηρος εἶναι, κελεύει με εἶναι ἀναθεῖναι εἰς τὸ ἐκείνου συμπόσιον. ἔπειτα, τραπέζαι μοι παρατεθεῖσαι εἰσί, καὶ εἶναι ἐπ' αὐτῇ πολλὰ τοῦτο μὴ δυνατὸν ἄλλῳ ὄνῳ κεφαφαγεῖν, κρέα, λοπάδας, ζωμούς, ἰχθῦς. τοῦτο μὲ χαίρῳ, ὃ ἐλαίῳ κεκαπεμμένους. τοῦτο δ', ναπυϊ ἐπικεχρισμένους. καὶ ὁ τὸν τύχλον ὁρῶν ἤδη ἁπαλόν μοι σεσμεδιῶσαι, καὶ μεθῶν ὅπως με τοῦτο μόνον τὸ παλαιὸν ἀνασώσῃ, κἀκεῖνος ἤδη ἐμπεπλησμένος, ὅμως ἠφίει, τῇ τραπέζῃ προσβλέπων. τὸ δὲ συμπόσιον ἐκλονεῖτο τοῦ γέλωτος. καί τις εἶπε, ὃ πίνεται οἶνον οὗτος ὁ ὄνος, ἢν τις αὐτῷ ἐγκερασάμενον ἐπιδῷ. καὶ ὁ δεσπότης ἐκέλευε. καὶ ὁ τὸ σεσινεχθὲν ἔπινον. ὁ δὲ οἶον εἰκὸς, ὁρῶν με κτῆμα παραδέξον, τιμὴν τιμὴν ἐμὴν κελεύει τῶν διοικητῶν τινι κεκαλεῖν, τοῦ ἐμὲ ὠνησαμένου, καὶ ἄλλο τοσοῦτον. ἐμὲ δὲ παρέδωκεν ἀπελευθέρῳ τινὶ τῶν ἑαυτοῦ νεανίσκων, καὶ εἶπε κατηχεῖν, ὅσα πεῖσαι μέλοιτο, ψυχαγωγεῖν αὐτὸν δυναίμην. τοῦ δὲ γε ῥᾳδίως ἦν πάντα ὑπήκοον γὰρ ὄντως, εἰς ἅπαντα διδασκόμενος. καὶ σοφὸν μὲ κεκαλίνεσθαί με ἐπὶ κλίνης, ὥσπερ ἄνθρωπον ἐπ' ἀγκῶνος ἐποίησεν. εἶτα ἐσοπαλαίειν αὐτοῦ, καὶ μοὶ ἐ

ciscor. Illi primo ridere incipiunt, conspicati novum asini cibum: deinde conservis ad idem spectaculum vocatis denuo multum rident: ita ut risum ipsorum herus audiret, tumultu foris excitato, & interrogaret quorsum foris adeò riderent. Audita risus causa, surgit à convivio, & introspiciens, videt me apri frustum devorantem, magnoque cum risu exclamans, intrò se corripit. Ego ægerrimè tuli me in furto & gula fuisse deprehensum apud herum: qui multo risu me excipiebat. Atque is primùm jubet me in convivium deduci: deinde mensam mihi apponi cum ferculis adeò multis, ut nullus asinus tot posset comedere, carnes, patinas, jura esculenta, pisces, partim garo & oleo conditos, partim sinapi insperfos. Equidem ego fortunam videns mihi molliter arridentem, & sentiens fore ut hic jocus saluti me redderet: etsi jam essem refertus, nihilominus mensæ accumbens, prandebam: convivium autem risu movebatur. Et dixit aliquis, bibet vinum hic asinus, siquis infusum ipsi præbeat. Tum jussu heri oblatum bibi. Qui, ut verisimile est, me admirabilem videns possessionem, unum ex ministris jubet ut duplum mei pretium emptori numeret. Quo facto tradidit me cuidam adolescenti, suo liberto, à quo discerem quæcunque ipsum delectare possent. Cui facile fuit me docere, cùm ipsi statim parerem in omnibus. Primùm in cubitum reclinari supra lectum tanquam hominem docuit, deinde secum colluctari, & in duos pedes erectum sal-

ἐρχεῖσθαι, ἐπὶ τὰς δύο ἐπαναστάμμονι ὄργον, καὶ ἡσυχάσειν, καὶ ἀναπνεύσειν πρὸς τὰς φωνὰς, καὶ παύσ' ὅσα ἐδωκάμην μοι, καὶ δίκα δ' μαινομένων ποιεῖν. καὶ τὸ πρᾶγμα θαυμαστὸν ἦν, ὅτι ὁ δεσπότης, οἰνοπότης, παλαίων, ἐρχόμενον. τὸ δ' μέγιστον, ὅτι πρὸς τὰς φωνὰς ἀνένευον τὸ κεφαλῇ, καὶ κατένευον. καὶ τιεῖν δ' ὁπότε θελήσαιμι ἦτον, τοῖς ὀφθαλμοῖς τ' οἰνοχόον κινήσας. καὶ οἱ μὲ, ἐθαύμαζον τὸ πρᾶγμα, ὡς παραδόξον, ἀγνοοῦντες ἄνθρωπον τὸ τῷ ὄνῳ κείμενον. ἐγὼ δ', τρυφὴν ἐποιούμην τὴν οἰκείαν ἀγνοιαν. καὶ μὴν ἐβαδίζειν ἐμάνθανον, καὶ καμίζειν τ' διακοτὸν ἐπὶ δ' νώτῳ, καὶ τρέχειν δρόμον ἀλυπότατον, καὶ τῷ ἀναβάτῃ ἀναίθλιον. καὶ σκυτὴ μοι ἦν πολυτελὴς. καὶ φάλαρα περφυρᾶ ἐπιβαλλόμην. καὶ χαλινὸς εἰσεδέχμην, χρυσῷ, καὶ χρυσῷ πεποικιλμένος. καὶ κώδωνες ἐξῆπτοντό μοι, μέλον μυσικώτατον οἰκφωνοῦντες. ὁ δ' Μενεκλῆς ὁ δεσπότης ἡμῶν, ὥσπερ ἔφην, ὅτι τ' Θεσσαλονίκης δεῦρο ἐληλύθει ἐπ' αὐτίᾳ τοιαύτῃ. ὑπέσχετο τῇ πατρίδι θέαν παρέξειν ἀνδρῶν, ὅτιλοις πρὸς ἀλλήλους μαχεμοῦμαχεῖν εἰδότων. καὶ οἱ μὲ ἄνδρες, τ' μάχης ἤδη ἦσαν ὑπ' ὀψοφαγίᾳ. καὶ ἀφίκτο ἡ πορεία. ἐξελαυνόμην ἦν ἑωθεν. κἀγὼ τ' δεσπότην ἔφερον, εἰ ποτε χωλεύοιμι δ' ὁδὸν τραχὺν, τοῖς ὀχήμασιν ἐπιβαίνειν χαλεπόν. ὡς δ' κατὰ ἡμᾶς ἐπὶ Θεσσαλονίκην, πᾶς τὸ ὅσις ἐπὶ θέαν σπεύσατο, καὶ τῶν ὄψιν τῶν ἐμήν. ἤδη ἐμὴ δόξα, πρὸ ἐληλύθει σὺν μακρῷ, καὶ τὸ πολυπρόσωπον, καὶ τὸ ἀνθρώπινον τῶν ἐμῶν ὀχημάτων, καὶ παλαισμάτων. ἀλλ' ὁ μὲ δεσπότης, τοῖς σπουδαιοτάτοις τῶν αὐτῆ πολιτῶν, δεῖξ' τ' πότον ἐδείκνυέ με, καὶ τὰ παράδοξα σκώμματα τὸ ἐμοὶ παίγνια ἐν τῷ δείπνῳ περιεπίθη. ὁ δ' ἐμὸς ἐπιστάτης, πρόσθεν εὗρεν ἐξ ἐμοῦ πολ-

saltare: & ad voces annuere, & abnuere, & quæcunque citra institutionem facere poteram. Atque per urbem vulgatum hoc erat meo domino esse asinum, qui vinum biberet, luctaretur, & saltaret: quodque maximum erat: qui ad voces annueret, & abnueret. Ego autem cùm vellem bibere, oculorum motu à pincerna petebam. Hoc ut insolitum mirabantur, ignorantes hominem in asino esse: illorum autem ignorationem in deliciis habebam. Tum etiam ambulare discebam, & dorso herum vectare, cursumque nullatenus molestum sessori currere. Erat mihi sumptuosus ornatus, purpurea stragula ferebam, frænos argento, & auro variegatos in os recipiebam: pendebant insuper tintinabula suavissimum sonum præbentia. Menecles autem herus noster, ut dicebam, Thessalonica huc venerat hac de causa. Promiserat patriæ se præbiturum spectaculum virorum qui armis inter se singulari certamine pugnare scirent. Iamque erant parati gladiatores: veneratque abeundi tempus. Mane igitur proficiscimur: & herum siquando aspera via occurrebat, & vehiculis difficilis, vectabam. Vbi Thessalonicam pervenimus, nemo erat qui non ad spectaculum, & ad me videndum properaret. Iam enim fama longiùs diffusa vulgaverat me in modum hominis multas personas agentis, saltare, & luctari. Herus clarissimis civibus in compotatione me ostendebat, illóque meos admirabiles jocos in cœna apponebat. Libertus mihi præfectus, plurimarum drachmarum

λῶν πάνυ ὀλιγῶν. καὶ λαλήσας μέ τι ἔνδον, εἰ χαν ἐστῶτα. καὶ τοῖς βωμολόχοις ἐδεῖν ἐμέ, ἐπὶ τὰ μὰ παρεκάθεζε ἔρια, μισθὸν τῶν ἀνανηνοιχθῆναι. οἱ δὲ εἰσεκόμιζον, ἄλλο ἄλλο τι τῶν ἐδωδίμων. μάλιστα τὸ ἐχθρὸν εἶναι ὄνου χαρᾷ δοκεῖν ἐγὼ ἦν, ἤσθιον. ὥστε ὀλίγων ἡμερῶν τῇ διαίτῃ, καὶ τοῖς σὺν τῇ πόλῃ συνεσεσῶν, μέγας τις, καὶ πίων δεινῶς ἤδη ἐγεγόνειν. καί ποτε γυνὴ ξένη, ὑ μέσῳ κεκτημένη, τῶν ὄψιν ἐκκαλὴ, παρελθοῦσα εἶσω ἰδεῖν ἐμὲ ἠρίστων τε, εἰς ἔρωτά με ἥρμοσε ἐμπεσεῖν, τοῦτο μὲν, τὸ καλλῶ ἰδοῦσα ἐπ' ὄνου τοῦτο ἦ, τῇ ἀθηνιδίῳ τῶν ἐμῶν ἐπιθυμιῶν, εἰς ἐπιθυμίαν συνουσίας ἐκβιασθῆναι. καὶ ἀμελίσκεται σχεῖν τὸ ἐπιχώριον ἐμοῦ, ὃ μισθὸν αὐτῷ ὑπέχειν, εἰ συγχωρήσειεν αὐτῇ, σὺν ἐμοὶ τῶν νύκτα ἀναπαύσασθαι κἀκεῖνον ἐᾶν φορτίσασθαι, εἴτε δ' αὐτῇ τι σκεῦος ἐξ ἐμοῦ, εἴτε δὲ μή, λαμβάνειν τὸ μισθόν. καὶ πειθὴ ἐστέρητο ἤδη ἦν, καὶ δ' συμποσίου ἀφῆκεν ἡμᾶς ὁ δεσπότης, ἀναφέρομεν ἔνθα ἐκαθεύδομεν. καὶ τῶν γυναῖκα εὐθέως παλαιὰ ἀφιγμένου ἐπὶ τῶν ἐμὴν εὐνήν. ὑπεκόμισε ἦ αὐτῇ σὺν προσκεφάλαια μαλακὰ, καὶ τράπεζα εἴσω κατέθηκε, δ' ἀλαβάστινον ἡμῖν ὄλπης ἦν. εἶτα οἱ μὲν τῶν γυναικὸς θεράποντες, αὐτοῦ που πλησίον ὡς δ' δώματίου ἐκάθευδον. ἡ ἦ, λύχνον ἔνδον ἔκαιε μέγαν, τῷ πυρὶ λαμπόμενον. ἔπειτα λεπτοσυμβρῆ, παρέσῃ τῷ λύχνῳ γυμνὴ ὅλη. καὶ μύρου ἔκ πνῶ ἀλαβάστρου προχαμβρῆ, τοῦτο ἀλείφεται. κἀμὲ ἦ μυελίζει. ἔνθεν μάλιστα τῶν ῥινὰ μου μύρων ἐνέπλησεν. εἶτά με κατεφίλησε. καὶ οἷα ὡς αὐτῆς ἐράμενον, δ' ἄνθρωπον, διελέγετο. καί με ὀκτὼ φορβαίας ἐπιλαβομένη, ἐπὶ τὸ χαμαύνιον εἵλκε. κἀγὼ οὐδὲν τρίτον ἀθηνιδίεσθαι, εἰς τοῦτο

marum quæstum ex me fecit. Nam me intus inclusum, stantem tenebat, & iis qui me meosque ludos aspicere volebant, januam accepta mercede aperiebat. Quorum alii aliud esculentum afferebant, idque in primis quod asini ventri videtur inimicum: illudque comedebam: adeò ut intra paucos dies, cum hero, aliisque civibus epulando, crassus ac pinguis evaderem. Tandem peregrina mulier, opulenta, facie impudenti, ingressa ut me prandentem videret, è vestigio mei amore exarsit: partim asini specie adducta, partim ludorum meorum novitate impulsa, in mei congressus cupiditatem illapsa, eum alloquitur qui mihi erat præfectus, & mercedem amplam pollicetur, si concederet ut in noctem mecum quiesceret. Qui non curans, sive aliquid, sive nihil ex me faceret, mercedem accipit. Cùm jam advesperasset à domino dimissi ex convivio, revertimur ubi dormire solebamus: & mulierem invenimus lectum meum ingressam, cui pulvinaria mollia importata erant, & stragula intus deposita, stratumque decens humi positum habebamus. Mulieris servi in propinquo vestibulo cubabant. Magnam lucernam igne lucentem intus accenderat, ad quam depositis vestibus nuda stabat. Tum ex alabastro quodam unguentum profundens, eo sese ungit: deinde me, measque potissimùm nares implet. Postea me osculata, prout amatum hominem alloquitur, & me capistro in stratum trahit. Ego ad id tertii hortatoris nequaquam indigus vino veteri

multo

δεύμενος, καὶ οἷον ἦ παλαιὸς μύρου ἐπιθυμητής, ἐπὶ τῷ χρωτὶ ἔτι μύρα οἰσπνεόμενος, καὶ τὴν παιδίσκην ὁρῶν πάνυ καλὴν, κλίνομαι. καὶ σφόδρα ἠπόρουν, ὅπως ἀναβήσομαι τὸν ἄνθρωπον. καὶ γὰρ ἐξότου ἐμαυτὸν ἔγνων ὄνον, σωφροσύνης ἀλλ' οὐδὲ τοῖς ὄνοις σαφήνειαν ἔτυχον ἐφαπτόμενος, οὐδὲ γυναικὶ ἐγχειρούμενον ὄνῳ. καὶ μὴν ἐπὶ τοῦτό μοι εἰς δέος ἦκε μέτεστιν ἦν, μὴ ἡ χωρήσασα ἡ γυνὴ, ἀλγηδονοῦσα, κἀγὼ ὥσπερ ἀνδροφόνος, καλὴν δώσω δίκην. ἠγνόουν ἦ σὺν εἰς δέον δεδιώς. ἡ ἦ γυνὴ, πολλοῖς τοῖς φιλήμασι, ἐπὶ τούτοις ἐρωτικοῖς, προσκαλεμένη, ὡς εἶδεν ἐμὲ κατέχοντα ὥσπερ ἀνδρὶ παρεσκευασμένη, περιβάλλεταί με. καὶ ἔρρωσο εἶπον, ὅλον παρεδέξατο. κἀγὼ μὲ ὁ δειλὸς, ἐδεδοίκειν ἔτι, καὶ ὀπίσω ἀπῆγον ἐμαυτὸν ἀτρέμα. ἡ ἦ, τῷ τε ὀσφύος τῷ ἐμῆς εἴχετο, ὥστε μὴ ὑποχωρεῖν. καὶ αὐτὴ εἵπετό τε ὄπισθεν. ἐπεὶ ἦ ἀκελεῶς ἐπείσθη ἔτι μοι ἐπισπεῖσθαι πρὸς τὴν τῆς γυναικὸς ἡδονήν τε, ἐπέρρωτο, ἀδεῶς λοιπὸν ὑπηρέτουν, οἰνοῦμενος, ὡς ἐδὲν εἴη κακίαν ἐπὶ Πασιφάης μοιχεῦσαι. ἡ ἦ γυνὴ, ὅτως ἦν ἄρα ἐς τὰ ἀφροδίσια ἑτοίμη, καὶ τὸν ὑπὲρ τοῦ σωφρονεῖν ἡδονῆς ἀνόρεκτον, ὥστε ὅλην τὴν νύκτα ἐν ἐμοὶ ἐδιατάνυσεν. ἅμα ἦ τῇ ἡμέρᾳ, ἡ μὲ, ἀνεστᾶσα, ἀπῄει, σωφρονέουσα πρὸς τὴν ἐπιστάτην τὴν ἐμὴν οἷσιν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς τὸν μισθὸν τὸν αὐτὸν τὴν νυκτὸς. ὁδὲ, ἅμα μὲν πλουσιώτερος ὢν τῶν ἐμῶν χρόμενος, καὶ τῷ δικαστῇ κομιδῇ πλουσιώτερον ὢν ἐμοὶ ἐπιδεξιούμενος, συγκαλεῖ με τῇ γυναικί. ἡ ἦ, καὶ χρήσιμός μοι δεινῶς. καί πως ἐλθὼν ὁ ἐπίσκοπος, ἀπαγγέλλει τῷ δεσπότῃ τὸ ἔργον, ὡς ἓν αὐτὸς διδάξας. καὶ ἐμὲ μὲν εὐθὺς, ἅμα multo prolutus, & unguenti odore incitatus, puellæ quoque formam conspicatus, decumbo. Sed quo pacto mulierem inscenderem, dubius eram. Etenim ex quo in asinum fueram conversus, coitus etiam asinis consueti expers vixeram, neque cum asina consuetudinem habueram. Itaque haud parvus timor incessebat ne congressui impar mulier à me dilaceraretur: ac postmodum tanquam homicida meritam subirem pœnam. At nesciebam nihil opus esse ut timerem. Mulier autem multis amatoriis osculis me provocans, ut vidit non occupantem amplexu, ipsa me, tanquam homini adjacens, amplectitur, méque intrò tractum, totum excepit. Verùm meticulosus ego, adhuc metuebam, & sensim retro cedebam: sed mulier ita meos amplectebatur lumbos, ut clabi non possem: & fugientem sequebatur. Postquam autem plenè persuasus sum, adhuc mihi aliquid deesse ad mulieris plenam voluptatem & delectationem, citra metum postea ejus libidini servivi, cogitans me nihilo Pasiphaës adultero esse deteriorem. Porrò erat mulier ad rem veneream adeò prompta, & voluptate coitus inexplebilis, ut in mei amplexibus totam noctem insumpserit. Simul atque illuxit dies: mulier surrexit, meumque custodem convenit, aliamque noctem eodem pretio redimit. Ille ditior meo opere factus, & re nova domino indicata, cum muliere me includit, quæ multum me abusa est. Meus ille præfectus, rem domino renunciat, eúmque me insciò, vesperi ad-

αὐτὸν ἐπ' ἔργοις ἤδη, ἵνα συναθύδωμεν. καὶ ἅμα τινὸς ὀπῆς τὸ ἦνος δείκνυσί μοι, ἐνδον τῇ μείρακι συναυλαζόμενον. ὀδί, ἠθείς τῇ ἥκα, καὶ δημοσίᾳ με δείξας τοῖς παιδίοις ἐπιθυμῆσαι. καὶ κελεύει μηδένα ἔξω τοῦτο εἰπεῖν, ἵνα ἐφ' ἑσπέρας τὸ ἦνος ἀναγάγωμεν τοῦτον εἰς τὸ θέατρον σὺν τισὶ τῶν καταδεδικασμένων γυναικῶν, καὶ πάντων ὀφθαλμοῖς ἐπὶ τῇ γυναίκα ἀνεβήσεσθαι. καί τινα τῶν γυναικῶν, ἥτις καπηλεύει θηρίοις ἀπολυθεῖν, ἄγεσθαι ἐνδον παρ' ἐμέ. καὶ συσσίτιά τε συλλύειν, καὶ ψαύειν ἐμοῦ. εἶτα τὸ πλησίον τῆς ἡμέρας ἐκείνης σκηνάσης, ὡς ἡ τῆς φιλοτιμίας ἦλθε ὁ ἐμὸς δεσπότης, εἰσιέναι ἐγνωσάν με εἰς τὸ θέατρον. καὶ εἰσῆλθον ὕπτιος κλίνῃ ἐπὶ μεγάλῃ, ἀπὸ ἐλέφαντος ἰνδικῆς πεποιημένῃ, χρυσῷ ἐσφυρωμένῃ. ἐπὶ ταύτης με ἀνακλίναντες, καὶ κεῖ μοι τὴν γυναῖκα καταπτύξαντες ἀνέκλιναν. εἶτα ὕστερον ἡμῖν ἐπέθηκαν ἐπὶ τοῦ μηχανήματος. καὶ εἷς εἰς τὸ θέατρον παρεισκύψας, κατέθηκεν ὑπὸ τῷ μέσῳ. καὶ οἱ ἄνθρωποι μέγα ἀνεβόησαν. καὶ κρότος πίσσης χαρᾶς ἐξήλατο ἐπ' ἐμοί. καὶ τράπεζα ἡμῖν παρέκειτο. καὶ πολλὰ ἐσκόλυπτο ὑπὸ αὐτῇ ἔκειτο, ὅσα τρυφῶντες ἄνθρωποι ὑπὸ δείπνῳ ἔχουσι. καὶ παῖδες ἡμῖν παρειστήκεισαν οἰνοχόοι καλοί, τὸν οἶνον ἡμῖν χρυσίῳ ἀφυσῶντες. ὁ μὲν δὴ ἐπίστατης ἐκώλυέ με ἐρίσαι. ἐγὼ δ', ἅμα μὲν ἡδόμενος ὑπὸ τοῦ θεάτρου καὶ ἐκείμην, ἅμα δὲ ἐδεδιὼς μή πως ἄρκτος, ἢ λέων ἀναπηδήσῃ. ὑπὸ τούτῳ δέ τινα ἄνθη φέροντα, παραδόντα, ὑπὸ τοῖς ἄλλοις ἄνθεσιν, ὁρῶ ῥόδων χλωρῶν φύλλα. καὶ μηδὲν ἔτι ὀκνῶν, ἀναπηδήσας ἐκ λέχους, ἐσπίπτω. καὶ οἱ μέν, ὡς ἐντὸς με ἀνίσταντο ὀρχήσοντες. ἐγὼ δ', ὡς ἐξ ἑνὸς ἐπιτρέχων, καὶ ἁπαντήζομαι ἀπ' αὐτῶν τὰ ἄνθεα καὶ ῥόδα,

ducit ad cubiculum, & per oſtii foramen, me cum puella concumbentem oſtendit. Spectaculo delectatus herus, optavit me in publicum producere, & hæc facientem oſtendere, rémque non efferri jubet, ut ludorum, inquit, tempore, hunc cum aliqua damnatarum mulierum in theatrum adducamus, inque omnium conſpectu mulierem inſcendat. Tum aliquam ex iis quæ ad beſtias erant damnatæ ad me introducunt: & accedere méque demulcere jubent. Tandem cùm ille dies inſtaret, quo ſuas res dominus oſtentabat, decreverunt me in theatrum deducere. In quod ita ſum ingreſſus. Lectus erat magnus ex Indica factus teſtudine, auróque infertus, in quo me reclinant, mihique mulierem admovent. Deinde lectum machinæ impoſitum ferunt, in theatrum medium, magna cum acclamatione, plauſuque populi. Et appoſita nobis erat menſa multis cum ferculis quæ homines deliciis in cibo indulgentes habent. Adſtabant nobis formoſi pueri pincernæ, vinum nobis in auro miniſtrantes. Cuſtos meus à tergo ſtans jubet me prandere. At me pudebat in theatro jacere, ſimulque metuebam ne urſus, leo-ve aliquis in me proſileret. Interea neſcio quem qui flores ferebat, tranſeuntem animadverto, inter quos roſas recentes obſervo: nec mora, à lecto proſilio. Arbitrabantur illi me ad ſaltandum ſurrexiſſe. Sed ego ſigillatim omnes percurrens, decerptas ab ipſis roſas devoro.

Tum

κρατίστιον. τῶν δ', ἐπ θαυμαζόντων ἐπ' ἐμοὶ, ἀπεπίπτει ἐξ ἐμοῦ ἐκείνη ἡ ἕξ κτήνους ὄψις, καὶ ἀπόκρυπτε. καὶ ἀφανὴς ἦν ἐκεῖνος ὁ πάλαι ὄνος. ὁ δ' Λύκιος αὐτὸς, ἔνδυνος μισὸς γυμνὸς εἰσήκει τῇ δεξιδέξῳ ταύτῃ, καὶ μηδὲ ποτὲ ἐλπισθείσῃ θέᾳ, πάντες ἐκπεπληγμένοι, δεινὸν ἐπεθορύβησε. καὶ τὸ θέατρον εἰς δύο γνώμας ἐσχίζετ. οἱ μὲν, γὰρ ὥσπερ φάρμακα δεινὰ ἐπιτετμημένον, ἐκ κακὸν τὸ πολύμορφον, ἠξίουν δίχως ἔνδον πυρὰ με ἀπόλλυεῖν. οἱ δὲ, ἀφειμένην ἐκ τὰς ἀπ' ἐμοῦ λόγους ἔλεγον δεῖν, ἐκ ὥσπερον ἀλαζονίαν, οὐδ' ἔτι δικάσαι περὶ τούτων. κἀγὼ θραμὼν πρὸς τ' ἀρχοντα τ' ἐπαρχίας, ἔτυχε δ' τῇ θέᾳ ταύτῃ παρὼν, ἔλεγον κἀπωθεν ὅτι γυνή με θετταλὴ, γυναικὸς θετταλῆς δέλη, χρίσμασι μεμαγδωμένον ἐπαλείψασα, ὄνον ποιήσει. καὶ ἱκέτευον αὐτὸν λαβόντα ἔχειν με ὑπ. φρουρᾷ, ἕως ἂν αὐτὸν πείσαιμι, ὡς ἐ κἀκεῖθεν δώσομεν ἔτι μεγάνοις. καὶ ὁ ἄρχων, λέγε φησὶν ἡμῖν ὄνομα τὸ σὸν, καὶ γένος τῶν σῶν, ἐκ συγγενῶν, εἴ πως φῆς ἔχειν τῇ χθιζὶ πρόσοικον, καὶ πόλιν. κἀγὼ, πατὴρ μὲ ἔφλιν ἔστι μοι Λύκιος. τῇ δὲ ἀδελφῇ τῇ ἐμῇ, Γάϊος. ἄμφω δ', τὰ λοιπὰ δύο ὀνόματα κοινὰ ἔχομεν. κἀγὼ μὲν, ἰσαιεῖν, καὶ ἄλλων εἰμὶ συγγραφεύς. ὁ δ', ποιητὴς ἐλεγείων ἐστὶ, ἐκ μετρίως ἀγαθός. πατρὶς δ' ἡμῖν, Πάτραι τῆς ἀχαΐας. ὀδὲ δικαστὴς, ἐπεὶ πάντα ἤκουσε, φιλόπαιδα ἐμοὶ ἔφη λίαν ἀνδρῶν ὑὸς εἶ ἐ ξένων. οἰκία τέ μοι ὑποδεξαμένη, καὶ δώρεις τιμησάντων. καὶ ἐπίσταμαι ὅτι ἐδὲν ψεύδῃ, παῖς ὤν εἰκείνων ὧν. καὶ δάκρυα ἀναπηδήσας, ἀδελφῇ τε, καὶ πολλὰ ἐφίλησ. καί με ἐ εἴκασε ἔχειν ὡς ἑαυτὸν. ἐν τούτῳ δ' ἐ ὁ

Tum singulis rem admirantibus, excidit mihi jumenti illa facies: qua sublata non ampliùs apparet vetus ille asinus: sed Lucius ipse stat nudus. Quo insperato spectaculo, atque inopinato, stupefacti omnes tumultum concitarunt: duásque in sententias scissum est theatrum. Etenim alii me veluti veneficiorum peritissimum, malúmque quoddam multiforme, æquum censebant, ut igni perirem protinus: alii dicebant expectandum dum loquerer, priusque causam cognoscendam, deinde ferendam de his sententiam. Tum ego ad provinciæ præfectum curro, interat autem huic spectaculo, & dixi me à Thessala Thessalæ matronæ ancilla, ab inferiori parte magico unguento perunctum, factum fuisse asinum: supplexque rogavi ut me in custodia detineret, donec tertiorem ipsum facerem, me vera loqui. Dic, inquit, Præses, tuum, tuorum parentum, & cognatorum, si quos habes, & civitatis nomen. Patrem esse mihi Lucium respondi, fratrem, Caium: ambo autem alia duo nomina habemus communia: me historiarum aliarumque rerum scriptorem, illum poëtam elegiacum, & vatem bonum: patriam nostram, Patras Achaiæ urbem. His auditis Iudex, Dilectissimorum mihi, inquit, & hospitum virorum es filius,, qui domo me exceperunt, & donis prosequuti sunt: scio te talibus parentibus natum nihil mentiri. Tum de sella desiliens me complexus multum osculatur, propriamque domum deducit. Interim advenit meus frater pecuniis

ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς ἀφικεῖθ, χρύσιον, καὶ ἄλλα μοι πολλὰ κομίζων. καὶ τότε με ὁ ἄρχων δημοσίᾳ πάντων ἀκουόντων, ἁπλῶς. καὶ ἐλθόντες ἐπὶ θάλατταν, ναυῶν ἐσκεψάμεθα, καὶ τὴν ἀποσκολὼ ἐνεβήμεθα. ἐγὼ δ, κρεῖττον εἶναι ἔγνων ἐλθεῖν ἔχουσα τὴν γυναῖκα τὴν ἐμαυτοῦ ἣν μοι ἔοικε, καλλίων αὐτῇ φανεῖσα λέγων, νῦν ὢν ἀνθρώπου ὤν. ἡ δὲ μ' ἀσμένη πεισθεῖσά τε παρεδέξατο οἴομαι δ πρώτως ἐπιτρέπουσά με. καὶ δειπνεῖν σὺν αὐτῇ, καὶ καθεύδειν ἱκέτευε. κἀγὼ ἐπειδόμην νεμέσιος ἄξιον εἶναι νομίζων τὸν ὄνον ἀγαπηθέντα, νῦν χρυσοῦν ὄντα ἄνθρωπον, ὑπερτρυφᾶν, καὶ τὴν ἐμαυτοῦ ὑπερορᾶν. καὶ δεῖπνῶ σὺν αὐτῇ, ὡς οὐ δ μύρα ἀλείφουσα, ὡς στεφανοῦσά τε φιλοτέως ὡς ἐς ἀνθρώπους με ἀνασώσασα ὁδῷ. ἐπεὶ δ' ὧν νὺξ βαθεῖα, ἤδη ὡς καθεύδειν ἔδει. κἀγὼ δ' ἐπανίσταμαι, καὶ ὥσπερ εἰ μέγα τι ποιῶν ἀγαθὸν, ἀπαλύομαι, καὶ ἵσταμαι γυμνὸς ὡς δῆθεν ἔτι μᾶλλον ἀρέσων, οὐκ τὸ ὡραῖος τὸν ὄνον συγκρίσεως. ἡ δ, ἐπειδὴ εἶδέ με παίζοντα ἀνθρώπινα ἔχοντα, ὥσπερ τύφεσθαί μοι, καὶ φθείρῃ ὑπ' ἐμοῦ ἔφη, καὶ τὰ ἐμῆς οἰκίας, καὶ μακρὰν ποι ἀπελθὼν, κρύπτῃ; ἐμοῦ δ' ἐρωμένου, τί γὰρ ἂν ἡ μάγειρα μοι τοιοῦτον. ἐγὼ δ ἔφη μὰ Δία οὐχὶ σοῦ, ἀλλὰ δ ὄνου σοῦ ἐρᾶσα τότε, οὐκεῖνος, καὶ οὐχὶ σοὶ συμπεφόδυκεν. καὶ ὄμνυμί σε ἂν νῦν κἀν ἐκεῖνό γε μόνον τὸ μέγα δ ὄνου σύμβολον ἀφαιρεῖσθαι, καὶ σύρειν. σὺ δὲ μοι ἐλεύθερος ἐξ ἐκείνου δ καλοῦ ἂν χρησίμη ζῷον ἐς πίθηκον μεταμορφωθείς. καὶ καλεῖ ἤδη σύρους τοὺς οἰκέτας, καὶ κελεύει με τῶν νέων μετέωρον κομισθῆναι ἔξω τὰ οἰκίας. καὶ ἐξωθεῖς ὡς δ δωμάτιον ἔξω γυμνὸς, καλὸς, ἐστεφανωμένος, domo mandat. Ejectus ante domum nudus, pulcher, coronatus,

afferens, aliaque multa, quum publicè omnibus audientibus solvit me Præses. Tum ad mare progressi, navim animadvertimus, cui sarcinas imposuimus. Ego autem optimum factu duxi, si mulierem illam convenirem quæ me amavit, cùm essem asinus, dicens me ipsi nunc humana forma redintegrata vitium iri pulchriorem. Illa, opinor, rei novitate delectata me lubenter excepit, supplexque rogavit ut secum cœnarem & dormirem. Cui equidem morem gessi: reprehensione dignum ratus, si qui sub asini forma fueram amatus, nunc humanæ speciei redditus, efferrem me, & eam quæ me amarat, contemnerem. Cùm ipsa cœnatus, unguento ungor, & rosa mihi dilectissima, quæque me inter homines denuo retulisset, coronor. Cùm jam alta nox esset & concubia, exurgo, utque boni quippiam facturus, vestes exuo, & sto nudus, ut qui magis essem placiturus, quàm illa cum asino commixtione. At illa ut me aspexit omnibus humanis partibus instructum, me conspuens, Non à me, inquit, malam in rem facesses, & procul à meis ædibus digressus cubabis? Cùm interrogarem, quidnam hujusmodi peccassem. Ego, inquit, per Iovem non te, sed asinum amavi, quocum non tecum concubui. Equidem putabam te etiam nunc solum illud asini insigne magnum servasse. Verùm tu ad me venisti ex pulchro illo, utilique animanti in simiam transformatus. Tum protinus famulos vocat, & me dorso sublatum efferri jubet. Ejectus ante domum nudus, pulcher, coronatus, & un-

καὶ μεμυελισμένῳ τῷ γλίσχρῳ γυρεύειν τὰ λαβών, τοῦτο σωθεὶς ἀφῖγμαι. ἅμα δ' ἕῳ τὴν ὁρθρεύω γυμνὸς ὢν, ἔθεον ἐπὶ ναῦν, καὶ λέγω τοῦτο τὸν ἀδελφὸν, τῷ ἐμφυτεῦσαι τὸν γάλλον συμφορήν. ἔπειτα ἐκ τῆς πόλεως δεξιᾷ πνεύσαντος ἀνέμου, τελέσαντες ἔνδεν. καὶ ὀλίγαις ἡμέραις ἔρχομαι εἰς τὴν ἐμὴν πατρίδα. σύτω δὴ, θεοῖς σωτῆρσιν ἔθυον, καὶ ἀναθήματα ἔθηκα. μὰ Δί' οὐκ ἐκ κυνὸς τοιούτου, τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, ἀλλ' ἐξ ὄνου τοιαύτης μακρᾶς πάνυ, καὶ ὕστερον μόλις, οἴκαδε ἀνασωθείς.

& unctus in nudo ſolo cubui. Diluculo nudus ad navim curro, meúmque infortunium non ſine riſu fratri narro. Poſtea ſecundo vento ſpirante, ab urbe diſcedimus, pauciſque diebus in patriam venio, ubi Diis ſoſpitalibus ſacra feci, & donaria ſuſpendi: per Iovem, non ex canis podice (ut ajunt) ſed ex aſini anxietate, ſerò, ac vix tandem in patriam incolumis reverſus.

ΖΕΥΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΣ.

IVPITER CONFVTATVS.

ARGVMENTVM.

Summa Dialogi hujus eſt. Quando fato ac neceſſitate quadam omnia in hoc mundo geruntur, eique etiam Dii obnoxii ſunt, ſupervacaneam eſſe omnem religionem, ac cultum divinum. Ideoque neque Diis ſacrificandum eſſe, neque ab illis quicquam ſperandum. Immò ipſos illos non meliores, aut etiam feliciores hominibus eſſe, ſed ſolum fati, ac neceſſitudinis iſtius ſempiternæ miniſtros, qui per ſe neque prodeſſe nobis, neque nocere poſſint. Nam ſi ulla illorum providentia, aut rerum humanarum adminiſtratio foret, neque malos ac ſceleratos inultos manere, & pios bonoſque beneficiis ac munere illorum provehi debere. Nam quæ de ſuppliciis inferorum ac pœnis nocentum feruntur, ea, ſi quæ ſint, ejuſmodi certò eſſe, ut immerito & injuſtè illis eveniant, qui ea patiuntur, cùm nemo ſua voluntate, ſed ex predeſtinato, fatoque impellente peccet.

ΚΥΝΙΣΚΟΣ.

CYNISCVS.

ΓῺ ἦ ὦ Ζεῦ, τὰ μὲν τοιαῦτα, οὐκ ὀνοχλήσω σε, πλοῦτον, ἢ χρυσὸν, ἢ βασιλείαν αὐτῶν, ἅπερ αἰτοῦσι τοῖς πολλοῖς.

EGo quidem ego Iupiter, tibi non ero moleſtus, in rebus hujuſmodi petendis, divitiis, auro, regno-ve, quæ vulgo ſunt in votis,

σοὶ δ' ἐ πάνυ ῥᾴδια δοθῆναι. ὁρᾷς γὰρ σε τὰ πολλὰ δεόμενον, δύνασαι αὐτῶν. ἓν δ' ἐστὶ τοῦτο ῥᾷστον ἐκκλόμιλω δοθῆ σοὶ μοι γενέσθαι. Ζ. τί τοῦτό ἐστιν ὦ Κυνίσκε. ἐ γὰρ ἀπευχήσεις, ἢ μάλιστα μετρίων ὡς ἔφης δεόμενον. Κυ. ἀπόκριναι δή μοι ταχὺς πνεῖ ἐ χαλεπὴν ἐρώτησιν. Ζ. μικρὰ γὰ ὡς ἀληθῶς ἡ δύνη, καὶ ταχείας. ὥστε ἐρώτα ὁπόσα ἂν ἐθέλῃς. Κυ. ἰδοὺ ταῦτα ὦ Ζεῦ. ἀνάγκαιος γὰρ δηλονότι ἐ σὺ τὰ Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου ποιήματα. εἶπε οὖν μοι εἰ ἀληθῆ ἐστιν ἃ περὶ τῆ εἱμαρμένης καὶ τῶν μοιρῶν ἐκεῖνοι ἐῤῥαψῳδήκασιν, ἀφυκτα εἶναι, ὁπόσα ἂν φύσει ἑκάστῳ γενομένῳ ἐκβήσεσθαι. Ζ. καὶ πάνυ ἀληθῆ ταῦτα. οὐδὲν γάρ ἐστιν ὅ, τι μὴ αἱ μοῖραι διαπεπλέξηται. ἀλλὰ πάντα ὁπόσα γίγνεται ὑπὸ τῆ τούτων ἀτρέκτου τριφόρμακα, δύνας ἐξ ἀρχῆς ἑκάστῳ ἐπιπεπλωσμένας ἔχει τὰς λάβεσιν, καὶ ἀ θέμις ἄλλως γενέσθαι. Κυ. τοῦτ' οὖν ὁπότερα ὁ αὐτὸς Ὅμηρος ἐν ἑτέρῳ μέρει τῆ ποιήσεως λέγει, μὴ καὶ ὑπὲρ μοῖραν δόμον Ἀΐδος εἰσαφίκηται, καὶ τὰ τοιαῦτα, ληρεῖν δηλαδὴ φήσομεν τότε αὐτόν; Ζ. καὶ μάλα. οὐδὲν γὰρ ἄτοπον γένοιτ' ἄν, ἔξω ἐ νόμε τῆ μοιρῶν, μηδὲ ὑπὲρ τὸ λῖνον. οἱ ποιηταὶ δὲ, ὁπόσα μὲ ἂν ἐκ τῆ μυθῶν κεκραμένα ᾄδωσιν, ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν. ὁπόταν δ' ἀφῶσιν αὐτοὺς αἱ θεαὶ, καὶ καθ' αὑτοὺς ποιῶσι, τότε δὴ καὶ σφάλλονται, καὶ ὑπεναντία τοῖς πρότερον διεξέρχονται. καὶ συγγνώμη, εἰ ἄνθρωποι ὄντες, ἀγνοοῦσι τἀληθές, ἀπελθόντος ἐκείνε, ὃ πάνυ παρὼν, ἐῤῥαψῴδει δὲ αὐτῶν. Κυ. ἀλλὰ τοῦτο μὲ ἔστω φήσομεν. ἔστι δ' ἐκεῖνο μοι δόκει, ἃ περὶ αἱ μοῖραί εἰσι, κλωθὼ, λάχεσις ἄτροπος, καὶ

nec tu facilè præbere potes, unde video te ipsorum precibus aurem non præbere. Atqui ego vellem hoc unum à te facillimum impetrare. *Iup.* Quid hoc est Cynisce? non enim nihil impetrabis, præsertim cùm modica petas. *Cyn.* At responde mihi ad quæstionem non difficilem. *Iup.* Exigua revera, facilisque precatio. Quare quicquid voles interroga. *Cyn.* En ista Iupiter. Legisti enim aliquando Homeri, & Hesiodi poëmata. Dic ergo mihi num vera sint ea quæ illi de fato & Parcis cecinerunt: Inevitabilia nimirum esse quæcunque cuique nascenti neverint. *Iup.* Et sanè vera hæc sunt: nihil enim est quod Parcæ non ordinent: sed quæcunque ab illarum fuso versantur, statim ab initio singula destinatum habent eventum, neque aliter fieri fas est. *Cyn.* Nunquid quum ipse Homerus in altera parte poëseos dicit, *Infera ne Parcis invitis regna subiret*, & id genus alia, ipsum videlicet tum nugari dicemus? *Iup.* Maximè. Nihil enim extra Parcarum legem, nihil præter linum fieri queat. Cæterùm poëtæ quæcunque Musarum afflatu cecinerint, vera sunt: sed quum ab hisce Deabus deseruntur, ac per se carmina componunt, tunc utique errant, & cum prioribus pugnantia differunt. Idque venia dignum, si homines cùm sint, Veritatem ignorant, quando numen illud abiit, quod quum præsens erat, per ipsos carmina componebat. *Cyn.* At hoc quidem ita se habere dicemus. Illud præterea mihi responde. Nonne tres sunt Parcæ? nempe Clotho, Lachesis, &

Atro-

ἄτροπος; Ζ. πάνυ μὲν οὖν. Κυ. ἡ εἱμαρμένη τοίνυν, καὶ ἡ τύχη πολυθρύλλητοι γὰρ καὶ αὗται, τίνες εἰσὶν, ἢ τί δυνάμεις αὐτῶν ἑκατέρα; πότερον, τὰ ἴσα ταῖς μοίραις, ἢ τι ὑπὲρ ἐκείνας; ἀκούω γὰρ ἁπάντων λεγόντων μηδὲν εἶναι τύχης, καὶ εἱμαρμένης δυνατώτερον. Ζ. ὑμεῖς ἄπαντά σι εἰδέναι ὦ Κυνίσκε. τί οὖν ἔν γε ἐνεκα ἠρώτησάς ποτε περὶ τῶν μοιρῶν; Κυ. ἵνα εἰδείην μοι ὦ Ζεῦ, κἀκεῖνο εἴπῃς, εἰ ἐξ ὑμῶν αὐταὶ ἄρχουσι, καὶ ἀνάγκη ὑμῖν ἠρτῆσθαι ἀπ' ἐκείνων. Ζ. ἀνάγκη ὦ Κυνίσκε. τί δ' ἂν ἐμεδίασας; Κυ. ἀνεμνήσθην τοῦ Ὁμήρου ἐπῶν, ἃ οἱ ποιήσαι αὐτὸν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν θεῶν δημηγορῶν, ὁπότε ἡ πύλεις αὐτοῖς ὡς ἀπὸ σειρᾶς τινος χρυσῆς ἀναρτήσαι μέλλοι τὸ πάντα. ἔφης γὰρ αὐτὸς, τὴν μὲν σειρὰν, κρεμήσειν ἐξ οὐρανοῦ. τοὺς θεοὺς δ' ἅπαντας, εἰ βούλοιντο, σκαρδαμυκτμοῦντας, κρεμασθῆναι βιάζεσθαι, ἐμὲ μὲν κρεμάσασιν μετὰ δὲ ἐπόταν ἐθελήσῃς, ῥᾳδίως ἅπαντας αὐτῇ κειναίῃ ἑρύσαις, αὐτῇ τε θαλάσσῃ. τότε μὲν ἐν θαυμασίοις ἐδόκεις μοι τῷ βίῳ, καὶ ὑπερέφερεσθαι μεγάλῳ ἀκούων τῶν ἐπῶν. νυνὶ δὲ, αὐτὸν σε ἤδη ὁρῶ μὴ σειρᾶς, καὶ τὰ ἀπίλια, λεπτὰ λεπτὰ νήματα ὡς φῂς κρεμάμενον. δοκεῖ δέ μοι δικαιότερον ἂν ἡ κλωθὼ μεγαλαυχήσασθαι, ὡς ἐκ αὐτόν σε ἀνάγκασαν θεραπεῦσαι σὺ δ' ἀτρέμητε, καθάπερ οἱ ἀλιεῖς σὺν δ' καλάμῳ τὰ ἰχθύδια. Ζ. οὐκοῦν εἶδες ὅ, τι σοι ταυτὶ βούλεται τὰ ἐρωτήματα. Κυ. ἐκεῖνο ὦ Ζεῦ, καὶ σοὶ τε μοιρῶν, καὶ τὸ εἱμαρμένης, μὴ τραχέως, μηδὲ ὀργῆς ἀκούσῃς μου, πάλαι μὲν παῤῥησίας λέγοντος. εἰ δὲ ἄτυφος ἔχει τοῦτο, ἐκ πάντων αἱ μοῖραι κρατοῦσι, καὶ εἰδὲν ἂν τις ἀδόλους

Atropos. *Iup.* Maximè. *Cyn.* Fatum ergo & Fortuna, nam & hæc celebria ſunt Numina, quænam ſunt, aut quid ipſorum utrumque poteſt? Vtrum paria ſunt Parcis, an ſuperiora? Omnes enim affirmantes audio, Fortuna & Fato nihil eſſe potentius. *Iup.* Haud fas eſt omnia te ſcire Cyniſce. Quorſum igitur hæc de Parcis interrogaſti? *Cyn.* Si priùs mihi Iupiter & illud expoſueris, num & in vos illæ imperium obtineant, & neceſſum ſit vos ex illarum lino pendere. *Iup.* Neceſſum omnino Cyniſce. Quid ergo riſiſti? *Cyn.* Memini illorum Homeri carminum, quibus te in Deorum cœtu concionantem introducit, quum minaberis te catena quadam aurea ſurſum omnia ſubducturum. Etenim dicebas te catenam cœlitus demiſſurum, quam ſi detrahere conarentur Dii omnes ex illa pendentes, detrahere non poſſent: tu verò quum velles, facilè omnes cum ipſa terra, & mari trahere poſſes. Quare tunc pollere mihi videbaris admirando robore, & audiendo carmina perhorreſcebam. Nunc autem te video cum catena, miniſque à tenui, ut ais, filo pendentem. Videtur itaque mihi multo juſtiùs Clotho gloriari poſſe, ut quæ te ipſum ex fuſo videat pendulum, quemadmodum piſcatores vident pendentes à calamo piſciculos. *Iup.* Neſcio quid tibi velis hiſce quæſtionibus. *Cyn.* Illud nimirum Iupiter, & per Parcas, & per fatum te obſecro ne aſperè, ne acerbè audias me veritatem liberè proferentem. Nam ſi hæc ita ſe habent, & Parcæ rerum omnium potiuntur, nihilque à quoquam

ἔτι ἀλλαχοῦ τὰ ἄπρηκτα διέφθειρεν αὐτοῖς, τίνος ἕνεκα ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι θύομεν, καὶ ἑκατόμβας προσάγομεν, οὐχόμενοι χρυσᾶ ἡμῖν παρ' ὑμῶν τι ἀμείβεσθαι; ὁρᾷς γὰρ ὅ, τι ἂν ἀπελαύσαιμεν τῆς ἐπιμελείας ταύτης, εἰ μήτε τῶν φαύλων ἀποτροπὰς οἷοί τε ἐσμὲν εὑρεῖν διὰ τῶν εὐχῶν, μήτε ἀγαθόν τινος θεσπέσιον ἐπιτυχεῖν. Ζ. οἶδα ὅτι σοι τὰ νῦν ψαυόμενα ταῦτα ἐρωτήματα ἐστι, δῆλα δὲ καὶ παροῦσιν σοφισταῖς. οἱ μὲν γὰρ θεοὺς ἡμᾶς τῶν ἀνθρώπων φασίν. ἐκεῖνοι γὰρ τὰ τοιαῦτα ἐρωτῶσιν ὑπ' ἀσεβείας, ἀποτρέποντες δὲ τοὺς ἄλλους θύειν, καὶ εὔχεσθαι, ὡς εἰκῇ ὄν. ἡμᾶς γὰρ, ὅτι ἐπιμελοῦμαι τῶν πραττομένων παρ' ὑμῖν, οὐδ' ὅλως τι δύνασθαι τοὺς ἐν τῇ γῇ προσήκειν. πάλιν δ' χαιρήσουσί γε, τὰ τοιαῦτα διεξιόντες. Κυ. ἀμφὶ τί δὴ κλονεῖς ἄτρεκτον ὃ Ζεῦ ἀκ ὑπ' οἰκείων ἀναπεισθεὶς, ταῦτά σε ἠρώτησα. ὃ δὲ λόγος αὐτὸς, οὐκ οἶδ' ὅπως εἰς τοῦτο ἀπέβη. θυσίας εἶναι τὰς θυσίας φησίν. ἀλλὰ δοκεῖ, μᾶλλον βραχέων ἐρήσομαί σε. σὺ δὲ, μὴ ὀκνήσῃς ἀποκρίνασθαι, καὶ ὅπως ἀτραλέστερον ἀποκρίνῃ. Ζ. ἐρώτα, εἴ σοι σχολὴ τὰ τοιαῦτα ληρεῖν. Κυ. πάντα φῂς ἐκ τῆς μοιρῶν γίγνεσθαι. Ζ. φημὶ γάρ. Κυ. ὑμῖν δὲ δυνατὸν ἀμάρτειν ταῦτα, καὶ ἀνακλάσθαι; Ζ. ἥδομαι. Κυ. βούλῃ γὰρ ἐπαγάγω σε τὸ μὴ τοῦτο, ἢ δῆλον καὶ μὴ εἶπω αὐτό; Ζ. δῆλον μέ. οἱ δέ γε θύοντες, ἢ τῆς ὑγείας ἕνεκα θύουσιν, ἀνιῶνται δέ τινα ποιούμενοι, καὶ ὥσπερ ὠνούμενοι τὰ ἀγαθὰ παρ' ἡμῶν, ἢ πραττόντες ἄλλως τὸ βέλτιον. Κυ. ἐκεῖνο δὲ τοῦτο, εἰ δὲ σὺ φῂς ἐπὶ μηδὲν immutari potest, eorum quæ semel decreverunt, quorsum vobis nos homines sacrificamus, & hecatombas offerimus, à vobis bonorum largitionem precantes? Non enim video, quem ex hac cura fructum percipiamus, si neque malorum aversiones precibus obtinere possumus, neque divinitus boni quicquam consequi. *Iup.* Novi unde tibi suppetant argutæ istæ interrogationes, nempe ab execrandis illis sophistis, qui nos rebus humanis providere negant. Itaque illi quæstiones hujusmodi, præ impietate proponunt: alios homines à sacrificando, & votis nuncupandis avertentes, quasi inane sit illud: quandoquidem neque curamus ea quæ facitis, neque in his quicquam possumus quæ in terra geruntur. Verumtamen hæc dixisse dolebunt. *Cyn.* Non per colum Parcarum, Iupiter, ab illis persuasus, hæc te interrogavi. Disputatio verò nostra, nescio quomodo eò progressa in hoc ipsum incidit, ac supervacanea hominum sacrificia esse confirmat. Rursus verò, si videtur, paucis te interrogabo: tu verò ne graveris respondere, ac vide ut quàm cautissimè respondeas. *Iup.* Interroga, si tibi vacat talia nugari. *Cyn.* Ais-ne omnia fieri nutu Parcarum? *Iup.* Aio. *Cyn.* Vos verò posse hæc mutare, & revolvere? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Vis ergo, ut quod sequitur, inducam? sive planum, sive secus illud dixero. *Iup.* Planum utique est. Nam qui Diis sacra faciunt, necessitatis causa non faciunt, sed beneficium compensant, & veluti bona mercantur à nobis, aut alioqui, quod est præstantius, honore prosequuntur. *Cyn.* Hoc satis est, si etiam dicis nullius utilitatis

δὴ χρησίμῳ γίγνεσθαι τὰς θυσίας, χρηστὴ δέ τις, τῶν ἀνθρώπων τιμώντων τὸ βέλτιον. καίτοι εἴ τις τῶν σοφιστῶν ἐκείνων παρείη, ἤρετο ἂν σε καθ' ὅτι βελτίους φῂς τοὺς θεοὺς, καὶ ταῦτα, ὁ μοδάλλας τῶν ἀνθρώπων ὄντας, καὶ ὑπὸ ταῖς αὐταῖς δεσποίναις ταῖς μοίραις τυγχάνοντας. εἰ γὰρ ἀπαλλαγὴν αὐτοῖς τὸ ἀθανάτους εἶναι, ὡς οἱ αὐτὸ ἀμείνους δεκεῖν. ἐπὶ τοῦτό γε μακρᾷ χαίρειν ἐστὶν, εἴγε τοὺς μὲν, εἰ μηδὲν ἄλλο, θανάτου γε εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο. ὑμῖν δ', εἰς ἄπειρον ἐκπέπτωκε τὸ πρᾶγμα, καὶ αἰδίου ἡ δουλεία γίγνεται, ὑπὸ μακρᾷ τῷ λίνῳ τρεφομένη. Ζ. ἀλλ' ὦ Κυνίσκε, τὸ αἰδιον τοῦτο, καὶ ἄπειρον, εὐδαίμον ἡμῖν ἐστι, καὶ σὺ ἅπασιν ἀγαθοῖς ἡμεῖς βιόμεν. Κυ. ὄχ' ἅπαντες ὦ Ζεῦ, ἀλλὰ διάφορα ἐστὶ παρ' ὑμῖν τὰ πράγματα, καὶ πολὺ περιέχει ἔνεστι. σὺ μὲν γὰρ εὐδαίμων, βασιλεὺς γὰρ, καὶ δυνάσαι ἀναπαῦειν τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλατταν, ὥσπερ ἡμονιὰν κρατεῖς. ὁ δ' Ἡφαιστος, χωλός ἐστι, βάναυσός τις ἐστὶ πυρίτης τὴν τέχνην. ὁ Προμηθεὺς δ', καὶ ἀνεσκολοπίσθη ποτέ. τί γὰρ πατέρα σε τί ἂν λέγοιμι πεδήτην ἔτι τὸν περιέρχοντα; καὶ ἐρᾶν δέ φασιν ὑμᾶς, ἐπιτρόπευε, καὶ δουλεύειν ἐνίοτε παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, ὥσπερ ἀμέλει τὸν τὸν ἀδελφὸν περὶ τὸν Λαομέδοντα, καὶ παρὰ τὸν Ἄδμητον τὸν Ἀπόλλω. ταῦτα δέ μοι οὐ πάνυ εὐδαίμονα εἶναι δοκεῖ, ἀλλ' ἐοίκασιν ὑμῶν οἱ μὲν πρεσβύτεροι εἶναι, οἱ δὲ νεώτεροι εἶναι. οἶδε, ἐμπαλιν. ἐὰν γὰρ λέγειν ὅτι ἐξαδύεσθε,

litatis gratia sacra fieri: verùm bonitate quadam hominum quod præstantius est, colentium. At si quis ex Sophistis illis adesset, ex te quæreret quo nomine Deos præstantiores esse dicas, cum sint hominum conservi, earundemque dominarum, Parcarum scilicet imperio obnoxii. Non enim sufficiet ipsis ut sint immortales, quò videantur meliores. Siquidem hoc multo est deterius: quoniam hos quidem, si nihil aliud, mors saltem in libertatem asserit. At res vobis in immensum exit, æternaque est vestra servitus, dum longo filo volvitur. *Iup.* At ô Cynisce, hæc temporis perpetuitas, & immensitas, fœliciter nobis cedit, ac vitam bonis omnibus affluentem agimus. *Cyn.* Non omnes, Iupiter. Nam discrimen inter vos extat, multaque inest perturbatio. Nam tu beatus es: regnas enim, & terram ac mare potes tanquam demisso fune attolere. Vulcanus autem, est claudus, mechanicus, & ignipotens. Olim verò cruci affixus est Prometheus. Quid patrem tuum commemorem, quem adhuc in tartaro vinctum esse constat. Quinetiam vos amare, vulnerari, interdum apud homines servire dicunt, quemadmodum fratrem tuum apud Laomedontem, & apud [1] Admetum, Apollinem. Hæc quidem non plena mihi videtur fœlicitas: sed vestrûm alii videntur fortunati & fœlices, alii contrà. Omit-

1 *Admetum*] Apollo inter pastorum numina numeratur, nam & ipse greges Admeti Thessali regis pavisse dicitur. Virg.

& te memorande canemus
Pastor ab Amphryso. Cogn.

ὥσπερ ἡμεῖς, καὶ συλλαβόντε τὸν τῶ ἱερσύλων, καὶ σὺν πλυσιωζόπον, πιέζεθαι ὑπ' ἀκμῆ χρόνου γίγνεσθε. πολλοὶ γὰρ ἐκπεφυγόντες ἤδη, χρυσοῦ, ἢ ἀργύρου ὄντες. οἷς τοῦτο ἐμμοῖρα δηλαδή. Z. ὁρᾶς; ταῦτ' ἤδη ὑβριστικὸν ἃ Κυνίσκε φῄς. καὶ σοι τάχα μεταμελήσῃ ποτὲ αὐτῶν. Κυ. φεῖσαι ὦ Ζεῦ τῶ ἀπειλῶν, εἰδὼς ὅτιν με πιστόμενον, ὃ, τι μὴ ἐκ τῆ μοίρα σοῦ σὺ ἔδοξεν. ἐπεὶ ὁρᾷ αὐτὰς ἐκείνας ὁρῶ τὰς ἱερσύλας κλαζομένας. ἀλλ' φίγε πλεῖστοι, ἀφροῦγουσιν ὑμᾶς. ὁ γὰρ ἔμμοιρε οἶμαι ἀλῶναι αὐτὰς. Z. οὐκ ἔλεγον ὡς ἀρ' ἐκείνων τις εἶ, τῶ ἀναιρύντων τὴν προνοίαν τοῦ λόγου; Κυ. παῦσαι ὦ Ζεῦ, δηδὼς αὐτὰς οὐκ οἶδ' ὅτι ἔνεκα. πάντα γὰρ ὑπόσα ἂν εἴπω, οἷς ἐκείνων παιδεύμασι εἶναι. ἐγὼ γὰρ, ὅθεν πόθεν ἂν ἄλλα πάλησις, ἢ ὅθεν σοῦ μάθοιμι; ἡδέως δ' ἂν ἐκ τοῦτο ἐροίμην σε, πῶς ἡ προνοια ὑμῖν αὕτη ἐστὶ, μοῖρα τίς, ἢ ὑπὲρ ταύτας θεὸς, ὥσπερ ἀρχοῦσα ἐκ αὐτῶν ἐκείνη; Z. ἤδη σοι ἐκ πρότερον ἔφλω ὑ ἡμετὸν εἶναι πάντα σε εἰδέναι. σὺ δ' ἴν τι σὺ ἀρχῇ ἐρωτήσειν φήσας, ὑ παύῃ πρός με τοιαῦτα λεπτολογούμενος. καὶ ὁρᾶ ὅτι σοι τὸ κεφάλαιόν ἐστ ἐκ λόγου, ἐπιδεῖξαι ὑδενὸς ἡμᾶς προνοεῖσθε τὰ ἀνθρώπινα. Κυ. οὐκ ἐμὸν τοῦτο, ἀλλὰ σὺ μικρὸν ἔμπροσθεν ἔφησθα τὰς μοίρας εἶναι τὰς πάντα ἐπιτελούσας, εἰ μὴ μεταμέλοι σοι ἐκείνων, καὶ μεθεῖσαι αὖθις τὰ εἰρημένα. καὶ ἀμφισβητεῖτε τ' ἐπιμελείας, παρουσάμενοι τὸν εἱμαρμένον. Z. ὑδαμῶς. ἀλλ' ἡ μοῖρα δι' ἡμῶν ἔκρισε ἐπιτελεῖ. Κυ. μαντάνω, ὑπηρέται, καὶ λέγουσί τινες τῶν μοιρῶν εἶναι φασι. τοῦτο ἀλλὰ ἐ ὕτως ἐκείνας ἂν εἶεν αἱ ἕκα-

Omitto vos perinde atque nos latrociniis & sacrilegiis compilari à sacrilegis, & ex ditissimis pauperrimos momento temporis evadere. Multi etiam vestrum ex auro argento-ve conflati sunt: quibus erat hoc à fato præstitutum. *Iup.* Vides ut contumeliis nos petis Cynisce, forsan olim tibi pœnitendis. *Cyn.* Parce minis Iupiter, cum scias me nihil passurum quin id ante te mihi fuerit à Parca destinatum: quoniam neque illos ipsos sacrilegos puniri video: sed plurimi manus vestras effugiunt, cùm in fatis non esset ut caperentur. *Iup.* Nonne dicebam te ex eorum esse numero qui verbo providentiam tollunt? *Cyn.* Omnino Iupiter, metuis ipsos nescio quorsum: proinde quæcunque dixero, illorum doctrinam esse arbitraris. Verum ego unde veritatem, nisi ex te didicero? Czterùm lubenter ex te quærerem, quænam vobis sit hæc Providentia, Num Parca aliqua, an verò superior his quæpiam Dea, tanquam illarum domina. *Iup.* Iam ante dixi tibi, fas non esse ut omnia scias. At tu cùm initio dixisses te unum quid interrogaturum, non desinis hujusmodi nugas mihi proponere. Et jam quò tuæ disputationis tendat summa, perspicio, ut nimirum ostendas in rebus humanis nihil fieri nostra providentia. *Cyn.* Hoc meum non est: sed tu paulò antè dixisti Parcas esse quæ omnia faciunt: nisi illorum te pœnitet, tuaque dicta revocas, expulsoque fato de suscipienda cura deliberatis. *Iup.* Nequaquam: sed Parca per nos facit singula. *Cyn.* Intelligo. Ergo Parcarum famulos & ministros vos esse perhibetis.

Sic

νῶσιν. ὑμεῖς ἦ, ὥσπερ σκέδη τινὰ, καὶ ἐργαλεῖα ἐστὲ αὐτῶν. Ζ. πῶς λέγεις; Κυ. ὥσπερ οἶμαι ἡ τὸ σκέπαρνον τῷ τέκτονι, καὶ τὸ τρύπανον, σωτηρίᾳ μέν τι πρὸς τὸν τέκτονα, ἀδύνατος ἦν ἄνευ ἐκείνου ὡς ταῦτα, πελέκεως ἐστιν, ἀλλ' ἡ ναῦς ἔργον ἐστὶ σκέπαρνα, ἢ δὲ τρυπάνα, ἀλλὰ ἔργον ναυπηγοῦ. ὕτως ἀπόλογον ἡ μὲ ναυπηγημένη ἔκφυσε, ἢ εἱμαρμένη ἐστίν. ὑμεῖς ἦ, ἄρα τρύπανα, καὶ σκέπαρνα ἐστὲ τῶν μοιρῶν. καὶ ὡς ἔοικεν, οἱ ἄνθρωποι δέον τῇ εἱμαρμένῃ θύειν, καὶ παρ' ἐκείνης αἰτεῖν τάγαθά. οἱ ἦ, ἐφ' ὑμᾶς ἴασι, θυσίαις, καὶ πομπαῖς χαριζόμενοι. οἱ δ' ἂν τὴν εἱμαρμένην πεῖσαι ἦν, εἰς δέον αὐτὸ ἔπραττον. εἰ γὰρ εἱμαρμένα ἦν ἄνευ αἰτίας ἔν τισι μοίραις ἀμάρτειν, καὶ μεταστρέψαι τὸ ἐξ ἀρχῆς δεδόκτον θεοῖς ἐφέτης. ἡ γὰν ἄτροπος, οὐκ ἀνάσχοιτο ἄν, εἴ τις εἰς τοὐναντίον τρέψειε τὸ ἄτρακτον ἀναλόων τὸ κλωθὸς τὸ ἔργον. Ζ. σὺ γὰρ δὴ ὦ Κυνίσκε, ἀδὲ τὰς μοίρας πομπὰς πρὸς τῶν ἀνθρώπων ἀξιοῖς, ἀλλ' ἔοικας ἄπαυστα συγχεῖν φορμαρεῖας. ἡμεῖς ἦ, εἰ μηδενὸς ἄλλου ἕνεκα, ὅ γε μαντεύεσθαι, καὶ προμηνύειν ἕκαστα τῶν ὑπὸ τῶν μοίρας πεπρωμένων, δικαίως τιμώμεθα ἄν. Κυ. τὸ μὲν ὅλον, ἄχρηστον ὦ Ζεῦ, προειδέναι τὰ μέλλοντα, οἷς γε τὸ φυλάξασθαι αὐτὰ, παντελῶς ἀδύνατον, [1] εἰ μὴ τοῦτό τις φῄς, ὡς προμαθὼν, ὡς ὑπ' αἰχμῆς σιδηρᾶς πεδηθήσεται, δύναιτ' ἂν ἐκφυγεῖν τὴ μοῖραν, καθείρξας ἑαυτόν. ἀλλ' ἀδύνατον. ἐξάγει γὰρ αὐτὸν ἡ μοῖρα κυνηγετήσουσα, καὶ προδώσει τῇ αἰχμῇ. καὶ ὁ Ἄδραστος, ἐπὶ τὸ σὸν ἀφεὶς τὴν λόγχην, ἐκείνου μὲν ἁμαρτήσε-

Sic illæ ſunt quæ provident, vos veluti illorum fabrilia inſtrumenta eſtis. *Iup.* Quid dicis? *Cyn.* Nempe ceu aſcia fabro lignario, & terebrum ad perficiendam artem eſt adminiculo, nemo dixerit hæc eſſe artificem: neque navim eſſe aſciæ, aut terebri, ſed naupagi opus. Pari ratione Fatum eſt quod omnia facit: vos terebra, & aſciæ Parcarum eſtis. Atque ut par eſt, homines qui ſacra facere Fato, ab eoque bona petere deberent, vos ſupplicationibus, & honoribus venerantur. Ac neque ſi Fatum ſacrificiis & votis colerent, id rectè facerent. Non enim puto Parcas ampliùs mutare & vertere poſſe quicquam eorum quæ de quovis ab initio decreta ſunt. Proinde æquo animo non tulerit Atropos, ſiquis Clothûs laborem diſſolvens, fuſum torqueat in contrarium. *Iup.* Tu jam Cyniſce, neque Parcas ab hominibus colendas eſſe cenſes, ſed videris malle omnia confundere. Nos verò, etſi nullam aliam ob cauſam, ſaltem quia divinamûs, & quæcunque à fato ſancita ſunt, præmonemus, merito colamur. *Cyn.* Omnino inutile eſt, Iupiter, futura præſcire, iis qui neutiquam ea devitare poſſunt, niſi contra dicas, eum qui præſciverit ſe ferrea cuſpide interemptum iri, mortem ſe includendo vitare poſſe. At fieri non poteſt, nam ad venationem educit illum Parca, & haſtæ objiciet. Ac [2] Adraſtus emiſſa in ſuem cuſpide, ab eo quidem aberrabit,

1 Εἰ μὴ ταῦτ' τῦτο φῄς] *εἰ μὴ ἔφη τ. φ. Marcil.*

2 *Adraſtus*] Arginorum rex, unus ex ſeptem ducibus qui profecti ſunt Thebas, ut reſtituerent in regnum Polynicem. *Cogn.*

τιμ, φονεύσῃ ἡ τὸν Κροίσου παῖδα, ὡς ἂν δὴ ἰσχυρᾶ σπασμῷ τῶν μοιρῶν φερομένῳ καὶ ἀκοντίῳ ἐπὶ τὸν νεανίσκον. τὸ μὲν γὰρ Λαΐῳ ἐμελοῦν, τὸ, Μὴ σπεῖρε τέκνων ἀλοκάς, δαιμόνιον βίαι. εἰ γὰρ πεπωκώσιν ὁ φυς. ὥστε τὴ γὰρ οἰκείᾳ ἡ ἀξαίνησις σπὸς τὸ πάντως ὕστερον γενησόμενα. τοιγάρτοι μὴ τὸν χρησμὸν, καὶ ἔσπειρε, καὶ ὁ φὺς, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ὥστε ὡς ὁρῶ ἀνὴρ ὅτι ἀπαιτεῖται τὸν μισθὸν ἐπὶ τῇ μαντικῇ. ἐῶ γὰρ λέγειν ὡς λοξὰ, καὶ ἐπαμφοτερίζοντα τοῖς πολλοῖς χρᾶν εἰώθασι, καὶ πάνυ δόσφρῶτες, εἰ ὁ τὸν Ἅλυν διαβὰς, τὴν αὐτὸν δύναμιν καταλύσει, ἢ τὴν τοῦ Κύρου. ἄμφω γὰρ δυνατὸν ὁ χρησμός. Ζ. ὦ τᾶς ὦ Κυνίσκε, τῷ Ἀπόλλωνι ὀργᾶς αἰτία καὶ τοῦ Κροίσου, διότι ἐπιχειρᾶτε σκεῖνον αὐτὸν ἄρνεια κρέα, καὶ χελώνης ἐς τὸ αὐτὸ ἕψων. Κυ. ἐχρῆν μὲν μὴ ὀργίζεσθαι, θεὸν ὄντα. τάλλα δὲ τὸ ἐξαπατηθῆναι τὸν λυδὸν ὑπὸ τοῦ χρησμοῦ, ἐπιτήδειον οἰόμην. καὶ ἄλλως, τὸ μὴ σαφῶς ἀκοῦσαι τὰ μέλλοντα, ἡ εἰμαρμένη ἐπέκλωσεν. ὥστε ἡ μαντικὴ ὑμῶν, ἐκείνης μέρος ἐστίν. Ζ. ἡμῖν μὲν, οὐδὲν ἀπλεῖπεις, ἀλλὰ μᾶτλω θεοί ἐσμεν, ὅτι τοιούτοι τινα εἰσφερόμενοι εἰς τὰ πράγματα, ὕστε τὸ θυσιῶν ἄξιοι, καθάπερ πρόπαινα ὡς ἀληθῶς, ἢ σκέπαρνα; καί μοι δοκεῖς εἰκότως με καταφρονεῖν, ὅτι κεφαλὴν ὡς ὁρᾷς διεσκυλημένην, ἀνέχομαί σε τοσοῦτον καθ' ἡμῶν διεξιόντα. Κυ. βάλλε ὦ Ζεῦ, εἰ μοι κεφαλὴ πεπηγυῖα

rabit, Crœsi verò filium necabit, quasi violento quodam Parcarum decreto feratur in juvenem. Quinetiam ridiculum est istud quod Laio dixerunt, Cave diis nolentibus prolem seras. Nam sobole susceptâ occidet te filius. Etenim supervacaneam esse puto earum rerum admonitionem, quæ non possunt non fieri. Atqui accepto responso & prolem suscepit, & à filio interemptus est. Quare non video quam ob rem & mercedem exigatis propter vaticinium. Vt interim silentio prætream, quòd obliqua, quæque in utramque partem referri possunt, vulgo respondere soletis, non admodum clarè explicantes, num ille trajecto [1]Hale suum ipsius imperium eversurus esset, an Cyri, utrumque enim potest oraculum. *Iup.* Erat ô Cynisce, quædam Apollini in Crœsum iræ causa: quia illum tentaverat, carnes ovillas ac testitudinem unà elixando. *Cyn.* Atqui Deo conveniebat non irasci. Attamen ut puto, in fatis erat ut Lydus ille ab oracuto deciperetur. Atque alias, ne futura perspicuè audiret, fatum præstituerat. Itaque & vestra divinatio, pars est illius. *Iup.* At nobis nihil relinquis: verùm frustra Dii sumus, qui neque providentiam in res humanas inferimus, neque sacrificiis digni sumus, haud aliter revera quam terebra, aut asciæ. Ac sanè videris meritò me contemnere, quòd cùm fulmine armatus sim, sustineo te talia in *nos* differentem. *Cyn.* Feri ô Iupiter, si mihi fatale est fulmine feriri. Ne-

1 *Hale*] Halys Paphlagoniæ fluvius maximus, ex Tauri *montis* radicibus profluens per Cappadociam, & à Meridie Syros & Paphlagonas interfluens. Luc. lib. 3. Ovid. 4. de Pont. *Cogn.*

1 Δημ.

εἰμαρται. καί σε οὐδὲν αἰτιάσομαι τὸ πληγῆς, ἀλλὰ τῷ κλωθῷ, τῷ Δὶ σῷ πρώσκυσον. οὐδὲ γὰρ τὸ κεραυνὸν αὐτὸν φαίην ἂν αἴτιόν μοι γενέσθαι τοῦ πταίσματος. τοῦτο οἰκεῖόν γε ὑμῶν ἐρήσομαι, καὶ σέ, καὶ τὸν εἱμαρμένην. σὺ δέ μοι ὁ ὑπὲρ ἐκείνης λάκτισμα. ἀνέμνησας γάρ με, ἀπιλήσας. τί δήποτε τὰς ἱεροσυλίας, καὶ λῃστὰς ἀφῆκε, καὶ τοσούτους ὑβριστὰς, καὶ βιαίους, καὶ ἐπίορκους, [1] δρῦν τινα πολλάκις κεραυνώσας, ἢ λίθον, ἢ νεὼς ἱστὸν, ἀδίκου ἀδικήσης; σύνοιδε γὰρ, καὶ ὅσον οὐδεπώποτε; τί σιωπᾷς ὦ Ζεῦ; ἢ οὐδὲ σὺ τὸ μὲ θέμις εἰδέναι; Z. οἶδα γὰρ ὦ Κυνίσκε. σὺ δὲ πολυπράγμων τις εἶ, καὶ σὸκ οἶσθ' ὅτι τοῦτο ἥκεις μοι συμπεφορηκώς. Κυ. σὸκ ἂν μὴ δὲ ἐκεῖνο ὑμᾶς ἔρωμαι, σέ τε, καὶ τὸν πρόνοιαν, καὶ τὸν εἱμαρμένην, τί δήποτε Φωκίωνα μὲν ὁ χρηστὸς, ἐν τοσαύτῃ πενίᾳ, καὶ ἀτασθάλῳ τῇ ἀναγκαίᾳ, ἀπέθανε, καὶ Ἀλκιβιάδης σφόδρα αὐτὸς Καλλίας τε, καὶ Ἀλκιβιάδης, ἀκόλαστε μειρακίαι, ὑπερεπλούτουν, καὶ Μειδίας ὁ ὑβριστὴς, καὶ Χάροψ ὁ αἰσχυντὴς, κίναιδος ἀνθρωπος, τὸν μητρῷον λιμῷ ἀπεκτόνως. καὶ πάλιν, Σωκράτης μὲν, πεπεδῆσθαι τοῖς ἐνδεκα, Μέλητος δὲ, οὐ πεπεδῆσθαι· καὶ Σαρδανάπαλος μὲν, ἐβασίλευσε, θῆλυς ὤν. Περσῶν δὲ τοσοῦτοι καλοὶ, κἀγαθοὶ ἄνδρες, ἀνεσκολοπίζοντο σφόδρα αὐτῶν, διότι μὴ ἠρέσκοντο τοῖς γεγονόσιν. ἵνα δὲ ὑμῖν μὴ τὰ νῦν λεγόμενα δόξωσιν ἐπῳδαὶ εἶναι, τοὺς μὲν πονηροὺς, εὐδαιμονοῦντας, καὶ τοὺς τελευτήσαντας, ἀγαθοὺς δὲ, καὶ φερομένους τοὺς χρηστοὺς, ἐν πενίᾳ, καὶ νόσοις, καὶ μυρίοις κακοῖς πιεζομένους. Z. οἶδα γὰρ οἶδα ὦ Κυνίσκε, ἡλίκους

Neque te ictus accusabo, sed Clothonem tua opera vulnus infligentem. Neque enim fulmen ipsum dicam mihi vulneris causam extitisse. Verùm illud vos interrogabo, te & Fatum: tu verò mihi ipsius nomine respondeo. Etenim hoc minis tuis in memoriam revocasti: quî fit tandem, ut omissis tot sacrilegis, latronibus, flagitiosis, violentis, perjuris, quercum aliquam plerumque, aut lapidem, aut navis insontis velum fulmine petatis? Interdum etiam frugi & sanctum viatorem. Quid taces Iupiter, aut fortasse ne hoc quidem me nosse fas est? *Iup.* Nefas est Cynisce. Tu verò curiosus es, neque scio unde his mihi comportatis venias. *Cyn.* Proinde neque illud vos rogem, te nimirum, & Providentiam, & Fatum, cur Phocion ille bonus, in tanta paupertate, & rerum necessariarum penuria diem obierit: & ante ipsum Aristides: Callias verò & Alcibiades juvenes intemperantes, ditissimi fuerint, & sceleratus Midias, & Charops Ægineta, homo cinædus, qui matrem fame peremit. Contrà Socrates undecim viris traditus est, Meletus verò non item: & Sardanapalus effœminatus regnavit, Persarum verò tot viri præclari ab ipso crucifixi sunt, quia factis ipsius non delectabantur. At ne vobis sigillatim edisseram quæ nunc geruntur, ut pravi & facinorosi fœlices sunt: boni verò rapiuntur & feruntur, paupertate, morbis, & malis sexcentis pressi. *Iup.* Nescis enim, Cynisce, quanta supplicia post

1 Δρῦν τινα πολλάκις] Lucretius lib. 6. *Marcil.*

2 Si-

μὴ τὸν βίον οἱ πονηροὶ τὰς κολάσεις ὑπομένουσιν, ἢ οὐ ὅση οἱ χρηστοὶ εὐδαιμονίας ἀφαιροῦσιν. Κυ. ἄδλιον μοι λέγεις, καὶ πονηρὸς, καὶ πονηρὸς. ἐγὼ γὰρ, εἰ μήτε τοιοῦτόν ἐστι, εἴσομαι τὸ σαφὲς ἐπιδὰν ἀποθάνω. τὸ γὰρ νῦν ἔχον, ἐξελύμιλλο τὸν ὀπτασιῶν τῶν χρόνον εὐδαιμόνως ἀφελιώσας, ὡσὰν ἐκφοίδικε γυπῶν πείρασι τὸ ἦπαρ ἀποθανών, ἀλλὰ μὴ σὺ τοῦτο ὄψησας, ὥσπερ ὁ Τάνταλος; σὺ μακάριον νήσοις πίνων μετὰ τῶν ἡρώων, ὁ τοῦ Ἠλυσίου λειμῶνι κεκλιμένος. Ζ. τί φῄς; ἀπιστεῖς εἶναί τινας κολάσεις, καὶ τιμὰς, καὶ διαιρέσεις, ἵνα δὴ ἐξετάζεται ὁ ἑκάστου βίος; Κυ. ἀκούω καὶ Μίνω κρῖναι δικάζειν περὶ τῶν τοιούτων. καὶ μοι δόκει εἶναί τι ἐν ὑπὲρ σκείνου. σὲ γὰρ ὡς οἶμαι λέγεται. Ζ. τί γὰρ ἐμὲ δὴ αὐτὸν ἐρωτᾷς ὦ Κωφίσκε; Κυ. τίνας κολάζει μάλιστα. Ζ. τοὺς πονηροὺς δηλαδὴ, οἷον ἀνδροφόνους, καὶ ἱεροσύλους. Κυ. τίνας δὲ αὖ τοὺς ἥρωας ἀποπέμπει. Ζ. τοὺς ἀγαθούς τε, καὶ ὁσίους, καὶ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας. Κυ. τίνος ἕνεκα ὦ Ζεῦ; Ζ. διότι οἱ μὲν, τιμῆς, οἱδὲ, κολάσεως ἄξιοι. Κυ. εἰ δέ τις ἀκουσίων τι δεινῶν ἐργάσαιτο, κολάζεται ἐκ τούτων δικαίως; Ζ. ἀδικωτάτως. Κυ. ὀδὲ ἄρα εἴ τις ἄκων τι ἀγαθὸν ἔδρασεν, οὐδὲ τοῦτον τιμῶν ἀξιώσειεν ἄν; Ζ. οὐ γὰρ ἂν. Κυ. οὐδένα τοιγαροῦν ὦ Ζεῦ, οὔτε τιμᾷν, οὔτε κολάζειν αὐτὸν προσήκει. Ζ. πῶς οὐδένα; Κυ. ὅτι οὐδεὶς ἑκόντες οἱ ἄνθρωποι πεπράμθα, ἀλλά τινι ἀνάγκῃ αἰφύκτῳ κεκλιδομθοι, ἅτε ἀληθῆ σκεπτόμενος ἐφ' ἑκάστου ἀμολογήσεις. ὡς ἡ μοῖρα, πάντων αἰτία. καὶ ὧ φοιδύσῃ τις, σκείνην

post hanc vitam ferant scelesti, aut in quanta fœlicitate versentur boni. *Cyn.* Inferos mihi dicis, Tityos, & Tantalos. Ego verò si quid est istiusmodi, perspicue cognoscam ubi vita defunctus fuero. Quantum ad præsens attinet, velim ut quantumcunque hoc temporis in vivis exigendum est, beatè exigam, & à sedecim vulturibus hepar meum à morte depascatur: sed non in hac vita siti laborans, ut Tantalus, in beatorum insulis cum Heroibus, in Elysio campo constitutus bibam. *Iup.* Quid ais? Annon credis esse supplicia, honores, & forum judiciale ubi uniuscujusque vita examinatur? *Cyn.* Audio Minoem quendam Cretensem infra talibus rebus cognoscendis operam dare: de quo mihi aliquid respondeo. num tuus sit filius, ut ajunt. *Iup.* Quamobrem verò ista de illo quæris Cynisce? *Cyn.* Quos potissimum afficit supplicio? *Iup.* Pravos nimirum, veluti homicidas, & sacrilegos. *Cyn.* Quosnam verò ad heroas mittit? *Iup.* Nempe bonos, sanctos, quique secundum virtutem vixerunt. *Cyn.* Quorsum Iupiter? *Iup.* Quoniam alii honore, alii supplicio sunt digni. *Cyn.* Quòd si quis invitus mali quidpiam commiserit, num & hunc supplicio affici justum censet? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Proinde, neque si quis invitus boni aliquid fecerit, eum honore dignabitur? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Itaque haud convenit illi ô Iupiter ullum neque honore ornare, neque supplicio afficere. *Iup.* Quomodo nullum? *Cyn.* Quoniam nihil nos homines sponte facimus, sed necessitate quadam inevitabili compulsi: siquidem vera sunt illa quæ antè confessus es, nempe Parcam esse rerum omnium causam. Iam si quis alterum interemerit, Parca in culpa

est.

ἰοὶ ἡ Φονδύσασα. κ) λῶ ἱερουλῆ, ἐσχισμένον αὐτῷ δρᾶ. ἆρ' εἶμι τὰ δίκαια ὁ Μίνως δικάσειν μέλλοι, τὸν εἱμαρμένον, ἀντὶ Σισύφου κολάσαντες. κ) τὸν μοῖραν, ἀντὶ Ταντάλου. τί γὰρ ἐκεῖνοι ἠδίκησαν, πειθόμενοι τοῖς ἐπιτάγμασιν; Ζ. οὐκ ἔτι δ' ἔξεστί σοι ἄξιον, τοιαῦτα ἐρωτῶντι. δρασύς γὰρ εἶ, κ) σοφιστής. καί σε ἄπειμι ἤδη κολάσων. Κυ. ἐδεόμην μὲν κἂν ἔτι τοῦτο ἐρέσθαι, ποῦ αἱ μοῖραι διατρίβουσιν, ἢ πῶς ἐφικνοῦνται τῆς ἐπιμελείας τοσούτων εἰς τὸ λεπτότατον. κρὴ ταῦτα, τρεῖς ὄσαι. ἐπίπονον γάρ τινα, κ) οὐκ εὐμοιρὸν μοι δοκοῦσι βιοῦν τὸν βίον, τοιοῦτον ἔχουσαι πράγματα. κἀμὲ ὡς ἔοικεν, εἰ πόνου ἐδεῖτο αὐτῶν τὸ χρῆσθαι εἱμαρμένην ἐφυνήσατο. ἐγὼ γοῦν εἴ μοι αἵρεσις δοθείη, οὐκ ἂν ἀλλαξαίμην πρὸς αὐτὰς τὸν ἐμαυτοῦ βίον, ἀλλ' εἰ οἷός τε ἦν ἔτι πενέσθαι ἀφανῆ καθ' αὑτὸν κλῶνα ἄπραγτον, τοσούτων πραγμάτων μεστὸν, ἐπιτρῶν ἔκαστα. εἰ δ' μὴ ῥᾴδιόν σοι ἀποκρίνασθαι πρὸς ταῦτα ὦ Ζεῦ, κ) τούτοις ἀκαπόστομον, οἷς ἀπεκρίνω. ἱκανὰ γὰρ ἐμφανίσαι τὰ περὶ τὸ εἱμαρμένης, κ) προνοίας λόγου. τὰ λοιπὰ δ' ἴσως οὐκ εἱμαρτὸ ἀκοῦσαί μοι.

est. Siquis sacrilegium perpetret, facinus à Parca sibi injunctum admisit. Itaque si Minos rectè uti velit judicio, fatum, non [1] Sisyphum, Parcam, non Tantalum puniet. Quid enim injustè illi egerunt, quum mandatis obtemperarunt? *Iup.* Non amplius ne respondere quidem convenit tibi talia interroganti: audax enim es, & sophista, jamque abeo te relicto. *Cyn.* Optabam equidem hoc etiam ex te quærere, ubi Parcæ degant, aut quomodo res tantas exacta cura assequantur: idque tres cùm sint. Etenim laboriosam, & minimè fœlicem vitam vivere mihi videntur, tot negotia habentes. Vtque verisimile est, hæ fato non admodum bono natæ sunt. Itaque ego si mihi daretur optio, nequaquam cum illarum vita meam commutarem: sed pauperior ævum exigere mallem, quàm federe singula observando dum contorquerem fusum tot negotiis refertum. Cæterùm si tibi non est facile Iupiter, ad hæc respondere, etiam his ad quæ respondisti, contenti erimus. Sufficiunt enim ad sermonem de Fato & Providentia declarandum. Reliqua fortasse in fatis non est ut audiam.

1 *Sisyphum*] De Sisypho ob latrocinia à Theseo interfecto leg. Virg. 6. Æn. Ovid. 16. Metam. vide Proverb. *saxum volvere.* Cogn.

ΖΕΥΣ ΤΡΑΓΩΔΟΣ. | IVPITER TRAGOEDVS.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Ejusdem propè argumenti & hic Dialogus est, nisi quòd hic Epicurum etiam quendam introduxit, qui deos omnino negat ullos esse,

esse, nedum providentia sua mundum gubernare, fortuitòque ac temerè omnia geri contendit. Deinde & ipsa tractatio in plures personas spargitur ac tota dramatica est.

ΕΡΜΗΣ.

Ὦ Ζεῦ, τί σιωπᾷς, καὶ κατ' ἐμόνας σαυτῷ λαλεῖς, ὡχρὸς ὑπὲρ τοὺς θεραπόντας, φιλοσόφου τὸ χρῶμα ἔχων, ἐμοὶ οὐ φράσαι θέλεις. λάβε με σύμβουλον πένητα. μὴ καταφρονήσῃς οἰκέτου φλυαρίας. Ἀθηνᾶ πάτερ ἡμέτερε κορυθαίολε, ὑπατε κρειόντων. γενοῦ σὺ ἵλαος γλαυκώπις, πρόφρων ἐλθοῦσα, ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἰδέμεν ἠδὲ, τίς μῆνις δύσκηλός σε κατ' φρένα, καὶ κατ' θυμόν. ἢ τί βαρὺ στενάχεις. ὡχρὸν τί σε εἶλε παρειάς. Ζ. σὺ ἐστὶν ὃδὲ δεινὸν ὦσι εἰπεῖν ἔπος, οὐδὲ πάθος, οὐδὲ συμφορὰ τραγῳδική, ἧς σὺ ἂν ἄρχοις ἀχθος ἡ θεῶν φύσις. Ἀθη. Ἄπολλον, οἵοις φορυμίοις ἄρχῃ λόγων. Ζ. ὦ παγκακίστου, χθονίας γῆς παιδεύματα, σύτ' ὦ Προμηθεῦ, οἷά μ' ἐκόμασας κακά. Ἀθη. τί δ' ἐστὶ; πῶς χρὴ γῶ οἰκείων ἐρεῖς. Ζ. ὦ μεγαλόσμικρε σάρξ στερῳπᾶς βοίζημα, τί μοι ῥέζεις; Ἀθη. κάμισον ἔρχαν, εἰ μὴ κωμῳδεῖν ὥσπερ ἔστι σωάμεθα, μὴ ὅ τ' Εὐριπίδου ὅλον καταπίνωμεν, ὡς σοι ὑπολαμπτροχαῖν. Ἥρα. ἀγνοεῖν ἡμᾶς νομίζεις τὴν αἰτίαν τῆς λύπης, ἥτις ἐστί σοι; Ζ. σὺ οἶδ', ἐπίτηδες κἀν σιώπυες μέγα. Η. οἶδα τὸ κεφάλαιον αὐτὸ, ὧν πάσχεις, ὅτι ἐρωτικόν ἐστιν. ὃ μὲν κακοῦμαι, ὑπὸ ἔθους ἤδη πολλάκις ὀβελισθέντα ὑπὸ σοῦ τὰ τοιαῦτα.

MERCVRIVS.

O Iupiter, quid cogitabundus, & solus apud te loqueris, pallidus ambulans, & Philosophi colorem præ te ferens? Id mihi communica, & accipe me tuis in molestiis consiliarium Ne tui famuli nugas contemnas. *Min.* Sanè ita magne parens hominum rex, atque Deorum, Te precor en glaucis oculis Tritonia Pallas, Fare age, ne celes, quò sint hæc cogita nobis, Quod te consilium dubio sub pectore versat? Cur gemis? & tacito pallor subsurgit in ore? *Iup.* Nunquam gravis res ulla sic dici potest, Non passio, non ulla tragica calamitas Natura divûm cujus haud onus ferat. *Min.* O Phœbe qualibus incipit proœmiis. *Iup.* O pessimum genus mortalium, Tuque ô Prometheu, me quibus afflixti malis. *Min.* Quid est? nec enim celabis hæc domesticos. *Iup.* O murmur ingens fulminis magnicrepi, quid mihi facies? *Min.* Compesce iram, si non comicè loqui quemadmodum hi possumus, neque totum Euripidem devoravimus, ita ut dramaticè tecum loquamur. *Iuno.* An nescire nos putas causam mœroris, quænam sit? *Iup.* Tu nescis nam ejulares magnoperè. *Iun.* Novi dolorum tuorum summam, te nimirum amore percelli. Nec tamen ejulo, ut quæ sim assuefacta crebris hujusmodi contumeliis à te peti.

1 *O Iupiter*] Exordium ab attentione & rei magnitudine. *Cogn.*

1 Pe-

εἰκὸς γῦν ἤ τοι Δανάλν πνὰ, ἢ Σεμέλν, ἢ Εὐρώπην αὖθις διεφθαρκέναι, ἀνιᾶσθαι τοῦτο δ' Ἴρωνα. εἶτα βυλδίοις τισὶν ἢ ταύροις, ἢ σατύροις, ἢ χρυσὸν ῥυέντα, ἐνῆναι λέγει δ' ὀρόφους εἰς τὸ πόλπον τὸ ἀγαπωμένης. τὰ σημεῖα γὰρ τούτων, οἱ στεναγμοὶ, καὶ τὰ δάκρυα, καὶ τὸ ὠχρὸν εἶναι, οὐκ ἄλλα τινά, ἢ ἐρωτός ἐστιν. Z. ὦ μακαρία, ἥτις σὺ ἐρᾷς, καὶ τοῖς τοιούτοις παιδιαῖς, οἷς τὰ ἡμέτερα πράγματα εἶναι. H. ἀλλὰ τί ἄλλο, εἰ μὴ τοῦτο ἀνιᾷ σε, Δία ὄντα; Z. σὺ ἐχάτοις ὦ Ἥρα τὰ δεῶν πράγματα. καὶ τοῦτο δὴ τὸ δ' λόγυ, ἐπὶ ξυρὸν ἵστηκεν, εἴτε χρὴ ἡμᾶς παρεῖναι ἔτι, καὶ τὰ λοιπὰ ἔχειν τῶν τῇ γῇ, εἴτε δ' ἡμελημένοις παυσώμεσθα, καὶ τὸ μηδὲν εἶναι δοκεῖν. H. μῶν γίγαντάς τινας ἡ γῆ ἔφυσεν; ἢ οἱ τιτᾶνες τὰ δεσμὰ διαῤῥήξαντες, καὶ τὰ φρουρὰς ἐπικρατήσαντες, ὧδέ πως ἡμῖν σκοπιὰν ἀφῃρηνται τὰ ὅπλα; Z. διαρρεῖ. τὰ νῦν ἔχει ἀσφαλῶς ἔχειν τοῖς. H. τί οὖν ἄλλο δεινὸν ἂν γένοιτο; ἆρ' οὐ ταῦτα γε ὅτι μὴ τὰ τοιαῦτα παρεγκλυπεῖ, ἐφ' ὑμῖν Πῶλος, Ἀριστόδημος, ἀνὴρ Διὸς ἡμῖν ἀναπέφηνας. Z. Τιμοκλῆς ὦ Ἥρα ὁ στωϊκὸς, καὶ Δάμις ὁ ἐπικούρειος, χθὲς οὐκ οἶδα ὅθεν σφίσιν δρῶμεν τοῦ λόγυ, σεμνοῖς σχολιλεγόμενοι, πολλῶν μάλα συχνῶν, καὶ δοκίμων ἀκροατῶν. ὅσον μάλιστα ἐνίασί μι. καὶ ὁ μὲν Δάμις, ὅτ' εἶναι θεὸς ἔφασκεν, ὅθ' ὅλως τὰ γιγνόμενα ἐπισκοπεῖν, ἢ διαφέρειν. ὁ Τιμοκλῆς δ' ὁ βέλτιστος, ἐπιεικῶς τὸ ξυμπονεῖσθαι ἡμῖν, εἶπε ὅλως πολλὰ ἐπιῤῥύη, ὡδὲν πέρας ἐχούσης τοῦ συνουσίας. διελύθησαν γὰρ εἰσαῦ-

peti. Igitur verisimile est te vel Danaen aliquam, vel Semelen, vel Europam nactum, amore angi. Deinde statuere assumpta forma vel tauri, vel satyri, vel auri, per tectum in amatæ sinum influere. Etenim hæc signa sunt, suspiria, lachrymæ, & pallor, non alius rei, quàm amoris. *Iup.* O beata, quæ negotia nostra in amore, talibusque ludicris sita esse putas. *Iun.* Ecquid aliud, nisi hoc solicitat te, Iupiter cùm sis? *Iup.* Deorum res, ô Iuno, in extremo discrimine versantur: & quod ajunt, in acie novaculæ constitutæ sunt: utrum adhuc simus colendi, & quæ in terris offeruntur dona habituri: an verò prorsus negligendi, & pro nihilo ducendi. *Iun.* Num Gigantes aliquos terra produxit? aut Titanes disruptis vinculis, devictaque custodia rursum in nos arma parant? *Iup.* Confide, nam res inferæ bene Diis habent. *Iun.* Quid ergo aliud acerbum esse possit? Neque enim video, quando talia nihil te conturbant, quam ob rem nobis [1] Polus, aut Aristodemus pro Iove apparueris. *Iup.* Timocles ille Stoicus, ô Iuno, & Damis Epicureus, heri nescio unde ducto orationis initio [2] de Providentia disputabant in magna probatorum hominum frequentia: quod potissimùm animum meum perturbavit. Ac Damis quidem affirmabat, neque Deos esse, neque ea quæ geruntur observare, aut digerere. Verùm optimus ille Timocles nostras partes omni studio tuebatur. Deinde cùm afflueret multa turba, nullum finem sortita est disputatio. Etenim discesserunt

1 *Polus, aut Aristodemus*] Sunt histrionum nomina, ut infra. *Cyg.*

2 *De Providentia*] Res & cardo totius negotii. *Idem.*

θις, ἐπισκέψασθε τὰ λοιπὰ σωθήμενοι, καὶ νῦν μετέωροι πάντες εἰσὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν, ὁπότερον κρατήσῃ, καὶ ἀληθέστερα δόξῃ λέγειν. ὁρᾶτε τὸν κίνδυνον, ὡς οὐ σμικρὰ παίζομεν τὰ ἡμέτερα, οὐκ ἐν ἀνδρὶ κινδυνεύομεν; ἢ δυοῖν θατέροιν, ἢ παρεωρᾶσθαι ἀνάγκη τὰ ἡμέτερα, ἀνόμοια μόνον εἶναι δόξαιμεν, ἢ τιμᾶσθαι ὥσπερ ἐστίν. ἐὰν ὁ Τιμοκλῆς ὑπέσχηται λέγων. Ἑρμ. δεινόν γε ὡς ἀληθῶς, καὶ ὃ μέντοι ὦ Ζεῦ ἐπιτραγῳδεῖς αὐτοῖς. Ζ. σὺ δέ, φύσει Δανάης τινὸς, ἢ Ἀντιόπης, εἶναί μοι λόγον οὐ παρέχῳ τοσοῦτον. τί δ' ἂν ὦ Ἑρμῆ, καὶ Ἥφαι, καὶ Ἀθηνᾶ, πρὸς ταῦτα ἄν; συνάρεσκε γὰρ ἐμοὶ καὶ αὐτοῖς τὸ μέτρον. Ερ. ἐγὼ μὲν ἐπὶ τὸ κοινὸν φημὶ δεῖν τὸν ἐπίσκεψιν ἐπαναγαγεῖν, ἐκκλησίαν συναγαγόντα. Ηφα. κἀμοὶ ταῦτα συνδοκεῖ, ἅτε ξυντέχνῳ. Αθη. ἀλλ' ἐμοὶ ταναυλία δοκεῖ ὦ πάτερ. καὶ μὴ συνταράττειν τὸν οὐρανὸν, μηδὲ δῆλον εἶναί σε θορυβούμενον τῷ πράγματι, πράττειν δ' ἰδίᾳ ταῦτα, ἐξ ὧν κρατήσῃ μὲν ὁ Τιμοκλῆς λέγων, ὁ Δάμις δ' ἡλαζονευόμενος, ἀπίοι δὲ τῆς συνουσίας. Ερ. ἀλλ' ὅτι ἀγανακτεῖτε ταῦτα ὦ Ζεῦ, σὺ φανερὸς ἐσομένης τῆς ἔριδος τοῖς φιλοσόφοις, καὶ σὺ δόξεις τυραννικὸς εἶναι, μὴ κοινούμενος πρὸς τὰ ὕπερ μεγάλων, καὶ κοινῶν ἅπασιν. Ζ. σοὶ μὲν ἤδη κήρυττε, καὶ παρέσονται ἅπαντες. Ερ. ὀρθῶς γὰρ λέγεις. ἰὼ δὴ εἰς ἐκκλησίαν συνίλθετε οἱ θεοί. μὴ μέλλετε, ξυνίλθετε πάντες. ἥκετε. περὶ μεγάλων ἐκκλησιάσομεν. Ζ. ὕπνῳ φίλε ὦ Ἑρμῆ, καὶ ἀπόλοιο, καὶ πρὸς κεφαλῆς, καὶ ταῦτα, ἐπὶ τοῖς μείζοσι συγκαλῶν; Ερ. ἀλλὰ

serunt hoc pacti ut cætera denuo dispicerentur. Et nunc omnes suspenso sunt ad audiendum animo, uter vincet, & veriora dicere videbitur. Videtis periculum ut res nostræ in uno periclitantes, ad angustias omnino sunt redactæ! Et ex duobus alterum evenire necesse est, ut aut nostræ res flocci fiant, & inania nomina videamur: aut quemadmodum antea, colamur, si Timoclés dicendo superaverit. *Iun.* Gravissima profectò sunt illa, nec temerè Iupiter in hos tragicis verbis invehebare. *Iup.* Tu verò putabas me vel Danaes, vel Antiopes habere rationem, in tanta perturbatione. Quid igitur ô Mercuri, & Iuno, & Minerva nobis faciendum est! Quin vos consilii partem communicimini. *Merc.* Equidem ego in communem utilitatem coacto concilio, dico rem adducendam in deliberationem. *Iun.* Ego idem cum hoc sentio. *Min.* Mihi verò aliter videtur, Pater, ut neque cœlum conturbes, neque ylam fiat te hanc ob rem tumultuari: sed privato consilio facias ut Timocles disputatione vincat: Damis verò ex congressu, derisus abeat. *Merc.* Atqui ista non ignorabuntur, Iupiter, cum Philosophis in propatulo futura sit disceptatio. At tu quidem tyrannum agere videberis, si de tantis rebus & ad omnes communiter pertinentibus, cum reliquis non communicaveris. *Iup.* Ergo jam proclama, & præstò sint omnes. *Merc.* Rectè dicis. En vos Dei in concionem venite, ne cunctemini: convenite omnes: venite: magnis de rebus consilium inibimus. *Iup.* Ita nudis, ô Mercuri, simplicibusque verbis, ac pedestribus pronuncias, præsertim cùm maximis de rebus Deos convoces? *Merc.* At quomodo vis faciam?

Iu-

πῶς γὰρ ἂ Ζεῦ ἀξιοῖς; Ζ. ὅπως ἀξιῶ; ἀποστομωσάμενος φημὶ δεῖν τὸ κήρυγμα μέτροις τισὶ, καὶ μεγαλοφωνίᾳ ποιητικῇ, ὡς μᾶλλον σωιλήσειν. Ερ. ναί, ἀλλ' ἐποποιῶν ὦ Ζεῦ, καὶ ῥαψῳδῶν τὰ τοιαῦτα, ἐγὼ δ', ἥκιστα ποιητικός εἰμι. ὥστε διαφθερῶ τὸ κήρυγμα, ὑπέρμετρα, ἢ ἐνδεᾶ ξυνείρων. καὶ γάλως ἔσῃ παρ' αὐτῶν ἐπὶ τῇ ἀμουσίᾳ τῇ ἐμῇ. ὁρῶ γοῦν τὸν Ἀπόλλω γελῶντά μου ἐπ' ἐνίοις τῶν χρησμῶν. καίτοι ἐπικρυπτόμενος τὰ πολλὰ τῆς ἀσφαλείας, ὡς μὴ πάνυ χολὴν ἄγειν τοὺς ἀκούοντας ἐξεθίζειν τὰ μέτρα. Ζ. φημὶ γὰρ ὦ Ἑρμῆ, τὸν Ὁμήρου ἐπῶν ἐγκαμμένους τὰ πολλὰ τοῦ κηρύγματος, ὡς σοὶ εἰκὸς καὶ σωιηκόλα. μεμνῆσθαι δέ σε εἰκὸς. Ερ. ἐ πάνυ μὲν οὕτω σαφῶς, καὶ ἀσχέμως. πειράσομαι δ' ὅμως. Μήτε τις ἐν θήλεια θεὸς, μήτε τις ἄρσην, μήθ' αὐτῶν πυθμένων μόριον, νόθον Ὠκεανοῖο, μήδέ τε νυμφάων, ἀλλ' ἐς Διὸς ἕλθετε πάντες, εἰς ἀγορὴν, πᾶσαι ἑκατόμβας, ὅσσοι τ' ἀμφὶ μέσσῃσι, ἢ ὕστασθε, ἢ μάλα πάγχυ νώνυμοι, βωμοῖσι δεδαὶ κνίσσησι κάθησθε. Ζ. εὖγε ὦ Ἑρμῆ. ἄρξου κηρύκευτά σοι. καὶ σωίασι γὰρ ἤδη. ὥστε δεξαμενὸν κάθιζε αὐτὸς, καὶ τὴν ἀξίαν ἔκφυγε, ὡς ἂν ὕλης, ἢ πίχνης ἔχῃ. ἐν προεδρίᾳ μὲν, τοῖς χρυσοῖς. εἶτα ἐπὶ τούτοις, τοῖς ἀργυροῖς. εἶτα ἐξῆς, ὁπόσοι ἐλεφάντινοι. εἶτα τοὺς χαλκοῦς, ἢ τοὺς λιθίνους. καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις, οἱ Φειδίου μὲ, ἢ Ἀλκαμένους, ἢ Μύρωνος,

Iupiter? *Iup.* Quomodo velim? Dico tuum præconium versibus esse magnificè efferendum, & grandiloquentia poëtica, qua impulsi diligentiùs conveniant. *Merc.* Sanè verum hoc poëtarum & rhapsodorum est officium. At ego poëticen non calleo: adeò ut præconium sim corrupturus, si hypermetros aut defectivos versus connectam. Et risum ipsis movebo mea carminum imperitia. Itaque video Apollinem ob oracula nonnulla derideri: quanquam cautionis causa multa obscurent, ne omnino audientes otio indulgeant sed expendant versus. *Iup.* Proinde Mercuri, Homericos versus pleroſque admisce præconio, ut ille solebat nos convocare. Eorum autem te meminisse est credibile. *Merc.* Certè non admodum certò, neque promptè, attamen tentabo. Ergo Deûm nemo, nec mas, nec fœmina desit, Nullúsque Oceani fluviorum, nullaque Nympha: Ast in consilium Iovis heus properperate frequentes: Quique editis celebres hecatombas, quique sedetis Ararum ad fumos, medio vel in ordine divûm, vel ferè postremo, vel nullo nomine noti. *Iup.* Euge Mercuri; optimè præconio functus es. Etenim jam conveniunt. Quapropter singulos excipiendo, ipsos ordine colloca, pro materiæ artis-ve dignitate: In prima sede aureos, in secunda argenteos, in tertia eburneos, in quarta æneos, aut lapideos. Inter hos etiam primas illi teneant quos Phidias, aut Alcamenes, aut Myron, aut

1 Μήτε τις ἔν θήλεια θεὸς, μήτε τις ἄρσην] Claudicat versus hic, ut etiam postremus in voce νώνυμοι. Sed volens sciens hoc Lucianus ita commisit in persona Mercurii, ut mali Poëtæ, & qui paulò superius de se ipse dixit, ἐγὼ δὲ ἥκιστα ποιητικός εἰμι. *Marcil.*

ἢ Εὐφράνορος, ἢ τῶν ὁμοίων τεχνιτῶν, καθεδεῖσθαι. οἱ συρφετώδεις ἢ ὅτοι, καὶ ἄτεχνοι, πόρρω που σωφρονοῦντες, καθεδοῦνται σιωπῇ, ἀναπληρώσοντες μόνον τὸν ὄχλησιν. Ερ. ἴσως ταῦτα. καὶ καθεδοῦνται, ὡς ἔοικεν. ἀλλ' ἐκεῖνο μ' ἤδη χαίρειν εἰδέναι, ἵν' τις αὐτῶν χρυσᾶς ᾖ, καὶ πολυτέλειαν ἢ τὸν ὄλκην, οὐκ ἀκριβοῦς ἢ τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ κιβδηλὸς ἰδιωτικὸς, καὶ ἀσυμμέτρως, ὡς τῶν χαλκῶν τῶν Μύρωνος, καὶ Πολυκλείτου, καὶ τῶν Φειδίου, καὶ Ἀλκαμένους τῶν λιθίνων, καθεδεῖται. ἢ καθημένοις χρὴ νομίζειν εἶναι τὸν πλοῦτον. Ζ. ἐμοὶ μὲν ὅτι. ἀλλ' ὁ χρυσὸς ὅμως καθημένῳ. Ερ. μαντάνω, ὅτι Πλουτίδου κιλλίους, ἀλλὰ μὴ Ἀλκαμένους καθίζειν, καὶ λίθου πεπυκάσθαι. ἥκειν δὲ εἰς τὴν καθεδρίαν ὑμεῖς οἱ χρυσοῖ. εἰκότως δ' ἂν ὦ Ζεῦ, οἱ βαρβαρικοὶ, καθεδρύσειν μόνοι. ὡς τοὺς γε Ἕλληνας ὁρᾷς ὁποῖοί εἰσι. καλέσεις μὲ, καὶ σὺ πρόσωπε, καὶ τὸν πλοῦτον ἐχημακισμένοι. λίθινοι ἢ, ἢ χαλκοῖ ὅμως ἅπαντες. ἢ οἵ γε πολυτελέστεροι αὐτῶν, ἐλεφάντινοι, ὀλίγον ὅσον ἐπὶ χρυσῷ ἐπισίλλοον ἔχοντες, ὡς ἔπεικε χρῶσθαι, καὶ ἐπιφαίνεσθαι μόνον. τὰ δ' ἔνδον, ξύλινοι, καὶ ὅτοι μυῶν ἀγέλας ὅλας ἐμπολιτευομένους σκέπουσι. ἡ Βενδὶς δ' αὖτε, καὶ ὁ Ἀνουβὶς ἐκεῖνος, καὶ παρ' αὐτὸν, ὁ Ἄττις, καὶ ὁ Μίθρης, καὶ μᾶλλον ὅλοι ὁλόχρυσοι, καὶ βαρεῖς, καὶ πολυτίμητοι ὡς ἀληθῶς. Πο. καὶ πῶς τοῦτο ὦ Ἑρμῆ δίκαιον, τὸν κυνοπρόσωπον τοῦτον σεσηθάζειν με τὸν αἰγύπτιον, καὶ ταῦτα, Ποσειδῶνος ὄντος; Ερ. ναί. ἀλλά σε μὲν ὦ ἐνοσίχαιε, χαλκοῦν ὁ Λύσιππος, καὶ πλωχὸν ἐποίησεν οὐκ ἐχόντων τότε Κορινθίων χρυσίον. ἔστω δ', ὅλοις

aut Euphranor, similes-ve artifices effinxerunt. Cæterùm hi vulgares, nulla arte nobiles, procul amoti sedeant cum silentio, in solum concionis complementum. *Merc.* Hæc fient, & ordine sedebunt. At non facile est scire, an eorum aliquis sit aureus, multisque talentis præponderet, nec accurato, sed vulgari admodum, & inconcinno opere comparatus, ante æneos illos Myronis, & lapideos Polycleti, Phidiæ & Alcamenis, sedebit: an existimandum artem esse præferendam. *Iup.* Ita quidem fieri oportebat: attamen aurum est anteponendum. *Merc.* Intelligo: rationem divitiarum, non præstantiæ, & census haberi jubes in dandis sedibus. Venite igitur occupatum primas sedes, vos aurei. Videntur autem, Iupiter, soli barbari primas occupaturi: nam Græcos vides quales sint: venusti quidem, & pulchri, & secundum artem compositi: lapidei tamen, aut ænei omnes, vel, qui omnium sumptuosissimi sunt, eburnei, pauculo auro renidentes, ut qui eo tantùm intincti, refulgeant. Cæterùm intus lignei in quibus manentes muscarum toti greges conteguntur. Bendis autem hæc, & Anubis ille, & prope ipsum Attis, & Mithres ex solido auro sunt conflati, graves & magni revera pretii. *Nept.* Ecquid justum est Mercuri, primum collocare hunc canina facie Ægyptium, me qui sum Neptunus, priorem? *Merc.* Maximè. At te quidem ô Neptune Lysippus æneum & pauperem fecit, cùm tunc auro carerent Corinthii. Hic autem metallis univer-

μιζόμοις πλυσιώτερός ἐστιν. ἀνέχεσθαι δὲ χρὴ παρεωσμένον, καὶ μὴ ἀγανακτεῖν, εἴ τις ῥῖνα τηλικαύτην χρυσῆν ἔχων, ἀποδεικνύοιτό σε. Ἑρμ. σκόπει ὦ Ἑρμῆ, κἀμὲ λαβών, εἰ τοῖς πρωτοβρίοις με κάθιζε. χρυσῆ γάρ εἰμι. Ερ. οὐχ ὅσα γε ὦ Ἀφροδίτη κἀμὲ ὁρᾶν. ἀλλ' εἰ μὴ πάνυ λημῶ, λίθου δ' ἁλικοῦ πεντέληθεν αἰμὴ λιθοτομηθεῖσα. εἶπα δ' ἄν ὅτῳ Πραξιτέλει, Ἀφροδίτη γεγράφη Κνιδίοις παρεδόθη. Ἀφρο. καὶ μὴν ἀξιόπιστόν σοι μάρτυρα τὸν Ὅμηρον παρίσομαι, ἄνω κἀτω τοῖς ῥαψῳδίαις χρυσῆν με τὴν Ἀφροδίτην εἶναι λέγοντα. Ερ. καὶ γὰρ ὁ τὸν Ἀπόλλω ὁ αὐτὸς πολύχρυσον ἔφη εἶναι, καὶ πλέον. ἀλλὰ νῦν ὄψει κἀκεῖνον ἐν τοῖς ζυγίταις με καθήμενον, ἀπεστεφανωμένον γε ὑπὸ τῶν λῃστῶν, καὶ τὰς κόμας τῶν κιθάρας ἀφειστευληκότα. ὥστε αἰσχύνει ἐσὺ, μὴ πάνυ ἐν [1] τοῖ θητικοῖ ἐκκλησιάζουσα. Κολοσσός. ἐμοί γ' οὐκ ἂν ἐξέσειε τολμήσειεν, ἡλίκα τε ὄντι, καὶ τηλικούτῳ τὸ μέγεθος; εἰ δ' ἦν μὴ ὑστερῶν, μηδ' ὑστέρου μέτρου οἱ Ῥόδιοι κατεσκευάσαντό με ἡξίωσαν, ἀπὸ ἴσου πλίσμοῦ, ἑκκαίδεκα χρυσοῦς θεοὺς ἐποιήσατο. ὥστε ἀναλόγου πολυτελέστερος ἂν νομίζοιμι. καὶ ἀφίστησιν ἡ τέχνη, καὶ τὰ ἐργασίας τὸ ἀκριβὲς σὺν μεγέθει τοσούτῳ. Ερ. τί ὦ Ζεῦ, χρὴ ποιεῖν; δύσκριτόν γὰρ ἐμοὶ γὲν τοῦτο. εἰ μὲν γὰρ ἐς τὴν ὕλην ἀποβλέψομαι, χαλκοῦς ἐστιν. εἰ δ' ἐνθυμοίμην ἀφ' ὁπόσων τελάντων κεχάλκευται, ὑπὲρ τοὺς πεντακοσιομεδίμνους, καὶ τὴν ἱππάδα οὐσίαν. Ζ. τί γὰρ εἶδες παρεῖναι σὺ τοῦτον ἐλέγχουσα τὴν τοῦ ἄλ-

versis est ditior. Quare te removeri patiaris oportet, neque indigneris si naso iste aureus tibi anteponetur. *Ven.* Ergo Mercuri, accipe me, & in primis consessibus colloca: nam sum aurea. *Merc.* Minimè Venus, quantum ego video. Sed nisi hallucinor, ex albo lapide ex monte Penteli excisō, ut Praxiteli placuit, facta Venus, Gnidiis tradita es. *Ven.* Atqui fide dignum testem tibi producam Homerum, qui sursum ac deorsum suis in rhapsodiis, auream me esse dicit. *Merc.* Sed enim ille ipse auri multi, & opum possessorem Apollinem dixit: quem tamen in extremis sedentem videbis, direpta ipsi à latronibus corona, & surreptis citharæ verticillis. Quare contenta esto cùm servili planè in loco non collocata concioni interſis. *Colossus.* Quis verò contendere mecum ausit Sol cùm sim, tantæque magnitudinis? Et nisi me immensum & immodicum struere voluissent Rhodii, ex paribus sumptibus, sedecim Deos aureos fecissent: ad quorum proportionem sumptuosior existimarer. Præter tam ingentem magnitudinem inest etiam ars, & opificii exquisita ratio. *Merc.* Quid facto opus Iupiter? Nam hoc judicare difficile est. Nam si materiam respexero, æneus est. Verùm si supputem quot in eo fabricando impensa fuerint talenta, plures quàm quingentos modios, & censum equestrem inveniam. *Iup.* Quid opus erat, ut hic etiam interesset, qui alio-

1 Θητικοῦ] Infimæ classis locus apud Athenienses. Nam totam civitatem in quatuor classes Solon diviserat in πεντακοσιομεδίμνους ἱππάδας, ζυγίτας καὶ θητικούς. Scholiast. Aristophan. ad Equit. tres tantum facit ordines. *Bourd.*

λον μικρότητα, καὶ συγχλήσωμεν τὴν καθέδραν; τάλαν ἀλλ' ὦ Ῥόδιον ἄριστε, εἰ ἐστὶ σπουδαιότατον τῶν ἐν τῷ χρυσῷ πῶς ἂν ἐστὶ πρωτοθρόνοις, εἰ μὴ δεήσει ἀναστῆναι πάντας, ὡς μήτε καθέζοιο, τὸν πύκα ὅλον ἐπιλαβὼν τὸν πυγῶν ἐπιλαβών. ὡς ἄμεινον ποιήσεις ὀρθιαδὸν συγκλησιάζων, ἐπικεκυφὼς τὸ συνεδρίῳ. Ερ. ἰδοὺ πάλιν ἄλλο δύσλυτον ἐστὶ τοῦτο. χαλκοῦ μὲν γὰρ ἀμφοτέρων ἴσον ἐστὶ τὸ ἔχνος τὸ αὐτὸ, Λυσίππου ἑκατέρου τὸ ἔργον, καὶ τὸ μέγεθος, ὁμοίως τὰ εἰς γῆν, ἅτε δὴ παῖδες ὄντες Διός, ὁ Διόνυσος ἔτοσί, καὶ Ἡρακλῆς. πότερον οὖν αὐτῶν πρωκαθεδεῖται; φιλονεικῶσι γὰρ ὡς ὁρᾷς. Ζ. Διαστείλομαι φ' Ἑρμῆ, πάλαι δέον συγκλησιάζειν. ὥστε νῦν μὲ ἀναμίξ καθιζόντων, ἵνα ἂν ἕκαστος ἐθέλῃ. εἰσαῦθις δ' ἀποδοθήσεται καὶ τοῦτο συγκλησία. καίγε εἴσομαι τότε ἤν τινα χρὴ ποιήσασθαι τὴν τάξιν ἐπ' αὐτοῖς. Ερ. ἀλλ' Ἡράκλεις, ὡς θορυβοῦσι τὰ κοινὰ, καὶ τὰ καθ' ἡμέραν τοῦτο βοῶντες Διανομάς. ποῦ τὸ νέκταρ, καὶ ἡ ἀμβροσία ἐπέλιπε; ποῦ αἱ ἑκατόμβαι; κοινὰς τὰς θυσίας. Ζ. κατασιώπησον αὐτὸς ὦ Ἑρμῆ, ὡς μάθωσιν ὅτου ἕνεκα ξυνελέγησαν, τὰς λήρους τούτους ἀφέντες. Ερ. οὐχ ἅπαντες ὦ Ζεῦ, τὴν Ἑλλήνων συνιᾶσιν. ἐγὼ γ', ὃ πολύγλωσσός εἰμι, ὥστε καὶ Σκύθαις, καὶ Πέρσαις, καὶ Θραξὶ, καὶ Κελτοῖς συνιέναι κηρύττειν. ἄμεινον δ' ἂν οἶμαι τῇ χειρὶ σημαίνειν, καὶ Πυθαγορείους σιωπᾶν. Ζ. ἔτω ποίει. Ερ. εὖγε. ἀφωνότεροι γεγήρασταί σοι τῶν σοφιστῶν. ὥστε ὥρα δημηγορεῖν. ὁρᾷς, πάλαι πρὸς σὲ ἀποβλέπουσι, σιωπῶντες ὅ, τι καὶ ἐρεῖς. Ζ. ἀλλ'

aliorum parvitatem argueret, & sessioni obstaret? Verumenimvero Rhodiorum optime, si quàm maximè aureis es præferendus, quomodo prima subsellia tenere possis, nisi omnibus sit surgendum, ut solus sedeas, omni Pnycis spacio alteris naribus occupato? Quocirca rectiùs facies, si prono in concilium capite, rectus concioni interfis. *Merc.* Ecce rursus alius hic est modus. Æquei enim ambo estis, & ejusdem artificii, utrumque Lysippi opus: & quod maximum est, generis nobilitate pares, ut qui sunt Iovis filii, Bacchus iste, & Hercules. Vter ergo illorum primas tenebit? contendunt enim ut vides. *Iup.* Tempus terimus Mercuri, cùm jamdudum habenda esset concio. Quare nunc promiscuè sedeant, ubi quisque voluerit. Deinceps verò hisce de rebus cogetur de integro concilium: tuncque sciam quis hac in re ordo sit constituendus. *Merc.* At Hercules, ut tumultuantur, communem & quotidianam istam distributionem clamantes, ubi est nectar? ubi relicta ambrosia? ubi Hecatombæ? communia sacrificia. *Iup.* Illis impone silentium Mercuri, ut nugis hisce relictis intelligant cujus rei gratia coacti sint in concilium. *Merc.* Non omnes, Iupiter, Græcam linguam capiunt. At ego multas linguas non calleo, ut Scythis, Persis, Thracibus, & Celtis, quæ intelligant, pronunciem. Satius itaque puto manu significare & imperare silentium. *Iup.* Ita fac. *Merc.* Euge, Pythagoricis taciturniores facti sunt: ita ut concionandi sit tempus. Vides, ut jamdudum conjectis in te oculis, expectant quid sis dicturus. *Iup.* At quod mihi

ἐγὼ πέπονθα ὦ Ἑρμῆ, σὺν ἂν ὀκνήσαιμι πρὸς σὲ εἰπεῖν ἡδονὴν ὅτι. οἶσθα ὅπως παῤῥησιάζομαι ἀεὶ, κἀν μεγαληγορῶ τὸ ταῖς ἐκκλησίαις ἦν; Ερ. οἶδα. κἀγὼ ἐδεδίειν γε ἀκούων σου δημηγοροῦντος. κἀν μέλλῃσι ἀναπάσειν ἐκ βάθρων τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν αὐτοῖς θεοῖς, τὴν σειρὰν σμικρὸν τὴν χρυσῆν καθεῖς. Ζ. ἀλλὰ νυῖ ὦ τέκνον, σὺ οἶδα εἴτε ἐπὶ μεγέθει τῶν ἐφεστώτων δεινῶν, εἴτε ἐπὶ πλήθει τῶν παρόντων, πολυθρυλήτη γάρ ὡς ὁρᾷς ἡ ἐκκλησία, διαπεφόρημαι τὴν γνώμην, καὶ ταράττομός εἰμι, καὶ ἡ γλῶττά μοι πεπεδημένη ἔοικε. τὸ γὰρ ἀβλαβέστατον ἁπάντων, ἐπιλήσομαι τὸ εὐθύμιον ἁπάντων τῶν λόγων, ὃ παρεσκευασάμην, ὡς δύσθυμός μοι ἡ ὀρχὴ γέγονε θεοῖς αὐτοῖς. Ερ. ἀπολώλεκας ὦ Ζεῦ πάντα. οἱ γὰρ, ταραττόμενοι τὴν διάνοιαν, καί τι ὑπέρμεγα κακὸν ἀκούσεσθαι εὐθυδικοῦσιν, ἐφ' ὅτῳ σὺ διαμέλλεις. Ζ. βούλῃ γὰρ ὦ Ἑρμῆ, τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο εὐθύμιον ἀναῤῥαψωδήσω πρὸς αὐτούς; Ερ. τὸ ποῖον; Ζ. κέκλυτέ μευ πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θεαιναι. Ερ. ἄπαγε. ἐγὼ δὲ πρὸς ἡμᾶς πεπαρῳνηκυῖαν σε τὸ εὐθὺ πω. πλὴν εἰ δοκεῖ, τὸ μὲ φορβικὸν τῶν μέτρων, ἄφες. σὺ γὰρ, τὸν Δημοσθένους δημηγοριῶν τὸν κατὰ Φιλίππου, ἥνικα ἂν ἐθέλοις, σιώπα, ὀλίγα συναλλάττων. ὅτι γὰρ οἱ πολλοὶ νυῖ ῥήτορες ποιοῦσιν. Ζ. εὖ λέγεις, σιωπήσομαι πᾶσα ῥητορείαν, καὶ ῥᾳδιουργίαν τοῦτον εὐκαιρεῖν τοῖς ἀπορουμένοις. Ερ. ἄρξομαι δ' ἐγὼ ποτε. Ἀνὴρ πολλῶν ἂν ὦ ἄνδρες θεοὶ χρημάτων, ὑμᾶς ἐλόδαν νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο ὑμῖν, ὁ, τι δή ποτε ἄρα τοῦτό ἐστιν, ἐφ' ὅτῳ νυῖ σιωπέλεγητε, ὅτε τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, εὐθυμεῖσθε προθύμως

mihi accidit, Mercuri, tibi cùm sis meus filius, dicere non pigebit. Scis quàm confidenti animo, & ore grandiloquo fuerim in concionibus? *Merc.* Scio: & te concionantem audiens timui: ac præcipuè quando minabaris te demissa catena illa aurea, terram à fundamentis, & mare cùm ipsis Diis sursum tracturum. *Iup.* At nunc ô fili, nescio utrum impendentium malorum magnitudine, an verò præsentium multitudine (nam hic Deorum conventus est frequentissimus ut vides) animo conturbor, & intremisco, & vincta mihi lingua videtur. Quodque omnium est absurdissimum, excidit mihi totius orationis proœmium, quod præparaveram, ut bellissimo apud ipsos exordio uterer. *Merc.* Perdidisti omnia Iupiter. His suspectum est tuum silentium, & prægrande aliquod malum sese audituros expectant, quia tu cunctaris. *Iup.* Vis igitur Mercuri, Homericum illud proœmium ipsis occinam? *Merc.* Qualenam? *Iup. Diique Deæque omnes dicenti advertite mentes.* *Merc.* Apage. Nam satis in principio adversus nos es debacchatus. Verùm si videtur, molestos illos versus omittito: & quam volueris ex orationibus Demosthenis contra Philippum, paucis immutatis declamato: quod multi oratores nunc faciunt. *Iup.* Rectè dicis compendiosam hanc orandi rationem, & astutiam opportunam hæsitantibus. Tandem igitur incipiam. Multis pecuniis, ô viri Dii vos ante posituros puto, si vobis innotescat, quid tandem sit illud, cujus gratia hunc in cœtum accersiti estis. Quod cùm ita sit, convenit ut me dicentem alacriter

ἀκριβῶς ἀκοῦσαι μου λίαν τοῦ καιροῦ. ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς ὦ θεοί, μονονουχὶ λέγει φωνῇ ἀφιεὶς, ὅτι τὰ παρόντα ἐρρωμένως ἀντιλαμβάνειν ἡμῖν ἐστιν, ἡμεῖς δ', πάνυ ὀλιγώρως ἔχειν δοκοῦμεν πρὸς αὐτά. βουλομένῳ δέ μοι ἤδη, καὶ γὰρ ἐπιλείπει ὁ Δημοσθένης, αὐτοῖς ὑμῖν δηλῶσαι σαφῶς, ἐφ' οἷς ἀμφεφορχήθης, συνήγαγον τὴν ἐκκλησίαν. ὀρχὴς γὰρ ὡς ἴστε, Μνησίθεω τοῦ ναυκλήρου θυσούσης τὰ σωτήρια ἐπὶ τῇ νηὶ ὀλίγου δεῖν ἀπολομένῃ περὶ τὴν Καφηρίδα, εἰστιώμεθα οἱ Πειραιεῖ, ὁπόσοι ἡμῶν ὁ Μνησίθεος ἐπὶ τὴν θυσίαν ἐκάλεσεν. εἶτα μὲν τοὺς ἀποδημοῦντας, ὑμεῖς μὲν ἄλλοθεν ἀλλοῦ ἐτράπεσθε, ὡς ἑκάστῳ ἔδοξεν. ἐγὼ δ', ἐδόκουν γὰρ πάνυ ὀψὲ εἶναι, ἀπῆλθον εἰς τὸ ἄστυ, ὡς διαπατησόμενος τὸ δειλινὸν ἐν κεραμεικῷ, σὺν ὀλίγοις ἅμα τῷ Μνησίθεῳ τῷ μικρολόγῳ, ὃς ἑκκαίδεκα θεοῖς ἑστιῶν, ἀλεκτρυόνα μόνον κατέθυσε, χόρτου καὶ κεῖνον, ἤδη δὲ κορυζῶντα. καὶ λιβανωτοῦ κόνδυλος τέτταρας, εἰ μάλα δύσκολοι ἦσαν, ὡς αὐτίκα ἀποσβεσθῆναι τοῖς ἄνδρασι, μὴ δ' ὅσον ἄκρα τῇ ῥινὶ ὀσφραίνεσθαι καπνοῦ διαχεόμενος. καὶ ταῦτα, ἐκβεβλημένας ὅλας ὑποχόμενος, ὁπότε ἡ ναῦς ἤδη προσφέροιτο τῷ σκοπέλῳ, καὶ σὺν τοῖς ἐν τῷ ἐρμάτων. ἐπεὶ δ' ταῦτα σὺν θεοῖς, χέγνωμαι κατὰ τὴν Ποικίλην, ὁρῶ πολὺν ἀνθρώπων πάμπολυ συνεστηκότα. οἷος ἦν, ἔνδον τε αὐτῇ τῇ στοᾷ. πολλοὶ δ', καὶ ἐπὶ τῷ ἀκροστιβίῳ. καί τινας βοῶντας, καὶ ἀμφισβητοῦντας, ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν κεχημένους. εἰκάσας δὲ ὅτῳ ἦν, φιλοσόφους εἶναι τῶν ἐριστικῶν τινάς, ἐβουλήθην ἐπίσχειν, ἀκοῦσαι αὐτῶν ἃ, τι ἐν λέγοιεν. καὶ ἔτυχον γὰρ νεφέλῃ τινὶ παχείᾳ περιβεβλημένῳ, χημασάμενος ἐμαυτὸν εἰς τὸ ἐκείνων τρόπον, καὶ τὸ πώγωνα ἐπισπασάμενος,

criter audiatis. Præsens utiquè tempus, ô Dii, emissâ propemodum voce dicit, nobis fortiter suscipiendam rerum præsentium curam, quas tamen negligere videmur. Iam autem volo deficiente mihi Demosthene, ea vobis apertè declarare, quibus perturbatus concionem convocavi. Heri enim, ut scitis, cùm Mnesitheus nauclerus observatam ex undis navem, quæ ad Capharei scopulos illisa ferme periit, nos in Piræo epulis excepisset, quotquot nostrûm ad sacrificium vocaverat: peractis libationibus, vos quidem alii alia via discessistis, ut cuique visum est. Ego verò, quia nondum erat vespera, in urbem redivi, ut tempore pomeridiano in Ceramico deambularem, animo volvens Mnesithei sordes, qui sedecim Diis epulum præbens, gallum unicum immolavit, eumque senem, & gravedine jam laborantem: præterea quatuor thuris grana, carie obsita, ita ut prunis extinguerentur, neque summis tantillum naribus odorem præberet fumus: idque cùm solidas hecatombas promisisset, tum quum navis in scopulum impellebatur, eratque inter saxa. Postquam hæc mente agitans, ad Poecilen venio, congestam hominum multitudinem inusitatam video: nonnullos in ipsa quidem Stoa: plerosque verò sub dio: quosdam etiam vociferantes, qui in concione sedentes, obnixè contendebant. Igitur conjectura assequutus quod erat, Philosophos esse ex contentiosis illis, volvi admoto gressu, audire quid dicerent. Etenim nube crassissima me involvi, assumpto illorum habitu, & attracta prolixa barba, valdè

valdè similis eram Philosopho. Tum multos cubito protrudens ignotus ingredior: & verberonem illum Damin Epicureum nanciscor, & omnium hominum optimum Timoclem Stoicum acerrimè contendentes. Vnde jam sudabat Timocles, eique vox intercipiebatur præ clamore. Damis verò [1] sardonium ridens Timoclem magis exasperabat: eratque omnis illorum de nobis disputatio. Etenim execrandus ille Damis affirmabat nos neque rebus humanis providere, neque ea quæ fiunt apud ipsos speculari: nihil aliud quàm nos non esse dicens. Nam hæc vis erat ejus orationis, quam nonnulli probabant. Alter verò, nempe Timocles stabat à nostris partibus, & pro nobis pugnabat, indignabaturque & modis omnibus defendebat, diligentiam nostram laudans, & narrans ut recta ratione & ordine singula moderamur, & digerimus: atque ipse etiam laudatores habebat. Verum jam fessus erat, & ægrè loquebatur: turba autem oculos ad Damin convertebat. Tum ego cognito rei periculo, jussi noctem circunfusam dissolvere conventum. Quare abierunt ex composito, ut die postero disceptationem ad finem deducerent. Ego verò vulgo comitem me præbens, interim dum domum repetebant, audiebam Damidis orationem probantes, ejusque sententiam præoptantes. Erant verò qui censebant contrariam opinionem præjudicio non damnandam, sed expectandum an Timocles cras aliquid dicturus

1 *Sardonium*] Ridere risum Sardonium dicuntur, qui risum rident ὃν δὴ καλοῦσι νῦν καὶ in Asin. Σαρδόνιον γελῶντες ἔλεγον. i. *Sardonicè ridentes ajebant.* Cogn.

ειον ἰρῆ. ταῦτ' ἐστιν ἐφ' οἷς ὑμᾶς συνεκαλεσα. ὑ μικρὰ ὦ θεοὶ εἰ λογίσοισθε ὡς ἡ πᾶσα μὲ ὑμῖν τιμὴ, καὶ δόξα, καὶ προσοδος, οἱ ἀνθρωποί εἰσιν. εἰ δ' ὅτοι πιστεύειν ἢ μὴ δὲ ὅλως ἦσιν εἶναι, ἢ ὄντας, ἀπρονοήτους εἶναι σφῶν αὐτῶν, ἄγνωσι; καὶ ἀλόγιστα, καὶ ἄτιμα ἡμῖν ἔστι τὰ ἐν γῆς, καὶ μάτην ἐν ὑφ' ἡμῶν καθιδρύμεθα, λιμῷ ἐχόμενοι, ἑορτῶν ἐκείνων, καὶ πανηγύρεων, καὶ ἀγώνων, καὶ θυσιῶν, καὶ πομπῶν στερόμενοι. ὡς ἂν ὑπὲρ τηλικούτων φημὶ δεῖν ἅπαντας ὑπνοεῖν τι σωτήριον τοῖς παροῦσι, καὶ ἀφ' ὅτου κρατήσῃ μὲ ὁ Τιμοκλῆς, καὶ δοξῇ ἀληθέστερα λέγειν, ὁ Δάμις ᾖ, καταγελασθήσεται ὑφ' ἁπάντων. ὡς ἔγωγε ὑ πάνυ τῷ Τιμοκλεῖ πέπεισμαι, ὡς κρατήσῃ καθ' ἑαυτὸν, ἰὼ μὴ ἐ τι παρ' ἡμῶν αὐτῷ προσβοήθημα. κήρυττε ὦ Ἑρμῆ τὸ κήρυγμα τὸ σὸν ἔ νόμιμον, ὡς ἀκουσόμενοι, συμβουλεύσειν. Ερ. ἄκουε, σιγα. μὴ τάραττε. τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶ τελείων θεῶν, οἷς ἔξεστι; τί τοῦτο, οὐδεὶς ἀνίσταται, ἀλλ' ἡσυχάζετε, ἕως τὸ μέγαθος τῶν ἠγελημένων ἐκπλαγμένοι; Μω. ἀλλ' ὑμεῖς μὲ ἄπαντες, ὑσῶ, καὶ χαῖα χθοισθε. ἐγὼ ᾗ, εἴγά μοι μῦ παῤῥησίας λέγειν δοκεῖ, πολλὰ ἂν ὦ Ζεῦ, ἔχοιμι εἰπεῖν. Ζ. λέγε ὦ Μῶμε, πάνυ θαῤῥῶν. δῆλο γὸ εἰ ἐπὶ τὸ συμφέρον παῤῥησιάζόμενο. Μω. σοκῶ ἀκούειν ὦ θεοὶ πάντες, τά γα [2] ἀπὸ κραδίας φασίν. ἐγὼ γὸ ἐ πάνυ προσδέκομαι ἐς τόδε ἀμηχανίας ἀφίξεσθαι τὰ ἡμέτερα ἐ πολλὰς τοιάδε ἀναφυήσεσθαι ἡμῖν σοφιστὰς, παρ' ὑμῶν εὐ-

cturus esset. Hæc sunt ob quæ vos convocavi, non exigua ô Dii, si perpenderitis omnem nobis honorem, gloriam & proventum ab hominibus esse petendum. Qui crediderint nullos omninò esse Deos, aut si sint, res tamen humanas nulla eorum providentia gubernari, nec sacra, nec dona, nec honores ex terra sunt expectanda: & frustra in cælo sedebimus, fame laborantes, festis illis diebus, celebritatibus, certaminibus, sacrificiis, nocturnis ludis, pompisque privati. Super sanctis itaque rebus, aio oportere nos omnes consilium comminisci, quo à præsentibus periculis liberemur, & Timocles veriora dicere visus, vincat: at Damis ab auditoribus derideatur. Non enim prorsus confido fore ut vincat per se Timocles, nisi à nobis illi subsidium accedat. Pronuncia Mercuri præconium illud, quod lex edicit, ut surgentes consultent. *Merc.* Audi, tace, ne turbes. Quis summorum Deorum, quibus licet, verba vult facere? Quid rei est? nemo surgit: sed cuncti quiescitis rerum propositarum magnitudine obstupefacti? *Mom.* At vos sic muti tellus fiatis & unda. Verùm ego si mihi verba facere cum libertate concederetur, multa Iupiter, haberem dicenda. *Iup.* Confidenter dic ô Mome. Nam aliquid in communem utilitatem videris propositurus. *Mom.* Proinde audite, Dii omnes, ex animo, quod ajunt. Ego enim omnino expectabam res nostras in eam difficultatem delapsuras, multosque hujusmodi Sophistas nobis suppul-

1 Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν] Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν. *Marcil.*
2 Ἀπὸ κραδίας] Proverbium de quo dixi ad Petron. *Bond.*

1 Τυμ-

τῶν τῷ αὐτάων τ' τόλμης λαμβάνοντας. καὶ μὰ τὸν ἥμιν, ὅτι τῷ Ἐπικούρῳ ἄξιον ὀργίζεσθαι, ὅτι τοῖς ὁμιληταῖς αὐτοῦ, καὶ διαδόχοις τῶν δογμάτων, εἰ τοιοῦτοι περὶ ἡμῶν ὑπολήψεσιν. ἢ τί γὰρ αὐτοὺς ἀξιώσειέ τις ἂν φρονεῖν, ὁπόταν ὁρῶσι τοσούτων τὸν βίον τῶν παρόντων, καὶ τὰς μὲν χρηστὰς αὐτῶν, ἀμελουμένας, τὸν πενίαν, καὶ νόσοις, καὶ δουλείᾳ καταφθειρομένας. πάμπονηρους δ', καὶ μιαροὺς ἀνθρώπους, εὐδαιμονίους, καὶ ὑπερπλουτοῦντας, καὶ ὑπερτέτιμον τοῖς κρείττοσι, καὶ τὰς ἐσχατύλους ἐ καλαζομένους, ἀλλὰ διαλανθάνοντας. ἀσκολοπιζομένους δ', καὶ [1] τυμπανιζομένους εἰσόπτε τὰς ἀδίκους ἀδικίας. εἰκότως τοίνυν ταῦτα ὁρῶντες, ὅτι περὶ ἡμῶν, ὡς ὑβρίν ὅλως ὄντων. καὶ μάλιστα ὅταν ἀκούσωσι τ' χρησμῶν λεγόντων, ὡς ἀφθὰς τ' Κλωὶ, μεγάλῳ δρόμῳ καλύσῃ. ἐ μέντοι δηλούντων εἴτε τῷ αὐτοῦ, εἴτε τῷ τ' πολεμίων. καὶ πάλιν, ὦ θεία Σαλαμὶς, ἀπολεῖς δ' σὺ τέκνα γυναικῶν. δ' Πέρσαι γὰρ οἱμαι, καὶ Ἕλληνες, γυναικῶν τέκνα ἦσαν. ὅτι μὲ δὲ πάλιν τ' ῥαψῳδῶν ἀκούσιον ὅτι ἐ ἐρῶμεν, καὶ πεζωσκόμεθα, καὶ δηλαδόμεθα, δ' δεσμούμεθα, καὶ σπασπάζομεθα, καὶ μυρίᾳ ὅσα πάσχομεν ἔχομεν, καὶ ταῦτα, μακάριοι, καὶ ἄφθαρτοι ἀξιοῦντες εἶναι, τί ἄλλο, ἢ δικαίως καταγελῶσι, καὶ εὐδενὶ λόγῳ τιθέντες τὰ ἡμέτερα; ἡμεῖς δ' ἀγανακτοῦμεν, εἴ τινες ἄνθρωποι ὄντες, ἐ πάνυ ἀνόητοι, διελέγχουσι ταῦτα, ἐ τὴν σοφίαν ἡμῶν παρωθοῦνται, δέον ἀγαπᾶν εἴ τινες ἡμῖν ὑπ ἦσι, τοιοῦτα ἐξαμαρτάνουσι.

pullulaturos, à nobis ipsis suæ audaciæ causam sumpturos. Nec sanè per æquitatem, æquum est irasci Epicuro, nec ejus discipulis, & disciplinæ successoribus, si talia de nobis senserunt. Quid enim de nobis sentire ipsos quispiam putet, quum tantam in vita perturbationem cernunt? Bonos quidem, negligi, in paupertate, morbis, & servitute consumi: verùm homines omni scelere contaminatos, honore & & divitiis priores esse, & melioribus imperare: sacrilegos autem non puniri, sed delitescere: Insontes autem interdum cruci affigi, & fustibus cædi. Quæ cùm videant, jure de nobis ita sentiunt, ac si nihil omnino simus. In primis verò quum oraculorum effata audierint, Vt magnum imperium trajecto destruet Hale, quibus non declaratur sit-ne hoc ipsius, an hostium. Rursus, Vxorum Salamis charissima pignora perdet. Nam Persæ puto, & Græci, uxorum proles erant. Rursus quum ex poëtis audiunt nos amare vulnerari, servire, vinculis obstringi, seditionibus turbari, innumeris molestiis implicari, præsertim cùm beati & immortales esse contendamus: quid aliud quam nos jure deriderent, & flocci facerent? Porrò nos indignè ferimus, siqui homines non prorsus væcordes hæc arguunt: nostramque providentiam rejiciunt, cùm potiùs nos contentos esse oporteat siqui adhuc sacra faciunt nobis hunc in modum errantibus. Hic

[1] Τυμπανιζομένους] Quod damnati ducerentur cum tintinabulo ad supplicium, dixi alibi. *Bourd.*

[1] Πολ-

καὶ μοι σὺ σαυτῷ ὦ Ζεῦ, μόνοι γὰρ ἐσμὲν, ἢ οὐδεὶς ἀνθρώπων πάρεστιν ἐν τῷ συλλόγῳ ἐξω Ἡρακλέους, καὶ Διονύσου, καὶ Γανυμήδους, καὶ Ἀσκληπιοῦ, τῶν παρεγγράπτων τούτων, ἀπόκριναί μοι μετ' ἀληθείας, εἴ ποτε σοι ἐμέλησεν ἐς τοσοῦτον τῆς σῆς γῆς, ὡς ἐξετάσαι οἵ τινες αὐτῶν οἱ φαῦλοι, ἢ οἵ τινες οἱ χρηστοί εἰσιν. ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποις. εἰ γὰρ μὴ ὁ Θησεὺς ἐν Τροιζῆνι εἰς Ἀθήνας ἦν, οὐδὲ πάρεργον ἐξεκέψω τοὺς κακούργους, ὅσον ἐπὶ σοί, καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ, οὐδὲν ἂν κωλύει ζῆν σεσυφῶντας τοὺς τῆς ὁδοῦ βαλίζοντας σφαγεῖς, τὸν Σκείρωνα καὶ τὸν Πιτυοκάμπτην, καὶ Κερκύονα, καὶ τοὺς ἄλλους. ἢ εἶμι μὴ ὁ Εὐρυσθεὺς, ἀνὴρ δίκαιος, καὶ προνοητικὸς, ὑπὸ φιλανθρωπίας ἀναπαυόμενος τὰ παρ' ἐκείνοις, ἐξέπεμπε τινὰ τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ, ἐργαλικὸν ἄνθρωπον, καὶ εὐθυμον εἰς τοὺς πόνους, ὦ Ζεῦ, σὺ ὀλίγον ἐφορῶντος ἂν τὸν Ὕδρας, καὶ τῶν ἐν Στυμφάλῳ ὀρνίθων, καὶ ἵππων τῶν θρακικῶν, καὶ τῶν κενταύρων ὕβρεως, καὶ παροινίας. ἀλλ' εἰ χρὴ τἀληθῆ λέγειν, καθήμεθα, τοῦτο μόνον ἐπιτηροῦντες, εἴ τις θύει, καὶ κνισᾷ ἐπὶ τοὺς βωμούς. τὰ δ' ἄλλα, καὶ ῥᾴδιον φέρεται, ὡς ἂν τύχοι ἕκαστον διοικούμενα. τοιγαροῦν, εἰκότως νῦν πάσχομεν, καὶ ἐπιστάμεθα. ἐπειδὴν καὶ ὀλίγοι οἱ ἄνθρωποι ἀνακύπτοντες, σύεσκωσιν ἤδη ὄφελον αὐτοῖς ὄν, εἰ θύοιεν ἡμῖν, καὶ τὰς σπονδὰς πίμπλοιεν. εἶτ' οὐδ' οὕτω ὄψῃ κεχαγελωτας μὲ τοὺς Ἐπικούρους, καὶ Μητροδώρους, καὶ Δαμίδας, κρεμαμένους ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ἡμετέρους συνηγόρους. ὥστε ἡμέτερον ἂν εἴη παυσίνους, καὶ ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐς τὸν

Hic verò mihi Iupiter, ſoli enim ſumus, nec homo quiſquam in cœtu adeſt, præter Herculem, Bacchum, Ganymedem, Æſculapium, aſcriptitios iſtos, cum veritate reſponde, Num aliquando tantam hominum curam ſuſcepiſti, ut expenderis quinam illorum mali, qui boni ſint? hoc non auſis dicere. *Ergo* nisi Theſeus Trœzene Athenas profectus, maleficos in itinere excidiſſet, quantum ad te, tuamque providentiam attinet, nihil obſtaret quominus *viverent* viatorum cædibus *inſolescentes* Sciron, Pityocamptes, Cercyon, aliique innumeri. Aut *niſi* Eurystheus homo cùm juſtus, tum providus, ſingulari humanitate impulſus, ſingulis apud quoſque diligenter exploratis, hunc famulum ſuum emiſiſſet, hominem manu promptum, factiſque ſtrenuum, & ad labores obeundos alacrem, ô Iupiter, tu Hydram, Stymphalidas aves, Thracios equos, & Centaurorum contumeliam, ac petulantiam parum curaſſes. At ſi vera profiteri oportet, ſedemus, hoc tantùm obſervantes, an aliquis ſacrificet, & aras adoleat. Porrò res cæteræ ſecundo flumine feruntur, ut unaquæque fortuitò diſtrahitur. Itaque meriti hæc patimur, & patiemur ampliùs: quum homines paulatim emergentes, animadverterint ſibi nihil prodeſſe quòd ſacra offerant, & libamina nobis mittant. Deinde brevi videbis irridentes Epicuros, Metrodoros, & Damidas: victoſque & jugulatos ab *ipſis* patronos hoſce noſtros. Quare noſtrarum eſſet partium talia cœpta compeſcere, & medicari, cùm ea iſti in tantum provexerint.

αὐτὰ προσαναγόντων. Μόμῳ δ' οὐ μέγας ὁ κίνδυνος, εἰ ἄπρωρος ἔσται. οὐδὲ γὰρ πάλαι τ' πρωμέναν ἦν, ὑμῶν ἔτ' εὐτυχούντων, & τὰς θυσίας κρεπομένων. Z. τοῦτο μὲν ὦ ἄριστοι, λητεῖν ἐάσωμεν, ἀεὶ πρόχειρον ὄντα, καὶ ἐπιλοιδορητικόν. ἔστι μὲν γὰρ ὡς ὁ θαυμαστὸς Δημοσθένης ἔφη, τὸ μὲν ἐγκαλέσαι, & μέμψασθαι, καὶ ἐπιλοιδορῆσαι, ῥᾴδιον & βουλομένῳ παντί. τὸ δ' ὅπως τὰ παρόντα βέλτιω γένηται συμβουλεῦσαι, τοῦτ' ἐμφρονος ὡς ἀληθῶς συμβούλου. ὅρᾳ δὲ οἱ ἄλλοι εὖ οἶδ' ὅτι ποιήσετε, καὶ τοῦτο σιωπῶντες. Ηο. ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα, ναυσθρύχιός εἰμι ὡς ἔστε, & κυβυθᾷ πολιτεύομαι, καὶ ἐμαυτὸν εἰς ὅσον ἐμοὶ δυνατὸν, σώζων τοὺς πλείονας, καὶ ἀποπέμπων τὰ ταλαῖα & τὰς ἀνέμους καταμαλάττων. ὅμως δ' ὦν, μέλει γάρ μοι & τοῦτ' ἐνταῦθα φημὶ δεῖν τὸν Δαμιν τοῦτον, ἐκποδὼν ποιήσασθαι πρὶν ἐπὶ τοῦτ' ἔργον ἥκειν, ἤτοι κεραυνᾷ τινι, ἢ ἄλλῃ μηχανῇ, μὴ & ὑστέρᾳ λέγω. φῆς γὰρ ὦ Ζεῦ, πεπρωμένον πάντως εἶναι αὐτόν. ἄμεινον γὰρ & δείξομεν αὐτοῖς, ὡς μετεχόμεθα τῶν τοιούτων παρ' ἡμῶν δεξιόντες. Z. παίζεις ὦ Ποσείδον, ἢ τέλεον ἐπιλέλησαι; ἆρ' ἔστιν ἐφ' ἡμῖν τοιοῦτον ἔργον, ἀλλ' αἱ μοῖραι ἐκάστῳ ἐπικλώθουσι, τὸν μὲν, κεραυνῷ, τὸν δ', ξίφει, τὸν δ', πυρετῷ, ἢ φθόῃ, ἀποθανεῖν. ἐπεὶ εἶμι μοι ἐπ' ἐξουσίας τὸ πρᾶγμα λῦσαι, εἰ πάντως ἂν οἱ τὰς ἱερσύλους ἀφείλω ἀπολέσθαι ἀκεραιωθέντας ἐξ ὀλυμπίας, δύο μου τ' πλοκάμους ἀποκειμένους, ἑξ μνᾶς ἑκάτερον ἕλκοντας; ἢ σὺ αὐτὸς ὠφείλησ' ἂν ἐν Γεραιστῷ τ' ἁλιέα τὸν ἐξ Ὠρεοῦ, ὑφαιρούμενόν σου τὸν τρίαιναν; ἄλλως τε, καὶ δέδοικα ἀγανακτῆσαι

rint. Momo autem non magnum impendet periculum, si non honoretur. Neque enim olim in eorum censebar numero quibus honos habebatur, rebus vestris adhuc florentibus, vobisque sacrificiorum fructum percipientibus. *Iup.* Hunc quidem, ô Dii, nugari sinamus, qui semper asperum, & objurgatorem se præbet. Est enim, uti dixit admirandus ille Demosthenes, perfacile criminari, insectari, & reprehendere cuivis volenti. Sed consilium dare quo rebus præsentibus succurratur, prudentis revera consultoris esse. Quod vos alii, probè scio, etiam hoc tacente facietis. *Nept.* Ego quidem præter alia, ut scitis, sub undis versor, & in profundo marinam Remp. administro, solus pro virili parte navigantes servans, naves deducens, & ventos demulcens. Attamen, quia eos etiam curo qui hîc adsunt, dico hunc Damin esse è medio tollendum, priùs quàm ad contentionem veniant, aut fulmine, aut alia quapiam machina, ne disputando vincat: quandoquidem, ut ais Iupiter, est disertus. Quo facto ipsis ostendemus, nos de illis sumere supplicium, qui hæc in nos loquuntur. *Iup.* Ludis Neptune, an prorsus es oblitus? Nihil enim tale in nostra potestate est situm. Verùm Parcæ fatum unicuique decernunt, alii ut fulmine, alii gladio, alii febre, alii tabe occidat. Etenim si id meæ facultatis fuisset, scilicet sacrilegos illos fuissem fulmine non ictos ex Olympia digredi nuper, detonsis mihi duobus cincinnis, utroque sex minarum pondo? Aut tu ipse neglexisses in Geræsto Oreensem illum piscatorem, qui tibi tridentem surripiebat? Præterea indignari

κτεῖν, λελυπημένοι τὸ πρᾶγμα, καὶ δεδιέναι τὸν Δία μὴ Δαμοίδῃ λόγους, καὶ δι' αὐτὸ ἀποσκώπτειν, τὸ ἄνδρα ἀθεμίτοις ἀντεξιέναι δόλοις αὐτὸν τῷ Τιμοκλεῖ. ὥστε τί ἄλλο, ἢ ἐξ ἐρήμης κρατεῖν ὅπου δόξομεν; Πο. καὶ μὲν σωτήριόν γε τὸ τῶν ἡμῶν ἐπιτήδευμα ἔγωγε ὠόμην τὴν νίκην. Ζ. ἄπαγε, γενναῖός τὸ ἐπιβούλευμα ὦ Ποσειδον, καὶ κομιδῇ παχύ, ὥστε καὶ ἀρήσειν τὸν ἀντίδικον, ὡς ἀποθανόντα ἀήττητος, ἀμφίλεκτον ὄντα, καὶ ἀδιάκριτον καταλιπὼν τὸν λόγον. Πο. σὺν ἄμεινόν τι ὑμεῖς ἐπινοεῖτε ἄλλο, εἰ τάμοι ὅπως ὑμῖν ἀπεπηδήσομεν. Ἀπολ. εἰ δὲ τοῖς νέοις, ἔτι δ' ἀμύστοις, ἡμῖν ἐφεῖτο καὶ ἐν νόμῳ δημηγορεῖν, ἴσως ἂν εἶπόν τι συμφέρον εἰς τὴν διάσκεψιν. Μω. ἦ μὰ σκέψεως ὦ Ἄπολλον, ὅπου περὶ μεγάλων, ὥστε μὴ καθ' ἡλικίαν, ἀλλὰ κοινὸν ἅπασι προκεῖσθαι τὸν λόγον. χαλεπὸν γὰρ εἰ δὲ περὶ τῶν ἐσχάτων κινδυνεύοντες, περὶ τῶν ἐν τοῖς νόμοις ἐξουσίας σμικρολογήσομεθα. σὺ γὰρ δὲ πάνυ ἤδη ἔννομος εἰ δημηγορῶν, ἐκ παλαιᾶς μὲν ἐξ ἐφήβων χρηνώς, ἐγκεχαραγμένος δὲ εἰς τὸν τῶν δώδεκα λεξιαρχικόν. καὶ ὀλίγου δεῖν, τῶν ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ὤν. ὥστε μὴ μειρακιεύου πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ λέγε παρρῶν ἤδη τὰ δοκοῦντα. μὴ αἰδεσθεὶς, εἰ ἀγένειος ὢν, δημηγορήσεις. καὶ ταῦτα. βαθυπώγωνα, καὶ σώφρονα ὅπως ὑὸν ἔχων τὸν Ἀσκληπιόν. ἄλλως τε, καὶ πρέπον ἂν εἴη σοι νῦν μᾶλιστα ἐπφαίνειν τὴν σοφίαν, εἰ μὴ μόνον ἐν τῇ Ἐλικῶνι καθήσαι, πρὸς μούσαις συμφιλοσοφῶν. Ἀπολ. ἀλλ' ἐστὶ ὦ Μῶμε, χρὴ τὰ τοιαῦτα ἐφιέναι, τὸν Δία δὲ. καὶ νῦ ὅτῳ κελεύσῃ, τάχ' ἂν τι δόκω ἄμουσον εἰπεῖν,

dignari videbimur hoc facto perturbati, & Damidis pertimescere sermones, eamque ob rem hominem summovere, non expectata ejus cum Timocle disputatione. Itaque quid aliud quam indicta causa vincere sic videbimur? *Nep.* Atqui viæ compendium ad parandam victoriam ego à me excogitatum arbitrabar. *Iup.* Apage ineptum hoc consilium, Neptune, & magnopere crassum, ut adversarium ante pugnam tollamus, quò invictus moriatur, relicta in ambiguo disputatione. *Nep.* Proinde aliud præstantius excogitate, si mea consilia sic repudiatis. *Apol.* Si nobis quoque juvenibus atque adhuc imberbibus per legem liceret concionari, forsan aliquid ad hanc consultationem utile dicerem. *Mom.* Certè Apollo, de rebus adeò magnis instituitur consultatio, ut in ea non ætatis, sed communis omnibus boni ratio proponatur. Lepidum enim esset, si in extremum periculum adducti, de legum potestate anxiè disputaremus. Cæterùm tu jam omnino legitimus es concionator, cùm jam olim ex ephebis sis egressus, & in duodecim Deorum tabulam relatus, & ferè Saturni tempore in consilio fueris. Quare noli te erga nos juveniliter gerere: sed tum sententiam animo confidenti pronuntia. Neque te pudeat quòd imberbis concionabere: præsertim cùm filium habeas Æsculapium tam promissa barba insignem. Quinetiam te decebit, nunc maximè, quod inte est sapientiæ exhibere, nisi frustra cum Musis philosophando in Helicone sedes. *Apol.* At ô Mome, tuum non est, sed Iovis hæc mandata dare. Qui si jusserit, fortè aliquid eloquar non inerudi*tum*, sed

ἀλλὰ σὺ τῷ Ἑλικῶνι μελίτης ἄξιον. Ζ. λέγε ὦ τέκνον. ἐφίεμαι γάρ. Ἀπολ. ὁ Τιμοκλῆς οὗτος, ἔοικε χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ φιλόθεος, καὶ τὰς λόγους πάνυ ἠκριβωκὼς τὰς Στωϊκάς. ὥστε ἐν σωφρονεῖν ἐπὶ φιλοσοφίᾳ πολλοῖς τῶν νέων, καὶ μισθὸς σὺν ὀλίγοις ἐπὶ τούτῳ συλλέγει, σφόδρα ἀφυεῖς ὤν, ὁπόταν ἰδίᾳ τοῖς μαθηταῖς διαλέγηται. ἐν πλήθει δ' ἐστὶ, ἀπολωλεκὼς ἐστι, καὶ τὴν φωνὴν ἰδιώτης, καὶ μιξοβάρβαρος, ὥστε γέλωτα ὀφλισκάνειν διὰ τοῦτο ἐν παῖς σωφρονίσας, ἐν σωφέρων, ἀλλὰ βατταρίζων, καὶ περιπλόμενος. καὶ μάλιστα ὁπόταν ὅτως ἔχων, καὶ καλλιρρημοσύνῃ ἐπιδείκνυται βούλητη, σωφίνεσθαι μὲν γὰρ ἐς ὑστερβολὴν ὀξὺς ἐστι, καὶ λεπτολογώμενος, ὡς φασιν οἱ ἄμεινον τὰ τῶν Στωϊκῶν εἰδότες. λέγων δὲ, καὶ ἑρμηνεύων, ὑπ' ἀσθενείας διαφθείρει αὐτὰ, καὶ συγχεῖ. ὥστε ἀποσαφῶν δ', τι βούλεται. ἀλλ' αἰνίγμασιν ἐοικότα ἀποφαίνων, καὶ πάλιν αὖ πολὺ ἀσαφέστερα τοῖς ἐρωτήσεις ἀποκεκρυμμένα. οἷς δὲ, ἐν σωφίεσθαι, καταγελῶσιν αὐτοῦ. δεῖ δὴ οἶμαι σαφῶς λέγειν, καὶ τοῦτο μάλιστα ποιεῖσθαι πολλῷ τῷ ἀσφαλεῖ, ὡς συνήσουσιν οἱ ἀκούοντες. Μω. τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἔλεξας ὦ Ἄπολλον, ἐπαινέσας τοὺς σαφῶς λέγοντας, εἰ δὲ μὴ πάνυ ποιεῖς σὺ τοῦτο ἐν τοῖς χρησμοῖς ἀλλὰ σκοτεινὸς ὤν, καὶ χρῳδὸς, καὶ ἐς τὸ μεσοίχμιον ἀσφαλῶς ἀποῤῥίπτων τὰ πολλὰ, ὡς τοὺς ἀκούοντας, ἄλλου δεῖσθαι Πυθίου τοῦ ἐξηγησομένου αὐτῶν. ἀπορῶ τί τὸ ἐπὶ τούτῳ συμβουλεύσεις; πόνα ἴσως ποιησάμενος ὁ Τιμοκλέης ἀδυναμίας ἐν τοῖς λόγοις; Ἀπολ. σωθήσεται ὦ Μῶμε, εἴ πως δυνηθείημεν αὐτῷ παραδοῦναι ἄλλον τῶν δεινῶν τοῦ

sed quod cum mea in Helicone exercitatione conveniat. *Iup.* Dic ô fili, nam injungo. *Apol.* Timocles ille, vir bonus, & pius videtur, & Stoicorum doctrinam exquisitè callet: quò fit ut ad docendam philosophiam cum juvenibus conversetur, nec mercedem exiguam inde colligat, adeò est distertus quam privatim apud discipulos disserit. Cæterum quum apud multitudinem dicendum est timidissimum animum, vulgarem, barbaramque linguam profert, unde in cœtibus irridetur, cùm non eloquatur, sed balbutiat, & perturbetur. Quo modo se habet, in primis quando specimen facundiæ edere gestit. Etenim est intellectu acutissimo, & subtilissimo ingenio, ut ajunt qui Stoicorum doctrinam meliùs callent. Quæ autem dicit & exponit, ea præ imbecillitate corrumpit, & confundit, quid sibi velit non declarans, sed ænigmatibus similia proponens, rursus etiam multò obscuriora ad interrogationes respondens. Porrò auditores cùm non intelligant, eum irridet. Dicendum autem est perspicuè, & hoc in primis providendum diligenter, ut auditores dicta intelligant. *Mom.* Rectè quidem hoc dixisti Apollo, quòd eos laudasti qui perspicuè loquuntur: quanquam id non admodum in oraculis tuis observare soles, quæ tu obliqua & intricata reddis, & in mediam intercapedinem tuto projicis plerumque, ut ad eorum expositionem auditores alio egeant Pythio. Sed quid ad hoc affers consilii? quo remedio Timoclis in dicendo impotentiæ succurrendum? *Apol.* Si possemus, ô Mome, patronum aliquem allum præbere, ex iis qui prodire

των ἐρωτᾷς καὶ ἀξίων, ἅπερ ἂν ἐκεῖνος συνιωτὴς ὑποβάλῃ. Μω. ἀκήκοεν τοῦτο ὡς ἀληθῶς ἱερηκὼς, ἢ παιδαγωγός τινος δεόμενος, συνήγαγεν ἐς σωφρονίσιν φιλοσόφων παράστασιν, ἑρμηνεύσοντα πρὸς τοὺς παρόντας, ἅττ' ἂν δοκῇ Τιμοκλεῖ. καὶ τ' ἐμὲ Δάμιν, αὐτοπρόσωπον, καὶ δι' αὐτοῦ λέγειν. ἐγὼ δ', ὑποκριτὴ φορυσόμενον, ἰδίᾳ πρὸς τὸν ἐκείνου ὑποβάλλειν τὰ δοκοῦντα, ἵν' ὑποκριτοῦ ὄντος, ἡδέως ἀκούσωσιν, ὅσοι αὐτὸν ἴσως σωφρονίσαι θέλουσιν. πῶς οὖν πῶς ἂ γέλως ἂν εἴη τις πλήξει, ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ἄλλως ἐπιτηδεύσομεν. σὺ δ' ὦ θαυμάσιε, φῆς δὲ μάντις εἶναι, καὶ μισθὸς σὺν ὀλίγοις ἐπὶ τοιούτῳ ἐξέλεξας, ἄγε δὴ καὶ πάλιν ἡμῖν χρυσᾶς ποτε εἰληφέναι, τί σὺν ἐπιδείξῃ ἡμῖν καὶ ἡμιτρίπτοις τέχνῃ, πρόσθεν ὑπὲρ τοῦ σοφιστοῦ κρατήσῃ λέγων; οἶδα γάρ σε τὸ ἀποβησόμενον, μάντιν ὄντα. Ἀπολ. πῶς ὦ Μῶμε, δύνατον ποιεῖν ταῦτα, μήτε τρίποδα ἡμῖν παρόντος; μήτε θυμιαμάτων, ἢ πηγῆς μαντικῆς, οἵα ἡ Κασταλία ἐστίν; Μω. ὁρᾷς; ἀποδιδράσκεις τὸ ἔλεγχον, σὺ τῷ σοφῷ ἐχόμενος. Ζ. ὅμως ὦ τέκνον, εἰπὲ, καὶ μὴ παρόχθης τῷ συκοφάντῃ τούτῳ ἀφορμὰς, λαβάλλειν, καὶ χλευάζειν τὰ σὰ, ὡς ἐπὶ τρίποδι, καὶ ὕδατι, καὶ λιβανωτοῦ καπνῷ, ὡς εἰμὴ ἔχοις ταῦτα, σεσηθότος σε τὴν τέχνης. Ἀπολ. ἄμεινον μὲν οὖν ὦ πάτερ, εἰ Δελφοῖς, ἢ Κολοφῶνι, τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, ἁπάντων μοι τῶν χρησίμων παρόντων, ὡς ἔθος. ὅμως δ', καὶ ὅτῳ χυμὸς ἐκείνων, καὶ ἄσκοῦς πιθανόμενος θεσπιῳδεῖν ὁποτέρου τὸ κρείττον ἔσται. ἀναδείξεσθαι δ', εἰ μὴ ἐμμετρα λέγοιμι. Μω. λέγε, μόνον σαφῆ δ' ὦ Ἄπολλον, καὶ σωφρόνως δὲ αὐτὰ,

rei dignitate dicendi facultatem habent, & exprimere possunt quæ apud se meditatus suggesserit. *Mom.* Hoc dictum est, revera imberbis juvenis, cui sit adhuc pædagogo opus, patronum in conventu Philosophorum sistere, præsentibus interpretaturum, quæ Timocli visa fuerint. Damin autem præsentem, & per se loqui. Hunc verò actore utentem, in aurem illi privatim susurrare quæ placet: actorem verò perorare, qui quod audit, fortasse non intelligat. Quomodo hæc non viderentur ridicula multitudini? At hoc aliter constituamus. Tu verò admirande (Nam te vatem quoque ais esse nec mediocrem mercedem hac arte collegisti, quinetiam lateres aureos olim accepisti) cur non in tempore nobis specimen edis tuæ artis, prædicens uter philosophorum disputatione vincet? Nam tu qui vates es, eventum nosti. *Apol.* Quî hæc facere possim, ô Mome, cum nec tripodem in præsentia habeam, nec thymiamata, aut divinum fontem, qualis est Castalius? *Mom.* Vides-ne? refutationem aufugis quum jam in angusto constringeris. *Iup.* Dic tamen ô fili, nec sycophantæ huic ansas præbeas calumniandi, résque tuas subsannandi, tanquam in tripode, aqua, & thure sitas, quas nisi habeas, arte priveris. *Apol.* Satius erat, ô pater hæc Delphis, & Colophone facere, ubi omnia pro more sunt parata, quæ ad vaticinandum sunt commoda. Attamen illis destitutus instrumentis conabor prædicere utrius futura sit victoria. Quod caperetis, nisi carmine responsum darem. *Mom.* Dic, sed perspicua tantùm Apollo, quæ neque pa-

καὶ ἰμμώϐεις δρόμϐοι, καὶ γὰρ σὺν ἀρνεία κρέα, ἢ χελώνη νεῶν ἐν Λυδίᾳ ἕψεται. ἀλλὰ οἶσθα ἐφ' ὅτῳ ἡ σκέψις. Ζ. τί ποτε ἐρεῖς ὦ πάτερ; ὡς τά γε σὰ δεῖ χρησμῷ, ταῦτα ἤδη φοβεροῖ. ἡ χρόα, τραμμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ, ἀλφιερεῖς. κόμη, ἀνασεϐρωμένη. κίνημα, κορυϐαντῶδες. καὶ ὅλως, καθ' ἅπαν ἅπαντα, καὶ φρενικώδη, καὶ μυστικά. Απολ.

Κίκλυτε μανικτόλιν τόδε φάσθε Ἀπόλλωνος.

Ἀμφ' ἱερὸν κρυερῆς, τλῆ ἀνέρες ἐρίπατε

Οἰνοδόαι, μύθοισι κορυσσόμενοι πυκινοῖσι.

Πολλὰ γὰρ ἔνθα ἐ ἔνθα μάθε ἐπερχλείει κλαυγμοῖ,

Ταρφέα ἄκρα κόρυμϐα κατασσόμενα ἐ χάλης.

Ἀλλ' ὅταν αἰγυπιὸς γαμψώνυχος ἀκείδα μόρψῃ,

Δὴ τότε λοίσθιον ὄμϐρον φόρμιγξι κλάγξουσι κορῶναι.

Νίκη δ' ἡμίονοι. ὁ δ' ὅδε, θαὶ τέκνα κορύσσει.

Ζ. τί τοῦτο ἀνεκρίζασας ὦ Μῶμε. καὶ μὰ τὸν ἐμὸν ἀγαθὸν δαίμονα. ἀσπουδὶ ἐγὼ τοῦτο ἐγέλασα. Μω. καὶ πῶς δυνατόν ὦ Ζεῦ, ἐφ' ὅτῳ σκοπεῖ, καὶ ὡσαύτως τῷ χρησμῷ; Ζ. ἀκοῦσαι ἤδη ἐ ἡμῖν ἑρμηνεύοις ἂν αὐτὸν ὅ, τι ἐ λέγει. Μω. πάνυ ἀσάφλα. ὥστε ἐδὲν ἡμῖν Θεμιστοκλείας δεήσει. φησὶ γὰρ τὸ λόγιον ὑπτιοὶ Λαμπρίδλω, γήπατα μὲν εἶναι τᾶδε, ἡμᾶς δ' ὄνους κορυθαλίους καὶ Διὰ, καὶ ἡμιόνους, τὰς πατρόνας αὐτῶν, ἐδ' ὅσον αἱ ἀκρίδες τὸ νῶτ' ἔχουσι. Ηερκλῆς. ἐγὼ δ' ὦ πάτερ, εἰ ἐ μέτοικός εἰμι, σὺν οἰκήτορι ἐμμιλῶς δεῖπνα κρέα, ἢ γὰρ σὺν ἀρνεία κρέα, ἢ χελώνη νεῶν ἐν Λυδίᾳ ἕψεται. ἀλλὰ οἶσθα ἐφ' ὅτῳ ἡ σκέψις. Ζ. τί ποτε ἐρεῖς ὦ πάτερ; ὡς τά γε σὰ δεῖ χρησμῷ, ταῦτα ἤδη φοβεροῖ. ἡ χρόα, τραμμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ, ἀλφιερεῖς. κόμη, ἀνασεϐρωμένη. κίνημα, κορυϐαντῶδες. καὶ ὅλως, καθ' ἅπαν ἅπαντα, καὶ φρενικώδη, καὶ μυστικά. Απολ.

Percipe faticani gens divûm oracula Phœbi,

Lite super dura, quam constituêre Sophistæ

Clamosi, solidis tuti sermonibus ambo.

Hinc atque hinc multa alterno clamore tumultus,

Summa quidem spissæ terrent aplustria sivæ,

Locustam at curvo vultur quum prenderit ungue,

Imbrifera clangent cornices ultima: vincent

Muli: asinus feriet velocia pignora cornu.

Iup. Cur hoc, Mome, excepisti cachinno: atqui ridicula non sunt quæ nobis impendent. Desine infœlix: risu suffocaberis. *Mom.* Quî non moveat mihi risum, Iupiter, tam clarum & apertum oraculum? *Iup.* Quin igitur & nobis interpretaris, quidnam sibi velit. *Mom.* Adeò liquida hæc sunt, ita ut nihil nobis Themistocle sit opus. Siquidem adeò perspicuè dicit hoc oracultum, hunc quidem esse præstigiatorem: Nos verò clitellarios asinos & mulos, qui credamus ipsi non tantum habentes prudentiæ, quantum locustæ. *Herc.* Ego verò pater, quanquam sum inquilinus, non tamen meam

1 Πολλὰ γὰρ ἔνθα μάθε] Πολλὰ γὰρ ἔνθα ἐ ἔνθα μάθε. *Marcil.*

σω ὅμως τὰ δεκάδια μοι εἰπεῖν. ὁ πότερον γὰρ ἤδη συμβάντος ἀφελέσθαι, τὴν στοὰν, ὦ Τιμοκλῆς ὑπάρχῃ, ἐασωμεν ἀποχωρεῖν τὴν συνοδον ὑπὲρ ἡμῶν. ὦ δὲ μὴ ἐπιγίνοιτο ἀπόπαιστη, τότε ἤδη τὴν στοὰν αὐτὴν ἐγὼ εἰ δοκεῖ, ἀφίστημι, ἐμβαλὼν τὸν Δάμιδα, ὡς μὴ κρέατ' ὦσι, ὑποζύγιον ἡμῖν. Μω. Ἡράκλεις. ἰὼ Ἡράκλεις. ἀρχοικον τὸ ἐρώτημα, καὶ δεινῶς βοιωτον, ξυναπολέσαι ἐπὶ τοσούτοις. καὶ πῶς ἐστὶ τὴν στοὰν, αὐτὴν Μαραθῶνι, καὶ Μιλτιάδῃ, καὶ Κυναιγείρῳ. καὶ πῶς ἂν τούτων συμπεσόντων, οἱ ῥήτορες ἔτι ῥητορεύοιεν, τὴν μεγίστην εἰς τοὺς λόγους ὑποθέσιν ἀφῃρημένοι; ἄλλως τε, ζῶντι μέν σοι, ὄνατον ὦν τι πεῦσαι τοιοῦτο. ἀφ' οὗ δ' ὑμᾶς γεγένησαι, μεμάθηκας οἰκεῖα ὡς αἱ μοῖραι μόνα τὰ τοιαῦτα διώκουσιν. ἡμεῖς δ', αὐτῶν ἄμοιροι ἐσμέν. Ηρα. οὐκοῦν ὁπότε τὴ λέοντα, ἢ τὴν ὕδραν ἐφόνευον, αἱ μοῖραι δ' ἐμοῦ σκέψασθον; Ζ. καὶ μάλα. Ηρα. καὶ νῦν ὦν τις ὑβρίζει εἰς ἐμὲ, ἢ θέσυλῶν μου τὸ νεὼν, ἢ ἀνατρέπων τὸ ἄγαλμα, εἰ μὴ ταῖς μοίραις πάλαι δεδογμένον ἦ, οὐκ ἐπιτρέψω αὐτόν; Ζ. ἀδαμῶς. Ηρα. οὐκοῦν ἄκουσον ὦ Ζεῦ μὴ παῤῥησίας. ἐγὼ γὰρ ὡς ὁ κωμικὸς ἔφη, ἄρροικός εἰμι, τὴν σκάφλην, σκάφλην λέγων. εἰ τοιαῦτά ἐστι τὰ ὑμέτερα, μακρὰν χαίρειν φράσας τοῖς σὺν αὐτοῖς πομπαῖς, καὶ κνίσῃ, καὶ ἱερείων αἵμασι, κάτειμι εἰς τὸ ἄδου, ὅπου μοι γυμνὸν ἔχουσι τὸ τόξον, κἀν τὰ εἰδώλα φοβηθήσεται τὸ ὑπ' ἐμοῦ πεφονευμένων θηρίων. Ζ. εὖγε. [1] οἰκοθεν

meam ſententiam exponere verebor. Cùm jam ad diſputandum convenerint, tunc ſi ſupereſt Timocles, diſputationem procedere ſinamus. Sin res ſecus ceſſerit, tunc ego ſi videtur concuſſam porticum in Damidem immittam, ne homo execrandus nos inſoleſcat. *Mom.* Hercules, eheu Hercules! quàm immane & Bœoticum conſilium propoſuiſti, ut tot boni cum malo pereant: præterea porticus cum Marathone, Miltiade & Cynægiro! Et quomodo tot collapſis rhetores ampliùs declamarent, maximo ad orationes argumento privati? Præterea quum vivebas tale quid facere poteras. Sed ex quo factus es Deus, puto te didiciſſe, res hujuſmodi duntaxat in poteſtate Parcarum eſſe ſitas: earum eſſe nos expertes. *Herc.* Nunquid quum leonem, aut Hydram interfeci, Parcæ illud per me fecerunt? *Iup.* Maximè. *Herc.* Et nunc ſiquis injuriam mihi inferat, aut templum meum compilando, aut ſtatuam ſubvertendo, niſi id olim decreverint Parcæ, ipſum non comminuam? *Iup.* Nequaquam. *Herc.* Ergo me cum libertate quæ ſentio, dicentem audi Iupiter. Ego enim, ut ait Comicus, ruſticus ſum qui ligonem, ligonem voco. Si res veſtræ ſic ſe habent: honoribus, nidore, & ſacrificiorum ſanguine longum valere juſſis, in orcum deſcendam, ubi me nudum arcum habentem: ſaltem mortuorum umbræ pertimeſcent, propter feras à me trucidatas. *Iup.* Euge, teſtem, quod

1 Οἰκοθεν ὁ μάρτυς] *Teſtis domeſticus.* Dixi de hoc proverbio alibi, cætera hujus Dialogi ſunt centones Homerici & Euripidei. *Bourd.*

1 An-

ὁ μέντοι φαίη. ἀπίσωσας γὰρ τῷ Δάμιδι τῶν εἰκῆν ὑποβάλλων. ἀλλὰ τίς ὁ σπεύδων οὗτός ἐστιν, ὁ χαλκεῦς, ὁ ἰσόγραμμος, ὁ δύπτειχιφος, ὁ ἐχεῖνος τὴν ἀνάδεσιν τῶν κόμας; μῶν δὲ ὁ σὸς ὦ Ἑρμῆ, ἀδελφὸς ἐστιν, ὁ ἀγοραῖος, ὁ ἐν τῷ Ποικίλῳ. πότερος γὰρ ἀπόλωλεν, ἐσημέρας ἀναπλαττόμενος ὑπὸ τῶν ἀνδριαντοποιῶν. τί ὦ παῖ, φορμὸς ἡμῖν ἀφῖξαι; ἦ τι καὶ γῆς πέμπτον ἀναγγέλλεις; Ἑρμ. ὑπέρμεγα ὦ Ζεῦ, καὶ μυρίας τὰ σπουδῆς δύόμβρον. Ζ. λέγε ἤδη, εἴ τι ἕλλο ἡμᾶς ἐπανισταμβρον λέληθεν. Ἑρμ. ἐπὶ χαλκοῦν μὲν ἤδη χαλκουργῶν ὑποπιτάμβρον τέγον τι, καὶ μεῖφρενον. ὀρθαὶ δέ μοι μάλιστα ἀμφὶ σώματι πλαθεῖς, παρηώρηθ μιμηλῇ τῇ πύχῃ, σφρηγίδι χαλκῇ πᾶσιν ἐντυπεμβρον. ὁρῶ δ' ὄχλον σείλονται, καί τινας δύο ὠχρὲς κεκραμένους, πυγμάχους σοφισμάτων, Δάμιν τε, καὶ. Ζ. παύσω ὦ Ἑρμαγόρα βέλτιστε, τραγῳδῶν. οἶδα γὰρ ἃς τινας λέγεις. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι φράσον, εἰ πάλαι συγκροτοῦνται αὐτοῖς ἢ ἔρις. Ἑρμ. ἠδήπου, ἀλλ' οὐ ἀκροβολισμοῖς ἔτι ἦσαν, ἀπισφενδονῶντες ἀλλήλοις, πόρρωθεν πόθεν λοιδορούμενοι. Ζ. τί οὖν ἔτι χρὴ ποιεῖν λοιπὸν ὦ θεοί, ἢ ἀκροᾶσθαι ἐπικύψαντας αὐτῶν; ὡς ἀφαιρεῖται καὶ ὥρα τὰ μοχλὸν ἤδη. καὶ ἀπάγεται τὰ νέφη, ἀναπετάννυται τὰς πύλας ἡ ὁρατά. Ἡρακλεῖς, ὅσον τὸ πλῆθος ἐπὶ τῶν ἀκροάσεων ἀπηντήκασιν. ὁ δὲ Τιμοκλῆς οὗτος, ὁ πάνυ μοι δοκῶν ὑποτρέμων, καὶ ταραττόμενος. ἀπόλοιτ' ἂν ὅτος τήμερον. δῆλος γοῦν ἐστιν ἤδη ἀνταράττων τὸν Δάμιδα δυσπρόσμαχον. ἀλλ' ὅπως ἡμῖν δυνατὸν ἔσται, σύχωμεθα

quod ajunt, domo adductum. Conservasti igitur ista Damidi ad dicendum subjiciens. Sed quisnam est iste qui tam properè accedit, æneus, pulchris literis ornatus, scitè circumscriptus, cui prisco more religata est coma? Tuus potiùs frater est Mercurij. Agoræus ille qui stat ad Pœcilen. Proinde pice refertus est, cùm à statuariis quotidie refingatur. Quid, ô puer, cursu ad nos contendisti? num aliquid novi è terris renuntias? *Hermagoras.* Ingens quiddam, ô Iupiter, & quod summam requirit diligentiam. *Iup.* Dicito jam si quid aliud ortum sit quod nescimus. *Herm.* Cum ad porticum jam fabricarer æneus, Ac perque dorsum, perque pectus ungerer, Factusque ineptè corpori thorax meo Adpenderet, nec arte dispari foret, Ex ære totus additus mihi baltheus, Turbam video tumultuantem accurrere, Quacum duo sophistici certaminis Ibant periti fronte tristi ac pallida Pugiles, Damis &. *Iup.* Desine, Hermagora optime, tragicis versibus loqui. Novi enim quos dicis. Sed mihi dic, an jam diu contentionem commiserint. *Herm.* Nondum, Nam in velitatione adhuc versabantur, funda jaculantes & eminus sese mutuis convitiis impetentes. *Iup.* Quid ergo nobis faciendum restat, ô Dii? annon inclinato in ipsos capite auscultandum? Itaque horæ pessulum jam adimant, & abactis nubibus cœli portas aperiant. Hercle quanta multitudo ad audiendum contendit! At non valdè mihi placet quòd Timocles iste trepidat & turbatur. Omnia hodie perdet: & manifestum est ipsum ut cum Damide pugnet non surre turum. Sed quod nobis est facillimum, vota tacitè

ὑπὲρ αὐτῶ σιγῇ, ἵν' ἡμεῖσιν ἵνα μὴ Δάμις γε πύθηται. Τιμο. τί φῂς ὦ ἱερόσυλε Δάμι, θεὺς μὴ εἶναι, μὴ ᾗ προνοεῖν τ ἀνθρώπων; Δα. ὄκ. ἀλλὰ σὺ πρότερον ἀπόκρινάι μοι, ᾧ πνι λόγῳ ἐπίσθης εἶναι αὐτούς. Τιμῳ. ἄμμιν, ἀλλα σὺ ω μιαρὲ ἀπόκρινας. Δα. ἄμεινον, ἀλλὰ σύ. Ζ. ταυτὰ μὰ παραπολὺ ὁ ἡμέτερος, ἄμεινον, καὶ σὺφωνότερον τραχυώτερ. εὖγε ὦ Τιμόκλεις, ἐπίγε τ βλασφημιῶν. σὺ γὰρ τάυτα στι, τὸ κράτ. ὡς τά γε ἄλλα, ἰχθυῶ σε ἀπφανεῖ, ἐπισμίζων. Τιμῳ. ἀλλὰ μὰ τὴν Ἀθηνᾶν, σὸκ ἂν ἀπόκρινάιμὶ σοι πρότερον. Δα. σὸκοῦν ὦ Τιμόκλεις, ἐρώτα. σκοπήσεις γὰρ τοῦτο γε, ὁμωμοκώς. ἀλλ' ἀπὸ τῶν βλασφημιῶν, εἰ δοκεῖ. Τιμῳ. εὖ λέγεις. εἰπὲ δή μοι, ἀ δοκοῦσι σοι ὦ καθάρατε, προνοεῖν οἱ θεοί; Δα. ὐδαμῶς. Τιμῳ. πῶς; ἀπροσόητα ἂν τοῦτο πάθοις; Δα. ναί. Τιμῳ. ἀλλ' ὑπό πνι ἂν θεῶ τάττεται ἡ τ ὅλων ἐπιμέλεια; Δα. ὄ. Τιμῳ. πάντα ἄρ εἰκῇ φέρεται ἀλόγῳ τῇ φορᾷ; Δα. ναί. Τιμῳ. εἶτ' ἄνθρωποι ταῦτα ἀκούοντες, ἀνέχεσθε, καὶ σ καθαλόσιτε τ ἀλιτήριον; Δα. τί τὰς ἀνθρώπους ἐπ' ἐμὲ παροξύνεις ὦ Τιμόκλεις, ἢ τίς ὢν, ἀχαναπτὶς ὑπὲρ τ θεῶν, καὶ ταῦτα, ἐκείνων αὐτῶν σὸκ ἀχανακτούντων; οἵ γε ὐδὲν δεινὸν ἀξιοῦσιν ἀκούσαντες, εἰ γε ἀκούουσι. Τιμῳ. ἀκούουσι γὰρ ὦ Δάμι, ἀκούουσι. καί σε μιῆσαι πότε χρόνῳ ὕστερον. Δα. καὶ πότε ἂν ἐκεῖνοι χαλεπὼ ἀχάνοιεν ἐπ' ἐμὲ τοσαῦτα ὡς φῆς πεπλημμελῆ ἔχοντες, καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ἄπειρα τὸ πλῆθ ὄντα, οἰκονομούμενοι; ὥστε ὐδὲ σέ πω ἠμύναντο ὧν ἐπιορκεῖς ἀεί. καὶ τ ἄλλων, ἵνα μὴ βλασφημεῖν ἐ αὐτὸς

pro ipso faciamus nobiscum, ne Damis inaudiat. *Timocl.* Quid ais Dami sacrilege, Deos non esse, nec hominibus providere? *Dam.* Minimè. Verum dic mihi prius qua ratione ipsos esse persuasus es. *Tim.* Non dicam. Sed tu scelerate respondе. *Dam.* Non: sed tu. *Iup.* Hoc multò meliùs agit noster, quòd vocaliùs exasperatur. Euge Timocles obstrepe convitiis. Nam in hoc sita est victoria. Nam alioqui obturato ore te piscem reddet. *Tim.* At per Minervam, non respondebo tibi prior. *Dam.* Ergo Timocles interroga. Hoc enim saltem obtinuisti, cùm juraveris: sed sine convitiis, si placet. *Tim.* Rectè dicis. Ergo dic mihi. Annon ô scelerate, Dii tibi videntur providere? *Dam.* Nequaquam. *Tim.* Quid ais? Hæc igitur omnia nulla providentia reguntur? *Dam.* Nulla. *Tim.* Neque Vniversitatis cura penes ullum Deum est? *Dam.* Non. *Tim.* Cuncta igitur impetu fortuito feruntur? *Dam.* Maximè. *Tim.* Hæcne fertis auditores, & scelestum hunc lapidibus non obruitis? *Dam.* Cur homines in me incitas Timocles? aut quis es, ut pro Diis indigneris, idque cùm non indignentur ipsi? qui olim audientes, saltem si audiunt, nullo malo me affecerunt. *Tim.* Audiunt, Dami, audiunt: & te aliquando postea ulciscentur. *Dam.* Ecquando ipsis contra me vacaret, cùm tot, ut ais, sustineant negotia, & rerum quæ sunt in mundo infinitam multitudinem regant? Itaque nec te, quòd semper peieras, punierunt. Nec propter alia: ne præter pa-

ἀναγκάζομαι δῆλα τὰ συγκείμενα. καίτοι ἔχ ὁρῶ ἥντινα ἂν ἄλλην ἐπίδειξιν τῶν ἑαυτῶν σοφιῶν μείζω ἐξενεγκεῖν ἐδυνάσθη, ἢ σὲ πανὸν, κακῶς ἐπιτρέψαντες. ἀλλὰ δῆλοί εἰσιν ἀπεδημηκότες ὑπὲρ τὸ Ὠκεανὸν ἴσως μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας. ἔνθεν γὰρ αὐτοὺς σωιέχως ἴσμεν παρ' αὐτοὺς ἐπὶ δαῖτας, καὶ ἀνεπαγγέλτους οἰόμεθα. Τιμ. τί σοὶ τοσοῦτον ἀναισχυντίαν εἴποιμι ὦ Δάμι; Δα. ἐκεῖνο ὦ Τιμόκλεις, ὃ πάλαι ἐγὼ ἐπόθουν ἀκοῦσαί σου, ὅπως ἐπείσθης οἴεσθαι προνοεῖν τοὺς θεούς. Τιμ. ἡ τάξις μὲ πρώτη τῶν γιγνομένων ἔπεισεν, ὁ ἥλιος ἀεὶ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἰὼν, καὶ σελήνη τε, καὶ τροπαὶ, καὶ ὥραι τρεπόμεναι, καὶ φυτῶν φυόμενα, καὶ ζώων γεννώμενα, καὶ αὐτὰ ταῦτα ἅπερ ἐμηχάνησο κατασκευάσματα, ὡς τρέφεσθαι, καὶ κινεῖσθαι, καὶ νοεῖν, καὶ βαδίζειν, καὶ τεκταίνεσθαι, καὶ σκυτοτομεῖν. καὶ τἆλλα ταῦτα προνοίας ἔργα εἶναί μοι δοκεῖ. Δα. αὐτὸ πῦρ τὸ ζητούμενον ὦ Τιμόκλεις, σωαρπάζεις. οὐδέπω γὰρ δῆλον, εἰ προνοίᾳ τούτων ἕκαστα ἐπιτελεῖται. ἀλλ' ὅτι μὲ τοιαῦτα ἴσι τὰ γιγνόμενα, φαίην ἂν ἐγὼ αὐτός. ὑμῖν μὲν αὐτίκα πεπεῖσθαι ἀνάγκη, καὶ ὑπὸ πολλῆς προμηθείας αὐτὰ γίγνεσθαι. ἴσι γὰρ ἐμοὶ ἄλλως δοξάζοντα, καὶ ὁμοίως, καὶ τἆλλα σωίστασθαι. σὺ δ', τάξιν αὐτῶν ὀνομάζεις τὴν ἀνάγκην. εἶτα δηλαδὴ ἀγανακτήσεις, εἴ τις σοι μὴ ἀκολουθοίη, τὰ γιγνόμενα μὴ, ὁποῖά ἐστι, κατασκευαζόμενα, καὶ ἐπαινοῖτο, οἰόμενός γε δεικνύειν ταῦτα εἶναι, ἅ ἐστι προνοίᾳ ἀλλήλοις αὐτῶν ἕκαστον. ὥστε τὸ κωμικὸν, τοῦτό μοι, ὑπομόχθηρον. ἄλλο δέ μοι λέγε. Τιμόκλεις. ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι ἐστὶν ἄλλης ἐπὶ τούτοις δεῖν ἀποδείξεως. ὅμως

pactum maledicere cogar. Nam non video quonam alio argumento majore suam providentiam demonstrare possent, quàm si te malum malè perderent. At certum est eos peregrè esse profectos, ultra Oceanum fortasse, & inculpatos Æthiopas. Solent enim ad eos crebrò ire commessatum: interdum etiam non vocati. *Tim.* Quid ad tantam impudentiam tibi dicerem Dami? *Dam.* Nimirum illud quod jamdudum ex te audire cupio, qua persuasione credideris Deos providere. *Tim.* Id mihi rerum primus ordo persuasit. Sol qui idem iter semper conficit, eodémque modo Luna, & tempestatum mutatio, & plantarum procreatio, & animalium generatio, horúmque ipsorum tam elegans compositio, ut alantur, moveantur, cogitent, incedant, fabrilem artem & sutoriam exerceant. Atque id genus alia, mihi Providentiæ videntur esse opera. *Dam.* Tu quidem Timocles, quæstionem corripis. Nondum enim liquet an horum unumquodque Providentia perficiatur. Cæterùm quod hæc fiunt, nec ipse negaverim. Non tamen ilico necesse est credere, ea aliquo consilio fieri. Contingit enim ut hæc incepta sint, nunc-que similiter, eodemque modo constituantur. At tu ordinem eorum, necessitatem appellas. Deinde scilicet indignaberis, siquis te non sequetur, cùm ea quæ fiunt, qualia sunt enumeres, & putes hisce demonstrasse, horum unumquodque immutari Providentia. Itaque juxta Comicum, hoc subfrivolum est: aliud mihi dicito. *Tim.* Equidem existimo alia præterea demonstratione non esse opus. Verumtamen dicam,

δ' ἂν ἐρῶ. λάπτεσθαι γάρ μοι. Ὁ μηρός σοι δοκεῖ ἀληθῆ ποιητὴν γενέσθαι; Δα. καὶ μάλα. Τι. σὺ μὲν οὖν ἐκείνῳ ἐπίστευε, τῇ προνοίᾳ τῶν θεῶν ἐμφανίζοντι. Δα. ἀλλ' ὦ θαυμάσιε, ποιητὴν μὲν ἄριστον Ὁμηρον γενέσθαι, πάντες σοι συνομολογήσουσι. μάρτυρα δὲ ἀληθῆ περὶ τῶν ποιητῶν, οὐκ ἐκεῖνον, οὔτε ἄλλον ποιητὴν οὐδένα. οὐ γὰρ ἀληθείας μέλειν αὐτοῖς οἴμαι, ἀλλὰ τοῦ κηλεῖν τὰς ἀκοάς. καὶ διὰ τοῦτο, μείζοσι τισὶ καταδῦσαι, καὶ μύθοις κατηχῆσαι. καὶ ὅλως, ἅπαντα ὑπὲρ τοῦ πρᾶξαι μηχανῶνται. ἀτὰρ ἡδέως ἂν ἀκούσαιμι, οἷς ποτε μάλιστα ἐπίθηται τὸν Ὅμηρον. ἔοικε δὲ τοῖς περὶ τὸν Διὸς λέχος, ὡς ἐπιβουλεύσαν σωθῆναι αὐτὸν ἡ γυνή, καὶ ὁ ἀδελφὸς, καὶ ἡ γυνή; καὶ εἴγε μὴ τὸ Βριάρεων ἡ Θέτις ἐκάλεσεν, ἐλεήσασα τὸν γενόμενον, ἐπιπεδήσῃ ἂν ἡμῖν ὁ βέλτιστος Ζεὺς, σωφρονισθείς. ἀνθ' ὧν ἐκεῖνα μεμνημένους τῇ Θέτιδι τὴν φιλεργίαν, ἐξαπατᾷ τὸν Ἀγαμέμνονα, ὄνειρόν τινα ψεῦδη ἐπιπέμψας, ὡς πολλοὶ τῶν Ἀχαιῶν ἀποθάνοιεν. ὁρᾷς; ἀδικώτερον γὰρ ἢ αὐτὸς κεραυνὸν ἐμβαλόντα, καὶ ὧδε πλέξαντα τὸν Ἀγαμέμνονα αὐτὸν, ἀνδρὶ δὲ ἀπατεῶνι εἶναι δοκεῖν. ἢ σὲ εἰκὸς ἁπαξάπασι τοῖς πίστιν ἐπαγαγέσθαι ἀκούοντας, ὡς Διομήδης μὲν, ἔτρωσε τὴν Ἀφροδίτην, εἶτα τὸν Ἄρη αὐτὸν, Ἀθηνᾶς παρακελεύσει. μικρὸν δὲ, αὐτοὶ συμπεσόντες οἱ θεοὶ, ἐμονομάχησαν ἀναμὶξ ἄρρενές τε, καὶ θήλειαι. καὶ Ἀθηνᾶ μὲν, Ἄρει καταγωνίζεται, ἅτε δὲ πεπονηκότα οἶμαι ὑπὸ τοῦ τραύματος, ὁ μὲν δὴ Διομήδης εἴληφε. [1] Ἀντοῖ δ' αὐτίχα σῶκος ἐελδόμενος Ἐνυαλίοιο. ἢ τὰ μὲν

dicam, ac respondè. Homerus videtur tibi fuisse poëta præstantissimus? *Dam.* Maximè. *Tim.* Proinde ipsi credidi, Deorum providentiam declaranti. *Dam.* Certè vir admirande, Homerum bonum quidem fuisse poëtam omnes tibi confitebuntur: sed veracem rerum hujusmodi testem, neque illum, neque alium ullum poetam concedent. Neque enim veritatem ut puto, curant: sed demulcere auditores intendunt. Propterea versibus occinunt, fabulis personant, omnia denique delectandi causa moliuntur. Libenter autem ex te audirem, quibusnam Homeri dictis potissimùm ad hoc credendum sis adductus. Num iis quæ dicit de Iove, ut per insidias ipsum vincire voluerint filia, & frater, & uxor ejus? Ac nisi Briareum accersivisset Thetis, facinus miserata, nobis correptus ille Iupiter optimus fuisset vinculis obstrictus. Pro quibus, beneficii memor, ludit Agamemnonem immisso fallaci somnio, quòd multi morerentur Græci. Videsne? Non enim poterat immisso fulmine Agamemnonem ipsum comburere, nisi deceptor videretur. An illa te potissimum adduxerunt ut crederes, quum audiebas à Diomede vulneratam Venerem, deinde Minervæ jussu Martem. Aliquanto verò pòst congressi Dii singulari certamine promiscuè cùm masculi, tum fœminæ pugnarunt: in quo Pallas Martem, ut accepto à Diomede vulnere infirmiorem superat. Contra Latonam stabat Cyllenia proles. Ea quæ

[1] Ἀντοῖ δ' αὐτίχα] Iliad. xx. Mercii.

ὁ Ἀρτέμιδος σοι πηλικὰ ἔδοξεν, ὡς
ἐκείνη μεμψιμοιρεῦσα, ἠγανάκτη-
σεν, ὅ κληθῆναι ἐφ' ἑστίασιν τὸν Ὃ
Οἰνέως. καὶ λέγεται, σιῶπ τινα ὑπερ-
φυᾶ, καὶ ἀνυπόστατον τῷ ἀλκῷ
ἐπαφῆκαι ἐπὶ τὴν χώραν αὐτοῦ.
ἆρα δὴ τὰ τοιαῦτα λέγων σε Ὅμη-
ρος πέπεικε; Z. βαβαί. ἡλίκην ὦ
θεοὶ ἀνεβόησε τὸ πλῆθος, ἐπαινοῦν-
τες τὸν Δάμιν. ὁ δ' ἡμέτερος, ἀπο-
ρεμφὴς ἔοικε. δείδιε γᾶρ, καὶ ὑποτρέμει, καὶ δόλος ἐστὶν ἀμφιβρίψων
τῷ ἀσπίδι. καὶ ἤδη ὑφεῖλκε σὲ παρεκδὺς, ἀπὸ δράστηρος. Τιμ. οὐδ' Εὐριπίδης ἄρα σοι δοκεῖ λέγειν τι
ὑμῖν, ὁπόταν αὐτὸς ἀναβιβασάμενος τοὺς θεοὺς ἐπὶ τὴν σκηνὴν, δεικνὺς σώζοντας μὲν τοὺς χρηστοὺς τῶν
ἡρώων, τοὺς πονηροὺς δὲ, καὶ τὴν ἀσέβειαν κτῶ σὲ, ἐπιτειθοῦντας; Δα.
ἀλλ' ὦ γενναιότατε φιλοσόφων Τιμόκλεις, εἰ ταῦτα ποιοῦντες οἱ τραγῳδοὶ πεπείκασί σε, ἀνάγκη δυοῖν
θατέρου, ἢ τοὺς Πῶλον, καὶ Ἀριστόδημον, καὶ Σάτυρον, ἡγεῖσθαί σε
θεοὺς εἶναι τότε, ἢ τὰ πρόσωπα τῶν
θεῶν αὐτὰ, καὶ τοὺς ἐμβάτας, καὶ
τοὺς ποδήρεις χιτῶνας, καὶ χλαμύδας, καὶ χειρίδας, καὶ περισκελίδια, καὶ σωμάτια, καὶ τἄλλ', οἷς ἐκεῖνοι σεμνύνονται τῇ τραγῳδίᾳ, ὅπερ ἐγὼ γελοιότατον οἶμαι. ἐπεὶ καὶ ἐμαυτὸν ὁπόταν ὁ Εὐριπίδης, μηδὲν ἐπεισρυσῃς τῆς χρείας, τῶν δραμάτων τὰ δοκοῦντα οἱ λέγῃ αὐτῷ ποτε παῤῥησιαζόμενος,

Ὁρᾷς τὸ ὑψοῦ τοῦτ' ἄπειρον αἰθέρα,

quæ de Diana dicuntur visa tibi sunt fide digna? ut cum querimonia indignata est, quòd ad convivium Oenei non fuisset vocata: quam ob causam aprum ingentem, & invicti roboris in regionem ipsius immisit. Nunquid Homerus hæc dicendo tibi persuasit? *Iup.* Papæ! quanta ô Dii turba Damin collaudans exclamavit! Noster verò manet hæsitabundus. Quare metuit, & subtrepidat, & manifestum est fore ut [1] scutum abjiciat. Iamque circunspicit qua elapsus aufugiat. *Tim.* Num neque Euripides tibi videtur sani quicquam dicere, quum introductis in scenam Diis, indicat bonos heroas ab ipsis servari, malos verò propter impietatem, qualis tu es, puniri? *Dam.* At ô generosissime philosophorum Timocles, si tibi hæc persuaserunt Tragici poëtæ: necessum est ex his duobus alterum consequi, ut aut Polum & Aristodemum, & Satyrum tunc putes esse Deos, aut Deorum personas ipsas, & cothurnos, & vestes ad pedes usque demissas, chlamydes, manicas, ventralia, corpuscula, aliaque quibus illi tragœdiam exornant: quòd ego maximè ridiculum arbitror. Nam quum per se, nulla necessitate adactus, suam in fabulis sententiam dicit, liberè loquentem audies:

Vides supernum, simul & immensum æthera,

Ter-

1 *Scutum abjiciat*] Clypeum abjicere dixit pro eo quod est causæ diffidere & contentionem relinquere. Desperat enim quisquis in bello arma abjicit, & aut fugam spectat, aut mortem exspectat. Græci simplici vocabulo ῥιψάσπιδας vocant timidos, id cognominis Demosthenes in prælio quondam emeruit. Cleonymus apud Aristophan. in fuc. ἀσπιδοποιὸς appellatur. Plat. lib. de leg. 12. declarat ῥιψάσπιδος nomen multo probrosissimum esse. *Cogn.*

Καὶ γλῶ πίελξ ἔχοντ' ὑχρᾶς ἐν ἀγκάλαις.

Τοῦτον νομίζει Ζῆνα. τόνδ' ἀγαθὸν θεόν.

καὶ πάλιν.

Ζεῦς, ὅστις ἐστὶν ὁ Ζεύς. ἐγὼ δ' οἶδα, πλὴν λόγῳ κλύων. καὶ τὰ τοιαῦτα. Τιμ. σὺ δὲ οὐκ ἄπαντες ἄνθρωποι, καὶ τὰ ἔθνη, ἐξαπατώμενα, θεοὺς νομίζοντες, καὶ πανηγυρίζοντες. Δα. εὖγε ὦ Τιμόκλεις, ὅτι μοι ὑπεμνησας τῶν κατὰ τὰ ἔθνη νομιζομένων. ἀλλ' ὧν μάλιστα σωίδιπες ἐστὶν, ὡς γε νῦν βέβαιον ὁ περὶ θεῶν λόγος πῶς ἔχει. πολλὴ γὰρ ἡ παραχὴ, καὶ ἄλλοι, ἄλλα νομίζουσι, Σκύθαι μὲν, ἀκινάκην θύοντες, καὶ Θρᾷκες, Ζαμόλξιδι, δραπέτῃ ἀνθρώπῳ ὁμοίως Σάμιοι ὡς αὐτοὺς ἥκοντι. Φρύγες δὲ, μήτρᾳ, καὶ Αἰθίοπες, ἡμέρᾳ. καὶ Κυμαῖοι, Φάλητι. καὶ Ἀσσύριοι, περιστερᾷ καὶ Πέρσαι, πυρί. καὶ Αἰγύπτιοι, ὕδατι, καίτοι μὲν ἅπασι κοινὸν τοῖς Αἰγυπτίοις τὸ ὕδωρ. ἰδίᾳ δὲ, Μεμφίτης μὲν, ὁ βοῦς θεός. Πηλουσιώτης δὲ, κρόμμυον. καὶ ἄλλοις, ἰβὶς, ἢ κροκόδειλος, καὶ ἄλλοις, κυνοκέφαλος, ἢ αἴλουρος, ἢ πίθηκος. καὶ ἐπὶ πᾶσι κώμῃσι, τοῖς μὲν, ὁ δεξιὸς ὦμος θεός. τοῖς δὲ καὶ ἀνωτέρω οἰκοῦσιν, ἄπερως. καὶ ἄλλοις, κεφαλῆς ἡμίσεμον. καὶ ἄλλοις, ποτήριον κεραμεοῦν, ἢ τρύβλιον. τοῦτα πῶς ἀγέλαστος ἐστὶν ὦ καλὲ Τιμόκλεις; Μω. οὐκ ἔλεγον ὦ θεοὶ, ταῦτα πάντα ἥξειν εἰς τὸ μέσον, καὶ ἀκριβῶς ἐξεταζήσεσθαι; Ζ. ἔλεγες ὦ Μῶμε, καὶ ἐπεὶ μὰς ὀρθῶς. καὶ ἔγωγε παρασκευάσομαι ἐπανορθώσασθαι αὐτὰ, ἵνα τῶν ποσὶ κίνδυνον ἀφανίσωμεν. Τιμ. ἀλλ' ὦ θεαῖς ἔχθρὲ σὺ, τὰς χρησμῳδὰς καὶ προαγορεύσεις τῶν ἐσομένων, τίνος ἔργον ἂν εἴποις, ἢ θεῶν,

Terram humidis circumtenentem in brachiis.

Illum Iovem arbitrare, necnon hunc Deum.

Et rursus.

Iupiter, is qui Iupiter est: nil enim ni ex fama novi.

Et id genus.

Tim. Proinde omnes homines gentesque decipiuntur, quum Deos esse putant, eorúmque dies festos celebrant. *Dam.* Bene Timocles, in memoriam mihi revocasti gentium opinionem: unde potissimùm intelligi possit, nihil habere certi ea quæ de Diis perhibentur. Nam multa est dissensio, & alii aliud opinantur: Scythæ Acinaci sacrificant, Thraces Zamolxidi fugitivo homini, qui Samo ad ipsos venit: Phryges Lunæ, Æthiopes diei, Cymæi Phaleti, Assyrii columbæ, Persæ igni, Ægyptii aquæ. Nam omnibus Ægyptiis communis est aqua. Privatim autem, Memphitis bos est Deus, Pelusiotis cepa, aliis Ibis, aut crocodilus, aliis cynocephalus, aut felis, aut simia. Præterea vicatim, aliis Deus est dexter humerus, aliis qui regionem adversam incolunt, sinister: aliis dimidium caput, aliis fictile poculum, aut catinus. Quomodo hæc, ô bone Timocles non sint ridicula? *Mom.* Nonne dicebam, ô Dii, hæc omnia in propatulum ventura, & fore ut accuratè examinarentur? *Iup.* Dicebas, ô Mome, & rectè objurgabas, atque hæc corrigere conabor, si præsens periculum evitarimus. *Tim.* At tu, ô Deorum inimice, oracula, & rerum futurarum prædictiones, cujus opus esse dices? nonne Deorum, eorum-

κ᾽ τ᾽ ἀστραπὰς τ᾽ ἐκείνων; Δα. σώπησον ὦ ἄθλιε, ὡς τ᾽ χρησμῶν, ἐπὶ ἱρήσομαί σε, τίν᾽ αὐτῶν μάλιστα μεμηνὰς ἀξιοῖς. ἆρ᾽ ἐκείνην, ὃν τῷ λυδῷ ὁ Πύθι᾽ ἔχρησεν; ὃς ἀκεραίως ἀμφίκλης ἰὼν, κ᾽ διαβόσωπ᾽, οἵοί εἰσι τ᾽ ἑρμῶν ἔνιοι, διττὰ, κ᾽ ἀμφοτέρωθεν ὄμματοι, κ᾽ ὡς ὁπόπερ ἂν αὐτῶν μέρ᾽ ἐπιστραφῇ. ἢ τὴν μᾶλλον, ὦ Κροῖσ᾽ ἀλοὺς τ᾽ Ἅλυν, τὴν αὐτὸς ᾠχλῶν, ἢ τὴν Κύρου καθαλύσῃ. καίτοι σὺκ ὀλίγων πελάντων ὁ σαρδιανὸς ἐκεῖν᾽ ὄλεθρ᾽, τὸ ἀμφιδέξιον τοῦτο ἔπος ἐστείλω. Μω. αὐτά πω ὦ θεοὶ ἀνὴρ διεξέρχεται, λέγων, ἃ ἐμὲ ἐδεδίειν μάλιστα. πῶς νῦν ὁ καλὸς ἡμῖν κιθαρῳδὸς; ἀπολόμενον αὐτὸν κατελθὼν ἐσθ᾽ς τοῦτο. Ζ. σὺ ἡμᾶς ἐπισφάττεις ὦ Μῶμε, σὺκ ἐν καιρῷ νῦν ἐπιλυμῶν. Τιμ. ὄρᾳ σὺ ποιεῖς ὦ ἀλιτήρεμε Δάμι, μηνυτὰ τὰ ἕδη αὐτὰ τ᾽ θεῶν ἀναπείπεις τῷ λόγῳ, κ᾽ βωμοὺς αὐτῶν. Δα. ἀ πάνυ ἔγωγε τοὺς βωμοὺς ὦ Τιμόκλεις. τί γὰρ ἐ δεινὸν ἀπ᾽ αὐτῶν γίγνεται, εἰ θυμιαμάτων, κ᾽ ὠιδῆς μετοί εἰσι; τοὺς δ᾽ ὦν ταύρους τ᾽ Ἀρτέμιδ᾽, ἡδέως ἂν ἐπεῖδον, ὦν βάθραν ἐπὶ κεφαλῇ ἀναστρεπτὰς, ἐφ᾽ ὧν τοιαῦτα ἡ παρθέν᾽ ὠμοχειρία ἔχαιρε. Ζ. τῷδε πόθεν ἡμῖν τὸ ἄμαχον κακὸν ἐπῆλθεν ὡς δαιμόνιον ἐδέδοκ᾽ ἀνὴρ φείδεσθαι, ἀλλ᾽ ἐξ ἀμάξης παῤῥησιάζεται, κ᾽ μάρτυ ἐξείης, ὅστ᾽ αὖτ᾽, ὃς τ᾽ ἐκ ὄχι. Μω. καὶ μὴν ὀλίγως ἂν ὦ Ζεῦ, τοὺς ἀναιτίους εὑρεῖς ὦν ἡμῖν. καί πω τάχα θεοῖσιν ὁ ἄνθρωπ᾽, ἄψεται δ᾽ τ᾽ κορυφαίων τινός. Τι. ἀδὶ βεβητῶτ᾽ αὐτὸ δ᾽ Διὸς ἀκούεις ὦ δεισιδαίμων Δάμι; Δα. καὶ πῶς ὐ μέλλω βροντὴς ἀκούειν ὦ Τιμόκλεις; εἰ δ᾽, Ζεὺς ὁ βροντῶν ἐστι. σὺ δ᾽ ἂν

corundemque providentiæ? *Da.* Nihil dicas, vir optime, de oraculis, siquidem ex te quæram, cujusnam illorum mentionem facere velis potissimùm. Num illius quod Lydo Pythius reddidit? quod quidem prorsus anceps erat & biceps: quales sunt quædam Mercurii imagines, duplices, & utrinque similes, ad utramlibet illarum partem te verteris. An potiùs, Crœsus trajecto Hale, suum quam Cyri imperium evertet. Atqui non paucis talentis perditus ille Sardianus, ambiguum hoc dictum emit. *Mom.* Hæc ipsa, ô Dii, vir iste commemorat, quæ maximè pertimescebam. Vbi nunc est festivus ille noster citharœdus? ad hæc refellenda descende. *Iup.* Tu nos mactas, ô Mome, cùm nunc intempestivè nos reprehendas. *Tim.* Vide quid facias scelerate Dami, ipsa Deorum templa & aras oratione tua propemodum subvertis. *Dam.* Non omnes saltem aras Timocles. Quid enim ex ipsis mali accidit, si suffitibus, & suavibus odoribus sint plenæ? Verùm Dianæ aras quæ sunt in Tauris, libenter viderem funditus eversas, in quibus virgo tam suavibus epulis gaudet. *Iup.* Hoc unde nobis insuperabile malum obstrepit, quam nulli Deo parcit hic vir: sed ex plaustro liberè loquitur, Ordine corripiens sontem, Insontemque perinde. *Mom.* Atqui paucos Iupiter à culpa immunes inter nos invenies. Et forsitan progressus ille ex supremis aliquem offendet. *Tim.* Neque, ô Deorum impugnator Dami, lovem ipsum audis tonantem? *Dam.* Quomodo tonitru non audirem Timocles? Verùm an tonet Iupiter, meliùs scire possis,

ἄμεινον ἀδίκης, σκόπει πότερον ἐπὶ τὴν γῆν ἀφίγμεθα. ἐπεὶ οἱ μὲν ἐκ Κρήτης ἥκοντες, ἄλλα ἡμῖν διηγοῦνται, ταφον τινα κεῖσθαι δείκνυσι, καὶ φιλῶ ἐφεστάναι, δηλοῦσθαι ὡς οὐκέτι βροντήσειεν ὁ Ζεύς, πάλαι παλαιός. Μω. τοῦτ' ἐγὼ καὶ πολλοῦ ἠπιστάμην ἤδη τὸν ἄνθρωπον. τί δ' ἂν ὦ Ζεῦ, ἀχρεῖόν σοι ἦμεν, καὶ συγκροτεῖς τοὺς ὀδόντας ὑπὸ δέους; δεδοικέναι χρή, καὶ τὰ τοιαῦτα ἀνθρωπίσκων καταφρονεῖν. Ζ. τί λέγεις ὦ Μῶμε, καταφρονεῖν; οὐχ ὁρᾷς ὅσοι ἀκούσιοι ὡς συμπεπεισμένοι εἰσὶν ἤδη καθ' ἡμῶν, καὶ ἅπαντα αὐτοὺς ἀνεσπασμένα; τί οὖν ὁ Δαμις; Μω. ἀλλὰ σὺ ὁπόταν ὦ Ζεῦ, βαλήσῃς, σειρὴν χρυσείαν καθεῖς, ἅπαντας αὐτοὺς αὐτῇ κεν χαίη ἐρύσσεις, αὐτῇ τε θαλάσσῃ. Τι. εἰπέ μοι ὦ καθάρσιε, πολλοῦκης ἤδη ποτέ; Δα. καὶ πολλάκις ὦ Τιμόκλεις. Τι. σοκῶν ἔφερεν ὑμᾶς τότε ὁ ἄνεμος ἐμπίπλων τὴν ὀθόνην, καὶ ἐμπιπλὰς τὰ ἀκάτια, ἢ οἱ ἐρέτιοντες; σκυφίσια ἦ εἷς τις ἐφεστὼς, καὶ ἔσωζε τὸν ναῦν; Δα. καὶ μάλα. Τι. εἶτα ἡ ναῦς μὲν, σὸς ἂν ἐπλεῖ, μὴ κυβερνωμένη, τὸ δ' ὅλον τοῦτο ἀκυβέρνητον οὖσ, καὶ ἀνημμένον φέρεσθαι; Δα. εὖγε, σωφρόνως ταῦτα ὁ Τιμοκλῆς, καὶ ἐχυρῶς τῇ ἀληθείᾳ. ἀλλ' ὦ θεοφιλέστατε Τιμόκλεις, τὸν μὲ κυβερνήτην σκέψαι ἐάν, ἀεὶ τὰ συμφέροντα ἐπινοοῦντα, καὶ ὧν δεῖται χαίρων διασκοπούμενον, καὶ προσεπιτρέποντα τοῖς ναύταις. ἀλυσιτελὲς δ', ἐὰν ἄλογον ἐάσῃ τι εἶναι ἡ ναῦς ὁ μὴ χρειώδες ἂν αὐτοῖς. ὁ δὲ σὸς οὗτος κυβερνήτης, ὃν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ νηῒ ἐφεστάναι ἀξιοῖς, καὶ οἱ σωναῦται αὐτῷ, ἐάσειν ἂν λόγως, ἐάν τ' εἰς τὰς ἀξίας ἀφαιρεῖσιν. ἀλλ' ὁ μὲν πρότονος, cùm pro Diis inde adveneris. Nam qui ex Creta veniunt, nobis alia narrant, nempè ibi sepulchrum ostendi, & columnam stare, quæ indicet Iovem non amplius tonare posse, cùm jampridem sit mortuus. *Mom.* Equidem hoc ego ab homine dictum iri jamdudum sciebam. Cur igitur palluisti Iupiter, & præ tremore dentes concutis? Confidendum est, & contemnendi tales homunculi. *Iup.* Quid dicis, Mome, esse contemnendos? Non vides quam multi audiant, & ut in sententiam contra nos adducti sunt, & in aures revincti à Damide abducuntur? *Mom.* At tu Iupiter, quum volueris ipsos omnes demissa catena aurea ipsa cum terra sustolles Oceanoque. *Tim.* Dic mihi sceleste, nunquam ne navigasti? *Dam.* Imò sæpe, ô Timocles. *Tim.* Nunquid ventus id temporis incidens in carbasa, & implens navigia, vos ferebat, an verò remiges? cæterùm unus ad gubernaculum sedendo, navim servavit? *Dam.* Maximè. *Tim.* Nonne navis progredi non posset non gubernata, & universitatem hanc sine gubernatore, sine duce ferri putas? *Dam.* Euge Timocles, prudenter & potenter exemplo hæc demonstrasti. At ô Deorum amantissime Timocles, gubernatorem illum vidisti, nunquam non utilia excogitantem, eaque ante tempus parantem, & nautis imperantem. Navis autem nihil inutile, nec ad rem non pertinens habebat, quod usui non esset ipsis. Hic verò tuus gubernator, quem magnæ huic navi præsidere vis, ejusque connautæ, nihil cum ratione, nihil ex dignitate ordinant. Sed fortè rudens in pup-

εἰ πάχι εἰς τὴν πρύμνην ἀποτέτα-
ται. οἱ πόδες ᾖ, εἰς τὴν πρῷραν
ἀμφότεροι. καὶ χρυσαῖ μὲν αἱ ἄγ-
κυραι ἰνίοι. ὁ χηνίσκος ᾖ, μολι-
βδοῦς. καὶ τὰ μὲν ᾠφαλα, καλῶς γε-
γραμμένα. τὰ δ' ἴξαλα τῆς νεὼς, ἄμορφα.
καὶ αὐτῶν δ' τῶν ναυτῶν ἴδοις ἂν τὸν μὲν,
ἀργὸν, καὶ ἄπιχνον, καὶ ἄτολμον πρὸς
τὰ ἔργα, δημοσίοις, ἢ τελωνι-
κοῖς. τὸν δ', καταγλυμβῆσαί τε,
ἄκριτον, καὶ ἐπὶ τὴν περαίαν ἀναπη-
δῆσαι, ῥᾴδιον, καὶ εἰδότα τὸν χρησί-
μων ἑκάστῳ, μόνον τοῦτον ἀντλεῖν
ἀποτεταγμένον. τὰ δ' αὐτὰ, καὶ ἐν
τοῖς ἐπιβάταις. μαστιγίαν μὲν τινα,
ἐν πρῳρείᾳ, πρὸς τὸν κυβερνήτην
καθήμενον, καὶ ἀπορροθοῦντα. καὶ
ἄλλον κίναιδον, ἢ παιγνιολοίαν, ἢ
ἱερόσυλον, ὑπερζωμώμενον, καὶ τὰ
ἄκρα τῆς νεὼς καταειληφότα. χαλεπὸν
ᾖ πολλοὺς ἐν μυχῷ τῆς σκάφης
στενοχωρουμένους, καὶ ὑπὸ τῆς ὠθού-
σης ἀληθείαν χαιρόντων πατουμένους. ἐν-
όησεν γὰρ ὅπως Σωκράτης μὲν, καὶ
Ἀριστείδης ἔπλευσεν, καὶ Φωκίων,
οἷς τὰ ἄλφιτα πρόσφορα ἔχοντες,
οἷς ἀποτείνειν τοὺς πόδας δυνάμενοι
ἐπὶ γυμνῶν. τῆς σανίδων πρὸς τὸ ἄντλειν.
ἐν ὅσοις ᾖ ἀγαθοῖς Καλλίας,
καὶ Μειδίας, καὶ Σαρδαναπαλ-
ττρυφῶντες, καὶ τὸν ὑπὲρ αὐτοὺς καλ-
λωπίζοντες, τοιαῦτα ἐν τῇ νηὶ σου
γέγονεν ὦ σοφώτατε Τιμόκλεες.
πρὸς τοῦτο, αἱ ναυαγίαι μυρίαι. εἰ
δέ τις κυβερνήτης ἔφρεσεν, ἐώρα,
καὶ διέκρινεν ἑκάστους, πρῶτον μὲν ἂν
ἐγίνοντο οἱ μὲν οἱ χρησοὶ, καὶ
οἱ μὲν οἱ φαῦλοι τῶν ἐμπλεόντων.
ἔπειτα, ἐκόσμει κατὰ τὴν ἀξίαν τὰ
προσήκοντα ἀπένεμεν ἂν, χρῆσθαί τε
τοῖς ἀμείνοσι τοῖς κρείττοσι παρ' αὐ-
τοῦ ἂν. τοῖς ἥττοσι δ', τοῖς χείροσι.
καὶ συνίστας ἔσαν ἂς ἀμείνους, καὶ
συμβούλους ἐποίησεν ἄν. καὶ τῶν ναυτῶν

puppim protenditur, & pedes ambo in proram. Interdum aureæ ſunt anchoræ, cheniſcus plumbeus: & navis inferius eſt picta, ſuperius deformis. Ex ipſis etiam nautis cernere eſt hunc pigrum, inertem, & ad opera meticuloſum, dupliciarium aut tripliciarium: illum ad natandum impigrum, & ad inſiliendum in antennas facilem, ac rei cujuſque utilis gnarum: hunc exhauriendæ duntaxat ſentinæ deſtinatum. Eadem etiam in vectoribus videre licet: verberonem aliquem in prima ſede ſedentem ad gubernatorem, & honoratum: & alium cinædum, aut parricidam, aut ſacrilegum ſummis honoribus potientem, & ſumma navis occupantem: multos verò ſpectatæ gratiæ in anguſtum ſcaphæ locum in imo compreſſos, qui à revera deterioribus calcantur. Ergo cogita quomodo navigarit Socrates, Ariſtides, & Phocion, quibus non ſatis opum erat ad victum: neque ſuper nudis tabulis ad ſentinam pedes extendere poterant. Contrà quantis bonis Callias, Midias, & Sardanapalus molliter uſi ſint, & ſibi ſuperiores conſpuerint. Talia in hac tua navi accidunt. Timocles ſapientiſſime. Idcirco infinita naufragia. Verùm ſiquis ei præfectus gubernator, videret & ordinaret ſingula primùm quidem non ignorarent quinam ex navigantibus boni ſint, quinam mali. Deinde cuique pro meritis convenientia diſtribueret: locum meliorem melioribus juxta ſe ſurſum, & deterioribus deteriorem deorſum. Et convivas meliores, & conſiliarios feciſſet. Atque alacri quidem nautæ, aut

ὁ μὲ σφόδρα, ἡ σωτηρία ἐπιμελητὴς ἀπεδέδειχτ' ἄν, ἢ πίσσῃ ἄρχοι, ἢ πάντως σὺ τ' ἄλλα. ὁ δ' ὀκνηρὸς, καὶ βαθυμὸς, ἐπαίει ἀεὶ τὴν κεφαλὴν πεντάκις τ' ἡμέρας τῶν πειραλίων. ὥστε σοι ὦ θαυμάσιε, τὸ τ' νεὼς τῦτο παράδειγμα, κοδιωδῶς ἐξεπεπτάφθαι, καὶ σὺ κυβερνήτης πεπτυχὼς. Μω. παῦε μὲ ἤδη καὶ χαῖρε σὺ χωρὶς τῷ Δαμοῖδι, καὶ πλησίον ἐπὶ τὸν ἱκλὸν φέρεσθαι. Ζ. ὀρθῶς ὦ Μῶμε, εἰκάζεις. ὁ δ' ὑδὲν ἰσχυρὸν ὁ Τιμοκλὴς ἐπινοεῖ, ἀλλὰ τὰ κοινὰ πάντα, καὶ καθ' ἡμέραν ἄλλα ἐπ' ἄλλοις ὁ σφέτερος παῦρα ἐπαντλεῖ. Τι. σκοπῶ ἐπεὶ τ' νεὼς τὸ παράδειγμα ὑ πάνυ σοι ἰσχυρὸν ἔδοξεν εἶναι, ἀκούσῃ δὴ τῶν ἱερῶν φασιν ἄγκυραν, καὶ ὧν ὑδαμοῦ μηχανῇ διορρήξεις. Ζ. τί ποτ' ἄρα ἐστὶν ἱερεῖς Τι. ἴδοις γὰρ εἰ ἀκόλυθα ταῦτα συλλογίσομαι, καὶ εἴ πῃ αὐτὰ δυνατὸν σοι σωτηρίαν. εἰ γὰρ εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶ καὶ θεοί. ἀλλὰ μὴν εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶν ἄρα καὶ θεοί. τί σοὶ ταῦτα φῄς; Δα. ἢν πρότερον γελάσω εἰς ἅπαν, ἀποκεινδύνῳ σοι. Τι. ἀλλ' ἔοικας ὑδὲ παυστὸς γελᾶν. εἰπὲ γ' ὅμως ὅπῃ σοι γελάσιμον ἔδοξε τὸ εἰρημένον εἶναι. Δα. ὅτι σὺ αὐδάνῃ λεπτῆς κρεμνῆς ἐξαψάμενος σὺν τὴν ἄγκυραν, καὶ ταῦτα, ἱερὸν ὄντα. τὸ γὰρ εἶναι θεὸς, τῷ βωμὸς εἶναι συνδήσας, ἰσχυροῖς ποιήσασθαι ἀπ' αὐτῶν τ' ὁρμὸν. ὥστε ἐπεὶ μηδὲν ἄλλο τῦτο φῄς ἔχειν εἰπεῖν ἱερώτερον, ἀπίωμὲν ἤδη. Τι. ὁμολογεῖς τινων ἡττᾶσθαι σοφωτέρων; Δα. ναὶ ὦ Τιμόκλεις. σὺ γὰρ ὥσπερ οἱ ὑπὸ πων βιαζόμενοι, ἐπὶ τὰς βωμὰς ἡμῖν κατέφυγας. ὥστε νὴ τὴν ἄγκυραν τὴν ἱερὴν, ἐθέλω ἀπιέναι ἤδη πρὸς σὲ, ἐπ' αὐτῶν τε τῶ

aut curanda prora, aut muri defenſio demanderetur: aut omnino aliis præponeretur. Ignavi autem & ſegnis caput quotidie quinquies funè cæderetur. Quare ô admirande, tuum iſtud navis exemplum periclitatur corruere, quippe quod malum gubernatorem nactum eſt. *Mom.* Res certè Damidi ſecundo flumine procedit, pleniſque velis fertur ad victoriam. *Iup.* Rectè ô Mome, judicas. Nihil enim validi Timocles comminiſcitur: ſed communia hæc, & quotidiana quæ omnia facilè refelluntur, alia aliis infundit. *Tim.* Proinde, quoniam navis exemplum tibi viſum eſt non admodum validum, audi ſacram, quod dicunt, anchoram & quam nulla machina rumpes. *Iup.* Quidnam dicturus eſt? *Tim.* Videas an conſentanea hæc colligam, & an ea evertere poſſis aliqua ratione. Si ſunt aræ, ſunt etiam Dii. Atqui ſunt aræ, Ergo & Dii. Quid ad hæc dicis? *Dam.* Si priùs ad ſatietatem riſero, tibi reſpondebo. *Tim.* At videris nunquam ridendi finem facturus: attamen effare quo pacto ridiculum tibi videatur quod dixi. *Dam.* Quòd non ſentias, tuam anchoram quantumvis ſacram à tenui filo pendere. Nam conjunctis his duobus, Deos eſſe eò quòd ſunt aræ, exiſtimas te nodum firmum fèciſſe. Itaque cùm dicas te nihil firmius habere quod proponas, jam abeamus. *Tim.* Ergo te victum confiteris, qui prior abis? *Dam.* Maximè Timocles. Tu enim ut ii quibus vis infertur, ad aras confugiſti. Itaque per ſacram illam anchoram, tecum, etiam ſuper aris, paciſci volo,

βαμῶν, ὡς μηκέτι σὲ τύπτων ἐρίζοιμι. Τι. εἰρωνεύῃ ταῦτα πρὸς ἐμὲ τυμβωρύχε, καὶ μιαρὲ, καὶ κακόπλυστε, καὶ μοιχεία, καὶ κάθαρμα. ὃ γὰρ ἴσμεν ἅπαντες μὲ πατρὸς εἶ, πῶς δ' ἡ μήτηρ σου ἐπορνεύθη, ὡς δὲ τὸν ἀδελφὸν ἀπέκτεινας, καὶ μοιχεύεις δὲ τὰ μειράκια διαφθείρεις λιχνόστατε, καὶ ἀναισχυντότατε. μὴ φεῦγε δ' ἕως δὲ παρ' ἐμοῦ πληγὰς λαβὼν ἀπέλθῃς. ἤδη γάρ σε τούτῳ τῷ ὁράκῳ ἀποδαύσω, παμμίαρος ὤν. Ζ. ὦ μᾶ, γελῶν ὦ θεοί, ἄπεισιν. ὦ δ' ἀκολουθεῖ λοιδορούμενος, ὃ φέρων καταρυφῶσα τὸν Δάμιν, καὶ ἔοικε καθέξειν αὐτὸν τῇ κεράμῳ ἐς τὸ κεφαλήν. ἡμεῖς δ', τί ποιοῦμεν ἐπὶ τούτοις; Ερ. ὀρθῶς σκεῖνο μοι ὁ κωμικὸς εἰρηκέναι δοκεῖ, οὐδὲν πέπονθας δεινὸν, ἂν μὴ σοφωτοιῇς. τί γὰρ δὲ ὑπείμεθα κακὸν; εἰ ὀλίγοι ἄνθρωποι πεπεισμένοι παῦλα, ἀπίασι; πολλοὶ γάρ εἰσιν οἱ τἀναντία γιγνώσκοντες, πλείους Ἑλλήνων. ὁ πολὺς λεὼς, καὶ ὁ σύρφαξ, βάρβαροί τε πάντες. Ζ. ἀλλ' ὦ Ἑρμῆ, τὸ δ' Δαρείου πάνυ καλῶς ἔχον ἐστὶν, ἃ εἶπεν ἐπὶ δ' Ζωπύρῳ. ὥστε δὲ αὐτὸς ἐυλόμην ἂν ἕνα τοιοῦτον ἔχειν οἷον τὸν Δάμιν, σύμμαχον, ἢ μυρίας μοι Βαβυλῶνας ὑπάρχειν.

volo, nos hac de re non ampliùs disputaturos. *Tim.* Hæc in me cavillaris, tumulorum effossor, scelerate, execrande, verbero, flagitiose. Nescimus enim quo patre sis natus: sed ut tua mater meretricem agebat, & ut fratrem occidisti, mœcharis, & adolescentes corrumpis gulosissime & impudentissime. At ne arrepta fuga priùs discedas, quàm à me plagas acceperis. Nam te quovis scelere contaminatum, jam hac testa frangam. *Iup.* Alter, ô Dii ridens abit: alter sequitur affatim ingerendo convitia, Damidem deridentem non ferens, & videtur ipsi testam in caput impacturus. Verùm nos quid hoc in negotio faciemus? *Merc.* Illud mihi rectè dixisse videtur Comicus, Nihil passus es mali, si tibi non attribuas. Etenim quàm ingens est malum, si pauci homines in hanc sententiam adducti abeunt? Sunt enim multi, & plures quàm Græci, qui in contrariam eunt, vulgus, plebs, barbarique omnes. *Iup.* At, O Mercuri, præclarum est illud, quod de Zopyro dixit Darius. Quare & ipse mallem, unum, hujusmodi, qualis est Damis, auxiliatorem habere, quàm sexcentis Babylonibus imperare.

ΟΝΕΙΡΟΣ, Η ΑΛΕΚΤΡΥΩΝ.

SOMNIVM, SEV GALLVS.

ARGVMENTVM.

Hoc dialogo, divitiarum, atque Potentiæ incommoda, molestiasque persequitur, ostendens, quàm contra tranquilla res pauperis sit, si modo sit sorte sua contenta. Facit autem hoc veluti collatione qua-

quadam. Nam in priore quidem parte dialogi, Micyllus, somnium exponendo suum, Eucratis cujusdam opulenti, cœnas, divitias, luxum, & quæcunque vulgo speciosa, & expetenda videntur extollit, adjecto etiam encomio auri, tum exemplis, tum ab effectu & usu & cæteris amplificato. In posteriore autem parte Gallus, qui ex Pythagora, in avem transformatus, cum hero suo Micyllo colloquens introducitur, divitum; cum privatorum ac civium, tum regum atque potentum molestias, curas & pericula recenset, quæ illis & belli & pacis temporibus, præterea etiam circa valetudinem, quam luxus & crapula ista labefactant, accidere solent, additis etiam exemplis ejus rei, & hypotyposi quadam, dum fingitur idem vi pennarum suarum reseratis adium foribus, ad ipsas divitum cellas, Micyllum perducere, & coràm illa, quæ verbis narraverat, spectanda exhiberi. Interim Lucianus absurdas Pythagoræ transformationes sugillat, & Stoicorum fastum carpit, qui quanquam nec publicis, nec privatis hominum conversationibus sunt idonei, frivolis in rebus sapientiam affectant, & officiorum observantes videri volunt.

ΜΙΚΥΛΛΟΣ. | MICYLLVS.

Ἀλλά σε ὦ κάκιστε ἀλεκτρυών, ὁ Ζεὺς αὐτὸς ἐπιτρέψειε, φθονερὸν ὄντα, καὶ ὀξύφωνον ὄντα. ὃς μὲ πλουτοῦντα, καὶ ἡδέως ὀνείρῳ ξυόντα, καὶ θαυμασίην εὐδαιμονίαν εὐδαιμονοῦντα, ἀφυπερόν τε, καὶ γεγωνὸς ἀναβοήσας, ἐπήγειρας, ὡς μὴ ἢ νύκτωρ γε τὴν πολὺ σὲ μιαρωτέραν πεινῆν ἀφφύξωμι. καίτοι εἴγε χρὴ πικραίρεσθαι τῇ τε ἡσυχίᾳ, πολλῇ ἔτ᾽ οὔσῃ, καὶ τῷ κρύῳ, μηδέπω με τὸ ὀρθρινὸν ὥσπερ εἰώθειν ἀποκναίσαντι. γνώμων γὰρ ἔτ᾽ ἀψοῦδὲς ἐστός μοι, ἀποσελαωούσης ἡμέρας. εὐδέπω μέσαι νύκτες εἰσίν. οὐδὲ, ἄϋπνος ὅτος, ὥσπερ τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο κώδιον φυλάττων αὐφ᾽ ἑσπέρας οὔθ᾽ ἥδη κέκραγε, ἀλλ᾽ ἔτι χαίρουσιν. ἀμυνάμην γὰρ οὔθ᾽ ὅτε, ἢν μόνον ἡμέρα γένηται, σωτείβων τῇ βακτηρίᾳ.

Ast te sceleſtiſſime Galle, cum iſta tanta invidentia, vocéque tam acuta ipſe perdat Iupiter: qui quidem opibus affluentem me, & dulciſſimo in ſomnio verſantem, & admirabili fœlicitate fruentem, penetrabile quiddam & clamoſum reſonans expergefeceris, adeò ut ne noctu quidem effugere liceat paupertatem, vel te ipſo nequiorem. Atqui ſi conjectandum eſt, tum è ſilentio: quod etiamdum ingens eſt, tum è frigore, à quo nondum, ut aſſolet antelucano mordeor (nam hic mihi certiſſimus gnomon adventantis diei) nec dum eſt media nox. Sed iſte pervigil, quaſi vellus illud aureum ſervet, ab ipſa protinus veſpera vociferari cœpit: verùm non impunè laturus. Nam de te mox pœnas ſumam, & fuſte comminuam, ſimodo dies illuxerit:

νῶ γό. [1] μοι παράδειγμα παρίξεις, ἀναπηδῶν ἐκ τοῦ σκότου. Αλε. Μίκυλε δίκαιός εἰμι, ὦμέλλόν τι χαριεῖσθαί σοι, φθάσαν τὴν νύκτ' ὁπόσον δυνατόν μοι, ὡς ἔχοις ἐργάζεσθαι τὰ πολλὰ τῶν ἔργων. ἢν γὰρ πρὶν ἀνατεῖλαι ἥλιον μίαν κρηπῖδα [2] ἐργάσῃ, κερδὸς ἔσῃ τοῦτο εἰς τὰ ἄλφιτα κεκτημένος. εἰ δέ σοι κνηδόδιον ἥδιον, ἐγὼ μὲν ἡσυχάσομαί σοι, καὶ πολὺ ἀφωνότερος· ἴσθι μοι τοῦτο ἰχθύων. σὺ δ' ὅρα ὅπως μὴ ὄπερ πάλαι, λιμώττῃς ἀνεγρόμενος. Μι. ὦ Ζεῦ τεράστιε, καὶ Ἡράκλεις ἀλεξίκακε, τί τὸ κακὸν τοῦτό ἐστι; ἀνθρωπίνως ἐλάλησεν ὁ ἀλεκτρυών. Αλε. εἶπέ σοι τέρας εἶναι δοκεῖ τὸ τοιοῦτον, εἰ ὀμόφωνος ὑμῖν εἰμι; Μι. πῶς γὰρ οὐ τέρας; ἀλλ' ἀπότρεπε ὦ θεοὶ τὸ δεινὸν ἀφ' ἡμῶν. Αλε. σύ μοι δοκεῖς ὦ Μίκυλε, κομιδῇ ἀπαίδευτος εἶναι, μὴ ἠπιστηκέναι τὰ Ὁμήρου ποιήματα. ἐν οἷς ὁ τοῦ Ἀχιλλέως ἵππος ὁ ξάνθος μακρὸν χαίρειν φράσας τῷ χρεμετίζειν, ἔφηνεν ἐν μέσῳ τῷ πολέμου ἀλαλαγμῷ, ἵππ ὄλα ῥαψῳδῶν. ἐγὼ νῶν, ἄνδρ

rit: siquidem nunc in tenebris subsiliens, negotium mihi facesseres. *Cal.* Here Micylle equidem arbitrabar, me tibi rem gratam facturum, si quoad possem alta nocte lucem antevertissem, quò posses ante diluculum surgens, multum operis conficere. Etenim si priusquam sol exoriatur, vel unicam feceris crepidam, isthuc laboris lucro tibi accesserit ad parandum victum. Quod si tibi magis libet dormire, equidem tuo arbitratu quiescam, & longè magis quàm [3] pisces mutus ero. Cæterùm tute videto, ne [4] per somnium dives, esurias experrectus. *Mic.* [5] O prodigiorum averfor Iupiter! ô malorum depulsor Hercules! quid hoc mali est? vocem humanam sonuit Gallus. *Gal.* Hoccine prodigium tibi videtur, si eadem qua vos lingua loquar? *Mic.* Quid? annon hoc portentum? sed avertite Dii malum à nobis. *Gal.* Tu mihi admodum indoctus videris Micylle, nec Homeri poëmata legisse, in quibus Xanthus [6] Achillis equus, cum hinnitui longum vale dixisset, medio in prœlio constitit differens, totosque versus recitans: non ut ego nunc prosa ora-

1 *Μὴ παράδειγμα παρίξεις*] Casau. ad Suet. Sic de Luctu. *Bourd.*

2 *Ἐργάσῃ, κερδὸς ἔσῃ τοῦτο εἰς τὰ ἄλφιτα*] Aliter in Flor. Cod. ἐργ. Ἢν ἐδίης τὰ ἄλφιτα. Idem.

3 *Pisces mutus*] Arist. 2. de anima adimit omnibus piscibus vocem, excepto Scapho & Porco fluviatili. Veteres autem quemvis piscem vocabant ἄλοπα, quod vocem edere non posset. Vnde Plutarc. in Sympofiac. & Athen. existimant Pythagoricos à piscibus abstinuisse ob ἀχεμωθίαν. Cogn.

4 *Per somnium dives*] Simile protulit Cic. in Saluft. Pastor quidam apud Theocr. in Eclog. 9.

ἔχω δέ τοι ἔσω ἐν ὀνείρῳ
Φαίνοντ' αἰ, πολλὰς μὲν ὀΐς πολλὰς δὲ χιμαίρας.
Possideo quæcunque solent sub nocte videri
In somnis, vim magnam ovium multasque capellas. Idem.

5 *O prodigiorum*] Τεράστιε Ζεῦς Sophocl. in Oedip. Epicolon. Ζεῦ ἀλάξεπορ τῆς ἀπὸ φάσεως. Hesychius ait τερασίους θεοὺς Deos esse signorum ac prodigiorum effectores. *Idem.*

6 *Achillis equus*] Iliad. τ. in fine. *Idem.*

τ μίτρων, ἀλλὰ ἐ ἐμαντεύετο ἀνθρώποις, καὶ τὰ μέλοντα προεθέσπιζεν, καὶ οὐδὲν ἦν παράδοξον ἰδεῖν ποιοῦν, οὐδὲ ὁ ἀκίων ἐπικαλεῖτο, ὥσπερ σὺ τὸν ἀλεξίκακον, ἀποτρόπαιον ἡγούμενος τὸν ἄκυρον. καίτοι τί ἂν ἐπέπρασας, εἰ σοι ἡ τοῦ ἀργοῦς τρόπις ἐλάλησεν, ὥσπερ ποτὲ ἡ φηγὸς ἐν Δωδώνῃ αὐτόφωνος ἐμαντεύετο; ἢ εἰ βύρσας εἶδες ἑρπούσας, καὶ βοῶν κρέα μυκωμένα, ἡμίοπτα καὶ ἕφθα, ὥσπερ παράδοξα τοῖς ὀδοῦσιν; ἐγὼ δ', Ἑρμῆ πάρεδρον ὄν, λαλιστάτῳ, καὶ λογιωτάτῳ θεῶν ἁπάντων, καὶ τὰ ἄλλα ὁμοδίαιτος ὑμῖν, καὶ συμπότης, οὐ χαλεπῶς ἐμελλον σχήσεσθαι τὴν ἀνθρωπίνην φωνήν. εἰ δ' ἐκμυθήσειν ὑπεσχόμην, σὸν ἂν ὀκνήσαιμί σοι τὴν ἀληθεστέραν αἰτίαν εἰπεῖν τοῦ ὡς ὑμᾶς ὁ μορφοῦσθαι, καὶ ὅτι ὑπάρχει μοι ὑπὲρ λαλεῖν. Mi. ἀλλὰ μὴ ἕτερος ἐ τοιοῦτός ἐστιν, ἀλεκτρυὼν ὑπὲρ ὡς ἐμὲ ἀφελεῖσθαι; εἶτα δ' οὐ πρὸς Ἑρμοῦ ὦ βέλτιστε, ὅ, τι ἐ ἄλλο σοι τὸ φωνῆς αἴτιον. ὡς δ' ἐπιστήσομαι, καὶ ὡς ἀδίκως ἐρῶ, τί σε χρὴ δεδιέναι; τίς γὰρ ἂν πιστεύσειέ μοι, εἴ τινι διηγοίμην ὡς ἀλεκτρυόνος

oratione loquens. Quinetiam vaticinabatur ille, deque futuris edebat oracula, & nihil incredibile facere videbatur. Neque is qui tum audiebat, malorum averſorem, ut tu, implorabat: ratus ſe rem averſandam audiviſſe. At quid feciſſes, ſi tibi navis [1] Argoæ carina locuta fuiſſet, uti olim in Dodonæa ſylva fagus per ſe loquens oracula edebat? aut ſi tergora directa ſerpere vidiſſes: ſi carnes boum mugire ſemiaſſas, coctáſque verubus transfixas? Ego verò cùm Mercurii ſim aſſeſſor loquaciſſimi, Deorúmque omnium facundiſſimi, præterea veſter contubernalis & convictor, non difficile mihi fuit linguam humanam addiſcere. Quòd ſi mihi pollicearis ſilentium, non pigebit me veriorem tibi cauſam aperire, cur eadem qua vos lingua loquar, & unde mihi ſuppetat hæc loquendi facultas. *Mic.* Sed nunquid ſomnium iſta ſunt, quòd me ſic alloquitur Gallus? Sed dicito per Mercurium ô præclare, quænam alia tibi ſit cauſa cur loquaris. Nam ut taceam, neque cuiquam proferam, quid attinet te ſolicitum eſſe? Quis enim fidem mihi ſit habiturus, ſi cui narrem me Gallum hæc loquen-

1 *Argoæ*] Dicitur fuiſſe prima navis in qua Iaſon cum 54. Heroibus Theſſalis navigavit Colchos ad rapiendum vellus aureum, dicta ab ejuſdem nominis artifice, alii ab ἄργος quod eſt velox. Facta eſt ex arboribus Dodonæ ſylvæ Epyri Iovi ſacræ quibus olim oracula reddebantur: unde poëtæ finxerunt hanc navem fuiſſe vocalem Apoll. lib. 4. Argon. *Cogn.*

2 Εἰ βύρσας εἶδες ἑρπούσας, καὶ βοῶν κρέα μυκώμενα, ἡμίοπτα, καὶ ἕφθα, ὥσπερ παράδοξα τοῖς ὀδοῦσιν] Nihil ad hunc locum Gilbertus Cognatus commentator, qui tamen de Argus navis carina & Dodonæ querculatis multa, quæ omnibus nota ſunt. Non venit illi in mentem locus Homeri, ad quem hoc loco alluſit Lucianus Odyſſ. μ.

Τοῖσιν δ' αὖτις ἔπειτα θεοὶ τίθεσαν, φρούφαιον,
Εἴρπον μὲν γὰρ βοῦς, κρέα δ' ἀμφ' ὀστεόφιν ἐμέμυκε
Ὀπταλέα τε καὶ ὠμά, βοῶν δ' ὡς γίγνετο φώνη.

Id portentum nempe factum eſt, quando Vlyſſis ſocii fame coacti ſolis boves mactavere. *Palm.*

1 Ha-

καὶ οὐπώποτε ἀκηκοώς; Αλε. ἄκουε τοίνυν. [1] Παραδόξοτατόν σοι λόγον ἐρῶ σήμερον ὅπ λέγω ὦ Μίκυλλε. ἐμοὶ γὰρ ὁ νῦν σοι ἀλεκτρυὼν φανόμενος, οὐ πάνυ πολλοῦ ἄνθρωπος ἦν. Μι. ἤκουσά π ἐγὼ πάλαι τοιοῦτον ἀμέλει καὶ ὑμῶν, ὡς ἀλεκτρυών τις νεανίσκος, φίλος ἦν τοῦ Ἄρεως, καὶ συμπίνοι τε τῷ θεῷ, καὶ συγκωμάζοι, καὶ κοινοῖτο τῶν ἐρώτων. ὁπότε γὰρ ἀπίοι παρὰ τὴν Ἀφροδίτην μοιχεύσων ὁ Ἄρης, ἐπαγόμενος τὸν ἀλεκτρυόνα. καὶ ἐπειδήπερ μέλλοι τὸν ἥλιον ὑφορᾶσθαι, μὴ κοιμῷτο, ἐγείρει πρὸς τὴν Ἕωσφορον, ἵνα πρὸς πᾶσι θύρασιν ἀπολείπειν ἀεὶ τὸν νεανίσκον, μιμούμενος ὁπότε φαίνοι ὁ ἥλιος. εἶτα ποτὲ κοιμηθέντα μετὰ τῆς ἀλεκτρύονος, καὶ παρορμήσαντα τὸν φρουρὸν ἄκριτα. τὸν μὲν ἥλιον λαθόντα, ἐπιπηδᾷ τῇ Ἀφροδίτῃ, καὶ τοῦ Ἄρεως ἀφεδρεύοντος ἀναπαυομένῳ, ἅμα τῷ πεσεῖν τὸν ἀλεκτρύονα μιμοῦσαι ἐν, εἴ τις ἐπίοι. καὶ ὅπως τὸν Ἥφαιστον παρὰ ἥλιον μαθόντα, συλλαβεῖν αὐτούς, περιβαλόντα, καὶ σαγηνεύσαντα τοῖς δεσμοῖς, ἃ πάλαι μεμηχάνητο ἐπ' αὐτούς. ἀφεθέντα δ', ὡς ἀφεῖτο, τὸν Ἄρεα ἀγανακτῆσαι καὶ τὸν ἀλεκτρύονα, καὶ μεταβαλεῖν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ὄρνεον αὐτοῖς ὀπαδόν, ὡς ἀντὶ τοῦ κήρυκος, τὸν λόφον ἔχειν ἐπὶ τῇ περιφαλαίᾳ. Διὰ τοῦτο ὑμᾶς ἀπολογουμένους τῷ Ἄρει ὅτ' οὐδὲν ὄφελον. ἐπισθόντα δ' αὖθις ἀναπεῖσαι τὸν ἥλιον, πρὸ πολλοῦ βοᾶν, ἐπιμηκυνομένους τὴν ἀναβολὴν αὐτοῦ. Αλι. φασὶ μὲν οὖν τοῦτο ὦ Μίκυλλε. τὸ δ' ἐμὸν, ἐπεργῖον τι ἐγήγερται, καὶ πάνυ ἔναγχος εἰς ἀλεκτρύονα σοι μεταβέβηκα. Μι. πῶς; ἥδομαι γὰρ τοῦτο μάλιστα εἰδέναι.

loquentem audiviſſe? *Gal.* Audi igitur Micylle, rem tibi ſat ſcio incredibilem dicturum. Hic enim qui tibi gallus nunc videor, non ita pridem fui homo. *Mic.* Profectò & olim neſcio quid de vobis inaudieram, Adoleſcentulum quendam fuiſſe Gallum Martis adamatum, atque hunc Deo compotaſſe, colluſitaſſeque, & in voluptatibus geſſiſſe morem. Itaque cùm Venerem adiret Mars cum ea concubiturus, hunc quoque gallum unà ſecum adduxiſſe. Quoniam autem ſolem potiſſimùm metueret, ne ſi id è ſublimi conſpexiſſet, Vulcano ſe proderet, foris ad oſtium adoleſcentem relinquere ſolitum, qui ſolis ortum indicaret: deinde Gallum aliquando ſomno correptum, excubias deſeruiſſe neſcientem: ſolemque nullo præſentiente, imminuiſſe Veneri & Marti ſecurè dormienti, propterea quòd conſideret Gallum, ſiquis interveniret, indicaturum. Itaque Vulcanum à Sole edoctum, eos comprehendiſſe, implicitos & irretitos vinculis, quæ jam olim in illos fuerat fabricatus. Porrò Martem ſimul atque dimiſſus eſt, indignatum adverſus Gallum fuiſſe, eumque in avem hanc mutaſſe, iiſdem armis, ut in capite pro galea criſtam haberet. Ideo ut Marti vos purgetis, quum jam nihil opus, ſimul atque ſolem exorientem ſenſiſtis, multò antè vociferari, atque illius exortum prænunciare. *Gal.* Hæc quidem aiunt, Micylle: verùm mei diverſa eſt ratio, atque adeò nuperrime in avem tranſivi. *Mic.* Quonam modo? Nam iſthuc maximopere cupio cognoſcere. *Gal.*

[1] Παραδόξοτατόν σοι λόγον ὅπ λέγω] In Flor. Cod. deeſt λόγον. Sed ſimilibus originationibus gaudere Lucianum ſupra monui. *Bourd.*

Αλ. οἶδα ἔγωγε τὸ Πυθαγόρου Μνησαρχίδην Σάμιον; Μι. τὸ σοφιστὴν λέγεις; τὸ ἀλεκτρυόνα; ὃς σὺν μηδὲ τῷ μήτε κριοῦ γεύεσθαι, μήτε κυάμους ἐσθίειν, ἡδίστου ἐμοὶ γε ὄψου, σκορόπιζον, ἄπεπον ἀποφαίνων. ἔπειθε δὲ πείθων τοὺς ἀνθρώπους εἰς πέντε ἔτη μὴ λαλεῖν αὖθις. Αλε. ἴσθι δῆτα κἀκεῖνο, ὡς πρὸ δ' Πυθαγόρου, Εὐφορβῶν ἦν ποτε. Μι. γάμπα φασὶ, καὶ περατηγὸν τὸν ἄνθρωπον ὁ ἀλεκτρυών. Αλε. Ἐκεῖνόν αὐτὸς ἐγώ σοι εἰμὶ ὁ Πυθαγόρας. ὥστε παῦε ὦ ἀγαθὲ, λοιδορούμενός μοι. καὶ ταῦτα, σὺκ εἰδὼς οἵος τις ἦν τὸν τρόπον. Μι. τῦτ' οὖν μακρῷ σκαιότερα περατηδέστερον, ἀλεκτρυὼν φιλόσοφον; εἰπὲ δ' ὅμως ὦ Μνησάρχη παῖ, ὅπως ἡμῖν, ἀντὶ μὲν ἀνθρώπου, ὄρνις, αὖτις δ' αὖ μῖς, πανταχοῦ ἀναπέφηνας. ἀπιστικὸν γὰρ τοῦτο, κἀδὲ πάνυ πιστεῦσαι ῥᾴδιον. ἐπεὶ δ' δύο ἤδη μοι πεπηκότε δεκὰν πάνυ ἀμείνονα σὲ σοὶ δ' Πυθαγόρου. Αλ. τὰ ποῖα; Μι. ἐν μὲν, ὅτι λάλος εἶ, καὶ κρεμικός. ὁ δὲ, σιωπᾶν ἐς πέντε ὅλα ἔτη οἷμαι παρήνει. ἕτερον δὲ, καὶ παντελῶς παράνομον, ἃ γὰρ ἔχων ὁ, τί σοι δοκεῖ λοιμὲ, κυάμους χρὴς ὡς οἶδα ἔχων, ἦκον. καὶ σὺ ἀδὲν μελήσας, ἀνέλεξας αὐτούς. ὥστε ἢ

Gal. Audistin' de Pythagora quodam [1] Mnesarchida Samio. *Mic.* Sophistam illum dicis? superbum? [2] qui instituit nequis vel [3] carnes gustaret, vel fabas ederet, suavissimum mihi edulium, salubre & & parabile à mensa submovens. Præterea qui mortalibus suasit, ne per quinquennium loquerentur. *Gal.* Id scias etiam, hunc priusquam Pythagoras esset, [4] Euphorbum fuisse. *Mic.* Præstigiatorem & prodigiorum artificem hominem aiunt fuisse ó Galle. *Gal.* Ille ipse ego sum, Pythagoras. Quare desine quæso mihi convitiari, præsertim cùm ignores quibus sim moribus. *Mic.* At hoc rursum, multò quàm illud portentosius, Gallus philosophus? Attamen expone Mnesarchi gnate, qui factum sit ut ex homine avis, ex Samio [7] Tanagræus repente nobis apparueris. Neque enim ista verisimilia, neque omnino creditu facilia: quandoquidem duas quasdam res jam in te mihi videor animadvertisse, à Pythagora prorsus alienas. *Gal.* Quas? *Mic.* Alteram, quòd garrulus es, & clamosus, cùm ille silere in quinque annos integros, puto præceperit. Alteram, quæ cum ejus legibus planè pugnat. Equidem cùm non haberem, quod tibi objicerem, fabas heri, ut scis, tibi attuli, quas tu nihil cunctatus collegisti. Quo fit ne-

1 *Mnesarchida*] Samii Mnesarchii annulorum sculptoris, de quo Laert. *Cogn.*

2 *Qui instituit*] De disciplina Pythagorica Gell. lib. 1. c. 9. lib. 4. c. 11. Ovid. lib. 15. Met. *Idem.*

3 *Carnes gustaret*] Senec. Epist. 19. *Idem.*

4 *Euphorbum*] Nobilis Trojanus Iliaco in bello, à Menelao occisus, cujus animum Pythagoras in se immigrasse affirmabat. Ovid. lib. 15. Met. *Idem.*

5 Ἐκεῖνος αὐτὸς] Paraphrasis est hujus versus:

Ἐκεῖνος ἅπος εἰμὶ λοιδορεῖ ὃ μοὶ. Bourd.

6 Τῦτ' οὖν μ. s. τερατωδέστερον] In Flor. Cod. ταῦτα μ. s. τερατωδέστερα. Idem.

7 *Tanagræus*] A Tanagra Bœotiæ mediterraneæ urbe de qua Ptolom. lib. 3. c. 5. Plin. lib. 10. c. 2. *Cogn.*

ἰψῦδαί σοι ἀνάγκη ἓ ἄλλο εἶναι, ἢ Πυθαγόρᾳ ὄντι παραπεμπικέναι, καὶ τὸ ἴσον ἠπεθηκέναι, κυάμους φαγόντα, οὐ ὤν, εἰ τὴν κεφαλὴν ἓ πατρὸς ἐβρόσεις. Αλε. ὁ γὰρ εἰδὼς οὐ Μίκυλλε, ὅτις αἰτία τούτων, ἀλλὰ παντοφορᾳ ἐκέτῳ βίῳ. ἐγὼ γ', ὅτε μὲν ὦν ἡδιον ἓ κυάμων. ἐφιλοσόφουν γάρ. νυνὶ δ', φάγομαι ἄν. ἐριθικὸν γὰρ, καὶ οὐκ ἀποβρηθὲς ἡμῖν ἡ τροφή. ἀλλ' εἴ σοι φίλον, ἄκουε, πῶς οὐκ Πυθαγόρου τοῦτο νυνὶ εἰμι, ἀλλ' οὐ ὅσοις πρότερον ἐβιώτευσα βίοις, καὶ ἅττινα ἓ μεταβολὴν ἐπελήλαυκα ἐκείνης. Μι. λέγοις ἄν, ὡς ἥμοιγε ὑπερήδιστον ἂν τὸ ἄκουσμα γένοιτο. ὥστε εἴ τις ἄρτι σοι φαίη, πότερον μᾶλλον ἐθέλοις σὺ ἀκοῦσαι τὰ τοιαῦτα διεξιόντος, ἢ τὸν παιδαριώδη ὄνειρον σοῦ ἐκεῖνον αὖθις ἰδεῖν, τὸ μικρὸν ἔμπροσθεν, οὐκ οἶδ' ὁπότερον ἂν ἐλοίμην. ὅτῳ οἰκεῖα ἡ γλῶττα τὰ σὰ τοῖς ἡδέσι φρονεῖν. καὶ σὺ ἴσῃ τιμῆ ἡμᾶς ἄγων, σί τε, καὶ τὸ πολυλίμβην σύστημα. Αλε. ἔτι γὰρ σὺ ἀναπιμπάζῃ τὸ ὄνειρόν, ὅστις ποτὲ ὁ φαντὸς σοι ἦν, καί τινα ἐνδιαλαμβάνῃ μόσια ἀμφυλάττεις, κεινὸν, καὶ ὡς ὁ ποιητικὸς λόγος, ἀμβρωσίην τινὰ δύδαιμονίαν τῇ μνήμῃ μεταδιδάσκων; Μι. ἀλλ' ἐοίκ' ἐπιλησομαί ποτε ὧν ἀλεκτρυὼν, εὖ ἴσθι τὸ ὄψεως σκότος. ὥστε μοι πολὺ τὸ μέλι οὐ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁ ὄνειρος κηλαλιπὼν, ἄχθος, ὡς μόγις ἀνοίγειν τὰ βλέφαρα ὑπ' αὐτῷ, εἰς ὕπνον αὖθις κηλαπάμβρα. οἷον ὅν οὐ τοῖς ὦσι τὰ πτερὰ ἐργάζεται τρεφόμενα, τοιοῦτον χάρμαλον παρεῖχέ μοι τὰ ὁράματα. Αλε. Ἡράκλεις, δαιμόνιόν τινα φῂς τὸ ἔρωτα τὸ σύνοιδα, necessario, vel ut mentiaris & alius sis, vel si sis Pythagoras, legem violaveris, & æquè impiè te gesseris, comedendo fabas, ac si patris caput comedisses. *Gal.* Nescis Micylle quænam sit hujusce rei causa: neque quæ ad unumquodque vitæ genus conducant. Ego tum quidem non esitabam fabas, quum eram philosophus. At nunc edo: avi enim convenit, neque prohibitum est nobis hoc edulium. Verum nisi molestum est, audi quemadmodum in hoc quod nunc sum, ex Pythagora transivi, quamque multis in vitæ generibus vixerim: & quid ex unaquaque transformatione sim consecutus. *Mic.* Narra quæso: nam id mihi fuerit auditu jucundissimum. Adeò ut siquis mihi deferat optionem, utrum te ista narrantem audire malim, an fœliciſſimum illud somnium, quod paulò ante vidi, denuo videre, haud sciam utrum electurus sim, usque adeò cognata germanaque puto esse ista tua cum suavissimis illis visis, & ex æquo vos æstimo, te pariter & pretiosum illud insomnium. *Gal.* Etiamnum tu somnium illud, quod dudum tibi visum est, in animum revocas, & inania quædam observans simulachra, atque (uti loquuntur poëtæ) evanidam quandam fœlicitatem memoria consectaris? *Mic.* Imò illud scias Galle, me illius visi nusquam oblituram: tantum mellis in oculis somnium aufugiens mihi reliquit, unde vix queam palpebras attollere, rursus in somnum coëuntes. Itaque qualem voluptatem movent pennæ in auribus versatæ, talem titillationem mihi præbent ea quæ vidi. *Gal.* Novum hercle mihi narras insomnii amorem,

Ἐγὼ πλοῦτος ὢν, ὡς φασι, καὶ ὄρος ἔχων τὸ πλήσιον τὸ ὑπὸν ὑπὲρ τὰ ἰσχαμβρία ἤδη πηδᾷ, καὶ σοδιτείου ἀντιλάμπει τοῖς ὀφθαλμοῖς, μελιχρὸς ὅτω, καὶ σικερᾶς φαινόμενος. ἡδὺ γὰρ ἀκοῦσαι οἷός τίς ἐστι, ὅτω σοι τοιαῦτ' ἐγένετο ὄναρ. Mi. ἐπιμὰς λέγειν. ἡδὺ γὰρ τὸ μεμνῆσθαι, καὶ διηγήσαιτ' ἂν περὶ αὐτοῦ. σὺ δ' ἤνικα ὦ Πυθαγόρα, διηγήσῃ τὰ περὶ τὴν μεταβολήν; Αλε. ἐπιθυμεῖς σὺ ὦ Μίκυλε, παύσῃ ὀνειροπολῶν, καὶ ἀπόψῃ ἀπὸ τῶν βλεφάρων τὸ μέλι. τὸ γοῦν δ', ὥσπερ εἰπὶ, ὡς μάθῃς εἴτε διὰ τῶν ἐλεφαντίνων πυλῶν, εἴτε διὰ τῶν κερατίνων σοι ὁ ὄνειρος ἦκε πίθηται. Mi. ἀλλὰ δὶ ἑτέρας τούτων ὦ Πυθαγόρα. Αλε. καὶ μὰ Ὄμηρον δύο γοῦν μόνας λέγει. Mi. ἆρα χαίρειν τὸν λῆρον ἐκεῖνον ποιητὴν, ἀδὴν εἰδέναι ὀνείρων ὄχλον. οἱ πίνητες ἴσως ὄνειροι, διὰ τῶν τοιούτων σκοπεῖσθαι, εἴως ἐκεῖνο ἐώρα, ἀδὲ πάνυ σαφῶς, τυφλὸς αὐτὸς ὤν. ἐμοὶ δ' διὰ χρυσῶν τινῶν πυλῶν ὁ ἡδὺς ἐφίκετο, χρυσὸς ἐ αὐτὸς, καὶ χρυσοῦ πάνυ ἐμβεβλημένος, καὶ πολὺ ἐπαγόμενον χρυσίον. Αλε. παῦε ὦ Μίδα βέλτιστε, χρυσολογῶν. ἀπεχθῶς γὰρ ἐκ τοῦ ἐκείνα σοι ὄχθος τὸ σύνταιον. καὶ μέτακλα ὅλα χρυσίς κεκημίαται μοι δοκεῖς. Mi. πολὺ ὦ Πυθαγόρα, χρυσίον εἶδον, πολύ. πῶς οἴει, καλὸν, οἷον τὴν αὐγὴν ἀπαστράπτον. τί ποτε ὁ Πίνδαρος

siquidem alatum cùm sit, ut ajunt, metasque volandi præscriptas habeat somnium, jam septa transilit, in apertis etiam oculis obversans, adeò mellitum & evidens apparet. Quare pervelim audire cujusmodi sit istud, quod te supra modum delectat. *Mic.* Gestio narrare: nam dulce est hoc ipsum meminisse, & commemorare de illo quippiam. Tu verò Pythagora quando narrabis tuas transformationes? *Gal.* Vbi tu Micylle desieris somniare, melque illud ab oculis absterseris. Interim prior dicito, ut intelligam, utrum per portam eburneam, an per corneam tibi somnium advolarit. *Mic.* Per neutram Pythagora. *Gal.* Atqui has duas tantùm nominat Homerus. *Mic.* Valere finas nugatorem illum poëtam, qui nihil de somniis intellexit. Inopia forsan somnia per istas commeant portas, qualia videbat ille, neque id admodum perspicuè quippe qui captus oculis. Mihi verò per aureas quasdam portas jucundissimum hoc advenit insomnium, & ipsum aureum, & aureis undique circumamictum, aurique multum adducens. *Gal.* Define Mida optime de auro fabulari. Nam procul dubio, ex illius voto, istud tibi accidit insomnium, & solidas auri venas mihi videris adduxisse. *Mic.* Multam auri vim vidi Pythagora, multam, quàm putas pulchri? quo fulgore coruscantis? Quid tandem Pindarus in illius

1 Εἴγα πλοῦτος ὢν] Τροσωλοικον, ut etiam mox illa μελιχρὸς ὅτω καὶ σικερᾶς φαινόμενος, &c. Neque dixeris hæc referri ad vocem ἰρωτα, disconvenit enim. Planè quidem hoc Luciani festinantis, & de re ipsa magis quàm dictione cogitantis, παρεσαμα. *Marcil.*

2 *Atqui has duas* | Homer. Odyss. τ.

Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσιν ὀνείρων.

Virg. 6. Æn. *Sunt geminæ somni portæ*, &c. *Cogn.*

1 Ὅσαι

φησι περὶ αὐτῆς ἐπαινῶν, ἀνάμνησον γάρ με, εἴπερ οἶσθα ὁπότε ὕδωρ ἄριστον εἶπεν, εἶτα τὸ χρυσίον θαυμάζῃ, εὖ ποιῶν οὐ δεχῇ δύδις ἅπαντων ἀπάντων. Αλε. μῶν οὐκοῦν ζητεῖς, Ἄριστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς, αἰθόμενον πῦρ ἅτε διαφέρει νυκτὶ, μεγαίνομαι ἔχειν πλούτῳ; Mi. νὴ Δία αὐτὸ τοῦτο. [1] ἄριστα γὰρ τιμῶν σύμφορον ἰδὼν ὁ Πίνδαρος, ὅτως ἐπαινεῖ τὸ χρυσίον. ὡς δὴ ἤδη μοίθης οἷόν τι ἦν, ἄκουσον ὡ σοφώτατε ἀλεκτρυών. ὅπ μὲ σὺν οἰκοῖθς ἦν χθὲς, οἶσθα. Εὐκράτης γάρ με ὁ πλούσιος συντυχὼν ἐν ἀγορᾷ, λουσάμενον ἥκειν ἐκέλευσε πρὸς ἄριστον ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Αλε. οἶδα πάνυ τοῦτο, ἐπειδὰς παρ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἄχρι μοι βαρείας ἤδη ἐπούσης ἦκες καταβεβρεγμένος, τὰς πίτνε ἐκείνας κυάμους κρεμίζων, ἐ πάνυ δαψιλὲς τὸ δεῖπνον ἀλεκτρυόνι ἀθλητῇ ποτε γενομένῳ, καὶ ὀλύμπια σὺν ἀφανῶς ἀγωνισαμένῳ. Mi. ἐπεὶ δὲ δειπνήσας ἐπανῆλθον, σκάφιδιον σύδις, τὰς κυάμους σοι παρεβαλόν. εἶτα μοι κατὰ τὸ Ὄμηρον, ἀμβροσίαν διὰ νύκτα θεὸς ὡς ἀληθῶς ὄνειρος ἐπέστη. Αλε. τὰ δὴ τοῦ Εὐκράτους θαυμάσιον ὦ Μίκυλλε, διήγησαι, καὶ τὸ δεῖπνον, οἷον ἐγένετο, καὶ τὰ ἐν τῷ συμποσίῳ πάντα. κωλύει γὰρ οὐδὲν ἅπαξ σε δειπνῆσαι, ὥσπερ ὄνειρόν τινα τὸ δεῖπνον ἐκεῖνο θαυμάζοντα, καὶ ἀναμηρυκώμενον τῇ μνήμῃ τὰ βεβρωμένα. Mi. ἄμεινον ἐνοχλήσειν, καὶ πάνυ διηγήσομαι. ἐπεὶ δὲ σὺ θορυβῇ, καὶ δὴ λέγω. ἐ

illius laudem dicit? Nam in memoriam redige, siquidem meministi, quum aquam præstantissimam dicens, aurum deinde admiratur, idque jure statim ab initio carminis omnium bellissimi. *Gal.* Num illud quæris? Aqua est illa quidem optima, Cæterùm aurum, uti candens Ignis, ita enitens, noctibus eminet eximiè unum, Cæteras supra opes: quæ Gloriam ac decus addunt. *Mic.* Per Iovem isthuc ipsum. Etenim Pindarus aurum perinde laudat ac si meum insomnium vidisset. Sed ut tandem cognoscas quale fuerit, ausculta jam sapientissime Galle. Scis ut heri nullum domi cibum acceperim: siquidem dives ille Eucrates in foro mihi factus obviam, lotum me in tempore ad cœnam venire jusserat. *Gal.* Hoc probè scio. Nam totum esuriebam diem, donec profunda tandem vespera domum reversus, subuvidus vinoque madens, quinque illas fabas proferres, non admodum opiparam cœnam Gallo, qui quondam fuerit atleta, quique Olympia non segniter olim desertarit. *Mic.* Ast ubi reversus à cœna fabas tibi objecissem, obdormivi protinus. Tum mihi, juxta Homerum, ambrosia sub nocte divinùm haud dubiè somnium superveniens. *Gal.* Sed priùs quæ tibi apud Eucratem acciderint, narra: & cujusmodi fuerit cœna quæque in cœna acta sunt omnia. Nihil enim prohibet quominus denuo cœnes, si veluti cœnæ illius somnium reducas, & quæ tum ederis, rursum commemoratione quasi rumines. *Mic.* Putabam molestum me futurum, si hæc quoque retulissem: Verum quia tu desideras, en id quoque narrabo. Cum nunquam antehac in vita cœnassem apud ullum di-

1 Πάσαν γὰρ τιμὴν] Πάσαν ἐν τιμῇ. *Mercil.*

πρόπτοον ὦ Πυθαγόρα, ὁρᾷς πλουσίῳ τινὶ διεπνήσας σὺ ἀπενίπτου βίῳ, τύχῃ τινὶ ἀγαθῇ ὁστυγχάνων χθὲς τῆς Εὐκράτους. κἀγὼ ἰγὼ μὲ ἀσπασιπόν αὐτὸν ὡσπερ εἰώθειν διαστόλω, ἀπηλλαττόμην, ὡς μὴ κατοικτίσαιμι αὐτὸν ὦ πτιχρὰ τῇ τελούσῃ συμπαροιμαρτῶν. ὁ δ', Μικυλλέ φησι, θυγατρὸς τήμερον ἱσιῶ γθιέθλιος ἐστιᾶσαι τοὺς φίλους μάλα πολλούς. ἐπεὶ δὲ τινα φασὶν αὐτῶν μαλακῶς ἔχοντα, ἀχ οἷον τ' εἶναι ξυμβεβιηκέναι μεθ' ἡμῶν, σὺ αὐτ' ἐκείνου ἧκε λησόμενον, ἢν μὴ ὄχα κληθεὶς αὐτὸς, εἶπῃ ἀφίξεσθαι. ὡς νυῶ γε ἀμφίθολός ἐστι. τοῦτο ἀκούσας ἐγὼ, ἀσπασιωτάτως, ἀπῆειν ἀὐχόμενος ἅπασι γοῦς ἠπιαλόν τινα, ἢ πολυμελῆτιν, ἢ ποδάγραν ἐπιπέμψαι τῷ μαλακιζομένῳ ἐκείνῳ, ἢ ἔφοβον ἐγὼ, καὶ ἀνυπόδητον, καὶ ἀξύλοχος ἐκκλησίαν. καὶ τὸ ἄχρι λυτρῶν, αἰῶνα μήκιστον ἐτιθέμην, σπουδῇ ἐπισκοπῶν, ὁπόσον ἐστὶ τὸ ταινίδιον εἴη, καὶ πηνίκα ἤδη λελοῦσθαι δέοι. καὶ πιθὶ τοῦτο ὁ κομψὸς ἀφίκετο, ἐκ τάχος ἐμαυτὸν ἀπορρίψας, ἀπῆειν, ἠσμένως μάλα ἐχόμενος ἑστιάτορος, ἀναπαυσάμενος τὸ ἀπόγει

ἔσω τ' πρὸς τὰ μειράκια φλυαρήσοντων. ὁ γὰρ παῖς μόλα τραχὺς ἦν, ἐς ὑπερβολὴν κυρίαν. ἢ καὶτοιμὰν ὁ Ἀρχίβιος ὁ ἰατρὸς, διότι ἔτυχε ἔχων ἀφίκετο, [1] τὰ καθήκοντα ἔφη ἐ χρὴ ἀποδιδύναι καὶ ταῦτα, φιλόσοφον ἄνδρα. κἂν μυρίας νόσοι ἐμποδὼν ἑστῶσιν. ὑπερφρονεῖται γὰρ Εὐκράτης ὑπ' [2] αὐτοῦ ἡμῶν. ἐμέμφην εἶπον ἐγὼ, ἀλλ' ἐπαινοίην σε, ἢν οἷός τ' ἦσθα σαυτῷ μᾶλλον ἀρεσκεῖν ἢ ἡμῖν. ἐπεὶ εἰ τῷ συμποσίῳ συναναχρεμψάμενος τὴν ψυχὴν μετ' ὀλίγων ἀπέθνησκες. σὺ μὲν οὖν ὑπὸ μεγαλοφροσύνης, ἐ προσεποιεῖτο ἀκηκοέναι ὧν ὑπεμνήσθης. ἐφίστατο δ' μικρὸν ὁ Εὐκράτης λελυμένος. καὶ ἰδὼν τὸν Θεσμόπολιν, τοῦτο γὰρ ὁ φιλόσοφος ἐκαλεῖτο, διδάσκαλέ φησιν, εὖ μὲ ἐποίησας αὐτὸς ἥκων πρὸς ἡμᾶς. ἐ μέντοι σὺ ἄν τι σοι ἐλλείποι. καὶ ἀπιὼν δ' ἄν παντὶ ἐξῆς ἐπέστελλε ἄν. καὶ ἅμα λέγων, εἰσῆλθ' [3] χεῖρα ὀρίζων αὐτοῦ, ἐπερειδόμενος. καὶ τοῖς οἰκέταις. ἐγὼ μὲν οὖν ἀπίεναι παρεσκευαζόμην. ὁ δ' ἐπιστραφεὶς, καὶ ἐπιπολὺ σοβιάσας, ἐπεί με πάνυ σκυθρωπὸν εἶδε, παῖε δὴ ἔφη σὺ δὲ σὺ ὦ Μίκυλλε, καὶ συνδείπνει μεθ' ἡμῶν. τὸ γὰρ ἐμὲ ἐγὼ [4] κελεύσω [5] σὺν τῇ γυναικωνίτιδι μὴ τὸ μητρὸς ἐπαθλίαν, ὡς σὺ χώραν ἔχῃς. εἰσῄειν δὲ μάστιν λύκος χαλῶν ὑπὸ μικρὸν. αἰσχυνόμενος, ὅτι εἰδυῖαν ἐξελαυνόμενον τὸ συμποσίου τὸ παιδίον Εὐκράτης. κἀπειδὴ κλακλίσαι fruſtra, diſcederem. Verùm me pudebat, quòd Eucratis filiolum è convivio mihi viderer expuliſſe. Aſt ubi jam eſſet diſcumbendi

eſſe, ex iis qui apud adoleſcentes nugas deblaterant. At barba mirè erat hircina, ſupra quàm credi poteſt tonſoris egens. Porrò increpante Archibio medico, quòd ita affectus veniſſet, Non oportet inquit, officio deeſſe præſertim hominem philoſophum, etiamſi obſtent ſexcenti morbi. Nam ſe à nobis contemni putaret Eucrates. Haudquaquam, inquam ego, imò te collaudaret, ſi domi apud te, quàm excreata in convivio cum phlegmate anima mori malles. At ille, præ arrogantia diſſimulabat ſeſe dicterium audiſſe. Paulò pòſt acceſſit & Eucrates lotus: qui viſo Theſmopolide (nam id erat Philoſopho nomen) Præceptor, inquit, probè quidem factum abs te, qui ipſe ad nos veneris: tametſi nihilo deterius tibi fuerat futurum: ſiquidem etiam abſenti omnia ordine miſſa fuiſſent. Dumque hæc dicebat, ingreditur, manus ei porrigens, etiam famulis innitenti. Ego igitur jam abire parabam: verum ille converſus, ubi diu ſecum hæſitaſſet, quoniam me admodum triſtem videbat: ades, inquit, tu quoque Micylle, ac nobiſcum cœna. Nam filium in mulierum conclavi unà cum matre convivari jubebo, quò tibi ſit locus. Ingrediebar itaque cùm parum abfuerit, quin lupus inhians

1 Τὰ καθήκοντα] *Officia*, & ſic rectè idem Interpres in Convivio ſeu Lapithis vertit, τὰ καθήκοντα εἰδόσιν, *qui officia norunt*. Bourd.

2 Περὶ ἡμῶν] Flor. περὶ ἡμᾶς. Idem.

3 Χεῖρας ὀρίζων αὐτοῦ] Hanc ſcripturam ſequutus eſt Interpres. In aliis tamen Codd. legitur χειραγωγῶν τὸν Θεσμόπολιν ἐπερειδόμενον τ. οἰκ. Idem.

4 Κελεύσω] Flor. κελεύω. Idem.

5 Ἐν τῇ γυναικωνίτιδι ἐπαθλίαν.] Angl. *ἐπάθλιον*. De hoc loco Clariſſ. Heyn. ad Heſiod. *Idem*.

νεας κριοὺς λῶ, ὅσον πω μ' ἐρά-
μενοι, ἀνέτεινον τ' Θεσμόπολιν, σὺν
ἀπραγμόνως νὴ Δία. πέντε οἴμοι
νεανίσκοι ὀλιγαχόθεν, ὑπαυχένια
πεπεδυκότες ὑπὸ παίδων, ὡς ὀλι-
γόμενοι σὺν τῷ κήκιδι, καὶ ἐπιπολὺ
καρτερεῖν δύναντο. εἶτα μηδενὸς ἀνε-
χομένου πλησίον καθεύδειν αὐτῶ,
ἐμὶ κατακλίνεσι φερούσης, ὡς ὁμα-
τραπέζοι εἴημεν. τἀντεῦθεν ἐδει-
πνοῦμεν ὦ Πυθαγόρα, πολυοψίαν,
καὶ ποικίλον δεῖπνον, ἐπὶ χρυσῶ
πολλῶ, καὶ ἀργύρω. καὶ σκεπάσαι
λῶ χρυσᾶ, καὶ λιγύηροι ὠρχοῦντο, καὶ
μαστροῦποι, καὶ γαλωβοποιοί. καὶ
ὅλως, ἡδεῖα τις λῶ ἡ ἀφετηρία.
πλὴν ἀλλὰ ἐν μὲ ἐλυπᾶ, ὅ μι-
τρέως, ὁ Θεσμόπολις σοφιζόμε-
νος, καὶ ἀρετῖλῶ τινα ὡς με διδάξων,
καὶ διδάσκων, ὡς αἱ δύο ἀποφά-
σεις, μίαν καταφάσιν ἀποτελοῦσι. καὶ
ὡς εἰ ἡμέρα ἐστὶ, νυκτὸς οὐκ ἔστιν, οὐδὲ
τοὐναντίον, καὶ κέρατα ἔφασκεν εἶναί μοι.
καὶ τοιαῦτα πολλὰ, ἅδην δεομένῳ
σοφιστοφιλοσοφῶν σωτείρᾳ, καὶ ὑπε-
τρέμενδε τὴν ἀφροσύνην, σὺν ἐὰν
ἀκούειν τ' κιθαριζόντων, ἢ ᾄδόντων.
τοῦτο μοί σοι ὦ ἀλεκτρυὼν, τὸ δεῖ-
πνον. Αλε. οὐχ ἥδιστον ὦ Μίκυλλε.
καὶ μάλιστα ἐπὶ συνεκληρώθης τῷ
λήρῳ ἐκείνῳ γέροντι. Μι. ἄκυε δὴ
τὸ ἐνύπνιον. ὠμὴν χαῖρε τ' Εὐ-
κράτην αὐτὸν ὑπαιδα ὄντα, σὺν
οἶσθ' ὅπως ἀποθνήσκειν, εἶτα κατα-
σκαλίσαντά με, καὶ ἀφθήκας ἥρω-
ον, ὦ αἷς κληρονόμος ἦν ἁπάν-
των ἐγὼ, μικρὸν ἐπισχόντα, ἀποθα-
νεῖν. ἐμαυτὸν δ' παρελθόντα εἰς τὴν
ὑπόνεω, τὸ μὲ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύ-
ριόν, ἐξωτλεῖν, σκάφας πᾶσι με-
γάλας, ἀείκοτον τὸ δ' πολὺ ὑπερ-
βέον. τὰ δ' ἄλλα, τὴν ἐσθῆτα, καὶ
τραπέζας, καὶ σκεπάσματα, καὶ διακό-
νους, κἀμὲ ὡς τὸ εἰκὸς εἶναι.

bendi tempus, primùm tollentes Thesmopolin composuerunt, sanè non sine negotio, quinque utique proceri juvenes, cervicalia illi supponentes undiquaque, quò nimirum in eodem habitu permanere, diuque durare posset. Deinde cùm nemo sustineret ei accumbere, me adductum reclinant, ut eadem in mensa essemus. Deinceps cœnabamus, ô Pythagora, opiparam, variamque cœnam, multo in auro, multoque *in* argento. Pocula erant aurea, formosi ministri, cantores, scurræ: denique jucundissimus quidam erat convivarum congressus. Nisi quod unum quiddam me molestia afficiebat vehementer, Thesmopolis obturbans, mihi virtutem nescio quam commemorans, docensque duas negationes efficere unicam affirmationem: & si dies sit, noctem non esse. Nonnunquam etiam cornua mihi esse dictitabat, atque id genus multa continuato sermone apud me, cui nihil opus erat, philosophabatur, ac succidebat voluptatem, cùm sineret eos exaudiri, qui cithara, & voce canebant. Habes Galle de cœna. *Gal.* Non admodum jucunda, Micylle, maximè quia cum illo deliro sene accubitum sortitus eras. *Mic.* Audi nunc insomnium. Putabam Eucratem ipsum liberis orbum nescio quomodo è vita decedere. Dehinc ubi me accersisset, ac testamentum condidisset, quo me in solidum hæredem omnium scripserat, paulùm superstitem obiisse. Me verò, cùm adiissem facultates, aurum & argentum ingentibus scaphis haurire perpetuò scaturiens, & affatim affluens. Cætera verò nempe vestes, mensas, pocula, ministros, omnia mea, ut par erat, esse.

Vndo

ὅπως ἐξήλασεν ἐπὶ λάκκῳ ζώνας, ἐξυπτιάζων, φαλάκρᾳ ἄπαστος τοῖς ὁρῶσι ἐπίφθονος. καὶ ποθεινὸν ποιοῖ, καὶ περίπαστον; καὶ οὐ πονῷ πλείους. ἐγὼ γάρ, τὸν ἐδήτην τὸν σκότος ἔχων, καὶ [1] δακτυλίους βαρεῖς, ὅσον ἑπταδάκτυλα ἐξημμένους τῷ δακτύλων, σκέλυσον εἰσιόντα λαμπρὰν διὰ τριποδήσιον εἰς ἀνοδοχὴν τῶν φίλων. οἶδά, ὡς ἐν ὀνείρῳ εἶπας, ἤδη παρῆσαν. καὶ τὸ δεῖπνον ἄρτι συνεκομίζετο, καὶ [2] ὁ πότος συνεκροτεῖτο. ἐν τούτῳ ὅπτε με, καὶ φιλοτησίας ποθεινοῦσα ἐν χρυσοῖς φιάλαις ἐκπώματι παρῆλθεν, ἤδη δὲ πλακοῦντος εἰστηκομιζομένου, ἀναβοήσας ἀκαίρως, συνεζεύξας μὲ ἡμῖν τὸ συμπόσιον, ἀνέτρεψας ἡμῶν τὰς τραπέζας. τὸ γὰρ πλοῦτον ἐκεῖνον ἀφασκεδάσας, ὑπολείμματα φέρεσθαι παρεσκεύασας. ἀρά σε ἀλόγως ἀγανακτήσω καὶ σὲ δακῶ, ὡς τελέστερον ἂν ἡδέως ἔτι εἶδον τὸ θεῖόν μοι γρύμμον; Αλε. ὦπα φιλόχρυσος, καὶ φιλόπλουτος ὦ Μίκυλε, καὶ μόνον τοῦτο ἐξ ἁπάντων θαυμάζεις, καὶ ἡγῇ εὐδαίμων εἶναι πολὺ κεκτημένος χρυσίον; Mi. σὺ γὰρ ἐγὼ μόνος ὦ Πυθαγόρα τοῦτο, ἀλλὰ καὶ σὺ αὐτός, ὁ ποτε Εὐφορβος ἦσθα, χρυσὸν καὶ ἄχυρον ἐξημμένος τῷ βοστρύχων, ἐξιὼν πολεμήσων τοῖς Ἀχαιοῖς. καὶ σὺ τῷ πολέμῳ ἔνθα σιδηροφορεῖν μᾶλλον ἢ χρυσοφορεῖν ἄμεινον ἦν. σὺ γὰρ καὶ τὰς ἡλίκας χρυσῷ δεδεμένας τὰς πλοκάμους ἔχων, δεδιδυωδύεις, καί μοι δοκεῖ Ὅμηρος διὰ τοῦτο καθάπερ ὁμοίας εἰπεῖν σου τὰς κόμας, ὅτι χρυσῷ τε, καὶ ἀργύρῳ

Vnde postea bigis albis vectarer resupinus, cunctis qui intuebantur, conspiciendus & admirandus: accurrerent multi, & circumequitarent, plures sequerentur. Me interim illius veste amictum, annulósque graves, circiter sexdecim digitis insertos, gerentem, jubere splendidum adornari epulum, quo amicos exciperem. Qui jam, ut par erat in somnio, aderant, quibus epulæ jam erant comportatæ, jam potus ex animi sententia ministratus. In his cùm versarer, & aureis phialis præbiberem omnibus qui aderant amicis, cùm jam afferrentur bellaria, intempestivo tuo clamore perturbasti nobis convivium, mensasque subvertisti: ac divitias illas ita dissipasti, ut in auras evanuerint. Num tibi videor injuria in te stomachatus, qui obortum illud mihi somnium, vel tres noctes perpetuas libenter viderem? *Gal.* Adeo-ne es auri cupidus, & opum avidus, Micylle: idque ex omnibus unum admiraris, unamque fœlicitatem esse judicas, si plurimum possideas auri? *Mic.* Equidem haud solus ita cogito Pythagora: quin ipse quoque tum cùm Euphorbus esses, auro atque argento comis intexto, prodibas pugnaturus cum Achivis, idque in bello, ubi ferrum quàm aurum gestare satius erat. At tu etiam tum intertextis capillis in periculum descendere voluisti. Eamque, ut opinor, ob causam, Homerus comas tuas Gratiis similes dixit: quòd auro argentóque revin-

1 Δακτυλίους βαρεῖς, ὅσον ἑπταδάκτυλα ἐξημμένους τῷ δακτύλων] Videtur de duplicato annulorum numero dicere. Anuli enim plerumque octo in digitis, ut infertis Icaromenippo. *Marcil.*

2 Ὁ πότος συνεκροτεῖτο] Vt in Nigrin. *Bourd.*

ἐσφήκωτο. μακρῷ γὰρ ἁμείνους δηλαδὴ, καὶ ἐρασμιώτεραι ἐφαίνοντο, συναπολιπλιζόμεναι τῷ χρυσίῳ, καὶ συναπολάμπουσαι μετ' αὐτοῦ. καίτοι τί μὲ σὺ ὦ χρυσοκόμη μίτερα, εἰ Πάνθου ὢν ὑὸς ὤν, ἐτίμας τὸ χρυσίον. ὁ δὲ πάππων θεῶν πατὴρ, καὶ ἀνδρῶν, ὁ Κρόνος, καὶ Ῥέα, ὃς ποτε ἠράσθη τῆς ἀργαλικῆς ἐκείνης μείρακος, οὐκ ἔχων εἰς ὅ, τι ἐρασμιώτερον αὐτὸν μεταβάλοι, ἀλλ' ὅπως ἂν ἀφθείρειε δι' Ἀκρισίου τινὰ φρουρᾶν, ἀκούεις ἤδη που ὡς χρυσίον ἐγένετο, καὶ ῥυεὶς ἀφ' ὑψηλοῦ στέγους, σωθῆναι τῇ ἀγαπωμένῃ. ὅτι τί ἂν σοι τὸ ἐπὶ τούτῳ εἶτι λέγοιμι; ὅσους μὲν χρείας παρέχεται ὁ χρυσός. ὡς δ' οἷς ἂν παρῇ, κηλεῖ τε αὐτοὺς, καὶ σοφοὺς, καὶ ἰσχυροὺς ἀποδείκνυται, τιμὴν δὲ δόξαν σωτηρίαν. καὶ ἐξ ἀφανῶν, καὶ ἀδόξων, ὁπόταν τύχῃ πολίτας, καὶ ἀοιδίμους τὸ βραχεῖ πήσει. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα μοι τὰ ὁμότεχνον οἶδα τὰ Σίμωνα, ἃ δὴ πολλῶν δεινήσαντα παρ' ἡμοῖ, ὅτε τὸ ἔτυψεν ἦψεν τοῖς Κρονίοις, δύο τύμης δι' ἀλεκτρυόνος ἐμβαλών. Αλε. οἶδα, τὰ σιμὸν, τὰ βραχύ· ὃς τὸ [1] κεραμοῦν τρύβλιον ὑφελόμενος, ὡς χθὲς ὑπὸ μάλης ἔχων μὴ τὸ δεῖπνον, ὃ μόνον ἡμῖν ὑπῆρχεν. εἶδον γὰρ αὐτὸς ὦ Μίκυλλε. Μι. οὐκοῦν σκεῖνος αὐτὸ κλέψας, εἶτα ἐπωμόσατο θεοὺς τοσούτους. ἀλλά τί σοι ἐμέλησε, καὶ ἐβόας τότε ὦ ἀλεκτρυών, λῃζομένους ἡμᾶς ὁρῶν; Αλε. ἐκέκραγον, ὦ μόνον μοι τότε θεοπετὲς ἰώ. τί δ' ἂν ὁ Σίμων; ἐώρεις γάρ τι καὶ αὐτῷ ἐρεῖν. Μι. ἀνεψιὸς ἦν αὐτῷ, πλησίος ἐς ὑπερ-

vincirentur. Longè enim meliores scilicet & amabiliores videbantur, quòd essent auro religatæ, unaque cum eo relucerent. Verùm Auricome moderatè tegerebas, qui cùm Panthi esses filius, aurum in pretio habebas. Quin & ipse Deorum omnium, hominúmque pater ille, Saturno Rheaque progenitus, quum Argolicam illam puellam adamaret, nihilque haberet amabilius in quod sese transformaret neque quo Acrisii custodias corrumperet, audisti ut aurum sit factus, & per tegulas illapsus, potitus est ea quam deperibat. Iam verò quid tibi præterea commemorem? Quàm multos usus præbeat aurum: & ut eos quibus adfuerit, formosos, & sapientes, & potentes reddat, decus & gloriam illis concilians, utque nonnunquam ex obscuris & ingloriis, claros & celebres repente efficiat. Nam mihi vicinum, ejusdemque artis Simonem nosti, qui paucis antè diebus apud me cœnavit, quum injectis duobus extorum frustis, legumen coquerem Saturnalibus. *Gal.* Novi simum illum & brevem: qui fictilem ollulam quæ nobis erat unica, suffuratus, peracta cœna abiit sub ala gestans. Nam ipse vidi Micylle. *Mic.* At quanvis fustulisset, tam multos Deos jurabat. Sed cur non prodebas, ac vociferabare tum, ô Galle, cùm nos furto spoliari conspiceres? *Gal.* Coccyzabam, quod solum poteram id temporis. Verùm quid Simon ille? Nam videbare aliquid de illo dicturus. *Mic.* Ei consobrinus erat vir admodum dives, no-

[1] Κεραμοῦν τρύβλιον] Generaliter pro quolibet fictili. Sumitur tamen pro sacris fictilibus qualia Numæ fictilia, & ita videtur interpretari τρύβλιον, Hesych. σκεῦος μυστηρίου. Bourd.

[1] Κέλ-

βολὴν, Δεμύλον τοὔνομα. ὃς οὐδὲ ζῶν μὲ, οὐδὲ ὀβολὸν ἔδωκε τῷ Σίμωνι. πῶς γὰρ, ὃς οὐδὲ αὐτὸς ἥψατο τῶν χρημάτων; ἐπὶ δὲ ἀπέθανε τοιοῦτος, ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους, Σίμων ὁ πάνυ μάκαρ τὸν πίναρον, ὁ τὸ τρύβλιον ἀμείλεχον, ἄσμενος ἐξελαμψέ, ἁλουργῆ, καὶ ὑσγινοβαφῆ ἀμπεχόμενος, εἰκέλιξ, καὶ ζυγὸν, καὶ χρυσᾶ ἐκπώματα, καὶ ἐλεφαντοπόδας τραπέζας ἔχων, ὑφ' ἁπάντων προσκυνούμενος, οὐδὲ προσβλέπων ἡμῖν τὴν ἀρχήν. ἐναλίγκιος γὰρ ἐγὼ μὲ ἰδὼν προσιόντα, χαῖρε ἔφην ὦ Σίμων. ὁ δὲ, ἀγανακτήσας, εἶπεν ἔφη τῷ παιδὶ, μὴ καταμικρύνειν μου τὸνομα, οὐ γὰρ Σίμων, ἀλλὰ Σιμωνίδης ὀνομάζομαι. τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι ἐρῶσιν αὐτῷ αἱ γυναῖκες. ὁ δὲ, ἡδύπλευτος πρὸς ταῦτα, καὶ ὑπερῳᾶ. καὶ τὰς μὲν, προσίεται, καὶ ἱλαρός ἐστιν. αἷς δὲ, ἀπειλῶσιν ἀπειλὰς αὐτὰς, ἀμελεῖ μάλα. ὁρᾷς ὅσον ἀγαθὸν ὁ χρυσὸς αὐτῷ, εἴγε μεταποιεῖ τὰς ἀμορφοτέρας, καὶ ἐρασμίας ἀπεργάζεται, ὥσπερ ὁ ποιητικὸς ἐκεῖνος κεστός. ἀκούεις δὲ τῶν ποιητῶν λεγόντων, ὦ χρυσὲ δεξίωμα [1] κάλλιστον κτέρεσς. καὶ, χρυσὸς γάρ ἐστιν, ὃς βροτῶν ἔχει κράτη. ἀλλὰ τί μεταξὺ ἐλάλησας ὦ ἀλεκτρυών; Αλε. ὅτι νῦν ἀγνοίας ὦ Μίκυλε, καὶ σὺ τὰ ὅμοια τοῖς πολλοῖς ἐξηπάτησαι περὶ τὸ πλοῦσιον. οἶδ' εὖ ἴσθι πολὺ ἀβλιώτερον ὑμῶν τὸν βίον βιῶσι. λέγω δὲ σοι, καὶ πένης, καὶ πλούσιος πολλάκις γενόμενος, καὶ ἅπαντος βίου πεπειραμένος. μὴ μικρὸν δὲ αὐτὸς εἶσῃ ἐκεῖσε. Μι. νὴ Δία, καιρὸς γὰρ ἤδη σε εἰπεῖν ὅπως ἠλ-

nomine Drimylus. Is dum vivebat, ne obolum quidem Simoni donaverat, nam quì dediſſet, cùm ne ipſe quidem pecunias attingeret? Poſtquam verò pridie mortuus fuiſſet, omnes illas pecunias juxta leges, Simon ille gaudens effert, purpurea, hyſginóque tincta veſte indutus, famulóſque & currus, aurea pocula, menſaſque pedibus eburneis innixas poſſidet, ab omnibus adoratur, jamque nos ne aſpicit quidem. Etenim nuper cum illum procedentem conſpexiſſem, Salve, inquam, Simon. At ille indignatus, edicite, inquit, illi mendico, ne meum nomen diminuat: neque enim Simon, ſed Simonides appellor. Porrò, quòd maximum eſt: mulieres etiam illius amore capiuntur: quas is quidem ludos facit, ac faſtidit: & has admittit, comémque ſeſe præbet, illæ verò quæ negliguntur, necem ſibi illaturas minitantur. Vides quantas commoditates pariat aurum, ſiquidem deformiſſimos transfigurat, redditque amabiles, non ſecus atque ceſtus ille poëticus. Audis inſuper & à poëtis dictum, O aurum res auſpicata, & poſſeſſio pulcherrima. Item, Aurum eſt quod opibus imperat mortalium. Sed quid interim riſiſti Galle? *Gal.* Quia præ inſcitia ſimili modo cum vulgo, tua te fallit opinio de divitibus. At velim te ſcire, eos vitam vivere longè quam vos ærum noſiorem. Quod dico, qui & ipſe pauper, & dives aliquando fuerim, atque omne vitæ genus ſim expertus. Porrò paulò pòſt & ipſe omnia ſcies. *Mic.* Per Iovem tempeſtivum jam eſt, ut & tu referas quomodo ſis transformatus:

1 Κάλλιστον πτέρεσς] In Euripide κ. βροτῶν. Bourd.

λέγης, καὶ ἃ σωιεῖσθαι δεῖ βίῳ ἑκάστῳ. Αλε. ἄκουε. τοσοῦτόν γε σωφρονίσῃς, μηδένα με σὲ διδυμοτέρου βιοῦσθαι ἐπιχειρήσαντα. Μι. ἐμὲ δὲ ἀλεκτρυόνα, ὅτῳ σοι χρήσιμον. σωφρονίσαις γάρ με λοιδορεῖσθαί σοι. ἀλλὰ εἰπὲ λαβὼν Εὐφόρβου ἀρξάμενος, ὅπως ἐς Πυθαγόραν μετεβλήθης. εἶτα ἐξῆς ἄρχε δὲ ἀλεκτρυόνος. εἰκὸς γάρ σε ποικίλα ἓ ἰδεῖν, καὶ παθεῖν, ὃν πολυειδέσι τοῖς βίοις. Αλε. ὡς μὲ ἐξ Ἀπόλλωνος τὸ πρῶτον ἡ ψυχὴ μοι καταπλαμβήσῃ εἰς τόνδε γε τὸν ἄνδρα ἀνθρώπου σώματος, δεῖν τινα τόνδε καταδῆσαι ἐκπλῆσαι, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. ἄλλως τε, ὅτι ὅσον ὅτε ἐμοὶ εἰπεῖν, ὅτι σοὶ ἀκούειν τὰ τοιαῦτα. ἐπεὶ δὲ Εὐφορβος ἐγενόμην. Μι. ἐγὼ δὲ πρό γε τούτου ἐμνημόσυνε, τίς δὲ τοῦτό μοι πρόσθεν εἰπὲ, εἰ καὶ σὺ ποτε ἦλθες ὥσπερ σύ. Αλε. καὶ μάλα. Μι. τίς δὴν ἦν, εἰπὲ ἔχεις εἰπεῖν; ἥδιστα γὰρ τοῦτο εἰδείην. Αλε. σὺ μύρμηξ ἰνδικὸς, ὃς τὸ χρυσίον ἀνορυττόντων. Μι. εἶτα ὄκνον ὁ κατεδαίμων ὀλίζον τὸ ψυχρόν ἦκειν ἐς τὸν βίον, ἐξ ἐκείνου ἐπισπασάμενος; ἀλλὰ ἓ τί μὴ τοῦτο ἔσομαι εἰπέ. εἰκὸς γὰρ εἰδέναι σε. εἰ γάρ τι ἀγαθὸν εἴη ἃ ἀπάγξομαι ἤδη ἀναξὰς ἀπὸ τοῦ κατάλου, ἐφ' ᾧ σὺ ἔφηκας. Αλε. οὐκ ἂν μάθοις τοῦτο ἀδημιᾶς μηχανῆ. πλὴν ἀλλὰ ἐπείσθη Εὐφορβος ἐγενόμην, ἐπάνειμι γὰρ ἐπ' ἐκεῖνα, ἐμαχόμην τὸ Ἰλίῳ. καὶ δεδαικὼς τὸν Μενελάου χρόνῳ ὕστερον ἐς Πυθαγόραν ἦκον. πῶς δὲ περιέμενον ἄοικος ἐὼν, ἄχρι δὴ ὁ Μνήσαρχος ἐξεργάσηταί μοι τὸν οἶκον. Μι. ἄσιτος ὢν ἢ τῶν, καὶ ἄποτος; Αλε. καὶ μάλα. ὑδὲ γὰρ ἔδη τοῦ-

matus: & quid in unoquoque vitæ genere perſpexeris. *Gal.* Auſcultа, hoc tantùm præmonitus, me neminem fœliciorem in vita, quàm tu ſis, unquam vidiſſe. *Mic.* Quùm ego ſim ὁ Galle? hanc fœlicitatem tibi ipſi imprecor, qui me ad tibi convitiandum impellis. Verùm age, narra exordiens ab Euphorbo, quo pacto fueris in Pythagoram transformatus: deinceps ordine ad Gallum uſque: conſentaneum enim eſt te varias res tum vidiſſe, tum tuliſſe, nimirum in tam diverſis vitæ formis. *Gal.* Quemadmodum initio ab Apolline profecta anima in terram devolarit, & corpus humanum induerit, quam pœnam dependens, longum dictu foret: præterea neque mihi referre, neque tibi talia audire fas eſt. Verùm ubi Euphorbus factus fuiſſem. *Mic.* Sed ego priuſquam eſſem is qui nunc ſum, ὁ preclare, quiſnam eram? Hoc mihi priùs dicito, nunquid & ego verſus fuerim itidem ut tu. *Gal.* Maximè. *Mic.* Quis igitur eram? ſiquo modo potes dicere, pervelim enim iſthuc cognoſcere. *Gal.* Tu formica eras Indica, ex illis quæ aurum effodiunt. *Mic.* Itane neglexi infœlix vel paucula fruſta in vitam importare, cùm illo eſſem alitus? Sed age, quid poſt hæc futurus ſim dicito, nam conſentaneum eſt id ſcire te. Etenim ſiquid bonæ eſſet rei, me jam ab hac pertica, in qua nunc ſtas, ſuſpenderem. *Gal.* Id arte nulla ſcire poſſis. Cæterùm cùm Euphorbus eſſem (nam ad illa redeo) in Troia pugnabam: atque à Menelao necatus, in Pythagoram poſtea veni, ac tandiu ſine tecto perduravi, donec Mneſarchus domum mihi ædificaſſet. *Mic.* Num quæſo ſine cibo, potúque? *Gal.* Maximè. Nihil enim his

rebus

πιν, ἢ μόνῳ τῷ σώματι. Mi. οὐκοῦν τὰ ἐν Ἰλίῳ πρότερόν μοι εἰπέ. τοιαῦτα ἦν οἷα φησιν Ὅμηρος γεγενῆσθαι αὐτά; Αλε. πόθεν σοὶ ταῦτα ἱστῶ ὦ Μίκυλλε; ὃς μυρίοις ὕστερον ἐκείνων, κἀμοὶ ἐν Βάκτροις ἦν. ἐγὼ δέ τοι τοσοῦτόν σοι φημὶ ὑπερφυὲς μηδὲ γεγενῆσθαι τότε, μήτε τὴν Αἴακος ὕπτιον μέγαν, μήτε τὴν Ἑλένην αὐτὴν ὕπτιον καλὴν, ὡς οἴονται. εἶδον γὰρ λευκὴν μάλα τινα, καὶ ἐπιμήκη τὸν τράχηλον, ὡς εἰκάζειν κύκνου θυγατέρα εἶναι. τἄλλα δέ, πάνυ πρεσβύτιν, ἠλικιῶτιν σχεδὸν τῆ Ἑκάβης. ἔνθα Θησεὺς πρῶτον ἀφικόμενος, ὑπ' Ἀφίδνας εἶχε, καὶ τὴν Ἑλένην ἁρπάσας, ὑπ' Ἀφίδνας εἶχε. ὁ δὲ Ἡρακλῆς, πρότερον εἶλε Τροίαν καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν, τοὺς τότε μάλιστα. διηγεῖτο γάρ μοι ὁ Πάνθους ταῦτα, καὶ μειράκιον ὢν, ἑωρακέναι λέγων τὸν Ἡρακλέα. Mi. τί δέ, ὁ Ἀχιλλεὺς τοιοῦτος ἦν ἄρτιος τὰ πάντα, ἢ μοῦνος ἄλλως ἐκ ταῦτα; Αλε. ἐκείνῳ μὲν οὐδὲ συμπεπλέχθαι ὦ Μίκυλλε. οἶδ' ἂν ἔχοιμί σοι εἰπεῖν ἀκριβῶς τὰ δὴ καὶ τοῖς Ἀχαιοῖς λέγειν. πόθεν γάρ, πολέμιος ὤν; τὸ μέντοι ἑταῖρον αὐτοῦ τὸν Πάτροκλον, ὃν καλὸν ἔπεφνον αὐτὸν τὸν Πάτροκλον, διελάσας τῷ δόρατι. Mi. εἶτά σε ὁ Μενέλαος μακρῷ δι' χαρίεντος. ἀλλὰ ταῦτα μέν, ἱκανῶς. τὰ Πυθαγόρου δέ, ἤδη λέγε. Αλε. τὸ μὲν ὅλον ὦ Μίκυλλε, σοφιστὴς ἄνθρωπος ἦν. χρὴ γὰρ οἶμαι τἀληθῆ λέγειν. ἄλλως δέ, σὺν ἀπαιδεύτοις, οἶδ' ἀμελέτητος τῶν καλλίστων μαθημάτων. ἀπεδήμησα δὲ εἰς Αἴγυπτον, ὡς συγγενοίμην τοῖς σοφοῖς ἐπὶ σοφίᾳ. κἀγὼ εἰς τὰ ἄδυτα κατελθὼν, ἐξέμαθον τὰς βίβλους τὰς Ὥρου, καὶ Ἴσιδος. κἀπὶ αὖθις εἰς Ἰταλίαν ἀναπλεύσας, ὅτε διέβην

rebus opus, nisi corpori duntaxat. *Mic.* Illud igitur priùs mihi dicito, num res ad Troiam gestæ, fuerunt quales Homerus fuisse dixit? *Gal.* Vnde is resciviſſet Micylle? qui quidem dum ista gerebantur, erat in Bactris camelus. At ego tibi affirmo nihil tam eximium tunc factum fuisse: neque Ajacem usque adeò magnum, neque adeò formosam, ut putant, Helenam: siquidem vidi quandam candida & procera cervice, ut cycno prognatam illam hinc conjicerent: cæterùm anum, Hecubæ propemodum æquævam. Quam in Aphidnis, primùm raptam possedit Theseus, qui Herculis ætate vixit. Porrò Hercules priùs Troiam ceperat, patrum nostrorum memoria, qui per id temporis maximè florebant. Nam hæc mihi Panthus narravit, se cùm esset adolescentulus, vidisse Herculem. *Mic.* Quid autem Achilles? Num talis erat, nempe quavis in re præstantissimus? an & ista sunt fabulosa? *Gal.* Cum illo quidem non sum congressus, neque res quæ apud Achivos gestæ sunt, ita accuratè possem referre. Etenim quî scire potui, cùm hostis essem? Certè Patroclum illius socium, non magno negotio hasta transverberatum peremi. *Gal.* Deinde te Menelaus multò minore negotio. Verùm istis de rebus satis. Nunc res Pythagoricas refer. In summa Micylle, sophista eram (oportet enim verum fateri) alioqui non imperitus, nec in disciplinis præclaris inexercitatus. Profectus sum autem in Ægyptum, quò cum prophetis congrederer de sapientia communicaturus. Ibi adyta ingressus, Ori & Isidis libros perdidici. Et cùm in Italiam rursus vela feciſſem, eo affectu

τὰς καθ' ἑκεῖνα Ἕλλήνας, [1] ὥστε θεὸν ἡδὺν μέ. Mi. ἤκουσα ταῦτα ἐγὼ ὡς δόξειας ἀναβιβιωκέναι λάθραιον, καὶ ὡς χρυσοῦν τὸν μηρὸν ἐπιδείξαιό ποτε αὐτοῖς. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπέ, τί σοι ἐπῆλθε νόμον ποιήσασθαι μήτε κριῶν, μήτε κυάμων ἐσθίειν; Αλε. μὴ ἀνάκρανε τὰ τοιαῦτα ὦ Μίκυλλε. Mi. Διὰ τί ὦ ἀλεκτρυών; Αλε. ὅτι αἰσχυνόμεθα λέγειν πρὸς σὲ τὴν ἀληθεστάτην αἰτίαν αὐτῶν. Mi. καὶ μὴν ἐδὸν ὀκνεῖν ἐχρῆν λέγειν πρὸς ἄνδρα συνοίκιον, καὶ φίλον. διαστόλλω γὰρ ἂν ἂν εἴποιμι ἔτι. Αλε. ἐδὸν ὑγιές, ἐδὸν σοφὸν ἦν. ἀλλ' ἐώρων ὅτι εἰ μὲ τὰ σεμνὰ, καὶ ταῦτα τοῖς πολλοῖς νομίζοιμι, ἥκιστα ἐπισπάσομαι τοὺς ἀνθρώπους ἐς τὸ θαῦμα. ὅσῳ γὰρ ἂν ξενίζοιμι, τοσούτῳ καινοτέρῳ φάμην αὐτοῖς ἔσομαι. διὰ τοῦτο καινοποιεῖν εἰλόμην, ἀπορρήτων ποιησάμενος τὴν αἰτίαν. ὡς εἰκάζοντες ἄλλοι ἄλλως, ἅπαντες ἐκπλήττωνται, καθάπερ ἐν τοῖς ἀσαφέσι τῶν χρησμῶν. Mi. ὁρᾷς; καθαγελᾷς μὲ σὺ ἐν τῷ μέρει τοσοῦτον, ὅσον Κροτωνιατῶν καὶ Μεταποντίων, καὶ Ταραντίνων, καὶ τῶν ἄλλων ἀφώνων σοι ἐπομένων, καὶ καθασκυνώντων τὰ ἴχνη, ἃ σὺ πάντων ἀπολιμπάνεις. ἀπαθανατίσω δὴ τὸν Πυθαγόραν τίνα μετημφιάσω μετ' αὐτόν; Αλε. Ἀσπασίαν τὴν ἐκ Μιλήτου ἑταίραν. Mi. φεῦ τῆς λόγου. καὶ γυνὴ γὰρ ἐγένετο ἐν τοῖς ἄλλοις, ὁ Πυθαγόρας; καὶ ἦν ποτε χρόνος, ὅτε καὶ σὺ ὠδίκεις ὦ ἀλεκτρυόνων ζηλωτότατε, καὶ σωθῆναι Περικλεῖ, Ἀσπασίᾳ οὔσῃ; καὶ ἐνύεις ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἔλαια ἔξαιρες, καὶ κρόκῳ κατῆγες, καὶ

ctu Græcos ejus temporis imbui, ut me Deum prædicarent. *Mic.* Equidem hæc inaudivi, utque creditus est post mortem revixisse: aureúmque ipsis femur aliquando monstrasse. Verùm illud mihi dicite: quid tibi venit in mentem ut legem statueres, ne carnibus, neque fabis vescerentur homines? *Gal.* Ne perquiras ista Micylle. *Mic.* Quam ob rem ô Galle? *Gal.* Nam pudet hisce de rebus verum apud te fateri. *Mic.* Atqui nihil verendum est dicere viro contubernali & amico. Nam herum posthac abfit ut dixerim. *Gal.* Nihil sani, neque præclari erat. Verum animadvertebam, si consueta, atque eadem quæ vulgò traduntur, præcepissem, mortales in admirationem minimè pertracturum: sed quo peregriniora proposuissem, futurum ut hoc magis novus atque admirandus viderer. Proinde nova comminisci statueram: eorumque causam silentio comprimere: quò videlicet aliis aliud conjectantibus, omnes attoniti redderentur ut in obscuris oraculis solet usuvenire. *Mic.* Viden'? irrides me tu quoque non minùs atque Crotoniatas, Metapontinos, & Tarentinos, cæteroſque qui te muti sequuntur, & quæ calcata reliquisti vestigia adorant. Verùm exuto Pythagora, quemnam induisti? *Gal.* Aspasiam meretricem illam Milesiam. *Mic.* Papæ quid dicis? Etiam inter alia, mulier quoque fuit Pythagoras? Itane fuit aliquando tempus, quo tu Galle generosissime ova pariebas, cumque Pericle rem habebas, Aspasia cùm esses, ex eoque gravida facta es: præterea lanam carpebas, tramamque deducebas, & meretricum in morem

1 Ὥστε θεὸν ἰδόν μὲ] Lego ὅτι ὡς θεὸν ἰδὼν μὲ. Palm.

ἐγκαλεῖν εἰς τὸ ἐπιεικές; Αλε. πάντα ταῦτα ἐπίσιν. ἐ μόνον, ἀλλὰ ἐ Τειρεσίας πρὸ ἐμοῦ, καὶ ὁ Ἐλάτου παῖς ὁ Καινεύς. ὥστε ὁπόσα ἂν λοιδορήσῃς εἰς ἐμὲ, καὶ εἰς ἐκείνους λοιδορήσεις ἴσα. Μι. τί δ᾽ ἦν, πότερος ὁ βίος ἡδίων σοι ἦν, ὅτε ἀνὴρ ἦς, ἢ ὅτε σὺ ὁ Περικλῆς ὤπυιες; Αλε. οἶδας οἷον τοῦτο ἠρώτησας, εἰδὲ τῇ Τειρεσίᾳ συνεπεγκεῖν τὸν λοιδορεῖσθαι; Μι. ἀλλὰ καὶ σὺ μὴ ἔπῃς, ἱκανῶς ὁ Εὐριπίδης διέρρηξε τοῦτον, εἰπὼν, ὡς τρὶς ἂν ἥλοι παρ᾽ ἀσπίδα φῆναι, ἢ ἅπαξ τεκεῖν. Αλε. καὶ μὴν ἀναμιμνήσω σε ὦ Μίκυλλε, ὅτι εἰς μακρὰν ὠδῖνα πεσῇ. ἴσῃ γὰρ ποτε γυνὴ ὢν σὺ ὧν πολλῇ τῇ περιόδῳ πολλάκις. Μι. οὐκ ἀπάγξῃ ὦ ἀλεκτρυὼν, ἅπαντας οἰόμενος Μιλησίους, ἢ Σαμίους εἶναι; σὲ δ᾽ ὧν φασι, καὶ Πυθαγόραν ὄντα τὸν ὥρων λαμπρὸν πολλάκις, Ἀσπασίαν γενέσθαι τὸν τυράννου. τίς δὴ μοι τὸν Ἀσπασίαν ἀνὴρ, ἢ γυνὴ αὖθις ἀπεφάνης; Αλε. ὁ κωμικὸς Κρατῖνος. Μι. ὦ Διοσκόρω τῆς ἀνομοιότητος. ἐξ ἑταίρας, φιλόσοφος; Αλε. εἶτα βασιλεύς. εἶτα πένης. καὶ μεθ᾽ ὀλίγον, στρεβλοπλὴξ. εἶτα ἵππος, καὶ κολοιὸς, καὶ βάτραχος, καὶ ἄλλα μυρία. μικρὸν δεῖ ἂν γενέσθαι πρόσαντες ἑκάστῳ. τὰ πολλάκις ἦ, ἀλεκτρυὼν πολλάκις. ἤδη γὰρ τῷ βίῳ, καὶ δεῦρο πολλοῖς ἄλλοις δουλεύσας βασιλεῦσι, καὶ πένησι, καὶ πλουσίοις. τὰ πολλάκις, καὶ σοὶ νῦν σιωπῶ, κρεαγρελῶν ὀσμήν σε ποθεμένων, καὶ οἰμωζόντος ἐπὶ τῇ πενίᾳ, καὶ τοὺς πλουσίους γαυμάζοντος ὑπ᾽ ἀγνοίας τῶν ἐκείνοις συμπεσόντων κακῶν. εἰ γὰρ ἤδεις τὰς φροντίδας αὐτῶν, ἃς ἔχουσιν, ἐγέλασας ἂν ἐπὶ σεαυτῷ, ὁρῶν σε τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύοντα. Ἀλε. ἐγὼ μὲν οὖν ἅπαντα ἐποίησα, καὶ μόνος, ἀλλὰ καὶ πρὸ ἐμοῦ Τειρεσίας, καὶ Ἐλάτου παῖς ὁ Καινεύς. ὅσα ἂν λοιδορήσῃς εἰς ἐμὲ, καὶ εἰς ἐκείνους λοιδορήσῃ. Mi. Age igitur, utra tibi vita erat suavior, quum vir eras, an quum Pericles tecum habebat consuetudinem? *Gal.* Vides cujusmodi sit istud quod percontaris: cui ne Tiresiæ quidem expedierit respondere? *Mic.* Atqui si minùs fateare: tamen istud Euripides sat explicuit, quum ait, se malle ter sub clypeo consistere, quàm parere semel. *Gal.* Imò præmoneo te paulò pòst puerperam fore: siquidem & tu mulier es olim futurus, idque sæpius longo sæculorum orbe & recursu. *Mic.* Non tu pendebis, ô Galle, qui putas omnes homines esse Milesios, aut Samios? Nam ajunt te etiam tum quum Pythagoras esses, venusta forma decorum, sæpius Aspasiam fuisse tyranno. Verum age post Aspasiam in quem virum aut mulierem denuo renatus es? *Gal.* In Cratem Cynicum. *Mic.* O Castor! ô Pollux! quam dissimile! ex scorto Philosophus? *Gal.* Deinde rex: deinde pauper: paulò pòst satrapes: dehinc equus, graculus, rana, aliaque innumerabilia: quæ sigillatim recensere longum esset. Postremò Gallus plerumque: quo vitæ genere delectatus sum & servivi apud multos alios & reges, & pauperes, diviteque: postremò nunc tecum vivo, rideóque quotidie, quum video te paupertatis tædio complorantem, ejulantémque ac divitum admirantem fortunas, propterea quòd ignores quantum illis adsit malorum. Alioqui si curas noris quibus illi distringuntur, te ipsum profectò riseris, qui antea cre-

ἂν ἐπὶ σαυτῷ θρῶπον οἰηθῇς ὑπερῳδαιμονεῖν ἀεὶ τ πλούσιον. Mi. σκοπῶν ὦ Πυθαγόρα, ἢ ὃ, π μέλιττα χαίρεις κηλώμενος, ὡς μὴ ἐπιζαρατίοιμι τ λόγον, ἄλλοτε ἄλλον κηλῶν. Alc. διοίσῃ μὲ ὑδὲν, ἢν τε Εὔφορβον, ἢν τε Πυθαγόραν, ἢν τε Ἀσπασίαν κηλῇς, ἢ Κράτητα. πάντα γὰρ ἐγὼ ταῦτα εἰμι. πλὴν τ νῦν ὁρώμενον τοῦτο, ἀλεκτρυόνα ὀνομάζειν, ἄμεινον ἂν ποιοῖς, ὡς μὴ ἀπημάζοις δύπλεις εἶναι δοκῶν τ ὄρνιον, κ ταῦτα, τοσούτως σὺ αὐτῇ ψυχὰς ἔχων. Mi. σκοπῶν ὦ ἀλεκτρυών, ἐπειδὴ ἁπάντων χρεὼν ἤδη τ βίων ἐπιρρᾴθης, κ παίζα οἶσθα, λέγοις ἂν ἤδη σαφῶς, ἰδίᾳ μὲ, τὰ τ πλουσίων, ὅπως βιῶσιν. ἰδίᾳ γ, τὰ πλουτικὰ, ὡς μάθω εἰ ἀληθῆ ταῦτ φῂς, εὐδαιμονέστερον ἀποφαίνων με τ πλουσίων. Alc. ἰδὲ δὴ ὅπως ἐπίσκεψαι ὦ Μίκυλλε. σοὶ μὲν ὅτι πολέμου πολὺς λόγος, ἢν λίγηται ὡς οἱ πολέμιοι ἐπιλαυίωσιν, ὐδὲ φροντίζεις μὴ τ ἀρχὸν τέμνωσιν ἐμβαλόντες, ἢ τ παραδείσου ξυμπατήσωσιν, ἢ τὰς ἀμπέλους θηλώσωσιν, ἀλλὰ τ σαλπιγκτ ἀκούων μόνον, εἶτ ἄρας, ἀφεβλέπεις τὸ κτ σταυτὸν οἱ τραπόμενον χρὴ σωθῆναι, κ τ κίνδυνον ἀμφυγεῖν. οἱ δ' ὑλακθέντες μὲ ἐ ἀμφ' αὐτοῖς, ἀνιῶντες γ, ὁρῶντες λὰξ τ τειχῶν ἀγόμενα ἐ φερόμενα ὅσα εἶχον σὺν τοῖς ἀρχοῖς. καὶ ἦν τε εἰσφέρειν δέῃ, μόνοι κηλῶντες. ἦν τε ἐπεξίωσιν, ἀφοκινδυνοῦσι στρατηγοῦντες, ἢ ἐπαρρωῦντες. σὺ γ οἰσυίνῳ ἀσπίδα ἔχων, ὑσπλὴς, καὶ κἀρφ, εἰς σωτηρίαν ἕτοιμος ἐσαῶσ τὰ ἐπινίκια, ἐπειδὰν θύῃ ὁ στρατηγὸς νενικηκώς. σὺ εἰρήνῃ τε αὖ, σὺ μὲ credideris eum qui sit opulentus, semper esse fœliciſſimum omnium. *Mic.* Ergo Pythagora, aut quod maximè gaudes appellari, ne confundam orationem, aliàs alio nomine compellans. *Gal.* Nihil intererit, sive Euphorbum, sive Pythagoram, sive Aſpaſiam, sive Cratem vocaris. Nam hæc omnia sum ego unus. Verumtamen rectiùs feceris, ſi (quod in præſentia esse videor Gallum me voces, ne avem hanc parvi ducecere, contemneréque videaris, præſertim cùm tot tantaſque animas in ſe contineat. *Mic.* Ergo Galle, quandoquidem omnia penè vivendi genera jam expertus es, omniáque noſti: velim dilucidè mihi narres, quæ ſit divitum, quæ pauperum vitæ conditio, ut cognoſcam vere-ne iſtud affirmes, me divitibus esse fœliciorem. *Gal.* En hunc ad modum perpende Micylle. Te quidem non admodum tangit belli cura, ſiquando rumor ſit adventare hoſtes, neque ſolicitus es, ne inagros incurſantes populentur, neve hortum proculcent, aut vineas vaſtent: ſed ſimul atque tubam audieris, ſi tamen audieris, circunſpicis quò deflexus ſervari queas, ac diſcrimen effugere. Contrà illi ſibi timent, & animo cruciantur, quum de mœnibus quicquid opum poſſidebant in agris, id omne tolli, deportarique conſpiciunt. Ac ſive inferendum eſt aliquid in ærarium, ſoli accerſuntur: ſive in prælium exeundum, periclitantur, peditum equitum-ve turmis præfecti. Tu interim vimineum gerens clypeum, expeditus ac levis, ad ſaluti conſulendum, paratus epulum victoriæ celebrare, ſiquando victoria potitus imperator ſacra fecerit. Rurſum pacis tempore, tu

δήμε ὢν, ἀναβὰς εἰς ἐκκλησίαν, πογωνεῖς τὸ πλουσίων. οἰδὲ, φεύγτωσι, καὶ ὑποπτήσσωσι, καὶ ἀφνομοῖς ἱλάσκονται σε. λυτρεῖ μὲ γὰρ ὡς ἔχεις, καὶ αἰῶνας, καὶ ἡμέρας, καὶ τἄλλα ἀφθονῶ, ἅπαντα ἐκεῖνοι πονῶσι. σὺ δ' ἐξετάζεις ἐ δοκιμάζεις πικρὸς ἄγαν διατότης. ὑδὲ λόγυ μιζοδὲς ἐκοπ. κἂν σοι δοκῇ, κατηχαλάζησας αὐτῶν ἀφθόνυς τὰς λίθυς, ἢ τὰς ὑσίας αὐτῶν ἐδήμοσας. ὅπε δ' συκοφάντῶ δῆδας αὐτὸς, ὅπε λήσειν, μὴ ὑφέλησαι τὸ χρυσίον, ὑστερῶς τὸ ἡριγκίον, ἢ ὀρύξας τ' τοῖχον. ὅπε πρόγμασα ἔχεις λογιζόμῳ, ἢ ἀπαιτῶν, ἢ τοῖς καλαφάτοις οἰκονόμοις ἀφπυκτάσιν, καὶ πρὸς τὰς φρονῖδας λογιζόμῳ. ἀλλὰ κρηπῖδα σωτελίσας, ἑσπὰ ὀβολὸς τ' μισθὸν ἔχων, ἱπποτὰς ἀδὶ δίλιθυ ὀψίαν λυσάμῳ ἢν δοκῇ, σκεπάρδῶ πνὰ, ἢ μαινίδας, ἢ κρομμύων κεφαλίδας ὀλίγας πριάμῳ, δύρφινεις σκευτὸν, ἄδων τὰ πολλὰ, καὶ τῇ βελτίστῃ πενίᾳ σωσοφιλασοφῶν. ὥστε ἀφ' ταῦτα, ὑγιαίνεις τε, καὶ ἔρρωσαι τὸ σῶμα, καὶ ἀφκαρτρεῖς πρὸς τὸ κρύῳ. οἱ πόνοι γάρ σε παρεσκήνωσε, σὺν δικαιοφρόνητον αὐτάρκειαν ἀσφαλέστερον πρὸς τὰ δοκοῦντα τοῖς ἄλλοις ἄμαχα εἶναι. ὥστε ὑδὲν σοι τ' χαλεπῶν τύτων νοσημάτων ἐπιβηλάσῃ. ἀλλ' ἤν ποτε καῦμῳ πυρετὸς ἐπιλάβῃται, πρὸς ὀλίγον ὑπηρετήσας αὐτῷ, ἀνεπιδήσας σῦγε, ἀποσεισάμῳ τῇ αἰτίᾳ. ὁδὶ, φεύγει αὐτίκα φοβηθείς σε, ψυχρῦ τε ὁρῶν ἱμφορέμενον, καὶ μάκρὰν οἰμώζειν λέγοντα ταῖς ἰατρικαῖς ἀδείσιν. οἱ δὲ, ὑπ' ἀκρασίας ἄθλιοι, τί τ' κακῶν ὐκ ἔχυσι,

tu plebeius in concionem ingreſſus, tyrannidem in divites obtines. Illi verò trepidant, pavitantque, & largitionibus te placant. Etenim ut balnea, ludi, ſpectacula, aliáque omnia tibi abunde ſuppetant, illi operam dant. At tu cenſor, & acerbus expenſor, tanquam dominus, ne alloquio quidem interdum dignaris illos. Quòd ſi lubet, frequentibus ſaxis in illos degrandinas, aut ipſorum bona proſcribis. Ipſe neque calumniatorem metuis, neque latronem, ne conſcenſo ædium faſtigio, vel pariete perfoſſo, tollat aurum: neque ſupputandis, aut repetendis pecuniis occuparis, neque cum ſceleratis diſpenſatoribus conflictaris, neque curis diſtraheris. Verùm ſimul atque crepidam unam perfeceris, mercedemque retuleris, ſeptem obolos, ſero ſurgis crepuſculo: & ſi libuerit, lavaris: tum empto vel ſaperda, vel mœnide, vel paucis ceparum capitulis, temet ipſe oblectas, canens plerumque, optimaque cum pauperate philoſophans: adeò ut eas ob res ſalubri ſis, valentique corpore, & contra frigus obdurueris. Nam labores qui te exacuunt, certatorem non contemnendum reddunt adverſum eas res, quæ compluribus inexpugnabiles videntur. Atque hinc fit ut nullus ex gravioribus hiſce morbis inſidias tibi moliatur. Quin ſiquando levis febricula invaſerit, paulo negotio eam medicatus, & inedia excutiens, protinus exilis. Illa porrò fugit ilico, metuens te, quem videat frigido victu impleri, & medicorum illis recurſibus longum plorare renuntiantem. At illi ex adverſo propter intemperantiam, quid tandem mali non habent infœlices?

ποδάγρας, καὶ φθόας, καὶ πεφυσημένας, καὶ ὑδέρας; ταῦτα γὰρ τῶν πολυτελῶν ἐκείνων δείπνων ἀπόγονα. τοιγαροῦν οἱ μὲν αὐτῶν, ὥσπερ Ἴκαρος, ἐπιπολὺ ἄραντες αὑτοὺς, καὶ πλησιάσαντες τῷ ἡλίῳ, ὅτε εἶδον ὅπη κηρὸς ἥρμοσο αὐτοῖς ἡ πτέρωσις, μέγαν σφίσι τὸ πάτημον ἔπτησαν, ἐπὶ κεφαλὴν ἐς πέλαγος ἐμπεσόντες. ὅσοι δὲ τὸν Δαίδαλον μὴ πάνυ μετέωρα, μηδὲ ὑψηλὰ ἐφρόνησαν, ἀλλὰ σωφρόνως, ὡς νοΐζειν ἔοικε τῇ ἅλμῃ τὸ κηρὸν, ὡς τὸ πολὺ ὕπτιοι ἀσφαλῶς διέπλησαν. Μι. ἀπιστεῖς πως, καὶ σωτῆρας λέγεις. Αλε. τῶν μὲν τοίνυν ἄλλων ἕνεκα Μίκυλλε, πᾶς νοῦς ἀσχολὸς ἔδοις ἄν, ὅταν ὁ Κροῖσος σκυθρωπιάσῃ πρὸς τὸν Περσῶν Πέρσαις, ἀναβαίνειν ἐπὶ τὴν πυρὰν. ἢ Διονύσιον καθαλυθεὶς τὸν τυραννίδος, ἐν Κορίνθῳ γράμματα διδάσκῃ, μὴ τηλικούτῳ δεῖλαιε, παιδία συλλαβίζειν ἀναγκάζων. Μι. ἐπί μοι ὦ ἀλεκτρυών, σὺ δὲ ὁπότε βασιλεὺς ἦθα, φῂς γὰρ ἐβασίλευσας, ποίοις ποτὲ ἐπιτερπὴς ἐκείνοις ἦσθα βίοις; ἦπου παντοδαίμων ἦθα, τὸ κεφάλαιον ὤν, καὶ πάντων ἔχων ἀπάντων. Αλε. μὴ δὴ ἀναμνήσῃς με ὦ Μίκυλλε, ὅτε τελευταῖον ἐβλίσθην τότε. τοῖς μὲν ἔξω φᾶσιν, ὅσῳ ἔφηθα, παντοδαίμων εἶναι δοκῶν. ἔνδον δὲ, μυρίας ἀνίας σωῶν. Μι. πῶς τοῦτο; παραδόξα γὰρ, καὶ οὐ πάνυ πιστὰ φῄς. Αλε. ἦρχον μὲν οὐκ ὀλίγης χώρας ὦ Μίκυλλε, παμφόρου πόας, καὶ πολλῆς ἀνθρώπων, καὶ καλῶν τῶν πόλεων ἐν ταῖς μάλιστα θαυμάζεσθαι ἀξίας, ποταμοῖς τε ναυσιπόροις καταῤῥεομένης, καὶ θαλάττῃ εὐόρμῳ λεωμένης. καὶ στρατιὰ μὲν πολλὴ, καὶ ἵππος συγκεκροτημένη, καὶ δορυ-

podagras, tabes, pulmonis inflammationes, aquas intercutes. Hæc enim à sumptuosis illis cœnis nascuntur. Proinde quicunque ex his Icari in morem, sese attollunt, propiusque soli admovent, nescii alas sibi esse cera adglutinatas, ingentem nonnunquam strepitum movent, prono capite in mare delapsi. Sed qui Dædali exemplo, non admodum sublimia, neque excelsa sapiunt, sed humilia terræque vicina, adeò ut cera nonnunquam salis aspergine madescat, ii tuto plerumque transvolant. *Mic.* Moderatos istos, & prudentes narras. *Gal.* Verùm aliorum Micylle, naufragia frequentissima conspicias: nempe quando Crœsus revulsis alis risum exhibet Persis, conscenso rogo: aut quum Dionysius tyrannide abdicatus, Corinthi literas docet, post tantum imperium pueros syllabas connectere cogens. *Mic.* Dic mihi Galle, tu quum rex esses (nam ais etiam regem te fuisse) cujusmodi expertus es illud vitæ genus? Sanè tum fœlix eras, siquidem id quod est bonorum omnium caput possidebas. *Gal.* Ne mihi in memoriam regeras, ô Micylle: usque adeò miserrimus, tunc eram, & quanquam quoad res externas planè fœlix videbar, ut dixisti: tamen intus, innumeris curis distringebar. *Mic.* Quibus curis? Nam absurda prorsus & incredibilia narras. *Gal.* Equidem Micylle, imperabam regioni non exiguæ, quarumvis rerum feraci, cùm incolarum multitudine, tum urbium pulchritudine cum primis admirandæ: præterea fluviis navigabilibus, ac mari portuoso commodæ. Ad hæc exercitus ingens, equitatus instructus, satellitium non exi-

φορικὸν σὺν ὀλίγον, καὶ τριήρεις, καὶ χρημάτων πλῆθος ἀνάριθμον, καὶ χρυσὸς ὁ κἀλλιστα πάμπολυς, καὶ ἡ ἄλλη ἡ ὄγκος τραγῳδίας πᾶσα, εἰς ἀστραβολὼ ἐξωγκωμένη. ὥστε ὁπότε σεσίωμι, οἴμοι πολλοί, σεσωκέναι, καὶ μόνον που ὁρᾶν φάσκε. καὶ ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις σωρίζειν ὀψόμενοί μοι. οἱ δὲ, καὶ ἐπὶ τὰ τέγη ἀνιόντες, ὡς μεγάλῳ ἐλάθοιτο ἀκριβῶς ἐσοφίσαι τὸ ζεῦγος. τὸν ἐφεστῶτα. τὰς σεσιμπούσας. τὰς ἐπομβήρας. ἐγὼ δὲ εἰδὼς ὁπόσα μοι ἐνία ἐς ἔριδα ἔφερεν, ἐκείνοις μὲν τὰ ἀγνοίας συγκεχωρημένον, ἐμαυτὸν δὲ ἠλέουν, ὅμοιον ὄντα τοῖς μεγάλοις ἐκείνοις Κολοσσοῖς, οἷος ἢ Φειδίας, ἢ Μύρων, ἢ Πραξιτέλης ἐποίησεν. ἐκείνων μὲν ἔκαστον τὸ ἔνδοθεν ὁ μὲν, Ποσειδῶν, ἢ Ζεὺς ἦν πάγκαλον, χρυσοῦ, καὶ ἐλέφαντος ξυνειργασμένον, κεφαλὴν, ἢ δεξιὰν, ἢ τέλεον ἔχων τὴν δεξιᾶς. ἢν δὲ κατανύσῃς ἴδῃς τὰ ἔνδοθεν, ὄψει μοχλοὺς πολλοὺς ἐς γόμφους, καὶ ἦλας ἀμφοτέρους πεπερονημένους, καὶ κορμοὺς ἐς σφῆνας, καὶ πίτταν κατάπλεον, καὶ τοιαῦτα πολλὰ μισητὰ ἀμφορέα κατειληφότα. ἐᾶν λέγειν [1] μυῶν πλῆθος, ἢ μυγαλῶν ἐμπολιτεύόμενον αὐτοῖς ἐνίοτε. τοιοῦτόν τι ἐς βασιλείαν ἐστίν. *Mic.* ἀλλ' οὔπω ἔφηθα τὴν πηλὸν, καὶ τοὺς γόμφους, καὶ μοχλοὺς, οἵ πνες εἶεν ἐν ἀρχῇ; ἀλλὰ τοῦ ἀμορφίαν ἐκείνου τοῦ πολλοῦ, ἥτις ἐστίν. ὡς τάχα ἐξελαύνειν ἀπολεπόμενον, καὶ τοσοῦτον ἄρχοντα, καὶ σεσωκυῖάμενον δαιμονίως, εἶναι ὅπως Κολοσσιαῖον παρεσκεύ-

exiguum, triremes, vis pecuniæ innumerabilis, vasorum aureorum plurima copia, reliquaque omnis tragœdia principatus, supra quàm credi queat, ingens. Itaque cùm prodirem, plerique adorabant, Deum quempiam intueri sese fati: aliique alios trudentes concurrebant, quò me conspicerent: nonnulli, conscensis tectis, magni æstimabant, si plenè contemplari licuisset quadrigam, pallium, diadema, anteambulones, & à tergo comitantes. Ego inter hæc mihi conscius quantæ me res discruciarent, versarentque, illis quidem propter inscitiam ignoscebam, at mei ipsius miserescebat, quòd similis essem magnis illis Colossis, quos aut Phidias, aut Myron, aut Praxiteles fecit. Quorum quisque extrinsecus est Neptunus, aut Iupiter, omnibus partibus decorus, auro & ebore compactus, & aut fulmen, aut fulgur, aut tridentem dextra tenens. At si immisso capite, quæ sunt intus inspicias, videbis vectes, paxillos, & clavos, per universum infixos, stipitesque & cuneos, picémque sublitam: item aliam id genus deformitatem intus inhabitantem. Omitto dicere muscarum, mustelarúmque vim, quæ nonnunquam in iis mansitant. Hujusmodi videtur esse regia dignitas. *Mic.* Nondum explicuisti lutum, & clavos, & vectes imperii, quinam sint, neque magnam illam deformitatem quænam sit. Nam cum admiratione vectari, & tam multis imperare, numinisque instar adorari, cum Colossi exem-

[1] Μυῶν πλῆθος ἢ μυγάλων] Lego μυῶν φλῆβος ἢ μυγάλων, id est, *soricum & murium aranearum copia.* Nam Sorices & mures aranei melius conveniunt quam muscæ. *Palm.*

γμαῖα. Ἀπαίσιον γάρ τι ἐς τὸν. σὺ δὲ καὶ τὰ ἔνδον ἤδη δὲ Κολοσσοῦ λέγε. Αλε. τί πρῶτον εἴπω σοι ὦ Μίκυλλε, τὰς φόβους, καὶ τὰ δείγματα, καὶ ὑποψίας, καὶ μίσεσι τὸ ἄδηλον τῶν συνόντων, καὶ ἐπιβουλάς. καὶ ἀφ' τούτων, ὕπνον τε ὀλίγον, ἐπιπόλαιον κἀκεῖνον, καὶ παραχῆς μετὰ ὀνείρατα, καὶ σύνοιαν πολυπλόκους, καὶ ἐλπίδας ἀεὶ πονηράς, ἢ τὴν ἀσχολίαν, καὶ χρηματισμοὺς, καὶ δίκας καὶ σκηπτεῖας, καὶ πρεσβείας πολλὰς, καὶ συνθήκας, καὶ λογισμούς; ὑφ' ὧν οὐδὲ ὅταν ἀπλαῦστεί τινος ἡδέος ἐγγίγνεται, ἀλλὰ ἀνάγκη ὑπὲρ ἁπάντων, μόνον ἀφοσιοῦσθαι, καὶ μυελὸς ἔχειν πράγματα. οὐδὲ γὰρ ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα ὑπὸ ἔχε γλυκερὸς, πολλὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντα. καὶ ταῦτα, μεγήντων Ἀχαιῶν ἁπάντων. λυπεῖ δὲ τὸν μὲν Λυδὸν, ὡς υἱὸς κωφὸς ὤν. τὸν Πέρσην δὲ, Κλέαρχος, Κύρῳ ξενολογῶν. ἄλλον δὲ, Δίων, ὡσὸς ὢν ποτὲ τοὺς Συρακουσίων κοινολογήμονα, καὶ ἄλλον Παρμένιον ἐπαινήμονα. καὶ Περδίκκαν Πτολεμαῖος, καὶ Πτολεμαῖον Σέλευκος. ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα λυπεῖ ὁ ἐρώμενος, ὡσὸς ἀναγκαίως ξωνῶν, καὶ παλλακὶς ἄλλου χαίρουσα. καὶ δύσηστοθαί τινες λεγόμεναι, καὶ δύ', ἢ τέτταρες τοὺς διαφόρους ὡσὸς ἀλλήλους ἀφυβριζούσας. τὸ δὲ μέγιστον. φοβοῦμαι δὴ τὰς φιλούσας μάλιστα, καὶ δεινόν τι ἀεὶ δεινὸν ἐλπίζειν. ὁ μὲν γὰρ, ὑπὸ δὲ παιδὸς ἀπεθάνην ἂν φαρμάκων. ὁ δὲ, καὶ αὐτὸς ὑπὸ δὲ ἐρωμένου. τὸ δὲ ἄλλον, ὅσα ὁμοιότροπον ἐνύβρις κατέλαβεν. Μι. ἄπαγε. δεινὰ ταῦτα φῆς

exemplo quadrat: siquidem hoc divinum quiddam est. Nunc autem quæ sunt intra Colossum exponito. *Gal.* Quid primum tibi referam Micylle? utrum metus, curas mordaces, suspiciones, familiarium odium, & insidias: easque ob res, somnum rarum, eumque levem, ac plena tumultus insomnia, cogitationes perplexas, spes semper improbas: an verò otii penuriam, postulationes, judicia, expeditiones, edicta, fœdera, consultationes? Quibus rebus fit, ut ne per somnium quidem, aliqua re jucunda frui liceat: verùm ut omnibus de rebus solus dispiciat necesse est, milleque negotia sustineat. Quippe nec Atridem Agamemnona dulcis habebat, Somnus, multigenas versantem pectore curas. Idque cùm reliqui omnes Achiri sterterent. Adde quòd Lydum illum discruciat filius mutus: Persam Clearchus Cyro milites peregrinos conscribens: alium Dion cum Syracusanis nonnullis ad aurem communicans: alium Parmenion collaudatus. Item Perdiccam Ptolemæus, Ptolemæum Seleucus. Quin illa quoque molestiam afferunt, amasius non sponte consuescens, concubina alio gaudens: tum siqui defectionem parare dicantur: aut duo quatuorve satellites inter sese susurrantes. Quódque gravissimum est, amicissimi quique vel maximè suspecti sunt habendi, sempérque metuendum, nequid magni mali ab illis oriatur. Nam alium filius, alium amasius veneno necavit: alium similis mors forsan eripuit. *Mic.* Apagesis, atrocia sunt Gal-

Τὸν κωφὸν ἂν] Dixi ad ὑπὲρ τοῦ εἰκόνων, sive apologiam pro imaginibus. *Mart.*

ὦ Ἀλεκτρυών. ἐμοὶ γὰρ πολὺ ἀσφαλέστερον σκυτοτομεῖν ἐπικεκυφότα, ἢ πίνειν ἀπὸ χρυσῆς φιάλης, κωνείῳ, καὶ ἀκονίτῳ συμμεμιγμένον φιλοτησίαν. ὁ μὲν γὰρ κίνδυνος, ἐμοὶ μὲν, εἰ παρολισθοῖ τὸ σμιλίον, καὶ ἀμάρτοι τῆς τομῆς τὸ ἐπ' ὀλίγον, ὀλίγον τι αἱμάξας τὸν δακτύλου κυπαρίττου. οἱ δὲ, ὡς φῂς, ἀναπίνοντες ἀνοχὴν ἔχοντα, καὶ ταῦτα, μυελοῖς κακοῖς σμιόντες. εἶτ' ἐπειδὰν πίσωσιν, ὁμοιοι μάλιστα φαίνονται τοῖς τραγικοῖς ὑποκριταῖς, ὧν πολλοὺς ἰδὼν ἐγὼ, πέως μὲν, Κέκροπας δῆτεν ὄντας, ἢ Σισύφους, ἢ Τηλέφους, διαδήματ' ἔχοντας, καὶ [1]ξίφη ἐλεφαντόκωπα, καὶ ἐπίσειον κόμην, καὶ χλαμύδα χρυσόπαστον. ὧν ἐγὼ, οἷα πολλὰ γίγνεται ὑποκρινομένων τῶν αὐτῶν, ἐν μέσῃ τῇ σκηνῇ καταπέσῃ, γέλωτα δηλαδὴ παρέχῃ τοῖς θεαταῖς καὶ ὑποσπείσῃ μὲν συντριβέντος αὐτοῦ διαδήματος, ῥηγνυμένης δὲ τῆς ἀληθοῦς κεφαλῆς καὶ ὑποκριτοῦ, καὶ τῶν σκηνῶν ἐπιπολὺ γυμνωθέντων, ὡς τὸ τε ἐσθῆτος τὰ ἔνδοθεν φαίνεσθαι [2]ῥάκια, δύσλυτα ὄντα, καὶ τὴν ἐμβαδῶνα τὴν ὑποδέσιν ἀμορφοτάτην, καὶ οὐκ ἄξιον λόγου τοῦ ποδός. ὁρᾷς ὅπως μὲ ὁ εἰκάζειν ἰδίδαξας ἤδη ὦ βέλτιστε ἀλεκτρυών; ἀλλὰ τοιαυτησὶ μὲν τοιοῦτόν τι ἄφθη ἔσται. Ἵππος ἦ, ἢ κύων, ἢ ἰχθύς, ἢ βάτραχος ὁπότε γένοιο, πῶς ἔφερες ἐκεῖνον τὸν διαβολόν; Αλε. μακρὰν τοιοῦτον ἀνακινεῖς τὸν λόγον,

Galle, hæc quæ narras. Quare mihi tutius fuerit cerdonicæ operæ pronum incumbere, quàm ex aurea phiala propinatum poculum haurire cicuta & aconito temperatum. Nam mihi quidem hoc unum est periculi, ut si paulum aberret ſmilion, deflectatque à recta incisione, ſummum ſecantis digitum exiguo tingat ſanguine. At hi, ut ais, lethifera agunt convivia, idque innumeris in malis conſtituti: qui ubi conciderint, perſimiles eſſe videntur tragicis hiſtrionibus. Nam multi ut videre eſt, quoad Cecropes ſunt, aut Siſyphi, aut Telephi, diademata geſtant, eburneiſque capulis gladios, comamque ventilatam, & chlamydem auro intertextam. Quòd ſiquis, qualia plerumque accidunt, ipſorum aliquis impingens, media in ſcena cadat, riſum profectò movet ſpectatoribus: videlicet perſona unà cum ipſo diademate contrita, vero autem actoris capite cruentato, cruribusque magna ex parte renudatis, ut jam interioris amictus panni quàm ſint miſeri fiat perſpicuum: ac cothurnorum quos pedibus induxerunt appareat deformitas, cùm pedis modo non reſpondeant. Vides ut me jam ſimilitudines conferre docueris optime Galle? Cæterùm tyrannis, talis quædam res eſſe tibi viſa eſt. Sed cùm equus eſſes, aut canis, aut piſcis, aut rana, quomodo eam vitæ rationem ferebas? *Gal.* Quem nunc moves ſermonem

1 Ξίφη ἐλεφαντόκωπα] Heliod. lib. 2. *Bourd.*

2 Ῥάκια δύσλυτα] Tangit ſcenicas veſtes ſervorum. Duplex veſtis in ſcena, liberorum & ſervorum, ut patet apud l. Pollux. c. 13. l. 7. Eorum qui ſervos fingebant veſtes centuculi ex parvulis pannis. Sic in Epiſt. Saturn. αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες ἐκ ῥακῶν πάνυ βύτλων συγκεκομμέναι. Hinc *centuculum mimi*, apud Apul. Apol. 1. Hinc jocus ille Plautinus. *Tohſutum tunicis huc advenio non dolis.* Idem.

καὶ ὁ Γ παρὼν καιρός. πάλαι τόγε κεφάλαιον, ἀδύς ὅστις σὺν ἀπραγμονίστερος τὸν βίον ἔδεξί μοι Γ ἀνθρωπείων, μόναις ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις, καὶ χρείαις ἐμμεμετρημένος. παλαιόν γ' ἵππον, ἢ συκοφάντου βάτραχον, ἢ σοφιστὴν κολοιόν, ἢ ὑψιπόδιον κύνιππα, ἢ κίναιδον ἀλεκτρυόνα, καὶ τἄλλα, ὅσα ὑμεῖς ἐπιποδίετε, σὺν ἂν ἴδοις οὐ σπουδαίοις. Μι. ἀληθῆ ταῦτα ἴσως ὦ ἀλεκτρυών. ἐγὼ γ' ὅμως πέπονθα, σὺν αἰσχύνῃ μοι τοῦτο εἰπεῖν. ἠδέσθην δυσάμμα λαμπρυνθῆναι τὴν ἐπιθυμίαν, ἣν ἐκ παίδων εἶχον πλούσιος γενέσθαι. ἀλλά μοι ἐ τοιοῦτόν τι ἔπαθε τὸ ὀφθαλμῶν ἔφηκεν, ἐπιδεικνύμενον τὸ χρυσίον. καὶ μάλιστα ἐπὶ τοῦ καλοῦ Σίμωνι ἀπαντίζουσι, τρυφῶντι ἐν ἀγαθοῖς τοσούτοις. Αλε. ἐγώ σε ἰάσομαι ὦ Μικυλλε. καὶ ἐπείπερ ἔτι νύξ ἐστιν, ἐξανάστηθι, ἕπου μοι. ἀπάξω γάρ σε πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν Σίμωνα, καὶ εἰς τὰς τῶν ἄλλων πλουσίων οἰκίας, ὡς ἴδοις οἷα τὰ παρ' αὐτοῖς ἐστι. Μι. πῶς τοῦτο; κελεύσω μὲν τοὺς θυρωροὺς, καὶ μοὶ τοιχωρυχεῖν με συναναγκάσεις; Αλε. ἥδομαι. ἀλλ' ὁ Ἑρμῆς, ὃν ἱερὸς εἰμι, ἐξαίρετον ἔδωκέ μοι τοῦτο, ἵν' εἴ τις τὸ ὑραῖον πλέθρου τὸ μήκιστον, ὁ δ' ἀπαλόπτερα ἐπικομπὶς ἐστι. Μι. δύο δ' ἔστι τοιαῦτα. Αλε. τὸ δεξιὸν τοίνυν, ὅτῳ ἂν ἐγὼ ἀπαγάσσω παρέχω ἔχειν, ἐς ὅσον ἂν βάλωμαι, ἀνοίγειν τε ὁ τοιοῦτος πᾶσαν θύραν δύναται, καὶ ὁρᾶν τὰ πάντα, ἀχ ἁρώμενος αὐτός. Μι. ἐλελήθεις με ὦ ἀλεκτρυών, καὶ σὺ γόης ἄν. ἐμοὶ δ' ἂν ἐν τοῦτο ἅπαξ παρέχῃς, nem & longior sit, neque hujus temporis. Illud autem unum in genere dixerim, nullam ex omnibus vitam mihi non visam tranquilliorem humana, naturalibus duntaxat cupiditatibus, & usibus circunscriptam. Si quidem aut publicanum equum, aut sycophantam ranam, aut sophistam graculum, aut cupediarium culicem, aut cinædum gallum atque id genus alia quæ studio prosequimini, inter illos non videas. *Mic.* Hæc quæ dicis Galle vera fortè sunt. Verùm non pudebit me tibi fateri id quod mihi accidit. Nondum dedisce possum cupiditatem illam à puero mihi insitam, videlicet ut dives evadam. Quin nunc quoque somnium illud ob oculos versatur, aurum ostentans: potissimùm autem sceleſtus ille Simon excruciat, qui tantas inter opes delicietur. *Gal.* Ego te hoc morbo levabo Micylle. Et siquidem etiamdum nox est, surge & sequere me: siquidem te ad Simonem ipsum adducam, & in aliorum divitum ædes, ut videas quomodo res habeant apud illos. *Mic.* Istud quo pacto? Num me clausis foribus parietes effodere compelles? *Gal.* Nequaquam: verùm Mercurius cui sum sacer, eximium hoc mihi concessit, si quis longissimam caudæ plumam avulserit, quæ ob mollitiem inflectitur. *Mic.* Atqui duas habes ejusmodi. *Gal.* At dextram cuicunque avulsam dedero gestandam, is quoad volvero, poterit fores omnes aperire, & cuncta videre, ipse invisibilis. *Mic.* Equidem ignorabam Galle te præstigiarum quoque peritum esse. Itaque si plumam hanc mihi semel præbueris,

1 Καὶ μὲν τοιχωρυχεῖν] Καὶ μὴν τοιχωρυχεῖν. *Marcil.*

1 Ἑρμῆ

ὄψῃ τὰ Σίμωνος τούτου ὑπὸ βραχεῖ δεῦρο μεταπωλούμενα. μείζονα γὰρ αὐτὰ παριλήψω. ὁ δ', αὖθις ἐστρώξετον, ἀποπίνων τὸ κοτύλιον. Αλε. ὦ Ἑρμῆς ἡμιόλιά τοῦτο. παρήγγειλε γὰρ ὁ Ἑρμῆς ὧ τοιοῦτον τι ἐρωτήσαντι ὁ ἔχων τὸ πλεῖον, ἀναβοήσασθαί με, κατιδόντα αὐτόν. Μι. ἀπίθανον λέγεις. κλέπτω τὸν Ἑρμοῦ αὐτὸν ὄντα, τοῖς ἄλλοις φθονῶν τοῦ τοιούτου. ἀπιτέον ὅμως. ἀφίξομαι γὰρ τὸ χρυσίον, ἂν δυνώμεθα. Αλε. ἀπόπλου ὦ Μίκυλλε ὡς τάχιστα τὸ πλοῖον. τί τοῦτο ἄμφω ἀπέπλας; Μι. ἀσφαλέστερον ὕπως ὦ ἀλεκτρυών, κἀγὼ σοὶ ἦτον ἄμφω τὸ πρᾶγμα ἀνῇ, ὡς μὴ χωλόν ἀμφοτέρου τὸ ἕτερον τῆς ὥρας μέρος. Αλε. εἶεν. ἐπὶ τὸν Σίμωνα ὡς τάχιστον ἄπιμεν, ἢ παρ' ἄλλον τινὰ τῶν πλουσίων; Μι. ἔμοιγε, ἀλλὰ ἐπὶ τὸν Σίμωνα. ὃς ἀντὶ δισυλλάβου, τετρασύλλαβος ἤδη πλουτήσας εἶναι ἀξιοῖ. κἀγὼ δὴ πάρεσμι ἐπὶ τὰς θύρας. τί δ' ἂν ποιῶ τὸ μῦ τοῦτο; Αλε. ἐπίθες τὸ πλεῖον ἐπὶ τὸ κλεῖθρον. Μι. ἰδοὺ δή, ὦ Ἡράκλεις, ἀνεπετάσθη ὥσπερ κλισὶς ἡ θύρα. Αλε. ἴθι οὖν εἰς τὸ πρόσθεν. ὁρᾷς αὐτὸν ἀγρυπνοῦντα, κἀλοκλύζόμενον. Μι. ὁρῶ νὴ Δία, ὡς ἀμφυρεύοντα τὸ θυαλλίδιον. κἀγὼ ἀγχοῦ σοί ἔσιν. οὐκ οἶσθ' ὅπόθεν ὦ ἀλεκτρυών. κἀγὼ κατέκλασεν ὅλον σκυτίνας τὸ φρυγίλον δηλαδή. ὁ γὰρ νοσεῖ ἄλως ἐλέγετο. Αλε. ἄκουσον ἃ φησιν. εἴωμεν γὰρ ὅθεν ἔσχε. Σι. οὐκοῦν τάλαντα μὲν ἑβδομήκοντα ἐκεῖνα, πάνυ ἀσφαλῶς κάτω τῇ κλίνῃ κατορώρυκται, κἀγὼ

bueris, videbis ilico Simonis universas opes huc deportatas: etenim eas huc rediens transferam. At ille rursum coria calceis assuenda obrodet, ebibetque. *Gal.* Atqui nefas sit ictud facere. Nam mandavit Mercurius, ut si, qui pennam habuerit istiusmodi quippiam patret, vociferando furem prodam. *Mic.* Rem narras neutiquam verisimilem, nempe Mercurium cùm ipse sit fur, non sinere alios, ut idem faciant. Abeamus tamen: nam à capiendo auro mihi, si possim, temperabo. *Gal.* Pennam prius revellito. Quid hoc rei est? ambas revulsisti. *Mic.* Hoc tutius, minusque tibi deforme futurum est, ne altera caudæ parte mutilatus claudices. *Gal.* Esto. Sed utrum Simonem primum adibimus, an alium quempiam divitum. *Mic.* Non alium: sed Simonem, qui pro dissyllabo tetrasyllabus esse affectat posteaquam dives evasit. Iámque ad foras accessimus. Quid igitur faciam deinceps? *Gal.* Pennam seræ admove. *Mic.* En Dii boni, ostium perinde atque clave patefactum est. *Gal.* Præcedens in adversum progredere. Vides illum vigilantem ac supputantem? *Mic.* Video per Iovem, & quidem ad obscuram, sticuloſamque lucernam. Præterea pallet, haud scio unde, Galle, totúsque exaruit, & est extenuatus, nimirum à curis. Nam alioqui malè habere non dicebatur. *Gal.* Ausculta quid dicat. Intelliges enim unde ita se habeat. *Simon.* Nimirum septuaginta illa talenta tutò admodum sub lectica defossa sunt, & nemo

1 Ἐπὶ τὸν Σίμωνα] Floren. ἀλλ' ἐπὶ Σ. De hac mutatione nominum eleganter Clarissimus Casaubonus ad Athen. c. 14. lib. 5. Mercer. ad Arist. pag. 241. *Bourd.*

οὐδεὶς ὅλως οἶδε. τὸ ȝ ἐκκαίδεκα, εἶδε Σωσύλος ὁ ἱππονόμος ὑπὸ τῇ φάτνῃ κατακυπτοντά με. ὅλως γὰρ ἔχει τ' ἵππινά ἐστι μ' πάνυ ἐπιμελής. ἄλλως τ' οὐδὲ φιλόπονος ὤν. εἰκὸς ȝ διηπατᾶχ πολλ' πλείω τούτων. ἢ πόθεν γὰρ ὁ Τίβιος πάρεχεν αὐτῷ ὅτου μέχαι ὠψώνηκεν ἔχῃς; ἐλαχίστῃ ȝ τῇ γυναικὶ ἐκόσιον ἐνηνόχει πέντε δραχμῶν. ὅλως τἀμὰ ὅτοι σπαλῶσι ȝ κακοδαίμονος. ἀλλ' οὐδὲ τὰ ὑπάρχοντά σοι ἀσφαλῆ μοι δόκεῖται, τοσαῦτα ὄντα. δίδια γὰρ μή πις ὑπορύξας τ' τοῖχον, ὑφέληται ταῦτα. πολλοὶ φθονοῦσι, κἀμὲ ἐπιβουλεύουσι μοι. ᾗ μάλιστα ὁ γείτων Μίκυλλος. Μι. νὴ Δία, σεί γὰρ ὄμοιος ἐγὼ εἰ τὰ τρύβλια ὑπὸ μάλης ἔχω. Αλε. σώπησον ὦ Μίκυλλε, μὴ κἀφανάσῃ παρόντας ἡμᾶς. Σι. ἄρεσεν γὰρ ἀρχυπνον αὐτὸν φυλάττειν. ἄπασαν ᾠδέκεμι ἀφηνᾳκὼς σὺ κύκλῳ τὴν οἰκίαν. πῖς ἔτος; ὁρᾷ σέ γε ὦ τοιχωρύχε μὰ Δία. ἐπὶ κίνυγα ὧν τυγχάνεις, εὖ ἔχει, ἀριθμήσω αὖθις ἀνορύξας τὸ χρυσίον, μὴ πι με φθάσῃ διέλκῃ. ἰδὲ πάλιν ἐψοφηκέ πις ἐπ' ἐμέ. δηλαδὴ πολιορκῶμαι, κἀπιβουλεύομαι πᾶς ἀπάντων. τὸ μοι τὸ ξιφίδιον; ἀν λαῶ τινά. ἀπολωλὰ αὖθις τὸ χρυσίον. Αλε. τοιαῦτα μὲν στι ὦ Μίκυλλε τὰ Σίμωνος, ἀπόμβλο ȝ ἐς παρ' ἄλλον τινά, ἕως ἔπ ὀλίγον τ' νυκτὸς λοιπὸν ἐστι. Μι. ὁ κακοδαίμων, οἷον βιοῖ τ' βίον. ἐχθροῖς ὅτου πλεῖστοι ζῶσιν. κ' κόρρης γὰρ πατάξας αὐτὸν, ἀπελθεῖν βούλομαι. Σι. πῖς ἐπάτταξέ με; λησόμαι ὁ δύσμορος. Μι. αἰμωζε, κ' ἀχρύπνᾳ, κ' ὄμοιος γίγνου τὸ χρῶμα τῷ χρυσῷ πρόσεστηκὼς αὐτῷ. ἡμεῖς ȝ, εἰ δοκεῖ, nemo prorsus vidit. At sedecim illa Sosylus equiso vidit me sub præsepi occultantem. Itaque de curando stabulo non est admodum solicitus, præsertim cùm laboris non sit amans. Ac verisimile est illum his multò plura sustuliſſe. Nam unde Tibius heri tam ingens salsamentum ipsi opsonasset? Ajunt etiam illum monile uxori emisse drachmis quinque. Hei mihi misero, hi omnia dissipabunt bona. At neque pocula, quæ tot mihi sunt, in tuto loco sunt posita: quæ vereor, nequis suffosso pariete mihi tollat. Complures mihi invident, atque insidias moliuntur: ac in primis vicinus Micyllus. *Mic.* Ita per Iovem: nam tibi sum similis: ac patellas sub ala gesto. *Gal.* Tace Micylle, ne nos præsentes prodas in furto. *Sim.* Optimum igitur fuerit ut ipse insomnis servem. Omnem obibo domum in orbem obambulans. Quis iste? te video per Iovem, ô parietum perfossor. Bene se res habet, siquidem es columna. Refossum aurum numerabo rursus, nunquid pridie me latuerit. En iterum aliquis me pulsavit: obsideor nimirum, & ab omnibus insidiis appetor. Vbi mihi gladius? si quemquam deprehendero. Rursum aurum defodiamus. *Gal.* Hujusmodi Micylle, sunt res Simonis. Sed abeamus ad alium quempiam, donec noctis adhuc aliquantulum supereſt. *Mic.* O miser cujusmodi vivit vitam! hostibus eveniat esse ad hunc modum divitibus. Itaque pugno illi in maxillam illiso, volo discedere. *Sim.* Quis me percussit? latrocinio dispolior miser. *Mic.* Plora, ac vigila, suróque attabescens illi fias colore similis. Nos autem, si *videtur*,

Gni-

Γνήφοπα τ̀ δανειστὴν ἴδωμεν. ἀ μακαρία γ' ἡ ἔτης οἰκεῖ. ἀνέῳκται αὖτη ἡμῖν ἡ θύρα. Αλε. ὁρᾶς ἐπαιχρυσωῦσα τ̀ τοῖχον ἐπὶ φορτίδων, ἀναλογιζόμενον τὰς τόκους, κ̀ τὰς δακτύλους κατακεκληκέα, ὃν δεῖσθ μετ' ὀλίγον πάντα ταῦτα λιπόντα, σίλφιον, ἢ ἰμπίδα, ἢ μῆλον γοάζ; Μι. ὀρῶ κακοδαίμονα, κ̀ ἀνόητον ἄνθρωπον, ὃς τ̀ νῦν πολὺ τ̀ σίλφιον, ἢ ἰμπίδος ἄμεινον βιοῦντα. ὡς γ' ἡ ἔτης ἐκπέπληκτο ὅλον τοῦτο τ̀ λογισμῶν. ἐπ' ἄλλοις ἀπίωμεν. Αλε. ἀλλ' ἀγαθὸν τ̀ σὸν Εὐκράτην, εἰ δοκεῖ. κ̀ ἰδὺ γὰρ ἀνέῳκται ἡ αὖτη ἡ θύρα. ἴσπ εἰσίωμεν. Μι. ἅπαντα ταῦτα μικρὸν ἔμπροσθεν ἐμὰ ἦν. Αλε. ἦπ γὰρ σὺ ἀνεψιὸν τ̀ πλοῦτον; ὁρᾶς γὰρ τ̀ Εὐκράτην αὐτὸν μ̀ νῦν ὃ οἰκέτης προσβύτην ἄνθρωπον. Μι. ὁρῶ νὴ Δία κατατυγχάνοντα, κ̀ ἀσέλγειαν ὅσην ἀνθρωπίνην. τὴν γυναῖκα γ' ἑτέρωθι νῦν ὃ μαγείρ μοιχεύομένην ὁρᾷ αὐτήν. Αλε. τί δὲ εἴλοιο ἂν ἐκ τούτων κληρονομεῖν ὦ Μίκυλλε, κ̀ πάντα ἔχειν τὰ Εὐκράτους; Μι. μηδαμῶς ὦ ἀλεκτρυών. λιμὸς πρότερον ἀπολοίμην, ἢ τοιοῦτόν τι πείσομαι. χαιρέτω τὸ χρυσίον, κ̀ τὰ δεῖπνα. δύο ὀβολοὶ ἐμοὶ ἐστὶ πλείους ἢ μᾶλλον, ἢ τοιχωρυχίας πρὸς τ̀ οἰκετῶν. Αλε. ἀλλὰ νὴ, ἡμέρα γὰρ ἤδη ἀμφὶ τὸ λυχνικὸς αὐτὸ, ἀπίωμεν οἴκαδε παρ' ἡμᾶς. τὰ λοιπὰ γ', εἰσαῦθις ὄψῃ ὦ Μίκυλλε.

Gniphonem fœneratorem visamus. Neque hic procul habitat, ostium nobis sponte patuit. *Gal.* Vides hunc etiam curis invigilantem, digitis contortis usuras supputantem, cui propediem relictis hisce omnibus, sit in silpham aut culicem, aut muscam abeundum? *Mic.* Video miserum & vecordem hominem, neque nunc silpha, aut culice meliùs viventem. Vt verò etiam iste totus rationibus intabuit! Ad alium eamus. *Gal.* Ad tuum, si videtur Eucratem. En tibi fores per se patuêre. Itaque introeamus. *Mic.* Paulò antè hæc omnia mea erant. *Gal.* At etiam nunc tu divitias somnias? Vides Eucratem ipsum à famulo, natu grandem. *Mic.* Video per Iovem obscœnitatem quandam, & lasciviam non virilem. Quin etiam altera ex parte ipsius uxorem à coquo constuprari. *Gal.* Quid ergo? num optaris Micylle, horum hæres esse, cunctaque possidere quæ sunt Eucratis? *Mic.* Nequaquam Galle: Fame priùs peream, quàm mihi accidat hujusmodi quippiam. Valeat aurum & conviviæ. Duo oboli mihi sunt divitiæ potiores, quàm si à domesticis mihi domus perfodiatur. *Gal.* Sed jam nunc quandoquidem dies ferme diluxit, domum nostram repetamus. Reliqua, Micylle, aliàs videbis.

ΙΚΑΡΟΜΕΝΙΠΠΟΣ, Η ΥΠΕΡΝΕΦΕΛΟΣ.

ICAROMENIPPVS, SIVE HYPERNEPHELVS.

ARGVMENTVM.

Quod suprà in specie, idem hic in genere tractat. Reprehendit enim in universum omnium hominum tum privatorum, etiam regum ac principum, omnia facta ac studia: sive ea privata sint, sive etiam ad cultum, ac religionem deorum pertineant, præcipuè autem philosophos, ut semper aliàs, insectatur, quos indicat non modo circa res humanas incerta ac stulta docere, verum etiam de rebus sublimibus, de mundo, de Deo, de providentia divina, & id genus aliis, absurda, atque impia quædam tradere, quæ neque viderant ipsi, neque aliunde cognoverint. Atque hæc omnia sub Menippi nomine, quem aliàs quoque, ut philosophis infestum atque inimicum exhibet.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

μυρίοι τοίνυν μοι ἦσαν ἀπὸ γῆς στάδιοι μέχρι σοῦ τοῦ σελήνου, ὁ πρῶτος ἡμῖν σταθμός. τοῦτον οὖν ὑπερβάντες, ἐπὶ τὸν ἥλιον ἄνω παρασάγγαι ἦσαν πεντακόσιοι. τὸν δὲ ἀπὸ τούτου, εἰς αὐτὸν ἤδη τὸν οὐρανόν, καὶ τοῦ ἀκροπόλεως τοῦ Διὸς ἄνοδον, καὶ ταῦτα μάλιστα διζάνω ἀστὴρ μιᾶς ἡμέρας. Ετατ. τί ταῦτα πρὸς χαλκίτην ὦ Μένιππε ἀστρονομεῖς, καὶ ἡσυχῇ πως ἀναμετρεῖς. πάλαι γὰρ ἐπικρῶμαί σε πορφυρολαβῆ, ἡλίου δὲ σελήνας, ἔτι δὲ τὶ φορίνικα ταῦτα σταθμούς πινας, καὶ παρασάγγας ἀποξενίζοντας. Με. μὴ θαυμάσῃς ὦ ἑταῖρε, εἰ μετέωρος, καὶ ἀφελῆ δοκῶ σοι λέγειν. τὸ κεφάλαιον γὰρ δὴ πρὸς ἐμαυτὸν λογίζομαι τὰ ἔναστρος ἀποδημίας. Ετατ. εἶτα ὦ γαθὲ, καθάπερ οἱ Φοίνικες, ἄστροις ἐπιπλαίεις τὸν νοῦν; *Amic.* Num ô bone, Phœnicum in morem, viam stellis notabas?

MENIPPVS.

Ter mille igitur erant stadia à terra usque ad lunam, ubi prima nobis fuit mansio. Hinc sursum ad solem parasangæ ferme quingentæ: à quo rursum ad cœlum ipsum arcemque Iovis arduam, tantum ferè spatii fuerit, quantum aquila possit uno die expeditè conficere. *Amicus.* Dic mihi per Gratias Menippe, quænam ista sint quæ de astris apud te loqueris, ac tacitus tecum metiris. Etenim jamdudum te assectans, audio soles & lunas, quinetiam fastuosas & peregrinas istas voces, stadia, & parasangas commemorantem. *Men.* Ne mireris amice, si sublimia aëriaque tibi videor loqui: nam apud me summam reputo nuper actæ peregrinationis.

ἀλλ᾽; Με. Ἀ μὰ Δία, ἀλλ᾽ ἐν αὐτοῖς ἄρεσι ἐποιούμην τὴν ἀποδημίαν. Ετα. Ἡ φύκλως. μακρόν γε τὸ ὄνειρον λέγεις, εἶτα σαυτὸν ἴλαδες κεκοσκινικότες παρασιτήσας ὅλας. Με. Ὄνειρον γὰρ ὦ τὸν δοκῶ σοι λέγειν, ὃς ἀρτίως ἀφῖγμαι παρὰ Διός; Ετα. πῶς ἔφησθα. Μένιππον ἡμῖν ἀποπτὰς πάρεσιν ἐξ οὐρανοῦ; Με. καὶ μάλα ἐγώ σοι παρ᾽ αὐτοῦ σκαίου Ἀ πάνυ Διὸς ἥκω τήμερον, ἠκροώμενος, καὶ ἀκούσας, καὶ ἰδών. εἰ δ᾽ ἀπιστεῖς, καὶ αὐτὸ τοῦτο ὑπερφέρομαι, τὸ πέρα πίστεως εὐτυχεῖν. Ετα. καὶ πῶς ἔγωγε ὦ βατίσκε, καὶ ὁλόμπιε Μένιππε γνωσθεὶς αὐτὸς, καὶ ἁπίγιον ὤν, ἀπιστῶν δυνάμενος ὑπερφέρεσθαι ἀνδρί. καὶ ἵνα καθ᾽ Ὅμηρον εἴπω, Ἢ ὑφηνιώχουν ἵνι. ἀλλ᾽ σκαιά μοι φράσον, εἰ δοκεῖ, πόθεν ἀπόπτης ἐπορίσω κλίμακα τηλικαύτην τὸ μέγεθος. τὰ μὲ γὰρ ἀμφὶ τὴν ὄψιν, Ἀ πάνυ ἔοικας σκαίῳ τῷ φρυγὶ, ὥστε ἂν ἡμᾶς εἰκάζειν Ἂ σε οἰκοφθόρον τινὰ, ἀνάρπαστον γεγενῆσθαι ὑπὸ Ἀετοῦ. Με. σὺ μὲ πάλαι σκώπτειν δῆλον εἶ. καὶ θαυμαστὸν ὅσον, εἴ σοι τὸ παράδοξον Ἂ λέγω, μύθου δοκεῖ ὑποσφέρειν. ἀπὶρ ὅδιν ἰδιωτικόν μοι ὑπὸ τὴν ἀποδημίαν, ὅτι τὴν κλίμακος, ὅτι παιδικὴ θηρεία Ἂ Ἀετοῦ. οἰκεία γὰρ ἦν μοι τὰ πτερά. Ετα. τοῦτο μὲν ἤδη Ἐ ὑπὲρ αὐτὸν Δαίδαλον ἔφησθα, εἶναι πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐλελήθεις ἡμᾶς λέραξ τις, Ἢ κηλοῖος ἐξ ἀνθρώπου γεγόμενος. Με. ὀρθῶς ὦ ἐπαΐεις, καὶ οὐκ ἀπὸ σκοπῆς εἴκασας. τὸ δαιδάλειον γὰρ σκεῦος σόφισμα Ἢ πτερὸν Ἐ αὐτὸς ἐμηχανησάμην. Ετα. εἶπω ὦ τολμηρότατε πάντων,

tabas? *Men.* Non per Iovem: ſed in ipſis aſtris peregrinabar. *Amic.* Papæ! longum profectò refers ſomnium: ſiquidem totas paraſangas neſcius dormiviſti. *Men.* An ſomnium tibi videor referre: ego qui à Iove modò reverſus adſum. *Amic.* Quid dixiſti? Ita-ne Menippus nobis à Iove adeſt è cœlo delapſus? *Men.* Ita ſanè; ego tibi à ſummo illo Iove hodie venio, apud quem mira audivi, & vidi. Quòd ſi non credis: equidem hoc ipſo nomine ſupra modum gaudeo, quòd ſupra fidem ſum fœlix. *Amic.* Et quo pacto, ego divine & Olympie Menippe, mortalis cum ſim ac terreſtris, queam non credere viro qui nubes ſuperarit, quique, ut Homericis dicam verbis, jam ſit cœlitum unus? At illud, ſi videtur, mihi dicito, quo modo ſurſum ſubvectus fueris, atque unde ſcalas tanta magnitudine tibi paraveris. Nam quantum ad faciem attinet, non es admodum ſimilis illi Phrygio, ut conjiciamus te quoque ab aquila raptum fuiſſe, quò pocillatoris alicubi munere fungereris. *Men.* Iamdudum apertè cavillaris. Nec mirum ſi narrationis novitas fabulæ videtur adſimilis. Cæterùm ad conſcenſum nihil mihi fuit opus ſcalis, neque ut pullus aquilæ fierem, cùm proprias alas haberem. *Amic.* Hoc quod dicis vel ipſum Dædali factum ſuperat: ſiquidem præter alia, nobis neſciis milvius, aut graculus ex homine factus es. *Men.* Rectè amice: neque procul à ſcopo conjeciſti. Nam & illud Dædali alarum artificium ipſe etiam ſum molitus. *Amic.* At omnium audaciſſime, non

1 Ὄνειρον γὰρ ὦ τὸν δοκῶ σοι λέγειν] Δοκῶ σοι λέγειν. *Marcil.*

1 Οὐ-

σὺν ἐδεδοίκεις μὴ & σὺ πῃ τῶν ἡλάσσης κινδυνεύσειν, μή ποτε Μηνίππιόν τι πέλαγος ἡμῖν ὥσπερ τὸ Ἰκάριον ἀποδείξῃς ἐπὶ τῷ σαυτοῦ ὀνόματι; *Men.* Οὐδαμῶς. ὁ μὲν γὰρ Ἰκαρος, ὥπερ κηρὸν τοῖν πτερύγοιν ἠρμοσμένον, ἐπειδὴ τάχιστα πρὸς τὸν ἥλιον ἐφέρετο ἐτάκη, πτεροῤῥυήσας, οἱ δὲ πόδες κατέπεσον. ἡμῖν δὲ, ἂν κηρὸς ᾖ τὰ ἀκύπτερα. *Amic.* Πῶς λέγεις; ἤδη γάρ σου οἶδ' ὅπως ἡρέμα με ἀποσείῃ πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἡ διηγήσις. *Men.* Οὐδέ πως. ἀεὶ τὸν αὐτὸν ὁμιλήσω συλλογόν, ἔπειδὴ γοῦν τὰ κατὰ τοὺς ἀστέρας, ἀκριβέστατα ἀνεπεύθου τὰ πλεῖστα, μᾶλλον δὲ & πᾶσαν ἐξ ἀρχῆς τὴν ἱστορίαν, εἰ σοὶ σχολή, διέξειμι. *Amic.* Πάνυ μὲν οὖν, ὡς ἐγώ σοι μετέωρός εἰμι ὑπὸ τῶν λόγων, κοὐ πρὸς τὸ τέλος ἤδη κίχνημαι τῆς ἀκροάσεως. μηδὲ πρὸς Φιλίου με φείσῃ, ἄνω που & διηρτημένον ὑπὸ τῶν ὤτων ἀκριβῶς. *Men.* Ἄκουε τοίνυν. ὁ γὰρ αἰτίων γε τὸ πρᾶγμα, κεχηνότα φίλον, ἐγκαλλιπὼν, καὶ ταῦτα, ὡς σὺ φῂς ὑπὸ τῶν ὤτων ἀκριβῶς. ἐγὼ γὰρ ἐπειδὴ τάχιστα ἐξεῖδον τὰ κατὰ τὸν βίον, γελοῖα, καὶ παιπαλᾶ, καὶ ἀβέβαια τὰ ἀνθρώπεια πάντα εὗρισκον, πλοῦτος λέγω, καὶ δυναστεῖαι, καὶ φρονήσεις αὐτῶν, καὶ τὸν περὶ ταῦτα σπουδὴν, ἀφροσύνῃ τῇ ἀληθῶς σπουδαίων ὑπολαβών, ἀνακύπτειν τε, καὶ πρὸς τὸ πᾶν ἀναβλέπειν ἐπειρώμην. καί μοι σοφοῦ τινος, πολλήν τινα παρεῖχε τὴν ἀπορίαν, περιβλέπτου μὲν αὐτοῦ ὄντος ὑπὸ τῶν σοφῶν καλλίμβροτον κόσμος. ὁ γὰρ ἔλεγεν ἀΐδιον εἶναι, ὅπως ἐγένετο, ὅτου τὸν δημιουργὸν, ὅτου δύναμιν, ὅτου ὅ, τι τὸ πέλαγος ἐστὶ αὐτό. ἐπειδὴ δὲ καὶ μέ-

non veritus es ne tu quoque alicubi in mare delapsus, Menippeum aliquod pelagus tibi cognomine redderes, quemadmodum ille Icarium? *Men.* Nequaquam: siquidem Icarus cùm alas haberet cera adglutinatas, eáque ad solem ocyssimè esset liquefacta, dilapsis alis, non mirum si decidit. At nobis celeres erant sine cera pennæ. *Amic.* Istud quî fieri potuit? Iam enim haud scio quo pacto paulatim me adducis, ut vera videantur quæ narras. *Men.* Ad hunc ferme modum. Aquilam egregiè magnam, præterea validum vulturem arripui. His cùm alas unà cum ipsis brachiis præcuissem. Quin potiùs, si vacat, totius commenti rationem ordine tibi percensebo. *Amic.* Mihi quidem vel maximè vacat: adeò sublimis à sermone tuo pendeo: jámque ad narrationis finem inhio. Ne verò per Iovem amicitiæ præsidem me negligas, auribus in aëre suspensum, ob tuam narrationem. *Men.* Ausculta igitur, Neque enim urbanum fuerit, si spectem amicum ore hiante relictum, præsertim, ab auribus ut ais, suspensum. Ego igitur, cùm expendens ea quæ sunt in vita mortalium, protinus omnes res humanas comperissem ridiculas, humiles, & instabiles: nempe opes; imperia, magistratus: contemptis his, atque horum studio: adjectóque animo ad eaquæ sunt verè bona, hinc emicare, & ad universi naturam suspicere sum conatus. Atque hîc multam mihi hæsitationem attulit, primùm hic ipse qui à sapientibus appellatur mundus. Neque enim invenire poteram, neque quo pacto, neque quo opifice factus fuisset, neque quod esset illius vel initium, vel finis. Deinde cùm particulatim

ρῶ ἐπισκοπῶν, πολὺ μᾶλλον ἀπορεῖν ἠναγκαζόμην. τὰς τε γὰρ ἀστέρας ἰάρην ὡς ἔτυχε διὰ τοῦ αἰθέρος διερριμμένας, καὶ τὸν ἥλιον αὐτὸν τί ποτε ἦν ἄρα ἐποθεῖν ἐδέησεν. μάλιστα δὲ τὰ κατὰ τὴν σελήνην ἄτοπά μοι, καὶ παντελῶς παράδοξα καὶ τερατώδη ἐφαίνετο. καὶ τὸ πολυειδὲς αὐτῆς τοῦ σχήματος ἀπόρρητόν τινα τὴν αἰτίαν ἔχειν ὑπενόμιζον. ἐπεὶ μὴν ἀλλὰ καὶ ἀστραπὴ λαμπαδίσασα, καὶ βροντὴ κατραπείσασα, καὶ ὗσις, ἢ χιὼν, ἢ χάλαζα κατενεχθεῖσα, καὶ ταῦτα συνέπιπτε πάντα καὶ ἀπεκρύπτετο ἦν. οὐκοῦν ἐπειδὴ ἅπαντα διεκεκίνητο, ἄριστον εἶναι ὑπελάμβανον τὸν τῶν φιλοσόφων τούτων ταῦτα ἕκαστα ἐκμαθεῖν. ὡμην γὰρ ἐκείνους πάσσης γε ἔχειν ἂν εἰκὸς τὴν ἀλήθειαν. ὅτου δὴ τοὺς ἀρίστους ἐπιλεξάμενος αὐτῶν, ὡς εἰκὸς πεπαίραντι τοσούτου τὸ σκυθρωπότητι, καὶ χρόας ὠχρότητι, καὶ γνώμης βαθύτητι, μάλα γὰρ ὑψαγόρας τινὲς, καὶ ἐρασμονώμενοι οἱ ἄνδρες αὐτίκα μοι κατεφάνησαν, τούτοις ἐγχειρίσας ἐμαυτὸν, καὶ συχνὸν χρόνον, τὸ μὲν, αὐτόθεν ἤδη καταβαλὼν, τὸ δὲ, εἰσπαΰδις ἀποδώσειν ἐπὶ κεφαλαίῳ τὸ τοσοῦτον διομολογησάμενος, ἠξίουν μεταπαιδεύσεώς τε δεόμενος, καὶ τὸν τῶν ὅλων διακόσμησιν καταμαθεῖν οἱ δὲ, τοσοῦτον ἄρα ἐδέησάν με τῶν παλαιῶν ἐκείνης ἀγνοίας ἀπαλλάξαι, ὥστε καὶ εἰς μείζους ἀπορίας φέροντες εὐθαλοῦς δόξας πίστας, καὶ τέλη, καὶ ἀτομίας, καὶ κενὰ, καὶ ὕλας, καὶ ἰδέας, καὶ τὰ τοιαῦτα ὁσημέραι μὲ καταχέοντες. ὃ δὴ πάντων ἔφασκον ἐν εὐδοκῇ καλεπώτατον, ὅπ μεθύειν ἄπρατον ἀκράτου λάβοντες ἀκηλᾶσθαι, ἀλλὰ μαχόμενα πάντα, καὶ

tim contemplarer, multò etiam magis ambigere sum coactus: quippe qui viderem stellas temerè per cœlum disjectas. Tum Solem ipsum, quid tandem esset, scire gestiebam. Maximè verò, ea quæ lunæ accidunt, mihi videbantur absurda, ac planè mira: putabamque inexplicabilem esse causam, cur illa subinde formam mutaret. Quinetiam fulgur emicans, tonitru erumpens, tum pluvia, nix, grando è sublimi demissa: videbantur hæc quoque conjectu difficilia omnia, quæque nullis notis deprehendi possent. Itaque cùm ad eum modum essem affectus, optimum factu ratus sum, ut horum unumquodque à philosophis istis perdiscerem: quos veritatem omnem dicere posse existimabam. Quare cum ex illis præstantissimos delegissem, quantum mihi conjectare licebat, è vultus austeritate, è coloris pallore, ac barbæ profunditate (nam hi protinus visi mihi sunt sublimiloqui, rerúmque cœlestium periti) his ubi memet docendum tradidissem magna pecunia, quam partim è vestigio præsentem numeravi, partim tum me persoluturum promisi, quum ad philosophiæ summam esset perventum, volui ea quæ de cœlestibus rebus nugantur doceri, & Vniversi dispositionem discere. At illi tantum aberat ut me pristina liberarent insciti: ut in majores etiam dubitationes conjecerint: principia nescio quæ, ac fines, insecabilia, inania, materias, ideas, & id genus alia mihi quotidie of-

fu[illegible]dentes. Verùm illud mihi omnium unique videbatur esse gravissimum, quòd cùm nihil inter illos conveniret: verùm pugnantia, diversaque inter se omnia loquerentur: tamen postulabant

ut

ὑπεναντία, ὅμως πειθῆναί τί μοι ἤξίουν, καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ λόγον ἕκαστον ὑπάγειν ἐπειρῶντο. Βται. ἄτοπον λέγεις, οἱ σοφοὶ ὄντες οἱ ἄνδρες, ἐστασίαζον πρὸς αὐτοὺς περὶ τῶν ὄντων, καὶ οὐ τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν ἐδόξαζον. Μι. καὶ μὴν ὦ ἑταῖρε, γελοίᾳ ἀκριβείᾳ τινὶ τὴν ἀλαζονείαν αὐτῶν, καὶ τὴν ὑπὲρ τοὺς λόγους πρᾳότητα. οἶγε φῶτα μὲν ἐπὶ γῆς βαδίζοντες, καὶ μηδὲν τῶν ἡμῶν ἡμῶν ὑπερέχοντες, ἀλλ' ἤδη ὀξύτερον τῶν πλησίον διοράν δοκοῦντες, ἔνιοι δὲ καὶ γήρᾳ, ἢ ἀρχῇ ἀμβλυωττοῦντες, ὅμως ἀκριβῶς τι πέρατα δυοῖν ἴφασκον, καὶ τὸν ἥλιον τοσοῦτον ἀπολείπειν, καὶ τοῖς ὑπὲρ τὴν σελήνην ἐπιβάτευειν. καὶ ὥσπερ ἐν τῷ ἀέρι καθαπτόμενοι, μεγάλη τις αὐτῶν, καὶ χήμησις διεξήεσαν. καὶ πολλάκις οἱ τυχόντες, μὴ δὲ φρόνιμοι παῖδες μετρεῖν ἀξιοῦσιν εἰσὶν ἀκριβῶς ἐπισταμένοι, τὸ μεταξὺ τῆς σελήνης, καὶ τοῦ ἡλίου χωρίον ὁπόσον εἴη πηχῶν· τὸ μέγεθος, εἰ βούλεσθε λέγειν. ἀέρος τε ὕψη, καὶ θαλάττης βάθη, καὶ γῆς τοὺς ὅρους ἀναμετρῶντες. ἔπι δὲ κύκλους καὶ σφαίρας τινὰς ποικίλας, τὸν οὐρανὸν δῆθεν αὐτὸν ἐπιμετροῦντες. ἔπειτα δὲ καὶ κεῖνο πῶς οὐκ ἄγνωμον αὐτῶν, καὶ παντελῶς τετυφωμένον, τὰ περὶ τῶν ὅλων οὐδὲν λέγοντας, μηδὲν ὡς ἀκριβοῦντας ἀποφαίνεσθαι, ἀλλ' ὑπερδιατείνεσθαί τε, καὶ μηδεμίαν τοῖς ἄλλοις ὑπερβολὴν ἀπολιμπάνειν, μονονοὺ διομνυμένους, μήδρον μὲ εἶναι τὸν ἥλιον, καθοικεῖσθαι δὲ τὴν σελήνην, γεωδοπολεῖν δὲ τὰς ἀστέρας, καὶ δὲ ἥλιον καθάπαξ ἰμονιᾷ τινι τὴν ἐμφάδα ἐκ τῆς θαλάσσης ἀναπαυόντας,

ut sibi fidem haberem: ac ad suam quisque rationem me conabatur adducere. *Amic.* Rem absurdam narras: si viri cùm essent sapientes, inter se de rebus factiosè dissiderent, nec de iisdem eadem sentirent. *Men.* Atqui riseris, amice, si audieris illorum arrogantiam, & in differendo prodigiosam confidentiam: qui quidem quanquam in terra gradiuntur, nihilóque præstantiores sunt nobis, qui *humi* ambulamus: nec cernunt acutiùs quàm quivis alius astans, imò nonnulli præ senio & inertia cæcutiunt: tamen & cœli terminos perspicere sese profitentur, & solem metiuntur, & ea quæ supra lunam sunt, aggrediuntur. Ac perinde quasi delapsi è stellis, ipsarum & magnitudinem, & figuram exponunt. Ac ſæpenumero cùm fortè neque illud certò sciant: quot stadiis à Megara distent Athenæ, tamen spatium quod interest inter lunam & solem, quot sit cubitorum audent pronuntiare: aëris altitudinem, maris profunditatem, terræ ambitum dimetientes: ad hæc circulos depingentes, ac triangulorum figuras super quadrangulos inducentes, & varias quasdam sphæras, cœlum scilicet ipsum metientes. Iam verò annon illud insulsum, & insignis arrogantiæ: quòd cùm de rebus usque adeò incertis loquantur, nihil tamen ita proponunt, quasi conjecturis ducantur: verùm supra modum contendunt, neque ullum vincendi locum aliis relinquunt: tantùm non jurejurando confirmantes, Solem esse massam candentem, incoli lunam, stellas aquam potare: idque sole veluti fistula quadam per funem demissa, vaporem è mari

καὶ ἅπασιν αὐτοῖς τὸ ποτὸν ἐξῆς διαμέμιχθε. τὼ μὲ γὸ ἀναβιώσεσθαι, ὁπόσον τὸ λόγων, ῥᾴδιον καθαμαρτεῖν. καὶ σκόπει ὡς Διὸς εἰ σὺ μαίεσθαι εἰ τὰ δόγματα, καὶ μὴ πάνυ πολὺ διεστήκασι ἀλλήλων αἱ γὸ αὐτοῖς ἡ περὶ τὸ κόσμου γνώμη διαφορὰ, εἶμα τοῖς μὲ, ἀγήνητός τε, καὶ ἀνώλεθρον εἶναι δοκεῖ. οἱδὲ, καὶ τὸ δημιουργὸν αὐτὸ, καὶ τὸ καταστευάζειν τὸ σῶμα, εἰπεῖν ἐτόλμησαν. ὡς δ' μάλιστα ἐθαύμασον, θεὸν μὲν πινα πηχυΐτην τὸ ὅλων ἐφιστάνειν, ἀπορεῖσθαι δ' ὅτι ὀγὲ ἦκεν, ὅτε ὅπου ἦεν, ἢ ὅτε ἐπεκτάνετο. καίτοι περὶ γε τὸ τὸ πανὸς γνώσεως, ἀδιωάβλητον δ' χρόνον, καὶ τόπον ἐπινοεῖν. Ετα. μάλα πικῶς ὦ Μένιππε, τολμηρῶς, καὶ θαυμαζοποιὸς ἄνδρας λέγεις. Με. τί σ' εἰ ἀκριβείας ὦ θαυμάσιε, περὶ τε ἰδεῶν, καὶ ἀσωμάτων, ἃ διεξέρχονται, ἢ τὰς περὶ τὸ θεραβὸς τε, καὶ ἀπείρε λόγους; καὶ γαρ αὖ δ' αὖτη νεανικὴ αὐτοῖς ἡ μάχη. τοῖς μὲ, πᾶλ τὸ πᾶν περιγράφουσι. τοῖς δ', ἀπλῆς τὸτο εἶναι καταλαμβάνουσιν. ὁ μὲν ἀμὰ δ' πανπόλλους πινὰς εἶναι τοὺς κόσμους ἀπεφαίνοντο, καὶ τὸ ὡς περὶ ἑνὸς αὐτῶν διαλεγομένων κατηγωνισκον. ἕτερος δέ τις ὅσε εἰρωνικὸς ἀνὴρ, πόλεμον τὸ ὅλων πατρὸς εἶναι ἐδόξαζε. περὶ μὲ γαρ τὸ θεῶν, τί χρὴ δ' λέγειν, ὅπου τοῖς μὲν, ἀριθμὸς πς ὁ θεὸς λῶ. οἱ δ', κύνας κωδῶν, καὶ χλωῶν, καὶ πλατάνων ἐπόμνυτο. καὶ οἱ μὲ, τοὺς ἄλλους ἅπαντας θεοὺς ἀπελάσαντες, ἑνὶ μόνῳ πᾶν τὸ ὅλων ἀρχὴν ἀπέμειναν. ὥστε ἠρέμα δ' ἄχθεσθαί με, τοσούτων δεσποτῶν θεῶν ἀκούοντα. οἱ δ' ἔμπαλιν ἐπιδεξιλαδύδωροι, πολλὰς τε αὖτοῖς ἀπέφαινον. καὶ διελόμενοι, τὸ μὲν πινα, mari attrahente, atque illis omnibus ordine potum distribuente. Nam quanta sit in dictis pugnantia, cognitu facile est. Ac per Iovem quæso considera, num illorum decreta sint contermina, nec longo à se invicem intervallo distent. Primùm enim varia est de mundo sententia: siquidem aliis non genitus, nec interiturus esse videtur: alii & ejus opificem, & fabricandi modum ausi sunt dicere. Quos equidem cum primis admirabar: quòd cùm Deum quendam rerum omnium opificem constituissent: non etiam illud adderent, vel unde is esset profectus, neque ubi consisteret, cùm singula fabricaretur. Nam ante Vniversi ortum, non possis vel tempus, vel locum imaginari. *Amic.* Valdè audaces, Menippe, & prodigiorum authores homines mihi narras. *Men.* Quid si jam audias ô præclare: quæ disserunt, & de ideis, & de incorporeis, tum quæ de finito & infinito loquuntur? Nam & his de rebus acriter inter se digladiantur: dum alii fine circunscribunt Vniversum: alii contrà infinitum rentur. Quinetiam ex his complures esse mundos demonstrabant, eos damnantes, qui de hoc veluti uno quopiam disputarent. Rursum quidam alius, pacis nequaquam amans, bellum rerum omnium parens esse censebat. Nam de Diis, quid jam attinet loqui? Cùm his Deus esset numerus: illi rursus per canes, anseres, platanósque dejerarent. Alii reliquis omnibus Diis expulsis, uni soli rerum omnium imperium tribuebant: ita ut grave mihi esset auditu, tantam esse Deorum inopiam. E diverso alii liberaliores, multos Deos faciebant: quibus divisis, hunc quidem pri-

πρῶτον θεὸν ὑπεκύλλον. τοῖς δὲ, τὰ δεύτερα, καὶ τρίτα ἔνεμον τῶν θεοτήτων. εἶδος δέ, οἱ μὲν, ἀσώματόν τι, καὶ ἄμορφον ἡγοῦντο εἶναι τὸ θεῖον. οἱ δὲ, ὡς τὸν σώματος αὐτὸ διενοοῦντο. εἶπε δὲ οὐδενὶ τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων ὑ πᾶσιν ἐδόκουν οἱ θεοὶ, ἀλλ' ἦσάν τινες, οἷς τὰ συμπάσης ἐπιμελείας αὐτοὺς ἀφιέντες, ὥσπερ ἡμεῖς εἰώθαμεν ἀπολύειν τὰ λειτουργικῶν τοὺς παρηβηκότας. ἠδεσαν γὰρ ὅτι μὴ τοῖς κωμικοῖς δρυφορήμασιν. εἰκότως αὐτοὺς εἰσάγουσιν. ἰδιῶται δὲ, τοῦτο πάσχουσι τραγῳδοῦντες, ὑδὲ αὐτοὶ ὀρχὴν εἶναι θεὸς τινας ἐπίστευον, ἀλλ' ἀδέσποτον, καὶ ἀνηγεμόνευτον φέρεσθαι τὸν κόσμον ἀπελίμπανον. τοιαῦτα τοῦ ἀκύου, ἀπιστῶν μὲν ἔτι ἐτόλμων ὑψιφρεμέσι τε. καὶ νυχθημέροις ἀνδράσιν ὑμὴν ἐχόν γε ὅπη τὸν λόγον τραπόμην, ἀνεπίληπτόν τι αὐτῶν εὑρίσκω, καὶ νῦν δαιτέρᾳ μηδαμῇ ἀνεστρεπόμην. ὥστε δὴ τὸ Ὁμηρικὸν ἐκεῖνο ἀτεχνῶς ἔπασχον. πολλάκις μὲ γὰρ ἀνώρμησε πρὸς αὐτῶν τινὰ αὐτῶν ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν. ἐφ' οἷς ἅπασιν ἀμηχανῶν ἐπιγνῶναί, ἀκύσασθαί τι. ἀλλὰ τούτων ἀληθὲς, ἀπεχόμενος

primum Deum nuncupabant: illis secundas aut tertias divinitatis partes tribuebant. Ad hæc alii incorporeum quiddam atque informe putabant esse numen. Alii corpus esse imaginabantur. Deinde non omnes existimabant, res mortalium curæ Diis esse: verùm erant nonnulli, qui ipsos omni cura liberantes (ut nos senio confectos à ministeriis dimittere consuevimus) nihilo aliusmodi eos inducerent, quàm cujusmodi satellitia in comœdiis induci solent. Alii verò hæc omnia prætergressi, ne esse quidem ullos omninò Deos credebant: sed mundum nullo domino, nulloque duce temerè ferri sinebant. Quæ cùm audirem, non audebam fidem non habere altifremis istis, & probè barbatis viris: neque tamen inveniebam ad cujus verba me verterem, ut aliquam illorum sententiam nancisceror irreprehensam, ac nequaquam ab alio subversam. Quare Homericum illud mihi revera usu veniebat. Nam sæpenumero animus incitabat, ut alicui illorum crederem: sed me mens diversa vetabat. Ob hæc omnia consilii inops, in terra quidem de his veri quippiam audire desperabam:

1 Οὐδὲν γὰρ ὅτι μὴ τοῖς κωμικοῖς δρυφορήμασι τοικότας αὐτοὺς εἰσάγουσι] Sic etiam infra: πῶς δὲ εἰσφέρειν συγχέαιεν. μιᾷ δ' ὥσπερ κωμικὸν δρυφόρημα σοφὴ παρασκευάμενον. In quo genere loquendi durum mihi videtur, quod κωμικὸν dixerit, non verò τραγικὸν. Nam δρυφόροι sunt Regum, Dynastarum & Tyrannorum, qui in scenam tragicam semper inducantur, numquam verò in comicam. Nam comœdia circa communem vitam civilem versatur, & cives Athenienses, aut aliunde mediocris fortunæ viros libertos, servos, mulierculas inducit loquentes, & ideo Plautus in Amphitryone Mercurium inducit sic dicentem in prologo:

Nam me perpetuo facere, ut sit comœdia
Reges quo veniant & Dii, non par arbitror.
Quid igitur? quoniam hic servos quoque partes habet
Faciam ut commista sit tragicomœdia.

Vtitur igitur vel potius abutitur comœdiæ nomine, & illud καταχρηστικῶς Latinè sumit etiam pro tragœdia, in qua sæpe inducebatur Satellitium regis vel Tyranni mutum solo rege loquente. Sic etiam nos vernacule dicimus *je viens de la comedie*, licet tragœdia fuerit in scenam inducta. *Palm.*

1 Τὸν

μον. μίαν δὲ συμπάσης ἀπορίας ἀπαλλαγὴν ὤμην ἔσεσθαι, εἰ αὐτὸς πτερωθείην πως, ἀνέλθοιμι εἰς τὸν οὐρανόν. τοῦτο δέ μοι παρεῖχε τὴν ἐλπίδα, μάλιστα μὲν ἡ ἐπιθυμία, καὶ ὁ λογισμὸς Αἴσωπος, αἰετοῖς, καὶ κανθάροις οὖσι, καὶ κεραμύλοις βάσιμον ἀποφαίνων τὸν οὐρανόν. αὐτὸν μὲν οὖν πτερωφυῆναί ποτε εὐθυμίᾳ μηχανῇ δυνατὸν εἶναί μοι κατεφαίνετο. εἰ δὲ γυπὸς, ἢ ἀετοῦ ἀποτίλαιμι πτερὰ, πῶς γὰρ μόνα ἁρμόσαι πρὸς μέγεθος ἀνθρώπινον σώματος, τάχα ἂν μοι τὴν πεῖραν ἀσφαλῶς παράσχοιεν. καὶ δὴ συλλαβὼν τὰ ὄρνια, ἁπτόμενος μὲν τὴν δεξιὰν πτέρυγα. ἦν γυπὸς ἦ, τὴν ἑτέραν ἀπέτεμνον τὸ μάλα. εἶτα ἁρμόσας, καὶ κατὰ τοὺς ὤμους πλαμῶσι κηρίνοις ἁρμοσάμενος, καὶ πρὸς ἄκρῳ τοῖς ἀκυπλίοις λαβὰς πινὰς ταῖς χερσὶ προσκαθάσας, ἐπειρώμην ἐμαυτὸν τὸ πρῶτον ἀναπηδῶν, καὶ ταῖς χερσὶν ὑπηρετῶν, καὶ ὥσπερ οἱ χῆνες ἐπὶ χαμαιπετοῦς ἐπαιωρούμενος, καὶ ἀκροβατῶν ἄνω μὴ τὸ πρῶτον. ἐπεὶ δὲ ὑπήκουέ μοι τὸ πτῶγμα, τολμηρότερον ἤδη τὸ πεῖραν ἐπλόμιλουν. καὶ ἀειρόμενος ἐπὶ τὸν ἀκρόπολιν, ἀφῆκα ἐμαυτὸν καὶ ἔδραμον, ὥστε ἐπὶ τὸ ἄκρον. ὡς δὲ ἀκινδύνως κατεπτόμην, ὑψηλοτέρᾳ ἤδη, καὶ μετέωρος ἐφερόμην. καὶ ἄρας ἀπὸ Πάρνηθος, ἢ ἀπὸ Ὑμηττοῦ, μέχρι Γερανείας ἐπτόμην. εἶτ' ἐκεῖθεν, ἐπὶ τὸν Ἀκροκόρινθον ἄνω. εἶτα ὑπὲρ Φολόης, καὶ Ἐρυμάνθου, μέχρι Ταϋγέτου. ἤδη δ' ἂν μοι ἐπλημμύρα μεμελετημένως, τὸ ὑψιπέτης γνώμων, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ὄλυμπον ἀνατείνας, καὶ ὡς οἷόν τε μικρὸν κύφως ἐποιούμην, τὸ λοιπὸν ἤδη συμπάσης ἀπορίας ἀπαλλαγὴν ὤμην ἔσεσθαι: sed unica via, me universa dubitatione liberari posse arbitrabar, si ipse alis aliqua ratione additis, in cœlum ascenderem. Hujus rei conficiendæ spem mihi præbuit, primùm ipsa cupiditas, deinde scriptor fabularum Æsopus: qui aquilis interdum & scarabeis, camelisque accessum cœlum demonstrat. Verùm ut mihi unquam provenirent alæ, id nulla ratione fieri posse videbatur: si autem vulturis aut aquilæ alis me cinxissem (quæ solæ ad corporis humani modum sufficerent) futurum forsitan ut mihi succederet experientia. Itaque correptis avibus, alteri dextram alam, vulturi sinistram scitè amputavi. Quas quum obligassem, humerisque valida lora accommodassem, summisque pennis ansas inserendas manibus addidissem, mei ipsius periculum faciebam, primùm subsiliendo, & manibus serviendo, anserúmque in morem adhuc humili ad terram volatu me sustollendo, summisque pedibus inter volandum ingrediendo. Postea cùm res ex animi sententia mihi succederet, jam audacius etiam experimentum aggrediebar: conscensaque arce demisi me ipsum per præceps in theatrum ipsum. Quò cùm absque periculo devolassem, sublimia jam & ardua cogitare cœpi, méque tollens à Parnethe, vel Hymetto, Geraniam usque volabam: inde verò sursum ad Acrocorinthum: deinde supra Pholoën, & Erymanthum, ad Taygetum usque. Cum ergo jam audax facinus exercuissem: perfectusque & altivolus evasissem: non ampliùs de pullis imitandis cogitabam: verùm conscenso Olympo, cibo quàm levissimo pastus, inde rectà in cœlum ten-

πὺν ἔπινον ἀϕὸ δ' ὀφρύσι. τὸ μὲ πρῶτον, ἀλιγωδίων ὑπὸ δ' βάθυς. μὴ ἦ, ἔϕερον δ' τῦτο ῥᾳδίως. ἐπεὶ ἦ κατ' αὐτὸν ἤδη τὸν σελήνην ἐγεγόνειν, πάμπολυ τ' νεφῶν λάσιος, ἡδόμην κἀμνοντας ἐμαυτῦ. καὶ μάλιστα τὸν ἀριστερὸν πλάγια τὸν γυπίνην. πρόσπλαστος ἦν, καὶ καθεζόμενος ἐπ' αὐτῆς, ἀϕανιπαυόμην, ἐς τὸν γῆν ἀνακλίνων ἀποβλέπων. καὶ ὥσπερ ὁ τῦ Ὁμήρυ Ζεὺς ἐκεῖνος, ἄρτι μὲν, ἐπὶ τῶν ἱππομόλων Θρήκων καθορώμενος, ἄρα ἦ, τὸν Μυσῶν. μετ' ὀλίγον ἦ, εἰ δοξειέ μοι, τὸν Ἑλλάδα, τὸν Πέρσιδα δ' τὸν Ἰνδικήν. ἐξ ὧν ἁπάντων ποικίλης τινὸς ἡδονῆς ἀνεπιμπλάμην. Επει. σοὶ δ' ταῦτα λέγοις ἂν ὦ Μένιππε, ἵνα μὴ ἦ καθ' ἓν λανθανοπαμίδα τ' ἀποδημίας. ἀλλ' εἴ τι σοι δ' ὁδὸς παρῆργον ἱστόρηται, καὶ τῦτο εἰδῶμεν. ὡς ἴσως σὺ ὀλίγα πρόσθεν ἀκήκοας, χάσμα τῆς γῆς τε, καὶ τ' ἐπ' αὐτῆς ἁπάντων, οἷά σοι ἄνωθεν ἐπισκοπῦντι καταφαίνετο. Με. καὶ ὀρθῶς γὰρ ὦ ἑταῖρε εἰκάζεις. διόπερ ὡς οἷόν τε ἀναβὰς ἐπὶ τὸν σελήνην, τῷ λόγῳ συναποδήμει τε, καὶ συνεπισκόπει τὸν ὅλην τ' ἐπὶ γῆς ἀφάτην. καὶ πρῶτόν γέ μοι πάνυ μικρὸν δοκεῖ τινὰ τὸν γῆν ὁρᾶν, πολὺ λέγω δ' σελήνης βραχυτέραν. ὥστε ἐγὼ ἄφνω καλακύψας, ἐπὶ πολὺ ἠπόρουν, πῦ εἴη τὰ τηλικαῦτα ὄρη, καὶ ἡ τοσαύτη θάλασσα. κἂ εἰ γε μὴ τ' Ῥόδιον Κολοσσὸν ἐθεασάμην, καὶ τ' ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργον, εὐϊδιαπτέλως ἂν με ἡ γῆ διέλαθε. νυνὶ ἦ, τοῦτο ὑψηλὰ ὄντα, καὶ ὑπερανεσχηκότα, καὶ ὁ Ὠκεανὸς ἠρέμα πρὸς

tendere cœpi: initio quidem obortā oculorum caligine ob profunditatem: sed hoc postea facilè ferebam. Verùm ubi jam ipsi lunæ vicinus essem, plurimum nubium emensus, sentiebam me defatigatum, ala maximè sinistra, nempe vulturina. Huc igitur diverti, eique insidens requievi, è sublimi terram inspectans: non secus ac Homericus ille Iupiter, nunc equitum Thracum, nunc Mysorum regionem despectans: mox etiam, si liberet, Græciam, Persidem, Indiamque: ex quibus omnibus varia quadam voluptate perfundebar. *Amic.* Ergo ista quoque narres velim Menippe, ne ulla prorsus peregrinationis parte fraudemur: quinetiam siquid in itinere cognovisti, fac ut hoc quoque sciamus. Nam non pauca sanè à me auditum iri expecto, cùm de terra, tum de omnibus quæ in ea sunt, cujusmodi tibi visa sunt ex alto contemplanti. *Men.* At tu quidem rectè conjectas, Amice. Quamobrem quatenus licet, conscensa luna inter narrandum peregrinanti comes esto, simulque mecum contemplare totam terræ speciem, habitumque: ac primùm quidem pusillam terram cernere puta, luna, inquam, multo minorem: ita ut repentè cùm despicerem, diu dubitarem ubinam essent tanti illi montes, ac tantum mare. Quod ni Rhodiorum Colossum, tum Phariam turrim vidissem, sine dubio ubinam esset terra, prorsus nescivissem. Verum ista quòd sint sublimia, præque cæteris eminentia, & Oceanus paulum ad

1 Τὴν τ' ἱππομόλων] Hic Dialogus est Homericus cento. τὸν ἦδ' ἱππομόλων. Ex Iliad. v. *Beard.*

1 Ὁ πό-

τ' ἥλιον ὑπανίσχοντα, διεσήμαινέ μοι γῆν εἶναι τὸ ὁρώμενον. ἐπεὶ δ' ἅπαξ τοῦ ὄψεως ἐς τὸ ἀκριβὲς ἀπηρεισάμην, ἅπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, ἤδη μοι κατεφαίνετο. καὶ οὐκ ἔθνη μόνον, καὶ πόλεις, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς σαφῶς οἱ πλέοντες. οἱ πολεμοῦντες. οἱ γεωργοῦντες. οἱ δικαζόμενοι. τὰ γυναικεῖα. τὰ θηρία. καὶ πάνθ' ἁπλῶς, [1] ὁπόσα περ τρίφηι ζείδωρος ἄρουρα. Ἐταμον παντελῶς ἀπίθανα φῆις ταῦτα, καὶ αὐτοῖς ὑπεναντία. ὃς γὰρ ἀρτίως ὦ Μένιππε τὴν γῆν ἐζήτεις ὑπὸ τῶν μεταξὺ διαστημάτων εἰς βραχὺ συνεσταλμένην. καὶ εἴγε μὴ ὁ Κολοσσὸς ἐμήνυσέ σοι, τάχα ἂν οὐδὲ τι φαίης ὁρᾶν, πῶς γὰρ κατιδεῖν Λυγκεύς τις ἄφνω ὑψούμενος, ἅπαντα διαγινώσκεις τὰ ἐπὶ γῆς. τοὺς ἀνθρώπους. τὰ θηρία. μικρᾶ δεῖν, καὶ τὰς τῶν ἐμπίδων νεοττιάς. Με. εὖ με ὑπέμνησας. ὃ γὰρ μάλιστα ἐχρῆν εἰπεῖν, τοῦτο σοῦ οἶδ' ὅπως παρέλιπον. ἐπεὶ γὰρ αὐτοῦ μ' ἐγνώρισε τὴν γῆν ἰδών, τὰ δ' ἄλλα οὐκ οἷός τ' ἦν κατιδεῖν ὑπὸ τῶν βάθους, ἅτε τοῦ ὕψους μηκέτι ἐφικνουμένης, πάνυ μ' ἦλθε τὸ χρῆμα, καὶ πολλὴν παρεῖχε τὴν ἀπορίαν. κατηφεῖ δ' ὄντι μοι, καὶ ὀλίγου δεῖν δεδακρυμένῳ, ἐφίσταται καθάπερ ὁ σοφὸς Ἐμπεδοκλῆς, ἀνθρακίας τις ἰδεῖν, καὶ σποδοῦ πλέως, καὶ κατωπτημένῳ. καί με ὡς εἶδον, εἰρήσεται γάρ, ὑπεστράφην, καί τινα σεληναῖον δαίμονα οἰηθεὶς ὁρᾶν. ὁ δὲ, θαρρῶν φησὶν ὦ Μένιππε, [2] Οὔτις τοι θεός εἰμι. τί μ' ἀθανάτοισιν ἐίσκεις. ὁ φυσικὸς δ' ἐγώ εἰμι Ἐμπεδοκλῆς. ἐπεὶ γὰρ εἰς τοὺς κρατῆρας ἐμαυτὸν φέρων ἐνέβαλον, ὁ καπνός με

ad solem resplendescat, indicabant terram esse id quod videbam. Mox ubi fixius intenderem oculos, jam mihi omnis mortalium vita patuit: non solùm singulas nationes atque urbes videbam: sed & planè navigantes, bellantes, agricolantes, litigantes, mulieres, feras: & ut summatim dicam, quicquid tellus educat alma. *Amic.* Hæc quæ dicis incredibilia sunt, & inter se pugnantia. Etenim cùm paulò antè Menippe, terram quæreres, propter ingens in medio intervallum, in arctum contractam: adeò ut nisi Colossus tibi fecisset indicium, forsitan aliud quiddam videre te credidisses: qui repentè factus lynceus, cuncta quæ sunt in terra dignoscis: homines, feras, ac propemodum etiam culicum nidos. *Men.* Rectè me admones: nam quod maximè dictum oportuit, id nescio quomodo præterii. Postquam enim conspectam à me terram agnovi, nec poteram alia propter altitudinem perspicere, quia non pertingebat oculorum acies, graviter ea res me cruciabat: ac vehementer perplexum habebat. Mœsto mihi, ac propemodum lachrymanti, supervenit sapiens ille Empedocles, carbonario similis: cinere oppletus, atque exustus. Quo viso, dicendum enim est, fui paulùm turbatus, ratus lunarem aliquem dæmonem à me videri. At ille, bono, inquit, es animo Menippe, Nullum ego sum numen, quid me immortalibus æquas? Sum Empedocles ille physicus. Etenim ubi me præcipitem in crateras injecissem, fumus ab

Ætna

1 Ὁπόσα τρίφηι ζείδ. ἄρ.] Passim Homerus. *Bourd.*
2 Οὔτις] Homer. Odyss. π. *Idem.*

λὰ τ' Αἴτνης ἀναρπάσας, δεῦρο ἀνήγαγε, καὶ νῦν σε τῇ στιλπνῇ κατοικῶ ἀεροβατῶν τὰ πολλὰ, καὶ σκοτεῖσθαι δρόσον. ἥκω τοίνυν σε [1] ἀπολύσων τ' παρούσης ἀπορίας. ἀνιᾷ γάρ σε οἶμαι, κἀ τρίφῃ, τὸ μὴ σαφῶς τὰ ἐπὶ γῆς ὁρᾶν. εὖγε ἐποίησας ὦ σ' ἐγὼ βέλτιστε Ἐμπεδόκλεις. κείρεσθαι τάχιστα κεφαλῶμαι πάλιν εἰς τὸν Ἑλλάδα, μιμησόμενοι ἀπόδυσιν τό σοι ἐπὶ τ' ἀκροδρύης. καὶ παῖς νεμιλίας ὡς τὸν σελήνιον τρὶς ἐγχανὼν ὡσαύτως. ἀλλὰ μὰ τ' Ἐνδυμίωνα ἦσθ' ὅς, ἐγὼ δ' μισθὸν χάριν ἀφίγμην. πέπονθα δέ τι τὸν ψυχὸν, ἰδὼν σε λελυπημένον. ἀτὰρ οἶσθα ὅ, τι δράσας, ὀξυδορκὴς ἔμοιγε; μὰ Δι' ὦ σ' ἐγὼ μὴ σύ μοι [2] τὸν ἀχλὺν πως ἀφέλῃς ἀπ' τ' ὀμμάτων. νῦν γὰρ δὴ λεπτὸν ὑπερβλέπειν μοι δοκῶ, καὶ μὴν ὀλίγου γε ἦσθ' ὅς, ἐμὲ δήσειν. τὸ γὰρ ὀξυδερκὲς, αὐτὸς ἤδη γήθει ἥκειν ἔχων. τί δ' ἐν τοῦτό ἐστιν; ὃ γὰρ οἶσθ' ἔφην. οὐκ οἶσθα ἦσθ' ὅς ἀετοῦ τὸν πτέρυγα τὸν δεξιὰν τοξεύσαντα; καὶ μάλα ὦ σθ' ἐγώ. τί δ' ὁ πτέρυξ ἐ ὀφθαλμοῦ κοινόν ἐστιν; ὅτι ἦσθ' ὅς, ὁ Ἀπόλλων τ' ἄλλων ζώων ἀετὸς ἐστιν ὀξυωπέστατος, ὥστε μόνῳ ἀετὸν δίδωσι τῷ ἡλίῳ. καὶ τοῦτό ἐστιν ὁ βασιλεύς, καὶ γνήσιος ἀετός, ἢν ἀσπαρδαμυκτὶ ὡσὶ τὰς ἀκτῖνας βλέπῃ. φασὶ τοιοῦτος ἦν σ' ἐγώ. καί μοι ἤδη μεζομένῳ, ὅτι δεῦρο ἀνιὼν, καὶ τὼ ὀφθαλμὼ ἐ ἀετὸς εἰσθέμενος τὼς ἐμὼς ἐξελών. ὡς νῦν γε ἡμιτελὴς ἀφίγμαι, καὶ ὃ πάντα βασιλικῶς ἐσκευασμένος. ἀλλ' ἔοικα τοῖς νόθοις ἐκείνοις, καὶ ἀποκηρύττοις τοῖς γνησί

κβις. ἢ μὴν σοὶ ἦθελ' ὃς αὐτίκα μάλα τὸ ἕτερον ὀφθαλμὸν ἔχειν βασιλικόν. ἢν γὰρ ἐθελήσῃς, μικρὸν ἀναστὰς, ἐπιχὰν ἔμπος τὴν πτέρυγα, θατέρᾳ μόνῃ πτερύξασθαι, καὶ λόγον σὺ πτέρυγος, τὸ δεξιὸν ὀφθαλμὸν ἐξυδρικὸς ἔσῃ. τὸ γὰρ ἕτερον, οὐδεμίᾳ μηχανῇ μὴ οὐκ ἀμβλύτερον διόψεσθαι, τὸ μεμβρον ὄντα τὸ χείρονος. ἄλις ἦν σ' ἐγὼ, εἰ καὶ ὁ δεξιὸς μόνῳ αἰετῶδες βλέποι. οὐδὲν γὰρ ἂν ἧττον ἴδοις. ἐπὶ δὲ τοὺς τέκτονας πολλάκις ἐωρακέναι μοι δοκῶ, θατέρῳ τῶν ὀφθαλμῶν, ἄμεινον εἰδὼς [1] τοὺς κανόνας ἀποβλύνοντας τὰ ξύλα. Ταῦτα εἰπὼν, ἐποίουν ἅμα τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐμπεδοκλέους παρηγγελμένα. ὁ δὲ, κατ' ὀλίγον ὑπαπιὼν, εἰς κάπνον ἠρέμα διελύετο. καὶ πιδὼν τάχιστα ἐπτερυξάμην, αὐτίκα μὲ φῶς πάμμεγα περιέλαμψε, καὶ τὰ τέως λανθάνοντα πάντα διεφαίνετο. κατακύψας γὰρ ἐς τὴν γῆν, ἑώρων σαφῶς τὰς πόλεις, τοὺς ἀνθρώπους, τὰ γιγνόμενα, καὶ οὐ τὰ ὑπαίθρου μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁπόσα οἴκοι ἐπράττετο, ὁρῶμεν λανθάνειν. Πτολεμαῖόν μὲ, σὺν ᾧπερ τῇ ἀδελφῇ. Λυσιμάχου δὲ, τὸν ἐπὶ Ἑλλήσποντον. τὸν Σελεύκου δὲ Ἀντίοχον, Στρατονίκῃ μοιχεύοντα λάθρα τῇ μητρυιᾷ. τὸν δὲ μέγαν Ἀλέξανδρον, ὑπὸ τῆς γυναικὸς ἀναιρούμενον. [2] καὶ Ἀντίγονον, μοιχεύοντα δὲ καὶ τοῦ υἱοῦ τὴν

Attamen in te eſt, inquit, ut alterum oculum protinus regalem habeas. Si enim paulùm aſſurgens, velis cohibita vulturis ala, ſolam alteram movere, juxta proportionem alæ, dextro oculo acutè cernes: nulla enim arte poteſt alter non hebetiùs cernere, quòd ad partem pertineat deteriorem. Mihi, inquam, ſatis eſt, ſi ſolus dexter aquilina cernat acie. Nihilo enim fuerit deterius: ſiquidem etiam fabros vidiſſe mihi videor, oculo altero ligna meliùs ad regulam exæquantes. Hæc loquutus, ſimul ea faciebam quæ præceperat Empedocles: qui interim ſeſe paulatim ſubducens, ſenſim in fumum evanuit. Et ſimul atque moviſſem alas, ingens lumen mihi circumfulſit, adeò ut conſpicua fierent cuncta, quæ hactenus latuerant. Defixis igitur in terram oculis, clarè videbam urbes, homines, & quæ fiebant: nec ſolùm ea quæ ſub dio, ſed etiam quæ domi, latere ſe rati, faciebant. Ptolemæum vidi cum ſorore rem habentem: Lyſimacho ſtruentem inſidias filium: Antiochum Seleuci filium, novercæ Stratonicæ clanculum innuentem: Theſſalum Alexandrum ab uxore è medio tolli: Antigonum filii uxorem adulterio vitiantem. At-

1 Τοὺς κανόνας ἀποβλύνοντας] Verbum eſt tranſlatum à tectonica ad ſcholam Stoicorum. De hoc verbo vir Clariſſ. Theod. Marcil. ad Perſ. *Bourd.*

2 Τῇ μητρυιᾷ] In multis Codd. τῇ μητρὶ. mendoſe: hiſtoria narratur in Dial. de Syria Dea. & de imaginib. & de conſcrib. hiſt. Galen. lib. de præcognit. Plut. Iulia. Imper. Val. Max. ſimilem refert Ariſtenet. Epiſt. 13. lib. 1. *Idem.*

3 Καὶ Ἀντίγονον μοιχεύοντα τοῦ υἱοῦ τὴν γυναῖκα καὶ Ἄτταλον τὸν υἱὸν ἐγχείοντα τὸ φάρμακον] Vellem nos docuiſſet Lucianus, quis fuerit ille Antigonus, qui nurum ſuam adulterio polluit, & Attalus ille à filio veneno ſublatus. Nam cum fuerint plures Antigoni & plures Attali, dubium eſt, de quibus loquatur noſter auctor. Nullus enim quod ſciam eorum, qui extant hiſtoricorum, ea facinora notavit. De Antigono certe Coclite egregia inter patrem & filium uſque ad mortem con-

γυναίκα. καὶ Ἀτταλῷ τὸν υἱὸν ἐγχέοντα τὸ φάρμακον. ἑτέρωθι δ' αὖ, Ἀρσάκιλλον φονεύοντα τὸ γυναῖον, καὶ τὸν εὐνοῦχον Ἀρβάκιλλον, ἔληγοντα τὸ ξίφος ἐπὶ τὸν Ἀρσάκην. Σπαρτῖνος ὁ μῆδος, ὃν δὲ συμποσίου πρὸς τῶν δορυφορούντων ἐλκόμενος ἔξω δὲ ποδὸς, σκύφῳ χρυσῷ τὸν ὀφρῦν κατηλοημένος. ὁμοῖα δὴ τούτοις ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ παρὰ Σκύθαις, καὶ Θρᾳξὶ κιγνόμενα ἐν τοῖς βασιλείοις ἦν ὁρᾶν, μοιχεύοντας, φονεύοντας, ἐπιβουλεύοντας, ἀρπάζοντας, ἐπιορκοῦντας, δολοῦντας, ὑπὸ τῶν οἰκειοτάτων προδιδομένους. καὶ τὰ μὲν τῶν βασιλέων, τοιαῦτ' ἂν παρέχοι μοι τὴν ἀφορμήν. τὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν, πολὺ γελοιότερα. καὶ γὰρ ἂν τοὺς κακοίνους ἐώρων, Ἐρμόδωρον μὲν τὸν ἐπικούρειον, χαλκοῦς ἕνεκα δραχμῶν, ἐπιορκοῦντα. τὸν στωϊκὸν δὲ Ἀγαθοκλέα, τὸν μισθὸν τοῦ μαθητὴ δικαζόμενον. Κλεινίαν δὲ τὸν ῥήτορα, ὑπὸ δ' Ἀσκληπιῷ, φιάλην ὑφαιρούμενον. τὸν δὲ κυνικὸν Ἡρόφιλον, ἐν τῷ χαμαιτυπείῳ καθεύδοντα. τί γὰρ ἂν τοὺς ἄλλους λέγοιμι, τοὺς τοιχωρυχοῦντας, τοὺς δικαζομένους, τοὺς δανείζοντας, τοὺς ἀπαιτοῦντας; ὅλως γὰρ ποικίλη, καὶ παντοδαπή τις ἦν ἡ θέα. Επι. καὶ μὴν ἐν τούτοις ἀ Μένιππε, καλῶς εἶχε λέγειν ἕκαστα μὲν ἀ τὴν τύχοσαν προπολὺ σοι παρεσχάζειν. Με. πάνυ μὲν ἐξῆν διελθεῖν ἀ φίλτης, ἀθυμοῦντι, ὅπερ καὶ φαίην ἂν ἔγωγε ἔργον δυσχερὲς ἦν. τὰ μέντοι κεφάλαια τῶν πραγμάτων, τοιαῦτα

Attalo venenum porrigentem filium. Rursùm ex altera parte Arsacen interficientem mulierculam: & Arbacen eunuchum gladium educentem in Arsacen. Porrò Spartinus Medus è convivio foras à satellitibus pede trahebatur, aureo calice in frontem impacto. Atque his ferè similia cùm in Libya, tum apud Scythas, & Thraces in regiis committi cernere erat, adulteria perpetrantes, occidentes, insidiantes, rapientes, pejerantes, trepidantes, à familiarissimis proditos. Et hujusmodi spectaculum nobis præbuerunt regum res. At res privatorum erant longè magis ridiculæ. Nam inter illos quidem videbam Hermodorum Epicureum, ob mille drachmas pejerantem: Agathoclem Stoicum de mercede discipulum in jus vocantem: Cliniam oratorem ex Æsculapii templo phialam suffurantem. Herophilum Cynicum in fornice dormientem. Quid enim alios commemorem, qui parietes perfodiebant, litigabant, fœnerabant, reposcebant? Nam varium quoddam, & undique mixtum erat spectaculum. *Amic.* Atqui rectè facies Menippe, si ista quoque retuleris. Consentaneum enim est te ex his non vulgarem percepisse voluptatem. *Men.* Fieri non potest, Amice, ut ordine singula recenseam, quæ vel spectare fuit difficillimum. Verùm ejusmodi ferè videbantur rerum capita, qua-

concordia verat nos intelligere. Tum Philam Antipatri jam provectam ætate duxerat, & ideo adulterii minùs suspectam: Deidamiam verò, quam duxit Molossidis regis filiam, nunquam Antigonus vidit, eam enim Demetrius Athenis reliquerat, quando in Asiam patri auxilium laturus ivit. De Antigono Gonata dicto crederem magis. Sed ea debent iis annumerari, de quibus tacet historia. *Palm.*

ἰφαίνετο, οἷα φησὶν Ὅμηρος τὰ ἐπὶ τῆ ἀσπίδος. ἦ μὲν γὰρ ἦσαν εἰλαπίναι, καὶ γάμοι. ἑτέρωθι δὲ, δικασπόλια, καὶ ἀγκλησίαι. καθ' ἕτερον δὲ μέρος, ἴδοι τις. ἐν γειτόνων δὲ, πανδῆν ἄλλος ἐφαίνετο· καὶ ὅτι μὲ ἐς τὴν Γελλὴν ἀποβλέψαιμι, πολεμοῦντας ἂν ἑώρων τοὺς Γέτας. ὅτι δὲ μεταβαίνω ἐπὶ τοὺς Σκύθας, πλανωμένους ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν ἦν ἰδεῖν. μικρὸν δὲ ἐπικλίνας τὸ ὀφθαλμὸν ἐπὶ θάτερα, τοὺς Αἰγυπτίους γεωργοῦντας ἐπέβλεπον. καὶ ὁ φοίνιξ δὲ, συνεπαύετο. καὶ ὁ κίλιξ, ἐλήστευε. καὶ ὁ λάκων, ἐμαστιγοῦτο. καὶ ὁ Ἀθηναῖος, ἐδικάζετο. ἁπάντων τούτων ὑπὸ τὸ αὐτὸν χρόνον γινομένων, ὥστε σοι ἤδη ἐπινοεῖν οἵοις τισὶν ὀκνηρὸν ἦν ἐφαίνετο. ὥσπερ ἂν εἴ τις θορυβήσαιμεν πολλοὺς χορεύοντας, μᾶλλον δὲ πολλοὺς χορούς, ἔπειτα κατεύξειε τῶν ἀδόντων ἑκάστῳ τὸν σύμφωνον ἀφεῖναι, ἴδιον ἄδειν μέλος. φιλοτιμούμενος δὲ ἑκάστος, καὶ τὸ ἴδιον περαίνοντες, ἐπὶ τὸ πλησίον ὑπερβαλέσθαι τῇ μεγαλοφωνίᾳ κατεθυμοῦντο, ἅτε σπουδῇ πρὸς Διὸς οἷα γιγνοίτ' ἂν ἡ ᾠδή; Επαι. παγκάκιστε ὦ Μένιππε, παμμίσητε, καὶ πολεμογυμνέ. Με. καὶ μὴν ὦ ἑταῖρε, τοιοῦτοι πάντες εἰσὶν οἱ ἐπὶ γῆς χορευταί. κἀκ τοιαύτης ἀναρμοστίας, ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος συντέτακται, ἐμοὶ μόνῳ ἀπῳδὰ φθεγξομένῳ, ἀλλὰ καὶ ἀνομοίων τὰ χήματα, καὶ τἀναντία κινουμένων, καὶ τοιῶν ἁδὲν ἐπινοούντων, ἕλκεις ἂν. αὐτῶν ἕκαστον ὁ χορηγὸς ἀπελάσῃ τῆς σκιωῆς, οὐκ ἔτ' ἀδεῖας λέγω. τυντεῦθεν δὲ, ὅμοιοι πάντες ἤδη σιωπῶντες, οὐκ ἔτ' τὴν συμμιγῆ σκοινίω, καὶ ἄτακτον ᾠδὴν ἀπᾴδοντες, ἀλλ' οὐ αὐτοῖς μοι ποικίλον, καὶ πολυειδεῖ τῷ θεάτρῳ,

qualia refert Homerus in clypeo, ubi erant convivia & nuptiæ, altera ex parte judicia, & conciones: rursum alia ex parte sacrificabat quispiam. In vicinia verò lugens aliquis conspiciebatur. Porrò cùm in Geticam respicerem, belligerantes videbam Getas. Dein cùm ad Scythas transirem, cernebam in plaustris errantes. Paulùm autem inclinato in alteram partem oculo, spectabam agricolantes Ægyptios: Phœnix mercaturam exercebat, Cilix latrocinabatur, Lacon loris cædebatur, Athenienſis causas agebat. Quæ omnia cùm eodem tempore gererentur, cogita nunc cujusmodi rerum confusio cerneretur. Non aliter, quàm si quis producat multos saltatores, vel potiùs multas choreas: deinde præcipiat ut omisso quisque concentu propriam canat cantionem: actum unusquisque certatim canat, & peculiarem cantum absolvat, vocisque magnitudine vicinum superare contendat: cogita tecum per Iovem, cujusmodi futurus sit ejusmodi cantus. *Amic.* Modis omnibus, Menippe, ridiculus, & turbatus. *Men.* Atqui, Amice, hoc genus sunt omnes qui in terris choreas agunt: omnisque mortalium vita ex hujusmodi constat discrepantia: quippe qui non modò sonent absona, verùm & ornatu sint dissimili, diversaque moveant, neque quicquam idem cogitent, donec choragus omnes è scena exigat, negans ampliùs ipsis esse opus. Hinc autem similes sunt omnes, quum jam tacēt, nec ampliùs confusam illam & incompositam cantionem canunt. Verùm in vario ipso & multiformi theatro ridicula

πάντα μὲν γελοῖα δήπουθεν ἦν τὰ γιγνόμενα. μάλιστα δ' ἐπ' ἐκείνοις ἔπηξά μοι γελᾶν, τοὺς περὶ γῆς ὅρων ἐριζοντας, καὶ τοὺς μέγα φρονοῦντας, ἐπὶ τῷ τὸ Σικυώνιον πεδίον γεωργεῖν, ἢ Μαραθῶνος ἔχειν τὰ περὶ τὸν Οἰνόην, ἢ Ἀχαρνῆσι πλέθρα κεκτῆσθαι χίλια. τὴν γὰρ Ἑλλάδα ὅλην, ὡς τότε μοι ἄνωθεν ἐφαίνετο, δακτύλων ὄντων τὸ μέγεθος πεπίεσται, καὶ λόγον οἶμαι ἡ Ἀττικὴ πολλοστημόριον ἦν. ὥστε ἐκείνων ἐφ' ὁπόσῳ τοῖς πλουσίοις τούτοις μέγα φρονεῖν καταλείπετο. σχιδὸν γὰρ ὁ πολυτελέστατος αὐτῶν, μίαν τῶν ἐπικηρείων ἀτόμων ἐδόκει μοι γεωργεῖν. ἀποβλέψας δὲ καὶ ἐς τὸν Πελοπόννησον, [1] εἶτα τὸν Κωσσυρείαν γῆν ἰδὼν, ἀνεμνήσθην περὶ ὅσου χωρίου κατ' ὀλίγον φακῆς αἰγυπτίας πλατυτέρου, τοσούτοι ἔπεσον Ἀργείων, καὶ Λακεδαιμονίων μιᾶς ἡμέρας. καὶ μὴν εἴ τινα ἴδοιμι ἐπὶ χρυσῷ μέγα φρονοῦντα, ὃς δακτυλίους τε εἶχεν ὀκτὼ, καὶ φιάλας πέντε, πάνυ δ' ἐπὶ τούτῳ ἂν ἐγέλων. τὸ γὰρ Πάγγαιον ὅλον, αὐτοῖς μετάλλοις καὶ χρυσίῳ ἦν τὸ μέγεθος. Εται. ὦ μακάρεσι Μένιππε, τῆς παρὰ δίκης θέας. οἱ δὲ πόλεις πρὸς Διὸς, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοὶ, πηλίνοι διεφαίνοντο ἄνω; Με. οἶμαί σε πολλάκις ἤδη μυρμήκων ἀγορὰν ἐωρακέναι. τὰς μὲν, εἰλουμένας. οἵας δ' ἐξιόντας. ἑτέρας δὲ, ἐπανιόντας αὖθις

erant quæ gerebantur omnia. Præcipuè verò mihi risum movebant ii, qui de agrorum finibus contendebant, quique sibi placebant hoc nomine, quòd Sicyonium agrum colerent; aut quòd eam Marathonis partem haberent, quæ est juxta Oenoën, aut in Acarnania mille jugera possiderent. Cùm universa Græcia, ut mihi tum è sublimi despectanti videbatur, quatuor digitorum haberet spatium, Attica, ni fallor, proportione minima pars erat. Itaque cogitabam quid esset reliquum, quod divitibus istis animos tolleret. Etenim is qui inter hos agri plurima jugera possidebat, vix unam ex Epicureis atomis colere mihi videbatur. Cæterùm ubi ad Peloponnesum flexissem oculos, deinde terram Cynosuræ subjectam conspexissem, veniebat in mentem, pro quantula regione, quæ nihilo esset latior lente Ægyptia, tot Argivi & Lacedæmonii uno die cecidissent. Quinetiam siquem viderem auro superbientem, quòd & octo haberet annulos, & quatuor phialas, hunc magnopere irridebam. Totum enim Pangæum, unà cum ipsis metallis, vix erat milii magnitudine. *Amic.* O! te felicem, Menippe, qui tam novum spectaris spectaculum. At per Iovem, civitates ipsique homines, quanti videbantur ex alto? *Men.* Equidem arbitror te sæpenumero formicarum concionem vidisse: aliquas coactas, nonnullas exeuntes, rursum

1 Εἶτα τὸν Κωσσυρείαν γῆν ἰδὼν, ἀνεμνήσθην πόσου ὅσου χωρίου * τοσοῦτοι ἔπεσον Ἀργείων & Λακεδαιμονίων] Prima verba interpretatur Erasmus supine & aliud agens, vel ut jam dixi, adhuc juvenis & nondum ad culmen eruditionis evectus, ad quod postea pervenit. Nam in proclivi erat emendare, & legere Κωσυρείαν, quæ fuit regio inter Argivos & Laconas semper controversa. Thucyd. lib. 5. καὶ τὸ μὲν πρότερον οἱ Ἀργεῖοι ἠξίουν δίκης ὕπερθεν σφίσι γῆν εἶναι ἣν ἐκ πόλεων τινὰ ἢ ἐς ἰδιώτων πρὸ τῆς Κυνουρίας γῆς, ἧς ἀεὶ περὶ διαφέρονται μαθοῦσι ἔσται. De ea pugna, in qua tantus Argivorum numerus & Laconum cecidit, historia nota est ex Strabone lib. 8. ex Herodoto lib. 1. Plutarcho in parallelis & aliis. *Palm.*

1 Δύο-

εἰς τὴν πόλιν. καὶ ὁ μὲν πρῶτος, τὴν κόπρον ἀποφέρει. ὁ δέ, ἀρπάσας πρὸν ἢ κυάμου λέπος, ἢ πυρῶν ἡμίπυρον, δεῦρο φέρων. εἰκὸς δὲ εἶναι παρ' αὐτοῖς καὶ λόγον τὸν μυρμήκων βίᾳ, καὶ εἰκοδόμους πάσας, καὶ δημιουργούς, καὶ στρατιώτας, καὶ μουσικούς, καὶ φιλοσόφους. πολλὴ οὖν γε πόλεως αὐτοῖς ἀνδράσι τοῖς μυρμηκιαίοις μάλιστα ἐοικέναι, εἰ δὲ σοὶ δοκεῖ μικρὸν τὸ παράδειγμα τὸ ἀνθρώπειον εἰκάσαι τῇ μυρμήκων πολιτείᾳ, τοὺς παλαιοὺς μύθους. ἐπίσκεψαι τὰ Θετταλῶν. φύσει γὰρ τοὺς Μυρμιδόνας, τὸ μαχιμώτατον φῦλον, ἐκ μυρμήκων ἄνδρας γεγονέναι. ἐπειδὴ δ' ἐν πόλει ἡσυχῇ ἐφοίτων, καὶ καταγέλαστός μοι, δοκοῦσας ἐμαυτὸν, ἀνεπήδησα [1] δώματι ἐκ μεγάλου Διὸς μὴ δαίμονας ἄλλους. ἦν γάρ δεινὸν ἀνελαλόητον, καὶ ἡ σελήνη, γυναικείαν φωνὴν ἀφεῖσα ῥήν, Μένιππέ φησιν, ὅτως ὄντως. διακόνησαί μοι τι πρὸς τὸν Δία. λέγοις ἂν ἐμοὶ δ' ἐγώ. βαρὺ γὰρ ὑδρίον, ἵν' μή τι φέρειν δέῃ. πρεσβεῖαν ἔφη τινὰ ἐς χαλεπὴν, καὶ δεῖσαν ἀπαίτησιν παρ' ἐμοῦ τοῦ Διΐ. ἀπίρηκα γὰρ ὦ Μένιππε, πολλὰς, καὶ δεινὰ πρὸς τὸν φιλοσόφων ἀκούσας. οἷς ὑδὲν ἔτερον ἐστιν ἔργον, ἢ τιμὰς πλυνεῖν, τίς εἰμι, καὶ πηλίκη. ἢ δι' ἣν τινα αἰτίαν διχότομος, ἢ ἀμφίκυρτος γέγονα. καὶ οἱ μέν, κατοπτικῆς τέ με φασὶν. οἶδε, κατόπτρου δίκην ἐπικρίναντα τῇ θαλάσσῃ. οἶδε, ὅ, τι ἂν ἴκρος ἐπινοήσῃ, τοῦτο μοι προσάπτουσι. τὴν πλάστιγγα δ', καὶ τὸ φῶς αὐτὸ, κλοπιμαῖόν τε, καὶ νόθον εἶναί [2] φασί μοι,

sum has in civitatem redeuntes. Atque hæc quidem fimum exportat, hæc alicunde raptam fabæ tunicam, aut dimidiatum frumenti granum apportat. Conſentaneum autem eſt pro ratione vitæ formicarum, eſſe apud illos, & ædium ſtructores, & concionatores, & magiſtratus, & muſicos, & philoſophos. Sed ipſis cum viris urbes formicarum nidis perſimiles videbantur. Quòd ſi tibi videtur humilius exemplum viros cum formicarum republica conferre, veteres Theſſalorum fabulas ſpecta. Reperies enim Myrmidonas, gentem bellicoſiſſimam, viros è formicis eſſe natos. Poſteaquam igitur omnia ſatis ſpectaſſem & riſiſſem, excuſſi meipſum, & ſubvolavi. Ad reliquos divos, Iovis altitonantis in ædes. Nondum ſtadium aſcenderam, quum luna fœminea voce ſonans, Menippe, inquit, ita tibi contingant quæ optas. Inſervi mihi in re quapiam apud Iovem: dicas inquam, neque enim erit moleſtum, niſi ſtquid oneris ſit portandum. Nuntium, inquit, haud gravem, ac petitionem meo nomine Iovi perferes. Enecor, Menippe, multa, eáque non ferenda ab iſtis philoſophis audiens: quibus nihil eſt negotii, niſi ut curioſè res meas exquirant, quæ quantaque ſim, & cur dimidiata fiam, & utrinque gibboſa. Tum hi me dicunt inhabitari; illi ſpeculi inſtar, ſupra mare ſuſpenſam eſſe: alii rurſus id mihi attribuunt, quod quiſque ſecum excogitarit. Poſtremò ipſum quoque lumen ajunt mihi, & furtivum eſſe, &

1 Δαίμονα τὰ] Heſiod. 1. Oper. *Bourd.*
2 Φασί μοι] In Flor. Cod. φασι μι. Cætera Homerica ſunt. *Idem.*

[1] ἄνωθεν ἦκον παρὰ τὸν ἥλιον. καὶ ὑπεύοντες, καὶ ὡς τῶν μὲν ἀδελφὸν ὄντα μου, συγκρύψαντες, καὶ φασάντων ὡς ἀμαρτάνοι. ὁ γὰρ ἱκανὰ ἦν αὐτοῖς ὃ ὡς ἀληθῶς εἰρήκεσι περὶ ἡλίου, λίθον αὐτὸν εἶναι, καὶ μύδρον διάπυρον. καίτοι πόσα ἐγὼ συνεπίστασμαι αὐτοῖς, ἃ πράττουσι τῶν νυκτῶν, αἰσχρά, καὶ κεκρυμμένα, οἱ μεθ' ἡμέραν σεμνοπροσωποῦντες, καὶ ἀνεφωδίοις τὸ βλέμμα, καὶ τὸ χρῆμα σεμνοὶ, καὶ ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν ἀποβλεπόμενοι. κἀγὼ μὲν ταῦτα ὁρῶσα, ὅμως σιωπῶ. ὁ γὰρ ἡγεμὼν αἰσχύνην ἀπεκλύσας, καὶ διαφωλίσας τὰς νυκτερινὰς ἐκείνας διατριβὰς, καὶ τὸ ἐπὶ τῆς σκιωνῆς ἐκεῖσε βίον. ἀλλὰ κἂν πάνυ ἴδω αὐτῶν μοιχεύοντα, ἢ κλέπτοντα, ἢ ἄλλο τι τολμῶντα νυκτερινόπλουτον, οὐδὲν ἐπισασσόμενον τὸ νέφος, ἐπικαλυψάμενον, ἵνα μὴ δείξω τοῖς πολλοῖς γέροντας ἄνδρας, βαθεῖ πώγωνι, καὶ δρεπτῇ συναγηρυκότας. οἱ δ', ἐδὲν ἀπάσαι, διασκεδάσαντές με τοῦ λόγου, καὶ πάντα πρόπον ὑβρίζοντες. ὥστε νὴ τὴν νύκτα, πολλάκις ἐβουλόμην μετοικῆσαι ὅπου πορρωτάτω, ἵν' αὐτῶν τῶν ἀκριβεστέρων ἀγλωττίαν διάφυγον. μέμνησο δὲ τοῦτό γε ἀπαγγέλλαι τοῦ Διΐ. καὶ παρῃτησάμην δ' ὅτι μὴ δυνατὸν ἐμοὶ καὶ χαίρειν μόνον, ἵνα μὴ τὰς φυσικὰς ἐκείνας ἐπιτρέψῃ, καὶ τὰς διαλεκτικὰς ἐπισκοπήσῃ, καὶ τὴν στοὰν περιπάτῃ, καὶ τὴν ἀκαδημίαν περιφλέξῃ, καὶ παύσῃ τὰς ἐν ἀκροπόλει διατριβάς. ὅτι γὰρ ἂν εἰρωνεύωμαι ἄχρηστος, ὁ σημειοφόρος πρὸς αὐτῶν καταμεστωθήσομαι. ἔφη ταῦτα ἐκεῖνος ἐγώ. καὶ ἅμα πρὸς τὸ ἄνω τεῖνον τὴν ἐπὶ θάτερα φορὰν,

& nothum, quòd à sole supernè proficiscatur. Neque finè faciunt, etiam cum hoc qui meus est frater, me committere, & factionem inter nos serere conantes. Neque enim sat erat ipsis dixisse solem ipsum esse lapidem, & massam candentem. Et tamen quàm multarum rerum illis sum conscia, quas noctu patrant turpissimas, & execrandas, cùm interdiu sint tetrico & virili aspectu, habituque gravi, & ab imperitis conspiciantur. Quæ etsi videam, sileo tamen. Neque enim decorum arbitror, retegere atque in lucem efferre nocturnas illas diatribas, & quam quisque in operto vivat vitam. Quinetiam si quem videro ipsorum adulterium committentem, aut furantem, aut aliud quid quàm maximè nocturnum audentem, continuò contracta nube tegebam, ne vulgo ostenderem viros senes, ea gerentes, quæ neque barbæ prolixæ, neque virtutis professioni essent decora. At isti nihilo minùs oratione me discerpunt, modisque omnibus contumelia afficiunt. Itaque noctem testor, mihi sæpe in mentem venisse ut quàm longissimè hinc demigrarem, quò linguam illorum curiosam effugere possem. Hæc igitur Iovi renuntiare memineris, idque addere, fieri non posse ut hoc in loco durem, nisi physicos illos comminuat: dialecticis os occludat: Stoam demoliatur: Academiam exurat: quæ in Peripato habentur, diatribis finem imponat: siquidem ita mihi parabitur quies, & me quotidie metiri desinent. Fient, inquam, quæ mandas: simulque rectà ad ipsum cœlum tendebam. Nulli ubi comparent ho-

1 Ἄνωθεν ἦκον παρὰ τὸν ἥλιον] Ἄνωθεν ἦ. παρὰ γῆν ἥλιε. *Marcil.*

1 *Vul-*

ἤδη μὲ ἔστι βοᾶν, ὅτ' ἀνδρῶν φαινέθ' ἕρμα. μετ' ὀλίγον γὰρ ἡ σελήνη βοστρυχάιά μοι καθηψεῖτο, καὶ τὴν γῆν ἤδη ἀπέκρυπτε. λαβὼν δὲ τὸ ἥλιον εὐθυδρομῶ, λαιᾷ τὸν ἀέρα παρὸ μῆρ, τριταῖος ἐπλησίασα τῇ σελήνῃ. καὶ τὸ μὲ πρῶτον, εἰδέναι μοι ὡς εἶχον δίνης, εἴσω παρελθεῖν. ῥᾴδιος γὰρ ὅμιλον διαλαθεῖν, ἔστι ἐξ ἡμισείας ὢν ἀετός. τὸ δὲ ἀετὸν ἡπιστάμην ὡς παλαιὸν σύνοικον τῷ Διΐ. ὕστερον δὲ ἐλογιζόμην ὡς πάντα καθοφωράσουσί μι, γυπὸς τὴν ἑτέραν πτέρυγα φορεῖ μένον. ἄρα γὰρ κεῖνας τὸ μὴ παρακινδυνεύειν, ἕκαστον ἀποστολῶν τῶν ἡμῶν. ὑπακούσας δὲ ὁ Ἑρμῆς, καὶ τὄνομα ἀπυθόμενος, ἀπῆλθε κατὰ τὰ δόξαν φράσων τῷ Διΐ. καὶ μετ' ὀλίγον εἰσεκλήθην πάνυ δεδιὼς, καὶ τρέμων. καθαλαμβάνω τε πάντας ἅμα συλλαλημένους, ὑδὲ αὐτὰς ἀφροῦδας. ὑπετόπησε γὰρ ἡσυχῇ τὸ παρὰ δόξαν μὲ τῆ ἐπιδημίας. καὶ ὅσον ὑδέπω πάντας ἀνθρώπους ἀφίξεσθαι ἐδόκουν, τὸ αὐτὸν τρόπον ἐπτερωμένους. ὁ δὲ Ζεὺς, μάλα φοβερῶς ὀφρυῶ τε καὶ πανσάδες εἰς ἐμὲ ἀπιδών, φησὶ, Τίς, πόθεν εἶς ἀνθρώπων, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες; ἐγὼ δὲ, ὡς τὸτ' ἤκουσα, μικρῶ μὲ ἐξέθυνον ὑπὸ τῦ δέους. εἰσῆκεν δὲ ὅμως ἀχαινὴς, καὶ ὑπὸ τῆ μεγαλοφωνίας ἐμβεβροντημένῳ. χρόνῳ

hominum-ve, boum-ve labores. Etenim paulò pòst ipsa etiam Luna mihi pusilla videbatur: jamque terram obtegebat. Porrò relicto ad dextram sole per ipsas volans stellas, tertio die ad cœlum perveni. Ac primùm mihi ut habebam, ilico videbar ingressurus: nam rebar fore ut fallerem, quòd essem dimidia parte aquila. Porrò sciebam aquilam jam olim esse Iovi familiarem. Postea apud me perpendebam illos quamprimum deprehensuros esse me, altera vulturis ala cinctum. Quapropter optimum ratus, non temerè venire in periculum, fores pulsavi. At Mercurius postquam responsasset, & nomen scisciatus esset, festinato abiit, Iovi renuntiaturus. Nec multo pòst introò sum accersitus, magnopere pavitans ac tremens. Offendoque Deos pariter considentes, non sine solicitudine. Nonnihil enim ipsos turbabat, novus & inopinatus adventus meus: & quod nunquam futurum expectabant, ut omnes homines, ad eundem modum alati advenirent. Tum Iupiter admodum terribili [1] vultu, torvo & Titanico me obtuens, inquit, Quisnam es, & unde venis? ubinam urbs tibi, quive parentes? Quod cùm audivissem metu propemodum sum exanimatus. Constiti tamen obstupefactus, præque vocis magnitudine [2] attonitus. Aliquanto pòst ad me

1 *Vultu*] Titanicum torvum vocant ac tetricum, ac cujusmodi feruntur fuisse veteres illi Titanes. Id. in Timo. *Cogn.*

2 *Attonitus*] Ἐμβρόντητοι, καὶ ἐμβροντημένοι à Græcis κυρίως appellantur, quorum mens aut ictu fulminis, aut incredibili ejus pavore obstupescit, utrumque vocabulum per metaphoram ad alia transfertur. Stupidum atque animi impotentem plerumque significat. Moscop. καὶ ὁ ἐμβροντημένῳ ὁ ἔξω φρενῶν. Demost. de Coron. ἐμβρόντητα, ἕτερα τοιαῦτα λέγεις. Hos Latini attonitos dicunt. Cels. attonitos quoque raro videmus, quorum & corpus & mens stupet.

Fit

πρὸ σ' ἐμαυτῶν ἀναλαβὼν, ἅπαντα διηγούμην σαφῶς, ἄνωθεν ἀρξάμενος, ὡς ἐπιθυμήσαιμι τὰ μετέωρα ἐμμηχανᾶσθαι, ὡς ἤλθοιμι πρὸς τοὺς φιλοσόφους, ὡς τὰ παντοῖα λεγόντων ἀκούσαιμι, ὡς ἀπαυδῴην διαπαμπόλλων ὑπὸ τῶν λόγων, εἶτα ἐξῃρημένου τοῦ ἐπίνοια, καὶ τὰ περὶ τὰ πάντα, μέχρι πρὸς τὸν οὐρανόν. ἐπὶ πᾶσι δὲ ἀσσύριπα, τὰ ὑπὸ τῆ σελήνης ἐπισκιαζόμενα. μειδιάσας σ' ὁ Ζεὺς, ἦ μικρὸν ἐπαύσω τῶν ὀφρύων, τί ἂν λέγοις φησὶν Ὦτυ πέρι, καὶ Ἐφιάλτου, ὅτι καὶ Μένιππον ἐπόμενον εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνελθεῖν; ἀλλὰ νῦν μὲν ἐπιξενίου σε καλοῦμεν. αὖθις δὲ ἔφη, περὶ ὧν ἥκεις χρηματίσοντες, ἀποπεμψόμεθα. καὶ ἅμα ἐξανίστατο, ἐβάδιζεν ἐς τὸ ἐπηρμένον τοῦ οὐρανοῦ. καιρὸς γὰρ ἦν ἐπὶ τὰ δίκαια καθέζεσθαι. μεταξύ τε ἀκούειν, ἀνέκειτό με περὶ τῶν ἐν τῇ γῇ πραττομένων. τὰ μὲν δὴ πολλὰ ἐγίνετο, πόσου νῦν ὁ πυρὸς ἐστὶν ὠνίου ἐπὶ τῆ Ἑλλάδι, καὶ εἰ σφόδρα ὑμῶν ὁ πέρυσι χειμὼν καθίκετο, καὶ εἰ τὰ λάχανα δεῖται πλείονος ἐπομβρίας. μετὰ δὲ, ἠρώτα, εἴ τις ἔτι λείπεται τῶν περὶ Φειδίαν, καὶ δι' ἣν αἰτίαν ἐκλείπουσιν Ἀθηναῖοι τὰ Διάσια τοσούτων ἐτῶν, καὶ εἰ τὸ ὀλύμπιον αὐτῶν ἐπιτελέσαι διανοοῦνται, καὶ εἰ συνελήφθησαν οἱ τὸ ἐν Δωδώνῃ νεὼν συσυλήσαντες. ἐπεὶ δὲ περὶ τούτων ἀπεκεκινάμην, εἰπέ μοι Μένιππε ἔφη, περὶ δὲ ἐμὲ οἱ ἄνθρωποι τίνα γνώμην ἔχουσι; τίνα ἔφην δέσποτα, ἢ τὴν εὐσεβεστάτην; βασιλέα σε εἶναι

me reverſus, omnia dilucidè expoſui, ab ipſo exorſus capite: quemadmodum cupiſſem ſublimia illa cognoſcere: & philoſophos adiiſſem, pugnantia loquentes audiſſem: dictis illorum diſtractus deſperaſſem. Deinde meum inventum, alas, reliquaque omnia, ad ipſum uſque cœlum. Quibus addidi quæ Luna mandarat. Itaque ridens Iupiter exporrectis aliquantum ſuperciliis: Quid dicas, inquit, de Oto, & Ephialto, cùm auſus ſit & Menippus in cœlum aſcendere. At te nunc quidem ad hoſpitium invitamus. Gras, inquit, ſuper his quorum gratia huc adveniſti, dato reſponſo dimittemus. Simulque ſurgens, ibat ad eam cœli partem, unde omnia facillimè exaudiebantur. Iam enim tempus erat ut votis audiendis conſideret. Atque interdum me percontabatur ſuper his quæ in terris aguntur. Ac primùm quidem illa, quanti ematur triticum in Græcia: & num ſuperior hyems graviter vos tetigiſſet: num etiam copioſiore imbre olera egeant. Poſtea rogabat ſupereſſet-ne aliquis ex Phidiæ genere: & quam ob cauſam Athenienſes Iovialia tot annos intermiſiſſent: & an in animo habeant Olympium ſuum perficere. & an eſſent comprehenſi qui Dodonæum templum ſacrilegio ſpoliarunt. Ad ea cùm reſpondiſſem, Dic mihi, inquit, Menippe, quid de me ſentiunt homines? Quid, inquam, Domine, niſi maximè pium? nimirum omnium

Fit interdum ictu fulminis, interdum morbo; ἔκπληξιν hunc Græci vocant. Ovid. Triſt. 1.

Non aliter ſtupui, quàm qui Iovis ignibus ictus
Vivit, & eſt vitæ neſcius ipſe ſuæ.

Xenoph. Anabaſ. γ. & ἑλλην. ζ. uſus eſt his dictionibus. *Cogn.*

1 Pyr-

πάντων θεῶν. παίζεις ἔχων ἴφη. τὸ γὰρ φιλόνεικον αὐτῶν, ἀκριβῶς οἶδα, καὶ μὴ λέγῃς. ἰὼ γάρ ποτε χρόνῳ, ὅτε ἐμάντις ἐδόκουν αὐτοῖς, καὶ ἰατρὸς, καὶ πάντα ὅλως ἦν ἐγώ. μετὰ δὲ Διὸς πᾶσαι μὲ ἀσῆναι, πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγοραί. καὶ ἡ Δωδώνη τε, καὶ ἡ Πίσα, λαμπραὶ, καὶ εὐθύλεπτοι πᾶσιν ἦσαν. ὥστε δὲ καπνὸς τῶν θυσιῶν, οὐδὲ ἀναβλέπειν μοι δυνατὸν. ἐξὸν δὲ ἦν σὺν Δελφοῖς μὲν Ἀπόλλωνι τὸ μαντεῖον καταστῆσαι, σὺν Περγάμῳ δὲ τὸ ἰατρεῖον ὁ Ἀσκληπιὸς, καὶ τὸ Βενδίδειον ἐγεῖραι σὺν Θρᾴκῃ, καὶ τὸ Ἀνουβείδειον σὺν Αἰγύπτῳ, καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον σὺν Ἐφέσῳ, ἐπεὶ ταῦτα μὲν ἅπαντες ἴσασι, καὶ πανηγύρεις ἀνάγουσι, καὶ ἑκατόμβας παρέχουσιν. ἐμὲ δὲ, ὥσπερ παρῆκμάκοτα ἱκανῶς τετιμηκέναι νομίζουσιν, ὧν ἐξ πέντε ὅλων ἐτῶν ἕνεκα σὺν ὀλυμπίᾳ. τοιγαροῦν ψυχροτέρους ἂν μοι τοὺς βωμοὺς ἴδοις τῶν Πλάτωνος νόμων, ἢ τῶν Χρυσίππου συλλογισμῶν. τοιαῦτ' ἄττα διεξιόντες, ἀφικνούμεθα ἐς τὸ χωρίον, ἔνθα ἔδει αὐτὸν καθεζόμενον, διακεῖσθαι τῶν δύχων. ὑφειδὴς δ' ἦσαν ἐξῆς τοῖς ἁμίοις τῶν φρεάτων ἐοικυῖαι, πώματα ἔχουσαι. καὶ παρ' ἑκάστῃ θρόνος ἦκεν χρυσοῦς. καθίσας δὲ ἑαυτὸν ἐπὶ τῷ στόματος ὁ Ζεὺς, καὶ ἀφελὼν τὸ πῶμα, παρεῖχε τοῖς δύχμοις ἑαυτόν. ἠύχοντο δὲ πανταχόθεν τῆς γῆς ἀλφοῦς, καὶ ποικίλα. συμπεφορήκει γὰρ ἐκ αὐτὸς, ἐπήκοον ἅπασι τῶν δύχων. ἦσαν δὲ τοιάδε. ὦ Ζεῦ, βασιλεῦσαί μοι γένοιτο. ὦ Ζεῦ, τὰ κεφαλαιώδη μοι φῦσαι, καὶ τὰ σκόροδα. ὦ Ζεῦ, τὸ πατέρα μοι ταχὺς ἀπολωλεῖν. ἀ δὲ τις ἂν φαίη, εἶτε κληρονομήσαιμι τὸ γυναικὸς. εἴτε λάθοιμι ἐπιβουλεύσας τῷ ἀδελφῷ. γένοιτό μοι νικῆσαι

omnium Deorum, regem esse te. Ludis tu, inquit. Cæterum illorum contentionem probè novi, etsi nihil dicas. Fuit enim tempus quum & vates videbar ipsis, & medicus: denique unus eram omnia. Tum Iovis plenæ erant & viæ omnes, omnesque hominum conciones. Dodona etiam & Pisa splendidæ erant & celebres. Nec præ fumo sacrorum oculos mihi licebat attollere. Verùm posteaquam Apollo Delphis oraculum constituit, Æsculapius medicinæ officinam Pergami, & Bendidium in Thracia est exortum, Anubis templum in Ægypto, Dianæ apud Ephesios, ad ista concurrunt omnes, solennes conventus celebrant, hecatombas offerunt. Mihi verò tanquam ætate confecto, abundè magnum honorem habuisse se putant, si solido quinquennio sacrificarint in Olympia. Proinde aras meas frigidiores videas, quàm sint vel Platonis leges, vel Chrysippi syllogismi. Talia confabulando, pervenimus eum in locum, ubi ad audienda vota erat consessurus. Erant autem ordine fenestræ, cujusmodi sunt ora puteorum, habentes operculla. Iuxta unamquamque posita erat sella aurea: quarum in prima sedens Iupiter, detracto operculo, præbebat se precantibus. Precabantur autem ex omni undique terra, diversa variaque: quæ ipse etiam audiebam auribus pariter admotis. Eaque hujusmodi erant. O Iupiter contingat mihi regnum. O Iupiter, mihi producantur allia & cepæ. O Iupiter, utinam pater mihi brevi moriatur. Alius quoque dicit: Vtinam sim hæres uxoris. Vtinam nemo sciat me struxisse fratri insidias. Contingat mihi litem vin-

πλὼ δίκην. φορῆναι τὰ ὀλύμπια. ὁ πλέοντων ἦ, ὁ Μ, βορέαν πνεῦσαι. ὁ δ', νότον. ὁ δὲ γεωργὸς, ὑετόν. ὁ δὲ κυβερνήτης, ἥλιον. ἐπεκύα δὲ ὁ Ζεὺς, καὶ τὴν μὲν ἀχλὺν ἐκέλευε ταχέως ἐξελαύνειν, τὰ πνεύματα ὑπισχνεῖτο. ἀλλ' ἕτερα μὲν ἔδωκε πατὴρ, ἕτερα δ' ἀπένευσε. τὰς μὲν γὰρ δεήσεις τῶν ἀνέμων, ἐπεὶ τὸ ἄνω ἀφῆ τὸ γόμφιον, καὶ ἐπὶ τὰ δεξιὰ κελεύθου φέρων. τὰς δὲ ἀποσείσας, ἀπεκόπτως αὖθις ἀπέπεμπεν ἀπηφυσῶν κρότῳ, ἵνα μὴ δὲ πλησίον ἡμῖν ἢ ἐρωνδί. ἐπὶ μιᾶς δὴ τῶν ἀχλῶν, καὶ ἀπορθῦντα αὐτὸν ἑωρακὼς μόνον. δύο γὰρ ἀνδρῶν τὰναντία ἀχομένων, καὶ τὰς ἴσας θυσίας ὑπισχνουμένων, οὐκ εἶχεν ὁποτέροις μᾶλλον ἐπινεύσειεν αὐτῶν. ὥστε δὴ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἐκεῖνο ἐπαπόνθει, καὶ ἀδὲν. π ἀποφήνασθαι δυνάμενος. ἀλλ' ὥσπερ ὁ Πύρρων ἐπεῖχεν ἐπὶ τὸ διεσκέπτετο. ἐπεὶ δὲ ἱκανῶς ἐχρημάτισε τοῖς ἀχλαῖς, ἐπὶ τὴν ἑξῆς μετεβαίνων χρόνον, καὶ τὴν δευτέραν θυρίδα, καλακύψας τοῖς ὅρκοις ἐκέλευε. καὶ τοῖς ὀμνύουσι. χρημάτισας δὲ τούτοις, καὶ τὸ ἐπικαίριον ἐρμόδωρον ἐπιτελέσας, μετεκαθέζετο ἐπὶ τὴν ἑξῆς χρόνον, κλήδοσι, καὶ φήμαις, καὶ οἰωνοῖς προσέχων. εἶτ' ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν τῶν θυσιῶν θυρίδα μετῆλθε, δι' ἧς ὁ καπνὸς ἀνίων, ἀπήγγελε τῷ Διὶ ὁ ἑκάστου ὄνομα. ἀποστὰς δὲ τούτων, προσέταττε τοῖς ἀνέμοις, καὶ ταῖς ὥραις, ἃ δεῖ ποιεῖν. τὴν μὲν γὰρ Σκύθαις, ὑέτιν. παρὰ Λίβυσιν, ἀστραπέτην. παρ' Ἕλλησιν, νιφέτω. σὺ δὲ ὁ βορέας, πνεῦσον ἐν Λυδίᾳ. σὺ δὲ ὁ νότος, ἡσυχίαν ἄγε. ὁ δὲ ζέφυρος, τὸν

vincere, Olympia coronati. Porrò navigantium hic optabat ut flaret boreas, ille ut notus. Agricola pluviam, fullo solem petebat. At Iupiter audiens, & singula vota diligenter expendens, non pollicebatur omnia. Verùm hoc concessit Saturnius, abnuit illud. Nam justa vota per os fenestræ sursum admittebat, admissa ad dextram collocabat. Verùm iniqua flatu deorsum irrita disjiciebat, ne ad cœlum accedere possent. At super uno voto ambigentem vidi. Etenim duobus diversa petentibus, paresque victimas pollicentibus, nesciebat utri eorum potiùs annueret. Tum itaque Academicum illud ei accidebat, ut nihil statuere posset. Verùm [1] Pyrrhonis in morem su spensus hærebat, & considerabat ampliùs. Porrò ubi precantibus satis respondisset, ad proximam digressus sellam, & ad secundam fenestram, juramentis & jurantibus audiendis vacabat. Quibus cùm respondisset, & Epicureum Hermodorum contrivisset, ad proximam sellam sese transtulit, divinationibus, rumoribus, & auguriis attentionem adhibiturus. Hinc ad sacrificiorum fenestram transiit, per quam fumus ascendens, denuntiabat Iovi nomen uniuscujusque qui rem divinam faceret. His relictis, ventis & horis mandabat quæ facere deberent. Hodie apud Scythas pluito, apud Libyes fulgurato, apud Græcos ninigito. Tu boreas in Lydia spirato, tu note quiesce, zephyrus in

1 *Pyrrhonis*] Gell. lib. 11. c. 5. De Pyrrhoniis loquens scribit: *Nihil decernunt, nihil constituunt.* De his Cic. in Lucull. *Cogn.*

1 *Pa-*

ἀθλίων ἀφανιμησόμενος, καὶ τὸ χαλάζης ὅσον μέδιμνοι χίλιοι ἀφοσιδωθήσοιντο κατὰ Καππαδοκίας. ἅπαντων δὲ ἤδη κρεῶν αὐτοῖς διῳκημένων, ἀπήειμεν ἐς τὸ συμπόσιον. ἦν δὲ ἤδη καιρὸς δεῖπνου. καί με ὁ Ἑρμῆς ἁρπάσας ἀπέκλινε παρὰ τὸν Πᾶνα καὶ τοὺς Κορύβαντας, καὶ τὸν Ἄττιν, καὶ τὸν Σαβάζιον, τοὺς μετοίκους τούτους, καὶ ἀμφιβόλους θεούς. καὶ ἄρτον μὲν ἡ Δημήτηρ παρεῖχε, καὶ ὁ Διόνυσος οἶνον, καὶ ὁ Ἡρακλῆς κρέα, καὶ μύρτα ἡ Ἀφροδίτη, καὶ ὁ Ποσειδῶν μηρίδας. ἄμβροσίαν δὲ καὶ νέκταρ παρεγεύσατο. ὁ γὰρ βέλτιστος Γανυμήδης, ὑπὸ φιλανθρωπίας, εἴ ποτε ἴδοι με ἀποβλέποντά που τὸν Δία, κρύφα ἂν, ἢ, καὶ δύο δὲ νέκταρος σείρηνα μοι φέρων. οἱ δὲ θεοί, ὡς Ὅμηρός που λέγει, καὶ αὐτοὶ οἶμαι καθάπερ ἐγὼ πάνυ τεθαμβημένοι, ἔπινον οἶνον, ἐπεὶ τοῦτον ἔδοσαν, ὅτε πίνουσιν αὐθημερὸν οἶνον, ἀλλὰ τὸν ἀμβροσίαν παραμίξαντες, καὶ δὲ νέκταρος μεθύσκοντες. μάλιστα δὲ ἥδονται, σιτοῦμαι δὲ οὐ δὲ θυσιῶν κατὸν αὐτῇ κνίσῃ ἀνωμεμυμένον καὶ τὸ αἷμα ὃ τῶν ἱερείων, ὃ τοῖς βωμοῖς οἱ θύοντες προχέουσιν. ἐν ᾧ δὲ δειπνῶ, ὅ, τε Ἀπόλλων ᾐδὴ ἄειδε, καὶ ὁ Σειληνὸς, κρέκων ἀρχήσατο, καὶ αἱ μοῦσαι ἀπάσαι, τό τε Ἡσιόδου θεογονίας ἦσαν ἡμῖν, καὶ τῶν πρώτων ᾠδὴν τὸν ὕμνον δὲ Πινδάρου. κεφαλὴν δὲ κόρου ἄν, ὥσπερ νόμος ἦν ἡμῖν, ὡς εἶχεν ἕκαστος, ἰκανῶς ὑποδεδεκρεμμένοι. ἄλλοι μὲν θεοί τε, καὶ ἄνδρες ἐπόπονοι

in Adria tempestatem concitet: mille grandinis modii super Cappadocia dispergantur. Tandem omnibus ferme ordinatis, eum in locum ivimus ubi compotant Dii, quia cœnandi jam erat tempus. Me arreptum Mercurius jussit accumbere juxta Panem Corybantas, Attin, & Sabazium, inquilinos istos & ancipites Deos. Interea [1] panem exhibebat Ceres, Bacchus vinum, Hercules carnes, myrtum Venus, Neptunus mænidas: simul etiam ambrosiam & nectar furtim degustabam. Nam optimus ille Ganymedes, quæ ejus erat humanitas, siquando Iovem oculos aliquò convertentem conspexisset, nectaris cyathum unum, aliquando duos mihi infundebat. Dii autem, ut alicubi Homerus dicit, quinetiam ego, ut qui illud ibi sim conspicatus, neque frumentum edunt, neque nigrantia vina potant, sed ambrosiam apponunt, & nectare inebriantur. Præcipuè verò gaudent vesci sacrificiorum fumo cum ipso nidore subvecto: & sanguine victimarum, quem sacrificantes aris infundunt. Cæterùm inter cœnandum Apollo cithara canebat, Silenus cordacem saltabat, stantes Musæ & Hesiodi Theogonias, & primam hymnorum Pindari odam nobis canebant. Deinde saturi requievimus, ita ut se quisque habebat, potu satis uvidi. At reliqui noctem, divique hominesque

1 *Panem*] Ceres Opis & Saturni filia Dea frugum fingitur, plerumque pro pane, aut cibo accipi solet, secundum illud Terentii, *sine Cerere & Bacchо friget Venus*. Cur autem ab antiquis Dea judicata sit, quæve prima repererit, scribit Plin. lib. 7. c. 56. *Cogn.*

2 Καὶ μύρτα ἡ Ἀφροδίτη] Καὶ μύρα ἡ Ἀφροδίτη. *Marcil.*

I As-

ρυσῆ ἔῦδον παννύχιοι. ἐμὲ δ' οὐκ ἐΰε ὑήδυμος ὕπνος. ἀπιλογιζόμην γὸ πολλὰ μὲ ἐ ἄλλα, μᾶλλον ὃ ὀπεῖνα, πῶς ὁ τοσοῦτος χρόνος ὁ Ἀπόλλων ὁ φύσ πώγωνα, ἢ πῶς γίνεται νὺξ ὁ ὑρανὸς, ἢ ἡλίε παρόντος ἀεί, ἢ σωδιαχυμένε. τότε μὲ ἓν μικρόν τι κατέδαρθον. ἔωθεν ὃ Ἀθηναῖος ὁ Ζεὺς, ὡς σοι ἐπῖπε κηρύττειν ἐκκλησίαν. καπιδὴ παρῆσαν ἅπαντες, ἄρχεται λέγειν. τὴν μὲ αἰτίαν ἔ ξυναγαγὼν ὑμᾶς, ὁ χθιζὸς ὅτος ξένος παρέχηται. πάλαι ὃ βυλόμην ὑμῖν κοινώσασθαι ὡς τὶ φιλοσόφων, μάλισά γε ὑπὸ τ σελήνης. καὶ ὧν ὀπεῖνη μέν φησιν ὡς τραπεὶς, ἴγνων μηκέτ' ἐπὶ πλεῖον ἀναπτῆναι τὴν ἀθρόησιν. ἡδύ γάρ πως ἀνθρώπων ἐστὶν, ὃ ὡς πολλᾷ τῷ βίῳ ἐπιπολάζον, ἀρχὴν, φιλονεικον, κενόδοξον, ὀξύχολον, ὑπόλιχνον, ὑπόμωρον, τετυφωμένον, ὕβρεως ἀναπλέον. καὶ ἵνα καθ' Ὅμηρον εἴπω, ἐτήσιον ἄχθος ἀρούρης. ὅτι τοίνυν οἷς συμπέμψας ἀθροισθέντες, καὶ διαφόρως [1] λόγων λαβυρίνθοις ἐπινοήσαντες, οἱ μὲ, στοϊκὸς ὀνομάσαντο. οἱ ὃ, ἀκαδημαϊκούς. οἱ δὲ, ἐπικούρειους. οἱ ὃ, περιπατητικούς. καὶ ἄλλα [2] πολλᾷ γελοιότερα τούτων. ἔπειτα ὃ, ὄνομα σεμνὸν τὴν ἀρετὴν ἀθέμενοι, καὶ τὰς ὀφρῦς ἐπάραντες, καὶ πώγωνας ἐπιπασάμενοι, περίεργοντες ἐπιπλάστῳ χόμᾳ, καθάπτυσα ἤδη περιτιλλόντες, ἐοικότες μάλιστα τοῖς τραγικοῖς ὑποκριταῖς, ὧν ἢν ἀφέλῃς τὰ σοφιστεῖα, καὶ τὴν χρυσόπαστον ἐκείνην στολὴν, τὸ καταλειπόμενον ἐστὶ

que per omnem Dormivêre, unum me non ſopor altus habebat. Nam animo verſabam cùm alia permulta, tum illa præcipuè: quî fiat ut tanto tempore barba non naſcatur Apollini, aut quî ſit nox in cœlo, cùm ſol ſemper adſit, & unà convivium agitet. Ac tum quidem obdormivi paulum. Mane verò excitatus Iupiter, juſſit indici concionem. Et cùm omnes convenîſſent, ſic fari cœpit. Vti vos convocarem, in caulà fuit hoſpes hic, qui heri advenit. Verùm cùm alioqui jam olim mihi fuerit animus vobiſcum communicandi de philophis. Maximè verò à luna, hiſque de quibus illa conqueritur commotus, ſtatui haud diutius conſultationem prorogare. Eſt enim hominum genus, quod non ita pridem in vita extare cœpit, iners, contentioſum, gloriæ avidum, iracundum, guloſum, ſtultum, faſtuoſum, contumelioſum: & ut Homeri verbis dicam, Telluris inutile pondùs. Iſti igitur in ſectas diviſi, ac variis rationum labyrinthis excogitatis alii ſeſe Stoicos appellant, alii Academicos, alii Epicureos, alii Peripateticos, aliis item vocabulis, his multò magis ridiculis. Deinde cùm illud virtutis nomen venerandum induerint, tum adductis in altum ſupercilîis, promiſſaque barba, fucato habitu obambulant, deteſtandos mores ſecum circunferentes, ſimillimi iſtis tragœdiarum actoribus: quibus ſi perſonas, ſtolamque illam auro ſparſam detraxeris, reliquum eſt ridiculum,

1 Λόγων λαβυρίνθοις] Sic in Sympoſio, vel Lapitha. Διφιλῶ, Λαβύρινθῳ ἐπίκλην. *Bourd.*

2 Πολλῷ γελοιότ.] Flor. πολλὰ. *Idem.*

2 *Caco*

μελοῦν, ἀνθρώπιον ἑπτὰ δραχμῶν εἰς τὸ ἀγῶνα μεμισθωμένον. τοιοῦτοι ὄντες, ἀνθρώπων μὲ ἀπάντων καταφρονοῦσι. περὶ θεῶν δ', ἀλόγως διεξέρχονται. καὶ σωφρονοῦντες δύσκαπάτῳ μετρίᾳ, τῷ τε πολυθρύλλητῳ ἀρετῷ παραγωδοῦσι, καὶ τὴς τῶν λόγων ἀπειρίας ἐκδιδάσκουσι. καὶ τοὺς μὲ τῶν μαθητῶν, καρτερεῖν ἀεὶ, καὶ σωφροσύνῃ ἑπαινοῦσι, καὶ πλούτου, καὶ ἡδονῆς καταπτύουσι. μόνοι δ' ἐκ παντὸς ἑαυτοὺς ὑβρίσμασι, τί ἂν λέγοι τις, ὅτι μὲ ἐοδίουσι, ὅτι δ', ἀφροδισιάζουσιν, ὅπως δ' ἐκλείχουσι τὸ ὀβολῶν τὸ ῥυπόν. τὸ δ' πάντων δεινόταθον, ὅτι μηδὲν αὐτοὶ μήτε κτηνὸν, μήτε ἴδιον ἐπιτηδεύοντες, ἀλλ' ἀχρεῖοι, ἐκ περιττοὶ καθεστῶτες, ὅτε ποτ' ἐν πολέμῳ καλέσθωσι, οὐτ' ἐνὶ βουλῇ, ὅμως τὰ ἄλλων κατηγοροῦσι. καὶ λόγους πολὺς πυρὸς συμφορήσαντες, ἐ λοιδορίας πολὺς ἐκμελετησάντες, ἐπιπτοῦσι, ἐ λοιδοροῦσι τοῖς πλησίον. καὶ ὅτις αὐτῶν τὸ στόμα φέρειν δυνῇ, ὃς ἂν μεγαλοφωνότατός τε ᾖ, ἐ ἐπαμφοτερος, ἐ πρὸς πᾶς βλασφημίας θρασύτατος. καίτοι τὸ διανοήματον αὐτῶν, καὶ βοᾶν, καὶ κατηγορεῖν τῶν ἄλλων, ἵν' ἔρῃ· σὺ δὲ τί πράττων τυγχάνεις; ἢ τί φῶμεν πρὸς θεῶν σε πρὸς τὸ βίον σωπλεῖν; φαίη ἄν, εἰ τὸ δίκαια, ἐ ἀληθῆ θέλοι λέγειν. ὅτι πλεῖν μὲ, ἢ γεωργεῖν, ἢ στρατεύεσθαι, ἢ τινα τέχνην μεπένευκε, πρεπτὸν εἶναί μοι δοκεῖ. κέκραγα δ', ἐ αὐχμῶ, καὶ ψυχρολουτῶ, καὶ ἀνυπόδητος ἓν χειμῶνι περίχορευ. καὶ ὥσπερ ὁ Μῶμος, τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων γιγνόμενα, συκοφαντῶ. καὶ εἰ μήν τις ἀγάπησε τὸ πλησίον πολυτελῶς, ἢ ἐπίστευσεν ἑαυτὸν, τοῦτο πολυπραγμονῶ, ἐ ἀμαυρῶ. εἰ δ' τὸν φίλων τις, ἢ ἐπίστευσε κρύβδην νοσῶν ἐπιτήδευμα, nempe homunculus septem denariis ad agonem conductus. Atqui hujusmodi cùm sint, omnes quidem homines aspernantur: de Diis verò absurda prædicant: coactisque adolescentulis deceptu facilibus, nobilem illam virtutem ostentant, & verborum ambiguitates docent: atque apud discipulos temperantiam semper ac modestiam laudant, opes & voluptatem respuunt. Cæterum quum soli apud se sunt, quid attinet dicere, quantum comedant, quantum Veneri indulgeant, ut sordes obolorum oblingant: Et hoc omnium est gravissimum, quod cùm ipsi nihil agant, neque publicum, neque privatum, sed inutiles & supervacanei desideant, nusquam in consiliis nusquam numerentur in armis, alios tamen accusant? congestisque dictis amarulentis, & excogitatis convitiis, objurgant, & proximis convitiantur. Et hic inter eos primas partes ferre videtur, qui sit clamosissimus, impudentissimus, & ad maledicendum audacissimus. Quòd si hunc vehementer clamantem, aliosque incusantem roges: Tu verò quid facis? aut quid per Deos dicemus te ad vitam conferre? Respondebit, si modò recta, veraque fateri volet: Navigare, aut agros colere, aut militare, aut artem aliquam aggredi, supervacaneum mihi videtur. Verùm clamo, squaleo, frigida lavo, & sine soleis hyeme obambulo: ac veluti Momus ille, quæ ab aliis geruntur, calumnior. Aut siquis divitum sumptuosiùs obsonarit, aut amicam habeat, id exquiro, & indignor. Quòd si amicorum, aut sodalium quispiam morbo de-

κευείας τε, καὶ θεραπείας δεόμθα, ἀγνοῶ. τοιαῦτα μὲν ἐστιν ἡμῖν ἃ χρὴ ταῦτα τὰ θρέμματα. οἱ δὲ δὴ ἐπικύρειοι αὐτῶν λειχήμονες, μᾶλλα δὲ ὑβριστικοί εἰσι, καὶ ἡμετέρας ἡμῶν καταπλουτοῦσι, μήτε ἐπιμελεῖας τῶν ἀνθρωπίνων λίζοντες τοὺς θεοὺς, μήτε ὅλως τὰ γιγνόμενα ἐπισκοπεῖν. ὥστε ὥρα ὑμῖν λοιπὸν ἤδη βουλεύεσθαι περὶ τοῦ βίου διαρρήδην, ἡμετέρας πεισόμενοι. τίς γὰρ ἂν ἔτι φύσειεν ὑμῖν, πλέον ἡδὺν ἔξειν τῶν σοφῶν; ἃ μὲν γὰρ ἡ σελήνη αἰτᾶται, πάντες ἠκούσατε· ὁ ξένος χθὲς διηγήσατο. τοίνυν ταῦτα, βουλεύεσθε, ἃ τοῖς ἀνθρώποις χρήσιμ' ἂν ὠφελιμώτατα, καὶ ὑμῖν ἀσφαλέστατα. εἰπόντος ταῦτα τοῦ Διὸς, ἡ ἐκκλησία διετεθρύλλητο. καὶ οὗτος ἐδόκει ἅπασιν, κεραυνωσαι, καταφλέξαι, ἐπιτεφρῶσαι, εἰς τὸ βάραθρον, εἰς τὸν τάρταρον, ὡς τοὺς γίγαντας. ἡσυχίαν δ' ὁ Ζεὺς αὖθις ἐποιήσατο, εἶπε ταῦτα ὡς βέλεσθε ἔφη. καὶ πάντες ἐπιτρέψουσιν αὐτῷ Διαλεκτικῇ. πλὴν τό γε νῦν εἶναι, ἡμῖς κολασθῆναί φασι. ἱερομηνία γάρ ἐστιν ὡς ἴστε, μηνῶν τεττάρων. καὶ ἤδη τῶν ἐπιχειρείων ἐπηγγειλάμην. εἰς ἐνιαυτὸν οὖν ἀναβάλλομαι ἡμῖν, καὶ κακῶς ἀπολοῦνται τῷ σμερδαλέῳ κεραυνῷ. ἢ, καὶ νυαὶ ἐνένευσεν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων. ὧδε ὁ Μενίππου, ταῦτα ἔφη μοι δοκεῖ. πεπεισμένοις αὐτὸν τὰ πλεῖστα, ἵνα μὴ ὁ αὖθις ἔλθῃ ποτὲ, ἵνα δὲ Ἑρμῆς εἰς τὴν γῆν κατενεχθῆναι τήμερον. καὶ ὁ μέν, ταῦτα εἰπὼν, διέλυσε τὸν σύλλογον. ἐμὲ δὲ ὁ Κυλλήνιος δεξιᾷ οὖσ' ἀπομαρμάρωσας, ὡς ἐσπέρας χθὲς κατέθηκε φέρων ἐς τὸν Κεραμεικόν. ἅπαντα ἀκήκοας, ἅπαντα ὡς ἔταιρε, τὰ ἐξ οὐρανοῦ. ἄπειμι τοίνυν ὡς τοῖς σὺν τῇ Ποικίλῃ ἀπατεῶσι τοῦ φιλοσόφων, αὐτὰ ταῦτα διαγελιούμενος.

cumbat, curaque & obsequio egeat, id ignoro. Hujusmodi alumnos habemus ô Dii. Iam verò qui ex his vocantur Epicurei, sunt & valdè contumelioſi, & nos non mediocriter lædunt, affirmantes neque curæ Diis esse res mortalium, neque omnino quæ agantur, considerari. Quapropter tempus est ut de his consultemus. Nam si semel hoc persuaserint iis qui sunt in vivis, non mediocriter esurietis. Quis enim posthac vobis rem divinam faciat, cùm nihil inde expectet emolumenti? Nam de quibus hos accuset Luna, omnes audistis heri narrantem hospitem. Super his consultate, quæ sint hominibus utiliſſima, vobisque tutiſſima. Cùm hæc dixisset Iupiter, frequens adfremebat concio: mox clamarunt omnes, effulmina, exure, comminue: in barathrum, in tartarum, ut gigantes. At Iupiter rursum indicto silentio, fient ista, inquit, ut vultis. Omnes ipsa cum dialectica comminuentur, Quanquam in præsentia fas non est punire quemquam. Est enim Hieromenia, sicuti nostis, quatuor hos menses: jamque inducias promulgavi. Quare proximo anno, ineunte vere mali malè perdentur formidando fulmine. Sic ait, atque superciliis pater annuit atris. Cæterùm de Menippo, hæc mihi videntur, inquit: ut ademptis illi alis, nequando denuo redeat, à Mercurio deferatur hodie in terram. Hæc locutus dimisit cœtum. Me verò Cyllenius dextra aure suspensum, heri sub vesperam in Ceramico deposuit. Audivisti omnia, omnia inquam amice, quæ è cœlo mecum adfero. Quocirca jam abeo eadem hæc renuntiaturus philosophis in Pœcila inambulantibus.

BIS

ΔΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ, Η ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ.

BIS ACCVSATVS, SEV FORA.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus contra Philosophos nominatim institutus Fora vocatur. Etenim introducitur Ebrietas litem Academiæ intendens ob dimotum à se Polemonem. Stoa Voluptati, quòd Dionysius Heracliensis à se ad Epicureos transfugisset. Virtus Mollitiei, quòd Aristippus neglecta Socratis doctrina quam hauserat, à se ad Voluptatem, quam finem bonorum asserebat, transvolasset. Mensaria Diogeni Cynico, quòd se relicta philosophari cœpisset. Pictoria Pyrrhoni, eadem de causa. Denique Rhetorica & Dialogus Luciano: illa, quòd ad Dialogum se à qua multum nobilitatus fuerat, deserta transivisset. At hic, quòd relicto veteri suo charactere, jocosa argumenta contra Platonis exemplum tractaret. Cæterùm videtur author duo ostendere voluisse. Vnum, quàm malis à principiis plerique ad professionem Philosophiæ prosilierint, cùm Polemon ex ebrioso Academicus. Diogenes ex impostore Cynicus evaserit: quàm viles etiam homines ad philosophandum se contulerint. Alterum suorum studiorum & instituti rationem: quod & in Promotheo fecit.

Ἀ ἐπιτελεῖεν ὁπόσοι τῇ φιλοσοφίᾳ προσέχουσι τὴν διαιμονίαν φασὶν εἶναι τοῖς θεοῖς. εἰ γὰρ ἤδεσαν ὁπόσα τῇ ἀνθρώπων ἕπεται πλάνῃ, οὐκ ἂν ἡμᾶς ἔτι νέκταρος, ἢ τῆς ἀμβροσίας ἐμφορεῖσθον. Ὁμήρῳ πιστεύσαντες ἀνδρὶ τυφλῷ, καὶ γόητι, μόκηρος καλοῦσι ἡμᾶς, καὶ τὰ ἐν οὐρανῷ διηγουμένῳ, ὃς οὐδὲ τὰ ἐν τῇ γῇ καθορᾶν ἐδύνατο. αὐτίκα γέ τοι ὁ μὲν ἥλιος ἅτοσι ζυγόμενος τὸ ἅρμα, πανημέρους τὴν οὐρανὸν περιπολεῖ, πῦρ ἐνδεδυκὼς, καὶ τὴν ἀκτῖνων ἀπο-

At malè pereant quicunque philosophorum apud solos Deos fœlicitatem esse dicunt. Nam si nossent, quàm multa nos hominum causa patiamur, haudquaquam nos ob nectar, aut ambrosiam beatos prædicarent, Homero videlicet credentes homini [1] cæco & præstigiatori, beatos vocitanti nos, & ea quæ in cœlis geruntur, exponenti: cùm ipse ne illa quidem quæ in terris fiunt, aspicere potuerit. Primùm quidem Sol hic juncto curru, totam diem cœlum circumvagatur, indutus igne, & radiis resplendens, ne

1 *Cæco*] Homerum à cæcitate sic dictum scribunt. Herod. & Plutarch. Ὁμηρον enim cæcum appellant Cumani. *Cogn.*

πίλεων, ὐδὲ ὅσον [1] κνήσασθαι τὸ ὦς φασι, χολιὼ ἄχων. ἰὼ γάρ τι καὶ ὀλίγον ἐπιῤῥαθυμήσας λάθῃ, ἀφνιάσαντες οἱ ἵπποι, καὶ τὸ ὀδὸν παρατρεπόμενοι, κατὰ φλίξαν τὰ πάντα. ἡ σελήνη δ', ἄχρυπνος αὐτὴ περιέρχεται, φαίνουσα τοῖς κωμάζουσι, καὶ τοῖς ἀφ' ἑσπέρας δειπνοποιουμένοις. ὁ Ἀπόλλων τε αὖ, πολυπράγμων τὼ τέχνω ἐπανελόμενος, ὀλίγου δεῖν τὰ ὦτα σκαπτόφωτα ποιεῖ τῶν συσχόντων καὶ χρείαν τοῦ μανικοῦ. καὶ ἄρτι μέν, αὐτὸς ὁ Δελφοῖς ἀναγκαῖον εἶναι. μετ' ὀλίγον δ', εἰς Κολοφῶνα ἥξει. κἀκεῖθεν, εἰς Ξάνθον ἐπιβαίνει. καὶ δρομαῖος αὖθις εἰς τὼ Κλάρου. εἶτα εἰς Δῆλον, ἢ εἰς Βραγχίδας. καὶ ὅλως, ἔνθα ἂν ἡ μαντικὴ πίθηται ἱερὰ νάμασιν, καὶ μασησαμένη τὰ δάφνης, καὶ τετράποδα ἀφασισαμένη, κελεύῃ παρεῖναι, ἄοκνον χρὴ αὐτίκα μάλα παρεσκευάσθαι σπουδάζοντα τὰς χρησμῳδούς, ἢ οἱ λαβόντες τὼ δόξαν τέχνης. ἐῶ γὰρ λέγειν ὁπόσα ἐπὶ πείρᾳ τοῦ μαντικοῦ ἐπιτεχνῶνται αὐτοὶ ἄρνεια κρέα, καὶ χελώνας ἐν τῷ αὐτῷ ἕψοντες. ὥστε εἰ μὴ τὼ ῥῖνα ἀξὺς ἦν, καὶ ἀπῆλθεν αὐτῶν ὁ λυδὸς καπνός. ὁ μὲν γὰρ Ἀσκληπιὸς, τοὺς τῶν νοσούντων συσχόντας, ὀρῇ τε δεινὰ, διαῤῥοίᾳ τε ἀηδέσι, ἐπ' ἀλλοτρίοις τε συμφοραῖς, ἰδίας ἡφαίστου λύπας. τί γὰρ ἄν, εἰ τοὺς ἀνέμους φυτουργοῦντας λέγοιμι, καὶ ὠθοπαίοντας τὰ πλοῖα, καὶ τοῖς λικμῶσιν ἐπισπέοντας; ἢ τὸ ὕπνον ἐπὶ πᾶσιν πεπόμενον; ἢ τὸ ὄνειρον μὴ δὲ ὕπνου ἀφυκτοδρόμους,

ne tantum quidem otii habens, quantum ad ſcalpendam aurem, ceu dici ſolet, ſufficiat. Nam ſi vel paululum ceſſaret imprudens, contumaces equi, à via deflectentes, omnia incenderent. Luna autem inſomnis & ipſa circumit, lumen exhibens iis qui comeſſationibus indulgent, quique præter tempus à cœnis domum redeunt. Quinetiam Apollo negotioſam artem exercens, parum abeſt quin obſurdeſcat auribus, adeò importuni ſunt qui oracula efflagitant. Ac nunc quidem illi in Delphis eſſe neceſſe eſt: paulò poſt Colophonem curſu petit: inde & Xanthum tranſit: poſtea Clarum currendo contendit: deinde Delum: aut Branchidas. Denique quocunque vates ſacrum laticem pota, commanducata lauro, & tripode concuſſo, venire jubet, impigrum protinus aſſiſtere oportet, oracula connectentem, aut alioqui artis gloria ipſi intercideret. Omitto dicere quàm multa experiendæ artis & vaticiniorum cauſa machinentur ipſi, quum agninas carnes, teſtudineſque in eodem vaſe coquunt: adeò ut niſi acri odoratu valeret, eo deriſo Lydus ille abiiſſet. Nam & Æſculapius cùm ab ægrotantibus vexetur, & tuetur grave, & tractat injucunda, alieniſque ex malis proprias ſibi contrahit moleſtias. Quid ſi ventos dicam, qui plantas fovent, navigia deducunt, & frumenta ventilantibus affant? [2] Aut ſomnum qui ad omnes devolat; aut inſomnium quod cum ſomno pernoctat, ejuſ-

1 Κνήσασθαι τὸ ὦς] Parœmia. *Bourd.*

2 *Aut ſomnum*] Qualis Deus ſit Somnus & ſomnium vid. 2. Iliad. & Virg. 6. Æn. De ratione ſomniorum vide Luciani Somnium ſive Gall. Homer. in Odyſſ. 19. Cogn.

καὶ ὑποφητεύοντος αὐτῷ; πάντα γὰρ ταῦτα ὑπὸ φιλανθρωπίας οἱ θεοὶ ποιοῦσι, καὶ ὡς τὰ ἐπὶ τῆς γῆς βίον ἑκάστοις συντελῶσι. καίτοι τὰ μὲν τῶν ἄλλων, μίτρια. ἐγὼ δ' αὐτὸς ὁ πάντων βασιλεύς, καὶ πατὴρ, ὅσας μὲ ἀηδίας αἰτίχρημα, ὅσα δ' πράγματα ἔχω περὶ τοσαύτας φροντίδας διῃρημένος; ᾧ γοῦν μὲ τὰ τῶν ἄλλων θεῶν ἔργα ἐπισκοπεῖν ἀναγκαῖον, ὁπόσοι τὰ ἡμῖν συνδιαπράττουσι τῆς ἀρχῆς, ὡς μὴ βλακεύωσιν ἐπ' αὐτοῖς. ἔπειτα δ' ἐν αὐτῷ μυρία ἄτοπα πράττειν, καὶ χρεὼν ἀνέφικτα ὑπὸ λειτόντος. ἃ δὴ μόνον τὰ κεφάλαια ταῦτα τῆς διοικήσεως, ὑετὸς, καὶ χαλάζης, καὶ πνεύματα, καὶ αἰθραπὰς αὐτὸς οἰκονομήσαι μόνος, καὶ ἀφετάξας, πέπαυμαι τῶν ἐπὶ μέρους φροντίδων ἀπηλλαγμένος, ἀλλά με δεῖ ἐν ταῦτα μὲ ποιεῖν, ἀποβλέπειν δ' κὴ τὸν αὐτὸν χρόνον ἅπαντα χόσε, καὶ πάντα ἐπισκοπεῖν, ὥσπερ τὸν ἐν τῇ Νεμέᾳ βυκόλον, τοὺς κλέπτοντας, τοὺς ἐπιορκοῦντας, τοὺς θύοντας. εἴ τις ἔστεισε. τόθεν ἡ κνίσσα, καὶ ὁ καπνὸς ἀνέρχεται. τίς νοσῶν, ἢ τελέων ἐκέλευσε. καὶ τὸ πάντων ἐπιπονώτατον, ὑφ' ἕνα καιρὸν ἔν τι ὀλυμπίᾳ τῇ ἑκατόμβῃ παρεῖναι, καὶ ἐν Βαβυλῶνι τοὺς πολεμοῦντας ἐπισκοπεῖν, καὶ ἐν Γέταις χαλαζᾶν, καὶ ἐν Αἰθίοψιν δύνχεῖσθαι. τὸ δ' μεμψίμοιρον, εἰ δὲ ὅτι ἀφορμὴν ῥᾴδιον, ἀλλὰ πολλάκις, οἱ μὲν ἄλλοι θεοί τε, καὶ ἀνέρες ἱπποκορυστὴ, εὕδουσι παννύχιοι. ἐν Διὶ δ' ἐμὲ, ὃν ἔχει ὕπνος ἡδυμος ὕπνος. εἰ γάρ ποτε καὶ μικρὸν ἐπινυστάξομεν, ἀληθὴς οὗτος ὁ ἔπικυρος, ἀπρονοήτους ἡμᾶς ἀποφαίνων τῶν ἐπὶ γῆς πραγμάτων, καὶ ὁ κίνδυνος οὐκ εὐκαταφρόνητος, εἰ

ejusque velut interpretem se gerit? Omnia enim hæc, quæ ipsorum est humanitas, operantur Dii, & ad vitam in terris agendam unicuique contribuunt. At mediocria quidem sunt cæterorum negotia. Ego verò ipse, omnium ille rex, ac pater, quàm multas molestias sustineo? quàm multa negotia habeo, tot tantisque curis distractus? Cui primùm quidem necesse est, cæterorum Deorum opera inspicere, quicunque aliquid in administrando imperio nobiscum agunt, ne ad res obeundas torpescant: deinde innumerabilia mihi sunt agenda, quæ vix præ tenuitate assequi queam. Non enim solùm generalibus illis meæ administrationis, pluviis videlicet, grandinibus, ventis, & fulguribus administratis, ceu curarum parte sublevato, quiescere mihi licet: sed oportet me & hæc facere, & eodem tempore undique aspicere, omniaque contemplari: non secus ac illum in Nemea bubulcum, furantes, pejerantes, sacrificantes, siquis libavit, unde nidor ac fumus ascendat: quis ægrotans, aut navigans invocarit. Quòdque omnium est operosissimum, uno eodemque tempore in Olympia hecatombæ interesse, in Babylone belligerantes intueri, apud Getas grandinare, apud Æthiopas convivari. At ne sic quidem querelas evitare facile est: sed sæpenumeo, cæterique Dii, & homines galeati, totam noctem dormiunt: me verò Iovem placidus sopor haud tenet unquam. Si enim vel paululum nictaverimus, verax ilico Epicurus iste est, qui nulla providentia, quæ in terris geruntur, prospicere nos affirmat. Atque hoc periculum haudquaquam con-

ταῦτα οἱ ἄνθρωποι πιστεύουσιν αὐτῷ. ἀλλ' ἐστεφάνωται μὲν ἡμῖν οἱναοὶ ἕστανται, ἀκνίσατωβοι δὲ αἱ ἀγυιαί, ἄκατοι δὲ οἱ κρατῆρες, ψυχροὶ δὲ οἱ βωμοί. κἀγὼ ὅλως, ἄθυτος, κἀγὼ ἀκκαλλίερηξα, καὶ ὁ λιμὸς πολύς. τοιγαροῦν, ὥσπερ οἱ κυβερνῆται, ὑψηλὸς μὲν ἐπὶ τῆ πρύμνης ἕστηκα, τὸ πηδάλιον ἔχων ἐν ταῖν χεροῖν. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐπιβάται, μεθύουσι. καὶ εἰ τύχοι, ἐγκαθεύδουσιν. ἐγὼ δέ, ἄγρυπνος, καὶ ἄσιτος ὑπὲρ ἁπάντων μεμερίμνηκα καὶ φρένα, καὶ καρδίαν, μόνος τῶν διατότης εἶναι δοκεῖν τιμημένος. ὥστε ῥᾳδίως ἂν ἐροίμην τοὺς φιλοσόφους, οἳ μόνοις τοῖς θεοῖς εὐδαιμονίζουσι, πότε σχολάζειν ἡμᾶς τῆ νέκταρι, καὶ τῆ ἀμβροσίᾳ νομίζουσι, μυρία ὅσα ἔχοντας πρᾶγματα. ἰδοὺ γὰρ ὑπ' ἀχιλλίας, τοσαύτης ἐούσης δίκης φυλάττομαι ἀποκειμένας, ὑπ' οὐρανοῦ ἤδη, καὶ ὀφθαλμῶν διεφθαρμένας. καὶ μάλιστα ὑπόσαις ταῖς ἐπιτήμιοις, καὶ τέχναις ἀνθρώπων τινὰς σωιεζομένοις, πάνυ παλαιὰς εἰσὶν αὐτῶν. οἱ δὲ, κεκραγασιν ἀπανταχόθεν, καὶ ἀγανακτοῦσι, καὶ τῶν δίκῶν ἐπιβοῶντες, καὶμὲ τῆ βραδυτῆτος αἰτιῶντες, ἀγνοοῦντες ὡς σὺν ὀλιγωρίᾳ τὰς κρίσεις ὑπερημένους σωιέσθαι χρεὼν, ἀλλὰ ὑπὸ τῆ σύδαιμονίας, ἣν σωιέναι ἡμᾶς ὑπολαμβάνουσι. τοῦτο γὰρ τῶν ἀσχολίαν καλοῦσι. Εχ. καίτοι ὦ Ζεῦ, πολλὰ τοιαῦτα ἀκούων δυσχεραίνοντων, λέγειν σοὶ σὺκ ἐτόλμων. ἐπὶ δὲ σὺ καὶ τούτων τοὺς λόγους εὐβαλες, καὶ δὴ λέγω. πάνυ ἀγανακτοῦσιν ὦ πάτερ, καὶ χειτλιάζουσι, καὶ ἐς τὸ φανερὸν μὲ ἐ τολμῶσι λέγειν, ὑποβομβυζουσι δὲ συσκευφότες, καὶπόρρωθεν τὸ χρέον. ὃς ἔδη πάλαι τὸ καθ' αὑτοὺς εἰδότες, & animo ferunt iniquo, nec palam audent profiteri, sed apud se submurmurant inclinati, tempus accusantes: quos tamen conveniebat jam olim propriis viribus cognitis, rebus judicatis

temnendum, si homines hæc dicenti credant. Sed templa coronis carebunt, sine nidore erunt plateæ, sine libamentis crateres, frigidæque passim aræ, denique sine sacrificiis, ac victimis omnia, multaque fames futura. Proinde veluti navium gubernatores, sublimis solus in puppi stare soleo, clavum præ manibus habens: vectores autem alii inebriantur, & si fors ita ferat, indormiunt. Ego verò insomnis ac jejunus pro omnibus animo & mente sum solicitus, eo nomine tantùm honoratus, quòd videor esse dominus. Quare lubenter philosophos istos interrogarim, qui solos Deos beatos prædicant: quando tandem & nectari vacare nos, & ambrosiæ putarent, adeò innumeris implicatos negotiis. Ecce enim præ continuis occupationibus tot controversias intus repositas jam olim servamus, situ, araneisque jam propè corruptas: præcipuè eas, quas scientiæ atque artes adversus quosdam homines habent admodum antiquas illarum nonnullas. Illi verò vociferantur undique & indignantur, ac justitiam inclamant, meque tarditatis accusant: nescii non negligentia differri ultra diem legitimum hæc judicia, sed ob fœlicitatem illam in qua nos versari putant. Hoc enim nomine perpetuas occupationes vocant. *Mercurius.* Ipse etiam Iupiter, multa hujusmodi graviter ferentes audiens, dicere tibi non audebam: at siquidem de his mentionem feci sti, eloquar sanè. Valdè indignantur, pa-

ὡς, τέρμιν ἔκρινον τοῖς ἀδικηθεῖσι. Ζ. τί οὖν ὦ Ἑρμῆ δοκεῖ; ἀποδῶμεν αὐτοῖς ἀγορὰν δικῶν, ἢ ἥλιος εἰς νέωτα παραγελᾷμεν; Ἑρ. ἔμοιγε. ἀλλὰ ἤδη ἀποδῶμεν. Ζ. ἴτω πρίν. σὺ μὲν κήρυττε κατακλάμβων, ὅτι ἀγορὰ δικῶν ἐστι τῇδε. πάντας ὁπόσοι τὰς γραφὰς ἀπενήνοχασιν, ἥκειν τήμερον εἰς Ἄρειον πάγον. ἐκεῖ δὲ τὸν μὲν δίκαιον ἀποκληρῶν σφίσι τὰ δικαστήρια καὶ τὸ λόγον τῶν τιμημάτων ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων. εἰ δέ τις ἄδικον οἴοιτο γεγενῆσθαι τὸν κρίσιν, ἐξεῖναι ἐφίεται ἐπ' ἐμέ, δικάζεσθαι ἐξυπαρχῆς, ὡς εἰ μηδὲ τὸ παράπαν ἐδεδίκαστο. σὺ δὲ ὦ πάτερ; καθεζόμενη ἀμφὶ τὰς σεμνὰς θεὰς, ἀποκλήρου τὰς δίκας, καὶ ἐπίσκοπει τὰς δικάζοντας. Δι. αὖθις ἐς τὸν γῆν, ἵν' ἐξελαυνόμενος ὑπὸ αὐτῶν γραπτεύω πάλιν ἐκ βίου, τὸν ἀδικίαν ἐπιγελῶσιν ὑμῖν φέρουσι; Ζ. χρηστὰ ἐλπίζειν γε δεῖ. πάντως γὰρ ἤδη πεπείκασιν αὐτοὺς οἱ φιλόσοφοι σὲ τὴν ἀδικίας ἀφανῆ, καὶ μάλιστα ὁ δὲ Σωφρονίσκου τὸ δίκαιον ὑπερεπαινέσας, καὶ ἀγαθὸν τὸ μέγιστον ἀποφήνας. Δι. πάνυ γὰρ ὃν φῆς αὐτὸν ἐκεῖνον ὤνησαν οἱ ἐμοὶ λόγοι. ὃς ἀναδοθεὶς τοῖς ἕνδεκα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐμπεσών, ἔπιεν ἄθλιος δὲ κανεῖν, μὴ ἂν τὰ

dicatis acquieſcere. *Iup.* Quid igitur tibi videtur Mercuri? ſtatim-ne illis forum conſtituemus? an mavis ut in proximum annum illis diem dicamus? *Merc.* Nequaquam ſed jam agendi copiam faciamus. *Iup.* Ita fac. Tu quidem devolans proclama, quòd judiciale forum hoc pacto conſtituetur. Quotquot diem dixerunt, hodie in Areopagum veniant: ibi juſtitia ſorte diſtribuet juris actiones pro ratione claſſium ex omnibus Athenienſibus. Quòd ſiquis iniquum judicium crediderit eſſe latum, licebit ad me provocanti denuo judicium experiri perinde ac ſi ſententia prorſum lata non fuiſſet. [1]Tu verò filia [2]Deabus venerandis aſſidens, actiones ſorte diſtribue, & inſpice judicantes. *Iuſtitia.* Iterumne in terram, ut ejecta ab illis, denuo fugitiva è vita abeam, ubi injuſtitiam irridentem ferre non potero? *Iup.* Bene ſperandum. Jam enim omnino perſuaſerunt ipſis Philoſophi, ut te injuſtitiæ anteponant: præſertim filius ille Sophroniſci, qui quod juſtum eſt ſummopere laudavit, idque bonorum maximum declaravit. *Iuſt.* Scilicet ei quem dicis, valdè profuerunt habiti de me ſermones, qui undecim viris traditus, & in carcerem conjectus, cicutam miſer biberit, ne [1]gallo

1 *Tu verò filia*] Phurnutus Iovem Iuſtitiæ patrem creditum ait, ea ratione, quòd ſit princeps & Imperator univerſorum, quodque quæcunque reges facerent, ut juſta & æqua putarentur. Eadem ratione Anaxarchus Sophiſta in quarto Hiſtoriarum Arriani antiquos ait Iovi aſſiſtentem juſtitiam feciſſe, quam interpretationem Arrian. non ſatis probat. *Cogn.*

2 *Deabus venerandis aſſidens*] Harpocration ſcribit Athenienſes vocare Erinnyes σεμνὰς θεὰς quaſi dicas, Deas caſtas & incorruptas. Pauſan. in Corinthiac. ait Semnas ac Sicyoniis, Eumenides dici ab Atticis: in Attica tamen etiam Deas Semnas vocari. Has vocat Heſiod. in Teogo. Erinnyes. Semnis Diis oves prægnantes immolabant & melicratum. *Idem.*

ἀλεκτρυόνα τῷ Ἀσκληπιῷ ἀποδιδῶσι. διὰ τοσοῦτον ὑπερέχον οἱ κατήγοροι τανῦν εἶεν τῶν ἀδικίας φιλοσοφούντων. Ζ. ξένε ἦν ποτε καὶ τοῖς πολλοῖς τὰ τῆς φιλοσοφίας ἦν τότε. καὶ ὀλίγοι ἦσαν οἱ φιλοσοφοῦντες. ὥστε εἰκότως ἐς τὸν Ἄνυτον καὶ Μέλητον ἔρρεπε τὰ δικαστήρια. τὸ γὰρ νῦν εἶναι οὐχ ὁρᾷς ὅσοι τρίβωνες, καὶ βακτηρίαι, καὶ πῆραι, καὶ ἀπεσταχὴ πώγωνα βαθὺς, καὶ βιβλίον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ πάντες ὑπὲρ σὲ φιλοσοφοῦσι; μεσοῦντος δὲ οἱ τριακόσιοι καὶ ὅλας, καὶ φάλαγγας, ἀλλήλοις ἀπαντῶντων. καὶ ὑδὴς ὅσις ὁ πρόσφιμος τὸ λοιπὸν εἶναι δοκεῖν βάλλεται. πολλοὶ γὰρ τὰς τέχνας ἀφέντες, ἃς εἶχον τότε, ἐπὶ τὴν πῆραν ἀΐξαντες, καὶ τὸ τριβώνιον, καὶ τὸ σῶμα πρὸς ἥλιον εἰς τὸ αἰθιοπικὸν ἐπιχράναντες, αὐτοσχέδιοι φιλόσοφοι ἐκ σκυτοτόμων, ἢ τεκτόνων προέρχονται, οἱ δὲ τὴν σκυτικὴν λοιπὴν ἐπαινοῦντες. ὥσπερ καὶ τὴν παροιμίαν, ῥᾴδιον ἄν τις ἐν πλοίῳ μέσῳ ἀμφόρτῳ ξύλα, ἢ ἴτέαν ἐμπεσοῦσαν ὁ ὀφθαλμὸς, ἐπιγνῶναι φιλοσόφου. Δι. καὶ μὴν αὐτοί με ὦ Ζεῦ διδάσκουσι, πρὸς ἀλλήλους ἐριζοντες, καὶ ἀγωνιζόμενοι ἐν αὐτοῖς, οἷς περὶ ἐμοῦ διεξέρχονται. φασὶ γὰρ οἱ ἐκ τῶν πλείστων αὐτῶν, ἐν μὲν τοῖς λόγοις, πρέπειν οἰεσθαί με. ἐπὶ δὲ τῶν πραγμάτων, μὴ δὲ τὸ παράπαν ἐς τὴν οἰκίαν προσδέχεσθαι, ἀλλὰ δῆλος εἶναι ἀποκλείσοντας, ἢν ἀφίκωμαί ποτε αὐτοῖς ἐπὶ τὰς θύρας. παύλαν γὰρ τῆς ἀδικίας προσπεξευρῆσθαι αὐτοῖς. Ζ. ὦ πάντες ὦ θύ-

gallo quidem Æsculapio perfoluto: tantum prævaluerunt accusatores, contraria de justitia philosophantes. *Iup.* Nova adhuc pleriſque tunc erat philoſophia, paucique etiamdum philoſophabantur. Quare non abs re ad Anytum & Melitum judices tum inclinabant. At nunc an non vides quantum ubique palliorum, baculorum, perarum? ut ubique promiſſa barba, libellus in ſiniſtra, omneſque pro te philoſophantur? Plena autem & ambulacra turmatim atque gregatim mutuo ſibi obviam euntium: nemoque prorſum eſt qui non virtutis alumnus videri cupiat. Nam multi relictis artibus, quas antè exercebant, ad peram proſilientes, & pallium, corpuſque ad ſolem Æthiopico colore inficientes, philoſophi extemporales, ex coriariis vel fabris prodeuntes obambulant, teque ac tuam virtutem collaudant, ut juxta proverbium, Citiùs aliquis in navi cadens ligno deſtituatur, quàm quocunque aſpexerit oculus, philoſophum deſideret. *Iuſt.* At verò, Iupiter, hi me territant, dum inter ſe altercantur, & improbè ſe gerunt in iis ipſis quæ de me commemorant. Aiunt & plurimos eorum, ſermonibus quidem ſimulare me: at re ipſa ne in ædes quidem admittere, ſed præ ſe ferre quod excluſuri me ſint, ſi unquam ad fores ipſorum acceſſero, à quibus injuſtitia olim hoſpitio eſt excepta. *Iup.* Non omnes, filia, ſunt fla-

1 *Gallo quidem Æſculapio*] Cum dracone etiam gallum attributum legimus propter vigilantiam, de quo ipſi res ſacra fiebat. Quin & Socrates apud Platonem moriturus, ſumpto veneno, cùm puer illi detexiſſet, quòd illi jam frigerent præcordia, gallum debemus ô Crito. *Cogn.*

1 Ἀπίω-

μαρ μοχθηροί εἰσιν. ἱκανὸν γὰρ κἂν ἑνίοις τισὶ χρησοῖς ἐντύχῃς. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη, ὡς κἂν ὀλίγαι τήμεραι ἐνδιατριβῶσιν. Ερ. [1] ἀπίωμεν ὦ Δίκη δῆτα Σουνίου, μικρὸν ὑπὸ τὴν Υμηττὸν ἐπὶ τὰ λαιὰ τῆς Πάρνηθος, ἵνα καὶ δύο ἐκεῖναι ἄκραι. σὺ γὰρ ἔοικας ἐκλελῆσθαι πάλαι τὴν ὁδόν. ἀλλὰ τί δακρύεις, καὶ χειτλιάζεις; μὴ δείδιθι. οὐκ ἔθ' ὁμοῖα τὰ ἐν τῇ βίῳ. πεθάνασιν ἐκεῖνοι πάντες οἱ σκείρωνες, καὶ πιτυοκάμπται, καὶ βυσιρίδαι, καὶ φαλαρίδαι, ὃς ἐδεδίεις τότε. νυνὶ γὰρ, σοφία, καὶ ἀκαδημία, καὶ στοὰ, καὶ πάντα ἔχουσι πάντα, καὶ παίζουσί σε ζητοῦσι, καὶ πάντες σοῦ ἀφελέσθαι, κεχηνότες εἴ ποθεν εἰς αὐτὸς κωμῳδοῖο πάλιν. Δι. σὺ γὰρ μοι τέλησις ὦ Ερμῆ ἂν εἴποις μόνῳ, ἅτε συνὼν αὐτοῖς τὰ πολλὰ, ἐν συνδιατρίβων, ἵν τι γυμνάσιος, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ. καὶ ἀγοραίῳ γὰρ εἶ, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις κηρύττεις, ὁπόσοι μαχόμενοι. καὶ εἰ δυνατή μοι παρ' αὐτοῖς ἡ μονή. Ερ. νὴ Δία ἀδικοίμην γὰρ ἄν, ὡς ἀδελφόν σε ὄντα μὴ λέγων. ὀλίγα γὰρ ὡς τῆς φιλοσοφίας ἐφίλουν οἱ πολλοὶ αὐτῶν. καὶ γὰρ εἰ μηδὲν ἄλλο, αἰδῶ γοῦν ἔχουσιν, μετερώτημα διαμαρτάνουσι. πάλαι ἀλλὰ ἐν μοχθηροῖς ποιεῖ ἐντεῦξη αὐτῶν, χρὴ γὰρ οἶμαι τἀληθῆ λέγειν, σώφροσι καὶ ἡμιφαύλοις. ἐπεὶ γὰρ αὐτοὺς μετέβαλεν ἡ φιλοσοφία διαλαθεῖσα,

flagitiosi. Satisque est si paucos nanciscare probos. Verùm abite jam, ut vel paucæ aliquæ actiones hodie finiantur. *Merc.* Abeamus Iustitia, rectà versus Sunium, paululum sub Hymetto ad sinistram Parnethis deflectentes, ubi duo illi vertices. Tu enim videris jam olim esse oblita viæ istius. Sed quid fles, & lamentaris? ne metuas. Non ampliùs ita se habent res humanæ: mortui sunt omnes illi Scirones, Pityocamptæ, Busirides, & Phalarides, quos tunc pertimescebas. Nunc Sapientia, Academia, Stoaque tenent omnia, & ubique te quærunt, & de te disputant, hiantes & expectantes ficunde ad ipsos iterum devoles. *Iust.* Proinde, Mercuri, tu solus verum mihi possis dicere, (ut pote qui cum ipsis degas plerumque & conversèris cùm in gymnasiis, tum in concione. Nam tu es forensis, & in concionibus præconem agis) quales sint: & num apud ipsos commorari queam. *Merc.* Agerem injustè per Iovem ni tibi quæ mea es soror, dicerem. Ipsorum enim plerique non parum utilitatis ex philosophia perceperunt. Etenim si nihil aliud, habitus saltem verecundia, minus delinquunt. Attamen & in flagitiosos aliquos incides (decet enim, opinor, verum fateri) & in semidoctos nonnullos, & semimalos. Etenim postquam acceptos eos alio colore inficiebat Philosophia: illi quidem

1 Ἀπίωμεν, ὦ Δίκη, δῆτα τὸ Σουνίου, μικρὸν ὑπὸ τὴν Υμηττὸν, ἔπὶ τὰ λαιὰ τῆς Πάρνηθος, ἵνα καὶ δύο ἐκεῖναι ἄκραι] Athenarum hoc loco τοποθεσίαν describit, & tanquam ab oriente veniens primum occurrit Sunio, & Athenas ad sinistra Parnethis ponit, duæ vero illæ summitates, de quibus loquitur, fuerunt Acropolis, ubi erat Minervæ colossus à Phidia elaboratus, & Areopagus, fuerunt enim Athenæ bicipites, ut Parnassus. *Palm.*

ἀπόσοι μὲ ἐς κόρον ἤπιον τὸ βαφῆς, χρηστὴ ἀκεραίως ἀπιπλίδησαι, ἀμιγεῖς ἑτέρων χρωμάτων. καὶ ὡσόμε τὴν σὴν ὑποδοχήν, ὅτοι ἑτοιμότατοι. ὅσοι δ' ὑπὸ παλαιᾶς ἰόπος μὴ ἐς βάθος παρεδέξαντο ὁπόσον δύσοποιὸν τὸ φάρμακον, τὰ ἄλλων ἀμείνους. ἀπελεῖς δ' ὅμως, καὶ μιξόλευκοι, καὶ κατισγνοῖοι, καὶ παρδαλωτοὶ τὴν χρόαν. εἰσὶ δ' οἳ καὶ μόγιν ψαύσαντες ἔκποθεν τοῦ λέβητος ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ, καὶ ἐπιχρισάμενοι τὸ ἀσβόλιον, ἱκανῶς οἴονται καὶ ὅτοι μεβεβάφθαι. σοὶ μὲν τοι δῆλον ὅτι μὴ τῶν ἀρίστων ἡ ἀφετηρία ἔσται. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, ἤδη πλησιάζομεν τῇ Ἀττικῇ. ὥστε τὸ μὲν Σούνιον, οὐ δεξιᾷ καταλείπωμεν, ἐς δὲ τὴν ἀκρόπολιν ἐπειδύωμεν ἤδη. καὶ ἐπεὶ ὅσῳ καβεβήκαμεν, αὐτὴ μὲ σκοπιὰ πᾶσι ἐπὶ τοῦ πάγου καθῆσθαι τὴν πύκα ὁρᾶσαι, καὶ περιμένουσι ἐς' ἂν κηρύξω τὰ τοῦδε τοῦ Διός. ἐγὼ δ' ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀναβὰς, ῥᾷον ἅπαντας ὧν τοῦ ἐπαγγέλματος καλέσομαι. Δι. μὴ πρότερον ἀπέλθῃς ὦ Ἑρμῆ, πρὶν εἰπεῖν ὅστις ὁτὶ ὁ πρόσωπόν ἐστιν. ὁ κεραυνοφόρος. ὁ τὴν σύριγγα. ὁ λάσιος ὁ τὸν σκελοῦν. Ερ. τί φῄς, ἀγνοεῖς τὸν Πᾶνα, τὸν Διονύσου θεραπόντων τὸν βακχικώτατον; ὅτι οὐκ μὲ τὸ πρόσθεν ἀνὰ τὸ Παρθένιον. ὑπὸ δὲ τὸν Δᾶτιν ἐπέπλευ, καὶ τὴν Μαραθῶνάδε τοὺς βαρβάρους ἐπέβασιν, ἦκεν ἄκλητος τοῖς Ἀθηναίοις σύμ-

dem quotquot ad satietatem tincturam imbiberunt, accuratè probi effecti sunt, nullo alieno colore permixti: & ad susciendam te, hi sunt paratissimi. Quotquot autem præ veteri illuvie, tinctorii veneni vim integram in intimas partes non receperunt, aliis quidem sunt meliores, sed tamen imperfecti, & semialbi: maculosi, & colore pardalium. Sunt autem qui cùm foris tantùm attigerint lebetem summo digito, & sibi fuliginis nonnihil illeverint, abundè putent sibi mutatum colorem. Planum sanè est fore, ut cum optimis conversetis. Sed inter loquendum, Atticæ jam appropinquamus. Quare Sunium quidem ad dextram relinquamus: ad arcem autem jam hinc declinemus. Ac postquam descendimus, ipsa quidem hîc alicubi super campo sede, ad Pnycem respiciens, & exspectans donec proclamavero, ea quæ sunt à Iove imperata. Ego verò arce conscensa, sic faciliùs ex loco unde exaudiri possim omnes advocabo. *Iust.* Ne priùs abieris Mercuri, quam dicas quisnam iste sit, qui huc accedit, corniger fistulam habens, & cruribus hirsutus. *Merc.* Quid ais? non nosti Pana illum ex Bacchi ministris omnium maximè bacchicum? Hic antea habitabat in monte Parthenio: tempore autem quo Datis classe est advectus, & Barbari in Marathonem egressi, venit non vocatus opem ferens Athenienſibus.

Ab

1 Ἀλλὰ μεταξὺ λόγων] Lucas Holstenius in notis ad Stephan. de urbibus in ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ hoc modo interpretandum inquit: *Sed dum sic loquimur Attica jam appropinquamus. Quare, Sunio ad dextram relicto, ad Acropolin jam hinc declinemus. Ac postquam descendimus, ipsa quidem alicubi hic in rupe consside, Pnycem versus prospiciens expectansque donec ea, quæ sunt à Iove mandata, proclamavero.* Sic enim ὅσῳ τῷ πάγῳ vertendum, non ut male interpretes *super vicum* aut *super campo*. Alm.

1 Τὰς

μαχῶ. καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνε, τῷ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει σπήλυγξα τοῦτῳ ἀπολαβόμενῳ, οἰκεῖ μικρὸν ὑπὸ δὲ πελασγικῷ, ἐς τὸ μετοικικὸν συντελῶν. καὶ νυῖ ὡς τὸ εἰκὸς, ἰδὼν ἐκ χειρὸς, ἀρόσεται δεξιωσόμενος. Παν. χαίρετε ὦ Ἑρμῆ & Δίκη. Ερ. καὶ. Δι. καὶ σύγε ὦ Παὶ μουσικώτατε, καὶ πηδητικώτατε σατύρων ἁπάντων. Ἀθηναίοισι δ', καὶ πολεμικώτατε. Π. τίς δ' ὑμᾶς ὦ Ἑρμῆ, δεῦρο χρεία ἤγαγεν; Ερ. αὐτὴ σοι διηγήσεται τὰ πάντα. ἐγὼ δ', ἐπὶ τῷ ἀκροπόλει, καὶ τὸ κήρυγμα. Δι. ὁ Ζεὺς ὦ Παὶ, κατέπεμψέ με, ἀπαναπληρώσοντα τὰς δίκας. σοὶ δ' πῶς τὰ ἐν Ἀθήναις ἔχει; Π. τὸ μὲν ὅλον, ὡς κατ' ἀξίαν πράττων παρ' αὐτοῖς, ἀλλὰ πολὺν καταδείσεργον τὴν ἐλπίδα. καὶ τοῦτο, τηλικοῦτον ἀπωσάμενος κυδοιμὸν, τὸν ὑπὸ τῶν βαρβάρων. ὅμως δ', ὡς, ἢ τρὶς ἢ ἅπαξ ἀνιόντες, ἐπιλεξάμενοι τράγον ἄοσχον, θύσομεν, πολλῆς τὴν κνίσσης ἀπόζουσαν. εἰτ' ἐξαιρήσαντα τὰ κρέα, ποιησάμενοί με τὴν εὐφροσύνης μάρτυρα, καὶ ψιλὴν ἀπαμησάμενοι τὴν κρότου. πλὴν ἀλλὰ ἔχει πού μοι ψυχαγωγίαν ὁ γέλως αὐτῶν, καὶ ἡ παιδιά. Δι. τὰ ἄλλα δ' ὦ Παὶ, ἀμείνους πρὸς ἀρετὴν ἐκμοιοῖ τοῦτο τοὺς φιλοσόφους. Π. τίνας λέγεις τοὺς φιλοσόφους; ἆρ' ἐκείνους τοὺς κατηφεῖς, τοὺς σκυθρωποὺς ξυνάμα πολλοὺς, [1] τοὺς τὸ ῥύσιον ὁμοίους ἐμοὶ, τοὺς λάλους; Δι. καὶ μάλα. Π. σὺ δὲ οἶδα ὅ, τι λέγουσιν, ἐγὼ συνίημι τὴν σοφίαν αὐτῶν. ὄρει γὰρ ἔγωγε, καὶ τὰ κομψὰ ταῦτα ῥημάτια, καὶ ἀσπὶς, ἃ μεμάθηκα ὦ Δίκη.

Ab eo tempore, accepta ista quæ est sub arce spelunca, habitat paulum infra Pelasgicum, inter inquilinos census. Et nunc ut verisimile, nos ex vicinia conspicatus, accedit salutaturus. *Pan.* Salvete Mercuri, & Iustitia *Merc.* Et tu. *Iust.* Et tu utique ô Pan, Musicorum studiosissime, omniumque saltatorum Satyrorum agillime, Athenis etiam bellicosissime. *Pan.* Quænam vos Mercuri, huc adduxit necessitas? *Merc.* Hæc tibi enarrabit omnia: ego verò in arcem hinc, & ad præconium abeo. *Iust.* Iupiter, ô Pan, misit me ut sortito distribuerem actiones forenses. At tibi quomodo se res habent Athenis? *Pan.* Haudquaquam, in universum quidem, pro dignitate apud ipsos ago sed multò quàm speraram deteriùs: idque cùm tantum depulerim tumultum illum à barbaris exortum. Sed tamen bis ter-ve quotannis ascendentes, segregato ad hoc hirco aliquo coleato, multum grave olente, mihi sacrificant. Deinde epulantur carnes illas, me lætitiæ ejus velut testem adhibentes, & tenui quodam honorantes applausu: quanquam nonnihil animum meum oblectat risus ipsorum & lusus. *Iust.* Inter cætera Pan meliores ad virtutem facti sunt à philosophis. *Pan.* Quosnam istos dicis philosophos? num tetricos illos vultuque tristes simul multos, barba mihi adsimiles, & loquaces? *Iust.* Maximè. *Pan.* Nescio quid dicant: sapientiam ipsorum non intelligo. Etenim montanus ego sum, nec subtilia ista, urbanaque verba didici Iustitia. Nam unde

[1] Τὸς τὸ ῥύσιον ὐχ ὁμοίους ἐμοὶ] Τὸς τὸ ῥύσιον ὁμοίους ἐμοὶ, ut mox καὶ λιτάμην ὅτι τῇ τε τράγου ὁμότητι. Pan idem qui & nunc loquitur. *Marcil.*

1 Πύρ-

πόθεν γὰρ ἂν Ἀρκαδίᾳ σοφιστὴς, ἢ φιλόσοφος; μέχρι δ' πλαγίου καλάμου, καὶ τοῦ σύριγγος, ἐγὼ σοφός. τὰ δ' ἄλλα, αὐτόλυκος, καὶ χορδοτὴς, καὶ πολεμικὸς ἂν δέη. πλὴν ἀλλ' ἀκούω γε αὐτῶν ἀεὶ λεκυθούντων, καὶ δόξης τινὰ, καὶ ἰδέας, καὶ φύσιν, καὶ ἀσώματα διεξιόντων, ἄγνωστα ἐμοὶ, καὶ ξένα σώματα. καὶ τὰ ὀνόματα μὲν, εἰρωνικῶς συνέρχονται πρὸς ἀλλήλους λόγων. ἐπειδὴς δὲ συμποσίας, ἐπιπίνουσι τὸ φθέγμα μέχρι πρὸς τὸ ὄρθιον. ὥστε ὑπερδιαπινομένων, καὶ μεγάλα λέγειν ἐθελόντων, τό, τε πρόσωπον ἐρυθριᾷ, καὶ ὁ τραχήλος οἰδεῖ, καὶ αἱ φλέβες ἐξανίστανται, ὥσπερ τῶν αὐλητῶν, ὁπόταν εἰς σφόδρα τὸν αὐλὸν ἐμπνεῖν βιάζωνται. διαπαρέξασίς γε ἐν τοῖς λόγοις, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπισκοπούμενον συγχέαντες, ἀπίασι λοιδορησάμενοι ἀλλήλοις οἱ πολλοὶ, τῶν ἰδρῶτα οὐκ ἐν μετώπῳ ἀγκύλῃ τῇ διαπτύλῳ ἀπεξεσμένοι. καὶ ὅτῳ πρωτεῖα ἔδοξεν, ὃς ἂν μεγαλοφωνότερον αὐτῶν, καὶ θρασύτερον. πλὴν ἀλλ' ὅμως λεώς ὁ πολὺς, πεπήπασιν αὐτοῦ. καὶ μᾶλιστα ὁπόσους μηδὲν τῶν ἀναγκαιοτέρων σχολαίους. καὶ παρεσῶσι, πρὸς τὸ θράσος τῶν τῆς βοῆς κεκλημένοι. ἐμοὶ μὲν ὧν ἀλαζόνες πνες ἐδόκουν δὸ τούτων, καὶ ἠνώμην ἐπὶ τῇ τῶν πώγωνος ὁμοιότητι. εἰ δέ γε δημωφελές τι σὺν τῇ βοῇ αὐτῶν, καί τι ἀγαθὸν ἐκ τῶν ῥημάτων ἐκείνων ἀνεφύετο αὐτοῖς, οὐκ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι. πλὴν ἀλλ' εἶχε δὴ μηδὲν ταραττελάμενον, τἀληθὲς διηγήσασθαι, οἷκῶ γὰρ ἐπὶ σκοπῆς, ὡς ὁρᾷς, πολλοὺς αὐτῶν πολλάκις ἤδη ἐγρηγορόμενον τοῦ δείλου ὀψίαν. Δι. ἐπίσχες ὦ Πάν. οὐχ ὁ Ἑρμῆς σοι κηρύττειν ἔδοξε; Π. πάνυ μὲν ὖν.

unde in Arcadia sophista vel philosophus foret? Ad obliquum usque calamum, & fistulam doctus ego sum: cæterùm pastor, saltator, & si sit opus, bellator. Audio tamen illos assiduò vociferantes, ac virtutem nescio quam & ideas, & naturam, & incorporea quædam commemorantes, ignota mihi ac peregrina nomina. Ac primùm quidem sermones inter se pacificè ordiuntur: sed procedente disputatione, intendunt vocem ad orthium usque: ita ut cùm nimium distendantur, magnaque eloqui contendant, illis facies rubescat, collum intumescat, & venæ sint extantiores, quales tibicinum, quando tibiam angustam inflare vi quadam coguntur. Conturbatis igitur sermonibus, eoque confuso quod principio instituerant, plerique sese mutuis convitiis incessentes, sudorem ex fronte, incurvo digito abstergentes, abeunt. Atque hic demum vincere visus est, qui clamosior & confidentior esset. Sed tum vulgus admiratur eos, in primis verò quibus nihil rerum necessariarum curæ est, & astant confidentia & clamore illorum excitati. Hinc fiebat ut mihi viderentur arrogantes, & barbæ similitudinem ægrè ferrem. Num autem ipsorum clamori aliquid inesset quod reipubl. conduceret, & boni aliquid ex verbis illis, nasceretur ipsis, dicere non possum. Quanquam si verum dicere convenit, nihil præmetu reticendo (etenim in specula, ut vides, habito) multos ipsorum sæpenumero jam conspicatus sum sub obscuram vesperam. *Iust.* Tace Pan, annon Mercurius tibi jam visus est proclamare? *Pan.* Maximè.

Ερ. ἀκούετε λεώ. ἀγορὰν δικῶν ἀγαθῇ τύχῃ καθιζησόμεθα τήμερον, ἐλαφηβολιῶνος ἑβδόμῃ ἱσταμένου. ὁπόσοι γραφὰς ἀπήνεγκαν, ἥκειν εἰς Ἄρειον πάγον, ἵνθα ἡ δίκη ἀποκληρώσῃ τὸ δικαστήριον, καὶ αὐτὴ παρίσται τοῖς δικάζουσιν. οἱ δικασταί, ἐξ ἁπάντων Αἰακιδῶν. ὁ μισθὸς, τριώβολον ἑκάστης δίκης. ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν, κατὰ λόγον τοῦ ἐγκλήματος. ὁπόσοι δ' ἀποθέμενοι γραφὰς, πρὶν εἰσελθεῖν ἀπέθανον καὶ τύχας ὁ Αἰακὸς ἀναπεμψάτω. ὧν δέ τις ἄδικα δεδικάζηται οἵντιν', ἐφέσιμον ἀγωνιεῖται τῷ δίκῃ. ἡ δ' ἔφεσις, ἐπὶ τὸν Δία. Π. βαβαὶ τῆς θορύβου. ἠλίκην ὦ Δίκη ἀνεβόησαν, ὡς ὁ μὲν ἀπολῆ σωθῆναι ἕλκοντες ἀλλήλους πρὸς τὸ ἄνωντες αὖθ' ὁμοῦ Ἄρειόν πάγον. καὶ ὁ Ἑρμῆς δ' ἤδη παρῆν. ὥστε ὑμεῖς μὲν ἀμφὶ τὰς δίκας ἔχετε, καὶ ἀποκληροῦτε, καὶ λαγχάνετε, ὅπερ ὑμῖν νόμος. ἐγὼ δ', ἐπὶ τὸ ἀγκύλαιον ἀπελθών, συλλέξομαί τι μέλος τῶν ἐρωτικῶν, ᾧ τὴν ἠχὼ εἰώθασιν ἐπικερτομεῖν. ἀκροάσεσθε δ', καὶ λόγον τῶν δικανικῶν, ἄλλις ἔχοιμι, ὁσημέραι τῶν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ δικαζομένων ἀκούοντι. Ερ. ἄγε ὦ Δίκη, σφενδοναλῶμεν. Δι. εὖ λέγεις. ἀθρόοι γὰρ ὡς ὁρᾶς σφενδόναις ἐοικότες, ὥσπερ οἱ σφῆκες σφενδονούμενοι τὴν ἄκραν. Αθη. ὦ. εἰληφά σε ὦ κατάρατε. Αθ. συκοφαντεῖς. Αλ. δύσεις ποτὲ ἤδη τὴν δίκην. Αλ. ἐξελέγξω σε, δεινὰ εἰργασμένον. Αλ. ἐμοὶ σφόδρα τὸν λαχόντα λαβέσθαι. Αλ. ἴσχε μιαρὲ πρὸς τὸ δικαστήριον. Αλ. μὴ ἄγχε με. Δι. οἶδα ὃ ποιήσομεν ὦ Ἑρμῆ· τὰς μὲν ἄλλας δίκας, εἰς τὴν αὔριον ὑπερβαλώμεθα. σήμερον δ', πληρῶμεν

mè. *Merc.* Audite populus. Forum judiciale, quod fœlix faustumque sit hodierno die instituemus, qui Februarii est septimus. Quicunque igitur actiones detulêre, in Areopagum veniunto: ibi Iustitia forum sortietur, aderitque ipsa judicantibus. Judices ex omnibus Athenienſibus dabuntur: merces pro quaque lite, trium erit obolorum: numerus judicum ſecundum accuſationis æſtimationem. Quotquot autem relictis actionibus, priuſquam judicio experiri potuerint, mortui ſunt, hos remittat Æacus. Quod ſiquis iniquè judicatum putaverit: ad alium judicem, nimirum ad Iovem provocabit. *Pan.* Papæ! qualis tumultus! quantum Iuſtitia, exclamarunt! ut undique properè concurrunt, ſeſe mutuo trahentes per acclive ſurſum verſus Areopagum! Iamque adeſt Mercurius ipſe. Quare vos actionibus operam date, ſortimini, & diſceptate, ut veſtræ ferunt leges. Ego verò ad ſpeluncam hinc digreſſus, fiſtula canam carmen aliquod amatorium, quo Echonem ſoleo probris inceſſere. Cæterùm auſcultationum & orationum judicialium ſatis ſuperque habeo, ut qui quotidie in Areopago litigantes audiam. *Merc.* Age Iuſtitia, advocemus, iſtos. *Iuſt.* Rectè dicis. Nam affatim ut vides, accedunt tumultuantes, ut veſpæ quæ verticem circunſtrepunt. *Athenienſis.* Cepi te ô ſceleſte. *Alius.* Sycophantam agis. *Alius.* Pœnas jam tandem dabis. *Al.* Convincam te gravis facinoris. *Al.* Mihi primo ſortire. *Al.* Sequere, ſceleſte, ad judicem. *Al.* Ne me ſuffoca. *Iuſt.* Scis quid faciamus Mercuri? Cæteras quidem lites in craſtinum rejiciamus: hodie autem eas

πὰς τοιαύτας, ὁπόσας τὰ χρήματα, ἢ βίοις, ἢ ἐπιστήμαις, πρὸς ἄνδρας εἰσὶν ἐπηγελμέναι. καί μοι τὰς τοιάσδε προφέρων γραφάς. Ερ. μέθη κατὰ τῆς ἀκρασίας ὑπὲρ Πολέμωνος ἀνδραποδισμοῦ. Δι. ἐπὶ κλήρωσον. Ερ. ἡ στοὰ κατὰ τῆς ἡδυπαθείας, ἀδικίας, ὅτι τὴν ἑρωμένην αὐτῆς Διονύσιον ἀπεβουκόλησε. Δι. πέντε ἑκάτεροι. Ερ. ἡ Ἀκαδήμεια πρὸς ἀρετὴν. Δι. πέντε δὲ τούτοις δικασταὶ πάσας. Ερ. ἐρωτερωμαιδικὴ, δρασμοῦ Διοχάρους. Δι. τρεῖς ἀποκλήρους μόνας. Ερ. ἡ γραφικὴ κατὰ [1] Πύρρωνος λεπτοαξίας. Δι. σύνεγγυς περιέπτασαι. Ερ. βούλομαι δὲ τοιάσδε ἀποκληρῶσαι ὦ δίκη, πρὸς δύο, πρὸς ὠφελίαν, τὰς ἀπολωλεκυίας κατὰ τὴν ῥήτορος; Δι. τὰς παλαιὰς πρότερον ἀφλύσωμεν. αὗται δὲ, εἰς ὕστερον δεδικάσονται. Ερ. καὶ μὴν ὄμοιαί γε δὴ αὗται. καὶ τὸ ἔγκλημα, εἰ δὲ νεαρὸν, ἀλλὰ παλαιότερον τοῖς προαποκεκληρωμένοις. ὥστε οὐ τούτοις δικαιοῦσθαι ἄξιον. Δι. ἔοικας ὦ Ἑρμῆ, χαριζομένῳ τῷ δίκῃ. ἀποκληρῶμεν δὴ ὅμως εἰδικεῖ. πολὺ ἀλλὰ τοιάσδε μίαν, ἱκανὰς γὰρ καὶ ἀποκεκληρωμένας, δὸς τὰς γραφάς. Ερ. ῥητορικὴ, κακώσεως τοῦ Σύρου. Ἀφλοήσας, τοῦ αὐτοῦ ὕβρεως. Δι. τίς ὁ ἕτος ἐστιν; ἐγγὺς γὰρ ἐγγεγραμμένα τεκμήρια. Ερ. ὕστερος ἀποκλήρει τοῦ ῥήτορος τοῦ Σύρου, κωλύσει γὰρ ἐδὲν ἐκ ἄνδρὸς ὀνόματος. Δ. ἰδοὺ δὲ τὰς ὑστερογείας ἤδη Ἀθήνησιν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσεσθαι, ἃς ὑπὲρ τὸν Εὐφράτην κωλῶς εἶχε δεδικάζθαι. τὴν ἀποκλήρει ἑνδεκα τὰς αὐτὰς ἑκατέρας τῇ δίκῃ. Ερ. εὖγε ὦ δίκη, φείδῃ, μὴ πολὺ ἀναλίσκειν τὸ δικαστήριον περὶ τοσούτων. Δι. ἀλλὰ τοῦτο ἐκ ἐμὸν, ἀλλὰ τῶν ἀνθρώπων. ἐγὼ δὲ ἐκ ἐπιτρέπω τοῖς δικασταῖς ἐκ τοῦ ἴσου τὰς ψήφους φέρειν. ἀλλὰ τὸν μὲν ἕτερον ἐπὶ τὸ ἀριστερὸν ἐκκλίνειν, τὸν δὲ ἐπὶ τὸ δεξιὸν, ἵνα μὴ ἐκ τοῦ ἴσου ἡ ψῆφος ᾖ. Ερ. ἀλλὰ τοῦτο ἐκ ἐμὸν, ἀλλὰ τῶν ἀνθρώπων. ἐγὼ δὲ ἐκ ἐπιτρέπω τοῖς δικασταῖς ἐκ τοῦ ἴσου τὰς ψήφους φέρειν. ἀλλὰ τὸν μὲν ἕτερον ἐπὶ τὸ ἀριστερὸν ἐκκλίνειν, τὸν δὲ ἐπὶ τὸ δεξιὸν, ἵνα μὴ ἐκ τοῦ ἴσου ἡ ψῆφος ᾖ.

eas tantùm sortiamur, quæcunque ab artibus, aut vitis, aut scientiis, contra homines promulgatæ sunt. Ac mihi has profer actiones. *Merc.* Ebrietas contra Academiam, pro Polemone, plagii. *Iust.* Sortire septem. *Merc.* Stoa contra Voluptatem, injuriarum, quòd amatorem ipsius Dionysium abduxerit. *Iust.* Quinque sufficient. *Merc.* Pro Aristippo, Mollities contra Virtutem. *Iust.* Quinque etiam jus hisce dicant. *Merc.* Mensaria contra Diogenem, fugæ. *Iust.* Tres tantùm sortire. *Merc.* Pictoria contra Pyrrhonem, ut desertorem. *Iust.* Novem cognoscant. *Merc.* Visne & has sortiamur, Iustitia, duas videlicet istas, paulò antè nosti contra Rhetorem institutas? *Iust.* Antiquiores illas priùs dirimamus. Hæ autem postea judicabuntur. *Merc.* Atqui similes etiam istæ superioribus sunt, quodque intenditur, quanquam recens, affine tamen est illis, de quibus modò sortiti sumus: quare æquum est ut inter ea disceptetur. *Iust.* Videris Mercuri, indulgere petitioni. Sed tamen sortiamur, si tibi videtur, verum solas hasce duas: sufficiunt enim hæ quas sortiti sumus. Cedo ipsas actiones. *Merc.* Rhetorica contra Syrum, malæ tractationis. Dialogus contra eundem, contumeliæ. *Iust.* Quis iste, cujus nomen adscriptum non est? *Merc.* Ita sortire contra Rhetorem Syrum: nihil enim vetabit, etiam absque nomine proprio. *Iust.* Ecce jam etiam peregrinas Athenis in Areopago sortiamur: quas rectiùs fuerat ultra Euphratem fuisse disceptatas. Verùm sortire undecim eosdemque utrique liti. *Merc.* Rectè Iustitia. Parce, ne multa in judices impen-

1 Πύρρωνος λεπτοαξίας] Diogen. Laert. initio vitæ ejus. *Bourd.*

1 Ἑκα-

πρόν. Δι. οἱ πρέσβεις πρωὶ ἥξουσιν τῇ ἀκαδημίᾳ, κἀγὼ τῇ μίθῃ. σὺ δ', τὸ ὕδωρ ἔγχει. πρότερος δ' σὺ λέγε ὁ μίθη. τί σιγᾷς, κἀμφιάδη; μάχῃ δ' Ἑρμῆ προσελθών. Ερ. ἀδυνάμην φησὶ τὰ ἀγῶνα εἰπεῖν ὑπὸ τῆς ἀκρασίας τῆν γλῶτταν πεπεδημένην, μὴ δὲ γάλατα ὄφλω ἐν τῇ δικαστηρίῳ. μόγις δ' ἐξῆλθα ὡς ὁρᾷς. Δι. σὺν σωφρονεῖν ἀναδιδάσκετον τὸν δεινὸν τοῦτον πινά. πολλοὶ γὰρ, οἱ κἂν ἐπὶ τριωβόλῳ ἀμφίλαφηναι ἕτοιμοι. Ερ. ἀλλ' ὅδε εἰ ἐθελήσειέ γε τῷ φανερῷ συναγορεῦσαι μέθη. πολὺ δίκαιόν γε ταῦτα ἔοικεν ἀξιοῦν. Δι. τὰ ποῖα; Ερ. ἡ ἀκαδημία ἀεὶ πρὸς ἀμφοτέρους παρεσκεύασται τοὺς λόγους, κἀτ' ἐξὸν ἀσκεῖ, ταναντία καλῶς δυνάσθαι λέγειν. αὕτη τοίνυν φησὶν ὑπὲρ ἐμοῦ προτέρα εἰπάτω. εἶτα ὕστερον ὑπὲρ ἑαυτῆς ἐρεῖ. Δι. καινὰ μὲν ταῦτα. εἰπὲ δ' ὅμως ὦ ἀκαδημία τὸν λόγον ἐκφέρων, ἐπεί σοι ῥᾴδιον. Ακα. ἀκούετε. ὦ ἄνδρες δικασταί πρότερον τὰ ὑπὲρ τῆς μίθης. ἐκείνης γὰρ τὸ γε νῦν ῥηθὲν. ἠδίκηται δ' ἡ ἀθλία τὰ μέγιστα ὑπὸ τῆς ἀκαδημίας ἐμοῦ. ἀνδράποδον ὃ μόνον εἶχεν εὔνουν, κἀκ πάσης αὐτῇ, μηδὲν αἰσχρὸν ὧν προστάξειεν οἰόμενον, ἀφαιρεθεῖσα, τὸν Πολέμωνα ἐκεῖνον. ὃς μεθ' ἡμέραν ἐκώμαζε μέχρι τῆς ἀγορᾶς μέσης, ψάλτριαν ἔχων, κἀκαδύμων, [1] ἕωθεν εἰς ἑσπέραν μεθύων ἀεί, κἀκρωπαλῶν, κἀκ τῆς κεφαλὴν τοῖς στεφάνοις διωδισμένος. κἀκ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ, μάρτυρες Ἀθηναῖοι ἅπαντες, οἳ, μὴ δ' πώποτε νήφοντα Πολέμωνα εἶδον. ἔτι δ' ὁ κακοδαί-

pendatur pecunia. *Iust.* Primi considento Academiæ & Ebrietati jus dicturi. Tu verò aquam infunde: & tu Ebrietas dic prior. Quid taces & nutas? Accede Mercuri, ut audias. *Merc.* Non possum, inquit, litem hanc perorare, quia mero mihi vincta est lingua, ne me in foro deridendam propinem. Ægrè autem ut vides constiti. *Iust.* Proinde patronum adducat, ex vehementibus istis aliquem. Sunt enim multi, qui vel trioboli gratia disrumpi parati sunt. *Merc.* At nemo certè velit Ebrietati palam patrocinari. Verùm hæc æqua utique videtur postulare. *Iust.* Quænam? *Merc.* Academia hæc semper in utramque orationem est parata: in eoque se exercet, ut contraria rectè possit dicere. Ea igitur, inquit, pro me prior dicat: atque ita deinceps pro se ipsa verba faciat. *Iust.* Nova quidem hæc. Sed dic tamen Academia, orationem utramque, quandoquidem hoc tibi facile est. *Acad.* Audite, viri judices, primùm quæ pro Ebrietate dicam. Illius enim quæ nunc fluit oratio, Injuria est affecta misera illa, à me Academia: mancipio, quòd solum habebat benevolum ac fidele, quodque nihil turpe putabat, eorum quæ ipsa imperasset, privata, Polemone illo, qui per medium forum interdiu petulanter se gerebat, psaltriam secum habens, & cantu perstrepens, à summo mane ad vesperam usque ebrius semper, & crapulæ indulgens, caputque corollis florum implicatum gerens. Quæ quòd vera sint, testes sunt universi Athenienses, qui Polemonem nunquam sobrium viderunt. Infœlix

1 Ἕωθεν εἰς ἑσπέραν μεθύων] Sic in Deorum consilio ἀκρήτου ἕωθεν ἑσπέραν. *Bourd.*

μων ἐπὶ τὰς τ' ἀκαδημίας ἥρως ἐκώμασεν, ὥσπερ ἐπὶ πάντας εἰώθει, ἀνδραποδισαμένη αὐτὸν, καὶ δὴ τ' χειρῶν τ' μέθης ἁρπάσασα μὴ βίας, καὶ ὡς αὐτὴν ἀγαγέσθαι, ὑφηγεῖτο τε καταλαβέσθαι, καὶ πίνειν παρεκελεύετο. καὶ δεῖπνον καταλελυμένον, ῥεμβάπια σκολιὰ, καὶ δύσηνα, καὶ πολλῆς φροντίδος ἀνάμεστα ἐπαίδευσεν. ὥστε ἀνὴρ ἦν πως ἐπανθοῦντος αὐτῷ ἐρυθήματος, ὠχρὸς, ἄθλιος, καὶ ῥικνὸς τὸ σῶμα μεμύκητο. καὶτὰς ὠδὰς ἀπάσας ἀπομεθὼν, ἄστε ὁ σύοτε ὁ δίψαλέος εἰς μέσην ἐμπεσὼν κάθηται ληρῶν, ὁποῖα πολλὰ ἡ ἀκαδημία ἐμὲ ληρεῖν διδάσκει. τὸ δ' μέγιστον, ὅτι δ' λοιδορεῖται τῇ μέθῃ πρὸς ἐμὲ ἐπαρθεὶς, δ' μυρία κακὰ διέξεισι περὶ αὐτῆς. εἴρηται μὲν δὴ τὰ ὑπὲρ τ' μέθης. ἤδη δ' ὑπὲρ ἐμαυτῆς ἐρῶ. καὶ τὸ δικαστήριον, ἐμοὶ ῥᾴδιον. Δίκη. τί ἄρα πρὸς ταῦτα ἐρεῖ; πλὴν ἀλλ' ἔγχει τὸ ἴσον σὺ τῷ μέρει. Ακρ. ἅπασι μὲν ἀκοῦσαι πάνυ εὔλογα ὦ ἄνδρες δικασταί, ἃ συνήγορος εἰρήκει ὑπὲρ τ' μέθης. εἰ δ' καμοῦ μετ' δυνοίας ἀκούσετε, εὑρήσετε ὡς ἐδὲν αὐτῶν ἠδικήκασι. τ' γὰρ Πολέμωνα τοῦτον, ὃν φησιν ἑαυτῆς οἰκέτην εἶναι, πεφυκότα ὑ φαύλως, ὑδὲ κατ' τὸν μέθυσον, ἀλλ' οἰκεῖον ἐμοὶ, καὶ τὸν φύσιν ὅμοιον, σπαρπάσασα νέον ἔτι ὁ ἁπαλὸν ὄντα, συναγωνιζομένης τῆς ἡδονῆς, ἅτε αὐτῇ τὰ πολλὰ ξυνεργεῖ, διέφθειρεν ἄθλιον, τοῖς κώμοις, καὶ ταῖς ἑταίραις παραδοῦσα ἐκδυτον, ὡς μὴ δ' μικρὸν αὐτῆς ἀιδῆς ὑπολείπεσθαι. καὶ ἄγε ὑπὲρ ἑαυτῆς λέγεσθαι μικρὸν ἔμπροσθεν ᾤετο, ὑπὲρ ἐμοῦ εἰρῆσθαι νομίσατε. παρεὶς γὰρ ἔφην ὁ ἄθλιος ἐστέφανωμαι ἐπὶ τὰς τ' ἀκαδημίας ἥρως ἐκώμασεν, ὥσπερ ἐπὶ πάντας εἰώθει, ἀνδραποδισαμένη αὐτὸν, καὶ δὴ τ' χειρῶν τ' μέθης ἁρπάσασα μὴ βίας, καὶ ὡς αὐτὴν ἀγαγέσθαι, ὑφηγεῖτο τε καταλαβέσθαι, καὶ πίνειν παρεκελεύετο. καὶ δεῖπνον καταλελυμένον, ῥεμβάπια σκολιὰ, καὶ δύσηνα, καὶ πολλῆς φροντίδος ἀνάμεστα ἐπαίδευσεν. ὥστε ἀνὴρ ἦν πως ἐπανθοῦντος αὐτῷ ἐρυθήματος, ὠχρὸς, ἄθλιος, καὶ ῥικνὸς τὸ σῶμα μεμύκητο. καὶ τὰς ὠδὰς ἀπάσας ἀπομεθὼν, ἄστε ὁ σύοτε ὁ δίψαλέος εἰς μέσην ἐμπεσὼν κάθηται ληρῶν, ὁποῖα πολλὰ ἡ ἀκαδημία ἐμὲ ληρεῖν διδάσκει. τὸ δ' μέγιστον, ὅτι δ' λοιδορεῖται τῇ μέθῃ πρὸς ἐμὲ ἐπαρθεὶς, δ' μυρία κακὰ διέξεισι περὶ αὐτῆς. εἴρηται μὲν δὴ τὰ ὑπὲρ τ' μέθης. ἤδη δ' ὑπὲρ ἐμαυτῆς ἐρῶ. καὶ τὸ δικαστήριον, ἐμοὶ ῥᾴδιον. Δίκη. τί ἄρα πρὸς ταῦτα ἐρεῖ; πλὴν ἀλλ' ἔγχει τὸ ἴσον σὺ τῷ μέρει. Ακρ. ἅπασι μὲν ἀκοῦσαι πάνυ εὔλογα ὦ ἄνδρες δικασταί, ἃ συνήγορος εἰρήκει ὑπὲρ τ' μέθης. εἰ δ' καμοῦ μετ' δυνοίας ἀκούσετε, εὑρήσετε ὡς ἐδὲν αὐτῶν ἠδικήκασι. τ' γὰρ Πολέμωνα τοῦτον, ὃν φησιν ἑαυτῆς οἰκέτην εἶναι, πεφυκότα ὑ φαύλως, ὑδὲ κατ' τὸν μέθυσον, ἀλλ' οἰκεῖον ἐμοὶ, καὶ τὸν φύσιν ὅμοιον, σπαρπάσασα νέον ἔτι ὁ ἁπαλὸν ὄντα, συναγωνιζομένης τῆς ἡδονῆς, ἅτε αὐτῇ τὰ πολλὰ ξυνεργεῖ, διέφθειρεν ἄθλιον, τοῖς κώμοις, καὶ ταῖς ἑταίραις παραδοῦσα ἐκδυτον, ὡς μὴ δ' μικρὸν αὐτῆς ἀιδῆς ὑπολείπεσθαι. καὶ ἄγε ὑπὲρ ἑαυτῆς λέγεσθαι μικρὸν ἔμπροσθεν ᾤετο, ὑπὲρ ἐμοῦ εἰρῆσθαι νομίσατε.

fœlix ille, cùm ad Academiæ quoque fores, ut apud omnes solebat, petulantem ageret, illum sibi mancipatum, atque è manibus Ebrietatis vi ereptum, & ad se adductum, aquam bibere, & sobrium esse docuit, & corollas detraxit. Et quo tempore erat opportunum ad potationem accumbere, vocabula perplexa, misera, multaque solicitudine plena, illum docuit. Quare pro eo colore qui in ipso ante efflorescebat, pallidus, miser, & incurvus factus est: illisque omnibus oblivioni traditis, impastus interdum, & sitibundus ad mediam usque vesperam sedet, nugando, qualia multa ego Academia nugari doceo. Quod autem maximum est, etiam Ebrietati convitiatur à me inductus, & de ipsa innumera mala commemorat. Dicta ferme sunt quæ pro Ebrietate dici possunt. Iam verò & pro me ipsa verba faciam. Exinde peroratum à me esto. *Iust.* Quid verò ad hæc respondebit? Verùm & huic aquæ tantundem infunde vicissim. *Acad.* Hoc pacto rationi consentanea, Viri judices, patrona pro Ebrietate dixit. Quòd si attentionem cum diligentia mihi præbeatis, intelligetis sanè ut nulla injuria ipsam affeci. Nam Polemonem hunc quem servum illa suum esse ait, non malè natum, neque ita ut Ebrietatem referret: sed mihi familiarem, & indole similem præceptum cùm esset adhuc adolescens tenellus, adjuvante Voluptate, quæ illi plerumque unà subservit, corrupit miserum comessationibus, & meretricibus in deditionem traditum: ita ut ne paululum quidem verecundiæ in eo remaneret. Et quæ illa pro se paulò antea dici putabat, pro me dicta putate. Circumibat enim miser ille à primo statim

mane

ρῶ, πραιπαλῶν, ἀλλ' ὑ ἀγοραῖος μέσης καταυλούμενος, οὐδὲν ποιῶν ἠφάνιζον ἐπὶ πάντας. ὕβρεως τ' ἀρχαίας, καὶ τ πόλεως ὅλης, καὶ ξένοις τοῖς ξένοις. ἐπεὶ μόνος παρ' ἐμὲ ἦκεν, ἐγὼ μὲν ἐπιτήδειον ὥσπερ εἰώθειν ποιεῖν, ἀναπεπταμένοις τ ἐμαυτοῦ θύραις, πρὸς τοὺς παρόντας τ ἐταίρων λόγους πρὸς ἀρετῆς, καὶ σωφροσύνης διεξιόντα. ὁ ὑ, μετ' αὐλητρίδος, καὶ τ στεφάνων ἐπίσης, τοῖς μὲ παροῦσι ἐθορύβει, καὶ συγχεῖν ἡμῶν ἐπειρᾶτο, τὴν σωφροσύνην ἐπιτερπόμενος τῇ βοῇ. ἐπεὶ ὑ ἤδειν ἡμᾶς ἐπιφθονοῦντας αὐτῷ, καὶ ὀλίγον, ἀ δὲ τέλειον ὢν ἀληθῶς τῇ μέθῃ, ἀνένηφε πρὸς τοὺς λόγους, καὶ ἀφεὶς τὰς στέφανος, καὶ τὴν αὐλητρίδα κατεσιώπα, καὶ ἐπὶ τῇ παροινίδι ἠχθέσθη. καὶ ὥσπερ ἐξ ὕπνου βαθέος ἀνεγειρόμενος, ἐαυτὸν πεῖραν ὅπως διέκειτο, καὶ ὃ πάλαι βίᾳ κατεχόμενος. καὶ τὸ μὲ ἐρύθημα τὸ ὀπ τ μέθης, ἀπῆν, καὶ ἠφάνιζεν. ἠρυθριᾶ ὑ καὶ αἰδῶ τ ἀρωμένων. καὶ πάλιν, ἀνδρὰς ὥσπερ εἶχεν, ἀτυμόμενος παρ' ἐμέ, ὅτε ἐπικαλεσαμένης ὅτε βιασθεμένης, ὡς αὐτὴ φησὶν ἐμοὶ, ἐμὲ ἔκαν αὐτὸς ἡμέλησε ταῦτα εἶναι ὑπολαμβάνων. καὶ μοι ἤδη καλὰ αὐτὸν, ὅπως καθεμίᾳπερ ἐν τρόπῳ ἀλλάττεται πρὸς ἐμέ. τοῦτο ὦ ἄνδρες δικασταί, θαυμαστὸν γελοίως ἔχοντα, καὶ μητ' φωνὴν ἀφιέναι, μήτε ἑστάναι ὑπὸ ἀπροσδοκήτου δυσάμενον, ὥσπερψα, καὶ ἀνέπνευσα, καὶ ἀπὸ ἀνδραποδώδους, κοσμίου ἔνδρα, καὶ σώφρονα, καὶ πολλοῦ ἄξιον τοῖς Ἕλλησιν ἀπέδειξα. κἀμοὶ αὐτός τε χάριν οἶδεν ἐπὶ τούτοις, καὶ οἱ προσήκοντες ὑπὲρ αὐτοῦ. εἴρηκα. ὑμεῖς ὑ, ἤδη σκοπεῖτε πότερα ἡμῶν ἄμεινον ὢν αὐτῷ συνεῖναι.

mane coronatus per medium forum circunsonantibus tibiis, nusquam sobrius, in omnes petulans: dedecus majorum, totiusque civitatis, & peregrinorum ludibrium. Posteaquam autem ad me venit, ego quidem ut facere consuevi, patentibus foribus, apud amicos præsentes de virtute & temperantia fortè verba faciebam. Ille verò cum tibia, & coronis astans, principio quidem vociferabatur, ac perturbare nos tentabat, conventum clamore interturbando. Postquam verò illius nullam rationem habebamus, paulatim (neque enim ebrietate prorsus erat perfusus) cœpit ad sermones resipiscere, coronas demere, & tibicinam compescere, & ob purpuram erubescere. Ac veluti è profundo somno experrectus, cùm se aspiciebat quo pacto esset affectus, tum vitam anteactam damnabat. Et rubor ille ex temulentia contractus, defloreſcebat, evanescebatque: ipse autem præ pudore eorum quæ fecerat, erubescebat: postremò aufugiens, ut erat, ad me transiit, neque vocatus neque coactus, perinde ut illa de me dicit, sed ultroneus, hæc nostra meliora esse ratus. Iamque huc ipsum voca, ut cognoscatis quomodo à me sit immutatus, & affectus. Hunc ô Iudices, à me receptum, cùm esset ridiculus, nec vocem emittere, nec præ mero consistere posset, converti, sobriumque reddidi, & ex mancipio, virum modestum, ac temperantem, & magni faciendum Græcis effeci. Et nunc ipse mihi gratiam pro ea re habet, & propinqui ejus pro ipso. Dixi. Vos autem jam dispicite judices, cum utra nostrum illi satius fuerit conversari.

Ερ. ἄγε δὴ μὴ μέλλετε. ψηφοφορήσατε. ἀνάστητε. χρὴ ἅπαντι δικάζειν. Δι. πάσαις ἡ ἀκαδημίᾳ κρατεῖ, πλὴν μιᾶς. Ερ. παραδέξον ὦδὶν εἶναί τινα ἐν τῇ μέθῃ τοιοῦτον. καθίσατε οἱ τῇ σοᾷ πρὸς τὸν ἡδονὴν λαχόντες, ἐκεῖ δ' ἐφεστὼ δικάζειν. ἐγκέχυται, τὸ ὕδωρ· ἢ καζέφερον· ἢ τὰ ποικίλα, σὺ δὴ λέγε. Στοά. οὐκ ἀγνοῶ μὲν ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡς πρὸς σώφρονα μοι τὸν ἀνδιδηκὼς ὁ λόγος ἔσται· ἀλλὰ ἐγὼ ὑμῶν τὰς πολλὰς ὁρῶ, πρὸς μὲν ἐκεῖνον ἀποβλέπουσας, καὶ μειδιώσας πρὸς αὐτὸν, ἐμοὶ δ' καζεφρονούσας, ὅτι σὺ χρυσᾶ κέκαρσαι, καὶ ἀρρενωπὸν βλέπει, καὶ σκυθρωπὸν δοκῶ. ὅμως δ', ὦ ἐθελήσητε ἀκοῦσαί μου λεγούσης, ῥᾳδίως πολὺ δικαιότερα ταύτης ἐρεῖν. τοῦτο γάρ τοι ἐγὼ τὸ πρᾶγμ' ἔγκλημά ἐστιν, ὅτι ὕπνου ἐπιεικῶς ἐσκοτωμένη τῇ ἐπαγωγῇ τοῦ ψεύδους, ἐφρασήν μὲν ἄνδρα τότε σώφρονα τὸν Διονύσιον φαινόμενον, πρὸς ἑαυτὸν ἀφεῖσαι. καὶ νῦν γε οἱ πρὸ ἡμῶν δίκην ἐδίκασαν τῇ ἀκαδημίᾳ, καὶ τῇ μέθῃ, ἀδελφὴ δ' παρεῖσα δίκης ἐστίν. ἐξεζώζετε δὲ ἐν τῷ παρόντι, πότερα, χώραν δίκην νενομοθέτησε πότε ἡδομένους δεῖζαι, μηδὲν μεγαλόφρον ἐπινοοῦντας, ἢ ἐν δευτέρῳ δ' καλῶς ἔχοντος ἡμᾶς ἡμῶν τὸ τερπνὸν, ἐλευθέρως ἐλευθέρως φιλοσοφεῖν, μήτε τὸ ἀλγεινὸν ὡς ἄμαχον δεδιότας, μήτε τὸ ἡδὺ ἀνδραποδωδῶς θαυμαζομένους, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ζητοῦντας ἐν τῷ μέλιτι, καὶ τοῖς ἰχθύσι. τοιαῦτα δὲ οὕτω δελεάζει τοὺς ἀνοήτους ἀστεϊσμός, καὶ μορμολυττομένη τὸν πόνον, ὡς συάγεται αὐτῶν τὰς πολλάς. ἐν οἷς δ' ἦν δίλαιον ἐκεῖνον ἀφλωιόμυν

Merc. Agite igitur, ne cunctemini, ferte sententiam, surgite etiam alios oportet judicare. *Inst.* Omnibus calculis superat Academia, excepto uno. *Merc.* Nihil mirum siquis sit qui pro Ebrietate ferat. Sedete vos qui Stoæ contra Voluptatem sortitò electi estis, ad judicium de amatore ferendum, infusa est aqua. Heus picturata & varia, jam dicito. *Stoa.* Haud equidem ignoro judices, mihi contra formosam adversariam dicendum: etiam plerosque vestrûm video conversis ad illam oculis ipsi arridentes, me autem contemnentes, quia sum ad cutim tonsa, viriliter intueor, & tetrica videor. Attamen si me dicentem audire volueritis, confido multo justiora quam hæc, dicturam me esse. Nam hujus illam criminis in præsentia ream ago, quòd ita meretricio modo exornata, aspectus illecebris, amatorem meum, virum tunc modestum, Dionysium videlicet fraude circunventum, ad se pertraxit. Et quam præcedentes illi causam judicaverunt inter Academiam & Ebrietatem, quasi quædam soror præsentis causæ est. Examinabitis enim in præsentia, utrum porcorum more in terram pronos vivere nos deceat, voluptati indulgentes, neque quicquam generosum molientes: an verò postposito honestati jucundo, liberos liberè philosophari: neque dolorem ut ineluctabile quidpiam pertimescentes, neque jucundum mancipiorum more sectantes, felicitatemque in melle & caricis quærentes. Hæc enim hujusmodi escas stultis prætendens, & labore, tanquam larva territans, plerosque ipsorum ad se adducit. Inter quos & miserò illi quem ægrotantem observavit, ut frænos nostros

ἡμῶν πεποίηκε, νοσοῦσι παρήσασι. εἰ γὰρ ἦν ὑγιαίνων ποτὲ ἐφθέγξατο τοὺς τούτου λόγους. καίτοι τί ἂν ἐγὼ ἀγανακτοίην κατ' αὐτοῦ, ὅπου μὴ τοῖς θεοῖς φείδεται, ἀλλὰ τῶν ἐπιμελουμένων αὐτῶν λοιδορεῖται. ὥστε εἰ σωφρονεῖτε, καὶ ἀσεβείας ἂν δίκην λάβοιτε παρ' αὐτοῦ. ἤκουον γὰρ ἔγωγε ὡς οὐδὲ αὐτὸς παρεσκεύασεν ποιήσασθαι τοὺς λόγους, ἀλλὰ τὸ Ἐπικούρου ἀναβιβάσεται συναγορεύσοντος. ὅπως οὖν τοῦτο τῷ δικαστηρίῳ. πολλὰ ἀλλὰ ἐκεῖνά γε αὐτοῦ ἐρωτᾶτε, οἵους ἂν οἴεσθε γενέσθαι τὸν Ἡρακλέα, καὶ τὸν ἡμέτερον Θησέα. [1] εἰ φθονοῦντες τῇ ἡδονῇ, ἔφυγον τοὺς πόνους. οὐδὲν γὰρ ἂν ἐκώλυε μοχθηρὰν ἀδικίας εἶναι τὴν γῆν, εἰ ἐκεῖνοι μὴ πονησάντων. ταῦτα εἶπον, εἰ πάνυ τοῖς μακροῖς τῶν λόγων χαίρουσι. εἰ δέ γε βούλεσθε κἀμικρὸν ἀποκρίνασθαί μοι σωφρονοῦντες, τάχιστα ἂν γνοῖτε τὸ μηδὲν ὄν. πλὴν ἀλλὰ ὑμεῖς γε ὦ ὅρκων μεμνημένοι, ψηφίσασθε ἤδη τὸ εὔορκον. μὴ πεισθέντες Ἐπικούρῳ λίαν μηδὲν ἐπισκοπεῖν τῶν παρ' ἡμῖν γιγνομένων τοῖς θεοῖς. Ερ. μείζονος. ☞ Ἐπικούρου, ὑπὲρ τῆς ἡδονῆς λέγε. Ἐπικούρου. εἰ μακρὰ ὦ ἄνδρες δικασταί πρὸς ὑμᾶς ἐρῶ. δεῖ γὰρ οὐδὲ πολλῶν μοι τῶν λόγων. ἀλλ' εἰμὶ ἐπῳδαῖς πιστὸς, ἢ φαρμάκοις, οὓς φησιν ἐρασὴν ἑαυτῆς ἡ σοὶ τὸ Διονύσιον κατεσκάσασα, ταύτης μὲ ἀπέχεσθαι, πρὸς ἑαυτὸν ἧττον βλέπειν ἡ ἡδονή, φαρμακὶς ἂν εἰκότως ἔδοξε, καὶ ἀδικεῖν σπεύσειεν, ἐπὶ τοὺς ἀλλοτρίους ἐρασθεὶς μοχλεύουσα. εἰ δέ τις ἐλεύθερον τὸν ἐλεύθερα τῇ πόλει, μὴ ἀπαγορεύοντα τοῖς νόμοις, τῷ δικῇ ταύτης

ftros detrectaret, author fuit. Neque enim si sanus fuisset, sermones illius admisisset. Quanquam quid ego contra illam indignarer, quando ne ipsis quidem Diis parcit: sed illorum curam calumniatur? Quare si sapitis: etiam impietatis pœnas de ipsa sumetis. Porrò audivi ut neque hæc parata est ad orationem habendam: sed adductura Epicurum in patrocinium: ita illudit judicio. Verumtamen illud ab ipsa quærite, quales putet fuisse nostrum Herculem, & Theseum, num voluptati indulgentes, evitarint labores. Nihil enim prohiberet, quominus plena injustitiæ terra foret, si laborem illi non sustinuissent. Hæc dixi, ut quæ longis orationibus non gaudeam. Quòd si utique voluerit & paulum mihi respondere interrogata, eam nihil esse, celerrimè cognosceretur. At vos juramenti memores, quæ justa sunt jam decernite, nequaquam Epicuro fidem habentes, qui Deos, nihil eorum quæ apud nos geruntur, observare dicit. *Merc.* Discede. Heus tu Epicure, pro Voluptate dicito. *Epicurus.* Non longa, judices, oratione causam apud vos dicam. Neque enim multis verbis est mihi opus. Sed si incantationibus aut venenis, Voluptas eum quem Stoa suum amatorem ait, Dionysium coëgit, ab hac quidem abstinere, ad se ipsam autem respicere, venefica meritò visa fuisset, & illatæ injuriæ rea, quòd alienos amatores præstigiis caperet. At siquis liber in civitate libera, legibus non vetantibus, acerbitatem quæ ab hac proficisci-

1 Εἰ φθονοῦντες] Angl. εἰ πειθόντες. *Bourd.*

ἀηδίαν μυσαχθεὶς ὃ ἦν φησι κεφάλαιον τοῦ πόνου τὴν δυδαιμονίαν παρεγκίνεσθαι λῆρον οἰηθείς, τοὺς μὲν ἀγκύλους ἐκείνους λόγους, καὶ λαβυρινθίοις ὁμοίους, ἀπέφυγε. πρὸς δὲ τὴν ἡδονὴν, ἄσμενος ἐδραπέτευσεν, ὥσπερ δεσμά τινα ἀπορρίψας τοὺς τῶν λόγων πλεκτάνας, ἀνθρώπινα, καὶ οὐ βλακώδη φρονήσας. καὶ τὸ μὲν πόνου, ὅπερ ἐστὶ, πονηρὸν, ἡδεῖαν δὲ τὴν ἡδονὴν οἰηθείς, ἀποκλείειν ἐχρῆν αὐτὸν, ὥσπερ ἐκ ναυαγίου λιμένι σωτηρίου, καὶ γαλήνης ἐπιθυμοῦντα, σωωθῆναι ἐπὶ κεφαλὴν εἰς τὸ πόνου, καὶ ἔκδηλον τὸ ἄθλιον παρέχειν ταῖς ἀπορίαις. καὶ ταῦτα ὥσπερ ἐκείνῳ ἐπὶ τὸ δὲ ἐλεεῖν βαμὸν ἐπὶ τὴν ἡδονὴν καταφύγοντα, ἵνα τὴν πολυθρύλητον ἀρετὴν δηλαδὴ ἐπὶ τὸ ὄρθιον ἰδρῶτι πολλῷ ἀνελθὼν ἴδῃ. καίπε δ' ὅλον πονήσας δὲ βίον, δυδαιμονήσῃ μὴ τὸν βίον. καίτοι τίς ἂν κρείττης δικαιότερον δέξειεν αὐτὴν ἐκείνου. ὃς δὲ τὸ μὲν ἀγαθὸν εἰδὼς, εἰ καί τις ἄλλος, καὶ μόνον τοῦτο τὸ καλὸν ἀγαθὸν οἰόμενος εἶναι, μεζονομενῶν ὡς κακὸν ὁ πόνος λῇ, τὸ βέλτιον ἐξ ἀμφοῖν [2]δοκιμασθὲν, εἵλετο. ἐώρα γὰρ οἶμαι τοὺς μὲν δεῖ πράττειν, καὶ ἀνέχεσθαι πόνους, πολλὰ διεξιόντας. ἡδίαν δὲ τὴν ἡδονὴν ζηταπαίζοντας, καὶ μέχρι μὲ [1]δὲ λόγου νεανιευομένους. οἴκοι δὲ κατὰ τοὺς μὲν ἡδονῆς νόμους βιῶντας, αἰσχυνομένους μὲν εἰ φανῶσι, χαλῶντες δὲ τὴν, καὶ πολιτεύοντες τὸ δίκαιον. πεπονηκότας δὲ ἀθλίως τὸ δὲ ταυτόλυ. καὶ ἔνθα ἂν λήσειν, καὶ ἀσφαλῶς πλημμελήσειν ἐλ-

ficiscitur, perosus, & quam laborum caput, fœlicitatem provenire dicit, nugas ratus, obliquos illos sermones, & labyrinthis similes, evitavit: ad Voluptatem autem lubens transfugit, abjectis verborum laqueis tanquam vinculis, non stolida, sed humana sapiens: laboremque ipsum, id quod est, malum: Voluptatem autem suavem ducens: excludere eum oportebat, quasi ex naufragio ad portum enatantem, & tranquillitatis cupientem, præcipiti capite in laborem impellendo, & ceu deditititium, inopiæ atque egestati miserum illum tradendo: idque cum ille supplicis instar ad Voluptatem, tanquam ad Misericordiæ aram confugeret? Nimirum ut passim jactatam illam virtutem, cum multo sudore in arduum progressus, aspiciat: atque exinde per omnem ætatem laboribus exercitatus, peracta vita fiat beatus. Atqui quis quæso justior judex in hac causa fuerit, quàm ipse ille, qui & ea in quibus Stoa versatur, cognovit ut quisquam alius: & cùm antea, solum illud quod honestum est, bonum putaret esse, postea, quantum malum foret labor, cognito, quodque melius ex utroque erat probato, delegit? Videbat enim, opinor, eos qui de tolerandis ac perferendis laboribus multa commemorare solent, privatim autem Voluptatem colunt, eo usque juveniliter sese jactare. Domi autem secundum Voluptatis præcepta vitam degere: erubescentes quidem si deprehendantur aliquid de firmitate remittere, suamque professionem prodere: illud autem Tantali miserè patientes: & ubi latere sese, legesque tutò transgredi posse

1 Ἀποῤῥίψας] Angl. ἀποκλίψας. *Bourd.*
2 Δοκιμασθὲν] Editiones plurimæ δοκιμάσας. *Idem.*
3 Ταυλογυ] Basil. τύτυ. *Idem.*

1 *Sy-*

πίσυσι, χανδὸν ἐμπιπλαμένους ἡδονῆς. οἱ γάρ τις αὐτοῖς τὸν Γύγου δακτύλιον ἔδωκεν ὡς ἀφῃρημένους μὴ ὁρᾶσθαι, ἢ τῷ Ἅιδου κυνέαν, εὖ οἶσθ' ὅτι μακρὰν χαίρειν τοῖς πόνοις φράσαντες, ἐπὶ τὴν ἡδονὴν ὥρμων ἄν, καὶ ἐμιμοῦντο ἅπαντες τὸν Διονύσιον. ὃς μέχρι μὲν τοῦ νόσου, ἤλπιζεν ὠφελήσειν τι αὐτὸν τοὺς περὶ τῆς καρτερίας λόγους. ἐπειδὴ δὲ ἤλγησε, καὶ ἐνόησε, καὶ ὁ πόνος ἀληθέστερον αὐτῷ κατέδειξε, ἰδὼν τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ ἀνθρώπου φύσιν τῆς στοᾶς, καὶ πάνυ μὲν δοξάζοντα, αὐτὸ μᾶλλον, ἢ τούτοις ἐπόμενον, καὶ ἔγνω ἄνθρωπος ὤν, καὶ ἀνθρώπου σῶμα ἔχων. καὶ διεπέλεσεν οὐχ ὡς ἀνδριάντα αὐτὸ χρώμενος, εἰδὼς ὅτι ὃς ἂν ἅπαξ λέγῃ, καὶ ἡδονῆς κατηγορῇ, λόγοισι χαίρει, τὸν δ' ἐκεῖσε ἔχει. ἔρρηγε. ὑμεῖς δ' ἐπὶ τούτοις ψηφοφορήσατε. Στοά. μηδαμῶς. ἀλλ' ὀλίγα μοι συνερωτήσαι ἐπιτρέψατε. Ἐπίκ. ἐρώτησον. ἀποκρινοῦμαι γάρ. Σθ. κακὸν ἡγῇ τὸν πόνον; Επι. ναί. Σθ. τὸν ἡδονὴν δ' ἀγαθόν; Επι. πάνυ μὲν οὖν. Σθ. τί δ', οἶσθα ὅ, τι διάφορον, καὶ ἀδιάφορον, καὶ προηγμένον, καὶ ἀποπροηγμένον; Επι. μάλιστα. Ερ. ἃ φασιν ὦ σοὶ συνίειν οἱ δικασταὶ τὰ δισσὰ ταῦτα ἐρωτήματα. ὥστ' ἤδη χαίρω ἅπαξ. ψηφοφορήσασι γάρ. Σθ. καὶ μὴν σκέψασθε ἄν, εἰ συμπράττοισι σὺν τῷ τείτῳ τὸν ἀποδείκτον χήμα. Δίκη. τίς ὑστερίζει; Ερ. πάσαις ἡ ἡδονή. Σθ. ἐρήμη ἐπὶ τὸν Δία. Δι. τύχη τῇ ἀγαθῇ. σὺ δ', ἄλλας κάλει. Ερ. περὶ Ἀρισίππου ἀρετῆ, καὶ τρυφῆ. καὶ Ἀρίσιππος δ' αὐτὸς

possè confidunt, hiantibus faucibus Voluptatem ingurgitantes. Proinde siquis ipsis annulum Gygis daret, ut eo inducto conspici non possent: aut etiam Orci galeam: laboribus, sat scio, longum valere jussis, ad Voluptatem prosilirent, & cuncti Dionysium imitarentur. Qui quidem antea, quam morbo correptus esset, sperabat illos de tolerantia sermones, multum sibi esse profuturos. At postquam dolere, atque ægrotare cœpit, ac labor ipsum re ipsa invasit, animadvertens corpus suum diversam à Stoa philosophiam sequi, & contraria statuere, illi potiùs, quàm istis credidit, cognovitque & se hominem esse, & humanum corpus habere: vixitque eo non ut statua utens, sed hoc sciens, quòd quicunque aliter dicit, ac Voluptatem accusat, verbis quidem delectetur, animo autem illuc sit conversò. Dixi. Vos autem de his sententiam ferte. *Stoa.* Nequaquam: sed ut pauca interrogem, mihi permittite. *Epic.* Interroga: respondebo enim. *Stoa.* Malum-ne putas laborem? *Epic.* Etiam. *Stoa.* Voluptatem autem bonum? *Epic.* Maximè. *Stoa.* Quid autem? scis-ne quid sit differens, & indifferens, quid promotum, vel rejectum. *Epic.* Scio. *Merc.* Ajunt judices, ô Stoa, se non intelligere disyllabas istas interrogationes: quare silentium præbete. Iam enim sententiam ferent. *Stoa.* Atqui vicissem sanè, si interrogassem in tertia figura, eorum videlicet, quæ demonstrari non possunt. *Iust.* Quis superavit? *Merc.* Voluptas calculis omnibus. *Stoa.* Provoco ad Iovem. *Iust.* Bonis avibus. Tu verò alios accerse. *Merc.* De Aristippo contendentes, Virtus & Mollities: atque Aristippus iste, adesto.

παρίσω. Ἀρετή. ϖοθτέραν ἐμὶ χρὴ λέγειν τὴν ἡδονήν. ἐμὸς γάρ ἐστι Ἀρίστιππος ὡς δηλοῦσιν οἱ λόγοι, καὶ τὰ ἔργα. Τρυφή. ἥμαρτον, ἀλλ' ἐμὲ τὴν τρυφήν. ἐμὸς γὰρ ὁ ἀνήρ, ὡς ἔστιν ὁρᾶν ἀπὸ τῶν στεφάνων, καὶ τῆς ϖορφυρίδος, καὶ τοῦ μύρου. Δι. μὴ φιλονεικῆτε. ὑπερκείσεται γὰρ ἡ αὐτὴ δίκη ἐς ἂν ὁ Ζεὺς δικάσῃ ϖερὶ τοῦ Διονυσίου. Δημητρίου γάρ ἐστι τοῦτο ἔοικεν εἶναι. ὥστε ἂν μὲ ἡ ἡδονὴ κρατήσῃ, καὶ τὸν Ἀρίστιππον ἐξῇ ἡ τρυφή. νικώσης δ' αὖ σὲ πᾶς, καὶ αὐτὸς ἴσως τὸ ϖρὸς τῆς κεκεραμένος, ὥστε ἄλλοι παρίσωσαν. τὸ δίκαιον μόνοι μὴ λαμβανέτωσαν αὐτοί, τὸ δικαστικόν. ἀδικοῦσι γὰρ ἡ δίκη μεμίσηκεν αὐτούς. Ερ. μᾶλλον δ' ἀνείληλυθότες ὧσι γέροντες ἄνδρες ἵνα μακρὰν τὴν ἀνάβασιν. Δι. ἱκανόν, εἰ τελευτήσειν λάβοιεν, ἄπιστε, μὴ ἀγανακτεῖτε. οὐδὲς δικάσαντι. Ερ. Διογένη σινωπέα παρεῖναι κελεύω. καὶ σὺ τοίνυν ἡ ϖαρασκευάσασα λέγε. Διοχάρης. καὶ μὴν ἄγε μὴ ϖαύσεται ἡ συκοφαντοῦσα ἡ δίκη, σὺν ἓν δρόμῳ δικάσεται μοι, ἀλλὰ ϖολλῶν, καὶ βαθέων τραυμάτων. ἐγὼ γὰρ αὐτίκα μάλα ϖαίξω τῷ ξύλῳ. Δι. τί τοῦτο; κατέφυγεν ἡ ϖαρασκευάσασα. ὁ δὲ, διώκει, ἐπιμένων τὸ βάκτρον. ἀ μετρίως τι κακὸν ἡ ἀθλία ἔοικε λήψεσθαι. τὴν Πύῤῥωνα κήρυττε. Ερ. ἀλλ' ἡ μὲν γραφικὴ πάρεστιν ὦ δίκη. ὁ Πύῤῥων δ', ὁ δὲ τὴν ἀρχὴν ἀνελήλυθε, καὶ ἐφικὲ τοῦτο πράξειν. Δι. ἆρα τί ὦ Ἑρμῆ; Ερ. ὅτι οὐδὲν ἡμῖν κερδαλεώτερον ἀληθὲς εἶναι. Δι. τοιγαροῦν ἐρήμην αὐτὸν καταδικάσατωσαν. τὸν λογοτροφοῦντα ἤδη καλῶ τὸν Σύ-

Virtus. Me quæ ſum Virtus, priorem dicere convenit. Meus enim eſt Ariſtippus, ut ſermones & opera indicant. *Mollit.* Minimè: ſed me quæ ſum Mollities. Meus enim eſt homo ille, ut videre eſt ex coronis, purpura, & unguentis. *Iuſt.* Ne contendite. Differetur enim & hæc cauſa eò uſque dum Iupiter, de Dionyſio ſententiam ferat. Hoc enim illi videtur aſſimile: adeò ut ſi Voluptas vicerit, Ariſtippum quoque Mollities habitura ſit: ſi contra Stoa, hic Virtuti adjudicetur. Proinde alii adſunto. Iſtud autem, ne accipiant hi, puta judiciale præmium. Nam cauſa hæc ipſis manſit indiſcuſſa. *Merc.* Fruſtra igitur per adeò longam, & acclinem viam aſcenderint hi ſenes. *Iuſt.* Sat eſt ſi tertiam partem acceperint. Abite, ne indignemini, aliàs judicabitis. *Merc.* Diogenem Sinopenſem adeſſe tempus eſt. Dic itaque tu Menſaria. *Diog.* At verò niſi deſinat moleſta eſſe, Iuſtitia, non amplius de fuga mecum apud judicem aget, ſed de multis altiſque vulneribus. Ego enim quamprimum ipſam fuſte percutiam. *Iuſt.* Quid hoc rei eſt? profugit Menſaria, ille autem ſublato baculo inſequitur. Nec mediocre malum miſera illa videtur acceptura eſſe. Pyrrhonem proclama. *Merc.* Pictoria quidem jamdudum adeſt, Iuſtitia. Pyrro autem ipſe, ne principio quidem huc aſcendit: & videbatur hoc facturus. *Iuſt.* Quorſum Mercuri? *Merc.* Quia nullum putat judicium eſſe verum. *Iuſt.* Indicta igitur cauſa ipſum condemnent. Iam accerſe [1] Syrum illum

1 *Syrum*] Intellige Lucianum Rhetorem ex Samota Syriæ civitate natum. Syria autem majoris Aſiæ regio eſt, juxta Iudæam, quæ hodie Syria vocatur, de qua Strab. lib. 6. Plin. lib. 5. c. 12. & 22. Pompo. Mel. lib. 1. *Cog.*

1 Τὸ

σον. καίτοι περὶ ὧν ἐπηρέχθησαν πρὸ αὐτῶ οἱ γραφαὶ, καὶ δίδειχθη πολλῷ ἤδη κεκριμένα. πλὴν ἀλλ' ἐπεὶ ἔδοξε, πρότερον εἶσιμι τὴ ῥητορικῆς τὴν δίκην. βαῦαῖ, ὅσοι συνελήλυθασιν ἐπὶ τὸν ἀγῶνα. ἐρι εἰκότως ὦ δίκη. τό, τι γὰρ μὴ ἐωλον εἶναι τὴν κρίσιν, ἀλλὰ καινὴν, καὶ ξένην, χθὲς ὥσπερ ἔφης ἐπηγγελμένην, καὶ τὸ ἐλπίζειν ἀκούσας, ῥητορικῆς μὲ, καὶ διάλογε, οὐ πάνυ μέρος κατηγορήσοντων, ἀπολουμένων ὦ πρὸς ἀμφοτέρους Σύρε, τοῦτο πολλοὺς ἐπῆγαγε τῇ δικαστηρίῳ. πλὴν ἀλλὰ ἄρξω ποτὲ ὦ ῥητορικὴ τὸν λόγων. Ρη. θεῶτον μὲ ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὐχομαι πᾶσι, καὶ πάσαις, ὅσην εὔνοιαν ἔχουσι διαπελαῖ τῇ πόλει, καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ἐπάρξαι μοι παρ' ὑμῶν εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα. εἰθ' ὅπερ ἐστὶ μάλιστα δίκαιον, τοῦτο ποιήσασθε τοὺς θεοὺς ὑμῖν. τὸ μὲν ἀνήκοον, σιωπᾶν κελεύειν. ἐμὲ δὲ, ὡς θορυβημα, καὶ βεβήλημα, τὴν κατηγορίαν ἅπασιν ποιήσασθαι. ἐγὼ τοίνυν δέομαι παρέστω γιγνώσκειν, ὅταν τε εἰς ἃ πέπονθα ἀποβλέψω, καὶ ὅταν εἰς τοὺς λόγους, οὓς ἀκούω. τοὺς μὲν γὰρ λόγους, ὡς ὁμοιοτάτους τοῖς ἐμοῖς, οὗτος ἐρεῖ πρὸς ὑμᾶς. τὰ δὲ πράγματα, εἰς τοῦτο θορύβημα ὄψεσθε, ὥστε ὅπως μὴ χεῖρόν τι πίσωμεν πρὸς αὐτὸν, σκέψασθαι δέον. ἀλλὰ γὰρ, ἵνα μὴ μακρὰ προοιμιάζωμαι, καὶ ὕδατος πάλαι εἰκῆ ῥέοντος, ἄρξομαι τῆς κατηγορίας. ἐγὼ γὰρ ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοῦτον τὸν μειρακίσκον ὁρῶ, βάδαρον ἔτι τὴν φωνὴν, καὶ μόνον τὰ πάντα σιδηρᾶ ὄντα εἰς τὸ ἀσύνετον τρόπον, ὥσπερ τὸν Ἰωνίαν Δύρον πλαζόμενον ἔτι, καὶ ὅτι χρήσιμόν ἑαυτῷ σὸν εἰδόζε,

illum prosæ scriptorem. Quanquam nuper ipsi dicta est dies: nihilque urget ut lis jam dirimatur. Verumtamen quia ita visum est, priorem introduc Rhetorices causam. Papæ quàm multi ad audiendum convenêre! *Merc.* Meritò Iustitia. Nam hoc ipsum, quod actio hæc minimè vetus, aut obsolœta est, sed nova atque insolens, heri (quemadmodum ais) primùm intentata: quodque sperant se audituros Rhetoricam, & Dialogum vicissim accusantes: illisque Syrum respondentem, multitudinem tantam ad judicium contraxit. Verùm incipe tandem Rhetorica causam dicere. *Rhet.* Primùm quidem, viri Athenienses, Deos Deasque precor omnes, ut quanta ipse benevolentia affectus sum erga hanc civitatem, vosque omnes, tantam à vobis ad præsens certamen consequi possim. Deinde, quod est justissimum, id vobis suggerant Dii: ut adversarium tacere jubeatis: me verò quemadmodum constitui, mecumque deliberavi, accusationem proponere sinatis. Cæterùm haudquaquam venit in mentem eadem statuere, quoties ea quæ mihi acciderunt, aspicio: & quoties verba, quæ audio. Nam verba quidem quàm simillima meis, iste ad vos faciet. Res autem eò jam processisse videbitis, adeò ut spectandum mihi sit, ne pejus quidpiam ab ipso mihi accidat. At enim ut ne longiore procœmio utar, aqua jamdudum fruſtrà effluente, accusationem incipiam. Ego judices hunc, cùm esset adhuc adolescentulus, & barbarè loqueretur, ac tantùm non Candyn Assyriorum more induisset, circa Ioniam inventum, errabundum adhuc, & quid de se ipso statueret,

δαλαβεῖσα, ἐπαίδευσα. κ) ἐπειδὴ ἐδόκει μοι ἐυμαθὴς εἶναι, καὶ φύσεις ὁρᾶν εἰς ἐμὲ, ὑπέπλησσέ τε μὰρ ἔτι τότε, καὶ ἐθεώρουν, καὶ μόνῳ ἐπιτρέπειν, ἀπολιπεῖσα τοὺς ἄλλους, ὁπόσοι ἐμνηστεύον με πλούσιοι, καὶ καλοὶ, κ) λαμπροὶ τὸ προγονικὸ, τῷ ἀχαρίστῳ τούτῳ ἐμαυτὴν συνεζεύξασα πένητι, κ) ἀφανεῖ, καὶ νέῳ, πρᾴως δὲ μικρὰν ἐπισυνεσκαμμένην πολλοῖς δ' ἐυμφοιτήσασι λόγοις. εἶτα ἀναγαγοῦσα αὐτὸν εἰς τὰς φυλίδας τὰς ἐμὰς, παρενέγραψα, καὶ ἀστὸν ἀπέφηνα. ὥστε τοὺς ἀμφισβητοῦντας τῇ ἐγγύης, ἀποπνίγεσθ. δίκαιον ἦ αὐτὴ ταῦτα πεποιῆκα ἐπαδικουμένῳ τῷ γάμου τῷ ὑποφάσει, ἐδὲ τοῦτο ἀπελείφθη. ἀλλὰ παραχὺ ἐπομένη, ἅτε δ' καὶ πάνυ σπουδάζομαι, καὶ κλεινὸν αὐτὸν, καὶ ἀοίδιμον ἐποίουν, καθαγιζόμενον, καὶ σπερτέλλουσα, κ) τὰ μὲ ἐπὶ τῇ Ἑλλάδ. καὶ τῇ Ἰωνίας, μέτρια. ἐς ἦ τὴν Ἰταλίαν ἀποδημήσαν ἐτελήσαμεν αὐτῷ, τὴν ἰώνιον συνδιέπλευσα. καὶ τὸ τελευταῖα, μέχρι τῆ Κελτικῆς συναπέρασα, δύσποτιν ἐποίησα. κ) μέχρι μὲ πολλοῦ, πάντα μοι ἐπήκθη, κ) συνῆν μοι, μὴ ἦ μίαν νύκτα λύχνοις χωρὶς ἡμῶν, παρ' ἡμῶν. ἐπὶ ἦ ἱκανὰς ἐπεσθέσατο, καὶ τὸ πρὸς τὴν δόξαν εὖ ἔχειν αὐτῷ ἡγήσατο, τὰς ὀφρῦς ἐπάρας, κ) μεγαλοφρονήσας, ἐμὲ μὲ ἠμέλησε, μᾶλλον ἦ τέλεον εἴασεν. αὐτὸν ἦ τ γνησιώτερον ἐκεῖνον, τ λόγ ἦ χρήματ τ ἀφέλογον, φιλοσοφίας γὰρ εἶναι λεγόμενον, ὑπερεμπίπτουσ. μάλα ἐρωτικῶς πρεσβύτερον αὐτῇ ὄντα, τέτῳ σπένει. καὶ δὴ καὶ ἀναγέγραπται, τὴν μὲ ἐλευθερίαν, κ) τὸ ἀνεῦθεν τ ὧν ἐμοὶ

nescientem recepi & educavi. Et quia mihi videbatur ingenio docili, fixisque oculis me intueri (nam & me tum adhuc verebatur, & colebat, & mirabatur solam) relictis cæteris quotquot me ambibant, divites & formosi, & à majoribus clari, ingrato huic pauperi, & obscuro, & juveni me ipsam despondi, allata dote non exigua, scilicet multis, & admiratione dignis orationibus. Postea eum ad contribules meos adductum in tabulas retuli, civemque feci: adeò ut qui meo connubio excidêrunt, enecentur. Porrò cùm ipsi visum esset terrarum orbem circumvagari, felicitatemque conjugii ostentare, ne tum quidem relicta sum. Sed quoquoversum sequens, sursum ac deorsum circunducebar, clarumque & celebrem faciebam ipsum, ornando pariter & componendo. Atque ea quidem quæ in Græcia, & Ionia acciderunt, mediocria sunt. Cùm autem in Italiam proficisci statuissem, Ionium mare cum ipso trajeci. Postremò in Galliam usque unà progressa, feci ut ditescerét. Ac diu quidem mihi per omnia obtemperavit, mecumque consuevit, ne unam quidem noctem extra lectum à nobis divertens. Sed postquam satis viatici sibi comparavit, quantumque ad famam attinet, eam bono esse loco credidit, adductis superciliis, elatoque animo me neglexit, imò prorsus missam fecit. Barbatum vero illum, ex habitu conspicuum Dialogum, quem Philosophiæ filium esse perhibent, vehementer diligendo, valdeque amatoriè prosequendo, natu, quàm ipse est, grandiorem, cum eo nunc consuetudinem habet. Neque pudet ipsum hanc orationis meæ libertatem, so-

luta-

λόγων σωστεμὲν, εἰς μικρὰ ἢ ἐ κεφαλικὰ ἐρωτήματα καθαιρέσας ἑαυτόν. καὶ ἀνὴ ἔ λίγειν ὅ, τι βέλεται μεγάλῃ τῇ φωνῇ, βοᾷ χεῖς τινας λόγους ἀναπλέκων, καὶ συλλαβίζων, ἀφ' ὧν ἀθρόον μὴ ἔπαινον, ἢ κρότον πολὺς, σὺν ὧν ἀπαντήσειν αὐτῷ. μειδίαμα ἢ παρὰ τ ἀκροάτων, καὶ τὸ ἐπισεῖσαι τὴν χεῖρα σὺτὸς τ ὄφρυν, καὶ μακρὰ ἐπισεῦσαι τῇ κεφαλῇ, καὶ ἐπιστάξαι τοῖς λεγομένοις. τοιάυτην ἡφάνθη ὁ ἡμεῖον, ἐμὲ καταφρονήσας. φασὶ ἢ αὐτὸν μὴ ἢ πρὸς τ ἐρώμενον τῶτον εἰρωνίαν ἄχειν, ἀλλὰ ἐ εἰς ἐκεῖνον οἴμην ὑβρίζειν. πῶς ὧν σὺν ἀχάριστος ἦτος, καὶ ἔνοχος τοῖς περὶ κακώσεως νόμοις; ὃς τὴν μὲ νόμῳ γαμετὴν, παρ' ἧς τοσαῦτα εὐλήφε, καὶ δ' ἣν ἐνδεὴς ἔσιν, ἄτιμος ἀπέλιπε, καὶ καινῶν ὠρέχθη πραγμάτων. καὶ ταῦτα, νεῶ ὀπάτε μόνον ἐμὲ θαυμάζοσι, καὶ ἐπιχαίροντες ἅπαντες ὠθοῦσιν ἑαυτόν. ἀλλ' ἐγὼ μὲ ἀντέχω, τοσούτων μηνυόντων. καὶ κάπτοσιν αὐτοῖς τὴν ὄψιν, ἐ τὸν ὄμον ἐπιβομβούμενος μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ὅτε ἀνοίγειν, ὅτι ὑπακούειν βέλομαι. ὁρῶ γὰ αὐτὰς ἤδὴ πάλιον τ βοῆς κεμιζούσας. ὅτος ἢ, ἤδὲ ὅτως ἐπιστρέφεται πρὸς ἐμὲ, ἀλλὰ πρὸς τ ἐρώμενον βλέπει, τί ἂ ἤθοι χρῆσον παρ' αὐτῆ λήψεαθ' ὠθούμενον, ὃν ἔ τρέσαν ἤδὲν ὁρᾶ πάλιον ἴχνος. εἴρηκα ὦ ἄνδρες δικασταί. ὑμεῖς ἢ, ἢν ἐς τ ἐμὸν πρόσωπον τ λόγων ἀπολογίαθ' ἥλη, τῶτο μὴ ἐπιτρέψητε. ἄγνωμον γὰ ἐπ' ἐμὲ τὴν ἐμὴν μὰ χάριν ἀφηρέν. κ' ἢ τ αὐτὸν ἐρώμενον τ λοίδορον, ὅτος ἀπολογήσεται, ἢν δύνηται. Ερ. τῶτο μ' ἀπίδυνον, ἐ γὰρ οἷόν τε ὦ ῥήτορες μόνον αὐτὸν ἀπολογίαθ' κ' χρῆμα

lutamque licentiam concidere, atque in parvas, unoque commate constantes quæstiones sese concludere. Ac pro eo quod licebat magna voce eloqui, quicquid libuisset, breves quasdam sententias texere, perque syllabas numerare, unde sanè conserta laus, multusque applausus ipsi non obvenerit, sed auditorum irrisio, manusque intra terminos concussus, & longa capitis nutatio, & in dicta gemitus. Talia generosus ille, me contempta, amavit. Aiunt autem ipsum neque cum hoc amasio suo pacem colere, sed in eum contumelioſe se gerere. Quomodo igitur hic non ingratus, legibusque de vexatione sancitis obnoxius censeatur? qui legitimam conjugem, à qua res tantas accepit, & per quam est celebris, ita ignominioſe dereliquit, resque novas appetivit: idque nunc, quando solam me cuncti mirantur, suique velut præsidem scriptis testantur. At ego repugno, tot procis ambientibus me: atque ipsis ostium pulsantibus, nomenque magna voce inclamantibus, nec aperire, nec respondere volo. Video enim ipsos nihil præter clamorem afferre. Iste verò, etiam ne sic quidem ad me revertitur, sed ad amasium illum suum respicit. Ecquid tandem boni ô Dii ab eo se accepturum sperans? quem præter pallium nihil habere videt. Dixi judices. Vos autem si meo iste orationis modo, respondere voluerit, ne permittite. Iniquum enim foret meam contra me machæram acui. Sed si potest, ad Dialogi à se amati modum respondeat. *Merc.* Hoc non persuadebis, Rhetorica. Neque enim fieri potest ut hic solus ad

Διαλόγου, ἀλλὰ ῥῆσιν ἐκ αὐτοῦ ἀπάτου. Σύρος. ἐπὶ δὲ τούτῳ ὦ ἄνδρες, ἢ ἀνδικος ἠγανάκτησεν, εἰ μακρᾷ χρήσομαι τῷ λόγῳ, καὶ αὐτὴ τὸ δικαίως λέγειν παρ' ἐκείνης λαβοῦσα, πολλὰ μὲ οὐκ ἐᾷ αὐτὸς ὑμῖν. τὰ κεφάλαια γὰρ αὐτὰ ἐπιλυσάμενος τῶν κατηγορημένων, ὑμῖν ἀπολείψω σκοπεῖν περὶ ἁπάντων. πάντα γὰρ ὁπόσα διηγήσατο περὶ ἐμοῦ, ἀληθῆ ὄντα διηγήσατο. καὶ γὰρ ἐπαίδευσα, καὶ συναπεδήμησα, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκόμισα. καὶ ταῦτα μὲν τοῦτο, χάριν ἂν εἰδέναι τῷ γάμῳ. δι' ἃς δὲ αἰτίας ἀπολιποῦσαν αὐτὴν ἐπὶ τούτοις τὸν Διάλογον ἐπαπορεῖ, ἀκούσατε ὦ ἄνδρες δικασταί, καί μοι μηδὲν δόξω χρησίμως ἐνεκαλλωπίσθαι. ἐγὼ γὰρ ὁρῶν τοῦτον οὐκ ἔτι σωφρονοῦντα, ἀλλὰ ἐμβρίθοντα ἐπὶ πολὺ τῷ χρήματος οἷον ποτὲ ἐκεκομισμένῳ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἐκ Σαλαμῖνος ἠγάγετο, κεκοσμημένῳ δὲ, καὶ τὰς τρίχας διπλίζοντα εἰς τὸ ἁπαλώτερον, καὶ φυκίον ἐπαλειφόμενον, καὶ τὸ ὀφθαλμὼ ὑπογραφόμενον, ὑπώπιον δοῦναι δίκην, καὶ παρεφύλαττον ὅπου τὸ ὀφθαλμὸν φέροι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, ἐῶ. καθ' ἑκάστην δὲ τὴν νύκτα, ὁπότε ἡμῶν, ἐπιμπλάσθαι μεθυόντων ἐρωτῶν, κωμαζόντων ἐπ' αὐτὸν, καὶ κρουόντων τὴν θύραν. εἶναι δὲ, καὶ εἰσθιάζεσθαι σὺν ὕβρει πόρρω τολμώντων. αὐτὴ δὲ ἐγέλα, καὶ ἥδετο τοῖς θορυβοις. καὶ τὰ πολλὰ ἡ παρέκυπτεν ἀπὸ τοῦ τέγους, ἀδόντων ἀκούσασα τερπνήν τὴν φωνὴν ᾠδάς τινας ἐρωτικὰς, ἢ καὶ διοιγνυσα τὰς θυρίδας, ἐμὲ οἰομένη λαθεῖν, ἠσύχαινε, καὶ ἐμοιχεύετο ὡς αὐτῶν. ὅπερ ἐγὼ μὴ φέρων, ἐρράπισα μὲν αὐτὸν μιᾷ χαίρας σὺν ἐδικαίωσεν. ὁ γεγὼν δὲ οἰκέτης τοῦ Διαλόγου ὡσπερδών, ἐξέβην κοὐδεὶς

Dialogi formam reſpondeat: ſed perpetua oratione ipſe quoque dicat. *Syrus.* Quandoquidem, Iudices, etiam hoc malè haberet adverſariam, ſi longa oratione uterer, quanquam ab illa hanc dicendi facultatem accepi, non multa apud vos verba faciam: ſed dilutis accuſationum capitibus ipſis, rem totam vobis diſpiciendam reliquam. Vera enim ſunt quæcunque de me dixit. Nam educavit me, mecum peregrè profecta eſt, & Græcorum civitati adſcripſit: eoque nomine gratiam hujus nuptiis habuerim. Cæterùm ob quas cauſas relicta illa, ad Dialogum hunc diverti, audite Iudices: nec me commodi cujuſquam gratia mentiri putetis. Ego cùm viderem hanc non amplius eſſe temperantem, neque in habitu modeſto permanere, quo olim ornatam Pæanenſis ille duxerat: ſed comptam, & meretricio more capillos componentem, fuco etiam illitam, & genas ceruſa pingentem, ilico ſuſpicatus ſum & obſervavi quonam verteret oculum. Ac cætera quidem miſſa facio. Singulis autem noctibus angiportus noſter implebatur amatoribus temulentis, petulanter in illam agentibus, & oſtium pulſantibus: quinetiam nonnullis nullo ordine vi intro ſeſe ferre audentibus. Hæc autem ridebat, & iis quæ agebantur, delectabatur: ac plerumque vel de toto proſpiciebat, audiens illos cantilenas quaſdam amatorias aſpera voce occinentes: vel apertis clam me, ut putabat, foribus laſciviebat, & ab iis conſtuprabatur. Quod cùm ego ferre non poſſem, nec mihi probaretur tamen ipſam adulterii accuſare: hunc in vicinia habitantem Dialogum adivi,

χθῆναι ὑπ' αὐτῆ. ταῦτά ἐστιν, ἃ ἐγὼ τῷ ῥητορικὴν μεγάλα ἠδίκησα. καίτοι εἰ μηδὲν αὐτῇ τοιοῦτο ἐπέπραχθη, κωλῶς εἶχέ μοι ἀνδρὶ ἤδη πεπαρεγκωκότι ἔτη χεδὸν μηνιόπ, δοξύβων μ' ὀνείνων, ἐ δικῶν, ἀπηλλάχθαι, κ τὰς ἄνδρας τὰς δικαστὰς ἀτρεμεῖν ἐᾶν, κ τυράννων κατηγορίας, κ ἀρίστων ἐπαίνους σκοπεῖν. ἐς ἣ τῷ ἀκαδημίαν, ἢ ἐς τὸ λύκειον ἐλθόντα, τῷ βελτίσῳ τούτῳ ἀμαλόγῳ συμπεριπατοῦν, ἠρέμᾳ σωδιαλεχθέμενον. πολλὰ ἔχων εἰπεῖν, ἤδη παύσομαι. ὑμεῖς ἦ, εὔορκον τῷ ψῆφον σνέγκατε. Δι. πῶς κρατεῖ; Ερ. πέσσις ὁ Σύρ@, πλὴν μιᾶς. Δι. ῥήτωρ τις ἔοικεν εἶναι ὁ τῷ σκαιόλαν ἡμῖν@. ὁ Δμάλο@ ἐπὶ τ αὐτῶν, λέγε. ὑμεῖς ἦ, βραχέναται, διπλασίονα ἀποσόμμοι τ μισθὸν ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς δίκας. Διάλο@. ἐγὼ ἦ ὦ ἄνδρες δικασταί, μακρὸς μ' ἀποτείνειν τοὺς λόγους σκ ἂν ἐβουλόμλω ὑμῖν, ἀλλὰ κ μικρὸν ὥσπερ εἴωθα. ὅμως ἦ ὡς νόμ@ ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ὕτω ποιήσομαι τὴν κατηγορίαν, ἰδιώτης παντάπασι ἐ ἄπειρ@ τ τοιούτων ὤν. καί μοι τοῦτο ἔστω πρὸς ὑμᾶς τὸ προοίμιον. ἃ ἦ ἠδίκημαι, κ βλασφήμησμαι πρὸς τούτου, ταῦτά ἐστιν. ὅτι με σμικρὸν τέως ὄντα, κ γεωμετρεῖν πέρι, ἐ φύσεως, κ τ τ ὅλων περιόδους σκοπεῖν μενον, ὑψηλὸν ἄνω καὶ τ νεφῶν ἀερομαχοῦντα, ἵνα ὁ μέγας ἐν ἀραιῷ Ζεὺς πλωὶ ἅρμα ἐλαύνων φέρεται, κἀκεῖ απάσας αὐτὸς ἤδη κ τὴν ἀψίδα περῶμενον, κ ἀναβαίνοντα ὑπεροχῶν ἔ ὀροφῆς, κ τὰ πλεκὼ σωτερίψας, ἐσοδιαλεκτὸν τοῖς πολλοῖς ἐποίησα. κ τὸ μ τραγικὸν ὀνεῖνο, κ σωφρονικὸν σωσωπεῖον, ἀφεῖλέ μου. adivi, utque me reciperet, rogavi. Hæc est magna illa injuria quam Rhetoricæ intuli. Quanquam etiamsi nihil tale ab illa commissum esset: tamen puto, deceret me virum jam propè quadraginta annos natum, à tumultibus istis, & causis agendis desistere, ac pati judices quiescere, cùm Tyrannorum, accusationibus, tum optimatum laudibus evitatis. Ingressum verò in Academiam aut Lyceum, cum optimo isto Dialogo deambulare, cum eo placidè disputando. Quanquam multa dicenda habeo, jam tamen finem facio. Vos sanctam sententiam ferte. *Iust.* Vter vicit? *Merc.* Omnibus calculis Syrus excepto uno. *Iust.* Videtur orator aliquis esse, qui contrarium tulit. Heus Dialoge, sub iisdem judicibus dic tu quoque. Vos interim expectate, duplicem pro utraque lite mercedem accepturi. *Dial.* Ego judices, longiorem ad vos orationem habere non statueram, sed paucis, ut consuevi, rem expedire. Verùm tamen, ut mos est in judiciis, ita peragam accusationem: quanquam planè rudis, & rerum istiusmodi imperitus. Et hoc mihi ad vos esto exordium. Illata verò mihi ab illo injuria & contumelia hæc est. Me qui antea gravis eram, & de Diis, de natura, de Vniversi ambitu pleraque considerabam, supra nubes sublimis, per aërem incedens: ubi magnus ille in cœlo Iupiter alatum currum agere fertur: abstractum inde ipse, cùm jam ad fornicem volarem, & ad summum cœlum ascenderem, confractis alis cum multitudine promiscua conditionis ejusdem fecit: ac tragicam illam, modestamque faciem mihi abstulit: comi-

κωμικὴν ἢ ἄλλο, ἢ σπουδαιοτέραν, ἐπίθηκέ μοι. καὶ μικρᾶ δεῖν, γελοῖον. εἶπέ μοι εἰς τὸ αὐτὸ φέρων, συγκαθεῖρξέ μοι τὸ σκῶμμα, καὶ τὸν Ἴαμβον, ἢ κυνισμὸν, ἢ τὸ Εὔπολιν, ἢ τὸν Ἀριστοφάνη, δεινὸς ἄνδρας ἐπικερτομῆσαι τὰ σπουδαῖα, καὶ χλευάσαι τὰ γελοῖα. παλαιόν τινα ἢ πάλαι ὄντων κυνῶν μάλα ὑλακτικὸν ὡς δοκεῖ, καὶ κρέαγρα ἀπορύξας, καὶ τοῦτον ἐπισπάσας μοι φοβερόν τινα ὡς ἀληθῶς κύνα. καὶ [1] τὸ δῆγμα λαθραῖον, ὅσῳ ἢ γελῶν ἅμα ἔδακνε. πῶς ἂν ὁ δεινὰ ὕβρισμαι, μηκέτ' ἐπὶ τῷ οἰκείῳ σχήματι τῷ λιγκείμενον, ἀλλὰ κωμῳδῶν, ἢ γελωτοποιῶν, καὶ ὑποθέσεις ἀλλοκότους ὑποκρινόμενον αὐτῷ; τὸ γὰρ πάντων ἀπρεπέστατον, κρεῶσίν τινα παρόδοξον κίνδυνον. καὶ ὅτι πεζός εἰμι, ὅτι ἐπὶ τῆς μετεώρου βέβηκα. ἀλλὰ ὑποκινεῖτέ μοι δίκην, συνήθη τινα, ἢ ξένον φάσκοντες τοῖς δικάζουσι δικᾶν. Ερ. τί δὲ πρὸς ταῦτα ἐρεῖς ὦ Σύρε; Συ. ἀπροσδόκητον ὦ ἄνδρες δικαστὴν τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἀγωνίζομαι παρ' ὑμῖν. πάντα γὰρ μᾶλλον ἂν ἠλπίσατε τὸν λόγον, ἢ τοιαῦτα ἐρεῖν περὶ ἐμοῦ. ὃν προσλαβὼν ἐγὼ, συνυπομένω ὑπὲρ τοῖς παλαιοῖς δικᾶσθαι, καὶ ὑπὸ τοῦ συνεχῶν ἐρωτήσεων κεντεπλήκτου, καὶ ταύτης αἰδέσιμον μὲ εἶναι δοκοῦσαν, ὑμῖν τε πάντων ἢ ἡδιστον, ὑδὲ τοῖς πολίταις κεχαλασμένον, πρῶτον μὲ αὐτὸν ἐπὶ γῆς βαίνειν ἐς τὸ ἀνθρώπινον εἰθίσας τοῦτον τρόπον. μὴ comicam verò aliam, & ſatyricam, ac fermè ridiculam adhibuit. Deinde in locum eundem adductum concluſit Dicterium, Iambum, Cyniſmum: præterea Eupolim & Ariſtophanem, vehemẽntes viros ad res graves exagitandum, & ad præclaras irridendum. Poſtremò etiam Menippo ex antiquis illis canibus latratore moleſto, ut videtur, & aſpero refoſſo, hunc quoque ad me introduxit, terribilem revera canem, morſu latenter invadentem, quatenus mordet arridens. Proinde quomodo non videar gravi contumelia affectus, qui non amplius habitu proprio conſpicior: ſed comœdias agendo, riſum movendo, argumenta abſurda tractando ipſi hiſtrionem me gero. Nam quod eſt omnium abſurdiſſimum, nova quadam mixtione ſum temperatus: & neque pedeſtris, neque ſublimis incedo: ſed hippocentauri inſtar, compoſitum quiddam, novumque ſpectrum auditoribus videor. *Merc.* Quid igitur ad hæc dices Syre? *Syr.* Inexpectatum apud vos, judices, hoc certamen ſuſtineo. Quidvis enim potiùs quam hæc pro me dicturum eſſe Dialogum putabam: quem ego ſuſceptum, cùm adhuc tetricus vulgo videretur, & continuis interrogationibus præfractus, eoque nomine venerandus cenſeretur, non tamen omnino ſuavis, neque multitudini gratus: primùm quidem hunc hominum in modum per terram incedere aſſuefeci: poſtea au-

1 Τὸ δῆγμα λαθραῖον] Invehitur in malivolos *ſubleſta lingua*, qui ut ait Plautus,

Palam blandiuntur, clam ſi occaſio uſquam eſt,
Aquam frigidam ſubdole ſuffundunt.

De quibus vide Caſaub. ad Characteres Theoph. περὶ εἰρωνείας. Piſid Coſmurg.

Ποιεῖ ἢ τὰς εἴρωνας ἀθλίας κύνας
Σαίνειν δακοῦσας ἢ δακεῖν ἀπειλοῦσας. Bourd.

1 Τὸν

ἢ τὴ αὐχμηρὴ τὴ πολιὰ, ἀποπλύσας, καὶ μειδιᾶν ἡδέως ἀναγκάσας, ἡδίω τοῖς ὁρῶσι παρεσκεύασα. ἐπὶ πᾶσι δὲ, τὴν κωμῳδίαν αὐτῇ παρίζευξα. καὶ κατὰ τοῦτο, πολλὴν οἱ μηχανώμενος τὴν εὔνοιαν ἀφ' ἁπάντων. οἱ τέως τὰς ἐν αὐτῇ διαθέσεις, ὥσπερ τι ἔχιδνα λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας ἐφυλάττοντο. ἀλλ' ἐγὼ οἶδ' ὅπῃ μάλιστα λυπῶ αὐτὸν, ὅτι μὴ τὰ ἐμὰ σκέπτεται, ἐλεπτολογήμενος ἐξ αὐτὸν σμικρολογίαν, εἰ ἀθάνατος ἡ ψυχὴ, καὶ πόσους κεφάλας ὁ θεὸς, ὁπότε τὸν κόσμον εἰργάσατο, καὶ ἐμιγνὺς, καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ ἐχώσης ὑσίας σκέψεις εἰς τὸ κρατῆρα, ἐν ᾧ πάντα συνεφύρησο, καὶ εἰ ῥητορικὴ πολιτικῆς μορίῳ εἴδωλον, κολακείας τὸ τέταρτον. χαίρει γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως τὰ τοιαῦτα λεπτολογῶν, καθάπερ οἱ τὴν ψώρην ἡδέως κνώμενοι. καὶ τὸ φρόντισμα ἡδὺ αὐτὸ δοκεῖ. καὶ μέγα φρονεῖ, ὡς λέγηται ὡς ὑ παντὸς ἀνδρὸς ἐστι συνιδεῖν ἃ αὖθις τὰ ἰδέων ὀξυδερκεῖ. ταῦτα δηλαδὴ ἐκ παρ' ἐμοῦ ἀπαιτεῖ, καὶ τὰ πλησίον σκέπτα ζητεῖ, καὶ ἀποβλέπῃ, τὰ ἀπὸ τῶν ποδῶν ἀγνοῶν. ἐπὶ τοῦτο ἄλλων ἕνεκα, ὅτι ἂν οἴμαι μέμψαιτό μοι, ὡς θαυμάσιον τοῦτο τὸ ἐκλυτικὸν περιπάτησας αὐτῷ, βαρβαρικὸν μετενέδυσα. καὶ τοῦτο, βάρβαρος αὐτὸς εἶναι δοκῶν. ἠδίκουν γὰρ ἂν, τὰ τοιαῦτα εἰς αὐτὸν ἀφαιρούμενος, καὶ τὸν πάτριον ἐσθῆτα λωποδυτῶν. ἀπολελόγημαι ὡς δικαίων ἐμοί. ὑμεῖς δὲ, ὁμοίαν τῇ πάλαι τὸν ψῆφον σπέρξατε. Ερ. βαθεῖ, δέκα ὅλως κρατεῖς. ὁ γὰρ αὐτὸς σπεύσας πάλαι, ὧδε καὶ ὑμῖν ὁμόψηφός ἐστιν. ἀμέλει τοῦτο ἔθος ἐστὶ, καὶ πᾶσι [1] τὸν

autem multo squalore absterso, eoque ridere coacto, suaviorem aspicientibus exhibui. In primis verò Comœdiam cum ipso conjunxi, ac per hoc multam illi apud auditores benevolentiam conciliavi: qui antea spinas quæ ei insunt, metuentes perinde ut suavium, manibus excipere cavebant. Sed novi ego quid illum maximè discruciet: nempe quòd tenuia illa & exilia cum ipso sedens argutari non soleo: nempe sit-ne immortalis anima: & quot heminas Deus, quando mundum fabricavit, synceræ, eodemque modo se habentis substantiæ infuderit in craterem illum, in quo universa miscendo temperabat: & num Rhetorica sit politicæ particulæ imago, adulationis pars quarta. Delectatur enim nescio quo pacto, istiusmodi argutias disputando, ut quibus psoram fricari est jucundum. Atque hæc ipsi videtur suavis cogitatio, ac sese effert, si dicatur non cujusvis esse hominis ea intelligere quæ de ideis subtiliter speculatur. Hæc videlicet etiam à me poscit, & alas illas quærit, sursumque aspicit, cùm tamen, quæ sunt ante pedes, non videat. Nam cæterorum certè causa puto me non accusaverit, quòd detracto Græco hoc pallio, barbaricum ejus loco reposui, idque cùm barbarus ipse videar. Injuriam enim feciſſem, si contra leges, talia in eum commisissem & patrio vestitu spoliassem. Respondi judices, pro virili. Vos verò sententiam priori similem ferte. *Mer.* Papæ: totis decem vincis. Nam ipse ille prior, ne nunc quidem eadem cum cæteris sentit. Nempe hic mos est illius, atque perfora-

1 Τὴν τετρυπημένην] *Calculum condemnationis.* De his calculis copiosè Scholiast.

τετρυπημένῳ ὄτῳ φέρε, ἐὰν μὴ παύσωσιτο φθονοῦντες τοῖς ἀρίστοις. ἀλλ' ὑμεῖς μέν, ἄπιτε ἀγαθῇ τύχῃ. αὔριον δέ, τοὺς λοιποὺς διαψηφιούμεθα.

foratum omnibus calculum ferre ſolet, nec facilè deſierit optimis quibuſque invidere. Sed vos abite proſpera cum fortuna. Die craſtino reliquas judicabimus.

liaſt. Ariſtophan. & Florent. Chriſtian. ad Veſp. *Bourd.* Ἀμίλλη τέτ' ἴδος ἐστί, καὶ πᾶσι τῷ τετρυπημένῳ ὄτῳ φέρε, καὶ μὴ παύσατο φθονοῦντες τοῖς ἀρίστοις] Ἀμίλλη τοῦτ' ἴδος ἐστὶ καὶ πᾶσι, τῷ τετρυπημένῳ ὄτους φέρειν, καὶ μὴ παῦσαι φθονεῖν τοῖς ἀρίστοις. Calculi autem pertuſi ſive ψῆφοι τετρυπημέναι in judiciis condemnatorii. Æſchines contra Timarchum, & planè pleneque Scholiaſtes Demoſthenis Vlpianus in orationem ejus contra Timocratem. *Marcil.*

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ, ΗΤΟΙ ΟΤΙ ΤΕΧΝΗ Η ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΗ.

DE PARASITO, SIVE QVOD ARS SIT PARASITICA.

ARGVMENTVM.

Didaſcalici generis Dialogus, in quo contendit ac docet Paraſiticam artem eſſe, eamque omnium aliarum præſtantiſſimam. Diſpoſitio & ſeries orationis plana eſt. Nam artem eſſe, principio ex definitione artis oſtendit, ſingulis ejus partibus cum Paraſitica comparatis, videlicet, quoniam & ſua, ac certa principia habeat, exercitationeque & uſu conſtet, & ob finem vitæ utilem, nec per voluptatem, exerceatur. Quòd autem voluptas utilis vitæ finis ſit, authoritate ac teſtimonio Homeri defendit. Et quòd hic finis Paraſitica magis proprius quàm Epicureorum philoſophiæ ſit, comparatione ſtudiorum, ac vitæ utrorumque probat. Deinde verò hanc omnium aliarum artium præſtantiſſimam eſſe, primùm in genere docet, collatis omnibus accidentibus, effectibus & cauſſis aliarum artium, cum iis, quæ huic arti accidunt. Poſtea ſeorſim etiam Philoſophia & Rhetorica, ut pote artium cæterarum ſummis, & maximè laudatis, anteponit. Primùm quia illæ incertæ, aliis aliter de illis ſentientibus atque tradentibus. Paraſitica autem ubique eadem, ac certa ſit. Deinde quia nuſquam reperiantur paraſiti affectaſſe philoſophiam, aut rhetoricam: contrà autem paraſiticam rhetores, ac Philoſophi plurimi. Poſtremò ab uſu eorum, qui artes has ſectantur, & profitentur, duplici videlicet, altero in bellis, altero in pace. Vbi ad utrumque tempus philoſophos, & rhetores inutiles, & ineptos eſſe, multis exemplis & rationibus docet: contrà autem paraſitos idoneos ac paratos maximè, idque ex Homero, item ex hiſtoriis probat, ad-

addita etiam hypotypoſi, qua parasitum ad prælium parantem & expedientem ſeſe deſcribit. Præterea & privatam, atque domeſticam utrorumque vitam inter ſe comparat, multò meliores, atque etiam beatiores eſſe paraſitos oſtendens, quàm vel rethoras, vel philoſophos. Sub finem ipſam artem ex locis finalibus commendat quoque, & ipſius nominis honeſtatem etymologia, & analogia defendit.

Τί ποτε ἄρα ἐστὶν, ὦ Σίμων, οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι, ἢ ἐλεύθεροί, καὶ δοῦλοι, τέχνην ἔνιός τινα ἐπίστανται; δὲ σὺ τοιοῦτός τις εἶ, ἢ ἄλλῳ χρήσιμος. σὺ δέ, ὡς ἔοικεν, ἔργον οὐδὲν ἔχεις, δι' ὃ σὺ τε ἢ σαυτὸν ὠφελήσειας, ἢ ἄλλῳ μεταδοίης; Παρ. πῶς τοῦτο ἐρωτᾷς, ὦ Τυχιάδη, οὐδέπω οἶδα, πρὸς ἃ δεῖ σαφέστερον ἐρωτᾶν. Τυχ. ἴσθι δή τινα συγχώνεις ἐπιτεθραμμένον τέχνῃ; οἷον μουσικήν; Πα. μὰ Δία. Τυ. τί δέ; γεωμετρικήν; Πα. οὐδὲ τοῦτο. Τυ. ἀλλὰ γεωμετρίαν; Πα. οὐδαμῶς. Τυ. τί δέ; ῥητορικὴν ἴσως; φιλοσοφίας μὲν γὰρ τοσοῦτον ἀπέχεις; ὅσον ἐγὼ ἀκούω. Πα. ἴσθι γὰρ εἰ οἷόν τε ἐστὶν, καὶ πλέον. διὸ μὴ δεῦρο τοῦτο κίνδυνος ἀγνοεῖν ὑμᾶς. Φημὶ γὰρ κακὸν εἶναι, καὶ λοιμὸν, καὶ νὴ Δία πᾶν. Τυ. ναί. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἄλλοις τὰς τέχνας ἐξέμαθες ἐξ ὀνόματος αὐτῶν, καὶ διαλλάττειν δὲ δημοσίᾳ τινὰ, τεκτονικὴν, ἢ σκυτοτομικὴν, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἐδὲν τέλλα ὅτιος ἔχει σοι, ὡς μὴ

Quid tandem in cauſa eſt Simo, quòd cùm alii homines ſive ſervi ſint, ſive ingenui, quiſque artem aliquam calleat, quâ cùm ſibi ipſis, [1] tum aliis ſunt utiles: tu verò, quantum ego perſpicio, nihil negotii habes, unde aut fructum capere ipſe; aut alteri impertire poſſis? *Para.* Quid hæc tua ſibi velit interrogatio Tychiade, nondum capio: proinde planiùs interrogato. *Tych.* Eſt-ne ars aliqua quam noris, veluti [2] Muſica? *Para.* Non per Iovem. *Tych.* Num medicina? *Para.* Neque iſtam novi. *Tych.* At geometria. *Para.* Nequaquam. *Tych.* Quid verò num Rhetorica? Nam à Philoſophia tantùm abhorres, quantum ab ea vitium. *Para.* Imò plus etiam, ſi poſſem. Proinde ne putes hoc te mihi ignoranti exprobrare. Nam me & malum, & quàm ſentias, pejorem eſſe fateor. *Tych.* Ita ſanè. Sed has fortè artes ob ipſarum cùm magnitudinem, tum difficultatem non didiciſti. At ex popularibus illis quam tenes, num fabrilem aut ſutrinam? Neque enim ea eſt rerum tuarum conditio, ut non talis alicujus artis egeas ad-

1 *Tum aliis ſunt utiles*] Plat. in epiſt. ad Arch. Tarent. ἀλλὰ καλεῖτο δεῖσε ὠφελεῖσθαι, ὅτι ἱκανῶς ἡμῶν, ὡς αὐτῷ μόνον χρήσιμοι· ἀλλὰ καὶ γενέσθαι ἡμῶν τὸ πατρὶς μεμελέσθω, τὸ δὲ πᾶσι φιλοτιμεῖσθαι, τὸ δὲ πᾶσι λοιποῖς φίλοις. Cogn.

2 *Muſica*] Antiquitus nihil eruditum habebatur ſine muſica, unde apud Comicos, qui litteras ſe didiciſſe negant, ajunt ſe non didiciſſe muſicam. Muſica & Arithmetica primùm inſtituebantur juvenes Athenis. Lucianus in Gymnaſ. *Idem.*

1 Πα.

τοιαύτης ἂν δυηθῆναι τέχνης. Πα. ἐρρῶσθαι λέγοις ὦ Τυχιάδη. ἐδὲ γὰρ τούτων ἰδιωτικῶν ἐπιστήμων εἰμί. Τυ. τίνων ἂν ἐπέρας; Πα. τίνων; ὡς ἐγὼ οἶμαι, ἡγεμόνας. ἢν εἰ μάθοις, κἀγὼ σὲ ἐπαινέσειν οἶμαι. ἔργῳ μὲν ἂν κομψοτέρων φημι ἤδη, εἰ δ' σοὶ λέγω σὸν ἔχω εἰπεῖν. Τυ. πῶς τοῦτο; Πα. ἔπω μοι δοκῶ τὰς περὶ τοῦτο ἀναγκαίας λόγους. ὥστε ὅτι τέχνην μὲν πω ἐπίστασαι, ἐπαύρῃ ἤδη σοι γιγνώσκειν, καὶ μὴ δι' τοῦτο χαλεπῶς μοι ἔχειν. ἢ πῶς ἂ, αὖθις ἀκούσῃ. Τυ. ἀλλ' σὸν ἀνέξομαι. Πα. τὸ γε τέχνης, παροφθὸν ἴσως φανεῖται σοι ἀκούσαι. Τυ. καὶ μὴν διὰ τοῦτο σπεύδω μαθεῖν. Πα. εἰσπεύδῃς ὦ Τυχιάδη. Τυ. μηδαμῶς, ἀλλ' ἤδη λέγε, εἰ μήτι ἄρα ἀίσχυνῃ. Πα. ἡ παρασιτική. Τυ. κἄπα εἰ μὴ μαίνοιτό τις ὦ Σίμων, τέχνην τοῦτον φαίη ἄν; Πα. ἴσως. εἰ δέ σοι μαίνεσθαι δοκῶ ἢ μὴ ἢ μᾶλλον ἀλλὴν ἐπίστασθαι τέχνην, αὐτὴν αὐτῶν εἶναί μοι τὴν μανίαν δόκει, καὶ με τῶν ἐγκληθέντων ἤδη ἀφίει. φασὶ γὰρ τὴν δαίμονα ταύτην, τὰ μὲν ἄλλα, χαλεπὴν εἶναι τοῖς ἔχουσι, μάλιστα δὲ τῶν ἁμαρτημάτων αὐτοὺς, ὥσπερ διδάσκαλον, ἢ παιδαγωγὸν τῶν ἀναδεχομένων εἰς αὐτὴν τὰς αἰτίας. Τυ. σὸν οὖν ὦ Σίμων, ἡ παρασιτικὴ τέχνη ἐστί; Πα. τέχνη γάρ. κἀγὼ ταύτης δημιουργός. Τυ. καὶ σὺ ἄρα παράσιτος; Πα. πάνυ ὠνείδισας ὦ Τυχιάδη. Τυ. ἀλλ' σὸν ἐρυθριᾷς, παράσιτον σαυτὸν καλῶν; Πα. ἐδαμῶς, αἰσχυνόμενος

adminiculo. *Para.* Rectè dicis Tychiade, neque enim ullam illarum calleo. *Tych.* Quam igitur aliam? *Para.* Quam? ut puto generosam, quàm & te, si pernoveris, laudaturum existimo. Eam quidem re ipsa præclarè obire posse me dico, tametsi oratione explicare non valeo. *Tych.* Quænam hæc est? *Para.* Nondum mihi videor rationes quæ ad hanc artem pertinent didicisse. Quare me alicujus artis peritum esse, tuum est jam cognoscere, neque hoc nomine mihi succensere: quam autem calleam, alias audies. *Tych.* At moræ sum impatiens. *Para.* Fortasse si audires, nova ars tibi videretur. *Tych.* Atqui propter hoc ipsum discendi studio teneor. *Para.* Alias Tychiade. *Tych.* Nequaquam, sed jam dicito, nisi te pudeat. *Para.* Illa est Parasitica. *Tych.* Ecquis nisi insanus ô Simon, artem hanc appellet? *Para.* Ego. Si verò ob hoc ipsum, quòd aliam artem non teneam, tibi videor insanire, hujus ipsius causam mihi putato fuisse insaniam, & jam desino me criminari. Aiunt enim hanc Deam cùm aliàs difficilem esse habentibus, tum deliquentes erratorum exculsare, instar magistri, & pædagogi translata in se omni culpa. *Tych.* Ergo Simo, Parasitica ars est? *Para.* Sanè ars, cujus author ego sum. *Tych.* Et tu parasitus es? *Para.* Probro me affeciisti Tychiade. *Tych.* At non erubescis, quum te ipse vocas parasitum? *Para.* Nequaquam, nam me pu-

1 Πα. τὸ γε τ' τέχνης, παρόφθον] Πα. τὸγε τ' τέχνης ὄνομα, παρόφθον. Marcil.

2 Αὐτὴν αἰτίαν εἶ μοι τὴν μανίαν δόκει] Αὐτὴν αἰτίαν εἶ μοι τ' μανίας δόκει, &c. Patet illo statim sequente, ἀναδεχομένων εἰς αὐτὴν τὰς αἰτίας. Idem.

1 Τυ-

ῥδ ἂν, εἰ μὴ λέγοιμι. Τυ. καὶ νὴ Δία ὁπότεν σε βουλώμεθα γνωρίζειν τοῖς ἐπιστομένοις τοῦ, ὅτι χρῄζοι μανθάνειν, ὁ παράσιτος δηλονότι φήσομεν. Πα. πολὺ μᾶλλον τοῦτο λέγοντες ἐμὲ, ἢ Φειδίαν ἀγαλματοποιόν. χαίρω γὰρ τῇ τέχνῃ ἡδέν τι μᾶλλον, ἢ Φειδίας ἔχαιρε τῷ Διΐ. Τυ. καὶ μὴν οἰκεῖόν μοι σκοπεῖν φαίνεται γέλως πάμπολυς. Πα. τὸ ποῖον; Τυ. εἰ ταῖς ἐπιστολαῖς ἄνωθεν ὥσπερ ἔθος, ἐπιγράφοιμεν Σίμωνι παρασίτῳ. Πα. καὶ μὴν ἂν ἐμοὶ μᾶλλον χαρίζοιο ἢ Δίονι ἐπιγράφων φιλοσόφῳ. Τυ. ἀλλὰ σὺ μὲν ὅπως χαίρεις κελεύεις, ἡδέν, ἢ μικρόν μοι μέλει. σκοπεῖν δ' δεῖ καὶ τοῦτο ἄλλο ἀτοπίαν. Πα. τίνα μέλλω. Τυ. εἰ καὶ ταύτην ταῖς ἄλλαις τέχναις ἐγκαλέξομεν. ὥστε ἐπειδὴν πωδάτητά τις ὁποῦά τις αὕτη τέχνη ἐστὶ, λέγειν, οἷον γραμματικὴ, ἰατρικὴ, παρασιτική. Πα. ἐγὼ μὲν ὦ Τυχιάδη, πολὺ μᾶλλον ταύτην, ἢ τινὰ ἑτέραν τέχνην φαίην ἂν. εἰ δέ σοι φίλον ἀκοῦσαι, καὶ ὅπως οἴομαι, λέγοιμι ἂν, καίτοι οὐ πανυπίστοις ὢν, ὡς ἔρρωμαι εἰπεῖν, ἐπὶ τούτῳ παρεσκευασμένος εἶναι. Τυ. εἰ καὶ σμικρὰ ἦ, τοῖς ἀληθέσι διοίσει. Πα. ἴσθι δὴ τοίνυν τοῦτο τὸ τέχνης εἶ σοι δοκεῖ, ἢ πῇ ποτε ὅσα τυγχάνει τῇ ψυχῇ σκοπεῖσθαι. ὅτι γὰρ ἐπανηλυθήσαιμεν ἂν καὶ ταῖς καθ' εἶδος τέχναις, εἴπερ ὀρθῶς μετέχοιμεν αὐτῆς. Τυ. τί ποτ' ἂν ἴη τέχνη, ὡς ἐπίστασαι; Πα. πάνυ μὲν ἂν. Τυ. μὴ

puderet, ni dicerem. *Tych.* Atque per Iovem, si te cuipiam quibus ignotus es notum facere velimus, quum nomen discere volet, Parasitus est videlicet, dicemus. *Para.* Rem mihi feceritis multò gratiorem me sic nominando, quàm statuarium Phidiam. Hac enim arte delector non minùs, quàm Phidias Iove gaudebat. *Tych.* Atqui hoc mihi consideranti, excitatus est risus multus. *Para.* Qua ex re? *Tych.* Si epistolis pro more inscribamus, Simoni parasito. *Para.* Rem sanè mihi facies gratiorem, quàm si [1] Dioni Philosopho inscribas. *Tych.* Quàm gaudeas hoc nomine, mihi parum est curæ. Sed & aliud quidpiam absurdi est considerandum. *Para.* Quidnam? *Tych.* Num & hanc in aliarum artium numero recensebimus. Ita ut interrogante quopiam cujusmodi ars sit, respondeamus, veluti grammatica, medicina, sic Parasitica. *Para.* Equidem ego Tychiade, hanc quam profiteor, multò potiùs artem dicendam contendo. Quod si gratum tibi est audire, etiam quod sentio, dicam, quanquam non admodum ut antè dixi, ad hoc sim paratus. *Tych.* Tametsi sint exigua, veritate tamen præcellent. *Para.* Age jam, si tibi videtur, primùm consideremus cujus generis sit ars. Ad hunc enim modum artes etiam speciatim assequemur, si hanc rectè teneamus. *Tych.* Quid igitur est ars, uti scis? *Para.* Omnino scio. *Tych.* Ne igitur

1 *Dioni Philosopho*] Dion Alexandrinus natione, præcipuam in philosophia laudem est consequutus. Suid. Philost. & Syn. de laude Calvinii Lucianus in Peregrino. *Cogn.*

2 Τυ.] Tychiadis personam quidam loquentem inducunt usque ad verbum ἐπίστασαι. Aliter tamen omnes editiones, aliter Interpres. *Bourd.*

τοίνυν ὦκυφ λέγειν αὐτὴν, εἴπερ οἶσθα. Πα. τέχνη ἐστὶν ὡς ἐγὼ ἀξιομνημονεύω σοφῶν τινῶν ἀκούσας, σύγκριμα [1] ἐγκαταλήψεων ἐγκεκιμασμένων, ὠφέλιμόν τι τέλος εὐχρηστον τῷ κεκτημένῳ. Τυ. ὀρθῶς σοι εἰπόντος, ὅπως ἀπεμνημόνευσας. Πα. εἰ δὲ μετέχοι τούτων ἁπάντων ἡ παρασιτικὴ, τί ἂν ἄλλο ἢ ἐστὶν αὐτὴ τέχνη εἴη; Τυ. τέχνη γάρ, εἴπερ ὅπως ἔχει. Πα. φέρε δὴ καθ' ἕκαστον τοῖς περὶ τέχνης εἰδόσιν ἐφαρμόζοντες τὸν παρασιτικὸν, εἰ συμφέρει σκοπῶμεν ἢ μὴ περὶ αὐτῆς λόγον, ἀλλὰ μὴ καταχρῆσθαι αὐτὸν ποιηταῖς χρῆσθαι ἀλλοκοτοῦμεν, [2] μὴ σκαιὸν ἀποβήσηται. δεῖ τοίνυν εἶναι ἐν τούτῳ ὥσπερ ἐν πᾶσαν τέχνῃ, σύγκριμα ὑγιὲς καταλήψεων. ὥστε τὸν μὲν, τὸ δοκιμάζειν, καὶ ἀλλοκέναι ὅστις ἂν ἐπιτήδειος γένοιτο πρὸς αὐτό. καὶ ὅτου παρασιτεῖν προαίρεται, ὧδε ἂν μεταχειροίη. ἢ τὸ μὲν προαιρούμενον τέχνῃ πᾶν φήσομεν ἔχειν, [3] εἴπερ ἐπίσταιτο ἀλλοκρίνειν τά τε κίβδηλα ἐν νομισμάτων, καὶ τὰ μή. τοῦτον δ' ἂν τέχνης ἀλλοκέναι τὰς τε κιβδήλους ἐν ἀνθρώπων, καὶ τὰς

igitur pigeat te dicere, siquidem scis. *Para.* Ars, ut ex viro sapiente memini me audire, est quæ constat ex perceptionibus consentientibus, & coëxercitatis ad finem vitæ utilem. *Tych.* Rectè sanè verba ejus qui dixit, commemoraſti. *Para.* Iam si horum omnium particeps est Parasitica, quid aliud sit, quàm ars? *Tych.* Ars certè, si res ita se habet. *Para.* Age verò sigillatim omnibus artis speciebus Parasiticam accommodantes, dispiciamus an quod de ipsa dicitur, consonet: sed non uti [2] malæ ollæ quum pulsantur, an resonet putridum. Oportet igitur ut hæc, quemadmodum & ars omnis, perceptionibus constet. Primùm quidem probet, & dijudicet, quis ad se alendum sit idoneus: quo parasitandi orsus initio, pœnitentia non ducatur. Aut [4] nummularium dicemus artem aliquam callere, qua nummos adulterinos à probis dignoscat: hunc autem sine arte [6] adulterinos homines à bonis non discernere,

præ-

1 Ἐγκαταλήψεων] Quidam ἐκ καταλήψεων. ut postea. *Bourd.*

2 *Malæ olla*] Vt ærea vasa tinnitu dignoscuntur. Ita homines ex sermone, huc allusit Pers. Sat. 3.

sonat vitium percussa maligné,
Respondet viridi non cocta fidelia limo.

Et rursus in Satyr. 5.

pulsu dignoscere cantus
Qui solidum crepet & picta tectoria lingua. Cogn.

3 Μὴ σκαιὸν] Casaubon. ad illud Persii *sonat vitium*, legi vult σκυθρὸν. *Bourd.*

4 *Nummularium*] Ἀργυροκόπον vulgo mensor & mensarius à Græcis κολλυβιστὴς nummullarius & trapezita. *Idem.*

5 Εἴπερ ἐπίστατο διαγινώσκειν] ἤπερ c. f. Marcil.

6 *Adulterinos homines*] Quod simplex non est neque sincerum id vulgato verbo Græci κίβδηλον vocant, hinc ducto vocabulo, quòd aliud præ se ferant, aliud tegant, παρὰ τὸ κρύπτειν τὸ δῆλον, vel quòd Athenienses ob summum in Chios odium, si cui malè vellent, hujus nomen nomismati solent inscribere, addita littera iisque in terram abjectis dira imprecari. παρὰ τὸ βαλεῖν, βαλλύπτειν. Sed propriè nummum subæratum κίβδηλον appellant, & κιβδηλίαν corruptelam. *Cogn.*

1 Καὶ

ἀγαθός. [1] καὶ ταῦτα, ὥσπερ τῶν νομισμάτων, καὶ τῶν ἀνθρώπων [2] μὴ φανερῶν ὄντων. αὐτὸ μὴν τοῦτο καὶ ὁ σοφὸς Εὐριπίδης καλαμέμφεται λέγων,

Ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρὴ τὸ κακὸν διειδέναι,
Οὐδεὶς χαρακτὴρ ἐμπέφυκε σώματι.

ᾧ δὴ καὶ μείζων ἡ τῶν ὀψοποιῶν τέχνη πέφυκεν, εἴγε καὶ τὰ ὄντως ἄδηλα, καὶ ἀφανῆ, μᾶλλον τοῦ μαγείρου γνωρίζει τε, καὶ οἶδε. τὸ δὲ γε ἐπίστασθαι λόγους λέγειν ἐπιτηδείους, καὶ πειρᾶσθαι πείθειν, ὅτ' ἂν οἰκειώσηται, καὶ συνιέναι ἑαυτῷ τοῦ τρέφοντος ἀπαιδεύτῳ, ἆρ' ὑ σωφίσεως, καὶ καταλήψεως ἐρῤῥωμένης φήσαι σοι δοκεῖ; Τυ. καὶ μάλα. Πα. τὸ δέρα σὺ ταῖς ἑστιάσεσιν αὐτοῖς, ὅπως παντὸς ἀπέλθη πλέον ἔχων, καὶ παραδοκιμῶν τοὺς μὴ τὴν αὐτὴν αὐτῷ κεκτημένους τέχνην, ἀνδρὸς τινὸς λόγου, καὶ σοφίας [3] παλαίεσθαι οἴει; Τυ. ἔγωμαῖν. Πα. τί δ', τὸ ἐπίστασθαι τοὺς δρεῖς, καὶ κακίας τῶν ὄψων, καὶ τῶν σιτίων πολυπραγμοσύνην ἀτέχνως τινὸς εἶναι σοι δοκεῖ; καὶ ταῦτα, ὦ γενναιότατε Πλάτων ὄντως λέγεις, καὶ μέλλοντος ἑστιάσεσθαι, μὴ μάγειρον ὄντος, σκυβαζομένης ζοφινῆς, ἀκυρολόγου ἡ κρίσις. ὅπερ μὲν οὖν οὐκ ἐν καλλήψεως μέρει, ἀλλὰ συγγεγυμνασμένης ἐστὶν ἡ ὀψοποιική, μᾶλλον ἂν ἐνδεῖν ῥᾴδιως. εἰ δὲ γὰρ τῶν ἄλλων τεχνῶν καταλήψεις, καὶ ἡμέ-

præsertim cùm statim appareat cujusmodi sint homines, quemadmodum nummi. Eadem hæc & sapiens reprehendit Euripides, dicens,

Nullus character corpori mortalium,
Inhæret ex quo tu malum dignoveris.

Qua re major est Parasiti ars, qui res ita obscuras & abditas, magis quàm ars vaticinandi perspicit & cognoscit. Nosse verò sermones proferre accommodos, eaque facere per quæ in familiaritatem veniat, seque benevolentissimum suo altori ostendat, annon intelligentiæ & perceptionis validæ putas illud esse? *Tych.* Maximè. *Para.* Vt verò in conviviis ipsis, plus quovis habens abeat, aliosque gloria superet, qui eam artem sibi non paraverunt, an hoc citra rationem, & sapientiam comminisci putas? *Tych.* Nequaquam. *Para.* Ecquid, nosse opsoniorum, ciborumque virtutes, & vitia, cujusmodi indoctiæ curiositatem esse existimas? Idque cùm dicat generosissimus Plato, [4] Qui convivas epulis accepturus est, nec rei coquinariæ sit peritus, ejus in adornando convivio incertum est judicium. Parasiticam autem non solùm perceptione, sed etiam exercitatione constare, hinc facilè perdiscas. Quod aliarum artium perceptiones, & dies, & no-

1 Καὶ ταῦτα, ὥσπερ τῶν νομισμάτων] Καὶ ταῦτα ὑχ ὥσπερ τ. τ. Patet oraculo Euripidis sequente, & post illa, verbis Luciani p. sequente. *Marcil.*

2 Μὴ φανερῶν] Ex Anglic. Cod. negationem, quæ ubique aberat, addidimus. *Bourd.*

3 Παλαίεσθαι] In quibusd. ἀναπλάσσεσθαι. Idem.

4 Qui convivas] Hæc Platonis sententia extat in dialogo, qui inscribitur Gorgias, sive Rhetor. *Cogn.*

ρας, καὶ νύκτας, καὶ μῆνας, καὶ ἐνιαυτὸς πολλάκις ἀσυγχύμενοι μένουσι. καὶ ὅμως οὐκ ἀπόλλωται τὰ παρὰ τοῖς κεκτημένοις αἱ τέχναι. αἱ δὲ παρασίτου κακαὶ λήψεις, εἰ μὴ καθ' ἡμέραν εἴη ἐν γυμνασίῳ, ἀπόλλυσιν οὐ μόνον οἶμαι τὴν τέχνην, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν τεχνίτην. τόγε μὴν ὅτου τι τέλος εὑρήσειν τοῦ βίου, μὴ καὶ μανίας εἶναι ζητεῖν, ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖ καὶ δεῖν ἐδωδὴν ἀρκεῖν ἱκανὴν εἰς τὸν βίον ὅσον, καὶ δὲ ζῆν γε ἄνευ τούτου ἐστί; Tv. πάνυ μὲν οὖν. Πα. καὶ μηδὲ τοιοῦτόν τι εἶναι τὴν παρασιτικὴν, οἷόν τε τὸ κάλλος, καὶ ἡ ἰσχύς. ὥστε τέχνην μὲν μὴ δεκτέον αὐτὴν, δυνάμιν δέ τινα τοιαύτην. Tv. ἀληθῆ λέγεις. Πα. ἀλλὰ μήτοι καὶ ἀτεχνία ἐστίν. οὐ γὰρ ἀτεχνία, καὶ ὁπότε καὶ ὁπουοῦν τοῦ κεκτημένου. φέρε γὰρ εἰ ἐπέτρεψας σὺ σαυτὸν ναυῒ σὺν θαλάττῃ, καὶ χειμῶνι, μὴ ἐπισταμένῳ κυβερνᾶν, σωθείης ἄν; Tv. οὐκ ἔγωγε. Πα. τί δή ποτε; ἢ τοῦ μὴ ἔχειν τέχνην; δι' ἣν διαπέπτωκε σώζειν ἑαυτόν; Tv. καὶ μάλα. Πα. οὐκοῦν ὁ παράσιτος καὶ τῆς παρασιτικῆς, εἴπερ ἦν ἀτεχνία, οὐκ ἂν ἐσώζετο; Tv. ναί. Πα. οὐκοῦν τέχνη σώζεται. ἀτεχνίᾳ ἢ οὔ; Tv. πάνυ μὲν οὖν. Πα. τέχνη ἄρα ἐστὶν ἡ παρασιτική. Tv. τέχνη ὡς ἔοικε. Πα. καὶ μὴν κυβερνήτας μὲν ἀγαθοὺς, καὶ ἡνιόχους τεχνίτας σπανίους τε ὄντας καὶ ὄφρα οἶδα ἐγὼ πολλάκις. καὶ τοὺς μὲν, ξυντετριμμένους. τοὺς δὲ, καὶ πάμπαν διαφθαρέντας. παρασίτου δὲ ναυάγιον, οὐ δὲ εἷς ἔχοι τοιοῦτον εἰπεῖν. οὐκοῦν εἰ μήτε ἀτεχνία ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, μήτε δυνάμις, σύστημα δέ τι, καὶ οὐ καταλήψεων γεγυμνασμένων, τέχνη δηλονότι διωμολόγηται ἡμῖν σήμερον. Tv. ὅσον

noctes, & menses, & annos plerumque manent inexercitatæ, nec tamen possidentibus depereunt artes. At Parasiti perceptiones, nisi quotidie exerceantur, non artem solùm, opinor, sed etiam artificem perdunt. Neque foret insaniæ quærere ad quem finem vitæ utilem tendat. Non enim puto utilius quicquam in vita esse quàm edere & bibere, sine quibus neque licet vivere. *Tych.* Maximè. *Para.* Atqui ne ejusmodi quidem res est Parasitica, cujusmodi est pulchritudo aut fortitudo, ut ars nulla esse videatur, sed quædam vis & potentia. *Tych.* Vera dicis. *Para.* At neque nulla est ars. Nam quod ars non est, nunquam quicquam habenti præstat præclari. Age enim si tibi ipsi navim in mari ac procellis, gubernandi imperito commisisses, an incolumis evaderes? *Tych.* Minimè gentium. *Para.* Quid tandem, an quòd arte careat, cuius ope seipsum servare possit? *Tych.* Maximè. *Para.* Num ergo Parasitus à Parasitica, si ars non esset, servari non posset? *Tych.* Imò. *Para.* Nunquid igitur arte servamur, non item imperitia? *Tych.* Maximè. *Para.* Ergo Parasitica est ars. *Tych.* Ars ut apparet. *Para.* Atqui gubernatores quidem præclaros, & aurigas eximios de curru plerumque delapsos comperi: contritos quidem alios, aliosinteremptos. At Parasiti naufragium nullus est qui possit producere. Proinde si neque nulla ars est Parasitica, neque potentia, sed comprehensio exercitatarum perceptionum, hodie inter nos convenit, eam esse artem. *Tych.* Quantum quidem hinc conjicio.

ὂν τοῦτο, εἰκάζω. ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπως ἐν ὄρον ἡμῖν τινα γνναῖον ἀπόδῳς τῆ παρασιτικῆς. *Pa.* ὀρθῶς σύγε λέγων. δοκεῖ γάρ δή μοι ὅτις ἂν μάλιστα διορίζῃ, παρασιτικὴ ἐπιτέχνη τινίων, καὶ βρωτέων, [1] καὶ πότων ταῦτα λεκτέον. τέλος ἡδονὴ αὐτῆς, τοῦτο δή. *Ty.* ὑπέρδικά μοι δοκεῖς ἐρίσειν τῶν σαυτοῦ τέχνων. ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπει, μὴ πρὸς ἐμὲ τὴν φιλοσοφίαν μάχη σοι τῶν τέλους ἔχει. *Pa.* καὶ μὴν ἀπόχρη γε, εἴπερ ἕνεκα τοῦ αὐτοῦ τέλους διάφορα, καὶ παρασιτικῆς. φανεῖται δ' οὕτως. ὁ γὰρ σοφὸς Ὅμηρος τὸν τοῦ παρασίτου βίον θαυμάζων, ὡς ἄρα μακάριον, καὶ ζηλωτὸν εἴη μόνον, [2] ὃ γὰρ ἔγωγέ φησι τέλος χαριέστερον ἐμοιγε, ἢ ὅταν εὐφροσύνῃσι μὲν ἔχῃ κῆρ δῆμον ἅπαντα, δαῖτα δ' ὀπάσσωσι τράπεζαι σίτου, καὶ κρειῶν. μέθυ δ' κρητῆρες ἀφύσσουσιν οἰνοχόοι φορέουσι, καὶ ἐγχείη δεπάεσσι. καὶ ὡς ἐκ ἐγωγ' οὐ θαυμάζω, μᾶλλον τοῦ αὐτὸ γνώμῃ ποιεῖ φαιεροτέραν, εὖ λέγων. τοῦτο τί μοι καλλίων σοὶ φαίνεται εἶδεται. εἶναι. ἐκ ἔστιν ὃ τι ἐξ ὧν φησιν, ἢ τὸ παρασιτεῖν εὐδαίμονα νομίζων. καὶ μὴν οὐδὲ τῷ τυχόντι ἀνδρὶ προσέοικε τοῦτος τοῖς λόγοις, ἀλλὰ τῷ σοφωτάτῳ [3] τῶν Ἑλλήνων. καίτοι γε εἰκὸς ἐκέλευε Ὀδυσσεὺς τὸ κῆρ τοῦ Στωϊκοῦ ἐπαινεῖν τέλος, εὐδαίμονα τοῦτ' λέγειν, ὅτι τὸν Φιλοκτήτην ἀνήγαγεν ἐκ τῆς Λήμνου, ὅτι τὸ Ἴλιον ἐξεπόρθησεν, ὅτι τοὺς Ἕλληνας φεύγοντας κατέσχεν, ὅτι εἰς Τροίαν εἰσῆλθεν, ἑαυτὸν

jicio. Sed in id incumbe ut eximiam Parasiticæ definitionem nobis reddas. *Para.* Rectè dicis profectò. Sic igitur potissimùm mihi videtur definienda. Parasitica est ars eorum quæ bibenda sunt & comedenda, & ad hæc consequendum, dicenda: cujus finis est voluptas. *Tych.* Videris mihi tuam artem quàm optimè definivisse. Illud tamen considera, ne adversus philosophos aliquos de fine oriatur tibi contentio. *Para.* Atqui sufficit ut idem sit fœlicitatis & Parasitices finis. Quod sic apparebit: siquidem Homerus ille sapiens, Parasiti vitam admirans, tanquam solam beatam & fœlicem, ita inquit. Gratior haud finis, populum quàm quando per omnem, Lætantur, mensæque cibis & pane replentur, Et cratere merum in pateras pincerna refundit. Vtque hæc non satis admiratus, sententiam suam facit planiorem, rectè dicens, Hic finis nobis pulcherrimus esse videtur. Non aliud ex iis quæ dicit, quàm parasitari beatum existimans. Neque cuilibet è vulgo hæc verba attribuit, verùm omnium sapientissimo. Ac sanè si voluisset Vlysses Stoicorum finem laudare, hæc dicere potuisset, quando [4]Philoctetem è Lemno eduxit, quando Ilium subvertit, quando [5]Græcos fugam capessentes detinuit, quando Troiam ingressus est, à se ipso flagris

1 Καὶ πότων διὰ ταῦτα λεκτέον] Λεκτέον. Marcil.
2 Οὐ μὲν ἐγωγέ π] Versus Homerici erant corruptissimi. *Bourd.*
3 Τῶν Ἑλλήνων] In aliis Codd. πᾶν ὅλων. Idem.
4 *Philoctetem*] Est apud Philostratum in Heroic. & Homer. in Catal. navium. *Cogn.*
5 *Græcos fugam.*] Homer. Il. α. τὸ δ' ἀγορῆσε θέσαν, ἐτάραχθε δὲ λαὸς ἀθρόος, πεφόβητο δὲ κλόνεε. Idem.

τὸν μαστιγώσας, καὶ πηνὸ, καὶ σωτικὰ ῥάκη σὺ δύς. ἀλλὰ τότε σοι εἶπε τοῦτο τέλος χαριέστερον. ἀλλὰ μὴν ὁ γε τῆς Ἐπικουρείου βίου γλυκύθυμος αὖθις ἐφάνη τῇ Καλυψοῖ, ὅτι αὐτῷ ὑπῆρχεν οὐ δρόμος τε βιοτεύειν, καὶ τρυφᾶν, καὶ βινεῖν τὴν Ἀτλαντικὴν θυγατέρα, καὶ κινεῖν πάσας τὰς λείας κινήσεις, οὐδέποτε εἶπε τοῦτο τὸ τέλος χαριέστερον, ἀλλὰ τὸ τῆς παρασίτου βίου. ἐκαλεῖτο δὲ διατυμόνες οἱ παράσιτοι τότε. πῶς δὴν λέγω; πάλιν γὰρ ἄξιον ἀναμνησθῆναι τῶν ἐπῶν, οὐδὲ γὰρ φαῦλόν τι ἀκοῦσαι αὐτῶν, μὴ πολλάκις λεγομένων. διατυμόνες καθήμενοι ἑξῆς. καὶ, παραπλήσιοι τραπέζαις σῖτος, καὶ κρεῶν. ὅτε μὲν Ἐπικούρου σφόδρα ἀναγκαίως ὑφηλόμου τὸ τῆς παρασιτικῆς τέλος ἦν καὶ αὐτὸν διδυμονίας, τέλος αὐτὸ ποιεῖ. καὶ ὅτι πλησὶ τὸ πρᾶγμά ἐστι, καὶ οὐδὲν Ἐπικούρῳ μέλει τοῦδε, ἀλλὰ τῷ παρασίτῳ, ὅτω μάθοις ἄν. ἅμα ἡγεμὼν τοῦ ἡδυσμάτου μὲν τὸ τῆς συρκὸς, ἀσχλησον. ἄπειρα, τὸ μὴ ἀρύειν, καὶ παραχῆς τὴν ψυχὴν ἐμπεπλῆχθαι. τούτων τοίνυν ὁ μὲν παράσιτος, ἐκκλίνων τυγχάνει. ὁ δὲ ἐπικούρειος, οὐδὲ ἀλίγκιον. φησὶ γὰρ ζητῶν περὶ σχήματος γῆς, καὶ κόσμων ἀπείρων, καὶ μεγέθους ἡλίου, καὶ ἀνημάτων, καὶ ἀστέρων συμφοίτων, καὶ περὶ θεῶν, εἴτε εἰσὶν, εἴτε οὐκ εἰσὶν, καὶ περὶ φύσεως δὲ τέλους οὐκ ὀλίγων, καὶ ἀλλοφερόμενος πρὸς πᾶσι, οὐ μόνον ἐν ἀνθρωπίναις, ἀλλὰ καὶ ἐν κοσμικαῖς ἐστι σχολήσεσιν. ὁ δὲ παράσιτος, πάντα καλῶς ἔχειν οἰόμενος, καὶ τὰ περὶ κόσμου μὴ ἄλλως τοῦτο ἔχειν ἄμεινον, ἢ ἔχει, μὴ πολλῆς ἀδείας, καὶ γαλήνης, οὐδενὸς αὐτῷ τοιούτου παρενοχλοῦντος ἐθέλει, καὶ

flagris cæsus, malisque & Stoicis pannis amictus. At tunc jucundiorem hunc esse finem non dixit, Quinetiam cùm in Epicureorum vita apud Calypsonem versaretur, & liceret in otio, & molliter vivere, & filiæ Atlantis lectum conscendere, omnemque expeditæ libidinis speciem agitare, nunquam jucundioris hujus finis meminit, sed cùm apud Phæacas ageret parasitum. Tunc Temporis autem Parasiti vocabantur Dætymones. Quomodo igitur dicit? Digni enim sunt versus, quorum denuo meminerimus: quos nisi sæpe referantur, audire non possumus. Dætymones ordine sedentes, Item, mensæ carnibus, & pane impleantur. Porrò Epicurus nimium impudenter hunc finem detractum Parasiticæ, ad fœlicitatem suam detorsit. Atque hoc esse fraudulentum, neque Epicurum Voluptatis studio vacare, sed Parasitum, hinc licet colligere. Ego Voluptatem existimo, primùm quidem tranquillum corporis statum: deinde animæ ab omni tumultu, & perturbatione immunitatem. Horum utrumque Parasitus assequitur: neutrum Epicurus. Etenim quum quærit de figura terræ, de mundi infinitate, de magnitudine solis, de distantiis, primisque elementis, & de Diis an sint nec-ne, quumque de ipso fine contendit, & dissidet cum aliquibus: non humanis solùm, sed & mundanis perturbationibus implicatur. At Parasitus omnia bene se habere ratus, credensque hæc non meliori quàm sint loco esse posse, multa cum securitate, & tranquillitate, nulla re istiusmodi molestiam inferente, com-

ἀμέλειαν ὑπνῶν, ἀφεικὼς τὰς πόδας, καὶ τὰς χεῖρας, ὥσπερ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τῆς σχεδίας ἀναπαλιόν οἰκαδε. καὶ μὴν οὐχὶ τοῦτο μόνον ἡδὺν ποιοῦσιν τὸν ἡδὺ τῷ Ἐπικούρῳ, ἀλλὰ καὶ τοῦτο, ὅστις ποτέ ἐστιν ὁ σοφὸς, ἤτοι φαγεῖν ἔχει, ἢ οὔ. εἰ μὲν οὖν ἔχει, οὐχ ὅπως ἡδέως ἂν ζήσειεν, ἀλλ' οὐδὲ ζήσειεν. εἰ δ' ἔχει, εἴτε παρ' ἑαυτοῦ, εἴτε παρ' ἄλλου. εἰ μὲν οὖν παρ' ἄλλου τὸ φαγεῖν ἔχει, παρασίτης ἐστι, καὶ οὐχ ὡς λέγει. εἰ δὲ παρ' ἑαυτοῦ, οὐχ ἡδέως ζήσειεν. Τυ. πῶς οὐχ ἡδέως; Πα. εἰ γὰρ ἔχοι τὸ φαγεῖν παρ' ἑαυτοῦ, πολλά τοι ὦ Τυχάδη τῷ τοιούτῳ βίῳ παρακολουθεῖν ἀνάγκη. καὶ ἅρμ' πόσα δεῖ τὸν μέλλοντα βιώσεσθαι καθ' ἡδονὴν, πᾶς ἐγκυμμήσας ὀρέξεις ἀπαύστους ἀναπλησῶν. ἢ τί φῄς; Τυ. καὶμοὶ δοκεῖ. Πα. ὁκοῦν τῷ μὲν συχνὰ κεκτημένῳ, ἴσως τοῦτο παρέσται· τῷ δ' ὀλίγα, καὶ μηδὲν, οὐκέτι. ὥστε πάνυ οὐκ ἂν σοφὸς γένοιτο, ὃς ἐφικνοῖτο τοῦ τέλους. λέγω δὲ ἡδέως. ἀλλ' ὁ μὲν πλούσιος, ὁ δὲ τῆς οὐσίας ἀφθόνως πᾶσιν ἐπιθυμίαις χορηγῶν, δυήσεται τοῦδε ἐφικέσθαι. τί δήποτε, ὅτι πᾶσαι ἀνάγκη τὰ ἀναλισκόντα τὰ ἑαυτοῦ, πολλαῖς καταπίπλειν ἀηδίαις. τοῦτο μὲν, τῷ μαγείρῳ κακῶς σκευάσαντι τὸ ὄψον μαχόμενον, ἢ εἰ μὴ μάχοιτο, φαῦλα τῷ δεῖ τοῦτο ἐοδίοντα τὰ ὄψα, καὶ δὲ ἡδίω ὑστερεῖν· τοῦτο δὲ, τῷ οἰκονομοῦντι τὰ τοῦ οἰκίαν, εἰ μὴ καλῶς οἰκονομοῖη μαχόμενον; ἢ οὐχ ὅτω; Τυ. νὴ Δία καὶμοὶ δοκεῖ. Πα. τῷ μὲν Ἐπικούρῳ, πάντα ξυμβαίνειν εἰκός. ὥστε οὐδέποτε τοῦξεσθαι [1] τέλους.

comedit, & supinus dormit, porrectis pedibus, manibusque, quemadmodum Vlysses in rate ad patriam navigans. Atqui non hoc solùm, sed illo etiam modo, Voluptas convenit Epicuro. Quippe Epicurus, quisquis est ille Sapiens, aut habet quod edat, aut non. Si non habet, neutiquam jucundè vivet, imò non vivet. Si autem habet, aut à se, aut ab alio habet. Si ab alio habet quod edat, est Parasitus, ac non ut dicit. Sin à se ipso, non jucundè vivet. *Tych.* Quomodo non jucundè? *Para.* Si enim habeat à se ipso quod comedat, multa necesse est vitam hujusmodi comitentur. Ac vide quænam. Oportet ut qui secundum Voluptatem vitam est acturus, omnibus quæ innascuntur, cupiditatibus indulgeat. Aut quid tu ais? *Tych.* Idem sentio. *Para.* Proinde ei qui multa possidet, hoc fortasse præbet: ei verò qui pauca, nihil amplius. Itaque pauper neque sapiens esse, neque finem consequi possit: dico autem Voluptatis. At neque dives, qui de re sua cupiditatibus abundè sumptus suppeditat, hunc pertingere queat. Quid tandem, quòd omnino necesse est ei qui de suo sumptus facit, in multa fastidia incidere: nunc quidem cum coquo, qui cibum malè præparavit, rixando, aut nisi rixetur, insuaves cibos comedendo, & Voluptate carendo: nunc autem cum œconomo, ni rectè rem familiarem administrarit, contendendo? An non ita se res habet? *Tych.* Per Iovem ita sentio. *Para.* Hæc omnia Epicuro accidere verisimile est. Itaque nunquam Voluptatis fine miser ille potietur. At

[1] Τοῦ τέλους] Non attendit ad hanc vocem Interpres. Sic in Deorum Dialogo

τῷ δ' ὄψοφάγῳ, ὅτε μάγειρος ἐστιν, ᾧ χυλεπήνη, ὅτε ἀγρὸς, ὅτε οἰκονόμος, ὅτε ἐργάτης, ὑπὲρ ὧν ἀπολογήσηται, ἀχθεσθείη, καὶ πάνυ ἐχεῖ, ὥστε φάρυγι, καὶ πίοι μόνος ὅτου ὑπὸ μηδενὸς, ὧν σιτεῖται, ἀναγκη συνχλείσηται. ἀλλ' ὅπου μὴ τέχνη ἐστὶν ἡ ὀψοφαγικὴ, καὶ τούτων, καὶ τὰ ἄλλα ἱκανῶς δέδεικται. λοιπὸν ὅτι ἐστὶ δεῖσα, δεικτέον. καὶ τοῦτο οὐκ ἁπλῶς, ἀλλὰ πρῶτον μὲν, ὅτι κοινῇ πασῶν διαφέρει τὰ τεχνῶν. εἶτα ὅτι ἐστὶ ἰδίᾳ ἑκάστης. κοινῇ μὲν οὖν ἁπασῶν ὅτῳ διαφέρει. πάσης γὰρ τέχνης ἀνάγκη πρόσωπόν μάθησιν, πόνον, φόβον, πληγὰς, ὥσπερ οὖν ἔστιν ὅστις οὐκ ἂν ἀποδύσαιτο. παιδίον ὁ τὴν τέχνην ὡς ἔοικε, μόνην ἔξεστι μαθεῖν ἄνευ πόνου. τίς γὰρ λύπην πολὺ ἀπήλθε κλαίων, ὥσπερ τινας οὐκ ἔστι διδασκάλων ὁρῶμεν; τίς σχολὴν ἐπὶ δεῖπνον ἀπίων, ὥφθη σκυθρωπὸς, ὥσπερ οἱ εἰς διδασκαλεῖα φοιτῶντες; καὶ μὴν ὁ μὲν παρασίτος, ἑκὼν αὐτὸς ἐπὶ δεῖπνον ἔρχεται, μάλιστα ἐπιθυμῶν τῆς τέχνης. οἱ δὲ τὰς ἄλλας τέχνας μανθάνοντες, μισοῦσιν αὐτάς. ὥστε ἔνιοι δι' αὐτὰς λελοιδόρησαι. τί δ' ὃ κἀκεῖνο συνοῆσαί σε δεῖ, ὅτι ἐστὶ τὰς οὐ ἐκείναις ταῖς τέχναις ὠφελήσουσι, οἱ πατέρες ἐστὶ μητέρες τούτοις τιμῶσι μάλιστα, οἷς καθ' ἡμέραν ἐστὶ παρασίτου; καλῶς νὴ Δία ἔρραψεν ὁ παῖς λέγοντες, ὅτι αὐτῷ φαγεῖν ἂν ἔρραψεν ὀρθῶς, μὴ ὅτε. ὥστε τὸ πρᾶγμα ἐστὶ ἔντιμον, καὶ οὐ τι-

At verò parasito, neque coquus est ullus, cui irascatur, neque fundus, neque œconomus, neque pecuniæ, pro quibus causam dicere gravetur, & tamen habet omnia, ita ut bibere, & edere possit hic solus nulla re, earum quibus ille, necessariò turbatus. Iam quòd ars sit Parasitica, ex his, atque aliis abundè est demonstratum. Supereſt ut optimam esse ostendam: atque hoc non simpliciter. Sed primùm quia communiter omnibus artibus præstat: deinde privatim singulis. Communiter ad hunc modum præstat omnibus. Nam cuivis arti necesse est ut disciplinam adducat, laborem, timorem, & verbera, quæ nemo non deprecetur. Hanc verò artem, ut videtur, citra laborem licet solam discere. Quis enim unquam à convivio flens discessit, ut aliquos à præceptoribus videmus? Quis ad convivium proficiscens visus est tristis, ut qui scholas frequentant? Verùm Parasitus sponte ad cœnam it, artis cupidissimus. Alii verò quas addiscunt artes, oderunt: ob easque nonnulli aufugiunt. Quid verò? nonne etiam illud tibi considerandum, quòd eos qui illis in artibus proficiunt, his rebus parentes, quibus quotidie parasitum, maximè cohonestant. Rectè scripsit puer dicentes, date illi quod edat malè scripsit, ne date. Sic negotium & honore & pœna videtur magnum.

logo. συμφωνία τῆς ἔριδος & τοῦ τέλους. Constituebat enim Epicurus philosophiæ suæ summam & τὸ τέλος. Sic Petron. Satyr.

Ipse pater veri doctus Epicurus in arte
Iussit, & hoc vitam dixit habere teles.

Quo loci mendosè faciunt qui in secundo versu reponunt *Iussit* pro *jussit*, ut moneo ad emendationem hujus epigrammatis. *Reuvd.*

μανείας μέγα φαίνεται. καὶ μὴν αἱ ἄλλαι, τέχναι, τὸ ὕστερον τοῦτο ἔχουσι, μὴ τὸ μανθάνειν, καὶ τὰς καρπὰς ἡδέως ἀπολαμβάνουσι. πολλὴ γὰρ [1] καὶ ὄρθρου οἶμος ἐς αὐτάς. ἡ δὲ παρασιτικὴ μόνη τῶν ἄλλων, σύνθυς ἀπολαύει τῆς τέχνης εὐθὺ τοῦ μανθάνειν. καὶ ἅμα τε ἄρχεται, καὶ εἰς τὸ τέλος ἐστίν. αἱ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων τεχνῶν, ἅπασι, ἀλλὰ πᾶσιν, ἐπὶ μόνῳ τῷ τροφὴν γενέσθαι. ὁ δὲ παράσιτος, σύνθυς ἔχει τῷ τροφὴν ἅμα τὸ ἄρξασθαι τῆς τέχνης. ἢ οὐκ οἶσθ' ὅτι ὁ μὲ χαίρων, χαίρει, ὁ δὲ χαίρειν ἕνεκα. καὶ ὁ τίκτων, τέτοκεν, ὁ δὲ τεκεῖν ἕνεκα. ὁ δὲ παράσιτος, οὐκ ἔστιν μόνῳ διώκειν, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ, καὶ ἔργον ἐστὶν αὐτῷ, καὶ δὲ ἕνεκα γίγνεται. καὶμὴν οἰκεῖά γε ἁδεῖς ἔστιν, ὅσις οὐκ ἐπίσταται. ὅτι οἱ μὲ ταῖς λοιπαῖς τέχναις ἐργαζόμενοι, τὸ μὲ ἄλλον χρόνον πελαυπωθοῦσι, μίαν δὲ ἢ δύο μόνας μὲ μίνας ἡμέρας ἱερὰς ἄγουσι. καὶ αἱ πόλεις δὲ, τὰς μὲ, δὶ' ἔτους, τὰς δὲ, ἑμμήνους ἑορτὰς ἀφοπλίσαι, καὶ δύφεσίνεας λέγοντας τότε. ὁ δὲ παράσιτος, μὲ μίνος τὰς τεράκοντ' ἡμέρας ἱερὰς ἄγει. πᾶσιν γὰρ δοκεῖν αὐτῷ εἶναι τὰ θεῖα. ἔτι οἱ μὲ βυλόμενοι τὰς ἄλλας τέχνας καθεδεῖν, ὀλιγοσιτίας, καὶ ὀλιγοποσίας χρῶντες, καθεύδουσι οἱ νοσοῦντες. πολυποσίας δὲ, καὶ πολυσιτίας, οὐκ ἔστιν δύφεσινόμενον μανθάνειν. καὶ αἱ μὲ ἄλλαι τέχναι, χωρὶς ὀργάνων ἁδαμῶς τοῦ κεκτημένου ὑπηρετεῖν δυνάμενον. ἔστι γὰρ αὐλεῖν ἄνευ χωρὶς αὐλῶν, ἔστι ψάλλειν ἄνευ λύρας, ἔστι ἱππεύειν χαλοῦ ἵππου. αὐτὴ δὲ ἔστως ἐστὶν ἀγαθὴ, καὶ ἡ βαρεῖα τῆ τέχνη-

gnum. Atqui cæteræ artes hoc posterius habent, postquam didicerunt, & fructus suaviter percipiunt, ad quos multa & ardua est via. Sed sola inter alias Parasitica, statim ab initio inter discendum arte sua fruitur: simulque incipit, & finem obtinet. Præterea reliquæ artes, non aliquæ, sed omnes, ad victum parandum duntaxat inventæ sunt: at parasitus simul atque artem orsus est, victum habet. Aut non animadvertis agricolam agros colere non colendi gratia, nec fabrum fabricandi gratia fabricare: parasitum autem, alterum quidem non sectari, sed idem & opus ejus esse, & cujus gratia fit. Ac sanè nemo nescit, eos qui reliquas artes exercent, unum & alterum duntaxat mensis diem festum ducere, reliquum verò tempus ærumnosè vivere: atque urbes, alias quidem, annuos dies festos, alias menstruos celebrare, quo tempore lætari dicuntur: parasitum autem totos triginta mensis dies festos agitare, siquidem ipsi videntur Diis sacræ omnes. Præterea qui aliis in artibus strenuè se gerere volunt, pauco victu & potu utuntur, quemadmodum ægroti: siquidem ad discendum non est accommodus, qui cibo & potu copiosiore se oblectat. Quinetiam aliæ artes, nequaquam sine instrumentis domino inservire possunt. Nemo enim sine tibia tibicinem agere, nemo sine lyra psallere, nemo sine equo equitare queat. Verùm hæc usque adeò bona est, nec artifici onerosa, ut

1 Καὶ ὄρθρου οἶμος] Hesiod. 1. Oper. *Bourd.*

τη, ὥστε ἐ ὑπάρχει μηδὲν ἔχειν ἴδιον χρῆσθαι αὐτῇ. καὶ ὡς ἔοικε, τὰς ἄλλας τέχνας μανθάνομεν, μισθὸν διδόντες. τοιγαροῦν ἦ, λαμβάνοντες. ἔτι τοίνυν μὴ ἄλλων τεχνῶν, εἰσὶ διδάσκαλοι τινές. τὴν δὲ παρασιτικὴν, οὐδείς. ἀλλ' ὥσπερ ἡ ποιητικὴ καὶ Σωκράτει, καὶ αὕτη πού μοίρας παρεσχήκατο. κἀκεῖνο δὲ σκόπει, ὅτι τὰς μὲν ἄλλας τέχνας ὁ διδάσκοντες, ἢ πλέοντες, ἢ δυνάμεθα ἀφαιρεῖσθαι. ταύτην δὲ ἐστι χρῆσθαι ἐ ᾧ ὁδοῦ, καὶ πλέοντι. Τυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. καὶ μήτοι ὦ Τυχιάδη, αἱ μὲν ἄλλαι τέχναι, δοκοῦσί μοι ταύτης ἐπιδεεῖν. αὐτὴ δὲ, ὑδρίας ἑτέρας. Τυ. τί δὲ οὐχὶ τὰ ἀλλότρια λαμβάνοντες, ἀδικεῖν σε δοκοῦσι; Πα. πῶς γὰρ οὔ; Τυ. πῶς δ' ὁ παράσιτος τὰ [1] ἀλλότρια λαμβάνων, οὐκ ἀδικεῖ μέγα; Πα. οὐκ ἔχω λέγειν. [2] καὶ μὴν τὰ ἄλλων τεχνῶν αἱ ἀρχαὶ φαῦλαί τινες, καὶ ἀζηλεῖς εἰσι. τὴν δὲ παρασιτικῆς ἡ ἀρχὴ, πάνυ γενναία τις. τὸ γὰρ φυλλάδιον τοῦτο τὴν φιλίας ὄνομα, οὐκ ἄλλό τι εὕροις, ἢ ἀρχὴν παρασιτικῆς. Τυ. πῶς λέγεις; Πα. ὅτι οὐδεὶς ἐχθρὸν, ἢ ἀγνῶτα ἄνθρωπον, ἐπὶ δεῖπνον καλεῖ. ἀλλὰ δεῖ πρότερον οἶμαι τοῦτον γνησίας φίλον, ἵνα κοινωνήσῃ σπονδῶν, καὶ τραπέζης, καὶ τῆς τέχνης ταύτης μυσηθέων. ἐγὼ γοῦν πολλάκις ἤκουσα τινῶν λεγόντων, ποῖός ἐστιν ὁ φίλος, ὅστις οὐ βέβρωκεν, οὐδὲ πέπωκε μεθ' ἡμῶν, ὡς δηλονότι τὸ συμπίνοντας, καὶ συνεσθίοντας, μόνον πιστὸν ἡγεμθόνιον φίλον. ὅτι γεμὴν ἡ βασιλι-

ut ea uti possit etiam qui caret instrumentis. Et ut videmus, alias artes data, hanc accepta mercede discimus. Præterea aliarum artium sunt magistri: sed Parasitices, nullus est. Sed quemadmodum authore Socrate, Poëtica: sic etiam hæc fato quodam accedit. Quinetiam illud expendito, nos non posse alias artes iter faciendo, aut navigando exercere: sed hac licere uti tum iter facienti, tum naviganti. *Tych.* Omnino ita est. *Para.* Aliæ quoque artes hanc optare videntur, hæc nullam aliam. *Tych.* Ecquid? nonne qui aliena capiunt, injuriam facere videntur tibi? *Para.* Quidni? *Tych.* Qui fit igitur ut solus parasitus aliena accipiendo non faciat injuriam? *Para.* Dicere non possum. Porrò aliarum artium vilia & simplicia sunt initia: Parasitices contrà principium est generosum. Nam celebratum hoc Amicitiæ nomen, non aliud quàm Parasitices esse principium invenias. *Tych.* Quid ais? *Para.* Quoniam nemo inimicum, aut ignotum hominem, sed ne mediocriter quidem familiarem ad epulas invitat. Sed oportet utique ut hic priùs amicitiam contraxerit, ut libationum, mensæ, & artis hujus mysteriorum fiat particeps. Nam aliquos plerumque dicentes audivi, cujusmodi est hic amicus, qui nec edit, nec bibit nobiscum! videlicet quasi eum quo compotore & convictore utimur, solum putent fidum amicum. Quòd autem hæc ars omnium sit

[1] Ἀλλότρια] Athen. lib. 1. In quo multa sunt hujus Dialogi. *Bourd.*

[2] Καὶ μὴν] Ante hæc verba, incipit loqui parasitus. Aliud tamen sequutus est Interpres. *Idem.*

ἀφελίτη ἢ τεχνῶν ἐστιν αὕτη, μάλιστα ἂν ἐν σὺ τοῦτ' ἐγνωκὼς εἴης. τὰς μὲν γὰρ λοιπὰς τέχνας, ἃ μόνον κοπιῶντες, καὶ ἱδρῶντες, ἀλλὰ νὴ Δία κομῶντες, καὶ ἐσθῆτες ἐρράζοντας, ὥσπερ ἀμέλει καὶ θῆλυ τὸ τεχνῶν. ὁ δὲ παράσιτος, μετὰ χαιρεκάκου τοῦ αὐτοῦ τέχνου, ὡς βασιλικὸς κατακείμενος. ἐπεῖνα μὲν γὰρ τί δεῖ λέγειν πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν αὐτοῦ, ὅτι δὴ μόνος καὶ τὸν σοφὸν Ὅμηρον ὅτι φυτοῖς χρῆσι φυτῷ, ὅτι δρυοῖ, ἀλλὰ τὰ ἄσπαρτα, καὶ τὰ ἀνήροτα πάντα τίμεται. καὶ μὴν ῥητορά τε, καὶ γεωμέτρην, καὶ χαλκέα, οὐδὲν κωλύει τοῦ ἑαυτοῦ τέχνου ἐργάζεσθαι, εἴτε τε πονηρὸς, εἴτε τε μοχθηρός ἐστι. παρεμποδίζῃ, οὐδεὶς δυνατὸς ἢ μοχθηρὸς ὤν, ἢ πονηρός. Τυ. παπαῖ. οἷον χρῆμα ἀποφαίνει τὴν παρασιτικήν. ὥστε καὶ αὐτὸς ἤδη βούλεσθαι δοκῶ μοι παράσιτος εἶναι ἀντὶ τούτου, ὃς εἰμι. Πα. ὡς μὲν τοίνυν κοινὴ πάντων ἀφέλιμος, δεδεῖχθαί μοι δοκῶ. φέρε δὴ ὡς καὶ ἰδίαν ἐκάστης διαφέρῃ, σκοπῶμεν. τὸ μὲν δὴ τῆς βαναύσους τέχνας παρεμβάλλειν αὐτοῖς, ἀνόητόν ἐστι. καὶ μᾶλλον πως καθαιρεῖσθαι τὸ ἀξίωμα τῆς τέχνης. ὅτι γε μὴν τῶν μειζόνων καὶ καλλίστων τεχνῶν ἀφέλιμος, δεικτέον, ὡμολόγηται γάρ δὴ πᾶσι πάντων, καὶ τοῖς ῥητορικὴν, καὶ τοῖς φιλοσοφίαν, ἃς ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν, καὶ ἐπιστήμας ἀποφαίνουσί τινες. ἐπειδὴν γὰρ ἐγὼ τούτων ἀποδείξω μοι παρασιτικὴν πολὺ κρατοῦσαν, καὶ δηλονότι τῶν ἄλλων τεχνῶν δόξει πολὺ διαφερεστάτη, καθάπερ ἡ Ναυσικάα τῶν θεραπαινίδων. κοινῇ μὲν ἐν ἀμφοῖν

sit maximè regalis: hinc non minùs possis cognoscere. Nam reliquas artes non modo graviter laborantes, & sudantes, sed per lovem, sedentes, & stantes exercent, nimirum ut artium servi. At parasitus artem suam aggreditur, tanquam rex accumbens. Quid enim attinet ea dicere quæ ad ejus fœlicitatem pertinent, quòd solus juxta sapientem Homerum, neque plantam manibus plantat, neque arat, sed citra arationem & sementem omnia consequitur? Quinimo nihil rhetorem, geometram, ærarium fabrum impedit, quominus suam artem exerceat, sive sit pravus, sive stultus. Nemo autem, qui sit stultus, aut pravus, potest parasitari. *Tych.* Papæ! cujusmodi rem ostendisti Parasiticam esse! Itaque velim, pro eo qui jam sum, parasitus esse. *Para.* Igitur quantum communiter præstet omnibus, videor mihi demonstrasse. Age jam quantum privatim singulis præstet, consideremus. Certè eam cum mechanicis artibus comparare, ineptum esset: aut potiùs ejus qui hujus artis dignitatem tollere vellet. Sed ostendendum est hanc maximas, & pulcherrimas artes præstantia superare. Apud omnes in confesso est, cùm Rhetoricam, tum Philosophiam esse maximas & pulcherrimas, quas propter nobilitatem, nonnulli etiam scientias faciunt. Proinde posteaquam ostendero, & his longè potiorem esse Parasiticam, satis nimirum constabit eandem & aliis artibus esse præstantiorem, quemadmodum Nausicaa præstet famulis. Communiter

1 Τῶν τε ῥητορικῶν καὶ τῶν φιλοσοφίαν, ἃς διὰ γραμμάτων] Τῶν τε ῥητορικῶν καὶ τῶν φιλοσοφίαν μειζόνων καὶ καλλίστων τέχνων διαφέρῃ, ἃς διὰ γ. Sic paulo ante ὅτι γε μὴν τῶν μειζόνων καὶ καλλίστων τεχνῶν διαφέρῃ, &c. *Marcil.*

ἀμφίβια, καὶ τὴν ῥητορικὴν, καὶ τὴν φιλοσοφίας, ἀμείνων καὶ τῶν ἄλλων. ἡ μὲν γὰρ ὑφίστησιν. οὐδὲ, ἂν ἔστι γὰρ ἡ ῥητορικὴ ἓν τι, καὶ τὸ αὐτὸ νομίζομεν. ἀλλ' οἱ μὲν, τέχνην. οἱδὲ, τριβωνίαν, ἀτεχνίαν. ἄλλοι δὲ, κακοτεχνίαν. ἄλλοι δὲ, ἄλλό τι. ὁμοίως δὲ καὶ τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὰ αὐτά, καὶ ὡσαύτως ἔχουσιν. ἑτέρως μὲν γὰρ Ἐπικούρῳ δοκεῖ τὰ πράγματα ἔχειν. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τῆς στοᾶς. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τῆς ἀκαδημίας. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τοῦ περιπάτου. καὶ ἁπλῶς, ἄλλος ἄλλην ἀξιοῖ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι. καὶ μέχρι γε νῦν, ὅτι οἱ αὐτοὶ γνώμης κρατοῦσιν, ὅτι αὐτῶν ἡ τέχνη μία φαίνεται. ἐξ ὧν δηλονότι πικμαίρεσθαι καὶ ταύτην. οὐχὴν γάρ φημι μήτε εἶναι τέχνην, ἧς ὅτι ἔστιν ὑπόστασις. ἐπεὶ τί δήποτε ἀριθμητικὴ μία ἐστὶ καὶ ἡ αὐτὴ, καὶ δὶς δύο παρ' ἡμῖν, καὶ δὶς δύο Πέρσαις, τέσσαρά ἐστι, καὶ συμφωνεῖ τοῦτο καὶ δὶς δύο Ἕλλησι, καὶ βαρβάροις. φιλοσοφίας δὲ, πολλὰς καὶ διαφόρους ὁρῶμεν. καὶ ὅτι τὰς μὲν ἀρχὰς, ὅτι τὰ τέλη σύμφωνα πασῶν. Τυ. ἀληθῆ λέγεις. μίαν μὲν τὴν φιλοσοφίαν εἶναι λέγουσιν. αὐτοὶ δὲ, αὐτὰς ποιοῦσι πολλάς. Πα. καὶ μὴν τὰς μὲν ἄλλας τέχνας, εἰ καί τι κατ' αὐτὰς ἀσύμφωνον εἴη, καὶ παρέλθοι τις συγχώρησις ἀξιώσειε, ἐπὶ μέσον τε δικάσαι, καὶ αἱ κωλύψεις αὐτῶν οὐκ εἰσὶν ἀμελέστατοι, ὥστε δικάζειν ἂν εἴη. φιλοσοφίαν δέ τις ὡς ἀναγκαίαν, ἀνάσχοιτο μὴ μίαν εἶναι, καὶ μὴ δὲ σύμφωνον αὐτὴν ἑαυτῇ μᾶλλον ἢ ὁρᾶται. μία μὲν οὖν ἔστι φιλοσοφία, ἐπειδὴ ὁρῶ ἓν ἄπιεργον ὄν. πολλαὶ δὲ δοκοῦσιν εἶναι, ἐπειδήπερ ἡ φιλοσοφία μία. ὁμοίως δὲ καὶ

niter igitur Rhetoricam & Philosophiam antecellit. Primùm quantum attinet ad artis subſtantiam. Hæc enim subſiſtit: illæ verò minimè. Neque enim de Rhetorica unum idemque ſentimus: ſed alii artem: alii contrà, non artem: alii malam artem: alii aliud eſſe dicunt. Neque Philoſophiam ſimili ratione, eodemque modo ſe habere putamus. Aliter enim Epicuro res videntur ſe habere: aliter Stoicis: aliter Academicis: aliter Peripateticis, Quid multa? alius aliam Philoſophiam eſſe contendit. Et hactenus neque iidem ſententia potiuntur, neque eorum ars una eſſe videtur. Ex quibus reliquum eſt ut argumenta ducam. Principio artem eſſe nego, cujus nulla eſt ſubſtantia. Nam & Arithmetica una eademque eſt, & bis duo apud nos & Perſas, ſunt quatuor, & hac de re convenit inter Græcos & Barbaros. Sed Philoſophias multas & diverſas videmus, quarum omnium neque principia, neque fines inter ſe conſentiunt. *Tych.* Vera dicis. Vnam enim Philoſophiam omnes eſſe dicunt: attamen ipſi multarum ſunt authores. *Para.* Certè in reliquis artibus, quanquam earum ratione nonnihil diſcreparet, & poſtulata venia quiſpiam præteriret: ſiquidem mediæ videntur, earumque perceptiones non ſunt immutabiles, admittendus tamen eſſet. Philoſophiam autem aliquis tanquam neceſſariam, ſuſtineret non unam eſſe, nec ſecum magis convenire, quam inſtrumenta. Vna quidem non eſt Philoſophia, ſiquidem innumeras eſſe video. Nec multæ tamen eſſe poſſunt, ſiquidem una eſt Philoſophia. Similia etiam

dicat

φ ὑποστάσεως τ ῥηθεικῆς ταῦτα φαίη τις ἄν. τὸ γὰρ τὸ περὶ ἑνὸς ἀφορισμοῦ ταὐτὰ μὴ λέγειν ἅπαντας, ἀλλὰ μάχην εἶναι φορᾶς ἀνιδύξει, ἀπόδειξις μεγίστη ⊕ μὴ ὂν τὴν ἀρχὴν εἶναι τοῦτο, ἃ μία κατάληψις ἐστι. τὸ γὰρ ζητεῖν τὸ, τί μᾶλλον αὐτῶν ἐστι, ἢ τὸ μὴ δύνασθαι ὁμολογεῖν μίαν εἶναι, τοῦτο αὐτὴν ἀναιρεῖ ⊕ ζητουμένην τὴν οὐσίαν. ἡ μὲν τοι ⊕ῥητορικὴ οὐχ ὕπνος ἐστί, ἀλλὰ ⊕ ἐν Ἕλλησι, καὶ οὐ βαρβάροις μία ἐστί, καὶ κατὰ ταὐτὰ, καὶ ὡσαύτως. καὶ οὐκ ἂν εἴποι τις ἄλλως μὲν τὰς δὲ, ἑτέρως ⊃ τὰς, παρασιτεῖν. ὁμοίως δὲ εἰσὶν ὡς ἔοικεν οἱ παρασίτοις πᾶσι, οἷον σωϊκοῖς, ἡ ἐπιχείρεσις, δόξαν ἔχοντες διάφορον, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς ἅπασιν ὁμολογία τις ἐστι, καὶ συμφωνία τῶν ἔργων, καὶ ⊕ τέλεος. ὥστε ἐμοιγε δοκεῖ ἡ παρασιτικὴ κινδυνεύειν κατ' γε τοῦτο, καὶ σοφὸν εἶναι. *Tv.* πάνυ μοι δοκεῖς ἱκανῶς περὶ τῆς τέχνης εἰρηκέναι. ὡς ⊃ ⊕ τὰ ἄλλα χείρων ἐστὶν ἡ φιλοσοφία τ σῆς τέχνης, πῶς ἀποδεικνύεις; *Par.* ἀκοῦσαι ἀτάσκεπτον χρὴ τὸν εἰπεῖν, ὅτι φιλοσοφίας μὲ ἀδίκησε ἠρέμα παρασιτῶν, παρασιτικῆς ⊃, πάμπολλοι ἐπιμνησθέντες μνημονεύονται φιλόσοφοι, καὶ μέχρι γε νῦν ἐρῶσι. *Tv.* καὶ τίνας ἂν ἔχοις εἰπεῖν φιλοσόφους, παρασιτεῖν ἀναδεδειγμένους; *Par.* ὃς πρὸς μὲν τὸ Τυχιάδη ⊕ σὺ γιγνώσκει, ὑπολείπει ἀγνοεῖν κἀμὲ, ὡς κατ' τινῶν αὐτοῖς αἰσχύνης σύστευξιν γιγνομένης, ἀκαὶ τιμῆς. *Tv.* ἃ μὰ τ Δί' ὦ Σίμων. ἀλλὰ ⊕ σφόδρα ἀπορῶ ὅς τινας ⊕ εὐρεῖς εἰπεῖν. *Par.* ὦ γλυκαῖε, σύ μοι δοκεῖς ἀγνοεῖν ⊕ εἶναι ⊕ τ ἀναγράψαντων τὰς ἐκείνων βίους, ἐπὶ πάντας ἂν ⊕ ἐπιγνῶναι ὅστινας λέγω δυνάμενος.

dicat aliquis de Rhetoricæ substantia. Nam quòd de una quæstione non eadem dicunt omnes, sed diversis inter se pugnant sententiis, certissimum est documentum, ne hoc quidem esse principium, cujus una perceptio non est. Nam quærere quid potissimùm ex illis sit Rhetorica, nec fateri unam esse, hoc ipsam, ejus quod quæritur, essentiam tollit. Porrò Parasitica non ita se habet: sed & apud Græcos, & apud Barbaros secundum eadem, eodemque modo una est: neque dicat quisquam aliter hos, aliter illos parasitari. Neque sunt inter Parasitos, ut liquet, quales Stoici, aut Epicurei, diversorum præceptorum authores: sed omnibus apud omnes una est professio, & operum, finisque concentus. Itaque parum abesse videtur quin Parasitica, ex his quæ adduxi, etiam sit Sapientia. *Tych.* Hæc mihi videris satis superque dixisse. Sed quomodo demonstras Philosophiam esse tua arte deteriorem? *Para.* Ergo necesse est ut primùm dicam, philosophiæ amatorem parasitum nunquam fuisse: & memoriæ proditum esse complures philosophos Parasiticæ desiderio arsisse, quam ad hoc etiam usque tempus amant. *Tych.* Et quosnam Philosophos nominare possis, qui Parasiticæ operam dederint? *Para.* Quos ô Tychiade, tu cùm noris, non nosse simulas, & me, ac si ex ea re dedecus non honor ad ipsos redundet. *Tych.* Non simulo per Iovem ô Simon. Imò nescio quos nominandos invenire possis. *Para.* O generose mihi videris eos ignorare à quibus illorum vitæ conscriptæ sunt: alioqui quos dico prorsus nosse posses.

Tych.

Τυ. καὶ μήτοι [1] τὴν Ἡρακλέα ποθ' ὧδε ἀκοῦσαι τίνες εἰσίν. Πα. ἐγώ σοι δείξω, καὶ προσελέξω αὐτοὺς ὅπως ἀχρὶ τῶν φαύλων· ἀλλ' ὧν ἐγὼ δοκῶ τοὺς ἀρίστους, καὶ ὃς ἥκιστα οἵει. Αἰσχίνης μήτοι ὁ Σωκρατικὸς ἅτος, ὁ τοὺς μακροὺς ἐκεῖνους ἀφελόγους γράψας, ἦλέ ποτε εἰς Σικελίαν κομίζων αὐτούς, ὅπως εἰ δύναιτο δι' αὐτῶν γοητεύσειε Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ. καὶ τὸ Μιλτιάδου ἀναγνοὺς, καὶ μέχρι δεκαμηνίαιος, λοιπὸν ἐκφοβηθεὶς ὁ Σικελὸς παρασιτῶν Διονυσίῳ, καὶ πρὸς Σωκράτους ἀφτελεβαῖς ἐρρωσθαι φράσας. τί δῆτα καὶ Ἀρίστιππος ὁ κυρηναϊκὸς ἀχρὶ τοῦ δοκίμου φαίνεταί σοι φιλοσόφων; Τυ. καὶ πάνυ. Πα. καὶ ἅτος μήτοι καὶ τὸν αὐτὸν χρόνον διέτριβεν ὁ Συρακόσιος παρασιτῶν Διονυσίῳ. πάντων γὰρ ἀμέλει τῶν παρασίτων αὐτὸς εὐδοκίμει παρ' αὐτῷ· ἐδὲ ὡς πολίου τινὸς τῶν ἄλλων ἀφεῖς τὴν τέχνην δύφνης. ὥστε τοὺς ἐψοποιοὺς ὁσημέραι ἔπεμπε πρὸς αὐτὸν ὁ Διονύσιος, ὡς παρ' αὐτοῦ μαθησομένους. ἅτος μήτοι δοκεῖ ἐκεῖνος τὴν τέχνην ἀρίστως. ὁ δὲ Πλάτων ὑμῶν ὁ γνησιώτατος, καὶ οὗτος μὲν ἦλθεν εἰς Σικελίαν ἐπὶ τοῦτο. καὶ ὀλίγας παραδιατρίψας ἡμέρας τῷ τυράννῳ, ἐς παρασιτεῖν ἅτε ἀφυὴς ἐξέπεσε. καὶ πάλιν Ἀθήναζε ἀφικόμενος, καὶ φιλοπονήσας, καὶ παρασκευάσας ἑαυτὸν, οἷος δεύτερος πάλιν ἐπιπλεῦσαι τῇ Σικελίᾳ. καὶ διαπλεύσας πάλιν ὀλίγας ἡμέρας, ἅτε ἀμαθὴς

Tych. At certè per Herculem quinam sint illi audire exopto. *Para.* Ostendam tibi & recensebo illos, non levis momenti viros, sed quos judico præstantissimos: quosque minimè putes. Socraticus ille Æschines qui longos illos, urbanosque dialogos conscripsit, eos in Siciliam aliquando detulit, per quos, si posset, Dionysio tyranno innotesceret. Ex quibus cum Miltiadem legisset, & placuisse visus esset, reliquum tempus in Sicilia consedit parasitans Dionysio, & Socraticis disputationibus vale dixit. Quid autem? nonne & [2] Aristippus ille Cyrenæus tibi ex præstantibus Philosophis videtur fuisse? *Tych.* Maximè. *Para.* Et ille per id ætatis Syracusis versatus est, parasitando apud Dionysium apud quem parasitorum omnium maximè probabatur, ut qui ad hanc artem præ cæteris singulari præditus esset industria: adeò ut quotidie coquos ad eum mitteret Dionysius, ut ex ipso discerent. Hic videtur artis dignitatem excoluisse. Vester quoque generosissimus ille Plato, in Siciliam hac de causa venit. Vbi cùm paucos dies apud regem esset parasitatus, à parasitatione, quia ad eam erat inhabilis, excidit. Rursum repetitis Athenis postquam vehemens studium adhibuisset, seque adornasset, secunda navigatione Siciliam petivit: ubi paucos dies cœnatus, iterum præ imperitia excidit. Et

1 Νὴ Ἡρακλέα] De hoc Parasitico sacramento vir Clarissimus Io. Meursius; jurabant etiam Parasiti νὴ τὸν ἅλας Liban. Paras. *Bourd.*

2 *Aristippus*] Genere Cyrenaicus maximè voluptarius fuit, canis regius à Diogene nominatus, quòd assentaretur Dionysio, ad hunc Stratonem, vel ut alii, Platonem dixisse tradunt. Tibi soli & chlamydem & vestem rejiculam ferre datum est leg. Diog. Laert. lib. 2. Horat. epist. lib. 1. *Cogn.*

Ἦς ἐξόπισεν. καὶ αὕτη ἡ συμφορὰ Πλάτωνι περὶ Σικελίαν, ὁμοία δοκεῖ γεγενῆσθαι τῇ Νικίᾳ. Tv. καὶ τίς ὦ Σίμων, περὶ τούτου λέγει; Pa. πολλοὶ μὲν δὴ ἄλλοι. Ἀριστόξενος ὁ μουσικός, πολλοῦ λόγου ἄξιος, ἦν αὐτὸς ὁ παράσιτος Νηλέως λέγει. Εὐριπίδης μὲν γὰρ ὅτι Ἀρχελάῳ μέχρι θανάτου παρεσίτει, καὶ Ἀναξαρχος Ἀλεξάνδρῳ, πάνυ ἴσμεν. καὶ Ἀριστοτέλης ὁ τὴν παρασιτικὴν ἤρξατο μόνον, ὥσπερ καὶ τὴν ἄλλην τεχνῶν. [5] φιλοσόφους μὲν ἔν ὥσπερ ἴσως, παρασιτικὰ ἀποδείσαντας, ἔδειξα. παράσιτον δὲ οὐδεὶς ἔχει φράσαι, φιλοσοφεῖν ἐθελήσαντα. καὶ μὴν τοι εἰ ἔστιν εὐδαιμονεῖν τὸ μὴ πεινῆν, μὴ δὲ διψῆν. μὴ δὲ ῥιγοῦν, ταῦτα οὐδενὶ ἄλλῳ ὑπάρχει, ἢ παρασίτῳ. ὥστε φιλοσόφους μὲν ἂν τις πολλοὺς καὶ ῥιγοῦντας, καὶ πεινῶντας εὕροι. παράσιτον δὲ, οὐ. ἢ μὰ ἂν εἰ ἕνα παράσιτον, ἀλλὰ δυσνοῦς τις, ἢ πλοκὸς ἄνθρωπος, ἢ φιλοσόφῳ

Et hæc Platonis fortuna Niciæ fortunæ similis videtur. *Tych.* Ecquis Simo ea de Platone dicit? *Para.* Complures etiam alii. Porrò [1] Aristoxenus Musicus, plurimi æstimandus, [2] Nelei fuit [3] parasitus. Quòd autem Euripides apud Archelaum ad mortem usque, [4] Anaxarchus apud Alexandrum egit parasitum, planè compertum habes. Cæterùm Aristoteles Parasiticam orsus est solùm, ut reliquas artes. Philosophos quemadmodum Parasiticæ operam dederint, ostendi. Nemo autem Parasitum producat, qui philosophari voluerit. Ac sanè si neque esurire, neque sitire, neque algere beatum est, hæc alii nulli quàm parasito suppetunt. Itaque Philosophos multos invenias qui frigore, & fame capiantur: Parasitum autem, nullum: alioqui Parasitus non esset, sed infœlix quispiam, aut mendicus, aut Philosopho similis.

1 *Aristoxenus*] Musicus dictus fuit à patre, musicæ præcipuo magistro, auctore Suid. Stephanus de urbibus, in dictione Tarentum, scribit hunc fuisse patria Tarentinum. de hoc Cic. & Gellius. *Cogn.* Ἀριστόξενος ὁ μουσικὸς πολλοῦ λόγου ἄξιος καὶ αὐτὸς γε παράσιτος Νηλέως ἦν] Quis fuerit ille Neleus, qui parasitum habuit Aristoxenum, discimus ex Strabone lib. 13. ὁ δὲ Κορίσκος υἱὸς Νηλεὺς ἀνὴρ Ἀριστέλεις ἱκεφαμένος καὶ Θεοφράστου—πρῶτος ἂν ἴσμεν συναγαγὼν βιβλία, καὶ διδάξας τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ βασιλέας βιβλιοθήκης συνάξαι. Non est mirum, si παράσιτον habuerit Aristoxenum. Nam viri divitis fuit bibliothecam adunare. & Aristoxenus eandem cum Neleo Philosophiæ sectam profitebatur. Aristotelis enim fuerat etiam auditor. De eo sic Suidas: Ἀριστόξενος υἱὸς Μνησίου τοῦ ἐκ Σπινθάρου μουσικοῦ, ὑπὸ Ταραντίνων τῶν Ἰταλίας, ἀπὸ τριῶν ἢ ἐν Μαντινείᾳ, φιλόσοφος γέγονε, καὶ μουσικὴν ὑπεδιδάξατο ἐκ πολλοῦ ἀκούσας τοῦ τε πατρὸς, καὶ Λάμπρου τοῦ Ἐρυθραίου, εἶτα Ξενοφίλου τοῦ Πυθαγορείου, καὶ τέλος Ἀριστοτέλους. Multa deinde de eo subjungit, quæ videbis, & tandem addit συνετάξατο δὲ μουσικά τε καὶ φιλόσοφα: ex his patet eundem esse, de quo hic Lucianus. *Palm.*

2 *Nelei*] De hoc Athen. lib. 1. *Cogn.*

3 *Parasitus Euripid.*] Hoc abundè Suid. & Gell. lib. 15. *Idem.*

4 *Anaxarchus*] Legend. Laërt. *Idem.*

5 Φιλοσόφους μὲν ἔν ὥσπερ ἴσως, παρασιτικὰ ἀποδείσαντας] Fortean φιλοσόφους μὲν ἔν ὥσπερ ἦν ὑπεχὼν, παρασιτικὰ ἀποδείσαντας. Nisi accipi Lucianus voluit, ὥσπερ ἴσως, *ut erat*, pro, *ut est*, sive ὥσπερ ἐστὶν, sive, *ut res se habet*. Marcil.

ὄμιλον. Τυ. ἐκπαῖς ταῦτά γε. ὅτι δ' ἐν πολλαὶ διαφέρει φιλοσοφίας, καὶ ῥητορικῆς ἡ παρασιτικὴ, πῶς ἐπιδεικνύεις; Πα. εἰσὶν ὦ βέλτιστε, καιροὶ τῷ ἀνθρώπων βίῳ. ὁ μέν τις, εἰρήνης οὔσης. ὅλ' αὖ, πολέμου, σὺ δὴ τούτοις, πᾶσαι ἀνάγκη φανερὰς γίνεσθαι τὰς τέχνας, καὶ τοὺς ἔχοντας αὐτὰς ὁποῖοί τινές εἰσι. πρότερον δ' εἰ δοκεῖ, σκοπήσωμεν τὸν τοῦ πολέμου καιρὸν, καὶ τίνες ἂν εἶεν μάλιστα χρησιμώτατοι, ἰδίᾳ τε ἑκάστῳ αὐτῷ, καὶ κοινῇ τῇ πόλει. Τυ. ὡς δὲ μέτεστιν ἀγῶνα κεκλῆσθαι πολλοὺς τῶν ἀνδρῶν. καὶ ἔγωγε πάλαι γελῶ καὶ ἐκμυττόν, σκοπῶν ποῖος ἂν εἴη συμβαλλόμενος παρασίτῳ φιλόσοφος. Πα. ἵνα τοίνυν μὴ πάνυ θαυμάζῃς, μὴ δὴ τὸ πρᾶγμά σοι δοκῇ χλιδῆς ἄξιον, φέρε ἐκτυπωσώμεθα παρ' ἡμῖν αὐτοῖς. ἠγγέλθαι μὲ αἰφνίδιον εἰς τὴν χώραν ἐμβεβληκέναι πολεμίους, εἶναι δ' ἀνάγκην ἐπεξιέναι, καὶ μὴ ἐᾶσθαι ἔξω διημένην τὴν γῆν. τὰ στρατηγὸν δὴ παρακελλεῦσαι ἅπασιν εἰς τὴν κλῆσιν τοὺς ἐν ἡλικίᾳ, καὶ δὴ χωρεῖν τοὺς ἄλλους. ἐν δὴ τούτοις, φιλοσόφους τινάς, καὶ ῥήτορας, καὶ παρασίτους. σκόπει τοίνυν ἀποδύσωμέν αὐτούς. ἀνάγκη γὰρ τοὺς μέλλοντας ὁπλίζεσθαι, γυμνοὺς σκοπεῖσθαι. ἴσως δὴ τοὺς ἄνδρας ὦ γεναῖε καὶ ἔνσωτε, καὶ δοκίμαζε τὰ σώματα. τοὺς μὲν τοίνυν αὐτῶν, ὑπὸ εὐθυΐας ἴδοις ἂν λεπτοὺς, καὶ ὠχροὺς περφεληθότας, ὥσπερ ἤδη τραυματίας παρειμένους. ἀγῶνα μὲν γὰρ, καὶ μάχην σταδιαίαν, καὶ ὠθισμὸν, καὶ κόνιν, καὶ τραύματα, μὴ γελοῖον ᾖ λέγειν, δύνασθαι φέρειν ἀνθρώπους ὥσπερ ἐκείνης τινὸς ἐσομένης ἀναλήψεως; ἆρ' ἐν πάλαι μεθυσθέντες, τὰ παράσιτοι ὁποῖός τις φαίνεται.

milis. *Tych.* Hæc sufficiunt. Sed Parasiticam Philosophia & Rhetorica esse potiorem, quomodo comprobabis? *Para.* Vitæ humanæ sunt tempora, vir optime, alterum pacis, alterum belli, in quibus utique omnino est necessarium artes patefieri, & ejusmodi sint ii à quibus exercentur. Priùs autem, si tibi videtur, consideremus belli tempus, quinam potissimùm utilissimi esse possint, cùm privatim quisque sibi, tum in genere reip. *Tych.* Quàm non mediocre virorum certamen denuntias: ac jamdudum apud me rideo, cogitans qualis esse possit Philosophus cum Parasito comparatus. *Para.* Ergo ut non mireris nimium, neque hoc subfannatione dignum putes, age typis expressis ob oculos nostros ponamus. Annuntiatum est hostes in regionem ex improviso irrupisse, necesse autem esse in eos irruere, neque permittendum ut agros populentur. Esse etiam operæ pretium ut belli dux conscribat exercitum ex juvenibus, & alii discedant. Inter hos esse Philosophos aliquos, Rhetores, & Parasitos. Primùm igitur eis vestimenta detrahamus: necesse enim est ut priùs denudentur, qui arma sunt induturi Tum ô generose viros illos sigillatim contemplare, & corpora explora. Certè alios præ indigentia temues, & horrore pallidos videbis, tanquam vulneribus confectos. Annon ridiculum esset dicere ejusmodi homines, qui curatione aliquâ sunt refocillandi, tatariam pugnam, & conflictum, & pulverem, & vulnera ferre posse? Iterum ab iis ad Parasitum transiens, aspice qualis appareat. Non-

ἆρ' οὐχ ὁ μὲν, τὸ σῶμα πρέπων πολὺς, καὶ τὸ χρῶμα ἡδὺς, οὐ μέλας γε, οὐδὲ λευκός; τὸ μὲν, γὼ γυναικὶ, τὸ δὲ, δούλῳ πρόσοικον. ἔπειτα δυμοειδὴς, δεινὸν βλέπων, οἷόν ἡμεῖς μέγα, καὶ ὕφαιμον. ἐγὼ γὰρ καλὸν δεδοικότα τὸ ζῆλον ὀφθαλμὸν εἰς πόλεμον φέρειν. ἆρ' οὐχ ὁ τοιοῦτος καλὸς μὲν ἡμῖν ἂν, καὶ ζῶν ὁπλίτης, καλὸς δὲ εἰ ἀποθανοι καλῶς; ἀλλά τι δὴ ταῦτα εἰκάζειν, ἔχοντας αὐτῶν παραδείγματα; ἀπλῶς γὰρ εἰπεῖν, εἰ πολέμῳ τις πώποτε ῥητόρων, ἢ φιλοσόφων, οἱ μὲν, οὐδὲ ὅλως ὑπέμειναν ἔξω τῶν τειχῶν προελθεῖν. εἰ δέ τις τῶν ἀναληφθεὶς παρεδέξατο, φημὶ τοῦτον λείψανα τῆς τάξεως, ὑποτρέφειν. Τυ. ὡς ἡμεῖς πάντα, καὶ οὐδὲν ὑπολιπῇ μέτριον. Πα. λέγω δ' ὅμως. εἰ μὲ τοίνυν ῥητόρων, Γοσπερ ἐγὼ ὅπως εἰς πόλεμον ἐξῆλθέ ποτε, ἀλλ' οὐδ' ἐπὶ δικαστήριον ἀνέβη ἀφ' ἡλίκων. οἶμαι ὅτι οὐδὲ τῇ φωνῇ ἀφ' οὗ τοῦτο εἶχε. τί δ' ὅπ, οὐχὶ Δημάδης μὲν, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Φιλοκράτης ὑπὸ δέους δῆθεν τῆς καθ' ἡμᾶς εἰρήνης εἰς Φιλίππου πολέμου, τῇ πόλει προῦδοσαν, καὶ σφᾶς αὐτοὺς τῷ Φιλίππῳ, καὶ διετέλεσαν Ἀθήνησιν ἀεὶ τὰ ἐκείνου πολιτεύόμενοι. ὡς εἴγέ τις ἄλλος ἀθηναῖος, καὶ αὐτὸς ἐπολέμει, καὶ κεῖνος ἂν αὐτοῖς ἦν φίλος. ὁ Ὑπερείδης γε, καὶ Δημοσθένης, καὶ Λυκοῦργος, εἶτα δοκοῦντες ἀνδρειότατοι, καὶ ταῖς ἐκκλησίαις ἀεὶ θορυβοῦντες, καὶ λοιδορούμενοι τῷ Φιλίππῳ, τί ποτε ἀπειργάσαντο χρηναῖον ἐν τῇ

Nonne hic primùm corpore est magno, colore jucundo, non nigro quidem, sed neque peralbo: nam hic mulieri, ille servo convenit. Deinde animosus, horrendum obtuens: magnis quemadmodum nos, & cruentis oculis. Bonum enim non est meticulosum & fœmineum oculum in aciem afferre. Annon qui sit istiusmodi, egregius fiat, sive quum vivit armatus, sive quum honestè est mortuus? Sed quorsum istis collationibus utimur, siquidem eorum exempla habemus? Vt uno verbo dicam, Rhetorum, aut Philosophorum priorum nullus unquam ausus est belli tempore extra mœnia prodire. Quòd siquis coactus id suscepit, hunc deserta acie abscessisse dico. *Tych.* Quam admiranda omnia, quamque nihil exiguum pollicēris! *Par.* Dicam tamen. Equidem ex Rhetoribus [2] Isocrates tantùm abest ut aliquando in bellum prodierit, cùm ne in judiciali quidem foro præ timiditate suggestum unquam conscenderit. Opinor & hoc ipsum, illi vocem defuisse. Præterea nonne Demades, Æschines, & Philocrates timore statim consternati, Philippo bellum indicente, civitatem & se ipsos prodiderunt, & Philippi res Athenis semper gesserunt? Quorum bellandi rationem siquis alius Athenienſium sequeretur, eum in amicitiam ascisceḃant. Hyperides quoque, & Demosthenes, & Lycurgus qui videbantur animosiores, & in concionibus tumultuabantur, & Philippo convitiabantur, quid præclari in

1 Οὐδὲ λευκός; τὸ μὲν, γὼ γυναικὶ] Vide Isaacum Casaubonum ad hæc verba Theocriti Idyll. 16. ἃ θεὰ λῶτο χερσὶν Κύπρου ἴγνα. Bourd.

2 *Isocrates*] Et alii, quos postea nominat ætate eadem vivebant Athen. leg. Cic. de clar. orat. Quintil. lib. 1. Plut. in Phocio. *Cogn.*

πρὸς αὐτὸν πολέμιον; καὶ Υπερείδης μέν, καὶ Λυκοῦργος, οὐδ' ἐξῆλθον. ἀλλ' οὐδὲ ὅλως ἐτόλμησαν μικρὸν ἔξω παρακύψαι τῶν πυλῶν, ἀλλ' ἐντειχίδιοι καθῆντο, παρ' αὐτοῖς ἤδη πολιορκούμενοι, γαμίδια, καὶ παρθενομήκωπα συνιδόντες. ὁ δὲ καρυφαῖος αὐτῶν, ὁ ταῦτα λέγων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις συνιχῶς. Φίλιππος γὰρ ὁ Μακεδόνων ὄλεθρος, ὅθεν οὐδὲ ἀνδράποδον πρίασθαί πώποτε, τολμήσας παρελθεῖν εἰς τὴν Βοιωτίαν πρὶν ἢ ξυμμίξαι τὰ φαλάγγια, καὶ ξυμβαλεῖν εἰς χεῖρας, ῥίψας τὴν ἀσπίδα, ἔφυγεν. ἢ οὐδὲπω ταῦτα πρότερον διήκουσας οὐδενός, πάνυ γνώριμα ὄντα, οὐχ ὅπως Ἀθηναίοις, ἀλλὰ Θραξὶ, καὶ Σκύθαις, ὅθεν ἐκεῖνο τὸ καλλιφρον ἦν. Τυ. ἐπίσταμαι ταῦτα. ἀλλ' ἦτοι μὲ ῥήτορες, καὶ λόγοις λίαν ἠσκημένοι. ἀρετὴν δ', ὃ. τί δεῖ τοὺς φιλοσόφους λέγειν; ἃ γὰρ δὴ τούτοις ὥσπερ ἐκείνοις ἔχεις αἰτιᾶσθαι. Πα. ἦτοι πάλιν ὦ Τυχιάδη, οἱ περὶ τὰ ἀνδρεῖα ὀνόματα ἐσπουδακότες, καὶ κεκτημένοι τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα, πολλῷ μᾶλλον τῶν ῥητόρων φωνὴν διειλότες, καὶ μαλακώτεροι. σκόπει δὴ ἦτοι τοῦτον μέν, ὃν ἔστιν ὅς τις εἰπεῖν ἔχει φιλόσοφον ὑπὸ πολέμου πεπληδυτηκέναι. ἦτοι γὰρ οὐδὲ ὅλως ἐστρατεύσατο, ἢ εἰ καὶ ἐστρατεύσατο, πάντες ἔφυγον. Ἀντισθένης μὲν γὰρ, καὶ Διογένης, καὶ Κράτης, καὶ Ζήνων, καὶ Πλάτων, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ πᾶς ἦτος ὁμιλος, ὅτε εἶδον παρατε-

in bello adversus eum gesto præstiterunt? Equidem Hyperides & Lycurgus nunquam egressi sunt, sed neque vel modicum exerto è portis capite ausi sunt prospicere. Verùm intra mœnia sedebant, apud se ipsos obsessi, sententiolas & senatusconsulta componentes. Sed enim coryphæus illorum Demosthenes, qui hæc subinde in concionibus dicebat: Pestifer ille Philippus Macedo, unde ne mancipium quidem quisquam emeret, ausus in Bœotiam venire priusquam commixti exercitus ad manus venirent, [1] abjecto clypeo aufugit. Aut hæc priùs nondum ex quoquam audivisti, quæ innotuerunt non Athenienſibus modò, sed Thraeibus & Scythis, unde erat scelestus ille. *Tych.* Hæc scio. Sed hi sunt Rhetores orationibus habendis, non virtute bellica exercitati. Quid autem de Philosophis dicis? Non enim hos quemadmodum illos accusare potes ignaviæ. *Para.* Hi equidem Tychiade, qui quotidie de fortitudine disputant, & virtutis nomen in ore habent, multò ignaviores & molliores Rhetoribus apparebunt. Ad hunc verò modum rem considera. Primùm nemo dicere possit Philosophum in bello mortem oppetiviſſe. Aut enim non omnino militarunt, aut si militarunt, omnes terga dederunt. Equidem Antisthenes, Diogenes, Crates, Zeno, Plato, Æschines, Aristoteles, & illa Philosophorum universa turba nunquam viderunt aciem.

1 *Abjecto clypeo*] Demosthenes clypeo suo litteris aureis scripserat ἀγαθῇ τύχῃ attamen cùm ad pugnam ventum esset, abjecto clypeo aufugit, quod cum illi probro daretur, elutit hoc versiculo:

Ἀνὴρ δὲ φεύγων καὶ πάλιν μαχήσεται.

Cætera hujus dialogi desumpta sunt ex Iliad. & Odyss. *Cogn.*

2 Κατατείζοντες τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα] Sic apud Diog. Laert. in Stilpo. *Bourd.*

ξη. ¹ μόνος δὲ πολιτῶν ἐξελθὼν εἰς τὸν ἐν τῇ πόλει μάχην ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκράτης, φεύγων ἐκεῖθεν ἀπὸ τοῦ Πάρνηθος, εἰς τὸν Ταυρέως παλαίστραν ἀπεστράφη. πολὺ γὰρ αὐτοῦ ἀστειότερον ἐδόκει παίζειν τοῖς μειρακυλλίοις, καθιζόμενον, ἀναστρέφεσθαι, καὶ συμπλέκεσθαι τοῖς ἐπιτηδείοις, ἢ ἀνδρὶ σπαρτιάτῃ μάχεσθαι. Τυ, ὦ γενναῖε, πῶς μὲ ἤδη ἐκ παρ' ἄλλων ἐπυθόμην, ὅ μοι Δία σκώπτειν αὐτὸς, καὶ ἐπιδέξιον βλοσυρῶπα. ὥστε εἴ τι μοι δοκεῖς χαριζόμενος τῇ σαυτοῦ τέχνῃ κατασψεύσασθαι τὸν ἀνδρῶν. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἤδη φέρε σὺ τὸ παράστιον ἀπιόντος τίς ἐστιν ὁ πολέμιος, καὶ λέγε. καὶ εἰ ὅλως λέγεται παρίστιός τις γλίνθος τῶν παλαιῶν. Πα. καὶ μὴν ὦ φιλότης, ²εἰδὼς ἀνήκοος. Ο μῆρε, εἰσὶ δ' ἂν πάμπαν ἰδιῶται τύχῃ, ὅστις οὐκ ἐπίσταται παρ' αὐτῷ τοὺς ἀρίστους τῶν ἡρώων

aciem. Solus autem ex illorum numero sapiens Socrates, in bellum quod civitati fuit adversus Lacedæmonios, exire ausus, arrepta inde fuga, ex Parnethe in Taurei palæstram divertit. Ipsi enim multo urbanius esse videbatur: cum adolescentulis sedendo, sese ornare, & secum versantibus captiunculas proponere, quàm cum Spartano viro pugnare. *Tych.* Hæc ego, ô generose, ab aliis jam accepi, quibus per Iovem non erat cavillandi, & convitiandi animus. Itaque parum gratiæ arti tuæ conciliare videris, contra viros hosce mentiendo. At si videtur, age jam dic mihi cujusmodi sit in bello Parasitus: & num omnino veterum aliquis parasitus fuisse dicatur. *Para.* Atqui ô amice, nemini usque adeò inauditus est Homerus, nemo tam idiota, ut nesciat præstantissimos heroas

¹ Μόνος δὲ πολιτῶν ἐξελθὼν εἰς τὸν ἐν τῇ πόλει μάχην ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκράτης, φεύγων ἐκεῖθεν ἀπὸ τοῦ Πάρνηθος, εἰς τὸν Ταυρέως παλαίστραν] Mirum est neque interpretem neque commentatorem hunc locum emendasse, at mendum fœdum est, & manifestum: emendatio vero in proclivi. Quid enim est τὸν ἐν τῇ πόλει μάχην? quænam fuit ea pugna in urbe facta, in qua Socrates affuit? & quis deorum Parnethen montem à Bœotiæ finibus in Athenas ipsas transportavit? Lege, lege meo periculo, τὸν ἐπὶ Δηλίῳ μάχην. Ea fuit, in qua Socrates ἠρίστευσε. Sed mira est hoc loco interpretis confidentia simul & ignorantia, qui de suo addidit *adversus Lacedæmonios*. At ea pugna contra Bœotos facta fuit, & quod dicit inferius ἀπὸ Σπαρτιάτῃ, ad eam pugnam non debet referri. Plures de ea pugna & Socratis in ea strenuitate loquuti sunt, sufficiet ad emendationis nostræ confirmationem Plutarchus in Alcibiade: ἐπὶ δὲ τῇ Δηλίῳ μάχῃ ἡμυνόμενος ἐφάνη καὶ τοὺς ἵππους καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἅμα διώκων. Alcibiadis verba sunt ἐγὼ μὲν γὰρ ἵππον ἔχων ἐπεκράτουν, ὁ δὲ Σωκράτης πεζὸς μετὰ τῶν ἑταίρων ἀπεχώρει καὶ ἀμφίβολον ἦν, &c. Vide & Laërtium in Socrate. Cæterum ex hoc loco credo Ortelius in suo lexico imaginatus est urbem in Attica vel pagum nomine Ταυρέως Παλαίστρα. Fuit enim in ipsa urbe Athenis is locus, & ipse Taureas is fuit, cui Alcibiades colaphum inflixit, de choragio contra eum immodestius contendenti, ut ait idem Plutarchus in Alcibiade. Palæstræ erant loca in urbibus, ubi juvenes exercebantur sub quodam exercitationum magistro. Sic apud Theocritum Idyll. 2. Simætha Delphin Myndium suum amasium arcessit è palæstra Timagetis.

— ἀλλά μολοῖσα
Τὴν ποτὶ τὰν Τιμαγήτιο παλαίστραν.
Τλῶσι γὰρ φοιτῶντι, τλῶσι δ' οἱ ἠδὺ καθᾶδαι. Palm.

² Οὐδὲν ἀνήκοος. Ο μῆρε] Οὐδὲν μὴ ἀνήκοος. Ο μῆρε. Marcil.

παρασίτους ὄντας. ὃ, τι γὰρ Νέστωρ ἐκείνῳ, ἐκ τοῦ γλώττης ἄττερ μέλι ὁ λόγος ἀπέρρει, αὐτὸς δὲ βασιλέως παράσιτος ἦν. καὶ ὅτε τὴν Ἀχιλλέα, [1] ὥσπερ ἐδόκει τε, καὶ ἦν τὸ σῶμα ἁγιαιότατος, καὶ δικαιότατος, ὅτε τὸν Διομήδη, ὅτε τὸν Αἴαντα ὁ Ἀγαμέμνων ἄττας ἐπαινεῖ τε, καὶ θαυμάζει, ὥσπερ τὸν Νέστορα. ὁδὶ γὰρ δέκα Αἴαντας εὐχεται γενέσθαι αὐτῷ, ὅτι δέκα Ἀχιλλέας. πάλαι δ' ἂν ἐαλωκείμεν τὴν Τροίαν, εἰ τοιάντας ὁποῖος ἦν ὅτος ὁ παράσιτος, καίπερ γέρων ὤν, ἐραλίως εἶχε δέκα. καὶ τὸν Ἰδομῆα τὸν Διὸς ἔκγονον, παράσιτον Ἀγαμέμνονος ὁμοίως λέγῃ. Τυ. ταῦτα μὲν αὐτὸς ἐπίσταμαι. ὅπως γὰρ μὴν δοκῶ μοι γιγνώσκειν πῶς δὴ τὼ ἀνδρε, τῷ Ἀγαμέμνονι παράσιτοι ἦσαν. Πα. ἀναμνήσθητι ὦ γναθὲ τῶν ἐπῶν οἷσιν, ὥσπερ αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἰδομῆα λέγει. Τυ. ποῖαν; Πα. Σὸν γὰρ τόλεον δέπας αἰεὶ ἔμπεν ὥσπερ ἐμοὶ πίειν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι. σὺ τοίνυν γὰρ τὸ αἰεὶ τόλεον δέπας εἴρηκεν, οὐχ' ὅτι τὸ ποτήριον ἀφαιρουμένῳ τὸν ἐπὶ τῷ Ἰδομῆϊ, ἐμοὶ χολοῦσθαι, καὶ ἀποδύεσθαι, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς διόλου δὲ βίστον συνδιαπεῖν ἐπιθυμεῖ τῷ βασιλεῖ. ἀλλ' οὐχ ὥσπερ τοῖς λοιποῖς τραλίωτις ὡς ἡμέρας πάσας προσκαλούμενος, τὸν μὲν γὰρ Αἴαντα, ἐπεὶ καλῶς ἐμαχομάχησε τῷ Ἕκτορι, εἰς Ἀγαμεμνονεῖον δεῖπνον ἄγων φησὶ, καὶ τιμὴν ἀξιωθῆναι ὀψὲ δὲ τῷ βασιλεῖ δεῖπνον. ὁδὶ δὲ Ἰδομῆνός, καὶ ὁ Νέστωρ, ὁσημέραι συνεδείπνων τῷ βασιλεῖ, ὡς αὐτός φησι. Νέστωρ γὰρ παροινοῦντός μοι δοκεῖ τὸ βασιλέων μάλιστα τερπνότης, καὶ ἄχθος ἡνίκα. ὁ γὰρ ἐπὶ δὲ

roas apud ipsum esse parasitos. Nam Nestor ille, à cujus linguâ perinde ut mel fluebat oratio, regis fuit parasitus. Et neque Achillem, qui & videbatur, & erat forma corporis præstantissimus, & justissimus, neque Diomedem, neque Aiacem Agamemnon tantis laudibus extulit, & admiratus est, quantum Nestorem. Neque enim decem Aiaces, neque decem Achilles sibi esse optat. Quippe jam olim Troiam copissent, si tales, qualis erat hic parasitus, quamvis senex, decem milites habuissent. Quinetiam Idomeneum Iovis filium, similiter Agamemnonis parasitum esse dicit. *Tych.* Hæc quoque scio. Notidum tamen mihi videor intelligere, quomodo hi duo viri fuerint Agamemnonis parasiti. *Para.* Memento illorum Homeri versuum, quibus Idomeneum alloquitur Agamemnon. *Tych.* Quosnam dicis? *Para.* Semper tibi pleniorem ut mi Stat cyathus, quum fert animus potare benignè. Hoc loco semper plenum dixit cyathum: non quòd poculum perpetuò plenum adstaret Idomeneo tum pugnanti, tum dormienti: sed quia ipsi soli, quamdiu vixit, cum rege convivari obtigit: siquidem certis diebus: ut cæteri milites, non invitabatur. Etenim Aiacem, postquam in singulari certamine cum Hectore, strenuè se gessisset, ad divinum Agamemnonem ductum fuisse ait, & vesperi apud regem honoris causa, cœnatum. At verò Idomeneus & Nestor, fere quotidie cum rege, ut ipse inquit, convivabantur. Porrò Nestor regum Parasitus mihi fuisse videtur arte multa industrius: qui non apud

[1] Ὥσπερ ἐδόκει] Ὥσπερ ἐδόκει. Marcil.

[1] Περὶ

Ἀγαμέμνονος ἄρξασθαι τ τέχνης, ἀλλὰ ἤνωτον ἐπὶ Κανήῳ, καὶ Ἐξαδίῳ. δοκεῖ δ ὐδὲ ἀναπαύσασθαι παρασιτῶν, εἰ μὴ ὲ Ἀγαμέμνων ἀπέθανε. Τυ. οὗτοι μὲν γνησίως ὁ παράσιτος. εἰ δ ὲ ἄλλους πού οἶσθα, πειρῶ λέγειν. Πα. εἰ δὴ ὦ Τυχιάδη, ἀρχὴ ὲ Πατροκλος ὁ Ἀχιλλίως παράσιτος ἦν, ἔστω τοῦτο, οὐδὲν τ ἄλλων Ἑλλήνων φαυλότερος, ὅτε τὴν ψυχὴν, ὅτε τὸ σῶμα, νεανίας ὤν; ἐγὼ γὰρ οὐδὲ αὐτῷ μοι δοκῶ τ Ἀχιλλέως τεκμηριάζειν τοῖς ἔργοις αὐτὸ χείρω εἶναι. τὸν τε γὰρ Ἕκτορα ῥήξαντα τὰς πύλας, καὶ τὸ πῦρ τοῖς νηυσὶν εἴσω μαχόμενον, ὠθοῦντα ἐξέωσε, καὶ τὴν Πρωτεσιλάου ναῦν ἤδη καιομένην, ἔσβεσε. καίτοι ἐπιβάτευον αὐτῆς οὐχ οἱ φαυλότατοι. ἀλλ' οἱ τ Τελαμῶνος, Αἴας τε, καὶ Τεῦκρος. ὁ μὲν, ὁπλίτης ἀγαθὸς. ὁ δὲ, τοξότης. καὶ πολλοὺς μὲ ἀπέκτεινε τ βαρβάρων. οὐ δ δὴ τούτοις, οὐ Σαρπηδόνα τ τ Διὸς υἱὸν, ὁ παράσιτος τ Ἀχιλλέως. καὶ ἀπέθανε δ ὑπὸ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως, ἀλλ' αὐτὸν μὲ Ἕκτορ, Ἀχιλλεὺς ἀπέκτεινεν, εἷς, ἕνα. καὶ αὐτὸν Ἀχιλλία, Πάρις. τ δ παράσιτον, θεὸς, καὶ δύο ἀνθρωποι. καὶ πλάντων δ, φωνὰς ἀφῆκεν, ὑπ οἵας ὁ γνησιώτατος Ἕκτωρ, προσαιτῆσθαι τ Ἀχιλλία, καὶ ἱκετεύειν ἅπας ὁ νεκρὸς αὐτὸν τοῖς οἰκείοις ἀποδοθῆ, ἀλλ' οἵας εἰκὸς ἀφεῖναι παράσιτον. τίνας δὴ ταύτας; τοιοῦτοι οἱ ἔπος μοι εἰπόντες ἀντιβολήσαιεν, πάντες κρύπτοθ' ὅλοιντο, ἐμοὶ χαλεπὸν δέρος ὀλέσθαι. Τυ. τοῦτο μὲν ἱκανά. ὅτι δ μὴ φίλος, ἀλλὰ παράσιτος ἦν ὁ Πάτροκλος τ Ἀχιλλέως, πείσω λέγων. Πα. αὐτὸν ὦ Τυχιάδη τ Πάτροκλον ἀπ παράσιτον ἦν, λέγοντί σοι παρέξομαι. Τυ. ψευμαστὰ λέγεις. Πα. ἄκουε τοίνυν αὐτῶν τ ἐπῶν. Μὴ ἐμοὶ

apud Agamemnonem, sed priùs apud Cæneum & Exadium artem hanc inchoavit. Nec parasitandi finem priùs videtur feciſſe, quàm diem obiit Agamemnon. *Tych.* Equidem præclarus hic fuit parasitus. At siquos alios nosti, conare dicere. *Para.* Quid igitur Tychiade, nonne & Patroclus Achillis fuit parasitus, idque cùm nullo alio Græcorum fuerit deterior, neque animi, neque corporis dotibus, etsi erat juvenis? Mihi equidem nulla in re ipso Achille videtur fuisse deterior, ex ejus factis conjecturam facienti. Etenim Hectorem ruptis portis, ac intra munitionem juxta naves pugnantem expulit: & Protesilai navim incensam, extinxit: quanquam in ea militabant, non ignaviſſimi, verùm Aiax & Teucer Telamone nati, cataphractus alter, alter sagittarius. Quinetiam multos ex barbaris neci dedit Achillis ille parasitus, atque inter hos Sarpedonem Iovis filium. Nec ut alii occubuit: sed Hectorem Achilles, unus unum, Achillem Paris occidit: hunc parasitum Deus, duoque homines. Et moriens voces emisit, non quales Hector ille generoſiſſimus, Achillem suppliciter precatus, ut cadaver suis redderet: sed quales parasitum emittere par est. Quænam autem sunt? Si mihi viginti duro in certamine tales Ante occurriſſent, straviſſem cuspide cunctos. *Tych.* Sufficiunt ista. Cæterùm Patroclum non amicum: sed parasitum Achillis fuisse, proba. *Para.* Ipsum ô Tychiade Patroclum se parasitum dicentem exhibebo. *Tych.* Miranda dicis. *Para.* Audi igitur ipsos versus. Ne mea Pelide

σῶν ἀπαίδευτε πηλέμαχε ὀστᾶ Ἀχιλλεῦ, ἀλλ' ὁμῶς ὡς ἐτράφημεν σὺ ὑμετέροισι δόμοισι. καὶ πάλιν ἀποβὰς, καὶ νῦν με δεξάμενός φησιν, ὁ Πηλεὺς ἔτρεφεν εὐφρόνεως, καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνεν. τοιγαροῦν παρέσεσθον ἐγώ. εἰμὶ τοίνυν φίλον ἐθέλεσθο τὸ Πάτροκλον λέγειν, οὐκ ἂν αὐτὸν ὠνόμαζε θεράποντα. ἐλεύθερος γὰρ ἦν ὁ Πάτροκλος. τίνας τοίνυν λέγει θεράποντας, οἱ μήτε τοὺς δούλους, μήτε τοὺς φίλους; τοὺς παρασίτους δηλονότι, ἢ ὁ τὸ Μηριόνην Ἰδομενέως ὁ αὐτὸν θεράποντα ὀνομάζει. ὥστε εἰμὶ καλεμένων τότε τὸ παρασίτων. σκόπει δ' ὅτι ὁ σοφὸς οὗτος τὸ μὲν Ἰδομενέα, Διὸς ὄντα υἱὸν, οὐκ ἀξιοῖ λέγειν ἀπάλαιστον Ἄρει, Μηριόνην δὲ τὸ παράσιτον αὐτοῦ. τί δ', οὐχὶ ὁ Ἀθηναίων δημαγωγὸς ἂν, καὶ πένης, ὥσπερ Θουκυδίδης φησὶ, παράσιτος ἦν Ἀρμοδίου; τί δ', οὐχὶ ὁ ἐραστής; ὑπιεικῶς γὰρ οἱ παράσιτοι ὁ ἐρασταὶ τὸ τρυφῶντων εἰσίν. ὥστε τοίνυν πάλιν ὁ παράσιτος τὴν Ἀθηναίων πόλιν τυραννουμένην, εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο. καὶ νῦν ἕστηκε χαλκοῦς σὺν τῇ ἀγορᾷ μετὰ τὸ παιδικῶν. εἴτοι μὲν δὴ τοιοῦτοι ὄντες μάλα ἀγαθοὶ, παράσιτοι ἦσαν. σὺ δὲ δὴ ποῖόν τινα εἰκάζεις τὸν πολέμῳ τὸ παράσιτον; οὐχὶ πρῶτον μὲν ὁ τοιοῦτος ἐρισπουδέστατος ἔξεισιν ἐπὶ τὴν παράταξιν, καθάπερ ὁ Ὀδυσσεὺς ἀξιοῖ; ἢ γὰρ, ἀλλ' ὃν σὺ πολέμῳ μάχεσθαί φησιν ἑστάναι, καὶ δύσις ἥμερα ἐν μάχεσθε δοῖεν. καὶ ὃν ἄλλοι τραπῶσιν χρόνον δεῖσας, ὁ μὲν, τὶς ἀκριβῶς ἁρμόζει τὸ κράνος. ὁδὲ, θωράκιον ἐνδύεται. ὁδὲ, αὐτὸ τὸ δεινὸν ὑποπτεύων ἐν πολέμῳ, τρέμει. ὅστις δ', ἐνδίδ τότε μάλα φαιδρὸς τὸ πρόσωπον, καὶ μετὰ τὴν ἔξοδον δύσις σὺν πρώτοις ἀγωνίζεται. ὁ δὲ τρέφων αὐτὸν, ὕπαδεν ὑποτu condas ossa seorsim, Sed simul, ut tecto nutriti viximus uno. Et rursum eodem in loco. Nam me susceptum Peleus studiosus alebat: Nomine meque tuum noto Therapontа vocavit. Hoc est, parasitum esse voluit. Etenim si Patroclum appellare voluisset amicum, haud illum theraponta nominasset. Liber enim erat Patroclus. Quos igitur dicit esse therapontas, si neque servos, neque amicos intelligit? parasitos nimirum. Quo nomine & Merionem Idomenei therapónta compellat. Sic puto vocabantur tunc parasiti. Considera etiam eum non dignari Idomeneum Iovis filium Marti æqualem dicere: sed ejus parasitum Merionem. Quid? nonne & Aristogiton vir popularis, & pauper, ut inquit Thucydides, parasitus fuit Armodii? nonne & amator? Parasiti enim admodum amantes eorum sunt à quibus aluntur. Rursum hic parasitus Athenienſium remp. tyrannide laborantem, in libertatem vindicavit, & nunc in foro stat æneus cum amasio. Illi itaque cùm tales essent virtute clari, parasiti tamen fuerunt. Tu verò qualem in bello parasitum esse putas? Nonne hic primum pransus prodit in aciem: quemadmodum & Vlysses vult? Enimvero cui statim sub auroræ exortum pugnandum erit, ille cibum sumet. Et quo tempore alii milites præ metu, hic galeam diligenter adornat, ille thoracem induit, alius belli sævitiam suspicans trepidat: tunc parasitus vultu valdè hilari comedit: mox in aciem progressus inter primos dimicat. Qui verò alit ipsum, ordine pòst sequi-

πάσχειν τὸν παράσιτον. κἀκεῖνος αὐτὸν ὥσπερ ὁ Αἴας ὁ Τεῦκρον ὑπὸ τὴν σάκην κεκάλυπται. καὶ τὰ βέλη ἀφιεμένων, γυμνάσιος ἑαυτὸν, τὸν νεκρὸν σκέπει. βούλεται δὲ κἀκεῖνον μᾶλλον σώζειν, ἢ ἑαυτόν. εἰδὲ δὴ ὁ πόσοι παράσιτοι ἐν πολέμῳ, σὺ ἂν ἐπ' αὐτῷ δήπου ὅτι λοχαγὸς, ὅτι φαλάγγης ἀρχιωλίη, μεγάλῳ τῷ ὄντι νεκρῷ. καὶ ὥσπερ ἐν συμποσίῳ καλῷ κεκακεμένῳ. ὡς ἄξιόν γε φιλοσόφου νεκροῦ ἰδεῖν τούτῳ παρακείμενον, ξηρόν, ῥυπῶντα, μακρὸν πώγωνα ἔχοντα, ἀσπιδηκότα τὰς μύχας, ἀθυρτὴ ἄνθρωπον, τίς οὐκ ἂν κακοφρονήσειε τοιούτης τῆς πόλεως, τὰς τοιαύτας αὐτῆς ὅπλα κακοδαίμονας ὁρῶν; τίς γὰρ οὐκ ἂν εἰκάσειε χλωρὰς καὶ νεκρὰς ὁρῶν ἀνθρωπίσκους κειμένους, τὴν πόλιν ἀπρὰξιν συμμάχων, τὰς ἐν τῇ εἱρκτῇ κακούργους ἐπιλύσαι τῷ πολέμῳ; τοιοῦτοι μὲν ἐν πολέμῳ ἀσκὸς ῥήτορες καὶ φιλόσοφοι εἰσὶν οἱ παράσιτοι. ἐν εἰρήνῃ γ', τοσοῦτόν μοι δοκεῖ καὶ ἀμφέρειν παράσιτικὴ φιλοσοφίας, ὅσον αὐτὴ ἡ εἰρήνη πολέμου. καὶ ἄσμενον εἰδοκεῖ, σκοπῶμεν τὰ τῆς εἰρήνης χωρία. Τυ. ὅπως ξυνήμι ὅτι τοῦτό πως βούλεται. σκοπῶμεν γ' ὅμως. Πα. σὺν ἀγορᾷ, καὶ δικαστήρια, καὶ παλαίστρας, καὶ γυμνάσια, καὶ κωμῳδίας, καὶ συμπόσια ἔγωγε φαίην ἂν, πόλεως χωρία; Τυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. ὁ τοίνυν παράσιτος, εἰς ἀγορὰν μὲν, καὶ δικαστήρια οὐ πάρεισιν, ὅτι οἱ μὴ τοῖς συκοφάνταις πάντα τὰ χωρία τοῦτα μᾶλλον ἀρμόττει, καὶ ὅτι οὐδὲν μέτριόν ἐστι τοῖς τούτοις γιγνομένων. τίς γὰρ παλαίστρας, καὶ τὰ γυμνάσια, καὶ τὰ συμπόσια, διώκει, καὶ κοσμεῖ μόνος ἀστός. ἐπεὶ τίς ἐν παλαίστρᾳ φιλόσοφος, ἢ ῥήτωρ ἀπλοῦς, ἄξιος συγκαλῆσαι

sequitur parasitum, illumque hic, ut Aiax Teucrum sub clypeo, tegit: relictisque telis, seque nudato, defendit. Eum enim mavult incolumem tueri quàm se ipsum. Quòd si parasitus in bello ceciderit, neque præfectum agminis, neque militum quenquam ejus pudebit, cujus magnum sit cadaver, eoque decore jacens quo in convivio. Adeò ut indignum esset philosophi cadaver huic adjacens conspici, aridum, sordidum, promissa barba, ante pugnam mortuum, imbellem hominem. Quis eam civitatem non contempserit, qui tam miseros ejus propugnatores videat? Imò quis pallidos illos, & comatos homunciones conspicatus jacentes, non conjecerit, huic civitati auxiliatores deesse, adeò ut sceleſtos qui detinebantur in carcere, ad bellum vinculis solverint? Tales in bello sunt Parasiti, cum Rhetoribus & Philosophis comparati. Cæterùm in pace tantum præcellit Philosophiam Parasitica, quantum ipsa pax bello præstat. Ac primùm si tibi videtur, consideremus pacis loca. *Tych.* Quid hoc sibi velit non intelligo. Consideremus tamen. *Para.* Nunquid forum, judicia, palæstras, gymnasia, venationes, convivia, ego dicere possim civitatis loca? *Tych.* Rectè sanè. *Para.* Parasitus autem ad forum, & causas agendas non se confert, puto quia sycophantis omnia hæc loca potiùs conveniunt: & quia nihil moderatè in his geritur. Verùm palæstras, gymnasia, & convivia sectatur, ornatque hic solus. Quis enim Philosophus aut Rhetor nudatus, corpore cum

παρασίτῳ τῷ σώματι; ἢ τίς ἂν γυμνασίῳ τῶν ὀφθείς, ὃν αἰσχύνη ἢ χωρίς μᾶλλόν ἐστι, καὶ μὴν οὐ ἐρημίᾳ τῶν ὑδεὶς ἂν ὑποστείη θηρίον ὁμόσε ἰών. ὁ δὲ παράσιτος, αὐτά τε ἐπιόντα μένει, καὶ δέχεται ῥᾳδίως, μεμελετηκὼς αὐτῶν ἐν τοῖς δείπνοις καταφρονεῖν. καὶ ὅτ' ἔλαφος, ὅτε σῦς αὐτὸν ἐκπλήττει πρεμικός. ἀλλὰ κἂν ἐπ' αὐτὸν ὁ σῦς τὸ ὀδόντε ἤγῃ, καὶ ὁ παράσιτος ἐπὶ τὸ σὺν ἀντιάγῃ. τὸν μὲν γὰρ λαγὼς, διώκει μᾶλλον τὸ κυνῶν. ἐν δὲ συμποσίῳ, τίς ἂν ἐκμιλλήσαιτο παρασίτῳ, ἢτοι παίζοντι, ἢ ἐσθίοντι; τίς δ' ἂν μᾶλλον ὀφθείη τοὺς συμπότας; πότερόν ποτε ὅτος ᾄδων ἐκκώπτων, ἢ ἄνθρωπος, μὴ γελῶν, ἐν τελωνίῳ κείμενος, εἰς γῆν ὁρῶν, ὥσπερ ἐπὶ πίνδος κἀχ συμπόσιον ἥκων. καὶ ἔμοιγε δοκεῖ, ὁ συμποσίῳ φιλόσοφος τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον ἐν βαλανείῳ κύων. φέρε δὴ πρῶτα ἀφέντες, ἐπ' αὐτὸν ἤδη βαδίζωμεν τὸν βίον καὶ τὸν τρόπον, σκοπήσαντες ἅμα, καὶ συμβάλλοντες ἡμῶν. σκέψαι τοίνυν ἰδοὶ τίς ἂν τὸν μὲν παράσιτον, ἀεὶ δόξης καταφρονοῦντα, καὶ ὕβρει μέλον αὐτῷ, ὧν οἱ ἄνθρωποι οἴονται. τὸν ῥήτορος δὲ, καὶ φιλοσόφους εὕροι τις ἂν, ὑπὸ πάντας, ἀλλὰ πάντας, ὑπὸ τύφου, καὶ δόξης τεθολωμένους. καὶ ὑ δόξης μᾶλλον, ἀλλὰ καὶ ὁ τούτου αἴτιον ἐστιν, ὑπὸ δόξης. καὶ ὁ μὲ παράσιτος, ἅτε ἔχει πρὸς δόξαν; ὡς ἂν ἂν τις ὑδὲ [1] πρὸς τοὺς ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδας ἀμελῶς ἔχοι. καὶ ὑδεὶ αὐτῷ δοκεῖ διαφέρειν τὸ χρυσίον καὶ πυρός. οἵγε μὲν ῥήτορες, καὶ ὁ δεινότατός ἐστι, καὶ οἱ φιλοσοφεῖν φάσκοντες, πρὸς αὐτὰ ὅτου διαφέρειν

Parasito dignè comparetur? aut quis eorum in gymnasio conspectus, loci non sit potiùs dedecus? Atqui ne in deserto quidem illorum quispiam cum bellua congredi sustineret. At Parasitus eas irruentes expectat, & facilè excipit, quas in conviviis contemnere didicit. Sed neque cervus, neque aper setis inhorrescens ipsum deterret. Imò si aper dentem adversus ipsum acuat, Parasitus vicissim in aprum acuit. Lepores autem magis insectatur quàm canis. Porrò in convivio quis cum Parasito aut ludente, aut comedente certet? Ecquis convivas magis exhilaret? Vtrum hic qui canit, & cavillatur, an homo qui non ridet, in lacerna jacet, in terram intuetur, ut pote ad luctum non ad convivium veniens? Ac ut mihi videtur, hujusmodi est Philosophus in convivio cujusmodi canis in balneo. Age verò his missis, ad ipsam Parasiti vitam nos conferamus, quam simul consideremus, & comparemus. Primùm igitur videat quivis, Parasitum quidem semper gloriam contemnere, neque quid sentiant homines, curare. Rhetores autem & Philosophos non aliquos sed omnes comperiat, fastu, & studio gloriæ detritos: nec gloriæ modò, sed quod est hac re turpius, etiam pecuniæ. Contrà Parasitus animo erga pecuniam sic est affecto, ut nemo lapillos qui sunt in littoribus magis negligat. Nec putat aurum esse igni præstantius. Rhetores autem, & quod absurdius est, etiam illi qui se philosophari profitentur, ita miserè sunt

1 Πρὸς τὰς ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδας] Sic tom. 1. pagin. 164. ὑδὲν πλείονος ἐστὶν ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων. Tangit finem hujus dissertationis Long. lib. 4. ποιμεν. Liban. Paras. *Bourd.*

1 Φα-

πῃ πεπηδευμένος, ὥστε τὸ μάλιστα τῶν δεδημευμένων φιλοσόφων. οὐδὲ μὲν γὰρ τὸ ῥηθέν, πόθεν λέγεις; ἐμοί, δικάζων δίκην, δώροις ἐπ' αὐτῇ ἑάλω. ἄλλ' ὦ, μισθὸν σοφιστοῦ, εἰσπραττόμενος τοὺς μαθητάς. ὁδί, ὦ βασιλεῦ, ὑπὲρ ὧν σωφρόνως ὁ μισθὸν αὐτοῖ, καὶ οὐκ αἰσχύνεται. ἐπὶ πρεσβύτης ἀνὴρ ἀλφιτῶν δεδημευμένῃ, καὶ μισθοφορεῖ, καθάπερ ἀνδρὸς ἡ σύβης αἰσχρὰ λαβών. καὶ ὁδὲ αὐτὸ τὸ ἥκομεν αἰσχύνεται, ὅτι μισθὸς ὁ λαμβάνων. εὔροις δ' ἂν ὁ μόνον τοῦτο σχεῖν τούτους, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πάθη. φίλον, λύπας, καὶ ὀργὰς, καὶ φθόνους, καὶ παιδίας. ἐπιθυμίας ὁ γε μὴν παρόντος, ἔξω τούτων ἐστὶν ἁπάντων. ὅτε γὰρ ὀργίζεται δ' ἀνεξικακίαν, καὶ ὅτι σοι ἔστιν αὐτῷ ὅτῳ ὀργισθείη. καὶ εἰ ἀχαριστήσεις δέ ποτε, ἡ ὀργὴ αὐτῷ χαλεπὸν μὲ, οὐδὲ συνδρᾶσον οὐδὲν ἀποβιάζεται. μᾶλλον δ', γάλακτι, καὶ φόβοις τοὺς ξωνοῦσθε. λυπεῖται γε μὴν ἥκιστα πάντων. τοῦτο τὸ τέχνης φιλοσοφωτάτης αὐτῷ, καὶ χαιρόμενος, μὴ ἔχειν ὑπὲρ ὅτου λυπηθείη. ὅτε γὰρ χρήματά ἐστιν αὐτῷ, ὅτε οἶκος, ὅτε οἰκέτης, ὅτε γυνή, ὅτε παῖδες. ὧν ἀφαιρεθέντων, πάντως ἀνάγκη ἐστὶ λυπεῖσθαι τ' ἔχοντα αὐτὰ, ἐπεὶ τοῦτο ἀπόλωνται. ἐπιθυμεῖ δ' ὅτε δόξης, ὅτε χρημάτων, ἀλλ' οὐδὲ ὁραίᾳ πρός. *Tv.* ἀλλ' ὦ Σίμων, εἰκὸς γε ἐνδεέα τροφῆς λυπηθῆναι αὐτόν. *Πα.* ἀγνοεῖς ὦ Τυχιάδη, ὅτι ἐξ ἐχθρᾶς οὐδὲ παρέσιθός ἐστιν ὅτος, ὅστις ἀπορεῖ τροφῆς. οὐδὲ γὰρ ἀνδρεῖος, ἀπορεία ἀνδρείας ἐστὶν ἀνδρεῖος. οὐδὲ φρόνιμος, ἀπορεία φρονῶν ἐστι φρόνιμος. ἄλλως γε, ὅτι παρέσιθος ἂν εἴη. σκόπειται δ' ἡμῖν οὐκ παρ-

sunt erga hæc affecti, quasi hac ratione potissimùm laudem & gloriam sibi compararent. Quid verò de Rhetoribus dicam? hic causam agens, largitionibus est corruptus: ille dicendi artem profitens, à discentibus mercedem exigit: alius pro sua opera mercedem à rege pariter flagitat, nec pudore suffunditur. Præterea vir senex ob id peregrè proficiscitur, & quæstum facit, non aliter atque Indus, aut Scytha captivus, Nec eum pudet nominis, quòd sit merces id quod accipit. Nec solùm his vitiis, sed etiam aliis animi perturbationibus obnoxios eos invenies, puta mœrori, iræ, invidiæ omnisque generis cupiditati. Sed Parasitus omnibus his affectibus vacat. Neque enim irascitur ob malorum tolerantiam, & quia non habet quod iratscatur. Quòd siquando indignetur: nihil molesti & tetrici designat ejus ira: sed risum potius: estque conversantibus oblectamento: atque omnium minimè tristitia capitur, præbente hoc & largiente ipsi arte, ut nihil suppetat cujus causa tristitiam contrahat. Caret enim pecuniis, domo, famulo, uxore, liberis, quibus pereuntibus omnino necesse est ut mœrore afficiatur qui ipsa possidebat. At neque gloriam, neque pecunias, neque formosum quenquam expetit. *Tych.* At ô Simo, consentaneum est illum ob victus inopiam mœstum reddi. *Para.* Ignoras ô Tychiade, statim ab initio, hunc qui victu indiget, non esse parasitum. Non enim fortis fortitudinis inopia fortis est: neque prudens, inopia mentis est prudens: alioqui parasitus esse non possit. Proposita enim est nobis quæstio, non de eo qui non est, sed de eo qui

ραστίτου ζητῶν ὄντος, ὑγιὲς μὴ ὄντος. εἰ δὲ μὴ ὁ ἀνδρεῖος ἄλλως, ἢ παρουσίᾳ ἀνδρειότητος, καὶ ὁ φείδιμος, παρουσίᾳ φειδωνίας, καὶ ὁ παράσιτος ἦν, παρουσίᾳ δὲ παρασιτῶν, παράσιτος ἔσται. ὡς εἰ γὰρ τοῦτο μὴ ὑπάρχοι αὐτῷ, τοῦ ἄλλου πάνυ, καὶ ἡμῖν οὐδὲν ἔσται ζητήσομεν. Τυ. τῶν ἀδίκων ἀδύνατον ἀπορίαν παράσιτος προφῆς. Πα. ὅοικεν. ἔστι δ' ἐπὶ τούτῳ, ὅτ' ἐπ' ἄλλῳ ἐστὶν, ὅταν λυπηθείη ἄν. καὶ μάλα γε πάντες ὁμοῦ φιλόσοφοι, καὶ ῥήτορες, φοβοῦνται μάλιστα. τὰς γὰ τοι πύλεσιν αὐτῶν, εὔροι τις ἂν μὴ ξύλα παρεστῶτα. εὖτε ἂν δή που εἰμὶ ἐφοβοῦντο ἀπλισμένους, καὶ τὰς θύρας ἦ μάλα ἐμφράττοντας ἀπεκλείοντας, μή τις ἄρα νύκτωρ ἐπιβουλεύσειεν αὐτοῖς διδύσκειν. ὁδὲ, τὸν θόρυβον ἔ δυσχεραίνουσι παρεστῶτι, εἰκῇ γε τοῦτο, ὡς μὴ τινὰ ἀείμα ἀνοιχθείη. ἠνωμένης ἦ ψόφου νύκτωρ, ὑδέν τι μᾶλλον θορυβεῖται, ἢ μὴ γενομένου. καὶ δ' ἐρημίας ἦ ἀπόντος, ἄνδρ ξίφος ὑδύσῃ. φοβεῖται γὰ ὑδὲν ὑδαμοῦ. φιλοσόφους ἦ πολλάκις εἶδον ἐγὼ, ὑδένος ὄντος δεινοῦ, τόξα συνεσκευασμένους. ξύλα μὲ γὰ ἔχουσι, καὶ εἰς βαλανεῖον ἀπιόντες, καὶ ἐπ' ἄριστον. παρεστῶτα μύστοι ὑδεὶς ἔχοι κατηγορῆσαι μοιχείαν, ἢ βίαν, ἢ ἁρπαγὴν, ἢ ἄλλό τι ἀδίκημα ἁπλῶς. ἐπεὶ ὄγε τοιοῦτος, οὐκ ἂν εἴη παράσιτος, ἀλλ' ἑαυτὸν σωτῆρος ἀδικεῖ. ὥσ' εἰ μοιχεύσας τύχοι, ἅμα τῷ ἀδικήματι καὶ τὸνομα μεταλαμβάνῃ καὶ ἀδικήματος. ὥσπερ ἦ ὁ κακὸς οὐ τὸ ἀγαθὸς, ἀλλὰ φαῦλος εἶναι λαμβάνῃ, ὅταν οἴμαι ὁ παράσιτος ἐάν τι ἀδικῇ. αὐτὸ μὲ τοῦτο, ὅπερ ἐστὶν, ἀποβάλλῃ, ἀναλαμβάνῃ ἦ ὁ ἀδικεῖ. ἀδικήματος ἦ τοιούτου ῥητόρων καὶ φιλοσόφων. ἄφθονα, καὶ μόνον

revera est Parasitus. Quòd si fortis non aliter quàm fortitudine, prudens non aliter quàm prudentia præsente: sic neque Parasitus nisi parasitandi præsenti facultate parasitus erit. Nam si hoc illi non suppetit, de aliquo alio, non de parasito erit quæstio. *Tych.* Proinde parasitus nunquam alimenti laborabit inopia. *Para.* Sic sanè. Itaque neque hujus, neque alius rei gratia dolere possit. Verùm omnes Philosophi simul & Rhetores maximè timent: quorum plurimos cum baculo prodeuntes invenias: quod non facerent nisi armatos metuerent: præterea validè claudentes januas, veriti ne noctu petantur insidiis. At Parasitus ostium suæ domunculæ negligenter admovet, ne videlicet à vento aperiatur. Noctu autem orto strepitu, non magis quam non orto, turbatur. Præterea per sola loca iter faciens, sine gladio ambulat, nihil enim prorsus uspiam gentium metuit. At ego sæpe vidi Philosophos, cùm nihil adversi esset, arcus adparantes. Nam quando & ad balneum, & ad prandium se conferunt, baculos habent. Nemo autem Parasitum adulterii, aut violentiæ, aut rapinæ, aut alterius sceleris accusare possit. Nam qui esset hujusmodi, Parasitus non foret amplius, sed in seipsum injuriosus. Adeò ut si mœcharetur, simul atque scelus committeret, sceleris nomen acciperet. Et quemadmodum improbus non boni sed mali appellationem sumit: sic utique Parasitus si quid mali perpetrarit. Nam hoc ipsum quod est, abjicit, & assumit quod delinquit. Cæterùm ejusmodi flagitia permulta, non solùm nostra ætate ab iis per-

pe-

ἴσμεν αὐτοῖς γεγενόσθαι κακὸν ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοῖς βιβλίοις ἀπολελειμμένα ὑπομνήματα ἔχομεν, ὧν ἡδέως ἂν ἀκούσαιμι. ἀπολογία μὲν γὰρ Σωκράτους ἐστὶ, καὶ Αἰσχίνου, καὶ Ὑπερίδου, καὶ Δημοσθένους, καὶ τῶν πολλῶν ἄλλων ῥητόρων, καὶ σοφῶν. Παράσιτος δ', οὐκ ἔστιν ἀπολογία, οὐδ' ἴσμεν εἴ τις εἶπεν ἄκλητος ὢν παράσιτός τις γεγενημένος. Τυ. ἀλλὰ νὴ Δία, ὁ μὲν βίος τοῦ παρασίτου, κρείττων ἐστὶ τοῦ τε ῥητόρου, καὶ τοῦ φιλοσόφου. ὁ γὰρ πλούσιος, φαυλότερος. Πα. πολὺ μὲν οὖν τοὐναντίον ἀμείνων ὁ πλούσιος ἀμείνονος. φιλοσόφους μὲν γὰρ ἅπαντας ὁρῶμεν, ἢ τοὺς πλείστους κακῶς κακῶς ἀπολωλότας. τοὺς μὲν, ὑπὸ κακοζήλους ἰατρικῆς ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασι φαρμάκῳ. τοὺς δὲ, κακοπεπτοδότῳ τὸ σῶμα ἅπαν. τοὺς δὲ, ἀπὸ δυσουρίας φθινήσαντας. τοὺς δὲ, φυγόντας. Παράσιτον δ' οὐδένα, οὐδεὶς ἔχει τοιοῦτον εἰπεῖν, ἀλλὰ τὸ ἀδικημότατον, φαγόντα, καὶ πόντα. εἰ δέ τις ἐν δικτὶ βιαίῳ πελαδυτικίνου ἀπέπνευσε. Τυ. πῶς μὴ ἀκμαίως ἀπολλύμενος σοι τὸ σῶμα τοὺς φιλοσόφους ὑπὲρ τοῦ παρασίτου. λοιπὸν δὲ εἰ κακὸν ἐστὶ λυσιτελὲς ἐστὶ τὸ κτῆμα τοῦτο τοῦ πρίαντι, πειρῶ λέγειν. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκοῦσιν ὥσπερ διαπρεπῶς, καὶ χαριζόμενοι πρίασθαι αὐτοὺς οἱ πλούσιοι, καὶ εἶναι τοῦτο αἰσχύνομαι τοῦ πριαμένου. Πα. ὡς ἠλιθιά γέ σοι ὦ Τυχιάδη ταῦτα, εἰ μὴ δύνασαι γιγνώσκειν ὅτι πλούσιος ἀνὴρ, εἰ καὶ τὸ Γύγου χρυσίον ἔχοι, μόνος ἰδιώτης, πένης ἐστί. καὶ σοβοῦν ἄνδρα παρασίτου, πλουτοῦντος δικεῖ, καὶ ὥσπερ στρατιώτης χωρὶς ὅπλων, ἀτιμότερος, καὶ ἵππος ἄνδρα φαλάρων, ὅτου καὶ πλουσίου ἄνδρα παρασίτου, ταπεινός τις, καὶ ἀτελὴς φαίνεται. καὶ μὴν ὁ μὲν πλούσιος, κοσμεῖται ὑπὸ αὐτῶν πετrata scimus: sed scelerum quæ admiserunt relicta in libris monumenta habemus. Extat apologia Socratis, extat Æschinis, & Hyperidæ, neque non Demosthenis, rhetorumque & philosophorum complurium. Sed nulla extat Parasiti apologia: nec possit quisquam dicere Parasitum fuisse in jus vocatum. *Tych.* At per Iovem melior est Parasiti vita, quàm Rhetorum aut Philosophorum: mors verò deterior. *Para.* Imò contrà longè fœlicior. Nam Philosophos omnes, aut quamplurimos malos malè diem obiisse scimus: alios veneno de maximis criminibus damnatos: alios toto corpore crematos: alios urinæ difficultate consumptos: alios in exilio mortuos. At nemo possit dicere Parasitum hujusmodi morte sublatum: sed fœliciſſima, ut pote bibentis, & comedentis. Quòd siquis violenta morte defunctus videtur, non cocto cibo periit. *Tych.* Hæc satis superque tibi pro Parasito contra Philosophos decertata sunt. Superest ut & illud explices, num honesta sit & utilis alenti hæc possessio. Mihi namque videntur divites, tanquam beneficium & gratiam conferentes, Parasitos alere, atque hoc ei qui alitur esse dedecori. *Para.* Quàm stolida hæc sunt, nisi possis intelligere, locupletem virum, tametsi Gygis aurum habeat, esse pauperem, si solus edit: & mendicum videri, si solus sine parasito prodit. Et quemadmodum miles sine armis, vestis sine purpura, & equus sine phaleris minoris est pretii: sic dives sine parasito, humilis vilisque videtur. Quinetiam dives à parasito non parum

Ca-

τῦ. τ῀ ἧ παράσιτον, πλούσιῳ· ὀλίγου κεμοῖ. ἄλλως τε, ὦδί ὄνειδος αὐτῷ ἐστι ὡς σὺ φῄς, τὸ παρασιτῖν ἀνδρὶ πλουσίῳ δηλονότι, ὡς κρείττονι χείρονα. ὅπως γε μὴν τῷ πλουσίῳ τῦτο λυσιτελὲς ἐστι, τὸ τρέφειν τ῀ παράσιτον, ὀψὲ μᾶλλον ἂν ἐπιγνοίη. τὸ κερδαλέον γὰρ αὐτῦ, κἀκ ἀσφάλεια πολλὴ ἐκ τ῀ τῦτο δορυφορέσθαι ὑπάρχει. ὅτι μὲν γὰρ μόχθῳ ῥᾳδίως ἂν τις ἐπιχειρήσειε τῷ πλουσίῳ, τῦτον ὁρᾶν παρεῖται, ἀλλ' ὑφ' ἂν ἀποθάνοι φαρμάκῳ ἀδεὲς, ἔχων παράσιτον. τίς γὰρ ἂν τολμήσειεν ἐπιβουλεῦσαί τινι, τῦτο προειδόντως, κἀκ προπίνοντος; ὥστε ὁ πλούσιος ὐχὶ κερδαίνει μόνον, ἀλλὰ κ᾽ ἐκ τ῀ μεγίστων κινδύνων ὑπ῀ τ῀ παρασίτε σώζεται. ὥστε μᾶλλον ὁ παράσιτος ἀγαθὸν φιλοτεχνήσας, πάντα κίνδυνον ὑπερβήσ. κἀκ ὅσα ἂν παραχωρήσαι τῷ πλουσίῳ φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ κ᾽ ἀποθανεῖν αἱρεῖται συμφορῶν. Τυ. πάντα μοι δοκεῖς ὦ Σίμων διεξελθεῖν, ὑπερήσας ὐδὲν τ῀ σαυτῦ τέχνης. ὐχ ὥσπερ αὐτὸς ἔφασκες ἀμελέτητος ὤν, ἀλλ' ὥσπερ ἄν τις ὑπ῀ τ῀ μεγίστων γεγυμνασμένος. λοιπὸν, εἰμὴ αἰσχιον αὐτῷ τὸ ὄνομά ἐστι τ῀ παρασίτε, εἰπέλω μοι. Πα. ὅρα δὴ τῷ ἀποκρίνασθαι, ἐὰν σοι ἱκανῶς λέγειν δοκῇ, κἀκ πειρᾶ πάλιν αὐτὸς ἀποκρίνασθαι πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἢ ἄφες τε οἷός. φέρε γάρ, τ῀ σῖτον οἱ παλαιοὶ τί κάλουσι; Τυ. τροφήν. Πα. τί δ᾽, τὸ σιτεῖσθαι, ἀκ τὸ ἐσθίειν; Τυ. ναί. Πα. σοὶ μὲν κἀγὼ μολογήσω τὸ παρασιτεῖν ὅτι σοι ἄλλο ἐστί. Τυ. τῦτο γάρ ὦ Σίμων ἐστὶν, ὃ αἰσχρὸν φαίνει. Πα. φέρε δὴ πάλιν ἀποκρίνασί μοι, πότερόν σοι δοκεῖ διαφέρειν, κ᾽ πρόσκειμένων ἀμφοῖν, πότερον ἂν αὐτὸς ἕλοιο, ἆρά γε τὸ πλεῖν, ἢ τὸ παραπλεῖν; Τυ. τὸ παραπλεῖν ἔγωγε. Πα. τί δὲ, τὸ τρέχειν, ἢ τὸ παραθρέχειν;

capit ornamenti: parasitum nunquam ornat dives. Præterea neque probrum est ipsi, ut parasitetur illi, tanquam meliori deterior. Quinimo diviti hoc utile est, quod parasitum alit, à quo non solùm ornatur, sed ex cujus satellitio securitatem magnam consequitur. Neque enim facilè quisquam pugna divitem aggredietur quem videat ab hoc stipatum: imò neque veneno tolletur, qui parasitum habebit. Quis enim hoc prægustante, & prælibente quenquam ausit insidiis petere? Itaque dives non tantùm à parasito ornatur, sed etiam à maximis periculis servatur. Ita tantus est parasiti amor, ut omne periculum perferat. Nec diviti tantùm concedat cibum sumere, sed unà comedendo commori exoptet. *Tych.* Omnia, Simo, mihi videris disseruisse, ut cui nihil in arte tua desit: non ut aiebas, tanquam inexercitatus, sed tanquam à maximis institutus. Quod reliquum est, scire velim num turpe sit Parasitices nomen. *Para.* Vide meum responsum: an tibi de his sat dictum videatur. Tu verò ad quæstionem responde quod quàm optimum censes. Age enim, quid veteres vocant σῖτον? *Tych.* Alimentum. *Para.* Quid autem σιτεῖσθαι, nonne comedere? *Tych.* Maximè. *Para.* Proinde hoc in confesso est Parasitari aliud nihil esse. *Tych.* At illud est, Simo, quod videtur turpe. *Para.* Age, iterum mihi responde, utrum præstare tibi videtur, & proposito utroque utrum eligeres, Navigare, an Adnavigare? *Tych.* Adnavigare. *Para.* Quid verò, Currere, an Adcurrere? *Tych.*

Τυ. τὸ παραπηδίχειν. Πα. ἢ ἵππεύειν, ἢ τὸ παρεππεύειν; Τυ. τὸ παρεππεύειν. Πα. τί δ', τὸ ἀκοντίζειν, ἢ τὸ παρακοντίζειν; Τυ. τὸ παρακοντίζειν. Πα. οὐκοῦν ὁμοίως ἔθ' ἅλοιο ἂν ἐδίδιον μᾶλλον τὸ παρασιτεῖν. Τυ. ὁμολογῶ ἀνάγκη. καί σοι λοιπὸν ὥσπερ οἱ παῖδες, ἀφίξομαι ἐς δόξος, καὶ μετ' ἄεσσον, μαθησόμενος τὸν τέχνην. σὺ δέ με αὐτὸν δίκαιον διδάσκειν ἀφθόνως, ἐπεὶ ἐς πρῶτος μαθητής σοι γίγνομαι. [1] φασὶ δ' οἱ παῖς μητέρας μᾶλλον τὸ πρῶτα φιλεῖν ἢ τέκνων.

Tych. Adcurrere. *Para.* Quid verò, Equitare? an Adequitare? *Tych.* Adequitare. *Para.* Quid, Iaculari, an Adiaculari? *Tych.* Adiaculari. *Para.* Proindè malis pariter parasitari quàm edere. *Tych.* Fateri cogor. Cæterùm mane & à prandio ut pueri, arti tuæ operam daturus, te adibo. Æquum autem est ut eam me doceas citra invidiam, siquidem primus tibi fio discipulus. Perhibent autem primos liberos à matribus diligi impensiùs.

1 Φασὶ δ'] Hoc accipiendum est cum distinctione. Nam verum illud est in matre quæ non convolat ad secundas nuptias. Alias falsum, ut testantur politissimi Homerici versus quos ex Odyss. profert Stobæ. serm. 192. vide D. Ambros. 6. Hexamer. *Bourd.*

ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ, Η ΠΕΡΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

ANACHARSIS, SEV DE GYMNASIIS.

ARGVMENTVM.

Anacharsis & Solon introducuntur inter se disputantes de Gymnasiis, quorum vanitatem ille barbarus perstringit, hic verò Græcus utilitatem & usum defendit. Eadem etiam opera occasionem arripit dicendi quibus disciplinis, quibusque exemplis animos juvenum Athenienses instituere, & quibus corporum exercitiis quemque in finem informare soliti fuerint. Nimirum ut Iuventus animis & corporibus bene comparata remp. augere & tueri posset.

[1] Ταῦτα ὑμῖν ὦ Σόλων, ἀνὴρ ὢν ἐγὼ οἱ νέοι ποιοῦσιν; οἱ μὲν, αὐτῶν περιπλεκόμενοι, ἀλλήλους ὑποσκελίζουσιν. οἱ δὲ, ἄγχουσι, καὶ λυμαίζουσι, καὶ ἐν τῇ πηλῷ κυλίουσι φέρ-

Hæc verò, Solon, cur faciunt, vestri juvenes? quorum alii sese mutuò supplantant amplexi; alii alios præfocant & verberant, seque cœno immiscent,

1 Ταῦτα] Hanc paginam interpretor ad lib. 10. Heliodor. *Bourd.*

ρονται καλινδούμενοι, ὥσπερ σύες. πρῶτοι κυλισμοὺς δύνυς ἀποδυσάμενοι, ἤρεμα χαῦ, λίπα τε ἠλείψαντο, καὶ παλίψησι μάλα εὐρυμικῶς ἄπρωκτον τὸ ὕπερον ἐν τῷ μέσῳ. μὴ δ', ἐκ εἶδέ ὅ, τι παθόντες, ὠθοῦσί τε ἀλλήλους σφοδρότητες, καὶ τὰ μέτωπα συναράττουσιν, ὥσπερ οἱ κριοί. [1] καὶ λὰ ἰδὲ κεφαλῇ σκαιοῦσι τὸ ἕτερον ἐκ τῶν σκελοῖν, ἀφῆκεν οἷς τὸ ἔδαφος. εἶτ' ἐπικαθεσθεὶς, ἀπεκύπτειν οὐκ ἐᾷ, σκαμβὸν κάτω εἰς τὸ πηλόν. τέλος δὲ ἤδη ἐκπλήξας αὐτῷ τὸ σκέλη κατὰ τὸν γαστέρα, τὸ πήχυν ὑποβαλὼν τῷ λαιμῷ, ἄγχει ἄθλιον. ὁ δὲ, παραχρεῖ εἰς τὸ ὦμον, ἐπιτεθεικὼς εἶμαι ἂν μὴ τέλεον ἀπαγχόμενον. καὶ τοίνυν ἐλαίῳ ἔνιοι φείδονται, μὴ μολυνῶσι. ἀλλ' ἀφαιρεθέντες τὸ χρῖσμα, καὶ βαρέως ἀναπλησθέντες, ὡς ἰδρῶτι ἅμα πολλῷ χάλικα ἐμοὶ γῶν παρίχυσιν, ὥσπερ οἱ ἐγχέλεις ἐκ τῶν χειρῶν διολισθάνοντες. ἕτεροι δὲ ἐν τῷ αὐθρίῳ τὸ αὐτὸ τοῦτο δρῶσιν. οὐκ ἐν πηλῷ οὗτοί γε, ἀλλὰ ψάμμῳ πυκνῇ βαθεῖαν ὑποβαλλόμενοι τὸ τοῦ ὁρίγματος, παράπλησί τε ἀλλήλοις, καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς πάλης ὅμοιοι τὴν κόνιν ἀλειπτικὴν δίκην, ὡς ἀφυκτότεροι εἶεν ἐν τοῖς συμπλοκαῖς οἱμαι. τὸ δὲ ψάμμος τὸ ὀλισθηρὸν ἀφαιροῦσι, καὶ βεβαιοτέραν ἐν ξηρᾷ παρεχούσης τὴν ἀντίληψιν. οἱ δὲ, ἀρθοστάδην κεκονιμένοι, καὶ αὐτοὶ παίουσιν ἀλλήλους ἀσθμαίνοντες, καὶ λακτίζουσιν. οὐτοσὶ γὰρ ἐκ τὰς ὀδόντας ἔοικεν ἀποπτύειν ὁ κεκονιδαίμων. οὕτως αἱμαχθὲς αὐτῷ τὸ ψάμμος ἀναπέπλησται τὸ στόμα.

cent, perindeque ac sues volutantur. Nam initio statim depositis vestibus (quod videbam) oleo sese unxerunt, & placidè admodum alter alterum rasitricissim. Deinde nescio qua de causa, depresso vultu alii alios pulsant, & frontes arietum instar collidunt. En autem ille sublatis cruribus alterum humi prostravit, in eumque incumbens caput erigere non finit, in cœnum deorsum adigens: tandem verò ventre cruribus circundato, & subjecto gutturi cubito, miserum præfocat. Hic verò plausu ad humerum facto, supplicat opinor ne penitus præfocetur. Sed neque olei causa parcunt sibi, ne inquinentur. Verùm deleta unctione, obductoque cœno, mihi risum pariunt quòd sudore multo perfusi, velut anguillæ è manibus elabuntur. Rursus alii in atrio hoc ipsum faciunt: atque hi quidem non in luto: sed profundam arenam in fossa subjicientes, alii alios conturbant: ipsique ultro gallorum instar pulverem aspergunt, quominus ut puto, in complexibus effugiant, arena demente lubricitatem, & firmiorem in arido præbente comprehensionem. Atque [2] hi stantes erecto corpore pulverulenti, se invicem irruentes percutiunt, & calcitrant. Hic igitur dentes videtur expuere infœlix, adeò illi os totum & arena & sanguine oppletum est, pugno ut vides in maximam

1 Καὶ λὰ ἰδὲ] Καὶ νὴ ἰδὲ. Marcil.

2 *Hi stantes*] Tria erant apud Græcos certamina, pancratium, palæstra, & cursus. De pancratio, ludorumque generibus, quibus Græci antiqui & Romani usi sunt, lege Bud. annot. ad l. Athletas. De his qui notantur infam. & ad l. qua auctione ad l. Aquiliam. Gell. lib. 13. cap. 26. Propert. lib. 3. *Cogn.*

1 Πυ-

πῦξ ὡς ὁρᾷς παῖζον βάλλῃ εἰς τὴν γῆν. ἀλλ' οὐδὲ ὁ ἄρχων οὗτος διίστησιν αὐτούς, ἢν λύῃ τὴν μάχην. πεμφίγομαι γὰρ τῇ πορφυρίδι τῷ δρόμωνι τινὰ τῶν τοῦτον εἶναι. ὁ δ', ἢν ἐπιτρίψῃ, ἢν τὸ παίζειν ἐπαινεῖ. ἄλλοι δ' ἀναπηδῶσιν, ὥσπερ ἵππους, ἢν ἀναπηδῶσιν, ὥσπερ ἵππους. ἢν δὲ αὐτὸ μόνον, λακτίζουσι τὸν ἀέρα. ταῦτα δὴ εἰπέ μοι εἰδέναι τινὰ ἀγαθὸν ἂν εἴη ποιεῖν, ὡς ἔμοιγε μανίᾳ μᾶλλον ἐοικέναι δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ οὐκ ἔστιν ὅσις ἂν ῥᾳδίως μεταπείσειέ με ὡς ἃ παραπαίουσιν οἱ ταῦτα δρῶντες. Σο. καὶ εἰκότως ὦ Ἀνάχαρσι, τοιαῦτα σοι τὰ γιγνόμενα φαίνεται, ξένα ὄντα, καὶ πάμπολυ τῶν σκυθικῶν ἐθῶν ἀπᾴδοντα, καθάπερ ἡμῖν πολλὰ εἶναι μαθήματα, καὶ ἐπιτηδεύματα, τοῖς Ἕλλησιν ἡμῖν ἀλλόκοτα εἶναι δόξαιεν ἄν, εἴ τις ὑμῶν ὥσπερ σὺ νῦν ἐπιστὰς αὐτοῖς. πλὴν ἀλλὰ θάρρει ὦ γαθέ. οὐ γὰρ μανίαι τὰ γιγνόμενά ἐστιν, οὐδ' ἐφ' ὕβρει οὗτοι παίουσιν ἀλλήλους, καὶ κυλίονται ἐν τῷ πηλῷ, ἢ ἐπιπάσσουσι τὴν κόνιν, ἀλλ' ἔχει τινὰ χρείαν οὐκ ἀτερπῆ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀκμὴν ἐν μικρᾷ ἐπάγει τοῖς σώμασιν. ὡς γὰρ διαπαίζεται ὥσπερ οἰμαί σε ποιήσειν τῇ Ἑλλάδι, ὅτι εἰς μακρὰν εἰς ἐν αὐτὸς ἔσῃ τῶν πεπληρωμένων, ἢ κεκηριωμένων. ἔτι σοι τὸ πρᾶγμα ἡδύ τε ἅμα καὶ λυσιτελὲς εἶναι δόξει. Ανα. ἄπαγε ὦ Σόλων. ὑμῖν ταῦτα χρήσιμα τὰ ὠφέλιμα, καὶ πρέποντα. ἐμὲ δ' εἴ τις ὑμῶν τοιοῦτο παίζοντα ἴδοι, εἰσιτέον ὡς ἐ μάστιγι διεζώσμεθα τὴν ἀκάνθινον. ἀπόφηναι μοι τί ὄνομα ἔχουσι τοῖς γιγνομένοις, ἢ τί φῶμεν ποιεῖν αὐτούς. Σο. ὁ μὲν χῶρος αὐτὸς ὦ Ἀνάχαρσι, γυμνάσιον ὑφ'

mam illiſo. Sed neque hic præſes ipſos ſejungit, & pugnam dirimit (Etenim ex purpura conjicio hunc eſſe ex præſidibus quempiam) ſed & incitat, & laudat eum qui percuſſit. Porrò alii paſſim pulvere implentur, ac veluti currentes, ſubſiliunt eodem in loco manentes: & in altum unà ſalientes, aërem calcibus laceſſunt. Quocirca ſcire velim cui bono hæc faciant. Nam hæc actio mihi potiùs videtur eſſe inſania: neque me quiſquam ab hac ſententia dimoveat, hos qui iſta faciunt, deſipere. *Solon.* Nec immeritò Anacharſi, quæ fiunt, tibi videntur hujuſmodi, peregrina cùm ſint, multumque à moribus Scythicis abhorreant. Quemadmodum & vobis veriſimile eſt eſſe multas diſciplinas, & ſtudia, quæ nobis Græcis aliena eſſe viderentur, ſi quis noſtrûm, ut tu, iis ſuperveniret. Verum ô bone bono ſis animo. Neque enim inſaniæ ſunt hæc quæ fiunt: neque per contumeliam hi ſe mutuo percutiunt, & in luto volutant, aut pulverem aſpergunt. Sed hæc res quendam habet uſum non injucundum, neque exiguum vigorem corporibus affert. Quare ſi in Græcia, quod te facturum puto, commoreris, brevi tu quoque unus ex iis eris qui lutum, aut pulverem colligunt: hoc uſque adeò volupe & utile tibi videbitur. *Ana.* Apage Solon. Hæc ſint vobis utilia & jucunda. Quod ad me attinet, ſiquis veſtrum tale quid mihi proponat, intelliget me non fruſtra acinace accinctum eſſe. Verùm dic mihi quod nomen huic rei indidiſtis, aut quid ipſos facere dicamus? *Sol.* Locus ille, Anacharſi, à nobis vocatur Gymnaſium,

ἡμῶν ὀνομάζεται, καὶ ἔστι ἱερὸν Ἀπόλλωνος Λυκίου. καὶ τὸ ἄγαλμα ὃ αὐτῷ ὁρᾷς, τὸ ἐπὶ τῇ στήλῃ κεκλιμένον, τῇ ἀριστερᾷ μὲν, τὸ τόξον ἔχοντα. ἡ δεξιὰ δέ, ὑπὲρ δὲ κεφαλῆς ἀνακεκλασμένη, ὥσπερ ὑπὸ καμάτου μακροῦ ἀναπαυόμενον δείκνυσι τὸν θεόν. τὰ γυμνάσματα δὲ τούτων, τὸ μὲν ὑπὸ τοῦ πηλοῦ συνεῖναι, πάλη καλεῖται. οἷσι δὲ τῇ κόνει, παλαίουσι δὲ αὐτοί. τὸ δὲ παίειν ἀλλήλους ἐρρωτοποίδιον, παγκρατιάζειν λέγομεν. καὶ ἄλλα δὲ ἡμῖν ἐστι γυμνάσια τοιαῦτα πυγμῆς, καὶ δίσκου, καὶ ὑπερβάλλοντος. ὧν ἁπάντων ἀγῶνας ποιούμεθα. καὶ ὁ κρατήσας, ἄριστος εἶναι δοκεῖ τε καὶ αὐτὸν, καὶ ἀναρρήτας τὰ ἆθλα. *Ana.* τὰ δὲ ἆθλα τίνα ὑμῖν παῦρά ἐστι; *Sol.* ὑλυμπιάσι μὲν, στέφανος ἐκ κότινου. ἐν δὲ μήτρῳ δέ, ἐκ πίτυος. ἐν δὲ νεμέᾳ δέ, σελίνων πεπλεγμένων. [1] πυθοῖ δὲ, μᾶλα δὲ ἱερὰν ἐν θεῷ. παρ' ἡμῖν δὲ τοῖς

sium, & est Lucii Apollinis templum: Cujus vides simulachrum, eum qui est super columna reclinatus, qui quidem manu sinistra tenet arcum: cujus verò dextra, super capite reflexa, Deum tanquam ex longo labore quiescentem ostendit. Cæterùm horum exercitiorum: aliud quod illo in luto fit, Lucta vocatur. Illi verò in pulvere quoque luctantur. Quod verò se invicem erecto corpore percutiunt, Pancratio decertare dicimus. Sunt præterea & alia nobis ejusmodi gymnasia, pugilatus, disci, & saltus: quorum omnium certamina proponere solemus: quorum qui palmam adeptus fuerit, judicatur omnium præstantissimus, & reportat præmia. *Ana.* Quænam verò sunt ista præmia? *Sol.* In Olympiis corona oleagina, in Isthmiis pinea, in Nemeis ex apio concinnata, in Pythiis poma Deo sacra. Cæterum apud nos

1 Πυθοῖ δὲ μᾶλα ἱερὰν τῷ θεῷ] Hæc sic vertit Vincentius Opsopœus, nescio quam bene: nam in Græco de sacerdotibus ne verbum quidem; ἱερὰν inclinatur à recto ἱερὰς, id est, *sacer*, non à ἱερεὺς, quod est *sacerdos*. Vertere igitur debebat: *poma deo sacra proponebantur*. Olim suspicabar μᾶλα hoc loco interpretari debere non poma, sed oves, ut & apud Maximum Tyrium sermone 37. & in Anthologia primi lib. primo epigrammate: eo quod campus Crissæus vel Cirrhæus, qui erat Apollini sacer, ad oves pascendas aptus erat, non autem ad poma ferenda, quando erat sine arboribus. Sic enim de eo Pausanias in Phocicis: τὸ δὲ πεδίον τὸ ἀπὸ τῆς Κίρρας μάλον ἐστὶν ἄπαν καὶ φυλάσσειν δένδρα οὐκ ἐθέλουσιν, ἢ ὅτι πόας ἄγας ἐς ἀχρεῖον τῷ γλῷ εἰς δένδρων τροφὴν εἰδότες. Oves igitur, quæ pascebantur in eo campo non arato nec arboribus consito, erant Apollini sacræ, è quibus, ut putabam, quædam pro bravio dabantur cuidam athletarum generi. Sed aliter sentire me coëgit Libanius Sophista in laudatione palmæ & pomi arboris, ubi hæc leguntur: φοίνικες μὲν γὰρ πάντες ἀγῶνος γίνεται στέφανος, καὶ τῆς Δήλου ἔχει νίκας ἐπιμνημένα, μηλέα δὲ αὖθις στέφανοι τὰ ἀγῶνα τὰ Πύθιον. Itaque hoc loco non male μᾶλα *poma* intelliguntur, μηλέα tamen pomum arbotem non fructum significat, & videntur poma sola inepta ad coronam texendam. Sed ut Libanius cum Luciano concilietur, intelligo victorem coronatum fuisse ramusculis ejus arboris suo fructu oneratis. Sed notandum est bravium mutatum fuisse à temporibus Pausaniæ: nam à secunda Pythiade coronas pro bravio institutas ait, & quidem ex lauro. Sic enim in Phocicis: δευτέρᾳ δὲ Πυθιάδι ἐκ δὴ ἆθλοις ἐκαίεσαν ἔτι ἀγωνίζεσθαι στεφανίτην τὰ ἀγῶνα ἀπὸ τούτου κατεστήσαντο — δάφνης δὲ στέφανον δὴ τὸ Πύθιον τῇ νίκῃ κεῖται ἀλλὰ μὴν (ἐμοὶ δοκεῖν) ἐξὸν ἦν, ὅτι ἦν τῷ Λαδόνι θυατερὸς Ἀπόλλωνα ἐκδιδῶσι κατίχηκεν ἡ φήμη. Aliam vero ejus rei causam refert Ælianus Var. lib.

παναθηναίοις, τὸ ἔλαιον τὸ ἐκ τῆς μορίας. τί ἐγέλασας ὦ Ἀνάχαρσι; ἢ διότι μικρὰ σοι τὰ παρ' ἡμῶν δοκεῖ; *Ana.* Οὐκ· ἀλλὰ πάντα μὲν ὦ Σόλων καλῶς ἐπιτήδευκας τὰ ἆθλα, καὶ ἄξια τοῖς τε Δελφοῖσιν αὐτὰ φιλοτιμεῖσθαι ἐπὶ τῇ μεγαλοδωρεᾷ, καὶ τοῖς ἀγωνισταῖς αὐτοῖς ὑπερπονεῖσθαι ὑπὲρ τοῦ ἀναίρεσιν τῶν πλεκτάνων. ὥστε μέλλων ἔνεκα, καὶ σελίνων, τοσαῦτα πονεῖν, καὶ κινδυνεύειν, ἀγχόμενος ἐπὶ δένδρου, καὶ κρεμάμενος, ὡς σὺ σὸν ἀπεκαλοῦντας ἀπορῆσαι μέλλων ὅτῳ ἐπιθυμίᾳ, ἢ σελίνῳ ἐστεφανῶσθαι, ἢ πίτυϊ, μήτε πηλῷ κεκεχριόμενον τὸ πρόσωπον, μήτε λακτιζόμενον εἰς τοῦ μαστῆρος ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιστῶν. *Sol.* ἀλλ' ὦ ἄριστε, σὺν οἷς φιλεῖ τὰ δεύτερα ἡμεῖς δωρεῖσθαι. τοῦτο μὲν γὰρ ἴσθι σημεῖα τῆς νίκης, καὶ γνωρίσματα, οἷσπερ οἱ κρατήσαντες. ἡδὺ περιφερόμενον τοῦτο δόξαν, καὶ πάντας ἀξίαν τοῖς γενικηκόσιν. ὑπὲρ ἧς ἐλακτίζοντο καλῶς ἔχει τοῖς γραμμένοις τοῦ εὐκλείου καὶ τοῦ πόνου· καὶ δικαίως προσήκοιεν ἂν αὐτῷ. ἀλλὰ χρὴ τὸ ὁρεγόμενον αὐτῆς, πολλὰ τὰ δυσχερῆ ἀναμένοντα ἐν τῇ ἀρχῇ, τὸ

nos in Panathenæis oleum ex oliva Minervæ sacra. Quid risisti Anacharsi? an quia hæc tibi visa sunt exigua? *Ana.* Non: sed omnibus modis præclara præmia percensuisti, digna ob quæ, qui ea instituerunt, munificentia glorientur, & quibus consequendis certatores gnaviter operam dent: adeò ut pomorum, & apii causa tantum laborem perferant, & periclitentur, dum alii ab aliis præfocantur, & distorquentur, cùm non liceat sine negotio potiri malis, siquis cupiat, aut apio coronari, aut pinu, quin ipsi luto illita facies, & venter calcibus ab adversariis percussus fuerit. *Sol.* Atqui ô optime, non ad tenuia dona respicimus. Etenim hæc signa sunt victoriæ, & indicia quibus victores cognoscuntur. Cæterùm quæ hæc comitatur gloria, quavis re digna est victoribus: pro qua iis honestum est calcibus percuti, qui claritatem ex laboribus venantur quoniam citra laborem non obtingit: sed oportet ejus appetentem, multas molestias initio

lib. 3. cap. 1. scilicet eo, quod Apollo, postquam Pythonem occiderat, in aqua Penei fluvii in loco dicto Tempe purgasse inde laurum decerpsit, & Delphos attulit. Laurea igitur corona olim præmium erat victoribus datum in Pythiis, sed tempore Luciani & Libanii vel id mutatum fuerat, vel poma data sunt pro bravio in agone quodam multum postea introducto & recepto laurea manente pro præmio cursoribus & antiquorum certaminum athletis. At ecce Heliodorus in Æthiopicis armatis cursoribus palmæ ramum pro bravio datum fuisse dicit. Sed in omnibus sacris certaminibus aliis braviis auctarii vice datum fuisse asserit Pausanias in Arcadicis pag. 276. & Plutarchus Sympos. 8. cap. 4. Heliodorus tamen nullum aliud præmium pro victoria suo Theageni adjudicat præter ramum illum palmæ arboris. Sed non est dissimulanda viri summi sententia, qui in notis ad Dionem per poma valt intelligi lauri baccas, sed sine exemplo. Ausonium etiam reprehendit enumerantem diversa bravia sic:

Serta quibus pinus, malus, oliva, apium.

Sed cum eo consentit Libanius loco citato, qui μηλέα habet, non μᾶλα. Timen jure videtur arguere Ausonium, qui dum Græcum epigramma exprimit, male μᾶλα per *malus* vertit. Sed fateor per μᾶλα me non posse capere, quomodo intelligi possint poma. *Palm.*

ἤδη τὸ λυσιτελὲς, καὶ ἡδὺ τὸ πλοῦτον τῶν ἡμερῶν ἀπολαῦσαι. Ana. τοῦτο φῄς ὦ Σόλων τὸ πλοῦτον ἡδὺ, καὶ λυσιτελὲς, ὅτι πάντες αὐτοὺς ὄψονται ἐστεφανωμένους, καὶ ἐπὶ τῇ νίκῃ ἐπαινέσονται, πολὺ ἀφ' ἑτέρου οἰκτείροντες ἐπὶ ταῖς πληγαῖς. οἱ δὲ, δύσδαιμονήσουσιν, ἀντὶ τῶν πόνων μηλίδα ἢ στέλινα ἔχοντες. So. ἄπειρός εἰ φημὶ τῶν ἡμετέρων ἔτι. μικρὸν γὰρ, ἀλλά σοι δόξω θεὸς αὐτῶν, ἐπειδὰν ἐς τὰς πανηγύρεις ἀφῖκαι, ὁρᾷς τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων συλλεγόμενον ἐπὶ τῷ θέᾳ τῶν τοιούτων, καὶ θέατρα μυρίανδρα συμπληρούμενα, καὶ τὰς ἀγωνιστὰς ἐπαινουμένους. τὸ δὲ νικήσαντας αὐτῶν, ἰσόθεον νομιζόμενον. Ana. αὐτὸ τοῦτο ὦ Σόλων, καὶ τὸ οἰκτρὸν ἐστι, εἰ μὴ ἐπ' ὀλίγων ταῦτα πάσχουσι, ἀλλὰ σὺν τοσούτοις θεαταῖς, καὶ μάρτυσι τῆς ὕβρεως. οἱ δηλαδὴ δύσδαιμονήσουσιν αὐτοὺς, φίλοι γὰρ νομίσαντες ὁρᾶν τοὺς ἀνηρημένους ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιστῶν. ταῦτα γὰρ τὰ δύσκριτα ἀφίστησι τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν. παρ' ἡμῖν δὲ τοῖς Σκύθαις, εἴ τις ὦ Σόλων, ἢ πατάξῃ τινὰ τῶν πολιτῶν, ἢ ἅπαξ πέσῃ ἀφαιρεθείς, ἢ ἄλλο τι πάθοι τοιοῦτον μεῖζον τῶν ἡμαρτημένων, μεγάλας οἱ πρεσβύται τὰς ζημίας ἐπάγουσι, καὶ ἐπ' ὀλίγων τῶν μαρτύρων τοῦτο πάθῃ τις. ἔτι γε τὸ πλεονέκτημα τοῖς θεαταῖς, οἷα σὺ διηγῇ, τὸ ἐθίσθαι, ἢ τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ. ἐμοὶ γὰρ ἀλλὰ τοὺς μὲν ἀγωνιστὰς, οἰκτείρειν μοι ἔπεισι, ὧν πάσχουσι. τοὺς δὲ θεατὰς, ὡς φῄς ἀπαθεῖς ἔχειν τῶν ἔργων ἀδύνατον εἶναι τοὺς πανηγύρεις, καὶ πάνυ γοῦν μάζω, εἰ τὰναγκαῖα παρέντες, σχολάζουσιν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις. ἐγὼ γὰρ ἐκεῖνο πω δύναμαι κατανοῆσαι, ὅπῃ ποτὲ τερπνὸν αὐτοῖς, ὁρᾶν παιομένους γε, καὶ λαπαξομένους ἀνθρώπους ἐφ' ὧν

tio perpessum, utilem & jucundum finem ex laboribus expectare. *Ana.* Hunc finem ais, ô Solon, utilem & jucundum, quòd ab omnibus coronati conspicientur, atque ob victoriam laudabuntur, quorum nemo non antè ob plagas quas accipiebant, est miserius: quodque fœlicitate perfruetur, pomis & apio pro labore acceptis. *Sol.* Rerum nostrarum adhuc es imperitus. Verùm paulò pòst aliter de iis fenties: quum ad celebritates profectus, videbis collectam hominum tantam multitudinem ad horum spectaculum, multisque virorum millibus theatra plena: & certatores laudari: eumque qui vicerit, Deo parem existimari. *Ana.* Hoc ipsum, ô Solon, est longè miserrimum, quòd non paucis præsentibus, sed tanta spectantium, & testium contumeliæ corona hæc patiuntur: qui videlicet fœlices eos prædicabunt, quos viderint sanguine conspersos, aut ab adversariis ferè præfocatos. Sunt enim hæc fœlicissima illà, quæ victoriam ipsorum comitantur. Sed enim Solon, apud nos Scythas, siquis civem aut percusserit, aut impetu facto humi fuderit, aut vestem discinderit, gravem mulctam senes ipsi irrogant, quanvis id in paucorum testium præsentia acciderit: non autem in tam amplis theatris, qualia tu narras, in Ismo, & Olympia. Enimvero certatores miserari mihi subit, eorum quæ patiuntur nomine. Spectatores autem, quos dicis undiquaque præstantissimos ad hosce conventus venire, omnino miror quòd omissis rebus necessariis, hisce vacant. Neque enim illud possum comprehendere, jucundum esse ipsis, conspicari homines qui se mutuis ictibus

πλὴν γῆς θραυομένους, καὶ συστρεφομένους ὑπ' ἀλλήλων. Σο. εἰ καιρὸς ἦν ὦ Ἀνάχαρσι ὀλυμπίων, ἢ ἰσθμίων, ἢ παναθηναίων, οὐτὸ ἂν σε τὸ γιγνόμενον ἐδίδαξεν, ὡς ὑμῖν μόνοις ἐστὶν ἀθλητέον ἐπὶ τούτοις. ὁ γὰρ ἔτι λέγων ἄν τις ὠφεληθείη σε τῇ ἡδονῇ τῇ ἐκεῖ θεωμένων, ὡς εἰ καθιζόμενος αὐτὸς ἐν μέσοις τοῖς θεαταῖς, βλέποις ἀρετὰς ἀνδρῶν, καὶ κάλλη σωμάτων, καὶ ῥώμας ἀπλήτους, καὶ ἀνδρώδη ἄληπτον τὸν νίκης. εὖ γὰρ δὴ οἶδα, ὡς οὐκ ἂν ἐπαύσω ἐπαινῶν, καὶ ἐπιθοῶν, καὶ ἐπικροτῶν. Ανα. νὴ Δί' ὦ Σόλων, καὶ ἐπιγελῶν γε ὀφθείς, καὶ ἐπιχαιρᾴζων. ἅπαντα γὰρ, ὁπόσα κατηριθμήσω ἐκεῖνα, τὰς ἀρετὰς, καὶ τὰς ῥώμας, καὶ τὰ κάλλη, καὶ τὰ μέγεθη, ὁρῶ ἀδήνος μεγάλῃ ἕνεκα ὠφελημένα ὑμῖν, ὅτε πατρίδος κινδυνούσης, ὅτε χώρας πορθουμένης, ὅτε φίλων, ἢ οἰκείων φῶς ὕβριν ἀπεργαζομένων. ὥστε τοσούτῳ μᾶλλον ἂν εἶεν, ἄρισοι μὲ ὡς φῆς ὄντες, μᾶλλον ἢ τοσαῦτα πάσχοντες, καὶ πολλαπλασιούμενοι, καὶ αἰσχυνόντες τὰ κάλλη, καὶ τὰ μεγέθη τῇ ψάμμῳ, καὶ τοῖς ὑποπτίοις, ὡς μήλοις, καὶ κορύνῃ ἐγκρατεῖς γιγνόμενοι νικήσαντες. ἡδὺ γάρ μοι ἀεὶ μεμνῆσθαι τῶν ἄθλων, ποιούτων ὄντων. ἀτὰρ εἰπέ μοι, πάντες αὐτὰ λαμβάνουσιν οἱ ἀγωνισταί; Σο. οὐδαμῶς, ἀλλὰ εἷς ἐξ ἁπάντων, ὃ κρατήσας αὐτῶν. Ανα. εἶτ' ὦ Σόλων, ἐπὶ τῷ ἀδήλῳ, καὶ ἀμφιβόλῳ τῆς νίκης, τοσοῦτοι πονοῦσι, καὶ ταῦτ' εἰδότες, ὅτι ὁ μὲ νικῶν, εἷς ἴσως πάντως, οἱ δὲ ἡττώμενοι, πάμ-

bus cædant pugnantque, & humi tundant, comminuantque. *Sol.* Si jam tempus esset Anacharsi, aut Olympiorum, aut Isthmiorum, aut Quinquatrium, res ipsa te docuisset, quam non frustra harum rerum studiosi simus. Nemo enim oratione sic te impulerit ad voluptatem ex iis quæ ibi geruntur percipiendam, ut si ipse in mediis spectatoribus videas virorum virtutes, & corporum formas, & firmitates habitus admirandas, & præclaram experientiam, & robur inexpugnabile, & audaciam, & æmulationem, & animos invictos, & indefessum victoriæ consequendæ studium. Sat enim scio, te ista spectantem, nullum laudandi, acclamandi, & applaudendi finem facturum. *Ana.* Et per Iovem, ô Solon, etiam ridendi, & subsannandi. Nam quæcunque enumerasti, virtutes, corporum bonas habitudines, & pulchritudines, audaciam, nullius magnæ rei gratia vobis perire video, cùm neque periclitetur patria, neque regio devastetur, neque amici, aut domestici ad injuriam rapiantur. Itaque hoc magis risu digni videntur, quod viri illi, cum sint optimi, ut ais, mala tanta nequicquam patiantur, & labores ferendo, formamque & proceritatem corporis arena fœdando, & fugillationibus: ut parta victoria, pomo vel pinu potiantur. Semper enim erit mihi jucunda talium certaminum recordatio. Verùm dic mihi, omnesne certatores accipiunt ea præmia? *Sol.* Nequaquam: sed unus ex omnibus, qui cæteros vicerit. *Ana.* Ergo-ne Solon pro obscura, & ambigua victoria tam multi laborem suscipiunt, præsertim cùm sciant, fore ut unus ex omnibus victor declaretur, victique sint

πολλοι, μάτην ἄθλιοι πληγὰς, οἱ δὲ, καὶ τραύματα λαμβάνοντες; Σο. ἔοικας ὦ Ἀνάχαρσι, μηδέποτε σπουδακέναι πολιτείας ἀρετῆς πέρι μηδέν. εἰ γὰρ ἂν τὰ κάλλιστα ἦν ἡμῖν σοὶ ψόγου ἕλκεσθαι. ἦν δέ σοι μελήσῃ ποτὲ εἰδέναι ὅπως ἂν τὰ κάλλιστα οἰκισθείη πόλις, καὶ ὅπως ἂν ἄριστοι ἡβῴεν οἱ πολῖται αὐτῶν, ἐπαινέσῃ τότε καὶ τὰς ἀσκήσεις ταύτας, καὶ τὴν φιλοκαλίαν, ἣν φιλοκαλεῖτε ἡμᾶς αὐτὰς, καὶ εἴσῃ ὅτι πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχουσιν ἐγκεκραμένοι τοῖς πόνοις, εἰ δὲ νῦν μάτην ἀπαιδάζεσθε δοκῶσι. Ανα. καὶ μὴν ὦ Σόλων, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἕνεκα τῆς Σκυθίας ἦκω παρ' ὑμᾶς, τοσοῦτον μῆκος διοδεύσας, μέγαν δὲ τὸν Εὔξεινον, καὶ δυσχείμερον περαιωθεὶς, ἢ ὅπως νόμους τε τοὺς Ἑλλήνων συμάθοιμι, καὶ ἵν' ἦν παρ' ὑμῖν καλοκἀγαθήσαιμι, καὶ πολιτείαν τὴν ἀρίστην σκεμελετήσοιμι. διὸ καί σε μάλιστα φίλον ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων, καὶ ξένον, ἀσπασιλόμην κλέος, ἐπεὶπερ ἤκουον νόμων τε τινῶν ξυγγραφέα εἶναί σε, καὶ ἐμῶν τῶν ἀρίστων σύστησον, καὶ ἐπισπουδοῦντων ὠφελίμων εἰσηγητήν. καὶ ὅλως, πολιτείας τινὸς συναρμοστήν. ὥστε σὺν ἂν φθόνοις διδάσκων με, καὶ μαθητὴν ποιούμενος, ὡς ἐγὼ ἡδέως ἂν ἀσπάζοιτό σοι, καὶ ἄποθεν προσκυνούμενος, ἐς ὅσην ἂν αὐτὸς ἀφροσύνης λέγων, κεχηνὼς, ἱκανοίμι περὶ πολιτείας τι, καὶ νόμων διεξιών. Σο. τὰ μὲν πάντα, ὦ ῥᾴδιον ὦ ἐπεῖρε διελθεῖν σὺ βραχεῖ. ἀλλὰ καὶ μέρη ἐπιὼν, εἴσῃ ἕκαστα, οἷα μὲ περὶ θεῶν, οἷα δὲ περὶ γονέων, ἢ περὶ γάμων, ἢ τῶν ἄλλων δεκτὰ ἡμῖν. ἃ δὲ περὶ τῶν νέων γινώσκομεν, καὶ ὅπως αὐτοῖς χρώμεθα, ἐπειδὴν πρῶτον ἄρξωνται σωφρονεῖν τε καὶ βελτίονος, καὶ τῷ

complures, quorum alii verbera, alii vulnera miseri acceperint? *Sol.* Videris Anacharsi, nihil unquam de republ. bene instituta intellexisse. Non enim pulcherrimos mores vituperares. Sed si quando tibi curæ erit nosse, tum qua ratione optimè sit administranda respub. tum qua ratione cives ejus evadere possint optimi, tunc has exercitationes, nostramque in his æmulationem laudabis: quinetiam intelliges eas multum utilitatis habere cum laboribus permixtum, quanquam nunc iis inanem operam dare videntur. *Ana.* Atqui Solon, ego non alia de causa veni ad vos ex Scythia, tantum emensus itineris, magno & tempestuoso Euxino trajecto, quàm ut Græcorum leges perdiscam, moresque vestros cognoscam, & optimam reipub. institutionem calleam. Quapropter te potissimùm ex omnibus, Athenienſibus, & peregrinis, amicum elegi famam sequutus: siquidem audivi te legum optimarum esse scriptorem, morumque præstantissimorum inventorem, & institutorum utilium authorem: denique reip. cujusdam concinnatorem. Itaque non tam sis diligens me docendo, tuumque discipulum faciendo: quàm ego libenter, impastus & impotus tibi assidendo, quoad tu dicendo par eris, inhians inaudiam te de repub. & legibus differentem. *Sol.* Omnia quidem, amice, non sit facile paucis persequi. Sed singula particulatim ingressus, cognosces: quid de Diis, quid de parentibus, aut de nuptiis, aliis-ve rebus præcipiamus, quid etiam de juvenibus decernamus, & quo pacto illis utamur, ubi primùm cœperint sentire quid sit melius, cor-

σώμασι ἀνδρείοις, καὶ ὑφίστασθαι τοὺς πόνους, ταῦτα ἤδη σοι διεξίσιμι, ὡς μάθοις ὅτῳ χάριν τὰς ἀσκήσεις ταύτας προτεθείκαμεν αὐτοῖς, καὶ ἀσκοῦμεν τὸ σῶμα κοπιαστικόν. οὐ μόνον ἕνεκα τοῦ ἀγῶνος, ὅπως τὰ ἆθλα φιλοῦσιν ἀναιρεῖσθαι, ἐπ' ὀλίγοις πόνου ἐξ ἁπάντων χορεῦσιν, ἀλλὰ μεῖζόν τι ἁπάσῃ τῇ πόλει ἀγαθὸν ὁπόταν τοῦτο ἐν αὐτοῖς ὑπάρχῃ. κοινός γάρ τις ἀγὼν ἅπασι τοῖς ἀγαθοῖς πολίταις προκεῖται, καὶ στέφανος ἐλαίνου, ἢ σελίνου, ἀπ' ὀσῶν ἂν αὐτὸς συνάδων ἔχοι τῶν ἀνθρώπων εὐδαιμονίαν. οἷον ἐλευθερίαν λέγω αὐτοῦ τε ἑκάστου ἰδίαν, καὶ κοινὴν τὴν πατρίδος, καὶ πλοῦτον, καὶ δόξαν, καὶ ἑορτῶν πατρίων ἀπόλαυσιν, καὶ οἰκείων σωτηρίαν. καὶ σωφόλως, τὰ κράτιστα, ὧν ἄν τις εὔξαιτο γένεσθαί οἱ παρὰ τῶν θεῶν. ταῦτα πάντα τῷ στεφάνῳ, ὃν φημι, συναναπέπλεκται, καὶ ἐκ τοῦ ἀγῶνος οἰκείως ἀναφέρεται· ἐφ' ὃν αἱ ἀσκήσεις αὗται, καὶ οἱ πόνοι ἄγουσιν. Ανα. εἶτα ὦ θαυμάσιε Σόλων, τοιαῦτά μοι, καὶ τηλικαῦτα ἔχων ἆθλα διεξίεναι, μῆλα, καὶ σέλινα δηγεῖ, καὶ θαλλὸν ἐλαίας ἀγρίας, καὶ πίτυν; Σο. καὶ μάλ' ὦ Ἀνάχαρσι, οἷσθ' οἰκεῖά σοι ἐπ δόξει μικρὰ εἶναι, ὁπόταν ἃ λέγω κοπιάσῃς ἐπὶ χρόνοις τοῖς αὐτοῖς γυμνὸς γένῃ, καὶ μέρη πᾶσι ταῦτα ἐπ μικρὰ δ' μείζονος οἰκείου ἀγῶνος, καὶ δ' στέφανε, ὃν κομιεῖσθαι μέλλω. ὁ δ' λόγος, οὐκ οἶσθ' ὅπως ὑπερβὰς τὴν τάξιν, οἰκείων προτέρων ἐπεμνήσθη, τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ γυμνικῶν, καὶ ὀλυμπιάσι, καὶ ἐν Νεμέᾳ. πάλιν ἀλλὰ νὴ, χολὴν γὰρ ἄγομεν. καὶ σὺ ὡς φῂς προθυμῇ ἀκούειν, ἀναδραμούμεθα ῥᾳδίως

corpore roborari, & labores sustinere: hæc ego jam narrabo tibi: ut intelligas quorsum has exercitationes ipsis proponamus, & corpora laboribus durare cogamus: non solùm propter certamina, ut præmia queant consequi, quæ paucis ex omnibus contingunt: sed quia majus quoddam bonum universæ reip. atque ipsis hinc comparamus. Siquidem aliud quoddam commune omnibus bonis civibus certamen est propositum, & corona non ex pinu, non ex oleastro, aut apio contexta, sed quæ in se hominum fœlicitatem complectitur: nimirum libertatem privatim uniuscujusque, patriæque communiter: præterea divitias, gloriam, & festorum patriorum fruitionem, & necessariorum salutem. Denique pulcherrima quæque quæ quivis sibi à Diis dari optaret. Hæc omnia cum corona quam dico contexuntur, & ex illo certamine accedunt, ad quod istæ exercitationes, & labores ducunt. *Ana.* At tu, Solon admirande, cùm tot tantaque præmia mihi percensenda habeas, poma, apiumque commemoras, ac virentem sylvestris oleæ ramum, & pinum. *Sol.* Atqui, ô Anacharsi, ne illa quidem tibi videbuntur exigua, ubi quæ dicturus sum, intellexeris. Eodem enim consilio fiunt illa, suntque planè partes quædam exiguæ majoris illius certaminis, atque coronæ per omnia fœlicis, quam descripsi. Nescio verò quo pacto nostra oratio transgressa ordinem, horum priùs meminit, quæ in Isthmo, Olympia, & Nemea fieri consueverunt. Verumtamen nos, siquidem vacat, & tu, ut ais, audiendi es cupidus, ad principium

πρὸς τὴν ἀχθὼ, καὶ τὸ πρώτον ἀγῶνα, δι' ὃν φημι πάντα τοῦτα ὑπεσταλθαι. Ανα. ἄμεινον ὦ Σόλων ὕστω. καθ' ὁδὸν γὰρ ἂν ἡμῖν ὁ λόγος μᾶλλον προχωροίη. καὶ τάχ' ἂν ἴσως ἀπὸ τούτων πεισθείην, μήθ' ὑπείνων ἐπὶ καταγελᾶν, εἴ τινα ὄψιμι σεμνυνόμενον κολίνῳ, ἢ σελίνῳ ἐστεφανωμένον. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, εἰς τὸ σύσκιον ἐκεῖσε ἀπελθόντες, καθίσωμεν ἐπὶ τῶ ῥίκνῳ, ὡς μὴ σοχλεῖν ἡμῖν ἐπικεκραγότες τοῖς παλαίουσιν. ἄλλως τε, εἰρήσεται γὰρ, ἀδὲ τ' ἥλιον ἔτι ῥᾳδίως ἀνέχομαι, ὀξυτὸ, καὶ φλογώδη ἐμπίπτοντα γυμνῇ τῇ κεφαλῇ. τ' γὰρ πῖλόν μοι ἀφελεῖν οἴκοθεν ἔδοξεν, ὡς μὴ μόνῳ σὺ ὑμῖν ξενίζοιμι τῷ χήμαλι. ἡ δ' ὥρα δ' ἔτους, ὅπως τὸ πυρωδέστατον ἐσι δ' ἀστρον, σὺν ὑμεῖς κύνα φατε, πάντα καταφλέγοντος, καὶ τ' αἰθέρα ξηρὸν, καὶ λιγυρὰ πνέοντος, ὅτι ἥλιος τ' μεσημβρίαν ἤδη ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικείμενος, φλογμὸν τοῦτον ἐ φορητὸν ἐπάγει τοῖς σώμασιν. ὥστε καί σε θαυμάζω ὅπως γηραιὸς ἤδη ἀνθρωπος, ὅτι ἰδίοις σῶς τὸ θάλπος, ὥσπερ ἐγὼ, ὅτι ὅλως σοχλεμβώ ἔοικας, ἐδὲ προβολίπεις σύσκιόν τι, ἔνθα καταδύσῃ, ἀλλὰ δέχῃ τ' ἥλιον σύμφωνος. Σο. οἱ μάταιοι γὰρ ὅτοι πόνοι ὦ Ἀνάχαρσι, καὶ αἱ συνεχεῖς σὺν τῷ πηλῷ κυβιστήσεις, καὶ αἱ ὑπαίθριοι σὺν τῇ ψάμμῳ ταλαιπωρίαι, τοῦτο ἡμῖν τὸ ἀμυντήριον παρίχουσι πρὸς τὰς τ' ἡλίου βολάς. καὶ σὺ, εἴπ πίλον δόμενος, ὃς τῶν ἀκτίνα κωλύσῃ καθικνεῖσθαι τ' κεφαλῆς. ἀπίωμεν οὖ δή. καὶ ὅπως μὴ καθεύδωμεν, ὡς θεὸς

pium facilè recurremus, ac commune illud certamen, cujus causa hæc omnia instituta esse dico. *Ana.* Ita præstat Solon. Nam oratio recta via nobis magis progredietur: & his fortè persuadebor, nequem posthac amplius subsannem eorum quos aut oleastro se efferentem, aut apio coronatum conspexero. Sed si videtur, ad locum illum umbrosum profecti, in sedibus consideamus, ne nos interpellent, qui luctantibus acclamant. Quinetiam, ne quid dissimilem, neque solem facilè fero, eumque acutum & ferventem, nudo capiti imminentem. Etenim pileum è domo demere visum est, ne solus apud vos uterer habitu peregrino. Et jam anni tempus est, quo [1] sidus illud ferventissimum, Canis à vobis dictum, omnia perurit, & siccum calidumque aërem reddit, quando sol meridie capiti impendens, intolerabilem ejusmodi fervorem corporibus inducit. Itaque demiror quî fiat ut tu homo jam annosus, ad æstum non sudes quemadmodum ego, neque ab eo infestari videaris, neque locum umbrosum exploras, quem subeas, sed solem facilè toleras. *Sol.* Inanes illi labores, ô Anacharsi, assiduæque in cœno volutationes, & quos sub dio in arena sustinemus labores: nobis hoc præstant præsidium adversus radios solis, neque amplius egemus pileo, qui ipsos caput ferire prohibeat. Abeamus igitur. Noli verò iis quæ dicturus sum

1 *Sidus illud ferventissimum*] Canis sydus quæ & canicula, ardentissimo æstatis tempore exoritur, sole primam partem leonis exoriente qui dies 15. ante Augusti Calend. est Plin. lib. 2. c. 47. lib. 18. c. 28. *Lagn.*

πάξας οἷς ἂν λέγω σοὶ σὺ, ὡς ἐχέτω πειθὼς πεδίοιεν αὐτοῖς, ἀλλ' ἵνα ἂν σοι μὴ ὀρθῶς τι λέγωμαι δοκῇ, ἀνελέγχειν δ' ἐξῇς, καὶ διδάσκειν τὸ λόγον. δυοῖν γὰρ θατέρου πάντως οὐκ ἂν ἀμάρτοιμεν· ἢ γὰρ βεβαίως πεισθέντες ἐκχεοῦμεν ὁπόσα ἂφ' ἡμῶν ἀκήκοεν εἶναι, ἢ ἐμὲ ἀναδιδαχθῆναι ὡς οὐκ ὀρθῶς μεμάθηκεν περὶ αὐτῶν. τί οὖν τούτων πᾶσιν ἂν σοι ἡ πόλις ἡ Ἀθηναίων, οὐκ ἂν φθάνοι χάριν ὁμολογοῦσα. ὅτῳ γὰρ ἂν ἐμὲ πεισθέντος, καὶ μεταπέσοντος πρὸς τὸ βέλτιον, ὠφέλησε τὰ μέγιστα ἔστι ὠφελημένος. εἰδὼν γὰρ ἂν λάθρᾳ ψαύσαμεν αὐτῶν, ἀλλ' ὄψει εἰς τὸ μέσον προβαλόντα φέρων. καὶ προβαλὼν τῷ πυκὶ ἐρῶ πρὸς ἅπαντας, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐγὼ μὲν ὑμῖν ἔγραψα τοὺς νόμους, οἷς ἂν ὑμῖν ὠφελιμωτάτους ἔστας τῇ πόλει. ὁ δ' ξενοφάντου, δείξας σὲ ὦ Ἀνάχαρσι, σκύθης μὲν ἦν, σοφὸς δ' ὤν, μετεπαίδευσέ με, καὶ ἅπερ βέλτιον μαθήματα, ἐπιτηδεύματα ἐδίδαξεν. ὥστε διερμήνευς ὑμῶν ὁ ἀνὴρ ἀναγεγράφθω. καὶ χαλκῆν αὐτὸν ἀναστήσαντα ἀγαθὰ τοὺς ἐπωνύμους ἐν πόλει ἀγαθὰ τῶν Ἀθηνῶν. καὶ εὖ ἴσθι ὡς οὐκ αἰσχυνοῖτο ἡ Ἀθηναίων πόλις, ἀγαθὰ βαζεάρᾳ, ὦ ξένε, τὰ συμφέροντα συμφυτεύοντες. Ανα. τοῦτο σεσῖνο ἦν ἄρα, ὃ ἐγὼ σοὶ περὶ ὑμῶν ἤκουσα τῶν Ἀθηναίων, ὡς εἴητε ἴρωνες ἐν τοῖς λόγοις. ἐπεὶ πόθεν ἂν ἐγὼ νομιζοις, ὦ πλάτης ἄνθρωπε, ἐφ' ἁμάξης βεβιωκὼς, ἄλλοτε ἄλλῳ

sum tanquam legibus mentem adhibere, ut illis per omnia fidem habeas, sed ubicunque aliquid non rectè dici videbitur, statim contradicito, meaque verba corrigito. Etenim ab horum alterutro non prorsus aberrabimus: aut constanter tibi persuasero, quum ea quibus est contradicendum effuderis: aut ego de novo discam me non rectè de his statuere. Quo nomine omnis Athenienſium civitas, non satis magnas gratias agere possit. Nam quum me docueris, & ad meliorem sententiam transtuleris, illi maximæ utilitatis author fueris. Neque hoc eam celabo, sed statim in medium proferam: & stans in Pnyce, omnibus dicam, Ego vobis, Athenienſes leges conscripsi, quas civitati fore utiliſſimas putabam. Sed hospes iste, te digito commonſtrans Anacharſi, quanquam est Scytha, sapit tamen, & me aliter docuit, aliaque præcepta, & instituta præstantiora [1] ob sua in Rempubl. merita, civitate donetur, tradidit. Itaque *hunc de vobis esse bene meritum literis prodatur*, æneamque statuam illi erigite prope civitatis proceres apud Minervam. Probè verò scias fore ut nequaquam cives Athenienſes pudeat, ea quæ sunt ex reip. usu, ex barbaro, peregrinoque viro discere. *Ana.* Hoc erat sanè quod de vobis Athenienſibus inaudieram, vos esse in sermonibus irriſores. Vnde enim ego agrestis & erro, qui vitam in plaustris egi, subinde solum solo permutans, qui in nulla un-

1 *Ob sua in Remp.*] Ἐπώνυμοι priſci heroës fuerunt, à quibus Atticæ tribus sua cognomina acceperunt, his magni honores ab Athenienſibus collati, statuæque in arce ejus urbis collocatæ. Horum nomina si quis desideret, Pauſaniam in Atticis, & Demoſthen. *in Timarch.* consulat. *Cogn.*

γῶν ἀμείβων, πόλιν ἢ ὅτι οἰκήσας πώποτε, ἢ τινὶ ἐπιχειρήσας, ἢ νῦν ἐπιχειρῶ, τοῖς πολιτείας διεξίοιμι, ἢ διδάσκοιμι [1] αὐτόχθονας ἄνδρας, πόλιν ταύτην ἀρχαιοτάτην τοσούτοις ἤδη χρόνοις εὐνομίᾳ κατηκηκόσας; ἔμελλες σὺ ὦ Σόλων, ἢ τοῦτο ὡς φασιν, ἐξ ἀρχῆς ἔμαθες, ἢ ἐπίστασαι ὅπως ἂν ἄριστα πόλις οἰκοῖτο, ἢ οἷς τισι νόμοις χρωμένη, εὐδαιμονήσειε. πλὴν, ἀλλὰ ἢ τοῦτο ὡς νομοθέτῃ πρέπον σοι. καὶ ἀντιρῶ ἤν τι μοι δοκῇ μὴ ὀρθῶς λέγειν, ὡς βεβαιότερον μάθοιμι. καὶ ἰδοὺ γὰρ ἤδη ὑποφαίνεις τὸ ἄλμον, ὡς τῇ σκιᾷ ἐσόμεθα. καὶ καθέδρα μάλα ἁβρὰ, ἢ εὐκυκλοτερὴς, ἐπὶ ψυχρᾷ τῇ λίθῳ. λέγε δὴ τὸ λοιπὸν ἐξ ἀρχῆς, καθότι τοὺς νέους παραλαβόντες, ὡς παίδων ὄντας ἀφρονεστάτων, ἢ ὅπως ὑμῖν ἄριστοι ἀνδρες ἀποβαίνουσι ἐκ τοῦ πάλαι, ἢ τί ἡ κῶνις, ἢ τὰ κυβιστήματα, συμπλέκει πρὸς ἀρετὴν αὐτούς. τοῦτο γὰρ δὴ μάλιστα ἐξαρχῆς σοῦ ἐπόθουν ἀκοῦσαι. τὰ δ' ἄλλα, εἰς ὕστερον διδάξῃ με καὶ ἡμέραν ἔνεστιν ἐν τῇ μέρᾳ. ἐκεῖνα μόνα τοι ὦ Σόλων, μέμνησό μοι ἃ νῦν ἐρῶ, ὅτι πρὸς ἄνδρα βάρβαρον ἐρεῖς. λέγω δ', ὡς μὴ ῥᾳθυμήσῃς μηδὲ ἀπομηκύνῃς τοὺς λόγους. δέδια γὰρ μὴ ἐπιλαυθάνωμαι τοῦ πρώτου, εἰ τὰ μὲν ταῦτα πολλὰ ἐπιῤῥέῃ. Σο. σὺ τοῦτο ὦ Ἀνάχαρσι, πεμιδόσῃ ἄμεινον, ἤν σοι δοκῇ μὴ πάνυ σαφὴς ὁ λόγος εἶναι, ἢ πρῶτόν μοι ἀποπλανῶμαι εἰκῇ ῥέων. ἐρήσῃ γὰρ μεταξὺ ὅ, τι ἂν ἐθέλῃς, ἢ ἀκούσῃ τοῦ μάκρου. ἢν μόνον

unquam civitate habitavi, neque alias ullam nisi nunc primùm vidi, de administranda repub. verba facerem, atque adeò indigenas homines docerem, qui urbem hanc antiquissimam bonis legibus instructam tanto jam tempore incoluerunt? potissimùm verò te, Solon, cui hoc, ut perhibent, ab initio fuit institutum ut nosses quo pacto posset respub. optimè administrari, quibus etiam legibus utens, fœlicitate frueretur. Verum & in hoc tibi ut pote legum latori est credendum. Contradicam autem siquid minùs recte dicere videberis, ut firmiùs addiscam. Et ecce jam declinato sole in umbra sumus: sedesque super perjucunda, & opportuna super frigido lapide præsto est. Dic igitur ab initio exorsus, quamobrem statim à pueris juvenes exerceatis laboribus, & quomodo viri præstantissimi vobis ex cœno illo evadant, & his exercitationibus, & quid pulvis, quid saltationes in caput ipsis ad virtutem conferant. Nam hoc in primis ab initio audire cupiebam. At reliqua in posterum, suo tempore singula me docebis. Hoc autem inter dicendum memineris Solon, te apud barbarum hominem verba facturum. Id dico ne orationem implices, & producas. Vereor enim ne prima mihi excidant, si multa post hæc affluant. *Sol.* Tu hoc, Anacharsi, longè melius constitues, ubicunque parum perspicua tibi videbitur oratio, aut procul vagari temerè fluendo. Interim enim quicquid voles, interrogabis, & prolixitatem ejus recîdes. Quanquam ubi

1 Αὐτόχθονας ἄνδρας] Thucydides in procem. histor. Aristid. in Panathen. Aristoph. in Pol. Tzetz. ad Lycoph. vide virum Clarissim. Io. Savar. ad Sidon. Apoll. Epistol. 6. lib. 8. *Bourd.*

si

τοι μὴ ἐξαγώνια, μηδὲ πόρρω ᾖ σκοπὸς τὰ λεγόμενα ἢ, καλύσει ὑδὸν οἶμαι, εἰ ἐξ μακρὸν λέγοιτε. ἐπὶ τῇ βυλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου, ἅπερ τοὺς φονικοὺς ἡμῶν δίκους δικάζῃ, πάτριον ἔστι ποιεῖν. ὁπόταν γὸ ἀναβῶσι εἰς τὸ πάγον συγκαθίζῃ φόνου, ἢ τραύματος ἐκ προνοίας, ἢ πυρκαϊᾶς δικάσοντες, ἀποδίδοται λόγος ἑκατέροις τοῦ κεκλημένου, καὶ λέγουσιν ἐν τοῖ μέρει, ὁ μὲν, διώκων, ὁ δὲ, φεύγων. ἢ αὐτοὶ, ἢ ῥήτορας ἀναβιβάζονται τοὺς ἑαυτῶν ὑπὲρ αὐτῶν. οἱδὲ, ἴσ' ἂν μὲ δεῖ ᾖ πάγαμαθὸς λέγειν, ἀνήρετμαι ἡ βυλὴ, καθ' ἡσυχίαν ἀκούσαι. ἢν δέ πις ἢ φρόιμιον εἴπῃ ἐκ τοῦ λόγου, ὡς δύνατ' ἂν παρασκευάσθη αὐτοῖς, ἢ εἶκτον, ἢ δείσασιν ἔξωθεν ἐπάγοι τοῦ πράγματος, οἷα πολλὰ ῥητόρων παῖδες ἐπὶ τοὺς δικαστὰς μηχανῶνται, παρελθὼν ὁ κήρυξ, κατασιώπησεν ἅπαντας, ὥστ' ἐῶν λαθεῖν ἐκ τοῦ βυλίου, καὶ ἐξαπίπτειν τὸ πρᾶγμα ἐκ τοῦ λόγου, ὡς γυμνὰ τὰ γιγνομένα ὑπ' Ἀρεοπαγίτων βλέποιεν. ἅτε δ' ἐν ὑπαίθρῳ Ἀνάκαρσι, ἀρεοπαγίτῃσι ἐν τοῖ παλαιῷ ποιεῖσθαι ἔμελε. καὶ ἢν τὸ μὲ βυλῆς μὴ νόμῳ, ἄκυρα, καὶ σιωπᾶν κέλευε, ἵν' αὖθις καθαρῶς διαδικάσωμεν. ἔχεις δ' ἂν εἰκότως τοῦ πράγματος λέγειν τὰ, ἐξέσω δεδεμένου, ὑδὲ γὸ ὑφ' ἡλίῳ ἔτι ποιησόμεθα τὴν συνουσίαν, ὡς ἔχθεσθ' εἰ δεσποτείοιθ' ἡ ῥῆσις. ἀλλὰ ἤ τι σκιὰ πυκνὴ, καὶ ἡμεῖς χολὴν ἄφεμεν. *Ana.* ὦγαθὲ μὴ σε τοῦτο ὦ Σόλων, μὴ ἐξαγώνια, μηδὲ πόρρω ᾖ σκοπὸς τὰ λεγόμενα ἢ, καλύσει ὑδὸν οἶμαι, εἰ ἐξ μακρὸν λέγοιτε. ἐπὶ τῇ βυλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου, ἅπερ τοὺς φονικοὺς ἡμῶν δίκους δικάζῃ, πάτριον ἔστι ποιεῖν. ὁπόταν γὸ ἀναβῶσι εἰς τὸ πάγον συγκαθίζῃ φόνου, ἢ τραύματος ἐκ προνοίας, ἢ πυρκαϊᾶς δικάσοντες, ἀποδίδοται λόγος ἑκατέροις τοῦ κεκλημένου, καὶ λέγουσιν ἐν τοῖ μέρει, ὁ μὲν, διώκων, ὁ δὲ, φεύγων. ἢ αὐτοὶ, ἢ ῥήτορας ἀναβιβάζονται τοὺς ἑαυτῶν ὑπὲρ αὐτῶν. οἱδὲ, ἴσ' ἂν μὲ δεῖ ᾖ πάγαμαθὸς λέγειν, ἀνήρετμαι ἡ βυλὴ, καθ' ἡσυχίαν ἀκούσαι. ἢν δέ πις ἢ φρόιμιον εἴπῃ ἐκ τοῦ λόγου, ὡς δύνατ' ἂν παρασκευάσθη αὐτοῖς, ἢ εἶκτον, ἢ δείσασιν ἔξωθεν ἐπάγοι τοῦ πράγματος, οἷα πολλὰ ῥητόρων παῖδες ἐπὶ τοὺς δικαστὰς μηχανῶνται, παρελθὼν ὁ κήρυξ, κατασιώπησεν ἅπαντας, ὥστ' ἐῶν λαθεῖν ἐκ τοῦ βυλίου, καὶ ἐξαπίπτειν τὸ πρᾶγμα ἐκ τοῦ λόγου, ὡς γυμνὰ τὰ γιγνομένα ὑπ' Ἀρεοπαγίτων βλέποιεν. ἅτε δ' ἐν ὑπαίθρῳ Ἀνάκαρσι, ἀρεοπαγίτῃσι ἐν τοῖ παλαιῷ ποιεῖσθαι ἔμελε. καὶ ἢν τὸ μὲ βυλῆς μὴ νόμῳ, ἄκυρα, καὶ σιωπᾶν κέλευε, ἵν' αὖθις καθαρῶς διαδικάσωμεν. ἔχεις δ' ἂν εἰκότως τοῦ πράγματος λέγειν τὰ, ἐξέσω δεδεμένου, ὑδὲ γὸ ὑφ' ἡλίῳ ἔτι ποιησόμεθα τὴν συνουσίαν, ὡς ἔχθεσθ' εἰ δεσποτείοιθ' ἡ ῥῆσις. ἀλλὰ ἤ τι σκιὰ πυκνὴ, καὶ ἡμεῖς χολὴν ἄφεμεν. *Ana.* ὦγαθὲ μὴ σε τοῦτο ὦ Σόλων,

ubi non erunt extra rem, nec à ſcopo diſtabunt quæ dicam, nihil obſtabit orationem longiùs progredi. Siquidem etiam Areopagitico Senatui, qui capitales cauſas judicat, in more eſt ita facere. Quum enim in Areopagum aſcenderunt, & cædis, aut vulneris ex deſtinato inflicti, aut incendii cauſam cogniturí conſederunt, utrique diſceptantium dicendi datur copia, & dicunt ſigillatim, nempe accuſator, & reus: aut ipſi per ſe, aut cauſidicos pro ipſis dicturos conducunt. Illi ergo, quandiu ea quæ ad rem attinent dixerint, à Senatu auſcultante cum ſilentio perferuntur. Sed [1] ſiquis proœmio exordiatur, ut Senatorum animos erga ſe propenſiores reddat, aut miſerationem, aut exaggerationem extrinſecus rei inducat, qualia permulta oratores in judices moliuntur, prodiens præco, protinus imponit ſilentium, non permittens ut apud Senatum nugetur, & rem verbis involvat, quominus Areopagitæ rem uti geſta eſt, nudam videant. Itaque te, Anacharſi, Areopagitam in præſens conſtituo: ac juxta Senatus legem à me conditam, attende, mihique ſilentium impera, ſi te orationis dulcedine mulceri ſenſeris, ita ut non habeas liberum judicium. Quandiu verò quæ ad cauſam attinent, dicentur, orationem extendere licebit. Neque enim amplius ſub ſole colloquemur, ut longiorem orationem graviter feras: ſed & umbra eſt denſa, & otio abundamus. *Ana.* Æquà ſunt quæ dicis, Solon.

1 *Siquis proœmio*] Apud Areopagitas oratoribus haud liciſſe affectus movere, ut quibus judicum animi à veritatis luce in falſitatis caliginem ſæpe abducuntur, autor eſt Quintil. lib. 2. c. 17. Igitur Athenis interdicebat præco dicturis in concione, ne vel præfatione vel affectibus uterentur, rem modo exponerent ἄνευ προοιμίου καὶ παθῶν. *Cogn.*

λων. καὶ ἔγωγε ἤδη χάριν σοι μικρὰν οἶδα σοὶ ἐπὶ τούτοις, ὅτι παρέρχομαι τὸν λόγον, καὶ τοῖς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ χαριόμενος ἐδιδάχθην με, θαυμάσια ὡς ἀληθῶς, καὶ ἀγαθῶν βουλευτῶν ἔργα, ὡς ἀληθῶς οἰσθησομένων τῷ ψήφῳ. ἐπὶ τούτοις δὴ ἤδη λέγε. καὶ ὁ ῥητορικὸς ἐγώ, τοῦτο γὰρ ἔθος μοι, καὶ χήμῳ τῷ βουλῇ ἀκούσομαί σου. Σο. οὐκοῦν ἀφ' ἑτέρου χάριν ὀφειλήσομεν ἔχειν σοι, ὦ ὦ πόλεως, καὶ πολιτῶν ἡμῖν δικεῖ, πόλιν γὰρ ἡμεῖς ὦ τὸ οἰκοδομήματα ἡγούμεθα εἶναι, οἷον τείχη, καὶ ἱερὰ, καὶ νεωσοίκους; ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὥσπερ σώματί τι ἑδραῖον, καὶ ἀκίνητον ὑπάρχειν ἐς τὸ ἀεὶ χρόνον, καὶ ἀσφάλειαν τῶν πολιτευομένων. τὸ δὲ πᾶν κῦρος, ἐν τοῖς πολίταις τιθέμεθα. τούτους γὰρ εἶναι τὰς ἀναπληρώσεις, καὶ ἀφιστίους, καὶ ἐπιτελῶσας ἕκαστα, καὶ φυλάττοντας οἷόν τι ἐν ἡμῖν ἑκάστῳ ἐστὶν ἡ ψυχή. τοῦτο δὴ τοίνυν καινοποιήσαντες, ἐπιμελώμεθα μὴ ὡς ὁρᾶς ἐν σώμασιν τῶν πόλεως, καινοκομοῦντες αὐτὸ, ὡς κάλλιστον ἡμῖν εἴη, ἐνδοθέν τε οἰκοδομήμασι κατασκευασμένον, καὶ τοῖς ἔκτοσθεν τούτοις περιβολαῖς, ἐς τὸ ἀσφαλέστερον περιφραγμένον. μάλιστα δ' ἐξάπαντος τοῦτο φροντιοῦμεν, ὅπως οἱ πολῖται ἀγαθοὶ μὲν τὰς ψυχὰς, ἰσχυροὶ δὲ τὰ σώματα γίγνοιντο. τοὺς γὰρ τοιούτους, σφίσι τε αὐτοῖς καλῶς χρήσεσθαι ἐν εἰρήνῃ συμπολιτευομένους, καὶ ἐν πολέμῳ σώσειν τὴν πόλιν, καὶ ἐλευθέραν, καὶ δυδαίμονα διαφυλάξειν. τοῖς μὲν δὴ παρὰ τῶν μητράσι, καὶ τιτθαῖς, καὶ παιδαγωγοῖς ἐπιτρέπομεν ὑπὸ παιδείας ἐλευθερίους ἄγειν τε, καὶ τρέφειν αὐτούς. ἐπειδὰν δὲ σωφρονεῖν ἤδη ἀρχωσιν τὰ καλὰ ἐλπόντων, καὶ αἰσθάνεσθαι, καὶ ἐρυθήμου, καὶ φόβου, καὶ ἐπαγωγίας τοῦ αἰσχίστου ἀναλον. Atque ob hæc tibi magnam habeo gratiam, quòd hac digreſſiuncula, me docueris ea quæ fiunt in Areopago, miranda certè, & bonorum Senatorum, veritati ſuffragantium recta ratio. Iam ergo de his diſſere. Ego verò quem conſtituiſti Areopagitam, pro hujus conſilii more, te audiam. *Sel.* Proinde paucis tibi priùs eſt audiendum, quid de civitate, civibuſque ſentiam. Nos civitatem non ædificia putamus eſſe, cujuſmodi ſunt muri, & fana, & porticus ad mare ædificatæ: ſed tanquam firmum atque immobile quoddam corpus, in quod incolæ urbis ad ſecuritatem recipiuntur. Sed omne arbitrium in civibus ponimus: quoniam hi ſunt qui implent, ordinant, & perficiunt ſingula, ſervantque, quali in nobis ſingulis gubernandi officio anima fungitur. Quod cùm intelligamus, corpus civitatis, ut vides, curamus, ipſum ornando, ut pulcherrimum habeamus, ſitque intrinſecus ædificiis inſtructum, atque extrinſecus his mœnibus firmiſſimis circunſeptum. Cumprimis verò hoc providemus, ut cives mente boni & corporibus robuſti evadant. Quoniam qui ſunt ita comparati, in converſatione civili pacis tempore rectè ſe gerunt, à bello verò civitatem liberam, liberamque & fœlicem conſervant. Itaque primam illorum educationem, matribus, nutricibus, & pædagogis committimus, ut diſciplinis liberalibus eos imbuant, atque educent. Quum autem res præclaras intelligere cœperint, & pudor, verecundia, metus, rerumque optimarum cupiditas ipſis innata fue-

φύηται αὐτοῖς, καὶ αὐτὰ ἤδη τὰ σώματα ἀξιόχρεα δοκῇ πως τοῖς πόνοις, παγιώτερα γιγνόμενα, καὶ πρὸς τὸ ἰσχυρότερον συνιστάμενα, τότε πειρώμεθα ἤδη διδάσκοντες αὐτοὺς διδάσκομεν, ἄλλα μὲν τῇ ψυχῇ μεθημάτων ἕνεκα παρασκευάζοντες, ἄλλως δὲ πρὸς τοὺς πόνους τὰ σώματα ἐπιτήδεια. εἰ γὰρ ἱκανὸν ἡμῖν ἔδοξε τὸ μόνον φυῆναι ὡς ἔφυ ἕκαστος, εἴτε καὶ τὸ σῶμα, εἴτε καὶ τῇ ψυχῇ, ἀλλὰ καὶ παιδεύσεως, καὶ μαθημάτων ἐπ' αὐτοῖς δόμεθα. ἀφ' ὧν τά τε ἀγρίως λελειμμένα, βελτίω ἂν διαπαλαι γίγνοιτο ἄν, καὶ τὰ φαύλως ἐγγενῆ μεταποιοῖτο πρὸς τὸ βέλτιον. καὶ τὸ παραδειγμα ἡμῖν ἀπὸ τῶν γεωργῶν, οἱ τὰ φυτὰ μέχρι μὲν πρόσκεια, καὶ νηπιά ἐστι, σκέπουσι, καὶ διαφυλάττουσιν, ὡς μὴ βλάπτοιντο ὑπὸ τῶν πνευμάτων. ἐπειδὰν δὲ ἤδη παχύνηται τὸ ἔρνος, τηνικαῦτα περιτέμνουσί τε τὰ περιττά. καὶ διαδιδόντες αὐτὰ τοῖς ἀνέμοις δονεῖν, καὶ διασαλεύειν, καρπιμώτερα ἐξεργάζονται. τῷ μὲν τοίνυν ψυχὴν, μουσικὴ τὸ πρῶτον καὶ ἀριθμητικὴ ἀναρριπίζομεν, καὶ γράμματα γράψαι, καὶ τορῶς αὐτὰ ἐπὶ λέξασθαι διδάσκομεν. πρόϊοῦσι δὲ ἤδη, σοφῶν ἀνδρῶν γνώμας, καὶ ἔργα παλαιὰ καὶ λόγους ὠφελίμους ἐν μέτροις κατακεκοσμημένους, ὡς μᾶλλον μεμνήσεσθαι, ῥαψῳδοῦμεν αὐτοῖς. οἱδὲ καὶ ἀκούοντες ἀρίστων ἀνδρῶν πράξεις ἀοιδίμους, ὀρέγονται καὶ μικρῷ, καὶ πρὸς μίμησιν ἐπεγείρονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἄδοιντο, καὶ θαυμάζοιντο ὑπὸ τῶν ὑστέρων, οἷα πολλὰ Ἡσιόδου τε ἡμῖν, καὶ Ὁμήρου ἐποίησαν. ἐπειδὰν δὲ πλησιάσωσι πρὸς

fuerit, ipsaque corpora laboribus obeundis idonea visa fuerint, firmiora facta, & majori robore constantia, tunc jam illos assumptos docemus, propositis quidem aliis animi documentis & exercitiis, aliter autem ad labores corpora assuefacientes. Neque enim existimamus satis esse ut tantùm ita se habeat quisque prout à natura est comparatus, sive corporis, sive animi ratione: sed etiam eruditione, & præceptis ad eos informandos opus habemus: quorum adminiculo bona indoles adaugeatur, mala verò in bonam transformetur. Cujus rei petendum est ab agricolis exemplum, qui quandiu plantæ sunt humiles & teneræ, eas tegunt & circunsepiunt, ne à ventis lædantur. Postquam verò auctus est ramus, tum superflua circuncidunt, easque ventis movendas, & agitandas permittentes, fructuosiores efficiunt. Itaque mentem [1] Musica primùm, & Arithmetica excitamus, literasque pingere, & eas exactè pronuntiare docemus. Deinde jam adultioribus, sapientum virorum sententias, factaque priscorum, utilesque sermones versibus exornatos, quò tenaciùs memoria teneant, ipsis occinimus. Tum illi auditis fortium virorum factis & actionibus memorabilibus, paulatim istiusmodi appetunt, & ad imitationem excitantur: ut & ipsi celebrentur, & posteris sint admirationi. Cujusmodi multa nobis ab Hesiodo & Homero scripta sunt. Postquam verò se ad

remp.

1 *Musica*] Inter reliquas Cyclicas disciplinas primo loco musicam discebant, quam & Epaminondas & alii nobiles viri summa cum industria consectati sunt, ut admonet interpres Aristoph. in Equit. & Athen. lib. 14. Deipn.

τὴν πολιτείαν, ἢ δὴ αὐτὸς ἤδη μεταχειρίζεσθαι τὰ πρῶτα, καίτοι ἔξω ὢν ἀγῶνος ἴσως τοιούτου, ἐμὲ δὲ ὅπως τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀσκήσω, ἐξαρχῆς πρῶτον ἀπορεῖν, ἀλλὰ διὰ τοῖς τοιούτοις πόνοις γυμναζομένους αὐτοὺς ἀξιοῦν, ὥστε αὐτοὺς ἐμαυτοῦ σωφρονεστέρους, καὶ αἰδημονεστέρους τῆς κρίσεως, καὶ δεξιωτέρους εἶναι, ὧν ὑπ' αὐδὸς οἴμαι ἀνίσχειν ληρεῖσθαι ἤδη τοσοῦτον ἔξω ὢν πράγματος. Ανα. εἰπέ μοι ὦ Σόλων, πρὸς ᾧ δὴ τοὺς τὰ ἀναγκαιότατα μὴ λέγοντας ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἀλλὰ διασιωπῶντας, ἀδεῖν τῇ βουλῇ πρόσεστιν ἐπιτιμήσεις; Σο. τί τοῦτο ἦρου με. ἀδηλον. Ανα. ὅτι τὰ κράλλιστα, ἐμοὶ ἀκοῦσαι ἥδιστα παρεῖς τὰ σὰ τῆς ψυχῆς, τὰ πρὸ ἀναγκαίας λέγειν ἀφεῖναι, χαριέστατα. Σο. μέμνημαι γάρ σου ἀπ' ἀρχῆς σωφρόνως, καὶ διανοίας ἐβουλόμην τὸν λόγον, μή σε ἐπιταράξῃ τῶν μετέπειτα ἐπιρρέειν. πλὴν ἀλλὰ τοῦτο ἐρῶ ἐφ' ἑκάστου, ὡς οἶόν τι. τὸ γὰρ ἀκριβὲς ἐπὶ τοῦτο αὐτῶν ἀφεῖναι, ἑτέρου ἂν εἴη λόγου. ῥυθμίζομεν δὲ τὰς γνώμας αὐτῶν, νόμους τε τοῖς πολλοῖς διδόντες, οἱ δημόσια πᾶσι προσεῖναι ἀναγινώσκειν μεγάλοις γράμμασιν ἅμα ἀναλεγομένοις, κελεύοντες ἅττα χρὴ ποιεῖν, καὶ ὧν ἀπέχεσθαι, καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν συνουσίας, παρ' ὧν λέγειν τὰ δέοντα συμφέροντος, καὶ πράττειν τὰ δίκαια, καὶ οὐ ξὺν ἴσοις ἀλλήλοις συμπολιτεύεσθαι, καὶ μὴ ἐφίεσθαι τῶν αἰσχρῶν, καὶ ὀρέγεσθαι τῶν καλῶν. βέλτιον δ' μηδὲν ποιεῖν. οἱ δ' ἄνδρες ἔτοι, σοφισταί, καὶ φιλόσοφοι πρὸς ὑμῶν ὀνομαζόμενοι, ἐπὶ τὴν πολιτείαν, ἣν δὴ αὐτοὶ ἤδη μεταχειρίζεσθαι τὰ πρῶτα, καίτοι ἔξω ὢν ἀγῶνος ἴσως τοιούτου, ἐμὲ δὲ ὅπως τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀσκήσω, ἐξαρχῆς πρῶτον ἀπορεῖν, ἀλλὰ διὰ τοῖς τοιούτοις πόνοις γυμναζομένους αὐτοὺς ἀξιοῦν, ὥστε αὐτοὺς ἐμαυτοῦ σωφρονεστέρους, καὶ αἰδημονεστέρους τῆς κρίσεως, καὶ δεξιωτέρους εἶναι, ὧν ὑπ' αὐδὸς οἴμαι ἀνίσχειν ληρεῖσθαι ἤδη τοσοῦτον ἔξω ὢν πράγματος. Ανα. εἰπέ μοι ὦ Σόλων, πρὸς ᾧ δὴ τοὺς τὰ ἀναγκαιότατα μὴ λέγοντας ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἀλλὰ διασιωπῶντας, ἀδεῖν τῇ βουλῇ πρόσεστιν ἐπιτιμήσεις; Σο. τί τοῦτο ἦρου με. ἀδηλον. Ανα. ὅτι τὰ κράλλιστα, ἐμοὶ ἀκοῦσαι ἥδιστα παρεῖς τὰ σὰ τῆς ψυχῆς, τὰ πρὸ ἀναγκαίας λέγειν ἀφεῖναι, χαριέστατα. Σο. μέμνημαι γάρ σου ἀπ' ἀρχῆς σωφρόνως, καὶ διανοίας ἐβουλόμην τὸν λόγον, μή σε ἐπιταράξῃ τῶν μετέπειτα ἐπιρρέειν. πλὴν ἀλλὰ τοῦτο ἐρῶ ἐφ' ἑκάστου, ὡς οἶόν τι. τὸ γὰρ ἀκριβὲς ἐπὶ τοῦτο αὐτῶν ἀφεῖναι, ἑτέρου ἂν εἴη λόγου. ῥυθμίζομεν δὲ τὰς γνώμας αὐτῶν, νόμους τε τοῖς πολλοῖς διδόντες, οἱ δημόσια πᾶσι προσεῖναι ἀναγινώσκειν μεγάλοις γράμμασιν ἅμα ἀναλεγομένοις, κελεύοντες ἅττα χρὴ ποιεῖν, καὶ ὧν ἀπέχεσθαι, καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν συνουσίας, παρ' ὧν λέγειν τὰ δέοντα συμφέροντος, καὶ πράττειν τὰ δίκαια, καὶ οὐ ξὺν ἴσοις ἀλλήλοις συμπολιτεύεσθαι, καὶ μὴ ἐφίεσθαι τῶν αἰσχρῶν, καὶ ὀρέγεσθαι τῶν καλῶν. βέλτιον δ' μηδὲν ποιεῖν. οἱ δ' ἄνδρες ἔτοι, σοφισταί, καὶ φιλόσοφοι πρὸς ὑμῶν ὀνομαζόμενοι,

remp. applicarint, jamque obeunda erunt publica officia, quanquam fortè hæc sunt extra rem, non enim qua ratione illorum animos exerceamus, ab initio dicendum proposuimus: sed cur hujusmodi laboribus eos exercendos arbitremur. Itaque ipse mihi silentium impero, non expectato præcone, neque te Areopagita, qui præ verecundia, ut puto, me tanta extra rem toleras nugantem. *Ana.* Dic mihi Solon, cur in eos qui ad rem pertinentia non dicunt in Areopago, sed silentio prætereunt, nulla mulcta à Senatu est destinata? *Sol.* Cur hoc ex me quæsivisti? Nondum liquet. *Ana.* Quia rebus pulcherrimis, & mihi auditu jucundissimis, quibus exornatur animus, omissis, minùs necessaria, nempe exercitia, & corporis labores percensere cogitas. *Sol.* Eorum, ô generose, memini, quæ ab initio fum præfatus, nec à via sermonem avocare volo, ne dilabens tuam memoriam conturbet. Verùm hæc quam paucissimis perstringam: siquidem harum rerum accurata disputatio, ad alium pertinet sermonem. Ergo mentes eorum componimus, communes leges perdocendo: quæ majusculis elementis scriptæ omnibus publice legendæ proponuntur, quæ faciendæ, quæ fugiendæ, præcipientes. Tum etiam proborum virorum convictu utendum, à quibus opportunè loqui perdiscunt, tum justa facere, tum ex æquo inter se conversari, neque turpe quicquam appetere, sed rebus honestis se addicere: nihil per vim facere. Atque hi viri probi, [x] Sophistæ & Philosophi à nobis appel-

x *Sophistæ*] Cum tam crebro fiat sophistarum Philosophorumque mentio, non in-

κράζοντας. καὶ μὴν ἐς τὸ θέατρον συναγόντες αὐτοὺς δημοσίᾳ παιδεύομεν ὑπὸ κωμῳδίαις, καὶ τραγῳδίαις, δρεπάνῃ τε ἀνδρῶν παλαιῶν, καὶ κακίας ὑποφύσεις. ὡς τοῦ μὲ, ἀποτρέποιντο, ἐπ' ὀνίνασθαι δὲ δοίεν. τοῖς δὲ γε κωμῳδοῖς, καὶ ἀποσκώπτειν, καὶ λοιδορεῖσθαι ἐφιεμεν ἐς τοὺς πολίτας, ὃς ἂν αἰσχρὸς, καὶ ἀνάξια τῆ πόλεως ἐπιτηδεύοντας αἰσθωνται. αὐτῶν τε ἐκείνων χάριν, ἀμείνους γὰρ ὕπερ γίγνονται ἀνειδιζόμενοι, καὶ τῶν πολλῶν ὡς φεύγουσι τὰ ἐπὶ τοῖς ἁμαρτάνειν ἔλεγχον. *Ana.* εἶδον ὦ Σόλων ἃς φῄς, τὰς τραγῳδὰς, καὶ κωμῳδὰς, εἶγε ἐκεῖνοί εἰσιν. ὑποδήματα μὲ βαρία, καὶ ὑψηλὰ ὑποδεδεμένοι, χρυσοῦς δὲ παρίασας τοὺ ἱματίου πεποικιλμένοι, κρανίνη δὲ ἐπικείμενοι παγγέλοια, κεχηνότα παμμεγέθη, αὐτοὶ δὲ ἔνδοθεν μεγάλα τε ἐκπεφύασιν, καὶ διέξιασον ὅσον οἷόν' ὅπως ἀσφαλὲς σὺ τοῖς ὑποδήμασι. Διονύσῳ δὲ ἄγαμαι τότε ἡ πόλις ἑορτάζειν. οἱ δὲ κωμῳδοῖ, βορυχότεροι μὲ ἐκείνων καὶ πιζοὶ, καὶ ἀνθρωπικώτεροι, καὶ ἥδιον ἰδέσθαι. κρανίνη δὲ, πολὺ μαλακώτερα. καὶ τὸ θέατρον γὰρ ἅπαν ἐγέλα ἐπ' αὐτοῖς. ἐκείνων δὲ τῶν ὑψηλῶν, σκυθρωποὶ ἅπαντες ἦκον, οἰκτείροντες οἶμαι αὐτὸς, πέδας πλεκομένους ἐπισυρομένους. *So.* σὺ μὲν ἐκείνους ὦ ζαθὲ ἀκτείρων, ἀλλὰ ποιητὴς ἦσθα δεξιὸς πᾶσι συμφορὴν ἐπιδεικνύς τοῖς θεαταῖς, καὶ ῥήσεις οἰκτρὰς ἐτραγῴδεῖ πρὸς τὸ θέατρον. ὑφ' ὧν ἐς δάκρυα καλεσαιμὶ οἱ ἀκούοντες.

appellantur. Præterea productos ipsos in theatrum publicè docemus Comœdiarum, & tragœdiarum actionibus, priscorum hominum virtutes & vitia spectantes, ut ab his avertantur, ad illa verò properè contendant. Porrò Comœdis cavillandi, & probris insectandi permittimus potestatem, eos cives, quos turpia & civitate indigna studia sectari cognoverint: cum ipsorum in gratiam, quia sic objurgati meliores evadunt: tum multorum causa, ut similium facinorum reprehensionem evitent. *Ana.* Vidi Solon; quos dicis Tragœdos, & Comœdos: siquidem illi sunt, qui graves, altosque calceos induunt, vestemque gerunt aureis tæniis variegatam, & prorsus ridiculas magnumque hiantes larvas habent. Ipsi verò intus magnum clamorem edunt, & nescio quomodo tutò in his calceamentis incedunt. Et nisi fallor, tunc civitas Dionysia celebrabat. Porro Comœdi cæteris erant breviores, & pedestres, atque humaniores, minusque vociferabantur, sed larvas multò magis ridiculas habebant, quos universum theatrum risu excipiebat. Altos verò illos nemo non mœstus audiebat, commiseratione prosequens, quòd tantas pedicas traherent. *Sol.* Non illos ô bone, miserabantur, sed fortè poëta priscam aliquam calamitatem spectatoribus repræsentabat, & miserabiles orationes in theatro tragice pronunciandas tradebat, quibus ad lachrymas pertrahebantur auditores.

inutile fuerit discrimen eorum explicare, idque ex Platone potissimum, qui sophistam his ferè coloribus depingit, ut sit avarus, ambitiosus, vanus, & virtutis expers, in nugis occupatus, ac propterea tum fugiendus, tum contemnendus. Contra philosophus, summum ac propè unicum virtutis & veritatis studium habet, cætera omnia vel leviora ducit, vel contemnit, probitatis & sapientiæ magister & exemplum. *Cogn.*

φύσις δ' ἐστὶ ὠφελεῖσθαι ἐπιρρήσεως πινὰς τόπῳ, καὶ ἄλλως σωμάδυσις, ᾗ κύκλῳ συνεσπᾶσθαι, ὑφ' αὐτὸ ὦ Ἀνάχαρσι, ἀχρεῖα ἄσκησις, καὶ αὐλήματα. τούτοις δ' ὦν ἅπασι, καὶ τοῖς τοιούτοις ἐθιζομένοις τὰς ψυχὰς, ἀμείνους ἡμῖν γίγνονται. τὸ γὰρ σώματα, ὅπερ μάλιστα ἐπόθεις ἀκοῦσαι, ὧδε κατασκευάζομεν, ἀποδύσαντες αὐτὰ ὡς ἔρριν, σφαῖρᾳ ἀπαλὰ, καὶ τέλειον ἀσυμπαγῆ ὄντα, ἐσθῆτος μὲν ἐθίζειν ἀξιοῦμεν ὡς τὰ ἄκρα, συνοικειοῦντες αὐτὰ τοῖς ὥραις ἑκάστοις, ὡς μήτε θάλπει δυσχεραίνειν, μήτε ὡς κρύει ἀπαγορεύειν. ἔπειτα γὰρ, ἐλαίῳ χρίομεν καὶ κατατριβόμεθα, ὡς δυνατώτερα γίγνοιντο. ὅταν γὰρ, εἰ τὰ μὲν σκύτη νομίζομεν ὑπὸ τοῦ ἐλαίου μαλακώτερα, δυσρηξίστερα, καὶ πολλῷ ἀμφοτέρως γίγνεσθαι, κἀκεῖνα γε ἤδη ὄντα, τὸ δὲ ἔτι ζωῆς μετέχον σῶμα, μὴ ἂν ἄμεινον ἡγούμεθα ὑπὸ τοῦ ἐλαίου ἀμφιθήσεσθαι. τοιγαροῦν ποικίλα τὰ γυμνάσια ἐπινοήσαντες, καὶ διδασκάλους ἑκάστων ἐπιστήσαντες, τὰ μὲν πάλαι, πυκτεύειν, τὰ δὲ, παγκρατιάζειν διδάσκομεν, ὡς τοὺς τε πόνους καρτερεῖν ἐθίζοιντο, καὶ ὁμόσε χωρεῖν ταῖς πληγαῖς, μὴ δὲ ἀποτρέπεσθαι δέη τὰ τραύματα. τοῦτο δὲ ἡμῖν δύο τὰ ὠφελιμώτατα ἐξεργάζεται σὺν αὐτοῖς, θυμοειδεῖς τε καὶ εὐδοκιμώτερον ἐς τοὺς κινδύνους, καὶ τὰ σώματα ἀφειδεῖν, καὶ ἀσθενέστερα, ἐρρῶσθαι, καὶ καρτερὰς εἶναι. ὅσοι δ' αὐτῶν κρότου συνεισιόντες παλαίουσι, καὶ πίπτειν τε ἀσφαλῶς μανθάνουσι, καὶ ἀνίστασθαι δυμαρῶς, καὶ ὠθισμοὺς, καὶ περιπλοκὰς, καὶ λυγισμοὺς, καὶ ἄγχεσθαι δυνάσθαι, καὶ ἐς ὕψος ἀναβάσεσθαι τὸν ἀντίπαλον. σὺν ἀχρείᾳ δὲ ὅτι σκιμελοῦντες, ἀλλὰ ἐν μὲ τὸ πρόσω ἐς

res. Verisimile etiam est te tunc audisse tibicines aliquos, alioſque simul canentes, qui circunstabant. Qui carminum, Anacharsi, & tibiarum cantus non sunt inutiles: sed istis omnibus, atque ejusmodi rebus juvenum mentes exacuuntur, unde illi meliores fiunt. Cæterùm corpora (quod potissimum audire cupiebas) ad hunc modum exercemus, exutis, ut dixi vestimentis, quum non amplius sunt mollia, prorsusque imbecilla; primùm ad aërem assuefacimus, ea singulis tempestatibus accommodantes, ne vel æstum molestè ferant, vel ad frigus deficiant. Ea deinde oleo perungimus, & emollimus, ut habiliora reddantur. Absurdum enim esset, si quum putamus emollita oleo coria ruptioni minùs esse obnoxia, & diutiùs duratura, quæ jam sunt emortua, corpus quod etiamnum vitæ est particeps, non melius olei unctione reddi, existimaremus. Hinc excogitatis variis exercitiis, & singulorum magistris constitutis, hunc pugillatu, illum pancratio certare docemus, ut laboribus tolerandis assuefiant, plagisque non cedant, nec metu vulnerum terga dent. Atque hæc exercitatio duo in ipsis utilissima præstat. Nam & animosos ipsos reddit ad subeunda pericula, facitque ut corporibus non parcant, præterea ut bene valeant & sint robusti. Quotquot autem illorum dejecto in terram vultu luctantur, & securè excidere, & promptè exurgere eadem opera discunt, præterea propellere, tenaciter amplecti, & contorquere, & præfocare posse, & in altum sustollere adversarium. Quæ sanè non sunt inutilia exercitia, sed quibus unum illud primum maxi-

mum-

μείζονα, ἀναμφιβόλως κτήμασι. δι' ἃ καὶ ἀθλήσεως ἕνεκα, καὶ πρὸ ἱδρώτων τὰ σώματα γίγνονται αὐτοῖς ἀφορμὴ πόνου. ἕτερον δ'; ἐξ αὐτοῦ μικροῦ ἐπιτείνει δὲ δὴ καὶ τοῦτο πρὸς ἅπαντα, εἴ ποτε ἀφίκοιντο εἰς χρείαν τῶν ὁπλίτων. δῆλον δ' ὅτι ἐν πολέμῳ ἀνδρὶ ὁ τοιοῦτος συμπλακείς, καταβαλὼν τὸν ἀθλητὴν ὑποκελίσας, καὶ καθίσας, εἴσεται ὡς ῥᾴστα ἐξαίφνης ἀφεθείς· πάντα δὲ ταῦτα ἐν ἀνέσει χαρᾶς, ἐπ' ὀλίγον τὸν ἀγῶνα προσιζόμενα τῶν τοῖς πολεμίοις· καὶ ἡγούμεθα πολὺ ἀμείνοσι χρήσεσθαι τοῖς ὕστερον ἀσκηθεῖσιν, ἐπειδὴν πρότερον αὐτῶν γυμνὰ τὰ σώματα καταμαλάξαντες, ἐν ἀθλητοποιήσαντες, ἁβρανθέντερα, καὶ ἁπαλωτέρα ἐξεργασώμεθα, καὶ κἄφα, καὶ εὔτονα, καὶ τὰ αὐτὰ βαρέα τοῖς ἀνταγωνιστάις. συνοίσει γάρ οἶμαι τὸ μὴ τὸν οἷος εἰκὸς συνόπλοις ἐσεσθαι τοῖς δ' γυμνοῖς ἂν, φόβον τοῖς δυσμενέσιν ἐμποιήσοντας, καὶ πολυσαρκίαν ἀρρῆν, καὶ λευκὴν, ἢ ἀσαρκίαν μὴ ὠχρότητος ἐπιδεικνυμένας, οἷα γυναικῶν σώματα ὑπὸ σκιᾶ μεμαρασμένα, σάρκωτε, ἁβρῶν τε δύης πολλὰ ῥεύματα, καὶ ἀδημαίνοντα ὑπὸ τοῦ καύσωνος, καὶ μέλαινα ὑπὸ καὶ ὁ ἥλιος ὥσπερ νῦν τὸ μεσημβρινὸν ἐπιφλέγει. οἷς τὶ ἂν τις χρήσαιτο δίψῶσι, καὶ τὸ κονιορτὸν σὺν ἀνελκομένοις. καὶτοι εἰ αἷμα ἐφίεν δύης παρατρομένοις, καὶ ἀφαπτομένοις, πρὶν σὺν τοῖς βέλεσι φυέσθαι, καὶ εἰς χεῖρας ἐλθεῖν. τοῖς πολεμίοις; ἆρα οἱ ἡμῖν ὑπέρρυθροι ἐς τὸ μελάντερον ὑπὸ ἥλιος κεχρωσμένοι, καὶ ἀῤῥενωποὶ, πολὺ τὸ ἔμψυχον, καὶ θερμὸν, καὶ ἀνδρώδες ἐπιφαίνοντες, τοσούτῳ δεξείας ἀπολαύοντες, ὅτε ῥικνοὶ, καὶ κατεσκληκότες, ὅτε ἀφυσκληθεῖς ἐς βάρος, ἀλλὰ ἐς τὸ σύμμετρον

que sunt rugosi, & aridi, neque

mumque citra controversiam comparant. Nam magis inoffensa, & robustiora fiunt ipsis corpora quum laboribus durantur. Alterum verò, non est exiguum: cùm hinc peritiam coniequantur, siquando hæc præcepta in armis ad usum sint revocanda. Manifestum enim est, fore ut vir hujusmodi hostem complexus, supplantando citiùs dejiciat: & prulapsus ipse, quàm facillimè exurgere sciat. Hæc enim omnia, Anacharsi, ad illud certamen quod in armis peragitur, comparamus; nosque ita exercitatis, melioribus usuros putamus, postquam priùs illorum nuda corpora emollita, & exercitata effecerimus validiora, & robustiora, præterea levia, & habilia, cademque adversariis gravia. Intelligis enim, ni fallor quod hinc sequitur, quales eos in armis esse par sit, qui nudi terrorem hostibus incutient, non segnem & albam obesitatem, aut pallidam gracilitatem præse ferentes: qualia ferè sunt mulierum corpora sub umbra tabefacta, trepidantia, statimque multo sudore manantia, & sub galea anhelantia, maximè si sol, sub meridiem, ut nunc, ferveat. Quem enim præberent usum hi qui neque sitim, neque pulverem ferrent, quique si sanguinem viderent, statim turbarentur, prorsusque exanimarentur, quàm intrà teli jactum, atque ad manus cum hostibus venissent? Sed hi nostri juvenes subrubri à sole nigriores redditi, vultu masculo, multum animi, coloris, virilisque vigoris præ se ferentes, tamque bene habito corpore fruentes, neque granditate graves, verùm justo modo

ἀδιακριμάτιστοι. τὸ μὲ ἀχρεῖον τῶν σαρκῶν, ἢ περίττον, τοῖς ἱδρῶσιν ἐξαναλωτέον. ἢ ἢ ἰσχνὸν, καὶ τόνον παρεῖχεν, ἀμυχὰς δὲ φοίλας ἀπολελειμμένον, ἐρρωμένας φυλάττουσι. ὅπερ γὰρ δὴ οἱ λικμῶντες τὸ πυρὸν, τοῦτο ἡμῖν ἢ τὰ γυμνάσια ἐργάζεται τοῖς σώμασι, τὰ μὲ ἄχυρα, καὶ τὰς ἀθέρας, ἀποφυσῶντα, καθαρὸν ἢ τὸ καρπὸν διακρινοῦντα, ἢ συσπαράττοντα. καὶ διατοῦτο ὑγιαίνειν τε ἀνάγκη, ἢ ἐπιμένειν ἀφθονοῦν τὸ τοῖς καμοῦσιν. ὀψέ τε ἂν ἴδοιεν ὁ τοιοῦτος ἄρξασθαι, καὶ ὀλιγάκις ἂν ἀσθενῶν φανείη. ὥσπερ ἂν, εἰ πῦρ τις φέροι, ἅμα ἐμβάλοι εἰς πυρὸν αὐτὸν, καὶ εἰς τὴν καλάμην αὐτῆ, ἢ εἰς τὴν ἄχνην. οὐδὲς γὰρ ἐπὶ τὸ λικμᾶν ἐπάνειμι. θᾶττον ἂν οἶμαι διαφλεγείη καλάμη ἀναφλεγεῖσα, ὁ ἢ πυρὸς καθ' ὁλίγον, ἤτε φλογὸς μεγάλης ἐνισταμένης, ἤτε ὑπὸ μιᾶς τῆ ὁρμῆ, ἀλλὰ καταμικρὸν ὑποτροφούσης, χρόνου ὕστερον ἢ αὐτὸς ἂν καταφανθείη. ὁ τοίνυν ὑδὲ νόσος, ὑδὲ κάμνοντος εἰς τοιοῦτο σῶμα ἐμπεσοῦσα, ῥᾳδίως ἐλέγξειεν ἂν, ἀλλ' ἐπικρατήσειεν δύμαρῶς. τὰ ἔνδοθεν γὰρ εὖ παρεσκεύασται αὐτῷ, καὶ τὰ ἔξω μᾶλλα καρτερῶς πέφρακται πρὸς αὐτὰ, ὡς μὴ παρείναι εἰς τὸ εἴσω, μηδὲ πνεῦμα μήτε ἥλιον αὐτὸν, μήτε πρᾶγμα ἐπὶ λύμῃ ἢ σώματος. πρός τε τὸ καθεύδειν ἐν τοῖς πόνοις, πολὺ τὸ θερμὸν τὸ ἔνδοθεν ἐπιῤῥέον, ὥστε ἐκ πολλῶ προπαρεσκευασμένον, καὶ εἰς τὴν ἀναλαίαν χρείαν ἀποκείμενον, ἀποπληροῖ σὺν ἡδονῆ τὴν ἀκμῆ, ἢ ἀκαμάτους ἐπιπλέοντι παρέχεται. τὸ γὰρ προπονῆσαι πολλὰ, ἢ προκαμεῖν, οὐκ ἀνάλωσιν τῆς ἰσχύος, ἀλλ' ἐπίδοσιν ἐργάζεται. καὶ ἀναῤῥιπίζομεν, πλείων γίγνεται. καὶ μὴν καὶ δρομικὸς εἶναι ἀσκοῦμεν αὐτοὺς ἐς μὴ-

modo formati: dum inutilem ac ſuperfluam carnium molem ſudoribus abſumunt: illud autem quod robur præſtat & vigorem, citra mali mixtionem relictum, fortiter conſervant. Nam quod qui triticum ventilant, hoc in corporibus exercitia nobis præſtant, quæ paleas, inaneſque ſpicas flatu diſpellunt, purum verò fructum ſeparant, & accumulant. Quò fit ut bene valeant, & diutiſſimè in laboribus perdurent. Quinetiam talis ſerò ſudare incipit, & rarò ægrotare videtur. Quemadmodum ſiquis allatum ignem injiceret ſimul in triticum, ejuſque ſtipulas, & paleam (nam ad ventilantem regredior) citiùs, ut opinor, conflagrarent ſtipulæ, triticum verò paulatim, neque magna flamma exurgente, neque uno impetu, ſed ſenſim ſuccenſum, poſtea longo tempore ipſum quoque combureretur. Ita neque morbus, neque defatigatio corpus hujuſmodi correptum, facilè preſſerit, nec ſuperarit. Nam internæ partes ipſi bene ſunt comparatæ, ad eaſque externæ validè admodum ſunt munitæ, ut nihil noxæ intus penetret, neque ſolem ipſum, neque frigus in detrimentum corporis admittat. Ad perdurandum autem in laboribus, multus calor intus influens, veluti multò antè præparatus, atque in uſum neceſſarium repoſitus, præſtat ilico tolerantiam vigore irrigans, redditque ut plurimum infatigabiles. Nam præmiſſi labores & laſſitudines, non abſumunt, ſed augent vires, quæ excitatæ, fiunt majores. Quinetiameos curſu exercemus, & ut longo ſint pares, aſſue-

πὸς τὸ ἀλφεῖν ἐδίζοντες, καὶ ἐς τὸ κὺ βαθὺ ἀκόπτως ἐπικυφίζοντες. καὶ ὁ θρόμος ἀ πρὸς τὸ τρέχον, καὶ ἀνλιτυπὸν, ἀλλὰ κὺ ψάμμῳ βαθείᾳ, ἵνα ὅτι βεβαίως ἀπερεῖσαι τὸν βάσιν, ὅτι ἐπιτηδείᾳ ῥᾴδιον, ὑποσυρομένῳ πρὸς τὸ ὑπεῖκον ὃ ποδός. ἀλλὰ ἢ ὑπερθρέξαι πέφυκε ἢ ἄλλο ἐμπόδιον. καὶ πρὸς τοῦτο ἀσκοῦντας ἡμῖν ἔστι, καὶ μολυβδίνας χειροβαλήσεις κὺ πᾶν χερὶν ἔχοντες. εἶτα κοῖλον ἀκροῦλιν βαλὸν ἐς μέσης ἀμιλλᾶσθαι. εἶδες δ' ἄλλό τι κὺ τῷ γυμνασίῳ χαλκοῦν, ἀσπίδι μικρᾷ ἐοικὸς ὄχανον δὲ ἐχούσῃ, ἀδὲ πλαμῶνας. καὶ ἐπιρρῖψάς μοι αὐτὸν, κειμένῳ κὺ τῷ μέσῳ. καὶ ἐδικέ σοι βαρὺν, καὶ δύσληπτον ὑπὸ λειότητος. ἐκεῖνο τοίνυν ἄνω τε ἀναῤῥιπτοῦσιν εἰς τὸ ἀέρα, καὶ ἐς τὸ πόῤῥω φιλοτιμούμενοι, ὅτις ἐπιμήκιστον ἐξέλθοι, καὶ τὰς ἄλλας ὑπερβάλοιτο. καὶ ὁ πόνος ἤδη, ὅμως τι αὐτῶν κεκτημένῳ, καὶ τόνον τοῖς ἄκροις ἐνίησιν. ὁ πηλὸς δὲ, καὶ ἡ κόνις, ἄωρ σοι γελοιότερα ἐξ ἀρχῆς ἔδοξεν, ἄκροσαι ὦ θαυμάσιε, ὅτι ἕνεκα ὑποβέβληται, σῴζων μὲν, ὡς μὴ ἐπὶ τὸ κρατιστον ἡ πτῶσις αὐτοῖς γίγνοιτο, ἀλλ' ἐπὶ τὸ μαλακὸν ἀσφαλῶς πίπτειεν. ἔπειτα, καὶ τ' ὄλισθον ἀναγκαῖον πολὺν μηχανᾶσθαι, ἰδρύντων σὺ τῷ πηλῷ, ὃ σὺ ταῖς ἰγχέλυσιν ἐοικάζεις, σὺκ ἀλλοῖον, οὐδὲ γελοῖον ὄν, ἀλλὰ ἐ τοῦτο ἐς ἰσχὺν, καὶ τόνον σὺκ ὀλίγα συμπολεῖ, ὁπότων ὄντως ἐχόντων, ἀλλήλων ἀναγκάζονται ἐγκρατῶς ἀντιλαμβάνεσθαι, καὶ σωρηδὸν διολισθαίνοντες. αἱρεσθαί τε τὸν πηλῷ ἱδρωκότα μετ' ἐλαίου σπάνεσιν, καὶ ἀφρύσσειν τ' χειρῶν ἀπολύζοντα μὴ μικρὸν ἔνιοι νομίζε. καὶ τοῦτο πάντα

assuefaciendo, & ut eum quàm celerrimè brevi exigant, leviores reddendo. Nec cursus instituitur in solido, duroque loco, sed in profunda arena, ubi neque firmiter infigere, neque fulcire plantam facile est, cùm ea cedente pes subtus trahatur. Fossam quoque transilire, si opus sit, aut siquod aliud objicitur impedimentum: qua in re exercentur, plumbea pondera plenis manibus tenentes. Deinde hasta in longum projicienda decertant. Vidisti quoque alium quendam globum æneum, & teretem, quale scutum parvum, ansa carens, & loro: quem in medio jacentem expertus es: isque tibi visus est gravis, & propter lævitatem prehensu difficilis. Eum in aërem sursum projiciunt, inque longum contendentes, quis quàm longissimè emittat, aliosque superet. Qui labor illorum humeros roborat, & lacertis rigiditatem indit. Cæterùm lutum, & pulvis, quæ initio tibi perquam ridicula visa sunt, audi ô præclare, quorsum luctantibus substernantur. Primùm ne in duro loco labantur, sed in molli tutò cadant. Deinde sudantes sæpius in luto lubrico lapsu cadere coguntur, quod tu anguillis comparabas. Neque id inutile est, & ridiculum: sed ad robur & firmitatem non parum confert, quando ad hunc modum luctantes, alii alios fortiter apprehendere coguntur, & elabentes retinere. Nam rapere sublimem in luto sudantem, cumque oleo excidere, & è manibus effluere conantem, no parvi momenti esse putes. Et hæc omnia,

1 Τ' περιλικθαι χάρον οἱ ἰχθύες] Τάφρον fossatum. Scamma. Marsil.

ὥσπερ ἴφλω ἅμαξαν, ἐς τὰς πολλὰς ἐ χρήσιμος, εἰ δέοι φίλον τραχηλίσαι, ῥᾳδίως ἀράμενον ὑπεξενεγκεῖν. ἢ ἐ πολέμιον σωματοπαίσαι, ἥκειν μετέωρον καμίζοντα. καὶ ἵνα τοῦτο ἐς ὑπερβολὴν ἀσκῶμεν, τὰ χαλεπώτερα προτιθέντες, ὡς τὰ μικρότερα μᾶλλον ἀνηλώτερον φέρειν. τῷ μήτε κόνιν, τύνιωλον χρησίμην οἰόμεθα εἶναι, ὡς μὴ διολισθάνειν συμπλεκόμενοι. ἐπιδὰν γὰρ ὑπὸ τῆς πηλοῦ ἀσκηθῶσι σωμάτων, τὸ λιθοδιδράσκον ὑπὸ γλισχρότητος, ἐδίζονται ἐ ἐκφεύγειν αὐτὶ ληφθέντες ὑπὸ τῶν χειρῶν. καὶ ταῦτα, ὑπ' ἀφύκτῳ ἰλυμένοι. καὶ μὴν ἐ τὸ ἱδρῶτα σωμάτων δοκεῖ ἡ κόνις, ἀθρόον ὑπολύμενον ἐπιπαττομένη. ἢ ἐπιπολὺ λιθρακεῖν ποιεῖ τῷ δυνάμει, καὶ κώλυμα γίνεσθαι μὴ βλάπτεσθαι ὑπὸ τῶν ἀνέμων, ἀραιοῖς τοῖς, καὶ ἀνεωγόσι τοῖς σώμασιν ἐμπίπτοντων. ἄλλως τε, καὶ τὸ ῥύπτειν ἀπομᾶν, καὶ πολυπότερον ποιεῖ τὸ ἄνθρα. καὶ ἴσμεν ἡδέως ἂν ἀθροισταμένῳ πλησίον τι τῶν λοιπῶν τινα σκιάσαι, καὶ ὑπὸ σκιᾷ διαπνεόμενον, καὶ ὃν ἂν ἕλῃ τὸ τῷ λυκείῳ γυμναζομένων, ἀπαλλάξαι τῶν κόπων, καὶ τὸ πηλοῦ, ἐφίμων ἂν σε πολέμιον ἂν ὁμοίως εὔξασθαι γενέσθαι. οἶδα γὰρ ὡς καὶτοῦτο ἴδοιο ἂν ἐν τοιούτοις ἀποσείσεσι, εἰ ἐ μὴ ὑπὸ τὸ ἔργον πιεσθείης ἐκπεσὼν συνεσκιάς, καὶ συγκαπνοπαθῶν εἶναι μᾶλλον, ἢ ῥύπλεως, καὶ διαβρῶν, καὶ λοιπὸν εἶναι ἀπόρως. ἐ φυγῇ τις τὰ ἔσω ἐ ἀμφιλαφῶν, τοῦτ' ἔστιν ὦ Ἀνάχαρσι, ἃ τοὺς ἡμεῖς ἀσκοῦμεν, οἰόμενοι φύλακας ἡμῶν ἐ πόλεως ἀγαθοὺς γενέσθαι, καὶ σὲ ἐλευθερίας βιώσεσθαι δι' αὐτούς, κρατοῦντας μὲν τῶν δυσμενῶν εἰ ἐπίοιεν, φοβεροὺς δὲ τοῖς πολεμίοις ὄντας, ὡς ὑπερβλέποντάς τε, καὶ ὑποτελεῖν ἡμῖν τοὺς πλείστους αὐτῶν. ὁ εἰρήνη τε αὖ

omnia, ut antè dixi, ad bellum conferunt, si opus sit saucium amicum, nullo negotio sublatum subducere, aut surrepturn hostem sublimem efferre. Eam ob rem summopere ipsos difficilioribus propositis exercemus, ut minùs difficilia multò faciliùs ferant. Verùm arenam diversa ratione utilem esse putamus, ne manum conserentes elabantur. Postquam enim in luto exercitati fuerint id quod præ lentore elabitur, retinere: ipsi etiam capti è manibus effugere assuescunt: idque quum inevitabili vinculo tenentur. Quinetiam sudorem videtur cohibere pulvis, quum affatim mananti aspergitur, & efficere ut diu ferendo labori pares sint vires, atque impedimento esse ne à ventis offendantur, in rarefacta & aperta corpora irruentibus. Præterea sordes abstergit, & virum nitidiorem reddit. Atque ego lubenter unum ex albis illis qui sub umbra semper est versatus, & quemcunque ex iis eligeres qui in Lyceo exercentur, huc sisterem, qui pulverem & lutum elueret, ac te interrogarem utri similis, esse optares. Sat scio te primo statim obtutu, tametsi neutrius vitæ periculum feceris, electurum potiùs ut compactus & accinctus esses, quàm delicijs frangereris, & diffluëres, atque albescéres penuria sanguinis intrò fugientis. Hæc sunt Anacharsi, quibus juvenes exercemus, rati eos nobis custodes optimos civitatis evasuros, nosque eorum opera in libertate victuros, vincendo hostes, si nos adoriantur, & vicinis terribiles nos præstando, adeò ut nos pertimescant, & plerique ipsorum tributum nobis pendant. Porrò in pace

me-

πολὺ ἀμείνοσιν αὐτοῖς χρώμεθα, οὐδὲ μηδὲν τῶν αἰσχρῶν φιλοπαιγμόνοις, μηδ' ὑπ' ὀρχήσεως εἰς ὕβριν τρεπομένοις, ἀλλὰ περὶ τὰ τοιαῦτα διατρίβουσι, καὶ ἀσχόλοις ὦσιν οἱ αὐτοῖς. καὶ ὅπερ ἔφην, τὸ κοινὸν ἀγαθὸν, καὶ τὴν ἄκραν πόλεως εὐδαιμονίαν, τότ' ἐστὶ λέγειν, ὁπόταν ἐς τὸ εἰρήνην, καὶ ἐς πόλεμον τὰ ἄριστα παρεσκευασμένη φαίνοιτο ἡ νεότης, οὐδὲ τὰ κάλλιστα ἡμῖν ἀπολωλεκυῖα. Ἀνα. οὐκοῦν ὦ Σόλων, ἤν ποτε ὑμῖν ἐπίωσιν οἱ πολέμιοι, χρισάμενοι τῷ ἐλαίῳ, καὶ κονισάμενοι, πρόϊτε ἐς αὐτοὺς, πυῤῥὰς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὰς προβεβλημένοι. κἀκεῖνοι δηλαδὴ ὑποπτήσσουσιν ὑμᾶς, καὶ φεύγουσι δειδιότες, μὴ σφίσι κεχηνόσι, πάσσητε τὸν ψάμμον ἐς τὸ στόμα, ἢ περιπηδήσαντες ὡς κατὰ νώτου γένησθε, περιπλέξητε αὐτοῖς τὰ σκέλη περὶ τὸν γαστέρα, καὶ ἀμφίσχητε, ὑπὸ τὸ κρανίον ὑποβαλόντες τὴν χεῖρα. καὶ νὴ Δι' οἰμῴ, τοξεύσουσι δηλονότι, καὶ ἀκοντιοῦσιν. ὑμῶν δ' ὥσπερ ἀνδριάντων, οὐ κρανίζεται τὰ βέλη, κεχρισμένων πρὸς τὸν ἥλιον, καὶ πολὺ τὸ αἷμα πεπαυσμένων. οὐ γὰρ κωλάκη καὶ ἀθήρες ὑμεῖς ἐστε, ὡς τάχιστα εὐδιδόναι πρὸς τὰς πληγάς. ἀλλὰ ὀψέ ποτε ἄν, καὶ μόλις κρατούμενοι βαθέσι τοῖς τραύμασιν, εἶμα ὀλίγῳ ὑποδείξητε. τοιαῦτα γὰρ φῄς, εἶναι πάνυ παρήκοσα ἔτι λογοδαίμονος. ἢ τὰς παναπλίας ἐκείνας τότε ἀναλήψεσθε, τὰς τῶν κωμῳδῶν τε, καὶ τραγῳδῶν. καὶ ἢν προτεθῇ ὑμῖν ἔξοδος, ἐκεῖνα τὰ κρανία περιθήσεσθε τὰ κεχηνότα, ὡς φοβερώτεροι εἶητε τοῖς ἐναντίοις, μορμολυττόμενοι αὐτοὺς, καὶ ὑποδήσεσθε τὰ ὑψηλὰ ἐκεῖνα δηλαδὴ. φεύγουσί τε γὰρ ὦ δέη, κοῦφα. καὶ ἢν διώκητε, ἄφυκτα τοῖς πολεμίοις ἔσται, ὑμῶν ὕπερ μεγάλα διαβαι-

melioribus illis utimur, de nulla re turpi contendentibus, neque se præ inertia ad contumeliam inferendam convertentibus, sed circa ista versantibus, iisque perpetuò vacantibus. Et quod dixi, commune bonum, summamque civitatis fœlicitatem hoc est dicere quum juventus rebus pulcherrimis studio incumbens, cùm ad pacem, tum ad bellum optimè præparata videtur. *Ana.* Proinde Solon, si quando hostes vos invadant, oleo peruncti, & pulverulenti prodite ipsi pugnis adversus eos muniti. Et illi videlicet vos pertimescunt, ac metuentes fugiunt, ne ipsis hiantibus pulverem ori inspergatis: aut circunsilientes à tergo adorti, ipsorum crura circum ventrem implicetis, & subjecto galeæ cubito suffocetis. At per Iovem, hi sagittas, & jacula contorquebunt. At vos, quemadmodum statuas, non attingent tela, quippe ad Solem denigratos, & multo sanguine abundantes. Neque enim vos aut stipula, aut spicæ estis, ut quamprimum plagis succumbatis: sed admodum serò, vixque profundis confecti vulneribus, paululum sanguinis submonstrabitis. Talia enim dicis, nisi exemplum perperam audivi. Aut universam illam Comœdorum, & Tragœdorum armaturam assumetis. Et si vobis constitutum fuerit in aciem prodire, galeas illas hiantes imponetis, ut fitis formidabiliores adversariis, illos larvis territantes: altos etiam illos calceos induetis, qui si fugiendum sit, sunt leves, si contrà insequamini, hostibus erunt inevitabiles, cùm eos adeò magnis gressibus adeatis.

γόντων ἐπ' αὐτὰς. ἀλλ' ὅρα μὴ τοῦτο μᾶλλον ὑμῖν τὰ γυμνάσια λῆρος ᾖ, καὶ παιδιὰ ἄλλως, καὶ διατριβὴ ἀργῶσι, καὶ ῥᾳθυμεῖν ἡδέως τοῖς νεανίσκοις. εἰ δὲ βέλτιόν πάντως ἐλεύθεροι, καὶ εὐδαίμονες εἶναι, ἄλλων ὑμῖν γυμνασίων δεήσει, καὶ ἀσκήσεως ἀληθινῆς τε καὶ τοῖς ὅπλοις. καὶ ἡ ἅμιλλα δὲ πρὸς ἀλλήλους μετὰ παιδιᾶς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς δυσμενεῖς ἔσται, μὴ κινδύνων μελετῶσι τοῦ ἀρίστου. ὥστε ἀφέντες τοῦ κόνιν, καὶ τὸ ἔλαιον, διδάσκετε αὐτοὺς τοξεύειν, καὶ ἀκοντίζειν, μὴ κοῦφα διδύντες τὰ ἀκόντια, καὶ οἷα διαφέρειν πρὸς τὸ ἄκυμον, ἀλλ' ἔστω λόγχη βαρεῖα, μὴ συεσμὲ ἐλιττομένη, καὶ λίθος χειροπληθὴς, καὶ σάγαρις, καὶ γέρρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ λῶραξ, καὶ κράνος. οὕτω γὰρ ἔχατε, θεῶν τινος ἀμεινόνως σύζεσθαί μοι δοκεῖτε, οἳ μηδέπω ἀπαλλάκτε τοῦ πονεῖν ὀλίγων ψολῶν ἐπιπεσόντων. ἰδοὺ γάρ τοι νῦν ἀπασάμενος τὸ μικρὸν τοῦτο ξιφίδιον τὸ παρὰ τοῦ ζώνης, μόνος, ἐπειμὶ ἐπὶ τοὺς νέους ὑμῶν ἅπασιν, αὐτοβοεὶ ἂν ἔλοιμι τὸ γυμνάσιον, φυγόντων ἐκείνων, καὶ οὐδενὸς ἀντιβλέποντος τῷ σιδήρῳ τολμῶντος. ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνδριάντας ἂν περιϊσταμένους, καὶ περὶ τοὺς κίονας κρυπτομένους, γέλωτα ἂν μοι παρέχοιεν, δακρύοντες οἱ πολλοὶ, καὶ τρέμοντες. καὶ τοῦ ἂν ἥδιος σὺν ἐπ' ἐρυθριῶντας αὐτοὺς τὰ σώματα, οἷοι νῦν εἰσιν, ἀλλὰ ὠχροὶ ἅπαντες αὖτικα χάνοιντ' ἄν, ὡσπερ ὃ δῆθεν μεταβαφέντες. ὅπως ὑμῖς ἡ εἰρήνη διατέθηκε βαθεῖα ὥστε, ὡς μὴ ἐν ῥᾳδίᾳ ἀναμχίαν λόφου ἕνα κρανὸς πολεμίου ἐδύντος. Σο. ὁ τοῦτα ἔφασκεν ὦ Ἀνάχαρσι, Θρᾳκῶν τε ὅσοι μετ' Εὐμόλπου ἐφ' ἡμᾶς ἐστράτευσαν, καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν αἱ μετ' Ἱππολύτης ἐλάσασαι ἐπὶ τοῦ πόλιν, οὐδὲ ἄλλοι

At vide ne iſta quibus induſtriam ineſſe putatis, ſint potiùs nugæ, & ludicrum etiam, & inertium, ignaviæque deditorum juvenum exercitia. Sed ſi omninò liberi & fœlices eſſe vultis, aliis gymnaſiis veraque in armis exercitatione vobis erit opus. Et tunc non ludicrum alii cum aliis certamen inibitis, ſed periculoſum bellum adverſus hoſtes ſuſcipietis virtutem exercentes. Quapropter pulvere & oleo relictis, docete ipſos ſagittas, & jacula contorquere. Nec levia detis jacula, quæ venti flatu ferri queant: ſed eſto gravis haſta, quæ cum ſibilo torqueatur, & lapis prægrandis, gladiuſque, & ſcutum in ſiniſtra, lorica, & galea. Nam quales nunc eſtis, mihi videmini Dei cujuſpiam benignitate ſervari, qui nondum à paucis levis armaturæ militibus vos aggreſſis, perditi eſtis. Ecce verò ſi ſtricto gladio quo ſum accinctus, omnes in veſtros juvenes ſolus irruam, ipſo clamore gymnaſium capiam, fugientibus illis, ac nullo ferrum obtueri audente. Sed circum ſtatuas ſtantes, aut circum columnas latitantes, riſum moverent mihi lachrymantes, & trementes permulti. Tunc verò videres illos corpore non amplius rubeſcentes, cujuſmodi nunc ſunt: ſed protinus omnes palleſcerent, mutato præ metu colore. Eo vos animo profunda pax reddidit, ut non facilè, vel hoſtilis galeæ criſtam intueri ſuſtineretis. *Sol.* Non hæc dixerunt, Anacharſi, Thraces, quotquot Eumolpum ſequuti bello nos laceſſiverunt: neque mulieres veſtræ, quæ duce Hyppolyta adverſus hanc civitatem equitarunt: neque

alii

ὅσοι ἡμῶν ἐν ὅπλοις ἐπιρρήσσουσιν. ἡμεῖς γὰρ ὦ μακάριε, ὅτι ἐπιδήξῃ ὅπως γυμνὰ τὰ σώματα ἐκπονοῦμεν τῶν νέων, διὰ τοῦτο ἐς ἄοπλα ἐξάγομεν ἐπὶ τοὺς κινδύνους. ἀλλ' ἐπειδὰν καλῶς αὐτοὺς ἄγειροι γένωνται, ἀσκοῦσιν τὸ μὴ τοῦτο ξυὶ τοῖς ὅπλοις. καὶ πολὺ ἄμεινον χρήσασθ' ἂν αὐτοῖς, ὅπερ διῳκείωμοι. Ανα. καὶ πῶ τοῦτο ὑμῖν ἐστι τὸ γυμνάσιον τὸ ἐν τοῖς ὅπλοις; ἐγὼ γὰρ εἶδον ἔγωγε ἐν τῇ πόλει τοιοῦτον οὐδέν, ἅπασαν αὐτὴν ἐν κύκλῳ περιελθών. Σο. ἀλλὰ ἴσως ἂν ὦ Ἀνάχαρσι, ἐπιπλέον ἡμῖν συνδιατρίψας, καὶ ὅπλα ἐνίοτε μάλα πολλὰ, οἷς χρώμεθα ὁπόταν ἀναγκαῖον ᾖ ἐς λόφους, καὶ φάλαρα, καὶ ἵππους, καὶ ἱππέας ἡμέρας τὸ τέταρτον τῶν πολιτῶν. τὸ μὴν τοι ὁπλοφορεῖν ἀεὶ, καὶ ἀκινάκην περιζῶσθαι, περιττὸν ἐν εἰρήνῃ οἰόμεθα εἶναι. καὶ ἀσφαλῶς γ' ἔστιν, [1] ὅστις ἐν ἄστει σιδηροφοροίη μηδὲν δέον, ἢ ὅπλα ἐξενέγκοι εἰς τὸ δημόσιον. ὑμεῖς δ' συγγνωσοὶ, ἐν ὅπλοις ἀεὶ βιῶντες. τότε γὰρ ἐν ἀφράκτῳ οἰκεῖν, ῥᾴδιον ἐς ἐπιβουλήν. καὶ οἱ πόλεμοι, μάλα πολλοί. καὶ ἄλλον ὁπότε τις ἐπιὼν, κειμήλιον κρύψασθαι δοὺς τῷ ἀμφέξῃ, φονεύσειεν. ἢ τι ἐᾷς ἀλλήλους ἀπίστως αὐθαιρέτους, καὶ μὴ ἐν νόμῳ ξυμπολιτεύειν, ἀναγκαῖον ἀεὶ τὸ σίδηρον ποιεῖ, ὡς πλησίον εἶναι ἀμυνεῖσθαι, εἴ τις βιάζοιτο. Ανα. εἶπε ὦ Σόλων, σιδηροφορεῖν μὲ ἠδέως ἀναγκάσῃς ἕνεκα περιττοῦ ὑμῖν δοκεῖ, καὶ τὰ ὅπλα φείδεσθαι, ὡς μὴ διὰ χειρὸς ὄντα φθείροιτο. ἀλλὰ φυλάττεσθαι προσήκει μὴ ἀπαλαὶ αἱ χεῖρες ὦσιν, ἀλλὰ σκληραὶ καὶ ἐργώδεις. ἐν γὰρ τῷ τοιούτῳ ἐπιβουλεύοντες ἀλλήλοις ἐπιπίπτουσιν. Σο. ἀλλὰ ἐγὼ ὦ Ἀνάχαρσι, ἐπιπλέον ἡμῖν συνδιατρίψας, καὶ ὅπλα ἐνίοτε μάλα πολλὰ, οἷς χρώμεθα ὁπόταν ἀναγκαῖον ᾖ ἐς λόφους, καὶ φάλαρα, καὶ ἵππους, καὶ ἱππέας ἡμέρας τὸ τέταρτον τῶν πολιτῶν. τὸ μὴν τοι ὁπλοφορεῖν ἀεὶ, καὶ ἀκινάκην περιζῶσθαι, περιττὸν ἐν εἰρήνῃ οἰόμεθα εἶναι. καὶ ἀσφαλῶς γ' ἔστιν, [1] ὅστις ἐν ἄστει σιδηροφοροίη μηδὲν δέον, ἢ ὅπλα ἐξενέγκοι εἰς τὸ δημόσιον. ὑμεῖς δ' συγγνωσοὶ, ἐν ὅπλοις ἀεὶ βιῶντες. τότε γὰρ ἐν ἀφράκτῳ οἰκεῖν, ῥᾴδιον ἐς ἐπιβουλήν. καὶ οἱ πόλεμοι, μάλα πολλοί. καὶ ἄλλον ὁπότε τις ἐπιὼν, κειμήλιον κρύψασθαι δοὺς τῷ ἀμφέξῃ, φονεύσειεν. ἢ τι ἐᾷς ἀλλήλους ἀπίστως αὐθαιρέτους, καὶ μὴ ἐν νόμῳ ξυμπολιτεύειν, ἀναγκαῖον ἀεὶ τὸ σίδηρον ποιεῖ, ὡς πλησίον εἶναι ἀμυνεῖσθαι, εἴ τις βιάζοιτο. Ανα. εἶπε ὦ Σόλων, σιδηροφορεῖν μὲ ἠδέως ἀναγκάσῃς ἕνεκα περιττοῦ ὑμῖν δοκεῖ, καὶ τὰ ὅπλα φείδεσθαι, ὡς μὴ διὰ χειρὸς ὄντα φθείροιτο. ἀλλὰ φυλάττεσθαι

alii quotquot nos armatos sunt experti. Nos autem, ô beate, quanquam ita nuda juvenum corpora exercemus, non ideo etiam inermia in periculum producimus. Sed ubi in his ludicris optimi evaserint, deinceps cum armis exercentur, quibus melius utuntur ad hunc modum antè instituti. *Ana.* Et ubi est vestrum illud, quod est in armis gymnasium? Nullum enim hujusmodi vidi in urbe, quanquam universam obambulavi. *Sol.* At videbis, Anacharsi, ubi diutius nobiscum fueris versatus, & permulta unicuique arma, quibus utimur quum opus est, & cristas, & phaleras, & equos, & equites quartam ferme civium partem. Sed arma semper gestare, & acinace accinctum esse, id in pace supervacaneum putamus. Atque ei qui in urbe ferrum gestat, ubi nihil opus, aut arma in publicum effert, mulcta irrogatur. Vobis autem condonandum, quòd semper armati vivitis. Nam in loco immunito habitare, insidiis est obnoxium: multaque ibi bella vigent. Incertum etiam quando superveniens quispiam dormientem è plaustro pertractum, jugulet. Quod etiam alii aliis ultro diffidunt, nec ullis legibus obstrictam civitatem unà incolunt, facit ut ferrum semper sit necessarium, ut siquis vim inferret, ad propulsandam injuriam. præstò esset. *Ana.* Ergo Solon, ferrum gestare nulla necessitate adigente, supervacaneum vobis videtur esse: armisque parcendum putatis, ne manibus attrectata corrumpantur: sed reposita con-

1 Ὅστις ἐν ἄστει σιδηροφορεῖν] Simile jus Romanorum, vetitum enim prodire cum telo. Cic. parad. 4. Sic jure civili l. 14. ff. de re milit. Novell. 85. legend. Synes. Epistol. 107. *Bourd.*

τὸ ἀποκείμενον, ὡς χρησόμενοι τότε, ἢ χρείας ἐπιστάσης. τὰ δὲ σώματα τῶν νέων, ὑδένος δεινὸ ἐπεισιόντος, καὶ ἀναγκαίου πολέμου. καὶ νῦν τῶν ἀνθρώπων καταναλίσκοντες, οὐ μεμιδόμενοι σοὶ τὸ ἀναγκαῖον τῆς ἀλκῆς αὐτῶν, ἀλλ' εἰκῇ ἐν τῷ πηλῷ, καὶ τῇ κόνει ἐκχέοντες. Σο. ἔοικας ὦ Ἀνάχαρσι, τοιόνδε τι δυνάμενος φέρειν ἐνοεῖν, ὡς οἶνος, ἢ ὕδατος, ἢ ἄλλου τοῦ ὑγροῦ ὁμοίως αὐτῷ ὄντος, δέδιας δὴ μὴ ὥσπερ ἐξ ἀγγείου κεραμέου λάβῃ διαρρυεῖσα ἐν τοῖς πόνοις, καὶ πᾶν ἡμῖν κενὸν, καὶ ξηρὸν οἴχηται τὸ σῶμα καταλιπᾶσα, καὶ μηδενὸς ἔνδοθεν ἀναπληρώμενον. τὸ δ', οὐχ ὕπως ἔχει σοι. ἀλλ' ὅσῳ τις ἂν αὐτῷ ἐξαντλῇ τοῖς πόνοις, τοσῷδε μᾶλλον ἐπιῤῥεῖ καὶ τὸ τῆς Ὑδρας μῦθον, εἴ ποτε ἤκουσας, ὡς ἀπὸ μιᾶς κεφαλῆς τμηθείσης, δύ' ἀεὶ ἄλλαι ἀνεφύοντο. ὧν δὴ ἀγύμναστον ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἄσκητον ἦν, μὴ δὲ διαρκῆ τῇ ὕλῃ ἔχῃ παρεσκευασμένῃ; τότε καὶ τὸ κεκμηκὸς βλάπτοιτο ἄν, καὶ καταμαραίνοιτο, οἷόν τι ἐπὶ πυρὸς, καὶ λύχνου γίνεται. καὶ γὰρ τῷ αὐτῷ φυσήματι, τὸ μὲ πῦρ ἀνακαίεται ἄν, καὶ μεῖζον ποιήσειας αὐ βουλόμενος, ἐφεδρῶν τῷ πνεύματι. καὶ τὸ δὲ λύχνου φῶς ἀπεσβέσθη, ἐὰν ἔχον ἐπιχορήσῃ τῇ ὕλης τῇ χορηγίᾳ, ὡς διαρκὲς εἶναι σοὶ τὸ ἀπόνειον. ἢ γὰρ ἐκ ἰσχυρᾶς οἰκίας τὸ μίζης ἀνεφύη. Ανα. ταῦτ' ἐγὼ Σόλων, ἢ πάνυ συνίημι. λεπτότερα γὰρ ἢ κατ' ἐμὲ εἴρηκας ἀκριβῶς τινος φροντιδος, καὶ φιλοσοφίας ὀξὺ διεδορκέναι δύνασθαι. ἐκεῖνο δέ μοι πάντως εἰπὲ, τίνος ἕνεκα ἐς τὰ τοῖς ἀγῶσι τοῖς γυμνικοῖς, καὶ ἱππικοῖς, καὶ πυθικοῖς, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁπότε πολλοὶ ὡς φῂς συνίασιν ἐφορμοι τοὺς νέους ἀγωνισομένους, ἢ διὰ ποτε ἐς ὅπλοις

conservatis, quibus urgente necessitate utamini. Iuvenum autem corpora, nullo urgente periculo, verberibus conficitis, ac sudoribus conficiendo, vires ipsorum ad necessitatem non expromitis, sed temerè in cœno & pulvere effunditis. *Sol.* Videris Anacharsi, de corporis robore ita sentire, ac si vino, aut aquæ, aut alii cuipiam rei humidæ sit simile. Itaque vereris, ne tanquam ex vase fictili clanculum in laboribus effluat: deinde nobis corpus inane & aridum relinquat discedendo, cùm nulla re intus denuo impleatur. Atqui non ita res se habet: sed quanto plus laboribus exhauseris, tanto copiosius influit, juxta Hydræ fabulam, si unquam audivisti, ei pro uno capite præciso, alia duo semper renasci solita. Cæterùm si ab initio inexercitatum, ignavumque fuerit, nec satis subjectæ materiæ habuerit, tunc laboribus læditur, & marcescit, ut in igne & ligno usuvenit. Etenim eodem flatu, & ignem accendere, & brevi majorem facere potes, spiritu inflammans. Ac lychni lumen extingues, cui non satis materiæ suppeditetur, quæ adverso flatui par esse possit. Neque enim ab altiùs acta radice productum fuerat. *Ana.* Hæc equidem, Solon, non planè intelligo. Argutiùs enim ista tibi dicta sunt, quàm ut assequi queam quæ accurata commentatione, & perspicaci mente indigent. Porrò id mihi dic omnino, quorsum non etiam in certaminibus Olympicis, & Isthmiacis, & Pythiacis, aliisque, quando multi, ut dicis, certaturos juvenes spectaturi conveniunt, in armis

ποιεῖσθε τῷ ἄμιλλαν, ἀλλὰ γυμνοὺς εἰς τὸ μέσον προαγόντες, λακτιζομένους, καὶ πυκμάχους ἐπιδείκνυσι, καὶ νικήσασι, μῆλα, καὶ κρίνον δίδοτε. ἄξιον γὰρ εἰδέναι ὑμᾶς τοῦτο. ἕνεκα τούτου ποιεῖτε. Σο. ἡ γάμεθ' ἂν ὦ Ἀνάχαρσι, τῷ εἰς τὰ γυμνάσια προθυμίαν ὅπως ἂν πλείω ἐγγενέσθαι αὐτοῖς, εἰ τοὺς ἀρίστους τούτοις ἴδοιεν τιμωμένους, καὶ ἀνακηρυττομένους ἐν μέσοις τοῖς Ἕλλησι. καὶ ἀμφιέννυσθαι ὡς ἐς τούτους ἀποδυσόμενοι, σύεξίας τε ἐπιμελῶνται, ὡς μὴ αἰσχυνοίντο γυμνωθέντες, καὶ ἀξιονικοτέρων ἕνεκα αὐτὸν ἀπεργάζεσθαι, καὶ τὰ ἆθλα ὥσπερ ἔμπροσθεν εἶπον, ἀμικρὰ, ὁ ἔπαινος ὁ παρὰ τῶν θεατῶν, καὶ τὸ ἐπισημότερον γίνεσθαι, καὶ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ, ἄριστον εἶναι τῶν καθ' ἑαυτὸν δοκοῦντα. τοιαῦτα γοῦν πολλοὶ τῶν θεατῶν, οἷς καὶ ἡλικίαν ἔτι ἡ ἄσκησις ἀπέχουσιν ἀμετρίως ὅσον τῶν τοιούτων, ὀρεγόμενοι, καὶ πόνων ἐραδίως ἔχοντες. ὡς εἰκὸς τί ἂν Ἀνάχαρσι, τὰ τῆς ἀκλείας ἔρωτα σκιδάλοι ὄντα βίᾳ, τί ἂν ἔτι ἀγαθὸν ἡμῖν γένοιτο, ἢ τίς ἂν πλαμπονηρία σπάσασθαι ἐπιθυμήσειε; νῦν δὲ ἀπὸ τούτων εἰκάζειν παρέχοιεν ἄν τις, ὁποῖοι ἐν πολέμοις ὑπὲρ πατρίδος, καὶ παίδων, καὶ γυναικῶν, καὶ ἱερῶν γένοιντ' ἄν, ὅπλα ἔχοντες, οἱ κριὸν πρὸ, καὶ μῆλον γυμνοὶ, τοσαύτην προθυμίαν εἰς τὸ νικᾶν εἰσφερόμενοι. καίτοι τί ἂν πάθοις, εἰ θεάσαιο ἐν ὀρτύγων, καὶ ἀλεκτρυόνων ἀγῶνας παρ' ἡμῖν,

mis certamen ineundum proponitis, sed nudos in medium productos, calcibus, & verberibus se mutuo cædentes ostenditis: & victoribus mala, & oleastrum datis. Æquum enim est me scire, cujus rei gratia id faciatis. *Sol.* Quoniam opinamur, Anacharsi, majorem ad exercitia alacritatem ita juvenum animis innasci, si eos qui re bene gesta excelluerint in iis, honorari viderint & in Græcorum medio præconis voce proclamari. Ideoque tanquam in eorum conspectu vestes deposituri, bonam habitudinem curant, ne denudati pudore afficiantur: & se quisque victoria dignissimum efficit. Ac præmia, ut antè dixi, exigua non sunt, nempe spectatorum laudatio, & clarissimum esse, & ostendi digito, eum qui sit virtus æqualium præstantissimus. Itaque multi ex spectatoribus, quorum ætati convenit exercitatio, hinc abeunt virtutis & laborum amore non mediocriter inflammati. Etenim, Anacharsi, siquis gloriæ amorem è vita expelleret, quid boni amplius nobis obveniret? aut quid præclari facere quisquam expeteret? Ex his nunc possis conjicere, quales in bello pro defensione patriæ, liberorum, uxorum, & sacrorum sint futuri, quum arma præ manibus habebunt, qui pro oleastro, & pomis tanta alacritate ad victoriam consequendam nudi feruntur. Ecquid sentires, si coturnicum: & [1] gallorum gallinaceorum certamina videres apud nos, qui-

1 *Gallorum gallinaceorum*] Plinius scribit Pergamis, omnibus annis spectaculum gallorum gallinaceorum certantium solenniter ac publicitus edi solitum, seu gladiatorum. Id & Athenis factitari cœptum est. Ælianо referente, à Themistocle superatis Persis. *Cogn.*

καὶ σπουδὴν ἐπὶ τούτοις ὑμῖν μικρὰν; ἢ γελάσῃ δηλονότι. καὶ μάλιστα ὦ βασίθης ὡς ὑπὸ νόμῳ αὐτὸ δρῶμεν, καὶ σωφρονέστατα πᾶσι τοῖς ἐν ἡλικίᾳ παρεῖναι, καὶ ὁρᾶν τὸ ἄριστα ἀγωνιζόμενα μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀπαγορεύσεως. ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο γελοῖον. ὑποδύεται γάρ τις ἤδη καὶ τοῖς ψυχαῖς ὁρμὴ ἐς τοὺς κινδύνους, ὡς μὴ ἀφηνιάστερον, καὶ ἀπολιπόστερον φαίνοιτο τοῦ ἁλισκομένου, μὴ ὑπὸ σφοδροτέρων ὑπὸ τραυμάτων, ἢ καμάτων, ἢ τινος ἄλλης δυσχερείας. τὸ δὲ ἐν ὅπλοις πεφοβῆσθαι αὐτοὺς, καὶ ὁρᾶν πεφονευμένους, ἄπαγε. ἠρεμαῖος γὰρ, καὶ δεινῶς σκαιὸν, καὶ ἀφοσίωτον ἀπασφάττειν τοὺς ἀρίστους, καὶ οἷς ἂν τις ἄμεινον χρήσαιτο τοῦ δυσμενῶν. ἐπεὶ δὲ φῂς ὦ Ἀνάχαρσι, ἓν τῷ ἄλλῳ Ἑλλάδα ἐπαλαύσεσθαι, μέμνησο ὧν ποτε εἰς Λακεδαίμονα ἔλθῃς, μὴ καταγελάσῃς μηδὲ σὺ ἐκείνων, μηδ' οἴεσθαι μᾶλλον ποιεῖν αὐτοὺς, ὁπόταν ἡ σφαῖρας πέρι σὺν τῷ ζεύτῃ συμπεσόντες, παίσωσιν ἀλλήλοις, ἢ ἐς χωρίον ἐσπηδήσαντες, ὕδατι διαγεγραμμένον, ἐς φάλαγγα διῳκισμένοι, καὶ πολεμίων ἀλλήλοις ἐρχόμενοι, γυμνοὶ ἐκ αὐτοῦ, ἄχρις ἂν ἐκβάλωσι τὸ διαγεγραμμένον τὸ ὕστερον σωτῆρα μὲν οἱ ἔφηβοι. τοὺς δὲ Λυκόργου, οἱ καθ' Ἡρακλέα. ἢ ἔμπαλιν σωθέντες ἐς τὸ ὕδωρ. τὸ γὰρ δὴ τέλος. εἰρήνη λοιπὸν, καὶ οὐδεὶς ἂν ἔτι παίσειε. μάλιστα δὲ ὦ ὁρᾷς μαστιγουμένους αὐτοὺς ἐπὶ τῷ βωμῷ, καὶ αἵματι ῥεομένους, πατέρας δὲ, καὶ μητέρας παρεστώσας, οὐχ ὅπως ἀνιωμένας ἐπὶ τοῖς γινομένοις, ἀλλὰ καὶ ἀπειλούσας, ὦ μὴ ἀντέχοιεν ἀθῶα τὰς πληγὰς, καὶ ἱκετεύσασι ἐπιμήκι-

quibus non mediocre ſtudium impertimus? Rideres videlicet: ac potiſſimùm, ſi intelligeres nos legis juſſu id facere, omnibuſque juvenibus, ut interſint, imperatum eſſe, quò videant aves uſque ad extremam animi defectionem pugnantes. At neque hoc eſt ridiculum. Subit enim ſenſim animos incitatio ad pericula, ne gallis ignaviores, minuſque audaces videantur, ne-ve vulnerati, aut feſſi, aut alia moleſtia affecti deficiant. Sed eos in armis experiri, & videre ſaucios, apage. Nam ferinum eſt illud, atque admodum crudele, præterea inutile præſtantiſſimos jugulare, quorum opera meliùs adverſus hoſtes uteremur. Quia verò ais, Anacharſi, te reliquam quoque Græciam eſſe peragraturum, memineris ſiquando Lacedæmonem veneris, ne illos quoque irrideas, ne-ve putes eos inutilibus laboribus vacare, quum pro pila in theatro congreſſi, ſe mutuò percutiunt: aut locum ingreſſi aqua circunſeptum, in phalangem diſtributi, hoſtiliter alii in alios ſe gerunt, nudi & ipſi, donec acies altera alteram ſepto loco expulerit, videlicet Lycurgi milites Herculis ſocii: aut contrà in aquam compulerit. Nam exinde pax ſequitur, nec ullus amplius ferire auſit. Maximè verò ſi videas ipſos [1] flagris cæsi ad aras, & ſanguine manare, patribus matribuſque præſentibus, non ut his quæ fiunt, affligantur, ſed ut minentur, niſi verbera perferant, atque ut orent quàm diutiſſi-

1 *Flagris*] Ad Dianæ Orthiæ aram pueri Lacedemonii flagellabantur, ut patet apud Paulan. in Lacon. Cic. 2. Tuſcul. Plut. in Lycurg. Tertul. in Apologet. Cogn.

ον ἀφεκτέον τοῦ πόνου, ἢ ἐγκαρτερητέον τοῖς δεινοῖς. πολλοὶ γὰρ ἢ σωπήσαντον τῷ ἀγῶνι, μὴ ἀξιώσαντες ἀπαγρεῦσαι ζῶντες ἐπ' ὀφθαλμοῖς τὸ οἰκεῖον, μὴ ὑπ' εἴδωλα τοῖς σώμασιν, ὧν ἢ τῶν ἀνδριάντων ὄψει πρωμένους δημοσίᾳ, ὑπὸ τῆς Σπάρτης ἀνατεθέντας. ὅταν τοίνυν ὁρᾷς κἀκεῖνα, μήτε μαίνεσθαι ὑπολάβῃς αὐτοὺς, μήτε εἴπῃς, ὡς ἀδικίας ἕνεκα αἰτίας ἀναισχύντως παλαιπαθοῦσι, μήτε τυράννου βιαζομένου, μήτε πολεμίων διαθέντων. εἴποι γὰρ ἂν σοι ἢ ὑπὲρ ἐκείνων Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης αὐτῶν, πολλὰ μὲν εὔλογα, ἢ ἃ σωιδῶν κολάζει αὐτοὺς, οὐκ ἐχθρὸς ὤν, οὐδὲ ὑπὸ μίσους αὐτὸ δρῶν, οὐδὲ τῶν νεολαίων τῆ πόλεως εἰκῆ διαβαλίσκων, ἀλλὰ κρατιστεύοντας, καὶ παῖδας δεινῶν κρείττονας ἀξιῶν εἶναι τοὺς σώζειν μέλλοντας τὴν πατρίδα. καίτοι καὶ μὴ ὁ Λυκοῦργος εἴπῃ, σύνοιδεν οἶμαι ἢ αὐτὸς, ὡς οὐκ ἂν ποτε ληφθεὶς ὁ τοιοῦτος ἐν πολέμῳ, ἀπορρῆξαι τι ἐξείποι τῆς Σπάρτης, αἰσχυνόμενον τὸν ἐχθρῶν. ἀλλὰ καλῶν αὐτῶν, μαστιγοῖτο ἄν, ἀμιλλώμενον ὡς τὰ παίοντα, ὡς ὡσπερ ἀπαγορεύσειεν. Ανα. ὁ Λυκοῦργος ἦ ἢ αὐτὸς ὦ Σόλων, ἐμαστίγου ἐφ' ἡλικίας, ἢ οὐκ ὡσθήσομαι ἂν ἤδη ἐν ἀγῶνι, ἀσφαλῶς τὰ τοιαῦτα ἐναντιοῦσθαι; Σο. πεισθύτης ἤδη ἂν, ἔχραψε τοὺς νόμους αὐτοῖς, Κρήτης ἀφικόμενος. ἀποδεδημηκὼς γὰρ ἐκ τῆς Κρήτης, ὅτι ἤκουσεν εὐνομωτάτους εἶναι, Μίνω ἐν Διὸς νομοθετήσαντος ἐν αὐτοῖς. Ανα. τί δῆτ' οὐ καὶ σὺ ὦ Σόλων, ἐμιμήσω Λυκοῦργον, καὶ μαστιγοῖς τοὺς νέους; καλὰ γὰρ ταῦτα, καὶ ἄξια ὑμῶν ἐστιν.

tissimè labori tolerando sufficiant, & dolorem æquo animo ferant. Quare multi in certamine mortui sunt, indecorum rati ob oculos necessariorum animum despondere dum vivunt, aut corporibus cedere: quos etiam statuis publicè à Spartanis cohonestatos videbis. Quum ergo hæc intueberis, ipsos nec putes nec dicas furere, quia nulla necessaria de causa malis conflictantur, neque opprimente tyranno, neque imminentibus hostibus. Diceret enim tibi Lycurgus pro horum quæ ipse legibus præscripsit, defensione, multa rationi consentanea, quibus causis impulsus eos verberibus affligat, quanquam non est inimicus, neque id per invidiam facit, neque civitatis juventutem temerè consumit: sed optat fortissimos, omnique malo potiores esse eos qui patriam sunt defensuri. Etsi verò nihil dixerit Lycurgus, ipse tamen animadvertis, hominem hujusmodi, qui in bello fuerit captus, nunquam Sparta indignum quicquam dicturum quum ab hostibus cædetur flagris: sed ipsos dum cædetur, irrisurum, certando cum cedente: qui prior animo deficiat. *Ana.* Num Lycurgus quoque, Solon, in juventute loris cædebatur? an verò jam intempestiva ad hoc certamen ætate, tutò & confidenter talia commentus est? *Sol.* Cùm jam esset provectæ ætatis, leges ipsis condidit è Creta reversus, cùm apud Cretenses hospes vixisset, quoniam ipsos, quibus leges tulisset Minos, optimis legibus instructos audiverat. *Ana.* Cur ergo non etiam tu, Solon, imitatus es Lycurgum, juvenesque flagris cædis? Nam hæc instituta sunt pulchra, vobisque digna.

Σο. ὅτι ἡμῖν ἱκανὰ ὦ Ἀνάχαρσι, ταῦτα τὰ γυμνάσια, οἰκεῖα ὄντα ζηλῶν ἢ τὰ ξενικά, ἃ πάνυ ἀξιῶμεν. Ανα. ἔκ. ἀλλὰ σωφρονῶ οἶμαι οἷόν τι ἐστὶ μανιγγάζ γυμνὸν, ἀνωφελῶς χεῖρας ἐπαίρουσα, μηδενὸς ἕνεκα ὠφελίμου, ἢ αὐτῇ ἑαυτῇ, ἢ κοινῇ τῇ πόλει. ὡς ἔγωγε καὶ ποτὲ ἐπιδημήσαντι τῇ Σπάρτῃ, καθ' ὃν καιρὸν ταῦτα δρῶσι, δοκῶ μοι τάχιστα κατακλασθήσαζ δημοσίᾳ πρὸς αὐτῶν, ἐπιμελῶν ἐκείνοις, ὁπόταν ὁρῶ τυπτομένους καθάπαξ κλέπτας, ἢ λωποδύτας, ἢ τι ἄλλο τοιοῦτον ἐργασαμένους. ἀτεχνῶς γὰρ ἐλλεβόρου δεῖσθαί μοι δοκεῖ ἡ πόλις αὐτῶν, ὅπου καταγέλαστα ὑφ' ἑαυτῆς πάσχουσα. Σο. μὴ ἐρήμην ὦ γύμναιε, μὴ ἄ τ' ἀνδρῶν ἀπόντων, μάτην αὐτὸς λέγων, οἷα κρατεῖν. ἔστι γάρ τις ὁ ἐν ὑπὲρ ἐκείνων σοι τὰ εἰκότα ἀντερῶν ἐν Σπάρτῃ. πλὴν ἀλλ' ἐπίσχες ἐγὼ τὰ ἡμέτερά σοι διεξελήλυθα, σὺ δ' ἃ πάνυ ἀρεσκόμενος ἐν τούτοις ἔοικας, οὐκ ἄδικα αἰτήσειν ἔοικα δήπου, ὡς ἐν αὐτὸς ἐν τῷ μέρει διεξέλθῃς πρός με, ὃν τρόπον ὑμεῖς οἱ Σκύθαι ἀσκεῖτε τοὺς νέους τοὺς παρ' ὑμῖν, καὶ οἵοισι γυμνασίοις ἀναστρέφεσθε, καὶ ὅπως ὑμῖν ἄνδρες ἀγαθοὶ γίγνονται. Ανα. δικαιότατόν μ' ἂν ὦ Σόλων. καὶ ἔγωγε διηγήσομαι τὰ Σκυθῶν νόμιμα, ἃ σμικρὰ ἴσως, οὐδὲ καθ' ὑμᾶς, οἷα οὐδὲ κατ' ἠρέμα παίζοντα ναυμαχήσειν ἂν μίαν πλοίην. ἐπιλοὶ γάρ ἐσμεν. ἀλλὰ εἰρήσεται γε ὅπως ἂν εἴη. ἐς αὖθις μέντοι εἰ δοκεῖ, ὑπερβαλόμεθα τῶν σμικρῶν, ὡς ἅ, τε αὐτὸς ἔφης, ἵν' μᾶλλον συνοήσειμι καθ' ἡσυχίαν, ἅ, τε λεκτὰ εἰπεῖν, σωφρονέστερον τῇ μνήμῃ ἐπελθών. τὸ γοῦν ἔχον, ἀπίωμεν ἐπὶ τούτοις. ἑσπέρα γὰρ ἤδη.

Sol. Quoniam nobis Anacharsi, sufficere videntur hæc gymnasia, quæ sunt domestica: neque æquum admodum sentimus æmulari peregrina. *Ana.* Nequaquam: sed intelligis opinor quidnam sit nudum flagris cædi, manus sursum attollentem, nullius aut privatæ, aut publicæ utilitatis causa. Itaque siquando Spartam venero, quo tempore ista factitant, existimo me ab ipsis publicè lapidibus obrutum iri, quòd irridebo singulos, quos videbo verberari tanquam fures, aut grassatores, alius-ve facinoris reos. Nam certè helleboro mihi videtur indigere eorum civitas, quæ in se ipsam res agit adeò ridiculas. *Sol.* Ne indicta causa, ô generose, neque viris absentibus, te quum solus dices, superaturum putes. Neque enim deerit, qui pro illis verisimilia Spartæ respondeat. Verum enimvero siquidem ego tibi nostra recensui, quæ tibi non admodum placuisse videntur: videor mihi non iniqua postulaturus à te, ut vicissim mihi narres, quo pacto vos Scythæ vestros juvenes exerceatis, quibus gymnasiis educetis, & quomodo viri fortes evadant. *Ana.* Æquissima sunt, ô Solon, quæ postulas. Atque ego Scytharum instituta narrabo, fortè non admodum gravia, nec quæ vestris respondeant. Nos enim ne in maxillam quidem alicui plagam illidere auderemus, meticulosi cùm simus. Verùm qualiacunque sunt ego dicam. Quanquam si videtur, ea de re colloquium in crastinum differemus: ut & quæ dixisti quietiùs apud me revolvam: & quæ sunt dicenda, memoria percurrens colligam. In præsentia verò his dictis abeamus. Iam enim advesperascit.

DE

ΠΕΡΙ ΠΕΝΘΟΥΣ. | DE LVCTV.

ARGVMENTVM.

Sub prosopopœa patris filium lugentis, & filii ad illius querelas respondentis, reprehendit earum rerum vanitatem, quæ à superstitibus in sui solatium fiunt pro defunctis: quales sunt curiosa sepultura, lamentationes, inferiæ, ludi funebres, & cœnæ exequiales. Quarum rerum nulla sensus ipsorum pertingit.

Ἄξιόν γε θεωρητὴν τὰ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐν τοῖς πένθεσι γιγνόμενα, καὶ λεγόμενα, καὶ τὰ ὑπὸ τῶν παραμυθουμένων δρᾶν αὐτοὺς αὖθις λεγόμενα, καὶ ὡς ἀφόρητα ἡγοῦνται τὰ συμβαίνοντα ἄφιπ τις αὐτοῖς οἱ ἀδυρόμενοι, καὶ οἰκείοις, ὃς ὀδύρονται, ἢ μᾶλ' τὸν Πλοῦτωνα, καὶ Περσεφόνην κατ' ὀδὸν ἐπιστάμενοι σαφῶς, ὅτ' εἰ πονηρὰ ταῦτα, καὶ λύπης ἄξια, ἅττα εἰ τἀναντίον ἡδέα, καὶ βελτίω τοῖς παθοῦσι, νόμῳ ἢ, καὶ σωφρόνως τῷ λύπῃ ἐπιτρέποντες. ἐπειδὰν τοίνυν ἀποθάνῃ τις, ὧδε ποιοῦσι. μᾶλλον ἢ ἄφετρον εἰπεῖν βούλομαι ἅπασι δὴ αὐτὸ δοκάτε δόξας ἔχουσιν. ὅτου γὰρ ἕκαστα φασιοῦν, ὅπου ἕνεκα τὰ περὶτὰ ἐκεῖνα ἐπιτηδεύουσιν. ὁ μὲν πολὺς ὄμιλος, ὡς ἰδιώτης οἱ σοφοὶ καλοῦσιν, Ὁμήρου τε καὶ Ἡσιόδου, καὶ τοῖς ἄλλοις μυθοποιοῖς ὧδε τούτων πειθόμενοι, καὶ νόμον θέμενοι, τῶν ποιήσιν αὐτῶν, τόπον τινὰ ὑπὸ τῇ γῇ βαθὺν, ἅιδου καλοῦσι. μέγαν

Operæ pretium sanè fuerit observare ea, quæ in luctu vulgo cùm dicuntur, tum fiunt. Item quæ dicuntur ab iis qui eos consolantur: & ut non ferenda putant lugentes ea quæ sibi ipsis acciderunt, & iis quos flent. Cùm haud quaquam per Plutonem & Proserpinam pernoverint mala-ne sint ista, & dolenda, an contrà jucundiora, melioraque iis quibus accidunt. Sed ex more & consuetudine dolorem accersunt. Itaque cùm mortuus fuerit aliquis, ad hunc modum faciunt. Quin potiùs volo tibi narrare, quas de morte opiniones habeant. Sic enim palam fiet quorsum supervacanea illa moliantur. Hominum quidem multitudo, quos sapientes isti[1] vocant idiotas, [2]Homero, Hesiodo, reliquisque fabularum authoribus, super his fidem habentes, & illorum poësim pro lege ducentes, locum quendam sub terra profundum esse putant, quem [3]Tartarum vocant. Eum existi-

1 *Vocant Idiotas*] Ἰδιώτης ὁ ἀπολίτευτος, καὶ ὁ ἀμαθὴς, ἢ ἀγράμματος. leg. Cic. 7. Verr. *Cogn.*

2 *Homero*] De Homero fabularum patre vide Menippi & Æaci dialogum. *Idem.*

3 *Tartarum*] Tartarus Hesiodo is locus est in quo Saturnus & ejus comites continen-

ὄ, καὶ πολύχωρον τοῦτον εἶναι, καὶ ζοφερὸν, καὶ ἀνήλιον, οὐκ οἶδ' ὅπως αὐτοῖς φωλιζεσθαι δοκοῦσι πρὸς τὸ ἔθος ἡθροῦσθαι. βασιλεύειν δὲ τοῦ χάσματος ἀδελφὸν τοῦ Διὸς, Πλάτωνα κεκληρῶσθαι, ὡς μοι τῶν τοιούτων θεωρῶν τις ἔλεγε, διὰ τὸ πλουτεῖν τοὺς νεκροὺς τῇ παρὰ τούτου θεραπείᾳ πλημμελοῦντας. τοῦτον δὲ Πλούτωνα, τὸν παρ' αὐτοῖς πολιτικὸν, καὶ τὸν κοῦφον βίον κεκλῆσθαι· τὸν τοιοῦτον. κεκληρῶσθαι μὲν γὰρ αὐτὸν ἄρχειν τῶν ἀποθανόντων. καθειμάρθαι δὲ αὐτοὺς, καὶ δεδιδαχθαι, κοπίσι δεσμοῖς ἀφύκτοις, οὐδενὶ τὸ παράπαν τῶν ἀνόδων ὑφιέμενον, πλὴν ἐξ ἁπάντων ὀλίγων ἐπὶ μείζοσιν αἰτίαις. ἐξαιρεῖσθαι δὲ τῶν χώρων αὐτὸν πολλοῖς μεγάλοις τε, καὶ φοβεροῖς, καὶ ὀνομάτων. Κωκυτὸν γάρ, καὶ Πυριφλεγέθοντας, καὶ τὰ τοιαῦτα κέκλῆσθαι. τὸν δὲ μέγιστον, ἢ Ἀχερουσίαν λίμνην πρόσκεισθαι, ἀφορᾶν δὲ χαλεπῶς, ἢν οὐκ ἔνι ἀφορμεῖσθαι, ἢ παρελθεῖν, ἄνευ τοῦ πορθμέως. βαθεῖά τε γὰρ περᾶσαι τοῖς ποσὶ, καὶ ἀφιππάσασθαι πολλὴ. καὶ ὅλως, οὐκ ἂν αὐτὸν ἀφικοίμην ἐγὼ τὰ νεκρῶν τὰ ὀρείων. πρὸς δὲ αὐτῇ τῇ καθόδῳ, καὶ πύλαι, οὗσαι ἀδαμαντίνοι, ἀδελφιδοῦς τοῦ βασιλέως existimant magnum & spatiosum esse, atque opacum & caligionosum: qui tamen istis illustrari nescio quomodo videtur, quò singula quæ illic sunt, introspiciant. Tum regnare in hoc specu Iovis fratrem, cui nomen Plutoni, ut mihi retulit, quidam harum rerum peritus, eò quòd mortuorum copia sit dives, hoc nomine cohonestatum. Porrò Plutonem hunc inferorum remp. & manium vitam hunc in modum constituisse. Nam sorte obtigisse huic, ut vita defunctis imperaret. Quos ubi receperit, & assumpserit, vinculis inenodabilibus coërcet, nulli prorsus permittens ut ad superos redeat, præterquam admodum paucis ex universo ævo, idque gravissimis de causis. Circumluitur autem regio illius, fluviis & magnis, & horrendis, vel solo nomine: siquidem [1] Cocyti, Pyriphlegethontes, atque hujusmodi vocabulis appellantur. Quòdque est gravissimum, præjacet [2] Acherontica palus, quæ prima excipit obvios, quam non possis transmittere, neque transire sine vectore. Nam & profundior est quàm ut pedibus transiri possit, & spatiosior, quam ut tranari queat. In summa hujusmodi est, ut nec avium manes possint eam transvolare. In ipso descensu, portaque quæ est adamantina,

Æa-

rinentur: sæpè tamen pro loco inferorum capitur. Sed eum esse aërem sub utroque cardine crassum, perpetuo frigidum, Crates scribit. De inferis & Campis Elysiis scripsit accuratè Virg. ex Gobria Mago. apud Academicum Xenocratem. Sed an inferi sint, & de inferorum pœnis Cœl. lib. 6. c. 9. Dicitur autem Tartarus à ταράττω vel à ταρταρίζειν. *Cogn.*

1 *Cocyti*] Κωκυτὸς à luctu & ejulatu nominatur; lacus autem est inferorum, quà ex sententia Homeri Odyss. κ. ex Styge manat, de quo Senec. Hercul. fur. & Virg. 6. Æn. *Idem.*

2 *Acherontica*] Inferorum fluvius à nomine Acheron, carminibus poëtarum celebris, quasi sine gaudio, Virg. 2. Georg. & 6. Æneid. *Idem.*

1 Æa-

Αἰακός ἐστι, τῶν φρουρῶν ἐπιπίτνει μορφή. καὶ παρ' αὐτῷ, κύων τελχίφαλος, μέλας καρχαρίας, τοὺς μὲν ἀφικνουμένους, φίλιόν τι, καὶ εἰρηνικὸν προσβλέπων. τοὺς δὲ πειρῶντας ἀποδιδράσκειν, ὑλακτῶν, καὶ τῷ χάσματι δεδιττόμενος. πειρωμένους δὲ τῷ λίμνῃ ἐς τὸ ἔσω, λειμῶν ὑποδέχεται μέγας, τῷ ἀσφοδέλῳ καλαφυτος, καὶ ποτὸν, μνήμης πολέμιον. λήθης γὰρ ἄρρητον ὄνομα ἔχει. τοῦτο γὰρ ἀμέλει διηγήσασθαι τοῖς πάλαι, οὐκ εἰκὸς ἀφιλμένοι, Ἄλκηστίν τε, καὶ Πρωτεσίλαον οἱ Θετταλοὶ, καὶ Θησέα ὁ δὲ Αἰακὸς, καὶ ὁ δὲ Ὁμήρου Ὀδυσσεὺς, μέλα στυγνοὶ, καὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες, ἐμοὶ δοκεῖν, ἃ πάντες τὸ πηγῆς. ἃ γὰρ ἂν ἐμέμνηντο αὐτῶν. ὁ μὲν Πλάτων, ὡς ἐκεῖνοι ἔφασαν, καὶ ἡ Περσεφόνη, δωμασόωσι, καὶ τῶν ὅλων διακοσμίαν ἔχουσιν. ὑπηρετοῦσι δ' αὐτοῖς, καὶ τῷ δεχλῷ συνδιαπράττουσιν, ὄχλος πολὺς, ἐριννύες τε, καὶ ποιναὶ, καὶ φόβοι, καὶ ὁ Ἑρμῆς. ἔτος μὲν γὰρ αἰεὶ συμπαρῶν. ὕπαρχοι δὲ, ἑ σατραπαὶ, ἑ δικασταὶ, κρίνοντες δύο, Μίνως τε, ἑ Ῥαδάμανθος, Κρῆτες ὄντες, καὶ υἱοὶ δὲ Διός. ὄντοι δὲ, τοὺς μὲν ἀγαθοὺς τ' ἀνδρῶν, καὶ δικαίους ἑ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας, ἐπειδὴν συναλισθῶσι πολλοὶ, καὶ ἀφῖξις εἰς ἀποικίαν τινὰ, πέμπουσιν ἐς τὸ Ἠλύσιον πεδίον, τὸν ἀρίστῳ βίῳ σωσαντες

[1] Æacus est, regis patruelis, cui mandata est custodia: juxtaque ipsum [2] canis triceps, sævus admodum qui advenientes amicè, pacateque intuetur: sed siquis aufugere conetur, allatrat, territosque in specum redigit. Iam eos qui transmissa palude sunt ingressi, pratum amplum excipit, [3] asphodelo consitum: atque infensus memoriæ fluvius, ideoque [4] Lethes nomen ei inditum. Nam hæc priscis illis mortalibus narrarunt, qui illinc redierant: nempe Alcestis, & Protesilaus Thessali, & Theseus Ægeo prognatus, & Homericus Vlysses, graves admodum, & fide digni testes, qui ex fonte illo mihi videntur non bibisse, alioqui eorum non meminissent, Itaque Pluto, & Proserpina, ut aiebant illi, remp. administrant, rerumque omnium dominatum obtinent. Quibus inserviunt, & in administrando principatu adjuvant, ingens turba, furiæ, pœnæ, terrores, ac Mercurius, quanquam his sanè non adest perpetuò. Præfecti autem, & Satrapæ, judicesque sedent duo, Minos, & Rhadamanthus, uterque Cretensis, uterque Iovis filius. Atque hi quidem bonos ac justos viros, qui cum virtute vitam exegerunt, ubi jam multi collecti fuerint, velut in coloniam quandam emittunt in Elysium campum vitam optimam ibi vi-

1 *Æacus*] Tres sunt inferorum judices, de quib. Virg. 6. Æn. Ovid. in Ibin. Iovis filii fuere, Æacus ex Ægina Asopi filia, Minos & Rhadamantus ex Europa, uterque Cretensis, hic Lyciæ rex, ille Cretæ. *Cogn.*

2 *Canis triceps*] Cerberus à poëtis fingitur esse canis triceps inferorum custos. *Idem.*

3 *Asphodelo*] Asphodeli mentionem & Homerus fecit, tradiditque manes eo vesci. Hesiod. lib. 1. oper. *Idem.*

4 *Lethes*] Lethæi amnis à Ptolemæo & aliis fit mentio, dicitur ἀπὸ τ' ἀλήθης ab oblivione. *Idem.*

μένους. ἂν δέ τινας τῶν πονηρῶν λάβωσι, τοῖς ἐρινύσι παραδόντες, εἰς τὸν τῶν ἀσεβῶν χῶρον ἐκπέμπουσι, κολάσει τῶν ἀδικίας ἁλόντων ἕνεκα. ἔνθα δὴ καὶ τῶν κακῶν ἐστὶ πάσχουσι, τροχιζόμενοί τε, καὶ καταξόμενοι, καὶ ὑπὸ γυπῶν ἐσθιόμενοι, καὶ τροχῷ συμφερόμενοι, καὶ λίθους ἀνακυλίοντες, ἐμὲ μὲν δὴ Τάνταλον, ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτὸς ἕστηκε, κινδυνεύοντα ὑπὸ δίψους ἀκροδρυίμων ἀπογεύειν. οἱ δὲ μέσοι βίοι πολλοί ὄντες εἰσὶ, ὑπὸ τῶν λειμῶνι πλανᾶσθαι ἀσώματοι σκιαὶ ἀγόμενοι, καὶ ὑπὸ τῇ ἀφῇ καθάπερ καπνὸς ἀφανιζόμενοι. τρίφουσαι δὲ ἀφ' ἡμῶν χοαὶς, καὶ τοῖς καθαγιζομένοις ἐπὶ τοῖς τάφοις. ὡς εἴτω μὴ εἴη καθαλειμένον ὑπὲρ γῆς φίλον, ἢ συγγενὴς, ἄσιτον ἐόντα νεκρὸν, καὶ λιμώττοντα, ὑπ' αὐτοῖς πολιτεύεσθαι τοῦτο ἔστιν ἰσχυρῶς πεπεισμένους τὰς ψυχὰς, ὥστε ἐπειδάν τις ἀποθάνῃ τῶν οἰκείων, ὡς ἐπὶ μὲ φέροντες ὀβολὸν, εἰς τὸ στόμα κατέχειν αὐτῷ, μισθὸν τῆς πορθμείας τὴν νεωλκίας χρησόμενον, ἢ ὡσπερεὶ ἐξεπίστασθαι ὁποῖον τὸ νόμισμα νομίζεται, καὶ εἰ διαχωρεῖ καὶ τοῖς κάτω, καὶ εἰ δύναται παρ' ἐκείνοις ἀτελὴς, ἢ μακεδονικὸς, ἢ αἰγινητικὸς ὀβολὸς, ἢδη ὅτι πολὺ κάλλιον ἦν μὴ ἔχειν τὴν πορθμεῖα καταβαλεῖν. ἔστιν γὰρ ὧν, ἐὰν καὶ δεξάμενος ὁ πορθμεὺς, ἀναπέμπειμι πάλιν ἐς τὸν βίον ἀφικνεῖσθαι. μὴ τοίνυν, λύσαντες αὐτὸς, ὡς οὐκ ἱκανῆς τῆς κάτω λίμνης λυτρὸν εἶναι τοῖς ἐκεῖ, καὶ μύρῳ τῷ καλλίστῳ χρίσαντες τὸ σῶμα, πρὸς δυσωδίαν ἤδη βιαζόμενον, καὶ στεφανώσαντες τοῖς ἁβρόταις ἄνθεσι, καθάπερ νυμφίους, λαμπρῶς ἀμφιέσαντες, ἵνα μὴ ῥιγῶσιν δηλονότι

victuros. Quòd si malos aliquos ceperint, hos furiis traditos, in impiorum locum ejiciunt, pro ratione malefactorum puniendos. Quo in loco quid tandem mali non patiuntur? torti, exusti, à vulturibus arrosi, rota circumacti, saxa sursum volventes. Nam Tantalus in ipsa palude stat, in periculum adductus, ne siti moriatur infelix. Alii verò mediæ vitæ, qui sunt complures, vagantur in prato sine corporibus, tacti umbræ, & ad tactum ceu fumus evanescentes. Aluntur autem nostris libationibus, inferiisque, quæ sepulchris inferuntur. Adeò ut si cui nullus sit in terra reliquus amicus, aut cognatus, hic mortuus jejunus ac famelicus inter illos versetur. Hæc adeò validè vulgi animos pervaserunt, ut si mulatque familiaris quispiam mortuus fuerit, primùm obolum illi in os indant, ut sit portitori, trajectionis merces, nec illud priùs expendant, cujusmodi numisma legitimum sit, ambuletque apud inferos, & apud illos valeat, Atticus-ne, an Macedonicus, & Æginensis obolus, neque multò satiùs esse non posse naulum solvere: cùm sic futurum sit, ut non recipiente portitore, postliminio redeant in vitam. Post hæc [1]lotos eos, ac si tartarea palus non satis sit idonea lavandis iis, qui ibi degunt, optimisque unguentis uncto corpore, quod jam fœtore vincitur, tum coronatos pulcherrimis floribus, proponunt splendide vestitos, ne videlicet per

[1] *Lotos*] Lavabant Ethnici olim sepulturæ danda corpora, Eurip. in Hecub. ἐς παῖδα λυτροῖς τοῖς παντοίοις λέσω. Cogn.

ἀδὲ τὴν ὁδὸν, μηδὲ γυμνοὶ βλέπειν τὸν Κερβέρον. εἰμαγαὶ δ' ἐπὶ τούτοις, καὶ κακύθες γυναικῶν, καὶ ἀδαὶ πάντων, δάκρυα, καὶ στέρνα τυπτόμενα, καὶ ἀπαυχενισμένη παρεία. κυᾷ δὲ ἐοικὼς καταῤῥήγνυται, καὶ κόνις ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πάσοις[1]. καὶ οἱ ζῶντες, οἰκτροτέροις ἢ νεκροῖς. οἱ μὲν, γὰρ χαμαὶ καλινδοῦνται πολλάκις, καὶ τὰς κεφαλὰς ὀράτιοι πρὸς τὸ ἔδαφος. ἀδὲ, εὐχήμων, καὶ καλὸς, καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἐστεφανωμένος, ὑψηλὸς προκειται, καὶ μετάφορος, ὥσπερ ἐς πομπὴν κεκοσμημένος. εἶδ' ἡ μήτηρ, καὶ τὰ ἀδὲ ὁ πατὴρ, ἐκ μέσων τῶν συγγενῶν προελθὼν, καὶ διεκεχυμένος αὐτῷ, σκευάζω γάρ τι νέον, καὶ καλὸς, ἵνα ἐπιμελέστερον ἐπ' αὐτῷ τὸ ῥᾶμμα ᾖ, φασὰς ἀλλοκότους, καὶ μορμολύκειας ἀφίησι. τοῦς δὲ ὁ νεκρὸς αὐτὸς ἀποκρίνασθαι ἂν, [1]εἰ λάβοι φωνὴν. φησὶ γὰρ ὁ πατὴρ, γλυκεῖ τινι φθεγγόμενος, καὶ διατείνων ἑκάστου τὸ ὄνομα τῶν, τέκνον ἥδιστον, οἴχῃ μοι, καὶ τέθνηκας, καὶ σὺ ἄωρος ἀνηρπάσθης, μόνον ἐμὲ ἔτι τὸν ἄθλιον καταλιπὼν, ἐ γαμήσας, ἐ ποιησάμενος, ἐ στρατευσάμενος, ἐ γεωργήσας. σὺν εἰς γῆρας ἐλθών. ἐ καμόντα πάλιν, ἀδὲ ἐγκαθήσῃ τέκνοις, ἀδὲ σὺ συμφοροῖσι μὴ τοῖς ἡλικιώταις μεγυθήσῃ. τοιαῦτα γὰρ, καὶ τὰ τοιαῦτα φησὶ, οἰόμενος τὸν ὄντα βίον μὲ ἔτι τούτων, καὶ ἐπιμνησθεῖν ἐ μὴν τῶν πλησίον, ἐ δυνάσθαι γὰρ μετέχειν αὐτῶν. καίτοι τί τοιοῦτο φήσεις πάσοι γὰρ ἐ ἴσασιν, καὶ πολλαχόθεν; οἶδε, καὶ οἰνοχόης, ἐπικαπνήσαξίων· καὶ ἐσθῆτας, καὶ τὰ ἄλλα κόσμου συλλαβόντες τῶν ἐπὶ τῇ ὁδῷ, μηδὲ γυμνοὶ βλέπειν τὸν Κερβέρον. εἰμαγαὶ δ' ἐπὶ τούτοις, καὶ κακύθες γυναικῶν, καὶ ἀδαὶ πάντων, δάκρυα, καὶ στέρνα τυπτόμενα, καὶ ἀπαυχενισμένη παρεία. κυᾷ δὲ ἐοικὼς καταῤῥήγνυται, καὶ κόνις ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πάσοις[1]. καὶ οἱ ζῶντες, οἰκτροτέροις ἢ νεκροῖς. οἱ μὲν, γὰρ χαμαὶ καλινδοῦνται πολλάκις, καὶ τὰς κεφαλὰς ὀράτιοι πρὸς τὸ ἔδαφος. ἀδὲ, εὐχήμων, καὶ καλὸς, καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἐστεφανωμένος, ὑψηλὸς προκειται, καὶ μετάφορος, ὥσπερ ἐς πομπὴν κεκοσμημένος. εἶδ' ἡ μήτηρ, καὶ τὰ ἀδὲ ὁ πατὴρ, ἐκ μέσων τῶν συγγενῶν προελθὼν, καὶ διεκεχυμένος αὐτῷ, σκευάζω γάρ τι νέον, καὶ καλὸς, ἵνα ἐπιμελέστερον ἐπ' αὐτῷ τὸ ῥᾶμμα ᾖ, φασὰς ἀλλοκότους, καὶ μορμολύκειας ἀφίησι. τοῦς δὲ ὁ νεκρὸς αὐτὸς ἀποκρίνασθαι ἂν, [1]εἰ λάβοι φωνὴν. φησὶ γὰρ ὁ πατὴρ, γλυκεῖ τινι φθεγγόμενος, καὶ διατείνων ἑκάστου τὸ ὄνομα τῶν, τέκνον ἥδιστον, οἴχῃ μοι, καὶ τέθνηκας, καὶ σὺ ἄωρος ἀνηρπάσθης, μόνον ἐμὲ ἔτι τὸν ἄθλιον καταλιπὼν, ἐ γαμήσας, ἐ ποιησάμενος, ἐ στρατευσάμενος, ἐ γεωργήσας. σὺν εἰς γῆρας ἐλθών. ἐ καμόντα πάλιν, ἀδὲ ἐγκαθήσῃ τέκνοις, ἀδὲ σὺ συμφοροῖσι μὴ τοῖς ἡλικιώταις μεγυθήσῃ. τοιαῦτα γὰρ, καὶ τὰ τοιαῦτα φησὶ, οἰόμενος τὸν ὄντα βίον μὲ ἔτι τούτων, καὶ ἐπιμνησθεῖν ἐ μὴν τῶν πλησίον, ἐ δυνάσθαι γὰρ μετέχειν αὐτῶν. καίτοι τί τοιοῦτο φήσεις πάσοι γὰρ ἐ ἴσασιν, καὶ πολλαχόθεν; οἶδε, καὶ οἰνοχόης, ἐπικαπνήσαξίων· καὶ ἐσθῆτας, καὶ τὰ ἄλλα κόσμου συλλαβόντες τῶν ἐπὶ τῇ

per viam algeant, ne-ve à Cerbero nudi conſpiciantur. Accedunt ad hæc mulierum ejulatus, omniumque lachrymæ, pectorum planctus, comæ dilaniatio, genarum cruentatio. Alii veſtem diſcerpunt, & pulverem capiti inſpergunt, adeò ut viventes, ſint mortuo miſerabilores. Nam illi ſæpenumero humi volutantur, capita ſolo allidunt: hic verò decorus ac formoſus, & eximiè coronatus, ſublimis propoſitus eſt, & excelſus, velut ad pompam adornatus. Deinde mater, atque adeò pater, ex mediis cognatis progreſſus, & mortuo circunfuſus (nam finge juvenem aliquem, ac formoſum eſſe propoſitum, quò magis in hunc competat actio fabulæ) abſurdas ac ſtultas voces emittit: ad quas reſponderet mortuus, ſi vocem reciperet. Ait enim pater, flebili quadam voce verbum unumquodque in longum producens, fili jucundiſſime, periiſti mihi, mortuus es, & ante diem præreptus, miſero me relicto ſolo. Non duxiſti uxorem, non genuiſti liberos, non militaſti, non coluiſti agros, ad ſenectam non perveniſti. Non comeſſaberis poſthac, non amabis fili, neque cum æqualibus in compotatione inebriaberis. Hæc atque id genus alia dicit, ratus filium rebus his etiam poſt obitum egere, ac deſiderare quidem, verùm potiri non poſſe. Sed quid hæc loquor? Quot enim ſunt, qui equos ac concubinas, quique pincernas in funere mactarunt, qui veſtem reliquumque mundum concremarunt,

[1] Εἰ λάβοι φωνὴν] Suſpenſa oratio uſque in paginam ſequentem ubi ait εἶπος ἢ ἂν ἔν τοῖς αὐτὸν ὁ παῖς. Marcil.

[1] Καὶ

τίφλεξαν, ἢ συγκατώρυξαν, ὡς χρησομένοις αὐτῇ, καὶ ἀπολαύσεσιν αὐτῶν κἀκεῖ; ὁ δὲ ἂν σχετοβύτης ὁ πενθῶν, ὥσπερ πάντα τὰ τοιαῦτα ὁπόσα εἴρηκε, καὶ ἓν τούτων πλέονα, ὅτι ἕνεκα παιδὸς εἴνεκα τραγῳδεῖν ἔοικεν, οἶδε γὰρ οὐκ ἀκουσόμενον, ἀλλ' ἂν μεῖζον ἐμβοήσῃ καὶ στέντορος, ὅτι μὴ αὐτῷ. φρονεῖν γὰρ ὅπως, καὶ χαυνώσειν ἱκανὸν ἦν ἓξ ἄνδρα τὰ βοᾶς. ἀλλὰ γὰρ δὴ τοῦτ' ἐστὶν ἀλλήλοις βοᾶν. λοιπὸν δὲ ἐστιν αὐτὸν τὸ παρόντων ἕνεκα τοῦτο λαρεῖν, ἄθ' ὅπ πιστεύσει αὐτῷ ὁ παῖς οἰδέπω, ἄθ' ὅποι κεχώρηκε. μᾶλλον γὰρ ὅπη τὸ βίον αὐτὸ ἐξεσόμενα ὁποῖός ἐστιν. ἐγὼ γὰρ ἂν τῷ ἐξ αὐτοῦ με πάσεσιν ὡς τὸ δεινὸν ἐδυχέρανεν. εἴποι δ' ἂν ὧδε αὐτῷ ὁ παῖς, ὦ δαιμονιώμενε τ' Αἰακὲ, καὶ τ' Ἀΐδωνέα ὦδε ὀλίγον ὦ σωμὶν ὑπερκύψαι, καὶ τ' πατέρα παύσειν μᾶλλον ἐζοντα, ὦ κακόδαιμον ἄνθρωπε, τί κέκραγας; τί δέ μοι παρέχεις πρᾶγμα; παῦσαι πλόμενον τῷ κόμῃ, καὶ τὸ ὦδε σῶμα ἐξ ἐπιπολῆς ἀμύσσων. τί μοι λοιδορῇ, καὶ ἄθλιον δακκαλεῖς, καὶ δύσμορον, πολύ σε βέλτιον, καὶ μᾶλλον ἐώντα ζῆν; ἢ τί σοι δεινὸν πάσχειν δοκῶ; ἢ διότι μὴ τοιοῦτος γέρων ἐγὼ μέλω, οἷος σὺ, φαλακρὸς μὲ τὸν κεφαλὴν, τὸν δ' ὄψιν ἐρρυσιδωμένος, κυφὸς, καὶ τὸ γόνατα νωθής, καὶ ὅλως, ὡς ἔστ' ἐγὼ, χρόνῳ σαθρὸς, πολλὰς τελακάδας, καὶ ὀλυμπιάδας ἀναπλήσας, καὶ τὰ τελοῦσία δὴ ταῦτα, δικαίαν ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων; ὦ μάκαιρε, τί σοι χρηστὸν εἶναι δοκεῖ ὧδε τ' βίον, ὃ μηκέπ' μελλόμενον; ἢ τὰς πότους ἐρεῖς ἀλλοίους, καὶ τὰ δεῖπνα, καὶ ἑσθῆτα, καὶ ἀφροδίσια, καὶ δέδιας μὴ τούτων ἐνδεὴς γενόμενος, δακόλωμαι; ὄκ ἐννοεῖς ὅτι τὸ μὴ δυνῶ, πολὺ κρεῖττον ἐστὶ πιεῖν, καὶ τὸ μὴ πεινῶ, ἢ φαγεῖν, καὶ τὸ μὴ ῥιγῶ, ἢ ἱματίου ἐνδύσασθαι, καὶ τὸ μὴ ἀσελγαίνω, ἢ γυναικὸς ἐπιβῆναι; ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν ἐᾶν χρὴ, ἃ δὲ ἐνθάδε ἐστὶν ἀγαθὰ, ταῦτα ἐπαινεῖν, καὶ ἀποδέχεσθαι, καὶ μὴ ἀγνοεῖν ὅτι ἐκεῖνα μὲν ἐστὶν ἀγαθὰ

βαν, καὶ τὸ μὴ ῥιγοῦν, καὶ ἀμπέχεσθαι πλουσίως; Φέρε τοίνυν ἐπειδὴ ἔοικας ἀγνοεῖν, διδάξομαί σε ἡδέως ἀληθέστερον. καὶ μὴ δὴ ἀναλαβὼν ἐξ ὑπαρχῆς, βόα, πίνων ἄθλιον, σὺ εἶτα δίψησεις, σὺ εἶτα πεινήσεις, ἢ δὲ ῥιγώσεις. οὐχὶ μοι κακοδαίμων, συφοῦν τὰς νόσους, ἢ πυρεῖν ἐπιδεδιὼς, ἢ πολέμιον, ἢ τύραννον. σὲ γὰρ ἔρως τε ἀνιάσει, ἢ ἢ σωφροσύνη διαφεύξεται, ἢδὲ ἀναλήψεις ἐπὶ τὸν δὶς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρας. ὃ δὲ συμφορᾶς. ἢδὲ καταφρονηθήσῃ, χάριν ἡνύσαμεν, ἢσθ' ὀχληρὸς ἔσῃ τοῖς νέοις, βλεπόμενος. ἂν τοῦτο λίγης ὦ πάτερ σὺ εἶναι πολὺ ἀληθέστερα, καὶ γαλεπώτερα σεαυτὸν ἐρεῖν; ἀλλὰ ἆρα μὴ τόδε σε ἀνιᾷ, [1] καὶ ἀμεινον ἢ παρ' ἡμῖν ζόφον, καὶ τὸ πολὺ σκότος. κεῖσε δέδιας μὴ σοι ἀποπνιγῶ [2] καταλειφθεὶς ἐν τῷ μνήματι; χρὴ δ' ὦδε τοῦτο λογίζεσθαι ὅτι τὸ ὀφθαλμῶν ἀφαιρεῖται πάντων, ἢ ἐν νὴ Δία κεῖται μετ' ὀλίγον, εἶτα κωφοῖς με διενεγκόντες, εἶτε σκότος, εἶτε φῶς ὁρᾶν δεησόμεθα. καὶ ταῦτα μὲν ἴσως μέτεστι. τί δέ με ὁ κωκυτὸς ὑμῶν ὠνήσει, καὶ ἡ πρὸς τὸν αὐλὸν αὖτη στρατοπομπία, καὶ ἡ τῶν γυναικῶν ἅδε ἡ ἡλίθιος ἀμετρία; τί δ' ὁ ὑπὲρ τὸ τάφου λίθος ἐστεφανωμένος; ἢ τί ὑμῖν δύναται τὰ ἀκρόδρυα ἐπιχεῖν; ἢ νομίζετε καθαιρεῖν αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς, καὶ μέχρι τοῦ ὦδε διήξεσθαι; τὰ μὲν γὰρ ἐπὶ τῆς καθαιρομένων, καὶ αὐτὸ ὁρᾶτε οἶμαι, ὡς τὸ μὲν νοσημάτων παρεσκεύασμένον, ὁ κρατὴρ δέδακεν, ἄνω εἰς τὸ ὕφυδον οἴχεται, quàm edere: non algere, quàm veſtibus abundare? Age igitur, quandoquidem ignarus videris, docebo te lugere veriùs. Itaque redintegrato luctu, clama, fili miſer, non ampliùs ſities, non ampliùs eſuries, non amplius algebis. Periiſti mihi infœlix, qui morbos effugeris, qui febrem jam non timeas, non hoſtem, non tyrannum. Non te cruciabit amor, non pervertet coitus, neque hujus cauſa bis ter-ve per diem rem tuam diſſipabis. O calamitatem! Neque contemnêris factus ſenex, neque moleſtus eris juvenibus, ſi conſpicieris. Hæc ſi dixeris pater, annon putas te multò veriora, magiſque ridicula dicturum, quàm illa quæ modò? At vide num hoc te malè habeat, quum caliginem, multaſque tenebras quæ ſunt apud nos, cogitas. An metuis ne in monumento ſuffocet incluſus? Verùm in his illud perpendendum eſt, oculis putrefactis, atque adeò exuſtis (ſiquidem me paulò pòſt cremare decreviſtis) nihil opus fore, nec ad tenebras, nec ad lumen aſpiciendum. Atque hæc fortaſſis utcunque ſunt ferenda. Verùm ejulatus ille veſter, quid prodeſt mihi? aut quid planctus pectorum ad tibiæ modos? aut quid mulierum immodica lamentatio? quidve ſaxum coronis ornatum quod ſepulchro imponitur? aut quid vaiet, quod merum infunditis? Num putatis illud ad nos deſtillaturum, & ad Orcum uſque permeaturum? Nam de parentalibus, ipſi quoque ni fallor, videtis quod ex apparatu potiſſimum ad nos redire debuerat, id fumo correptum, ſurſum in cœlum abire,

1 Καὶ διανοῇ τὸ παρ' ἡμῖν ζῆσαι] Ὅπ διανοῇ τ. π. ἡ. ζ. Marcil.

2 Καταλειφθεὶς ἐν τῷ μνήματι] Ἐν ὑπομνήματι, *in ſuperpoſita monimento.* Idem.

τας, μηδὲν τι ἡμᾶς ὠφήσας τῶν κάτω. τὸ γὰρ καλλιπόμβολον, ἡ κόνις, ἀχρεῖον, ὀκνῶ εἰμὴ τῶν ἀποδῶν ἡμᾶς σιτίδας πιπισκόμενα. οὐχ ἅπτως ἄπορος, οὐδ' ἀκαρπος ἡ τῶν Πλούτωνος χώρα, οὐδ' ἐπιλέλοιπεν ἡμᾶς ὁ ἀσφόδελος, ἵνα παρ' ὑμῶν τὰ σῖτα μεταπεμώμεθα. ὥστε μοι νὴ τὸν Τισιφόνην, πάλαι δὴ ἐφ' οἷς ἐποιεῖτε, καὶ ἐλέγετε, παμμέγαθες ἐπῄδε ἀνακλαίουσα. διεκώλυσε γάρ μου τὴν ὀδύνην, καὶ τὰ ἕρια, οἷς μου τὰς σιαγόνας ἀπεφίγξατε. ὡς ἄρα μου εἰπόντος, τέλος ἀνάστοιο κάλυψε. πρὸς Διὸς γάρ, ἂν λέγῃ ταῦτα ὁ νεκρὸς ἐπιστραφείς, ἀνακλίνας αὐτὸν ἐπ' ἀγκώνος, σὺν ἂν οἰώμεθα δικαίως ἂν αὐτὸν εἰπεῖν, ἀλλ' ὅμως οἱ μάταιοι καὶ βοῶσι. καὶ μεταπεμπόμενοί τινα θρήνων σοφιστήν, πολλὰς συμπληροῦντα παλαιὰς συμφοράς, τούτῳ συναγωνίζῃ, καὶ χορηγοῦσι τὰ οἰκεῖα καταχρῶνται, ὅποι ἂν σκήνος ἐξάρχῃ, πρὸς τὸ μέλος ἐπαιάζοντες. καὶ μίγδην μὲν θρήνων, ὁ αὐτὸς ἅπασι νόμος τῆς ἀθελτηρίας. τὸ δ' ἀπὸ τούτων. διειλόμενοι κατ' ἔθνη τὰς ταφάς, ὁ μὲν Ἕλλην, ἔκαυσεν. ὁδὲ πέρσης, ἔθαψεν. ὁ δὲ ἰνδὸς, ὑάλῳ κατέχρισε. ὁ δὲ σκύθης, κατεθύσατο. τὸ μυελῶδες δὲ ὁ αἰγύπτιος. ὅτε μέντοι, λέγω δὴ ἰδὼν, ξηράνας τὸν νεκρὸν, σωΐδιον, καὶ συμπότην ἐποιήσατο. πολλάκις δὲ καὶ δεομένῳ χρημάτων ἀνδρὶ αἰγυπτίῳ, ἔλυσε τὴν ἀπορίαν, ἐνέχυρον ἢ ὁ ἀδελφὸς, ἢ ὁ πατὴρ

abire, neque quicquam juvare nos qui in inferis degimus. Porrò quod superest, pulvis est inutilis, nisi creditis nos cinere vesci. Non est usque adeò sterile, & infrugiferum Plutonis regnum: neque nos destituit asphodelus, ut à vobis cibos huc deportemus. Itaque per Tisiphonem juro, jamdiu mihi subibat, ea quæ faciebatis, & dicebatis, cachinno excipere: sed prohibebat linteum ac lanæ, quibus mihi fauces obligastis. Atque ita profato mors ultima lumina clausit. At per Iovem, si mortuus hæc dicat reversus, in cubitum reclinatus, annon rectissimè dixisse videbitur? Attamen hi stolidi vociferantur, & accersito lamentorum artifice, qui multas calamitates in unum congerat, hoc adjutore, & chorago amentiæ utuntur, ubicunque cœperit ille, ipsi ad melos ejulatu respondentes. Verùm quantum ad lamentationes attinet, omnibus eadem est ineptiendi consuetudo. At deinceps sepulturæ rationem in varios dividunt modos. Nam [1] Græcus exurit, [2] Persa defodit, [3] Indus adipe suillo oblinit, Scytha devorat, condit Ægyptius. Atque hic quidem (rem à me visam narro) defiecatum cadaver, convivam & compotorem adhibet. Fit autem frequenter, ut Ægyptium aliquem indigentem pecunia, liberet egestate oppigneratus in tem-

1 *Græcus exurit*] Homer. in funere Patrocli docet Græcos cadavera combussisse. *Cogn.*

2 *Persa defodit*] Persas cera circumlitos mortuos condire solitos scribit. Cic. quod & Asiniis attribuitur Strabo etiam, sola, inquit, sepeliunt corpora Persæ cera oblinentes. *Idem.*

3 *Indus adipe suillo*] Inungebant cadavera, pollinctores & libitinarii, quæ in pyra mox cremarent. Virg. *Idem.*

1 Ἕλλη-

χρόνῳ τὸ παραλ. χώματα μεγάλ, καὶ πυραμίδες, καὶ στῆλαι, καὶ ἐπιγράμματα, πρὸς ὀλίγον ἀφαιρεθῆναι, πῶς δ' οὐκ εὔτελὲς, καὶ παιδιαῖς ἀφομοιούμενα ἂν καὶ τοῖς ἀγῶσιν ἔνιοι διέθεσαν, καὶ λόγους ἐπιταφίους εἶπον ἐπὶ τοῖς μνήμασιν, ὥσπερ συναγορεύοντες, καὶ μαρτυροῦντες, ὡφελοῦντες τοῖς κάτω δικασταῖς τὰ νεκρά. ἐπὶ πᾶσι τούτοις, τὸ δεῖπνον. καὶ παίρουσιν οἱ ἀποθανόντες, καὶ τὰς γοναῖς ἀναμυθοῦνται ἐπελθυτικόν, καὶ πείθουσι γλυκαθαι ὡς οὐκ ἀηδῶς μοι Δί, ἐπὶ αὐτὰς ἀναγκαζόμενοι, ἀλλ' ἤδη τρὶ λιμοῦ τελευτῶν ἐξῆς ἡμερῶν ἀπηυδηκότας. καὶ μέχρι μοῦ τινος ὦ ἄτοι, ὀδυρόμεθα, ἵασιν ἀναπαύσασθαι τὰς μακαρίτας δαίμονας. εἰ δὲ τοῦ παυσόμεθα κλαίοντες διὰ γνώμας, αὐτῆ τε τούτε ἕνεκα χρὴ μὴ λήγειν ἐσθίοντα εἶναι, ἵνα ἀφαιρεθῇς πρὸς τὸ πένθος τὸ μέγεθος. τό τε δὴ τό τε πρὸς ἅπαντων ῥαψῳδοῦνται δύο τοῦ Ὁμήρου στίχοι. Καὶ γάρ τ' ἠύκομος Νιόβη ἐμνήσατο οἵ τε. καὶ, Γαστέρα δ' οὔπως ἐστὶ νέκυν κευθῆσαι Ἀχαιούς. οἱ δὲ, ἄπτοντες μὲν, αἰσχυνόμενοι δὲ τὰ ποιοῦντα, καὶ δεδιότες, εἰ φανεῖντο μὴ τῷ τελευτῷ τὸ φιλτάτων τοῖς ἀνθρώποις παύσειν ἐμφύοντες. ταῦτα, καὶ πολὺ τούτων γελοιότερα εὕροι τις ἂν ἐπιτηρῶν ἐν τοῖς πένθεσι γιγνόμενα, ἀφ' τὸ τὸς πολλὰς τὸ μέγιστον τῶν κακῶν τὸ θανάτου οἴεσθ.

tempore vel frater: vel pater. Nam tumuli, pyramides, columnæ, tituli, ad breve tempus duratura, an non supervacanea, & ludicris simillima? Sunt verò qui ludos quoque instituerunt, ac funebres orationes ad sepulchrum habuerunt, tanquam patrocinantes, ac testimonium mortuo perhibentes apud judices infernos. Præter hæc omnia, est exequialis cœna. Hic adsunt necessarii, qui defuncti parentes consolantur, suadentque uti cibum capiant, quanquam non illibenter per Iovem ad id compelluntur illi, quippe perpetuum jam triduum enecti fame. Et quò usque quæso flebimus? sine quiescant defuncti manes. Quod si tibi deliberatum est omnino fiere, vel ob hoc ipsum cibus est capiendus, quò tanto luctui par esse possis. Tum denique, tum ab omnibus duo versus Homerici recitantur:

Namque cibi meminit Niobe formosa capillis.

Item:

Non lugere sinit defunctum venter Achivos.

At capiunt quidem illi, sed initio pudibundi, verentesque ne post charissimorum obitum videantur adhuc affectibus humanis obtemperare. Hæc, atque his longe magis ridicula reperiet, quisquis observarit ea quæ fiunt in luctu: propterea quòd vulgò existiment, mortem summum esse malum.

ΡΗΤΟΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

RHETORVM PRÆCEPTOR.

ARGVMENTVM.

Oratio didascalica est. Duas vias ad eloquentiam adolescenti prascribit: priorem quidem asperam & prælongam, sed veram & rectam, quam etiam ad virtutem parandam ingredi opus est: alteram brevem ac facilem, sed quæ ad improbitatem perducat: quam ironica quadam epitrope obeundam adolescenti proponit. Scilicet alludit ad suorum temporum mores, quibus ut quisque indoctissimus & impudentissimus erat, ita pro præclaro habebatur. Vtrique autem viæ doctorem addit, & fingit.

Ἐρωτᾷς ὦ μειράκιον ὅπως ἂν ῥήτωρ γένοιο, καὶ τὸ σεμνότατον τοῦτο, καὶ πανηγυρικὸν ὄνομα, σοφιστὴς αὐτὸς εἶναι δέξῃ. ἀκούω γὰρ εἶναί σοι φῆς, εἰ μὴ τοιαύτην τινὰ τὴν δύναμιν περιποιήσαιο ἐν τοῖς λόγοις, ὡς ἄμαχον εἶναι, καὶ ἀνυπόστατον, καὶ θαυμάζεσθαι παρὰ πάντων, καὶ ὑποβλέπεσθαι, πρὸς ἀπάντων ἄκυρον εἶναι τοῖς Ἕλλησι δοκοῦσι. καὶ δὴ πῶς ἐπὶ τοῦτο ἀγαγόντα ὁδὸς, αὐλιὰς ποτέ εἰσιν ἐλεεινὰς σκιμποδεῖν. ἀλλὰ ἁβδὶς φόνου ὦ παῖ. καὶ μάλιστα ὁπότε νέος τις αὐτὸς ὢν, ὀρεχθήμενος τῶν ἀρίστων, σὺν εἰδὼς ὅθεν ἂν ταῦτα σκοπεῖσθαι, ἱερόν τι χρῆμα τὴν συμβουλὴν ἔσαι, καὶ διαφέρῃ νῷ σὺ τοῦτο αἱτούμενος παρελθών. ὥστε ἄκουε τόνδε ἐπ' ἐμοί. καὶ πάνυ θαρρῶν, ὡς μάλιστα δεινὸς ἀνὴρ ἔσῃ γνῶναί τι τοῦ δέοντος, καὶ ἑρμηνεῦσαι αὐτὸς ἐμμελῶς, ἵνα τὸ μὴ τοῦτο ἐλεεινὸς αὐτὸς ἐμμένειν, οἷς ἂν ἀκούσῃς παρ' ἡμῶν, καὶ φιλοπόνως αὐτοῖς

Sciscitaris adolescens, quo pacto Rhetor evadere, & venustissimum illud, vulgoque celebratum nomen, Sophista ipse censeri possis. Vitalem enim tibi vitam fore negas, ni talem quandam in dicendo vim assequaris, qua sis inexpugnabilis, & invictus, omnibusque admirandus, & suspiciendus, & celeberrimo nomine apud Græcos dignus videare. Ideo vias eò perducentes, quænam tandem sint, addiscere cupis. Quod non invideo, adolescens: in primis cùm tu ætate juvenili, rerum optimarum cupidus, nescius unde has compares, consilium quæ res est sacra, petiturus me adiisti. Audi igitur quantum utique in me situm est, atque admodum bono animo, quò facultatem summam adipiscaris, & quæ sint necessaria cognoscendi, eaque eloquendi, si posthac iis quæ ex me audieris, acquiescere volueris, eaque assiduo labore

1 Ἐρωτᾷς] Scriptus videtur dialogus in Iulium Pollucem cujus exstat onomasticum. Hinc illud fere in fine hujus dialogi: ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς ἐξ Λήδας, &c. Sic infra dialogus ψευδολογιστής, in Polyeuctum Sophistam. *Marcil.*

1 Καὶ

μελεῖσθαι, καὶ προθύμως ἀνύειν τὴν ὁδὸν, ἕως ἂν ἀφίκῃ πρὸς τὸ τέρμα. τὸ μὲν ἐν ῥήσεσι, ὑ σμικρὸν, οὐδὲ ὀλίγης τ σπουδῆς δεόμενον, ἀλλὰ ἐφ' ὅτῳ ὲ ποιῆσαι πολλὰ, ὲ ἀγρυπνῆσαι, ὲ πᾶν ὁπῶν ὑπομεῖναι ἄξιον. σκόπει γὰρ ὁπόσοι τέως μηδὲν ὄντες, ἐνδεεῖς, καὶ πλέστοι, καὶ νῦ Δι' εὐφυίσθαι ἔδοξαν διὰ τ λόγων. ὅμως ἦ, μὴ δόξῃς, μὴ ἦ πρὸς τὸ μέγαθ τ ἐλπιζομένων ἀποδυστυχήσῃς, μυρίας πινὰς τὰς πόνους προπονήσειν οἰηθείς. εἰ γάρ σε τραχεῖάν τινα, εἰδὲ ὄρθιον, καὶ ἰσχνῶτ μεσὴν ἡμεῖς γε ἄξομεν, ὡς σκ μέσης αὐτῆς ἀναστρέψαι κομιοῦσθε. ἐπὶ εἰδὲν ἂν διεφέρομεν τ ἄλλων, ὅσοι τὴν συνήθη σκέπλω ἡγοῦνται, μακρὸν, ὲ ἀνάντη, καὶ καμπτῆρα, ὲ ὡς τὸ πολὺ ἀπηγωσμένον. ἀλλὰ τόγε παρ' ἡμῶν ἐξαίρεθ τ συμβουλῆς; τοῦτό ἐστιν, ὅτι ἡδίστη τε ἅμα, ὲ ἐπιθυμωτάτη, ὲ ἱππολαθῇ, ὲ καθάντη σὺν πολλῇ τῇ ῥᾳθυμηδίᾳ, καὶ τρυφῇ, λελειμένων ὕλων, ὲ σκιᾶς ἀκλεβοῦς, χλῆ, καὶ βάδην ἀνιὼν, ἀναδρομῇ ἐπιστήσῃ τῇ ἄκρᾳ, ὲ ἀγρεύσεις ἃ κομᾶν. [1] καὶ νὴ Δί' ὑψαχένη καλαπείθω ἔκπνους, ὁπόσοι τὴν ἑτέραν ἐτράποντο ἀπὸ ὑψηλῆς ἐπισκοπῆς ἐν τῇ ὑποπορείᾳ τ ἀνόδου. ἔτι κῆ δυσβάτων, ὲ ὀλισθηρῶν τ κρημνῶν μόλις ἀνίπτοντας, λαπυκλιομένους ἐπὶ κεφαλὴν ὀίστα, καὶ πολλὰ τραύματα λαμβάνοντας ἐκ τραχείας πῆς πέτρας. σὺ ἦ πρὸ πολλοῦ ἄνω ἐστεφανωμένος, ὑδὲ αἱμαγέστατος ἔσῃ, ἅπαντα ἐν βραχεῖ bore exercere, & alacriter viam capessere, dum ad metam perveneris. Cæterùm rem non exiguam captas, quæ non mediocri studio indiget, sed pro qua multos labores, multasque vigilias subire, ac quidvis sustinere convenit. Considera igitur quam multi qui antè nullius erant pretii, ob dicendi facultatem clari, divites, ac per Iovem nobilissimi visi sint. Atqui ne timeas, neque ob speratorum magnitudinem desperes, ratus infinitos labores tibi perferendos. Non enim te per asperam, neque per arduam, ac sudoris plenam viam ducemus, ut ex media fessus regrediaris: siquidem nihil ab aliis differremus, qui per consuetam illam deducunt, longam, acclivem, laboriosam, atque ut plurimum desperatam. Sed nostri consilii præcipuum hoc est, ut per jucundissimam pariter, & compendiosissimam facilemque ac declivem viam, cum multa animi voluptate, deliciisque per florida prata, exquisitamque umbram, quieto, placidoque gressu conscendens, absque sudore summo insistas vertici, & veneris indefessus, ac per Iovem, epuleris discumbens, ac illos qui per aliam incedunt viam in ascensus clivo ab edito despicias, adhuc per confragosa, & lubrica præcipitia, vix surrepentes, ac nonnunquam in caput devolutos, multaque vulnera cautium asperitate accipientes. Tu verò multò antè in summo coronatus, fœliciſſimus eris, brevi

1 Καὶ νὴ Δί' ὑψαχένη καταπείθω ἔκπνους, ὁπόσοι] Καὶ νὴ Δί' ὑψαχένη καταπείθω ἔκπνους, ὁπόσοι, &c. ἔκπνους ut ἔκνομος, ἐκδίκος, ἄκνος, & id genus alia. Sic paucis interjectis μονοκχὶ καθόδων λαβών. Et infra ἀπονητί. Marcil.

ὅσα ἐστὶν ἀγαθὰ ἀπὸ τῆς ῥητορικῆς μονωδίας καὶ ᾠδῶν λαβών. ἡ μὲν δὴ κατάχεσις, ὥτω μεγάλη. ἀλλὰ πρὸς φιλίαν Διὸς μὴ ἀπιστήσῃς, εἰ ῥᾷστά τι ἅμα, ἢ ἥδιστά σοι τοῦτο ἐπιδείξειν φαμέν. εἰ γὰρ Ἡσίοδον μὲν ὀλίγα φύλλα ἐκ τῆς Ἑλικῶνος λαβὼν, αὐλητὴν μάλα ποιητὴν ἐκ ποιμένος κατέστη, καὶ ἤδη θεῶν, καὶ ἡρώων ᾖδεν, καὶ τοῖς ἐκ μέσων ἠνώμεθα, ῥήτορα δή, ὦ πολὺ ἔνερθε τῆς ποιητικῆς μεγαληγορίας ἐστὶν, οὐ βραχεῖ καταφήναι ἀδυνάτου, εἴ τις ἐκμάθοι τινὰ τοιαύτην ὁδόν; ὡς ἔγωγε καὶ διηγήσασθαί σοι θέλομι Σιδωνίου τινὸς ἐμπόρου ἐπίνοιαν, ὃν ἀπιστίαν ἀτελῆ ἠνυσμένον, καὶ τῷ ἀκούσαντι ἀνόνητον. ἤρχε μὲν γὰρ ἤδη Ἀλέξανδρος Περσῶν, μετὰ τὴν ἐν Ἀρβήλοις μάχην, Δαρεῖον καθηρηκώς. ἔδει δὲ πανταχόσε ἐκ δρόμου ἀφικέσθαι τοὺς γραμματοφόρους, τὰ ἐπιτάγματα Ἀλεξάνδρου κομίζοντας. ἐκ Περσῶν δὲ πολλὴ ἐς Αἴγυπτον ἐτέτμητο ἡ ὁδός, ἐκπεπετάσθαι γὰρ ἔδει τὰ ὄρη. εἶπε δὲ ὁ Βαβυλωνίας, εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐλθεῖν. εἶπε ἐρημίαν πολλὴν ἐλάσαντας, ἀφικέσθαι ποτὲ μόλις ἐς Αἴγυπτον, ἥκιστα μηκύνειν ἀνδρὶ δίζύγῳ σταθμοὺς τούτους ἀφανύσαντα. ἠχθέσθη δὲ Ἀλέξανδρος ἐπὶ τούτῳ. διότι Αἰγυπτίων τι ᾠδυνᾶτο ἐπὶ τούτῳ ἀκούων, ὅτι εἴη ἀφθονίαν ἐκπέμπειν τοῖς στρατιώταις τὰ ὀνούμενα οἱ ἀπ' αὐτῶν. τότε δὴ ὁ Σιδώνιος ἔμπορος, ἐγὼ σοὶ ἔφη ὦ βασιλεῦ ὑπισχνοῦμαι δείξειν ὁδὸν, ἣ πολλὴν ἐκ Περσῶν εἰς Αἴγυπτον. εἰ γάρ τις ὑπερβαίη τὰ ὄρη ταῦτα, ὑπερβαίη δ' ἂν τελταῖος, αὐτίκα μάλα ἐν Αἰγύπτῳ ἑτός ἐστι. καὶ εἶχεν ὕτω. πολὺν brevi universa quæ à Rhetorica promanant bona, propemodum dormiendo consequutus. Hæc utique promissio est admodum magna: verùm per Iovem amicitiæ præsidem, ne diffidas, si facillimè pariter, & jucundissimè hæc tibi nos demonstraturos affirmamus. Si enim Hesiodus cùm pauca ex Helicone folia accepisset, protinus ex pastore poëta evasit, & numine Musarum afflatus, Deorum & Heroum genus decantavit, an Rhetorem, qui est multo infra poëtices magniloquentiam, brevi evadere erit impossibile, ei qui compendiosissimam viam didicerit? Itaque ego tibi narrare volo Sidonii cujusdam mercatoris consilium, quod ob incredulitatem imperfectum, ac audienti inutile remansit. Imperabat jam Persis Alexander, cùm pugna Arbelis commissa Darium profligasset: ac oportebat undique per imperium tabellarios disponere, qui Alexandri ferrent edicta. Erat verò ex Persis longissima in Ægyptum via: siquidem montes circumire oportebat, hinc per Babyloniam in Arabiam venire, tandem peragratis longis desertis vix tandem in Ægyptum pervenire. Quod viginti longissimarum stativarum iter homo expeditus vigesimo die confecisset. Id ægrè ferebat Alexander, quoniam audiebat Ægyptios nonnihil tumultuari, nec habebat quo pacto quæ sibi agenda viderentur, Satrapis celeriter significaret. Tum mercator Sidonius, Ego rex, inquit, viam haud longam ex Persis in Ægyptum, me tibi ostensurum polliceor. Etenim siquis hos montes superarit, superarit autem triduo, confestim in Ægypto erit. Et sic se res habebat: verùm Ale-

ὃν Ἀλέξανδρος, οὐκ ἐπίστευσεν, ἀλλὰ γόητα εἶναι τὸν ἔμπορον ᾤετο. ὅπως τὸ παρὰ δόξαν τῆς ὑποχύσεως ἄπιστον ἐδόκει τοῖς πολλοῖς. ἀλλὰ μὴ σύ γε πάθῃς τὸ αὐτό. ἴσως γὰρ πειράσῃ με, ὡς ἤδη σε κωλύσει ῥᾳθυμεῖν μιᾶς ἀφ' ὅλης ἡμέρας, ὑπερπεταθεῖσα τὸ ὄρος ἐκ Περσῶν εἰς Αἴγυπτον. ἐγὼ δέ σοι τοῦτον ὥσπερ ὁ Κέβης σοφὸς, εἰκόνα γραψάμενος τὸν λόγον, ἐκφέρων ἐπιδείξω τὴν ὁδόν. δύο γάρ ἐστι, αἳ φέρουσι τὴν ῥητορικὴν ἄγουσαν. ἧς ἐρᾷν μέ τε φής μοι δοκεῖς, καὶ δῆπου, ἡμῖν, ἐφ' ὑψηλῆς καθήσθαι, πάνυ καλῆς, καὶ εὐφεγγοῦς, τὸ μὲν Ἀμαλθείας κέρως ἔχουσαν ἐν τῇ δεξιᾷ, παντοίοις καρποῖς ὑπερῤῥέον. ἐν δὲ τῷ πέρᾳ δέ, μοι δοκεῖ τὸν πλοῦτον παρεῖσθαι ὁρᾶν, χρυσοῦν ὅλον ὄντα, καὶ ἐπίφθονον. καὶ ἡ δόξα δ', καὶ ἡ ἰσχὺς παρέσεσθον. καὶ οἱ ἔπαινοι ἅπαντες αὐτῷ, ἔρωτες μικροῖς ἐοικότες, παῖδοι ἁπαλοὶ χορεύουσιν ἀμπεφυκότες, εἴ πως τὸ Νείλου εἶδος γραφῇ μεμιμημένοι. αὐτὸν μέν, κείμενον ἐπὶ κροκοδείλῳ τινός, ἢ ἱππο-ποτάμῳ, οἷον οἱ πολλοὶ γράφουσι τὸν ποταμόν. μικροὺς δέ τινα παιδία παρ' αὐτὸν παίζοντα. [3] πήχεις αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσι. τυγχάνει δὲ καὶ τῷ ῥητορικῷ οἱ ἔπαινοι.

Alexander non credidit: sed deceptorem esse mercatorem existimavit. Ita quam plurimis promissiones admirandæ incredibiles videntur. Sed cave idem tibi accidat. Etenim experientia cognosces, quòd nihil prohibebit te Rhetorem censeri, uno neque integro die, montem ex Persis in Ægyptum transgressum. Cæterùm volo tibi, quemadmodum [1] Cebes ille, primùm imaginem sermone describere, qua viam utramque ostendam (Etenim duæ sunt, quæ ad Rhetoricam perducunt) quam non mediocriter amare mihi videris. Illa itaque in eminenti solio sedet: admodum formosa, & aspectu eleganti, dextra tenens [2] Amaltheæ cornu fructibus scatens omnifariis. In altera verò puta te Divitias videre adstantes, prorsus aureas, & amabiles. Adsint etiam Gloria & Potentia: circum ipsam verò laudes permultæ, parvis amoribus similes involvantur volitantes undique instar Nili, si aliquando depictum illum vidisti, crocodilo alicui, vel equo fluviatili insidentem, sicuti in eo plerique depingunt: parvos autem puerulos, quos Ægyptii Peches vocant, circum ipsum lusitantes: tales & circum Rhetoricam laudes. Tu verò

1 *Cebes ille*] Cebes Thebanus Philosophus fuit discipulus Socratis, quem scripsisse dialogos tres, qui inscribuntur Πίναξ, φρόνιχος πίναξ Autores sunt, Laert. lib. 2. & Suid. sed præter πίνακα nihil extat. *Cogn.*

2 *Amaltheæ cornu*] Rhea Iovem enixa, metu patris infantem in Creta occuluit, nutriendum à duabus nymphis, Adrastea & Isida Melissei filiabus, hæ nutricaverunt illum capræ cujusdam lacte, cujus nomen fuerat Amalthea, eam capram Iuppiter jam adultus in sydera retulit, vocaturque à Græcis αἴξ ἀφανὴς, hujus alterum cornu nymphis muticibus dedit videlicet officii præmium, hanc adjiciens facultatem, ut quidquid optassent, id illis ex eo suppullularet, hinc adagium ἀμαλθείας κέρας. Idem.

3 Πήχεις] Amores dicti πήχεις à statura. Philostrat. tabula Nili περὶ τὸν Νεῖλον οἱ πήχεις ἀδύρονται, παιδία ξύμμετρα τῷ ὀνόματι. Bourd.

ως σὺ δὴ σὺ ὁ ἐρασθεὶς, ἐπιθυμῶν δηλαδὴ ὀπίσω χίστα γοῦν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἐς, ὡς γαμήσειας τὴν αὐτοῦ ἀνελθὼν, καὶ πάντα ἐκεῖνα ἔχοις, τὸ πλοῦτον, τὴν δόξαν, τοὺς ἐπαίνους. νόμῳ γὰρ ἅπαντα γίνεται τοῖς γαμουμένοις, εἶτα ἐπειδὰν πλησιάσῃς τῷ ὄρει, τὸ μὲν πρῶτον, ἀπηγριωμένους τοὺς ἄνδρας, καὶ τὸ πρᾶγμα ἄμοιρον σοι εἶναι δοκεῖ, οἷα ἡ Ἄορνος ἐφάνη τοῖς Μακεδόσι, ἀπόξυρον αὐτοῖς ἅπαντα χθὲς ἰδοῦσιν; ἀπιχνῶς μὲν ὀρείοις ὑπερπήδησαι ῥᾳδίως, Διονύσου πόδες, ἢ Ἡρακλέους εἰ μέλλοι καθαιρεθήσεσθαι δεομένου. τοιοῦτόν σοι δοκεῖ τὸ πρῶτον, εἶτα μετὰ ταῦτα, ὁρᾷς δύο πάντα ὁδούς, καλλίονα ἢ μᾶλλον ἢ, ἀτραπὸς ἐστι τραχεῖα, καὶ ἀκανθώδης, καὶ τραχηλίαι, πολὺ τὸ δίψος ἐμφαίνουσα, καὶ ἰδιῶται. καὶ ἔφη γὰρ ἤδη Ἡσίοδος, οὐ μᾶλλα ὑποδείξας αὐτῷ. ὥστε οὐδὲν ἐμοὶ φήσεις. ἡ ἑτέρα ἢ, πλατεῖα, καὶ ἀνθηρὰ, καὶ εὐυδρος, τοιαύτη, οἵαν μικρῷ πρόσθεν εἶπον, ἵνα μὴ σὲ πολλὰ λέγων πολλάκις, ἐπέχω σε ἤδη βάδην ἐλθεῖν δυσάμμαν. πλὴν τά γε τοσαῦτα προθήσει μοι δοκῶ, ὅτι ἡ μὲν τραχεῖα σκιὰν, καὶ ἀνάπτυξιν, ἐν πολλαῖς ἔχει τὴν ἀδοιπορίαν εἰ χρὴ. εἰ δὲ πίνα, πάνυ παλαιά. καὶ ἐγὼ καὶ ἐκείνῃ ἄθλιος ἀνῆλθον, τοσοῦτο κάμων, οὐδὲν δέον. ἡ ἑτέρα ἢ, ἄτε ὁμαλὴ οὖσα, καὶ ἀγκύλον οὐδὲν ἔχουσα, προῤῥωθέν μοι ἐφάνη, οἵα ἐστὶ, εἰ χὶ ὀδοιπορῆν αὐτῇ. ἢ γὰρ ἐώρων νέος ἔτι ὢν τὸ βέλτιον. ἀλλὰ τὸν ποιητὴν ἐκεῖνον ἀληθεύειν ὤμην, λέγοντα ὡς τῶν πόνων φύσαν τὰ ἀγαθά. τόθι γὰρ ἱδρὼς εἶχον ὕπως. ἀπονητὶ γὰρ ὁρᾷς τὰς πολλὰς μειζόνων ἀξιώσεις, ὑμοιρίαι τε αἱρέσεως τῶν τε

verò amator accedis, desiderans scilicet quàm celerrimè in summum evadere, ut quum ascenderis, eam uxorem ducas, illaque omnia habeas, divitias, gloriam, laudes, lege enim cuncta fiunt mariti. Inde quum appropinquaris monti, initio quidem desperabis, eaque res tibi videbitur, qualis Macedonibus apparuit Aornus, eam undique præruptam conspicantibus, & vix avibus transvolatu facilem: Baccho aliquo, vel Hercule si subruenda foret, indigentem. Et ita initio tibi videbitur. Deinde paulò pòst, duas cernes vias. Vel potiùs, altera est semita angusta, spinosa, aspera, multum sitis ac sudoris præ se ferens: quam jam antea Hesiodus scitè ostendit, ita ut mei mihi indigeas. Altera verò lata est, florida, irrigua, qualem paulò ante dixi: ne eadem sæpius repetens, te qui jam Rhetor esse posses, detineam. Tantùm hoc addendum videtur: nempe asperam illam, & arduam non habere multa viatorum vestigia: sed si aliqua, ea valdè vetusta. Per illam ego miser ascendi, tantum laborans cùm haud necesse esset. Altera verò undique plana, nihilque habens confragosi, mihi non calcata, è longinquo apparuit, qualis sit. Haud enim cùm adhuc juvenis essem, quid optimum foret, cernebam: sed poëtam illum vera loqui existimabam, dicentem, Ex laboribus germinare bona. Illud verò minimè sic se habebat. Multos enim video absque labore in majorem dignitatem evectos, fœlici oratio-

1 *Hesiodus*] Hesiod. i. ἔργ. ait asperam esse ad virtutem viam, cacumen verò molle, hinc Pythagoræ littera, de qua Virg. *Sequa*.

I Ex-

λόγων, καὶ ὁδῶν. Ἐπὶ δ' ἓν εἰς τὸν ἀρχὴν ἀφικόμενον, εὖ οἶδα ὅτι ἀπορήσεις. καὶ ἤδη ἀπορεῖς ὁποτέρῳ ἓ τραπητέον. ὡς δὲν ποιήσας ἤδη, ῥᾷστα ἐπὶ τὸ ἀκρότατον ἀναβήσῃ, καὶ εὐδαιμονήσεις, καὶ ζαμήσεις, καὶ θαυμασὸς πᾶσι δόξεις, ἐγὼ σοι φράσω. ἱκανὸν γὰρ τὸ ἐαυτὸν ἐξαπατηθῆναι, καὶ πονῆσαι. σοὶ δ', ἄνθρωπε, καὶ αὐτόματα φυόμενα πάντα, καὶ δὴ καὶ ἐπὶ ἓ Κρόνου. οὗτος δὲν ἀφόρητος σοι καρτερός τις ἀνὴρ, ὑπόπλεως, ἀνδρώδης τὸ βάδισμα, πολιὸν τ' ἦλιον ἐπὶ ἓ τύμματος ἔχων, ἀρρενωπὸς τὸ βλέμμα, ἐγρηγορὼς, τ' τραχείας σκέψεως ὁδὸν ἡγεμών, λήρους τινὰς ὁ μάστιξ διώκων, πρὸς σὲ ἑπόμενος οἱ Δημοσθένους ἴχνη, καὶ Πλάτωνος, καὶ ἄλλων τινῶν, μεγάλα μὲ, καὶ ὑπὲρ τὰς πύλας, ἀμαυρὰ δ' ἤδη, καὶ ἀσαφῆ τὰ πολλὰ ὑπὸ ἓ χρόνου. καὶ φησὶν εὐδαιμονιά σε ἕψεσθαι, καὶ νόμῳ γαμήσειν τὴν ῥητορικὴν, εἰ μὴ τούτων ὀδύσοιτο, ὥσπερ οἱ ἐπὶ ἓ κρίλινον βαίνοντες. εἰ δ' πᾶν μικρόν τι παραβαίης, ἢ ἔξω τ' ὀρθείας, ἢ ἐπὶ θάτερα μᾶλλον κλιθείης τῇ βάσει, σκοπιεῖσθαί σε τ' ῥᾳδῆς ὁδὸν, καὶ ἀγωνιᾶν ἐπὶ τ' χαμαιγενῆ τότε σε κελεύσω ζηλᾶν σκέψεως τὰς ἀρχαίας ἄνδρας, ἴσως παραδείγματα παραδείξεις τ' λόγων, ἃ ῥᾴδια μιμεῖσθαι, οἷα τὰ τ' παλαιᾶς ἐργασίας ἐστὶν, Ἡγησίου, καὶ τ' ἀμφὶ Κράτητα, καὶ Νησιώτου, ἀπεσφιγμένα, καὶ νευρώδη, καὶ σκληρὰ, καὶ ἀκριβῶς ἀποτεταμένα ταῖς γραμμαῖς. πόνει δ', καὶ ἀγρυπνίαν, καὶ μόθον ποσίαν, καὶ τὸ ἀλίπαρές, ἀναγκαῖα ταῦτα, καὶ παραινεῖ φησί. ἀδυνάτου γάρ εἶναι ἄνευ τούτων

tionum & viarum electione. Quum verò ad initium perveneris, probè novi te hæsitaturum. Jamque dubitas ad utram sit vertendum. Quid igitur jam tibi faciendum sit ut facillimè ad fummum ascendas, fortunatus evadas, uxorem ducas, & admirabilis omnibus videaris, ego tibi expediam. Satis enim est me ipsum deceptum esse, & laborasse. Tibi verò nec fata nec cultæ, tanquam Saturni tempore, omnia proveniant. Confestim igitur accedet ad te, vir quidam robustus, subdurus, gressu virili, multum solis in corpore ostendens, aspectu masculo, vigilans, asperæ illius viæ dux, nugas quasdam ineptus narrans, ut te sequaris cohortans, Demosthenis, Platonis, & aliorum quorundam vestigia demonstrans, magna quidem, ac præsentibus majora, sed jam obscura, & pleraque tempore obliterata. Addet te beatum fore, ac lege nupturam tibi Rhetoricam, si per illa incesseris, velut qui super funes gradiuntur: si verò vel tantillum transgrediaris, vel extra rectum tramitem, aut in alteram partem magis inclines incessu, te à recta via, & ad nuptias deducente aberraturum. Inde te priscos illos viros imitari jubebit, inutilia orationum proponens exempla, nec imitatu facilia, qualia vetustæ sunt constructionis, Hegesii, Cratetis, & Nesiotæ, constricta, nervosa, dura, lineisque accuratè producta. Laborem autem, vigilias, aquæ potum, & squalorem, hæc omnia necessaria, & inevitabilia dicet: cùm sine iis viam

1 Ἐπὶ δ' ἓν εἰς τὸν ἀρχὴν] Ἐπὶ δ' ἓν εἰς τ. ἀ. Marcil.

ἀφνῦσαι τὴν ὁδόν. ὃ δὴ πάντων ἀνιαρότατον, ὅτι σοι ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ πάμπολλα ὑπογράψει τῆς ὀδοιπορίας, ἔτη πολλὰ, καὶ ἡμέρας, καὶ τετραετηρίδας, ἀλλὰ καὶ ὀλυμπιάδας ὅλας ἀριθμῶν, ὡς ἀφαπορήσεις τὴν ἀκοήν σε, καὶ ἀπαγορεύσεις τῇ ἐλπιζομένῃ εὐθηνίᾳ διὰ μακροῦ. πρὸς δὲ τούτοις, εἰ καὶ μικρὰς ὀλίγας ἀπαιτεῖ τὰ τοιαῦτα κακά. ἀλλὰ οὐκ ἂν ἠγήσαιτό σε, εἰ μὴ μεγάλα πρότερον λάβοι. ὁ μὲν, ταῦτα φήσει, ἀλαζὼν, καὶ ἀρχαῖος ὡς ἀληθῶς, καὶ κεφτικὸς ἄνθρωπος, νεκρὰς εἰς μίμησιν παλαιὰς ἀφυσιῶν, καὶ ἀνορύττειν ἀξιῶν λόγους πάλαι κατορωρυγμένους, ὡς τι μέγιστον ἀγαθὸν, μαχαιροποιεῖ ἦν, καὶ ἄλλοι ἀτρεμήτην τινὸς γραμματιστοῦ, ζηλεῖν ἀξιῶν. καὶ ταῦτα, εἰ εἰρήνη μὴτε Φιλίππου ἐπιόντος, μήτε Ἀλεξάνδρου ἐπιβαίνοντος. ὅπου τὰ ἐκείνων τότε ἐδόκει χρήσιμα, οὐκ εἰδὼς ὁποία νῦν κεκαινοτόμηται, ταχεῖα, καὶ ἀπράγμων, καὶ ἐς τὸ δίδυ ἡ ῥητορικὴ ὁδός. σὺ δὲ μήτε πείθεσθαι, μήτε πειρᾶσθαι αὐτῇ, μή σε ἐκτραχηλίσῃ πρὸ τοῦ δέοντος, ἢ τὸ πλάγιον, ἀφυγράσασα τοῖς πόνοις ἀποκάμῃς. ἀλλὰ εἰ πάντως ἐρᾷς, καὶ τάχιστα ἐθέλεις τῇ ῥητορικῇ συνεῖναι, ἀκμάζων ἔτι, ὡς ἂν ἀσμένιζοιο πρὸς αὐτῆς, ἴσθι τὴν μὲν δοσεῖ τοῦτο, καὶ πρὸν ἢ μετρίως ἀποδέξασθαι, μικρὰ χαίρειν λέγειν, ἀναβαίνειν αὐτὸν, καὶ ἄλλους, ὁ πόσους ἂν ἐξαπατᾷν δυνήσεται ἀνάγειν, καταλιπὼν ἀδημάνους, καὶ πολλῷ ἰδρῶτι σωζόμενους· πρὸς δὲ τοῖς ἑτέροις ἐλθὼν, δύρησεις πολλοὺς ἐν ἄλλοις. ἐν τούτοις δὲ, καὶ σώφρονά τινα, καὶ σαγκάλων ἄνδρα, ἀφυσικλαδμῶν τὸ βάδισμα, ἐπικεκλασμένον τὸν αὐχένα, γυναικεῖον

viam conficere sit impossibile. Et quod omnium molestissimum, longum peregrinationis tempus tibi præscribet, annos multos: non per dies, non per triennia, sed per integras Olympiades numerans: adeò ut hoc audiendo ante laborem defatigeris, animumque despondeas, illa fœlicitate sperata longum valere jussa. Insuper non parvam horum malorum mercedem reposcet: sed neque dux esse incipiet, quin priùs magna dona acceperit. Hic quidem, dicet ista, superbus, & revera priscus, ac ætate desipiens homo, mortuos veteres ad imitationem proponens, & jampridem defossas orationes eruere dignum censens: ac si gladiarii fabri, vel intrepidi grammatistæ filium vellet imitari: idque in pace, neque Philippo ingruente, neque Alexandro imperante. Quo tempore illorum sermones visi sunt utiles, ignorans qualis nunc inventa sit nova, brevis, facilis, rectaque ad Rhetoricam via. Sed tu nec credas, nec attendas ipsi, ne te alicubi acceptum præcipitet, vel demum, priusquam tot labores exhauseris, in senium perducat. Sed si omnino amas, visque brevi cum Rhetorica congredi, adhuc vigens, ita ut ab ipsa redameris, aspero huic homini, & immodicè virili, longum valere dicas & ascendat ipse, aliosque quotquot poterit decipere sursum ducat, quos anhelantes, & multo sudore perfusos destituat. Quum verò ad alteram viam veneris, complures alios, atque inter hos perquam sapientem, & perpulchrum invenies virum, molli incessu, cervice infracta, vultu effœminato, voce

τὸ βλέμμα, μελιχρὸν τὸ φώνημα, μύρων ἀποπνέοντα, τῷ δακτύλῳ ἄκρῳ τὴν κεφαλὴν κνώμενον. ὀλίγας μὲν ἔτι, ἴλλας δὲ, καὶ ὑακινθίνας τὰς τρίχας διελίζοντα, πάνυ βαθὺν τινα Σαρδανάπαλον, ἢ Κινύραν, ἢ αὐτὸν Ἀγάθωνα, τὰ δὲ τραγῳδίας ἐπέρασεν ἐκεῖνον ποιητήν. λέγω δ' ὡς ἐπὶ τούτων γνωρίζοις αὐτὸν, μὴ δέ σε ὅπως ἡσυχίσον χρῆμα, καὶ φίλον Ἀφροδίτῃ, καὶ χάρεσι, θαλλόθοι. καίτοι τί φημι; κρᾶν εἰ μόνον χάρ σοι ὠφελῶν εἴποι τι, τὸ ὑμήτιον ἐκεῖνο ἀνοίξας στόμα, καὶ τὴν σεμνὴν φωνὴν ἀφῖη, μέλιος ἂν ὡς ἡχὴ τις καθ' ἡμᾶς τις ἐστιν, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδομεν, ἀλλὰ πρέπον φάσμα δρόσῳ, ἢ ἀμβροσίᾳ τρεφόμενον. τοῦτον τοίνυν ὠφελῶν, καὶ θαλίδας σαυτῷ, αὐτίκα μάλα ῥήτωρ ἔσῃ, καὶ τελείλεπτος, καὶ ὡς ὀνομάζῃ αὐτὸς, βασιλεὺς ἐν τοῖς λόγοις ἀπονηθήσῃ, τὰ τέθριππα ἐλαύνων τῶν λόγων. δίθαξιτον γάρ σε παραλαβὼν τὰ ὠφελήματα μᾶλλον ἢ αὐτὸς εἰπάτω πρὸς σέ. γελοῖον γὰρ ὑπὲρ τοιούτου ῥήτορος ἐμὲ ποιεῖσθαι τοὺς λόγους, φαῦλον ὑποκριτὴν ἴσως τοιοῦτον, καὶ τηλικοῦτον, μὴ δὲ σωτρέψω πως πρὸς τὸ ἄρρωστον, ὃν ὑποκρίνομαι. φαίη ἂν τοιγαροῦν πρὸς σὲ ὧδέ πως [3] ἀπαμβρύσας ὀπόσον ἔτι λοιπὸν τῆς κόμης. καὶ ὑπομειδιάσας τὸ γλαφυρὸν ἐκεῖνο, καὶ ἁπαλὸν, οἷον εἴωθεν, Αὐτοθαλίδα τὴν κωμικὴν, ἢ Μαλθάκην, ἢ Γλυκέραν τινὰ μιμησάμενος τῆς Comicam Thaidem, vel Malthacen, vel Glyceram, blanditia vocis

voce suavi, unguenta spirantem, summo digito caput scalpentem: capillos quidem paucos adhuc, crispos tamen, & hyacinthinos componentem, perquam delicatum Sardanapalum quendam, vel [1] Cinyram, vel [2] Agathonem ipsum lepidum illum tragœdiæ poëtam. Hæc ideo refero ut hinc illum cognoscas, ac res tam divina, Venerique & Gratiis grata, minimè te lateat. Sed cur hæc dico? Etsi ad te nictantem accesserit, & aliquid dixerit, Hymettium illud os aperiens, & consuetam vocem emiserit, quamprimum intelliges eum non esse ex nobis quempiam qui terræ fruges comedimus: sed peregrinum spectrum, rore vel ambrosia enutritum. Itaque si ad istum accesseris, eique te tradideris, protinus Orator eris, etiam admirandus: & ut ipse vocat, rex in orationibus citra laborem evades, orationis moderans quadrigas. Nam te assumptum prima illa docebit. Sed potiùs ipse te alloquatur: siquidem ridiculum est me pro hujusmodi oratore verba facere, malum forsitan, talium tantorumque mimum, ne quem ago heroëm, alicubi lapsus conteram. Te igitur ita compellabit, reliquam adhuc tibi comam demulcens, & tenerum illud ac jucundum subridens, ut solet

1 *Cinyram*] Pindar. in Nemæis, & Plat. lib. 2. de leg. meminerunt Cinyræ. Item Suid. in dict. κατηγορέσκω. Cogn.

2 *Agathonem*] Agathonis poëtæ tragici splendidi & liberalis meminit Aristophanes in Thesmophoriis cujus carminum molliciem multis modis deridet. Meminerunt Suid. & Plato. *Idem.*

3 Ἀπαμβρύσας ὀπόσον ἔτι λοιπὸν τῆς κόμης] Ἀποπαμβρύσας ὁ. ε. λ. dimota nempe à fronte in tempora. *Marcil.*

1 Οἷον

ωσοῦτοι ἔ φθέγμασθος. ἄγροικον γὰ τὸ ἀρρένωπον, καὶ ἐ πρὸς ἁβρὸν, καὶ ἑρμοσμὸν ῥήτορος. φήσῃ σ' ἴσ πάνυ μετρίως ὑπὲρ ἑαυτοῦ, μῶν σε ὁ ἀγαθὸς ὁ Πύθιος ἔπεμψε πρὸς μὲ, ῥητόρων τ' ἄριστον προσειπών, ἅπερ ὅτε Χαιρεφῶν ἦλθε παρ' αὐτὸν, ἔδειξεν αὐτῷ ὅστις ἐω ὁ σοφώτατος τοῖς τότε; εἰ ἢ μὴ τοῦτο, ἀλλὰ καλῶν αὐτὸς ἥκεις ἁπάντων ὑπερεκπεπληγμένος τὰ ἡμέτερα, καὶ θαυμάσων, καὶ πληττόμενος, καὶ ὑποπεπτηχώς, οἷα δὴ μάλα εἰκὸς πρὸς οἷόν τινα δεινὸν ἄνδρα ἥκειν. προσδοκήσεις ἢ μηδὲν τοιοῦτον ὄψεσθαι, [1] οἷον τῶνδε, ἢ τῶνδε παραβαλεῖν. ἀλλ' εἴ τις ἢ Τιτυὸς, ἢ Ὦτος, ἢ Ἐφιάλτης, ὑπὲρ ἐκείνους πάνυ φανεῖται σοι τὸ πρᾶγμα ὑπερφυὲς, καὶ προσῖον. ἐπεὶ τοὺς γε ἄλλους τοσοῦτον ὑπερφωνοῦντα δύμηστις, ὁπόσον ἡ σάλπιγξ τοὺς αὐλοὺς, καὶ οἱ τέττιγες τὰς μελίττας, καὶ οἱ χοροὶ τοὺς συβδόγους. ἐπεὶ ἢ ἐ ῥᾴτως αὐτὸς ἐθέλεις γενέσθαι, καὶ τάχα σοι ἂν παρ' ἄλλου ῥᾷον μάθοις, ἕπου μόνον ὦ κληδὼν μέλημα οἷς ἂν εἴπω, καὶ ζήλωσον. καὶ τοὺς νόμους, οἷς ἂν ἐπιτάξω χρῆσθαι, ἀκριβῶς μοι φύλαττε. μᾶλλον ἢ ἤδη πως χώρει, μηδὲν ὀκνήσας, μὴ ἢ πολυπραγμονήσῃς, εἰ μὴ προσπεπλέσθης ἐκεῖνα τὰ πρὸ τῆς ῥητορικῆς, ὁπόσα ἡ ἄλλη προπαίδεια τοῖς ἀνοήτοις ἐ μεγαλείοις μὴ πολλῷ πράγματι ὁ δυποιεῖ. ἐδὲν γὰ αὐτῶν δεήσῃ. ἀλλ' [2] ἀνίπτοις τοῖς ποσὶν, ἡ παροιμία φησὶν, ἔμβαινε, καὶ μεῖον ἔξεις λόγον τοῦτο, ἐδ' ἂν τὸ κυνόπλουν μὴ ἢ γράφειν τὰ γράμματα εἰδῇς. [3] ἄλλο γάρ τι ingredere, nihilo propterea deterior futurus, non si vel communissimum illud, nempe literas scribere nescias. Nam supra hæc omnia aliud

cis imitatus. Nam asperum est virile robur, nec ad mollitiem & blanditias oratoris aptum. Dicet igitur de seipso perquam modestè loquens. Num ô bone, te Pythius ad me misit, Rhetorum præstantissimum appellans, ut Chærephonti olim perquirenti ostendit quisnam ex tum viventibus esset sapientissimus? At si id non est, sed fama commotus venis, quoniam audieris omnes me summopere admirari, celebrare, obstupescere, & revereri, confestim intelliges ad quam divinum virum venias. Expectabis autem te nihil tale visurum, quod cum hoc vel illo compares. Sed veluti aut Tityus aliquis, aut Otus, aut Ephialtes, res omnino supra illos admiranda, & prodigiosa tibi videbor. Siquidem invenies me alios tantum voce antecellere, quantum tuba tibias, & cicadæ apes, & chori eos qui remisse canunt. Postquam verò & ipse Rhetor evadere cupis, idque haud facilè ab alio addiscere potes, solùm ô gloriolæ studium, ea quæ dico, sequere, ac omnia imitare: leges quoque quibus uti te jubeo, diligenter observa. Quin potiùs jam accede nihil cunctatus, nec deterritus, si non fueris iis initiatus, quæ ante Rhetoricam alia præexercitatio multo labore, stultis & vanis hominibus ad viam patefaciendam proponit. Nullius enim eorum indigebis, Sed quod inquit paræmia, pedibus illotis

1 Οἷον τῶνδε παραβαλεῖν] Παραβαλεῖν. Marcil.
2 Ἀνίπτοις τοῖς ποσὶν] Erasm Paræmiogr. *Bourd.*
3 Ἄλλο γάρ τι πρὸ πάντα τοῦτο ῥήτωρ] Παρὰ πάντα, &c. *Marcil.*

ωδὲ πάντα ταῦτα ὁ ῥήτωρ. λέξω ϗ πρῶτον μὲν ὁπόσα χρὴ αὐτὸν σε οἴκοθεν ἔχοντα ἥκειν ἐφόδια πρὸς τὴν πορείαν, καὶ ὅπως ἐπισιτισαμένη, ὡς ἂν τάχιστα λιφνύσῃ δυνηθείης. ἔκτιθεὶς δὲ αὐτὸς, ἃ μὲν πρόσθεν ἐπιδεικνὺς καὶ τὴν ὁδὸν, ἃ δὲ παραπέμπων πρὶν ἥλιον δῦναι, ῥᾴθυμός σε ὑπὲρ τὰς πάντας ἀποφανῶ, οἷος αὐτός εἰμι, ἀναμφιλέκτως τὰ πρῶτα, καὶ μέσα, καὶ πολυτελῆ τῶν λέγειν ἐπιχειρούντων ἔχων. νόμιζε τοίνυν τὸ μέγιστον μὲν, τὴν ἀναιδείαν. εἶτα, θράσος ἐπὶ τούτοις. καὶ ἄλλως ϗ, τόλμαν, καὶ ἀναισχυντίαν. αἰδῶ ϗ, ἢ ἐπιείκειαν, ἢ μετριότητα, ἢ ἐρύθημα, οἴκοι κάλλιπε. ἀχρεῖα γὰρ, καὶ ὑποπνιγμὸν τῷ πράγματι. ἀλλὰ μᾶλλον δὲ βοὴν ἐπὶ μείζονι, καὶ μέλανι ἀναισχυντίαν, καὶ βάδισμα, οἷον τὸ ἐμόν. ταῦτα ϗ ἀναγκαῖα πάντα, καὶ μόνα ἐστὶν ὅτε ἰκανά. ἢ ἐὰν ᾖς, ϗ, ἔτι εὐμαθὴς, καὶ λάλη, ἔρρωσο. [1]τῆς ταραντίνης ἐργασίας, [2]ὡς λιφαίνεται τὸ σῶμα. καὶ ἡ κρηπὶς ἀττική, καὶ γυναικεία τὸ πολυχρόδες. ἡ [3]ἐμβὰς, σικυωνία, πίλοις τοῖς λάλοις ἐπιπεπασμένοι. καὶ ἀκόλουθοι πολλοὶ, καὶ βιβλίον ἀεί. ταῦτα μὲν αὐτὸν χρὴ σκευάζειν· τὰ δὲ ἄλλα, καθ' ὁδὸν ἤδη θεώμενον, ὄψῃ, καὶ ἄκουε. καὶ δή σοι τοὺς νόμους δείκνυμι, οἷς χρώμενός τις, ἢ ῥητορικὴ γνωσθήσεται, καὶ θαυμασθήσεται, καὶ ἀποφανθήσεται,

aliud quid est Rhetor. Primùm autem dicam, quodnam viaticum ad iter conficiendum, tibi sit domo afferendum venienti, & quomodo parandus victus, quò possis illud quàm celerrimè conficere. Deinde ipse, alia procedenti per viam ostendens, alia verò ante solis occasum admonens, oratorem quovis potiorem te efficiam, qualis ipse sum, qui sine dubio, primas medias, ultimasque partes teneo eorum qui ad dicendum animum appellunt. Ergo quod est maximum, ignorantiam affer: deinde temeritatem: præterea audaciam, & impudentiam. Pudorem autem, æquitatem, modestiam, & verecundiam domi relinque. Nam sunt inutilia, & huic negotio adversantur. Quinetiam clamorem altissimum, ac cantum inverecundum, meoque simile incessum: siquidem hæc sunt perquam necessaria, solaque interdum sufficiunt. Vestis autem sit venusta, & candida, Tarentini opificii opus, ut corpus transpareat. Crepida verò Attica, & muliebriter multifidia, solea Sicyonia, socculis albis decorata, pedissequi multi, libellusque semper. Hæc te conferre oportet. Alia per viam procedendo jam vide, & audi. Nam tibi leges enarrabo, quibus si usus fueris, Rhetorica te cognoscet, & admittet, non au-

1 Τῆς Ταραντίνης ἐργασίας] Sic in dial. Meretr. Matr. & Musar. commendat Ταραντινίδιον. Est autem Ταραντινίδιον, ὕφασμα διαφανὲς καὶ λεπτὸν ἀπὸ Ταραντίνων περιφανέστερον τῶν κατασκευαζόντων. Sic ad oram Codicis Memmiani. *Bourd.*

2 Ὡς διαφαίνεσθαι τὸ σῶμα] Dixi de his vestibus ad illud Petronii,

Palam prostare nudam in nebula linea? Idem.

3 Ἐμβὰς Σικυωνία] De hoc calceamenti genere, in dialogo Meretr. Dor. & Myrtal. *Idem.*

καὶ σποραδικεῖ, καὶ ἀπροσδόκητόν τινα, καὶ προσώπου τὸ ἀπροσδόκητον. ἀλλὰ χρημάτων μὲ τὸ ταμεῖον ἐπιμεληθήναι χρὴ μάλιστα, καὶ σύμφορα τὰ ἀναβολῆς. ἔπειτα παντεκταίδεκά τοι, ἢ ὅ τι πλείονα τῶν εἰκοσιν ἀττικὰ ὀνόματα σκέψεως ποθέν, καὶ ταῦτα ἀκριβῶς σκεψάμενος, πρόχειρα ἐπ' ἄκρας τὰ γλώττης ἔχε τὸ ἄττα, καὶ κάτα, καὶ μῶν, ἦ ἀμηχάνη, ἦ λῶστε, ἦ τὰ τοιαῦτα. καὶ ἐν ἅπαντι λόγῳ, καθάπαξ ἡ ἡδύσμα ἐπίπασαι αὐτῶν. μελίτω δ' μηδὲν τῶν ἄλλων, ἐὰν ἀνόμοια τούτοις, [1] καὶ ἀσύμφυλα, ἦ ἀπροσδόκητα. ἡ ποικίλη μόνον ἔστω καλή, καὶ δοκῇς, κἂν [2] σισύραν τις πλουσίων τὸ ἱμάτιον ᾖ. μὴ δ', ἀπήρτηται, ἦ ξένα ῥήματα, ἦ ἀπαιθίκιζε ὑπὸ τῶν πάλαι εἰρημένα. καὶ ταῦτα συμφορήσας, ἀπόξυε, ἀπόχριε

autem averſabitur, odioque proſequetur, tanquam non initiatum, & arcanorum exploratorem. Proinde primò quidem formæ potiſſimùm & decori veſtitus gerenda cùra. Deinde quindecim, aut non plura quàm viginti Attica quædam vocabula ſelecta, diligenterque exercitata, ſumma in lingua in promptu habe, quædam, deinde, num, quodammodo, optime, atque id genus alia. Et in omni oratione, illa ceu condimentum inſperge. Nulla tibi ſit aliorum cura, ſi ſint hiſce diſſimilia, incongrua, & abſona. Tantummodo purpura ſit pulchra, ac florida, licet pallium ex craſſioribus pellibus ſit conſutum. Deinde ubi obſoleta, & peregrina, raroque ab antiquis uſitata verba collegeris, hæc in eos ejaculare, cum quibus

1 Καὶ ἀσύμφυλα, καὶ ἀπροσδόκ] Ἀξιοπρεπέστερον non ἀσύμφυλον legunt, ſed ἀσύφηλον. Profemunt Homeri locum ex Iliade IX. & alterum Luciani ex libro De hiſtoria ſcribenda. Et quidem apud Homerum etiam Cicero ἀσύφηλον legiſſe videri poteſt Tuſculana III. in Latina interpretatione illius loci Homerici. Sed verum ſi amamus, non nauci utraque vox ἀσύμφυλον & ἀσύφηλον. Neque Cicero ἀσύφηλον magis quàm ἀσύφυλον legiſſe ex illa interpretatione argui poteſt. Scriptura verò illa ἀσύμφυλος & ἀσύφηλος ex Criticæ gentis deliriationibus orta eſt, quas apud Etymologiſtam legere licet. Oratoria vox eſt ἀσύμφυλος, & Poëtica, neceſſitate carminis ἀσύφυλος, ὁ ἐξω τῆ φύλη αὐτῆ, ἢ ἐκ τῆ φύλη αὐτῆ, qui extra gentem ſuam, ſive extraneus genti ſuæ, ut nunc ἀσύμφυλα καὶ ἀπρόσδ, quaſi quæ extra gentem ſuam, atque extra chorum. Et verò etiam Luciani loco illo De hiſtoria ſcribenda, rectius fuerit ἀσύμφυλον καὶ ἀνάγκαιον, quàm ut nunc eſt, ἀσύφηλον aut ἀσύφυλον, quia ut præmonui ἀσύφηλον non nauci vox, ἀσύφυλον Poëtica. Heſychius tamen, ἀσύφηλος, inquit, ἀδίκημος, μαθητὴς ἄξιος, ἄτιμος. Sed ea omnia etiam rectè interpretamenta vocis ἀσύμφυλος. Etiam illud Iliadis XXIV. ἀλλ' ἄπιθι σὺν ἄκοιτι καὶ ἴπποις, ἐδ' ἀσύφηλον, rectiùs legeris ἐδ' ἀσύφυλον, quaſi dicat Helena, verbum erga me quaſi extraneam, aut quaſi peregrinam, neque gentis ejuſdem. Pateſcet locum ipſum inſpectanti. Et illud Iliade IX. ἀσύφηλον μ' ἔρυξε, melius ἀσύφυλον μ' ἔρυξε, *infamem fecit me*, nempe quaſi de gente mea ejectum, aut exulem. Vetus itaque ſcriptura illa fateor ἀσύμφυλος & ἀσύφηλος: ſed etiam Saturniæ lemæ veteres ſunt. *Marcil.*

2 Σισύρα] Gl. MSS. σισύρα χρῶν βαρβαρικὸς ἐκ δερμάτων. Ruſticorum indumentum, ſic Long. lib. 2. σισύρας ἐνδυόμενος, penula ſcortea ex pellibus ovillis conſarcinata, de qua Caſaubonus ad Apol. Apul. Iunger. ad Long. dicitur etiam σίους & σισύρα Tzetz. ad Lycophron. *Bourd.*

1 Καὶ

ριζόμενον ἐς τὰς παρασκευὰς ἐκ. οὕτω γάρ σε ὁ λεὼς ὁ πολὺς ἀποβλέψονται, καὶ θαυμάσουσι τὴν ἀπολήψονται, ἐκ τῆς παιδείας ὑπὲρ αὐτὰς, εἰ ἀποσλεγίσασθαί με, τὸ ἀποξύσασθαι λέγεις. τὸ δὲ ἡλίῳ θέρεσθαι, εἰλικρινεῖσθαι. τὸ δράβωνα ἢ, παρόψιον. τὸ ὄρθρον ἢ, ἀκροκνεφές. σύνιστε ἢ ἐκ αὐτὸς ποιῇ καινὰ, καὶ ἀλλόκοτα ὀνόματα, ἐκ ὀνομαθέτης. τὸ μὲ ἑρμηνεῦσαι δεινὸν, εὔλεξιν καλῶν, τὸ σωφρον, στόφρον. τὸ ὀρχηστὴν δὲ, χειρίσοφον ἂν σολοικίσῃς ἢ, ἢ βαρβαρίσῃς, ἓν ἔσω φάρμακον, ἡ ἀναισχυντία. καὶ παράχειρον εὕρῃς ὄνομα. ὅπα ὄντος ποτὲ, ὅτε ἠμουσεῖτο ποτὲ, ἢ ποιητοῦ, ἢ συγγραφέως. ὃς οὕτω λέγειν ἐδοκίμαζε σοφὸς ἀνὴρ, ἐκ τῶν φανὴν ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀπηκριβωμένος. ἀλλὰ ἐκ ἀναγίγνωσκε, τὰ παλαιὰ μὲ μὴ σύγε μὴ δὲ εἴ τι ὁ λῆρος Ἰσοκράτης, ἢ ὁ χαρίτων ἄμοιρος Δημοσθένης, ἢ ὁ ψυχρὸς Πλάτων, ἀλλὰ τὰς τῶ πρὸ ἡμῶν ὀλίγον λόγους, ἐκ ἃς φασι τοὺς μελέτας, ὡς ἔχῃς ἀπ' ἐκείνων ἐπιστῆσαι μόνον ἐν καιρῷ καθέζεσθαι, καθάπερ ἐκ ταμιείου τοῦ παρόντος ἐπειδὰν ἢ ἐκ δέῃ λέγειν, ἐκ οἱ παρόντες ὑποβάλωσι τινὰς ὑποθέσεις, καὶ ἀφορμὰς τοῦ λόγου, ἅπαντα μὲ ὁπόσα ἂν ᾖ δυσχερῆ λεχθῆναι, ἐκ ἐκφαυλίζεσθαι, ὡς ἥδιστα ὅλως ἀνδρῶδες αὐτῶν. ἐλόμενον ἢ, μὴ μελήσας, λέγε ὅ, τι ἔτυχεν ἐπί κε ῥῆμα γλώττῃσιν ἔλθῃ, μηδὲν ἐκείνων ἐπιμεληθείς, ὡς τὸ πρῶτον, ὥσπερ ἂν ἐκ ἔστι πρῶτον, ἐρεῖς ἐν καιρῷ προσήκοντι. καὶ τὸ δεύτερον, μὴ τοῦτο, ἐκ τὸ τρίτον, μεθ' ἑκεῖνο. ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἐμπεσὸν, πρῶτον λεχθῆναι. καὶ ἢν οὕτω τύχῃ, πρὸ τοῦ μετόπιν μὲ, ἡ κνήμις. πρὸ τῆ κνήμῃ ἢ, ἡ

bus conversaris: sic enim te vulgus intuebitur, & admirandum putabit, tuamque supra se eruditionem, si ἀποσλεγίσασθαι, τὸ ἀποξύσασθαι *abradere*, dicas, & τοῦ ἡλίῳ θέρεσθαι, *sole uri* εἰλικρινεῖσθαι, & τὸ ὄρθρον *crepusculum* ἀκροκνεφές. Nonnunquam etiam tu nova finge, & monstrosa vocabula: ut *interpretandi peritum* εὔλεξιν: & *honestorum prudentem* σοφόν. *saltatorem* autem χειρίσοφον. Quum verò solœcismum, vel barbarismum committes; unum tibi sit remedium, impudentia. Confestimque in promptu sit nomen poëtæ vel scriptoris alicujus, qui neque sit, neque unquam fuerit: à quo sapiente viro, & voce summa absolute claro, probetur hæc loquendi formula. Proinde tu te ne prisca legas, neque quæ nugator Isocrates, vel gratiarum expers Demosthenes, vel Plato frigidus scripta reliquêre: sed orationes eorum qui paulò antè nos fuêre, & quas exercitationes appellant, ut tanquam ex penu depromens, ab iis commeatum mutueris, quo in tempore utaris. Quum verò orandum erit, & qui aderunt, argumentum aliquod, aut dicendi occasionem tibi suggesserint: quæcunque fuerint illa, difficilia dicantur, & vilipendantur, tanquam nihil prorsus his insit virile. Quum verò elegeris argumentum, nihil cures, & dicito quicquid in linguam venerit, eorum nihil solicitus, ut primum, prout est primum debito proferas tempore: deinde secundum, postea tertium. Verùm quicquid primum inciderit, primum dicatur: & si ita evenerit, ocrea capiti, tibia galeæ adapterur.

Præ-

κόρυς. πλὴν ἀλλ' ἔπιτα, ἢ σύνιθι, καὶ μὴ σιώπα μόνον. κἂν οὕτω ὑβριστὴν τινα, ἢ μοιχὸν λέγῃς Ἀθήνησι, τὰ αὐτὰ Ἰνδοῖς, καὶ τὰ αὐτὰ Ἐκβατάνοις λεχθήσεται. ἐπὶ πᾶσι γὰρ, ὁ Μαραθὼν, καὶ ὁ Κυναίγειρος, ὧν οὐκ ἂν τι ἄνευ γένοιτο. καὶ ἀεὶ ὁ Ἄθως πλεόσθω, καὶ ὁ Ἑλλήσποντος πεζευέσθω, καὶ ὁ ἥλιος ὑπὸ τῶν περσικῶν βελῶν σκεπέσθω, καὶ Ξέρξης φεύγέτω, καὶ ὁ Λεωνίδας θαυμαζέσθω, καὶ τὰ Ὀθρυάδου γράμματα ἀναγιγνωσκέσθω. καὶ ἡ Σαλαμὶς, καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, καὶ αἱ Πλαταιαὶ, πολλὰ ταῦτα, καὶ πυκνά. καὶ ἐπίπαυε ἐλίγα ἐκεῖνα ὀνόματα ἐπιπολαζέτω, καὶ ἐπαυξήτω. καὶ σιωπῆς τὸ ἄπαν, καὶ τὸ δήπουθεν, κἂν μηδαμοῦ αὐτῶν δέῃ. καλὰ γὰρ ἔστι καὶ εἰκῇ λεγόμενα. ἐὰν δέ ποτε καὶ ᾠδῆς καιρὸς εἶναι δοκῇ, πάνυ ἀῤῥύθμως, καὶ μέλος γενέσθω. κἂν ποτε ἀπαρήσῃς πρᾴμαθος ᾠδικὸς, τὰς ἄνδρας τὰς δικαίας ὀνομάσας ἐμμελῶς, πεπληρωκέναι οἴει τὴν ἀρμονίαν. τὸ δ' οἶμαι τῶν κακῶν, παυσάμενος. καὶ ὁ μηδὲν παθὼν σκοπείσθω, καὶ λαρύγιζε, καὶ ἐπιχρέμπτου τοῖς λεγομένοις, καὶ βάδιζε, μεταφέρων τὴν πυγήν. καὶ ἢν μή σε μὴ ἐπαινῶσιν, ἀχανήκτῃ, καὶ λοιδορῶ αὐτοῖς. ἐὰν δ' ὀρθοὶ ἐφήκωσιν, ὑπὸ δ' αἰσχύνης ἤδη ὥσπερ τὴν ἔξοδον ἕτοιμοι, καθέζεσθαι κέλευε. καὶ ὅλως, τραγικὸν τὸ πρᾶγμα ἔστω. ὅπως δὲ καὶ τὸ πλῆθος θαυμάζωσι τὸν λόγον, λάβε τὰ Ἰλιακῶν δεξάμενος, ἢ καὶ νὴ Δία λάβε τὰ Δευκαλίωνος, καὶ Πύῤῥας γάμων, ἐὰν δοκῇ, καθελίσσαζε τὸν λόγον ἐπὶ τὰ νῦν καθεστῶτα. οἱ μὲν σιωπήσαντες, ὀλίγοι, οἱ μάλιστα μὲν σιωπήσαντες ὑπὸ δυγνωμοσύνης. ἐὰν δὲ λέγωσί τι, ὑπὸ φθόνου αὐτὸ

Præterea festina, loquere expeditè, ac tantummodo ne taceas. Quod si de contumelioso, aut mœcho quopiam Athenis verba facias, quæ apud Indos, & Ecbatanos gerantur, referas. In omnibus sit Marathon & Cynægirus, sine quibus nihil fiat, semperque Athos navigetur, & Hellespontus pedibus teratur, & sol Persarum sagittis obumbretur, Xerxes fugiat, Leonidas sit admirationi, & Otryadis literæ legantur, & Salamis, & Artemisium, & Plateæ multa sint & crebra. Pauca verò illa vocabula insperſa innatent & efflorescant: & continuum sit illud, quædam, & utique, etiamsi non sit iis opus, nam pulchra sunt, vel temerè prolata. Et siquando canendi tempus videtur esse, omnia canantur, & melos fiant. Si verò desit canorum negotium, quum judices concinnè nominaveris, harmoniam expleſſe te puta. At illud heu malorum! sæpius repetatur, & femur percutiatur, vocem dilata, & in dicendo screa, ac incedendo clunes diverte. Quòd si te haud laudent, indigneris, eosque convitiis insectaris. Si verò surrexerint, jam præpudore parati exire, sedere jube: sitque penitus res tyrannica. Vt verò multitudo quoque tuam orationem admiretur, ab Iliacis incipiens, vel per Iovem, si videtur, à Deucalionis & Pyrrhæ nuptiis ad præsentia sermonem devolve. Etenim qui hæc intelligant, pauci erunt, qui maximè propter benevolentiam tacebunt. Quòd si quid dixerint, id ob invidiam

1 Καὶ τὰ Ὀθρυάδου γράμματα] Plutarchus in Parallelis c. 112. *Marcil.*

δέχεσθαι δρᾶν. οἱ πολλοὶ δὲ καὶ χάσμα, καὶ φωνὴν, καὶ βάδισμα, καὶ ἀνάπαυσιν, καὶ μέλος, καὶ κρηπῖδα, καὶ τὸ ἄπτα σε σαίνειν θαυμάσονται. καὶ τὸ ἰδρῶτα ὁρῶντες, καὶ τὸ ἄθυμα, οὐκ ἐξέσεσθαι ὅπως ἀπιστήσουσι μὴ οὐχὶ παιδείου πάνυ σὺ τοῖς λόγοις ἀγωνιστὴν εἶναι σε, ἄλλως τε, καὶ τὸ ταχὺ τοῦτο, καὶ σμικρὰν ἐν τῷ ἀπολόγῳ. καὶ θαῦμα ἔσται τοῖς πολλοῖς, ὥστε ὄρος μὴ ποτε γράψῃς. ἢ σεσφαλμένος παρέλθῃς. ἔλεγχος γὰρ σαφὴς ταῦτα γε. οἱ φίλοι δὲ πεπάτωσαν ἀεὶ, καὶ μισθὸν τὸν δείπνων ἀποδόντωσαν, εἴ ποτε αἰσθοίντο σε κηλῖδα σμύρνου χέοντες ὁρίζοντες, καὶ παρελθόντες ἀνερεῖν τὸ λεχθὲν σμύρνου σὺ τοῖς μεταξὺ τῶν ἐπαίνων ἀναλείμμασι. καὶ γὰρ αὖ καὶ τάδε μελέτα σοι τὸ χρὴν ἔχειν οἰκεῖον, καὶ συνῳδὸν σαυτῷ. ταῦτα μὲν σοι τὰ ἐν τοῖς λόγοις. μὴ ταῦτα δὲ, ἀσθενοῦντά σε, δορυφορήσαντα ἐκκεκωλυμμένον αὐτὸν καὶ σοὶ ὧν ἔφης μεταξὺ διαλαμβάνοντα. καὶ ἴσως τις συτύχῃ, θαυμάσας ὡς σαυτὸν λέγε, καὶ ὑπερεπαίνῃ, καὶ ἐπαχθὴς γένῃ αὐτῷ. [1] Παναινὸς πρὸς ἐμὲ, καὶ πρὸς ἕνα ἴσως μοι τῶν παλαιῶν ὁ ἀγὼν, καὶ τὰ τοιαῦτα. ὃ δὲ μέγιστον, καὶ ἅπερ τὸ δύσκριμεῖν ἀναγκιόταθον, ὀλίγα δεῖν παρέλιπον. ἁπάντων κρατάλια τῶν λεγόντων. καὶ ἴσως μή πως κακῶς εἴπω, ἀλλότρια, καὶ οὐχ

diam facere videbuntur. Sed vulgus, habitum, vocem, gressum, deambulationem, cantum, crepidam, & tuum illud, atta, mirabitur: teque sudantem cernens, & anhelantem, non poterit non credere, te perquam aptum esse in dicendo certatorem. Præterea hæc celeritas, non parvam habet excusationem, & admirationem apud vulgus. Ideo cave ne aliquando scribas, aut meditatus prodeas: siquidem illud est manifestæ redargutionis. Amici verò saliant semper, ac cœnarum pretium exolvant, siquando memoria te lapsurum sentiant, manum porrigentes, & inter laudes tuas, spatium præbentes, ut quod erat dicendum, rursùs invenire possis. Etenim & hoc tibi sit curæ, ut proprium, & consonantem habeas chorum. Et hæc tibi in dicendo sunt observanda. Postea te, ubi processeris, more satellitum stipent obvelatum, & de his quæ dixisti, interea dissertem. Quòd siquis obviam tibi fiat, mira de te dicas, summisque laudibus te extollas, ipsique molestus fias. Quid enim præ me est Paanensis? & mihi fortè adversus aliquem ex veteribus est certandum: & alia hujusmodi. Sed quod est maximum, maximeque ad existimationem necessarium, propemodum omisi. Omnia quæ dicuntur irride: & siquis rectè dixerit, aliena, non sua ostentare

1 Πάανις ὁ Παιανιεὺς οὗτος ἐμοὶ] Gilbertus Cognatus commentator misere hoc loco prodit memoriæ suæ defectum, dum nescire videtur Demosthenem debere intelligi. Plutarchus in vitis decem Rhetorum & in Demosthene nos docet, Plebiscita à Demosthene promulgata semper ita cœpisse. Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς τάδε εἶπεν, id est, *Demosthenes Demosthenis filius Paanius hæc dixit.* Palm. Quid per hanc dictionem sit intelligendum nemo facilè divinabit. Est tamen qui Platonem intelligit, & fortasse rectè, quum παιανιεὺς tribus quædam Athenienses fuerit. *Cogn.*

ἑαυτῶ διωκύειν δοκεῖτω. ὧ ἢ με-
τρίως ἐνεχθῆ, πάντα ἔσω ἐπιλή-
ψιμα. καὶ τὸ πᾶσι ἀκροάσεσι μὴ
πάνυ εἰσίεναι χρή. ἐπίσημον γάρ. καὶ
σιωπησάντων ἁπάντων, ξένον τινὰ ἔπαι-
νον ἐπιπεῖν, πᾶς ἄνθρως ἢ παρόντων
ἐπιτρέφουσα, καὶ ἐνοχλήσουσα, ὡς
καλῶς ἅπαντας ἐπὶ τῶ Φοινικὶ ἢ
ὀνομάσαν, καὶ ἐπιφρόντισας τὰ ὦτα.
ἐπισίσης ἢ μὴ πολλάκις τὸν χεῖ-
ρα, ἁπλῶς γὰ, μήδ' ἀναστῆς,
πλὴν ἅπαξ γε, ἢ δὶς τὸ πλεῖστον.
ὑπονοεῖται ἢ τὰ πολλὰ, καὶ δῆλον
γίγνε μὴ δρασκόμενον τοῖς λεγομέ-
νοις. ἀμφιλαφεῖς ἢ αἱ ἀφορμαὶ ἢ
μέμψεων τοῖς συκοφαντικοῖς τὰ ὦτα.
τὰ ἢ ἄλλα, χρὴ λανθάνειν. ἢ τὸ λαμ-
γὰ, καὶ ἢ ἀναισχυντία, καὶ τὸ ψεῦ-
δεσθαι, σὺ χαίρειν, καὶ ὅρκος ἐπ' ἄκ-
ροις ἀεὶ τοῖς χείλεσι, καὶ φθόνος
ἄπαντος, καὶ μῖσος, καὶ βλασ-
φημία, καὶ διαβολαὶ πιθανοί.
τοιοῦτό σε δοίδυκον ὁ βασιλεὺς, καὶ
ἐξέβαλεν ἀπράνευ. τοιαῦτα μὲ τὰ
φανερὰ, καὶ τὰ ἔξω. ἰδοὺ ἢ πάντα
πράγματα ποιεῖν σε δεδοκθω, κυ-
βεύειν, μηδυσκεῖσθαι, λαγνεύειν, μοι-
χεύειν, αὐχεῖν τε, κἂν μὴ ποιῆσης, καὶ
πρὸς ἅπαντας λέγειν, καὶ γραμματία
ὑποδεικνύειν, ὑπὸ γυναικῶν δῆλον
γραφέντα. καλὸς γὰ εἶναι δοκεῖ. καί
σοι μελέτω ὑπὸ τῶν γυναικῶν σπου-
δάζεσθαι δοκεῖν. ἐς τὴν μυστροκλῶ
γὰ ἐν τούτω ἀπολοῦνται οἱ πολλοὶ, ὡς
διὰ τοῦτό σε ἐν ἄχει τὰ γυναικωνίτιδος ἀδόκιμον ὄντα. καὶ τὸ δεῖνα
ἢ μὴ αἰδεσθεὶς, κἂν πρὸς ἀνθρῶ-
πῳ ἐπὶ τῶ ἑτέρω ἐρᾶσθαι δοκοῖης, καὶ
τοῦτο, ἡνιοχήσης, ἢ ἐν τῆ Διὸς φα-
λακρὸς ἤδη ὤν. ἀλλ' ἔστωσαν οἱ ἐν
ἐπὶ τούτω σπουδάζοντες. ὧ ἢ μὴ ὦσιν,
οἱ οἰκέται ἱκανοί. πολλὰ γὰρ ἐν

tare videatur: quòd si mediocriter egerit, omnia carpantur. Praeterea post cunctos in auditoria ingrediendum: id enim insigne est: omnibusque tacentibus, nova laus subdenda, quæ præsentium aures avertat, & interturbet: adeò ut omnes factidio vocum nauseant, & aures obstruant. Interim manum haud frequenter moveas, id enim vile: nec nisi semel aut bis ad summum surgas. Plerumque autem substanta, & palam ostende tibi non placere quæ dicuntur. Abundè autem reprehensionum [1] sycophanticis aures suppeditabunt. Cæterum, considere oportet. Etenim audacia, impudentia, mendaciumque promptum, ac semper summis in labiis juramentum, in omnes invidia & odium, & maledicentia, & probabiles calumniæ, hæc omnia te brevi celebrem, & conspicuum reddent. Et hæc quidem sunt palàm facienda, & foris. Privatim verò res omnes perpetrare constituas: alea ludere, inebriari, scortari, mœchari, superbire, & si non facis, omnibusque dicere, & literas à mulieribus scriptas ostendere. Nam & pulcher esse velis, & des operam ut à fœminis amari videaris. Vulgus enim hoc ad Rhetoricam referet, ut propter hoc etiam, usque ad gynæceum tis celebris. Atque istud ne vereare, etiamsi à viris ob quippiam aliud amari videaris, idque cùm jam sis barbatus, atque adeò per Iovem calvus. Sed adsint qui etiam ob id tecum consuetudinem habeant: at si nemo alius adfuerit, vel famuli sufficient. Nam hinc multa

1 *Sycophanticis*] Legend. Plut. de curios. *Cogn.*

δ' τοιάδε πρὸς τὴν ῥητορικὴν χρήσιμα προσγίγνεται. πλείων ἡ ἀναισχυντία, καὶ θρασύτης. ὁρᾷς [1] ὡς λαλίστεραι αἱ γυναῖκες, καὶ λοιδορῆσαι δεινῶς, καὶ ὑπὲρ τοὺς ἄνδρας; εἰ δὲ τὰ ὅμοια πάσχοις, δοίσεις τ' ἄλλοι. καὶ μὴν καὶ πιπᾶσθαι χρὴ μάλιστα μὲ τὰ πάντα. εἰ δ μὴ, πάντως ἐκεῖνα. καὶ αὐτὸ δέ σοι τὸ σῶμα, πρὸς ἅπαντα ἡδέως ἐχέτω, καὶ ἡ γλῶττα ὑπηρετείτω καὶ πρὸς τοὺς λόγους, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα, ὁπόσοι ἂν δύωνται. δύωνται δ' οὐ σολοικίζειν μόνον, οὐδὲ βαρβαρίζειν, οὐδὲ ληρεῖν, ἢ ἐπιορκεῖν, ἢ λοιδορεῖσθαι, ἢ λοιδορεῖλλειν, καὶ ψεύδεσθαι, ἀλλὰ καὶ νύκτωρ τι ἄλλο ὑποπλεῖν. καὶ μάλιστα ἐν πρὸς ἕτερα πολλὰς τὰς ἐρωτικὰς μὴ διαρκέσῃς, πάντα αὐτὴ γε ἐπισεύσθω, καὶ γοητικωτέρα γενέσθω, καὶ μηδὲν ἀπορεφέσθω. ἐν τούτοις ἂν παῖς καλῶς ἐκμάθῃς, δυνάσαι δ, οὐδὲν γὰρ οὐ αὐτοῖς βαρύ, θηρᾶν ἐπαγγέλλομαι σὲν εἰς μακρὸν σε ἄρσιν ῥήτορα, καὶ ἡμῖν ὅμοιον ἀποτελεσθήσαδ. τὸ μὲν τοῦτο δ, σὲν ἐμὲ χρὴ λέγειν ὅσα οὐ βραχεῖ παρέσῃ σοι τὰ ἀγαθὰ προσγ' ἡ ῥητορικῆς. ὁρᾷς γὰρ ἐμὲ, ὃς πατρὸς μὲ ἀφανοῦς, καὶ οὐδὲ πάνυ πάρ ἐλαχίστου ἐγγόμενος, [2] ὑπὲρ Ξόϊν, καὶ Θμοῦϊν διαλαλούτ@. μητρὸς δ ἀπεσρίας, ἐπ' ἀμφοδίου τινὸς. αὐτὸς δ τὴν ὥραν ὑ παιζόπασιν

multa ad Rhetoricam utilia accedunt, auctior impudentia, & temeritas. Cernis ut loquaciores sunt fœminæ, virosque superant convitiandi copia? Quòd si similia tibi accidant, cæteris præstabis. Iam verò & per omnia pice oblita depilari oportet: sin minus per illa prorsus. Os quoque ipsum ad omnia libenter tibi diducatur: & lingua sermonibus, & quibuscunque poterit aliis, subserviat. Potest autem non solùm solœcismum, & barbarismum committere, vel nugari, pejerare, convitiari, mentiri, calumniari: sed & aliud quid noctu agere. Et maximè quando tu unus tot amatoribus non sufficies, ipsa quidem omnia sciat facere, & fœcundior fiat, & nihil aversetur. Hæc si rectè didiceris puer, potes autem, cùm in iis nihil sit grave, audacter polliceor, te brevi Oratorem præstantissimum, nobisque similem evasurum. Cæterùm quæ sequuntur, mihi non dicendum, quàm multa bona tu à Rhetorica sis brevi consecuturus. Cernis enim me, qui ex obscuro patre, nec merè libero, quique diutius quàm Xoës, & Thmüis serviverit: matre verò sartrice, in bivio quodam natus sum. Ipse verò forma non omnino

1 Ὡς λαλίστεραι αἱ γυναῖκες] Liban. *Bourd.* Mulier animal natura loquax. Plaut. in Aulul. *Nam multum loquaces merito omnes habemur.* Idem in Ciftell. *Largiloquæ exemplo fumus plus loquimur quam fas est.* Euripid. in Phœniff.

Φιλόφωνον δὲ χρῆμα θήλειον ἔφυ
Ζμικρὰς δ' ἀφορμὰς ἂν λάβωσι πρὸς λόγων
Πλείους ἐπορέγουσιν ἡδονὴ δέ τις.
Πυναιξὶ, μηδὲν ὑμᾶς ἀλλήλαις λέγειν. Cogn.

2 Ὑπὲρ Ξόϊν καὶ Θμοῦϊν διαλαλούτ@] Ex hoc loco patet Lucianum traducere quendam rhetorem Ægyptium. Sunt enim Xois & Thmüis urbium nomina in inferiore Ægypto, unde nomi duo Ξοΐτης & Θμυΐτης nominabantur. *Palm.*

ἀδόκιμον εἶναι δόξας, τὸ μὲ πρῶτον, ἐπὶ ψιλαῖ τῇ τέρφεϊ, συνῆν τινι καπηδαίμονι, καὶ γλίχρῳ ἐφεστῆ. ἐπὶ ὃ τῶν ὁδὸν τοιοῦτων ῥᾳστώνην ἅπασαν καπῆδον, καὶ διεκπεραίους, ἐπὶ τῷ ἄκρῳ ἐγὼμόμην, ὑπῆρχε γάρ μοι ἡ φίλη Ἀδράστεια, πάντα σκεῦνα, ἃ προσῆκον ἐφόδια, τὸ θράσος, ἡ ἀμαθία, ἡ ἀναισχυντία, [1] πρῶτον μὲ, οὐκ ἔπ πότεινος ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς, καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος γεγώνημαι. ἔπειτα ὃ γεραὶ συνοικήσασα, τὸ πρῶτον μὲ ἐμαθρίζομαι πρὸς αὐτῆς, ἐρᾷ προσποιούμενον γυναικὸς ἑβδομηκοντούτιδος, πέπαρας ἔπ λοιπὰς ὀδόντας ἐχούσης, χρυσίῳ ἓ τούτους συνδεδεμένους. πολλὰ ἀλλά με λαβὼν τὴν πρόφασιν, ὑφιστάμην τὸ ἄθλον. καὶ τὰ ψυχρὰ σκεῦνα τὰ οὐκ ἂ σορῷ φιλήματα, ὑπερήδιστά μοι ἐποίη ὁ λιμός. εἶπα ὀλίγα δεῖν, κληρονόμος ὢν εἶχον ἁπάντων κρείττων, εἰ μὴ κρείττονός τις οἰκέτης ἐμιλώνευσεν, ὡς φάρμακον εἶλεν ἐπ' αὐτὴν ἐννυμένην. ἐξωθεῖς ὃ ἐπὶ κεφαλὴν, ὅμως ὐδὲ τότε ἠπόρησα τῆ ἀναγκαίων, ἀλλὰ ἓ ῥήτωρ δικῶ, καὶ παῖς δίκαις ἐξεῖζόμην, προδιδὰς τὰ πολλὰ, καὶ τὰς δικαστὰς τοῖς ἀνοήτοις κατυπιχιάμην. καὶ ἡπῶμην μὲ τὰ πλεῖστα. [2] οἱ φοίνικες ὃ, no illiberali esse visus, sub initium ob victus penuriam, cum infœlici, suavi tamen conversábar amatore. Postquam autem viam hanc facillimam esse animadverti, eaque absolura fastigium attigi: siquidem ὁ Adrastea chara mihi omnia illa quæ antè dixi, viatica suppetebant, temeritas, ignorantia, impudentia. Primùm quidem non amplius desiderabilis appellor: sed jam Iovis & Ledæ filiis factus sum cognominis. Dein cum anu consuescens, primùm ab ipsa lautè accipiebar, simulans me amare mulierem septuagenariam, quæ dentes quatuor reliquos, eosque auro illigatos habebat: verumtamen ob paupertatem hunc laborem sustinebam: illaque capularis vetulæ oscula, fames reddebat mihi suavissima. Deinde parum abfuit, quin omnium bonorum quæ possidebat, hæres evaserim, nisi execrandus quidam famulus venenum ad illam tollendam à me emptum illi indicasset. Ob id in caput præceps ejectus, tamen neque tunc rebus necessariis carui: sed & orator esse videor, & in judiciis contendo, causam plerunque prodens, & judicum gratiam fatuis promittens. Vt plurimum tamen succumbo, ac nihilominus

1 Πρῶτον μὲν ἐπ ποτεινὸς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος γεγώνημαι] Et ex hoc loco patet rhetorem, quem subsannat Lucianus, primum Ποθεινὸν (sic enim legendum, non ποτεινὸν) deinde Διόσκορον vel Διοσκορίδων vocatum fuisse. *Palm.*

2 Οἱ φοίνικες δὲ] Advocatorum palmæ aliquando fine lemniscis & corona, ut apud Iuvenal. Sat. 7.

ut tibi lasso
Figantur virides, scalarum gloria, palma.

Et Martial. Epig. 27. lib. 7.

Sic fora mirentur, sic te palatia laudent,
Excolat & geminas plurima palma fores.

Palmas coronatas ut hoc loci ὅθι τῇ θύρᾳ χλωρὰ ἐστεφανωμένοι. Tangit Arrianus Epicteti cap. 12. lib. 3. *Bourd.*

1 *In*

ἐπὶ τῇ θύρᾳ χλωρὸὶ ἐστεφανωμένοι. τούτοις γὰρ ἐπὶ τὰς δυσχερεῖς χρῶμαι τοῖς δελέασιν. ἀλλὰ καὶ τὸ μισεῖσθαι πρὸς ἁπάντων, καὶ ἐπίσημόν εἶναί με, ἐπὶ τῇ μοχθηρίᾳ δὲ τρόπου καὶ πολὺ πρότερον τοῦ λόγου, καὶ τὸ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ τοῦτον ὑπ' ἐκείνου τοῦ ἀκροπάτου ὃν πάσῃ κακίᾳ λεγόμενον, ὃ μικρὸν ἔμοιγε μέλει. τοιγαροῦν σοι συγχωρῶ, νὴ τὴν πάνδημον, πολὺ πρότερον ἐμαυτὸν συγχαίρειν, καὶ χάριν ἐμαυτῷ εἰδέναι μικρὰν ἐπιπασασάμενον. εἶεν. ὁ μὲν γὰρ ἀνὴρ ἐκεῖνος ταῦτα, πεπαύσεται. σὺ δ', ὡς πειθῆς τοῖς εἰρημένοις, καὶ δὴ παρεῖναι νόμιζε οἷσθ' ἐξαρκῆς ἐποψείς ἐλλείπων. καὶ ἐάν σε κωλύσῃ ὑπόμνημα τῷ νόμῳ ἓν τε τοῖς δικαστηρίοις κρατεῖν, καὶ ἐν τοῖς πλήθεσιν δόκιμον εἶναι, καὶ ἐπίφθονον εἶναι, καὶ γαμεῖν, ἃ γραῦς τινα τῶν κωμικῶν, καθάπερ ὁ νομοθέτης, καὶ διδάσκαλος, ἀλλὰ καλλίκην γυναῖκα, τῷ ῥητορικῇ, ὡς τὸ δὴ Πλάτωνος ἐκεῖνο πλουσίου ἅρμα ἐλαιώνοις φέρειν, σοὶ μᾶλλον πρέπειν οἶμαι σαυτὸν εἰπεῖν, ἢ ἐκείνῳ οἶμαι δὲ Διός. ἐγὼ γάρ, ἀγαθὸς γάρ, καὶ δειλός εἰμι, ἐκκήσομαι ὑμῖν τὴν ὁδόν, καὶ παύσομαι τῇ ῥητορικῇ ἐπιπολάζων, ἀσύμβολος ὢν οἶμαι αὐτῇ τὰ ὑμέτερα. μᾶλλον δ' ἤδη πέπαυμαι. ὥστε ἀκριβῶς ἀνακηρύττεσθε, καὶ θαυμάζεσθε, μόνον τοῦτο μεμνημένοι, ὅτι μὴ τῷ τάχει ἡμῶν κεκρατήκατε, ὠκύτεροι φανέντες, ἀλλὰ τῇ ῥᾳστώνῃ τραπέντες τῶν ὁδῶν.

nus viridi palma fores coronantur. Nam his erga infœlices illecebris utor. Præterea ab omnibus odio haberi, & morum pravitate, longè priùs quàm sermonum esse insignem, ac digito monstrari, en ille qui cunctis flagitiis præcellere fertur: non parva res esse mihi videtur. Hæc te moneo per Venerem, quæ meipsum multò priùs monui, nec gratiam exiguam mihi ipsi comparavi. Esto: generosus ille hæc dicere desinet. Tu verò si dictis credas, ibi te esse puta quò pervenire ab initio desiderabas, & nihil obstabit si leges has observaris, quominus in judiciis vincas, apud multitudinem clareas, & acceptus sis, & tibi nubat, non anus quæpiam Comica, quemadmodum legislatori illi & præceptori tuo, sed mulier pulcherrima, Rhetorica ipsa: ita ut cùm illo Platonis curru alato veharis, magis te deceat de te ipso loqui, quàm illum de Iove. Ego verò ignavus cùm sim, & timidus, è via vobis decedam, & Rhetoricæ ope ex obscuro emergere desinam, ignarus quo pacto vestra cum illa conveniant. Quin potiùs jam desino. Itaque sine pulvere victores proclamemini, & admirationi sitis, hoc solùm memoria tenentes, vos qui visi estis velociores, non superasse nos celeritate, sed quia facillimam pronamque viam iniistis.

ΦΙΛΟΨΕΥΔΗΣ, Η ΑΠΙΣΤΩΝ.

PHILOPSEVDES, SIVE INCREDVLVS, TYCHIADES ET PHILOCLES.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Disputatio est de vi magica, de incantamentis, de spectris, & mortuorum animis: an ea videlicet super terram ambulent, seseque quibus libitum fuerit, ostendant: cujusmodi & hodie quædam superstitione atque illusionibus dæmonum vexati plerique credunt. Negat Lucianus hujusmodi esse phantasmata: & affirmat magicam vim, meras esse præstigias. Atque hæc omnia fingit apud Philosophum Eucratem agi, & philosophorum exemplis confirmari, ut pro more illorum vanitatem persequatur.

ΤΥΧΙΑΔΗΣ.

Ἔχεις μοι ὦ Φιλόκλεις εἰπεῖν τί ποτε ἄρα τοῦτό ἐστιν, ὃ τοὺς πολλοὺς εἰς ἐπιθυμίαν ⸀ψεύδεσθαι προάγεται, ὡς αὐτούς τε χαίρειν μηδὲν ὑγιὲς λέγοντας, καὶ τοῖς τὰ τοιαῦτα διεξιοῦσι μάλιστα προσέχειν τὸν νοῦν; Φιλο. πολλὰ ὦ Τυχιάδη ἐστίν, ἃ τοὺς ἀνθρώπους οὐκ ἀναπείθει πρὸς ψεύδη λέγειν, εἰς τὸ χρήσιμον ἀποβλέποντας. Τυ. [2]ἡδέως προς ἔπος τοῦτο φασὶν, ἡδὲ πρὸς τούτων ἡμῖν, ὁπόσου τὸ χρείας ἕνεκα ψεύδονται. συγγνώμης τοίνυν ἄν τις μᾶλλον ἢ ἐπαίνου τινὲς αὐτῶν ἄξιοι, ὁπόσοι ἢ πολεμίους ἐξηπάτησαν, ἢ ἐπὶ σωτηρίᾳ τῷ τοιούτῳ φαρμάκῳ ἐχρήσαντο ἐν τοῖς δεινοῖς, οἷα πολλὰ καὶ Ὀδυσσεὺς ἐποίει, τῷ τε αὐτὸ ψυ-

Potes mihi Philocles dicere quidnam id tandem sit, quod multos in mentiendi cupiditatem adducit, ut pariter gaudeant, quum & ipsi nihil sani loquuntur, & his qui talia narrant, maximè animum intendant? *Phil.* Multa sunt, Tychiade, quæ nonnullos mortales mentiri compellunt, quia [1] in rem vident conducere. *Tych.* Nihil ad rem hæc, ut ajunt, neque enim de his rogabam, qui quum usus postulat, mentiuntur. Venia nimirum hi, imò laude plerique eorum sunt digni, quicunque vel hostes fefellerunt, vel ad salutem tali pharmaco in periculis usi sunt: qualia multa Vlysses etiam fecit, ut

1 *In rem*] Dives ille apud Iuvenal.
Quid enim salvis infamis nummis.
Oreſt in elect. Sophoclis δοκῶ μὲν οὐδὲν ῥῆμα σοῦ κέρδει κακόν. Cogn.
2 Οὐδὲν πρὸς ἔπος] Proverb. *Bourd.*

1 *He-*

χὴν ἀρχύμμεν, καὶ τὸ τόσον τῦ ἐπαίρων. ἀλλὰ περὶ ἐκείνων ὦ ἄριστε φημὶ, οἱ αὐτὸ ἄνευ τῦ χρείας τὸ ψεῦδος περὶ πολλῦ τῦ ἀληθείας πίθεντες, ἡδόμενοι τῷ πρέγματι, καὶ ἐπιλαπεβόντες ἐπ' ἡδυμιᾶ περφάσι ἀπαλχμίας. τέτες ἂν ἐθέλω εἰδέναι, πῶς ἀγαθὸν τῦτο ποιῶσιν. Φιλο. ἦπυ κρωτιτόηκας ἤδη τινὰς τοιέτες, οἷς ἐμφυὲς ἔρως ἔτός ἐστι περὶ τὸ ψεῦδος; Τυ. καὶ μάλα πολλοί εἰσιν οἱ τοιῦτοι. Φιλο. τί οὖν ἄλλο, ἢ ἄνοιαν χρὴ αἰτίαν εἶναι αὐτῖς φάναι ἔ μὴ ἀληθῆ λέγειν, εἴγε τὸ χρέσιμον ἀπὶ ἔ βέλτιστε προαιρῶνται; Τυ. ἐδὲν τῦτο, ἐπὶ πολλὲς ἂν ἐγώ σοι δείξαμι, σωετὲς τἄλλα, καὶ τῷ γνώμῳ ξυνιέντας, ὧν οἷόν ὅπως ἐαλωκότες τέτῳ τῷ κακῷ, καὶ φιλοψεδεῖς ὄντες, ὡς ἀνιῶσθαί με, εἰ τοιῦτοι ἄνδρες ἄριστοι τὰ πάντα, ὅμως χαίρεσιν, αὐτές τε, καὶ τὲς ξυντυγχάνοντας ἐξαπατῶντες. ἐκείνως μὲν τὲς παλαιὲς περὶ ἐμὲ σε χρὴ εἰδέναι, τ' Ηρόδοτον, καὶ Κτησίαν τ' κνίδιον, καὶ περὶ τέτων, τὲς ποιητὰς, καὶ τ' Ὅμηρον αὐτὸν, ἀοιδίμως ἄνδρας ἐγχρήσω τῷ ψεύσματι κεχρημένες, ὡς μὴ μόνον ἐξαπατᾶν τες τότε ἀκροντας αὐτῶν, ἀλλὰ ἐς μέχρις ἡμῶν διϊκνεῖσθαι τὸ ψεῦδος, ὑπ' ἀφθόχῆς ὑ κρυπτόμενον ἐπὶ τοῖς φυλαττόμενον. ἐμοὶ γὰρ πολλάκις αἰδεῖσθαι ὑπὲρ αὐτῶν ἔπεισιν, ὁπόταν ὑρανὸν τομὴν, καὶ Προμηθέως δεσμὸν διηγῶνται, καὶ γιγάντων ἐπανάστασιν, καὶ τῦν ὑ πάντα τεταγμένην, καὶ ὡς δι' ἔρωτα ὁ Ζεὺς ταῦρος, ἢ κύκνος ἐγένετο, καὶ ὡς ὑ γυναικὸς ut & vitam ſuam & ſociorum reditum redimeret. Sed de illis vir optime dico, qui nulla neceſſitate veritati mendacium anteponunt, ipſa re delectati, in eaque ſine ullo prætextu idoneo verſati. Quare ſcire velim cui bono iſti illud agant. *Phil.* An alicubi tales aliquos jam deprehendiſti, quibus inſita ſit hæc mentiendi libido? *Tych.* Et complures quidem ſunt iſtiuſmodi. *Phil.* Quid aliud ergo in cauſa ſit, quòd mentiuntur, niſi dementia? ſiquidem rem peſſimam optimæ loco præoptant. *Tych.* Hoc nihil eſt, nam ego tibi multos oſtenderim ad cætera prudentes, ac ſapientia mirabili: neſcio quo pacto tamen hoc malo captos, mendaciique ſtudioſos, adeò ut ego certè moleſtè feram, quòd viri tales, cæteris omnibus in rebus optimi, gaudent tamen & ſe, & eos in quos inciderint, fallere. Nam veteres illi, quòd tibi notius quàm mihi eſſe debet, [1] Herodotus, Cteſiaſque Cnidius, & ante hos poëtæ, & ipſe Homerus viri celebres, mendaciis ſcriptis uſi ſunt, ut non ſolùm eos fallerent, à quibus tunc audiebantur, ſed ad nos etiam mendacium per manus traditum perveniret, in pulcherrimis verſibus, metriſque ſervatum. Me ergo ſæpe illorum verſuum nomine ſubit pudor, ſiquando cœli ſectionem, ac Promethei vincula recenſent, gigantumque rebellionem, atque omnem illam de inferis tragœdiam. Et ut ob amorem Iupiter in taurum, & cygnum verſus ſit: utque

1 *Herodotus*] Herodotum verius mendacium quàm hiſtoriæ parentem nuncupaveris. Mira enim ab eo de Xerxis expeditione & tranſitu, id Lucianus lib. 2. ver. hiſt. inter mendaces Cteſiam, Cnidium & Herodotum ponit. *Cogn.*

πις, ἐς ὄρνεον, ἢ ἐς ἄρκτον μετέπεσεν. ἔτι ἢ πηγάσους, καὶ χιμαίρας, καὶ γοργόνας ἢ κύκλωπας, καὶ ὅσα τοιαῦτα, πάνυ ἀλλόκοτα, καὶ περάσια μυθίδια, παίδων ψυχὰς κηλεῖν δυνάμενα. ἔτι τὸν μορμὼ, καὶ τὴν λάμιαν δεδιότων. καίτοι τὰ μὲν τῶν ποιητῶν, ἴσως μέτρια. τὸ δὲ πόλεις ἤδη ἢ ἔθνη πολλὰ, καινὴ, καὶ δημοσίᾳ ψεύδεσθαι, πῶς ἀγελοῖον; εἰ Κρῆτες μὲν Διὸς τάφον δεικνύοντες σὸν αἰσχυνόμενοι, Ἀθηναῖοι δὲ τὸ Ἐρεχθόνιον ἐκ τῆς γῆς ἀναδεδεῖναί φασι, καὶ τὰς πρώτους ἀνθρώπους ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀναφῦναι, καθάπαξ τὰ λάχανα. πολὺ συμπότερον ἄντι τῶν Θηβαίων, οἱ ἐξ ὄφεως ὀδόντων, σπαρτούς τινας ἀναδεδλαφηκέναι διηγοῦντο. ὃς δ' ἂν δὴ ταῦτα καταγέλαστα οἴηται, μὴ οἰέσθω ἀληθῆ εἶναι, ἀλλ' ἐμφρόνως ἀντέχεσθω τῶν τοιούτων, Κορωνίδι πιὸς, ἢ Μαργίτῃ νομίζοι τὸ πείθεσθαι, ἢ Τριπτολέμῳ ἐλάσαι ἀφ' ἅρματος ἐπὶ δρακόντων ὑπερπέτεσθαι, ἢ [1] Πᾶνα ἥκειν ἐξ Ἀρκαδίας σύμμαχον ἐς Μαραθῶνα, ἢ Ὠρείθυιαν ὑπὸ Βορέου ἁρπασθῆναι, ἀσεβὴς ἂν εἴη μοι, καὶ ἀνόητος αὐτοῖς ἔδοξεν, ὅτω προσθήκαις, καὶ ἀληθέσι πεφύρμασιν ἀπίστων. ἐς τοσοῦτον ἐπικρατεῖ τὸ ψεῦδος. Φιλο. ἀλλ' οἱ μὲν ποιηταὶ ὦ Τυχιάδη, καὶ αἱ πόλεις ἴσως, συγγνώμης τυγχάνοιεν ἄν. οἱ δέ, τὸ ἐκ τοῦ μύθου τερπνὸν ἐπαγωγότερον ὄν, ἐγκεκμιγνῶσι τῇ γραφῇ, ὥστε μάλιστα δέοντας τοὺς ἀκροατάς. Ἀθηναῖοι ἢ, καὶ Θηβαῖοι, καὶ εἴ τινες ἄλλοι, σεμνοτέρας ἀπο-

utque mulier mutata in avem, vel ursam. Præterea Pegasos, Chimærasque, & Gorgonas, & Cyclopas, atque id genus omnia, admodum absurdas monstrosasque fabulas, & quæ puerorum mentes afficere queant: qui larvam adhuc, lamiamque metuunt. Atqui poëtica fortè sunt tolerabilia. Iam verò & urbes, & gentes multas, una voce publiceque mentiri, qui non sit ridiculum? Veluti quum Cretenses Iovis sepulchrum ostendere non pudet: Athenienses Erichthonium editum è terra ferunt: primosque illos homines in Attica olerum more ex terra emersisse. Hi multò verecundiores quam Thebani, qui ex dentibus serpentis, sativos quosdam progerminasse narrant. Quòd siquis hæc, cùm sint ridicula, non putet esse vera: sed ea prudenter examinans. Coroebi cujuspiam, aut Margitæ existimet esse, credere aut Triptolemum in alatis draconibus per aërem vectum esse, aut Pana Marathonem suppetias ex Arcadia venisse, vel Orithyam à Borea raptam esse, impius nimirum hic, atque insanus videatur eis, quippe qui tam manifesta, veraque non credat, usque adeò obtinet mendacium. *Phil.* At poëtis Tychiade urbibusque fuerit fortassis ignoscendum. Nam illi delectationem illam quæ ex fabula proficiscitur: ut quæ maxima sit illecebra, poëmatibus suis immiscent, qua potissimùm erga auditores opus habent. Athenienses verò & Thebani, & siqui sunt alii, patriæ suæ

1 Πᾶνα] In Iove Tragœdo. Long. lib. 3. *Bourd.* Pan cum Athenienses duce Miltiade cum Persis essent dimicaturi in campo Marathonio eo in loco Græcis auxilium tulit, atque repressit Persarum ferociam, meminit Theocr. in Syring. *Cogn.*

1 Ἀξιό-

φαίνονται τὰς πατρίδας ἐκ τῶν τοιούτων. εἰ γάρ τις ἀφέλοι τὰ μυθώδη ταῦτα ἐκ τῆς Ἑλλάδος, οὐδὲν ἂν κωλύσοι λιμῷ τοὺς ἐξηγητὰς αὐτῶν ἀπολωλέναι, μὴ ὄντος ἀμισθὶ τοῦ ξένου τἀληθῆ ἀκούειν ἐθελησάντων. οἶδα μὴ ὄντος μισθοῦ ἕνεκα τοιαύτης αἰτίας, ὅμως χαίροντας τῷ ψεύσματι, παγγέλοιοι εἰκότως δικαίως ἂν. Τυ. εὖ λέγεις. ἐγὼ γὰρ τῷ Εὐκράτει ἦκον σοι ἐκ πάνυ πολλὰ τἄπιστα, καὶ μυθώδη ἀκούσας. μᾶλλον δὲ μεταξὺ λεγομένων, ἀπιὼν φλήμων, καὶ φέρων ἐκ πεύματος τὴν ὑπερβολήν, ἀλλά με ὥσπερ αἱ ἐγκύμονες ἐξήλασαν, πολλὰ προέσθαι, καὶ ἀλλόκοτα διεξιόντος. Φιλο. καίτοι ὦ Τυχιάδη, [1] ἀξιόπιστος ὁ Εὐκράτης ἐστί. καὶ οὐδεὶς ἂν οὕτω πιστεύσειεν, ὡς ἐκεῖνος ὕπω βαθὺν πώγωνα καθειμένος, ἑξηκοντούτης ἀνήρ, ἐπὶ δὲ φιλοσοφίᾳ ξυὼν τὰ πολλὰ, ὑπομένειεν ἂν δὲ ἄλλα πρὸς ψευδομένῳ ἀκούσας παρὼν, ἢ ὅπως αὐτός τι τολμήσας τοιοῦτον. Τυ. οἶδα γὰρ οἷα ὦ ἐπεῖρε οἷα μὲ εἶπεν, ὅπως ἂν αὐτὰ ἐπιστώσαιτο, ὡς ἐδὲ ἐπώμνυτο τοῖς τελείοις, ὀφθῆναί μοι τὸν παῖδα, ὥστε με δὲ ἀποβλέποντα εἰς αὐτὸν, ποικίλα ἐνοεῖν. ἄρτι μὲ, ὡς μεμήνοτι, καὶ ἔχω εἰπεῖν δὲ καθεξηκότος. ἆρα ἦν, ὡς γρῆς ὦν, ἄρα τοσοῦτον χρόνον ἐλελήθη με

suæ plus majestatis ex his figmentis conciliant. Quòd siquis fabulas auferat è Græcia, nihil obstiterit quominus earum explanatores fame intereant, cùm nullus sit hospitum qui veritatem gratis audire velit. At siqui nulla tali de causa, gaudent tamen mendacio, hi omnino ridiculi meritò videantur. *Tych.* Rectè dicis: nam ego protinus ab Eucrate illo celebri venio, ubi multa incredibilia ac fabulosa cùm audissem, imò verò medio in sermone discessi non ferens narrationem tam supra fidem: sed me velut furiæ quædam abegerunt, dum monstrosa multa atque absurda referret. *Phil.* Atqui Tychiade, vir gravis est Eucrates: & nemo certè crediderit illum tam promissa barba virum sexagenarium: & qui præterea sit plurimum in philosophia versatus, sustinuisse ut alium quenquam audiret se præsente mentientem, nedum ut ipse tale quicquam audeat. *Tych.* At nescis amice qualia referebat, tum ea quàm constanter asserebat, præterea quàm sanctè in plerisque jurabat, admotis etiam filiis: adeò ut ego quum eum respicerem, varia mecum cogitarem: interdum quidem illum insanire, neque animo constare: interdum verò fugisse me, quòd impostor esset, ac tantum temporis sub leonis

1 Ἀξιόπιστος ὁ Εὐκράτης ἐστὶ, καὶ οὐδεὶς ἂν πιστεύσειεν, ὡς ἐκεῖνος ὕπω πώγωνα βαθὺν καθειμένος] Eucrates quidam Athenien sis olim fuit prolixa barba insignis, & eo nomine traducitur ab Aristophane in Concionantibus, dum inducit mulierem barbam factitiam afferentem & dicentem: Κἀγὼ γ' Εὐκράτης ἐκ ὀλίγου κἀλλίονα. Ad quæ sic Scholiastes: ἔστος εἰς δασύτητα κωμῳδεῖται, διὰ δὲ ῥήτωρ καὶ δημαγωγὸς ἦν, μέγαν πώγωνα ἔχων ἐπεκλεῖτο σικεσφόρος. Ergo si quendam Eucratem prolixa & ampla barba insignem suo tempore noverat Lucianus, & in nomine & in pilositate cum antiquo illo conveniebat. Nam illum antiquum non debuit inducere, quando in eo dialogo de Peripateticorum sectis & cum Eucrate differentem Cleodemum Peripateticum inducit. At Peripateticæ sectæ auctor Aristoteles post Aristophanem & Eucratem vixit. *Palm.*

[1] ὑπὸ τῇ λεοντῇ, γελοῖόν τινα πίθηκον ἐφεστάναι. ὅπως ἄντικα διηρεύνᾳ. Philo. τίνα τοῦτον τῶν τὰ ἐκείνης ὦ Τυχιάδη; ἐγὼ γὰρ ἐβουλόμην ἂν τινα τῶν ἀλαζονείαν ὑπὸ πολλοῦ τοῦ πώγωνος ἐσκεφθαι. Tyc. εὖ ἴσθι μὲν δὴ ἄλλοτε ἄλλοις, φιλτάτη Φιλόκλεις, φοιτᾶν εἰώθειν αὐτόν, εἴ ποτε σχολὴν τὴν ἐμαυτοῦ ἄγοιμι. νῦν μὲν γὰρ, Λεοντίχου συγγνώσεται, ἐπιτρέπω δέ μοι ὡς οἶσθα, ἀκμάσας ἤδη καὶ παιδὸς ὡς παρ' Εὐκράτους ἥκοντος ἀπαλλαγείς, νοσοῦντα ἐπισκεψόμενος, ἀμφοῖν ἕνεκα, ὡς δὲ πρὸς Λεοντίχου συγγνώσεται, καὶ κεῖσε ἤδειν, γνωσόμενος γὰρ ὡς νοσεῖ, παραγίγνομαι πρὸς αὐτόν, εὑρίσκω δ' αὐτὸν τὰ μὲν Λεοντίχου, σὺν ὀλίγῳ ἐφθακότα γὰρ ὡς ἔφασκον, ὀλίγον προεξελήλυθώς. ἄλλως δὲ συχνὸς, ἐν οἷς Κλεόδημός τε ἦν ὁ ὀλιγοστίτης, καὶ Δινόμαχος ὁ στωϊκὸς ὁ Γναν. οἷσπερ τὰ ἐπὶ τοῖς Πλάτωνος λόγοις θαυμάζεσθαι ἀξιῶν, ὡς μόνον ἀκριβῶς καθηνεγκότα τὴν γνώμην τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποφητεύσαι δυνάμενον. ὁρᾷς οἵους ἄνδρας σοι φημὶ, παυσόφους, καὶ πανσόφους; ὅπερ ἂν τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐξ ἑκάστης προαιρέσεως, αἰδεσίμους ἅπαντας, καὶ μονονοὺ φοβερὰς τὴν πρόσοψιν. εἶτα ὁ ἰατρὸς Ἀντίγονος παρῆν, καὶ χρείαν οἵαν τὰ νόσα ἐπικληθεὶς, καὶ ῥᾷον ἐδύκει ἤδη ἔχειν ὁ Εὐκράτης, καὶ τὸ νόσημα τὸ σωφρόνειν ἦν. τὸ ῥεῦμα γὰρ, ἐς τὰς πόδας αὖθις αὐτῷ κατελήλυθε· καθίζεσθαι δέ με παρ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης ὁ Εὐκράτης ἐκέλευσεν, ἠρέμα ἐγκλίνας τῇ φωνῇ ἐς τὸ ἀσθενικὸν, ὁπότε εἶδέ με. καίτοι βοῶν[2] αὐτῷ, καὶ ἀλαπινομένῳ, τί μεζὸν nis pelle ridiculam simiam circumtulisset: adeò absurda narrabat. *Phil.* Quænam illa, per lares, sunt Tychiade? Nam cupio cognoscere quamnam præstigiaturam sub tam longa barba occuluerit. *Tych.* Solebam Philocles, & alias ipsum adire, siquando otio abundarem. Hodie autem, cùm esset mihi res cum Leontichо; qui ut scis, meus est amicus, edoctus à puero, eum se ad Eucratem mane contulisse, ut ægrotantem viseret: amborum nomine, nempe ut & Leontichum convenirem, & Eucratem viderem, quem ægrotare nesciebam, ad eum pervenio. At Leontichum ibi jam non invenio: nam paulò antè, ut dicebant, exiverat: alios verò confertos reperio, in quibus erat & Cleodemus Peripateticus, & Dinomachus Stoicus, & Ion: nosti virum, qui ex Platonis doctrina magnam sui admirationem expectat, ut qui solus mentem viri deprehenderit, quique ejus oracula aliis enarrare possit. Vides quos tibi viros nomino, nimirum omni sapientia, omnique virtute præditos: ut pote ipsum ex quaque secta caput, reverendos hercle omnes, atque aspectu propemodum terribiles. Aderat præterea medicus Antigonus, ob morbi puto necessitatem vocatus: & meliùs jam habere se videbatur Eucrates, eratque morbus ex consuetis. Nam ei rursus humor in pedes descenderat. Ergo Eucrates me sibi in lecto assidere jussit, voce ob debilitatem paulum inclinata, quum me conspiceret: quanquam interim dum ingrederer, vociferantem eum, & vocem intendentem audieram. Tum

1 Ὑπὸ λεοντῇ] Proverb. *Bourd.*

2 Βοῶν-

εἰπὼν ἐπήκουον. κἀγὼ μάλα πεφυλαγμένως μὴ ψαύσαιμι τῶν ποδῶν αὐτῶν, ἀπελογησάμην τὰ σωθῆναι τοῦτο, ὡς ἀγνοήσαιμι νοσοῦσα, καὶ ὡς ἐπὶ ἔμαθον, δρομαῖος ἦλθοιμι, ἐκφοβοῦμαι τὴν ἔκπυον. οἱ μέν, δὴ ἐτύγχανον ἤδη ὑπὲρ τοῦ νοσήματος, τὰ μέν, ἤδη συνεπῄδων, τὰ δέ, καὶ τότε διεξιόντες, ἔτι δὲ ἐπῳδὰς πινὰς ἔλεγον ὑποβάλλοντες. ὁ γὰρ Κλεόδημος, εἰ τοίνυν φησὶ τῇ δεξιτερᾷ τις ἀνελόμενος χαμόθεν τὸ ὀδόντιον τῆς μυγάλης, ὕστερον φουσκώσῃς ὡς σφόδρα, εὐθὺς εἰς δέρμα λέοντος, ἄρτι ἀποδαρέντος, εἶτα σφόδρα ψύξει τὸ σκέλος, οὐτικὰ παύσεται τὸ ἄλγημα. ὅσον εἰς λέοντος ἔφη ὁ Δεινόμαχος ἐγὼ ἤκουσα, ἐλάφου δὲ ἠλείας, ἔτι παρθένου, καὶ ἀβάτου. καὶ τὸ πεῖραμα ὕστερον ἐπιστεύθη, οὐκ ἐμὲ ἔλαφος, καὶ ἔρρωται μάλιστα σὺν τοῖς ποδῶν. καὶ ὁ λέων, ἄλκιμος μέν, καὶ τὸ λίπος αὐτοῦ, καὶ ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ, καὶ αἱ τρίχες σὺν τοῖς γενείοις αἱ ὀρθαί, μεγάλα δύνανται, εἴ τις ἐπίστασθαι αὐτοῖς χρῆσθαι μὴ τοῖς οἰκείοις ἐπῳδαῖς ἐκφέρων, ποδῶν δὲ ἅπτοιτο, ἤκιστα ἐπαγγέλλεται. καὶ αὐτὸς ἤδη ὡς ὁ Κλεόδημος, ὕστερον πάλαι ἐγίνωσκον ἐλάφου χρῆναι τὸ δέρμα εἶναι, διότι οὐκ ἐλάφου. ἴναλιχος δὲ λίβυος ἀνὴρ σοφὸς τὰ τοιαῦτα, μετεδίδαξέ με, εἰπὼν ὠκυτέρους εἶναι τοὺς ἐλάφους τοὺς λέοντας. ἀμέλει ἔφη, καὶ αἱρεῖσιν αὐτοὺς διώκοντες. ἐπῄνεσαν οἱ παρόντες, ὡς εὖ εἰπόντος τοῦ λίβυος. ἐγὼ δέ, οἶσθα γὰρ ἔφην ἐπῳδαῖς τισι τὰ τοιαῦτα παύειν, ἢ τοῖς ἔξωθεν παρεστήμασι, καὶ κακῶς ἔνδον ἀλγεῖν δοκοῦσι; ἐμάλασσα ἐπὶ τὸν λόγον με, καὶ δῆλοι ἦσαν καταγινώσκοντες μου πολλὴν τὴν ἄνοιαν, ἐπεὶ μὴ ἐπιστεύμην τὰ σωθησόμενα. καὶ οὕτω

Tum ego diligenter cavens ne pedes ejus tangerem, ubi me vulgaribus istis verbis purgaveram, quòd eum ægrotare nesciverim, quòd ubi resciissem, curriculo venerim, adsedi propè. Atque illis quidem sermo erat de morbo: & quædam jam antè dixerant, quædam verò etiam tunc narrabant: præterea medicamenta quædam quisque proferebat. Cleodemus igitur, Siquis, inquit, siniſtra manu, tollens humo muſtelæ dentem, sic interfectæ, ut antè dixi, in leonis recens excoriati pellem alligaverit, ac deinde circum crura posuerit, ilico sedatur dolor. Non in leonis pellem, inquit Dinomachus, ut ego audivi, sed in cervæ potiùs fœminæ, virginis adhuc, & nondum initæ, & res hoc quidem pacto est credibilior. Velox enim cerva est, maximeque valet pedibus: & leo quidem fortis est, pinguedoque ejus ac manus dextra, pilique qui recti è barba prominent, magnam vim obtinent, siquis iis cum proprio cuique carmine, uti noverit: at pedum curationem minimè pollicetur. Et ipse quoque, inquit Cleodemus, olim sic putabam cervina pelle utendum, quia velox est cerva. At nuper vir quidam Libycus horum peritus contrà me docuit, cervis dicens velociores esse leones: quippe qui eas, inquit, etiam persequendo capiunt. Laudabant qui aderant, tanquam rectè dixisset Libycus ille. Tum ego, Putatis, inquam, incantamentis aliquibus sedari talia? aut foris admotis appendiculis, cùm malum intus grassetur?

Riserunt hunc sermonem meum: & palàm in me magnam amentiam damnarunt, qui res apertissimas ignorarem, & quibus nemo

ὧν ἂν ὑδρὶς φρονῶν ἀπείποι, μὴ ἐγχί ὅπως ἔχειν. ὁ μὲν τοι ἰατρὸς Ἀντίγονος, ἐδόκει μοι ἡδέως τῇ ἐρωτήσει μου. πάλαι γὰρ ἠμελεῖτο οἶμαι, βοηθεῖν ἀξίων τῷ Εὐκράτει μηδ' ὅτιχνης, οἷνον τε ὀξυγάλλων ἀπέχεσθαι, καὶ λάχανα σιτίζεσθαι, καὶ ὄλως ὑφαιρεῖν τοῦ τόνου. ὁ γοῦν Κλεόδημος, ὑπομειδιῶν ἅμα, τί λέγεις ἔφη ὦ Τυχιάδη; ἄπιστον εἶναί σοι δοκεῖ τὸ ὑπ' ἔτους τοιούτων γίγνεσθαί τινας ὠφελείας ἐς τὰ νοσήματα; ἔμοιγε δοκῶ σ' ἐγὼ, εἰ μὴ πάνυ τοῖς ῥισὶ παχέσι κεροΐζης μεταξὺ εἶναι, ὡς πιστεύσειν τὰ ἔξω, καὶ μηδὲν καινοτέραν τοῖς ἔνδοθεν, ἐπιχειρούσας τὰ νοσήματα, μηδ' ῥημάτιον ὡς φασὶ, καὶ γοητείας τινὸς ὑπερχεῖν, καὶ τοῖς ἰασιν ἐπιπέμπειν ὠφελουμένοις. τόσ' οὖν ἂν ἡμῖν, ἐγὼ δὲ ἐς τὸ νεμεῖν λέοντος τὸ δέρμα εὐθηκτις ἐκκαίδεκα ὅλας μυγαλᾶς. ἐγὼ γὰρ αὐτὸν τὸν λέοντα εἶδον πολλάκις χολόσαντα ὑπ' ἀλγηδόνων, ὧν ὁλοκλήρῳ τῷ αὐτοῦ δέρματι. πάνυ γὰρ ἰδιώτης ἔφη ὁ Δεινόμαχος εἶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐκ ἐμέλησέ σοι ὑμαθεῖν. ὅτινα τρόπον ὠφελεῖ, τοῖς νοσήμασι ὠφελούμενοι. καί μοι δοκεῖς, εἰδὲ τὰ προφαυίσκεσθαι ἂν ὀξυδέρκεσθαι ταῦτα, τοῦ μὲν ἀφεῖσθαι πυρετῶν τὰς ἀποπομπὰς, καὶ τοῦ ἑρπετῶν τὰς καταθέλξεις, καὶ βυβώνων ἰάσεις, καὶ τἄλλα, ὁπόσα δὴ αἱ χεῖρες ἤδη ποιοῦσιν. εἰ δὲ γὰρ ἐκεῖνα γίγνεται ἅπαντα, τί δή ποτε οὐχὶ ταῦτα οἰήσῃ γίγνεσθαι τοῦ μὲν ὁμοίαν; ἀπέρχεσθαί σ' ἐγὼ ξυμπερανίζω ὦ Δεινόμαχε, καὶ ἄλφ φασὶν ὀκριόεις τὸ ἦλον. εἰδὲ γάρ ἃ φῄς, ταῦτα δῆλα μὴ τοιαύτης δυνάμεως γινόμενα. ἰὼ

mo sanè mentis contradicat, quin ita se habeant. At medicus Antigonus delectari mihi visus est hac interrogatione mea. Iamdudum enim negligebatur, opinor, cum opem Eucrati ex arte ferre vellet, denuncians videlicet vino ut abstineret, & oleribus vescerentur, denique vigorem minueret. Tum Cleodemus, subridens simul, Quid dicis, inquit, Tychiade? Incredibile tibi videtur esse, ut ex rebus hujusmodi parentur quædam adversus morbos remedia? Mihi certè videtur, inquam ego, nisi naribus adeo sim mucosis, ut credam ea quæ foris applicantur, nihilque cum his communicant, quæ morbos intus excitant, per verbula tamen ut dicitis, ac præstigiaturam operari: & quum appenduntur sanitatem immittere: quod fieri nequaquam possit, nec siquis vel in Nemei leonis pellem sedecim mustelas integras alligarit. Ego profectò leonem ipsum præ doloribus sæpe in universa sui pelle claudicantem vidi. Nimium idiota es, inquit Dinomachus. Neque unquam tibi curæ fuit, ut disceres quonam modo admota morbis prosint. Ac mihi videris ne notissima quidem ista recepisse, periodicarum videlicet harum febrium profligationes, tum serpentum demulsiones, ac bubonum sanationes, & cætera quæcunque anus ipsæ jam faciunt. Quòd si illa fiunt omnia, cur tandem non putabis hæc rebus similibus fieri? Infinita, inquam, congeris Dinomache, clavumque ut ajunt, clavo extrudis. Neque enim constat ea quæ commemoras, ejusmodi vi fieri. Quamobrem

1 Ἐνεργεῖν] Hanc vocem interpretatur vir Clarissim. Gilbert. Gaulminus ad Psellum. *Bourd.*

1 Θείᾳ

γὲν μὴ πείσῃς πρότερον ἐπάγων τὸ λόγον διότι φύσιν ἔχει γίγνεσθαι, ἢ τε πυρετῷ, ἢ ἢ οἰδήματι ἢ διὸς, ἢ ὄνομά τι ἐπίσιον, ἢ ῥῆσιν βαρβαρικὴν, καὶ ἀφ' τοῦτο ἐκ τῶν βυβλίων ἀραπετάσῃ; ἔτι σοι χαῶν μῦθοι τὰ λεγόμενά ἐστι. σύ μοι δοκεῖς ἐμοὶ ὃς ὁ Διονύμαχος τὰ τοιαῦτα λέγων, ἀδὲ θεὸς εἶναι πιστεύειν, εἶτα μὴ οἴῃ τὰς ἰάσεις οἷόν τε εἶναι ὑπὸ ἱερῶν ὀνομάτων γίγνεσθαι. τοῦτο μὲν ἐγὼ, μὴ λέγε ὦ ἄριστε. καλύει γὰρ οὐδὲν ἢ θεῶν ὄντων, ὅμως τὰ τοιαῦτα ψεύδη εἶναι. ἐγὼ δὲ θεοὺς σέβω, καὶ ἰάσεις αὐτῶν ὁρῶ, καὶ ἃ εὖ ποιοῦσι τοὺς κάμνοντας, ὑπὸ φαρμάκων, καὶ ἰατρικῆς ἀνιστάντες. ὁ γὲν Ἀσκληπιὸς αὐτὸς, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, ἅπια φάρμακα πάσαντες, ἐθεράπευον τοὺς νοσοῦντας, καὶ λέοντας, καὶ μυχάλας ἐθεράπευον. ἃ τοῦτον ἔφη ὁ Ἴων. ἐγὼ δὲ ὑμῖν θαυμάσιόν τι διηγήσομαι. ἦν μὲ ἐγὼ μειράκιον ἔτι, ἀμφὶ τὰ τέτταρα, καὶ δέκα ἔτη χεδόν. ἦλε δέ τις ἄγγελλων τῷ πατρὶ, Μίδαν τὸν ἀμπελουργὸν ἐρράμμον ἐς τὰ ἄλλα, οἰκέτιλλ, καὶ ἐρραθυμὸν, ἀμφὶ τὴν ἡλικίαν ἄρτι ὑπὸ ἐχίδνης δηχθέντα. κεῖσθαι ἤδη σεσηπότα τὸ σκέλος. ἀναδῦναι γὰρ αὐτῷ τὰ κλήματα, καὶ ταῖς χάραξι περιπλέκεσθαι, πρόσφατόν τὸ ἑρπετὸν, δακεῖν κατὰ τὸ μέσον δάκτυλον. καὶ τὸ μὲν, φθάσαι, καὶ καθδῦναι αὖθις ἐς τὸ φωλεόν. τὸ δὲ οἰμώζειν, ἀπολλύμενον ὑπ' ἀλγηδόνων. ταῦτά τε δὴ ἀπαγγέλλει. καὶ τὸν Μίδαν ἐωρῶμεν αὐτὸν ἐπὶ σκίμποδος ὑπὸ τῶν ὁμοδούλων προσκομιζόμενον, ὅλον ὠδηκότα, πελιδνὸν, μυδῶντα τὴν ἐπιφάνειαν, ὀλίγον ἔτι ἐμπνέοντα. λελυπημένῳ δὴ τῷ πατρὶ, τῶν φίλων τις παρὼν, obrem nisi allata ratione persuaseris natura fieri posse, ut febris tumorque vereatur aut nomen aliquod divinum, aut dictionem aliquam barbaricam, ob idque ex inguine fugiat, aniles adhuc fabulæ sunt quæcunque retulisti. Tu mihi videris, inquit Dinomachus, quum ista dicis, ne Deos quidem esse credere: siquidem putas fieri non posse, ut per sacra nomina remedia morbis adferantur. Hoc, inquam ego, vir optime ne dixeris: nihil enim prohibet, etiamsi Dii sint, quominus ista sint vana. Ego verò & Deos colo, & medelas eorum video, & levamenta quæ laborantibus conferunt, pharmacis videlicet, atque arte medica restituentes. Itaque Æsculapius, ejusque posteri salutaria pharmaca admoventes medebantur morbis: non leones aut mustelas circumligantes. Mitte hunc, inquit Ion. Ego vobis mirabile quiddam narrabo. Eram adhuc adolescentulus, annos ferme quatuordecim natus, quum quidam ad patrem meum venit nuntians ei, Midam vitis cultorem, servum in rebus etiam aliis robustum & industrium, circa plenum forum, à vipera morsum jacere jam putrefacto crure. Etenim dum ligaret palmites, ac vallis circumplicaret, adrepentem bestiolam maximum ei pedis momordisse digitum. Tum illam quidem ilico aufugisse, & sese rursus in latebram condidisse, illum verò doloribus pereuntem ejulare. Hæc ergo cùm nuntiarentur, jam Midam ipsum videbamus lectica domum à conservis adportari, totum inflatum, lividum, ac superficie putrescentem, vix jam spirantem. Ergo patri mœrenti, amicorum quispiam, qui tum fortè aderat, Bono ani-

θαῤῥεῖ ἔφη, ἐγὼ γάρ σοι ἄνδρα βαβυλώνιον τῶν Χαλδαίων ὡς φασιν, αὐτίκα μέτειμι, ὃς ἰάσεται τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἵνα μὴ ἀφτερέω λέγων, ἦκεν ὁ βαβυλώνιος, καὶ ἀνέστησε τὸν Μίδαν, ἐπῳδῇ τινι ἐξελάσας τὸν ἰὸν ἐκ τοῦ σώματος, ἔτι δὲ προσαφελὼν τοῦ ποδὸς πεπηγυίας παρθένου λίθον, ὑπὸ τῆς φλιᾶς ἐκπεσόντα. καὶ τοῦτο μέν, ἴσως μέτριον. καίτοι ὁ Μίδας αὐτὸς δράμοι τὸ σκίμποδα, ἐφ' ᾧ ἐκοιμᾶτο, ἅχρι εἰς τὸν ἀγρὸν ἀπιών. τοσοῦτον ἡ ἐπῳδὴ ἐδυνήθη, καὶ ὁ φλίνης ἐκεῖνος λίθος. ὁδὲ, καὶ ἄλλα ἐποίησε θαυμάσια ὡς ἀληθῶς. εἰς γὰρ τὸν ἀγρὸν ἐλθών, ἔωθεν ἐπιπὼν ἱερατικόν τινα ἐκ βίβλου παλαιᾶς ὀνόματα ἐπτὰ, θείῳ, καὶ δαδὶ καθαγίσας τὸν τόπον, περιελθὼν εἰς τρὶς, ἐξήλασεν ὅσοι ἐν αὐτῷ ἑρπετῶν ὄντες τὸν ὄρον. ἦσαν δὲ ὥσπερ ἐλκόμβροι οὕτω τοῦ ἐπῳδοῦ ὄφεις πολλοὶ, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχιδναι, καὶ κεράστης, καὶ ἀκοντίαι, φρυνοί τε, καὶ φύσαλοι. ἐλείπετο γοῦν εἰς δράκων παλαιὸς, ὑπὸ γήρως οἰδήσας ἐξερπύσαι μὴ δυνάμενος, καὶ ἀφικόμενος ἐς τοὐξαίφνης. ὁ μάγος, οὐκ ἔφη παρεῖναι ἅπαντας, ἀλλ' ἕνα τινὰ τῶν ὄφεων τῶν πεπαλαιωμένων χειροθετήσας, πρεσβευτὴν ἔπεμψεν ἐπὶ τὸν δράκοντα. καὶ μεθαμιερὸν ἦκε κἀκεῖνον. ἐπεὶ δὲ συνηυλίσθησαν, ἐπέφυσαν μὲν αὐτοῖς ὁ βαβυλώνιος, τὰ δὲ, αὐτίκα μάλα κατεκαύθη ἅπαντα ὑπὸ τῆς φυσήματος. ἡμεῖς δὲ ἐθαυμάζομεν. εἶπε μοι ὦ Ἴων οὗτος ἐγὼ, ὁ ὄφις ὁ πρεσβευτὴς ὁ νέος, ἄρα ἐκχειροήθη τὸν δράκοντα ἤδη ὡς φῆς γεγηρακότα, ἢ

animo es, inquit, Ego enim virum quendam Babylonium ex Chaldæis, quos vocant, protinus huc adducam, qui sanabit hominem. Et ne diem narrando conteram, venit Babylonius, ac Midam restituit, fugato ex corpore veneno quadam incantatione, & ad pedem ejus appenso virginis defunctæ lapillo, quem è columna exciderat. Et hoc quidem forsitan mediocre fuerit. Tum Midas ipse sublato, in quo allatus erat, scabello, discessit in agrum: tantum potuit incantatio, & columnaris ille lapis. At idem ille Babylonius alia præterea planè divina fecit. Nempe in agrum profectus mane, cùm pronunciasset sacra quædam ex vetusto codice septem nomina, sulfure ac face lustrato loco, in orbem ter obambulans, serpentes omnes excivit, quicunque intra eam regionem erant. Veniebant ergo tanquam ad incantationem tracti serpentes multi, aspides, viperæ, ceraſtæ, jaculi, phryni, physali. Supererat unus draco, annosus, qui, ut opinor, ob senectam prorepere non valebat, nec dicto audiens fuerat. At magus, non adsunt omnes, inquit. Tum unum quendam ex serpentibus, eum qui natu minimus erat selectum, ad draconem misit legatum, ac paulo pòst venit etiam ille. At postquam jam collecti constitissent, Babylonius in eos spiritum emisit: atque omnes protinus flatu incensi sunt: quod nos admirabamur. Tum ego, dic mihi, inquam, Ion: serpens ille legatus, juvenem illum dico, utrum manu deduxit draconem, qui jam, ut ais, senuerat: an ille ba-

1 Θείῳ καὶ δαδὶ καθαγίσας] Vide C. Barthii Adversar. lib. VII. cap. 3. Alm.

1 Βό-

σκίπωνα ἔχων τοιοῦτον, ἐπιφερόζενον. σὺ μὲν παίζεις ἔφη ὁ Κλεόδημος. ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς ἀπιστότερος ὢν τοιαῦτα, ὥμην γὰρ ἐδὲν λόγῳ δυνατὸν γίγνεσθαι ἂν οὕτω πιστεῦσαι, ὅμως ὅτι τὸ ἀληθὲς εἶδον πιθόμενον τὸ ξένον τὸ βάρβαρον, ἐξ ὑπερβορέων ἢ ἴλιν ὡς ἔφασκεν, ἐπίστευσα, καὶ ἐνικήθην, ἐπιπολὺν ἀνιχνῶν. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν, αὐτὸν ὁρῶντα ἄνω δι' ἀέρος φερόμενον, ἡμέρας ἤδη, καὶ ἐφ' ὕδατος βαδίζοντα, καὶ ἄνω πυρὸς διεξιόντα, καὶ χαλῆ, καὶ βάδην. σὺ ταῦτα ἦν ἢ ἐγὼ εἶδες, τὸν ὑπερβόρεον ἄνδρα πετόμενον, ἢ ἐπὶ δὲ ὕδατος βεβηκότα; καὶ μάλα ἦδη ὃς ὑποδεδεμένος γε κηρύκαινας, οἷα μάλιστα οἱ νεκροὶ ὑποδοῦνται. τὰ μὲν γὰρ σμικρὰ ταῦτα, τί χρὴ δὲ λέγειν, ὅσα ἐπεδείκνυτο, ἔρωτας ἐπιπέμπων, καὶ δημόσια ἀνάγων, καὶ νεκροὺς ἐώλους ἀναπαλῶν, καὶ τὴν ἑκάτην αὐτὴν σύμαχον παρελάβε, καὶ τὸν σελήνην καθεῖλκεν. ἐγὼ γὰρ διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον ἡμέρωσε γὰρ αὐτὴν ὁ Γλαυκίας ὁ Ἀλεξικλέους. ἄρτι γὰρ ὁ Γλαυκίας ὁ πατρὸς ἀπηλλαγμένος, τὰ δημόσια τὴν οὐσίαν, ἠρξατο χρυσοῦν τὸ Δημοσθένους ζηλοῦν. ἐμοὶ δὲ διδασκάλῳ ἐχρῆτο πρὸς τὰς λόγους. καὶ εἴ γε μὴ ὁ ἔρως ἐκώλυεν αὐτὸν ἀπηχθέσθαι αὐτῷ, ἅπαντα ἂν ἤδη τὰ ἐμοὶ πάντα ἠπίστει. ὃς δὲ ὁλοκληρωσάμενος ἦν, ἀπέλυε. καὶ τὴν φυσικὴν ἀπορρησίαν μετηλλάχθαι εἰς τέλος. ἀμηχανῶν δ' ὅμως τῷ ἔρωτι, μιλιὸν μοι τὸν πατέρα ἐγὼ δ' ἅτε εἰκὸς ἦν, διδάσκαλον ὄντα τὸν περίπατον, ἐκεῖνον μέγαν, ἄγω πρὸς αὐτὸν, ἐπὶ μισθοῖς τέτταρσι μὲ τὸ δραχμικόν. ἔδει γὰρ τοσούτου τὴν

baculum gestans invitebatur? Ludis tu quidem, inquit Cleodemus. At ego qui & ipse quoque olim minùs talia credebam quàm nunc tu: putabam enim nulla ratione fieri posse, ut ea crederem: tamen cùm volantem primùm conspicerem peregrinum illum barbarum (erat autem ex hyperboreis, ut ajebat) credidi, & victus sum, postquam diu repugnassem. Quid enim feciſſem, quum eum cernerem in aëre volantem, idque interdiu, ac super aquam ingredientem, perque medium ignem incedentem, idque lentè ac sensim? Tu-ne, inquam ego, ista videbas, nempe Hyperboreum volantem, aut super aquas ambulantem? Et maximè, inquit ille, carbatinas indutum, quo potissimùm calceamenti genere illi utuntur. Nam minutula ista, quid attinet referre, quæcunque fecit, quo pacto amores immiserit, ac dæmones exegerit, mortuosque marcidos in vitam revocarit, atque Hecaten ipsam conspiciendam exhibuerit, lunamque è cœlo detraxerit? Quin ego vobis referam, quæ ab eo fieri conspexi in Glaucia Alexiclis filio. Glaucias hic cùm patris nuper defuncti facultates suscepisset, Chrysidem Demæneti filiam amabat: ac me quidem præceptore in disciplina utebatur: ac nisi amor ille à studio deduxisset eum, universam Peripateticorum doctrinam perdidisset: qui cùm esset annos natus octodecim, analyticam tenebat, & physicam auscultationem ad finem usque percurrerat. Amore tamen victus, rem omnem mihi significat. Ego verò quemadmodum par erat, quippe qui præceptor eram, hyperboreum illum magnum ad eum duco, conductum quatuor minis in manum ilico datis: quiddam enim erat ad sacri-

πρὸς τὰς θυσίας. ἐκκαίδεκα δ', εἰ τύχοι τὴν Χρυσίδα. ὀδὲ, αὐξομένῳ τηρήσας τῷ σελήνῳ, τότε γὰρ ὡς ἐπίπαν τὰ τοιαῦτα τελεσιουργεῖται, [1] βόθρον τινὰ ὀρυξάμενος ἐν αὐλείῳ τινὶ τῆς οἰκίας, ἄγει μέσης νύκτας ἀνεκάλεσεν ἡμῖν, πρῶτον μὲν τὴν Ἀναξικλέα τὸν πατέρα τῆς Γλαυκίης, πρὸ ἑπτὰ μηνῶν τετελευτηκότα. ἠγανάκτει δ' ὁ γέρων ἐπὶ τῇ ἔρωτι, καὶ ὠργίζετο. τὰ πολλὰ δ', ὅμως ἐφῆκεν αὐτῇ ἐρᾶν. μετὰ δ', τὴν Ἑκάτην αὐτὴν ἐπαγαγόμενος τὴν Κέρβερον, καὶ τὴν σελήνην καταστασα. πολύμορφόν τι θέαμα, καὶ ἄλλοτε ἀλλοῖόν τι φανταζόμενον. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, γυναικείαν μορφὴν ἐπεδείκνυτο. εἶτα βοὸς ἐφύετο πρόσωπον. εἶτα σκύλαξ ἐφαίνετο. τέλος δ' ὅ, ὁ ὑπερβόρεος ἐκ πηλοῦ ἐράστου τι ἀναπλάσας, ἄπιθι ἔφη, καὶ ἄγε Χρυσίδα. καὶ ὁ μὲν πηλὸς, ἐξέπλατο. καὶ μεταμιχθὲν δ', ἐπίσω κέπλασε τὴν ὄψιν ἐκείνην. καὶ εἰσελθοῦσα, πρὸς ἀδικῶ τὴν Γλαυκίαν, ὡς ἐμμανέστατα ἐρῶσα. καὶ σωλῶν, ἄχρι δὴ ἀλεκτρυόνων ἠκούσαμεν ἀδόντων. τότε δὴ ἡ τε σελήνη ἀνέπτατο ἐς τὸν οὐρανὸν, ἐ ἡ Ἑκάτη ἔδυ κατὰ τῆς γῆς, ἐ τὰ ἄλλα φάσματα ἠφανίσθη, καὶ τὴν Χρυσίδα ἐξεπέμψαμεν οἴκαδε αὐτὸ τοῦτο πρὸ ἀλεκτρυόνος. εἰ ταῦτα εἶδες ὦ Τυχιάδη, οὐκ ἂν ἔτι ἠπίστησας εἶναι πολλὰ ἐν ταῖς ἐπῳδαῖς ἀληθῆ. εὖ λέγεις ἦν δ' ἐγὼ. ἐπίστευον γὰρ ἄν, εἴγε εἶδον αὐτά. νυνὶ δ' συγγνώμη εἴμοι, εἰ μὴ τὰ ὅμοια ὑμῖν ἐξυδερκεῖν ἔχω. πλὴν ἀλλ' οἶδα γὰρ τὴν Χρυσίδα ἣν λέγεις, ἐρασὴν γυναῖκα, sacrificia præparandum: tum sedecim, si Chrysidem potiretur. Ille verò crescentem observans Lunam (nam tunc ut plurimum hujusmodi sacra peraguntur) fossam cùm effodisset in aperto quodam loco domus sub dio, circa mediam noctem evocavit nobis, primùm quidem Anaxiclem Glauciæ patrem, ante septem menses defunctum. Succensebat autem ob amorem senex, atque indignabatur. Tandem tamen ei permisit, ut amaret. Postea verò Hecaten quoque eduxit, adducentem unà Cerberum. Tum Lunam detraxit, multiforme quoddam spectaculum, & quod aliàs aliud apparebat. Primùm quidem muliebrem formam referebat: deinde in vaccam formosam vertebatur: postremò verò catula videbatur. Hyperboreus ille tandem, cùm finxisset quendam è luto Cupidinem: Abi, inquit, atque huc perducas Chrysidem. Tum protinus lutum evolavit: paulò pòst adfuit illa pulsans ostium: quæ ingressa Glauciam complectitur, ut quæ ipsum insanissimè deperiret: eum quo versata est, quoad gallos canentes audivimus. Tum verò Luna subvolavit in cœlum, Hecate terram subiit, cæteraque spectra disparuerunt: & Chrysidem ferme circa diluculum dimisimus. Hæc si vidisses, Tychiade, non amplius dubitasses, multa in carminibus esse commoda. Bene dicis, inquam, ego credidissem equidem, si vidissem ea: nunc verò ignoscendum mihi puto, si qualia vos videtis, acutè perspicere non possum. Verumtamen Chrysidem illam, quam dicis, novi, mulierem

1 Βόθρον τινὰ ὀρυξάμενος] Heliod. lib. 6. *Bourd.*

1 Ἀλ-

καὶ πρόχειρον. ἐχ ὁρῶ ἢ πίνων ἔνεκα ἐδεήθητε ἐπ' αὐτὴν ἢ πηλίνῳ προσῳδοῦ, καὶ μόγις ἢ ἐξ Ὑπερβορέων, καὶ σελήνης αὐτῆς, ἣν εἴκοσι δραχμῶν ἀγαγεῖν ἐς Ὑπερβορέους δυνατὸν ἦν. πάνυ γὰρ εὐδίδωσι πρὸς ταύτην τὴν ἐπῳδὴν ἡ γυνὴ, καὶ τὸ εὐαγκὲς τοῖς φάσμασι πέποιηκεν. ὑπεῖναι μὲ γὰρ ἦν ψόφον ἀκούσῃ χαλκοῦ, ἢ σιδήρου, πέφυγε. καὶ ταῦτα γὰρ ὑμεῖς φατε. αὐτὴ ἢ, ἂν δραχμάριόν τι ψοφῇ, ἔρχεται πρὸς τὸ ἦχον. ἄλλως τε, καὶ θαυμάζω αὐτὴ ἢ μόγις, εἰ δυνάμενόν αὐτὸς ἐραθῆναι πρὸς τὸ καλὸν γυναικῶν, καὶ τάλαντα ὅλα περὶ αὐτῶν λαμβάνειν. οὐδὲ, πεπαρωνημένος πάνυ σμικρολόγος ὤν, Γλαυκίῳ ἐπέρασεν ἐργάζεται. γελοῖα ποιεῖς ἔφη ὁ Ἴων, ἀπιστῶν ἅπασιν. ἐγὼ γὰρ ἡδέως ἂν ἐροίμην σὲ τί πρὸς τῶν φῂς, ὅσοι τὰς δαιμονῶσας ἀπαλλάττουσι τὸ δεινὸν, ὅτω σαφῶς ἐξιόντες, καὶ τὰ φάσματα. καὶ ταῦτα σὺ μὲ χρὴ λέγειν, [1] ἀλλὰ πάντες ἴσασι τὸν Σύρον τὸν ἐκ Παλαιστίνης, τὸν ἐπὶ τούτων σοφιστὴν, ὅσους δαιμονῶντας ἀπαλλάττει τὸ δεινὸν, καὶ τὰ φάσματα. καὶ ταῦτα σὺ μὲ χρὴ λέγειν, ἀλλὰ πάντες ἴσασι τὸν Σύρον τὸν ἐκ Παλαιστίνης, τὸν ἐπὶ τούτων σοφιστὴν, ὅσους δαιμονῶντας ἀπαλλάττει τὸ δεινὸν, ὅτῳ σαφῶς ἐξιόντες

τ ἄνθρωπον. ὀδὲ, ἔφην ἐπάγων, εἰ ἢ μὴ πειθοίη, ἐ ἀπειλῶν, ἐξελαυνεῖ τ δαίμονα. ἤγωγ' ἂν ἐ εἶδον ἐξιόντα μέλαινα, καὶ καπνώδη τὴν χροιάν. ἀ μέγα ἦν οἶ' ἐγὼ τὰ τοιαῦτά σε ὁρᾶν ὦ Ἴων, ᾧ γε ἐ αἱ ἰδέαι αὐτὴ φαίνονται, ἃς ὁ πατὴρ ὑμῶν Πλάτων δείκνυσιν ἀμφορεῦ τ ἥκαστα, ὡς πρὸς ἡμᾶς τῆς ἀμβλυώττοντας. μόνῳ γὰρ Ἴωνι ἔφη ὁ Εὐκράτης τὰ τοιαῦτα εἶδεν, ὐχὶ ἢ ἐ ἄλλοι πολλοὶ δαίμοσιν ἐντετυχήκασιν. οἱ μέν, νύκτωρ. οἱ δ', μεθ' ἡμέραν; ἐγὼ δ' οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ μυριάκις ἤδη τὰ τοιαῦτα πέπρωμαι. καὶ τὸ μὲ πρῶτον, ἐπεφυρτίωμαι πρὸς αὐτά. νυνὶ δ' ὑπὸ ἔθους, ἤδη τ παρόλογον ὁρᾶν μοι δοκῶ. καὶ νυνὶ μάλιστα, ἐξ ὅ μοι τ δακτύλιον ὁ ἄραψ ἔδωκε, σιδήρου ἐκ τ σταυροῦ πεποιημένον, καὶ τὸν ἐπῳδὸν ἐδίδαξε τὸν πολυώνυμον, ἐντὸς εἰ μὴ κάμοιμι ἀπιστήσειε ὦ Τυχιάδη. καὶ πῶς ἂν ἔτ' ἐγὼ ἀπιστήσαιμι Εὐκράτει τῷ Δείνωνος, σοφῷ ἀνδρὶ μάλιστα, καὶ ἐλευθερίως τὰ δοκοῦντα οἱ λέγοντι οἴκοι παρ' αὐτῷ μετ' ἐξουσίας; τὸ γοῦν υἱεῖ ὄ ἀνδριάντος ἦτ' ὃς ὁ Εὐκράτης, ἅπασι τοῖς ἐπὶ τ οἰκίας, ὅσοις νύκτωρ φανόμενον, καὶ παισὶ, καὶ νεανίαις, καὶ γέρουσι, τοῦτο μὲ παρ' ἐμοῦ μόνον ἀκούσεσθαι ἂν, ἀλλὰ ὃ καὶ τ ἡμετέρων ἁπάντων. πόθι ἦν δ' ἐγὼ ἀνδριάντος; οὐχ ἑώρακας ἔφη εἰσιὼν ἐς τὴ αὐλὴ, ἑστῶτα παγκάλου ἀνδριάντα, Δημητρέως ἔργον ὄ ἀνθρωποποιοῦ; μᾶν τ δισκεύοντα ἦν δ' ἐγὼ φὴς, τ ἐπικεκυφότα κ τὸ χῆμα τ ἀφέσεως, ἀπεστραμμένον εἰς τὸν δισκοφόρον, πρόσωπον. ὀδὲ, ἔφην ἐγὼ, ἐπαΐω. ἀλλὰ τὸν δισκοφόρον, ἔφη, ἐ ὁρᾷς; ἀλλὰ τὸν ἐκ τ ἐναντίου ἑστῶτα, ὃς ἐπὶ τὸν δίσκον ἐπικεκυφὼς ἐοικεν ἐθέλειν ἀφιέναι; ἐγὼ δὲ, ἔφην, ἐ ὁρῶ. ἀλλὰ τὸν ἐκ τ ἐναντίου, ἔφη, τὸν ἐκ τ ἐναντίου ὁρᾷς

ἐκλέζουσα τῷ ἐπέρῳ, ἐοικότα ξυναισθησόμενον μὴ τῆ βολῆς; οὐκ ἐκεῖνον γε σὺ ὃς, ἐπὶ τῷ Μύρωνος ἔργων ἦν ἐ τοῦτό ἐστι, ὁ δισκοβόλος, ὃν λέγεις. ἀδὲ τὰ παρ' αὐτὸν φησι τὰ ἀλφάδιμον τῷ κεφαλῆ τῇ ταινίᾳ, τὰ κρόκον. Πολυκλείτου γὰ τοῦτο ἔργον. ἀλλὰ τὰς μὲ, ἐπὶ τὰ δεξιὰ εἰσιόντων, ἄφες, ἐν οἷς ἐ τὰ Κριτίου ἔ νησιώτου πλάσματα ἔσηκεν, οἱ τυραννοκτόνοι. σὺ ἢ εἴ ποτε ἐδὰ τὸ ὕδωρ τὸ ἐπιῤῥέον εἰδὼς ἐσελάσεσαι, φαλακρίαν, ἡμίγυμνον τῷ ἀναβολῇ, ἠνεμωμένον ἔ κόμαις τὰς τρίχας ἐνίας, ἐπίσημον τὰς φλέβας, αὐτοσχεδίαστον ὄμοιον, ἐκεῖνον λέγω. Πέλιχος ὁ κορίνθιος τύραννος εἶναι δοκεῖ. νὴ Δί' ἦ δ' ἐγὼ, εἶδόν ποτε ἐπὶ τὰ δεξιὰ ἔ Κρόνου, ταινίας, καὶ στεφάνους ξηροὺς ἔχοντα, κεχρυσωμένον πέλοις τὸ σῶμα. ἐγὼ ἢ ὁ Εὐκράτης ἔφη, ἐκεῖνα ἐχρύσωσα, ὅποτε μ' ἰάσατο λίβ τριταῖος ὢν ἔ ἡπιάλης ἀποκύμενον. ἦν γὰ ἐ ἰατρὸς ἦν δ' ἐγὼ ὁ βέλτιστος ἁνὴρ Πέλιχος; ἔστι, καὶ μὴ ἀπόπλει ἦδ' ὃς ὁ Εὐκράτης, ἦ σε σὺν εἰς μακρὰν μίτωσιν ὁ ἀνήρ. οἶδα ἐγὼ ὅσον δύναται ἁνὴρ ὁ ἀνὸ σεῦ γελώμενος ἀνδριάς. ἦ ἐ νομίζεις ἔ αὐτὸ εἶναι ἐ ἐπιπέμπειν ἡτιάλους, οἷς ἂν ἐθέλοι, εἶτα ἐ ἀποπέμπειν δύνασθαι αὐτά; ἵλεως ἦν δ' ἐγὼ ἔστω ὁ ἀνδριὰς, καὶ ἥπιος, ὅτως ἀνδρεῖος ὤν. τί δ' ἐν ἐ ἄλλο ποιεῖν ὁρᾶτε αὐτὸν ἅπαντες οἱ σὺν τῇ οἰκίᾳ; ἐπειδὰν τάχιστα ἔφη νὺξ γένηται, ὁ ἦ, κατέβας ἀπὸ τῆ βάσεως, ἐφ' ἧ ἕστηκε, περίεισιν ὁ κύκλῳ τὸν οἶκον, καὶ πάντες σύντριβόμενοι αὐτῷ, οὐδεὶς ἐ ἔδυλε, καὶ σὺν ἔστιν ὃν ποτε ἠδίκησεν. ὀπτέον ἐκεῖ γὰ μόνον. ὁ ἦ, παρέρχεται, μηδὲν ἐνοχλήσας τὸς ἐνδυομένους. καὶ μὴν ἐ λέγεται τὰ πολλὰ, τὸν oportet: illa verò præterit,

de paulum inflexo, quæque se erectura videtur una cum jactu? Non, inquit: nam unum est ex Myronis operibus, ille disci jactator, quem dicis. Sed nec eam juxta ipsum positam dico, cui caput tæniis est vinctum, formosam illam, nam id Polycleti opus est, Verùm eas quæ à dextra sunt egredientibus, omitte, inter quas & illi stant tyrannicidæ, Critiæ Nesiotæ plasmata. Tu verò annon ad aquam illam quæ influit, quampiam vidisti, ventre prominulo, calvam, seminudam, cujus quidam barbæ pili agitantur, insignibus venis, vero homini simillimam? illam dico. Videtur esse Pelichus dux Corinthius. Per Iovem inquam ego, vidi quandam ad Saturni dextram, tænias & coronas aridas habentem, cui pectus est foliis inauratum. Ego, inquit Eucrates ea deauravi, cùm me sanasset triduo, algida febre pereuntem. Erat-ne etiam medicus, inquam, optimus iste Pelichus? Est, neque cavillare, inquit Eucrates: alioqui in te statim irruet homo. Novi ego certè quantum valeat, hæc quam tu rides statua. Annon ejusdem putas esse immittere febres in quos voluerit, quandoquidem potest ejicere? Propitia, inquam, & benigna mihi sit hæc statua, quæ tantum valeat. Quid verò aliud facientem videtis omnes qui domi estis? Quum primum nox est, inquit, hæc è base descendens in qua stat, in orbem totam domum circumambulat, omnesque ipsi interdum etiam canenti occurrunt, nec est quisquam quem unquam læserit, divertere enim tanihil intuentes infestans, quum

κὴ παίζῃ δ' ὅλης νυκτὸς, ὥστε ἀκοῦσαι ἢ ὕδατος ψοφοῦντος. ὅρα τοίνυν μὴ σὺ ἐγὼ, μὴ ἀλλ' ὁ Πέλιχος ὁ ἀνδριὰς, ἀλλὰ Τάλως ὁ κρὴς ὁ τοῦ Μίνω ἦν. κὴ γὰρ ἐκεῖνος χαλκοῦς τις ἦν, τῆς Κρήτης περίπολος. εἰ δὲ μὴ χαλκοῦς ὦ Εὔκρατες, ἀλλὰ ξύλου ἐπεποίητο, οὐδὲν αὐτὸν ἐκώλυεν ὑπὸ Δημητρείου ἔργου εἶναι, ἀλλὰ τῶν Δαιδάλου τεχνημάτων. δραπετεύῃ γοῦν ὡς φῂς ἀπὸ τῆς βάσεως ἐκ δὴ τοῦ. ὅρα ἔφη ὦ Τυχιάδη, μή σοι μεταμελήσῃ τοῦ σκώμματος ὕστερον. οἶδα ἐγὼ οἷα ἔπαθεν ὁ τὰς ὀβολὰς ὑφελόμενος, ὃς καὶ τὴν νομιζομένην ἐκφυσῆσαι πῖτυλον αὐτοῦ. πάνδεινα ἐχρῆν ὁ Ἴων ἔφη, ἱερόσυλόν γε ὄντα. πῶς δὲν αὐτὸν ἠμυσάμην ὦ Εὔκρατες; ἐθέλω γὰρ ἀκοῦσαι, εἰ καὶ ὅσα μάλιστα ἀτοσὶ Τυχιάδης ἀπιὼν. πολλοὶ ἦσαν ὃς ἔκειντο ὀβολοὶ πρὸς τοῖς ποσὶν αὐτοῦ, καὶ ἄλλα νομίσματα ἔνια χρυσᾶ πρὸς τῷ μηρῷ, κηρῷ κεκολλημένα, καὶ πέπαλα ἐξ ἀργύρου, δύο καὶ τινὸς, ἢ μισθὸς ἐπὶ τῇ ἰάσει, ὀπόσοι δὲ αὐτὸν ἐπαύσαντο πυρετῷ ἑάλωκότες. ἦν δ' ἡμῖν λίθους τις οἰκέτης, καβέδρα τὸν ἱπποκόμος. ὅτος ἐπεχείρησε νυκτὸς ὑφελέσθαι πάντα ἐκεῖνα, καὶ ὑφείλετο, καβέδεσηκότα ἤδη πρήσας τὸν ἀνδριάντα. ἐπεὶ δ' ἐπανελθὼν τάχιστα ἔγνω πρεσυλημένον ὁ Πέλιχος, ὅρα ὅπως ἠμύναλο, καὶ κατεφώρασε τὸν λίθωνα. δι' ὅλης γὰρ τῆς νυκτὸς περὶ τὸν κύκλον τὸν αὐλῆνα, ἄθλιον ἐξελθεῖν οὐ δυνάμενον, ὥσπερ ἐς λαβύρινθον ἐμπεσών. ἄχρι δὴ κατελήφθη ἔχων τὰ φώρεα, ἠμυσμένης τοῦ ἡμέρας, καὶ τότε μὲ, πληγὰς οὐκ ὀλίγας ἔλαβεν ἀλές. οὐ πολὺν δὲ ἐπιβιοὺς χρόνον, κακῶς κακῶς ἀπέθανε, μαστιγούμενον ὡς ἔλεγε κατὰ τὴν νύκτα

& lavat ſæpe, & tota nocte ludit, ut ſtrepentem aquam audiamus. Vide, inquam ego, ne fortè non Pelichus hæc ſtatua ſit, ſed Talus potiùs Cretenſis, qui fuit Minois. Nam erat æneus ille, Cretæ circuitor. Quòd ſi non ænea, ſed lignea eſſet, Eucrates, nihil eam prohiberet, quin non Demetrii opus, ſed Dædali machina eſſet. E baſe namque, ut ais, iſta fugit. Vide, inquit, ô Tychiade, ne te poſthac iſtius ſcommatis pœniteat. Novi quidem ego quid illi acciderit, qui obolos ſurripuit, quos ei quoque novilunio pendimus. Prorſus atrocia, Inquit Ion, oportebat accidere: quippe qui ſacrilegus erat. Quomodo ergo illum ultus eſt, ô Eucrates? Nam audire cupio, etiamſi quàm maxime Tychiades iſte diffiſurus eſt. Multi, inquit ille, ad pedes ejus oboli jacebant: item alia numiſmata, quædam argentea ad crus ejus affixa cera, ac laminæ quoque argenteæ: vota cujuſdam, aut merces ſanationis eorum qui febre fuerant liberati ab eo. Erat autem nobis ſervus quidam Libycus ſceleratus, equorum curator, qui noctu aggreſſus eſt ea auferre omnia, abſtulitque digreſſam jam cùm obſervaſſet ſtatuam. At cum primum reverſus intellexit ſacrilegio ſe compilatum Pelichus, vide quo pacto ſeſe ultus eſt, atque furti prodidit Libycum. Tota nocte atrium in orbem miſer obambulabat, exire non valens, tanquam in labyrinthum incidiſſet: quoad orta die deprehenſus eſt, ea tenens quæ furto abſtulerat: ac tum quidem comprehenſus plagas non paucas accepit: nec diu ſuperſtes malus malè periit, vapulans ſingulis noctibus, ut dicebat,

ἐκέφην, ὥστε ἐμώλωπας ἐς τὸν ἐπιῶσαν φαίνεσθαι αὐτῷ ἐπὶ τῷ σώματι. ὡς τωὔτα ὦ Τυχιάδη, καὶ τὸν Πέλιχον σκῶπτε, καμὲ, ὥσπερ τὸν Μίνωος ἡλικιώτην δοκοῦντα δειλαίνειν ἤδη δεκέτη. ἀλλ' ὦ Εὔκρατες ἦν δ' ἐγώ. ἕως ἂν ὁ χαλκὸς ᾖ, χαλκὸς, τὸ δ' ἔργον, Δημήτριος ὁ Ἀλωπεκῆθεν εἰργασμένος ἦ, ἐ θεοποιὸς τις, ἀλλ' ἀνθρωποποιὸς ὤν, ὕποπτα φοβήσομαι τὸν ἀνδριάντα Πελίχου, ὃν οὐδὲ ζῶντα πάνυ ἐδεδίειν, ἀπειλοῦντά μοι. ἐπὶ τούτοις, Ἀντίγονος ὁ ἰατρὸς εἶπε. καίμοὶ ὦ Εὔκρατες, Ἱπποκράτης ἐστὶ χαλκοῦς, ὅσον πηχυαῖος τὸ μέγεθος. ὃς μέντοι ἐπιδεὴς ἡ θρυαλλὶς ἀποσβῇ, ὥσιεσι τὴν οἰκίαν ἅλως ἐν κύκλῳ, ψοφῶν, καὶ τὰς πυξίδας ἀναταράττων, καὶ τὰ φάρμακα συγχέων, καὶ τὴν θύραν ὠθούμενος ἐπέσω, καὶ μόλις ἐπειδὰν τὴν θυσίαν ὑπερβαλώμεθα, ἵνα κἀγὼ τὸ ἔτος ἕκαστον αὐτῷ θύωμι. ἀξιοῖ γὰρ ἤν σοὶ ἐγὼ καὶ Ἱπποκράτης ἤδη ὁ ἰατρὸς θύεσθαι αὐτῷ, καὶ ἀναγκαῖον, ἵνα μὴ κἀμοῦ κομιεῖται ἱερῶν τελείων ἑστιάσῃ; ὃν ἐδὲ ἀγαπᾷν, εἴ τις συναλοίσιεν αὐτῷ, ἢ μελίκροτον ἐπισπείσιεν, ἢ στεφανώσιε τὴν κεφαλήν. ἄκουε τοίνυν ἔφη ὁ Εὐκράτης, τοῦτο μὲν καὶ ἐπὶ μαρτύρων, ὃ ὡς ἐτῶν πέντε εἶδον. σύνοιδε μὲ ἀμφὶ τεττυγόντων τὸ ἔτος ὄν, ἐγὼ ᾤμην ἀμφὶ τὰ ἄρουρα μεσούσης ἤδη ἡμέρας τεττυγῶντας ἀφεὶς τὰς ἐργασίας, καὶ ἐμαυτὸν εἰς τὴν ὕλην ἀποκρύψειν, μεταξὺ φρονῶν τι, καὶ ἀνασκοπῶν. ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ συνηρεφεῖ ἐγενόμην, τὸ μὲν πρῶτον, ὑλακμὸς ἐμπέσοι κυνῶν, κἀγὼ εἱπάζον Μνάσωνα τὸν υἱὸν, ὥσπερ εἰώθει, παίζειν, καὶ κυνηγετῶν εἰς τὸ λάσιον μὴ τῶν ἡλικιωτῶν παρελθόντα. τοῦτο μὲν οὖν ἦν ἔτως. ἀλλὰ μετ' ὀλίγον σπασμὸς τινος ἐμὲ ὑφιέμενον, καὶ βοὴς, οἵαν ἂν βοητὴς γυναῖκα ὁρᾷ πρὸς τὸν

bat, adeò ut postridie apparerent in corpore vibices. I nunc, & post ista quoque Tychiades Pelichum ride, ac me tanquam Minoi coætaneum puta delirare. At ô Eucrates, inquam ego, quandiu æs erit æs, operisque plastes Demetrius Alopecensis fuerit, non Deorum, sed hominum fictor, Pelichi statuam, nunquam timebo, quem neque si viveret, mihi minantem timerem. Ad hæc medicus Antigonus, Et mihi ô Eucrates, inquit, est Hippocrates æreus, magnitudine ferme cubitali, qui duntaxat extincta lucerna, totam domum in orbem ambit, strepens & pyxides everens, & pharmaca commiscens, & ostium subvertens, in primis si sacrificium differamus, quod ei quotannis facimus. Postulat ergo, inquam ego, etiam Hippocrates medicus jam ut sibi sacrificetur, indignaturque nisi in tempore justorum sacrificiorum epulis accipiatur? quem boni consulere oportebat, siquis ei libaret, aut mulsum infunderet, aut caput coronaret. Audi ergo, inquit Eucrates, istud certè etiam testibus probavero, quod ante annos quinque vidi. Cùm esset ferme vindemiæ tempus, ego in agrum circa meridiem vindemiatum dimissis operariis, in sylvam solus abibam, cogitans interim quiddam ac considerans. Ac postquam in saltum perveni, canum primò latratus insonuit. Ego verò Mnasona filium meum cum æqualibus venientem, ludere, venarique pro more, conjiciebam. At res non sic se habebat: verùm paulò pòst facto terræ motu, sonoque velut è tonitru, mulierem adve-

σαν φοβερόν, ἡμισταδιαίου σχεδὸν τὸ ὕψος. εἶχε δὲ δᾷδα μὲν τῇ ἀριστερᾷ ἐν ξίφος δὲ τῇ δεξιᾷ, ὅσον εἰκοσάπηχυ. καὶ τὰ μὲν ἄνεχθεν, ὀφιόπους ἦν, τὰ δ' ἄνω, γοργόνι ἐμφερὴς, τὸ βλέμμα φρικῶδες καὶ τὸ φερωνύμως τῆς ὀφρύωσις. καὶ ἀπὸ τῆς κόμης, τοῖς δράκουσι βεπυκνωδῶν ἀνείκοντο, εἱλισσόμενοι περὶ τὰ αὐχένα, καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων ὀλίγοι ἐπιπεσσόμενοι. ὁρᾷς ἔφη ὅπως ἔφριξα ὦ φίλοι, μεταξὺ διηγούμενος; καὶ ἅμα λέγων, ἐδεδίειν ὁ Εὐκράτης τὰς ἐπὶ δὲ πᾶσιν ὀφρῦς τεταμένας, πᾶσιν ὀρθὰς ὑπὸ δέους. οἱ μὲν ὧν ἀμφὶ τὸν Γέρανα, καὶ τὸν Δεινόμαχον, καὶ τὸν Κλεόδημον, μεχρῶτες ἦσαν, ὡσπερεὶ αὐτοῦ μέγιστος ἄνδρες, ἑλκόμενοι τε ῥινὸς, ἠρέμα ὑποσκιωνῦντες ὅπως ἀπίθανον κάλλιστον, ἡμισταδιαίαν γυναῖκα, μεγαλειότερον τι μορμολύκειον. ἐγὼ δὲ, ἐνενόουν μεταξὺ οἷοι ἄνδρες αὐτοὶ, νέοις τε ἀμιλλᾶσθαι ἐπὶ σοφίᾳ, καὶ ὑπὸ πολλῶν θαυμάζεσθαι, μὴν τῇ πολιᾷ, καὶ τῷ πώγωνι ἀμφιφέροντες τὸ βρεφῶν. τὰ δ' ἄλλα, καὶ αὐτῶν ὁμοίαν ἀμαχωλύτεροι ὑπὸ τὸ ψεῦδος. ὁ γὰρ Δεινόμαχος, εἶπε μοι ἔφη ὦ Εὐκράτες, οἱ κύνες δὲ τῆς θεᾶς, πηλίκοι τὸ μέγεθος ἦσαν; ἐλεφάντων ἦδη ὄς, ὑψηλότεροι τῶν ἰνδικῶν, καὶ μέλανες ἐκ αὐτοὶ, καὶ λάσιοι, πτυκαρεῖς, καὶ αὐχμώσῃ τῇ λαχνῇ. ἐγὼ μὲν ἐνίδων, ἔφην, ἀναφέρω ἅμα τῷ σφοδρῶδε, ὡς μοι ἡ ἄρκτος ἔδωκεν εἰς τὸ εἶσω δὲ δακτύλῳ. ἡ Ἑκάτη δὲ πλατύξασα τοῦ ὀρθοκωτείου ποδὸς τὸ ἔδαφος ἐπέπνιγε χάσμα παμμέγεθες, ἠλίκον, περιφέρειαν τὸ μέγεθος. εἶπε ὦχεῖ μετ' ὀλίγον ἀλαμψὴν ἐς τὸ αὐτό. ἐγὼ δὲ διορύσσας, ἐπέκυψα, λαβόμενος δένδρου πλησίον πεφυκότος, ὡς μὴ σκοτοδινιάσας, ἐμ-

nientem video terribilem, proceritate ferme dimidii ſtadii, quæ facem in ſiniſtra, gladium viginti circiter cubitorum habebat in dextra: erat infernè pedibus ſerpentinis: ſupernè verò, Gorgoni ſimilis, vultu dico, & horrore aſpectus: pro coma draconibus, tanquam cæſarie circumcincta, aliis collum amplectentibus, aliis etiam per humeros ſparſis. Videtis amici, inquit, quo pacto inter narrandum exhorrui? & ſimul hæc dicens Eucrates, oſtendit omnibus brachii ſui ſetas metu erectas. Ion ergo, Dinomachus, & Cleodemus vehementer inhiantes auſcultabant eum viri ſenes, tanquam naribus traherentur, adorantes apud ſeſe tam incredibilem coloſſum, ſemiſtadialem mulierem, giganteum terriculum. Interim ego conſiderabam, cujuſmodi erant hi, qui cum juvenibus nomine ſapientiæ verſantur, vulgoque in admiratione habentur, cùm ſola canitie & barba differant ab infantibus, quibus ipſis ad credenda mendacia ſunt ductu faciliores. Tum Dinomachus, dic mihi, inquit, Eucrates, illi Deæ canes quanta magnitudine erant? Elephantis, inquit ille, proceriores Indicis, nigri & ipſi, hirſutique, ſordido, ſqualidoque villo. Ego igitur cùm viderem, reſtiti, inverſo protinus in interiorem digiti partem, quod Arabs mihi dederat, ſigillo. Hecate autem percuſſo draconicis pedibus ſolo, hiatum effecit maximum, æquè magnum atque eſt Tartarus. Deinde in eum paulo pòſt deſiliit. Ego verò præſente animo, porrecta cervice inclinatus inſpexi, apprenſa arbore quapiam, quæ vicina ſtabat, ne obortis mihi tenebris & vertigine,

in

πέσοιμι ἐπὶ κεφαλὴν. εἶτα ἑώρων τὰ ἐν ᾅδου ἅπαντα, τὸν Πυριφλεγέθοντα, τὸν λίμνην, τὸν Κέρβερον, τὰς νεκρὰς, ὥστε γνωρίζειν σφίσιν αὐτῶν. τὸν γὰρ πατέρα εἶδον ἀκριβῶς αὐτὸν σαφῆ ἔτι ἀμπεχόμενον, ἐν οἷς αὐτὸν κατιδὼν ἠσθόμην. τί δῆτα ἔφη ὁ Ἴων ὦ Εὐκρατες αἱ ψυχαί; τί ἄλλο ἦσαν, ἢ κεῖ φῦλα, καὶ φρήτρας μὴ τῶν φίλων, καὶ συγγενῶν διατρίβουσιν ἐπὶ τῷ ἀσφοδέλῳ κατακείμενοι; ἀνακινήσατον δὲ ἔτι ἦσαν ὡς ὁ Ἴων εἰ ἀμφὶ τὸν Ἐπικούρου τοῦ ἱεροῦ Πλάτωνι, καὶ τοῦ θείου τῶν ψυχῶν λόγου. σὺ δὲ μὴ τὸν Σωκράτην αὐτὸν, καὶ τὸν Πλάτωνα εἶδες ἐν τοῖς νεκροῖς; τὸν Σωκράτην ἔγωγε ἦδη ὡς, εἰδὲ τοῦτον σαφῶς, ἀλλὰ εἰκάζων ὅτι φαλακρὸς, καὶ ὠμφαλώτης ἦν. τὸν Πλάτωνα δ', οὐκ ἐγνώρισα. λέγει γὰρ οὐδεὶς φίλους ἄνδρας πάλαι γνῶναι λέγων. ἄμφω γὰρ ἔφασκε ἅπαντα ἀκριβῶς εἰδέναι. καὶ τὸ χάσμα σαφὲς ἐνόμιζε. καί πως τῶν οἰκετῶν ἀναζητούντων με, καὶ Πυρρίου δὴ τοῦ ἐν αὐτοῖς, ἐπίσχεσιν ὅπως τέλεον μεμνηκὼς τοῦ χάσματος. εἶπε Πυρρία εἰ ἀληθῆ λέγω. νὴ Δί' ἔφη ὁ Πυρρίας, καὶ ὑλακῆς δ' ἤκουσα λαμπρᾶς τοῦ χάσματος, καὶ πῦρ τι ὑπολάμπειν δοκοῦν δᾳδός μοι εἰδέναι. καίγω ἐμάλασα, ἐπιμετρήσαντος τοῦ μάγειρου τὴν ὑλακὴν, καὶ τὸ πῦρ. ὁ Κλεόδημος δ', ἃ καινὰ εἶπεν, ἰδὲ ἄλλοις ἀοράτα ταῦτα εἶδες, ἐπεὶ τοῦτο ἀπὸ πολλῶν νοσήσας, τοιόνδε πέπαυσαι μόνον. ἐπεσκόπει δέ με, καὶ ἐθεράπευεν Ἀντίγονος ὤν. ἑβδόμη μὲν ἦν ἡμέρα. ὁ δὲ πυρετὸς, οἷος, καίσιμος σφοδρότερος. ἅπαντες δὲ με ἀπολιπόντες ἐπ' ἐρημίας, ἐπικλείσαντες τὰς θύρας, ἔξω ὠδύροντο. ὅτω δὴ ἐμάλδυσας ὦ Ἀντίγονε, εἴ πως δυνηθείην εἰς ὕπνον τρέπεσθαι. τότε δὴ ἐφίσταταί μοι νεανίας ἐχθρὸς ἐμοὶ, καὶ ἐπιβουλεύων ἐμοὶ, καὶ τοῖς ἐμοῖς, καὶ ἐπὶ τῷ ἐμῷ ἀγρῷ ἐπιτήδειος

ρεῤῥῶ, καὶ γλαφυρὸν, λαμπρὸν ἱμάτιον ἠμφιεσμένον. εἶτα ἀναστήσας, ἅμα ἅτε ἐν σκότει τινὶ βαθεῖ ἐνηφανισμένην τὴν ὄψιν ἐμοὶ ἐπιδείξας, ὡς αὐτίκα ἐγνώρισα Τάνταλον ἰδὼν, καὶ Τιτυὸν, καὶ Σίσυφον. καὶ τί μὲν ἄλλα, τί ἂν ὑμῖν λέγοιμι; ἐπεὶ καὶ τὸ δικαστήριον ἐφικόμην, παρῆν δὲ ὁ Αἰακὸς, καὶ ὁ Χάρων, καὶ αἱ μοῖραι, καὶ αἱ ἐρινύες, ὁ μὲν πάνυ ὥσπερ βασιλεύς, ὁ Πλούτων μοι δοκεῖ καθῆσθαι, ἐπιλεγόμενος τὰ τεθνηξομένων τὰ ὀνόματα, ὡς ἤδη ὑστερημένης τῆς ζωῆς σωιζόμενον εἶναι. ὁ δὲ νεανίσκος, ἐμὲ φέρων, παρίστησιν αὐτῷ. ὁ δὲ Πλούτων, ἠγανάκτησε τότε, καὶ ὡς τὸν ἀγαγόντα με [1] ἄπαν ἀπολωλοτά φησι τὸ νῆμα αὐτῷ. ἄγε ἀπίτω. σὺ δὲ, τὸν χαλκέα Δημύλον ἄγε. ὑστερον γὰρ τὸν ἄπαντον ἤδη βιοῦ. κἀγὼ ἀσμένως ἀναφέρομαι, αὐτὸς μὲν ἤδη ἀπυρέξας ὢν, ἀπηγγελμένον δ' ἅπασιν, ὡς τεθνήξεται Δημύλος. ὃν χαλεπῶν ὄντα ἡμῖν ᾠκει, νοσῶν τι καὶ αὐτὸς ὡς ἀπηγγέλλετο. καὶ μεταμικρὸν ἠκούομεν οἰμωγῆς ὀδυρομένων ἐπ' αὐτῷ. τί θαυμαστὸν εἶπεν ὁ Ἀντίγονος; ἐγὼ γὰρ οἶδα τινὰ μὴ εἰκοστὴν ἡμέραν ἢ ἑτέραν, ἀναστάντα, θεραπεύσας δὲ πρὸ δεκάτης δὲ ἐπὶ ἀνέσει, τὸν ἄνθρωπον, καὶ πῶς ἦν ὅτ' ἐγὼ ὧν εἴκοσιν ἡμέρας ἤτε ἐμύδησε τὸ σῶμα, ἤτε ἄλλως ὑπὸ λιμοῦ διεφθάρη, εἰ μὴ τινά με Ἐπιμηθίδων σύνοχα ἐθεράπευσε. ἅμα ταῦτα λεγόντων ἡμῶν, εἰσεκεκλήκεσαν οἱ τοῦ Εὐκράτους υἱοὶ ὡς ἐμὲ τὸ παλαίστρας, ὁ μὲν, ἤδη ἐξ ἐφήβων. ὁ δὲ ἕτερος ἀμφὶ τὸ πεντεκαιδέκατον ἔτος. καὶ ἀσπασάμενοί με ἐκαθέζοντο ἐπὶ τὰ

astitit, pulcher admodum, veste candida amictus: qui me erectum, per quendam hiatum ducit ad inferos, sicut ilico cognovi, Tantalum cùm viderem ac Tityum, Sisyphumque. At cætera vobis quid commemorem? Postquam verò ad tribunal perveni, ubi erat Æacus, Charon, Parcæ, Erinnyes: quidam velut rex (Pluto certè mihi videbatur) assedit singulorum nomina percensens, qui morituri erant, quos diem vitæ præscriptum jam præteriisse contigerat. Illi adductum me juvenis exhibuit. At Pluto tunc incanduit: eique qui me ducebat, nondum istius completum est stamen, inquit, Abeat ergo. Sed tu fabrum Demylum adduc: jam siquidem ultra colum vivit. Tum ego lætus recurrens, ipse quidem jam febre liber eram: omnibus verò denunciabam Demylum esse moriturum. In vicinia autem nostra habitabat, ipse quoque ægrotans, ut renuntiatum est. Ac paulò pòst eorum à quibus lugebatur, ejulatum audivimus. Quid miri est, inquit Antigonus? Ego enim quendam novi, post vigesimum diem, quam sepultus est, resurrexisse. Nam hominem & antequam moreretur, & postquam resurrexit, ipse curavi. Et quo pacto, inquam ego, in diebus viginti neque putruit corpus, neque præterea fame corruptum est, nisi fortè tu quempiam Epimenidem curasti? Hæc cum diceremus, protinus ingressi sunt Eucratis filii, è palæstra redeuntes: quorum alter jam ex ephebis excesserat, alter natus erat annos circiter quindecim. Tum salutatis nobis, juxta patrem in lecto se-

1 Οὕπω πεπλήρωται φησὶ τὸ νῆμα αὐτῷ] D. Augustinus c. XII. De cura pro mortuis. Cæsarius Monachus Historiar. memorabil. c. XXII. l. XII. *Marcil.*

1 Θεὸν

κλίνης ὑπὸ τῷ πατρί. ἐμοὶ δ', εἰσκεκομίσθη δρόνῳ. καὶ ὁ Εὐκράτης ὥσπερ ἀναμνησθεὶς πρὸς τὴν ὄψιν τῆς ἡέως, ὅτις ἀναίμλω ἔφη τύχοι, ἐπιβαλὼν αὐτοῦ τὴν χεῖρα, ὡς ἀληθῆ ὦ Τυχιάδη πρὸς σὲ ἐρῶ. τὴν μακαρίτην μὲν γυναῖκα τὴν τούτων μητέρα, πάντες ἴσασιν ὅπως ἠγάπησα, ἐδήλωσα δ', οἷς ἔδρασα αὐτὴν ἔπραξα, ἃ ζῶσα μόνον ἀλλ' ἐπεὶ & ἀπέθανε, τόν τε κόσμον ἅπαντα συνκατακαύσας, καὶ τὴν ἐσθῆτα, ἣ ζῶσα ἔχαιρεν. ἐβδόμῃ δὲ μετὰ τὴν τελευτὴν ἡμέρᾳ, ἐγὼ μὲν ἀνατεῖλαι ἐπὶ τὴν κλίνης, ὥσπερ νῦν, ἐκείμλην ὑπομυθούμενος τὸ γε πένθος. ἀνεγίγνωσκον γὰρ τὸ περὶ ψυχῆς τοῦ Πλάτωνος βιβλίον ἐφ' ἡσυχίας. ἐπεισέρχεται δ' μεταξὺ ἡ Δημαινέτη αὐτὴ ἐκείνη, καὶ καθέζεται πλησίον, ὥσπερ νῦν Εὐκρατίδης ὅτοσι, δείξας τὸ νεώτερον τῆς ἡέως. ὁ δ', αὐτίκα ἔφερε μάλα παιδικῶς, καὶ πάλαι ἤδη ὠχρὸς ἦν πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν. ἐγὼ δ' ἤσθην ὡς ὁ Εὐκράτης, ὡς εἶδον, περιπλακεὶς αὐτῇ, ἐδάκρυον ἀνακινούσας. ἡ δ', οὐκ εἴα βοᾶν. ἀλλ' ἠνάτο με ὅτι τὰ ἄλλα πάντα χαριστάμλως αὐτῇ. θάτερον τοῖν σανδάλοιν χρυσοῦν ὄντοιν, ἀνακεκαύσειμι. εἶναι δ' αὐτὸ ἔφασκε, πεπραπόσθαι τοῦτο τῇ κιβωτῷ. καὶ διατεθῆναι ἡμᾶς ὑπ' ἀργίας, θάτερον μόνον ἀνακαύσαμλεν. ἔτι δ' ἡμῶν ἀμφιλεγομένων, καὶ ζητούντων τι κωνίδιον ὑπὸ τῇ κλίνῃ ὂν, μελίδιον, ὑλάκτησεν. ἡ δ', ἠφανίσθη πρὸς τὴν ὑλακήν. τὸ μὲν τοι σανδάλιον, οὐ ῥᾴδιον ὑπὸ τῇ κιβωτῷ, καὶ πανταχοῦ ἦν ὕστερον. ἔτι ἀπιστεῖν τούτοις ὦ Τυχιάδη ἄξιον σκαρδάπτας ὄσι, καὶ κύνας τὴν ἡμέραν ἐκείνην φαινομένοις; μὰ Δί' ἐγὼ οἶμαι, ἐπὶ σανδάλοις γε χρυσοῖς ἐς τὰς πυγὰς, ὥσπερ τὰ παιδία

sederunt, ac mihi quidem sella allata est. Tum Eucrates tanquam è conspectu filiorum admonitus: sic his frui mihi contingat, inquit, simulque iis manum injecit, ut tibi Tychiades, vera narrabo. Fœlicis memoriæ uxorem meam horum matrem noverunt omnes, quo pacto dilexerim. Nam declaravi his rebus quas in eam feci, & dum viveret, & postquam vita functa est. Quippe qui mundum ejus universum, vestemque qua delectabatur, dum viveret, in rogum illius injecerim. Septima verò post mortem die, cùm uti nunc, huic lecto incumberem, luctum meum commitigans: legebam enim tacitus Platonis illum de anima libellum: ingreditur interim Demænete ea ipsa, juxtaque adsidet, uti nunc Eucratides hic, minorem designans filium. Hic verò ilico tremuit admodum pueriliter, ac dudum ad narrationem pallebat. Ego verò, inquit Eucrates, ut conspexi, amplexus eam, singultim lachrymabar. Illa verò me vociferari non patiebatur, verùm incusabat me, quòd cum ei fuissem in reliquis omnibus gratificatus, è sandaliis aureis alterum non cremaveram: idque esse dicebat, quod sub arca ceciderat: ideoque non invento illo alterum tantùm cremaveramus. Nobis autem adhuc differentibus, scelestissimus quidam caniculus, qui erat mihi in deliciis, sub lecto cubans, allatravit: tum ea ad latratum evanuit. At sandalium sub arca repertum est, posteaque à nobis incensum. An hæc etiam, Tychiades, recusabis credere, cùm tam sint evidentia, quotidieque observentur? Per Iovem, inquam ego, digni fuerint, quibus aureo sandalio, puerorum more nates

ὦα, πολλοὶ ἄξιοι ἂν εἶεν οἱ ἀπιστοῦντες, καὶ ὅτως ἀναιχωτῶντες τοῖς τῷ ἀληθεῖ. ἐπὶ τούτοις, ὁ πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος εἰσῆλθεν, ὁ κομήτης ὁ σεμνὸς λεγόμενος. εἶδόν τ' αἰδήμονα ἐπὶ τῇ σοφίᾳ, τ' ἱερὸν ἐπονομαζόμενον. καίγω μ' ὡς εἶδον αὐτὸν, ἀνεπεύσατο. τοῦτ' ἐκεῖνο ἔφασαν μοι νομίσας, πάλαι πού τινα τῶν ψευδομένων. ἐπεφημίζει γὰρ αὐτοῖς ἔλεγεν ὁ σοφὸς ἀνὴρ, ὅτι περίεισι διεξιόντας. καὶ τὸ μὲν λόγε, ἡδέως μοι μαχαίρης ἐπεισελήλυθας μοι τῶν φίλων λάθρᾳ τῆς τύχης. ὁ δ', ἐπεὶ ἐκροιζέζηθ, ὑπεκρινάμην αὐτῷ μὲν Κλεοδήμε, ὡσεῖπε μὲν, ἥδε τ' νόσε ἤρτο. καὶ ὡς μάλα ἤδη ἔχειν ἤκουσ' ἀμφὶ μὲν Εὐκράτες, τί δ' ἔφη ὁδὸς ἀληθὴς φιλοσοφεῖν. μεζοῦ γὰρ εἰσιὼν, ἐπήκουσα. καί μοι δοκεῖτε εἰς καλὸν ἀμφιθήσαθ τῷ ἀμφιελεῦν. τί δ' ἄλλο εἶπεν ὁ Εὐκράτης, ἢ τυτονὶ τ' ἀδαμάντινον πείθομεν, δείξας ἐμὲ, ἠγλαϊζ δαίμονάς τινας εἶναι, καὶ φαντάσματα νεκρῶν ψυχὰς περιπολεῖν ὑπὲρ γῆς, καὶ φαίνεσθ οἷς ἂν ἐθέλωσιν; ἐγὼ μὲν ἠρυθρίασα, καὶ κάτω ἔνευσα, αἰδεσθεὶς τ' Ἀρίγνωτον. ὁ δ', ὅρα ἔφη ὦ Εὐκράτες, μὴ τοῦτο φησὶ Τυχιάδης τὰς τῶ βιαίως ἀποθνησκόντων μόνας ψυχὰς περιοδεύειν, οἷον εἴ τις ἀπάγξαθ, ἢ ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν, ἢ ἀνεσκολοπίσθη, ἢ ἄλλῳ γέ τῳ τρόπῳ τοιούτῳ ἀπῆλθεν ἐκ τοῦ βίε, τὰς δ' τῶν κατ' μοῖραν ἀποθνησκόντων οὐκέτι; ἢν γὰρ τοῦτο λέγῃ, σ' πάνυ λάβλησθαι φήσω. μὰ Δί' ἦδ' ὃς ὁ Δεινόμαχος, ἀλλ' οὐδὲ ὅλως εἶναι τὰ τοιαῦτα, οὐδὲ σωτοῦτο ὁρᾶν

feriantur, siqui ista non credant, atque usque adeò impudenter vero resistant. Interim Pythagoricus intrabat Arignotus, comatus ille, ab aspectu venerabilis. Nosti illum doctrinæ nomine celebrem, qui cognominatur Sacer. Quo conspecto respiravi: hoc ipsum quod proverbio dici solet, advenisse mihi ratus: nempe securim quandam adversus mendacia. Occludet, inquam, iis ora vir sapiens, adeò monstrosa narrantibus. Atque prorsus juxta vulgatum illud adagium, repentè Deum hunc mihi à fortuna esse immissum putabā. Hic postquam, assurgente ipsi Cleodemo, sedit: primùm de morbo percontatus est, seque audisse dicebat, Eucratem jam meliùs se habere. At quidnam inquit, inter vos philophamjni? Nam ingrediendo subauscultavi, mihique certè videmini de re quapiam pulchra disertare. Quid aliud, inquit Eucrates, quàm ut huic adamantino persuadeamus, me demonstrans, ut credat esse aliquos dæmonas, & phantasmata, mortuorumque animas super terram obambulare, & sese quibus voluerint ostendere? Ego Arignotum reveritus erubui, vultumque dejeci. At ille, vide inquit, ô Eucrates, num hoc dicat Tychiades. Eorum tantùm qui violentam mortem obierint, animas oberrare: veluti siquis suffocatus, aut capite truncatus, cruci-ve suffixus fuerit, aut tali quopiam modo è vita discesserit; naturalique morte discesserint? Nam si hæc dicat, non usque adeò absurda dixerit. Per Iovem, inquit Dinomachus, ne esse quidem hujusmodi, nec præsentia cerni putat.

nequaquam autem eas quæ fatali

1 Θεὸν ἀπὸ μηχανῆς] Proverb. *Bound.*

γ 5 1 Ἀλλ-

δαὶ οἴεται. πῶς λέγεις ἦ δ' ὃς ὁ Ἀρίγνωτος, δεινὸν ἀπιδὼν εἰς ἐμέ. οὐδέν σοι τούτων γίγνεσθαι δοκεῖ, καὶ ταῦτα, πάντων ὡς εἰπεῖν ὁρώντων; ἀπολελόγησθε ἦν δ' ἐγὼ ὑπὲρ ἐμοῦ. εἰ μὴ πιστεύω, διότι μηδὲ ὁρῶ μόνος τῶν ἄλλων. εἰ δ' ἑώρων ἐπίσδιον ἂν δηλαδή, ὥσπερ ὑμεῖς. ἀλλὰ ἦδ' ὃς ἦν ποτε ἐς Κόρινθον ἔλθῃς, ἐρῶ ἄνθα ἐστὶν ἡ Εὐβατίδου οἰκία. κἀπειδάν σοι δειχθῇ ἔξω τὸ Κράνειον, παρελθὼν ἐς ταύτην, λέγε ᾧτεῳ τῷ θυρωρῷ Τίβιον, ὡς ἐθέλοις ἰδεῖν ὅθεν τὸ δαίμονα ὁ πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος ἀνορύξας, ἀπήλασεν, καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν οἰκεῖσθαι τὴν οἰκίαν ἐποίησε. τί γὰρ τοῦτο ἦν ὦ Ἀρίγνωτε; ἤρετο ὁ Εὐκράτης. ἀοίκητος ἦν ἦδ' ὃς διὰ πολλὰ τὰ δεινά. εἰ δέ τις οἰκήσειεν; δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας, ἔφυγεν ἐκδιωχθεὶς ὑπό τινος φοβερᾶς καὶ παραχρῆμα φάσματος. συνέπιπτεν δὲ ἤδη, καὶ ἡ στέγη κατέρρει. καὶ ὅλως, ἔδεισε μὲν ὁ θαρρήσων παρελθεῖν εἰς αὐτήν. ἐγὼ γὰρ ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσα, τὰς βίβλους λαβών, εἰσῆλθον δέ μου αἰγύπτιαι μάλα πολλαὶ ἀεὶ τοιοῦτον ὕπνον, ἀποτρέποντος ξένου, καὶ μονονοὺ ἐπιλαμβανομένου, ἐπεὶ ἔμαθεν οἷ βαδίζοιμι, εἰς προῦπτον κακὸν ὡς ὤετο. ἐγὼ δὲ λύχνον λαβών, μόνος εἰσέρχομαι. καὶ ἐν τῷ μεσίῳ οἰκήματι καθεὶς τὸ φῶς, ἀνεγιγνώσκον ἡσυχῇ, χαμαὶ καθεζόμενος. ἐφίσταταί μοι ὁ δαίμων, ἐπί τινα τῶν πολλῶν ἥκειν νομίζων, καὶ διδίσκεσθαι καὶ ἐλπίζων, ὥσπερ τοὺς ἄλλους, αὐχμηρὸς, καὶ κομήτης, καὶ μελάντερος ἢ ζόφος. καὶ

putat. Quid ais? inquit Arignotus me torvè intuens, nihil horum tibi videtur fieri, præsertim cùm omnes, ut ita dicam, videant? Ignoscès, inquam ego, mihi, si non credo, nam solus omnium non video: quod si vidissem, sicuti vos profectò credidissem. Atqui, inquit ille, si quando Corinthum veneris, roga ubi sit Eubatidæ domus: eaque tibi circa Craneum indicata, ingressus dic janitori Tibio, velle te videre, unde dæmonem effossum Pythagoricus Arignotus abegerit, ac deinceps domum habitabilem reddiderit. Quidnam hoc erat Arignote? rogabat Eucrates. Inhabitabilis erat, inquit ille, diu propter terricula. Quòd si quis inhabitasset, expavefactus ilico fugiebat, à quodam horrendo terribilique spectro exactus. Iamque concidebat, & rumpebatur tectum: denique neque quisquam erat omninò qui in eam ingredi auderet. Ego verò ubi hæc audivi, libellos sumens, sunt autem Ægyptii mihi de talibus rebus admodum multi, veni domum circa primum somnum, dehortante hospite, ac ferme detinente, quia didicerat quônam irem, in manifestum, ut putabat, exitium. At ego sumpta lucerna solus ingredior: atque in vastissimo atrio collocato lumine, humi sedens, tacitè legebam. Supervenit ille dæmon, cum quopiam è vulgo se congressurum ratus, ac me quoque quemadmodum alios pertenebrisque nigrior. Atque hic territurum, squalidus, hirsutus, ad-

1 Ἀοίκητος ἦν ἦδ' ὃς διὰ πολλὰ τὰ δεινά] C. Plinius epist. XXVII. lib. VII. Scriptor vitæ S. Germani Antisiodorensis episcopi c. XVII. D. Antoninus archiepisc. Florentin. Tomi II. c. IX. tit. XII. paragr. IIX. *Marcil.*

1 Προσ-

ὁ μὲ, ἐπισὰς, ἐπιρρῶτό με παντα-χόθεν ποσσάκων, εἰ ποθεν κρατήσειε, καὶ ἄρτι μὲ, κύων, ἄρτι ταῦρος γιγνόμενον, ἢ λέων. ἐγὼ δὲ προχειρισάμενον τὸν φελλοδεσμώτην ἐπίρρησιν, αἰωρηλάζειν τῇ φωνῇ, σωλήνασι καταδῦσαν αὐτὸν εἰς τινα γωνίαν οἰκήματος. ἰδὼν δὲ αὐτὸν οἱ κρεῖττον, τὸ λοιπὸν ἀνεπαυόμην. ἑωθεν δὲ πάντων ἀπιγνωκότων, καὶ νεκρὸν σύρησιν με οἰομένων, καταπτῶτας ἄλλους, προελθὼν ἀσφαδόκητος ἅπασι, προσημι τὴν Εὐβατίδη, σωαγγελιζόμενον αὐτῇ, ὅτι κατοικήσει αὐτῇ, καὶ ἀδείμαντος ἤδη ἐξῇ τὸν οἶκον οἰκεῖν. καὶ δαιμόνων αὐτὸν τε, καὶ τῶν ἄλλων τοσῶν, εἰ πονηρὸν δὲ δαιμόνιον ἔνεκα, ἐκέλευον ἀγαγὼν ἐπὶ τὸν τόπον, ὃν κατεδεδύκειν τὸ δείμονα ἐκφήνειν, σκάπτειν, λαβόντας δικέλλας, καὶ σκαφέα. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησαν, εὑρέθη ὡς ἐπ' ὀργυιὰν κατορωρυγμένον τι νεκρὸς ἕωλον, μόνα τὰ ὀστᾶ κεῖμενα συνειμένον. ἐκεῖνον μὲν δὴ ἐξαίφνης ἀπορύξαντες, ἡ οἰκία δὲ τὸ ἀπ' ἐκείνου ἐπαύσατο, ἐνοχλουμένη ὑπὸ τῶν φασμάτων. ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Ἀρίγνωτος, ἀνὴρ δαιμόνιος τὰ σοφίαν, καὶ ἅπασιν αἰδέσιμος, ἐδόκει δὲ ἐπὶ τῶν παρόντων, ὃς οὐκ κατεγίγνωσκέ μου πολλὴν τὴν ἀνοιαν, τοῖς τοιούτοις ἀπιστῶν. καὶ ταῦτα, Ἀρίγνωτε λέγοντος. ἐγὼ δὲ ὅμως ἐδὲν ἔφασκε, ἅτε τὸν κόμυλον, ἅτε τὸν δέξαν τὸν περὶ αὐτῶν, τί τὰ ἔφην ὦ Ἀρίγνωτε, καὶ σὺ τοιοῦτος ἦσθα, ἡ μόνη ἐλπὶς τῆς ἀληθείας, καπνὸν μέσος, καὶ ἐνδελεχῶν; τὸ γὰρ δὴ λόγου ἐκεῖνο, ἄνθρακες ἡμῖν ὁ θησαυρὸς πέφηνας. σὺ δὲ ἦ δ' ὃς ὁ Ἀρίγνωτος, εἰ μήτε ἐμοὶ πιστεύεις adstans, undique me adsultim petens tentavit, siquâ posset expugnare, ac modò in canem, modò in taurum, modò in leonem vertebatur. At ego correpto in manum, quàm maximè horrendo carmine, simulque vocem Ægyptiam imitatus, eum incantatum in domicilii tenebrosi angulum quendam compuli. Ac cùm animadvertissem ubi se in terram condiderat, tum destiti. Mane autem desperantibus universis, ac me quemadmodum & alios mortuum reperturos putantibus, præter omnium spem progrediens, Eubatidem adeo, fœliciter illi annuntians, quòd puram sibi ac spectris liberam domum jam liceret incolere. Atque illum assumens, aliosque multos, qui hujus inopinatæ rei gratia sequebantur, cùm ad locum adduxissem, ubi condentem se dæmona conspexeram, jussi ut sumptis ligonibus, & rutris suffoderent. Quo facto, inventum est ferè ad passum defossum cadaver quoddam marcidum, ossibus tantùm humana specie cohærentibus: quod effossum sepelivimus: postea verò domus spectris turbari desiit. Hæc ubi narravit Arignotus, prodigiosa vir sapientia, omnibusque reverendus, nemo erat ex iis qui aderant, qui non multam imputaret mihi desipientiam, qui talia non credam: narrante præsertim Arignoto. Ego tamen nihil veritus, neque comam, neque illam quam de eo habebant opinionem. Quid hoc, inquam, Arignote? Etiam tu talis eras, sola mihi spes veritatis, fumo plenus ac simulachris? Illud ergo, quod dici solet, in te nobis evenit: ut thesaurum quem speravimus, carbones offenderimus. At tu, inquit Arignotus, si neque mihi cre-

λέγοντι, μήτε Δεινομάχῳ, ἢ Κλεοδήμῳ τούτῳ, μήτε αὐτῷ Εὐκράτει, φέρε εἰπὲ τίνα ἂν τῶν τοιούτων ἀξιοπιστότερον ἡγῇ ταῦτα ἡμῖν λέγειν. νὴ Δί' ἦν δ' ἐγὼ μάλα θαυμαστὸν ἄνδρα, τὸν Ἀβδηρίτην ἐκεῖνον Δημόκριτον ὃς ἔτως ἀρα ἐπίστευε μηδὲν οἷον τε εἶναι συγῆναι τοιοῦτον, ὥς γε ἐπειδὴ κρύψας ἑαυτὸν ἐς μνῆμα ἔξω πυλῶν, σὺν παῖδι διετεῖ γράφων, ἢ σωμάτων ἐν νύκτωρ, ἢ μεθ' ἡμέραν. καί τινες τῶν γειτόνων, ἐπιχειρεῖν βουλόμενοι αὐτὸν, καὶ δείματος, σειλάμενοι γενναίως ἐδῶπ μελαίνῃ, καὶ περιστάντες ἐς τὰ κρανία μεμιμημένοις περιστάντες αὐτὸν, περιχόρευον ὑπὸ πυκνῇ τῇ βάσῃ ἀκαπηδῶντες. ὁ δ', ὅτε ἔδειτε τὴν περιστάσιν αὐτῶν, ὅτε ὅλως ἐνέβλεψε πρὸς αὐτούς. ἀλλὰ μεταξὺ γράφων, παύσασθε ἔφη παίζοντες. ὅτω βεβαίως ἐπίστευε μηδὲν εἶναι τὰς ψυχὰς ἐπ ἔξω ῥυομένας τῶν σωμάτων. τοῦτο φῆς ἦσθ' ὃς ὁ Εὐκράτης, ἀνηῦρόν τινα ἄνδρα ἐκ τῶν Δημοκρίτου ῥυέντα, εἰ μὴ ἔτως ἐγίγνωσκεν. ἐγὼ δ' ὑμῖν ἐκ ἄλλο διηγήσομαι αὐτὸς παθών, ἢ παρ' ἄλλου ἀκούσας. πάνυ γὰρ ἂν ἐκ σὺ ὦ Τυχιάδη ἀκούων, πρὸς βεβαίωσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἐκ διηγήσομαι. Ὁπότε γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ διῆγον, ἔτι νέος ὤν, ὑπὸ ἐκ παιδὸς ἐπὶ παιδείας πρὸς φάσιν ἀπεσταλείς, ἐπεθύμησα ἐς Κοπτὸν ἀναπλεύσας, ἐκεῖσε ἐπὶ τὸν Μέμνονα ἐλθὼν, ἀκούσω τὸ θαυμαστὸν ἐκεῖνο ἠχοῦντα τὸν ἥλιον. ἐκεῖνον μὲν δὴ ἤκουσα, ἃ κοινὸν τὸ κρουὸν τοῖς πολλοῖς, ἄσημόν τινα φωνήν, ἀλλά μοι ἐκ ἔλεγεν ὁ Μέμνων αὐτὸς, ἀνοίξας τὸ στόμα ἐν ἔπεσιν ἑπτὰ. καὶ εἴγε μὴ περιττὸν ἦν, αὐτὰ ἂν ὑμῖν εἶπον τὰ ἔπη. κοὐ δὴ τὸν ἀναπλοῦν, ἔτυχεν ἡμῖν συμπλέων credis narranti, neque Dinomacho, aut huic Cleodemo, neque ipsi Eucrati, dic age quemnam digniorem, cui de his rebus fides habeatur, existimas, qui nobis dicat contraria? Per Iovem inquam ego, virum apprimè mirabilem, Abderitam illum Democritum, cui tam firmiter erat persuasum, ejusmodi nihil in rerum natura esse posse, ut cùm se in monimento extra portas clausisset, ibique degeret dies noctesque scribens & componens: ac juvenes quidam eum illudere & terrere cupientes, nigra veste cadaveris in modum ornati, ac personis in capitis adfictis circumstantes, illum circunsilirent, crebrò subsilientes: hic neque ipsorum simulationem timuerit, neque ipsos omnino respexerit: sed interscribendum dixerit, Definite ineptire: adeò firmiter crediderit animas nihil esse postquam è corporibus exierint. Hoc dicis, inquit Eucrates, dementem virum fuisse Democritum, qui sic existimarit. Ego verò vobis etiam aliud referam, quod mihi ipsi contigit, non ab alio acceptum. Nam tu quoque id audiens Tychiades, veritate narrationis ad credendum adduceris. Cùm in Ægypto degerem, adhuc adolescens, à patre doctrinæ gratia missus, cupivi navigio Coptum profectus, illinc Memnonem adiens, miraculum illud audire, eum videlicet sonum edentem ad orientem solem. Illum igitur audivi non hoc vulgari modo quo audiunt alii sonum quempiam inanem: sed mihi oraculum etiam edidit Memnon ipse aperto ore septem versibus, quos, nisi id esset supervacaneum, vobis recensérem. Navigationis autem

μεμφίτης ἀνὴρ τῶν ἱερῶν γραμματέων, θαυμάσιος τὴν σοφίαν, καὶ τὴν παιδείαν πᾶσαν εἰδὼς τὴν αἰγύπτιων. ἐλέγετο δὲ τρία ἢ εἴκοσιν ἔτη ἐν τοῖς ἀδύτοις ὑπογαίοις φοιτήσας, μαγεύειν παιδεύεσθαι ὑπὸ τοῦ Ἴσιδος. Παγκράτην ἔφη λέγειν ὁ Ἀρίγνωτος, ἐμὸν διδάσκαλον, ἱερὸν ἄνδρα, ἐξυρημένον τὸν ὀφρύων, νεήμυτα, καθαρῶς ἐμπεπλεγμένα, ἐπιμήκη, σιμὸν, εὐγάλεων, ὑπολεπτὸν τὰ σκέλη. αὐτὸν ἤδη ὃς ἐκεῖνον τὸν Παγκράτην. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, ἠγνόουν ὅστις ἦν. ἐπεὶ δὲ ἐσάωσεν αὐτὸν, εἰ ποτε ἐρεσχειλῶν τὸ πλοῖον, ἀλλά τι πολλὰ τερατεύεσθαι ἐργαζόμενον, καὶ δὴ καὶ ἐπὶ κροκοδείλων ὀχούμενον, καὶ σωνίοντα τοῖς θηρίοις, τὰ δὲ, ὑποπτήσσοντα, καὶ σαίνοντα πάνυ ἀφόβως, ἔγνων ἱερόν τινα ἄνθρωπον ὄντα. καὶ προσιμεν φιλοφρονούμενοι, ἄλαθεν ἑπαίρων αὐτὸν, καὶ σωνήθης ἡμῖν γενόμενος. ὥστε πάντων ἐκείνῳ μοι τῶν ἀπορρήτων. καὶ τέλος, πείθει με, τὰς μὲν οἰκείας ἅπαντας, ἐν τῇ Μεμφίδι καταλιπεῖν, αὐτὸν δὲ μόνον ἀκολουθεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ γὰρ ἀπορήσειν ἡμᾶς τῶν ἀφθονησομένων. καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, οὕτω διήγομεν. ἐπειδὴ δὲ ἐλθοιμεν εἴς τι καταγώγιον, λαβὼν ἂν ὁ ἀνὴρ τὸ μοχλὸν τῆς θύρας, ἢ τὸ κόρηθρον, ἢ τὸ ὕπερον, παραβαλὼν ἐμοῖος, ἐπεσκεύαζέ τινα ἐπῳδὴν, ἑποῖ βαδίζειν, τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἄνθρωπον εἶναι δοκοῦντα. τὸ δὲ, ἀπελθὸν, ὕδωρ τι ἀπήντλει, καὶ ἐψώμεν, καὶ ἐσκεύαζε, καὶ ἐς πάντα δεξιῶς ὑπηρέτει, καὶ διηκονεῖτο ἡμῖν. εἶτα δὲ ἐπειδὴ ἄλλις ἔχοι τῆς ἀφθονίας, αὖθις κόρηθρον τὸ κόρηθρον, ἢ ὕπερον τὸ ὕπερον, ἄλλην ἐπῳδὴν ἐπεσκεύαζε, ἑποῖ ἄν. τοῦτο ἐγὼ πάνυ σπουδαίως, σὺν εἶχον

tem fuit socius vir Memphiticus, quidam ex sacris illis Scribis, mirabili sapientia, & qui universam Ægyptiorum doctrinam callebat. Dicebatur autem tres ac viginti annos in adytis subterraneis mansisse, Magiam interea doctus ab Iside. Pancratem dicis, inquit Arignotus, præceptorem meum, virum sacrum, rasum, lineis indutum, doctum, pureque lingua Græca loquentem, procerum, simum, labiis promissis, cruribusque gracilibus. Illum ipsum, inquit ille, Pancratem, ac primùm quidem quis esset ignorabam. At postquam vidi eum, si quando in portum appulissemus, cùm alia multa miracula facientem, tum crocodilis insidentem, & cum feris versantem: illas verò eum reverentes, caudisque adulantes, agnovi sacrum quempiam virum esse, paulatimque comitate mea me in ejus amicitiam & familiaritatem insinuavi, adeò ut omnia arcana communicaret. Ac tandem mihi persuadet, ut famulis omnibus in Memphide relictis, se solus sequerer, neque enim defuturos nobis ministros. Atque ex eo tempore sic vitam duximus. Cùm in diversorium quodpiam venissemus, homo accepto januæ vecte, vel scopis, vel pistillo, vestibus implicans, cùm in id carmen dixisset, effecit ut ambularet, utque aliis omnibus homo videretur. Illud ergo abiens, & aquam hauriebat, & cœnam parabat, instruebatque, atque in omnibus commodè subserviebat, ministrabatque nobis. Deinde postquam satis erat ministratum, scopas denuo scopas, pistillum denuo pistillum reddebat, aliud carmen recitans. Hoc ego vehementer conatus, ex ipso discere non po-

ἅπας ἀμφίθυρμι παρ' αὐτῷ. ἐδόκουν γὰρ αὐτῷ, καίτοι πρὸς τὰ ἄλλα σφόδρα χειροήθης ὢν μιᾷ δέ ποτε ἡμέρᾳ λαθὼν, ἐπήκουσα τῆς ἐπῳδῆς, ἣν ὁ τερατοσκόπος, χρεὼν οὐ σκοτεινὴ ὑποστάς. κἀγὼ μὲν, ὡς ἤκουσα εἰς τὴν ἀγορὰν, ὑπειλάμβανον τὴν ὑπόνοιαν ἃ ἔδει ποιεῖν. ἐγὼ γὰρ, εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐκείνῃ τῇ ἀγορᾷ πραγματευόμενος, λαβὼν τὸ ὕπερον. χημαίωσας, ὁμοίως ἐπιπὼν τὰς συλλαβὰς, ἐπῆλθον ὑδροφορῶν. ἐπεὶ δὲ ἐμπλησάμενος τὴν ἀμφορέα ἐκόμισε, πεπαυσο ἔφην, κἀμηκέτι ὑδροφόρει, ἀλλ' ἴσθι αὖθις ὕπερον. τὸ δὲ, οὐκέτι μοι πείθεσθαι ἤθελεν, ἀλλ' ὑδροφόρει ἀεὶ, ἄχρι δὴ ἐπέπλησεν ἡμῖν ὕδατος τὴν οἰκίαν ἅπασαν. ἐγὼ δὲ ἀμηχανῶν τῷ πράγματι, ἐδεδίειν γὰρ μὴ ὁ Παγκράτης ἐπανελθὼν ἀγανακτήσῃ, ὅπερ ἐγένετο, ἀξίνην λαβὼν, διέκοψα τὸ ὕπερον εἰς δύο μέρη. τὰ δὲ, ἑκάτερον τὸ μέρος, ἀμφορέα λαβόντα, ὑδροφόρει, καθ' ἑνὸς, δύο μοι ἐφαίνοντο οἱ διάκονοι. ἐν τούτῳ δὲ ὁ Παγκράτης ἐφίσταται. καὶ σπεύσας τὸ γεγενημένον, ἐπεὶνα μὲ οὐδὲν ἐποίησε ξύλα, ὥσπερ ἐν πρὸ τοῦ ἐπῳδῆς. αὐτὸς δὲ ἀπολιπὼν με λαθὼν, οὐκ οἶδ' ὅποι ἀφανὴς ὤχετο ἀπιών. νῦν δὲ ἔφη ὁ Δεινόμαχος οἶσθα κἂν ἐκεῖνο ἄνθρωπον ποιεῖν σε τὸ ὑπόνομον; νὴ Δί' ἦδη· ὃς ἐξ ἡμισείας γε. οὐκέτι γὰρ εἰς τὸ δωμάτιον οἷόν τέ μοι ἄγειν αὐτὸ, ἐν ἅπαξ γεγένηται ὑδροφόρον, ἀλλὰ δεήσει ἡμῖν ἐπικλεισθῆναι τὴν οἰκίαν ἅπασαν. ἐὰν παύσεσθε νῦν δ' ἐγὼ τὰ τοιαῦτα περατολογοῦντες γέροντες ἄνδρες, εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ κἂν τί μειρακίων τούτων ἕνεκα εἰς ἄλλον καιρὸν ὑπερβάλλεσθε τὰς δεινὰς διηγήσεις, μὴ

poteram. Nam id mihi invidebat, quanquam in aliis erat facillimus. At quadam die in tenebroso angulo clam illo delitescens, incantationem illam propiùs auscultavi. Erat autem trisyllaba. Tum ille cùm pistillo mandasset quæ erant agenda, abiit in forum. At ego postridie illo apud forum occupato, acceptum pistillum cùm ornassem, syllabas illas simili modo pronuntians, jussi ut aquam hauriret: & postquam plenam amphoram attulisset, desiste inquam, neque aquam haurito amplius, sed rursus esto pistillum. At illud mihi jam non amplius volebat obtemperare, sed aquam assiduò hauriebat, quoad hauriendo totam domum nobis impleret. At ego cùm huic rei resistere non valerem (timebam autem ne Pancrates reversus, id quod etiam evenit, irasceretur) correpta securi pistillum in duas partes dissecco. At utraque pars amphoram sumens hauriebat aquam: jamque unius loco duo mihi ministri esse cœperunt. Interea Pancrates supervenit: ac re intellecta, illas rursus in ligna convertit, ut erant ante carmen. At ipse me clanculum relicto, nescio quônam profectus è meo conspectu evanuit. At possis istud etiam nunc, inquit Dinomachus, hominem ex pistillo facere? Per Iovem, inquit ille, dimidia ex parte scio. Nam in priorem formam à me restitui non potest, postquam semel aquarius fuerit: sed domus aqua referta, erit nobis claudenda. Non desistetis, inquam ego, hujusmodi monstra narrare viri senes? Alioqui horum saltem adolescentum gratia, incredibiles istas, ac terribiles fabulas aliud in tempus differte,

πως λάθωσιν ἡμῖν ἐμπλησθέντες δειμάτων, καὶ ἀλλοκότων μυθολογημάτων. φείδεσθαι οὖν χρὴ αὐτῶν, μὴ δὲ τοιαῦτα ἐνίζειν ἀκούειν, ἃ ἀφ' ἁπάντων δεῖ βίᾳ σὺν ὀχλήσει σωύντα, καὶ ψοφοδεεῖς ποιήσει, ποικίλης τὰ δεισιδαιμονίας ἐμπιπλάντα. εὖγε ὑπέμνησας ἦθι, ὃς ὁ Εὐκράτης, εἶπον τῷ δεισιδαιμονίαν. τί γάρ σοι ὦ Τυχιάδη, περὶ τῶν τοιούτων δοκεῖ, λέγω δὴ χρησμῶν, καὶ θεοφάτων, καὶ ὅσοι θεοφορούμενοί τινες ἀναβοῶσιν, ἢ ἐξ ἀδύτων ἀκούεται, ἢ παρθένου ἔμμετρα φθεγγομένη, πυθομαντεύεσθαι τὰ μέλλοντα. ἢ δηλαδὴ σὺ τοῖς τοιούτοις ἀπιστήσεις; ἐγὼ δέ, ὅτι μὲν δακτύλιόν τινα περιφέρω, Ἀπόλλωνος δὲ πυθίου εἰκόνα σκυπτούσης τὸ σφραγίδος, καὶ ὅτι ὁ Ἀπόλλων φθέγγεται πρὸς ἐμὲ, ἃ λέγω, μή σοι ἄπιστα δόξω περὶ ἐμαυτοῦ μεγαλαυχεῖσθαι. ἃ δὲ σὺν Ἀμφιλόχῳ τε ἤκουσα σὺν Μαλλῷ δὲ ἤρωϊ ὑπερδιαλεχθέντος μοι, καὶ συμβουλεύσαντος ὑπὲρ τῶν ἐμῶν, καὶ ἃ εἶδον αὐτὸς, ἐξέλαν ὑμῖν εἰπεῖν. εἶτα ἐξῆς ἃ σὺν Περγάμῳ εἶδον, καὶ ἤκουσα σὺν Πατάροις. ὁπότε γὰρ ἐξ Αἰγύπτου ἐπανήειν οἴκαδε, ἀκούων τὸ σὺν Μαλλῷ τοῦτο μαντεῖον, ἐπιφανέστατόν τε, καὶ ἀληθέστατον εἶναι, καὶ χρῶν ὑπεργῶς, πρὸς ἅπας ἀποκρινόμενον, οἷς ἂν ἐπιζητήσας τις εἰς τὸ γραμματεῖον ἐνδοθῇ τῷ θεσπίῃ, καλῶς ἂν ἔχειν ἡγησάμην σὺν παράπλῳ πειρᾶσθαι δὲ χρησμοῦ, καί τι περὶ μελλόντων συμβουλεύσασθαι τῷ θεῷ. πρῶτα ἔτι δὲ Εὐκράτης λέγοντος, ἰδὼν οἱ τὸ πρᾶγμα θεσπρωτήσειν ἔμελλε, καὶ ὡς ὑπὲρ μικρᾶς σπήρχετο τὸ περὶ τὰ χρησθέντα τραγῳδίας, ἃ δοκεῖν οἰηθεὶς δεῖν μὴ ἐντιλέγειν ἔπεσιν, ἀπολιπὼν αὐτὸν ἔτι

ferte, ne clam nobis, terroribus ac prodigiosis fabulamentis impleantur. Parcendum ergo illis, nec talibus audiendis sunt assuefaciendi, quæ eos per totam vitam comitantia perturbabunt, atque ad omnem strepitum meticulosos reddent, posteaquam eos omnigena superstitione impleverint. Rectè admonuisti me, inquit Eucrates, quum superstitionem dixisti. Nam quid tibi Tychiade, de rebus hujusmodi videtur? De oraculis loquor, ac vaticiniis, & quæcunque quidam numine afflati proclamant, quæque ex adytis audiuntur: aut quæ virgo numeris eloquens prædicit. An videlicet nec talia credis? At non dico me sacrum annulum habere, cujus sigillum exprimit Apollinis Pythii imaginem: nec mecum loqui Apollinem: ne videar ad gloriam meam res incredibiles narrare. Cæterùm quæ apud Amphilochum audivi in Mallo, heroë mecum diu differente, deumque meis de rebus consulente, tum quæ ipse vidi, volo vobis referre. Deinde ex ordine tum quæ vidi in Pergamo, tum quæ audivi in Patarис. Cùm ex Ægypto redirem domum, audiremque illud in Mallo oracului apertissimum simulque esse verissimum, & sic evidenter responsa dare, ut ad verbum respondeat iis, quæcunque prophetæ quispiam in schedulam inscripta tradiderit: rectè me facturum putavi, si dum prætervavigabam, experirer oraculum, Deumque de futuris quidpiam consulerem. Eucrate hæc adhuc dicente, cùm viderem quàm longè res esset processura, eumque tragœdiam, ratus non expedire, non brevem de oraculo incepisse uti solus contradicerem omnibus, re-

ἀφπλέοντα ἐξ Αἰγύπτου εἰς τὴν Μαλλὸν, καὶ γὰρ συνῄδειν ὅτι μοι ἄχθοντται παρόντι, καθάπερ ἀντισοφιστῇ τῶν ψευσμάτων, ἀλλ' ἐγὼ ἄπειμι ἕψων Λεοντίχῳ ἐπιζητήσων. δέομαι γοῦν αὐτῶν τι συγγενέσθαι. ὑμεῖς δ', ἐπεὶ οὐχ ἱκανὰ ἡγεῖσθε τὰ ἀνθρώπινα εἶναι, καὶ αὐτοὺς ἤδη τοὺς θεοὺς καλεῖτε συνεπιληψομένους ὑμῖν τῶν μυθολογημάτων. καὶ ἅμα λέγων, ἐξῄειν. οἱ δὲ, ἄσμενοι ἐλευθερίας λαβόμενοι, εἰσίασιν ὡς τὸν οἰκεῖον αὐτῶν, καὶ συνεφορβεῖτο τῶν ψευσμάτων. τοιαῦτά σοι ὦ Φιλόκλεις, ὦ Εὐκράτη ἀπέσπασα, ἤκω νὴ τὴν Δία, ὥσπερ οἱ τῶν ὑλώδεις πιόντες, ἐμπεφυσημένοι τὴν γαστέρα, ἐμέτου δεόμενοι. ἡδέως σ' ἂν παρεῖχον πολλαπλασίαν ἐξιάματον ληθεδανόν τι φάρμακον, ὥστε μὴ τι καινὴν ἐργάσηταί με ἡ μνήμη αὐτῶν συνοικοῦσα. τέρατα γάρ, καὶ δαίμονας, καὶ ἐκάτας ὁρᾶν μοι δοκῶ. Φιλ. καὶ αὐτὸς ὦ Τυχιάδη, τοιοῦτόν τι ἀπήλαυσα τῆς διηγήσεως. φασὶ γάρ τινι μὴ μόνον λυσσᾶν, καὶ τὸ ὕδωρ φοβεῖσθαι ὁπόσους ἂν οἱ λυσσῶντες κύνες δάκωσιν, ἀλλὰ κἂν τινα ὁ δηχθεὶς ἄνθρωπος δάκῃ, ἴσως τοῦ κυνὸς δυσάντητόν τὸ δῆγμα. καὶ νῦν αὐτὸ καὶ ἐγὼ φοβοῦμαι. καὶ σὺ τοίνυν ἴσθι, ὦ Τυχιάδη, ὡς ὁ Εὐκράτης δηχθεὶς ὑπὸ πολλῶν ψευσμάτων, μεμολυσμένην καρδίαν ἔχει δῆγμα. ἔστι δαιμόνων μοι τὴν ψυχὴν ἐπιπλησάντων. Τυχ. ἀλλὰ θαῤῥῶμεν ὦ φιλότης, μέγα τοιούτων ἀλεξιφάρμακον ἔχοντες τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὸν ἐπὶ πᾶσι λόγον ὀρθόν. ὦ χρωμένους ἡμᾶς, οὐδὲν ἂν μὴ παρέξῃ τῶν κενῶν καὶ ματαίων τούτων ψευσμάτων.

relinquens eum ex Ægypto adhuc in Mallum navigantem (nam intelligebam molestam illis esse meam præsentiam, ut pote qui dissentirem, refelleremque ipsorum mendacia.) Atqui ego abeo, inquam, quæsiturus Leontichum, cum quo mihi opus est, ut colloquar. Vos autem, siquidem putatis res humanas non sufficere, ipsos etiam Deos vocate, qui vobiscum fabulosas narrationes capessant. Atque hæc simul atque dixi, discessi. Illi verò alacres jam libertatem nacti, ut est verisimile mutuis epulis sese excipiebant, ac mendaciis ingurgitabant. His Philocles, apud Eucratem auditis venio, per Iovem, ut qui musto sunt poti, inflato ventre, opus habens vomitu. Libenter autem magno alicunde pharmacum emerim, quod mihi oblivionem induceret eorum quæ audivi, ne me nonnihil earum rerum inhærens lædat memoria. Nempe monstra, dæmones, & Hecatas mihi videre videor. *Phil.* Quin mihi quoque, ô Tychiade, tale quiddam ex tuo sermone percepi. Aiunt enim non solum in rabiem verti, & aquam formidare quoscunque rabidi canes momorderint: sed etiam siquem homo morsus momorderit: eum quoque morsum non minùs canino valiturum: illumque eodem modo formidaturum. Tu ergo videris apud Eucratem à multis mendaciis morsus, mihi quoque morsum illum communicasse, adeò mihi mentem dæmonibus implevisti. *Tych.* At bono animo simus, amice, cùm magnum adversus hujusmodi res remedium habeamus, Veritatem, rectamque in rebus omnibus rationem: qua si utamur, nullis hujusmodi vanis, stultisque mendaciis turbabimur.

ΙΠΠΙΑΣ, Η ΒΑΛΑΝΕΙΟΝ.

HIPPIAS, SEV BALNEVM.

ARGVMENTVM.

Balneum Hippiæ descripturus, principio ipsum artificem, à cognitione artium, atque peritia commendat. Orditur autem à loco communi, ita videlicet proponens, eos esse potissimum laudandos artifices, qui non solùm verbis prolixè polliceri, aut de scientiis disputare soleant, sed qui ipso opere, hoc quod profitentur, præstare possint: hunc locum exemplis aliquot illustrat, deinde ad præsens institutum accommodat. Proinde, inquiens, etiam mechanici artifices maximè laudandi illi sunt, qui non verbis tantùm opera aliqua describunt, aut promittunt, sed qui re ipsa illa quàm optimè atque artificiosissimè extruunt, qualis & Hippias hic unus est, id quod opus ab eo, nempe balneum extructum, comprobat: atque exinde ipsum balneum describit, situm, elegantiam, proportionabilitatem operis: deinde & utilitatem & oportunitatem omnium cellarum, & lavandi in eo usum commendans.

Τῶν σοφῶν ἐμείνους μᾶλιστα ἔγωγέ φημι δεῖν ἐπαινεῖν, ὁπόσοι μὴ λόγους μόνον δεξιὰς παρέχονται ὑπὲρ τῶν πραγμάτων ἑκάστων, ἀλλὰ & ἔργοις ὁμοίοις τὰς τῶν λόγων ὑποσχέσεις ἐπιστώσαντο. καὶ γὰρ τῷ ἰατρῶν ὅτῳ νῦν ἔχων, ὃ τὰς ἄριστα ὑπὲρ τῆς τέχνης εἰπὼν δυναμένους μὲν & τελεῖται νοσῶν, ἀλλὰ τὰς πράξας τι καὶ αὐτὸς μεμελετηκότας. ἀμείνων δ' & μουσικὸς οἶμαι δ' Ἀλκαμένει ῥυθμοὺς, καὶ ἁρμονίας ἐπιστάμενος, ὁ & ψάλλειν, καὶ κιθαρίζειν αὐτὸς δυνάμενος. τί γὰρ ἄν σοι τῷ στρατηγῶν λέγοιμι τὰς εἰκότως δόξας κεκτῆσθαι, ὅτι οὐ τάττειν μόνον, ἀλλὰ & ποιεῖν ἦσαν ἀγαθοὶ, ἀλλὰ & ποιεῖν

Ego ex sapientibus illos potissimùm aio laudandos esse, qui non solùm pro quibusque rebus præstantissimas orationes ediderunt, sed similibus factis ea comprobarunt, quæ verbis polliciti sunt. Nam prudens ægrotus eos medicos non accerset, qui quàm optimè de arte differere possunt, sed qui in ejus usu se exercuerunt. Potior etiam est meo judicio, is Musicus, qui psallendi, & citharæ pulsandæ est peritus, quàm qui rhythmos, & concentus novit dijudicare. Quid enim tibi eos commemorem imperatores, quos meritò præstantissimos censuerunt, quòd non solùm aciem rectè instruere, & milites oratione accendere nossent, sed etiam in prima acie pugnarent,

1 Προσλαλιὰ, ut aliæ nonnullæ de quibus antè dixi. *Marcil.*

1 Καὶ

χραξ τ' ἄλλων, καὶ χειρὸς ἔργα ἐπιδείκνυσθαι, οἷον τὰ πύλας μὲ, Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα, τὰ κάτω ἴσμεν, τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ Πύρρον ἴσμεν γοῦν. σοὶ δὲ τί ταῦτ' ἔφλω; ἐγὼ δ' ἄλλως ἰσοτέλειαν ἐπιδείκνυσθαι βυλόμενον, ἐπιμήσθλω αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι τῶν μηχανικῶν οἰκεῖνος ἄξιον θαυμάζειν, ὁπόσοι ἐπὶ τῇ θεωρίᾳ λαμπροὶ γεγόμενοι, καὶ μνημόσυνα ἔμας τὰ τέχνης, καὶ παίγνια τοῖς μετ' αὐτὰς καταλιπεῖν. ἐπὶ οἷς τοῖς λόγοις μόνοις ἐγγεγυμνασμένοι, σοφισταὶ ἂν εἰκότως μᾶλλον, ἢ σοφοὶ καλοῖντο. τοιγαροῦν ἀκούομεν τὰ Ἀρχιμήδην γοῦν, καὶ τὰ Κνίδιον Σώστρατον. τὰ μὲ, Πτολεμαῖον χειρωσάμενον, καὶ τὴν Μέμφιν ἄνευ πολιορκίας, ἀποστροφῇ, καὶ ἀμφιρύτῳ δὲ πεζεμῷ. τὰ δ', τὰς δὲ πολεμίου τεμένη

rent, suæque strenuitatis specimen ederent: cujusmodi priscos illos Agamemnonem, & Achillem: recentiores verò Alexandrum, & Pyrrhum fuisse scimus. Quorsum verò hæc dixi? Non quòd aliter historiam edere velim, horum memini: sed quia mechanicos etiam illos æquum est admirari, qui artis contemplatione famam sibi compararunt, & eadem opera suæ industriæ monumenta, & opera posteris reliquerunt. Quandoquidem qui se in dicendo duntaxat exercuerunt, Sophistarum potiùs quam Sapientum appellationem meruerunt. Talem audimus fuisse Archimedem, & Cnidium Sostratum: quorum alter Ptolemæum subjugavit, & Memphim sine obsidione, aversо, bipertitoque fluvio occupavit: alter ho-

1 Καὶ τὰ Κνίδιον Σώστρατον τὰ μὲν Πτολεμαῖον χειρωσάμενον καὶ τὴν Μέμφιν ἄνευ πολιορκίας ἀποστροφῇ καὶ διαιρέσει τοῦ ποταμοῦ] Sostratus ille Cnidius fuit celeberrimus ille architectus, qui turrim in Pharo insula ædificavit, de quo Strabo lib. 17. Plinius lib. 36. cap. 12. Ipse vero noster Lucianus supra, lib. quomodo hist. scrib. Sed quod ait hoc loco Lucianus de Ptolemæo & Memphi capta per Nili diversionem, expecto, qui hoc me doceat: nullibi enim unquam legi eam historiam, & quis fuerit ille Ptolemæus, omnino me latet, & de ea Memphis rebellione silent historiæ. Tentabam me extricare legendo τὴν μὲν Πτολεμαίου χειρωσάμενον τὴν Μέμφιν, id est, *qui Ptolemæo subjecit Memphin.* Nam Ptolemæus Philadelphus, cujus tempore vixit ille Sostratus, & quo imperante & sumptus suppeditante extruxit illam celebrem turrim in Pharo insula, inter amicos habuit illum Sostratum Cnidium, nec unquam, quod sciam, nec ab illo nec ab alio captus est. De Ptolemæo Ceraunо dicto incidit mihi quædam suspicio hæc intelligenda esse, sed sine auctoritate. Nam Ptolemæus ille Ceraunus dictus vir præceps fuit, & ad audacia facinora promptus, & qui cum major natu filiorum Ptolemæi 1 Soteris dicti esset, à minore natu Philadelpho supplantatus fuerat patre communi favente Philadelpho, non dubito, quin omnia tentaverit, ut Philadelphum expelleret. Itaque suspicor eum Memphin occupasse, in qua obsessus à fratre jam regnante fuit & captus. Sed tamen, si captus fuit, credendum est patre adhuc vivente Ptolemæo Sotere seu Lagi dicto id accidisse, scilicet jam privato & regnante Philadelpho, cui regnum reliquerat. Nam si patre jam mortuo rebellasset & captus fuisset, non est credibile Philadelphum eum vivum dimisisse, qui post patris mortem duos fratres Leontiscum & Argæum (quorum hic ultimus ex eadem matre Berenice natus erat) occidi curavit, non tam præcipitis audaciæ viros nec tanta injuria affectos. Si conjecturæ credendum est, ista hæc mea non est sine verisimilitudine. Si quis super hoc loco certiora docuerit, gratias agam lubentissime. *Palm.*

ρεις καθαφλέξαντα τῇ πίχυι. καὶ Θαλῆς ὁ Μιλήσιος καὶ αὐτῶν ὑποχόμενος Κροίσῳ ἄδραχυ λέγεται τὸ στρατὸν, ἐπινοίᾳ καθάπερ καὶ στραβήδα μιᾷ νυκὶ τὸ Ἅλυος ῥεῖθρον, ὡ μηχανικὸς ὢν καὶ νόμενος, σοφὸς ἦν καὶ ἐπινοῆσαι, καὶ συνιέναι πολλαπλοῦς. τὸ μὲν γὰρ ἐπεῖν, πάνυ ῥᾴδιον. ὃς ἂ μόνον πεχνήσασθαι τοῖς Ἀχαιοῖς τὸν ἵππον, ἀλλὰ καὶ συγκαθελεῖν αὐτοὺς εἰς αὐτὸν λόγατον. οὐ δὴ τούτοις, καὶ Ἱππίᾳ τουτὶ δὲ καθ' ἡμᾶς, μεμνῆσθαι ἄξιον, ἀνδρὸς λόγοις μὲν, παρ' ὃν πνα βύλεται τις πρὸ αὐτὸν χεγμάκασθαι, καὶ συνιέναί τε ὀξέως, καὶ ἁρμόσασθαι σαφεστάτως. τὰ δ' ἔργα, πολὺ τῶν λόγων ἀμείνω παρεχόμενα, καὶ τὴν τῶν τέχνης ὑπάρχοσιν ἀποπληροῦντα, οὐκ οὖν τοιαύταις μὲν ὑποχέοισιν, οὐ αἷς οἱ πρὸ αὐτὸν γενέσθαι ἠυτύχησαν, καὶ δὴ τὸ γεωμετρικὸν λόγον, ἐπὶ τὸ δεδεῖσθαι φασὶν εὐθείας τὸ τρίγωνον ἀκριβῶς συνιστάμενα. καίτοι τῶν γε ἄλλων ἑκάστου ἓν μὲν τὸ ἐπιτήμης ἔργον ἀποτελούμενον, οὐ σκεύῳ διακριθέντος, εἶναί τις ὅμως ἔδοξεν. ὁ δὲ, μηχανικῶν τε ὢν τὰ πρῶτα, καὶ γεωμετρικῶν, ἔτι δὲ ἁρμονικῶν, καὶ μουσικῶν φαίνεται. καὶ ὅμως ἔκαστον τούτων ὅπως ἐπιτελῶς δείκνυσιν, ὡς ἐν αὐτὸ μόνον ἐπισταμένου. τὴν μὲν γὰρ πρὸ ἀκλίνων, καὶ ἀνακλάσεων, καὶ καθόπτρων θεωρίαν, ἔτι δὲ ἀστρονομίαν, οὐ πᾶσιν ἀκριβῶς ἐπιδείκνυσιν, ὡς ἐν ἀλίγῳ χρόνῳ ἂν εἴη ἐπιστεῖν. ἃ δ' ἐναλλὰξ ἰδὼν αὐτὸς τὰ ἔργων καπεπλάγη, οὐκ ὀκνήσω εἰπεῖν. καινὴ μὲν γὰρ ἡ ὑπόθεσις, καὶ τῷ καθ' ἡμᾶς βίῳ πάνυ πολλὴ, βαλανείου κατασκευὴ, πρεπίοια δὲ, καὶ οὐ τῷ καινῷ τούτῳ σύνεσις θαυμαστή. Τόπον μὲν οὖν

hostium triremes arte exussit Thales Milesius quoque ante illos Crœso pollicitus, exercitum sicco pede se trajecturum, una nocte retro castra fluvium Alym circunduxit, tametsi non erat mechanicus: sed ingenii solertia, & authoritate in congressibus maxima valebat. Nam pervetustum est illud Epei commentum, qui non solùm Achivis equum fabricasse, sed etiam cum ipsis in eum conscendisse fertur. Inter hos & Hippiæ hujus cui nostra ætate vixit, æquum est meminisse, viri in dicendo quantum quivis priorum exercitati, ingenio acuti, menteque exprimenda maximè perspicui. Qui opera sermonibus longè præstantiora exhibebat, & quæ arte sua pollicebatur, etiam efficiebat: neque verò in hujusmodi promissionibus, quibus ipso priores ætate floruerunt: sed juxta geometricam rationem, proposita, quod ajunt recta linea triangulum, exquisitè constituit. Atqui aliorum unusquisque uno suæ facultatis opere decerpto, in quo excellere dicatur, aliquis esse sibi videtur. Hîc verò mechanicorum, geometricorum, harmonicorum, & Musicorum primarius apparet. Ita perfectè tamen horum unumquodque demonstrat, ac si illud unum sciat. Nam ejus de radiis, de repercussionibus & speculis scientiam: præterea Astronomiam, in qua qui ætate præcesserunt pueros fuisse ostendit, laudare non esset exigui temporis. Sed ejus opera quæ nuper cum admiratione vidi, referre non gravabor. Est enim argumentum commune, & nostra ætate perfrequens, balnei constructio: sed solertia, & in hoc communi argumento admirabilis est industria. Locus erat, non planus,

sed

ἐπίπεδον, ἀλλὰ πάνυ ἀσφαίντης, καὶ ὄρθιον. ὃν δὴ λαβὼν καὶ ἀπερεισάμενος εἰς ὑπερβολὴν πεπειρᾶτο, ἰσόπεδον λαπάρῳ ἀπέφηνε, κρηπῖδα μὲν βεβαιοτάτῳ ἅπαντι τῷ ἔργῳ βαλλόμενον, καὶ θεμελίοις ἐπὶ τῷ τοῦ ἐπιδημοῦντος ἀσφάλειαν ἐμπεδωσάμενον. ὕψει δὲ πάνυ ἀποβρίζει, καὶ πρὸς ἀσφάλειαν σωτηρίους τὸ ὅλον κρατυνάμενον. τὰ δὲ ἐποικοδομηθέντα τοῦ τε τόπου μεγέθει συμμέτρως, καὶ τῷ ὅλῳ τὸ καταπρεπὲς ἁρμοδιώτατα, καὶ τὸ τοῦ φώτων λόγου φυλάττοντα, πυλὼν μὲν ὑψηλὸς, ἀναβάσεις πλατείας ἔχων, ὕπτιος μᾶλλον, ἢ ὄρθιος πρὸς τὸ τῶν ἀνιόντων εὐμάρειαν. εἰσιόντα δὲ τοῦτον οὐδὲν χαῦνον κοινὸς οἶκος ὑποδέχεται, ἰκανῶς ἔχων ἀναπαύεσθαι καὶ ὑπηρέτας λατρεύσειν, οἳ δὴ ἱστορεῖ δὲ ἐς τροφὴν παρεσκευασμένον οἰκημάτων. βαλανεῖα δ' ἐν τούτῳ πεπηδήσεται, καὶ φῶτα πολλὰ καταλαμπόμενα ὑποχωρήσεις. εἶτ' ἐχόμενος αὐτῶν οἶκος, ἀρειτίος μὲν ὡς πρὸς τὸ λιτρὸν, ἀναγκαῖος δὲ ὡς πρὸς τὸ δύσκιμον ἑτερον ὑποδοχεῖ. μετὰ δὲ τοῦτον, ἑκατέρωθεν ἀμφικεῖς τοῖς ἀποδυομένοις ἀποθέσεις. καὶ μέσος οἶκος ὑψηφὲς τὸ ὑψηλότατος, καὶ φωτὶ φαιδρότατος, ψυχρὸν ὕδατος ἔχων τρεῖς κολυμβήθρας, λακαίνῃ λίθῳ κεκοσμημένος. καὶ εἰκόνες ἐν αὐτῷ λίθου λευκοῦ τῆς ἀρχαίας ἐργασίας. ἡ μὲν, ὑγείας. ἡ δὲ, Ἀσκληπιοῦ. εἰσελθόντας δὲ ὑποδέχεται θέρμη χλιαινόμενος οἷον, ἐν ἁπτῇ τῇ θέρμῃ σεσαπότων, ἐπιμήκης, ἀμφιστόμυλος. μεθ' ὃν ἐν δεξιᾷ οἶκος, εὖ μάλα φαιδρὸς, ἀλείψασθαι σεσηπότως παρέχων μύρῳ, ἑκατέρωθεν εἰσόδους ἔχων, φέρων λίθῳ κεκαλλωπισμένας, τὰς ἀπὸ παλαίστρας εἰσιόντας δεχόμενος. ἔτι μετὰ τοῦτο ἄλλος οἶκος, οἴκων

sed acclivis, & arduus: quem ex utraque parte mirum in modum humilem accipiens, alteri æquavit, posito omni operi firmissimo fundamento, quo superstructi ædificii certitudinem confirmaret, factisque editissimis fastigiis, sibique ad firmitatem cohærentibus, ut totum opus roboraret. Cæterùm quæ superstructa sunt, loci magnitudini congruunt, rectæque compagi accommodatissima sunt, & lucis rationem servant. Altum est vestibulum, latos habet gradus, supinum magis est quàm arduum, ut sit facilis ascensus. Ingredientem communis domus ampla excipit, in qua pedisequi & ministri commodè versentur: ad lævam verò sunt ædiculæ ad delicias comparatæ. Hæc itaque balneo maximè sunt decora, amœni multaque luce illustrati recessus: deinde continua illis domus, longè quidem præstantior, quàm ut balneo conveniat: sed necessaria ad suscipiendos opulentiores. Post hanc sunt ædiculæ deponendis vestibus sufficientes: & media domus fastigio excelcissima & luce clarissima, tria aquæ frigidæ lavacra continens, Lacedæmonio lapide exornata. In eadem sunt marmoreæ imagines antiqui operis, altera Sanitatis, altera Æsculapii. Ingressos excipit domus sensim incalescens, calore non insuavi occurrente, oblonga, circùm orbiculata. Post hanc ad dextram, admodum clara habitatio ad suavem unctionem præbendam, ex utraque parte aditus habet Phrygio lapide decoratos, & à palæstra venientes excipit. Deinde supra hanc alia est habitatio omnium

ἁπάντων κάλλιστος, σῆραί τε, καὶ ἱδρυθῆναι ἐπιτήδειος, καὶ ἐμβεβρυθιῶσθαι ἀβλαβέστατος, καὶ εἰσκυλίσασθαι ἀφελιμώτατος, φρυγίῳ δὲ αὐτὸς εἰς ὀροφὴν ἄκρον ἀποστίλβων. ἐξῆς δ' ὁ θερμὸς ὑπόδρομος, [1] νομάδι λίθῳ διαπεπλημμένος. ὁ δὲ ἔνδον οἶκος, κάλλιστος, φωτός τε πολλοῦ ἀναπίμπλησι, καὶ ὡς πορφύρα διαλαμπρύνεται. τρεῖς δ' ἔτος θερμὰς πυέλους περίχει. λυσιτελοῦντι δ', ἔνεστι μὴ τὸν λοιπὸν αὐτῶν οἴκοι αὖθις ἐπανιέναι, ἀλλὰ τακέως τὸν ἐπὶ τὸ ψυχρὸν, δι' ἠρέμου θερμοῦ διϊκνούμενος. καὶ ταῦτα πάντα ὑπὸ φωτὶ μεγάλῳ, καὶ πολλῇ τῇ ἔνδον ἡμέρᾳ, ὕψη πρὸς τούτοις ἀνάλογα, καὶ πλάτη τοῖς μήκεσι σύμμετρα, καὶ παυσιλύπη πολλὴ χάρις, καὶ Ἀφροδίτη ἐπαυχεῖ. καὶ γὰρ τὸ κάλλος Πινδάρου, ὑπερθύρους ἔργοις, πρόσωπον χρὴ θέμεν τηλαυγές. τοῦτο δ' ἂν εἴη σὰ τὰ αὐτῆς μάλιστα, καὶ ἡ φέγγος, καὶ τὸ φωσφόρῳ μεμιγμένον. ὁ γὰρ σοφὸς ὡς ἀληθῶς Ἱππίας, τὸ μὲ ψυχρόδρομον οἶκον, εἰς βορέαν προκεχωρηκὸς ἐποίησε, σὺν ἄμοιρον ὕδε ἡλίου μεσημβρινοῦ ἀέρος. τοὺς δὲ πολλοὺς ἡλίου δυσμίνους, νότου, καὶ εὔρου, καὶ ζεφύρου ὑπέθηκε. τί ἂν σοι τὰ ἐπὶ τούτῳ λέγοιμι, παλαίστρας, καὶ τοὺς κοινοὺς τῶν ἱματιοφυλακούντων κατοικιδίους, τακέως τὸν ἐπὶ τὸ λουτρὸν, καὶ μὴ λίαν κοπιῶντι τὴν ὁδὸν ἐχούσας, ἢ χρησίμως τε, καὶ ἀβλαβῶς ἔσεσθαι. καὶ μή με ὑποπλάσῃ τις μικρὸν ἔργον σπουδάσαντα, κοσμεῖν τῷ λόγῳ σπουδαρεῖον. τὸ γὰρ ἐν τοῖς κοινοῖς, καιρὸς ἐπανορθοῦσθαι, καὶ μὴ ἐπιτρέπειν ἀμελείᾳ τὰ ἐπιτήδεια, καὶ ἐπιμελείᾳ τὰ ἀναγκαῖα, καὶ ἐν τοῖς ἰδίοις ἐστὶ, καὶ ἐν τοῖς κοινοῖς. ἐγὼ δὲ ἐν τοῖς ἰδίοις μὲν ἐπιμελὴς, ἐν τοῖς κοινοῖς δὲ ἀμελὴς, οὐκ ἂν εἴην. ἐν τοῖς ἰδίοις μὲν γὰρ ἀμελὴς, ἐν τοῖς κοινοῖς δὲ ἐπιμελὴς, ἄτοπον ἂν εἴη

σαι κάλλιστ δείξασθαι, ὑμικρᾶς σοφίας ἔγκωμα πρόκειται. οἷον δὲ τὸ δὴ τὸ ἔργον ὁ ξυνυμάσιος ἡμῖν Ἱππίας ἐπιδείξασθαι, πάσας ἔχον τὰς βαλανείου χρείας, τὸ χρήσιμον, τὸ εὔκαιρον, τὸ εὐφυές, τὸ σύμμετρον, τὸ τῷ τόπῳ ἡρμοσμένον, τὸ τῶν χρειῶν ἀσφαλῶς παρεχόμενον. καὶ ὥσπερ, τῇ ἄλλῃ σκευοθήκῃ κεκοσμημένον. ἀμφόδοις μὲν ἀναγκαίοις δυσὶν ἀναχωρήσεσιν, ἐξόδοις τε πολλαῖς πυρουμένον. ὁρῶν δ' αὐτὰς δηλώσεις, τῷ μὲν, δι' ὕδατος, καὶ μυκήματος, τῷ δ', δι' ἡλίου ἐπιδεικνυμένου, ταῦτα ἰδόντα μὴ ἀποδοῦναι τὸ πρέπον ἔπαινον τῷ ἔργῳ, οὐκ ἀνοήτου μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀχαρίστου, μᾶλλον δὲ βασκάνου μοι εἶναι ἔδοξεν. ἐγὼ μὲν οὖν εἰς δύναμιν καὶ τὸ ἔργον, καὶ τὸ τεχνίτου, καὶ δημιουργὸν ἡμεψάμην τῷ λόγῳ. εἰ δ' ἦσαν παρόντες καὶ λουσάμενοι πολλοὶ, πολλοὺς οἶδα καὶ ἄλλους ἕξοντας τὰς ἡσυχησείους μοι τῶν ἐπαίνων.

comminiſci pulchritudinis ſpecimina, non exiguæ ſapientiæ tribuo: quale hoc opus admirabilis Hippias nobis edidit, omnes balnei præſtantis partes complectens, utilitatem, opportunitatem, claritatem, proportionem, quod loco eſt accommodatum, quod tutum uſum exhibet. Præterea reliquo artificio exornatum, biviorum neceſſariorum duplicibus ſeceſſibus, multiſque januarum egreſſibus munitum: geminiſque indiciis, uno per aquam & ſonitum, altero per ſolem horas demonſtrans. Quibus viſis, convenientem operi laudem non tribuere, non ſolùm inſipientis, ſed etiam ingrati, imò potiùs invidi eſſe exiſtimavi. Itaque ego pro virili cùm operi, tum opifici, & effectori, verbis gratiam rependo. Quòd ſiquando Deus copiam lavandi fecerit, ſcio me complures alios habiturum, qui communes mecum ejus laudes habebunt.

ΠΡΟΣΑΛΛΙΑ, Η ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

PRÆFATIO SEV BACCHVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio quædam eſt, quales & noſtri homines in enarrandis authoribus, aut aliis rebus tractandis, ipſis operibus præmittere ſolent. Monet autem Lucianus auditores ſuos, ne ſolùm compoſitionis novitatem in ſcriptis ſuis ſpectent, neve ideo pro parvis aut contemnendis illa habeant, quia comica, ac ſatyrica quædam, ſub dialogi gravitate tractet, ſed magis ipſam rem ſpectent: ne idem illis, quod Indis olim, accidat, dum Bacchi exercitum ut muliebrem, & à re militari alienum contemnunt. Deinde autem & veniam precatur ætati, ſi paulò verboſior aut loquacior nonnullis fortè videatur, factum ſuum etiam hic, collatione quadam Indorum cohoneſtans.

Ὅτε ὁ Διόνυσος ἐπ' Ἰνδοὺς στρατὸν ἤλασε, κωλύσῃ γὰρ οὐδὲν οἶμαι ἐμοῦ γε μῦθον ὑμῖν διηγήσασθαι βακχικὸν, φασὶν ὅτι καταφρονῆσαι αὐτοῦ τὰ πρῶτα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐκεῖ, ὥστε καταγελᾶν ἐπιόντος. μᾶλλον δὲ ἐλεεῖν τὴν τόλμαν, ὡς αὐτίκα μάλα συμπατηθησομένου ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων, εἰ ἀντιξέαιτο. ἤκουον γὰρ οἶμαι τῶν σκοπῶν ἀγγελλόντων ὑπὸ τῶν στρατιᾶς αὐτοῦ ἀγεμόνων, ὡς ἡ μὲν φάλαγξ αὐτοῦ, καὶ οἱ λόχοι, γυναῖκες εἶεν ἔκφρονες, καὶ μεμιτωμέναι, κισσοῦ ἐστεμμέναι, νεβρίδας ἐνημμέναι, δόρατα ἅττα μικρὰ ἔχουσαι, ἀσίδηρα, κιττοφόρητα δὲ τοῦτο, καί τινα πλάγια κύφα, βομβοῦντα, εἴ τις μόνον προσάψαιτο. [1] ἀσπίσι γὰρ εἴκαζον δὲ τὰ τύμπανα. ὀλίγους δέ τινας ἀγροίκους τραγίσκους συνεῖναι γυμνοὺς κόρδακα ὀρχουμένους, [2] ὄρχεις ἔχοντας κερασφόρους, οἷα τοῖς ἄρτι γεγενημένοις ἐρίφοις προφύεται. καὶ τὸ μὲν στρατηλάτην αὐτῶν, ἐφ' ἅρματος ὀχούμενον παρδάλεαν στολὴν ἐνδεδυκότα, ἀγύμνοιον ἀκρωμῶν, ὑδρὶ ἐπ' ὀλίγον χιονῶντα τὴν παρειὰν, κεκρυφάλῳ, βοτρύοις ἐστεφανωμένον, μίτρᾳ τὴν κόμην ἀναδεδεμένον ἐν πορφυρίδι, καὶ χρυσῇ ἐμβάδι. ὑποστρατηγοῦσι δὲ δύο, ἕνα μὲν τινα βραχὺν πρεσβύτην, ὑπόπαχυν, σειραφόρον, σιναστρίδην, ὥστε μεγάλα ἅρδια ἔχοντα, ὑπόγαυρον, ναύδην, ἐστρεδωμένον, ἐπ' ὄνου τινὸς πολλὰ ἱππεύοντα ἐν κροκωτῷ, καὶ τῶτον πάνυ πληνίον τινα σειρη-

Quo tempore Bacchus exercitum adversus Indos duxit (nihil enim, ut puto, prohibet, quominus Bacchicam fabulam vobis narrem) ferunt ipsum ita ab illius regionis hominibus fuisse initio contemptum, ut accedentem irriderent: imò temeritatem illius miserarentur, ut qui protinus ab elephantis conculcaretur, si adversa acie occurreret. Audiverant enim, opinor, exploratores de ipsius exercitu absurda renuntiantes, Nimirum phalangem ipsi & manipulos constare ex mulieribus insanis & furentibus, hedera redimitis, cervina pelle amictis, hastas quasdam gerentibus, non ferro, sed hedera confectas, tum scuta quædam levia quæ resonarent: siquis tantummodò attigisset: nam & tympana clypeis assimilabant. Esse præterea paucos quosdam rusticos juvenes nudos, qui cordacem saltarent, caudas & cornua haberent, qualia hœdis recens natis succrescunt. Ipsum verò exercitus ducem, curru vehi junctis pardalibus tracto, penitus imberbem, neque vel tantillum genis pubescentem, cornigerum, racemis coronatum, mitra purpurea comam revinctum, aureis cothurnis calceatum. Secundum verò ab imperatore locum obtinere duos, quorum alter brevis erat staturæ, senex, crassiusculus, ventricosus, simus, auribus magnis & arrectis, tremulus, thyrso innixus, in asino plerumque equitans, crocoto indutus, eumque magnæ authoritatis in ducendo exercitu ipsius col-

1 Ἀσπίσι γὰρ εἴκαζον] Interpositio (ἀσπίσι γὰρ εἴκαζον καὶ τὰ τύμπανα.) Marcil.

2 Ὄρχεις ἔχοντας κερασφόρους] Οὐρὰς ἔχοντας ἐκ νώτου. Idem.

1 Οὐρ-

ταλμαξέρχειν αὐτῷ. ἔπεργε δὲ περάσιον ἀνθρωπον, τράγῳ τὰ ὑπερθεν ἐοικότα, κομήτην τὰ σκέλη, κέρατα ἔχοντα, βαθυπώγωνα, ὀργίλον, καὶ θυμικόν. δακτύρας μὲν, σύριγγα φερουσα, τῇ δεξιᾷ δὲ, ῥάβδον κεμπύλιον ἐπημμένον, καὶ περισπαρτῶντα ἄλον τὸ στράτευμα, καὶ τὰ γυμνὰ τῶν θορυβοποιῶν αὐτῶν, καὶ σείειν ἐνεμωμένας τὰς κόμας, ὁπότε σεσοῖτο, καὶ βοᾶν εὐοῖ. τοῦτο δὲ εἰκάζειν κελεύειν αὐτῶν τὸ διατόπιον. τὰς δὲ ὧν ποίμνας, διηρπακέναι ἤδη ὑπὸ τῶν γυναικῶν, καὶ διεσπαράχθαι ἔτι ζώντα τὰ θρέμματα. ὠμοφάγους γάρ τινας αὐτὰς εἶναι. ταῦτα οἱ Ἰνδοὶ, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀκούοντες, ἐγέλων ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ ἤδη ἀντιπαρεσκεύαζον, ἢ σφίσιν ἐδόκει. ἀλλ' ἐπεὶ ἄρα τὰς γυναῖκας ἐπιφήσειν αὐτοῖς εἰ πλησίον γένοιντο, σφίσι δὲ νικᾶν αἰσχρὸν εἶναι, καὶ φονεύειν γυναῖκα μεμηνότα, καὶ ἡλιτόμενον ἄρχεσθαι, καὶ μεθύον σμικρῷ μεγέθει, καὶ ἡμιπαλαίστῃ ἄλλον, καὶ γυμνήτας ὀρχηστὰς, πάντας γελοίους. ἐπεὶ δὲ ἡ γέλλετο πυρπολῶν ὁ θεὸς ἤδη τὴν χώραν, καὶ πόλεις αὐτάνδρους καταφλέγων, καὶ ἀνάπλεων τὰς ὕλας, καὶ σὺν βρυχαῖ πᾶσιν τῇ Ἰνδικῇ πυρὸς ἐμπιπλήσας, ὅπλον γάρ τι διονυσιακὸν τὸ πῦρ παντὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκ κεραυνοῦ. σὺν τοῦτ' ἤδη ἀπαρθῆ ἀνελάμβανον τὰ ὅπλα, καὶ τὰς ἐλέφαντας ἐπισύξαντες, καὶ ἐσχαλινώσαντες, καὶ τὰς πύργους ἀναβέβηκοτες, ἐπ' αὐτὰς ἀντεπιξήεσαν, καταφρονοῦντες μὲν τότε, ὀργιζόμενοι δὲ ὅμως, καὶ σπουδῇ σὺν ἀδόντες αὐτῷ στρατεύματι ἀπαθεῖ. ἐπεὶ δὲ πλησίον ἐγένοντο, καὶ εἶδον ἀλλήλους, οἱ μὲν Ἰνδοὶ, συνεξάντες τὰς ἐλέφαντας, ἐπῆγον τὴν φάλαγγα. ὁ Διόνυσος δὲ, τὸ μέσον μὲν αὐτὸς εἶχε.

collegam. Alter monstrosus homo, qui partibus inferioribus hircum referret, in cruribus crines haberet, cornutus, promissa barba, iracundus, & animosus esset: qui læva fistulam, dextra baculum incurvum attollendo gereret, & universa castra circunsiliret, quem mulieres timerent, & quum accederet, comas vento agitatas quaterent, & clamarent evohe: quo nomine earum dominum vocari conjice. Greges verò à mulieribus esse jam discerptos, & vivas adhuc pecudes dilaniatas. Nam esse crudivoras illas. His auditis Indi, eorumque rex, ridebant ut par erat, neque obviam instructa acie prodire dignabantur. Sed si propiùs accederent, mulieres in eos immittere statuebant: quòd putarent turpe sibi esse, vincere & neci dare mulieres furentes, & ducem effœminatum, & temulentum parvum senem, & semimilitem alium, nudosque saltatores, ridiculos omnes. Sed posteaquam nuntiatum est Deum incendio regionem vastare, & urbes cum ipsis viris comburere, & sylvas incendere, ac brevi temporis spatio totam Indiam igne impleviſse (nam ignis telum est Bacchi, à patre acceptum, & ex fulmine oriundum) tum diligenter arma sumpserunt, instratis & frænatis elephantibus, dorsoque impositis turribus in eos adverso exercitu prodierunt, etiamdum tamen contemnentes, & irati, & comminuere properantes ipsis cum castris imberbem illum imperatorem. Postquam autem propiùs accesserunt, & in mutuum conspectum venerunt, Indi collocatis in acie prima elephantis, exercitum adduxerunt. Bacchus verò ipse medium tenebat. Sile-

τὸ κέρας ὁ αὐτός, τὸ δεξιὸν μέν, ὁ Σειληνός. τὸ δ' εὐώνυμον ὁ, ὁ Πὰν ἡγεῖτο. λοχαγοὶ δ', καὶ πεξίαρχοι, σατυροι ἵστασθεισήκεισαν. καὶ τὸ μὲν εὐοῖ πανδήμει, ὡς ἅπασι τὸ εὐοῖ. οὕτως δὲ τὰ τύμπανα ἐπεκροτεῖτο, καὶ τὰ κύμβαλα τὸ πολεμικὸν ἐσήμηνε. καὶ τις σατύρων λαβὼν τὸ κέρας, ἐπήλαλε τὸ ὄρθιον. καὶ ὁ τοῦ Σειληνοῦ ὄνος, εὐφάλιόν τι ὠλάκησεν. καὶ αἱ μαινάδες, σὺν ὀλολυγῇ ἐσεπήδησαν αὐτοῖς, δράκοντας ὑποζωσμέναι, καὶ ἐκ τῶν θύρσων ἄκρων ἀπογυμνοῦσαι τὸ σίδηρον. οἱ Ἰνδοὶ δ', καὶ ἐλέφαντες αὐτῶν, αὐτίκα ἐκκλίναντες, σὺν ἀδηνῇ κόσμῳ ἔφυγον, οὐδὲ ἐντὸς βέλους γοῦν ὑπομείναντες. καὶ τέλος, καὶ ἁλόντες ἐαλώκεσαν, καὶ αἰχμάλωτοι ἀπήγοντο ὑπὸ τῶν κωμαζελωμένων, ἔργῳ μαθόντες ὡς οὐκ ἐχρῆν ἀπὸ τῆς σφῶν ἀκοῆς καταφρονεῖν ξένων στρατοπέδων. ἀλλά τίς τῶν Διονύσου ἐστὶν ὁ Διόνυσος, εἴποι τις ἄν. ὅτι μοι δοκοῦσι, καὶ σφῶν χαλέπτων μή με κορυβαντιᾶν, ἢ τελέως μεθύειν ὑπολάβητε, εἰ πρὸς εἰκάζω τοῖς θεοῖς, ὅμοιόν τι πάσχειν οἱ πολλοὶ σφῶν τὰς καινὰς τῶν λόγων τοῖς Ἰνδοῖς ἐκείνοις, οἷον ἐ σφῶν τὰς ἐμάς. οἰόμεθα γὰρ σατυρικὰ, καὶ γελοῖά πως, καὶ κωμικῆς παῤ ἡμῶν ἀκούειν, τοιαῦτα πεπισθήκασιν, οὐκ οἶδ' ὅτι δῆτα αὐτοῖς ὑπὲρ ἐμοῦ. οἰόμεθα, ὡδὲ πῶ ἀρχῶ ἀφικνοῦντα, ὡς ἤδειν δέον παρέχειν τι ὧν κάμοις γυναικείοις, καὶ σκιρτήμασι σατυρικοῖς, καὶ διαθέσεσι τῶν ἐλεφάντων. οἰδὲ, ὡς ἐπὶ τοιοῦτό τι ἥκοντες, αὐλὸν δ' κτῆμα σίδηρον δύεγκες, ἀδὲ ἄτως ἐπαινεῖν τολμῶσι, τῷ παραδέξῳ δ' πεφορυβημένοι, ἀλλὰ θαῤῥοῦντες ἐπαχθόμεθα αὐτοῖς, ὅτι μοῦ καὶ νοῦν ὡς σοφιστοῦ πεποιήσονται

nus cornu dextrum, Pan sinistrum ducebat: manipulorum ductores, & centuriones Satyri erant interpositi: signum omnibus erat Evohe. Statim percussa tympana perstrepebant, ipsaque cymbala classicum canebant: unusque è Satyris accepto cornu orthium occinebat. Tum Sileni asinus Martium quiddam rudit: & Mænades cum ululatu in eos insilierunt, succinctæ draconibus, atque ex summis thyrsis ferrum denudantes. Indi autem, eorumque elephantes, ilico declinantes nullo ordine fugiebant, non ausi intra teli jactum venire. Tandem vi capti sunt, abductique captivi ab iis quos antè deridebant: re ipsa experti quam non oportuerit prima statim fama adductos, peregrinum exercitum contemnere. Sed quid ad Bacchum ille Bacchus, dixerit aliquis? Nam mihi videtur vulgus (ac per Gratias obsecro ne me insanire, aut prorsus temulentum esse suspicemini, si mea cum Diis comparo) eodem quo Indi illi modo erga novas orationes affectum, quemadmodum & erga meas. Rati enim satyrica, & ridicula, valdeque comica ex nobis audiri, istiusmodi crediderunt, nescio, quòd ita illis de me visum esset. Alii, ne principium quidem attingunt, quasi nihil sit opus aures præbere proterviæ muliebri, & saltationibus satyricis, ab elephantis descendendo. Alii verò tanquam ad tale quid venientes, invento pro hedera ferro, neque sic laudare audent, inaudita rei novitate perturbati. Sed confidente animo illis denuntio, quòd si in præsentia quoque, ut antea facere consueverunt, festivitatem spe-

ἐπιδεῖν πολλάκις, καὶ ἀναμνησθῶσιν οἱ παλαιοὶ συμπότην κώμων τοιούτων τὸν τότε καιρὸν, καὶ μὴ καταφρονήσωσι τῶν σατύρων, καὶ σιληνῶν, πίωσι δὲ εἰς κόρον ἐν κρατῆρι τούτῳ, ἐπεκαχάσθησαν δ' αὐτοῖς, καὶ πολλάκις μεθ' ἡμῶν ἐρεῖν τὸ εὖ οἱ. ἔστω μὲν οὖν, ἐλάθρεον γὰρ ἀκοὴ, ποιήσουσιν. ὦ, τί δ' ἐστὶ φίλον. ἐγὼ δὲ, ἐπειδήπερ ἦλθον εἰς Ἰνδοὺς ἱστορῶ, ἐθέλω δ' ἄλλο ὑμῖν διηγήσασθαί τι τῶν ἐκεῖθεν, οὐχ ἅ φασι τὸν Διόνυσον, ἀλλ' αὐτὸ, [1] ὑφ' ὧν ποτόμῳ ἀλόντερον εἰς Ἰνδοὺς τοῖς μαχλαίοις, οὓς παλαιὰ δὴ Ἰνδῶν πόλισμα, οἱ κῦμ' ἤδη αὐτῶν βλέπεις, ἐπιμόρμυροι, μέχρι, φασὶ τὸν Ὠκεανὸν καθήκουσι. ἔνθα τρίτοις ἄλσος ἐστὶν ὑπὸ περιφύκτῳ, ὑπὸ πάνυ μεγάλῳ χωρίῳ, συνηρεφὲς δέ. κίσσος γὰρ πολὺς, καὶ ἄμπελοι. σύσκιον αὐτὸ ἀκριβῶς ποιοῦσιν. ὑπαὶ τοῦτο πηγαὶ εἰσι τρεῖς, καλλίστη, καὶ διειδεστάτου ὕδατος. ἡ μὲν, Σατύρου. ἡ δὲ, Πανός. ἡ δὲ, Σειληνοῦ. καὶ εἰσέρχονται εἰς αὐτὸ οἱ Ἰνδοὶ ἅπαξ τοῦ ἔτους, ἑορτάζοντες τῷ θεῷ, καὶ πίνουσι τῶν πηγῶν, οὐκ ἀπαύστου ἄπαυστοι, ἀλλὰ καθ' ἡλικίαν. τοῦ μὲν μειρακίου, τοῦ τῶν σατύρων. οἱ ἄνδρες δὲ, τοῦ Πανικοῦ. τοῦ δὲ σιληνοῦ, οἱ καθ' ἡμᾶς. ἃ μὲν οὖν παίζουσιν οἱ παῖδες ἐπιόντος πόσεως, ἢ οἷα οἱ ἄνδρες τολμῶσι κατεχόμενοι τοῦ Πανὸς, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. ἃ δ' οἱ γέροντες ποιοῦσιν ὅταν μεθυσθῶσι τοῦ ὕδατος, σὺν ἀλλοτρίῳ εἰπεῖν. ἐπειδὰν πίῃ ὁ γέρων, καὶ κατάσχῃ αὐτὸν ὁ σιληνὸς, αὐτίκα ἐπίπολυ ἄφρων ἐστὶ, καὶ

spectare sæpe voluerint, ac veteres compotores recordati fuerint, tunc temporis celebratarum comessationum, nec Satyros Silenosque contempserint, sed ad satietatem usque ex hoc cratere biberint, ipsi quoque sint bacchaturi, & sæpe nobiscum illud evohe dicturi. Quare illi, siquidem liber est auditus, faciant quicquid erit animo gratum. Ego autem posteaquam adhuc apud Indos versamur, volo etiam aliud quid eorum quæ ibi geruntur, recensere: non quod ad Bacchum pertineat, quanquam neque id ipsum à nostro instituto est alienum. Apud Indos Machlæos, qui lævum Indi fluvii littus, si secundo flumine labentem respicias, incolentes, ad Oceanum usque pertingunt: apud hos est lucus, in loco circunsepto, non admodum magno, sed umbroso. Nam hedera multa, vitesque ipsum penitus opacum reddunt. Hîc tres sunt pulcherrimæ & limpidissimæ aquæ fontes: unus Satyris, alter Pani, tertius Silenosacer. Eò semel quotannis ingrediuntur Indi, festum diem Deo celebrantes, bibuntque de fontibus, non sine descrimine omnes de omnibus, sed pro ratione ætatis. Nam de Satyrorum juvenes, de Panis viri, de Sileni fonte bibunt qui meæ sunt ætatis. Ac quid pueris occidat postquam biberint, aut qualia audeant viri numine Panos afflati, longum esset referre. Sed quæ senes faciunt aquæ potu inebriati, dicere non est alienum. Postquam bibit senex, ipsumque corripuit Silenus, ilico diu obmutescit, hominemque he-

1 Οὐδ' ἂν ποιοῖμεν ἀλλότριον ἐν Ἰνδοῖς] Οὐδ' ἂν ποιοῦσιν a. e. 1. Patescit narratione sequente. *Marcil.*

1 Et

καρηβαρῶλ ἐ βεβαπλισμένῳ ἔοικεν. εἶπε ἄφνω φανή τι λαμπρὰ, καὶ φῶς μέγα τοῦτο, καὶ πνεῦμα λιγυρὸν ἐσήνεγκεν αὐτῷ, καὶ λαλίστατος ἐξ ἀφωνοτάτου ἐγένετο. εἰσὶ γὰρ ἐπιτερπέστατοι καὶ ἀφθονώτατοι λόγοι. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ ἀπορρήτους τινὰς ἐν αὐτοῖς ἀκούειν νομίζουσι. καὶ ἐγὼ δὲ ἐπιθυμῶ τὸν Ὁμήρου ἐκεῖνον ῥήτορα. ἐκφαδεῖσι γὰρ ἑκάστοτε χειμερίοις διεξέρχονται. εἰ δὲ ἀπορρήσει σοι κύκνειος καὶ τοῦτο ἡλικίαν εἰκάσαι αὐτοῖς, ἀλλὰ τεττιγώδεσί τι πυκνὸν, καὶ ἐπίτροχον συνάπτουσιν, ἄχρι βαθείας ἑσπέρας. τοιοῦτόν γε ἤδη ἀφιᾶσιν αὐτοῖς τὸ μέθυ, σιωπῶσι, καὶ ἐκεῖς τὸ ἀρχαῖον ἀναπτίχουσι. τὸ μὲν οὖν ἀληθὲς ὁ Διόδοτος ἴσθι που. λιὼ γὰρ ἁπλῆ ὁ γέρων μεταξὺ καταλίπῃ ὃν διεξῇ τὸ λόγου, δυσὶν ἡλίοις κυλυθείς, ἐπὶ πέρας αὐτὸν ἐπεξελθεῖν, ἐς νέωτα πιὸν, οὐδὲ ἐκεῖνα συνάπτῃ, ἃ πέρυσι λέγοντα ἡ μέθη αὐτὸν κατέλιπε. ταῦτά μοι κατὰ τὸ μῶμον εἰς ἐμαυτὸν ἀπεσκώφθω. καὶ μὰ τὸ Δία οὐκ ἂν ἔτι ἐπαναγάγοιμι τὸ ἐπιμύθιον. οἶδα γὰρ ἤδη καλῶς τοῦ μύθου ἔοικα, ὥστε λιὼ μὴ τι Διόδοτον παίωμεν, ἡ μέθη αἰτίᾳ. εἰ δὲ πινυτὰ δόξει τὰ λεγόμενα, ὁ σειληνὸς ἄρα λεὼ ἵλεως.

heluco laborantem, aut mero prolutum refert. Deinde ex improviso clara voce & loquela vehemente, & spiritu acuto innatis ipsi, ex mutissimo fit loquacissimus. Sed nec obturato ore illum compescueris, quominus continuè loquatur, & longos sermones connectat: ea quidem omnia sapienter & ornatè, & juxta Homericum illum oratorem contexendo. Nam hybernis nivibus consimilia differunt. Neque verò sufficiet, ut illos ætatis ratione cum cygnis compares, cùm cicadarum cantillationi simile quiddam, densum, & volubile componant, ad profundam usque vesperam. Inde jam discussa ebrietate conticescunt, & ad antiquum morem redeunt. Sed quod est maximè admirandum, nondum exposui. Quòd si senex imperfectam interim, quam habebat orationem reliquerit, solis occasu prohibitus eam ad finem perducere: pota novo anno aqua, rursus illa componit, quæ superiore dicentem ebrietas destituit. Istis ego in me ipsum cavillis Momi in morem lusi: neque per Iovem fabulæ sensum adducam. Videtis enim jam quatenus fabulæ sim similis. Quare siqua in re desipiamus, in causa est ebrietas. Sin prudenter dicta videntur quæ produximus, Silenus certè fuit propitius.

PRÆ-

ΠΡΟΣΑΛΛΙΑ, Η ΗΡΑΚΛΗΣ.

PRÆFATIO, SEV HERCVLES GALLICVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio eſt ejuſdem rationis, cujus & ſuperior, niſi quòd, quantum ad argumentum attinet, rationem & cauſſam hic reddit, cur natu jam grandior, adhuc in eloquentiæ exercitatione verſetur, ſtudium atque ætatem ſuam exemplo eo defendens, & ut ipſe ait, etiam conſolans, quo apud Gallos ipſa eloquentia depingitur: nimirum Herculis, ejuſdemque jam ſenioris imagine. Fingit autem imaginem ſeu typum eum, à ſacerdote quodam Gallorum, quales ea ætate Druidæ fuiſſe perhibentur, explicatam, & ſingulorum picturæ ejus membrorum rationem ſibi traditam eſſe, etiam Homeri atque aliorum poëtarum locis, ut pote à perito Græcarum literarum additis. De quibus in ipſo orationis contextu ac ſerie videri ſatius eſt, quàm hic pluribus immorari.

Τὸν Ἡρακλέα οἱ Κελτοὶ Ὄσμιον ὀνομάζουσι φωνῇ τῇ ἐπιχωρίῳ. τὸ δὲ εἶδος ἅ θεὸν, πάνυ ἀλλόκοτον γράφουσι. γέρων ἐστὶν αὐτοῖς ἐς τὸ ἔσχατον, ἀναφαλαντίας, πολιὸς ἀκριβῶς, ὅσαι λοιπαὶ τὰ τελευτῶν. ῥυσὸς τὸ δέρμα, καὶ μεμαραμμένος ἐς τὸ μελάντατον, οἷοί εἰσιν οἱ θαλαττουργοὶ γέροντες. μᾶλλον δὲ Χάρωνα, ἢ Ἰαπετόν τινα τῶν ὑπολαρταρίων. καὶ ταῦτα μᾶλλον, ἢ Ἡρακλέα εἶναι ἂν εἰκάσειας. ἀλλὰ ἔτι τοιοῦτος ὤν, ἔχει ὅμως τινὰ σκῦλα ἅ Ἡρακλέους. καὶ γὰρ τινὰ διφθέραν ὑπέβαλε τινὰ ἅ λέοντος, καὶ τὸ ῥόπαλον ἔχει ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ τὰ φαρέτρα ἐκ τῶν ὤμων ἀνῆπται, καὶ τὸ τόξον ἐντεταμένον ἡ δεξιὰ ἐπιδείκνυσι. καὶ ὅλως, Ἡρακλῆς ἐστι. ταῦτά γε ὦμην ἐγὼ ἐφ' ὑδρᾳ τῶν Ἑλλήνων θεῶν τοιαῦτα ἀνδρομένων τὰς

Herculem Galli lingua vernacula Ogmium vocant: ſed Deum hunc inuſitata prorſus ſpecie depingunt. Decrepitus eſt apud illos, recalvaſter, reliquis capillis planè canis, cute rugoſa, & in aterrimum colorem exuſta, cujuſmodi ſunt hi nautæ ſenes. Charontem potiùs, aut Iapetum quempiam ex his qui apud inferos verſantur, & omnia potiùs quàm Herculem eſſe conjiceres. At quamquam eſt hujuſmodi, tamen Herculis ornatum gerit, ut qui leonis exuvio ſit indutus, & clavam dextra teneat, & pharetra ab humeris pendeat, & arcum tenſum læva prætendat. In ſumma, eſt Hercules. Hæc equidem arbitrabar in Græcanicorum Deorum contumeliam perperam fa-

Κελτὸς ἐς τὴν μορφὴν τὴν Ἡ-
ρακλέους, ἀμυσομένους αὐτὸν τῇ τοι-
αύτῃ γραφῇ, ὅτι τὸν χρόνον ποτὶ
αὐτῶν ἐπῆλθε, λείαν ἐλαύνων, ὁπό-
τε τὰς Γηρυόνα ἀγέλας ζητῶν, κα-
τέδραμε τὰ πολλὰ τῆ ἑσπερίων γε-
νῶν. καίτοι τὸ ἀρχαῖον ἐδόκει
ἅπαν ἑλεῖν. ὁ γὰρ δὴ γέρων
Ἡρακλῆς οὑτοσὶ, ἀνθρώπων πά-
μπολύ τι πλῆθος ἕλκει, ὦν τὰ ὦτα
ἅπαντες δεδεμένοι. δεσμοὶ δέ εἰσιν
οἱ, σειραὶ λεπταὶ χρυσοῦ, καὶ ἠλέκ-
τρου εἰρασμέναι, ἁρμοῖς ἐοικυῖαι τοῖς
κροκίνοις. καὶ ὅμως ἀφ' ὅτου ἀσθε-
νῶν ἀγώμενοι, ὅτι θρασμοὶ βυλόμε-
θα, δυσάγωμοι ἐν δύμφαῖς, ὅτι ὄλως
ἀντιτείνουσιν, ἢ τοῖς ποσὶν ἀντερ-
είδουσι, ἀλλὰ τὸ ἐναντίον ἀγωγῆς
ἐξυπλάζοντες, ἀπὸ φαιδροὶ ἕπον-
ται, καὶ γηθόσυνοι, καὶ τὸ ἄγειν
ἐπαινέσαντες ἑπεσθαι μᾶλλον ἅπαντες, καὶ
τοῦ φθάνειν ἐθέλειν τὸ δεσμὸν ἐπιχα-
λῶντες, ἑοικότες ἀχθεσθησομένοις, εἰ
λυθήσοντες. ὃ δὴ πάντων ἀτοπώτα-
τον εἶναί μοι ἔδοξεν, σὺν ὀλίγοις δὲ
αὖτο εἰπεῖν. εἰ γὰρ ἐγὼν ὁ ζωγράφος
ὤφην ἐξάψειν τῆς σειρᾶς τῆς τῶν
δεσμῶν ἀρχὰς, ἅτε τὸ δεξιᾶς μὲν,
ἤδη τὸ ῥόπαλον, τὸ λαιᾶς δ', τὸ
τόξον ἐχούσης, τρυπήσας δ' ἁλὶ τὴν
γλῶτταν ἄκρην, ἐξ ὠτίνης εἱλκυσμέ-
νους αὐτὰς ἐποίησα, καὶ ἐπέγραπτα γε εἰς τὰς ἀγκάθρας μεσέων. πᾶν-
τ' ἐγὼ μὲ ἐπὶ πολὺ εἰσήκειν ὁρῶν, καὶ
θαυμάζων, καὶ ἀπορῶν, καὶ ἀγα-
νακτῶν. κελτὸς δέ τις παρεσὼς,
σὺν ἀπαιθύτῳ τὰ ἡμέτερα ὡς ἔδεικ-
ξεν, ἀκριβῶς ἑλλάδι φωνῇ ἀφίεις,
φιλόσοφος οἶμαι τὰ ἐπιχώρια, ἰδὼν
σε ἔφη ὦ ξένε, λύσαι τὴν γραφῆς τὸ αἴ-
νιγμα. πάνυ γὰρ ταραττόμενόν σε ὁρῶ ἐοικὸς
περὶ αὐτῷ. τὸ λόγον ἡμεῖς οἱ κελτοὶ,
οὐχ ὥσπερ ὑμεῖς οἱ Ἕλληνες ἐμοὶ

facere Gallos, quum eum hujusmodi fingerent effigie, quò nimirum tali pictura illum ulciscerentur, quòd olim in regionem ipsorum incursasset, prædam abigens, quum Geryonis armenta vestigans, Occidentalium gentium pleraſque regiones pervastaret. Atqui nondum dixi, quod in imagine erat maximè admirandum. Senex ille Hercules hominum ingentem multitudinem trahit, omnes ab auribus revinctos. Vincula quibus id facit, tenues sunt catenæ, auro electroque confectæ pulcherrimis monilibus assimiles. Atqui cùm vinculis adeò invalidis ducantur, neque fugam meditantur, quanquam commodè possent, neque prorsus reluctantur, aut pedibus obnituntur, adversus trahentem sese resupinantes: sed alacres sequuntur, & læti, ducentem laudantes, ultro festinantes omnes, & quòd antevertere velint, vinculum laxantes, perinde quasi graviter laturi, si solverentur. Neque gravabor dicere, quod omnium absurdissimum mihi visum est esse. Cùm non haberet pictor, unde catenularum summas ansas necteret, videlicet dextra jam clavam, sinistra arcum tenente: perforata summa Dei lingua, ex hac illos trahi fecit: atque hic conversis ad eos quos ducit oculis, arridet. Hæc ego diu constiti intuens, admirans, hæsitans, indignans. Sed Gallus quidam astans, nostratium literarum non ignarus, id quod declaravit, cùm Græcam linguam apprimè proferret, gentis illius ut puto Philosophus. Ego tibi hospes, picturæ, inquit, istius ænigma explicabo: nam videris ad eam vehementer turbatus. Orationem nos Galli, nequaquam arbitramur esse Mercurium, quemadmodum vos Græci:

οὐμοὶ εἶναι, ἀλλ' Ἡρακλεῖ αὐτὴν εἰκάζομεν, ὅτι Ἀθηναίοις τε καὶ Ἑρμῇ ἰσχυρότερος ἦτος. εἰ δ' γέρων περαίνεται, μὴ θαυμάσῃς. μόνῳ γὰρ ὁ λόγῳ τὸ γήρας φιλεῖ σύνεγγυς ἐπιδείκνυσθαι τοῖς ἀκμαίοις, εἴ γε ἀληθῆ ὑμῶν οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, ὅτι οἷς μὲν τὸ ὀλοώτερον φρένες, ἠερίθυμοι. τὸ δὲ γήρας, ἔχει τι λέξαι τὸν σοφώτερον. ὥστε μοὶ δοκεῖ καὶ ὁ Νέστορος ὑμῖν λαρρίᾳ εἶναι τὸ γλώττης τὸ μέλι. καὶ οἱ ἀγορηταὶ τῶν Τρώων τοῖν ὀπὶ τοῖν λειριόεσσαν ἀφιᾶσιν ἀοιδήν τινα. λείρια γὰρ καλεῖσθαι, εἴγε μέμνημαι, τὰ ἄνθη. ὥστε εἰ τῶν ὦτων καδδεδεμένους τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τοῖν γλῶτταν ὁ λόγος ἕλκει, μὴ θαυμάσῃς τοῦτο, εἰδὼς τὸν ὦτων καὶ γλώττης συζύγιαν. ἀλλ' ὕβρεως εἰς αὐτὸν, εἰ τοιούτῳ περύσηται. μέμνημαι γὰρ ἔφη ὁ κωμικῶν τινων ἰαμβεῖον, παρ' ὑμῶν μαθών. τοῖς γὰρ λάλοις, ἐξ ἄκρας ἡ γλῶττα πᾶσιν ἐστι τετρυπημένη. τὸ δὴ ὅλον, καὶ αὐτὸν ἡμεῖς τὸν Ἡρακλέα λόγῳ τὰ πάντα ἠγάμεθα ἐξεργάσασθαι, σοφὸν νομόμενον, καὶ ποθὲν τὰς πολέσπορα βιάσασθαι. καὶ γὰρ βέλη αὐτῷ, οἱ λόγοι εἰσὶν εὐμαρεῖς ὀξεῖς, καὶ εὔσηκοι, καὶ ταχεῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τιτρώσκοντες. πεπαιδεῦσθαι γὰρ τὰ ἐπη, ἃ ὑμεῖς φατε εἶναι τοξεύματα μου ὁ κελεύει. ἐμοὶ δ', νὴ τὸν Ἀπόλλω τὸν Δῆλιον παῖδα πεύσῃ ἐκποτέμενον αὐτὸς ἐμαυτὸν εἰ μοι καλῶς ἔχοι, πλεκτὰς ὅτι, καὶ πάλαι τὸν ἐπιδείξεσθαι πεπαυμένον, αὖθις ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ψῆφον διδόναι τοσούτοις δικασταῖς, καὶ καιρὸν ἐπιλαβὲν ἀναμνησθῆναι τὸ εἰκότος. πέως μὲν δὴ ἐδεδίειν, μή τι ὑμῶν δόξαιμι καὶ μειρακιώδη τοῦτο ποιεῖν, καὶ παρ' ἡλικίαν νεανιεύεσθαι. κατά τε ὁμηci: verùm illam Herculi tribuimus, propterea quòd hic Mercurio longè robustior extiterit. Nec mireris quòd senex fingitur. Sola enim Oratio consuevit in senecta absolutum vigorem ostendere, si modò, vestri poetæ verum dicunt, *Obduci juvenum densa caligine pectus; Contrà senectam posse quiddam dicere; Rudi juventa doctrina.* Hinc videlicet apud vos & Nestoris lingua melle profluit, & Trojanorum concionatores lirioessam, scilicet floridam vocem emittunt. Nam liria, si bene memini, flores vocantur. Proinde quod ab auribus vinctos ad linguam trahit hic Hercules, nempe Oratio, neque hoc mireris, cùm linguæ cum auribus cognationem noris. Neque ipsi pertusa est in contumeliam lingua; memini enim, inquit, me jambos quosdam è vestris comœdiis discere: *Siquidem loquacibus, Extrema lingua perforata est omnibus.* Denique nos etiam ipsum Herculem quicquid egit, id oratione confecisse, ut pote virum sapientem, & pleraque persuasione sibi subegisse ducimus. Atque ipsius tela, acutæ sunt rationes, missiles, citæ, animasque vulnerantes: unde vos quoque pennigera dicta, nominatis. Hactenus Gallus. Ac mihi quidem cùm hæc me conferens mecum perpenderem, num decorum jam esset, ut tam grandis natu, quique jampridem ab his doctrinæ speciminibus me abdicassem, rursum me tot judicum calculis committerem, in tempore subiit animum meum ejus picturæ recordatio. Nam antehac verebar ne cui vestrûm viderer hæc admodum pueriliter agere, quasique præter ætatem juvenari: deinde Homericus aliquis ado-

ερικὸς νεανίσκος ἐπιπλήξῃ μοι εἰπὼν τὸ, Σὴ γὰρ βίη λέλοπται, κὴν, γαλεπὸν γῆρας κατοίλυφί σε, ἀπιδὼν δὲ νύ τοι ἵππους, ἐς τὰς πόδας τοῦτο λάσκώπτων. ἀλλ' ὅταν ἀναμνησθῶ ὁ γέρων ὁ ἐκεῖνος Ἡρακλῆς, πάντα ποιεῖν ἐθέλω μοι, καὶ οὐκ αἰδοῦμαι τοιαῦτα τολμᾶν, ἡλικιώτης ὢν τῷ εἰκόνος. ὥστε ἰσχὺς μοι, καὶ τάχος, καὶ κάλλος, καὶ ὅσα σύμβολα ἄγαθὰ, χαιρέτω καὶ ὁ ἔρως ὁ σὸς ὦ τῆιε ποιητᾶ, εἰσιδὼν με ὑποπόλιον ἤδη ὄντα, χρυσοφαίνων εἰ βάλεται πτερύγων, ἢ ἀετοῖς ὠκυπτέσθω. καὶ ὁ Ἱπποκλείδης ὑ φροντιεῖ. τῷ λόγῳ γὰρ, νῦν ἂν μάλιστα ἀνηθᾶν, καὶ ἀνθεῖν, καὶ ἀκμάζειν καθ' ὥραν εἶη, καὶ ἕλκειν τὸ ὦτον, ὅσους ἂν πλείστους δυνήται, καὶ τοξεύειν πολλαχοῦ, ὡς ὑδέν γε δεῖ μὴ πεναθεῖς λάθοι ὁ γαμβρὸς αὐτῷ. ὁρᾷς ὅπως ὠκυμοιβὸν ἡμῖν τὸν ἡλικίαν, καὶ τὸ γῆρας τὸ ἐμαυτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἐτόλμησα παλαι νεωλκημένον τὸ ἀκάτιον καθαπτάσας, καὶ οὐκ ἂν ἐκόντων ἐποκλάσας, αὖθις ἀφεῖναι ἐς μέσον τὸ πέλαγος. εἴη δ' ὦ θεοὶ καὶ τὰ παρ' ὑμῶν ἐμπνεῦσαι δεξιὰ, ὡς νῦν γε μάλιστα πλησίον τε, καὶ ἐωλῷ, καὶ ἐπίρρῳ ἀνέμῳ δέομαι. ἵνα εἰ ἄξιοι φανούμεθα, καὶ ἡμῖν τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο ἐπιφθέγξηταί τις, οἷω οὐ ῥακέσιν ὁ γέρων ἐπιγνίδα φαίνῃ.

adoleſcens hæc verba mihi impingeret. *Iam periit tua vis, gravis arripuitque ſenectus, Invalidusque tibi famulus, tardique caballi*, videlicet eo ſcommate pedes meos notans. Verùm quoties ſenex ille Hercules animo recurrit, adducor ut quidvis faciam: neque me pudet hæc audere, cum ſim imagini coætaneus. Itaque robur, celeritas, forma, & quotquot ſunt corporis bona, valeant: tauſque ô Teie vates Cupido, intuitus me ſubcano mento, auro rutilantibus alis, ſi videbitur, vel aquilas prætervolet: neque laborabit Hippoclides. Imò nunc vel maximè tempeſtivum fuerit facundia repubeſcere, florere, vigere, & quàm licet plurimos ab auribus ducere, ac ſæpe jaculari, cùm nihil ſit metuendum, ne ipſi inſcio pharetra vacuetur. Vides quibus modis ætatem meam, & ſenectam conſoler. Ideoque auſus ſum navim jam olim in terram ſubductam, denuo revellere, ſuiſque inſtructam armis medium in pelagus demittere. Contingant autem à vobis ô Dii, afflatus ſecundi, quando nunc vel maximè, vela implente, bono, & amico vento nobis eſt opus, ut ſi modò digni videbimur, in nos quoque dicat aliquis Homericum illud,

Quos profert ſenior pannis è vilibus armos!

DE

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΥ, Η ΤΩΝ ΚΥΚΝΩΝ.

DE ELECTRO, SEV CYGNIS.

ARGVMENTVM.

Et hac superioribus consimilis præfatio est, in qua seipsum ac scripta sua extenuat, adhibita similitudine fabulæ ejus, quæ de Electro ac Phaëtonte, ac cygnis Eridiani à poëtis traditur, quam ut fictam, ac falsam, præsens experientia ostendit, ita se vereri quoque ait, ne conceptam de se opinionem auditorum, præsentia imminuat, ac falsam coarguat. Commendat tamen interim eo nomine orationem suam, quòd simplex sit, & minimè Cygnis illis Padanis ac fabulosis, quod ad canoritatem spectet, similis, neque etiam illorum fucatis scriptis; qui dum electrum, atque aurum, & speciosa omnia affectant, Eridanum istum, ac cygnos poëticos, vanitate, ac fumo longè excedant.

[1] Ἠλέκτρᾳ πέρι ὑμᾶς ἦλαδε ὁ μῦθος πίπτειν, αἰγείρας ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ ποταμῷ δακρύειν αὐτὸ, θρηνέσας τὸν Φαέθοντα, καὶ ἀδελφάς γε εἶναι τὰς αἰγείρας ἐκείνας τοῦ Φαέθοντος. εἶπα ἐνθυμέμενος τὸ μεμφόμενον, ἀπαγήναι ἐς τὸν ἦνδρα, καὶ λαπάζειν ἐπὶ αὐτῶν δάκρυον δηλέειν τὸ ἤλεκτρον. τοιαῦτα γὰρ ἀμέλγε ἐν αὐτοῖς ἐκέων τῶν ποιητῶν ᾀδόντων, ἤλπιζον, εἴ ποτε γανοίμην ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ, ὑπλθὼν μίαν τῶν αἰγεί-

Nimirum vobis persuasit fabula de electro, populos esse ad Eridanum fluvium, quæ lachrymentur ipsum, Phaëthontem lugentes, easdemque populos sorores esse Phaëthontis, quæ adolescentem lamentantes, mutatæ sunt in arbores, suisque lachrymis electrum stillant. Hæc utique cùm poëtas audirem canentes, sperabam, siquando ad Eridanum veniissem, unamque ex populis subiissem,

1 Ἠλέκτρᾳ] Præfatiuncula est orationis alicujus habitæ à Luciano in judicio, priusquam rhetoris sive causidici persona deposita, induisset Sophisticam. De qua versione pallii narrat historiam ipse in Bis accusato. Propterea que orationem illam ipsam suppressit, ne inter declamationes & dialogos illa exstaret quasi inter aviculas noctua, & pristinæ causidicinæ vestigium. Dicta verò illa apud Præsidem provinciæ causa videtur, & concilium ejus, coronamque populi circumstantis. Atque inde in numeris personarum enarratio illa in fine præfationis, cùm modò ut multos, modo ut unum adfatur. Multos ut ὑμεῖς, ἐλπίσαντες, ὀφέλτε, &c. unum ut ὅς τι ὄφελ, & ἐλπίσας, & σαυτόν. Iudicialem verò dictionem fuisse etiam illud arguit, ἤδη δ' σοι παρελήλυθε, ἐγχέας τὸ ὕδωρ, &c. Respicit nempe ad clepsydram. Signanter verò, non dixit ἰσχέας, sed ἐγχέας. Marcil.

ρων, ὑπισχόμενος τὸ ἀποκλαῦσον, ὑποδεξιᾶς τὰ δακρύσιν ἰλίγια, ὡς ἤλεκτρον ἔχοιμι. κ) δὴ ἐ ἀποπλεῖ καὶ ἄλλο μέντοι χρεῖον, ἦνον ὅμως ἐς τὰ χωρία ἐκεῖνα, κ) ἔδοξ) μοὶ ἀναπλεῖν κ) τὸ Ἠριδανὸν, ὅτ' ἀγείρας ἔδυν, πάνυ τεθεασκοπῶν, ὅτε τὸ ἤλεκτρον, ἀλλ' οὐδὲ τὸνομα ἦ Φαέθοντ@ ἤδεσαν οἱ ἐπιχώριοι. ἀναζητοῦντ@ γὰρ ἐμοῦ, κ) ἀφικνουμένου, πότε ἦ ἐπὶ τὰς αἰγείρας ἀφιξόμεθα, τὰς τὸ ἤλεκτρον ἐκδιδούσας, ἐγέλων οἱ ναῦται, κ) ἐξίεν σαφέστερον λέγειν ὅ, τι ἐ θελοιμι. παρὼ τ' μῦθον διηγεῖμαι αὐτοῖς, Φαέθοντα γῆινα ἡλίε παῖδα, κ) τοῦτον ἐς ἡλικίαν ἐλθόντα, αἰτῆσαι τὸν ἦ πατρὸς ἐλάσαι τὸ ἅρμα, ὡς πειρῆται ἐ αὐτὸς μίαν ἡμέραν. τ' ἦ, δοῦναι. τ' ἦ, ἀπολέσαι, ἐκδιφρεύσαντα. κ) τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ πενθούσας ἐκταῦθά πω ἔφαμι που ὑμῖν, ἵνα περ ἐ κατέπεσεν ἐπὶ τὴν Ἠριδανὸν, αἰγείρας γενέσθαι, ἐ δακρύειν ἐπ' αὐτῷ τὸ ἤλεκτρον. τίς ταῦτά σοι ἔφασκον διηγήσασθ' ἀπατεών, κ) ψευδολόγ@ ἄνθρωπ@; ἡμεῖς ἦ ὅτε ἡνιοχεῖν τινα ἐκπεπτωκότα ἤδομεν, ὅτε τὰς αἰγείρας, ἃς φῂς ἔχεμεν. εἰ ἦ ἦν τι τοιοῦτον, οἵᾳ ἡμῖν ἂν ἐφολοῖν ἕνεκα ἐρίπλευν ἄν, ἢ ἕλκειν τὰ πλοῖα πρὸς ἀναλίσκον τὸ ὕδωρ, οἷς ἐξῆν πλεῖν, ἀναλέγουσας τὰ αἰγείρων τὰ δάκρυα; τοῦτο λεχθὲν, ἐ πιστεύσας μοι καθίκετ'. κ) ἐπιώπησα ἀφικνουμένοις, ὅτι παιδιὰ τινος ὡς ἀληθῶς ἔργον ἐπεπόνθει, πιστεύσας τοῖς ποιηταῖς ἀπίθανα ὄντα ψευδόμυθοις, ὡς μηδὲν ὑμᾶς χρέος εἴη αὐτοῖς. μιᾶς μ δὴ ταύτης ἐλπίδος ἐ μικρᾶς ἐψευσμένου, λυπούμην, καθάπαξ ὡς τ' χειρῶν τὸ ἤλεκτρον ἀπολωλεκώς. ὥστε ἤδη ἀνέπλαττον ὅτι ἐ οἷα χρήσαιμι αὐτῷ. ἐκεῖνο

iissem, me sinu extenso paucas aliquas lachrymas excepturum, quò electrum haberem. Et sanè non multò antè alterius negotii gratia, ad ea loca veni. Nam mihi adverso Eridano erat navigandum. Neque tamen cùm omnia perlustrassem, populos vidi, neque electrum: at neque Phaëthontis nomen erat incolis notum. Cum enim quærerem & scisciterer, quando ad populos electrum de se præbentes venturi essemus, irridebant nautæ, & quid vellem, jubebant planiùs dicerem. Tum ego fabulam ipsis narravi, Phaëthontem fuisse solis filium, qui cùm adoleviſſet, à patre petiit ut per unum diem sibi currum regere liceret: quo impetrato è curru deturbatus periit: ejus autem sorores hìc alicubi, apud vos, inquam, lugentes, ubi in Eridanum est delapsus, in populos fuisse transformatas, eumque flendo electrum emittere. Quisnam, inquiunt, hæc tibi dixit impostor & mendax? Nos verò neque aurigam ullum delapsum novimus, neque quas dicis, populos habemus. Quòd siquid hujusmodi apud nos esset, putas nos duorum obolorum gratia remigaturos, aut adverso flumine navigia tracturos, quibus lachrymas populorum colligentibus facile esset diteſcere? His dictis non mediocriter sum perculsus, & pudore affectus tacui, quòd quiddam revera puerile mihi accidisset, ut crederem poëtis tam absurda mentientibus, ut nihil sani placeret ipsis. Vnica igitur hac spe nec illa mediocri deceptus, indolebam ac si è manibus electrum perdidissem: ego

qui jam animo concipiebam quem mihi præberet usum. Porrò &

apud

ἢ ἐ πάνυ ἀληθῶς ᾤμην ὑρήσειν παρ' αὐτοῖς, κύκνους πολλοὺς ἄδοντας ἐπὶ τῆς ὄχθης ἢ ποταμοῦ. κἀ αὖθις ἠρόμην τοὺς ναύτας, ἀνιπλέομεν γὰ ἔτι, ἀλλ' οἵγε κύκνοι, πηνίκα ὑμῖν τὸ λιγυρὸν ἐκεῖνο ᾄδουσιν ἐφεσῶτες τῷ ποταμῷ, ἔνθεν ἐ ἴνθεν; φασὶ γὰρ Ἀπόλλωνος παρέδρους αὐτοὺς ὄντας, φδικοὺς ἀνθρώπους, ἐναῦθά πω ἐς τὰ ὄρνεα μεταπεσεῖν, κἀ ἀφ' τοῦτο ᾄδειν ἔτι, ὧν ἐπιλαθομένους ἢ μουσικῆς. οἰδὲ, σοὶ γέλωλα, σὺ ἔφησθα ὦ ἄνθρωπε, ὑ παῖσαι τἡμέρον καλῶς ἀδόμενον ἢ χόρας ἡμῶν, κἀγὼ ἢ ποταμοῦ; ἡμεῖς ἢ ἀεὶ πλέοντες, ἐ σχεδὸν ὀκ παίδων ἐρχαζόμενοι ὀ τῇ Ἠριδανῷ, ὀλίγους μ κύκνους ὁτιοτὲ ὁρῶμεν ὀ τοῖς ἕλεσι ἢ ποταμοῦ, κἀ κρώζουσιν ἅτοι πάνυ ἁμυσπῆ, κἀ ἀδενές, ὡς τὰς κόρακας, ἢ τὰς κολοιὰς, σειρῆσας μ εἶναι πρὸς αὐτούς. ἀδόντων ἢ ἡδύ, ἐ οἷον σὺ φῂς, ἐδέποτε ἀκηκόαμεν. ὥστε ἰσυμάζομεν τόδε ταῦτα εἰς ὑμᾶς ἀφίκεσθαι ἡμῶν. πολλὰ τοιαῦτα ἐξαπατηθῆναι ἔνι, τοῖς διὰ τοῖς πρὸς τὸ μεῖζον ἕκαστα ἐξηγουμένοις. ὥστε κἀγὼ νῦν δέδια ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, μὴ ὑμεῖς ἄρτι ἀφιγμένοι, ἐ τοῦτο πρῶτον ἀκροασάμενοι ἡμῶν, ἠλεκτρόν τινα, κἀ κύκνους ἐλπίσαντες εὑρήσειν παρ' ἡμῖν, ἔπεισα μεῖ' ὀλίγον ἀπάλθητε καταγελάσαντες τ ὑποχομένων ὑμῖν, τοιαῦτα παιδικὰ κειμήλια ἐνέγκαι τοῖς λόγοις. ἀλλὰ μαρτύρομαι, ὡς ἐμοῦ τοιαῦτα μεγαλαυχουμένου. θεὸς τ ἐμῶν, ὅτι ὑμῶν, ὅτε ἄλλου πωὐκήκοεν, οὐδ' ἂν ἀκούσειέ ποτε. ἄλλοις μ γὰρ ὀκ ὀλίγοις ὑτύχοις ἂν Ἠριδανοῖς τισι, ἐ οἷς ὀκ ἠλέκτρου, ἀλλὰ χρυσὸς αὐτὸς ἀποτίγεται τ λόγων, πολὺ τ κύκνων τ ποιηλικῶν λιγυροτέροις. τὸ δ' ἐμὸν ὁρᾶτε ἤδη οἷον ἀπολοιτὸν, κἀ ἄ-

apud ipsos pro certo putabam fore, ut cygnos invenirem complures in fluvii ripis canentes: ac denuo nautas interrogabam, cùm adhuc navigaremus. At cygni, quando vobis dulce illud melos accinunt, hinc atque illinc fluvio incumbentes? Aiunt enim eos cùm essent Apollinis assessores, canorique homines, hîc alicubi in aves esse mutatos, ideoque etiamnum canere, musices non oblitos. Tum illi ridentes, tu homo, inquiunt, non desines falsa hodie de regione nostra, & de fluvio dicere? Nos autem qui semper navigamus, & ferè à pueris nauticam in Eridano exercemus, paucos quidem cygnos in fluvii paludibus nonnunquam cernimus, qui inamœna, debilique voce crocitant: ita ut corvi & graculi præ illis sint Sirenes. Cæterùm illos dulce, quemadmodum dicis, canentes, ne in somnis quidem audivimus. Itaque demiramur undenam ista de nobis conficta ad vos venerint. In multis id genus facilè decipiuntur, qui singula plus justo amplificantibus credunt. Itaque ego equidem quod ad me attinet, vereor ne vos qui nuper adveniistis, ac nos nunc primùm audiviistis, sperantes fore ut electrum & cygnos apud nos inveniretis, deinde paulò pòst abeatis, deridentes eos qui meis orationibus multas opes inesse spondebant. At Deos testor, me neque à vobis, neque ab alio quoquam auditum esse, atque unquam auditum iri mea sic magnificè jactantem. Etenim in alios quospiam Eridanos incidere possis, quorum ex sermonibus non electrum, sed aurum ipsum destillat, cum cygnis illis poëticis sint multò facundiores. Mea verò dicendi ratio quàm sit simplex, & à fabu-

ἦν, ἢ δέ τις αὐλὴ πρόσωπον. ὥστ' ὄρα μὴ τοιοῦτό τι πάθῃς, μείζω τῶν ἡμῶν ἐλπίσας, οἷον τι πάσχουσιν οἱ τὰ ὑπὸ τῷ ὕδατι ὁρῶντες. οἰόμενοι γὰρ πλείω εἶναι αὐτὰ οἷα διεφαίνετο αὐτοῖς ἀνιόντι, διρυομένης τῆς σκιᾶς πρὸς τὴν αὐγὴν, ἐπειδὰν ἀναπτάσωσι, πολλῷ μικρότερα εὑρίσκουσιν, ἀνιῶνται. ἤδη οὖν σοι ἀποκλίνω, ἐκχέας τὸ ὕδωρ, καὶ ἀποκαλύψας τἀμὰ, μηδὲν μεῖζον προσδεχήσῃ ἀνιμήσασθαι, ἢ σαυτὸν αἰτιάσῃ τῆς ἐλπίδος.

lis aliena, videtis, neque ipsi inest modulatio. Itaque vide ne tibi tale quid accidat, quum majora de nobis speraveris, quale iis qui quæ sunt sub aquis, spectant. Nam cùm existimarent tanta esse ea, quanta ipsis ex alto videbantur, umbra sese ad splendorem dilatante, postquam retraxerint, multò minoribus inventis illis, dolent. Iam igitur effusa aqua, meisque rebus revelatis, tibi prædico, ut magni nihil hausturum te expectes, alioqui fore ut te falsæ spei accuses.

ΜΥΙΑΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ. | MVSCÆ ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Musca laudes diligenter & copiosè persequitur. Principio enim quæcunque ad corporis habitum, formam ac membra, & ad usum item eorum pertinent, ita sigillatim persequitur quæque, ut nihil prætermissum possis dicere. Deinde vero & ad interiora, & ad animum transiens, prudentiam quandam & fortitudinem in illa commendat, adhibitis etiam ad hoc testimoniis Homeri. Postremò neque illa intacta reliquit, qua quasi à fortuna accepisse videri potest, ut Reminiscentiam istam, ob quam cum Hermotimo Pythagorico confert quoque illam. Deinde & victus, & diæta rationem, & quod aliquando ex hominibus transmutata fuit, & eodem nomine etiam fœmina quædam appellata fuerunt, & aliæ, quæ in contextu ac serie orationis facilè cuivis apparent.

Ἡ μύια, εἰ μὲν τὸ σμικρότατον τῶν ὀρνέων, ὅσον ἐμπίσι, καὶ κώνωψι, καὶ τοῖς ἔτι λεπτοτέροις δηλοῦσθαι, ἀλλὰ τοσοῦτον σκεῖνων μεῖζόν ἐστι, ὅσον αὐτὴ μελίττης ἀπολείπεται. ἐπτέρωται δὲ καὶ τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις, ὡς τοῖς μὲν, ἀπαν[illegible]χρόδεν ἡμῶν ἔχουσιν,

Musca est, equidem volucrum non minima, si cum muscellis & culicibus, aliisque tenuioribus comparetur: sed tanto illis est major, quanto ipsa ape minor. Est autem alata non eo modo quo cæteræ volucres; quarum aliæ pennas in toto habent cor-

τοῖς ϑ, ἀκυπτέροις χρῶϛ, ἀλλὰ κϑ τὰς ἀκρίδας, κϑ τέττιγας, κϑ μελίττας. ἔστι μὲν ὑμμόπτερος, τοσοῦτον ἀπαλώτερα ἔχουσα τὰ πτερὰ, ὅσον τὸ ἐκλωικῆς ἐσθῆτος ἡ ἰνδικὴ λεπτοτέρα, κϑ μαλακωτέρα. κϑ μιλῶ διάπλωσιν κϑ τὰς παῦσας, εἴ τις ἀτενὲς βλέποι ἐς αὐτὴν, ὑπὸ τοῦ ἐκπλήττεσθαι φῶς τὸ ἥλιον, ἐκπλεροῦσθαι. ἡ ϑ πτῆσις ὅτε κϑ τὰς νυκτερίδας, εἰρεσίᾳ σωματεῖ τὰ πτερὰ, ὅτε κϑ τὰς ἀκρίδας μϑ πνοῇ, ὑδὲ ὡς οἱ σφῆκες μϑ ῥοιζήματος, ἀλλ' εὐκαμπὴς φῶς ὤ, π ἂν μέρος ὀρμήσῃ ϑ ἀέρος. κϑ μιλῶ καὶ κίνησιν αὐτῆ, τὸ μὴ κατ' ἠσυχίαν, ἀλλὰ μετ' ὠδῆς πίπτειν, ὐκ ἀπηνῶς οἷα κωνώπων, κϑ ἐμπίδων, ὑδὲ τὸ βαρύβρομον τ μελιττῶν, ϑ τ σφηκῶν τὸ φοβερὸν, κϑ ἀπειληκὸν ὀδόντων μυῖαν, ἀλλὰ τοσοῦτόν ἐστι λιγυροτέρα, ὅσον σάλπιγος, κϑ κυμβάλων, αὐλοὶ μελιχρότεροι. τὸ ϑ ἄλλο σῶμα, ἡμμὶ κέφαλὴ, λεπτῷ τῷ αὐχένι συνέχει ϑ, ἔστι δ' περιάγωϛ, ὑ συμπεφυκὼς ὥσπερ ἡ τ ἀκρίδων. ὀφθαλμοὶ ϑ, ὡσπαγεῖς, πολὺ ϑ κέρασι ἔχοντες, τέρατα δύπαγές. κϑ ἐκπεφύκασιν αὐτῆ οἱ πόδες, ὑ κϑ τὰς σφῆκας πάνυ ἐσφιλμοί. ἡ γαστὴρ ϑ, ὠχύρωται ἐ αὐτὴ, κϑ ζώνας πλατείας, κϑ φολίδας ἔχουσα. ἀμυίστατα μμῦτος ὑ κϑ τὸ ὀρρωπύγιον ὡς σφὴξ, κϑ μέλιττα, ἀλλὰ τῷ τόμῳ, κϑ τῇ ῥοθοσκίδι, ᾗ κϑ τι αὐτὰ τοῖς ἐλέφασι ἐ αὖτη ἔχουσα, ῥεπομάχῃ τε, κϑ ἐπιλαμβάνεται, ἐ ῥοθοφοῦσα κατέχει, κατυληδὸν κϑ τὸ ἄκρον ἐοικυῖα. ἐκ ϑ αὐτῆς, ὀδὰξ ῥοκύπτει, ᾧ κεντᾶσα, πίνει ϑ αἷμα. πίνει μὲν γὰ ἐ γάλακτος. ηὐὸ ϑ αὐτῆ ἐ τὸ αἷμα, ὑ μϑ μεγάλης ὀδυνης τ κεντρμένων. ἐξάπτως ϑ ὑσα, τοῖς μὲ τέτταρσι βαδίζει μέτροις, corpore, aliæ pernicibus alis utuntur: ſed quo locuſtæ, cicadæ, & apes. Atque ex pelliculis ſunt ejus alæ, quæ tanto ſunt molliores, quanto Græca veſte tenuior & mollior eſt Indica. Quinetiam variis picta coloribus refulget perinde ac pavones, ſiquis attentè inſpiciat ipſam, quando expanſis ad ſolem alis ſeſe verberitat. Eſt illi volatus non continuo alarum remigio ut veſpertilionibus: neque ſaltu, ut locuſtis: neque cum ſtridore, ut veſpis, verùm flexilis, ad quamcunque aëris partem ſe moveat. Adde quod non cum ſilentio, ſed cum cantu volat: non ſæviter, ut culicum genus: neque cum gravi fremitu apum, neque terribili ſono veſparum, minas oſtentantium, ſed tanto ſuavius volat muſca, quanto tuba, cymbaliſque tibiæ ſunt dulciores. Quod ad reliquum corpus attinet, caput quidem tenuiſſimum collo continetur, & eſt verſatile, non cervici affixum, ut eſt locuſtarum. Oculi verò multum cornu habentes prominent: pectus eſt bene compactum: & producuntur pedes, non ut veſpis prorſus adſtricti: venter ipſe eſt munitus, ſimiliſque loricæ, habens latas zonas, & cortices. Vlciſcitur non aculeo ut veſpa, & apis, ſed ore & proboſcide, quam ut elephantes habet, paſciturque & prehendit, atque inhærens retinet, acetabulum in ſummitate referens: ex qua dens foras prominet, quo pungens ſanguinem ebibit, bibit & lac. Dulcis autem etiam ipſi eſt ſanguis, non magno cum dolore eorum qui punguntur. At cùm ſit ſexipes, quatuor tantùm incedit, aliiſque duobus

τοῖς ὄπισθίοις δυσὶ, καὶ ὅσα χερσὶ χρῆται. ἴδοις ἂν ἤδη αὐτὸν ἐπὶ τεττάρων βεβηκότα, ἔχοντά τι καὶ πρὸς χεροὶν μετέωρον ἐδώδιμον ἀνθρωπίνως πάνυ, καὶ κατ' ἡμᾶς. γίγνεται δὲ οὐκ ἀθρόως τοιοῦτο, ἀλλὰ σκώληξ τὸ πρῶτον, ἔτοι ἐξ ἀνθρώπων, ἢ ἄλλων ζώων ἀποθνόντων. εἶτα κατ' ὀλίγον πόδας τε ἀφίησι, καὶ φύει τὰ πτερὰ, καὶ ἐκ ἑρπετοῦ ὄρνεον γίγνεται. καὶ κυοφορεῖ δὲ, [1] καὶ ἀποτίκτει σκώληκα μικρὸν τοῦ μέλλοντος ὕστερον. σωφρονέστατον δὲ ἀνθρώπεις ἁπάντων, καὶ ὁμοδίαιτον, καὶ ὁμοτράπεζον, ἀπάντων γεύεται, πλὴν ἐλαίου. θανατοῖ γὰρ αὐτὴν τοῦτο μοῖραν. καὶ μύωπι ἀκύμορον ὄντα, πάνυ γὰρ ἐς σμικρὸν ὁ βίος αὐτῆς συμμεμέτρηται, τῇ φωλεᾷ χαίρει μάλιστα, καὶ ἐν τούτῳ πολιτεύεται. [2] νυκτὸς δὲ, εἰρήνην ἄγει, καὶ ἔστε πίνουσι, ἔστε ᾄδει, ἀλλ' ὑποπτήσσει, καὶ ἀτρεμεῖ. σύνεσιν δὲ οὐ μικρὰν αὐτῆς εἰπεῖν ἔχω, ὁπόταν τὸ ἐπίβουλον καὶ πολέμιον αὐτῇ τὸ δρόσχιλον ἀφοδεύσῃ. λοχᾷ γάρ τε γὰρ ἐπιτηρεῖ, καὶ ἀνέλιον αὐτὸ ὁρᾷ, συκλίνασα τὴν ὁρμὴν, ὡς μὴ ἀλίσκοιτο σκηνοδυτοῦσα, καὶ προεκπεσοῦσα τοῖς ἕλκεσι πολεμίοις. τὴν μὲν γὰρ ἀνδρίαν, καὶ τὴν ἀλκὴν αὐτῆς, οὐκ ἡμᾶς χρὴ λέγειν. [3] ἀλλ' ὁ μεγαλοφωνότατος τῶν ποιητῶν Ὅμηρος, τὴν γὰρ ἄριστον τῶν ἡρώων ἐπαινέσαι ζητῶν, ἢ λέοντα, ἢ παρδάλεν, ἢ ὗν τὴν ἀνταρίοις ὑπὸ τοῖς ὄπισθίοις δυσὶ, καὶ ὅσα χερσὶ χρῆται. ἴδοις ἂν ἤδη αὐτὸν ἐπὶ τεττάρων βεβηκότα, ἔχοντά τι καὶ πρὸς χεροὶν μετέωρον ἐδώδιμον ἀνθρωπίνως πάνυ, καὶ κατ' ἡμᾶς. γίγνεται δὲ οὐκ ἀθρόως τοιοῦτο, ἀλλὰ σκώληξ τὸ πρῶτον, ἔτοι ἐξ ἀνθρώπων, ἢ ἄλλων ζώων ἀποθνόντων. εἶτα κατ' ὀλίγον πόδας τε ἀφίησι, καὶ φύει τὰ πτερὰ, καὶ ἐκ ἑρπετοῦ ὄρνεον γίγνεται. καὶ κυοφορεῖ δὲ, [1] καὶ ἀποτίκτει σκώληκα μικρὸν τοῦ μέλλοντος ὕστερον. σωφρονέστατον δὲ ἀνθρώπεις ἁπάντων, καὶ ὁμοδίαιτον, καὶ ὁμοτράπεζον, ἀπάντων γεύεται, πλὴν ἐλαίου. θανατοῖ γὰρ αὐτὴν τοῦτο μοῖραν. καὶ μύωπι ἀκύμορον ὄντα, πάνυ γὰρ ἐς σμικρὸν ὁ βίος αὐτῆς συμμεμέτρηται, τῇ φωλεᾷ χαίρει μάλιστα, καὶ ἐν τούτῳ πολιτεύεται. [2] νυκτὸς δὲ, εἰρήνην ἄγει, καὶ ἔστε πίνουσι, ἔστε ᾄδει, ἀλλ' ὑποπτήσσει, καὶ ἀτρεμεῖ. σύνεσιν δὲ οὐ μικρὰν αὐτῆς εἰπεῖν ἔχω, ὁπόταν τὸ ἐπίβουλον καὶ πολέμιον αὐτῇ τὸ δρόσχιλον ἀφοδεύσῃ. λοχᾷ γάρ τε γὰρ ἐπιτηρεῖ, καὶ ἀνέλιον αὐτὸ ὁρᾷ, συκλίνασα τὴν ὁρμὴν, ὡς μὴ ἀλίσκοιτο σκηνοδυτοῦσα, καὶ προεκπεσοῦσα τοῖς ἕλκεσι πολεμίοις. τὴν μὲν γὰρ ἀνδρίαν, καὶ τὴν ἀλκὴν αὐτῆς, οὐκ ἡμᾶς χρὴ λέγειν. [3] ἀλλ' ὁ μεγαλοφωνότατος τῶν ποιητῶν Ὅμηρος, τὴν γὰρ ἄριστον τῶν ἡρώων ἐπαινέσαι ζητῶν, ἢ λέοντα, ἢ παρδάλεν, ἢ ὗν τὴν

anterioribus utitur tanquam manibus. Ipſam igitur quatuor pedibus gradientem videas, atque edulium aliquod manibus tenentem ſublime, humano prorſus, noſtroque more. Naſcitur autem non ſtatim talis, ſed vermis primùm, vel ex hominum, vel ex aliorum animalium cadaveribus. Deinde ſenſim & pedes emittit, & producit alas, fitque ex reptili volucris. Tum verò uterum gerit, parvumque vermem enititur, qui poſtea eſt muſca. Cumque hominum utatur conſuetudine, eorumque contubernalis ſit, & commenſalis, omnia præter oleum deguſtat, quod epotum ipſi eſt lethale. Ac quamquam brevis eſt ævi, valdè enim anguſta data eſt illi vita, luce gaudet potiſſimùm, per eamque obverſatur: noctu autem quieſcit, nec volat, nec canit, ſed ſe contrahit & non movetur. Prudentiam ipſius dicere poſſum eſſe non exiguam, cùm inſidiatorem hoſtemque ſuum Araneum effugiat. Etenim obſervat inſidiantem, adverſumque intuetur, declinans illius impetum, ne capiatur irretita, & in beſtiolæ caſſes incidens. Nam fortitudinem & robur ejus, non eſt quod dicam. Sed Homerus poëtarum maximus, cùm quæreret quomodo heroum præſtantiſſimum laudaret, non leoni, pardo-ve, aut apro com-

1 Καὶ ἀποτίκτει σκώληκα] Non ſatis ex fide hiſtoriæ. *Marcil.*

2 Νυκτὸς δὲ εἰρήνην ἄγει, καὶ ἔστε πίνουσι, ἔστε ᾄδει] Pugnat ſecum ipſe ſine encomii. Nam cis pauca dicturus eſt, eam πᾶσι τοῖς κοιμωμένοις τὸ ὕπνον φδονεῖν, &c. nempe quia turbet eis ſomnum morſu & cantu. Sed dici poteſt, generatim accepto muſcæ nomine, & muſcas & culices contineri, & ſomni turbationem referri ad culices, noctis quietem ad muſcas alias. *Idem.*

3 Ἀλλ' ὁ μεγαλοφωνότατος τῶν ποιητῶν Ὅμηρος] Fuiſſet enim ἀλλὰ τὸν μεγαλοφωνότατον τῶν ποιητῶν Ὅμηρον τὸν γὰρ, &c. Ὀλίγημα ſtili properantis. *Idem.*

ἀλλὰ αὐτῇ εἰκάζῃ, ἀλλὰ πρὸς θάρρος τὴν μάχας, καὶ τὸ ἀτρέσιν, καὶ λιπαρεῖ τὴν ἐπιχειρήσεως. οὐδὲ γὰρ θράσος, ἀλλὰ θάρσος φησὶν αὐτῇ παρεῖναι. καὶ γὰρ εἰρημένην φησὶν, ὅμως οὖν ἀφίσασθαι, ἀλλ' ἐφίεται δ' δήγματος. ὅπως δ' πάνυ ἐπαινεῖ, καὶ ἀναπάζεται τὴν μῦαν, ὥστε οὐκ ἅπαξ, οὐδ' ἐν ὀλίγοις μέμνηται αὐτῆς, ἀλλὰ πολλάκις. ὅπως κοσμεῖ τὰ ἔπη μνημονευομένη. ἄρτι μὲν, γὰρ τὴν ἀγελαίαν πῆσιν αὐτῆς ἐπὶ τὸ γάλα διέρχεται. ἄρτι δ', τὴν Ἀθηνᾶν ὁπότε δ' Μενέλεω τὸ βέλος ἀποκρύπτεται, ὡς μὴ ἐπὶ τὰ κοιλιώτατα ἐμπέσοι, εἰκάζων μητρὶ κηδομένῃ κοιμωμένῳ αὐτῇ δ' βρέφος, τὴν μῦαν αὖθις ἐπεισάγει τῷ παραδείγματι. καὶ μὴν καὶ ἐπιθέτῳ κοσμίῳ αὐτὰς ἐκόσμησεν, ἁβρὰς φθεγγομένη, καὶ τὴν ἀγέλην αὐτῶν ἔθνη καλῶν. ὅπως δ' ἰσχυρὰς ἔσιν, ὥσθ' ὁπόταν τι δάκνῃ, πεφώκασι, οὐκ ἀνθρώπε δέρμα μόνον, ἀλλὰ καὶ βοὸς, καὶ ἵππε. καὶ ἐλέφαντα λυπεῖ, ἐς τὰς ῥυτίδας αὐτῦ παρεισδυομένη, καὶ τῇ αὐτῆς πτυομένῃ, καὶ λόγον δ' μεγέθυς ἀμύσσουσα. μίξεως δ', καὶ ἀφροδισίων, καὶ γάμων, ποθητὰς αὐταῖς ἡ ἐλευθερία. καὶ ὁ ἄρρην δ' καὶ τὰς ἀλεκτρυόνας ἐπιδὰς δύσις ἀπεπήδησεν, ἀλλ' ἐπιχεῖται τῇ θηλείᾳ ἐπιπολὺ, κἀκείνη φέρει τὸν νυμφίον, καὶ συμπίπτουσα τὸν ἀναίσχυντον ἐκείνῳ μίξιν τῇ πτηνῷ μὴ διαφθείρουσα. ἀποτμηθεῖσα δ' τὴν κεφαλὴν μῦα, ἐπιπολὺ ζῇ τῷ ἄλλῳ σώματι, καὶ ἔμπνους ἐστίν. ὃ δ' μέγιστον ἐν τῇ φύσει αὐτῶν ὑπάρχει, τοῦτο δὴ βούλομαι εἰπεῖν. καί μοι δοκεῖ ὁ Πλάτων μόνον αὐτὸ παραδεῖν ἐν τῷ περὶ ψυχῆς, καὶ ἀθανασίας αὐτῆς λόγῳ. ἀποθανοῦσα γὰρ μῦα, πέφυκε ἐπιχυθείσης, ἀνίστασθαι, καὶ παλιγγενεσία τις αὐτῇ, καὶ βίος ἄλλος ἐξ ὑπάρ-

comparat robur illius, sed muscæ audaciæ, intrepidoque & constanti ad cœpta animo. Non enim temeritatem, sed fiduciam ipsi inesse dicit. Nam quum arcetur, inquit, tamen non abscedit, sed morsum appetit. Sic autem magnopere laudat muscam, & amplectitur, ut non semel, neque paucis in locis, sed sæpe de ea meminerit: ita illius commemoratio exornat carmina. Nunc enim gregarium ejus volatum ad lac exponit: nunc Minervam, matri dormientem infantem curanti comparans, quando telum à Menelao repellit, ne in lethalia loca incidat, muscam rursus in exemplum adducit. Quinetiam epitheto pulcherrimo ipsas ornavit, suaves ipsas appellans, ipsarumque gregem gentes vocans. Adeò autem est valida, ut aliquid mordens vulneret, non hominis solùm, sed & bovis, & equi cutem. Elephanti etiam est molesta, quum ejus in rugas ingressa, sua proboscide, pro ratione magnitudinis incisuram facit. Coitus, venerea, nuptiæ, sunt ipsis liberrima: nec mas, prout galli, quum insenderit, statim desilit, sed diu vehitur à fœmina, quæ fert sponsum: convolantque, nec aërium illum coitum volatu destruunt. Obtruncata verò capite musca diu reliquo corpore vivit, & spirat. Quod autem in ipsarum natura est maximum, tacere nolo: & hoc unum mihi videtur omisisse Plato libris de anima, ejusque immortalitate. Mortua namque musca superfuso cinere reviviscit, & nova quædam generatio, atque ab integro alia ei fit vita: ut planè per-

χῆς γίγνεται, ὡς ἀκριβῶς πιστεῦσαι πάντας, ὅτι κἀκείνων ἀθάνατός ἐστιν, ἡ ψυχή, εἶτα ἐπελθοῦσα, ἐπανέρχεται πάλιν, καὶ γνωρίζει, καὶ ἐπανίησι τὸ σῶμα, καὶ πείθας τὴν μῦαν ποιεῖ. καὶ ἐπαληθεύει τὸν περὶ Ἑρμοτίμου τοῦ Κλαζομενίου μῦθον, ὅτι πολλάκις ἀφεῖσα αὐτὸν ἡ ψυχὴ, ἀπεδήμει καθ' ἑαυτήν. εἶτα ἐπανελθοῦσα, ἐπλήρα αὖθις τὸ σῶμα, καὶ ἀνίστα τὸν Ἑρμότιμον. λέγεις δὲ αὐτὸν, καὶ ὑπὸ τῆς ἄλλων ποτὲ μῦαν κρυπτῆ). καὶ πλήρης αὐτῇ παντοχῆ τράπεζα. καὶ γὰρ αὐτὰς αὐτῇ ἀμέλγονται, καὶ ἡ μέλιττα οὐχ ἥκιστα μῖας καὶ ἀνθρώπεις ἐργάζεται). καὶ οἱ ὀψοποιοὶ τοίνυν τὰ ὄψα ἡδύνουσι, καὶ βασιλέων αὐτῶν προγεύεται). καὶ ταῖς τραπέζαις ἐπιπερισπατοῦσα, συνεστιᾶται αὐτοῖς, καὶ συναπολαύει πάντων. νεοττιὰν δὲ, ἢ καλιὰν, οὐχ ἑνί τόπῳ κατασκάπτει, ἀλλὰ πολύποδα τὴν πᾶσαν καὶ τὰς σκύβας ἐπανιοῦσα ἡμέρᾳ. ὅπου ἂν τύχῃ νυκτὸς καταληφθεῖσα, ἐκεῖ καὶ ἑστίαν, καὶ αὐλὴν ποιεῖται, καὶ σκότος μόνοις ὡς ὄφελος, ἡδὲν ἐργάζεται, ἢ τι ἀξιοῖ λανθάνειν τι πράττουσα, ἡδὲ ἠλίθιαί τι αἰσχρὸν ποιεῖν, ὃ καὶ φῶς δρᾷμον αἰσχυνεῖ αὐτήν. φησὶ δὲ ὁ μῦθος καὶ ἄνθρωπόν τινα μῦαν τὸ ἀρχαῖον γενέσθαι πάνυ καλὴν, λάλον μόνοις, καὶ σοφὴν, καὶ ᾠδικὴν, καὶ ἀντερωθῆναί γε τὴν σελήνην καὶ τὸ αὐτὸ, ἀμφοῖν ἔρας καὶ Ἐνδυμίωνος. εἶτ' ἐκεῖθεν κοιμώμενον τὸ μεσημέριον συνεχῶς ἐπήμερεν ἐρεχθεῦσα, καὶ ᾄδουσα, καὶ κωμάζουσα ἐπ' αὐτὸν, ἢ μὴ, ἀναπαυσομένην. τὴν δὲ σελήνην ὀργισθεῖσαν, εἰς τοῦτο τὴν μῦαν μεταβαλεῖν. καὶ λέγουσι τοῦτο πᾶσι νῦν τοῖς κοιμωμένοις αὐτὴν μὴ ὑπνον φθονεῖν, μεμνημένην ἔτι τοῦ Ἐνδυμίωνος, καὶ μάλιστα ταῖς νέοις, καὶ ἀπαλαῖς.

persuasum sit omnibus, illarum etiam immortalem esse animam: siquidem & digressa revertitur, & agnoscit, suscitatque corpus, muscamque volare facit: illamque de Hermotimo Clazomenio fabulam declarat veram, nempe animam ipso relicto sæpe per se peregrè proficisci solitam, deinde reversam denuo corpus implere, & Hermotimum suscitare. Et quanquam otiosa & remissa est musca, laboris alieni fructus decerpit; plenamque ubique mensam habet: nam ipsi & capræ mulgentur: & apis non minùs muscis quàm hominibus mel elaborat. Huic & coci opsonia condiunt, & degustat antequam ipsi reges, cum quibus per mensas circumambulans convivatur, simulque vescitur omnibus. Nidum autem aut tugurium non uno in loco constituit: sed volatum more Scytharum errabundum tollens, ubi à nocte deprehensa fuerit, ibi & domum facit, & lectum. In tenebris verò, ut dixi, nihil operatur, neque vult clam quicquam facere, neque turpe quicquam à se fieri ducit, quod in luce factum, sibi sit dedecori. Ait verò fabula, etiam mulierem Muscam olim fuisse, admodum formosam, loquacem tamen, garrulamque & cantatricem, & cum Luna eodem tempore ambas in amore Endymionis contendisse. Deinde cùm dormientem adolescentem assiduè excitaret, nugans, cantans, superque ipsum lasciviens, ægrè illum tulisse: Lunam verò iratam, in hoc muscam transmutasse. Et nunc propterea omnibus invidere somnum dormientibus, Endymionis memorem, in primis verò adolescentulis, & tenellis.

καὶ τὸ δῆγμα ᾧ αὐτὸ, καὶ ἡ ᾧ αἷμα ἐπιθυμία, σὺκ ἀχριότητος, ἀλλ' ἔρωτός ἐστι σημεῖον, καὶ φιλανθρωπίας. ὡς γὰρ δυνατὸν ἀπολαύει, καὶ ᾧ κάλλους τι ἀπαυθίζεται. ἐγένετο ᾧ κὴ τὰς παλαιὰς καὶ γυνή τις ὁμώνυμος αὐτῇ ποιήτρια, πάνυ καλὴ, καὶ σοφὴ, καὶ ἄλλη ἐπαίρουσα τῶν Ἀττικῶν ἐπιφανής. ἐξ ἧς καὶ ὁ κωμικὸς ποιητὴς ἔφη, ἡ Μοῦσα ἔδακεν αὐτὸν ἄχρι τῶν καρδίας. ὅτης δὲ ἡ κωμικὴ χάρις ἀπηξίωσεν, οὐδὲ ἀπέκλεισε τὸ τῆς μούσης ὄνομα, ἀλλ' οἱ γονεῖς ἠδέοντο τὰς θυγατέρας οὕτω καλοῦντες. ἡ μὲν ἐν τραγῳδίᾳ, κὴ σφὼ μεγάλῳ ἐπαίνῳ μέμνηται τῆς μούσης, ὡς ἐν τούτοις,

Δεινόν γε τὸν μὲ μοῦσαν ἀλκίμῳ σθένει
Πηδᾶν ἐπ' ἀνδρῶν σώματ', ὡς πλησθῇ φόνου,
Ἄνδρας δ' ὁ ταλίφρων πολέμιον παρθένειν δόρυ.

Πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν ᾧ περὶ μούσης τῆς πυθαγορείου, εἰ μὴ γνώριμος ἦν ἅπασιν ἡ καθ' αὐτὸν ἰσορία. γίγνονται γὰρ ᾧ μάχιμαί τινες μῦαι, ὡς τραγῳδοῦσι οἱ ποιηταὶ καλοῦσιν, οἱδὲ, κυνὸς, τραχύτητα τῆς βόμβου, κὴ τὸν πλῆσιν ὠκύτητος. εἶσι ᾧ μακροβιώτατοι εἰσι, κὴ ᾧ χειμῶνος ὅλου ἄσιτοι διαφερόντως ὑπομένουσι, ὑπερτιθέμεναι τοῖς ἐρέθοις μάλιστα. ἐφ' ὧν παρεῖπον θαυμάζειν ἄξιον, ὅτι ἀμφότερα ᾧ τὰ θηλειῶν, κὴ τὰ ἀρρένων ἔρωτα, βαίνοντες ἐν τῷ μέρει κὴ τῆς Ἑρμοῦ ᾧ Ἀφροδίτης παῖδα, τὸ μιχθὲν τὸν φύσιν, καὶ διπλοῦν τὸ κάλλος. πολλὰ δ' ἔτι ἔχων εἰπεῖν, παύσω τὸν λόγον, μὴ ᾧ δόξω καθὰ τὸν παροιμίαν, ἐλέφαντα ἐκ μύας ποιεῖν.

lis. Morsus autem & sanguinis aviditas, non est crudelitatis, sed amoris & humanitatis signum. Nam eo quo potest modo fruitur, & ex pulchritudine decerpit aliquid. Fuit etiam apud antiquos mulier quædam cognomento Musca, poëtria perquam formosa, & docta, aliaque insignis Atheniensium meretrix: de qua ait Comicus poëta, *Ad cor usque eum Musca mordebat.* Sic neque comica gratia dedignata est, neque muscæ nomen excluſit scena: neque pudebat parentes hoc nomine filias appellare. Itaque Tragœdia magna etiam cum laude de Musca meminit, ut in his,

Vt impleatur cade Musca, fortiter.
Mirum in virorum hanc desilire
corpora,
Timeri & hostis hastam ab armatis
viris.

Multa quoque de Musca Pythagoræ haberem dicenda, nisi nota esset omnibus historia. Sunt etiam muscæ quædam, quas vulgus appellat militares: alii verò canes: sonitu asperrimæ, & volatu velocissimæ. Hæ & longissimæ sunt vitæ, & tota hyeme perdurant impastæ, sub tectis potissimùm contractæ. In quibus & illud est dignum admiratione, quod utrumque, vicem nimirum fœminarum & marium obeunt, se invicem inscendentes, ut Mercurii & Veneris filius, qui natura fuit mista, duplicique forma. Possem etiam multa præterea dicere, sed finem orationi imponam, ne quod trito fertur adagio, ex Musca elephantem facere videar.

ΠΡΟΣ ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΝ, ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ΩΝΟΥΜΕΝΟΝ.

AD INDOCTVM, ET MVLTOS LIBROS EMENTEM.

ARGVMENTVM.

Acerbè objurgat, ex popularibus ſuis, quendam divitem, & multos undique libros commercantem, cæterum indoctum. Illud oſtendens, quòd non librorum copia, & ſpecioſa ſuppellex, ſed aſſidua ac diligens lectio, doctum faciat. Hinc orditur ut dicat, Errare illum, ſi quia libros multos ac precioſos habeat, propterea ſe putet, inter doctos ac eruditos recenſendum eſſe. Rationes ſumuntur à cauſſis, & qualitate perſonæ, videlicet quoniam ipſe prorſus literarum ignarus ſit, & non libri, ſed librorum lectio eruditos faciat, perinde ut nec arma militem, ſed animus præſens, & utendi peritia. Atque hoc argumentum poſtea multis ſimilibus & exemplis, per inductionem amplificat. Poſtea autem & factum illius in ſuſpicionem vocat, & à cauſſis finalibus criminatur, quas ipſas quoque ut vanas & indignas pleraſque confutat, & irridet, præcipuè ultimam, qua videbatur Imperatoris, ſeu regis, ut ipſe vocat, gratiam ambire: quam & à circunſtantiis perſonæ refellit, & ſtultitiam illius comparatione quadam depingit. Ad poſtremum graviter objurgat illum, & commonet quibus rebus, relicto hoc inutili coëmendorum librorum ſtudio incumbere potiùs debeat, quo videlicet & rei conſulat, ac famæ ipſe ſuæ.

Καὶ μὲν ἀναλίσκειν ἐστὶν ἃ ἐπέλεις, ὦ νεῶν ποιεῖς. οἷς μὲν γὰρ σὺ παιδείᾳ ἐ αὐτὸς εἶναί τις δόξειν, ἀπροσδόκητα σωφρονήσῃ τε κρίνεται τῷ βιβλίων. τὸ δὲ σοι ὧδε τὰ κρίνω χωρεῖ, κρὴ ἔλεγχος γίγνεται τῆ ἀπαιδευσίας πως τοῦτο. μᾶλλον ἢ δὲ τὰ κρίνεται ὠνῇ, ἀλλὰ πιστεύεις τοῖς ὡς ἔτυχεν ἐπαινοῦσι, κρὴ ἔρημόν εἶ τῆ τὰ τοιαῦτα ἐπιψευδομένων τοῖς βιβλίοις, κ) ἠπατημένος ἐπιμιγὴς τοῖς κωπήλοις αὐτῶν. ἢ πόθεν γάρ σοι λόγων δωσάτων, τίνα μὲ

At ſanè quod tu facis, ei quod voluntate intendis, adverſatur. Futurum enim putas ut eruditus videare, ſi optimos quoſque libros omni ſtudio coëmeris. Verùm hoc tibi deorſum recidit: tuæque inſcitiæ eſt quodammodo argumentum: tametſi neque mercaris optimos, ſed ut quiſque laudatur, fidem habes: eorumque qui hæc de libris mentiuntur es lucrum, illiſque librorum cauponibus, paratus theſaurus. Nam quomodo veteres, eximioſ-

πλανᾶ, καὶ πολλῶ ἄξια, πίνα ἢ φαῦλα, καὶ ἄλλως σκοπᾶ, εἰμὴ τοῦ ἀφελεῖσθαι, καὶ κρίσεως τυχεῖν, καὶ συμβάλλεις τὰς σὰς ἐπὶ τοῦτοις παραλαμβάνεις; ἐπὶ δὲ ἀκριβῶς, ἢ δὲ ἀσφαλῶς σὺ αὐτοῖς, τίς, ἢ ποία ἀφέγνωσις; ἵνα δέ σοι δῶ αὐτὰ σκεῖνα κεκλεικέναι, ὅσα ὁ Καλλῖνος ἐς κάλλος, ἢ ὁ Ἀτίλιος ἀτέλειος σωὶ ἐπιμελείᾳ τῇ πάσῃ γράψαιεν, σοὶ τί ὄφελος ὦ φιλότης δὲ κτήματος, ὅτι εἰδότι τὸ κάλλος αὐτῶν, ὅτι χρησιμῴφ ποτὶ ὄδὸν μᾶλλον, ἢ τυφλὸς ἄν τις ἀπλαώσιος κάλλεος παιδικῶν; σὺ δ', ἀνεωγμένοις μὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁρᾶς τὰ βιβλία, καὶ τὴ δίκε κρίσεως, καὶ ἀναγνώσεως ἕνια πάνυ ἐπιτρέχων, φθόνος δὲ ὀφθαλμὸν τὸ σῶμα. ὑδέπω δ' τοῦτό μοι ἱκανὸν, ἢν μὴ εἰδῇς τὴν ἀρετὴν, καὶ κακίαν ἑκάστου τῶν ἐγγεγραμμένων, καὶ σωϊῆς ὅστις μὲ ὁ νοῦς σύμπασι, τίς δ' ἡ τάξις τῶν ὀνομάτων, ὅσα τε ὀρθὰ τ ὀρθὸν κοινόνα τῷ συγγράφει ἀπηκρίβωται, καὶ ὅσα κίβδηλα, καὶ νόθα ἐ διακεκομμένα. τί δὴν φῄς, καὶ ταῦτα μὴ μαθὼν ἡμῖν εἰδέναι; πόθεν, εἰ μή ποτε διὰ τῶν μουσῶν κλῶνα δάφνης, καθάπερ ὁ ποιμὴν σκεῖνος λαβών; Ἐλικῶνα μὲ γὰ, ἵνα λέγεται αἱ θεαὶ λέγονται, οὐδὲ ἀκήκοας εἰμή ποτε [1] ἐδὲ διατρεβὰς τοιαύτας ἡμῖν σὺ παισὶ ἐποιεῖ. [2] σοὶ ἐ μεμνῆσθαι μουσῶν ἀνόσιον. σκεῖνα γὰ τῷ ποιμένι μὲ οὐκ ἂν ἔκφανσιν φανῆναι, σκληρῷ ἀνδρὶ, καὶ δασεῖ, καὶ πολλὼ τ ἥλιον ἐπὶ τῷ σώματι ἐμφαίνοντι. οἷος σοί. καί μοι τοῦς τ λιβανίτιδος, ἄφες σὺ τῷ παρόντι τὸ μὴ σύμπασι σαφῶς

mioſque à futilibus, putridiſque dignoſcere queas, niſi inde conjicias quòd arroſi ac mutili: tineaſque his dijudicandis in conſilium adhibeas? Nam qui poſſis hæc liquidò ac certò pervidere? Et ut dem te id ipſum judicaſſe, & quæ pulcherrimè Callinus, & quæ celebris ille Atticus omni cura conſcripſerint: quid ex hac poſſeſſione, ô præclare, capis commodi, qui neque ſcriptorum pulchritudinem noris, neque unquam utaris, nihilo magis quàm cæcus pueri venuſtiſſima facie fruatur? At tu apertis quidem oculis, ac per Iovem ad tædium uſque libros vides, & nonnullos percurrendo legis, ut os antevertant oculi. Nondum tamen hoc ſatis eſt, niſi noris virtutem & vitium orationis totius, & ſcriptorum omnium ſenſum intelligas, quique ſit vocabulorum ordo, & quæ ad rectam regulam author exegerit, quæ adulterina, & notha, ac ſubærata. Quid igitur reſpondes? num hæc noſſe te, cùm nunquam didiceris? Vnde, niſi ut quondam ille paſtor aureum ramum à Muſis tu quoque acceperis? Heliconem enim, ubi Muſas verſari aiunt, neque audiviſti puto unquam, neque in his puer cùm eſſes, verſatus es, tibique Muſarum meminiſſe nefas eſt. Etenim ipſas paſtori apparere non piguit, aſpero hirſutoque viro, multoque ſole corpus exuſtum præ ſe ferenti. Sed ad te qualis es (ac te per Libanitidem oro, concede mihi ut non omnia in præſen-

1 Οὐδὲ διατρεβὰς τοιαύτας] Τὰς αὐτὰς. Sic paulo ante καὶ ταῦτα μὴ μαθὼν ἡμῖν εἰδέναι. Marcil.

2 Σοὶ καὶ μεμνῆσθαι] Σοὶ ἢ καὶ μεμνῆσθαι. Idem.

εἰπεῖν, οὐδὲ ἴσχυς ἡνέσθαι πότ' ἂν οὐδ' οἶδ' ὅτι κατηξίωσαν, ἀλλ' ἀνὴρ τῶν δι' ὄφεως μυρίνῃ ἂν, ἢ ἐκ μαλάχης φύλλοις μεμιγῶσαι, ἀπήλλαξαν ἂν τοιούτων; ὡς μὴ μιᾶναι μή τι τὸ Ὀλμειὸν, μήτε τὼν Ἵππου κρήνων, ἄκρῃ τε ποιμνίοις διψῶσιν, ἢ ποιμένων τοῖσιν κηθαιρεῖς πότιμα. κοίτοι οὐδὲ εἰ πάνυ ἀναίσχυντος εἶ, τὸ ἀνδρεῖον τὰ τοιαῦτα, τολμήσειας ἂν ποτε εἰπεῖν ὡς ἐπαιδεύθης, ἢ ἐμέλησέ σοι πώποτε τῶν σῶν χρημάτων, ἢ ὡς διδάσκαλός σοι ὁ δεῖνα, ἢ τῷ δεῖνι ξυνεφοίτας. ἀλλ' ἐνὶ τούτῳ μόνῳ πάντα σοῦτινα ἀναθραμεῖσθαι νῦν ἐλπίζεις, τῷ κτᾶσθαι πολλὰ βιβλία. καὶ δὴ τοῦτο, ἴσχε ξυλλαβὼν σαυτῷ τὰ τοῦ Δημοσθένους, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτοῦ ὁ ῥήτωρ ἔγραψε, καὶ τὰ τοῦ Θουκυδίδου, ὅσα τοῦ Δημοσθένους, καὶ αὐτὰ ὀκτάκις μεταγεγραμμένα δυείη κολλᾶς. εἰ ἅπαντα σαυτῷ κτήσῃ, ὅσα ὁ Σύλλας Ἀθήνηθεν εἰς Ἰταλίαν ἐξέπεμψε, τί ἂν σὺ τούτου πλέον εἰς παιδείαν κτήσαιο, κἂν ὑποβαλλόμενος αὐτὰ ἐπικαθεύδῃς, ἢ ξυγκολλήσεις, ἢ ἀνεβαλλόμενος ἀνοήσῃς; [2] πίθηκος γὰρ ὁ πίθηκος ἡ παροιμία φησὶ, κἂν χρύσεα ἔχῃ σύμβολα. καὶ σὺ τοίνυν βιβλίον μὲν ἔχεις ἐν τῇ χειρὶ, ἢ ἀναγιγνώσκεις ἀεί. τῶν δ' ἀναγιγνωσκομένων οἶδα ὐδὲν, ἀλλ' ὄνος λύρας ἀκούεις, κιθάρας τὰ ὦτα. ὡς εἶχε τὸ κεκτῆσθαι τὰ βιβλία, καὶ πεπαιδεῦσθαι ἀπέφαινε τὸ ἔχειν, πολλῷ ἂν ὡς ἀληθῶς τὸ κτῆμα ἦν ἄξιον, καὶ μόνων ὑμῶν τῶν πλουσίων, εἰ ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἦν πρίασθαι, τὰς πένητας ἡμῶν ὑπερβάλλοντας, τίς δ' τοῖς ἐμπόροις, καὶ τοῖς βιβλιοκαπήλοις ἠνέσθαι sentiarum apertè dicam) noluissent unquam, sat scio, accedere: sed te non lauro, verùm myrto, aut malvæ foliis cæsum, ab hujusmodi rebus amovissent, ne aut Olmeum, aut Hippocrenen inquinares: quorum aquam, vel à gregibus sitientibus, vel puris pastorum oribus potari convenit. Quanquam autem es valdè impudens, & in rebus hujusmodi fortis: non tamen ausis affirmare bonis literis te fuisse imbutum: aut operam dedisse unquam ut libros propiùs familiares tibi redderes: aut hunc præceptorem, aut hunc condiscipulum habuisse. Et nunc illa omnia hoc uno te consequuturum speras, si multos libros congesseris. Si hoc es animo, age conquire quæcunque Demosthenes orator propria manu scripsit: quinetiam Thucydidis historiam, quæ ab eodem Demosthene octies præclarè exscripta reperta est. Iam ut tot possideas libros quot Sylla in Italiam Athenis advexit, quid inde plus ad eruditionem habeas, quanvis his suppositis dormias, & affixos circunferas? Sicut enim adagio fertur, Simia est simia, etiamsi aurea gerat insignia. Librum verò semper quidem habes & legis, nihilque intelligis eorum quæ legis: sed velut asinus micans auribus lyram auscultas. Quòd si librorum copia doctum redderet eum qui comparasset, magni profectò pretii res esset, vobisque divitibus tantùm propria: siquidem veluti in foro pauperes nos in auctione superantibus, mercari licereret. Et quis cum mercatoribus, & bibliopolis qui tot libros habent &c

1 Η' τῷ δεῖνι ξυνεφοίτας] Η' σὺ τῷ δεῖνι ξυνεφοίτας. Marcil.
2 Πίθηκος γὰρ ὁ πίθηκος] Proverb. Beurd.

σπ ἂν περὶ παιδείας, τοσαῦτα βιβλία ἔχωσι, καὶ πωλῶσιν; ἀλλ' εἶμι διελέσθαι ἐθέλοις, ὅπως μήθ' οὗτοι πολύ σε τὰ εἰς παιδείαν ἀμείνους, ἀλλὰ βαρβάρους μὲ τὴν φωνὴν, ὥσπερ σὺ, ἀξιώσειας ἢ τῇ γνώσῃ, οἵους εἰκὸς ἐναγῆ τὰς μηδὲν τῶν καλῶν ἐξ αἰῶνος καθεωρακότας. καίτοι σὺ μὲν δύο ἢ τρία παρ' αὐτῶν ἐκείνων πεπραμμένα ἔχεις. οἱ δὲ, νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν ἀφ' χειρὸς ἔχουσιν αὐτά. πάντων δὲ ἀγαθὸν οὐδὲν τοῦτο, εἰ μὴ τὰς ἀποθήκας αὐτὰς τῶν βιβλίων ἠγῆ πεπαιδεῦσθαι, τοσαῦτα δυνάμενος ἀναλέγεσθαι παλαιῶν ἀνδρῶν ξυγγράμματα; καί μοι εἰ δοκεῖ, ἀπόκριναι. μᾶλλον δὲ ἐπεὶ τοῦτό σοι ἀδυνάτως ἔχει, ἐπίδυσον γῦν, ἢ ἀνάδυσον ὡς τὰ ἐρωτήματα. εἴ τις αὐλεῖν μὴ ἐπιστάμενος, κτήσαιτο τὰς Τιμοθέου αὐλὰς, ἢ τὰς Ἰσμηνίου, ἃς ἐπὶ πολλοῖς τῶν Ἰσμηνίου ὁ Κορίνθιος ἐπρίατο, ἆρα ἀφ' τούτου δυνατὸς αὐλεῖν ἔσται; ἢ ἐάν τις ὥρμου αὐτῷ δεηθῇ κτήματος, οὐκ ἐπιστάμενος χρήσασθαι καὶ τῷ τυχόντι; ἐᾶν ἀνάδυσις. ἐᾶν γὰρ τὰς Μαρσύου, ἢ Ὀλύμπου κτησάμενος, αὐλήσειεν ἄν, μὴ μαθών. τί δ' εἴ τις Ἡρακλέους τὸ τόξον κτήσαιτο, μὴ Φιλοκτήτης ὤν, ὡς δυνατὸς ὑποτείνασθαί τι αὐτὰ καὶ ἐπὶ σκοπὸν τοξεῦσαι, τί σοι δοκεῖ; ἆρ' ἂν ἐπιδείξασθαί τι ἔργον τοξότου ἄξιον; ἀνάδυσις καὶ τοῦτο. καὶ τοῦτα δὴ καὶ ὁ κυβερνᾶν οὐκ εἰδὼς, καὶ ἱππεύειν μὴ μεμελετηκὼς, εἰ ὁ μὲν, ναῦν καλλίστην ἁπάντων καὶ πρὸς πάντα καὶ εἰς ἀσφάλειαν κάλλιστα ἐξηρτισμένην, ὁ δὲ, ἵππον κτήσαιτο Μῆδον, ἢ Κενταυρίδιον, ἢ Καππαδόκην, ἐλείσθω ἂν οἱμαι ἑκάτερος,

& vendunt, de eruditione certaret? Quos si coarguere velis, videris neque illos tibi eruditione præstare: sed quemadmodum tu, barbarè loqui, & cognitione carere: quales eos esse par est, qui inhonesti & turpis contemplatione nunquam sunt versati. Imò tu duos, tres-ve libros ex ipsis emptos habes: at eos illi noctes dieſque præ manibus habent. Cui bono igitur hos emis, si neque cellulas ipsas librorum doctas evasisse ducis, cùm tot veterum authorum scripta complectantur? Age verò, si videtur respondè mihi, vel potiùs, quoniam illud non potes, annue vel abnue ad interrogata. Siquis tibia canendi artis ignarus haberet Timothei tibias, aut quas Ismenias septem talentis emit Corinthi, an propterea tibia canere posset? an potiùs hujus rei, qua nescit ex arte uti, nullus ei erit usus? Rectè quidem abnuisti. Neque enim si Marsyæ vel Olympi tibias possideret, iis caneret non edoctus. Quid? siquis Herculis arcus habeat, nec sit Philoctetes, ut eos intendere possit, & in scopum jaculari, quid tibi videtur iste? num qui dignum sagittario edat opus? Hoc quoque abnuisti. Eodem pacto & qui navim gubernare non novit, neque qui in equitatione se exercuit: ille si navim pulcherrimam, & adversus ventorum & procellarum impetus munitissimam accepit: hic verò Medicum equum, vel centauro fatum, vel cappaphorum habet, uterque ut puto arguere-

tur,

1 Ὁ δὲ ἵππον κτήσαιτο Μῆδον ἢ Κενταυρίδιον ἢ Καππαδόκην] Per equum Centauridem intelligit credo Thessalum: nam & equi Thessali olim in pretio, & Centauri Pelium Thessaliæ montem & loca vicina habitabant. Cappophorum vero

ταρ⊙, σὺ εἰδὼς ὤ, τι χρήσεσθε ἑκατέρῳ. ἐπιδύεις ⊂ τῦτ; πείθομαι, καὶ τῦτό μοι ἐπιδύσαι, εἴ τις ὥσπερ σὺ ἀπαίδευτ⊙ ὢν, ὀνοῖτο πολλὰ βιβλία, ἢ σκώμμασι ἔτ⊙ εἰς ἀπαιδευσίαν καθ' ἑαυτῦ συμφέρει; τί ὀνεῖς ⊂ τῦτο ἐπιδύειν. ἐλεγχος γὰρ οἷμαι σαφὴς ἔτ⊙, καὶ τῷ ὁρῶντι ἔκδυς τὸ σκεχεσθαι σημεῖον ἐπιφέρεται, τί κυνὶ ⊂ βαλανείῳ; Καί ἐγένετό τις ὡς ἔοικε πολὺς ἐν Ἀσίᾳ πλούσι⊙ ἀνὴρ, ὃν συμφορᾷ τὰς πόδας, ἀπὸ κρύους οἷμαι ἀποσαπέντας. ἐπειδή ποτε λεγόμεν⊙ ὁδοιπορῆσαι, χιόνα αὐτῷ, ἔτος τοίνυν τῦτο μὲ ἐλεεινὸν ἐπιπορθῇ, καὶ γεραπδύσαν τὸν δυσχέρειαν, ξυλίνους πόδας πεποίητο. καὶ τύτοις ὑποδούμενο⊙, ἐβάδιζεν, ἐπιγελᾷμεν⊙ ἅμα τοῖς οἰκέταις. ἐκεῖνο ⌒ μάλοῖον ἐποίει. κρηπῖδας γὰρ καλλίστας ἐωνεῖτο νεοτμήτας ἀεί, καὶ τὴν τελείαν πασμαπίαν περὶ τοῦτο ἐσχεν, ὡς καλλίσταις ὑποδήμασι κεκοσμημένα εἴη αὐτῷ τὰ ξύλα, οἱ πόδες δή. ἃ ταῦτα δὴ ⊂ σὺ ποιεῖς, χαλκῶν μὲ ἔχων, καὶ συκίνων τὸν γνώμονα, ἀνάμεν⊙ ⌒ χρυσοῦς ἐμβάδας, οἷς μάλις ἂν τις ⊂ ἀρίπνευς ἐμπεπατήσειεν; ἐπεὶ ⌒ σὺ τοῖς ἄλλοις ⊂ τὸ Ὅμηρον ἐπεῖν πολλάκις, ἀναγνώτω σοί τις αὐτῦ λαβὼν τὸν βῆτα τὴν ἰλιάδ⊙ ῥαψῳδίαν, ἧς τὰ μὲ ἄλλα μὴ ἐξεῖζειν. οἶδεν γὰρ αὐτῶν ἕκαστ⊙ σέ. πεποίηται δέ τις αὐτῷ δημηγορῶν, παιγέλοι⊙ ἄνθρωπ⊙, λιφαρὸν τὸ σῶμα, καὶ λελωβημένο⊙. ἐκεῖνος τοίνυν ὁ Θερσίτης ὁ τοιῦτος, εἰλάβοι τὸν Ἀχιλλέως πατ-

tur, utroque uti neſcius. Hoc-ne annuis? Crede obſecro, & *hoc* annue. Siquis quemadmodum tu indoctus, multos libros emat, nonne ſcommata in inſcitiam ſuam profert? Quid? te piget hoc annuere? Nam clarum utique eſt hoc argumentum, quique hoc ita fieri cernunt, vulgatum illud protinus inclamant. Quid cani cum balneo? Fuit non ita multò antè in Aſia vir opulentus, cui ex calamitoſo caſu truncati ſunt ambo pedes, frigore ut puto, putrefacti, quum aliquando per nivem fortè iter feciſſet. Ille igitur miſerabilem hanc fortunam perpeſſus, ut infœlicitatem ſolaretur, ligneos pedes comparaverat, quibus ſubligatis, ſimul innixus famulis, incedebat. Ridiculum etiam hoc faciebat, quòd pulcherrimas crepidas ſemper novas emebat operamque in hoc ponebat, ut ſpecioſiſſimis calceis ſua ligna, pedes nimirum ornarentur. Amnon hæc facis tu quoque qui cùm mente ſis clauda & [1] ſiculna, emis tamen auratos ſoccos, quibus ægrè inambularet, etiam qui integris eſt pedibus? Quoniam autem inter alios codices Homerum ſæpius emiſti, legat tibi aliquis ſecundum librum Iliados: nec alia perpendas: eorum enim nihil ad te præter quàm qui hîc introducitur concionem habens, homo vehementer ridiculus, torto mutiloque corpore. Ergo ſi Therſites ille hujuſmodi, Achillis arma ſumeret, putaſne pro-

vero intelligit, cui inuſta erat nota K: talis Ariſtophanes Κοπραίας vocabat in Nebulis, ad quem locum vide Scholiaſten. *Palm.*

1 Καὶ ἐγένετό τις ὡς ἔοικε πολὺς] Καί τοι ἐγένετό τις ὡς ἔοικε πολλῶν. Marcil.

2 *Ficulna*] Proverbium eſt de quo Eraſm. Adag. Ficulnus. *Cogn.*

πολλὰν, εἰ μὴ ὅτι αὐτίκα λήψεται τὸ κάλος ἄνθος, καὶ ἰσχυρὸς ἐν χερσὶ, καὶ ὑπερπηδήσεται μὲν τὸν ποταμὸν, ἐπιβολαίσῃ δὲ αὐτῷ τὸ ῥεῖθρον τῷ Φρυγῶν, ἀποκτενεῖ δὲ τὸν Ἕκτορα, καὶ πρὸ αὐτοῦ, τὸν Λυκάονα, ἢ τὸν Ἀστεροπαῖον, μηδὲ φέρειν ἐπὶ τοῖς ὤμοις τὸν μελίαν δυνάμενος; σὺν ἂν εἴποις. ἀλλὰ ἐν χαλκῷ ἂν ὀφλισκάνοι, χαλκέαν ὑπὸ τῇ ἀσπίδι, καὶ ἐπὶ τοῦ κράνους κεκασπίδων ὑπὸ βάρους, καὶ ὑπὸ τοῦ κράνους, ὁπόταν ἀναδύσῃ, δεινοὺς τοὺς ὑποβλεπομένους ἐκείνους αὐτοῦ ὀφθαλμοὺς, καὶ τὸ δεξιὸν ἐκκαίρων τοῦ μεροφρένου κυρτούμενον, καὶ τὰς κνημῖδας ἐπισυρόμενος. καὶ ὅλως, αἰσχίων ἀμφοτέρους, καὶ τὸν δημιουργὸν αὐτῶν, καὶ τὸν διακόσμον. τὸ αὐτὸ δὲ ἐν σὺ πάσχοις, ὅταν ὁρᾷς, ὁπόταν τὸ μ-βιβλίον, σὺ τῇ χειρὶ ἔχῃς παίζοντα, περφυρᾶν μ' ἔχον τὸν διφθέρων, χρυσῶν δὲ τὸν ἔμφαλόν. ἀναχαιτήσεις δὲ αὐτὸ βασταζόμενον, καὶ καθαιρήσεις, καὶ διαφθερεῖς. τὸν ῥᾳθυμοῦντα, καθαλλόμενος. τὸν δὲ ἕτερον ἐν χερσὶν ἔχοντα, ἐπαναπαύμενος. οἱ δὲ αὐτοὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπιστρεφόμενοι, γελάσεται τὰ πολλά. ἤλθε δέ σοι διηγήσασθαί τι Πυθῖ ἐπιχώριον. Ταραντῖνος, Εὐάγγελος τοὔνομα, ἐν τῷ ἀφανῶν ἐν τῷ Ταραντίνῳ, ἐπεξήμησεν γυμνῷ πώγωνι. τὰ μὲν δὴ τῆς γυμνῆς ἀγωνίας, αὐτίκα ἐδόκει αὐτῷ ἀδυνάτου εἶναι, μήτε σφῶς ἔχων, μήτε πρὸς ὠκύτητα εὖ πεφυκὼς, μηδὲ ῥᾳδίως κρατήσειν ἐπειδὴ τοὺς καθεκάστην ἀνθρώπους, ὡς εἶχε πρὸς αὐτοὺς, ἐπαινοῦντας, ἐν βαθέων, ὁπότε ἐν τῷ σμικρότατον σκιρτήσειεν ἀνακρούσεσθαι. ἦκεν δὲ εἰς τοὺς Δελφοὺς, τά τε ἄλλα λαμπρὸς, καὶ δὴ καὶ ἐσθῆτα χρυσόπαστον ποικιλμένος, καὶ στέφανον

propterea formosum protinus, fortemque futurum, qui & fluvium transiliat, & alveum turbet cæde Phrygum; postea interficiat Hectorem, & ante ipsum Lycaonem, & Asteropæum, cùm ne hastam quidem humeris sustinere queat? Negabis opinor, & irridebitur illo sub clypeo claudicans, atque in faciem præ pondere procumbens, & sub galea, quum suspicit, ostendens suos illos strabos oculos, & loricam gibbo dorsi attollens, laxasque ocreas gerens: denique utrumque dedecore afficiens, eorum armorum & opificem, & dominum. Non vides idem accidere tibi, quum præ manibus habes librum pulcherrimum, cujus aluta est purpurea, & aureus umbilicus: eumque barbara voce legis, deformas, & distorques: unde viris eruditis risum moves: & tamen te laudant assentatores, qui tecum versari solent, quanquam aversa facie se invicem intuentes plerunque rident. Cæterùm quiddam tibi narrare velim quod in Pythiis factum est. Tarentinum quendam, nomine Euangelum, apud Tarentinos non obscuro loco natum, Pythia vincendi invasit cupido. Is cùm certamen quod nudi ineunt, suarum non esse virium statim judicasset, quippe qui neque robore, neque velocitate esset præditus: persuasione sceleſtorum illorum hominum, quos familiares habebat, laudantes, & ad exilissimum quemque cantus strepitum applaudentes, adductus est, ut crederet se cithara & cantu facilè victoriam adepturum. Itaque venit Delphos, præter cætera ornamenta, etiam veste auro intertexta, & corona pulcherrima au-

reis

δάφνης χρυσῆς κύκλωσιν, ὡς εἶπε κωμῳδεῖν τὸ δάφνης, σμαραγδίνους εἶναι ἰσομεγέθεις τοῦ κωμῳδ. τῶν μὲν γε πλήθει αὐτῶν ὑπερφυές τι χρῆμα, εἰς κάλλος, καὶ πολυτέλειαν, χρυσοῦ μὲν ὄντος ἀκηράτου πᾶσι, σφεγγέσι δὲ, καὶ λίθοις ποικίλοις κεκαλλωπισμένῳ, μυσῶν μέσῳ, καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ Ὀρφέως εἰκόσιν ἐνῆν μέγα τοῖς ὁρῶσιν. ἐπεὶ δ' ἦν ποτε ὁ ἀγὼν ἡμέρᾳ, τρεῖς μὲν ἦσαν, ἔλαχε δὲ μέσας αὐτῶν ὁ Εὐάγγελος ᾄδειν. καὶ μὲν Θέσπιν τὸν Θηβαῖον ὁ φαύλως ἀγωνισάμενον, εἰσέρχεται ὧν ὅλος τοῦ λαμπόμενος τῷ χρυσῷ, καὶ τοῖς σμαραγδίοις, καὶ βηρύλλοις, καὶ ὑακινθίοις. καὶ ἡ πορφύρα δὲ συνεπετο τῷ ἐσθῆτος, ἣ μεταξὺ ὢν χρυσοῦ διεφαίνετο. τότοις ἅπασι θαυμαστῶς ἐκπλήξας τὸ θέατρον, καὶ θαυμασίας ἐλπίδας ἐμπλήσας τοὺς θεατὰς, ἐπειδή ποτε ἐᾷσαι, καὶ κιθαρίσαι πάντως ἤδη, ἀνακρούεται μὲ ἀνάρμοστόν τι, καὶ ἀσυμπαθὲς. ἀπορρήγνυσι δὲ τρεῖς ἅμα χορδὰς, σφοδρότερον δὲ θέοντος ἐμπεσὼν τῇ κιθάρᾳ. ᾠδεῖν δ' ἄρχεται δὴ μισοῦντί τι, καὶ λεπτῷ, ὥστε γέλωτα μὲ πάντων ὀφλεῖν τὸν θεατῶν. τὰς ἀθλοθέτας δὲ ἀγανακτήσαντας ἐπὶ τῇ τόλμῃ, μαστιγῶσαι αὐτὸν, ἐκβαλεῖν δὲ θεάτρου. ὀπτῶσι δὲ γελοιόταις ὦφθη, δακρύων ὁ χρυσοῦς Εὐάγγελος, καὶ τὸν τῶν μαστιγοφόρων συρόμενος ἀφ' μέσης τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ σκέλη καθημαγμένος ὑπὸ τῶν μαστίγων, καὶ συλλέγων χαμόθεν τὰ κιθάρας τὰς σφεγγίδας. ἐξεπεπόκεισαν γὰρ, κἀκείνης ξυμμαστιγωμένης αὐτῷ. μικρὸν δὲ ἐπιγενόμενος μετ' αὐτὸν, Εὔμηλός τις ἠλεῖος εἰσῆλθε, κιθάραν μὲ παλαιὰν ἔχων, ξυλίνης δὲ κόλοπας ἐπικειμένῳ, ἐωθινὸς δὲ, καὶ μόγις σωὶ τῷ στεφάνῳ

reis lauri foliis plexa, insignis, cui loco baccarum lauri inserti erant magnitudine illis pares smaragdi. Cithara quoque mirum in modum pulchra & magnifica, tota ex purissimo auro conflata, annulis & gemmis variis exornata, atque inter ea Musarum, Apollinis, & Orphei imagines insculptæ, magnæ spectatoribus erant admirationi. Cùm itaque venisset certaminis dies, tres fuerunt certaturi, obtigitque sors Euangelo ut secundus caneret. Ille post Thespin Thebanum qui non malè suas partes egerat, ingreditur auro, smaragdis, beryllis, & hyacinthis totus circunfulgens, ipsaque purpura quæ inter aurum interlucebat, vesti decus addebat. Quibus cùm jam theatrum obstupefecisset, & incredibili quadam spe spectatores replesset, cùm omnino jam & citharam pulsare, & occinere esset necesse, præludit inconcinnum quiddam, & incompositum. Tum gravius quàm par erat increpata cithara, tres simul fides rumpit, & ineptum tenuemque cantum incipit: ita ut spectatoribus universis ortus sit risus, & ludorum præfecti, hominis temeritate offensi, eum loris cæsum è theatro ejecerint. Hic verò jucundissimum erat spectaculum, aureus ille Euangelus, cùm à lictoribus per mediam scenam traheretur, lachrymans, crura plagis cruentus, humi collapsos interim dum unà cum ipso vapulat, colligens citharæ annulos. Post hunc exiguo spatio temporis interjecto, prodit Eumelus quidam Eleus, pervetustam habens citharam, cujus verticilla erant lignea, & vestem cum serto vix decem drachmis æstimandam.

At

δίκη δραχμῶν ἀξίαν. ἀπ' ἄτης γὰρ ἄσας δεξιῶς, καὶ κιθαρίσας κῦρ τὸν νόμον τῆς τέχνης, ἐκρούετο, καὶ ἀνεκηρύττετο, καὶ ὁ Εὐαγγέλιος καταγέλα, μήτιν ἐμπομπεύσαντι τῇ κιθάρᾳ, καὶ ταῖς στρεπτοῖς σκεύεσι. καὶ εἰπεῖν γὰ λέγεται πρὸς αὐτὸν, ὦ Εὐάγγελε, σὺ μὲν χρυσῆν δάφνην ἀπείκεσαι, πλουτεῖς γὰρ, ἐγὼ δ' ὁ πένης, τὴν δελφικὴν. πάλαι τοῦτό γε μόνον ἄτησον τὸ σκεῦος, ὅπως μήσ' ἐλεεινὸν ἐπὶ τῇ ἥττῃ ἀπέρχῃ, ἀλλὰ μισούμενος πρὸς πάντων ἀπέχθειαν σὺ ταύτην, καὶ φθονούμενος τρυφῇ. πρὸς πόδας δή σοι ὁ Εὐάγγελος ἔτος, παρ' ὅσον σοῦ γε ὀλίγον μέλει δ' ἁλόντος τῶν θεατῶν. σὺν ἀκμαίοις σὺ ἂν χρώσῃ, καὶ λίσβιον μῦθόν τινα διηγήσασθαί σοι, πάλαι χρώμενον. ὅτε τὰς Ὀρφέα διεπάσαντο αἱ Θρᾷτται, φασὶ τὴν κεφαλὴν αὐτὸν σὺν τῇ λύρᾳ εἰς τὸν Ἕβρον ἐμπεσοῦσαν, ἐμβληθῆναι εἰς τὸ μέλαινα πόντον, καὶ ἐπιπολεῖν γε τὴν κεφαλὴν τῇ λύρᾳ, τὴν μὲν, ἄδουσαν θρηνόν τινα ἐπὶ τῷ Ὀρφεῖ ὡς λόγος, τὴν λύραν δ' αὖ τὴν ὑπηχεῖν, τῶν ἀνέμων ἐμπιπτόντων παῖς χορδαῖς. καὶ ὅτω μετ' ὠδῆς ὠσθεῖσαν χθῆναι τῇ Λέσβῳ. κἀκείνους ἀνελομένους, τὴν μὲν κεφαλὴν κατορύξαι, ἵνα δὴ νῦν τὸ βακχεῖον αὐτοῖς ἔστι. τὴν λύραν δ', ἀναθῆναι εἰς δ' Ἀπόλλωνος τὸ ἱερὸν, καὶ ἔτι πολύ γε σώζεσθαι αὐτήν. χρόνῳ δ' ὕστερον Νέανθον τὸν Πιττακοῦ δ' τυραννοῦντα ταύτης ὑὸν τὴν λύραν πυθόμενον, ὡς σοφὴν μὲν ἡ θεία, καὶ φύσει, καὶ λίθους, ἐμελῴδει δ' ἡ μὲν τὴν Ὀρφέως συμφορὰν, μηδενὸς ἁπτομένης, ὡς ἐρῶσα δ' κτήματος ἐμπεσεῖν. καὶ ἀφθονίᾳ χρημάτων τὸν ἱερέα μεγάλοις χρήμασι,

At ille cùm eruditè cecinisset, & ritè sicut ars postulat citharam pulsasset, victor proclamabatur, & Euangelum irridebat, qui nequicquam cithara, aureisque annulis sese ostentasset. Eumque sic allocutum esse aiunt. Tu quidem Euangele aurea lauro es redimitus, quia es dives, ego Delphica, quia pauper. Verùm hoc commodi tibi tuus ornatus peperit, quòd neminem tui misereat, quòd victus abis: sed amplius oderint omnes ob ineptas hasce, superfluasque delicias. Quadrat in te hic Euangelus, quatenus ne tu quidem spectatorum cachinnos curas. Arbitror autem intempestivum non esse, ut veterem quandam fabulam Lesbiam tibi narrem. Quando [1] Tressæ mulieres Orpheum dilaniarunt, aiunt caput ejus in Hebrum cum lyra dejectum, rejectum fuisse in nigrum pontum, caputque lyræ innatasse, illoque lugubre carmen in Orpheum canente, hanc ventis chordas increpantibus succinisse, & sic canendo ad Lesbum deveniisse: Lesbios autem fluctibus ereptum caput sepulchro mandasse, ubi nunc est ipsis Bacchi templum: lyram autem in Apollinis templo suspendisse, eamque diutissimè asservasse: donec tandem Neanthus Pittaci tyranni filius, cùm hæc de lyra audisset, eam & feras, & plantas, & saxa demulsisse: imò etiam post Orphei calamitatem nemine pulsante modulatam fuisse, in amorem hanc habendi incidit, & sacerdoti magna pecuniæ vi corrupto persua-

1 *Tressa mulieres*] Thraciæ, quas depingit Ovid. 11. Metam. *Cogn.*

πεῖσαι ὑποθέσθαι ἑτέραν ὁμοίαν λύραν, δῶναι αὐτῷ τῷ Ὀρφεῖ. λαβόντα δ', μεθ' ἡμέραν μὲν οὐ τῇ πόλει χρῆσθαι, σὺν ἀσφαλεῖ δὲ οἴεσθαι εἶναι. νυκτὸς δ' ὑπὸ κόλπον ἔχοντα, μόνον ἀποδιδρᾶναι εἰς τὸ προάστειον. κἀκεῖ πρὸς ἡσυχίαν μόνον κρούειν, καὶ σιωπῶντι πεῖσαι τοὺς κύνας, ἄπτεσθαι, κἀμὲ τινὰ θαυμάσαι ὑπαγόμενον τῷ λύρᾳ, ὑφ' ἣν πάντας κατηθέλξεν, ἐκπλήσειν, κἀμὲ μακάριον ἔσεσθαι, κληρονομήσοντα τὸν Ὀρφέως μουσικῆς, ἄχρι δὴ ξυνελθόντες τοὺς κυνὰς πρὸς τὸ ἦχος, πολλοί δ' ἦσαν αὐτοὶ δὴ, διασπάσαντες αὐτόν. ὡς τοῦτο γὰρ ὅμοιον τῷ Ὀρφεῖ παθεῖν, καὶ μόνος ἐφ' ἑαυτὸν ξυγκαλέσαι τοὺς κυνάς, ὅπερ ἐκεῖνος ἐποίησεν ἄφθη, ὡς οὐχ ἡ λύρα θέλγουσα ἦν, ἀλλὰ ἡ τέχνη, καὶ ἡ ᾠδή. ἃ μόνα ἐξαίρετα τοῦ Ὀρφέως ἦν ἡ μητρὸς ὑπάρχειν. ἡ λύρα δ', ἄλλως κτῆμα ἦν, οὐδὲν ἄμεινον τῶν ἄλλων βαρβίτων. καὶ τί σοι τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Νέανθον λέγω, ὅπου ἐκεῖνος ἡμῶν αὐτὸς ἐμφύεταί τις, καὶ ἔτι ἐστὶν οἰκίᾳ, ὃς τὸν Ἐπικτήτου λύχνον ἐκτώσατο, κεραμεῦν ὄντα, τελωνικῶν δραχμῶν ἐπρίατο. ἤλπιζε γὰρ οἴκοι κἀκεῖνον εἰ τῶν νυκτῶν ὑπ' ἐκείνῳ τῷ λύχνῳ ἀναγνώσοιτο, αὐτίκα μάλα ἐκ τῶν Ἐπικτήτου σοφίαν ὅναρ ἐπισήσεσθαι, καὶ ὁμοῖον ἔσεσθαι τῷ θαυμαστῷ ἐκείνου γέροντι. χθὲς δ', καὶ προάλλος, ἄλλός τις τῆς Πρωτέως ἐκ κυνικῆς βακτηρίας, ἣν κατεθέμην, ἥλατο εἰς τὸ πῦρ, ταλάντου κἀκεῖνος ἐπρίατο. καὶ ἔχει μὲν τὸ κειμήλιον τοῦτο, καὶ δείκνυσιν, ὡς Τεγεάτου ἐκ καλυδωνίου τὸ δέρμα, καὶ Θηβαῖοι τὰ ὀστᾶ ἐκ Γηρυόνου, καὶ Μεμφῖται τοὺς Ἴσιδος τοὺς πλοκάμους. αὐτὸς δ' ὁ θαυμαστὸς κτήματος δεσπότης, καὶ αὐτὸν σὲ, τῇ ἀπαιδευσίᾳ καὶ βδελυρίᾳ, ὑπεσuasit, ut Orphei lyram, altera simili suppositа, ipsi daret. Qua accepta putavit ille sibi non esse tutum in urbe interdiu uti: sed in sinu occultando per noctem ad suburbium sibi soli progrediendum. Quò cùm venisset, lyram pulsare cœpit, ac chordas perturbat stolidus ille, artisque imperitus juvenis, qui sperabat fore, ut divinum aliquod carmen percussæ fides redderent, quo cunctos recrearet, & demulceret, & hoc nomine fieret beatus, quòd Orphei mufices esset hæres: donec ad strepitum congregati canes, qui ibi erant multi, ipsum discerpserunt: ita ut solis ad se canibus convocatis, hoc saltem cum Orpheo commune habuerit. Quo eventu manifestissimè ostensum est, non esse lyram quæ demulcet, sed artem & carmen: quæ sola eximia à matre collata habebat Orpheus: lyra nihil quibusvis barbitis obtinente præstantius. Quorsum verò Orpheum & Neanthum tibi propono? cùm & nostra ætate quidam fuerit, & ut puto adhuc sit, qui Epicteti Stoici lychnum fictilem ter mille drachmis emit: scilicet futurum sperans, ut si noctu ad istam lucernam legeret, ilico Epicteti sapientia in somnis ad se veniret, similisque admirando illi seni evaderet. Sed nuperrime: quidam alius Protei cynici baculum, quo depofito, in ignem insiliit, talento emit. Quod pretiosissimum habet monumentum, ostentatque non secus ac Tegeatæ apri Calydonii tergus, & Thebani Geryonis ossa, & Memphitæ Isidis capillos. At ille admirandi hujus boni possessor, te ipsum inscitia, & spurcitate superavit. Vides quàm

ραγήλασεν. ὁρᾷς ὅπως κακοδαιμόνως ἀφίκεσαι, βακτηρίας ἐς τὴν κεφαλὴν ὡς ἀληθῶς δεόμενος; λέγεται γὰρ Διονύσιον τραγῳδίαν ποιεῖν φαύλως πάνυ, καὶ γελοίως, ὥστε τὸν Φιλόξενον πολλάκις δι' αὐτὴν ἐς τὰς λατομίας ἐμπεσεῖν, ἐπειδὴ δυσάρεστον κατέχειν τὸν γέλωτα. ἤδετο τοίνυν πυθόμενος ὡς ἐγελᾶτο, τὸ Αἰσχύλου πυξίον, εἰς ὃ σφόδρα ἐγράφετο, σὺν πολλῇ αὐτὸ ἐπιμελείᾳ κτησάμενος αὐτὸ, ὥετο ἔνθεος ἔσεσθαι, καίτοιγε οὐ διὰ τὸ πυξίον. ἀλλ' ὅμως ἐν αὐτῷ σκεύῃ μακρᾷ γελοιότερα ἐγράφετο, οἷον κἀκεῖνο τὸ δωρεῖσθαι, ἥκειν ἡ Διονυσία γυνή. καὶ πάλιν, οἴμοι, γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα. καὶ τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ πυξίου. καὶ τὸ, αὐτοῖς γάρ ἐμπαίζουσιν οἱ μαργοὶ βροτῶν. τοῦτο μάλιστα ὡς ἐπὶ μάλιστα δύσχρως ἂν εἰρημένον εἴη, ἢ τῆς Διονυσίου, καὶ ἀφ' τούτου χρυσοῦσαι αὐτῇ ἔδει ἐκεῖνο τὸ πυξίον. πάνυ γὰρ ἐλπίδα ἐν αὐτοῖς ἔχων εἰς τὰ βιβλία, [2] καὶ ἀνελίττεις ἀεὶ, καὶ ἀφικνῇ, καὶ ἀλείφεις τῷ κέδρῳ, καὶ τῇ κίθρᾳ, καὶ διφθέραις περιβάλλεις, καὶ ἐμφαλοῖς σύτοις, ὡς δὴ πορπαλάσων αὐτῶν; πάνυ γὰρ ἤδη βελτίων γενήσῃ ἀφ' τοῦ ὠνοῦ, ὃς τοιαῦτα μὴ φθέγξῃ. μᾶλλον γὰρ [3] τῶν ἰχθύων ἀφωνότερος εἶ. βιοῖς δ', ὡς ἐοικὲ εἰπεῖν καλόν. μῖσος γὰρ ἀρχαῖον φασὶ πάντων ἔχειν ἐπὶ τῇ βδελυρίᾳ ὡς εἰ τοιούτοις ἀπιεραζόμενα τὰ βιβλία, φυγῇ φόβητόν ἂν ἦν ὅτι πορρωτάτω ἀπ' αὐτῶν. δυοῖν δ' ὄντοιν, ἅτ' ἂν ἀφ' τῶν παλαιῶν τις κτησάμενος, λέγειν τὰ δικαιοῦ, καὶ πράττειν τὰ δέοντα, ζήλῳ τῶν ἀμείνω

quàm misero loco sint res tuæ, cùm tuo capiti tuste revera sit opus? Dicitur etiam [1] Dionysius ineptam & ridiculam tragœdiam fecisse, ob quam quòd risum continere non posset Philoxenus, sæpe in latomias est conjectus. Sed Dionysius cùm se derideri comperisset, Æschyli pugilares in quibus sua poëmata scribebat, magno studio comparavit, cùm putaret fore ut ex his pugilaribus numine afflaretur, & furore poëtico corriperetur. Attamen in his longè absurdiora scripsit, quale Doricum illud: ἦκεν ἡ Διονυσία γυνή: Item illud οἴμοι γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα. Nam hoc quoque ex pugilaribus est sumptum. Et hoc αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μαργοὶ βροτῶν. Quod in te rectiùs quàm in Dionysium quadraverit: & propterea illas ejus pugilares inaurare debebas. Nam qua spe fretus libros semper volvis, coagmentas, spolias, croco illinis: & cedro, pellibus amicis, umbilicos indis, ac si fructum aliquem inde sis percepturus? Scilicet his emptis factus es melior, quippe qui sic loqueris, ac potiùs qui piscibus magis es mutus. Sic autem vivis, ut ne dictu quidem sit honestum: tuaque obscœnitas, ut aiunt, atrox omnium odium tibi peperit. Quòd si librorum hæc esset culpa, quàm maximè procul ab iis erat fugiendum. Duo autem cùm sint quæ à veteribus scriptoribus petas, bene dicendi & agendi facultatem, æmulatione optimorum,

1 *Dionysius*] Meminit Cic. ad Attic. lib. 9. unde proverbium factum est: Διονύσιος ἐν Κορίνθῳ. Cogn.

2 Καὶ ἀνελίττεις] Hæc omnia Pers. ejusque Interpretes ad Sat. 3. *Bourd.*

3 Τῶν ἰχθύων ἀφωνότερος] Proverb. *Idem.*

των, καὶ φυγῇ τὰ χείρονα, ὅπερ μήτε ἐκεῖνα, μήτε τοῦτα φαίνηταί τις περὶ αὐτῶν ὠφελήμενος, τί ἄλλο, ἢ τοῖς μυσὶ διατριβὰς ἀνεῖ, καὶ τοῖς πλφαις οἰκήσεις, καὶ πλημμάς ὡς ἀμελῶσι τοῖς οἰκέταις; πῶς δ' ἂ κἀκεῖνο αἰσχυνθῇ, εἴ τις σὺ τῇ χειρὶ ἔχοντά σε βιβλίον ἰδών, ἀεὶ δέ τι παίπτας ἔχοις, ἔρωτα ἄπνος, ἢ ῥήτορος, ἢ ξυγγραφέως, ἢ ποιητὰ ἐσι; σὺ δ' ἐκ τῆ ἐπιγραφῆς εἰδὼς, σχάσας εἴποις τοῦτό γε. εἶτα ὡς φιλεῖ τὰ πεπαῖπα ἐν ξυνουσίᾳ προχωρεῖν ἐς μῆκος λόγων, ὁ μὲν, ἐπαινοῖ τι, ἢ αἰτιᾶται τῆ ἐγγεγραμμένων. σὺ δ' ἀπορήσας, καὶ μηδὲν ἔχοις εἰπεῖν, ἐκ εὔξῃ τότε χανεῖν σοι τὴν γῆν καὶ σεαυτὸ, ὡς ὁ Βελλεροφόντης, περιφέρων τὸ βιβλίον; Δημήτριος δ' ὁ κυνικὸς ἰδὼν ἐν Κορίνθῳ ἀπαίδευτόν τινα βιβλίον καλλιγράφον ἀναγινώσκοντα, πᾶς Βάκχας οἴμαι δ' Εὐριπίδε, καὶ τ' ἄγγελον δ' ἦν τ' διηγούμενον τὰ δ' Πενθέως πάθη, καὶ τὸ τ' Ἀγαυῆς ἔργον, ἁρπάσας, διέσπασεν αὐτὸ, εἰπὼν, ἄμεινόν ἐσι τὸν Πενθεῖ ἅπαξ διαφθαρῆναι ὑπ' ἐμοῦ, ἢ ὑπὸ σοῦ πολλάκις. ζητῶν δ' ἀεὶ παρ' ἐμοῦτον, ὅπως ἐ τήμερον δύρεῖν δεδύνημαι τίνος ἕνεκα τὴν σπουδὴν ταύτην ἐσπούδακας περὶ τὴν ὠνὴν τῶν βιβλίων. ὠφελείας μὲν, ἢ χρείας τ' ἀπ' αὐτῶν, ὡσ' ἂν οἰηθείη τις τ' ἐπ' ἐλάχισον σε εἰδότων. ἢ μᾶλλον ἢ φαλακρὸς ἄν τις περίαιτο κτένιον, ἢ κώπορον ὁ τυφλὸς, ἢ ὁ κωφὸς αὐλητὴν, ἢ παλλακὴν ὁ ἐνυχίας, ἢ ὁ ἠπειρώτης κώπην, ἢ ὁ κυβερνήτης ἄροτρον. ἀλλὰ μὴ ἐπίδειξιν πλούτου σοι τὸ πρᾶγμα ἔχῃ. καὶ βάλε τοῦτο ἐμφανὲς ἅπασιν, ὅτι ἐ εἰς τὰ μηδὲν σοι χρήσιμα, ὅμως ἐκ πολλῆς τ' φειδωπίας ἀναλίσκεις; καὶ μὴν ὅσον γε κἀμὲ σύρον ὄντα εἰδέναι, εἰ μὲ σαυτὸν φέρων ταῖς δ' γέρουσιν ἐκείνα

rum, & devitatione deteriorum, quando neque illa neque ista hinc videris consequutus, quid aliud quàm muribus exercitationem, tineis habitationem, & famulis, ut pote codices non curantibus, plagas emisti? Quî autem etiam illud non te pudeat, siquis viso tibi præ manibus, ut soles habere, libro, cujusnam sit rhetoris, aut historici, aut poëtæ roget: tu verò ex inscriptione doctus, aptè respondeas: deinde, ut fit, dum sermo familiaris progreditur longiùs, ille laudet aliquid, aut accuset scriptorum: tu verò animi pendeas, habeasque nihil quod respondeas? Nonne optes tum ut tibi tellus dehiscat, qui tanquam Bellerophon, librum circunfers? Demetrius Cynicus cum Corinthi conspexisset ineruditum quendam pulcherrimum librum legentem, Bacchas puto Euripidis, ubi nuntius Penthei mala: & Agaves factum nuntiat, arreptum laceravit, Satius est, inquiens, semel à me, quàm à te sæpius lacerari Penthea. Et quanvis apud me assiduò quæsiverim, nondum tamen hodie assequi potui cujus rei gratia tanto studio libros emeris. Nam fructus & usus causa nemo putare queat, qui te vel mediocriter novit. Non certè magis quàm si calvus pectinem emat, aut speculum cæcus, aut tibicinem surdus, aut pellicem spado, aut remum mediterraneus homo, aut aratrum gubernator. Nunquid igitur hac re ostentas opes, omnibusque vis hoc palam facere, etiam in res tibi non utiles, eximmensis divitiis esse quod insumas? Atqui quantum ego qui Syrus sum, exploratum habeo, nisi te locupletis

ἀληθήκοις παρενίχραψας, ἀπολάλεις ἂν ὑπὸ λιμοῦ ἤδη, ϵ̓ ἀγορᾷν πρὸ πάντες τ̃ βιβλίων. λοιπὸν οὖν δὴ σὲ τὸν πιπεσμμένον ὑπὸ τ̃ κολάκων, ὡς ἐ μόνον κωλὸς ϵ̓ῖ, κὴ ἐρύσμιος, ἀλλὰ σοφὸς, κ̀ ῥήτωρ, κ̀ συγγραφεύς, οἷος ἔχ ἕτερος, ὠνεῖσθαι τὰ βιβλία, ὡς ἀληθεύοις τὰς ἐπαίνους αὐτῶν. φασὶ δέ σε ϵ̓ λόγους ἐπιδείκνυσθαι αὐτοῖς ἐπὶ δείπνῳ, καὶ κείνους χρυσᾶν βατραχων δίκην διψῶντας, ἐκπεκραγέναι, ἢ μὲν πίνειν, ἢν μὴ ἀφαρπάσωσι βοῶντες. κὴ γὰρ ἔστι οἶδ' ὅπως ῥᾴδιος ϵ̓ῖ, τ̃ ῥινὸς ἑλκύσαι, κ̀ πεῖσαι αὐτοῖς ἅπαντα. ὅς ποτε καὶ κείνῳ ἐπείσθη, ὡς βασιλεῖ τινι ὠμοιώθης τὴν ὄψιν, καθάπερ ὁ ψευδαλέξανδρος, κὴ ψευδοφίλιππος ἐκεῖνος κναφεύς, κὴ ὁ κ̃ τὰς ϖερπάτορας ἡμῶν ψευδήρων, κὴ εἴ τις ἄλλος τῶν ὑπὸ τὸ ψεῦδος πεπλασμένων. κὴ πῶς θαυμάσεις, εἰ τῦτο ἔπαθες, ἀνόητος, ϵ̓ ἀπαίδευτος ἄνθρωπος, κὴ ϖεθήσεις ἐξυπτιάζων, κ̀ μιμόμενος βάδισμα, κ̀ χῆμα, κ̀ βλέμμα, ἐκείνου, ὡ σταυτὸν εἰκάζων ἔχαιρες, ὅπερ ϵ̓ Πύῤῥου φασὶ τ̃ ἠπειρώτου τὰ ἄλλα θαυμαστὸν ἄνδρα, ὕπως ὑπὸ κολάκων ἐπὶ τῷ ὁμοίῳ ποτὲ ἀφροσυνῃ, ὡς πιστεύειν ὅτι ὅμοιος ἦ Ἀλεξάνδρῳ ἐκείνῳ. καίτοι τὸ τ̃ μυσῶν τῦτο, ἀφ' πάντων τὸ πρᾶγμα ἦν. εἶδον γὰρ ϵ̓ τὸν τ̃ Πύῤῥου εἰκόνα. κὴ ὅμως ἐπέπειστο ἐκμεμαχθαι τ̃ Ἀλεξάνδρε τὸν μορφώ. ἀλλ' ἔνεκα μ̀ δὴ τ̃των, ὑβρίσαι μοι εἰς τ̀ Πύῤῥον, ὅτι σε εἴκασα κ̀ τῦτο αὐτῷ. τὸ γὰρ τῦτο, κ̀ πάνυ σοι πρέπον ἂν εἴη. ἐπεὶ γὰρ ὕτω δίκειθ' ὁ Πύῤῥος, κὴ ταῦτα ὑπὲρ ἑαυτ̃ ἐπέπειστο, ὐδεὶς ὅστις ἐ ξυνεπίετο, κ̀ ξυνέπαιζεν αὐτῷ, ἄχρι δή τις ὁ Λαρίσσης πρεσβύτης ξένης

tis ſenis teſtamento ſubdole inſcripſiſſes, libris jam diu venum datis fame periiſſes. ſupereſt igitur ut libros emas, quò veras reddas tuorum aſſentatorum laudes, à quibus illud perſuaſum eſt, te non modò pulchrùm eſſe & amabilem, ſed etiam ſapientem, oratorem & hiſtoricum nulli ſecundum. Aiunt autem te orationes etiam in convivio recitare, ac illos terreſtrium ranarum inſtar ſitibundos exclamare, nec potare, niſi priùs clamore diſrupti fuerint. Nam neſcio quo pacto facillimè nare traheris, illiſque in omnibus credis: qui etiam illud aliquando credidiſti te regi cuidam aſſimilem eſſe, quemadmodum Pſeudalexander ille, & Pſeudophilippus fullo, & ſuperioribus annis Pſeudonero, & ſiquis alius eorum qui mendacio ſubditi ſunt. Nec mirum te inſulſum, ſtolidumque hominem ſic affectum fuiſſe, & reſupinato corpore proceſſiſſe quum greſſum, habitum & vultum illius imitareris, cum quo te comparare gaudebas: quando aiunt etiam Pyrrhum Epirotam, virum alioqui admirandum, ita ſimili in re ab aſſentatoribus fuiſſe corruptum, ut ſe Alexandro illi ſimilem crederet: quanquam quod ſcelerati iſti faciebant, omnibus erat manifeſtum. Nam & Pyrrhi imaginem vidi: & tamen ad formam Alexandri expreſſa credebatur. Sed hactenus in Pyrrhum fui contumelioſus, quòd te in hoc cum ipſo comparavi. Sed tibi conveniet quod deinceps dicam. Nam Pyrrhus poſtquam ita eſſe in animum induxerat, nemo erat qui non ipſi aſtipularetur & conſentiret, donec vetula quædam Lariſſæa ejus hoſpita, id quod res

αὐτὸ τἀληθὲς εἰπεῖσα, ἔπαυσεν αὐτὸν τῆ κορύζῃ. ὁ μὲν γὰρ Πύρρῳ ἐπιδείξας αὐτῇ εἰκόνα Φιλίππου, καὶ Περδίκκου, καὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ Κασσάνδρου, καὶ ἄλλων βασιλέων, ἤρετο τίνι ὁμοιῷ εἴη, πάνυ πιστεύσαντι ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρου ἥξειν αὐτὴν. ἡ δὲ, πολλοῦ χρόνου ἐπισχοῦσα, Βατραχίωνι ἔφη τῷ μαγείρῳ. καὶ γὰρ ἦν τις ἐν τῇ πόλει Λαρίσσῃ Βατραχίων ὄνομα μάγειρος, τῷ Πύρρου ὁμοιος. καὶ σὺ δὴ φαίνει μοι τῶν τοῖς ὀρχησταῖς συνόντων κιναίδων ἔοικας, οὐκ ἂν εἰπόντι. ὅπερ δὲ μάλιστα ἐβρωμύλου ἐπὶ σοὶ μαίνεσθαι δοκεῖς ἅπασιν, ἐπ' ἐκείνῃ τῇ εἰκόνι πάνυ σαφῶς οἶδα. ἔκαιρε θαυμαστὸν, εἰ ἀπίθανος ὕπω ζωγράφος ὢν, καὶ τοῖς πεπαιδευμένοις ἐχθρὸς ἐφάνης, πιστεύων τοῖς τὰ τοιαῦτά σε ἐπαινοῦσι. καὶ τί ταῦτα λαρῶ; σαθρὰν γὰρ ἡ αἰτία τὸ περὶ τὰ τοιαῦτα βιβλία σπουδῆς, εἰ μὴ ὑπὸ ναθείας ἐγὼ μὴ πάλαι κατεῖδον. σοφὸν γὰρ ὡς γῶν οἴει, τῦτ' ἐπινενόηκας, καὶ ἐλπίδας μικρὰς ἔχεις ἐκ τοῦ ἐμὲ ἔτι σχολάσεσθαι, εἰ βασιλεῖς μάθοι ταῦτα σοφὸς ἀνὴρ, καὶ παιδείαν μᾶλιστα τιμᾶν. εἰ δὲ ταῦτα ὑπὸ σοῦ ἐκεῖνος ἀκούσειεν, ὡς ἀνὴρ βιβλία, καὶ ξυμάγυις πολλὰ, πάνυ σὺ βεβαίως παρ' αὐτὸν ἔσεσθαί σοι νομίζεις. ἀλλ' ὦ καταπύγων, οἵῳ τοσοῦτον μανδραγόρᾳ καταχεάσας αὐτὸν, ὡς ταῦτα μὲ ἀκοῦσαι, ἐκεῖνα δὲ μὴ εἰδέναι, οἷος μᾶλλον σὺ ὁ μετ' ἡμέρας βίος, οἷαι δέ σοι πότοι, ὁπόσαι δὲ νύκτες, καὶ οἵαις, καὶ ἡλίκοις ξυλλήψεσθαι δεῖ; οὐκ οἶσθα ὡς ὕπνος, ὃ ὀφθαλμοὶ πολλοὶ βασιλέως; τὰ δὲ σὰ, ὕπνω σαφῶς ἐστιν, ὡς ὃ τυφλοῖς εἶναι, καὶ κωφοῖς γνώσεσθαι. εἰ γὰρ ὃ φθέγξαιο μόνον, εἰ γὰρ ὃ λεγόμενος ἀποδύσαιο, μᾶλλον δὲ μὴ ἀποδύσῃ εἰ δοκεῖ, οἱ δ' οἰκέται μόνον

erat, prolocuta, vesaniam hominis repressit. Ille enim cùm Philippi, Perdiccæ, Alexandri, Cassandri, aliorumque regum imagines protulisset, rogavit cuinam istorum similis esset, planè sibi persuadens fore ut ad Alexandrum veniret. At illa diu cunctata, Patrachioni, inquit, coco. Nam Larissæ erat coquus, nomine Barrachio, Pyrrho similis. Quem verò referas ex cinædis qui cum saltatoribus consuescunt, nolim dicere. At hoc probè scio, te omnibus nunc ingenti correptum insania videri, qui illam imaginem tibi convenire putes. Nihil igitur mirum, si cùm sis adeo ineptus pictor, etiam eruditorum similitudinem referre vis, iis fidem habens qui hoc te nomine laudibus efferunt. Quorsum verò has nugas? cùm causa sit in promptu istius tui librorum coacervandorum studii, tametsi, quæ mea est tarditas, nunc demum animadverti. Prudenter enim, ut saltem putas, hoc excogitasti, magnamque spem concepisti, si rex vir sapiens, & doctorum in primis amans hæc intellexerit, & audiverit te libros multos emere, & coacervare, fore ut nulla planè in re tibi sit defuturus. At ô mollicule putas tantum mandragoræ regi offusum, ut hæc quidem audiat: illud verò nescias, qualis diurnæ vitæ tuæ sit ratio, quæ compotationes, cujusmodi noctes, quibuscum consuetudinem habeas? An nescis aures, oculosque multos esse regibus? Et quæ tu facis adeò sunt perspicua, ut & surdis & cæcis sint cognita. Atque utinam solummodo loquereris, utinam ad lavandum exuereris: vel potiùs si videtur, non exuaris, sed

λὼ ἀποδύσωνταί σε, τί οἴῃ, μὴ αὐτίκα ἕσεσθαι πάντα σε φθήλια τὰ ἐν τυχοῖς ἀπόῤῥητα; εἰπὲ γὰρ μοι καὶ τόδε, εἰ Βάττος ὁ ὑμέτερος σοφιστής, καὶ Βάταλος ὁ αὐλητής, ἢ ὁ κίναιδος Ἡμιθέων ὁ συβαρείτης, ὃς τὰς γαυμασιὰς ὑμῖν νόμους συνέγραψεν, ὡς χρὴ μαίνεσθαι, καὶ ψιλοῦσθαι, καὶ πάσχειν, καὶ ποιεῖν οἷα ἐστὶ τούτων τις νῦν λεοντῇ περιβαλλόμενος, καὶ ῥόπαλον ἔχων βαδίζοι, τί οἴῃ φαίνεσθαι τοῖς ὁρῶσιν; Ἡρακλέα εἶναι αὐτόν; ὦν, εἶτα ἐκ χύτρας λημῶντες τυγχάνοιεν. [1] μυρία γὰρ ἐστὶ τὰ ἀνθιμαρτυροῦντα τῷ χήμῃ, βάδισμα, ἐκ βλίμματος, καὶ φωνὴ, ἐκ περάκλειος ἐπικεκλασμένον, ἐκ ψιμύθιον, καὶ μαστίχη, καὶ φῦκος, οἷς ὑμεῖς κοσμεῖσθε. καὶ ὅλως καὶ τὴν παρρησίαν, ἡτίνων ἂν πέντε ἐλέφαντας ὑπὸ μίλης κρύψειας, ἢ ἕνα κίναιδον. εἶπε ἡ λεοντῆ μοι, ἔ τοιοῦτον σὺν ἂν ἔκρυψε. σὺ δ' οἴῃ λήσειν σκεπόμενος βιβλίῳ; ἀλλ' ἀδύνατον. φθονοῦσί γάρ σε, καὶ ἀποκαλύψῃ τὰ ἄδικα ὑμῶν γνωρίσομαι. τὸ δ' ὅλον, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, ὅτι πρὸς ἀγαθοὺς ἐλπίδας ἐν φόβῳ ἔ βιβλιοκαπήλων δεῖ ζητεῖν, ἀλλὰ παρ' αὐτῶν, καὶ ἔ καθ' ἡμέραν βίβλαμβάνειν. σὺ δ' οἴῃ σωτήριον κρίνον, καὶ μάρτυρας ἔσεσθαί σοι τὸ Ἀττικὸν, ἐκ Καλλίνου τὼ βιβλιογράφω. σὺν, ἀλλ' ἡμᾶς πνὰς ἀνθρώπους ἐπιτρέψουσάς σε, ἢν οἱ θεοὶ ἐθέλωσι, καὶ σοὶ ἔχαθεν πενίας ξυνελάσουσας, δέον ἔτι νῦν σωφρονήσαντα ἀποδοῦναι μοί τι ἔ πεπαιδυμένον τὰ βιβλία ταῦτα, καὶ σὺν αὐτοῖς, τὴν νεόκλησον τούτων οἰκίαν. ἀποδῶναι ἢ τοῖς ἀνδραποδοκαπήλοις, μέρος δὲ

sed famuli duntaxat, si te exuant, quid putas non ilico fore manifesta, quæ tu noctu perpetras nefanda? Hoc quoque mihi responde: si vester ille sophista Battus, & tibicen Batalus, aut cinædus Hemitheon Sybaritha, qui vobis præclaras illas leges condidit, libidine esse insaniendum, corpus depilandum, hæc ferenda, illa facienda, siquis istorum nunc pelle leonina circundatus, clavam tenens ambularet, quid? Herculem-ne spectantibus habitum iri putas? Non, tametsi ollis cæcutiant. Sexcenta enim sunt quæ reclamant: incessus, obtutus, vox, obliqua cervix, ceruſa, mastiche, fucus, quibus vos excolere soletis. Et omnino sicut in proverbio est, Citiùs septem elephantas sub alis absconderis, quàm unum cinædum. Iam cùm leonina pellis hunc non occulat, tu libello contectus speras latere posse? Sed fieri nequit, quin te prodant alia illa vestri indicia. In summa, ignorare te video quòd bonæ famæ spes non est à librorum institoribus petenda: sed à se ipso, & à quotidianæ vitæ modo capienda. Sed tu existimas advocatos & testes probitatis tibi fore Atticum illum, & Callinum librorum scriptores. Ne putes: sed sævos homines qui te perdent, si Dii velint, atque ad extremam paupertatem adigent: quem jam oportuisset ad sanam mentem reversum, cuipiam docto viro horum librorum feciſſe copiam, & simul hac domo nova cessisse: iis etiam apud quos mancipia prostant,

1 Μυρίαγὰς] Sic in dial. calum. non tem. cred. Sic apud Aristen. Epist. 19. lib. 2. *Bourd.*

γῶν ἀπὸ πολλῶν τὸ ὀφειλόμενον. καὶ γὰρ κἀκεῖνα σοὶ δύο ταῦτα δικαίως ἐπῳδάσασε, βιβλίων τε τῶν πολυτελῶν κτῆσιν, καὶ μειρακίων τῶν ἐξωρων, καὶ ἤδη ἀκμαζόντων, ὠνήν. καὶ τὸ πρᾶγμά σοι πάνυ συμβιάζεται, καὶ θηρεύεται. ἀδιωάβλητον ἢ πίνητε ὄντα, ὡς ἀμφω δύνασθαι. σκόπει τοίνυν ὡς ἱερὸν χρῆμα συμβουλή. [1] ἀξιῶ γάρ σε ἀφεῖναι τὸ μηδὲν προσηκόντων, τὴν ἑτέρων νόσον θεραπεύειν, καὶ τὰς ὑπηρέτας οἰκείους, [2] ὡς μὴ ὅλως ἐπιλείπόντων σε τὸ οἰκεῖον, μεταστάλλοιό τινας τὸ ἐλαττόμενον, οἷς μηδὲν ἀκίνδυνον ἀπολαῦσαι, ἵν' μὴ λάθωσιν ἅπαντα ἐξαγορεύσαντα τὰ πραχθέντα ὑμῖν μὴ τὸ πότον, οἷα δὲ πρώην αἴσχιστα σοὶ σὺ διηγοῖτο ἐξελθὼν ὁ πόρνος, [3] ἔτι δὲ δείγματα ἐπιδεικνύς. ἀλλ' ἔγωγε μάρτυρας ἂν προσχοίμην τοὺς τότε παρόντας, οὓς ἠναγκάκησα, καὶ ὀλίγα πληγὰς ἐνέτεινα αὐτῷ, καλεπαίνων ὑπὲρ σοῦ. καὶ μάλιστ' ὅτε δὲ ἄλλον ἐπικαλέσαιτο μάρτυρα τῶν ὁμοίων, καὶ ἄλλον, [4] ταῦτα δὲ λόγοις διηγεμένους. ὡς δὴ τρίτα ὦμοι, τεμαχίσαι τάχιστον, καὶ φύλακι, ὡς οἰκοι, καὶ καὶ πολλὰ ἀσφάλειαν ταῦτα πιεῖν δὲ πάσχειν ἔχῃς. ὥστε μὴ γὰρ μηκέτι ἐγκαλέσῃ, τίς ἂν μεταπείσειέ σε; ὁ δὲ γὰρ κύων ἅπαξ παύσαιτ' ἂν, ſtant, partem ſaltem multorum debitorum reddidiſſe. Etenim his duobus præcipuè dediſti operam, ut caros libros poſſideres, & adoleſcentes validos ac robuſtos mercareris. Atque hæc omni ſtudio aucuparis: quanquam fieri non poteſt, ut qui pauper eſt, utrique præſtando par ſit. Proinde conſidera quam ſit res ſacra conſilium. Æquum enim judico, ut miſſis iis quæ nihil ad te pertinent, alterum morbum cures: & pro miniſtris illis, ſic tamen ut ne emptione res domeſticæ deficiant, ingenuos aliquos adhibeas, quibus neque tutum ſit, ſi abs te digrediantur, niſi hoc pretio redimas, ut omnia proferant, quæ vos inter comeſſandum deſignatis. Qualia nuper puſio tuus obſcœniſſima de te mane domo digreſſus narrabat, etiam ſigna oſtendens ſceleris. Ego verò teſtes facio, quotquot tum aderant, quàm ægrè tulerim, ac fere plagas illi inflixerim, tui cauſa iratus: maximè quum unum atque alterum rerum ſimilium teſtem adduceret, qui eadem verbis confirmarent. In hos ergo uſus reconde argentum, vir bone, ut domi tutò iſta perpetrare poſſis. Quis enim ab his perpetrandis te avocet? ſiquidem neque canis deſinat facilè corium arrodere quum ſemel

coe-

1 Ἀξιῶ γάρ σε ἀφεῖναι] Longè hìc à ſententia Luciani Latinus interpres. Locus enim hic totus ſic Latinus fieri debuit, *Auctor enim tibi ſum, ut omiſſis quæ nihil ad te adtinent*, nempe librorum emptione, *alterum illum morbum tuum cures, & miniſtros illos*, nempe libidinis tuæ, *dimittas qui liberi ſunt, cùm verna tibi non deſint, quibus ſi fugerint, non ſit tutum, eliminare omnia quæ poſt epulas & vinum aperitis vos, etſi à te nihil acceperint*, &c. Quare non tutum vernis potiùs quàm liberis, aperta res. *Marcil.*

2 Ὡς μὴ ὅλως ἐπιλειπόντων σε τὸ οἰκεῖον] Vt eis pauca, καὶ φύλακι ὡς οἰκοι. Idem.

3 Ἔτι καὶ δείγματα ἐπιδεικνὺς] Ἔτι καὶ δάγματα ἐπιδεικνὺς. Morſiunculas nempe amatorias. *Idem.*

4 Ταυτὰ δὲ λόγοις διηγεμένους] Ταυτὰ δὲ λοιποῖς, &c. *Idem.*

1 Ti-

αὐτοπραγεῖν μαθεῖσα. τὸ δ' ἕτερον ῥᾴδιον, τὸ μηκέτι ἀπείρως βιβλίοις, ἱκανῶς πεπαίδευσαι. ἄλλως σοι τὸ σοφίας. μόνον σὺν ἐπ' ἄκρῳ δὲ χείλεσ ἔχεις τὰ παλαιὰ πάντα. πᾶσαν μὲ ἱστορίαν οἶσθα, πάσας δ' λόγων τέχνας, καὶ κράλλη αὐτῶν, καὶ κακίας, καὶ ὀνομάτων χρῆσιν τῶν ἀττικῶν. πάνυ σοφόν τι χρῆμα, καὶ ἄκρως ἂν παιδείας μεμῦσθαι. ἀλλὰ τὸ πλῆθος τῶν βιβλίων. κωλύει γὰρ ἤδη καμέ σοι συδιατρίβειν, ἐπειδὴ χαίρεις ἐξαπατώμενος. ἡδέως δ' ἂν ἐρωτήσαιμί σε, τοσαῦτα βιβλία ἔχων, τί μάλιστα ἀναγιγνώσκεις αὐτῶν. τὰ Πλάτωνος; τὰ Ἀντισθένους; τὰ Ἀντιλόχου; τὰ Ἱππώνακτος; ἢ τούτων μὲν ὑπερφρονεῖς, ῥήτορες δ' μάλιστά σοι τούτων ἀνδρες; εἰπέ μοι, καὶ Αἰσχίνου τὸν κατὰ Τιμάρχου λόγον ἀναγιγνώσκεις; ἢ οἰκεῖά γε πάντα οἶσθα, καὶ γιγνώσκεις αὐτῶν ἕκαστον; τὸν δ' Ἀριστοφάνη, καὶ τὸν Εὔπολιν ὑποδέδυκας; ἀνέγνως καὶ τὰς βάπτας τὸ δρᾶμα ὅλον; εἶτ' ἤδέως σε ταχέως κατέπιεν, ἡδέως δ' ἡρυθρίασας γνωρίσας αὐτά; τοῦτο γὰρ καὶ μάλιστα ἂν μισήσειεν ἄν τις, τινα ἀπὸ ψυχῆς ἔχων, ἅπαξ τὸ βιβλίον, οἵοις αὐτὰ χρῶν ἀνελίττεις. πότε δ' ἀναγιγνώσκεις. μεθ' ἡμέραν; ἀλλ' οὐδεὶς ἐάσειέ σοι τοῦτο. ἀλλὰ νύκτωρ; πότερον, ἐπιτεθαμμένον ἤδη σοὶ τοῖς, ἢ ὡς τὸν λόγων; ἀλλὰ καὶ ὡς σκότους; μηκέτι μὴ τολμήσεις τοιοῦτο

cœpit. Sed facile est alterum, ut libros non emas ampliùs: satis es eruditus, satis es doctus. Nec solùm quicquid usquam antiquitatis extat, summis in labiis habes: sed & historiam tenes omnem, & omne orationis artificium, virtutem, vitia, dictionum Atticarum usum: planè doctus es, summeque eruditus evasisti, ob librorum multitudinem. Nihil enim vetat, me quoque in te aliquandiu immorari, quando decipi te juvat. Libenter autem ego ex te quærerem, cùm tot libros habeas, quem potissimum legas, num Platonis, num Antisthenis, num Antilochi, num Hipponactis? An spretis his Rhetores potiùs præ manibus habes? dic mihi legis-ne Æschinis orationem contra Timarchum? an verò jam illa omnia tenes, & nota sunt singula? An in Aristophane, & Eupolide totus es? Legisti Baptas, totamque fabulam percurristi? Nihil-ne eorum quæ ibi dicuntur, te perstrinxit: non iis agnitis erubuisti? Hoc equidem miretur maximè aliquis, quem librum cordi habens attingas, qualibus manibus verses: quando legas: num interdiu? at nemo te vidit unquam id facientem. At noctu? an quum jam illis es intentus, aut ante exercitia? sed & ante tenebras? Nihil Hujusmodi ausis

1 Τίνα ἀπὸ ψυχῆς ἔχων, ἅπαξ τὸ βιβλίον, οἵοις χρῶν αὐτὰ ἀνελίττεις] Ridiculissimè Latinus interpres, *quali animo, qualibus manibus libros verses*, &c. Non intellecta locutione Attica, ἀπὸ ψυχῆς ἔχειν, ut ἀπὸ θυμοῦ ἔχειν, *aversari, avoir à contrecœur*. Hoc dicit Lucianus, *quem tu mollium tuorum aversatus, libros adtingis, aut quibus eos manibus evolvis?* Perinde ut si diceret, molles tui tibi tam ἀφροδύμους, tam ἀφροκόμους, manus tuæ tam rebus obscœnis occupatæ, ut libris vacare nullo modo possis. Hæc intelligi non magni refert, sed neque ubi maximè βιαφελῶς Lucianus, interpretes Latini magnoperè aliquid intellexere. *Marcil.*

μηδέν. [1] Ἄφις ἢ τὰ βιβλία, καὶ μόνα ἐργάζου τὰ σαυτοῦ. καίτοι ἐχέλω μηκέτι μηδ' ὁπωσοῦν. αἰδεσθῶμεν ἢ τὸν Εὐριπίδην Φαίδραν, καὶ ὑπὲρ τῶν γυναικῶν ἀγανακτῶσαν, καὶ λέγουσαν,

Οὐδὲ σκότον φέουσιν αἱ συνεργάτιδες,
Τέρμινά τ' οἴκων μὴ ποτε φθογγὴν ἀφῇ.

Εἰ ἢ πάντως ἐμμένειν τῇ ὁμοίᾳ νόσῳ διέγνωκας, ἴθι, αὐτῶν μὲ βιβλία καὶ οἴκοι κεκλεισμένος, ἴσχε, καὶ κορέσθητι τῶν δέκα τῶν πεμφθέντων. ἐκεῖνό σοι δὲ τοῦτο. ὡσαύτως ἢ μηδὲν, μηδὲ ἀναγνῶς, μηδὲ ὑπαγάγῃς τῇ γλώττῃ παλαιῶν ἀνδρῶν λόγους, καὶ ποιήματα, μηδὲ δεινόν σε ἐργασάμενα. οἶδα ὡς κρότου τοῦτο μοι λελήθητον, καὶ ἐξ' τῶν παροιμίαν, [2] αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶν. σὺ γὰρ ὀνήσῃ, καὶ χρήσῃ εἰς ἀεὶ, καὶ κεκαλλωπίσῃ ὡσὰς ἢ πεπαιδευμένοις, οἷς λάβῃς ἀφελήσῃς, οὐκ ἐν δὲ κρίνεις ἢ βιβλίων, οὐδ' ἐν τὸ πολυτελοῦς αὐτῶν, ἀλλ' ἐν τὸ φανῆς, καὶ τὸ γνώμης ἢ μεγαλοφρόνων. σὺ ἢ οἶμαι ἱερατεύσειν τῶν ἀπαιδεύτων, καὶ ἐπικαλύψειν τῇ ἀδῇ πούτῃ, καὶ σκεπάσειν τὸ πλῆθος ἢ βιβλίων, οὐκ οἶδας ὅτι οἱ ἀμαθέστατοι ἢ ἰατρῶν τὸ αὐτό σοι ποιοῦσιν, ἐλεφαντίνους νάρθηκας, καὶ σικύας ἀργυρᾶς ποιέμενοι, καὶ σμίλας χρυσοκολλήτους. ὁπότων ἢ δεήσεσθαι τούτοις δέῃ. οἰμῶ, οὐδὲ ὅπως χρὴ μεταχειρίσασθαι αὐτὰ ἴσασι. πυρετῶν δέ τις εἰς τὸ μέσον ἢ μεμαθηκότων, φλεβότομον εὖ μάλα ἠκονημένον ἔχων, εἰς τὰ μέσα μεσὸν, ἀπήμαξε τὸ ὀδυνῶν ἢ νοσοῦντα. ἵνα ἢ δὲ μαλθακώτερόν τινι τὰ σὰ εἰκάσω, τοὺς κυρίας τούτους

[1] Ἄφις δὲ τὰ βιβλία] Ἄφες δὲ τὰ βιβλία. Marcil.
[2] Αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ] Paroemiog. Bened.

aufis ampliùs: ſed miſſos fac libros: remque tuam ſolùm age: quanquam hoc quoque indignum eſt, debueraſque ſaltem Euripidis Phædram vereri, qua mulieribus his verbis ſuccenſet.

Nullas tenebras expaveſcunt conſcius,
Timent ve tecta ne loquantur adium.

Quòd ſi omnino decreviſti tuo in morbo permanere, i, libros eme, & domi concluſos habe, & partorum bonorum gloria fruere: hoc tibi ſufficit. Necdum tangas, nec legas, nec lingua perſequaris priſcorum virorum orationes, & poëmata, non malè de te merita. Scio me hæc fruſtra nugatum, & quod vulgo fertur, Æthiopem lavare. Tu enim libros emes, nec iis uteris, & à viris eruditis irrideberis, qui fructum non captant, ex librorum pulchritudine, magnoque pretio, ſed ex ſcriptorum dictis, & ſententiis. Tu verò ſperas iſta opinione poſſe tuam inſcitiam curare & obvelare, codicumque multitudine vulgus obſtupefacere: neſcius medicos imperitiſſimos idem facere, qui eburneas ferulas, & cucurbitas argenteas, & aurea ſcalpella comparant: quibus quum eſt utendum, ne id quidem ſciunt, quo pacto manibus ſint tractanda. Peritus verò quiſpiam alius in medium prodiens phlebotomo peracuto, cæterùm rubigine pleno, inſtructus ægrum dolore liberat. Sed ut, quod facis, cum re magis ridicula comparem: reſpice ton-

ἐπίσκεψαι. καὶ ὄψει τοὺς μὲν πηχίνους αὐτῶν, ξυρὸν, καὶ μαχαιρίδας, καὶ κάτοπτρον σύμμετρον ἔχοντας. τοὺς δ' ἀμαθεῖς, καὶ ἰδιώτας, πλῆθος μαχαιριδίων ἀθρόων ἔχοντας, καὶ κάτοπτρα μιζάλια. ἢ μᾶλλον λάσιον γε ἅπαντα τοῦτον εὑρήσεις εἰδότας. ἀλλὰ τὸ γελοιότατον ἐκεῖνο πάσχουσιν, ὅτι κείρονται μὲν οἱ πολλοὶ ὑπὸ τοῖς γείτοσιν αὐτῶν. αὐτοὶ δὲ τὰ ἐκείνων κάτοπτρα ἀποβλέποντες, τοὺς κόμας ἀΐττουσι. καὶ σὺ τοίνυν, ἄλλῳ μὲ δανείζε, χρήσιμος ἂν τὰ βιβλία. χρήσαιο δ' αὐτὸς οὐκ ἂν δυνάμενος. καίτοι ἐγὼ ἔχοντος ἐθέλω βιβλίον πώποτε, ἀλλὰ τὸ τῆ κυνὸς ποιεῖς, ἣ οὐ τῇ φάτνῃ κριθὰς ἐσθίει, ὅτι τῷ ἵππῳ δυναμένῳ φαγεῖν ἐπιτρέπει. τοιοῦτος τόγε νῷ εἶναι, οὐδὲ μόνον τὰ βιβλία παρέχεσθαι τοῖς σοῖς ἐπὶ δ' ἄλλοις, ὅσοις κρῶπλυσας, καὶ ἀπονείδιστα ποιεῖς, αὖθις ἀκούσῃ πολλάκις.

tonsores istos: & invenies eos qui artem callent, novaculam, forcipes, & mediocre speculum habere: sed ignaros, & rudes, etiamsi multos forcipes, magnaque specula proponant: non tamen latere, quòd nihil calleant artis tonsoriæ. Sed hoc illis risu dignissimum accidit, quod plerique apud suos vicinos tondentur, ad eorumque specula comas componunt. Et tu quidem alii cui opus esset, libros commodare possès: uti verò ipse non posses. Atqui nulli commodasti unquam librum: sed id facis quod in præsepe canis, qui cùm hordeo non vescatur ipse, neque equum qui potest, vesci sinit. Hæc in præsentia pro libris tantùm in te liberè dico: quod ad cætera attinet, quæ abominanda, & vituperanda committis: de his posthac sæpius audies.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΡΑΔΙΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΙΝ ΔΙΑΒΟΛΗ.

DE NON TEMERE CREDENDO CALVMNIÆ.

ARGVMENTVM.

Argumentum, ac summam orationis, titulus indicat, videlicet quòd non temerè credendum sit calumniæ, propterea quòd multi propriis affectibus aut commodis impulsi, innocentes sæpenumero, & bonos viros, apud eos, qui facilè delationibus quibusvis aures & fidem adhibent, per injuriam ac fraudem opprimant. Oratio est didactica, nisi quòd circa finem etiam ad suasorium genus aliqua parte pertinere videri potest. Vbi consulit, ac monet delatores non facilè admittendos atque audiendos esse, aut certè ea, quæ deferuntur, diligenter perpendenda, quòd ex hujusmodi calumniis, multa ac gravia mala fermè sequantur.

Mala

[1] Δεινόγνοια ἡ ἄγνοια, καὶ πολλῶν κακῶν ἀνθρώποις αἰτία, [2] ὥσπερ ἀχλύν τινα καθ' ὑποκειμένων τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀμαυροῦσα, καὶ τὸν ἐκάστου βίον ἐπισκιάζουσα. οὐ σκότῳ γὰρ πλανωμένοις πάντες ἐοίκαμεν. [3] μᾶλλον δὲ τυφλοῖς ὁμοῖα πεπόνθαμεν. τὰ μὲ, ὡσανεὶ βαίνοντες ἀλόγως. τὰ δὲ, ὑπερβαίνοντες ἐδὲν δέον. καὶ [4] τὸ μὲ πλησίον, καὶ παρακείμενον, οὐχ ὁρῶντες. τὸ δὲ πόρ-

Mala res eſt ignorantia, & multorum malorum hominibus cauſa; quæ non ſolum rebus humanis veluti caliginem quandam offundit, ſed etiam veritatem obſcurat, & privati cujuſque vitæ umbram obducit. Quò fit, ut perinde atque qui in tenebris errant, imò haud aliter quam cæci, jam huc, jam illuc impingamus temerè: aliud, cum nihil ſit opus, prætereamus: nec, quod propinquum & ante pedes eſt ſitum, videamus: quod verò eſt re-

1 Δεινόγνοια ἡ ἄγνοια] Ita ferme Plato in Philebo. Οὔκουν ἡ ἄγνοια κακὸν ὅλῃ πᾶσιν; *Nonne igitur ignorantiam dicemus omnibus eſſe malum?* & huc forſan reſpiciens noſter interpres vertit: *mala res eſt ignorantia:* ſed vim vocis δεινὸν non ſatis expreſſit, quæ diritatem innuit. malim igitur vertere, *Dira res eſt ignorantia.* Eſt enim ab illo Græco hoc Latinum vocabulum derivatum, ν in r mutato. *Tollius.*

2 Ὥσπερ ἀχλύν τινα] Atque hæc eſt ratio, cur anima noſtra (aut eorum ſaltem, qui non penitus obbrutuerunt) quæ lumen eſt, ut Philoſophi volunt, ignorantiam non ſecus horreat, atque corpus mortem. Sunt enim lux & tenebræ ita inter ſe oppoſitæ, ut altera alteram deſtruat, atque diſſolvat. Hinc Plutarchus Græcos veteres hominem φῶτα, id eſt, lumen, dixiſſe exiſtimat, ὅτι τῷ γινώσκεσθαι, ἐγινώσκειν ἐκάστῳ διὰ συζήσεως ἔρως ἐγκρὸς ἐμπέφυκεν αὐτήν τε ἑαυτῷ ἥδιστ' ἂν φιλοσόφων φῶς εἶναι τῇ ὑσίᾳ νομίζουσιν, ἄλλοις τε χαίρουσι τεκμηρίοις, καὶ ὅτι τὸν ἐντῶν μάλιστα ἑαυτοῦ ἄγνοιαν ἡ ψυχὴ δυσανασχετεῖ, καὶ πᾶν τὸ ἀφεῖσθαι ἀξαρεῖ, καὶ παρέπεσθαι τὰ σκοτεινὰ, φόβου καὶ ὑποψίας ὄντα καὶ λύπη πρὸς αὐτήν. *Quod unicuique noſtrum ob cognationem cum lumine acris eſt inſitus amor cognoſcendi & innoteſcendi. Ipſam vero animam nonnulli Philoſophorum* LVMEN *ſuapte natura eſſe ſtatuunt, cum aliis utentes argumentis, tum quod nullam rem anima magis averſetur, quam ignorantiam; & omnia lucis expertia vitet, tenebriſque turbetur, eas metuat, ac ſuſpectas habeat.* Familiaris eſt autem illa ignorantiæ cum tenebris & caligine comparatio. Sic Lucretius lib. II:

O miſeræ hominum mentes! ô pectora caca!
Qualibus in tenebris vitæ, quantiſque periclis,
Degitur hoc ævi quodcunque eſt!

Phædrus f. XI. l. III. de Auguſto:

Qui poſtquam tenebras diſpulit calumniæ.

Cicero lib. I. Tuſc. Qu. c. 26. *Philoſophia ab animo, tamquam ab oculis, caliginem diſpulit.* Idem.

3 Μᾶλλον δὲ τυφλοῖς] Ita paulo ante Lucretius: *ô pectora caca!* ſic Plato πῶς ἀγνοοῦσι κακὸν εἶναι dixit ἡ ἄγνοια, ὥσπερ ἡ τυφλότητα μὴ βλέπουσι; teſte Plutarcho in Lyſandro. Id eſt, *ignorantiam, ignarantibus haud minus eſſe malum, quam cæcitatem non videntibus.* Idem.

4 Τὸ μὲ πλησίον] Tertullianus in Apologetico: *Sed cæcitatis duæ ſpecies facile concurrunt, ut, qui non vident quæ ſunt, videre videantur, quæ non ſunt.* Idem.

1 Ως

ἡμ, καὶ πάμπολυ διεφηκὸς, [1] ὡς σκοτεινῶν δεδιότες. καὶ ὅλως, ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πραττομένων ἢ λεγομένων τὰ πολλὰ ὀλιγωρίαν ἔχομεν. τοιγάρτοι μυρίας ἤδη τοῖς τραγῳδιδασκάλοις ἀφορμὰς εἰς τὰ δράματα τὸ τοιοῦτον παρέσχηται, [2] τὸν Λαβδακίδην, καὶ [3] τὸν Πελοπίδην, καὶ τὰ τούτοις ξυμφορήσια. χρεὼν γὰρ τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τῇ σκηνῇ ἀναβαινόντων κακῶν εὑρεῖν τινα ἐν τῷ τοῦ ἀγνοίας, καθάπερ ὑπὸ τραγικοῦ δυσμενοῦς τινος κεχορηγημένα. λέγω δὲ ἐς τἄλλα μὲ ἀποβλέπων, μάλιστα δ' εἰς τὰς τῶν ἀληθεῖς κ' τῶν συνήθων φίλων ἀθλιότητας. ὑφ' ὧν ἤδη [4] καὶ οἶκοι ἀνάστατοι γεγόνασι, καὶ πόλεις ἄρδην ἀπολώλασι, πατέρες τε κατὰ παίδων ἐξεμάνησαν, καὶ ἀδελφοὶ κ' τῶν ὁμογνίων, καὶ

remotum, proculque dissitum, ut molestum formidemus. Denique in singulis, quæ agimus, nunquam non labimur. Quocirca istud jam innumera tragœdiarum scribendarum argumenta præbuit, Labdacidarum, & Pelopidarum fata, idque genus alia. Nam malorum, quæ in scenam ascendunt, pars ferè maxima ab ignorantia, ceu tragico Deo, comperias orta. Hoc dico ad alia etiam respiciens: in primis verò ad falsas calumnias, quibus familiares & amici petuntur: à quibus jam & subversæ sunt familiæ, & civitates funditus perditæ: patrum in liberos, fratrum in germanos, liberorum in parentes, aman-

1 Ὡς σκοτεινῶν δεδιότες] Lucretius l. II. & VI:

Nam veluti pueri trepidant, atque omnia cæcis
In tenebris metuunt: sic nos in luce timemus
Interdum, nihilo quæ sunt metuenda magis, quam
Quæ pueri in tenebris pavitant, finguntque futura. Tollius.

2 Τὸν Λαβδακίδην] Notissima fabula est, è Mythologis & Poëtis, Oedipi patrem per ignorantiam interficientis, matremque ducentis uxorem: filiorum item ad Thebas mutuis vulneribus concidentium. *Idem.*

3 Τὸν Πελοπίδην] Atrea & Thyestes, eorumque filios. Adeantur Tragici Græci & Latini, apud quos hæc fusius. *Idem.*

4 Καὶ οἶκοι ἀνάστατοι] Ita fere & Photius, in præstantissima illa ad Michaëlem Bulgariæ Principem epistola; χείλη δὲ, inquit, κατήγορα, καὶ συκοφαντίας, ἀποτρόπου· πολλάκις γὰρ παῖδας κ' πατέρων, καὶ πατέρας ἐξέμηνε κ' παῖδων, καὶ βίᾳ ἔρρηξε συζυγίας, καὶ συνῳκείσατο καὶ ἀλλήλων· καὶ τί λέγω; πόλεις ὅλας, καὶ οἰκίας, ἀνέτρεψε μία φωνὴ συκοφάντου. *Labia accusatoria & Sycophantica aspernere: nam non raro & liberos furere in parentes, & parentes in liberos adegerunt, vitæ vincula & connexiones disjuperunt, & in se invicem consanguineos concitarunt. Quid autem illa minora commemoro? vel unica Sycophantæ vox civitates & domos integras sub vertit sæpe.* Qui locus hinc desumtus esse videtur; ita omnia quadrant. Nec multum diversa sunt, quæ apud Themistium in orat. III. leguntur: διαβολὴ δὲ χαλεπὸν μέν, inquit, ἀπαραίτητον δὲ καὶ πολεμιστὴν, ἢ ἀνταπαιτήσῃ, καὶ πῶς παῖδα πατρὶ, καὶ πῶς ἀδελφὸν ἀδελφῷ, καὶ τὸ δρᾶμα ἐκείνης ἡ Γ' πόλυπ@·. *Calumnia porro ubique permolesta est, rixasque ac contentiones ubique provocat, quocunque se insinuaverit: ac cum patre filium, cum fratre fratrem committit: à qua illa est de Hippolyto Tragœdia excitata.* Præclare igitur Menander: λοιδορίας διαβολὴ βίον λυμαίνεται. *Mendacii calumnia vitam labefactat.* Exemplum præter cetera egregium est apud Phædrum fab. 2. lib. V: ut ne quid de Philippis dicam Macedoniæ regibus, quorum alterius F. Alexandro exitii, alterius Demetrio necis causa fuit. Sed & ipse Alexander vel solus possit sufficere, ut, quantum mali mortalibus adferat calumnia, ostendatur. *Idem.*

1 Ka-

παῖδες καὶ τὰ γυναικῶν, καὶ ἐρασταὶ καὶ τὰ ἐρωμένων. πολλαὶ δὲ φιλίαι συνεχύθησαν, καὶ οἰκοι συνεχύθησαν ὑπὸ τὰ κατὰ τὰς ἀληθολογίας πιθανότητος. ἵν' οὖν ὡς ῥᾷστα τοιαύτης ἀφορμῆς εὑρεθείσης βάλωμαι τὸ λόγῳ, [1] καθάπερ ἐπὶ πίνακος γραφῆς, ὁποῖόν τι ἐστὶν ἡ ἀληθολογία, καὶ πόθεν ἀρξαμένη, καὶ ὁποῖα ἐξεργάζηται. Μᾶλλον δὲ [2] Ἀπελλῆς ὁ Ἐφέσιος παλαιὸν τινὰ πρᾶγμα ἔοικε τῷ εἰκόνι. καὶ γὰρ αὖ καὶ ἡ ἀληθολογία πρὸς Πτολεμαῖον, [4] ὡς μετεσχηκὼς Θεοδότας τῆς συμμοιρίας [5] τῆς Τύρου. ὁ δὲ Ἀπελλῆς, οὐκ ἐμφανές ποτε τῷ Τύρῳ, οὐδὲ τὸν Θεοδότην ὅστις ἦν ἐγίγνωσκεν, ἢ καθόσον ἤκουε Πτολεμαίῳ τινὰ ὑπαρχὸν εἶναι, τὰ κατὰ τὸν Φοινίκιον ἐπιτετραμμένον. ἀλλ' ὅμως τὸν ἀντίτεχνον τινὰ, ὁ Ἀντιφίλου τοῦ γραμματικοῦ, τοῦ φθόνου

amantium in amatos furor eſt excitatus. Præterea diſſolutæ ſunt amicitiæ multæ, & turbatæ familiæ ob ſpeciem calumniarum. Vt igitur quàm minimùm in eas incidamus: qualiſnam ſit calumnia, unde originem trahat, quantum ferè efficiat, hac oratione, velut in tabella, depingam. Porrò quam ejus imaginem ſubjiciam, Apelli Epheſio acceptam fero: quum is apud Ptolemæum regem conjurationis, quæ Tyri authore Theodota facta eſt, inſimulatus eſſet. Quanquam neque Tyrum viderat unquam, neque Theodotam noverat, niſi quantum fama acceperat, eum Ptolemæi præfectum Phœnicem adminiſtrare. Antiphilus tamen ejuſdem artis profeſſor, gratiæ quam

1 Καθάπερ ὅτι τινὸς γραφῆς] Velut in tabella. Sic Vellejus lib. II. *Nos memores profeſſionis univerſam imaginem principatus ejus oculis animiſque ſubjecimus.* Vbi *& animiſque* ab aliena manu, adeoque inducendum videri poſſit; neque eſt tamen. *Ἢ διὰ δυοῖν.* Tollius.

2 Ἀπελλῆς ὁ Ἐφέσιος] Ad diſtinctionem iſtius Apellis, qui ſub Alexandro & Ptolemæo Lagi vixit, maximi nominis & artis, Coi patria. Hic autem patria Colophonius, verum θέσει, id eſt adoptione, fuit Epheſius, teſte Suida, Pamphili Amphipolitæ diſcipulus. *Idem.*

3 Πρὸς Πτολεμαῖον] Φιλοπάτορα, Evergetæ filium, qui quartus Ptolemæorum Ægypti Rex fuit, *Gallus* dictus: uti ex Excerptis Chronici Caſauboniani Scaliger in notis ad Euſebium docet. citat idem ibidem Etymologicon: ubi quum locus mihi videatur parum emendatus, una cum opera reſtituam: Γάλλος, inquit, ὁ φιλοπάτωρ Πτολεμαῖος, διὰ τὸ φύλα κατὰ κατασίχθαι, ὡς οἱ Γάλλοι εἰς τὸ Διονυσιακῆς τελεταῖς κατὰ στίγματα ἐστράφθαι. Addit Scaliger: *& Gallos Magnæ Matris foliis edere, & Ptolemæum quoque compunctum fuiſſe, hoc eſt, ſtigmata foliorum hederæ inuſta ipſi fuiſſe.* Fateor me numquam tale quid de Gallis legiſſe: nec video, quomodo aliquis foliis compungi poſſit, aut quomodo foliorum ſtigmata alicui inuri queant: niſi pejore, quam peſſimi στίγματα, conditione futuri ſint. Lege igitur, φύλλοις κατὰ κατασίχθαι. Et hoc liquet e ſequenti voce ἐστράφθαι. Nam, ſi vera erit futura ratio, illic quoque ἐστίχθαι legendum erit. *Idem.*

4 Ὡς μετεσχηκὼς Θεοδότας τῆς συμμοιρίας] Quem hic vocat bis Θεοδότας, Polybius ſemper Θεοδότου vocat, Ætolum præcipitis audaciæ virum, eum vide libro 5 hiſtoriarum. *Palm.* Theodotus Polybio vocatur, qui hanc hiſtoriam lib. v. fuſe narrat. *Tollius.*

5 Τῆς Τύρου] Quam per Panætolum Theodotus occupaverat. *Idem.*

6 Ἀντίφιλος] Non ignobilis pictor. Meminit ejus Plinius lib. XXV. cap. x. opera ejus aliquot recenſent perquam eximia. *Idem.*

Παρ'

ἡ δυσμενὴς βασιλεῖ τιμῆς, καὶ ἡ πρὸς τὸν τέχνον ζηλοτυπίας, καταπίπτει αὐτῷ πρὸς τὸ Πτολεμαῖον, ὡς εἴη κεκοινωνηκὼς τῆς ὕβρεως, καὶ ὡς ἡδέως ἂν ἴδοι τις αὐτὸν ἐν Φοινίκῃ συνεστιώμενον Θεοδότᾳ, καὶ [1] παρ' ὅλον τὸ δεῖπνον [2] πρὸς τὸ ὦς αὐτῷ κοινολογούμενον. καὶ τέλος, ἀπέφηνε τὴν Τύρον λελῆφθαι, καὶ τὸν [3] Πηλούσιον καταβεβλῆσθαι ἐκ τῆς Ἀπίωνος συμβουλῆς γεγενῆσθαι. ὁ [3] Πτολεμαῖος, ὡς ἂν κάρτα ἐκ ταῦτα [4] ἐς πάνυ φρενήρης τις ἂν, ἀλλ' [5] ἐν ἡλικείᾳ διατεθραμμένος, ὅπως ἐξεκαύθη, καὶ συνεπεφόρητο πρὸς τὴν δυσδοξίαν ταύτης Δηιόλης, [7] ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενος, μήθ' [8] ὅτι ἀνθίστηκεν ὁ Δηιφάλλων, μή θ'

quam apud regem obtinebat invidentia, artisque æmulatione permotus, illum apud Ptolemæum accusavit, ut qui factionis esset particeps, & visus fuisset in Phœnicia cum Theodota convivari, & in auriculam inter convivandum secretò colloqui. Denique declaravit Tyrum defecisse, captamque fuisse Pelusium Apellis consilio. Tum Ptolemæus, ut qui præter cætera non esset admodum prudens, sed in tyrannica assentatione educatus, adeò excanduit, inopinaque ista calumnia conturbatus est, ut conjecturis, quæ causæ fidem aut facerent, aut minuerent, neglectis, nimirum calumniatorem eandem artem profiteri, & pictorem fortuna esse

1 Παρ' ὅλον τὸ δεῖπνον] Neglexit hæc interpres. verte: *toto cœnæ tempore.* Tollius.

2 Πρὸς τὸ ὦς αὐτῷ κοινολογούμενον] Probabile sit mendacium oportet. ergo à consuetudine eorum, qui, quæ alios nescire volunt secreta, in aurem dicunt, desumta similitudo veri, qua calumnia exornaretur. Noster in Gallo, de regum curis: λυπεῖ δ' ἄλλον Δίων ὡς ἐς ποτὲ τῶν Συρακοσίων κοινολογούμενον. *Alium Dio angit, cum Syracusanorum quibusdam in aurem consilia communicans.* Sic Homerus:

Ἄγχι χόων κεφαλὴν, ἵνα μὴ πυθοίατο ἄλλοι.
Prope admovens caput, ne alii audirent.

Plura collegit Erasmus in Adagiis, qui respici poterit. *Idem.*

3 Πηλούσιον κατάλαβεν] Non Pelusii, sed Ptolemaïdis: ut ex Polybio constat. nam Pelusii castrametatum Ptolemæum refert Polybius, cum adversus Antiochum proficisceretur. *Idem.*

4 Οὐ πάνυ φρενήρης] Fatuitatem ejus, & secordiam, vitamque luxui, compotationibus, & insanis amoribus deditam cognoscens è Polybio lib. v. Historiarum, apud quem & aliud calumniæ in Cleomenem, & stultitiæ regis exemplum invenias. Item ex Iustino lib. xxx. cap. 1. nec non Plutarcho in vita Cleomenis. Pro *præter cætera*, verterim *alias*. Idem.

5 Ἐν κολακείᾳ διατεθραμμένος] Quippe rex, & regis filius. Vide, quæ ad cap. VII. notavimus. *Idem.*

6 Τῆς παραδόξου ταύτης διαβολῆς] Malim, *minimeque verisimili ista calumnia.* Idem.

7 Ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενος] *Vt nihil eorum, quæ reputare æquum fuerat, animo perpendens, non, quod æmulus illius esset auctor calumniæ; non, quod ea proditio supra pictoris fortunam esset: non, quod & magnis à se beneficiis, & supra cæteros artis æmulos honoribus auctus esset, &c.* Idem.

7 Ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενος] *Quoniam nihil rationis est, ubi semel affectus inductus est, jusque illi aliquod voluntate nostra datum est:* teste Seneca lib. I. de Ira, cap. VIII. *Idem.*

8 Ὅτι ἀντίκειται] Acrius namque utit invidia eandem artem profitentes. Ipsum illud Hesiodium:

[1] ὁπὶ μικρότερον ἢ κατὰ τοιαύτην σπουδαίαν ζωγράφον, καὶ τοῦτο [2] εὖ πεπονῆσθαι καὶ αὐτὸ, καὶ παρ' ὀντινοῦν τὴν ὁμοτίχιαν τετιμημένον, ἀλλ' οὐδὲ τοπιγράφειν, ὡς εἰ ἐξεπλάγησαν Ἀπελλῆς εἰς Τύρον, ἐξελθόντες, οὕτω ἂν [3] μλωίειν. καὶ βοῆς ἐπιπλᾶσα τὰ βασίλεια, τὴν ἀχάριστον κεκραγὼς, καὶ τὸν ἐπίβουλον, καὶ συνωμότην. καὶ εἰ μὴ τῶν συνειλημμένων τις ἀναγκάσας ἐπὶ τῇ τοῦ Ἀντιφίλου ἀναισχυντίᾳ, καὶ τὸν ἄθλιον Ἀπελλῆν καταλήσας, ἔφη μηδενὸς αὐτοῖς κεκοινωνηκέναι τὸν ἄνθρωπον, ἀπετέτμητο ἂν τὴν κεφαλὴν, καὶ συμπολεμαίρειν τὸν ἐν Τύρῳ κακῶν, οὐδὲν αὐτὸς αἴτιον γεγονώς. ὁ μὲν δὴ Πτολεμαῖος [4] οὕτω λέγεται [5] μεταγνῶναι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ὥστε τὸν Ἀπελλῆν ἑκατὸν ταλάντοις ἐδω-

esse minorem, quàm ut proditionem hujusmodi moliri potuisset: idque cùm beneficiis & honoribus ab ipso plus cæteris pictoribus auctus fuisset: neque omnino percontatus, an Tyrum Apelles navigasset, illico rabida ira concitus totam clamore regiam impleret, ingratum, insidiatorem, conjuratum clamans. Ac nisi ex comprehensis conjuratis quispiam, indignatus Antiphili impudentiam, & infelicem Apellem misertus, affirmasset illum conspirationis nequaquam fuisse participem, fuisset capite truncatus, atque ipse nullius criminis reus Tyriorum malorum pœnas luisset. Proinde fertur Ptolemæus ita sententiam mutasse, ut centum talentis Apellem donarit: &

Καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ φθονεῖ, καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ.
Et figulus figulo invidet, & cantor cantori.

Themist. Orat. III. σφαλερὸν γὰρ ἡ ὁμοιότης ἔρωτα ἐντιθεῖσα τὸν αὐτῶν ἐπαίνων ἐρᾶν ἀνεπαισθήτως εἰς ἅμιλλαν. *Periculosa enim res est similitudo, faciletque, dum eatenus amorem occulte animis inserit, ad certamen & contentionem impellit.* Tollius.

1 Ὅτι μικρότερον] Quid enim pictori cum re militari, præsertim tanti momenti, & periculi? tantam igitur caliginem hominum oculis ignorantia offundit, ut nihil plane cernant, sed velut in densissimis tenebris oberrent. *Idem.*

2 Εὖ πεπονῆσθαι;] Quippe minime erat verisimile, ipsum in regem tam bene de se meritum eam fraudem, ac tantum scelus esse machinatum. Sed hoc dispicere irato regi non licebat. *Idem.*

3 Μλωίειν] Male hæc interpres verterat. quare nonnulla immutavi. *Idem.*

4 Οὕτω λέγεται μεταγνῶναι] Isocrates in Orat. de Permutatione, loquens de Athenienses: Οἶμαι δ' ὑμᾶς εἰκὸς ἀγνοεῖν, ὅτι τὴν πόλιν πολλάκις ἤδη μετημέλησε τῶν κρίσεων τῶν μετ' ὀργῆς, καὶ μᾶλλον ἠλέγχθη ῥᾳθυμήσασα, ὅταν ἀκολουθοῦσα χρόνον διαλιπέσθαι, παρὰ μὲν τῶν ἐξαπατησάντων δίκην λαβεῖν ἐπεθύμησεν· τοὺς δὲ διαβληθέντας ἧττον ἂν εἰδέναι μᾶλλον ἢ πρότερον φανέντας. *Arbitror autem vos non ignorare, nostram urbem sæpe pœnituisse judiciorum, quæ per iracundiam potius, quam re examinata facta fuerunt; adeo ut paulo post & impostores punire desideraverit, &, calumniis oppressos rebus uti secundioribus quam prius, optaverit.* Longe aliter atque Piso apud Senecam de Ira lib. I. cap. XVI; qui non modo falso accusatum militem, ac si commilitonem, qui desiderabatur, occidisset; illoque in ipso supplicii articulo reverso innoxium deprehensum, duci jussit, sed & ipsum commilitonem, ut & centurionem, qui primum illum à supplicio ad Pisonem reduxerat, capitali pœna affecit. *Idem.*

5 Μεταγνῶναι] *Tanta subisse regem pœnitentia dicitur.* Idem.

φησὶ, τὸν δὲ Ἀντίφιλον δουλεύειν αὐτῷ προσέταξεν. ὁ δὲ Ἀπελλῆς, [1] ὧν παρεκινδύνευσε, μεμνημένος, τοιᾷδέ τινι εἰκόνι ἠμύνατο τὴν διαβολήν. Ἐν δεξιᾷ τις ἀνὴρ κάθηται, τὰ ὦτα πεμμεγάθη ἔχων, μικρὰ δεῖν [2] τοῖς τοῦ Μίδου προσοικότα, τὴν χεῖρα προπίνων πόρρωθεν ἔτι προσιόντι τῇ διαβολῇ. προὶ δὲ αὐτὸν ἑστᾶσι δύο γυναῖκες, [3] Ἀγνοιά μοι δοκεῖ, καὶ [4] Ὑπόληψις. ἑτέρωθεν δὲ προσέρχεται ἡ Διαβολὴ, γύναιον εὖ ὑπερβολὴν κάλλους, [5] ὑπόθερμον δὲ, καὶ προκεκινημένον, οἷον δὴ [6] τὴν λύτταν, καὶ τὴν ὀργὴν δεικνύουσι. [8] τῇ μὲν δεξιστρᾷ [9] δᾷδα κατασείει

& ei Antiphilum in ſervitutem addixerit. Apelles autem periculi memor, tali eſt imagine calumniam ultus. Ad dextram ſedet quiſpiam prælongis auribus inſignis, propemodum quales Midæ fuerunt, manum procul accedenti calumniæ protendens. Eum circunſtant duæ mulieres, Ignorantia, ni fallor, & Suſpicio. Ex altera parte accedit Calumnia, mulier ſummopere formoſa, fervida & irritata, veluti rabiem & iram præ ſe ferens, facem ardentem læva tenens,

1 Ὧν παρεκινδύνευσε] *Aduti periculi memor.* Tollius.

2 Τοῖς τοῦ Μίδου] Aures Midæ etiam adagio notatæ ſunt. Perſius:

Auriculas Aſini Midæ rex habet.

Fabulam habes apud Ovid. in Metamorph. XI. fab. IV:

——— *Nec Delius aures*
Humanam ſtolidæ patitur retinere figuram:
Sed trahit in ſpatium, villiſque albentibus implet,
Inſtabileſque illas facit, & dat poſſe moveri.
Cetera ſunt hominis; partem damnatur in unam:
Induiturque aures lente gradientis aſelli.

Alii ad regum aures hujus fabellæ referunt originem: qui per exploratores ſuos etiam procul audiant. Sunt autem aſini acriore hoc ſenſu quam cetera animalia præditi. Vnde Apulejus, *quanquam graviter ſuccenſens errori Fotidis, iſto tamen vel unico ſolatio erumnabilis deformitatis ſuæ recreabatur, quod auribus grandiſſimis præditus cuncta longule etiam diſſita facillime ſentiebat*; lib. IX. Mileſiacorum. *Idem.*

3 Ἄγνοια] De qua in initio hujus libelli plura. *Idem.*

4 Ὑπόληψις] Arnobius lib. II. adv. gentes: *quid eſt autem ſuſpicio, niſi opinatio rerum incerta, & in nil expoſitum jaculatio mentis illata? Ergo, qui ſuſpicatur, non temet, nec in lumine poſitus cognitionis incedit.* Idem.

5 Ὑπόθερμον] Qualis iratorum ſolet eſſe vultus: quibus *flagrant & micant oculi, multus toto ore rubor, exæſtuante ab imis præcordiis ſanguine*; ut eſt apud Senecam I. I. de Ira, cap I. Nilus Mœnachus in Narrationibus: θυμωμένοι, καὶ τὸ βλέμμα πυῤῥωτὸν πλαγίως ὑπελίττοντες. *Ira accenſi, & micantes oculos oblique volventes.* Idem.

6 Καὶ παρακεκινημένον] *Et commota.* Idem.

7 Τὴν λύτταν] Prudentius in Pſychomachia, de ira: *Sanguinea intorquens ſuffuſo lumina felle.* Idem.

8 Τῇ μὲν δεξιστρᾷ] Huc mihi facere videntur illa Cypriani de Zelo & Livore: *Hinc vultus minax, torvus aſpectus, pallor in facie, in labiis tremor, ſtridor in dentibus, verba rabida, effrenata convicia, manus ad cædis violentiam promta, etiamſi gladio interim vacuæ, odio tamen furioſa mentis armata.* Idem.

9 Δᾷδα κατασείει] Non ſecus ac furiæ ſolent. Qucis in irritandis inflammandiſque credulorum aut iratorum hominum animis perquam ſimilis eſt. Apulejus de Pſyches ſororibus Cupidinem calumniantibus: *Tali, inquit, verborum incen-*

νλω ἔχουσα. τῇ ἑτέρᾳ ⁵ νεανίαν τινὰ [1] τῶν τριχῶν σύρουσα, [2] τὰς χεῖρας ὀρέγουσα εἰς τ ὑρανὸν, [3] καὶ μαρτυρόμενον τὸν θεόν. ἡγεῖται ⁵ ἀνὴρ ὠχρὸς, καὶ ἄμορφος, [4] ὀξὺ διδορκώς, καὶ ἐοικὼς τοῖς ἐν νόσῳ μακρᾷ κατεσκληκόσι. τοῦτον γὰρ εἶναι

nens, dextra trahens adoleſcentem capillis prehenſum, manus ad cœlum tendentem, Deoſque teſtantem. Anteit vir pallidus deformis, acutùm intuens, eiſque ſimilis, qui longo morbo contabuerunt: quem facilè conjicias Li-

dio flammata viſcera ſororis jam prorſus ardentis deſerentes, ipſa &c. protinus pernici ſe fuga proripiunt. Phædrus l. III: *Incenſus ille falſo uxoris crimine.* Tollius.

1 Τῶν θριχῶν σύρουσα] Apulejus lib. VI: *Et audaciter in capillos ejus immiſſa manu, trahebat eam nequaquam renitentem*; de Conſuetudine Pſychen ad Venerem pertrahente. Ariſtenætus lib. II. epiſt. 7: Καὶ ζηλοτυπῶσα ἡ παιδίσκη τὴν κόμης ἐξέλκει. Idem.

2 Τὰς χεῖρας ὀρέγοντα] Vti in indignatione fieri amat, ubi vis atque injuria plus, quam jus & æquum valent. Sic apud Dionyſ. Halicarnaſſ. l. XI. Antiq. Rom. cum Appius Claudius Virginii filiam clienti ſuo addixiſſet, ὅσοι μὲν ἦσαν ἀκέραιοι, καὶ τὰ δίκαια λογόντων παρέκλητοι, τὰς χεῖρας ἤρασσε εἰς τ ὑρανὸν, αἰνέπραγον ὀδυρμῷ ὰ ἀγανακτήσῃ μεμιγμένῳ πραυγῇ. *Quotquot erant integris judiciis & juſta cauſa advocati, ſublatis in cœlum manibus mixtum ploratu & indignatione clamorem ſuſtulerunt.* Sic Iuſtinus lib. XIX. cap. 3. *Ipſe quoque* (Imilco) *manus ad cœlum tendens, nunc ſortem ſuam, nunc publicam fortunam deflet; nunc Deos accuſat, qui tanta belli decora, & tot ornamenta victoriarum, quæ ipſi dederant, abſtulerint.* Idem.

3 Καὶ μαρτυρόμενον τὸν θεόν] Sic ſolent homines teſtes Deos invocare, quum nullum adverſus mendacium in innocentia præſidium eſt. *Idem.*

4 Ἀνὴρ ὠχρὸς ὰ ἄμορφος &c.] Deſcribitur eleganter ab Ovidio in Metamorph. ſub feminæ habitu, quod Latinis femineo genere *Invidia* dicatur, uti contra Græcis maſculino φθόνος; ſicut & *Livor* Latinis:

Pallor in ore ſedet, macies in corpore toto.
Nuſquam recta acies: livent rubigine dentes:
Pectore felle virent; lingua eſt ſuffuſa veneno, &c.

Syneſius in I de providentia, ubi de invidia Typhonis agit: ὡς ἤδη τὸ παροίμιον παροιμίαν εἶναι, καὶ ἐρώτημα πρὸς τὸν ὠχριῶντας, μή τι τῷ ἀδελφῷ σὺ κακὸν; *ita ut jam res in proverbium abiret, & hæc familiaris eſſet ad pallentes interrogatio, Numquid fratri tuo boni evenit?* Ideo autem macies in corpore, quia

Τήκῃ ὰ φθονερὸν ὄμματα, καὶ πραδίλιν.
Contabeſcere facit invidentium & oculos, & cor.

uti eſt apud poëtam Græcum in Anthol. lib. I. c. 83. *Quid infelici viro præſtat invidia*, inquit Auguſtinus ſerm. 83. de Tempore, *quem in ſecretis conſcientiæ quibuſdam unguibus livor ipſe diſcerpit, & alienam felicitatem tormentum illius facit? quam inquam mercedem ex odio ſuo recipiet, niſi horribiles animæ tenebras, & confuſa mentis horrorem, qui vultu ſemper animoque mœrente voto, quo vult alii nocere, ſe cruciat: quem ſæviſſimis exagitatum ſtimulis ab omni conſilio, ac mentis ſobrietate deturbat? quod malum ladit parum aliquid etiam eos, in quos intenditur, gravius tamen, & perniciofius, eos prius, à quibus procedit, affligit. Sicut enim arugo ferrum, ita invidiam illam ipſam animam, in qua eſt, interimit & conſumit.* Horatius l. I. Epiſt. 2: *Invidus alterius macreſcit rebus opimis.* Idem.

5 Ὀξὺ διδορκώς] Vt enim paulo poſt dicit Auctor, invidi πάντες ἀλλήλους ὀξὺ διδορκασι. *Invicem ſeſe acute intuentur*: ut ſcilicet vitia aliqua in adverſariis deprehendant. Themiſtius orat. I: ὡς ἄδην ἄρα ἄλλο χαλεπώτερον τινὶ ψυχὴ νόσημα φθόνε τε ὰ βασκανίας· καὶ μᾶλλον ὅσῳπερ ὁ νοσῶν ὀξύτερον βλέπῃ μὴ τὰ αὑτοῦ μό-

τὴ Φθόνον ὧν τις εἰκάσειε. καὶ μὲν δὴ καὶ ἄλλαι τινὲς δύο παρομοιρτῦσι, συστρέφουσαι, καὶ συνστέλλουσαι, καὶ καλλωπιζόμεναι τῷ Διαβολῇ. ὡς δέ μοι καὶ ταύτας ἐμήνυσεν [2] ὁ περιηγητὴς τὸ εἰκόνων, ἡ μὲν, Ἐπιβουλή τις ἦν, ἡ δ', Ἀπάτη. καθόπιν δ' ἠκολούθει πάνυ πενθικῶς τις ἰσκιασμένη, μελανείμων, καὶ καπασαμένη. [3] Μεθύουσα δ' αὖτη ἐλέγετο. [4] ἐπεστρέφετο γῦν ἐς τὰ πίσω

Livorem esse. Quin & aliæ duæ mulieres comitantur, hortantes, componentes, & ornantes Calumniam: quarum altera sicuti mihi significavit imaginis interpres, Insidiæ, altera Fallacia erat. Quædam à tergo sequebatur lugubri habitu, pulla, laceraque veste: atque hæc Pœnitèntia dicebatur: quæ versa in tergum facie, cum lacrymis &

μόνον, & τὰ ἴσχια, ἀλλὰ & τὰ σώματα, & τὰ μακρὰν ἀφεστῶτα. *Adeo nullus morbus invidia ac livore molestior gignitur: eoque magis, quo qui eo laborat, acutius pervidet; non ea tantum, quæ juxta se, atque in proximo sita sunt; verum etiam, quæ longinqua sunt, & magno à se intervallo semota.* Plutarchus lib. de Securitate: τὸ τ' ἀλλότριον ἀνθρώπου βασκανώτατα κακὸν ὀξυδερκὴς, τὸ δ' ἴδιον παροξλίπεις: *Quid alienum malum homo invidentissime acute intueris, tuum vero pervides?* Tollius.

1 Τὸν φθόνον] Recte sane livor calumniæ comes additur, Hesiodus in Operib.

Ζῆλόν θ' ἀνθρώποισιν ἐΐζυρὸν ἄπασιν
Δυσκέλαδόν θ', κακὸ χαρτὸν, ὁμαρτήσουγλοσσον.
Livor autem homines miseros omnes
Males rumores spargens, malis gaudens, comitabitur invisa vultu. Idem.

2 Ὁ περιηγητὴς τ' εἰκόνων] Περιηγηταὶ proprie sunt illi, qui hospites ad perlustranda urbis præcipua loca & monumenta circumducunt, iisque singula exponunt. Hinc per translationem de explanatoribus & interpretibus ea vox usurpatur. Familiare autem fuit istiusmodi tabellis vitam humanam describere, iisque interpretandis senem aliquem addere, aut affingere enarratorem. Vt in Tabula Cebetis factum, & in illa Herculis Prodicii fabula: quam aliquantulum immutans Themistius haud aliter Simulationem, & eodem ferme comitatu suffultam subnixamque descripsit, atque hic noster Calumniam. Nam & ipsa fucati medicamentis candoris & ruboris, pigmentisque aliis exornata, comtaque eleganter, fraudem & insidias, dolum & perjurium, & emissariam adulationem secum trahit, quas tandem tristis ac demissa consequitur pœnitentia. Locus est in extrema oratione tertia perquam elegans, lectuque dignissimus. *Idem.*

3 Μεθύουσα] *Nam judicia festinata*, inquit Sarisberiensis in Policratico, cap. XII. lib. V. *pœnitentiam pariunt.* Vel ut in Anthologia l. 1. c. 88. Lucianus:

Ἢ βραδύπους βουλὴ μεγ' ἀμείνων· ἡ δ' ταχεῖα
Αἰὲν ἁμαρτοεπὴς ἢ μετάνοιαν ἔχει.

Id est,

Lento incedens pede consultatio multo præstat. Sed festinans
Semper pœnitentiam secum trahit.

P. Syrus,

Ad pœnitendum properat, cito qui judicat. Idem.

4 Ἐπεστρέφετο γῦν] *Qua convertens tetro vultum, flens, & pudore suffusa, accedentem veritatem respectabat.* Idem.

δακρύσασα, καὶ μεθ' αἰδοῦς πάνυ [1] τῷ Ἀληθείᾳ προσιοῦσαν ὑπέβλεπεν. Οὕτω μὲν δὴ Ἀπελλῆς τὴν ἑαυτοῦ κίνδυνον ἐπὶ τῷ γραφῇ ἐμιμήσατο. φέρε δὴ κἀμεῖς, εἰ δοκεῖ, κατὰ τὸν Ἐφέσιον ζωγράφον πίνακα, διέλωμεν [2] τὰ προσόντα τῇ Διαβολῇ, πρότερόν γε ὁρῶ τινὰ προσγράψαντες αὐτήν. ἄστω γὰρ ἂν ἡμῖν ἡ εἰκὼν ὑφήσεται. Ἔστι τοίνυν Διαβολὴ κατηγορία τις, ἐξ ἐρημίας γιγνομένη, τοῦ κατηγορουμένου λειπομένου, ὠμὴ δὲ μισοπονηρὸς ἀναπολόγητος πιστεύουσα. τοιαύτη μὲν ἡ ὑπόθεσις τοῦ λόγου. [3] τελοῦσι δὲ ὧνπερ προσιόντα,

& pudore veritatem accedentem obtuebatur. Hac igitur imagine Apelles periculum, in quo fuerat versatus, expressit. Age verò & nos, si videtur, Ephesii pictoris exemplo recensemus Calumniæ rationes, quum priùs ipsam definitione descripserimus. Nam hæc iconis erit effingendæ ratio. Calumnia igitur est delatio, quæ fit absente & nescio reo; cuique fides habetur audita una parte, nec delato ad refellendum admisso. Hujusmodi est orationis hujus argumentum. Et

1 Τῷ ἀληθείαν προσιοῦσαν] Præclare hoc Apelles. Namque, utut oppressa aliquamdiu, emergit tandem victrix veritas, & mendaciorum nebulas sua luce dissipat. *O magna vis veritatis*, (exclamat dissertissimus Romuli nepotum) *quæ se contra hominum ingenia, calliditatem, sollertiam, contraque fictas omnium insidias facile per se ipsa defendat!* Ita enim leg. uberius aliquanto Polybius lib. XIII: Καί μοι δοκεῖ μεγίστην θεὸν τοῖς ἀνθρώποις ἡ φύσις ὑποδείξαι τὴν ἀλήθειαν, καὶ μεγίστην αὐτῆ προσθεῖναι δύναμιν· πάντων γὰρ αὐτῇ καταγωνιζομένων, ἐνίοτε μὲν παρὰ τὴν παντελῆ τῶν ψευδῶν ἐπιπλοκὴν, ἐκ δὲ παρὰ τὴν ἐπιτηδευομένην ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· καὶ ποτὲ μὲν παραχρῆμα δείκνυσι τὴν αὐτῆς δύναμιν, ποτὲ δὲ πολλῷ χρόνῳ ὑποκατιοῦσα, τέλος αὐτὴ δι' ἑαυτῆς θηρᾶται, καὶ καταγωνίζεται τὸ ψεῦδος. *Equidem existimo Naturam mortalibus Veritatem constituisse Deam maximam, maximamque illi vim attribuisse. Nam hæc cum ab omnibus oppugnetur, atque adeo omnes nonnunquam verisimiles conjectura à mendacio fient: ipsa per se nescio quomodo in animos hominum sese insinuat, & modo repente illam suam vim exserit: modo tenebris obtecta longo tempore, ad extremum suapte vi ipsa vincit, obtinetque, & de mendacio triumphat.* Ad hoc exemplum, apud Apulejum lib. x. Milesiacor. quum novercæ scelus privignum falso infimulantis patefactum esset, *procedit in medium nuda veritas*, victrix scilicet intentatæ calumniæ. *Tollius.*

2 Τὰ προσόντα τῇ διαβολῇ] Clarius aliquanto vertere potuisset interpres; *quæ in calumnia spectanda sunt*: vel, *quæ calumniæ adsunt.* Idem.

3 Τελοῦσι δὲ ὄντων] Recte. Duo scilicet injuria afficientes, tertius autem, qui injuria afficitur, ut ait apud Herodotum lib. VII. c. 10. ad Xerxem Artabanus: Διαβολὴ γάρ ἐστι, inquit, δεινότατον· ἐν τρισὶ δυσὶ μάλιστα εἰσὶ οἱ ἀδικέοντες, εἷς δὲ ἑκάτερος ἀδικέων· ὁ μὲν γὰρ διαβάλλων ἀδικέει τὸν παρεόντα κατηγορέων· ὁ δὲ ἀδικέει ἀπαρεόντα δόξαν ἐπὶ κακίῃ προσθέων· ὁ δὲ δὴ ἀπεὼν τοῦ λόγου τοῦδε οὐ τοῦτο ἀδικέεται, διαβληθεὶς τε ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, καὶ νομισθεὶς ὑπὸ τοῦ ἑτέρου κακὸς εἶναι). *Calumnia res est omnium pessima: in qua duo sunt, qui injuriam faciant; unus, cui fiat injuria. Nam qui calumniatur, ea de causa injurius est, quod absentem accusat: at qui calumniam audit, quia illi credit, priusquam rem certe cognoverit, atque exploraverit. Contra, qui absens accusatur, injuria afficitur, tum, quod ab altero falsò accusatur, tum quod ab altero vir malus esse judicatur.* Idem.

1 Κα-

[1] καθάπερ ἐν ταῖς κωμῳδίαις, ὃ μὲν ἀφελόμενος, ὃ δ' ἀφαιρούμενος, καὶ ὃ πρὸς ὃν ἡ διαβολὴ γίγνεται, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἐπισκοπήσωμεν, οἷα εἰκὸς εἶναι τὰ γιγνόμενα. πρῶτον μὲν δή, εἰ δοκεῖ, παραμάχωμαι τὸ πρωταγωνιστὴν ὃ δράμενος λέγειν ὃ τι ποιητὴν τὸ διαβολῆς. Οὗτος μὲν δή, ὡς μὲν σὺν ἀγαθὸς ἄνθρωπός ἐστι, πᾶσιν οἰμαι γνώσιμος. [2] εἰδεὶς γὰρ, ὃν ἀγαθὸς, κακῶν αἴτιος γίγνοιτο τῷ πλησίον. ἀλλ' ἔστιν ἀγαθῶν ἀνδρῶν, ἀφ' ὧν εὖ ποιοῦσιν αὐτοὶ τοὺς φίλους, οὐκ ἀφ' ὧν τοὺς ἄλλους ἀδικοῦντες αἰτιῶνται, καὶ μισεῖσθαι δυσμενῶς ἀξιοῦσιν, δίκαιον εἶναι, δίκαια ὑφίστασθαι. ἔπειτα δ', ὡς [4] ἄδικος ὁ τοιοῦτος, καὶ παράνομός ἐστι, καὶ ἀσεβὴς, [5] καὶ τοῖς χρωμένοις

Et cùm, ſicuti in Comœdiis, tres ſint perſonæ, delator, delatus, & is, ad quem fit delatio: ſingulorum partes conſideremus, quid à quoque fieri ſit conſentaneum. Primùm quidem, ſi videtur, primarum partium actorem, calumniæ nimirum auctorem in medium producamus. Is utique quam minime ſit vir bonus, ignorat nemo. Neque enim quiſquam vir bonus proximo malorum eſt auctor. Nam bonorum eſt virorum, eo quod amicis benefaciunt, non eo quod inimicos criminantur, odiumque illis creant, aſcita benevolentiæ opinione, bene audire. Vnde injuſtum, ſceleratum, impium, & familiaribus damnoſum

1 Καθάπερ ἐν ταῖς κωμῳδίαις] Vnde apud Horatium in Arte:

——— *Nec quarta loqui perſona laboret.* Tollius.

2 Τὸν πρωταγωνιστὴν τῷ δράματι] Πρωταγωνιστὴς in fabula dicebatur, qui plurima recitabat: ſive, qui *primas partes agebat*, ut in Phormionis prologo Terentius loquitur: *Quia primas qui aget, is erit Phormio Paraſitus, per quem res geretur maxime.* Huic proximus vocabatur δευτεραγωνιστὴς; tertiarum vero partium τριταγωνιστὲς; quod Æſchini quondam à Demoſthene objectum fuit convicium. Erat autem τὸ πρωταγωνιστεῖν, clariore voce uti: ſic ut ceteri, etiamſi clarius poſſent, tamen vocem ſuam ſummitterent, ut ille princeps quam maxime excelleret. Ita Cicero in Verrinis. *Idem.*

3 Οὐδεὶς γὰρ ὢν ἀγαθὸς] Cicero l. 1. de offic. cap. 7. *In juſtitia virtutis eſt ſplendor maximus, ex qua viri boni nominantur.* Hujus *primum munus eſt, ut ne cui quis noceat, niſi laceſſitus.* Plato in Gorgia: Οὐδεὶς γὰρ ἂν χρηστὸς μὴ ἀδικεῖσθαι ἀνδρα πονηρὸν εἰσάγοι. *Nemo namque bonus hominem, à quo nullam acceperit injuriam, accuſet.* Idem.

4 Ἄδικος ὁ τοιοῦτος] Iſocrates in Oratione de Permutatione: Οὐ θαυμάζω τῶν λεγόντων, ὡς ἔστι μέγιστον κακὸν διαβολή· τί γὰρ ἂν γένοιτο ταύτης χαλεπώτερον; ἢ ποιοῖ τοὺς μὲν ἡδομένους ἀδικεῖν, τοὺς δὲ μηδὲν ἠδικηκότας δικαίως ἀδικεῖν, τοὺς δὲ δικαίζοντας ὀφλισκάνειν· ὅλως δὲ τὸ μὲν ἀληθὲς ἀφανίζει, ψευδῆ δὲ δόξαν παρασκευάσασα τοῖς ἀκούσιν, ὧν ἂν τύχῃ τῶν πολιτῶν, ἀδίκως κρίνουσιν; *Non miror illos, qui dicunt ſummum malum eſſe calumniam, quid enim ea fieri poſſit maleficentius? quæ facit, ut de mentientibus bene exiſtimetur; ut plane innocentes injuriæ eſſe videantur; ut judices pejerent: qua denique veritatis lucem extinguit, & caligine mendaciorum auditoribus involutis quemvis civium per injuriam interficit?* Idem.

5 Καὶ τοῖς χρωμένοις ἐπιβάλλει] Themiſtius Orat. III. καὶ ἅμα ἀδικεῖ ἀμφοτέρους, ὥστε ὀλισθάνειν, καὶ ὃν ἐξαπατᾷ τὸ μὴ ὅτι παθεῖν ἄξια, τὸ δὲ ὅτι ἐργάζεσθαι ἀναγκάζει. *Et ex aquo utrumque ladit, tam eum, cui inſidias molitur, quam qui ab eo decipitur: illum quod inique perpeti aliquid cogitur: hunc, quod inferre eam ipſam injuriam compellit.* Idem.

ἐπιζήμιος, ῥᾴδιον κρίνειν. πίς γὰρ οὐκ ἂν ὁμολογήσειε [1] τὴν μὲν ἰσότητα εἶναι πάσαις, [2] καὶ [3] τὸ μηδὲν πλέον, δικαιοσύνης ἔργα εἶναι. τὸ δ' ἄνισόν τε, καὶ πλεονεκτικὸν, ἀδικίας; ὁ δὲ τῇ διαβολῇ καὶ τῶν λόγων λάθρᾳ χρώμενος, πᾶς ἂν πλεονέκτης εἴη, ὅλον τὸ ἀκρατεῖν σφετερίζόμενος, καὶ προκαλαμβάνων αὐτὸς τε ἅπτε, καὶ ἀποφράττων, καὶ τῷ δευτέρῳ λόγῳ παντελῶς ἄβατα κατασκευάζων αὐτὰ, οὐκοῦν τὰ διαβολῆς πρόσεμπλησμένα; ἐγκάτης ἀδικίας τὸ τοιοῦτον, ὡς φαῖεν ἂν οἱ ἄριστοι τῶν νομοθετῶν, οἷον ὁ Σόλων, καὶ ὁ Δράκων, [4] ἐποίησαν ποιησάμενοι τοῖς δικασταῖς τὸ

sum esse Calumniatorem facile cognoscas. Quis enim non confiteatur æqualitatem in omni re, & ut non melior sit alterius sors, esse justitiæ: at inæqualitatem, & plus habendi cupiditatem, injustitiæ? Qui vero clam absentes insectatur, quî non sit pluris avidus, quippe qui auditorem totum sibi asserit, & aures ejus præoccupat, & obstruit, ac jam calumniis refertas, facit responsuro prorsus invias? Quæ sane extrema est injuria, vel optimorum legumlatorum judicio, Solonis & Draconis, qui jurejurando Senatum Athenienſem astrin-

1 Τὴν μὲν ἰσότητα] Eam initium esse justitiæ statuebat Pythagoras. Vide Iamblichum cap. 30. Cicero lib. II. de offic. cap. 12 *Ius enim semper quæsitum est æquabile. Neque enim aliter esset jus.* Tollius.

2 Καὶ τὸ μηδὲν πλέον] Malim, *nec plura sibi appetere.* Idem.

3 Τὸ μηδὲν πλέον] Definitur enim justitia, *quæ suum cuique distribuit*, apud Ciceronem lib. III. de Natura Deor. cap. 15. *Idem.*

4 Ἐποίησαν ποιησάμενοι] Demosthenes, in initio Orat. de Corona, rogat Deos, ut judicibus eam mentem dent, ut non adversarium suum, sed leges & *jusjurandum* in consilium adhibeant, ἐν ᾧ πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις δικαίοις ἐστὶ τοῦτο γέγραπται, τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, *in quo præter cetera, quæ æqua forent, & illud adscriptum, ut utramque partem pari benevolentia audirent.* Qui & rationem paulo post subjungit, cur à judicibus legislator jusjurandum præstari voluerit, videns scilicet, ὅτι τὰς αἰτίας ἐστὶ τὰς διαβολὰς, αἷς ἂν τὸ πρῶτον λέγειν ὁ δίκαιον ἰσχύῃ, ἵνα τὸν φθάνοντα παρελθεῖν, εἰ μὴ τὸν δικαζόντων ἅπασιν ὑμῶν ἐστὶ πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσέβεια διαφυλάττων, καὶ τὰ τῶν λόγων ὕστερον δίκαια εἶναι ποιῶν προσδέξεσθαι, καὶ παραχωρῶν ἑαυτὸν ἴσον ἐστὶ κοινὸν ἁμφοτέροις ἀκροατὴν, ἅπερ ἐστὶ διάγνωσιν ποιήσασθαι πρὸ πάντων. *Fieri non posse, ut reus criminationes & calumnias adversarii, quibus, quod prior verba faciat, pravalet, superet; nisi vestrum quisque, qui judicaturi sedetis, pietatis erga Deum memores, & rei posteriore loco dicentis rationes benivolis auribus accipiat, & se ipsum æquum, & utrique parti communem auditorem exhibens, ita tandem de tota re sententiam ferat.* Senior ille è curia apud Apulejum lib. X. Milesiacor: *Nec patiar falsis criminibus petito reo manifestum homicidium perpetrari: nec vos, qui jurejurando adstricti judicatis, inductos servuli mendacio pejerare.* Solebant autem Judices Athenis id jusjurandum quotannis repetere, quo sanctius judicarent. Isocrates in Orat. de permutatione: ἀλλ' ὀμνῦναι μὲν καθ' ἕκαστον τὸν ἐνιαυτὸν, ἃ μὲν ὁμοίως ἀκροᾶσθαι τῶν κατηγορούντων, καὶ τῶν ἀπολογουμένων. *Quum quotannis juretis, vos eadem æquitate audituros tam reos, quam accusatores.* Vnde & Plato lib. XII. de leg. Νόμος ἧ κεῖσθαι, δικαστὴν μὲν ὀμνῦναι δικάζειν μέλλοντα. *Lex autem sit constituta, ut judex de re quapiam cogniturus prius jusjurandum det.* Nec aliter Christiani. Sarisberiensis in Policratico lib. V. cap 12: *Et quidem judices sacramento legibus alligantur jurati quia omni modo judicium cum veritate & legum observatione disponent. Ipso quoque jure cautum est, ut sacrorum Euangeliorum scriptura terribiles ante sedem judicialem depo-*

ὁμοίως [1] ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, καὶ τὸ τιμὴν ἴσην τοῖς κρινομένοις ἀπονέμειν; ἄχρις ἂν ὁ βέλτιστος λόγῳ πεισθείς, πατρὸς κείρων ἢ ἀμείνων φανῇ. [2] πρὶν δὲ ἀντιξετάσαι τὴν κατηγορίαν, παντελῶς ἀσεβὲς, καὶ ἀνόσιον ἡγήσαντο ἅπασι τοῖς κρίνειν. καὶ γὰρ ἂν ἐξευτυχεῖν ἀγανακτῆσαι τοὺς θεοὺς εἴποιμεν, [3] εἰ τῷ μὴ κατηγόρῳ μίαν ἀδείαν ἢ θέλει λέγειν ἐπιτρέποιμεν, [4] ἀποφράξαντες ἅπασι τῷ κατηγορικῷ τὰ

astrinxêre, ut pari benignitate, gratiaque tam reum, quam actorem, judex audiat, usquedum proposita rei defensione, ipsius causa melior, aut deterior altera videatur. Scelestum enim & iniquum fore judicium putarunt, priusquam cum accusatione comparata esset defensio. Ad hæc, ipsos etiam Deos indignari dixerimus, si accusatori libere, quæ vult, dicendi copiam fecerimus: at obturatis defensori auribus, aut

deponantur, ibique ab initio litium ad finem usque permaneant, nec amoveantur nisi sententia recitata: quo totius consistorii latitudo, Dei ipsius repleta præsentia, omnibus ad sacrosanctas scripturas metum incutiat & reverentiam; & ab inquisitione veritatis omnis iniquitas propulsetur. vide Rittershus. ad tit. Instit. de Oblig. Salvian. epist. 4. & de illis A. Gell. lib. 14. cap. 2. *Tollius.*

1 Ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι] Aristophanes:

Πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς, ἢν ἂν δικάσαις.
Priusquam utramque audieris partem, ne pronuncies.

Item Eurípides:

Τίς ἂν δίκλιν κρίνοιεν, ἢ γνοίη λόγον,
Πρὶν ἂν παρ' ἀμφοῖν μῦθον ἐκμαθὴ σαφῆ;
Quis autem litem dijudicet, aut sermonem cognoscat,
Qui non prius utriusque partis clare perceperit verba?

Seneca Medea, v. 199.

Qui statuit aliquid parte inaudita altera,
Æquum licet statuerit, haud æquus fuit.

Vnde Magistratus apud Apulejum l. x. *partim decuriones deprecari, partim populares compescere, ut rite & more majorum judicio reddito, & utrimque secus allegationibus examinatis civiliter sententia promeretur: nec ad instar barbarica feritatis, vel tyrannica impotentia, damnaretur aliquis inauditus; & in pace placida tam dirum sæculo prodideretur exemplum.* P. Syrus:

In judicando semper criminosa est celeritas. Idem.

2 Πρὶν δ' ἀντιξετάσαι] Menander:

Ὁ πρὸ κατακρίνων ἢ πρὶν ἀκοῦσαι σαφῶς,
Λυτὸς πονηρός ἐστι πισθῆσαι κακῶς.
Qui prius damnat, quam causam recte cognoverit,
Is homo improbus est, ut qui temere crediderit. Idem.

3 Εἰ τῷ μὴ κατηγόρῳ] Egregium est Iuliani Imperatoris responsum apud Ammianum Marcellin. lib. XVIII: *Numerium,* inquit auctor, *Narbonensis paulo ante rectorem, accusatum ut furem, insuetato censorio rigore pro tribunali palam admissis volentibus audiebat: qui cum inficiatione defenderet objecta, nec posset in quoquam confutari, Delphidius orator acerrimus, vehementer impugnans, documentorum inopia percitus, exclamavit: Ecquis, florentissime Cæsar, nocens esse poterit usque, si negare sufficerit? Circa quem Iulianus: Ecquis, ait, innocens esse poterit, si accusasse sufficiet?* Idem.

4 Ἀποφράξαντες δὲ τὰ ὦτα] Contra Alexander M. apud Plutarchum in ejus vita: λέγεται δὲ καὶ τὰς δίκας διακρίνων ἐν ἀρχῇ τὰς ἀναπηρὰς, καὶ χεῖρα τὸ ὦτον τοῦ

ὦπα, ἢ τῷ τόμῳ σιωπῶντες, κατεψηφιζόμεθα τῷ ἑτέρῳ λόγῳ κεχειρωμένοι. Ὥστε οὐκοῦν τὸ δίκαιον, καὶ τὸ νόμιμον, καὶ τὸ ὄρκιον τὸ δικαστικὸν, φαίη τις ἂν γίγνεσθαι τὰς διαβολάς. [1] εἰ δὲ τῳ μὴ ἀξιόπιστοι δοκοῦσιν οἱ νομοθέται, ὑποψιῶντες ὅτου δικαίας καὶ ἀμερεῖς ποιεῖσθαι τὰς κρίσεις, [2] ποιητήν μοι δοκῶ τὸν ἄριστον ἐπαινεῖν τοῦ λόγου, εὖ μάλα περὶ τούτων ἀμφιβάλλοντα, μᾶλλον ἢ νομοθετήσαντα. Φησὶ γὰρ, Μήτε δίκην δικάσῃς, πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς. ἠπίστει γὰρ οἶμαι καὶ ἦτορ, ὡς πολλῶν ὄντων ἐν τῷ βίῳ ἀδικημάτων, εἰδὲν ἄν τις εὕροι [3] χεῖρον, εἰδὲ ἀδικώτερον, [4] ἢ ἀκρίτως τινὰς, καὶ ἀμείρους λόγου καταδεδικάσθαι, ὅπερ ἐξ ἁπάντων ὁ διαβάλλων ἐπιχειρεῖ ποιεῖν, ἄκριτον ὑπάγων τὸν διαβαλλόμενον τῇ τοῦ ἀκούοντος ὀργῇ, καὶ τῶν ἀπολογιῶν τοῦ λαθραίως καὶ κατηγορίας ἀφαιρούμενος. καὶ

aut mussitanti ore, eum priori oratione subacti condemnaverimus. Itaque à justo, æquo, & judicum jurejurando calumniam abhorrere dicas. Iam sicui dubiæ fidei legum conditores videntur, quorum decreta commonent, justitia, non studio partium judicare, optimum poëtam citandum censeo, qui præclaram sententiam, imo potius hac de re legem tulit: quum dixit, *Ne litem dirimas, quin primum audiveris ambos.* Nimirum & hic intelligebat, nullam ex multis, quæ apud homines vigent, deteriorem & iniquiorem inveniri posse injuriam, quam indicta causa reum damnare. Quod omni ex parte calumniator molitur: qui, quem accusat, audientis iræ indefensum subjicit, & accusatione clancularia defensionem intervertit. Quivis enim hu-

ἑτέρῳ προσπίπτειν, τῷ κατηγόρῳ λέγοντι, ὅπως τοῦ κινδυνεύοντος καθαρὸν φυλάξητε καὶ ἀδιάβλητον. *Iam initio, quum judicia capitalia disceptaret, fama tenet manum eum alteri auri, dum diceret accusator, admovere solitum, reo ut alteram integram & insontem servaret à calumniis.* A qua tamen consuetudine postea desciscit. *Tollius.*

1 Εἰ δέ τῳ μὴ ἀξιόπιστοι] Hic non tam *fide dignos*, ut interpres voluit, quam *auctoritate pollentes*, quibus obtemperandum sit, τὸ ἀξιόπιστοι significat. Latini *idoneos auctores* dicerent. *Idem.*

2 Ποιητήν μοι δοκῶ τὸν ἄριστον] Paulo ante eadem ferme hæc verba ex Aristophane citavimus, qui ea ab Homero accepit. *Idem.*

3 Χεῖρον ἢ δικαιότερον] Cleanthes apud Stobœum Serm. xi.

Κακκεργότερον οὐδὲν διαβολῆς ἔστι που,
Λάθρα γὰρ ἀπατήσασά τ' ἀπρεπισμένον,
Μίσος ἀναπλάττει πρὸς τὸν οὐδὲν αἴτιον.
Nihil fere tam est malignum, quam calumnia.
Hæc enim ubi clam aliquem à se persuasum decepit,
Odium exitat adversum eum, qui nihil est commeritus. Idem.

1 Ἢ ἀκρίτως τινάς] Seneca de Ira lib. ii. cap. 29. *De parvula summa judicaturo tibi res sine teste non probaretur; testis sine jurejurando non valeret. Vtrique parti dares advocationem, dares tempus, ne semel audires. Magis enim veritas elucet, quo sapius ad manum venit. Amicum condemnas de præsentibus, antequam audias, antequam interroges? illi, antequam accusatorem suum nosse liceat, aut crimen, iraseris?* Menander:

Οὐ προκατεγνώκειν ἂν περὶ ἀνδρὸς σαφῶς,
Αὐτὸς φανερός εἰμι πιθόμενος κακῶς. Idem.

1 Ἀπρε-

ῷ [1] ἀπαρρήσιας, ὁ δειλὸς ἅπας, ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος, οὐδὲν εἰς τὸ ἐμφανὲς ἄγων, ἀλλ' ὥσπερ οἱ λοχῶντες, [2] ἐξ ἀφανοῦς πόθεν [3] τοξεύων, [4] ὡς μὴ ἔστι ἀντιβαλεῖν, μὴ ἔστιν ἀντιμηχανήσασθαι, ἀλλ' ἐν ἀπορίᾳ, καὶ ἀγνοίᾳ δεῖ πολέμου διαφθείρεσθαι. [5] ὃ μέγιστον ἐστὶ σημεῖον, δεῖ μηδὲν ὑγιὲς τοὺς διαβάλλοντας λέγειν. ἐπεὶ εἴ τίς γε πάλαι ἐπὶ καταγνῶναι ἑαυτῷ συνεπίσταται, οὕτω οἴμοι καὶ [6] εἰς τὸ φανερὸν διελέγχει, καὶ [7] διώκει, καὶ ἀντεξετάζει τὸν λόγον. [8] ὥσπερ οὐδεὶς ἂν ἐκ δεῖ προφανὴς νικᾶν δυνάμενος, [9] ἐνέδρα ποτὲ, καὶ ἀπάτῃ χρήσαιτο καλῶς ἐν πολέμοις. Γ' δεῖ δ' ὅν τις τοιοῦτος

hujusmodi farinæ homo formidolosus nihil palam loqui audet: sed, perinde atque qui in insidiis latent, alicunde ex abdito jaculatur: ut non sit, qui resistere, adversaque manu contendere possit: at ignaro, & inscio unde bellum inferatur, sit pereundum. Quod maximo est indicio, calumniatores nihil sani dicere. Nam, qui veræ accusationis sibi est conscius, hic utique palam arguit, corrigit, & judicio se sistit cum adversario: ut nemo, qui hostem aperta acie vincere posset, insidiis & dolo uti vellet. Cæterum id genus homines

1 Α' παῤῥησίας] Idem Seneca ibidem: *Hic ipse, qui ad te detulit, desinet dicere, si probare debuerit. Non est, inquit, quod me protrahas: ego productus negabo: aliquid nihil umquam tibi dicam. Eodem tempore & instigat, & ipse se certamini & pugnæ subtrahit. Qui dicere tibi nisi clam non vult, pane non dicit.* Verumtamen ubi deprehensi jubentur incoram accusare, ab impudentia audaciam mutuantur. Vti Apelles fecit, cum à Philippo delatos falso Aratos cogeretur præsentes arguere. Historia est apud Polyb. lib. IV. *Tollius.*

2 Ε'ξ ἀφανοῦς] Alcæus: τὸν δ' ἀφανεῖ πᾶς ἔπεται δόλος. *Obscura quivis comitatur dolus.* Idem.

3 Τοξεύων] Vt Nisus apud Virgilium lib. VII. Æn. Vnde

Sævit atrox Volscens, nec teli conspicit usquam
Auctorem, nec quo se ardens immittere possit. Idem.

4 Ω'ς μηδὲ ἀντιτάξασθαι] Verte: *ut nec ex adverso consistere, nec repugnare detur.* Idem.

5 Ο' μέγιστόν ἐστι σημεῖον] Ita & Cassander Alexandro nimium facili ad credendas de patre ejus Antipatro calumnias respondit, τοῦτο αὐτὸ σημεῖον εἶναι τῶν συκοφαντῶν, ὅτι μικρὸν ἤκουσι τοῦ ἐλέγχου, *esse id ipsum calumniæ indicium, quod procul probationibus venissent:* ut est apud Plutarchum in ejus vita. *Idem.*

6 Εἰς τὸ φανερὸν διελέγχει] Cicero pro Cælio, cap. 3: *Accusato crimen desiderat, rem ut definiat, hominem ut notet, argumento probet, teste confirmet.* Idem.

7 Διώκει καὶ ἀντιξετάζει] Potius, *persequitur, seque adversarium professus rem judicio committit:* vel, *judicio cum eo experitur.* Idem.

8 Ω'σπερ οὐδεὶς ἄν] Nobile est Alexandri M. ad Parmenionem & Polysperchontem responsum apud Curtium, lib. IV. cap. 13. nam cum Parmenio furto, non prælio opus esse censeret, assentiente præ ceteris Polysperchonte, *Latrunculorum,* inquit, *& furum ista solertia est,* &c. *Idem.*

8 Ω'σπερ οὐδεὶς ἄν] Melius, ni fallor, vertisset interpres: *uti neminem tam ignavi abjectique animi reperias, qui, quum hostem aperto marte vincere possit, dolo cum eo insidiis circumvenire malit.* Idem.

9 Ε'νέδρα ποτὲ] Q. Calaber l. III. v. 76:

Κεύθδα δ' ἀνάλκιδες αἰὲν ἀγαυοτέρους λοχόωσι.
Cuniculum autem imbelles semper præstantioribus insidiantur. Idem.

τυς μάλιστα [1] ἴν τι βασιλίων αὐλαῖς, ἢ πρὸς τὰς τῶν ἐχόντων, ἢ δυναστόνων φιλίας διδυκιμῶντας. ἔνθα πολὺς μὲν ὁ φθόνος, μυρία δ' ὑποψίαι, πάμπολλαι δ' κολακεῖαι, ἢ διαβολῶν ὑποθήκαι. ὅπου γὰρ ἀεὶ μείζους ἐλπίδες, σοβοῦσι καὶ οἱ φθόνοι χαλεπώτεροι, καὶ τὸ μίσος ἐπισφαλέστερον, καὶ [2] ζηλοτυπίαι κακοτεχνέσταται πάντες ἂν ἀληθῆς ὀξὺ διδέρκοιτο, καὶ ὥσπερ οἱ μονομαχοῦντες [3] ἐπιτηρεῖν εἴ πῃ τι γυ-

nes in regum aulis potissimum videas versantes, & principum ac optimatum amicitia splendentes: ubi scilicet invidia crebra, innumeræ suspiciones, multæque assentandi & calumniandi occasiones. Nam ubi majores spes sese semper ostentant, hic & invidiæ sæviores, odia periculosiora, æmulationes callidiores vigent. Omnes se invicem acribus oculis intuentur, &, quemadmodum qui singulari certamine contendunt, dili-

1 Ἔν τι βασιλίων αὐλαῖς] Sarisberiensis in Policratico lib. VII. cap. 24. *Cetetum detractores & invidos sic in curia videbis abundare, ac si in eam, quasi totius orbis sentinam, confluxerint.* De adulatoribus autem Plutarchus in libello, de discrimine amici & adulatoris ita loquitur: Ἐπὶ δ' ἄστεϊ ὁ Σιμωνίδης φησὶν ἱππότροφίαν εἶναι λαχεῖν ὀπαδεῖν, ἀλλ' ἀγελαίοις πυροφόροις, ἢ τοῦ μὲν κολακείας ἀφῶμεν ἡμᾶς πένητας, ἢ δὲ ἀδόξοις, ἢ δὲ ἀδυνάτοις ἀκολουθῆσαι, ἀλλ' οἴκων τε φαύλων μεγάλων ὀλιγανδρίας καὶ νόσημα γενομένας, πολλάκις δὲ καὶ βασιλείας καὶ ἡγεμονίας ἀναπεπτωκότων. *Atque ut Simonides ait, equos alendi studium non lecythos comitari, sed agros frugiferos: ita videmus adulatores non pauperibus se adjungere, aut ingloriis & plebesiis, sed magnarum familiarum rerumque amplarum ruinam hanc morbumque esse, qui sæpe etiam regna imperiaque subvertat.* Plato in epist. ad Dionysium: Ἐώρων γὰρ ἔν τε πόλει, καὶ νυνὶ ὁρῶ, τὰς μεγάλας οὐσίας, καὶ τυραννίδας, τῶν τε ἰδιωτῶν, καὶ τῶν μοναρχων, χαλεπὸν ὅσῳπερ ἂν μείζους ὦσι, τοσούτῳ πλείους καὶ μείζους δεῖν διαβάλλοντας, καὶ πρὸς ἡδονὴν μᾶλλον αἰσχρὰς βλάβης ὠμιλῆντας τρεφούσας, ἢ κακὸν ἐόν μείζον γλυκὺ πολίτου τε καὶ τῶν ἄλλων ἐξουσίας δυώαμις. *Videbam id temporis, & adhuc video, magnas & immensas opes tam privatorum hominum, tum monarcharum, quo fuerint abundantiores, eo plures majoresque calumniatores alere, quique cum turpi damno ad gratiam loquuntur: quo nihil deterius divitia, altaque potentia generant.* Q. Curtius adulationem *perpetuum malum regum* vocat, *quorum opes sæpius assentatio, quam hostis everterit:* lib. VIII. cap. 5. Vnde Galenus de Dignotione & Curat. proprior. affectuum, virum veridicum explorare docens: Καὶ πρῶτον, inquit, ἐὰν ἴδῃς αὐτὸν ὀλίγοις τοῖς τῶν πλουσίων τε καὶ πολὺ δυναμένοις, ἢ καὶ τοῖς τῶν μοναρχῶν οἰκίαις ἀπέντα σωιχῶς, γίγνωσκε μᾶλλον ἀκριβῶς τὸν ἄνδρα τὸν ἀληθεύειν ἅπαντα· ταῖς γὰρ τοιαύταις κολακείαις ἕπεται καὶ τὸ ψεύδεσθαι. *Ac primum quidem, si eum videris divitum domos aut potentium, sive etiam regum, frequentantem, certo tibi persuadeas velim, frustra rumorem illum ad aures tuas accidisse, qui de ejus integritate in dicendo verum ferebatur. Hujusmodi enim adulationibus mentiri cognatum est.* Tollius.

2 Ζηλοτυπίαι κακοτεχνέσταται] Sed nulla versutior aut fraudulentior supplantandi, calumniandique ratio, quam laudando. Nam & hanc invidia reperit aulicorum. Καινὸς γὰρ δή τις, inquit Polyb. IV. Ἕτερος τρόπος διαβολῆς τὸ μὴ ψέγοντας, ἀλλ' ἐπαινοῦντας λυμαίνεσθαι τοὺς φίλους· εὕρηται δὲ μάλιστα ἐν αὐξήσει τοιαύτη κακοηθεστέρα, καὶ βασανία, καὶ δόλος ἐν τῷ περὶ τὰς αὐλὰς διατριβόντων, καὶ τὸ πάντων πρὸς ἀλλήλους ζηλοτυπίας ἐν πλεονεξίας. *Novus enimvero calumniandi modus hic est inventus, cum non obtrectando, sed laudando alicui nocetur. Quæ malignitas, invidia, & fraus ab illis primo fuit excogitata, qui in aulis principum vitam degunt: ea est illorum hominum æmulatio inter ipsos, ea avaritia.* Quare jure Tacitus in Agricolæ vita *pessimum genus* vocat *inimicorum, laudantes.* Idem.

3 Ἐπιτηρεῖν εἴ πῃ] Homerus de Achille cum Hectore pugnante, ιλ. χ'. v. 319. ὡς

μεσῆν μέρος ἀκάλυπτόν τε καὶ ἀτείχιστον. [1] καὶ πρῶτος αὐτὸς ἥκιστα εἶναι βελόμενος, παραθεῖναι, καὶ ἀποσπεῖσαι τὸ πλησίον, καὶ τὸν ἐκείνου αὐτὸς εἰ δύναιτο, ὑφαιρεῖται, καὶ ὑποσκελίζει. [2] ἴνθα ὁ μὲν χρηστὸς ἀπυχῶς ἄγχιστα ἀνατίτρωται, καὶ ἀποσείεται. καὶ τὸ πλάσιον, ἀτίμως ἐξίησιν. ὁ δὲ κολακικώτερος, καὶ πρὸς τὰς τοιαύτας κακοηθείας πιθανώτερος, [3] διάδηλος

diligenter obſervant, num aliquam corporis partem nudam & male munitam conſpiciant. Et cum quiſque velit primas obtinere, proximum ſummovet, & amolitur, & priorem, ſi poſſit, convellit, & ſupplantat. Hic, ſiquis eſt vir frugi, prorſus ilico ſubvertitur, & avellitur, deniique ignominioſe expellitur. Verum qui aſſentandi eſt peritior, & ad hujuſmodi nequitiam habilior, pro-

Ὡς αἰχμῆς ἀπέλαμπε δύπλος, ἰῶ δέ' Ἀχαλλῆος
Πάλλεν δεξιτερῇ, φρονέων κακὸν Ἕκτορι δίῳ,
Εἰσορόων χρόα καλόν, ὅππι εἴξειε μάλιστα, &c.
Sic ex cuſpide fulgor ſplendebat bene acuta, quam Achilles
Vibrabat dextera, cogitans malum Hectori divino.
Inſpiciens corpus pulchrum, ubi cederet maxime.

Similiter fere Virgilius de Daete l. v. Æneidos:

Ille, velut celſam oppugnat qui molibus urbem,
Aut montana ſedet circum caſtella ſub armis,
Nunc hos, nunc illos aditus, omnemque perertat
Arte locum, & variis aſſultibus irritus urget. Tollius.

1 Καὶ πρῶτος αὐτὸς ἥκιστα εἶναι βελόμενος] Seneca lib. III. de Ira, cap. XXXI: *Nulli ad liena reſpicienti ſua placent. Inde diis quoque iraſcimur, quod aliquis nos antecedat, obliti quantum hominum retro ſit; &, paucis invidentes quantum à tergo ſequatur ingentis invidentia.* Idem.

2 Ἔνθα ὁ μὲν χρηστὸς] Plutarchus de diſcrim. amici & adulatoris: ἔστω γὰρ ὁ τοὺ ἀληθινὸς ὀποσοῦν ἐπὶ φίλοις, καὶ οὐκ ἐᾷ κολακεύειν· ἂν δὲ μὴ δύνηται, φαιδρῶς μὲν ὑποσυρίγξ, καὶ περίεστι, καὶ τίθησιν, ὡς ἀμείνονας, λάθρα δ' ὑφίησι πνας ὑποπαροιμίᾳ διαβολάς· κρυφίῳ δὲ λόγῳ κνίσαντος ἕλκος, κἂν μὴ παντελῶς θύδυς ἐξεμάσηται, τὸ τοῦ Μηδίου φυλάττῃ μεμνημένος· ἰῶ γὰρ ὁ Μήδιος τοῦ τοῦ Ἀλέξανδρον χρῶ τὸ κολάκων οἷον ἄξεχον, καὶ σοφιστὴς κορυφαῖος ὅτι τοῦ ἀρίστους σωτηρίας ἐπιβάλλει ἂν βαρέως ἀπειθοῦντας ἀπιθάνοις τοῖς διαβολαῖς, διδάσκων, ὅτι κἂν θεραπεύσῃ τὸ ἕλκος ὁ διδησάμενος, ἡ ἕλη μένῃ τὸ διαβολῆς· ταύτοις μέντοι τοῖς ἕλκεσι, μᾶλλον δὲ χαλεπαίνουσι καὶ κακοηθίζουσι διαβεβοηθεῖς Ἀλέξανδρος ἀπώλεσε καὶ Καλλισθένη, καὶ Παρμενίωνα, καὶ φιλώτην, &c. *Adulator autem veros amicos arcet, neque appropinquare ſinit: aut, ſi hoc non poteſt, palam quidem eos demulcet, colitque, & admiratur, ut reliores: clanculum autem ſubmittit aliquas & ſpargit calumnias. Vbi autem occultus ſermo ulceris pruritum excitavit, ſi non ſtatim rem perfecit, memoria tamen tenet atque obſervat Medii dictum. Fuit is Medius chori adulatorum, qui Alexandrum cingebat, veluti princeps, & calumniatorum ſummus, præſtantiſſimis imminens. Iubebat autem ſuos audaciter calumnias jacere, iiſque mordere alios: docens, tametſi admorſus ulcus ſanarit, tamen calumniæ cicatricem manſuram. His quidem cicatricibus, ac vomicis, aut gangranis potius & cancris corroſus Alexander Calliſthenem perdidit, & Parmenionem & Philotam*, &c. Cujus quidem Philotæ hiſtoriam ab æmulo Cratero per calumniam ſubverſi operæ pretium eſt legiſſe apud Curtium lib. VI. cap. 8. quæ mirum in modum hæc, & ſequentia illuſtrat. *Idem.*

3 Εὐδοκιμεῖ, καὶ ὅλως φθάσας κρατεῖ] Hæc ita potius interpretarer: *primas tenet,*

κιμεῖ, καὶ ὅλως φθόνος κρυπτῖ. τὸ γὰρ ἓν Ὁμήρου πάνυ ἐπαληθεύουσιν, ὅτι [1] Ξωὸς ἀνάλιγκον, καὶ τὸν κλονέοντα κρατέοντα. τοιγαροῦν, ὡς ἐπὶ μικροῖς καὶ [2] ἀγῶνος ὄντος, [3] ποικίλας καὶ ἀληλάλων ὁδοὺς ἐπινοοῦσιν, ὧν πρόφασις ἡ ἐπισφαλεστάτη ἐστὶν ἡ [4] Ἀληθοληῆς. τὸν μὲν γὰρ λόγον, ὑπὸ φθόνου ἡμισυόλπιδον λαμβάνουσι. οἰκτρότερος ὢν, καὶ τραγικὸς ἐπάγουσι τὴν πύλη, καὶ πολλῶν συμφορῶν ἀνάπλεως. Οὐ ῥᾴστου μικροῦ, οὐδὲ ἁπλοῦ ἐστι τοῦτο, ὡς ἄν τις ὑπολάβοι, [5] ἀλλὰ πολλῆς μὲν τέχνης, σὺν ὀλίγης δὲ ἀσχινείας, ἀκριβοῦς δὲ πάνυ ἐπιμελείας δέῤῥωται. ὃ γὰρ ἂν τοσοῦτον ἴδιον πάθει ἡ Ἀληθοληῆ, εἰ μὴ πιθανόν πως τρόπον ἐκφύγοι. [4] ὑσὶ ἂν καὶ ἰσχύοι τῶν πάντων ἰσχυροτέρα ἀλήθεια, εἰ μὴ πολὺ τὸ ἐπαχθὲς, καὶ πιθανὸν, καὶ μυρία ἄλλα παρεσκεύασε κατὰ τῶν ἀκουόντων. Διαβάλλεται μὲν ἐν ὡς τὸ πολὺ μάλιστα [5] ὁ πρώρμος. καὶ Ἀλη-

probatur, denique ſuperat. Quibus verum Homeri carmen comprobatur: *Victorem & victum Mavors communis ademit.* Quocirca cum de rebus non exiguis inter duatur certamen, alii in alios varias nocendi vias comminiſcuntur: quarum compendioſiſſima & periculoſiſſima Calumniæ via: cujus principium ducitur ab invidia inter ſpem metumque fluctuante: ſed quæ miſerabiles, tragicos, & multis calamitatibus refertos exitus affert. Nec certe facile, ſimplexve eſt hoc quadruplatoris ſtudium, ut forte alicui videatur: ſed arte multiplici, ſolertia non mediocri, & accurata diligentia opus habet. Non enim tam gravem noxam infligeret Calumnia, niſi in ſpeciem vero ſimilia narraret: neque rerum omnium validiſſimam veritatem opprimeret, niſi appoſitis ad inducendum, & perſuadendum argumentis, aliiſque ſexcentis artibus inſtructa auditores deciperet. Porro calumnia plerumque appetitur potiſſimum, qui in honore eſt: ob quem poſte-

net, & illum denique pravertens ſuperat: quandoquidem exemplo ſua hujus Homerici dicti veritatem confirmant.

Mars dubius ſæpe & victorem ſtravit ovantem. Tollius.

1 Ξωὸς ἀνάλιγκον] Hectoris verba ſunt Iliad. Σ. v. 309. Livius lib. XXVIII. cap. 19: *ubi Mars communis & victum ſæpe erigeret, & affligeret victorem.* Propert. II. 27: *Cum Mavors dubias miſcet utrimque manus.* Ovid. I. Amor. el. 9: *Mars dubius*, &c. *Idem.*

2 Ποικίλας ὁδὸς ὀπυοῦσιν] Vnde invidiam πολυμήχανον & πάντολμον θηρίον Photius vocat, epiſt. prima, commate ις'. *Idem.*

3 Ἀλλὰ πολλῆς μὲν τέχνης] Vere. nam, ut ait Plautus Captiv. II. 1:

Doli non dolſunt, niſi aſtu colas:
Sed malum maximum, ſi id palam provenit. Idem.

4 Οὐδ' ἂν κρατήσειεν] Cicero pro Cluentio, cap. 65: *Hoc uno modo ſæpe multorum improbitate depreſſa veritas emergit, & innocentia defenſio intercluſa reſpirat: quod aut ii, qui ad fraudem callidi ſunt, non tantum audent, quantum excogitant: aut illi, quorum eminet audacia, atque projecta eſt, à conſiliis malitia deſeruntur. Quod ſi aut confidens aſtutia aut callida eſſet audacia, vix ulla reſiſti modo poſſet.* Idem.

5 Ὁ πρώρμος] Sarisberienſis lib. VII. Policratici, cap. 24: *Vbique tamen, qui illuſtrioribus clarescunt meritis, acrius invidia toxicato dente roduntur.* Vellejus

Pa-

τῦτο, [1] τοῖς ὑπολειπομένοις αὐτῷ ἐπιφθονῶ. ἅπαντες γὰρ τῷδε ἐπιβοᾷζοντες, καθάπερ τι κώλυμα, καὶ ἐμποδίων προσορώμενοι. καὶ ἕκαστος οἴεται πρῶτος αὐτὸς ἔσεσθαι, [2] τὸ κορυφαῖον ἐκεῖνον ἐκπολιορκήσας, καὶ τὴν φιλίαν ἀποσκευασάμενος. οἷόν τι [3] ἐπὶ τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ἐπὶ τῷ δρομέων γίγνεται. κἀκεῖ γὰρ ὁ μὲ ἀγαθὸς δρομεὺς, [4] τὴν ὕπαληκα δῦσας καταπεσοῦσης, [5] μόνον δ' πρόσω ἐφιέμενος, καὶ τῇ λήθῃ τῶν ἀφεστώτων ἀποposterioribus est invidiosus: quo fit ut omnium telis affectetur, ceu obex, objectumque ipsis impedimentum. Seque primum fore quisque putat, quum sublimem illum expugnarit, & amicitia excusserit. Quale quiddam in gymnicis ludis accidit cursoribus: ubi strenuus cursor, fractis ilico carceribus, solum primas affectans, animumque ad metam adjiciens, inque pedum velocitate spem

Paterc. lib. II. c. 40: *Numquam eminentia invidia carent.* Livius lib. XLV. cap. 35. de Paulo Macedonico, cui triumphus negabatur: *Intacta invidia media sunt; ad summa fere tendit.* Apollodorus Comicus:

Πρὸς γὰρ τὸ λαμπρὸν ὁ φθόνος βιάζεται.
Nam rebus obstat præclaribus invidia.

Cyprianus de Zelo & Livore: *Quanto ille, cui invidetur, successu meliore profecerit, tanto invidus in majus incendium livoris ignibus inardescit.* Philo περὶ Γιγαντ. φθόνος δὲ ἀεὶ ταῖς μεγάλαις εὐπραγίαις ἀντίπαλος. *Invidia semper magnæ felicitatis adversaria est.* Lucretius lib. III:

Consimili ratione ab eodem sæpe timore
Macerat invidia, ante oculos illum esse potentem,
Illum adspectari, clarus qui incedit honore:
Ipsi se in tenebris volvi, cœnoque queruntur.

Infinita porro sunt, quæ in hanc sententiam cum apud Græcos, tum apud Latinos Scriptores belle dicta reperias. *Tollius.*

1 Τοῖς ὑπολειπομένοις] *Nam qui invidet, minor est*, ut ait Plinius lib. VI. epist. 17. Et, secundum Plautum in Captiv. Act. III. Sc. 4:

Est miserorum, ut male volentes sint, atque invideant bonis. Idem.

1 Τοῖς ὑπολειπομένοις] Melius, dignatione inferioribus. *Idem.*

2 Τὸν κορυφαῖον ἐκεῖνον] Verto, *modo principem illum & in fastigio dignationis collocatum, expugnaverit, ac de illo amicitia gradu deturbaverit.* Idem.

3 Καὶ δὴ τοῖς γυμνικοῖς] Pindarus Isthm. Carm. IV:

Ἔστιν δ' ἐφάνεια τύχας
Καὶ μεταμώνιον,
Περὶ τέλος ἄκρον ἰκέσθαι.
Τῶν τι γὰρ διδοῖ τέλος,
Καὶ κέρδος ἀνδρὶ χειρόνων
Ἐσφάλλει τέχνα καταμάψασα.

Id est,

Est tamen incertitudo fortunæ etiam pugnantium, priusquam ad finem summum veniant. Horum enim dat finem, & virorum deteriorum ars corripiens præstantiorem supplantat. Idem.

4 Τῆς ὑπαληκῶ δύσας καταπεσούσης] Ὑπαληξ sive βαλεῖς, item γαμμὸς Polluci, repagula, quæ Latini *Carceres* vocabant, quibus apertis, non *fractis*, ut interpres habet, emittebantur currus. Videtur hic extentus funis fuisse, quo velut repagulo cursores continebantur; eoque remisso procurrebant. *Idem.*

5 Μόνον τῦ πρόσω] Interpres vertit *primas affectare*, ac si τὸ πρωτεῖον legeretur. Τῦ πρόσω ἐφιέμενος, est: *tota mente intentus in spatium, quod cursu conficiendum*

τοίνας πρὸς τὸ τέρμα, καὶ τῆς σοσὶ τὴν ἐλπίδα τῆ νίκης ἔχων, τῆ πλησίον ὠδὴν κακκυγᾶι, ὠδέ τι τῆ χῆ τὴς ἀγωνίσεως πολυπραγμονεῖ. ὁ δὲ κακὸς σκαιῶν, [1] καὶ ἀναβλῶ ἀνταγωνιστὴς, ἀπογνὺς τὴν σὺν τῆ πέρας ἐλπίδα, ἐπὶ τὴν κακοτεχνίαν ἐτράπη. καὶ τοῦτο μόνον ἐξέπαυλῶ σκοπεῖ, ὅπως τὸ τρέχοντα ἐπισχὼν, ἢ ἐμποδίσας, ἐπιτρωμεῖ. ὡς εἰ τοῦτο διαμφίβλοι, οὐκ ἂν ποτε νικήσαι δυνάμενον. ὁμοίως δὲ τούτοις καὶ ταῖς φιλίαις τῆ διδαιμένων χάριτος. [2] ὁ γὰρ πρόσχων, αὐτίκα ἐπιβουλεύεται. [3] καὶ ἀφύλακτῶ [4] τὸ μέσῳ λαφθεὶς τῆ δυσμενῶν, ἁνηρπάσθη. οἱ δὲ ἀγαπῶντες, καὶ φίλοι δοκοῦσιν, ἐξ ὧν ἄλλοις βλάπτειν ἔδοξαν. τὸ, τὰ ἀξιόπιστον τῆ διαβολῆς ὀχ ὡς ἔτυχεν ἐπινοοῦσιν, ἀλλ' ὃ τοῦτο τὸ πᾶν αὐτοῖς ἐστὶν ἔργον, διανοηθῆναι τι πρόσφορον ἀποδῦναι, μηδὲ ἀλ-

spem victoriæ habens, vicino non incommodat, neque aliorum certatorum res curat. Contra ignavus ille, & imbellis adversarius, desperata celeritate, animum ad fraudem convertit. Atque hoc solum in universum spectat, quomodo currentem objecta remora, vel impedimento, reprimere possit: quæ ni succedant, nunquam queat vincere. Haud aliter in ambiendis magnatum amicitiis accidit: apud quos qui prominet, statim insidiis involvitur, & incautus ab æmulis captus discerpitur. Hi deinde diligi, & amici videri incipiunt, eo quod aliis incommodarint. Iam quod Calumniæ fidem faciat, non temere excogitant: sed in coloris delectu toti occupantur, metuentes ne quid absoni, aut alieni attexant.

restat, quæ id absolvat. Nemo hunc locum melius interpretabitur, quam Virgilius lib. v. Æneidos:

——— *Signoque repente*
Corripiunt spatia audito, limenque relinquunt
Effusi, nimbo similes: simul ultima signant.

Quod ad verbum est, ἡ διανοίας δοκοῦσιν πρὸς τὸ τέρμα. Tollius.

1 Καὶ ἀναβλῶ ἀνταγωνιστὴς] Cicero Philippica x. cap. 1: *Declarasti enim verum esse id, quod ego semper sensi, Neminem alterius, qui sua consideret, virtutis invidere.* Idem.

2 Ὁ γὰρ πρόσχων] Pessime interpres expositit, *qui prominet.* Repone, *qui cæteris antistat:* ut apud Catullum:

Veranni, omnibus è meis amicis
Antistans mihi millibus trecentis. Idem.

3 Καὶ ἀφύλακτῶ] Cyprianus de simplicitate Prælatorum: *Facilior cautio est, ubi manifesta formido est; & ad certamen animus ante præstruitur, quando se adversarius confitetur.* Verum, ut bene Seneca, *Professa perdunt odia vindicta locum.* Idem.

4 Ἐν μέσῳ λαφθεὶς] Non satisfacit mihi interpres. Malim, *circumventus rapitur.* Eleganter Ausonius in Cupidine Crucifixo locum hunc illustrat:

——— *Hostemque unum loca non sua nactum*
Facta nube premunt. Trepidantem, & casa parantem
Suffugia, in cætum media traxere caterva.
Eligitur mæsto, &c.

Contra apud Ciceronem pro Cluentio, c. 65: *Innocentia defensio sæpe multorum improbitate intercluſa respirat.* Idem.

1 Τὰ

λότερον. ὡς γὰρ ἐπὶ πολὺ [1] τὰ προσόντα τῇ ἀμφαλλομένῳ, [2] πρὸς τὸ χεῖρον μεταβάλλοντες, τὰς ἀπιθάνους ποιοῦνται τὰς κατηγορίας. οἷον, τὸ μὲν ἰατρὸν ἀμφάλλεσιν ὡς φαρμακέα. τὸ πλούσιον ὄ, ὡς τύραννον. [3] τὸ τυραννικὸν ὄ, ὡς πρωδλικὸν.

xant. Sic plerunque ejus, quem deferunt, rationes in deterius interpretando, probabiles reddunt accusationes. Medicum veneficii; locupletem affectatæ tyrannidis; tyrannum proditionis insimulant. In-

1 Τὰ προσόντα] Hic sunt vel fortunæ, vel ingenii, vel quæcunque alia bona, commoda, conditio: quæ alicui adsunt, quibusve conspicuus est. *Tollius.*

2 Πρὸς τὸ χεῖρον μεταβάλλοντες] Basilius Magnus de Invidia: Δεινὸν ὄ ταῖς εἰς τὸ χεῖρον παραγροπαῖς τὸ ἐπαινετὸν διαπύσαι, καὶ ὃν μέτοι γε κακίας ἢ ἀρετὴν διαβαλεῖν. *Improbum autem est, in pejus deflectendo quod laudabile est culpare, & è malitiæ vicinia virtutem criminari.* Sarisberiensis lib. VII. Policratici, capite 24. de calumnia loquens: *Et nunc quidem*, inquit, *bona aliena pervertit, nunc minuit: mala autem fingit, quæ non sunt; aut magnificat, & extollit, si qua sunt.* Contra ea Quintilianus lib. II. cap. 12: *Est præterea quædam virtutum vitiorumque vicinia, qua maledictus pro libero, temerarius pro forti, effusus pro copioso accipitur.* Sic & in amore, & in amicitia vitia proximarum virtutum appellationibus velantur. Lucretius lib. IV:

Nigra μελίχρως *est, immunda & fœtida* ἄκοσμος.
Casia παλλάδιον, *nervosa & lignea* δορκὰς, &c.

Et apud Theocritum Battus Idyll. X:

Βομβύκα χαρίεσσα, Σύραι καλέουσι τὸ πᾶντες,
Γ'χναν, ἁλίσκαιρον. ἐγὼ δ' μόνος μελίχλωρον.
O Bombyce venusta, omnes te Syram vocant,
Tenuem, sole adustam. ego vero solus flavam mellis instar.

Est item apud Aristænetum illius vitiorum in melius interpretationis amatorium exemplum, lib. I. epist. 18: Καὶ ὁ μὲν τις ἦν νέων, ὅτι σιμὸς, ἐπίχαρις παρὰ σοὶ καὶ θεῖος ἐπαινεῖτο· τῷ δὲ τὸ χρυσὸν βασιλικὸν ἦρες· τὸ δὲ διὰ μέσου πάντων. ἐρεῖς ἐμμετρότητα ἔχειν· μείλιχος δὲ ἀνδρικὸς ὀνομάζεις, λιπὴς δὲ θεῶν παῖδας θεοσεμνικὰς· μελιχρώτας δὲ οἶδ' τέννομ' τινος, ἀλλ' ἀσοίνομα εἶναι. Vbi nisi & in Platone ita legeretur, & à Plutarcho in ἀσοσοίνομα mutatum esset, χρῶμα pro ἀσοίνομα legerem. Neque vel ita tamen Platonis mihi locus sanus esse videtur. Μελαγχλώρους δὲ & τέννομα οἶδ' τινὸς ἄλλα ἀσοίνομα, ἢ ἐφ' ᾧ ὑπολειπόμενα τὸ & θλιβερῶς φέρονται ἢ ὠχρότητα, ἐὰν δὴ ὦφ ᾖ. Lege, μελαγχλώρους, (sive μελίχρως, ut alii malunt) δὲ & τέννομα οἶδε ἀλλ' χρῶμα εἶναι ἐφ' ᾧ &c. ad plures illi sermo institutus est, sic ut τὸ οἶδ vitiosum esse quivis facile deprehendat. Cetera mendæ manifestæ sunt. Posset autem τὸ ἀσοίνομα *facies* verti: nisi quis ἀσοσοίνομα cum Plutarcho malit: cujus vocis vim Cicero pluribus explicat, lib. II. de Oratore cap. XIV: *ut cum in sole ambulem, etiamsi aliam ob causam ambulem, fieri natura tamen, ut colorer.* De Amicitia locus est eximius, sed prolixior, apud Horatium lib. I. sat. 3: ubi tandem livorem nostrum, & animi æruginem perstringit, dicens:

At nos virtutes ipsas invertimus; atque
Sincerum cupimus vas incrustare. probus *quis*
Nobiscum vivit! multum demissus homo. *illi*
Tardo *cognomen* pingui damus. *pro* bene sano,
Ac non incauto, fictum, astutumque *vocamus*, &c.

Pinra ad Lucret. & Horatium Lambinus congessit, quæ describere nolo, ne alienæ fructum diligentiæ videar velle intercipere. *Idem.*

3 Τὸν τυραννικόν] Malim, *tyrannidis*, vel *tyranni ministrum*, quam *tyrannum*, verterc. *Idem.*

οὐδὲν μᾶλλον ἐκ ὁ ἀκρωμῶν αὐτὸς ὑπερβάλλῃ τ Ἀλφεσιβοίας τὰς διαφορᾶς. καὶ ὡς τ οἰκείαν τρόπον οἱ καιροῦντες αὐτοῖς ἁρμοζόμενοι, δύσχριν. ἰὼ μᾶ γᾶ ζηλότυπον αὐτὸν ὄντα ἴδωσι, διέσυρε φασι τῇ γυναικίσκῃ ὡδὶ τὸ δεῖπνον. καὶ ἀπιδὼν ἐς αὐτὼ, ἀπεστέναξε. καὶ [1]ἡ Στρατονίκη πρὸς αὐτὸν ὑ μάλα ἀηδῶς, καὶ ὅλως ἐρωτική. καί τινες ἐ μοιχικαὶ πρὸς αὐτὸν αἱ διαβολαί. ἰὼ ᾗ ποιητικὸς ἦ, κ ἐπὶ τούτῳ μέγα φρονῇ, μᾶ Δί' ἐχλεύασέ σε [2]Φιλόξενος τὰ ἔπη, καὶ διέσυρε, [3]κ ἄμειρε εἶπεν αὐτὰ, κ καινοσωρῆσα. πρὸς ᾗ τ ὀνίσκη, καὶ φιλόγελον, ἀηδὲς, καὶ ἀνόσιος ὁ φίλος διαβάλλεται, καὶ ὡς τὸ θεῖον παρωθούμενος, καὶ τὴν πρόνοιαν ἀρνούμενος. [4]ὁ ᾗ ἀκούσας, δύης μύωπι ἀλφ ᾗ ὡτὸς τυπεὶς, διακέκαυται ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ ἀπέσραπται τ φίλον, ὑ σεμνεῖναι τ ἀκριβῆ ἔλεγχον. ὅλως γὰ τὰ τοιαῦτα ἐπινοοῦσι, καὶ λέγουσιν, ἃ μάλιστα ἴσασιν ἐς ὀργὴν δυνάμενα ἐκκαλέσασθαι τ ἀκρωμένων.

Interdum auditoris affectus sua calumniis discrimina suppeditat: ad cujus mores hi maligni homines sese accommodantes, scopum attingunt. Nam si zelotypum ipsum esse perspexerint: annuit, inquiunt, ille uxori tuæ inter epulas, eamque intuitus suspiravit: Stratonice vicissim suave quiddam, & amatorium: alia item, quæ ad suspicionem adulterii faciunt. Sin poëticæ studiosus illa arte sibi placeat: Per lovem tua carmina Philoxenus irrisit, infectatus est, hiulca & lege soluta dixit. Apud religiosum, & pium, impietatis, & flagitii accusatur amicus, quasi numen rejiciat, & providentiam neget. Tum auditor, ceu œstro in aurem immisso, excandescit, ut est consentaneum, & re nondum accurate cognita, amicum aversatur. Talia fere sunt, quæ ab impuris istis confinguntur & dicuntur, cum ea norint audientis animum ad iram maxime posse pro-

1 Ἡ Στρατονίκη] Allusit partim ad historiam Antiochi Seleuci R. filii, qui novercæ amore flagrans ope Medici voti compos fuit factus: partim ad calumniam, qua Combabus fuit impugnatus apud eundem Seleucum, ac si Stratonices manifestarius adulter esset. Utramque noster fuse exponit in libello de Dea Syria: illam Plutarchus in vita Demetrii Poliorcetæ: quam breviter item noster attigit in Icaro-Menippo: Σελεύκῳ δὲ Ἀντιόχου ἐφορῶν Στρατονίκῃ διαθρύπτα λάθρᾳ τῇ μητρυιᾷ. *Seleuci autem filium Antiochum videbam clam Stratonicæ novercæ innuentem.* Ex hac historia effictam habes narratiunculam apud Aristænetum lib. I. epist. XIII. Reposui autem, ejecta *uxoris* voce, nomen proprium, in quo ad historiam respicitur, quam exposuimus. Mox legam *ἀνδρὸς*. Interpres non nimis bene vertit. *Tollius.*

2 Φιλόξενος] Nobilis poëta Lyricus, qui cum Dionysii tyranni carmina liberius damnaret, ab eo in Latomias detrusus est: unde Tarentum aufugiens Dionysio revocanti epistolam misit una litera O, id est υ, notatam. plura Suidas. Meminit & Plutarchus de fortuna Alexandri, orat. II. in initio. *Idem.*

3 Καὶ ἄμετρα] *Hiulca*, interpres. Rectius, *immodulata*, ut Horatius in Arte:

Non quivis videt immodulata poëmata judex. Idem.

4 Ὁ ἀκούσας] Verte: *quo ille*, sc. amicus, *audito, statim velut æstro percitis auribus, uti par est, inflammatur, & moram accurata inquisitionis non ferens, aversatur amicum, repellitque. Plane enim istiusmodi mendacia confingunt, queis maxime norunt audientis animum ad iram posse provocari.* Idem.

1 Καὶ

[1] καὶ ἵνδικα πρωτός ἐστιν ἥκιστα ἐπιστάμενοι, ἐπ' ἐκεῖνο τρέχουσι, καὶ ἀκριβάζουσιν ἐς αὐτόν. ὥστε τῇ ὀξυθύμῳ ὀργῇ παρεμβάλλουν [2] μηκέτι σχολὴν ἄγειν τῇ ἐξεταστικῇ τῆς ἀληθείας. ἀλλὰ κἂν θέλῃ τις ἀπολογεῖσθαι, μὴ προσίεσθαι, τῷ ὀξυθύμῳ τῆς ἀκριβάστου, [3] ὡς ἀληθεῖ προκατειλημμένῳ. [4] Ἀνυσιμώτατον γὰρ ὂν τὸ εἴδος τῆς διαβολῆς, τὸ ὑπεκκλῖνον τὴν τοῦ ἀκούοντος ἐπιθυμίας. ὁπότε παρὰ Πτολεμαίῳ [5] τῷ Διονύσῳ ἐπικληθέντι, ἐγκαλῶν τις, ὡς διδάσκαλε [6] τῶν Πλατωνικὸν Δημήτριον, ὅτι ὕδωρ τι πίνῃ, καὶ μόνον τῶν ἄλλων γυναικεῖα οὐκ ἐνδύσηται ἐν τοῖς Διονυσίοις. καὶ εἴγε μὴ κληθεὶς [7] ἔωθεν ἅπινέ τι, πάντων ὁρώντων, καὶ λαθὼν

provocare. Et qua parte quisque præstat, cognoscentes, illa ipsum telis jaculisque petunt: ne auditor, subita conturbatus ira, aliquod vero cognoscendo collocet otium: deinde ei, qui se purgare velit, non attendat, inopinato crimine, tanquam vero præoccupatus. Etenim ea calumniæ species est efficacissima, quæ cum auditoris cupiditate conflictatur: quando etiam apud Ptolemæum cognomento Dionysum quispiam olim Demetrium Platonicum accusavit, quod in Bachanalibus aquam biberet, solusque omnium mulieribus non fuisset indutus. Ac nisi mane vocatus vinum bibisset omnium in conspectu, & sumta veste Ta-

1 Καὶ ἵνδικα πρωτός ἐστιν] Sic Alexander Parmenionis auctoritatem molestè ferens, à Cratero in Philotam, invidiosa illius & suspiciosa commemoratione accenditur: Curtius l. VI. cap. 8. sic Nero à Capitone Cossutiano in Thraseam inflammatus, quod non adfuisset in Poppææ Sabinæ consecratione, quam Nero præ ceteris dilexerat: Tacitus lib. XVI. cap. 22. Sic apud Phædrum libertus ille,

Adjecit id, quod sentiebat maxime
Dolsturum amanti.

Ceterum exemplorum ὅσα κάνις. Benedictus male legit πρῶτος, pro πρωτὸς, vertitque *& qua parte præstat.* nos emendavimus & contextum, & interpretationem, vertentes, *& qua quisque parte maxime vulneri patet.* Tollius.

2 Μηκέτι σχολὴν ἄγειν] Verterim: *indagandæ, seu perscrutandæ, veritati non modo non vacat: verum etiam si quis objectum crimen diluere voluerit, non admittat defensionem, insolentia audita criminationis, tamquam veritate præoccupatus.* Idem.

3 Ὡς ἀληθεῖ] Nisi ἀληθεῖ hic neutro genere accipitur pro substantivo, legendum hic vel ἀληθείᾳ, quod malim; vel ἀληθῆς, ut ad ἀκριβάστου referatur. *Idem.*

4 Ἀνυσιμώτατον γὰρ ὄν] Atticismus, pro, ἀνυσιμώτατον γάρ ἐστι. Sic Homerus Iliad. Θ. v. 306:

Μάκων δ' ὡς ἐτέρωσε χέρη βάλεν, ἦτ' ἐνὶ κάπῃ
Καρπῷ βεβριθυῖαν, νεαίρῃσί τε εἰ ἀρχὴν ἧσιν.

Pro βεβρίθυῖαν. Pro ὁπότε malim, ὡς ποτε. Idem.

5 Τῷ Διονύσῳ ἐπικληθέντι] Qui undecimus fuit Ptolemæorum. *Idem.*

6 Τὸν Πλατωνικὸν Δημήτριον] Cujus & Antoninus Imp. meminit lib. VIII. cap. 22. adeatur Ionsius in Histor. Philosophica. *Idem.*

7 Ἔωθεν ἅπινε] Quo nihil viro gravi turpius, nisi cum res poscit, aut jubet valetudo: antiquis autem rarum, & insuetum, ut etiam Apostolos illud diei tempus ab ebrietatis potuerit suspicione vindicare. Res igitur erat extremæ luxuriæ, quam & feminæ adamabant nequiores Apuleius lib. IX. *Quanto me felicior*

ἐων παραντινίδιον, κυμβάλισόν τε, καὶ προσωρχήσω, ἀπολώλεκ' ἄν, ὡς ἀκόλαστον τῷ βίῳ καὶ βακ-

Tarentina, cymbala pulsasset, & saltasset, plane periisset; quod

Daphne vicina, qua mero & prandio matutino saucia cum suis adulteris voluptatur. Idem eodem libro: *matutino mero, & continuo stupro corpus emancipatat.* Tollius.

1 Παραντινίδιον] Pollux lib. VII. cap. 17: καὶ μὴν τόγε παραντινίδιον διαφανές ἐστιν ἱμάτιον, ὠνομασμένον ἀπὸ τῶν παραντίνων χρήσεως καὶ τρυφῆς. *Est autem pellucida vestis, Tarantinidion, ita à Tarentinorum usu luxuque appellata.* Hesychius: Παραντῖνον, ἢ ἄλλοι λέγουσι, ἱμάτιον γυναικεῖον λεπτὸν, κρόσσους ἔχον ἐν τῇ ἑνὸς μέρει. *Tarantinidium, vestimentum muliebre tenue, fimbrias, seu villos habens ab una parte,* Vtebantur eo plerumque meretrices. Lucian, in dial. meretr. Οὐκ αἰσχύνῃ μόνη τῶν ἑταιρῶν ἀκριβὲς, ἢ χιτὼν, ἢ παραντινίδιον ἔχουσα. Apud Pollucem cap. XIII. lib. VII. fragmentum est veteris poetæ, Παρθένῳ δ' εἶναι δοκεῖ, φορῶν κροσσωτὸς, καὶ γυναικείαν στολήν. *Virgo esse videtur, gerens fimbriatas vestes, & muliebrem stolam.* Mulichri autem veste Bacchus amiciebatur. Vide Senecam. Et Tragœdi, omnesque Dionysiaci artifices, quorum nota *Symata.* Apud eundem Pollucem, Αὐδῶν γάπων τῆς βακχέα, διονυσιακὸς, φοδύρης. Et apud Hesych. βακχάρη χιτῶνες, ἐξ ἱρίσεων αἱ θράλλειαι βάκχαι. Hinc & Bacchus βασσαρεὺς dictus. Commentator vetus Horatii l. I. od. XVIII: Bassareus *dictus est liber pater à genere vestis Baccharum:* unde & *Bacchæ* Bassarides *dictæ Pers.* Bassaris & *Lyncem.* Bassaris *enim genus vestis est, ad pedes usque demissa, dicta à* Bassara, *loco Lydiæ,* ubi fit. Vbi *Bassara* pro *Bassaris* legendum videtur. Verum Etymologici auctor & in etymologia, & in ipsa nominis denotatione variat. Quamquam etiam *Bassaris* apud Persii Scholiasten inveni, ad Sat. I. v. 101: *Bassarides,* inquit, *Bacchæ. Quibusdam videtur à genere vestis, qua Liber pater utitur, demissa ad talos, quam Thraces* Bassarin. *Quidam à vulpibus, quarum pellibus Bacchæ succingebantur. Vulpes Thraces* Bassares *dicunt.* Idem.

2 Ἐκυμβάλισόν τε] Cymbala namque cum saltatione jungebantur in Deorum effeminato cultu: præsertim in festis Bacchi, Herculis, & Matris Deum Cybeles. Iustinus de Ptolemæo Philopatore, lib. XXX: *adduntur instrumenta luxuriæ, tympana & crepundia;* sive, ut alii malunt, *crepitacula.* Vbi tamen τὰ *crepundia* ab interprete esse censuerim. Nam de eodem loquens Plutarchus tympani tantum meminit. Sed, uti dixi, & cymbala in ejusmodi festis solemnia fuere. Apulejus de Gallis Cybeles, lib. VIII. Milet. *Qui per plateas & oppida cymbalis & crotalis personantes, Deamque Syriam circumferentes mendicare compellunt.* Lucretius lib. III.

Tympana tenta tonant palmis, & cymbala circum
Concava, raucisonoque minantur cornua cantu.
Et Phrygio stimulat numero cava tibia mentis.

Erant autem ea vel ex ære, vel è buxo; quæ mutuo collisu non ingratum sonum edebant. Ausonius in Epist. ad Paulinum XXV;

Cymbala dant ictibus sonitum: dant pulpita saltu
Icta pedum: tensis rebeant cava tympana tergis.

Propertius lib. III. el. XVI; ad Bacchum:

Le vis odorato cervix manabit olivo;
Et series nullo veste fluente pedet:
Mollia Dircæa pulsabunt tympana Thebæ;
Capripedes calamo Panes hiante canent.
Vertice turrigero juxta Dea magna Cybelle
Fundet ad Idæos cymbala tacta choros.

Anthol. lib. IV. de Herc. & Bacchо;

A'μ-

λίως, ἀλλ' [1] ἀνύποφίστος ὤν, καὶ ἀνύποτεκτος τῆς Πτολεμαΐδος τρυφῆς. [2] Περὶ δὲ Ἀλεξάνδρου, μείζων τόπος ἂν ἀπάντων διαβολὴν λάβοι, εἴ ἔλοιτό τις μὴ σέβειν, μηδὲ προσκυνεῖν τὸν Ἡφαιστίωνα. ἐπεὶ γὰρ ἀπέθανεν Ἡφαιστίων, ὑπὸ δὲ ἔρωτος Ἀλέξανδρος ἐβιάσθη προσθεῖναι καὶ τοῦτο τῇ λοιπῇ μεγαλοψυχίᾳ, [3] καὶ θεὸν χειροτονῆσαι τὸν τεθνηκότα. διὸ καὶ νεώς τε ἀνέστηται αὐτῷ πόλεις, καὶ πομπὴ κωμῳδεῖται, καὶ βωμοί, καὶ θυσίαι, καὶ ἑορταὶ τῷ κοινῷ τούτῳ Θεῷ ἐπετελέσθησαν. [4] καὶ ὁ μέγιστος ὅρκος διὰ τούτου ἅπασιν, Ἡφαιστίωνα. εἰ δέ τις ἢ μεθιάσειε πρὸς τὰ γιγνόμενα, ἢ μὴ φαίνοιτο πάνυ σπουδῇ, ἀναλωθεὶς ἐπίκειτο ἡ ζημία. ὑπολαμβάνοντες οἱ κόλακες τοῦτο μειρακιώδη τοῦτον τὸν Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν, προσεξέκαιον δῆθεν, καὶ ἀνεζωπύρουν, [5] ὀνείρατα δημ-

quod regis moribus non delectaretur, ſed Ptolemæi deliciis infenſus eſſet, & adverſarius. Apud Alexandrum graviſſimi criminis reus fiebat, qui colere & adorare nollet Hephæſtionem. Nam poſteaquam is è vivis exceſſit, amore victus Alexander, ad reliquam funeris magnificentiam additum voluit, ut mortuus inter Deos Hephæſtion haberetur. Continuo civitates ei templa condiderunt, delubra dicarunt, aras, victimas, & feſta novo huic Deo conſecrarunt. Eratque nomen Hephæſtionis jusjurandum omnium religioſiſſimum. Siquis autem vel riſiſſet ad ea quæ fiebant, vel non omni ſtudio colere viſus eſſet, culpa capitalis erat. Aſſentatores autem perſpecta hac juvenili Alexandri cupiditate, ei ignem & fomitem addere cœperunt, ſomnia narrantes

Ἀμφοῖν ἦν σῆλαι σωτήρμονες· εἴκελα δ' ὅπλα
Νεβρὸς, λειοντὴ, κύμβαλα δὲ, πλαταγή.
Sudarumque pares meta, paria arma: leonis
Exuvia, hinnuleus, cymbala cum ſtrepitu.

Eleganter ad rem Tertullian. de Pallio: *Atquin alius & ſericatus & crepidam aratus incеſſit, & ut digne quidem Bacchantibus indumentis aliquid ſubtinniret, cymbalo inceſſit.* Tollius.

1 Ἀνυποφίστος] Exprobrator. Lactantius lib. v. cap. 6: *Et quoniam mores ac vitia regis imitari genus obſequii judicatur, abjecerunt omnes pietatem; ne exprobrare regi ſcelus viderentur, ſi aliter viverent.* Vid. Tacit. XVI. 22. Et Lactant. l. v. cap. 9. p. 482. Iſocr. p. 10. *Idem.*

2 Περὶ δὲ Ἀλεξάνδρου] Malim ita vertere: *Ita & apud Alexandrum hæc omnium maxime valebat calumnia, ſiquis neque colere ut Deum, neque adorare velle Hephæſtionem deferebatur.* Idem.

3 Καὶ θεὸν χειροτονῆσαι] Pluribus hæc Arrianus, Curtius, Plutarchus in vita Alex. M. *Idem.*

4 Καὶ ὁ μέγιστος ὅρκος] De Caligula Suetonius refert, eum inter cetera amoris erga Druſillam documenta nunquam deinceps niſi *per numen Druſillæ* dejeraſſe. Idem in monte Iulii Cæſaris narrat, controverſias quaſdam à plebe *interpoſito per Cæſarem jurejurando* diſtractas: & Claudium Imp. *jusjurandum* ſibi *neque ſanctius* neque *crebrius* inſtituiſſe, quam *per Auguſtum*: quin & violata perjurio numina iſta gravius vindicata, quam ſi quis per ipſum Iovis numen, aut majorum gentium Deos pejeraret. Sic ut vere dixerit Tertullianus in Apologetico: *Citius denique apud vos per omnes Deos, quam per unum genium Cæſaris pejeratur.* Idem.

5 Ὀνείρατα] Id enim inter divinitatis ſigna. Vnde & ægrotantes, & futura

γώμενοι δ' Ἡφαιστίωνος, [1] ἐπιφανείας τινὰς, καὶ ἰάματα προστιθέντες αὐτῷ, καὶ [2] μαντείας ἐπιφημίζοντες. καὶ τέλος, ἔθυον [3] παρέδρῳ, καὶ [4] ἀλεξικάκῳ θεῷ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἡδέως τι ἀκούων, καὶ τὰ πλάσματα [5] ἐπίστευε, καὶ μέχρι ἐφρόνει, ὥστε καὶ θεοῦ παῖς ἂν μόγον, ἀλλὰ καὶ θεὸς ποιεῖν δυνάμενος, πόσους τινὰς οἰόμεθα τῶν Ἀλεξάνδρου φίλων ἂν ἐκ τοῦ κοινοῦ ἐκπεσόντας ἀπολωλέναι ὑπὸ Ἡφαιστίωνος θειότητος, διαβληθέντας, ὡς ὀλίγα τιμῶσι [6] τὸν κοινὸν ἁπάντων θεὸν, καὶ μόνῳ τούτῳ ἐξελαθέντας, καὶ τῆς βασιλείου ὁμιλίας ἐκπεσόντας; τότε δὲ

tes Hephæstionis, apparitiones quasdam, & medelas ei attribuentes, ejusque oracula prædicantes: denique assessori, malorumque depulsori Deo sacra fecerunt. Alexander autem hæc jucunde audiebat, tandem etiam ut veris fidem habebat, & gloriabatur, quod non modo Dei filius esset, sed Deos etiam creare posset. Quot igitur Alexandri amicos putamus illam Hephæstionis divinitatem tum male habuisse, quum accusarentur, quod communem omnium Deum non colerent: ideoque expellerentur, & regis benevolentia excideret? Tunc temporis Aga-

prænoscere cupientes, in Deum, Æsculapii præcipue, & Serapidis, nec non Apollinis, sese templa conferebant, per somnium illorum voluntatem, responsave expiscaturi. *Tollius.*

1 Ἐπιφανείας] Illustravit hanc vocem, locumque Luciani, Vir illustris Ez. Spanhemius in V. Dissertatione de re Nummaria: quod opus à me juventuti nunquam non erit commendatissimum. *Idem.*

2 Μαντείας] Et oracula ad auctoritatem novo Deo conciliandam efficta. Æmulatus est in Antinoo Hadrianus, quem non secus ipse, ac Hephæstionem Alexander, dilexerat. Spartianus in ejus vita: *Et Græci quidem volente Hadriano eum consecraverunt, oracula per eum dari asserentes, quæ Hadrianus ipse composuisse jactavit.* Idem.

3 Παρέδρῳ] Servius in VII. Æneid. *Revera Virbius est numen conjunctum Dianæ, ut matri Deum Attis, Minervæ Erichthonius, Veneri Adonis.* Id est πάρεδρος. Πάρεδροι etiam σύνθρονοι dicti, teste Hesychio, quamquam viri docti τοὺς παρέδρους τοῖς συνθρόνοις inferiores existimant, & ordine, & dignatione. quin & Gallus sese apud nostrum in dialogo sui nominis πάρεδρον Ἑρμῆ jactat. *Idem.*

4 Ἀλεξικάκῳ] Quod Herculi, quem æmulabatur Alexander, cognomen datum in Deorum numerum cooptato. Fuit item Apollinis cognomen, de quo videndus Pausanias in Atticis, pag. VI. *Idem.*

5 Ἐπίστευε] Iuvenalis Sat. IV:

Quid apertius? Et tamen illi
Surgebant crista. Nihil est, quod credere de se
Non possit, cum laudatur dis aqua potestas. Idem.

6 Τὸν κοινὸν ἁπάντων θεόν] Erant enim & peculiares vel populis, vel familiis, seu gentibus Dii; Ausonius in Cæsaribus:

Æneadum generis qui sextus & ultimus heres,
Polluit, & clausit Iulia sacra Nero.

Inprimis heroes in Deum numerum relati; ut populo Romano Quirinus. Cæterum, qui plura Deorum nomina desiderat, uni tantum culta vel cognita populo, legat cap. XXIV. Apologetici Tertulliani, & lib. IV. Augustini de Civitate Dei, cap. 8. & passim. Sermon. VIII. Theodoreti ad infideles Græcos, &c. *Idem.*

I Τό-

Ἀγαθοκλῆς ὁ σάμιος, [1] πεζιαρχῶν παρ' Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τιμώμενος παρ' αὐτῷ, μικρῷ δεῖν [2] συνεκπεσὼν χθὲ λέοντι, διεβλήθησαν ὅτι δακρύσειε παρὰ τὸν Ἡφαιστίωνος τάφον. ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν λέγεται βοηθῆσαι Περδίκκας, [3] ἐπομοσάμενος καὶ πάντας τοὺς θεοὺς, καὶ καθ' Ἡφαίστωνος, [4] ὅτι δὴ κυνηγετοῦντι οἱ φανέντα ἀναρπῆσαι τὸν θεὸν ἐπισκῆψαι, εἰπεῖν Ἀλεξάνδρῳ, φείσασθαι Ἀγαθοκλέους. εἰ γὰρ ὡς ἀπιστοῦντα, οὐδὲ ὡς ἐπὶ νεκρῷ δακρύσαι, ἀλλὰ τὴν πάλαι συνηθείας μνημονεύοντα. ἡ γὰν κολακεία, καὶ ἡ διαβολὴ, τότε μάλιστα χώραν ἔσχε πρὸς τὸ Ἀλεξάνδρου πάθος σωλήνωμένη. [5] καθάπερ γὰρ ἐν πολιορκίᾳ σὺν ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ, καὶ ἀπόκρημνα, καὶ ἀσφαλῆ τῶν τείχους

Agathocles Samius, qui apud Alexandrum centurio in honore erat, parum abfuit quin cum leone committeretur, accusatus, quod sepulchrum Hephæstionis præteriens illachrymasset. Verum illi opem tulisse fertur Perdiccas, Deos omnes, ipsumque Hephæstiona juratus, Deum in venatione sibi clare visum mandasse, ut Alexandro diceret, Agathocli esse parcendum, qui non ut mortuum lachrymasset, & quod vanam Hephæstionis divinitatem crederet, sed quod pristinæ familiaritatis meminisset. Sic igitur affecto Alexandro, locus assentationi, & calumniæ aptissimus fuit. Nam quemadmodum hostes urbem oppugnaturi, non altam, non præcipitem, non munitam

1 Πεζιαρχῶν] Verte; *Ordinum ductor, quique magno apud Alexandrum in honore erat.* Tollius.

2 Συνεκπεσὼν λέοντι] Alludit ad historiam Lysimachi, quem Alexander Leoni objecerat. *Idem.*

3 Ἐπομοσάμενος] Eodem ferme dolo, quo Iulius Proculus usus, interfecto, seu discerpto à Patribus Romulo, quo desiderium plebis leniret. Adi Livium lib. 1. & Florum, cap. 1. *Idem.*

4 Ὅτι δή] Legebam initio, ὅτι ἴδοι. verum τὸ ὅτι eleganter sæpe παρέλκει. Idem.

5 Καθάπερ γὰρ ἐν πολιορκίᾳ] Eadem in Halieuticis similitudine usus est Oppianus lib. v:

Ὡς δ' ὅτε δυσμενέων βεβαρὼς λόχος ἀντία Σίοισι
Λάθρι' ἐμπλήσῃ μεσάτιλα δηϊ νύκτα δοκεύσας,
Εὖ δοντας δὲ κίχησι φυλακτῆρας ποὸ πυλείων
Ἀρβ' ὑμβρίνθῳ, εἰσπλῆξας δ' ἐδάμασσεν.
Ἐνθεν ἔπειτ' ἄκρην τε πόλιν, καὶ τύρσιν ἐπ' αὐτῇ
Θαρσαλέοι κατέδυσαν, πυρὸς βέλος, ἄσπιος ἄτῃ,
Δαλὸν ἐϋδμήτων μεγάρων αἰζηΐα φέροντες
Ὡς τότε &c.

Ac veluti insidiæ media sub nocte propinquant
Hostibus occultæ, & curis somnisque solutas
Excubias arcis nactæ sub Marte quieto,
Cædunt; & sternunt custodum corpora passim:
Hinc propere evadunt summa ad vestigia muri,
Audaceſque locant flammas in arce micantes,
Vrbis casura signum, torremque ferentes,
Qui sit robustus jam prensa malleus arcis:
Sic tunc &c.

Vt & Apulejus ex parte lib. v. Metam. *Tunc nactæ jam portis patentibus nudatum foro-*

προσίασιν οἱ πολέμιοι, ἀλλ' οὐ τὴν ἀφύλακτόν τι μέρος, ἢ σαθρὸν αὐθωνται, ἢ πεπτωκὸς, ἐπὶ τοῦτο πᾶσῃ δυνάμει χωροῦσιν, ὡς ῥᾷστα παρεισδῦναι, καὶ ἐλεῖν δυνάμενοι, ὕτω καὶ οἱ διαβάλλοντες, [1] ὃ, τι ἂν ἀθεὶς ἴδωσι τὴν ψυχὴν, καὶ ὑποσεσθορυβημένην, τοῦτο προσέβαλον, καὶ [2] καὶ προσέγνωσι τὰς μηχανὰς, καὶ πάλιν, ἐκπολιορκῆσαι, μηδενὸς ἀντιπαρορμῶντος, μηδὲ τοῦ ἔρωδιὸν αἰδομένου. εἶτ' ἐπειδὰν ἐντὸς ἄπαξ τειχῶν γένωνται, πυρπολῆσαι πάντα, καὶ κρίναι, καὶ σφάττουσι, καὶ ἐξελαύνουσιν, οἷα εἰκὸς ἀλισκομένης ψυχῆς, καὶ ἐξωδυρμένοις, ἔρρα εἶναι. μηχανήματα δ' αὐτοῖς καὶ δόλοι τὰ ἀπάτη, καὶ τὸ ψεῦδος, καὶ ἐπορκία, καὶ [3] προσλιπάρησις, καὶ ἀναισχυντία, καὶ ἄλλα μύρια ῥᾳδιουργήματα. ἡ μεγίστη πασῶν, καὶ κολακεία ἐστὶ, [4] συρφετὸς, μᾶλλον δ' ἀδελφή τις ὑπὸ τὴν διαβολῆς. Οὐδεὶς γὰρ οὕτω γυναῖκας ἐστὶ, καὶ ἀδαμάντινον τεῖχος τὴν ψυχὴν προβεβλημένον, ὃς οὐκ ἂν ὑποδύη προς τὰς τὴν κολακείας διαβολάς. καὶ ταῦτα, ὑποτρυπήσας, καὶ τὰς θεμελίους ὑφαιρήσας τὴν διαβολῆς. καὶ τὰ μὲν ἐντὸς, ταῦτα. ἔνδοθεν δὲ, πολλαὶ προθυσίαι συναγωνίζονται, τὰς χεῖρας ὀρέγουσαι, καὶ τὰς πύλας ἀναπετῶσαι, καὶ πάντα τρόπον τὴν ἁλώσιν δ' ἀκόνη συμπροθυμέ-

nitam mœnium partem invadunt: sed quam non custoditam, debilem, humilemve norunt, in eam totis viribus impetum faciunt, ut qua facillime ingredi, & rerum potiri queant. Ita calumniatores, quod in auditoris animo languidum, fragile, & accessu facile viderint, illud adoriuntur, eoque suas machinas adducunt: denique nemine obsistente: hostilemque impetum sentiente, expugnant: deinde intra muros, cuncta igni ferroque devastant, jugulant, expellunt: qualia verisimile est fieri animo capto, & mancipato. Artes sunt ipsis adversus absentem, fallacia, mendacium, perjurium, obsecratio, impudentia, aliæque sexcentæ astutiæ: quarum omnium maxima est assentatio, Calumniæ cognata, imo soror. Nemo enim tam generoso est animo, & adamantino muro septus, qui adulationis calumniis non succumbat: idque cum calumnia suffodiat, & fundamenta subtrahat. Atque hæc quidem sunt, quæ foris adveniunt. Intus autem multæ proditiones adjuvant, manus porrigunt, portas aperiunt, omnibusque modis expugnationi auditoris una incumbunt. Ac

ris animum facinorosa mulieres, omissis tecta machina latibulis, destructis gladiis fraudium simplicis puellæ paventes cogitationes invadunt. Tollius.

1 Ὅ τι ἂν ἀθενὲς] Themistius Orat. III: Καὶ ὅπως ἂν αἴσθηται αὐτῶν ἐπραγῆσαν, ῥῆγμα εἰσοικισάμενόν τι σμικρὸν ὑποτρύπᾳ καὶ ἐλέγχῃ τὸ ἀρραγὲς τε καὶ ἀδόνητον. *Qua ubi ad votum succedere sibi conatus suos senserit, perblande irrepens paulatim eum subruit, & sirutatur, qua parte minime munitus, ac minime valens est.* Idem.

2 Καὶ προσέγνωσι τὰς μηχανὰς] *Eique suas machinas admovent.* Idem.

3 Προσλιπάρησις] Non est *obsecratio*, uti reddidit interpres: sed est *assiduitas* in calumniando; aut si ita mavis, in assentando simul & calumniando, qua quasi obtunditur ille, quem in amicum veterem volunt concitare. *Idem.*

4 Συρφετὸς] Πρόδρομον ὑποκρίσεως vocat Themistius, *emissariam simulationis*. Idem.

1 Τὸ

μῶμαι. πρῶτον μέν, [1] τὸ φιλόκαινον, ὃ φύσει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, καὶ [2] τὸ ἀφίκορον. ἔπειτα δή, τὸ πρὸς τὰ παρόδοξα τῶν ἀκουσμάτων ἐπόμβιον. ὃ γὰρ οἶσθ' ὅτι ἡδόμεθα πάντες λαθραῖα, καὶ πρὸς τὰς λοιδορίας, καὶ [3] μεστὸς [4] ὑποψίας ἀκούοντες. οἶδα γὰρ πῶς ἅπαντες ἡδέως χαρταλιζόμενοι τὰ ὑπὸ τοῦ βασκάνου, ὥσπερ τὰς ψιττακοῖς κνώμβας. ἐπειδὴ τοίνυν ὑπὸ τούτων ἁπάντων συμμαχούμενοι πρόσεισι, καὶ πρόθυμον αἱρέσιν οἴμοι, καὶ ὑδὲ δυσχερὴς ἡ νίκη γίνοιτο, μηδενὸς ἀνθυπαγορεύοντος. μὴ δ' ἀμυνομένους τὰς προσβολὰς ἀλλὰ δὸς μὲ ἀκούοντα, ἐκόντα ἐαυτὸν ἐνδιδόντα. δὸς διαλ-

Ac primum quidem hæ sunt, rerum novarum studium, ac præsentium fastidium, quod hominis ingenio à natura est insitum: deinde vero, quod ad rerum incredibilium auditionem sequitur. Nescio enim quo pacto gaudemus omnes clanculum, quum plenas suspicione delationes audimus. Quibusdam enim comperi aures calumniis ita suaviter titillari, ac si pennis confricarentur. Proinde quum talibus adjuti sociis irruerint, vi utique capiunt, nec ægre paratur victoria, ubi nemo repugnat, nec vim propulsat: sed, qui audit, ultro seipsum dedit: qui ve-

1 Τὸ φιλόκαινον] Plinius lib. XII. Nat. Hist. cap. 1. *Est natura hominum novitatis avida.* Plinius Iunior lib. VIII. epist. XVIII: *aures hominum novitate latantur.* Hinc Homerus:

Τλῶ γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ὀπηλείστ' ἄνθρωποι,
Ἥτ' ἂρ ἀκούουσι νεωτάτη ἀμφιπέλονται. Tollius.

2 Τὸ ἀφίκορον] Propertius lib. II. eleg. 33:

Elevat assiduos copia longa viros.

Monetque Isocrates ad evitandam illam satietatem, τὰς ἐπιθύμους μὴ πυκνὰς ποιεῖσθαι τοῖς αὐτοῖς. *ne sapiut eosdem alloquamur*, in orat. ad Demonicum. Eximium hac de re præceptum est apud Ciceronem de amicitia cap. 19: *Non enim*, inquit, *amicitiarum esse debent, sicut aliarum rerum, satietates. Veterrima quaque, ut ea vina, quæ vetustatem ferunt, esse debent suavissima: verumque illud est, quod dicitur, multos modios salis simul edendos esse, ut amicitiæ munus expletum sit. novitates autem, si spem afferunt, ut tamquam in herbis non fallacibus fallus appareat, non sunt illæ quidem repudiandæ: vetustas tamen suo loco conservanda est.* Idem.

3 Μεστὸς ὑποψίας] Gnome Gr.

Τὸ πόνοια δεινόν ἐστιν ἀνθρώποις κακόν.
Suspicio grave est hominibus malum.

Vide quæ ad cap. III. P. Syrus:

Ad tristem partem strenua est suspicio. Idem.

4 Τῶν ὑποψίας] Recte igitur Seneca in iræ devitatione monet *tollendam ex animo suspicionem & conjecturam, fallacissima irritamenta*; lib. II. de Ira, cap. XXIV. Idem lib. III. cap. XXX: *Taurum color rubicundus excitat: ad umbram aspis exsurgit: ursos leonesque mappa proritat. Omnia, quæ natura fera ac rabida sunt, consternantur ad vana. Idem inquietis & stolidis ingeniis evenit; rerum suspicione feriuntur.* Ausonius in epist. ad Paulinum:

Nec quæ compositis male suada & credula causis
Concinnat verisimilis suspicio culpæ.

Ita enim illic legendum: non, *male suada credula causis*, uti partim Cel. Græv. vidit, partim nos emendandum judicamus. *Compositæ causæ* sunt fictæ calumniæ. Sic Phædr. f. 1:

Qui fictis causis innocentes opprimunt.

καλομένῳ ᾖ, [1] τῷ ἐπιβαλλῶ ἀγνοῦντι. ὥσπερ γὰρ ἐν νυκτὶ πόλεως ἁλούσης, καθεύδοντες οἱ διαβαλλόμενοι φονεύονται, καὶ τὸ πάντων οἰκτιστον, ὁ μὲν σὸς εἰδὼς τὰ μεμυημένα, προσέρχεται τῷ φίλῳ φαιδρὸς, ἄν τι μηδὲν φαῦλον ἑαυτῷ συνεπιστάμενον, καὶ τὰ σωτήρια λέγῃ, καὶ ποιεῖ, παρὰ πρόσωπον ὁ ἄθλιον συνδρομῇ. ὁ δὲ, ὡς μὲν ἔχει τι γνησιον, καὶ ἐλεύθερον, καὶ παῤῥησιαστικὸν, δύῃ [2] ἐξέῤῥηξε τὴν ὀργὴν, καὶ τὸ θυμὸν ἐξέχεε. καὶ πάλιν, τῷ ἀπολογίαν προσαιδόμενον, ἔγνω μέτεστιν καὶ ᾧ φίλε παρωξυμμένος. ὡς δὲ ἀγχυνέστερος, καὶ πεπεισότερος, προσίεται μὲν, καὶ προσμειδιᾷ [3] τοῖς χείλεσιν ἄκροις, μισεῖ δὲ, καὶ λάθρᾳ τὰς ὀδόντας διατρίβ. καὶ [4] ὡς ὁ ποιητὴς φησι, [5] βυσσοδομεύῃ τὴν

vero accusatur, insidiarum est ignarus. Nam haud aliter qui deferuntur, atque qui captis urbibus pereunt, dormientes trucidantur. Et quod est omnium maxime miserabile, hic rerum actarum nescius, amicum hilari vultu adit, ut nullius mali sibi consicius, & consueta dicit, facitque, insidiis omnifariam miser obsessus. Tum ille, si homo ingenuus est, & liber, ac confidens, iram illico rumpit, animumque effundit: denique prævisa defensione, agnoscit se adversus amicum absre fuisse exacerbatum. Sin autem ignaviore est, & abjectiore animo, admittit quidem, summisque labiis arridet: verum odit, & clam dentibus frendet: ac, ut inquit Poëta, iram in animo molitur. Quo

Hic autem lubens legam; ἡδὺ πάντες πρὸς τὰς λαθρηδὸν λεγομένας, καὶ μ. ἀπ. διαβολάς. Tollius.

1 Τῷ ἐπιβαλλῶ ἀγνοῦντι] Egregie Cicero Verrina II. cap. 14: *Eum qui palam est adversarius, facile cavendo vitare possis: hoc vero occultum, intestinum, ac domesticum malum non modo non existit, verum etiam opprimit, antequam perspicere atque explorare potueris.* Facete Hispani,

Del agua mansa me guarde Dios, que
de la brava me guardaré.

Id est,

A flumine leni ac placido me Deus tutum præstet:
A torrente facile me ipse tutabor. Idem.

2 Ἐξέῤῥηξε τὴν ὀργὴν] Seneca de Ira l. II. cap. 29: *Quid est inquisus, quam secreto credere, palam irasci?* Idem.

3 Τοῖς χείλεσιν ἄκροις] Hoc est, non ex animo. Sic *summis labiis hospitem invitare*, dixit Hieronymus. noster autem, ἀπ' ἄκρων χείλεων φιλοσοφεῖν, in Apologia. & in Dialog. Meretr. ἐπ' ἄκρῳ τῷ χείλει ἐδὲν ἔχειν. plura Erasm. in Adagiis. *Idem.*

4 Ὡς ὁ ποιητὴς φησι] Homerus Ὀδυσ. ρ.

Ἐσθλὰ μὲν ἀγορεύοντι, κακὰ δὲ φρεσὶ βυσσοδομεύων.

Bona prædicantes, mala autem in pectoribus occultabant loquentes.

& Ὀδυσ. θ. in adult. Martis & Ven. de Vulcano: κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων. Est & apud Hesiodum, δόλον φρεσὶ βυσσοδομεύων. *Dolum mente occultans.* Hesychius: βυσσοδομεύῃ, ἐνθυμεῖται, μηχανᾶται, ἀποκρυμμάτως βουλεύεται, ἐκ τῶν βάθεων. Noster in Philopatride; μύχιον δὲ βυσσοδομεῖς, ἄνω ἐκ κάτω περιπολῶν, κεραλεήρονι ἐοικώς. Idem.

5 Βυσσοδομεύῃ τὴν ὀργήν] Namque, ut in Medea Seneca,

Ira quæ tegitur, nocet
Professa perdunt odia vindictæ locum. Idem.

1 Ἀδι-

ἀρχήν. ἔ δὴ ἐγὼ οὐδὲν οἶμαι [1] ἀδικώτερον, οὐδὲ ἀνελοπρεπέστερον, [2] ἐνδακνόμενόν τὸ χεῖλος, ὑποτρέφειν τὴν χολὴν, καὶ τὸ μῖσος ἐν αὐτῷ κατακλείσαν αὔξειν, [3] ἕτερα μὲν κάτθονλα ἐν φρεσὶν, ἄλλα δ' λέγοντα. [4] καὶ ὑποκινήμενον [5] ἱλαρῷ & κωμικῷ προσώπῳ, μόλις ἂν ἐπιπλῆξαί τινα, καὶ μέμψασθαι τραγῳδίαν. [6] Μάλιστα δ' τοῦτο πάσχουσιν, [7] ἐπειδὰν πάλαι φίλος ὁ ἐνδιαβαλλόμενος δόξῃ εἶναι τῷ ἐνδιαβαλλομένῳ, ποιητέον

Quo utique homine nihil putem injustius, nihil servilius, qui admorso labro bilem intus alit, odiumque intra se conceptum auget, dum aliud in mente occultat, aliud in ore habet, & plenam affectibus tragœdiam in se commovet. Tuncque potissimum hoc faciunt, quum simile facit delator, qui delati olim amicus videtur

1 Ἀδικώτερον] Cæcilius apud A. Gellium lib. xv. cap. 9:

Nam iis sunt inimici pessimi, fronte hilaro,
Corde tristi: quos neque ut apprehendas, neque ut mittas, scias. Tollius.

2 Ἐνδακνόμενον τὸ χεῖλος] More indignantium. Vide Erasm. in Adag. *Mordere Labium.* Idem.

3 Ἕτερα μὲν κάτθονλα] Achillis verba sunt apud Homerum Iliad. 1:

Ἐκ γὰρ τοι μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,
Ὅστις ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζῃ.
Ille mihi invisus, non secus ac inferni porta,
Qui aliud in animo versat, aliud autem loquitur.

Hinc Phocylides:

Μηδ' ἕτερον κεύθοις κραδίῃ νόον, ἄλλ' ἀγορεύων.
Neque aliam occultes in corde sententiam, alia proloquens.

Et tamen, ut P. Syrus ait:

Homo semper in os fert aliud, aliud cogitat. Idem.

4 Καὶ ὑποκινήμενον] Non cepit hæc interpres. Repone igitur; *& hilari mimicoque vultu tristia & tragica consilia versat.* Lege autem cum Cel. Græv io; ὑποκρεμάμενον. mox lego: κακῶν γέμουσαν. Valer. Flaccus:

Fingit placidis fera pectora dictis. Idem.

5 Ἱλαρῷ & κωμικῷ] Claudianus in 1. Cons. Stiliconis lib. II. v. 34:

Invisos odisse palam; non virus in alto
Condere; non latam speciem pretendere fraudi:
Sed certum mentique parem componere vultum. Idem.

6 Μάλιστα δὲ τοῦτο πάσχουσιν] Verte: *Hoc autem tum illis maxime evenit, cum hic, qui calumniam struit, illi, qui calumniæ appetitur, antehac amicus esse visus eodem modo facit.* Idem.

7 Ἐπειδὰν πάλαι φίλος] Palladas lib. 1. Anthol. cap. 42:

Οὐχ ἕτω βλαπτὴ μισεῖν ὁ λέγων ἀναφανδόν,
Ὥσπερ ὁ τὴν καθαρὰν φιλίαν.
Τὸν μὲν γὰρ μισοῦντα φρονίμως ἐντρεπόμεθα.
Τὸν δὲ λέγοντα φιλεῖν ἐ προφυλασσόμεθα.
Ἐχθρὸν ἐγὼ καῖνον κρίνω βαρύν, ὅς ποτε λάθρῃ
Τὼ δοκεῖ τὴν φιλίης πίστιν ἔχων ἀδικεῖ.
Non ita nocet, qui odium suum præse fert,
Atque ille, qui sinceram simulat amicitiam.
Nam inimicum præscientes evitamus.
At ab eo, qui se amicum profitetur, nobis non cavemus.
Illum ego gravem judico inimicum, qui clanculum
Per amicitiæ fidem injuriam facit. Idem.

ὁμοίως. [1] τότε γὰρ ἔστι φανλῳ ἐκεῖνον ἐπ᾽ ἐλάττοσι τῶν διαβαλλομένων, ἢ τὸ ἀπολογεῖσθαι, τὸ ἀξιόπιστον τῆς κατηγορίας ἐκ τῆς πάλαι δοκούσης φιλίας προειληφότες. οἱδὲ τοῦτο λογιζόμενοι, ὅτι πολλαὶ πολλάκις ἐν τοῖς φιλτάτοις μίσους ἀφορμαὶ γεγόνασιν αἰτίαι, τοὺς ἄλλους λανθάνουσαι. καὶ ἐνίοτε οἷς [2] αὐτός τις ἔνοχός ἐστι, ταῦτα φάσκουσι κατηγορῆσαι μᾶλλον, ἐκφυγεῖν ἔτω πειρώμενος τὴν διαβολήν. καὶ ὅλως, ἐχθρὸν μὲν ἁπλῶς ἂν τολμήσειε διαβάλλειν. ἄπιστος γὰρ αὐτὸ τὸ κατηγορία, πρόδηλον ἔχουσα τὴν αἰτίαν. τοῖς δοκοῦσι δ᾽ μάλιστα φίλοις ἐπιχειροῦσι, [3] τὴν πρὸς τοὺς ἀκούοντας εὐνοιαν ἐμφιλοτιμούμενοι, ὅτι [4] ἐπὶ τῷ ἐκείνων συμφορᾷ καὶ

tur fuisse. Tunc enim ne vocem quidem delati, tantum abest ut defensionem audire velint: tantum fidei calumniæ facit, præconcepta illa de veteri ipsorum amicitia opinio: cum non reputent inter amicissimos clam aliis non raro multas simultatum causas intercedere: interdum etiam eum, quorum ipse reus est, socium insimulare, dum sic antevertendo, calumniam nititur evitare: denique neminem audere inimico calumnias instruere. Nam ei accusationi non habetur fides, cujus manifesta est causa: verum eos, qui videntur amici, potissimum aggrediuntur, optantes suam erga auditores benevolentiam indicare, quod in ipsorum commoda neque familiarissimis

1 Τότε γὰρ ἔστι φανλῳ] Seneca de Ira lib. 1. cap. 7: *Commota enim semel & concussa mens ei servit, à quo impellitur.* Tollius.

2 Αὐτός τις ἔνοχος] Sic apud Senecam in Hippolyto v. 720:

Regeramus ipsi crimen, atque ultro impiam
Venerem arguamus. Scelere vincendum est scelus.
Tutissimum est inferre, cum timeas, gradum.

Ira & Antoninus Caracalla, quum Getam fratrem obtruncasset, per totam regiam currens, clamabat μέγαν κίνδυνον ὑπερφυᾶ, μόλις τε σωθῆναι. *Magnum se effugisse periculum, vixque evasisse incolumem*, parricidio immanem superaddens calumniam, ut est apud Herodianum lib. IV. cap. 4. Sic Iugurtha, cum Hiempsalem interfici curasset, & Atherbalem bello invasisset, scelere velabat scelus, mentitus, *Hiempsalem ob sævitiam suam ab Numidis interfectum: Atherbalem ultro bellum inferentem, postquam superatus sit, queri, quod injuriam facere nequisset*; teste Sallustio cap. XV. belli Iugurth. *Idem.*

3 Τὴν πρὸς τοὺς ἀκούοντας εὔνοιαν] Themistius Oratione III: φύονται δέ πως ἐν ἀνθρώποις ἀλάπεκες, μᾶλλον ἢ ἀνθρώπια σμικρά τε καὶ ἀνελεύθερα, τὰς ἀλώπεκας ὀπισθεν ἑφελκόμεναι· οἱ δ᾽ αὐτῶν οὐκ ἀλώπεκας, ἀλλὰ δράκοντας ἰοβόλους καὶ ἀτόπως μεγάλους ὑφέροντας, καὶ κρύπτουσιν οὐσίας καὶ φιλανθρωπίας παραπετάσμασιν, ἃς ἀπελαύνειν χρεὼν καὶ ὑποστρέφειν πρόβατόν. *Existunt autem etiam inter homines Vulpeculæ quædam, sive homunciones potius exigui & illiberales, pone vulpes secum attrahentes: alii vero non vulpes, sed serpentes difficilis & horribilis veneni plenos, adrepentes, & benevolentiæ & humanitatis involucris obtectos, qui longissime abigendi & expellendi sunt.* Ita apud Synesium Typhonis uxor ad uxorem præfecti peregrinæ militiæ ventitans, & per calumniam Osiridi necem struens, eorum sese fingit misereri, quibus cum liberis & uxoribus certa immineret ab Osiride pernicies; καὶ ἅμα ἐδάκρυσεν ἂν ὑπογλυκάζουσα τὸ παιδίον, δύναται οἶκτον προσπεσεῖν. *Simulque ejus complexa tenellos liberos lacrumari cœpit, benivolentiam hac commiseratione assimulans.* Idem.

4 Ἐπὶ τῷ ἐκείνων συμφορᾷ] Cicero l. 1. de Offic. cap. 13: *Totius autem injustitiæ*

ἢ αἰκισθέντων ἀπέχονται. εἰσὶ δέ τινες, οἱ κἂν μάθωσιν ὕστερον ἀδίκως ἀμφεβεληκότες παρ' αὐτοῖς τὸν φίλον, ὅμως ὑπ' αἰσχύνης ὧν ἐπίστευσαν, οὐδέ τι πεισθήσεσθαι, οὐδὲ τολμῶσι πρὸς αὐτὸν βλέπειν αὐτὸν, ὥσπερ ἠδικημένοι, ὅτι μηδὲν ἀδικηθέντες ἐπέγνωσαν. τοιγαροῦν πολλῶν κακῶν ὁ βίος ἐπλήσθη ὑπὸ τοῦ ῥᾳδίως, καὶ ἀνεξετάστως πιστεύσαντος ἀμφοτέρων. ἡ μὲν γοῦν Ἀντία, Τεθραίας, φησὶν, ὦ Προῖτε, ἢ κρύπτου Βελλεροφόντην, ὃς μ' ἔθελε φιλότητι μιγήμεναι σὸν ἐθελούσην, [1] αὐτὴ πρότερος ἐπιχειρήσασα, καὶ ὑπ' ἐρυθροῦ. καὶ μικρὰ ὁ νεανίας ἐν τῇ τοῦ χήμωνος συμπλοκῇ διεφθάρη, ἐπίβουλον σωφροσύνης ὑποσχών, καὶ τὸ τοῦ τὸ ξένον αἰδοῦς, ὑπὸ μοίχλης γυναικὸς ἐπιβεβουλευμένου. ἡ δὲ Φαῖδρα, κἀκεῖνα τὰ ὅμοια κατιποῦσα τοῦ πρωτότοκου, ἐπάρασθαι ἐπείσθη τὸν Ἱππόλυτον ᾠδαῖς ὑπὸ τοῦ πατρὸς, οὐδὲν ὧν φασὶ, [2] οὐδὲν ἀνόσιον εἰργασμένον. καὶ φησί τις. ἀλλ' ἀξιόπιστος ἦν σύνοιστ' ὁ διαβάλλων, ἀνὴρ τέ τι ἄλλα δίκαιος, καὶ σωφρονεῖν εἶναι δοκῶν. καὶ ἐχρῆν

mis parcant. Quidam autem sunt, quibus tametsi postea comperitur falsum apud se crimen amicis fuisse impositum, tamen cum id credidisse pudeat, neque admittere quicquam, neque illum intueri audent, ac si injuriis sint affecti, quia nihil ab illis delictum agnoverunt. Proinde multis malis referta est hominum vita, eo quod tam facile, nullaque facta disquisitione calumniis fides habetur. Nam ait Antia, *Præte velim pereas, perimas nisi Bellerophontem, Qui tenerum invita voluit violare pudorem:* quanquam ipsa prior solicitarat, & neglecta fuerat. Ac parum abfuit, quin adolescens in congressu cum Chimæra perierit, castitatis dans pœnas, & pudoris erga hospitem, insidiis à lasciva muliere petitus. Quidam etiam simile Phædra de privigno obloquuta, fecit ut Hippolytus à patre devoveretur, etsi nihil, ô Dii, nihil nefarii perpetrasset. At dicet aliquis: Quandoque fide dignus est calumniator, qui alias justus & prudens videtur esse, eique prœbenda au-

stitiæ nulla capitalior est, quam eorum, qui tum cum maxime fallunt, id agunt, ut viri boni esse videantur. Origines lib. VI. contra Celsum: Τότε μάλιστα τὸ φαῦλον ἐν τῇ χύσει τ' κακίας, καὶ τῇ ἀκρότητι αὐτῆς εἶναι χαρακτηρίζεται, ὅτι ὑποκρίνεται τὸ κρεῖττον. *Tum maxime nequitia ad cumulum & culmen improbitatis pervenisse notatur, cum speciem sibi virtutis induit.* P. Syrus:

Malus bonum ubi se simulat, tunc est pessimus. Tollius.

1 Αὐτὴ προτέρα ἐπιχειρ.] Nota Hippodamiæ & Myrtili fabula; notissima Fastis & Crispi Cæsaris; minus celebris illa Damasippes & Hebri apud Plutarchum de flumin. est & aliud novercæ privignum in amore immorigerum ad patrem deferentis exemplum apud Heliodorum in Æthiopicis, ut & apud Apulejum lib. X. Mileasicor. plura exempla Muretus congessit cap. XII. lib. I. Var. Lect. *Idem.*

2 Οὐδὲν ἀνόσιον εἰργασμένον.] Vnde ipsa Phædra apud Senecam:

——— *Falsa memoravi; & nefas,*
Quod ipsa demens pectore insano hauseram,
Mentita finxi. Vana punisti pater:
Iuvenisque castus crimine incesta jacet,
Pudicus, insons. Idem.

1 Α'ὐτὴ

πρὸς τοῦτο, ἅτε μηδὲν ἂν τοιοῦτο πεπονηρευμένου. ἆρ' οὖν Ἀριστείδης ἔστι τις δικαιότερος; [1] ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνον συνέσχε ἐπὶ τὴν Θεμιστοκλέα, καὶ συμπαρώξυνε τὸν δῆμον, [2] ἧς φασιν ἐκεῖνον, πολιτικῆς φιλοτιμίας ὑποκεκινημένον. δίκαιον μὲν γὰρ [3] ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἀριστείδης. ἄνθρωπον γὰρ αὐτὸς ἦν, καὶ χαλεπὸς εἶχε, καὶ ἠχθάνετό τινας, καὶ ἐμίσει. καὶ εἰ μὲ ἀληθής ἐστιν ὁ περὶ Παλαμήδους λόγος, [4] ὁ σωφρονέστατος τῶν Ἀχαιῶν, καὶ τοῖς ἄλλοις ἄριστος, τῷ ἐπιβουλὴν, καὶ ὑπόνοιαν ὑπὸ φθόνου φαίνεται συμπλεκόμενος καὶ ἀνδρὸς ἐμμέμφεται, καὶ φίλου, καὶ [5] ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον σκήπτεσθαι θέλοντος, ὅτων ἔμφυτόν ἅπασιν ἀνθρώποις τὸ περὶ τὰ τοιαῦτα ἁμαρτάνειν. τί γὰρ ἄν τις ἢ Σωκράτη λέγοι, ἢ [6] ἀδίκως πρὸς τῆς Ἀθηναίους ἀμβεβλημένον [7] ὡς ἀσεβῆ, καὶ ἐπιβουλον; ἢ τὸν Θεμιστοκλέα, ἢ τὸν Μιλτιάδην, τὰς auris, ut qui tale nihil perpetrarit. Est ne aliquis justior Aristide? attamen ille in Themistoclem conspiravit, animosque populi concitavit, gloriæ popularis, ut ajunt, æmulatione titillatus. Alias vir bonus Aristides: sed homo cum esset, irasci poterat, & alios amabat, alios oderat. Si verum quoque est, quod de Palamede ferunt, quidam Græcorum sapientissimus, aliisque in rebus optimus, invidia flagrans insidias parasse fertur cognato, amico, & ad idem periculum profecto: adeo naturæ hominum familiare est hoc errore labi. Porro, quorsum attinet & Socratem recensere, impietatis & insidiarum apud Athenienses insimulatum? Quid Themistoclem, aut Miltiadem, tot partis victoriis, suspi-

1 Ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνον] Vnde hoc Lucianus acceperit, nescio. Plutarchus certe, in Aristidis vita, negat ab eo Themistoclem vel dicto, vel facto læsum. *Tollius.*

2 Ἧς φασιν ἐκεῖνον φιλοτιμίας] Ἧς φασιν ἐκεῖνον εἶχε φιλοτιμίας. Marcil. Vertendum fuerat: *ejusdem, cujus ille, ut ferunt, popularis gloria cupidus: vel eadem, qua ille, ut ajunt, ambitione populari flagrans.* Tollius.

3 Ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους] *Ad alios comparatus.* Idem.

4 Ὁ σωφρονέστατος] Qui tamen ἴσως φιλεῖ μᾶλλον ὑπόμοιον ὅμοια. *Noverat mendacia multa dicere veris similia, ut ait Poëta.* Fecit autem has insidias Palamedi, adjuvante Diomede. Dictys Cretensis lib. II: *Per idem tempus Diomedes & Ulysses consilium de interficiendo Palamede ineunt, more ingenii humani, quod imbecillum adversum dolores animi, & invidia plenum, anteiri se à meliore haud facile patitur.* Apulejus lib. x Melef. *Vel cum falsis insimulationibus eruditione doctrinaque prapollens Palamedes proditionis damnatur.* Idem.

5 Ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον] *In eandem expeditionem profecto.* vel: *ejusdem expeditionis ac periculorum socio.* Idem.

6 Ἀδίκως] Neglexit vertere interpres: *immerito, injuria.* Idem.

7 Ὡς ἀσεβῆ] Quod per hircum, canem, gallum, quercum juraret. Sed nota satis hæc sunt, nec indigent explanatore. At, sicubi pœnitentia locum habuit, sicubi sera licet in iræ locum successit, in hujus sanctissimi viri damnatione se totam ostendit. Non enim hæc tantum resciſſa est, sed & illius damnati sunt ab Athenienſibus accusatores, ipsiusque imago aurea in templo collocata. Vide quæ Plutarchus in libello de odio & invidia, nec non Tertullianus in Apologetico. *Idem.*

1 Ἀπο-

μὴ πληκτύζας νίκας ἐπὶ προδοσίᾳ ἁλόντες; Ἑλλάδος ὑπόπτους γιγνομένους; μυείαν γὰρ τὴν ἀδικίαν ἐμάζε. καὶ χαλεπὸν, τὴν πλεῖστα ἤδη γνώσεσθαι. τί οὖν χρὴ ποιεῖν τὸν νῦν ἔχοντα, ἢ ἀρετῆς; ἢ ἀληθείας ἀμφισβητοῦντα; ὥσπερ οἶμαι καὶ Ὀδυσσεὺς τοῦ θείου σειρήνων μύθου γενέσθαι, τὰς ὀλεθρίους ταύτας τῶν ἀκουσμάτων ἡδονὰς, καὶ [1] ἀποφοίτησιν τὰ ὦτα, καὶ μὴ ἀνεῖναι αὐτὰ ἀναπεπαυμένοις τοῖς πάθεσι προειλημμένους, ἀλλ' ἐπισήσασθαι ἀκριβῶς ἡμερῶν τὸν λογισμὸν ἅπασι τοῖς λεγομένοις, [2] τὰ μὲν ἄξια προσίεσθαι, καὶ ἀποβάλλεσθαι. τὰ φαῦλα δὲ ἀποκλείειν, καὶ ἀπωθεῖν. καὶ γὰρ ἂν εἴη γελοῖον, τὰ μὲν οἰκίας θυρωρὸν καθίστασθαι, τὰ δὲ ὦτα μὴ, καὶ τὴν ἀξίνοιαν, ἀνεῳγμένα ἔᾳν. ἐπεὶδὴν τοίνυν τοιαῦτα

fuſpicione proditionis notatos? Sunt enim exempla innumera, & vulgo jam pleraque non ignota. Quid igitur faciet vir prudens, quum de virtute, aut veritate ambigitur? Sane quod Homerus in Sirenum fabula docet: quum jubet, ut pernicioſas haſce ſermonum voluptates prætereat, obturet aures, nec eas paſſim aperiat affectu præoccupatis: ſed ſedulo janitore adhibito, ratione nimirum, quæ delationes expendat, dignas quidem recipiat & admittat: malas vero excludat, & depellat. Ridiculum enim fuerit ædium janitores conſtituere, aures vero mentemque aperta ſinere. Quum igitur quiſpiam talia quæpiam tibi

1 Ἀποφοίτησιν τὰ ὦτα] Themiſtius Orat. III: Ἀποτειχίσιον ἦν αὐτῶν, καὶ ἀπόρρητον τὴν ἀπιστίαν, ἰσχυρὸν ἐν ταῖς ἀκοαῖς οἰκοδομησάμενος τὸ φυλακτήριον· ὥστε ἀπράκτους αὐτῆς ἀφίστασθαι τὰς εἰσβολάς. καὶ μάλιστα μὲν ἀποκλείειν προσπταίσαν, καὶ ἀπωθεῖσθαι· εἰ δ' ἔν τι λάθρᾳ παρεισδύσα, μήποτε κατακρύπτειν εἰς ἀδύτους, μηδὲ ἐντὸς ἔχειν ἐγκαζόμυρον, (Lego, ἐπηλυγαζόμυρον) ἀλλ' εἰς φανερὸν προάγειν, καὶ διελέγχειν· ὄψει γὰρ ἰλιγγιῶσαν δίκαιος, καὶ λυγιζομένην, καὶ βαπαρίζουσαν, καὶ ἰσχνὸν, ὦ, τι χρήσῃ. καὶ εἰ τῷ τοιμαίνεσθαι ἅπαξ, ὑ μήποτε ἐσχολήσῃ λοιπὸν, ἀλλ' ἀεὶ ἐν ἀποπιεζόμενοι, ἀεὶ ἐν προσέλθοι πλησίον· ἴσοι δ' αὐτῇ τῶν ἀνοήτων ἅδησάν τι προσίσῃ, καὶ τὸ δυσχερὲς διέπασαν, ἅτοι ἢ ἤκιστα ἀποδαύσῃ τῆς φιλανθρωπίας· ἐξίστανται γὰρ ὑπ' αὐτῆς, καὶ ἀεὶν διαφέρει τὸ μαλωττον, &c. *Obſtruendum igitur illi eſt, atque incredulitate prohibendus aditus, valida in auribus noſtris arce conſtructa, ut procul illius impetus arceantur. Atque ut maxime in ipſo acceſſu rejicienda ac propulſanda ſit, tamen ſi forte clam in interiora penetraverit, cave illam exceptam occulas, aut intra ades tuas admittere procures, ſed in apertum illico proſer, ac redargua. Videbis enim illam ſubita vertigine correptam, ac tergiverſantem, & verbis haſitantem, ac prorſus attonitam. Quod ſi ſemel perpeſa fuerit, in poſterum moleſta eſſe deſinet, ſed ne tentabit quidem, nec propius accedet. Quicunque vero accedente illa ſtolidi atque inepti homines gaudent, benigneque ſuas illi fores aperiunt, fructum humanitatis ſuæ minime ferunt. de poteſtate enim ab ea dejiciuntur, ut nihil ab ſuo ſit ſibi diſſideant, &c.* P. Syrus in mimis:

Difficilem oportet aurem habere ad crimina.

Nilus Epiſc. in Admonitionibus: Ἀσφαλίζου τὴν ἀκοὴν, καὶ τοὺς ὀφθαλμούς· δι' αὐτῶν γὰρ πάντα τὰ βέλη κακίας εἰσέρχεται. *Muni auditum & oculos: per ipſa enim omnia tela malitia ingrediuntur.* Tollius.

2 Τὰ μὲν ἄξια προσίεσθαι] Photius epiſt. 1. ſectione λή: ἔχε τὰ ὦτα τοῖς μὲν δικαιοπράγοις ἀνεῳγμένα, ὡς δὲ τοῖς τῶν ἀδικούντων ὑπαγωγαῖς καὶ παραλογισμοῖς ἀποκλειόμενα. *Aures prabe patulas injuria affectis; clauſas contra ad afficientium injuriam leves cauſas, & probabiles inductiones.* Idem.

1 Αὐ-

τα προσιη τις λέγων, [1] αὐτὸ ἐφ' αὑτῷ [2] χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν, μήτε ἡλικίαν & λέγοντ]ος ὁρῶντα, μήτε τὰ ἄλλον βίον, μήτε τὰ ἐν τοῖς λόγοις ἀγχίνοια. ὅσῳ γάρ τις σαφηνέστερος, τοσούτῳ ἐπιμελεστέρας δεῖται τῆς ἐξετάσεως. ἐν δὴ τοίνυν πιστεύειν ἀλλοτρίᾳ κρίσει, μᾶλλον ἢ μίσει & κατηγορί]ᾳ, ἀλλ' ἑαυτῷ τὴν ἐξέτασιν φυλακτέον τῆς ἀληθείας, ἀποδύντα & τὸ λίαν εὐάλωτον τοῦ φθόνου, καὶ ἐν φανερᾷ ποιησάμενον τὰ ἕλκη τὰ ἐκατέρᾳ διανοίᾳ, καὶ μισεῖν ἅτερα, καὶ ἀγαπᾶν τὰ δεδικιμασμένα. πρὶν ἢ τοῦτο ποιήσαι σε τὰ πρώτης διαβολῆς κεκινημένον, Η' ῥᾳθυμίας ὡς μειρακιώδεις, καὶ ταπεινόν, καὶ πάντων ἧκιστα ἀδι-

tibi dixerit: rem ipſam apud te perpendas, nec delatoris ætatem, nec mores, nec in dicendo ſolertiam ſpectes. Nam quo quis eſt diſertior, eo accuratiore diſquiſitione indiget. Ergo alterius judicio, imo potius accuſatoris odio, non eſt credendum: at veri examen ſibi ſervandum, tum calumniatori invidiam tribuendo, tum utriuſque mentis argumentum patefaciendo. Et ſic alterum odiſſe, alterum amplecti licet, quem probaveris. Sed priuſquam hoc factum ſit, prima calumnia commoveri, hercle quam puerilis, abjectique animi eſt, & à juſtitia ſemo-

1 Αὐτὸ ἐφ' αὑτῷ] Interpres, *rem ipſam apud te.* malim: *rem ipſam per ſe expendas.* Tollius.

2 Χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν] Phædrus fab. XI. lib. III:

Quod ſi damnanda perſcrutatus crimina
Paterfamilias eſſet; ſi mendacium
Subtiliter limaſſet à radicibus,
Non evertiſſet ſcelere funeſto domum.
Ergo exploranda veritas multum prius,
Quam ſtulta prave judicet ſententia.

Et mox:

Nil ſpernat auris, nec tamen credat ſtatim.
Quandoquidem & illi peccant, quos minime putes,
Et, qui non peccant, impugnantur fraudibus.
Hoc admonere ſimplices etiam poteſt,
Opinione alterius nequid ponderent.
Ambitio namque diſſidens mortalium
Aut gratia ſubſcribit, aut odio ſuo.
Erit ille notus, quem per te cognoveris.

Sic Aratus ſenior Philippum Regem Maced. monet, μηδενὶ τῶν λεγομένων ὀξέως μηδ' ἀπίστως μηδέποτε πιστεύειν. ὅταν δὲ κατά τινων τῶν φίλων & συμμάχων προσπίπτῃ τις αὐτῷ λόγος, τὰ ἀκριβέστερον ἐλέγχου ποιεῖσθαι, πρὶν ἢ διέλαβεν τὰ διαβολήν. καὶ γὰρ βασιλικὸν εἶναι τὸ τοιοῦτο, καὶ πρὸς πᾶν συμφέρον. Ne quicquam temere, aut inconſiderate eorum, quæ audiverit, credat: tum vero quoties aut amici, aut ſatis accuſatio aliqua delata fuerit, diligentiſſime ut omnia prius inquirat, quam accuſationi fidem habeat. nam & regium hoc eſſe, & ad omnia conducibile. Polybius lib. IV. Juſtinus Martyr. Parænet. I. ad Græcos: Η' γὰρ τῶν πραγμάτων ἀκριβὴς ἐξέτασις, & τὰ δόξαντα καλῶς ἔχειν πολλάκις ἀλλοιότερα δείκνυσιν, ἀκριβεστέρα πείρα τελεῖσθαι βασανιζομένα. Accurata namque rerum inquiſitio etiam ea, quæ antea bene ſe habere videbantur, ſæpe aliter affecta eſſe oſtendit, accuratiore experimento veritate indagata, exploratæque. Idem.

κην. ἀλλὰ τούτων ἁπάντων αἴτιον, [1] ὅσῳ οὐ δεχῇ ἔφημμι, ἡ ἄγνοια, καὶ τὸ ἐν σκότῳ τε εἶναι τὰ ἐκάστου τρόπον. ὡς εἴγε θεῶν τις ἀποκαλύψειεν ἡμῶν τὰς βίας, οἴχοιτ' ἂν φεύγουσα εἰς τὸ βάραθρον ἡ διαβολὴ, χώραν οὐκ ἔχουσα, [2] ὡς ἂν περιῳλισμένων τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῆς ἀληθείας.

semotissimi. At vero horum omnium causa una est ignorantia, tenebræque illæ, quibus cujusque mores obvolvuntur. Nam si Deorum quispiam animos nostros regeret, in barathrum aufugeret locum non inveniens Calumnia, utpote rebus à veritate illustratis.

1 Ὅσῳ οὐ δεχῇ ἔφημμι] Hæc omissa sunt ab interprete. Id est, *ut in initio diximus.* Tollius.

2 Ὡς ἂν περιῳλισμένων] Menti namque, (ut ait Cicero lib. II. Academ. Qu. cap. 10.) *nihil est veritatis luce dulcius.* Idem.

ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΣΤΗΣ, Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΡΑΔΟΣ.

PSEVDOLOGISTA, SIVE DE APOPHRADE, HOC EST, DIE NEFASTO.

ARGVMENTVM.

Invectiva est in eum, à quo derisus fuerat, quòd Apophradis verbo usus esset, ipsumque diei atro comparasset. Continetur autem tota oratio duabus partibus, quarum priore ostendit, nomen Apophradis Græcum, & usitatum Græcis esse, & se rectè eò usum quoque esse; idque exemplis aliorum, quisimilibus nominibus etiam alios nefarios ac detestabiles, probrosè appellarunt. In altera autem vitam & mores, & item sermonem ac dicendi genus illius infectatur, ostendens illum meritò ac dignè ista voce cognominari, ut pote atrum ac detestabilem, & ab aliis quoque similibus antea appellationibus eodem modo passim notatum, afficta etiam prosopopœia linguæ, expostulantis cum illo super abusu, & fœdo ministerio, cui adhibeatur. Exordium longius paulò est ad attentionem ac docilitatem pertinens, captata interim & benevolentia instituto suo, ab exemplo Archilochi, qui se eodem modo ultus fuerit. Post Exordium Prosopopœia Elenchi ex Menandri prologis introducitur, qui argumentum rei & occasionem scripti hujus exponit. Titulus alter à materia de qua tractatur, alter ab ipsius, qui actus fatur effectu sive opere sumptus est, quòd falso de voce Apophradis judicarat, eamque quasi peregrinam ac barbaram derisérat. Est enim λογίης examinator, ἐξεταστὴς & κριτὴς seu δοκιμαστὴς, ut Hesychius indicat.

At

[1] Ἀλλ' ὅπ μὲ ἠγνόεις τὸνομα σὺ ἀποφράδα, πάνυ μοι δῆλον. πῶς γὰρ ἂν ἦπα βάρβαρον εἶναί με τὴν φωνὴν ἐπαύτῃ εἰπόνζα ὑπὸ σοῦ, ὡς ἀποφράδι ὄμοιον εἴης; τί γὰρ πρόσθεν σε νὴ Δία μέμνημαι, εἰκάσας τῇ τοιαύτῃ ἡμέρᾳ, εἰμὴ ἅπανζα πᾶσιν ἀνήκον ἦσθα καὶ ὀνόμασ[τ]ον. ἐγὼ δὲ τὴν μὲν ἀποφράδα ὅ, τι ἐστὶ βούλεται εἶναι, διδάξω σε μικρὸν ὕστερον. τὸ δὲ Ἀρχιλόχου ἐκεῖνο, ἤδη σοι λέγω, ὅπ [2] πέπιζα καὶ περὶ σωτείληφας, εἴπερ πού ποιητὴν ἤκουσας Ἀρχίλοχον, πάρεστι τὸ γήσιος, ἀνδρα κωμικὸν ἀλάζονα, καὶ παρρησίας σωτόνον, μηδὲν ὀκνοῦντα ὀνειδίζειν, εἰ δ' ἐπιμίξειε λυπήσειν μέλλε [3] τοὺς ἀξιπίπτους ἐσομβρίους [4] τῇ σχολῇ τῶν ἰάμβων αὐτοῦ. σκόπει δὴ τοίνυν πρός τινα τῶν τοιούτων ἀκούσας κακῶς, πέπιζα ἔφη τὸν ἄνδρα εἰληφίναι καὶ περᾶ, εἰκάζων ἑαυτὸν τῷ πάππῳ ὁ Ἀρχίλοχος, φύσει μὲν λάλῳ ὄντι, καὶ οὐδενὸς ἀναίσχης. ὁπόταν δ' δὲ καὶ περᾶ ληφθῇ, χαλεπότερον βαῦνα. καὶ σὺ δὴ ἔφη ὦ κακόδαιμον ἄνθρωπε, τί βούλομαι, ποιητὴν λάλον παροξύνεις ἐπὶ σεαυτὸν, ἅπερ ἐστὶν ἐπὶ τὸ ἀκριβέστερον ἐπισκοπεῖν,

αὐτὸν, αὖπας ζητῶ, καὶ ὑποθέσεις τοῖς ἰάμβοις, ταῦτά σοι κ αὐτὸς ἀπειλῶ, εἰ μὴ τ Δία τὸν Ἀρχιλόχου ἐλκήζων ἐμοῦσθαι. πόθεν; πολλῷ γε κ δεῖν. σοὶ γ μυρία συνειδὼς ἰάμβων ἄξια βεβιωμένα, πῶς ἂ μοι δοκεῖ, οἶόν τ' ἂν ὁ Ἀρχίλοχος αὐτὸς ἀρκεῖσαι, προσπαροξυνάλιόν τε τ Σιμωνίδην, καὶ τ Ἱππώνακτα συμποιεῖν μετ' αὐτῶν κἂν ἕν τι τ παρόντων σοι κακῶν. ἔστω σόφ παῖδας ἀπίφνας σὺν πάσῃ βδελυρίᾳ, τ Ὀρθοκλείδην, καὶ τ Λυκάμβην, καὶ τ Βύπαλον, [1] τὰς ἐκείνων ἰάμβους. καὶ ἔοικε γοῦν τις ἐπὶ χεῖλος ἀγαγεῖν σοι τόπε τ γέλων ἐπὶ τῇ ἀποφορᾷ λεχθείσῃ, ὡς αὐτὸς μ; Σκυθῶν καθαρσίου ἡλίου; καιριδὴ ἀπαιδεύτῳ ὤν, καὶ τὰ κοινὰ ταῦτα; καὶ τί σὺ ποτ' ἀγνοεῖν, ὀρχὴν γ εὔλογον παρέχοις τ κ σιβύλλῃ ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ, ἐ οἰκοθέν σε ἀκριβῶς εἰδότι, ἐ μηδὲν ὑποστελλομένῳ, τὸ μὴ οὐχὶ πάντ' ἐξειπεῖν. μᾶλλον γ κηρύξας ἃ πρᾴτειες νύκτωρ ἐ μεθ' ἡμέραν ἔτι ἐ νῦν, ἐπὶ πολλοῖς τοῖς πρὶν ἐκείνοις. καίτοι μήποτε ἴσως, καὶ ἀφεῖσθον, ὦ παιδείας νόμῳ παῤῥησιάζεσθ' αὐτῷ σέ. ὅτε γὰρ αὖ αὐτὸς ποτ' βελτίων ἡλίου ποτὲ τῶν ἐπιλήψεται, ἢ μᾶλλον ἢ καὶ ἥκιστα μεταπεισθεὶς ἂν, μηκέτι τοιούτοις κυλινδεῖν, ἅπαξ αὐτοῖς σωφρονῆς ἡδόμενον, ὥστ' εἶναί τινα νομίζω τ ἀγνοοῦντα ἔτι τὰ ὑπὸ σῶ τολμήματα, καὶ ἀ χρὼν ἄνθρωπος ἐς ἑαυτὸν πα-

irritas, alioqui causas, & materiam suis jambis quærentem? Atque hæc tibi quoque nunc interminor, haud equidem per Iovem me ipsum cum Archilocho conferens: unde enim hoc possem, ut qui longè adeò inferior illi sim? sed quòd tibi conscius sim, innumera quædam jambis digna, abs te in vita perpetrata esse: ad quæ mihi videtur ne ipse quidem Archilochus sufficere, assumpto etiam Simonide, & Hipponacte, ut vel unum aliquod eorum, quæ in te sunt, malorum describant. Adeo ceu pueros quosdam tecum collatos, malitia superasti & Orodœcidem, & Lycambem, & Bupalum, quibus jambos ille suos consumit. Atque adeò videtur Deus quispiam risum istum tunc tuis immisisse labiis, quando Apophoradis hujus mentio est facta: quo manifestius quam in Scythis fieret, & indoctum esse te magnopere, & communia hæc, atque ante pedes posita ignorare: principium autem cõmodum orationis contra te instituendæ, suppeditares homini libero, teque familiariter, idque exactè noscenti, nihilque veriturò quominus omnia foras eloquatur, imò verò proclamet quæcunque etiam nunc post multa illa superiora noctu & interdiu agis. At

riane forsan & supervacaneum fuerit, erudiendi modo apud te dicendi libertate uti. Neque enim ipse unquam melior futurus facilè es ex ea objurgatione, non magis quam scarabeus si monitus sit, ut ne amplius in stercore se volutet, cui semel assueverit. Neque etiam quemquam esse arbitror, qui adhuc ignoret ea, quæ tu es aliquando ausus, quæque homo ætate jam confectus in te ipsum delin-

[1] Τὰς ἐκείνων ἰάμβους] Id est, jamborum illorum causam: qui malitiâ suâ jambos illorum provocarunt. *Le sujet de leurs iambes.* Menagius.

ἐμοὶ μὲν, [1] οὐχ οὕτως ἀσφαλὲς, οὐδὲ ἀφανὲς βδέλυρός εἶ. οὐδὲ δὴ τινα ἢ ἀποδύσαντα τὴν λεοντῆν, ὡς φανερὸς γένοιο, καταγέλαστον ὄντα, εἰμήτις ἄρα ἐξ Ὑπερβορείων ἥκει, ἢ ἐς τοσοῦτον κυμαῖον ἔλθῃ, ὡς μηδέπω, οὕτως εὐδαίμονα ὄντων ἁπάντων ὑβελισταῖόν σε ὄντα, μὴ αἰσθέσθαι ἀκμάζοντα ἀγνοίας ἐσχάτης ἀκούειν. ὅτι πάλαι ἐμοί, καὶ οὐδὲ πᾶσι, πολλάκις, κεκήρυκται τὰ σά, καὶ δέξῃ μικρὸν ἴσως ἐπ' αὐτοῖς [2] ὑπὲρ τοῦ Ἀριφραδοῦς, ὑπὲρ τοῦ συβαρίτου Μίσθωνος, ὑπὲρ τοῦ Χίου ἐκείνου Βάσσου, τοῦ ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις σοφοῦ. ῥητέον οὖν ὅμως εἰ καὶ ἄωλα δόξω λέγειν, ὡς μὴ αἰτίαν ἔχοιμι μηδὲν αὐτὰ ἀγνοεῖν, μᾶλλον δὲ παρακλητοῦ ἡμῖν [3] τοῦ Μενάνδρου τοῦ λόγων εἷς, ὁ ἔλεγχος, [4] φίλου ἀληθείας, καὶ παῤῥησίας θεός. οὐκ ὀκνηροῦ τοῦ ἐπὶ τῷ σκίλλῃ ἀναβαίνοντος, μόνοις ὑμῖν ἐχθροῦ τοῖς δεδιόσι τὴν γλῶτταν αὐτοῦ, πάντα δὲ εἰδότος, καὶ σαφῶς διεξιόντος, ὁπόσα ὑμῖν συνοἶδε. χαρίεν γὰρ τοῦτο γένοιτ' ἄν, εἰ ἐθελήσειεν ἡμῖν παρεισελθὼν ὅτος διηγήσασθαι τοῖς θεαταῖς σύμπαντα καὶ δραματικῶς τὸν λόγον. ἄγε τοίνυν ὦ παρολόγων, καὶ δαιμόνιον ἄρισον ἔλεγχε, ὅρα ὅπως

linquis: non ita tutus, neque obscurè malus es: neque etiam opus quopiam est qui leoninam pellem tibi detrahat, ut te prægrandem esse asinum pateat, nisi quis ex Hyperboreis veniat, aut in tantum sit Cumæus, ut non statim conspectum te asinum omnium contumeliosissimum agnoscat, quanquam non expectarit, dum rudentem etiam audiat. Ita jam olim & à me, & apud omnes, & sæpe, res tuæ proclamatæ sunt, & famam inde haudquaquam exiguam nactus es supra Ariphradem, supra Sybaritam Misthonem, supra Chium illum Bastam, qui similia calluit. Sed dicendum tamen est, etiamsi frivola dicere videbor, ne mihi vitio vertatur, quòd hæc solus ignorem. Imò verò nobis est advocandus ex Menandri prologis unus, Elenchus videlicet ille, amicus veritatis, & libertatis Deus, eorum qui in scenam ascendunt non obscurissimus solis vobis inimicus, qui linguam ipsius formidatis, & scientem omnia, & planè enarrantem, quorumcunque vobis conscia est. Plausibile igitur hoc fuerit, si ille voluerit ante nos ingressus, exponere auditoribus universam fabulæ rationem. Proinde, age ὁ Prologorum & Deorum optime Elenche, vide ut planè doceas auditoribus

1 Οὐχ ὕπως ἀσφαλὲς] Οὕτως ἀσφαλὲς, deleta negatione. *Mercil.* Οὐχ ὕπως ἀσφαλὲς] Ascribendum videtur. Tamen supra pag. 131. in Iove Tragœdo: καίτοι ὑπηνεμιώσης τὰ πολλὰ τ' ἀσφαλείας. & pag. 143. καὶ ἐς τὸ μεταίχμιον ἀσφαλῶς ἀπορρίπτων τὰ πολλά. Sed & ibi legendum fortè ἀσφαλείας, & ἀσφαῆς. Menagius.

2 Τοῦ δὲ Ἀριφράδου, ὑπὲρ τοῦ Συβαρίτου Μίσθωνος, ὑπὲρ τοῦ Χίου ἐκείνου Βάσσου τοῦ ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις σοφοῦ] De Ariphradis spurcitie & ἀσελγείᾳ plura imo nimia dixit Aristophanes in Equitibus, in Vespis, & in Concionantibus: de Mysthone vero Sybarita & Chio Basta solus forte Lucianus mentionem fecit, nihil de iis me legisse memini. *Palm.*

3 Τῶν Μενάνδρου παρολόγων ἕνα ὁ Ἔλεγχος] Ita prologum quendam suum inscripserat Menander. *Menagius.*

4 Φίλου ἀληθείας, καὶ παῤῥησίας θεός] Senatus. *Idem.*

x Γνώθι

ταφῶς προδιδάξῃς τὺς ἀκούοντας, ὡς ὐ μάτην, ἀλλὰ φιλαπχθημόνως, ἐσθ' ἁπλοις ποσὶ κ' τοῦ παρειμίαν, ἐπὶ τόνδε τ λόγον ἀπηντήκαμεν, ἀλλὰ ἓ ἴδιόν τι ἀμωμόμοι, κ' τὰ κοινὰ μισοῦντες τ ἄνθρωπον ἐπὶ τῇ βδελυρίᾳ. ταῦτα μόνα εἰπὼν, κ' σαφῶς προδιηγησάμενος, ἴλεως ἅπαξ ἐκποδὼν. τὰ δ' ἄλλα, ἡμῖν καταλιπὼν, μιμησόμεθα γάρ σε, κ' διελέγξομεν τὰ πολλὰ, ὡς παῤῥησίας τε, κ' ἀληθείας ἕνεκα, μηδένα αἰσχύνεσθαί σε. μήτε ὄ ἐμὲ ποθὲν αὐτὸς ἐπαινέσῃς ὦ φίλτατε ἔλεγχε, μήτε τὰ ἐκείνου προσόντα προσεκχέῃς αὐτοις. ὐ γὰρ ἄξιον; ἢ μᾶλλον, ἐπὶ τόμῳ σοι ἐλθεῖν τὺς ὧδε τ ὄντα καταβλύσων λόγους. ὁ γὰρ σοφιστὴς ὅτος εἶναι λέγων, ὁ φιλόλογος ἤδη φησὶ ταῦτα, ἐς ὀλυμπίαν ποτὲ ἦλε, λόγον τινὰ πρὸ πολλοῦ συγκεχαμμένον ἐπιδειξόμενος τοῖς πανηγυρίσταις. ὡὸ ὑποθέσεως τῆ συγκεχαμμένῃ, ὁ Πυθαγόρας κωλυόμενος ὑπό τινος Ἀθηναίων, οἶμαι μετέχειν τ ἐν Ἐλευσῖνι τελετῶν ὡς βάρβαρος, ὅτι ἔλεγεν αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας πρὸ τότε ποτὲ, κὴ Εὔφορβος γεγονέναι. ἐτύγχανε ὄ ὁ λόγος αὐτοῦ κ' τ Αἰσώπου κολοιὸν, συμφορηθεὶς ὢν ἐκ ποικίλων ἀλλοτρίων πτερῶν. βαλλόμενος δὴ μὴ ἔωλα δόξαι λέγειν, ἀλλ' αὐτοσχεδιάζειν τὰ ἐκ ῥ βελτίω, δεῖπνῳ τ συνόντων τινός. ὡὸ ὄ ἐκ Παιτῶν ἐκεῖνος, ἀμφὶ δίκης ἔχων τὰ πολλὰ, ἐπειδὴν αἰτήσῃ τινας ὑποθέσεις τοῖς λόγοις, τ Πυθαγόραν αὐτῷ προελέσθαι. κὴ ὕτως ἄνηρ ἐποίησε, κὴ συνέπεισε τὸ θέατρον ἀκοῦσαι τ ὑπὲρ ῥ Πυθαγόρου ἐκεῖνον λόγον. ἦν δὲ τὸ ἐπὶ τούτῳ, ὁ μὲ, πάνυ ἀπίθανος ἐν τῇ ὑποκειμένῃ ὑποθέσει, ὁ δὲ μετὰ ταῦτα ἐπιδεικνύμενος,

σθ, σωτέρων οἶον εἰκὸς ἐκ πολλῆ ἐσκεμμένα, καὶ μεμελετημένα, εἰ δ' ὅτι μάλιστα ἡ ἀναισχυντία ἔσπε, ἐπῆιρε, καὶ χεῖρα ὤρεγε, καὶ σωτηριάζειν αὐτῷ. γέλως ἦν πολὺς ἐπὶ τῷ ἀκούοντι. καὶ οἶμαι, ἐς τὸ πατρικὸν ἐκεῖνον μεταξὺ ἀποβλέποντες, ὑπεῴλλην ὡς ἐ λέληθε συμπροφέξας αὐτῷ τὴν ἐπιβουλήν. οἱ δὲ, καὶ αὐτὰ γνωρίζοντες τὰ λεγόμενα, παρ' ὅλην τὴν ἀκρόασιν διετέλεσαν, ἓν τοῦτο μόνον ἔργον ἔχοντες, ἀλλήλων πειρώμενοι, ὅπως μνήμης ἔχωσι πρὸς τὸ διαγινώσκειν ὅτι ἕκαστον ἦν τῶν ὀλίγον πρὸ ἡμῶν δεδεκιμασμένων ἐπὶ ταῖς καλλικέναις μελέταις σοφιστῶν. ἐν δὲ τούτοις ἅπασι, καὶ ὁ τὸν λόγον τόνδε συγγράψας, ἦν ἐν τοῖς γέλωσι καὶ αὐτός. πολὺ γὰρ ἔμελλε γελᾶν ἐφ' ὅτῳ παρέφαινε, καὶ ἀπιθάνῳ, καὶ ἀναισχύντῳ τολμήματι; καί πως, ἔτι δὲ ἀκροατὴς γέλωτος. ὁ μὲν, τῇ φωνῇ συντείνας εἰς μέλος, ὡς ᾠήθη, ᾠδήν τινα ἐπῴλησε τῷ Πυθαγόρᾳ. ὁ δὲ, τοῦτο δὴ τὸ ἓν λόγου, οἷον κιθαρίζειν πειρώμενον ὁρῶν, ἀνεκάγχασε μάλα ἡδὺ ὁ ποιητὴς ἦτος ὁ ἐμός. ὁ δὲ, εἴδεν ἐπιτραφείς. τοῦτο ἐξεπολέμωσε τότε αὐτὸς ἔναγχος. συνῆνδε ἦν μὲν ἡ ἔτος δεκάτη, μᾶλλον δὲ ἡ ἀπὸ τῆς μεγάλης νουμηνίας τελέτη, ἣν ἢ οἱ Ῥωμαῖοι καλοῦσί τι δεκαετὲς, εὔχονταί τε αὐτοὶ ὑπὲρ ἅπαντος ἔτος δεκάς τινας, καὶ θύουσι, Νόμᾳ δὲ βασιλεύσαντι κατεστήσαντο τὰς ἱερουργίας αὐτοῖς. καὶ πεπιστεύκασι τὰς θεὸν ἐν ἐκείνῃ μάλιστα τῇ ἡμέρᾳ χρηματίζειν τοῖς εὐχομένοις. ἐν τοιαύτῃ τοίνυν ἑορτῇ, καὶ ἱερομηνίᾳ, ὁ τότε γελάσας ἐν ὀλυμπίᾳ ἐκεῖνος, ὑπὸ τὴν ὑποβολιμαίου Πυθαγόρᾳ, ἰδὼν προ-

gestum corporis, connectens, ut verisimile erat, ea quæ longè antè meditata & exercitata tenebat, tametsi impudentia, quæ quàm maxima erat, auxiliabatur quoque, manumque porrigebat, & cum eo certabat. Risus autem ab auditoribus undique multus. Ac alii quidem oculis interim ad Patrensem illum conversis, subindicabant se non ignorare commissam ab illo esse fallaciam. Alii autem ea quæ recitabantur agnoscentes, per totum orationis tempus uni huic operi fuerunt intenti, ut se mutuo explorarent, quomodò quisque memoria teneret, & dignosceret unde quidque ex iis sophistis, qui paulò ante nos celebres fuêre in declamationibus, quas meletas vocant, desumptum esset. Inter hæc omnia, ipse etiam orationis author cum ridentibus ridebat. Cur autem non rideret ob manifestum adeò, & ineptum, ac impudens facinus? Ac forte, (est enim risus intemperans) hic quidem voce ad carmen conversa, ut putabat, lamentationem Pythagoræ decantabat. Ille verò, istud quod vulgo dici solet, videns asinum cithara canere tentantem, in valdè suavem cachinnum solutus dixit, Poëta iste meus. Quod alter conversus aspexit. Et hoc est quod tunc illos recens reddidit inimicos. Hinc erat quidem anni principium, imò tertia dies à magno noviluniо, quando Romani juxta veterum consuetudinem, & ipsi preces quasdam pro toto anno faciunt, & sacrificia peragunt, quarum ceremoniarum rex Numa fuit ipsis author: Deosque illa potissimum die precibus audiendis vacare credunt. Ergo in istiusmodi festo, sacrisque calendis, is qui tunc Olympiæ risit, sub Pythagora isto supposititio, conspicatus accedentem

σόν ζα τ κα ζ πλυσον, κ μ λαζόνα, τ τ λλοτρίων λόγων πο κριτ ν, ετύχαμε ζ δ τ τοιόν δε ως ε δ ως α τ, κ τ ν λλ ν σέλγειαν, κ μιαρ αν ζ βίν, κ ποιε ν λέγετο, κ ποιῶν κατείληπτο, ρα μ ν φ ως τινα τ ταίρων, συτρίπαζ το δυσά ντητον τ το θέαμα. ς φανείς, ο κε τ ν δ ην μ ν, πο φράδα μ ν ποιήσειν. τ τ κούσας σοφιστ τ ν λλότριον τ λλ νων νομα, λα ζόνα σ θς, κ τ νδρα ζ πάλαι οκε αν λάθοις μύητο. ς γ ν φ το, κ πρ ς π ντας λεγε, πο φράς. τ δ τ το στι; καρπός τις, β τάνη τις, σκε ν ; ρα τ δι ρρ ν ; πο φράς; γ μ τε κουσα π ποτ, τ ν σωίν ποτ ό, τι λέγοι. τα θ μ, φ τ τ τε διεξίναι, κ πολ ν π γε τ πο φράδι τ γέλωτα. λελήθ δ κ α τ τ ὗστατον τεκμήριον π αιδυσίας κρύ ειν. π τ τ, τ δε τ λόγον συ ήρα ψεν, μ ν σ εστ μψας μ ν, ς δείξει τ οίδιμον σοφιστ ν, τ κοινὰ τ λλήνων γνοῶν, κ ποσ κ ν ο π τ ργασ ρίων, κ τ κ πηλείων ε δέναι. ταῦτα μ λεγχ. γ δ, δ κ α τ παρείληφα ζ δράμασ τὰ λοιπὰ, κ καιον ν εἶναι, τὰ ν ζ δελφικ τρίποδ δ λέγειν, οα ρ σε τὰ ν τ πατρίδι, οα δ τὰ ν τ Παλαισίν, οα δ τὰ ν Αἰγύπτ, οα δ τὰ ν Φοινίκ, κ Συρί. ε τε ξ ς, τὰ ν λλάδι, κ Ἰταλί. κ π σι, τὰ ν φέσ ν νεῦ, ἄκρ κεφαλαιωδέστα τ π νοίας τ σῆς, κ κορυφ, κ κορ-

tem execrabilem, & arrogantem istum alienarum orationum histrionem (Norat autem & mores ejus exactè, & reliquam nequitiam, atque impuritatem vitæ, & quæ facere diceretur, & quæ faciens deprehensus fuerat) tempus, ad quendam amicorum inquit, hoc inauspicatum spectaculum aversandi. Nam homo iste suo conspectu, suavissimum hunc diem videtur nobis in apophradem conversurus. Quo audito Sophista ille, mox verbum Apophradis, veluti peregrinum & à Græcis alienum ridere cœpit, & hominem pro superiore illo risu ultus est, ut quidem putabat, omnibusque dicebat. Quid hoc est Apophras? fructus, an herba aliqua, an instrumentum? Estne esculentum aliquod aut potulentum Apophras? Nam ego neque audivi unquam, nec quid dicat, facilè intelligo. Hæc quidem iste contra illum acerbè dixisse putabat, & multo risu Apophradem excipiebat: sed se extremum insciticæ testimonium in seipsum proferre non animadvertebat. Hujus igitur gratia orationem hanc scripsit, is qui me huc ad vos præmisit, ut videlicet ostenderet, celebrem illum Sophistam, communia illa Græcorum ignorare, & quæ qui sedent in officinis & tabernis, scire solent. Hactenus Elenchus ille. Ego autem (nam reliquas fabulæ partes agendas suscepi) meritò debebam veluti ex Delphico tripode tandem illa addere, qualia feceris in patria, qualia in Palæstina, qualia in Ægypto, qualia in Phœnicia, & Syria: deinceps in Græcia & Italia, & postremò nunc Ephesi, quæ quidem vecordiæ istius tuæ, quasi quoddam summarium sunt, & caput, & co-

φανὶς ἔ τρόπῳ. ἐπεὶ ἢδ ἐξ' τῷ παροιμίαν, [1] Ἰλιεὺς ὢν, τραγῳδὸς ἐμιοδώκει, καιρὸς ἤδη σοι ἀκέειν τὰ σαυτῆ κακά. μᾶλλον ἦ, παῦσαι μᾶ, μηδέπω. πρὸ ἦ τ' Ἀποφράδος, πρότερον. εἰπὲ γάρ μοι [2] πρὸς Πανδήμου, καὶ Γενετυλλίδος, ἔ κυβίσης, καὶ σοι μεμπτῶν, καὶ γέλωτος ἄξιον τῦτο μὴ εἶναι ἔδοξεν ἡ Ἀποφράς; νὴ Δί' ἐ γὰρ ἦν τ' Ἑλλήνων ἴδιον, ἀλλά ποθεν ἐπισπασθὲν αὐτοῖς ἀπὸ τ' πρὸς Κελτοὺς, ἢ Θρᾷκας, ἢ Σκύθας ἐπιμιξίας. σὺ ἦ, ἅπαξ γὰρ οἶδα τὰ τ' Ἀθηναίων, ἐξέκλεισας τῦτο ἀθρόως, καὶ ἐξεκύμυξας ἔ ἑλλαϊκῶς. καὶ ὁ γέλως ἐπὶ τύτῳ, ὅτι βαρβαρίζω, καὶ ξενίζω, ἔ ὑπερβαίνω τὰς ὅρους τὰς ἀτθικάς. ἔ μὰ τί ἄλλο ἔστιν Ἀθηναίοις ἐπιχώριον, ὡς τῷ τῦτο φαίεν ἄν, εἶναι σὺ μᾶλλον τὰ τοιαῦτα εἰδότες. ὥστ ἦπτον ἂν Ἐρεχθέα, καὶ τ' Κέκροπα, ξένους ἀποφήναις, καὶ ἐπήλυδας εἶναι τ' Ἀθηνῶν, ἢ τῷ ἀποφράδα δείξειας σὸν οἰκείαν, καὶ αὐτόχθονα τ' Ἀττικῆς. πολλὰ μὲ γάρ ἐστι, ἃ ἔ αὐτοὶ ἐξ' ταυτὰ τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ὀνομάζουσιν. ἀποφράδα ἦ μόνοι ἐκεῖνοι, τῷ μιαρὸν, καὶ ἀποῤῥητῷ, ἔ ἀπαίσιον, ἔ ἄπρακτον, ἔ σοὶ ὁμοίαν ἡμέραν. ἰδοὺ ἔ ronis morum. Quandoquidem enim juxta proverbium, Ilienſis cùm ſis, tragœdos conduxiſti, tempus jam eſt, ut propria tua mala audias. Nondum tamen, ſed de Apophrade priùs. Nam dic mihi per Pandemum, & Genetyllidem & Cybiben, quomodo reprehendendum & riſu dignum hoc nomen Apophras videtur? Non enim per Iovem, Græcorum proprium erat: ſed alicunde ex Gallorum, aut Thracum, aut Scytharum commixtione inſolenter ſe inſinuavit. Tu verò cùm Athenienſium cuncta noris, illud excluſiſti continuò, & velut per præconem ex Græcia eliminaſti. Et ex eo riſus iſte videlicet, quòd barbarè ac peregrino modo loquor, & terminos Atticos tranſgredior. At verò quid aliud Athenienſibus ita familiare ac patrium, uti hoc nomen, dixerint illi, quì hujuſmodi meliùs, quàm tu, ſciunt. Quapropter Erechtheum, aut Cecropem, peregrinos & advenas apud Athenienſes eſſe citiùs probaveris, quàm Apophradis nomen oſtenderis, non proprium & Atticæ non genuinum. Nam multa quidem ſunt, quæ & ipſi eodem modo cum cæteris omnibus hominibus appellant: Apophradem autem ſoli illi atram, & abominabilem, & inauſpicatam, & nefaſtam, tibique ſimilem diem vocant. Ecce jam obiter didiciſti

1 Ἰλιεὺς τραγῳδὸς] Proverb. *Bourd.*

2 Πρὸς Πανδήμου ἔ Γενετύλλιδος ἔ Κυβίσης] Legendum Κυβίσης, & eſt epithetum Veneris, ut & πάνδημος & γενέτυλλις, & intelligo *Pronam*, non vero ut interpres *magnam matrem*. Nam licet ſciam hoc etiam nomine aliquando vocatam fuiſſe magnam matrem Cybelem, eo quod Gallos ſuos in furorem agebat, & κυβίζειν faciebat, id eſt, *capite prono in terram ruere*. Sed hoc loco non improperat furorem adverſario, ſed omne genus infanda Veneris. Ideo credo eſſe Veneris epithetum. Ea lucidius explicare pudor vetat. *Palm.* Κυβίσης] Corrige, κυβίσης. Heſychius: κυβίσι, ἡ μίτρα τ' θεῶν. Ita enim ibi legendum, non κυβίκη, rectè viri docti obſervarunt. *Menagius.*

1 Τάσ'

μεμαθήκες ἤδη οὐδὲ πάρεργον, τί βούλεται αὐτοῖς ἡ ἀποφράς ἡμέρα. ὅταν μήτε αἱ ἀρχαὶ χρηματίζωσι, μήτε εἰσαγώγιμοι αἱ δίκαι ὦσι, μήτε τὰ ἱερὰ ἱερεύηται, μήθ' ὅλως τὰ τῶν αἰσίων πλήτται, αὕτη ἀποφράς ἡμέρα. νομίζεται δὲ τοῦτο ἄλλοις ἐπ' ἄλλαις αἰτίαις. ἡ γὰρ ἂν ἡτιμωμένοις μάχαις μεγάλαις, ἔπειτα ἔπεσεν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ὧν αἷς τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύουσιν, ἀπράκτοις, ἢ ἀκύροις τῶν συνόλων πράξεων εἶναι, ἢ ἐπὶ Διΐ, καίτοι ἄκαιρον ἴσως, καὶ ἔξωθέν γε ἤδη, χρόνῳ ἄνδρα μεταπαιδεύειν, καὶ ἀναδιδάσκειν τὰ τοιαῦτα, μὴ δὲ τὰ πρὸ τούτων εἰδότα. πάνυ γὰρ τοῦτ' ἐστὶ τὸ λοιπόν. κἂν συμάθῃς αὐτό, πῶν ἡμῖν εἰδὼς ἔσῃ. πόθεν γὰρ ὦ οὗτος; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα κἂν ἀγνοῆσαι, συγγνώμη, ὁπόσα ἔξω δὲ πολλῶ πάτω, καὶ ἄδηλα τοῖς ἰδιώταις. τὴν δ' ἀποφράδα δὲ, εἰδὶ βουληθεὶς ἂν, ἄλλως εἴπαις. ἐν γὰρ τοῦτο ἐκ μόνον ἁπάντων τῶν νομιζομένων ἴσως φησί τις. ἀλλὰ ἐκ τῶν παλαιῶν ὀνομάτων, τὴν μέν, λεκτέα, [1] πάλ' δ', ὁπόσα αὐτῶν μὴ συνήθη τοῖς πολλοῖς, ὡς μὴ περαπλοιμεν τὰς ἀκοὰς, καὶ πτοώσομεν τῶν συνόντων τὰ ὦτα. ἐγὼ δ' ὃ βέλτιστε, πρὸς σὲ σοί, ἴσως τάδε τοῖς σοῖς εἰπὼν, ἥμαρτον. ἐχρῆν γὰρ ἐχρῆν ἢ κἂν τὰ Παφλαγόνων, ἢ Καππαδόκων, ἢ Βακτρίων πάτρια διαλέγεσθαι σοι, ἵνα μάθῃς τε λεγόμενα, ἐκ σοὶ ἀκούειν ἡδέα. τοῖς δ' ἄλλοις Ἕλλησιν, οἵμοι καθ' Ἡράκλεα γλῶτταν σωθεῖναι χρή. εἶτα ἐκ τῶν Ἀττικῶν κἂν χρόνους, πολλοὶ πολλαὶ σπερψάντων τῶν αὐτῶν φωνῆς, diciſti ſignificationem Apophradis. Hic Nefaſtus eſt dies, quo neque magiſtratus publicè de rebus conſultant, neque lites in foro diſceptantur, neque ſacrificia peraguntur, neque quicquam eorum quæ fauſta ſunt tractatur. Atque dies hujuſmodi apud alios aliis de cauſis indictus eſt. Aut enim gravi aliqua clade ſuperati, tales exinde dies, quibus rem malè geſſerunt, pro nefaſtis & inauſpicatis ad res legitimas gerendas, habendos cenſuerunt: aut mehercle etiam. Atqui ineptum fortaſſis, & intempeſtivum utique jam fuerit, dedoceri, ac denuo diſcere talia virum adeò ſenem, ne illa quidem, quæ his priora ſunt, ſcientem. Proinde hoc omnino reliquum eſt: & ſi didiceris ipſum, omnia exinde ſcies. Vnde enim heus tu? Quanquam enim eſt condonanda cæterorum ignoratio, quæ extra communem viam poſita ſunt, & indoctis obſcura: diem tamen nefaſtum, etiamſi volueris, aliter quàm Apophradem nominare non poteris. Vnum hoc, omniumque ſolum nomen eſto, dicet aliquis. At priſcorum vocabulorum, alia ſunt uſurpanda, alia non item, quæ nimirum vulgo non uſurpantur, ne auditum turbemus, & intelligentium aures vulneremus. Ego verò, vir optime, apud te fortaſſis hæc de te dicens peccavi. Decebat enim, decebat, aut Paphlagonum, aut Cappadocum, aut Bactrianorum patriis verbis tecum loqui, quoad intelligeres quæ dicerentur, & audiendo voluptatem capere. Sed cum cæteris Græcis Græcè loqui oportet. Deinde etiam Atticis per ſucceſſionem temporum multa variantibus

1 Πάλ' δ', ὁπόσα] Nota ſequente vocali aſpirata, non ſcriptum eſſe ἐχ: quod Grammatici canones poſtulant. *Menagius.*

σῶτο ἐν τοῖς μάλιστα τὸνομα διετέλεσεν, ὅτως ἀεὶ, καὶ πρὸς ἁπάντων αὐτῶν λεγόμενον. εἶπον ἂν καὶ τὰς παλαιὰς τῷ ὀνόματι, εἰμὴ καὶ ταύτῃ σε ἀλαζονεύεσθαι ἔμελλον, ξένα σοι καὶ ἄγνωστα ποιητῶν, καὶ ῥητόρων, καὶ συγγραφέων ὀνόματα διεξιών. μᾶλλον δὲ, ἀσθ' ἑνὶ σοι τὰς ἐπονδὰς ἐῶ. πάντες γὰρ ἴσασιν. ἀλλὰ σύ μοι ἔνια τῶν παλαιῶν δείξας ὡς καταγνωσθὲν τῷ ὀνόματι, χρυσοῦς φασιν ἐν Ὀλυμπίᾳ σαθρὸν. καίτοι ὅς τις μέλλων ὢν, καὶ ἀφελὴς, τὰ τοιαῦτα ἀγνοεῖ, δῆλός μοι ὅτι καὶ Ἀθήνας πόλις ἐστὶν ἐν τῇ Ἀττικῇ, καὶ Κόρινθος ἐπὶ τῷ Ἰσθμῷ, καὶ Σπάρτη ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, μὴ εἰδέναι. λοιπὸν ἴσως ἐκεῖνό σοι λέγειν, ὡς τὸ μὲ ὄνομα ἥδεις, τὸν δὲ χρῆσιν αὐτῶν, ἄκμαζον ἡνίκα. φέρε δὴ καὶ ὑμῖν τοῦτο πρός σε ἀπολογήσομαι τὰ εἰκότα. σὺ δὲ πρόσεχε τὸν νοῦν, εἰ μὴ πάνυ ὀλίγον σοι μέλει καὶ μηδὲν εἰδέναι, εἰ οἱ παλαιοὶ ποθὲν τοιαῦτα σφῶν ἡμῶν ἀπέρριψαν εἰς τὰς σὰς ἀμαθίας ἔκπωμα τῆς τότε. ἦσαν γὰρ καὶ τότε ὡς τὸ εἰκὸς, βδελυγμοί τινες εἰς τὰ ἤθη, καὶ μιασμοὶ, καὶ κακοήθεις τρόποι. καὶ ὁ μὲν, Κόθορνόν τινα εἶπεν, εἰκάσας αὐτοῦ τὸν βίον, ἀμφίβολον ἄνδρα τοῖς τοιούτοις ὑποδήμασιν. ὁδὲ, Λυπαίνω, ὅτι τὰς ἐκκλησίας θορυβώδης ἦν, ἐπιθορυβῶν. ὁδὲ, Ἑβδομῶν, ὅτι ὥσπερ οἱ παῖδες ἐν ταῖς ἑβδομικαῖς, παίειν καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἔπαιζε, καὶ διεχάλα, καὶ παιδιὰν ἐποιεῖτο τὴν ἀσθένειαν καὶ δῆμον. μὴ δῶς ὧν καιρὸν πρὸς Α-

tibus in lingua sua, hoc nomen inter præcipua manſit. Hoc modo ſemper, & ab omnibus ipſis dictum. Ac ſanè commemorarem etiam eos, qui ante noſtram ætatem hoc vocabulo ſunt uſi, niſi etiam hoc modo perturbaturus eſſem te, peregrina & ignota tibi poëtarum, oratorum, & hiſtoricorum vocabula recenſendo. Imò verò, neque tibi eos dicam qui uſurparunt: omnes enim norunt. Sed tu contrà, ſi mihi unum aliquem ex veteribus oſtenderis, qui voce iſta uſus non fuerit, aureus (ut aiunt) in Olympia ſtatuêris. Atqui ſiquis adeò ſenex, & ætate confectus, talia ignorat, videtur idem mihi, Athenas eſſe civitatem Atticæ, Corinthum in Iſthmo, & Spartam in Peloponneſo, ignorare. Fortè igitur tibi ſupereſt ut dicas ipſam quidem Apophradis vocem noſſe te; ſed uſum ejus, ut intempeſtivum accuſaſſe. Age igitur & de hoc reſpondebo tibi conſentanea: tu verò animum adverte, niſi omnino parvi facis, quòd nihil ſcis. Nam veteres hujuſcemodi multa ante nos in eos qui tibi ſimiles erant tum, ſinguli jactarunt. Erant enim etiam tunc, ut veriſimile eſt, aliqui moribus abominabiles, impuri, perditique ingeniis. Atque alius quidem Cothurnum quempiam appellabat, vitam ejus ambiguam inconſtantem cum hoc calceamenti genere comparans. Alius verò Lypaën: quòd orator tumultuoſus conciones ſolebat turbare. Rurſum alius Hebdomam, quòd perinde atque pueri ſeptimis diebus, ille etiam in concionibus luderet, & rideret, ſeriumque populi ſtudium in ludum verteret. Ne dederis utique & mihi per

1 Χρυσοῦς ἐν Ὀλυμπίᾳ σαθρὸν] Proverb. *Bourd.*

2 Μὴ δῶς ὧν καιρὸν] Ὧν ἐν καιρῷ extrita negatione. *Marcil.*

1 Κό-

δήιδ@, εἰκάσαι παμπόνηρον ἄνθρωπον, ἀπάσῃ κακίᾳ σωτροφον, ἡμέραν δυσφήμῳ, καὶ ἀπαισίῳ. ἡμεῖς δὲ τὰς χωλὰς, τῇ δεξιᾷ ἐκπροπέμπομεν. καὶ μάλιστα εἰ ἴδοιεν ἔδειλόν αὐτάς. κἂν εἴ τις βάκηλον, ἢ εὐνοῦχον ἴδοι, ἢ πίθηκον, σὺν ἐξιὼν ἐκ οἰκίας, ἐπὶ πόδα ἀναστρέφει, καὶ ἐπανέρχεται, σὺν ἀκαθέκτῳ μαντιδούμῳ τὰς ἐφημέρους ἐκείνας πράξεις ἔσεσθαι αὐτῷ, κατὰ τοιηρὸν, τὸ πρῶτον, καὶ δυσφήμῳ κληδονίσματι. ὃν δὲ χρὴ ὑμᾶς, καὶ ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐξόδῳ, καὶ ἔωθεν ἅπαν@ ἴτυς, εἴ τις ἴδοι κίναιδον, καὶ λαπάρηλα ποιοῦντα, καὶ πάχοντα, ἐπίσημον ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἀπερρωγότα, καὶ μισογυνῆ τὸν νομίζοντα τὰ ἔργων αὐτῶν ὀνομαζόμενον, ἀπατεῶνα, γόητα, ἐπίορκον, ἄλιτρον, [1] κύφωνα, βάραθρον, μὴ φύγῃ, μηδὲ εἰκάσῃ τὸν ἀποφράδι ἡμέρᾳ; ἀλλ' ἦ σὺ τοιοῦτ@; σὺν ἂν ἔξαρκ@ ἡδοίμην, εἰ ἐγὼ τὴν ἀνδρίαν οἶδα τὴν σὴν, ὅσῃ δὲ μέγα φρονεῖν ἐπὶ τούτῳ μοι δοκεῖς, ὅτι μὴ ἀπόλωλεν σοι ἡ δεξιὰ τὰ ἔργων, ἀλλὰ πάσι δῆλ@ εἶ, καὶ φανερὸν@. εἰ δὲ ὁμῶς χρηστείας, καὶ δρησμοῦ μὴ τοιοῦτ@ εἶναι, πόσι πισὰ ἐρεῖς; τοῖς πολίταις τοῖς σοῖς; ἐκεῖθεν γὰρ ἤρχου δίκαιον. ἀλλ' ἴσασιν οἱονεὶ τὰς πρώτας σε τροφὰς, καὶ ὡς παραδὺς σεαυτὸν τῷ ὀλέθρῳ ἐκείνῳ τραλιώτῃ, συμπεριφθείρας πάντα ὑπηρέτων, ἄχρι δή σε τὸ δ' λόγου τοῦτο, [2] ῥάκ@ πολυχειδὲς ἐργασεσθαι μόν@, ἐξέωσε, κἀκεῖνα μέ-

per Adonidem, comparare hominem perditum, omnique malitiæ assuetum diei atro, & inauspicato. Nos etiam auspicato die claudos aversamur, maximè si mane videamus ipsos. Siquis etiam spadonem, aut eunuchum aspexerit, aut simiam, simul atque domo egreditur, converso pede regreditur, ominans sibi haudquaquam prosperas fore diei illius res & actiones, præ mala hac prima, & infausta ominatione. In principio autem, & in foribus, & in primo egressu, & mane per omnem annum: siquis viderit cinædum, & nefaria facientem ac patientem, notum ob hæc, & enervatum, & tantum non eorum quæ agit nomen ferentem, deceptorem, præstigiatorem, perjurum, pestem, catastam, barathrum, num fugiat, neque hunc cum atra die compares? An verò tu non es talis? Haudquaquam negabis, si tuam fortitudinem novi, qui certè & animum ob hæc attollere mihi videris, videlicet quòd tibi gloria ista rerum tuarum non prorsum perit: sed omnibus es notus, & passim celebris. Quòd si contendas, & inficieris talem te esse, quibusnam hæc credibilia dices? an civibus tuis? Nam hinc ordiri est æquum. At norunt illi primam tuam educationem: & quo pacto teipsum tradideris perdito illi militi & omnibus ipsi præstitis obsequiis corruptus fueris, donec te, juxta proverbium, pannum lacerum extrusit. Ea etiam meminerunt, ut

1 Κύφωνα] Κύφων, propriè est κυρτὸς: à κύφω, κυφὸς, κύφων. Ponitur & pro catasta, seu numella, aut collari, aliove instrumento quo vinciebantur, aut etiam torquebantur nocentes. Hìc metaphoricè pro scelerato & malefico: ut Latinis sorcer, crux, scelus. Menagius.

2 Ῥάκος πολυχειδὲς ἐργασόμ@] Proverb. Bourd.

μιλητὴν ὡς τὸ εἰκὸς, ἃ σὺς τὸ θέατρον ὑπανιδὼν, τοῖς ὀρχησταῖς ὑπηρετοῦμεν, καὶ σωσίβιος ἀρχὴς ἀξιῶν εἶναι. ὑδεὶς γὰρ σοῦ σὺ ἂν εἰσῆλθεν εἰς τὸ θέατρον, ὑδ' ἂν ἐμνήσθη ὅ, τι τύπτεται τῇ δράμματι. ἀλλὰ σὺ κοσμίως πάνυ, καὶ ἐθητικὰ τραγικὴν, ἀναβεβασμένος, ἀμφίεσιν αἰτήσων πρὸς ὃ θέατρον, στέφανος κομίζων, καὶ κρότῳ ἀπιὼν, ὑδὲ πιάμενος ὑπὸ αὐτῶν. ἀλλὰ νῦν ῥήτωρ, καὶ σοφιστής. καὶ ἀφικτὸν διὰ τοῦτο τοιαῦτα ὑπὲρ σοῦ ὑπονοεῖν, τοῦτο δὲ τὸ ὑπὸ τῶν τραγῳδῶν, δύο μὲ ἡλίους ὁρᾶν δοκοῦσι, θανὰς ὃ Θήβας. καὶ ἀναχαιρεκάκουσιν ἀμφὶς τὸ, ὑποῦν, ὁ τότε, καὶ μεθ' ὑποῦν. τοιγάρτοι ὁ αὐτὸς τοῦ ποιῶν, σὺν ἐπιβαίνεις τὸ παρόντων, ὑδὲ ἐπιχωριάζεις αὐτοῖς, ἀλλὰ φύσαις ἐκὼν πατρίδα, ὅτε χεῖμα κακὸν, ὅτε θέρος ἀρχαλέον, ἀλλὰ καλλίστην, καὶ μεγίστην τῶν ὑπὸ Φοινίκην ἀποικιῶν. τὸ γὰρ εἰλίγγιον, καὶ τοῖς εἰδόσι, καὶ μεμνημένοις τῶν πάλαι ὑποῦν σπουδὴν, βαρύτατον ὡς ἀληθῶς ἔστι σοι. καίτοι τί παῦλη ἐρῶ; τίνα γὰρ ἂν αἰδεσθείης σύ; τί δ' ἂν αἰσχρὸν ἡγήσαιο τῶν ὑφ' ὑπῶν; παιδικὰ νομιζόμενα ὃ ὑπηρέται εἶναί σοι μεγάλα παρ' αὐτοῖς, τὸ δύσφημον ἐκεῖνο πυρρόν, ὡς τὸν ὃν Σινωπέως πῖθον, τὸν Διὸς αὐλὸν εἶναι φασὶ αὐτό. τὰς μὲν δὴ πολίτας, ἀδεκὰ ὑδεμιᾶς μεταπίστιας ἂν, μὴ ὑχὶ τῶν ἀπάντων βδελυρώτατον σε ἡγεῖσθαι, ὑκειδὼς κοινὸν ἀπάσαις τὴν πόλιν. τάχα δ' ἂν τὰς ἄλλας τὰς ὑπὸ τῇ Συρίᾳ μεταβολὰς ὁμοψήφους, εἰ λέγοις μηδὲν πονηρὸν, μὴ ὃ ἐπαίνου βεβαιωθεὶς σοι. Ἡρακλεῖς, ἢ μὲν Ἀντιόχεια, καὶ τέργον αὐτὸ εἶδεν, ὅπ

ut est consentaneum, quæ in theatro juvenis agebas, quum saltatoribus respondebas, atque unà chori dux esse cupiebas. Quippe nemo ante te ingrediebatur theatrum, neque fabulæ nomen significabat: sed tu ornatè admodum, subligatis aureis crepidis, & tyrannica veste indutus, priùs immittebaris, qui benevolentiam à theatro postulares, coronas ferens, & cum plausu abiens, honore jam ab ipsis affectus. At nunc orator es & sophista, & ob hoc, si audiant aliquando talia de te illi illud ex Tragœdia, Et solem geminum, & duplices se ostendere Thebas putabunt. Et in promptu atque in ore tum omnibus statim erit illud: hic ille qui tum erat: & postea. Proinde & ipse rectè facis, qui omnino non ascendis ad illos, neque in patriam ventitas, sed fugis illam ultro, quanquam neque hyeme malam, neque æstate molestam, sed pulcherrimam & maximam omnium Phœniciæ civitatum. Nam coargui, & cum iis qui vetera illa sciunt, ac meminerunt, conversari, laqueus revera tibi est. Sed quid ista nugor? quem enim verearis? quid eorum quæ extrema sunt, turpe putaveris? Audio autem etiam tibi apud ipsos esse possessiones magnas, miseram illam turriculam, cum qua Sinopensis illius dolium collatum, Iovis atrium videri queat. Proinde nullo modo feceris ut tui cives mutata sententia non credant te omnium esse spurcissimum, & commune totius civitatis dedecus. Fortassis autem alios etiam qui in Syria habitant, ejusdem sententiæ assumas, si dicas te non malam nec criminosam prorsus vixisse vitam. Mehercle, Antiochia quidem, etiam ipsum opus vidit, quan-

† Ταρσόθεν ἥκοντα σπεῦσον νεανίσκον ἀπαγαγών, ἀλλὰ δ ἀναδέρον αὐτὸ, αἰσχρὸν ἴσως ἐμοί. πλὴν, ἀλλὰ ἴσασί γε, καὶ μέμνηνται οἱ τότε ὑμῖν ἐπιστάντες. καὶ σὲ μέν, ἐς γόνυ συγκεκλιμένον ἰδόντες, σπεῦσον ἴσθι, εἰδότα ὅτι δ ποιοῦντα, εἰ μὴ πανταχόπασιν ἐπιλήσεσθαι τις εἶ. ἀλλ' οἱ σὺ Αἰγύπτιον ἴσως ἀγνοοῦσί σε, οἱ μὴ τὰς σὺ Συρίας γυμνασθὰς ἄθλους σπεύσαντα ἐπιδεξάμενοι φοβοῦνται, ἐφ' οἷς εἶπον, ὡς τὰ ἱματιοφορήσαντα διωκόμενον. παρ' ὧν ἐσθῆτας πολυτελεῖς περιάμενος, ἐφόδια εἶχες. ἀλλ' ὅσα ἐλάττω σοι ἡ Ἀλεξάνδρεια συνῳκείωσεν, ἀλλ' μὰ Δί' ἐκεῖνό γ' ἀδύτερον τὸ Ἀντιοχείας κιναίδους αὐτῷ. ἀλλ' ἥπερ ἀνοησία, γυμνότερος, καὶ αἰσχρηλογία σοι σπεῦσαι, ἐπιμανέστερος, καὶ τὸ νόμισμα ἐπὶ τούτοις, μεῖζον, δ ἐπὶ πᾶσιν, ἀκρόλυστος ἡ κεφαλή. εἰς μόνος ἂν ἐπίσταταί σοι ἐξάρνου γενομένῳ μηδὲν τοιοῦτον ἐργάσασθαι. [1] τῆς βοηθὸς ἂν κρατίστη ὁ πολύτιμος μισθοδότης ἀνὴρ ὢν τοῖς ἀρίστοις Ῥωμαίων. τοῦτο μὲν οὖν τὸ, δῆτα ἀποστασπάσαί μοι. καὶ ταῦτα, οὐδὲ πάνυ εἰδότος ὃν λέγω. σπεῦσον τοίνυν, καὶ μὴ ἄλλα. ὅπου ἴτλη σὺ τῇ συνουσίᾳ τολμηθῆναι τοῦτο σοῦ, τί χρὴ λέγειν. ἀλλ' ἥνικα σε κρατήσαι μειρακίου δ οἰνοχόου δ οἰνοπίονος γόνασι κείμενον, τί οἴει; ὑπόπτευσεν ἂν σοι μὴ εἶναι. τοιοῦτον, αὐτὸ τὸ ἔργον ὁρῶν; σὺ, εἶμα μὴ παντάπασι τυφλὸς ἦν. ἀλλ' ἐδήλωσε τοῦτο γνώμῳ, αὐτίκα ἐξελάσας τὸ οἰκίας, καὶ κρηπίσιόν γε ὡς φασι

quando, cùm adolescentem illum Tharsо venientem, abduxisses. Sed & ipsa detegere, inhonestum fortassis mihi fuerit. Verumtamen norunt, & meminerunt illi qui tum vobis supervenerunt, & viderunt te quidem in genu inclinatum, illum autem, nosti, quid facientem quoque, nisi omnino es obliviosus. At Ægyptii forsan te non norunt, qui te post præclara illa in Syria certamina, indo ob ea quæ dixi, fugientem exceperunt, cùm te vestiarii insequerentur, à quibus vestibus pretiosis comparatis, viaticum habebas. Sed non minùs quoque conscia tibi est Alexandria: nec per Iovem illam Antiochiæ secundam censeri decebat: nisi quòd protervitas ista tua manifestior, & turpitudo flagitiorum insanior illic fuit, & nomen ob hæc majus, & postremò caput adapertum. Venus tantùm fuit qui crederet tibi inficias eunti, quòd nihil tale commisisses, fuitque postremus auxiliator, is qui stipendium dabat, vir inter præcipuos Romanorum. Nomen autem ipsum permittes mihi ut taceam, idque apud omnes eos qui sciunt quem dicam. Ille igitur, cætera quidem quæcunque à te in conversatione perpetrata sustinuit, quid attinet dicere? At quando te genibus adolescentuli pincernæ Oenopionis incumbentem deprehendit, quid putas? Credidit-ne tibi, talem te non esse, cùm videret ipsum opus? Non: nisi prorsus fuit cæcus: verùm mentem aperuit, quum te statim ex ædibus expulit, easque cum exivisses, quibusdam expiamentis

1 Τῆς βοηθὸς ἂν κρατίστη ὁ πολύτιμος] Καὶ βοηθὸς ἂν κρατίστη ὁ πολύτιμος. Illud autem εἰς μόνος ἂν ἐπίσταταί σοι, &c. accipe cum ironia. *Unus ille solus*, qui contra tibi unguis in ulcere, cujus tu domui. *Marcil.*

† Συλ-

ἀφεστηκὼν ἐπὶ τῇ σῇ ἐξόδῳ. Ἀχαΐα μὲν γὰρ, καὶ Ἰταλία πᾶσα, ἐμπέπλησται τῶν σῶν ἔργων, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῖς δόξης. καὶ ὄναιό γε τῆς εὐκλείας. ὥστε πρὸς τοὺς θαυμάζοντας, ἔγωγε τὰ ἐν Ἐφέσῳ σοὶ πραττόμενα τοῦ σοῦ, σκεῖνο λέγω, ὅτῳ ἀληθέστατον, πῶς οὐκ ἂν ἐθαύμαζον, εἰ τὰ πρῶτά σου ἠγνόησαν. καίτοι κοινὸν συταῦθα & τὸ ἀφὸς τὰς γυναῖκας ἀφοσιώσεις. ὦ ἀφὲ πόθεν ἂν τῷ τοιούτῳ εἰπεῖ μοι ἀποφράδα ὀνομάζειας; ἀλλὰ τί ἀφὸς Διὸς, καὶ φιλήσου τὸ σῶμα ἀφοσιπαξιώσεις ἡμῶν ἐπ' ἐκείνοις τοῖς ἔργοις; τῦτο γὰρ τὸ ὑβριστὰ ἐποίεις. καὶ μάλιστα ἀφὸς ὃς ἥκιστα ἐχρῆν, καὶ τὰς ὁμιλίας, οἷς ἐκρῆν ἦν σκεῦος μόνα τὰ κακὰ & σὺ τόμοῦ ἀπολαύειν, τὸ βάρβαρον τῶν ὀνομάτων, τὸ τραχὺ τῆς φωνῆς, τὸ ἄκελθον, τὸ ἄπικλθον, τὸ πύντη ἄμυσον, καὶ τὰ τοιαῦτα. φιλῆσου δὲ σε ἐπὶ τύτοις, μὴ χθιζὸς ὦ ἀλεξίκακε. ἀσπίδα μᾶλλον, ἢ ἔχιδναν φιλήσου ἄμεινον. δῆγμα ἐκεῖ τὸ κινδυνῶδμα, καὶ ἄλγημα. καὶ ὁ ἰατρὸς εἰσκληθεὶς, ἐπήμυνεν. ἀπὸ δ' & σοῦ φιλήμαθος, καὶ & ἰὸ ἐκείνα, τίς ἂν, ἢ ἱερεῖς, ἢ βωμοὶς ἀφοσέλθοι; τίς δ' ἂν θεὸς ἐπικκύσειεν ἐπὶ δίχμθμα; πόσων περιῤῥαντηρίων, πόσων πελαμῶν δεῖ; καὶ τοιοῦτος αὐτὸς ὤν, καπηλεύεις τὰ ἄλλων ἐπ' ὀνόμασι, καὶ ῥήμασιν, ἅρμα τοιαῦτα, καὶ τηλικοῦτο ἐρυθριῶμθος. καίτοι ἐγὼ μὲ ἀποφράδα μὴ εἶδῶς, ἠχθόμην ἂν μᾶλλον, ἢ χ ὅπως εἰπὼν ὑφηνθείην ἄν. σὲ δ' ἐδεῖς ἠπάτησε ἡμῶν βωμολόχους λέγοντα, καὶ τραπομάθλητας, καὶ ῥησιμετρεῖν, καὶ Ἀθηναῖν, τὸ Ἀθηνῶν ἐπιθυμῶ, καὶ ἀνδρεσπετῆν, καὶ σφενδικίζειν, καὶ χαιρεδλημᾶς. καὶτοι

tis luſtravit. Achaia quidem, totaque Italia tuis operibus eſt referta, eaque ſequente gloria: & ſanè tibi gratulor ob tam præclaram laudem. Quare iis qui quæ nunc facis Epheſi, mirantur, ego quod veriſſimum eſt dico, qui fieri poſſet ut non mirarentur, ſi prima illa tua opera non noſſent. Atqui novum hîc iſtud etiam cum mulieribus addidiciſti, Annon igitur, dic mihi, fuerit congruum, talem hominem Apophradem appellari? Sed quid per lovem? num etiam oſculari ore inſuper voluiſti nos ob talia facta? Iſtud igitur contumelioſiſſimè facis, & maximè erga eos quos minimè decebat, & erga contubernales, quibus ſatis fuerat, illa ſolum mala ab ore tuo percipere verborum videlicet barbariem, vocis aſperitatem, indiſcretam, inordinatam, & inſulſam enunciationem, & id genus alia. Sed te ad hæc oſculari, abſit, ô malorum depulſor Hercules: aſpidem, aut viperam oſculari eſt ſatius. Ibi in morſu periculum, & dolor, cui accerſitus medicus ſuccurrit. A tuo autem oſculo, & veneno illo, quis quæſo vel ad ſacra, vel ad aras accederet? quis etiam Deus precantem exaudiret? quam multis luſtrationibus, quam multis fluviis opus foret? At talis ipſe cùm ſis, derides alios ob nomina & verba, cùm tu interim talia tantaque facinora perpetrare ſoleas. Atqui ego quidem ſi Apophradis nomen ignorarem, eruberſcerem potiùs, nedum ſi dixiſſem inficias irem. Te verò nemo noſtrûm accuſavit adhuc quòd βωμολόχους dixeris, & τραπομάθλητας, & ῥησιμετρεῖν, & Ἀθηναῖν Athenas deſidero & ἀνδρεσπετῆν, & σφενδικίζειν, & χαιρεδλημᾶς.

Ma-

κακῶς σε ὁ λόγιος Ἑρμῆς ἐπιτρέψειεν αὐτοῖς λόγοις. πῶς γὰρ ταῦτα τὰ βιβλίον εὑρήσεις; ἐν γωνίᾳ τινὶ τάχα τῶν ἰαλέμων τινὸς ποιητῶν, κεκραυρωμένα, σύρτου, καὶ ἀραχνίων μεστά, ἤπερ ἐν τῇ Φιλαινίδος δέλτοις, ἃς ἀφ' ἡμῶν ἔχεις. σὺ μὲν τοίνυν, καὶ δὴ σὺ τοιαῦτα ἄξια. ἐπεὶ ἡ δίκη σε ἐμνήσθη, τί φαίης ἄν, εἰ σε ἡ γλῶττα εἰς δικηγόρειον παρεκαλέσειεν μοῖρα; θῶμεν γὰρ ὄντως. ἀδικήματος, ἢ τὸ μετρίως ταῦτα, ὑβρεως δίκην λέγουσα. ἐγὼ σὲ ἀφείλουν, πίνητα, καὶ ἄπορον παραλαβοῦσα, καὶ βίου δόμβον, τὰ μὲν πρῶτα, ἐν τοῖς θεάτροις ἐδόκιμεῖν ἐποίησα, νεῶν μέν, Νῖνον, νεῶν δέ, Μητίοχον, εἶτα μὲν μικρὸν Ἀχιλλέα πηλεΐδην. μὴ ταῦτα δή, παῖδας [1] συλλαβίζειν διδάσκουσα, μακρῷ χρόνῳ ἔδοσκον. ἤδη δὲ καὶ τὰς ἀλλοτρίας ταύτας λόγους ὑποκρινόμενον, σοφιστὴν εἶναι δοκεῖν ἐποίησα, καὶ τῷ μηδὲν προσήκοντα δόξαν προσῆψα. τί τοίνυν πλεῖστον ἔχων ἐγκαλεῖν, τοιαῦτά με λοιδορεῖς, καὶ ἐπιβάλλεις ἐπιβούλαις αἰσχίστοις, καὶ ὑπορρήσεις καὶ πλοκάς; ἆρ' οὐχ ἱκανά μοι τὰ ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ ἔργα, ψεύδεσθαι, καὶ ἐπιορκεῖν, καὶ τὰς τοιαύτας ὕβρεις, καὶ λήρους λοιδορεῖν, μᾶλλον δὲ τὸ βόρβορον τῶν λόγων ἐκείνων ἐμεῖν; ἀλλ' ἤδη νυκτὸς τῷ κακοδαίμονα χολὴν ἄγειν ἐᾷς. ἀλλὰ μήν σοι πείθομαι, καὶ παύσομαι, καὶ μεταύομαι. καὶ ἀντὶ γλώσσης, ὅσον ἐκ χειρὸς ἔχεις δίγνωμας. καὶ ὥσπερ ἀλλοτρίαν ὑβρίζεις, καὶ ἐπικλύζεις τοιούτοις κακοῖς. λαλεῖν μοι ἔρχον ἐστὶ μόνον. τὰ δὲ τοιαῦτα ποιεῖν, καὶ πάσχειν, ἄλλοις μέρεσι προστέτακται. ὡς ὤφελε κἀμέ πως,

Malum te malè perdat Mercurius Logius, unà cum ipsis verbis. Vbi enim hujusmodi scripta reperis? In angulo forsitan alicujus ex frigidis illis poëtis defossa, situ & araneis oppleta: aut ex libris Philænidis, quos præ manibus habes: te utique, tuoque ore digna. Quia autem oris mentionem feci, quid diceres quæso, si te in jus vocaret lingua? Ponamus enim ita esse: & te injuriæ, aut quod paulò foret modestius, contumeliæ accusáret, dicens. Ego te, ingrate, pauperem atque inopem susceptum, & victu carentem: primùm quidem in theatris celebrem feci, modò Ninum, modò Metiochum, paulò pòst Achillem exhibens. Post hæc, pueros syllabas jungere docentem, longo tempore alui. Iam verò & alienas istas orationes histrionis instar habentem, sophistam videri feci, ac tibi non convenientem gloriam adaptavi. Quid igitur tantum habes, quod mihi possis imputare, ut ita me tractes, & injungas mihi mandata turpissima, & ministeria execratione digna? Non satis mihi sunt, ea quæ per diem fiunt opera nefaria, mentiri puta, pejerare, totque nugas & ineptias exhaurire: imò verò cœnum istorum verborum vomere? Sed neque noctu me miseram otium ducere finis: sed sola ego omnia tibi facio, & proculcor, & contaminor: ac lingua perinde ut manu uti decrevisti: & quemadmodum alienam, contumelia me afficis, tantisque malis obruis. Meæ partes sunt ut tantùm loquar: sed talia facere, & pati, aliis partibus est injunctum. Quare utinam & me aliquis,

1 Συλλαζίζειν] *Apellare literas* dixit Fabius. *Mengius.*

1 Ἀπό-

ὥσπερ τὴν τ᾽ Φιλομήλας ἐκπεπεῖν. μακαριώτερα γὰρ μοι αἱ γλῶτται, τὰ τὰ τέκνα καταδηδοκότων. ὡς γὰρ, ὦ λέγη τοῦτο ἡ γλῶττα, ἰδίαν αὐτῆ φωνὴν λαβοῦσα, ἢ τ πώγωνα συνήγορον ἐπικαλεσαμένη, τί ἂν ἀπολέγαιο αὐτῆ; ἐκείνα δηλονότι, ἃ ἐς πρὸς τ Γλαῦκον ἐναγχος εἴρηταί σοι, ἐπὶ πεπραγμένοις ἤδη τὸ ἔγχος αἰτιώμενον, ὡς ἐπὶ τούτῳ ἐνδοξος ὢν βραχύ, καὶ γνώριμος ἅπασι γεγένησαι. πόθεν ἂν, ὕτω ταχέως ἐπὶ τοῖς λόγοις γενόμενος. ἀγαπητὸν ἦ ὀπωσοῦν κλεινὸν, καὶ ὀνομαστὸν εἶναι. εἶτα καταριθμήσειν αὐτῆ τὰς πολλὰς σου τοσουτοσὶ ἐπιστολὰς, ὁπόσας κ᾽ ἔλυπ τοσοῦτος. ὃ ἐ θαυμάζω, ὅτι τὴν μ᾽ ἀποφροδὼ ἰδυσέρεσιν ἀκούσας, ἐπ᾽ ἐκείνοις ἦ τοῖς ὀνόμασιν σὸν ἡμαθάκτης, σὺ Συρία μ᾽, ῥοδοδάφνη κληθεὶς, ἐφ᾽ ᾧ ἦ, νὴ τὴν Ἀθηνᾶν αἰσχύνομαι διηγεῖσθαι. ὥστε τύγε ἐπ᾽ ἐμοὶ, ἀσφὲς ἔπ ἴσω. σὺ Παλαιστίνη ἦ, φερσῖπους ἐς τὰς ἀκάνθας ἔ πώγωνος οἶμαι, ὅτι ἴυγξ μεμαξύ. ἔπ γὰ ἔξυρες αὐτόν. σὺ Αἰγύπτῳ ἦ, σαυσάρκη. πρόδηλον τοῦτο. μικρὸν γὰρ φασιν ἀποπνιγῆναί σε ναύτην πνὶ τ τεταρτημόριον σὸ τυχόντα. ὃς ἐμπεσὼν, [1] ἀπέφορεῖ σοι τὸ σῶμα. Ἀθλιώτατοι μ᾽ γὰ βέλτιστοι, αἰνιγματώδες ᾠδὴν, ἀλλὰ γράμματος ἑνὸς σοφοθήκη μνήσαντές σε, Ἀτίμαρχον ὠνόμαζον. ἤδη γὰρ κἀκεῖνο ἦ σοφιστότερον σοσοῦναί σοι. σὺ Ἰταλίᾳ ἦ, βαθεῖ ἡραϊκὸν ἐκεῖνο ἐπικλήσης, ὁ Κύκλωψ, ἐπειδή ποτε ἐ πρὸς ἀρχαίαν λαμπρότητα παρ᾽ αὐτὰ τὰ ἔ Ὁμήρου ῥαψῳδήσας ἐ σὺ τὴν αἰσχρουργίαν

quis, ceu Philomelæ illam exciderit. Nam mihi beatiores illorum linguæ videntur, qui liberos suos devorarunt. Per Deos igitur, si hæc diceret lingua, assumpta sibi voce propria, ac barba tua, velut patrona advocata, quid quæso responderes ipsi? Illa nimirum, quæ Glauco, te ob scelus commissum vituperanti, nuper respondisti, te ob hoc celebrem, omnibusque notum brevi tempore evasisse. Vnde ergo ita celebris? ob orationes-ne redditus? At sufficit quomodocunque clarum ac celebrem esse. Deinde ipsi multas istas appellationes enumerarem, quas passim apud varias gentes adeptus es. Quod etiam miror, te quum Apophradem audisti, ægrè tulisse, nihil verò ob illa nomina indignari. Nam in Syria quidem Rhododaphne vocatus es, sed quam ob rem, ita me Minervâ amet, pudet dicere. Quare quantum in me est, obscurum illud maneat. In Palæstina verò Sepes, ob barbæ spinositatem opinor, quoniam inter opus pungere solebat: nam adhuc ipsam radebas. In Ægypto verò, Angina, quod per se manifestum est. Nam ajunt te ferè suffocatum esse, cùm in nautam ex iis qui naves tribus velis instructas ducunt, incidisti: qui cùm in te irruisset, os tibi obturavit. Nam optimi quidem illi Athenienses, nullum obscurius nomen tibi dedêre: sed literæ unius appositione te honorantes, Atimarchum appellarunt. Nam hoc tibi illo insignius decebat esse. At in Italia papæ. Heroicum illud, Cyclops vocatus es, quòd aliquando etiam ad veterem ornatum, juxta ipsa Homeri poëmata, versibus mandare tu quoque turpidinem illam affe-

1 Ἀπέφορεῖ σοι τὸ σῶμα] Inumando. *Menagius.*

1 Ἀπέ-

ἐπιθύμησας. καὶ αὐτὸς μὲν ἤκεσο μεθύων ἤδη, κισσύβιον ἔχων ἐν τῇ χειρὶ βυπλῶν Πολύφημος, νεανίας ἢ ναύμισθος, ἀρθὸν ἔχων τὸ μοχλόν, εὖ μάλα ἠκονημένον. ἐπὶ σὲ Ὀδυσσεὺς τις ἐπῄει, ὡς ἐκκόψων τὸ ὀφθαλμόν.

Κἀκείνου μὲν ἅμαρτε. σοὶ δὲ οἱ ἐτράπη· ἔσχε.

Αἰχμὴ δ' ἐξέλυθε διὰ νείατον ἀντιτερείνης.

Καὶ γὰρ ἦδη ἄλογον ὑπὲρ σοῦ λέγοντα, ψυχρολογεῖν. σὺ δὲ ὁ Κύκλωψ, ἀναπεπλασμένος τὸ σῶμα, καὶ ὡς ἕνι μάλιστα λευκὸν κεχρωσμένος, ἡνείχου τυφλούμενος ὑπ' αὐτῆς τῆς γιάθου. μᾶλλον δὲ ὥσπερ ὁ Χάρυβδις, αὐτοῖς ναύταις, καὶ πηδαλίοις, καὶ ἱστίοις, ὅλον ζητῶν καταπιεῖν τὸ Οὖτιν. καὶ ταῦτα ἑώρων οἱ ἄλλοι παρόντες εἰπέ σοι ἐς τὴν ὑστεραίαν μία ἦν ὁμολογία, ἡ μέθη. καὶ εἰς τὰ ἄκρα σὺ ἐφέρου ἐγγὺς. τοιούτοις δὴ, καὶ τοσούτοις ὀνόμασι ταλαιπώρων, αἰσχύνη τὴν ἀποφράδα; ὥστε δῆτα εἰπέ μοι τί πάσχεις, ἐπειδὰν καλέσωσί σε οἱ πολλοὶ λευκιάζειν, καὶ φοινικίζειν; ἆρα καὶ ταῦτα ὥσπερ τὴν ἀποφράδα ἀγνοεῖς, καὶ οἴει πάντα σε ἐπαινεῖσθαι ὑπὸ αὐτῶν; ἢ ταῦτα μὲν λέγε τὸ συμπότροφοι οἶδα, τὴν ἀποφράδα δὲ ὡς ἀγνοῦσα μόνην ἀπορίζεις, καὶ ἀπολλύεις καὶ καταλόγου τῶν ὀνομάτων, τοιαύτην σε μεμπτὸς ἡμῖν τίνεις τὰς δίκας, ἀλλὰ μέχρι καὶ τῆς γυναικωνίτιδος περιόδου εἰ. πρώην γὰρ ἐκείθεν τινὰ χάμαι σὺ Κυζίκῳ μνᾶσθαι ἐτόλμησας, εὖ μάλα ὀκταπυργωμένην πάντα ἡ βελτίστη ἐκείνη γυνὴ, ὃν ἂν ὑποστείμῃ ἔφη ἄνδρα, καὶ αὐτὸν ἀνδρὸς δεόμενον. εἶτα σὺ τοιούτοις ἔπλησαι, ὀνομάτων μέλαι, καὶ χολῆς, καὶ ἄλλων καταπύσεις. ἐκόντως affectasses. Ac ipse quidem jacebas ebrius jam poculum habens in manu, coire gestiens Polyphemus: adolescens autem mercede conductus, rectum habens vectem, egregiè acutum, quasi Vlysses quidam te invadebat, ut oculum eruturus,

Quem tamen haud tetigit, juxtaque elabitur hasta,
Et ferit extremum vibrata cuspide mentum.

Neque enim absurdum est, cùm de te loquamur, frigidiora hæc dicere. Tu verò Cyclops illi ductore, & quàm latissimè licebat, hians, sustinebas tibi maxillam ab illo excæcari. Imò verò ceu Charybdis, quærebas unà cum ipsis nautis, & clavis, & velis, totum illum absorbere Vtin: atque hæc videbant cæteri qui aderant. Deinde in posterum diem, una tibi defensio erat, ebrietas: & ad merum confugiebas. Cùm igitur talibus, tantisque nominibus sis locupletatus, pudet te Apophradis? Per Deos itaque dic mihi quomodo afficeris, quum illa quoque dicunt plerique λευκιάζειν & φοινικίζειν? Num & hæc perinde ut Apophradem ignoras, & te ab ipsis fortè laudari putas? An hæc ut familiaria nosti: Apophradem autem ut solam ignotam improbas, & à catalogo vocabulorum tuorum excludis? Proinde non indignas pœnas nobis exolvis, sed etiam ad gynæceum usque celebris es. Nam nuperrimè cùm nuptias quasdam Cyzici ambire ausus esses, optima illa mulier habens exploratissima omnia, Non admiserim, inquit, virum, qui ipse quoque viro indiget. Et tamen cùm hoc in statu sint res tuæ, nominum tibi cura est, & rides, conspuisque cæteros. Meritò sanè.

ἐ γὸ ἂν ἅπαντες ὁμοιά σοι λέγειν δυναίμεθα. πόθεν; τίς ὕτως εὐλόγοις μεγαλόστομος, ὡς ἐπὶ μὲν τοῖς τρισὶ μοιχοῖς, ἀντὶ ξίφους, τρίαιναν αἰτῆν. ἢ ὁ Θεόπομπον, ἐπὶ τῷ Τερκαράνῳ κρίνοντα, φάναι, τριγλώχινι λόγῳ καθηρηκέναι αὐτὸν τὰς πρυχούσας πόλεις. καὶ πάλιν, ἐκτεταινῶσαν αὐτὸν τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἶναι Κέρβερον ἐν τοῖς λόγοις. παύλου γὰρ ἐ λύχνον ἅψας, ἑζήτησε ἀδελφόν τινα οἰκοι ἀπολωλότα ἐ ἄλλα μυρία, ὧν οὐδὲ μεμνῆσθαι ἄξιον, ἢ μόνα ὁπόσα, ὅταξ οἱ ἀκούσαντες ἀπεμνημόνευον. πλούσιός τις οἰκοι, καὶ δύο πένητες ἦσαν ἐχθροί. εἶτα μελέτη τοῦ ἐ πλουσίου λέγων, ἀπέκτεινεν ἕφης ἀμφοτέρους τοὺς πενήτων. γελασάντων ἢ ὡς τὸ εἰκὸς τῶν παρόντων, ἐπανορθοῦται ὁ δὴ σὺ, καὶ ἀναλήθομαι τὸ διημαρτημένον, ἕμβυσον ἕφης, ἀλλὰ ἄτερον αὐτῶν ἀπέκτεινεν. ἐῶ τὰ ἀρχαῖα, τὸ τελῶν μιλωνῖν, καὶ τὸ ἀπνευμία, ἐ τὸ πίτυσμα, καὶ τὸ ἐκχόνευν, καὶ ὅσα ἄλλα καλὰ τοῖς σοῖς λόγοις ἐπινθεῖ. ἃ μὲ γὰρ ὑπὸ τῆ πενίας ἐλαυνόμενον ποιεῖς, Ἀδράστεια φίλη, σὸν ἂν τινι ἐνειδίσαιμι. συγγνώσομαι γάρ, εἴ τις λιμῷ πιεζόμενον, ἀλλοτριοχειρίας παρ' ἀνδρὸς πολίτου λαβὼν, εἶτα ἐπιώρκησεν, ἢ μέλιτι μὴ παρειληφέναι. ἢ εἴ τις ἀναγκαίως αὐτῆ, μᾶλλον ἢ ἑκουσίως, καὶ λαπόδυτεῖ, καὶ κλωνεῖ, ἐ δὴ λέγω τοῦτο. φθόνον γὰρ ἐδεὶς ἐξαπλῶν ἀμύναλος τὴν ἀπορίαν. ἐκεῖνο ἢ φορητόν, πένητάς τινας, ἐς μόνας τὰς τοιαύτας ἡδονὰς ἐκχεῖν τὰ ἐκ τῆ ἀναγκαίας ἀφειγμένα. τὸ δὲ ἔτι ἐ ἐπιτίσαι μοι δύσις πάνυ ἀσεβὲς ὑπὸ σοῦ πεπραγμένον, ὁπότε ἢ Τισίᾳ τὴν τέχνην οἶδα, ὡς τὸ Διισκόρου ἔργον αὐτὸς ἐποίησας, nè. Non enim omnes similia tibi dicere possemus. Vnde ? quis adeò in verbis audax foret, ut contra tres adulteros, pro gladio tridentem postulet ? Theopompum autem ob Tricaranum, in judicio agentem, dicat, tricuspide oratione ipsum confecisse civitates præstantiores. Et rursum tridente Græciam interfecisse, & esse Cerberum in oratione. Nam paulò antè & lucerna accensa quærebas fratrem quendam, ni fallor, mortuum, & alia infinita, quorum meminisse non est æquum, nisi solius hujus, quod qui audiverunt, commemorarunt. Dives quidam, & duo pauperes erant inimici. Postea de divite loquens: occidit, inquis, θάτερον τῶν πενήτων. Ridentibus autem, ut par erat, lis qui aderant, tu corrigens, & quod erratum erat, restituens: haudquaquam, subjicis, sed ἄτερον αὐτῶν occidit. Omitto antiqua illa, videlicet τελῶν μιλωνῖν, & ἀνλωμία, & πίτυσμα, & ἐκχόνευν; & quæ alia præclara in orationibus tuis effulgent. Nam quæ paupertatis causa facis, ô chara Adrastia, nemini exprobravero. Ignoscendum enim, siquis fame coactus, depositò à cive accepto, dejeravit se non accepisse: aut siquis impudenter petit, imò verò mendicat, & furatur, & publicanorum more rapit. Haud equidem ista dico. Nequaquam enim invidiosum est, quòd inopiam quoquo modo depellis: sed illud intolerabile tandem, quòd pauper cùm sis, in solas hujusmodi voluptates, ea omnia profundis, quæ per impudentiam acquiris. Nisi siquid laudare mihi concesseris, urbanè admodum à te factum, quando cùm Tisiæ artem noris, Discoracis opus ipse peregisti,

ἐξαρπάσας Ϝ ἀνοήτου ἐκείνου περιεβύτου χρυσοῦς τριάκοντα. ὁδὶ, ἀφ' ὧ Τισίαν, ἀντὶ Ϝ βιβλίου, πεντήκοντα ϲ ἐπλανησίας ἐξέπισε, καὶ ϲοφιδείς. πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν, πὶ μ' ἄλλα ἐκὼν ἀφίημί ϲοι. ἐκεῖνο ϑ μόνον ϖροσλίγω, πράτλε μ' ταῦτα, ὅπως ϲοι φίλον, καὶ μὴ παύϲειο τὰ τοιαῦτα ἐς ἐαυτὸν παρρινῶν. ἐκεῖνο ϑ μηκέτι ἄπαγε. ϲ γὰ ὅϲιον ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἐϲίαν τὰς ταῦτα ἀμηχάνως κηλεῖν, καὶ φιλοτηϲίας ϖροπίνειν, καὶ ὄψων Ϝ αὐτῶν ἅπλεαϛ. ἀλλὰ μὴ ϑ ἐκεῖνο ἔϲω τὸ ἐπὶ τοῖς λόγοις, φιλήμαϛα. καὶ ταῦτα ϖρὸς τὰς ϲ πρὸ ϖολλοῦ ἀποφράδα ϲοι ἐργαϲαμένας τὸ ϲῶμα. καϑαπερεδήπω ἅπαϛ φιλικῆς ϖροθυμίας ἠρξάμην, κἀκεῖνα εἰ δοκεῖ, ἄφελε, τὸ μύρῳ χρίεϛαι τὰς ϖολιάς, καὶ τὸ ϖιτϑῶδαι μόνα ἐκεῖνα. εἰ μ' γὰ νόϲῳ τις ἐπείχε, ἅπαν τὸ ϲῶμα ἰατρεπτέον. εἰ ϑ μηδὲν νοσεῖς τοιοῦτον, τί ϲοι βάλετον καθαρὰ, καὶ λεῖα, καὶ ὁλιϑηρὰ ἐργάζεϑαι, ἃ μηδὲ ὁρᾶϛαι ϑέμις. ἐκεῖνό ϲοι μόνον ϲοφὸν, αἱ ϖολιαὶ, καὶ τὸ μηκέτι μελαίνεϛαι, ὡς ἀνακάλυμμα εἶεν ϲ βδελυρίας. φείδαι δὴ αὐτῶν ϖρὸς Διὸς καὶ τάτου. καὶ μάλιϲα Ϝ ϖώγωνϙ αὐτοῦ. μηδὲ μίαϛης ἔτι, μηδὲ ὑβρίϲῃς. εἰ ϑ μὴ, ἀν νυκτὶ γε, καὶ ϲωὶ ϲκότῳ. τὸ ϑ μεϑ' ἡμέραν, ἄπαγε κομιδῇ ἄρχιον, καὶ ϑηριώδες. ὁρᾶϛ; ὡς ἄμειον ἦν ϲοι [1] ἀκίνητον τῷ Καμαρίναν ἐᾶν, μηδὲ καϑαγελᾶν ϲ ἀποφράδϙ, ἣ ϲοι ἀποφράδα ϲ βίον ὅλον ἐργάϲεται. ἢ ἔτι ϖροϲδεῖ τινϙ, ὡς τόγε ἐμὸν ὑπο- ἐκκλείψῃ. ἀλλ' ϖῶϛ γὰ οἶϑα ὡς ὅλῳ

gisti, surreptis stulti illius senis triginta aureis. Ille autem propter Tisiam, pro libro septingentas, & quinquaginta drachmas exolvit, deceptus. Multa præterea possem dicere: sed alia lubens tibi remitto. Solum autem illud addo. Age fac ista ut lubet: neque desieris hujusmodi in te ipse debacchari. Illud autem non amplius: apage. Non enim fas est ad eosdem lares vocare eos qui talia committunt: & amicitiæ pocula præbibere, eademque opsonia attingere. Sed neque sit illud quod est præter verba, scilicet oscula: idque erga eos qui non multò antè os tibi apophradem effecêre. Ac postquam semel admonitionem amicam orsus sum, illa etiam, si videtur, à te amove, scilicet quòd canos inungis unguento, solaque illa pice illinis. Si enim morbus aliquis urgeret, totum corpus esset curandum. Nunc autem quum tu nihil hujusmodi ægrotas, quid attinet pura, & lævia, & glabra illa tibi reddi, quæ ne aspici quidem fas erat. Vnum illud, quo sapientiam præ te feras, tibi est relictum, cani videlicet, quodque non amplius nigricas, ut sint veluti nequitiæ tuæ operculum. Proinde parce ipsis per Iovem etiam in hoc: ipsi verò barbæ in primis, quam nec polluas amplius, nec contumelia afficias: quod si nequeas, noctu saltem, & in tenebris, sed interdiu, apage: Nam agreste admodum est: & ferinum. Vides quanto satius erat tibi immotam sinere Camarinam: neque Apopradem deridere, quæ totam vitam tibi atram reddet? An etiam amplius aliquid desideras? Nam quantum in me

1 Ἀκίνητον ϖ Καμαρίναν ἐᾶν.] Proverb. *Bourd.*

[1] τὴν ἄμαξαν ἐπεσπάσω, δέον [2] ὦ παππάλημα, καὶ κίναδος, ὑπωπτήσειν εἴ τις ἀνὴρ δασὺς, καὶ τοῦτο δὴ τὸ ἀρχαῖον, μελάμπυγος, ἀριμὺ μόνον εἰς σὲ ἀποβλέψειεν. ἴσως ἤδη ἐ τοῦτα γελάσῃ, τὸ παππάλημα, καὶ τὸ κίναδος ὥσπερ τινὰ αἰνίγματα, καὶ γρίφους ἀκούσας. ἄγνωστα γάρ σοι τὰ σῶν ἔργων τὰ ὀνόματα. ὥστε ἤδη ἐ ταῦτα συγγραφεῖν, εἰ μὴ τελωλῆ, καὶ τετραπλῆ σοι ἡ ἀποφρὰς ἐπέτεικεν. αἰτιῶ δ' ἐν σαυτὸν ἐπὶ πᾶσιν. ὡς γὰρ ὁ καλὸς Εὐριπίδης λέγειν εἴωθεν, Ἀχαλίνων στομάτων, καὶ ἀφροσύνης, καὶ ἀνομίας, τὸ τέλος δυστυχία γίγνεται.

me est, nunquam deficiet. Nondum igitur scis, quòd totum tibi plaustrum attraxisti, cùm tibi, omnifariam scelerate, & cinæde, verendum esset, siquis vir hirsutus, & hoc priscum, Melampygus, acerbè solùm intueretur te. Fortassis hæc quoque jam ridebis, quæ dixi scilicet pæpalema, & cinædus, ac si ænigmata quædam, & griphos audieris. Ignota enim tibi sunt tuorum operum nomina. Quare jam licet tibi hæc calumniari, nisi tripla, etiam quadrupla Apophras tibi est retributa. Te ipsum autem postremò accuses. Nam ut præclarus ille Euripides solitus est dicere. Oris infræni, & stultitiæ & iniquitatis finis infœlicitas esse consuevit.

1 Τὴν ἅμαξαν ἐπεσπάσω] Proverb. *Bourd.*

2 Ὦ παππάλημα, καὶ κίναδος] Hesychius: παππάλημα, σκοπίλος ὁ κακία. Pro κίναδος legendum fortè κίναδος: id est, *bellua*. Hesychius: κίναδος, θηρίον, ὄφις. Suidas: κίναδος, πᾶν μὲν θηρίον κίναδος ἀξιοῦσι καλεῖσθαι. ἰδίως δὲ ἀλωπέκα. καπύζος, ὁ ἀλώπηξ. Menagius.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ. | DE DOMO.

ARGVMENTVM.

Obliqua quædam domus laudatio est, cujus & situm, & structuram, & tecti, cæterarumque partium ornamenta, postremò etiam parietum picturas describit, additis passim amplificandi gratia, etiam similitudinibus quibusdam. Atque hæc omnia sub disputationis, seu contentionis quadam figura, qua de pulchritudine domus utrum ea videlicet, ad invitandum, & juvandum oratorem in ea dicentem, plus prosit, an noceat, disputatur. Cujus quidem affirmativa pars priore loco tractatur ab effectu & potestate pulchritudinis comprobata, additis & exemplis, & similitudinibus, eodem pertinentibus. Altera autem, ac negativa per Prosopopœiam subjungitur. Fingitur enim alia quædam alterius ora-

1 Περὶ τῦ οἴκυ] Περσαλαιά. Marcil.

2 Καὶ

oratio, superiorem refellere, & similitudines, & qua de vi pulchritudinis à superiore afferuntur, per inversionem confutare, ipsa autem suam sententiam ab aliis elegantia ac pulchritudinis effectibus, praterea & Herodoti testimonio, & ipsorum auditorum exemplo, confirmare. Ac in priore quidem parte situs domus, & tecti, caterarumque partium elegantia depingitur: in posteriore verò parietum pictura, describuntur, ut ex ea quaque re, novitas ac gratia quadam scripto accedat.

Ἐπεὶ Ἀλέξανδρος μὲν ἐπιθύμησεν ἐν τῷ Κύδνῳ λοῦσαθαι, καλόν τε ἐφάνη τὸ ποτάμιον ἰδεῖν, καὶ ἀσφαλῶς βαθὺν, καὶ ἀθρόως ὀξύν, καὶ νήξασθαι ἡδύ, καὶ θέρους ὥρᾳ ψυχρόν, ὥστε ἐπὶ ἀθροδίλῳ τῇ νόσῳ, ἣν ἐνόσησεν ἀπ' αὐτοῦ, δοκεῖ μοι σὺκ ἂν ἔτι λυπεῖν ἀποχέσθαι, οἶκον δέ τις ἰδὼν μεγέθει μέγιστον, καὶ κάλλει κάλλιστον, καὶ φωτὶ φαιδρότατον, καὶ χρυσοῖ στιλπνότατον, καὶ γραφαῖς ἀνθηρότατον, σὺκ ἂν ἐπιθυμήσειε λόγους ἐν αὐτῷ λέγεσθαι, εἰ τύχοι ἀθὲ τύτοις ἀφτελέσαι, καὶ ἐνδιατρίψαι, καὶ ἐκπαγλύνασθαι, καὶ βοῆς ἐμπλῆσαι, καὶ ὡς ἔνι μάλιστα ἐν αὐτῷ μέρει καλλιστοῦ αὐτὸ γενέσθαι, ἀλλὰ θερμοποτήσας ἀκριβῶς, καὶ θαυμάσας μόνον, ἅπτεσθαι, καθὼν αὐτὸν, καὶ ἄλογον καταλιπὼν, μήτε προσειπὼν, μήτε προσομιλήσας, ὥσπερ τις ἄνανδρος, ἢ φθόνῳ σιωπᾷν ἐγνωκώς; Ἡρακλεῖς, ἀ φιλοκάλως τινὸς, ἀδὲ θεῖ τὰ δυμορφότατα ἐρᾶν ἐκέλευε τὸ ἔργον, ἀμοιρίαν γε πολλὴν, καὶ ἀπειροκαλίαν, καὶ θρασύτητα ἀμυσίας, τὸ ἡδέως αὐτὸν ἀπαξιᾶν, καὶ τὸ καλλίστων ἀποξενᾶν, καὶ μὴ σωφρόνως ὡς ἐχ ὁ αὐτὸς θεῖ τὰ θεάματα νόμος ἰδιώτας τε, καὶ πεπαιδευμένοις ἀνδράσιν, ἀλλὰ τοῖς μὲν, ἀπόχρη τὸ

Ergo Alexander quidem expetivit in Cydno lavari, cùm & pulchrum & limpidum conspexisset hunc fluvium, & tutò profundum, & leniter concitatum, & natatu jucundum, & æstivo tempore frigidum: adeò ut etiamsi manifestus ipsi fuisset morbus, quo hinc laboravit, videatur mihi non fuisse ab hoc lavacro sibi temperaturus. Siquis autem videat domum mole maximam, forma pulcherrimam, luce clarissimam, auro fulgentissimam, & picturis floridissimam, non expetat in ea orationem habere, si hoc in studio versetur, & in ea celebrari, & inclarescere, illamque voce implere, & quàm maximè licet: etiam ipse pars aliqua pulchritudinis illius esse: at eam undique diligenter contemplatus, & solùm admiratus, abeat furdam ipsam, & orationis expertem relinquens, nec alloquendo, nec sermonem conferendo, perinde atque mutus aliquis, aut qui invidia tacere decrevit? Hercle hoc non faciat homo elegantiæ studiosus, & rerum pulcherrimarum amator: sed magnæ rusticitatis, insciticæ, & imperitiæ fuerit, suavissimis rebus seipsum velut indignum abstinere, & à pulcherrimis velut exulem relegare, neque intelligere, indoctos & eruditos viros non eadem lege spectaculis frui: sed illis quidem sufficere quòd hoc solum

κρινὸν τοῦτο ἰδεῖν μόνον, καὶ ἀθρόον ἐκλείψαι, καὶ τὰ ὀφθαλμὼ ἀθρόον ἐκχεῖν, καὶ πρὸς τὴν ὀροφὴν ἀνακύψαι, καὶ τὴν χλαῖναν ἐπιστῆσαι, καὶ καθ' ἡσυχίαν ἀσθμῆσαι, δέῃ δ' μὴ ἂν δωρεὰν ἄξιόν τι τοῦ βλεπομένου εἰπεῖν. ὅστις δ' μὴ παιδείας ὁρᾷ τὰ καλὰ, οὐκ ἂν οἰκτίσαι ἀγαπήσειεν, ὅτῳ μόνη κόρης ἀπόχρη τὸ περιττὸν, ἀδὴ ἂν ὑπομεῖναι ἄφωνον θεατὴς δ' καλλους γενέσθαι. πειράσεται δ' ὡς οἷόν τε, καὶ ἐνδιατρίψαι, καὶ λόγῳ ἀμείψασθαι τὴν θέαν. ἡ δ' ἀμοιβὴ, οὐκ ἔπαινος δ' οἶκος μόνον. τοῦτο μὲ γὰρ ἴσως ἐκείνῳ τῷ νησιώτῃ μειρακίῳ ἔπρεπε, τὴν Μενέλεω οἰκίαν ὑπερεκπεπλῆχθαι, καὶ πρὸς τὰ ἐν ὑπερῴῳ καλὰ, τ' ἐλέφαντα, καὶ τ' χρυσὸν αὐτῆς ἀπεικάζειν, ἅτε μηδὲν ἐν γῇ καλὸν τι ἄλλως ἑωρακότι. ἀλλὰ καὶ τὸ εἰπεῖν ἐν αὐτῷ, καὶ τοὺς βελτίστους συγκαλέσαντα λόγων ἐπίδειξιν ποιήσασθαι, μέρος δ' ἔπαινε καὶ τοῦτο γένοιτ' ἂν, καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπερήδιστον οἶμαι, οἴκων ὁ καλλίστων ἐς ὑποδοχὴν λόγων ἀναπεπταμένων, καὶ ἐπαίνων, καὶ εὐφημίας μεστὸς ὤν, ἡρέμα καὶ αὐτὸς ὥσπερ τὰ ἄνω συνεπηχῶν, καὶ τοῖς λεγομένοις ἐνδιακαλυπτόμενος, καὶ ἐνδιατείνων τὰ πλάτεια τῆς φωνῆς, καὶ τοῖς ὑστάτοις τῶν λόγων ἐμβραδύνων. μᾶλλον δ' ὡς ἄν τις εὐμαθὴς ἀκροατὴς ἀφυμνημονεύων τὰ εἰρημένα, καὶ τ λεγόντα ἐπαινῶν, καὶ ἀνιδύσιν οὐκ ἄμεσον ποιούμενος ἐκεῖθεν αὐτὸς, οἷόν τι πάσχουσι τῶν τὰ αὐλήματα τῶν ποιμένων αἱ σκοπιαὶ ἐπαυλοῦσαι, τ φωνὴν ἐπαναπέμπουσι καὶ τὸ ἀντίτυπον, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀναστρέφουσι. οἱ δ' ἰδιῶται, νομίζουσι παρθένον τινὰ εἶναι τὴν ἀμειβομένην τὰς ᾠδὰς, ἢ βοῶσιν, ἐν μέσοις τοῖς τῶν κρημνοῖς κρυπτομένην, καὶ λαλοῦσιν ὑπὸ lum commune vident, & circumspiciunt, oculosque circunferunt, ac sursum versus tectum spectant, manumque quatiunt, & tacitè voluptatem capiunt, præ metu nequid non satis dignum iis quæ spectantur, proferant. At qui cum eruditione spectat res pulchras, illi puto non sat erit solo visu id decerpere quod delectabile est, neque mutus pulchritudinis spectator esse sustinebit: sed quoad fieri potest, & in eo immorari, & oratione visum compensare conabitur. Cæterùm ea compensatio non est laus duntaxat domus. Hoc enim fortè insularem illum adolescentem decebat Menelai domum summa admiratione contemplari, & cum iis quæ in cœlo pulchra sunt, ejus ebur & aurum comparare, ut qui in terris pulchri aliud nihil vidisset. Sed & in ea dicere, & optimis quibusque convocatis orationem habere, pars quædam laudis hoc quoque fuerit. Atque adeò rem suavissimam arbitror esse, Domum, pulcherrimam ad suscipiendas orationes apertam, laudis & commendationis plenam, leniter ut antra consonantem, & ea quæ dicuntur sequentem, postremaque sermonis protendentem, ultimisque verbis immorantem: imò verò quemadmodum docilis auditor solet, ea quæ dicuntur memoria repetentem, & eum qui dicit laudantem, nec insucita relatione accepta rependentem: quale quiddam accidit & speculis pastorum tibiis & cantu resonantibus voce in contrarium repercussa, atque in seipsam revertente. Idiotæ autem putant virginem quandam esse quæ canentibus, & clamantibus respondeat, media præcipitia incolens, intusque de rupibus loquens.

τ πειτῶν ἔνδοθεν. ὅ μοι γᾶν δοκεῖ ἐ συμεξαίρειν οἶκε πολυτελείᾳ ἡ τ λέγοντ@ γνώμη, κ) ὥσ τὰς λόγους ἐπαίρειν, κ) ἐπέπερ τι ἐ ὑποδιδώσης τ θέας. ἀγεδὸν γὰρ εἰσρεῖ τι ἀφ' τ ὀφθαλμῶν ἐπὶ τὴν ψυχὴν κ) κάλον. εἶτα πρὸς αὐτὸ κοσμῆσαι σκέψασθαι τὰς λόγους. ἢ τῷ μ Ἀχιλλεῖ συνδόξομεν τὴν ὄψιν τ ὅπλων ἐπιτῆναι κ) τ Φρυγῶν τὴν ὁρμὴν, κ) ἐπιδη σάφ αὐτὸ πειρώμεν@, ἐπαρθῆναι, κ) πεπειρᾶσθαι πρὸς τὴν τ πολέμε ἐπιθυμίαν, λόγε δ' ἀπεδὴν μὴ ἐπιτήδειος πρὸς κάλλη χωρίων; καίτοι Σωκράτ μ ἀπέχρησε πλάτανος δύφυης, κ) πόα δάλης, κ) πηγὴ ἀφυγρὸς, μικρὸν ἀπὸ τ Ἰλισσ. κἀντεῦθεν καθεζόμεν@, Φαίδρε τὸ τ μυῤῥινουσίε καταπειρασόμεθ, κ) τ Λυσίε τ κεφάλε λόγον διηλεγχ, κ) τὰς μούσας σπάλ, κ) ἐπὶς ύειν ἤξειν αὐτὰς ἐπὶ τὴν ἐρημίαν, συμπεριλαμβάνομας τ ἐκεῖ τ ἔρωτος λόγων. κ) ἐκ ἠχωρεῖθ μέρον ἄνθρωπ@, ὃν ἡδ καλὸν παρθένους, συνεσομένας τὰ παιδερασταῖ, ἐς δ ὕστ καλὸν χωρίον, ὅσ ἂν οἰώμεθα ἐ ἀκλήτους αὐτὰς ἐλθεῖν; κ) μὴν ἐ καλόν γε σκιὰν μόνον, ὑδὲ κ) πλατεῖάν καλ@ ἡ ὑποδοχή. ὑδ' ἂν τὴν ἐπὶ τ Ἰλισσ καλιπὼν, τὴν βασιλέως λέγης τὴν χρυσῆν. σκείνης μ γ', σὺ τῇ πολυτελείᾳ μόνῃ τὸ θαῦμα. τέχνη δ', ἢ καλλ@, ἢ πέρψις, ἢ τὸ σύμμετρον, ἢ τὸ εὔρυθμον, ὑσυνείρασο, ὑδὲ κατεμέμικθ τῷ χρυσῷ, ἀλλ' ἰδ βαρβαρικὸν τὸ θέαμα, πλῆθ@ μόνον, κ) φθόνος τ ἰδόντων, κ) δύσκιμονισμὸς τ ἐχόντων. ἔπαιν@ δ', ὑδαμ ὡσθῆν. ὑδὲ γ ἔμελε τοῖς Ἀρσακίδαις τῶν καλῶν, ὑδὲ πρὸς τὸ πρᾶον ἐποιοῦθ τὰς ἐπιδείξεις

quens. Mihi itaque videtur, unà cum magnificentia domus, etiam dicentis animus attollere sese, & ad perorandum excitari: ut cui visus ipse nonnihil submini strat. Ferè enim per oculos ad animum influit aliquid pulchri, ad quod deinde exornatam orationem emittit. An verò Achilli credimus visum armorum intendisse illum contra Trojanos impetum, & cùm ea experiendi tantùm gratia induisset, elatum fuisse, & velut alis ad belli desiderium abreptum: dicendi autem studium pulchritudine locorum non intendi? Atqui Socrati quidem satis fuit, platanus frondens, & herba virescens, & fons limpidus non procul ab Ilisso: atque ibi sedens, & Phædrum illum Myrrhinusium verbis eludebat, & Lysiæ filii Cephali orationem redarguebat, & musas accersebat, quas ad se in desertum venturas credebat, & coadjuturas se ad institutum de amore sermonem. Neque verebatur homo senex advocare virgines ad masculos amores intelligendos. Nos autem in locum adeò pulchrum non putemus eas etiam non vocatas venturas esse? Ac sanè non in umbra solùm, aut sub platani pulchritudine receptaculum hoc erit: neque etiam illa ad Ilissum amœnitate relicta, regis domum auream cum hac contuleris, Nam illius quidem admiratio in magnificentia tantùm consistebat: ars autem, vel pulchritudo, vel delectatio, vel proportio, vel concinnitas nulla respondebat, neque auro permixta erat: sed barbaricum erat spectaculum, mera opulentia, & invidia spectantium; & fœlicitatis jactantia possessoribus: sed quod laudares, nihil illi aderat. Neque enim Arsacidis erat ulla pulchri ratio: neque res suas

ἀδὲ ἐφορίζειν, οἱ ἐπαινέσονται οἱ θεαταί, ἀλλ' ὅπως ἐκπλαγήσονται· ἐ φιλόκαλοι γὰρ, ἀλλὰ φιλόπλουτοί εἰσιν οἱ βάρβαροι. τούτου δ' οἶκος τὸ κάλλος, ἐκ βαρβαρικὸς πᾶς ὀφθαλμὸς, ἐ δ' ἐκ περσικὴν ἀλαζονείαν, ἢ βασιλικὴν μεγαλαυχίαν, ἐδὲ πίνηται μόνον, ἀλλὰ δύφυὲς θεατὴ δεόμενον. καὶ ὅτου μὲν ἐν τῇ ὄψει ἡ κρίσις, ἀλλά τις ἐ λογισμὸς ἐπικαλεῖται τοῖς λεγομένοις. τὸ γὰρ πρέπον πρὸς τὸ κάλλιστον ἀποβλέπειν, κάλλιστον δ' αὐτῆς ἐ πολυτελὲς καὶ ὑπερφυὲς ἐδὲ ὑπερβολὴ ἐκ ἐπιτηδεία, ἐδὲ φαῦλος ἐμπίπλασθαι εἰς κόρον, ἀναπεπταμένων τῶν θυρῶν. καθ' ὃ δ' ἐ τὰ ἱερὰ βλέπουσιν ἐποίουν οἱ παλαιοὶ, καὶ τὸ μῆκος πρὸς τὸ πλάτος, καὶ ἀμφοῖν πρὸς τὸ ὕψος εὔρυθμον, ἐ τὸ φωταγωγὸν τὸ ἐλλιπέστερον, ἐδὲ πρὸς ὥραν ἑκάστην εὖ ἔχον, πῶς ἐχ ἡδέα ταῦτα πάντα, καὶ ἐπαίνου ἄξια; ἔτι δ' ἂν μέμψαιτο ἄν τις ἐ τὸ ὀρθῆς τὸ τοῦ δύμορφον τὸ ἀπέρεισον, ἐδὲ τοῦ δώματος τὸ ἀνεπίληπτον, καὶ τὸ δ' χρυσοῦ εἰς τὸ δύπρεπὲς σύμμετρον. ἀλλὰ μὴ ὥσει τὰς χρείας ἐπίφθονον, ἀλλ' ὁπόσον ἂν ἐ γυναικὶ σώφρονι, ἐ καλῇ, δεκάσῃ ἐπισημότερον ἐργάσασθαι τὸ κάλλος, ἢ ὥσει τῇ διερῇ λεπτός τις ὅρμος, ἢ ὥσει τοῦ δακτύλου σφενδόνη εὔφορον, ἢ ἐν τοῖν ὠτοιν ἑλλόβια, ἢ πόρπης, ἢ ταινία τὸ ἄφεδρον τῆς κόμης συνδέουσα, τοσοῦτον τῇ δύμορφίᾳ προσθεῖσα, ὅσον τῇ ἐσθῆτι ἡ πορφύρα. αἱ δέ γε ἑλίκρυσαι, ἐ μάλιστα αἱ ἀμφοτέρωθεν αὐτῶν, ἐ τὴν ἐσθῆτα πορφυρᾶν, καὶ τὴν διερὴν χρυσῆν περιείλιττον, τοῦ πολυτελοῦς θηράματος τὸ ἐπαγωγὸν, ἐ τὸ σύνδεσμον

ad voluptatem oſtentabant, neque curabant à ſpectatoribus laudes, ſed admirationem conſequi. Non enim elegantiæ, ſed opum amantes ſunt barbari. At hujus domus pulchritudo, non ad barbaricos oculos, neque ad Perſicam arrogantiam, aut regiam jactantiam comparata, non modò pauperem, ſed & ingenioſum ſpectatorem poſtulat: cui non ſolùm in viſu judicium, ſed cujus æſtimatio verba ſequatur. Nam quod & ad pulcherrimam diei partem reſpicit (pulcherrima autem ipſius pars, & maximè amabilis, principium eſt) & ſolem emergentem ſtatim excipit, & lumine ad ſatietatem uſque repletur foribus adapertis: qua ratione ſua templa condiderunt veteres, ut ea parte intuerentur: deinde quòd longitudo cum latitudine, & utraque cum altitudine juſta proportione conſentiunt, & feneſtræ liberæ, & ad quodlibet anni tempus bene comparatæ ſunt, quî hæc omnia non ſint ſuavia, multaque laude digna? Præterea miretur quiſpiam tectum, cujus pulchritudo nihil affectatum, elegantia nihil reprehendendum habeat, cui aurum modicè ad decus ſit additum: non autem ubi eo eſt opus immodicè illitum: ſed quantum, perinde atque mulieri caſtæ & formoſæ ſatis ſit, ad pulchritudinem reddendam inſigniorem, vel circa collum tenue aliquod monile, vel circa digitum annulus geſtabilis, vel pendentes ab auribus inaures, aut aliqua fibula, vel tæ-

nia comam diffluentem colligans, quæ tantum pulchritudini apponit, quantum veſtitui purpura. At meretrices, in primis quæ ex illis ſunt deformiores, veſtem purpuream totam, & cervicem auream facere ſolent, pellaciam hac magnificentia venantes, & quod

πρὸ καλοῦ, ἀσθενοῦσι δ' ἔχωσιν περιττῆ ἀδημονήματα. ἡγοῦνται γὰρ ἐ τῶν ἀλίνων αὐτῶν ἐλπιστέρων φαίνεσθαι, συναπολάμπουσαν τῇ χρυσῷ, καὶ δ' ποδὸς τὸ μὴ δύπερεἰργασθαι, λήσειν ὑπὸ χρυσῷ σανδάλῳ, καὶ τὸ εὐθύωπον αὐτὸ ἐρασμιώτερον ἡγήσεσθαι, τῇ φαεινοτάτῳ σανορώμενον. ἀλλ' οὐκ ἐκείνα μὲν ὅπως. ἡδέ γε σάφρων γυνὴ, χρυσῷ μὲν πὶ ἀρκοῦσα, καὶ μόνοι τὰ ἀναγκαῖα ἀποχρῆ). τὸ δ' αὐτῆς κάλλος, ὅπως ἂν αἰσχύνοιτο εἶμαι ἐ γυμνὸν δεικνύουσα. καὶ τοίνυν ἡ τῆδε δ' οἶκος ὀροφὴ, μᾶλλον ἢ κεφαλὴ, δύπερόσωπον μὲ ἐ καθ' ἑαυτὸ, τῇ χρυσῷ ἢ ἐς τοσοῦτον κεκόσμηται, ἐς ὅσον ἐ ἀρκιὸς σύνυκλος ὑπὸ τῶ ἀστέρων, ὅτ' ἀφεσπέρου φαίνεται μόνος, καὶ ὅτ' ἀφαλάμπεται ἀνθῶν τῇ πυρί. εἰ δέ γε πῦρ ἦν τὸ πᾶν, ἠκαλὸς ἂν, ἀλλὰ φοβερὸς ἡμῖν ἔδοξεν. ἴδοι δ' ἂν πις ἐσθ' ἡγοῦν ὑπαῦθα τὸ χρυσοῦν, ἰδὲ μόνα δ' πέρπουσ' εἵνεκα τῇ λοιπῇ κόσμῳ συνεπαρμόσον, ἀλλὰ ἐ αὐγήν τινα ἡδεῖαν ἀπολάμπει, καὶ τὸ οἶκον ὅλον ἐπιχρύνυσι τῇ ἐρυθήματι. ὁπόταν γὰρ τὸ φῶς ἐσπαρῇ τῇ χρυσῷ, κοινόν τι ἀπαστράπτουσι, καὶ διπλασίαν δ' ἐρυθήματ' ἐμφαίνουσι τῶν αἰθέρα. τὰ μὲ δὴ ὑψηλὰ, καὶ κορυφαῖα δ' οἶκε, τοιάδε. Οἰκήτορι τινὸς δόμῳ ἐπαινέτῃ, ἵνα αὐτὸν ἡ ὑψόροφον ὡς τὸ Ἐλένης θάλαμον, ἢ αἰγλήεντα, ὡς τὸ Ὄλυμπον εἴποι. τὸ δ' ἄλλον κόσμον, καὶ τὰ τοῦ τοίχων γράμματα, καὶ τὸ χρωμάτων τὰ καλλη, καὶ τὸ ἀναρμὲς ἑκάστω, ἐ τὸ ἀκεφθὲς, ἐ τὸ ἀληθὲς, ἴσαρ ὄψῳ, καὶ λειμῶνι δ' ἀνθηεῖ, καλῶς ἂν ἔχοι ἀδροβαλεῖν. πλὴν παρ' ὅσον ἐκεῖνα μὲ ἀπανθεῖ, καὶ μαραίνεται,

quod pulchritudini deeſt, externæ venuſtatis appoſitione ſolantes. Arbitrantur enim ſuos lacertos auro reſplendentes, apparere nitidiores, & pedis incongruam figuram aureo ſandalio tectum iri, faciemque ipſam fore amabiliorem, ſi cum re quapiam ſplendidiſſima conſpiciatur. Atque illæ quidem hoc pacto. Modeſta verò mulier, auro quidem pro eo ac ſatis eſt, atque ſolùm ubi opus eſt, utitur: ſuam verò pulchritudinem etiam nudam oſtendere non verebitur. Proinde etiam hujus domus tectum, imò potiùs caput, per ſe quoque eſt formoſum, auro autem tantum eſt exornatum, quantum & noctu ſtellis cœlum, certis intervallis circunſplendet, certiſque interſtitiis igni collucet. Quòd ſi totum foret igneum, non pulchrum, ſed terribile nobis videretur. Cæterùm videre etiam lieet aurum hîc haudquaquam otioſum, aut delectandi duntaxat gratia reliquo ornatui interſperſum eſſe: ſed & fulgorem non injucundum de ſe præbere, & totam domum ſuo rubore velut inficere. Quando enim lux diei incidens applicatur, & cum auro commiſcetur, communem ſplendorem reddunt, duplicem ruboris claritatem exhibent. Hæc quidem ſunt quæ ad faſtigium, & verticem domus pertinent, quibus Homero aliquo laudatore eſſet opus, qui illam vel celſitectam, perinde atque Helenes thalamum, vel refulgentem, velut Olympum appellaret. Reliquum autem ornatum, & parietum picturas, & colorum pulchritudinem, & uniuſcujuſque evidentiam, diligentiam, & veritatem, cum facie veris, & florido prato rectè compares. Niſi quòd illa defloreſcunt, marceſcunt, mutantur,

καὶ ἀλλάττεται, καὶ ἀποβάλλει τὸ κάλλος, τελεῖ γὰρ τὸ ἔαρ ἄνθος, καὶ ὁ λειμὼν ἀμόρευτος, καὶ τὸ ἄνθος ἀθάνατον, ἀπὸ μόνης τῆς ὄψεως ἐφαπτόμενος, καὶ ὀρεπομένης τὸ ἡδὺ τῶν ὀρεπομένων. τὰ δὴ τοσαῦτα, καὶ τοιαῦτα, τίς οὐκ ἂν ἡδείη βλέπων, ἢ τίς οὐκ ἂν παρημεληθείη καὶ ἀδύνατον λέγειν, εἰ μὴ ἰσχύοι ὃν ἀπολειφθῆναι τῆς ὀρμῆς; ἐπαγωγότερον γάρ τι ἡ ὄψις τῶν καλῶν. οὐκ ἐπ' ἀνθρώπων μόνον, ἀλλὰ καὶ ἵππος ἥδιον ἂν εἴποι δράμοι καὶ πρανὲς πεδίον, καὶ μαλακόν, προσηνῶς δεχόμενον τοὺς βάσιν, καὶ ἡρέμα ὑπείκοντος τοῦ ποδὸς, καὶ μὴ ἀντιτυπῶντος τῇ ὁπλῇ. ἅπαντα γὰρ τότε χρῆται τῷ δρόμῳ. καὶ ὅλον ἐπιδίδωσιν ἑαυτὸν τῷ τάχει, ἀμιλλᾶται καὶ πρὸς τὸ πεδίον τὸ κάλλος. ὁδὶ παὼς, ἦρ' ἀρχομένου, πρὸς λειμῶνα τινὰ ἐλθὼν, ὁπότε καὶ τὰ ἄνθη πρόεισιν, ἀ ποθεινότερα μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἂν εἴποι τις, ἀνθηρότερα, καὶ τὰς βαφὰς καθαρώτερα, τότε καὶ ὅτος ἐκπίσας τὰ πλεῖστα, καὶ ἀναδείξας τῷ ἡλίῳ, καὶ τὸν ἐρῶν ἐπάρας, καὶ πάντοθεν αὐτῷ θεσησάμενος, ἐπιδείκνυται τὰ ἄνθη τὰ αὐτῶν, καὶ τὸ ἔαρ τῶν πλειόνων, ὥσπερ αὐτὸν προκαλῶν[1] καὶ λειμῶνα εἰς τὸν ἄμιλλαν. ἐπιστρέφει γὰρ ἑαυτὸν, καὶ θεάται, καὶ ἐκπομπεύει τῷ κάλλει. ὅτε δὴ καὶ ἡνυμοσιώρων φαίνεται πρὸς τὸν αὐχένα, ἀλλαττόμενον αὐτῷ τὰ χρώματα, καὶ μεταβαινόντων ἠρέμα, καὶ πρὸς ἕτερον σύμφρασιν εἶδος τρεπομένων, πάσχει τι αὐτὸ μάλιστα ἐπὶ τῶν κύκλων, ὃς ἐπ' ἄκροις ἔχει τοῖς πλεροῖς, ἴριδός τινος ἕκαστον θελήσεως. ὁ γὰρ πέως χαλκὸς ὢν,

& abjiciunt pulchritudinem. Sed hoc verperpetuum, & pratum nunquam marcescens, & flos immortalis: ut pote solo visu hæc tangere, & eorum quæ carpuntur, suavitatem decerpente. Proinde quis tantarum, taliumque rerum aspectu non delectetur: aut quis non expetat, etiam præter facultatem inter ea orationem habere, cùm sciat turpissimum esse à visis superari? Maximam enim alliciendi vim habet aspectus pulchrorum, non erga homines solùm: sed & equus, opinor, libentiùs currat per campum pronum, & mollem, placidè gressum capientem, & sensim pedi cedentem, neque ungulæ resistentem. Toto igitur tunc utitur cursu, totumque se ipsum tradens celeritati, certat etiã cum campi pulchritudine. Pavo autem ineunte vere, ad pratum aliquod accedens, quando & flores prodeunt, non amabiliores modò, sed. & ut ita dicam, floridiores, & colore puriores: tunc ipse quoque extensis pennis, iisque soli ostensis, & sublata cauda, & circumquaque expansa, suos etiam flores ostentat, & ver pennarum, ac si ad hoc certamen à prato provocetur. Quare se ipsum convertit, & circumagit, & pulchritudine gloriatur: quando videlicet etiam admirabilior apparet ad splendorem solis, variantibus se coloribus, & sensim in alios atque alios transeuntibus, aliamque formæ speciem recipientibus. Accidit autem hoc potissimum in circulis, quos in summis alis habet, quarum quamlibet quasi irides quædam circumstant. Nam qui ante vi-

1 Καὶ ὀρεπομένης τὸ ἡδὺ τῶν ὀρεπομένων] Δεχομένων. Marcil.

τῦτο ἐγκλίναντος ὀλίγον, χρυσὸς ἄφθη. ἐ τὸ ὑπὸ τῷ ἡλίῳ κυανωγὲς εἰ σκιασθείη, χλοωρὸς ἔσπ. ὅπω μεταχωρεῖται πρὸς τὸ φῶς ἡ πτέρωσις. ὅτι μὲν γὲ ἡ θάλαττα ἡσυχὴ προσπαλέσασα, καὶ εἰς ἐπιθυμίαν ἐπισπάσασα ὡς γαλήνη φανεῖσα, ἴσθι, κἂν μὴ εἴπω. ὅτι εἰ ἐ παντάπασιν ἐπιρώτης, καὶ ἀπιεμένως πε εἴη, πάντως ἂν ἐθελήσειε ἐ αὐτὸς ἐμβῆναι, ἐ περιπλεῦσαι, καὶ πολὺ δὴ τῆς γῆς ἀποστάσαι, καὶ μάλιστα εἰ βλέποι τὴν μὲν αὔραν, κέφως ἐπιφερόμενον τῷ ὀθονίῳ, τὴν δὲ ναῦν, προσηνῶς τε, ἐ λείως ἐπ' ἄκρων ῥέεσθαι διολισθάνουσαν τῶν κυμάτων. καὶ τίνων ἐ τῶνδε ἕνεκα τὸ κάλλος ἐκεῖνο ἐ παρορμῆσαι ἐς λόγους, καὶ λέγοντα ἐπεγεῖραι, καὶ πάντα τρόπον σύνδικιμῆσαι παρασκευάσαι. ἐγὼ μὲν δὴ τούτοις πείθομαι, ἐ ἤδη πέπεισμαι, καὶ ἐς τὸ οἶκον ἐπὶ λόγοις παρελήλυθα ὥσπερ ἀπὸ ἴυγγος, ἢ σειρῆνος τῷ κάλλει ἑλκόμενος, ἐλπίδα δὲ μικρὰν ἔχων, εἰ ἐ πως ἡμῖν ἄμορφοι ἦσαν οἱ λόγοι, καλὰς αὐτὰς φανεῖσθαι, καταῤῥᾳθ' ἑαυτῆς καλῆς κεκοσμημένας. ἕτερος δέ τις σὸς ἀγχίνους λόγος, ἀλλὰ ἐ πάνυ γλυκαῖος, [1] ὡς φησι, καὶ μειρακιῶδης ὑπέκρυε, καὶ ἀναπνεῖν ἐπεισρεῖτο τῷ ῥήσει. καὶ ἐπειδὴ πέπαυμαι, σὸς ἀληθῆ τεκμήρια λέγειν φησί με, ἀλλὰ δαιμονίζειν, εἰ φάσκοιμι ἐπιτηδειότερον εἶναι πρὸς λόγων ἐπίδειξιν οἶκον κάλλος, γραφῇ, καὶ χρυσῷ κεκοσμημένον. αὐτὸς γάρ ὥς τἐναντίον ἀποβαίνειν. μᾶλλον δ' εἰ δοκεῖ, αὐ-

visus est æreus: mox inclinante se paululum illo, aureus conspicitur: & rursum quod ad solem cæruleum apparuit, si obumbretur, viride videtur: sic ad lucis mutationem mutatur pennarum ornatus. Quòd autem & mare idoneum est ad provocandum, & ad cupiditatem concitandam, quando tranquillum apparet, ipsi icitis, etsi non dicam: quandoquidem etsi quis procul in continenti habitet, sitque navigationis imperitus, nihilominus & ipse illud ingredi cupit omnino, & circumnavigare, & procul à terra in altum trahi, in primis si auram videat, velum à tergo leniter prosequentem: navem autem placideque ac læviter per summos paulatim fluctus labentem. Proinde etiam hujus domus pulchritudo idonea satis est ad provocandas orationes, & excitandum dicentem, eumque modis omnibus reddendum celebrem. Itaque his credo, & jamdudum persuasus sum, & in domum dicendi gratia ingressus sum, pulchritudine ipsius veluti rhombo, aut Sirene tractus: spem haud exiguam habens, etiamsi antehac orationes meæ deformes fuerint, pulchras visum iri, perinde ac veste aliqua pulchriore exornatas. Cæterum altera quædam oratio haudquaquam ignava, sed valdè generosa, ut ait, inter loquendum me interpellabat, & sermonem interrumpere conabatur: & postquam dicendi finem feci, vera negavit à me dici: se autem mirari, ait, si dicam domus pulchritudinem, picturis & auro exornatam, aptiorem esse ad orationes habendas. Nam contrarium evenire. Quin potiùs si videtur, ipsa

1 Ὡς φησι, καὶ μειρακιῶδης] Ὡς φησι ἐ μειρακιῶδης. Marcil.

τὸς παρελθὼν ὁ λόγ☙ ὑπὲρ ἑαυτῦ, καθάπερ ἐν δικασταῖς ὑμῖν, εἰπάτω ὅπῃ λυσιτελέστερον ἡ χεῖτον τὴν οἰκίαν δυσπρόσοπον εἶναι, καὶ ἀμορφοτέραν. ἐμοὶ μὲν ἀκηκόατε ἤδη λέγοντος, ὥστε οὐδὲν δέομαι δὶς περὶ τῶν αὐτῶν εἰπεῖν. ὁδὶ, παρελθὼν ἤδη λεγέτω, κἀγὼ σιωπήσομαι, καὶ παρὸς ὀλίγον αὐτῷ μεζαήσομαι. ἄνδρες τοίνυν δικασταί, φησιν ὁ λόγ☙, ὁ μὲν πρόσθεν ῥήτωρ, πολλὰ & μεγάλα τοῦδε τοῦ οἴκου ἐπῄνεσε, & τῷ ἑαυτῦ λόγῳ ἐκόσμησεν. ἐγὼ δὲ τοσοῦτον δέω ψόγον αὐτῷ διεξελθεῖσθαι, ὥστε & τὰ ὑπ' ἐκείνου παραλελειμμένα προσθῆσαι μοι δοκῶ. ὅσῳ γὰρ ἂν ὑμῖν καλλίων φαίνηται, τοσῷδε ἐναντιωτέρως τῇ τοῦ λέγοντ☙ χρείᾳ διαχθήσεται. καὶ πρῶτόν γε ἐπειδὴ γυναικῶν, καὶ κόσμου, & χρυσοῦ ἐκείν☙ ἐμνημόνευσε, κἀμοὶ ἐπιτρέψατε χήσασθαι τῷ παραδείγματι. φημὶ γὰρ ἐν & γυναικὶ καλαῖς οὐχ ὅπως συλλαμβάνειν εἰς τὸ εὐμορφότερον, ἀλλὰ & ἐναντιοῦσθαι τὸν κόσμον τὸ πολυτελὲς, ὁπόταν τις ἐντυγχάνοντα ἴδῃ & ὑπὸ τοῦ χρυσοῦ & τῶν λίθων τῶν πολυτελῶν ἐκπεπλαγμένα, αὐτὴ δὲ ἐπαινεῖν ἢ χρόαν, ἢ βλέμμα, ἢ διαβολὴν, ἢ πῆχυν, ἢ δάκτυλον. ὁ δὲ, πολὺ ἀφεὶς, εἰς τὸ σαρδὸν, ἢ τὸ σμάραγδον, ἢ τὸ ὅρμον, ἢ τὸ ψέλλιον ἀποβλέπῃ, ὥστε ἄχθοιτο ἂν εἰκότως παρορωμένην, ἀφ' τὸν κόσμον, ὃν αὐτὸς ἐκτήσατο, ἀλλὰ παρεργον αὐτῆς ποιεῖσθαι τὸν ἄνδρα. ὅπερ ἀνάγκη οἶμαι πάσχειν & τὸν ὄντα καλοῖς ἔργοις λόγους δεικνύοντα. λανθάνει γὰρ ἐν τῷ μεγέθει τοῦ καλοῦ τὸ λεχθὲν, καὶ ἀμαυροῦται, καὶ συναρπάζεται, καθάπερ εἰ λύχνον τις εἰς πυρκαϊὰν μεγάλην φέραν ἐμβάλοι, ἢ μύρ-

ipsa pro se prodiens oratio, tanquam apud judices vos, dicat quatenus vilitatem, & deformitatem domus putet esse dicenti conducibiliorem. Equidem me jam audivistis: proinde nihil opus est ut bis eadem de re dicam. Iste verò prodiens verba faciat, & ego tacebo, & aliquantisper ipsi locum dabo. Proinde, viri judices, inquit oratio, Orator ille qui prior verba fecit, multis magnisque laudibus hanc domum evexit, suaque oratione ornavit. Ego verò tantum abest, ut illam vituperare velim, ut etiam ea quæ ab illo prætermissa sunt, addenda mihi putem. Nam quò pulchrior illa vobis apparuerit, eò magis contraria dicentis usui ostendetur. Ac primùm quidem, posteaquam mulierum, & ornatus, & auri mentionem ille fecit, mihi quoque permittite ut hoc exemplo utar. Nam aio mulieribus formosis non modò nihil conferre ad pulchritudinem ampliorem reddendam, ornatum illum multum: sed contrà adversari potius, quando eorum qui fortè aspiciunt unusquisque auro & gemmis pretiosis obstupefactus, pro eo quòd laudare vel colorem, vel vultum, vel cervicem, vel cubitum, vel digitum debebat, relictis his ad sardium, vel smaragdum, vel monile, vel armillas respicit: ut ob id meritò illa neglecta dolere possit, spectatoribus otium non habentibus laudandæ illius propter ornatum, sed obiter duntaxat ipsam intuentibus. Quod necesse est opinor ei accidere, qui inter tam pulchra opera habet orationem. Latet enim in magnitudine pulchrarum rerum, quod dictum est, obscuraturque & abripitur: perinde ac siquis lucernam in magnum rogum injiciat, aut formi-

cam

μηκο ἐπ' ἐλέφαντ@, ἢ κάμηλ@ διωκτέον. τοῦτο γὰρ φυλακτέον τῷ λέγοντι. καὶ ὥσπερ μέλλ@ Ϲ τῷ φωνῇ αὐτῶν ἐπιβαρύνεσθαι, ὃν ὕπνος ὀφέλοι, καὶ ἡσύχιον οἶκον λέγων. ἀντιφθέγγεται γὰρ, καὶ ἀντιφωνεῖ, καὶ ἀντιλέγει. μᾶλλον δ' ἐπικωλύπτ@ τῷ βοᾶν, οἷόν τι Ϲ σάλπιγξ ἀφῇ τ' αὐλὸν, εἰ σιωπαλοῖεν, ἢ τὰς κελεύσεις ἢ ἀλαλάξαι, ὁπόταν ὥσπερ κύμασ@ ἦχον ἐπάδειν τῇ εἰρεσίᾳ θέλωσιν. ἐπικρύπτει γὰρ ἡ μεγαλοφωνία, καὶ κωλύει σπεῦσαι τὸ ἧττον. καὶ μὲν κἀκεῖνο, ὅπερ ἔφη ὁ ἀντίδικος, ὡς ἄρα ἐπαίρει ὁ καλὸς οἶκος τὸν λέγοντα, καὶ εὐθυμότερον διατίθησιν. ἐμοὶ δοκεῖ, τὸ ἐναντίον ποιεῖν. σπλήττει γὰρ, καὶ φοβεῖ, καὶ τὸν λογισμὸν ἀφαιρεῖται, καὶ δειλότερον ἐργάζεται σύνηθες ὡς ἅπαντων ἐστὶν αἰσχίστη ἐν δημοσίῳ χωρίῳ μὴ ὁμοίως φαίνεσθαι τοὺς λόγους. ἐλέγχων γὰρ ἔτός με ὁ φανερώτατ@, ὥσπερ ἂν εἴ τις πανοπλίαν καλὴν ἐνδύς, ἔπειτα φεύγει πρὸ τῶν ἄλλων, ἐπισημότερ@ ὢν δειλὸς ἀπὸ τῶν ὅπλων. τοῦτο δέ μοι δοκεῖ λογισάμεν@ Ϲ ὁ Ὅμηρος ῥήτωρ σπεῦδ@, δυσχερείας ἐλάχιστον φροντίσας, μᾶλλον δὲ καὶ παντελῶς ἀϊδῆ φωτὶ ἑαυτὸν ἀπεικάσας, ἵνα αὐτῶν ἀσχολούμενοι τῷ λόγων τὸ κάλλος, ὃν τῶν τὸ ἀμορφότερον ἐξετάσωσιν. ἄλλως τε, ἀνάγκη πᾶσα καὶ τὸν Ϲ λέγοντ@ αὐτὸν ἀφανίσαι ἀσχολίας πρὸς τὴν ἰδέαν, καὶ τῇ Φρονίδ@ τὸ ἀκριβὲς σκύλευσαι, τῇ ὄψεως ἐπικρατούσης, καὶ πρὸς αὐτὴν καλλύσης, καὶ τῷ λόγῳ πρὸς σέχειν οὐκ ἐάσης. ὥστε τίς μηχανὴ μὴ ἔχειν πάντως ἔλαττον ἐρεῖν αὐτὸν τῇ ψυχῇ ἀφαιρεθέσης πρὸς τῶν ὁρωμένων ἔπαινον. ἐὰν γὰρ λέγειν ὅπ καὶ οἱ παρόντες αὐτῷ, καὶ πρὸς

cam in elephante vel camelo oſtendat. Proinde hoc dicenti eſt evitandum. Præterea & vocem ipſam turbat, qui in adeò vocali, & reſonante domo dicit. Nam illa reſpondet, & ex adverſo reſonat, & contradicit: imò etiam dicentis vocem obruit: quale quiddam & tuba facit tibiæ, ſi pariter inflentur: aut hortatoribus mare, quoties illi ad fluctus ſtrepitum remigationi accinere volunt. Vincit enim magnitudo vocis, idque ſupprimit quod minus eſt. Quinetiam illud quod dixit adverſarius, dicentem à pulchra domo excitari, & alacriorem reddi, quantum mihi videtur, contrà ſe habet. Obſtupefacit enim & terret, & rationem conturbat, & timidiorem reddit, cogitantem nihil eſſe turpius quàm in ſpecioſo loco ſimilem quoque orationem non apparere. Index enim profectò iſte omnium manifeſtiſſimus eſt, non aliter ac ſiquis armaturam pulchram induat, deinde ante cæteros fugiat, notabilior cùm ſit meticuloſus ex armis. Quod cùm perpendiſſet ille apud Homerum orator, videtur mihi minimam formæ curam habuiſſe: quin magis homini prorſus imperito ſeipſum aſſimulaſſe, quò majori admirationi foret orationis ipſius pulchritudo, ex illa cum deformitate facta collatione. Præterea omnino neceſſe eſt, dicentis ipſius mentem circa intutum detineri, & cogitandi diligentiam langueſcere viſu ſuperante, & ad ſe vocante, neque orationi incumbere permittente. Quare fieri non poteſt quin is deterius dicat, animo circa eorum quæ videntur laudes occupato. Nam omitto dicere, eos qui adſunt, & ad

τὴν ἀκρόασιν παρελημμένοι, ἐπειδὰν εἰς τ τοιοῦτον οἶκον παρέλθωσιν, ἀντὶ ἀκροατῶν θεαταὶ καθίστανται. καὶ οὐχ ὅπω Δημώδοκος, ἢ Φήμιος, ἢ Θάμυρις, ἢ Ἀμφίων, ἢ Ὀρφεύς τις λέγων εἴη, ὥστε ἀπαγαγεῖν τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἀπὸ τ θέας. ἀλλ' ὃς ἂν τὸν ἐπειδὴν μόνον ὑπερβῇ τ αὐλὸν, ἀβρόν τι κἀλλος ἐπεχυθείς, λόγων μὲ σκέψαι, ἢ ἀκροάσεως ἀλλ' αὐτὴν τὴν ὄψιν εἶσθαι δοκεῖ. ὅλος δ πρὸς τῆς ὀρχήσεσίν ἐστιν, εἰ μὴ τύχοι τις παντελῶς ταφλὸς ὤν, ἢ σὺ νυκτὶ ἄωτερ ἢ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ πεποίτο τὴν ἀκρόασιν. ὅτι γὰρ οὐκ ἀξιόμαχον λόγων ἰσχὺς ὄψει ἀντιγωνίσασθαι, καὶ ὁ σειρήνιον μῦθος διδάξειεν ἄν. σκεῖναι μὲν γὰρ σκήλειν τὰς Γοργαλείοις, μελῳδοῦσαι, καὶ κηλακούσαις τοῖς ἄσμασι. καὶ καταπλάσαις, ἐπιπολὺ κατεῖχον. καὶ ὅλως, τὸ ἔργον αὐτῶν ἐδεῖτο τ Δηστεύσης. καὶ πως αὐτὰς καὶ παρέπλασε, καὶ δ μέλος παρῆκεν. τὸ δ τ γοργόνειον κῆλος, ἅτε βιαιότερόν τι ὄν, καὶ τοῖς κηλεωθεῖσι τ ψυχῆς ὁμιλεῖν, σύθυς ἐξίεσι τὰς ἰδέας, καὶ ἀφῶνες ἐποίησε. ὡς δ ὁ μῦθος βούλεται, καὶ λέγεται, λίθινοι ἐγίγνοντο ὑπὸ δ θαύματος. ὥστε εἴ τι ὑπὲρ δ παὶ λόγον εἶπε σοὶ ὑμῶν μικρὸν ἔμπροσθεν, ὑπὲρ ἐμαυτὸν εἰρῆσθαι νομίζω. καὶ γὰρ ἐκεῖνα ἐν τῇ ὄψει. ὧδε ἐν τῇ φωνῇ τὸ τερπνόν. καὶ εἴγε τις Δημοσθένους μοι τὴν ἀκμὴν, ἢ τ κυκνου ἆσαι κέλοιτο, μεθεξὺ δ ἀδόντων παραδείξειε τ παὶ σιωπῶντα, εὖ οἶδ' ὅτι ἐπ' ἐκεῖνον μεταβήσεται ἡ ψυχὴ, μακρὰ χαίρειν φράσασα τοῖς ἐκείνων ἄσμασιν. ὅτως ἄμεινόν τι ἔοικεν εἶναι ἡ δι' ὄψεως ἡδονή.

ad auſcultandum aſſumpti ſunt, quum in hujuſmodi domum venerint, ex auditoribus fieri ſpectatores. Nec orator ita eſt Demodocus, aut Phemius, aut Thamyris, aut Amphion, aut Orpheus, ut avellere cogitationes illorum à ſpectando poſſit. Sed ut quiſque ipſum modò limen tranſcenderit, multa pulchritudine circunfuſus, orationis illius aut recitationis, ne principium quidem exaudire videtur: ſed totus in ſpectando verſatur, niſi quis fortè omnino cæcus fuerit, aut noctu velut Areopagi Senatus ſolet, ad auſcultandum venerit. Nam quòd verborum vis longè inferior ſit, quàm ut cum viſu certare queat, Sirenum fabula cum illa de Gorgonibus comparata, facilè docuerit. Illæ enim mulcebant quidem præternavigantes canendo, atque adblandiendo carminibus: & ad ſe delatos aliquandiu detinebant, & in ſumma, res ipſa mora quadam opus habebat: atque interim eas quiſpiam eſt prætervectus, & inaudito cantu præteriit. At Gorgonum pulchritudo, ut quæ violentiſſima eſſet, & partibus animæ maximè ſauciabilibus obverſaretur, ſtatim obſtupefaciebat, & mutos reddebat aſpicientes: & fabulæ placet, & fertur, in lapides ilico præ admiratione convertebantur. Quamobrem & illa quæ de pavone paulò antè dixit, ipſa pro me dicta exiſtimo. Nam & illius in aſpectu, non in voce delectatio eſt: juxta quem ſiquis vel luſciniam vel cygnum ſtatuat & canere jubeat, inter canendum autem pavonem tacentem commonſtret, ſatſcio, quòd ad hunc tranſiturus ſit animus, longum valere juſſis illorum canticis: adeò ineluctabilis videtur eſſe voluptas, quæ viſu

ἢ ἔγωγε, εἰ βούλεσθε, μάρτυρα ὑμῖν παρασκήσομαι σοφὸν ἄνδρα, ὃς αὐτίκα μοι μαρτυρήσει ὡς πολὺ ἐπικρατέστερά ἐστι τὰ ἀκουόμενα τῶν ὁρωμένων. καί μοι σὺ ἤδη ὁ κήρυξ, προσκάλει αὐτὸν Ἡρόδοτον τὸν Λύξου Ἁλικαρνασσόθεν. καὶ ἐπειδὴ καλῶς ποιῶν ὑπήκουσε, μαρτυρείτω παρελθών. ἀναδέξασθε δ' αὐτὸν, ἅσσα σφῶν ὑμᾶς λέγοντα, ὥσπερ αὐτοῦ ἔθος. Ἀλλὰ τάδε ὁ λόγος ὑμῖν ἄνδρες δικασταὶ μυθέσθω, καὶ οἱ πίστευε ὅσα ἂν λέγῃ τυγχάνειν πέρι, ἄψει ἀκοῆς προσιμέων. ὥσπερ γὰρ τυγχάνῃ ἑκάστοτε ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν. ἀκούετε δὲ μάρτυρος ἃ φησιν, ὡς τὰ πρῶτα τῇ ὄψει ἀποδέδωκεν; εἰκότως. τὰ μὲν γὰρ ἔπεα, πρόσθεν ἐστὶ, καὶ οἴχεται ἅμα τῷ προσελθεῖν ἀπόβλημα. ἡ δὲ τῶν ὁρωμένων τέρψις, ἀεὶ παρεστῶσα, καὶ διαμένουσα, πάντως τὸ θεατὴν ὑπάγεται. πῶς ἂν ὁ ζηλότυπος τῷ λέγοντι ἀνταγωνιστὴς, εἰκὸς ἦν καλὸς, καὶ πειθόμενος ὤν; μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον ἐγὼ φημί. ὑμεῖς γὰρ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ, καὶ μεταξὺ λεγόντων ἡμῶν; εἰς τὴν ὀροφὴν ἀπεβλέπετε, καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε, καὶ τοὺς γραφὰς ἐξητάζετε, ὥστ' ἐκόσην ἀπορεφόμενοι. καὶ μηδὲν αἰσχυνθῆτε. συγχώρημι γὰρ, εἴ τι ἀνθρώπινον πεπόνθατε. ἄλλως τε, καὶ πρὸς οὕτω καλὰς, καὶ ποικίλας, τὰς ὑποθήσεις. τὰ γὰρ τέχνης τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὰ ἰσοτελίας μὴ δεχόμενα τὸ ὠφέλιμον, ἐπαγωγὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ πεπαιδευμένων θεατῶν δέομενον. καὶ ἵνα μὴ πάντα ἐκεῖσε ἀποβλέπητε, ἡμᾶς ἀπολιπόντες, φέρε ὡς οἷόν τε γράψωμεν αὐτὰ ὑμῖν τῷ λόγῳ. ἡδήσεσθε γὰρ οἶμαι ἀκούοντες, εἰ βούλεσθε, adducam vobis testem virum doctum, qui statim mihi testimonium feret, ea longè prævalere quæ visu, iis quæ auditu percipiuntur. Ac jam heus præco, accerse Herodotum Lyxi filium Halicarnassensem. Et quia probè fecit, quòd morem gessit, accedat testimonium dicturus. Atque ipsum admittite Ionicè, suo more, loquentem. Vera ista, judices, hæc oratio vobis narrat, atque ipsi credite, quæcunque de his dixerit, visum auditui præferendo: siquidem aures fide minùs dignæ sunt, quàm oculi. Auditis testem quæ dicit, & ut primas visui tribuerit? ac meritò. Nam verba sunt alata, proinde simul atque proferuntur, avolant. At eorum quæ videntur, delectatio, semper adest, ac præsens manet, & spectatorem ad se prorsus abducit. Quî ergo molesta non sit dicenti adversaria, domus ita pulchra, & ab omni parte conspicua? At quod est maximum, nondum dixi. Nam vos ipsi, judices, interea dum nos dicebamus, tectum aspiciebatis, parietes mirabamini, & picturas, ad unamquamque conversi, examinabatis: neque vos pudebat. Ignoscendum enim, siquid humanum vobis accidit: præsertim cùm pulchris illis & variis objectis capti fueritis. Nam artis diligentia, & historiæ cum antiquitate, utilitas, revera illiciendi vim quandam habent, & spectatores eruditos requirunt. Et ne nobis relictis illic omnia respiciatis, age quoad fieri potest, illa vobis oratione depingam. Nam ju-

2 Καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε] Θαυμάζετε. Marcil.

1 Σχη-

πες, ἃ ἐ ὁρῶντες ἡσυχάζετε. καὶ ἴσως ἂν με ἐ δι' αὐτὸ ἐπαινέσαιτε, καὶ ἅ ἀνιδίκως πεθυμήσαιτε, ὡς ἐ αὐτὸν ἐπιδείξαντα, καὶ διπλασιάσαντα ὑμῖν τὴν ἡδονήν. τὸ γαλεπὸν ἦ ἅ τολμήματος ὁρᾶτε, καὶ δι' ὃ χρωμάτων, καὶ [1] σχημάτων, καὶ τόπου, συσταθὰν τοσαύτας εἰκόνας. ψιλὴ γάρ τις ἡ γραφὴ τ λόγων. Ἐν δεξιᾷ μὲ ἂν εἰσόδῃ, δραματικῷ μύθῳ, ἀναμέμικται πάθος αἰθιοπικόν. ὁ Περσεὺς, τὸ κῆτος φονεύσ, καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν καθαιρεῖ. καὶ μεταμιγὲν, γαμήσ, ἐ ἄπεισιν, αὖτις ἄγων. παράεργον τοῦτο τ ἐπὶ γοργόνας πλήσεως. ὁ βραχεῖ ἦ, πολλὰ ὁ τεχνίτης ἐμιμήσατο, αἰδῶ παρθένου, καὶ φόβον. ἐπισκοπεῖ γὰρ τὴν μάχλον ἄνωθεν ἐκ πέτρας, καὶ νεανίαν τόλμαν ἐρωτικὴν, ἐ θηρίου ὄψιν ἀπρόσμαχον. καὶ τὸ μὲ, ἔπεισι φερεκρὸς παῖς ἀκμάζοντος, ἐ δεδιτόμβου τὸ χάσμα. καὶ ὁ Περσεὺς ἦ, τῇ λαιᾷ μὲ, πεφοβικύνει τὴν γοργόνα. τῇ δεξιᾷ ἦ, καθικνεῖται τ ξίφ. καὶ τὸ μὲ, ὅσον ἔ κήτους εἶδε τὴν Μέδουσαν, ἤδη λίθος ἐστί. τὸ δ' ὅσον ἔμψυχον μάχ, τῇ ἅρπῃ κόπτεται. Ἐξῆς ἦ μὲ τῶνδε τῶν εἰκόνων, ἕτερον γράμμα γράφεται δικαιότερον, ἃ τὸ δοκοῦν ὁ γραφεὺς παρ' Εὐριπίδου, ἢ Σοφοκλέους δοκεῖ μοι λαβεῖν. ἐκεῖνοι γὰρ ὁμοίαν ἐγραψάτην εἰκόνα, τὸν νεανίαν τὸν ἑταῖρον, Πυλάδης τε ὁ φωκεὺς, καὶ Ὀρέστης, δοκοῦντε ἤδη τεθνάναι, λαθόντε τὰ βασίλεια, καὶ παρελθόντε, φονεύσειν ἄμφω τ Αἰγισθόν. ἡ ἦ Κλυταιμνήστρα ἤδη ἀνῄρηται, ἐ ἐπ' εὐνῆς τινος ἡμίγυμνος πέσκει-

jucunda puto, erunt auditu, quæ visu vobis sunt mirabilia. Fortè etiam ob id ipsum me laudabitis, & adversario anteponetis, ut qui & ipse hæc demonstrem, & duplicem vobis voluptatem pariam. Cæterùm conatus hujus difficultatem videtis: nimirum quàm grave sit absque coloribus, & figuris, & loco tam multas imagines in unum congerere. Est enim exilis planè pictura verborum. Quare ad dextram quidem ingredienti, Argolicæ fabulæ, intermixtum est malum Æthiopicum. Perseus cetum interficit, & Andromedam eripit, quam paulo pòst uxorem ducet, & abducta secum illa, discedet: Atque ut extra institutum, volatus ad Gorgonas. Ac brevi spatio, multa imitatione expressit artifex, virginis verecundiam, & metum. Spectat enim & pugnam desuper ex rupe, & adolescentis audaciam amatoriam, & beluæ visum intolerabilem: quæ horrida spinis, & formidabilis hiatu oris accedit. Tum Perseus sinistra Gorgonem ostendit, dextra ense ferit. Iam quicquid illius beluæ Medusam aspexit, saxum est: at reliquum quod est adhuc animatum, ense cæditur. Deinde post hanc imaginem, alia est justissima pictura, cujus primum exemplar videtur mihi pictor ab Euripide, vel Sophocle accepisse. Nam illi similem quandam imaginem describêre, adolescentes duo, socii, Pylades Phocensis, & Orestes, cùm jam viderentur mortui esse, pòst regiam latentes, & clam adeuntes, occîdunt ambo Ægisthum. Clytemnestra autem jam interfecta est, & in lecto quodam seminuda ja-

1 Σχημάτων ἐ τόπου] Καὶ τόπου. Marcil.

1 Θέλων

τὴν, καὶ ἡ ἀρχαιρεία πᾶσα, ἐκπεπλησμένοι τὸ ἔργον. οἱ μὲν, ὥσπερ βοῶσιν. οἱ δὲ πῆς. ὅπῃ φύγωσι, ἀθρόοι ἐπιστῶσι. σημεῖον δέ τι ὁ γραφεὺς ἐπινοῆσαι, τὸ μὲν ἀσεβὲς τῆς ἐπιχειρήσεως δείξας μόνον, καὶ ὡς ἤδη πεπραγμένον ἀποφαμένων, ἐμβραδύνοντας τῇ τῶν νεανίσκων ἐρασμίᾳ μίξει φόνου. Μετὰ δὲ τοῦτο, γάμος ἐστὶν εὐμορφίας, καὶ μειρακίου ἀφελοῦς, ἐρωτική τις παιδιά. ὁ Βραγχος ἐπὶ πέτρας κεφαλὴν, ἀνέχει λαγωὸν, καὶ ἀποσαίζει τὸ κύνα. ὁ δὲ, πηδησομένῳ ἔοικεν ἐπ' αὐτὸν εἰς τὸ ὕψος. καὶ Ἀπόλλων περιεσὼς, μειδιᾷ, περιόμενος ἀμφοῖν, καὶ τῷ παιδὶ παίζοντι, καὶ πιεσομένῳ τῷ κυνί. ἐπὶ δὲ τούτοις, ὁ Περσεὺς πάλιν τὰ ὡσὲ ἔτι κήτους ὑπολειπόμενα τολμᾷ, καὶ ἡ Μέδουσα πεμνομένη τὴν κεφαλὴν, καὶ Ἀθηνᾶ σκέπουσα τὸν Περσέα. ὁ δὲ τῷ μὲν τόλμαν εἰργάσατο, τὸ δὲ ἔργον οὐκ ἐώργακέ πω ἐπὶ τῆς ἀσπίδος, τὸ γοργόνος τὴν εἰκόνα. εἶδε γὰρ τὸ ὡσεὶ μέσον τοῦ ἀλληθὲς ὄψεως. Καὶ ὁ τὸ μέσον τοῦ χαλκοῦ, ἄνω τὸ ἀνύδρους, Ἀθηνᾶς ναὸς πεποίηται. ἡ δὲ, λίθου λευκοῦ. τὸ σχῆμα, οὐ πολεμιστήριον, ἀλλ' οἷον ἂν γένοιτο εἰρηνικὸν ἀγάλμα θεᾶς πολεμικῆς. εἶτα μὴ τοῦτο, ἄλλη Ἀθηνᾶ, οὐ λίθος αὐτὴ γε, ἀλλὰ γραφή. πάλιν Ἠφαιστος αὐτοῦ διάκριτος ἔρων, ἤδη, φύσει. κἀκ τοῦ δώρου, Ἐριχθόνιος γίνεται. Ταύτην ἔπεστι παλαιά τις ἄλλη γραφή. [1] Ὠρίωνα φέρει τὸν Κηδαλίωνα,

jacet. Ac totum famulitium hoc facinore obstupefacti, alii clamare videntur, alii qua parte fugiant, circunspiciunt. Porrò pictor honestum quiddam excogitavit, qui quod impium in hac re fuit, id ostendit solùm, & quasi jam actum prætercurrit: sed adolescentes in cæde adulteri immorantes exprimit. Post hæc autem Deus est formosus, & venustus adolescentulus, amatorium quoddam ludicrum. Branchus puta in rupe sedens tenet leporem, & alludit cani: qui in sublime videtur ipsi insulturus: astans autem Apollo ridet, & utroque delectatur, & puero ludente, & cane saltum meditante. Præter hæc Perseus, iterum quæ ceti cædem præcesserunt, aggrediens, & Medusæ caput amputans, & Minerva Perseum protegens. Atque hic quidem facinus jam peregit: factum autem ipsum in clypeo nondum vidit, Gorgonis videlicet imaginem: cùm veri aspectus pœnam nosset. In medio autem pariete, ex adverso januæ, Minervæ est templum: & Dea ipsa candido ex marmore: habitus non est militaris, sed qualis fuerit pacem agentis bellicæ Deæ. Deinde post hanc alia Minerva, non hæc quidem marmorea, sed picta: quam Vulcanus amans insequitur, ipsa autem fugit, & ex ea persecutione Erichthonius nascitur.

Hanc sequitur vetus alia pictura. Cæcus Orion Cedalionem portat, qui

1 Ὠρίωνα φέρει τὸν Κηδαλίωνα.] Quia hæc fabula non est vulgo nota, non erit credo ingratum meo lectori, si aliquid de ea dixero. Orion ab Oenopione, qui in Chio regnabat, excæcatus & in littus maris expositus, Cedalionem puerum fabrum rapuit, & humeris impositum eo ductore usus est, ut ad orientem solem ab eo duceretur, ubi solis calore visum recepit. Naxius autem fuit, & ei Iuno Vulcanum tradidit, ut fabrilem artem eum doceret. De eo Eustathius ad Iliad. ξ. &

τοφλὸς ὤν. ὅδ' αὐτῷ σημαίνῃ τὴν ὁδὸν πρὸς τὸ φῶς, ἐπιχειρεῖ. καὶ ὁ ἥλιος φανεὶς, ἰᾶται τὴν πήρωσιν. καὶ ὁ Ἥφαιστος Λημνόθεν ἐπισκοπεῖ τὸ ἔργον. Ὀδυσσεὺς τὸ μὲν τοῦτο, δῆλον μεμηνὼς, ὅτι συστρατεύειν τοῖς Ἀτρείδαις μὴ θέλων. παρεῖσι δὲ οἱ πρόσθεν, ἤδη καλοῦντες. καὶ τὰ μὲν τῆς ὑποκρίσεως, πλασικὰ πάντα. ἡ ἀπάτη, τὸ τε ὑποζευγνύμενον ἀσύμφωνον, ἄγνοια τε ἀρρωστίας. ἐλέγχεται δ' ὅμως τῷ βρέφει. Παλαμήδης γὰρ ὁ τοῦ Ναυπλίου, σωφρονεῖν τὸ μηνοειδὲς, ἀπειλοῦσι τὸν Τηλέμαχον, ἀπειλεῖ φονεύσειν, σκῆπτρον ἔχων τὸ ξίφος. καὶ πρὸς τὴν τῆς μανίας ὑπόκρισιν, ὀργὴν ἅμα ὄντος ἀνυποκρίτου. ὁ δ' Ὀδυσσεὺς, πρὸς τὸ φόβητρον τοῦτον σωφρονεῖ, καὶ παύεται μαινόμενος, καὶ λύει τὴν ὑπόκρισιν. Τέλος δὲ ἡ Μήδεια μάχαιραν, τῷ ζήλῳ ἀφορμὴν, τοῖς παισὶ δεδωκυῖα, καί τι δεινὸν ἐνοήσασα. ἔχει γὰρ ἤδη τὸ ξίφος. τοὺς δ' ἀθλίους, καθ' ἡδονὴν γελῶντας, μηδὲν τῶν μελλόντων εἰδότας. καὶ ταῦτα, ὁρῶντα τὸ ξίφος ἐν ταῖν χεροῖν. ταῦτα πάντα ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐχ ὁρᾶτε ὅπως ἀπάγει μου τὴν ἀκροασιν, καὶ πρὸς τὸν θέατρον ἀπορρέφει, μόνον ὃ καλεῖται τὸ λεγόμενον; ἐγὼ δὲ ἔμαθον διεξελθὼν αὐτὰ, οὐχ ἵνα τὴν ἀνδρείαν τολμηρὸν ὑπολαβόντες, καὶ θρασὺν, εἰ τοῖς ὧδε δυσκόλοις ἑαυτὸν ἐκὼν φέρων ἐπέβαλε, καθαγιάτε, καὶ μισήσητε, καὶ ἐπὶ τὸν λόγον ἐγκαλέσητε, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον αὐτὸν σωφρονίσωσιν, ὡς οἷα τε κεκαμύοντες, ἀκούσητε τὸν λεγομένων, λοιδόρημοι δὲ πράγματος τοῦ δυσχερείας.

qui dum vehitur, viam qua itur ad lucem, ipsi indicat, & excitatem sol apparens medicatur: quod opus è Lemno intuetur Vulcanus. Posthæc Vlysses, insaniens videlicet, quando cum Atridisin expeditionem ire nolebat. Adsunt autem legati, jam vocantes ipsum. Atque ea quæ ad simulationem pertinebant, probabilia omnia, vehiculum, & jumentorum junctorum discrepantia, & eorum quæ aguntur insicitia: sed objecto tamen infante redarguitur. Nam Palamedes Nauplii filius, rem intelligens, correpto Telemacho, minatur se eum interfecturum, tenens strictum ensem: & simulatæ insaniæ simulatam iram hic opponit. Vlysses autem ad metum hunc resipiscit, fitque pater, & simulationem deponit. Postrema verò Medea depicta est, invidia flagrans, pueros aspiciens & grave quiddam meditans. Jam enim gladium tenet: at miseri illi ridentes astant, nihil eorum quæ futura erant, scientes, idque cùm in manibus matris gladium viderent. Hæc omnia, Iudices, nonne videtis quomodo auditorem abducant, & ad spectandum convertant, solum verò dicentem relinquant? Atque equidem verbis ea persequutus sum, non ut adversarium audacem & temerarium existimantes, quòd rebus ita difficilibus seipsum volens immersit, damnetis & odio habeatis, solumque eum cum oratione sua relinquatis: sed potiùs ut ipsum adjuvetis, & quoad fieri potest convivantes, ea quæ dicuntur audiatis, rei difficultatem apud vos æstimantes. Vix enim etiam

& Apollodorus lib. 1. qui tamen eum non nominat, sed hanc historiam narrat. *Palm.*

μῆλις γάρ ἂν ὅπῃ δωρηθείη ὑμῖν δικαστὰς, ἀλλὰ συναγωνιστὰς ὑμῖν χρησάμενος, μὴ παντάπασιν ἀνάξιος ᾖ οἴκου πολυτελείας νομισθῶμαι. εἰ δ' ὑπὲρ ἀνδρὸς τοῦτα δέομαι, μὴ θαυμάσητε. τοῦ γὰρ ᾗ, τὸν οἶκον φιλεῖν, καὶ τὸν οὗτος λέγοντα, ὅστις ἂν ᾖ, βελαίμην ἂν ὠφελεῖσθαι.

etiam hoc pacto, vos non judices, sed auxiliatores habendo, poterit non omnino indignus hac domus magnificentia censeri. Quòd autem pro adversario hæc oro, ne miremini. Nam ex eo quòd domum hanc amem, & eum qui in ea dicit, quicunque tandem is fuerit, optarim equidem celebrari.

MAKPOBIOI. | MACROBII.

ARGVMENTVM.

Catalogus est μακροβίων, hoc est, eorum qui ad longam ætatem pervenerunt, quem natalitii muneris loco, Quintillo cuidam mittit, somnio ad hoc faciendum, ut ipse ait, admonitus. Recenset autem principio totius hominum nationes, ac genera, quæ diutissimè vixerint: deinde transitione ad singulos facta, reges primùm, ac principes, deinde & philosophos, & Historicos, & Oratores, & Poëtas, & Grammaticos, qui quàm maximè longævi fuisse perhibentur, adnumerat. Orditur autem à caussa, qua ad hoc scriptum impulsus fuit, addita etiam commendatione operis, ab utilitate, quam ex hujus lectione percepturus sit Quintillus.

Ὄναρ τί τοῦτο λαμπρότατε Κυϊντίλλε κελεύσαντός σοι, ἀποφέρω σοι δῶρον τὰς μακροβίους, πάλαι μὲν τὸ ὄνομα εἰδὼς, καὶ ἱστορήσας τοῖς φίλοις σου ὅτι ἐπέτρεψε τῷ δευτέρῳ σου παιδὶ τὸνομα· συμβαλεῖν δ' οὐκ ἔχων τίνας ὁ θεὸς κελεύσει μοι προσφέρειν σοι τὰς μακροβίους, τότε μὲ εὐξάμενα πρὸς θεοὺς ἐπιμακρότερον ὑμῶς βιῶναι, ἅ τε αὐτὸν, καὶ παῖδας τοὺς σοὺς, τοῦτο συμφέρειν νομίζων, ἐ συμπανύσειν μετὰ τοῦ ἀνθρώπων γένους.

In somnis, clarissime Quintille, hoc jussus, Longævos tibi donum offero. Quod quidem somnium jam olim vidi, & amicis exposui, quo die filio tuo natu minori nomen indidisti. Cùm autem nulla conjectura potuissem assequi, quosnam longævos mihi tibi offerre juberet Deus: tum quidem à Diis precatus sum, ut vitam quam longissimam, tuque, & tui filii traduceretis, ratus hoc profuturum cùm universo genere homi-

1 Περισσεφορῶ σοι δῶρον. Marcil.

πρὸ ἧ τ ἁπάντων, αὐτῷ τι ἐμοὶ, καὶ πᾶσι τοῖς ἐμοῖς. ἐ γὰ καμοί τι ἀγαθὸν ἐδόκει προσημαίνειν ὁ θεός. σκεπτόμενον ἧ καὶ ἐμαυτὸν, εἰς σωφροσύνην ἦλθον. εἰκὸς εἶναι τὸν θεὸν ἀνδρὶ ἀεὶ παιδείαν ἔχοντι, τοῦτο προστάσσοντος κελεύειν τί προσφέρειν σοι τ δὸ τ τέχνης. τοῦτον ἐν αἰσιωτάτην νομίζων τὴν ἡμέραν τ σὴν γενεθλίαν ἡμέραν, δίδωμί σοι τὸν ἰσορροπήσαντα εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικέσθαι σὺν ὑγιαινούσῃ τῇ ψυχῇ, ἐ ὁλοκλήρῳ τῷ σώματι. καὶ γὰ ἂν ἐ ὄφελος ἡμῖν τί σοι σὺν ἧ συγγράμματος διπλῆν. τὸ μὲ, σύμμικτα τις, ἐ ἐλπὶς ἀγαθὴ, καὶ αὐτὸν ἐπιμήκυνσιν δύναται βιώναι. τὸ ἧ, διδασκαλία τις ὠφελημάτων, εἰ ἐπιγνοίης ὅτι οἱ μάλιστα ἑαυτῶν ἐπιμέλειαν ποιησάμενοι καὶ τε σώματος, καὶ τ ψυχὴν, ἔτυχον ἐπὶ μακρὸν γῆρας ἦλθον, σὺν ὑγείᾳ παντελεῖ. Νέστορα μὲ ἂν τ σοφώτατον τ Ἀχαιῶν, ἐπὶ τρισὶ γενεαῖς δηλητεῦσαν ἡμῖν ὁ Ὅμηρος λέγει. ὃν συνίστησιν ἡμῖν μεμνασμένον ἄριστα ἐ ψυχῆ, ἐ σώματος. καὶ Τειρεσίαν ἧ τ μάντιν, ἡ τραγῳδία μέχρις ἐξ ἡμισείων διαπεπαῖσαν λέγει. πιθανὸν δ' ἂν εἴη ἄνδρα θεοῖς ἀνακείμενον, καὶ καθαρώτερα διαίτῃ χρώμενον τ Τειρεσίαν, ἐπιμήκυνσι βιῶναι. καὶ ἡμῖν ἧ ὅλως μακρόβια ἱστορεῖται ἀφ' τῶν δίαιταν, ὥσπερ Αἰγυπτίων οἱ καλάσιρμοι ἱστορούμενοι. Ἀσσυρίων ἧ, ἐ Ἀράβων, οἱ ἐξηγηταὶ τ μύθων. Ἰνδῶν ἧ, οἱ καλάνμοι βραχμᾶνες, ἄνδρες ἀκριβῶς φιλοσοφίαν ἀσκοῦντες. καὶ οἱ καλάνμοι ἧ μάγοι, ἡμῖν τῶν μαντικὸν, καὶ θεοῖς ἀνακείμενον, παρά τε Πέρσαις, ἐ Πάρθοις, καὶ Βάκτροις, καὶ Χωρασμίοις, ἐ Ἀρείοις, καὶ Σάκαις, καὶ Μήδοις, καὶ ὧν

hominum, tum præ cæteris, mihi meisque omnibus. Nam boni quidpiam mihi præsignificare videbatur Deus. Consideranti autem apud me, venit in mentem, verisimile esse Deos mihi in liberalibus disciplinis versanti præcepisse, ut profectum ex artibus ingenuis donum tibi offerrem. Ratus itaque hanc esse auspicatissimam tuorum natalitiorum diem, eos tibi do, quos ad longam senectutem sana mente, & integris corporis viribus perveniisse memoriæ proditum est. Etenim ex hoc libello duplicem utilitatem percipere possis: unam, animi alacritatem bona spe concepta, fieri posse ut quàm diutissimè vivas: alteram, institutionem ab exemplis, si comperias, eos qui maximam sui curam habuerunt, cùm corporis, tum animi ratione, ad summam senectutem cum perfecta sanitate perveniisse. Homerus igitur Nestorem Achivorum sapientissimum vitam tribus sæculis produxisse dicit: quem nobis & animo & corpore optimè exercitatum commendat. Et Tiresiam vatem poëtæ tragici ad sex usque ætates ævum protogasse perhibent. Credibile autem est virum Diis sacrum, & puriori victus ratione utentem Tiresiam, longissima vita fuisse functum. Quinetiam tota hominum genera propter victus rationem diu vixisse memorantur: cujusmodi fuerunt apud Ægyptios sacri scribæ: apud Assyrios, & Arabas, fabularum interpretes: apud Indos Brachmanes, accuratè Philosophiæ studiis vacantes. Præterea quos Magos vocant, genus illud fatidicum, Diisque sacrum, apud Persas, Parthos, Bactrios, Chorasmios, Areos, Sacas, Medos, & ple-

πολλοῖς ἄλλοις βαρβάροις ἐῤῥωμένοι τί εἰσι, καὶ πολυχρόνιοι, ἀφ' τὸ μαγεύειν ἀφιπτάμενοι δ' αὐτοὶ ἀκριβέστερον. ἤδη δ' δ ἔθνη ὅλα μακροβιώτατα, ὥσπερ Σῆρας μ' ἰσοῦσι μέχρι τελαυσίων ζῆν ἐτῶν, οἱ μ', τὸ ἄπαν, οἱ δ', τῇ γῇ τὴν αἰτίαν δ' μακρᾶς γήρως ἀποδιδόντες. οἱ δ', καὶ τῇ ἀφίτῃ. ὑδροποτεῖν γάρ φασι τὸ ἔθνος τοῦτο σύμπαν. καὶ ἀθῶας δ' μέχρι τελαυσίων δ' ἑκατὸν ἐτῶν βιῶν ἰσόρῃ. καὶ τὸς Χαλδαίους ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη βιῶν λόγος. τούτους μ' δ' κομιδῇ ἄρτο χρωμένους, ὡς ὀξυδορκίας τοῦτο φάρμακον. οἷς φασι διὰ τὴν τοιαύτην δίαιταν, καὶ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις ὑπὲρ τὰς ἄλλας ἀνθρώπους ἐῤῥωμένας εἶναι. ἀλλὰ ταῦτα μ' ἐφ' ὅσῳ τ' μακροβίαν ῥηθῶν, καὶ τ' ἐθνῶν, ἃ πᾶσά φασιν ὡς ἐπὶ πλεῖστον ἀφικνεῖσθαι χρόνου. οἱ μ', ἀφ' τὴν γῆν, καὶ τ' ἀέρα. εἰδὶ, ἀφ' τὴν δίαιταν. οἰδὶ, καὶ δι' ἄμφω. ἐγὼ δ' ἄν σοι δικαίως τὴν ἐλπίδα ῥᾳδίως παρέχοιμι, ἰσορήσας, ὅτι δ' κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ κ' πάντα ἀέρα, μακροβίοι γεγάασιν ἄνδρες, οἱ γυμνασίοις τοῖς καθήκουσι, καὶ ἀφίτῃ τῇ ἐπιτηδευθείσῃ ὡς ὑγίειαν χρώμενοι. ἀφίρεσιν δ' δ λόγος ποιήσομαι τὴν πρώτην, καθ' ἃ τὰ ἐπιτηδεύματα τ' ἀνδρῶν. καὶ πρῶτον μέν σοι [1] τὰς βασιλικὰς, καὶ στρατηγικὰς ἄνδρας ἰσορήσω, [2] ὧν ἕνα, καὶ δυσθεεστάτη μεγάλα θειοτάτη αὐτοκράτορα τύχη εἰς τὴν τελεωτάτην ἀγαγοῦσα τάξιν, διηρώτησε τὰ μέγιστα τῶν οἰκειμένων τῶν ἑαυτοῦ

pleraſque alias gentes barbaras, & firma corporis valetudine ſunt præditi, & longævi, quòd quia magicam exercent, exquiſitiſſima victus ratione utantur. Quinetiam totæ gentes longiſſimam vitam vivunt. Vt Seres ad trecenteſimum uſque annum vivere ferunt: cujus rei cauſam nonnulli cœlo, nonnulli ſolo tribuunt: alii victus rationi: ſiquidem univerſam hanc gentem aquam bibere dicunt. Scriptum etiam eſt Athotas vivere centum & triginta annos. Et fama eſt Chaldæos ultra centum annos vitam prorogare: eoſque hordeaceo pane veſci, tanquam perſpicacitatis pharmaco: quibus perhibent ob hanc ipſam victus rationem alios quoque ſenſus quàm cæteris omnibus eſſe validiores. Sed hæc de hominum generibus, & gentibus longævis, quas plurimum ætatis ajunt vivere, alii ob cœlum, & ſolum: alii ob victus rationem, alii ob utrumque. At jure meliorem ſpem tibi præbuero, ſi planum fecero homines quovis in ſolo, & cœlo, ad ſummam ſenectutem pervenire, qui convenientibus exercitationibus, & aptiſſima victus ratione utuntur ad ſanitatem. Sermonem autem dividam primò ſecundum hominum ſtudia: & primùm regia & imperatoria dignitate claros memorabo: quorum unum, quum religioſiſſima magni diviniſſimi Imperatoris fortuna ad perfectiſſimum ordinem perduxiſſet maximis beneficiis imperium ſuum cumu-

1 Τὰς βασιλικὰς, στρατηγικὰς ἄνδρας] Τὰς βασιλικὰς & στρατηγικὰς ἄνδρας. Marcil.

2 Ὧν ἕνα & δυσθεεστάτη, μεγάλα θειοτάτη] Ὧν ἕνα ἡ δυσθεεστάτη μεγάλα & θειοτάτη. Idem.

τῦ. ὅτω γὰρ ἂν ἀπιδὼν καὶ σὺ, τῆ μακροβίαν ἀνδρῶν ἅμα τὸ ὅμοιον τῆ ἴξεως καὶ τῆ τύχης ἐπιμήκη ἐλπίσειας γῆρας ὑγιεινὸν, καὶ μακρόν. καὶ ἅμα ζηλώσας, ἐρᾳστίως σαυτῆ τὴν διαίτην μιμησόν τε ἅμα, καὶ ὑγιεινότερον βίον. Πομπίλιος νομᾶς ὁ δεύτερος τῆ Ρωμαίων βασιλέων, καὶ μάλιστα θεὸν τὸν τερπέρειον τῆ θεῶν ἀγαλλησεις, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη βεβιωκέναι ἱστορεῖται. Σέρβιος ὁ τέταρτος Ρωμαίων καὶ οὗτος βασιλεὺς, ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη καὶ αὐτὸς βιώσας ἱστορεῖται. Ταρκύνιος ὁ τελευταῖος Ρωμαίων βασιλεὺς, φυγαδευθεὶς, καὶ ἐπὶ Κύμης ἀφικόμενος, ὑπὲρ τὰ ἑνενήκοντα ἔτη λέγεται τὴν ῥώμην ἔχειν. Οὕτοι μὲν οὖν Ρωμαίων βασιλεῖς, οἷς συνάψω καὶ τοὺς λοιποὺς βασιλέας, τοὺς εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικομένους, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐκείνων. ἐπὶ πλεῖστον δὲ σοι καὶ τοὺς λοιποὺς Ρωμαίων, τοὺς εἰς μήκιστον γῆρας ἀφικομένους συναγαγόντι, συνθεὶς ἅμα καὶ τοὺς κατὰ τὸν λοιπὸν Γραικίαν ἐπὶ πλεῖστον βιώσαντας. ἀξιόλογος γὰρ ἔλεγχος ἡ ἱστορία τῆ διαβάλλειν πειρομένων τὸ σύνταγμα ἐμοῦ, ὥστε καὶ ἡμᾶς χρηστοτέρας ἔχειν τὰς ἐλπίδας, τελείως ἡμῖν τὰς δύο χὰς ἔσεσθαι τοῦ τὸ εἰς μήκιστον τε, καὶ λιπαρὸν τῆ πάσης χῆς, καὶ θαλαττίης δεσποτεύειν, γῆρας ἀφικέσθαι, τῆ ἑαυτῦ οἰκουμένη βασιλεύοντα ἤδη, καὶ γέροντα. Ἀργανθώνιος μὲν ὁ Ταρτησίων βασιλεὺς, πεντήκοντα, καὶ ἑκατὸν ἔτη βιῶναί λέγεται, ὡς Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς, καὶ ὁ μελοποιὸς Ἀνακρέων. ἀλλὰ τοῦτο μὲν, μῦθος ποσὶ δοκεῖ. Ἀγαθοκλῆς ὁ Σικελίας τύραννος, ἐτῶν ἐνενηκονταπέντε τελευτᾷ, καθάπερ Δημοχάρης, καὶ Τίμαιος ἱστοροῦσιν. Ἱέρων τε ὁ Συρακουσίων τύραννος, δύο, καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν

mulavit. Sic enim & tu similem habitum & fortunam longævorum virorum respiciens, sanè longamque senectutem sperare possis: eosque imitatus tibi ipsi victus ratione, longissimam & saluberrimam vitam paraveris. Numa Pompilius Romanorum regum longè fœlicissimus, ac Deorum cultui deditissimus, supra octoginta annos vixisse traditur. Servius Tullius quoque & hic Romanorum rex octogesimum vitæ annum superasse dicitur. Tarquinius Romanorum rex ultimus, Cumis exulans, ultra nonaginta annos firmissima valetudine fruendo vixisse perhibetur. Hi quidem sunt Romanorum reges, quibus reliquos reges addam, qui longam senectutem attigerunt, atque uniuscujusque studia. In calce autem reliquos etiam Romanorum qui ad prolixissimam senectutem pervenerunt, adscribam, additis etiam illis qui in reliqua Italia diutissimè vixerunt. Non contemnendum enim argumentum est historia, quo refellantur qui hoc cœlum calumniari nituntur: adeò ut meliorem spem habeamus, fore ut voti plenè compotes fiamus, longissimam ac plenissimam tota terra marique dominantem senectutem, jamque in suo solo regnantem & senescentem assequuti. Proinde Arganthonius Tartesiorum rex quinquaginta & centum annos vixisse traditur, authoribus Herodoto historico, & Anacreonte poëta lyrico: tametsi hoc quibusdam fabulosum videtur. Agathocles Siciliæ tyrannus anno quinto & nonagesimo obiit, sicut Democharis & Timæus literis prodiderunt. Hieron quoque Syracusanorum tyrannus, duos & nonaginta

γηρόβρυος, ἐτελεύτα νοσῶν, βασιλεύσας ἑβδομήκοντα ἔτη, [1] ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ καλλιστιανὸς, καὶ ἄλλοι λέγουσιν. Ἀντίας δὲ Σκυθῶν βασιλεὺς, μαχόμενος πρὸς Φίλιππον πρὲ τοῦ Ἴστρου ποταμοῦ, ἔπεσεν, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη γεγονώς. Βάρδυλις δὲ ὁ Ἰλλυριῶν βασιλεὺς, ἀφ' ἵππου λέγεται μάχεσθαι τῷ πρὸς Φίλιππον πολέμῳ, ἐν ἐνενήκοντα τελῶν ἔτη. [2] Τήρης δὲ, ὁ Δρυσῶν βασιλεὺς, καθά φησι Θεόπομπος, δύο, καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν ἐτελεύτησεν. Ἀνίγονος δὲ ὁ Φιλίππου μονόφθαλμος. βασιλεύων Μακεδόνων, πρὲ Φρυγίαν μαχόμενος Σελεύκῳ, καὶ Λυσιμάχῳ, πολλοῖς πρὲ πισὼν, ἐτελεύτησεν ἐτῶν ἐνὸς, καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ ὁ συγγραφεὺς αὐτὸς Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. ὁ δὲ Λυσίμαχος Μακεδόνων βασιλεὺς, ἐν τῇ πρὸς Σέλευκον ἀπάλλε μάχῃ, ἔτος ὀγδοηκοστὸν τελῶν, ὡς ὁ αὐτὸς φησιν Ἱερώνυμος. Ἀνίγονος δὲ, υἱὸς μὲν Δημητρίου, ἐγγονὸς δὲ Ἀνιγόνου, μονοφθάλμου, ἔτος πεντηκοστὸν, καὶ τεσσαρακοστὸν Μακεδόνων ἐβασίλευσεν ἔτη. ἐβίωσε δὲ ὀγδοήκοντα, ὡς Μήναginta annos natus, morbo ſublatus eſt, cùm regnaſſet annos ſeptuaginta, ſicut Demetrius Calliſtianus, & alii memorant. Anteas autem Scytharum rex, ad fluvium Iſtrum contra Philippum pugnans occubuit, ſupra annos nonaginta natus. Bardylis verò rex Illyriorum, in bello adverſus Philippum ex equo pugnaſſe fertur, inter nonagenarios cenſus. Teres verò Dryſorum rex, authore Theopompo, anno ætatis nonageſimo ſecundo obiit. Antigonus autem Philippi filius monoculus, rex Macedonum, in Phrygia cum Seleuco & Lyſimacho confligens, multis vulneribus obrutus obiit anno ætatis octogeſimo primo, ſicut narrat Hieronymus qui cum ipſo militavit. Porrò Lyſimachus & ipſe rex Macedoniæ in pugna contra Seleucum periit, annum octogeſimum conficiens, uſ refert idem Hieronymus. Antigonus verò filius Demetrii, Antigoni unioculi nepos, quatuor & quadraginta annos regnum Macedoniæ tenuit, vixit autem octoginta, ſicut Medius & alii ſcriptores

1 Ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ Καλλιστιανός] Mendum eſt in nomine hujus Demetrii: nullibi enim de Calliſta urbe nec de hiſtorico illo Calliſtiano mentio facta eſt. Lege confidenter Καλλαπιανός, de quo Dionyſius Halicarnaſſeus πρὲ σιωθέντας ὀνομάτων, Diogenes Laërtius in Demetrio, ubi ait eum ſcripſiſſe de Aſia & Europa lib. 20. Theocriti Schol. ad idyllium 1. ubi eum de Siciliæ rebus ſcripſiſſe patet, alii plures. Calatis vero ſeu Calatia (nam utrumque invenitur) urbs fuit Thraciæ ad Pontum Euxinum, de qua Scylax, Diodorus, Strabo, Memnon, Steph. & alii. *Palm.* Δημήτριός τε ὁ καλλιστιανός] Corrigendum, ὁ Καλαπιανός. Vide nos ad Laërt. *Menagius.*

2 Τήρης δὲ ὁ Δρυσῶν βασιλεὺς] Ὀδρυσῶν. Marcil. Sic legit Opſopœus interpres & vertit; at tu lector melius doctus lege Ὀδρυσῶν, & verte *Odryſarum rex*, conjungendo, quæ male diviſa ſunt. Id notum eſt etiam mediocriter litteratis ex Herodoto, & ex Thucydide lib. 2. præcipue diſces, qui fuerint Odryſæ, & quis eorum rex Teres Sitalcis pater. *Palm.* Legendum, Ὀδρυσῶν: & verſio emendanda. *Menagius.* Clar. Ægidius Menagius ad Diogen. Laert. l. 2. legendum cenſet Ὀδρυσῶν. Alm.

δὸς πε ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. ὁμοίως ἦ ⊖ Ἀντίπατρος ὁ Ἰολάου μείζονι δωρηθεὶς, καὶ ἐπιτροπεύσας πολλὰς Μακεδόνων βασιλείας, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη ὅτος ζήσας, ἐτελεύτησε τὸ βίον. Πτολεμαῖος ἦ ὁ Λάγου, ὁ τῶν καθ' ἑαυτὸν εὐδαιμονέστατος βασιλέων, Αἰγύπτου μὲν ἐβασίλευσε πέντε καὶ ὀγδοήκοντα βιώσας ἔτη. ζῶν ἦ, παρέδωκε τὴν ἀρχὴν ἐν δυοῖν ἐτοῖν τῷ πλουτοῦντι τῷ Πτολεμαίῳ τῷ υἱεῖ, Φιλαδέλφῳ ἦ ἐπικληθέντι, ὅτις διεδέξατο τὴν πατρῴαν βασιλείαν ἀδελφῶν. [1] Φιλαίτερος ἦ, πρῶτος μὲν οἰκήσαι τὴν ἐπὶ Περγάμου ἀρχὴν, καὶ κατέσχεν, εὐνοῦχος ὤν. κατέστρεψε ἦ τὸν βίον, ὀγδοήκοντα ἔτων γηράσας ⊖. Ἄτταλος ἦ, ὁ ἐπικληθεὶς Φιλάδελφος, τῶν Περγαμηνῶν ⊖. ἕκτος βασιλεύσας, ὃς ὑπὸ ⊖ Σκιπίωνι ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς ἀφίκετο, δύο ⊖ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐξέλιπε τὸν βίον. Μιθριδάτης ἦ ὁ πόντου βασιλεὺς ὁ ἐπωνυμασθεὶς Κτίστης, Ἀντίγονον τὸν μονόφθαλμον φεύγων, ἐπὶ πέντε ἐπελεύτησε, βιώσας ἔτη τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. Ἀρίαραθης ἦ ὁ Καππαδοκῶν βασιλεὺς, δύο μὲν ⊖ ὀγδοήκοντα ἔζησεν ἔτη, ὡς Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. ἐδύνατο ἦ ἴσως ⊖ ἐπὶ πλέον ἀφικέσθαι. ἀλλ' ὑπὸ τῇ ⊖ Περδίκκου μάχῃ ζωγρηθεὶς, ἀνεσκολοπίσθη. Κῦρος ἦ ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὁ παλαιὸς, ὡς δηλοῦσιν οἱ Περσῶν ⊖ Ἀσσυρίων ὄρθι, οἷς ⊖ Ὀνησίκριτος ὁ τὰ ἐπὶ Ἀλεξάνδρου συγγράψας, συμφωνεῖν δοκεῖ, ἑκατοντούτης γηράσκων ⊖, ἐζήτει μὲ ἵνα ἑκάστου τῶν φίλων. μεθ' ὧν ἦ τοὺς πλείστους διεφθαρμένους, ὑπὸ Καμβύσου

res teſtantur. Conſimiliter Antîpater, qui maxima potentia polluit, & multorum Macedoniæ regum tutelam egit, vita ultra octogeſimum annum producta obiit. Ptolemæus Lagi filius, regum ſui temporis fœliciſſimus, Ægypto imperavit annos quatuor & octoginta natus: vivus autem tradidit imperium duobus annis antequam moreretur Ptolemæo filio, cognomine Philadelpho, qui ſucceſſit in paternum regnum fratrum. Philæterus autem qui primus Pergami principatum tenuit & poſſedit cùm eſſet eunuchus annos octoginta natus exceſſit è vivis. Attalus, cognomento Philadelphus, rex etiam Pergamenorum, ad quem etiam Scipio Romanorum imperator venit, duos & octoginta annos natus è vita migravit. Mithridates rex Ponti, Ctiſtes cognominatus, Antigonum unioculum fugiens, in Ponto mortuus eſt, ætatis anno quarto & octogeſimo, ut Hieronymus, aliique ſcriptores memoriæ prodiderunt. Rex Cappadocum Ariarathes, duos annos & octoginta vixit, authore Hieronymo. Et fortè fieri potuiſſet ætate provectior, niſi vivus in pugna contra Perdiccam captus, cruci fuiſſet affixus. Cyrus major Perſarum rex, ut indicant Perſarum & Aſſyriorum cippi, quibus & Oneſicritus qui res geſtas Alexandri conſcripſit, aſtipulari videtur, centum annos natus, amicorum unumquemque quærebat, quorum quamplurimos cùm à filio Cambyſe interemptos comperiſſet:

1 Φιλαίτερος] Corrupti ſunt Luciani codices, legendum enim eſt φιλέταιρος. Spanhemius de præſtant. numiſm. pag. 469. ed. 2. *Alm.*

1 Τοσα-

δ ἡίῳ, καὶ φάσκοντος Καμβύσου καὶ αὐτὸς τοῦτο πεποιηκέναι, τὸ μὲν π, πρὸς τὸν ἀμύητον δ ἡὲ ἀλιβλητείς, τὸ δὲ π, ὡς δ Δεινομένεα αὐτὸν αἰπασάμενον, ἀθυμήσας, ἐπλεύτα τ βίοι. Ἀρταξέρξης, ὁ Μνήμων ἐπικληθείς, ἐφ' ὃν Κῦρος ὁ ἀδελφὸς ἐστρατεύσατο, βασιλεύων ὁν Πέρσεως ἐπλεύτησε νοσέων, ἐξ, καὶ ὀγδοηκοστὸ ἐτῶν γεγενημένος. ὡς δ Δείνων ἱστορεῖ, τεσσαρεσκαιδέκατον, καὶ ἐνενηκοστόν. Ἀρταξέρξης ἕτερος Περσῶν βασιλεύς, ὃν φησιν ἐπὶ τ πατέρων τ ἑαυτῦ Ἰσίδωρος ὁ χαρακηνὸς συγγράφους βασιλεύειν, ἔτη τρία, καὶ ἐνενηκοστὸν βιὺς, ἐπιβουλῇ τοῦ ἀδελφοῦ Γωσίθρου ἐδολοφονήθη. Σιναρθοκλῆς δ ὁ Παρθυαίων βασιλεὺς, ἔτος ὀγδοηκοστὸν ἤδη γεγονὼς, ἀπὸ Σακαυραύκαν σκυθῶν κατιχθείς, βασιλεύειν ἤρξατο. καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτά. Τιγράνης δ ὁ Ἀρμενίων βασιλεὺς, πρὸς ὃν Λούκουλλος ἐπολέμησε, πέντε, καὶ ὀγδοηκοστὸν ἐτῶν ἐπλεύτα νόσῳ. [1] Ὑσπασίνης δ ὁ Χάρακος, καὶ τ κατ' ἐρυθρὰν τόπων βασιλεὺς, πέντε, καὶ ὀγδοηκοστὸν ἐτῶν νοσήσας, ἐπλεύτησε. Τέρσιος δ ὁ μετ' Ὑσπασίνην τελέτος βασιλεύσας, δύο, καὶ ἐνενηκοστὸν βιὺς, ἐπλεύτα νόσῳ. Ἀρταβάζης δ ὁ μετ' Τήρσιον ἕβδομος βασιλεύσας Χάρακος, ἐξ, καὶ ὀγδοηκοστὸν ἐτῶν κατιχθεὶς ἀπὸ Πάρθων, ἐβασίλευσε. καὶ Μυασκίρης δ βασιλεὺς Παρθυαίων, ἐξ ὧ ἐνενήκοντα ἔζησεν ἔτη. Μασσιωσσᾶς δ Μαυρουσίων βασιλεὺς, ἐνενήκοντα ἐξέωσεν ἔτη. Ἄσανδρος δ ὁ ὑπὸ τ Θεῷ Σεβαστῷ ἀνὴ ἐδυάρχων, βασιλεὺς ἀνηγορεύθη βοσπόρου, ἐξὲ ἔτη ὢν ἐνενηκοντα, ἐπεμφάχων, καὶ πεζομάχησε: ἐπ' ἀμφοτέροις δὲ τοῖς ἔθνεσι τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἐπιτροπεύσας, ἐτελεύτησε νόσῳ.

riſſet: ac Cambyſes hoc ſe illius juſſu feciſſe affirmaret, partim ob filii crudelitatem probro affectus, partim ipſum tanquam legum violatorem accuſans, dolore confectus vitam finivit. Artaxerxes cognomento Mnemon, contra quem Cyrus frater exercitum duxit, imperio Perſarum potiens, morbo ſublatus eſt anno ætatis ſexto & octogeſimo: ſed ut Dinon ſcribit, quarto & nonageſimo. Artaxerxes alter Perſarum rex, quem patrum ſuorum memoria Iſidorus Characenus hiſtoricus regnaſſe tradit, cùm annos tres & nonaginta vixiſſet, inſidiis Goſithræ fratris eſt necatus. Sinarthoclas Parthorum rex annos nonaginta jam natus à Sacauracis Scythis redux, regnare cœpit, & ſeptem annos regnavit. Tigranes Armeniorum, rex cui bellum intulit Lucullus, ætatis anno quintò & octogeſimo morbo confectus eſt. Hyſpaſines Characus, & regionum rubro mari adjacentium rex, quinto & octogeſimo anno, morbo correptus deceſſit. Teræus qui ab Hyſpaſine tertius regnavit cùm vixiſſet duos & nonaginta annos, morbo periit. Artabazus qui poſt Teræum ſeptimus Characenorum regnum tenuit, ſexto & octogeſimo anno redux à Parthis, regnavit: & Mnaſcires Parthorum rex, ſex & nonaginta vixit annos. Maſiniſſa Maurufiorum rex, nonaginta vixit annos. Aſander à divo Auguſto, pro gentis præfecto, rex Boſpori declaratus, circa nonageſimum annum, equeſtri & pede-

1 Ὑσπασίνης δ ὁ Χάρακος] Χάρακι πόλις. Ptolomæo Suſianæ oppidum ad Sinum Arabicum, inter Tigrim & Eubæum, flumina, ſitum. Malè Interpres, *Characus*. De Iſidoro Characeno mox ſermo erit. *Menagius.*

χων ἐδδοὸς ἤτιωτο φύσιν. [1] ὡς ἰδὼν ἐώρα τὸν ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ σπουδασθέντα ὑπερόριον σιτίων ἐπιλευτήσαντα, βιὼς ἔτη τρία, καὶ ἐνενήκοντα. [2] Γόασος, ὥς φησιν Ἰσίδωρος ὁ χαρακηνὸς, ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ ἡλικίας [3] ὁ Μάνων τὸν Ὁμανηνὸν Φόρον βασιλεύσας, πεντηκαίδεκα, καὶ ἑκατὸν γεγονὼς ἐτῶν, ἐπελεύτησε νόσῳ. Βασιλέας μὲν δὴ τοσούτους ἰσορήκασι μακροβίους οἱ πρὸ ἡμῶν. ἐπεὶ δὲ φιλόσοφοι, καὶ πάντες οἱ τῆδε παιδείαν ἔχοντες, ἐπιμέλειάν πως εἶχον παντὸς μᾶλλον ἑαυτῶν, εἰς μακρὸν ὥρας ἦλθον, ἀπαρξάμενοι τούτων τῶν ἰσορημένων, καὶ πρῶτος μὲν φιλοσόφων. Δημόκριτος μὲν ὁ ἀβδηρίτης, ἐτῶν γεγονὼς πρεσβύτερος, καὶ ἑκατὸν, ὑπερόριον πρὸ φῆς, ἐπελεύτα. [4] Ξενόφιλος δὲ ὁ μουσικὸς, ὡς φησιν Ἀριστόξενος, σεσχολὼς τὴν Πυθαγόρου φιλοσοφίαν, ὑπὲρ τὰ πέντε, καὶ ἑκατὸν ἔτη Ἀθήνησιν ἐβίωσε. Σόλων δὲ, καὶ Θαλῆς, καὶ Πιτ-

pedestri pugna nulli inferior apparuit: qui ut animadvertit rem militarem Scribonio commendatam, cibo abstinens diem obiit, cùm tres & nonaginta annos vixisset. Goæsus authore Isidoro Characeno, quo tempore Mano Arabibus imperavit, centum & quindecim annos natus morbo periit. Tot quidem reges longævos memorarunt majores nostri. Quandoquidem autem etiam Philosophi, & omnes qui artibus ingenuis operam dederunt, habita sui cura, in longam senectutem venerunt, eos qui literis proditi sunt, adscribamus, ac primùm Philosophos. Democritus Abderita centum & quatuor annos natus, cibo abstinens, obiit. Xenophilus Musicus, ut refert Aristoxenus, Philosophiæ Pythagoricæ candidatus, ultra centum & quinque annos Athenis vixit. Solon, Thales, & Pittacus qui è septem

1 Ὡς δὲ ἰδὼν ἐώρα τὸν ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ σπουδασθέντα ὑπερόριον σιτίων ἐπιλαβόμενος] Ita vertit interpres, quam bene, viderint alii; certe non id tinniunt verba Luciani, quæ sic vertere debebat: *ut autem vidit eos, qui sub ipsum pugnæ tempus ad Scribonium deficiebant.* Ea historia extat apud Dionem Cassium lib. 54. Scribonius, qui se à Mithridate ortum gloriabatur, regnum Bosphori affectavit, & ut ex hoc loco colligitur, defectione militum ad angustias maximas redactus Asander rex Bosphori inedia mortem sibi consciv it, in cujus locum regnavit Scribonius, qui expeditionis suæ & regni affectati Augustum auctorem mentiebatur. Sed paulo post à Bosporanis ipsis, qui dolum deprehenderant, cæsus est; & in ejus locum regnavit Polemo, quem Vipsanius Agrippa contra Scribonium adornaverat. *Palm.*

2 Γόασος δὲ, ὡς φησιν Ἰσίδωρος] Isidorus historicus, ut occupavit Benedictus, vocatur *Characenus* quia Charace oriundus fuit: sed deinde mea ex sententia scribendum est, Ὁμάνων, ita ut Goæsus Omanorum, qui regionem Thuriferam (hoc additur ut ab aliis ejusdem nominis populis distinguantur, quomodo & Plinius *Canam Thuriferæ regionis* dixit) inhabitans fuerit rex: totusque locus ita vertendus sit: *Goæsus vero, Isidori Characeni, ut ipse narrat, tempore Omanorum, qui regionem Thuriferam colunt, rex.* Sic sensus clarissimus qui alioquin nullus. *G. Cuperus observat. l. 4. c. 18.* Alm.

3 Ὁ Μάνων] An legendum Ὁμάνων, plur. genitivo? *Menagius.*

4 Ξενόφιλος δὲ ὁ μουσικὸς, &c. ὑπὲρ τὰ πέντε καὶ ἑκατὸν ἔτη] Et quidem sine ullo corporis incommodo: quod solitarium esse, & id solitarium reperiri exemplum, ait Plinius. *Idem.*

1 Ξενο-

ζανὸς, οἱ πάντες τῶν κληθέντων ἐπτὰ σοφῶν ἐγήρασε, ἑκατὸν ἕκατον ἔζησεν ἔτη. Ζήνων ὁ ὁ τῆς στωϊκῆς φιλοσοφίας ἄρχων, ὀκτὼ, καὶ ἐνενήκοντα. ὃν φασιν εἰσερχόμενον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ προσπταίσαντα, ἀναφθέγξασθαι, τί με βοᾷς; καὶ ὑποτρέψαντα οἴκαδε, καὶ ἀποχόμενον τροφῆς, τελευτῆσαι τὸν βίον. Κλεάνθης ὁ ὁ Ζηνώνος μαθητὴς, καὶ διάδοχος, ἐνέα, καὶ ἐνενήκοντα ἔτος γεγονὼς ἔτη, φύμα ἔσχεν ἐπὶ τῷ χείλει. καὶ ἀποκρυπτόμενος, ἐπελθόντων αὐτῷ παρ' ἑταίρων τινῶν γραμμάτων, προσενεγκάμενος τροφὴν, καὶ σχάσας ἀφ' ὧν ἠξίουν οἱ φίλοι, ἀποχόμενος αὖθις τροφῆς, ἐξέλιπε τὸν βίον. [1] Ξενοφάνης ὁ ὁ Δεξίνου μὲν υἱὸς, Ἀρχελάου δὲ τοῦ φυσικοῦ μαθητὴς, ἐβίωσεν ἔτη ἓν, καὶ ἐνενήκοντα. Ξενοκράτης ὁ Πλάτωνος μαθητὴς ἡγεμόνευσε, τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα. Καρνεάδης ὁ, ὁ τῆς νεωτέρας ἀκαδημίας ἄρχων, ἔτη πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα. Χρύσιππος, ἓν, καὶ ὀγδοήκοντα. Διογένης ὁ ὁ σελεύκεως ἀπὸ Τίγριος, στωϊκὸς φιλόσοφος, ὀκτὼ, καὶ ὀγδοήκοντα. Ποσειδώνιος ὁ ἀπαμεὺς τῆς Συρίας, νόμῳ ὁ ῥόδιος, φιλόσοφός τε ἅμα, καὶ ἱστοριῶν συγγραφεὺς, πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα. Κριτόλαος ὁ περιπατητικὸς, ὑπὲρ δύο, καὶ ὀγδοήκοντα. Πλάτων ὁ ἱερώτατος, ἓν, καὶ ὀγδοήκοντα. [2] Ἀθηνόδωρος, Σάνδωνος, ταρσεὺς, στωϊκὸς, ὃς ἐδιδάσκαλος ἐγένετο Καίσαρος Σεβαστοῦ θεοῦ, ὑφ' οὗ ἡ Ταρσέων πόλις ἐφόρων ἀνεφάνθη, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη βιὺς, ἐτελεύτησεν ἐν τῇ πατρίδι. καὶ τιμῶσι ὁ Ταρσέων δῆμος αὐτὸν τα-

ptem ſapientum numero fuerunt, centum quiſque vixit annos. Zeno Stoicæ Philoſophiæ princeps, octo & nonaginta: quem ajunt in concionem prodeuntem offenſo pede exclamaſſe, Quid me vocas, & domum reverſum inedia vitam finiviſſe. Cleanthes, Zenonis diſcipulus & ſucceſſor, novem & nonaginta annos natus, tuberculum in labiis habuit. Cumque decreviſſet inedia mori, allatæ ſunt literæ ab amicis quibuſdam, tum ille ſumpto cibo, præſtitit quæ amici poſtulabant: exinde iterum abſtinens, vita migravit. Xenophanes Dexinis filius Archelai Phyſici auditor, unum & nonaginta annos vixit. Xenocrates Platonis diſcipulus quatuor & octoginta. Carneades recentioris Academiæ princeps, quinque & octoginta. Chryſippus unum & octoginta. Diogenes à Tigride Seleucenſis, Stoicus Philoſophus duodenonaginta. Poſidonius ex Syria Apamenſis, lege Rhodius, ſimulque Philoſophus, & hiſtoriæ ſcriptor, octoginta quatuor. Critolaus Peripateticus, ultra duos & octoginta. Plato Philoſophorum ſanctiſſimus, unum & octoginta. Athenodorus, Sandonius Tarſenſis Stoicus, qui fuit divi Auguſti Cæſaris præceptor, cujus precibus Tarſenſis civitas vectigalibus levata eſt, duos & octoginta annos agens mortuus eſt in patria: & Tarſenſis populus ipſi tan-

1 Ξενοφάνης δ' ὁ Δεξίνου] Δεξίν, ſcriptum eſt apud Laërtium. *Menagius.* Videatur Diogenes Laërtius in vita Xenophanis, & in eam Commentator erudi iſſimus Ægid. Menagius. *Alm.*

2 Ἀθηνόδωρος Σάνδωνος] Malè Interpres, *Athenodorus Sandonius.* Verte, *Sandonis filius*: & vide nos ad Laërt. pag. 15. *Menagius.*

πρὸ ἔτους ἑκατοστοῦ λαπίμῳ ὡς ἥρωϊ. Νέστωρ ὁ σοϊκὸς ἀπὸ Ταρσοῦ, διδάσκαλος Καίσαρος Τιβερίου, ἔτη δύο, καὶ ἑνενήκοντα. Ξενοφῶν ὁ Γρύλλου, ὑπὲρ τὰ ἑνενήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. Οὗτοι μὲν φιλοσόφων οἱ ἐνδοξοι. συγγραφέων δὲ, Κτησίβιος μὲν, ἑκατὸν εἰκοστὸν τεσσάρων ἐτῶν ὢν ἐν ἀθλήτου ἐτελεύτησεν, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς χρονικοῖς ἱστορεῖ. Ἱερώνυμος δὲ, ὁ πολέμοις ἐνηθλημένος, καὶ πολλὰς κακώσεις ὑπομείνας, καὶ πρᾶγμα ἔζησεν ἔτη τέσσαρα. καὶ ἑκατὸν, ὡς Ἀγαθαρχίδης ἐν τῇ συνάτῃ τῆς κατὰ τὴν Ἀσίαν ἱστορίων λέγει, καὶ διαμάζει μὲν τὸν ἄνδρα, ὡς μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας ἄριστον ὄντα ἐν ταῖς συνουσίαις, καὶ πᾶσι τοῖς αἰσθητηρίοις μηδενὸς ἐνδεᾶ τὸ πρὸς ὑγίειαν ἐλλιπῆ. Ἑλλάνικος ὁ λέσβιος, ὀγδοήκοντα, καὶ πέντε. καὶ Φερεκύδης ὁ σύριος, ὁμοίως ὀγδοήκοντα, καὶ πέντε. Τίμαιος ὁ Ταυρομενίτης ἓξ, καὶ ἑνενήκοντα. Ἀριστόβουλος δὲ ὁ κασσανδρεὺς, ὑπὲρ τὰ ἑνενήκοντα ἔτη λέγεται βεβιωκέναι. τὸν ἱστορίαν δὲ, τέταρτον, καὶ ὀγδοηκοστὸν ἔτος γεγονὼς, ἤρξατο συγγράφειν, ὡς αὐτὸς ἐν ἀρχῇ τῶν πραγματείας λέγει. Πολύβιος δὲ ὁ Λυκόρτα, μεγαλοπολίτης, ἀγρόθεν ἀνελθὼν, ἀφ' ἵππου πεσὼν. καὶ ἐν τούτῳ νοσήσας, ἀπέθανεν ἐτῶν δύο, καὶ ὀγδοήκοντα. Ὑψικράτης δὲ ὁ ἀμισηνὸς συγγραφεὺς, ἀφ' ὅλων μαθημάτων γεγύμνωται, ἔτη δύο, καὶ ἑνενήκοντα. Ῥητόρων δὲ, Γοργίας, ὃν τινες σοφιστὴν καλοῦσιν, ἔτη ἑκατὸν ὀκτὼ. τροφῆς δὲ ἀπορρήξας, ἐτελεύτησεν. ὃν φασιν ἐρωτηθέντα τὴν αἰτίαν τοῦ μακροῦ γήρως, καὶ ὑγιεινοῦ ἐν πάσαις ταῖς αἰσθήσεσιν, εἰπεῖν, ἀφ' οὗ μηδέποτε συμπεριενεχθῆναι ταῖς ἄλλων ἡδοναῖς. Ἰσοκράτης ἐνενήκοντα, καὶ ἓξ ἐτῶν γεγονὼς, τὸν παναγυρικὸν

tanquam heroi singulis annis honores tribuit. Nestor Stoicus Tarsensis, Cæsaris Tiberii præceptor, duos & nonaginta. Xenophon Grylli filius ultra nonaginta annos vixit. Et hi celebres fuêre Philosophi. Historicorum autem Ctesibius centesimo vigesimo quarto ætatis anno inter ambulandum obiit, ut in Chronicis narrat Apollodorus. Hieronymus qui in bellis est versatus, multosque labores pertulit, & vulnera, centum & quatuor annos vixit, sicut refert Agatharchides historiæ Asiaticæ libro nono: ac hominem miratur, quòd ad summum usque vitæ diem valuerit in colloquiis, & in sensibus ad sanitatem necessariis non defecerit. Hellanicus Lesbius octoginta quinque annos: totque similiter annos vixit Pherecydes. Timæus Tauromenites sex & nonaginta. Aristobulus Cassandrensis ultra nonaginta annos vixisse fertur: & quarto & octogesimo ætatis anno historiam conscribere cœpit, id quod ipse in operis sui principio testatur. Polybius Lycortæ filius, Megalopolitanus rure rediens equo excidit: atque hinc morbo correptus, anno secundo & octogesimo decessit. Hypsicrates Amisenus historicus, vir in multis disciplinis versatus, duos annos & nonaginta vixit. Cæterùm ex Rhetoribus, Gorgias quem quidam Sophistam vocant, octo & centum annos natus, inedia mortem sibi consciv it. Hunc interrogatum causam tam longæ senectutis, & valetudinis in omnibus sensibus vigentis, ajunt respondisse, quòd aliorum convivia non esset sectatus. Isocrates sex & nonaginta annos natus orationem panegyricam scripsit.

ἔγκωφε λόγον. περὶ ἔτη δὲ ἐνὸς ἀποδέοντα ἑκατὸν, γεγονὼς, ὡς ἤκουσε τὰ Ἀθηναίων ὑπὸ Φιλίππου ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειαν μαχῇ νενικημένων, ποτνιώμενος, τὸ Εὐριπίδειον ἆσμα ἐπεσημήνατο, εἰς ἑαυτὸν ἀναφέρων.

Σιδωνίαν ποτ' ἄστυ Κάδμος ἐκλιπών.

καὶ ἐπεκὼν ὡς δυκόνου ἡ Ἑλλὰς, ἐξέλιπε τὸν βίον. Ἀπολλόδωρος ὁ περγαμηνὸς ῥήτωρ, θεοῦ Καίσαρος Σεβαστοῦ διδάσκαλος χρόνιμος, καὶ σὺν Ἀθηνοδώρῳ τῷ ταρσεῖ φιλοσόφῳ παιδεύσας αὐτὸν, ἔζησε τοσοῦτον τῷ Ἀθηνοδώρῳ, ἔτη ὀγδοηκονταδύο. Ποτέμων ὁ, οὐκ ἄδοξος ῥήτωρ, ἔτη ἐνενήκοντα. Σοφοκλῆς ὁ τραγῳδοποιὸς, ῥᾶγα σταφυλῆς καταπιὼν, ἀπεπνίγη, πέντε, καὶ ἐνενήκοντα ζήσας ἔτη. ἔτος ὑπὸ Ἰοφῶντος τοῦ υἱέος ἐπὶ τέλει τοῦ βίου δικαζόμενος, ἐπιδεικνύμενος ἑαυτῷ δράματος, ὅπως τὸν νοῦν ὑγιαίνῃ, ὡς τὰς δικαστὰς, τὸ μὴ, ὑπερθυμήσωσι, καταψηφίσασθαι τοῦ υἱοῦ αὐτῷ μανίαν. Κρατῖνος ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, ἐπὶ πρὸς τοῖς ἐνενήκοντα ἔτεσιν ἐβίωσε. καὶ πρὸς τῷ τέλει τοῦ βίου διδάξας τὸν πυτίνην, καὶ νικήσας, μετ' ὀλίγον ἐτελεύτα. καὶ Φιλήμων ὁ κωμικὸς, ὁμοίως τῷ Κρατίνῳ, ἐπὶ, ἐνενήκοντα ἔτη βιὺς, κατέκειτο μὴ ἐπὶ κλίνης ἠρεμῶν. θεασάμενος ὄνον τὰ παρεσκευασμένα αὐτῷ σῦκα καταθύοντα, ὥρμησε μὴ εἰς γέλωτα. καλέσας τὸν οἰκέτην, ἐσθιε πολλὰ, καὶ ἀθρόα, γέλωτι εἰπὼν ἐπεσθιέναι τὸν ὄνον ἀκραίτῳ ῥοφεῖν, ἀποπνιγεὶς ὑπὸ τοῦ γέλωτος, ἀπέθανε. καὶ Ἐπίχαρμος ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, καὶ αὐτὸς ἐνενηκοντούτης, καὶ ἐπὶ ἔτη λέγεται βιῶναι. Ἀνακρέων ὁ τῶν μελῶν ποιητὴς, ἔζησεν ἔτη πέντε, καὶ ὀγ-

psit. Iam verò nonagesimum nonum ingressus, cum accepissēt Athenienses in Chæronensi pugna à Philippo devictos quiritando, Euripideum versiculum recitavit, ad seipsum referens: Sidonis urbem Cadmus olim deserens. Quibus cùm adjecisset fore ut Græcia in servitutem redigeretur, è vita decessit. Apollodorus orator Pergamenus, divi Cæsaris Augusti præceptor, quem una cum Athenodoro Tarsensi Philosopho instituit, totidem quot Athenodorus annos, nempe duos & octoginta vixit. Potamon orator non incelebris, annos nonaginta. Sophocles poëta Tragicus, devorato uvæ acino strangulatus est, cùm egisset annos quinque & nonaginta. Hic à filio Iophonte sub finem vitæ in jus vocatus, & desipientiæ accusatus, recitavit judicibus Oedipum Colonæum, hac fabula planum faciens se mentis esse compotem. Qua audita judices ingenium ejus admirati sunt, & filium insaniæ damnarunt. Cratinus poëta Comicus, septem supra nonaginta annos vixit: atque sub vitæ finem, cùm docuisset fabulam Pitynen, eaque victor evasisset, haud multò post est mortuus. Philemon etiam Comicus ut Cratinus, septem & nonaginta annos natus, quiescens in lecto decumbebat. Qui cùm vidisset asinum ficus sibi præparatas devorantem, in risum est concitatus: & vocato famulo, multoque & vehementi cum risu jusso merum asino sorbendum dare, risu suffocatus obiit. Epicharmus quoque poëta Comicus, annos septem & nonaginta vixisse fertur. Anacreon poëta Lyricus, quinque & octoginta

δοήκοντα. καὶ Στησίχορος ὁ μελοποιὸς, ταυτί. Σιμωνίδης ὁ κεῖος, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα. Γραμματικῶν δ', Ἐρατοσθένης μὲν ὁ Ἀγλαεῦ κυρηναῖος, ὃν οὐ μόνον γραμματικὸν, ἀλλὰ καὶ ποιητὴν ἄν τις ἀνομάσειε, καὶ φιλόσοφον, καὶ γεωμέτρην, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτης ἔζησεν ἔτη. καὶ Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης τῶν Λακεδαιμονίων, πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη ζήσας ἥρως ἐγένετο. Τοσούτους ἐδυνήθημεν βασιλέας, καὶ πεπαιδευμένους ἀθροίσαι. ἐπεὶ δ' ὑπερχόμενος καὶ Ρωμαίων τινὰς, καὶ τῶν Ἰταλίαν οἰκησάντων μακροβίους ἀναγράψας, τούτους σοι, θεῶν βουλομένων, ἱεράντιε Κυϊντίλλε, ἐν ἄλλῳ δηλώσομεν λόγῳ.

ginta vixit annos. Steſichorus Lyricus, totidem. Simonides Ceus, ſupra nonaginta. Ex Grammaticis, Eratoſthenes Cyrenæus Aglaï filius, quem non modò Grammaticum, ſed & poëtam & Philoſophum & Geometram meritò quis vocarit, duos & octoginta vixit annos. Quinetiam Lycurgus Lacedæmoniorum legiſlator, quinque & octoginta annos vixiſſe fertur. Tot reges, & eruditos viros colligere potui. Quia verò pollicitus ſum & Romanorum aliquos, & eorum qui in Italia habitarunt longævos in ſcripta referre: eos tibi, Diis volentibus, præſtantiſſime Quintille, in altero libro indicabo.

ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΕΝΚΟΜΙΩΝ.

PATRIÆ ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Argumentum & genus orationis, ipſe titulus exponit. Eſt autem propoſitio & ſumma negotii, patriam omnium rerum eſſe digniſſimam & venerabiliſſimam, ut quam & homines, & Dii reliquis rebus omnibus anteponant. Argumenta pleraque à ſignis & conſequentibus ſumuntur. Oſtendit enim quacunque homines faciunt, ea ad patriæ vel ornamentum, vel defenſionem comparare, & quantumvis humili, aut ſterili ſolo aliquis natus ſit, nihilominus patriam ſuam ſplendidiſſimis civitatibus ac regnis anteponere. Quemadmodum parentum quoque & liberorum inter ſe affectus ejuſmodi eſt, ut qualeſcunque ipſi ſint, tamen ſeſe omnibus aliis plus ament, & colant. Proinde & legiſlatores, cùm graviſſimè punire homines vellent, patriæ privationem atque exilium, tanquam acerbiſſimam pœnam, inſtituiſſe.

Iam

Οπ μὲ ἡδὺν γλύκιον ἧς πατρίδος φάτιν ἀστυφύλαμβον, ἀφ' ἧν ἥδιον μὲ οὐδὲν, σεμνότερον δέ τι, καὶ θειότερον ἄλλο; καὶ μᾶλλον ὅσα σεμνὰ, καὶ θεῖα νομίζουσιν ἄνθρωποι, τούτων πατρὸς αἰτία, ἢ διδάσκαλος, γυμνασιάρχης, καὶ ἀναθρεψαμένη, ἢ παιδοτρόφος. πόλεων μὲν ἐν μεγέθη, καὶ λαμπρότητας, καὶ πολυτελείας καθοσιούσιν, θαυμάζουσι πολλοὶ, πατρίδος δ' οὐδεὶς πάντες. καὶ τοῦτον ἤδεις ἐξηπατῆθη τὸ ἢ πάνυ κεκραγμένων τοῦτο τὸ καλὸν τῷ ἡδονῆς, ὡς τοῦτο τὸ ὑπερβολῆς τὸ παρ' ἄλλοις θαυμαζόντων λήθην ποιήσασθαι τὸ πατρίδος. ὅστις μὲν ἂν σεμνώτερος πολίτης ἂν οἰδαίμονος πόλεως, ἀγωνιᾶν μοι δοκεῖ τινα χρὴ τιμῶν ἀπονέμειν τῇ πατρίδι. καὶ ὁ τοιοῦτος, δῆλός ἐστιν ἀχθόμενος ἂν, εἰ μετελεωτέρως ἔλαχε τὸ πατρίδος. ἐμοὶ δ' ἥδιον αὐτὸ τιμᾶν τὸ τὸ πατρίδος ὄνομα. πόλεις μὲ γὰρ ὀφθαλεῖν περιωμμένῳ, ὠφελήσει μέγεθος ἐξετάζειν, καὶ κάλλος, καὶ τῶν τῆς οὐσίας ἀφθονίαν. ὅπου δ' αἵρεσίς ἐστι πόλεων, ἥδεις ἂν ἕλοιτο τῶν λαμπρότεραν, ἑκάστης τῶν πατρίδα, ἀλλ' εὔξαιτο μὲν ἂν εἶναι ἑκάστῳ τῶν πατρίδα πᾶς ἀδαίμονι εὐδαιμονίαν, ἕλοιτο δ' ἂν τῶν ὁποιανοῦν. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ οἱ δίκαιοι τῶν παίδων πράττουσι, καὶ οἱ χρηστοὶ τῶν πατέρων. ὅτε γὰρ νέος καλὸς, κἀγαθὸς, ἄλλον ἂν προτιμήσαι τοῦ πατρὸς, ὅτε πατρὸς κηδεμονήσας τοῦ παιδὸς, ἐπιμελὲς ἂν τέξαι νέον. ἀλλὰ τοσοῦτόν γε οἱ πατέρες νικῶμενοι, προσυ-

Iam olim illud vulgi sermone decantatum est, nihil esse patria dulcius. Itaque jucundius quidem nihil est: sed quid ea est venerabilius aut divinius? & quidem quæcunque venerabilia & divina homines existimant, horum causa est, & magistra patria, quæ nos genuit, aluit, atque instituit. Enimvero urbium magnitudinem, & splendorem, & structuræ magnificentiam multi mirantur, patriam verò amant omnes. Neque quisquam vel eorum qui voluptati spectaculorum serviunt, ita deceptus est, ut præ excellentia eorum quæ apud alios miranda cernunt, patriæ obliviscantur. Itaque quicunque fœlicis civitatis civem jactat se esse, ignorare mihi videtur quem honorem patriæ tribuere oporteat: & eum qui talis est, liquet molestè laturum, si mediocrem patriam sortitus esset. At mihi jucundum est ipsum patriæ nomen colere. Nam ei qui urbes est collaturus, convenit magnitudinem expendere, & pulchritudinem, rerumque venalium copiam. Sed ubi de urbium optione agitur, nemo omissa patria splendidiorem elegerit: verùm optarit patriam suam fœlicibus urbibus esse assimilem: & qualemcunque elegerit. Atque hoc ipsum cùm legitimi liberi, tum boni patres faciunt. Neque enim probus & honestus adolescens alium suo patri anteponet, neque pater neglecto filio, alterum adolescentem amore paterno prosequetur. At tantum utique patres qui vincuntur, suis liberis tribuunt,

ε Θειότερον ἄλλο; μᾶλλον ὅσα] Καὶ θειότερον ἄλλο; ἀλλὰ μᾶλ ὅσα. Marcil.

ι Πρσ-

μασι τοῖς παισὶν, ὥστε ἐ κάλλιστοι, καὶ μέγισοι, καὶ τοῖς πᾶσιν ἄριστα φαίνονται κεκοσμημένοι οἱ παῖδες αὐτοῦ. ὅστις δ' μὴ τοιοῦτός ἐστι δικαστὴς περὶ τοῦ υἱόν, ἐ δοκεῖ μοι πατρὸς ὀφθαλμοὺς ἔχειν. πατρίδος τοίνυν τὸ ὄνομα, πρῶτον, καὶ οἰκειότατον πάντων. οὐδὲν γὰρ ὅτι ἔ πατρὸς οἰκειότερον. εἰ δέ τις ἀποδοίη τῷ πατρὶ τὴν δικαίαν τιμὴν, ὡσαύτως ἐ ὁ νόμος, ἐ ἡ φύσις κελεύει, πρεσβεύοντας ἂν τὴν πατρίδα σεβόμεθα. καὶ γὰρ ὁ πατὴρ αὐτὸς, τῆς πατρίδος κτῆμα, ἐ ὁ μὲν πατρὸς πατὴρ, καὶ οἱ ὑπὲρ τούτων οἰκεῖοι πάντες ἀνατέτραπται. καὶ μέχρι δεῦρο πατρῴων κατόντων ἀναζιοῦται μένον τὸ ὄνομα. χαίρουσι ἐ θεοὶ πατρίδι, καὶ πάντα μᾶλλον ὡς εἰκὸς ἐφορῶσι τὰ τῶν ἀνθρώπων, αὐτῶν ἡγεμόνες κτήμασι, πᾶσαν γῆν, ἐ θάλασσαν. ἐφ' ἧς ἡ ἔκπυστος αὐτῶν ἐξήνθηκε, σεμνὴ τὰ ἄλλων ἁπάντων πόλεων. καὶ πόλεις σεμνότεραι θεῶν πατρίδες, ἐ νῆσοι θειότεραι, περὶ αἷς ὑμνεῖται γένεσις θεῶν. ἱερὰ γὰρ κεχαρισμένα τοῖς θεοῖς νομίζεται τοῖς θείοις, ἐπιδὰν εἰς τὰς οἰκείας ἔκπυστος ἀφικόμενος, ἱερουργῇ πάντας. εἰ δ' θεοῖς τίμιον τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα, πῶς οὐκ ἀνθρώποις πολὺ μᾶλλον; καὶ γὰρ εἰδὸς τὸ ὕλιστα πρῶτον ἔκπυστος ἀπὸ τοῦ πατρίδος, ὡς ἐ τοῦτο τὸ θεῖον, εἰ ἐ κοινὸς ἐστι, ἀλλ' ὃν ἐκείνου νομίζεται πατρῷον, ἀφ' τοῦ πρώτου ἀπὸ δὲ τούτου θέσεως. καὶ φανῆς ἂν τοιοῦτος ἡγεμὼν, ἐπιχώρια πρῶτα κηδεῖν μανθάνων, ἐ θεὸς ἐγκάσεται. εἰ δέ τις τοιαύτης ἔλαχε πατρίδος, ὡς ἔτερας δεήσεται πρὸς τὸ τὸ μειζόνων παιδεύειν, ἀλλ' ἂν ἐχέτω ἐ τούτων τὸ παιδευμάτων τῇ πατρίδι τὸν χρέων. εἰ γὰρ ἂν ἐγκάσεται δὲ πόλεως ὄνομα. μὴ ἀφ' τοῦ πατρίδος,

buunt, ut liberos habere videantur, qui pulcherrimi, maximi, omnibusque rebus optimè ornati videantur. Qui autem non est erga filium judex hujusmodi, non videtur mihi patris oculos habere. Proinde nomen patriæ primum est, & omnium familiarissimum. Nihil enim est familiarius. Siquis autem patri justum honorem tribuit, ut & lex, & natura jubet, convenienter patriam anteponat. Etenim ipse pater patriæ est possessio, item patris pater, & omnes qui altiùs ex his sunt necessarii. Et ad Deos usque paternos hoc nomen protenditur. Gaudent verò patria ipsi quoque Dii, ac universas res humanas, ut par est, intuentur, rati universam terram & mare, suam esse possessionem. In qua tamen quisque eorum natus est, illam reliquis omnibus urbibus anteponit. Et venerabiliores sunt urbes quæ sunt Deorum patriæ, & diviniores insulæ, ubi Deorum nativitas celebratur. Itaque sacra hæc Diis grata existimantur, quæ quis fecerit quum in proprios locos venerit. Iam si patriæ nomen Diis est in pretio, qui non sit longè magis hominibus? Etenim solem à patria primùm quisque vidit, non secus atque Deum: qui tametsi omnibus est communis, unicuique tamen patrius esse existimatur, quòd ex hoc loco primùm sit visus. Atque hic vocem auspicatus est, primùm vernacula lingua loqui discendo, & Deos cognovit. Siquis verò eam patriam est sortitus, quæ alterius adminiculo indigeat, ad res majores addiscendas: talium tamen disciplinarum gratiam habeat patriæ. Neque enim vel urbis nomen nosset, nisi patriæ

operâ

πόλιν εἶναι μᾶλλον. πάντες γὰρ οἱ μὴ παιδεύμενοι, καὶ μαθήματα συλλέγοντες ἄνθρωποι, χρησιμωτέρους αὐτοὺς διὰ τούτων τοῖς πατρίσι παρασκευάζουσι. κτῶνται δὲ χρήματα, φιλοτιμίας ἕνεκεν τῆς εἰς τὰ κοινὰ τῆς πατρίδος δαπανήματα. καὶ εἰκότως οἴμαι. διὸ γὰρ οὐκ ἀχαρίστους εἶναι τοὺς μεγίστων τυγχάνοντας εὐεργεσιῶν. ἀλλ' εἰ δὲ τοῖς καθ' ἕνα τις λαπέμοι χάριν, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον, ἐπιδιδοὺς εὖ πάθοι παρ' αὐτῶν, πολὺ μᾶλλον προσήκει τὴν πατρίδα τοῖς καθήκουσιν ἀμείβεσθαι. κακώσεις μὲν γὰρ γονέων εἰσὶ νόμοι παρὰ ταῖς πόλεσι. κοινὴν δὲ προσήκει πάντων μητέρα τὴν πατρίδα νομίζειν, καὶ χρείσεια τροφῶν ἀποδιδόναι, καὶ τοὺς νόμους αὐτῶν γνώσεσθαι. ὥφθη δὲ ἐδεῖς ὕστις ἀμνήμων τῆς πατρίδος, ὡς οὐκ ἄλλῃ πόλει ἡδύμενος, ἀμελεῖν. ἀλλ' οἵ τε κακοπραγοῦντες ἐν ταῖς ἀποδημίαις, σπουδῇ ἀναπολεῖσιν ὡς μέγιστον τὸ ἀγαθὸν ἡ πατρὶς, οἵ τε δύσδαιμονοῦντες, ὡς ἐν τὰ ἄλλα εὖ πεφύτευσται. τοῦτο γὰρ αὐτοῖς μέγιστον εὐδαίμονα νομίζουσι, τὸ μὴ τὴν πατρίδα οἰκεῖν, ἀλλὰ ξενιτεύειν. ὄνειδος γὰρ τὸ τῆς ξενιτείας. καὶ τοὺς ἐν τῇ ἀποδημίᾳ χρόνον λαμπρὸς γενομένους, ἢ ἀφ' ἱερῶν κτῆσιν, ἢ ἀφὸ τιμῆς δόξαν, ἢ ἀφὸ παιδείας μαρτυρίαν, ἢ δι' ἀνδρείας ἔπαινον, ἔστιν ἰδεῖν ἐς τὴν πατρίδα πάλιν ἐπειγομένους, ὡς σὺν ἂν ἐν ἄλλοις βελτίοσιν ἐπιδειξομένους τὰ αὐτῶν καλά. καὶ τοσοῦτον μᾶλλον ἵμερος ἀνδρὸς λαβεῖν τὴν πατρίδος, ὅσῳπερ ἂν φαίνηται μείζονων παρ' ἄλλοις ἠξιωμένος. πολεῖται μὲν δὴ ἐν νέοις πατρίς. τοῖς δὲ ἤδη γεγηρακόσιν, ὅσῳ πλέον ἔστι φρονεῖν ἢ τοῖς νέοις μέτεστι, τοσοῦτῳ, καὶ πλείων

opera urbem esse didicisset. Omnes autem, opinor, artes & disciplinas sibi parant homines, per quas patriæ fiant utiliores. Pecunias etiam possident liberalitatis exercendæ gratia ad communes pro patria sumptus. Idque meritò: oportet enim, ut qui maxima beneficia acceperunt, ingrati non sint. Quòd si singulis, ut æquum est, à quibus beneficium acceperis, gratiam referas: multò magis convenit officia patriæ rependere. Nam in eos qui parentes vexarunt, extant leges in urbibus. Æquum verò est existimare patriam omnium communem esse matrem, & gratiam educationis referre, & legum ipsarum notitiæ. Cæterùm nemo visus est adeò patriæ immemor, ut alibi degens, eam neglexerit. At verò qui in peregrinis regionibus malè rem gerunt, assiduò inclamant: patriam esse maximum bonorum. Et qui fœlices sunt, remque in aliis omnibus bene gerunt, hoc sibi maximum deesse putant, quòd non in patria, sed in peregrina regione habitant: siquidem probrosa est patriæ absentia. Eos quoque qui per tempus quod peregrè egerunt, clari evaserunt, vel ob paratas opes, vel ob honoris gloriam, aut ob eruditionis testimonium, aut ob fortitudinis laudem, videre est omnes in patriam properare, tanquam apud alios meliores res suas præclaras ostentare non possint. Ac tanto quisque majori studio patriam pertingere flagrat, quanto rebus majoribus dignus ab exteris est habitus. Itaque etiam juvenibus patria est desiderabilis: iis autem qui jam insenuerunt, quanto plus quàm juvenes habent, pruden-

εἰσίνεται πόθος ὁ τ πατρίδ. ἔπας γὰρ τ γεγηρακότων, κ ἀποδύδ, κ εὔχεται κ ἀλλῦσαι τ βίον ἐπὶ τ πατρίδ, ἵν' ὅθεν ἤρξατο βιῶν, σύντωθε πάλιν, κ τὸ σῶμα ἐνδιακαθῆται τῇ θρεψαμένῃ κ, κ τ πατρώων κοινωνὸν τάφων. δεινὸν γὰρ ἑκάστῳ δοκεῖ ξενίας ἀλίσκεσθαι, κ μὴ θάπτεσθαι ἐν ἀλλοτρίᾳ κειμένῳ γῇ. ὅσον δ τ δύνοιας τ ἀφ' οἷς πείς πατρίδας μέτεισι τοῖς ὡς ἀληθῶς γνησίοις πολίταις, μάθοι τις ἂν τ αὐτοχθόνων. οἱ μὲν γὰρ ἐπήλυδες, καθάπερ νόθοι, ῥᾳδίας ποιοῦνται τὰς μεταναστάσεις, τὸ μὲν τ πατρίδ ὄνομα μήτε εἰδότες, μήτε στέργοντες. ἠγεμόνες δ' ἁπανταχῆ τ ἐπιτηδείων εὐπορήσιν, μέτρον οὐδαιμονίας τὰς τ χαρᾶς ἡδονὰς ποιούμενοι. οἷς δ ἐ μήτηρ ἡ πατρίς, ἀγαπῶσι τὴν γῆν, ἐφ' ἧς ἐγένοντο, κ ἐτράφησαν, κἂν ὀλίγην ἔχωσι, κἂν τραχεῖαν, κ λεπτόγεων. κἂν ἀπορῶσι τ γῆς ἐπαινέσαι τὴν λεπτήν, τῶνδε ὑπὲρ τ πατρίδ οὐκ ἀπορήσουσιν εἰκωμίων. ἀλλὰ κἂν ἴδωσιν ἑτέρας σεμνοτερούσας, πεδίοις ἀνειμένοις, κ λειμῶσι φυτοῖς πανταχόθεν δεδιηλημένοις, κ αὐτοὶ τ τ πατρίδ εἰκωμίων οὐκ ἐπιλανθάνονται. τὴν δ ἱπποτρόφον ὑπερορῶντες, κ κεφαλοτρόφον ἐπαινοῦσι. κ ἀποδύδ τις ἐς τὴν πατρίδα, κἂν ἡσυχάσῃ ἢ, κἂν παρ' ἄλλοις δύδαιμονεῖν δωήτ, κ διδομένῳ ἀθανασίαν ἢ σωτηρίαν, σπεύδουσι τ ἐπὶ τ πατρίδ τάφον. κ ὁ τ πατρίδ αὐτὴ κάπνος, λαμπρότερ ὀφθήσεται δ' παρ' ἄλλοις πυρός. ὥστ' δ ἄρα τίμιον εἶναι δοκεῖ ἐπὶ πᾶσιν ἡ πατρίς, ὥστε ἐ τὰς πανταχῆ νομοθέτας ἰδοί τις ἂν ἐπὶ ταῖς μείζοσιν ἀδικήμασιν ὡς χαλεπωτάτην ἐπιθεῖναι τὴν φυγήν, παιδείαν. κ ἔχ οἱ νομοθέται μὲ

dentiæ, tanto etiam majus patriæ desiderium innascitur. Proinde senex quisque & nititur, & optat vitam in patria finire, ut unde vitam exorsus est, hîc iterum & corpus in terra à qua nutritus est deponat, & paternorum sepulchrorum fiat particeps. Nam gravis unicuique videtur peregrinitatis reatus, etiam post mortem in alieno solo jacenti. Porrò quanta benevolentia prosequantur patriam qui revera sunt legitimi cives, ex indigenis facilè discas. Nam peregrini tanquam spurii, facilè solum vertunt, quippe quibus neque notum est neque dilectum patriæ nomen: sed qui existimant fore sibi ubique rerum necessariarum copiam, fœlicitatem ventris voluptatibus metientes. Sed quibus patria est mater, solum diligunt, in quo nati sunt, & educati, quanquam modicum habeant, asperum, & infœcundum. Et quanvis desit unde soli præstantiam laudent, non saltem patriæ encomia deerunt. Sed quanvis alius videant gloriantes, agris interquiescentibus, & pratis omnigenarum decore distinctis, ipsi etiam patriæ laudes oblivioni non tradunt: sed equorum, juvenumque altricem suspicientes laudant: & reditum in patriam maturat, etiam qui insularis fuerit, tametsi apud alios fœlix esse possit, & oblatam immortalitatem prælato patriæ sepulchro respuet. Et vel patriæ fumus alieno igne videbitur ipsi luculentior. Usqueadeò igitur res omnes pretio superare videtur patria, ut quisque videat passim legum conditores maxima scelera xilio tanquam gravissima pœna mulctasse. Neque legum condi-

tores

ἅτινες ἴχνεσιν, οἱ δὲ πισδούμβροι τὰς φατνηίας ἑτέρως, ἀλλ' ἐν ταῖς μάχαις τὸ μέχρι τέ παραγελκόντων τοῖς ἀδιατρέπτοις, ὡς ὑπὲρ πατρίδος αὐτοῖς ὁ πόλεμος. καὶ οὐδεὶς ὅστις ἂν ἀκούσας τάδε, κακὸς εἶναι θέλῃ. ποιεῖ γὰρ ἐκ τοῦ δειλὸν ἀνδρεῖον, τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα.

tores hac sunt in sententia, in alia exercituum præfecti: sed qui ad prælium in acie stant, hac exhortatione omnium maxima excitantur, quòd susceptum est pro patria bellum. Neque quisquam est, qui his auditis, ignavus esse velit. Etenim eum qui est meticulosus fortem reddit patriæ nomen.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΨΑΔΩΝ.

DE DIPSADIBVS.

ARGVMENTVM.

[1] *Præfatio quædam est, cujusmodi, & superiores nonnulla sunt, qua studium suum erga auditores, sive quicunque illi tandem fuere, quibuscum versatus tum fuit, collatione ista cum Dipsadibus facta, declarat. Vt enim eos qui ab hoc genere serpentis percussi sunt, inexplebilis quædam sitis invadit, ita ut quo sunt plus potæ, plus sitiantur aqua, ut ille ait: ita se quoque desiderio quodam insatiabili teneri ait: & quo frequentius apud illos sit, eo magis ac magis esse cupere. Porrò quod ad Dipsadis morsum & sitim istam lethalem attinet, habes consimilem fermè descriptionem, atque exemplum Auli cujusdam signiferi, in exercitu Catonis, qui eodem modo periit, ut ille, de quo epigramma præsentis narrationis testatur, apud Lucanum libro nono, ubi & cæterorum serpentium genera, de quibus hic mentio fit, enumeratur, addita etiam fabulâ, cur Libya serpentibus ita abundet atque infesta sit.*

Τῆς Λιβύης τὰ νότια, ψάμμῳ ἐσὶ βαθείᾳ, καὶ γῇ ἀφικεκαυμένῃ, ἔρημος ἐπὶ πολὺ, ἀκελεθῶς ἄκαρπος, πεδινὴ ἅπασα, ἀ χλόην, ἀ πόαν, ἀ φυτὸν, ἀχ ὕδατος ἔχουσα, ἢ εἴπερ ἄρα ἐν κοίλοις σπανιηκὸς ὑετῷ ὀλίγα λείψανον, πάχνη ἐκ τέτο, καὶ δυσῶδες,

Australe Libyæ latus, arena est profunda, & retorrida terra multis in locis deserta, planè infœcunda, plana tota, non gramen, non herbam, non plantam, non aquam habens: sed ficubi in concavitatibus constiterint rari imbris reliquiæ, crassæ sunt hæ, & fœtidæ, nec ho-

1 Προσλαλιὰ, περὶ τῶν διψάδων. Marcil.

</transription>

ἐδὲ πάνυ διψῶντι ἀνθρώπῳ πόσιμον. ἀοίκητος γὲν ἐστι διὰ ταῦτα. ἢ πῶς γὰρ ἂν οἰκοῖτο, ἀνήμερος ὤτω, καὶ ξηρά, καὶ ἄφορος ὅση, καὶ πολλαχῆ τῆ αὐχμῷ πιεζομένη, καὶ τὸ θάλπος αὐτὸ, ἐὰ ἀὴρ, κομιδῇ πυρώδης, καὶ φλογερὸς ἄν; ἐ ἡ ψάμμος ὑπερζέουσα, παντελῶς ἄβατον τῆι χώρῳ πῆσι. Γαραμάντες μόνοι ἀσφαλῶς οἰκοῦσι ὄντες, ἄγριοι, καὶ κῶφον ἔθνος, ἀνθρώποις σκληρότατοι, διὰ βίου τὸν πολλὰ ζῶντες, σὺν ὅτοι ἐσβάλλωσι, θηρεύοντες ἀμφὶ τροπὰς τὰς χειμερινὰς, μάλιστα ὑσταῖα τῆ μὲν τηρήσαντες, ὁπότε τὸ πολὺ ἔαρ καύματος σβεσθείη, καὶ ἡ ψάμμος ἀναψυχθείη, καὶ ἀμηχάνου βαθὲι γένοιτο. ἡ μὲν γὰρ δὴ ἔστι, ὅταν τὸ τῆ ἀγυιᾶι, καὶ τροχῶν τῆ μεγάλων καμαιπυλῶν, καὶ πιθήκων μάλιστα, καὶ ἐλεφάντων σύνοπτα. ταῦτα γὰρ μόνα ἀμφορεῖ ἅπερ τὸ δίψος, καὶ ἀνέχεται ἐπὶ πολὺ πελαυπορούμενα ὑπὸ πολλοῦ, καὶ ὀξέος τοῦ ἡλίου. καὶ ὅμως οἱ Γαραμάντες ἐπειδὰν τὰ σιτία καταναλώσωσιν, ἅπερ ἔχοντες ἀφίκοντο, ἀπελαύνουσιν αὖθις ὀπίσω, δεδοότες μὴ σφίσιν ἡ ψάμμος ἀναφλεγεῖσα, δύσβατος, καὶ ἄπορος γένηται. εἶτα ὥσπερ οὖν ἐς ἀγκύων ληφθέντες, καὶ αὐτοὶ διαλωντες μὴ τὴν ἄγρας. ἄφυκτα γάρ ἐστιν, ἢν ὁ ἥλιος ἀνατάσας τῆν ἰκμάδα, καὶ τάχιστα ξηράνας τῆν χώραν, ὑπερζέσῃ, ἀκμαιοτέρων τῆν ἀκτίνα ἐσβαλών, ἅτε πρὸς τῆν νοτίδα διαπυρούμενος. τροφὴ γὰρ αὕτη τῷ πυρί. καίτοι τοῦτα πάντα ὁπόσα εἶπον, τὸ θάλπος, τὸ δίψος, ἡ ἐρημία, τὸ μηδὲν ἔχειν ἐκ τῆς γῆς λαβεῖν, ἦπτον ὑμῖν δυσχερῆ εἶναι δόξει ἐ λεχθησομένων, καὶ διὰ τοῦτο φοβερὰ πάντως ἡ χώρα φανεῖται. ἕρπει γὰρ ποικίλα, μεγέθη τε μέγιστα, καὶ πλῆθος ἀναρίθμητον, ἀσπίδες, καὶ ἔχιδναι, καὶ κεράσται, καὶ ἀμφίσβαιναι, καὶ ἄσπιδες, καὶ ἐρυθροδανοὶ, καὶ ἀμφιβαῖναι

μισε, καὶ πολήθη πάμπολλα, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτα, ὡς τὸν ἰὸν ἄμαχα, ἐπινέμεται τὴν γῆν. τὰ μὲν, ὑποβρύχια, φωλεύοντα ἐν μυχῷ τῆ ψάμμε. τὰ δ', ἄνω ἐπιπολάζοντα, φύσιλοι, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχεναι, καὶ κεράστης, ὡς βυπρῆσις, ὡς ἀκοντίας, ὡς ἀμφίσβαιναι, ὡς δράκοντες, ὡς σκορπίων γένος διπλοῦν. τὸ μὲν ἕτερον, ἐπίγειόν τε, ὡς πέζον, ὑπέρμεγα, καὶ πολυσφόνδυλον. ἕτερον δ', ἀναίμονον, ὡς πτηνόν. ὑμμόπτερον δ', οἷα ταῖς ἰκτῖσι, ὡς τέττιξι, ὡς νυκτερίσι τὰ πτερά. τοιαῦτα ὄρνεα πολλὰ ἐπιπετόμενα, σὺν σύριγγι ἀπεργάζεται τὴν Λιβύην ἐκείνην. τὸ δὴ πάντων ἑρπετῶν δεινότατον, ὧν ἡ ψάμμος τρέφει, ἡ δψὰς ἐστιν, οὔτις μέγας, ἐχίδνη ὅμοιος, τὸ δῆγμα βίαιος, τὸν ἰὸν παχὺς, ὀδυνᾶς μὲν ἀλήκτους ἐπάγων ὠδύς. ἀνάπτει τε γὰρ, ὡς σήπει, καὶ πίμπρησι ποιεῖ. καὶ βοῶσιν, ὥσπερ οἱ ἐν πυρὶ κείμενοι. τὸ δὲ μάλιστα κρίνοντες, καὶ κρατοῦντα αὐτὸς, ἐκεῖνό ἐστιν, ὁμώνυμον πάθος τῷ ἑρπετῷ. διψῶσι γὰρ εἰς ὑπερβολήν. καὶ τὸ προσδεδόσθαι, ὅσῳπερ ἂν πίνωσι, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρέγονται δ' ποτοῦ. καὶ ἡ ἐπιθυμία πολὺ πλέον ἐπιτείνεται αὐτοῖς. ἐάν τ' ἂν σβέσειάς ποτε τὸ δίψος, ἐάν τ' ἐν τὸν Νεῖλον αὐτὸν, ἢ τὸν Ἴστρον ὅλον ἐκπιεῖν παράσχῃς, ἀλλὰ φρονεκκαύσεις ἐπάρδων τὸν νόσον. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐλαίῳ πῦρ κρατύνοι, λέγουσιν ἰατροὶ παῖδες ἐκείνῳ τὴν αἰτίαν εἶναι, παχὺν τὸν ἰὸν ὄντα, ἕπεσθαι δουλούμενον τῷ ποτῷ, ὀξυκίνητον, καὶ πολήθη πάμπολλα, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτα, ὡς τὸν ἰὸν ἄμαχα, ἐπινέμεται τὴν γῆν. τὰ μὲν, ὑποβρύχια, φωλεύοντα ἐν μυχῷ τῆ ψάμμε. τὰ δ', ἄνω ἐπιπολάζοντα, φύσιλοι, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχεναι, καὶ κεράστης, ὡς βυπρῆσις, ὡς ἀκοντίας, ὡς ἀμφίσβαιναι, ὡς δράκοντες, ὡς σκορπίων γένος διπλοῦν. τὸ μὲν ἕτερον, ἐπίγειόν τε, ὡς πέζον, ὑπέρμεγα, καὶ πολυσφόνδυλον. ἕτερον δ', ἀναίμονον, ὡς πτηνόν. ὑμμόπτερον δ', οἷα ταῖς ἰκτῖσι, ὡς τέττιξι, ὡς νυκτερίσι τὰ πτερά. τοιαῦτα ὄρνεα πολλὰ ἐπιπετόμενα, σὺν σύριγγι ἀπεργάζεται τὴν Λιβύην ἐκείνην. τὸ δὴ πάντων ἑρπετῶν δεινότατον, ὧν ἡ ψάμμος τρέφει, ἡ δψὰς ἐστιν, οὔτις μέγας, ἐχίδνη ὅμοιος, τὸ δῆγμα βίαιος, τὸν ἰὸν παχὺς, ὀδυνᾶς μὲν ἀλήκτους ἐπάγων ὠδύς. ἀνάπτει τε γὰρ, ὡς σήπει, καὶ πίμπρησι ποιεῖ. καὶ βοῶσιν, ὥσπερ οἱ ἐν πυρὶ κείμενοι. τὸ δὲ μάλιστα κρίνοντες, καὶ κρατοῦντα αὐτὸς, ἐκεῖνό ἐστιν, ὁμώνυμον πάθος τῷ ἑρπετῷ. διψῶσι γὰρ εἰς ὑπερβολήν. καὶ τὸ προσδεδόσθαι, ὅσῳπερ ἂν πίνωσι, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρέγονται δ' ποτοῦ. καὶ ἡ ἐπιθυμία πολὺ πλέον ἐπιτείνεται αὐτοῖς. ἐάν τ' ἂν σβέσειάς ποτε τὸ δίψος, ἐάν τ' ἐν τὸν Νεῖλον αὐτὸν, ἢ τὸν Ἴστρον ὅλον ἐκπιεῖν παράσχῃς, ἀλλὰ φρονεκκαύσεις ἐπάρδων τὸν νόσον. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐλαίῳ πῦρ κρατύνοι, λέγουσιν ἰατροὶ παῖδες ἐκείνῳ τὴν αἰτίαν εἶναι, παχὺν τὸν ἰὸν ὄντα, ἕπεσθαι δουλούμενον τῷ ποτῷ, ὀξυκίνητον, rima, forma terribilia, & veneno inexpugnabilia depascuntur: alia quidem in imis arenæ latibulis demersa: alia in summo scatentia, scilicet physalli, aspides, viperæ, ceraſtæ, bupreſtes, jacula, amphisbenæ, dracones, & duplex scorpionum genus: unum terreſtre, pedibus ingrediens, permagnum, vertebris abundans: alterum verò aërium, & volatile, membranis alis, quales sunt viverris, cicadis, & vespertilionibus. Multæ hujusmodi volantes aves, inaccessam reddunt Libyam illam. Sed serpentum omnium quos arena nutrit, nocentissimus est dipsas, non admodum magnus, viperæ similis, violento morsu, veneno crasso, dolores statim inducens indesinentes. Etenim & incendit, & putrefacit, & ardere facit: & qui icti fuerint, clamant sicuti qui in igni jacent. Sed quod maximè affligit, & torquet, illud est, quòd huic reptili cognominem affectum patiuntur. Etenim inextincta siti cruciantur: & quod maximè est mirum, quo plus biberint, eo magis potum expetunt: & multò plus ipsis bibendi cupiditas intenditur. Nec sitim unquam extinxeris, tametsi totum Nilum, Istrum-ve potandum præbueris, sed morbum irrigando incendes magis: quemadmodum siquis ignem oleo extinguere conetur. Dicunt medici illam esse causam: quòd crassum cùm sit venenum, quando postea potu madescit, celeriter movetur, humi-

1 Οἷα ταῖς ἰκτῖσι, καὶ τέττιξι] Notandum est *ἰκτῖδας* seu *viverras* absurde poni inter Animalia. Itaque pro *ταῖς ἰκτῖσι ὡς τέττιξι*, id est, *viverris & cicadis*, omnino legendum *ταῖς ἀκαίσι, καὶ τέττιξι locustis & cicadis*, quod miror vidisse neminem. Bochartus de Animal. Sac. Script. part. 2. lib. IV. cap. XXIX. *Alm.*

νηθεν χίγνεσθαι, ὑγρότερον ὡς τὸ εἰκὸς καθιστάμενον, καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἀφικνούμενον. ἐγὼ μὲν οὖν οὐδένα πάντα πεπονθότα εἶδον. μηδὲ ὦ θεοί, ἴδοιμι ὅτῳ κηλαζόμενον ἄνθρωπον. ἀλλ' οὐδὲ ἐπέβαλον τῇ Λιβύης τοπαρόπαν, εὖ ποιῶν. ἐπίγραμμα δέ τι ἤκουσα, ὅ μοι τῶν ἑταίρων τις ἔλεγεν, αὐτὸς [1]ἐπὶ στήλης ἀνεγνωκέναι, ἀνδρὸς ὅστις ἀποθανόντος. ὃς ἐκ Λιβύης ἔφη, ἀπιὼν ἐς Αἴγυπτον, ἀνὰ τὴν μεγάλην σύρτιν ἐποιεῖτο τὴν πορείαν. ἦν δὲ εἶναι ἄλλως. ἔνθα δὴ τάφῳ σύντυχεῖν, ἀνὰ τὴν ἠϊόνα, ἐπ' αὐτῇ τῇ κλύσμῃ, καὶ στήλην ἐφεστάναι, δηλοῦσαν ὁλέθρου τὸ τρόπον. κεκολάφθαι γὰρ ἐπ' αὐτῇ ἄνθρωπον μάλα πινα, οἷον τὸν Τάνταλον γράφουσιν ἐν λίμνῃ ἑστῶτα, καὶ δρυόμενον ὕδατος, ὡς πίοι δῆθεν. τὸ θηρίον δέ, τὴν δι' ἀσπίδα ἐμπεφυκὸς αὐτῷ ἐπειπαυομένας τῷ ποδὶ καί πινας γυναῖκας ὑδροφορούσας ἅμα πολλὰς καταχεῖν τὸ ὕδωρ αὐτοῦ. πλησίον δὲ ὠὰ κεῖσθαι οἷα τὰ στρουθῶν ἐκείνων, ἃς ἔφασαν θηρᾶν τὰς Γαραμάντων. γεγράφθαι δὲ πρὸς τοῖς ἐπιγράμμασι, καὶ χεῖρα δεῖν, καὶ αὐτὸ εἰπεῖν,

[2]Τοῖα παθὼν τοιμὴ Τάνταλον αἴθοπα ἰδὼν
Μηδαμῶ κοιμίσαι δυσαλίῳ ὀδύνῃ,
Καὶ Δαναοῖο κόρας τοῖον πίδον ὧκα ἀναπλῆσαι,
Αἰὲν ἐπαντλεύσας ὑδροφόρῳ καμάτῳ.
Ἦε καὶ ἄλλα ἔπη τέτληκε δεῖν τὰ ὠῶν, καὶ ὡς ἀναιρούμενα αὐτὰ,

midius, ut verisimilè est, redditum, & latissimè diffusum. Ego equidem neminem hoc affectu laborantem vidi. Et faxint Dii ne quenquam his cruciatibus conflictantem videam. Et rectè feci, quòd nusquam ingressus sum Libyam. Verum audivi epigramma, quod amicorum aliquis se legisse dicit in cippo viri hoc modo perempti: qui ex Libya, inquiebat, iter in Ægyptum faciens, magnam syrtim præteribat: neque enim alia est via. Hic se ad littus in sepulchrum incidisse, propter ipsum fluxum, & cippum stare mortis modum declarantem. Sculptum enim in eo esse hominem quendam, qualem pingere solent Tantalum in palude stantem, & aquam haurientem, non aliter ac si biberet: bestiam autem nempe dipsada ipsi adhærentem, pedi esse implicatam: tum mulieres aquam ferentes simul multas aquam in ipsum effundere. Iuxta verò posita esse ova qualia struthionum illorum, quos dixi Garamantas venari. Est autem adscriptum epigramma, quod referre non erit alienum,

Talia passus erat virum quoque Tantalus atro.
Qui nullo potuit fonte levare sitim:
Tale nec è Danao natas implere puellas,
Assiduis undis vas potuisse reor.

Sunt præterea quatuor alii versus de ovis, & ut ea tollens, morsus est:

1 Ἐπὶ στήλης] Columna sive basis cui affixa statua: in basi planicies apta inscriptioni quam planiciem Strabo libr. 14. vocat τὸ πλάτος τῆς βάσεως. Tangit Theophr. Char. περὶ μικροφιλοτιμίας. Bourd.

2 Τοῖα] Interpres dum legit ὑᾶ pro ἰᾶ. nescio quem patrem Tantali facit. Rectiùs:

Tantalus hoc patitur nigri pravitate veneni. Idem.

1 Ὀ μως

ἐδήχθη. ἀλλ' οὐκ ἐπ μέμνημαι ἐκείνων. συλλέγουσι δ' ἄρα τὰ ὠά, καὶ ἐπισκάπτουσι τοῖς αὐτοῖς τοῖσιν, οὐχ ὡς φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ σκεύεσι ξεῶντες κενώσαντες, καὶ ἐκπώματα ποιοῦντες ἀπ' αὐτῶν. ὁ δ' ἔχυσι κεφαμύδιον διὰ τὸ ψάμμον εἶναι τὴν γῆν. εἰ δ' ἐς μεγάλα ἀνθρώπους, καὶ πῖλοι γίγνονται δύο ἐκ ἑνὸς ὠοῦ ἑκάστου. τὸ γὰρ ἡμίτομον ἑκάτερον ἀποχρῶν τῇ κεφαλῇ, πῖλός ἐστι. ἐκεῖ τοίνυν λοχῶσιν αἱ δίψάδες τοῖς τὰ ὠὰ, καὶ ἐπειδὰν παρέλθῃ ὁ ἄνθρωπος, ὑπὸ τὸ ψάμμου ἐξερπύσασαι, δάκνουσι τὰ κατωτάτω μέρη. οὐδὲ, πάσχει ἐκεῖνα τὰ μικρὸν ἔμπροσθεν εἰρημένα, πίνων ἀεὶ, καὶ μᾶλλον διψῶν, καὶ πιμπλάμενος ἀδέκοπτος. ταῦτα δὲ μοι Δίαν πρὸς Νίκανδρον τὸν ποιητὴν φιλοτιμούμενος διεξῆλθον, ἵνα μὴ ὅπως ὑμεῖς μάθοιτε ὡς οὐκ ἀμελὲς μεμάθηκά μοι, φύσεις τε λιβυκῶν ἑρπετῶν εἰδέναι. ἰατρῶν γὰρ ὧν μᾶλλον ὁ ἔπασθαι ἔοικε, οἷς ἀνάγκη εἰδέναι ταῦτα, ὡς ἂν ἀμύνασθαι αὐτὰ μὴ τὸ τύχης ἔχωσιν. ἀλλάμοι δοκῶ, καὶ πρὸς Φειδίαν μὴ δυσχεράνητε τὴν εἰκόνα ἡνεμώδη ὧσαν, ὀμοιόν τι ἂν αὐτὸς παθεῖν πρὸς ὑμᾶς, οἷον οἱ ἐκεῖνοι πάσχουσι πρὸς τὸ ποτὸν οἱ δηχθέντες ὑπὸ τοῦ διψάδος. ὅσῳ γὰρ ἂν ἐπὶ πλέον παρέρῳ ἐς ὑμᾶς, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρέγομαι τοῦ πάσματος, καὶ τὸ δίψος ἀφεῖναι ὑπεκκαίεταί μοι. καὶ ἔοικα δὴ ἐμπλήσεσθαί ποτε τοιούτου ποτέ. καὶ μάλα εἰκότως. ὥσπερ γὰρ ἂν ὅτῳ διεσθίῃ τε, καὶ ἡμέρᾳ ὕδατι ἐντύχοιμι; ὥστε σύγχυτε, εἰ δηχθεὶς ὁ αὐτὸς τῷ ψυχρῷ ἡδίστῳ τούτῳ, καὶ ὑμεναιοῖτο τῷ δήγματι, ἐμφορεῖται χανδόν, ὑπαθεῖς τοῦ κρανίου τῶν κεφαλῶν. ἔτι μόνον μὴ ἐπιλείπειν τε ταῦτ' ὑμᾶς ἐπιμένοντα, μὴ ἢ χεῖσιν τῷ ἀπηδῶ τοῦ ἀκροάσεως, κεχηνότα, ἔτι δ' ἐν διψῶντα κατολιπεῖν, ὡς δίψας με ἔνε-

est: sed exciderunt mihi. Itaque ova colligunt, eaque magno studio curant vicini, non tantùm edendi gratia: sed illis evacuatis ut vasis utuntur, & ex iis pocula faciunt. Neque enim, quia arenosa est terra, figulinam exercere possunt. Magnis autem inventis, duo pilei fiunt ex singulis ovis. Alterutra enim dimidia pars capiti sufficiens, est pileus. Ibi ergo ad ova dipsades sunt in insidiis: & quum accesserit homo, ex arena prorepentes, infœlicem mordent. Atque illi accidunt quæ paulò antè dixi, semper bibenti, magisque sitienti, neque se unquam implenti. Hæc per Iovem non differui tanquam æmulus Nicandri: neque ut intelligatis me non negligere notitiam naturæ Libycorum reptilium. Medicorum enim magis ista laus est, quibus hæc scire necesse est, ut adversus ea ex arte opitulari possint. At mihi videor, ac per Phidiam, ne hanc imaginem ferinam iniquo animo feratis, eodem modo erga vos affici, quo in potum qui à dipsade morsi sunt. Nam quo crebriùs ad vos ito, eo magis itare cupio, & siti intolerabili incendor, mihique videor hujusmodi potu nunquam expleri posse. Idque jure optimo. Vbi enim adeò simpidam puramque aquam consequerer? Quare ignoscite, si & ipse animo ictus hoc morsu jucundissimo & saluberrimo abundè me ingurgito, capite scaturigini suppolito. Contingat tantùm ut non deficiant quæ à vobis influunt: & non effuso audiendi studio, hiantem, & sitientem relinquatis. Nam quod ad meam erga vos si-

καὶ τὰμὰ πρὸς ὑμᾶς, οὐδὲν ἂν ἐκώλυε πίνειν ἀεί. καὶ γὰρ τὸ σοφὸν Πλάτωνα, κάρδοπος οὐδὶς τῶν καλῶν.

tim attinet, nihil prohibebit quominus semper bibam siquidem juxta sapientis Platonis sententiam, Rerum pulchrarum nulla est satietas.

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΡΟΣ ΗΣΙΟΔΟΝ.

DISSERTATIO CVM HESIODO.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

ARGVMENTVM.

Cavillatio quædam poëtarum est, qua Hesiodum vanitatis atque mendacii coarguit, quòd cum jactaverit, se à Musis accepisse munus hoc, ut carmine celebraret & præterita, & quæ futura essent, nihil de futuris, quod quidem extet, vaticinatus fuerit, sive hoc invidia quadam fecerit, communicare nolens aliis, quæ ipse accepisset, sive vanitate aliqua, qua, cùm nihil tale à Musis didicisset, ad vulgus tamen hujuscemodi de se jactarit. Ad hanc accusationem fingitur postea Hesiodus respondere, ac tueri sese: cujus rationes postea confutantur. Hujus cavillationis occasio petita est ex Theogoniæ principio, ubi laurum à Musis se accepisse poëta fabulatur.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ.

Ἀλλὰ ποιητὴν μὲ ἄριστον εἶναί σε Ἡσίοδε, καὶ τοῦτο δῆθεν μισῶν λαβεῖν μὲ τὸ δάφνης, αὐτός τε δεικνύεις ἐν οἷς ποιεῖς. ἔνθεα γάρ, καὶ σεμνὰ πάντα. καὶ ἡμεῖς πεισθέντες ὅπως ἔχειν ἐκεῖνο ἢ ἀπορῆσαι ἄξιον, τί δήποτε ἀφειπὼν ὑπὲρ σαυτοῦ, ὡς διὰ τοῦτο λάβοις τὴν θεσπίσιον ἐκείνην ᾠδὴν δῆθεν τῶν θεῶν, ὅπως κλείοις τὰ ὑμνοίης τὰ παροιχηκότα, καὶ θεσπίζοις τὰ ἐσόμενα, ἅπερον μὲ τὰ πάνυ σπουδῇ ἐξενίσοχας, θεῶν τε γενέσεις διηγούμενος, ἄχρι τῶν πρώτων ἐκείνων, χάους, καὶ γῆς, καὶ οὐρανοῦ, καὶ ἔρωτος. ἐπὴ γοῦν

LVCIANVS.

At poëtam præstantissimum esse te Hesiode, & hoc à Musis cum lauro accepisse in iis quæ edidisti, ipsemet ostendis: sunt enim divina & gravia omnia: nosque ita se habere credimus. Illud tamen non abs re quæsiverim, quorsum de te proloquutus, quasi propter hoc divinum illum cantum à Deabus acceperis, ut celebrares & caneres præterita, & prædiceres futura: alterum quidem omnino perfectè expressisti, Deorum genealogiam recensendo, etiam usque ad primos illos, nempe chaos, terram, cœlum, & amorem: præterea mulierum

κῶν ἀρετῶς, καὶ ὁπλοποιΐας χαρακῆς, καὶ ὅσα χρὴ πλεόνων, καὶ ὅσα χρὴ κειρῶν ἀρότου, καὶ ἀμήτου, καὶ πλοῦ, ὃ ὅλως, ὅτ' ἄλλων ἀπάντων. ὑμέτερον δ', καὶ ὃ χρησιμώτερον ἐστὶ τῷ βίῳ παρεσκευῶ, καὶ θεῶν δωρεαῖς μᾶλλον ἐοικὸς, λέγω δὲ τὼ τὰ μελλόντων ἀθαμάρδοσιν, ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο πᾶν, λήθη ὑποδέδυκας, ἀδαμῶ σ' ποιήσεως ἢ τ' Κάλχαντα, ἢ τ' Τήλεφον, ἢ τ' Πολύϊδον, ἢ ὃ Φινέα μιμησάμενος. οἳ μὴ δ' ὑποσχόμενοι τάδε τυχόντες, ὅμως ἀπεθέσπιζον, καὶ σὺκ ἄκνυν χρεῶν τοῖς δεομένοις. ὥστε ἀνάγκη σοι τὸ τελῶν τάδων αἰτῶν, μιᾷ γε πάντως σύμμαχος. ἢ γὰρ ἐψεύσω εἰ ὃ πρὸ μὲν εἶπες, ὡς ὑποσχομένων σοι τῶν μουσῶν ὃ τε μέλοντα ἀπολέγειν δώσειν, ἢ αἰ μὲ, ἔδοσαν ὥσπερ ὑπέσχοντο, σὺ δ' ὑπὸ φθόνῳ ἀπεκρύψαο, καὶ ὑπὸ κάλπον φυλάττεις τῷ δώρεαν, ἃ μεταδιδὲς αὐτῆς τοῖς δεομένοις. ἢ χρεαπτὸν μὲν σοι ὃ τε τοιαῦτα πολλὰ, ἁδέως δ' αὐτὰ τῷ βίῳ ὑποδέδυκας, σὺκ οἶδα εἰς ὃν κειρὸν πινα ἄλλον πεμιδόμενος τὼν χρῆσιν αὐτῶν. ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἁδὲ τολμήσαιμ' ἂν εἰπεῖν, ὡς αἱ μοῦσαι δύο σοι παρέξειν ὑποσχόμεναι, τὸ μὲ, ἔδοσαν. ἐξ ἡμισείας δ' ἀνεκαλέσαντ' τῷ ὑποσχεσιν λέγω δὲ τὼ τ' μελλόντων γνῶσιν. καὶ ταῦτα, ὡσπέρων αὐτὼ ἐν τῷ ἔπει ὑπεσχημένω. ταῦτα δ' ὑποδέδυκε ἄλλος Ησίοδε, ἢ παρ' αὐτὸ σὲ μάθοι πὶς ἄν; πρέπον γὰρ ἂν, ὥσπερ οἱ θεοὶ δοτῆρες ἐάων εἰσὶν, ὅτω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις, καὶ μαθηταῖς αὐτῶν, μὴ πάσης ἀληθείας ἐξηγεῖσθ' ὡς ὧν ἔστ, ὃ λύειν ἡμῖν τὰς ἀπορίας. Ησ. ἐγὼ μὲν μοι ὦ βέλτιστ, ῥᾳδίαν ἀπόκρισιν ἀποκρίνεσθαί σοι ὡς ἀπάντων, ὅτι μηδὲν ἐμποδὼν ἐστὶ τῷ ἐμὲ εἰπεῖν ἃ ἐγὼ οἶδα. Μου. τί δ' οὐκ ἐμποδὼν; Ησ. ὅτι ἐγὼ μὲν ἀκούσας παρὰ τῶν μουσῶν ἃ ἐγὼ οἶδα, ἐμαυτῷ μόνῳ ἐπίσταμαι, ὑμεῖς δὲ ἐμοὶ μὲν ἀκούσαντες ἃ ὑμεῖς οἴδατε, ἄλλοις ἐπίστασθε. ἐγὼ μὲν οὖν

δὲν ἐπὶ τῶ ἐρράψωδηκέναι ὑπ' ἐμοῦ, ἴδιον ἐμὸν, ἀλλὰ τῶν μουσῶν. καὶ ἐμοὶ μὲν οὖν περὶ ἐκείνων τὸν λογισμὸν τῶν τι εἰρηκότων, καὶ τῶν παραλελειμμένων ἀπαιτεῖν. ἐγὼ δὲ ὑπὲρ μὲν ὧν ἰδίᾳ ἠπιστάμην, λέγω δεῖν νέμειν, καὶ ποιμαίνειν, καὶ ἐξελαύνειν, καὶ βούλλειν, καὶ τἄλλων, ὅσα ποιμένων ἔργα, καὶ μαθήματα, δίκην ἂν εἶναι ἀπολογίας. εἰ γὰρ ἔμελλον, τὰς αὐτῶν δωρεὰς εἰς τὸ ἂν ἐθέλωσι, καὶ ἐφ' ὅσον ἂν οἴωνται καλῶς ἔχειν, μεταδιδόασιν. [1] ὅμως δὲ, οὐκ ἀπορήσω πρὸς σὲ τὸν ποιητικὴν ἀσυνολογίαν. ὁ γὰρ οἶμαι χρὴ τὸν τῶν ποιητῶν εἰς τὸ λεπτότατον ἀκριβολογούμενον, ἀπαιτεῖν τῷ συλλαβῇ ἑκάστῃ πάντως τὰ εἰρημένα, κἂν εἴ τι σὺ τῷ τῶν ποιήσεως ὁρόμῳ παραρρυὲν λάθῃ, πικρῶς τοῦτο ἐξετάζειν, ἀλλ' εἰδέναι ὅτι πολλὰ ἡμεῖς, καὶ τῶν μέτρων ἕνεκα, καὶ τῆς εὐφωνίας, ἐπεμβάλλομεν. τὰ δὲ, καὶ τὸ ἐπὶ τοῦτο πυλλάκις λεῖα ἄγαν, οὐκ οἶσθ' ὅπως παρεδέξατο. σὺ δὲ, τὸ μέτριον ὧν ἔχομεν ἀγαθὸν, ἀφαιρῇ ἡμᾶς. λέγω δὲ τὴν ἐλευθερίαν, καὶ τὴν ἐν τῇ ποιεῖν ἐξουσίαν. καὶ τἆλλα μὲν, ἔχ' ὁρᾷς ἅττα τῆς ποιήσεως κοσμεῖ. σκιδυλάμους δὲ, καὶ ἀκάνθας τινὰς συλλέγεις, καὶ λαβὰς τῇ συκοφαντίᾳ ζητεῖς. [2] ἀλλ' ὦ μᾶν τοῦτα σὺ, οὐδὲ καθ' ἡμᾶς μόνον, ἀλλὰ πολλοὶ καὶ ἄλλοι τὰ τῶν ὁμοτέχνων καὶ ἡμῶν Ὁμήρου καθακνίζουσι, λεπτὰ ὄντα καὶ μικρὰ ἄττα διεξιόντες. εἰ δὲ καὶ χρὴ ὁμῶς χωρίσαντα τῇ αἰτίᾳ τὴν ὀρθοτάτην ἀπολογίαν ἀπολογήσασθαι, ἀνάγνωθι ὦ ἑταῖρε τὰ ἔρωτα μου, καὶ τοὺς ἡμέ-

rum quæ cecini, nihil mihi esse proprium, sed Musis: à quibus æquum erat ut dictorum & omissorum rationem postulares. Ego verò super iis quæ privatim scio, pascendi inquam, & regendi pecora, à stabulis abigendi, & mulgendi ratione: & siqua sunt alia pastorum opera, & officia, respondere possem. At Deæ sua munera quibus voluerint, & quandiu id rectè se habere putarint, præstare consueverunt. Non tamen erga te mihi deerit poëtica urbanitas. Neque enim utique minutissima quæque perquirendo, à poëtis exigendum est, ut perfectè omnino ad unamquamque syllabam ipsorum dicta respondeant: & siquid in poëseos cursu per imprudentiam elabatur, id acerbè examinandum: sed sciendum nos & metri, & soni concinni causa multa interserere: alia verò plana cùm sint, carmen ipsum nescio quomodo sæpe recipere. At tu nostrorum bonorum maximo nos privas: nempe libertate & fingendi licentia. Atque alia quidem poëseos ornamenta quàm multa sint non vides, verùm minutias quasdam & spinas excerpis, & anlas sycophantiæ quæris. At hæc non solus neque in me solum, sed multi etiam alii artis ejusdem professoris Homeri scripta incessunt, admodum tenuia, ac potissimùm minutula quæque persequentes. Porrò si confertis manibus oportet me rectissimam accusationis defensionem afferre, heus tu, Opera

1 Ὅμως δὲ οὐκ ἀπορήσω πρὸς σὲ τὸν ποιητικὴν ἀσυνολογίαν] Hæc verba non agnoscit interpres, vel, quod potius credo, eo quodilla non intellexit, de industria supprimit. Sed proculdubio legendum est ἀπλεξίαν. Palm.

2 Ἀλλ' ὦ μᾶν τοῦτα σὺ] Ἀλλ' ὦ μόνῳ ταῦτα σὺ. Marcil.

1 Ἀλ-

ρες. εἴση γὰρ ὅσα ἐν τῷ ποιήματι τούτῳ, μαντικῶς ἅμα, καὶ σοφιστικῶς πεποιήκασί μοι, τὰς ἀποδείξεις προδηλοῦντα τῶν γε ὀρθῶς, καὶ κατὰ καιρὸν πεπραγμένων, καὶ τῶν παραλελειμμένων τὰς ζημίας. καὶ τό, οἴστις δ' ἐν φρεσὶ, παῦροι δέ τε θηήσαντο, καὶ πάλιν ὅστις ἀγαθὰ πείσεται τοῖς ὀρθῶς γεωργοῦσι, χρησιμωδεῖν ἐκ τοῦ βίου μαντικὴ νομίζουσι. Λυ. τοῦτο μὲν ὦ θαυμάσιε Ἡσίοδε, καὶ πάνυ ποιμενικὸν εἴρηταί σοι, καὶ ἐπαληθεύειν ἔοικεν τὴν τῶν μισῶν ἐπίνοιαν, αὐτὸς δὲ ἀπολογίας ὑπὲρ τῶν ἐπῶν δυσωπεῖς. ἡμεῖς δ', ὁ τοιοῦτον τὸν μαντικὸν ἀφέντα σε, καὶ τὸν μισῶν ἐξελεμένον. ἐπεὶ πάρεσκευάσω; πολὺ μᾶλλον γεωργικώτερον ἂν ἡμῖν ἐφάνησαν οἱ γεωργοί, καὶ ἄριστα μαντεύσονται ἂν ἡμῖν περὶ αὐτῶν, ὅτι ὅσοις ἂν ὁ θεὸς, σύμπαντα τὰ σπέρματα. ὧν δ' ἐπιλάθῃ, καὶ διήσουσιν αἱ ἄρπραγες, ἐδέμια μηχανὴ μὴ οὐχὶ λιμὸν ἐπακολουθῆσαι τῇ δίκῃ αὐτῶν. καὶ ὅτι ἐν μεσοθέρει θέρος, χρὴ δρᾶν. ἢ σὺ ἂν τι ὄφελος ἡμῖν ἐκ σκυθρωπῶν τὸ σπέρμα, ἐδὲ ἅμα χλωρὸν ἔτι τὸ στάχυ, ἢ κενὸν εὑρήσεις τὸ καρπόν. ἐμοὶ μὲν ἐδὲ σπουδὴ μαντείας δεῖται, ὡς δὴ μὴ καλύψῃς τὰ σπέρματα, καὶ θεράπων μακέλλαν ἔχων ἐπιφορήσῃ τῆς γῆς αὐτοῖς, καθαπτήσεται τὰ ὄρνεα, καὶ σοκατεδεῖται τὴν ἅπασαν θέρος ἐλπίδα. τὰ γὰρ τοιαῦτα, θαμινέσεις μὲν, καὶ ὑποθήκας λέγων, σὸν ἂν τις ἀμφορέοι. μαντικῆς δ', πόλλου ἀποδεῖν μοι δοκεῖ, ἧς τὸ ἔργον, τὰ ἀδηλα, καὶ ἐδαμῇ ἐδαμῶς φανερὰ σημαίνουσιν. ὥσπερ τὸ τοῦ Μινοὶ σοφιστεῖν, ὅτι ὁ τοῦ μέλιτος πίθῳ ὁ παῖς ἐστιν αὐτοῦ ἀποπνιγόμενος, καὶ τὸ τοῖς Ἀχαιοῖς σοφιεῖσθαι τὸ Ἀπόλλωνος ὀργῆς

pera mea & dies lege. Cognoſces enim quæ in eo poëmate vaticinandi pariter, & divinandi facultate prædixi, quum præſignificavi ſucceſſus eorum quæ rectè & tempeſtivè fierent, & damna eorũ quę omitterentur, Et hoc *Corbe feres, paucis mirandus, in horrea fruges.* Et rurſus quæ bona conſequentur qui agros rectè colunt: utiliſſima vitæ humanæ putetur ars vaticinandi. *Lu.* Enimvero hoc, admirande Heſiode, paſtorale eſt quod dixiſti, verumque reddere videris Muſarũ afflatum, quum non poſſis ipſe tuorum carminum defenſionem ſuſcipere. Nos autem hujuſmodi divinationem à te, & Muſis non expectabamus: ſiquidem talia, vaticinandi multò quàm vos peritiores agricolæ, etiam de illis optimè nobis vaticinarentur, nempe ſi pluat Deus, fore, ut manipuli uberes proveniant: ſed ſi ſqualor agros occuparit, & arva ſitiant: fieri non poſſe quin eorum ſiccitatem fames ſequatur. Tum etiam agros æſtate colendos non eſſe, quòd nulla hinc utilitas perciperetur, effuſis temerè ſeminibus: neque demetendas virides adhuc ariſtas, alioqui fructum inanem inventum iri. Sed neque illud eget vaticinio, quòd niſi ſemina operias, & ligonem tenens famulus terram ipſis injiciat, aviculæ advolabunt, omnemquè meſſis ſpem intercipient. Etenim non aberrabit à vero, qui dixerit hæc eſſe agricolarum præcepta & documenta: ſed à divinatione procul abeſſe mihi videntur, cujus opus eſt, obſcura, & nullibi uſpiam aperta præcognoſcere, ut Minoi prædicere futurum ut filius ejus in mellis dolio ſuffocetur, & Apollinis iræ cauſam Achivis

τὴν ἀπάτην, καὶ τὴν δεκάτην ἔτι ἀλώσεως τὸ Ἴλιον. ταῦτα γὰρ ἡ μαντικὴ. ἐπεὶ ἐκ τοῦ τοιαῦτα εἴ τις αὐτὴν ἀναλήθειη, σὺν ἂν φθάνοι καμὲ μηνῦσαι λέγων. προερῶ γὰρ, καὶ προφητεύσω, καὶ ἄνευ Κασταλίας, καὶ δάφνης, καὶ τρίποδος δελφικοῦ, ὅτι ἂν γυμνὸς ὑπὸ κρύους ἀθενοῦς τις, ὑοντος πρωΐτι, ἢ χαλαζῶντος ὑπὸ θεοῦ, πίπαλος ἀ μικρὸς ἐπιπεσὼν τὴν τοιάνδε. καὶ τὸ ἔτος γε τοῦτο μαντικώτερον, ὅτι ἐκ θέρμης μὲν τοῦτο ὡς τὸ εἰκὸς ἐπιζωήσεται, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ὧν χαλεπὸν ἂν εἴη μεμνῆσθαι. ὥστε τὰς μὲν τοιαύτας ἀπολογίας, καὶ μαντείας, ἄφες. ἐκεῖνο δέ, ὃ εἰρηκὼς ἐν ἀρχῇ, ἴσως ἀθρόαν ἄξιον, ὡς ἥδιστ' ἂν λεγόμενον, ἀλλά τις ἔμπροσθεν μεμνημένος σπουδῇ σοι τὰ μέτρα, καὶ πάνυ ἂν δεῖν ἐκείνῃ βέβαιος εἶναι. εἰ δὲ ἐν τῷ μὴ, ἐπιτελὲς τὸ ὑπεσχημένον, τάδε ἀτελῆ ἀπολιμπάνειν.

præsignificare, futurumque anno decimo Ilii excidium. Hæc ars divinandi præstat: quæ siquis illi adscripserit, neque me vatem dixerit: quum prædicam, & divinabo, etiam absque aqua Castalia, lauro, & Delphico tripode, eum qui obambulaverit nudus hyeme, pluente quoque & grandinante Deo febri algida non levi cerreptum iri. Quodque majoris est peritiæ vaticinandi quàm hoc, etiam calorem post hæc, ut verisimile, sequuturum: aliaque id genus multa, quorum meminisse esset ridiculum. Quare apologias ejusmodi, & vaticinia missa facito. Æquum verò fuerit, fortasse, quòd initio dixisti, admittere: quòd nihil eorum quæ abs te dicebantur nosses, sed divinus quispiam afflatus metra tibi suggereret, atque is non admodum firmus: quippe qui non eorum quæ promisisset partem perficeret, partem imperfectam relinqueret.

ΠΛΟΙΟΝ, Η ΕΥΧΑΙ.

NAVIGIVM, SEV VOTA.

ARGVMENTVM.

Irridet hoc dialogo Lucianus cupiditates, & stulta hominum vota, ut qui in iis rebus plerumque felicitatem ponant, eaque sibi expetant, quæ si ipsis contingant, plurimum & molestiæ & periculorum quoque interim habituri sint. Ita enim fingitur hic Adimantus primò, divitias, post hunc Samippus potentiam & imperium, postremus autem Timolaus voluptates, & quicquid mundo plausibile videtur, optare. Quorum omnium vota Lucianus ita confutat, ut ostendat quidvis potiùs quàm felicitatem in his rebus positam esse.

LY-

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Οὐκ ἐγὼ λεγον ὅτι χθὲς τὰς γύπας ἑωλος νεκρὸς ἐν φανερῷ κείμενος, ἢ θεαμά τι τῶν ἀξιοθέατον Τιμόλαον ἀφηλάθοι, κἂν εἰς Κόρινθον δύοι ἀπιόντα; ἀφῆ τοῦτο ὅτῳ φιλοθεάμων σύγε, καὶ ἄσχολος τὰ τοιαῦτα. Τιμ. τί γὰρ ἔδει σε ποιεῖν ὦ Λυκῖνε, σχολῆς ἄγοντα, πυθόμενον ὅτως ἐπερμεγέθη ναῦν, καὶ πόσα ἔτη εἰς τὸν Πειραιᾶ κομίζοιτο πλοῦν, μίαν τῶν ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιταγωγῶν; οἶμαι γὰρ σὲ σφᾶς, σέ τε, καὶ Σάμιππον τοῦτον, μὴ καὶ ἀπό τινος ἐξ ἄστεος ἥκειν, ἢ ὀψομένους τὸ πλοῖον. Λυ. νὴ Δία σὲ Ἀδείμαντος ὁ μυρρινούσιος εἵπετο μεθ' ἡμῶν. ἀλλ' οὐκ οἶσθ' ὅπως νῦν ἐκεῖνος ἐστιν, ἐκπεπλαγημένος ἐν τῷ πλήθει τῶν θεατῶν. ἄχρι μὲν γὰρ τὸν νεὼς, ἅμα ἤλθομεν. καὶ ἀνιόντες εἰς αὐτὸν, σὺ μὲν οἶμαι Σάμιππε, πρόηεις. μετὰ σὲ γὰρ ὁ Ἀδείμαντος ἦν. εἶτ' ἐγὼ μετ' ἐκεῖνον, ἐχόμενος αὐτοῦ ἀμφοτέρωθεν. καί με λαβὼν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ὅλης παρέπεμψε χειραγωγῶν, ὑποδεδεμένον, ἀνυπόδητος αὐτὸς ὤν. τὸ δὲ τούτου γ', σὸν ἔπος αὐτὸν εἶδον, ἔστε ἔνδον, ὅτε ἐπεὶ κατελήλυθειμεν. Σαμι. οἶδα ᾧ Λυκῖνε ὅπως ἡμᾶς ἀπέλειπεν, ὁπότε οἶμαι τὸ ὠφειλον ἐκεῖνο μειράκιον ἐκ τῆς θαλάμης

LYCINVS.

Annon dicebam quòd pridianum cadaver in propatulo positum vultures citiùs lateret, quàm novum aliquod spectaculum, Timolaum, etiamsi uno spiritu Corinthum illi esset curriculo abeundum? propterea spectaculorum es amans, & ad talia impiger. *Timolaus.* Quidnam me vacantem, agere oportebat Lycine, cùm audivissem navim supra modum ingentem in Piræum appulsam esse, unam videlicet earum quibus ex Ægypto in Italiam frumentum importari solet? Existimo autem & vos, cùm te, tum hunc Samippum, non aliam ob causam ex urbe huc esse profectos, quàm ut navigium hoc videretis. *Lyc.* Per Iovem Adimantus quoque Myrrhinusius comes veniebat: sed nescio ubinam ille nunc sit, in multitudine spectatorum errans. Nam ad navim usque venimus unà, in quam quum ascenderemus, tu quidem Samippe præibas, & sequebatur Adimantus: deinde ego illum; manibus ambabus apprehensum. Atque ille me per totas scalas manu ducens transmisit calceatum ipse discalceatus. Sed ab eo tempore ipsum non vidi amplius, neque intus, nec postquam descendimus. *Sam.* Scis Lycine, ubi non reliquit, puta quando formosus ille adolescens ex domicilio

1 Α'π' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιταγωγῶν.] Ex Ægypto & tota Africa Romam frumentum advehebant. Inde λιζὺν πνεφορὸν Pindar. Isthm. Odyss. 1. Rutilius Itiner. lib. 1.

Quin & fecundas tibi conferat Africa messes.

Sic Africa cum spicis. Claudian. lib. 2. de laudib. Stilic. Ex aliis etiam provinciis, è Sicilia, Gallia Narbonensi. *Bourd.*

2 Κεί-

πρόηλθε, τὸ τῶν καθαρῶν ὀθονίων ἐνδεδυκὼς, ἀναδεδεμένον ἐς τὸ πρόσω τῷ κόμῃ, ἐπ' ἀμφότερα τοῦ μετώπου ἀπηωρημένῃ. εἰ τοίνυν ἐγὼ Ἀδείμαντον οἶδα, οἶμαι γλαφυρὸν ὄντα σκεῖν· ἥσατο ἰδὼν, μακρὰ χαίρειν φράσας τῷ αἰγυπτίῳ ναυπηγῷ, ἐδακρυσεν ὑμῶν τὸ πλοῖον, παρέσηκε δακρύων, ὥσπερ εἴωθε. παχύδακρυς γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐς τὰ ἐρωτικά. Λυ. καὶ μὲν ὁ πάνυ καλὸς ὦ Σάμιππε, ὁ μειρακίσκος ἤδεξέ μοι, ὡς ἂν ὁ Ἀδείμαντον ἐκπλήξας, ᾧ τοσοῦτοι Ἀθήνησι καλοὶ ὄντες, πάντες ἐλεύθεροι, γαμοῦσι τὸ φθέγμα, παλαίστρας ἀποπίοντες. οἷς καὶ τὸ δακρύειν οὐκ ἀργόν. ὅτου γὰρ ὁ θεὸς τὴν μελάγχροιαν εἶναι, καὶ προχαῦνε ἐστι, καὶ λεπτὰς ἄγαν τοῖν σκελοῖν, καὶ ἐφηβήσῃ ἐπισυρρέον τι, καὶ σωμεχὲς, καὶ ἐπίτροχον, ἐλλίωνται μὲ, ὡς τὸ πάχεσον ἢ τῷ ψόφῳ, καὶ τὸ τῆ φωνῆς τόνου. ἡ κόμη ἢ, καὶ ἐς εὐπίσω ὁ πλόκαμος σωσπειρόμενος, οὐκ ἐλεύθερόν φησιν αὐτὸν εἶναι. Τιμ. τοῦτο μὲ διήγειρας ὦ Λυκῖνε σημεῖόν ἐστιν αἰγυπτίως, ἡ κόμη. ἅπαντες γὰρ αὐτοῖς οἱ ἐλεύθεροι παῖδες ἀναπλέκονται. ἔς τε τὸν θεὸν τὸ ἐφηβεῖον ἀν Παλλήνῃ. οἱ προγονοι ἡμῶν, οἷς ἐδόκει καλὸν εἶναι κομᾶν τοὺς γέροντας, ἀναδεμένους [1] κρώβυλλον ὑπὸ τέττιγι χρυσῷ ἀνειλημμένον. Σαμ. εὖγε ὦ Τιμόλαε, ὅτι ἡμᾶς ἀναμιμνήσκεις τῶν Θουκυδίδου συγγραμμάτων, ἃ ἐν τῷ

cilio prodivit, puro amiculo indutus, religata à tergo coma, ad utramque frontis partem reducta. Proinde si Adimantum bene novi, arbitror illum conspecto tam venusto spectaculo, ei pro more lachrymantem astitisse, cùm in lachrymas ad res amatorias sit propensus: & Ægyptio illi navis fabricatori, navim circumagenti longum vale dixisse. *Lyc.* Atqui non adeò formosus, Samippe, adolescens ille mihi est visus, ut Adimantum percellere potuerit, quem Athenis tot formosi sectantur, ingenui omnes, loquendo garruli, & palæstram spirantes: quibus etiam illachrymari non est ignavum. Hic autem præterquam quòd colore fusco est, habet etiam prominentia labia, nimiumque gracilia crura: loquiturque dissolutum, & incompositum quiddam, continuatis ac volubilibus verbis, Græcè quidem, sed ad patrium morem concitato strepitu, & inflexo vocis accentu. Porrò coma, atque ille à tergo convolutus capillus, haudquaquam liberum esse ipsum arguit. *Timol.* Hoc quidem Lycine, coma videlicet: Ægyptiæ nobilitatis est signum. Omnes enim ingenui pueri eam religant. Et ad pubertatem usque majores nostri Pallenenses, quibus decorum videbatur ut senes comam nutrirent, redimiti crobyllo sub aurea cicada religato. *Sam.* Rectè quidem Timolaë Thucydidis commentarios nobis in memoriam revocas: quæ

1 Κρώβυλλον ὑπὸ τέττιγι.] Legend. Interpr. Aristophan. ad nub. Tzetz. histor. 101. Chil. 10. *Bourd. Crobyllo*] Crobylus, trinium plexeus in acumen desinens, de quo Thucydides in primo Plut. in libello de Tacente Pythia Tertull. lib. de Veland. virginib. de cicada Athenienſium Greg. Nazianzenus;

Κεκροπίδαι τέττιγα πολίκομον ὑπὲρ ὄφρα γαίης
Γηγενέες. Cogn.

1 Χρυ-

ἀρχαιομίσῳ τῇ τῶν προγόνων τρυφῇ εἶπεν ἐν τοῖς Ἴωσιν, ὁπότε οἱ τότε συναπῳκίζοντο. Τιμ. ἀτὰρ ὦ Σάμιππε, νῦν ἀνεμνήσθην ὁπόθεν ἡμῶν ἀπελείφθη Ἀδείμαντος, ὅτε δὴ τὸ ἴσον ἐπιπολὺ ἔτι μεν ἀναβλέποντες, ἀριθμοῦντες τὰ βυρσῶν τὰς ἐπιβολὰς, καὶ θαυμάζοντες ἀνιόντα τὸ ναύτιλον ἀφ' ἧς κάλων, εἶτα ἐπὶ τὸ κεραίας ἄνω ἀσφαλῶς ἀφθέντα, τό περαιάκων ἐπειλημμένον. Σαμι. εὖγε λέγεις. τί δ' ἂν χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς σύνταθθα; περαιδυκεῖν αὖτον, ἢ ἐθέλεις ἔτι αὖθις ἐπάνειμι ἐς τὸ πλοῖον; Τιμ. μηδαμῶς, ἀλλὰ πρῶμεν. εἰκὸς γὰρ ἤδη παρεληλυθέναι σμῆνον ἀποσβῆναι ἐς τὸ ἄντρον, ἐπὶ μηκέθ' ἡμᾶς εὑρεῖν ἐδυνάτο. εἰ δ' μὴ, ἀλλ' οἶδε τὸν ὁδὸν Ἀδείμαντος, καὶ δέος ἐδέν, μὴ ἀπολειφθεὶς ἡμῶν ἀποδυκηληθῇ. Λυ. ὁρᾶτε μὴ σκαιὸν ᾖ φίλον ἀπολιπόντες, αὐτὸς ἀπέναι. βαδίζομεν δ' ὅμως, εἰ δὲ Σαμίππου τοῦτο δοκεῖ. Σαμι. καὶ μᾶλλα δοκεῖ, ὡς πῶς ἀνεφγύαν τὸν παλαίστραν ἔτι καθαλώσομεν. ἀλλὰ μεῖζον τὸ λόγων, ἡλίκη ναῦς, εἴκοσι δ' ἐκατὸν πήχων ἔλεγε ὁ ναυπηγὸς τὸ μῆκος, εὖρος δ', ὑπὲρ τὸ τέτρτον μᾶλιστα τοῦτο, καὶ ἀπὸ δ' καλαστράμματος, ἐς τὸ πυθμένα, ἢ βαθύπλουν καὶ τὸ ἄντλον, σανία ὡς τοῖς εἴκοσι. τὰ δ' ἄλλα, ἡλίκα μὲν ὁ ἶσος, ὅσην δ' ἀνέχει τὸν περαίαν, οἷα δ' πρόσωπα κέχρηται, δ σωέχατται, ὡς ἡ στόμια μὲν ἐπανέσκηκεν ἠρέμα καμπύλη, χρυσῆν χοινίσκον ἐπικειμένη, καθαλικρὺ δ', ἀνάλογον ἡ πρώρα ὑπερβέβηκεν, ἐς τὸ ὀπίσω ἀπομηquæ ille de veteri noſtra luxuria in procœmio dixit in Ionibus, quando tum illi ſimul in coloniam miſſi fuerunt. *Timo.* At nunc demum in mentem mihi venit Samippe, ubi Adimantum reliquerimus: quando videlicet diu ſtetimus ad malum ſurſum ſpectantes, coria alia aliis ſuperimpoſita numerantes, & nautam admirantes per funes aſcendentem, deinde per antennam ſupernè tutò currentem, cornibus antennarum apprehenſis. *Sam.* Rectè dicis: quid igitur facto hîc opus? utrum hîc expectemus ipſum, an vis ut ad navim abeam iterum? *Tim.* Nequaquam: ſed pergamus. Nam veriſimile eſt illum jam præteriiſſe, in urbem ſeſe recipientem, poſtquam nos non amplius invenire potuit. Sin minus, viam novit Adimantus, neque metuendum eſt, ne à tergo relictus, à nobis ſeducatur. *Lyc.* At videte ne inhumanum ſit relicto amico abire. Eamus tamen ſi Samippo quoque videtur. *Sam.* Etiam videtur, ſi fortè apertam adhuc palæſtram deprehendere poterimus. Sed inter loquendum, quanta navis, viginti & centum cubitorum longitudine, ajebat navis fabricator latitudine verò ſupra quartam maximè hujus partem: tum à ſummis foris ad fundum uſque, quà profundiſſima eſt, juxta ſentinam, novem & viginti cubitos alta. Præterea quantus malus, quantam erigit antennam, quali rudente utitur, & aſtringitur. Vt verò puppis paulatim aſſurgit inflexa, impoſito aureo anſerculo: è regione autem æqua proportione prora prominet, in anteriorem par-

1 Χρυσῆν χοινίσκον] Sic omnes omnino editiones, legendum tamen eſt χοινίσκιον. De cheniſco multa Colvius ad Apul. *Bourd.*

κνημένη, τῷ ἐπώνυμον τ νεὼς θεὸν ἔχουσι τὸν Ἴσιν ἐκπεφηνότα. ὁ μὲν δὴ ἄλλος κόσμος, αἱ γραφαί, καὶ ἴσως τὸ παράσημον πυραυλίς, καὶ πρῷρα τύπτων, αἱ ἄγκυραι, καὶ τροφεῖα, καὶ περιαγωγαῖς, καὶ μυρία τῶν πρύμνων οἰκήσεις, θαυμάσια πάντα μοι ἔδοξε. καὶ τὸ τ ναυτῶν πλῆθος, πρατοπέδῳ ἂν τις εἰκάσειεν, ἐλέγετο δὲ τοσοῦτον ἄχθος σῖτου, ὡς ἱκανὸν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐνιαύσιον ὠφελεῖν τροφήν. κἀκεῖνα πάντα μικρός τις ἀνθρωπίσκος, χέρνιβα ἤδη, ἔσωζεν ὑπὸ λεπτῇ κάμακι τὰ τηλικαῦτα πηδάλια περιφέρων. ἐδεήχθη γάρ μοι ἀναβαλλαντίας ἄλος, ἤρου εἰμὶ τὸ ὄνομα. Τιμ. θαυμάσιος τὴν τέχνην, ὡς ἔφασκον οἱ ἐμπλέοντες, καὶ τὰ θαλάττια σοφὸς, ὑπὲρ τ Πρωτέα. ἠκούσατε δ' ὅπως δύνῃ κατήγαγε τὸ πλοῖον, οἷα ἔπαθον πλέοντες, ἢ ὡς ὁ ἀφὶξ αὐτοὺς ἔσωσεν; Λυ. οὐκ ἂν Τιμόλαε, ἀλλὰ νῦν ἡδέως σ' ἂν ἀκούσαιμεν. Τιμ. ὁ ναύκληρος αὐτὸς διηγεῖτό μοι, χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ προσομιλῆσαι δεξιός. ἔφη δ' ἀπὸ τ Φάρου ἀπάραντας ὑπὸ πάνυ βιαίῳ πνεύματι, [1]ἑβδομαίοις ἰδεῖν τ Ἀκάμαντα. εἶτα ζεφύρου ἀνέπνευσαν, ἀπενεχθέντες πολαίοις ἄχρι Σιδῶνος. ἐκεῖθεν δ', χειμῶνι μεγάλῳ δεκάτῃ ἐπὶ Χελιδονέας ἀφ' ἧς Αὐλῶνος ἐλθεῖν. ἔνθα δὴ σφᾶς μικρὸν ὑποθορυχίας δοῦναι ἄπαντας. οἶδα δέ ποτε καὶ αὐτὸς πλεύσας καὶ αὐτὸς Χελιδονέας, ἡλίκον ἐν τῷ τόπῳ ἀνίσταται τὸ κῦμα. καὶ μάλιστα σφᾶς τ λίβα, ὁπόταν ἐπιπεσεῖν die decima, ubi parum abfuit quin omnes ſubmergerentur. Novi autem ipſe qui Chelidoneas aliquando ſum prætervectus, quanti ſe eo loci attollant fluctus, & maximè flante Africo, quando & Au-

partem longè porrecta, cognominem navi Deam Iſidem utrinque habens. Cætera enim ornamenta, picturæ, veli paraſium flammeum, & ante hæc, anchoræ, vertendi, & circumagendi inſtrumenta, & illæ poſt puppim habitationes, omnia admiranda mihi ſunt viſa. Iam & nautarum multitudo cum exercitu comparari poſſet. Dicebatur autem tantum frumenti ducere, quantum in annuum victum omnibus Atticæ incolis ſufficeret. Atque hæc omnia parvus quidam homuncio ſenex jam, conſervabat, tenui pertica tanta gubernacula circumagens. Nam mihi monſtratus fuit calvaſter quidam criſpus, Heron opinor nomine. *Tim.* Ille in arte ſua mirabilis, ut navigantes ajebant, & rerum marinarum Proteo peritior. Audiſtis autem quo pacto navem huc appulerit? qualia navigantibus acciderint, aut ut ipſos ſtella ſervarit? *Lyc.* Nequaquam Timolaë: ſed nunc id libenter ex te audierimus. *Tim.* Narravit mihi nauclerus ipſe, homo probus, & colloquio benignus. Ajebat autem cùm à Pharo ſolviſſent, flatu non admodum vehementi, ſeptimo die Acamantem vidiſſe. Exinde zephyro ex adverſo ſpirante, tranſverſos abreptos fuiſſe ad Sidonem uſque. Inde autem tempeſtate magna jactatos, per anguſtias illas ad Chelidoneas per-

1 Ἑβδομαίοις ἰδεῖν τ Ἀκάμαντα] Acamas mons eſt & promontorium Cypri occidentale, quod nunc Italis nautis *Capo di San Piphano* dicitur, quod à dextris videtur iis, qui Alexandria vel Ægypto verſus Rhodum & Aſiam tendunt. *Palm.*

λάβῃ ἐ Ζ νότ. μετ' ἐκεῖνο γὰ δὴ συμβαίνῃ μειζεαζ τὸ Παμφύλιον ἀπὸ τ λυκιακῆς θαλάσης. καὶ ὁ κλύδων ἄτε ἀπὸ πολλῶν ῥυμμάτων ωερὶ τὴ ἀκρωτηρίῳ χιζόμῳ. ἀπόξυρροι δέ εἰσι πέτρας ἐ ὀξεῖας, ωροσηγμέναι τῇ κλύσμαθι. καὶ φοβερώτατον ωοιεῖ τὸν κυματωγὸν, καὶ τ ἦχον μέγαν. καὶ τὸ κῦμα πολλάκις αὐτῷ ἰσυμένῃς τῇ σκοπέλῳ. τοιαῦτα ἐ σφᾶς καθαλαβεῖν ἔφασκεν ὁ ναύκληρος, ἔτι ἐ νυκτὸς ὄσης, ἐ ζόφου ἀκριβοῦς. ἀλλὰ ωρὸς τὸν οἰμωγὴν αὐτῶν ἐπικλασθέντας τὸς θεὸς, τῦρ τε ἀναδεῖξαι ἀπὸ τ Λυκίας, ὡς γνωρίσαι τ τόπον ἐκεῖνον, καί τινα λαμπρὸν ἀστέρα, Διοσκούρων τ ἕτερον, ἐπικαθίσαι τῇ καρχησίῳ, καὶ κατευθῦναι τὸν ναῦν ἐπὶ τὰ λαιὰ ἐς τὸ πέλαγος, ἤδη τῇ κρημνῷ ωροσφερομένῳ. ἐντεῦθεν ἤ ἄπαξ τ ὀρθῆς ἐκπεσόντας, ἀφ' ἧ Αἰγαίᾳ πλαῦσαντας, ἑβδομηκοστῇ ἀπ' Αἰγύπτε ἡμέρᾳ ωρὸς ἀντίας τὰς ἐτησίας πλαναζόντας, ἐς Πειραιᾶ ἐλθεῖς καθορμίσαζ, τοσοῦτον ἀποσυρέντας ἐς τὸ κάτω, ὡς ἑᾶν τὸν Κρήτην δεξιὰν λαβόντας, ὑπὲρ τ Μαλέα πλαύσαντας, ἤδη εἶναι ἐν Ἰταλίᾳ. *Λυ.* νὴ Δία γαυμάσιόν τινα φῆς κυβερνήτην τ ἥρωα, ἢ Ζ Νηρέως ἡλικιώτην, ὃς τοσοῦτον ἀπεσφάλε τ ὁδῦ. ἀλλὰ τί τοῦτο; ὃν Ἀδείμαντός ἐσι; *Τιμ.* πάνυ μὲν ἔν Ἀδείμαντος αὐτός. ἐκβοήσωμεν ἔν. Ἀδείμαντε, σέ φημι τ μυῤῥινούσιον, τ Στροβίχε. *Λυ.* δυοῖν θάτερον, ἢ δυσεραίνῃ καθ' ἡμῶν, ἢ ἐκπεκώφωκε. Ἀδείμαντος γὰ, ὃν ἄλλος τὶς ἐσι. πάνυ ἤδη σαφῶς ὁρῶ καὶ γοιμάτιον αὐτὸ, καὶ τὸ βάδισμα ἐκεῖνο, καὶ ὦ χεῖρ ἡ κυρτή. ἐπιτείνωμεν ὦ ὦμως τ πε-

Austri partem assumpserit. Nam ab eo loco contingit Pamphilium mare à Lycio dividi: & fluctus ipsi ut pote multis undis, circa promontorium illud velut intersecti (præruptæ autem & acutæ sunt rupes, & incursionibus aquarum acuminatæ) & procellas excitant terribiliores, & fragorem magnum: ac fluctus plerumque æquè magnus est ac ipse scopulus. At talia se deprehendisse dicebat nauclerus, cùm adhuc nox esset: & caligo profunda: sed Deos gemitibus ipsorum flexos, & ignem à Lycia ostendisse, ut locum illum agnoscerent: & stellam quandam splendidam, Dioscurorum videlicet alterum, in carchesio consedisse, navimque ad sinistram in altum iterum direxisse, cùm jam in præceps ferretur. Atque ex eo cùm jam semel à recta via excidissent, per Ægæum navigantes, septuagesimo die, quàm ab Ægypto solverant, adversus etesias, per obliquum, & transverse actos in Piræum heri appulsos esse, tantum in partem inferiorem abreptos: quos conveniebat Creta ad dextram relicta, supra Maleam navigantes, jam in Italia esse. *Lyc.* Per Iovem mirabilem dicis gubernatorem Heronem, vel Nereo coætaneum, qui tantum à via aberrarit. Sed quid hoc? an ille est Adimantus? *Tim.* Omnino Adimantus ipse. Vocemus hominem. Adimante, te dico Mirrhynusium, Strobichi filium. *Lyc.* Ex duobus alterum illi accidit: aut enim nobis est infensus, aut obsurduit. Nam omnino Adimantus ille est, neque alius quisquam. Iam admodum planè video: cùm pallium ipsius est, tum incessus, & abrasa ad cutem coma. Gressum tamen acce-

εἰπεῖν, ὡς κατεκλάσωμεν αὐτόν. Ἰὼ μὴ δῆτα ἱκανῶς λαβόμενοί σε ἐπιστρέψωμεν ὦ Ἀδείμαντε, οὐχ ὑπακούσεις ἡμῖν ἐμβοῶσιν; ἀλλὰ δοκεῖς φροντίζοντί τι οἰκεῖος ἐπὶ σωτηρίᾳ τινὸς, ἢ μικροῦ, ἢ οὐκ ἀφροντίστου πρᾶγμα ὡς δικαίως ἀνακυκλῶν. Ἀδει. ὑδὲν ὦ Λυκῖνε χαλεπὸν, ἀλλά με καινή τις ἔννοια μεταξὺ βαδίζοντα ὑπελθοῦσα, ἐδήκωσεν ὑμῶν ἐποίησεν, ἅπερ ἐξ αὐτοῦ ἅπαντα τὸν λογισμὸν ἀποβλέπουσα. Λυ. πῶς αὕτη; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς ἐπεῖν, εἰ μή τις ἐστὶ τῶν πάνυ ἀπορρήτων. καίτοι ἐπιλέλησμαι ὡς οἶδα, τί ἐστιν μεμαθήκαμεν. Ἀδει. ἀλλ' αἰσχύνομαι ἴσως εἰπεῖν ἅπερ ὑμᾶς. ὅτω γὰρ μειρακιῶδες ὑμῖν δόξει τὸ φρόνημα. Λυ. μῶν ἐρωτικόν τί ἐστιν; ὑδὲ γὰρ ὑδὲ τοῦτο ἀμυήτοις ἡμῖν ἐξαγορεύσεις, ἀλλ' ἴσως λαμπρᾷ τῇ δᾳδὶ, καὶ αὐτοῖς τετελεσμένοις. Ἀδει. ὑδὲν ὦ θαυμάσιε τοιοῦτον, ἀλλά πνα πλοῦτον ἐμαυτῷ ἀνεπλαττόμην, ἐν κενῇ μακαριότητι οἱ πολλοὶ καλοῦσι. καί μοι ἐν ἀκμῇ τῆς εὐσεβείας, καὶ τῆς τύχης, ἐπέστητε. Λυ. σκοπῶν τὸ εὐτυχούμενον τοῦτο, [1] κοινὸς ἑρμῆς φασι, καὶ ἐς μέσον καταθεὶς φέρων τὸν πλοῦτον. ἄξιον γὰρ ἀπολαῦσαι τὸ μέρος φίλους ὄντας, τὸν Ἀδειμάντου τύχης. Ἀδει. ἀπελείφθην μὲν ὑμῶν δίχα ἐν τῇ πρώτῃ ἐς τὸν ναῦν ἐπιβάσῃ, ἐπεί σε ὦ Λυκῖνε κατίδησα ἐς τὸ ἀσφαλές. ἐμετρῶν γάρ μου τὸν ἀγκύρας τὸ μέγεθος, σὺ οἶσθ' ὅπου ὑμεῖς ἀπέστητε. ἐδὼν δ' ὅμως τι πάνυ, ἠρόμην τινὰ τῶν ναυτῶν ὁπόσην ἀποφέρει ἡ ναῦς τῷ δεσπότῃ ὡς ἐπιτοπολὺ καθ' ἕτος

acceleremus, ut eum assequamur. Nisi veste apprehensum te convertamus, Adimante, nos inclamantes non audiveris? At etiam cogitabundus videris, rem non exiguam, neque parvi momenti cogitatione volutans. *Adim.* Nihil grave Lycine: sed nova quædam cogitatio, quæ inter eundum, mihi in mentem venit, ut ne vos audirem, fecit, dum intentè, ac tota mente in illam incumbo. *Lyc.* Quænam ista est? Ne enim graveris dicere, nisi id sit aliquid planè arcani. Atqui initiati sumus, ut scis, & celare didicimus. *Adim.* At pudet me vobis dicere: adeò juvenile vobis videbitur id quod nunc cogito. *Lyc.* Num amatorium quiddam est? Neque enim hoc profanis nobis narrabis, sed & ipsis splendida face lustratis. *Adim.* Nihil, ô præclare, istiusmodi: sed opulentiam quandam mihi ipsi affingebam: quam inanem fœlicitatem vulgus appellat: & mihi in summa vi opum & deliciarum versanti, superveniistis. *Lyc.* Proinde illud quod omnibus est in ore, Communis Mercurius inquiunt: & in medio has opes depone. Æquum enim est nos quoque parte aliqua frui voluptatum Adimanti, amici cùm simus. *Adim.* Relictus sum à vobis ubi primùm in navim conscendimus, postquam te Lycine in tuto collocassem. Nam cùm anchoræ magnitudinem metirer, nescio quò à me discessistis. Omnibus tamen perlustratis, quendam ex nautis interrogavi quantum lucri hæc navis in singulos annos domino referret ut plu-

1 Κοινὸς Ἑρμῆς] Phrunut. cap. de Mercer. Theoph. Charact. 24. Latini *in commune*. Seneca Epistola 120. *Quæries aliquid juveni non exspecto donec dicas in commune, ipse mihi dico.* Bourd.

1 Εὐ-

ἔχοιεν τὴν μισθοφορίαν. ὁ δὲ μοι δώδεκα ἔφη ἀττικὰ τάλαντα, εἰ μηδὲν τἀλάχιστόν τις λογίζοιτο. τοιαῦτ' οὖν ἐπανιὼν, ἐλογιζόμην, εἴ τις θεῶν τὴν ναῦν ἄφνω ἐμὴν ποιήσειεν εἶναι, οἷον ἂν ὡς δύδαίμονα βίον ἐβίωσα, εὖ ποιῶν τοὺς φίλους, καὶ ἐπιπλέων ἐνίοτε μὲν αὐτὸς, ἐνίοτε δ' οἰκείους ἐκπέμπων. εἶτα ἐκ τῶν δώδεκα οἰκείαν τε ἤδη οἰκοδομησάμην ἐν ἐπικαίρῳ μικρὸν ὑπὲρ τὴν ποικίλην, τὴν πατρῴαν ἀφεὶς, καὶ οἰκέτας ὠνησάμην, καὶ ἐσθῆτας, καὶ ζεῦγη, καὶ ἵππους. νυνὶ δ' ἤδη ἐπλεον, ὑφ' ἁπάντων δύδαιμονιζόμενος τῶν ἐπιβατῶν, φοβερὸς τοῖς ναύταις, καὶ μονονουχὶ βασιλεὺς νομιζόμενος. ἔπι δέ μοι τὸ κῦ τὴν ναῦν δύηλίζουν, κῦ ἐς λιμένα πόρρωθεν ἀποβλέποντι, ἐπίστας ὦ Λυκῖνε, κατέδυσας τὸ πλοῖον, καὶ ἀνέτρεψας εὖ φερόμενον τὸ σκάφος ἀρείᾳ τῇ δίκῃ τῇ παρούσῃ. Λυ. σὺν ὦ χρυσαῖε, λαβόμενός μου, ἅπαν ὠθῶ τὸ φρατηρὸν, ὡς πνα πείσω τὴν, ἢ καζαπονλιεῖν, ὃς πλεῖστον ναυάγιον εἰργασμένῳ ἐν ταύτῃ, ἐν γῇ κῦ τὴν ὁπ Πειραιᾶς ἐς τὸ ἄνω. ἀλλ' ὅρα ὅπως ἀδδυμενδήσομέν σε τὸ σαῖσμα. πάντε γὰρ εἰ βύλῃ, καλλίω, καὶ μείζω ἢ αἰγυπτίᾳ πλοῖα ἤδη ἔχε. καὶ τὸ μέγιστον, ἀδὲ καζαδῦσαι δυνάμενα. καὶ πάχα σοι πεντήκοντα ἐξ Αἰγύπτου κατ' ἔτος ἕκαστον σιτηγοίτην σιτηγίαν. καὶ ὦ ναυκλήρων ἄριστε, δῆλον εἰ ἀφόρητος ἡμῖν τότε γενησόμενος. ὡς γὰρ ἔπ ἑνὸς πλοίου τοσοῦτος ὢν, παρήκεις βοῶντων, εἰ πέντε κτήσαιο ἅπαξ τοσούτους τελέσμενα πάντα, καὶ ἀνάλεθρα, ὃ δ' ὄψῃ δηλαδὴ τὰς

plurimum. Ille autem, duodecim, inquit, Attica talenta, si quis ad minima usque supputarit. Exinde igitur rediens mecum ipse cogitabam, siquis Deorum hanc navem derepente meam esse faceret, quam beatam vitam agerem, amicis benefaciendo, & in ea ipse interdum navigando, servos interdum emittendo. Deinde ex duodecim illis talentis, etiam ædes ædificarem, in opportuno loco paulum supra Porticum pictam, relicta paterna illa quam juxta Ilissum habeo: & servos, vestes, vehicula, & equos emerem. Ac jam nunc navigabam, & à vectoribus omnibus fœlix prædicabar, & nautis formidandus, & tantùm non rex existimabar. At tu, dum ea quæ in navi sunt, compono, & portum eminus aspicio, superveniens Lycine, opulentiam hanc omnem mihi submersisti, navemque ipsam secundo voti spiritu labentem, subvertisti. *Lyc.* Proinde ô generose, correptum me abduc hinc ad prætorem, veluti piratam, aut demersorem, ut qui tanti naufragii sim author: idque in terra, quâ ex Piræo in urbem itur. At vide quo solatio tuum lapsum levabo. Quinque enim si placet, pulchriora & majora Ægyptio isto navigia jam habe: & quod maximum fuerit, etiam immersabilia: quæ quinquies ex Ægypto quotannis tibi frumentum importent. At nunc ô nauclerorum præstantissime, jam nunc præ te fers, quàm nobis tum intolerabilis futurus sis. Nam siquidem, unius hujus navigii cùm sis dominus, præter hoc, quinque possideres, tribus velis instructa, & tempestatibus invicta, nempe ne aspiceres quidem amicos. Proinde tu quidem nos exaudire clamantes noluisti, si

φίλως. σὺ μὲν ὦν εὐπλόει ὦ βέλτιστε. ἡμεῖς δ', ἐν Πειραιεῖ καθεδούμεθα. καὶ τοὺς ἐξ Αἰγύπτου, ἢ Ἰταλίας καταπλέοντας ἀνακρινοντες, εἴ πω τὸ μέγα Ἀδιμάντου πλοῖον τοῦτο ἴσοιτο εἴδεν. Αδει. ὁρᾷς, ἀλλ' οὗτος ἔοικεν, εἰδὼς ὅτι ἐν γέλωτι, καὶ σκάμμασι ποιήσεσθέ μου τὴν ὁδόν. ὥστε ἐπισχὼν μικρὸν, ἕως ἂν ὑμεῖς ἀποχωρήσητε, ἀποπλεύσομαι πάλιν ἐπὶ τὸ νεώς. πολὺ γὰρ ἄμεινον τοῖς ναύταις ἀποσκλαλεῖν, ἢ ὑφ' ὑμῶν καταγελᾶσθαι. Λυ. μηδαμῶς, ἐπεὶ συνεμβησόμεθά σοι ἐς αὐτὸ ὑποστάντες. Αδει. ἀλλὰ ὑφαιρήσω τὴν ἀποβάθραν, ἀποπεσὼν. Λυ. οὐκοῦν ἡμεῖς γε ἀποσηξόμεθα ὑμῶν. μὴ γὰρ οἴει σοὶ μόνῳ ῥᾴδιον τηλικαῦτα πλοῖα κτᾶσθαι, μήτε πειρᾶσθαι, μήτε ναυπηγησασθαι. ἡμεῖς δ', οὐκ αἰτήσομεν ἀπὸ τῶν ἐπὶ πολλοῖς σταδίοις ἀκμῆτες δύναται νεῖν. καίτοι πρῶην ἐς Αἴγιναν ἐπὶ τὴν τοῦ Διονύσου τελετὴν, οἶσθα ὡς ἡλίκων σκαφιδίῳ πάντες ἅμα οἱ φίλοι τεττάρων ἕκαστον ὀβολῶν διεπλεύσαμεν. καὶ εἰδὲν εὐθυπέρασεν ἡμᾶς συμπλέοντας. νυνὶ δ' ἀγανακτεῖς, εἰ συνεμβησόμεθά σοι, καὶ τὴν ἀποβάθραν προεσκλήσας ἁφαιρεῖς. ὑπερμαχεῖς γε ὦ Ἀδείμαντε, καὶ ἐς τὸ κάλπιον ἐμπλύνεις, οὐδὲ οἶδα ὅστις ὤν, ναυκληρεῖς. ὥστε ἐπῄρέσε σε ἡ οἰκία, ὡς καλὴ τοῦ πόλεως οἰκοδομηθεῖσα, καὶ τὸ ἀκρολίθων τὸ πλῆθος. ἀλλ' ὦ γαθὲ, ὡς τὸ ἔοικε, κἂν τὰ νεῖλαια ταῦτα ταρίχη πελάσῃ, μέμνησο ἡμῖν ἄγειν ἀπ' Αἰγύπτου, ἢ μύρον ἀπὸ τῆς Κανώπου, ἢ ἴβιν ἐκ Μέμφιδος. εἰ δὲ καὶ ἡ ναῦς ἐδύνατο, καὶ τῶν πυραμίδων μίαν. Τιμ. ἅλις παιδιᾶς ὦ Λυκῖνε. ὁρᾷς ὡς ἐγὼ

dem ſecunda navigatione utere, vir optime: nos autem in Piræo ſedebimus, eos qui vel ex Ægypto, vel ex Italia navigabunt, interrogantes, numquis magnum illud Adimanti navigium, Iſidem puta, norit. *Adim.* Vides, ideo pigebat me dicere quid animo volverem, quòd ſcirem fore ut meum votum riſu, & dicacitate proſequeremini. Quare quum hîc aliquantulum ſubſtitero donec vos progreſſi fueritis, hinc iterum mea in navi navigabo. Nam multò ſatius eſt cum nautis me colloqui, quàm hîc à vobis irrideri. *Lyc.* Nequaquam: nam tecum illam conſcendemus, ipſi etiam ſubeuntes. *Adim.* At ego ante vos ingreſſus ſcalas ſubtraham. *Lyc.* Proinde nos adnatando ſequemur vos. Ne enim putes facile tibi eſſe tanta navigia poſſidere, quæ neque emeris, neque compegeris. Nos autem à Diis non petituros, ut multa ſtadia poſſimus indefeſſi natare. Atqui primùm etiam in Æginam ad feſtum Dianæ ſcis quàm parva navicula omnes ſimul amici, datis quiſque quatuor obolis trajecerimus: nec tamen ægrè ferebas quòd tecum navigaremus. At nunc indigna-ris quòd tecum conſcenſuri ſimus, & ſcalas antè ingreſſus ſubtrahis. Petulantem agis Adimante, & in ſinum non ſpuis: neque agnoſcis, quiſnam ipſe ſis qui navim gubernas. Adeò te ſublimem evexit domus iſta, in pulcherrimo urbis loco ædificata: & ſervorum multitudo. At ô bone per Iſidem quæſo, etiam Niliaca ſalſamenta, tenuia iſta memineris ex Ægypto huc nobis advehere, aut unguentum à Canopo, aut Ibin ex Memphide: quinetiam, ſi navis ſufficiet, ex pyramidibus unam. *Tim.* Satis jocorum, Lycine. Vides ut cru-

θριῶν Ἀδείμαντον ἐποίησας, πολλῷ τῷ γέλωτι ἐπικλύσας τὸ πλοῖον, ὡς ὑπέρωτλον εἶναι, καὶ μηκέτι ἀντέχειν πρὸς τὸ ἐπιῤῥέον; καὶ ἐπεὶ ὅτι πολὺ ἡμῖν τὸ λοιπὸν ἐστι πρὸς τὸ ἄστυ, διελόμενοι τετραχῇ τὴν ὁδὸν καὶ τὰς ἐπιβαλλούσας ἑκάστῳ στάδιους, αἰτῶμεν ἅπερ ἂν δοκῇ ἑκάστοις θεῶν. ὅπως γὰρ ἂν ἡμᾶς ἔχῃ, τε καὶ ἀμελήσομεν λάθοι. καὶ ἅμα δ' ὀφθησόμεθα, ὥστε ἡδίστῳ ὀνείρατι ἐκνυσίῳ ἐπιπεσόντες, ἐφ' ὅσον βουλόμεθα εὖ ποιήσουσι ἡμᾶς. παρ' αὐτῷ γὰρ ἐκφύσῃ τὸ μέτρον τῆς εὐχῆς. καὶ οἱ θεοὶ πάντα ὑποκείσθωσαν παρέχοντες, εἰ ἔστι τῇ φύσει ἀπίθανα ἔσται. τὸ δὲ μέσιον, ἐπίδειξις ἔσται τοῦ πρᾶγμα, ὅστις ἂν ἄρτι χρήσαιτο τῷ πλούτῳ, καὶ τῇ εὐχῇ. δηλώσει γὰρ οἷος ἂν ἐκ πλουτήσας ἐγένετο. Σαμι. καλῶς ὦ Τιμόλαε, καὶ πειθομαί σοι. καὶ ὅταν ὁ καιρὸς καλῇ, εὔξομαι ἅπερ ἂν δοκῇ. εἰ μὲ γὰρ Ἀδείμαντος βούλεται, οὐδὲ ἐρωτᾶν οἶμαι, ὃς γε δὴ καὶ τῇ νηὶ τὸ ἕτερον πόδα ἔχει. χρὴ δὲ Λυκίνῳ δοκεῖν. Λυ. ἀλλὰ πλουτῶμεν, εἰ τοῦτο ἄμεινον, μὴ δὲ βασκαίνειν ἐπὶ ταῖς καιναῖς εὐτυχίαις δοκῶ. Ἀδει. τίς γὰρ πρῶτος ἄρξει; Λυ. σὺ ὦ Ἀδείμαντε. εἶτα μὴ σὲ, ὑποστὰς Σάμιππος, εἶπε, Τιμόλαος. ἐγὼ δή, ὀλίγον ὅσον ἡμισάδιον τὸ ἀπὸ Διπύλου ἐπιλήψομαι τῇ εὐχῇ, καὶ τοῦτο ὡς οἷόν τε ἀδιάβραμων. Ἀδει. σοκεῖν ἐγὼ μὲ ἤδειν νῦν ἀπαγησόμενον τῆς νεώς. ἀλλ' εἶεν ἔξεστιν, ἐπιμετρήσω τῇ εὐχῇ. ὁ δὲ Ἑρμῆς ὁ κερδῷος, ἐπευδοσάτω ἅπασιν. ἔστω γὰρ τὸ πλοῖον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα, ἐμὰ, καὶ ὁ φόρτος, οἱ ἔμποροι, αἱ γυναῖκες, οἱ ναῦται, καὶ ἄλλο εἴ τι ἥδιον κτημάτων ἀπάντων

erubescere Adimantum feciſti, cum adeò multo riſu navigium inundaris, ita ut jam ſit inexhauſtum, nec ei quod influit, amplius reſiſtere queat. Et quoniam adhuc multum nobis viæ reſtat ad urbem uſque, diviſo in quatuor partes itinere, ſuo cuique attributo ſtadio, poſtulemus à Diis quæ videbuntur. Ita enim nos laborem viæ non percipiemus, ſimulque exhilarabimur, perinde ac ſi in jucundiſſimum ſomnium incideremus ultro, quod quandiu voluerimus nos beet. Nam penes unumquemque ſit voti modus, & ſupponatur Deos omnia conceſſuros, & ſi natura ſint incredibilia. Quod autem maximum eſt, hoc erit ſpecimen ejus qui divitiis & precibus optimè ſit uſurus: indicabit enim qualis foret, ſi dives evaſiſſet. *Sam.* Rectè Timolaë, & credo tibi: quumque tempus vocaverit, optabo quicquid videbitur. Nam ſi Adimantus vult, ne interrogandum quidem opinor, ut qui in navi alterum pedem habeat. Oportet autem etiam Lycino idem videri. *Lyc.* At diteſcamus, ſi hoc ſatius, ne communi fœlicitati invidere videar. *Adim.* Quis igitur incipiet? *Lyc.* Tu Adimante: deinde ſecundo loco hic Samippus, tertio Timolaus: ego verò, paulo ante dimidium ſtadium quod uſque ad Dipylum ſupereſt, idque quoad fieri poteſt percurrendo, votum incipiam. *Adim.* Proinde ego quidem neque nunc à navi diſcedam, ſed ſi modò licet, etiam aliquid voto adjiciam. Mercurius autem quæſtuoſus ille omnibus annuat. Navigium, & quæ in eo ſunt, mea ſint omnia, onus, mercatores, mulieres, nautæ, & ſiquid aliud jucundiſſimum inſit ex omnibus

των. Σαμι. λίληθας σαωθὲν ἔχων ἐν τῇ νηΐ. Αδει. τὸ παῖδα φῄς ὦ Σάμιππε; τὸ κομήτην; κἀκεῖνον ὧν ἔγω ἐμός. ὁπόσον ἦ ὁ πυρός ἐστιν, ὅτος ὁ ἀριθμὸς ἄπας, χρυσίον ἐπίσημον γενέσθω, τοσοῦτοι δαρεικοί. Λυ. τί τοῦτο ὦ Ἀδείμαντε; καταδύσεταί σοι τὸ πλοῖον. ὁ γὰρ ἴσον βάρος πυρὸς, καὶ ἦ ἰσαρίθμους χρυσίου. Αδει. μὴ φθόνει ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ἐπιδὴν εἰς σὲ παρέλθῃ ἡ εὐχὴ, τοῦ Πάρνηθα ἐκείνην εἰ θέλοις, ὅλην χρυσῆν ποιήσας ἔχειν. κἀγὼ σωπήσομαί σοι. Λυ. ἀλλ' ὑπὲρ ἀσφαλείας τοῦτο ἔγωγε τῆς σῆς ἐποιησάμην, ὡς μὴ ἀπολέσῃ ἅπαντας μὴ ἦ χρυσίον. καὶ τὰ μὲν ὑμέτερα, μέτρια. τὸ μειράκιον ἦ τὸ ὡραῖον, ἀποπνιγήσεται ἄθλιον, νεῖν οὐκ ἐπιστάμενον. Τιμω. θαῤῥεῖ ὦ Λυκῖνε. οἱ δελφῖνες γὰρ αὐτὸ ὑποδύντες, ἐξοίσουσιν ἐπὶ τὸν γιῶ. ἢ νομίζεις κιβαρῳδὸν μὲν τινα σωθῆναι παρ' αὐτῶν, καὶ ἀπολαβεῖν τὸ μισθὸν ἀπὸ τῆς ᾠδῆς, καὶ νεκρὸν τὸν ἄλλο παιδίον εἰς τὸ ἰσθμὸν ἐπὶ δελφῖνος ἁμάξης ἀποκομισθῆναι, τὸ ἦ Ἀδειμάντου οἰκέτην τὸ νεώνητον, ἀπορῆσαι δελφῖνος ἐρωλικοῦ; Αδει. καὶ σὺ γὰρ Τιμόλαε, μιμῇ Λυκῖνον, καὶ ἐπιμελεῖς τῶν σκωμμάτων. καὶ ταῦτα, εἰσηγητὴς αὐτὸς γενόμενος. Τιμω. ἄμεινον γὰρ ἦν σιδηρωτέρου αὐτὸ ποιεῖν, καί τινα θησαυρὸν ὑπὸ τῇ κλίνῃ ἀνορύξαι, ὡς μὴ πράσμασι ἔχοις ὅν ἦ πλοίῳ, μεθιέντες χρυσίον ἐς τὸ ὕδωρ. Αδει. εὖ λέγεις. ἀνορωρύχθω θησαυρὸς ὑπὸ τὸν Ἑρμῆν τὸν λίθινον, ὃς ἔστιν ἡμῖν ἐν τῇ αὐλῇ, μέδιμνοι χίλιοι ἐπισήμου χρυσίου. δίδως δὲ κἦ τὸν Ἡσίοδον, οἶκος τὸ πρῶτον, ὡς ἂν ἐπισημόταται οἰκήσω. καὶ τὰ ἄλλα τὸ ὕδωρ πάντων facultatibus. *Sam.* Nescis te in navi habere. *Adim.* Puerum istum inquit Samippe, comatum? Ille igitur sit meus. Quantum autem est frumenti, totus granorum numerus in aurum signatum convertatur, totidemque Daricos. *Lyc.* Quid hoc Adimante? submergetur tibi navigium: non enim idem pondus est tritici, & æqualis numero auri. *Adi.* Ne invideas, Lycine: sed quum ad te pervenerit votum, Parnethem si placet, totam auream facias licet: atque ego tibi tum tacebo. *Lyc.* At ego quò magis in tuto navigares, hoc agebam: ne videlicet omnes unà cum auro periretis. Et quod ad vos attinet mediocriter periclitamini: at formosus ille adolescentulus, suffocabitur miser, cùm natare nesciat. *Tim.* Bono sis animo, Lycine: delphines enim ipsum tergo subvehentes, in terram deportabunt. An tu putas citharœdum quempiam ab illis esse servatum, & hanc sui carminis accepisse mercedem: deinde & alium quendam puerum mortuum, in Isthmum à delphine eodem pacto apportatum: Adimanti autem servum hunc novitium nullum habiturum delphinem amatorem? *Adi.* Etiam tu Timolaë imitaris Lycinum, & ingeris dicteria, idque cùm hujus rei sis author. *Tim.* Melius enim esset ut ferreus fingeres, & thesaurum sub lecto inveniffes, ne hoc tibi foret negotii ut ex navi aurum in urbem transferres. *Adi.* Rectè dicis. Effodiatur igitur thesaurus sub Mercurio illo marmoreo, qui nobis in aula est: auri videlicet signati mille modii. Statim itaque juxta Hesiodum: primùm ædes quàm maximè insignes habitarem: deinde quæ circum urbem sunt, omnia

τε ὠηρεμίαν ἤδη, πλὴν ὅσα Ἰσθμοῖ, καὶ Πυθοῖ, καὶ ἐν Ἐλευσῖνι, ὅσα ἐπὶ θαλάττῃ, ἐς ἅπερ τὸ ἰσθμὸν ὀλίγα, τὸ ἀγώνων εἵνεκα, εἴ ποτε δὴ καὶ ἰσθμία ἐπιδημήσαιμι, καὶ τὸ σικυώνιον πεδίον, καὶ ὅλως, εἴ πῃ τι ἢ σωτηριφὲς, ἢ εὔυδρον, ἢ εὔκαρπον ἐν τῇ Ἑλλάδι, πάντα ἐν ὀλίγῳ Ἀδιμάντῳ ἔστω. ὁ χρυσὸς ἦ, καὶ ἡμῖν ἐμφαλεῖν τι ἦ σκάφος, ἐξ ἀκάτου, ὡς τὰ Ἐχεκρατίδεια, ἀλλὰ διθάλασσον ἔκπωμα τῶν ὀλκήν. Λυ. εἶτα πῶς οἰνοχόον ὀρύξεις πλήρες ὕδατος βαρὺ ἕκπωμα; ἢ σὺ δέξῃ παρ' αὐτὸ ἀμογλὶ ἐ σκύφον, ἀλλὰ σισύφιόν τι βάρος ἀναδιδόντος; Ἀδει. ἄθλιε, μή μ' ἀπάλυε τῶν ὄλκην. ἐγὼ ἦ ἐς τραπέζας ὅλας χρυσᾶς ποιήσομαι, καὶ τὰς κλίνας χρυσᾶς. εἰ ἦ μὴ σιωπήσῃ, καὶ τὰς ἀλεκτόνας αὐτὰς. Λυ. ὁρᾷ μόνον μὴ ὥσπερ τῷ Μίδᾳ, καὶ ὁ ἄρτος σοι, καὶ τὸ ποτὸν, χρυσοῦς γένηται, καὶ πλουτῶν, ἄθλιος ἀπόλῃ, λιμῷ διαφθαρεὶς πολυτελεῖ. Ἀδει. τὰ σὰ ῥυθμιεῖς πιθανώτερον ὦ Λυκῖνε μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν αὐτὸς αἰτῇς. ἐθὴς ἐπὶ τύπτοις, ἀλαζὼς, καὶ ὁ βίος αἰσθήσῃ. ὕπνος, ἔφ' ὅσον ἥδιστος. φίλων θεράπαινα, καὶ δεήσεις, καὶ τὸ ἅπαντας ὑποπτήσσειν, καὶ θρασυνεῖν. καὶ οἱ μὲν, ἕωθεν πρὸς πύλας θύρας ἄνω ἐ κάτω θρασυπήσουσιν. ἐν αὐτοῖς ἦ, καὶ Κλεαίνετος, καὶ Δημοκράτης οἱ πάνυ. καὶ θρασυλθεῖσί γε αὐτοῖς, καὶ πρὸ τῶν ἄλλων εἰσδεχθῆναι ἀξιῶσι, θυρωροὶ ἐπὶ τῷ ἑρπετῶν. [1] Σύμεδρίδες βάρβαροι προσπορεξάτωσαν ἐς τὸ μέσον σὺν τῶν θύραν, οἷα νῦν αὐτοὶ ποιοῦσι

mnia jam coëmissem, præterquam quæ in Isthmo, Delphis, & Eleusine sunt: quæ mari adjacent, circumque Isthmum pauca, certaminum gratia, siquando ad Isthmia me conferrem, & Sicyonium campum: denique quicquid opacum, irriguum, & fœcundum in Græcia fuerit, id omne brevi tempore sit Adimanti: aurum autem concavum nobis sit ex quo cibum capiamus: pocula verò non levia, ut Echecratis illa, sed unumquodque duorum talentorum pondo. *Lyc.* Quo pacto pocillator poculum adeò grave, plenum tibi porrigat? aut quomodo accipies ab eo sine labore, non scyphum, sed Sisyphium pondus, illo tradente? *Adi.* Mi homo ne mihi disturba votum. Ego mensas quoque auri solidi faciam, aureosque lectos: & ni tacueris, etiam ministros ipsos. *Lyc.* Vide modò, ne quemadmodum Midæ, ne panis potusque tibi in aurum convertatur, & diutescendo miser pereas, fame ista pretiosa enectus. *Adi.* Tua igitur verisimilius compones Lycine, quum postmodum optare incipies. Vestis ad hæc sit purpurea, victus quàm maximè delicatus, somnus, quoad fieri potest, suavissimus, amicorum salutationes, & petitiones: & me vereantur, adorentque omnes: atque alii quidem primo statim manè ad fores sursum ac deorsum obambulent. Inter ipsos autem Cleænetus, & Democrates viri clari, quibus accedentibus, & ante alios introì recipi volentibus, septem janitores adstantes, ingentes barbari, in frontem statim impingant januam, perinde atque ipsi nunc aliis faciunt. Ego

1 Σύμεδρίδες βάρβαροι] Syri, Medi, sic enim illos vocabant. Habes præcipuam partem pag. seq. apud Athen. lib. 1. *Bourd.*

σιν. ἐγὼ δ', ὁπόταν δόξῃ, προκύψας ὥσπερ ὁ ἥλιος, σκεψόμενος μὲν ἑδ' ἐπιβλέψομαι σφίσι. εἰ δέ τις πένης, οὐδ' ἂν ἐγὼ πρὸς τοῦ θησαυροῦ, φιλοφρονήσομαι τοῦτον. κἂν λάσκωμεν, ἥκειν κελεύσω τὴν ὥραν ἐπὶ τὸ δεῖπνον. οἱ δ', ἅπαντες ἀναστήσονται οἱ πλούσιοι, ὁρῶντες ὀχήματα, ἵππους, καὶ παῖδας ὡραίους, ὅσον διχιλίους, ἐξ ἁπάσης ἡλικίας ὄ, τι πρὸ τοῦ ἀνθηρότατον. εἶτα δεῖπνα ἐπὶ χρυσοῦ. διπλῆς γὰρ ὁ ἄργυρος, καὶ ὃ κρατεῖ ἐμοί. τράπεζαι μὲν, ἐξ Ἰβηρίας. οἶνος δ', ἐξ Ἰταλίας. ἔλαιον δ', ἐξ Ἰβηρίας καὶ τοῦτο. μέλι δὲ ἡμίπυρον τὸ ἄπυρον, καὶ ὄψα πανταχόθεν, καὶ ὄρνιθες, καὶ λαγῴ, καὶ ὕστε τιθαί. ὄρνις, ὁ Φάσιος. καὶ ταὼς, ἐξ Ἰνδίας. καὶ ἀλεκτρυὼν νομαδικός. οἱ δὲ σκιαζόντως ἥκουσι, σοφισταί τινες, ὡς ἐμὲ πέμποντες καὶ χοιρίδιον ἔχοντες. εἰ δέ τις πρεσβύτερος, σκύφον, ἢ φιάλην αἰτήσας ὁ ἐκπώμασι. οἱ δὲ νῦν πλούσιοι, πρὸς ἐμὲ ἥκουσι, καὶ πρόσωπα δηλαδὴ ἅπαντες. καὶ οὐκ ἔστι τὸ ἀργυροῦν πινάκιον, ἢ τὸ σκύφον ἐπιδείξεται Διόνικος ἐν τῇ πομπῇ. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν ὁρᾷ τὰς οἰκίας τὰς ἐμὰς ἀργύρου τοσούτου χωρούσας. τῇ πάλαι δ' ταύτα παρ' ἐμὲ ἐξαίρετα ὑπῆρξεν ἂν, εἰ μὲ ἀξιώσῃ, καὶ μίναν ἕκαστον δραχμῶν, τῷ μὲ ἀσῷ, ἐκείνῳ δὲ τῷ μετοίκῳ, ἡμίσους τούτων. δημόσια δ' ἐς κάλλος ἥκατρα, καὶ βαλανεῖα, καὶ τὸν λιμένα ἄχρι πρὸς τὸ δεῖπνον ἥκειν. καὶ τάδε ἔσται λιμὴν εἶναι, ἐπαχθέντος ὀρύγματος μεγάλου καὶ ὕδατος, ὡς τὸ πλοῖον μὲ πλησίον ὁρμεῖν, καὶ φανῆς ὂν ἐκ τοῦ Κεραμεικοῦ. τοῖς φίλοις δ' ὑμῖν, Σαμίππῳ μὲ, ἑκατὸν μεδίμνους ἐπισήμους χρυσίου θησαυρίσαι τὸ οἰκούμενον

Ego verò, quando visum fuerit, prospiciens quemadmodum sol, illorum quidem nonnullos, ne aspiciam quidem. Si verò pauper quispiam, qualis ego fui antè repertum thesaurum, illum humaniter complectar, ac lotum ad cœnam sub tempus venire jubebo. Tum discruciabuntur isti divites, aspicientes vehicula, equos, puerosque formosos circiter bis mille, ex omni ætate delectos, ut quisque fuerit maximè floridus. Deinde cœnæ in auro appositæ (vile enim argentum, & nihil ad nostram fortunam) ac salsamentum quidem ex Hispania, vinum autem ex Italia: oleum quoque ex Hispania: mel verò nostras ignis expers, opsonia undequaque allata, sues, lepores, & volatilia quævis, gallina ex Phaside, pavo ex India, & gallus Numidicus. Qui verò singula parant, sophistæ sunt circa bellaria & sapores exercitati. Quòd ficui præbibero, scypho, vel phiala petita qui ebibetit, auferat secum & poculum. Qui autem nunc sunt divites, præ me Iri, & mendici videantur omnes. Neque amplius argenteam quadram, scyphum-ve Dionicus in pompa ostentabit: & maximè quum servos etiam meos argento tam multo uti videbit. Civitati autem à me hæc seponantur. Pecuniarum quidem distributiones, singulis mensibus drachmæ, civi quidem centum, inquilino verò quinquaginta. Publicè verò ad ornatum urbis, theatra, & balnea parabo, & mare usque ad Dipylum adducam, eritque portus, huc adducta per fossam magnam aqua, ut navis mea propiùs appelli, & ex Ceramico conspici possit. Amicis autem vobis, Samippo quidem, œconomum jubebo viginti modios auri signati metiri.

Ti-

σπέλθοιμι ἄν. Τιμολάῳ γ', πέντε χοίνικας. Λυκίῳ γ', χοίνικα, ἀπομερμηρίζω τ τοῦτον, ὅτι λάλος ἐστί, καὶ ἐπισκώπτει με τὴν ὀρχίν. τοῦτον ἐγὼ βούλομαι βιῶναι τ βίον, πλουτῶν εἰς ὑστερολλιῶ. καὶ τρυφῶν, καὶ πάσαις ἡδοναῖς ἀφθόνως χρώμενος. εἶρηκα. καίμοι ὁ Ἑρμῆς πλεισηγήσαιτο αὐτά. Λυ. οἶσθα οὖν ὦ Ἀδείμαντε, ὡς πάνυ σοι ἀπὸ λεπτῆς κράκης ὁ παῖς ὑτοσὶ πλοῦτος ἀπήρτηται, καὶ ἢν ἐκείνη διαῤῥαγῇ, πάντα οἴχεται, καὶ ἄνθρακές σοι ὁ ὑπερθυρος ἔσται; Ἀδει. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι ὦ ἄριστε, ἄδηλον ὁπόσον χρόνον βιώσεις πλουτῶν. τίς γὰρ οἶδεν εἰ ἔτι ἀδημερμήρις σοι τ χρυσῆς τραπέζης, πρὶν ἐπιβαλεῖν τὸν χαῖρε, καὶ ἀπογύσασθαι τ πῶμα, ἢ τ νομοδοκαλεκτρυόνος, ἀποφυσήσας τὸ ψυχίδιον, ἅπαξ, γυψὶ, καὶ κράξει πάντα ἐκεῖνα καθελιπών; ἢ ἐθέλεις καθαρθμήσωμαί σοι τὰς μῦς, αὐτίκα πρὶν ἀπολαῦσαι τ πλούτου ἀποθανόντος, εἴτις γ', καὶ ζῶντας ἀποστερηθέντας ὧν εἶχον ὑπὸ τῶν βασκάνων θεῶν τὰ τοιαῦτα δαίμονος; ἀκούεις γάρ που τ Κροῖσον, καὶ τ Πολυκράτη, πολὺ σὺ πλουσιωτέρους γενομένους, ἐκπεσόντας ὑπὸ βραχεῖ τῶν ἀγαθῶν ἁπάντων; ἵνα δέ σοι τ τούτους ἀφῶ, τὸ τῶν αἰνιγμάτων ἐχέγγυον οἵτινά σοι γνώσομαι, καὶ βέβαιον; ἢ οὐχ ὁρᾷς πολλοὺς τ πλουσίων καταδεδυμένους ἀφάτοις ὑπὸ τ ἀλγηδόνων, τοὺς μὲν, ὑδρωπιῶντας δυσαρθμίους, εἴτις γ', τυφλοὺς, ἢ τ συντοδίαν τί ἀλγοῦντας; ὅτι μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἕλοιο πλουτῶν δὶς τοσοῦτον πλοῦτον, ὅμοια πάσχειν Φανομάχῳ τῷ πλουσίῳ, καὶ γηλιᾶσθαι ὡς ἐκεῖνον, Timolao verò chœnices quinque, unam Lycino, eamque abraſam, quia loquax eſt, meumque votum irridet. Atque hanc vivere vitam vellem ſupra modum diteſcens, & delicatè agens, omnibuſque voluptatibus copioſè fruens. Dixi. Ac mihi illa velit perficere Mercurius. *Lyc.* Ergo ſcis Adimante, quàm tenui de filo puer iſte Plutus pendeat, quod ſi rumpatur omnia evaneſcent, & carbones tibi hic theſaurus erit? *Adi.* Quî dicis hoc Lycine? *Lyc.* Quia ô optime, incertum eſt quandiu locuples ſis victurus. Quis enim ſcit an adhuc appoſita tibi menſa iſta aurea, priuſquam manum admoveas, & pavonem, aut Gallum Numidicum deguſtes, exhalata animula abiturus ſis, vulturibus & corvis iſta omnia relinquens? An vis ut enumerem tibi, alios quidem ſtatim, priuſquam divitiis fruerentur, mortuos: alios autem etiam vivos, iis quæ poſſidebant, ab aliquo Deo ſpoliatos, qui hæc ipſis invidebat? An non audis Crœſum, & Polycratem, qui multò te opulentiores fuerunt, brevi bonis omnibus excidiſſe? Sed ut tibi miſſos hos faciam: num tibi valetudinem adeò firmam putas fore, atque conſtantem? An non vides multos divitum doloribus vexatos infœliciter ætatem agere: ac alios ne vadere quidem poſſe, alios autem cæcos eſſe, aut intus affectu aliquo laborare? Nam quòd ne alteram quidem tantam opulentiam poſſidere velles, eademque cum Phanomacho divite iſto pati, pariterque ut ille effœminatus eſſe, ſat

1 Ἀδει. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; ὅτι ὦ ἄριστε] Ἀδει. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι ὦ ἄριστε. Marcil.

εὖ οἶδα καὶ μὴ εἴπῃς. ἐῶ λέγειν ὅσας ἐπιβουλὰς οἶδα μὴ δι' ὀλίγου, καὶ λῃστὰς, καὶ φθόνον, καὶ μῖσος ὑπὸ τῶν πολλῶν. ὁρᾷς οἷον σοι πρᾶγμάτων αὖπος ὁ θησαυρὸς γίγνεται; *Adei.* ἀεὶ σύ μοι ὦ Λυκῖνε, ἀντιῤῥέπεις. ὥστε ἄπο τοῦ χοινικίδος ἐπὶ λήψῃ, ἐς τέλος με τῆς ὀρχῆς ἐπηρεάζων. *Lyc.* τοῦτο μὲν ἤδη καὶ τοὺς πολλοὺς τῶν πλησίον ἀναδύῃ, καὶ ἀνακαλεῖς, τοῦ ἀντόχρησιν. ἀλλὰ σὺ ἤδη ὁ Σάμιππος, εὔχου. *Sami.* ἐγὼ γάρ εἰμι, ῥᾳθυμίης, ἐκ Μαντινείας ὡς ἴστε, ναῶν μὲ σὺν αἰτήσουμαι χωρὶς τοῖς πολίτας ἐπιδεῖξαι ἀδωίαν. εἰδὲ μικρολογήσουμαι πρὸς τοὺς θεοὺς, θησαυρὸν αἰτῶν, καὶ μεμετρημένον χρυσίον. ἀλλὰ, δύναται γὰρ ἅπαντα οἱ θεοὶ, καὶ τὰ μέγιστα εἶναι δοκοῦντα, καὶ ὁ νόμος τῆς ὀρχῆς, ὃν Τιμόλαος ἔθηκε, φήσας μηδὲν ἐκεῖνο αἰτεῖν, ὡς ἐκείνων πρὸς ἅδην ἀναπεπλόντων, αὐτῷ δὴ βασιλεῦς χρῆσθαι, ἢ χ οἷος Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, ἢ Πτολεμαῖος, ἢ Μιθριδάτης, ἢ εἴ τις ἄλλος ἐκ δεκάμβρος τοῦ βασιλείου ὤδε πατρὸς ἦρξεν. ἀλλά μοι τοσοῦτον ἀπὸ λῃστείας ὀρέξαμβόω, ἀζήμιοι, καὶ σωωμόνται ὅσον τελέκηνα, πιστοὶ μάλα, καὶ πρόθυμοι χρῆσθαι. εἶτα κατ' ὀλίγον, τελακόσιοι προσιόντες ἡμῖν, ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις. εἶτα, χίλιοι. καὶ μετ' ὀ πολὺ, μύριοι. καὶ τὸ πᾶν, εἰς πέντε μυριάδας τὸ ὁπλικόν. ἱππεῖς δ', ἀμφὶ τὰς πενταχιλίας. ἐγὼ δ', χειροτονητὸς ὑφ' ἁπάντων αἱρεθεὶς, ἄρχων ἄριστος εἶναι δόξας, ἀνθρώπων ἡλίαζ, καὶ πρᾶγμασι χρῆσθαι, ὡς τοῦτο αὐτὸ ἤδη μεῖζον εἶναι τῶν ἄλλων βασιλέων, ἅτε δεομένῃ προχειρισθέντα τὰ φαυλότατα ἄρχειν, ἢ

sat scio, etsi non dixeris. Non dico quàm multas insidias cum divitiis conjunctas norim, præterea prædones, invidiam, & odium apud vulgus obeundum. Vides qualium tibi rerum author sit hic thesaurus. *Adi.* Semper tu mihi, Lycine, adversarius es: quare neque chœnicem etiam accipies, ut qui perpetuò meum votum insecteris. *Lyc.* Hoc quidem jam divitum multorum more detrectas, & promissum revocas. Sed tu Samippe, jam ὄρπα. *Sam.* Ego verò, Arcas enim sum ex Mantinea in continente habitans, ut scitis, navim quidem mihi obvenire non postulabo, ut quam meis civibus spectandam exhibere non possem. Neque scrupulosè adeò cum Diis rationem inibo, thesaurum petens, & aurum ad mensuram accumulatum. Sed (possunt enim omnia Dii, etiam ea quæ videntur esse maxima: & lex voti quam Timolaus tulit, jubet nihil vereri postulare, tanquam illis nihil abnuentibus) postulo rex esse, non qualis Alexander Philippi filius, aut Ptolemæus, aut Mithridates, aut siquis alius accepto à patre regno, imperavit. Sed mihi à latrocinio primùm exorso, socii & conjurati circiter triginta, fideles admodum, & audaces adsint. Deinde paulò pòst trecenti, alii super alios nobis accedentes: postea mille: nec multò pòst, decies mille: postremò tota armatorum summa, quinquaginta millia: equitum autem circiter quingenta millia. Ego verò suffragiis cunctorum antepositus, Imperator optimus esse videar: qui & hominibus præeam, & res administrem: ut hoc utique ipso jam major sim cæteris regibus, ut pote qui virtute electus fuerim ad imperan-

κληρονόμον γθυόμενον, ἄλλα ποιήσαντος εἰς τὴν βασιλείαν. ἐπεὶ τῷ Ἀδιμάντῳ θησαυρῷ, ὥσπλήσιον τὸ τοιοῦτον. καὶ τὸ πεζὸν μὰ ἔχ ὅμοιον ἦδύ, ὥσπερ ὅταν ἴδῃ τις αὐτὸς δι' αὐτοῦ κτησάμενος τὴν δωμαιείαν. Λυ. παπαὶ ὦ Σάμιππε, ἐδὲν μικρὸν, ἀλλὰ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τῶν ἀγαθῶν ἁπάντων σὺν ἤτησας, ἄρχειν ἀπίδος τοσούτης, ἄριστος δὴ ὠφθεμένος ὑπὸ τῶν πεντακισμυρίων. τοιοῦτον ἡμῖν ἡ Μαντίνεια θαυμαστὸν βασιλέα, καὶ στρατηγὸν ἐλελήθει ἀνατρέφουσα. θαλὼ ἀλλὰ βασίλευε, καὶ ἡγοῦ τῶν στρατιωτῶν, καὶ ἁθροίσομέν σοι, τὸ ἱππικὸν, καὶ τὰς ἀσπίδας τὰς ἀπιδιώδους. ἐθέλω γὰρ εἰδέναι οἵ βαδιεῖσθε τοσοῦτοι ὄντες ἐξ Ἀρκαδίας, ἢ ἐπὶ τίνας ἀθλίους πρώτους ἀφίξεσθε. Σαμι. ἄκουε ὦ Λυκῖνε. μᾶλλον δ' εἴ σοι φίλον, ἀκολούθει μεθ' ἡμῶν. ἱππαρχον γάρ σε τῶν στρατιωτικῶν ἀποφαίνω. Λυ. ἀλλὰ τὴν μὲν τιμῆς ὦ βασιλεῦ, χάριν οἶδά σοι. καὶ ὑποκύψας ἐς τὸ περσικὸν, προσκυνῶ σε προσαγαγὼν ἐς τετράκις τὸ χεῖρε, τιμῶν τὸν τιάραν, ὀρθὴν ἔσαν, καὶ τὸ διάδημα. σὺ δὲ τὸν ἐρίφωμμόν τινα τοίνυν ἵππαρχον. ἐγὼ γάρ σοι δεινῶς ἄφιππός εἰμι, καὶ ὅλως ἐπίδιλος ἵππου τὸν προσθεῖ χρόνῳ. δίδια τοίνυν μὴ σαλπιγκτὴς ἐποτρύνῃ ὄντως, κἄπειτα ἐγὼ, συμπατηθῶ ὑπὸ τοσούτοις ὁπλαῖς. ἢ δὲ θυμοειδὴς ὁ ἵππος ὤν, ἐξενέγκῃ με, τὸν χαλινὸν ἐνδακὼν, ἐς μέσους τοὺς πολεμίους, ἢ δεήσῃ καθοδηγήσαί με πρὸς τὸ ἐρίππιον, εἰ μέλλω μόνον τε ἄνω, καὶ ἐξεδεῖν τὸν χαλινόν. Λδει. ἐγώ σοι ὦ Σάμιππε, ἡγήσομαι τῶν ἱππέων. Λυκῖνος δὲ, τὸν δεξιὸν κέρας ἐχέτω. δίκαιος δ' ἂν εἴην τυχεῖν παρὰ σοῦ τῶν μεγίστων, τοσούτοις σὺ μεδίμνοις δωρησάμενος ἡγεμονίαν. perandum exercitui, non per successionem hæreditariam accepto regno, ad quod adipiscendum alius laborarit. Nam hoc Adimanti thesauro non dissimile foret, nec ipsa res eodem modo suavis, ut quum aliquis videtur ipse per seipsum assequutus esse principatum. *Lyc.* Papæ Samippe, nihil exiguum, sed bonorum omnium caput petiisti, ut tantæ scutatorum aciei imperes, optimus ipse judicatus à quinquaginta millibus. Talem nobis regem Mantinea, & præclarum imperatorem à se nutriri non animadvertebat. Verùm age, regna, præi militibus, & equestres turmas: aciemque clypeatam adorna. Cupio enim scire quônam ex Arcadia tam multi profecturi sitis, aut contra quos miseros primùm expeditionem facturi. *Sam.* Audi Lycine: imò verò si tibi placet, nos sequere: nam te quinque millibus equitum præficiam. *Lyc.* At pro honore isto, ô rex, gratiam tibi habeo, & Persico more procumbens, adoro te, circumactis post tergum manibus, rectam istam tiaram, & diadema venerando. At tu ex robustis illis aliquem equitatui præfice. Nam à re equestri magnopere sum alienus, neque antehac omnino equum conscendi. Proinde metuo ne tubicine classicum intonante, delapsus ego in turba à tot ungulis conculcer: aut etiam ferocior equus, arrepto frœno, in medios hostes efferat me: aut denique oporteat me alligari ephippio, si super eo manere, & frænum tenere debeam. *Adim.* Ego tibi, Samippe, ducam equites: Lycinus verò dextrum cornu teneat. Meritus autem sum, qui maximos honores abs te consequar, ut qui te tam multis auri

μῶ ἐπισήμῳ χρυσίῳ. Σαμι. καὶ αὐτὰς ἐρώμεθα ὦ Ἀδείμαντε τὰς ἵππους, εἰ δέξονταί σε ἄρχοντα σφῶν ἡνιόχου. ὅτῳ δοκεῖ ὦ ἵππεῖς Ἀδείμαντον ἵππαρχεῖν, ἀναπιάτω τὴν χεῖρα. πάντες ὡς ὁρᾷς ὦ Ἀδείμαντε, ἐχειροτόνησαν. ἀλλὰ σὺ μὲν ἄρχε τῆς ἵππου. Λυκῖνος ἤ, ἐχέτω τὸ δεξιόν. ὁ δὲ Τιμόλαος, ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ τεταξέσθω. ἐγὼ δὲ, καὶ μέσον, ὡς νόμος βασιλεῦσι τῶν Περσῶν, ἐπειδὰν αὐτοὶ συμπαρεδρεύειν αὐτοῖς βάλωνται τινας. ἀσπασώμεθα δὴ τὴν ἐπὶ Κορίνθου ἰόντες ἀγέλην τὸν ὄρεινῆς, ἐπευξάμενοι τῷ βασιλεῖ Διΐ. κἀπειδὰν τὰ ἐν τῇ Ἑλλάδι πάντα χειρωσώμεθα, ἐδόκει γὰρ ὁ σαυλωθησόμενος ἡμῖν τὰ ὅπλα τοσοῦτος ὄχλος εἶναι, ἀλλ' ἀκονιεὶ κρατησόμεθα, ἐπιβάντες ἐπὶ τὰς τριήρεις, καὶ τὰς ἵππους εἰς τὰς ἱππαγωγὰς ἐμβιβάσαντες, παρασκευάσωμεν δ' ὡς Κεγχρεαῖς ἐσόμενοι ἱκανὸς, καὶ τὰ πλοῖα ἀφορμὴ, καὶ τἄλλα πάντα, ἀφελάσωμεν τὰ αἰγαῖον εἰς τὸν Ἰόνιον. εἶτα ἐκεῖ τῇ Ἀρτέμιδι θύσαντες, καὶ τὰς πόλεις ἀτειχίστους λαβόντες, ῥᾳδίως ἄρχοντας ἀπολιπόντες, ἐς Χερρόνησον ἐπὶ Συρίας ἀφ' Καρίας. εἶτα Λυκίας, καὶ Παμφυλίας, καὶ Πισίδων, καὶ τῶν Ψιλίδων, καὶ ὀρεινῆς Κιλικίας, ἄχρις ἂν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ἀφικώμεθα. Λυ. ἐμὲ ὦ βασιλεῦ εἰ δοκεῖ, σατράπην τῆς Ἑλλάδος καταλιπε. δειλὸς γάρ εἰμι, καὶ τὸ οἴκοι πολὺ ἀπελθεῖν, ὡς ἂν ἡδέως ἀποσείσωμαι. σὺ δ' ἔοικας ἐπὶ Ἀρμενίους, καὶ Παρθυαίους ἐλάσειν, μάχιμον φῦλα, καὶ τὸν τοξικὸν εὖ οἶδα. ὥστε ἄλλῳ δώσεις τὸ δεξιὸν, ἐμὲ δὲ ἀντιπατρόν τινα ἑαυτοῦ ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, μή με καὶ ἀφτείρῃς ὀϊστῷ,

signati modiis donaverim. *Sam.* Ipsos equites interrogemus, Adimante, num recipere te velint præfectum suum. Cui placet, equites, Adimantum hunc vestrum esse præfectum, ille manum attollat. Omnes, ut vides Adimante, suffragantur tibi. Proin tu quidem equitatui præsis, Lycinus autem dextrum cornu teneat. Porrò hic Timolaus ad lævum collocabitur. Ego verò mediam aciem regam: ut solent Persarum reges, quando aliquos assidere sibi volunt. Sed jam versus Corinthum progrediamur per montanam viam, Iovem regium comprecati. Ac postquam ea quæ in Græcia sunt, omnia subegerimus (neque enim quisquam erit qui nobis resistat oppositis armis, cùm tam multi simus, sed sine pulvere vincemus) consensis triremibus, & equis in naves impositis (apparatum autem est in Cenchreis frumentum sufficienti copia, & ei ferendo paria navigia, cæteraque omnia) trajiciamus per Ægæum in Ioniam. Exinde sacris ibi Dianæ peractis, & captis civitatibus immunitis, & præfectis ibidem facilè relictis, in Syriam pergamus per Cariam: inde per Lyciam, Pamphyliam, Pisidas, & utramque Ciciliæ oram, maritimam videlicet, & montanam, donec ad Euphratem perveneri-mus. *Lyc.* Me ô rex, si placet, Græciæ satrapam relinque: sum enim formidolosus, neque domo longiùs abire libenter sustineam. Videris autem in Armenios & Parthos exercitum esse ducturus, gentes bellicosas, & sagittandi perquàm peritas. Quare alteri alicui dextrum cornu committe: me verò Antipatrum quempiam in Græcia relinque: ne quis etiam me sagitta transfigat, mi-

ἄθλιον βαλὼν ἐς τὰ γυμνὰ, ὡδὶ Σῦσα, ἢ Βάκτρα ἡγεμόνι σοι τ φάλαγγ. Σαμι. ἀποδιδράσκεις ὦ Λυκίνε τ κωλολογῶν, δειλὸς ὤν. ὁ ἢ νόμος, ἀποτέμνᾶζ τὸν κεφαλὴν, εἴ τις λιπὼν φαίνοιτο τὸν τάξιν. ἀλλ' ἐπὶ κ τ Εὐφράτην ἤδη ἐσμὲν, κ ὁ πόταμὸς ἔζευκται, κ κράπιν ὁπόσα διελήλυθαμὲν ἀσφαλῶς ἡμῖν ἔχει, κὴ πάντα ὑπάρχει κομιζομένοις, ὧν ἐμεῦ ἡγέτου ἔθνη ἐπεισαχθέντες, οἱδὲ, κ ἀπάσας τὰς Φοινίκης ἡμῖν ὧν τοσῶνδε, κὴ τὰς Παλαισίνης, εἶτα ἐ τὰς Αἰγύπτου ὡθισάμενοι, σὺ πρῶτος ὦ Λυκῖνε ἡγήσαιο, τὸ δεξιὸν ἄγων. εἶπα ἐγώ. κὴ μετ' ἐμὲ, φάσκει Τιμόλαος. ἐπὶ πᾶσι ἢ, τὸ ἱππικὸν ἄγε σὺ ὦ Ἀδείμαντε. κὴ ἡμῖν μ τ μεσοποταμίας, ἐδεὶς ἀπήντησεν ἡμῖν πολέμιος, ἀλλ' ἐκόντες αὐτούς τε, κ τὰς ἀκροπόλεις ἄνδρωπι ἐνεχείρισαν. κ ἐπὶ Βαβυλῶνα ἐλθόντες, ἀσφαδάκηθι παρήλθομὲν εἰς τὸ ἔσω τ τειχῶν, κ ἔχομὲν τὴν πόλιν. ὁ βασιλεὺς ἢ ὡδὶ Κτησιφῶντα ἡμετέρων, ἥκουσε τὴν ἔφοδον. εἶτα εἰς Σελεύκειαν παρελθὼν, ἐξασκεύαζετο, ἱππέας τε ὅτι πλείστους μεταπεμπόμενος, κ τοξότας, κ σφενδονήτας, ἀπαγγέλλουσι δ' ἐν οἱ σκοποὶ ἀμφὶ τὰς ἑκατὸν ἤδη μυριάδας ἐ μαχίμως σωπλέχθαι, κ τούτων εἴκοσιν ἱπποτοξότας, καίτοι ὄντα ὁ Ἀρμένιος πάρεσιν, ὄντε οἱ κ τὴν κραταιὰν ἡλικίαν οἰκοῦντες, ὄντε οἱ ἀπὸ Βάκτρων, ἀλλ' ἐν τ πλησίον, κ ἐσχατιῶν τ ἀρχῆς. ὅτω ῥᾳδίως τοσούσδε μυριάδας κατάξει. καιρὸς ἐν ἤδη σκοπεῖν ἡμᾶς ἃ, τι χρὴ ποιεῖν. Ἀδει. ἀλλ' ἐγὼ μὲν φημὶ δεῖν ὑμᾶς τὸ πεζὸν, ἀσπίναι τὴν ἐπὶ Κτησιφῶντ. ἡμᾶς ἢ τὸ ἱππικὸν, αὐτοῦ μένειν, τὴν Βαβυλῶνα

miſerum in parte nuda feriens, circum Suſa, vel Bactra phalangi præfectum. *Sam.* Aufugis Lycine cohortem, meticuloſus cùm ſis: atqui lex jubet ei caput amputari, qui ordinis deſertor viſus fuerit. Sed quoniam ſecundum Euphratem jam ſumus, & fluvius ipſe ponte junctus eſt: & quæcunque à tergo reliquimus tutò nobis habent, omniaque præfecti occupant, quos unicuique genti ſuperinduxi: atque hi etiam abeunt, nobis interim Phœniciam, Palæſtinam, deinde & Ægyptum adjuncturi tu primus, Lycine, tranſi dextrum cornu ducens: ego deinde, & poſt me hic Timolaus. Poſtremò tu equitatum duc Adimante. Ac per Meſopotamiam nullus hoſtis nobis occurrit: ſed ultrò ſe ipſos, & arces, homines dediderunt. Et quum Babylonem veniſſemus, præter expectationem intra muros ingreſſi ſumus, ac urbem ipſam tenemus. Rex autem ad Cteſiphontem commorans, adventum noſtrum accepit. Proinde Seleuciam profectus, exercitum comparat, equites quamplurimos, ſagittarios, & funditores accerſens. Renuntiant itaque ſpeculatores, circiter centum myriadas hominum ad pugnam aptorum eſſe congregatas, & ex his viginti, qui ex equis jaculantur. Necdum tamen Armenius adeſt, neque Caſpii maris accolæ, neque Bactriani: ſed vicini tantùm, & qui in regni ſuburbiis habitant: adeò facilè tot myriadas conſcripſit. Tempus igitur eſt ut videamus quid facto ſit opus. *Adim.* At ego quidem cenſeo oportere vos, pedeſtrem videlicet exercitum, proficiſci ad Cteſiphontem: nos autem equeſtres turmas, manere hìc, & Babylonem aſſervare. *Sam.*

Διαφυλάξοντας. Σαμι. ἀποδειλιᾷς
σὺ ὦ Ἀδείμαντε, πλησίον ὄν κιν-
δύνου γιγνόμενον. σοὶ δὲ τί δοκεῖ ὦ
Τιμόλαε; Τιμ. ἁπάσῃ τῇ στρα-
τιᾷ βαδίζειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, μὴ
δὲ περιμένειν ἕως ἂν ἄμεινον παρα-
σκευάσωνται, παντα χόθεν αὐτοῖς
συμφέροντων ἀφθονομένων. ἀλλ' ἕως
ἔτι κατὰ ὁδὸν εἰσὶν οἱ πολέμιοι, ἐπι-
χειρῶμεν αὐτοῖς. Σαμι. εὖ λέγεις.
σὺ δέ τί ὦ Λυκῖνε δοκιμάζεις; Λυ.
ἐγώ σοι φράσω. ἐπειδὴ κεκμηκόμεν
σωτόνως ὁδοιοῦντες, ἐπὸτε κατηεί-
μεν ἕωθεν ἐς τὸ Πειραιᾶ, καὶ νῦν δὲ
ἤδη τεσσαράκοντα καὶ ἑπτὰ σταδίους ἀφικεγ-
μένοις, καὶ ὁ ἥλιος πολὺς, καὶ
μεσημβρίαν ἤδη μάλιστα, σύστοιχοι
ἂν ἐπὶ τὰς ἐλαίας [1] ἐπὶ τῷ ἀνα-
γεγραμμένῃ στήλῃ καθίσαντας, ἀ-
ναπαύσαντας. εἶτα ὕπνου ἀναστάντας,
πορεύεσθαι, καὶ ἀνύειν τὸ λοιπὸν ἐς
τὸ ἄστυ. Σαμι. ἦ γὰρ Ἀθήνησιν ὦ
μακάριε ἔνια δοκεῖς, ὃς ἀμφὶ Βα-
βυλῶνα σὺ τῷ μεθύῳ ὦδε τοιχῶν
καὶ τοσούτοις στρατιώταις καθῆσθαι
καὶ βουλεύεσθαι; Λυ.
ὑπέμνησας. ἐγὼ δὲ μὴ εἰπεῖν ὡμίλει,
[2] καὶ σὺ παρὰ τὸ φανεῖσθαι τὴν
γνώμην. Σαμι. βούσιμόν δὴ, εἴ
σοι δοκεῖ, ὅπως ἄνδρες ἀγαθοὶ ὄντες
τοῖς κινδύνοις ἔσεσθε, μὴ δὲ προδώ-
σετε τὸ πάτριον φρόνημα. ἤδη γάρ
που οἱ πολέμιοι ἐπιλαμβάνουσιν.
ὥστε τὸ μὲν σύνθημα, ἔστω ἐνύαλιος.
ὑμεῖς δὲ, ἐπειδὰν σημήνῃ ὁ σαλπι-
κτὴς, ἀλαλάξαντες, καὶ τὰς ἀσπίδας
κρούσαντες πρὸς τὰς ἀσπίδας, ἐπεί-
γεσθε συμμίξαι τοῖς ἐναντίοις, καὶ
αὐτὸς ἡγεῖσθε τῶν τολμώντων, ὡς μὴ
δὲ πλαγὰς λαμβάνωμεν, ἀκροβολί-

Sam. Etiam tu formidas Adimante, quum ad periculum propiùs est ventum. Sed quid tibi videtur Timolaë? *Tim.* Omnibus cum copiis obviam hosti esse eundum, neque expectandum dum illi sese meliùs parârint, auxiliis undique ipsis accedentibus. Sed dum adhuc in via sunt hostes, adoriamur ipsos. *Sam.* Rectè dicis. Tu verò Lycine quid censes? *Lyc.* Equidem tibi dicam. Posteaquam defessi sumus itinere continuo, ex quo mane in Piræum descendimus, & jam nunc triginta ferè stadia processimus, & solis ardor magnus (nam circa meridiem maximè jam est) hîc alicubi ad oleas, super columnam istam inscriptionibus insignitam residentibus, esse quiescendum: deinde hinc surgentibus, eundum, & reliquum viæ ad urbem absolvendum. *Sam.* Etiam-ne Athenis, ô beate, esse putas, qui circa Babylonem in campo ante muros sedes inter tot milites de bello deliberans? *Lycin.* Submonuisti: ego verò sapere me putabam: & tu, eo quòd sententiam proferres. *Sam.* Accedemus igitur, si tibi videtur: & facite ut sitis viri fortes in periculis, neque patrios spiritus prodatis. Iam enim & hostes pugnam capessunt: quare Enyalius esto tessera. Vos autem postquam tubicen classicum cecinerit, exultantes, & clypeos hastis pulsantes, properate cum adversariis manus conserere: atque intra teli jactum consistite, ut ne plagas accipiamus, dum illis velitari

1 Ἐπὶ τῆς ἀναγεγραμμένης στήλης] Legendum videtur, ὑπὸ τὴν ἀναγεγραμμένην στήλην. Sic ὑπὸ γῆν. ὑπὸ μέλης. & similia. *Menagius.*

2 Καὶ σὺ παρὰ τὸ φανεῖσθαι τὴν γνώμην] Non sine menda. *Marcil.*

1 Οἱ

ζειαζ αὐτοῖς διδύτις. καὶ ἐπειδὴ ἐς χεῖρας ἤδη συμπεπλεγμένοι, τὸ μὲν δώνυμον, καὶ ὁ Τιμόλαος, ἐτρέψαντο τοὺς καθ' αὑτούς, Μήδους ὄντας. τὸ δ' ἐμὲ, ἰσόπαλον ἔτι. Πέρσαι γάρ εἰσι, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν αὐτοῖς. ἡ δ' ἵππος ἅπασα τὸ βαρβάρων, ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἡμῶν ἐλαύνουσιν. ὥστε ὦ Λυκῖνε, αὐτός τε ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνου, καὶ τοῖς μετὰ σαυτοῦ παρακελεύου δέχεσθαι τὴν ἐπίλασιν. Λυ. ὦ τύχης. ἐπὶ ἐμὲ γὰρ οἱ ἱππεῖς ἅπαντες, καὶ μόνος ἐπιτήδειος αὐτοῖς ἔδοξα ἐπελαύνεσθαι. καί μοι δοκῶ, ὡς βιάζονται, αὐτομολήσειν, προσδραμὼν ἐς τὴν παλαίστραν, ἔνθα πολεμίως ὑμᾶς καταλιπών. Σαμι. μηδαμῶς. κρατεῖς γὰρ αὐτῶν ἐν σὺ ἤδη τοῦ μέρους. ἐγὼ δ' ὡς ὁρᾷς, καὶ μονομαχήσω πρὸς τὸν βασιλέα. προσκαλεῖται γάρ με. καὶ ἀναδῦναι πάντως αἰσχρόν. Λυ. νὴ Δία ἐν τεταῦσθαι αὐτίκα μάλα πρὸς αὐτοῦ. βασιλικὸν γὰρ τὸ πρωθῆναι πρὸ τοῦ ἄρχειν μαχόμενον. Σαμι. εὖ λέγεις ἐπιπόλαιον μὲν μοι τὸ τραῦμα, καὶ σὺν εἰς τὰ φανερὰ δὲ σώματος, ὡς μὴ δι' τὸν ἄλλον ὕστερον ἄμορφον γένηται. πλὴν ἀλλὰ ὁρᾷς ὅπως ἐπελάσας, μιᾷ πληγῇ αὐτόν τε, καὶ τὸν ἵππον διέπειρε τὸν λόγχῃ ἀφείς; εἶτα τὸν κεφαλὴν ἀποτεμὼν, καὶ ἄφελὼν τὸ διάδημα, βασιλεὺς ἤδη γίγνου, προσκυνούμενος ὑφ' ἁπάντων, [1] οἱ βάρβαροι προσκυνείτωσαν ἡμῖν, καὶ τὸν Ἑλλήνων νόμον ἄρξω, ὡς τραπέζης ὀνομαζόμενος. ἐπὶ τούτοις ἄρα σκοπεῖτε ὅσας μὴ πόλεις ἐπώνυμους ἐμαυτοῦ οἰκιῶ, ὅσας δ' ἐν καθαιρήσω ἐλὼν καὶ κρατήσας, αἳ ἂν ὑβρίσωσί τι ἐς

tari concedimus. Et postquam ad manus ventum jam est, sinistrum cornu, & Timolaus, Medos cum quibus congressi sunt, in fugam verterunt. Ego verò æquo adhuc Marte pugno: Persæ enim sunt, interque eos ipse rex. Vniversus autem barbarorum equitatus, in dextrum cornu nostrum fertur. Quare, ô Lycine, & ipse sis vir fortis, & eos qui tecum sunt, hortare ut impressionem fortiter excipiant. *Lyc.* O fortunam! adversum enim me equites cuncti, solusque visus sum idoneus, qui contrà ferar. Ac mihi videor, si vim adhibeant, transfugiturus esse, in palæstram hinc currens, vos etiamnum belligerantes relinquens. *Sam.* Nequaquam: tu enim ipsos ex parte jam vincis. Ego verò, ut vides, etiam singulari prælio cum rege congrediar. Provocat enim me, & pugnam detrectare, omnino turpe fuerit. *Lyc.* Per Iovem ab eo confestim vulneraberis: nam regium est de regno dimicantem vulnerari. *Sam.* Rectè dicis. At hoc vulnus summam tantùm cutem mihi perstringat, nec in aperta corporis parte, ne postea deformis obducatur cicatrix. Cæterùm vides quo pacto incurrendo una plaga, & ipsum, & equum emissa hasta transadegerim? Deinde amputato capite, & ablato diademate, rex jam factus sum, qui ab omnibus adoror. Barbari me adorent: ego juxtà Græcorum legem imperabo, atque imperator unus nominabor. Præterea cogitate quàm multas civitates mihi cognomines condam, quamque multas per vim captas destruam, siquæ aliquam contumeliam

1 Οἱ βάρβαροι προσκυνήτωσαν ἡμῖν, καὶ τ.] Οἱ βάρβαροι προσκυνήτωσαν, ὑμῖν καὶ τ. Marcil.

1 E'

τ'ὼ ἀρχήν. ἀπάντων ἢ μάλιστα Κυδίαν τὸν πλούσιον μετελεύσομαι, ὃς ὅμορός μοι ἤδη ὢν, ἐξέωσε δ' ἀρχῆθεν, ἐπιβαίνων καθ' ὀλίγον ἐς τὸ ἔσω τῆς ὅρων. Λυ. πέπαυσο ἤδη ὦ Σάμιππε. καιροῦ γάρ σε ἡδὴ μὴ νενικηκότα τηλικαύτῃ μάχῃ, τὸν Βαβυλῶνι δώμαχεῖν τὰ ἐπινίκια. ἐκτὸς δὲ σοι μὴ σοὶ ἡ ἀρχή. Τιμόλαον ἢ τὸν μέρη εὔχεσθαι ὅσα ἂν ἐθέλῃ. Σα. τί σ', ὦ Λυκῖνε, οἷα σοι ἠτήσατο δοκῶ; Λυ. δῆλον πολὺ ὦ μακαριώτατε βασιλέων ἐπιποθούμενον, ὃ βιαιότερον τοῦ Ἀδειμάντου. παρ' ὅσον οἰκεῖος μὲν ἐτρύφα, διπλακοῦντα χρύσεα σκεύη ἐπιθυμῶν ἀποτείνων τοῖς συμπότοις. σὺ δ', ἢ ἐπιτρώσκει μονομαχῶν, ἢ ἐδεδίεις, ἢ ἐφεύπτιζες νύκτωρ, ἢ μεθ' ἡμέραν. ἃ μόνον γάρ σοι τὰ δῆλα τοῦ πολεμίου φοβερὰ ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβουλαὶ μυρίαι, καὶ φθόνος δῆλα τοῦ σωζόντων, καὶ μῖσος, καὶ κολακεία. φίλος δὲ ἁπλοῦς ἀληθὴς, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἐλπίδα εὖνοι δοκοῦντες εἶναι. ἀπόλαυσις μόνη, ἀδὲ ὅσα τοῦ ἡδέως, ἀλλὰ δέξα μόνον, καὶ πορφυρᾶ, χρυσοῦ ποικίλη, καὶ ταινία λόγῳ περὶ τὸ μετώπῳ, καὶ δορυφόροι περιόντες. τὰ δ' ἄλλα, κόμματος ἀφορμὴ, καὶ ἀηδία πολλή. καὶ ἡ χρηματίζειν τοῖς παρὰ τοῦ πολεμίων ἥκουσι δεῖ, ἢ δικάζειν, ἢ καταπέμπειν τοῖς ὑπηκόοις ἐπιτάγματα. καὶ ἤτοι ἀφίξηκέ τι ἔθνος, ἢ ἐπελαυνόντι τινες τοῦ ἔξω τοῦ ἀρχῆς. δεδιέναι δὲ δεῖ πάντα, καὶ ὑφορᾶσθαι, καὶ ὅλως, ὑπὸ πάντων μᾶλλον, ἢ ὑπὸ σεαυτοῦ δύδαιμονίζεσθαι. καὶ γὰρ ὃ τόδε, πῶς ἂ πεπιον, ὅτι οὐ νοσεῖς τὰ ὅμοια τοῖς ἰδιώταις, καὶ ὁ πυρετὸς ἀλαζονικώτερόν σε βασιλέα ὄντα, ἀδὲ ὁ ἰατὴρ δέδιε τὰς liam regno meo intulerint. At omnium maximè Cydiam istum divitem ulciscar, qui cùm mihi jam vicinus esset, agro me expulit, intus fines paulatim ingrediens. *Lyc.* Desine tandem Samippe. Tempus enim est ut tanta pugna potitus, victoriæ convivium Babylone celebres (sex enim stadiorum opinor est tibi imperium) & ut vicissim optet Timolaus quicquid voluerit. *Sam.* Quid igitur Lycine? qualia tibi videor postulasse? *Lyc.* Longè, ô præclarissime regum, laboriosiora, & violentiora, quàm quæ Adimantus, quatenus ille in deliciis versabatur, & aurea pocula duorum talentorum pondo compotoribus porrigebat. Tu verò in singulari certamine vulnerabaris, & metuebas, & curis noctu, & interdiu distinebaris. Non solùm enim ea quæ ab hostibus fierent, formidanda tibi erant, sed & insidiæ innumerabiles, & familiarium invidia, odium, & assentatio. Amicus autem nullus verus, sed ad metum omnes, vel ad spem benevolentiam simulantes. Fruitio voluptatum, ne per somnium quidem: sed gloria solùm, & purpura auro variegata, & candida fascia circum frontem, & satellites præeuntes. Cæterùm labor intolerabilis & acerbitas multa. Et vel iis qui ab hostibus veniunt respondendum, vel jus dicendum, vel mittenda ad subditos edicta. Et vel gens aliqua defecit, vel ab iis qui degunt extra imperium, fiunt incursiones. Quare omnia timenda, & habenda suspecta. Denique ab omnibus potiùs quam à te ipso beatus prædicaris. Nam hoc quoque annon humile & abjectum, quòd eodem modo cum privatis ægrotas, & febris in nullo discrimine te regem habet, neque mors tuos satellites me-

δερυφόρους. ἀλλ' ἐπισὰς ὁ πόπυ αὐτῷ δοκῇ, ἄγαν οἰμώζοντα, σὺν αὐδέμονι τὸ διάδημα; σὺ δ' ὅπως ὑψηλὸς κρημνοπετὴς, ἀνάπαυσος ὢν ἐκ βασιλείου θρόνου τῷ αὐτῷ ὁδὸν ἅπ', τοῖς πολλοῖς ἰσότιμον, ἐλαυνόμενον τῇ ἀγέλῃ τῶν νεκρῶν, χῶμα ὑψηλὸν ὑπὲρ γῆς, καὶ στήλην μακρὸν, ἢ πυραμίδα εὐγράμμους, τὰς γωνίας ἀπολιπὼν, ἀκρόθεσμα καὶ ἀνεπαίσθητα φιλοτιμήματα. εἰκόνες δ' ἀνεῖναι, καὶ νεὼς, ὡς ἀνίσασιν αἱ πόλεις θεραπεύουσαι, καὶ τὰ μέγα ὄνομα, πάντα κατ' ὀλίγον ἀπορρεῖ, καὶ ἄπεισιν ἀμελούμενα. ἰῶ δὲ ὅπ μάλιστα ἐπὶ πλεῖστον ἀθροιζόμενον, τίς ἔτ ἀπόλαυσις ἀναισθήτων αὐτῶν γένοιτο; ὁρᾷς, οἷα μ' ἰζῶν ἔτ ἔξεις περίσσατα, δεδιὼς, καὶ φροντίζων, καὶ κάμνων, οἷα δὲ μὴ τῷ ἀπαλλαγῆναι ἔσῃ; ἀλλ' ἥδιον αὐτεῖν ὦ Τιμόλαε, καὶ ὅπως ὑπερβάλῃ τούτους, ὥσπερ εἰκὸς ἄνδρα συνετὸν, καὶ πεῖσμασι χρῆσθαι εἰδότα. Τιμ. σκόπει γὰρ ὦ Λυκῖνε, εἴ τ ἐπιλήψιμον εὔξομαι, καὶ ὅ, τι ἂν δύνῃ τῆς δυνητείου. χρυσὸν μὲν ἔν, καὶ θησαυρὸς, καὶ μεδίμνους νομίσματος, ἢ βασιλείας, καὶ πολέμους, καὶ δείματα ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς, ἃ εἰκότως διέβαλες, σὺν αἰτήσομαι. ἀβέβαια γὰρ ταῦτά γε, καὶ πολλὰς τὰς ἐπιβολὰς ἔχοντα, καὶ πλέον ἢ δεῖ τὸ ἀνιαρὸν ἐν αὐτοῖς ἰῶ. ἐγὼ δ', βέλομαι τ' Ἑρμῆν συντυχόντα μοι δεῦρο πάνυ δακτυλίους τοιούτους τῶν δύνασθαι, ἵνα μὲ, ὥστε ἀεὶ ἐρρῶσθαι, καὶ ὑγιαίνειν τὸ σῶμα, καὶ ἄτρωτον εἶναι, καὶ ἀπαθῆ. ἕτερον δ', ὡς μὴ ὁρᾶσθαι τ' ἀφανίζόμενον, οἷον ἦν ὁ Γύγης. τὸ δέ πνα, ὡς ἰσχύειν ὑπὲρ ἄνδρας μυρίους, καὶ ὅ, τι ἂν ἄχθος ἄμα μυρίοι κινῆσαι μόλις δύνανται, metuit, sed superveniens quando visum fuerit, te plorantem ducit, non verita diadema? Tu verò ille tam sublimis delapsus, & abreptus à solio regio, eandem viam cum vulgo abis, eodemque honore in mortuorum gregem ageris: tumulum excelsum supra terram, & longam columnam, aut pyramidem depictis angulis insignem relinquens, intempestiva, & insensibilia ornamenta. Imagines autem illæ, & templa quæ colentes civitates erigunt, magnumque hoc nomen, omnia paulatim defluunt, neglectaque abeunt. Quòd si etiam quàm diutissimè perdurarint, quis quæso fuerit amplius eorum fructus, cum sensu careas? Vides, qualia dum vives negotia habiturus sis, metuendo, cogitando, laborando: qualia & post mortem futura sint? Sed jam tuum est optare, Timolaë: ac ut superes istos vide, ut virum prudentem, rerumque peritum decet. *Tim.* Considera igitur Lycine, numquid reprehensione dignum optabo, & quod arguere quispiam possit. Nam aurum, & thesauros, & nummorum modios, aut regna, & bella, & terrores pro imperio, quæ tu meritò reprehendisti, non postulabo. Caduca enim hæc multisque insidiis referta: & plus molestiæ habent, quàm dulcedinis. Sed velim ut Mercurius obviam mihi veniens, annulos det qui vim hujusmodi habeant: unum quidem, ut rectè semper valeam, & corpore sanus sim, insauciabilis, & affectionis expers: alterum autem, ut conspici non possit qui eum obduxerit: qualis fuit ille Gygis: tertium verò, ut robore superem virorum decem millia: & quod onus hominum simul decem millia vix movere possent,

id

τοῦτό με ῥᾳδίως μόνον ἀναλήψεσθαι. ἔπι δὲ πέτεσθαι, πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀρθέντα. καὶ πρὸς τούτοις μοι εἶναι δακτύλιόν τινα. ᾧ μὲν ἐς ὕπνον καθεύσαντι, ὁπόσους ἂν ἐθέλω. καὶ ἄπασαν θύραν ἀνοίγειν μοι ἀνοίγεσθαι, χαλωμένην δὲ κλείθρου καὶ μοχλοῦ ἀφαιρεμένου. ταῦτα ἀμφότερα, εἰς δακτύλιος δυνάσθω. τὸ δὲ μέγιστον, ἄλλος τις ἔστω ἐπὶ πᾶσιν ὁ ἥδιστος, ὡς ἐρασμιώτατον εἶναί με, ἀνεκτὸν μόνον παισὶ τοῖς ὡραίοις, καὶ γυναιξὶ, καὶ δήμοις ὅλοις, καὶ μηδένα εἶναι ἀνέραστον, καὶ ὅτῳ μὴ προσειπόντος ἐγὼ, καὶ αὐτὸ τοῦτο. ὥστε πολλὰς γυναῖκας καὶ φρενήρεις τὰ ἔρωτι, καὶ ἀναρτᾶν ἑαυτὰς, καὶ τὰ μεσημβρινὰ ἐπιμεμηνέναι μοι, καὶ δύελπτα εἶναι δικεῖν, εἴ ποτε μόνον προσβλέψαιμι αὐτῶν. εἰ δὲ ὑπερορῶν, κἀκεῖνα ὑπὸ λύπης ἀπολλύσθω. καὶ ὅλως, ὑπὲρ τὸν Ὑάκινθον, ἢ Ὕλαν, ἢ Φάωνα τὸν Χῖον εἶναί με, καὶ τοῦτο πάνυ ἔχειν, μὴ ὀλιγοχρόνιον ὄντα, μὴ δὲ κατὰ μέτρον ζῶντα τὸν ἀνθρωπίνης βιοτῆς, ἀλλ' ἔτη χίλια νέον ἀνηνύμενον ἀμφιβιῶναι, ἀμφὶ τὰ ἑπτακαίδεκα ἔτη ἀεὶ ἀποδυόμενον τὸ γῆρας, ὥσπερ οἱ ὄφεις. ὑδὲν γὰρ δεήσει με, τούτων ἔχοντα. πάντα γὰρ ἐμοὶ ὧν ἂν τὰ τῶν ἄλλων, ἐς ὅσον ἀνοίγειν τε τὰς θύρας ἐδυνάμην, καὶ κομίζειν τὰς φύλακας, καὶ ἀθέατον εἶναι εἰσιών. εἰ δέ που Ἰνδῶν, ἢ Ὑπερβορέοις θέαμα παραδέδεκται, ἢ κτῆμα τίμιον, ἢ ὅσα ἐμφανῆ μὲν πιεῖν ἡδέα δὲ μεταστελάμενος ἀλλ' αὐτὸς ἐπιπτόμενος, ἀπέλαυσον ἁπάντων ἐς κόρον. καὶ ἐπὶ χρυσῦ, ὑπόπτερον θηρίον, ἢ φοίνιξ, ὄρνεον οὐ Ἰνδοῖς ἀθέατον τοῖς ἄλλοις, ἐγὼ δὲ τοῦτο ἑώρων ἂν. καὶ τὰς πηγὰς δὲ τὰς Νείλου, μόνος ἂν ἐπισταίμην, καὶ ὅσον τὸ

id ego facilè solus in humeros attollam, præterea procul à terra subvectus volem. Ad hoc quoque annulum habeam, quo in somnum attraham, quos voluero: & mihi accedenti pateat omnis janua, laxata sera, & dimoto vecte, quæ ambo possit unus annulus. Et quod maximum est, alius sit supra omnes suavissimus, qui me reddat amabilem, obductus pueris formosis, mulieribus, totisque populis: neque quemquam amoris expertem esse sinat, & cui non sim desiderabilissimus, atque in ore: ita ut multæ mulieres amoris impatientia sese suspendant: meique desiderio adolescentuli insaniant, seque fœlices putent, si tantum aspexero quempiam ipsorum: si verò despexero, etiam illi mœrore pereant. Denique Hyacintho, vel Hyla, vel Phaone Chio sim pulchrior: atque hæc omnia habeam, non brevi moriturus, nec ad humanæ vitæ mensuram victurus: sed per mille annos juvenis ex juvene renascens, ævum exacturus, circa decimum septimum quemque annum, senectutem more serpentum semper exuendo. Nihil enim mihi deerit, quum hæc habebo: siquidem aliena omnia essent mea, quatenus possem & fores aperire, & custodes sopire, & ingressus ipse invisibilis esse. Quod si apud Indos, aut Hyperboreos spectaculum aliquod mirum foret, aut res aliqua pretiosa, aut quicquid esu vel potu jucundum, advehi non curans, sed eò ipse advolans, omnibus ad satietatem usque fruerer. Et quia gryps alata fera, aut phœnix, avis apud Indos à cæteris videri nequit: ego eam viderem. Nili quoque fontes solus scirem, & terræ quicquid

est

γῆς ἀοίκητον, καὶ εἴ πες Ἀνίποδες ἡμῖν οἰκοῦσι, τὸ νότιον τῆς γῆς ἡμίβρυον ἔχοντες. ἔπ ἄλλων δὲ ἀστέρων φύσιν, καὶ σελήνης, καὶ αὐτοῦ ἡλίου, ῥᾳδίως ἂν ἔγνων, ἀπαθὴς ὢν τοῦ πυρός. καὶ τὸ πάντων ἥδιστον, ἀζήμιον ἀγαθὸν ἐς Βαβυλῶνα πᾶς εἰπεῖν Ὀλύμπια. καὶ δρομήσασθαι, εἰ τυχοιμι ἐν Συρίᾳ, δειπνῆσαι ἐν Ἰταλίᾳ. εἰ δέ τις ἐχθρὸς εἴη, ἀμυνάσθαι δὲ οὐκ ἔστιν ὅπ ἀφανὴς, ἕτερον ἐμβαλόντα τῇ κεφαλῇ, ὡς ἐπιστρέφεσθαι τὸ κρανίον. τοὺς τε αὖ φίλους, εὖ ποιεῖν, ἐπιχέαντα πλουσίοις αὐτοῖς τὸ χρυσίον. καὶ μὴν εἴ τις ὑπερόπτης εἴη, ἢ τύραννος πλούσιος ὑβρίζοι, ἀρρήκτῳ αὐτὸν ὄντα ἐπὶ σταδίους εἴκοσιν, ἀφῆκα φέρεσθαι κατὰ τῶν κρημνῶν. τοῖς παιδικοῖς δ' ὁμιλεῖν ἀκωλύτως ἂν ἔξῃ, εἰσιόντα ἀθεάτως, πλουσίοντα ἄπαυστος, ἄνευ ἐκείνου μόνου. οἷον δ' κἀκεῖνο ἴσως, τοὺς πολεμίους ἐπισκοπεῖν ἔξω βέλους ὑπεραιωρούμενον. καὶ εἰ δέξειέ μοι, προσθέροντα ἂν τοῖς τετιμένοις, πλουσίους τοὺς κρατοῦντας, νικῶν παρεῖχον τοῖς φεύγουσιν, ἀναστρέψασιν ἀπὸ τῆς τροπῆς. καὶ τὸ ὅλον, παιδιὰν ἐποιούμην ἂν τὸν ἀνθρώπων βίον, καὶ πάντα ἐμοὶ ἦν, καὶ θεὸς ἐδόκουν τοῖς ἄλλοις. τοῦτο ἡ ἄκρα εὐδαιμονία ἐστὶ, μήτε ἀπολέσθαι, μήτε ἐπιβουλευθῆναι δυναμένη. καὶ μάλιστα μετ' ὑγιείας ἐν μακρᾷ τῷ βίῳ. τί ἂν αἰτιάσαιο ὦ Λυκῖνε τὴν τύχης; Λυ. οὐδὲν ὦ Τιμόλαε. οὐδὲ γὰρ ἀσφαλὲς ἐναντιοῦσθαι ἀνδρὶ πτηνῷ, καὶ ὑπὲρ μυρίους τῶν ἐμοῦ. ταλὴν ἄλλο σκέψαι σεαυτῷ ἐρώτημα, εἴ πνα ἄλλον εἶδες ἐν τοσούτοις ἔθνεσιν, ὅσα ὑπερέπτης, γέροντα ἤδη ἄνδρα, ὅτῳ παραπεπλησμένην τὴν

est inhabitabile: & siqui Antipodes ex adverso habitant, australem terræ partem dimidiam tenentes. Præterea stellarum, lunæ, ipsiusque solis naturam facilè nossem, ut qui ab igne lædi non possem. Et quod omnium suavissimum fuerit, eodem die Babylonem delatus annuntiare possem, quis Olympia vicisset: & si fortè in Syria pransus essem, cœnare in Italia: & siquis mihi foret inimicus, istum ex occulto ulcisci, injecto in caput saxo, ita ut ipsi calvaria comminueretur: amicis contrà benefacere, aurum dormientibus ipsis effundendo. Quin siquis superbus foret, aut tyrannus, dives contumeliosus, sublatum ipsum ad stadia viginti, per præcipitia supernè dejicerem. Cum pusionibus autem, nemine prohibente conversari mihi liceret, cùm videri non possem ingressus, omnesque solis illis exceptis sopirem. Quale verò etiam illud foret, quòd belligerantes tutò spectare possem, extra teli jactum in altum sublatus? Et si viderentur, adjungendo me victis, & sopiendo victores, fugientibus ex fuga reversis victoriam præberem. In summa, ludum quendam facerem vitam humanam, omniaque mea forent, Deusque cæteris viderer. Atque hæc summa fœlicitas est, quæ neque perire, neque insidiis peti potest: & maximè cum sanitate per longam ætatem. Quid igitur est, Lycine, quod in hoc voto culpare queas? *Lyc.* Nihil Timolaë: neque enim tutum fuerit adversari alato viro, & qui robore decem hominum millia superat. Verumtamen illud interrogabo te, ecquem alium videris inter tot gentes, quas volando oberrasti, virum jam senem mente à statu suo ita dimota, qui exiguo

γνώμιλω, ἐπὶ δακτυλίῳ μικρῷ ὀχεύμενον, ὥρη ὅλα κινεῖν ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ δυνάμενον, ἐπέρασον πᾶσι, καὶ ταῦτα, φαλακρὸν ὄντα, καὶ τὴν ῥῖνα σιμόν. ἀπαὲ εἰπέ μοι ⸂τόδε. τί δή ποτε οὐχ εἷς δακτύλιος ἅπασι ταῦτα δυνατά σοι, ἀλλὰ τοσούτους ἐκκεκεντρωμένους βαδῆν, τὴν δεξιτερὰν προβεβλημένους καὶ δακτύλιον ἔνα. μᾶλλον ὑπερπαίει ὁ ἀριθμὸς, καὶ δεῖσθαι ⸂τὴν δεξιὰν συνεπιλαβεῖν. καίτοι ἑνὸς ⸂δεῖ ἀναλημπτίζειν ἑξήκοντα, ὃς ⸂ἐλλείπων σε, παύσεσθαι ποιήσει τοσούτου πόνου ἀναπνεύσαντα. Λυ. ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἐθέλω ἐπὶ τοῦτο ἐλθεῖν, ἵνα μὴ ἐπὶ τοσούτοις ἀγαθοῖς ἀπαγχονισθῶ. ἀλλὰ τὸν Δίπυλον ἤδη ἐγγὺς ὁρῶ. καὶ ὁ Σάμιππος ἐκεῖνος ἐν τῷ προαστείῳ ἐστὶ, καὶ ἐπὶ τῷ ἀγκῶνι τὸν Βαβυλώνιον ἔχων. ἀλλὰ καὶ ὁ Τιμόλαος ἐν τῇ Συρίᾳ ἐστὶ, καὶ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ἅμα δειπνεῖ καὶ τοῖς ἐμοὶ προσήκουσιν ἐπιτίθεται. ἀλλ' ἐπείγεσθε, ἵνα μὴ ὑστερήσητε τῶν ἀγαθῶν. Τι. ἀλλὰ πάντως ὦ Λυκῖνε, καὶ αὐτὸς εὔξῃ τί ποτε, ὃ μὴ γένοιτο ἡμῖν τοιαῦτα ἐπιτηδεύσασιν. Λυ. ἐγὼ μὲν οὐκ εὔχομαι τοιαῦτα, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐπιτηδεύσασιν ἡμῖν ἐκ τῶν παρόντων ἐπιδοῦναι τὸν πλοῦτον ἐκ τῶν ἀφανῶν εἰς τὸ φανερὸν ἐλθόντα. Τι. ἀλλὰ καὶ ἐγὼ τοῦτο ἐπεύχομαι. Λυ. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐκεῖνο ἐπεύχομαι, ἐπειδὴ ἐν τῷ βίῳ πολλοὶ ἐπιτηδεύουσι τὸ ἐπιορκεῖν, ἐπιορκοῦντας ἡμᾶς μὴ ἁλίσκεσθαι. Τι. ἀλλὰ καὶ

δυσπάρεστοι ἔσεσθε τοῖς οἰκίοις. καὶ μάλιστα σὺ ὦ Τιμόλαε, ὁπόταν δέῃ σε τὸ αὐτὸ παθεῖν τῷ Ἰκάρῳ, τὴν ὑπερώσεως ἀμαυθείσης, καὶ ἐπεσόντα ὑπ' ἔρανὸν, χαίρειν βαδίζειν, ἀπολέσαντα τὰς δακτυλίους σκείνους, ἅπαντας ἀπορρύεντας, τῶν δακτύλων. ἐμοὶ γὰρ τοῦτο ἱκανὸν, ἀντὶ πάντων θησαυρῶν, καὶ Βαβυλῶνος αὐτῆς, τὸ γελάσαι μάλα ἡδέως ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἠτήσατε, τοιούτοις ὄσι, καὶ ταῦτα, φιλοσοφίαν ἐπαινέντες.

ut consentaneum est, vobisque res domesticæ displicebunt: & maximè tibi Timolaë, quando necesse tibi erit idem pati, quod Icarus olim, ut dissolutis alis de cœlo delapsus humi incedas, amissis illis annulis, qui de digitis ultro effluxerint. Mihi autem hoc sat erit, ut pro thesauris omnibus, ipsâque Babylone, suaviter admodum rideam ea quæ optastis, tam præclara scilicet: idque cùm ipsi Philosophiam laudetis.

ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

DIALOGI MERETRICII.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Vt in superioribus dialogis, brevioribus quidem illis, Lucianus, cum superorum, tum inferorum res irridet, sumpta, ut videtur, occasione partim ex Homero, & cæteris epicis, partim ex Tragœdiarum quoque scriptoribus, ita in hisce meretricum colloquiis, mulierum quoque vitia, amores, variamque lasciviam persequitur, idque accepta ejus rei occasione, atque materia ex Menandro, & ejus ætatis comœdiis. Eadem enim & illic argumenta tractata esse, ex Latinorum, Terentii ac Plauti conversionibus conjecturam facere licet.

ΓΛΥΚΕΡΑ, ΚΑΙ ΘΑΙΣ.

GLYCERA ET THAIS.

ΓΛΥΚΕΡΑ.

Τὸν στρατιώτην Θαὶ τὸν ἀκαρνᾶνα, ὃς πάλαι μὲ Ἀβρότονον εἶχε, μῶν ταῦτα ἤρεσθην ἐμοῦ, τὸν πορφυροῦν λέγω, τὸν ἐν τῇ χλαμύδι, οἶσθα αὐτὸν, ἢ ἐπιλέλησαι τὸν ἄνθρωπον; Θα. οὐκ, ἀλλὰ οἶδα ὦ Γλυκέριον, καὶ

GLYCERA.

Militem istum Thai, Acarnanem, qui quondam Abrotonum habebat, postea verò me amavit, purpuratum istum dico, nosti-ne ipsum, an oblita es hominis? *Th.* Quidni nossem Glycerium: cùm

συνέπιε μεθ' ὑμῶν πέρυσιν [1] ἐν τοῖς ἀλῴοις. τί γὰρ τοῦτο; ἐῴκεις γάρ τι τοιοῦτον αὐτὴν διηγεῖσθαι. Γλ. Γοργόνα αὐτὸν ἡ παμπόνηρος φίλη δοκοῦσα εἶναι, ἀπέπασεν ἀπ' ἐμοῦ ὑπαγαγοῦσα. Θα. καὶ νὴ σοὶ μὲν οὐκεῖνος ἀφ' ἡσθείσῃ, Γοργόναν γε ἑταίραν ποιεῖ; Γλ. ναὶ ὦ Θαΐ, τὸ πρᾶγμα δ' μετρίως με ἤνιαν. Θα. πονηρὸν μὲν ὦ Γλυκέριον, οὐκ ἀδόκητον γε, ἀλλὰ εἰωθὸς γίγνεσθαι ὑφ' ἡμῶν τῶν ἑταιρῶν. ἔχειν χρὴ ὅτι ἀνιᾶσθαι ἄρα, ὅτι μεμφίζῃ τῇ Γοργόνῃ. ἤδη γὰρ σε Ἀβρότονον ἐπ' αὐτῷ πρότερον ἐμέμψατο. καίτοι φίλαι ἦτε. ἀτὰρ ἐκεῖνο θαυμάζω, τί ἐπῄνεσεν αὐτῆς ὁ στρατιώτης ἐκεῖνος, ὃς οὐκ εἰ μὴ πανσάμενος τυφλός ἐστιν. ὃς οὐχ ἑωρακώς, τὰς μὲν τρίχας αὐτῷ ξανθὰς ἔχουσαν, καὶ ἐπικολῦ δὲ μετρίως ἀπημβλύας. τὰ χείλη δ', πελιδνὰ, καὶ νεκρικὰ, καὶ τρόχηλον λεπτὸν, ἐπίσημοι δὲ αὐτῷ αἱ φλέβες, ἐς μακρά. ἓν μόνον, σύμμικτος ἐστι, καὶ ὀρθή, ἐς μεσθὲν πάνυ ἐπαγωγήν. Γλ. οἶδ' γὰρ ὦ Θαΐ τὸ κάλλος ἥρπαζε τὸ Ἀκαρνᾶνα; σὺ οἶσθα ὡς φαρμακὶς ἡ Χρυσάλεον ἡ μήτηρ αὐτῆς, Θεσσαλάς τινας ᾠδὰς ἐπιστεμένη, καὶ τὴν σελήνην καθέλκουσα; φασὶ δ' αὐτὴν ἐς πέτεσθαι τὰ νύκτος. ἐκείνη ἐξέμηνε τὸν ἄνθρωπον, πιεῖν τὸ φαρμάκων ἐγχέασα. καὶ νῦν τρυγῶσιν αὐτόν. Θα. καὶ σὺ ὦ Γλυκέριον, ἄλλον τρυγήσεις. τοῦτον δ', χαίρειν ἔα.

anno superiore vobiscum in festis arvalibus potarit. Sed quid istud? Videris enim nescio quid de illo narratura esse. *Gl.* Gorgona ipsum, scelestissima ista, quæ amica mea videbatur, subductum à me abstraxit. *Th.* Et nunc ille tecum non amplius conversatur, sed Gorgonam amicam ascivit? *Gl.* Ista est, Thai, nec me res hæc mediocriter afficit. *Th.* Malum quidem hoc est, Glycerium, non tamen inopinatum, sed à nobis meretricibus fieri solitum. Proinde neque nimis mœrendum, neque de Gorgona conquerendum.. Neque enim Abrotonum tibi priùs ob hoc succensuit: quanquam amicæ inter vos eratis. Sed illud miror, quidnam adeò laudet in ea miles iste: nisi omnino cæcus est, qui non viderit illam raro, & in multam frontem deducto esse capillitio: deinde lividis, emortuisque labiis, exili collo, & extantibus in eo venis, longoque naso. Vnum solum habet, quòd procera est, & recta, ridetque illecebrosum admodum. *Gl.* An tu putas, Thai, Acarnanem illam formæ causa amasse? An nescis, quòd venefica est Chrysarium, mater illius, quæ Thessalas quasdam incantationes callet, ac lunam deducit? Aiunt autem ipsam etiam volare noctu. Illa in insaniam vertit hominem, ei temperato pharmaco quod biberet, & nunc ipsum vindemiant. *Th.* Tu quoque Glycerium, alium vindemiabis: istum autem valere sinas.

1 Ἐν τοῖς Ἀλῴοις] Ἄλωα Festum Athenienſium agricolarum dictum quod in areis hac die convivium perſonabat ἑορτὴ Ἀθήνησι μυστήριον περὶ χυσὰ Δήμητρος. Tangit dial. Meretr. Mat. & Muſar. Cætera hujus Dialogi diligenter expoſui ad Petron. *Bourd.*

MYR-

ΜΥΡΤΙΟΝ, ΠΑΜΦΙΛΟΣ, ΚΑΙ ΔΩΡΙΣ.

MYRTIVM, PAMPHILVS, ET DORIS.

ΜΥΡΤΙΟΝ.

Γαμεῖς ὦ Πάμφιλε τὴν Φίλωνος τοῦ ναυκλήρου θυγατέρα, καὶ ἤδη σε μεμνηκέναι φασίν. οἱ τοσοῦτοι ὅρκοι οὓς ὤμοσας, καὶ τὰ δάκρυα, [1] ἃ ἐν ἀκμῇ πάντα οἴχεται, ἐπιλέλησαι Μυρτίου νυῖ. καὶ ταῦτα ὦ Πάμφιλε, ὀπόπ κύω μῆνα ὄγδοον ἤδη. τοῦτο γὰρ μόνον ἐπεκόμισαι σοῦ ἔρωτος ὅτι μοι τηλικαύτην ποιήσας, τὴν γαστέρα, καὶ μεγάλην τρέφειν δεήσει παῖδα μοι ἑταίρᾳ βαρύπεσον. ἀλλ' ἐκφήσω τὸ πρᾶγμα ἐταίρᾳ βαρύπεσον. ἀλλ' ἐκφήσω τὸ πρᾶγμα, καὶ μάλιστα εἰ ἄρρεν γένοιτο, ἀλλὰ Πάμφιλον ὀνομάσασα, ἐμὸν μὲν ἔξω δῆμον καὶ ἔρωτα. σὺ δ' ὀνειδιεῖς ποτὲ ἀφοπλοῦντι οἰκεῖον, ὡς ἄπιστος μαλθακῶς πρὸς τὴν ἀθλίαν αὐτοῦ μητέρα. γαμεῖς δὲ καλὴν παρθένον. εἰδυῖα γὰρ αὐτὴν ἔναγχος ἐν τοῖς Θεσμοφορείοις μὴ τὴν μητρός, οὐδ' ὅπως εἰδυῖα ὅτι δι' αὐτὴν σὸν ἔπεψόμην Πάμφιλον. καὶ σὺ δὲ ἐν ἀφέστερον ἴδες αὐτήν. καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἴδε, μή σε ἀνιάτου, εἰ πάνυ γλαυκοὺς ἔχει αὐτούς, μηδὲ ὅτι ἀμφιστροφοί εἰσι, καὶ ἐς ἀλλήλους ὁρῶσι. μᾶλλον δὲ τὴν Φίλωνα ἐώρακας τὴν πατέρα τὴν νύμφης. τὸ πρόσωπον αὐτοῦ οἶσθα. ὥστε οὐδὲν ἔτι δεήσει τὴν θυγατέρα ἰδεῖν. Πα. ἔπ σε λήρησης ὦ Μύρτιον, ἀκόσμημα, παρθένον καλὴν ἔχοντα, καὶ ἀπαίδευτον τρόπων, καὶ ἀμαθῆ, καὶ ἀγροικότατον; ἐγὼ δὲ ἐκείνην ἔγημα; ἐγὼ δὲ ἐκείνην ἔγημα; ἐγὼ δὲ ἐκείνην ἔγημα

νης. καὶ γάμους ναυκληρικοὺς διεξιούσης. ἐγὼ γ', ἢ σιμόν τινα, ἢ κηλὸν νύμφιον οἶδα; ἢ ὅτι Φίλων ὁ Ἀλωπεκῆθεν, οἷμαι γὰρ ἐκεῖνον λέγειν σε, θυγατέρα ὅλως εἰ ἔχει ὡραίαν ἤδη γάμου; ἀλλ' οὐδὲ Φίλωνι ἐστὶν ἕτοιμα τὰ πατρί. μέμνημαι γὰρ ὡς πρώην ἐδικάσθη [1] περὶ συμβολαίου ναυτικοῦ. πάλαι γὰρ ὤφειλεν τῷ πατρί, καὶ ἤχθετο ἀπολύων. ὁ δέ, ἐπεὶ τοὺς ναυτοδίκας ἀπήγαγεν αὐτὸν, καὶ μόλις ἐξέτισεν αὐτό. δὲ ὅλον, ὡς ὁ πατὴρ ἔφασκεν. εἰ γὰρ ἐμοὶ ἐδίδου θυγατέρα τὴν Δημέου τέρυσιν ἐστρατηγηκότος ἀφεὶς, καὶ ταῦτα, πρὸς μητρὸς ἀνεψιὰν ὄσαν, τὴν Φίλωνος ἐγάμουν ἄν. σὺ δὲ πόθεν ταῦτα ἤκουσας; ἢ συνετέθηκας αὐτὴ ὦ Μύρτιον καινάς τινας ζηλοτυπίας σκιαμαχοῦσα; Μυρ. σκώπτεις δὲ γαμεῖς. ὦ Πάμφιλε; Πα. μέμνημαι ὦ Μύρτιον, ἢ κραιπαλᾷς. καίτοι χθὲς δ' ἀνὴρ ἐμεθύσθημεν. Μυρ. ἢ Δωρὶς αὕτη ἐλύπησέ με. πεμφθεῖσα γὰρ ὡς ἔρια ὑπήσειν μοι ἐπὶ τὴν γαστέρα, καὶ εὐξαμένη [2] τῇ λοχείᾳ ὡς ὑπὲρ ἐμοῦ, λεσβίαν ἔφη σὺν τύχῃ σοι αὐτῇ. μᾶλλον δὲ σὺ αὐτὸ ὦ Δωρὶ λέγε, ἵνα μὴ ἐπλάσω αὐτά. Δω. ἀλλ' ἐπιτρεπτέον ὦ δέσποινα, εἴ τι ἐψευσάμην. ἐπεὶ γὰρ κατὰ τὸ Πρυτανεῖον ἐγενόμην, συνήντησέ μοι ἡ Λεσβία μειδιῶσα, καὶ φησὶν, ὁ ἐραστὴς ὑμῶν ὁ Πάμφιλος, γαμεῖ τὴν Φίλωνος θυγατέρα. εἰ δὲ ἀπιστοίην, ἠξίει με ἀποδακύσασαν εἰς τὸ στενωπὸν ὑμῶν ἰδεῖν πάντα κατεσκευασμένα, καὶ αὐληταίδας, καὶ θόρυβον, καὶ ὑμέναιον ἀδυσάς τινας. Πα. τί δ', παρέκυπτον nauticas commemorantem. Egon' autem, aut simam aliquam, aut formosam sponsam novi? aut Philonem Alopecensem (illum enim opinor te dicere) filiam habere nubilem? At neque patri amicus hic est. Memini enim de pacto nautico eum cum hoc nuper judicio contendere. Nam talentum opinor debens patri, solvere nolebat. Pater autem ipsum apud nautarum judices accusavit, tum ægre illud exolvit, neque totum, ut ajebat pater. Quòd si uxorem ducere mihi visum esset, Demeæ relicta filia, ejus qui superiore anno exercitum duxit, idque cum mihi sit consobrina Philonis filiam uxorem ducerem? Tu verò unde ista audisti? an fortè ipsa, Myrtium, hoc effinxisti, cum novis quibusdam zelotypiis umbratilem pugnam exercendo? *Myrt.* Nunquid eam uxorem non ducis Pamphile? *Pam.* Insanis Myrtium, aut certè temulenta es: atqui heri non admodum inebriati sumus. *Myrt.* Doris hæc mœrore isto affecit me. missa enim ut lanas ad ventrem emeret mihi, & Dianæ vota pro me faceret, Lesbiam, ait, fortè convenisse se. Quin potiùs huic narra Dori, quæ audisti, nisi tute finxisti ea. *Dor.* At vapulem hera, si quicquam mentita sum. Cùm enim ad Prytaneum venissem, obviam fit mihi Lesbia subridens, atque ait, Amator vester Pamphilus, uxorem ducit Philonis filiam. Ac si credere nollem, jussit ut in angiportum vestrum introrsùm aspicerem omnia sertis ornata, tibicinas, tumultum, & aliquos qui canerent hymenæum. *Pam.* Quid igi-

1 Περὶ συμβολαίου ναυτικοῦ] Leg. Vlp. ad Demost. περὶ Ἀλονήσου. Bourd.
2 Τῇ λοχείᾳ] Ἀρτέμιδι, quæ præsidet λοχείαις ἢ ὠδῖσι. Idem.

1 Ἀνοί-

ψας ὦ Δωρί; Δω. καὶ μάλα. καὶ εἶδον ἅπαντα ὡς ἔφη. Πα. μαντεύεσθαι τοῦ ἀπάτου. ὅτι ψεύδεται ἡ Λεσβία Δωρὶς, πρὸς σὲ ἐψεύσατο, καὶ σὺ, τἀληθῆ ἀπήγγελκας Μυρτίῳ. τοῦτο μάτην γε ἐξερρήθητε. ὅτι γὰρ ἡμῖν οἱ γάμοι. ἀλλὰ νυνὶ ἀνεμνήσθην ἀκούσας σ' μητρὸς. ὁπότε χθὲς ἀνέστρεψα παρ' ὑμῶν, ἔφη γάρ, ὦ Πάμφιλε, ὁ μὲ ἡλικιώτης σοι Χαρμίδης ὁ δ' γείτων Ἀρισταινέτου υἱὸς, γαμεῖ ἤδη, καὶ σωφρονεῖ. σὺ δ', μέχρι τίνος ἑταίρᾳ συνεῖ; τοιαῦτα διδάσκων αὐτῆς, εἰς ὕπνον κατεκλίνθην. εἶτα ἔωθεν ἀπῆλθον πρὸς σ' οἰκίας. ὥστε οὐδὲν εἶδον, ὧν σ' Δωρὶς ὕστερον εἶδεν. εἰ δ' ἀπιστεῖς, αὖθις ἀπελθοῦσα ὦ Δωρὶ, ἀκριβῶς ἰδὲ, μὴ τί γεγονὸς, ἀλλὰ τοῦ θύραν, ποτέρα ἐστὶν ἡ κατεστεμμένη. δήσεις γὰρ τοῦ τί γέγονεν. Μυρ. ἀπέσωσας ὦ Πάμφιλε. ἀπηγξάμην γὰρ ἄν, εἴ τι τοιοῦτο ἐγένετο. Πα. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐγένετο. μὴσθ' ὅτι μανείην, ὡς σκληθέσθαι Μυρτίῳ. καὶ ταῦτα, ἤδη μοι κυδοιμὸς παιδίον.

igitur? introſpexiſti Dori? *Dor.* Ita ſanè, vidique omnia quæ illa dixit. *Pam.* Intelligo errorem: neque tibi omnia, Dori, Lesbia mentita eſt: & tu vera quoque Myrtio renuntiaſti; verùm fruſtrà turbatæ eſtis. Neque enim nuptiæ illæ apud nos fiunt. Sed nunc in mentem venit quod ex matre audivi, quando à vobis heri domum reverſus fui. Nam dixit, tuus hic æqualis Charmides, Pamphile, vicini Ariſtæneti filius, uxorem jam ducit, & reſipiſcit: tu verò quouſque tandem cum meretrice conſuefces? His negligenter auditis, in ſomnum ſum prolapſus. Dein mane exurgens, domo ſtatim exivi. Itaque nihil eorum vidi, quæ poſtea Doris vidit. Quòd ſi mihi non credis, denuo hinc abiens Dori, diligenter inſpice, non angiportum, ſed januam, utra ſertis exornata ſit: vicinorum enim illam comperies. *Myrt.* Servaſti me Pamphile. Strangulaſſem equidem me, ſi tale quid factum fuiſſet. *Pam.* At factum non eſt: neque ita inſanivero, ut Myrtii obliviſcar, præſertim cùm ex me uterum jam gerat.

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ ΦΙΛΙΝΝΑ.

MATER, ET PHILINNA.

ΜΗΤΗΡ.

Ἐμάνης ὦ Φίλιννα, ἢ τί ἔπαθες ὡν τῷ ξυμποσίῳ ψθὲς; ἦκε γὰρ παρ' ἐμὲ Δίφιλος ἔωθε δακρύων, καὶ διηγήσατό μοι ἃ ἔπαθεν ὑπὸ σοῦ. μεμεθύσθαι γάρ σε, καὶ ἐς τὸ μέσον ἀναστᾶσαν, ὀρχήσασθαι, αὐτὸν δ' ἐξω-

MATER.

An inſaniviſti Philinna, vel quid heri in convivio tibi accidit? Venit enim ad me Diphilus mane lachrymans: & mihi acceptam à te injuriam narravit. Ebriam enim fuiſſe te, & in medium progreſſam ſaltaſſe ait,

λύοντος. καὶ μὴ ταῦτα, φιλῆσαι Λαμπρείαν τὴν ἑταίραν αὐτῆς. καὶ ἐπεὶ ἐκαλέπηνέ σοι, καὶ ἀπέλιπεν αὐτὸν, ἀπολῆσαι ὡς τὴν Λαμπρείαν, καὶ σφεδαλεῖν ἐκεῖνον. ἑαυτὸν δὲ ἀποπνίξαι, τάττων γινόμενον. ἀλλ' ἀδὲ τὴν νυκτὸς οἶμαι σωεγήρδυδες. καὶ ἀπέλιπεν δὲ δακρύουσα, μένη ἐπὶ τῷ παλησίου σκίμποδος κατέκεισο ἄδησα, καὶ λυπᾶσα ἐκεῖνον. Φι. τὰ δὲ αὐτῆς σοι ὦ μῆτερ, ἃ διηγήσαιο; ἃ δὲ ἂν σωεγόρευες αὐτῇ ὑφειμένη ὄνα. ὃς ἐμοῦ ἀφέμενος, ἐκοινολογεῖτο Θαΐδι τῇ Λαμπρίᾳ ἑταίρᾳ, μηδέπω ἐκείνης παρούσης. ἐπεὶ δὲ καλεπαίνεσεν εἶδέ με, καὶ διένυσσε αὐτῇ οἷα ποιεῖ, δὲ ὠτὸς ἄκρου ἐφυψάμενος, ἀνακλάσας τὴν αὐχένα τῇ Θαΐδος, ἐφίλησεν ἄτυπα σωφυῶς, ὥστε μόλις ἀπέσπασε τὰ χείλη, εἶτ' ἐγὼ μὲ, ἐδάκρυον. ὁ δὲ, ἐγέλα, καὶ ὡς τὸν Θαΐδα πολλὰ πρὸς τὸ δὲς ἔλεγε, καὶ ἐμοῦ δηλαδή. καὶ ἡ Θαΐς ἐμεσέλα. βλέπουσα πρὸς ἐμέ. ὡς δὲ σωείνου ἥδοντο τὴν Λαμπρείαν, καὶ σκορέωθησεν ποτε φιλοῦντες ἀλλήλους, ἐγὼ μὲ ὅμως παρ' αὐτὸν κατεκλίθη, ὡς μὴ ἐ τοῦτο σωφρονίζοιτο ὕστερον. ἡ Θαΐς δ' ἀναστᾶσα, ὠρχήσατο πρώτη, λαμπυμένους ἐπιπολὺ τὰ σφυρὰ, ὡς μόνη καλὰ ἔχουσα. καὶ ἐπειδὴ ἐπαύσατο, ὁ Λαμπρείας μὲ ἐσίγα, καὶ εἶπεν ἀδέν. Διφίλος δ', ὑπερεπῄνει τὸ εὔρυθμον, καὶ τὸ κεχρημένον, ἐ ὅπ εὖ πρὸς τὴν κιθάραν ὁ πὰς, ἐ τὸ σφυρὸν ὡς καλὸν, ἐ ἄλλα μυρία, καθάπερ τὴν Καλαμίδος Σωσάνδραν ἐπαινῶν, ἀλλ' οὐκ Θαΐδα, ἣν ἐ σὺ οἶσθα συλλουσάμενον ἡμῖν, οἵα ἐστὶ. Θαΐς δ' οἵα ἐ ἔσκωψεν οὐδὲν ἐς ἐμέ. εἰ γάρ τις ἔφη μὴ αἰσχύνεσθαι ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς, ἐκ ἂν ἐπιτήδειος εἴη ἐπὶ κιθάραν ὁ πὰς, καὶ ἐκ ἂν ἐπιτήδειος ὁ λυπὸς κροτεῖσθαι, καὶ ἄλλα μυρία, καὶ ταῦτα τὴν Καλαμίδος Σωσάνδραν ἐπαινῶν, ἀλλ' οὐκ Θαΐδα, ἣν καὶ

τὴν λεπτὴν ἔχουσα τὰ σκέλη, ὀρχήσεται καὶ αὐτὴ ἐξαναστᾶσα. τί ἂν λέγοιμι ὦ μῆτερ; ἀνέστην γὰρ, καὶ ὠρχησάμην. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν; ἀναχέαι, καὶ ἐπαληθεύειν τὸ σκῶμμα, καὶ τῇ Θαΐδα ἐᾶν τυραννεῖν τὸ συμπόσιον; Μη. φιλοδημότερον μὲ ὦ θύγατερ. ἐδεῖ φρονίζειν γὰρ ἐχρῆν. λέγε δ' ὅμως τὰ μὴ ταῦτα. Φι. οἱ μὲν ἄλλοι, ἐπῄνουν. ὁ Δίφιλος δ', μόνος ὑπτίου κεχαλασμένον ἑαυτὸν, εἰς τὸν ὀροφὸν ἀνέβλεπεν, ἄχρι δὴ κάμοῦσα ἐπαυσάμην. Μη. τὸ φιλῆσαι δ' τὴν Λαμπρίαν ἀληθὲς λῷ, καὶ τὸ περιβαλοῦσαν περιπλέκεσθαι αὐτῷ; τί σιγᾷς; οὐκ ἔστ' ἄρα ταῦτα συγγνώμης ἄξια. Φι. ἀνέλυπεῖν ἐβουλόμην αὐτόν. Μη. εἶπα δὲ συνεκάθευδες, ἀλλὰ καὶ ᾖδες, ἐκείνης δακρύουσης. οὐκ αἰσθάνῃ ὦ θύγατερ, ὅτι πτωχαὶ ἐσμὲν, καὶ μέμνησαι ὅσα παρ' αὐτῆς ἐλάβομεν, ἢ οἷον δὴ τὰ πέρυσι χειμῶνα διηγάγομεν ἂν, εἰ μὴ τοῦτον ἡμῖν ἡ Ἀφροδίτη ἔπεμψε; Φι. τί δ' ἂν, ἀνέχωμαι λέγε τοῦτο, ὑβριζομένη ὑπ' αὐτῆς; Μη. ὀρχίζει μὲ, μὴ ἀνθύβριζε δέ. οὐκ οἶσθα ὅτι ὑβριζόμενοι παύουσι οἱ ἐρῶντες, καὶ ἐπιλιμῶσιν ἑαυτοῖς; σὺ δὲ πάνυ χαλεπὴ ἀεὶ τοῖς ἀνθρώποις γεγένησαι. καὶ ὅρα μὴ κατὰ τὴν παροιμίαν, [1] ἀποῤῥήξωμεν πάνυ τείνασαι τὸ καλώδιον.

pudet gracilium crurum quæ habet, surgat & saltet ipsa. Hîc tibi quid dicam mater? surrexi equidem atque saltavi. Quid enim facto opus erat? perferre scilicet, idque dicterium silentio comprobare, ac permittere ut sic in convivio regnaret Thais? *Mat.* Nimia quidem fuit hæc æmulatio, ô filia. Nam ne curare quidem hæc oportebat. Dic tamen quæ sequuta sunt. *Phil.* Alii quidem laudabant, solus autem Diphilus, jacens supinus ad lacunar respexit, donec ego defessa destiti. *Mat.* Quid autem quòd Lampriam osculata, quumque deflexisses, amplexa esse diceris, verum-ne istud fuit? quid taces? nam hæc non amplius digna sunt venia. *Phil.* Atqui volebam ipsi ægrè facere vicissim. *Mat.* Deinde neque cum ipso concubuisti, sed ipso lachrymante cantillasti. Non intelligis filia pauperes esse nos: neque meministi quam multa ab eo acceperimus: aut quo pacto hyeme superiore nobis fuisset vivendum, nisi Venus hunc nobis obtulisset? *Phil.* Nunquid igitur ob hoc ab eo affici me contumelia sustinerem? *Mat.* Irascere quidem, at contumeliam ne repende. An nescis læsos amatores desinere amare, & semet ipsos objurgare? Tu verò homini semper difficilis fuisti. At vide, ne quod vulgò fertur, intensum nimis funiculum abrumpamus.

1 Ἀποῤῥήξωμεν] Idem Proverbium apud Aristenet. Epist. 1. lib. 2. *Bourd.*

ΜΕΛΙΤΤΑ, ΚΑΙ ΒΑΚΧΙΣ.

MELISSA, ET BACCHIS.

ΜΕΛΙΤΤΑ.

Ἴσθ' ὅτι οἶδα Βακχὶ χρεών, οἵας πολλαὶ Θετταλαὶ λέγονται ἐπάδουσαι, καὶ ἐρασμίους ποιοῦσαι, εἰ δὲ πάνυ μισεμένην γυναῖκ' τυγχάνοι, ὅπως ἄγαμαι, δῆλα ποιοῦσαι, ἠκέ μοι. ἅπαντα γὰρ ὅλα, καὶ τὰ χρυσία ταυτὶ προσείμην ἂν ἐγὼ, εἰ μόνον ἴδοιμι ἐπ' ἐμοὶ αὖθις ἀναστρέψασαν Χαρῖνον, μισήσασαν Σιμμίχιον, ὡς νῦν ἐμέ. Βακ. τί φῄς; σὺν ἔπι σωφρονεῖν, ἀλλὰ δῆτα τῷ Σιμμίχιον ὦ Μέλιττα, οὐχὶ τὴν Χαρῖνον, δι' ὃν τοσαύτας ὀργὰς τοῦ γέροντος ἤνεγκεν, ἃ βούλοιτο τὸν πλοῦτον ἐκεῖνον γῆμαι, πέντε προικὸς τάλαντα ὡς ἔλεγον, ἐπιφέρεσθαι λέγων; μέμνημαι γὰρ ταῦτά σου ἀκούσασα. Με. ἄπαντα ἐκεῖνα οὐχὶ τὴν ὦ Βακχὶ. καὶ πέμπτην ταύτην ἡμέραν ὑπὸ ἐώρακα ὅλως αὐτόν. ἀλλὰ πίνουσι δῆτα τὸν σωφρονεῖν Παμμένη αὐτός τε, καὶ Σιμμίχη. Βακ. δεινὰ ὦ Μέλιττα πέπονθας. ἀλλὰ τί ὑμᾶς διέφθειρεν; ἔοικε γὰρ μικρὸν τοῦτ' εἶναι. Με. τὸ μὲν ὅλον, οὐδὲ εἰπεῖν ἔχω. πρώην γὰρ ἀνελθὼν ἐκ Πειραιῶς, καταπεπλευκὼς γὰρ οἴκαδε πρὸς ἑσπέραν, ἔπεμψαν ἐπ' αὐτόν, ὅτι μὲ προσέβλεψεν ἐπελθὼν, ὅτε προσήκατο ὡς ἐμέ· πρόσφατα γὰρ ἐκ πολλοῦ ἐφοίτα. ἀποστασίου δὲ ἐπιστολὴν ἐκπέμπειν ἐμοὶ ἔφη, ἀπιόντι πρὸς τὸν ναύκληρον Ἑρμόπομπον, ἢ τὰ ἐπὶ τοῖχον γεγραμμένα ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἀναγνῶναι, ὅπου καταπεπλεύσεται ὑμῶν τὰ

MELISSA.

Siquam, Bacchi, anum nosti, quales multæ Thessalæ perhibentur esse, incantatrices, quæ amabiles reddunt, etsi prorsus odio habeatur mulier, eam acceptam ad me adducas quæso. Vestes enim omnes, atque hoc aurum lubenter amiserim, si solùm ad me denuo reversum videam Charinum, odio Simmichen perinde habentem, ac me nunc habet. *Bac.* Quid ais Melissa? non amplius tecum consuetudinem habet, sed ad Simmichen divertit Charinus? cujus gratia tantas parentum iras sustinuit, cùm divitem illam, quinque talenta, ut ajebant, in dotem allaturam, uxorem nollet ducere: memini enim me ista ex te audire. *Mel.* Cuncta hæc evanuerunt Bacchi, & jam quintus dies est, ex quo illum prorsus non vidi. Sed potant apud æqualem Pammenem, ipse & Simmiche. *Bac.* Acerba tibi accidunt Melissa. Sed quid vos ad dissidium impulit? nam hoc non exiguum videtur esse. *Mel.* In universum, neque dicere possum. Sed nuper ex Phiræo reversus (eò namque descenderat, à patre missus, puta ut debitum exigeret) neque me ingrediendo est intuitus, neque pro more accurrentem excepit, sed amplexari volentem repellens, abi, inquit, ad nauclerum Hermotimum, aut ea quæ in Ceramico parietibus inscripta sunt lege, ubi inciſa sunt vestra

ὀνόμαζε. τίνα Ἑρμότιμον, τίνα ἴφην; ἢ ποίαν φίλλω λέγεις; ὁ δ', ὡδὶ ἀποκεκναμμένος, καὶ δειπνήσας, ἐκκάθευδεν ἀποστραφείς. πόσα οἴει ἐπὶ τοῦτον μεμηχανῆσθαί με, περιβάλλεσθαι, ἐπιστρέφεσθαι, φιλεῖσθαι, ἀπεστραμμένῳ τὸ μεθόρειον ὅλῃ καὶ ὁπωσιοῦν ὑπεμαλάχθη. ἀλλ' εἴ μοι φησὶν ἐπὶ πλέον ὀχλήσεως, ἄπειμι ἤδη, εἰ δὲ μέσῃ νύκτες εἰσίν. Bac. ὅμως ἥδεις τὸ Ἑρμότιμον; Με. ἀλλά μεῖζόν σ' ὦ Βακχί, ἀθλιώτερον ἀφύγεσθαι ἢ νῷν ἔχω, εἴ τινα ἔχω ναύκληρον Ἑρμότιμον οἶδα. πάλαι ἀλλ' ὁ μέν, ἐωθεν ἀπελήλυθ', ἐγὼ δ' ἀληκτρύονα δύης ἄσημον ἀνερόμβουν. ἐγὼ δ', ἐμεμνήμην ὅτι κατ' οἶκόν τινος ἔλεγε καλλιγραφεῖσθαι τὸνομα ἐν κεραμεικῷ. ἔπεμψα δὴ Ἀκίδα καζοσκεψόμενον. ἦκε δ' ἄλλο μέν οὐδὲν εὗρε, τοῦτο δὲ μόνον ἐπιγεγραμμένον ἐσιόντων ἐπὶ τὰ δεξιὰ θεοῦ τοῦ Διπύλου, Μέλιττα, φιλεῖ Ἑρμότιμον. κἀγὼ μικρὸν αὖθις ὑπανοίγω, ὁ ναύκληρος Ἑρμότιμος, φιλεῖ Μέλιτταν. Bac. ὦ τᾶν πρὸς ἑτέρων νεανίσκων. συνίημι γάρ. λυπῆσαί τις θέλων τὸ Χαρῖνον, ἐπέγραψε, ζηλότυπον ὄντα εἰδώς. ὁδὶ, αὐτίκα ἐπίσταται. εἰ δέ τι δύναμαι αὐτὸν, ἀμαλέξομαι. ἄπειρός ἐστι, κοὐ παῖς ἔτι. Με. τί δ' ἂν ἴδοις ἐκεῖνον, ὃς ἐγκλείσας ἐμαυτὸν, συνέστι τῇ Σιμμίχῃ; οἱ γονεῖς δ' ἔτι παρ' ἐμοὶ ζητοῦσιν αὐτόν, ἀλλ' εἴ τινα εὕροιμι ὦ Βακχὶ χρεῶν, ὡς ἔφλω, ἀποσώσοι δ' ἂν φανεῖσα. Bac. ἔστιν ὦ φιλτάτη ὅτι χρησίμη φαρμακὶς, σύρα τὸ γλῶ, ὠμὴ ἔτι, κοὐ συμπεπηγυῖα. ἤ μοι ποτὲ Φανίαν ζαλεπαίνουσα κἀκεῖνον εἵκῃ, ὥσπερ Χαρῖνῳ, διήλλαξε μῆνας ὅλους τέσσαρας, ὅτε ἐγὼ μὲ ἤδη ἀπεγνώ-

vestra nomina. Quem Hermotimum, quem inquam? aut quam columnam dicis? Sed ille nihil respondens, atque incœnatus, dormiebat aversus. Quàm multa hîc me putas, machinatam fuisse, amplectendo, convertendo, & osculando aversi illius cervicem? At ille ne ullo quidem pacto deliniri se passus est: sed si mihi, inquit, plus satis molesta fueris, abibo hinc, etiamsi nox intempesta sit. *Bac.* Attamen noras Hermotimum? *Mel.* At me videas, ô Bacchi, miseriorem multò quàm nunc sum, degere, si ullum ego nauclerum Hermotimum novi. Verùm ille summo mane à me discessit, statim ad galli cantum experrectus. Ego verò memineram dictum ab ipso, parieti cuidam in Ceramico inscriptum esse nomen meum. Tum misi statim Acidem, quæ illud videret. Illa verò nihil aliud, nisi hoc solum inscriptum reperit, juxta Dipylum ad dextram ingredientibus, Melissa amat Hermotimum: ac rursum paulò inferiùs, Nauclerus Hermotimus amat Melissam. *Bac.* O adolescentes ineptos! Intelligo enim: ægrè facere quispiam Charino volens, inscripsit hæc, zelotypum eum esse sciens. Ille verò statim credidit. Eum autem sicubi videam, alloquar. Imperitus est, & puer adhuc. *Mel.* At ubi videas illum, qui conclusus cum Simmiche conversatur? Parentes autem eum etiamnum apud me quærunt. Sed Bacchi, siquam anum invenire possem, ut dixi, apparens ea me servaret. *Bac.* Est quædam venefica, ô dilectissima, ad hoc apta, gente Syra, cruda adhuc, & bene compacta, quæ mihi aliquando Phaniam, cùm & ille temerè succenseret, quemadmodum Charinus, post quatuor solidos menses reconciliavit, cùm jam planè de-

spe-

κειν. ὁ δ', ὑπὸ τῶ ἐπῳδῶν, ἦκεν αὖθις ἐπ' ἐμέ. Με. τί δ' ἔπραξεν ἡ γραῦς, εἰπὲ ἔτι μίμνουσιν; Βακ. λαμβάνει μὲν ὀβολὸν πολιὸν ὦ Μίλιττε τὸ μισθὸν, ἀλλὰ δραχμὴν, καὶ ἄρτον. καὶ ἐπικεῖται δεῖ μὴ τῶ ἁλῶν, καὶ ὀβολὸς ἑπτὰ, καὶ θύον, καὶ δᾷδα. ταῦτα δὴ ἡ γραῦς λαμβάνει. καὶ κρατῆρα κεκερασθαι δεῖ, καὶ πίνειν ἐκείνῳ μόνῳ. δεῖπνόν δέ τι αὐτῆ ἐστὶν ἀνδρὸς εἶναι, οἶον ἱκρία, ἢ κρηπῖδας, ἢ ὁλίζας τῶ τελχῶν, ἢ τί τῶ τοιούτων. Με. ἔχω τὰς κρηπῖδας αὐτῆ. Βακ. παύεται κερμάσασα ἐκ πατρίδων, ἀναθυμιᾶται τῶ θύῳ, πάτξασα δὲ τῶ ἁλῶν ἐπὶ τὸ πῦρ. ἐπιλείβει δ' ἀμφοῖν τὰ ὀνόματα, καὶ τὸ σκεῦος, καὶ τὸ σέν. εἶτα ἐκ δ' κόλπου ἀποκρίσασα ῥόμβον, ἐπιστρέφει ἑπῳδήν τινα λέγουσα ἐπιτρόχῳ τῇ γλώσσῃ, βαρβαρικὴ δὲ φερνάβη ἀνόματα. ταῦτα ἐποίησε τότε. καὶ μετ' ὀπολὺ Φανίας ἄμα, καὶ τῶ συνεφήβων ἐπιμηστεύοντων αὐτῆ, καὶ τῶ Φοιβίδος, ἦ σωφῆ, πολλὰ αἰτούσης, ἦκέ μοι, τὸ πλέον ὑπὸ τῶ ἐπῳδῆς ἀγόμενος. ἔτι δὲ τοῦτό με σφόδρα κατέθελξε τῶ Φοιβίδος τὸ [1] μίσηθρον ἐδιδάξατο, τηρήσασα τὸ ἴχνος ἐπὶ ἀπολίποι, ἀμαυρώσασα, ἐπιβᾶναι μὲ τῇ δεξιρᾷ σκέλους, τῶ ἐμὸν δεξιόν. τῇ δεξιᾷ δ', τῶ δεξιρὸν ἔμπαλιν. καὶ λέγειν, ἐπιβέβηκά σοι, καὶ ὑπερόαν ἐμέ. καὶ ἐποίησα ὡς προσέταξε. Με. μὴ μέλλε, μὴ μέλλε ὦ Βακχῆ, καλῆ ἤδη τῶ Σύρων. σὺ δ' ὦ Ἄκι, [2] τῶ ἄρτον, καὶ τὸ θύον, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἄρσε τῶν ἐπῳδὴν εὐτρέπιζε.

sperarem. Ille autem incantationibus compulsus ad me rediit. *Mel.* Sed quid exegit anus, si modò adhuc meministi? *Bac.* Non magnam accipit mercedem, Melissa, sed drachmam, & panem: & sali oportet imponi obolos septem, & thyum, & facem. Ista quidem anus accipit. Craterem quoque ei misceri oportet, eamque solam bibere. Oportebit & ipsius viri aliquid adesse, uti vestem, aut crepidas, aut pauculos crines, aut id genus aliud quidpiam. *Mel.* Habeo crepidas illius. *Bac.* Has ex palo suspensas thyo suffit, aspergens igni salem quoque. Ad hæc, amborum nomina, illius & tuum pronuntiat. Deinde è sinu proferens rhombum, huc & illuc convertit, incantationem quandam dicens volubili lingua, barbara videlicet, atque horrenda vocabula. Hæc illa tum fecit: ac non multò pòst Phanias, cùm illum pariter & æquales ob hoc reprehenderent, & ipsa Phœbis, cum qua rem tum habebat multum postularet, venit mihi, incantatione ista prorsum attractus. Præterea etiam hanc odii conciliandi rationem me docuit adversus Phœbidem, ut observato, & quum discessisset, deleto ejus vestigio, in sinistrum illius pede dextro insisterem, contrà in dextrum, sinistro, & dicerem, te conscendi, & superiòr sum. Fecique ut illa præcepit. *Mel.* Ne morare, ne morare Bacchi, voca jam Syram illam. Tu verò Aci, panem & thyum, & cætera omnia, quæ ad incantationem pertinent, appara.

1 Μίσηθρον] Aliud odii poculum est apud Origenem lib. 7. contra Celsum. De utroque à me dictum alibi. *Bourd.*

2 Τὸν ἄρτον, καὶ τὸ θύον] Casparus Barthius putat legendum esse θεῖον & *sulfur* capiendum, quod in lustrationibus & incantationibus prorsus usitatissimum erat veteribus, &c. vide cap. III. l. VII. Adversar. *Alm.*

CLO-

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ, ΚΑΙ ΛΕΑΙΝΑ.

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ.

Καινὰ περὶ σοῦ ἀκούομεν ὦ Λέαινα, τὴν Λεσβίαν Μέγιλλαν τὴν πλουσίαν, ἐρᾶν σου ὥσπερ ἀνδρα, καὶ συνεῖναι ὑμᾶς, οὐκ οἶδ' ὅ, τι ποιοῦσας μετ' ἀλλήλων. τί τοῦτο; ἠρυθρίασας; ἀλλ' εἰπὲ εἰ ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν. Λε. ἀληθῆ ὦ Κλωνάριον. αἰσχύνομαι δέ. ἀλλότριον γὰρ τί ἐστι. Κλω. [1] πρὸς τὴν κυρητρίφυ, τί τὸ πρᾶγμα, ἢ τί βούλεται ἡ γυνή; τί ὦ φίλτατε ὅταν συνῆτε; ὁρᾷς; οὐ φιλεῖς με. οὐ γὰρ ἂν ἀπεκρύπτου τὰ τοιαῦτα. Λε. φιλῶ μέν, εἰ καί τινα ἄλλον. ἡ γυνὴ δέ, δεινῶς ἀνδρική ἐστιν. Κλω. οὐ μανθάνω ὅ, τι Ϛ λέγεις, εἰ μή τις [2] ἐταιρίστρια τυγχάνει οὖσα. τοιαύτας γὰρ δὴ Λέσβου λέγουσι γυναῖκας, τὰ μὲν ἀνδρῶν μὴ δεῖσθαι ἐθελούσας αὐτὸ πάσχειν, γυναιξὶ δὲ αὐτὰς πλησιαζούσας, ὥσπερ ἄνδρας. Λε. τοιοῦτό τι. Κλω. δοκεῖν ὦ Λέαινα, τοῦτο αὐτὸ Ϛ διήγησαι, ὅπως μὲ ἐπείρα τοτὲ τοῦτον, ὅπως δὲ Ϛ συνεπείσθης, καὶ τὰ μὴ πρῶτα. Λε. πότον τινὰ συγκροτοῦσα αὐτὴ, καὶ Δημώναξα ἡ Κορινθία, πλουσία δὲ Ϛ αὐτὴ, καὶ ὁμότεχνος τῇ Μεγίλλῃ, παρειλήφασί με κιθαρίζειν αὐτοῖς. ἐπεὶ δὲ συνεδείπνησα, καὶ ἄωρος ἦν, καὶ ἔδει καθεύδειν, καὶ ἐμέθυον, ἄγε

CLONARIVM, ET LEÆNA.

CLONARIVM.

Noua de te audimus Leæna, Lesbiam videlicet Megillam, diuitem illam, amare te, perinde ut virum, voſque coire, neſcio quid un[illegible] facientes. Quid iſtud? erubuiſti? Sed dic mihi, vera-ne iſta ſunt? *Le.* Vera Clonarium. Pudet autem me. Alienum enim quiddam eſt. *Cl.* At per Cererem, quid hoc negotii, aut quid ſibi vult mulier? Quid verò agitis quando coitis? Vides? non amas me: neque enim celares me talia. *Le.* Amo equidem te, quantum ullam aliam. Mulier autem illa, virilis ſupra modum eſt. *Cl.* Non intelligo quid dicas, niſi ſi tribas quæpiam eſt. Tales enim mulieres in Lesbo eſſe perhibent, quæ à viris quidem illud pati nolint, cum mulieribus autem ipſæ, perinde ac viri, congrediantur. *Le.* Tale quidpiam eſt. *Cl.* Proin Leæna, etiam hoc ipſum expone, quo pacto te ſolicitarit primum, quoque modo adducta ſis ut morem gereres, & quæ ſecuta ſunt deinceps. *Le.* Cùm ipſa compotationem quandam inſtituiſſet, & Demonaſſa Corinthia, dives & ipſa, in eadem arte exercitata cum Megilla, me aſſumpſerunt ut ipſis cithara canenerem. Poſtquam autem ſatis cecineram, & jam intempeſta nox erat, cubitumque ire oportebat, illæque erant ebriæ. Tum Megilla, Age, in-

1 Πρὸς τὴν κυρητρίφυ] *Per Cererem.* Heſychius in κυρητρίφω· ὑπ' ἐτέρων ἢ ὑπὸ Δημήτης. Menagius.

2 Ἑταιρίστρια] Heſychius: ἑταιριστρία, τριβάδης. Idem.

Ἐρίη

δὴ ἔφη ὦ Λέαινα ἡ Μέγιλλα, κοιμᾶσθαι γὰρ ἤδη καλὸν, σύκαθεύδει μεθ' ἡμῶν, μέση ἀμφοτέρων. Κλω. σὺ καθεύδεις; τὸ μὴ ταῦτα τί ἐγένετο; Λε. [1]ἐφίλει με τὸ πρῶτον, ὥσπερ οἱ ἄνδρες, οὐκ αὐτὰ μόνον προσαρμόζουσι τὰ χείλη, ἀλλ' ὑπανοίγουσι τὸ στόμα, κὴ προσεβάλλετο, κὴ τὰς [2]μασθὰς ἔθλιβον. ἡ Δημώναττα δ', [3]κὴ ἔδακνε μεταξὺ καταφιλοῦσα. ἐγὼ δ', οὐκ εἶχον εἰκάσαι ὅ, τι τὸ πρᾶγμα ἦν. χρόνῳ δ' ἡ Μέγιλλα ὑπόθερμος ἤδη ἦν, τὴν μὲ [4]πηνίκλῳ ἀφείλετο τὴν κεφαλῆς. ἐπίκειται δ' πάνυ ὁμοίαν, κὴ προσφυὴς, κὴ σὺ χρῷ ὥρῃ αὐτὴ, καθάπερ οἱ σφόδρα ἀνδρώδεις τῶν ἀθλητῶν, ἀποκεκαρμένῃ. κὴ ἐγὼ ἐταραχόμην ἰδοῦσα. ἡ δ', ὦ Λέαινά φησιν, ἐώρακας ἤδη οὕτω καλὸν νεανίσκον; ἀλλ' οὐχ ὁρῶ ἔφην σύκαθεύδοντα νεανίσκον ὦ Μέγιλλα. μὴ καθαπτίλωνέ με ἔφη. Μέγιλλα δ' ἐγὼ λέγομαι, ἡ γαμοῦσα τὴν παλαιὰν ταύτην Δημώνασσαν, κὴ ἔστιν ἐμὴ γυνή. ἐγέλασα ὦ Κλωνάριον ἐπὶ τούτῳ, κὴ ἔφην, σὺν οὖ σὺ ὦ Μέγιλλε, ἀνὴρ εἶ, ἐλεληθεῖς ἡμᾶς, καθάπερ τὴν Ἀχιλλέα φασὶ κρυπτόμενον ἐν παισὶ παρθένοις. [5]κὴ τὸ ἀνδρεῖον σεαυτοῦ ἔχεις, κὴ ποιεῖς τὴν Δημώνασσαν

inquit, Leæna, Iam enim dormire æquum est, hîc nobiscum cuba, media inter utramque. *Cl.* Concubuisti-ne? Quid postea factum est? *Le.* Osculabantur me primò, perinde atque viri solent, non ipsa modò labia applicantes, sed os quoque subaperientes: deinde & amplexabantur, & papillas premebant mihi. Demonassa autem, etiam inter osculandum, mordebat. Egò verò quidnam rei esset, conjicere non poteram. Cæterùm cum jam incaluisset Megilla, galericulum quidem à capite removit. Ipsa autem incumbebat, similis & æquiparanda athletæ alicui vehementer virili, & robusto, & cute ad vivum detonsa: quam ubi aspexi, perturbata sum. Illa verò, Leæna, inquit, ecquem adolescentem ita pulchrum unquam vidisti? At non video, inquam ego, ullum hîc adolescentem Megilla. Tum illane me, inquit, mulierem facias. Megillus enim vocor ego, & jam olim Demonassam hanc uxorem duxi, estque ea uxor mea. Risi equidem ad hæc, Clonarium: & dixi, Proinde Megille, virum esse te nesciebamus: quemadmodum aiunt Achillem inter virgines abditum fuisse: habes & virile illud, ac Demonassæ idem facis quod

1 Ἐφίλει με τὸ πρῶτον] Hæc & cætera hujus Dialogi interpretati sunt ad Petronium. ad hæc verba, *commovebat valgiter labra.* Bourd.

2 Μασθὰς ἔθλιβον] Plaut. Pseud.

Teneris labellis molles morsiuncula
Papillarum horridularum oppressiuncula.

Ovid. 1. Amor.

Forma papillarum quæ fuit apta premi. Idem.

3 Καὶ ἔδακνε] Plaut. loc. cit. *Idem.*

4 Πηνίκλῳ] De comis adstitiis copiosè dixi alibi. Iunge Cl. Alexand. Pæd. lib. 2. c. 11. Artemid. lib. 1. Firmic. Astro. c. 1. lib. 1. vide Herald. ad Martial. *Idem.*

5 Καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἐκεῖνο] Catullus: *Et quærendum unde, unde foret nervosius illud.* Menagius.

σαι ὅσῳ οἱ ἄνδρες. ὑμεῖνο μ' ἔφη ὦ Λέαινα, σὺν ἔχω. δέομαι ἦ οὐδὲ πάνυ αὐτοῦ. ἴδιον δέ πνα τρόπον ἡδέως ἂν μετὰ σοῦ ὁμιλοίην. ὄψῃ με. ἀλλὰ μὴ ἑρμαφρόδιτος εἶ ἔφην, οἷοι πολλοί εἰσιν λέγονται, ἀμφότερον ἔχοντες; ἔπαιρε ἤγνοουν ὦ Κλωνάριον τὸ πρᾶγμα. ὅ φησιν, ἀλλὰ τὸ πᾶν ἀνήρ εἰμι. ἤκουσα ἔφην ἐγὼ σοῦ [1] Βοιωτίας αὐλητρίδος Γ'σμηνοδώρας, διηγεμμένης τὰ ἐφέστρια παρ' αὐτοῖς, ὡς ἠκούσθης τις σὺ Θηβαῖος σὺκ γυναικὸς ἀνήρ. ὁδ' αὐτὸς, κἀμοῦ πις ἄρτος. οἶμαι Τειρεσίας τἄνομα. μὴ δὴ τι σὺ τοιοῦτο πέπονθας; ἄκων ὦ Λέαινα ἔφη, ἀλλὰ ἐγκυήσην μ' ὁμοία ταῖς ἄλλαις ὑμῖν. ἢ γνώμη ἦ, κἀμὴ ἐπιθυμία, κἀμὰ τἄλλα πάντα, ἀνδρὸς ἐσί μοι. κἀμὲ ἱκανὴ γὰρ σοι ἔφην ἐπιθυμία, [2] πάρεχε γὰρ ὦ Λέαινα εἰ ἀπιστεῖς ἔφη, κἀμὲ γνώσῃ οὐδὲν ὑστέρησάν με τῶν ἀνδρῶν. ἔχω γάρ τι ἀνὴ ἦ ἀνδρεῖον. ἀλλὰ [2] πάρεχε. ὄψῃ γάρ. παρέχον ὦ Κλωνάριον, ἱκετεύσασα πολλά.

quod viri ſolent. Idem ego Læna, inquit, nec eo admodum opus. Peculiari autem modo, ſuavius aliquanto congredi me videbis. At num hermaphroditus es, inquam ego, quales perhibentur eſſe multi, utrumque membrum habentes? rem enim ô Clonarium, adhuc ignorabam. Neque hoc, inquit illa, ſed per omnia vir ſum. Tum ego, audivi, inquam, ex Bœotia tibicina quadam Iſmenodora nomine, quæ apud ipſos ſunt epheſtria, narrante, quendam Thebis factum fuiſſe ex muliere virum, qui idem vates quoque fuit optimus: Tireſias nimirum. Num tibi tale quid accidit? Haudquaquam Læna, inquit: ſed vobis aliis nata ſum ſimilis. Animus autem, & libido, cæteraque omnia, virilia mihi ſunt. Sufficiens ſaltem, inquam, eſt tibi libido. Tum illa: præbe igitur, inquit, Læna, & cognoſces me viris eſſe nihilo inferiorem. Nam aliquid loco virilis habeo. Sed præbe: nam videbis. Prævi itaque Clonarium, cùm illa diu multumque

1 Βοιωτίας αὐλητρίδος Γ'σμηνοδώρας, διηγεμμένης τὰ Ἐ'φέστρια παρ' αὐτοῖς, ὡς ἠκούσθης τις σὺ Θήβαις σὺκ γυναικὸς ἀνήρ] Quid intellexerit per τὰ ἐφέστρια, non eſt facile divinare, ea vox alibi non legitur. Nihil igitur certi à me expectes, conjecturas nudas tibi proponam. Si bene ſe habet ea lectio, videtur ab ἔφεσις ea vox deduci debere: eſt autem veſtis quædam ſpecies, quæ ſuperinduebatur. Suidas μανδύαν & βίρρον interpretatur, & ὕφασμα ἐξ αἰγείων τρίχων, alii χλαμύδα, alii χλανίς vertunt. Quidquid tamen fuerit, quoniam ab eo genere veſtis τὰ ἐφέστρια dicuntur, ſuſpicor eas veſtes texi ſolitas à mulieribus ſimul adunatis, quæ texendo fabulas lepidas ad vices narrabant, ut fallerent tempus & laborem, quæ ob id ἐφέστρια διηγήματα dicebantur. Sic noſtrates dicunt *les comtes du veilleri*. At forte mendoſa eſt ea vox, & legendum vel ἐφ' ἑστίᾳ disjunctim, & mutandum τὰ in τε, ſic, διηγεμμένης τε ἐφ' ἑστίᾳ, id eſt, *ad lares, ad focum*, vel Η φαίστια ob eandem rationem, id eſt, *quæ ad ignem* hyeme narrantur, nam (ut notum eſt) Η"φαιστος ſæpe pro igne ſumitur, & erant Η'φαίστια fabulæ, quæ ad Vulcanum ſeu ignem aſſidentes fœminæ nendo vel texendo narrabant in Vulcani feſto quod Athenis Η'φαίστια, ut ex Andocide patet in ſermone de myſteriis. Hæc ego tentabundus ut in tenebris. Tu forte meliora lector cogitabis, utinam & nobis impertiaris. *Palm.*

2 Πάρεχε] Ariſtophanes: Καιτοι παρέξω, καὶ ἔχει προσκινήσομαι. Menagius.

κἀγὼ ὄρμον τινά μοι δῦσις τῶ πολυτελῶν, κἀγὼ ὀθόνας τῶ λεπτῶν. εἶπα ἐγὼ μὲν, ὥσπερ ἀνδρα προσελάμβανον. ἡ δ', ἐποίησε τε, κἀ ἐφίλησε, καὶ ἠσθμαινε, καὶ ἐδόκει μοι ἐς ὑπερβολὴν ἥδεσθαι. Κλω. τί ἐποίει ὦ Λέαινα; ἢ τίνα τρόπον; τοῦτο γὰρ μᾶλιστα εἰπέ. Λε. μὴ ἀνάκεινε ἀκριβῶς. αἰσχρὰ γάρ. ὥστε μὰ τὴν Οὐρανίαν, οὐκ ἂν εἴποιμι.

que supplicasset, & pretiosum monile dedisset, & tenuia velamina. Tum ego illam perinde atque virum complectebar. Illa autem, & faciebat, & osculabatur, & anhelabat, & summa voluptate affici videbatur. *Cl.* Quid faciebat Læna? aut quomodo? hoc enim in primis dicas. *Le.* Ne accuratiùs inquiras: turpia enim sunt. Quare per Vraniam, nolim dicere.

ΚΡΩΒΥΛΗ, ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΝΑ.

CROBYLE, ET CORINNA.

ΚΡΩΒΥΛΗ.

Ὡ Κόρινα, ὡς μὲ δ' οὐκ ἦν δεινὸν ἐπὶ σοὶ ὃ ἐνόμιζες, τὸ γυναῖκα ἡλικίας οὐκ παρθένον, μεμίσθωκας ἤδη. μᾶ μειρακίῳ μὲν ὡραίῳ ἡλικιωμένῃ, μιᾶν δὲ τοσαύτην μισθωσιν κομισαμένη, ἐξ ἧς ὄρμον αὐτίκα ὠνήσομαί σοι. Κο. ναὶ μαναίαν. ἐχέτω δὲ καὶ ψήφους τινὰς πυραυγεῖς, οἵαις ὁ Φιλαίνιδός ἐστιν. Κρω. ἐσαῦ τοιαύτην. ἄκουε δὲ καὶ τἄλλα παρ' ἐμοῦ, ἃ σε χρὴ ποιεῖν, καὶ ὅπως εὐσχήμονας τοῖς ἀνδράσιν. ἄλλη μὲν γὰρ ἡμῖν ἀποτροφὴ καὶ βίος οὐκ ἔστιν ὦ θύγατερ. ἀλλὰ δύο ἔτη ταῦτα ἐξ οὗ τέθνηκεν ὁ μακαρίτης σου πατὴρ, οὐκ οἶσθα ὅπως ἀπεζήσαμεν, ὅτε δὲ ἐκεῖνος ἔζη, πάντα ἡμῖν ἑτοῖμα. ἐχαλκεύετο γὰρ, καὶ μέγα ἦν ὄνομα αὐτοῦ ἐν Πειραιεῖ. καὶ πάντων ἔστιν, ἀκοῦσαι διομνυμένων, ἢ μὴν μὰ Φιλῖνον, μηκέτι ἔσεσθαι ἄλλον χαλκέα. μὰ δὲ τὸν τελευτῆσαντα, τὸ μὲν πρῶτον ἀποδομένην τὰς πυρίγρας, καὶ τὴν ἄκμονα, καὶ σφῦραν

CROBYLE.

Non ita grave esse, Corinna, ceu tu putabas, ex virgine mulierem fieri, jam didicisti: siquidem cum formoso adolescente fuisti, & pro prima mercede minam accepisti, unde monile statim tibi comparabo. *Cor.* Ita amabo. Habeat autem splendoris ignei lapillos, cujusmodi Philænidis est. *Cro.* Erit ejusmodi. Sed audi etiam cætera ex me, quæ te facere, & quo pacto viris accommodare te oportet. Nam alia victus ratio nobis nulla est, filia: sed per duos hosce annos, ex quo pater *tuus*, piæ memoriæ, defunctus est, an nescis quo pacto vitam egerimus? At quando ille adhuc vivebat, abundè nobis omnia suppetebant. Artem enim ferrariam exercebat: magnumque erat nomen ejus in Piræo Ac plerosque audire licet dejerantes, nullum ampliùs post Philinum, talem fore ferrarium fabrum. Post mortem autem ejus, principio quidem divenditis forcipibus, incude, & malleo, dua-

δύο μνῶν, ἀπὸ τούτων διετράφημεν. εἶπε, νυῦ μᾶ, ὑφάνασα. νυῦ ᾖ, κρόκιλω κεἰσάγασα, ἢ σήμονα κλώθασα, ἐποσιζόμιλω τὰ σπία μόλις. ἔδοσκον δέ σε ὦ θύγατερ, τίλω ἐλπίδα θρεμμάνασα. Κο. τίλω μνᾶν λέγεις; Κρω. ἔτι. ἀλλὰ ἐλογιζόμιλω ὡς τηλικαύτη γγυομμύη, θρέψεις μᾶ ἐμὲ, σεαυτὴν ᾖ κεἰκοσμήσεις ραδίως, κὴ τλυτήσεις, κὴ ἐυδᾶς ἔξεις, ἀλυπρελῆς, κὴ θεραπαίνας. Κο. πῶς ἔφης μῆτερ, ἢ τί λέγεις; Κρω. σωῦσα μᾶ τοῖς νεανίσκοις, κὴ συμπίνασα μετ' αὐτῶν, κὴ συγκαθεύδασα ἐπὶ μισθᾶ. Κο. κεἰτάρ ἡ Δάφνιδος θυγάτηρ Λύρα; Κρω. ναί. Κο. ἀλλὰ ἐκείνη ἑταῖρά ἐστιν. Κρω. εἰδὲν τοῦτο δεινόν. κὴ σὺ γὰρ τλυτήσεις ὡς ἐκείνη, κὴ πολλὰς ἐραστὰς ἕξεις. τί ἐδάκρυσας ὦ Κόρεννα; ἔχ ὁρᾶς ὁπόσυ, κὴ ὡς χρειαιώδασοί εἰσιν αἱ ἑταῖραι, κὴ ὅσα χρήματα λαμβάνασι; τίλω Δάφνιδα γὰρ ἐγὼ οἶδα ὦ φίλη Ἀδράστια, ῥάκη πρὶν αὐτὴν ἀκμάσαι τίλω ὥραν ἀπολελειλημμύη. ἀλλὰ νυῦ ὁρᾶς οἷα ἀναβέβεισι, χρυσὸς, κὴ ἐσθῆτες διαφθεῖς, κὴ θεράπαινα πέσσαρες. Κο. πῶς ᾖ ταῦτα ἐκτήσατο ἡ Λύρα; Κρω. τὸ μᾶ πρῶτον, κεἰκοσμᾶσα ἑαυτὴν δύσκολως, κὴ δύσκολης ἦσα, κὴ φαυδρὰ πρὸς ἅπαντας, ὥσ' ἄχρι ᾖ κεἰχάζειν ῥαδίως, κεἰτάρ σὺ εἰώθας, ἀλλὰ μειδιᾶσα ἡδύ, κὴ ἱπαγωγόν. εἶτα προσομιλᾶσα δεξιῶς, κὴ μήτε φενακίζασα εἴ τις προσέλθοι, ἢ προσβλέψειε, μήτε αὐτὴν ἐπιλαμβανομμύη τᾶ ἀνδρῶν. ἢν δέ ποτε ἐξαπίλθῃ ἐπὶ δεῖπνον λαβᾶσα μίσθωμα, ἄτε μεθύσκεται, κεἰχέλασεν γὰρ, κὴ μισᾶσιν οἱ ἄνδρες τὰς τοιαύτας, ἄτε ὑπερεμφορεῖται ᾖ ὄψε ἀπειρχάλως, ἀλλὰ προσέπτεται μᾶ ἄκρεις τοῖς δακτύ-

duabus minis, ex illis tum vitam sustentavimus. Postea autem, alias quidem texendo, aliàs verò tramam deducendo, aut stamina nendo, ægrè victum parabam: te verò, filia, nutriebam, spem expectans. *Cor.* Minam istam dicis? *Cro.* Non: verùm ita rationem inibam, quòd cùm ad istam ætatem perveniisses, & me facilè alere postea, & te ipsam exornare posses: dives ipsa futura, purpureas vestes, & ancillas habitura. *Cor.* Quomodo hoc mater? aut quid dicis? *Cro.* Si cum adolescentibus rem haberes, & cum ipsis potares, & pro mercede concumberes. *Cor.* Sicut Daphnidis filia Lyra? *Cro.* Ita. *Cor.* At illa meretrix est. *Cro.* Hoc nihil grave. Nam & tu, perinde ac illa diteſces, multosque amatores habebis. Quid fles Corinna? an non vides quàm multæ sint, & magno studio ambiantur meretrices? & quantum pecuniæ accipiant? Daphnidem enim, ô chara Adrastia, novi ego, quæ priusquam ad ætatem adultam perveniſſet, pannosa erat. At nunc vides, qualis prodit, ut illi aurum, floridæ vestes; & ancillæ quatuor. *Cor.* Sed quo pacto hæc acquisivit Lyra? *Cro.* Primùm quidem exornando se eleganter, & facilem, hilaremque erga omnes se gerendo, non soluto, ut tu soles, cachinno, sed suave quiddam & blandum arridendo. Postea dextrè cònversando, neque decipiendo, siquis accedit, aut accersit eam, neque viros increpando. Ac si quando ad cœnam it accepta mercede, neque inebriatur, ridiculum enim hoc, & viri oderunt tales, neque rusticè impletur opsonio: sed attingit quidem sum-

λοις, σιωπῇ ἢ τὰς ὑφέσεις ὅση ἐπ' ἀμφοτέρας ἀναβύεται τὰς γνάθους, πίνῃ ἢ ῥήμασι, ἢ χανδόν, ἀλλ' ἀπαυομένη. Κο. κἂν εἰ διψῶσα ὦ μῆτερ τύχοι; Κρω. τότε μάλιστα ὦ Κόρινθα. καὶ ὅτι πλέον ἢ δέον σοφίζεται, ὅτι λανθάνει ἔς τινα ἢ παρόντων. ἐς μόνον ἢ τὸ μισθωσόμενον βλέπει. καὶ ἅμα τοῦτο ἐκεῖνοι φιλοῦσιν αὐτήν. καὶ ἐπαιδὰν καὶ μάθῃ δέον, ἀσελγὲς ᾄδειν, ἀδὲ ἀμελὲς ἐκείνη ἂν πέρασαιθ', ἀλλὰ ἐξ ἅπαντων ὧν τοῦτο ἠκροᾶται, ὡς ὑπαγόρευε, ἐ ἐρᾷσιν ποιήσεται ἐκεῖνον. ταῦτα γὰ αὐτὴν ἅπαντες ἐπαινοῦσιν. εἰ δὲ ἐσὺ ταῦτα ἐμμένοις, μισηφέρα ἐ ἡμεῖς ἐσόμεθα. ἐπὶ τάγε ἄλλα σοφὰ πολὺ αὐτῆς. ἄλλο ᾄδειν ὦ φίλη Ἀδρήστεια φημι, ζῴης μόνον. Κο. εἰπέ μοι ὦ μῆτερ, οἱ μισθάμενοι πάντες τοιοῦτοί εἰσιν, οἵων ὁ Εὔκριτος, μεθ' ἧ χθὲς σκάφανδον; Κρω. ἅ πάντες ἀλλ' ἔνιοι μέ, ἀμείνους. οἱ δὲ, ἢ ἤδη ἀνδρώδεις. οἱ δὲ, καὶ ἅ πάνυ μορφῆς εὐφυοῦς ἔχοντες. Κο. καὶ τούτοις συγκαθεύδειν δεήσει; Κρω. μάλιστα ὦ θύγατερ. ὅτοι μὲν γὰ πλείονα διδάσκουσιν. οἱ καλοὶ ἢ, αὐτὸ μόνον, καλοὶ θέλουσιν εἶναι. καὶ σοὶ ἢ μελέτω ἀεὶ ἐ πλέον, εἰ θέλεις σὺ βραχεῖ λέγειν ἁπάσας, ἐνδειξάσας σε τῷ δακτύλῳ, ἐχ ὁρᾷς τὴν Κόρινναν τὴν τῆ Κρωβύλης θυγατέρα, ὡς ὑπερπλουτεῖ, καὶ τετραδάκρυα πεποίηκε τὸν μητέρα; τί φῄς; ποιήσεις ταῦτα, ποιήσεις; οἶδα ἐγώ. καὶ πρόσεχε ἁπασῶν ῥᾳδίως. νῦ δ' ἀπιθι λελουμένη, εἰ ἀφίκηται ἐ τήμερον τὸ μεταξύτιον ὁ Εὔκριτος. ὑπισχνεῖτο γάρ.

mis digitis, tacitè autem edendo non obturat utramque maxillam ingestis buccellis: bibit etiam sensim, non affatim, sed interquiescendo. *Cor.* Etiamsi sitiat mater? *Cro.* Tum præcipuè, Corinna: & neque plus æquo loquitur, neque in quenquam eorum qui adsunt, dicteria torquet. Eum solum à quo conducta est, respicit. Et ob hoc illi amant ipsam. Et postquam eundum est cubitum, nihil petulans, nihil ineptum admittit, sed ex cunctis unum hoc aucupatur, ut illum alliciat, suique amatorem reddat. Hoc enim nomine ipsam cuncti laudant. Quòd si tu etiam hæc didiceris, nos quoque fœlices erimus. Nam cætera quidem multò ipsa. Sed nihil, ô chara Adrastia, addam amplius: vivas modò. *Cor.* At dic mihi mater, ii qui mercede nos conducunt, omnes-ne tales sunt, qualis est hic Eucritus cum quo heri concubui. *Cro.* Non omnes: sed alii quidem meliores, alii jam viriles: nonnulli verò non admodum liberali forma præditi. *Cor.* Et cum istis concumbere oportebit? *Cro.* Maximè, filia: nam hi plura quoque dant. Formosi autem, hoc solum, pulchri esse volunt. Tu verò ejus quod plus est, rationem semper habeas, si cupis ut omnes brevi te commonstrent digito, ac dicant. Annon vides Corinnam Crobylæ filiam, ut est ditissima, & matrem reddit fœlicissimam? Quid ais? facies-ne ista? facies, novi ego & facilè omnibus anteibis. Nunc autem ito lotum, si fortè veniat, etiam hodie adolescens ille Eucritus: ita enim pollicitus est.

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ ΜΟΥΣΑΡΙΟΝ.

MATER, ET MVSARIVM.

ΜΗΤΗΡ.

Ἀν ἔτι τοιοῦτον ἐρασὴν εὕρωμεν ὦ Μουσάριον, οἷος ὁ Χαιρέας ἐστί, θύσομεν μὲν τῇ Πανδήμῳ δεήσει λόγχῃ μηκάδα, τῇ Οὐρανίᾳ δὲ, καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ, καὶ τῇ Πειθοῖ, δάμαλιν ἐκγόνην, στέφανώσομεν δὲ καὶ τὴν Ἑλλοτοδότειραν. καὶ ὅλως, μακαρίσμεθα, καὶ τελεσδαίμονες ἐσόμεθα. νῦν ὁρᾷς γὰρ ὦ Ἡδονὴ καὶ νεανίσκου ἡλίκα λαμβάνομεν; ὃς ὀβολὸν μὲν οὐδέπω ποτέ σοι ἐδόωκεν, οὐκ ἐοδῆτα, οὐχ ὑποδήματα, ἀ μύρα, ἀλλὰ φροντίσεις ἀεὶ, καὶ προσχύσεις, καὶ μακρὰ ἐλπίδας, καὶ πολὺ τὸ ἐὰν ὁ πατὴρ, καὶ εἰ κύριος γένωμαι τῶν πατρῴων, καὶ πάντα σά. σὺ δὲ, καὶ ὀμωμοκέναι αὐτὸν φῂς, ἅπ νόμῳ σε γαμετὴν ποιήσεσθαι. Μα. ὤμοσε γὰρ ὦ μῆτερ, καὶ ταῦτα θεαῖν, καὶ τὴν Πολιάδα. Μη. καὶ πεισθεῖσας δηλαδή; καὶ λέγετο πρόπυ σοι ἔχειν αὐτὸ καταθεῖναι συμβολήν, τὸ δακτύλιον δέδωκας, ἀγνοοῦσης ἐμοῦ; ὁ δὲ, ἀπεδό-

MATER.

Si talem amatorem posthac inveniamus, Musarium, qualis Chæreas hic est: oportebit nos immolare, Publicæ quidem Veneri capram candidam, Cœlesti autem, & ei quæ in hortis est, juvencam utrique: sertis quoque coronare opum largitricem. In summa, beatæ, terque fœlices erimus. Quippe vides nunc ab adolescente illo quam multa accipiamus, qui ne obolum quidem tibi dedit unquam, neque vestem, neque soleas, neque unguentum: sed apud ipsum semper excusationes, & pollicitationes, & spes longæ, & illud crebrum, Si pater, &, si paternarum opum fiam dominus, &, omnia tua. Tu etiam juravisse ipsum dicis, quòd lege uxorem se suam sit facturus. *Mu.* Iuravit, mater, per Cererem, & Proserpinam, & Minervam. *Ma.* Et credis illi scilicet? & ob hoc nuper, cum non haberet unde daret symbolum, annulum illi me insciā dedisti? at hunc ille venditum

1 Τῇ Πανδήμῳ] Cognomenta Veneris, Pandemus & Vrania. ἀμφοτέρων σόρνας, ἡ μὲν Πάνδημος ἡ δὲ, Πυθαγόρᾳ ἤ τινι Οὐρανίᾳ τετίμηται ἐν κήποις. αἶγα δὲ Πανδήμῳ, διὰ τὸ τῶν ζώων συνουσιαστικόν τε καὶ παρὰ τὰ Ἀφροδίσια ἀκρατές. δάμαλιν δὲ τῇ Οὐρανίᾳ, διὰ τὸ σωφρονίστερον καὶ ὅτι τὸ ζυγὸν ἀγαται τὸ ζῶον καὶ ἡ ἄροτον, ὃ τῶν νόμιμον τῷ γάμῳ ὑπανίπεται συζυγίαν ὡς πλειστοδότειρα δὲ ἡ ἔδη ἐστίν. Sic ad oram MS. Regii, quam notam sequitur Cod, Memmian. dum dicit μηκάδα esse sacrificium τῆ Πανδήμῳ, διὰ τὸ πρὸς σωφρόνισιν καταφορὰς, καὶ δάμαλιν τῇ Οὐρανίᾳ, διὰ τὸ ὑπὸ ζυγὸν πεπίχθαι. Bourd.

2 Κατὰ ταῦν θεαῖν] Ad oram MS. Regii scriptum erat κόρη καὶ Δήμητρα αἱ θεαὶ, ἢ δὲ Ἀθηνᾶ ἡ Πολιάς, ὅρα δὲ τοῦτο Ἀθηναίων ὡς καὶ Λακεδαιμονίων οἱ Διόσκουροι σέβονται καὶ τὸν Σιόν. Idem.

3 Καταθεῖναι συμβολὴν] Hac de re copiose vir Clarissimus Isaacus Casaubonus ad Athen. *Idem.*

μῶν, κατέπιε. καὶ πάλιν τὰ δύο ταῦτ' ἐνώτια τὰ Ἰωνικά, ἑλκυσθὲν ἐκείνου δύο Δαρεικούς, ἅ σοι [1]ὁ Χῖος Πραξίας ὁ ναύκληρος ὁμόμοιρ, ἐωνησάμην ἐν Ἐφέσῳ. ἐδεῖτο γὰρ Χαρίτος ἔρανον σοὶ ἐφήβοις ἀπενεγκεῖν. ὀφείλας γὰρ, καὶ χτωνίσκους, τί ἂν λέγοιμι; καὶ ὅλως, ἔρμαιόν τι ἦμῖν, καὶ μέγα ὄφελος συμπέπτωκεν αὐτός. Μα. ἀλλὰ καλὸς, καὶ ἀγένειος, καὶ φησὶν ἐρᾶν, καὶ δακρύειν, καὶ Δεινομάχης, καὶ Λάχητος υἱός ἐστι καὶ Ἀρεωπαγίτης. καὶ φησὶν ἡμᾶς γαμήσειν, καὶ μεγάλας ἐλπίδας ἔχομεν παρ' αὐτοῦ, ἢν ὁ γέρων μόνον καταμύσῃ. Μη. ἀκοῦσον ὦ Μυσάριον, ἐὰν ὑποδήσασθαι δέῃ, καὶ ὁ σκυτότομος αἰτῇ τὸ διδραχμον, ἐρῶμεν ὡς αὐτὸν, Σκύριον μὲν οὐκ ἔχομεν, σὺ δ' ἐκ τῶν [2]ὀλίγας παρ' ἡμῶν λάβε. καὶ πρὸς τὴν ἀλφιτοπώλην τὰ αὐτά. καὶ ἢν τὸ ἐνοίκιον αἰτῶμεθα, παρείμενον φήσομεν, ἕως ἂν Λάχης ὁ Κολυττιεὺς ἀποθάνῃ. ἀποδώσομεν γάρ σοι μετὰ τὰς γάμους. οὐκ αἰσχύνῃ μόνη τῶν ἑταιρῶν οὐκ ἐλλόβιον, οὐκ ὄρμον, οὐ Ταραντινίδιον ἔχουσα; Μα. τί δ' ἂν ὦ μῆτερ, ἐκεῖναι οὕτω χέρσαι μοι, καὶ καλλίαι εἰσίν; Μη. οὐκ, ἀλλὰ σωφρονέστεραι, καὶ ἴσασιν ἑταιρίζειν. οὐδὲ πιστεύουσι ξημαλοίοις, καὶ νεανίσκοις, ἐπ' ἄκρῳ δὲ χείλους τὸν ὅρκους ἔχουσι. σὺ δὲ εἰ πιστὴ, καὶ φίλανδρος. οὐδὲ φθονεῖν ἄλλον τινὰ, ὅπου μὴ μόνον Χαιρέαν. καὶ πρώην ὅτε ὁ γεωργὸς ὁ [3]Ἀχαρνανδὸς ἦκε δύο μνᾶς κομίζων, ἀγρυπνεῖν καὶ αὐτὸς, οἷον ἢ τιμὴν ἀπειληφώς, ἢ πα-

tum absorbuit. Et rursum duo monilia ista Ionica, quorum utrumque pendebat duos Daricos, quæ tibi Chius ille nauclerus Praxias attulerat, Ephesi mercatus. Oportebat enim ut Chæreas cœnam collatitiam cum adolescentibus dependeret. Nam vela, & tunicas quid attinet dicere? In summa, lucrum inopinatum, magnumque commodum iste nobis obvenit. *Mu.* At pulcher est, & imberbis, & amare se ait, & lachrymatur, & Dinomaches, Lachetisque Areopagitæ est filius: dicitque uxorem me ducturum se: denique spes magnas facit, si modò senex ille oculos clauserit. *Ma.* Proinde Musarium, ubi calceis opus erit, & sutor didrachmum poposcerit: dicemus & nos illi, argentum quidem non habemus, tu autem spes quasdam exiguas à nobis accipe, eademque pistori. Et quum pensionem domus deposcemur: expecta dicemus videlicet, dum Laches Colyttensis moriatur: exolvemus enim tibi post nuptias. Non pudet te quòd sola meretricum, neque inaures habes, neque monile, neque vestem Tarentinam. *Mu.* Quid igitur, mater, fortunatiores-ne illæ me, & pulchriores sunt? *Ma.* Non: sed prudentiores, & sciunt meretricari: nec verbis credunt, & adolescentulis, in summis labiis juramentum gerentibus. Tu verò fidelis es, & amans viri: nec admittis alium quenquam, præterquam solum Chæream. Ac nuper quando Acarnensis ille agricola venit, duas minas afferens, ipse quoque imberbis (vini autem pretium hoc retulerat, à patre mis-

1 Ὁ Χῖος] Deest à MSS. *Bourd.*
2 Ὀλίγας] Deest in MSS. *Idem.*
3 Ἀχαρνανδὸς] Legendum videtur omnino Ἀχαρδὸς. **Menagius.**

1 Λεῖος

ηρὸς πέμψαντος. σὺ δ' ἐκεῖνον μὲν ἀπεμύκησας, καθεύδεις δὲ μετὰ Ἀδώνιδος Χαιρέας. Μυ. τί δ' ἂν, ἐρρήν Χαιρέαν καλεῖψαται, ὦ δεξάμενος τὸ ἐργάτιν ἐκεῖνον, κινάδρας ὀπίζων; λεῖός μοι φαίν Χαιρέας, ὦ χοιρίσκος Ἀκαρνάνιος. Μη. ἔστω ἐκεῖνος ἀγροῖκος, καὶ πονηρὸς ἀποπνεῖ. τί δ' Ἀνθρώπῳ τὸ Μενεκράτους μιᾶν ὑπαιχνύμενον, οὐδὲ τοῦτον ἐδέξω; ἢ καλὸς ἦν, καὶ ἀστεῖος ἡλικιώτης Χαιρέᾳ; Μυ. ἀλλ' ἠπείλησι Χαιρέας ἀποσφάξειν ἀμφοτέρους, εἰ λάβοι με ποτε μετ' αὐτῆς. Μη. πόσοι δὲ ἄλλοι ταῦτα ἀπειλοῦσιν; ἀκὴν ἀνέρας· σὺ μὲν ἐξ τοῦτο, δὲ σωφρονήσης, καθάπαξ οὐκ ἐταῖρα, δὲ θεσμοφόρια ἱέρεά τις ὅσα. ἐῶ τἄλλα. σήμερον Ἀλῶα ἐστί. τί δέ σοι δέδωκεν ἐς τὴν ἑορτήν; Μυ. οὐκ ἔχει ὦ μαινάδιον. Μη. μὰν ὅτ' ἐτίχθη εὐθὺς ἐπὶ τὸ πατέρα, ἀν οἰκέτην καθῆκεν ἐξαπατήσοντα, ἀν λάθῃ τὸ μητρὸς ἤτησεν ἀπειλήσας ἀποθλασεῖσθαι τὸ δυσόμφαλον, εἰ μὴ λάβοι, ἀλλὰ κἀθῆται, ἡμᾶς ἐπιτρέψαν, μήτε αὐτὸς διδοὺς, μήτε τὸ διδόντων ἐᾶν λαμβάνειν. σὺ δ' οἴει ὦ Μυσάδιον, ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν ἀεὶ ἔσεσθαι; ἢ τὰ αὐτὰ φρονήσειν Χαιρέᾳ, ὅταν πλησθῇ μὲν αὐτὸς, ἢ δὲ μήτηρ γάμον πολυτελῆ ἐξεύρῃ αὐτῷ; μνησθήσεται οἴει τότε τῶν δακρύων, ἢ τῶν φιλημάτων, ἢ τῶν ὅρκων, πέντε ἴσως τάλαντα σωφρονοῦντος βλέπων; Μυ. μνησθήσεται σκεῖνον. δεῖλμα δ', ὡς οὐδὲ νῦν γαμεῖ μὲν, ἀλλὰ καθαγκαζόμενον, καὶ βιαζόμενον ἠρνήσατο missus) tu verò etiam subsannasti hominem, dormis autem cum isto tuo Adonide Chærea. *Mu.* Quid igitur? relicto-ne Chærea, mihi admittendus erat operarius ille hircum olens? Lævis mihi, ut aiunt, Chæreas, & porcellus Acarnanius. *Ma.* Esto rusticus ille, & hircum oleat: cur neque Antiphontem Menecratis filium, minam tibi pollicentem non admisisti? Annon formosus erat, & urbanus, æqualis Chæreæ? *Mu.* At interminatus erat Chæreas, se jugulaturum ambos, si me cum illo deprehenderet. *Ma.* Quàm multi alii eadem minantur? An tu igitur sine amatoribus ob hoc manebis? & pudicè ages, perinde ac si non meretrix, sed Cereris quæpiam sacerdos fores? Cætera omitto. Hodie verò Aloa sunt: quid ergo tibi dedit in hoc festum? *Mu.* Non habet ô mater. *Ma.* An solus iste nullam artem adversus patrem potest invenire? non servum immittere, qui illum decipiat? non à matre ipse postulare, minitando se in militiam navigaturum, nisi accipiat? Verùm sedet, nos atterens, neque ipse quicquam dans, neque à dantibus accipere sinens. Tu verò, Musarium, an putas te octodecim annorum semper fore, aut eodem animo semper futurum Chæream, quando ipse dives erit, & mater opimas ipsi nuptias invenerit? an ille tum, putas, meminerit lachrymarum, aut osculorum, aut juramenti, quum dotem quinque fortassis talentorum aspiciet? *Mu.* Meminerit ille. Cujus rei argumentum est, quòd neque nunc uxorem duxit, sed cùm à patre cogeretur, & vim propè pateretur

1 Λεῖός μοι] De hoc Proverb. Erasm. *Beurd.*
2 Οἴει] In MSS. ἔπ. *Idem.*

τω. Μη. γθόνιός μὴ ψεύδιαξ. ἀναμνήσω δέ σε ὦ Μουσάριον τόπε.

tur tamen recusavit. Mn. Vtinam non decipiaris. Sed tamen admonebo te Musarium, aliquando horum.

ΑΜΠΕΛΙΣ, ΚΑΙ ΧΡΥΣΙΣ.

AMPELIS, ET CHRYSIS.

ΑΜΠΕΛΙΣ.

Ἔ ἴ τις ἦ ὦ Χρυσὶ, μήτε ζηλοτυπεῖ, μήτε ὀργίζεται, μήτε ἐρράπισέ ποτε, ἢ κατέκειρεν, ἢ τὰ ἱμάτια κατέσχισεν, ἔτι ἐραστὴς ἐκεῖνός ἐστιν; Χρυ. ὑκῶν ταῦτα μόνα ἐραστοῦ ὦ Ἀμπελὶ δείγματα; Αμ. ναὶ, ταῦτ' ἀνδρὸς θερμοῦ. ἔπειτα τἄλλα, φιλήματα, ὁ δάκρυα, ὀμὴ ὄρκοι, καὶ τὸ πολλάκις ἥκειν, δεῖγμάτων ἔρωτος σημεῖον, καὶ φυσῶντος ἔτι. τὸ ἦ πῦρ ὅλον, ἐκ τῶ ζηλοτυπίας ἐστίν. ὥστε εἰ σὲ ὡς φῇς ὁ Γοργίας ῥαπίζει, καὶ ζηλοτυπεῖ, χρηστὰ ἔλπιζε, καὶ εὔχε ἀεὶ τὰ αὐτὰ ποιεῖν. Χρυ. τὰ αὐτά; τί λέγεις; ἀεὶ ῥαπίζειν με; Αμ. ὄχί, ἀλλ' ἀνιᾶσθαι, εἰ μὴ πρὸς μόναν αὐτὸν βλέποις, ἐκεῖ εἰ μὴ ἐρᾷ γε, τί ἂν ἔτι ὀργίζοιθ', εἰ σύ πα ἔτερον ἐρᾷς ἔχεις; Χρυ. ἀλλ' οὐδὲ, ἔχω ἔγωγε. οὐδὲ, μάτην κατέλαβες τὸ πλούσιόν μου ἐραστὴν, διὸ ἄλλως ἐμνημόνευσά ποτε αὐτοῦ. Αμ. καὶ τοῦτο ἡδὺ τὸ, τὸν πλούσιον οἴεσθαι ἀγαθύζεσθαί σε. ὅτι γὰρ ἀνιάσεται μᾶλλον, καὶ φιλοτιμήσεται, ὡς μὴ ὑπερβάλοιντο αὐτὸν οἱ ἀντῶραται. Χρυ. καὶ μὲν ὅτός γε μόνον ὀργίζεται, καὶ ῥαπίζει. δίδωσι ἦ οὐδέν. Αμ. ἀλλὰ δώσει. ζηλότυποι γὰρ,

AMPELIS.

Siquis, ô Chrysi, neque zelotypus est, neque irascitur, neque alapas inflixit unquam, aut capillos conscidit, aut vestes laceravit, est-ne adhuc pro amatore habendus? *Chr.* Numquid, Ampeli, sola sunt ista amantis indicia? *Amp.* Maximè. Hæc sunt viri fervidi. Nam cætera illa, oscula, lachrymæ, juramenta, & crebrò ventitare, incipientis, & adhuc crescentis amoris signa: sed totus ignis zelotypia constat. Quare si te, ut ais, Gorgias alapis cædit, & zelotypus est, bene speres licet, optesque ut eadem semper faciat. *Chr.* Eadem-ne? quid dicis? ut ille me semper alapis cædat? *Amp.* Non: sed ut semper illi ægrè sit, si non ad solum ipsum aspicias. Siquidem nisi amaret te, quid quæso irascereturi, si quempiam alium amatorem haberes? *Chr.* At equidem non habeo. Ille verò nequicquam suspicatus est, divitem istum à me amari, eo quòd mentionem ipsius fortè feci. *Amp.* At hoc suave est, putare ipsum te à divitibus observari. Ita enim majori dolore afficietur, & magis æmulabitur, ne à rivalibus superetur. *Chr.* At ille solùm irascitur, & alapis cædit, nihil autem dat. *Amp.* At dabit postea: nam zelotypi

ἢ μᾶλιστα λυπηήσουσ᾽. Χρυ. ὦ κακόδαιμον, ὅπως ῥαπίσομαί σε λαμβάνειν βούλῃ με ὦ Ἀμπελίδιον. Αμ. ὄκ. ἀλλ᾽ ὡς οἶμαι, μεγάλοι ἔρωτες γίγνονται, ἢ εἰ πύθοιτο ἀμελεῖας. εἰ δὲ πιστεῦσαι μόνον ἔχειν, ἀπομαραίνεται πως ἡ ἐπιθυμία. ταῦτα λέγω σοὶ σὲ εἰκότως ὅλοις ἔτεσιν ἐπιμελέσεσθαι. σὺ δ᾽ ὀκτωκαιδεκαέτης οἶμαι, ἢ ἔλαττον ἴσως τυγχάνεις. εἰ βούλῃ δέ, καὶ διηγήσομαί σε ἃ ἔπαθόν ποτε, ὀλίγα μὲν ὡς πολλῶν ἐτῶν. ἤρᾳ μου Δημόφαντος ὁ δανειστὴς, ὁ κατοικῶν οἰκίαν τῆ Ποικίλης. ὅστις οὐδὲ πώποτε πλέον πέντε δραχμῶν δέδωκε. καὶ ἦν ἐξίσου διατόνης εἶναι. ἤρᾳ δέ σε Χρυσὶ, ἐπιπόλαιόν τινα ἔρωτα, ὅτε νυστέναν, ὅτε δακρύειν, ὅτε ἀωρὶ ἀλγεινόμενον ἐπὶ τοῖς θύραις, ἀλλ᾽ αὐτὸ μόνον σωφρονοῦσά μοι ἐνίοτε, καὶ τοῦτο λάθρᾳ μακρᾷ. ἐπειδὴ δ᾽ ἐλθόντος ποτὲ ἀπέκλεισε, Καλλιάδης γάρ ὁ γραφεὺς ἔνδον ἦν, δέκα δραχμὰς πεπομφὼς, τὸ μὲν πρῶτον, ἀπῆλθέ μοι λοιδορησάμενον. ἐπεὶ δὲ πολλαῖς μὲν διῆλθον ἡμέραις, ἐγὼ δ᾽ ὡσαύτως ἔπεμπον, ὁ Καλλιάδης δὲ ἔνδον ἦν αὖθις, ὑποθερμαινόμενον ἤδη τότε ὁ Δημόφαντος, καὶ αὐτὸς ἀναφλέγεται εἰς τὸ πρᾶγμα. καὶ ἐπισάς ποτε, ἀνεῳγμένου τηρήσας τὴν θύραν, ἔκλαεν, ἔτυπτεν, ἠκείλᾳ φονεύσειν, ἐξερρήγνυε τὴν ἐσθῆτα, [1] ἅπαντα ἐποίει. καὶ τέλος, κάλαθον δὲς, μόνον εἶχεν οὐκ ὀλίγας μῆνας. ἡ γυνὴ δ᾽ αὐτῦ, ὡσὸς ἅπαξ ἔλεγον, ὡς ὑπὸ φαρμάκων ἐκμήναιμι αὐτόν. τὸ δ᾽ ἐμὸν ἄρα ζηλοτυπία, τὸ φάρμακον. ὥστε ὦ Χρυσὶ, καὶ σὺ χρῶ ἐπὶ τῆ Γοργοῖ

typi vel maximè dolore afficiuntur. *Chr.* Nescio quo pacto, mea Ampeli, velis ut alapas accipiam. *Amp.* Non: sed ut arbitror, magni fiunt amores, etiamsi audiat se negligi. Quòd si credat, se solum habere te, elangueſcet hæc libido. Atque hæc tibi dico, quæ jam totos viginti annos meretricem egi. Tu verò annos, ut puto, decem & octo, vel pauciores etiam nata es. Quòd si velis narrabo tibi, quæ mihi acciderunt aliquando, non multos ante annos. Amabat me Demophantus, fœnerator ille, qui pone Pœcilen habitat. Hic nuſquam plus dedit quam drachmas quinque? & dominus putabat esse. Amabat autem levi quodam amore, neque ingemiſcens, neque lachrymans, neque intempeſta nocte ad fores ventitans: sed interdum tantùm, idque post longum intervallum mecum dormiebat. Posteaquam autem venientem aliquando excluſi (nam tum Calliades pictor intus erat, datis decem drachmis) primùm quidem abiit verbis me insectatus. Et cùm jam multæ dies transiiſſent, neque ego ad illum mitterem (rursus autem tum Calliades intus erat) incaleſcens tum tandem Demophantus, etiam ipse ad rem inflammatur: & cùm aliquando superveniſſet obſervata patente janua, flebat, percutiebat, minabatur se occisurum, lacerabat veſtem, omniaque faciebat. Et postremùm talento dato, totos octo menses habebat me solus. Vxor autem ipsius cunctis dicebat, ipsum medicamentis ad insaniam à me redigi. Et hoc medicamentum, erat zelotypia. Quare ô Chryſi, & tu contra Gorgiam eodem

1 Ἅπαντα ἐποίει] De irrito conatu ut apud Martialem, *omnia cum fecit.* Bourd.

χίαν τῷ αὐτῷ φαρμάκῳ. πλούσιος ὁ νεανίσκος ἔσται, ἢν πρὸ τοῦ πατὴρ αὐτοῦ πάθῃ.

dem medicamento utere. Porrò dives erit hic adolescens, siquando patrem ipsius mori contingat.

ΔΟΡΚΑΣ, ΠΑΝΝΥΧΙΣ, ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ, ΠΟΛΕΜΩΝ.

DORCAS, PANNYCHIS, PHILOSTRATVS, POLEMON.

ΔΟΡΚΑΣ.

Ἀπολώλαμεν ὦ κεκτημένη ἀπολώλαμεν. ὁ Πολέμων ἀπὸ τῆς στρατείας ἀνέστρεψε πλουτῶν, ὡς φασιν. ἑωράκαμεν γὰρ αὐτὸν, ἐφεσείδα περιπόρφυρον ἀμπεσχημένον, καὶ ἀκολούθους ἅμα πολλούς. καὶ οἱ φίλοι ὡς εἶδον, συνήϊσαν ἐπ' αὐτόν, ἀσπασόμενοι. ἐν τοσούτῳ δὲ τὴν θεράποντα ἰδοῦσα καθ' ὁδὸν ἐπόμενον, ὃς συναποδεδημήκει μετ' αὐτοῦ, ἠρόμην, καὶ εἰπέ μοι ἔφην ὦ Παρμένων, ἀσπασαμένη πρότερον αὐτὸν, πῶς ἡμῖν ἐπράξατε; καὶ εἴ τι ἄξιον τοῦ Πολέμων ἔχοντες ἐπανεληλύθειτε; *Pan.* οὐκ ἔδοξε τοῦτο σύγε, ἀλλ' ἐκεῖνα, ὅτι μὲν ἐσώθητε πολλὴ χάρις τοῖς Θεοῖς, καὶ μάλιστα τῷ ξενίῳ Διΐ, καὶ Ἀθηνᾷ στρατείᾳ. ἡ δέσποινα δ' ἐπυνθάνετο ἀεί τί πράττοιτε, καὶ ἔνθα εἴητε. εἰ δ' ἐς τοῦτο προύβη, ὡς ἐδάκρυε, καὶ ἀεὶ ἐμέμνητο Πολέμωνος, ἄμεινον ἦν ἀπολωλότι. *Dor.* πρόσθεν σύγε ἀρχὴν ἅπαντα. ἀτὰρ δ' σε, οὐκ ἂν εἶπον. ἀλλὰ ἀ ἤκουσα, ἐθελόμην εἰπεῖν. ἐπεὶ πρόσθεν Παρμένοντα, ὅτως ἠρξάμην, ἦπε ὦ Παρμένων, ἐόμεθ' τὰ ὥπε ὑμῖν; ἀεὶ γὰρ ἐμέμνητο ἡ κεκτημένη μὲν δακρύων. καὶ μάλιστα εἴ τις ἐλαλύ-

DORCAS.

Periimus, ô hera, periimus. Polemon ex militia reversus est, ditatus, ut ajunt. Ego autem ipsum vidi paludamento purpureo, & fibulato indutum, multosque unà pediseques. Quod ut viderunt amici, ad eum salutaturi accurrebant. Interea autem servum conspicata, à tergo sequentem, qui cum ipso profectus erat, interrogabam: ac dic mihi Parmeno, inquiebam, salutato priùs ipso, quo pacto rem gessistis? &, num quid bello dignum consequuti rediistis? *Pan.* Non decebat hoc statim: sed illa primùm. Quòd servati estis, multa Diis gratia, & in primis Iovi hospitali, & Minervæ militari. Cæterùm semper rogitabat hera quidnam ageretis, & ubi essetis. Quòd si etiam hoc addidisses, quòd & fleret, & Polemonis mentionem semper faceret, id fuerat multò satius. *Dor.* Omnia statim à principio sum præfata: sed tibi nolim dicere. At quæ audivi, ea dicere volebam. Nam ad Parmenonem ita incepi. Nonne Parmeno, vobis tinniebant aures: semper enim eum lachrymis hera vestri reminiscebatur: & maximè siquis ex pugna

ῥεῖ ἐκ τ῀ μάχης. καὶ πολλοὶ πεθνάναι ἐλέγοντο, ἐσπάρατό τότε τὰς κόμας, καὶ τὰ στέρνα ἐτύπτετο, καὶ ἐπὶ νῦ῀ πρὸς τὸν ἀγγελίαν ἐκάστην. Παν. εὖγε ὦ Δορκάς. ὕτως ἐχρῆν. Δορ. εἶτα ἐξῆς μετ' ὀλὺ ἠρόμην ἐκεῖνα. ὁ δ', πάνυ λαμπρῶς φησιν ἀνεστρέψαμεν. Παν. ὅτω καὶκεῖν῀ ἁδὲν πρᾶγμα ὡς ἐμέμνητο μου ὁ Πολέμων, ἢ ἐπόθει, ἢ ἠύχετο ζῶσαν κομίσασθαι; Δορ. καὶ μάλα πολλὰ τοιαῦτα ἔλεγε. τὸ γὰν κεφάλαιον ἐξήγγειλε, πλοῦτον πολύν. χρυσόν. ἐσθῆτα. ἀκολούθους. ἐλέφαντα. τὸ μὲν γὰ῀ ἀργύριον, μὴ δ' ἀριθμῷ ἄγειν αὐτὸν, ἀλλὰ μεδίμνοις, ἀπεμετρεῖτο γὰρ πολλοὺς μεδίμνους. εἶχε δ' ὁ αὐτὸς Παρμένων, δακτύλιον ἐν τῷ μικρῷ δακτύλῳ, μίσσινον, πολύγωνον. καὶ ψῆφος ἐνεβέβλητο τ῀ τελαχρῶμον. ἐρυθρά τι λίθος ἐπιπολῆς. εἶτα σὺ δὲ αὐτὸν ἐθέλοντά μοι διηγεῖσθαι ὡς τ῀ Ἄλυν διέβησαν, καὶ ὡς ἀπέκτειναν Τηλεβάζου παῖδα, καὶ ὡς διέτρεψεν ὁ Πολέμων ἐν τῇ πρὸς Πισίδας μάχῃ, καὶ ἀπέδραμόν σοι ταῦτα πρότερον ἀγγελῶσα, ὡς περὶ τ῀ πάντων σκέψασο. εἰ γὰ῀ ἔλθοι, ὁ Πολέμων, ἥξει γὰ῀ πάντως, ἀπόσεισάμενος τὰς γνωρίμους, ἀναπυθόμενος, εὕρῃ τ῀ Φιλόστρατον ἔνδον παρ' ἡμῖν, τί οἷς ποιήσειν αὐτόν; Παν. ἐξευρίσκωμεν ὦ Δορκὰς ἐκ τ῀ παρόντων σωτήριον. ὅτε γὰ῀ τῶτον ἀποπέμψαι κρεῖττον, πέλαγος ἔναγχος δεδώκοτε, καὶ τἄλλα ἔμπορον ὄντα, καὶ πολλὰ

pugna venerat, multique dicebantur interfecti, tum crines evellebat, & pectus percutiebat, & ad unumquodque nuntium lugebat. *Pan.* Rectè Dorcas, ita decebat. *Dor.* Deinde non multò pòst illa interrogabam ordine. Ille autem, admodum splendidè è bello reversi sumus, inquit. *Pan.* Sic & ille nihil præfatus, quòd & mei meminerit Polemo, vel desiderarit, vel optarit vivam deprehendere? *Dor.* Multa certè hujusmodi dicebat. Quod igitur rei est caput, narravit divitias multas, aurum, vestes, servos, ebur. Nam argentum quidem adferre ipsum dicebat non ad numerum, sed ad mensuram multos videlicet plenos modios. Habebat autem, & ipse Parmeno annulum in parvo digito maximum ac multiangulum: eratque insertus tricolor lapillus, & in superficie rubebat. Sed reliqui ipsum cùm vellet mihi narrare quo pacto Alyn transiissent, & ut occidissent Tiridatem quendam, & quomodo ipse Polemo in pugna contra Pisidas versatus esset: accurrique domum ut hæc tibi renuntiarem, ut de rebus omnibus tecum deliberares. Nam si quum venerit Polemo (veniet enim quum notos illos à se amoverit) rescisens, apud nos intus Polystratum deprehenderit, quid ipsum facturum esse putas? *Pan.* Tum Dorcas, aliquam ex re præsenti salutem inveniamus. Nam neque hunc ablegare honestum fuerit, ut qui talentum nuper dederit: præterea sit mercator, & multa promiserit: neque

1 Ἀργύριον, μὴ δὲ ἀριθμῷ] Specie Proverbii pro immensis divitiis. Sic in Epistol. Saturnal. Xenoph. Hellinic. lib. 3. Suid. μεδίμνῳ τ' ἀργύριον κομιεῖν. Horatii & Petronii Interpretes. *Bourd.*

2 Ὡς τ῀ Ἄλυν διέβησαν] Hoc etiam specii proverbii, patet apud Herodot. & Diodor. Sic. *Idem.*

ὑπισχνέμενον, ὅτι Πολέμωνα τοιοῦτον ἐπανήκοντα, χρήσιμον μὴ δυσδιάλυτον. ΔΟΡ. καὶ γὰρ, καὶ ζηλότυπός ἐστιν. ὃς δὲ πένης ὢν ἔτι, πολὺ ἀφόρητον ἴσως ἂν ἐκεῖνον ποιήσειεν; ΔΟΡ. ἀλλὰ καὶ προσέρχεται. ΠΑΝ. [1]κλύομαι ὦ Δορκὰς, τὸ ἀπορεῖσθαι, καὶ τρέμω. ΔΟΡ. ἀλλὰ δὲ Φιλόστρατος προσέρχεται. ΠΑΝ. τίς γάνυμαι; πῶς ἂν μὴ γῆ καταπίοι; ΦΙ. τί δὲ πίνομεν ὦ Πανυχί; ΠΑΝ. ἄνθρωπε, ἀπολώλεκάς με. σὺ δὲ χαῖρε Πολέμων, χρόνιος φανείς. ΠΟ. ὅπως δὲ τίς ἐστιν ὁ προσιὼν ὑμῖν; σιωπᾷς; εὖγε οὖχ ὧ Πανυχί. ἐγὼ δὲ πεμπταῖος σὺν Πυλῶν διέπλων, ἐπειγόμενος ἐπὶ τοιαύτην γυναῖκα. καὶ δίκαια μέντοι πάσχω. καί σοι χάριν ἔχω. οὐκ ἔτι γὰρ ἁρπασθήσομαι ὑπὸ σοῦ. ΦΙ. σὺ δὲ τίς εἶ ὦ βέλτιστε; ΠΟ. ὅπ Πολέμων ὁ Στιρεὺς, Πανδίονος φυλῆς, ἀκμάσας, χιλιαρχήσας τὸ πρῶτον, καὶ δὲ, ἐξανασήσας πενταχισχιλίαν ἀσπίδα, ἐρασθεὶς Πανυχίδος, ὅτι φίλιμα ἔπι ἀνθρώπινα φρονεῖν αὐτῇ. ΦΙ. ἀλλὰ παῦε ὦ ξένε, Πανυχὶς ἐμή ἐστι, καὶ πάλαι δὲ εἴληφε. λήψεται δὲ ἤδη καὶ ἕτερον, ἐπειδὰν τὰ φορτία διαθώμεθα. καὶ καὶ ἀκολουθεῖ μοι ὦ Πανυχί. τοῦτον δὲ παρ' Ὀδρύσαις χιλιαρχῶν ἔα. ΔΟΡ. ἑλώβητος μὲν ἐστι, καὶ ἀκολουθήσει, ἂν ἐθέλῃ. ΠΑΝ. τί ποιῶ Δορκάς; ΔΟΡ. ἑστέναι ἄμεινον. ὀρχουμένῳ γὰρ οἷόν τι παρεῖναι Πολέμωνι. καὶ μᾶλλον ἐπιπαθήσεται ζηλοτυπῶν. ΠΑΝ. εἰ θέλεις, εἰσίωμεν. ΠΟ. ἀλλὰ προσέλθω ὑμῖν, ὅπ τὸ ὕστατον πίεσθε τήμερον. ἢ μάτην ἐγὼ τοσούτοις φόνοις ἐγλεγόμενος μὸς πάρειμι, τὰς Θρᾴκας ὦ Παρμένων.

neque Polemonem, qui talis est reversus, utile non recipere. Nam præter hæc etiam zelotypus est: & cùm pauper adhuc, intolerabilis fuerit, quid nunc illum non putes facturum? *Dor.* At etiam accedit. *Pan.* Deficio, ô Dorcas, consilii inopia, & tremo. *Dor.* Sed & Philostratus accedit. *Pan.* Quæ igitur fiam? quomodo terra me absorbeat? *Ph.* Cur non potamus Pannychi? *Pan.* Perdidisti me, ô homo. Tu verò salve Polemo, visus longum pòst tempus. *Pol.* Quis igitur est iste qui ad vos accedit? taces? euge abeas Pannychi. Ego verò ex Pylis quinto die huc advolavi, ad talem mulierem adproperans. Ac meritò sanè hæc mihi accidunt, tibique gratiam habeo: neque enim posthac amplius abs te rapiar. *Ph.* Tu verò quisnam es bone vir? *Pol.* Nimirum audis, quòd Polemo sum, Stirienfis ille, ex tribu Pandionis: qui primùm fui tribunus militum: nunc autem totius dux legionis, amator Pannychidis, cùm ipsum humana adhuc sapere putarem. *Ph.* At nunc Peregrinorum dux, Pannychis hæc mea est, & talentum accepit: jamque etiam alterum accipiet, ubi onera disposuerimus. At nunc sequere me Pannychi: & istum apud Odrysas fine copias regere. *Dor.* Libera est ista, & sequetur, si volet. *Pan.* Quid faciam Dorcas? *Dor.* Præstat ingredi, nam irato Polemoni adesse non possum: & zelotypia magis incendetur. *Pan.* Ingrediamur si vis, *Pol.* At prædico vobis, vos hodie postremùm bibituros. Aut ego fruſtra adsum tot cædibus exercitatus, Thracas huc Parmeno. *Pan.* Armati

1 Κλύομαι] Idem quod ἀδημονῶ leg. Aristen. Epist. 28. lib. 1. *Bourd.*

1 Δι-

Παν. ὥπλισμένοι ἦκον, ἐμφράξαντες τὸ στενωπὸν τῇ φάλαγγι. ἐπὶ μετώπου μὲν, τὸ ὁπλιτικὸν, παρ' ἑκάτερα δ', οἱ σφενδονῆται, καὶ τοξόται. οἱ δ' ἄλλοι, κρύβην. Φι. ὡς βρεφυλλίοις τοῦτα ὦ μισθοφόρε ἡμῖν λέγεις, καὶ μορμολύττεις. σὺ γὰρ ἀλεκτρυόνα πώποτε ἀπέκτεινας, ἢ πόλεμον εἶδες; ἐρυμάτιον ἐφορεῖς, πάχα [1] δημοσίσης ὤν, ἵνα σ' τοῦτο προσκρούσωμαί σοι. Πα. καὶ μὰ εἴσῃ μεθ' ὀλίγον, ἐπειδὰν ὀφθῶσιν ἡμῖν ἐπὶ δόρυ θάσῃ, σιλβοῦσι τοῖς ὅπλοις. Φι. ὄκνει μόνον συσπάσασθέ μοι. ἐγὼ δ', καὶ Τίβυς οὗτος, μόνος γὰρ οὗτος ἕπεταί μοι, βάλλοντες ὑμᾶς λίθοις τε, καὶ ὀρύγμασι, ὅπου λήσετε ἔχοντι εἰδέναι.

mati venerunt, phalange cingentes angiportum. In fronte sunt gravis armaturæ milites: in utroque latere, funditores & sagittarii: à tergo verò cæteri. *Ph.* Hæc, ô stipendiarie, nobis tanquam infantibus dicis, & veluti larvis territas. An tu aliquando gallum gallinaceum occidisti, aut bellum vidisti? Castellum custodiebas, fortè dux quispiam manipularis, ut hoc tibi gratificando concedam. *Pol.* At verò scies paulò pòst, quum nos ad hastam venientes videbis, armis resplendentes. *Ph.* Adventate modò instructi. Ego verò & Tibys iste: nam hic solus me sequitur, saxis, testisque vos petendo, ita dispergemus, ut neque quò vertamini, scire tum possitis.

1 Δημοσίσης] Sic Dial. Nept. & Ner. ita vocatur ὁ ἁπλῶν μίσθιον λαμβάνων, dicitur & δημοσιεύσης & δημοσαί@. Bourd.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ, ΚΑΙ ΔΡΟΣΗ.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ.

Οὐκ ἐπὶ φοιτᾷ τοῦτο σὺ ὦ Δροσή, τὸ μειρακιον ὁ Κλεινίας. ἐγὼ γὰρ ἑώρακα πολὺς ἤδη χρόνος αὐτὸν παρ' ὑμῖν. Δρο. οὐκ ἐπ ὦ Χελιδόνιον. ὁ γὰρ διδάσκαλος αὐτὸν ἄρξει μηκέτι μοι προσιέναι. Χε. τίς οὗτος; μή π τὸ παιδοτρίβου Διότιμον λέγεις; ἐπὶ σκληνός γε φίλος μοι. Δρο. ἔκ, ἀλλ' ὁ κάκιστα φιλοσόφων ἁπλῶς ἅπαντων Λεπτίνης. Χε. τὸ σκυθρωπὸν λέγεις; τὸ δασύ; τὸ βαθυπώγωνα; ὃς εἴωθε μὴ τὸ μειδιᾶν

CHELIDONIVM, ET DROSE.

CHELIDONIVM.

Non amplius, Drose, adte ventitat adolescens ille Clinias. Non enim ipsum longo jam tempore apud vos vidi. *Dr.* Non amplius Chelidonium: nam præceptor prohibuit ipsum amplius ad me accedere. *Ch.* Quisnam iste? nunquid ludimagistrum Diotimum dicis? Nam is certè amicus mihi est. *Dr.* Non: sed perditissimus iste Philosophorum Aristænetus. *Ch.* Tetricum illum dicis, & hirsutum? profunda barba? qui cum adolescentibus

in

ἐγκύκλιον ἐξεπατῶν σὺ τῇ Ποικίλῃ; Δρο. ὀνείδιόν φημι τὸ ἀλαζόνα. ὃν κρύπτειν ἐπίδιμι λοιπὸν μόρον, ἐλκηθμὸν ἢ πάγωνα· τοῦτο δημίῳ. Χε. τί παθὼν ἦ ἐκεῖνος, τοιαῦτα ἔπασε τὴν Κλεινίαν; Δρο. οὐκ οἶδα ὦ Χελιδόνιον. ἀλλὰ μηδέποτε λοιπὸν τὸν μὲν ἐμοὶ μὴ γλυκόμυθον, ἀφ' ἧς γυναικὶ ὁμιλεῖν ἤρξατο. πρῶτον ἦ ὁμίλησέ μοι. τρισὶν τούτων ἐξῆς ἡμέραις οὐδὲ παρῳκήθη τοῦ γυναικός. ἐπεὶ ἦ ἠνιόμην, οὐκ οἶδα ἦ ὅπως τί ἔπαθον ἐπ' αὐτῷ, ἔπεμψα τὸν [1] Νάυρίδα περισκοπήσοντα. αὐτὸν ἢ δὲ ἀγρᾳᾶ Διατρίβοντα, ἢ δὲ Ποικίλῃ. ἢ ἦ, ἐξεπατῶντα ἔφη ἰδοῦσα μὴ ἦ Ἀλεξικράτη, νεῦσαι πρὸς. ὀνείδιον ἦ ἐρυθριάσαντα, κἀτα ὁρᾶν, κἀμὲ μηκέτι παρεισκεῖν τὸ ὀφθαλμόν. εἶτ' ἐξάδιζον ἄμα ἐς τὸν πόλιν. ἠδέ, ἄχρι ἦ Διπύλου ἀκολουθήσασα, ἐπεὶ μετ' ὄλως ἐπεστράφη, ἐπανῆκεν, ἰδοῦσα ἀπαγείλαν ἔχοντα. πῶς με οὖν Διάγειν τὸ μὴ ταῦτα, [2] οὐκ ἔχοντα εἰκάσαι ὅ, τι μοι πέπονθεν ὁ μεταφρένιος, ἀλλὰ μὴ ἐλύπησέ τι αὐτὸν ἔλεγον, ἢ τινὸς ἄλλης ἠφόδη, μισήσας ἐμέ; ἀλλ' ὁ πατὴρ διεκάλυσεν αὐτός; [3] πολλὰ τοιαῦτα ἔφερον. ἤδη ἦ πρὸς δείλην ὀψίαν ἦκεν ὁ Δρόμων, τὸ γραμμάριον τοῦ παρ' αὐτῆς κομίζων. ἀναγνῶναι λαβοῦσα ὦ Χελιδόνιον. οἶσθα γὰρ δήπου γράμματα. Χε. φέρ' ἴδωμεν. τὰ γράμματα ὑ πάνυ σαφῆ, ἀλλ' [4] ἐπισυρμάτα, δηλοῦντα ἐπειξίν τινα ἦ γεγραφότος, λέγε ἦ, πῶς μὲ ἐφίλησέ σε ὦ Δροσὶ, τὰς Θεὰς ποιοῦμαι

in Pœcile consuevit ambulare? *Dr.* Arrogantem illum dico quem utinam pessimè perire videam, barba tractum à carnifice. *Ch.* Quid accidit illi, ut talia persuaderet Cliniæ? *Dr.* Nescio Chelidonium. Sed cùm antea nulla nocte non dormiret mecum, ex quo cum muliere rem habere cœpit (primùm autem mecum rem habuit) tribus hisce diebus ne ad angiportum quidem accessit. Postquam autem contristari cœpi (nam mihi nescio quid ob ipsum accidit) Neuridem misi, quæ illum circunspiceret, vel in foro, vel in Pœcile commorantem. Illa autem, ubi eum cum Aristæneto deambulantem vidisset, illi procul nuisse se dicit: illum verò erubuisse, defixis in terram oculis, nec amplius ad ipsam aspexisse: exinde ambos ad urbem iisse. Ipsa verò ad Dipylum usque sequuta, cùm ille prorsus neque converteret sese, domum rediit, nihil planum habens quod renuntiaret. Quomodo igitur affectam postea me putas, quæ conjicere non possem, quidnam huic adolescenti accidisset: ideoque dicebam, num ipsi ægrè aliquid feci, aut num aliam amat, me perosus? at nonne pater vetuit ipsum? multa hujusmodi volvebam. Porrò sub vesperam venit Dromo, has literas ab illo afferens. Accipe Chelidonium, ac lege: literas enim nosti.

Ch. Age videamus. Literæ non admodum sunt planæ, sed incompositæ, festinationem ejus qui scripsit, indicantes: Sicque loquuntur. Quo quidem pacto te amarim mea Drose, Deos testes facio. *Dr.*

1 Νάυρίδα] Nescio, scribendum videtur. *Menagius.*
2 Οὐκ ἔχοντα εἰκάσαι] Desunt in MSS. *Bourd.*
3 Πολλὰ τοιαῦτα ἔφερον] Supple, κατὰ τὴν. *animo versabam.* Menagius.
4 Ἐπισυρμάτα] MS. πεισ. Bourd.

μήτροφις. Δρο. αὖ αὖ πάλαι, ὑδὲ τὸ χαίρειν προσέγραψε. Χε. κ) γνῶ ἔ κ) μῖσος, ἀλλὰ κ) ἀνάγκλω ἀφίσταμαί σε. ὁ πατὴρ γὰρ Ἀριστανέτῳ παρέδωκέ με Φιλοσοφεῖν αὐτῷ. κἀκεῖνος, ἔμαθε γὰρ τὰ κατ' ἡμᾶς ἅπαντα, πάνυ πολλὰ ἐπεξήμησέ μοι, ἀπρεπὲς εἶναι λέγων ἑταίρᾳ συνεῖναι, Ἀρχίτιλος, κ) Ἐφεσιακλείας ὑὸν ὄντα. πολὺ γὰρ ἄμεινον εἶναι τὴν ἀρετὴν πρόκριμα τῆ ἡδονῆς. Δρο. [1] μὴ ἄρασιν ἴκοιτο ὁ λῆρος ἐκεῖνος, τοιαῦτα παιδεύων τὸ μειράκιον. [1] Χε. ὥστε ἀνάγκη πείθεσθαί αὐτῷ. ἀδιαπλήθει γὰρ ἀνελεύθερος ἀδιαφυλάττων. κὴ ὅλως, ὑδὲ προσδέπειν ἄλλῳ ὑδενὶ ἔξεστιν, ὅτι μὴ ἐκείνῳ. εἰ ἔ σωφρονοῖμι, κ) πάνυ μεισθείλω αὐτῷ, ὑπαιχνεῖται πάνυ δύσαίμονα ἔσεσθαί με, κὴ ἐνάρετον καθεσήσεσθαι, τοῖς πόνοις προεγεμνασμένον. ταῦτά σοι μάλις ἔγραψα, ὑποκλέψας ἐμαυτόν. σὺ δὲ μοι σύτυχε, κ) μέμνησο Κλεινίας. Δρα. [2] τί σοι δοκεῖ ἡ ἐπιστολὴ ὦ Χελιδόνιον; Χε. τὰ μὲ ἄλλα, [3] ἡ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις. τὸ ἔ μέμνησο Κλεινίας, ἔχ' πινὰ ὑπόλοιπον ἐλπίδα. Δρο. καίμοι ὅτως ἔδοξεν. ἀπόλλυμαι δ' ἐν ὑπὸ ἔρωτος. ὁ μῶρος Δρόμων ἔφασκε παιδερασήν τινα εἶναι τὸν Ἀριστανέτον, κὴ ἐπὶ σοφίᾳ τῶν μαθημάτων, συνεῖναι τοῖς ὡραιοτάτοις τῶν νέων, κὴ ἰδίᾳ λογοποιεῖσθαι ὡς τὸν Κλεινίαν, ὑποχέσεις τινὰς ὑπιχνούμενον, ὡς ἰσόθεον

Dr. Væ væ mihi miseræ, neque salutationem adscripsit. *Ch.* Nunc autem non odio, sed necessitate coactus te desero. Nam tradidit me pater Aristæneto, ut apud illum Philosophiæ dem operam: Atque ille (cognovit enim cuncta quæ ad nos pertinent) multis admodum objurgavit me, inhonestum esse dicens cum meretrice rem habere me qui essem Architelis & Erasicleæ filius. Longè enim melius esse virtutem anteponere voluptati. *Dr.* Vt nunquam ad maturitatem perveniat nugator ille, qui adolescentem talia docet. *Ch.* Itaque ei parêre necesse mihi est. Assequitur autè me diligenter observans: & in summa, ne aspicere quidem alium quemquam præter ipsum solum, mihi licet. Quòd si temperanter vivam, ipsique per omnia obtemperem, pollicetur prorsus beatum fore, & præclarum virtute redditurum me, laboribus ad hoc præexercitum. Hæc tibi vix scripsi, me paululum suffuratus. Tu verò fœlix dege, & memineris Cliniæ. *Dr.* Quid tibi Chelidonium, videtur hæc epistola? *Ch.* Quod ad cætera quidem attinet, Scythica est oratio: illud autem, memineris Cliniæ, spem quandam reliquam habet. *Dr.* Etiam mihi ita videtur: proinde pereo amore. Ceterùm Dromo dicebat Aristænetum esse pæderastem, & prætextu doctrinæ, consuetudinem habere cum pueris venustissimis, & privatim verba facere apud Cliniam pollicitationes quasdam faciendo, quòd videlicet Diis similem illum redditu-

1 Μὴ ἄρασιν ἴκοιτο] Proverb. Atticum de quo antea Casaub. ad Athen. *Bourd.* E Poëta quopiam sumptum videtur. *Menagius.*

2 Τί σοι] Vsque ad ἔχ' aberant à MSS. *Bourd.*

3 Ἡ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις] Proverbialis loquendi modus: de quo nos pluribus ad Diogenem Laërtium in Anacharsi, pag. 37. *Menagius.*

1 Ἐχεῖ

ἀποφανεῖ αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ ἀναμιγνύσει μετ' αὐτῆς ἐρωτικάς τινας λόγους τῶν παλαιῶν Φιλοσόφων πρὸς τοὺς μαθητάς. καὶ ὅλως, ὦ τὰ μειρακίσκια ἐστι. ἤπειλεῖ δὲ τῷ πατρὶ ὁ Κλεινίας κατηγορεῖν ταῦτα. Χε. [1] ἐχέλω ὦ Δρομώ, γαστρίσει τὸ Δρόμωνα. Δρο. ἐγάστρισα. καὶ ἀνδρῶν τούτων, ἐμός ἐστι. [1] κέκινται γὰρ παρ' ἐκείνῳ τοῦ Νεύριδος. Χε. θαρρῶ μάλ'. πάνυ ἴσως καλῶς. ἐγὼ δὲ ἐπιχειρήσειν μοι δοκῶ ἐπὶ τοῖχον τὸν Κερκυραϊκῶν, ἵνα ὁ Ἀρχίτης ἐώθει περιπατεῖν, Ἀρισταίνετον διαφθείρειν Κλεινίαν. ὥστε ἐν τούτῳ τι συνδραμεῖν τῇ φωνῇ τοῦ Δρόμωνος διαβολῆς. Δρο. πῶς οἶ' ὦν λάθοις ἐπιχειρήσασα; Χε. τὸν νυκτὸς ὦ Δρόμη ἄνθρακα πομπεῖν λαβοῦσα. Δρο. εὖγε. συμπράττω μόνον ὦ Χελιδόνιον ἐγὼ τοῦ ἀλαζόνος Ἀριστοινίτου.

diturus sit. Quin & amatorios quosdam sermones veterum Philosophorum ad suos discipulos, cum ipso legit. In summa, totus est circa adolescentem. Est autem interminatus se patri Cliniæ hæc dicturum. *Ch.* Oportebat, Drose, lautè accipere Dromonem. *Dr.* Lautè accepi: & sine hoc, meus est. Nam & Neuridem amavit ille. *Ch.* Bono sis animo, rectè se habebunt omnia. Ego verò in pariete inscribere volo, in Ceramico, ubi Architeles deambulare solet, Aristænetus corrumpit Cliniam: ut ex hoc quoque aliquid concurrat cum Dromonis delatione. *Dr.* At quomodo id clam facies? *Ch.* Noctu Drose, carbone alicunde sumpto. *Dr.* Rectè sanè. Auxiliare mihi Chelidonium, adversus arrogantem istum Aristænetum.

1 Ἐχέλω γαστρίσαι τὸν Δρόμωνα] Γαστρίζειν, est explere ventrem; saburrare ventrem; saturare. Est & lautè accipere: qua notione hic usurpatum videtur. *Menagius.*

1 Κέκινται] In margine MSS. Codd. κέκινται, αὐτὰ ἐρωτικῶς ἴσχε, εἰάδισται γὰρ οἱ ἐρῶντες ὑπὸ τῶν ἀπόπων λογισμῶν κάμοντες καταπεπτώχθαι. Bourd.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ, ΚΑΙ ΧΑΡΜΙΔΗΣ.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ.

Ἐπῆρεν δέ τις ὀθόνιον, πέντε δραχμῶν τὸ μίσθωμα δοὺς, καὶ οὐδὲ ἀπεσπάρθαι δακρύων, καὶ στένων; ἀλλ' ὅτε πέπωκας ἡδέως οἶμαι, ὅτε δεδειπνήκατε μόνον ἡδέως. ἔκλαες γὰρ, καὶ νῦν γε ὁρῶμεν τὸ δεῖπνον. ἐώρων γάρ. καὶ νῦν ὦ Χαρίλλοι-

TRYPHÆNA, ET CHARMIDES.

TRYPHÆNA.

Accepta-ne quispiam amica, & quinque drachmarum mercede data, aversus dormit lachrymans & gemens? Sed neque libenter potasti, opinor, neque solus cœnare voluisti. Flebas autem etiam inter cœnandum, aspiciebam enim: & nunc, ut infans, ululare non

πως ὀλολύζων, ὥσπερ βρέφος. τοῦτο δὴ ὦ Χαρμίδη, τίνος ἕνεκα ποιεῖς; μὴ ἀποκρύψῃ με, ὡς ἂν εὖ τοῦτο ἀπολαύσω τῆς νυκτὸς ἀγρυπνήσασα μετὰ σοῦ. Χαρ. ἔρως με ἀπόλλυσιν ὦ Τρύφαινα, καὶ οὐκέτ' ἀντέχω πρὸς τὸ δεινόν. Τρυ. ἀλλ' ὅτι μὲ οὐκ ἐμοῦ ἐρᾷς, δῆλον. εἰ γὰρ ἔχων με ἠμέλεις, καὶ ἀπωθοῦμέ με περιπλέκεσθαί σοι ἤλεγον. καὶ τέλος διεφείχιζες τὸ μεταξὺ ἡμῶν τοῦ ἱματίου, δεδιὼς μὴ ψαύσαιμί σου. τίς δ' ὅμως ἐκείνη ἐστὶν εἰπέ. τάχα γὰρ ἄν τι καὶ σωτηλίσαιμι πρὸς τὸ ἔρωτος. οἶδα γὰρ ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα διακονεῖσθαι. Χαρ. καὶ μὴν οἶσθα καὶ πάνυ ἀκριβῶς αὐτὴν, κἀκείνη σέ. ἡ γὰρ ἀφανὴς ἑταίρα ἐστίν. Τρυ. εἶπὲ τοίνυν ὦ Χαρμίδη. Χα. Φιλημάτιον ὦ Τρύφαινα. Τρυ. ὁποτέρα λέγεις; δύο γάρ εἰσι. τὴν ἐκ Πειραιῶς, τὴν ἁβροδιαιτοτάτην Δάμυλλος ὁ νῦν στρατηγοῦντος υἱός, ἢ τὴν ἑτέραν, ἣν Παχίδα ἐπικαλοῦσιν; Χα. ἐκείνην. καὶ ἐάλωκα ὁ κακοδαίμων, καὶ συνείλημμαι ὑπὸ αὐτῆς. Τρυ. ἐκεῖνα δὴ ἐκείνην ἔκλαες; Χα. καὶ μάλα. Τρυ. πολὺς ἦ χρόνος ἔστι σοι ἐρᾶν; ἢ νεοπλὴς τις εἶ; Χα. οὐ νεοπλὴς, ἀλλὰ μῆνες ἐπτὰ ἤδη καὶ δέκα Διονυσίων, ὅτε πρῶτον εἶδον αὐτήν. Τρυ. εἶδες ἦ ὅλην ἀκριβῶς, ἢ τὸ πρόσωπον μόνον, καὶ ὅσα τοῦ σώματος φανερά, ἃ εἶδες Φιλημάτιον, καὶ ὡς ἐχθὲς γυμνὴν πέντε καὶ τεταρράκοντα ἔτη γεγενῆσαν ἤδη; Χα. καὶ μὴν ἐπόμνυμι δύο καὶ εἴκοσιν εἰς τὸ ἐσόμβιον ἐλαφηβολιῶνα πλέειν. Τρυ. σὺ δὴ ποτέρῳ πιστεύσεις ἂν, τοῖς ἐκείνης ὅρκοις, ἢ τοῖς σαυτοῦ ὀφθαλμοῖς; ἐπίσκεψαι γὰρ ἀκριβῶς, ὑποβολι-

vigesimum esse completuram. ramento illius, an tuis oculis?

non definis. Quorsum igitur hæc facis Charmide? quæso ne me celes, ut hoc reportem ex nocte qua tecum vigilavi. *Ch.* Amor me perdit Tryphæna: neque huic malo amplius resistere possum. *Try.* At quòd me quidem non ames, manifestum est: neque enim ita negligeres me, quam habes: neque me repelleres, quoties amplexari te volo: denique quod inter nos est spatii, veste non intercluderes, metuens ne te tangam. Dic tamen quænam illa sit. Fortassis enim etiam ipsa nonnihil ad amorem istum tibi contulero. Scio enim quomodo res hujusmodi sint administrandæ. *Ch.* At verò ipsam apprime nosti, & illa te: neque enim obscura est meretrix. *Try.* Dic nomen Charmide. *Ch.* Philematium Tryphæna. *Try.* Vtram dicis? nam duæ sunt. Illamne ex Piræo, quæ nuper devirginata fuit, quam nunc amat Damyllus, ejus qui nunc imperator est, filius: an alteram, quam cognomento Pedicam vocant. *Ch.* Illam equidem, atque miser ab ea captus sum, & comprehensus. *Try.* Num ob illam plorabas? *Ch.* Ita sanè. *Try.* Iamdudum illam amas, an nuper cœpisti? *Ch.* Non nuper, sed mensis propè septem sunt à Dionysiis, ex quo primùm ipsam vidi. *Try.* Vidisti-ne ipsam accuratè totam: an faciem solùm, easque corporis partes quæ in aperto sunt, quæ vidisti Philematii-ne erant, atque uti conveniebat esse mulierem quinque & quadraginta annos jam natam? *Ch.* At illa dejerat se proximo Decembre secundum & *Try.* Tu verò, utrum credis juContemplare enim diligenter, aspi-

ψας ποτὲ τὰς κροκίφους αὐτῆς, ἵνα μόνον τὰς αὐτῆς τρίχας ἔχῃ. πλὴν ἄλλα, φαίνεται βαθεῖα. ᾔδει γὰρ τὰς κροκίφους ἐποτὲ ἀφαιρήσῃ τὸ φάρμακον, ὦ βάπτεται, ὑποκλυκαίνει πως πολλά. καίτοι τί τοῦτο βιάσαι ποτὲ ἐγμυλῶ ἰδεῖν; Χα. ἀλλ' οὐ πώποτέ μοι ἔφης τοῦτο ἐνέδωκεν. Τρυ. εἰκότως. ὑπίστευε γὰρ μυσαχθησόμενόν σε τὰς αὐτῆς λευκάς. ὅλη γὰρ ὑπὸ αὐχένος ἐς τὰ γόνατα παρδάλεϊ ὅοικεν. ἀλλὰ σὺ ἐδάκρυες, τοιαύτη μὴ σιωπᾶν; ἦπου τρίχα ἐλύπησέ σε, κἀμὲ κατηρέωσας; Χα. ναὶ ὦ Τρύφαινα, καίτοι τοσαῦτα παρ' ἐμοῦ λαμβάνουσα. κἀγὼ νῦν ἐπειδὴ χιλίας αἰτοῦσαν, οὐκ εἶχον διδόναι ῥᾳδίως, ἅτε ὑπὸ πατρὶ φειδομένῳ τῆς φόβου, Μοσχίωνα εἰσδεξαμένῃ, ἀπέκλεισέ με. ἀνθ' ὧν λυπήσαι σε αὐτὸς ἤλων αὐτῷ, σὲ παρείληφα. Τρυ. μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐκ ἂν ἔφην, εἴ μοι προεῖπέ τις ὡς ἐπὶ τούτοις δῆθεν λαμβάνοιμι λυπήσαι ἄλλον. κἀγὼ τοῦτο, Φιλημάτιον τὸν σοφόν. ἀλλ' ἄπειμι. κἀγὼ γὰρ ἤδη τρίτον τοῦτο ἦσεν ἀλεκτρυών. Χα. μὴ σύγε ὕπω ταχέως ὦ Τρύφαινα. εἰ γὰρ ἀληθῆ ἐστιν ἃ φῂς ᾔδει Φιλημάτιον, τὴν φενάκην, κἀγὼ ὅπ βάπτεται, κἀγὼ τὸ τῆ ἀλφῶν, οὐδὲ ἄφθονον ἐλέπειν ἂν ἔπ δωσαίμην αὐτῇ. Τρυ. ἐρῶ τὴν μητέρα, εἴ ποτε λέλουται μετ' αὐτῆς. ᾔδει γὰρ τῆ ἐτῶν, κἂν ὁ πάππος διηγήσεταί σοι, εἶγε ζῇ ἔπ. Χα. οὐκοῦν ἐπειδὴ τοιαύτη σὺ εἶ, ἀφηρήσθω μοι ἤδη τὸ ψευδέχισμα. ᾔδει ἀσπάζωμαι γὰρ ἀληθῶς, κἀγὼ φιλῶμαι, κἀγὼ ἀληθῶς σιωπῶμαι. Φιλημάτιον γὰρ, πολλὰ χαιρέτω.

aſpiciens aliquando ejus tempora, ubi ſuos duntaxat crines habet. Nam cætera, profundum eſt galericum. Circum tempora autem, quoties medicamentum quo infici ſolet, langueſcit, plerunque albeſcit. Quanquam quid hoc attinet? coge aliquando ut ſe nudam tibi præbeat ſpectandam. *Ch.* At nunquam hoc mihi concedere voluit. *Try.* Meritò ſanè. Sciebat enim abominaturum eſſe te canos ipſius. Cæterùm tota à collo ad genua uſque pardali eſt ſimilis: & tu lachrymaris, quòd cum tali non coëas? An fortè tibi ægrè faciebat, teque deſpiciebat? *Ch.* Ita ſanè Tryphæna, quamvis à me acciperet tam multa. At nunc quia mille petenti, facilè dare non potui, ut pote qui parcum habeam patrem, Moſchione intrò ad ſe recepto, me excluſit. Ob quæ dum illi viciſſim ægrè facere volo, te aſſumpſi. *Try.* At ego, per Venerem, haudquaquam veniſſem, ſiquis prædixiſſet mihi, ob id ſolum aſſumptam eſſe me, ut alteri ægrè facerem, præſertim huic Philematio, capulo videlicet. Verum abeo: jam enim tertium hoc cecinit gallus. *Ch.* Ne tam celeriter utique mea Tryphæna. Nam ſi vera iſta ſunt, quæ de Philematio dicis: coma videlicet ſuppoſititia, & quòd tingitur, atque illæ vitiligines, ne aſpicere quidem amplius illam poſſim. *Try.* Quære ex matre tua, num aliquando cum ea laverit. Nam de annis, etiam avus, ſi vivit adhuc tibi poterit narrare. *Ch.* Ergo ſiquidem illa talis eſt, ſeptum hoc jam auferatur, noſque mutuò amplexemur, oſculemur, & verè coëamus. Philematium verò longum valeat.

IOES-

ΙΟΕΣΣΑ, ΚΑΙ ΠΥΘΙΑΣ, ΚΑΙ ΛΥΣΙΑΣ.

IOESSA, PYTHIAS, ET LYSIAS.

ΙΟΕΣΣΑ.

[1] Θερύπλη ὦ Λυσία ὡθεῖς ἐμέ; ἢ κομψῶς, ὅτι μήτε χρυσίον πώποτε ἤτησά σε, μήτ' ἀπέκλεισα ἐλθόντα, ἔνδον ἕτερος, εἰπεῖν, μήτε ἀπολογισάμενον τὸν πατέρα, ἢ ὑφελόμενον τὴν μητέρα, ἠνάγκασα ἐμοί τι κομίσαι, ὁποῖα αἱ ἄλλαι ποιοῦσιν, ἀλλ' αὐτὸς ἐξ ἀρχῆς ἀμισθοι, ἀξύμβολον εἰσεδεξάμην. οἶδα ὅσας ἐφρασὰς παρεπεμψάμην; Ἠθοκλέα τὸν πρωϊαίτατον ναῦν, καὶ Παστίωνα τὸν ναύκληρον, καὶ τὸν συνέφηβόν σου Μέλισσον, καίτοι ἐναλίου ἀπολωλότος αὐτῷ τοῦ πατρός, καὶ κύριον αὐτὸν ὄντα τῆς οὐσίας. ἐγὼ δέ σε τὸν Φάωνα μόνον εἶχον, οὔτε τινα προσβλέψασα ἕτερον, οὔτε προσπεμψάμην, ὅτι μὴ σέ. ᾤμην γὰρ ἡ ἀνόητος ἀληθῆ εἶναι ἃ ὤμνυες. καὶ ἀφ' τούτου σοι προσέχουσα, ὥσπερ ἡ Πηνελόπη, ἐσωφρόνουν, ἐπιβωμίους τὴν μητέρα, καὶ πρὸς τὰς φίλας ἐγκαλοῦσα. σὺ δὲ ἐπείπερ ἐμαθες ὑποχείριον ἔχων με πεπηδᾶν ἐπὶ σοί, ἄρα μὲ, Λυκαίνη προσέπαιζες. ἐμὲ ὁρῶσα, ὡς λυπρὸς ἐμέ. ἄρα δὲ, σὺν ἐμοὶ κομψοτέρῳ, ἐπῄνεις Μαγίδιον τὸν ψάλτειαν. ἐγὼ δ' ἐπὶ τούτοις δακρύω, καὶ συνίημι ὑβριζομένη. παύου δὲ ὁπότε συνεπίνετε, Θρασύων, καὶ σὺ, καὶ Δίφιλος, παρῆσαν δὲ καὶ αὐλητρὶς Κυμβάλιον, καὶ Πυρραλλὶς, ἐχθρά ἔστι ἐμοί. σὺ δὲ

IOESSA.

Ludos me facis Lysia? Rectè sanè, siquidem pecunias abs te nunquam popoſci, nec alterum intus esse dicendo te venientem exclusi: neque, ut facere solent aliæ meretrices, te coëgi, ut decepto patre, aut suppilata matre, aliquid mihi afferres: sed inde statim ab initio te immunem gratis intrò recepi. Scis quàm multos amatores dimiserim? Ethoclem, qui nunc est senator, & Passionem nauclerum, & cœtaneum tibi Melissum, etsi nuper sit mortuus pater ejus, & facultatum dominus evaserit. Ego verò te, Phaonem meum, solum habebam, neque aspiciens, neque admittens alium quenquam præter te. Demens enim ego, vera esse arbitrabar, quæ jurabas: & ob hoc animum tibi advertens, perinde atque Penelope illa, castè me gerebam, increpante ob hoc matre, & apud amicas accusante me. Tu verò posteaquam intellexisti me tibi esse addictam, quæ tui amore contabuerim, nunc quidem cum Lycæna colludebas, me videnti, ut mihi ægrè faceres: nunc verò mecum accumbens, Magidium psaltriam illam laudabas. Ego verò ob hæc lachrymor, & sentio contumeliam. Paulò autem antè, quando compotabatis, Thraso, & tu, & Diphilus, aderant & tibicina Cymbalium, & Pyrallis quæ inimica mihi est. Quod cùm scirem, non valdè curavi

1 Θερύπλη] Ex eo Aristen. Epistol. 16. lib. 2. *Bourd.*

τὸ τὸ εἰδὼς, τῷ Κυμβάλιον μὲν ὅ μοι πάνυ ἐμέλησεν, ὅτι πεντάκις ἐφίλησας. σεαυτὸν γὰρ ὕβριζες, τοιαῦτα τῶν φιλῶν. Πυρραλλίδα δ', ὅσον ἤνδυες, καὶ πιὼν ἄν, ἐκείνῃ μὲν ὑπεδείκνυς τὸ ποτήριον. ἀποδιδοὺς δὲ τῷ παιδὶ, πρὸς τὸ ἓς ἐκέλευες εἰ μὴ Πυρραλλὶς αἰτήσειε, μὴ ἄν ἄλλῳ ἐγχέαι. πάλιν δ', ὃ μέλλω ἀποδακών, ὁπότε τὸ Διφίλου εἶδες ἀχολούμενον, ἐλαθὰ γὰρ θρῴσαι, ἐκκύψας πως, ὑπόχους προσοικήσας ἐς τὸ κάλπον αὐτῆς, ἤδη λαβεῖν με πειρώμενον ἐμέ. ἢ δ', φιλήσασα, μεταξὺ τῶν μαστῶν ὑπὸ τῇ ἀποδέσμῳ παρεβύσατο. ταῦτα δὴ τίνων ἕνεκα ποιεῖς; τί σε ἢ μέγα, ἢ μικρὸν ἠδίκησα; ἢ λελύπηκα ἐγώ; τίνα ἕτερον εἶδον, ἢ σὲ μόνον σὲ ζῶ; ἢ μέγα ὦ Λυσία τοῦτο ποιεῖς, γυμνὸν ἄθλιον λυπῶν, μεμηνὸς ἐπὶ σοί; [1]Ἔστι τίς Θεὸς ἡ Ἀδράστεια, καὶ τὰ τοιαῦτα ὁρᾷ. σὺ δέ ποτε λυπήσῃ, τάχα ἂν ἀκούσῃς τί σοὶ ἐμοῦ, κειμένου με, ἤτοι βρόχῳ ἐμαυτὸν ἀποπνίξασαν, ἢ ἐς τὸ φρέαρ ἐπὶ κεφαλὴν ἐμπεσοῦσαν, ἢ ἕνα γέ που τόπον εὑρήσω θανάτου, ὡς μηκέτ' ὀχλοίην βλεπομένη. πομπεύσεις τότε, ὡς μέγα, καὶ λαμπρὸν ἔργον ἐργασάμενον. τί με ὑποδύεσαι, καὶ σεαυτὴν ὀδύνᾳς; εἰ γάρ τι ἐγκαλεῖς, εἰπέ. Πυθιὰς ἡμῖν αὕτη δικασάτω. τί τοῦτο, ὃ δὲ ἀποκρινάμενον ἀπέρχῃ καταλιπὼν με; ὁρᾷς ὦ Πυθιὰς οἷα πάσχω ὑπὸ Λυσίου; Πυ. ὦ τῆς ἀχαριστίας. τὸ δὴ μὴ ἐπικλασθῆναι δακρύοις, [2]λίθου, οὐκ ἄνθρωπός ἐστι. πλὴν ἀλλ' εἰ γε χρὴ τἀληθῆ εἰπεῖν, σὺ ὦ Ἰόεσσα, διέφθειρας

ravi quòd Cymbalium quidem osculatus es quinquies: talem enim osculando, te ipsum contumeliâ afficiebas: Pyrallidi autem quàm multa innuebas: ac bibens, illi quidem poculum commonstrabas, puero autem reddens, in aurem jubebas, ut nisi Pyrallis id postularet, alteri nemini infunderet. Postremò autem, etiam demorso malo, quum videres Diphilum occupatum (tùm enim cum Thrasone loquebatur) inclinatus, apti in sinum ipsius jaculabaris, ne operam quidem dans ut me lateres. Illa autem exosculata, inter mammas sub fascia illud insertabat. Quorsum igitur hæc facis? Qua te seu parva, seu magna injuria affeci? aut quid ægrè tibi feci? Quem alium aspexi? an non tibi soli vivo? Non magni facis hoc Lysia, quòd miseram mulierculam tui amore insanientem mœrore afficis? Dea est Adrastea, quæ talia videt. Tu verò mœrebis aliquando, quum fortè audieris, me jacere vel laqueo à me ipso suffocatam, aut in puteum præcipitatam, aut quemcunque mortis modum invenero, ne videre me tibi amplius sit molestum. Ac tum gloriaberis tanquam gesta re magna & splendida. Quid me limis oculis aspicis & dentibus infrendes? Nam si quid est, cur me accuses: dicas licet. Pythias hæc inter nos judicet. Quid hoc? ne dato quidem responso, hinc abis me relicta? Vides Pythias qua injuria afficiar à Lysia? *Pyth.* O feritatem! nam qui lachrymis non flectitur, lapis est, non homo. Sed si verum profiteri convenit, tu Ioessa, perdidisti ipsum perditè

1 Ἔστι τὶς Θεὸς ἡ Ἀδράστεια] Catull. *Bourd.*
2 Λίθος, οὐκ ἄνθρωπος] Proverb. *Idem.*

αὐτὸν ὑπερφιλοῦσα, καὶ τοῦτο ἐμφαίνουσα. ἐχρῆν δὲ μὴ πάνυ αὐτὸν ζηλεῖν. ὑπερφέρεται γὰρ αἰσθανόμενοι γίγνονται. παῦε δὴ τάλαινα δακρύουσα. καὶ ἢν μοι πείθῃ, ἅπαξ, ἡδὺς ἀπόκλεισον ἐλθόντα. ὄψει γὰρ ἀνακαιόμενον αὐτὸν πάνυ, καὶ ἀνιμεμνότα ἀληθῶς. Io. ἀλλὰ μηδ' εἴπῃς. ἄπαγε. ἀποκλείσω Λυσίαν; εἶτε μὴ αὐτὸς ἀπαίδη φθάσας. Py. ἀλλ' ἐπανέρχεται αὖθις. Io. ἀπολώλεκας ἡμᾶς ὦ Πυθιάς. ἠκροᾶτό σε ἴσως, ἀπόκλεισον λέγουσης. Ly. ἀρ' ταύτης ἕνεκεν ὦ Πυθιὰς ἐπανελήλυθα, ἵνα δὲ ἀποθλέψαιμι ἔτι τοιαύτην ὄψιν, ἀλλὰ λάθῃ σε, ὡς μὴ καταγιγνώσκοις ἐμοῦ, καὶ λέγῃς ἂν, ἔγκομψός ὁ Λυσίας ἐστίν. Py. ἀμέλει ἐβουλόμην ὦ Λυσία. Ly. φέρειν δὴ ἐθέλοις ὦ Πυθιὰς, ἰδέσθαι τὴν νῦν δακρύουσαν αὐτὸν, ἐπιστένοι αὐτῇ ποτε μὴ νεανίᾳ καθ' ἡδονὴν, ἐμοῦ ἀπόντος; Py. Λυσία, τὸ μὲν ὅλον, ἐπιεικὴς ἐστι. πότε δ' ἂν κατέλαβες αὐτὸς συγκαθ' ἡδόμενος; Ly. ἕκτην χθὲς ταύτην ἡμέραν. νὴ Δία ἕκτην γε, δευτέρα ἱσταμένου. τὸ πρῶτον μὲν ἡ ἑβδόμη ἐστίν. ὁ πατὴρ εἰδὼς ὡς πάλαι ἐρῴη ταυτησὶ τῆς ἡλικίας, ἐκέλευσέ με, ἐπειδὴ τάχιστα τὴν θυρωρὸν μὴ ἀνοίγειν. ἐγὼ δ', ἐπεὶ ἔφερον μὴ ἐξὸν συνεῖναι αὐτῇ, τὸν Δρόμωνα ἐκέλευσα ἐπισκύψαντα τὴν θριγκὸν τῆς αὐλῆς, ἢ ταπεινότατον ἦν, ἀναδέξασθαί με ἐπὶ τὸν νῶτον. ῥᾷον γὰρ ἅτε ἀνεψιὸς ἐξεβήσεσθαι ἔμελλον. τί ἂν μακρὰ λέγοιμι; ὑπερέβην. ἦκον. τὴν αὐλίον εὗρον ἀποκεκλεισμένην ἐπιμελῶς. μέσαι γὰρ νύκτες ἦσαν. σὺν ἔκνοια δ' ἦν. ἀλλ' ἐπάρας ἠρέμα τὴν θύραν, ἤδη ἐς ἄλλοτε ἐπεποιήκειν αὐτὸ, ἐπεισῆλθον

tè amans, & illud ipsi palam faciens. Oportebat autem ipsum non nimis amare. Insolentes enim fiunt, quum hoc sentiunt. Define lachrymari misera: & si me audies, semel, atque iterum exclude venientem. Ipsum enim inflammari, & vicissim verè insanire videbis. *Io.* At ne dixeris quidem, apage, ut ego excludam Lysiam? utinam ne ipse à me deficiat modò. *Py.* At rursus huc revertitur. *Io.* Perdidisti nos Pythias, fortassis audiit te de exclusione verba facientem. *Lys.* Non hujus causa, Pythias, huc reversus sum, ut quam ne aspexero quidem amplius, talis cùm sit: sed tui gratia, ut ne damnes me, ac dicas, iracundus est hic Lysias. *Py.* At equidem dixissem Lysia. *Lys.* Ferre igitur me vis Pythias, Ioëssam hanc, quæ nunc lachrymatur, cùm ipse supervenerim ei aliquando cum adolescente concumbenti, & à me desciscenti? *Py.* Lysia, in universum quidem est meretrix. Sed quando concumbentes ipsos deprehendisti? *Lys.* Sextus ni fallor dies hic est, per Iovem, sextus utique (fuit enim mensis ineuntis secundus) hodie verò septimus est. Pater igitur cùm sciret, me probam hanc videlicet amare jam olim, domi me concluſit, dato janitori mandato ne aperiret. Ego verò, non enim ferebam ab hujus congressu prohiberi me, Dromonem jussi, ut muro atrii, qua parte humillimus erat, acclinatus in tergum me reciperet: nam hoc pacto minori negocio ascensurus eram. Quid multis opus est? transcendi, veni, atrium diligenter occlusum offendi. Iam enim nox erat media. Itaque neque pulsavi tum, sed attollens, sensim januam (jam autem illud aliàs feceram) trans-

γὰρ ἡ τροφία, παρῆλθον ἀψοφητί. ἐκάθευδον ἅπαντες, εἶτα ἐπαφώρμῳ τοίχῳ, ἐφίσταμαι τῇ κλίνῃ. Io. τί ἐρεῖς ὦ Δάμαπερ; ἀγωνιῶ γάρ. Ly. ἐπειδὴ ἔχ ἑώρων τὸ ἄθυρμα ἔν, τὸ μὲ πρῶτον, ὤμελλον τὴν Λυδὴν αὐτῇ συγκαθεύδειν. τὸ δ' ὅσε ἰὼ ὦ Πυθιάς. ἀλλ' ἐφαψάμενος, εὗρον ἀχρίδιόν τινα, πάνυ ἁπαλὸν, οὐ κεκαρμένον, μύρων ἐμπεπλησμένον. τοῦτο ἰδὼν, εἰμὶ ἐξιὼν ἦλθον, ὅσε ἂν ἤκουσε εὖ ἴσε. τί γελᾶτε ὦ Πυθιάς; γελῶ ἄξια δοκῶ σοι διηγεῖσθαι; Io. τοῦτό σε ὦ Λυσία λελύπηκεν; ἡ Πυθιὰς αὕτη μοι συνεκάθευδε. Πυ. μὴ λέγε ὦ Ἰόεσσα πρὸς αὐτόν. Io. τί μὴ λέγω; Πυθιὰς ἰδὼν φίλτατε, μεθεκληθεῖσα ὑπ' ἐμοῦ, ὡς ἅμα καθεύδειμεν. ἐλυπήμην γὰρ σὲ μὴ ἔχουσα. Λυ. Πυθιὰς, ὁ σὺ χρῶ κεκαρμένῳ; εἶτα δι' ἑκτης ἡμέρας ἀνεκόμησε τοσαύτην κόμην; Io. ἀπὸ νόσε ἐξυρήσατο ὦ Λυσία. ὑπέρφευ γὰρ αὐτῇ αἱ τρίχες. νυνὶ δ' ἐν τῷ πηνίκιον ἐπίτηδε. δεῖξον ὦ Πυθιὰς, δεῖξον ὅπως ὄν. πεῖσον αὐτόν. ἰδοὺ τὸ μειράκιον ὁ μοιχὸς, ὃν ἐζηλοτύπεις. Λυ. σὺ ἐχρῶ ἂν ὦ Ἰόεσσα, ἢ ταῦτα, ἐρῶντα, ἐφαψάμενον αὐτόν; Io. σὺ δ' οὐ μὲ ἤδη πέπεισας. βάλε δ' ἀνέλυσήσωσε ἐν αὐτῇ ὀργιζομένη δικαίως σὺ τῷ μέρει; Λυ. μὰ δαίμω, ἀλλὰ πίνωμεν ἤδη, καὶ Πυθιὰς μεθ' ἡμῶν. ἄξιον γὰρ αὐτὴν παρεῖναι ταῖς σπονδαῖς. Io. παρέσται. οἷα πέπονθε δι' σὲ ὦ ἥβυναιότατε νεανίσκων Πυθιάς. Πυ. ἀλλὰ ἐν διήλλαξα ὑμᾶς ὁ αὐτός. ὥστε μή μοι χαλέπαινε. πολλὰ τὸ δεῖνα ὄρα ὦ versum acto cardine, sine strepitu sum ingressus. Dormiebant autem omnes, atque ita contrectato pariete, (ut fit in tenebris) ad lectum adstiti. *Io.* Quid dices? ô Ceres, nam ferè deficio. *Ly.* Cum autem animadverterem non unum esse anhelitum: principio quidem putabam Lyden unà cum ipsa dormire: sed aliter multò res erat Pythias. Nam ubi contrectare cœpi, deprehendi imberbem quendam, tenerum admodum, ad cutem usque detonsum, unguenta etiam ipsum olentem. Hoc ubi sensi, si gladio instructus venissem, segnis non fuissem, sat scitote. Quid ridetis Pythias? an risu digna dicere vobis videor? *Io.* Hoccine Lysia acerbum tibi fuit? Pythias hæc mecum dormiebat. *Py.* Ne dicas illi Ioëssa. *Io.* Cur non dicam? Pythias erat, ô charissime, à me tum accersita, ut unà mecum dormiret. Ægrè enim erat mihi quòd te non habebam. *Ly.* Pythias erat, ille ad cutem usque detonsus? Ita-ne multam intra sex dies, iterum produxit comam? *Io.* Eo quòd ægrotavit, abrasa est: nam ipsi defluebant crines: nunc autem galericum gerit. Ostende Pythias, ostende rem ita habere se, ac fidem illi fac. En tibi mœchum illum adolescentem, quem zelotypia prosequebaris. *Ly.* Quid? an hoc non decebat, præsertim amantem qui ipse contrectaverat? *Io.* Numquid tu jam adductus es ut credas? porrò vis ut etiam ipsa meritò vicissim irascens, vicissim ægrè tibi faciam? *Ly.* Nequaquam: sed bibamus jam, Pythiasque hæc unà nobiscum: æquum enim est ipsam iciendo fœderi interesse. *Io.* Aderit. Qualia mihi propter te acciderunt, ô generosissime adolescentum Pythias? *Py.* At idem ipse vos reconciliavi. Quare noli mihi succensere. Cæterùm

vide

Λυσία, μή πω εἴπῃς τὸ σὸν τὸ κόμης. | vide quæso Lysia, ne cui de coma quicquam dixeris.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ, ΧΗΝΙΔΑΣ, ΚΑΙ ΥΜΝΙΣ.

LEONTICHVS, CHENIDAS, ET HYMNIS.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ.

Ἐν δὲ τῇ πρὸς τοὺς Γαλάτας μάχῃ εἰπὲ ὦ Χηνίδα, ὅπως μὲ προεξήλασας τῶν ἄλλων ἱππέων ἐπὶ ἵππου ἐλαφρᾶς, ὅπως δὲ οἱ Γαλάται, καίτοι ἄλκιμοι ὄντες, ἔτρεσαν δύο ὡς εἶδόν με, καὶ ἡμᾶς ὑπεχώρησαν. τότε τοίνυν ἐγὼ, τὸν μὲ λόγχῃ ἀκροίσας, διέπειρα τὸν ἵππαρχον αὐτῶν, καὶ τὸν ἵππον. ἐπὶ δὲ τὸ συνεσηκὸς ἔτι αὐτῶν, ἦσαν γάρ πυκνοὶ, οἱ ἔμβριθοι, ἀμφλύσαντες μὲ τὸν φάλαγγα, εἰς πλαίσιον δὲ συναγαγόντες αὐτοὺς, ἐπὶ τούτοις ἐγὼ ἀπαρασείμβῳ τῷ ἀκάνθῃ, ἅπασι τοῖς ἥμισυ ἐπελάσας, ἀναστρέπτῳ μὲ ὅσον ἐπὶ τοὺς προεξωθοῦντας αὐτῶν τῇ ἐμβολῇ δὲ ἵππου. τῷ ξίφει δὲ καθιππεύσας, διέτεμον τὸν λοχαγῶν ἕνα, εἰς δύο τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κράνει. ὑμεῖς δὲ ὦ Χηνίδα, μετ' ὀλίγον ἐπέστητε ἤδη φυγόντων. Χη. ὅτε γὰρ ὦ Λεόντιχε, περὶ Παφλαγονίαν ἐμισθομάχησας τῷ σατράπῃ, ἔ μεγάλα ἐπεδείξω ἔργα τότε; Λε. καλῶς ὑπέμνησας. σὺ γὰρ ἀληθῶς εἶ ὁ μόνος τῆς ἀξίας. ὁ γὰρ σατράπης μέγιστος

LEONTICHVS.

In pugna autem contra Galatas, dic ô Chenida, ut ante cæteros equites, equo candido insidens, cursu prævectus sum: & ut Galatæ, quanquam fortes bellatores, continuò trepidarunt, ut me viderunt, nec ullus ampliùs substitit. Tunc igitur ego contorta hasta, ipsorum equitum præfectum, equumque transverberavi. Contra eos autem qui conferti resistebant (erant enim nonnulli qui persistebant, phalange quidem soluta, in quadrangulam autem aciem aggregatis ipsis) contra illos stricto gladio, totisque animis impetu facto, septem circiter ipsorum præfectos equi incursu subverto: & impacto gladio, unius manipularii ducis caput unà cum ipsa galea, in duas partes dissecò. Vos audem Chenida fugientibus jam illis, paulo pòst superveniistis. *Ch.* Quum enim Leontiche, circa Paphlagoniam, singulari prælio cum satrapa illo congressus es, an non tum quoque magnum facinus edidisti? *Le.* Pulchrè commonuisti facinoris etiam illius nequaquam ignavi. Nam cum is satrapa maximus, omniumque sententia inter gravis arma-

1 Ἐς πλαίσιον] Hanc vocem sic interpretatur Codic. Memmianus πλαίσιον, παρὰ τὴν εἰς τετράπλευρον τοῦ σώματος, ταυτὴν δὲ σύστασιν ὁπόταν ὀλίγοι κατὰ πλείους διαγωνίζωνται. Hanc habent interpretationem Pollux, Hesych. *Bowd.*

ὢν, ὁ πολεμάρχων ἄριστος δοκῶν εἶναι, καὶ καταφρονήσας τῶν Ἑλλήνων, ἐκπηδήσας εἰς τὸ μέσον, προκαλεῖτο εἴ τις ἐθέλοι αὐτῷ μονομαχῆσαι. οἱ μὲν ὧν ἄλλοι, κατεπεπλήγεσαν, οἱ λοχαγοὶ, καὶ οἱ ταξίαρχοι, καὶ ὁ ἡγεμὼν αὐτὸς, καί τοι σὺν ἀσπίδι ἄνθρωπος ὤν. Ἀναίσταμαι γὰρ ἐγὼ ἡγεμὼν μὲν αἰτωλὸς, ἀκροβολιστὴς δὲ ἄριστος. ἐγὼ δὲ ἐκβολιάριχον ἔτι, τολμήσας δ' ὅμως ἐς τὰς ἐπίρρησις ἐπιλαμβανομένως ἀποστιχάμην. ἐδεδίεσαν γὰρ ὑπὲρ ἐμοῦ ὁρῶντες ἀποσιλοσίζω μὲν τὸ βάρβαρον ἐπὶ χρήσεσι τοῖς ὅπλοις, μέγαν τε, καὶ φοβερὸν ὄντα τὸ λόφον, καὶ κροκοδαίνοντα τὸν λόγχην. Χη. καλῶ ἔδεισά τότε ὦ Λεόντιχε. καὶ οἶδα ὡς εἰκότως σοι δεδόμβου, μὴ παρακινδυνεύειν. ἀβέλτατε γὰρ ἦσθα μοι, σὺ ἀποθανόντος. Λε. ἀλλ' ἐγὼ τολμήσας, παρῆλθον ἐς τὸ μέσον, ὁ χλιδὼν καὶ παφλαγὼν ὁπλισμένος, ἀλλὰ παίγχρυσος καὶ αὐτός. ὥστε βοὴ εὐθὺς ἐγένετο ἐκ παρ' ἡμῶν, καὶ ἅμα τὸ βαρβάρων. ἐγνώρισάν με γὰρ κἀκεῖνοι ἰδόντες ἀπὸ τῆς πέλτης μάλιστα, καὶ τῶν φαλάρων, καὶ τοῦ λόφου. εἶπε δὲ Χλωΐδα, τίνι με πάντες τότε ἐίκαζον; Χη. τίνι δ' ἄλλῳ, ἢ Ἀχιλλεῖ τῇ Διὸς καὶ Θέτιδος, καὶ Πηλέως; ὅτως ἔπεπτο μοὶ ὁ κόρυς. ἡ φοινικὶς δ', ἐπήγει, καὶ ἡ πέλτη ἐμφέρεσθαι. Λε. ἐπεὶ δ' συνέγνωμεν, ὁ βάρβαρος ἀσπέρχει πτερύσσει με, ὀλίγον ὅσον ἐπιψαύσας τοῦ δουρὸς, μικρὸν ὑπὲρ τὸ γόνυ, ἐγὼ δ' διελάσας τὸν ἀσπίδα τῇ σαρίσσῃ, παίω λαμπρὸν εἰς τὸ στέρνον. εἶτ' ἐπισπασάμενος, ἀποδιροβόμησα τῇ ἀσπίδι ῥαδίως. καὶ τὸ ὅπλα ἔχων, ἐπεστάλην, ἅμα δὲ τὸν κεφαλὸν ἐπὶ τῆς σαρίσσης περιηγῶν καμίζων, λελυ-

armaturæ milites præstantissimus, contemptis Græcis, in medium prosiliens, provocabat si quis cum ipso singulari prælio ~~decertare~~ vellet, alii quidem metu perculsi sunt, manipularii, præfecti, centuriones, & ipse imperator, homo alioqui non ignavus. Nam Aristæchmus tum Imperator exercitum ducebat, Ætolus, idemque jaculator optimus. Ego verò tum adhuc tribunatum gerebam: sed tamen fidens animo, & sociis qui me prehensum detinebant, amotis; metuebant enim mihi, aspicientes barbarum illum inauratis armis resplendentem, magnumque & crista terribilem, hastamque quatientem. *Ch.* Nimirum ego quoque tum metui Leontiche, & scis quo pacto instabam tibi precando, ne primus in periculum venires: quòd te mortuo vita mihi non vitalis erat futura. *Le.* At ego audacter in medium prodivi, non deteriùs illo Paphlagone armatus, sed & ipse totus auro collucens. Quare clamor statim & à nostra, & à barbarorum parte coortus est. Nam illi me conspicati in primis ex pelta, & phaleris, & cristis agnoverunt. Dic Chenida, cum quonam me tunc comparabant? *Ch.* Cum quonam alio, quàm cum illo Thetidis & Pelei filio Achille per Iovem? Ita decebat quidem te galea, efflorebat autem purpura, & rutilabat pelta. Postquam autem congressi sumus, barbarus ille prior vulnerat me, hasta tantillum attingens, paulum supra genu. Ego verò adacta per clypeum lancea, pectus ipsius transverbero. Inde accurrens cervicem quoque gladio facilè amputo: ejusque reportatis armis rodii, unà etiam caput hastæ infixum ferens, cæde ma-

ρῆς τῷ φόνῳ. Υ. ἄπαγε ὦ Λεόντιχε μιαρᾷ ταῦτα, καὶ φοβερὰ πρὸς σαυτὴν διηγῇ, καὶ ὅτε ἂν ἔτι σε ἰδὼν ἀποσβλέψειέ τις, ὅτι χαίροντα τῷ λόθρῳ, οὐχ ὅπως συμπίοι, ἢ συγκοιμηθείη. ἔγωγε ἂν ἄπειμι. Λε. διπλάσιον δὲ πόλαβε τὸ μίσθωμα. Υ. οὐκ ἂν ὑπομείναιμι ἀνδροφόνῳ συγκαθεύδειν. Λε. μὴ δέδιθι ὦ Υμνί. σὺ Παφλαγόνα σπεῖρα σπέρμα θνητῶν ἦ, εἰρήνῃ ἄγε. Υ. ἀλλ' οὐκ ἀνθρώπῳ εἶ; καὶ τὸ αἷμα κατέσταξέ σε λαὸς ἀπὸ κεφαλῆς ἕως βαρβάρου, ὃν ἔφερες ἐπὶ τῇ σαρίσῃ. εἶτ' ἐγὼ τοιοῦτον ἄνδρα φιλήσω; μὴ ὦ Χάριτες γένοιτο. εἶδεν γὰρ ὅτος ἀμείνονα ἢ δημίου. Λε. καὶ μὴν εἴ με εἶδες σὺ τοῖς ὅπλοις, οὐ οἶδα ἠρέσθης ἄν. Υ. ἀκούσασα μόνον ὦ Λεόντιχε, ναυλῶ, καὶ φεύγω, καὶ τὰς σκιὰς μοι δοκῶ ὁρᾶν, καὶ τὰ εἴδωλα τῶν περιφοδομένων. καὶ μάλιστα ἢ ἀθλίου λοχαγοῦ, ἐς δύο τὸν κεφαλὸν διηρημένου. τί οἶν τὸ ἔργον αὐτὸ, καὶ τὸ αἷμα εἰ θεασαίμην, καὶ κεφαλὰς τὰς νεκρὰς; σκληρὸν γάρ μοι δοκῶ. εἰσὶ ἀλεκτρυόνα πώποτε φονεύομενον εἶδον. Λε. ὅπως ἀχθὴς ὦ Υμνί, καὶ μικρόψυχος εἰ; ἐγὼ ἢ ἥμαλλον ἠθήσεσθαί σε ἀκούσαν. Υ. ἀλλὰ πέρπε τοῖς διηγήμασι τούτοις, εἰ πνας Λημνιάδας, ἢ Δαναΐδας εὕροις. ἐγὼ δ' ἀποτρέχω πρὸς τὸν μητέρα, ἕως ἔτι ἡμέρα ἐστίν. ἔπου δ' σὺ ὦ Γραμμη. σὺ ἢ ἔρρωσο χιλιάρχων ἄριστε, καὶ φονεῦ, ὁπόσων ἂν ἐθέλῃς. Λε. μεῖνον ὦ Υμνί, μεῖνον. ἀπελήλυθε. Χη. σὺ γὰρ ὦ Λεόντιχε, ἀφελὴ παιδίσκην κατεφόβησας ἐπιστείαν λόφῳ, καὶ ἀπιθάνως θρασείας διεξιών. ἐγὼ ἢ, ἑώρων σύ-

madens. *Hy.* Apage Leontiche, fœda hæc, & terribilia de te narras: neque verò te amplius, ne aſpexerit quidem aliquis, ita cruore gaudentem, nedum bibat tecum, aut concumbat. Ego igitur hinc abeo. *Le.* Duplicem accipe mercedem. *Hy.* Non poſſim cum homicida concumbere. *Le.* Ne metuas, Hymni, nam illa apud Paphlagonas ſunt geſta: nunc autem pacem ago. *Hy.* At es homo deteſtandus: & cruor ex illius barbari capite, quod infixum lanceæ portabas, in te diſtillabat. Ego-ne talem virum amplectar, & oſculer? abſit ô Gratiæ: neque enim hic melior eſt carnifice. *Le.* At ſi me in armis vidiſſes, Hymni, ſat ſcio amaſſes. *Hy.* Audiens ſolùm hæc, Leontiche, nauſeo, atque horreo, & umbras, maneſque cæſorum videre mihi videor: in primis manipularii illius præfecti miſeri, cujus caput in duas partes diſſecuiſti. Quid putas igitur? ſi ipſum opus aſpicerem, & cruorem manantem, & jacentium cadavera? emoritura certè mihi videor, ut quæ ne gallum quidem gallinaceum occidi viderim unquam. *Le.* Ita-ne mollis es Hymni, & puſillanimis? At ego te his audiendis delectari putabam. *Hy.* At hujuſmodi narrationibus oblecta, ſiquas Lemniades, aut Danaides invenias. Ego verò hinc ad matrem curriculo abeo, dum adhuc dies eſt. Tu quoque Cramme, ſequere: tu verò vale tribunorum optime, & quotquot hominum volueris, occiſor. *Le.* Mane quæſo, Hymni, mane, abiit. *Ch.* Nempe Leontiche, puellam ſimplicem territaſti, concutiendo criſtas, & incredibilia quædam præclarè facta commemorando. Ego verò ſtatim videbam ut expalle-

θὼς ἅπας χλωρὸς ἐφύλλ, ἔπ σν τὰ κ' τ λοχαγὸν ἐκεῖνα διηγυμένν, κὴ σωίστλε τὸ πρόσωπον, κὴ ἀπέφελξεν. ἐπεὶ ἐ ἀφκήψας τλὼ κεφαλλὼ ἔφης. Λε. ᾠμην ἐρασμιώτερ αὐτῇ φανεῖσθαι, ἀλλὰ ἐ σύ μι πρσαπολώλεκας ὦ Χηνίδα, τὸ μονομάχιον ἀποβαλών. Χη. σὐκ ἔδῃ γὰρ σωεπιψεύδεσθαί σοι, ὁρῶσά τλὼ αἰτίαν τ ἀλαζονείας; σὺ ἢ πολὺ φοβερὸν αὐτὸ ἐποίησας. ἴσω γάρ, ἀπέτεμες ἅ καταδαίμν. Παφλαγόν τλὼ κεφαλὴν, τί ἐ κατέπηξας αὐτλὼ ἐπὶ τ σαρίσης, ὥστ σε κινδυνεύειν τὸ αἷμα; Λε. τῦτο μιαρὸν ὡς ἀληθῶς ὦ Χηνίδα, ἐπὶ τάλλα ἄλλα, ἃ κακῶς σωεπίπλασο. ἄπιθι δ' ὖν, κὴ πεῖσον αὐτλὼ συγκαθυδήσασαν. Χη. λέγω δ' ὡς ἐψεύσω ἅπαντα, χριᾶ αὐτῇ δόξαι βελόμν; Λε. αἰσχρὸν ὦ Χλωίδα. Χη. κὴ μλὼ σοι ἄλλως ἀφίκιτο. ἐλλ' τοίνω ἀπιθι, ἢ μισεῖσθαι ἀσεβεῖς εἶναι δοκῶν, ἢ καθεύδειν μ τ' μνίδ, ἐψεῦσθαι ὁμολογῶν. Λε. χαλεπὰ μ ἄμφω. αἱρήσομαι δ' ὅμως τλὼ Υμνίδα. ἄπιθι δν, κὴ λέγε ἃ Χηνίδα, ἐψεῦσθαί μ, μὴ πάνυ δέ.

scebat, cùm adhuc ea quæ in manipularium illum præfectum gesseras, narrares, & contrahebat vultum, & subhorrescebat, postquam etiam dissecuisse te caput ipsius dicebas. *Le.* Putabam me ipsi amabiliorem visum iri. Sed & tu me perdidisti Chenida, qui me singularis certaminis submonuisti. *Ch.* Annon decebat me quoque mentiri tecum quando causam arrogantiæ istius videbam? Sed tu longe terribilius illud fecisti. Esto enim, amputaris infœlicis istius Paphlagonis caput, cur idem etiam lanceæ affixisti, ita ut cruor in te destillaret? *Le.* Hoc revera est fœdum, Chenida. Nam cætera quidem non malè conficta fuerant. Abi igitur, & persuade illi ut mecum dormiat. *Ch.* Dicam-ne te ista omnia mentitum esse, dum generosus ipsi videri affectas? *Le.* Turpe hoc, Chenida. *Ch.* At non redibit alioqui. Proinde alterum ex his elige, ut vel odio habearis dum præclarus bellator videri vis, vel hæc te mentitum esse confitearis, & cum Hymnide dormias. *Le.* Difficile sanè utrumque est: sed tamen Hymniden habere malo. Abi itaque, ac dic illi, Chenida, mentitum quidem esse me, non tamen omnia.

ΔΩΡΙΩΝ, ΚΑΙ ΜΥΡΤΑΛΗ.

ΔΩΡΙΩΝ.

Νῦν με ἀποκλείεις ὦ Μυρτάλη; νυῦ, ἡνίκα πάνυ ἐδεόμην λιπεῖν; ἐπεὶ δὲ σοι τὰ τοσαῦτα ἐκόμιζον, ἐράμβιον, ὦπες, διαφανῆς, παντὶ μᾶλλον ἐμοὶ δοκοῦσα ἐλευθέρᾳ. ἐπεὶ δὲ ἐγὼ μὲν ἀπόλωλα ἤδη ἀκριβῶς, σὺ δὲ τὸν Βιθυνὸν ἔμπορον εὕρηκας ἐρασθῆναι, ἀποκλείομαι μὲν ἐγὼ, σὺ δὲ τοῦτον ἔσω δέχῃ. φέρε, τί νυκτὸς φιλεῖται, καὶ μάλα ἔνδον ἐκεῖνος, καὶ παννυχίζεται, καὶ κυεῖν φησὶν ἀπ' αὐτοῦ. Μυρ. παῦσαί με ἀποπνίγουσα Δωρίων· σὺ μὲν λίγα τὰ πολλὰ ἔδωκας, καὶ πάνυ μεγάλα· σὺ δ' ἐμοὶ λόγους μὲν οὐδὲν ἄπεικε ἐξ ἀρχῆς, ἐπόσα μοι ὠμόμοσας. Δω. εὖγε ὦ Μυρτάλη. λογιούμεθα. [2] ὑποδήματα ἐκ Σικυῶνος τοσαῦτα δύο δραχμῶν· τί δύο δραχμαί; Μυρ. ἀλλ' ὠμόμοσας νύκτας δύο. Δω. καὶ ποτὲ ἦλθον ἐκ Συρίας, ἀλάβαστρον μύρου ἐκ Φοινίκης, δύο δὲ τοῦτο δραχμῶν τῷ Ποσειδῶνι. Μυρ. ἐγὼ δέ σοι συγκαθεύδω, τὸ μικρὸν ὀλίγον χιτώνιον, τὸ μέχρι τῶν μηρῶν, ὡς ἔχοις ἐρέττων, ἐπίρου δὲ πρωρείας σκάφης

DORIO, ET MYRTALE.

DORIO.

Nunc me excludis Myrtale? nunc quando propter te inops evasi? At quando tibi afferebam tam multa, amasius, vir, dominus, eram omnia. Sed postquam ego planè jam sum exhaustus, & tu Bithynum illum mercatorem inveniſti, qui te amet: ego quidem excludor, & ante fores sto lachrymans, ille verò tota nocte basiatur, & solus intus est, & tecum pernoctat, & te ex eo prægnantem esse dicis. *Myr.* Ista me enecant Dorio, & maximè quum dicis te multa mihi dedisse, & ad inopiam propter me redactum esse. Omnia igitur à principio supputa, quæ mihi attulisti. *Dor.* Rectè sanè Myrtale, supputemus. Primum calceos Sicyonios, duabus drachmis emptos. Pone duas drachmas. *Myr.* At concubuisti noctes duas. *Dor.* Et quando ex Syria veni, alabastrum unguenti Phœnicii, duabus & hoc drachmis emptum, per Neptunum. *Myr.* At ego tibi cùm hinc navigares, parvam illam tunicam dedi, ad femora usque demissam, qua remigando utereris, quam Epirus proreta, quan-

1 Σὺ δὲ τὸν Βιθυνὸν ἔμπορον] Horat. *Thyna merce beatum.* Menagius.

2 Τ' ποδήματα ἐκ Σικυῶνος] Γυναικεῖα hæc ὑποδήματα, ut vult Hesych. Dicit his Cic. 1. de Orat. *Ut si mihi calceos Sicyonios attulisses non uterer quamvis essent habiles & apti ad pedem quia non essent viriles.* In Memmiano Cod. erat Σικυωνικὰ ὑποδήματα διαφέροντα τῶν ἄλλων ἦσαν, ὡς δὲ αἱ ἱριπεατίδες, ἀπὸ τῶν ἱριπρατῶν πολλαχοῦ περὶ ταῦτα φιλοκαλίαν ἐπιδεδειγμένων, dicuntur hi calcei etiam ἱριπεατῆρες. Bourd. Hesychius: Σικυώνια ὑποδήματα, γυναικεῖα, καὶ φύλλια. Cicero libro 1. de Oratore: Ut si mihi calceos Sicyonios attulisses, non uterer, quamvis essent habiles & apti ad pedem; sed non viriles. *Menagius.*

μῦν αὐτὸ παρ' ἡμῖν, ὁπότε συνέδραθε παρ' ἐμοί. Δω. ἀπέλαβον αὐτὸ γνωρίσας ὁ Ἐπίκουρος πρώην σὺν Σάμῳ μὴ πολλῆς γε ὦ Θεοὶ τῆς μάχης. κεφάλαια ἦν σὺν Κύπρῳ, καὶ [1]σαπέρδας πέντε, [2]καὶ πέρκας τέσσαρας, ὁπότε κατεπλεύσαμεν σὺν Βοσπόρῳ, σκόμβροι σοί. τί οὖν; καὶ ἄρτυς ὀκτὼ ναυλικὰς, σὺ γυρτάριον ξηρὰς, καὶ ἰχάδων [3]βίκον σὺν Καρίᾳ, καὶ ὕστερον σὺν Παταρέων, σανδάλια ἐπίχρυσα ὦ ἀχάριστε, [4]καὶ τυρόν ποτε μίμημαι τὸ μέγα σὺν Γυθίῳ. Μυρ. πέντε ἴσως δραχμῶν ὦ Δωρίων τοῦτο πάντα. Δω. ὦ Μυρτάλη, ὅσα ναύτης ἀνθρωπος ἐδυνάμην, μισθῷ ἐπιπλέων. νῦν γὰρ ἤδη τοίχου ἄρχω τοῦ δεξιοῦ, καὶ σὺ [5]ἡμῶν ὑστερεῖς; πρώην δὲ ὁπότε Ἀφροδίσια ἦν, ἐχὶ δραχμὴν ἔδωκα αὐτὸς τῶν ποδῶν Ἀφροδίτῃ σοῦ ἕνεκεν δέησις; καὶ πάλιν τῇ μητρὶ εἰς ὑποδήματα δύο δραχμάς. καὶ Λυδῇ ταύτῃ πολλάκις εἰς τὴν χεῖρα, νῦν μὲν, δύο, νῦν δὲ, τέσσαρας ὀβολούς. ταῦτα πάντα συνῳδόν ἐστι, οὐσία ναύτου ἀνδρὸς ἦν. Μυρ. τὰ κεφάλαια, καὶ οἱ σαπέρδαι ὦ Δωρίων; Δω. ναί. ὃ γὰρ εἶχον πλεῖον κομίζειν. ὃ γὰρ ἀνήρπαστον, εἴγε πλωτῶν ἐτύγχανον. τῇ μητρὶ δὲ ἐδὲ κεφαλίδα μίαν σκορόδου ἐκόμισα πώποτε. ἡδέως δ' ἂν ἔμεγον ἀπιών

quando mecum dormierat, per oblivionem hîc intus reliquerat. *Dor.* Verùm cognitam illam in Samo, nuper à me rursum abstulit Epiurus, non sine magna, ô Dii, pugna. Cepas autem ex Cypro, & saperdas quinque, & percas quatuor, tibi attuli, quum ex Bosporo navigavimus. Quid ergo? etiam panes octo nauticos, in caniſtro ſiccos, & caricarum doliolum ex Caria: & poſtea ex Pataris inaurata ſandalia, ô ingrata. Magnum etiam caſeum aliquando memini afferre me tibi ex Gythio. *Myr.* Quinque fortaſſis drachmarum, Dorio, omnia hæc. *Dor.* O Myrtale, quantum equidem potui, homo nauta, mercede navigans. Nunc enim jam lateri dextro ſum præfectus, & tu nos contemnis? Nuper autem quando Aphrodiſia celebrabantur, nonne drachmam argenteam tui cauſa poſui ante pedes Veneris? & rurſum matri duas drachmas ad calceos dedi: & huic Lydæ in manum ſæpe nunc duos, nunc quatuor obolos. Hæc omnia in unum computata, viri nautæ ſunt facultates. *Myr.* Cepæ illæ, & ſaperdæ, Dorio? *Dor.* Ita certè, non enim plura afferre potui. Non equidem unum allii unquam attuli. Libenter autem ſcirem, quænam

à Bi-

1 Σαπέρδας] Quid ſaperdæ, notum ex Interprete Ariſtophanis Pollucem, Suid. Heſych. & Interpretib. Perſii. In Cod. Memmiano ſaperdæ ſunt ἀφύαι τιπαιχθυμμύαι διεγερθεῖσαι κελάδῳ, ἃ ἰδία τεμάχη τιπαιχθυμμύα. Bourd.

2 Καὶ πέρκας] In eod. Memmii Cod. πέρκαι εἴδος ἰχθύος τιπαιχθυμμύος. Idem.

3 Βίκον] Heſychius: Βίκος. σάμιος, ἢ πίθος. Menagius.

4 Καὶ τυρόν ποτε μίμημαι τὸ μέγαν σὺν Γυθίῳ] Vide nos ad Laërtii Epicurum. *Idem.* Luc. Holſtenius in notis ad Stephan. de urbibus in voce κύθιος emendat hunc Luciani locum, docetque hoc & mox in ſequentibus binis locis legendum eſſe κύθνου. Alm.

5 Ἡμῶν ὑστερεῖς] Sic antea, ὑστερεῖν γὰρ αἰδεσιμώτατον ἡγοῦμαι. Sic apud Petronium: *Poſtquam amari ſe ſenſit, ſupercilium altius tulit.* Bourd.

1 Τὸ

σοι δῶρα ἡ Βιθυνὸς τὰ δῶρα. Μυρ. τοῦτ' πρῶτον ὁρᾷς τὸ χιτώνιον; σκέψαι καὶ ἐπιμελῶς, καὶ τὸ ὅρμιον τὸ παχύτερον. Δω. ἐκεῖνο; ἠδέως γάρ σε πάλαι ἔχουσιν. Μυρ. ἀλλ' οὐ ἥδεις, πολὺ λεπτότερον ἦν, καὶ σμαραγδύγδυς σὺν εἶχε, καὶ ἑλλόβια ταυτί, καὶ δαπίδα. καὶ πρώην, δύο μνᾶς. καὶ τὸ οἰκιακὸν κατέβαλεν ἡμῖν, ὁ σανδαλαπάτας Παταικὸς, καὶ τυρὸν Γυθιακὸν, καὶ φλυάφους. Δω. ἀλλὰ ἐκεῖνο ἡ λέγεις, οἷος ὁ σὺν γυναικὶ κοιμᾶται αὐτῷ; ἔγημεν ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα πάντως, ἀναφαλαντίας, καὶ τὼ χροιὰν, οἷος κόραξ. εἶδες τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ ὁρᾷς; εἰ μὲ γὰ χαλᾷς ὦ Διοσκόρω, πολλά. καὶ μάλιστα ὁπόταν ᾄδῃ, καὶ ἄβρος εἶναι θέλῃ, ὄνος αὐλοῦντι φασὶν, ἀλλὰ ἅπαν αὐτὸ, ἀξία γε ἴσως. καὶ γοῦν ὑμῶν πατρὶ. ἐγὼ δ' ἂν αὐτὸς εὕροιμι Δελφίδα, ἢ Κυμβάλιόν τινα ἢ κατ' ἐμὲ, ἢ τὼ γείτονα ὑμῶν τὼ αὐληρίδα, ἢ πάντως τινὰ, δαπίδας γ', καὶ ὄρμους, καὶ δυοῖν μισθώμασι, ἃ πάντες ἔχομεν. Μυρ. ὦ μακαρία ἐκείνη, ἥτις ἐραστὴν σε ἕξει Δωρίωνα! κρόμμυα γὰρ αὐτῇ οἴσεις ἐκ Κύπρου, καὶ τυρὸν, ὅταν ἐκ Γυθίου πλεύσῃς.

à Bithyno illo dona acceperis. *My.* Primùm tunicam hanc vides? eam ille emit, & hoc monile crassius. *Dor.* Ille-ne? nam ego te jam habere noram. *Myr.* At quod tu noras, multò tenuius erat, nec smaragdos habebat. Deindè & has inaures, & tapetem: & nuper duas minas. Pensionem quoque domus pro nobis exolvit, non sandalia Patarica, & caseum Gythiacum, & id genus nugas. *Dor.* At non dicis quali cum viro concumbas? uxorem duxit supra annos omnino quinquaginta natus, calvus, & colore similis carabo. Neque etiam dentes illius vides? Nam gratiæ quidem ô Dioscuri, multæ. Et præcipuè quoties cantat, & delicatus esse vult, asinus ad lyram, ut dici solet. Sed tu digna utique, eo fruere: ac puer vobis nascatur patri similis. Ego verò & ipse inveniam Delphidem, aut Cymbalium aliquam meæ conditionis: aut vicinam vestram tibicinam, aut omnino aliquam. Tapetas autem, & monilia, & duarum minarum mercedem, non omnes habemus. *Myr.* O beatam illam, quæ te amatorem habebit, Dorio. Siquidem illi ex Cypro cepas afferes, & caseum quum ex Gythio navigabis.

1 Τὸ οἰκιακὸν] Sic in Cronosol. Plutar. Theophrast. Dico cætera ad Pausan. *Bourd.*

2 Παταικὸς, καὶ τυρὸν Γυθιακὸν] Leg. Παταικὸς ἢ τυρὸν Γυθιακὸν. *Gythiacum.* Alm.

3 Γυθίου] Leg. Γυθείου *Gythaio.* Idem.

ΚΟΧΛΙΣ, ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΙΣ.

ΚΟΧΛΙΣ.

Τί δακρύεις ὦ Παρθενί, ἢ πόθεν κατεαγῶς τὰς αὐλὰς φέρεις; Παρ. ὁ φαλακρὸς ὁ Αἰτωλὸς ὁ μέγας, ὁ Κροκάλης ἐρῶν, ἐρράπισέ με, αὐλήσασαν οὐρῶν ἁψάμενος τῇ Κροκάλῃ, ὑπὸ ἀντερασταῖς αὐτῆς Γόργυ μεμισθωμένῳ. καὶ τάς τε αὐλὰς μου συνέτριψε, καὶ τὴν τράπεζαν μεταξὺ δειπνούντων ἀνέτρεψε, καὶ τὸ κρατῆρα ἐξέχεεν ἐπισπασάμενος. καὶ τὸ μὲν ἀγροῖκον ἐκεῖνον τὸν Γόργυν, λέγω δὲ συμποσίᾳ καθαπάσας τῶν τριχῶν, ἔπαιον περιστάντες αὐτόν τε ὁ φαλακρὸς, Δεινόμαχος οἶμαι καλεῖται, καὶ ὁ συμφαλακρὸς αὐτῆς. ὥστε σὺν οἶδα εἰ βιώσεται ὁ ἄνθρωπος ὦ Κοχλί. αἷμά τε γὰρ ἔρρυη πολὺ ἀπὸ τῶν ῥινῶν, καὶ τὸ πρόσωπον ὅλον ἐξῳδήκει αὐτῆς, καὶ μελιδνόν ἐστιν. Κο. ἐμάνη ὁ ἄνθρωπος, ἢ μέθη τις ἦν, καὶ παρανοία τὸ πρᾶγμα; Παρ. ζηλοτυπία τις ὦ Κοχλί, καὶ ἔρως ἐκπληκτικός. ἡ Κροκάλη γὰρ οἶμαι δύο τάλαντα αἰτήσασα, εἰ βούλεται μόνος ἔχειν αὐτὴν, ἐπεὶ μὴ ἐδίδου ὁ Δεινόμαχος, οἰκεῖον μέν, ἀπέκλεισεν ἥκοντα, προσπεράξασά γε αὐτὸν τῇ θύρᾳ, ὡς ἐλέγετο. τὸν Γόργυν δὲ Οἰναίᾳ τινὰ γυναῖκα εὔπορον καὶ πολλὰ ἐρῶσαν, καὶ χρηστὸν ἄνθρωπον προσειμένη, ἔπεισε μετ' αὐτῆς, κἀμὲ πα-

COCHLIS, ET PARTHENIS.

COCHLIS.

Quid ploras Partheni? aut unde fractas hasce tibias affers? *Par.* Miles Ætolus ille magnus, qui Crocalen amat, alapas impegit mihi? cùm me apud Crocalen tibia canentem invenisset, à rivali suo Gorgo conductam & meas hasce tibias fregit, ac mensam inter cœnandum evertit, & craterem irrumpens effudit. Et agrestem quidem illum Gorgum, ex symposio capillis abstractum verberarunt circumstantes, cùm ipse miles (Dinomacho, opinor, nomen illi est) tum ipsius commilito. Itaque nescio an victurus sit homo, Cochli. Nam & cruor multus è naribus manavit: & tota facies ejus intumuit, lividaque est. *Co.* An insaniit homo, an hæc temulentia fuit, & ex ebrietate insolentia? *Par.* Zelotypia fuit, Cochli, & amor enormis. Crocale autem petitis, opinor, duobus talentis, si solus ipsam habere vellet, quia nihil dabat Dinomachus: ipsum quidem venientem excluſit, illisa utique illi janua, ut ferebatur: Gorgum autem Oenoënsem, agricolam quendam prædivitem, jamdiu amantem, facilem probumque hominem admittens, potabat cum eo, me quoque assumpta, ut tibia canerem

1 Ω Κοχλί] De his metetricum nominibus, & quam aliquando rectè personis conveniant, dictum alibi à me: lege interim doctissimum Interpretem Aristeneti. nam Aristenetus Epistolarum suarum nomina mutuatus est à Luciano, quod Alciphro, aliique plurimi amatorii scriptores fecere. *Bourd.*

1 Τὴν

φίλαβεν αὐλήσασαν παρ' αὐτῆς. ἤδη δ' ὡροχωρᾶν τὸν Γ πότε, ἐγὼ μὲν [1] ὑπέκρεκον τὸ τῆς Λυδίας. ὁ γοῦν Γ, ἤδη ἀνίστατο ὀρχησόμενος. ἡ Κροκάλη δ', ἐκρότει. καὶ πάντα ἦν ἡδέα. ἐν τοσούτῳ δ', κτύπος ἠκούετο. καὶ βοή, καὶ ἡ αὐλὸς πράττετο. καὶ μικροῦ ἐπεσέπεσον ὅσοι ὀκτὼ νεανίσκοι, μάλα ἁρπεροί. καὶ ὁ Μεγαρεὺς σὺν αὐτοῖς. οὗτος δὲν ἀνετέτραπτο πάντα. καὶ ὁ Γόργος ὥσπερ ἔφλω, ἐπαίετο, καὶ ἐπατεῖτο χαμαὶ κείμενος. ἡ Κροκάλη δ', σὺν οἷσί ὅπως ἔφη, ὑπεκφυγοῦσα παρὰ τὸν γείτονα Θεσπιάδα. ἐμὲ δ' ῥαπίσας ὁ Δεινόμαχος, σκιφθείρειν φησί, καταγλώσσας μοι τὰς αὐλὰς ὑποσελίψας. καὶ νὴ ἀποπτέσθαι φρέσασα πρὸς τὴν διαστοήν. ἀπράκτου δ' ὁ γοῦν ὁ ὑιὸς μου πέμπει τοὺς φίλους τὰ ἀστικὰ, οἱ συλλήψονται τὸν Μεγαρέα. Κο. τοῦτ' ἔστιν ἀπολαῦσαι τῶν φιλικῶν τούτων ἐρώτων, πληγὰς, καὶ δίκας. τὰ δ' ἄλλα, ἡμαύρους εἶναι, καὶ χαλίαρχοι λέγοντες, ὧν τι δέονται δίκη ὠφέλιμον φασί, [2] τὴν σωτάξιν, ἐξ ὧν ἀπολαύσω μισθοφορᾶς, καὶ ποιήσω πάντα ἐπιτελεῖσθαι σοί ὧν, ἀλαζόνες ὄντες. ἐγὼ δ' ἂν εὖ ποιῶ, μὴ ὠφεσιεμένην αὐτὴν τὸ παράπαν. ἁλιεύς τις ἐμοὶ γένοιθ', ἢ ναύτης, ἢ γεωργὸς ἰσόπαις, κολακεύειν εἰδὼς μικρὸν, καὶ κομίζων πολλά. οἱ δὲ τὰς λόφους ἐπισείοντες ἕτοι, καὶ μάχας διηγούμενοι, ψόφοι ὦ Παρθενί.

rem apud ipsos. Cæterùm cùm jam procederet convivium, ego quidem Lydium quoddam carmen cantillare cœpi: & rusticus ille jam surgebat, ut saltaret. Crocale verò applaudebat: & jucunda erant omnia. Interim strepitus exauditur, & clamor, domusque janua exterior effringitur. Paulò pòst irruerunt octo circiter adolescentes, admodum robusti: & inter eos Megarensis ille. Illicò igitur eversa sunt omnia: Gorgus, ut dixi, verberatus, & conculcatus cùm jaceret humi. Crocale verò nescio quo pacto protinus ad Thespiadem vicinam aufugit. Mihi verò Dinomachus, inflictis alapis, dispereas, inquit: & fractas tibias mihi abjecit. Et nunc currens abeo, ut hæc hero meo dicam. Abit etiam agricola quosdam ex urbe amicos visurus, qui Megarensem illum magistratibus tradant. *Co.* Hic ille est fructus quem ex militaribus hisce amoribus percipere licet, plagæ scilicet, & lites. Cæterùm cùm se duces & Tribunos esse jactitent, siquid dandum sit, expecta, ajunt, dum tributum conferatur, & stipendium accipiam, atque omnia tum præstabo. Itaque pereant hi jactatores: & rectè ego facio, quæ ipsos omnino non admitto. Obveniat mihi piscator aliquis, vel nauta, vel agricola paris conditionis, qui parum adulari norit, multaque afferat. At hi qui cristas quatiunt, & prælia commemorant, nihil sunt aliud, Partheni, quàm inanes strepitus.

1 Τὸ πύκρικόν τι τῆς Λυδίας] De tonis dictum antea, dixit autem ὑπόκρικον, αὐτὸ τὰς χόρδας διεψηλάφων, ἀναζαλλομένην τὴν Λυδίαν ἁρμονίαν, ἢ τις ἦδεν τῆς ἄλλων ὃ φύτω προσφορώτατον. κρίκω metaphora ducta à lanificio, ut apud Sapphon. γλυκεῖα μᾶτερ ἐ δύναμαι κρίκειν τὸν ἰστὸν. Bourd.

2 Τὴν σωτάξιν] Quid sit σωτάξις. eod. ore interpretantur Grammatici, sc. est εἰσφορὰ ἣν τοῖς στρατιώταις διένεμον. ἀσυμβίωτον τὴν σωτάξιν, Gallis, *Ie vous payeray à la monstre.* Idem.

DE

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΥ ΤΕΛΕΥΤΗΣ. | DE MORTE PEREGRINI.

ARGVMENTVM.

Insectatur hîc Lucianus arrogantiam & insanam gloriæ cupiditatem, præcipuè Philosophorum, ut cujus gratia plerique omnia audeant. Atque ejus rei exemplum, Peregrini hujus mortem describit, qui ut famam aliquam sui relinqueret, in Olympiis constructo rogo, seipsum in ignem ultrò conjecerit, atque ita extinxerit. Quanquam autem potissimùm ea commemorat, quæ circa mortem illius acta sunt, id quod etiam inscriptio ac titulus pollicentur, interim tamen & vitam ejusdem, & facinora persequitur, à quibus progressus ille, ad hoc genus studiorum postremò se se contulerit, & hoc sub aliena personâ, à qua ipsum etiam modum & causſam mortis, in qua præcipuè nitebantur sectatores illius, refelli ac refutari facit. Nimirum ut eam invidiam à seipso removeret. Apparet enim illis tum temporibus Peregrini nomen, non ita vile apud multos fuisse, præsertim imperitiores, quibus facti hujusce novitas admirationem incusserat. Quemadmodum & ex A. Gellio animadvertere licet, qui ipse quoque honorificam illius mentionem facit libro 12. *cap.* 11. *Cæterum fuit hic Peregrinus, philosophus quispiam ex severioribus illis Stoicæ disciplinæ professoribus (Lucianus Cynicum videri vult) patria Parianus,*

1 De hoc impostore multi Christiani & profani scripserunt. *Bourd.* Athenagoras Apologia pro Christianis. A. Gellius c. 11. lib. 111. Ammian. Marcellinus lib. xxix. *Marcil.* Peregrinus, cognomento Proteus, cujus insignem μιμοδοξίαν tam facetè exagitat Lucianus, Philosophus Cynicus fuit (si tamen hujusmodi palliata mendicabula tanto nomine debent cohonestari) imperante M. Antonino desiit vivere. De quo viro diversa prorsus fuere veterum judicia; nam *laudatur ab his, culpatur ab illis.* Hujus meminerunt Agellius, Athenagoras, Tertullianus, & Ammianus Marcellinus. At Lucianus noster, vir, siquis alius, in deprehendendis hominum moribus sagax, illum graphicè depinxit, quippe quem penitissimè noverat. Navem enim cum eo, ex Troade solvens, conscenderat, ibique γενναίαν Περιχείρα masculas nuptias subodoratus est; illum mortis formidine expallescentem vidit; illum oborta noctu tempestate muliebriter exclamantem audiit. Qui Stoicum faciunt, unde id conjecerint, non possum expiscari. Quid enim? Quia tunc in aula multum dignationis habebant Stoici (id quippe constat) non ausus fuerit Lucianus Stoicum appellitare, qui esset tamen? Quasi non alibi passim totam illam familiam acri aceto perfuderit. Itaque meræ nugæ; neque id vero dixeris ubi à te libellus hic perlectus fuerit. Ceterùm non hîc tantùm Peregrini meminit Lucianus, sed & in libello πρὸς ἀπαίδευτον, ubi simpliciter Proteum Cynicum vocat. Meminit quoque illius in vita Demonactis, ubi hæc leguntur. Περιχείρα δ' Πρωτέως ὀνομαζόντων αὐτοῦ, &c. Vbi interpres, *Peregrino autem Proteï filio ipsum objurgante*; sed ibi, ut sexcentis aliis locis lapsus est. Peregrinus enim & Proteus, idem. Itaque fuerat aliter vertendum. *Tan. Faber.*

1 Lu-

nus, ex Ponto, temporibus Trajani vivens, æqualis Epicteto, Dioni, Musorio, &c. quem se Gellius vidisse quoque ait, Athenis extra urbem in tugurio quodam habitantem. A principio Christianorum quoque religionem aliquandiu secutus fuit, sed mox ad philosophiam relapsus, ab illis, ut Luciano placet, propter ritus ipsorum neglectos atque præteritos, repudiatus.

Λυκιανὸς Κρονίῳ εὖ πράττειν. Ὁ κακοδαίμων Περεγρῖνος, ἢ ὡς αὐτὸς ἐχαιρεν ὀνομάζων ἑαυτὸν, Πρωτεύς, αὐτὸ δὴ ἐκεῖνο τὸ Ὁμηρικὸ Πρωτέως ἔπαθεν. ἅπαντος γὰρ δόξης ἕνεκα μεταβάλλων, καὶ μυρίας τροπὰς τραπόμενος, τὰ τελευταῖα θεῖον, καὶ αὐτὸς ἐμαυτοῦ. τοσοῦτος ἄρα τις ἔρως ἦν τῆς δόξης εἶχεν. καὶ νῦν ἐκεῖνος ἀπηνθράκωταί σοι ὁ βέλτιστος καὶ ὁ Ἐμπεδοκλέα, μᾶλλον δὲ ἐφαλωτεῖν ἐπειδὴ

Lucianus Cronio Salutem. Infœlix ille Peregrinus, aut ut ipse cognominare se ipsum gaudebat, Proteus, id ipsum passus est quod Homericus ille Proteus. Nam cùm omnia gloriæ causa factus esset, & infinitis mutationibus se transformasset, postremo ignis quoque factus est: tanto amore gloriæ tenebatur. Et nunc optimus ille in carbones est redactus, prout Empedocles: nisi quòd ille quidem co-

1 Λυκιανὸς Κρονίῳ εὖ πράττειν] Hinc cuivis apparet Epistolam esse πραγματείαν hanc. In MS. tamen λόγος dicitur, id est historia sive narratio, quemadmodum Herodotus libros suos λόγους vocat lib. v. ὡς δεδήλωταί μοι ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ. Ita & lib. vi. Hecatæum citans. Ita & alii passim. Cæterùm in plerisque MSS. hanc sive historiam sive narrationem frustra quæsieris. Qua causa id factum, si lubet scire, audi, quæso, quod in uno ex MSS. reg. ascriptum est: Ἐνταῦθα παρεῖση ἱκανὰ ὅπερ ἐστὶ Περεγρίνου τελευτῆς λόγος, διὰ τὸ ἐν τούτῳ ὑποσκώπτειν εἰς τὰ Χριστιανισμόν. Consultò scilicet omissum fuisse huncce tractatum, quòd in eo Lucianus derideat Christianismum. Sed Musis Græcis & bonarum literarum Genio lubet gratulari, quòd non omnes majores nostri fatui & muliebriter pii fuerint, neque tam inconsultam pietatem coluerint. Ostendam tamen infrà non planè ad nos integrum perveniisse hunc libellum. *Tan. Faber.*

2 Ὁμηρικὸ Πρωτέως] Eos versus respicit qui leguntur od. Δ.

πάντα δ' γενόμην περήσεται, ὅσσ' ἔπι γαῖαν
ἐρπετὰ γόνονται, καὶ ὕδωρ & θεσπιδαὲς πῦρ.

Fabulam explicat Diodorus sanè διφυῶς, ut & Lucianus in libello de saltatione, neque sanè infeliciter Eustathius, qui illum censet θαυμασιώτατον fuisse, quales olim accepimus Callisthenem Phliasium, Scymnum Tarentinum, Xenophontem quemdam, Philisidem, atque alios, quorum meminit Athenæus lib. i. *Idem.*

3 Ἐμπεδοκλέα] Quod ait hoc loco Lucianus, Empedoclem se in Ætnæ flammas dedisse præcipitem, ab aliis item & Græci & Latini nominis scriptoribus asseritur; Verùm more suo faciunt dum aliquid circa summos viros παραδόξως; illum & sua sapientia & Lucretii præstantissimi Philosophi & Poëtæ testimonium facilè tutantur, cùm præsertim scripserit olim Timæus eum in Peleponneso diem suum obiisse, & Neanthes Cyzicenus auctor fuerit, eum è curru prolapsum crus sibi perfregisse, contractoque ex eo casu morbo, periisse. Quorsum igitur & crateres

Ætnæ

ἐφῆκε ἐμβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τοὺς [1] κρατῆρας. ὁ δὲ γενναῖος ἦτο, τὴν πολυανθρωποτάτην τῶν Ἑλληνικῶν πανηγύρεων πρήσας, πυρὰν ὑπερμεγέθη νήσας, ἐπιπλήσιον ἐπὶ πᾶσιν μαρτύρων, καὶ λόγους πολλοὺς ὑπὲρ τούτου εἰπὼν πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ὀλίγου δεῖν πρὸ πολλῶν ἡμερῶν δὲ τολμήσαντος. πολλὰ πίνων δοκῶ μοι ὁρᾶν σε γελῶντα ἐπὶ τῇ [2] κορύζῃ μέσου τοῦ μετώπου. μᾶλλον δὲ καὶ ἀκμὴν βοῶντος, οἷά σε εἰκὸς βοᾶν. ὦ τῆς ἀβελτηρίας. ὦ τῆς δυσκηπίας. ὦ τῶν ἄλλων, ἃ λέγειν εἰώθεμεν περὶ αὐτῶν. σὺ μὲν δὴ πόρρω που εἶ, καὶ μακρῷ ἀσφαλέστερον. ἐγὼ δέ, ὥσπερ τὸ πῦρ αὐτό, καὶ ἔτι μᾶλλον σὺν πολλῷ πλήθει τῶν ἀκροατῶν εἶπον αὐτά. οἷόν μοι, ἀχθομένῳ, ὅσοι ἐθαύμαζον τὴν ἀπόνοιαν καὶ μέρος. ἦσαν δέ τινες, οἳ καὶ αὐτοὶ ἐγέλων ἐπ' αὐτῷ. ἀλλ' ὀλίγου δεῖν, ὑπὸ τῶν Κυνικῶν ἐγώ σοι διεσπάσθαι, ὥσπερ ὁ Ἀκταίων ὑπὸ τῶν κυνῶν, ἢ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ ὁ Πενθεὺς ὑπὸ τῶν Μαινάδων. ἡ δὲ πᾶσα [3] τῆς πράγματος ἀσκευὴ, τοιάδε ἦν. τὰ μὲν ποιητὴν οἶσθα οἷός γε ἦν, καὶ ἡλίκα ἐτραγῴδηκε παρ' ὅλον τὸν βίον, ὑπέρ τε Σοφοκλέα, καὶ τὸν Αἰσχύλον. ἐγὼ δ' ἐπεὶ τάχιστα εἰς τὴν Ἦλιν ἀφικόμην. [4] ἀφ' ἧς γυμνασίου

conatus est clam in crateres Ætnæ præcipitem se dare. At generosus iste, observato Græcorum conventu frequentissimo, constructa quàm maxima pyra, tot testibus conscriis insiluit, postquam orationes super hac re habuisset ad Græcos, non multis ante hoc ausum diebus. Videor igitur mihi videre te multum deridentem senis hujus arrogantiam: aut potiùs audio exclamantem, qualia par est te exclamare, O insipientiam! ô ærumnosam gloriam! aliaque quæ de illis dicere consuevimus. Quæ quidem tu procul, & longè tutiùs: ego verò prope ipsum, quinetiam priùs in magna auditorum multitudine dixi: nonnullis quidem graviter ferentibus, qui senis illius dementiam admirabantur. Sed erant etiam aliqui qui deridebant ipsum. At ego propemodum à Cynicis discerptus sum, velut Actæon à canibus, & consobrinus ejus Pentheus à Bacchis. Atque omnis hujus rei apparatus, erat hujusmodi. Nosti qualis poëta fuerit, quàm multas tragœdias per totam vitam ediderit, Sophocle, & Æschylo major. Ego verò quum primùm in Elidem veni, illorum gymnasio ille-

Ætnæ, & crepidarum altera? γυγαίθου κόρων. De Pythagora quot præstigias ubique legas? de Aristotele autem & Euripo Bœotiæ, quid? Ea certè refellere nemo quisquam possit, niti & otio suo abutatur, & τὸ ἐν παιδιᾷ ἀλήθειαν prodat. *Tan. Faber.*

1 Κρατῆρας] Ita vocabant Ætnæ montis ἀναχοάς. Idem.

2 Κορύζῃ] Malim verti *dementiam* & *stoliditatem*, quàm *arrogantiam*. Ita ἐν παροιμίαις dixit: κενοδοξίᾳ & τύφῳ & φρενὶ κόρυζα. Et in Pseudomanti: ἰδιώτης & κορύζης μεστὸς & ῥίνα. Idem.

3 Τῆς φρενιτικῆς διασκευὴ] Corrig. δράματος. Metaphora enim perpetua à theatris, & artificibus scenicis, ducta utitur; quippe subjungit, τὰ μὲν ποιητὴν οἶσθα, & mox, ἐτραγῴδηκε ὑπὲρ Σοφοκλέα, & inferius paulo, καὶ γὰρ τοῦτο ποδὸς ἕτερον ὠδίαν ἰῶ, ἡ μεσημβρία, & sub finem libelli, αὖθις ἐμὲ γελῶντά σε, ὦ καλὲ Κρῆτες, ἀπατεῶνα τοῦ δράματος. Itaque adeo non est quod quis de emendatione nostra possit dubitare. *Idem.*

4 Ἀπὸ τοῦ γυμνασίου αὐτῶν] Ἀπὸ τοῦ γυμνασίου αὐτοῦ. αὐτῶν pro ἐμοῦ: Sic inferius,

αὐτῶν, ἐπήκουον ἅμα Κυνικοῦ τινος, μεγάλῃ, καὶ τραχείᾳ τῇ φωνῇ τὰ σαυτῆς ταῦτα, καὶ [1] ἐν τελοδὲ τινὶ δριτινὶ ἐπιβοωμένου, καὶ ἅπασιν ἀπαξαπλῶς λοιδορουμένου. εἶτα καταλήξεν αὐτῷ ἡ βοὴ εἰς τὸ Πρωτέα. καὶ ὡς ἂν οἷός τε ὦ, πειράσομαί σοι αὐτὰ ἐκεῖνα ἀπομνημονεῦσαι, ὡς ἐλέγετο. [2] σὺ γὰρ γνωρεῖς δηλαδὴ, πολλάκις αὐτοῖς ἐπιτυχὼν βοῶσι. Πρωτέα γάρ τις ἔφη κενόδοξον τολμᾷ λέγειν [3] ὦ γῆ, καὶ ἥλιε, καὶ ποταμοί, καὶ θάλαττα, καὶ [4] πατρῷε Ἡράκλεις; Πρωτέα, τὸν Συρίᾳ δεδεμένον, τὸν τῇ πατρίδι ἀνένδοτον [5] πεντακισχίλια τάλαντα, τὸν ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων πόλεως ἐκβληθέντα, τὸν ἔνδοξον ἥλιε illectus, Cynicum quendam simul inaudivi, magna & aspera voce consueta hæc, ac virtutem ex trivio inclamantem, omnesque nullo discrimine convitiis incessentem. Tandem in Proteum desiit ejus vociferatio. Atque ego illa pro virili: prout dicebantur, tibi commemorare conabor. Tu verò hæc planè ita se habere cognosces, quippe qui sæpe vociferantibus illis adstitisti. Proteum, inquit, audet quispiam ambitiosum appellare, ô terra, ô sol, ô fluvii, & mare, & patriæ Hercules? Proteum qui in Syria vinctus est, qui patriæ quinque millia talentorum remisit, qui ex vrbe Roma ejectus est, qui sole est insignior, qui

riùs, ἀπήειον ὀφόμενος τοὺς ἀθλητάς. Marcil. *Illorum gymnasio illectus*, ait interpolator veteris interpretis, doctus, Iupiter, νὴ τὰ δεγανίδα. Sed fallitur μανικὸν ὄσον. Non vidit Lucianum, dum Olympiam venit, *per Eleorum gymnasium transisse*. Pausanias in Eliacis inter ea quæ ἄξια μνήμης, putat, hujus gymnasii, quod ipse vetus gymnasium vocari ait, mentionem facit, additque, καὶ ὅσα εἰς τοὺς ἀθλητὰς φοιτᾷ ἐς Ὀλυμπίαν ἀφικνεῖται, ἐν τούτῳ σφίσι τῷ γυμνασίῳ δρᾶν καθέστηκε. Tan. Faber.

1 Ἐν τελοδὲ τῇ ἀρετῇ] Emenda, τὸ ἐν τελοδὲ ἀρετὴν, longè enim aliud est, ὄπιβοᾶδη τὸ ἀρετὴν ἐν τελοδὲ, & τὸ ἐν τελοδὲ ἀρετὴν ὄπιβοᾶδη. Prius illud nihil ad hunc locum facit. Vocat autem Lucianus τὸ ἐν τελοδὲ ἀρετὴν, quia nil nisi de virtute loquebantur istæc ἐντεύξεις σοφίας. Inde est quod in Timone Iupiter perquàm facetissimè dicit, ὥστε ἢ ὄπιβυσάμενον χρὴ τὰ ὦτα καθάδε, ἢ ὄπιτριβῆναι πρὸς αὐτῶν (φιλοσόφων) ΑΡΕΤΗΝ ΤΙΝΑ, καὶ ἀσώματα, καὶ λήρους μεγάλῃ φωνῇ ξυνειρόντων. Quo loco vocula hæc ΤΙΝΑ innuit tritum quid & tralatitium. Ita & in Gallo Micyllus de Philosopho nescio quo loquens ait: καὶ ΑΡΕΤΗΝ ΤΙΝΑ πρός με διεξιὼν ὁ διδάσκων, &c. Nisi quòd non lubet ἐν ἀέρι σοφίζεσθαι, locum illustrissimum Plauti, qui à nemine hactenus intellectus est, possem emendare:

——— *conferunt sermones inter sese drapetæ,*
Obstant, obsistunt, incedunt cum suis sententiis;

Verùm id alibi à me præstitum est. Quippe legendum demonstravi,

——— *Conferunt sermones inter sese de arete.* Idem.

2 Σὺ γὰρ γνωρεῖς] Interpres, *Tu verò hæc planè ita se habere cognosces.* Atqui non ita est, sed uti dicam. Metuit Lucianus ne sibi à quoquam oratio Cynici adscribatur; id quo ne fiat, ait, ὡς ἐλέγετο, additque, *Quam orationem facilè agnosces, qui hujusmodi canes sæpe latrantes audieris.* Quæ sententia longè alia est. *Idem.*

3 Ὦ γῆ καὶ ἥλιε] Ridet Lucianus, τὸ ὀγκηρὸν φλυαφίαν τῶν ἐπῳωνήματος. Idem.

4 Πατρῷε Ἡράκλεις] Videlicet Herculem quasi πατριάρχην, seu familiæ suæ principem haberi volebant Cynici, seque veluti Ἡρακλίσκους πινὰς jactitabant. *Idem.*

5 Πεντακισχίλια τάλαντα] Ἐπιτραγῳδεῖ Theagenes. Peregrini enim facultates, ut ἐν τῷ μὴ ταῦτα constabit, χγ. talenta non exsuperabant. *Idem.*

ἐπισημότερον, τὸ ἀνταγωνίσασθαι τῷ αὐτοῦ τῷ Ὀλυμπίῳ δυνάμενον. ἀλλ' ὅπ ἀλλὰ πυρὸς ἐξάψαι καὶ βίᾳ διέγνωκεν ἑαυτὸν, εἰς κενοδοξίαν πίπτειν τοῦτο ἀναφέρουσιν. ὁ γοῦν Ἡρακλῆς ὅπως; ὁ γοῦν Ἀσκληπιὸς, καὶ [2] Διόνυσος κεραυνῷ; ὁ γοῦν τὰ πλούσια Ἐμπεδοκλῆς εἰς τοὺς κρατῆρας; ὡς ὃ ταῦτα εἶπεν ὁ [3] Θεαγένης, τοῦτο γὰρ ὁ κεκραγὼς ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο, ἠρώτα πρὸς τοῦ παρεστῶτας, τί βούλεται τὴ περὶ καὶ πυρὸς, ἢ τί Ἡρακλῆς, καὶ Ἐμπεδοκλῆς, ὡς τὸ Πρωτέα. ὁδὶ, φὴν εἰς μακρὰν ἔφη καύσῃ ἑαυτὸν ὁ Πρωτεὺς Ὀλυμπάσι. πῶς ἔφην, ἢ πόθεν ἕνεκα; εἶτα ὁ μὲ, ἐπειρᾶτο λέγειν. ἐδόα ὃ ὁ Κυνικὸς. ὥσπερ ἀμήχανον ὢν ἄλλως ἀκούειν. [4] ἐπήκουον δὲ τὰ λοιπὰ, ἐπαυλῶντος αὐτῷ, καὶ θαυμαστάς τινας ὑπερβολὰς διεξιόντος καὶ καὶ Πρωτέως. τὸ μὲν γὰρ Σινωπέα, ἢ τὸν διδάσκαλον αὐτῷ Ἀντισθένη, ὁδὶ προκαλεῖσθαι ἠξίει αὐτῷ, ἀλλ' οὐδὲ τὸν Σωκράτη αὐτόν. ἐκάλει δὲ τὸν Δία ἐπὶ τῷ ἅμιλλαν. εἶτα

qui cum ipso Olympio certare possit. Sed quia per ignem è vita educere se decrevit, quidam hoc ad vanam gloriam referunt. [1] Nonne sic fecit Hercules? nonne Æsculapius? & Bacchus fulmine periit? nonne & postremùm Empedocles in crateres se præcipitem dedit? Hæc cùm dixisset Theagenes (nam sic vocabatur ille qui clamaverat) quendam ex adstantibus interrogavi, quid hoc de igne, aut quid Hercules, vel Empedocles ad Proteum attineret. Tum ille, brevi, inquit, in Olympia, seipsum cremabit Proteus. Quomodo, inquam, & quorsum? Deinde cùm rem mihi exponere conaretur, ita clamabat Cynicus, ut alium audire non posse̓m. Verùm exaudiebam reliqua, quum verba funderet, ac mirificis laudibus Proteum extolleret. Etenim Sinopensem illum, aut præceptorem ejus Antisthenem, ne conferre quidem cum illo dignabatur, sed neque ipsum Socratem. Iovem autem provocabat ad certamen.

1 *Nonne*] Igne mori multi glorioſum putarunt, inter quos etiam fuit Colanus, qui ſe ultro incendio obtulit, cùm jam mori decreviſſet. Nicolaus Damaſcenus & Philoſophus & hiſtoricus ſcribit à ſe viſum Zarmanochegam Indum qui ſatis fortunatus Athenis ſe cremavit, quòd abundè vixiſſet, in cujus tumulo ita inſcriptum fuit: Ζαρμανοχήγας Ἰνδὸς ἀπὸ Βαγόνης κατὰ τὰ πάτρια Ἰνδὸν, αὐτὸν ἀπὸ θανατήσας κεῖται. Cogn.

2 Διόνυσος] Vnde Antipater Sidonius de Hercule & Baccho,

——— αἱ δ' ἀπὸ γαίης
Ἡρακλῆα ἐς ἀθανάτους ὀπὶ πυρὸς ἀμφότεροι. Tan. Faber.

3 Θεαγένης] Philoſophus Cynicus. *Idem.*

4 Ἐπήκουον δὲ τὰ λοιπὰ] Verba hæc plane amittunt elegantiam ſi reddantur cum interprete *verum audiebam reliqua cum verba funderet ac mirificis laudibus Proteum extolleret.* Narrat hic Lucianus, ſe audiviſſe quendam Theagenem φωνῇ μεγάλῃ καὶ τραχείᾳ in trivio virtutes latrantem, & deinde de Proteo ſeu Peregrino dixiſſe, ſane qui clamat voce magna & aſpera, gravate verba, & non niſi magno cum labore niſuque pronuntiat; *fundere verba* ii dicuntur qui prompta, facili, atque plena oratione utuntur; ſic *fluentia verba* apud Auctorem carminis ad Piſon. Et *fluens cantus* apud Valer. Flacc. lib. 3. Argonaut. v. 158. ῥέοντα λόγων apud Ælian. lib. 8. c. 12. ποικ. occurunt. vix habent Latini, quo elegantiam illam, quæ in verbis Luciani eſt exprimant; niſi circumlocutione utantur, ut, exaudiebam *cum magno conatu reſo-*

μήτοι ἔδοξεν αὐτῷ ἴσως πῶς φυλάξαι αὐτούς. καὶ ὅπως καταπαύσει τὸν λόγον. δύο γὰρ ταῦτα ἔφη ὁ βίος ἄριστα δημιουργήσασθαι ἐπιστάμενος, τὸν [1] Δία τὸν Ὀλύμπιον, καὶ Πρωτέα. πλάσαι μὲν, καὶ τεχνίτας, καὶ μὲν, Φειδίαν. καὶ μὲν, ἡ φύσις. ἀλλὰ νῦν ἐξ ἀνθρώπων εἰς Θεοὺς [2] τὸ ἄγαλμα τοῦτο οἰχήσεται, ὀχούμενον ἐπὶ πυρός, ὀρφανοὺς ἡμᾶς καταλιπόν. ταῦτα ἐμοῦ πολλοῦ ἰδρῶτι διεξελθόντος, ἐδάκρυε μόλις γελοίως, καὶ τὰς τρίχας ἐπάλλετο, ὑποφειδόμενος μὴ πάνυ ἕλκειν. καὶ τέλος, ἀπῆγον αὐτὸν λύζοντα μεταξὺ τῶν Κυνικῶν τινες, [3] συμμυσταγωγοί. [4] μὴ τοῦτον, ἄλλον σύριγξ ἀναβαίνει, ἐμπεσοῦσαν λαβοῦσαν τὸν πλῆθον, [4] ἀλλὰ ἐπ' αἰθομβίοις τοῖς πρώτοις ἱερείοις ἐπῆλθε τῶν σπονδῶν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἐπὶ πολὺ ἐγέλα, καὶ δῆλον ὡς [5] νεύσειεν αὐτὸ ὁρῶν. εἶτα ἤρξατο ὧδέ πως. ἐπεὶ ὁ κεφάραξος Θεαγένης τέλον τῶν μιαροτάτων

men. Deinde cùm ipsi visum esset pares ipsos servare, orationi finem imposuit. Duo hæc, inquit, visa sunt in hominum vita, opificia præstantissima, nempe Iupiter Olympius, & Proteus. Plastæ verò, & artifices fuerunt, illius quidem, Phidias, hujus autem, Natura. At nunc ab hominibus ad Deos abibit hæc statua, igni vecta, pupillos nos relinquens. His multo cum sudore pronuntiatis, admodum ridiculè flebat, & capillos vellebat, subparcens tamen, ne penitus avelleret. Postremò Cynici quidam illum interim singultientem consolantes abduxerunt. Post hunc alius illico conscendit, non cunctatus donec multitudo dilaberetur: sed prioribus sacris ardentibus libamina infudit. Ac sub initium quidem effusè ridebat, idque ex imis præcordiis facere videbatur. Deinde sic exorsus est. Postquam sceleſtus ille Theagenes nequissimæ orationi, more

reliqua dicentem. Quo respiciunt etiam illa quæ sequuntur: ταῦτα ἐμοῦ πολλοῦ ἰδρῶτι διεξελθόντος ἐδάκρυε μόλις γελοίως. Et p. 43. ἐγὼ δ' ἀρεὶς αὐτὸν διαρρηγνύμενον. *ego relinquens illum, qui se vociferatione rumpebat.* Adde quid ἐξαντλόω semper de re molesta & gravi dicatur. Euripid. Med. v. 79.

Ἀ πολλὰ μὲν δὴ κἀπὸν ἐξεπονησάμην
Νέον παλαιῷ, πρὶν τὸ δ' ἐξωυτλῆναι.

Priusquam illud malum exhaustum sit. Et Alcest. v. 354.

—— ἀλλ' ὅμως βάρος ψυχῆς ἀπάντλοιμι ἄν.

Quomodo *exhaurire dolorem* & alia apud Latinos passim leguntur. *Gisb. Cuperus Observ. l. 3. c. 2.* Alm.

1 Δία τὸν Ὀλύμπιον] Opus Phidiæ, ex ebore & auro. Describitur à Pausania. *Tan. Faber.*

2 Τὸ ἄγαλμα τοῦτο] Nota duriorem metaphoram, sed Cynico convenientem. Peregrinum enim intelligit, quem cum Iovis Olympii simulacro comparavit. Ita & mox. *Idem.*

3 Μετὰ τοῦτον ἄλλος] Hic anonymus, quo velut ὑποκριτῇ utetur Lucianus ὁ τῷ δράματι διάκοσμος, Peregrinum suis coloribus depinget. *Idem.*

4 Ἀλλ' αἰθομβίοις] Metaphora à sacris ducta: non poterat χαριέστερον hic noster. *Idem.*

5 Νεύσειεν] Homericum. *Bourd.* Poëtica vox est. Videlicet alludit ad locum Homeri, primulo initio Iliad. α.

Νεύσεν ἐπὶ κρατὶ ——— Tan. Faber.

αὐτῷ λόγων, [1]τὰ Ἡ῾ρακλείτου δάκρυα ἐποιήσατο, ἐγὼ κἀγὼ τὸ ἐναντίον, ἀπὸ Δημοκρίτου γέλωτος ἄρξομαι. καὶ αὖθις ἐγέλασα ἐπιπολύ, ὥστε καὶ ἡμῶν τὰς πολλὰς ἐπὶ τὸ ὅμοιον ἐπεσπάσατο. εἶπε ἐπιστρέψας ἑαυτὸν, ἢ τί γὰρ ἄλλο ἔφη ὦ ἄνδρες χρὴ ποιεῖν, ἀκούοντας μὲ ὕστατα γελοῖα ῥήσεων, ὑρῶντας δ' ἄνδρας γέροντας δεξαμένους καταπτύστους ἕνεκα, μορμονυχῆ κυδιστῶντας ἐν τῷ μέσῳ; ὡς δ' εἰδείητε [2]οἷόν τι τὸ ἄγαλμά ἐστι τὸ κωμῳδούμενον, ἀκούσατέ μου, ἐξαρχὰς ἀποφυλάξαντος τὸν γνώμονα αὐτῷ, καὶ τὸν βίον ἐπιτηρήσαντος. ἔνια δ' ἀπὸ τῶν πολιτῶν αὐτῷ ἐπιπυνθανόμην, καὶ οἷς ἀνάγκη λῶ ἀκριβῶς εἰδέναι αὐτόν. τὸ γὰρ τοῦ φύσεως τέρατα πλάσμα, καὶ δημιούργημα, [3]ὁ δὲ Πολυκλείτου κανὼν, ἐπεὶ εἰς ἄνδρας πλεῖν ἤρξατο, ἐν Ἀρμενίᾳ μοιχεύων ἁλοὺς, μάλα πολλὰς πληγὰς ἔλαβε. καὶ τέλος καὶ δὲ τέγους ἁλόμενος, διέφυγε, [4]ῥαφανίδι τὴν πυγὴν βεβυσμένος. εἶτα μειράκιόν τι ὡραῖον ἀφθορίσας, τριακοσίων ἐξωνήσατο παρὰ τῶν γονέων δὲ παιδὸς, πενήτων ὄντων,

more Heracliti lachrymando, finem impoſuit: ego contrà à Democriti riſu exordiar. Et rurſus riſum profudit, ita ut pleroſque noſtrûm ad ſimilem riſum pertraheret. Deinde converſus, Quidnam aliud, inquit, ô viri nobis faciendum eſt, adeò ridiculas orationes audientibus, videntibuſque ſenes viliſſimæ gloriolæ gratia, tantùm non in medio ſaltantes in caput? Vt autem ſciatis qualis ſit hæc ſtatua quæ cremabitur, audite me, qui mentem ipſius ab initio obſervavi, & vitam animadverti. Nonnulla etiam à civibus ejus accepi, qui non potuerunt ipſum non accuratè noſſe. Nam hoc Naturæ figmentum, & opificium, Polycleti canon, cùm inter viros cenſeri cœpiſſet, in Armenia in adulterio deprehenſus, non paucas accepit plagas, ac tandem de tecto deſiliens aufugit, natibus raphano oppletis. Deinde conſtuprato adoleſcente formoſo, tribus nummorum millibus à pueri parentibus, qui tenuis erant fortunæ, redemit ſce-

1 Τὰ Ἡ῾ρακλείτου δάκρυα] Iuvenalis x. de Democrito & Heraclito,

Iamne igitur laudas quod de ſapientibus alter
Ridebat, quoties de limine moverat unum
Protuleratque pedem; flebat contrarius alter? Tan. Faber.

2 Οἷόν τι τὸ ἄγαλμα] Iterum ridet φορτικὴν illam metaphoram Theagenis. Eodem mox ſpectat, cùm de Canone Polycleti loquitur. *Idem.*

3 Ὁ τοῦ Πολυκλείτου κανών. Ἐπεὶ] Ὁ τοῦ Πολυκλείτου κανών, ἐπεὶ. Marcil. Plinius xxxiv. *Idem* (Polycletus) *& Doryphorum viriliter puerum fecit, & quem Canona artifices vocant, lineamenta artis ex eo petentes, velut à lege quadam.* Hujus Canonis meminit quoque in lib. de Saltatione Lucianus. τὸ δὲ σῶμα καὶ τὸ Πολυκλείτου Κανόνα ἤδη ἐπιδείκνυσι μοι δοκῶ. Tan. Faber.

4 Ῥαφανίδι τὴν πυγὴν βεβυσμένος] Supplicium deprehenſorum in adulterio. Τοὺς μοιχοὺς τῷ ῥαφανίσῳ πλαυνον καὶ τὰς ἑδρας. Heſy. huic ſupplicio inſuper addit depilationem & cineris calidi aſperſionem Scholiaſt. Ariſtoph. ad nubes. *Bourd.* Catullus,

At tum te miſerum, malique fati,
Quem attractis pedibus, patente porta
(hoc loco idem eſt ac ῥαφανῖδες)
Percurrent raphanique mugileſque.

Sed

μὴ [1] ἐπὶ τ ἁρμοσὴν ἀπαχθῆναι τ Ἀσίας. ταῦτα, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐάσειν μοι δοκῶ. [2] πηλὸς γὰρ ἔτ ἄπλως ὢν, καὶ ὑδέπω τετελὲς ἄγαλμα ἡμῖν ἐδεδημιούργητο. ἃ ὃ τ πατέρα ἔδρασε, κ πάνυ ἀκοῦσαι ἄξιον. καίτοι πάντες ἴστε, καὶ ἀκηκόατε ὡς ἀπέπνιξε τ γέροντα, ὅσον ἀναχόμενον αὐτὸν ὑπὲρ ἑξήκοντα ἔτη ἤδη γηρῶντα. εἶτα ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα διεδεδόητο, φυγὴν ἑαυτῷ καταδικάσας, ἐπλανᾶτο, [3] ἄλλην ἄλλοτε ἀμείβων, ὅπως ᾗ τὸν [4] θαυμασὴν σοφίαν τ Χριστιανῶν ἐξέμαθε. ὥστε τὸν Παλαιστίνην τοῖς ἱερεῦσι, καὶ γραμματεῦσιν αὐτῶν ξυγγενόμενον. [5] καὶ τί γάρ, ὃν βραχὺ [6] παῖδας αὐτὸς ἀπέφηνε, προφήτης, κ διάσκελος, ne ad Asiæ præfectum duceretur. Hæc & similia videntur mihi prætermittenda. Nam erat adhuc informe lutum, & nondum perfecta nobis statua. Quæ autem in patrem perpetravit, ea commemoratione digna puto. Quanquam scitis omnes, & audivistis, ut senem suffocavit, quem non sustinebat supra annos sexaginta jam senescere. Postea quum scelus hoc divulgatum esset, arreptaque fuga seipsum condemnasset, errabat terram terra commutando. Quo tempore mirabilem Christianorum sapientiam didicit, circum Palæstinam cum sacerdotibus & scribis ipsorum conversans. Ac brevi illos præ se pueros esse ostendit, cùm propheta, so-

Sed rem omnem optimè describit Aristophanis Schol. in νεφέλαις ad hunc versum,

τί δ' ἦν ἐφανίσθη γε παιδόμυρός σοι, τέφρα τε πλθῆ;

ἔτω δ', ait, ὦ, &c. Neque enim vacat transcribere. Ceterum mihi obiter monendus est lector, versum illum corruptum esse. Qui pote, inquies, cùm ita planus sit; ita facilis sit? Atqui ita est. Nonne unâ syllabâ modulum sui generis excedit? Lege itaque,

τί δ' ἦν ἐφανίσθη γε παιδὶς σοι, τέφρα τε πλθῆ; Tan. Faber.

1 Ἐπὶ τ ἁρμοσὴν ἀπαχθῆναι τ Ἀσίας] Vox ἁρμοσὴς olim nomen fuit magistratus apud Spartiatas, qui mittebatur præfectus alicujus urbis aut regionis. At tempore Luciani pridem defierat usus ejus magistratus & vocis, nam ἀνθύπατος à Græcis, *Proconsul* à Latinis vocabatur magistratus, qui Roma missus Asiam regebat. Nec video, quare hanc vocem à tanta antiquitate revocaverit Lucianus, ut designaret Romanum proconsulem, penes quem erat jus gladii ad punienda crimina. *Palm.* Intelligit Proconsulem. Diodorus Siculus lib. 13. existimavit vocem esse Laconicam, vel Laconibus peculiarem. ὁ δ' ὀκτὼ πόλεσι καθιστάμενος ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἁρμοὺς (ὃν οἱ Λάκωνες ἁρμοσὴν ἐκάλεν) &c. At ego de Laconibus dici ἁπλῶς non puto. Xenophon enim de Thebanis lib. VII. Ἑλληνικῶν usurpavit ut & Plutarchus in vita Demetrii, ubi Hieronymum historicum ait ἐπιμελητὴν ἁρμοσὴν Thebarum ab eo fuisse constitutum. Harmostæ aliter dicebantur ἁρμοσῆρες Xenoph. lib. IV. alibi autem ἁρμόζοντες, quemadmodum ὁ πειρίζων pro πειρασὴς, & sexcenta alia. *Tan. Faber.*

2 Πηλὸς] Legend. Casaub. ad illud Persii *sudum & molle lutum es.* Bourd.

3 Ἄλλην ἄλλοτε ἀμείβων] Id aliter Græci dicunt, γὴν ποδὶ γῆς ἐλαύνειν. Tan. Faber.

4 Θαυμασὴν σοφίαν τ̃ν χριστιανῶν ἐξέμαθε] Athenagoras Apologia. *Marcil.* Ἐκ ρητικῶς. Idem.

5 Καὶ τί γάρ] Non vidit Interpres harum vocularum venustatem. *Idem.*

6 Παῖδας αὐτὸς ἀπέφηνε] Ita Xenophon in luculentissima illa de Agesilao rege oratione, παῖδα ἀπέδειξε τ̃ Ταναφέγλωττῃ ἀπάτῃ. Idem.

σάρχης, καὶ ξυναγωγεύς, καὶ [1] πάντα μόνος αὐτὸς ἦν. καὶ τὰ βίβλια τὰς μὲν, ἐξηγεῖτο· καὶ διεσάφει πολλὰς δ' αὐτὸς ἐξευρήκεσαι, καὶ ὡς θεὸν αὐτὸν [2] ἐκεῖνοι ἐδηγοῦντο, καὶ νομοθέτην ἐχρῶντο, καὶ προστάτην ἐπεκαλοῦντο. [3] τὸ μέγαν γοῦν ἐκεῖνον ἔτι σέβουσιν ἄνθρωπον, τὸν ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ἀνασκολοπισθέντα, ὅτι καινὴν ταύτην τελετὴν εἰσήγαγεν εἰς τὸν βίον. τότε δὲ ἐπὶ πολὺ φεὶς ἐπὶ τούτῳ ὁ Πρωτεὺς, ἐνέπεσεν εἰς τὸ δεσμωτήριον. ὅθεν ἐπὶ αὐτὸν ἀμέσως ἐκεῖνος αὐτῷ ἀξίωμα περιεποίησε πολὺ τὸν ἐξῆς βίον, καὶ τὴν προσδοκίαν, καὶ δεξιότητα. ὧν ἐρῶν ἐπύγχανεν. ἔπειδὴ δ' ἐν ἐδέδετο, οἱ Χριστιανοὶ συμφορὰν ποιούμενοι τὸ πρᾶγμα, πάντα σθένος, ἐξαρπάσαι περιώδυνοι αὐτόν. εἶτ' ἐπεὶ τοῦτο μὲν ἀδύνατον, ἦν ἄλλη θεραπεία πᾶσα ἀμελῶς παρεργῶς, ἀλλὰ ξυὺ σπουδῇ ἐγίγνετο. καὶ ἔωθεν μὲν γέρων ἦν ὁρᾶν παρὰ τὸ δεσμωτηρίον περιῳδοῦντα χήρας, κόρας πρωΐας, καὶ παιδία ὀρφανά. οἱ δὲ καὶ τελέως αὐτῶν, καὶ συνεκάθευδον ἔνδον μετ' αὐτοῦ, ἀμφιθέοντες τοὺς δεσμοφύλακας. εἶτα [4] δεῖπνα ποικίλα εἰσεκομίζετο, ἐπεὶ σφόδρα ἦν ἐν σεβάσμασι παρὰ τοῖς πιστοῖς, καὶ ὡς θεὸς ἐνομίζετο. καὶ πολλάκις καὶ ἐκ τῆς Ἀσίας τινὲς τῶν ἐκκλησιῶν ἐπέμποντο παρ' αὐτὸν ἐκ τῶν πόλεων ἐπιτρόποι, ἐπὶ συμβουλίαν τινὰ καὶ παράκλησιν, καὶ παραμυθίαν, ὡς ἐπὶ ἀνδρὸς ἐν τοῖς μάλιστα δυναμένου. ἔτι δὲ καὶ χρήματα ἐκ τῶν πόλεων ἐπορίζετο αὐτῷ πολλὰ, καὶ οὐκ ὀλίγα· ἦν γὰρ ἐν πολλοῖς ἡ τοῦ δεσμοῦ ἐκείνου ἀπόκλησις. ἐν τούτοις δὲ καὶ γέρων τις ἐκ τῆς Ἀσίας ἐλθὼν, ἐπὶ τὸν δεσμὸν ἐκεῖνον, ἐπὶ τὸν ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ἀνασκολοπισθέντα, ὅτι καινὴν ταύτην τελετὴν εἰσήγαγεν εἰς τὸν βίον. τότε δὲ ἐπὶ πολὺ φεὶς ἐπὶ τούτῳ ὁ Πρωτεὺς, ἐνέπεσεν εἰς τὸ δεσμωτήριον. ὅθεν ἐπὶ αὐτὸν ἀμέσως ἐκεῖνος αὐτῷ ἀξίωμα περιεποίησε πολὺ τὸν ἐξῆς βίον, καὶ τὴν προσδοκίαν, καὶ δεξιότητα. ὧν ἐρῶν ἐπύγχανεν. ἔπειδὴ δ' ἐν ἐδέδετο, οἱ Χριστιανοὶ συμφορὰν ποιούμενοι τὸ πρᾶγμα, πάντα σθένος, ἐξαρπάσαι περιώδυνοι αὐτόν. εἶτ' ἐπεὶ τοῦτο μὲν ἀδύνατον, ἦν ἄλλη θεραπεία πᾶσα ἀμελῶς παρεργῶς, ἀλλὰ ξυὺ σπουδῇ ἐγίγνετο. καὶ ἔωθεν μὲν γέρων ἦν ὁρᾶν παρὰ τὸ δεσμωτηρίον περιῳδοῦντα χήρας, κόρας πρωΐας, καὶ παιδία ὀρφανά. οἱ δὲ καὶ τελέως αὐτῶν, καὶ συνεκάθευδον ἔνδον μετ' αὐτοῦ, ἀμφιθέοντες τοὺς δεσμοφύλακας. εἶτα [4] δεῖπνα ποικίλα εἰσεκομίζετο,

sodalitii princeps, & synagogæ socius, denique omnia solus ipse esset. Præterea libros alios ipse enarrabat, & declarabat: & plerosque ipse conscribebat: ipsumque ut Deum illi perhibebant, ipso legumlatore utebantur, & præfecti titulo cohonestabant. Itaque etiamnum magnum illum hominem colunt, qui in Palæstina crucifixus est, quia novam hanc religionem in vitam introduxit. Tum verò etiam comprehensus ob hoc Proteus, in carcerem est conjectus. Quod etiam non exiguam authoritatem ipsi ad vitam sequentem conciliavit, & ad præstigias, auræque popularis captationem, quas amabat. Postquam igitur in vincula est conjectus, Christiani rem hanc pro ingenti calamitate ducentes, omnia moverunt, ipsum eripere conantes. Deinde cùm id fieri non posset, omnia saltem alia officia, non perfunctoriè, sed sedulò præstabant. Ac manè quidem illico videre erat juxta carcerem præstolantes anus, viduas aliquas, & puerulos orbos. Ipsorum autem primores cum ipso intus dormiebant, corruptis custodibus. Exin variæ cœnæ inferebantur,

1 Πάντα μόνος] Dixerunt ad Petron. Apparet ex hoc Dialogo frustra eos esse qui Lucianum nostrum contendunt olim fuisse Christianum. *Bourd.*

2 Ἐκεῖνοι ἐδηγοῦντο] Restitue ad fidem MS. R. ἐγοῦντο. Res per se patet. *Tan. Faber.*

3 Τὸν μέγαν γοῦν] Istæc vocula γοῦν & sensus repente abruptus satis indicant, multa hic à Luciano adversus Christum scripta fuisse; quæ à majoribus nostris, hominibus nimium piis, sublata fuere. Hinc itaque est quod dixerat Suidas, Lucianum καθάπτεσθαι τῶν χριστιανισμῶν, καὶ αὐτὸν βλασφημεῖν τὸν Χριστὸν ὡς τὸν Περεγρῖνα βίῳ, (melius dixisset ὡς τῷ Περεγρίνᾳ τελευτῇ) hinc factum ut in plerisque MSS. Codd. non ampliùs extet Peregrinus. Bene tamen quod hìc non itidem fecere ut apud Iosephum, quem (quod mirete) Origenes duobus tribus-ve locis asserit contra Christum scripsisse, & tamen hodie laudat. Qui factum? Nil enim facilius. In locum κακηγορίας suffecere ἐγκώμιον. O timidam pietatem! *Idem.*

4 Δεῖπνα ποικίλα] Quas cœnas vocat varias? an dapsiles, opiparas, & quas Te-

καὶ λόγοι ἱεροὶ αὐτῶν ἐλέγοντο. καὶ ὁ βέλτιστος Περεγρῖνος, [1] ἔτι γὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο, καινὸς Σωκράτης ὑπ' αὐτῶν ἀνομάζετο. καὶ μὴν ἐκ τῶν κατὰ Ἀσίαν πόλεων εἰσίν, ὧν ἤδη τινες, τῶν Χριστιανῶν ἀγελάντων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, βοηθήσοντες, καὶ ξυναγορεύσοντες, καὶ παραμυθησόμενοι τὸν ἄνδρα. ἀμήχανον δέ τι τὸ πᾶσιν ἐπιδείκνυσθαι, ἐπειδάν τι τοιοῦτον ἡμῖν δημόσιον. [2] εὐ βραχεῖ γὰρ ἀφειδῶσι πάντων. καὶ δὴ ἐκ τῆς Περεγρίνου πολλὰ τότε ἦλθε χρήματα παρ' αὐτῶν ἐπὶ προφάσει τοῦ δεσμοῦ. καὶ [3] προσοδόν τινα μικρὰν τοιοῦτον ἐποιήσαντο. πεπείκασι γὰρ αὐτοὺς οἱ κακοδαίμονες, τὸ μὲν ὅλον, ἀθανάτους ἔσεσθαι, καὶ βιώσεσθαι τὸν ἅπαντα χρόνον. παρ' ὃ καὶ καταφρονοῦσι τοῦ θανάτου, καὶ [4] ἑκόντες αὐτοὺς ἐπιδίδοασιν οἱ πολλοί. ἔπειτα ὁ [5] νομοθέτης ὁ πρῶτος, ἔπεισεν αὐτοὺς, ὡς ἀδελφοὶ πάντες εἶεν ἀλλήλων. ἐπειτ-

tur, eorumque sermones sacri dicebantur. Et optimus ille Peregrinus, sic enim adhuc appellabatur, novus Socrates ab illis nominabatur. Quinetiam constat ex Asiaticis urbibus, venisse aliquos à Christianis missos ex publico, qui opem ferrent, patrocinarentur, & consolarentur virum. Incredibile autem est quantam celeritatem ostendant, siquid tale vulgo innotuerit. Illico enim nulli rei parcunt. Proinde Peregrino tunc multæ pecuniæ mittebantur ab ipsis vinculorum prætextu: quem non exiguum proventum duxerunt. Etenim persuaserunt sibi miseri illi, se omnino immortales fore, & perpetuò victuros. Idcirco mortem contemnunt, & multi ultro se occidendos tradunt. Deinde legislator primus ipsis persuasit, alios aliorum omnes esse fratres, quum

Terentianus parasitus, &, post illum, Horatius, dubias appellat? Nil tale θεῖπα σωκικὸν nil aliud sunt, quàm quod primi Christiani ἀγάπας vocitabant; Cœnas sacras recte, opinor, dixeris. Cur autem sit ita intelligendus hic locus, perquàm facilè potest demonstrari vel hoc uno argumento, quod mox subjunget, καὶ ἱεροὶ λόγοι αὐτῶν ἐλέγοντο, *Sacras ibi conciones habitas fuisse*. Notandus hic locus ab iis fuerat, qui de nascentis Ecclesiæ temporibus scripsere. Ridiculè verò Baronius, qui, dum de Peregrino ageret, vertit, *omnis generis cœnas dubias*. Tan. Faber.

1 Ἔτι γὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο] Postea enim Proteus pro Peregrino dici cœptus, & adoptivo cognomine venerabilior factus, & quodammodo θειότερος. Idem.

2 Ἐν βραχεῖ γὰρ ἀφειδῶσι πάντων] *Illico enim nulli rei parcunt.* Interp. Male. Vertendum enim fuerat: *Nam, ut paucis absolvam, nulli rei parcunt.* Id παιδαρίοις ἔτι καὶ monemus, nisi tamen ipsi per se viderent. *Idem.*

3 Προσοδόν τινα μικρὰν τοιοῦτον ἐποιήσαντο] Corruptus locus, sed qui facilè potest emendari. Legi quippe debet, ἐποιήσατο, referrique ad Peregrinum, qui ex Christianorum caritate *lucrum uberrimum fecit*; cujus causam mox affert, πεπείκασι γὰρ, &c. Cùm hæc scripsissem, animadverti non aliter fuisse in codice veteris interpretis: vertit enim *nec vulgarem rerum proventum lucrifaciebat.* Viden' tu interpolatio quid faciat? *Idem.*

4 Ἑκόντες αὐτοὺς ἐπιδίδοασιν] Martyres nostros designat, quos Epictetus vel Arrianus ajebat id facere ὑπὸ μανίας ἢ ὑπὸ ἕξεως; quos enim ibi Galilæos vocat, nullus dubito quin sint Christiani. lib. IV. cap. VII. *Idem.*

5 Ὁ νομοθέτης πρῶτος] Quis hic primus legislator Christianorum? ipsemet Christus, inquies. At non ita sentit Lucianus. Quippe legislatorem hunc alium esse vult ab ἀνεσκολοπισμένῳ ἀνδρὶ, quod sanè in primis considerandum videtur.

ἀὶν ἄπαξ ἀναθέντες, Θεοὺς μὲ τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀπαρνήσαντας, τὸν ἀνασκολοπισθέντα ἐκεῖνον σοφιστὴν αὐτῶν, προσκυνῶσι, καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνου νόμους βιῶσι. καταφρονήσασιν οὖν ἁπάντων ἐξίσης, καὶ [1] κοινὰ ἡγησαμένοις ἀναθέντων τινὸς ἀκριβῶς πίστεως παντοίως τε καὶ δεδεγμένοις. ἦν τοίνυν παρέλθῃ τις εἰς αὐτοὺς, γόης, καὶ πανοῦργος ἄνθρωπος, ὃς πρὰγμασι χρῆσθαι δυνάμενος, [2] αὐλίκα μάλα πολυπρὰγμων ἐν βραχεῖ ἐγήρασε, [3] ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγχανών. πλὴν ἀλλ' ὁ Περεγρῖνος ἀφεὶς τὰ τότε τῆς Συρίας ἄρχων, ἀνὴρ Φιλοσοφίᾳ χαίρων. ὃς σωθεὶς τῶν δεινῶν αὐτῷ, καὶ ὅτι δίκαιος ἂν ἀπολωλεκὼς

quum semel à nobis desciscentes, Græcorum Deos abnegaverint, & crucifixum illum præceptorem ipsorum adoraverint, & vitam secundum leges ejus instituerint. Proinde omnia ex æquo contemnunt, & communia putant, citra fidem accuratam talia recipientes. Si igitur aliquis ad ipsos veniat præstigiator; & versutus homo, rebusque gerendis appositus, brevi admodum diteſcit, simplicibus hominibus inhians. Cæterùm Peregrinus ab eo qui Syriæ tum præfectus erat, viro Philosophiæ studioso est dimissus. Qui cùm illius amentiam intellexisset & eum mori velle, quò inde

Paulum Apostolum designari existimo, rationibus iis adductus, quæ neminem latent, hac etiam non leviter commotus, quòd toties apud Paulum fratrum appellatio, qua de hic agitur, occurrit. Aliud si intelligat Lucianus, fortasse alluserit ad aliquod Pseudo-Euangelium ex eorum numero, quorum nomina, & aliquando testimonia, memini me apud Epiphanium legere. *Tan. Faber.*

1 Κοινὰ ἡγήσαντας] Et si verti potest, eo significatu accipiendo *κοινὸς*, quo locis aliquot novi fœderis usurpatur, mihi tamen sese probat emendatio, nempe *κενὰ ἡγήσαντας*, *vana & futilia esse existimant.* Neque enim Græci, quod quidem commeminerim ita usurpant *κοινός*. Idem.

2 Αὐτίκα μάλα ἐν βραχεῖ] Nemo non videt istud *ἐν βραχεῖ* posse esse glossema τῦ, *αὐτίκα μάλα*: sed ut Græci dicunt *αὖ πάλιν* & *βάσκ' ἴθι*, &c. ita hoc quoque stare potest. *Idem.*

3 Ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγχανών] *Simplicibus hominibus inhians*, ait Interpolator, sed planè simpliciter. Vertere enim debuerat, *Simplices homines illudens.* Ita Aristophanes ἐν Νεφέλαις.

Μάτην ἐμοὶ κεκλαύσεται, σὺ δ' ἐγχανὼν τεθνήξῃ.

quo loco quia, si satis memini, nil Græcus Scholiastes dixerat, turpiter verò se dedit Nicodemus Frischlinus, *tum neque à me flebitur, tu verò morieris ore hianti.* bis peccat. Verte. *Frustra ego tum flevero, tu enim me illuso morieris.* Locum ipsum adire operæ pretium erit. Eum si legisset H. Stephanus, non credidisset lexicographis quibusdam malè conciliatis, imò eos refutasset. Ceterùm non hîc tantùm ea vox est ab Aristophane usurpata, sed in Ἰππεῦσι quoque tribus ante act. v. versibus,

——— ἐγχανεῖται τῇ πόλει.
——— *urbem illuserit.*

ubi Schol. ἐνυβρίσειεν. Iterum ἐν Σφηξίν,

κἀὰν ἐγχανεῖται ———

Scholiastes, ἐγελάσῃ. Ita etiam usurpasse τὸ ἐγχάσκειν arbitror. Locus non succurrit. Cæterum interpretem depravavit interpolator; ille enim sensum viderat. *Quippe qui*, ait, *hominum idiotarum simplicitate abuti queat.* Eat nunc juventus & speciosæ librorum fronti credat. *Idem.*

1 Oi-

γιῶν, ὡς δέξαιτο ἐπὶ τούτῳ ἀπολίποι, ἀφῆκεν αὐτὸν, οὐδὲ τὴν κολάσεως καταλαβὼν ἄξιον. ὀδὲ, εἰς τὴν [1] οἰκίαν ἐπανελθὼν, καθαλαμβάνῃ τὸ πρὸς πατρῴᾳ φόνῳ, ἔτι φλεγμαῖνον, καὶ πολλὰς τὰς ἐπανατεινομένας τῷ κατηγορίαν. διήρπασο γὰρ τὰ πλεῖστα τῶν κτημάτων ὑφ' ὧν τῷ ἀποδημίαν αὐτὸ. καὶ μόνοι ὑπελείποντο οἱ ἀγροὶ ὄσον εἰς πεντεκαίδεκα τάλαντα. ἦν γὰρ ἡ πᾶσα οὐσία, τελέσκοντα πω πλέον τῶν ἀξία, ἦν ὁ γέρων κατέλιπεν. ἐχ ὥσπερ ὁ παγγέλοιος Θεαγένης ἔλεγε, πεντακισχιλίων. τοσούτου γὰρ, οὐδὲ ἡ πᾶσα τῶν Παριανῶν πόλις, πέντε σὺν αὐτῇ τὰς γειτνιώσας προσλαβοῦσα, πραθείη ἄν, αὐτοῖς ἀνθρώποις, καὶ βοσκήμασι, καὶ τῇ λοιπῇ προσπελῇ. ἀλλ' ἔτι καὶ ἡ κατηγορία, καὶ τὸ ἔγκλημα, θερμὸν ἦν. καὶ ἐμέλλε σὺν εἰς μακρὰν ἐπαναστήσεσθαί τις αὐτῷ. καὶ μάλιστα ὁ δῆμος αὐτὸς ἠγανάκτει, χρηστὸν ὡς ἔφασαν οἱ ἰδόντες γέροντα νενομένοι, ὅτως ἀσεβῶς ἀπολωλότα. ὁ δ' σοφὸς ἦτο Πρωτεύς, ὡς ἅπαντα ταῦτα σκέψασθε οἷόν τι ἐξεῦρε, καὶ ὅπως τὸν κίνδυνον διέφυγε. παρελθὼν γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Παριανῶν, ἐκόμα μὲν ἤδη, καὶ τέλσονα πωγωνοτρόφει χετο, καὶ πῆραν περίῆπτο, καὶ τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἦν, καὶ ὅλως μάλα τραγικῶς ἐσκεύαστο. τοιοῦτον δὴν ἐπιφανεὶς αὐτοῖς, ἀφεῖναι ἔφη τὴν οὐσίαν, ἣν ὁ μακαρίτης πατὴρ αὐτῷ κατέλιπε, δημοσίαν εἶναι πᾶσιν. τοῦτο ὡς ἤκουσεν ὁ δῆμος, πέντε ἄνθρωποι, καὶ πρὸς Διὸς μόλις κεχηνότες, ἀνέκραγον οὗτος ἕνα Φιλόσοφον,

de gloriam relinqueret, eum dimisit, ne supplicio quidem dignum ratus. Tum ille domum reversus, comperit exæstuantem adhuc paternæ cædis indignationem, & multos qui accusationem intenderent. Ipsius autem possessionum direptæ fuerant pleræque dum peregrinabatur, & soli supererant agri, ferme quindecim talentorum. Nam omnis substantia, quam senex ille reliquerat, triginta ferè talentorum erat, non quinque millium, ut modis omnibus ridiculus Theagenes ajebat. Tanti enim neque tota Parianorum urbs, tametsi quinque vicinas civitates sibi adjungeret, unà cum ipsis hominibus, & pecudibus, reliquaque supellectile venderetur. Sed adhuc accusatio, & crimen fervebat: & aliquis brevi in ipsum insurrecturus videbatur: & potissimum populus ipsè indignabatur, senem illum bonum, ut ajebant ii quibus fuerat visus, lugentes, quòd tam impiè occisus fuisset. Sed videte quid adversus hæc omnia commentus sit callidus hic Proteus, & quomodo periculum declinarit. Progressus in Parianorum concionem (jam verò comam nutriebat, sordido amictus pallio, pera ex humeris suspensa, & baculum in manu habebat, denique admodum tragico cultu instructus erat) cùm talem se conspiciendum præbuisset ipsis, concedere se, ait, ut universa substantia sibi à beatæ memoriæ patre relicta, publica fieret. Hoc audito populus, pauperes homines, & ad distributionem inhiantes, protinus exclamarunt, unicum esse Philosophum,

1 Οἰκίαν] In MS. Cod. Bibl. Reg. legitur planissimè, *οἰκίαν, patriam*, scilicet. Tan. Faber.

φον, ἵνα φιλόπατριν, ἵνα Διογένους, καὶ Κράτητος ζηλωτήν. οἱ δ' ἐχθροὶ, ἐπιφύμιον. καὶ εἴ τις ἐπιχειρήσειε μεμνῆσθαι φόνου, λίθοις δούς ἐβάλλετο. ἐξιὼν δὲ τοιοῦτον πλανητόμυρμον, ἱκανὰ ἐφόδια τὰς Χριστιανὰς ἔχων, ὑφ' ὧν θρυφορύμμον, [1] ἐν ἅπασιν ἀφθόνοις ἦν. ἤδη μέν τινα ἔπεις ἐδόκει. [2] εἶτα διαμοιμήσας τι ἐς ἐκείνους, ὥφλη γάρ τι ὡς οἶμαι ἐδίαν τὰ ἀπόρρητον αὐτοῖς, ὃν ἔτι σεσοφισμένων αὐτῶν, λαπρύμμον, ἐκ παλιωρδίας ᾤετο δεῖν ἀπαιτεῖν τὰ τῆς πόλεως τὰ κτήματα. καὶ χαμμητεῖον ἐπιδὺς, ἠξίου ταῦτα κομίσασθαι, πελλύσαι. [3] βασιλέως. εἶτα τῆς πόλεως ἀνθυπατευσάσης, ἐδόκει ἔτι πράχθη, ἀλλ' ἐμμένειν ἐκελεύσθη, ἧς ἅπαξ δίγνω, μηδενὸς καλαναγκάσαι. τρίτη ἐπὶ τούτοις ἀποδημία εἰς Αἴγυπτον ἀφίκετο Ἀγαθόβουλον, ἵνα ὡς τῶν θαυμασιῶν ἄσκησιν διήσκηθη, ξυρόμμον μὲν τὴν κεφαλὴν τὸ ἥμισυ, χρεόμμον δὲ πηλῷ τὸ εἰσώπιον. ἐν πολλῷ δὲ τοιούτων δήμῳ [4] ἀναφλῶν τὸ αἰδοῖον, [5] καὶ τὸ ἀδιάφορον δὴ τοῦτο καλλύμμον

phum, unicum amantem patriæ; unicum Diogenis, & Cratetis æmulum. At inimici os obturabant: & siquis paternæ cædis mentionem facere conaretur, lapidibus illico petebatur. Itaque iterum vagaturus abiit, satis viatici in Christianis habens, à quibus stipatus, in omni rerum copia versabatur. Et sic quidem aliquandiu victitavit. Deinde cùm & aliquid in ipsos commisisset, siquidem visus erat, ut opinor, aliquid ex interdictis comedisse, non amplius recipientibus illis, magna rerum difficultate perplexus, mutata sententia putavit sibi repetendas esse facultates à civitate: & datis literis, voluit eas jussu regis recipere. Tum missis à civitate contrariis legatis, actum nihil est: sed jussus est stare rebus, quas nemine cogente semel statuerat. Tertiam præterea peregrinationem instituit in Ægyptum ad Agathobulum, ubi admirandam disciplinam exercebat, abraso capitis dimidio, & facie luto illita. Multa autem in corona populi pudenda contrectabat, & hæc indiffe-

1 Ἐν ἅπασιν ἀφθόνοις ἦν] Optimè. Sed hinc emendandus locus qui in Fugitivis occurrit, ἐν ἅπασιν ἀφθόνως βιοῦντας. leg. ἀφθόνοις. Tan. Faber.

2 Εἶτα παρεκνομήσας τι ἐς εἰς ἐκείνους (ὥφλη γάρ τοι, ὡς οἶμαι, ἐδίαν τὰ ἀπόρρητον αὐτοῖς)] Impius Lucianus & qui Christianos sæpe suggillat, licet eos & eorum legem sanctissimam non noverit. Hoc loco manifestè confundit Iudaicos ritus cum Christianorum lege. Iudæi enim erant ii, qui offendebantur quodam ciborum genere, at Christianis (ut Petrus Apostolus docet) cibi nulli polluti existimabantur. *Palm.*

3 Βασιλέως] Imperatorem Romanum intellige, non regem aliquem, quod quidam facit. *Tan. Faber.*

4 Ἀναφλᾶν τὸ αἰδοῖον] Qui id faciunt Cynicam Venerem exercere dicuntur, ii videlicet, *qui pellice læva utuntur*, ut ait hominum omnium impudentissimus Martialis. Allusio facta ad Ἀναφλᾶν locum dedit joco Aristophanis ἐκκλησιαζούσαις,

Ἀναφλύστιον ζητῶν τιν' ἄνδρα πάνυ ——

quem optimè animadvertit Græcus Interpres, ait enim, Ἀναφλύστιον, παρὰ τὸ, ἀναφλᾶν, παίζειν. Quod equidem non video cur Meursio displicuerit. *Idem.*

5 Καὶ τὸ ἀδιάφορον δὴ τοῦτο καλλύμμον ὀπαδιανύμμον] Corrigendus Interpres, sed

ἐπιδεικνύμενος. εἶτα παίων, καὶ παιόμενος ναύηκι εἰς τὰς πυγάς, καὶ ἄλλα πολλὰ νεανικώτερα [1] θαυμαστοποιῶν. ἐκεῖθεν ὥσπερ σκιρτήσας ἐπὶ Ἰταλίαν ἔπλευσε. καὶ ἀποβὰς τοῦ νεὼς, σὺν ἐλαφροτέροις τοῖς βασιλεῖ, [2] περάτην αὐτὸν, ὡς ἡμερώτατον εἰδώς. ὥστε ἀσφαλῶς ἐτόλμησε. σπεύσας γὰρ ὡς εἰκὸς ὀλίγον ἔμελε τοῦ βλασφημεῖν, ὡς οὐκ ἠξίου Φιλοσοφίαν κατηδυσμένον τινὰ καλάζειν ἐπὶ ῥήμασι. καὶ μάλιστα τέχνῃ τινὰ τὸ λοιδορεῖσθαι πεποιημένον. τούτῳ δὴ ὡς λύπη τούτων τὰ τοῦ δήμου ἠνέσχετο, ὡς δηλονότι τοῖς ἰδιώταις, ὡς ὠφελίμῳ ἐπὶ τῇ [3] ἀπονοίᾳ, μέχρι δὴ [4] ὁ τὴν πόλιν ἐπιτετραμμένος ἀνὴρ σοφὸς, ἀπέπεμψεν αὐτὸν ἀμείρονα συγγνώμης τοῦ παραυτίκα, εἰπὼν μὴ δεῖσθαι τὴν πόλιν τοιούτου φιλοσόφου. πολὺ ἄλλα ὡς τοῦτο κλεινὸν αὐτῷ, ὡς μάλα σφόδρα ἦν ἅπασιν, ὁ Φιλόσοφος μάλα τὴν παρρησίαν, ὡς τὴν ἄγαν ἐλευθερίαν ἐξελαθείς. [5] καὶ περσήλασιν ἐκ τούτου τοῦ Μουσωνίου, ὡς Δίωνι, ὡς Ἐπικτήτῳ· ὡς εἴ τις ἄλλος ὢν θρασύτερος

rentia vocans, ostentabat: deinde nates ferula verberabat, & verberabatur, aliaque multa juveniliora præstigiatorum more factitabat. Inde autem ita comparatus, solvit in Italiam, & egressus è navi, protinus omnes convitiis infectatus est, & regem in primis, quem mitissimum & clementissimum esse norat: adeò ut illud tutò auderet. Regi enim, ut verisimile est, convitia parum curæ erant, neque æquum censebat, quenquam ex iis qui Philosophiæ se tradidissent, ob verba supplicio afficere: & potissimùm qui convitiandi rationem in artem convertissent. Hinc Peregrini hujus gloria crescebat, saltem apud idiotas & simplices, & propter hanc astutiam erat admirationi, donec Reip. procurator vir sapiens, eum dimisit cùm hac artè insolentiùs uteretur, dicens civitatem tali philosopho non indigere. Quinetiam hoc celebre, & omnium in ore erat de ipso, Philosophus ob loquendi licentiam, nimiamque libertatem ejectus. Et tunc temporis profectus est ad Musonium, & Dionem, & Epictetum, & siquis alius hujusmodi casu fuit

sed Græca priùs. Legendum enim καὶ τῆς διαφόρου δὴ τοῦτο καλεισθαι ἐπιδεικνύμενος, *oratione habita probans* (id enim est ἐπιδεικνύμενος) *hoc esse ex eorum numero quæ adiaphora, seu indifferentia apud Philosophos vocitantur.* Quod autem in MS. Regio legitur ἀδιάφθορον, neminem sanæ mentis morari debet. *Tan. Faber.*

1 Θαυματοποιῶν] Adi Casaub. ad Athenæum & Theophr. id vocat θαυματουργεῖν Xenophon ἐν Συμποσίῳ. Idem.

2 Περάτην] Designat imperatorem Marcum. Alii Vespasianum esse volunt, Mihi non placet. *Idem.*

3 Ἀπονοίᾳ] *Astutiam* Interp. pessimè, alioqui esset πανουργία.] Idem.

4 Ὁ τὴν πόλιν ἐπιτετραμμένος] *Reipublicæ Procurator.* Interp. sed ridiculè. Quippe vertendum fuit, *Præfectus urbis.* Si sub Vespasiano factum hoc intelligas, de Muciano loquitur. Sed mihi secus videtur. *Idem.*

5 Καὶ περσήλασιν ἐκ τούτου τοῦ Μουσωνίου] *Et tunc temporis profectus est ad Musonium*, &c. Interp. Sed longè à vero abit. Videlicet ignoratio τοῦ περσηλαύνειν homini imposuit. Sic autem intelligendus est locus: ἐκ τούτου (scilicet τοῦ πόλεως ἐκβληθῆναι, id est, exilium, de quo loquitur) περσήλασιν τοῦ Μουσωνίου, &c, *hac re fiebat ut ad gloriam Musonii* (qui sub Nerone pulsus in exilium fuerat) *accessisset aut*

τοιαύτη ἐχρήσατο. ὅπου δὴ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλθὼν, ἅρπ μὲ, Ἡλείοις ἐλοιδορεῖτο. ἄρπ ἦ, τὰς Ἑλλάδας ἔπειθεν ἀντάρασθαι ὅπλα Ῥωμαίοις, ἅρπ ἦ ἄνδρα παιδείας, καὶ ἀξιώματος πρέποντα, διόπερ καὶ σὺν τοῖς ἄλλοις εὖ ἐποίησε τὴν Ἑλλάδα, καὶ [1] ὕδατι ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ, καὶ ἔπαυσε δύψει ἀπολλυμένους τοὺς πανηγυρίστας, κακῶς ηὐρόδουν ὡς κατεθηλύνασθαι τοὺς Ἕλληνας, δίον τοὺς θεατὰς τῶν Ὀλυμπίων ἀμφιπεριρρεῖν διψῶντας. καὶ νὴ Δία γε καὶ ἀπεθήκασιν πολλοὶ αὐτῶν ὑπὸ σφοδρῶν τῶν νόσων. αἰ πῶς ἀμφὶ τὸ ξηρὸν καὶ χωρίον, οὐ πολλαχοῦ τῆς πλήθους ἐπιπολάζον. καὶ παῦσε ἕλεγε, πίνων καὶ αὐτὸς ὕδατος. ὡς δὲ μικρὰ κατέλαβεν αὐτὸν ἐπιφερόμενος ἅπαντες, τότε μὲ, ἐπὶ τὸν Δία καταφυγὼν ὁ γηραιός, εὗρε τὸ μὴ ἀποθανεῖν. ἐς δὲ τὴν ἑξῆς Ὀλυμπιάδα, λόγον τινὰ ἀμφὶ [2] τετράων ἐτῶν συνθεὶς τοῖς ἀμφὶ μέσον, ἐξήνεγκε πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἔπαινον, ὑπὲρ [3] τούτου ὕδατι ἐπαγαγόντος, καὶ ἀπολογίαν ὑπὲρ τοῦ τότε φυγῆς. ἤδη δὲ ἀμελούμενος ὑπ' ἀπάντων, καὶ μηκέθ' ὁμοίως θεραπευόμενος ὢν, ἴσλα γὰρ

fuit afflictus. Sic utique in Græciam profectus, nunc Eleos convitiis infectabatur: nunc suadebat Græcis ut contra Romanos vicissim arma sumerent, nunc virum eruditione & authoritate præstantem, quòd præter alia, quibus erat de Græcis bene meritus, aquam adduxisset in Olympiam, & siti pereuntem conventum liberasset, maledictis incessebatur, ut qui Græcos effœminaret, cùm oporteret ut Olympiorum spectatores sitim perferrent: ac per Iovem etiam multi ex ipsis perimerentur, morbis vehementibus, qui tunc ob loci ficcitatem in magno cœtu scatebant. Atque hæc dicebat ille, de eadem aqua bibendo. Vt autem omnes facto impetu, eum lapidibus propemodum obruerunt, tunc ad Iovis simulachrum confugiendo generosus ille, mortis effugium adinvenit. Porrò sequenti Olympiade, orationem per quadriennium, quod interfluxerat, compositam ad Græcos habuit in laudem ejus qui aquam adduxerat, & in fugæ tunc à se arreptæ defensionem. Iam autem ab omnibus negligebatur, nec amplius erat perinde admirationi: siqui-

perveniſſe videretur, vel, ſi ita mavis, *Hac re adæquabat Muſonios*, *Dionas*, &c. Nequis autem dubitandi locus ſit, conſtat ea tempeſtate Muſonium exulem non fuiſſe. Teſtem ſi vis, Xiphilinum dabo, qui nominatim Muſonium excipit, Καὶ πάντας αὐτίκα δὴ φιλοσόφους ὁ Οὐεσπασιανὸς, πλὴν τοῦ Μουσωνίου, ἐκ τῆς πόλεως ἐξέβαλεν. Tan. Faber.

1 Τῷ ὕδατι ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ] Qui vertunt, *Adduxit aquam in Olympiam*, poterant illi eadem ratione dicere, *venit in Romam*, *in Athenas ivit*. Delicias & lautitias hominum! *Idem.*

2 Τετράων ἐτῶν] Bene. neque enim plurium annorum eſt Olympias. Indeillud Agidis dictum de Eleis apud Plutarchum in apoph. τί ὦ ποιοῦσι θαυμαστὸν, εἰ δι' ἐτῶν τετράων μιᾷ ἡμέρᾳ, &c. Alibi autem hoc ipſum dictum referens, καὶ τί μέγα, inquit, ἃ θαυμαστὸν ποιοῦσιν, εἰ οὐ ἕτεσι πέντε μιᾷ μόνον ἡμέρᾳ δικαιοσύνῃ χρῶντες; ita & Pindarus Olympia vocavit πενταετηρίδα ἐορτὴν, quæ tu facilè conciliabis, ſi Scaligerum in opere magno legeris. Ceterum qui Olympiadem & luſtrum confundunt, peccant. *Idem.*

3 Τοῦτο ὕδατι ἐπαγαγόντος] Leg. τῷ τὸ ὕδατι, &c. *Idem.*

1 Δει-

ἀλλ' ἅπαντα, ἐ ἀδὲν ἔτι καινουργεῖν ἐδυνάτο, ἡφ' ὅτῳ ἐπληξέ τὰς συνουσιάνοντας, ἐ θαυμάζειν, ἐ πρὸς αὐτὸν ἀποβλέπειν ποιησαι, ἔσχε ἐξαρχῆς ὁρμωμένα τινα ἔρωτα ἐρᾶν ἐπυσχανε. τὸ πλυντήριον τοῦτο τόλμημα, ἐξεκαλύσατο αὐτὸ ἡ πυρᾶς, ἐ διέδωκε λόγῳ ἐς τὰς Ἕλληνας ἀνθρώπους ἀπ' Ὀλυμπίων τὸ ἔμπροσθεν, ὡς ἐς τὸ πρόσω καύσων ἑαυτόν. καὶ νῦν αὐτὰ ταῦτα θαυματοποιεῖ, ὡς φασι βόθρον ὀρύττων, ἐ ξύλα συναγομίζων, καὶ [1] δεινήν τινα τὴν καρτερείαν ὑπισχνούμενος. ἐρρέτω ἡ οἴμαι, μᾶλλον μὲ ἐκκαυθέντα ἢ θανατον, ἐ μὴ δραπετεύειν ὃν βίου. εἰ ἡ ἐ πάντως διέγνωσε οἱ ἀπαλλάττεσθαι, μὴ πυρὶ, μὴ ἡ τοῖς ἀπὸ τῆς τραγῳδίας τούτοις χρῆσθαι, ἀλλ' ἑτέρῳ τινὶ θανάτῳ τρόπῳ, μυρίων ὄντων, ἑλόμενον ἀπλῆ. εἰ ἡ ἐ τὸ πῦρ ὡς Ἡρακλείου τι ἀπαίζετο, τί δὴ ποτε ἐχὶ κῆ σηπὶ ἑλόμενος ὄρος εὔδενδρον, ἐν ἐκείνῳ ἑαυτὸν ἐνέπρησε μόνος, ἕνα τινὰ, οἷον Θεαγένη τοῦτον [2] Φιλοκτήτην ἀναλαβών; ὁ ἡ ἐν Ὀλυμπίᾳ, τῆ πανηγύρεως πληθούσης, [3] μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς ὀπτήσας ἑαυτὸν, οὐκ ἀνάξιος ἂν μοι τῆ Ἡρακλέα, εἴγε χρὴ ἐ τὰς πατροκλοίας, καὶ τὰς ἀθέους δίκας διδύναι τῆ τολμηρότων. [4] κῆ κῆ τοῦτο πάνυ ὀψὲ δρᾶν αὐτὸ ἔοικε

siquidem exoleta erant omnia, nihilque novi amplius moliri poterat, quo eos quibuscum sibi erat commercium obstupefaceret, seque admirandum & suspiciendum redderet, cujus rei acri amore ab initio flagrabat. Postremum hoc ausum de pyra excogitavit, & famam vulgavit inter Græcos statim à præcedentibus Olympiis, fore ut sequentibus cremaret seipsum. Et nunc hæc ipsa præstigiis adornat, fossam, ut aiunt, fodiendo, & ligna comportando, ac miram tolerantiam promittendo. Verùm mea sententia, erat illi mors omninò expectanda, nec è vita profugiendum. Sed si prorsus decrevisset mori, non igni, non tragico aliquo obitu fuerat utendum, sed cùm innumeri sint mortis modi, alio selecto, è vita erat migrandum. Quòd si tamen igne, tanquam re quapiam Herculea delectabatur, cur tandem non tacitè electo monte multis arboribus consito, in eo se solus cremavit, unum aliquem, ut pote Theagenem hunc, Philoctetem assumendo? Sed hic in Olympia, frequente conventu, solum non in tabernaculo, torrebit seipsum, mehercle non immeritus, siquidem oportet ut parricidæ, & impii suorum flagitiorum dent pœnas. Sed hoc modo admodum serò id facere videtur, quem

1 Δεινήν τινα καρτερείαν ὑπισχνούμενος] Legendum est, ἐπιδεικνύμενος, quod probari non est necesse. *Tan. Faber.*

2 Φιλοκτήτην] Res ex fabulis nota est. *Idem.*

3 Μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς ὀπτήσας ἑαυτὸν] *Solum non in tabernaculo torrebit seipsum.* Interp. Sed vertendum fuit, *Quodammodo se* (vel *fere se*) *in theatro cremabit.* Arguit φιλοδοξίαν ventosi hominis, qui frequentem adeo panegyrin elegerat, in qua finem vitæ imponeret. Cur non in solitudine potiùs, & in remoto aliquo saltu, ut infrà dicet Lucianus? Quid enim aliud facit Peregrinus, quàm qui theatrum conscendit ut ab omnibus videatur? *Idem.*

4 Καὶ κῆ τοῦτο] *Hoc modo.* Interp. nescit quid sit. Gallicè diceres, *& en cette qualité il devoit estre brusté il y a long-temps.* Sensus est; Cremari debuisse Peregrinum

κεν. ὃν ἐχρῆν πάλαι εἰς τὸ Φαλαρίδου ταῦρον ἐμπεσόντα, τῷ ἀξίῳ ἀποτετικέναι, ἀλλὰ μὴ ἅπαξ χανόντα πρὸς τῷ φλόγα, οὐ ἀκαρεῖ πεθνάναι. καὶ γὰρ αὖ καὶ τόδε οἱ πολλοί μοι λέγουσιν, ὡς ἁπλοῦς ὀξύτερον ἄλλου θανάτου τρόπου ἅπαντος, ἐμπυρῶσαι. ἀνοῖξαι γὰρ δεῖ μόνον τὸ στόμα, καὶ αὐτίκα πεθάναι. τὸ μὲν τοι θάνατον ἐπαινοίτην οἶμαι, ὡς σεμνὸν, οὐ ἱερᾷ χωρίῳ καὶ μόνῳ ἀνθρώπου, [1] ἔνθα μὴ ὃ θάπτειν ὅσιον τοὺς ἄλλους ἀποθνήσκοντας. ἀκήκοατε ἢ οἴμαι; ὡς ὁ πάλαι ἤλων [2] τις ἔνδοξον γενέσθαι, ἐπὶ καὶ ἄλλον τρόπον οὐκ εἶχον ἐπιτυχεῖν τότε, ἐνέπρησε τὴν Ἐφεσίαν Ἀρτέμιδος νεών. τοιοῦτόν τι καὶ αὐτὸς ἐπενόει. [3] τοσοῦτος ἔρως τῆς δόξης ἐντέτηκεν αὐτῷ. καίτοι φησὶν ὅπ ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων αὐτὸ δρᾷ, ὡς διδάξειεν αὐτοὺς θανάτου καταφρονεῖν, καὶ εὐκαρτερεῖν τοῖς δεινοῖς. ἐγὼ δ' ἡδέως ἂν ἐρομένου οὐκ ἐκεῖνον, ἀλλ' ὑμᾶς, εἰ καὶ τοὺς κακοήργους βάλοισθε ἂν μαθητὰς αὐτοῦ γενέσθαι τῆς καρτερίας ταύτης, [4] καὶ καταφρονεῖν θανάτου, καὶ κακώσεως, καὶ τῶν τοιούτων δειμάτων. ἀλλ' οὐκ

quem jamdudum oportebat cum jectum in Phalaridis taurum, meritas pœnas luisse: at non semel hiatu ad flammam diducto, momento expirare. Etenim hoc mihi plerique affirmant, nullum alium mortis modum esse velociorem, quàm qui igni infertur: siquidem aperto duntaxat, ore anima efflatur protinus. Hoc utique spectaculum comminiscitur, ut augustum, ut in sacro loco comburatur homo, in quo ne alios quidem defunctos sepelire liceret. Audivistis puto, ut etiam olim quidam cùm celebris fieri vellet, nec alio modo voti compos fieri posset, Ephesiæ Dianæ templum incendit. Tale quid & iste excogitat: adeò inexpiabili amore gloriæ tenebatur: quanquam ajebat se hominum gratia id facere, ut eos mortem contemnere, & res adversas fortiter ferre doceret. Ego autem libenter interrogarem non illum, sed vos, an etiam improbos velletis ejus discipulos fieri, qui tolerantiam hanc & mortis comtemptum, & ærumnam, & id genus metus non horrere disceretis. At hæc sat scio

num non sponte & ultro in flammas insilientem, falsa quadam Philosophicæ mortis imitatione, sed unco trahi in ignem, ut impium in Deos & in parentem. *Tan. Faber.*

1 Ἔνθα μηδὲ θάπτειν ὅσιον] Itidem olim apud Delum factum accepimus. Thucydides lib. III. *Idem.*

2 Τὶς ἔνδοξος γενέσθαι] Herostratum innuit, cujus nomen oblivione fuisset obrutum, nisi Theopompus in historias suas illud retulisset. Strabo, Plin. Agell. *Idem.*

3 Τοσοῦτος ἔρως τῆς δόξης ἐντέτηκεν αὐτῷ] *Adeo inexpiabili amore gloriæ tenebatur.* Interpolator. Pessimè. retulit enim ad Herostratum, quod de Peregrino dixerat Lucianus. Dein, quod *inexpiabili amore* dixit, fugit illum ratio, debuit enim *inexplebili* dicere. Verùm imperitis lexicographis credidit, & interpretem corrupit: Verte: *Tantus ei gloriæ amor inest.* Loquitur enim ille anonymus de Peregrino etiamnum vivente. *Idem.*

4 Καὶ καταφρονεῖν θανάτου καὶ κακώσεως] Interpolator. *Et mortis contemptum & ærumnam, & id genus metus non horrere disceretis*; planè contra mentem scriptoris; neque enim istæc ad patres, & dominos sunt referenda, verùm ad liberos & servulos

ἂν εὖ οἶδ' ὅτι βελτιθείητε. πῶς ἂν ὁ Πρωτεὺς τοῦτο ἀφελήσῃ, καὶ τοὺς μὲν χρηστοὺς ὠφελήσῃ, τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ φιλοκινδυνωτέρους, καὶ τολμηροτέρους ἀποφανεῖ; καίτοι δυνατὸν ἔσῳ ἐς τοῦτο μόνους ἀπαντήσαντας τοὺς τὸ ὠφέλιμον ὀμόσαντας τὸ σῶμα. ὑμᾶς δ' ἂν αὖθις ἐρήσομαι, βέλεσθ' ἂν ὑμῶν τοὺς παῖδας ζηλωτὰς εἶναι τοιούτου ἀνδρός; οὐκ ἂν εἴποιτε. καὶ τί τοῦτο ἐγὼ μέλλω, ὅπου μηδ' αὐτῶν τις τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ ζηλώσειεν ἄν; τὸν δὲ Θεαγένη, τοῦτο μόλιστα αἰτιάσεσθέ τινες, ὅτι τἄλλα ζηλῶν τυγχάνει, οὐκ ἔπεται τῷ διδασκάλῳ, καὶ συνοδοῦ [1] τῷ Ἡρακλεῖ ὡς φησιν ἀπόντι, δυσάμυνον συβρᾳ χεῖ παραδαίμονι χρώμενα, καὶ συμπεσὼν ἐπὶ κεφαλῆς ἐς τὸ πῦρ. ἐγὼ δὲ οὐ πάρειμι, καὶ βάκτρῳ, καὶ τείβωνι ὁ ζηλῶν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ἀσφαλῆ, καὶ ῥᾴδια, καὶ πενιχρὸς ἂν εἴη. τὸ τέλος δέ, καὶ τὸ κεφάλαιον χρὴ ζηλεῖν, καὶ πυρὸν σωρεύειν ἐρημῶν σικυῶν, ὡς ἔνι μόλιστα χλωρῶν, ἐναποπνιγῆναι τῷ καπνῷ. τὸ πῦρ δὲ αὐτὸ, ἐμόνον Ἡρακλέους, καὶ Ἀσκληπιοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἱερσύλων, καὶ ἀνδροφόνων, ὃς ὁρᾷν ἐστιν ἐκ καταδίκης αὐτὸ πα-

scio nolletis. Quo pacto igitur discernit hoc Proteus, & viris bonis est profecturus, improbos verò periculorum amantiores, & audaciores non redditurus? Esto sanè ad hoc tantùm concursuros esse eos qui sunt ad utilitatem spectaturi. Proinde vos iterum interrogabo, Cupitisne liberos vestros illius æmulos fieri? haudquaquam dicetis. Et cur hoc quærebam, siquidem neque ullus ex discipulis ejus ipsum imitari vellet? Quare hoc potissimum Theageni vitio verti potest, quòd cùm in aliis virum æmuletur, præceptorem non sequatur, & comes eat ad Herculem, ut ajunt, profecto: siquidem posset brevi felicissimus evadere, etiam se in ignem conjiciendo. Neque enim in pera, & baculo, tritoque pallio sita est æmulatio: sed hæc tuta sunt, facilia, & cujusvis: finem ipsum, & caput æmulari oportet, & pyra ex truncis ficulneis, quàm maximè viridibus constructa, à fumo suffocari. Ignis enim ipse non solùm Herculi, & Æsculapio est proprius, sed etiam sacrilegis, & homicidis, quos ad eum judicio damnari videre est. Ita-

vulos eorum qui ibi aderant: Sententia est: *Vos ego, Viri Graci, lubens perconter, non παμμίαρον illum Peregrinum, velitisne sceleratos homines, qui usquam sint, hujuscemodi præceptori tradi. Ah! Cavete istuc dicatis; ita enim fieret, ut in jugulum vestrum involarent, nullo metu impendentis mortis à tanto scelere deterriti. Quid autem? an & ii, qui in hoc cœtu patres sunt, liberos suos in disciplinam vellent tradere hujuscemodi magistro?* &c. Ceterum interpolator depravavit interpretem. *Numquid etiam*, ait, *maleficos & facinorosos, ejus discipulos fieri cupiatis in ejusmodi tolerantia perdiscenda & morte contemnenda?* Pæne omiseram legi in MS. R. κρύσιως, non κρυώσιως, quod in primis observandum. *Tan. Faber.*

1 Παρὸ δ' Ἡρακλέα, ὡς φησιν, ἀπόντι] In tribus verbulis bis peccat interpolator: *Ad Herculem, ut ajunt, profecto.* Pessimè. Vertendum enim fuit, *ut ipse ait proficiscenti. Ipse*, inquam, non, *illi ajunt*, Præterea *proficiscenti*, non *profecto*; quippe ea narrat quæ nondum evenerant. Neque enim quisquam est omnium, qui istuc ἀπόντι ad significationem elapsi temporis hoc loco traduci postulet. Ceterùm & ratio & MS. Regii auctoritas me admonent, ut ex his verbis παρὸ δαίμονι καὶ

χονδις. ὥστε ἄμεινον τὸ ἀφ' ἑαυτῶν. [1] ἴδιον γὰρ ἐξ ὑμῶν μόνων ἂν γένοιτο. ἄλλως τε, ὁ μὲν Ἡρακλῆς, εἰ καὶ ἄρα ἐπόλμησέ τι τοιοῦτον, ὑπὸ νόσου αὐτὸ ἔδρασεν, ὑπὸ δὲ [2] Κενταυρείου αἵματος ὡς φησιν ἡ τραγῳδία κατεφθάρθη. ὑμᾶς δέ, τίνος αἰτίας ἕνεκεν ἐμβάλλω φέρων ἑαυτὸν εἰς τὸ πῦρ; νὴ Δί' ὅπως τὴν καρτερίαν ἐπιδείξηται, καθάπερ οἱ Βραχμᾶνες. [3] ἐκείνοις γὰρ ἑαυτὸν ἀξιοῖ Θεαγένης εἰκάζειν, ὥσπερ οὐκ οἶδ' ὅτι ἐν Ἰνδοῖς εἶναί πως μωρὸς, καὶ κενοδόξως ἀνθρώπους. ὅμως δ' ἴδωμεν, κἂν ἐκείνης μιμείσθω. ἐκεῖνοι γὰρ οὐκ ἐμπηδῶσιν εἰς τὸ πῦρ, ὡς [4] Ὀνησίκριτος ὁ Ἀλεξάνδρου κυβερνήτης, ἰδὼν Κάλανον καιόμενον φησίν. ἀλλ' ἐπειδὰν νήσωσι, τὴν σίον περιστάντες ἀκίνητοι, ἀνέχοντες παροπτώμενοι. εἶτ' ἐπιβάντες καὶ χῆμα, ἐξ ἑαυτῶν τὰ ἐπιτήδεια ἕκαστα ποιοῦσιν. ἐπὶ δὲ τοῦ Θεαγένους οὐδὲν τοιοῦτον ἐγένετο. ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπὶ τὸ πῦρ ἐπήδησεν, ἐκεῖνο μόνον ἐφθέγξατο, ὡς ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους ἐλέχθη, ὦ Ἕλληνες, ἐπιθυμεῖτε ἀθανάτου μοι γενέσθαι. καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐνέβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὸ πῦρ.

Itaque satius sit per fumum mori: nam hoc vobis solis esset proprium. Præterea Hercules, si tale quid est ausus, morbi impatientia fecit, cùm à Centauri sanguine, ut testatur tragœdia, exederetur. Sed hic quam ob causam seipsum in ignem conjicit? Per Iovem ut suam tolerantiam ostentet, veluti Brachmanes. Illis enim se Theagenes volebat assimilare: quasi verò non inveniantur etiam apud Indos, homines stulti, & inanis gloriæ cupidi. Attamen illos imitetur licet. Illi enim non insiliunt in ignem ut Onesicritus Alexandri gubernator, cùm Calanum, ut ajunt, conflagrantem vidisset: sed postquam rogum construxerint, immoti propè stantes, se assari patienter ferunt: deinde ordine dignitatis

ἐξ συμπεσὼν δὴ καφαλῆς, ejiciam istud καὶ, & emendem versionem, *posset brevi* felicissimus evadere, se in ignem cum ipso præcipitem mittens. *Tan. Faber.*

1 Ἴδιον γὰρ ὑμῶν μόνων γένοιτο] Locus est corruptissimus. Quid enim? Dicit hoc loco rhetor anonymus astantes omnes dignos esse qui fumo pereant. ridiculum. itaque adeo miror reperiri potuisse & interpretes & lectores, quibus hæc placerent. Legendum est non ὑμῶν, sed κυνῶν, id est κυνικῶν φιλοσόφων. Lucianus Philosophos Cynicos, in quibus est Peregrinus, dignos deputat qui fumo pereant. κύνες enim passim sunt κυνικοί. Sed, (ut semper doctus est Lucianus, &, quod de illo ait Eunapius Sardianus, ἀνὴρ σπουδαῖος ἐς τὸ γελοιοῦσθαι,) hoc loco facetissimè dicit Cynicos dignos esse qui διὰ καπνὸς pereant; Videlicet Attici τὸν ἀλαζόνας & ἀδαμαντὸς, quales hic describuntur Cynici, καπνὸς vocabant Id docebit Scholiastes Aristophanis ad Σφῆκας, & Suidas in καπνὸς, inde Æschines cognomento Capnus. Vide, si te amas, Aristophanem. *Idem.*

2 Κενταυρείου αἵματος] Intelligit cruorem Nessi Centauri. *Idem.*

3 Ἐκείνοις γὰρ ἑαυτὸν ἀξιοῖ Θεαγένης εἰκάζειν] Falsum est. Neque enim se Theagenes cum Hercule & Æsculapio comparavit, sed Peregrinum, quod ex superioribus patet. Emenda ἐκείνους γὰρ αὐτόν. Interpolator non viderat, interpretemque corruperat, à quo hic locus ita fuerat conversus, *illis enim præceptorem suum assimilare contendit.* Idem.

4 Ὀνησίκριτος] Is est quem in hac narratione sequutus est Plutarchus & Strabo in xv. Quæ enim ab illo in vita Alexandri de Calano Indo scripta fuêre, his planè ἀδελφὰ sunt. Erit itaque operæ pretium locum ipsum apponere. Ταῦτα ἔφη εἰπὼν, κατακλιθεὶς, καὶ συγκαλυψάμενος, ὡς ὑπνώσων τῷ πυρὶ πλησιάσαντος, ἀλλ' ἐν ᾧ κατακλίσει ἔμεινε, τοῦτο διατηρῶν, &c. Id est, *Ita cùm esset loquutus, decubuit, seque operuit, neque, appropinquante igne, sese movit, sed eum servans habitum quo decubuerat*, &c. quem Plutarchi locum si quis diligenter considerabit, facile

καίονται, ὧδ' ὅσον ὀλίγον [1] ἐντρέψαντες τὸ καταπλάσεως. ὅτῳ γέ τι μέγα, εἰ ἐμπεσὼν πυθήσεται, συναρπασθεὶς ὑπὸ τοῦ πυρός; [2] οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσας αὐτὸν, καὶ ἡμίφλεκτον, εἰ μὴ ὅπερ φασὶ μηχανήσεται, βαθεῖαν γὴν ὀρύξας, καὶ οὐ βόθρῳ τῷ πυρὸν. εἰσὶ δ' οἱ καὶ [3] μεταβάλλεσθαι φασὶν αὐτὸν, καὶ πάνυ ἀνείρεσθαι διηνεκῶς, ὡς δὴ Διὸς ἐκ ἐῶντος μιαίνειν ἱερὸν χθόνιον. ἀλλὰ θαρρείτω τοῦτο γε ἕνεκα. ἐγὼ γὰρ διομοσαίμην ἄν, ἢ μὰ μηδένα τῶν Θεῶν ἀγανακτήσειν, εἰ Περεγρῖνος κακῶς ἀπόλοιτο. ὃ μὰ ὧδέ ῥᾴδιον αὐτῷ ἔτ' [4] ἀναδῦναι. οἱ γὰρ [5] συνόντες Κυνῖς, παρορμῶσι, καὶ σπωμένους εἰς τὸ πῦρ, καὶ ὑπεκ-

gnitatis ingressi, uruntur, ne tantillum quidem ab accubitu se avertentes. Sed iste quid magni præstet, si ab igne in quem se conjecerit correptus moriatur? Non à spe non resiliturum ipsum, & semiustum, nisi, quod ajunt, moliatur ut etiam in fovea, profunda fiat pyra. Sunt quoque qui ipsum mutatum iri dicunt, & somnia quædam narrare, tanquam Iupiter non sit passurus ut sacrum locum contaminet. At bono sit animo quantum ad hoc attinet. Ego enim jurare non dubitarem, nullum ex Diis ægrè laturum si malè pereat Peregrinus. Enimvero non facile ipsi fuerit amplius emergere. Nam Cynici qui cum ipso versantur, incitant & impellunt in ignem, animumque succen-

cile ei fuerit intelligere, quid sibi hoc Luciani velit, καὶ χθιζὰ καίονται, quod ignoravit Interpolator, cùm scripsit, *deinde ordine dignitatis ingressi uruntur.* At non ita vertendum fuerat, sed, *cremantur ipsimet & corporis habitu servato*; quod Plutarch. dixit de Calano, ὁ δὲ κατεκλίνη χθιζὰ, τῷ διατηρῶν. Sed ne quis dubitet, adscribam Luciani ipsius locum ex libello sequenti, ubi de his ipsis Brachmanibus agit. ἀκούω γάρ, inquit, τινὰ καὶ ἄλλα σοφοὶ αὐτῶν, καὶ ὅτι δὴ πυρὰν μεγίστην ἀναδάντες, ἀνέχονται καιόμενοι, ὡδὲν τῷ χθιζὰ ἢ τῆς καθέδρας ἐκτρέποντες. Tan. Faber.

1 Ἐντρέψαντες] Ex iis quæ modò attulimus legendum ἐκτρέψαντες. Idem.

2 Οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσας αὐτὸν ἡμίφλεκτον] *Non à spe non resiliturum ipsum & semiustum.* Interpol. hoc quid sit, intelligere arbitror hominem natum neminem. Interpretandum fuerat, *Cùm extra spem non sit, quin semiustus quoque* (aut, *quin vel semiustus*) *ex igne sit resiliturus.* Mihi tamen Græca oratio magis facta magisque elegans videretur, si legeres μὴ ἀναπηδήσεσθαι. Idem.

3 Μεταβάλλεσθαι] *Mutatum iri.* Interpolat. malè. Vertendum fuit, *Mutare sententiam.* De re præsenti loquitur: jam enim tergiversabatur Peregrinus. *Idem.*

4 Ἀναδῦναι] *Emergere.* Interpol. non potuit pejus: hoc enim loco ἀναδῦναι est *subterfugere, tergiversari*, ut ii faciunt, quos promissi pœnitet. Quod vel Homerus docuisse potuit Iliad. *n.*

ἀλλ' ἄπος ἦπ εἶχεν ὑποτρέσαι, ὧδ' ἀναδῦναι
ἆψ λαῶν ἐς ὅμιλον ——

Ita in Odyss. ἁπλῶς.

μή πίς μοι ἀναδύη ——

Itaque dixit Eustathius, τὸ, ἀναδῦναι, ἐν ἴσῳ ἐστὶ τῷ, ἀναποδίσαι, εἶτουν, ὑποχωρῆσαι, *item esse atque ἀναποδίσαι seu ὑποχωρῆσαι.* Hesychius autem vertit μεταβαλλέσθαι, *consilium mutare.* Ceterum Interpolator corrupit interpretem, qui sic verterat: *Neque promptum jam illi est à proposito regredi.* Eat itaque corrector quo dignus est. *Idem.*

5 Συνόντες Κύνες] Cynici, quod suprà dicebam. *Idem.*

καίεσθαι τῷ γράμματι, ἐκ ἑαυτοῦ ἀποδειλιῶν. ὧν εἰ δύο συγκαταπάσας ἐμπέσοι εἰς τὴν πυράν, τοῦτο μόνον χαλεπὸν ἐργάσαιτο. ἤκουσα δέ, ὡς οὐδὲ Πρωτεὺς ἔτι καλεῖσθαι ἄξιοι, ἀλλὰ Φοίνικα μετωνόμασεν ἑαυτὸν, ὅτι ὁ Φοῖνιξ τὸ Ἰνδικὸν ὄρνεον ἐπιβαίνειν πυρᾶς λέγεται, πορρωτάτω γήρως ἀφικόμενον. ἀλλὰ καὶ λογοποιεῖ, καὶ χρησμούς τινας διέξεισι παλαιὰς δή, ὡς χρεὼν εἶναι δαίμονα νυκτοφύλακα ζητεῖσθαι αὐτόν. καὶ δῆλός ἐστι βωμὸν ἤδη ἐπιθυμῶν, καὶ χρυσοῦς ἀναστήσεσθαι ἐλπίζων. ἢ μὰ Δία οὐδὲν ἄπεικὸς ἐν τοῖς πολλοῖς τοῖς ἀνοήτοις σύρφησι δοκεῖν τινας τοὺς καταπλαίειν ἀπηλλάχθαι δι' αὐτὸ φήσοντας, καὶ νύκτωρ σύστυχήσειν τῷ δαίμονι τῷ νυκτοφύλακι. οἱ καλάραται δ' οὗτοι μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ χρηστήριον οἴμαι, καὶ ἄδυτον ἐπὶ τῇ πυρᾷ μηχανήσονται, διότι καὶ Πρωτεὺς ἐκεῖνος ὁ Διὸς, ὁ πατρωπάτωρ δ' ἀνόμασται, μαντικὸς ἦν. μαστύρομαι δὲ, ἢ μὴν καὶ ἱερέας αὐτοῦ ἀποδείκνυσθαι, μαστίγων, ἢ καυτηρίων, ἢ τινος τοιαύτης τελετουργίας, ἢ καὶ νὴ Δία piam hujusmodi monstrosæ rei: aut ut nocturna sacra, per Iovem, in

cendunt, non sinentes formidare: ex quibus si duos secum in pyram irruens traheret, lepidum hoc solum faceret. Quinetiam inaudivi, eum nolle Proteum amplius appellari, sed Phœnicem se transnominasse, quòd Phœnix avis Indica, senio confecta rogum conscendere dicatur. Sed & verba serit in vulgus, & prisca quædam oracula recenset, adeò ut necesse sit, ipsum noctis custodem Deum evasisse. Iamque liquet eum aras cupere, & aureas sibi erectum iri, sperare. Ac per Iovem, absurdum non est inter tot stolidos repertum iri aliquos qui dicant se per ipsum quartana liberatos, & noctu in Deum illum noctis custodem incidisse. Porrò execrandi isti ejus discipuli, etiam oraculum & adytum, opinor, supra pyram molientur, quia & Proteus ille Iove natus nominis hujus propater, vates erat. Testor etiam certò futurum ut sacerdotes illi constituantur, flagellorum, vel cauteriorum, aut cujus-

1 Παλαιὰς δή] Τὸ γέλοιον est in hac particula δή, innuit enim non esse antiqua illa oracula, sed εἰρωνικῶς. Tan. Faber.

2 Δαίμονα νυκτοφύλακα] Haud dubiè adversus terrores nocturnos, lemures, larvas, spectra, &c. Est quidem apud Plautum Deus Nocturnus in Amphitruone, & passim apud veteres Nox Dea; sed nil ad hanc rem. *Idem.*

3 Χρυσοῦς ἀναστήσεσθαι ἐλπίζων] *Et aureas sibi erectum iri.* Interpolator. Ridiculè. Existimavit videlicet, χρυσοῦς esse casus quarti, quod δοῦ θείας est. *Sperat Peregrinus fore ut aureus stet*, id est, ut aurea statua sibi ponatur. Quod ita tritum est, & tralatitium, ut pœne pudeat exempla proferre. Sed à Luciano ipso non abibo. Δέδοκται τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χρυσοῦν ἀναστῆναι Τίμωνα, *Senatui populoque placuit aureum Timonem statuere*, id est auream Timoni statuam ponere. Virgil.

Nos te marmoreum pro tempore fecimus.

Et Horat.

Albanos prope, te, lacus
Ponet marmoream.

qui autem χρυσοῦν legi debere dicat næ is suam peritiam aperuerit. *Idem.*

4 Πρωτεὺς πατρώπατορ ὀνόματος] Scio quidem ὄνομα sumi quandoque pro persona; sed nihil hic tale. Ingeniosa Luciani facetia est. Debuerat dicere, Proteus ille Deus

ωρ-

πλεῖστ' ἄνω ἐπ' αὐτῷ σήσεαι νυκτέριον, καὶ δαδουχίαν ἐπὶ τῇ πυρᾷ. Θεαγένης ὁ ἑταῖρος ἀπήγγειλε, καὶ Σιβύλλαν ἔφη ἑωρακέναι ταῦτα λέγουσαν. καὶ τὰ ἔπη ἃ ἀπεμνημόνευεν.

Ἀλλ' ὁπόταν Πρωτεὺς Κυνικῶν ὄχ' ἄριστος
Ζηνὸς ἐναγδόπου πέμψῳ καῖ πῦρ ἀνακαύσας,
Εἰς φλόγα πηδήσας, ἔλθῃ ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
Δὴ τότε πάντας ὁμῶς, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσι,
Νυκτιπόλον πομπᾶν κέλομαι ἥρωα μέγιστον,
Σωφρονέων Ἡφαίστῳ, καὶ Ἡρακλῆϊ ἄνακτι.

Ταῦτα μὲν Θεαγένης Σιβύλλης ἀκηκοέναι φησίν. ἐγὼ δ', Βακιδος αὐτῷ χρησμὸν ὑπὲρ τούτων ἐρῶ, φησὶ δ' ὁ Βάκις ὧδε σφόδρα εὖ ἐπεισπών,

Ἀλλ' ὁπόταν Κυνικὸς πολυώνυμος ἐς φλόγα πολλὴν
Πηδήσῃ δύξης ὑπ' ἐλαννύϊ θυμὸν ἐλέγξεις,
Δὴ τότε τοὺς ἄλλους [2] κυναλώπεκας, οἳ οἱ ἕποντο,
Μιμεῖσθ' χρὴ πότμον ἀποιχομένοιο λύκοιο.
Ὃς δέ κε δειλὸς ἐὼν, φόβῳ μένος Ἡφαίστοιο,
Δάεσσι βαλέειν τοῦτον πέλας πάντας Ἀχαιοὺς,
Ὡς μὴ ψυχρὸς ἐὼν, θερμηναρέειν ἐπιχειρῇ,

in ejus gratiam, & facis gestatio ad pyram instituantur. Cæterùm Theagenes nuper, ut mihi quidam ex sociis retulit, etiam Sibyllam ait de his rebus esse vaticinatam: atque ipsos versus commemorabat.

Ait ubi jam Proteus Cynicos longè optimus inter,
Igni succenso Iovis altitonantis ad ædem,
In flammam insiliens, magnum conscendet Olympum,
Tunc omnes quotquot fructu vescuntur agrorum,
Noctivagum, summumque colant heroa jubemus,
Et cum Vulcano simul Alcidaque sedentem.

Hæc quidem Theagenes ex Sibylla audisse se dicit. At illi Bacidis responsum super his referam. Ait autem ad hunc modum Bacis, admodum bene subdens,

Quum vario Cynicus cognomine proruet acrem
In flammam, à furiis vanum ob compulsus honorem,
Extincti tum sæva lupi, hunc quicunque sequuntur,
Vulpicanes alios imitari fata decebit.
At quicunque metu trepidus vitaverit ignem,
Protinus hunc saxis populus contundat Achivus,
Ne dum friget iners, tentet fervere loquela,

Vsu-

περεπάτους fuit nostri Protei; sed quia ille Sophistes κωμικὸς vocabatur Peregrinus non Proteus, maluit dicere περεπάτους τῷ ὀνόματι, *nominis progenitor*, vel *nominis primus auctor*. Nam quid sit *propater* ignorare me fateor. *Tan. Faber.*

1 Ὁ Βάκις] Hujus χρησμολόγου meminit aliquoties Aristophanes, ut ὁ ἄρνισιν & ἱππεῦσιν. Scholiastes tres ejus nominis commemorat, ut & Suidas, qui Scholiastæ locum in sese transtulit. Ejusmodi hominem ætas patrum nostrorum vidit, Nostradamum. Ceterum duas aut tres ex ejus prædictionibus apud Herodotum legas in VIII. Sed multo plures apud Pausaniam. *Idem.*

2 Κυναλώπεκας] Convicium Aristophanicum. Intelligit Lucianus impostores. *Id.*

Χρυσῷ σαξάμβῳ πήλιν, μέλα πολλὰ δανείζων,
[1] Ἐν κλαΐς Πάτρασσιν ἔχων τρὶς πέντε τάλαντα.

Τί ὑμῖν δοκεῖ ἄνδρες; ἆρα φαυλότερον χρησμολόγος ὁ Βάκις τῆς Σιβύλλης εἶναι; ὥστε ὥρα τοῖς θαυμασοῖς τούτοις ὁμιληταῖς καὶ Πρωτέως, ἀφισκοπεῖν ἔνθα ἑαυτοὺς ἐξαιρώσονται. τοῦτο γὰρ τὸν καῦσιν καλοῦσι. [2] παῦτ' εἰπόντος, ἀνεβόησεν οἱ περιεστῶτες ἅπαντες, ἤδη καιέσθωσαν, ἄξιοι καὶ πυρός. καὶ ὁ μὲν, καταβὰς γελῶν. [3] Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ τῆς Θεαγένους. ἀλλ' ὡς ἤκουσε τῆς βοῆς, ἦκεν δρόμῳ, καὶ ἀναβὰς, ἐπεκραγή, καὶ μυελὰ κακὰ διεξῆλθε καὶ καταδεδεκάδος. ἐγὼ γὰρ οἶδα ὅστις ὁ βέλκτορος ἐκείνου ἐκάλεσε. ἐγὼ δ' ἀφεὶς αὐτὸν ἀφρήνυμνον, ἀπῆειν ὀψόμενος τοὺς ἀθλητάς. ἤδη γὰρ οἱ Ἕλλανοδίκαι ἐλέγοντο εἶναι ἐν τῷ [4] Πλειθρίῳ. [5] τοῦτα μὲν σοι τὰ ἐν Ἠλίδι. ἐπὶ δὲ εἰς τὸν Ὀλυμπίαν ἀφικόμεθα, μεστὸς ἦν ὁ [6] ὀπισθόδομος τῶν κατηγόρων Πρωτέως, ἢ ἐπαινούντων τὴν αἵρεσιν αὐτοῦ ὥστε καὶ εἰς χεῖρας αὐτῶν ἦλθον οἱ πολλοὶ, ἄχρι δὴ παρελθὼν αὐτὸς

Vsuram exercens, auri prædivite pera,
In Patris nummosus habens ter quinque talenta.

Quid vobis videtur viri? num deterior Sibylla vates esse Bacis? Sed jam tempus est admirandis Protei discipulis, circumspiciendi ubi se in aërem convertent. Nam hoc combustionem vocant. Cùm hæc dixisset, exclamavit omnis circunstantium corona, Iam urantur, igne digni. Atque hic quidem, descendit ridens. Porrò Nestorem, nempe Theagenem non latuit vociferatio: verùm audito clamore, venit illicò. Et cùm ascendisset, vociferabatur, eumque qui descenderat innumeris maledictis infectabatur. Non enim scio quodnam illi optimo esset nomen. Cæterùm ego relicto illo qui se vociferatione rumpebat, abibam visurus athletas. Iam enim certaminum judices in Circo esse dicebantur. Et hæc quidem acta sunt in Elide. Postquam autem Olympiam venimus, plenum erat posticum accusatorum Protei, aut ejus instituti laudatorum: adeò ut plerique ipsorum venerint ad manus: donec

1 Ἐν κλαΐς Πάτρασσιν] Intelligit Theagenem Cynicum, quem infra designat, ὁ γλυκάδας, ὁ ἐν Πατρῶν. inde enim domo erat. *Tan. Faber.*

2 Ταῦτ' εἰπόντος] Hucusque anonymi continuata oratio est. Cetera Lucianus veluti ex sese. *Idem.*

3 Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ] Locus ex Homero ad Theagenem translatus. Est autem primus versus τὸ ξὶ ραψῳδίας. Hujus loci venustas ei non apparet, qui versum integrum non legit, propter ἀκροτελεύτιον, quòd mirificè ad ridiculum facit. Sic autem se habet;

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντ' ἀρ' ἄμπυς,

id est, etiam si biberet Nestor, eum tamen clamor non latuit. *Idem.*

4 Πλειθρίῳ] *Circo.* Interp. retinendum fuit, *in Plethrio*; locus erat in Gymnasio Eleorum. Pausanias. ἔστι δὲ ἐν γυμνασίῳ τὸ καλούμενον Πλέθριον. ἐν δὲ αὐτῷ συμβάλλουσιν οἱ Ἑλλανοδίκαι τοῦ, &c. *Idem.*

5 Ταῦτα μὲν σοι] Leg. ταῦτα μέν τοι. *Idem.*

6 Ὀπισθόδομος] Credibile est fuisse magnum aliquod atrium, aut quid tale, Jovis

ὁ Πρωτεὺς μυρίῳ τῷ πλήθει παρεμπεμπόμενος, κηρύττων ἔτι τὸν κηρύκων ἀγῶνα, λόγους πολλοὺς διεξῆλθε περὶ αὐτοῦ, τὸν βίον τε ὡς εἴη, καὶ τοὺς κινδύνους, ὃς κινδυνεύσει διηγούμενος, καὶ ὅσα πράγματα Φιλοσοφίας ἕνεκα ὑπέμεινε. τὰ μὲν

donec adveniens ipse Proteus comite innumera multitudine, retro præconum certamen, quandam de se orationem habuit, narrans quomodo vixisset, quibus in periculis versatus esset, quotque molestias Philosophiæ causa pertulisset. Et multa quidem

disse-

Iovis templo annexum. Eodem in loco Herodotus olim suas recitavit historias, ut auctor est Lucianus alibi. Ceterum ὀπαδόδρομος & πρεσβεὺς opponuntur. Diodorus XIV. ὁ μόνον δὲ τοῖς πρεσβευταῖς & τοῖς ὀπαδοδρόμοις τῶν ἱερῶν, &c. Legendus autem tibi omnino Lucianus in Fugitivis, ubi historiam hanc ἐκλεγωροῖ. Ibi de Cynicis dicitur: καὶ βοῆς τὸ ὀπαδόδρομον ἐμπλήσουσιν ὑλακτοῦντες. Tan. Faber.

1 Κατόπιν τῶν τῆς κηρύκων ἀγῶνος.] Hunc locum sollicitavit vir doctus, & contendit legendum esse κατόπιν τῆς Κερωσσικῆς ἀγορᾶς. Ignoscat, si non possum accedere suæ sententiæ: locus enim Luciani sanus est, nec minimam recipit mendi suspicionem. Κηρύκων ἄγων locus erat, ubi præcones de artis excellentia & vocis contentione certabant. Testis Diodorus lib. 18. ubi de epistola regis Alexandri, quam miserat, ut in Olympica celebritate recitaretur, sic ait: ταύτην δὲ παρεσκευάσατο μὲν τὸν πανηγυρικὸν διὰ τῶν νικησάντων κήρυκος ἀναγνωσθῆναι, id est, *eam autem jussit in publico certu legi à præcone, qui victoriam obtinuisset.* Iulius Pollux lib. 4. cap. 12: πρότερον δὲ Ὀλυμπιάσι τὸν ὑπηκοΐων κηρυττόντων, οἱ τῆς ἱερηνίας ὑποδεικνύντος, πρῶτος τῶν ξένων ἠγορίσατο τὰ Ὀλύμπια Ἀρχίας Τλαῒ ἐκ τρεῖς ἑφεξῆς Ὀλυμπιάδας νίκησε, καὶ Πυθοῖ δὲ νίκησε, καὶ εἰκὼν τις ἐν αὐτῷ Πυθικῇ.

Τλαεῖ κήρυκι τόδ' Ἀρχία Εὐκλέος υἱῷ
Δείξας ἁλμ' ὄθροον Φοῖβε ἵπ' ἀπημοσύνῃ
Ὃς περὶς ἐκήρυξε τὸν Ὀλυμπίας αὐτὸς ἀγῶνα
Οὐδ' ὑποσαλπιγκτὴν, ἔστ' ἀγαθὴ γέρας ἔχων.

Id est, *Primum autem Olympia, cum soli ejus regionis præcones, qui in sacris ministrabant, admitterentur, Primus exterorum certavit Archias Hyblæus, qui tres continuo Olympiadas vicit, & Delphis etiam Pythia vicit, & extat ejus quadam imago Pythica:*

Hyblæi præconis hanc Archiæ Euclei filii
Accipe statuam lubens, Phœbe, ob ejus incolumitatem,
Qui ter ipse certavit præconio in agone Olympico,
Nec tubulum in ore habens nec circa collum ligacula.

Ex his patet præcones etiam de voce certasse, & inde sequitur fuisse illi certamini locum assignatum, de quo hoc loco fit mentio apud Lucianum. Videndus Georgius Syncellus pag. 208. post Olympiadem 88, ubi inveniantur hæc verba ex Africano: σαλπικτῶν & κηρύκων ἀγῶν πρεσκαιρίου ἐν Ὀλυμπίᾳ, id est, *Tubicinum & præconum certamen aliis certaminibus additum est Olympiæ.* Videlis Iosephi Scaligeri epistolam numero 448. Cæterum de interpretatione vocum ὑποσαλπίζων & ἀναδείγματα non contendam, si quis certiora docuerit, nam ex sola nostra conjectura eas interpretatus sum sine auctoritate, nisi quod Hesychius habet ἀναδείγματα ἰνίας πρὸς τραχήλοις, quod satis firmat nostram interpretationem, scilicet collum fasciis comprimebant, ne rumperentur nimia contentione arteriæ, & ut sonus vocis clarior fieret. De voce ὑποσαλπίζων, quam ex sola conjectura interpretatus sum, expecto, qui me doceat: alibi enim non repetitur. Hesychius in voce Σάλπιγξ hæc habet: σημειοσάλπιγξ ἀντὶ τοῦ κώδωνος. Unde conjeci, præcones usos fuisse quodam ubulo argenteo vel æreo tamquam tuba, ut eorum vox major & clarior audiretur. *Paim.* Qui sint κήρυκες & Εὐμολπίδαι norunt omnes, præter illum qui Luciani

ὦ εἰρημένα, πολλὰ λέγ. ἐγὼ δ' ὀλίγων ἤκουσα ὑπὸ πολήτους τῶ θορυβοῦντος. εἶπε φοβηθεὶς μὴ συντριβείλω ἐν τοσούτῳ πύρβῳ, ἐπεὶ ἐ πολλὰς τοῦτο πάσχοντας ἑώρων, ἀπῆλθον, μακρὰν χαίρειν φράσας γεραλέοντα σοφιστῆ, τὸ ἐπιτάφιον ἑαυτῷ ἐκ πολλοῦ διεξιόντα. πολλῷ τότε τοσοῦτον ἐπήκουσα. ἔφη γὰρ βούλεσθ' χρυσοῦ βίῳ χρυσῆν προῶνα ἐπιθῆναι. χρῆναι γὰρ τὸ Ἡρακλείους βιβλιωτάτου, Ἡρακλείους δὲ θανεῖν, καὶ ἀναμιχθῆναι τῇ αἰθέρι. καὶ ἐφελῆσαι ἔφη βούλομαι τοὺς ἀνθρώπους εἰρηνεύσας τὸν βίον. ἐγὼ δὲ ὀλίγων ἤκουσα ὑπὸ πολήτους τῶ θορυβοῦντος. εἶπε φοβηθεὶς μὴ συντριβείλω ἐν τοσούτῳ πύρβῳ, ἐπεὶ ἐ πολλὰς τοῦτο πάσχοντας ἑώρων, ἀπῆλθον, μακρὰν χαίρειν φράσας γεραλέοντα σοφιστῆ, τὸ ἐπιτάφιον ἑαυτῷ ἐκ πολλοῦ διεξιόντα. πολλῷ τότε τοσοῦτον ἐπήκουσα. ἔφη γὰρ βούλεσθ' χρυσοῦ βίῳ χρυσῆν προῶνα ἐπιθῆναι. χρῆναι γὰρ τὸ Ἡρακλείους βιβλιωτάτου, Ἡρακλείους δὲ θανεῖν, καὶ ἀναμιχθῆναι τῇ αἰθέρι. καὶ ἐφελῆσαι ἔφη βούλομαι τοὺς ἀνθρώπους εἰρηνεύσας τὸν βίον.

disserunt, verùm audivi pauca præ circumstantium multitudine. Deinde metuens ne in tanta turba comprimerer, cùm plerisque id accidere viderem, abivi, longum valere jubens sophistam illum mori gestientem, suique funeris epitaphium ante mortem recitantem. Verùm tunc magnum hoc audivi: quòd diceret velle se aureæ vitæ, auream coronidem imponere. Par esse ut qui Herculeam vitam vixissent, Herculeam mortem oppeterent, & cum aëre misceretur. Et volo, inquit, hominibus pro-

ni Pseudomantim convertit. Cùm enim simpliciter interpretandum esset. *Cryces & Eumolpida* (quemadmodum passim, præcipuè autem apud Æmil. Probum in Alcibiade) homo meus *præcones & egregios cantores* esse maluit. Hoc autem loco nil nobis cum ejusmodi κήρυξιν. Non esse autem hunc locum de iis intelligendum qui ἐν κύκλοις κηρύττουσιν, ludam, opinor, operam, si probem. Nec etiam de præconibus ludorum placet accipi. Deinde quid sit *retro præconum certamen?* Verum quidem est ἀγὼν significare non *certamen* tantùm, sed & *locum certaminis*, apud Homerum, notante Eustathio: quemadmodum οἶνος vinum & locum in quo venditur. ἔλαιον oleum & locum in quo venundatur, ex Polluce, & χορὸς apud Homerum in od. θ. pro loco τῆ χορείας. ita δεῖγμα duplicem significationem habebat notante Schol. in orat. contra Polyclem; sed quid fiet τῷ, κηρύκων? Sanè locus hic à doctis examinari debuerat, quod quia nondum fecere, dicam quod mihi videtur. Legendum hic puto non κατὰ πίτ τῶ ὄπ κηρύκων ἀγώνων, sed κατὰ πίτ τ Κερκυραϊκὰς ἀγυιάς. Audi quæso Pausaniam in Eliacis. τῇ δὲ ἐπὶ Ἄνδρα οἱ Ἑλαιοῦσιν ὑπερεδόκησεν, ἐστὶν ἐ γὰς ἄλλη σοὶ, τὸ μεταξὺ αὐτῶν, ἀγυιαὶ μέσαι. ταύτην ὀνομάζουσι Κερκυραϊκὴν οἱ Ἠλεῖοι. Nemo non videt quàm recte hæc Luciani loco conveniant, quæ à Pausania dicuntur. In hujusmodi autem locorum appellationibus, vicorum, platearum, &c. quàm sæpe peccent exscriptores librorum, nimis multa exempla probant. Hæc nostra est de hoc loco sententia, donec aliquis melliora protulerit. *Tan. Faber.*

1 Πάλιν τότε τοσοῦτον ἐπήκουσα] *Tunc magnum hoc audivi.* Interpol. quod ridiculum ἐς τὸ ἄκρον. Neque enim hoc loco. τοσοῦτον *magnum hoc* significat, & qui ita existimant, næ illi haud dum etiam multa Græce legerunt. Quid cùm Græci dicunt, τοσαῦτα εἰπὼν ἐπαύσατο, &, καὶ ταῦτα τε εἶπας ἐπίσχε, & τοσαῦτα ὁ Κίμμεριος εἶπεν εἰς τ' αὐλαῖον ἐπανῆλθεν, & Iosephi in II. ἀρχαιολογ. & τοσάτα διασάμενος, &c. sub finem cap. III. quomodo verteres? Videlis, hæc una vocula sensum pervertit. Nimirum non animadverterat Interpolator τοσοῦτο nil esse aliud in hujusmodi loquendi generibus, quàm τοῦτο. Cujus rei pudet citare testes; Tamen si vacat, adi Suidam & Stephanum. Interpretem corrupit Interpolator. *Idem.*

2 Χρυσοῦ βίῳ] Ita Pindarus χρυσᾶς Ἴπνους vocavit eximios. ita Catullus *aureolos pedes* puellæ, & alia ὅσα κάλλη. Sed non modò χρυσᾶς pro pulchro, verùm & ἀργυρᾶς. Ita plerumque exponit Interpres Homeri, quem ineruditum vulgus Didymum vocat. *Idem.*

3 Ἀναμιχθῆναι τῇ αἰθέρι] Quod supra dixerat ἐξαερωθῆναι. Idem

1 Περ-

πως, δείξας αὐτοῖς ὃν χρὴ τρόπον θνήσκειν καὶ ἀφορᾶν. πάντως δὲ δεῖ μοι τοὺς ἀνθρώπους Φιλοκτήτας γενέσθαι. οἱ μὲν ἀνοητότεροι τῶν ἀνθρώπων, ἐδάκρυον, ὃ ἐβόων σώζειν τοῖς Ἕλλησιν. οἱ δὲ ἀνδρωδέστεροι, ἐκεκραγέτεσαν, πλὴν τὰ δεδογμένα. ὑφ' ὧν ὁ πρεσβύτης μετρίως ἐθορυβήθη, ἐλπίζων πάντως ἐξελθεῖν αὐτῶν, καὶ μὴ [1] περὶ τοῦ πυρὸς, ἀλλὰ ἄκοντα δὴ καθεξειν τὸν βίον. τὸ δὲ τελεῖν τὰ [2] δεδογμένα, ἀδόκητον αὐτῷ προσῆκεν, [3] ὡς ἐλαῖαν μᾶλλον ἐποίησε. καίτοι ἤδη νενεκρωμένῳ τὸν χροιὰν ἔχοντι, καὶ νὴ Δία ὑποτρέμοντι. ὥστε καταπαυσε τὸν λόγον. ἐγὼ γοῦν, εἰκάζεις οἶμαι πῶς ἐγέλων. δὲ γὰρ ἐλεεῖν ἄξιον ἦν, ἔτω δυσέρωτα τῆς δόξης ἄνθρωπον ὑπὲρ ἅπαντας, ὅσοι [4] τῇ αὐτῇ ποινῇ ἐλαύνονται. παρεπέμπετο δ' ὅμως ὑπὸ πολλῶν, καὶ συνεφορεῖτο τῇ δόξῃ, ἀποβλέπων ἐς τὸ πλῆθος τῶν θαυμαζόντων, οὐκ εἰδὼς ὁ ἄθλιος ὅτι τοῖς ἐπὶ τὸν σταυρὸν ἀπαγομένοις, ἢ ὑπὸ τῷ δημίῳ ἐχομένοις, πολλῷ πλείους ἕπονται. καὶ δὴ τὰ μὲν Ὀλύμπια, πέλας εἶχε, καλλίστη Ὀλυμπίων γυμνάσιον, ὧν ἐγὼ εἶδεν, τετράκις ἤδη ὁρῶν. ἐγὼ δ', ἐγὰρ ἐδυσπορήσαμεν ἐχόμενοι ἅμα πολλῶν ἐξιόντων, ἄκων ὑπελιπόμην. ὁ δ', ἀεὶ ἀναβαλλόμενος, prodesse, ostendendo ipsis quo pacto mors sit contemnenda. Itaque oportet ut omnes homines Philoctetæ mihi fiant. Quare stultiores homines flebant, & clamabant, serva te Græcis incolumem. Sed cordatiores exclamabant, perfice quæ decrevisti. Quibus ille senex non mediocriter est turbatus, cùm speraret fore ut ab omnibus cohiberetur, nec eum in ignem immitterent, sed invitum in vita retinerent. Sed cum ipsi ex insperato accidisset, ut quæ decreverat, essent peragenda, magis expalluit & cùm jam mortui colorem præ se ferret, per lovem etiam subtrepidavit. Itaque finem dicendi fecit. Quantum autem ego riserim, opinor, conjicis. Neque enim commiseratione dignus erat homo ita miserè supra omnes gloriæ cupidus, quotquot hac pœna exagitantur. A multis tamen deducebatur, & gloria saturabatur conversis ad multitudinem admirantium oculis, nescius miser ille, multò plures sequi eos qui ad crucem ducuntur, & à carnifice tenentur. Et jam Olympia finem habebant, quæ quatuor illorum quæ vidi Olympiorum fuerunt pulcherrima: quum ego (non enim multis simul abeuntibus currum habere licebat) invitus relinquebar. Ille verò sem-

1 Περὶ τοῦ πυρὸς] *Nec eum in ignem mitterent.* Interpolat. falsò. Non metuebat Peregrinus ne in ignem ab astantibus mitteretur, (nil quidquam tale in toto libello) sed non arbitratur permissuros unquam, ut se se in ignem sponte & ultro conjiceret; qui sensus longe alius est. Interpretem sequi noluit corrector. *Tan. Faber.*

2 Δεδογμένα, ἀδόκητον] Restitue ut in MS. R. δεδομένα, πάνυ ἀδόκητον αὐτῷ, &c. *Idem.*

3 Ὡς ἐλαῖαν μᾶλλον.] Rectiùs & elegantiùs in Cod. MS. Bibl. Reg. ὡς ἐλαίᾳ ἐπὶ μᾶλλον ἐποίησε. Idem.

4 Τῇ αὐτῇ ποινῇ ἐλαύνονται.] *Hac pœna exagitantur.* Interp. Sed vertendum fuit, *hac Furia exagitantur*; Ποινὴ enim hoc loco Furia est: res notior quàm ut probari debeat. Inde suprà dixit Lucianus δίξης ἐριννύι. Idem.

[1] νύκτα τὸ πλοῖον προειρηκὼς ἐπιδείξασθαι τῷ κηδεμόνι. καί με τὸν ἐπείραν τινὸς ἀναλαβόντα μέσης νύκτος, ἐξαναστάς, ἀφεῖναι σὺν τῇ [2] Ἁρπίννῃ, ἵνα ἦ ἡ πυρά. ἑστάδιοι πάντες ὅτοι εἴκοσιν ἀπὸ τῆς Ὀλυμπίας ἐπὶ τὸν ἱπποδρόμου, ἀντίοντων πρὸς ἕω. καὶ ἐπεὶ τάχιστα ἀφικόμεθα, καταλαμβάνομεν πυρὰν νενησμένην οὐ βαθεῖαν, ὅσον εἰς ὀργυιὰν τὸ βάθος. [3] δᾷδες ἦσαν τὰ πολλά. καὶ παρεβεβύσητο τὸ φρυγάνων, ὡς ἀναφθείη τάχιστα. καὶ ἐπειδὴ ἡ σελήνη ἀνέτειλεν, ἔδει γὰρ κἀκείνῃ θεατὴν σθαι τὸ κάλλιστον τοῦτο ἔργον, πρέπειν ᾠήθην ἐσκευάσθαι ἐς τὰ αἴσια τρόπον, καὶ ξυὶ αὐτῷ τὸ τέλη τῶν κυνῶν. καὶ μάλιστα ὁ ἡμέτερος [4] ὁ ἐκ Πατρῶν, δᾷδα ἔχων, εἰ φαῦλον δύτερα γωνιστήν. ἐδόκει δὲ φόρμα μὲν ὁ Πρωτεύς. καὶ προσελθόντες, ἄλλος ἄλλοθεν ἀνῆψαν τὸ πῦρ μέγιστον, ἄτε ἀπὸ δᾳδῶν, καὶ φρυγάνων. ὡς δὲ, καί μοι πάνυ ἤδη ἐνέσκηπτο τὸ νῶτον, ἀποθέμενος τὴν πήραν, καὶ τὸ τριβώνιον, καὶ τὸ ἠμφίκλεινον ἐκεῖνο ῥόπαλον, ἔχων ἐν ὀδύνῃ φυσήσας ἀκριβῶς. εἶτα ἤτει λιβάνωτον ὡς ἐπιβάλοι ἐπὶ τὸ πῦρ. καὶ

semper differens, noctu tandem præmonuit, se combustionem sui spectandam exhibiturum. Et cùm quidam ex sociis circa mediam noctem experrectum me assumpsisset, ad Harpinam ubi erat rogus, rectà contendi. Erant integra viginti stadia, ab Olympia per hippodromum, ad auroram euntibus. Et quumprimum advenimus, deprehendimus pyram in profundo congestam ad ulnæ circiter modum profundam. Crebræ inerant faces, eratque sarmentis referta, ut citissimè conflagraret. Et postquam exorta est luna, quam etiam pulcherrimi hujus facinoris spectatricem esse oportebat, prodit ille eo quo semper solebat modo exornatus, & cum ipso Cynicorum agmina: & potissimùm generosus ille Patrianus, facem tenens, non malus secundarum partium actor. Facem quoque gestabat Proteus: & accedentes, alius alia ex parte, ignem maximum, ut pote ex facibus & sarmentis accenderunt. Hic verò, & jam mihi mentem penitus adverte, depositā pera, lacero pallio, herculeaque illa clava, stetit in amiculo planè sordido. Deinde postulato thure, quod in ignem injiceret, acce-

1 Νύκτα προειρηκὼς] *Noctu præmonuit.* Interpolator. malè. νύκτα enim hoc loco non est pro νυκτὸς, seu νύκτωρ, sed προειρηκὼς νύκτα dixit Lucianus, quemadmodum Iuvenalis, de Statio, opinor, *promisitque diem.* Apud Ciceronem est, & apud Varronem & Livium, *prodixit* seu *prædixit diem.* Interpres proximè ad verum, *noctem ei rei destinavit.* Tan. Faber.

2 Ἁρπίννης] Quid sit Harpina seu Harpinna, docebit Pausanias in *Eliacis.* *Idem.*

3 Δᾷδες ἦσαν τὰ πολλὰ] Interpres sic vertit, longe certe ab auctoris mente, qui pyræ formam & materiam describit. Putavit interpres δᾷδες non aliud significare quam *fax.* Sed est arboris species, quæ Latinis *tæda* dicitur, de qua Plinius passim, & ideo vertendum erat, *ex tæda ut plurimum constabat.* Palm.

4 Ὁ ἐκ Πατρῶν] *Ille Patranus.* Interp. Stephanus, seu Hermolaus ὁ τοῖς ἐθνικοῖς agnoscit Πατρεύς, at Πατρανὸς non agnoscit. Itaque dicendum fuerat *Patrensis*, ut usurpavit Cicero. Ceterum locus hic de Theagene est intelligendus. Tan. Faber.

1 Ἀπο-

ἀναδύηθ· πρὸς, ἐπίβαλέ τι, καὶ εἶπεν εἰς τὴν μεσημβρίαν ἀποβλέπων, καὶ γὰρ ἐκεῖ τὸ τῆς τραγῳδίας ἦν ἡ μεσημβρία, ὦ πατρῷοι, καὶ πατρῷοι, δέξασθέ με ἱλαροῖς. ταῦτα εἰπὼν, ἐπήδησεν εἰς τὸ πῦρ. ὁ μὲν ἐφλέγετό γε, ἀλλὰ προεκέχυτο τοῦ φλογὸς, πολλῆς ἐρεμνῆς. αὖθις ὁρᾷ γελῶντά σε ὦ καλὲ Κρόνιε, τὴν κεφαλὴν ἐπιστρέφοντα καὶ δράκοντας. ἐγὼ δὲ τὸν μητρῷόν με ἐπιώμνυον, μὴ τοσοῦτον κακὸν ἐπιθέσθαι ἐμοί. ὅτε δὲ καὶ τοὺς πατρῴους ἐπεκαλέσατο, ἀναμνησθεὶς τῶν ἐκεῖ φόνων εἰρημένων, οὐδὲ κωλύειν ἠδυνάμην τὸ γέλωτα. οἱ Κυνικοὶ δὲ περιστάντες τὴν πυρὰν, οὐκ ἐδάκρυον μόνον, σιωπῇ δὲ συνεδείκνυσαν λύπην τινά, εἰς τὸ πῦρ ὁρῶντες, ἄχρι δὴ [1] ἀποπνιγεὶς ἐπ' αὐτοῖς, ἀπῆμεν φημὶ ὦ μάκαιροι. ἡ γὰρ ἡδὺ τὸ θέαμα ὠπτημένον γέροντα ὁρᾶν, κνίσης ἀναπιμπλαμένης πονηρᾶς. ἢ προσμένετε ἐς ἂν γραφεύς τις ἐπέλθῃ, ἀπεικάσῃ ὑμᾶς, οἷος τὸν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἐποίησε τὸν Σωκράτη περιχαράσσων; ἐκεῖνοι μὲν ἠγανάκτησαν, καὶ ἐλοιδοροῦντο μοι. ἔνιοι δὲ, καὶ [2] ἐπὶ τὰς βακτηρίας ἐχώρουν. ἐγὼ δὲ ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν ἐπὶ τῷ θανάτῳ μου ἐπαινέσοντα Δημώνακτα.

acceptum à quodam, injecit, & ad meridiem respiciens (etenim meridies etiam ad tragœdiam hanc pertinebat) dixit O materni, paternique dæmones excipite me propitii. Quibus dictis in ignem insiliit: nec visus est amplius, sed à flamma, quæ se magnam attollebat, est circumfusus. Iterum video te ridentem, egregie Cronie, fabulæ catastrophem. Ego autem per Iovem, non magno vertebam vitio ipsi quòd maternos dæmones inclamaret. Sed quando patriosquoque invocavit, recordatus eorum quæ de cæde patris dicta sunt, non potui risum continere. Porrò Cynici rogum circumstantes, non flebant quidem: sed silentio mœrorem quendam præ se ferebant, ignem inspicientes, donec odore malè affectus, abeamus inquam ô stolidi. Non enim jucundum est spectaculum senem torrefactum videre, cum nidore malo impleamur. An expectatis dum adveniat pictor qui vos depingat, quales in carcere Socrati amicos appingunt? Illi autem indignabantur, meque convitiis proscindebant: nonnulli etiam ad fustes venerunt.

1 Ἀποπνιγὶς ἐπ' αὐτοῖς] *Odore malo affectus.* Interp. sed nil tale. Vbi enim, quæso, odór ille malus in ἀποπνίγεσθαι? Quid autem? αὐτοῖς ad quid refertur nisi ad Cynicos περιστάντας τὴν πυρὰν, ut à Luciano describuntur? Sed ignoravit interpres quid sit ἀποπνίγεσθαι ἐπ' ἀνθρώπῳ aut quid tale, præsertim vero apud Atticos, quos hic noster studiosissimè imitatur. Exempla sunt passim apud Aristophanem, & Demosthenem, &, (quis Interp. indiligentiam non miretur?) apud ipsummet Lucianum in dialogis ἐταιρικοῖς. Est autem ἀποπνίγομαί σοι τούτῳ πρᾶγμα quod Latini dicunt, *Ea res me urit, me enecat*, Terent. *Vro hominem.* Horat. *Vror seu tibi candidos*, &c. Aristophanes κόμαι. Sed in re ita perspicua sit φειδὼ τῶν παραδοξολογιῶν διὰ τὸ πλῆθος. Tan. Faber.

2 Ἐπὶ τὰς βακτηρίας ἦξαν] *Ad fustes venerunt.* Interpol. istud verbum non ita vertendum fuit, quia aliter scribendum, scilicet ἦξαν *irruerunt, involarunt*, &c. Estque Attica syncope ab εἴαται, ut apud Aristophanem linguæ Atticæ canonem legitur, ἐν Πλούτῳ.

Ἐξηξάτην δὲ δύο δράκοντ' ἐκ τοῦ νεώ,
Exiluerunt è templo dracones duo.

ita alibi Aristophanes, & ei synchronos Euripides: atque ita legisse interpretem, fi-

ἤξειν. εἶπε ἐπειδὴ ἠπείλησε ξυναρπάσειν πινὰς ἐμβαλεῖν εἰς τὸ πῦρ, ὡσὲν ἐποίησε τὸν διδασκάλω, ἐπαύσαντο, καὶ ἡρέμουν ἦσαν. ἐγὼ δὲ ἐπαινῶν, ποικίλως ἐπεῖρε πρὸς ἐμαυτὸν ὑπονοῶν τὸ φιλόδοξον, οἷόν τί ἐστι ἀναλογιζόμενος, ὡς μόνος ἦτος ὁ ἔρως ἀφυκ[illegible] καὶ τοῖς πάντων δαιμονιωτάτοις εἶναι δοκοῦσιν. ἐχ ὅπως ἐκείνω τἀνδρὶ, καὶ τἄλλα ἐμπλήκτως, καὶ ἀπονενοημένως βεβιωκότι, καὶ ὅτι ἀναξίως ἔ πυρός. εἶπε ὑπετύφαινον πολλοῖς ἀπιέναι, ὡς θάσσοντο ἐ αὐτοί. ὥοντο γὰρ ἔπι κατζαλήψεσθαι ζῶντα αὐτόν. καὶ γὰρ ἐ τόδε τῇ παρασκευῇ διεδέδοτο, ὡς [1] πρὸς ἀνίσχοντα τ ἥλιον ἀσπασόμενον, ὥσπερ ἀμέλει ἐ τοὺς Βραχμᾶνας φασὶ ποιεῖν, ἐπιδήσεσθαι τ πυρός. ἀπέτρεφον δ' ὧν τοὺς πολλοὺς αὐτῶν, λέγων ἤδη πεπλέαζ τὸ ἔργον, οἷς μὴ ἐ τῦτ' αὐτὸ ἀπεσπούδαστο ἦν, κἀν αὐτὸν ἰδεῖν τ τόπον, καὶ πλείψανον κατζαλαμβάνειν ἔ πυρός. ἔνθα δὴ ὦ ἐπεῖρε, μυελὸς ἀξόμματα εἶχον, ἄπαυστι διηρθμένοι ἐ ἀναπεύσεσι, καὶ ἀκριβῶς ὑπτυσσομένοις. εἰ μὲ δή τινα [2] χαρίεντα, πολλὰ ἐμοὶ πράγματα παρεῖχε. ἐπεὶ δὲ ἐπειδὴ ἠπείλησε ξυναρπάσειν τινὰς ἐμβαλεῖν εἰς τὸ πῦρ, ὡσὲν ἐποίησε τὸν διδασκάλω, ἐπαύσαντο, καὶ ἡρέμουν ἦσαν. ἐγὼ δὲ ἐπαινῶν, ποικίλως ἐπεῖρε πρὸς ἐμαυτὸν ὑπονοῶν τὸ φιλόδοξον, οἷόν τί ἐστι ἀναλογιζόμενος, ὡς μόνος ἦτος ὁ ἔρως ἀφυκ[illegible] καὶ τοῖς πάντων δαιμονιωτάτοις εἶναι δοκοῦσιν. ἐχ ὅπως ἐκείνω τἀνδρὶ, καὶ τἄλλα ἐμπλήκτως, καὶ ἀπονενοημένως βεβιωκότι, καὶ ὅτι ἀναξίως ἔ πυρός. εἶπε ὑπετύφαινον πολλοῖς ἀπιέναι, ὡς θάσσοντο ἐ αὐτοί. ὥοντο γὰρ ἔπι κατζαλήψεσθαι ζῶντα αὐτόν. καὶ γὰρ ἐ τόδε τῇ παρασκευῇ διεδέδοτο, ὡς [1] πρὸς ἀνίσχοντα τ ἥλιον ἀσπασόμενον, ὥσπερ ἀμέλει ἐ τοὺς Βραχμᾶνας φασὶ ποιεῖν, ἐπιδήσεσθαι τ πυρός. ἀπέτρεφον δ' ὧν τοὺς πολλοὺς αὐτῶν, λέγων ἤδη πεπλέαζ τὸ ἔργον, οἷς μὴ ἐ τῦτ' αὐτὸ ἀπεσπούδαστο ἦν, κἀν αὐτὸν ἰδεῖν τ τόπον, καὶ πλείψανον κατζαλαμβάνειν ἔ πυρός. ἔνθα δὴ ὦ ἐπεῖρε, μυελὸς ἀξόμματα εἶχον, ἄπαυστι διηρθμένοι ἐ ἀναπεύσεσι, καὶ ἀκριβῶς ὑπτυσσομένοις. εἰ μὲ δή τινα [2] χαρίεντα,

nerunt. Sed postquam minatus sum me correptos aliquos conjecturum in ignem, ut præceptorem sequerentur destiterunt, & pacem egerunt. Ego autem revertens, variis modis, amice, apud me cogitabam de gloriæ amore, qualis ille sit reputans, quàm solus hic amor sit inevitabilis, etiam iis qui admirandi esse censentur: nedum illi viro, qui inter cætera stolidè & insipienter vixit, & ita ut igne non esset indignus. Exinde in multos incidebam qui spectatum ibant, cùm putarent fore ut eum adhuc vivum invenirent. Nam hoc pridie divulgatum erat, eum salutato sole oriente, quemadmodum Brachmanas factitare dicunt, pyram conscensurum. Itaque plerosque illorum ab incepto itinere averti, dicens rem omnem esse jam confectam: quibus ne hoc ipsum quidem diligentia dignum erat, vel ut locum ipsum viderent, & aliquas ignis reliquias invenirent. Hîc amice, infinita negotia habebam, dum omnibus inquirentibus, & accuratè percontantibus differebam. Quòd si gratum aliquem vidissem, eorum

dem fecerit ejus versio, sic enim habet, *A nonnullis quoque eorum ad fustes concursum est*. Vides lector, quantum Interpolatori debeat Interpres. Quid si libellum aliquem absque ullo duce interpretandum susceptisset? *Tan. Faber.*

1 Πρὸς ἀνίσχοντα τ ἥλιον ἀσπασόμενον] Legendum est voce unica προσανίσχοντα, id enim postulat τὸ ἀσπάζεσθαι. προσανέχω & προσανίσχω, *orior*. Prius illud apud Suidam, qui προσανέχοντι, vertit per ἐξέχοντι, qui locus à Porto malè intellectus est. Vertendum enim fuerat προσανίσχοντι *id est orienti*, ut ἔξεχ ὦ φίλ' ἥλι. Apud eundem Suidam linea sequenti lego unica voce προσανίσχοντα ἥλιον, ἀνατέλλοντα. Quem locum esse Luciani puto, hunc ipsum, inquam, qui nunc nobis in manibus est. *Idem.*

2 Χαρίεντα] *Gratum.* Interp. Satis prodit nescire se quid sit χαρίεις. Est enim præter significationes vulgares *doctus, peritus, eruditus*. Id fusè ostendit Casaubonus in commentariis ad Athenæum, *docti, Iupiter, & laboriosis*. Sed ne ἀσύμβολον abeam, addam loca aliquot. Lucianus in libello cui titulus est, πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν, ita scribit. πλὴν ἀλλὰ μητρικώτερός γε ὁ ἰδιώτης ἔστε ἰῶ, αὐτὸς ἐμοὶ αἰτίαν ἔλλον ὧν οἶσθ' ἦν, ἄλλον δὲ τῇ χαρίεντι ἐ δυνησομένην ἱστορίαν μετα-

χειρι-

[1] ψιλὰ ἂν ὥσπερ σοὶ τὰ πραχθέντα διηγούμην. ὡς δ' ἦς [2] βλάκας, καὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν κεχηνότας, ἐπῃσχόμην τι παρ' ἐμαυτῷ, ὡς ἐπιτηδὲ ἀνήφθη μὲν ἡ πυρά, ἐνέβαλε δ' Πρωτεὺς, σεισμὸν πρότερον μεγάλην ἠχοῦσαν, σὺν μυκηθμῷ τῆς γῆς, χὠ ἀναπτάμενος ἐκ μέσης τῆς φλογὸς, οἴχεται εἰς τὸν ἀέρα, ἀνθρωπίνῃ μεγάλῃ τῇ φωνῇ λέγων, [3] ἕλιπον γᾶν, βαίνω δ' ἐς Ὄλυμπον. οἱ μὲν οὖν ἐκπεπληγμένοι ἦσαν, καὶ θαυμάζοντες. ἐγὼ δ' ἐπιστραφεὶς πρὸς ἐκεῖνον με λέγοντες πρότερον, πρὸς ἄττα, ἢ πρὸς δυσμοὺς ἐνεχθεὶς ὁ χοῦς; ἐγὼ δ', τὸ ἐπιὸν ἀπεκρινάμην αὐτοῖς. ἐπιὸν δὲ ἐς τὸν παννύχιον ἐπῄνει τινὶ πολιτῇ ἀνδρὶ, καὶ τὸν Δία ἀξιοπίστῳ τὸ πρόσωπον ἐπιτρέπωνι, καὶ τῇ λοιπῇ σεμνότητι, τί τε ἄλλα διηγουμένῳ θεῖ δ' Πρωτέως, καὶ ὡς μὴ τὸ κεφάλαιον, θεάσασθαι αὐτὸν ἐν λευκῇ ἐσθῆτι μικρὸν ἔμπροσθεν, καὶ νῦν ἀπολίποι θεὸν

eorum quæ gesta erant, vel tenuissima, quemadmodum tibi, exponebam. Sed stupidis, & narrationi inhiantibus, tragicum aliquid comminiscebar, ut postquam incensa est pyra, seque in ignem conjecit Proteus, magno terræ motu priùs orto cum mugitu, vultur è media flamma subvolans, in cœlum abiit, magna voce humana dicens, Reliqui terram, in Olympum commigro. Proinde obstupescebant illi, & subhorrescentes adorabant: & quærebant ex me, utrum ad ortum, an ad occasum subductus esset vultur: ego verò quicquid succurrebat, iis respondebam. Porrò profectus ad celebritatem, incidi in virum canum, ac per Iovem cui vultus authoritatem pariebat, ob barbam, reliquamque gravitatem, quique inter cætera de Proteo narrabat, se postquam conflagrasset, conspexisse eum paulò antè alba veste amictum, & nunc reliquisse ambulantem hilari

χαρίσασθαι παιπαλήσεις. Vide τὸ χαρίεντα & τὸ ἰδιώτην inter se opponi. Sed is locus Luciani pessimè conversus est. Apud Plutarchum cùm Periander quidam, medicinæ arte clarus, laudaretur, verùm mala poëmata scriberet, ei Archidamus, τί δὴ ποτε, inquit, ὦ Περίανδρε, ἀντὶ χαρίεντος ἰατρὸς κακὸς ποιητὴς κεκλῆσθαι ὀκνεῖς; Vbi iterum videre est, κακὸν ποιητὴν opponi χαρίεντι ἰατρῷ. Hunc locum male intellexit Raphaël Regius. *Tan. Faber.*

1 Ψιλὰ ἂν ὥσπερ σοὶ τὰ πραχθέντα διηγούμην] *Eorum quæ gesta erant vel tenuissima, quemadmodum tibi, exponebam.* Interpolator. Vbi, quis risum vel indignationem teneat? Hisce ne licere hominibus bonos scriptores attingere? & quæ optimè ab interprete erant conversa, depravare? Sic enim planè & disertè interpres: *Illi rem omnem nudè & simpliciter, ut acta erat, quemadmodum tibi, commemorabam.* Idem.

2 Βλάκας] Hos Dial. Alex. & Pseudom. vocabat πάχεις. Bourd.

3 Ἕλιπον γᾶν] Ex tragicorum aliquo. Sed cur opus fuit dicere γᾶν potiùs quàm γῆν? Facit ea res πρὸς τὸ σεμνὸν, novæque apotheosi magis convenit. Somnium, inquies. At audi Eustathium ad Iliad. Quo loco ait Athenienses prætulisse τὸ, ὦ Δάματερ Doricum τῷ, ὦ Δήμητερ, quod commune erat & Atticum etiam: Lócum ipsum præstat apponere. Ἀθηναῖοι δὲ περισπῶσι τὸ, ὦ Δήμητερ, κοινὸν ὄντως ἐν Ἀττικῇ, τὸ, ὦ Δάματερ, Δωρικὸν, ὅτι τι θαυμασιῶς λέγουσι, μαρτυροῦσι δὲ αὐτοῖς σεμνὰ τῇ φωνῇ τῷ Ἄλφα. Possem addere Hermogenis locum lib. 1. περὶ ἰδεῶν, cap. VI. ubi agit περὶ τ σεμνότητος; Sed non vacat transcribere. *Tan. Faber.*

2 Ἐπία-

παιτῶν Φαιδρὸν ἐν τῇ [1] Ἐπιφάνους Στοᾷ, [2] κολίνῳ τε ἐστεμμένον. εἶτ' ἐπὶ πᾶσι τοῦτο προσέθηκε τὸ γύπα δυομένῳ, ἢ μὲν αὐτὸς ἐωγακέναι ἀναπεφάνθαι ἐκ τῆς πυρᾶς, [3] ὃν ἐγὼ μικρὸν ἐμπροσθεν ἀφῆκα πέτεσθαι, [4] καταγελάσας τοῦ ἀνοήτου, καὶ βλακικὸν τὸ τέρπον. ἐννόησον τοιγαροῦν οἷα εἰκὸς ἐπ' αὐτῷ γενήσεσθαι. ποίας μὲν μελίττας ἐπισησεσθαι ἐπὶ τὸν τόπον, τίνας δὲ τέττιγας οὐκ ἐπαγαλάσθαι, [5] τίνας δὲ κορώνας οὐκ ἐπιπτήσεσθαι, κρᾶξαι δὲ ἐπὶ τὸ Ἡσιόδου πίφου, καὶ τὰ τοιαῦτα; εἰκότως μὲν γὰρ πυρά τε Ἡλείων αὐτῶν πυρά τε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, οἷς καὶ ἐπεστάλκειν ἔλεγεν, αὐτίκα μάλα οἶδα πολλὰς ἀναστησομένας. φασὶ δὲ πάσαις χρῆναι ταῖς εὐδόξοις πόλεσιν ἐπιστολὰς ἀφιέμεναι αὐτὸν, [6] ἀφήκας τινὰς, καὶ διαθήκεσις, καὶ νόμους.

hilari vultu in Heptaphono Stoæ, & oleastri corona redimitum. Postremò addidit, vulturem dejerans, se ex pyra subvolantem conspexisse, quem ego paulò antè volare omisi, stultos, stupidosque deridentem. Cæterùm considera, quæ propter ipsum verisimile est futura. Quales apes locum non sunt frequentaturæ, quæ cicadæ non accessuræ, quæ cornices non advolaturæ, quemadmodum ad sepulchrum Hesiodi, & similia? Imagines enim ab Eleis ipsis, cæterisque Græcis, quibus etiam scripsisse dicebat, scio multas protinus erectum iri. Ajunt autem ipsum omnibus ferme celebrioribus civitatibus epistolas misisse, testamenta quædam, admonitiones, & leges. Et

1 Ἐπιφάνους Στοᾶς] Pausanias in Eliacis auctor est, dictam quoque fuisse ποικίλην, (cave cum Attica eandem esse putes) & à nonnullis Ἡχοῦς Στοὰν appellatam. Rationem addit; βοήσαντι δὲ ἀνδρὶ, ἐπάκουε τοῦ ἠχοῦς ἡ φωνὴ ὅτι πλέον ἢ πεντάκις ἐπανιοῦσα. p. 170. Editionis Sylburgianæ. *Tan. Faber.*

2 Κοτίνῳ] Videlicet corona Olympiaca. *Idem.*

3 Ὃν ἐγὼ μικρὸν ἔμπροσθεν ἀφῆκα πέτεσθαι] *Quem ego paulo antè volare emisi.* Interpol. quod quid potest esse deterius? Luciani facetissimum dictum aperiam. Dixerat suprà χαριέστατος scriptor, se, dum Peregrini mortem fatuis quibusdam & κενοῖσιν ἀνθρωπαρίοις narrat, paucula quædam ὑπερεωφθῆναι: inter cetera autem evolasse vulturem è rogo, &c. Quæ res citò in plures sparsa est, ut est *humanum genus avidum auricalarum*, ait Lucretius. Itaque adeo hic senex, credulus & religiosè mendax, vidisse se dicit vulturem illum; & tamen, ait Lucianus, memor eris, optimè Croni, me auctorem fuisse illius fabellæ, neque τοῦ ὄντος quidquam tale factum fuisse; nam, nesciens ne sis, vulturem ego illum δρῦνος πέτεσθαι, illum è sinu emiseram, id est, mendaciolum illud deridendi si fis fungis asperseram, &c. Interpres corruptus ab Interpolatore scripserat: *Quem ego paulo antè volantem dimiseram.* Idem.

4 Καταγελάσας τοῦ] Lego καταγελῶν τοῦ, alioqui δὲ χάμαι dictus fuerit vultur καταγελᾶν τοῦ ἀνοήτου. Idem.

5 Τίνας δὲ κορώνας ἀκ.] Æ. Menagius in animadversionibus ad Diogenem Laërtium multis scriptorum testimoniis confirmat legendum esse τίνας χελιδόνας, quæ verissima & maxime congruens lectio est. *Alm.*

6 Διαθήκας τινάς] *Testamenta.* Interp. διαθήκας δὲ παραινέσεις, verte, *præcepta & admonitiones.* Alludit ad Pythagoræos, à quibus sua præcepta ita vocitabantur. At fortasse, dixerit quispiam, alluserit ad καινὴν διαθήκην Christianorum Lucianus, ut est semper derisor. Et si id concederem, non tamen inde sequeretur vocem hanc verti per *testamentum* debere. Nam ἡ καινὴ διαθήκη significat novum fœdus, quem-

[1] καί τινας ἐπὶ τούτων πρεσβευτὰς τῶν ἑαυτοῦ ἐχειροτόνησε, νεκροφόρους, καὶ νεκροπομπούς, καὶ νεκροδρόμους ἀποσημαίνοντας. τοῦτο τέλος ἔσχε τοῦ καλοδαίμονος Πρωτέως ἑταίρου, ἀνδρὸς ὡς βραχεῖ λόγῳ φέλαβεῖν, ὡς ἀληθείαν μὲ οὐδεπώποτε ἀποκλέψαντος, ἐπὶ δόξῃ δὲ καὶ τῷ δοκεῖν τῶν πολλῶν ἐπαίνῳ, ἅπαντα εἰπόντος ἀεί, καὶ πράξαντος, ὡς ἐς πῦρ ἁλέσθαι, ὅτι μήσ' ἀπολαύειν τῶν ἐπαίνων ἔμελλεν, ἀναιδῶς αὐτῶν γλυόμενος. ἓν ἔτι σοι διηγήσομαι περὶ αὐτοῦ, καὶ παύσομαι, ὡς ἔχῃς ἐπιπολὺ γελᾶν. σκέπτομαι γὰρ πάλαι οἷα σὺ ἡδὺς ἀκροατὴς μοι, ὅτε ἤκουον ἀπὸ Συρίας διηγουμένου, ὡς ἀπὸ Τρωάδος συμπλεύσαιμι αὐτῷ, καὶ τὴν τε ἄλλην τὴν ἐν τῷ πλῷ τρυφὴν, καὶ τὸ μειράκιον τὸ ὡραῖον, ὃ ἔπεισε Κυνίζειν, ὡς ἔχοι ἑαυτὸς τινά [2] Ἀλκιβιάδην, καὶ ὡς ἐπιζεραχθείη μέσῃ νυκτὶ ἐν μέσῳ τῷ Αἰγαίῳ, [3] γνόφου καταβάντος, καὶ κῦμα παμμέγεθες ἐγείραντος, σκώπτει μὲν τὴν γυναικῶν ὀλοφυρμὸν ἡ

Et quosdam ex sociis ad hæc legatos designavit, quos mortui nuntios, & Orci cursores appellavit. Hic finis fuit infœlicis illius Protei, viri, ut paucis perstringam, qui veritatis rationem nullam unquam habuit: sed ad gloriam, laudemque à vulgo reportandam omnia semper dixit, & fecit adeò ut in ignem quoque insilierit, tum quum neque laudibus erat fruiturus, dempto illi à morte sensu. Vno adhuc tibi narrato, finem faciam, quò habeas unde abundè rideas. Illa enim jamdudum nosti, siquidem me, quum primum ex Syria veni narrantem audivisti, ut à Troade cum ipso navigarim, aliasque inter navigandum delicias, & formosum adolescentem, cui persuasit ut Cynicæ sectæ se addiceret, videlicet, ut esset etiam ipsi Alcibiades: utque noctu perturbatus fuerit medio in Ægæo, caligine obortâ, & fluctum ingentem excitante, utque cum mulieribus plorarit

quemadmodum ἡ παλαιὰ διαθήκη vetus fœdus. Quis enim ibi mortuus est, cujus ea lex dici queat testamentum? *Tan. Faber.*

1 Καί τινας ὅτι τούτων παρεσβευτὰς] Legendum est ὅτι τούτοις finem enim & προαίρεσιν designat istuc ἐπί. Cùm hæc ad oram libelli asscripsissem, animadverti in Cod. Reg. legi ἐπὶ τούτῳ. Cujus lectionis sententia eadem planè est. *Idem.*

2 Ἀλκιβιάδην τινά] Amores & παιδικὰ Socratis, ut vulgus scriptorum existimat; sed quàm ab hac fœditate remotus fuerit Socrates, omnium, quotquot unquam fuere, hominum optimus & sanctissimus, satis superque ostendunt divina illa Xenophontis ἀπομνημονεύματα; Tum præterea ipsius vita nuper à viro doctissimo, & linguæ Græcæ peritissimo D. Carpentario conscripta. Hoc itaque ausim afferere;

Si quis morte obita sensus tellure sub ima est,
Socratici gaudent Manes, & grandior Vmbra
Ambulat Elysium, tanti scriptoris honore. Idem.

3 Γνόφου καταβάντος καὶ κῦμα παμμέγεθες ἐγείραντος] *Caligine obortâ & fluctum ingentem excitante.* Interpol. pessimè. γνόφος enim hoc loco *turbo* est. Idque satis ostendit nomen appositum καταβάς. Deinde, quî quæso fieri possit ut *caligo attollat mare*, quod diceret Lucianus, καὶ κῦμα παμμέγεθες ἐγείραντος? Rem verò terribilem; Caliginem noctu fuisse. Videlicet sunt hæc ægri somnia. Intelligit enim Lucianus turbinem illum qui vulgò dicitur ἀνεμοφίας, de quo Apuleius, in libello de Mundo, & alii. Eustathius enim vocem hanc (γνόφος) deducit à νέφος. Ple-

θανμαστὸς, καὶ [1] θανάτου κρείττων εἶναι δοκῶν. ἀλλὰ μικρὸν ὕστερον τῆς πλωτῆς, ὡς σύνεσα χθὲς καὶ τρίτην ἡμερῶν, πλεῖον οἴνου ἢ ἱκανὸν ἐμφαγὼν, ἤμεσέ τε τὴν νύκτα, καὶ ἑάλω πυρετῷ μάλα σφοδρῷ. τοιοῦτος δέ μοι Ἀλέξανδρος ὁ ἰατρὸς διηγήσατο, μεταπεμψάμενος ὡς ἐπισκοπήσειεν αὐτόν. ἔφη δὲ καταλαβεῖν αὐτὸν χαμαὶ κυλιόμενον, καὶ τὸν φλοισμὸν ἐκφέροντα, [2] καὶ ψυχρὸν αἰτοῦντα πάνυ ἐρωτικῶς, ἑαυτὸν δὲ μὴ δύνασθαι. καίτοι εἰπεῖν ἔφη τοῦτόν, ὡς εἰ πάντως θανάτου δέοιτο, ἥκειν αὐτὸν ἐπὶ τὰς θύρας αὐτόματον. ὥστε καλῶς ἔχειν ἔπαθε, μηδὲν δὲ πυθόμενον. τόνδε μὲν οὖν φάναι, ἐμὲ δὲ οὐχ ὁμοίως ἐνδοξότατον ὁρᾶσθαι ἀποθανόντα, ὡς ἂν ἐκεῖνος ἥδιστ' ἂν, ὥσπερ κωμικὸς ὤν. τοῦτον μὲν ὁ Ἀλέξανδρος. ἐγὼ δὲ, ὀλίγῳ αὐτοῦ πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἶδον αὐτὸν ἐγκεχρισμένον, ὡς ἀποδακρύσειε τὴν θερμὴν φαρμάκῳ. ὁρᾷς; ἡ πᾶσα τοὺς ἀμβλυωπεῖν ἐοικὼς παροξύνει. ὅμοιον ὡς εἴ τις ἐπὶ σταυρῶν ἀναβήσεσθαι μέλλων, τὸ σὺν τῇ δακτύλῳ πρόσπαισμα δεδοίκοι. [3] τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος εἰ τοιοῦτος

rarit admirandus ille, & qui morte potior videbatur. Sed paulò ante obitum, dies circiter novem, cùm plus æquo, ut opinor, comediſſet, evomuit noctu, & febre admodum vehementi eſt correptus. Quæ mihi medicus Alexander narravit, ad eum viſendum accerſitus. Ait ergo ſe illum ſemet humi volutantem inveniſſe, atque æſtum non ferentem, & frigidam magno deſiderio poſtulantem, ſe autem non dediſſe: at ipſi dixiſſe, ſi omnino mortem optaret, illam ultro ad januam eſſe venturam: ita ut rectè haberet eam ſequi, igne nihil indigens. Eum autem reſpondiſſe, hunc mortis modum, cùm ſit omnibus communis, non fore perinde glorioſum. Hæc quidem Alexander. Cæterùm ego, neque ipſe ante paucos dies vidi ipſum acri pharmaco unctum, ut lachrymas cieret. Viden'? Non omnino cæcutientes Æacus admittit. Perinde ac ſiquis in crucem aſcenſurus, digiti vulnuſculo medeatur. Quid tibi videtur facturus fuiſſe Democritus, ſi hæc vidiſſet?

Pleriſque omnibus dici videtur δνόφου quaſi παρὰ τὸ δοκεῖν τὰ νέφη. Quæ tu paſſim reperies: neque juvat tranſcribere. *Tan. Faber.*

1 Θανάτου κρείττων] *Morte potior.* Interp. Quid ſit ἀνὴρ θανάτου κρείττων, omnes, opinor, norunt; quid ſit *Vir morte potior*, non item. Vertendum itaque fuerat, *Vir morte ſuperior, quem mortis metus non deprimit, non frangit*, ut è contra ἀνὴρ θανάτου ἥττων is eſt, qui mortis pavore debilitatur, proſternitur & planè abjicitur. *Idem.*

2 Καὶ ψυχρὸν αἰτοῦντα] Supple ὕδωρ: ellipſi. Vt νεκρὸν, pro νεκρὸν ὕδωρ. Vide Etymologicum Magnum in νεκρόν. A νεκρὸν, eſt Græcohomaicum νερό. Menagius.

3 Τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος] Hujus loci venuſtatem corrupit Interpolator. *Quid tibi*, inquit, *videtur facturus fuiſſe Democritus, ſi hæc vidiſſet? meritò virum irriſiſſet.* Interpres autem, antequam interpolatus fuiſſet, quanto melius? *Quid tibi*, inquit, *facturus fuiſſe videtur Democritus, ſi horum ſpectator contigiſſet? nunquid pro dignitate virum deriſiſſet?* Senſus eſt. Cùm tanta in Peregrino gloriæ ſitis fuerit, cenſen' tu, Croni, ſatis unquam & κατ' ἀξίαν δοξάριον τῷ ἀνθρωπίσκῳ deriſurum fuiſſe Democritum? Dii boni! unde illi tantus riſus ſuppetere potuiſſet? Haud dubiè priùs ei fuiſſet emoriendum quàm hominem pro virtutibus, ut diceret Terentius, exagitare potuiſſet. *Tan. Faber.*

1 Πλέ-

τι εἶδε; κατ' ἀξίαν γελάσειε ἂν ἐπὶ τῇ ἀνοδίᾳ. καίτοι [1] πόθεν εἶχεν ὁ μὲν τοσοῦτον γέλωτα; σὺδ' ἂν ὦ φιλότης, γέλα & αὐτός. ἢ μᾶλιστα ὁπόταν τῶν ἄλλων ἀκούσῃς θαυμαζόντων αὐτόν.

disset? meritò virum irrisisset. Quanquam unde tantus illi risus suppetivisset? Proinde, amice, ride tu quoque: & tum maximè quum audies alios eum admirantes.

1 Πόθεν εἶχεν ὁ μὲν τοσοῦτον γέλωτα] Quod de risu Democriti dixit Lucianus, idem de lacrymis Heraclitis scripserat Iuvenalis;

Mirandum est unde ille oculis suffecerit humor. Tan. Faber.

ΔΡΑΠΕΤΑΙ. | FVGITIVI.

ARGVMENTVM.

Rursum invehitur hoc Dialogo Lucianus in Philosophos, quos sub fugitivorum nomine non solùm ipsos per se homines facinorosos, ac perditos plerosque ostendit. Verùm etiam à turpibus principiis, nullis honestis studiis, nulla disciplina institutos, sed solùm ventris & ocii gratia, quò cum majori ignavia ac securitate, libidini atque aliis vitiis inservire possint, ad hanc professionem prorumpere docet. Fingitur autem Iupiter cum Mercurio de eo, quod nuper in Olympiis circa Proteum acciderit, sermonem habere (qua occasio Dialogo est) atque ibi inter narrandum Philosophiam advenire, multa querentem ac detestantem, de moribus & viciis recentiorum ac nuper natorum Philosophorum, ut qui non ipsi modò, nihil dignum hac professione agant, aut tractent, verùm etiam injuriam ac fraudes, quibus alios circumveniant, sub hoc speciosо titulo tegant. Exposita interim à prima origine, qua de causa Philosophia primùm in terras à Iove demissa fuerit, qui homines philosophari primùm cœperint, & quale postremum hoc hominum genus sub hac professione sese venditare soleat. Qua querela Iupiter, pro eo ac par erat, commotus Mercurium & Herculem unà cum philosophia, ad puniendos hujusmodi impostores demittit, qui, ducente Philosophia, in Thraciam deveniunt, atque ibi fugitivos quosdam servos, philosophorum nomine sese tuentes, & quandam Laconici cujusdam uxorem, libidinis caussa secum circumferentes, indicante & adjuvante ad hoc etiam Orpheo poëta, comprehendunt, & malè multatos dominis suis in servitutem restituunt.

APOL-

ΑΠΟΛΛΩΝ.

[1] Ἀληθῆ τὰ φασι πάτερ, ὡς ἐμβάλοι τίς αὐτὸν φέρων εἰς τὸ πῦρ, κατέναυλε Ὀλυμπίων, ἤδη πρεσβύτης ἀνθρωπος, οὐκ ἀφρενὸς ἐπιμαθοποιὸς τὰ τοιαῦτα; ἡ σελήνη γὰρ ἡμῖν διηγεῖτο, αὐτὴ ἐωρακέναι καιόμενον λέγουσα. Ζ. καὶ πάνυ ἀληθῆ ὦ Ἄπολλον. ὡς μὴ ποτε γήρᾳ ὤφελεν. Απο. ὅτῳ χρηστὸς ὁ γέρων ἦν, καὶ ἀναξίῳ σὺ πυρὶ κατακαῆναι; Ζ. καὶ τοῦτο μέν ἴσως. ἀλλ' ἐγὼ πολλὴν μὲν τὴν ἀηδίαν μέμνημαι ἀναχόμενος τότε τὸν κνίσης τοιαύτης, οἵαν εἰκὸς ἀποφέρεσθαι ὀσφρήσεσθαι ἀνθρωπίνων σωμάτων. εἰ γὰρ μὴ εἰς τὴν Ἀραβίαν ὡς εἶχον σύριγξ ἀπιὼν φέρομαι, ἀπολοίμην ἂν εὖ ἴσθι ἀτοπίᾳ καπνοῦ. καὶ ὅμως σὺ τοσαύτης εὐωδίας, καὶ ἀφθονίας τῶν ἀρωμάτων, καὶ σὺ λιβανωτοῦ παμπόλλου, μόλις αἱ ῥῖνες ἐπιλαθέσθαι μοι, καὶ ἀπομνησθεῖν ἤθελον τῆς κηλίδος ἐκείνης τῆς ὀσμῆς. ἀλλὰ νῦν ὀλίγου δέω ναυλῶν, ὑπομνησθείς αὐτῆς. Απο. τί δ' βελόμενος ὦ Ζεῦ, τοιαῦτα εἰργάσω ἑαυτόν, ἢ τί τὸ ἀγαθὸν, ἀπυρακωθῆναι ἐμπεσὼν εἰς τὴν πυράν; Ζ. τοῦτο μὲν οὐκ ἂν ὦ παῖ φθάνοις ἐμπεδοκλεῖ πρὸ αὐτοῦ ἑλκαλῶν. ὃς ἐς τὰς κρατῆρας ἤλατο αὐτὸς ὢν Σικελίᾳ. Απο. μελαγχολίαν τινὰ δεινὴν λέγεις. αὐτὰρ ὅτῳ γε τίνα ποτὲ ἄρα τὴν αἰτίαν ἔσχε τῆς ἐπιθυμίας; Ζ. αὐτοῦ σοι λόγον ἐρῶ, ὃν ἔλεξε πρὸς τὴν παρουσίαν, ἀπολογούμενος πρὸς αὐ-

APOLLO.

Vera-ne hæc dicunt pater, quòd quidam se ipsum coram Olympiis in ignem conjecit, homo jam senex, nec non generosus ad talia præstigiator? Dixit enim Luna se illum ardentem vidisse. *Iupiter.* Verissima Apollo: utinam nunquam facta fuissent. *Apol.* Num adeò bonus erat senex, nec dignus qui in igne periret? *Iup.* Et illud forsitan. At ego multam molestiam memini me perferre tunc ob nidoris fœtorem, qualem par est exhalari ab humanis corporibus quæ assantur. Etenim nisi in Arabiam, ut habebam, statim abiissem, fumi fœditate, certò scias, periissem. Et tamen in fragrantia tanta, & aromatum copia, thurisque abundantia, vix mihi nares oblivisci, & dedisscere volebant illius odoris probrum: sed & nunc illius recordatio nauseam mihi ferè movet. *Apol.* Sed quid volebat quum ita secum egit? aut cui bono in pyram ingressus conflagravit? *Iup.* Hoc quidem omnino facere non possis fili, quin Empedoclem ante ipsum crimineris qui in crateres Ætnæ insiliit & ipse in Sicilia. *Apol.* Gravem dicis melancholiam. Verùm iste quam tandem hujus cupiditatis causam habuit? *Iup.* Ejus orationem tibi recitabo, quam in celebritate habuit, quum apud ipsos pro morte sua

[1] Ἀληθῆ] Dixi antea hunc Dialogum non esse Luciani. *Bourd.* Non videtur esse Luciani. *Marcil.*

[1] Ἀγκυ-

τὰς ὑπὲρ τ' πλούτου. ἔφη γὰρ εἶναι μίμνημαι, ἀλλὰ τίς αὕτη σπουδὴ σπόσεισι σπεφαιρυμένη, καὶ δακρύσαι, πάνυ ἀδικουμένη ἐοικυῖα; μᾶλλον δ' Φιλοσοφία ἐστὶ, καὶ τὸ ὄνομά γε τὸμὸν ἐπιβόατον χετλιάζουσα. τί ὦ ὑγατερ δακρύεις; ἢ τί ἀπολιπεῖσα τ βίον ἐλήλυθας; ἆρα μὴ οἱ Ἰδιῶται αὖθις ἐπιβεβλάβηκοί σοι ὡς τοπρόσθεν, ὅτε τ Σωκράτη ἀπέκτειναν ὑπὸ Ἀνύτου κατηγορηθέντα; εἶτα φόβῳ ἀφ' τούτου; *Φι.* οὐδὲν τοιοῦτον ὦ πάτερ. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν, ὁ πολὺς λεὼς, ἐπῄνουν, καὶ ἀφ' τιμῆς ἦγον αἰδεμένοι, καὶ θαυμάζοντές με, καὶ μονονοὺ προσεκυνοῦντες, εἰ μὴ σφόδρα ξυνίεσαν ὧν λέγοιμι. οἶδα, ὡς ἂν εἴποιμι, οἱ ξυνήγεις, καὶ φίλοι φάσκοντες εἶναι, καὶ τὸνομα τὸμὸν ὑποδυόμενοι, ἐκεῖνοί με τὰ δεινότατα εἰργάσαντο. *Ζ.* οἱ Φιλόσοφοι ἐπιβεβλήκασί σοι; *Φι.* οὐδαμῶς ὦ πάτερ, οὔτε ξυνηδίκηταί μοι ἐκεῖνοι. *Ζ.* πρὸς τίνων δὲ ἠδίκησαι, εἰ μήτε τὰς ἰδιώτας, μήτε τὰς Φιλοσόφους αἰτιᾷ; *Φι.* εἰσί πως ὦ Ζεῦ, ἐν μεταχμίῳ τ τε πολλῶν, καὶ τ φιλοσοφώντων, τὰ μὲν σχήματα, καὶ βλέμματα, καὶ βαδίσματα, ἡμῖν ὁμοῖοι, καὶ κῆ ταὐτὰ ἐσταλμένοι. ἀξιοῦσι γὰρ ὑπ' ἐμοὶ τάττεσθαι. καὶ τὸνομα τὸ ἐμὸν τὸν ἐμὸν ἐπιχρώντται, μαθηταὶ, καὶ ὁμιληταὶ, καὶ διασῶται ἡμῶν εἶναι λέγοντες. ὁ βίος δ' αὐτῶν, πανουργίας, ἀμαθίας, καὶ θράσους, καὶ ἀσελγείας ἀναπλέως. ὕβρεις δ' μικρὰ καθ' ἡμῶν. ὑπὸ τούτων ὦ πάτερ, ἠδικήμην πέφυκα. *Ζ.* δεινὰ ταῦτα ὦ ὑγατερ. ἀλλὰ τί μάλιστα ἠδικήκασί σε; *Φι.* σκόπει ὦ πάτερ, εἰ μικρὰ, σὺ γὰρ κατηξίου τ βίον ἀδικίας, καὶ ἀνομίας μεστὸν, ἅτε ἀμαθίας, καὶ ὕβρεως ἀνάπλεων ὄντα, ἐν τοιούτοις ἐλθεῖν; ἐγὼ δὲ ἐν τοιούτοις ἐλθὼν, ἐν τοιούτοις ἐτύγχανον ὤν. ἐν τοιούτοις δὲ ὄντι μοι, ἐπιβουλαὶ, καὶ ἐπιορκίαι, καὶ ἀπάται, καὶ ἐπιθέσεις, καὶ ἐπιτρίμματα, καὶ ἐπιτρίψεις, καὶ ἐπιτρίβειαι

ξωνύσα, καὶ παρατίθεμαι ὑπ' αὐτῶν, καταλείσας τὸ ἀνθρώπινον ὑπὸ τῆ ἀγνοίᾳ ἐλαυνόμενον, ἐμὲ κατέπεμψας, συπιλάμβω ἐπιμεληθῆναι, ὡς παύσοιντο μὲ ἀδικοῦντες ἀλλήλους, καὶ βιαζόμενοι, καὶ ὅμοια τοῖς θηρίοις βιῶντες. ἀναβλέψαντες ὄντως τὴν ἀλήθειαν, εἰρηνικώτερον ξυμπολιτεύσοιντο. ἔφης γὰρ αὐτός με καθαπέμπων, ἃ μὲ πράττειν ἄνθρωποι, καὶ ὡς διάκεινται ὑπὸ τῆ ἀμαθίας ὦ θύγατερ, καὶ αὐτὴ ὁρᾶς. ἐγὼ δὲ, ἐλεῶ γὰρ αὐτοὺς, εἰ, ὦ μόνῃ ἰάσασθαι ἂν τὰ γιγνόμενα οἷμαι, ἀφικόμενος ἐξ ἁπάντων ἡμῶν, πέμπω ἰασόμενος. Ζ. οἶδα πολλὰ ἐγὼ τοιαῦτα εἰπὼν τότε. σὺ δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἤδη λέγε, ὅπως μὲ ὑπεδέξασθέ τε καθαπτόμενον τοσοῦτον, ἃ νῦν ὑπ' αὐτῶν πάσχω. Φι. ἤκουσα μὲν ὦ πάτερ, οὐκ ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας δύσις, ἀλλ' ἄνω ἐδόκει μοι χαλεπώτερον εἶναι, τὸ βαρβάρους παιδεύειν, καὶ διδάσκειν, τοῦτο πρῶτον ἠξίουν διαπράξασθαι. τὸ Ἑλληνικὸν δὲ εἶναι ὡς ῥᾷον ὑποβαλέσθαι, καὶ τάχιστα, ὥσπερ ὑμῖν ὑποδεδόμενον τὸ χαλινὸν οἷόν τε, καὶ ὑπαχθησόμενον τῷ ζυγῷ, ὁρμήσασα εἰς Ἰνδοὺς τοπρῶτον, ἔδυν μέγιστον τῶν ὄντων βίων, καὶ χαλεπῶς ἔπεισα καθεσθῆναι ἀπὸ τῶν ἐλεφάντων ἐμοὶ συσσίτους. ὥστε δὲ γένος ὅλβιον οἱ Βραχμᾶνες τοῖς Νεχραίοις, καὶ Ὀξυδράκαις ὁμορῳ, ὄντοι πάντες ὑπ' ἐμοὶ τάποντα, καὶ βιῶσί γε κατὰ τὰ ἡμῖν δοκοῦντα, πειθόμενοι πρὸς τῶν θεοίκων ἁπάντων. καὶ ἀποθνήσκουσι παραδοξόν τινα τρόπον. Ζ. τὰς Γυμνοσοφιστὰς λέγεις; ἀκούω γὰρ τάττε ἄλλα περὶ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἐπὶ πυρὰν μεγίστην ἀναβάντες, ἀνέχονται καιόμενοι, ἀδὲν δὲ χείρονος, ἢ τὰ κα-

versetur, & ab iis turbetur, res humanas miseratus quòd tanta inscitia conflictarentur, me interram demisisti, injungens ut operam darem, quò desinerent à mutuis injuriis, & violentia, vitaque belluina: & ad veritatem respicientes, pacatiùs conversarentur. Dicebas enim cùm me demitteres, quid faciant homines, & quomodo sint affecti ob ignorantiam, ô filia, vides tu quoque. Ego verò, quia me illorum miseret, te quam solam tantis erroribus mederi posse arbitror, ex omnibus nobis delectam, ut illos cures, demitto. *Imp.* Scio me tunc id genus multa dixisse. Tu verò quæ sequuta sunt jam dicito, quomodo te susceperint, quumprimum devolasti, & quæ nunc ab ipsis pertuleris. *Phi.* Ivi, pater, non ad Græcos statim: sed quod opus mihi videbatur esse difficilius, Barbaros videlicet instituere & docere, huic operi primùm incumbere volui. Græcos autem omisi tanquam qui facillimè subigi possent & celerrimè, ut putabam, frænum suscepturi, collumque jugo subdituri essent: & ad Indos primùm me contuli, gentem omnium quæ vivunt maximam, quibus nullo negotio persuasi, ut ab elephantis descendentes, mecum conversarentur. Itaque Brachmanes fœlix hominum genus, Nechræis, & Oxydracis finitimi, hi omnes mihi subditi sunt, nostrisque vivunt institutis, unde à vicinis omnibus honorantur, & mortis admirando quodam genere moriuntur. *Imp.* Dicis-ne Gymnosophistas? Nam inter cætera, audio ipsos conscenso ingenti rogo, sponte comburi, nihil de habitu, aut sede

ἕδρας ἀπεξέποντες. ἀλλ' ὃ μέγα τοῦτο. ἔναγχος γοῦν ἡ Ὀλυμπιὰς τὸ ὅμοιον ἐγὼ εἶδον ἠχούμενον. εἰκὸς ἦν σε παρεῖναι, καὶ ὁμοῦ τότε ἂν ἐμάνθανες. *Phi.* Οὐδὲ ἀνῆλθον ὦ πάτερ εἰς Ὀλυμπίαν δέος τὸ καθεῖρπτον ἐκείνων, ὃς ἔφην, ὅτι πολλοὺς αὐτῶν ἐώρων ἀπιόντας, ὡς λοιδορήσοντες τοῖς ξυνελθοῦσι, καὶ βοῆς τε ἀπιοδόδμον ἐμπλήσουσι ὑλακτοῦντες. ὥστε δὴ εἶδον ἐκεῖνον ὅπως ἀπίοιμι. μὴ γοῦν τὸν Βραχμᾶνας, εἰς Αἰθιοπίαν δύῃς, εἶτα εἰς Αἴγυπτον κατέβαν. καὶ ξυγγενομένη τοῖς ἱερεῦσι, ἃ προφήτας αὐτῶν, καὶ τὰ θεῖα παιδεύσασα, ἐς Βαβυλῶνα ἀπῆρα, Χαλδαίοις, καὶ μάγοις μυήσοντι. εἶτα ἐς Σκυθίαν ἐκεῖθεν. εἶτα ἐς Θράκην, ἔνθά μοι Εὔμολπός τε, ἃ Ὀρφεὺς συνεγένοντο. ὃς ἃ προσποσείλασα ἐς τὴν Ἑλλάδα, τὰ μὲν, ὡς τελέσειεν αὐτὸς, τὰ Εὐμόλπου, ἐμεμαθήκη δὲ τὰ θεῖα περὶ ἡμῶν ἅπαντα, τὰ δὴ, ὡς ἐπάδων προσδιδάζοι τῇ Μυστικῇ, καὶ πόδας δύῃς εἰπέμιλε. καὶ τὸ μὲν πρῶτον δύῃς ἐλήθησαν, ὅτε πάνυ ἠσπάσαντο οἱ Ἕλληνες, ὅτε ὅλως ἀπέκλεισαν. κατ' ὀλίγον δὲ προσομιλοῦσα, ἑπτὰ ἐκ τῶν ἀπάντων ἑταίρους, ἃ μαθητὰς προσηγάγετο. καὶ ἄλλον, ἐκ Σάμου. καὶ ἄλλον, ἐξ Ἐφέσου. καὶ Ἀβδηρόθεν ἄλλον. ὀλίγους πανδήπου. μετὰ δὲ τὸ Σοφιστῶν φῦλον οὐκ οἶδ' ὅπως μοι παρενεφύη, ὅτε ζηλῶν τὰ μὰ ἐς βάθος, ὅτε καὶ ἐδῆ ἀπάδον, ἀλλ' οἷον τὸ Πανοκενταύρων γένος, συμῆχθαι τι ἐκ μικτοῦ, ἐν μέσῳ ἀλαζονείας, καὶ Φιλοσοφίας πλαζόμενον, ὅτε τῇ ἀγνοίᾳ τέλεον προσεχόμενον, ὅτε ἡμᾶς ἀτενίσαι τοῖς ὀφθαλμοῖς καθορᾶν δυνάμενον, ἀλλ' οἷον λημῶντες· τὸ δ' ἀμελυώπιον ἀσαφές τι, καὶ ἀμυδρὸν ἡμῶν

sede mutantes. Sed hoc nihil magni. Nam recens in Olympiis simile quid accidisse vidi: ac verisimile est te tum interfuisse quum senex ille conflagravit. *Phi.* Ne Olympiam quidem veni pater, metu sceleſtorum illorum, quos dixi, quia videbam pleroſque illorum, eò proficiſci, conſilio convitiis inceſſendi eos qui conveniſſent, & clamoſo latratu opiſthodomum implendi. Itaque quo pacto mortuus ille ſit, non vidi. Poſt Brachmanas igitur in Æthiopiam ſtatim, inde in Ægyptum deſcendi: & cum ſacerdotibus, & prophetis eorum verſata ſum: quos cùm res divinas docuiſſem, Babylonem ivi, Chaldæos & magos initiatura. Inde in Scythiam: poſtea in Thraciam, ubi Eumolpus & Orpheus mecum congreſſi ſunt. Quibus in Græciam præmiſſis, Eumolpo quidem res omnes divinas à nobis edocto, ut eos initiaret: Orpheo autem ut accinens Muſica cogeret, eorum veſtigia ſtatim preſſi. Atque ubi primùm veni, nec me admodum amplexi ſunt, nec omnino excluſerunt Græci. Sed paulatim cùm iis converſata, ſeptem ex omnibus amicos, & diſcipulos collegi, alium ex Samo, alium ex Epheſo, alium ex Abdera, omnino paucos. Poſt quos Sophiſtarum genus neſcio quomodo mihi ſuppululavit, neque mea abſolutè æmulans, neque valdè diſcrepans: ſed tanquam Centaurorum genus, compoſitum quid & mixtum, in medio arrogantiæ & philoſophiæ errans, neque ignorantiæ penitus adhærens, neque fixis oculis nos intueri valens: ſed tanquam hebetudine cæcutientes, obſcurum quid, & dubiam noſtri imaginem,

εἴδωλον, ἢ σκιὰν σύποτε ἰδόντες ἄν. οἰδὲ, ὦ ἄριστε, ἀκριβῶς πάντα κεκλανενοηκέναι. ὅθεν παρ' αὐτοῖς ἡ ἀχρεῖος σκαιότης, καὶ ἀπαιδευσία σοφία, καὶ ὡς αὐτοὶ ὦσιν, ἀπρόσοπος ἀνεφλέγκτος. αἱ ἀπορίαι, καὶ ἄποροι ἀποκρίσεις; καὶ δυσεξόδιοι, καὶ λαβυρινθώδεις ἐρωτήσεις. εἶτα κωλυόμενοι, καὶ ἐλεγχόμενοι πρὸς τῶν ἑταίρων τῶν ἐμῶν, ἠγανάκτουν, καὶ συνίσασθε ἐπ' αὐτοῖς. καὶ τέλος, δικαστηρίοις ὑπῆγον, καὶ παρεδίδοσαν πιομένους τὸ κανεῖον. ἐχρῶ μὲν ἴσως τότε φυγεῖν δύης, καὶ μηκέτι ἀνέχεσθαι τὴν συνουσίαν αὐτῶν. νυνὶ δ' Ἀνδιθένης με, καὶ Διοξίππης, καὶ μὴν μικρὸν Κράτης, καὶ Μένιππος, ὅτοι ἔπεισαν ὀλίγον ἐπιμετρῆσαι τῆς μονῆς, ὡς μή ποτε ὤφελον. ἀ. ἐγὼ ἂν τοσαῦτα ἐπεπόνθειν ὕστερον. Ζ. εἰδέπω μοι λέγεις ὦ Φιλοσοφία, τίνα ἠδίκησαι, ἀλλὰ ἀρτιακτεῖς μόνον. Φι. καὶ μὴν ἄκουε ὦ Ζεῦ, ἡλίκα ἐστί. μιαρὸν γάρ τι φῦλον ἀνθρώπων, καὶ ὡς τὸ πολὺ θηλικὸν, καὶ ἀηδικὸν, καὶ ξυγχυθόμενον ἡμῖν ἐκ παίδων ὑπ' ἀχολίας. εἰδέλυσε γοῦν, ἢ εἰδήτ' οὖν, ἢ ἄλλας τέχνας, οἵας εἰκὸς τοὺς τοιούτους ἐμάνθανε, σκυτεύειν, ἢ τεκταίνειν, ἢ ἐσθῆτα πλώειν ἔχειν, ἢ ἕλκα ξαίνειν, ὡς δύσεργα εἴη πεῖς γυναιξὶ, καὶ δύμηρυξα, καὶ καθαίρεσθαι δύμορφος, ὁπότε ἡ κρόκη ἐκείνας τρέφοιεν, ἢ μίτον κλώθοιεν. τοιαῦτα τέκνων σὺ πατρὶ μελετῶντες, ἀδὲ ὄνομα τὸ ἡμέτερον ἤδεσαν. ἐπεὶ δὲ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξαντο, καὶ κατεῖδον τὴν αἰδῶ ὅση ἐστὶ τῶν πολλῶν ἐν τοῖς ἐπιτηδείοις τοῖς ἐμοῖς, καὶ ὡς ἀνέχονται οἱ ἄνθρωποι τὴν παῤῥησίαν τὴν αὐτῶν, καὶ χαίρουσι θεραπεύοντες, καὶ συμβιάζονται πεί-

umbramve quandoque cernentes. At hi, omnia accuratè à se percepta esse existimarunt. Hinc illa inutilis apud illos & supervacanea sapientia, atque illorum judicio inexpugnabilis, accensa est: nimirum versutæ, dubiæ, & absurdæ responsiones: præterea inextricabiles & labyrinthææ interrogationes. Quòd si ab amicis meis prohibentur, & redarguuntur, indignantur, ac contra illos conspirant, tandemque in jus rapiunt, & ad cicutam bibendam tradunt. Et quanvis fortasse tum confestim fugere, nec eorum conversationem amplius tolerare oportuisset: Antisthenes tamen, & Diogenes, ac paulò pòst Crates, & Menippus, mihi persuaserunt ut paulum moræ adderem. Quod utinam nunquam factum esset: non enim tanta postea fuissem perpessa. *Iup.* Nondum mihi dicis, ô Philosophia quanam injuria sis affecta, sed indignaris solùm. *Ph.* Atqui audi Iupiter, quanta sit. Scelestum quoddam hominum genus est, atque ut plurimum servile ac mercenarium, ob negotia nobiscum à pueris non versatum. Serviebat enim, aut mercede operam locabat, aut alias artes, quas decebat istiusmodi homines addiscebat, sutoriam, fabrilem, fullonicam, & lanificam, ut lanam carminatam facilè elaborare, & nere possent mulieres, & commodè ducerent, cùm illæ aut tramam versarent, aut licium circumvolverent. Talia igitur in pueritia exercentes, ne norant quidem nomen nostrum. Postquam verò inter viros censeri cœperunt, & reverentiam animadverterunt, qua vulgus amicos meos prosequitur, & ut homines eorum loquendi libertatem tolerant, & se curari gaudent, & con-

ῥοντας, & ἐπιλιμώττων ὑποπτήσσουσι, ταῦτα πάντα τυραννίδα ὑ μικρὰν ἡγοῦνθ' εἶναι. τὸ μὲ δὴ μανθάνειν ὅσα τῇ τοιαύτῃ αἱρέσει ἀναφορὰ, μακρὸν ἂν ἴῳ. μᾶλλον ἢ κομιδῇ ἀδύνατον. αἱ τέχναι ἢ, γλίσχραι & σὺν πόνῳ, κὴ μόγις ἱκαναὶ περέχειν ἐδώκαντ'. οἷοις ἢ & ἡ ὀλιγεία βαρύ. κὴ ὥσπερ ἓν ἐστι, ἀφόρητον ἐφαίνετ'. ἔδοξεν ἓν σκοπυμνίοις, τὴν ὑστάτην [1] ἄγκυραν, ἣν ἱερὰν οἱ ναυλλόμενοι φασι κωδίνας, κὴ ἐπὶ τὴν βελτίστην ὀρμήσαντες, ἔπι τε & τόλμαν, κὴ ἀμαθίαν, κὴ ἀναισχυντίαν ἀναπαλέσαντες, αἵπερ αὐτοῖς μάλιστα συναγωνίζονται, κὴ λοιδορίας καινὰς ἐκμελετήσαντες, ὡς πρόχειρα εἶεν, κὴ ἀνὰ στόμα τοῖς μόνοις ξυμβολὰς ἔχοντες. ὁρᾷς ὁποῖα πρὸς Φιλοσοφίαν ἐφόδια; χημευόμενοι, κὴ μεταρρυθμίσεις αὐτὰς εὖ μάλα εἰκότως, & πρὸς ἐμὲ, οἷόν τι ἀμέλει ὁ Αἴσωπός φησι ποιῆσαι τὸν ἐν τῇ Κύμῃ ὄνον. ὃς λεοντῆν ἀναβαλλόμενος, κὴ τραχὺ ὠγκωμένων, ἠξίου λέων & αὐτὸς εἶναι. καί πως πίστις & ἦσαν ἅπασι τοῖς πεισθεῖσιν αὐτῷ. τοῖσι ἢ ἠμέτερα, πάνυ ῥᾴστα ὡς οἶσθα, κὴ ἐς μίμησιν πρόχειρα. τὰ ἀναφανῆ λέγω. κὴ ὁ πολλὴν τ' ἀναισχυντείας δεῖ τελεώτατον ἀναβαλέσθαι, & πῆραν ἐξαρτήσασθαι, & ξύλον ὃν τῇ χειρὶ ἔχειν, & βοᾶν, μᾶλλον ἢ ὑλακτεῖν, & λοιδορεῖσθαι ἅπασι. τὴν' ἀσφάλειαν γὰρ αὐτοῖς ἓν μηδὲν ἐπὶ τούτῳ παθεῖν, ἡ πρὸς τὸ χεῖρον αἰδὼς παρέξειν ἔμελλεν. ἡ ἐλευθερία ἢ πρόχειρος, ἄκων[ι]ν & δεσπότης, κἂν εἰ βάλοιθ' ἀπάγειν, παραχθησομένῳ τῷ ξύλῳ. κὴ τὰ consulentibus parent, denique increpantes formidant, hæc omnia dominium haud parvum esse arbitrabantur. Verùm addiscere quæ huic professioni conveniunt, longum erat, imò potiùs prorsus impossibile. Artes verò sordidæ etiam cum labore vix poterant necessaria suppeditare. Nonnullis etiam servitus, gravis, & ut est, intolerabilis videbatur. Re igitur perpensa, ultimam anchoram, quam navigantes sacram vocant, visum est demittere, ad socordiam optimam declinando, audaciam quoque, & ignorantiam, ac impudentiam in auxilium advocando, quæ potissimùm ipsis opitulantur: & nova convitia excogitando, quæ in promptu essent, quasque solas in ore haberent suppetias. Vides qualia ad Philosophiam viatica? Se componunt, & transformant perquam eleganter: & mecum agunt, ut nimirum Æsopus ait Cumanum illum asinum fecisse, qui cùm leoninam pellem induisset, & asperè derudisset, ipse leo videri cupiebat: & fortè erant qui ipsi crederent. Nostra verò, planè sunt, ut scis, facilia, & in promptu imitabilia. De externis loquor: haud enim magni est negotii, tritam vestem induere, & peram collo suspendere, & baculum in manu habere, & vociferari, imò potiùs rudere, aut latrare, omnibusque maledicere. Equidem securitatem, quòd nihil ob talia passuri essent, formæ reverentia præstare debebat. Libertas autem, prompta, invito domino, etsi vellet ab eo avertere, qui baculo est percutiendus. Cæterùm facul-

1 Ἄγκυραν ἱερὰν] Proverb. de quo in Iove Tragœdo. *Bourd.*

1 Οὐκ

ἀλφιτα σὺν ἔτι ὀλίγα, ἡδὺ ὡς σφόδρα, μάζα ψιλή. τὸ δ' ὀψώνιον, ἢ τάριχος, ἢ ὑμήν, ἀλλὰ κρέα παντοδαπὰ, καὶ οἶνον, οἷον ἥδιστος. καὶ χρυσίον παρ' ὅτου ἂν ἐθέλωσι. διασμηλογῆσαι γὰρ ἐπιφοιτῶντες. ἢ ὡς αὐτοί φασιν, ἀπεκείρασθαι τὰ πρόβατα, δόσεις τε πολλὰς οἴονται, ἢ αἰδοῖ δ' ἀκμῇ, ἢ δέος μὴ ἀκοῦσαι κακῶς. καὶ γὰρ αὖ κἀκεῖνο ἐώρων οἶμαι, ὡς ἐξίσου καθεζήσονται τοῖς ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν. οὐδέ πως ὁ Διογένης, καὶ Ἀντισθένης, τὰ τοιαῦτα ἔσχε, ἢν μόνον τὰ ἔξω ἢ ὄμοια. δρεπτὸν γὰρ οὐδὲ τὸ ἐλεύθερον δέχοντας, ἢν ἔρηταί πις ὑτιοῦν κοσμίως, καὶ καθαίρεσιν, ἀλλ' οὗς βοῶσι, καὶ ἐπὶ τῷ ἀκροπόλει τῷ ἑαυτῶν ἀποφεύγουσι τὸν λοιδορίαν, καὶ παρέχουσι τὸ ξύλον. καὶ ἢν μὲ τὰ ἕρπα ζητῇς, οἱ λόγοι πολλοί. ἢν δ' ἀπὸ τῶν λόγων κρίνειν ἐθέλοις, τὸ βίον ἀξιοῦσι σκοπεῖν. τοιγαροῦν ἐμπέπληται πᾶσα ἡ πόλις τῶν τοιούτων ῥᾳδιουργίας. καὶ μάλιστα τὴν Διογένην, καὶ Ἀντισθένη, καὶ Κράτητα ἐπιχαίρουσιν. καὶ τὸν τῆς Κυνὸς τετιμήκασιν. εἰ τὸ μὲ χρήσιμον ὁπόσον ἔνεστι τῇ φύσει τῶν κυνῶν, οἷον τὸ φυλακτικὸν, καὶ τὸ οἰκουρικὸν, ἢ τὸ φιλοδέσποτον, ἢ μιμητικὸν, ἁδαμῶς ἐζηλώκασιν, ὑλακὴν δ', καὶ λιχνίαν, καὶ ἀρπαγὴν, καὶ ἀφροδίσια συχνὰ, καὶ ηδακείαν, καὶ τὸ σπένεσθαι τὸν δεῖνα, καὶ τραπέζας ἔχειν, ταῦτα ἀκριβῶς ἐκπεπονήκασιν. ὄψῃ τοίνυν μὴ μικρὸν οἷα ἔσται. οἱ γὰρ ἐκ τῶν ἐργασηρίων ἅπαντες ἀναπηδήσαντες, ἐρήμους τὰς τέχνας ἐάσουσιν, ὅταν ὁρῶσι σφᾶς μὲ πονοῦντας, καὶ κάμνοντας, ἕωθεν εἰς ἑσπέραν ἐπικεκυφότας τοῖς ἔργοις, καὶ μόγις λαπζῶντας ἐκ τοιούτης μισθαρνίας. ὀργὴς δ', καὶ γόητας ἀνθρώπους, καὶ ἀλαζόνας, καὶ ἀπατεῶνας, καὶ ἀγυρτικοὺς, καὶ ἀναισχύντους, καὶ ἀναιδεῖς, καὶ ἀκολάστους, καὶ ἀσελγεῖς, καὶ ἀκρατεῖς, καὶ ἀνελευθέρους, καὶ ἀνοήτους, καὶ ἀμαθεῖς, καὶ ἀπαιδεύτους, καὶ ἀγροίκους, καὶ ἀγενεῖς, καὶ ἀνάνδρους, καὶ ἀγεννεῖς, καὶ ἀνάλκεις, καὶ ἀσθενεῖς, καὶ ἀδυνάτους, καὶ ἀπόρους, καὶ ἀκτήμονας, καὶ ἀκλήρους, καὶ ἀπροστάτους, καὶ ἀπροσδοκήτους, καὶ ἀπροσδιορίστους, καὶ ἀπροσδιονύσους, καὶ ἀπροσδιονυσίους, καὶ ἀπροσδιονυσιακοὺς, καὶ ἀπροσδιονυσιακοὺς, καὶ ἀπροσδιονυσιακοὺς

θρώπως, ὦ ἅπασιν ἀφθόνως βιεῖσθε, αἰτοῦσι μὴ τυραννικῶς, λαμβάνουσι δὲ προχείρως, ἀχαριστοῦσι δὲ, εἰ μὴ λάβοιεν, ὦ ἐπαινοῦσι δὲ, ἐὰν λάβοιεν. πῶς τοίνυν ἐστὶ Κρόνος βίος δεκεῖ αὐτοῖς, καὶ ἀτύχως τὸ μέλι αὐτὸ εἰς τὰ τρώγλα ἐσρεῖν ἐκ δὲ ἐρανοῦ. καὶ ἦν ἄν δεινὸν τὸ πρᾶγμα ἰδεῖν, εἰ τοιοῦτοι ὄντες, μηδὲν ἐς ἡμᾶς ἄλλο ἐξύβριζον. οἱ δὲ μόλα σεμνοὶ, καὶ σκυθρωποὶ τὰ ἔξω, καὶ τὰ δημόσια φαινόμενοι, ἰδὼ παιδὸς ὡραίου, ἢ γυναικὸς λάβωσιν καλῆς, ἢ ἐλπίσωσι, σιωπᾷν ἄξιον, οἷα ποιοῦσιν. ἔνιοι δὲ, καὶ ξένων τὰ σφετέρων γυναῖκας ἀπάγουσι μοιχεύσοντες, καὶ τὸ Ἰλιέα ἐκεῖνον νεανίσκον, ὡς φιλοσοφοῦσιν δὴ ἐν αὐτοῖς. εἶτα καινὰς ταύτας ἅπασι τοῖς ξυνοῦσι προσήκουσι, Πλάτωνός τι δόγμα οἴονται ποιεῖν, οὐκ εἰδότες ὅπως ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος ἠξίου κοινὰς ἡμᾶς τὰς γυναῖκας. ἃ μὴ δὲ ἐν τοῖς συμποσίοις φασὶν, καὶ ἃ μεθύσκοντας, μικρὸν ἂν εἴη λέγειν. καὶ ταῦτα ποιοῦσι, πῶς οἴει καταγελῶντες αὐτοὶ μέθης, ἐν μοιχείας, ἐν λαγνείας, καὶ φιλαργυρίας. ἐδεὶς γὰρ ὅτως εὔεργις ἄλλο ἄλλῳ ἐναντίον, ὡς τοὺς λόγους αὐτῶν, ἐν τὰ ἔργα. οἷον, κολακείαν μισεῖν φασι, κολακείας ἕνεκα τὸ Γναθωνίδου, καὶ τὴν Στρυθίαν ὑπερβαλέας δυνάμενοι, ἀληθεύειν τοὺς ἄλλους παρατρέποντες. οὐκ ἂν εὐδὲ κινῆσαι τὴν γλῶτταν μὴ μὴ ἐν δὲ ψεύσασθαι δυνάμενα ἡδονὴ πᾶσιν ἐχθρὸν τῷ λόγῳ, καὶ ὁ Ἐπίκουρος πολέμιος, ἔργῳ δὲ λόγῳ παύσασθαι παρακελεύσει. τὸ δὲ ὀξύχολον, ἐν μικρόψυχον, καὶ πρὸς ὀργὴν ῥᾴδιον, ὑπὲρ τὰ βρεφύλλια πάσχουσιν. γέλωτα γὰρ ὀλίγον πα-

omnium rerum copia vivere, tyrannicè quidem postulantes, ac promptè accipientes, & quum non acceperint, indignantes, neque si acceperint, laudantes. Hæc videntur ipsis Saturni sæculum, spontéque mel ipsum è cœlo in ora influere. Porrò res hæc minùs esset molesta, si tales cùm sint, alia nulla injuria nos afficerent. Sed hi cùm admodum casti & severi, extrinsecus, & publicè appareant, si puerum nacti fuerint formosum, aut speciosam mulierem, aut speraverint, æquum est tacere quæ faciunt. Nonnulli verò suorum etiam hospitum uxores adulterio corrumpendas abducunt, Iliensis illius juvenis instar, ac si & ipsæ quoque essent philosophaturæ. Deinde communes has omnibus qui congrediuntur, proponentes; Platonis præceptum implere se putant, nescientes quo pacto facer ille mulieres communes esse debere censuit. Quæ verò in conviviis agunt, utque inebriantur, longum esset recensere. Et hæc faciunt, quomodo putas, dum ipsi ebrietatem, adulteria, luxuriam, & avaritiam reprehendunt. Nihil igitur invenies inter se magis contrarium, quàm ipsorum dicta, factaque: ut assentationem sibi odiosam esse dicunt, cùm assentatione Gnathonidem & Struthiam superare possint: & alios vera loqui hortantur, cùm ipsi ne linguam quidem movere queant, quin mentiantur. Voluptas omnibus verbo tenus est invisa, hostis Epicurus: sed re ipsa quidvis ob eam faciunt. Iræ præterea vehementia, levissimarumque rerum perturbatione, necnon iræ facilitate nuper natos infantulos superant. Non parvum

ρίχωσι τοῖς θεωμένοις, ὁπόταν τὸ δὲ τυχὸν αἰτίας ἐπιζέσῃ μὴ αὐτοῖς ἡ χολὴ, πλιδηοὶ ἢ πῶ χροιὰν βλέπωντες, ἰπεμόν τε καρφοφορον διδρηκότες. καὶ ἀφρὸν, μᾶλλον ἢ ἰὸν μεστὸν αὐτοῖς ἢ τὸ σῶμα. μὴ σύγε οἰκεῖα τύχοις, ὅτε ὁ μιαρὸς ἐκεῖνος ἐκχεῖται βάρβορος. χρυσίον μὲ, ἢ ἀργύριον, Ἡρακλεις δὲ κεκτῆσθαι ἀξιῶ. ὀβολὸς ἱκανὸς, ὡς ῥέοντος τεμαίμιλω. ποτὸν γὰρ, ἡ κρήνη, ἢ πολυμὸς παρέξει. μετ' ὀλίγον αἰτῶσιν [1] οὐκ ὀβολὸς, οὐδὲ δραχμὰς ὀλίγας, ἀλλὰ πλούτους ὅλους. ὥστε τίς ἔμπορος τοσοῦτον ἀπὸ φόρτου πλήσειεν ἄν, ὅσον τούτοις Φιλοσοφία εἰς χρηματισμὸν συντελεῖ. εἶτ' ἐπειδὴν ἱκανῶς συλλέξωνται, καὶ ἐπισιτισάμενοι, ἀποβρίψαντες ἐκεῖνο τὸ δύσχρηστον τελαμῶνιον, ἀγορὰς οἴονται, καὶ ἐθνῆδας τῶν μαλακῶν ἐπειοῦσθαι, καὶ παῖδας κομήτας, καὶ συνοικίας ὅλας, μακρὰ χαίρειν φράσαντες τῇ πήρᾳ τῇ Κράτητος, καὶ τῷ τρίβωνι τῷ Ἀντισθένους, καὶ τῷ πίθῳ τῷ Διογένους. οἱ ἰδιῶται ἢ ταῦτα ὁρῶντες, καταπύουσιν ἤδη Φιλοσοφίας, καὶ ἄπαυστος εἶναι τοιούτους οἴονται, κἀμὲ τῆς διδασκαλίας αἰτιῶνται. ὥστε πολλῷ ἤδη τῷ χρόνῳ, ἀδύνατόν μοι γεγόνασι καὶ ἕνα πιὰ προσαγαγέσθαι αὐτῶν. ἀλλὰ τὸ τῆς Πηνελόπης ἐκεῖνο πάσχω. ὁπόσον γὰρ δὴ ἐγὼ ἐξυφήνω, τοῦτο σὺν ἀκμαρεῖ αὖθις ἀναλύεται. ἢ ἀμαθία γὰρ, καὶ ἡ ἀδικία, ἐπιγελῶσιν, ὁρῶσαι ἀνεξέργαστον ἡμῖν τὸ ἔργον, καὶ ἀνήνυτον πόνον. Ζ. οἷα ὦ Θεοὶ πέπονθεν ἡμῖν ἡ Φιλοσοφία πρὸς τῶν καταγελώντων ἐκείνων. ὥστε ὥρα σκοπεῖν ὅ, τι καὶ πρακτέον, ἢ ὅπως αὐτοὺς μετεῖναι. igitur risum spectatoribus movent, quum quavis de causa bilis ipsis efferveſcit, lividoque colore cernuntur, impudentiam & animi impotentiam aſpectu præ ſe ferentes. Os verò ſpuma, vel veneno potiùs eſt refertum. Ne ſis ibi quum fœda illa illuvies effunditur. Aurum, aut argentum, hercle, poſſidere nolo: ſufficit obulus: quo lupinos emam, nam potum fons ſeu rivus præbebit. At paulò pòſt non obolos vel drachmas paucas, ſed totas poſtulant divitias: adeò ut mercator quiſpiam tanto onere impleri poſſet, quantum illis ad quæſtum Philoſophia confert. Inde poſtquam ad ſatietatem corraſêre, & victum comparavêre, abjecta illa infœlici lacerna, agros nonnunquam, molleſque veſtes, & crinitos pueros, totaſque domos emunt, Cratetis peræ, Antiſthenis lacernæ, ac Diogenis dolio longum vale dicentes. Talia quum idiotæ vident, jam deſpuunt Philoſophiam, omneſque tales eſſe putant, meamque doctrinam criminantur: adeò ut longo jam tempore, non potuerim vel unum ipſorum mihi conciliare: ſed idem ac Penelope mihi accidat, ſcilicet ut quantum ego texo, tantum momento diſſolvatur. Ignorantia verò & injuſtitia, quum vident noſtrum opus infectum, irritumque eſſe laborem, à riſu non temperant. *Imp.* Proh Dii! qualia nobis perpeſſa eſt ab execrandis illis Philoſophia! Quare tempus eſt diſpiciendi, quid ſit opus facto, quoque modo ſint pu-

1 Οὐκ ὀβολὸς ἀλλὰ πλοῦτος] Sic apud Heliod. lib. 2. καὶ ἡμοὶ δοκεῖτε πολὺ ἢ ἔντιμοι ἐκ φιλίας, ἀλλ' ἀφορμάς τε καὶ λήξεσι αἰτήσειν. Bourd.

1 Ἐγὼ

λδυσέον. ὁ μὲν γὰρ κεραυνὸς, ἀπάγει μιᾷ πληγῇ, καὶ ὁ θανάτου τοιχύς. Απο. ἐγώ τοι ὦ πάτερ, ὑπομενοῦμεν. μισῶ γὰρ ἐγὼ αὐτὸς ἤδη τοὺς ἀλαζόνας, ἀμύστας ὄντας, ὑπὸ τῶν Μουσῶν ἀγανακτῶν. κεραυνῷ μὲν γὰρ, ἢ τοῖς δεξιᾶς, εὐδαμῶς ἐκεῖνοι ἄξιοι. τ. Ε. ἐμοὶ δ' εἰ δοκεῖ, αὐτοκράτορα τὸν κολάσεως καταπέμψωμεν ἐπ' αὐτούς. ὃς ἅπαν δὴ τὸν λόγον ἔχων ἐν αὐτοῖς, τάχιστα εἴσεται τούς τε ὀρθῶς φιλοσοφοῦντας, καὶ τοὺς μή. εἶτα τοὺς μὲν ἐπαινέσεται ὡς τὸ εἰκός. οἶδε, κολασθήσονται, ὅπως ἂν ἐκείνῳ δόξῃ τὸ καιρὸν δοκεῖ. Ζ. εὖ λέγεις ὦ Ἄπολλον. ἀλλὰ ἐν σὺ ὦ Ἡράκλεις; ἅμα ἐν τὴν φιλοσοφίαν αὐτὴν ἕλκοντες, ἅπιτε ὡς τάχιστα εἰς τὸν βίον. τρισκαιδέκαθον γὰρ ἄθλον οἷος τοῦτον ὁ μικρὸν ἐκτελέσειν, ἢν ἐκκόψῃς μιᾶρὰ ἅπαν, ἐν ἀναίσχυντα θηρία. Ηρα. καὶ μὴν μᾶλλον ἄμεινον ἦν ὦ πάτερ, τὴν κόπρον συκοφάντου αὖθις ἐξ Αὐγείας, ἢ τούτοις συμπαλαίειν. ἀπίωμεν δ' ὅμως. Φι. ἄκυσπερ, ἀκολουθητέον ἐν κἀμὲ δόξαν τῷ πατρί. Ερ. καλῶμεν, ὡς κἂν ὀλίγους αὐτῶν ἐπιτείψωμεν σήμερον. ποίαν δὴ χρὴ τραπέσθαι ὦ Φιλοσοφία; σὺ γὰρ οἶσθα ὅπου εἰσίν. ἢ φοβοῦμαι ὅτι σὺ τῇ Ε. ἀλάσῃ. Φι. εὐδαμῶς. ἢ πάνυ ὀλίγοι, ὅσοι ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν ὦ Ε. ἐμοῦ. ὅτοι δ' ἐδὲν Αττικῆς πενίας δέονται, ἀλλ' ἔνθα πολὺς χρυσὸς, ἢ ἄργυρος ὀρύττεται, ἐκεῖ πᾶν ζητητέοι εἰσὶν ἡμῖν. Ερ. ἔοικεν σὺν τὴν Θρᾴκης ἀπιτέον. Ηρα. εὖ λέγεις, καὶ γὰρ σοφοί γε ὑμῖν τὴν ὁδὸν. οἶδα γὰρ τὰ Θρᾳκῶν ἅπαντα, συχνάκις ἐπλεῦσαν. καί μοι τῶνδε ἤδη τραπώμεθα. Ερ. ποίαν λέγεις; Ηρα. ὁρᾶτε ὦ Ε. ἐμοῦ, καὶ Φιλοσοφία; δύο

puniendi. Fulmen enim uno ictu, & cita mors aufert. *Apollo.* Ego tibi consilium dabo, pater. Iam enim & ipse odi arrogantes illos, ineruditos, Musarum gratia indignatus. Nam fulmine, tua-ve dextra digni non sunt illi. Sed si videtur, Mercurium pœnæ exactorem ad ipsos demittemus, qui, ut pote in disciplinis versatus ipse, celerrimè cognoscet eos qui rectè philosophantur, & qui minùs. Tum hos quidem, ut par est, laudabit: illi verò, quemadmodum ei ex tempore videbitur, plectentur. *Iup.* Rectè dicis Apollo. Verùm & tu Hercules, unà Philosophiam ipsam ducentes, ad homines ite quàm celerrimè, & decimum tertium hunc laborem non parvum à te confectum iri puta, si tam scelestas, & impudentes belluas excideris. *Herc.* Atqui præstaret, pater, Augiæ fimum rursus expurgare, quàm cum his manus conferre: abeamus tamen. *Ph.* Invita quidem: sed ex patris sententia est sequendum. *Mercur.* Descendamus, ut etiam paucos ex ipsis hodie conteramus. Sed quà eundum est Philosophia? scis enim ubinam sint. Annon manifestum est eos esse in Græcia? *Ph.* Nequaquam, nisi admodum pauci qui rectè philosophantur, Mercuri. At hi nihil Attica paupertate indigent, sed ubi multum aurum aut argentum foditur, ibi nobis sunt quærendi. *Mer.* Ergo rectà in Thraciam est abeundum. *Herc.* Rectè dicis, & viæ dux ero vobis. Novi enim Thracum res omnes, ut pote qui sæpius ad illos accesserim. Et nunc huc mihi flectatis. *Mer.* Quônam ais? *Herc.* Videtis-ne Mercuri, & Philosophia, duos mon-

μ' ὄρη μίσγει, καὶ κάλλιστα ὁρᾶν ἀπάντων, Αἵμός ἐστι τὸ μεῖζον, ἡ παζαλικὴ δ', Ροδόπη, πεδίον δ' ὑποπεπταμένον, πάμφορον, ἀπὸ τῶν ποδῶν ἑκατέρων ὄγκος ἀρξάμενον, καὶ πᾶς λόφος τρεῖς πάνυ καλὰς ἀνεστηκώς, οὐκ ἀμόρφους τὴν τραχύτητα, οἷον ἀκροπόλεις πολλὰς τῆς ὑποκειμένης πόλεως. καὶ ἡ πόλις γὰρ ἤδη φαίνεται. Ερ. νὴ Δί' ὦ Ἡράκλεις, μεγίστη, καὶ κάλλιστα ἁπασῶν. πόρρωθεν ἂν ἀπολάμποι τὸ κάλλος. καὶ τις ποταμὸς μίσγεται ὑποῤῥεύσεται, πάνυ σὺ χρὴ ψαύειν αὐτῆς. Ηρα. Ἑβρος μέ, ἔτος. ἥδε πόλις, ἔργον Φιλίππου ἐκείνου. καὶ ἡμεῖς ἤδη ὑπόγειοι, καὶ ὑπονέφελοι. ὥστε ἐπιβαίνομεν ἀγαθῇ τύχῃ. Ερ. ἔτω γενέσθω. πόθ' ἥκομεν ποιεῖν, ὅπως τὰ ζῷα ἐξιχνευτέον; Ηρα. τοῦτο μέν, σὺν ἤδη ἔργῳ ὦ Ἑρμῆ. κῆρυξ γὰρ εἶ. ὥστε σὺ ἂν φθέγοιο κηρύττων. Ερ. ἀδὲν τοῦτο χαλεπόν. ἀλλὰ πάγε ὀνόμαζε σὺ ἐπίσαμαι αὐτῶν. σὺ δὲ ὦ Φιλοσοφία, λέγε, ὅπως ὀνομαστέον, καὶ τὰ σημεῖα ποθεινά. Φι. ἀδὲ αὐτὴ μὲν οἶδα τὰ σαφῆς, οἵτινες ὀνομάζονται, λέγω τὸ μὴ ξυγγενέσθαι αὐτοῖς. ὅπου δ' ἂν τι ἐπιθυμίας, ἦν ἔχωσιν εἰς τὰ κτήματα, οὐκ ἂν ἀμόρτοις ποθοκαλῶν κτήσωνας, ἢ κτησίππους, ἢ κτησικλέας, ἢ δύκτήμονας, ἢ πολυκτήτας. Ερ. εὖ λέγεις. ἀλλὰ τίνες ἔτι εἰσίν, ἢ πῶς ἐσκοπῶσι αὐτοί; μᾶλλον δὲ ποσίασι, καὶ πῶς ἔρεσθαι ἥδιον;

tes omniumque pulcherrimos? Major, Hæmus eſt, oppoſitus verò, Rhodope: at campus interjectus, perquam fertilis, ab utriuſque radice confeſtim ſe pandens, treſque colles perpulchros aſſurgentes, aſperitate non deformes, tanquam ſubjacentis urbis multas arces: jamque urbs apparet. *Merc.* Ita per Iovem Hercules, maxima, omniumque pulcherrima: cujus pulchritudo eminus reſplendet, quin & maximus fluvius illam alluens præterlabitur. *Herc.* Hebrus eſt, civitas verò Philippi illius opus: & jam nos ad terram, & ſub nubibus ſumus: quare quod fœlix fauſtumque ſit, ingrediamur. *Merc.* Ita fiat. Cæterùm quid faciendum, & quomodo inveſtigandæ feræ? *Herc.* Hoc tui muneris jam eſt Mercuri, ſiquidem es præco. Ne igitur præconium enuntiare cuncteris. *Merc.* Haud difficile hoc: ſed illorum ignoro nomina. Tu igitur Philoſophia, dic quo nomine ſint compellandi: & ſigna inſuper. *Ph.* Ne ipſa quidem ſcio certò quomodo vocentur: quia mihi cum ipſis non fuit commercium. Cæterùm non aberrabis ſi eos à poſſidendi deſiderio, Poſſidonios, aut Poſſidippos, aut Poſſicleas, aut Poſſifundos, aut Poſſidoros nominaveris. *Merc.* Bene dicis. Sed quinam hi ſunt qui & ipſi circunſpectant? atqui accedunt, & videntur aliquid velle loqui. *Viri.* Poſ-

1 Ἑβρος μὲν ἔτος, ἡ δὲ πόλις ἔργον Φιλίππου ἐκείνου] Cum paulo ſupra dixerit de hac eadem urbe: καὶ πῶς λόφος τρεῖς πάνυ καλὰς ἀνεστηκότας, non eſt difficile divinare, de qua urbe loquatur: nimirum de Philippopoli, quæ & Trimontium & antea Poneropolis & Pulpudena & Eumolpias, ſita ad Hebrum inter Hæmum & Rhodopen, quæ Trimontium vocata eſt eo, quod tres montes ſuorum murorum ambitu complectebatur. *Palm.*

1 Καὶ

σιν. Ανδρες. ἆρ' ἂν ἔχοιτε ἡμῖν εἰπεῖν, ἢ σὺ ὦ βελτίστη, εἰ πάνυ τρεῖς γένοιτο ἄμεινον εἶδεται, [1] καί πω γυναῖκα ἐν χερσὶ κεκαρμένῳ εἰς τὸ Λακωνικὸν, ἀρρενωπὴν, καὶ κομιδῇ ἀνδρικῶς; Φι. Παπαῖ. τὰ ἡμέτερα ὄντως ζητοῦσι. Αν. [2] πῶς τὰ ὑμέτερα; δραπέται γὰρ ἐκεῖνοι ἅπαντες. ἡμεῖς δ', τὴν γυναῖκα μάλιστα μέτριμον, λιθοδραποδισμένῳ πρὸς αὐτῶν. ἔστιν δ', καθ' ὃ ζητοῦμεν αὐτούς. τοῦτο δ' ἄμεινον κηρύττωμεν. εἴ τις ἀνδράποδον Παφλαγονικὸν, ἐκ Σινώπης βαρβάρων, ὄνομα τοιοῦτον, οἷον ἀπὸ κτημάτων, ὑπόχρουν, [3] ἐν χερσὶ κυρίαν, ἐν ῥινεῷ βαθεῖ, πήραν ἐξημμένον, καὶ τριβώνιον ἀμπεχόμενον, ὀρχίλον, ἄμυστον, τραχύφωνον, λοίδορον, μιμεῖσθαι ἐπὶ ῥητοῖς αὐθονόμοις. Δέσποτα. νοῶ ὅτου, ὁ Κηρύττεις. ὡς ἐκείνῳ γε ὄνομα ἦν παρ' ἐμοὶ, Κάνθαρος. καὶ ἐκόμα δ', καὶ τὸ γένειον ἐπῆλλε, καὶ τέχνην τὴν ἐμὴν ἠπίστατο. ἀπίκειρε γὰρ ἐν τῷ γναφείῳ καθήμενος, ὁπόσον [4] περιττὸν τοῖς ἱματίοις ἡ κροκίδων ἐπανθεῖ. Φι. ἐκεῖνος αὐτός ἐστιν ὁ οἰκέτης ὁ σός. ἀλλὰ νῦν Φιλοσόφῳ ἔοικεν, ἀκριβῶς ἑαυτὸν ἐπιγνάψας. Δέσποτα. ὦ τῆς τόλμης. ὁ Κάνθαρος φιλοσοφεῖ φησιν. ἡμῶν δ', οὐδεὶς λόγος. ἀμέλει ἅπαντες ἀνευρήσομεν. ξωΐσει γὰρ ὡς φησιν αὐτὴ. Φι. τίς δ' ὅτος ἄλλος ὁ παρεστὼς ἐστὶν ὦ Ἡράκλεις, ὁ καλὸς, ὁ ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις τοῦ ἀγῶνος ἐπιφαινόμενος; Αν. Ποῦ; Φι. ὁρᾷς ἐκεῖνον ὑπὸ τὸν πλάτανον ἑστῶτα, ὃς ἐπὶ τὸν ἀγῶνα ἀποβλέπει; Αν. ὁρῶ. Φι. ἆρ' οὐ δοκεῖ σοι καλὸς εἶναι; Αν. ἔμοιγε. Φι. ἆρ' οὐ δοκεῖ σοι ἐπιτήδειος εἶναι ἐρᾶν

λὸς, ὁ τὴν κιθάραν; Ηερ. Ὀρφεύς ἐστι, σύμπλους ἐπὶ τ' Ἀργῦς ἐμοὶ, ἥδιστος κελαδεστῶν ἁπάντων. οὐδὲ γὰρ τὴν ᾠδὴν αὐτὸν, ἤκιστα ἐκάμνομεν ἐρέτ[τ]οντες. χαῖρε ὦ ἄριστε, καὶ μουσικώτατε Ὀρφεῦ. σὺν ἐπιλέλησαι γάρ που Ἡρακλέους. Ορ. νὴ Δ' ὑμεῖς γε ὦ Φιλοσοφία, καὶ Ἡρακλῆς, καὶ Ἑρμῆ. ἀλλὰ καιρὸς ἀποδιδύναι τὰ μίσυτρα, ὡς ἔγωγε πάνυ σαφῶς ὃν ζητεῖτε οἶδα. Ερ. ἀκῶν δεῖξον ὦ παῖ Καλλιόπης ἔνδικα ἐστι. χρυσὸν γὰρ οὐδὲν οἴομαι δεῖν, σοφὸς ὤν. Ορ. εὖ ἔφης. ἐγὼ γὰρ, τὴν μὲν οἰκίαν δείξαιμ' ἂν ὑμῖν, ἔνθα οἰκεῖ, αὐτὸν δ' οὐκ ἄν, ὡς μὴ κακῶς ἀκούοιμι ὑπὸ αὐτοῦ. μιαρὸς γὰρ εἰς ὑπερβολὴν, καὶ μόνοι τοῦτο ἐμεμελέτηκε. Ερ. δεῖξον μόνον. Ορ. αὖτη πλησίον. ἐγὼ δ' ἀπειμι ὑμῖν ἐκποδὼν, ὡς μήθ' ἑδίμι αὐτόν. Ερ. ἐπίσχες. ὑ γυναικός ἐστι φωνὴ, ῥαψῳδούσης τι τῶν Ὁμήρου; Φι. νὴ Δία. ἀλλ' ἀκούσωμεν ὅ, τι ἐρεῖ. Δορ. [1] ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ἀνὴρ ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν, ὅς χρυσὸν φιλέῃ μᾶλλον δὲ οἱ φρεσὶν, ἄλλο δ' εἴπῃσι. Ερ. σὺν ἐᾷν τὸν Κάνθαρόν σοι μισητέον, ὃς ξενοδόκων κακῶν ῥέζειν, ὅπως φιλότητα παρέχῃ. Υπο. ὦ δὲ ἐμὲ τοῦτο τὸ ἔπος, ἢ τὴν γυναῖκα ὤχετο ἀπάγων, διὸ αὐτὸν ὑποδεξάμενον. Δρα. οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμμα[τ]' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο, ἴτ' ἐπὶ πτελέμῳ ἐναρίθμιε, ἴτ' ἐπὶ βυλῇ, Θερσῖτ' ἀκριτόμυθε, κακῶν πανάριστε κολοιῶν. μᾶλλον, ἀπὲρ δ' ἔχ' κόσμον ἐραζέμμεναι βασιλεῦσιν. Δεσπ. εἰκότως δὲ κἀφροῦντα τὰ ἔπη. Δρα. ἔσθε κύων, ὄπιθε δ' ἔσαν, μέση δ' Χίμαιρα, δεινὸν λαπαρύσσουσα, τρέ-

citharam gestans? *Herc.* Orpheus est, qui mecum in Argo navigavit, nauticorum hortatorum omnium jucundissimus. Nam ad cantum ipsius, non fatigabamur remigantes. Salve optime, & perquam canore Orpheu, siquidem Herculis non es oblitus. *Orph.* Vos quoque salvete Philosophia, Hercules, & Mercuri. Sed tempus est ut mihi detis indicinæ præmium: ego enim planè novi quem quæratis. *Merc.* Quin ostende Calliopes fili, ubinam sit. Auro enim non indiges, sapiens cùm sis. *Orph.* Rectè dicis: sed ego domum quidem in qua habitat vobis indicabo: ipsum verò minimè, ne apud eum malè audiam. Etenim est summè scelestus, ac uni huic rei studet. *Merc.* Ostende solùm. *Orph.* En proxima hæc. Ego verò procul à vobis abeo, ne videam ipsum. *Merc.* Attende. Annon mulieris vox est, aliquid ex Homero recitantis? *Ph.* Ita per Iovem, Sed quid dicat, audiamus. *Fug.* Non minùs hunc odi, nigri quàm limina Ditis, Qui colit aurum animo, & simulat contraria verbis, *Merc.* Proinde odio habendus tibi Cantharus, Hospitis offensor, & se præbentis amicum. *Marit.* De me hoc carmen, cujus uxorem abduxit, quia ipsum receperam. *Fug.* Ebrius, atque canis facie, sed pectore cervus, Consilio ignavus, sed longè ignavior armis, Thersites vecors, pravarumque optima pica, Regibus illicitè, & fruſtra contendere

suetus. *Dom.* Iure execrandi hæc verba sunt. *Fug.* Prima canis postrema leo, media ipsa Chimæra, Horrendum exhalans animum

1 Ἐχθρὸς] Ex Iliad. 9. Cætera sunt ex Il. 1. 2. & 5. *Bourd.*

1 Tor-

τῶν κυνῶς ἀγρίᾳ ὀρμωμένου. Υπο. οἴμοι γυναῖ, ὅσα πέπονθας ὑπὸ κυνῶν τοσούτων. φασὶ δ' αὐτὴν ἐκ κύνειον ἀπ' αὐτῶν. Ερ. ἦ ῥᾴδιον, Κερβερόν τινα τέξεσθαί σοι, ἢ Γηρυόνην, ὡς ἔχοι ὁ Ἡρακλῆς ἕτερον αὖθις πόνον. ἀλλὰ ἐκποσίασιν. ὥστε ἀδὲν δεῖ κόπτειν τὴν θύραν. Δεσπο. ἔχωσε ὦ Κάνθαρε. νῦν σιωπᾷς; φέρ' ἴδωμεν ἔ τινά σοι ἡ πήρα ἔχει. Ἑρμοῦ ἴσως, ἢ ἄρτε τρύφων. Ερ. ἀ μὰ Δία, ἀλλὰ ζωΐλου χρυσοῦ. Ηρα. μὴ δευμάσῃς. Κυνικὸς γὰρ ἔφασκεν εἶναι τοιοῦτον ἐπὶ τῷ Ἕλλανι. σὺ τοιοῦτος ἦ, Χρυσίππειος ἀκριβῶς ἐσι. [1] τοιγαροῦν Κλεάνθην ἐκ εἰς μάχην αὐτὸν ὄψῃ. κρεμήσεται γὰρ ὑπὸ τῷ πώγωνος, ὥσπερ μιαρὸς ὤν. Δεσπο. σὺ ἦ ὦ κακὲ, ὁ Ληκυθίων ἡμᾶς δραπέτης τυγχάνεις ὤν; ἔμμων ἄλλος. ὦ τῆ μάλιστα. εἴ τι σὺ ἂν ῥᾳδίως; καὶ Ληκυθίων φιλοσοφεῖ; Ερ. ὁ τρίτος ἦ ὅτος ἀδέσποτος ὑμῖν ἔσι; Δεσπο. ἀδυμῶς, ἀλλ' ὁ δεσπότης ἐγὼ, ἐκὼν ἀφίημι αὐτὸν ἀπολωλέναι. Ερ. ὅπως; Δεσπο. ὅτι δεινῶς τὸ ὑποσπόνδυλον ἐσί. τὸ δ' ὄνομα, Μυρόπνους αὐτὸν ἐκάλεμεν. Ερ. Ἡράκλες ἀλεξίκακε, ἀκούεις; ἔπειτα πήρα, καὶ βάκτρον, καὶ αὐτὸς ἀπόλαβε τὴν γυναῖκα σύ. Υπο. μαθαμῶς. σὸν ἂν ἀπολάβοιμι βιβλίον μοι τῶν παλαιῶν κύφωνος. Ερ. πῶς βιβλίον; Υπο. ἔσι τί ὦ γαθὲ, [2] τελαμῶνος βιβλίον. Ερ. ἀδὲν ἄτοπον, ἐπεὶ

mum trini canis acris. *Marit.* Hei mihi uxor qualia perpessa es à tot canibus. Quin ex illis ipsam concepisse dicunt. *Merc.* Confide, Cerberum tibi, aut Geryonem pariet: ut Hercules iste alium laborem rursus habeat. Sed accedunt, ita ut fores pulsare non sit opus. *Dom.* Teneo te Canthare: siles jam? age videamus quid habeas in pera, fortè lupinos, aut frusta panis. *Merc.* Minimè per Iovem: sed zonam auream. *Herc.* Ne mireris. Nam in Græcia Cynicum se esse dicebat, sed hîc est planè Chrysippeus. Quare Cleanthem ipsum non diu pòst videbit. Nam cùm sit adeò scelestus, à barba suspendetur. *Dom.* Tu verò nequam, nonne es Lecythio meus fugitivus? certè non alius. O rem ritu dignam! quid non fiet? etiam Lecythio philosophatur? *Merc.* Nunquid tertius ille domino caret? *Dom.* Minimè: verùm ego dominus, sponte ipsum in malam rem dimittò. *Merc.* Quorsum? *Dom.* Quia teterrimè fœtet: eumque Vnguentodorum appellabamus. *Merc.* Hercules malorum depulsor audis-ne? deinde pera, & baculum: atqui tu uxorem recipe. *Marit.* Minimè, non si reciperem priscum librum in utero gerentem. *Merc.* Quomodo librum? *Marit.* Quidam, ô bone, tricops est liber. *Merc.* Nihil absurdum siquidem unus ex

Col-

1 Τοιγαροῦν Κλεάνθην ἐκ εἰς μάχην αὐτὸν ὄψῃ, κρεμήσεται γὰρ ὑπὸ τῷ πώγωνος] Nullum jocum video in voce Κλεάνθην, nec ullam allusionem ad vocem κρεμήσεται. Ideo suspicor non ita scripsisse Lucianum, & forte χρέμπτα scripserat, ad quod alludebat κρέμασται, ut paulo supra, eo quod multum auri habebat in pera, ὑπὸ τῷ χρυσῷ Χρυσίππειον eum vocavit. *Palm.*

2 Τελαμῶνος] Hujus nominis drama fecerat Varro, in quo Iulius, Crassus, Pompeius. *Bourd.*

1 Na-

τριφάλλης τῶν Κωμικῶν εἰς. Δρα. σὺν ᾧ Ἑρμῇ δικάζειν τὸ μὴ τῶτο. Ερ. ὕτω μοὶ δοκεῖ. τωύτῳ μὲ ἵνα μηδὲν πέρας, μὴ ᾖ πολυκέφαλον τέκῃ, οἵ χεζ ᾄδῃ τὰ ἄνδρα ἐπίσω εἰς τὴν Ἑλλάδα. τὼ δύο ᾖ τέτω τῷ δραπέτῃσκω, ᾄδαδθέντε τοὶν δικαστοῖσιν μαινθάνειν ἃ πρότερ, τὰ μὲ, ἀποπλύνειν τὰς ῥυπώσας τῶν ὀθονίων, τὰ Λημνιώνια. τὰ Μυρρίνην ᾖ, αὖθις ἀκεῖσθ τὰ ἱμάτια τὰ διερρωγότα, μαλάχῃ γε πρότερον μαστιγωθέντα. ἔπειθ ἓ τέτοι [1] ᾄδαδθῆναι τοῖς πτηνοῖς, ὡς ἀπόλοιθ ᾄδαπλλόμενον ταπυγῶντα, ῥυπώσῃ πρόσθε, καὶ γυναικείᾳ τῇ πίτῃ. εἶτα ἐς τὰ Αἰμον ἀναχθέντα γυμνὸν, ἐπὶ τὸ χιόνος μὴ εἶναι συμπεπεδημένον τῷ πόδε. Δρα. φεῦ τῶν κακῶν. ὁτι τοί. παπαιπαπαῖ. Δηλον. τί τέτο παρενέβης τῶν τραγικῶν σὺ ἀλλόκοτον; ἀλλ' ἀπόδυσαί μοι πρότερόν γε τὴν λεοντῆν, ὡς γνωθῇς ὅν ὤν.

Comicis trigaleatus. *Fug.* Tuum est, Mercuri dehinc judicare. *Merc.* Ita mihi videtur. Vt hæc mulier, ne pariat monstrum multiceps, ad virum in Græciam revertatur: atque hi duo fugitivuli dominis traditi, discant quæ antea: Lecythio quidem sordidos abluere panniculos: Vnguentodorus autem, lacera vestimenta resarcire, priùs quidem malva flagellatus. Deinde ut etiam hic tradatur picatoribus, ut pereat vulsus primùm: insuper pudenda, & muliebri pice inquinetur: deinde nudus in Hæmum sublatus, vinctis pedibus in nive maneat. *Fug.* Heu malorum ah ah, papæ, eheu. *Dom.* Quid hoc est, tragicas voces interseris? Sed adpicatores jam sequere, exuta priùs pelle leonina, ut asinus esse cognoscaris.

1 Παραδοθῆναι τοῖς πτηνοῖς] Attigi hanc pœnam ad Dial. de Morte Peregrini ex Interp. Aristoph. ad nubes. Conjunxit hæc omnia in Palinuro. καὶ καταληφθεὶς τὰ αἴσχιστα ἔπαθες. Bourd.

ΤΑ ΠΡΟΣ ΚΡΟΝΟΝ. ΙΕΡΕΥΣ, ΚΑΙ ΚΡΟΝΟΣ.

SATVRNALIA. SACERDOS, ET SATVRNVS.

ARGVMENTVM.

Lucianus ritum & originem Saturnaliorum tradit hoc Dialogo, ubi fingit Sacerdotem & Saturnum colloqui: quorum alter quidem divitias à Deo postulat: alter autem, dum divitias largiri, sua potestatis esse negat, interea quatenus ipse regnet, & quid præstare soleat, denique cur hoc festum institutum sit, exponit: refutata interim etiam fabula, qua de liberis devoratis & amissione regni, & captivitate ipsius vulgò jactatur.

ΙΕΡΕΥΣ.

Ω Κρόνε, σὺ γὰρ ἔοικας ἄρχειν τοῦ γε νῦν εἶναι, καὶ σοὶ πίθηται, καὶ κεκριμένα ἱέρηται παρ' ἡμῶν, τί ἂν μάλιστα ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς αἰτήσας λάβοιμι παρὰ σοῦ; Κρον. αὐτὸν μὲν αὐτόν σε καλῶς ἔχει σκέψασθαι, ὅ, τι σοι δίκαιόν, εἰμὴ καὶ μᾶλλον ἄμεινον εὐθέως εἶναι τὰ ἄρχοντα εἰδέναι τί σοι ἤδιον αἰτεῖν. ἐγὼ γὰρ πάντα δυνατὸς, οὐκ ἀναμένουσι τοῖς νῦν δίκην. Ιε. ἀλλὰ πάλαι ἔσκεμμαι. ἐρᾷ γὰρ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ πολὺς χαίρω, πολὺν, καὶ χρυσὸν πολὺν, καὶ ἀνδρῶν δεσπότην εἶναι, καὶ ἀνδράποδα πολλὰ κεκτῆσθαι, καὶ ἐσθῆτας διαφθείρας, καὶ μηλανῆς, καὶ ἄργυρον, καὶ ἐλέφαντα, καὶ τἆλλα, ὁπόσα πάμεσα. τούτων δὲν ὧν ἄρξει Κρόνε, δίδυ μοι, ὡς τὰ ἐμὰ αὐτῶν ἀπολαύσω τὰ σῆς ἀρχῆς, μὴ ἢ ἄμοιρον εἶναι μόνον αὐτὸν ἀφ' παντὸς τοῦ βίου. Κρο. ὁρᾷς; ὃ καὶ ἐμὲ τοῦτο ἠπίστουν. ὃ γὰρ ἐμὴν ἀφανίμενον τὰ τοιαῦτα. ὥστε μὴ ἄχθου, εἰ ἀτυχήσεις παρ' αὐτῶν, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτό σοι Διὸς, ὁπόταν εἰς ἐμὲ ἥκῃ ἡ ἀρχὴ βραδέλθῃ μετ' ὀλίγον. ἐγὼ δ' ἐπὶ ῥητοῖς παραλαμβάνω τὴν δυναστείαν. ἐπὶ γὰρ ἡμερῶν ἡ πᾶσα βασιλεία. καὶ ὧν ὑπόθεσιν τούτων γέγαμμαι, ἰδιώτης δ' ὑμῖν εἰμι, καὶ πᾶν τοῦ πολλοῦ δήμου εἷς. οὐ αὐταῖς ἢ ταῖς

SACERDOS.

Dic mihi Saturne, quando tu quidē hoc tempore regnare videris, tibi & sacrificatum, & litatum est à nobis, quid potissimùm pro immolatis hostiis, abs te postulatum feram? *Sat.* Istud quidem te ipsum decet perpendere, quid optare debeas: nisi vis ut princeps etiam sit vates, ut norit, quid libentiùs petas. Cæterùm ego, quantum facultas feret, annuam tuis votis. *Sac.* Quin istud jam olim perpendi. Nam communia hæc, & passim obvia, videlicet opes, multam auri vim, utque viris imperem, & mancipia multa possideam, splendidas vestes & delicatas, argentum, & ebur, denique quicquid est pretiosum. Hæc igitur mihi da, optime Saturne, ut & ipse nonnihil emolumenti ex tuo sentiam imperio, ne-ve solus per omnem vitam earum rerum sim expers. *Sat.* Viden? Hoc postulas quod meæ facultatis non est. Neque enim mearum est partium ista distribuere: quare ne graviter feras, si quæ petis, non assequeris. Sed ista à Iove postulato, quum ad eum imperii vices venerint, id quod brevi futurum est. Nam ipse accipio. Est autem imperium quorum si jus excessero, privatus illicò reddor, & ex plebe unus. Nec in his septem diebus, serium quip-

certis conditionibus imperium meum septem duntaxat dierum,

1 *Dic mihi Saturne*] Saturno sacra fiebant, de quibus in primis Macrob. lib. 1. c. 8. & 10. & L. Gerald. de Annis & mensibus, hæc κρόνια dicebantur à Græcis, & primò uno die tantùm. i. 14. Cal. Ianuarias celebrari solita, sed post in triduum propagata, primùm ex adjectis à Cæsare huic mensi diebus, deinde ex edicto Augusti, quo trium dierum ferias Saturnalibus addixit, à 16 igitur cæpta in 23 desinebant quo solo fieri antè consueverant. *Cogn.*

ἐπῶ, παιδαῖον ᾖ, [1]οὐδὲ ἀγοραῖον διοικήσασθαί μοι συγκεχώρηται, πίνειν ϑ', καὶ μεθύειν, καὶ βοᾶν, καὶ παίζειν, καὶ κυβεύειν, καὶ ἄρχοντας καθίστασθαι, καὶ τοὺς οἰκέτας δωρεῖν, καὶ γυμνὸν ᾄδειν, καὶ κροτεῖν σκαμμονίζειν. σὺ οὖν ϑ' ὃ τι ἐς ὕδωρ ψυχρὸν ἐπὶ κεφαλὴν ἀϕεῖναι, ἀσεβόλῳ κεχρισμένον τὸ πρόσωπον. ταῦτα ἐϕεῖταί μοι ποιεῖν. τὰ μεγάλα ϑ' ἁπλῶς, τὸ πλοῦτον, καὶ τὸ χρυσίον, ὁ Ζεὺς ἀμϕιδίδωσιν οἷς ἂν ἐθέλῃ. Ερ. ἀλλ' ὦδέ σοι δοκεῖ· ὦ Κρόνε ῥᾳδίως, καὶ πρόχειρος. ἐγὼν ἤδη ἀπηγορεύκει, αὐτῶν μεγάλῃ τῇ φωνῇ. οὐδέν σοι ἐπαΐει τοπαράπαν. ἀλλὰ τὴν αἰγίδα ἐπίσειε, καὶ τὸ κεραυνὸν ἐπανατεινάμενος, ϕρικῶν σκοπῶν, σκληρότητι τῆς συνοχλήσεως. ἢν δέ ποτε ϑ' ἐπινεύσῃ τινί, καὶ πλούσιον ποιήσῃ, πολὺ τὸ ἄκεφον αὐτῷ ἐστι, καὶ τὰς ἀγαθὰς σίσυρα, καὶ σωστὰς ἀφείς. ὁ ϑ', παμπονήροις τε, καὶ ἀνοήτοις ἀνδράσι χαρίζεται τὸ πλοῦτον, μοιχείας, ἢ ἀνδροκωμίοις τοῖς πλείοσιν αὐτῶν. πλὴν τάχα σοι δοκῶ ἐξελεγεῖν, τίνα ταῦτά ἐστιν. Κρο. ὦ μικρὸς ὅλως, ὡδὶ παντάπασιν δικαιοφροσύνης, ὡς ἀξὸς τὴν δύναμιν ἐξετάζεσθαι τῆς συμπάσης ἀρχῆς, εἰμή σοι γε μικρὸν δοκεῖ τὸ νικᾶν κυβεύοντα, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐς τὴν μονάδα κυλιομένῳ ϑ' κύβῳ, σοὶ τὴν ἑξάδα ἀπερεῖσαι ἀεὶ φαίνεσθαι, πολλοὶ γὰν ἐς κόρον ἂν ϑ' τοιούτῳ ἐπεσπίσοιντο, οἷς ἅλεως, καὶ φορὸς ὁ κύβος ἐπιδοῖ. εἰδὲ, ἔμπαλιν γυμνοὶ ἐξενήξαντο, σωτηρίᾳ αὐτοῖς ϑ' σκάϕη

quippiam aut publicum tractare, mihi conceſſum eſt. Verùm potare, inebriari, vociferari, ludere, talos jacere, creare reges, famulos in convivium adhibere, canere nudum, laſcivo corporis motu ſaltitare, nonnunquam & in gelidam aquam præcipitem dare, facie fuligine oblita. Hæc uti faciam permiſſum eſt: ſed magna illa, puta divitias & aurum, Iupiter ipſe, quibus lubet, dilargitur. *Sac.* At non facilè, Saturne, & expeditè id facit: adeò ut me jam vox defecerit, magno clamore hæc ab illo flagitantem. At is nihil prorſus audit: verùm ægidem obvibrans, ac fulmen intentans, torvumque obtuens, pavefacit inſtantes. Quòd ſi quando etiam annuerit alicui, divitemque reddiderit, mirum quàm id nullo delectu facit, ut aliquoties præteritis probis, ac ſapientibus viris, ſceleratis ac ſtultis hominibus opes offundat, verberonibus atque effœminatis, cujuſmodi ſunt plerique iſti. Quamquam equidem cupio cognoſcere, quænam ſint iſta poteſtati tuæ permiſſa. *Sat.* Haudquaquam parva, neque omnino contemnenda, ſiquis univerſi imperii vim expendat: niſi fortè tibi parum videtur eſſe, ut in talorum ludo vincas, cumque cæteris alea in unionem volvatur, tibi ſenionem ſemper in ſummo latere oſtendat. Nam hinc ſibi plerique victum parant ad ſatietatem, quibus benigna & proſpera annuerit [2]teſſera. Alii contrà, nudi enatant fracta ipſis ad tam exiguum ſcopulum,

1 Οὐδὲ ἀγοραῖον διοικήσασθαί μοι συγκεχώρηται, πίνειν δὲ.] Οὐδὲ ἀγοραῖον διοικήσασθαί μοι συγκεχώρηται ἐδὲν, πίνειν δὲ. Marcil.

2 *Teſſera.*] Teſſera lateribus conſtabat ſex, quibus inter ludendum utebantur tribus. Suet. Auguſto. *Cogn.*

1 Sub-

φυς, ὡς ὅταν μικρὸς ἔρμαιον τὸν κύβον. καὶ μὲν δὴ καὶ πιεῖν ἐς τὸ ἡδίστον, καὶ ψιλικώτερον ἄλλα δέξαι ἅμα σὺ τῷ συμποσίῳ, καὶ ἀφαιρήσομαί σου τὰς μὲν ἄλλας ἐς τὸ ὕδωρ ἐμπεσεῖν. τὸ δὲ τρίπλευρον τῆς ἀδελφίδος ἀφαιρήσομαι. σὺ δὲ, καὶ ἀνακηρυχθήναι καλλίνικον, καὶ ταῦτα ἀφαιρεθεὶς τὰ ἀλόγα. ὁρᾷς ἡλίκον τὸ ἀγαθὸν, ἐπὶ σὲ βασιλέα μόνον ἐφ' ἁπάντων ἥκειν, τὰ ἀφαιρεθῆναι κρατήσαντα, ὡς μήτε ἐπιτυχθείης γελοῖα ἐπιτάξαντα, καὶ αὐτὸς ἐπιτάττειν ἔχοις, τὰ μὲν, αἰσχρόν που δοκεῖ αὐτῷ ἀναβοῆσαι. τὰ δὲ, γυμνὸν ὀρχήσασθαι, καὶ ἀφάμματον τὸν αὐλητρίδα, τελεῖ τὸν οἰκίαν ἀφεληθεῖν; πῶς ὄχθ καὶ ταῦτα δείξομαί σου μεγαλοψυχίας τὰ ἐμῆς; εἰ δὲ τὸ μὴ ἀληθῆ, μὴ δὲ βέβαιον γένεσθαι τὸν τοιαύτην βασιλείαν αἰτάσῃ, ἄγνωμον ποιήσεις, ὁρῶν αὐτὸν ἐμὲ τὰ παῦτα δαιμόνως ὀλίγον χρόνον τὸν ἀρχὴν ἔχοντα. τούτων δ' ὧν ἄ μοι δοκεῖ, δῶνα τὰ πεῖσαι, καὶ ἄρχειν, καὶ ᾄδειν. καὶ τὰ, ἃ κατηριθμησάμην, ἁρπάσαι αὖτε, ὡς ἐμοὶ πρὸς ὀδὲν δεδιξόμενός σε τῇ αἰχάδι, καὶ τὰ κεραυνᾷ. Ιε. ἀλλ' ὦ Τιτᾶνων ἄριστε, τὰ μὲ τοιαῦτα, ἃ δέομαι. σὺ δὲ, ἀλλ' ἐκεῖνό μοι ἀπόκριναι, ὁ μάλιστα ἐπόθουν εἰδέναι. καί μοι λῷον εἴπῃς αὐτὸ, ἵνα μοι λῷον ἔσῃ τὸν ἀμοιβὴν ἀποδεδωκὼς αὖθις τὰ θυσίας, καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν ἀφίημί σοι τὰ χρέα. Κρο. ἐρώτα μόνον. ἀποκεκινδύνευμαι γὰρ, ἢν εἰδῶς τύχω. Ιε. τὸ μὲ πρῶτον ἐκεῖνο, εἰ ἀληθῆ. παῦτ' ἔστι, ἃ δὲ σὲ ἀκούομεν, ὡς κατήφθιες τὰ γηνώμενα ὑπὸ τὰ Ρέας, ἐκείνη δ' ὑφελομένη τὸν Δία, λίθον ὑποβαλομένη αὐτὶ τὸ βρέφος, ἔδωκέ σοι καταπιεῖν. ὁ δὲ, εἰς ἡλικίαν ἀφικόμενος, ἐξήλασέ σε τὰ ἀρχῆς πολέμῳ κρατήσας. εἶτα εἰς τὰ Τάρταρον φέρων ἐνέβαλε,

lum, aleam puta, navi. Præterea quàm suavissimè bibere, ac modulatiùs alio videri canere in convivio: & ex ministris alios in aquam dejici (nam ea pœna est parũ dextrè ministranti) te verò victorem egregium pronuntiari, & ei quem viceris præmia præripere. Vide quantũ sit bonum, quòd etiam rex solus omnibus præficeris, talis victor, ut non solùm ipse non feras ridicula imperata, sed etiam aliis imperare possis ipse: huic ut turpe aliquid de se ipso vociferetur: illi ut saltet nudus, & sublata in humeros tibicina, ter domũ obambulet? Annon hæc quoque munificentiæ meæ non exiguæ sunt argumenta? Quòd si causaberis regnum hoc nec verum esse, nec stabile, inscitè feceris, quum videas me ipsum, qui ista dilargior, exigui temporis imperium tenere. Ex his igitur, quæ meæ est facultatis præstare, nempe taxillis, regnando, canendo, & reliquis quæ modo recensui, audacter à me petito, nihil veritus, ne te ægide, aut fulmine territem. *Sac.* At ô Titanum optime, istis mihi nihil est opus. At mihi id responde, quod maximè cupiebam scire. Quod si mihi dixeris, sat magnam gratiam pro victima mihi rependeris: & in posterum debita condono tibi. *Sat.* Roga modò, equidem respondebo, si scivero. *Sac.* Primùm quidem illud, vera-ne hæc sint quæ de te audimus, te solitum edere liberos ex Rhea tibi nascentes, eam verò clam subducto Iove, lapidem infantis loco supposuisse, quem tibi dedit devorandum. Deinde adultum puerum, te bel-

lo victum, regno expulisse: mox vinculis injectis in Tartara præci-

πεθήσας αὐτόν σε, καὶ τὸ συμμαχικὸν ἅπαν, ὁπόσον μὴ σὺ παρεπέπλευτο. Κρο. εἰ μὴ ἑορτὴν ἦν τοῦτο ἤγομεν, καὶ μεθύειν ἐφέπετο, καὶ λοιδορεῖσθαι τοῖς δεσπόταις ἐπ' ἐξουσίας, ἔγνως ἄν, ὡς ὀργίζεσθαί γέ σοι φέπτοι μοι, τοιαῦτα ἐρωτήσαντι, σὺν αἰδοῖ εἰς πολιὸν ὄντα, καὶ πρεσβύτην Θεόν. Ιε. καίτοι ταῦτα ὦ Κρόνε, ἃ παρ' ἐμοῦ φησι, ἀλλ' Ἡσίοδος ὁ Ὁμήρου, ὀκνῶ γὰρ εἰπεῖν ὅτι ἐ ἄλλοι ἅπαντες ἄνθρωποι χελδὸν, ταῦτα περὶ σοῦ. Κρο. οἶσθ γάρ τι τὸ ποίμνιον ἐκεῖνον, τὸ ἀλαζόνα, ὑγιές τι περὶ ἐμοῦ εἰδέναι; σκόπει ἢ ὄπως. ἔσθ' ὅστις ἄνθρωπος, ὃ γὰ Θεὸν ἐρῶ, ὑπομείνειεν ἂν ἐκὼν αὐτὸς καταφαγεῖν τὰ τέκνα, εἰμή τις Θυέστης ἦν, καὶ ἀσεβὴς ἀδελφὸς ἐπεπεσών, ἤδιε; καὶ τοῦτο γ' ἂν εἴη, πῶς ἀγνοήσειε λίθον ἀντὶ βρέφους ἐδών, εἰ μὴ ἀνάλγητος εἴη τὰς ὀδόντας; ἀλλ' ὅτε ἐπολεμήσαμεν, ὅτε ὁ Ζεὺς βίᾳ τὴν ἀρχὴν ἀφείλετο, ἐκόντος δέ μου παραδόντος αὐτήν, καὶ ὑπεκστάντος ἄρχειν. ὅτι μὲ γὰρ ὅτε πεπίδημαι, ὅτε σὺ τὴν Ταρτάρου εἰμὶ, καὶ αὐτὸς ὁρᾷς οἶμαι, εἰμὴ τυφλὸς ὥσπερ Ὅμηρος εἶ. Ιε. τί παθὼν ἢ ὦ Κρόνε, ἀφῆκας τὴν ἀρχήν; Κρο. ἐγώ σοι φράσω. τὸ μὲν ὅλον, γέρων ἤδη, καὶ ποδαγρὸς ὢν ἦ χρόνῳ ὤν, διὸ δὴ περιπεδῆσθαί με οἱ πολλοὶ εἴκασαν, ἐ γὰρ ἠδυνάμην ἀμύνειν ἅττα ἐμοὶ ἠδίκουν τινὲς, ἀλλ' ἀεὶ ἀναθεῖν ἔδει ἄνω, καὶ κάτω, τὸ κεραυνὸν διηρθρον, τὰς ἐπιόρκους, ἢ ἱεροσύλους, ἢ βιαίως καταφλέγουσα. καὶ τὸ πρᾶγμα πόνου ἐργώδες ἦν, καὶ νεανικοῦ. καὶ ἐξέστην ἐγὼ δύποιῶν τῷ Διΐ. καὶ ἄλλως ἦ, καλῶς ἔχειν

pitasse, cum omnibus copiis auxiliaribus, quæ tecum in acie steterant. *Sat.* Heus tu nisi festum celebraremus, & liceret inebriari, atque impune dominos convitiis incessere, cognoscerem irasci saltem mihi concessum esse, qui talia roges, nihil reveritus adeò canum, ac senem Deum. *Sac.* At ego hæc, Saturne, non ex me ipso dico. Quin & Hesiodus, & Homerus, nolo enim dicere, reliqui propè mortales omnes, eadem de te credunt. *Sat.* Num putas pastorem illum superbum, sani aliquid de me sciviſſe? Rem ad hunc considera modum. Est-ne quispiam homo, non dicam Deus, qui possit suos ipse liberos lubens devorare: nisi siquis esset Thyestes qui ab impio fratre circumventus comederet? At hoc quidem esto: qui nescire se infantis loco lapidem comedere, nisi dentibus dolere non posset? Imò neque bello confliximus, neque Iupiter imperium per vim occupavit: sed ego illi rerum administrationem ultro tradidi, imperioque cessi. Porrò neque vinctum esse me, neque in Tartaro esse, vel ipse vides opinor, nisi oculis captus es, quemadmodum Homerus. *Sac.* Sed quid tibi accidit, Saturne, ut imperium deponeres? *Sat.* Ego tibi dicam. In summa cùm jam senex essem, & ob ætatem podagrosus (quo factum est ut injecta mihi fuisse vincula plerique finxerint) impar eram viribus ad tam multa hujus ætatis facinora puniendo: nam erat assiduè mihi sursum ac deorsum cursitandum obarmato fulmine, quo sacrilegos, perjuros ac raptores exurerem: eratque negotium plenum laboris, quodque juvenem desideraret. Itaque mihi consulens, Iovi locum dedi. Præterea rectè facturus mihi vi-

ἐδόκει μοι, ἀφιέμενος τοῖς παισὶν ὅσα τῇ ὥρᾳ τὴν, οὕτω δώσειν τὰ πολλὰ ἐφ' ἡσυχίας, ὅτε τοῖς δεομένοις χρημαλίζοντα, ὅτε ὑπὸ τῆ τέρψεως αὐτῶν ἐνοχλέμενον, ὅτε βροντῶντα, ἢ ἀστράπτοντα, ἢ χάλαζαν ἐνίοτε βάλλειν ἀναλογιζόμενον, ἀλλὰ προσδυλικόν τινα τῶν ἡδίστου βίου ἄφειν, ζωρότερον πίνων τὸ νέκταρ, τῷ Ἰαπετῷ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἡλικιώταις συνομυθολογῶν. ὀδὲ ἄρχε, μυρία ἔχων πρόσωπα. τὴν ὀλίγας ταύτας ἡμέρας, ἐφ' οἷς εἶπον, ὑπεξελέσθαι μοι ἔδοξε. καὶ ἀναλαμβάνω τὴν ὥραν, ὡς ὑπομνήσαιμι τοὺς ἀνθρώπους οἷον ἐπ' ἐμοῦ βίον, ὁπότε ἄπορα, καὶ ἀνήροτα πάντα ἐφύετο αὐτοῖς, ἀ τύχοις, ἀλλ' ἕτοιμον ἄρτον, καὶ οἶνον ἔρρεε ποταμηδὸν, καὶ πηγαὶ μέλιτος, καὶ γάλακτος. ἀγαθοὶ γὰρ ἦσαν, καὶ χρυσοῖ ἅπαντες. αὕτη μοι ἡ αἰτία τῆς ὀλιγοχρονίου ταύτης δωμαιότητος. καὶ ἀφεῖτο ἀπαναχὼ κρόνος, καὶ ᾠδὴ, καὶ παιδιὰ, καὶ ἰσονομία πᾶσι, καὶ δίκαιος, καὶ ἐλεύθερος. οὐδεὶς γὰρ ἐπ' ἐμοῦ δοῦλον ἦν. Ιε. ἐγὼ δ' ὦ Κρόνε, καὶ τοῦτο εἴκαζον εἰς τοὺς δούλους, καὶ παιδοτρίβας, φιλάνθρωπον ὄν σε μύθου σκέψιν ποιεῖσθαι, πολλὰ τοὺς τὰ ὅμοια πάσχοντας, ἅτε καὶ αὐτὸν δεδουλωμένα, μεμνημένον τῆς πέδης. Κρο. οὐ παίσῃ γὰρ τοιαῦτα λήρους; Ιε. εὖ λέγεις, καὶ παίσομαι. πάλιν ἔπι μοι καὶ τοῦτο λάβε κεφάλαιον. τὸ περὶ δίκην σύνηθες ἦν καὶ τοῖς ἐπὶ σοῦ ἀνθρώποις; Κρο. καὶ μάλα. οὐ μὲν δὴ ταλάντων γε, καὶ μυριάδων, ὥσπερ ὑμῖν, ἀλλὰ δὴ κερύσιν τὸ μέγιστον, videbar, si imperio liberis meis distributo, ipse per otium genio plerumque indulgerem, nec vota facientibus respondendo, nec molestiam à contraria petentibus ferendo, neque tonando, aut fulgurando, neque grandinem aliquoties necessariò immittendo. Sed senilem hanc ac jucundissimam dego vitam, meracius nectar bibendo, & cum Iapeto, reliquisque æqualibus Diis confabulando. At regnat quidem ille mille districtus negotiis: nisi quòd hos pauculos, quos dixi dies mihi visum est excipere, in quibus recipio principatum, ut mortalibus in memoriam reducam, cujusmodi fuerit me regnante vita, quum citra sementem, citraque arationem cuncta illis provenirent. Haud tum quidem aristæ sed panis paratus, carnes apparatæ, ac vinum fluminis instar manabat, tum fontes mellis, lactisque, propterea quòd mortales omnes erant probi, & aurei. Hæc causa est, cur exigui temporis imperium geram. Atque ob id undique plausus, cantiones, lusus, par servorum atque liberorum honor: quia me regnante nullus erat servus. *Sac.* At ego, Saturne, conjecturam hanc ad servos, & ludimagistros referebam, quasi ideo tibi fabula tribueret erga hos humanitatem, quòd memor te ipsum aliquando serviviſſe, ac compedes gestasse, eos magni faceres, qui simili essent fortuna. *Sat.* Non desines talia nugari? *Sac.* Bene mones, itaque desino. Quin & illud mihi respondе, an consuetum erat tui sæculi hominibus, talis ludere? *Sat.* Erat sanè: sed non pro talentis, & decem nummûm millibus, ut vobis, sed ad summum nucibus, ne discruciaretur qui

ὡς μὴ ἀνιᾶσθαι ἠπηγένται, μηδὲ δακρύειν ἀεὶ ἄπρατον ἐόντα μόνον τῶν ἄλλων. Ie. εὖγε σκεῖνοι ποιοῦντες. ὑπὲρ τίνος γὰρ ἂν ἐπέπλουτον, αὐτοὶ ὁλόχρυσοι ὄντες; ὡς ἔγωγε ἐμεζηξῦ λέγοντός σου, τοιόνδε τι ἐνένοησα. εἴπε ἕνα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν χρυσηλάτων, ἐς τὸν ἡμέτερον τῶν βίον ἀγαγὼν ἔδειξε τοῖς πολλοῖς, οἷα ἔπαθεν ἂν ἄθλιος ὑπ' ἐμοῦ, διεπασάμην γὰρ αὐτὸν εὖ οἶδ' ὅτι ἐπιθραμόντες, ὥσπερ τὸν Πενθέα αἱ Μαινάδες, καὶ αἱ Θρᾷτται τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Ἀκτζίωνα αἱ κύνες, ὧδε δὲ μεῖζον ἀπενέγκαιμι τὸ μέρος, ὅσῳ ἀλλήλας ἔκασος ἀμιλλώμενοι. οἷμαι δὲ ἐορτάζοντες, ἔξω δὲ φιλοκερδῶς εἰσιν, ἀλλὰ πρὸ σοδεῖ οἱ πολλοὶ πεποίωνται τὴν ἑορτήν. εἶπε οἱ μέν, ἀπέρχονται λησῶντες, ὁ τὴν συμπόσιον τὰς φίλους. οἶδε, ὅτι τὸ λειδρῶντα ἐδὲν δέον, καὶ τὰς κύβας σωτερίζουσιν, ἀναλίας ὄντας αὐτοῖς, ἂν ἐκπίπτε ποιῶσιν. ἀπὸς εἶπέ μοι ὁ τόδε, τί δὴ ποτε ἀβρὸς ὢν τῶν Θεὸς ὤν, καὶ γέρων, ἐπιλεξάμενος τὸ ἀτερπέστατον, ὁπότε ἡ χιὼν ἐπέχῃ τὲ πάντα, καὶ ὁ βορέας πολὺς, καὶ ἐδὲν ἔπ' ἐπίπαγλον ὑπὸ ἔ κρύος, καὶ τὰ δένδρα ξηρά, καὶ γυμνὰ, καὶ ἄφυλλα, καὶ οἱ λειμῶνες ἄμορφοι, καὶ ἀπλωθηκότες, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπικεκυφότες, ὥσπερ οἱ πάνυ γεγηρακότες, ἀμφὶ τὸν κρύμνον οἱ πολλοί, τηνικαῦτα ἑορτάζεις. ὁ γὰρ πρεσβυλικός γε ὁ κριὸς, ὧδε ἐπιτηδείως τυφῶσι. Κρ. πολλά με ἀνακρίνεις ὦ ἑτος, ἤδη πίνειν δέον. παρήρησαι γὰρ μοι χρόνον τῆς ἑορτῆς σὺ ὀλίγον, ὁ πίνυ ἀναγκαίᾳ μοι ταῦτα πρὸς φιλοσοφῶν. ὥστε, νῦν μὲ ἄφες αὐτά. σώζωμεθα δ' ἐ

victus esset, & semper ploraret solus inter alios cibum non sumens. *Sac.* Et rectè quidem illi. Nam pro quo præmio talis lusissent ipsi, cùm toti essent aurei? Itaque te loquente tale quiddam mihi venit in mentem: siquis unum aliquem ex aureis illis viris, in hanc nostram ætatem adductum, vulgo ostenderet, quid illi tandem eveniret? Nempe miserum, sat scio, discerperent, in eum incursantes, ut in Pentheum Mænades, aut in Orpheum fœminæ Thraciæ, aut in Actæonem canes: atque inter seſe quisque certarent de parte majore auferenda: ut pote qui nec in celebrando festo, à lucri studio temperent, cùm plerique etiam festo ipso ad incrementum lucri abutantur. Deinde alii amicos in convivio deprædati discedunt: alii tibi convitiantur cùm nihil ad rem pertineat, & ipsos conterunt talos: quanquam ipsis authores non sunt, eorum quæ ultro faciunt. Sed dic mihi & illud, quid tandem causæ fuerit, ut cùm sis Deus adeò imbecillis, & senex, tempus inamœnissimum delegeris, quo jam nix occupat omnia, sævit boreas, nihil non gelu concretum est, nudæ, decussisque frondibus arent arbores, squalent vacua floribus prata, homines contracti curvantur, tanquam extremo senio confecti, multi focum circunstantes, tunc festum agas. Non enim accommodum seni tempus illud, neque genio indulgentibus idoneum. *Sat.* Heus tu, multa sciscitaris à me, cum jam sit bibendum. Itaque non exiguam temporis portionem de festo mihi detraxisti, dum ista mecum philosopharis, ad rem non admodum pertinentia. Quare nunc istis omissis, convivium

ἥδη, καὶ κεφτώμεθα, καὶ ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν ἡδὴ ζῶμεν. εἶτα πειθόμεθα εἰς τὸ ἀρχαῖον ἐπὶ καρύων, καὶ βασιλέας χειροτονοῦμεν, καὶ παίζομεν αὐτοῖς. ὅτι γὰρ ἂν τῷ παρεστῶτι ἐπαληθεύσωμεν, ἢ φησι, παλίμπαιδας τοὺς γέροντας γίγνεσθαι. Ιε. ἀλλὰ μὴ δῆτα θεῶν θελόντων Κρόνε, ὅτι μὴ πάσχεις ἃ λέγεις ἡδέα. ὥστε πίνωμεν. ἱκανὰ γὰρ ἀπεκρίθης τὰ πρῶτα. καὶ μοι δοκῶ ἀρκεῖν ἐμοὶ εἰς βιβλίον ταῦτα ἡμῶν τῷ συμποσίαν, ἅτε αὐτὸς ἠρώτησα, καὶ σὺ ὡσὰς ταῦτα ἵλεως ἀπεκρίνω, παρέξειν ἀναγνῶναι τοῖς φίλοις, ὅσοι γ' ἐπαινέσουσι τῶν λόγων ἄξιοι.

vivium agitemus, plaudamus, ac liberam agamus vitam. Deinde prisco more depositis nucibus, talis ludamus, reges creemus, ipsisque pareamus. Sic enim verum esse comprobabo, quod vulgo dicitur, Senes repuerascere. *Sac.* Imò cui ista quæ dicis non probantur, Saturne, ne sitienti liceat bibere, precor. Itaque bibamus. Nam etiam quæ respondi prima, sufficiunt. Proinde videor mihi rectè facturus, si nostram hanc confabulationem, & quæ ipse interrogarim, & quæ tu propitius responderis, literis prodita, tradam amicis legenda, siqui sunt digni qui tua dicta accipiant.

ΚΡΟΝΟΣΟΛΩΝ.

SATVRNALIVM LEGVM LATOR.

ARGVMENTVM.

Hic leges Saturnaliorum constituit. Prima est de ritu ac modo peragendi festi, & de iis quæ in eo agere fas est. Secunda de decipiendis atque tractandis pauperibus, deque muneribus à divitibus iisdem mittendis. Postrema de modo & ratione conviviorum, quæ apponi videlicet debeant, & quantum à quoque bibi, & quousque ludo utendum sit. Cæterùm longa præfatione utitur, qua legibus hisce authoritatem à persona & mandato Dei parat. Inscribitur Cronosolon, quòd eodem modo & apud Athenienses olim Solon illi leges dictavit.

Ταῦτα λέγει Κρονοσόλων, ἱερεὺς, καὶ σοφιστὴς τοῦ Κρόνου, καὶ νομοθέτης τῶν ἀμφὶ τὴν ἑορτήν. ἃ μὲν τοὺς πένητας χρὴ ποιεῖν, αὐτὸς σαφῶς ἐπέμψα, ἄλλο βιβλίον ἐγράψας. καὶ οὐδὲν οἶδ' ὅπως ἡμάρτηται κἀκεῖνοι τοῖς νόμοις, ἢ

Hæc ait Cronosolon sacrificus, idemque Saturni vates, & conditor legum quæ ad festum pertinent. Quid pauperes facere oporteat, id alio misso libro illis ipsis præscripsi. Neque dubito quin eas leges servent, alioqui obnoxii futuri

αὐτίκα ἔνοχοι ἔσονται τοῖς ἐπιλοίποις, ἃ κ τ ἀπειθούντων μεγάλα ἄρασιν. ὑμεῖς γ ὦ πλούσιοι, ὁρᾶτε ὅπως μὴ παρανομήσητε, μὴ γ παραβήσητε τῶνδε τ ἀφορισμάτων. ὡς ὅστις ἐν ὕπνῳ μὴ ποιήσῃ, ἴσω ἔτ᾽ ὄν, σὸν ἐμὲ νομοθέτην ἀμελήσαντα, ἀλλ᾽ εἰς τ Κρόνον αὐτὸν, ὃς με ἀφείλετο νομοθετήσοντα εἰς τὴν ἑορτὴν, σὸν ὄναρ ἐπιστάς, ἀλλὰ πρώην ἐρρηγόρτα σπαργῆς συγγενόμενον. ὧ γ ὰ πέδητις, ἐδὲ αὐχμὸ πλέως, οἷον αὐτὸν οἱ ζωγράφοι παρὰ τ ληρούντων ποιητῶν παραδεξάμενοι ἐπιδείκνυνται, ἀλλὰ τὴν μὲ ἅρπλον εἶχε πάνυ τερπνὸν μίλωπόδ᾽ ἄκρα, φαιδρός τε ἦν, κ ἡρτερὸς, κ βασιλικῶς εἰσκεκόσμητο. μορφὴν μὲ τοιάνδε ἄφθη μοι. ἃ γ εἶπε, πάνυ θαυμάσια, καὶ ταῦτα ἀφιερῆσθαι ὑμῖν ἄξια. ἰδὼν γάρ με σκυθρωπὸν, ἐπὶ σωφροσύνης βαδίζοντα, ὥσπερ εἰκὸς ἦν Θεὸν, ἔγνω αὐτίκα τὴν αἰτίαν τ λύπης τῆς ἐμῆς μοι, κ ὡς τὴν πενίαν δυσχεραίνοιμι, ἐ κ τὴν ὥρην μονοχίτων. κ γὰρ κρύος, καὶ βορρᾶς πολὺς, κ κρύσταλλοι, καὶ χιὼν. ἐγὼ γ ἠκιστα ἐπεφρόντιζον αὐτός. ἀλλ᾽ ὁρῶν τ ἑορτὴν πάνυ πλησιαζόσης, ἐώρων τὰς μὲ ἄλλας, παρασκευαζομένας, ὅπως θύσουσι, καὶ δώσουσιν, ἐμαυτὴν γ ἐ πάνυ ἑορτάσιμον ὄνον. καὶ δὴ προσελθὼν ὄπισθεν, κ ἅ γ αὐτός μου λαβόμενον, κ ἀφυσείσας, ὥσπερ μοι φωσφορίζειν εἴωθε, τί ταῦτα ἔφη ὦ Κρονοσόλων, ἀνιαμένῳ ἔοικας; ἐ γὰρ ἄξιον ἔφλω ὦ δέσποτα, ὅταν παραφορᾶτε μ, καὶ μιαρὰς ἀνθρώπους ὑπερπλουτοῦντας, καὶ μόνας τρυφᾶν ἐᾶτε, αὐτὸς γ ἐ ἄμοι συχνοὶ τ πεπαιδευμένοι, λιμοῦ, καὶ ἀμηχανίας σώζεσθαι; ἀλλ᾽ ἐδὲ σὺ ὦ

poenis, quæ grauissimæ decretæ sunt in eos, qui minùs paruerint. Vos autem divites videte ne hæc mandata prætergrediamini, neque negligatis. Nam qui secus fecerit, is sciat se non me neglecturum legislatorem, sed potiùs Saturnum, qui me condendis festi sui legibus delegit: haud ille quidem in somnio visus, sed nuper cum vigilante palàm congressus. Erat autem neque compedibus vinctus, neque situ obsitus, qualem eum pictores fingunt, exemplar à deliris poëtis mutuati: verùm falcem quidem tenebat præacutam: cætera verò, hilaris erat, & validus, regioque apparatu. Atque hac quidem specie mihi visus est: quæ autem dixit planè divina sunt, & in his hæc digna quæ vobis priùs exponam. Nam ubi me vidit animo mœstum inambulantem, mox intellexit, quippe Deus, quænam esset molestiæ causa, videlicet graviter me ferre paupertatem, ut qui non pro temporis ratione unicam vestem haberem, cùm jam esset gelu, multusque flaret boreas, glacies ac nix esset, adversus quæ minimè munitus eram. Quinetiam quòd festo proximè instante, reliquos viderem apparantes, quæ ad victimas, quæque ad convivia requirebantur, mihi verò ipsi res non admodum ad festum instructas esse. Iam à tergo accedens, aureque prehensa, & vellicata, qua specie se mihi solet ostendere, quid istud sibi vult, inquit, Cronosolon? videre mihi solicitus. Annon æquum, inquam, here, cùm impios ac sceleftos homines opibus superfluere, & solos deliciis frui videam: ipse verò, mecumque plures alii docti, cum inopia, summaque rerum penuria degamus? At tu here,

non

δίκαιόν, φίλεις παῦσαι τοῦτο, καὶ μεταχειρισθῆναι αὖθις τὸ ἰσόμοιρον; καὶ μὰ ἄλλα ἔφη ἐ ῥᾴδιον ἀλλάττειν, ὁπόσα ἐκ Κλωθοῦς, καὶ τὰ ἄλλων Μοιρῶν πάσχειν. ἃ δ' ἐστὶ τὰ ἑορτῆς, ἐπανορθώσομαι ὑμῖν τὸν πένητα. ἢ ἡ ἐπανόρθωσις, ἥδε ἔστω. ἔδοξε τῷ Κρονοσόλωνι, καὶ χράψαι μοι νόμους τινὰς, ἃ χρὴ πράττειν ἐν τῇ ἑορτῇ, ὡς μὴ καθ' αὑτοὺς οἱ πλούσιοι ἑορτάζοιεν, χαίνοντες ἡ ὑμῖν τὰ ἀγαθά. ἀλλ' ἐσὶ οἶδα ἔφην. ἐγὼ γάρ σ' ἐδιδάξομαί σε. κἄπα δεξάμενος ἐδίδασκεν. εἶπε ἐπειδὴ πάντα ἠπιστάμην, καὶ εἶπε αὐτοῖς ἔφη, ὅτι ἢν μὴ τοῦτο ποιῶσι, μάτην ἐγὼ τὴν ἅρπην ταύτην ὀξεῖαν ἐφέρων. ἡ γαλεὸς ἀνέλιξε, τὸ μὲν πατέρα, κύμβαλα πεποιηκὼς, τοὺς δὲ πλουσίους μὴ δυναμένους, ὁπόσοι ἂν ἀθροισθῶσιν, ὡς ἀγείρειν τὴν μητέρα σὺν αὐλοῖς, καὶ κυμβάλοις, βάπτηλοι γενόμενοι. ταῦτα ἠπείλησεν. ὥστε καλῶς ἔχει ὑμῖν μὴ ἀθροίζειν τὰς θεσμάς. Νόμοι πρῶτοι. Μηδένα μηδὲν, μήτε ἀγοράσιον, μήτε ὅδιον πράττειν ἐν τοῖς τῆ ἑορτῆς, ἢ ὅσα ἐς παιδιὰν, καὶ τρυφὴν, καὶ θυμηδίαν. ὀψοποιοὶ μόνοι, καὶ στεμματουργοὶ, ἐνεργοὶ ἔστωσαν. ἰσοτιμία πᾶσιν ἔστω, καὶ δέλοις, καὶ ἐλευθέροις, καὶ πένησι, καὶ πλουσίοις. ὀργίζεσθαι, ἢ ἀγανακτεῖν, ἢ ἀπειλεῖν, μηδενὶ ἐξέστω. λογισμὸς ἀθροὶ τῶν ἐπιμελουμένων Κρονίοις λαμβάνειν, μὴ ἐν τούτῳ ἐξέστω. μηδεὶς τὰ ἄργυρον, ἢ τὸν ἐσθῆτα ἐξεζωζέτω, μὴ ἐν ἀναγραφέτω ἐν τῇ ἑορτῇ. μὴ ἐν γυμναζέσθω Κρονίοις, μὴ ἐν λόγους ἀσκείτω, ἢ ἐπιδείκνυσθω, πλὴν εἰ τινες ἀφεῖσι, καὶ φαῦλοι, σκῶμμα, καὶ παιδιὰν ἐμφαίνοντες. Νόμοι δ' ὑπὲρ

non vis finem his rebus imponere, & ad æqualitatem revocare? Tum ille, cætera quidem, inquit, mutare haud facile, quæ vobis à Clothone, reliquisque Parcis accidunt. Porrò paupertatis malum vobis corrigam, quatenus quidem ad festum attinet. Sit autem hæc corrigendi ratio. Abi Cronosolon, ac mihi leges aliquot conscribito, ostendens quid obtervandum sit in festo, uti ne divites inter se festum celebrent, sed vobis sua bona impertiant. At inquam, leges conscribere nescio. Quin ego, inquit, docebo te: tum docere me cœpit. Deinde cum cuncta perdidicissem: Et illud, inquit, iis dicito, quòd nisi hæc faciant, ego falcem hanc acutam frustra circumfero. Alioqui ridiculus sim, si cùm patrem Cœlum execuerim, non item castraro divites istos, quicunque leges meas violaverint, ut jam evirati, Cybeli matri sese, adjungant; cum tibiis, ac cymbalis. Hæc ille minabatur. Quare rectè facietis si leges non transgrediamini. Lex prima. Nequis quid intra festi tempus agito, neque publicum, neque privatum, nisi quæ ad lusum, ad voluptatem, animique oblectationem pertinebunt. Opsoniorum, & bellariorum artifices in opere soli sunto. Æqualitas omnibus esto, servis, liberis, pauperibus, divitibus. Irasci, indignari, minari liceat nemini. Rationem exigere ab iis qui res curant Saturnalitias, ne id quidem fas esto. Nequis argentum, vestem-ve expendito, ne-ve inscribito solemnitatis tempore, nequis exerceatur, nequis orationes habeto, aut recitato, nisi si quæ sunt urbanæ, lepidæque quæ dicacitatem resipiant, & jocum. Lex secunda.

ροι. Πρὸ πολλῶν ἑορτῆς, οἱ πλέ-
στοι, γραφόντων μοι ἐς πινάκιον ἐ-
κάστῳ τὰ φίλων τὄνομα, ἐχόντων δὲ
καὶ χρύσεον ἕτοιμον, ὅσον τε κατ'
ἔτος ἀποσπόντων, τὸ δέκαθον. καὶ
ἐσθῆτα τὴν ἄσης τῷ ἀδελφῷ, καὶ
ὅση παχυτέρα, ἢ καθ' αὑτὸς κα-
ταskευή. καὶ τὰ χρύσεα, ὅσα
ὀλίγα. ταῦτα μὲν, ἀποχέρα ἔσω.
τῇ δὲ ἀπὸ τὰ ἑορτῆς, καθαίρσιον μή
τι ἀπενεγκεῖν, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐξε-
λαυνέσθω ἀπὸ τὰ οἰκίας μικρολογία,
καὶ φιλαργυρία, καὶ φιλοκερδία,
καὶ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα συνοικα τοῖς
πλείοσις αὐτῶν. ἐπειδὰν δὲ καθα-
ρὰν τὴν οἰκίαν ἐξεργάσωνται, θύ-
σαντων Διὶ πλουτοδότῃ, καὶ Ἑρμῇ δώ-
τορι, καὶ Ἀπόλλωνι μεγαλοδώρῳ.
εἶτα ἀπὸ δείλης ὀψίαν, ἀναχωνω-
σκέσθω μὲν ὁρίσι τὸ φιλικὸν σκεῦος
πινάκιον. καθανείμαντες δὲ αὐτοὶ καθ'
ἀξίαν ἑκάστῳ πρὶν ἥλιον δῦναι, ἀπο-
πέμπτων τοῖς φίλοις. οἱδὲ ἀποκομί-
ζοντες, μὴ πλείας τρεῖς, ἢ πεντέ-
ρων, οἱ πισόπαθοι τὰ οἰκετῶν,
ἤδη πρεσβύται. ἐγγραψάσθω δὲ ἐς
γραμμάπιον ὁ, τι τὸ ἀπεμπόμενον,
καὶ ὅσον, ὡς μὴ ἀμφότεροι κατα-
πλήσσοιεν τοὺς ἀποκομίζοντας. αὐτοὶ
δὲ οἱ οἰκέται, μίαν κύλικα ἑκάσ-
τοτε πίνοντες, ἀποτρεχόντων. ἀπαιτεῖ-
των δὲ μηδὲν πλέον. τοῖς ἀπαιδεύ-
τοις διπλάσια πέντε ἀπεμπέσθω.
ἄξιον γὰρ δημοσίᾳ εἶναι. τὰ ἐπὶ
τοῖς δώροις λεγόμενα, ὡς μετεγκώ-
μια, καὶ ὀλίγιστα ἔστω. ἀπαχθὲς δὲ
μηδὲν μηδὲν συνεπισπέλλετω, μὴ δὲ
ἐπαινείτω τὰ ἀπεμπόμενα. πλεί-
στοις πλησίον μηδὲν ἀπεμπέτω, μὴ
δὲ ἑπτάτω Κρονίοις ὁ πλείστοις τὰ
ἐσόπιμον. τὰ εἰς τὸ ἀπεμφθῆναι ἀπο-
χθέντων, φυλασσέσθω μηδὲν.
μὴ δὲ μείζονα εἰσίτω ἐπὶ τὴν δωρεάν.

Multò ante festum divites singu-
lorum amicorum nomina in ta-
bella scribunto. Porrò pecuniam
paratam habento ad decimam
partem annuorum fructuum:
præterea quicquid illis superest.
vestium, & quicquid est crassio-
ris cultus, quam ut ipsis conve-
niat: & vasorum argenteorum
non modicam vim. Hæc quidem
in promptu sunto. Cæterùm ante
solennitatem porcellus circum-
agitor, atque ex ædibus ejiciun-
tor sordes, avaritia, & quæstus,
& siquæ id genus alia sunt pleri-
sque divitum domestica. Deinde
ubi domum perpurgarint, tum
rem divinam faciunto Iovi divi-
tiarum largitori, Mercurio mu-
nifico, & Apollini magna donanti.
Deinde circa vesperam, tabu-
lam illam, amicorum nomina te-
nentem legunto. Destributis au-
tem pro cujusque dignitate mu-
neribus, ante solis occasum ami-
cis mittunto: & qui deferant, non
plures tribus, quatuor-vè sunto
atque hi certissima fide famuli, &
jam natu grandes. In literis au-
tem ascribatur quid & quantum
mittatur, ne utrisque suspecti
sint, qui deferunt. Atque ipsi
ministri, unico quisque calice
epoto domum recurrunto, neque
præterea quicquam ab iis postu-
lanto. Doctis omnia dupla mit-
tuntor: æquum enim est ut ge-
minam accipiant portionem. De
muneribus, quàm modestissima
simul, & paucissima verba sunto:
neque grave quicquam in li-
teris quispiam ascribito, nec quæ
mittuntur, laudato. Diviti dives
Saturnalibus æquali sorte quen-
quam convivio accipito. Ne quid
eorum quæ in hoc deprompta
fuerint, ut mittantur, servanto:
Ne cui muneris pœnitentia subi-
to.

ne quid mittito: neque locuples

εἴ τις πέρυσιν ἀποδημῶν, δι' αὐτὸ ἄμοιρος κατέστη, ἀπολαμβανέτω κἀκεῖνα. ἀφαλυόντων ἢ οἱ πλούσιοι τὰ χρέα ὑπὸ τῶν φίλων τὰ πενήτων, καὶ τὸ ἐνοίκιον, οἵ τινες ἂν τοῦτο ὀφείλωσιν, κελεύειν μὴ ἔχωσι. καὶ ὅλως, πρὸ πολλοῦ μελέτω αὐτοῖς εἰδέναι, ὅτῳ μάλιστα δέονται. ἀπέστω δὲ τῶν λαμβανόντων μεμψιμοιρία. καὶ τὸ πεμφθὲν ἀποῖον ἂν ᾖ, μέγα δοκείτω. οἶνος ἀμφορεύς, ἢ λαγώς, ἢ ὄρνις παχεῖα, Κρονίων δῶρον μὴ δοκείτω. μὴ δὲ τὰς Κρονικὰς δωρεὰς εἰς γέλωτα φερέτωσαν. ἀνάπεμπέτω δὲ ὁ πένης τῷ πλουσίῳ, ὁ μὴ πεπαιδευμένῳ, βιβλίον τῶν παλαιῶν, εἴ τι εὔφημον, καὶ συμπόσιον ᾖ, ἢ αὐτὸ σύγγραμμα, ἀποῖον ἂν δύνῃ. καὶ τοῦτο λαμβανέτω ὁ πλουσίῳ πάνυ φαιδρῷ τῷ προσώπῳ. καὶ λαβὼν, ἀναγιγνωσκέτω δήπου. ἂν δὲ ἀπόρρίψῃ, ἴσως τῇ τέρψει ἀπειλῇ ἔνοχος ἂν, κἂν πέμψῃ ὅστις ἐχέτω. οἱ δὲ ἄλλοι, οἰμῴ, στέφανος. αἰδέσιμοι, λιβανωτοῦ χάσμης πεμπόντων. ἂν δὲ πένης, ἐνθῇται, ἢ ἄργυρον, ἢ χρυσοῦν ἐξαιτείσθω διὰ μικροῦ πέμψῃ πλουσίῳ, τὸ μὲ πεφθὲν, ἴσως δημόσιον. καὶ καθαρεύειν, ἐμβαλέσθαι εἰς τὸ ἱμάτιον τοῦ Κρόνου. ὁδὶ πένης, ἐς τὴν ὑστεραίαν πλησίος τῶν τοῦ πλουσίου λαμβανέτω τῷ νύχθημι εἰς πὺς χεῖρας, οὐκ ἐλάττως δικαιοσύνην, καὶ πενήκοντα. νόμαι συμποσιακοὶ. λύεσθαι μὲν ὁπόταν τὸ σὶ χεῖν ἔχωσιν. τὸ δὲ τοῦ δ' λύεσθαι, πρόφασις καὶ πεσοῦσι ἔστωσαν. κελακεύειν δὲ ὅπως ἂν τύχοι ἕκαστος. ἀξίωμα, ἢ γένος, ἢ πλοῦτος, ὀλίγον σωτηρίας ἐκτὸς μένειν. αἶνος δὲ αὐτὸ πίνειν ἀρέσκοντας. μήδ' ἔστω πρόφασις τῷ πλυτίζειν, ἢ τομάχιον, ἢ κεφαλῆς ὀδύνη, ὡς

to. Siquis anno superiore peregrè fuit, eaque causa munus non accepit, & illa accipito. Pro tenuibus amicis divites etiam debita solvunto, atque etiam conductarum ædium pretium siqui debent, neque sunt solvendo. In summa multò antè illis esto curæ ut cognoscant qua re maximè sit opus. Porrò qui accipiunt, ne de missis donis, ut exiguis querantur: & quicquid mittetur qualecunque fuerit, id magni ducunto. Vini amphora, aut lepus, aut pinguis avis, inter Saturnalitia munera ne habentor. Neque Saturnalia dona in risum vertunto. Pauper diviti vicissim mittito: si doctus est, veterem aliquem libellum, aut siquid ipse conscripsit quod faustì sit ominis, aut conviviis accommodum, qualecunque potuerit: atque id dives læto admodum, hilarique vultu accipito, acceptum protinus legito. Quòd si recusarit, rejecerit-ve, sciat sese iis quæ de falce minatus sunt, obnoxium esse, etiamsi miserit quicquid mittendum erat. Alii autem coronas, alii thuris frustula mittunto. Quòd si pauper vestem, vel aurum, vel argentum supra facultatem diviti miserit, id quidem quod missum fuerit, publicum esto, venditum in Saturni thesaurum infertor. Ipse verò pauper postridie plagas à divite, manibus ferulæ suppositis, non pauciores quinquaginta supra ducentas accipito. Leges convivales. Lavandum est ubi linea sex erit pedum. Ante balneum, nucibus ac talis lusitandum. Vbicunque casus cuique locum dederit, ibi accumbito. Dignitas, aut genus, aut divitiæ parum momenti habento, ut priùs alicui ministretur. Eodem de vino omnes bibunto. Nec diviti prætextus esto, vel stomachi, vel capitis

μᾶλλον δὲ αὐτῶν πίνειν ἢ κρείττονος. μοῖραι κρεῶν, καὶ ἴσαι ἅπασιν. οἱ διάκονοι, ὡς μὲν χάριν μηδενὶ μηδὲν. ἀλλὰ μὴ ἢ βραδυπίτωσαν, μὴ ἢ προπιμπέτωσαν, ἕως ἂν αὐτοῖς δοκῇ, ὁπόσα χρὴ διαφέρειν. μὴ ἢ τῷ μὲν, μεγάλα, τῷ ἢ, κυμιδῇ μικρά προσφέρεσθαι. μὴ ἢ τῷ μὲν, ὁ μηρός. τῷ ἢ, ἡ γναθος αὐτοῦ, ἀλλ' ἰσότης ἐπὶ πᾶσιν. οἰνοχόος, ὀξὺ διδερκέτω εἰς τοὺς ἅπαντας ἕκαστον, καὶ ἕλκτέον ἐς τὸ διακόνιον. καὶ ἐπ' ὀξύτερον ἐπικινείτω. καὶ κύλικες παντοῖαι. καὶ ἐξέστω παρέχειν ᾧ τις ἐθέλῃ, φιλοτησίαν. πάντες πᾶσι ὡσπινέτωσαν, ᾧ ἐθέλωσι, ὡσπίοντες ἢ πλησίον. μὴ ἐξέστω ἐπαναγκες ἔσω πίνειν, ἢν τις μὴ δύηται εἰς τὸ συμπόσιον. μήτε ἀρχέτω, μήτε κιθαριζέτω, αὐτὸς ἄμεινον ἄρα μανθάνοντα. ἐξέστω ἢν τις ἐθέλῃ, σκώμματος. καὶ μέτριον ἔστω τὸ ἄλυπον. ἐπὶ πᾶσι, περιδύέτωσαν ἐπὶ κεφάλαι. ἢν τις ἐπ' ὀργυιᾷ πεπιδύσῃ, ἄστρον εἰς τὴν ὑστεραίαν ἔστω. καὶ μὴ μέτων, καὶ ἀπίτω ἕκαστος, ὁπόταν βάλῃ. ἐπὰν ἢ τὰς οἰκείας ὁ πλοῦτος ὠφελῇ, διακονήσαντων δὲ οἱ φίλοι σὺν αὐτῷ. τὰς νόμους τούτους ἑκάστου τὸ πλοῦτον ἐγγράψαντα εἰς χαλκῆν φιάλην, ἔχειν ἐν μεσαιτάτῳ τῆς αὐλῆς, καὶ ἀναγινώσκειν. καὶ εἰδέναι δεῖ ὅτι ἐς ἂν αὖτη ἡ φιάλη μένῃ, ὅτε λιμὸς, ὅτε λοιμὸς, ὅτε πυρκοϊὰ, ὅτε ἄλλο χαλεπὸν ἐπιγένεσθαι εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῖς. ἢν δέ ποτε, ὥστε μὴ γένοιτο, καθαιρεθῇ, ἀποτρόπαιον, οἷα πείσον.

pitis dolor, ut ideo de meliore bibat. Carnium omnibus æqua portio. Miniſtri ne cui quid favore danto. At neque contantor, neque præmittunto, donec ipſis viſum fuerit, quæ tollenda erunt. Neque huic magna, illi perexigua apponuntor. Neque huic coxa, illi maxilla ſuis apponitor, ſed in omnibus æqualitas eſto. Pocillator acutis oculis unumquemque obſervato, minùs tamen herum. Acutum etiam exaudito. Calices omnis generis ſunto. Ad potandum invitare ſiquis voluerit, jus eſto. Omnes omnibus præbibunto, ſi libeat, diviti præbibentes. Neque quiſquam bibere compellitor, qui non valeat ad compotationem. Ne liceat ipſis neque ſaltatorem, neque citharœdum inducere tyronem. Liceat ei qui voluerit, uti dicteriis. Et modus eſto, ut ne ſint moleſta. Poſtremò pro nucibus talis ludunto. Siquis pro pecunia talis luſerit, in poſterum uſque diem jejunato. Et maneto, & abito quiſque quum voluerit. Porrò quum dives famulos ſuos convivio accipiet, tum amici quoque unà cum ipſo miniſtranto. Leges haſce ſinguli divites, æreæ columnæ inſcriptas in aulæ meditullio habento, & legunto. Atque id quidem ſciendum eſt, quoad ea columna manebit, neque fames, neque peſtilentia, neque incendium, neque quicquam aliud moleſtum, in illorum ædes ingredietur. Quòd ſiquando, quod abſit, tollatur, abominanda ſunt, quæ illis accident.

EPI-

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΡΟΝΙΚΑΙ. ΕΓΩ ΚΡΟΝΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

EPISTOLÆ SATVRNALES. EGO SATVRNO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

In hac Epistola de instituenda æqualitate agitur. Nam pauper quispiam petit à Saturno, ut cum divitibus agat, quò depositis in medium opibus, ex æquo se quoque frui patiantur, aut certas utique vestes & pecunias, cæteraque ad festum peragendum pauperibus mittant. Primùm quia absurdum & inconveniens sit, ita inæqualiter agere: deinde quòd contra vetus exemplum, quo Saturni temporibus omnia æqualia fuisse perhibeantur: addita etiam collatione divitum, & hypotyposi quadam morum ac vitæ illorum. Postremò comminantur se omnia mala illis imprecaturos esse, nisi hæc quæ petunt, fiant.

Ἐμηνύθην μὲν ἤδη σοι καὶ πρότερον, δηλῶν σοὶ ὅτις εἰμὶ, καὶ ὡς ὑπὸ πενίας κατεδεδούλωμαι, μόνῳ δὲ ἄμοιρος εἶναι τῆς ἑορτῆς, ἣν ἐπηγγείλω μοι. ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἀφῆκάς με, μεμνημένος μὲν ὁλοψύχως εἶναι, τῆς δὲ ἡμῶν ὑπερπλουτεῖν, καὶ τρυφᾶν, καὶ κατακορῶς ὧν ἔχεσι τοῖς πένησι φθονεῖν. τοὺς δὲ λιμῷ ἀλφιδείρους. καὶ ταῦτα, Κρόνιον σατεύοντα. ἐπεὶ δὲ μοι τότε οὐδὲν ἀντιπίστειλας, ἠγησάμην δεῖν αὖθις ἀναμνῆσαί σε τῶν αὐτῶν. ἔχεις γάρ σε ὧδε. Κρῆγε, τὸ ἄνισον τοῦτο ἀφελόντα, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἐς τὸ μέσον ἅπαντα κομίσαντα, ἔπειτα κελεύειν ἑορτάζειν. ὡς δὲ νῦν ἔχομεν, μύρμηξ ἡ κάμηλος, ὡς ἡ παροιμία φησὶ, μᾶλλον

Equidem & antea tibi scripsi, significans quonam in statu essem, & quòd ob inopiam periclitarer, solus expers esse solennitatis quam indixisti: hæc præterea addito, nam memini, iniquissimum esse si nostrûm alii, opibus ac deliciis superfluerent, nihil de suis facultatibus impertientes pauperioribus: alii fame perirent, idque instantibus Saturnalibus. Quoniam autè nihil tum literis meis respondisti, te denuò iisdem de rebus commonefaciendum duxi. Tuum erat Saturne, [1] sublata hac rerum inæqualitate, bonisque in medio depositis, postea celebrandum festum indicere. Sed uti nunc res habent, [2] formica est camelus, ut proverbio di-

1 *Sublata inæqualitate*] Spectavit hanc æquationem Plato, & ante eum Lycurgus instituit. Cic. lib. 3. offic. *Cogn.*

2 *Formica Camelus*] Dicitur hoc proverbium de vehementer inæqualibus. *Idem.*

λον ὁ τραγικὸν ὑποκρίτην ἐνόησον, ἢ τὸν ἕτερον μὲν τοῦ ποδὸς, ἐφ' ὑψηλοῦ βεβηκότα, οἷον εἰσὶν οἱ τραγικοὶ ἐμβάται. ὁ δὲ ἕτερος. ἀνυπόδητος ἔστω. εἰ τοίνυν βαρίζοι ὕτως ἔχων, ὁρᾶς ὅτι ἀναλησκόν αὐτῷ ἄρα μὲν, ὑψηλαὶ, ἄρα δὲ, πεπειραὶ γένοιντο, καὶ ὁπότερον ἂν πόδα προβαίνῃ; τοσοῦτον καὶ τὸν βίον ἡμῶν τὸ ἄνισον. ἢ οἴμοι, ὑποδηταί μοι, ἐμβάται, ἢ τὸν χρεηγύσης, ἐντραγῳδῆσαι ἡμῖν. οἱ μὲν οὖν ὁ, πεζῇ, ἢ χαμαὶ βαδίζομεν, δυσάμβροι ἂν εὖ ἴσθι μὴ χεῖρον αὐτῶν ὑποκρίνεσθαι, καὶ δι' ὅλου, εἴ τις ἡμᾶς ἐνεπιδείξατο ἀδαπλησίως ἐκείνοις. καίτοι ἀκήκοα τῶν ποιητῶν λεγόντων, ὡς τὸ παλαιὸν, ὁ τέττιξ ἦν τοῖς ἀνθρώποις τὸ πρόσθεν, σὺ δὲ ἐπ μυριάρχῃ. ἀλλ' ἡμῖν γῆ, ἄπορος, ἢ ἀνήροτος ἔφυεν αὐτοῖς τὰ ἀγαθά, δίκην ἑτοίμων ἑκάστοις πράσεων πεφυκυῖα ὁ, οἴμοι, οἴνου. οἰδὲ, γάλα. εἴσι δέ ἢ μέλι ἔρρεεν. τὸ δὲ μέγιστον, αὐτὸς ἐκείνους φασὶ τοὺς ἀνθρώπους χρυσοῦς εἶναι. πενίαν δὲ, μὴ δὲ τοιαύτην αὐτοῖς πλησιάζειν. ἡμεῖς δὲ, αὐτοὶ μὲν, ὐδὲ μόλιβδον ἂν εἰκότως δοκοίημεν, ἀλλ' εἰ τι καὶ ἀμύρον. ἡ τροφὴ δὲ, μὴ πόνων τοῖς πλείστοις. ἡ πενία δὲ, καὶ ἀπορία, ἢ ἀμηχανία, καὶ τὸ, οἴμοι, καὶ τὸ, πόθεν ἂν μοι γένοιτο, ἢ ὦ τύχης, πολλὰ τοιαῦτα. ἢ δὲ γε ἡμῖν τοῖς πένησι, καὶ ἥττον ἂν εὖ ἴσθι ἡνιώμεθα ἂν ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ τὸν πλησίον ἑωρῶμεν τοσαύτην εὐδαιμονίαν ἀπειρόκλητον. οἱ τρισόλβιοι μὲ χρυσοῦν, τοσοῦτον δὲ ἄργυρον ἐγκλείσαντες, ἐλπίδας δὲ ὅσας ἔχοντες, ἀνδράποδα δὲ, ἢ ζεύγη, καὶ οἰκοπεδίας, καὶ ἀργὺς, πάμπολλα δὲ τοιαῦτα ἐκφυσεκτημένοι, ὡς ὅπως ἢ μετέδοσιν ἡμῖν ποτε αὐτῶν ἀλλὰ κἂν ὀστ-

dicunt. Quin magis tragicum histrionem animo concipe, qui altero pede alto cothurno insistat, qualia sunt tragica calceamenta, altero verò sit incalceatus. Is si ad hunc modũ instructus ingrediatur vides necessariò futurum, ut nunc excelsus sit, nunc humilis, prout alterutrum pedem promoverit? Tanta est in rebus humanis inæqualitas. Alii subligatis cothurnis, adornante fortuna tragœdias in nos agunt. Contra magna pars pedibus & humi ingredimur, cùm possimus, scias velim, nihilo deteriùs illis fabulam agere, & ingredi, siquis nos ad eundem illis modum adornarit. Atqui ex poëtis audio, nihil harum rerum inter homines fuisse olim, quum tu solus adhuc imperares. Verùm tellus sementis & aratri expers bona progignebat, cœnam, vel ad satietatem usque unicuique paratam. Fluvii alii vino, alii lacte, erant & qui melle manabant. Quodque est omnium maximum, ajunt illos ipsos homines aureos fuisse: paupertatem autem omnino ab ipsis abfuisse. Nos autem ipsi ne plumbum quidem meritò videamur: sed siquid eo est vilius: ut quorum plerisque victus labore quæritur: passim est paupertas, egestas, ac desperatio, & illud, hei mihi! Item, unde inveniam: & ô fortunam! multaque id genus, nempe apud nos pauperes. Quinquam his de rebus leviùs discruciaremur, nisi divites conspiceremus tanta fruentes felicitate: qui quidem cùm tantum auri, tantum argenti conditum habeant, tantum vestium possideant, tot mancipia, tot currus, familias, agros, & harum rerum omnium magnam vim teneant, tamen adeò nobis nihil unquam de his rebus

βλίπειν τὰς πολλὰς ἀξιῶσι. ταῦτα ἡμᾶς μάλιστα ἀποπνίγει ὦ Κρόνε, καὶ ἀφόρητον ἡγούμεθα. τὸ γάρ, ἐφ' ἁλουργίδων κατακείμενον, τοσούτοις ἀγαθοῖς ἐντρυφᾶν ἐρυσιάνοντα, καὶ ὑπὸ τῶν σιωόντων εὐδαιμονιζόμενον, ἀεὶ ἑορτάζοντα. ἐμὲ γοῦν, καὶ τοὺς ὁμοίους, ὀνειροπολεῖν, εἴ ποθεν ὀβολοὶ τέσσαρες γένοιθε, ὡς ἔχοιμεν ἄρτων γᾶν, ἢ ἁλφίτων ἐμπεπλησμένοι καθεύδειν, κράδαμνον, ἢ θύμον, ἢ κρόμμυον ἐπιτρώγοντες. ἢ πίνειν ταῦτα ὦ Κρόνε, ἀλλὰ πίειν, καὶ μεταπιεῖν ἐς τὸ ἰσοδιαιτᾶν, ἢ τὸ ὕσσπον, αὐτοὺς γε σεαυτοὺς κελεύειν τοὺς πλουσίους, μὴ μόνους ἀπολαύειν τῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ ἀπὸ μεδίμνων τοσούτων, χρυσίου κοινοῦ γε ἡμῶν πάντων κατασκευάσαι. ἀπὸ γὰρ ἱματίων, ὅσα καὶ ὑπὸ σητῶν ἀφθορώτερα, ὅσα ἂν αὐτοὺς ἀνιάσειε. ταῦτα γὰρ πάντως ἀπολοῦμεν, καὶ ὑπὸ τοῦ χρόνου ἀφθαρησόμενα, ἡμῖν δῆτα πολεμιάζ μᾶλλον, ἢ ἐν ταῖς κοιλίαις, καὶ κίσσαις, οὐχὶ πολλῷ κατασκηνᾷ. καὶ μὴν ὁ δειπνίζειν ἕκαστον, ἄρα μὲ, τέσσαρας, ἄρα γε, πέντε τοὺς πενήτων ἀναλαμβάνοντας. μὴ μὴν τοι ἐς τὴν τρόπον τοῦ δεῖπνον, ἀλλ' ἐς τὸ δημοτικώτερον, ὡς ἐπίσης μετέχειν ἅπαντας. καὶ μὴ τὰ μὲν ἐμφορείαζ τοῦ ὄψου, καὶ τὸ οἰκέτῃ πολεμεῖν ἐᾷτε, ἐς ἂν ἀπαρδεύσῃ ἑαυτῶν. ἐφ' ἡμᾶς γὰ ἐλθόντα, ἐπὶ πλακοῦντος τὸ λοιπὸν, μηδὲ ἐσκομισάντος σὺς, ἀφανέμενος, τῷ μὲ δεσπότῃ πολλήνεμα τὸ ἡμίτομον ὅλον σὺν τῇ κεφαλῇ, τοῖς γ' ἄλλοις, ὅσα φέρειν ἐγκεφαλυμμένα. πολεμεῖν γὰ τοῖς οἰνοχόοις μὴ πολεμεῖν

rebus impertiunt, ut plebejos homines, ne aspectu quidem dignentur. Hæc nos potissimùm enecant Saturne: & rem intolerabilem putamus, hunc in purpura accumbentem, tantis opum deliciis affluere ructantem: & ab amicis beatum prædicari, semperque diem festum agitare. Me autem meique similes somniare, sicunde quatuor oboli contingant, quò videlicet pane, polenta-ve expleti dormire queamus, nasturtium, aut porrum, cepasve, alliumve opsonii vice arrodentes. Aut hæc igitur, Saturne, ad æquabilitatem vitæ mutes, corrigasque necesse est: aut quod est postremum, illis ipsis interdicas divitibus, ne soli bonis fruantur, verùm è modiis auri tam multis, vel heminam in omnes nos dispergant. Porrò ex vestibus, siquas à tineis jam exesas, citra suum incommodum dare possint: malint quidem hæc prorsus, vetustate, situque peritura nobis dare qui induamur, quàm sinere ut in cubilibus ac scriniis multa carie putrescant. Præterea ut cœnent singuli, nunc quaternis, nunc quinis pauperibus ad convivium adhibitis. Non quidem quo pacto nunc agitantur convivia: verùm populariùs, ut omnium æqua sit portio: neque ut hic opsoniis ingurgitet se, famulo interim stante, & operiente, donec herus comedere non queat amplius. Cæterùm ubi ad nos venerit, cùm vix etiam parati simus admovere manum: protinus ad alios transferatur, patina tantùm ostensa, vel siquid de placenta reliquum est. Neque illatum aprum ita partiatur, ut domino totum dimidium apponat, unà cum capite, reliquis ossa tecta ferat. Vtque præmoneantur pincernæ, ne contentur donec unus-

νειν, ἢν ἀνἐπῇκις αὐτὴν πιεῖν ὑμῶν ἕκαστος. ἀλλὰ λῦ ἅπαξ κελεύσῃ, αὖλικα εἰσήξαμ, κ) ἀνακλῖναμ, μεγάλιν κύλικα ἐμπλησαμβύας, ὥσπερ πρ) δειπότη. κ) τ) οἶνον ἢ αὐτὸν πᾶσι τοῖς συμπόταις, ἕνα ἓ τ) αὐτὸν εἶναμ. ἢ πᾶ γ) μεμέφθαμ τῶτον τ) νόμφ, τ) μ, ἀνθοσμίᾳ μεθύσκεαζ, ἐμοὶ ἢ ὑπὸ τ) γλυκύκις ἀμφῤῥήγνυαζ τῷ χαλκέφ; λῦ ταῦτα ἐπανορθώσῃς, κ) μεζακρομήσῃς ὦ Κρόνε, βίον μ) τ) βίον, ἑορτὴν ἢ τῶν ἑορτὴν ἔσῃ πρεποικώς. εἰ ἢ μή, σκεῖνοι μ), ἑοῤῥάζοντων. ἡμεῖς ἢ, κ)δεδόμεθα, δύσρυθμοι, ἐπειδὰν λεπάρμβοι ἥκωσι, τ) παῖδα μ) αὐτοῖς ἀνατρέψαντα τ) ἀμφορέα, κατέξαμ. τ) μάγειρον ἢ, τ) ζωμὸν κνισῶσαμ. κ) ἐπιλαθόμβον, τὸ πέρκχθ μ), ἐς τὸν φακὸν ἐμβαλεῖν τ) ἰχθύαν. τὸν κύνα ἢ παρεισπεσεῖσθαμ, τὸν τε ἀλλάντα ὅλον καταφαγεῖν, ὡδὶ τἄλλα τ) ὀψοποιῶν ἐχόντων, κ) ἓ πλακοῦντι τὸ ἥμισυ. τ) ὠὸν ἢ, κ) τ) ἔλαφον, ἓ τὰ δελφάκια μετάξὺ ὀπτύμβια, τὸ ὄρνιον ποιεῖν, ὅπως Ὅμηρος ὡδὶ τ) Ἡλίυ βοῶν φησι. μᾶλλον ἢ μὴ ἑρπειν μόνον, ἀλλ' ἀναπηδήσασθαι, φόβαν εἰς τὸ ὄρος αὐτοῖς ὀβελοῖς. κ) τὰς ὄρνις ἢ τὰς παχείας, καίτοι ἀπτέρυς ἤδη ὔσας, κ) ἐσκυθρωπρμβύας, ἀναπλαμβύας, οἷ χαλ ἓ ταύτας, ὡς μὴ μόνοι ἀπολαύσιεν αὐτῶν. ὁ ἢ δὴ μάλιστα αὐτὸς ἀνιάσειε, τὸ μὲν χρυσίον, μύρμηκάς τινας, οἵας τὰς Ἰνδικὰς, ἀνορύττοντας ἐκ τ) ἠπείρου ἐκφέρειν νύκτωρ ἐς τὸ δημόσιον. τὸν ἐσθῆτα δὲ οἱ, ὀλιγωρίᾳ τ) ἐπιμελητῶν, κατακινηδὸν ἀμπεπτυπτᾶσ ὑπὸ τ) βελτίστων μυῶν, ὡς σαγήνης ψυνδυλικῆς μηδὲν ἀμφέρειν. παῖδας ἢ αὐτῶν τὰς ὡραίας, κ) κομήτας, ὃς Υακίνθους, ἢ Ἀχιλλέας, ἢ Ναρκίσσους ὀνομάζυσι, μεταξὺ ὀρύττοντας σφίσι τὸ

unusquisque noſtrùm poſcat ſepties bibere: nec ſemel juſſi protinus infundant, & ingentem calicem impletum tradant, æquè atque ipſi domino, utque unum & idem vinum convivis ſit omnibus. Alioqui ubinam iſta lex ſcripta fuit, aut receptus mos, ut hic vino odorato, & generoſo ſit temulentus, mihi contrà muſto diſrumpatur alvus? Hæc ſi correxeris, novariſque Saturne, tum demum effeceris, ut vita verè vita ſit, feſtum verè feſtum. Sin minùs, illi quidem epulentur: nos autem interim ſedentes precabimur, ut ſimul atque loti venerint, puer ſubverſam amphoram rumpat, coquus jus adurat, ac per oblivionem muriam piſcium in lentem infundat, utque canis in domum irruens, opſoniorum artificibus alibi intentis, exta devoret univerſa, & placentæ dimidium: utque ſus ac cervus, neque non ſuculæ, inter aſſandum idem faciant, quod Homerus de Solis bobus dicit. Imò ut non ſerpant ſolùm, verùm etiam unà cum ipſis verubus in montem aufugiant: utque ipſæ etiam aves pingues jam ademptis plumis, ad coquendum paratæ avolent, ne ſoli illi fruantur. Quódque in primis moleſtum illis futurum eſt, ut formicæ quales Indicæ, aurum è theſauris effoſſum, noctu in publicum efferant: utque veſtis indiligentia curatorum, ita ab optimis muribus perforetur inſtar cribri, & ut à verriculo piſcatorio nihil differat. Vtque formoſi illorum, comatique pueri, quos Hyacinthos, aut Achilles, aut Narciſſos appellant, dum ipſis poculum porrigunt, ſubitò defluente

ἔκπυρος, φαλακρὸς γίγνεσθ. [1] ἐπιῤῥεύσης τ κόμης. καὶ πώγωνα φύειν ἐξεῦ, οἷοί εἰσιν οἱ τοῖς κωμῳδίαις οἱ Σφηνοπώγωνες. καὶ παρὰ τοῖς κρωβύλοις, πάνυ λάσιον, καὶ ἡμίγυμνα τὰ μεταξὺ δὲ, λεῖον, καὶ γομιὸν εἶναι. ταῦτα, καὶ πλείω τούτων εὐξαίμεθ' ἂν ἵνα μὴ ζήλωσι τὸ ἄγαν φίλαυτον τοῦτο ἀφέντες, εἰς τὸ κοινὸν πλουτεῖν, καὶ μεταδιδόναι ἡμῖν τ μετρίων.

fluente coma calvi fiant: & acutam edant barbam (quales sunt in comœdiis Sphenopogones) & ad tempora hirtam valdè, valdéque pungentem, & quod interjacet lævе sit, & nudum. Hæc & his plura imprecabimur, nisi hoc nimio sui amore depositò velint in commune divites esse, nobisque modicum impertire.

1 Ἐπιῤῥεύσης τ κόμης] Ἀποῤῥεύσης τ κόμης. Marcil.

ΚΡΟΝΟΣ ΕΜΟΙ ΤΩ ΤΙΜΙΟΤΑΤΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

SATVRNVS MIHI CHARISSIMO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Saturnus increpat pauperem, qui à se postulet, quæ sua potestatis non sint. Sed tamen respondet, se cum divitibus hoc nomine agere velle, addita post hæc longa commonitione, qua pauperes, ut sua forte contenti sint, hortatur: ostendens plus molestiæ & periculorum divitias quàm voluptatis secum habere.

Τί ταῦτα ληρεῖς ὦ ὗτος, ἐμοὶ δὲ τ παρόντων ἐπιστέλλων, καὶ ἀναθεσμὸν τ ἀγαθῶν ποιεῖν κελεύων; τὸ γ, ἑτέρᾳ ἂν εἴη, ὃ νῦν ἄρχομαι. θαυμάζω γάρ σε, εἰ μόνος τ ἁπάντων ἀγνοεῖς, ὡς ἐγὼ μὲν πάλαι βασιλεὺς ὢν, πεπαυμένῳ εἰς ὢν, τοῖς παισὶ διεῖλον τὴν ἀρχήν. ὁ Ζεὺς γ, μάλιστα τ τούτων ἐπιμελεῖται. τὰ γ ἡμέτερα ταῦτα, μέχρι πεπλῶν, καὶ κρότου, καὶ φόδης, καὶ μέθης. καὶ τοῦτο, ὀλίγον ἡμερῶν ἑπτά. ὥστε δεῖ τ μειζόνων

Deus tu quid nugas istas, & de rebus præsentibus ad me scribis, jubesque ut bonorum faciam partitionem? Quod quidem alterius munus fuerit, penes quem nunc est imperium. Etenim demiror te, si solus omnium ignoras, me qui unus sum, abdicato jampridem regno, liberis distribuisse imperium: Iovem autem maximè harum rerum curam gerere: me verò non nisi talorum, saltationis, cantionis, & ebrietatis satagere, idque septem non amplius diebus. Itaque quod attinet ad res illas majores

ἃ φῄς, ἀφελεῖν τὰ ἄνισον, καὶ οὐ τῆ ἰσότητι τῆ ἀμείνονι, ἢ πένεσθαι, ἢ πλουτεῖν ἅπαντας, ὁ Ζεὺς ἂν χρημάτισειεν ὑμῖν. εἰ δέ τι τῶν οὐ τῶν ἑορτῆς ἀδικητόν τις, ἢ πλεονεκτοῖτο, ἐμοὶ ἂν εἴη δικάζειν. καὶ ἐπιτίμια ἢ τοῖς πλουσίοις ὧν τὸ δεῖπνον, καὶ ἓξ χοίνικες ἓξ χρυσίου, καὶ τὰ ἐσθήτων, ὡς ἐμοῦ πέμψοιεν εἰς τὴν ἑορτήν. δίκαια γὰρ ταῦτα. καὶ ἄξια αὐτοὺς ποιεῖν, ὡς φατέ, εἰμή τι εὔλογον οἰκεῖοι ὧδε ταῦτα ἔχωσι λέγειν. τὸ μὲν ὅλον, ἴσα εἰ πάντες ὑμεῖς ἐξηπατημένοι, καὶ οὐκ ὀρθῶς δοξάζοντες ὧδε τῶν πλουσίων, εἶναι παναθλιώτατοι αὐτοὺς οἴεσθε εἶναι, καὶ μόνους ἡδὺ πνα βιᾶν τὸν βίον, ὅτι δεῖπνόν τε πολυτελὲς ἔστιν αὐτοῖς, καὶ μεθύσκεσθαι οἴνῳ ἡδέῳ, καὶ παισὶν ὡραίοις, καὶ γυναιξὶν ὁμιλεῖν, καὶ ἐσθῆσι μαλακαῖς χρῆσθαι. τὸ μὲν πάνυ ἀγνοεῖτε οἵοπόν ἐστιν. εἴ τε γὰρ φορυτίδες εἰσὶ τούτων, ἴστε μικραί. ἀλλ' ἀνάγκη ἐπαγρυπνεῖν ἐκείνοις, μή τι ὁ οἰκονόμος βλακεύσας, ἢ ὑφελόμενος λάθῃ, μὴ ὁ οἶνος ὀξωθῇ, μὴ ὁ σῖτος φθειρεσθῇ, ἢ ὁ λῃστὴς ὑφέληται τὰ σκεύη, μὴ πισεύσῃ τοῖς συνηθάπασι ὁ δῆμος, λέγουσι τυραννεῖν αὐτὸν ἐθέλειν. ταῦτα μὲν πάντα ἴσως τὸ πολλοστὸν ἂν εἴη μέρος τῶν ἀνιώντων αὐτούς. εἰ γὰρ ἠπίστασθε τὰς φόβους, καὶ τὰς μερίμνας, ἃς ἔχουσι, πάνυ ἂν ὑμῖν φοβερὸν ὁ πλοῦτος ἔδοξεν. ἐπεὶ τοί οἶμαι ἂν αὐτὸν ὅτως ἂν ποτε κορυβαντιάσαι, ὡς εἰ καλὸν ἦν τὸ πλουτεῖν, καὶ βασιλεύειν, ἀφέντα ἂν αὐτὰ, καὶ παραχωρήσαντα ἄλλοις, κωφῆσαι ἰδιωτεύοντα, καὶ ἀνέχεσθαι τῶν ἄλλων ταῦτα ἐρῶντων. ἀλλὰ τὰ πολλὰ ταῦτα εἰδὼς, ἃ τοῖς πλουσίοις, καὶ ἄρχουσι

jores, quas dicis, nimirum ut tollatur inæqualitas, utque ex æquo omnes aut opibus abundent, aut egeant, Iupiter vobis operam dabit. Quòd siquis eorum qui festum celebrant afficiatur injuria, & portione fraudetur, id erit mearum partium judicare. Iamque scribo divitibus de cœnis, de auri hemina, & vestibus, ut vobis ad festum mittant. Iustum enim & æquum est ut ista faciant, sicuti dicitis, nisi quid probabile habeant, quod ad hæc respondeant. In summa tamen illud scitote pauperes, vos longè falli, neque rectè judicare de divitibus: siquidem illos omni ex parte beatos arbitramini, soloque vitam suavem vivere, cùm liceat ipsis opiparè cœnare, vino suavi inebriari, formosis pueris & mulieribus frui, & mollibus vestibus uti: verùm fœlicitatem istam, cujusmodi sit ignoratis. Nam hæ res non mediocribus curis ipsos distorquent, sed singulis invigilare coguntur, ne quid rerum domesticarum dispensator fraudet, aut clam suffuretur, ne vinum acescat, ne frumentum vermibus corrumpatur, ne latro tollat pocula, ne populus credat calumniatoribus, si illum dixerint affectare regnum. Atqui hæc omnia, non est millesima pars eorum, quæ istos discruciant. Si enim sciretis metus, & curas quibus distringuntur, divitias vobis omnino fugiendas existimaretis. Alioqui creditis vel meipsum usque adeò insanum, ut si præclara res esset opulentia aut regnum, depositurus hæc, aliisque cessurus fuerim, patererque ut nunc ego privatus, alieno parerem imperio? Quin potiùs cùm non essem ignarus hujusmodi malorum, quæ plurima divitibus ac

regi-

ἀφροδίσιον ἀνάξιον, ἀφῆκα τὸν θρῆνον, εὖ ποιῶν. καὶ γὰρ ἂ νῦν ἐποτνιῶ θεούς μοι, ὡς τοὺς μὲν, συῶν, καὶ πλακούντων ἐμφορουμένους, ὑμᾶς δ', κεράδαμον, ἢ θύμον, ἢ κεφάλωτον ἐπιτρώγοντας τὸ τῆς ἑορτῆς, σκέψαι ὁποῖά ἐστι. θεοὺς μὲν γὰρ τὸ παρὸν, ἡδὺ, καὶ σὺν ἀπαρχῇ ἴσως ἐκόντερον αὐτῶν. ὡς δ' μὴ ταῦτα, ἐμπαλιν ἀναφέρεται τὸ πρᾶγμα. εἶτα ὑμεῖς μὲν ὅτι κορησάμενοι ἀναπαίετ' ἂν ἐς τὸ ὑστεραίαν, ὥσπερ οἱ ἐκεῖνοι τὸν τοῦ μέλητος; ὅτι τὸν τοῦ ἄγαν πλησμονῆς, δυσῳδές τι, καὶ κραιπωδέστερον ἐρυγγάνοντες. οἱ δ' τύπτουσι τὸ λαπλαύσιον. καὶ τὸ πολὺ τῆς νυκτὸς, ἢ πασιῶν, ἢ γυναιξὶν, ἢ ὅπως ἂν ὁ τράγος κελάδῃ, συγγαφυρέντες, ἢ φθόλου, ἢ ἀφανισμοῦ, ἢ ὕδατος, ἐ χαλεπῶς συμξεικέξαυθ' ὑπὸ τοῦ πολλῆς τροφῆς. ἢ τινα ἂν αὐτῶν ῥᾳδίως δεῖξαι δυνατὸν, μὴ πάντως ὠχρὸν ὄντα, πολὺ τὸ νεκρῶδες ἐπιφαίνοντα; τίνα δ' ἐς γῆρας ἀφικόμενον, τοῖς αὐτὰ ποσὶν, ἀλλὰ μὴ φορεῖόν γε ἐπὶ πτέρναν ὀχούμενον, ἐλόχευσον μὲν τὸ ἔξω, κομῶντα δὲ τὸ ἔνδον, ὥσπερ αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες ἐκ ῥακῶν πάνυ δύτλων συγκεκομμένα; ὑμεῖς δ', ἰχθύων μὲν ἄγαν σοι, καὶ ἄσιτοι. ποδάγρας δ', ἢ πελαπαθυμίας, οὐχ ὁρᾶθ' ὅτι ἐ τούτων ἄπειροί ἐστε; ἢ εἴ τι κατ' ἄλλο τινὰ αἰτίαν συμβαίνοι. καίτοι ἀλλ' αὐτοῖς ἐκείνοις ἔτι ἐστὶν αὐτὸ, καθ' ἡμέραν, καὶ πέρα δ' κόρυ ἐοδίεν τέτων. ἀλλ' ἴδιος ἂν αὐτὸς ὕτω λαχάνοις, καὶ θύμου ὀρεγομένους σίοιτε, ὥσπερ ἐδὲ σὺ τῶ λαγῶ, καὶ συῶν. ἐῶ λέγειν ὅσα ἄλλα λυπεῖ αὐ-

regibus adsint neceſſe eſt, imperium depoſui, idque ſapienter. Nam quod tu nunc apud me deos obteſtans deplorabas, illos apris ac placentis expleri: vos contrà naſturtium porrum-ve aut cepe per feſti tempus, opſonii loco arrodere, cujuſmodi ſit conſidera. Etenim in præſens quidem utrumque dulce eſt illis, minimeque moleſtum: at poſtea res invertitur: ſiquidem vobis non accidit, ut poſtridie ſurgatis capitis dolore gravati ob temulentiam, ut illi, neque ob immodicam ingurgitationem, graveolentem, & acrem ſpiritum ructantes. At illi hoc quoque fructus ferunt, ut quoniam magnam noctis partem vario coitu pro libidinis arbitrio tranſigunt, facilè ſibi vel tabem, vel tuſſim, vel morbum intercutem, ex intemperato voluptatum uſu colligant. Quotumquenque potes oſtendere qui non planè palleat, ac faciem cadaveroſam præ ſe ferat? quotumquemque qui cùm ad ſenectutem pervenerit, ſuis ipſius pedibus ingrediatur, ac non potiùs à quatuor bajulis geſtetur? foris quidem totus aureus, intus putris ac pannoſus, cujuſmodi ſunt tragicæ veſtes ex pannis admodum vilibus conſarcinatæ. Vos autem qui piſces non guſtatis, & inediam fertis, non videtis vos podagræ, pulmoniſque vitiorum expertes eſſe? aut ſiquid aliud aliam ob cauſam accidit. Quanquam nec illis ipſis æquè dulce eſt quotidie, ſupraque ſatietatem iſtis veſci. Quin videas eos nonnunquam ita olus, aut cepam appetere, ut tu non æquè leporem appetas, aut aprum. Alia taceo quæ illos diſcruciant, puta filius luxu-

1 Ὁ τράγος] Nota hîc τράγον pro *libidine*. Menagius.

τὺς, ἢ ὑὸς ἀκόλαςου, ἢ γυνὴ, ἣ οἰκέτης ἐρῶσα, ἢ ἐρώμενος, ὡς ἀνάλκιμον μᾶλλον, ἢ ὡς ἡδονῆ συνόν. καὶ ὅλως, πολλὰ ἔστιν ἃ ὑμεῖς ἀγνοοῦντες, τὸ χρυσὸν ὁρᾶτε αὐτῶν μόνον, καὶ τὴν πορφύραν. καὶ ἢν ἴδητέ ποτε ἐξελαυνομένους ἐπὶ λευκῶν ζεύγους, κεχηνότες, ἐθαυμάσατε. εἰ δὲ ὑπερεωρᾶτε αὐτῶν, καὶ καταφρονεῖτε, ἐ μὴ ἐπιστρέφοισθε ὡς τὴν ἀργυρᾶν ἁρμαμάξαν, μήτε μεθ' ὑμῶν λαλοῦντας, εἰς τὸ ἐν τῷ δακτυλιδίῳ σμάραγδον ἀφεωρᾶτε, ἐ τὸ ἱμάτιον θιγεῖν θέλοντες, τὸ μαλακὸν ἐμνημόνευετε, ἀλλ' εἰᾶτε καθ' ἑαυτὰς πλουτεῖν, εὖ ἴστε αὐτοὶ ἐφ' ἡμᾶς ἰόντες, ἐδίσκου σπουδαιοτέρου, ὡς ἐπιδείξαιντο ὑμῖν τὰς κλίνας, ἐ τὰς τραπέζας, καὶ τὰ ὑπτώματα, ἃν δεῖ ὄφελον εἰ ἀμάρτυρον ἡ κτῆσις εἴη. τάχα τοι πολείτε εὐθαρσῶς ἂν, αὐτὰς ὑμᾶς ἕνεκα κτωμένους. ἴσχ ὅπως αὐτοὶ χρήσωνται, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς θαυμάζοιτε. πεῖσαι ὑμᾶς δέομαι, εἰδὼς τὸ βίον ἑκάτερον. καὶ ἄξιον ἑορτάζειν, συμμαρτυρούσης ὅτι μετ' ὀλίγον ἅπαντας δεήσει ἀπιέναι ὧν ἕ βίᾳ, κἀκείνας τὰ πλεῖστον, καὶ ὑμᾶς τὴν πενίαν ἀφέντας, πλὴν ἐπιστολῶν γε αὐτοῖς ἅπερ ὑπισχνοῦμαι. καὶ οἶδ' ὅτι οὐκ ὀλιγωρήσουσι τῶν ἐμῶν γραμμάτων.

luxuriosus, uxor famulum amans, aut amasius, qui necessitatis magè quàm voluptatis gratia concumbat. Denique alia multa sunt, quæ vos ignorantes, tantùm aurum illorum ac purpuram videtis. Tum siquando bigis albis vehi videatis, hiante ore adoratis. Quòd si illos contemneretis, negligeretisque, neque ad argenteum currum oculos intentos haberetis, neque inter colloquendum smaragdum annulo inclusum respectaretis, neque vestes obiter contrectantes mollitiem admiraremini, sed sineretis eos esse sibi divites, procul dubio ipsi vos adirent, & ad cœnam invitarent, ut lectos, mensas, & pocula vobis ostenderent: quarum rerum nulla est utilitas, si sine teste possideantur. Certè reperiretis pleraque hæc illos vestra causa parare: non quòd utantur ipsi, sed uti vos admiremini. His ego vos consolor ego cui cognita est utraque vita. Convenitque ita festum agere, ut cogitetis brevi omnibus è vita migrandum, cum illis, depositis opibus, tum vobis, relicta paupertate. Sed scribam ipsis, ut sum pollicitus: certoque scio, eos meas literas non neglecturos.

SA-

ΚΡΟΝΟΣ ΤΟΙΣ ΠΛΟΥΣΙΟΙΣ ΧΑΙΡΕΙΝ.

SATVRNNS DIVITIBVS SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Saturnus exponit divitibus quæ à pauperibus ad se scripta & postulata fuerint, admonens illos, ut benigniores erga ipsos se gerant, atque æqualitatem recipiant, argumentis à signo & consequentibus, tum commodis, si faciant, tum incommodis, si detrectent, adhibitis.

Οἱ πένητες ἐναγχος ἐπιστόλιμοί μοι, αἰπώμβροι ὑμᾶς, μὴ μεταδιδόναι σφίσιν ὧν ἔχετε. καὶ τὸ μὲν ὅλον, ἠξίουν με κοινὰ πᾶσι ποιεῖν τἀγαθὰ, καὶ τὸ μέρος, ἕκαστον αὐτῶν ἔχειν. δίκαιον γὰρ εἶναι ἰσοῤῥοπίαν καθεστηκέναι, καὶ μὴ τὸ μὲν, πλέον, τὸ δὲ, μεῖον ἅπαν μετεῖναι τῆς ἡδονῆς. ἐγὼ δὲ, ἅτε μὲν τῶν ἔφλω ἄμεινον σκέψασθαι τὰ δίκαια. ἔφη δὲ καὶ παρόντων, καὶ ὧν ἀδικεῖσθαι φασὶ καὶ τῶν ἑορτῶν, ἐώρων ἐπ' ἐμὲ καθήκουσαν τὴν κρίσιν, καὶ παρεχόμενον χρῆσθαι πᾶσι ὑμᾶς. ἔστι δὲ ἃ καὶ ἀξιοῦσι ταῦτα μέτρια, ὡς ἐμοὶ ἔδοξε. πῶς γὰρ φασι ῥιγοῦντες τοσοῦτον κρύος, καὶ λιμοῦ ἐχόμενοι, τοσοῦτο ἑορτάζοιμεν ἂν; εἰ τοίνυν ἐθέλοιμι κἀκείνους μετέχειν τῆς ἑορτῆς, ἐπιλάθου με ἀναγκάσαι ὑμᾶς ἐσθῆτα τε, ὧν ἔχετε, μεταδοῦναι αὐτοῖς, εἴ τινες ἀσελγεῖς, καὶ παχύτεραι, ἢ κατ' ὑμᾶς. καὶ δὲ χρυσίου ὀλίγον ἐπιστολάξαι αὐτοῖς. εἰ γὰρ ταῦτα φασὶ ποιήσετε, μήτε ἀμφισβητεῖν ὑμῖν ἔτι τῶν ἀγαθῶν ἐπὶ τῷ Διὸς. εἰ δὲ μὴ, ἀπειλοῦσι προσκλίσεσθαι ἐπὶ τὰ ἀνέ-

Pauperes nuper ad me datis literis incusarunt vos, quòd nihil impertimini de vestris facultatibus, atque omnino postularunt, ut bona facerem omnibus communia, ut ad singulos illorum sua pars rediret. Æquum enim esse ut rerum æqualitas constituatur, ita ut neque hic copia fruatur, neque ille omnino rerum suavium inopia laboret. Ego verò respondi, hisce de rebus lovem meliùs consideraturum. Sed quod ad rem præsentem attinet, & injurias quibus se per dies festos affici putant, vidi mei officii esse sententiam ferre, sumque pollicitus me vobis scripturum. Sunt autem quæ postulant hæc, ut mihi videtur, æqua. Nam quo pacto, inquiunt tanto frigore rigentes, & fame laborantes, præterea diem festum celebrare possemus? Quare si velim ut & ipsi sint festi participes, postularunt ut vos cogam, ut de vestris vestibus illis impertiamini, siquæ superfint pinguiores quam quæ vobis conveniant; utque auri nonnullas guttulas in ipsos destilletis. Quòd si ista feceritis, inquiunt, non erit amplius disceptatio inter vos de bonis apud Iovem. Sin minùs minitantur sese ad novam rerum partitionem

δασμοι, ἐπειδὰν τοπᾶθτον δίκας ὁ Ζεὺς ωφθῇ. ταῦτά ἐστιν ὑ πάνυ χαλεπὰ ὑμῖν λόγ τοσῆτον, ἃ καλῶς ωοιῆντες ἔχατε. νὴ Δία Ϛ τ δεῖπνον πέρα, ὡς σωδειπνοῖεν ὑμῖν. καὶ τᾶτο ωφθδεῖναι ἠξίουν τῇ ἐπιστολῇ, ὡς νωῖ γε μόνους ὑμᾶς τρυφᾶν, ἐπικλειστομένους τὰς θύρας. εἰ δέ ποτε κἀκείνων πιὰς ἑστιᾶν λῇ μακρᾷ ἐξελήσητε, πλέον Ϛ δύφραίνοντ@ ὠνεῖναι τὸ ἀνιαρὸν τᾷ δείπνᾳ, Ϛ τὰ πολλὰ ἐφ' ὕδρ αὐτῶν μίγεσθαι, οἷον ὠνεῖνο τὸ μὴ Ϛ αὐτὲ οἶνα συμπίνειν. Ἡράκλεις, ὡς ἀνελεύθερον, Ϛ καταγνώσεσθαι αὐτῶν ὠνείνων ἄξιον. ὅτι μὴ μεζξὺ ἀναξάντες, οἰχοντ, ὅλον ὑμῖν τὸ συμπόσιον καλαλιπόντες. ἀλλ' ὑδὲ ἐς κέρον ὅμως φασὶ πίνειν. τὺς γᾶ οἰνοχόους ὑμῶν, ὥσπερ τὺς Ὀδυσσέως ἑταίρυς, κηρᾷ βεβύσθ τὰ ὦτα. τὰ μὲ γᾶ ἄλλα ὕτως αἰσχρᾷ ἐστιν, ὥστε ὀνιὼ λέγειν, ἃ περὶ τ νομῆς τ χρεῶν αἰτιῶντ, Ϛ τ ἀμφίνων. ὑμῖν μὲ παρεσώτων ἓς ἂν ὑπερεμφορηθῆτε, ὠνείνους ὃ ωδιαθέντων. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μικρᾷ πρεπῆ, καὶ ἥκιστα ἐλευθέροις πρέποντα. τὸ γᾶν ἥδιστον, καὶ συμπεπλακώτερον, ἡ ἰσονομία ἐστί. καὶ ὁ ἰσοδαίτης τύτ ἕνεκα ἠγεῖτα ὑμῖν τ συμποσίων, ὡς τὸ ἴσον ἅπαντες ἔχοιεν. ὁρᾶτε ἂν ὅπως μηκέτι ὑμᾶς αἰτιάσωντα, ἀλλὰ τιμήσωσι, καὶ φιλήσωσι, τ ὀλίγων τύτων μεζαμβάνοντες. ὧν ὑμῖν μὲ ἡ δαπάνη ἀνεπαίσθητ@, ὠνείνοις ὃ ὠ παιρᾷ τ χρείας ἡ δόσις ἀείμνηστ@. ἄλλως τε, ὑδὲ ἂν οἰκεῖν δυνᾶσθε τὰς πόλεις, μὴ ὑχὶ Ϛ πενήτων συμπολιτευομένων, καὶ μυρία ωθὸς τὸν δῆμον ὑμῖν σωτελώντων. ὑδὲ provocaturos, ut primùm Iupiter pro tribunali sedere cœperit. Nec grave fuerit vobis impertiri illis de tot bonis, quæ rectè possidetis. Quin de cœnis quoque, ut vobiscum cœnent, & hoc literis addi rogarunt, cum nunc vos soli foribus clausis, deliciis fruamini. Quòd siquando vobis visum fuerit, & illorum quempiam post longum tempus in convivium adhibere, plus esse molestiæ in cœna, quam voluptatis, multaque illic in pauperum contumeliam fieri, velut illud, quum non eodem de vino bibunt. Dii boni, quàm illiberale, & planè dignum quod ipsis vitio vertatur, qui non surgant, abeantque toto convivio vobis solis relicto. Quanquam negant sese etiam ad satietatem ex illo qualicunque vino bibere, quòd vestri pincernæ aures habeant cera obturatas, haud secus ac Vlyssis socii. Porrò reliqua usque adeò sunt turpia, ut pigeat commemorare, quæ de carnium partitione criminantur, deque ministris qui cum vobis assistant, donec satis superque expleti fueritis, ipsos prætercurrunt, aliaque id genus sordida permulta, minimeque viris ingenuis digna. Quare æqualitas res est jucundissima & convivio congruentissima. Qua de causa vobis æquus ille partitor in conviviis præficitur, ut æquam omnes habeant portionem. *Videte igitur ne posthac iterum vos accusare possint: sed colant & ament quum pauca hæc à vobis acceperint, quorum impensa ne sentiretur quidem à vobis: at illis* dati in tempore muneris perpetua foret recordatio. Præterea nec remp. administrare possitis, ni pauperes unà vobiscum in ea versentur, milleque modis fœlicitatem vestram adjuvent. Neque habituri

ἂν ἴχνιτε τὰς ϑυμιάζοντας ὑμῶν τὸ πλοῦτον, ἰὼ μύνοι, καὶ ἰδίᾳ, καὶ ὑπὸ σκότῳ πλυτῆτε. ἰδέτωσαν δὲ πολλοὶ, καὶ ϑυμιασάτωσαν ὑμῶν τὸ ἄργυρον, ⸗ τὰς τραπέζας. καὶ ϖροπόνταν φιλοτησίας. μεζοξὺ πίνοντες, ϖερισκοπείτωσαν τὸ ἔκπωμα, ⸗ τὸ βάρος ἴτωσαν [1] αὐτοὶ ἀμφιασάμενοι, καὶ τὸ ἰσοτίας τὸ ἀκριβές. τὸ χρυσοῦν ὅσον, ὃς ἐπανθεῖ τῇ τέχνῃ. ϖῶς γὰρ τὰ χρηστὰ, ⸗ φιλανθρώπως ἀκύειν, καὶ δὲ φθονεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἔξω γένοισθε, τίς γὰρ ἂν φθονήσειε τῷ κοινοβύλῳ, καὶ διδύλῳ τὸ μετρίων; τίς δ' οὐκ ἂν εὐξαιτο εἰς τὸ μήκιστον διαβιῶναι αὐτὸν, ἀπολαύοντα τὰ ἀγαθῶν; ὡς ἂν νῦν ἔχητε, ἀμφίβολον μὲν ἡ δυσδαιμονία, ἐπίφθονον δὲ ὁ πλοῦτος, ἀηδὴς δὲ ὁ βίος. εἰδὲ γὰρ εἰδὲ ὁμοίως ἡδὺ οἷμαι μόνον ἐμπίπλασθαι, ὥσπερ τοὺς λέοντάς φασι, [2] ⸗ τοὺς μονιοὺς τὸ λύκων. καὶ σωύντας ἀξιοῖς ἀνδράσι, ⸗ πάντα χαρίζεσθαι πειρωμένοις. οἱ πρῶτα μὲν ἐ κωφὸν, καὶ ἄφωνον τὸ συμπόσιον ἐάσουσιν εἶναι, ἀλλ' ἐν μύσοις συμποτικοῖς, καὶ σκώμμασιν ἀνεπαχθέσι, καὶ φιλοφροσύναις ποικίλαις σωίσονται, verùm consuetudine sua fabulas conviviis aptas, dicteriaque minimè molesta, variasque voluptates adferent: quibus rebus tem-

bituri estis qui vestras divitias suspiciant, si soli, & privatim in tenebris eas possideatis. Videat igitur vulgus mireturque vestrum argentum, mensas, utque præbibentes ad potandum invitetis: inter bibendum undique poculum contemplentur, ac pondus expendant manu librantes: tum argenti absolutam cælaturam tum aurum quo ars decoratur. Nam præterquam quod viros bonos, & humanos vos prædicabunt, etiam ab eorum invidia liberi eritis. Quis enim invideat impertienti, dantique quod æquum est? Quis non potiùs optet, ut quàm diutissimè vivens bonis suis fruatur? Sed ut nunc res vobis habent, fœlicitas vestra teste caret, invidiosæ sunt divitiæ, & insuavis vita. Neque enim perinde juvat, opinor, siquis solus expleatur, ut & leones, & solitarios lupos facere dicunt, quàm si cum lepidis hominibus, & per omnia gratificari conantibus, convivatis. Qui primùm non sinent convivium mutum esse, & surdum:

1 Αὐτοὶ διαζασάντες] Αὐτοὶ διαζασάσαντες. Marcil.

2 Καὶ τοὺ μονιοὺς ἡδύλύκων] Censebat vir Clarissimus Godofredus Maluynus legendum esse μονιὰς ἡδύων. atque movebatur ea ratione quod lupi soleant bini incedere, at apri μονιοὶ dicantur, ut apud Lycophronem σῶρκος μονήρης, quod confirmat Ælian. lib. 15. cap. 3. loquens de Thynnis καὶ οἱ μὲν αὐτῶν κ' τοῦ σὺς εἰσὶ μονιοὶ, οἱ δὲ σωυδυαδήτες ⸗ εἰς τ κ' τοῦ λύκης σώνεμον. Sed pace tanti viri dixerim, loquitur Ælianus de lupis, quatenus bini ad raptum prodeunt, at hic sermo est de victu solitario lupi, lupus solus comedit. Itaque Timon Lucianeus statuit sibi μονήρλυ τ διαιταν κατάρ τοῖς λύκοις. Imo etiam μονιὸς proprium videtur esse lupi adjunctum. Sic Antipater lib. 3 Anthol.

Μονιὸς ἐκ δαλμυσσοῦ ϑοῦρον λύκος ἄσκοπον ὕνδρα
Ἔκτανεν.

Hinc etiam apud Suid. μονιὸς est μονόλυκος. pro priori parte stat Hesych. Contra omnes MSS. Codd. nihil mutare ausus sum. *Bourd.*

φίαν ἥδιστα διατελεῖν, φίλαν μὲ Διονύσῳ, καὶ Ἀφροδίτῃ. φίλαν δὲ Χάρισιν. ἔπειτα δὲ καὶ ἅπαντας ἐς τὴν ὑστεραίαν διηγημένοι, ὑμῶν τὴν δεξιότητα φιλεῖαν ἀναδησόμεσθαι. ταῦτα πολλὰ περιῆν ἡμῖν καλῶς εἰπεῖν, ἐπεὶ ἐρήσεται ὑμᾶς, εἰ μύσται οἱ πέρυσι βαδίζοιεν, ὑποδήσεσθαι γὰρ ἔφασαν, οὐκ ἂν ὑμᾶς ἠνίασεν οὐκ ἔχοντας οἷς ἐπιδείξασθε τὰς ἁλουργίδας ἐσθῆτας, καὶ τὸ ἀκολάθων τὸ πολὺ, καὶ τὸ δακτυλίων τὸ μέγεθος; ἐῶ λέγειν ὡς καὶ ἐπιβουλὰς, καὶ μίσος ἀναγκαῖον ἐσεσθαι πρὸς ὑμᾶς, ἢν μόνοι τρυφᾶν ἐθέλητε. ἃ μὴ γὰρ εὔχεσθαι κατ' ὑμῶν ἀπειλοῦσιν, ἀποτρόπαια, μὴ ἡμῖν τοῖς εἰς ἀνάγκην αὐτὰς καθιστᾶσι δι' ὀργῆς. ἐπεὶ ὅτε ἀλλάντων γεύσεσθε, ὅτε πλακοῦντος, ἢ εἴ τι λείψανον τοῦ κυνός. ἢ φακῆ ἢ, ὑμῖν σπερεῖ ἐντετηκὸς ἔξει. ὃς ἢ, καὶ ἔλαφος, ὀπτὸν μόριον, μεγάλοις δρασμοῖς βαλοῦσιν εἰς τὸ ὄρος. καὶ ὄρνις ψύττα καταπτήσεται, ἄπτερος δὲ αὖτα, ἅτε πτόντος αὐτὰς τὰς πτέρυγας ἐκτετήσοντες. τὸ δὲ μέγιστον, οἱ ὠραιότατοι τοῦ οἰναγόρου, φαλακροὶ ἐν ἀκμῇ δὲ χρόνου ὑμῖν γενήσονται, ἐπὶ κατεαγόσι δὲ ταῦτα τῷ ἀμφορεῖ. πρὸς τάδε, βαλοῦσθε, ἃ δὲ τῇ ἑορτῇ πρέποντα γένοιτ' ἄν, δὲ ὑμῖν ἀσφαλίσασθαι. καὶ ἐπικηφίζετε πολλαχοῦ πενίαν αὐτοῖς; ἀπ' ὀλίγου τελέσομεν φίλοις δ' μεμπτὸς ἔξοντες.

tempus jucundissimè transigitur; idque gratum est Baccho, gratum Veneri, gratum quoque Gratiis. Deinde postero die dum comitatem vestram referunt, benevolentiam vobis conciliant. Hæc etiam magno fuerant emenda. Nam illud à vobis scisciabor, si pauperes abirent taciti, sic enim fingamus, nonne ea res vos uteret, cùm non haberetis, quibus ostentaretis purpureas vestes, comitum multitudinem, annulorum magnitudinem? Neque jam libet referre, necessariò futurum, ut pauperum insidiæ atque odia in vos oriantur, si soli deliciis frui velitis. Nam quæ minantur vobis imprecaturos sese, abominanda sunt: & absit ut ad hujusmodi imprecationes venire cogantur. Quandoquidem si id fiat, neque intestina posthac gustabilis, neque placentam, nisi siquid canis reliquum fecerit. Præterea lenticula saperdæ liquamen vobis habebit. Porrò sus & cervus inter assandum è veru in montes aufugere parabunt: tum aves pingues absque alis fugam molientes, ad pauperes avolabunt. Et quod gravissimum est, pocillatores formosissimi repentè vobis calvi fient, idque etiam fracta amphora. Super his rebus consulite, quæ & festo sint digna, & vobis quàm maximè tuta. Atque illis paupertatis onus sublevate: exiguo vectigali, amicos illos neutiquam malos habituri.

ΟΙ ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΤΩ ΚΡΟΝΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

DIVITES SATVRNO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Divites extenuata accusatione pauperum à consueto, respondent, se quidem fecisse pro eo atque æquum & honestum fuerit, sed illos ita immodestos & intemperantes se gerere, ut eos de catero omnino excludendos censuerint. Verùm tamen ex illius consilio denuo admissuros se eos esse, si ex pacto recipiant, se nihil contumelioſè aut intemperanter posthac facturos esse.

Πρὸς μὲν σὲ οἶδ' μόνον οὐκ ἐν τοῖς πένησι ταῦτα μεμέφθαι ὦ Κρόνε, ὥχ ἧττον ἢ ὁ Ζεὺς ἤδη σκηπτώφωτας πρὸς αὐτοὺς, ἀναβοώντων, ἢ αὐτὰ δὴ ταῦτα, τὰ ἀναδασμὸν ἀξιούντων γῆς, ἢ αἰτιωμένων τὴν τε εἰμαρμένην, ὡς ἄνισον τὴν νομὴν πεποιημένην, κἀ ἡμᾶς, ὅτι μηδενὸς αὐτοῖς μεταδιδόναι ἀξιοῦμεν; ἀλλ' οἶδεν ὁμοίως ἅτε Ζεὺς ὤν, παρ' οἷς ποτ' ἡ αἰτία. καὶ μέμφεται δ' αὐτῶν πολλά. σοὶ δ' ὅμως ἀπολογησόμεθα, ἐπείπερ ἄρχεις γε νῦν ἡμῶν. ἡμεῖς μὲν ἄπαντα πρὸ ὀφθαλμῶν λαβόντες, ἃ γράφεις, ὡς καλὸν ἐπιχειρεῖν δοκεῖ πολλῶν τοῖς δεομένοις, ἢ ὡς ἥδιον συνεῖναι, ἢ συνδιαιτᾶσθαι τοῖς πένησιν, ἀεὶ διατελοῦμεν ἅπαντα ποιοῦντες, ἵνα δικαίως ἡμᾶς ἡγησῶνται, ὡς ἂν μὴ δι' αὐτὸν αὐτὸν ἀπόσωσθαι π. οἱ δ', ὀλίγον ἂν δεῖσθαι φάσκοντες, ἐπειδήπερ ἅπαξ αὐτοῖς ἀνεπεφάσμεθα τὰς θύρας, οὐκ ἀνίεσαν, ἄλλα ἐπ' ἄλλοις αἰτοῦντες. εἰ δὲ μὴ πάντα εὐθὺς, μηδὲ πρὸς ἅπαν λαμβάνοιεν, ὀργὴ, ἢ μίσος, ἢ πρό-

Num putas Saturne de rebus istis pauperes solùm ad te scripsisse? Quin potiùs Iovis ipsius aures obsurduerunt illis, dum clamant, novamque rerum partitionem flagitant: ac simul & fatum incusant, quòd non æqualiter distribuerit, & nos quòd nihil ipsis impertiri velimus. Verùm novit ille quippe cùm sit Iupiter, penes quos sit culpa, eoque illos plerunque obaudit. Nunc tamen cùm nobis imperes, nostri apud te defensionem suscipiemus. Nos enim omnia ista quæ scribis ob oculos habentes, quam sit honestum de magna rerum copia indigentibus opitulari: quantoque sit jucundius simul cum pauperibus versari, & convivium agitare, ad eum modum assiduè facimus, & ita in vitæ ratione nos æquamus, ut victior nihil possit incusare. Verùm illi primum ajunt sibi paucis opus esse: deinde ubi fores illis semel aperuerimus, nunquam desinunt alia super alia postulare. Quod nisi protinus omnia, simulque cum dicto acceperint, mox paratum odium, in

χαιρομαι βλασφημίαν, κἂν εἴ τι ἐπιψεύδεσθαι ἡμῖν. ἀλλ' οἶμαι ἀκούοντες ἐπίστευον ἂν, ὡς ἀκριβῶς εἰδόσι τὰ τε συμπόσια. ὡς τι δυοῖν θάτερον, ἢ μὴ διὰ νέου ἐχθρὸν εἶναι πάντας ἑαυτῷ, ἢ πάνυ σφόδρα, καὶ τὸ αὐτῶν ἐκείνων τὸ αὐτὸν εἶναι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, μέτρια. τὸ δὲ τοῖς δείπνοις αὐτοῖς, ἀμελήσαντες καὶ ἐμπλησθῆναι, καὶ χασκάζειν, καὶ αὐτοὶ ἐπιδεῖν πλείω καὶ ἑκατὸν πίσσαι, ἢ παιδὸς ὠρμίαν; μεταξὺ ἀναδύεσθαι τὸ ἔκπωμα, ἔνυξαν τῷ χεῖρα, ἢ παλακὴν, ἢ γαμετὴν γυναῖκα ἐπεχείρησαν. εἶτα καταμείναντες καὶ συμποσίου, ἐς τὴν ὑστεραίαν λοιδορῆσαι ἡμῖν καταλήγοντες, ὡς ἐδίψησαν, καὶ ὡς λιμῷ συνῆσαν διηγούμενοι. καὶ εἴ σοι ταῦτα καταψεύδεσθαι αὐτῶν δοκοῦμεν, τὰ ὑμέτερα παρόντα ἀναμνήσθητι, τὴν Ἰξίονα. ὃς ἀξιωθεὶς κοινῆς τραπέζης, ἀξίωμα ἴσον ἔχων ὑμῖν, τῇ Ἥρᾳ μεθυσθείς, ἐπεχείρησε τῷ γάμῳ. ταῦτά ἐστι, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὑφ' ὧν ἡμεῖς ἐβλασφημούμεθα. πρὸς τὸ λοιπὸν, ἀσφαλείας τῆς ἡμετέρας ἕνεκεν, μηκέτι ἐπίβαθρον ποιεῖν αὐτοῖς τῷ οἰκίαν. εἰ δὲ ἐπὶ σὺ συνθεῖσθαι, μετρίων δεήσεσθαι, ὥσπερ καὶ φασι, μηδὲν δὲ ὑβριστικὸν εἰς τοὺς συμποσίους ἐργάσασθαι, κοινωνοῦντων ἡμῖν, καὶ συνδειπνοῦντων τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. καὶ τὰ ἱμάτια ὡς σὺ κελεύεις, πέμψομεν, καὶ τὰ χρυσία, ὁπόσον οἷόν τε, καὶ ὡσαύτως πανησόμεθα. καὶ ἄλως, ἤδη ἐκκείψομεν. καὶ αὐτοὶ δὲ ἀφέρμοι καὶ κῆποι πάντων ὁμιλεῖν ἡμῖν, φίλοι ἀντὶ κολάκων, καὶ παράσιτοι ἔσονται, ὡς ἡμᾶς μὲ δὲν ἂν αἰτιάσαιτο, κἀκείνων τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθελόντων.

promptu convitia, etiamsi quid de nobis sit mentiendum. Porrò qui audiunt, fidem illis habent, ut qui probè sciant, eo quòd nobiscum consuetudinem habuerint. Ita fit ut in alterutrum incidamus, ut si nihil demus, illos prorsus habeamus hostes, aut profusis omnibus, ipsis protinus egeamus, jamque in pauperem gregem veniamus. At cætera quidem sunt tolerabilia. Verum inter cænas ipsas non curantes ingurgitari, & implere ventrem, quum plus satis biberint, aut pueri formosi poculum porrigentis manum pungunt, aut pellicem, uxorem-ve solicitant. Deinde evomito convivio, postridie nobis obtrectant, narrantes ut sitiverunt, & esurierunt. Quod si hæc adversus illos mentiri videmur, vester ille parasitus Ixion redeat in memoriam, qui ad mensæ communis honorem admissus, ac vobis dignitate æquiparatus, jam ebrius ille vir egregius, Iunonem adortus est. Hæc atque hujusmodi sunt, propter quæ in posterum statuimus, quò res nostræ sint in tuto, ne posthac illis aditum in domum præbeamus. Quòd si te authore paciscantur! sese moderatè petituros, ut nunc ajunt, neque quicquam flagitiosum in conviviis admissuros, age convivant nobiscum, simulque cœnent bonis avibus. Ac de tunicis, sicuti jubes, mittemus, & de auro, pro facultate insuper insumemus: denique nihil omittemus. Tum illi arte nobiscum vivere desinentes, pro adulatoribus & parasitis amici sunto. Ita nihil erit quod in nobis desideres, si ipsi quoque suo fungi volent officio.

SYM-

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ, Η ΛΑΠΙΘΑΙ, ΦΙΛΩΝ, ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

SYMPOSIVM, VEL LAPITHÆ. PHILON, LYCINVS.

ARGVMENTVM.

Rursum depingit hoc loco Philosophorum mores & vitam Lucianus, atque illa, qua fictionibus ac fabulis alibi de illis prodidit, hic nunc exemplo ac vero facto comprobat. Est autem historica quadam rei gestæ commemoratio, qua exponit, quo pacto diversarum professionum Philosophi aliquot, ab Aristæneto ad cœnam & nuptiarum celebritatem vocati, postea quam vino incaluêre, prosecta quisque sua inter se verbis primò contenderint, mox ad manus quoque & ad vulnera venerint, adeò ut saucii nonnulli, ac mutilati è convivio asportati fuerint. Rursum autem ex aliis qui vocati non fuerant, quidam, Cynicus videlicet, ultrò veniens, cœnantibus sese obtruserit, magna præsentia & impudentia sua importunitate. Alius autem per literas cum Aristæneto expostularit, tragicè propè in eum debacchatus, quòd præteritus, & cæteris postpositus fuisset. Ex quo apparet, istud hominum genus, quod foris virtutem prædicat, voluptati, gulæ, cæterisque vitiis inservire solitos. Cæterùm tametsi hæc omnia cum summa festivitate pro ingenio atque facundia sua tractet Lucianus, interim tamen serio quoque ac verè idem monet, nullum esse precium operæ, si quis disciplinas omnes perdiscat, nisi simul & vitæ rationes ad id, quod optimum est, accommodet. Inscribitur autem Dialogus hic Convivium, vel Lapithæ, quorum prior titulus ab argumento & re ipsa sumptus est, alter à collatione, quòd ut hic Philosophi, ita à Poëtis Lapithæ & Centauri, in nuptiis Pirithoi, inter se funesto certamine congressi quoque feruntur.

ΦΙΛΩΝ.

1 Ποικίλων ὦ Λυκῖνε, διατεθρύλληται φασι χθὲς ἐν Ἀριστοινέτου δεῖπνον, καί τινας φιλοσόφους λόγους εἰρῆσθαι, καὶ ἔριν ἐκ σμικρῶν συνῆναι ἐπ' αὐτοῖς. εἰ δὲ μὴ ἐψεύδετο Χα-

PHILON.

Variam, Lycine, disputationem in cœna apud Aristænetum heri vobis fuisse narrant, ac philosophicos quosdam sermones habitos, nec parvam super his exortam contentionem: imò nisi mentitus est Charinus, etiam ad

1 Ποικίλων] Cave, Lector, ne sequaris Erasmum hujus Dialogi Latinum Interpretem, sæpe enim alienus est ab autoris mente. *Bourd.*

εἶνω, ἢ ἄχρι τραυμάτων προχωρῆσαι τὸ πᾶλμα. καὶ πάλω, αἵματι ἀφανισθῆναι τὴν συνουσίαν. Λυ. καὶ πόθεν ὦ Φίλων, ἠπίστω Χαρῖνω ταῦτα; ἢ γὰρ συνεδείπνει μεθ' ἡμῶν. Φι. Διονίκε ἔφη ἰατρῷ ἀκοῦσαι. Διόνικω δ', καὶ αὐτὸς οἶμαι τῶν συνδείπνων ἦν. Λυ. καὶ μάλα. ἐμοὶ μὲν ἐξ ἀρχῆς μὲν οὐκ αὐτὸς ἅπασι παρεγένετο, ἀλλὰ ὑστερος, μεσούσης ἤδη τῆς μάχης, ἐπέσπη ὀλίγον πρὸ τῶν τραυμάτων, ὥστε θαυμάζω εἴ τι σαφὲς εἰπεῖν ἐδύνατο, μὴ διαγλωθήσας ἐκείνοις, ἀφ' ὧν δραμὴν ἐς τὸ αἷμα ἐπλούτησεν αὐτοῖς ἡ φιλονεικία. Φι. τοιγαροῦν ὦ Λυκῖνε, ἐᾷ ὁ Χαρῖνω αὐτὸς, εἰ βαλοίμεθα τἀληθῆ ἀκοῦσαι, καὶ ὅπως ἐπεφάχθη ἕκαστα, παρὰ σε ἡμᾶς ἥκειν ἐκέλευε. καὶ τὰ Διόνικον δ' αὐτὸν εἰπεῖν, ὡς αὐτὸς μὲν, διαγλύοιτο ἅπασι, σὲ δ' ἀκριβῶς εἰδέναι τὰ μεθυμμύα, ἐᾷ τὰς λόγους αὐτὰς ἀπομνημονεῦσαι, ἅτε μὴ παρέργως τοιούτων, ἀλλ' ὡς σπουδῇ ἀκροώμενον. ὥστε σὸν ἐν φθόνοις ἐσῶν ἡμᾶς ἡ δίκη ταύτην ἐσίασιν, ἧς σὺν οἶδ' ἄν τις ἡδίων ἔμοιγε. καὶ μάλιστα ὅσων νήφοντες οὐ εἰρήνη, ἐᾷ ἀναιμωλὶ ἔξω βάλης ἐσιασόμεθα. εἴτε γέροντες ἐπαροίνησάν τι διὰ τὸ δεῖπνον, εἴτε νέοι, εἰπεῖν τε ὅσα ἤκιστα ἐχρῆν τὰν ἔτ ἀκρᾶτε προσαχθέντες, καὶ πρᾶξαι. Λυ. νεανικώτερα ἡμᾶς ὦ Φίλων, ἀξιοῖς ἀνφέρειν ταῦτα πρὸς τὰς πολλὰς, καὶ ἐπεξιέναι, διηγουμένους πρὸς μέθαι, ἐν οἴνῳ, ἢ μέθη γιγόμενα, δέον λήθην ποιήσεσθαι αὐτῶν, καὶ νομίζειν ἐκεῖνα πάντα Θεᾶς ἔργα ἔτ Διονύσε εἶναι. ὃς σὺν οἶδα εἴ τινα τῶν αὐτῷ ὀργίων ἀπέλεσεν, ἐᾷ ἀξέκχυθεν προεῖδεν. ὅρα δὲ μὴ κακηκόοσι τισὶν ἀνθρώποις ἢ τὸ ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα ἐξετάζειν, ad vulnera usque rem processisse, denique conventum sanguine dimissum esse. *Lyc.* Et unde Philon, rescivit hæc Charinus? neque enim is nobiscum est cœnatus. *Ph.* Ex Dionico medico, ajebat accepisse sese. Dionicus autem opinor, erat ex convivis. *Lyc.* Ita sanè: sed non omnibus ab initio interfuit: sed seriùs, ferè sub medium pugnæ, & paulò ante vulnera supervenit. Proinde demiror, siquid certi referre potuit, qui non spectarit illa, unde lis inter eos nata desierit in sanguinem. *Ph.* Proinde Lycine etiam Charinus ipse, si singula uti gesta sunt, audire planè vellemus, jussit ut te convenirem. Etenim dixisse Dionicum, se toti negotio interfuisse: te verò accuratè tenere quicquid actum est, eorumque sermones meminisse, ut qui res istiusmodi non obiter, sed diligenter audire consueveris. Itaque omnino nos suavissimo hoc epulo excipies, quo nescio an ullum mihi sit jucundius: in primis cùm in pace sobrii, & sine sanguine extra teli jactum simus epulaturi: sive senes, sive juvenes aliquid in cœna debacchati sunt: ea mero compulsi & dicere, & facere quæ minimè decebat. *Lyc.* Vis, Philo, ut hæc in vulgus narrando efferam quæ in vino & ebrietate petulantiùs acta sunt: cùm essent potiùs oblivioni tradenda, omniaque illa Dei illius Bacchi opera censenda: qui nescio an quenquam suis orgiis non initiatum, & bacchationis expertem prætererierit. Proinde vide ne hominis sit parum bene morati, ejusmodi ad amussim exquirere, quibus in con-

ἢ κρεῖττον ἦν ἐκ τοῦ συμποσίου κρεῖττον ἀπελθεῖν ἀπαλλάττεσθαι. μισῶ γάρ φησι τὸ ποιητικὸς λόγος μνήμονα συμπότην. καὶ δὴ καὶ ὁ Διόνικος ὀρθῶς ἐποίησε τοὺς τὸ Χαρίνου, αὐτὸ ἐξαγορεύσας, καὶ πολλὴν τὴν ἑωλοκρασίαν καθασκεδάσας ἀνδρῶν φιλοσόφων. ἐγὼ δ', ἄπαγε, οὐκ ἂν τοιοῦτον ἔποιμι. Φι. ἡδέως ταῦτα ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ὅπως γε τοῦτο ἐμοὶ ὅπως ποιεῖν ἐχρῆν, [1] ἀκριβῶς γιγνώσκων [2] πολὺ πλέον ἐπιθυμῶ σε εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι. καί μοι δοκεῖς εἰ ὑπηρέτεις τοῖς ἀκουσομένοις, καὶ πρὸς κίονα τινὰ, ἢ πρὸς ἀνδριάντα ἡδέως ἂν προσελθὼν, συκῆν, πτύελα σωτήριον ἀμυσί. εἰ γὰρ ἐθελήσοι ἀπαλλάττεσθαι νῦν, οὐκ ἐάσεις με ἀνήκοον ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἥξεις, καὶ παρακαλέσεις, καὶ δεήσῃ. κἀγὼ ἱκέτομαι πρός σε σὺ τοῦ ἱεροῦ. καὶ εἶμι δοκεῖ, ἀπίωμεν ἄλλοι αὐτοὶ παρὰ σύμμυοι. σὺ δὲ μὴ λέγε. Λυ. μηδὲν πρὸς ὀργήν. διηγήσομαι γὰρ, ἐπεὶ καὶ ὅπως μὴ θυμῇ. ἀλλ' ὅπως μὴ πρὸς πολλοὺς ἐρεῖς. Φι. εἰμὴ παντάπασιν ἐγὼ ἐπιλέλησμαι Λυκίνε, αὐτὸς σὺ ἄμεινον ποιήσεις αὐτὸ, καὶ φθήσεις εἰπὼν ἅπασιν. ὥστε δεῖ μὲ δεήσῃ. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι πρῶτον εἰπὲ, τῷ παιδὶ τῷ Ζήνωνι ὁ Ἀρισταίνετος ἀγόμενος γυναῖκα, εἰσία ὑμᾶς; Λυ. οὐκ, ἀλλὰ τῷ γυμνασιάρχῳ ἐξεδίδου αὐτὸς τῷ Κλεανθίδου τῷ Εὐκρίτου δανεισικῷ τῷ φιλοσοφοῦντι. Φι. παγκάλως νὴ Δία μειρακίῳ, ἁπαλῷ γε μὴν ἔτι, καὶ δὴ πάνυ καὶ ὥραν ἔχοντι. Λυ. ἀλλ' οὖν εἶχεν ἄλλον ἐπιτηδειότερον οἰκεῖον. τῶν δὲ νῦν

convivio relictis rectius erat discedere. Odi enim, inquit poëta, memorem compotorem. Nec à Dionico rectè factum, quòd hæc apud Charinum effutivit, & pridianam hominum Philosophorum temulentiam divulgavit. At ego, apage, nihil istiusmodi velim dicere. *Phi.* Ludos me facis, Lycine. At non erat apud me sic agendum, ut qui cognorim apprimè te dicendi longè esse cupidiorem, quàm ego sim audiendi. Et mihi videris, si tibi deessent auditores, vel ad columnam aliquam, vel ad statuam accessurus, quò omnia uno spiritu connectens effunderes. Quòd si nunc voluero discedere, non sines me abire. quin audiverim: imò venies, comitabere, rogabis. Atque ego te tum vicissim ludam. Quin si ita vis, abeamus ea ex alio audituri: tu verò ne dicas. *Lyc.* Nihil succenseas, narrabo enim, siquidem tantopere cupis: sed ea lege ut apud vulgus non efferas. *Phi.* Ni prorsus Lycini morum sum oblitus, tute meliùs id feceris, & prior omnibus denarrabis: ita ut me nihil opus fuerit. Sed id mihi responde primùm, An filio Zenoni uxorem ducens Aristænetus, convivio vos accepit? *Lyc.* Non: sed Cleanthidem filiam locabat filio fœneratorii Eucriti, philosophiæ operam danti. *Phi.* Formosissimo per lovem adolescenti, adhuc tenero, nec admodum nuptiis maturo. *Lyc.* Sed nullum utique aptiorem habebat: quem cùm

1 Ἀκριβῶς γιγνώσκων] Τὸ προσόλεικον Lucianici stili properantis. *Marcil.*

2 Πολὺ πλέον ὀπθυμῶ τε εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι] Πολὺ πλέον ὀπθυμῶ τε ἔ εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι. Terentius Hecyra. *Quasi non tu multò malis narrare hoc mihi, Quàm ego quæ percontor scire, &c.* Idem.

1 Τὸν

σμιόν τε εἶναι δοκοῦσα, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ὠρμημένον, ἔτι δὲ μόνον ὄντα πλησίον τοῦ Εὐκρίτου, προσεῖλεθ' νυμφίον ἐξ ἁπάντων. Φι. σμικρὸν λέγεις αἰτίαν τὸ πλουτεῖν τὸν Εὔκριτον. ἀτὰρ ὦ Λυκῖνε, τίνες οἱ δειπνοῦντες ἦσαν; Λυ. τοὺς μὲν ἄλλους, τί ἂν σοι λέγοιμι; οἱ δὲ ἀπὸ Φιλοσοφίας, καὶ λόγων, ὅσπερ ἐθέλεις οἶμαι ἀκοῦσαι μάλιστα, Ζηνόθεμις ἦν ὁ πρεσβύτης, ὁ ἀπὸ τῆ Στοᾶς. καὶ ξυνῆν αὐτῷ, Δίφιλος, ὁ Λαβύρινθος ἐπίκλην, διδάσκαλος ὢν ὅτος τοῦ Ἀριστοκίτου, υἱὸς τοῦ Ζήνωνος. τῶν δὲ ἀπὸ τῆ Περιπάτου, Κλεόδημος. οἶσθα τὸν γαμύλον, τὸν ἐλεγχικόν; ξίφος αὐτὸν οἱ μαθηταὶ, καὶ κρηπίδα καλοῦσιν. ἀλλὰ καὶ ὁ Ἐπικούρειος Ἕρμων, παρῆν. καὶ εἰσελθόντα γε αὐτὸν, σύνοφρυς ὑπεβλέποντο οἱ Στωϊκοὶ, καὶ ἀπηχθάνοντο, καὶ δῆλοι ἦσαν ὥσπέρ τινα πατροκτονίαν, καὶ ἀναγῆ μυσαττόμενοι. ὅτοι μὲν Ἀριστοκίτου αὐτῷ φίλοι, καὶ συνήθεις ὄντες, παρεκέκλιντο ἐπὶ δεῖπνον. καὶ ξυνῆν αὐτοῖς, ὁ Γραμματικὸς Γεμῖνος, καὶ ὁ ῥήτωρ Διονυσόδωρος. ἀμφὶ δὲ τὸν νυμφίον τὸν Καισρέαν, Γνων ὁ Πλατωνικὸς συνεστιᾶτο, διδάσκαλος αὐτῷ ὢν, σεμνός τις ἰδεῖν, καὶ θεοπρεπὴς, καὶ πολὺ τὸ κόσμιον ἐπιφαίνων τῷ προσώπῳ. κοινόνα γὰρ οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσιν αὐτὸν, εἰς τιμὴν ὀρθότητος τῆ γνώμης ἀποβλέποντες. καὶ ἐπεὶ παρῆλθεν, ὑπεξανίστανθ πάντες αὐτῷ, καὶ ἐδεξιοῦτο ὡς τινα τῶν κρειττόνων. καὶ ὅλως, Θεῖόν ἐπιδημίαν τὸν πρᾶγμα ἦν, Γνων ὁ θαυμαστὸς συμπαρῶν. δόξαν δὲ ἤδη καλοκλινεῖν, ἁπάντων χεδὸν παρόντων, ὁ δεξιᾷ μὲν εἰσιόντων, αἱ γυναῖκες ὅλον [1] τὸν κλιτῆρα

cùm videret modestum, & ad studia philosophiæ propensum, præterea solum Eucrito divitis filium, sponsum ex omnibus delegit. *Ph.* Non levem dicis causam, quia nimirum dives est Eucritus. Verùm Lycine, quinam erant convivæ? *Lyc.* Alios quidem, cur tibi recenseam? Ex Philosophis & oratoribus, quos potissimùm audire cupis, erat Stoicus ille senex Zenothemis: unaque Diphilus, cognomento Labyrinthus, Aristæneti Zenonis filii præceptor. Ex Peripateticis autem Cleodemus: nosti hominem dicacem, & argutatorem, quem discipuli gladium, & bipennem vocant. Aderat etiam Hermon Epicureus: quem ingredientem Stoici torvis oculis obtuebantur, & aversabantur, palamque tanquam parricidam & impium detestabantur. Hi quidem Aristæneti ipsius amici, & familiares, ad cœnam fuerant invitati: & cum his Istiæus Grammaticus, & Rhetor Dionysodorus. Et propter sponsum Chæream, Ion Platonicus præceptor ejus intererat convivio: vir aspectu gravi, ac decore divino, & multam vultu modestiam præ se ferens, unde vulgus regulam ipsum vocat, ad-ejus animi rectitudinem respicientes. Huic ingresso assurrexerunt omnes, & ut quempiam ex præstantioribus salutarunt: adeò ut Deus aliquis advenisse videretur, cùm una adesset Ion ille admirandus. Cùm autem jam esset accumbendum, omnibus ferè præsentibus, ad dextram quidem ingressis, totam illam spondam mulieres quæ com-

1 Τὸν κλιτῆρα ἐκεῖνον] Hesychius: κλιτῆρες. δίφροι, κλῖται. Menagius.

1 E'

ἀκίνητον ἐπέλαβεν, οὐκ ὀλίγαις ὕστερον. καὶ οὐ αὐτοῖς, ἡ νύμφη, πάνυ ἀκριβῶς ἐγκεκαλυμμένη, ὑπὸ τῶν γυναικῶν παρεισεχωρήθη. [1]εἰς δὲ τὴν ἀνάθυρον, ἡ ἄλλη πολυὰς, ὡς ἕκαστον ἀξίας εἶχε. καὶ ἀνέκρυβε δὲ τῶν γυναικῶν, πρῶτος ὁ Εὔκριτος. εἶπε δ' Ἀριστήνετος. εἶτα ἐνεδιάζετο, πότερον χρὴ πρότερον Ζηνόθεμιν τὸν Στωϊκὸν ἢ τὸν Γέροντα, ἢ Ἕρμωνα τὸν Ἐπικούρειον. ἱερεὺς γὰρ ὢν τοῦ ἀνακείου, ὁ γὰρ τοῦ πρώτου ἐν τῇ Πόλει. ἀλλὰ ὁ Ζηνόθεμις τοῦτο λύσειν ἔλυσεν. εἰ γάρ με φησὶν ὁ Ἀριστήνετε, δύο τρόπον ἄρεις Ἕρμωνος, τυτθὸν δ' ἀνδρός, ἵνα μηδὲν ἄλλο κακὸν εἴπω, Ἐπικούρειε, πείθομαι, ὅλον σοι τὸ συμπόσιον κωλαλιπών. καὶ ἅμα τὸν παῖδα σπεύδει, καὶ ἐξιόντα ἐώκει. καὶ ὁ Ἕρμων, ἔχε μοι, ὦ Ζηνόθεμι τὸν πρῶτον ἔφη. αὐτὰρ εἰ δὲ μηδέν τι ἕτερον, ἱερεῖ γε ὄντι, ὑπεξίεναι κωλύειν εἶχεν, εἰ δὲ μὴ Ἐπικούρῳ πάνυ, κωλαπροφάσισαι. ἐγέλασεν ἡδὺ ὁ Ζηνόθεμις, Ἐπικούρειον ἱερέα. καὶ ἅμα λέγων, κατεκλίνετο. καὶ μετ' αὐτὸν ὅμως ὁ Ἕρμων. εἶτα Κλεόδημος ὁ περιπατητικός. εἶτα ὁ Γέρων. καὶ τὸν πλησίον, ὁ νυμφίος. εἶτ' ἐγώ. καὶ παρ' ἐμοὶ, ὁ Δίφιλος. καὶ τὸν αὐτὸν, Ζήνων ὁ μαθητής. εἶτα, ὁ Γραμματικὸς Διονυσόδωρος, καὶ ὁ Ῥαμμάτικος Γναῖος. Φι. βαβαὶ ὦ Λυκῖνε, Μυσεῖόν τι τὸ συμπόσιον διηγῇ σοφῶν τῶν πολίτων ἀνδρῶν. καὶ ἐγώγε τὸν Ἀριστήνετον ἐπαινῶ, ὅτι τῷ ὄντι ἑορτὴν ἄγων, τοὺς συγγενεῖς ἐπεκαλέσατο, οὐκ ὀλίγους ὄντας. καὶ οὐ αὐτοῖς, ἡ νύμφη, πάνυ ἀκριβῶς ἐγκεκαλυμμένη, ὑπὸ τῶν γυναικῶν παρεισεχωρήθη. [1]εἰς δὲ τὴν ἀνάθυρον, ἡ ἄλλη πολυὰς, ὡς ἕκαστον ἀξίας εἶχε. καὶ ἀνέκρυβε δὲ τῶν γυναικῶν, πρῶτος ὁ Εὔκριτος. εἶπε δ' Ἀριστήνετος. εἶτα ἐνεδιάζετο, πότερον χρὴ πρότερον Ζηνόθεμιν τὸν Στωϊκὸν ἢ τὸν Γέροντα, ἢ Ἕρμωνα τὸν Ἐπικούρειον. ἱερεὺς γὰρ ὢν τοῦ ἀνακείου, ὁ γὰρ τοῦ πρώτου ἐν τῇ Πόλει. ἀλλὰ ὁ Ζηνόθεμις τοῦτο λύσειν ἔλυσεν. εἰ γάρ με φησὶν ὁ Ἀριστήνετε, δύο τρόπον ἄρεις Ἕρμωνος, τυτθὸν δ' ἀνδρός, ἵνα μηδὲν ἄλλο κακὸν εἴπω, Ἐπικούρειε, πείθομαι, ὅλον σοι τὸ συμπόσιον κωλαλιπών. καὶ ἅμα τὸν παῖδα σπεύδει, καὶ ἐξιόντα ἐώκει. καὶ ὁ Ἕρμων, ἔχε μοι, ὦ Ζηνόθεμι τὸν πρῶτον ἔφη. αὐτὰρ εἰ δὲ μηδέν τι ἕτερον, ἱερεῖ γε ὄντι, ὑπεξίεναι κωλύειν εἶχεν, εἰ δὲ μὴ Ἐπικούρῳ πάνυ, κωλαπροφάσισαι. ἐγέλασεν ἡδὺ ὁ Ζηνόθεμις, Ἐπικούρειον ἱερέα. καὶ ἅμα λέγων, κατεκλίνετο. καὶ μετ' αὐτὸν ὅμως ὁ Ἕρμων. εἶτα Κλεόδημος ὁ περιπατητικός. εἶτα ὁ Γέρων. καὶ τὸν πλησίον, ὁ νυμφίος. εἶτ' ἐγώ. καὶ παρ' ἐμοὶ, ὁ Δίφιλος. καὶ τὸν αὐτὸν, Ζήνων ὁ μαθητής. εἶτα, ὁ Ῥήτωρ Διονυσόδωρος, καὶ ὁ Γραμματικὸς Γναῖος. Φι. βαβαὶ ὦ Λυκῖνε, Μυσεῖόν τι τὸ συμπόσιον διηγῇ σοφῶν τῶν πολίτων ἀνδρῶν. καὶ ἐγώγε τὸν Ἀριστήνετον ἐπαινῶ, ὅτι τῷ ὄντι ἑορτὴν ἄγων, τοὺς συγγενεῖς ἐπεκαλέσατο, οὐκ ὀλίγους ὄντας.

complures erant, occuparunt. Inter quas erat & ſponſa, valdè diligenter obvelata, fœminis hinc atque hinc ſtipata. Porrò ex adverſo oſtii reliqua turba, pro cujuſque dignitate collocata. E regione mulierum, primus Eucritus, ſecundus Ariſtænetus. Tum ambigi cœpit, utrum altero priorem oporteret accumbere, Zenothemin-ne Stoicum quippe ſenem, an Hermonem Epicureum. Nam hic erat Caſtoris ac Pollucis ſacerdos, & nobiliſſimæ inter cives familiæ. Verùm eam hæſitationem ſolvit Zenothemis. Si me, inquit, Ariſtænete, minoris Hermone ducis, viro videlicet iſto, ut ne quid aliud mali dicam, Epicureo, diſcedo, totumque convivium vobis relinquo. Et puerum illicò tanquam diſceſſum parans, advocat. Tum Hermon, priores partes, inquit, habe Zenothemi: quanquam etſi nihil aliud, vel hoc nomine par erat concedi, quòd ſacerdos ſim, ut planè contemnas Epicurum. Rideo, inquit Zenothemis, ſacerdotem Epicureum: ſimulque cum dicto accubuit. Poſt hunc Hermon: deinde Cleodemus Peripateticus, pone hunc Ion, proximè hunc ſponſus: poſt eum ego, juxta me Diphilus, huic aſſidebat Zenon diſcipulus, poſtremò Rhetor Dionyſodorus cum Iſtiæo Grammatico. *Ph.* Papæ, Lycine, Muſarum conventum quendam mihi narras fuiſſe iſtud convivium, quippe plurimis ſapientibus, doctiſque viris refertum. Atque equidem Ariſtænetum laudo, quòd cùm optatiſſimum hoc feſtum celebraret, præ cæ-

1 Εἰς δὲ τὴν ἀνάθυρον] Ἀνάθυρος, ellipſis pro ἀνάθυρος τοῖχος. Ipſe Lucianus ſuprà de Domo pag. 463. καὶ δὲ μέσον τοῖχον, ἄγαν τὴν ἀνάθυρος: ſed ubi legendum videtur, ἄγαν τὴν ἀναθύρα: aut potiùs τὴν ἀνάθυρον. Menagius.

1 Ἀλ-

φωλάττες ἐπιᾶν πρὸ τ. ἄλλων ἡδέως ἀν, ὅτι ἀφ τὸ κεφάλαιον ἐξ ἑκάστης αἱρέσεως ἀπαυθισάμενο, οὐχὶ τὰς μ, τύσδ ἅ, ἀλλ' ἀναμὶξ ἀπαντᾶς. Λυ. ἔτι γὰ ὦ ἑταῖρε, οὐχὶ τ πολλῶν τούτων πλησίον, ἀλλὰ ἐ παιδείας μέλ αὐτ, κὴ τὸ πλεῖστον ἔ βίε τοῖς τοιούτοις ξυνίεσιν. εἰσιώμεθα ἂν ὡ ἡσυχάζ τοπᾶτον, ἐ παρεσκάσατο ποικίλα. πλὴν ἀδὲν εἶναι χρὴ ἐ ταῦτα καταγελᾶμεῖαζ, χυμὸς, κ πέμματα, κὴ χαρυκείας. ἅπαντα γὰ ἄφθονα. ἐν τούτῳ ἦ, ὁ Κλεόδημος ἐπικύψας ἐς τ Ἰάνα, ὁρᾷς ἔφη τ γέροντα, ζηνόθεμιν λέγων, ἐπήκοον γὰ, ὅπως ἐμφορεῖται τ ὄψων, ἐ ἀναπέπλησται ζωμᾶ τὸ ἱμάτιον, ἐ ὅσα τῷ παιδὶ καθῆπται ἐπῶτιόρεγμ, λανθάνειν οἰόμεν τὰς ἄλλας, ἐμεμνημένο τ μεθ' αὑτόν; δεῖξον δὲ ἐ Λυκίνῳ ταῦτα, ὡς μάρτυς εἶη. ἐγὼ ἦ ἀδὲν ἐδόμην, δείξοντός μοι ἅ Γάνο, πολὺ πρότερον αὐτὰ ὁπ ὠφεωπῆς εωρακώς. ἅμα ἦ ταῦτα ὁ Κλεόδημος εἰρηκὼ, κὴ ἐπεισέπεσεν ὁ Κυνικὸς Ἀλκιδάμας ἄκλητο, ὀκείνο τὸ κοινὸν ἐπιχαρεντισάμενο, τῷ Μενέλαον αὐτόμολον ἥκοντα. τοῖς μ ἂν πολλοῖς, ἀναίσχυντα ἐδόκ ἐπεποιηκέναι, κὴ ὑπερῆρθαι τὰ ὧδε χειρότατα. ὁ μ, τὸ, ἀφρονέστες Μενέλαε. ὅσ', ἀλλ' οὐκ ἀτρεΐδη Ἀγαμέμνονι ἤνθυνε ψυκᾷ, κὴ ἄλλα πρὸς τὸν καιρὸν εὔστοχα, κὴ χαρίεντα ὑποτονθορύζοντες. ἐς μέσον τὸ φανερὸν, ἀδὲις ἐτόλμα λέγειν. ἐδεδίκεσαν γὰ τ Ἀλκιδάμαντα, βόλον ἀτρεκῶς ὄντα, ἐ κραυλισώτατον Κυνικῶν ἁπάντων. παρ' ὃ ἐ ἀμείνων ἐδόκ, ἐ φοβερώτατος ἦν ἅπασιν. ὁ δὲ Ἀλ-

cæteris sapientissimos viros convivio excipere voluerit, delectis ex unaquaque secta præcipuis, non hos, non illos, sed omnes promiscuè advocans. *Lyc.* Etenim, amice, non modò est è divitum istorum vulgo, sed etiam literarum est studiosus, & maximam vitæ partem in his versatur. Itaque initio taciti cœnabamus, variusque erat apparatus. Neque enim arbitror operæ pretium, ut enumerem condimenta, cupedias, & aromata, quæ cuncta affatim suppetebant. Interim Cleodemus, inclinatus in Ionem, vides, inquit, illum senem, Zenothemin dicens (subauscultabam enim) ut sese opsoniis ingurgitat, utque jure vestem opplevit: quàm multa puero à tergo stanti porrigit, alios latere se putans, & post se accumbentium immemor? Hæc igitur ostende Lycino, quò fit testis. Mihi autem non opus erat, ut indicaret Ion: quippe qui hæc perspicuè videram. Hæc simulatque dixit Cleodemus, irruit in convivium Alcidamas Cynicus non vocatus: vulgatum illud lepidè præfatus, Menelaum ultro venire. Quare plerisque visus est turpiter & impudenter fecisse: & quod cuique tum in mentem veniebat, in eum torquebant, alius hoc, Insanis Menelae: alius verò, Verùm Agamemnoniæ menti non ista placebant: ad hæc alia quæ pro tempore lepidè & falsè dici poterant, in eum obmurmurabant. Nam palam nullus audebat quicquam dicere, propterea quòd metuerent Alcidamantem, ut pote convitiatorem egregium, unumque è Cynicis omnibus clamosissimum. Qua quidem re adeò visus est excellere, ut nulli non formidandus esset. At Aristænetus collaudatum

σαίνετο, ἐπαινέσας αὐτὸν, σκέλος ἥρπον παὶ λαβόντα, καθίζεσθαι ἐδέησε Διονυσόδωρον, ὁδὶ, ἄπαγε φησι, γυναικεῖον λέγεις, καὶ μαλθακὸν, ἐπὶ δρόνου καθίζεσθαι, ἢ σκίμποδος, ὥσπερ ὑμεῖς ἐπὶ μαλακῆς τούτης δίφης μικρὸν ὑπτίοι κατακείμενοι, ἐσπαθᾶτε πορφυρίδας ὑποβεβλημένοι. ἐγὼ δ', κἂν ὀρθοστάδιον δειπνήσωμι, ἐμπεσὼν πατῶν ἅμα τῷ συμποσίῳ. εἰ δὲ κἀμοιμι, χαμαὶ δὲ τὸ τελέσαιμι ὑποβαλόμενος, κείσομαι ἐπ' ἀγκώνων, οἷον τὸν Ἡρακλέα γράφουσιν. ὕπως ἔφη γένωμαι ὁ Ἀλκιβιάδης, εἴ σοι ἥδιον. κἀγὼ τὸ ἀπὸ τούτου, ὦ κύκλωπες ἀνδρῶν ὁ Ἀλκιβιάδης, ἐδείπνει, ὥσπερ οἱ Σκύθαι κατὰ τὸν ἀφθονωτέραν νομὸν μετεξανιστάμενος, καὶ τοῖς παρεφέρουσι τὰ ὄψα συμπεριφερόμενος. καὶ μήτοι δὲ σιτούμενος, ἀνεμάττετο ὦ, ἀρετῆς πέρι, καὶ κακίας μεταξὺ διεξιών, καὶ ἐς τὸ χρυσοῦν, καὶ τὸ ἄργυρον ἀποσκώπτων. πρώτου γοῦν τὸν Ἀλκιβιάδην, τί βάλοντες αὐτὸν οἱ παῖδες ἐκτείνουσι, καὶ πολιτικοὶ τινες κύλικες, τὰ κεραμεᾶν ἴσα δυναμένων. ἀλλὰ σκεῦος μὲν ἤδη διενοεῖτο ἐπαινεῖν εἰς τὸ παρὸν Ἀλκιβιάδης, τὸν παῖδα νύττων ἀμελεῖ τῷ αὐτῷ, ζωρότερον ἐγχέαντα, καὶ ἐδίκα ἄκρατα ἐπενεγκεῖν, ὃν ὁρῶν κακῶν δρχὴν ὁ σκύφος ἐσόμενον ὁ Ἀλκιβιάδης, ἐσίγησε μικρόν. καὶ ἐς τὸ δεξιὸν κατακλάν ἑαυτὸν, ἐκείμην ὑπτιάζων ὥσπερ ἠπειλήκει, πήξας τὸ ἀγκῶνα ὀρθὸν, ἔχων ἅμα τὸ σκύφον τῇ δεξιᾷ, οἷον ὁ παρὰ τῷ Φόλῳ Ἡρακλῆς γράφεται δεικνύμενος. ἤδη δὲ ἐς τὰς ἄλλας συνεχῶς ἐπεισοφέρετο ἡ κύλιξ. καὶ

datum illum, quòd non vocatus adveniſſet, juſſit accepta ſella, juxta Iſtiæum ac Dionyſodorum accumbere. At ille, apage, inquit, muliebre ac molle quiddam dicis, uti in ſella aut ſcamno ſedeam, quemadmodum vos mollibus in ſtratis propè ſupini accumbentes, ſuppoſita purpura: epulamini. Quin ego vel ſtans cœnavero, in ipſo interim convivio obambulans. Quòd ſi defatigatus fuero, tum humi ſubſtrato pallio, cubito innixus jacebo, qualem Herculem pingunt. Ita fiat, inquit Ariſtænetus, ſiquidem iſthuc mavis. Tum Alcidamas convivium in orbem luſtrans, cœnabat, Scytharum ritu ad uberiora paſcua ſubinde ſeſe transferens, unaque cum iis qui inferebant edulia, circumiens. Ac tamen dum cibum caperet, operi intentus erat, de virtute, & vitio differens: tum aurum & argentum dicteriis inceſſens. Nam Ariſtænetum interrogabat, quidnam ſibi vellent tam multa, tam magna pocula, cùm non minùs uſui poſſent eſſe fictilia. Verùm illum jam moleſtum ſe præbentem, in præſens compeſcuit Ariſtænetus, miniſtro innuens ut ingentem calicem, infuſo mero, illi porrigeret. Atque id quidem optimè excogitaſſe putabat, néſcius quantorum malorum ſcyphus ille eſſet auctor futurus. Quem ſimul atque accepit Alcidamas, pauliſper ſiluit, ac in ſolo ſternens ſeſe, jacebat ſeminudus, ut ſe facturum erat pollicitus, cubito humi fixo innitens, ſimulque dextra ſcyphum tenens, qua-

lem Herculem Pholenſem pictores fingunt. Iam verò & inter alios cauſſa duè circumagebatur: tum invitatiunculæ ad bibendum, & con-

φιλοτησίαν, καὶ ὁμιλίαν, καὶ φῶτα εἰσηκόμισεν. ἐν τοσούτῳ δὴ ἐγὼ τὸ παρεστῶτα τῷ Κλεοδήμῳ παῖδα, εἰνοχόον ὄντα ὡραῖον, ἰδὼν ὑπεμειδίασα, χρὴ γὰρ οἶμαι καὶ ὅσα πάρεργα τῶν ἐπαίνων, εἰπεῖν, καὶ μάλιστα εἴ τι περὶ τὸ γλαφυρώτερον ἐπράχθη, μάλα ἤδη παρεφύλαττον, ὅτι καὶ μειδιάσει. καὶ μικρὸν, ὁ μὲν, ἐσωπήθη, ὡς ἀπολήψόμενος δῆθεν τὸν Κλεοδήμου τοῦ φιάλου. ὁ δὲ, τὸν τε δάκτυλον ἀπέθλιψεν αὐτῷ, καὶ δραχμὰς δύο οἶμαι συναισίδωκε μετὰ τοῦ φιάλης. ὁ παῖς δὲ, πρὸς μὲν τὸν δάκτυλον ἠλιθιώμην, αὐδὴς ἐμειδίασεν, ἐμοὶ συνοίδεν οἶμαι τὸ νόμισμα. ὥστε μὴ δεξαμένῳ, ψόφον αἱ δύο δραχμαὶ παρέσχον ἐκπεσοῦσαι. καὶ ἠρυθρίασεν ἄμφω μάλα σαφῶς. ἠπόρουν δὲ οἱ πλησίον, ὅ τι ποτ' εἴη τὰ νομίσματα, ἐμὲ μὲν παιδὸς δεηθέντος μὴ ἀποβεβληκέναι, ἐκεῖνον δὲ Κλεοδήμου κελεύσαντος, μὴ ἀφανισθῆναι τῶν ἀπόρρητων. ἠμελήθη δ' ὧν, καὶ παρῳχήθη τοῦτο, ἐκ πάνυ πολλῶν ἰδόντων, πλὴν μόνου ὡς ἐμοὶ ἔδοξε τοῦ Ἀλεκτρυόνος. μετίσησι γὰρ τὸν παῖδα μικρὸν ὕστερον ἀφανῶς ὑπεξαγαγών. καὶ τῷ Κλεοδήμῳ πρὸς ἀθρόαν δεῖνά τινα τῶν ἐξώρων ἤδη, καὶ κορτεριῶν, ὁρεωκόμον πού, ἢ ἱπποκόμον. καὶ τοῦτο μὲν, οὐδ' πως ἐκεχωρήκει, μεγάλης αἰσχύνης αἴτιον τῷ Κλεοδήμῳ γενόμενον, εἰ ἔφθη ἀμφοτέρωσε εἰς ἄπαντας, [1] ἀλλὰ μὴ καταστῆναι αὐτίκα, δεξιῶς πάνυ τοῦ Ἀλεκτρυόνος τὴν παρεστῶσαν συνέσεκτο. ὁ Κυνικὸς δ' Ἀλκιδάμας, ἐπεπώκει γὰρ ἤδη, πυθόμενος ἥτις ἡ γαμουμένη παῖς καλοῖτο, σιωπὴν ἐπιφημίσας μεγάλην τῇ φωνῇ, ἀποβλέψας εἰς τὰς γυναῖκας, confabulationes ortæ, demum & faces illatæ. Interim ego cùm puerum assidentem Cleodemo, pocillatorem formosum, subridentem vidissem (oportet enim arbitror accessiones convivii, commemorare, ac in primis si quid elegantius factum est) tum attentè observabam quid rideret. Et paulò pòst, hic quidem accessit, ut à Cleodemo poculum acceperturus. Ille verò digitum ipsius compressit, & drachmas duas, opinor, ipsi unà cum poculo dedit. Tum puer, ad compressum digitum denuo risit, nec tamen nummum sensit: ita ut eo non accepto, delapsæ duæ drachmæ strepitum ediderint, & ambo admodum perspicuè erubuerint. Ambigebant autem proximè assidentes, cujus essent nummi: cùm & puer negaret à se projectos, & Cleodemus juxta quem strepitus acciderat, sibi excidisse dissimularet. Verùm ea res neglecta est, & dissimulata, quam non ita multi viderant, præter unum, ut mihi quidem visum est, Aristænetum. Puerum enim clam subductum paulò pòst loco movit, innuitque ut Cleodemo admoveretur aliquis ex illis exoletis, & robustis, videlicet mulio quispiam, aut equiso. Ad hunc modum ea res utcunque abiit, magnum illatura Cleodemo pudorem, si ad omnes permansset, nec protinus Aristænetus extinxisset, inducta dextrè admodum temulentia. Porrò Cynicus Alcidamas (jam enim erat potus) percontatus quodnam esset nuptæ nomen, imperato magna voce silentio, conversis ad mulieres oculis,

1 Ἀλλὰ μὴ καταστῆναι αὐτίκα] Ἀλλὰ μὴν καταστῆναι αὐτίκα. Mattair.

1 Ἐξυ-

σοι ἔφη ὦ Κλεανθὶ, Ἡρακλέους δρχηγέτα. ὡς δ' ἐγέλασαν ἐπὶ τούτῳ ἅπαντες, ἐγελάσατε εἶπεν ὦ καθύβριμοι, εἰ τῇ νύμφῃ πρόπινον ἐπὶ ἡμετέρᾳ θεῷ ὁ Ἡρακλέης; καὶ μὲν δὴ εὖ εἰδέναι χρὴ, ὡς ἐμὲ μὴ λάθῃ πρὸ ἐμοῦ τὸ σκύφον, ὅποτε τοιοῦτον ἂν ἡδὺ αὐτῇ γένοιτο, οἷον ἐγὼ, ἄτρεπτον μὲν ἀλκὴν, ἐλεύθερον δὲ τὸν γνάμπτον, τὸ σῶμα δὲ ὅσον κρατερόν. καὶ ἅμα παρεγόμενε ἑαυτὸν μᾶλλον, ἄχρι τοῦ αἰσχίστου. αὐδὴς ἐπὶ τούτοις ἐγέλασαν οἱ συμπόται. καὶ ὃς ἀγανακτήσας, ἐκανίσκετο, ἐρίμυ, καὶ παραφορὸν βλέπων, καὶ δῆλον ὡς σκέπτ εἰρήνην ἄγων. πάχα δ' ἂν πινὸν καθίκετο τῇ βακτηρίᾳ, εἰ μὴ κύδιον εἰσεκεκόμιστο τλακοῦς ἀμεμφῆς. πρὸς ὃν ἀποβλέψας, ἡμερώτερον ἐγένετο, καὶ ἔλαβε δὲ θυμοῦ, καὶ συνεφορεῖτο συμπελιών. καὶ οἱ παῖδες ἐμέθυον ἤδη, καὶ βοῆς μεσὸν ἦν τὸ συμπόσιον. ὁ μὲν γὰρ Διονυσόδωρος ὁ ῥήτωρ αὐτῦ, ῥήσεις τινὰς ἐν μέρει διεξῄει, καὶ ἐπῃνεῖτο ὑπὸ τῶν κατόπιν ἐφεστώτων οἰκετῶν. ὁ δὲ Γραμματικὸς, ἐβράψῳδεῖ, ὕστερος καθεκόμενος. καὶ συνέφερεν ἐς τὸ αὐτὸ τὰ Πινδάρε, καὶ Ἡσιόδε, καὶ Ἀνακρέοντος, ὡς ἐξ ἁπάντων μίαν ᾠδὴν παρασκεύασον ἀποπελεῖσθαι. μάλιστα δ' ὑπεῖπε ὥστε τοὺς μέλλοντας, σιωπᾷ δ' ἔβαλον ῥινοῦς. καὶ, ἔνθα δ' ἀρ' οἰμωγή τε, καὶ δύκωλη πέλεν ἀνδρῶν. ὁ Ζηνόθεμις δ' ἀνεγίνωσκε, βιβλίδιον δὲ παιδὸς λαβὼν λεπτόγραμμόν τι βιβλίον. ἀφελιπόντων δὲ ὀλίγον ὥστε εἰδέναι τὰ ὀψάρια, μηχανᾶται Ἀρισταίνετος μή δ' ὑπεῖπον ἀπορῇ τὸ καιρὸν εἶναι, μὴ δὲ κενὸν, ἐκέλευσε τὸ γελωτοποιὸν εἰσελθόντα ἐκ τοῦ προαστείου καλέσαι τὸν Ἀθηναῖον Ἀντιφάνην. ἐκεῖνος δὲ ἐπεὶ εἰσῆλθε, καὶ ἐστὼς ἐν μέσῳ ἐπεδείκνυτο τὰ ἐπιτήδεια, ἐσθῆτα μὲν ἔχων ἀνδρὸς, ὑπόδημα δὲ γυναικὸς, καὶ ἐν τῇ χειρὶ κιθάραν, καὶ ἐπὶ τῷ κεφαλῷ κόρυθα, καὶ ἐπὶ τῷ κόρυθι ἀνδρὸς ἀγάλματος ἐπίθημα, καὶ ἐπὶ τῷ ἀγάλματι ἀστέρας, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀστράσι κόκκυγα, καὶ ἐπὶ τῷ κόκκυγι ἀετὸν, καὶ ἐπὶ τῷ ἀετῷ ἐπὶ τῷ ἀετῷ ἐπὶ τῷ ἀετῷ

παγα, εἰπεῖν τι, ἢ πρᾶξαι γελοῖον, ὡς ἔτι μᾶλλον οἱ συμπόται ἀφχοῆτεῖν. καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις [1] ἐξυρημένος τὴν κεφαλὴν, ὀλίγας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τρίχας ὀρθὰς ἔχων. ἔτι δὲ ἀρχόσυβός τε καὶ κλαυλῶν ἐωῶν, καὶ ἀφρίφων, ὡς γελοιότερος φανείη. [2] καὶ ἀνάπαυσα συγκροτῶν, διεξῆλθεν, Αἰγυπλιάζων τῇ φωνῇ. καὶ πάλιν, ἐπίσκοπτεν ἐς τὰς παρῴδας. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι, ἐγέλων ὁπόσα σκωφτεῖεν. ἐπεὶ δὲ εἰς τὸ Ἀλκιδάμαντα ὁμοῖόν τι ἀπέρριψε, Μελιτεῖον κωιδίον ἀναγνῶσεσθαι αὐτὸν, ἀγανακτήσας ἐκεῖνος, καὶ πάλαι δὴ ἤδη φθονῶν αὐτῷ εὐδοκιμοῦντι, καὶ κατέχοντι τὸ συμπόσιον, ἀποῤῥίψας τὸ τρίβωνα, περιεκαλεῖτο οἱ παγκρατιάζειν. εἰ δὲ μὴ, κατοίσειν αὐτὸ ἔφη τῷ βακτηρίαν. ἔστω δὴ ὁ καταδαίμων Σατυρίων, τοῦτο γὰρ ὁ γελωτοποιὸς ἐκαλεῖτο, συρὸς, ἔπαγκρατιάζε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπερήδεσθη, Φιλόσοφος ἀνὴρ, γελωτοποιῷ ἀνταγωνιζόμενος, ἐπαίων, ἐπαιόμενος τὸ μέρος. οἱ παρόντες δὲ, οἱ μὲν, ἡδέως. οἱ δὲ, ἐγέλων, ἄλλοι ἀπηχθάνοντο παιόμενος ὁ Ἀλκιδάμας, ὑπὸ συγκεκροτημένῳ ἀνθρωπίσκῳ καταγωνιζόμενος. γέλως δὲ πολὺς ἐξεχύθη ἐπ' αὐτοῖς. ἐνταῦθα Διόνικος ἐπεισῆλθεν ὁ ἰατρὸς, ὃ πολὺ καθ' ὥραν ἦν ἀγῶνος. ἐβεβροντήκει δὲ, ὡς ἔφασκε, φρενίτιδι ἰαλωκότα θρασπάδων Πολυπρέποντα τὸν αὐλητήν. καί τι ἐγέλοιον διηγήσατο. ἔφη μὲν γὰρ εἰ-

ridiculum aliquid diceret aut faceret, quò magis etiam exhilararentur convivæ. Móxque ingressus est deformis quidam derasso capite, paucos in capite pilos arrectos habens. Hic & saltavit se ipsum distorquens, & invertens, quò majorem risum concitaret: & chori canticum componens, Ægyptiaca voce, recitavit. Tum iis qui aderant, dicteria jaculabatur: quorum alii ad scommata ridebant. Verùm ubi & in Alcidamantem simile quiddam contorsisset, catulum illum Melitæum appellans, indignatus ille (jamdudum autem illi videbatur invidere, quòd probaretur, & convivarum oculos retineret) abjecto pallio ad luctam provocavit: quod ni faceret, dixit se baculum illi illisurum. Ita miser ille Satyrio (nam id ei scurræ nomen erat) congressus luctabatur. Eaque res erat multò jucundissima, quòd vir Philosophus cum scurra luctaretur, feriret, & vicissim feriretur. Eorum autem qui aderant alii pudore afficiebantur, alii ridebant, donec ictibus fatiscens Alcidamas, ab homuncione, omnium plausu comprobato, est superatus. Itaque hæc multo risu excepta sunt. Tum ingressus est Dionicus medicus, non multò post concertationem. Ajebat autem in mora sibi fuisse Polypre-

pontem tibicinem, quem phrenitide correptum curabat: & quiddam ridendum narravit. Dixit enim in ædes illius venisse se igna-

1 Ἐξυρημένος τὴν κεφαλὴν] Calvi erant mimi. ut apud Artemid. capit. 23. lib. 1. ξυρᾶσθαι δὲ δοκεῖν τὴν κεφαλὴν ὅλην πλὴν Αἰγυπτίων θεῶν ἱερεῦσι καὶ γαλατρικοῖς &c. sic in 3. Anthol. μωρὸν ὁρᾷς φαλακρὸν. Bourd. Καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις (ἐξυρημένος τὴν κεφαλὴν) Casp. Barthius Adversar. l. VII. c. v. hæc verba virgulis inclusa tanquam glossam ejicit. vide ipsum. *Alm.*

2 Καὶ ἀνάπαυσα συγκροτῶν] Vt cinædus Petronii. *Bourd.*

1 Ἀνα-

σιλῆν παρ' αὐτὸν, οὐκ εἰδὼς ἐγκόμιον ἤδη τῷ πάθει. ἢ δ', ταχέως ἀναστῆναι, ἐπικλεῖσαί τε τὴν θύραν, καὶ ξιφίδιον ἀπασάμενον, ἀναδῦναι αὐτοῦ τὰς αὐλὰς, κελεῦσαι αὐλεῖν. εἶτα ἐπεὶ μὴ δυνάιτο, παίειν, σκύτει ἔλεγε τὰς ἰγνύας τὰς χεῖρας. τέλος δὲ, εἰ τοσούτου κινδύνου ἐπιποθοῦσι τοιόνδε. ἐς ἀγῶνα γὰρ εἰσκαλέσασθαι αὐτὸν ἐπὶ ῥητοῖς πλήγαις ἀριθμοῦ. καὶ πρῶτον μὲν, αὐτὸς αὐλῆσαι πονηρῶς. μετὰ δὲ, ἀποδῦναι τὰς αὐλὰς σκύτινον, δέξασθαι παρ' αὐτοῦ τὸ σκύτος, καὶ τὸ ξιφίδιον ἐπιῤῥίψαι πέρυσι ἀφ' ἑαυτοῦ φωνήσαντα εἰς τὸ ὕπαιθρον τῆς αὐλῆς. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἀσφαλέστερον ἦν τὰ ἀποπαλαίειν αὐλητοῦ, ἐπικλείσαντας τὰς θυρίδας. ὑφ' ὧν [1] ἀναπασσάντων τὸ θηρίον, σωθῆναι αὐτόν. ἐδείκνυε δὲ σημεῖα τῶν πληγῶν, καὶ ἀμυχὰς πολλὰς ἐπὶ τῷ προσώπῳ. καὶ ὁ μὲν Διόνικος, ὑπομεῖον δώσειν ἔφασκε τῷ γελωτοποιῷ ἐπὶ τῇ διηγήσει, πλησίον δὲ Ἰσιαῖον ἀποδύσας ἑαυτὸν, ἐδείκνυ ὅσα λοιπὰ, οὐκ ἄνευ θεσπεσίου ἡμῖν ἐπιπαρὸν, ἀλλὰ δὲ πάνυ χρήσιμος τοῖς μετὰ ταῦτα γιγνομένοις. παρελθὼν γάρ τις εἰς τὸ μέσον οἰκέτης, παρ' Ἐτοιμοκλέους ἥκειν λέγων τὸν Στωϊκὸν, γραμμιδίον τι ἔχων, κελεύσας οἱ ἔφη τὸ διατόπιον ὑπὸ τοῦ κοινοῦ ἀναγνῶναι, εἰς ἐπήκοον ἅπασιν ὁπόσοι αὖθις ἀπαλλάττεσθαι. ἐφίει δὲ ὁ Λεσβιανίτης, προσελθὼν πρὸς τὸν λύχνον, ἀνεγίνωσκεν. Φι. ἦπου ὦ Λυκῖνε, τὸ νύμφης ἐγκώμιον, ἢ ἐπιθαλάμιον, οἷα πολλὰ ποιοῦσιν; Λυ. ἀμέλει, καὶ ἡμεῖς τοιοῦτόν τι ᾠήθημεν. ἀλλ' ἦν τοῦτο οὐ τοιοῦτον. ἐπεμάρανθη

ignarum hoc jam morbo hominem teneri. At illum protinus surrexisse, foribusque occlusis, strictoque gladio tibias ipsi tradidisse, & jussisse ut caneret: quod cùm facere non posset, illum scutica quam habebat supinas manus percussisse. Tandem se in tanto periculo, istud commentum esse. Se ipsum ad certamen provocasse, ea lege ut qui victus esset, certum plagarum numerum acciperet. Ac sese priorem malè cecinisse: deinde traditis illi tibiis scuticam ab illo accepisse: gladium autem extemplo per fenestras in aream projecisse: cúmque postea jam minori discrimine cum ipso luctaretur, vicinos advocasse, à quibus revulsa fera fuit servatus. Ostendebat autem plagarum vestigia, & liventia quædã in facie tubera. Tum Dionicus, postquam hac narratione non minùs quàm scurra placuisset, prope Istiæum accumbens, de reliquiis cœnabat. Atque hic non sine numine nobis advenit, imò prorsum usui futurus ad ea quæ postea contigerunt. Nam puer quidam in medium prodiens, qui se ab Etœmocle Stoico venire dicebat, epistolium quoddam adferens, ajebat ab hero sibi mandatum, ut eo palam omnibus audientibus perlecto, rursus domum sese reciperet. Hic igitur permittente Aristæneto, ad lucernam legebat. *Ph.* Num ô Lycine, sponsæ laudes, & nuptiale carmen, cujusmodi multa facere solent? *Lyc.* Videlicet nos quoque tale quidpiam existimabamus: verùm ad id non accedebat. Erátque

1 Ἀναπασσάντων τὸ θηρίον] Vt apud Petronium *tanquam suppetiis exire bellua*, loquitur de Poeta Eumolpo, ut hîc de tibicine. *Bourd.*

γδ, Ε'τοιμοκλῆς φιλόσοφ@, Α'ελσταινέτω. Ο'πως μ῀ ἔχω πρὸς δεῖπνα, ὁ παρεληλυθώς μοι βί@ ἅπας μαρτύρειεν ἂν ἡμῶν. ὃς γε ὁσημέραι πολλῶν συνοχλούντων, πολὺ σῦ πλουσιωτέρων, ὅμως οὐδὲ πώποτε φέρων ἐμαυτ@ν, ἐπέδωκε, οὐδὲ τὰς ἐπὶ τοῖς συμποσίοις θορύβους, κ῀ παροινίας. ἐπὶ σῦ ἦ μάλ' εἰκότως ἀγανακτῆσαί μοι δοκῶ. ὃς τοσοῦτον χρόνον τὰ' ἐμοῦ λιπαρῶς πεπερασμένου, σὺκ ἠξίωσας συναριθμῆσαι κἀμὲ τοῖς ἄλλοις φίλοις, ἀλλὰ μόν@ ἐγώ σοι ἄμοιρ@, κ῀ τοῦτο, σὺ γειτόνων οἰκῶν. ἀνιᾶμαι δ' ἐπὶ σοὶ τὸ πλέον, ὅτως ἀχαρίστῳ φανεῖλ. ἐμοὶ γὰ ἡ εὐδαιμονία, σὺκ ἐν ὑὸς ἀγελίᾳ μοίρας, ἢ λαγῶ, ἢ πλακοῦντων, ἃ παρ' ἄλλοις ἀφθόνως ἀπολαύω τε κ῀ ἀπονητι εἰδόσιν. ἐπὶ ἓ τήμερον σ@ τῷ μαθητῇ Παμμένῃ δειπνῆσαι πολυτελὲς, ὥς φασι, δεῖπνον δυνάμεν@, σὺκ ἐπένδυσαι ἱκετεύοντι, σοὶ ὁ ἀνόητ@ ἐμαυτ@ν φυλάττων. σὺ ἦ ἡμᾶς σ@φιλιπποῦν, ἄλλως δυσχερῆς. εἰκότως. ὅπου γὰρ δυνάσεσθαι λαμπρύνειν τὸ βέλτιον, ὑδὲ τῶν καταληπτικὴν φαντασίαν ἔχοις. ἀλλὰ οἶδα ὅθεν μοι τοῦτο, σ@φ῀ τ῀ γαυμαστῶν σε φιλοσόφων, Ζηνοθέμιδ@, κ῀ Λαβυρίνθ. ὧν ἀπεὶη ἦ ἓ ἡ Α'φράστεια, συλλογισμοῦ ἑνὶ ἀστοφορήξαι ἂν μοι τάχα δοκῶ τὸ στόμᾳ. ἢ εἰπάτω τις αὐτῶν, τί ἐστι Φιλοσοφία, ἢ τὰ πρῶτα τοῦτο. τί λαμφέρῃ χρῆσις ἕξεως. ἵνα μὴ τ῀ ἀπορων εἴπω, τί κερκίδινον, ἢ σωρείτην, ἢ γερίζοντα λόγον. ἀλλ' οὐ τοιοῦτος ἐγὼ σοὶ, ὁ Ε'τοιμόκλεις φιλόσοφος, ὁ Α'ελσταινέτου. Οπως μὲν ἔχω πρὸς δεῖπνα, ὁ παρεληλυθώς με βίος ἅπας μαρτύρειεν ἂν ἡμῶν. ὃς γε ὁσημέραι πολλῶν συνοχλούντων, πολὺ σοῦ πλουσιωτέρων, ὅμως οὐδὲ πώποτε φέρων ἐμαυτὸν, ἐπέδωκε, οὐδὲ τὰς ἐπὶ τοῖς συμποσίοις θορύβους, καὶ παροινίας. ἐπὶ σοὶ ἦ μάλ' εἰκότως ἀγανακτῆσαί μοι δοκῶ. ὃς τοσοῦτον χρόνον τὰ' ἐμοῦ λιπαρῶς πεπερασμένου, σὺκ ἠξίωσας συναριθμῆσαι κἀμὲ τοῖς ἄλλοις φίλοις, ἀλλὰ μόνος ἐγώ σοι ἄμοιρος, καὶ τοῦτο, σὺ γειτόνων οἰκῶν. ἀνιᾶμαι δ' ἐπὶ σοὶ τὸ πλέον, ὅτως ἀχαρίστῳ φανεῖλ. ἐμοὶ γὰ ἡ εὐδαιμονία, σὺκ ἐν ὑὸς ἀγελίᾳ μοίρας, ἢ λαγῶ, ἢ πλακοῦντων, ἃ παρ' ἄλλοις ἀφθόνως ἀπολαύω τε καὶ ἀπονητι εἰδόσιν. ἐπὶ ἓ τήμερον σοὶ τῷ μαθητῇ Παμμένῃ δειπνῆσαι πολυτελὲς, ὥς φασι, δεῖπνον δυνάμενος, σὺκ ἐπένδυσαι ἱκετεύοντι, σοὶ ὁ ἀνόητος ἐμαυτὸν φυλάττων. σὺ ἦ ἡμᾶς σωφιλιππεῖν, ἄλλως δυσχερῆς. εἰκότως. ὅπου γὰρ δυνάσεσθαι λαμπρύνειν τὸ βέλτιον, ὑδὲ τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν ἔχοις. ἀλλὰ οἶδα ὅθεν μοι τοῦτο, σοφ῀ τ῀ θαυμαστῶν σε φιλοσόφων, Ζηνοθέμιδος, καὶ Λαβυρίνθου. ὧν ἀπεὶη ἦ ἓ ἡ Α'φράστεια, συλλογισμοῦ ἑνὶ ἀστοφορήξαι ἂν μοι τάχα δοκῶ τὸ στόμᾳ. ἢ εἰπάτω τις αὐτῶν, τί ἐστι Φιλοσοφία, ἢ τὰ πρῶτα τοῦτο. τί λαμφέρῃ χρῆσις ἕξεως. ἵνα μὴ τ῀ ἀπορων εἴπω, τί κερκίδινον, ἢ σωρείτην, ἢ γερίζοντα λόγον. ἀλ-

que hoc argumentum. Etœmocles philosophus Aristæneto. Quàm non movear conviviis, omnis anteacta vita mea fuerit testis. Qui quidem cùm quotidie mihi complures ea causa molesti sint, te multò ditiores, tamen haud unquam illis morem gessi: perpendens nimirum quantum sit in ejusmodi compotationibus tumultus, & petulantiæ: verùm adversus unum te mihi videor meritò stomachatus, qui tantum temporis à me officiosissimè cultus, & observatus, tamen indignum habueris, quem vel inter reliquos tuos amicos numerares, sed solum ex omnibus præterieris, idque vicinus cùm sim. Proinde tua causa magis discrucior, qui quidem te tam ingratum præbueris. Nam ipse fœlicitatem nequaquam in hoc statuo, siquis mihi impertiat, vel aprum, vel leporem, vel placentam, quæ mihi affatim contingunt apud alios, qui officia norunt. Quandoquidem etiam hodie cùm apud discipulum Pammenem cœnare mihi licuerit, opiparam (ut ajunt) cœnam, non annui tamen vehementer obsecranti, tibi scilicet demens me reservans. At tu nobis præteritis, alios accipis convivio. Meritò. Neque enim quid sit melius dignoscere potes: nec apprehensivam illam phantasiam habes. At scio unde hæc mihi sint profecta, nempe ab egregiis istis philosophis tuis Zenothemide, & Labyrintho. Quibus equidem (absit invidia dicto) vel unico syllogismo mihi videor os protinus obturare posse. Aut respondeat istorum aliquis quid sit Philosophia: aut hæc quæ inter elementa traduntur: quid habitio differat ab habitu: ut nihil de perplexis illis interrogationibus dicam: quid sit syllogismus cornutus, quid acervalis, quid metens. Verùm tu quidem istis fruaris licet.

Nam

λὰ σὺ μὲ, Ὄναιο αὐτῶν. ἐγὼ γὰρ ὡς
ἂν μόνον τὸ καλὸν ἀγαθὸν ἡγεμόνευ-
εἶναι, οἵᾳ ῥᾳδίως τὴν ἀπιμίαν.
καίτοι ὅπως μὴ ἐς ἐκεῖνο ἔχῃς καταφυ-
γεῖν τὴν ἀπολογίαν, ὕστερον
ἐπιλαθόμενος, λέγων ὡς τοιοῦτῳ θορύ-
βῳ, καὶ πράγματι, δίς σε τήμερον ἀπαντήσαντα, καὶ ἔωθεν ἐπὶ τ
οἰκίας, καὶ ὡς τὸ ἀνακείου γόνατα ὕ-
στερον. ταῦτα ἐγὼ τοῖς παροῦσιν ἀ-
προλελόγημαι. εἰ γὰρ δείπνε ἕνεκα ὀρ-
γίζεσθαί σοι δικῶ, τὸ κῆ τ Οἰνέα
συνόησον. ὄψῃ γὰρ ἐν τῇ Ἀρτεμιν
ἀγανακτοῦσαν, ὅτι μόνῳ αὐτῷ ἐ
παρέλαβεν ἐκεῖνος ἐπὶ τὴν θυ-
σίαν, τοὺς ἄλλους Θεοὺς ἐπιῶν. φη-
σὶ γὰρ ἐκεῖ αὐτῶν Ὅμηρος οὐδὲ
πως.

ἦ λάθετ', ἦ σὺν νόησεν. ἀάσατο γὰρ
μέγα θυμῷ.

καὶ Εὐριπίδης,

κἀκαλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα πελοπίας χθο-
νὸς,
ἐν ἀνλῶπόρθμοις πεδί' ἔχουσα δόδάι-
μονα.

καὶ Σοφοκλῆς,

σοὺς μέγιστον χρῆμ' ἐπ' Οἰνέως
γόνους,
ἀνῆκε Λητοῦς παῖς ἐκηβόλος θεά.

Ταῦτά σοι λέγω πολλῶν ὀλίγα παραμεμελημένα, ὅπως μάθῃς οἷον ἄνδρα προσκαλεῖται, Διφίλου ἑσπᾶς, καὶ τ υἱὸν αὐτοῦ προσδέδωκας. εἰκότως. ἡδὺς γὰρ ἐστι τοῖς μέτροκίοις, καὶ ὡθὺς χαίρειν αὐτῷ συμβέβηκεν. εἰ γὰρ μὴ ἀχρὸν ἦν ἐμὲ λέγειν τὰ τοιαῦτα, καὶ ὧν τι ἀποσέβηκε, ὅτῳ σὺ εἰ θέλοις, προσλαμβάνειν ἂν παιδαγωγὸν αὐτοῦ μᾶλλον ἢν, ἀληθὴς ὤν. ἀλλ' ἃ μὲν παράπλειν σὺ χάμμιος, ἑτὰ ἀμφάλλειν ἄλλος. καὶ μάλιστα ἐφ' ὅτῳ

Nam ego qui quod honeſtum eſt, in bonis ſolum duco, facilè tulero contumeliam. Atqui ne poſſis poſthac ad iſtam excuſationem confugere, ut dicas te mei oblitum fuiſſe, nimirum in tanto ſtrepitu, & occupatione, bis te hodie ſum allocutus, primùm mane domi tuæ: deinde rurſum in Caſtoris, ac Pollucis æde rem divinam facientem. Atque his quidem de rebus hæc reſponderim. Quòd ſi tibi videor cœnæ gratia ſuccenſere: quid Oeneo acciderit cogita. Videbis enim etiam Dianam ſuccenſentem, quòd ille ſe ſolam non adhibuiſſet ſacrificio, cùm reliquos omnes Deos acciperet convivio. Nam hac de re ſic alicubi meminit Homerus.

Non meminit, vel non ſuccurrit, at acriter arſit.

Et Euripides,

Hæc terra Calydon Pelopii eſt ſoli, fretum
Qua eſt parte, campos divites pingues habens.

Et Sophocles.

Immiſit agris Oenei aprum maximum,
Torquens ſagittas eminus Latonia.

Hæc tibi è plurimis pauca citavi, ut intelligeres cujuſmodi præterito viro, Diphilum ad cœnam adhibeas, cui filium etiam tradidiſti. Rectè: jucundus enim eſt adoleſcenti, & cum ipſo ad gratiam converſatur. Atque adeò ni mihi dictu turpe fuerat, addidiſſem, & aliud quiddam: quod tu, ſi libet, è Zopyro ejus pædagogo verum eſſe cognoſces. Verùm non convenit obturbare in nuptiis, neque accuſare quenquam: præſertim criminibus uſque

1 Ὄναιο] Leg. Mercer. ad Ariſtenet. Epiſt. 6. lib. 2. *Edmd.*

αἰσχρῶς αἰτίαιος. καὶ γὰρ εἰ Δίφιλος ἄξιος δύο ἤδη μαθητὰς μου ἀπεστέρηκε, ἀλλ' ἕνεκα Φιλοσοφίας αὐτῆς ἕνεκα σιωπήσομαι. προσέτιθεν δὲ τῇ οἰκίᾳ τούτῳ, ἣν δοῦναι αὐτῷ μοίραν τινὰ ἢ συσκευὴν, ἢ ἐλαφρὸν, ἢ σησαμοῦντα, ὡς ἐμοὶ ἀφαιρήσεται, κἀνταῦθα δεῖπνα ἀπολογίαι γίγνοιτο, μηλακεῖν, μὴ δεξαμενὴ ἐπὶ τούτῳ πεποιῆσθαι. τούτων ὧν ἐπεῖρε ἀναγινωσκομένων μᾶλλον, ἵνα μοι φανερὸς γένοιτο ὑπ' αἰδοῦς. καὶ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, χαίειν μοι τὴν γῆν ἐνέμειλον, ὅσων τοὺς παρόντας γελῶντας ἐφ' ἑαυτῷ. καὶ μάλιστα ὅσοι ἤδεσαν τὸν Ἐτοιμοκλέα, πολιὸν ἄνθρωπον, καὶ σεμνὸν εἶναι δοκοῦντα. ἐθαύμαζον δὲ οἷόν ἂν, ἀφελόμενοι αὐτοὺς, ἐξαπατηθέντας τοῦ πώγωνος, καὶ τῆς τοῦ σώματος εὐθέσεως. ὁ γοῦν Ἀρταιαίνετος, εἰδυῖά μοι σὺν ἀμελείᾳ παρελθεῖν αὐτὸν, ἀλλ' ἅπερ ἂν ἐλπίσας καληθῆναι ἐπιτεύσας, ἐδεῖ ἂν ἐμπαρασχεῖν ἑαυτὸν τοιούτῳ τινί. ὥστε δὴ τὴν ἀρχὴν παραθεῖναι ἀξίως. ἐπεὶ δ' ἐπαύσατό ποτε ὁ φιλήτης ἀναγινώσκων, τὸ μὲ συμπάσιον ἅπαν εἰς τοὺς ἀμφὶ τὸν Ζήνωνα, καὶ Δίφιλον ἀπέβλεπε, δεδιὼς, καὶ ὠχριῶν, καὶ τῇ ἀποφορᾷ τοῦ παντὸς ἐπαλινδούμενος τὸν νοῦν τοῦ Ἐτοιμοκλέους κατηγορηθέντος. ὁ Ἀρταιαίνετος δὲ, ἐπεφύκει, καὶ θαρρῶν μετὸς ἦν, σκάλλων δ' ὅμως πίστιν ἡμᾶς, καὶ ἐπειρᾶτο τοῦ Δίφιλου τὸ γεγονὸς, χαμαιπετῶν ἅμα, καὶ τὸ οἰκέτου ἀπέπεμψεν, εἰπὼν ὅτι ἐπιμελήσεται τούτων. μετέλιγεν δὲ, καὶ ὁ Ζήνων ὑπεξανέστη ἀφανῶς, τοῦ παιδαγωγοῦ νοήσαντος ἀπαλλάττεσθαι, ὡς κελεύσαντος τοῦ πατρός. ὁ Κλεόδημος δὲ, καὶ πάλαι τινὲς ἀφορμῆς δεόμενος, ἐβούλετο

que adeò pudendis. Tametsi Diphilus dignus in quem facerem, quippe qui duos jam discipulos à me retraxerit. Ego tamen ipsius Philosophiæ causa reticebo. Porrò famulo huic mandavi uti si quam partem dare velles, vel apri, vel cervi, vel placentæ, mihi deportandam, ut hoc pacto te mihi de cœna purgares, ne reciperet, ne ad hoc ipsum à nobis missus fuisse videatur. Hæc amice dum legerentur, sudor undique præ pudore mihi manabat, & quod dici solitum est, optabam ut mihi terra dehisceret, cùm viderem eos qui aderant, irridere singula, potissimùm qui Etœmoclem norant, canum hominem, & gravitatem præ se ferentem. Itaque mirabar, quòd hactenus ipsos, barba & vultus severitate deceptos latuisset cujusmodi vir esset. Cæterùm Aristænetus videbatur non per contemptum prætermisisse ipsum: verùm quòd desperasset, si fuisset invitatus, eum promissurum, morigerumque ad res hujusmodi se præbiturum: eóque ne tentandũ quidem esse putasse. Perlectis à famulo literis universum convivium oculos ad Zenonem & Diphilum convertebat, quòd trepidarent, & pallerent, & vultus inconstantia, crimen ab Etœmocle intentum agnoscerent. Porrò Aristænetus quanquam erat perturbatus, & tumultu plenus, tamen nos jubebat bibere, idque quod acciderat commodè vertere conabatur, subridens interim, ac famulum dimisit, respondens ea sibi curæ fore. Paulò pòst Zeno surgens clanculum se subduxit, à pædagogo submonitus ut discederet, tanquam id jubente patre. Tum Cleodemus, qui jamdudum occasionem quæritabat (nam

ge-

γὰρ συμπλακῆναι τοῖς Στωϊκοῖς, καὶ διερρήγνυτο, τὸν ἔχων ἀρχὴν εὔλογον, τόπι ἂν τὸ εὐδόσιμον ἀφαιρήσης; ἐπισκῆψαι, τοιαῦτα ἔφη ἐξερεθίζεται ὁ καλὸς Χρύσιππος, καὶ Ζήνων ὁ θαυμαστός, καὶ Κλεάνθης, ῥημάτια δύσκνα, καὶ ἐρωτήσεις μόνον, καὶ χήμακα Φιλοσόφων. τὰ δ' ἄλλα, Ἐτιμοκλεῖς οἱ τηλεῖοι, καὶ αἱ ἐπιστολαί, ὁρᾶτε ὅπως πεφορτωμέναι. καὶ τὸ πλούσιον, Οἰνεΐδης ᾖ, Ἀριστάνετος. Ἐτιμοκλῆς ἦ, Ἀρτεμίς. Ἡράκλεις, εὐφημοῦντα, καὶ ἑορτὴν πρέποντα. νὴ Δί' εἶπεν ὁ Ἑρμων ὑπερηφανειόμενος, ἠκηκόη γὰρ οἶμαι ὧν πάνυ ἐσκυθρώπαζεν Ἀριστάνετος ἐς τὸ δεῖπνον, ὥστε τὸν ἄκρατον ὤετο μεμηνῆσθαι ἢ κηλυδωνίαν. ἀλλὰ πῶς εἰσίας ὦ Ἀριστάνετε, πόθεν ὡς πέρυσι τὴν ἀπαρχήν, μὴ καὶ φθάσῃ ὁ πεισθύτης ὑπὸ λιμοῦ, ὥσπερ ὁ Μελέαγρος ἀπομνημονευθείς. καίτοι ἐδόκει ἐν παύροις δεινὸν. ἀδιάφορα γὰρ ὁ Χρύσιππος τὰ τοιαῦτα ἡγεῖτο εἶναι. Χρυσίππου γὰρ μέμνησθε ὑμεῖς ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, ἐπαίροντα ἑαυτὸν, καὶ φθεγξάμενον πεμπαμέτρως, ἢ ἀφ' ἑνὸς ἀνδρὸς τὸν ἐνόμως φιλοσοφοῦντος Ἐτιμοκλέους ἢ γέλωτα, μετρεῖτε τὰ Κλεάνθους, καὶ Ζήνωνα, σοφοὺς ἄνδρας; οἵ τινες ἦ ὃς ὄντες, ὑμεῖς ἐρεῖτε ταῦτα. ἐὰν μὴ τὰ Διοσκούρων ἤδη ἀ Ἕρμων τὰς παλαιὰς ἀφικόμενος λυσεῖς ὄνους; καὶ δώσεις δίκην, παραδοθεὶς τῷ δημίῳ. σὺ γὰρ, τὴν Σωκράτει γυναῖκα ἢ μαθητὰ ἐμοιχεύσας ὦ Κλεόδημε. καὶ καλληφθεὶς, τὰ αἴσχιστα ἔπαθες. ἐσωπήσατε ἂν τοιαῦτα συνεπιτιμῶντες αὐτοῖς; ἀλλ' ἐμαστροπὸς ἐγὼ τῆ ἐμαυτοῦ γυναικὸς ἦδ' ὃς ὁ Κλεόδημος, ὥσπερ σύ. ὑδὲ ἢ ξένε μαθητὰ λαθὼν τὸ-

gestiebat omnino cum Stoicis conflictari: & disrumpebatur, quòd idoneam ansam non haberet: sed cùm præbuisset epistola illa, Hujusmodi, inquit, facit ille Chrysippus egregius, & Zeno ille mirabilis, & Cleanthes, verbula misera, & duntaxat interrogationes, & species Philosophorum. Cæterùm Etœmocles sunt plerique: & videtis quàm graves sint epistolæ. Denique Aristænetus hic Oeneus est. Etœmocles Diana. Dii boni bene auspicata omnia, & festivitati congruentia. Ita per Iovem, inquit Hermon supra hunc accumbens, nam audierat, opinor, aprum quendam ad cœnam ab Aristæneto paratum, eoque putabat non intempestivè apri Calydonii factam esse mentionem: per lares Aristænete, primitias mitte quamprimum, ne protinus senex ille, sicuti Meleager, fame contabescat: tametsi nihil acerbum ipsi accideret: siquidem Chrysippus censet hæc esse indifferentia. Chrysippum nominatis, inquit Zenothemis, erigens sese, maximaque voce intonans: An ex uno homine qui non legitimè philosophiam exercet, nempe præstigiatore isto Etœmocle, metimini Cleanthem & Zenonem viros sapientes? At quinam estis vos qui hæc dicitis. Nonne tu Hermon, auream cæsariem Castoris & Pollucis circumtondisti? cujus facti pœnas dabis, carnifici traditus. Tu verò, Cleodeme, nonne Sostrati discipuli tui uxorem stupraſti? & deprehensus, turpissima passus es. Annon igitur silebitis, cùm hujusmodi dedecorum vobis sitis conscii? Atqui meæ uxoris non sum leno, Cleodemus inquit, quemadmodum tu. Neque hospitis discipuli,

φόδιον παρ' Ἀθηναζόημος, ἔπειτα ἄμοσε κἀγὼ τὸ πολιάδος μὴ εἰληφέναι, εἰδὼς ἐπὶ πέντε σραχμαῖς δανείζω, εἰδὲ ἄγχω τὰς μηνίγγας, ἢν μὴ κἀγὼ κομιοῦμαι δοθεῖσαν τὰς μισθάς. ἀλλ' ὁ μὲν ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, οὐκ ἂν ἔλαθον γένοιτο μὴ οὐχὶ φάρμακον δοθεὶς ὑπὸ Κρίτωνι ἐπὶ τῷ πατρὶ σφ. καὶ ἅμα ἔπιον πίνων. καὶ ὁπόσον ἔπι λοιπὸν ἐν τῇ κύλικι περὶ ἥμισυ χεεῖν, κατασκέδασεν αὐτοῦ. ἀπέλουσε δὲ ὁ Ἴων τὸ γαλεῶσης, οὐκ ἀνάξιος ὤν. ὁ μὲν δὴ Ἕρμων, ὑπαξύεσθαι τὸν κεφαλῆς τὸ ἄκρον, φθονερὸς ὢν, καὶ τὰς παρῳδίας ἐμαρτύρετο, οἷα ἐπεπόνθει. ὁ Κλεόδημος δέ, ἐπεὶ γὰρ εἶχε κύλικα, ἐπισφαφεὶς, ἐφθέγξατο τι τῷ Ζηνόθεμιν. καὶ τῇ δεξιρᾷ δὲ πύγμασι λαβόμενος, ἔμελλε παίσειν κατὰ κόρρης. καὶ ἀπέκτεινεν ἂν τὸ γέροντα, εἰ μὴ Ἀλεξαίνετος ἐπέσχε τὴν χεῖρα. καὶ ὑπερβὰς τὸ Ζηνόθεμιν, ἐς τὸ μέσον αὐτοῖν κατεκλίθη, ὡς διαφανεῖεν, ὑπὸ ἀμφοτέροις αὐτῷ εἰρήνην ἄγοντες. ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐγίνετο, ποικίλα ἐφιλαν ἐγὼ καὶ ἐμαυτῷ ἐνενόουν, τὸ φορτικὸν τοῦτο, ὡς εἰδὲν ὄφελος ἦν ἄρα ἐπίσασθαι τὰ μαθήματα, εἰ μή τις ἄρα καὶ τὸν βίον ῥυθμίζοι φῶς τὸ βέλτιον. ἐπεὶνος γὰν φανερὸς ὤν ὡς ἐν τοῖς λόγοις, ἐώρων γελῶν ἐπὶ τοῖς πραγμάτων ἀφλισκάνοντας. ἔπειτα δὲ εἰσῆλθε με, μὴ ἄρα τὰ ὑπὸ τῶν ποιητῶν λεγόμενον ἀληθὲς ἦ, καὶ τὸ πεπαιδεῦσθαι ἀπάγη τὸν ὀρθῶν λογισμῶν τοὺς ἐς μήνα τὸ βελτίω, καὶ τοὺς ἐν ἐκείνοις φερομένους σωφρονεῖν ἀφορῶντας. τοιούτων γὰν Φιλοσόφων παρόντων, εἰδὲ κἀγὼ τύχω ἴνα τινὰ ἔξω ἀμφιπόμπολος ἦν ἰδίαν. ἀλλ' οἱ μὲν, ἐποίουν αἰσχρά. εἰδὲ ἔλεγον αἰσχίω.

accepto viatico quod depoſuerat, poſtea per Palladem, à me non acceptum dejeravi, neque quaternis drachmis fœnero, neque diſcipulos obtorto collo in vincula duco, niſi in tempore mercedem perſolverint. Verùm illud, inquit Zenothemis, haud quaquam poſſis inficias ire, te Critoni miniſtraſſe venenum quo patrem necaret. Tum ſimul bibit, & quicquid in calice ſupererat, circiter ferè dimidium, in ambos effudit. Proximus etiam Ion conſperſus eſt, eo malo non indignus. Hermon igitur de capite merum abſtergebat reclinatus, præſentes omnes contumeliæ atteſtans. Cleodemus autem, cùm calicem non haberet, converſus Zenothemin conſpuit, & læva prehenſum à barba, erat alapam illiſurus: & ſenem illum occidiſſet, niſi Ariſtænetus manum cohibuiſſet. Is mox tranſcenſo Zenothemide inter utrumque medius aſſedit, ut eo veluti muro dirempti, pacem agerent. Dum autem hæc fiebant Philo, varia volvebam in animo: eratque illud in promptu, nullum eſſe operæ pretium ſiquis diſciplinas perdiſcat, ni ſimul & vitæ rationes ad id quod optimum eſt, componat: cùm viderem illos qui verbis alios antecellerent, quàm ridiculos factis ipſis ſeſe exhiberent. Deinde & illud veniebat in mentem, verum-ne ſit quod vulgo dicitur: videlicet eruditionem à recta ratione bonisque inſtitutis abducere iſtos, qui ſolos libros aſſiduò ſpectarent, caſque commentationes quæ illis inſunt. Etenim tot Philoſophorum qui aderant, nullum fortè à lapſu immunem cernere erat. Verùm alii faciebant turpia, alii turpiora dicebant. Neque enim

jam

ἐδὶ γὰρ εἰς τ̓ οἶνον ἔτι ἀναφέρειν εἶχον τὰ γιγνόμενα, λογιζόμενος οἷα ὁ Ἐτοιμοκλῆς ἄσιτος ἔτι, καὶ ἄποτος ἐγεγεύμην. ἀνέγραπτο δ̓ ἂν τὸ πεῖσμα. καὶ οἱ μὲ ἰδιῶται, κοσμίως πάνυ ἐστώμενοι, ὅτε παροινοῦντες, ὅτε ἀχημονοῦντες ἐφαίνοντο, ἀλλ̓ ἐγέλων μόνον, καὶ κατεγίνωσκον αὐτῶν οἶμαι, ὡς γε ἐμαυτόμαζον, ὀλόμολοί πινες εἶναι διὰ τ̓ χρημάτων. οἱ σοφοὶ δ̓, ἠσέλγαινον, καὶ ἐλοιδοροῦντο, καὶ ὑπερεπίμπλαντο, καὶ ὠκεκράγεσαν, καὶ εἰς χεῖρας ἦεσαν. ὁ μὲν μάτην ὁ Ἀλκιδάμας, καὶ σὺν ἐμοὶ ἐν τῷ μέσῳ, ἐκ αἰδεμόνων τὰς γυναῖκας. καὶ ἐμοὶ ἐδόκει ὡς ἂν δρισὶ τις εἰκάσειεν, ὁμοιότατα εἶναι τὰ ἐν συμποσίῳ, οἷς φασὶ τ̓ Ἔριδος οἱ ποιηταὶ λέγεσιν. ἐ γὰρ κληθῆναι αὐτὴν ἐς τ̓ Πηλέως τ̓ γάμον, ῥίψαι τὸ μῆλον εἰς τὸ συνόδειπνον, ἀφ̓ ἧ τοσοῦτον πόλεμον ἐπ̓ Ἰλίῳ γενέσθαι. καὶ ὁ Ἐτοιμοκλῆς τοῦτο ἐδόκει μοι τῷ ἐπισοβαλεῖν ἐμβαλὼν εἰς τὸ μέσον, ὥσπερ τι μῆλον, ἐ μείω τ̓ Ἰλιάδος κακὰ ἐξεργάσεσθαι. ἐ γὰρ ἐπαύσαντο οἱ ἀμφὶ τ̓ Ζηνόθεμιν, καὶ Κλεόδημον φιλονεικοῦντες, ἐπὶ μέσῳ αὐτῶν ὁ Ἀρισταίνετος ἐγένετ. ἀλλὰ νεῦ μοι ἔφη ὁ Κλεόδημος ἐκεῖνον, εἰ ἐλεγχθεῖητε ἀμαθεῖς ὄντες. ἄριστον δ̓ ἀμυνεῖσθαι ὑμᾶς ὅτιτα ἐ χρὴ τρέπον. ἀπόκριναί μοι ὦ Ζηνόθεμι, ἢ σὺ, ἢ ὁ κοσμιώτατος Δίφιλος, καθ̓ ὅ, τι ἀδικοῦσιν εἶναι λέγοντες τ̓ χρημάτων τὴν κτῆσιν, ὀδὲν ἄλλ̓ ἢ τοῦτο ἐξ ἁπάντων σκοπεῖτε, ὡς πλείω κτήσεσθε. καὶ δὴ τοῦτο ἀμ-

jam poteram eorum quæ fiebant, culpam vino authori imputare? mecum reputans cujusmodi essent quæ Etœmocles neque cibo, neque potu, etiamdum degustato, scripserat. Ita inversæ erant rerum vices: & idiotæ modestè admodum epulantes videbantur, neque vino petulantes, neque indecorè sese gerentes. At ridebant duntaxat, eosque opinor, damnabant, quos suspexerant, ex habitu judicantes eos esse alicujus pretii. Contra sapientes illi, & in libidinem ferebantur, & convitiis certabant, & sese cibo potuque ingurgitabant, vociferabantur, & ad manus usque veniebant. Cæterum admirandus ille Alcidamas, etiam in medio mejebat, fœminas non reveritus. Ac mihi quidem, siquis hæc quæ in eo convivio gerebantur, rectissimè voluisset conferre, simillima videbantur iis quæ de Eride Dea poëtæ fabulantur, nempe hanc quòd non esset ad Pelei nuptias advocata, malum in medium convivium projecisse, ex quo tam ingens bellum apud Troiam ortum fuerit. Itidem Etœmocles mihi visus est epistola illa, quasi malo quopiam in medium projecta, non minùs malorum, quam habeat Ilias, excitasse. Neque enim finem contentionis fecerunt, Zenothemis ac Cleodemus, postquam medius inter eos sedit Aristænetus. Age, inquit Cleodemus, in præsentiarum quidem sat est, si literas nescire evincamini: sed crastino die vos ulciscar quibus conveniet modis. Responde mihi Zenothemi, vel tu, vel elegantissimus ille Diphilus, qua tandem gratia pecuniæ possessionem inter indifferentia ponendam esse censeatis: cùm ex omnibus nihil aliud spectetis, quàm ut ipsi quamplurimum pecuniæ possi-

φὶ τὰς πλουσίας ἀεὶ ἔχητε ἐ δανείζετε, καὶ τοκογλυφεῖτε, καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύετε. πάλιν αὖ τῶν ἡδονῶν μισοῦντες, καὶ τῆ Ἐπικουρείων κατηγορῦντες, αὐτοὶ τὰ αἴσχιστα ἡδονῆς ἕνεκα ποιεῖτε, καὶ πάσχετε, ἀγανακτοῦντες εἴ τις μὴ καλέσειεν ἐπὶ δεῖπνον. εἰ δ' ἐ κληθείητε, τοσοῦτο μὲ ἐδίοντες, φυσᾶσθε, τοσοῦτο δ' τοῖς οἰκέταις ἐπιδιδόντες. καὶ ἅμα λέγων, τῶν ὀφθαλμῶν ἐφεστᾶσιν ἐπὶ χειρί, ἵνα ὁ παῖς εἰ χρὴ ὁ Ζηνοθέμιδος, μεγὴν ἔσαν παντοδαπῶν κρεῶν. καὶ ἅμα δὲ λύσας αὐτὸν μὲ, ἀποῤῥίπτειν αὐτὰ ἐς τὸ ἔδαφος. ἀλλ' ὁ παῖς οὐκ ἀνῆκε, καρτερῶς ἀντεχόμενος. καὶ ὁ Ἕρμων σὺ γε ἔφη ὦ Κλεόδημε, εἰ πάντων δ' ἁπλῶς ἕνεκα ἡδονῆς κατηγορῶν, αὐτοὶ ἥδιστα ὑπὲρ τὰς ἄλλας ἀξιοῦντες. οὐκ. ἀλλὰ σὺ ἦσθ' ὁ Ζηνόθεμις, εἰπὲ ὦ Κλεόδημε, καθ' ὅ, τι σοὶ διάφορον ἦγη τὸ πλεῖστον. ἔμφρων, ἀλλὰ σύ. καὶ ἐπὶ πολὺ τὸ τοιοῦτον δή, ἄχρι δὴ ὁ Ἴων ἀποκύψας ἐς τὸ ἐμφανέστερον, παύσασθε ἔφη. ἐγὼ γὰρ εἰ δοκεῖ, λόγων ἀφορμὰς ὑμῖν ἀξίων τ παρούσης ἑορτῆς καταθήσω εἰς τὸ μέσον. ὑμεῖς δ', φιλονείκως ἐρεῖτε, καὶ ἀκύσεσθε ὥσπερ ἀμέλει ἐ πρὸ τῆ ἡμετέρᾳ Πλάτωνι τὸν λόγοις τὸ πλεῖστ' ἀμφισβητήσαντες ἐγένετ. πάντες ἐπήνεσαν οἱ παρόντες, καὶ μάλιστα οἱ ἀμφὶ τὸν Ἀρεσαίνετον τε, καὶ Εὔκριτον, ἀπαλλάξασθαι τ ἀηδίας ὅτου γῶν ἐλπίσαντες. καὶ μετῆλθέ τε ὁ Ἀρεσαίνετος ἐπὶ τὸν αὐτὸν τόπον, εἰρωνίᾳ μεγενῆσθαι ἐλπίσας. καὶ ἅμα εἰσηκόμισεν ἡμῖν τὸ σύστελες ὀνομαζόμενον δεῖπνον, μία ὄρνις ἑκάστῳ, καὶ κρέας ὗς, καὶ λαγῶα, καὶ ἰχθὺς ἐκ Ταγήνης, καὶ σησαμοῦντες, καὶ ὅσα σύντροφα εἶναι, καὶ ἐξῆν ἀποφέρεσθαι

deatis. Atque ob id, semper apud divites hæretis, fœneratis & usuræ incumbitis, neque non mercede docetis. Rursus cùm voluptatem detestimini, atque hac de causa Epicureos vituperetis, turpissima facitis, & patimini voluptatis gratia, indignè ferentes si quis vos ad cœnam vocarit: & si vocemini, non sat est tantum vocare, ut cibo turgeatis, nisi & famulis tantum donetis. Quæ cùm diceret, pariter revellere conabatur linteum quod Zenothemidis puer tenebat, omni carnium genere refertum: eratque eo soluto, carnes in solum projecturus, nisi fortiter resistens puer illud non remisisset. Hic Hermon. Euge Cleodeme, respondeant qua gratia damnent voluptatem, cùm ipsi supra cæteros omnes studeant voluptati. Quin magis, inquit Zenothemis, tu Cleodeme, respondeto quamobrem divitias inter indifferentia numeres. Imò tu potiùs. Et ad hunc modum diu sunt altercati, donec Ion capite tandem in apertum prolato, Desistite, inquit, Ego, si libet, sermonum argumenta proponam in medium hac festivitate digna. Vos porrò citra contentionem vicissim & dicite, & auscultate, ut nimirum etiam apud Platonem nostrum, alternis dicendi vicibus res ut plurimùm agitatur. Id dictum probabant cùm omnes qui aderant, tum in primis Aristænetus, & Eucritus, in spem erecti fore ut ab hac molestia liberarentur. Et Aristænetus priorem in locum sese recepit, jam partam esse pacem ratus. Iamque nobis inferebatur ea convivii pars, absolutam cœnam vocant, singulæ singulis aves, carnes aprugnæ, & leporinæ, piscis Tangenicus, placentæ, breviter illa, quæcunque liberum est comedere, vel domum aspor-

πῶπε. ἀρξάσθω ὃ ἐχ ἓν ἐκφέρων πινάκιον, ἀλλ' Ἀριστανέτῳ μὲ, καὶ Εὐκρέτῳ, ἐπὶ μιᾶς τραπέζης κοινόν. καὶ τὰ παρ' αὐτῷ, ἐκφέρειν ἐχρῆν λαβεῖν. Ζηνοθέμιδι ὃ τῷ Στωϊκῷ, καὶ Ἕρμωνι τῷ Ἐπικουρείῳ, ὁμοίως κοινὸν ἓ τύπος. εἶπε ἐξῆς Κλεοδήμου, καὶ Γάνι, μεθ' ὃς τῷ νυμφίῳ, κἀμοί. τῷ Διφίλῳ ὃ, τὰ ἀμφοῖν. ὁ γὰρ Ζήνων ἀπεληλύθει. καὶ μέμνησό μοι τούτων ὦ Φίλων, διότι δὴ ἐστ ἓ σὺ αὐτοῖς χρήσιμον εἰς τὸν λόγον. Φι. μεμνήσομαι δή. Λυ. ὁ τοίνυν Γάν, πρῶτος ἦν ἄρχομαι ἔφη εἰ δοκεῖ. καὶ μικρὸν ἐπισχών, ἐχρῆν μὲν ἴσως ἔφη τοιούτων ἀνδρῶν παρόντων, καὶ ἰδίων τε, καὶ ἀσωμάτων εἰκότων, καὶ ψυχῆς ἀθανασίας. ἵνα ὃ μὴ ἀνιλέωσί μοι, ὁπόσοι μὴ κατὰ ταῦτα Φιλοσοφοῦσι, καὶ γάμων ἐρῶ τὰ εἰκότα. τὸ μὲν ἄριστον εἰ, μὴ δεῖσθαι γάμων, ἀλλὰ πειθομένους Πλάτωνι, καὶ Σωκράτει παιδεραστεῖν. μόνοι γὰρ οἱ τοιοῦτοι ἀποτελοῦσιν ἂν πρὸς ἀρετήν. εἰ ὃ δεῖ ἓ γυναικείᾳ χάριτι καὶ τὰ Πλάτωνι δικαίως, κοινὰς εἶναι συμβαίνει τὰς γυναῖκας, ὡς ἔξω ζήλου ἄντος. χάριν ἐπὶ τούτοις ἴσχειν, ὡς σὺ φαίης λεγόμενος. Διονυσόδωρος ὃ, ἀπαυστὶ ἔφη βαρβαρικὰ ἡμῖν ἄδειν; πῶ γὰρ ἂν δυσποιμεῖν τὸ ζῆλον ἐπὶ τούτῳ, καὶ τοῦτό τινι; καὶ σὺ γὰρ φθέγγῃ καθαρεύουσα εἶπε; οἶμαι ἓ ὁ Διονυσόδωρος ἀντιλοιδορεῖν τὰ εἰκότα. ἀλλ' ὁ Γραμματικὸς Ἰστιαῖος ὁ βέλτιστος, παύσασθε ἔφη. ἐγὼ γὰρ ὑμῖν ἐπιθαλάμιον ἀναγνώσομαι. καὶ δεξάμενος, ἀνεγίγνωσκεν. ὧν γὰρ τοῦτο εἶχε μέμνημαι, τὰ ἐλεγεῖα, ἃ οἴη ποτ' ἄρ' ἦγε Ἀριστανέτου σὺν μεγάροις δόμα

asportare. Apponebatur autem non sua cuique quadrula: verùm Aristæneto & Eucrito communis eadem in mensa: eratque utrique capiendum, quod sua ex parte erat. Communis etiam Zenothemidi Stoico, & Hermoni Epicureo: deinceps Cleodemo, & Ioni: post hos sponso, & mihi. Diphilo autem pars duorum appositæ, cùm Zeno jam discessisset. Hæc memineris Philo, quoniam aliquid iis inest ad hanc narrationem utile. *Ph.* Meminero sanè. *Lyc.* Ergo primus exordior, inquit Ion, siquidem videtur. Et interposita brevi mora, Fortè conveniebat, inquit, ut apud ejusmodi viros de ideis, atque incorporeis subsantiis, deque animi immortalitate sermo haberetur: verùm ne mihi contradicant, ii qui diversam Philosophiæ sectam sequuntur, de nuptiis dicam ea quæ congruunt. Optimum illud esset, si nuptiis opus non haberemus, sed Platonis ac Socratis dogma sequuti, pueros amaremus: nam soli qui ita facerent, virtutem absolutam pertingerent. Quòd si viris omnino ducendæ sint uxores, eas juxta Platonis sententiam communes habeant, videlicet quo zelotypia vacemus. Hæc risu sunt excepta, quòd intempestivè dicerentur. Tum Dionysodorus, Non desines, inquit, barbarica ista nobis occinere? Nam ubi zelotypiam istam requiras, aut apud quem? Et tu sceleste, inquit, loqui audes? Et cùm jam, opinor, convitia rege conveniebat, vir ille optimus inquit, ego vobis epithalamion stûrus esset Dionysodorus, quæ Istiæus Grammaticus, Definite, recitabo: simulque cœpit legere. Erant autem Elegiaci versus hi, si satis memini. Nuper Aristæneti in ædibus unica summo Nutrita

est

Κλεανθὶς ἅπασι ἐπιφέρει σὺν ἡδονῇ, πρὸ πάντων παρθένοις ἄλλαις παρθενικωτάτη, κρείττων τε Κυθέρης, ἡδὺ μὲν αὖ τὸ σελήνης. νυμφίε, σὺ δὲ χαῖρε, κρατερῶν κρείσσων ἐφήβων, κρείσσων Νηρῆος, καὶ Θέτιδος παιδός. ἄμμες δὲ αὖθ' ὑμῖν τῆτον μελαμφύλλιον ὕμνον ξυνὸν ἐπ' ἀμφοτέροις πολλάκις ἀείσομεθα. γάλως ἂν ἐπὶ τούτοις ὡς τὸ εἰκὸς γενοίμην, ὀρθὸς ἤδη τὰ δεικνύμενα ἰδών. καὶ ἀνέλεγεν οἷ ἀμφὶ τὸ Ἀριστάνετον, καὶ Εὔκριτον, τὰ ἐκείνου αὐτοῖς ἐκπρεπῆ. καγὼ τάμοί, καὶ ὁ Χαιρέας, ὅσα ἐκείνῳ ἔκειτο, καὶ Ἴων ὁμοίως, καὶ ὁ Κλεόδημος. ὁ δὲ Διφίλου, ἤδη καὶ τὰ τοῦ Ζήνωνος ἤδη ἀπιόντα παρατιθέντα φέρεσθαι. καὶ ἔλεγε μόνῳ παρατεθῆναι οἱ αὐτά, καὶ ὡς τοῖς Λαπίθαις ἐμάχετο, καὶ ἀντέπασιν, ὁ ὄρνις ἀντιπεπλεγμένοι, ὥσπερ τὸν Πατρόκλου νεκρὸν ἀνθελκόντες. καὶ τέλος, σὺν κλίνῃ, καὶ ἀφῆκε, πολλὰ γάλωτα παρασχὼν τοῖς συμπόταις. καὶ μάλιστα ἐπεὶ ἠκούσθη μὲν τοῦτο, ὡς ἂν τὰ μέγιστα ἠδικημένου. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Ἑρμωνα, καὶ Ζηνόθεμις, ἅμα κατέκειντο, ὥσπερ εἴρηται. ὁ μὲν, ὑπερέκεινα, ὁ δὲ Ζηνόθεμις. ὅδε ὑπ' αὐτόν. παρέκειτο δὲ αὐτοῖς τὰ μὲν ἄλλα πάντα, ἴσα. καὶ ἀνέλεγετο εἰρωνικῶς. ἡ δὲ ὄρνις ἡ ὡς τοῦ Ἑρμωνος, πιμελεστέρα. ὕστως οἶμαι τυχὸν. ἔδη δὲ ἐπύθετο ἀναιρεῖσθαι, τὴν ἑαυτῆ ἑκάτερον. ὁ τοίνυν ὁ Ζηνόθεμις, καί μοι ὦ Φίλων πάνυ προσέχε τὸν νοῦν. ὁμοῦ γάρ ἐσμεν ἤδη τοῦ κεφαλαίου τοῦ πραχθέντος. ὁ δὴ Ζηνόθεμις, φημὶ τὴν παρ' αὐτὸν ἀφεὶς, τὴν πρὸ τοῦ Ἑρμωνος ἀνέλετο, πιστέρων ὡς ἕρμιν ἔσαν. ὅδε ἀντεπελάβετο, καὶ οὐκ εἴα πλεονεκτεῖν. βοὴ τὸ ἐπὶ

est ſtudio diva Cleanthis hera: Virginibus cunctis reliquis præſtantior una, Vel potior Phœbe, vel potior Venere. Salve & tu juvenum validiſſime, ſponſe valentum, Nereo prior, ac fortior Æacida. At rurſum vobis hoc carmen ſæpius olim, Commune ambobus conjugiale canam. Ob hæc riſu, ut conſentaneum eſt, oborto, reliquum erat ut fercula tollerentur. Tum Ariſtænetus atque Eucritus uterque appoſita ſibi ſuſtulerunt, ego quæ mihi, Chæreas quæ ipſi, pariter Ion & Cleodemus. Porrò Diphilus etiam Zenonis digreſſi partem tollere parabat, affirmans ea uni ſibi fuiſſe appoſita, ideoque cum miniſtris pugnabat, & manibus utrinque injectis inter ſe trahebant, non aliter quàm Patrocli cadaver hinc atque illinc attrahere conantes: tandem victus eſt, & reliquit, multum riſum præbens convivis: maximè cùm eam ob rem poſtea ſtomacharetur, perinde quaſi atroci affectus injuria. Hermon autem, & Zenothemis, qui unà, ut dictum eſt, accumbebant: hic quidem, ſcilicet Zenothemis ſuperiùs, ille verò inferiùs, reliqua quidem quoniam æqualia fuerant appoſita, citra pugnam ſuſtulerunt. Sed avis Hermoni appoſita, erat altera paulò pinguior, quod ita caſu evenerat, opinor. Iamque ſuam uterque ſublaturus erat, ibi Zenothemis (ſed mihi animum omnino adverte Philo, jam enim ad ipſum negotii caput pervenimus) Zenothemis inquam, relicta ſua, appoſitam Hermoni, quam dixi pinguiorem, ſuſtulit. At ille contrà nitens retinebat, haud ſinens ut ea in re potior eſſet. Inter hæc

τύποις. καὶ συμπεσόντες, ἔπαιον ἀλλήλους ταῖς ὄρνισιν αὐτοῖς εἰς τὰ πρόσωπα. καὶ τῶ πωγώνων ἐπειλημμένοι, ἐπεκαλοῦντο βοηθεῖν. ὁ μὲν, τῷ Κλεόδημον, ὁ δ' Ἕρμων. ὁ δὲ Ζηνόθεμις, Ἀλκιδάμαντα, ὁ δὲ Δίφιλον. καὶ συνίσταντο οἱμὲν, ὡς τῶτον. οἱ δ', ὡς ἐκεῖνον, πλὴν μόνου τοῦ Ἴωνος. ἐκεῖνος δὲ μέσον ἑαυτὸν ἐφύλαττεν. οἱδὲ ἐμάχοντο συμπλακέντες. καὶ ὁ μὲν Ζηνόθεμις, σκύφον ἀργυροῦν ἀπὸ τῆς τραπέζης, κείμενον πρὸ τοῦ Ἀριστανέτου, ῥιπτεῖ ἐπὶ τὸ Ἑρμωνα. κἀκείνῳ μὲν ἥμαρτε, παρὰ δὲ οἱ ἐτράπετ' ἄλλη. δίειλε δ' τοῦ νυμφίου τὸ κρανίον εἰς δύο, χρηστῇ μάλα, καὶ βαθεῖ τραύματι. βοὴ δ' ὠρώρει τῶν γυναικῶν ἐκάστη. καὶ κατεπλήσθησαν ἐς τὸ μεταίχμιον αἱ πολλαί. καὶ μάλιστα ἡ μήτηρ τοῦ μειρακίου, ἐπεὶ τὸ αἷμα εἶδε. καὶ ἡ νύμφη δ' ἀνεπήδησε, φοβηθεῖσα περὶ αὐτῷ. ἐν τοσούτῳ δ' ὁ Ἀλκιδάμας ἠείσατο, τοῦ Ζηνοθέμιδι συμμαχῶν. καὶ παραξας τῇ βακτηρίᾳ, τοῦ Κλεοδήμου μὲν τὸ κρανίον, τοῦ Ἕρμωνος δὲ τὸν σιαγόνα ἐπέτριψε. καὶ τῶν οἰκετῶν ἐνίους βοηθεῖν αὐτοῖς ἐπιχειροῦντας, κατέτρωσεν. εἰ μὴ ἀπετράποντο ἐκεῖνοι. ἀλλ' ὁ μὲν Κλεόδημος, ὀρθοῦ τῷ δακτύλῳ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Ζηνοθέμιδος ἐξώρυξε. καὶ τὸν ῥῖνα ἀπὸ σφῦρος, ἀπέτραξεν. ὁ δ' Ἕρμων, τὸν Δίφιλον ἐπὶ ξυμμαχίαν ἤγετο τοῦ Ζηνοθέμιδος, ἀφῆκεν ἐπὶ κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ κλιντῆρος. ἐτρώθη δ' ὁ Ἰσταῖος ὁ Γραμματικὸς, ἀμύνειν αὐτοῖς ἐπιχειρῶν, λάξ οἱμῳ εἰς τὰς ὀδόντας ὑπὸ τοῦ Κλεοδήμου, Δίφιλον εἶναι οἰηθέντος. ἔκειτο δὴ ὁ ἄθλιος κἀν τῷ αὐτῷ Ὅμηρον, αἷμ' ἐμέων. πλὴν παραχῆς γε, ὁ δακρύων μεστὴ ἦν πάντα. καὶ αἱ μὲν γυναῖκες, σκώπτουν, τῷ Χαιρέᾳ

hæc clamore coorto, utrique in alterum irruentes, ipsis avibus facies mutuò cædebant: ac barbis invicem prehensis ad opem vocabant, Hermon Cleodemum, Zenothemis Alcidamantem & Diphilum: atque alii ab hujus, alii ab illius partibus steterunt, præter unum Ionem, qui se neutrum servabat. Cæterùm illi consertis manibus pugnabant. Ac Zenothemis quidem, appositum Aristæneto scyphum è mensa sublatum, projecit in Hermonem. Atque hunc haud tetigit, aliò sed flexus aberrat. Verùm sponsi caput in duas partes divisit, alto gravissimoque vulnere. Itaque mulierum orta est vociferatio, mediumque in prælium insiliérunt multæ, cum primis autem mater adolescentis viso sanguine: sponsa etiam ei metuens prosiliit. Inter hæc strenuum se præbuit Alcidamas Zenothemidi opem ferens: & illiso suo baculo, Cleodemi quidem calvariam, Hermonis verò maxillam comminuit: & è famulis nonnullos ipsis opem ferre parantes, vulneravit: qui tamen non cesserunt. Verùm Cleodemus intentato digito Zenothemidi oculum effodit: tum admotus narem mordicus avulsit. Porrò Hermon Diphilum Zenothemidi suppetias venientem è sponda in caput præcipitem dedit. Sauciatus est & Istiæus Grammaticus, dum eos dirimere conatur, calce videlicet in dentes illius illiso, idque à Cleodemo, cùm hunc Diphilum esse putaret. Iacebat igitur miser ille, Sanguinem ab ore vomens, ut ejus Homerus ait. Præterea tumultus atque lachrymarum plena erant omnia: dum & mulieres ejularent, Chæreæ sponso cir-

σκελχθεῖσαι. οἱ δ' ἄλλοι, κατέπαυον. μέγιστον δ' ἦν ἁπάντων κακῶν ὁ Ἀλκιδάμας; ἐπὶ ἄπαξ τὸ καθ' ἑαυτὸν ἐπιέσθη παίσας τὸ σκευοφόρον. καὶ πολλοὶ ἂν εὖ ἴσθι ἔπεσον, εἰ μὴ κατέαξε τὸν βακτηρίαν. ἐγὼ δ' ὀρθὸς τὸν τοῖχον ὁρῶν ἐφεστώς, εὖ ὁρῶν ἕκαστα, οὐκ ἀναμιγὴς ἐμαυτῷ ἦν, ὑπὸ δ' Ἰταλίας διδαχθεὶς, ὡς ἔστιν ἐπισφαλὲς ἀμφλύειν πὲ τοιαῦτα. λαπίθας δ', καὶ Κενταύρους εἶδες ἄν, τραπέζας ἀνατρεπομένας, καὶ αἵματι ἐκπεπλησμένον, καὶ σκύφους ῥιπτουμένους. τέλος δ', ὁ Ἀλκιδάμας ἀνατρέψας τὸν λυχνίον, σκότος μέγα ἐποίησε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὡς τὸ εἰκὸς μακρῷ χαλεπώτερον ἐγεγένητο. καὶ γὰρ ὁ ῥᾳδίως δυπόρητον φαῦλος ἄλλο, ἀλλὰ πολλὰ ἐπράχθη, ἐν δεινὰ ἐν τῷ σκότῳ. καὶ ἐπεὶ παρῆν τις λύχνον ποτὲ κομίζων, κατελήφθη, Ἀλκιδάμας μὲν, τὸν αὐλητρίδα ἀπτόμενος, ἐν τοῖς βίαν συνεπεχείρει αὐτῇ ἀπεδύζων. Διονυσόδωρος δ', ἄλλο τι γελοῖον ἐφορμήσας πεποιηκὼς. σκύφον γὰρ ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ κόλπου, ἐξαναστὰς αὐτὸ. εἶτ' ἀπολογούμενος, Ἴωνα ἔφη ἀνελόμενον ἐν τῇ περιοχῇ, δῶσαι αὐτῷ, ὅπως μὴ ἀπόλοιτο. καὶ ὁ Ἴων κηδεμονικῶς ἔλεγε τοῦτο ποιεῖν ἕνεκα. ἐπὶ τούτοις, διελύθη τὸ συμπόσιον, τελευτήσαν ἐκ τῶν δακρύων. οὕτως εἰς γέλωτα ἐπὶ τῷ Ἀλκιδάμαντι, καὶ τῷ Διονυσοδώρῳ, καὶ Ἴωνι. καὶ οἵ τε τραγωιδοποιίαι, φορτικῶς ἐχόντες. καὶ μάλιστα ὁ πρεσβύτης Ζηνόθεμις ἀμφοτέραις, τῇ μὲν, τῷ ῥινός. τῇ δ', τῷ ὀφθαλμῷ ἐπειλημμένῳ, βοῶν ἀπόλλυμαι ὑπ' ἀλγηδόνων. ὥστε ἐκ τῶν Εὐριπίδου, καίπερ ἐκ κακοῦς ὄντες, δύο γὰρ ὀδόντας ἐξεκέκοπτο, ἀνώμωρτύρεσθαι,

circunfusæ, dumque alii has ſtudent compeſcere. Sed malorum omnium maximum erat Alcidamas, poſteaquam ſemel ad ſuum rediiſſet ingenium, obvium quemque feriens: multique in eo prælio cecidiſſent, ſcito, niſi baculum is fregiſſet. Ego autem rectus ſtans ad parietem, videbam ſingula, neque me admiſcebam, Iſtiæi edoctus exemplo, periculoſum eſſe conflictus iſtiuſmodi dirimere. Lapithas itaque Centauroſque vidiſſes, everti menſas, effundi ſanguinem, projici ſcyphos. Demum Alcidamas ſubverſa lucerna, maximas induxit tenebras. Iamque res, uti veriſimile eſt, atrocior multò eſſe cœpit, cùm non facile lumen aliud ſuppeteret, & multa ac gravia in tenebris commiſſa ſunt. Et cùm tandem aliquis lucernam afferret, deprehenſus eſt, Alcidamas quidem tibicinæ veſtem attollens, & per vim cum ea congredi properans, Dionyſodorus autem, alio quodam in facinore ridiculo proditus eſt. Nam ut ſurrexerat, ſcyphus è ſinu illius in ſolum decidit. Poſtea excuſans, Ionem ajebat in tumultu calicem ſublatum ſibi tradidiſſe, ne amitteretur. Id ita factum ſtudio aſſerebat Ion. His rebus dimiſſum eſt convivium à lachrymis in ridiculum exitum converſum: idque Alcidamantis, Dionyſodori, & Ionis gratia. Tum qui erant ſuccii, malè ſe habentes ſarcinæ inſtar deportabantur: maximè ſenex ille Zenothemis, pariter tum oculo, tum nare mutilatus, enecari ſe præ cruciatu clamans: adeò ut Hermon, quanquam ne ipſe quidem expers malorum (nam huic duo dentes fuerant excuſſi) palam atteſta-

λίγοιζα, μέμνησο μάρτυρά σ' Ζηνόθεμι, ὡς οὐκ ἀδιάφορον ἡγῇ τὸν πόνον. καὶ ὁ νυμφίος ἤ, ἀκεσαμένου τὸ τραῦμα τοῦ Διονίκου, ἀπήγετο εἰς τὴν οἰκίαν, πενταίας κατειλημμένος τὴν κεφαλήν, ἐπὶ τοῦ ζεύγους ἀναστηθείς. ἐφ' ᾧ τὴν νύμφην ἀπάξειν ἔμελλον, πικρὰς ὁ ἄθλιος τὰς γάμους ἐορτάσας. καὶ τῷ ἄλλων ἦ ὁ Διόνικος ἐπεμελεῖτο δὴ τὸ δυσκαθ. καὶ καθεύδήσαντες, ἀπήγοντο ἐμέσαντες οἱ πολλοὶ σὺν παῖς ὀδοῖς. ὁ μάρτυς Ἀλκιδάμας, αὐτοῦ ἔμενεν. οἱ γὰρ ἐδυνήθησαν συβαλεῖν τὸ ἄνδρα, ἐπεὶ ἅπαξ καθέβαλον ἐωυτὸν ἐπὶ τὸ κλίνης, πλαγίως ἐκάθευδε. τοῦτό σοι τέλος ὦ καλὲ Φίλων, ἐλάγετο τοῦ συμποσίου. ἦ ἄμεινον τὸ τραγικὸν ἐκεῖνο εἰπεῖν, τὸ, Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων. πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι Θεοί. καὶ τὰ δοκηθέντ', οὐκ ἐτελέσθη. ἀσφαλὲς γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀπέβη τῶν. ἐκεῖνό τε μεμάθηκα ἤδη, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς ἀπεράμονα ἔστι, συνεσπᾶσθαι τοιούτοις φιλοσόφοις.

testaretur: Memineris, inquiens, ô Zenothemis, ne posthac dolorem in mediis habendum ducas. At sponsus vulnere jam à Dionico curato, domum revectus est, fasciis revincto capite, eidem impositus vehiculo, quo sponsam erant abducturi. Atque ita miser ille amaras nuptias celebravit. Deinde etiam aliis pro sua virili remedium adhibebat Dionicus. Et postquam dormivissent, plerique mediis in viis vomentes, asportati sunt. Cæterùm inibi remanebat Alcidamas: hominem enim extrudere non poterant, postquam semel sese in spondam abjecerat, ibique transversus dormiebat. Hic fuit, ô bone Philo, convivii finis. Quapropter rectè illud quod in tragœdia scriptum reperitur hîc dixeris, Sunt fortunæ varii casus, Multaque non sperata faciunt Dii: Nec sperata eveniunt. Nam hæc sanè non expectatum exitum sortita sunt. Id-

que jam didici, non esse tutum, philosophis agitare convivium.

cui non sit opus, cum ejusmodi

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΡΙΗΣ ΘΕΟΥ.

DE SYRIA DEA.

ARGVMENTVM.

Argumentum operis ipse titulus indicat. Describit enim Syria dea templum, & sacra, & effigiem quoque. Facto narrationis initio à collatione reliquorum templorum, sacrorumque, qua in Syria sunt. Ac primùm quidem in genere commendat templum dea hujus, à sanctitate, miraculis, & opulentia. Deinde speciatim commemorat, & de origine ejus, quando videlicet, & à quibus conditum tradatur, & quanam ipsa Dea esse, à plerisque putetur. Post hac de ade templi, à quibus ea extructa fuerit, qua

ejus

ejus forma, qui situs sit. Item de signis ac statuis, quatum intra adem, tum extra visantur. Postremò autem & de sacerdotibus dea, de lacu & piscibus sacris, ad quos simulachra deorum, veluti per pompam quandam, visendi caussa quotannis exeunt. Praterea & de panegyricis conventibus, quæ ibi celebrentur, de Gallis & eorum ceremoniis, deque sacrificandi ritu ac legibus, insertis suo loco & Antiochi, & Combabi historiis, quorum alter Stratonicen novercam amavit: alter, ad evitandam ejusdem rei suspicionem, sibiipsi virilia præcidit. Atque in his nonnulla, ut videlicet illa de arca Noë (quem Lucianus, ut cæteri Græci quoque Deucalionem hic vocat) de Gallorum & sacerdotum purificatione, de vetito porcorum esu, & id genus alia ita traduntur, ut propemodum credi possit ex Iudæorum observationibus ac sacris pleraque illa transsumpta, sed tempore postea usumque adulterata ac depravata fuisse.

Ἔστιν δὲ Συρίη πόλις, ὑπὸ τοῦ μάλιστα ἀπὸ τοῦ Εὐφρήτεω ποταμοῦ. καλέεται ἱρὴ. καὶ ἔστιν ἱρὴ τῆς Ἥρης τῆς Ἀσσυρίης. δοκέει δέ μοι τόδε τὸ ὄνομα, ὅτε ἅμα τῇ πόλει οἰκεομένῃ ἐγένετο, ἀλλὰ τοῦμφανὲς οὐκ ἦεν, ἄλλο ἦεν. μᾶλλον δὲ σφισι, τῶν ἱρῶν μεγάλων γινομένων, ἐς τόδε ἡ ἐπωνυμίη ἀπίκετο. ἔθυε ταύτῃ ὧν τῇ πόλι ἔρχομαι ἐρέων, ὁκόσα οἱ αὐτῇ ἐστι. ἐρέω δὲ νόμους, τοῖσι, ἐς τὰ ἱρὰ χρέονται. καὶ πανηγύρεως, πέρι, ἄγεται. καὶ θυσίας, πέρι, ἐπιτελέεται. ἐρέω δὲ ὁκόσα δὲ ἔθυε τῶν τὸ ἱρὸν εἰσεμβάσι, μυθολογέουσι, καὶ τὴν ὅκως ἐγένετο. γράφω δὲ, Ἀσσύριος ἐών. καὶ τὰ, ἀπηκόσμησα τὰ μὲν, αὐτοψίῃ μαθών. τὰ δὲ, παρὰ τῶν ἱρέων ἐδάην. ὁκόσα δὲ ἐγὼ ἐμεῦ πρεσβύτερα, ἐγὼ ἱστορέω. Πρῶτοι μὲν ὧν ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν,

In Syria, non procul ab Euphrate fluvio est civitas, quæ vocatur Sacra: estque sacra Iunoni Assyriæ. Sed nomen hoc urbi, simul atque fuit condita, non inditum fuisse videtur: imò aliud illi erat antiquitus, cùm verò Magna Sacra ibi celebrarentur, hoc cognomentum accepit. De hac igitur civitate dicturus venio quæcunque in ea sunt. Dicam autem & leges, quibus utuntur in Sacris, & solennes conventus quos celebrant, & sacrificia quæ peragunt. Dicam & quæcunque de illis fabulantur, qui hoc templum consecrarunt, & quo pacto condita sit ædes ipsa. Ego autem scribo, Assyrius cùm sim: & eorum quæ narro, alia quidem ipse coràm vidi: alia verò à sacerdotibus edoctus sum. Quæcunque antiquiora me sunt, ab iis narrationem incipio. Primi hominum quos scimus, Ægyptii di-

1 *In Syria*] Lucianus hîc de Dea Syria varias recensèt opiniones, seu illa Atergatis, seu Astarte, seu quæcunque alia illa fuerit quæ in Hierapoli urbe colebatur, addit & sacra & eorum ritus quæ-ridenda potiùs quàm referenda erant. Cic. lib. 3. de Natur. Deor. *Cogn.*

1 Ἀσσύρ-

Αἰγύπτιοι λέγουσιν Θεῶν τε ὀνοίλω λαβεῖν, καὶ ἱερὰ ἵσασθαι, καὶ τεμένεα, καὶ πανηγύρεας ἐπιδείξαι. πρῶτοι δὲ ὀνόματα ἱερὰ ἔγνωσαν, καὶ λόγους ἱρὰς ἔλεξαν. μετὰ δὲ, ὑπὸ πολλοσῷ χρόνῳ, παρ' Αἰγυπτίων, λόγοι Ἀσσύριοι ἐς Θεὸς ἤκουσαν, καὶ ἱερὰ, καὶ νηοὺς ἤγειραν. οἱ τοῖσι, καὶ ἀγάλματα ἔστησε, καὶ ξόανα ἐπησαντο. τὸ δὲ παλαιὸν καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι ἀξόανοι νηοὶ ἔσαν. καὶ ἔστι ἱερὰ καὶ ἐν Συρίῃ, ὑ δὲ πολλοῦ τοῖς Αἰγυπτίοισι ἰσοχρονέοντα. τὰ, ἐγὼ πλείστα ὅπωπα. τό, μὲ Ἡρακλέα τὸ ἐν Τύρῳ, ὑ τοῦτο δὲ Ἡρακλέα, τὸ, Ἕλληνες ἀείδουσι, ἄλλα τὸ, ἐγὼ λέγω, πολλὸν ἀρχαιότερα, καὶ Τύριον ἥρω ἐόντα. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἱερὸν ἐν Φοινίκῃ μέγα, τὸ Σιδώνιοι ἔχουσι. ὡς μὲ αὐτοὶ λέγουσι, [1] Ἀστάρτης ἐστί. Ἀστάρτην δὲ ἐγὼ δοκέω Σελήναίην ἔμμεναι. ὡς δέ μοί τις τῶν ἱερέων ἀπηγέετο, Εὐρώπης ἐστὶ τὸ Κάδμου ἀδελφεής. ταύτην δὲ ἔσχεν Ἀγήνωρ ὁ βασιλῆος θυγατέρα, ἐπειδή τε ἀφανὴς ἐμηχάνεε, οἱ Φοίνικες τῷ νηῷ ἐπιμήσαντο, καὶ λόγῳ ἱερῷ ἐπ' αὐτῇ ἔλεξαν, ὅτι ἔσσαν καλή. Ζεὺς ἐπόθεε. καὶ τὸ εἶδος ἐς τοῦτον ἀμείψαν ἁρμόν, ἥρπασε. καί μιν ἐς Κρήτην φέρων, ἀπίκετο. τάδε μὲν καὶ τῶν ἄλλων Φοινίκων ἤκουον. καὶ τὸ νόμισμα, τῷ, Σιδώνιοι χρέωνται, τὸν Εὐρώπην ἐφεζομένην ἔχει τῷ ταύρῳ τῷ Διΐ. τὸν δὲ νηὸν, οὐκ ὁμολογέουσι Εὐρώπης ἔμμεναι. ἔχουσι δὲ καὶ ἄλλο Φοίνικες ἱερὸν, οὐκ Ἀσσύριον, ἀλλ' Αἰγύπτιον. τὸ, ἐξ Ἡλιουπόλιος ἐς τὴν Φοινίκην ἀπίκε-

dicuntur & Deorum notitiam accepisse, & templa constituisse, & lucos, ac celebritates edidisse. Primi autem & nomina sacra intellexerunt, & sermones sacros docuerunt. Deinde non multo tempore pòst, Assyrii ab Ægyptiis doctrinam de Diis acceperunt, sacra & templa erexerunt, in quibus simulachra posuerunt, & statuas dedicarunt. Porrò antiquitus apud Ægyptios templa statuis caruerunt. In Syria quoque sunt templa, non multo Ægyptiis tempore posteriora, quorum plurima ego vidi. Herculis quidem illud quod est Tyri, non hujus Herculis, quem Græci decantant: sed quem ego dico, multò vetustior est, & Tyrius heros. Est & aliud templum in Phœnicia, quod Sidonii tenent, Astartæ ut ipsi quidem dicunt: Astarten autem Lunam esse puto. Vtque mihi aliquis ex sacerdotibus narravit, Europæ illud est, Cadmi sororis: quam, cùm esset Agenoris regis filia, nec amplius appareret, Phœnices templo honorarunt: & sacrum de ipsa sermonem evulgarunt, Nimirum Iovem ejus amore captum quòd esset pulchra, forma in taurum mutata, eam rapuisse, & in Cretam deportasse. Atque hæc quidem etiam à cæteris Phœnicibus audivi: & nummus quo Sidonii utuntur, habet Europam, tauro, Iovi videlicet insidentem: sed ædem Europæ esse non confitentur. Habent & aliud templum Phœnices non Assyrium, sed Ægyptium, quod ex Heliopoli in Phœniciam pervenit: id quidem non

1 Ἀστάρτης] Leg. Scaliger ad Varron. 4. Ling. Latin. Achill. Tat. l. 1 Tertullian. Apolog. cap. 24. *unicuique etiam provinciæ & civitati suus Deus est, at Syriæ Astartes.* Xiphilin. Quidam Iunonem esse contendunt, alii Venerem. *Bourd.*

το. ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ὄπτομαι. μέγα δ' ἐστὶ τόδε, καὶ ἀρχαῖον ἐστι. εἶδον δ' ἐγὼ ἐν Βύβλῳ μέγα ἱερὸν Ἀφροδίτης Βυβλίης. ἐν τῷ, καὶ τὰ ὄργια ἐς Ἄδωνιν ἐπιτελέουσι. ἑορτὴν δ' ἐγὼ τὰ ὄργια. λέγουσι γὰρ δὴ ὧν τὸ ἔργον τὸ ἐς Ἄδωνιν τοῦτο δρῶσιν, ἐν τῇ χώρῃ τῇ σφετέρῃ γηγενές. καὶ μήμην δὲ πάσῃ τε, τύπτοντές τε ἑωυτοὺς ἔτεϊ, καὶ θρηνέουσι, καὶ τὰ ὄργια ἐπιτελέουσι. καὶ σφισι μεγάλα πένθεα ἀνὰ πᾶσαν χώρην ἵσταται. ἐπὰν δὲ κοπτόμενοι τύπτωνται τε, καὶ ἀποκλαύσωνται, πρῶτα μὲν κατορύσσουσι τῷ Ἀδωνίδι, ὥσπερ ἐόντι νέκυι. μετὰ δὲ, τῇ ἑτέρῃ ἡμέρῃ, ζώειν τέ μιν μυθολογέουσι, καὶ ἐς τὴν ἠέρα πέμπουσι, καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρέονται, ὥσπερ Αἰγύπτιοι, ἀποτιννύντες Ἄπι. γυναικῶν δὲ, ὁπόσαι οὐκ ἐθέλουσι ξυρέεσθαι, τοιήνδε ζημίην ἐκτελέουσι. ἐν μιῇ ἡμέρῃ, ἐπὶ πρήσι τὰ ὤνητὰ ἴσαται. ἡ δὲ ἀγορὴ, μούνοισι ξείνοισι πωλέεται. κατὰ μισθὸς ἐς τὸν Ἀφροδίτην, θυσίη γίνεται. εἰσὶ δὲ ἔνιοι Βυβλίων, οἳ λέγουσι ὧδε σφίσι πεπρῆσθαι τὸν Ὀσιριν τὸν Αἰγύπτιον. καὶ τὰ πένθεα, καὶ τὰ ὄργια, οὐκ ἐς τὸν Ἄδωνιν, ἀλλ' ἐς τὸν Ὀσιριν πάντες πεπρήκασι. ἐρέω δὲ ὁκόθεν καὶ τάδε πέπυσμαι. κεφαλὴ ἐκφέρεται ἔτεϊ ἐξ Αἰγύπτου ἐς τὴν Βύβλον ἀπικνέεται, πλέουσα τὸν μεταξὺ πλόον, ἐπτὰ ἡμερέων. καὶ μιν οἱ ἄνεμοι φορέουσι θείῃ ναυτιλίῃ. πέφατται δὲ ἐδαμᾶ, ἀλλ' ἐς μόνην τὴν Βύβλον ἀπικνέεται. καὶ ἔστι τὸ σύμπαν, θῶυμα. καὶ τοῦτο ἐκφέρεται ἔτεϊ γίγνεται, τὸ, καὶ ἐμοῦ παρεόντος ἐν Βύβλῳ ἐγένετο. καὶ τὴν κεφαλὴν ἐθησάμην Βυβλίνην. ἔνι δὲ ἄλλο θῶυμα ἐν τῇ χώρῃ τῇ Βυβλίῃ. ποταμὸς ἐκ τοῦ Λιβάνου τοῦ ὄρεος, ἐς τὴν ἅλα ἐκδιδοῖ. ὄνομα τῷ ποταμῷ Ἄδωνις

non vidi, sed & hoc magnum est, & vetustum. Vidi etiam Bybli, magnum Bybliæ Veneris templum, in quo ritus quosdam sacros in Adonidem peragunt: quos ego novi. Nam quod aper in Adonim egit, hoc in suo solo factum esse dicunt: atque in rei memoriam, singulis annis verberantur, & lamentantur, rituſque sacros peragunt, magnique luctus per regionem ipsis indicuntur. Et postquam verberandi, & plorandi finis factus est, primùm quidem Adonidi tanquam defuncto inferias agunt. Postea verò altero die eum vivere fabulantur, & in aërem mittunt, & capita detondent, ut Ægyptii, quum mortuus est Apis. Quæcunque autem mulieres tonderi nolunt, talem pœnam exolvunt. Diem unum ad quæstum corpore faciendum prostant. Forum autem illud solis peregrinis exhibetur: & quod inde mercedis auferunt, hoc Veneri in sacrificium datur. Sunt autem ex Bybliis nonnulli, qui dicunt apud se humatum esse Osirim Ægyptium: luctusque & ritus hosce, non Adonidi, sed Osiridi omnes fieri: cujus rei dicam unde fidem faciant. Caput unoquoque anno ex Ægypto Byblum, defertur, septem diebus, quantum spatii ex illa in hanc est, enatans: ipsumque venti divina quadam navigatione ferunt: nec usquam alio vertitur, sed solam Byblum perfertur: totaque res ea est admiranda. Atque id fit quotannis, cumque Bybli essem, factum est: caputque vidi papyraceum. Porrò etiam alia res admiranda est in terra Bybliorum. Fluvius quidam ex Libano monte in mare defertur: fluvio nomen

est

ἐπικέα). ὁ δὲ ποταμὸς, ἐκφέρει ἐπὶ θάλασσαν αἱμάσσεται, καὶ τὴν χροιὴν ἀλίσας, ἐκπίπτει ἐς τὴν θάλασσαν, καὶ φοινίσσει τὸ πολλὸν τοῦ πελάγους, καὶ σημαίνει τοῖς Βυβλίοις τὰ πένθεα. μυθέονται δὲ ὅπ ταυτησὶ τῇσι ἡμέρῃσι, ὁ Ἄδωνις ἐνὶ τῷ Λιβάνου πίπτωσιν). καὶ τὸ αἷμα ἐς τὸ ὕδωρ ἐρχόμενον, ἀλλάσσει τὴν ποταμὸν, καὶ τῇ ῥόῃ τὴν ἐπωνυμίην διδοῖ. ταῦτα μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσι. ἐμοὶ δέ τις ἀνὴρ Βύβλιος, ἀληθέα δοκέων λέγειν, ἕτερόν ἀπηγέετο τοῦ πάθεος αἰτίην. ἔλεγε δὲ ὧδε. ὁ Ἄδωνις ὁ ποταμὸς ὧν ξείνε, ἀπὸ τοῦ Λιβάνου ἔρχεται). ὁ δὲ Λίβανος, χώρῃ ξανθοτάτῃ ἐστὶ. ἄνεμοι ὧν τῇσι χρὴ σκιεινῇσι τὰ ἡμέρῃσι ἰσταμένοι, τὴν γῆν τὸ ποταμοῦ ἐπιφέρουσι, ἐῤῥύσαν ἐς τὰ μάλιστα μιλτώδεα. τὴ δὲ γῆ μιν, αἱματώδεα τίθησι. καὶ τῶδε δὲ πάθεος αὐτὸ τὸ αἷμα, τὸ, λέγουσι, ἀλλ' ἡ χώρη αἰτίη. ὁ μὲν μοι Βύβλιος, τοσαῦτα ἀπηγέετο. εἰ δὲ ἀτρεκέως ταῦτα ἔλεγε, ἐμοὶ μὲν δοκέει καὶ θεία ἐστὶ δὲ ἀνέμου ἡ σωτηρίη. ἀνέβην δὲ ἐς τὸν Λίβανον ἐκ Βύβλου, ὁδὸν ἡμέρης, πυθόμενος αὐτόθι ἱρὸν ἀρχαῖον ἱερὸν Ἀφροδίτης ἔμμεναι, τὸ, Κινύρης ἵδρυτο. καὶ εἶδον τὸ ἱρὸν, καὶ ἀρχαῖον εὗρον. τάδε μὲν ἐστὶ τὰ ἐν τῇ Συρίῃ ἀρχαῖα, καὶ μεγάλα ἱερά. τοσαῦτα δὲ ἐόντων, ἐμοὶ δοκέειν, οὐδὲν τῷ ἐν τῇ ἱερῇ πόλῃ μεῖζον ἔμμεναι, οὐδὲ νηὸς ἄλλου ἀγιώτερος, οὐδὲ χώρη ἄλλη ἱερωτέρη. ἔνι δὲ ἔργα ἐν αὐτῷ πολυτελέα, καὶ ἀρχαῖα ἀναθήματα, καὶ πολλὰ θωύματα, καὶ ξόανα θεοπρεπέα. καὶ θεοὶ δὲ κατὰ αὐτοῖσι ἐμφανέες. Ἱδρῶτα δὲ ὧν παρὰ σφίσι τὰ ξόανα, καὶ

est Adonis. Hic quotannis cruore inficitur, amissoque colore in mare delabitur: magnamque pelagi partem cruentat, tempusque lugendi Bybliis indicat. Fabulantur autem Adonim hisce diebus in Libano sauciari, unde in aquam delatus sanguis: fluvii colorem mutet, eidemque nomen det. Atque hæc quidem vulgo dictitant. Sed vir quidam Byblius, mihi vera dicere visus, aliam hujus rei causam narravit. His verbis. Fluvius hic Adonis, ô hospes, per Libanum defertur, cujus terra est admodum flava: quam minio simillimam, venti vehementes diebus illis exorientes, in fluvium deferunt: eaque facit ut cruentus videatur: ita non sanguis, quem ajunt, sed terra hujusce rei causa est. Ac Byblius quidem hæc mihi narravit. Quæ si vera sunt, divinus admodum hic venti ortus mihi videtur. Cæterùm ex Byblo in Libanum ascendi, confecto diei unius itinere, cùm audivissem ibi esse antiquum Veneris templum, quod Cinyras dedicarat. Quod templum vidi pervetustum. Atque hæc quidem in Syria sunt antiqua & magna templa. Quæ cùm multa sint, nullum tamen, quantum mihi videtur, majus eo est, quod in sacra civitate habetur, neque etiam ædes alia sanctior, nec terra magis sacra. In eo autem sunt, & pretiosa opera, & antiqua donaria, & mirabilia multa, Deorumque statuæ, Diique ipsis admodum conspicui. Nam statuæ sudant, moventur, & oracula edunt,

1 Ἱδρῶτα] De his imaginum sudoribus Ioseph. Scaliger ad Tibullum lib. 2. & Dan. Heins. ad Sil. Ital. *Bomd.*

κινέεται, ἐ χρησμηγορίῃ. καὶ βοὴ ἦ πολλάκις ἐγήγερθ' ἐν τῷ νηῷ, κλειθέντ@ δ' ἱρῦ. καὶ πολλοὶ ἤκουσαν. ναὶ μὴν ἐ ὄλβῳ πίεζ, ἐν τοῖσι ἐγὼ οἶδα, πᾶσιν ἐσι. πολλὰ γὰρ αὐτοῖσι ἀπικέεται χρήμαθ', ἐκ τε Ἀραβίης, ἐ Φοινίκων, ἐ Βαβυλωνίων. καὶ ἄλλα ἐκ Καππαδοκίης. τὰ ἦ, καὶ Κίλικες φέρουσι. τὰ ἦ, Ἀσσύριοι. εἴδον ἦ ἐγὼ ἐ τὰ, ἐν τῷ νηῷ λάθρῃ ἀποκείμενα, ἐσθῆτα πολλὴν, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐς ἄργυρον, ἢ ἐς χρυσὸν ἀποκέεται). ἐορτὴ μὲν γὰρ, καὶ πανηγύρεες, ἀνθρώποισι ἄλλοισι ἀνθρώπων τοσαίδε ἀπεδέξαντ). ἱστορέοντι δέ μοι ἑτέων πίεζ, ὁκόσα τῷ ἱρῷ ἐσι, καὶ τὸν Θεὸν αὐτὸν, ἣν τινα δοκέουσι, πολλοὶ λόγοι ἐλέγοντο. οἱ μὲν, οἱ μὲ, ἱρῆι. οἱ δὲ, ἐμφανέες. οἱ ἦ, κάρτα μυθώδεες. καὶ ἄλλοι, βάρβαροι. οἱ μὲν, τοῖσι Ἕλλησι ὁμολογέοντες. τὸν, ἐγὼ παύρῳ μὲ ἐρέω, δίκημα ἦ ἐδαμᾷ. οἱ μὲν ἂν πολλοὶ, Δευκαλίωνα τ' Σκύθεα τὸν ἱρὸν εἶσαν λέγουσι. τῦτον Δευκαλίωνα, ἐπὶ ἔ, τὸ πολλὸν ὕδωρ ἐχύσετο. Δευκαλίων@ ἦ πίεζ, λόγον τὸν Ἑλλησι ἤκουσε, τ', Ἕλληνες ἐπ' αὐτῷ λέγουσι. ὁ ἦ μῦθος, ὧδε ἔχ. ἥδε ἡ γένεη, οἱ νῦν ἄνθρωποι, ἐ πᾶσι τοι ἐγένε@. ἀλλ' ἐκείνη μὲν ἡ γένεη, πάντες ὄλοντ@. ὅτοι ἦ, γέν@ ἔ δευτέρη εἰσί. τὸ, αὖτις ἐκ Δευκαλίων@ ἐς πλῆθὺν ἀπίκε@. ἐκείνων ἦ πίεζ τ' ἀνθρώπων, τάδε μυθέον). ὑβρίσαντ κάρτα ἐόντες, ἀθέμιστα ἔρξα ἔτρεσσον., ὥτε γὰρ ὄρκια ἐφύλασσον, ὥτε ξείνυς ἐδέκν@, ὥτε ἱκετέων ἠνείχν@, ἀνὰ ἂν σφίσι ἡ μεγάλη συμφορὴ ἀπίκε@. αὐλὴκα ἡ γῆ πολλὸν ὕδωρ ἐκδιδοῖ, καὶ ὄμβροι μεγάλοι ἐγένοντ@, καὶ οἱ ποταμοὶ κατέβησαν μέζονες, καὶ ἡ θάλασσα ἐπὶ πολλὸν ἐδουν, & clauſo templo clamor in æde ſæpenumero eſt coortus, quem audivêre multi. Quinetiam in iis quæ novi, præcipuæ ſunt opes. Nam multæ res ipſis afferuntur, ex Arabia, Phœnicibus, & Babyloniis: item aliæ ex Cappadocia, aliaſque Cilices afferunt, alias Aſſyrii. Præterea vidi quæ in æde ſecretò repoſita ſunt, veſtes videlicet multas, & quæcunque in argentum, aurum-ve ſunt converſa. Nam feſta, celebritateſque nullibi gentium tot receperunt. Porrò mihi de annis inquirenti, quot jam ſtetiſſet templum, quamque ipſi Deam eſſe putarent, multa dicebantur: quorum alia erant ſacra, alia manifeſta, alia admodum fabuloſa, alia barbara, alia cum Græcis conſentientia, quæ referam quanquam ea nullatenus probo. Complures igitur Scytham illum Deucalionem, eum puta Deucalionem, cujus temporibus aquarum diluvium fuit, templum hoc conſecraſſe tradunt. Apud Græcos autem, quod illi de Deucalione dicunt, audivi: ſicque ſe habet fabula. Hanc hominum generationem quæ nunc eſt, ab initio nequaquam fuiſſe, ſed eam quæ tum fuit totam interiiſſe. Hos autem homines qui nunc ſunt, ſecundi generis eſſe, quod rurſus à Deucalione in multitudinem excrevit. De illis autem hominibus hæc tradunt: eos cum eſſent admodum contumelioſi: nefaria perpetraſſe juramentum non obſervando, hoſpites non recipiendo, ſupplices non ferendo. Quam ob cauſam in magnam calamitatem incidiſſent: quum terra protinus aquam multam effudit, imbres magni ingruerunt, fluvii majores decurrerunt, atque in tan-

λὸν ἀνῆκε, ἐς ὃ πάντα ὕδωρ ἐχώρησε, καὶ πάντας ὤλεσε. Δευκαλίωνα δὲ, μοῦνον ἀνθρώπων ἐλιπεῖν ἐς γενεὴν δευτέρην, σώζεσθαι τε, καὶ ἐς κιβωτὸν εἰσελθόντα. ἐσελθεῖν δὲ οἱ σωτηρίης ἕνεκα. καὶ δὴ καὶ ἐσελθεῖν, ἔχοντα μεγάλην, τὴν, αὐτὸς ἔσχε, ἐς ταύτην ἐσοικίσαι παῖδάς τε, καὶ γυναῖκας ἑωυτοῦ, ἐσιέναι. ἐσβαίνειν δὲ οἱ, ἀπίκοντο σύες, καὶ ἵπποι, καὶ λεόντων γένεα, καὶ ὄφιες, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐν γῇ νέμονται πάντα ἐς ζεύγεα. ἐσῆλθε, πάντα ἐδέκετο. καί μιν οὐκ ἐσίνοντο, ἀλλὰ σφίσι μεγάλη διόδῳ φιλίη ἐγίνετο. καὶ ὁ μὲν λάρναξ πάντας ἔκαλυπτεν, ἔστε τὸ ὕδωρ ἐπεκράτησε. τὰ, μὲν Δευκαλίωνος πέρι, Ἕλληνες ἰσφέρουσι. τὰ δὲ μετὰ ταῦτα, λέγεται λόγος ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἱρῇ πόλῃ μεγάλως ἀξιοῦσθαι, ὅτι ἐν τῇ σφετέρῃ χώρῃ, χάσμα μέγα ἐγένετο, καὶ τὸ συμπαν ὕδωρ κατεδέξατο. Δευκαλίωνα δὲ, ἐπὶ τούτῳ ἐγένετο, βωμὸς τε ἵδρυται, καὶ νηὸν ἐπὶ τῷ χάσματι Ἥρης ἄγιον ἐφίσασι. ἐγὼ δὲ, καὶ τὸ χάσμα εἶδον, καὶ ἔστι ὑπὸ τῷ νηῷ, κάρτα μικρόν. εἰ μὲν ὧν πάλαι γε μέγα ἦν, νεῶ τοιούτῳ ἐχώρησε, οὐκ οἶδα. τὸ δὲ ἐγὼ εἶδον, μικρόν ἐστι. σῆμα δὲ τοῦδε ἱστορίης, τόδε φέρουσι. δὶς ἑκάστου ἔτεος ἐκ θαλάσσης ὕδωρ ἐς τὸν νηὸν ἀφικνέεται. φέρουσι δὲ οὐκ ἱρέες μοῦνον, ἀλλὰ πᾶσα Συρίη, καὶ Ἀραβίη, καὶ ὅσοι ἔξω Εὐφρήτεω, πολλοὶ ἐπιχώριοι ἐς θάλασσαν ἔρχονται, καὶ πάντες ὕδωρ φέρουσι. τὸ, πρῶτα μὲν ἐν τῷ νηῷ ἐκχέουσι. μετὰ δὲ, ἐς τὸ χάσμα κατίεται, καὶ δέκεται τὸ χάσμα μικρὸν ἐὸν, ὕδατος πολλοῦ. τὰ, δὲ ποιέοντες, Δευκαλίωνα ἐν τῷ ἱρῷ τόνδε νόμον θεσπίσαι λέγουσι, συμφορῆς τε, καὶ δυσ-

tantum intumuit mare, ut omnia essent aqua, & omnes perierint. Deucalion autem solus hominum relictus est in secundam generationem, prudentiæ, & pietatis gratia. Servatus autem fuit hoc pacto. Magnam quandam arcam, quam ipse habebat, liberis & uxore in eam impositis, conscendit. Ingredientem sequuti sunt apri, equi, leones, serpentes, & alia quæcunque in terra pascuntur, bina cuncta. Quæ omnia excepit: nec ipsum lædebant: sed magna inter eos divinitus erat concordia: unaque in arca omnes navigarunt, quandiu aqua superavit. Atque hæc quidem de Deucalione Græci tradunt. De iis autem quæ deinceps sequuta sunt, quiddam ab incolis Sacræ civitatis refertur, magna dignum admiratione, mirum sua in regione factum ingentem hiatum, qui universam aquam absorbuit. Tum Deucalionem aras fecisse, suprague hiatum ædem Iunoni sacram erexisse. Ego verò hiatum illum vidi, qui sub æde admodum est exiguus: verùm nescio fuerit-ne olim magnus nunc verò ejusmodi factus. Is utique quem vidi parvus est. Signum autem quo historiæ huic fidem faciant, hoc peragunt. Bis quotannis ex mari aqua in ædem defertur: quam non sacerdotes modò ferunt, sed tota Syria, & Arabia, & qui trans Euphratem habitant, multi homines ad mare veniunt, indeque omnes aquam afferunt, quam in æde primùm effundunt: deinde ea in hiatum delabitur, ab eo quavis parvo, ingens aquæ copia recipitur. Qui hæc faciunt, Deucalionem eo in templo legem hanc tulisse dicunt, in calamita-

γασίης μνῆμα ἔμμεναι. ὁ μὲν οὖν ἀρχαῖος αὐτοῖς λόγος ἀμφὶ τῇ ἰρῇ, τοιόσδέ ἐστι. ἄλλοι δ', Σεμιράμιος τῆς Βαβυλωνίης, τὴν, δὴ πολλὰ ἔργα ἐν τῇ Ἀσίῃ ἐστὶ, ταύτην τὸ τόδε τὸ ἄδος εἶναι νομίζουσι. οὐκ Ἥρῃ δ' εἶναι, ἀλλὰ μητρὶ ἑωυτῆς. τὴν, Δερκετὼ ὄνομα. Δερκετὼς δ' εἶδος ἐν Φοινίκῃ ἐθηησάμην, ἤνεμα ξένον, ἡμισέη μὲν, γυνή. τὸ δ' ὀπίσω ἐκ μηρῶν ἐς ἄκρους πόδας, ἰχθύος ἐρὴ κάτειναι δ'. ἡ δ' ἐν τῇ ἰρῇ πόλῃ, πᾶσα γυνή ἐστι. πίσιες δ' τῷ λόγῳ αὐτοῖσι, ἐκ κάρτα ἐμφανέες. ἰχθύας, χρῆμα ἱερὸν νομίζουσι, καὶ ὅκοτε ἰχθύων ψαύσωσι. ὄρνιθας τὲ μὲν ἄλλας, σιτέονται, τρυγόνα δ' μοῦνον, ἐ σιτέονται, ἀλλὰ σφίσι ἱρὴ ἐστί. τὰ δὲ γιγνόμενα, δοκέει αὐτοῖς ποιέειν, Δερκετοῦς, τῇ Σεμιράμιος εἵνεκα. τὸ μὲν, ὅτι Δερκετὼ μορφὴν ἰχθύος ἔχει. τὸ δὲ, ὅτι τὸ Σεμιράμιος τέλος, ἐς τελευτὴν ἀπίκετο. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν νυν, ὅτι Σεμιράμιος ἔργον ἐστὶ, πέρα κου δίκαιος. Δερκετοῦς δὲ τὸ ἱρὸν ἔμμεναι, ἥδομαι πείθομαι, ἐπεὶ καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι ἔνιοί εἰσι, οἳ ἰχθύας ἐ σιτέονται, καὶ τάδε ἐ Δερκετοῖ χαριζόμενοι. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος λόγος ἱερὸς, τὸν, ἐγὼ σοφῷ ἀνδρὸς ἤκουσα. ὅτι μὲν Θεὴ, Ῥέης ἐστί. τὸ δὲ ἱρὸν, Ἄττεω ποίημα. Ἄττης δὲ ἦν ὁ Λυδὸς μὲν ἦν, πρῶτος δὲ τὰ ὄργια τὰ ἐς Ῥέην ἐδιδάξατο. καὶ τὰ, Φρύγες, τῇ Λυδοὶ, τῇ

tis & beneficii monumentum. Quare antiqua apud illos fama de templo, est hujusmodi. Alii autem Babyloniam illam Semiramidem, cujus multa per Asiam extant opera, hoc templum consecrasse putant, non Iunoni, sed matri suæ, cui Derceto fuit nomen. Dercetûs autem imaginem in Phœnicia vidi, spectaculum insolitum. Erat dimidia parte mulier: & quantum à femoribus ad pedes imos protenditur, in piscis caudam desinebat. Sed quæ est in Sacra civitate, tota est mulier. Porrò argumenta quibus huic narrationi fidem faciant, clara non habent. Pisces sacros putant, nec pisces attingunt unquam. Ex avibus, alias quidem edunt, sed solam columbam non edunt, quæ sacra ipsis est. Et quòd hæc ita fiunt, placet ipsis Dercetûs & Semiramidis gratia fieri: hoc quidem, quia Derceto piscis formam habet: illud quia Semiramis ad postremum in columbam versa est. At ego ipsam quidem ædem Semiramidis opus esse, forsan admiserim. Sed Dercetûs sacram esse nequaquam credo: quando & apud Ægyptios nonnulli sunt, qui piscibus non vescuntur, neque id Dercetûs in gratiam faciunt. Fertur autem & alius sermo sacer, quem ego à sapiente viro accepi: scilicet Rheam esse, Deam illam: templum autem Attæ opus. Porrò Attes genere fuit Lydius, primusque sacra in Rheæ honorem, tradidit. Ac quibus Phrygos, Lydi,

1 Τῆς Δερκετοῦς] Leg. Scal. ad Varr. locum cit. *Bourd.*

2 Ἰχθύας, χρῆμα ἱερὸν νομίζουσι] Et hac de causa piscator Heliodorus cum suis multoties rete jecisset, huic Deæ suspendit lib. 6. Anth.

Φαίμονι τῇ Συρίῃ μάτην περίζευ Ἡλιόδωρος
Δίκτυον, ἐκ γὰρ πω σ' ἔθετο σεμνὸς Ἰχθύς. Idem.

1 Ἄτ-

Σαμοθρᾳκες ἐπιτελέουσι, Ἄττεω πάντα ἔμαθον. ὡς γάρ μιν ἡ Ῥέη ἔτεμε, βίου μὲν ἀνδρηίου ἀπεπαύσατο, μορφὴν δὲ θηλέην ἠμείψατο, καὶ ἐσθῆτα γυναικηίην ἐνεδύσατο. καὶ ἐς πᾶσαν γῆν φοιτέων, ὄργιά τε ἐπετέλεε, καὶ τὰ, ἔπαθε ἀπηγέετο, καὶ Ῥέῃ τιθείδι. ἐν τοῖσι, καὶ ἐς Συρίην ἀπίκετο. ὡς δὲ οἱ πέριξ Εὐφρήτεω ἄνθρωποι, ὅτε αὐτὸν, ὅτι ὄργια ἐδίδασκε, ἐν τῇ δὲ τῷ χώρῳ τὸ ἱρὸν ἐποιήσατο. σημήια δὲ ἦ Θεὸς τὰ πολλὰ ἐς Ῥέην ἀπίκεε. λέοντες γάρ μιν φέρουσι, καὶ τύμπανον ἔχει, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πυργοφορέει, οἰκοίην Ῥέην Λυδοὶ ποιέουσι. ἔλεγε δὲ καὶ Γάλλων πέρι, οἳ εἰσὶ ἐν τῷ ἱρῷ, ὅτι Γάλλοι Ἥρῃ μὲν ἐόντας, Ῥέῃ δὲ πιμνοντας, καὶ Ἄττεα μιμέονται τὰ, δή μοι ἀσεβείη μὲ δοκέει ἔμμεναι, ἀληθέα δὲ, οὐ. ἐπεὶ καὶ περ τομῆς, ἄλλην αἰτίην ἤκουσα πολλὸν πιστοτέρην. ἄνδρα δέ μοι τὰ, λέγουσι περὶ ἱρῆ τέρεα, τοῖσι Ἕλλησι τὰ πολλὰ ὁμολογέοντας. τὸν μὲν Θεὸν, Ἥρην δοκέοντες, τὸ δ' ἔργον, Διονύσου Σεμέλης ποίημα. καὶ γὰρ δὴ Διόνυσος ἐς Συρίην ἀπίκετο, κείνην ὁδὸν, τὴν, ἦλθε ἐπ' Αἰθιοπίην καὶ ἔστι πολλὰ ἐν τῷ ἱρῷ Διονύσου ποιητέα σήματα. ἐν τοῖσι, καὶ ἐσθῆτες βάρβαροι, καὶ λίθοι Ἰνδοὶ, καὶ ἐλεφάντων κέρεα, τὰ Διόνυσος ἐξ Αἰθιόπων ἤνεικε. καὶ φαλλοὶ ἑξάστοι ἐν τοῖσι προπυλαίοισι δύο κάρτα μεγάλοι. ἐπὶ τοῖ, ἐπίγραμμα τοιόνδε ἐπιμέτρεται, Τόσδε φαλλὸς Διόνυσος, Ἥρη μητρυιὴ ἀνέθηκε ἐμοὶ μὲ ὦν, καὶ τάδε δέκεό. ἐρέω δὲ καὶ ἄλλο, τί ἐστι ἐν τῷ νηῷ Διονύσου ὄργιον. Φαλλὸς Ἕλληνες, Διονύσῳ ἐγείρουσι. ἐπὶ τοῖ, καὶ τοιόνδε π

di, Samothraces utuntur, ea omnia ab Atte didicerunt. Postquam enim ipsum castravit Rhea, vitam quidem virilem agere desiit, formam autem femininam assumpsit, vestemque muliebrem induit. Atque ita per omnem terram obambulans, sacra passim peragebat, quæque passus esset, narrabat: Rheamque celebrabat. Inter quæ & in Syriam venit: & cùm qui trans Euphratem habitant, neque ipsum, neque sacra reciperent: hoc in solo templum constituit: multaque adsunt signa Deæ, quæ faciunt ut Rhea videatur. Leones enim ipsam ferunt, habetque tympanum, & super capite turrim gestat qualem Rheam Lydi fingunt. Dicebat autem & de Gallis idem, qui in templo sunt Gallos non Iunoni, sed Rheæ castrari, & Atten imitari. Hæc mihi decora quidem videntur, at non vera: siquidem castrationis causam aliam multò fide digniorem audivi. Placent verò mihi hæc quæ de templo dicunt, in quibus cum Græcis consentiunt: Deam quidem Iunonem putantes esse, ipsum autem opus Bacchi Semeles filii. Etenim Bacchus in Syriam venit, eo itinere quo in Æthiopiam est profectus. Multaque in templo sunt indicia, quæ Bacchum authorem comprobant. Inter quæ & vestes barbaræ, & lapilli Indici, & elephantorum cornua, quæ Bacchus attulit ex Æthiopia. Etiam priapi stant in vestibulis, duo admodum magni, quibus inscriptum est hoc epigramma. Hos posui Bacchus tibi Iuno noverca priapos. Ac mihi quidem vel ista sufficiunt. Cæterum aliud quoque dicam, quis sacrorum sit ritus in æde Bacchi. Græci priapos Baccho erigunt: in quibus & tale quiddam portant,

φέρυσι, [1] ἄνδρας μικρεὺς ὀκ ξύλε πατοιημμένες, μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας. καλέονται ἢ τάδε, νευρόσπαστα. ἔστι ἢ ὃ τόδε ἐν τῷ ἱρῷ. ἐν δεξιᾷ ἕδος ἐστὶ, κάθηται σμικρὸς ἀνὴρ χάλκεος, ἔχων αἰδοῖον μέγα. τοσαῦτα μὲν ἀμφὶ τῇ οἰκίσει ἕδε ἱρῦ μυθολογέουσι. ἤδη δὲ ἐρέω ὃ ἕδος ποιεῖ, ἢν ἐπιτύχω, καὶ ὅτις μιν ἐποιήσατο. λέγουσι τὸν νεὼν τὸν πρὸ τοῦ εἶναι, μὴ ἔμμεναι τὸν τῦδε ἀρχὴν μεγαλωμένον, ἀλλ' ἕτερον μὲν, κατεσχηκέναι χρόνῳ ὕστερον. τὸ δὲ νῦν ἐόν, Στρατονίκης ἔμμεναι πρόπολον, γυναικὸς ἕδε Ἀσσυρίων βασιλῆος. δοκέει δέ μοι ἡ Στρατονίκη ἐκείνη ἔμμεναι, τὸ, ὁ θεράπων ἐρήσεται. τὸ, ἤλεγξε ἕδε ἰητρὸς ἐπιτοίη. ὡς γὰρ μιν ἡ συμφορὴ κατέλαβε, ἀμηχανίαν τῷ κακῷ, αἰχρῇ δοκέουσα, καὶ ἡσυχίην οὐόσης. ἔκειτο δὲ ἀλλάων ἀδέν. καί οἱ ἤ τε χροιὴ παμπαν ἐτέρπετο, καὶ τὸ σῶμα δὶ ἡμέρης ἐμαραίνετο. ὁ δὲ ἰητρὸς, ὡς εἶδέ μιν ἐς ἀδὲν ἐμφανὲς ἀρρωπέοντα, ἔγνω τὴν νοῦσον ἔρωτα ἐμμεμαῖα. ἔρωτα δὲ ἀφανέα πολλὰ σημήϊα, ὀφθαλμοί τε ἀδευέες, καὶ φωνὴ, καὶ χροιὴ, καὶ δάκρυα. μεγάλων δὲ τούτων, ἐπίες. χειρὶ μὲν τῇ δεξιῇ ἔχε ἕδε νεηνίσκε τὴν καρδίην, σμάλεες δὲ τὰς ἀνὰ τὴν οἰκίην πάσας. ὁδὲ, τὸ μὲν ἄλλων ἐσιόντων πάντων, ἐν ἠρεμίῃ μεγάλῃ ἦν. ὡς δὲ ἡ μητρυιὴ ἀπίκετο τὴν τε χροιὴν ἠλλάξατο, καὶ ἐρύθεσι ἄεξατο, καὶ τρόμῳ ἔχετο. καὶ ἡ καρδίη ἀνεπάλλετο. τὰ δὲ γενόμενα ἐπεσήμηνε τὸν ἰητρὸν, ὅτι ἐρᾷ τῆς μητρυιῆς. ἐπεὶ δὲ ἐκ τοῦ τοιούτου ἐγένετο, ἐκέλευε τὸν πατέρα θύειν τοῖσι θεοῖσι, ὡς ἐκ νούσου μεγάλης ἐκφυγὼν, καὶ ἐπὶ τῷ θυσίῃ ἐκάλεε τὸν πατέρα καὶ τὴν μητρυιήν. ἐπεὶ δὲ ἐσῆλθον ἐς τὸν νεὼν, ἐκέλευε τὸν πατέρα θύειν τὸν ἱρήϊον. ὁ δὲ ἐθύετο. ἐπεὶ δὲ ἐθύθη τὸ ἱρήϊον, ἐκέλευε τὸν πατέρα ἐπὶ τὸν βωμὸν ἐπιθεῖναι τὰ σπλάγχνα. ὁ δὲ ἐποίεε. ἐπεὶ δὲ ἐπέθηκε, ἐκέλευε τὸν πατέρα ἐπιθεῖναι τὴν κεφαλὴν τοῦ ἱρηΐου. ὁ δὲ ἐπέθηκε. ἐπεὶ δὲ ἐπέθηκε, ἐκέλευε τὸν πατέρα ἐπιθεῖναι τὴν δεξιὴν χεῖρα τοῦ ἱρηΐου. ὁ δὲ ἐπέθηκε. ἐπεὶ δὲ ἐπέθηκε, ἐκέλευε τὸν πατέρα ἐπιθεῖναι τὴν ἀριστερὴν χεῖρα τοῦ ἱρηΐου. ὁ δὲ ἐπέθηκε. ἐπεὶ δὲ ἐπέθηκε, ἐκέλευε τὸν πατέρα ἐπιθεῖναι τὸν πόδ

μμα ἐμφανέα τῷ ἰητρῷ, τὸν ἔρωτα ἐπίεσε. καὶ μιν ὧδε ἰήσατο. κηλέσας ἐς νεηνίσκου τὸ πατέρα, κόρτα ὀρμώδιόν ἐσι, ἤδε ἡ νοῦσος ἔφη, τέκνον, ὁ παῖς ὅδε ἀῤῥωστέει, οὐ νοῦσος ἐστι, ἀλλὰ ἀδικίη. ὅδε γάρτοι ἀλγέει μὲν οὐδέν, ἔρως δέ μιν, καὶ φρενοβλαβείη ἔχει. ἐπιθυμέει δὲ, τὴν, οὐδαμᾷ τούτεται, φιλέων γυναῖκα ἐμὴν, τέκνον, ἐγὼ ὔπ μετησομαι. ὁ μὲν, ὧν τοιῇδε σοφίῃ ἐσύδεσο. οὐδὲ, αὐτίκα ἐλίσσετο, ὡς τε σοφίης, καὶ ἐπιεικείης, μή μοι παῖδα ὀλέσῃς. οὐ γὰρ ἤθελεν ταύτῃ συμφορῇ ἔχεσθαι, ἀλλά οἱ ἡ νοῦσος ἀεκαζομένῳ. τὸ, σὺ μηδαμῶς ζηλοτυπέων, πάντος ἔχαιρε πάσῃ βασιληίῃ. μὴ ἦ ἐπιεικὴς ἐὼν, φόνον ἀροξενέεις ἐπιεικεῖ. ὁμῶς, ὧδε ἀγνὼς ἐὼν, ἐδέετο. οὐδὲ, μιν αὖτις ἀμείβετο, ἀνόσια ἀροδίδοις, γάμων ἐμῶν ἀπαιρεόμενον, οὐδὲ ἐπιεικῆ ἄνδρα βιώμενον. σὺ ἦ, κῶς ἂν αὐτὸς ἔπρηξας, εἴτοι σὴν γυναῖκα ἐπόησε ἐμεῦ τάδε δεόμενον; ὁ δὲ, ἀροδὺς τάδε ἔλεγε, ὡς ὐσὶ αὐτὸς ἂν κοτὲ γυναικὸς ἐφείσατο, οὐδὲ παιδὶ σωτηρίης ἐφθόνεε, εἰ κείτοι μητρυιῆς ἐπιθύμεε. ἐ γὰρ ὁμοίως συμφορὼ ἔμμενναι, γαμετὴν, ἢ παῖδα ὀλέσαι. ὡς ἦ τάδε ὁ ἰητρὸς ἤκουσε, τί τοι ἔφη ἐμὲ λίσσεαι; καὶ γάρτοι σὴν γυναῖκα ποθέει. τὰ, ἦ ἔλεγον ἐγὼ, πάντα ἔλω ψεύδεα. πείθεται μὲν νεηνίσκος, καὶ τοῦ μὲν παιδὸς, λαβὴ ἐ γυναικὸς, καὶ βασιλήιου. αὐτὸς ἦ ἐς τὴν Βαβυλωνίην χώρην ἀπίκετο, καὶ πόλιν ἐπὶ τῷ Εὐφράτῃ ἐπώνυμον ἑωυτῷ ἐποιήσατο. ἔνθα οἱ ἐ ἡ τελευτὴ ἐχρέετο. ὧδε μὲν ὁ ἰητρὸς ἔρωτα ἔγνω τὸν, καὶ ἰήσατο. ἤδη δὲ ὧν ἡ Στρατονίκη, ἔτι τῷ πρότερον ἀνδρὶ συνοικέουσα, ὄναρ τοιόνδε

amoris indicia medico præbebant. Atque ipsum hoc pacto sanavit. Advocato adolescentis patre, qui de filio valdè sollicitus erat: hic morbus, inquit, morbus non est, sed scelus. Nam hic quidem dolore vacat: sed ipsum amor, & vecordia tenet: eaque expetit quæ neutiquam consequetur, siquidem amat uxorem meam, quam ipsi non sum concessurus. Itaque is istiusmodi prudentia mentiebatur: at pater illico supplicavit, per prudentiam, & medicinam tuam, filium mihi ne perdas. Non enim sua sponte hoc malo tenetur: sed hic morbus invito illi accidit. Quare tu ne per zelotypiam toti regno luctum excites: neque medicus cùm sis, arti medicæ sis author cædis. Ita ignarus ille precabatur. Sed medicus, denuo respondit, nefaria moliris, quum mihi conjugem adimere, & medico vim inferre vis. Tu verò quid faceres, siquis uxoris tuæ desiderio teneretur, quando hæc à me postulas? Tum ille ad hæc respondit, fore ut neque conjugi parceret, neque filio salutem inviderit, etiamsi novercam expeteret. Neque enim parem esse jacturam, uxorem, aut filium amittere. Quibus auditis medicus, quid me rogas? inquit. Etenim tuam uxorem expetit: & quæ tibi dicebam modò, falsa erant omnia. His itaque pater adducitur, ac filio conjugem relinquit, & regnum. Ipse verò in Babylonicam regionem se contulit, urbemque supra Euphratem sibi cognominem condidit, ubi diem obiit. Hoc pacto Medicus amorem cognovit, & curavit. Stratonice verò hæc cum adhuc priori marito cohabitaret, somnium tale vidit. Visa est ei

ἐδήσατο, ὡς μιν ἡ Ἥρη σπέλδοι, ἐλλιπαρεῖ οἱ τὸ τῇ ἱρῇ πόλῃ νηόν. εἰ δ' ἀπειλέοι, πολλά οἱ, καὶ κακὰ ἀπείλει. ἠδὲ, τὰ μὲν πρῶτα, ὑδεμίλιω ὥρῃ ἐποιέετο. μὴ δ', ὡς μιν μεγάλη νοῦσος ἔλαβε, τῷ τε ἀνδρὶ τῷ ὄψιν ἀπηγήσατο, καὶ τὴν Ἥρην ἱλάσκεσθαι, καὶ φήσειν τὸ νηὸν ὑπεδέξαλο. καὶ αὐτίκα ὑγιὴς γενομένην, ὁ ἀνὴρ ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν ἔπεμπε. σὺν δὲ οἱ, καὶ χρήμασι, καὶ στρατῷ πολλῷ. τοὺς μὲν, οἰκοδομέειν. τοὺς δ', καὶ ἐς ἀσφαλέος εἶνεκα. καλέσας δὲ τινα τῶν ἑωυτοῦ φίλων νεηνίην, κρόπτε καλὸν, τῷ, οὔνομα ἦν Κομβάβος. ἐγώ τοι ἔφη ὦ Κομβάβε, ἐσθλὸν εἶσπα, φιλέω τε μάλιστα φίλων ἐμῶν, καὶ πάμπαν ἐπαινέω σοφίης τε, καὶ εὐνοίης τῆς ἐς ἡμέας, τὴν δὴ ἐπιδέδεξαο. νῦν δέ μοι χρειὼ μεγάλης πίστιος. τῷ, σὺ θέλω γυναικὶ ἐμῇ ἐπόρθμον, ἔργον τέ μοι ἐπιτελέσαι, καὶ ἱρὰ τελέσαι, καὶ στρατιῆς ἐπικρατέειν. σοὶ δ' ἐπικρυφίῃ, ἐξ ἡμέων τιμὴ μεγάλη ἔσται. ὡς δ' τάδε, ὁ Κομβάβος αὐτίκα λίσσετο, πολλὰ λιπαρέων μή μιν ὀκπέμπειν, μὴ δ' πεύθειν οἱ τὰ πολλὸν ἑωυτῷ μέζονα χρήματα, καὶ γυναῖκα, καὶ ἔργον ἰδεῖν. τὰ, δ' ὀρρώδεε, μή κοτε οἱ ζηλοτυπίη χρόνῳ ὕστερον ἐς τὴν Στρατονίκην γένοιτο, τῷ, μὴν ἀπάξειν ἔμελλε. ὡς δ' ἐδαμᾷ ἐπείθετο, ὀδὺ, ἱκετείης δευτέρης ἅπτεται, δεῦναί οἱ χρόνον ἑπτὰ ἡμερέων. μὴ δὲ, ἀποστείλαί μιν τελέσαντά τι τῶν, μάλιστα ἐδέετο. τυχὼν δὲ ῥηϊδίως, ἐς τὸ ἑωυτοῦ οἶκον ἀπικνέεται. καὶ πεσὼν χαμάζε, τοιάδε ὠδύρετο. ὦ δείλαιε, τί μοι τυθῆτε τὸ πίσος; τί δέ μοι ὀδὸς, τὸ πάλαι ἤδη δέρηνται; νέος μὲν ἐγὼ, καὶ

Iuno jubere, ædem illam in Sacra civitate sibi extruere, & si non pareret, ipsi mala multa comminari. Cujus somnii primùm nullam rationem habebat. Postea verò, cum gravis morbus ipsam corripuisset, viro visionem narravit, Iunonem placare cœpit, ædemque illam promisit se condituram. Ac statim ubi convaluit, maritus ipsam in Sacram civitatem misit, cumque ipsa pecunias & magnum exercitum, partim ædificandi causa, partim securitatis gratia. Vocato autem quodam ex amicis suis, juvene admodum formoso, cui nomen erat Combabo: Ego te, inquit, Combabe ut pote probum, amicorum omnium diligo maximè: & cùm ob prudentiam, tum ob tuam erga me benevolentiam, quam & præstitisti, omnino laudo. In præsentia autem mihi est opus magna fide: quare volo ut tu cum uxore mea profectus, ædificium absolvas, & sacra peragas, & exercitui præsis. Postquam autem redieris, magnum à nobis honorem consequêre. Tum protinus obsecravit Combabus multis precibus ne se mitteret, nec pecunias suis facultatibus multò majores crederet, nec uxorem, opusque sacrum. Timebat autem ne zelotypia tandem sibi erga Stratonicen pareretur, ut quam solus inde abducturus erat. Verùm ubi nequaquam fuit permotus. Hic secundò supplicavit, ut sibi spatium septem dierum permitteret, ac deinde ablegaret, ubi res maximè necessarias peregisset. Quo facilè impetrato, domum suam abit, & procidens in terram: his verbis lamentabatur. O me miserum! quo mihi hæc fides? quo mihi hoc iter, cujus exitum jam video? Iuvenis

ego

γυναικὶ καλῇ ἔψομαι. τὸ, δέ μοι μεγάλη συμφορὴ ἔστεται, εἰ μὴ ἕψομαι πᾶσιν αἰτίην κακὴ ἀποφήσομαι. τῷ, μοι χρῆν μέγα ἔργον ἀποτελέσαι, τό, μοι πάντα φόβον ἰήσατο. τάδε εἰπὼν, ἀτελέα ἑωυτὸν ἐποίεε. καὶ τιμὴν τὰ αἰδοῖα, ἐς ἀγγήϊον μικρὸν κατέθετο. σμύρνῃ τε ἄμμι, καὶ μέλιτι, καὶ ἄλλοισι θυώμασι, καὶ ἔπεσι πέπεσι, σφρηγίδι, τῷ, ἐφόρεε, σημηνάμενος, τὸ τεῦμα ἔῆτο. μὴ δὲ, ὡς μιν ὁδοιπορέειν ἐδόκεε, ἀπικόμενος ἐς τὴ βασιλῆα, πολλῶν παρεόντων, δίδοῖ τε ἅμα τὸ ἀγγήϊον, καὶ λέγει ὧδε. ὦ δέσποτα, τό, δέ μοι μέγα κειμήλιον ἐν τοῖσι οἰκίοισι ἀπέκειτο, τὸ, ἐγὼ κάρτα ἐπόθεον. νῦν δὲ, ἐπεὶ μεγάλην ὁδὸν ἔρχομαι, δίδωμί σοι τόδε ἀσφαλέως ἔχειν. τόδε γάρ μοι χρυσοῦ βέλτερον. τόδε μοι ψυχῆς ἐμῆς ἀντάξιον. εὖτ' ἂν δὲ ἀπίκωμαι, σῶον αὖτις ἀπαίτεε μοι. ὧδε, δεξάμενος, ἑτέρῃ σφρηγῖδι ἐσημαίνετο, καὶ τοῖσι πιμπτοι φρουρέειν ἐνετείλατο. Κομβάβῳ μὲν ὦν, τοιαῦτα τῇδε ἀσφαλέα ὁδὸν ἦνυε. ἀπικόμενοι δὲ ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν, αὐτίκα τὸν νηὸν οἰκοδόμεον. καί σφι τελέα ἔπεα ἐν τῇ ἐργῳ ἐξεγένετο. ἐν τοῖσι ἀπέβαινε τά, ὡς ὁ Κομβάβος ἐρρώδεε. ἡ Στρατονίκη γὰρ χρόνου ἐπὶ πολλὸν συνῴκεε μιν, ποτέεσι ἄρχετο. μὴ δέ οἱ, καὶ κάρτα ἐπεμήνατο. καὶ λέγουσι οἱ ἐν τῇ ἱρῇ πόλι τῇ Ἥρῃ τινὲς αἰτίην ἐξέλεσθαι χρυσῷ, Κομβάβου μὲν ὄντος, λαβεῖν μηδαμῇ Στρατονίκην δὲ πεισθῆ, ὅπ ἐ ῥηϊδίως τοῦτο ὑπέκειτο. καὶ δὴ, τὰ μὲν πρῶτα ἐσωφρόνεε, καὶ τῶν νῦσον ἐκρύπτε. ὡς δὲ οἱ τὸ κακὸν μέζον ἐσυχίης ἐγένετο, ἐς ἐμφανὲς ἐτύγχανε, καλαίσασά τε δι' ἡμέρης, καὶ Κομβάβου ἀ-

ego sum, & cum muliere formosa proficiscar: magnamque in calamitatem incidam, nisi omnem mali causam amoveam. Quare opus est ut magnum peragam facinus, quo metus hic omnis curetur. Hæc fatus, mancum se reddidit amputatis virilibus, quæ in vasculo recondit, cum myrrha, melle, aliisque odoramentis: postea cùm illud obsignasset annulo, quem gestare solebat, vulnus curabat. Porrò cùm sibi proficiscendum judicaret, ad regem venit, cui præsentibus multis cùm dat vasculum, tum hæc dicit. Hoc ego vasculum, Domine interpretiosissima domi repositum habui, idque in primis amabam. Nunc autem quando magnum iter ingredior, hoc apud te deponam. Tu verò tutò serva, nam hoc auro potius mihi est, parisque cum animo pretii duco. Et postquam rediero, salvum recipiam. Tum ille acceptum altero annulo obsignavit: & quæstoribus servandum tradidit. Itaque Combabus exinde iter peragebat. Et cùm ad Sacram civitatem venissent, eadem diligenter extruxerunt, & in opere tres annos exegerunt. Interim ea evenêre quæ metuebat Combabus. Nam Stratonice cum eo diu conversata, eum amare cœpit, mox etiam ejus amore insaniit. Et aiunt, qui Sacram civitatem incolunt, Junonem harum rerum ultro fuisse causam: ut non lateret Combabi probitas, utque Stratonicen ulcisceretur, quòd ædem non facilè promisisset. Hæc autem principio quidem temperans erat, morbumque celabat, verùm ubi malum hoc factum est majus quàm ut silentio tegi posset, palam conficiebatur, interdiu flebat, & Combabum accer-

νηχαλίστο. καὶ οἱ πάντες Κομβάβος ἦν. πλὴν ἦ, ἀμηχανίσσω τῇ συμφορᾷ, δύσκριτα ἐκείνῃ ἐδίζετο. ἄλλῳ μὲν ἂν τὸ ἐρωτᾷ ἀμηλογέειν ἐφυλάσσετο, αὐτὴ δὲ ἐπιχειρέειν ἠδέλετο. ἐπινοίῃ δὲ τοιάδε. οἶνῳ ἑωυτὴν μεθύσασα, ἐς λόγους οἱ ἐλθεῖν. ἅμα δὲ οἴνῳ ἐπίονι, παῤῥησίη ἐσέρχεται, καὶ ἡ ἀκοντιζομένη ἀκέρδεα αἰχρη, ἀλλὰ τὸ πεπεισμένον ἐκφέρει ἐς ἀγοιῶν ἀνεχαρίς. ὡς δὲ οἱ ἐδόκεε, καὶ ἐποίεε ταῦτα. καὶ ἐπεὶ ἐκ δείπνου ἐγένοντο, ἀπικνεομένῃ ἐς τὰ οἰκήια, ἐν τοῖσι Κομβάβος, αὐλίζετο, λίσσεταί τε, καὶ γένυν ἅπτεται, καὶ τὸ ἔρωτα ὁμολογέει. ὁ δὲ, τὸν τε λόγον ἀπεδέκετο καὶ τὸ ἔργον ἀνοίκτο, καὶ οἱ τὸν μέγιν ἐνεκάλεε. ἀπειλήσας δὲ μέγα τι κακὸν ἑωυτῷ ἐργάσεσθαι, δείσας, πάντα οἱ λόγον ἐξέφηνε, ἐς πᾶσαν τὴν ἑωυτοῦ πάθην ἀπηγήσατο, καὶ τὸ ἔργον ἐς ἐμφανὲς ἤνεικε. ἰδοῦσα δὲ ἡ Στρατονίκη, καὶ, ὅπως ἔλαθε, μανίης μὲν ὕστερον ἐπαύσατο ἔχουσα, ἔρωτος δὲ οὐδαμῇ ἐλήθετο, ἀλλὰ πάντα οἱ συνεῖσα, τὸν τῶν Σαμυδιλίων ἐποίεεν ἔρωτος ἀπεχόμενον. ἦν δὲ ἔρως οὗτος ἐν τῇ ἱερῇ πόλει, ἐς ἣν καὶ γάμος ἦν. γυναῖκες Γάλλων ἐπεθυμέοισι, καὶ γυναιξὶ Γάλλοι ἐπιμαίνονται. ζηλοτυπίῃ δὲ οὐδεὶς, ἀλλὰ σφίσι τὸ χρῆμα πρέπει ἱερὸν νομίζεται. καὶ, εἰ ὧν ἐν τῇ ἱερῇ πόλει ἀμφὶ τὴν Στρατονίκην, οὐδαμῇ ἐβασιλήα λέληθε, ἀλλὰ πολλοὶ ἀπεκτόνθασι κατηγόρεοι, ἐς τὰ γενόμενα ἀπηγέοντο. ἐπὶ τοῖσι περιαλγέων, ἐξ ἀπάλης ἔτ' ἔχων, Κομβάβον μετεπέμψατο. ἄλλοι δὲ λέγουσι λόγον ὧν ἀληθέα. τὴν Στρατονίκην, ἐπειδὴ ἀπέτυχε τῶν, ἐδέετο, αὐτὴν χρύψασαν ἐς τὸ ἄνδρα, καὶ

accersebat, eique omnia Combabus erat. Tandem cùm nullo pacto malum hoc curare posset: honestâ compellandi rationem quærebat. Itaque cùm alii amorem confiteri caveret, eum verò aggredi ipsa verereturr: istud excogitavit: ut vino inebriata cum ipso in colloquium veniret. Pariter autem cum vino ingrediente, & loquendi fiducia accedit: nec admodum turpe est non impetrasse, sed eorum quæ aguntur singula oblivioni traduntur. Vt autem visum est, ita quoque fecit. Postquam ex cœna egressi sunt, ad ædes in quibus Combabus divertebatur, supplicabat, & genua prensabat, amoremque fatebatur. Ille autem orationem ejus ægrè admittebat, ipsumque opus detrectabat, eique temulentiam objiciebat. At cùm illa magnum quoddam malum sibimet illaturam minaretur, adductus metu rem totam patefecit, & quicquid à se ipso passus esset, enarravit, ipsumque opus in lucem protulit. Stratonice iis visis quæ nunquam futura putasset, à furore quidem illo ita in præsens destitit, amoris autem haudquaquam oblita est: sed perpetua conversatione cum illo, ita infectum amorem solabatur. Hic amor est in Sacra civitate, & etiamnum durat. Mulieres Gallos quidem concupiscunt, & mulieres Galli depereunt: nec zelotypus quisquam est, at res valdè sacra censetur. Enimverò hæc quæ Stratonice in Sacra urbe faciebat, regem nequaquam latuérunt. Sed complures venientes accusabant illos, & quæ fierent, commemorabant. Hæc ægrè ferens, quanvis re infecta, Combabum revocavit. Alii verò falso narrant, Stratonicen, postquam rogata non potuisset consequi, literis ad virum

Κομβάβε κατηγορέιν, πείραν αἱ ἐπικαλέισαν. καὶ τὸ, Ἕλληνες Σθενεβοίης πέρι λέγουσι, καὶ Φαίδρης τ' Κνωσίης, ταυτὶ δ' Ἀσσύριοι ἐς Στρατονίκην μυθολογέουσι. ἐγὼ μὲν ὦν οὐδὲ Σθενεβοίην πείθομαι, οὐδὲ Φαίδρην, τοιάδε ἐπιτελέσαι, εἰ τὸν Ἱππόλυτον ἄτρεκέως ἐπόθεε Φαίδρη. ἀλλὰ τὰ μὲν, ἐχέτω ὅκως δ' ἐθέλουσι. ὡς δὲ ἡ ἀκρισίη ἐς τὴν Ἱρὴν πόλιν ἀπίκετο, ἔγνω τε ὁ Κομβάβος τὴν αἰτίην, δεισάν τε ἔτι, ὅπ οἱ ἡ ἀπλοκίη οἴκοι ἐλίπετο. καί μιν ἐλθόντα, ὁ βασιλεὺς αὐτίκα μὲν ἔδησέ τε, καὶ ἐν φρουρῇ ἔχε. μετὰ δὲ, παρεόντων οἱ τῶν φίλων, τοὶ, καὶ τότε παρεμπορεύμενοι τῷ Κομβάβῳ παρεγένοντο, ἀνήγαγον ἐς μέσον, κατηγορέειν ἄρχετο. καί οἱ μοιχήν τε, καὶ ἀκολασίην προὔφερε. κάρτα δὲ δεινοπαθέων, πίστιν τε, καὶ φιλίην ἀνεκαλέετο, λέγων τελεστὰ Κομβάβου ἀδικέειν, μοιχόν τε ἐόντα, καὶ ἐς πίστιν ὑβρίσαντα, καὶ ἐς Θεὸν ἀσεβέοντα. τὰ δὴ τῷ ἔργῳ τοιάδε ἔπρηξε. πολλοὶ δὲ παρεστεῶτες, ἤκουον, ὅπ ἀναφανδὸν σφέας ἀλλήλοισι συνειόντας, εἶδον. πᾶσι δὲ τέλος, ἐδόκεε αὐτίκα θνήσκειν Κομβάβου, θανάτου ἄξια ἐργασμένου. ὁδὲ, τέως μὲν ἡσύχεε, λέγων οὐδέν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐς τὸ φόνου ἤγετο, φθέγξατό τε, καὶ τὸ κειμήλιον ἤτεε, λέγων, ὡς ἀναιρέῃ μιν οὐκ ὄφελος, οὐδὲ χάριν εἵνεκα, ἀλλὰ σφείων ἐπιθυμέων, τά, οἱ ἀπιὼν παρεδήκατο. ἕως τάδε ὁ βασιλεὺς κελεύσας τὸ κειμήλιον, σφέλας σφέτερα τὰ οἱ φορέειν ἔδωκε. ὡς δὲ ἔνεικε, λύσας τὴν φρηγίδα ὁ Κομβάβος, τά, τε σφέοντα ἐπέδειξε, καὶ ἑωυτὸν ὁποῖα ἐπεπόνθει. ἔλεξέ τε, ὦ βασιλεῦ, τά, δέ τοι

virum scriptis, Combabum accusasse, tanquam qui ipsam ad stuprum sollicitasset. Et quod Græci de Sthenebœa dicunt, déque Phædra Cnossia, idem & Assyrii de Stratonica fabulantur. At credo neque Sthenebœam, neque Phædram, talia perpetrasse, si Hippolytum Phædra verè concupiscebat. Sed hæc ita se habeant, ut acciderunt. Cæterùm ubi nuntius ad Sacram civitatem pervenit, & accusationem cognovit Combabus, animo confidenti abiit, quia domi defensionem reliquerat. Eum reducem rex in vincula protinus conjecit, & in custodia tenuit. Postea præsentibus amicis qui adfuerant cùm mitteretur Combabus, illum adductum in medium accusare cœpit, eique adulterium, & intemperantiam objecit. Et graviter admodum commotus, fidemque & amicitiam appellabat, dicens, Combabum triplicem injuriam intulisse, ut qui adulterium commisisset, fidem violasset, & in Deam impius fuisset, cujus in opere talia perpetrasset. Multi verò qui aderant, coarguebant ipsum quòd manifestè ipsos congredientes vidissent. Postremò videbatur omnibus Combabus morte mox afficiendus, ut qui capitalia peregisset. Ille verò stabat hactenus, nihil dicens. Sed cùm ad supplicium duceretur, tum demum loqui cœpit, & depositum poposcit, dicens se non contumeliæ nuptiis illatæ causa neci à rege dari, sed quòd ea reti-
nere cuperet, quæ abiens apud illum deposuisset. Ad hæc vocato quæstore rex, ea jussit afferre, quæ ipsi custodienda dederat. Quibus allatis, resignato sigillo Combabus, ea quæ inerant monstravit, & quæ ipse à se passus fuisset, exposuit, dixitque, O rex

ego

ἐγὼ ἀῤῥωδέων, εἰ τά με τοιαῦτα ἐδόκουν ἔπεμπες, ἄκων ἦιον. καὶ ἐπεί με ἀναγκαίη μεγάλη ὧν σέο κατέλαβε, τοιάδε ἐπετέλεσα, ἐσθλὰ μὲν ἐς δεσπότεα, ἐμοὶ δὲ σὺν αὐτυχίᾳ. τοιόσδε μὲν τοι ἐὼν, ἀνδρὸς ἐπ' ἀδικίην ἐγκαλέομαι. ὁ δὲ, ὡς τάδε ἐμάθοσας, ἐθείσαλί τε μιν, καὶ δακρύων, ἄμα ἔλεγε; ὦ Κομβάβε, τί μέγα κακὸν εἰργάσω; τί δὲ σεωυτὸν ὧδε ἀσκέλιον ἔργον μέγα ἀνδρῶν ἔπεδεξας; τὰ, ὃ πάμπαν ἐπαινέω. ὦ κέτλιε, ὃς τοιάδε ἔτλης, οἷα μήτε σὲ παθέειν, μήτε ἐμὲ ἰδέσθαι ὄφελε. εἰ γάρ μοι τοιῆδε ἀπολογίης ἔδεε. ἀλλ' ἐπεὶ δαίμων τοιάδε ἔῤῥεξε, πρῆσσε μὲν σοί, πίσις ἐξ ἡμέων ἔσεσθαι, αὐτέων συνθεμένων ὁ θάνατος. μὴ ὦ, μεγάλη δωρεὴ ἀπίξεται, χρυσός τε πολλὸς, καὶ ἄργυρος ἄπλετος, καὶ ἐόντες Ἀσσύριοι, καὶ ἵπποι βασιλήιοι. ἀπίξεαι δὲ παρ' ἡμέας ἄκλητος. ἐδέ τις ἀπέρξει σε ἡμετέρης ὄψιος, οὐδ' ἐμοὶ γυναικὶ ἅμα ὀμιλέοντα. τάδε εἰπὲ τῷ ἄμα, καὶ ἐποίεε. καὶ οἱ μὲν, αὐτίκα ἐς φόνον ἔῤῥεντο. τῷ, δὲ τὰ δῶρα ἐδέδοτο, καὶ ἡ φιλίη μέζων ἐγένετο. ἐδέκετο δὲ οὐδεὶς ἔπ' Ἀσσυρέων, Κομβάβου σοφίην, καὶ εὐδαιμονίην εἵνεκεν. μὴ δὲ, αἰτησάμενος οἰκοι τελέσαι τὰ λειπόμενα τῷ νηῷ, ἀπῆλθε μὲν ἀπολέλοιπε, ὡς ἐπέμπετο. καὶ τόν τε νηὸν ἐξετέλεσε, καὶ τὸ λοιπὸν, αὐτῷ ἔμεινε. ἔδωκε δὲ οἱ ὁ βασιλεὺς δρέπανά τε, καὶ ὠρύγεσσιν ἕνεκα, σὺν τῷ ἰρῷ ἑστάναι χάλκεον. καὶ ἔστι ἐς πεμπτὸν ἀπὸ τοῦ ἰροῦ Κομβάβου χάλκεος, Ἑρμοκλέης Ῥόδιος ποίημα. μορφὴ μὲν, οἵη γυνή. ἐόντα δὲ, ἀνδρήιον ἔχει. λέγεται δὲ τὸ φίλον

ego ista veritus, quum me ad hoc iter mitteres, invitus ibam: at postquam magna necessitate à te compulsus fui, talia feci, utilia quidem domino, sed mihi non fœlicia. At verò talis cùm sim, in viri crimen adducor. Quibus obstupefactus rex, cùm ipsum est amplexatus, tum lachrymabundus simul dixit: O Combabe, cur magnum hoc malum commisisti? cur teipsum solus virorum tam indigno facinore deformasti? quæ nequaquam probo. O infœlix! qui talia sustinuisti, qualia utinam neque tu esses perpessus, neque ego vidissem: neque enim ista defensione mihi opus erat. At siquidem Deus ita voluit, primùm quidem, tibi ultio à nobis erit, mors videlicet ipsorum sycophantarum. Postea donum ingens tibi obveniet, aurum multum, argentum immensum, Assyriæ vestes, & equi regii. Ad nos venies non vocatus, neque te quisquam à nostro conspectu arcebit, non si cum uxore concumbam. Hæc dixit pariter, & fecit. Atque illi quidem ad supplicium ducti sunt: huic verò data dona, auctaque amicitia. Nec jam amplius Assyriorum quisquam, cùm sapientia, tum fœlicitate videbatur similis esse Combabo. Postea verò cùm postulasset, ut sibi liceret ædem quantum ejus reliquum erat, absolvere (eam enim reliquerat imperfectam) rursum missus est: ac ædem perfecit, ibique reliquum vitæ tempus remansit. Dedit autem illi rex, cùm virtutis, tum beneficentiæ causa, ut æreus in templo statueretur: atque honoris gratia Combabus in templo stat æreus, Hermoclis Rhodii opus: forma quidem mulieri similis, vestitum autem virilem gerens. Feruntur & illius amici

τὰς μάλιστα οἱ ἀνοήτως, ἐς δ' Ἀφροδίτην δ' πάθος, κοινωνὴν ἐλέου τ' συμφορῆς. ἔτμησι δ' ἑαυτούς, τ' Νανάην τὴν αὐτὴν σφείων ἀνατίθεντο. ἄλλοι δὲ ἱερολογίοισι ἐπὶ τῷ πρήγματι, λέγοντες, ὡς ἡ Ἥρη φιλέουσα Κομβάβου, πολλοῖσι τὴν τομὴν ἐπὶ νόον ἔβαλλε, ὅκως μὴ μόνῳ ἐπὶ τῇ ἀνανδρηίῃ λυπέοιτο. τὸ δὲ ἔθος τοῦτο, ἐπειδὴ ἄπαξ ἐγένετο, ἔτι καὶ μᾶλλον. τὰ δὲ πολλοὶ ἐκείρεται ἕνεκα τῆς ἱερῆς τάμνοντες, τὰ δὲ ἀλλοτρίως τάμνοντες, εἶτε Κομβάβου πεφροντιδόμενοι, εἴτε τ' Ἥρῃ χαριζόμενοι. τάμνονται δ' ὧν. ἐσθῆτα δὲ οὐδὲ οὗτοι ἔτι ἀνδρηίην ἔχουσι, ἀλλὰ τ' ἐσθῆτά τε γυναικηίην φορέουσι, τὰ ἔργα γυναικῶν ἐπιτελέουσι. ὡς δὲ ἐγὼ ἤκουον, ἀνακίαται τ' τούτων εἰς Κομβάβου τὴν αἰτίην. συμφορή τις χαρᾶ οἱ τάδε. ξείνη γυνὴ ἐς πανήγυριν ἀπικομένη, ἰδοῦσα κἀκείνην ὅτι, τὰ ἐσθῆτα ἔτι ἀνδρηίην ἔχουσα, ἔρωτι μεγάλῳ ἔσχετο. μετὰ δὲ, μαθοῦσα ἀτελέα ἐοῦσα, ἑωυτὴν διεργάσατο. ἐπὶ τοῖσι Κομβάβου ἀγομένοισι ὅτι οἱ ἀτυχέως τὰ ἐς Ἀφροδίτην ἔχει, ἐσθῆτα γυναικηίην ἐνέδυσαν, ὅκως μηκέτι ἑτέρη γυνὴ ἴσα ἐξαπατέοιτο, ἤδε αἰτίη Γάλλοισι φαλῆς ἡλείης. Κομβάβῳ μὲν μοι πέρι, τοσάδε εἰρήσθω. Γάλλων δ' αὖτις ἐγὼ λόγῳ ὑστέρῳ μεμνήσομαι, τομῆς τε αὐτέων, ὅκως τάμνονται, τὰ περὶ, ὁκοίην ἁπτονται, τὰ ὅτου εἵνεκα ἐς τὸ ἱρὸν οὐκ ἐσέρχονται. ὡσαύτως δέ μοι ἡμῖν εἰπεῖν θέσιός τε πέρι τ' νηοῦ, καὶ μεγάθεος. καὶ δὴ καὶ ἐρέω. ὁ μὲν χῶρος αὐτὸς, ὃ τοῦ, τὸ ἱρὸν ἵδρυται, λόφος ἐστὶ. κέαται δ' κύκλῳ μέσον μάλιστα τ' πόλιος. καὶ οἱ τείχεα διὰ διπλέα. τῶν δ' τείχεων, τὸ μὲν, ἀρ-

amici qui erga ipsum maxima benevolentia fuerunt affecti, in solatium ejus quod ille passus fuit, ejusdem affectionis societatem sibi elegisse. Nam & se ipsos castrarunt, eandemque illi vitæ rationem iniverunt. Alii verò factum hoc inter sacra referunt, dicentes, Iunonem cùm amaret Combabum, multos ad se castrandum impulisse, ne solus ille lugeret quòd eviratus esset. Quæ consuetudo ex quo cœpit, etiamnum manet: & multi quotannis hoc in templo castrantur, & evirantur, sive Combabum consolantes, sive Iunoni gratificantes. Quare castrantur, nec virilem vestitum amplius habent: sed & vestes muliebres gerunt & muliebriæ opera conficiunt. Cæterùm, ut audivi, horum causa ad Combabum refertur. Nam illi etiam hoc accidisse traditur. Peregrina quædam mulier ad celebritatem veniens, cùm videret illum & formosum, & veste virili amictum, magno amore capta est. Postea verò cum spadonem esse cognovisset, sibi ipsi mortem conscivit. Ob quæ Combabus mœrore affectus, quòd in rebus venereis esset infœlix, vestem muliebrem induit, ne qua mulier posthac eodem pacto deciperetur. Quæ causa est cur Galli vestem muliebrem sumunt. Ac de Combabo quidem hæc dicta sint. De Gallis autem in sequentibus mentionem faciam, de ipsorum castratione, quomodo execentur, & de sepultura, quali sepeliantur, & cur in templum non ingrediantur. Sed priùs fert animus de situ & magnitudine ædis dicere: & dicam videlicet. Locus quidem in quo situm est templum, collis est. Collocatum autem est in media civitate, cingiturque muro duplici, quorum alter

χαῖον. τὸ δ', ὃ πολλὸν ἡμέων πρεσβύτερον. τὰ δὲ προπύλαια καὶ ἱρὰ, ἐς ἄνεμον βορέην ὀρθὰ ἐκτέαται, μέγαθός τε ὅσον τὰ ἑκατὸν ὀργυίων. ἐν τούτοισι τοῖσι προπυλαίοισι, καὶ οἱ φαλλοὶ ἑστᾶσι, τοὺς, Διόνυσος ἐστήσατο. [1]ἡλικίην δὲ οὐδὲ τριηκοσίων ὀργυέων. ἐς τούτων τὸν ἕνα φαλλὸν, ἀνὴρ ἑκάστῳ ἔτεϊ δὶς ἀνέρχεται, οἰκέῃ τε ἐν ἄκρῳ τῷ φαλλῷ χρόνον ἑπτὰ ἡμερέων. αἰτίη δὲ οἱ τῆ ἀνόδῳ, ἥδε λέγεται. οἱ μὲν πολλοὶ, νομίζουσι ὅτι ὑψοῦ τοῖσι Θεοῖσι ὁμιλέει, καὶ ἀγαθὰ πάσῃ Συρίῃ αἰτέει. οἱ δ', τὰ σύχνλεον αἰχθῆναι ἐπαίουσι. ἄλλοισι δὲ δοκέει δὲ τάδε Δευκαλίωνος εἵνεκα ποιέεσθαι, σημείης ξυμφορῆς μνήμαθ', ὁκότε οἱ ἄνθρωποι ἐς τὰ ὄρεα, καὶ ἐς τὰ πελαμήκεα τῶν δενδρέων ἤεισαν, τὸ πολλὸν ὕδωρ ὀρρωδέοντες. ἐμοὶ μὲν ὧν καὶ τάδε ἀπίθανα. δοκέω γὰρ μιν Διονύσῳ σφέας δὲ τάδε ποιέειν. συμβάλλομαι δὲ τοῖσι φαλλοὺς, ὅσοι Διονύσῳ ἐγείρουσι. σὺν τοῖσι φαλλοῖσι, καὶ ἄνδρας ξυλίνους καθίζουσι ὅσον μὲν εἰνέκα, ἐγὼ σφι ἐρέω. δοκέει δὴ ὧν μοι δὲ ὅδε ἐς ἐκείνου μίμησιν ξυλίνου ἀνδρὸς ἀνέρχεσθαι. ἡ δὲ οἱ ἄνοδος, τοιήδε. [2]σειρῇ μακρῇ ἑωυτὸν τε ἅμα, καὶ τὸ φαλλὸν περιβάλλει. μὴ δὲ, ἐπιβαίνει ξύλων

alter quidem antiquus est: alter autem nobis non multò vetustior. Templi autem vestibula seorsùm ad ventum boream directa sunt, centum ulnarum magnitudine. In his stant priapi, quos Bacchus dicavit, etiam hi statura trecentarum ulnarum. In horum unum vir quispiam singulis annis bis ascendit, perque dies septem in ejus summitate habitat. Et hæc refertur causa cur ascendat. Plerique putant ipsum in summo fermones conferre cum Diis, totique Syriæ bona ab illis postulare: illos autem è propinquo preces exaudire. Aliis hæc videntur fieri Deucalionis gratia, in memoriam ejus calamitatis, quando homines in montes, & in altissimas arbores ascenderunt, aquarum inundationem metuentes. Quæ quidem mihi videntur non credibilia. Sed eos puto ista Baccho facere. Conjecturam autem inde capio, quòd qui priapos Baccho erigunt, in iis etiam viros ligneos collocant: sed quorsum illud non dicam. Itaque hic mihi videtur, ad lignei illius viri imitationem ascendere. Isque ascensus fit hunc in modum. Catena longa seipsum pariter, & priapum circundat: deinde per ligna in pria-

1 Ἡλικίην δὲ οἱ ἐς τριηκοσίων ὀργυίων] Numerus hic excedit fidem & est jotho major. Interpres ita vertit, nescio quare, nam ὀργυιὰ est τετράπηχυς vel ἓξπηχυς: at quatuor cubiti vel sex pedes multum excedunt unius passus mensuram. Pro τριηκοσίων credo legendum esse τριάκοντα, & sic debere legi evincunt ea, quæ inferius ait de catena, qua homo in summitate Phalli positus, ea, quæ sunt ad victum & alios usus necessaria, vestes, vasa & alimenta, attrahebat. Nam nullius hominis nedum hominum quatuor aut plurium sunt tantæ vires, ut possint catenam pedum mille & octingentorum tractare, & in tantam altitudinem attrahere. *Palm.*

2 Σειρῇ μακρῇ ἑωυτὸν τε ἅμα καὶ τὸ φαλλὸν περιβάλλει, μὴ δὲ ἐπιβαίνῃ, ξύλων ἐστεφανωμένων τῷ φαλλῷ, ὀκόσον ἐς χάρμιν ἄκρης κεφαλῆς, ἀνιεὶς δὲ ἅμα ἀναβάλλει τὸν σειρὸν ἀμφοτέρωθεν, ὅκως μὴ ἀνισχίων· εἰ δέ τις τόδε μὴ ἰὼν ὅπως δὴ φοιτήσαντίοντας ἢ ἐν Ἀραξίῃ ἢ ἐν Λιγύπτῳ, οἶδα τὸ λέγω] Hic locus apprime facit ad locum Plinii

Plinii intelligendum, quem sollicitavit, sed infœliciter, summus vir Cl. Salmasius in suis ad Solinum exercitationibus pag. 1329. Vt igitur emendetur ille Plinii locus, & illustretur hoc loco Lucianus, Plinii verba hic apponam, extant in cap. 4. lib. 13. ubi de palmis loquitur: *Reliqua teretes atque procera densis gradatisque corticum pollicibus auctioribus, facilesque se ad scandendum Orientis populis præbent, utilem sibi arborisque induviis circulum mira pernicitate tum homine subeunte.* Pollices auctiores vocat Plinius amputatorum vel decidentium ramorum reliquias eminentes & ex cortice protuberantes, ut pollex exertus ex manu. Id Gallice dicimus *chicots.* Hinc Plinii locum sane salebrosum & mendosum ita debere legi contendit Salmasius, *utilem sibi arborique inductis circulum.* Quæ lectio mihi videtur aliquid habere absurditatis, qua enim utilitate affici potest arbor tali circulo? Ego igitur pridem in margine nostri Plinii codicis emendaveram, *vitilem sibi arborique indutis circulum*, & ita censueram legi debere doctus à quodam nobili navarcho de modo, quo incolæ Palmiferæ regionis in Africa celeriter cum suo circulo scandunt excelsas palmarum arbores: scilicet induunt se una cum arbore ipsa circulo è vitili ligno facto, & pedibus in arboris pollicibus illis nitentes, & lumbis circulo innixi, manibus vero ambabus circulum gradatim & subsultim attollentes, celerrime usque ad arboris summum, ubi sunt rami & fructus, scandunt. Id sæpe facientes, ut lagenas suas ramis succisis appendeant, vel eas plenas vino palmeo reportent. Quod ut facilius intelligas, figuram hic apposui ho-

minis ita cum circulo suo scandentis. Quæ emendatio mea firmatur omnino ex hoc Luciani loco, unde non mediocriter gavisus sum. Expende rem accuratius lector candide, & confer cum nostra emendatione, & ut spero, non solum eam approbabis, sed plausum dabis. *Salm.*

περιφυῶν τῷ φαλλῷ, ὀκτὼ σπιθαμῆς χώρου ἄκρος τοῦτος. ἀνιὼν δ' ἅμα, ἀναβάθμῃ τινὶ στρεπτῷ ἀμφοτέρωθεν, ὁκοιαπερ λιθοτομέων. εἰ δέ τις τόδε μὴ οἶδεν ὁποῖ, ὁποῖ δ' φοινικοβατέοντας, ἢ ἐν Ἀραβίῃ, ἢ ἐν Αἰγύπτῳ, ἢ ἄλλοθί που, οἶδε τὸ, λέγω. ἐπειὰν δ' ἐς τέλος ἵκηται τὴν ὁδὸν, στρεπτὸν ἑτέρῳ ἀφεὶς, πάλιν, αὐτὸς ἔχει, μακρὸν τοῦτον, ἀνέλκει τε, εἰ ὑμᾶς, ξύλα, καὶ ἕμματα, καὶ σπάρτα. ἔπειτα δ', ἕδρην σανίδων, ὁκοίην περ λιθίνην, ἐζώσατο. μίμνει τε χρόνον, τὸν, εἶπον ἡμεῖς. πολλοὶ δ' ἀπικνεόμενοι, χρυσόν τε, καὶ ἄργυρον, οἱ δ', χαλκὸν, καταλείπουσι. εἶτ' ἀφέντες σκεύην τὸ ἐπὶ κείμενον, ἀπίασι, λέγοντες τὸ ὀνόματι ἕκαστον. παραστὰς δ' ἄλλος, ἄνω ἀγχάλει. ὁ δ', δεξάμενος τὸ νόημα, ἀγχάλῃ ἐς ἕκαστον ποιεῖ. ἄλλος δ' ὑγρόν τινα, καταπέλτην ποιεῖται χάλκεον, τὸν, ἀείδει μέγα, καὶ πεπτὸν, κινούμενον, εὐδὲ δ' ὑπνοῖ. ἢν γάρ μιν ὕπνος ἕλῃ ποτὲ, σκορπίος ἀνίων, ἀναγείρει τε καὶ ἀσκέα ἐγείρει. καὶ οἱ ἥδε ἡ ζημίη ἐστὶν ὕπνου ἐπικέαι. τὰ, μὲν ὧν ἐς τὸν σκορπίον μυθέονται, ἱερά τε, καὶ θεοπρεπέα. εἰ δ' ἀτρεκέα ἐστὶ, οὐκ ἔχω εἰρέειν. δοκέει δέ μοι, μέγα ἐς ἀρχαιολογίην συμβάλλεται ἡ τῶν πτώσιος ὀρχήσιος, φαλλοβατέων μὲν δὴ πέρι, τοσοῦτον λελέχθω. ὁ δ' νηὸς, ὁρέει μὲν ἐς ἠέλιον ἀνιόντα. εἴδος δ', καὶ ἐργασίην ἐστὶν, οἰκίῃς νηὸς τῆς Ἰωνίη ποιέεται. ἔνθεν μεγάλη ἀνέχει. οὐκ ἔστι, μέγαθος ὀργυιέων δυοῖν. ἐπὶ δὲ, ὁ νηὸς ἐπικέαται. ἄνοδος ἐς αὐτὸν λίθου πεποίηται, ὀλίγη μακρή. ἀνελθόντι δ', θῶμα μὲν ὁ σηκὸς μέγα Priapo prominentia conscendit; spatio quantum ad summum pedem capiendum sufficit. Ascendens autem pariter & catenam utrinque attollit, perinde ac auriga habenas. Quòd siquis non vidit, vidit autem eos qui palmas scandunt, vel in Arabia, vel in Ægypto, vel alio quopiam in loco, intelligit quod dico. Cæterùm postquam ad summum pervenit, catenam aliam, quam secum habet, demittens, longam quidem illam, quæcunque lubet, sursum attrahit, ligna videlicet, & vestes, & vasa, ex quibus sedem perinde ac nidum componens, sedet, manetque ad id dierum tempus, quod dixi. Plerique autem venientes, aurum & argentum, alii æs afferunt, quibus ante ipsum relictis abeunt, suum quisque nomen dicentes. Astans autem quidam alius, sursum renuntiat: tum is accepto nomine, preces pro unoquoque facit: dumque precatur, tintinabulum æreum pulsat, quod motum, magnum & asperum sonum edit. Nequaquam autem dormit. Nam siquando somnus ipsum capiat, scorpius ascendens ipsum excitat, & immaniter lædit. Et hæc illi proposita est somni pœna. Quare quæ de scorpio dicunt, sacra quidem sunt, & divina: sed vera-ne sint, non possum dicere. Cæterùm quantum mihi videtur, non parum ad vigilandum conducit, cadendi metus. Atque hæc de Priapi conscensoribus dixisse sufficit. Porrò ædes ad solem orientem respicit. Forma autem & opere talis est, quales ædes in Ionia faciunt. Basis magna protenditur duarum ulnarum magnitudine, supra quam ædes posita est. Ascensus autem in ipsam lapideus est, non valdè longus. Quum autem ascenderis, porticus ante ædem

περίχαται. ὑπῆρσί τε ἤσκηται χρυσείοις, ἔνδοθε ὄν, ὁ νηὸς χρυσῷ τε πολλῷ ἀπολάμπεται, καὶ ἡ ὀροφὴ πᾶσα χρυσείη. λάζοι ὄν αὐτῷ ὀδμὴ ἀμβρόσιος, ἐκεῖθεν λέγεται τὸ χρῖσμα τὸ Ἀραβίης. καί σοι τηλόθεν ἀνιόντι, ὡς σοβάλλει προσιὼν κεφαλὴ ἀγαθὴν. καὶ ἢν αὖτις ἀπίῃς, εὐδμᾶ λείπεται, ἀλλά σοὶ τὰ τε ἕματα ἐς πολλὸν ἔχει τὴν ποιὴν, καὶ σὺ ἐς πάμπαν αὐτῆς μνήσεαι. ἔνδοθεν ὄν ὁ νηὸς, ὃν ἀπλόος ἐστὶ, ἀλλὰ σὺν αὐτῷ θαλάμῳ ἄλλῳ περίπλη. ἄνοδος δὲ ἐς τοῦτον ὀλίγη. ὑπῆρσι ὄν ὃν ἤσκηται, ἀλλ' ἐς αὖλιον ἅπας ἀναπίπτει. ἐς μὲν ὧν τὸ μέγαν νηὸν, πάντες εἰσέρχοι. ἐς δὲ τὸ θάλαμον, οἱ ἱρέες μοῦνοι. ἐς μέντοι πάντες ἱρέες, ἀλλὰ τοὶ, μάλιστα ἀγχίθεοί τέ εἰσι, καὶ τοῖσι πᾶσα ἐς τὸ ἱρὸν μέλεται τεραπεία. σὺ δὲ τῶνδε, εἴατεν τὸ ἕδεα, [1] ἣ τε Ἥρη, καὶ τὸ, αὐτοὶ Δία εἶνε, ἑτέρῳ ὀνόματι κλῄζουσι. ἄμφω δὲ χρύσιοί τέ εἰσι, καὶ ἄμφω ἕζον. ἀλλὰ τὼ μὲν Ἥρῃ, λέοντες φορέουσι· ὁ δὲ, ταύρῳσι ἐφίζε. καὶ δῆτα τὸ μὲν Διὸς ἄγαλμα, ἐς Δία πάντα ὁρᾷ, καὶ κεφαλὴν, καὶ ὀμματα, καὶ ὀφθαλμοί. καί μιν ὧδε ἐθέλων ἄλλως εἰκάσεις. ἡ δὲ Ἥρη, σκοπουῖ τοι πολυειδία μορφὴν σκιαφανέες. καὶ τὰ μὲν ξύμπαντα, ἀτρεκέως λόγῳ Ἥρη ἐστί. ἔχει δέ τε Ἀθηναίης, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ Σεληναίης, καὶ Ῥείης, καὶ Ἀρτέμιδος, καὶ Νεμέσιος, καὶ Μοιρέων. χειρὶ δὲ, τῇ μὲν ἑτέρῃ, σκῆπτρον ἔχει· τῇ ἑτέρῃ δὲ, ἄτρακτον. καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἀκτῖνάς τε φορέει, καὶ πύρ-

dem magnam parit admirationem, januisque aureis est exornata. Intus autem ipsa ædes auro multo resplendet, & tectum totum aureum est. Odorem autem divinum spirat, qualem Arabica regio fertur spirare: ac tibi è longinquo ascendenti spiritum admodum suavem immittit: & te abeuntem nequaquam deficit: sed odorem diu retinent vestes tuæ, ejusque in perpetuum memineris. Cæterùm intus ædes, non simplex est, sed compositus in ea thalamus alius, ad quem modicus est ascensus: nec foribus est exornatus, sed ex adverso patet totus. Itaque in magnam ædem ingrediuntur omnes: in thalamum soli sacerdotes, nec tamen omnes, sed qui ad Deum proximè accedunt, & quibus omnis in templum cura impenditur. In hoc autem adyto simulachra Deorum posita sunt, Iunonis videlicet, & Iovis, quem alio nomine appellant. Ambo autem aurei sunt, & ambo sedent, sed Iunonem leones portant, Iupiter tauris insidet. Atque adeò & Iovis quidem simulachrum per omnia Iovi assimilatum est, & capite, & oculis, & sedendi habitu, neque ipsum volens aliter effinxeris. Iuno autem si propiùs contempleris, variam formam præ se fert: ac per omnia quidem, revera est Iuno. Cæterùm habet quidpiam & Minervæ, & Veneris, & Lunæ, & Rheæ, & Dianæ, & Nemesis, & Parcarum, atque altera quidem manu sceptrum, altera verò colum tenet: & in capite radios gestat, & turrim, & ce-

1 Ἣ τε Ἥρη ἐς τὸ αὐτοὶ Δία εἶνε] Interpretandus hic locus est de Iove dolicheno, autore Luca Holstenio in notis ad Steph. de urbibus in ΔΟΛΙΧΗ. Edm.

γον, καὶ λιθον, τὸ, μύλω τῷ ὑφαιμίλω καρμέσται. ἔκποθε δὲ οἱ χρυσὸς τε ἄλλος θεσπέσιος, καὶ λίθοι κάρζα πολυτελέες. τὸ, οἱ μὲν, λάθυκοί. οἱδὲ, ὑδατοειδέες. πολλοὶ δὲ, πυρρώδεες. ἔτι δὲ ὄνυχας οἱ σαρδόνοι, πολλοὶ, καὶ ὑάκινθοι, καὶ σμάραγδοι, τε, φέρεται Αἰγύπτιοι, καὶ Ἰνδοὶ, καὶ Αἰθίοπες, καὶ Μῆδοι, καὶ Ἀρμένιοι, καὶ Βαβυλώνιοι. τὸ δὲ δὴ μέζον λόγε ἄξιον, τῶτο ἀπαγήσομαι. λίθον ἐπὶ τῆ κεφαλῆ φορέει, λυχνὶς καλέε. ὄνομα δέ οἱ, ἔργε ἡ σωτυχή. ἀπὸ τέτε ὦ νυκὶ σέλας πολλὸν λαμπάμπε. ὡς δέ οἱ, καὶ ὁ νηὸς ἅπας, οἷον ὑπὸ λύχνοισι φαείνε. ὦ ἡμέρη δὲ, τὸ μὲν φέγγος, ἀσθενέει. ἰδέλιον δὲ ἔχει κάρζα πυρώδεα. καὶ ἄλλο θωυμασὸν ἔτι ὦ τῷ ζοάνῳ. ἢν ἐτεὸς ἀνὴρ ἐσορέης, ἐς σὲ ὁρᾷ. καὶ μεταβάινοντι, τὸ βλέμμα ἀκολυθέει. καὶ ἢν ἄλλος ἑτέρωθεν ἰσορέῃ, ἴσα ἐς ἐκεῖνον σκοπέει. ὦ μέσῳ δὲ ἀμφοτέρων, ἕσηκε ξόανον ἄλλο χρύσεον, ὑδαμᾶ τοῖσι ἄλλοισι ξοάνοισι ἐικελον. τὸ, δὲ, μορφὴν ἰδίλω ὦκ ἔχει, φορέει δὲ τὰ ἄλλων θεῶν εἴδεα. καλέεται δὲ σημήιον ἐς τὰ αὐτῶν Ἀσσυρίων. ὑδέπω ὄνομα ἴδιον αὐτῷ ἔθεντο, ἀλλ' ἀεὶ χρυσέοις αὐτῷ πέρι, καὶ εἴδεος λέγεσι. καί μιν οἱ μὲν, ἐς Διόνυσον. ἄλλοι δὲ, ἐς Δευκαλίωνα. οἱδὲ, ἐς Σεμίραμιν ἄγεσι. καὶ δὴ δὴ ὧν ἐπὶ τῆ κορυφῆ αὐτῷ, ὄστρεη χρυσέη ἐφέσηκε. τέυνεκα δὴ μυθέονται Σεμιράμιος ἔμμεναι τὸδε σημήιον. ἀποδημέες δὲ δὶς ἐκάστε ἔτεος ἐς θάλασσαν, ἐς κομιδὴν ὕδατος, εἶπον ὕδατος, ὦ αὐτῷ δὲ τῷ ναῷ ἐσιόντων, ὦ δεξιερῇ κέατα στᾶσι μὲν, θρόνος ἠελίε. αὐτῷ δὲ, εἰδος ὦκ ἔνι. μένε γὰρ ἠελίε, καὶ Σελήνηαίες

cestum, quo solam Venerem cœlestem exornant. Foris autem & aliud illi aurum circumpositum est, & pretiosæ gemmæ, quarum aliæ candidæ, aliæ cærulex, rufæ multæ. Præterea sardonyches multi, hyacinthi, smaragdi, quæ ferunt Ægyptii, Indi, Æthiopes, Medi, Armenii, & Babylonii. Quod igitur est maximè memorabile, id dicam. Gemmam in capite gerit, quæ lychnis vocatur. Nomen autem ex effecto sortita est. Ab ea noctu multus fulgor resplendet, unde tota ædes, tanquam lucernis collucet. Splendor autem interdiu non valet: sed specie est admodum ignea. Aliud etiam in simulachro est admirandum. Si ex adverso stans intuearis ad te aspicit: quòd si inde transeas, visu te sequitur: & si alius quispiam aliunde intuetur, eadem erga illum facit. Porrò in utriusque medio, stat simulachrum aliud aureum, simulachris aliis nequaquam simile, quod formam propriam non habet, sed aliorum Deorum formas gerit: & ab ipsis etiam Assyriis vocatur signum: necdum ipsi proprium nomen imposuêre: sed neque de generatione ipsius, neque de specie quicquam dicunt. Et ipsum alii ad Bacchum, alii ad Deucalionem, alii ad Semiramim referunt. Cùm enim ejus vertici insideat aurea columba, idcirco tradunt illud Semiramidis esse signum. Proficiscitur autem bis quotannis ad mare, ad efferendam quam dixi aquam. In ipsa autem æde ad sinistram ingredientibus, positum est primùm quidem solium solis, sed ejus effigies non adest. Solius enim solis & lu-

næ

ξόανον δὲ δεικνύουσι. ὅτου δ' εἵνεκα ὧδε νομίζουσι, ἐγὼ καὶ τοῦτο ἔμαθον. λέγουσι τοῖσι μὲν ἄλλοισι θεοῖσι, ὅσιον ἔμμορον ξόανα ποιέεσθαι. τὸν δὲ σφέων ἐμφανέα πάντων τε εἴδεα. ἡλίῳ δὲ, καὶ Σελλωαίῃ, πάμπαν ἀναρρέες, καὶ σφέας πάντας ὁρέουσι. κοίη δὲ αἰτίη ξοανουργίης, τοῖσι ἐν τῇ ἠέρι φανομένοισι; μῦθος δὲ τὸν τρόπον τοῦτον, κέαται ξόανον Ἀπόλλωνος, οὐκ οἷον εἰώθασι ποιέεσθαι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες, Ἀπόλλωνα νέον τε ἤγουσι, καὶ πρωθήβῃ ποιέουσι. μοῦνοι δὲ οἱ Ἀπόλλωνος ἡλικίην τὸν ξόανον δεικνύουσι. καὶ τάδε ποιεῦντες, ἑωυτοὺς μὲν ἐπαινέουσι, Ἕλλήνων δὲ κατηγορέουσι, καὶ ἄλλων, ὁκόσοι Ἀπόλλωνα παῖδα ἡέρμοι ἰλάσκονται. αἰτίη δὲ δοκεῖ αὐτέοισι, ἀσοφίη μεγάλη ἔμμεμαι, ἀπλοίη ποιέεσθαι τοῖσι θεοῖσι τὰ εἴδεα. τὸ δὲ νέον, ἀπλοῦς ἔτι νομίζουσι. τὸ δὲ, καὶ ἄλλο τῷ σφετέρῳ Ἀπόλλωνι κοινωνέουσι. μοῦνοι Ἀπόλλωνα εἱμάσι. κοσμέουσι. ἔργων δὲ αὐτῷ πέρι, πολλὰ μὲν ἔχω εἰπεῖν, ἐρέω δὲ τὸ, μάλιστα θωμάζειν ἄξιον. πρῶτα δὲ μαντηΐῃ ἐπιμνησθέμεν. μαντήια πολλὰ μὲν παρ' Ἕλλησι, πολλὰ δὲ καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι. τὰ δὲ, καὶ ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ τῇδε Ἀσίῃ πολλὰ ἔστι. ἀλλὰ τὰ μὲν, ὅτε ἱρέων ἄνδρ, ὅτε ὡρφητέων φθέγξον. ὧδε δὲ, αὐτός τε κινέεται, καὶ τὸν μαντήιον ἐς τέλος αὐτοκινέτ. τρόπος δὲ αὐτῆς τοιόσδε. εὖτ' ἂν ἐθέλῃσι χρησμηγορέειν, ἐν τῇ ἕδρῃ πρῶτα κινέεται. οἱ δὲ μιν ἱρέες, αὖτικα ἀείρουσι. ἢν δὲ μὴ ἀείρωσι, ὁ δὲ, ἐρᾷ, καὶ ἐς μέσον ἔτι κινέεται. εὖτ' ἂν δὲ ὑποδύντες φέρωσι, ἄγει σφέας, πάντῃ φοιτέοντα, καὶ ἐς ἄλλον ἐξ ἑτέρου

næ ſimulachra non exhibent. Cur autem id ita faciendum putent, id quoque ego didici. Cæteris quidem Diis fas eſſe ajunt ſimulachra facere, quorum ſpecies non ſunt omnibus conſpicuæ. Sol autem & luna planè ſunt manifeſti, nec illos nemo videt. Quorſum igitur eorum, cùm in aëre appareant effigiem effinxiſſent? Ac poſt ſolium hoc, poſitum eſt Apollinis ſimulachrum, non quale vulgo conſuevit fieri. Nam cæteri quidem omnes Apollinem juvenem putant, & cum prima lanugine effingunt: Hi verò ſoli barbati Apollinis ſimulachrum exhibent. Quod quum faciunt, ſe ipſos quidem laudant, Græcos verò vituperant, & alios, quicunque Apollinem puerum fingunt, & colunt. Videtur autem ipſis inſcitia magna, cauſa eſſe cur imperfectæ Deorum formæ fingantur. Nam juvenem eſſe, ipſi adhuc imperfectum putant. Quinetiam Apollini ſuo aliud quiddam novum affingunt. Soli Apollinem veſtibus ornant. De cujus operibus, multa quidem dicere poſſem, ſed id dicam, quod potiſſimùm eſt admiratione dignum. Primùm quidem de oraculo verba faciam. Oracula multa ſunt apud Græcos, multa quoque apud Ægyptios: multa etiam in Africa, multa item hac in Aſia: ſed illa nec ſine ſacerdotibus, nec ſine interpretibus reſponſa dant. Sed hic per ſe movetur ipſe, & vaticinia plenè per ſe peragit: idque hoc modo. Quando vult vaticinari, in ſede ſua primùm movetur: tum protinus ſacerdotes ipſum attollunt: quòd ſi non attollant, ille ſudat, & in medium ſeſe emovet. Quum verò eum illi ſuppoſitis humeris portant, illos ducit, ſeſe undiquaque circumagendo: atque ex alio in alium tranſilit.

μεζεπηδίαν. τέλος, ὁ δὲ χειροῦς ἀνιάσας, ἐπρέσβευε μὲν περὶ ἁπάντων πεπυμμένων. ὁ δ', ἢν τι μὴ θέλῃ ποιεῖσθαι, ὀπίσω ἀναχωρεῖ. ὧν δὲ τι ἐπαινέῃ, ἄγει ἐς τὸ αὐτὸ τὰς αὐτοφόρους, ὥσπερ ἡνίοχον. ἔτι μὲν συναγείρουσι τὰ θεόφατα. καὶ ἔτι ἱερὸν πρῆγμα δοκεῖν, ἔτι ἴδιον τούτων ἄνδρα ποιέεσθαι. λέγει δὲ καὶ περὶ πόρου, καὶ τοῦ ὥρεον αὐτὸν παυσίην, καὶ ὁκόσα σφι ἔσται). λέγει καὶ σημήϊα περὶ, ὁκόσα μὲν ἀποδημίεον, τῷ, εἶπον ἀποδημίω. ἱρέων δὲ καὶ ἄλλο, τὸ, ἐμεῦ παρεόντος ἔπρηξε. οἱ μὲν ἱρέες, ἀείροντες φέρεον. ὀδὲ, τὰς μὲν, ὑπὸ γῆν κάτω ἔλιπε. αὐτὸς δὲ ὑπὸ τῷ ἤερι μᾶλλον ἐφορέετο. μετὰ δὲ τὸν Ἀπόλλωνα, ξόανόν ἐστι Ἄτλαντος. μετὰ δὲ, Ἑρμέω, καὶ Εἰλειθυίης. τὰ μὲν ὧν ὑπὸ τῶν νηῶν, ὧδε κεκοσμέαται). ἔξω δὲ, βωμός τε κάταντα μέγας, χάλκεος. ὑπὲρ δὲ, καὶ ἄλλα ξόανα μυρία χάλκεα, βασιλέων τε, καὶ ἱρέων. καθελίξω δὲ, τε, μάλιστα ἄξιον μνήσθαι. ὑπὲρ δεξιτερῆ δὲ νεὼ, Σεμιραμίδος ξόανον ἕστηκε, ὑπὲρ δεξιῆ τὸν νηὸν ἐπιδεικνύσης. ἀνέση δὲ δι' αὐτῶν τοιῶνδε. ἀνθρώποισι, ὁκόσοι Συρίην οἰκέουσι, νόμῳ ἐποιήθη, ἑωυτῶν μὲν ὅκως Θεὸν ἱλάσκεσθαι, Θεῶν δὲ τῶν ἄλλων, καὶ αὐτῆς Ἥρης ἀλογέειν. καὶ ὧδε ἐποίεον. μετὰ δὲ, ὡς οἱ θεὸν ἀφίκηται νοῦσοί τε, καὶ συμφορὴ, καὶ ἄλγεα. μανίης μὲν ὑπὲρ πάντων ἀπεπαύοντο, καὶ θνητῷ ἑωυτῶν ὁμολόγεον. καὶ τοῖσι ὑπηκόοισι αὖτις ὑπέλυσε ἐς Ἥρην τρέπεσθαι. τάνεκα δὲ ἔπι τοιήδε ἀνέσηκε, τοῖσι ἀπικνεομένοισι τῷ Ἥρῃ ἱλάσκεσθαι δεικνύουσα, καὶ Θεὸν οὐκ ἔπι ἑωυτῷ, ἀλλ' ὑπὲρ ἐκείνην ὁμολογέουσα.

Tandem primarius sacerdos supplicans, de rebus omnibus illum interrogat. Ille verò siquid non vult fieri, retrocedit. Contrà siquid approbat, agit in anteriorem partem gestantes, perinde ac qui habenas moderatur. Ita quidem coacervant oracula, neque rem ullam sacram, neque privatam absque hoc gerunt. Prædicit autem illis & de anno, & de tempestatibus omnibus, & quando amplius futuri non sint. Prædicit quoque de signo, quando oporteat illud quam dixi profectionem suscipere. Aliud quoque dicam quod me præsente fecit. Sacerdotes illum in humeros sublatum ferebant: ille verò iis inferius in terra relictis, solus in aëre ferebatur. Post Apollinem autem simulachrum est Atlantis: deinde Mercurii, & Lucinæ. Atque hoc quidem est internum ædis ornamentum. Foris autem posita est ara magna, ænea: in qua sunt innumera alia ænea simulachra cùm regum, tum sacerdotum: ex quibus memoratu maximè digna recensebo. Ad sinistram ædis, stat Semiramidis simulachrum, ædem ipsam dextra demonstrantis. Stat autem hanc ob causam. Hominibus quicunque Syriam incolunt, legem tulerat, ut se ceu Deam colerent: cæterorum autem Deorum, atque ipsius etiam Iunonis nullam rationem haberent. Quod illi tum ita faciebant. Sed postquam morbi, clades, & dolores illi divinitus acciderunt: ab illa insania desistit, seque mortalem esse confessa est: subditisque iterum præcipit ut ad Iunonem converterentur. Ob eam igitur causam adhuc tali specie stat, advenientibus indicans Iunonem colendam esse, nec se amplius, sed illam esse Deam confitens. Ibi etiam

He-

εἶδον ἔτι Ἑλένης αὐτόθι ἄγαλμα, καὶ Ἑκάβης, καὶ Ἀνδρομάχης, καὶ Πάριδος, καὶ Ἕκτορος, καὶ Ἀχιλλέως. εἶδον ἔτι Νιρέως εἶδος ἕν Ἀγλαΐας, καὶ Φιλομήλου, καὶ Πρόκνου, ἔτι γυναῖκας, καὶ αὐτὸν Τηρέα ὄρνιθα, ἐπ' ἄκρου ἄγαλμα Σεμιράμιδος, ἐν Κομβάβου, τὸν, ὃν πρὸ ὀλίγου ἔλεξα, καὶ Στρατονίκης, κόρης καλὸν, καὶ Ἀλεξάνδρου αὐτοῦ σχῆμα εἰκελον. ἔνδοθι δὲ οἱ, Σαρδαναπάλου ἕστηκε, ἄλλη μορφῇ, ἐν ἄλλῃ σκευῇ. ἐν ἔτι τῇ αὐλῇ, ἄφετοι νέμονται βόες μεγάλοι, καὶ ἵπποι, ἐν ἀετοὶ, καὶ ἄρκτοι, καὶ λέοντες. καὶ ἀνθρώπους ὑδαμοῦ σίνονται, ἀλλὰ πάντες ἱροί τε εἰσι, καὶ χειροήθεες. ἱρέες ἔτι αὐτοῖσι πολλοὶ ἀποδεδέχαται, οἱ μὲν, τὰ ἱρήια σφέζουσι. οἱ δὲ, καὶ ἐσθῆτα φορέουσι. ἄλλοι δὲ, πυρφόροι καλέονται, ἐν ἄλλοι βοηφόροι. ἐπ' ἐμοῦ δὲ, πολέσιος ἐν τελεσθεὶς ἐς τὰ ὑσίλα ἀπικέσθαι. ἐθέλησε δὲ αὐτέοισι πᾶσα λιτὴ. καὶ πῖλον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσι. ἀρχιερεὺς δὲ ἄλλος ἐκφέρει ἕτερος ἐπίχρυσος, πορφυρέην δὲ μίτρην ἔτερος φορέει, καὶ πάρεστι χρυσέη ἀναδέσθαι. ἔσω δὲ ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν, αὐλητέων τε, καὶ συρίστων, καὶ Γάλλων. καὶ γυναῖκες ἐπιμανίες τε, καὶ φρενοβλαβέες. θυσίη δὲ δὶς ἑκάστης ἡμέρης ἐπιτελέεται, ἐς τὸν, πάντες ἀπικνέονται. δὶς μὲν ὧν καθ' ἡσυχίην θύουσι, ὅτε ἀείδοντες, ὅτε αὐλέοντες. εὖτ' ἂν δὲ τῇ Ἥρῃ κομίζωσι, ἀείδουσί τε, καὶ αὐλέουσι, καὶ κεφαλὰς ἐπικρατέουσι. καί μοι τὰ τῆς πέρι, σαφὲς εἰδὲν εἰπεῖν ἐδυνάσθη. ἔστι δὲ λίμνη αὐτόθι, ἐ πολλὸν ἑκὰς ἔστ' ἱροῦ. ἐν τῇ, ἰχθύες ἱροὶ τρέφονται πολλοὶ, καὶ πολυειδέες. γίγνονται δὲ αὐτέων ἔνιοι κόρῃ μεγάλοι. ὕστι δὲ ἐνόμισται ἔχουσι, κύλ ἐκ τοῦ ἱροῦ, ἐν τῇ πολλοὶ, καὶ ποικίλοι ἰχθύες τρέφονται, οἱ μὲν μεγάλοι τινὲς, οἱ δὲ καὶ μέγιστοι. ἔνεισι δὲ καὶ ἄλλοι ἰχθύες ἐν τῇ λίμνῃ, οὐ μὲν ἱροὶ, οὐ μὴν ἀπαγορευμένοι γε ἐσθίειν.

Helenæ simulachrum vidi, & Hecubæ, & Andromaches, & Paridis, & Hectoris, & Achillis. Nirei quoque Aglaiæ filii effigiem vidi, & Philomelam, & Prognen, adhuc mulieres, Tereum autem in avem conversum: item aliud simulachrum Semiramidis, & Combabi, de quo jam dixi, & Stratonices, pulchrum admodum, & Alexandri, ipsi illi simile: cui adstabat Sardanapalus, alia forma, aliaque veste ornatus. In atrio autem, liberi pascuntur boves magni, & equi, & aquilæ, & ursi, & leones: at homines haudquaquam lædunt, sed omnes sunt, & sacri, & mansueti. Sacerdotes autem ipsis multi admittuntur, quorum alii hostias mactant, alii libamina ferunt, alii vocantur igniferi, alii aræ ministri. Mea autem ætate plures etiam quàm trecenti ad victimam venire solebant. Vestis ipsis tota est candida, pileumque in capite gestant. Summus autem sacerdos quotannis alius surrogatur: qui solus purpuream vestem gerit, & aurea tiara redimitur. Alia præterea est hominum sacrorum multitudo, tibicinum videlicet, & fistulatorum, & Gallorum: sunt & mulieres insanæ, & mente captæ. Sacrificium autem bis quotidie peragitur, ad quod omnes veniunt. Iovi quidem cum silentio sacrificant, neque cantantes, neque tibia modulantes. Sed quando Iunoni primitias offerunt, voce, tibiaque canunt, & tintinabula pulsant, ac mihi ea de re nihil plani dicere potuerunt. Est etiam ibi lacus, non multum procul à templo, in quo multi, variique pisces aluntur: quorum nonnulli sunt admodum magni, habentque nomina, & vocati veniunt.

καὶ ἔρχονται καλεόμβοι. ἐπ' ἐμοῦ δέ τις ἦν ἐν αὐτοῖσι χρυσοφορέων. ἐν τῇ πτέρυγι ἦ, ποίημα χρύσεον αὐτέων ἀνεκέατο. καί μιν ἐγω πολλάκις ἐθηησάμην, καὶ ἔχω τὸ ποίημα. βάθος δὲ τὸ λίμνης πολλόν. ἐγω μὲν οὐκ ἐπειρήθην. λέγουσι δ' ὧν ἐς διηκοσίων ὀργυιέων πλέον ἔμβαθαι. ἐν μέσῳ δὲ αὐτῆς, βωμὸς λίθου ἀνέστηκε. δοκέοις ἂν ἄφνω ἰδὼν, πολλάσιον τέ μιν, καὶ πηὸν ἐπιχέεσθαι. καὶ πολλοὶ ὧδε νομίζουσι. ἐμοὶ δὲ δοκέει σύλου ἐφεστεὼς μέγας, ἀνέχειν τὸ βωμόν. ἔστεπται δὲ ἀεί, καὶ θυάματα ἔχει. πολλοὶ δὲ ἐς ἑκάστης ἡμέρης καὶ ὄρνιν ἐς αὐτὸν νηχόμενοι, στεφανηφορέουσι. γίγνονται δὲ αὐτόθι ἐς πανηγύρεις τε μέγιστοι. καλέονται δὲ ἐς τὴν λίμνην κατιοῦσαι, ὅτι ἐν αὐτῇσι ἐς τὴν λίμνην πρὶν ἐγὼ πάντα κατίζηται, ἐν τοῖσι Ἥρη πρῶτα ἀπικνέεται τὸ ἰχθύων εἵνεκα, μὴ σφέας ὁ Ζεὺς πρῶτος ἴδῃ. ἢν γὰρ τόδε γένηται, λέγουσι ὅτι πάντες ἀπόλλυνται. καὶ δή τε ὁ μὲν, ἔρχεται ὀψόμενος. ἡ δὲ, ὡσαύτως ἐσαμύνη, ἀπίζηταί τε μιν. καὶ πολλὰ λιπαρέουσα, ἀποπέμπει. μέγιστοι δὲ αὐτοῖσι πανηγύρεες, ταῖς Βηλαίοισιν νομίζουσι. ἀλλ' ἐγὼ τούτων πέρι, οὐδὲν ἔχω εἰπεῖν. οὐ γὰρ ἦλθον αὐτὸς, οὐδὲ ἐπειρήθην τούτης τῆς ὁδοιπορίης. τὰ, δὲ ἐλθόντες ποιέουσι, εἶδον, καὶ ἀπηγήσομαι. ἀγγεῖον ἕκαστος ὕδατος σεσυλημένον φέρουσι. κηροῦ δὲ τάδε σοφίσμασιν, καί μιν οὗτοι λυσάμενοι χέουσι, [1] ἀλλ' ἔστι ἀλεκτρυὼν ἱρός. οἰκέει δὲ ἐπὶ τῇ λίμνῃ. ὃς niunt. Ex quibus ætate mea quidam aurum ferebat, cujus in ala, aureum ipsorum opus erat repositum: atque eum opus illud habentem sæpe vidi. Magna autem est lacus altitudo: cujus equidem experimentū non cepi, ajunt autem esse ducentis ulnis majorem. Cæterùm ejus in medio stat ara lapidea: quam si repentè videas, natare putes, & in summa aqua vehi: & ita putant multi. Mihi videtur subesse columna magna, & aram sustinere. Semper coronata est, & suffitus habet: multique singulis diebus eò natantes ad precandum coronas ferunt. Porrò ibi etiam maximæ fiunt celebritates, quæ descensus in lacum vocantur, quia tum Deorum simulachra omnia in lacum descendunt, inter quæ Iuno prima advenit, piscium causa, ne Iupiter illos primus aspiciat. Nam si hoc fiat, dicunt omnes perire. Atque ideo ille quidem vadit inspecturus: sed Iuno anteriore parte stans: ipsum arcet, multumque obsecrans, dimittit. Maximæ autem illis celebritates existimantur, quæ ad mare conveniunt. Sed de iis nihil certi dicere possem: neque enim ipse eò veni, neque itineris hujus periculum feci. Sed quæ faciunt qui eò veniunt, ea vidi, & commemorabo. Vas unusquisque aqua repletum portat: idque cera obsignatur. Nemo autem suum ipse resolvens, effundit: sed gallus quidam sacer est, qui ad lacum

1 Ἀλλ' ἔστι ἀλεκτρυὼν ἱρὸς] Mirum est profecto ἀλεκτρυὼν de homine dici, at supra pluries, ubi de Gallis Cybeles sacerdotibus castratis mentionem fecit, semper eos Γάλλους non ἀλεκτρύονας vocat. Ea vox, ut puto, ex versione in textum irrepsit. Quidam sciolus putavit γάλλον non esse vocem Græcam, & gallum La-

ὑπὸ σφέων δέξηται τὰ ἀγήλια, τῷ, τε σφρηγῖδα ὀρῇ. καὶ μισθὸν ἀρνύμενοι, ἀπό τε λύχνου τ' δεσμὸν, καὶ τ' κηρὸν ἀπαιτέει). καὶ πολλαὶ μνέες ἐν τυτέῳ ᾧ ἔργῳ τῷ ἀλεκτρυόνι ἀγαίρονται). ἔνθεν ᾗ ἐς τ' νηὸν αὖτὸι σὺν σφίσι ἄγοντες, ἀπίνδυσί τε. καὶ θύσαντες, ὀπίσω ἀποισέουσι. ἑορτέων ᾗ πασέων, τῶν, οἶδα, μεγίστην ᾗ εἴαρος ἔρχομένου ἐπιπλέουσι. καί μιν οἱ μὲν, πυρὴν, οἱδὲ, λαμπάδα καλέουσι. θυσίην ᾗ ἐν αὐτῇ τοιήνδε ποιέουσι. δένδρεα μεγάλα ὑπὸ ψαντες, ἐν τῇ αὐλῇ ἑστᾶσι. μῆ ᾗ ἀγινέοντες αἶγάς τε, ἐ ὄϊας, καὶ ἄλλα κτήνεα ζωὰ, ἐκ τῶ δενδρέων ἀπαρτέουσι. ἐν ᾗ, ἐ ὄρνιθες, ἐ εἵματα, ἐ χρύσεα, ἐ ἀργύρεα ποικίλματα. ἐπὰν ᾗ συτελέα πάντα ποιήσωνται, περιτείνάντες τὰ ἱρὰ τοῖ τὰ δένδρεα, πυρὴν ὑπάσι. τὰ ᾗ, αὐτίκα πάντα καίουσι). ἐς ταύτην τὴν ἑορτὴν πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπικνέονται ἔκ τε Συρίης, καὶ τ' ἐκτὸς χωρέων πασέων. φέρουσί τε τὰ ἑωυτῶν ἱρὰ ἕκαστοι, ἐ τὰ σημήϊα ἔκαστοι ἔχουσι ἐς τάδε μεμιμημένα. ἐν ῥητῇσι δὲ ἡμέρῃσι, τὸ μὲ πλῆθος, ἐς τὸ ἱρὸν ἀγείρεται). Γάλλοι δὲ πολλοὶ, ἐ τὲς, ἔλεξα, οἱ ἱροὶ ἄνθρωποι τελέουσι τὰ ὄργια, τάμνονταί τε τὰς πήχας, καὶ τοῖσι γώτοισι ἀσσὶ ἀλλήλους τύπτουσι). πολλοὶ δὲ σφίσι παρεστᾶτες, ἐπαυλέουσι. πολλοὶ δὲ τύμπανα παταγέουσι. ἄλλοι δὲ ἀείδουσι ἔνθεα, ἐ

cum habitat, & acceptis vasis, visoque sigillo, mercede accepta vinculum solvit, & ceram reposcit, ac multæ minæ ex hoc opere gallo accumulantur: quibus hinc ad ædem delatis, libant, factoque sacrificio revertuntur. Festorum autem omnium, quæ novi, maximum ineunte vere peragunt, idque alii pyram, alii lampadem appellant. Tum autem faciunt istiusmodi sacrificium. Magnas arbores excisas in atrio collocant: postea adductas capras, oves, aliasque vivas pecudes, ex arboribus suspendunt: inter quæ sunt etiam aves, vestes, & aurea argenteaque opera. Ac postquam omnia perfectè composuerunt, & simulachra Deorum circum arbores tulerunt, pyram accendunt, omniaque repentè cremantur. Ad hoc festum multi homines veniunt, cùm ex Syria, tum ex circumjacentibus oris omnibus, afferuntque & sua quique Deorum simulachra, & quæ signa singuli habent, ad illorum imitationem facta. Diebus autem certis, multitudo in templum congregatur: & Galli frequentes, homineſque sacri, quos dixi, sacra peragunt: cubitosque incîdunt, tergisque mutua verbera excipiunt. Multi autem astantes ipsis, tibia canunt, & tympana pulsant: alii divinitus inspirata, &

Latine dictum debere dici ἀλεκτρυόνα, & mutavit in eam vocem, quæ nunc in Græco legitur: vel forte scripserat Lucianus ἀλέκτωρ, quæ vox etiam de castrato potest usurpari, qui est sine lecto conjugali. Nam ut Ἀλεκτρα dicta est secundum Scholiasten Euripidis in Oreste à privativa α & λέκτρον, διὰ τὸ πολλὰ χρόνον ἄλεκτρον μεῖναι χόλῳ Κλυτημναίστρας. Sic & ἀλέκτωρ potest dici castratus ab eodem etymo, quod videlicet cœlebs maneat. Ejus vocis in ea significatione reperiuntur exempla, sed duntaxat in fœminino, forte & in masculino Lucianus usurpavit, ut sit ὁ & ἡ ἀλέκτωρ. Palm.

ἐρῷ ἄσμενος. τὸ δ' ἔργον, ὁπότ' ἂν γένηται τάδε γίγνεται. ἐσὶ δὲ ἐσερχόντων εἰς τὸν νεὼν, ὀκόσοι τάδε ποιέουσι. ἐν ταύτῃσι τῇσι ἡμέρῃσι, καὶ Γάλλοι γίγνονται. ἐπεὰν γὰρ οἱ ἄλλοι αὐλήσωσι τε, καὶ ὄρχια ποιέωνται, καὶ πολλοὶ ἤδη ἡ μανίη ἀπικνέεται, καὶ πολλοὶ οἱ ἐς θέλγητρα ἀπικόμενοι. μετὰ δὲ, τοιάδε ἔπεηξεν. κορυβαλίζων δὲ ἐς τὰ, ποιέεται. ὁ νεηνίης, ἅτε πάλαι ἀποκείμενα, ῥίψας τὰ ἔμπροσθε, μεγάλῃ βοῇ ἐς μέσον ἔρχεται, καὶ ξίφος ἀναιρέεται. τὰ δὲ, πολλὰ ἔτεα ἄμοι δοκέω, λάθε τοῦτο ἔρηνε. λαβὼν δὲ αὐτίκα, τέμνει ἑαυτὸν, θέει τε λάθε τὴν πόλιν, καὶ τῇσι χηρσὶ φέρει, τὰ, ἔτυμα. ἐς οἰκήιον δὲ οἰκίην τάδε ἀπορρίψας, ὡς τάχιστα ἐσθῆτά τε θηλείην, καὶ κόσμον τὸ γυναικήιον λαμβάνει. τάδε μὲν ὦν τῇσι τομῇσι ποιέεται. ἀπορέοντες δὲ Γάλλοι, τὸν ὁμήλικα παρὰ τοῖσι ἄλλοισι θάπτουσι. ἀλλ' ἐὰν ἀποθάνῃ Γάλλος, οἱ ἐπιχῶροι μὲν ἀείρουσι, ἐς τὸ προάστια φέρουσι. θάπτουσι δὲ αὐτὸν, καὶ τὸ φέρετρον, πῦρ, ὁμόσε, ὕσσοθε λίθοις βάλλουσι. καὶ τάδε πρήξαντες, ὀπίσω ἀπονοσέουσι. φυλάξαντες δὲ ἐπὶ ἡμερίην δεκάμηνον, ἔπειτα ἐς τὸ ἱερὸν ἐσέρχονται. ἐσθῆτα δὲ τὴν τότε, λαβόντες ἐσέλθωσι, τὸν ὅσια ποιέουσι. νόμιόν τε ἐς ταῦτα χρέωντες τυτθοῖσι. λαβόντες μὲν τινες ἐσθῆτα νέκυος ἤδη, ἐνείλλουσι τῷ ἡμέρῃ ἐς τὸ ἱερὸν τὸν ἀπικνέεται. τῇ ἑτέρῃ δὲ, καθαρεύσας ἑωυτὸν, ἐσέρχεται. αὐτῶν δὲ τῶν οἰκηίων δὲ νέκυος ἔκφορα φυλάξαντες δεκάμηνον ἡμερίην τρίηκοντα, καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρώμενοι, ἐσέρχονται. πρὶν δὲ τάδε ποιῆσαι, ἄσφαρτον ἐσιέναι ὅσιον. θύουσι δὲ βόας ἀρσενάς τε, καὶ θήλεας, καὶ αἶγας, καὶ ὄϊας. σῦς δὲ μοῦνον συαγρίας νομίζοντες, ἔτι θύουσι, ἔτι σιτέονται. & ſacra carmina cantant. Atque hoc fit extra ædem: quod qui faciunt in eam non ingrediuntur. His diebus etiam Galli fiunt. Poſtquam enim alii tibia cecinerint, & fœdera iniverint, ad multos jam venit furor, multique qui ad ſpectaculum venerunt, poſtea talia fecerunt. Ea autem referam quæ faciunt. Adoleſcens, cui hæc parata ſunt, abjectis veſtibus, magno clamore in medium prodit, atque enſem diſtringit (hæc autem multis ut mihi videtur annis, propter hoc ſteterunt) quo protinus accepto, ſemetipſum caſtrat, curritque per urbem, & manibus portat ea quæ reſecuit. In quamcunque autem domum ea projicit, inde fœmineam veſtem, & muliebrem ornatum accipit. Atque hæc quidem in caſtrationibus faciunt. Mortui autem Galli, non eodem aliis modo ſepeliuntur: ſed mortuum Gallum ſocii ſublatum ad ſuburbia efferunt. Quem poſtquã depoſuerunt, & feretrum, quo tulerunt ipſum, deſuper lapides jaciunt: quo facto domum reperunt. Obſervato autem ſeptem dierum numero, exinde in templũ ingrediuntur: ante quos ſi ingrediantur, nefas faciunt. His autem ad hæc legibus utuntur. Siquis ipſorum cadaver aliquod aſpexerit, illo die ad templum non accedit: ſed poſtero purgatus ingreditur. Eorum autem qui ex familia mortui ſunt, unuſquiſque non niſi poſt trigeſimum diem, raſoque capite ingreditur. Priuſquam autem hæc fecerint, illis fas non eſt intro ire. Immolant autem boves maſculos & fœminas, capras, & oves. Sues autem ſolos rati execrandos, nec immolant, nec edunt.

ἄλλοι δ' ὃ σφίας ἀναίμας, ἀλλὰ ἱερὰς νομίζουσι. ὀρνίθων τὲ αὐτόθοισι ὥσπερ, δρυκὶ χρῆμα ἱρώτατον. καὶ ὑδὲ ψαύειν αὐτέων δικαιεῦσι. καὶ ὧδ' ἀέκοντες ἅψονται, ἀναγέες ἐκείνῳ τῷ ἡμέρην εἰσί. τύνεκα δὴ αὐτόθοισι σωόμοιί τέ εἰσι, καὶ ἐς τὰ οἰκήια ἐσέρχονται, καὶ τὰ πολλὰ ἐν γῇ νέμον). λέξω δὲ & τῆ πανηγυρείῃ, τὰ, ἐκείνοι ποιέουσι. ἀνὴρ εὖτ' ἂν ἐς τῷ ἱρὴν πόλιν πρῶτον ἀπικνέεται, κεφαλὴν μὲ ὄδε, καὶ ὀφρύας ἐξύρατο. μετὰ δὲ, ἱρεύσας οὖν, τὰ μὲ ἄλλα, κρεσπρέει τὲ, καὶ δωρέε). τὸ δὲ νάκος χαμαὶ ἥμενο, ἐπὶ τύτῳ ἐς γόνυ ἔζε). πόδας δὲ, καὶ κεφαλὴν ἕ κτιώσο ἐπὶ τῷ ἑωυτῦ κεφαλῷ ἀναλαμβάνει. ἅμα δὲ δύρεται, αἰτίες, τῷ μὲ παρεῖσαν θυσίην δίκεθαι. μίζω δὲ ἐσαῦθις ἱστιχνέε). τελέσας δὲ τοῦτα, τῷ κεφαλῷ αὐτῦ τε τίφεται, καὶ τῆ ἄλλων, ὁκόσοι τῷ αὐτῷ ὁδὸν ἀπικνέονται. ἄρξας δὲ, ἀπὸ τ ἑωυτῦ ὁδοιπορέει, ὑδατί τε ψυχροῖσι χρεόμενο, λυτρῶντε, καὶ πόσι ἐίνεκα. καὶ ἐς παμπαν χαμηλοιπέων. ὃ γὰρ οἱ σύνεσι ἐπιεικὴς ὅσιον, πρὶν τῷ, τε ὁδὸν ἐκπλέσαι, καὶ ἐς τῷ ἑωυτῦ αὖθις ἀπικέσθ. ἐν δὲ τῇ ἱρῇ πόλει ἐκδέκεται μιν ἀνὴρ ξεινοδόκος ἀγνοίσιος. ἐκεῖ γὰρ δὴ ὧν ἐκφέρης πόλιο, αὐτὸς ξεινοδόκος εἰσί. καὶ τόδε πατρόθεν οἴκοι δέκον). καλέονται δὲ ὑπὸ Ἀσσυρίων οἵδε, διδάσκαλοι, ὅτι σοφίσι παίζε ὑπηλόνται. θύσασι δὲ, ὧς ἐν αὐτῷ τῷ ἱρῷ. ἀλλ' ἐπὰν ἀφθονήσῃ τῷ βωμῷ τὸ ἱρήϊον, ἐπιασσάσας, αὖθις ἄγειζωὼν ἐς τὰ οἰκήια. ἐλθὼν δὲ καθ' ἑαυτὸν, θύει τι, καὶ εὔχεται. ἔστι δὲ & ἄλλης θυσίης τρόπος τοιόσδε.

dunt. Alii autem eos non execrandos sed sacros putant. Porrò columba videtur ipsis omnium avium sanctissima: ac ne eam quidem tangere æquum censent: quam si inviti tetigerint, eo die execrabiles habentur. Ob id & cum ipsis vescuntur, & ad domos ipsorum veniunt, & plerunque in terra pascuntur. Porrò ea quoque dicam quæ faciunt, qui ad celebritatem conveniunt. Vir qui ad Sacram urbem venerit primum, ille caput & supercilia abradit: tum mactata ove, cæterà quidem in frusta concidit, & convivatur: vellus autem humi sternens, super hoc in genua procumbit: pedes verò & caput animantis, suo ipsius capiti imponit: & simul precando postulat, ut præsens sacrificium acceptum sit: majusque aliud in posterum pollicetur. His ita peractis, & suum caput coronat, & aliorum quicunque eandem viam veniunt. Solvens autem, ex terra sua proficiscitur, utiturque frigidis aquis cùm lavandi, tum potandi causa, & omnino humi dormit. Neque enim fas ipsi est lectum conscendere, donec iter illud peregerit, domumque suam reversus fuerit. In sacra autem civitate recipit ipsum publicus hospes ignarum. Certi enim uniuscujusque civitatis hospites sunt ibi: atque hoc è patria domi recipiunt. Ab Assyriis autem isti appellantur doctores, quoniam ipsis omnia exponunt. Sacrificant autem non in ipso templo: sed postquam ad altare adduxit hostiam, sumptis libamentis, vivam pecudem domum reducit, quumque rediit, apud se sacrificat, & precatur. Est autem & quidam alius hujusmodi sacrificandi ritus. Postquam vivas victi

δὲ. σίψαντες τὰ ἱερήια ζωὰ, ὧν τ' ἐκπυλαίων ἀπιᾶσι, τὰ δὲ, κατ-ηνειχθέντα, πίπτοντα θνήσκουσι. ἔνιοι δὲ & παῖδας ἑωυτῶν, ὥστε ὦθῆν ἀπιᾶσι, οὐκ ὁμοίως τοῖς κτηνέσι, ἀλλ' ἐς πήρην ἐμβάλλοντες, χαλεπὰ κρα-γέοντες. ἅμα δὲ αὐτοῖσι ἐπικερ-τομέοντες, λέγουσι ὅτι οὐ παῖδες, ἀλλὰ βόες εἰσί. τίζονται δὲ πάν-τες, οἱ μὲ, ἐς κορπὸς. οἱ δὲ, ἐς αὐχένας. καὶ δὴ τῶδε, ἅπαντες Ἀσσύριοι στιγματοφορέουσι. ποιέ-ουσι δὲ & ἄλλο, μέτοισι Ἑλλήνων Τροιζηνίοισι ὁμολογέοντες. λέξω δὲ & τὰ, κεῖνοι ποιέουσι. Τροιζήνιοι [1]τῆσι παρθένοισι, & τοῖσι ἠϊθέοισι νόμον ἐποιήσαντο, μή μιν ἄλλως γάμου ἴσεσθαι, πρὶν Ἱππολύτῳ κό-μας κείρασθαι. καὶ ὧδε ποιέουσι. τὸ-το & ἐν τῇ ἱερῇ πόλει γίνεται. οἱ μὲ νεηνίαι, τὴν χλοιὴν ἀπάρχονται. τοῖσι δὲ νέοισι, πλοκάμους ἱροὺς ἐν χλοιῇσι ἀπιᾶσι. τοὺς, ἐπὰν ἐν τῷ ἱρῷ χρόωνται, παμπυοί τε. καὶ ἐς ἄγλεα καθέντες, οἱ μὲ, ἀργύρεα, πολλοὶ δὲ, χρύσια ἐν τῷ ναῷ κατα-πηλώσαντες ἀπιᾶσι, ἐπιχράψαν-τες ἕκαστοι τὰ ἑ νόμαθα. τοῦτο καὶ ἐγὼ ἔτι νέος ὢν, ἐπετέλεσα. καὶ ἐπ μοῦ ἐν τῷ ἱρῷ & ὁ πλόκαμος, καὶ τὄνομα.

victimas coronarunt ex vestibulis templi eas dimittunt: illæ verò præcipites datæ, casu moriuntur. Quidam autem & pueros suos hinc demittunt, non tamen eodem modo quo pecudes, sed in pera inclusos, manu deorsum agunt: ac simul ipsos increpantes, eos non pueros, sed boves esse dicunt. Omnibus autem notæ inuruntur, aliis in vola, aliis in cervice: atque inde est quòd Assyrii cuncti notas inustas habent. Faciunt & aliud quidpiam, in quo cum solis Græcorum Trœzeniis consentiunt. Dicam autem quæ illi faciunt. Trœzenii virginibus & adolescentibus legem statuerunt, nequis nuptias iniret, priusquam Hippolyto comas totondisset: faciuntque hoc pacto. Hoc etiam fit in Sacra civitate. Adolescentes quidem barbas suas consecrant. Iuvenibus autem capillos à nativitate sacros demittunt: quos postquam in templo sunt, resecant, & in vasa depositos, alii quidem argentea, multi verò aurea, in æde affigunt, atque abeunt, inscripto uniuscujusque nomine. Hoc ego cùm juvenis adhuc essem, feci, & cùm meus capillus, tum nomen adhuc est in templo.

1 Τῆσι παρθένοισι] Leg. Iul. Pollux libr. 3. Demosthenis encomium quod sequitur non esse Luciani, jam monui præfat. ad Lectorem, satis prodit stylus, attamen Tomas Magister ἐν ταῖς ἐκλογαῖς Ἀττίδος, in dictione ὄσπρομαι citat locum hujus encomii, ut Lucianeum, atque etiam quidam dubitarunt an tractatus de Dea Syria esset Luciani. *Bourd.*

DE-

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ. | DEMOSTHENIS ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Hoc encomium duabus partibus constat. Prior locos technicos continet, ex quibus cùm persona Demosthenis, tum catera virtutes, & res gesta amplificari poterant: simulque ejus cum Homero instituitur comparatio. Altera sumitur ex athecnis, ubi ad laudem Demosthenis potissimùm facere ostendit, quòd de ejus eloquentia, animi magnitudine, rerumque gestarum excellentia scripto testati sunt hostes.

Βαδίζοντί μοι κατὰ τὴν στοὰν, τὴν ἐπὶ θατέρου ἐξιόντων τῶν ἀριστερᾶ, τὴν ἀπὸ τῆς ἐπὶ δεξιὰ, σμικρὸν ὡς μεσημβρίας, Θεραγένης ἀπαντᾷ. τάχα τινὲς αὐτὸν ὑμῶν, ἐπίστασθε. σμικρός τις ἐστὶ, χροπὸς, ὑπόλευκος, ἀνδρικὸς τὴν φύσιν. ἰδὼν δ' αὐτὸν ἔτι πόρρωθεν, Θεραγένης ἔφην ὁ ποιητὴς, ποῖ δὴ, κατὰ πόθεν. αἰσθόμενος δή δς, ἐπυνθάνετο. πόθεν οἶσθα δ' ἐγὼ, ἀγαθὲ σύ; ἀμέλει μ' ἔφη ἕκτε δεόμενος. ἀμέλει γάρ τοι τὴν νυκτῶν ἐξανέστης, ἔδοξέ μοι χρῆναι τοῖς Ὁμήρου γνησίοις τὰ ποιητικῆς ἀπάρξασθαι. καλῶς γε σὺ ποιῶν ἔφην, καὶ τὰ πρωΐα τῆς παιδεύσεως ἐκείνῳ πίνων. ἐκεῖθεν δὴν δεξιόμενος δή δς, ἔλαθον ἐμαυτὸν, εἰς τὸν τῆς μεσημβρίας σκοπὸν. ὥσπερ δ' ἔφην, δεῖ μοί μοι ἐς ἔτι πλείω πάντα. πολὺ μᾶλλον τοι ὡς πρόρρωθεν ἔφη ὡς σοι εἰπεῖν τοῦτο δεόμενος ἦκω, τῇ χειρὶ τὸν Ὅμηρον ἐπιδείξας. ἴστε

Cum in Porticu deambulatorem, inde exeunti ad sinistram, die decimo sexto, paulò ante meridiem: occurrit mihi Therſagoras, quem fortè aliqui vestrûm norint: pusillus est, aquilino naso, subalbus, virili indole. Hunc cùm procul accedentem viderem, dixi. Hic Therſagoras poëta est, & interrogavi, quonam & unde veniret. Domo huc, inquit ille. Num, inquam, deambulandi gratia? Scilicet, inquit ille, hoc mihi opus erat. Nam mihi visum est intempesta nocte surgere, ut Homeri natali die poëtices primitias offerrem. Præclarè, inquam, facis, quòd illi gratiam refers institutionis. Itaque initio inde ducto, inquit ille, non animadverti me ad meridiem usque delapsum esse. Ego verò, ut dixi, deambulatione opus habeo. Sed multò antè, inquit ille, hunc compellare optans, veni, manu autem Homerum monstrabat. Scitis utique in

1 Βαδίζοντί μοι] Esse non videtur Luciani, sed alicujus Lucianum κακοζηλότος. Marcil.

1 Ἀλ-

δήπου τὸ οὐ δεξιὰ ἵδρυται τοῦ Πτολεμαίου νεώ, τὸν καθεσθέντα τὰς κόμας. εὐχόμην τι δὴ αὐτὸν ἀφικόμενον ἔφη, καὶ παρασυνεξόμενον ἀφθόνως μεταδιδόναι τοῦ ἐπῶν. εἰ γὰρ ἔφην σὺ δύναιο τὰ πράγματα εἰπεῖν. πάλαι γάρθι δ' αὐτὸς συνεχλεῖν μοι δοκῶ τὸν Δημοσθένην. ἐπικεκρῆσαί τι φῶς πάνυ γλυκύθλιον. εἰ δὲ ἡμῖν ἐπαρκέσοι τὸ εὐμαθές, συμβιβάσομεν ἂν σοι. κοινὸν γὰρ ἡμῖν τὸ ἔρεμνον. ἐγὼ μὲν ἔφη δ' τοῦ νύκτωρ τε, καὶ τήμερον πεποιημένων, δοκῶ μοι τὸν κίνησιν τὸ Ὄμηρον ἐπιζεύξασθαι, θείως γάρ πως, καὶ μανικῶς εἰς τὴν ποίησιν ἐξεβακχεύθην. κελεύεις δ' αὐτούς, ἐπίτηδες γάρτοι τοῦτ' τὸ γραμματεῖον ἐφεψόμην, εἰ ἄρα τὴν σχολὴν ἄγοιτο τοῦ ἑταίρου, σκέπτομαι. δοκεῖς ἂν μοι σὺ καλῶς σὺ τὸ σχολῆς εἶναι μανικῶς γὰρ εἰ ἦν δ' ἐγὼ, καὶ πόθεν τὸ δ' τὸ δύκτον γενικητοῦ. ὃς ἤδη λελυμένος τὴν κόνιν, καὶ τὸ λοιπὸν τὸ θεὸς ψυχαγωγούμενος, μυθολογῖν ἔφη τὸν παλαίσην διενοεῖτο, ἐπειδὴ ἐκληθησεσθαι τὸ πάλης ὥσης. οὐδ' ἀλλ' ἐπὶ τὸ βαλβίδος σὺν ἂν ἐμυθολόγεις ἔφη. καὶ σὺ δὴ μοι δοκεῖς γενικηκέναι τὸν δύκτον τὸ ἐπῶν, σύστροφον ἡνίκα μάλα δὴ κατορρωδοῦντι τὴν τοῦ σπουδαίου τύχην. καὶ ὃς γελάσας, ὡς δὴ σαι τι τὸ δοκοῦν εἶπεν ἐρασσάμενος. ἴσως γὰρ ἔφην ὁ Δημοσθένης ἐλαττονῶν, ἢ καὶ Ὄμηρον εἶναί σοι λόγχη καὶ φαίνεται, καὶ σὺ μὲν μέγα φρονεῖς, Ὄμηρον ἐπαινέσας. ἐμοὶ δ' ὁ Δημοσθένης σμικρὸν, καὶ τὸ μηδέν; συνοφαντεῖς ἔφη. ἀφυσιάσαιμι δ' σὺν ἂν τὸν ἄρας, εἰ καὶ πλείω εἰμὶ τὴν γνώμην φῶς Ὁμήρου τε ἀκοῦσθαι. εὐμαθέστερον. ἐμὲ δ' σὺν ἂν νομίζοις φῶς δ' Δημοσθένους; ἀλλ' ἐπεί γε μὴ ταύτη τὸ λόγου

in templo Ptolemæi ad dextram collocatum esse, promissis capillis. Quare veni ipsum alloquuturus, & precaturus ut mihi magnam versuum copiam largiatur. Vtinam inquam, votis proficere liceret ad res gerendas. Iamdudum enim statuo precibus fatigare Demosthenem, ut mihi suppeditet orationem ad natalem ejus ornandum. Si igitur satis foret vota facere, idem tecum vellem: nam commune nobis foret lucrum. Ego, inquit, hac nocte & hodie, lucubrato carmine, Homerum benevolentiæ causa laudare statuo. Nam divino, qualis est vatum, furore ad poëtim raptus sum: quòd judicabis ipse. Consultò enim libellum hunc circunfero, si fortè in aliquem ex sociis otiosum incidero, tu autem mihi videris in præclaro esse otio. O te fœlicem, inquam, cui idem accidit ac illi qui dolicho victoriam adeptus, abluto jam pulvere, reliquo spectaculi tempore sese oblectans, cum luctatore fabulari cogitabat, qui ad luctam jam vocandus videretur. Ille autem, non ita, inquit, in carceribus fabulareris: & tu certè mihi videris verborum dolicho defricto, eum ludos facere, qui stadii fortunam perhorrescit. Scilicet ait ille, quasi rem difficilem susceperis. Fortassis, inquam, minoris pretii videtur tibi Demosthenes, quàm Homerus: & tu Homero laudato gloriaris. Me verò laudare Demosthenem, parum & nihil est? Cavillaris, inquit. Nolim ego dissidium ciere inter hos heroas, tametsi Homero magis faveo. Bene inquam, & me nonne putes Demosthenem magis favere? Sed quoniam hac re-

γον ἀπημάξας καὶ τὴν ἀπόθεσιν, ἄλλον ὡς τὴν ποιητικὴν ἔργον ἡγεῖ μόνον, τὰς δ' ῥητορικὰς λόγους καταφρονεῖς ἀτεχνῶς, οἷον ἱππικὰς ἢ πεζὰς ἐλαύνειν. μὴ μανίαν ἔφη ταῦτά γε, κἂν εἰ πολλῆς δεῖ τῆς μανίας ἐπὶ τὰς ποιητικὰς ἰόντι θύρας. δεῖ γάρ τοι καὶ τοῖς κωμῳδοποιοῖς ἔφην οὐδὲν πρὸς ἐπιτροπείας, εἰ μέλλουσι μὴ παπτηνοὶ φανεῖσθαι, καὶ φαύλης φρενίδος. οἶδα τοι ἔφη ὦ ἑπτῖρε, καὶ χαίρω πολλάκις, ἄλλων τε δὴ λογοποιῶν, καὶ τὸν Δημοσθένους ἐγὼ τὸν Ὀλυμπιονίκην πάνυ. οἷον λέγω, τὴν σφοδρότητα, καὶ πικρίαν, καὶ τὸ ἐνθουσιαστικόν. καὶ τὸ μὲν οἰνοβαρὲς, ὥσπερ τὰς Φιλίππου μέθας, καὶ κωμῳδικισμούς, καὶ τὴν ἀσέλγειαν. τὸ δὲ εἰς οἰνοπα ἄρσεος, ὥσπερ τὸν, δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας, τοὺς ἀγαθοὺς παρεμμένες ἐλπίδας. καὶ τὸ ἦκε μέγ' οἰμώξεις χέρσον ἱππηλάτα Πηλεύς, ὥσπερ τὸ, πηλίκον ποτ' ἐστὶν ἄν τις ἄνδρες οἰεῖσθε, οἱ ὑπὲρ δίξης, καὶ ἐλευθερίας πολιτήσασθε. ὥσπερ ἄλλως γ' ἐν τῷ ῥέοντι Πύθωνα, ὥσπερ τοὺς Ὀδυσσέως νιφάδας τὸν λόγον. καὶ τὸ εἰ μὲ μέλλοιμι ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε ἔσεσθαι, ὥσπερ τὸ, πέρας μὲν γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις ἔβη θανάτοιο, κἂν εἰ οἰκίσκων τις αὐτὸν καθείρξας τηρῇ. καὶ μυεῖσθαι γενόμενοι αὖθις αὐτοῖς ἐπὶ πλοῦτον τὸν Δημοσίας ἐπιδρομὴν ἤδομεν ἐγὼ πάλαι, καὶ Δημόσεις, καὶ τροπὰς λέξεως καινομονήσαν, καὶ τὰς ἀφαιρέσεις τῶν ἀρθρων μεθεσολαβὰς, καὶ τὰς ἐν τῷ ἀναστροφὰς ἐπανόδους, καὶ τὰς τῶν ἀναβολῶν σὺν τῷ καιρῷ γλαφυρότητας, καὶ τὸ τῆς τροπῆς μισοβάρβαρον πανταχοῦ. καὶ μοι πολλάκις ἔδοξεν, ἡνίκ' ἂν τάλησις ἀποκρυψαίμην, ὑπερεπίηρον μὲ ῥᾳ-

ration oratione orationem fimpliciter contemnis, apparet te folam poëfim, ducere operofam, & foluta oratione prorfus contemnere, ficut eques pedites prætervectus. Tum ille, abfit ut fic infaniam, tametfi non levi furore opus eft iis qui ad poëticas fores accedunt. Verùm & oratoribus, inquam, opus eft afflatu quodam divino, ad efficiendam orationem non humilem & frigidam. Novi, inquit ille, ô amice, & fæpe gaudeo, cùm aliorum oratorum, tum Demofthenis collatione cum Homero. Vt quum vim, acerbitatem, & impetum comparo. Homerus vinolentum Agamemnonem appellat: ita Demofthenes in Philippi ebrietatem, faltationes, & petulantiam invehitur: & ut poëta, Vnum optimum augurium eft, fic orator, Oportet bonos viros bona cum fpe rempub. defendere. Et illud: Forfitan ipfe fenex deploret talia Peleus. Huic fimile, Quàm graviter ingemifcerent illi fortes viri, qui propter gloriam, & patriæ libertatem in acie perierunt. Confero & magna vi fluentem Pythonem, cum Vlyffis verborum nivibus, & illud, Si fenfi exortes, mortifque eſſemus acerbæ: cum hoc, Omnibus hominibus mors eft vitæ terminus, etiamfi quis in domunculâ concluſum ſe ſervet. Denique fexcenti ſunt ingenii in idem concurſus. Delectant autem me affectus cùm vehementiores, tum leniores, & figuræ dictionis, & levantes tædium mutationes, & a digreſſionibus reditus, & comparationum opportunarum elegantia, denique totius orationis urbanitas. Et mihi ſæpe viſum eſt, non enim veritatem diſſimulare

queam,

ἡσίας Ἀττικῆς κρηπῖδας Δημοσθένης, ὁ τὴν παῤῥησίαν ὡς φασιν ἀνειμένος, καὶ τὰς Ἀχαιὰς Ἀχαιΐδας ὠνόμασε πόντου. Ἀμφοτέρου τὸν τόνον πνεύματος, τὰς Αἰολικὰς ἀνοπλήρεις τραγῳδίας, καὶ μεταξὺ τὸ ἀνομοιόκλητος μείχες Ἀφλόγους ἀναπλάττουσι, καὶ μύθοις τὴν φορὰν σκεδαννύουσι. πολλάκις δέμε τὰ τοῦ Δημοσθένους, κἂν μέτρα κάκιον, κἂν ῥυθμοὶ, κἂν βάσεις, οὐκ ἔξω τοῦ ποιητικῆς ἡδονῆς ἐμβιβάζουσιν, ὥσπερ καὶ Ὁμήρου ἐλλείπεις ἀνθήσεων, ἢ παρεισάντων, ἢ χρημάτων τραχύτητος, ἢ καθαρότητος, ἀλλ' ἔοικε φύσει πως ἑτέρᾳ χρῆσθαι ταῖς δυνάμεσι τὰς δρετὰς ἐπικοσμήσασθαι. πόθεν γὰρ δὲ σωφρονοῦσι ἐν τῷ σφῷ Καλλιόπην, πρὸ ἢ χρημάτων; ἀλλ' ἐδεῖ ἦτον τὸμὸν ἀγώνισμα τοῦ εἰς Ὅμηρον ἐγκωμίου, ἀναλίσκον ἔργον, ἢ τὸν σὸν εἰς Δημοσθένην ἔπαινον ποιεῖν. ἐ τοῖς μέτροις, ἀλλὰ τῇ ὑποθέσει φημί, πρὸ τέτων μὲν, οὐκ ἔχειν ἐφικέσθαι πινα κρηπῖδα ὑποβαλέσθαι τοῦ ἐπαίνου, καλήσας τὰ ποιητικῆς αὐτῆς. τὰ δ' ἄλλα, τὰ μὲν ἀσαφῆ, πατρὶς, κἂν γένος, καὶ χρόνος. εἰ γὰρ τ φησὶς αὐτῶν ἦν, οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἕρας, πατρίδα μὲν διδόντων αὐτῷ, Γαμικὴν Κολοφῶνα, ἢ Κύμην, ἢ Χίον, ἢ Σμύρναν, ἢ Θήβας τὰς Αἰγυπτίας, ἢ μυρίας ἄλλας, πατέρα δ Μαίονα τ Λυδὸν, ἢ ποταμόν. κἂν μητέρα Μελανώπην φασὶν, ἢ Νύμφην τῶν ὀρυάδων, ἀνθρωπίνης γλώσσης λανθάνει. χρόνου δ, τ Ἡρωϊκὸν, ἢ τ Γαμικὸν. κἂν μὴν ὅπως ὡσὲ τ Ἡσίοδον εἶχεν ἡλικίας σαφῶς εἰδέναι, ὅπερ ἐ τέκμαρ πρὸ τῶ γνωρίμε, τὸ μελετησθῆναι σοφισθέντα, τύχην δ

queam, Demosthenem, remissa, ut ajunt, loquendi libertate, decentiùs segnitiem Atticam perstrinxisse, quàm is qui Achivos Achæïdas appellavit. Et spiritu constantiùs intento Græcorum repræsentat tragœdias, quàm is qui, dum maximè viget pugna, colloquia fingit, & sermonibus impetum dissipat. Sæpe etiam membrorum mensuræ, numeri, & clausulæ, quas habet Demosthenes, non extra poëticam voluptatem me abducunt. Sicut neque Homero desunt antitheses, comparia, figuræ asperæ, vel purè. Sed ita videtur à natura compartum, ut facultatibus virtutes permisceantur. Quî autem tuam Calliopen hæc sentiendo contemnerem? At nihilo minùs meæ in prædicando Homero contentioni, duplum negotii inesse censeo, quàm tuis in Demosthenem laudibus. Non versuum, sed argumenti ratione, dico me non posse firmum laudum jacere fundamentum, præter quàm poëticam ipsam: cùm cætera sint ignota, patria, genus, ætas. Nam si nota essent inter homines anceps contentio non esset: aliis patriam ei assignantibus, Ionicam Colophonem, aliis Cumam, vel Chium, vel Smyrnam, vel Thebas Ægyptias, vel innumeras alias. Patrem autem Mæonem Lydum, vel fluvium, & matrem Melanopen ajunt, aut Nymphàm aliquam ex Dryadibus, siquidem humanum genus ignoratur. Porrò ætatem: Heroicam aut Ionicam. Nec satis constat utrum Hesiodus sit antiquior, siquidem nomen Melesigenæ, ei quod nunc est in usu, antepònunt. Fortunam autem, paupertatem, & cæcitatem: sed hæc cùm incerta sint,

πτίας, ἢ πάθος ὁμμάτων, [1] ἀλλὰ μὴ βέλτιον εἴη ἂν ταῦτα ἐᾶν σὺ ἀσαφῆ κείμενα. ἔστι γὰρ δή μοι κομιδῇ τὸ ἐγκώμιον, ποίησιν ἄπραγμον ἐπαινέσαι, καὶ σοφίαν ἐν τοῖς ἐπῶν εἰκαζομένην συλλέξαι. τὸ γὰρ σὸν ἔφη κύριος, ἐπίδρομόν τε, καὶ λεῖον, ἐφ' ὡρισμένοις τε, καὶ γνωρίμοις, μόνον ὀνομάσαι. οἷον, ὄψον ἕτοιμον, ἡδυσμάτων δεῖσθαι σὲ δόμμον. τί γὰρ ἂν μέγα, καὶ λαμπρὸν ἡ τύχη τῷ Δημοσθένει παρασχοῦσα; πῶς δ' ἀγνώριστον; ἆρα Ἀθῆναι μὲν, αὐτῷ πατρὶς, αἱ λιπαραὶ, καὶ ἀοίδιμοι, καὶ τῆς Ἑλλάδος ἔρεισμα; καίτοι λαβόμενος ἂν ἐγὼ τῶν Ἀθηνῶν, ἐπὶ τὴν ποιητικὴν ἐξουσίας ἐπισπάσαιμην ἂν ἔρωτας Θεῶν, καὶ κρίσεις, καὶ κατοικήσεις, καὶ δωρεὰς, καὶ τὴν Ἑλλάδα τὴν. νόμων δὲ, καὶ δικαστηρίων, καὶ πανηγύρεων, καὶ Περσικῶς, καὶ ἀποικιῶν, καὶ τροπαίων θαλαττίων, τε, καὶ χερσαίων ἐπεισαγομένων, ἐξῆν ἂν εἰς ἐπίσης ἀξίως ἐφικέσθαι δυνάμενον τῷ λόγῳ φησὶν ὁ Δημοσθένης. ἀφθονία μὲν ὧν ἂν μοι πᾶσι πᾶσιν τοῦτ' ἐγκώμιον. οὐκ ἂν ἀπαρτᾶν νομίζομην ἐν νόμῳ τοῖς ἐπαίνοις ὄν, ὅτι τὸ πατρίδων ἐπιμνησθῆναι τοὺς ἐπαινουμένους. Ἰσοκράτης δὲ, παρεμπράσμα τὸ Ἑλένης φέρων ἐνέβηκε τὸν Θησέα. τὸ μὲν δὴ ποιητικὸν φῦλον ἐλαύθερον. σὺ δ' ἴσως σύλαβε τὸ παροιμίας σκῶμμα ἐπὶ τῇ ἀσυμμετρίᾳ ἐπαγαγόντα, μή σοι μεῖζον ᾖ τὸ πίγραμμα τοῦ θυλάκου. παρέντα δὴ τὰς Ἀθήνας. ὑπόκειται τὸν λόγον πάτριον τελεσφορικὸν, χρυσέα κρηπὶς καὶ Πίνδαρον. ἐγὼ δὲ ἦν Ἀθήνησι λαμπρότερον τιμήσαιμι τελεσφορικῶς. εἰ δὲ Δημοσθένης ἐπ' ἀκμῆς παιδὸς ὄντος, ἐπλώτιτε, τὴν ὀρφανίαν ἐ-

sint, satius esset missa facere. Quare mihi valdè angusta erit encomii materia, poëtam imperfectam laudare, & sapientiam ex versibus æstimare. Tibi verò in promptu, inquit, planus & apertus est campus, de rebus certis & cognitis: tantùm verbis opus est, tanquam condimento ad obsonium parato. Quid enim non magnum, & splendidum Demosthenis fortuna concessit? quid non celebre? Nonne patria, Athenæ opulentæ, & nobiles, & Græciæ propugnaculum? Quòd si Athenæ mihi contigissent, licentia poëtica superinducerem amores Deorum, judicia, commigrationes, dona, Eleusinem. Porrò de legibus, judiciis, concionibus, Pyræo, coloniis, trophæis terra marique partis, ne unus quidem Demosthenes pari cum dignitate dicere posset. Ex his magna copia mihi suppeteret. Idque encomium non distrahendum putarem, cùm inter laudationum præcepta hoc sit, ut qui laudantur, à patria exornentur. Isocrates Helenæ præconio inseruit Thesèum. Liberi autem sunt poëtæ. Tu verò fortè metuis ne non servato modo, illa proverbii cavillatione excipiaris, Epigramma majus esse scrinio. Itaque omissis Athenis, excipit orationem pater classis præfectus, aureum, ut Pindarus ait, fundamentum. Nulla enim Athenis major dignitas est, quàm præfectura classis. Quòd verò extinctus est Demosthene adhuc puerulo, non est calamitas censenda, sed

1 Ἀλλὰ μὴ βέλτιον] Corrige μὲν. Menag.

συμφορὰν ὑπολειπτέον, ἀλλὰ δόξης ὑποθετέον τὸ τῆ φύσεως ἰδιωτικὸν ἀποκαλυπτόμενον. Ὁ μὲν μὴ ἴδοι, ὅτι παιδόθυτον, ὅτ' ἄσκησιν μνήμης καθ' ἡσυχίαν παρειλήφαμεν. ἀλλ' ὅμως ἀνάγκη τῆ ἐπαίνων ἅπτεσθαι τῆ ὑπ' αὐτῆ δεδημιουργημένων, ὕλην οὐ προφῆς, καὶ μελέτης, καὶ διδασκαλίας σὺν ἔχοντα. μήθ' ὧν ἐπὶ τῶν Ἡσιόδου δάφνων κἀμὲ φυγόντα, τῶν ῥαθύμως, καὶ τοῖς ποιμέσι τῆ ἐπῶν ἐπιπνέοντα. σοὶ δ' ὑπὸ τοῦτο δῆπου, πολὺς μὲν ὁ Καλλίστρατος, λαμπρὸς δ' ὁ κἀκείνος, Ἀλκιβιάδης, Ἰσοκράτης, Ἰσαῖος, Εὐβουλίδης, μυρίαι μὲν ἐφελκόμεναι Ἀθήνησι τῆ ἡδονῶν, καὶ τὰς πατρῴους ἀνάγκης ὑποκειμένας. παχείας δ' ὕσης τοῖς μειρακίοις τῆ ἡλικίας εἰς τὰς τέρψεις ἀπολιθαίνειν, παρὸν δ' αὐτῷ καθ' ἡσυχίαν κωμᾶν, οὐ τῆ ἐπιτρόπων ὀλιγωρίας, ὁ τῆ φιλοσοφίας, καὶ τῆ πολιτικῆς ἀρετῆς κατεῖχε πόθος. ὃς αὐτὸν ἦγεν οὐκ ἐπὶ τὰς Φρύνης, ἀλλ' ἐπὶ τὰς Ἀριστοτέλους, καὶ Θεοφράστου, καὶ Ξενοκράτους, καὶ Πλάτωνος θύρας. κἀνταῦθα ὦ βέλτιστε, φιλοσοφοίης τῷ λόγῳ, διττὰς ἐπ' ἀνθρώποις ἐρώτων ἀγωγὰς, τὴν μὲν, θαλαττίας πινὸς ἔρωτος παραφορὰν τε, καὶ ἀγρίαν, καὶ κυμαινούσαν ἐν ψυχῇ Ἀφροδίτης πανδήμου κλύδωνα, φλεγμαινούσαις νέων ὁρμαῖς, αὐτὸ χρῆμα θαλάττιον. τὴν δ' ἐρασθεῖσαν χρυσῆς πινὸς σειρᾶς ἕλξειν, ἢ πυρὶ, καὶ τόξοις ἐν πλείοσιν δυσιάτοις νόσοις τραυμάτων, ἀλλ' ἐπὶ τῷ αὐτῷ ᾗ κάλλους ἄχρι τε, καὶ καθαρὸν ἰδέαν ἐξορμῶσαν, μανίᾳ σώφρονι τῆ ψυχῆν, ὅσην Ζηνὸς ἔσχε, καὶ Θεῶν αἰσχίστοις φησὶν ὁ τραγικός. ἔρωτι δὴ πάντα πάρεσμεν, κυρεῖ. κατήλαιον. κάτοπτρον. ξίφος. γλῶττιν διαρρῶσαι. μεστλῆν ὀψὲ τῆ

sed gloriæ occasio, retegens generosam indolem. Homeri nec institutionem, nec studia ex scriptis accepimus: sed statim ab operibus ejus mihi est laudandus, cùm materiam ex educatione, studiis, & institutione ipsius sumere non possim: nec ad Hesiodi laurum confugere, quæ molliter, etiam pastoribus carmina inspirabat. Tu verò Callistratum habes, & longum splendidumque catalogum, Alcidamantem, Isocratem, Isæum, Eubulidem. Et quanquam innumeræ sunt Athenis voluptates, quibus pelliciuntur, etiam qui paterno imperio sunt obnoxii, estque adolescentia per se ad voluptatem proclivis, cùm liceret ipsi per tutorum negligentiam voluptates sequi, tamen continuit eum philosophiæ, & politicæ virtutis amor: qui ducebat ipsum, non ad Phrynes, sed Aristotelis, Theophrasti, Xenocratis, & Platonis fores. Atque hîc, ô præclare, poteris philosophari, duas apud homines esse amorum species, alteram quidem, marini cujusdam amoris impotentem, agrestem, & fluctuantem in animo veneris vulgaris tempestatem, exæstuantibus juvenum cupiditatibus, rem planè marinam. Alteram, aureæ catenæ cœlestis attractionem, quæ non igni, non telis insanabilis vulnerum morbos infligit: sed ad pulchritudinis ipsius incorruptam, puramque formam comprehendendam impellit, sano mentium furore, quæ ad Iovem accedunt, & Diis cognatæ sunt, ut ait tragicus ille. Amori sanè omnia parabilia, tonsura, speculum, gladius, linguam efformare, ætate vergente,

ἡλικίας ὑπάρξειν. μετὰ μνήμην ἀκριβῶσαι. θορύβου καταφρονῆσαι. συνάψαι νύκτας ἐπιπόνοις ἡμέραις. ἐξ ὧν τίς ἂν οἶδεν ὁπόθεν, ὁ Δημοσθένης ἔφη σοι τὸν ῥητορικὸν ἐγείρειν; τοῖς μὲν σύνοισιν, καὶ τοῖς ὀνόμασι, καταπυκνῶν τὸν λόγον. τοῖς δὲ διαθέσεσιν, ἐξακριβῶν τὰς πιθανότητας. λαμπρὸς μὲν τῷ μεγέθει, σφοδρὸς δὲ τῷ πνεύματι, σωφρονεστάτῳ δὲ τῷ τῶν ὀνομάτων, καὶ νοημάτων ἐξαιρέτειαν, ποικιλώτατός τε καὶ συναλλαγαῖς χαρακτήρων. μόνος γέ τοι τῶν ῥητόρων, ὡς ὁ Λεωσθένης ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ἔμψυχον, ἢ σφυρήλατον περιεῖχε τὸν λόγον. ἢ γὰρ ὡς τὸν Αἰσχύλον ὁ Καλλισθένης ἔφη ποτὲ λέγων, τὰς τραγῳδίας ἐν οἴνῳ γράφειν, ἐξορμῶντα, καὶ ἀναθερμαίνοντα τῷ ψυχῇ, οὐχ ὅτως ὁ Δημοσθένης συνέλαβε πρὸς μέθην τὰς λόγους. ἀλλ' ὕδωρ πίνων, ἢ ὡς τὸν Δημάδην παίζειν φασὶν εἰς τοῦτο αὐτὸ τὸ ὑδροποσίαν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι, πρὸς ὕδωρ λέγειν. τὸν Δημοσθένην δὲ, πρὸς ὕδωρ γράφειν. Πυθέαν δὲ, ὁ κριτὴς τῶν Δημοσθενικῶν λόγων, ἀπόζειν ἐφαίνετο δὲ νυκτερεύειν λύχνον. ἢ φασὶ μὲν ἔφη σοι τὸ χωρίον δὲ λόγου, κοινὸν πρὸς τὴν ἐμὴν ὑπόθεσιν, ἢ γάρ τοι μείων ὁ τῶν Ὁμήρου ποίησιν, ὑπῆρχε καιροὶ λόγοι. ἀλλ' εἰ μετείοις ἐπὶ τὰς φιλανθρωπίας, καὶ τὸ σὺν τοῖς χρήμασι φιλοτιμίαν, καὶ τὸ πολιτείας τὸν ὅλην λαμπρότητα. καὶ ὁ μὲν, ἧττον σωτήριον, ὡς τὰ λοιπὰ ἐσθιόντων. ἐγὼ δὲ, γελάσας, ἢ πᾶν γε ἔφην διανοῇ καταχεῖν μου τὰ ὦτα, ὥσπερ βαλανεὺς καταντλήσας τὸν λοιπὸν λόγον; νὴ Δία γε εἶπε, δημοθοινίας τε, καὶ χορηγίας ἐπιλεύσεις, καὶ ταξιαρχίας, καὶ τεῖχος, καὶ τάφρον, καὶ λύσεις αἰχμαλώτε, pronunciationem discere, memoriam diligenter exercere, tumultus contemnere, noctes laboriosis diebus connectere. Vnde quis nescit, inquit, qualis orator fuerit Demosthenes? quum sententiis, & vocabulis orationem exornat: quum affectibus argumenta probabilia exactè persequitur: splendidus quidem magnitudine, vehemens autem spiritu, & temperantissimus in vocabulorum, & sententiarum moderatione, & varietate figurarum elegantissimus: ac utique solus oratorum: ut Leosthenes dicere non dubitavit, animatam, non malleo fabricatam orationem præbuit. Non enim ut Æschylum dixit alicubi Callisthenes tragœdias scripsisse quum vino prolutus incaluisset: ita Demosthenes componebat orationes ebrius, sed aquam potus: unde in ejus aquæ potum fertur joco dixisse Demades, alios quidem ad aquam dicere, Demosthenem autem ad aquam scribere solitum esse. Pytheæ verò, Demosthenicarum orationum plausus, lucernam nocturnam olere videbatur. Habes, inquit, hunc dicendi campum, cum meo argumento communem. Non enim minor fuerit mea Homericæ poëseos prædicatio. Sed si ad humanitatem, & diligentiam in negotiis, totamque in administratione reip. claritatem transires. Et cùm hic sermonem continuaret, ut reliqua additurus. Ego ridens, nunquid, inquam, ut balneator hausto reliquo sermone, meas aures perfundere constituis? Etiam, inquit ille, populares epulas, spontaneas in ludos erogationes, navium præfecturas, murum, fossam,

των, ἢ παρθένων ἁρπαγὰς, χρῆσιν πολιτείαν. ἦ πίσσας, ἢ νομοθεσίας, ἢ μέγεθος πολιτευμάτων ἐμπέσοιν, γελᾶν ἔπεισί μοι, καὶ τὰς ὀφρῦς συνάγοντα, ἢ διδότος, μὴ λόγοι τὰ Δημοσθένους αὐτὸν ἔργων ἐπιλίποιεν. ἴσως γὰρ ἔφην ὦ γαθὲ, νομίζεις ἐμὲ δὴ μόνον τῶν ἐν ῥητορικῇ βεβιωκότων, μὴ ἀμφιβαλλόμενα τὰ ὦτα πρὸς Δημοσθένους πράξεσιν; εἶτα ἔφη σοὶ τὸ λόγον ἐπικουρίας τινὸς ὡς σὺ φῂς, δέομαι. πλὴν εἰ μή τι τυγχάνοιον κατ' ἀρχὰς πάθος, οἷον αὐτῆς ἀφελαμπούσης, ὅσα ἔχοις πρὸς λαμπρὸν τὴν Δημοσθένους δόξαν, τὴν ὄψιν ἀπερείσας. ἦ γὰρ αὐτός τι τοιοῦτον ἐφ' Ὁμήρου κατ' ἀρχὰς πέπονθα. κατέβαλον γὰρ μικρὰ δεῖν, ὡς ἐκ ἀνιβολεπτέον ὂν μοι πρὸς τὴν ὑπόθεσιν. εἶτ' ἐγὼ μὲν, ἐκ οἶδ' ὅπως ἀνένευσα, δοκῶ μοι κατ' σμικρὸν ἀφεσιζόμενον ἀνίσον ὁρᾶν. ἢ μηδ' ὑποτρέπειν, ὥσπερ ἡλίου τὰς ὄψεις, νόθος ἦν τῶν Ὁμηρικῶν γλώσσης ἐλέγχεσθαι. σοὶ δέ μοι φαίνεται ἢ τοῦτο ἔφη πολὺ ῥᾷον, ἢ καθ' ἐμὲ εἶναι. τὸ μὲν γὰρ Ὁμήρου δύξης, οἷον ἐπὶ μιᾶς ὁρμώσης τῆς ποιητικῆς δυνάμεως ἀθρόως ἐξ ἀνάγκης ἦν ἅπασιν λαμπρόν. σὺ δ' εἰ μὲν ἐπὶ τὸν Δημοσθένην ὅλον ἐφάπτοιο τῇ γνώμῃ τρόποιο, ἢ μόλις ἂν ὑποροίης ἐπὶ τὸ λόγον ἄπτων, ἐκ ἔχων ὅτου πρώτου τὴν γνώμην λάβοις, κυβιστῶσι οἱ λίχνοι πάχυσι ἐπὶ τὰς Συρακουσίους τραπέζας, ἢ οἱ φιλήκοοι, ἢ φιλοτάμενοι, εἰς μυρίας ἀκροσμάτων, ἢ θεαμάτων ἡδονὰς ἐμπεσόντες. ἐκ ἔχουσι γὰρ ἐφ' ἣν ἕλθωσιν, ἀεὶ τὴν ἐπιθυμίαν μεταθέντες. οἶμαι δ' ἢ σὲ μεταπηδᾶν, ἐκ ἔχοντα ἐφ' ὅ, τι σαίρῃς, ἐν κύκλῳ σε περιελκόντων, φύσεως μεγαλοπρεπὲς, ἁρμὴς ἁβρότητος, βίος σώφρονος, λόγου δεινότης, ἰνδοὶ μεγαλοφυεῖς, ἐνθουσιασμὸς, ἐλευθερία, ἀκμὴ πολιτείας, ἢ παρθένων ἁρπαγὰς, χρῆσιν πολιτείαν. ἦ πίσσας, ἢ νομοθεσίας, ἢ μέγεθος πολιτευμάτων ἐμπέσοιν, γελᾶν ἔπεισί μοι, καὶ τὰς ὀφρῦς συνάγοντα, ἢ διδότος, μὴ λόγοι τὰ Δημοσθένους αὐτὸν ἔργων ἐπιλίποιεν. ἴσως γὰρ ἔφην ὦ γαθὲ, νομίζεις ἐμὲ δὴ μόνον τῶν ἐν ῥητορικῇ βεβιωκότων, μὴ ἀμφιβαλλόμενα τὰ ὦτα πρὸς Δημοσθένους πράξεσιν; εἶτα ἔφη σοὶ τὸ λόγον ἐπικουρίας τινὸς ὡς σὺ φῂς, δέομαι. πλὴν εἰ μή τι τυγχάνοιον κατ' ἀρχὰς πάθος, οἷον αὐτῆς ἀφελαμπούσης, ὅσα ἔχοις πρὸς λαμπρὸν τὴν Δημοσθένους δόξαν, τὴν ὄψιν ἀπερείσας. ἦ γὰρ αὐτός τι τοιοῦτον ἐφ' Ὁμήρου κατ' ἀρχὰς πέπονθα. κατέβαλον γὰρ μικρὰ δεῖν, ὡς ἐκ ἀνιβολεπτέον ὂν μοι πρὸς τὴν ὑπόθεσιν. εἶτ' ἐγὼ μὲν, ἐκ οἶδ' ὅπως ἀνένευσα, δοκῶ μοι κατ' σμικρὸν ἀφεσιζόμενον ἀνίσον ὁρᾶν. ἢ μηδ' ὑποτρέπειν, ὥσπερ ἡλίου τὰς ὄψεις, νόθος ἦν τῶν Ὁμηρικῶν γλώσσης ἐλέγχεσθαι. σοὶ δέ μοι φαίνεται ἢ τοῦτο ἔφη πολὺ ῥᾷον, ἢ καθ' ἐμὲ εἶναι. τὸ μὲν γὰρ Ὁμήρου δύξης, οἷον ἐπὶ μιᾶς ὁρμώσης τῆς ποιητικῆς δυνάμεως ἀθρόως ἐξ ἀνάγκης ἦν ἅπασιν λαμπρόν. σὺ δ' εἰ μὲν ἐπὶ τὸν Δημοσθένην ὅλον ἐφάπτοιο τῇ γνώμῃ τρόποιο, ἢ μόλις ἂν ὑποροίης ἐπὶ τὸ λόγον ἄπτων, ἐκ ἔχων ὅτου πρώτου τὴν γνώμην λάβοις, κυβιστῶσι οἱ λίχνοι πάχυσι ἐπὶ τὰς Συρακουσίους τραπέζας, ἢ οἱ φιλήκοοι, ἢ φιλοτάμενοι, εἰς μυρίας ἀκροσμάτων, ἢ θεαμάτων ἡδονὰς ἐμπεσόντες. ἐκ ἔχουσι γὰρ ἐφ' ἣν ἕλθωσιν, ἀεὶ τὴν ἐπιθυμίαν μεταθέντες. οἶμαι δ' ἢ σὲ μεταπηδᾶν, ἐκ ἔχοντα ἐφ' ὅ, τι σαίρῃς, ἐν κύκλῳ σε περιελκόντων, φύσεως μεγαλοπρεπὲς, ἁρμὴς ἁβρότητος, βίος σώφρονος, λόγου δεινότης, ἰνδοὶ

liberatos captivos, locatas virgines, optimam remp. legatos, leges, & magnitudinem rerum gestarum incidentem: subit mihi irridere supercilia contrahentem, & metuentem ne deficeret ipsum oratio de rebus gestis Demosthenis. Fortè enim inquam, ô bone putas me unum ex omnibus qui eloquentiæ operam dederunt, nihil audisse de rebus gestis Demosthenis? Imò, ait ille, aliquo ad dicendum, ut ais, auxilio nobis est opus. Verùm nisi aliter affectus es adversus circumfulgentem splendorem, non possis splendidam Demosthenis gloriam fixis oculis intueri. Quod quidem initio in Homero mihi accidit. Quare pene abjeci argumentum, ut quod obtueri non possem. Deinde nescio quo pacto me recepi, puto me paulatim assuefaciendo adversis oculis intueri: ne eos tanquam à sole avertendo, nothus gentis Homericæ arguerer. Tuum verò negotium mihi quàm meum videtur esse facilius. Nam cùm in Homero nihil præter poëticam laudare possimus, tota illa laus in animo simul necessariò concipienda est. Tu verò si ad totum Demosthenem semel animú convertas, ad dicendum prosiliens profectò hæreas dubius quid primum sumas, haud aliter quàm gulosi Syracusanis mensis accumbentes, vel avidi auditores & spectatores nacti sexcenta aurium & oculorum jucunda objecta. Nesciunt enim quò se convertant, subinde cupiditatem mutantes. Itaque opinor te ex alio in aliud desilire, cùm non habeas cui immoreris, dum te in orbem circumagunt, indoles magnifica, ingenium ardens, temperantia, eloquentia, for-

πίτος, ἢ ἐν ταῖς πράξεσιν ἀνδρείας, λημμάτων πολλῶν καὶ μεγάλων, ὑπεροψίας, δικαιοσύνης, φιλανθρωπίας, πίστεως, φρονήματος, συνέσεως, ἐκ τῶν πολλῶν, καὶ μεγάλων πολιτευμάτων. ἴσως ἐνόρων ἔνθεν μὲν, ψηφίσματα, πρέσβεις, δημηγορίας, νόμους, ἐκεῖθεν, ἀποστόλας, Εὐβοίαν, Μέγαρα, τὴν Βοιωτίαν, Χίον, Ῥόδον, τὴν Ἑλλήσποντον, Βυζάντιον, ἂν ἔχεις ὅποι τὴν γνώμην ἀποκλίνῃς, συμπεριφερόμενον τῇ πλεονεκτήματι. ὥσπερ οὖν ὁ Πίνδαρος, ἐπὶ πολλὰ τὴν νοῦν τραπόμενος, ἤτοι που ἠπόρηκεν, Ἰσμηνὸν, ἢ Μελίαν, ἢ Καδμον, ἢ ἀπαρτῶν ἱερὸν γένος, ἢ τὰν κυανάμπυκα Θήβαν, ἢ τὸ πάνδαμον Θέβας Ἡρακλέος, ἢ τὰν Διονύσου πολυγαθέα τιμὰν, ἢ γάμον λιπωλένου Ἁρμονίας, ὑμνήσομεν, ἅτοσί γε τοῦτον ἔοικας ἀπορεῖν, λόγον, ἢ βίον, ἢ ῥητορικὴν, ἢ φιλοσοφίαν, ἢ δημαγωγίαν, ἢ τὰ θαυμαστὸν πυθοῦς ὑμνητέον. ἔστι δ' οὐδὲν ἔργον σκοφυγεῖν ἔφη τὸν πλοῦτον, ἀλλ' ἑνός, ὅτου δὴ λαβόμενος, ἢ τὰ ῥητορικὴν κρὶν αὐτὸν, εἰς τοῦτον κρίνεσθαι τὸν λόγον. ἴκανὴ γάρ σοι ἡ Περικλέους. σκεῖνα μὲν γὰρ, τὰς ἀστραπὰς, καὶ βροντὰς, καὶ πανδαισίας πένητον, δάξῃ δ' ἀκλαύστους, ἀλλ' αὐτὸν μὲν οὐκ ὀρῶμεν, δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φαυλότητα, οὐδὲν ἔμμετρον ἔχοντες, οὐδ' οἷαν ἐξαρκέσαι τοῖς τὴν ἐν χρόνῳ βάσανον, καὶ κρίσιν. τὰ δὲ Δημοσθένους, ἀλλὰ σοὶ καλὸν ἐλεῖσθαι λέγειν, εἰ ταύτῃ τραπόμενος. ἐκεῖ γὰρ μὲν τὰς τῆς ψυχῆς ἀρετὰς, καὶ τὰς πολιτείας αὐτῶν τραπόμενον, καλὸν μίαν πάντων ἀποτεμνεσθαι τὴν ἀφετέραν. εἰ δὲ βούλοιο ἀφελῶς, δύο, καὶ σώφρεις ἑλόμενος ad mores ejus, & res gestas: bonum fuerit unum quodlibet excerpere argumentum. Vel si largiter disserere velis, duobus, &

fortitudo in rebus gerendis, multorum magnorumque lucrorum despicientia, justitia, humanitas, fides, consilium, prudentia, singulæ multarum magnarumque in repub. actionum. Forsan hinc intuens, decreta, legationes, conciones, leges: inde classes, Eubœam, Megara, Bœotiam, Chium, Rhodum, Hellespontum, Byzantium, nescis quò animum inclines, cùm te rerum copia huc illuc rapiat. Vt igitur Pindarus conversio ad multa animo, sic ambigit, dicens. Num meam Ismenum, Meliam-ve nympham, Seu magis Cadmum, genus aut virorum, Dentibus sævi genitum Draconis, Carmina dicent? Num canam Thebas, celebres-ve pugnas Herculis? num Bacche tuos honores? Vel priùs nunc Harmoniæ puellæ, Dicam hymenæos? Ita tu dubitare videris, utrum orationes, an res gestas, aut eloquentiam, aut doctrinam, aut authoritatem, aut mortem viri sumas laudandam. Verum nullo, inquit, negotio errorem evitabis: si uno quolibet argumento assumpto, ut pote sola eloquentia, in eam tua oratio incumbat. Hîc satis erit eum cum Pericle conferre. Illius quidem fulgura, tonitrua, & suadelæ quoddam calcar fama accepimus, sed orationem ipsam non videmus. Vnde constat ejus nihil præter opinionem stetisse, nec temporis probationem & judicium sustinere potuisse. At Demosthenis scripta extant, sed hoc tibi dicendum relinquam, si hoc argumentum tractaveris. Si converteris te

μῶν, ἔχειν ἁπαχοῦσιν λόγων ὑπερβολήν. πολλὴ γὰρ ἐν ἅπασιν ἡ λαμπρότης. εἰ δὴ σοι ἐν ᾧ παντὸς, ἀλλ' οὐ μέρος ἐπαινετόμεθα. νόμῳ μὲν γὰρ Ὁμήρου, Ἡρώων ἐπαίνης οὐ μέρων λέγεται, ποδῶν, ἢ κεφαλῆς, ἢ κόμης. ἤδη γοῦν καὶ τῶν φορημάτων, ἢ ἀσπίδων. μεμπτὸν δὲ οὐδὲ τοῖς θεοῖς ἐγκῶμιον, ὑμνεῖται πρὸς τῶν ποιητῶν, ἐξ ἠλακάτης, ἢ τόξων, ἢ τῆς αἰγίδος, μήτι γε δὴ μέρους σώματος, ἢ τῆς ψυχῆς. τῶν διεργασιῶν γὰρ, οὐδὲ δυνατὸν ἁφάπαξ ἐλθεῖν. ἔκαιρον δ' ὁ Δημοσθένης αἰτιάσεται, καθ' ἓν τὸ αὐτὸ καλῶν ἐπαινεῖν με. ἐπεὶ τόγε σύμπαν, οὐδ' αὐτὸς ἂν αὐτὸν ἐξαρκέσειεν ἐπαινέσαι. ταῦτα δὴ Θερσαγόρα διελθόντος, οἶμαί σε ἔφην ἐπιδεδεῖχθαί μοι βαλόμενον, τὸ, μὴ μόνον ποιητὴν ἀγαθὸν εἶναι, τὸν λόγων παρεμπορεύεσθαι ποιητὴν τὸν Δημοσθένην, τὰ πρὸς τοῖς ἐμμέτροις ἐπιτηδεύοντα. σοὶ μὲν δὴν ἔφη τὴν ῥαστώνην ἀπολαύσεις, ἐπεὶ καλῶς ἐπιδραμεῖν τὸν λόγον, εἴ τι σοὶ φροντίδος ἀνεῖς, ἀκροατὴς ἡμῖν γένοιο. πρᾶγμα τοίνυν ἔφη σοι μέγιστον ἀθλεῖν εὖ ἴσθι. σκόπει δὴ μὴ ἐλάττων ἡ μεγαλουργία. κρεῖττον ἂν λέγοις ἔφη τὸ ἴαμα. σὺ γὰρ ἔφην ἀγνοεῖς οἷμαι τὸ πραγὸν ἄπορον. εἶτα ἰατρὸν δίκαιον τὸν ἐπιστάμενον σωθρὸν ἀγνοήσαντα, ἄλλο θεραπεύειν. ὅπη δὴ; σὺ μὲν ἂ παρέξεσιν ἂν, τὸ πρῶτον ἰόντα πρὸς τὸν λόγον, ἐπιχείρησας ἰᾶσθαι, τάδε ἤδη κατειλάληπται παλαιαῖς ἐπῶν ᾠδαῖς. ὥστε ταύτης τῆς ἀποδείας ἴωλά σοι τὰ ἰάματα. ἐγὼ δ' ἂν ἔφην σοι τόδε ἴαμα. χρὴ μήτοι καθάπερ οὐδὲ, ῥαψῳδικώτερον εἶναι τὸν συνηθεστάτην. τὴν συνήθειαν γὰρ εἶπον πρὸ ἐμοῦ. ἣ φασὶν Ἀννίκεριν τὸν Κυρηναῖον φιλόμουσον πρὸς

tribus selectis, amplissimam dicendi materiam habebis: res enim omnes sunt splendidissimæ. Quòd si non omnia, sed partem laudabimus, id Homeri exemplo faciemus, qui Heroum partes laudat, puta pedes, vel caput, vel comam, aut vestes, aut clypeum. Nec Dii quidem poëtarum laudes aspernantur, sumptas à colo, aut telis, aut ægide, nedum ab aliqua corporis aut animæ parte. Beneficia verò semel complecti nemo potest. Itaque nec Demosthenes vitio vertet, si unicam ex ejus virtutibus laudes: siquidem ne ipse quidem, omnes simul collaudare posset. Cùm hæc diceret Thersagoras, puto te, inquam, ostendere mihi volentem, quòd non solùm bonus es poëta, tuæ orationi mentionem inseruisse Demosthenis, solutam orationem metricæ adjungendo. Tum ille, inquit, tuæ recreationi consulens, compulsus sum ad percurrendum hoc argumentum, ut remissa cura, noster fieres auditor. At probè scias, inquam, te nihil operæ pretium feciſſe. Quin vide ne magis diversum aliud feceris. Egregiam profectò, inquit, medelam dicis. At puto, inquam, nescis quæ res me nunc angat: deinde ut medicus ignorans ægroti morbum, alium curas. Quid illud est? Tu quidem, ea quæ turbarent eum qui se primùm ad dicendum conferret, instituisti medicari. Sed illa mihi jam olim annorum periodis exhausta sunt. Quare irrita sunt ad ea quibus angor, tua remedia. At hoc, inquit, remedium fuerit. Oportet, sanè viæ in morem, ut ea sit tutissima, quæ maximè trita. Mihi verò diversum, inquam, placebat. Ajunt Annicerim Cyrenæum Platonis & socio-

rum

Πλάτωνά φη, καὶ τὰς ἐπαίρας. τὸ μὲν γὰρ κυρηναϊκὸν ἁρματηλασίαν ἐπιδεικνῦσθαι, πολλοὺς ἀεὶ τὴν ἀκριβῆ μίαν ἐξελαύνειν δρόμους, ἐπὶ τὰ αὐτὰ τῆς ἁρματροχιᾶς ἄπαυστος, μηδὲν διαφέρουσα, ὥσθ' ἑνὸς δρόμου σημεῖα καὶ τῆς γῆς ὑπολείπεσθαι. τοῦτον δέ μοι, τὸν ναῦλον ἀπόδος, τὰς ἁρματροχιὰς ἀλείπειν. ἐμοὶ μὲν γὰρ ῥᾴδιον δοκεῖ οἴμησιν καινουργεῖν ὁδοὺς τὰ τετριμμένα ὑπερβαίνοντι, ἀλλά τοι τὸ [1] Πάσωνος ἦφη σοφόν. ποῖον ἔφην; ὁ γὰρ ἀκήκοα. Πάσωνι τῷ ζωγράφῳ φασὶν ἐκδοῆναι γράψαι ἵππον κυλινδούμενον. τὸ δή, γράψαι τρέχοντα, καὶ πολλὴν κονιορτὸν ἀεὶ τοῦ ἵππου. ὡς δ' ἐπὶ γράφοντος, ἐπιστῆναι τὸ ἐκδόντα, μέμφεσθαι, μὴ γὰρ τοῦτο προστάξαι. τὸ δὴ Πάσωνα ὑπανακρούσασθαι τὰ μετέωρα κάτω περιαγαγόντα, τῷ παιδὶ τὴν γραφὴν ἐπιδείξαι κελεύσαντα, καὶ τὸ ἵππον ἔμπαλιν κείμενον ὀφθῆναι κυλινδούμενον. ἡδὺς εἶ ἔφην Θερσαγόρα, ἂν μέλλω οἴῃ με τροφὴν μεμηχανῆσθαι τοσούτων ἐτῶν, ἀλλ' οὐχὶ πάσας τροφὰς, καὶ μεταβολὰς ἐναλλάττοντα, καὶ μεταπηγοῦντα, δεδοίκοντα μὴ τὸ τελευταῖον πάθοιμι τὸ τῦ Πρωτέως. ποῖον ἔφη πάθος; τὸ, γνώσεσθαι, ὃ φασιν αὐτὸν γνῶναι, δρασμὸν ἐξευρίσκοντα τὴν ἀνθρωπίνης ὄψεως. ἐπεὶ καταγελάσῃ πάσας ἰδέας ἂν, θηρίων, καὶ φυτῶν, καὶ στοιχείων, αὖθις αὖ πτηνίας μορφῆς ἐπεισάκτου, Πρωτέα γενέσθαι. σὺ μὲν εἶπεν ὑπὲρ τὴν Πρωτέα μηχανᾷ τὴν ἐμὴν ἀπράσιν ἀποδιδράσκειν. ἐκ ὧν ἐγὼ δὲ ἔφην τοῦτο. παρέξω γὰρ ἐμαυτὸν ἀκροᾶσθαι, παρεὶς τὴν ἐπηβτημένην φροντίδα. τάχα

rum fuisse æmulum: eumque currus agitationem ostentando, multos circum Academiam cursus exegisse, eadem omnes in orbita, citra errorem, ita ut vestigia cursus unius in terra relinquerentur. Ego verò contrà studeo tritas orbitas evitare. At difficile esse puto, novam viam relicta jam trita excogitare. At Passonis placet consilium Quodnam? inquam: non enim audivi. Passoni pictori dicunt mandatum fuisse, ut pingeret equum sese volutantem: illum verò, currentem pinxisse, multo pulvere circundatum: & cùm is adhuc pingeret, eum qui ejus operam locarat superveniss̄e, & conquestum esse, quòd istud non mandasset. Tum Passonem inversa tabula, puerum jussisse ut picturam exhiberet spectandam, visumque esse equum sese volutantem. Festivus, inquam, es Therſagora, si unam tot annis conversionem me molitum esse putas, at non vereri ne mihi omnes conversiones & circumactus experto, tandem accidat idem quod Proteo. Quidnam? inquit. Scilicet ut fiam, quod dicunt ipsum factum esse, quum rationem excogitaret qua humanum aspectum fugeret. Ille absumptis omnibus formis bestiarum, plantarum, elementorum, rursus peregrinæ formæ penuria factus est Proteus. Tu, inquit ille, Proteo mutabilior, meam orationem effugere conaris. Minimè, inquam, ô præclare. Nam dimissa ex animo impendente cogitatione, auditorem me præbebo. For-

1 Πάσωνος] Pausonem dicitur pictor ille Ælianus Variæ Historiæ libro 14. cap. 5. & Plutarcho de Pythiæ oraculis; & aliis: ex quibus legendum hîc Παύσωνος. Menagius.

γὰρ ἄνπ πρὸς σοῦ κυήματος ἄφρονος ὠδῖνος συμφροντίσεις. ὡς δὲ ἐδόκουν ταῦτα αὐτῷ, καθίσαντες ἐπὶ τὸ πλησίον κρηπίδος, ἐγὼ μὲν ἠκροώμην. ὁδὶ ἀνελίττε μάλα γυναῖα ποίημα. μεταξὺ δ' ὥσπερ ἐνθους μούμενος, ἐπιπτύξας τὸ βιβλίον, κομίζου τὴν ἀκροασίαν ἔφη μισθόν, καθάπερ Ἀθήνησιν ἐκκλησιαστικήν, ἢ δικαστικήν. ἀλλ' ὅπως εἴσῃ μοι χάριν. χάριν μὲν, ἔφην ἐγὼ ἕξομαι, καὶ πρὸ γε τοῦ. τί δὲ λέγεις εἰδέναι; πρὸ γε τοῦ, τί δὲ λέγεις; Μακεδονικοῖς εἶπεν ἐντυχὼν τὰ βασιλικῆς οἰκίας ὑπομνήμασι, καὶ τότε ὑπερήσθης, τὸ γιβλίον ἐκτησάμην. καὶ νῦν ὑπεμνήσθη ἔχων οἴκαδε. χαίρακτην δ' ἄλλά τε τῷ Ἀντιπάτρῳ πραχθέντων ἐπὶ τὸ οἰκίας, καὶ περὶ Δημοσθένους. ἔμοι δοκεῖς οὐκ ἂν παρέργως ἀκοῦσαι. καὶ μὴν εἶπον ἤδη γέ σοι τὸ εὐαγγελίων χάρις, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἐπῶν. ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἀπολείψομαί σου πρὶν ἢ τὴν ὑποσχεσιν ἔργον σοι γένεσθαι. σύ γε εἰσάκαις μὲν μὲ λυμπῶς, τὴν Ὁμήρου γλῶτταν, ἔρικας δὲ ἐπάδειν αὐτὸς τῷ Δημοσθένει. ὡς ἂν αἰσθωμαι τὰ λοιπὰ τῶν γραμματείων, ἀφαιρήσαντες ὀλίγον, ὅσον ἀποδῶναι τοῦ ποιήματος τὰς δικαίας ἐπαίνους, ἥκομεν εἰς τὸν Θερσαγόρου. καὶ μάλις μόλις, ἐπιτυγχάνει τοῦ βιβλίου. κἀγὼ λαβὼν τότε μὲν, ἀπηλλαττόμην. συντυχὼν δὲ ὕστερον τῷ γνώμονι διετέθην, ὡς ἀδέν τι φειδόμενος, ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν ὀνομάτων τὰ, καὶ ῥημάτων ὑμῖν ἀνακλέομαι. οὐδὲν γὰρ τοῦ Ἀσκληπιοῦ μεῖόν τι γίνεται τὰ τιμῆς, εἰ μὴ τὰ ποιητῶν αὐτοῦ ποιηθέντων ἄσομαι, τὰ Ἀλισοδήμου τὰ Τροιζηνίου, καὶ Σοφοκλέους, ᾠδόντων, καὶ τοῦ Διονύσου, τὸ μὲ ποιῆσαι καινὰ ποιεῖν, κωμῳδίας, ἢ

For san enim quum non amplius tui partus eris sollicitus, meæ parturæ mecum curam suscipies. Vt igitur ita visum est ipsi, in proxima sede consedimus, ubi ego quidem audiebam, ille verò præstantissimum poëma recitabat. Inter legendum autem, ut numine afflatus, complicato libro, aufer, inquit, hujus auscultationis mercedem, prout Athenis, in concionibus, & judiciis sportulæ dari solent. Sed vide ut gratiam mihi habeas. Gratiam-ne, inquam, habebo, etiam priusquam quid dicas intelligam? Sed quidnam est quod dicis? Cum incidissem, inquit, in Macedonicos regiæ domus commentarios, eaque res me summopere delectasset, non levi negotio librum comparavi, quem domi nunc habere memini. Continet autem cùm cæteras res ab Antipatro domi gestas: tum de Demosthene ea quæ mihi videris non oscitanter audivisse. Ego verò, inquam, tibi pro bono nuntio gratiam jam refero. Et reliquos versus audiam: nec te dimittam donec promissum præstiteris. Cæterùm splendida Homeri natalitia mihi dedisti, talia Demosthenis quoque daturus videris. Itaque lectis reliquis libri versibus, tantisper commorati, dum debitam laudem poëmati tribuissem, irimus ad ædes Thersagoræ, ubi vix tandem librum reperit: quo tunc accepto, discessi: & perfecto statui nihil immutare, sed ad verbum vobis recitare. Non enim minor honos habetur Æsculapio, quum Alisodemi Trœzenii, & Sophoclis versus ei decantantur, si desit novum poëma sacrificanti-

bus. Et Baccho nova poëmata faciendi, nempe comœdias, vel tra-

τραγῳδίας, ἐκλέλειπται. τὰ δ' ἑτέροις συντεθέντα, τοῖς νῦν εἰς μέσον ὑπὸ καιροῦ κομίζουσι, χάριν οὐκ ἐλάττω φέρειν, τῷ τὸν θεὸν δοκεῖν τετιμηκέναι. τὸ μὲν οὖν βιβλίον, τοῦτο. ἔστι δὲ τὸ ὑπομνηθέντων τὸ πρόσθεν ἡμῖν μέρος. τὸ δὲ δρᾶμα καὶ βιβλίον, φησὶν Ἀντιπάτρῳ μεμηνύσθαι παρόντι τὸν Ἀρχίαν. ὁδὶ Ἀρχίας, εἴ τις ἄρα τῶν νεωτέρων ἀγνοεῖ, τοὺς φυγάδας ἐπάνοδον συλλαμβάνειν. ἐπέστελλε τοίνυν αὐτῷ ὁ Δημοσθένους ἀπὸ τῆς Καλαυρείας πεῖσαι μᾶλλον, ἢ βιάσασθαι πρὸς τὸν Ἀντίπατρον ἥκειν, καὶ δὴ καὶ μετρίως ὁ Ἀντίπατρος ἐπὶ τούτῳ ἦν τῇ ἐλπίδι, τὸν Δημοσθένους ἀεὶ προσδοκῶν. ὡς δὲ ἥκουσεν ἀπὸ τῆς Καλαυρείας ἥκοντα τὸν Ἀρχίαν, οὗπερ ὡς εἶχεν, ἐκέλευσεν εἴσω καλεῖν. ἐπειδὴ εἰσῆλθεν, αὐτὸ φράσαι τἄλλα τὸ βιβλίον, χαῖρε ὦ Ἀντίπατρε. πόθεν δὲ μέλλω χαίρειν, εἰ Δημοσθένην ἤγαγες; ἤγαγον ὡς ἐδυνάμην. ὑδρίαν γὰρ κομίζω τοῦ Δημοσθένους λειψάνων. ἀπ' ἐλπίδος γοῦν ἔσφηλας ὦ Ἀρχία. τί γὰρ τῶν ὀστῶν, ἢ τῆς ὑδρίας, Δημοσθένην τὸν ἔχοντα; τῷ γὰρ ψυχὴν αὐτὸν ὠβαπτίσθαι, πρὸς βίαν κατέχειν ἀδωμάτων, ἢ βοτάνας, ὁδὶ ἔνδοθέν τις παρ' ἐμοῦ λαβὼν, ἡμεῖς ἦ, ῥᾴδιον ἂν τὸ Βυζαντίων τεῖχος ἑλοιμὶ μηχαναῖς, ἢ Δημοσθένην χρυσίῳ. ἐγὼ δὲ ὦ Παρμενίων ἔφη, εἴ μοί τις ἀθηναῖος ὢν τὸ Ἀθήνας λέγω, ἐμὲ τῆς πατρίδος φιλτάτῃ, τούτῳ ἀργύριον μὲν οὐκ εἰσφέροιμι ὢν, φίλιαν δὲ οὐκ ἄν. εἰδέ τις ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐμὲ μισεῖ, τούτῳ πᾶσαν πολεμῶ μᾶλλον, ὡς ἀκρόπολιν, καὶ τείχη, καὶ νεωρίοις, καὶ πόροις. θαυμάζω δὲ τῆς ἀρετῆς, καὶ μακαρίζω μὲν ἐκ κτήματος τὴν πόλιν. καὶ τοὺς μὲν, ἔξω τῆς ἀρετῆς γιγόμενον, οὐδεὶς ἂν πώποτε

tragœdias, mos desiit, & quæ ab aliis sunt composita, iis qui nunc ea tempestivè in medium afferunt, non minorem gratiam merentur, ut Deum honorasse videantur. Itaque hic liber (Est autem nostrarum partium, commentarius: libri verò narratio) refert Antipatro significatum esse, Archiam adesse. Archias autem, siquis juniorum hoc ignorat, exules comprehendere jussus erat. Litèris quoque mandatum acceperat, ut nulla vi adhibita Demosthenem persuaderet, ut ex Calauria ad Antipatrum veniret. Porrò Antipater in tantam spem erectus anxiè expectabat Demosthenis adventum. Quare cùm audivisset Archiam ex Calauria venire, repentè ut se habebat, intro vocari jussit. Postquam ingressus est, reliqua liber ipse dicet. Salve Antipater. Quidni salvus sim, si Demosthenem adduxisti? Adduxi ut potui: nam ex Demosthenis reliquiis Hydriam affero. Magna de spe me dejecisti Archia. Quid enim mihi cum urna & ossibus, Demosthenem non habenti? Non fuit possibile rex, vivum in potestatem hostium redigere: non in Bœotia, vel à me hîc accepto auro. Nos verò citiùs Byzantii mœnia machinis, quàm Demosthenem auro expugnaremus. Ego ô Parmenio, inquit, siquis Athenien-sis in reip. consiliis pluris me facit quàm patriam, huic pecunias, amicitiam non item offerre velim. Siquis autem propter patriam mihi inimicus est, hunc ut arcem, mœnia, portus, & fossam oppugno. Admiror autem virtutem, & beatam esse dico urbem, cui civis hujusmodi obtigit. At proditores, quum eorum opera non amplius indigeo, perdere

πολίσειμι. τ ᾗ, βελοίμην ἂν σοταυθὶ παρ' ἡμῖν τυχεῖν ᾠνύμου μᾶλλον, ἢ τὸν Ἰλλυρεῶν ἵππον, καὶ Τριβαλλῶν, καὶ πᾶν τὸ μισθοφορικὸν, τ ὅπλων βίας, τὸν δ' λόγου πειθὼ, καὶ τὸ τ γνώμης ἐμβριθὲς ἀδαμῆ πῆναι δεύτερον. πρὸς Παρμένιωνα μ τοῦτο. τοιαῦτα δ' ἦν ἃ πρὸς ἐμὲ λόγους ἐποιήσατο. τ γὰρ μ Διοπείθους Ἀθήνηθεν ἀπεσταλμένων, ἐγὼ μὲ εἶχον διὰ φροντίδος. ὀδ' εὖ μάλα γελάσας, εἶφη σύ δ' Ἀττικὸν θρασπηγὸν, ἢ θρασπότατον δέδιμεν ἡμῖν. αἱ μ τριήρεις, καὶ ὁ πειραιεὺς, καὶ τὰ νεώρια, λῆρος ἔμοιγε, καὶ φλυαρία. πᾶ δ' ἂν ἄνθρωποι πράξαιεν, Διονυσιάζοντες, σὺν κρεανομίαις καταζῶντες, καὶ χοροῖς; εἰ δ μὴ Δημοσθένης εἷς σὺν Ἀθηναίοις ἐγένετο, ῥᾷον ἂν εἴχομεν τὴν πόλιν, ἢ Θηβαίοις τ Θετταλοῖς ἀπατῶντες, βιαζόμενοι, φλαύροντες, ὠνούμενοι. νυνὶ δ εἷς σκεῖνος ἐμπέπηγε, καὶ πᾶσι τοῖς κατεργοῖς ἐρίζηκε, καὶ ταῖς ἡμετέραις ἐρημίαις ἐπακηλεῖται, καὶ τοῖς πραττηνήμασιν ἀνθιστάμενος ἐστίν. λανθάνομεν δ αὐτὸν ἐπιχειροῦντες, σὺν ἐπιχειροῦντες, ἢ βελόμενοι. καὶ καθάπαξ κώλυμά τι, καὶ ἀσθενὲς ἡμῖν ἄνθρωπός ἐστι, μὴ πάντ' ἔχειν ἐξ ἐπιθυμίας. [1] τὸ γέ τοι κατ' αὐτὸν, σὺν Ἀμφίπολιν εἴλομεν; σὺν Ὄλυνθον; ἢ Φωκέας, καὶ Πύλον ἔχομεν; ἢ χὶ Χερρόνησον, καὶ τῶν ἐκεῖ τ Ἑλλήσποντον κεκρατήκαμεν; dere cupio. Illum autem incorruptum civem apud nos hic habere malim, quàm Illyricum, & Triballicum equitatum, totumque mercenariorum exercitum. Nec armorum vi, facultatem persuadendi, & judicii gravitatem ullatenus postpono. Hæc ad Parmenionem: & ad me similia quoque verba fecit. Ego enim de iis qui cum Diopithe Athenis missi fuerant, solicitus eram. Ille verò profusè ridens dixit. Tu verò nobis ab Athenienſi duce, aut milite metuis. Triremes, Pyræus, & portus mihi nugæ sunt. Quid facerent homines in Bacchanalibus, conviviis & choris vitam consumentes? Si unus Demosthenes Athenis non fuisset, facilius potiti essemus urbe, quàm Thebis & Thessalia, dolo, vi, opprimentes & corrumpentes. Verùm unus ille vigilat in omnes intentus occasiones, & nostros observat impetus, nostrisque consiliis resistit. Nunquam fallere, neque insidiando, neque agendo, neque consulendo possumus. Hic uno verbo, tanquam propugnaculum obstat, quominus omnia primo impetu capiamus. Nam quantum in ipso fuit, non Amphipoli, non Olyntho, non Phocensibus, non Pylo, non Cheroneso, non ora Hellespontipotiri po-

1 Τὸ γέ τοι κατ' αὐτὸν ὧν Ἀμφίπολιν εἴλομεν, ὧν Ὄλυνθον, ἢ Φωκέας ἢ Πύλον ἔχομεν;] Manifestissimum mendum non vidit doctus interpres Philippus Melanchthon. Nam quid de Pylo hic loquitur? quem numquam habuit Philippus, & qui in ultima Laconia vel Messenia situs, remotissimus fuit ab Antipatri ditione & Macedonum negotiis. Emenda igitur & repone meo periculo Πύλας. Eam emendationem firmat Demosthenes ipse in oratione de Cheroneso: καίτοι ἢ Πύλαι ἢ τὸ ὅλον ἔθνος Ἑλλάς παρῆσθον. Et in oratione de falsa legatione: τίς γὰρ εἶδεν ὑμῶν, ὅτι τὴν Φωκέων ἀπολέμῳ καὶ τὰς κλείσι εἶναι Πύλαις Φωκέας ἢ τὴν ἐκεῖθεν ἀσφάλειαν ὑπάρχειν ὑμῖν. Et rursus ibidem: ἀφεὶς δ' ἢ τὰ ἰσχυρὰ καὶ τὰ μικρόνουν, λέγω δὴ

ἐνίσησι μὲν ἄκοντας, οἷον ὁπόταν μαν-
ῥαγόρα καθεύδοντας τοὺς αὐτῶν πο-
, ὥσπερ τομή τινι, καὶ καύσει
θυμίας τῇ παῤῥησίᾳ χρώμενος,
ν δ' πρὸς ἡδονὴν φρονήσεως.
ὐθησι δ' τ' χρημάτων τοὺς πό-
, ἀπὸ τ' θεάτρων, ἐπὶ τὰ στρα-
εῖα. συνίστησι δ τὸ ναυτικὸν,
ις τελεσαρχικῆς ὑπὸ τ ἀπω-
μένου πάλαι διεφθαρμένον.
ρὰ δ' ἐῤῥιμμένου ἤδη χρόνῳ πρὸς
δραχμὴν, καὶ τὸ τειώδολον,
τ πόλεως ἀξίωμα, πάλαι τύ-
καθεκκλιμένης, εἰς τοὺς
ους ἐπανάγων. καὶ τ ζῆλον τ Μα-
θῶνι, καὶ Σαλαμῖνι κατεργασαμέ-
, συνίστησι δ' ἐπὶ συμμαχίας,
συνάξεις Ἑλληνικάς. τοῦτον ὑ
ῆν ἐστὶν, ὑ φειακίσιν, ὑ πρίαμ
μ δ' ὑ μᾶλλον, ἢ τ Ἀλκιβιάδην
εῖνον ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπείρα.
τον δὲ ὦ Ἀντίπατρε, χρὴ δεδιέ-
μᾶλλον, ἢ πάσας τριήρεις, καὶ
άντας ὁπλίτας. ὃ γὰρ Ἀθηναίοις
ῖς πάλαι Θεμιστοκλῆς, καὶ Περι-
λῆς ἐλθὼν, τούτοις νῦν ὁ Δημο-
θένης ἐφάμιλλος, Θεμιστοκλεῖ μὲν,
ιδὼ συνίσειν. Περικλεῖ δ', τὸ φρό-
νημα. ὑπήνεγκε γὰρ αὐτοῖς ἀκύλως,
εὔβοιαν, Μέγαρα, τὴν Ἑλ-
λήσποντον, τὴν Βοιωτίαν. καὶ καλῶς
γε ἔφη ποιῆσαι Ἀθηναῖοι, Χάρη-
τα μὲν, καὶ Διοπείθην, καὶ Πρό-
ξενον, καὶ τοιούτους πυκνὰς ἀποδει-
κνύντες στρατηγεῖν, Δημοσθένην δ',
εἴσω κατέχοντες ἐπὶ τ βήματος. ὡς
εἰ τοῦτον τ ἄνθρωπον ὅπλων ἀπέφη-
ναν, καὶ τειχῶν, καὶ τραπεζῶν, καὶ
κωρίων, καὶ χρημάτων κύριον, ὁπόσῳ

potuimus. Ille invitos, tanquam mandragora sopitos cives excitat, & neglectis iis quæ ad voluptatem faciunt, loquendi libertate illorum secat uritque ignaviam à theatris ad castra pecuniarum transfert proventus: conscribit classem quæ penè perierat confusione legum trierarchici ordinis. Et civitatis dignitatem tempore jam projectam ad drachmam & triobolum, excitat jamdudum fractos animos ad majorum imitationem revocans & rerum ad Marathonem, & Salaminem gestarum: atque author est ut Græcos sibi societate & fœdere conjungant. Hunc non licet fallere, non decipere, nec magis pretio corrumpere, quàm Aristidem illum rex Persarum corrupit. Hic igitur Antipater, magis est formidandus, quàm triremes omnes, quàm universa classis. Quod enim apud veteres Athenienses Themistocles, & Pericles fuerunt, id nunc est istis Demosthenes, prudentia par Themistocli, animi magnitudine Pericli. Itaque redegit in ipsorum potestatem, Eubœam, Megaram, oram Hellesponti, Bœotiam. Et rectè faciunt Athenienses quòd Charetem, Diopithem, & Proxenum, & similes quosdam præficiunt exercitui, Demosthenem verò domi retinent ad suggestum. Quòd si hic in potestate haberet arma, naves, exercitus, & rei gerendæ occasiones, & pecuniam, ve-

ὁ Φυλῶν ἢ Πυλῶν. Is locus, qui Θερμοπύλαι & sæpius Πύλαι dicebatur, erat Græciæ porta & aditus, & numquam potuisset Philippus Phocenses evertere, nisi potitus fuisset illis angustiis. Ideo sæpissime Demosthenes in suis Philippicis de iis facit mentionem, ad quod respicit hoc loco Antipater, quem loquentem inducit Lucianus. *Palm.*

μὴ περὶ τ Μακεδονίας ἀγωνιστήσωμεν μᾶλλον τ λόγων. ὃς δ τῶν ἀπὸ ψηφισμάτων ἀγωνιζομένων ἡμῖν, πανταχῇ συμπεφευγτέναι, καὶ ἁλῶναι δόντα, δυνάμιν συλλέγειν. πόθεν δ ζῶντα κατειλήφατε; κατειλείφαμεν. καὶ τίνι οὖν δὴ πίθηται; ἔκ, ἀλλ' ἔοικε τῷ Καλαυρείᾳ. πέρα τ ὑμετέρας γέγονεν ἔργων ὀλιγωρίας, ἃ δεραπεύοντων τ ἄνθρωπον; ἀλλ' ἐφ' ὑφ' ἡμῶν ἐφύλαττετο. τί φῄς; αἰνίττεσθαι λέγεις ὦ Ἀρχία. ζῶντα λαβόντες οὐκ ἔχετε; ἡ γὰρ ἐλπὶς τίνι γε πέφυκεν μὴ βιάζεσθαι; κρίτοι πλέον ἂν ἐδὲ βιασαμένοις ἐδὲν ἦν. καὶ γὰρ ἂν ἐμελήσαμεν. οὐκ οὖν ὑμεῖς ἐδὲ μελήσαντες. ἴσως ἂν οὖν τ ὑμετέρας πέφυκε βίας. ἡμεῖς μὲ αὐτὸν οὐκ ἀπεκτείναμεν, βιάζεσθαι δ αὐτὸν μὴ πείθησιν ἀναγκαῖον ἦν. σοὶ δ' ἂ βασιλεῦ, τί τὸ πλέον, εἰ ζῶν ἀφίκετο; πάντως ἐδὲν ἂν αὐτὸν, ἢ ἀπέκτεινας. οὐφήμει ὦ Ἀρχία. δοκεῖς μοι μὴ συνιενοηκέναι, μήθ' ὃς πᾶς ὁ Δημοσθένης, μήτε τῶν ἐμῶν γνώμων, ἀλλὰ νομίζειν ὅμοιον εἶναι Δημοσθένην εὑρεῖν, καὶ τούτους ζητεῖν τοὺς κακῶς ἀπολωλότας, ἡμεραῖον τ Φαληρέα, καὶ τ μαραθώνιον Ἀγεσώνικον, καὶ τ ἐκ Πειραιῶς Εὐκράτη, τ ῥᾳδιδίοις ῥοαῖς ἐπιτρόπων ἐδὲν ἀφιέντας; ἀνθρώπους πεπτωκότας, ἀφορμὴ πρόσκαιρον ἐορύβων ἐπιπολάσαντες, καὶ πρὸς μικρὰν παραχὴν ἐλπίδα θρασέως ἐξαναστάντας, εἶτα πλήξαντας οὐκ εἰς μακρὸν, δίκην τ δειλοτάτων πνευμάτων. καὶ τ ἄπιστον γ πρόδηλον, καὶ τ ἄφιλον ἀμφάλακρα, τ ἐδὲν αἰσχρὸν νομίσαντα κολακείᾳ τ πλήθους, συκοφαντῆσαι Δημοσθένην, ἐφ' αὐτὸν εἰς πᾶσι πρόδηλον ἀφίκνειν ἀφ' οἷς

vererer ne de Macedonia jam periclitaremur. Nunc enim decretis tantùm pugnans: nos undique adoritur, occupat, conficit pecuniam, colligit copias. Sed cur non comprehendistis vivum? Comprehendimus. Num igitur in via est extinctus? Non: sed ubi erat, in Calauria. Forsan hoc accidit negligentia vestra, quia non bene tractastis hominem? Imo non fuit in potestate nostra. Quid ais? ænigmata dicis Archia: vivum cepistis, nec habetis? Non mandasti initio ne quis ei vim afferret? quanquam nihil profuturum erat, etsi vim intulissemus. Hoc enim curæ nobis fuit. Non accidit igitur vestra negligentia. Sed vos ipsi fortasse interfecistis eum. Ipsum non interfecimus: sed non obtemperanti vim afferre coacti sumus. Quid autem vivo prodesset, ô rex, si vivus venisset? Quid aliud illo feciisse, quàm occidisse? Dii meliora Archia: videris mihi non intellexisse, neque quis sit Demosthenes, neque quid sentiam. Sed putas perinde esse Demosthenem invenire, & hos quærere qui malè perierunt, Himeræum Phalereum, & Marathonium Aristonicum, & Præensem Eucratem, qui nihil differunt à vehementibus aquarum fluxibus, abjecti animi homines, qui per occasionem opportunorum tumultuum, inclarescunt: & ad levem spem motus insolescunt: verùm brevi, vespertinorum instar flatuum intremiscunt. Præterea perfidum Hyperidem, alienum ab amicitia vulgi assentatorem, qui turpe non duxit, quo vulgi gratiam iniret, instruere calumniam Demosthenis, neque ad hæc se præbere ministrum, quorum eos statim pœnituit,

μετενόησαν, οἷς ἐχαρίζετο. ὃ πολὺ γὰρ τῆ συνηθαυλίας ωετέρα ἢ κατ' Ἀλκιβιάδην τὴν ἡδονὴν ἀνηκέστως ἐμβλ. τῷ δ', οὐκ ἔμελεν, ἀλλ' ἐπ. ἐξ κ τ ποτὲ φιλτάτων τῇ χρώμενος, διὰ ἐχθρὸν δ. ἀγνωμοσύνης ἐπεμεῖτο. πάλ' ἐχθρῶν ἡμῖν ἔχθιστος ὁ Δημ. νης; ὡς ὅτῳ μέλοι τρόπε πί. ς, φίλον τῶν ἄλλων, καὶ βέ. ον ἦθος ἠγαμβρῶ. Τὰ γὰρ θι καὶ παρ' ἐχθροῖς καλά. καὶ τ ζοντῆς, παυδαχῆ τίμιον. ὧδε ίων ἐγὼ Ξέρξ δ' Βῆλιν, καὶ έρχην τὰς Λακεδαιμονίους θαυ. σωνται. καὶ κτείνας παρῆν, ἀ. λ. ἀλλ' εἰ δή τινα πάντων, καὶ μοθοένλω, αὐτός τε δὶς Ἀθήνησιν, ἐ μὴ κ πολλὰ χολὴν συλλύ. , καὶ θαῦ τ ἄλλων ἀναπιμ. νόμενος, ἔκ τε τ πολιτδμάν ὧν αὐτῶν εἶχον θαυμάσας, ἀλ ὡς νομίσειέ τις τ τ λόγων δεινότητος. ἐ μηδὲν μ ὁ Πύθων ωρὸς αὐτὸν, οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ, παρ. ξάλλειν τῷ τάχει κρότῳ, καὶ τόνῳ λέξεων ῥυθμίᾳ, καὶ ταῖς τ λλογιῶν ωειραφαῖς, καὶ συνεχείας ὑποδείξεων, καὶ τῷ σωκλικῷ γε, καὶ κρυσικῷ. μετενοθμεν γὰρ ὅτε ὡς Ἕλλως Ἀθήναζε συνηγάγομεν, ὡς ἐλέγξοντες Ἀθηναίους, Πύ. ωνα, καὶ τοῖς Πύθωνος ἐπαίνοις ἐλπ. ωεπισυκότες. εἶτα Δημοσθένη, καὶ τοῖς Δημοσθένους ἐλέγχοις ωεσ. τεσόντες. ἀλλ' ἡμῖν ἀνωφελὴς ἡ ωείσεως αὐτῷ δ' λόγος. ἐγὼ δ', ωείθλω μ δύτερον ἕπεσθον, οὐ ῥᾴστα πῆς ὀργάνῳ. Δημοσθένλω δ' ὧν τὸν ωατρίδα μᾶλλ δ τε φρονήσε-

nituit, quibus erat gratificatus. Nam non multò post hanc calumniam, contigit ei reditus reditu Alcibidis clarior. Istum autem nihil puduit lingua incessere homines quondam amicissimos, quam conveniebat ei propter ingratitudinem præcidere. Quid? non oderas Demosthenem maximè omnium hostium? Non, siquidem rationem habeo morum & fidei ejus, & amo ubique integritatem, & constantiam. Nam honestæ res, honestæ etiam apud hostes censentur, & virtus ubique in pretio est. Neque sum Xerxe deterior, qui Bulim & Sperchim Lacedæmonios admiratus, eos cùm posset, non occidit. Ego verò, siquem ex omnibus, Demosthenem, tum quia bis cum ipso Athenis, etsi non multo cum otio, congressus sum, tum quia ex aliis audivi, etiam ob administrandi rationem maximè sum admiratus: non, ut putaverit aliquis, ob eloquentiam: etsi cum hoc collatus Python nihil esset, ludusque Attici oratores, comparati cum hujus actione, vigore, dictionum compositione, sententiarum luminibus, densis argumentis, conciliandis, & impellendis animis. Itaque pœnituit nos, quum Græcos Athenas convocassemus, ut Athenienses objurgaremus, Pythoni, Pythonisque promissis fidem adhibuisse: postquam in Demosthenis argumenta incidimus, cujus vis in dicendo erat insuperabilis: quam in secundo laudis ordine colloco, instrumenti vice habitam. Sed Demosthenem ipsum magis suspexi, ob

1 Οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ, παρᾴδαλλειν] Οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδία, παραδάλλειν. Marcil.

1 Τῆς

τῆς, καὶ τὸ σωτήριον, ἀκλινῆ τῇ ψυχῇ ἐπ' ὀρθῆς ἐᾷ ἀπίσαις φυλάττοντα τελευμίας τὸ τύχης, καὶ ὡς μηδὲν τῶν δεινῶν ὠδίδοντα. καὶ Φίλιππον ὃ τὴν ἐμὴν γνώμην ἔχοντα, ὡς ταυδὸς ἠπιστάμην. οὕτως μὴν, δημηγορίας ἐξαγγελθείσης Ἀθήνηθεν ποτε, καθαπερμήν ὃ Φιλίππου, καὶ Παρμενίωνος ἡμανακτηκότος, καί τι ὃ σκωπικὸν εἰς τὸν Δημοσθένην ἐπιπόνθος, ὦ Παρμενίων ἔφη, δίκαιος ὁ Δημοσθένης παρρησίας τυγχάνειν. μόνος γάτοι τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων δημηγορῶν, ὐδαμοῦ τοῖς λογισμοῖς ἐγγέγραπται τὰ ἐμὰ ἀναλώματα. καίτοι μᾶλλον ἡδέως ὀμόμην, ἢ γεγραμμένοις τελευτῆσαι ἐμαυτὸν πεπιδυκέναι. νῦν δ' ὀφείλονται μοι ἕκαστος λόγοις γεγραπται, χρυσίον, ἄργυρα, πόροι, ἡμιόνοις, γῆν. ὁδὶ, ἐπιμήκεις στόλους ἀπομίσθωται, σωτῆρι δυνάμεις, ἀνήριθμοι στοι. τοιαῦτα ὃ τότε, ὃ πολλάκις ὡς μὲ Φίλιππος ἔφη πρὸς ἕνα, ἐν τῷ τὸν τύχης χρεῶν τιθέμενον, τὸ μὴ στρατηγεῖν τὸν Δημοσθένην. ἄγε ὃ τοὺς λόγους ὥσπερ κριοὺς, ἢ καταπέλτας Ἀθήνηθεν ὁρμωμένους, ἀφοσίωσεν αὐτῶν, καὶ καταφρονεῖν τὸ βαλόμενα. τοῦτ' μὲν γὰρ Χαιρωνείας, οὐδὲ μὴν τὴν νίκην ἐκεῖνος πρὸς ἡμᾶς λέγων, εἰς ὅσον ἄνδρωπον ἡμᾶς κινδύνου κατέστησε. μὴ γὰρ εἰ πατρὸς ἐλπίδα, ὃ κακίας στρατηγῶν, καὶ στρατιωτῶν ἀπειρίαν, καὶ τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ τῆς τύχης, τῇ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν συμπεπραγμένῃ, κεκρατήκαμεν. ἀλλ' ἐπὶ μιᾶσγε ταύτης ἡμέρας, τὸν περὶ τῆς ἀρχῆς, καὶ τῆς ψυχῆς κίνδυνον ἐπέσηστέ μοι, τὰς ἀρίστας πόλεις εἰς ἓν συναγαγὼν, καὶ πάσαν τὴν Ἑλληνικὴν δυνάμιν ἀθροίσας, Ἀθηναίους ἅμα, καὶ Θηβαίους, Βοιωτούς τε τοὺς ἄλλους, καὶ Κορινθίους, Εὐβοέας τε, καὶ Μεγαρέας, καὶ τὰ περίοικα τῆς Ἑλλάδος ἀφικνδυνεύειν καταob consilium & prudentiam, qui in omnibus fortunæ periculosissimis tempestatibus animum immotum servabat, nec rebus adversis unquam cedebat. Ac memini Philippum perinde ac me de illo sentire, cui cùm ex Athenarum urbe quædam afferretur concio, in qua ille in Philippum invectus erat, & Parmenio stomacharetur, & Demostheni convitiaretur, Demosthenes, inquit, dignus est qui liberè loquatur. Nam huic uni omnium Græcorum oratorum nihil fertur expensum in meis rationibus, quanquam ei me credere mallem, quàm navalibus scribis: quorum unicuique meis in rationibus perscriptum est aurum, ligna, reditus, pecudes, agri. Hic verò longas classes mittit, comparat exercitus: obsistit. Talia & tunc, & sæpe mihi de viro illo dicebat Philippus, unum hoc in fortunæ suæ bonis ponens, quòd Demosthenes non esset imperator: cujus orationes velut arietes, aut catapultæ ex Athenis emissæ, ejus consilia perturbarent & subverterent. Nam de pugna ad Chæroneam, nec post victoriam desiit prædicare, quantum ipsi periculum hic vir creasset. Nisi enim præter spem, ob ducum insciti am, & aciem malè instructam, & insperatam fortunam, quæ multa sæpe nobis confecit, vicissemus, uno die non modò regnum, sed & vitam meam in discrimen adduxerat: conjunxerat potentissimas urbes, coëgerat omnes vires Græciæ, Atheniensis, Thebanos, Bœotios, Corinthios, Eubœenses, Megarenses: effeceratque ut simul omnes civitates

ύσεις, καὶ μήσ' ἔσω με τ' Ατ-
ἐπιτρέψας παρελθεῖν. τοιού-
πινες ἦσαν αὐτῷ συνεχεῖς ὥσ-
ροθένης οἱ λόγοι. καὶ ὅσ γε
λέγοντος, ὡς μέγαν ἔχοι τ' Α-
ίων δῆμον ἀνταγωνιστήν, ἐμοὶ δη-
θένης μόνος ἔφη ἀνταγωνιστής.
λωαῖος ἦ, Δημοσθένην σὺν ἔχον-
, Αἰνιᾶνες εἰσι, καὶ Θετταλοί.
πρέσβεις ὁπότε ὡς τὰς πό-
ς πέμποι, ἢ μὴ ἄλλον ῥητόρων,
πνας ἢ τῶν Ἀθηναίων πρό-
ἀνταποστέλλοι, τῇ πρεσβείᾳ ῥᾳ-
λῶ κεκρατηκὼς, ἢ Δημοσθέ-
δ' ἐπισταίνου, μόνῳ εἶπεν ἂν
ρεσβεύσασθαι. ὁ γὰρ ἐπὶ τῷ
μοσθένους λόγων ἐγγεῖραι τρόπαιον.
ῦτα ὁ Φίλιππος. καὶ μάρτυς ὁ
άντως, ἔλαττον ἂν ἔχοντες, εἰ λά-
μμ τοιοῦτον ἄνδρα. ὡς δὲ Ἀρ-
ία, τί ποτε νομίζεις, βοῦν ἂν ἐπὶ
αγλωὶ ἤγαγεν, ἢ πολὺ μᾶλλον ἂν
υμβούλου περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πρᾶ-
μάτων, καὶ τ' ἐρχῆς πάσης ἐποιού-
εθα. φύσει μὲν γὰρ αὐτῷ, καὶ κατ'
ρχὰς ὡσπαπόνθειν ἐξ αὐτῶν τ'
πολιτευμάτων. ἔτι ἢ μᾶλλον Ἀλε-
ποτέλει μάρτυρες. ὡς τ' ἂν τ' Α-
λέξανδρον, καὶ ὡς ἡμᾶς γε ἄγων,
ὐδὲν ἐπαύετο. τοσούτων ὄντων αὐτῷ
τ' ὡσαυτοφωτηκότων, μηδένα ὕτω
πώποτε θαυμάσαι, μεγέθους τε φύ-
σεως, καὶ τ περὶ τὴν ἄσκησιν ἐγ-
κρατείας, καὶ βάρους, καὶ τάχους, καὶ
παῤῥησίας, καὶ κρατερείας. ὑμεῖς
ἢ ἔφη Αἰσχίνης ὡς ὑπὲρ Εὐβοέως,
καὶ Φρυνώνος, καὶ Φιλοκράτους, καὶ
πειρῶσθε δίκης ἐκτὸν ἀναπείθειν,
ἄνθρωπος, καὶ τὴν πατρῴαν ὑσίαν
ις Ἀθηναίοις, ἰδίᾳ τε τοῖς δεηθεῖ-
σι, καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει κατὰ καλὰ κρ-
τα. Αἰσχίνης ἢ, φοβήσειν
εἰσθε, πάλαι βεβλαμμένον τὴν
ψυχὴν ὑπὸ δεινῶν τοῖς τ' πατρίδος
ἄλλοις τύχαις. καὶ κινδυνεύοντα τ'
κεπομένην ὑμῖν, ἀγανακτεῖτε.

tates periculum subirent: & mihi transitum in Atticam intercluserat. Hujuscemodi sermones continuos de Demosthene habebat. Et dicentibus, ei populum Athenienſem magnum esse antagonistam: respondebat se unum habere antagonistam Demosthenem. Athenienses autem sine Demosthene, Ænianenses esse & Thessalos. Et quando legatos ad urbem mittebat, siquos alios miserant Athenienses, facilè vincebat ipse: sed Demosthene præsente, frustra, inquit, se legatos mittere. Non enim potest erigi trophæum contra Demosthenis eloquentiam. Sic Philippus dicebat. Itaque ego qui quidem longè inferior sum Philippo, si cepissem talem virum, num velut bovem ad cædem abducerem? an verò potiùs in consilium de toto regno Græciæ constituendo adhiberem? Nam initio natura ei bene affectus fui, propter res ejus gestas: ac magis propter Aristotelis testimonium; qui solebat eum sæpe ad Alexandrum, & ad nos ducere. Et cùm tot essent qui ad eum venire consueverant, neminem sic admirabatur propter magnitudinem ingenii, temperantiam, gravitatem, celeritatem, loquendi libertatem, & tolerantiam. Vos autem, inquit, cogitatis de illo, ceu Eubulo, Phrynone, & Philocrate, & illum donis corrumpere conamini, qui universum patrimonium in Athenienses privatim & publicè contulit. Et quia nihil proficitis pecunia, vos eum territuros putatis, qui jampridem constituit pro incerta patriæ fortuna mortem oppetere. Et siquid in vobis reprehendit, ægrè

ὃδ' ὑδὲ τ Ἀθηναίων δῆμον ὑποτέλε-
γ. λέληθεν ὁμᾶς ἔφη, τῇ μὲ τ
πατρίδος δύνοίᾳ πολιτδυομένω,
αὐτῷ ὃ τὴν πολιτείαν γυμάσιον φι-
λοσοφίας πεσθέμμω. τὶ τοιαῦτα
ὦ Ἀρχία, ὑπερεπθύμην αὐτῷ συ-
γχώμμω, τὴν τε γνώμην, ἣν ἔ-
χᾳ περὶ τ παρόντων ἀκῦσαι λέγον-
τω, κ τ ἀεὶ πραγματικωτέρων ἡμῖν
κηλάκων εἰ ἐδέομην, ἀπῃτᾶς, ἁ-
πλᾶ τιν ἐξ ἐλευθέρας γνώμης
ἀκῦσαι λόγυ, κ φιλαληθῆς συμ-
βλῆς μεταλαβεῖν. καί τι ἐνθυμη-
τέον δίκαιον, ὑπὲρ οἷον ἤντων Ἀ-
θηναίων τὴν ἀκρασίαν, πάντα πα-
ραβαλόντα τ αὐτῦ βίον, ἐξὸν δύγνω-
μονεστέρως, κ βεβαιοτέρως κε-
κτῆσθαι φίλους. ὦ βασιλεῦ, τ μὲ
ἄλλων ἴσως ἀνέτυχες. ταυτὶ ὃ, μά-
την ἂν ἔλεγες, ὅτω μανικῶς φιλα-
θηναίω λῶ. ταῦτα ὦ Ἀρχία, τί
γὰρ ἂν ἐ λέγοιμμ; ἀλλὰ πῶς ἀπέ-
θανεν; ἔοικας ἔτι μᾶλλον ὦ βασι-
λεῦ θαυμάσειν. κ γὰρ ἡμεῖς οἱ πε-
ραμένοι, διεφέρομμ ὀλίγω ὀκωλήσ-
ξᾳ τε, κ ἀπιστίᾳ τ ὁρώντων. ἔοι-
κε γὰρ δὴ πάλαι ὢν ὧδε βεβλαδ-
μένω περὶ τ ὑσάτης ἡμέρας. δη-
λοῖ ὃ ἡ παρασκδή. κελῆσε μὲ γὰρ
ἔνδον ὢν τῇ νεᾳ. μάτην ὃ τ πρό-
θεν ἡμερῶν λόγυς ἡμεν ἀναλωκό-
τες. τίνες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν
λόγοι. πολλὰ ἐ φιλάνθρωπα πρῦ-
τεινόμην, ἔλεόν τινα παρὰ σὲ κα-
ρυπαγνύμενω. ὁ μάλα μ' ἐφοβε-
θκῶν. ὁ γὰρ ἠπιστέμην, ἀλλὰ σὲ
ὠμὴν δ' ὀργῆς ἔχειν τ ἄνθρωπον,
κρήσιμον δ' ἂν ἐφ' τὸ πείθειν νο-
μίζων. ὁδὲ, πῶς ἐφοβεῖθ τὺς λό-
γυς, καί με μηδὲν ἀποκρύψῃ.
μάλιστα μ' γὰρ αὐτήκω ἂν ἐβου-
λόμην παρὼν εἶναι νῦν. ἀλλὰ σύγε
μὴ παραλίπῃς μηδέν. ὁ γάρ τοι
σμικρὸν ἔργον, ἦθος ἀνδρὸς χρυσαί-
φ ἐφ' αὐτῷ τῇ τελᾷ τ βίυ κα-

grè fertis. At ille ne populum quidem Athenienſium metuit. Latet vos, inquit, eum amore patriæ remp. adminiſtrare, atque hanc adminiſtrationem, tanquam philoſophiæ ſcholam ſibi propoſuiſſe. Talia, ô Archia, ejus conſuetudine conſequi peroptabam, ſcilicet de rebus præſentibus audire dicentem ſententiam, & remotis qui me circunſtant adulatoribus, ingenuam liberæ mentis orationem accipere, & conſilii veritatis ſtudioſi particeps eſſe. Ac mihi ſanè videtur hoc nomine reprehendendus eſſe, quòd vitam ſuam in diſcrimen adduxit, pro tam ingratis civibus, cùm poſſet alios invenire amicos fideliores & conſtantiores. Alia quidem, ô rex, fortè conſequutus eſſes: ſed hæc fruſtra dixiſſes, ita furebat amore patriæ. Sic eſt, Archia: quid enim dicerem? ſed quomodo mortuus eſt? Videris ô rex, miraturus amplius. Etenim nos qui ſpectavimus, non minùs obſtupuimus rem fide majorem, quàm qui videbant. Videtur enim jam olim apud ſe conſtituiſſe de poſtremo vitæ die: quod intelligi poteſt ex apparatu. Nam intus ſedebat in templo: ac fruſtra ſuperioribus diebus cum eo collocuti eramus. Quales fuerunt veſtri ſermones? Multa humaniſſima proponebam: promittebam ei veniam abs te: non quòd eam expectarem, cùm neſcirem tuam mentem. Sed arbitrabar te huic vehementer iratum eſſe: atque hæc tantùm conducere putabam ad perſuadendum. Quomodo accepit veſtram orationem? ac nihil me celes. Nam vellem coram audiviſſe: ſed tu nihil omittas. Magna res eſt tanti viri mores ſub exitum vitæ

ἐν. πότερον, ἄνδρες, καὶ παθεῖν
ἦ, ἢ πάντα πᾶσιν ἀκλινὴς τὸ
υχῆς ὄρθιον ἐφύλαττεν. ἦλθεν γάρ
λλεν σκηνὸς γε. πῶς γάρ; ὃς
δὴ γελάσας, κἀμὲ δὴ σκώπτων
τὸ πρότερον βίον, ἀπίθανον ἔφη
ε ὑποκριτὴν εἶναι τῶν ψευ-
μάτων. ἀπιστήσας οὖν τοῖς ἐπαι-
έλμασι, προεῖτο τὴν ψυχήν· ἐκ
ὧν τ' λοιπῶν ἀκούσεις, ὃ δεῖ σοι
όνον ἀπιστεῖν. ἀλλ' ἐπεὶ κελεύεις ὦ
σιλεῦ λέγειν, Μακεδόσι γ' ἔφην
δὲν ἀπιθανότερον, οὐδὲ παράδοξον, εἰ
ημοσθένην ὕστερον λαμπρὸν εἶναι, ἢ
μφίπολιν, ἢ Ὄλυνθον, ἢ Ὠ-
πόν. τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγε. κἀ
δ' ὑπολαμβάνειν παρεσκευάζετο,
α σοι τὰ λεχθέντα σώζοιτο. ἐγὼ
ὑτὸς ἔφη ὦ Ἀρχία, βασάνων, ἢ
ανάτου φόβου ἢ κατ' ὄψιν ἦλθον ἐν Ἀ-
πάτρῳ πρόσθεν. ἀλλ' εἰ ταῦτ'
ληθῆ σοὶ δοκεῖ, πολύ μοι μᾶλλον ἐπ
φυλακτέον, μὴ πρὸς ψεύδεσιν ὑπ' αὐτοῦ
παρ' Ἀντιπάτρου διαφθαρῶμεν, μηδ'
ἢν ἐμαυτὸν ἐπιβῶ τῆς λοιπῶν
τοῦ Ἑλληνικοῦ, εἰς τοὺς Μακεδονι-
κοὺς μεταβαλεῖν. καλὸν γὰρ ὦ Ἀρ-
χία, εἰ τὸ ζῆν ἐμοὶ, παρασκευὸς
αὐτὸς παρέχει, καὶ τεθήραμαι, καὶ ἐπι-
δέδωκα, καὶ πίθος, καὶ τάφρος
τοῖς ἐμοῖς τέλεσιν ἐξεσκαμμένα, καὶ
φυλὴ Πανδιονὶς, εἰς ἣν ἐγὼ τὰ πλεῖστα
ἐχορήγησα, καὶ Σόλων γε καὶ Δρά-
κων. καὶ παρρησία βεβαίως, καὶ
δῆμος ἐλεύθερος, καὶ ψηφίσματα
στρατιωτικὰ, καὶ νόμοι ναυτικοὶ, καὶ
τροπαῖα δεῖται, ἔργα πατέρων, καὶ
στεφάνων εὐνοίαι, τ' ἐμοὶ πολλάκις
ἐστεφανωκότων, καὶ δωρεαὶ Ἑλλήνων,
τ' ἐπ' ἐμοὶ μέχρι νῦν πεπρηκέναι.
εἰ δ' ἐν βίῳ ἐλαττοῦμαι, ταπεινὸν
μὲν, ἀνεκτὸν δ' ἔνι ἐλεεῖσθαι περὶ τοῖς
οἰκείοις, ἢν ἐλυσιτελήσῃ αἰχμαλώτους,
ἢ τοῖς πατράσιν ὧν συνεξέδωκα τοὺς
θυγατέρας, ἢ οἷς τοὺς ἐμοὺς συν-

vitæ nosse: utrum se mollem & ignavum præstiterit, an constantiam animi retinuerit. Nihil formidavit ille. Quomodo? Suaviter enim risit: ac lusit in priorem vitam meam: ineptum dixit esse me tuorum mendaciorum histrionem. Itaque promissis non credens, animam profudit. Non, si reliqua audias non solùm non credidisse videbitur. Sed siquidem, ô rex, dicere jubes, dixit nihil indignum aut novum esse Macedonibus ita capere Demosthenem, ut Amphipolim, Olynthum, Oropum. Talia multa dixit. Adhibuimus enim scriptores qui ejus dicta exciperent. Ego equidem, inquit ô Archia, tormentorum, mortis-ve metu in conspectum Antipatri venire nolim. Sed si vera hæc sunt quæ dicitis, longè magis cavere debeo, ne mens mea corrumpatur ab Antipatro, ne-ve meum in Græca acie ordinem deseram, factus ad Macedonas transfuga. Si enim vivere mihi est honestum, Piræus præbeat, & triremis quam instruxi, & murus, & fossa meo sumptu facta, & tribus Pandionis, cujus causa ego expensas ultro suppeditavi, & Solon & Draco: & libertas suggestus, liber populus, decreta militaria, leges classium, majorum virtutes, & trophæa, & civium, qui me sæpe coronarunt, benevolentia, & Græcorum qui hactenus à me sunt conservati, potentia. Quòd si vita mihi debeat alterius misericordia contingere, humile illud est, at tolerabile quidem, si mihi contingat à civibus meis, quorum redemi captivos, aut à patribus, quorum collocavi filias, aut quos

ἐλευσόμην. εἰ δέ με μὴ σώζοι νῆσων ἀρχὴ, καὶ θαλάττα, παρὰ γε τοῦτοι Ποσειδῶνος αἰτῶ τὸ σώζεσθαι, καὶ τῷδε τῷ βωμῷ, καὶ τῶν ἱερῶν νόμων. εἰδὲ Ποσειδὼν ἔφη μὴ δυνάσθαι φυλάττειν τὴν ἀσυλίαν τῷ νεῳ, μηδ' ἐπαισχύνεται παραδῦναι Δημοσθένην Ἀρχίᾳ, τεθνεώτι, εἰδὲ Ἀντίπατρος ἡμῖν ἀντὶ τοῦ Θεοῦ σεβαστέος. ἐξὴν μοι φιλτέρους ἔχειν Ἀθηναίους Μακεδόνας, καὶ νῦν μετέχειν τῆς ὑμετέρας τύχης, εἰ μὴ Καλλιμέδοντος, καὶ Πυθέου, καὶ Δημάδου συνεπόμην. ἐξὴν γὰρ κἀν ὀλίγῃ τῆς ψυχῆς μεθαρμόσασθαι, εἰ μὴ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας, καὶ τὴν Κόδρου ἐπῃσχυνόμην. ἔκλυον ἡρέμην αὐτομολοῦντα τῷ δαίμονι συμμεταβάλλεσθαι. καλὸν γὰρ κρησφύγετον θανάτου σὺν ἀκινδυνίᾳ πάντως αἰσχρᾶς φυγῆς. καὶ νῦν Ἀρχία, τὸ καθ' ἑμαυτὸν οὐ καταισχυνῶ, τὰς Ἀθήνας ἐκὼν δουλείαν ἐλόμενος, συμφέρον δὲ τὸ κάλλιστον τῆς ἐλευθερίας προέμενος. ἀλλὰ δίκαιον γὰρ ἔφη σοι τὰ τραγῳδίᾶν μνημονεύειν. καὶ σεμνὸν τὸ λεχθέν, Ἡ δὲ, καὶ θνήσκειν ὅμως, πολλὴν προῖοιτ' εἶχεν ὀχληρίαν πρεπεῖν. κόρη δ' τοῦτο. Δημοσθένης δὲ, ὀχήρωσον θανάτῳ, βίον προεμένη ἀχήρωτα; τὸν Ξενοκράτους, καὶ Πλάτωνος ὑπὲρ ἀθανασίας λόγων σπλαγχνίζομαι; καίτοι τις τοιχρότερον ἔλεγε προσκρούσεις εἰς τὰς ταῖς τύχαις ἐξυβρίζουσας. ἀλλὰ τί δεῖ λέγειν τοῦτο ἐμέ; τέλος δ' ἐμοὶ, τὰ μὲν, δεομένῳ, τὰδ' ἀπειλοῦντι, ἀπειλὴν μᾶλλον ἢ ῥᾳστώνην παρασκευάζοντι, ἐπειθόμην δὲ ἔφη τοῖς

dandis contributionibus juvi. At, si me nec insularum imperium, nec mare servet, ab hoc Neptuno peto ut me servet, ab hac ara, sacrisque legibus. Sin autem Neptunus non potest defendere immunitatem templi, nec pudet eum prodere Demosthenem Archiæ, moriar, nec mihi Antipater pro Deo colendus erit. Liceret mihi amiciores habere Macedones quàm Athenienses, & frui fœlicitate vestra, si Callimedonti, Pytheæ, Demadi me adjungere vellem. Liceret animum vel serò mutare, nisi verecundia Codri, & filiarum Erechthei me prohiberet. Nolui igitur transfugam fortunam sequi. Honestum enim effugium mors est, quæ turpitudinis periculo vacat. Et nunc Archia, quantum in me est, Athenas non dedecorabo, ultro accepta servitute, & abjecta libertate in qua mori est honestissimum. Verùm convenit tibi tragœdias commemorare: nonne graviter dictum est? At illa jam moriens tamen, Decenter ut caderet, cavebat sedulò, Hoc cùm fecerit puella, an honestæ morti, vitam turpem præferet Demosthenes, Xenocratis, & Platonis disputationum de animæ immortalitate oblitus? Quædam etiam acerbiùs dicebat, in eos invectus, qui calamitatem exprobrant. Sed quid opus est, ut ego ea nunc referam? Cùm ad extremum partim precarer, partim minas adhiberem, & blanditiis terrores miscerem. Ego, inquit ille, persuaderi mihi pa-

1 Τῆς ψυχῆς μεθαρμόσασθαι] Nota hoc verbum cum genitivo. Sed scripsêrit fortè Lucianus τῷ ψυχῷ. Menag.

2 Ἡ δὲ καὶ θνήσκειν ὅμως, πολλὴν προῖοιτ' εἶχεν ὀχλήρους ποιεῖν] Polyxena. *Idem.*

3 Ἐπειθόμην δὲ ἔφη τοῖς Ἀλεξίας εἴρ.] Ex Alexandri dictis sumptum. *Idem.*

1 Τῆς

τις Ἀρχίας ἄν. ἐπεὶ ἦ Δημοσθένης ἐμὶ, συγχώρησόν μοι ὦ δαιμόνιε, μὴ περυσῆ ἡγεῖσθαι. τότε δὴ τότε ἐμοῦ βίαν αὐτὸν ἀπαγαγεῖν διενοήμην. ὁδὶ ὡς ἤρξατο, δῆλον ἦν καταγελῶν. καὶ τὸ Θεὸν προσβλέψας, ἔοικεν Ἀρχίας εἶπεν ὅσα μόνα τὰ τριήρεις, καὶ τείχη, καὶ στρατόπεδα, δυνάμεις εἶναι, καὶ περιφύγεσθαι, ταῖς ἀνθρωπίναις ψυχαῖς ὑπολαμβάνειν, ἃ δ' ἐμὸς παράσκευος, καταφρονεῖν. ἦν οὖν ἀν ἐλέξειαν Ἰλλυριοὶ, καὶ Τριβαλλοὶ, καὶ Μακεδόνες, ὀχυρωτέραν, ἢ ξύλινόν ποτε τεῖχος ἡμῖν, ὃ θεὸς ἀπέφηνεν ἄπορθητον εἶναι. μεθ' ἧς ἀν ἐγὼ προνοίας, ἀδεῶς μ' ἐπολιτεύσαμην ἀδεὲς δέ μοι τὸ κατὰ Μακεδόνας θάρσος. ἐμάλιστα δ' ἀδεῆ σὸν Εὐκτήμονα, σὸν Ἀριστογείτονα, ἢ Πυθέα, καὶ Καλλιμέδοντα, ἢ Φιλίππου τότε, ἢ νυνὶ Ἀρχίου. ταῦτ' εἰπὼν, μὴ προσαγάγοιμί τὴν χεῖρα ἔφη. τὸ καὶ ἐμὲ γὰρ, ἀδὲν παραφήσομαι ὁ νεὼς εἰσιέναι. τὸ δὲ Θεὸν προσεῖπον, ἑκὼν ἕψομαι. καὶ γὰ μὲ ἦν ἐπὶ τῇ ἐλπίδος ταύτης. καὶ τὴν χεῖρα τῇ δόμαλι προσαγαγόντα, ἀδὲν ἄλλ', ἢ προσκυνεῖν ὑπελάμβανον. τὸ δὲ, τί δὴ ποτε ἦν; ὕστερον βασάνοις ἱεραπαίνης ἐφωράσαμεν, πάλαι φάρμακον αὐτῷ πεπαμιεῦσαι, λύσιν ψυχῆς ἀπὸ σώματος ἐλεύθερίαν κτήσασθαι. ἀγαθὸν ἔφθασεν ὑπερβὰς τὸ ἀδὸν ὁ νεὼς, καὶ πρὸς ἐμὲ βλέψας, ἄγε δὴ τοῦτον ἔφη πρὸς Ἀντίπατρον. Δημοσθένην δὲ σὺκ ἄξεις. ἀμφὶ τοῦς, καὶ μοὶ μ' ἐφαίνετο προσθήσειν τοῦς ἐν Μαραθῶνι πεπωκόσι. οὐδὲ, χαίρειν εἰπὼν, ἀπέπτη. τοῦτό σοι τὸ πάλαι ὦ βασιλεῦ ἦ Δημοσθένους πολιορκίας ἐμήνυεν ἔχω. Δημοσθένους γε ἐκ τοῦτο ὦ Ἀρχία. βαβαὶ

paterer, si Archias essem. Sed quia sum Demosthenes, ignosce mihi, ô infœlix, ad ignaviam non nato. Hìc cùm vi ipsum abducere statuerem, idque ipse sentiret, cœpit me irridere, & Deum aspiciens ait, Archias putat tantùm arma, triremes, mœnia & castra, vires esse & perfugia vitæ: meum verò apparatum contemnit, quem expugnare, neque Illyrici, neque Triballi, neque Macedones possint. Firmior enim est quàm murus ille ligneus, quem olim nobis Apollo respondit inexpugnabilem esse. Nam ut prudentia me in administratione Reip. securum præstitit, ita me adversus Macedonas securum reddet. Nunquam curavi Euctemonem, aut Aristogitonem, aut Pytheam, & Callimedontem: neque tunc Philippum, neque nunc Archiam. Cùm hæc dixisset, ne mihi manum afferas, inquit, non enim profanabo templum, quantum in me est: sed salutato Deo sponte sequar. Atque hoc sperabam, quum ille manum ori admoveret: nec illum aliud agere quàm Deum adorare suspicabar. Sed quid tandem illud fuit? Postea ex ancilla per tormenta cognovimus, diu eum habuisse paratum venenum, ut morte libertatem redimeret. Neque extra templi limen pervenerat, quum me conspicatus, age ducas, ait, hoc cadaver ad Antipatrum: Demosthenem autem non duces: non per illos. Et videbatur mihi per illos juraturus, qui in Marathone occubuerunt: sed valedicens, avolavit. Hunc ego finem Rex,

affero expugnati Demosthenis. Demosthenis scilicet, Archia.

ἀπλήτου ψυχῆς, καὶ μακαρείας, ὡς ἀνδρεῖον μὲν αὐτῷ τὸ λῆμμα, πολιτικὴ δὲ πρόνοια, μὴ χεῖρα τοῦ πατρὸς ἐλευθερίας ἔχειν. ἀλλ' ὁ μὲν, οἴχεται, βίον ἔξων τὸν μακάρων νήσοις ἡρώων λεγόμενον, ἢ πὸς εἰς οὐρανὸν ψυχῶν νομιζομένας ὁδὸς, ὀπαδός πε Διὸς ἐλευθερίου γενόμενος· ἡμεῖς δὲ εἰς Ἀθήνας ἀποπέμψομεν, κόσμιον ἀνάθημα τῇ γῇ τῶν Μαραθῶνι πεπτωκότων.

Papæ invictum animum, & beatum! Quàm generosum est ipsius facinus: civilis autem prudentia, in manu retinere pignus libertatis. Sed decessit victurus in beatorum insulis, heroum, quam dicunt vitam: aut in cœlum perventurus, ut Deus factus, comes sit Iovis liberatoris. Corpus verò nos Athenas remittemus; futurum honestius ornamentum patriæ, quàm illi qui in Marathone occubuerunt.

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

DEORVM CONCILIVM.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Rursum hoc loco Lucianus, deorum gentilium vanitatem, atque stultitiam, more suo deridet: hominumque superstitionem tacitè reprehendit, qui ridicula adeò, atque absurda de illis sibi ipsis persuadeant, ac credant. Est autem festiva quadam imitatio, qua ad exemplum Athenienſis Reip. concilium deorum haberi fingit, super iis videlicet, qui ceu nothi ac peregrini in civitatem ac cœtum deorum irrepsissent. Accusatoris vicem Momus, generalis deorum caterorum sugillator, suscipit: & accusatione peracta decretum à se compositum recitat, quo jubentur Dii, cognitiones divinitatis & originis quisque suæ ad proximum concilium afferre, ut, qui peregrini & adventitii reperti fuerint, è cœtu ac civitate deorum removeantur.

ΖΕΥΣ.

Μηκέτι τοσοῦτον ἐπαίρεσθε ὦ θεοὶ, μηδὲ κατ' ὠνίας συστρεφόμενοι, πρὸς ἓν ἄλλήλοις κοινολογεῖσθε, ἀγανακτοῦντες, εἰ πολλοὶ ἀνάξιοι μετέχουσιν ἡμῶν τῆς συμποσίου. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀποδέδοται τοῖς

IVPITER.

Ne susurretis amplius, ô Dii, neque ad angulos coacti, ad aurem colloquamini indignantes plerosque indignos nostri symposii esse participes. Sed quandoquidem his de rebus habe-

τύπων ἐκκλησία, λεχθήτω ἥκιστα εἰς τὸ φανερὸν τὰ δοκοῦντα οἱ, καὶ κατηγορείτω. σὺ δὲ κήρυττε ὦ Ἑρμῆ τὸ κήρυγμα τὸ ἐκ Διὸς νόμιμον. Ερ. ἄκουε. σίγα. τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν πλείων Θεῶν, οἷς ἔξεστιν; ἢ δὲ σκέψις, περὶ τῶν μετοίκων, καὶ ξένων. Μω. ἐγὼ ὁ Μῶμος ὦ Ζεῦ, εἰ μοι ἐπιτρέψεως εἰπεῖν. Ζ. τὸ κήρυγμα ἤδη ἐφίησιν. ὥστε εἰδὲν ἐμὲ διέτριβε. Μω. φημὶ τοίνυν δεῖπα ποιεῖν σφίσι ἡμῶν, οἷς οὐκ ἀπόχρη Θεοὺς ἐξ ἀνθρώπων αὐτοὺς γεγενῆσθαι. ἀλλ' εἰ μὴ ἐστὶ τοὺς ἀκηλέστους, καὶ ἱεράσπουδοι αὐτῶν ἰσοτίμους ἡμῖν ἀποφαίνουσι, εἰδὲν μέγα, εἰδὲ νεανικὸν οἴονται ἐρράσθαι. ἀξιῶ δὲ ὦ Ζεῦ, μὴ παρίησίας μοι δῦναι εἰπεῖν. εἰδὲ γὰρ ἂν ἄλλως δυναίμην. ἀλλὰ πάντες με ἴσασιν ὡς ἐλεύθερός εἰμι τὴν γλῶτταν, καὶ εἰδὲν ἂν κατασιωπήσαιμι τῶν ἐμοὶ καλῶς γνωμένων. διελέγχω γὰρ ἅπαντα, καὶ λέγω πὰ δοκοῦντά μοι ἐς τὸ φανερὸν, ὅτε δεδιώς τινα, ὅτε ὑπ' αἰδοῦς ἐπικαλύπτων τὴν γνώμην. ὥστε ἐπαχθὴς δοκῶ τοῖς πολλοῖς, καὶ συνηθέσι τὴν φύσιν, δημόσιός τις κατήγορος ὑπ' αὐτῶν ἐπινομαζόμενος. πάλιν ἀλλ' ἐπείπερ ἔξεστι, καὶ κεκήρυκται, καὶ σὺ ὦ Ζεῦ διδοὺς μετ' ἐξουσίας εἰπεῖν, εἰδὲν ὑποστελλόμενος, ἐρῶ. πολλοὶ γάρ φημι σοι ἀγανακτοῦντες ὅτι αὐτοὶ μετέχουσι τῶν αὐτῶν ἡμῖν ξωπεδείλων, καὶ σίτου ἐντιμίου, καὶ πώποτε, θνητοὶ ἐξ ἡμισείας ὄντες, ἔτι δὲ τοὺς ὑπηρέτας, καὶ θαλαμίας τοὺς αὐτῶν ἀνήγαγον ἐς τὴν ἑρμονίαν, καὶ παρενέγραψαν. καὶ νῦν ἐπίσης ἀμφοτέρους τε νέμονται, καὶ θυσιῶν μετέχουσιν, εἰδὲ καταδαλόντες ἡμῖν τὸ μεδίκιον. Ζ. μηδὲν αἰνιγματωδῶς ὦ Μῶμε, habebitur concilium, quisque palam dicat suam sententiam, & deferat. Tu verò Mercuri, præconium ex lege pronunciato. *Merc.* Audi: tace. Quis ex summis Diis, quibus id licet, in concione vult verba facere? Deliberatio futura est de inquilinis, novisque habitatoribus. *Mo.* Ego Momus, ô Iupiter, si mihi dicendi copiam feceris. *Iup.* Hoc tibi jam concedit præconium. Itaque nihil opus est ut permittam. *Mo.* Dico igitur nonnullos nostrûm malè facere, quibus non sufficit, ut Dii ex hominibus facti sint. Sed nisi suos pediſequos & famulos honore nobis adæquaverint, nihil magni, nihil præclari præstitisse se putant. Posco autem, ô Iupiter, ut mihi liberè loqui concedas: neque enim aliter possim. Imò sciunt omnes quàm libera sim lingua, nihilque eorum quæ malè geruntur silentio præterire soleam. Arguo enim omnia, & palam dico quæ sentio, neminem reformidans, nec meam sententiam præ verecundia celans. Itaque molestus videor pleriſque, & natura ad calumniandum propensus, publicusque accusator ab ipsis appellor. Sed quandoquidem licet, proclamatumque est, tuque das, ô Iupiter, ut liberè loquar, nihil præ metu reticebo. Multi, inquam, non contenti quòd communis consessus sint participes nobiscum, & ex æquo epulentur, idque cùm sint dimidia ex parte mortales: suos quoque ministros, & sodales in cælum evexerunt, & numero Deorum adscripserunt. Nunc autem æquali sunt conditione, & victimarum participes, quanquam colonarium nobis non persolverunt. *Iup.* Nequid obscurè dicas, ô Mome, sed dilu-

ἀλλὰ σαφῶς, καὶ ἀδιστάκτως λέγε, ὡς ἐπιτρέπεις. νῦν γὰρ εἰς τὸ μέσον ἀπέρριπται σου ὁ λόγος, ὡς πολλὰς εἰκάζειν, καὶ ἑαρμόζειν ἄλλοτε ἄλλοι τοῖς λεγομένοις. χρὴ δὲ παρρησιαστὴν ὄντα, μηδὲν ὀκνεῖν λέγειν. Μω. εὖγε ὦ Ζεῦ, ὅτι σε παροτρύνεις με πρὸς τὴν παρρησίαν. ποιεῖς γὰρ τοῦτο βασιλικὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ μεγαλόφρον. ὥστε ἐρῶ σε τὸν νοῦν. ὁ γάρ τοι γνησιώτατος Διόνυσος, ἡμιάνθρωπος ὢν, οὐδὲ Ἕλλην μητρόθεν, ἀλλὰ συροφοινικός τις ἐμπόρου, καὶ Κάδμου γαμετῆς ἐστιν ἔκγονος, ἐπεὶ καὶ ἠξιώθη τῆς ἀθανασίας, οἷος μὲν αὐτός ἐστιν, οὐ λέγω, ὅτε τὴν μίτραν, ὅτε τὴν μέθην, ὅτε τὸ βάδισμα. πάντες γὰρ εἶμαι ὁρῶσι ὡς θῆλυς, καὶ γυναικεῖος τὴν φύσιν, ἡμιμανὴς, ἀκράτου ἔωθεν ἀπαύστου. ὁ δὲ, καὶ ἄλλην φατρίαν εἰσεποίησεν ἡμῖν, καὶ τὸν χορὸν ἐπαγόμενος πάρεστι, καὶ Θιὰς ἀπέφηνε, τὸν Πᾶνα, καὶ τὸν Σιληνὸν, καὶ Σατύρους, ἀγροίκους τινὰς, καὶ αἰπόλους τοὺς πολλοὺς, σικιννικοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλοκότους. ὧν ὁ μὲν, κέρατα ἔχων, καὶ ὅσον ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ κάτω αἰγὶ ἐοικὼς, καὶ ῥᾴθιον βαθὺ κρημνίζων, ὀλίγου τράγῳ διαφέρων ἐστίν. ὁ δὲ, φαλακρὸς γέρων, σιμὸς τὴν ῥῖνα, ἐπὶ ὄνῳ τὰ πολλὰ ὀχούμενος, Λυδὸς ἦτος. οἱ δὲ Σάτυροι, ἐξεῖς τὰ ὦτα, καὶ αὐτοὶ φαλακροί, κεραΐαι, οἷα τοῖς ἄρτι γιγνηθεῖσιν ἐρίφοις τὰ κέρατα τραφύεται, Φρύγες πάνυ ὄντες, ἔχουσι δὲ κἀκεῖνοι ἅπαντες. ὁρᾶτε οἷας ἡμῖν Θιὰς ποιεῖ ὁ γηγενάδας; εἶτα θαυμάζομεν, εἰ καταφρονῶσιν ἡμῶν οἱ ἄνθρωποι, ὁρῶντες ὕτως γελοίους Θιὰς, καὶ τραφίας; ἐῶ γὰρ λέγειν, ὅτι δὲ δύο γυναῖκας ἀνήγαγε, τὴν μὲν, ἐρασθεὶς ἁπλῶς, καὶ ἀφανῶς, καὶ ἀδιστάκτως λέγε, ὡς ἐπιτρέπεις. νῦν γὰρ εἰς τὸ μέσον ἀπέρριπται σου ὁ λόγος, ὡς πολλὰς εἰκάζειν, καὶ ἑαρμόζειν ἄλλοτε ἄλλοι τοῖς λεγομένοις. χρὴ δὲ παρρησιαστὴν ὄντα, μηδὲν ὀκνεῖν λέγειν. Μω. εὖγε ὦ Ζεῦ, ὅτι σε παροτρύνεις με πρὸς τὴν παρρησίαν. ποιεῖς γὰρ τοῦτο βασιλικὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ μεγαλόφρον. ὥστε ἐρῶ σε τὸν νοῦν. ὁ γάρ τοι γνησιώτατος Διόνυσος, ἡμιάνθρωπος ὢν, οὐδὲ Ἕλλην μητρόθεν, ἀλλὰ συροφοινικός τις ἐμπόρου, καὶ Κάδμου γαμετῆς ἔκγονος, ἐπεὶ καὶ ἠξιώθη τῆς ἀθανασίας, οἷος μὲν αὐτός ἐστιν, οὐ λέγω, ὅτε τὴν μίτραν, ὅτε τὴν μέθην, ὅτε τὸ βάδισμα. πάντες γὰρ εἶμαι ὁρῶσι ὡς θῆλυς, καὶ γυναικεῖος τὴν φύσιν, ἡμιμανὴς, ἀκράτου ἔωθεν ἀπαύστου. ὁ δὲ, καὶ ἄλλην φατρίαν εἰσεποίησεν ἡμῖν, καὶ τὸν χορὸν ἐπαγόμενος πάρεστι, καὶ Θιὰς ἀπέφηνε, τὸν Πᾶνα, καὶ τὸν Σιληνὸν, καὶ Σατύρους, ἀγροίκους τινὰς, καὶ αἰπόλους τοὺς πολλοὺς, σικιννικοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλοκότους. ὧν ὁ μὲν, κέρατα ἔχων, καὶ ὅσον ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ κάτω αἰγὶ ἐοικὼς, καὶ ῥᾴθιον βαθὺ κρημνίζων, ὀλίγου τράγῳ διαφέρων ἐστίν. ὁ δὲ, φαλακρὸς γέρων, σιμὸς τὴν ῥῖνα, ἐπὶ ὄνῳ τὰ πολλὰ ὀχούμενος, Λυδὸς ἦτος. οἱ δὲ Σάτυροι, ἐξεῖς τὰ ὦτα, καὶ αὐτοὶ φαλακροί, κεραΐαι, οἷα τοῖς ἄρτι γιγνηθεῖσιν ἐρίφοις τὰ κέρατα τραφύεται, Φρύγες πάνυ ὄντες, ἔχουσι δὲ κἀκεῖνοι ἅπαντες. ὁρᾶτε οἷας ἡμῖν Θιὰς ποιεῖ ὁ γηγενάδας; εἶτα θαυμάζομεν, εἰ καταφρονῶσιν ἡμῶν οἱ ἄνθρωποι, ὁρῶντες ὕτως γελοίους Θιὰς, καὶ τραφίας; ἐῶ γὰρ λέγειν, ὅτι δὲ δύο γυναῖκας ἀνήγαγε, τὴν μὲν, ἐρασθεὶς

cidè, & apertè, etiam addito nomine. Nunc enim ita orationem in medium projecisti, ut multi per conjecturam, alius alii tua dicta accommodent. Oportet autem eum qui liber est in loquendo, nihil præ metu reticere. *Mo.* Euge, ô Iupiter, siquidem me ad loquendi libertatem cohortaris: quod abs te fit animo prorsus regio, & magnifico. Quare dicam etiam nomen. Generosissimus ille Bacchus, semihomo, nec materna stirpe Græcus, sed mercatoris cujusdam Syrophœnicis, nempe Cadmi ex filia nepos, posteaquam immortalitate donatus est, qualis quidem ipse sit, non dico, neque mitram, neque ebrietatem, neque incessum. Videtis enim omnes, opinor, quàm mollis sit, & effœminatus natura, semiinsanus, statim à summo mane merum spirans. Hic sodalitium universum nobis ascivit, & adducto choro adest, Deosque fecit, Pana, Silenum, & Satyros, agrestes quosdam, & caprarios multos, saltatores homines, & forma horribiles. Quorum hic quidem cornutus dimidiaque corporis inferiore parte capram referens, barbaque promissa, parum ab hirco differt. Ille verò, glaber senex, simo naso, qui plerunque asino vehitur, Lydus iste. Satyri autem, acutis auribus, & calvi ipsi, cornigerique qualia ferè recens natis hœdis nascuntur cornua: hi gente Phryges, caudas habent etiam omnes. Videtis cujusmodi Deos nobis faciat generosus ille? An mirum, si homines nos contemnant, cùm tam ridiculos, monstrososque Deos videant? Nam omitto quòd duas etiam mulieres adduxit, alteram quidem quam amat, nempe

μῦλον ἔσπασε αὐτῇ, τὸν Ἀριάδνην, ἧς καὶ τὸ στέφανον ἐς τὸν οὐρανὸν ἐκπέμψας ἀστέρων χορόν. τὸν δὲ, Ἰκαρίου τοῦ γεωργοῦ θυγατέρα. καὶ ὁ πάντων γελοιότατον ὦ Θεοί, καὶ τὸ κυνίδιον τὸ Ἠριγόνης, καὶ τοῦτον ἀνήγαγεν, ὡς μὴ ἀνιῶτο ἡ παῖς, εἰ μὴ ἔχοι καὶ τοῦτο ἐν τῷ δεσμῷ τὸ ξυνέχῃς ἐκεῖνο, καὶ ὅπως ἠγάπα κυνίδιον. ταῦτα οὐκ ὄκνεις ὑμῖν δοκεῖ, καὶ παρρησία, καὶ γέλως; ἀκούσεται σὺ ἢν ἐ ἄλλως. Ζ. μηδὲν ὦ Μῶμε εἴπῃς, μήτε περὶ Ἀσκληπιοῦ, μήτε περὶ Ἡρακλέους. ὁρῶ γὰρ οἷ φέρῃ τὸ λόγῳ. ἔστοι γάρ, ὁ μὲ αὐτῶν, ἰᾶται, καὶ ἀνίησιν ἐκ τῶν νόσων, καὶ ἔστι πολλῶν ἀνθρώπων ἄκεσμα. ὁ δ' Ἡρακλῆς, ὑὸς ὢν ἐμοῦ, σὺν ὀλίγοις πόνοις ἐπορίσθη τὴν ἀθανασίαν. ὥστε μὴ κατηγόρει αὐτῶν. Μω. σιωπήσομαι λοιπὸν σὲ ὦ Ζεῦ, πολλὰ εἰπεῖν ἔχων. καίτοι εἰ μηδὲν ἄλλο, ἔτι τὰ σημεῖα ἔχουσι τὰ πυρός. εἰ δ' ἐξεῖναι ἐ σοὶ αὐτὸν σε τῇ παῤῥησίᾳ χρῆσθαι, πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν. Ζ. καὶ μὲν πρὸς ἐμὲ ἔξεστι μόλιστα. μῶν δ' ἂν κἀμὲ ξυνίας διώκεις; Μω. οὐ Κρήτη μόνον τοῦτο ἀκουστὸν ἐστι, ἀλλὰ ἐ ἄλλο τι περὶ σοῦ λέγουσι, καὶ πάνυ ἐπιδεικνύουσιν. ἐγὼ δ' ὅτε ἐκείνοις πείθομαι, ὅτε Ἀχαιῶν Αἰγιεῦσιν, ὑπολαμβάνειν σε εἶναι φάσκουσι. ἃ δ' μόλιστα ἐλεγχθῆναι δεῖ ἡμῶν, ταῦτα ἐρῶ. τὸν γάρτοι δόκλον τοιοῦτον ὄντα μνημονεύσας, καὶ τὸν αἰτίαν ἔχοντα Ἀθηναίοις τὸ ξυνέδριον, σὺ ὦ Ζεῦ παρέχεις; θνητοῖς ἐπαμιγνύμενος, καὶ καινὸν παρ' αὐτοῖς, οὐ ἅπαξ ἄλλοτε ἄλλῳ χήμαλι. ὥστε ἡμᾶς δεδιέναι, μήσε καταθέμενος τὴν ξυλλαβὼν, ὁπότ' ἂν τοῦτο ᾖς, ἢ τὸν χρυσοκόμην τὸν κατεργάσηται χρυσοῦν.

pe Ariadnem, cujus etiam coronam astrorum choro inseruit: alteram verò Icarii agricolæ filiam. Quódque, ô Dii, est omnium maximè ridiculum, Erigones quoque canem adduxit, ne doleret filia si non haberet in cœlo familiarem illam, habitamque in deliciis caniculam. Annon ista vobis videntur in nostri contumeliam, injuriam, & irrisionem facta? Audite etiam alios. *Inp.* Nihil dicas Mome, nec de Æsculapio, nec de Hercule. Video enim quo tuæ orationis impetu rapiaris. Horum quidem alter agit medicum, & morbis levat ægrotos, estque multis aliis anteferendus. Hercules autem, qui meus est filius, non paucis laboribus immortalitatem est adeptus. Itaque ne ipsos accuses. *Mo.* In tui quidem gratiam tacebo, Iupiter, etsi multa dicenda habeam: atque si nihil aliud, adhuc habent signa igne inusta. Porrò si liceret & adversum te libertate loquendi uti, multa haberem dicenda. *Iup.* Atqui in me maximè tibi licet dicere. Nunquid me ut inquilinum in jus vocas? *Mo.* In Creta non tantùm hoc audire licet: verùm aliud quoque de te dictitant, tuumque sepulchrum ostendunt. Ego verò neque illis credo, neque Achivorum Ægiensibus subdititium te esse affirmantibus. Sed hæc dicam, quæ potissimùm reprehendenda duco. Etenim delictorum hujusmodi principium, & causam cur noster consessus nothis abundet, tu Iupiter præbuisti, quum te mortalibus mulieribus commiscuisti, & aliàs alia forma ad ipsas descendisti. Ita ut metueremus, ne quis te comprehensum sacrificaret, cùm taurus esses, vel aurifex aliquis te conficeret, cùm aurum

σὸν ὄντα. καὶ ἀντὶ Διὸς, ἢ Ἑρμοῦ, ἢ ψέλλιον, ἢ ἑλλόβιον ἡμῖν ἡλίκον τὸν, ἀλλὰ ἐμπέπληκάς γε τὸ ὠρυγεῖον τῶ ἡμιθέων τάφου. ἐ γὰρ ἂν ἄλλως εἴποιμι. καὶ τὸ πρᾶγμα γελοιόπαιγνόν ἐστι, ὁπότ' ἄν τις ἄφνω ἀκούσῃ ὅτι ὁ Ἡρακλῆς μὲν, Θεὸς ἀπεδείχθη. ὁδὲ Εὐρυσθεὺς, ὃς ἐπέταττεν αὐτῷ, τέθνηκε. καὶ πλησίον Ἡρακλέους νεὼς, οἰκέτου ὄντος, καὶ Εὐρυσθέως τάφος, ἔ διακόσια αὐτῶ. καὶ πάλιν αὖ Θῆβαι, Διόνυσος μὲν, Θεός. οἱσθ' ἀνεψιοὶ αὐτῶ, ὁ Πενθεὺς, καὶ ὁ Ἀκταίων, ὁ Λέαρχος, ἀνθρώπων ἁπάντων κακοδαιμονέστατοι. ἀφ' ἧς ἅπαξ σὺ ὦ Ζεῦ ἀνέῳξας τοῖς τοιούτοις τὰς θύρας, καὶ ἐπὶ τὰς θνητὰς ἐτράπου, ἅπαντες μεμίμηνται σε. καὶ οὐχ ἅρρενες μόνον, ἀλλ' ἄφαρ αἴσχιστον, καὶ αἱ θήλειαι θεαί. τίς γὰρ σὸν οἶδε τὴν Ἀΐσχην, καὶ τὴν Τιθωνὸν, καὶ τὴν Ἐνδυμίωνα, καὶ τὴν Ἰάσονα, καὶ τὰς ἄλλας; ὥστε παῦσαι μὲν ἰάσειν μοι δοκῶ. μακρὸν γὰρ ἂν τὸ διελέγχειν χθόνιος. Ζ. μηδὲν περὶ ἔ Γανυμήδους ὦ Μῶμε εἴπῃς. χαλεπανῶ γὰρ, εἰ λυπήσεις τὸ μειράκιον, ἀνειδίσας εἰς τὸ ἦθος. Μω. σιωπῶ μηδὲ ἔφη ἔ ἀετὸν εἶπω, ὅτι ἔ ὄρνις οὐ τῷ ὀρανῷ ἐστιν, ἐπὶ ἔ βασιλείᾳ σκήπτρῳ καθεζόμενος, καὶ μονονοὺ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ σε νεοττεύων, Θεὸς εἶναι δοκῶν; ἢ ἔ τοῦτον ἔ Γανυμήδης ἐνίκησε ἐάσομεν; ἀλλ' ὁ Ἄττις γε ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ Κορύβας, καὶ ὁ Σαβάζιος, πόθεν

esses: & pro Iove nobis aut monile, aut armilla, aut inauris fieres. Sed enim hisce semideis cœlum implevisti, neque enim aliter possum dicere. Resque planè ridicula est, siquis ex improviso audierit Herculem quidem inter Deos relatum: Eurystheum autem, qui imperabat ipsi, mortuum esse: ac prope Herculis templum, qui famulus, Eutystheique sepulchrum, qui herus erat. Rursus Thebis, Bacchus quidem Deus est: ejus autem consobrini, Pentheus, Actæon, & Learchus, omnium hominum fuerunt miserrimi. Ex quo autem semel tu Iupiter rebus hujusmodi fores aperuisti, & ad mortalium consuetudinem te convertisti, omnes te imitantur: nec solùm masculi Dii, sed quod est turpissimum, etiam Deæ fœminæ. Quis enim ignorat Anchisen, Tithonum, Endymionem, & Iasonem, aliosque? Itaque hæc omittenda censeo, quæ reprehendere longum esset. *Iup.* Nihil Mome, de Ganymede dicas. Irascar enim, si adolescentem illum, exprobrato genere, molestia afficias. *Mo.* Proinde neque de aquila quicquam dicam, quòd & illa in cœlo versatur, regio sceptro insidens, ac tantùm non super tuo capite nidificans, & Deus videtur? an illam Ganymedis causa omittemus? At ô Iupiter, Attis, & Corybas, & Sabazius, unde

1 Τὶς γὰρ ἂν οἶδε τὴν Ἀΐσχίλω ἔ τὴν Τιθωνὸν ἔ τὴν Ἐνδυμίωνα ἔ τὴν Ἰάσονα] Sic legit interpres, &, licet obvium sit emendare, Iasonem iis accenset, qui dearum concubitu potiti sunt, & Medeæ κοπὸν διδοῦσιν parat. Lege Ἰασίωνα, qui ob Cereris amores à Iove zelotypo fulminatus est. Homerus Odyss. ε.

Ὡς δὲ ὅτ' Ἰασίωνι ἀγακλυτὸς ἐμμαπτῆρ
Ὧ θύμῳ εἴξασα μιγῇ φιλότητι ἔ εὐνῇ
Νείῳ ἔνι τριπόλῳ, κλὶ δὴν ἦεν ἄπυστος
Ζηὸς, ὃς μὴν κεραυνὸν βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῷ. *Palm.*

1 Ἐνδυ-

ἡμῖν ἐπεισελήλυθεν ἔτος; σὺ δ' Μίδης ὁμοίως ὁ μῆδος, ὁ τὴν κίτδαριν, καὶ τὸν πάρδυν καὶ ὠδὶ ἑλληνίζων τῇ φωνῇ. ὥστε ὀλίγου δεῖν πτοηθείς τις, ξυνίησι. τοιγαροῦν οἱ Σκύθαι, καὶ οἱ Γέται ταῦτα ἀρῶντες αὐτῶν, μακρὰ ἡμῖν χαίρειν εἰπόντες, αὐτοὶ ἀπαθανατίζουσι, καὶ Θεοὺς χειροτονοῦσιν, ὡς ἂν ἑλέσθωσι, τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ ὁ Ζάμολξις δοῦλος ὤν, παρεισεχάφη, οὐκ οἶδ' ὅπως Δρυσῶν. καί τοι ταῦτα πάντα ὦ Θεοί, μέτεστιν. σὺ δ' ὦ κυνοκέφαλε, καὶ σινδόνιε ἐσταλμένε Αἰγύπτιε, πῶς εἶ ὦ βέλτιστε, ἢ πῶς ἀξιοῖς Θεὸς εἶναι ὑλακτῶν; τί δ' βούλομαι ὁ μεμφίτης ἔτος ταῦρος, ὁ ποικίλος, ἀποσκιρτᾷ, καὶ χρᾷ, καὶ σοφίζεται ἔχει; αἰσχύνομαι ἰβίδας, καὶ πιθήκους εἰπεῖν, καὶ τράγους, καὶ ἄλλα πολλῷ γελοιότερα, οὐκ οἶδ' ὅπως ἐξ Αἰγύπτου δεδεύδευκε εἰς τὸν οὐρανόν. ἃ ὑμεῖς ὦ Θεοί, πῶς ἀνέχεσθε ὁρῶντες ἐπίσης, ἢ μᾶλλον ὑμῶν ἀποσκιρτήματα; ἢ σὺ ὦ Ζεῦ, πῶς φέρεις, ἐπειδὰν κριὸς κέρασι φύσῃ σοι; Ζ. αἰσχρὰ ὡς ἀληθῶς ταῦτα φῂς τὰ πρὸς τὸν Αἰγυπτίων. ὅμως δ' ὅν ὦ Μῶμε, τὰ πολλὰ αὐτῶν, αἰνισμάτιά ἐστι, καὶ ὑπόνοιαν χρὴ κρύπτειν ἀμύητον ὄντα. Μω. πάνυ γὰρ μυστηρίων ὦ Ζεῦ δεῖ ἡμῖν, ὡς εἰδέναι, Θεοὺς ὄντας, τοὺς Θεούς. κυνοκεφάλους ὄντας, τοὺς κυνοκεφάλους. Ζ. ἴα φημὶ τὰ περὶ τὸν Αἰγύπτιον. ἄλλοτε γὰρ ἐπισκεψόμεθα ἐπὶ σχολῆς. σὺ δ', τοὺς ἄλλους λέγε. Μω. τὸν Τροφώνιον ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ μάλιστά με λυπεῖ, τὸν Ἀμφίλοχον. ὃς συγγὲς ἀνθρώπῳ, καὶ μητροκτόνῳ ὢν, φατισθεὶς ὁ ἡγεμὼν τῶν Κιλίκων, ψεύδεται τὰ πολλὰ, καὶ

unde nobis accersiti sunt? aut etiam Mithres ille Medus, qui candyn, & tiaram gestat, nec Græcam vocem sonat: adeò ut si quis ei præbibat, non intelligat. Itaque & Scythæ hæc videntes, nobis longum valere jussis, ipsi immortalitate donant homines, suisque suffragiis, quoscunque libuerit, Deos creant, eodem modo quo Zamolxis conditione servus, adscriptus est, nobis nescio quomodo inściis. At sanè hæc omnia, ô Dii, sunt mediocria. Cæterùm tu canino vultu Ægyptie, qui sindone es amictus, quisnam es, ô optime, aut quomodo dignum te censes qui sis Deus, cùm latres? Quid & sibi vult Memphites ille taurus, versicolor, qui adoratur, edit oracula, & prophetas habet? Pudet verò me recensere ciconias, simias, hircos, & alia his longè absurdiora, quæ nescio quomodo ex Ægypto in cœlum se inseruerunt. Illa vos, ô Dii, qui sustinetis videre æquali vobiscum honore, aut etiam majore adorari? Aut tu Iupiter, quo fers animo, quòd arietis cornua tibi plantarũt? *Iup.* Turpia profectò sunt quæ dicis de Ægyptiis. Attamen pleraque illorum ô Mome, sunt ænigmata, non omnino à profanis deridenda. *Mo.* Planè nobis, Iupiter, opus est mysteriis, ut Deos, Deos esse cognoscamus, & cynocephalos eos, quibus canina sunt capita. *Iup.* Missas facito, inquam, res Ægyptiorum: alias enim de his per otium deliberabimus: tu autem de aliis dicito. *Mo.* De Trophonio, Iupiter, de Amphilocho: qui quanquam sceleſti hominis & matricidæ est filius, in Cilicia præclarus ille, vaticinatur, multa mentiens, &

ζεντοῦσιν τῶν δυῶν ὀβολοῖν ἕνεκα. τοιγαροῦν σὺ μὲν ὦ Ἄπολλον ἀνεξέτασος, ἀλλὰ ἤδη πᾶς λίθος, καὶ πᾶς βωμὸς χρησμῳδεῖ, ὃς ἂν ἐλαίῳ περιχυθῇ, καὶ στέφανος ἔχῃ, καὶ χύτρα ἀνδρὸς ἀπορήσῃ, οἷοι πολλοί εἰσιν. ἤδη δὲ ὁ Πολυδάμαντος ὁ ἀθλητὴς ἀνδριὰς, ἰᾶται τοὺς πυρέτ-τοντας ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ ὁ Θεαγένους ἐν Θάσῳ. καὶ Ἕκτορι θύουσιν ἐν Ἰλίῳ, καὶ Πρωτεσιλάῳ καθαίρουσιν ἐν Χερρονήσῳ. ἀφ' ὧν δ' ἂν τοσοῦτοι γελοιάμην, ἐπιδέδωκε μᾶλλον ἡ ἀπιστία, καὶ ἰσοσυλία. καὶ ὅλως, ἀφεσπεφροντικόσιν ἡμῶν, εὖ ποιοῦντες. καὶ ταῦτα μὲ ἀδὲ τὸ νόημ, καὶ παρεισρέμπτων. ἐγὼ γὰρ ἐς ξένα ὀνόματα πολλὰ ἤδη ἀκήκοα, ὅτι ὄντων τινῶν παρ' ἡμῖν, ἅτε συρρεόντων ὅλως διὰ μάθημα, πάνυ ὦ Ζεῦ, καὶ ἐπὶ τούτοις γελῶ. ἡ πᾶσ γάρ ἐστιν ἡ πολυθρύλλητος τύχη, καὶ φύσις, καὶ εἱμαρμένη, καὶ τύχη, ἀνυπόστατα, καὶ κενὰ πράγματα ὀνόματα, ὑπὸ βλακῶν ἀνθρώπων τῶν φιλοσόφων, ἐπινοηθέντα; καὶ ὅμως αὐτοχρήματα ὄντα, ὅτω τοὺς ἀνοήτους πέπεικεν, ὥστε οὐδεὶς ἡμῶν οὐδὲ θύειν βούλεται, εἰδὼς ὅτι κἂν μυρίας ἑκατόμβας σφάξῃσθ, ὅμως τῷ τύχῳ πρόξουσι τὰ μεμοιραμένα, καὶ ἀ ἐξ ἀρχῆς ἐκρίθη ἐπικλώθη. ἡδέως ἂν ἐροίμην σε ὦ Ζεῦ, εἴ πῃ εἶδες ἢ ἀρετὴν, ἢ φύσιν, ἢ εἱμαρμένην. ὅτι μὲ γὰρ ἐγὼ ἀκούω σὺ τοὺς τῶν Φιλοσόφων λῆρος ἐπαίεις, οἶδα, εἰ μὴ ἐκ καφός τις εἶ, ὡς βοώντων αὐτῶν, μὴ ἐπαίειν. πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν, κατέπαυσα τὸν λόγον. ὁρῶ γὰρ τοὺς πολλοὺς ἀχθομένους μοι λέγοντι, καὶ συρίττοντας. σκέψασθε μέντοι, ἂν κατήψαθέ τι παρρησίας τοῦ λόγου. πάντως γὰρ ἐν τοῖς τοιούτοις διαλόγοις ἀκούειν ἔοικα· εἰ μὴ ἄρα οὕτω κωφός εἰμι, ὥστε μὴ ἀκούειν ὑμῶν κελευόντων με παύσασθαι. ἐγὼ δὲ ἐπαύσατο ἤδη, καὶ ἀπαλλάττομαι ὑμῶν, ἐπὶ πολὺ μὲν ἀναγκαζόμενος λέγειν, ἐπὶ πολὺ δὲ καὶ ἑκών. ἐπὶ πολὺ δὲ καὶ ἑκών. ἐπὶ πολὺ δὲ καὶ ἑκών.

pro duobus obolis præstigiatorem agens. Proinde Apollo, non amplius celebraris: sed jam lapis omnis, omnisque ara vaticinatur, quæ sit oleo perfusa, & coronas habeat, cuique vir præstigiator suppetat, quales multi sunt. Iam etiam Polydamantis athletæ statua medetur febricitantibus in Olympia, & Theagenis, in Thaso. Quin Hectori quoque sacra faciunt in Ilio, & Protesilao, è regione in Cherroneso. Ex quo autem in tantum numerum excrevimus, auctum magis est perjurium, & sacrilegium: & nos omnino despicere cœperunt, idque meritò. Atque hæc quidem de nothis, & factitiis Diis. Cæterùm ego peregrina nomina jam audiens, quorundam qui neque sunt apud nos, neque omnino consistere possunt, ô Iupiter, ea prorsus irrideo. Vbi enim gentium est illa multum jactata virtus, & natura, & fatum, & fortuna, nova rerum vocabula, quæ consistere nequeunt, à stolidis hominibus, nimirum philosophis excogitata? Quæ quanquam ex tempore facta sunt, ita simplices ad credendum adduxerunt, ut nemo velit nobis sacrificare, cùm persuasum habeat, fore ut etsi infinitas hecatombas nobis obtulerit, fortuna tamen nihilo secus faciat, quæ fato decreta sunt, & cuique à principio destinata. Quare libenter ex te quæsiverim Iupiter, an alicubi videris aut virtutem, aut naturam, aut fatum. Nam hæc te in Philosophorum disputationibus audire scio: nisi ita surdus es, ut clamantes ipsos non audias. Quanquam multa habeo dicenda, dicendi tamen finem faciam. Nam video plerosque qui me dicentem molestè ferunt, & exibilant: sed illi præcipuè quos orationis libertas perstrinxit.

ρας γῆν εἰ ἐθέλεις ἃ Ζεῦ, ψήφισμά τι περὶ τούτων ἀναγνώσομαι ἤδη ξυγγεγραμμένον. Ζ. ἀνάγνωθι. εὖ πάνυ γὰρ ἀλόγως ἐποίησα. καὶ δεῖ τὰ πολλὰ αὐτῶν ἐπισχεῖν, ὡς μὴ ἐπιπλεῖον ἂν γίγνηται.

strinxit. Tandem, si vis Iupiter, decretum de his jam conscriptum legam. *Iup.* Lege: neque enim omnia citra rationem reprehendisti. Et sanè multa ex iis cohibenda sunt, ne amplius augeantur.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ.

Ἐκκλησίας σύνομου ἀγομένης, ἑβδόμῃ ἱσταμένου, ὁ Ζεὺς ἐπεψεύσατο, καὶ προήδρευε Ποσειδῶν. ἐπεστάτει Ἀπόλλων. ἐγραμματεύετο Μῶμος ἡ νυκτός. καὶ ὁ ὕπνος τὴν γνώμην εἶπεν. Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ξένων, καὶ μόνον Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ βάρβαροι, εὐδαιμόνως ἄξιοι ὄντες κοινωνεῖν ἡμῖν τῆς πολιτείας παρεγράφησαν, οὐκ οἶδ' ὅπως, καὶ θεοὶ δόξαντες, ἐμπεπλήκασι μὲν τὸν οὐρανὸν, ὡς μεστὸν εἶναι τὸ συμπόσιον ὄχλου περιχύδην, πολυγλώσσων τινῶν, καὶ ξυγκλύδην, ἐπιλέλοιπε δὲ ἡ ἀμβροσία, καὶ τὸ νέκταρ, ὥστε μνᾶς ἤδη τοῦ κοτύλου εἶναι λέγω τὸ πλῆθος τῶν πινόντων, οἶδα, ὑπὸ αὐθαδείας περισσεύοντες τοὺς παλαιούς τε, καὶ ἀληθεῖς θεοὺς, ἀσελγείας ἀξιώσαντες ἑαυτοὺς δηλαδὴ πάντα τὰ πρῶτα, καὶ σὺν τῇ πρώτῃ μοίρᾳ ἥλιον, διὰ χρυσῆς βυκάνης, καὶ τὴν δημώδη ξυνελεύσεσθαι μὲν σὺν τοῖς Ὀλύμπου θείοις τρόποις χαμαιρεσίας, ἐλάσας δὲ ἐπιγώμονας τελείους θεοὺς ἑπτὰ, τρεῖς μὲν, ἐκ τῆς παλαιᾶς βουλῆς τῆς ἐπὶ Κρόνου, τέτταρας δὲ, ἐκ τῶν δώδεκα. καὶ ἐν αὐτοῖς, τὸν Δία. εἶναι δὲ τοὺς ἐπιγώμονας, αὐτοὺς μὲν, καθεζομένους ὁμόσαντας τὸν νόμιμον ὅρκον, τοῦ Στυγὸς. τὸν Ἑρμῆν δὲ, κηρύξαντα ξυναγαγεῖν ἅπαντας, ὅσοι ἀξιοῦσι

DECRETVM BONA FORTVNA.

Consilio legitimè coacto, septima die mensis ineuntis, Iupiter summus erat administrator, præfidebat Neptunus, præerat Apollo, noctu Momus scribam agebat: & Somnus sententiam tulit. Quòniam peregrini multi, non solùm Græci, sed & barbari, etsi nequaquam mereantur nostræ reip. participes esse, adscriptitii nescio quomodo, & putatitii Dii, cœlum impleverunt, ita ut plenum sit sympolium tumultuosa turba, garrulorum quorundam & convenarum: defecit autem ambrosia & nectar: ita ut mina jam ematur sextarius, propter bibentium multitudinem. Illi verò præ arrogantia, pulsis veteribus, verisque Diis, semetipsos præter omnem patriæ consuetudinem primis accubitibus dignos censent, & priores in terris honores sibi arrogant: visum est Senatui, & populo ut concilium in Olympo cogatur circa solstitium hybernum, & eligantur perfecti Dii septem arbitri, tres quidem ex veteri curia Saturni temporibus constituta, quatuor autem ex duodecim illis: interque eos Iupiter. Qui arbitri sedeant præstito legitimo juramento, per Stygem: Mercurius autem proclamato præconio, cunctos congreget, qui-

ξωπλεῖν εἰς τὸ συνέδριον. τὰς δ, ἥκειν, μάρτυρας ἐπαγομένους σὺν μάτην, καὶ δεδεγμένους δίκης. τὸ πῶν δ' ἂν εἶεν, οἱ μέν, παρέπεσσαν κεῖ ἔνα, οἱ δ' ἐπιγνώμονες ἐξεζωζοντες, ἢ Θεὸς εἶναι λαφανοῦντες, ἢ κατὰ πέμψουσιν ἐπὶ τὰ σφέτερα ἠθεία, καὶ τὰς ἥκιστα τὰς προγονικάς. ὧν δέ τις ἀλῶ τὸ ἀδικεῖν, ἐς ἅπαξ τῶν τὸ ἐπιγνωμόνων ἐκκεκλέντων ἐπὶ δίκαιον ἐς ἐρανῶ, εἰς τὸ τάρταρον ἐμπεσεῖν τάχιον. ἐργάζεσθαι δ' τὰ αὐτὰ ἔκαστον. καὶ μήτε τὴν Ἀθηναῖαν ἐᾶσθαι, μήτε τὸ Ἀσκληπιὸν χρηματιδεῖν, μήτε τὸ Ἀπόλλω τοσοῦτο μόνον ποιεῖν, ἀλλ' ἕν τι ἐπιλεξάμενον, μόνον, ἢ κιθαρῳδὸν, ἢ ἰατρὸν εἶναι. τοῖς δ' Φιλοσόφοις προεκτεῖν μὴ ἀναπλάττειν καινὰ ὀνόματα, μηδὲ λήρειν περὶ ὧν οὐκ ἴσασιν. ὁπόσοι δ' ἤδη γεγόνασι, καὶ γνῶσιν ἠξιωμένοι, ἐκείνων μὲν καθαιρεθῆναι τὰ ἀγάλματα, ἐστεθλῶσθαι δὲ καὶ Διὸς, καὶ Ἥρας, καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ τῶν ἄλλων τινὸς, [1] ἐκείνοις δὲ, τάφον χῶσαι τὴν πόλιν, καὶ ἡλίου ἐπιγῆσαι ἀντὶ βωμοῦ. ὧν δέ τις ἀθετήσῃ δὲ κηρύγματος, καὶ μὴ ἐθελήσῃ ἐπὶ τὰς ἐπιγνώμονας ἐλθεῖν, ἐρήμοις αὐτὸς καταδικασθήσεται. Ζ. τοῦτο μὲν ἡμῖν τὸ ψήφισμα, δικαιότατον ὦ Μῶμε, καὶ ὅτῳ δοκεῖ, ἀναπιάτω τὴν χεῖρα. μᾶλλον δ' ἄτω μισέω πλείους γὰρ οἶδ' ὅτι ἔσονται οἱ μὴ χειροβοήσοντες. ἀλλὰ νῦν μὲν, ἄπιτε. ὁπόταν δὲ κηρύξῃ ὁ Ἑρμῆς, ἥκετε, καμίζοντες ἅπαντες συναγεῖν τὰ γνωρίσματα, καὶ ἵνα fiat. Complures enim novi, qui sua suffragia non sunt adjecturi. At in præsens abite. Cæterùm in concionem accersiti à Mercurio, venite, & afferte quisque indicia manifesta, certasque probatio-

quicunque in confessum admitti volunt. Veniant autem illi adductis testibus juratis, certisque sui generis indiciis. Atque hi quidem hinc sigillatim transeant: arbitri autem expensa causa, vel Deos esse pronunciabunt, aut ad sua sepulchra, majorumque loculos ablegabunt. Si verò quispiam ex rejectis, semelque arbitrorum judicio secretis, comprehendatur in cœlum ascendens, ille præceps in Tartarum detur. Præterea quisque satagat rerum suarum: nec medeatur Minerva, nec vaticinetur Æsculapius, neque tam multa solus faciat Apollo, sed uno quopiam delecto munere, aut vatem, aut citharœdum, aut medicum agat. Porrò Philosophi moneantur, ne vocabula nova fingant, neque de rebus ignotis nugentur. Quicunque autem templis jam, & sacrificiis digni habiti sunt, illorum simulachra subvertantur, quorum loco vel Iovis, vel Iunonis, vel Apollinis, vel cujuspiam ex aliis substituatur. Illis verò civitas sepulchrum aggeret, & aræ loco cippum erigat. Quòd siquis præconio non paruerit, & ad arbitros venire noluerit; ille indicta causa condemnetur. *Iup.* Iustissimum equidem, ô Mome, est hoc decretum: & qui ita sentit, manum protendat. Atqui potiùs

[1] Ἐκείνοις δὲ τάφον χῶσαι καὶ πόλιν ἐς ἡλίου ὀπηξῆσαι ἀντὶ βωμοῦ] Pro ἡλίου, quæ vox est nihili, manifestum est debere legi σήλου. Sed interpres, qui statuam vertit, neſcio quomodo legerit: nam licet στῆλη ab ἵστημι derivari videatur, ἵστημι verò sit *statuo*, tamen statua Latinis dicitur Græce ἄγαλμα, ἀνδριὰς, βρέτας, non verò στήλη, quæ hoc loco *cippus* debebat verti. *Palm.*

[1] Γυ-

ἀφεῖς τὰς ἀποδείξεις, πατρὸς ὄνομα, καὶ μητρός, καὶ ὅθεν, καὶ ὅπως Θεὸς ἐγένετο, καὶ φυλαὶ, καὶ φρατορίαι. ὡς ὅστις ἂν μὴ παρέχηται, οὐδὲν μελήσῃ τοῖς ἐπισταμένοις, εἰ νεών τις μέγαν ἐπὶ γῆς ἔχοι, καὶ εἰ οἱ ἄνθρωποι Θεὸν αὐτὸν εἶναι νομίζοιεν.

bationes, patris, matrisque nomen, & unde ac quomodo factus est Deus tribumque & tribules. Quæ quicunque non præbuerit, parum curæ erit arbitris, tametsi ille magnum in terris templum habeat, ipsumque homines Deum esse putent.

ΚΥΝΙΚΟΣ, ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

CYNICVS, ET LYCINVS.

ARGVMENTVM.

Dialogus hic lepidissimus asperam parvoque contentam Cynicorum vitam defendit, mollem atque enervatam delicatorum hominum luxuriam reprehendit. Necnon eadem opera temperantiam, frugalitatem, simplicitatem, denique arctam illam atque angustam vitam laudat. Argumenta quæ ad hoc sumuntur, ex serie plana sunt.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Τί ποτε ὦ ἑτῶν, πώγωνα μὲν ἔχεις, καὶ κόμιλλον, χιτῶνα δὲ οὐκ ἔχεις, ἐ γυμνοδερχῆ, ἐ ἀνυπόδητος, ἐ ἀλήπτην, ἐ ἀπάνθρωπον βίον, ἐ θηριώδη ἐπιλεξάμενος, καὶ ἀεὶ τοῖς ἑωυτοῦ τὸ ἴδιον δέμας ἄχθος οἷς οἱ πολλοὶ ἀλλοτρίοις χρησάμενος, ἑτέροισι ἄλλοτε ἄλλαχοῦ, καὶ δύναζόμενος ἐπὶ ξηρῷ δαπέδῳ, ὡς ἂν πάμπολλον τοῦ τὸ τελεώνιον φέρειν; ἱμάτιον ἐ τοῦτο λεπτὸν, οὐδὲ μαλακὸν, οὐδὲ ἀνθηρόν. Κυ. οὐδὲ γὰρ δέομαι. τοιοῦτον γ', οἷον ἂν πορισθείη ῥᾷστα, καὶ τῷ κτησαμένῳ πρᾶγμα τι ὡς ἐλάχιστα παρέχον. τοιοῦτον

LICYNVS.

Quid tu tandem? barbam quidem habes, & comam, tunicam non habes, nudus conspiceris, ac sine calceis, delecta nimirum vaga, inhumana, ferinaque vita: tum proprio corpore, contrà quàm faciunt cæteri, semper usus incommodè, nunc huc, nunc illuc circumis, & in arido solo cubans, adeò ut plurimum sordium, tritum istud pallium referat: alioqui nec ipsum tenue, nec molle, nec speciosum. *Cy.* Neque enim indigeo. Siquid est hujusmodi ut comparetur facillimè, dominoque minimum exhibeat negotii, id

1 Γυμνοδερχῆ] An γυμνοδερμῆ? à γυμνοδερμῦμαι: id est, *cute nuda sum.* Menag.

1 Ἀπά-

οὐδὲ ἔχειν μοι. σὺ δὲ τοὺς Θεοὺς, εἶπε μοι, τῇ πολυτελείᾳ σὺ νομίζεις κρείττω προσεῖναι; Λυ. νὴ μάλα. Κυ. τῇδε δὴ τελείᾳ, ὀρεστιὸ; Λυ. νὴ μάλα. Κυ. τί οὖν ἂν ὁρῶν ἐμὲ τῶν πολλῶν εὐτελέστερον ἀμφιτόμμυον, τὸν δὲ, πολυτελέστερον, ἐμὲ αἰτιᾷ, καὶ ἐκ σκείνης; Λυ. ὅτι οὐκ εὐτελέστερόν μοι μὰ Δία τῶν πολλῶν ἀμφιέζῃ δοκεῖς, ἀλλ' εὐδιέστερον. μᾶλλον δὲ τελέως, εὐδαίμων καὶ ἀπόφευς. ἀμφόρευς γὰρ οὐδὲν σὺ τῶν πολλῶν, οἱ τὴν ἐφήμερον τροφὴν μετιτεῦσι. Κυ. βλέπε δὴ εἰδῶμεν, ἐπεὶ προελήλυθεν σύπαν ὁ λόγος, τί τὸ εὐδιὲς, καὶ τί τὸ ἀκμηνότερον; Λυ. εἰ σοι δοκεῖ. Κυ. ἆρ' ἂν ἐκανὴν μὴ ἐκφύσῃ, ὥρᾳ ἂν ἐξικνεῖτο πρὸς τὴν σκείνης χρείαν, ἢ ἄλλο τι λέγεις; Λυ. ἐγω τοῦτο. Κυ. εὐδιὲς δὲ, ὥρᾳ ἂν εὐδιέστερον ἢ τῆς χρείας, καὶ μὴ ἐξικνεῖτο πρὸς τὸ δέον; Λυ. ναί. Κυ. οὐδὲν ἄρα τῶν ἐμῶν εὐδιὲς ἐστιν. οὐδὲν γὰρ αὐτῶν ὃ, τι οὐ τὴν χρείαν σκληρῷ τῷ ἐμῷ. Λυ. πῶς τοῦτο λέγεις; Κυ. εἰσὶν σκοπῆς ὡδὶ ὅ, τι γέγονεν ἕκαστον ἡμῶν δέομεθα. οἶον, οἰκίας, ἆρ' οὐχὶ σκέπης; Λυ. ναί. Κυ. τί δὲ, ἐσθῆτος; ἢ, κλίνης; ἆρα οὐχὶ αὐτὴ ἡ σκέπης; Λυ. ναί. Κυ. τί δὲ σκέπης αὐτῆς τοὺς Θεοὺς, τίνος ἐδεήθημεν εἶναι, οὐχ ὡς ἥμιστον ἔχειν τὸ σκεπόμενον; Λυ. δοκεῖ μοι. Κυ. πότερ' οὖν, τὸ τοῦδε κρεῖττον ἔχειν δοκεῖ σοι; Λυ. σύν οἴδα. Κυ. ἀλλ' ὅτως ἂν μεῖζοις τὸ τοιοῦτον ἔχῃ. Αν. προσέοικε. Κυ. κρεῖττον δὲ προσέοικεν σοι δοκεῖν οἱ ἐμοὶ πόδες, ἢ οἱ τῶν πολλῶν; Λυ. τοῦτο μὲ, σύν ἴσως. Καὶ ὁ τοιοῦτος δὴ εἰ χείρων ἔχοιτο, ἢ μὴ χείρων, τὸ ἑαυτῶν ἔργον δόκ-

id inquam mihi sufficit. At tu per Deos dic mihi, putas-ne esse in luxu vitium? *Lyc.* Admodum. *Cy.* Contrà in frugalitate virtutem? *Lyc.* Admodum. *Cy.* Cur igitur cùm me videas viventem frugaliùs quàm vulgò faciunt homines, eos verò sumptuosiùs me, non illos arguis? *Lyc.* Quia non frugaliùs, per Iovem, videris mihi, sed egentiùs vivere, imò vitam omnino egenam atque inopem. Nam tu nihil à mendicis differs, qui cibum mendicant in diem. *Cy.* Vis ergo videamus (quandoquidem huc processit oratio) quidnam inopia sit, quidque copia? *Lyc.* Si tibi videtur. *Cy.* Nunquid ergo satis id cuique est, quicquid ipsius explet necessitatem? an aliud quippiam dicis? *Lyc.* Esto istud. *Cy.* Indigentia verò quicquid cujusquam usui deest, nec eò quò sit necesse, pervenit? *Lyc.* Scilicet. *Cy.* Nihil igitur meis in rebus deest. Nihil enim in his est, quod necessitatem non expleat meam. *Lyc.* Quo pacto id ais? *Cy.* Scies si consideres in quem usum eorum quodque paratum est, quorum egemus, ut domus: annon tegumenti gratia? *Lyc.* Maximè. *Cy.* Quid vestis? cujus gratia? annon tegumenti & ipsa? *Lyc.* Sanè. *Cy.* At ipso per Deos tegumento, cujus rei gratia indiguerimus, nonne ut meliùs se habeat id quod tegitur? *Lyc.* Mihi quidem sic videtur. *Cy.* Vtrum igitur tibi pejus se habere videntur pedes? *Lyc.* Nescio. *Cy.* Atqui hoc pacto didiceris: quodnam pedum officium est? *Lyc.* Ingredi. *Cy.* An deteriùs ergo ingredi pedes tibi videntur mei, quàm aliorum? *Lyc.* Istud verò fortassè non. *Cy.* Non igitur sive deteriùs se habent, sive non, suum officium non præ-

stant?

ἀλλ' ἆσον. Αγ. Ἴσως. Κυ. τὰς μὲν οὖν πόδας, ἃ δὴν φαίνομαι χίονα λιγκείμενος τ' πολλὴν ἔχειν. Λυ. ἔοικας. Κυ. τί δ', τὸ μὲν σῶμα τ' λοιπῶν ἄρα κάκιον; εἰ γὰρ κάκιον, καὶ ἀσθενέστερον. ἔστι γὰρ σώματος, ἰσχύς. ἆρ' οὖν τὸ ἐμὸν ἀσθενέστερον; Λυ. δ' φαίνεται. Κυ. ἀ τοίνυν ἔσθ' οἱ πόδες φαίνονται μοι οὐδέπω σὐδενῶς ἔχειν, ἔτι τὸ λοιπὸν σῶμα. εἰ γὰρ σὐδενῶς εἶχον, κακῶς ἂν εἶχον. ἡ γὰρ ἔνδεια, πανταχῆ κακόν, κὴ χεῖρον ἔχειν ποιεῖ τοῦτο, οἷς ἂν παρῇ. ἀλλὰ μὴν, ἀδὲ τρέφεσθαί γε φαίνεται χεῖρον τὸ σῶμα τὸμὸν, ὅτι λπὸ τ' τυχόντων τρέφεται. Λυ. δῆλον γάρ. Κυ. ἀδὲ εὖ ρωσαν, εἰ κακῶς ἐτρέφετο. λυμαίνονται γὰρ αἱ ποιηραὶ τροφαὶ τὰ σώματα. Λυ. ἔστι ταῦτα. Κυ. πῶς δῆτ' εἰπὲ μοι τούτων ὄντως ἐχόντων, αἰτιᾷ μὲ, κὴ φαυλίζεις τ βίον, κὴ φὴς ἄβλιον; Κυ. ὅτι νὴ Δία τ φύσεως, ἣν σὺ τιμᾷς, κὴ τ θεῶν, γὴν σὺ μέσῳ κρατεῖσθαι τούτων, ὡς δ' αὐτῆς ἀπαδεδωκότων πολλὰ, κἀγαθὰ, ὥστ' ἔχειν ἡμᾶς πάντα ἄφθονα, μὴ πρὸς τὴν χρείαν μόνον, ἀλλὰ κ πρὸς ἡδονὴν, σὺ πάντων τούτων, ἢ τ γε πλείστων ἄμοιρος εἶ, κ ἀδένος μετέχεις αὐτῶν, ἀδὲν μᾶλλον ἢ τὰ θηρία. πίνεις μὲν γὰρ ὕδωρ, ὅπερ κ τὰ θηρία. σιτῇ δ', ὥσπερ ἂν ἀρίστης, ὥσπερ οἱ κύνες. οὐκῆ δ' ἀδὲν κρείττων τ κυνῶν ἔχεις· χόρτος γὰρ παρακεῖσται, καθάπερ ὀπίνοις. ἔτι δ' ἱμάτιον φορεῖς, ἀδὲν ἐπιεικέστερον ἀκλήρου. καίτοι εἰ σὺ τούτοις χρώμενος ὀρθῶς φρονήσεις, ὁ Θεὸς σὲν ὀρθῶς ἐποίησε. τοῦτο μὲ, σεβάζεσθαι ποιήσας ἔμμαλλα. τοῦτο δ' ἀμπέλους ἡδυοίνους. τοῦτο δ', τὸν ἱστάντ? Lyc. Fortaſſe. Cy. Pedibus ergo nihilo pejus quàm alii affectus videor? Lyc. Non videris. Cy. Quid verò corpus meum? num deterius quàm reliquorum? Nempe ſi deteriùs ſe haberet, eſſet imbecillius: corporis quippe virtus robur eſt. An meum ergo debilius? Lyc. Non videtur. Cy. Neque pedes ergo tegumento videntur egere, neque reliquum corpus: quippe ſi egerent, malè haberent. Egeſtas etenim omnino mala, ac pejus habere ſe facit, ea quibuſcunque adfuerit. At ne ali quidem deteriùs videtur corpus meum quod quibuſlibet cibis alitur. Lyc. Id manifeſtum eſt. Cy. Neque bene valeret, ſi malè aleretur, mala ſiquidem alimenta corpus labefactant. Lyc. Hæc ita ſe habent. Cy. Quo pacto igitur, dic mihi, his ita ſe habentibus, me arguis, vitamque improbas meam, ac miſeram prædicas? Lyc. Ideo per Iovem, quòd cùm natura (quam tu colis) ac ſuperi terram in communi ſtatuerint, ex ea multa nimirum ac bona ediderint, ut omnia nobis abundè ſuppeterent, non in neceſſitatem modò, verùm in voluptatem quoque: tu tamen horum omnium, aut maximæ ſaltem partis expers es, nec eorum quoquam frueris, nihilo certè magis quàm feræ. Nempe aquam bibis, quam etiam bibunt feræ: comedis verò quicquid offenderis, quemadmodum canes, tum cubile nihilo melius canibus habes, ſiquidem tibi ut & illis gramen ſufficit, pallium præterea circunfers nihilo mendico decentius. Quanquam ſi tu his contentus rectè ſapis, tum Deus profectò neutiquam rectè fecit, primum quòd oves fecit lanatas, deinde vites dulcis vini feraces, ac reli-

ἄλλω τῷ βασιλεῖ θαυμασίως ποικίλῳ, καὶ ἔλαιον, καὶ μέλι, καὶ τἄλλα, ὡς ἔχειν μὲ ἡμᾶς σπέρμα παντοδαπᾶ, ἔχειν ἢ πότον ἡδύ, ἔχειν ἢ χρήματα, ἔχειν δὲ σύνηθη μαλακήν, ἔχειν ἢ οἰκίας καλάς, καὶ τἄλλα πάντα θαυμασίως κατεσκευασμένα. καὶ γὰρ αὖ τὰ τῶν τεχνῶν ἔργα, δῶρα τῶν Θεῶν ἐστι. τὸ δὲ πάντων τούτων ζῆν ἀπηρτημένον, ἄθλιον μέν, εἰ δὲ ὑπ' ἄλλης τινὸς ἀπεστερήθη, καθάπερ, οἱ ἐν τοῖς δεσμωτηρίοις. πολλῷ δὲ ἀθλιώτερον, εἴ τις αὐτὸς ἐαυτὸν ἀπεστερήσε πάντων τῶν καλῶν. μανίᾳ τε ἤδη τοῦτό γε ὅμοιος. Κυ. ἀλλ' ἴσως ὀρθῶς λέγεις. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπὲ, εἴ τις ἀνὴρ ὅλως πρᾶος ὢν ἤθει, καὶ φιλάνθρωπος, ἔτι τε φιλοφρόνως ἐστὼς ἔχων, καὶ ξενίζοντα πολλοὺς ἅμα, καὶ παιδοτρόπους, τοὺς μὲν, ἀσθενεῖς, τοὺς δὲ, ἐρρωμένους, καθεὶς δὲ γένοιτο πολλὰ, καὶ ποικίλα πάντα ἁρπάζοι, καὶ πάντα ἐσθίοι, καὶ τὰ πλησίον μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ πόρρω, καὶ τοῖς μὲν ἀσθενοῦσι παρεσκευασμένα, ὑγιαίνων αὐτὸς, καὶ τοῦτο, μίαν γαστέρα ἔχων, ἔλαττον ἢ ὥστε πραφῆναι δύνασθαι; πόσα δὲ πολλῶν ἐστὶ τὰ ἐμβησόμενα μέλλοντα, οὗτος ὁ ἀνὴρ, πῶς τις δικαίως σοι εἶναι; ἆρα γε φρόνιμος; Κυ. οὐκ ἔμοιγε. Κυ. εἰ ἦν, σώφρων; Λυ. οὐδὲ τοῦτο. Κυ. τί ἦν, εἰ τιθασεύσειεν ἑαυτὸν τοιοῦτον; πρᾶος ὢν, καὶ πολλῶν ἀμελεῖ; ἐν ᾧ δὲ ἔσται κεκρυμμένον ἐπιλεξάμενος, ἵνα μὴ ἔχῃ ὅθεν τῶν ἑαυτοῦ χρείαν, τοῦτο ἰδίᾳ κομίσηται, καὶ ταῦτα μόνα χρῆται, τοῖς δὲ ἄλλοις οὐδὲ προσκαλέσηται, τοῦτον οὐχ ἡγῇ σωφρονέστερον, καὶ ἀνδρειότερον ἐκείνου; Λυ. ἔγωγε. Κυ. πότερον οὖν, αὐτάρκειαν, ἵνα δεκόντως ἔχῃ, καὶ χρῆται μόνῃ, καταλείπει δ' ἂν τὰ πολλὰ τῶν παρατεθέντων, ἢ ἅπαντα ἐπιφορήσας ἀπέρχεται; Λυ. ἐγὼ μὲν οἶμαι, καταλείπειν ἂν τὰ πολλὰ τῶν παρατεθέντων, ἐπεὶ καὶ ἀδύνατον ἅπαντα ἐπιφορῆσαι. Κυ. ἆρ' οὖν οὐκ ἀνάγκη τὸν τοιοῦτον ἄνδρα, ἐπιθυμεῖν μὲν πολλῶν, ἀπολαύειν δὲ ὀλίγων; Λυ. ἀνάγκη. Κυ. ἆρ' οὖν οὐκ ἀνάγκη καὶ τὸν ἐπιθυμοῦντα πολλῶν, ἀπολαύοντα δὲ ὀλίγων, ἀπορεῖν τῶν ἀπολαυομένων; Λυ. ἀνάγκη. Κυ. ἆρ' οὖν οὐκ ἀνάγκη τὸν ἀπορεῖν μέλλοντα, ἀθυμεῖν; Λυ. ἀνάγκη. Κυ. ἆρ' οὖν οὐκ ἀνάγκη τὸν ἀθυμεῖν μέλλοντα, ἀνιᾶσθαι; Λυ. ἀνάγκη. Κυ. ἆρ' οὖν οὐκ ἀνάγκη τὸν ἀνιᾶσθαι μέλλοντα, μὴ ἀνιᾶσθαι; Λυ. ἀνάγκη. Κυ. ἆρ' οὖν οὐκ ἀνάγκη τὸν μὴ ἀνιᾶσθαι

ἦς, ἢ ἐμὲ δεῖ λέγειν; Λυ. τὸ ποῖον; Κυ. ὅτι ὁ μὲν Θεὸς, τῷ ξενίζοντι καλῶς ἐοικὼς εἴη ἔοικε, ὃς ἂν θῇς πολλὰ, καὶ ποικίλα, καὶ παντοδαπὰ, ὅπως ἔχωσιν ἁρμόζοντα· τοῖς μὲν, ὑγιαίνουσι· τὰ δὲ, νοσοῦσι· καὶ τοῖς μὲν, ἰσχυροῖς· τὰ δὲ, ἀσθενέσιν. οὐχ ἵνα χρώμεθα ἅπασι πᾶσιν, ἀλλ' ἵνα τοῖς καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος, καὶ ἃ καθ' ἑαυτὸν, ὅτῳοῦν ἂν τύχοι μάλιστα διόλλυσθαι. ὑμεῖς δὲ, τῷ δι' ἀπόλυσίαν τε, καὶ ἀκρασίαν ἁπάντων πάντα, τούτῳ μάλιστα ἐοίκατε, πᾶσι χρῆσθαι ἀξιοῦντες, καὶ τοῖς ἀπανταχοῦ, μὴ τοῖς παρ' ὑμῖν μόνοις, ἃ γλῶ, ἃ θαλάσσαν τὴν καθ' αὑτοὺς· αὐτάρκη νομίζοντες, ἀλλ' ἀπὸ περάτων γῆς ἐμπορεύεσθαι τὰς ἡδυὰς, καὶ τὰ ξενικὰ τῆς ἐπιχωρίων ἀεὶ προτιμῶντες, καὶ τὰ πολυτελῆ τῶν αὐτέλων, καὶ τὰ δυσπόριστα τῶν εὐπορήτων. καθόλου δὲ, πᾶσι μᾶλλον, καὶ κακῶν ἔχειν μᾶλλον ἐθέλοντες, ἢ δίχα πᾶσι μάτων ζῆν. τὰ γὰρ δὴ πολλὰ, καὶ τίμια, καὶ εὐδαιμονικὰ δοκιμάζεται, ἐφ' οἷς ἀγάλλεσθε, ἀφ' ὅσων ὑμῖν ταῦτα κακοδαιμονίας, καὶ πελάσπωλείας προκύπτει. σκόπει γὰρ εἰ βούλει, τὰ πολύλιθα χρυσᾶ, καὶ τὰ ἄργυρα. σκόπει τὰς οἰκίας τὰς πολυτελεῖς. σκόπει τὰς ἐσθῆτας τὰς ἐπανθεμμένας. σκόπει τὰ τετράποδα ἀγέλαι ἵππων, ὅσων πᾶσι μάτων ἔστιν εἶναι, ὅσων πόνων, πόσων κινδύνων, μᾶλλον δὲ, αἱμάτων, καὶ θανάτου, καὶ ἀφθόρως ἀνθρώπων πόσις. ἓν μόνον ὅτι πλέονες ἀπόλλυνται ἀφ' ταῦτα πολλοὶ, καὶ ζητοῦντες, καὶ διαφερόμενοι, δι' ἃ πάσχουσιν, ἀλλ' ὅτι ἐπολυμόχθησέ ἐστι, καὶ ἐπιβουλεύονται ἀλλήλοις ἀφ' ταῦτα, φίλοις φίλοι, καὶ πατράσι παῖδες, καὶ γυναῖκες ἀνδράσιν.

oportet dicere? *Lyc.* Quidnam? *Cy.* Quod Deus illi præclarè hospites excipienti similis est, ut qui apposuerit multa ac varia, omnigenaque, ut essent quæ cuique convenirent, alia valentibus, alia ægrotantibus, alia robustis, alia invalidis, non ut omnibus utamur omnes, sed ut his utantur singuli, quæ suæ cujusque naturæ conveniunt, & ex his ipsis, quacunque re maximè quemque indigere contigerit. At vos illum qui per insatiabilitatem, atque incontinentiam omnia corripit, refertis, ut qui rebus uti velitis omnibus, & undecunque partis non solis contenti quæ sunt apud vos, non terram, non mare proprium sufficere existimantes, sed importantes ab ipsis terræ finibus voluptates, patriisque rebus peregrina præferentes, sumptuosaque frugalibus, & paratu difficilia, parabilibus. In summa, molestias, malaque potiùs eligentes, quàm molestiis carentem vitam. At isti quidem plurimi ac pretiosi, beatique apparatus, quibus exultatis, per magnam ad vos miseriam, ærumnamque perveniunt. Aurum ipsum tam optatum, argentumque, si libet, considera: considera domus sumptuosas, considera vestes operosas, considera reliqua omnia, quanto negotio emuntur, quot laboribus, periculis, imò sanguine, ac cæde, quantoque hominum interitu: non solùm, quia dum navigant, propter ista pereunt complures, ac dum quærunt, parantque, gravia perferunt. Sed ob id quoque, quòd digladiationes multas pariunt, quodque ob ea insidiantur invicem, amicis amici, parentibus liberi, conjuges ma-

ἅπαντες οἱμῶξ. Ἐ τῷ Ἐριφύλῃ, ἀλλ' ἕ χρυσὸν ἀποδόσθαι τ ἄνδρα. καὶ παῦτα μήτοι πάνυ γίγνεται, τ μὲ ποικίλαν ἱμαλίαν, οὐδὲν π μᾶλλον ἁβρύναι δυναμένην. τ ἢ χρυσοφόρον οἰκιῶν, οὐδὲν π μᾶλλον εὐπρεπῶν. τ ἢ σκιπόδων τ δρεπανῶν, σὺν ὠφελοῦντων τ πόδα, οὐδὲ τ χρυσῶν, οὐδὲ τ ἐλεφαντίνων αὐ κλινῶν, τ ὕπνον ἡδίω παρεχομένων. ἀλλ' ὄψῃ πολλάκις ἐπὶ τ ἐλεφαντίνης κλίνης, ἕ τ πολυτελῶν τραπέζων, τὰς ὀδυνωμένας, θάνυ λαμπρὰν ἡ δυναμένας. ἔτι ἢ ἕ αἱ παρθένιαι περὶ τὰ βρώματα σπουδαὶ, τί φύσει μ ἡδὺν μᾶλλον, λυμαινόμεναι ἢ τὰ σώματα, ἕ τοῖς σώμασι νόσους ἐμποιοῦσι. τί ἢ δεῖ λέγειν ὅσα τ ἀφροδισίων ἕνεκα πεπόνηται βρώματα ποιοῦσί τε, ἕ πάσχουσιν οἱ ἄνθρωποι; καίτοι ῥᾴδιον ἦν πεῖσαι ταύτῃ τῇ ἐπιθυμίᾳ, εἰμή τις ἐβέλοι τυφᾶν. καὶ νῦν εἰς ταύτην μανίαν, καὶ ἄλλοθεν φαίνεται τοῖς ἀνθρώποις ἥκειν. ἀλλ' ἤδη ἕ τ ὄντων τῶν χρῆσιν ἀναστρέφουσιν, ἐκόσμῳ χρώμενοι; ὃς ὁ μὴ πέφυκεν, ὥσπερ εἴ τις ἀνθ' ἁμάξης ἐβέλοι τῇ κλίνῃ χρήσασθαι, καθέσθαι ἁμάξῃ. Λυ. καὶ τίς οὗτος; Κυ. ὑμεῖς, οἱ τοῖς ἀνθρώποις ἅτε ὄνοζυγίοις χρῆσθε, κελεύετε δ αὐτὰς ὥσπερ ἁμάξας τὰς κλίνας τοῖς τραχήλοις ἄγειν. αὐτοὶ δ' ἄνω καθίκεσθε τρυφῶντες, ἕ ἐκεῖθεν, ὥσπερ ὄνους ἡνιοχεῖτε τὰς ἀνθρώπους, ταύτῃ, ἀλλὰ μὴ ταύτῃ τρέπεσθαι κελεύοντες. καὶ οἱ ταῦτα μάλιστα ποιοῦντες, μάλιστα μακαρίζεσθε. οἱ δ τοῖς κρέασι, ἕ μὴ τροφῇ χρώμενοι μόνον, ἀλλὰ ἕ βαφαῖς μυρεψικαῖς χρώμενοι δ' αὐτῶν, δοκῶ γέ εἰσιν οἱ τῷ πορφύρᾳ βάπτοντες, ὑπὲ ἕ εὑρεῖν δεδόᾳ φύσιν χρῶνται τοῖς ἔ θείῳ κυάνοις κεκοσμημένοι; Λυ. νὴ Δία.

ritis. Sic opinor etiam Eriphylen auri gratia prodidisse maritum. Atque hæc quidem omnia fiunt, quum tamen vestes illæ variæ nihilo magis calefacere queant, nec aurata illa ædificia magis tegere: nec pocula illa argentea potui conducant: nec aurei eburneique illi lecticuli somnum suaviorem præbeant. Imò videbis frequenter in eburneo lecto, sumptuosisque stragulis, beatis illis somnum contingere non posse. Præterea omnigenæ illæ circa edulia curæ, nihilo magis alunt, quin tabefaciunt potius corpora, iisdemque morbos ingenerant. Quid autem dicere attinet libidinis gratia quantas molestias homines & faciunt & patiuntur? Quanquam facile est isti cupiditati mederi, nisi quis indulgere vult deliciis. At ne hæc quidem insania corruptelàque videtur sufficere mortalibus, sed jam rerum etiam usum pervertunt, singulis rebus ad id utentes, ad quòd minimè paratæ sunt: ut siquis lecto currus loco velit uti, tanquam curru. *Lyc.* Quisnam is est? *Cy.* Vos inquam qui hominibus tanquam jumentis utimini. Nam eos jubetis, ut lecticas tanquam currus cervicibus ferant. Ipsi verò in sublimi residetis delicati, atque illinc homines tanquam asinos aurigamini, imperantes ut hac non illac eant: & ii qui hæc facitis maximè, iidem maximè beati videmini. Tum hi qui piscium carnibus non tantùm ad alimentum utuntur, sed etiam quasdã ex his tincturas moliuntur, eos dico qui purpuram tingunt, nonne & hi præter naturam his utuntur, quæ à Deo præparata sunt. *Lyc.* Non per fovem, siquidem tingere etiam

poteſt,

δυώσεσι γὰρ βάπτειν, οὐκ ἐνδιεζ μόνον τὸ τῆ πορφύρας κρέας. Κυ. ἀλλ' ἐ ὡδὸς τῦτο γίγνεται. ἐπεὶ ἔ τῷ κρατῆρα δυώσαι ἄν τις βιαζόμενος, ὥσπερ χύτρα χρήσασθαι. πλὴν ἐ ὡδὸς τῦτο γίγνεται. ἀλλὰ γὰρ πῶς ἔστιν τὴν τύτων τὶς ἡκηδαιμονίαν διελθεῖν δυώσαι ἄν; τοσαύτη τίς ἐστι. σὺ δὲ μοι δίοπ μὴ βάλομαι ταύτης μετ' χεὶν ἐληλύθεις; ζῶ γὰρ ἡδέως ὁ κόσμος σκεῖνος, ἀμφιέννυμι τοῖς κατ' ἐμαυτὸν, καὶ τοῖς εὐτελεστάτοις χρώμενος. τὴ γὰρ ποικίλων, ἔ πανδαπῶν, οὐκ ἐφίεμαι. κἄπειδὰ ἡδέως βίον, βραχέων δεόμενος, ἔ ὀλίγοις χρώμενος, δοκῶ σοι ζῆν, κινδυνεύουσιν οἱ θεοὶ ἔ τὴ ἡδέως εἶναι χείρονες, καθ' γε τὸν λόγον. ἀδένὸς γὰρ δέονται. ἵνα δὲ καθμάθῃς ἀκριβέστερον τό, τε ὀλίγων, καὶ τὸ πολλῶν δεῖται, ποῖόν τι ἑκάτερόν ἐστιν, σκόπησον ὅτι δέονται πλειόνων. οἱ μὲ παῖδες, τὴ τελείων. αἱ γυναῖκες, τὴ ἀνδρῶν. οἱδὲ νοσοῦντες, τὴ ὑγιαινόντων. καθόλυ γὰρ πανδαχῆ τὸ χεῖρον τὸ κρεῖττονος πλείονων δεῖται. διὰ τῦτο, θεοὶ μὲ, ἀδένός. οἴσι ἔλλιπεν Θεῶν, ἐλαχίστων δέονται. ἢ νομίζεις τὴ Ἡρακλέα τὴ πάντων ἀνθρώπων ἄριστον, θεῖον ἄνδρα, καὶ Θεὸν ὀρθῶς νομισθέντα, διὰ κακοδαιμονίαν πλείοσιν γυμνὸν, δέρμα μόνον ἔχοντα, ἔ μηδένὸς τὴ αὐτῶν ὑμῖν δέομενον; ἀλλ' ὁ κακοδαίμων ὦ σκεῖνος, ὃς ἔ τὴ ἄλλων ἀπήμυνε τὰ κακά. ἀδὲ αὖ πένης. ὃς γῆς, ἔ θαλάττης ἦρχεν. ἐφ' ᾧ, τι γὰρ ὁρμήσειεν, ἁπανταχῆ πάντων ἐπρατ, ἔ ἀδένὶ τὴ τότε συέτυχεν ὁμοῖος, ἀδὲ κρεῖττονι ἑαυτῦ, μέχρις ἔξ ἀνθρώπων ἀπῆλθεν. ἢ σὺ

potest, non comedi tantùm purpuræ caro. *Cy.* At non in id tamen est nata, nam & cratere quispiam, si præter naturam detorqueat, ollæ loco posset uti, nec in id tamen paratus erat. Sed quo pacto posset quispiam omnem illorum infœlicitatem percurrere, quæ tanta est? Tu verò me accusas, quòd particeps ejus esse nolo. Vivo autem sicuti modestus ille, his vescor quæ mihi apponuntur, ac frugalissimis utor: variis autem omnigenisque illis non inhio. Ac deinde cùm paucis egeam, nec multis utar, ferinam tibi videor vitam vivere: Dii autem in periculum veniunt, ne & ipsi feris sint deteriores, qua ratione loqueris, quippe qui nulla re indigent. Verùm ut exactiùs intelligas cujusmodi sit horum utrumque, cùm paucis, tum multis egere: considera quòd pluribus egent, primum pueri quàm adulti, deinde mulieres quàm viri, ægroti quàm valentes: in summa, inferiora quælibet præstantioribus plurium indigent. Proinde Dii omnino nullius indigent rei, qui verò ad Deos accedunt proximè, quàm minimis egent. An Herculem putas omnium hominum præstantissimum, quippe divinum virum, Deumque rectè creditum, miserum tunc fuisse, cùm circumiret nudus, pelle duntaxat indutus, harum rerum nostrarum nihil desiderans? At ille miser profectò non erat, quippe qui miseriam ab aliis propulsabat: neque rursus pauper, qui terra, marique dominabatur. Nempe quocunque intendisset impetum, omnes quaquaversum superabat, nec in quenquam sui temporis incidit sibi vel æqualem, vel præstantiorem, quoad ex humanis excessit.

δεσμᾶς τραμάτων, ἢ ὑποδημάτων ἀπόρως ἔχειν, καὶ ἅμα τοῦτο σεμνύεσθαι τοιοῦτος; οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, ἀλλ' ἔσωφρων, ἢ καρτερικὸς ἦν, καὶ κρατεῖν ἤθελε, ἢ τρυφᾶν οὐκ ἐβούλετο. ὁ δὲ Θησεὺς ὁ τούτου μαθητὴς, ὁ βασιλεὺς μὲν ἦν πάντων Ἀθηναίων, υἱὸς δὲ Ποσειδῶνος ὡς φασιν, ἄρας δὲ τὸ καθ' αὑτόν; ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνος ἤθελεν ἀνυπόδητος εἶναι, ἢ γυμνὸς βαδίζειν. καὶ πώγωνα, ἢ κόμην ἔχειν, ἤρεσκεν αὐτῷ. καὶ οὐκ ὀκνεῖν μόνον, ἀλλὰ ἢ πᾶσι τοῖς παλαιοῖς ἤρεσκεν. ἀμείνους γὰρ ὄντας ὑμῶν. καὶ οὐκ ἂν ὑπέμεινεν ὁ δεῖς εἰς αὐτῶν ὑδὲν μᾶλλον, ἢ τὰ λεόντων τὰς ξυράμβους. ὑπόπτηξε γὰρ, ἢ λειότητα σαρκὸς, γυναικὶ πρέπειν ἡγοῦντο. αὐτοὶ δ' ὥσπερ ἦσαν, ἢ φαίνεσθε ἄνδρες ἤθελον. καὶ τὰ πώγωνα, κόσμον ἀνδρὸς νομίζοντες, ὥσπερ ἢ ἵππων χαίτην, ἢ λέοντων ῥῖνας. οἷς ὁ Θεὸς ἀλλαίοις, ἢ κόσμῳ χαίρειν ἐπεστέρησέ τινα. ὑπωσὶ δὲ ἢ τοῖς ἀνδράσι τὰ πώγωνα ἐπεστέρησεν. ὁμοίως δὲ κἀγὼ ζηλῶ τοὺς παλαιούς, ἢ ὁμοίως μιμεῖσθαι βούλομαι. τοὺς δὲ νῦν, ὁ ζηλῶ τὴν δαιμονίαν τούτης εὐδαιμονίας, ἵνα ἔχωσι, ἢ δεῖ τραπέζας, καὶ ἐδηδέναι, ἢ λεαίνοντες, ἢ ψαλλόμενοι πᾶν ὅ σώμασι μέρος, ἢ μὴ δὲ τὰ ἀπρήκτων ὑδὲν, ἢ πέφυκεν ἔχειν ἑῶντες. εὐχερῶς δὲ μοι τοὺς μὲ πόδας, ὁπλῶν ἵππειον ὑδὲν ἀφαίρειν, ὥσπερ φασὶ Χείρωνος. αὐτὸς δὲ μὴ δεῖσθαι τραπέζης, ὥσπερ οἱ λέοντες, ἅπερ ταφῆς δεῖσθαι πολυτελοῦς μᾶλλον, ἢ οἱ κύνες. εἴη δέ μοι, γῆν μὲ ἅπασαν ὑπνῶ αὐτάρκη ἔχειν, οἶκον δὲ τὰ κόσμον νομίζειν, τροφὴν δ' αἰρεῖσθαι τὴν ῥᾳ-

An tu illi stragula putas, calceosque defuisse, tantumque virum ob id mundum obambulasse? Dicendum profectò non est. Sed continens erat ac fortis, & moderatè vivere volebat, non indulgere deliciis. Quid Thesei ejus discipulus? annon rex erat Atheniensium omnium, ac filius etiam, ut ferunt, Neptuni, sua certè tempestate fortissimus? Attamen ille voluit sine calceis esse, nudusque ingredi, barbamque & comam habere placuit ei: nec ei solum placuit, sed & veteribus omnibus: nempe meliores erant quam vos: atque adeò ne sustinuisset quidem eorum quispiam aliquid hujusmodi, nihilo profectò magis, quàm leo quispiam sese tonderi. Siquidem carnis mollitiem & lævorem decere mulieres existimabant: ipsi verò sicuti erant, ita viri quoque videri volebant: ac barbam quidem cultum viri ducebant, ut & equorum jubam, & leonum barbam, quibus Deus quædam ad splendorem & ornatum appositum: sic & viris barbam appositum. Illos igitur ego æmulor, veteres inquam illos imitari volo: hujus verò sæculi homines non æmulor mirabilis hujus fœlicitatis nomine, quam in pulis & vestibus habent, dum poliunt ac lævigant singulas corporis partes: ac ne secretiorum quidem ullam, ita ut institut natura, se habere sinentes. Opto autem, ut pedes mei ab equinis ungulis nihil differant, quales Chironis fuisse ferunt. Tum ut ipse non egeam stragulis, ut leones, nec cibo egeam magis exquisito, quam canes. Contingat præterea mihi, ut terra quævis cubile mihi sufficiat: domum verò existimem, mundum: tum alimenta deligam paratu facillima.

φη προελθῆναι. χρυσοῦ ἢ, ἐ ἀργύρου, μὴ δεηθείλω, μήτ' ἐν ἐγώ, μήτε τ ἐμῶν φίλων μηδείς. πάντα γὰρ τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τ τούτων ἐπιθυμίας φύονθ', καὶ στάσεις, καὶ πόλεμοι, καὶ ἐπιβουλαί, ἐ σφαγαί. ταῦτα πάντα, πλὴν ἔχει τῶν ἐπιθυμίων τ πλείονθ. ἀλλ' ἡμῶν αὕτη, ἀπείη, ἐ πλεονεξίας μήποτε ὀρεχθείλω. μειονεκτῶν δ' ἀεί χαίρ δικαιόμλω. τοιαῦτά σοι τάχα ἡμέτερα. πολὺ δήπου διάφορα τοῖς τ πολλῶν βουλήμασι. καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν, εἰ τῇ χήμῃ διαφέρομλν αὐτῶν, ἐπότε ἐ τῇ σθαμερεῖ τοσοῦτον διαφέρομλν. θαυμάζω δέ σε πῶς ποτε κιθαρῳδὸν μὲν πινα νομίζεις σολὴν, καὶ χλαμύδ, ἐ αὐλητὴν νὴ Δία χλαμύδ, καὶ σολὴν τραγῳδὸν, ἀνδρὸς ἀγαθοῦ χλαμύδ, ἐ σολὴν, ὃν ἔπ νομίζεις ἀλλὰ τῶν αὐτῶν αὐτὸν οἷς δεῖν ἔχειν τοῖς πολλοῖς. καὶ πῶπα, τ πολλῶν κακῶν ὄντων, εἴ μ δεῖ ἑνὸς ἰδίᾳ χήμῃ τ τοῖς ἀγαθοῖς, τί πρέπει ἂν μᾶλλον, ἢ τοῦθ', ὅπῳ ἀναδέσθων μᾶλλον τοῖς ἀκολάστοις ἐσί, ἐ ὅπῳ ἀπόδυσαντ' ἂν ὅτι μάλισα ἔχειν. ἐκῶν τόγε ἐμὸν χήμα, τοιοῦτόν ἐσιν, αὐχμηρὸν εἶναι, λάσιον εἶναι, τρίβωνα ἔχειν, κομᾶν, ἀνυποδητεῖν. τὸ ὑμέτερον, ὄμιλον τῷ τ κιναίδων. καὶ διακρίνειν οὐδὲ εἰς ἂν ἔχοι, ἢ τῇ χροιᾷ τ ἱματίων, ἢ τῇ μαλακότητι, ἢ τῷ πλήθ τ χιτωνίσκων, ἢ τοῖς ἀμφιάσμασιν, ἢ χειροδήμασιν, ἢ κομοσκοδυῆ τριχῶν, ἢ ὀδμῇ. καὶ γὰρ ὑπόζετε ἥδη ὁμοπλήσιον σκίνοις, οἱ σύδεσιμοτέστατοι ὄντι μάλισα. καίτοι, τί ἂν δῴη τις ἀνδρὸς τῷ αὐτῷ τοῖς κιναίδοις ὀδμὴν ἔχοντ; τοιγαροῦν, τοὺς μ πόνους, οὐδὲν σκίνων μᾶλλον ἀνέχεθε. τὰς ἡδονὰς, οὐδὲν σκίνων μᾶλλον. Aurum verò, argentumque ne desiderem unquam, neque ego, neque amicorum quisquam. Omnia namque mala inter homines ex horum cupiditate nascuntur, seditiones, bella, insidiæ, cædes. Hæc omnia fontem habent plus habendi cupidinem. At hæc à nobis abscedat procul, ne unquam plus satis appetam: minùs verò cùm habeam, ferre æquo animo valeam. Equidem talis ego sum: multumque à vulgi sententiis dissentio. Neque quicquam ergo mirandum est, si ab his differimus habitu, à quibus tantum differimus instituto. Sed te miror quî tandem cùm suam quandam citharœdo vestem tribuas, cultumque, atque adeò tibicini suum, & tragœdo suum: bono viro cultum, vestemque propriam nullam existimas, sed eandem ei cum vulgo habendam censes, idque cùm vulgus malum sit. Quòd si bonorum cultus proprius debet esse ullus, quisnam deceat magis quàm hic meus, qui luxuriosis sit maximè pudendus, quemque illi maximè aversentur? Cultus ergo meus hujusmodi est, squalere, hirsutum esse, tritum pallium habere, calceis carere. Vester verò, cultum cinædorum refert, à quibus nemo vos dignoscere possit, neque colore vestium, neque mollitie, neque tunicarum numero, neque lacernis, neque calceis, neque capillorum cura, neque odore. Nam & redoletis ut illi, vos qui estis locupletissimi potissimùm. Et quidem quid facias, quum vir eundem cùm cinædis odorem oleat? Etenim in ferendis laboribus nihil illis præstatis: voluptatibus verò nihilominus quàm illi

ναν ἦπον. καὶ τρέφεσθε τοῖς αὐτοῖς, & ἡμιμᾶσθε ὁμοίως, & βαδίζετε. μᾶλλον δὲ βαδίζειν οὐκ ἐθέλετε. φέρεσθε δέ, ὥσπερ τὰ φορτία. οἰμῶ, ὑπ' ἀνθρώπων. οἱδὲ, ὑπὸ κτηνῶν. ἐμὲ δὲ οἱ πόδες φέρουσιν ὅποισθ' ἂν δέωμαι. κἀγὼ μὲ ἱκανὸς & ῥίγος ἀνέχεσθαι, & θάλπος φέρειν, καὶ τοῖς τῶν θεῶν ἔργοις μὴ δυσχεραίνειν, διότι ἄθλιός εἰμι. ὑμεῖς δὲ, ἀφ' ὑμῶν δύσκαιρίαν, οὐδενὶ τῶν γινομένων ἀρέσκεσθε, & πάντα μέμφεσθε. καὶ τὰ μὲ παρόντα, φέρειν οὐκ ἐθέλετε. τῶν δὲ ἀπόντων, ἐφίεσθε. χειμῶνος μὲν δύσκαιρος ἔρος, θέρους δὲ χειμῶνα. καὶ καύματος μὲν ῥίγος, ῥίγους δὲ καῦμα, καθάπερ οἱ νοσοῦντες δυσάρεστοι, & μεμψίμοιροι ὄντες. αἰτία δὲ ἐκείνοις μὲν, ἡ νόσος. ὑμῖν δέ, ὁ τρόπος. καίπερ δὲ ἡμᾶς μεθιέντας, & ἐπανορθοῦν τὰ ἡμέτερα ἀλλήλοις ἐπιμέλεσθαι, κακῶς βιάζεσθε πολλάκις ἀφ' ὧν πράττουσιν, αὐτοὶ ἀσκεπεῖς ὄντες ἀφ' τοῦ ἰδίου, & μηδὲν αὐτῶν κρίνειν & λογισμῷ ποιοῦντες ἀλλ' ἔθει, & ἐπιθυμίᾳ. τοιγαροῦν οὐδὲν ὑμεῖς διαφέρετε τῶν ὑπὸ χειμάρρου φερομένων. ἐκεῖνοί τε γὰρ ὅπου ἂν ἴοι τὸ ῥεῦμα, ἐκεῖ φέρονται. καὶ ὑμεῖς, ὅπου ἂν αἱ ἐπιθυμίαι. πάσχετε δὲ παραπλήσιόν τι, ὅ φασι παθεῖν τινα ἐφ' ἵππου ἀναβάντα, μεθυόμενον. ἁρπάσας γὰρ αὐτὸν, ἔφερεν ἅρμα ὁ ἵππος. ὁδοῦ οὐκ ἔπι καθεδεῖσθαι, & ἵππου ἡνίοχον, & ἐδωκατο. καί τις ἀπαντήσας, ἠρώτησεν αὐτὸν, ποίαν ἄπεισιν. ὁδὸν, εἶπεν, ὅπου ἂν τούτῳ δοκῇ, δεικνὺς τὸν ἵππον. καὶ ὑμᾶς ἂν τις ἐρωτᾷ ποῖ φέρεσθε, τἀληθῆ ἐθέλοντες λέγειν, ἐρεῖτε, ἁπλῶς μὲν, ὅπερ ἂν ταῖς ἐπιθυμίαις δοκῇ. καὶ

superamini: eadem comeditis, eodem modo dormitis, atque inceditis: imò incedere non vultis, sed gestari tanquam sarcinæ, alii ab hominibus, alii verò à jumentis. At me pedes ipsi gestant, quocunque sit opus: atque ego & frigus tolerare sufficio, & calorem pati, quæque Dii obtulerint, non molestè ferre, ideo quia miser sum. Vos verò propter hanc fœlicitatem, fortuna nulla contenti estis, sed de quavis conquerimini: ac præsentia ferre non potestis, absentia desideraris, hyeme quidem optantes æstatem, æstate rursus hyemem, in calore frigus, in frigore calorem, prout ægroti morosi semper & queruli: quod in illis facit morbus, id in vobis faciunt mores. Atque hæc ita cùm sint, jam nos in vitam vestram traducere æquum censetis, nostramque corrumpere, quum sæpe malè consulta sint, quæ facitis, ipsique vestris in negotiis minimè circunspecti sitis: nihilque eorum judicio, ac ratione, sed consuetudine cupiditatis faciatis. Quamobrem nihil differtis vos, ab his qui torrente feruntur: illi quippe quocunque fluxus intenderit, eò rapiuntur, & vos itidem quocunque libidines. Ac similiter quidem vobiscum agitur, ut cum quodam qui equum insanum conscenderat. Equus virum correptum abstulit. Hic verò non amplius descendere, equo currente, poterat. Tum quidam obvius, rogavit quonam tenderet: Hic respondit, quocunque huic videtur, equum demonstrans. Quòd siquis vos roget quò feramini, si verum vultis dicere, dicetis in universum quidem, quocunque videatur affectibus: sigillatim verò, interdum

μέρος ἢ, ὅπως ἂν τῇ ἡδονῇ. ποτὲ ἢ, ὅπως τῇ δόξῃ. ποτὲ ἢ αὖ, τῇ φιλοκερδείᾳ. ποτὲ ἢ, ὦ ἡμεῖς, ποτὲ ἢ, ὦ φόβος, ποτὲ ἢ, ἄλλό τι τοιοῦτον ὑμᾶς ἐκφέρειν φαίνεται. ὦ γὰρ ἑφ' ἑνὸς, ἀλλ' ἐπὶ πολλῶν γε ὑμεῖς γε ἵππων βιαιότητε, ἄλλο τε ἄλλων, καὶ μαινομένων πάντων, φέρεσθε, τοὺς γὰρ ἐκφέρουσιν ὑμᾶς εἰς βάραθρα, καὶ κρημνούς. ἴστε δ' ὑμῶν πρὶν πεσεῖν, ὅτι πεσεῖσθε μέλλετε. ὁδὲ τρέχων ὅτος, ἢ καθαλᾶτε, καὶ ἡ κόμη, καὶ τὸ χρῆμα τοῦτο, τηλικοῦτον ἔχει δύναμιν, ὥστε παρέχειν μοι ζῆν ἡδέως ἐμοὶ, καὶ πρᾴως ἔχειν, καὶ πράττειν ἃ, τι βούλομαι, καὶ σιωπᾶν οἷς βούλομαι. τοὺς γὰρ ἀμαθεῖς, ἀνθρώπους καὶ ἀπαιδεύτους, ὑφ' οἷς ἂν ἐθέλοι μοι συγγίνεσθαι ἀφ' τοῦ χρήματος. οἱ ἢ καλακοὶ, καὶ πάνυ πόρρωθεν ἀπέρπουσι. συγγίνονται ἢ οἱ κομψότατοι, καὶ ἐπιεικέστατοι, καὶ ἥκιστα ἐπιθυμοῦντες. ὅτοι μάλιστά μοι συγγίνονται. τοῖς γὰρ τοιούτοις ἐγὼ χαίρω σιωπῶν. ὑβρεως ἢ τοὺς καλουμένους ἀνθρώπους, ὦ ἡρακλεῖδαι. τὰς ἢ χρυσᾶς στεφάνας, καὶ τὴν πορφύραν, τύφον νομίζω, καὶ τοὺς ἀνθρώπους καθαλᾶς. ἵνα ἢ μάθῃς ὃ ἐγὼ χήμαν, ὡς οὐκ ἀνδράσι μόνον ἀγαθοῖς, ἀλλὰ καὶ θεοῖς πρέπον, ἔπειτα καθαλᾶς αὐτὸ, σκέψαι τὰ ἀγάλματα τοὺς θεῶν, πότερά σοι δοκοῦσιν ὁμοίους ἔχειν ὑμῖν, ἢ ἐμοί. καὶ μὴ μόνον γε τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ καὶ τοὺς βαρβάρους τὰς ναὸς ἐπισκόπει ὁποῖοί, πότερα αὐτοὶ οἱ θεοὶ κομῶσι, καὶ γυμνῶνται ὡς ἐγὼ, ἢ κεκαρμένοι ὑμεῖς, ἐξυρημένοι πλάττονται, καὶ γράφονται. καὶ μήτοι καὶ ἀγάλματας ὁρᾷ τοὺς πολλοὺς, ὥσπερ ἐμέ. τί ἂν δὴ ἔτι τολμήσῃς ἔτι τοῦτο τὸ χρῆμα λέγειν ὡς φαῦλον, ὁπότε καὶ θεοῖς φαίνεται πρέπον;

dum quocunque voluptati, indum quocunque ambitioni, interdum quò lucri ſtudio. Quin interdum ira, interdum metus, interdum aliud quidpiam hujuſmodi vos auferre videtur. Neque enim vos unum duntaxat equum, ſed multos inſilientes, aliàs alios, omnes furioſos, avehimini. Auferunt ergo vos in barathrum, ac præruptа. Vos tamen priuſquam cadatis, caſuros vos eſſe neſcitis. At detritum hoc pallium quod irridetis, & coma, habituſque meus tantam habet vim, ut vitam mihi quietam præbeat, utque agam quicquid volo, verſerque cum quibus volo. Nempe ex indoctis, atque ineruditis hominibus nemo me, ob hunc habitum, adire voluerit. Molles autem, etiam procul admodum me declinant. Sed conveniunt feſtiviſſimi, & modeſtiſſimi, & virtutis cupidi: hi potiſſimùm me conveniunt, quia ipſorum conſuetudine delector. Eorum verò fores qui homines vocantur, non obſervo: coronas autem aureas, ac purpuram pro faſtu habeo, hominesque derideo. At ut cultum hunc intelligas, non bonos modò viros, ſed ipſos etiam Deos decere, atque eum deinde, ſi libet irrideas, Deorum ſtatuas conſidera, utrum videantur vobis an mihi ſimiliores. Neque Græcorum ſolùm, ſed Barbarorum etiam templa circunſpicias, utrum ipſi Dii, ut ego, comati barbatique ſunt, an quemadmodum vos raſi finguntur, atque pinguntur. Quin plurimos etiam ſine tunicis conſpicies, ut me nunc eſſe vides. Quo pacto igitur audeas poſthac hunc habitum vitio dare, quum Deos etiam decere videatur?

ΨΕΥΔΟΣΟΦΙΣΤΗΣ, Η ΣΟΛΟΙΚΙΣΤΗΣ.

PSEVDOSOPHISTA, SEV SOLOECISTA.

ARGVMENTVM.

Tractat de Solœcismo Lucianus, quem veteres Latini, ut Gellius indicat, Stribiliginem vocarunt, Græci etiam Solœcon, atque illud innuit, haudquaquam ita expeditum, aut obvium cuivis esse, planè ac purè dicere, & ab omni vitio sermonis temperare, idque exemplo cujusdam, quem Pseudosophistam, à falsa, ut videtur, scientia atque doctrinæ persuasione, Solœcistam autem ab ipsa re appellat: qui cùm profiteretur se & loqui purè, & alios in sermone peccantes deprehendere facilè posse, interim ipse etiam illa, quæ nota ac manifesta sunt, ignorare fingitur. Ac principio quidem varias solœcismi formas exemplis cùm suis, tum aliorum proponit: postremò autem & quædam explicat, & quod in quo vitium & peccatum sit, ostendit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

1 Ἆρ' οἶσθα ὁ γνῶναι τὸν σολοικίζοντα δεινὸς, ὢν ὁ φυλάξασθαι μὴ σολοικίζειν δεινὸς; Σο. ἐμοὶ μὲ δοκεῖ. Λυ. ὁ δέ γε μὴ φυλάξασθαι, ὁ δὲ γνῶναι τὸν οὕτως ἔχοντα; Σο. ἀληθῆ λέγεις. Λυ. σὺ οὖν ὃς αὐτὸς φῂς ὁ σολοικίζειν, ἢ πῶς λέγομεν περὶ σοῦ; Σο. ἀπαίδευτος γὰρ ἂν εἰμὶ εἰ σολοικίζοιμι τηλικοῦτος ὤν. Λυ. οὐκοῦν ἔστιν ὅστις δύναιτο τοῦτο φρῶναι, καὶ ἐλέγξαι τὸν ὑπεύθυνον; Σο. πάνυ γε πολλοί. Λυ. ἴθι νῦν,

LYCINVS.

Num qui agnoscere solœcissantem potest, idem etiam cavere potest ne solœcisset? *Sol.* Mihi quidem ita videtur. *Lyc.* Qui vero cavere non potest, ille nec agnoscere potest eum qui talis est? *Sol.* Recte dicis. *Lyc.* Tu vero te negas solœcissare, aut quo pacto de te dicamus? *Sol.* Indoctus equidem essem, si cum tantæ ætatis sim, adhuc solœcissarem. *Lyc.* Proinde & alium deprehendere poteris qui hoc facit, & negantem convincere? *Sol.* Omnino. *Lyc.* Age nunc deprehende me solœcissantem. Iampridem enim

1 Ἆρα] Negarunt multi hunc Dialogum esse Luciani, quoniam, inquiunt, nihil habeat salis: sed longè mihi videntur falli, nec attentè hunc Dialogum explorasse. Est enim mirè fabricatus propter varias texturæ significationes. De quibus copiosè Ammonius qui Dialogi hujus sufficiens Interpres esse poterit. Dialogi sequentes nullo modo Luciani thymum Atticum redolent, atque ipse Lucianus hoc testatum voluit, dum his verbis huic tractatui finem facit τοῦτο δὴ διαλύσωμεν τὸν διάλογον. Bourd.

1 Ἄγε τὰ

ἐμοῦ λαβοῦ σολοικίζοντος. [1] Ἄρτι ἦ σολοικιᾶ. Σο. σκοπεῖ σύ. Λυ. ἀλλ' ἔγωγε ἤδη τὸ δεινὸν εἴργασμαι, σὺ δ' οὐκ ἐπέγνως. Σο. παίζεις ἔχων. Λυ. μὰ τοὺς θεούς, ἐπὶ σολοικίσας ἔλαθόν σε ὡς οὐκ ἐπιστάμενον. αὖθις δ' σκόπει. εἰ γάρ σε φημὶ δωιάσασθαι κριθῶσαι, ἐπεὶ [2] ἆ μὴ οἶσθ' ἃ

enim solœcissare gestio. *Sol.* Proinde dic. *Lyc.* At equidem jam grave istud commisi: tu vero non agnovisti. *Sol.* Ludis tu nunc? *Lyc.* Non per deos. Nam solœcismo commisso latui te, perinde ac nescientem. Rursus autem considera. Neque enim te puto intelligere posse: quoniam alia quidem nosti, alia autem non nosti.

1 Ἄρτι σολοικιᾶ] Hoc est, *modo solœcissabo.* Quæ locutio jam solœcismo fœdatur. Ἄρτι enim non cum futuro jungebant Attici, sed aut cum præsenti, aut præterito. Ἄρτι ἥξω, inquit Thomas Magister, ἀντὶ τοῦ εἶπον ἀλλ' ἄρτι ἔρχομαι ἢ ἀφικόμην. Et Phrynichus in Eclogis dictionum Atticarum: Ἄρτι ἥξω μᾶλλον ἐροῦσι τινὲς ἀντὶ τοῦ μέλλοντος, ἀλλ' ὀλίγῳ τῷ ὑστέρῳ ἢ παραχρῆμα, ἄρτι ἥκω, καὶ ἄρτι ἀφικόμην. Vbi male doctissimus interpres Ioannes Nunnesius. Ἄρτι ἥξω *nuper veniam*, cum verrendum, *nunc veniam.* Et ἄρτι ἀφικόμην *modo veni.* Quibus significant ἄρτι particulam futuro junctam non carere solœcismo, cæterum præterito & præsenti recte jungi. Fallitur interpres, qui vertit: *Iampridem enim solœcissare gestio.* quippe qui putarit σολοικιῶ hic desiderantis vim habere, & esse præsentis temporis, cum à themate σολοικίζω sit futurum Atticum. Secundam hujus futuri σολοικιεῖς infra videbis, dum in verbo διάφθορας referemus Moschopuli verba. Idem male credidit ἄρτι non posse jungi præsenti, quod tamen contendit ex Gaza probare. Is quidem ἄρτι πεποίηκε scribit dicendum, non negat tamen πάρτι etiam præsenti jungi. Alioqui parum Attice dixisset Plato in Critone ἄρτι ἦ ἥκεις ἢ πάλαι. Paria his Pollux & Suidas, quorum hic ἄρτι dicit ἐξ ὑστέρου significare, hoc est, modo, nuper, dicique de præterito, ut αὐτίκα de futuro. Ille ἄρτι, inquit, ὅ ἐστι πρὸ μικροῦ, καὶ νῦν δή· ὅ ἐστι ταυτόν. Quod igitur hic præcipimus de ἄρτι, idem infra repetemus in νῦν δή. Proinde αὐτίκα μάλα σολοικιῶ dicendum. Sic & *modo* futuro junctum invenies. Terent. Andria: *Modo sbo ut apparetur dicam, atque huc renuncio.* Vtriusque exemplum habes apud Aristophanem. In avibus: ὡς ἄρτι δύω τινὲ δεηθέτω ταύτῃ ἐγώ· καὶ τἄνομα ἅπασι παιδίοις νῦν δὴ ἐθέμην. Idem in pace: Γᾶν νῦν ἀνάσσειν οἷον ἄρτι μ' ἤρετο. Eustathius ad Iliad. α p. 75. male putavit ἤδη ἢ σολοικιᾶ hic legi. Τὸ ἦ ἤδη, inquit, κεῖται οὖν παλαιὸς τοῖς τε ἄλλοις χρόνοις συνεπιμερίζεται τῷ παραχρῆμα, ὡς ἐνταῦθα ἐν τῷ ἤδη γάρ ποτε ἐγώ. καὶ τῷ, σὺ ἤδη δύο γλυκεῖ ἔφθητο. τῷ ἐνεστῶτι, ὡς τὸ ἤδη γάρ μοι εἰκοστὸν ἔτος ἔστι. καὶ τῷ μέλλοντι, εἰ δὲ δοκεῖ ὁ Δημιανὸς εἰς τοῦτο ἀπαρέσκεσθαι, ὡς τὸ ἤδη λοίγια ἔργα πάσῃ ἤσῃ. εἰ δέ τινες τοῦτο ἄλλως χρήσουσιν, ἢ δὴ λοίγια ἔργα ἔσεσθαι τῷ, ὄντως δή. Idem alio loco: Καὶ τοῦτο ὀρθὸν, ὡς λοιπὸν ἐπιστρέψω τὸ Δημιάνειον σολοικισμὸν, τὸ λέγοντα ἤδη σολοικιῶ. qui locus etiam à Suida refertur, sed ab interprete Latino male ille Suidæ locus versus est & intellectus. Rectè Matthæus IX, 18: Ἄρτι ἐτελεύτησεν, modo defuncta est, jam obiit. Sic III, 15. XXVI, 53. Ioh. IX, 19, 25. XIII, 38. XVI, 12. Ἄρτι apud Latinos eleganter exprimitur per *tantum quod*, & *commodum.* quæ & ipsa futurum respuunt. Sueton. August. cap. 94: *Iuliam primum Marcello Octavia sororis suæ filio tantum quod puertitiam egressa, deinde ut is obiit M. Agrippæ nuptum dedit.* Idem 94: *Vectores nautasque de navi Alexandrina, qua tantum quod appulerat.* In Ner. cap. 6. *Nero natus est Antii* &c. XVIII *Kalendas Ianuarias tantum quod exoriente sole.* Vespas. c. 4. Cic. XV ad Atticum ep. 13. *Hæc cum scriberem tantum quod existimabam ad te orationem ejus perlatam.* Græv.

2 Ἆ μὴ οἶσθα, ἃ ἦ οἶσθα] Hunc locum exponit Thomas Magister: Ἆ μὴ ἃ δὲ μὴ εἶπε, ἀλλὰ πνὰ μὴ, πτα δὴ, εἰ ὁ Δημιανὸς λέγει. οὐκ οἶδα εἴτε παίζων,

οἶδα. Σο. εἰπὲ μόνον. Λυ. ἀλλὰ ἓ νῦν σολοίκισμά μοι, σὺ δ' οὐκ ἔγνως. Σο. πῶς γάρ, σὲ μηδὲν λέγοντ@; Λυ. ἐγὼ μὲν λέγω, καὶ στοικίζω, σὺ δ' οὐχ ἕπῃ τοῦτο φρῶν, ἐπεὶ [1]ὄφελον ἓ νῦν ἀνηλιθήσαι δυνήσῃ. Σο. θαυμαστὰ λέγεις, εἰ μὴ δυνήσομαι καθαμαρτεῖν σολοικισμόν. Λυ. καὶ πῶς ἂν δύναιο τοῦτ' ἔνα μαθητὴν, τοὺς τρεῖς ἀγνοήσας; Σο. τίνας τρεῖς; Λυ. [2]ὅλους δεκαγωνέους. Σο. ἐγὼ μὲν σε παίζειν δοκῶ. Λυ. ἐγὼ δὲ σε ἀγνοεῖν τὸν ἁμαρτάνοντα ἐν τοῖς λόγοις. Σο. καὶ πῶς ἂν τις μάθοι, μηδενὸς εἰρημένου; Λυ. λέλεκται, καὶ σολοίκισμα τετραπλῆ, σὺ δ' οὐκ ἔγνως.

noſti. *Sol.* Dic modo. *Lyc.* Sed & nunc ſolœciſmus à me commiſſus eſt, tu vero non cognoviſti. *Sol.* Nam quomodo cognoſcerem, cum tu nihil dicas? *Lyc.* Ego quidem dico, & ſolœciſſo: tu vero non aſſequeris iſtud facientem: utinam etiam nunc aſſequi poſſis. *Sol.* Mira dicis, ſi nequeam ſolœciſmum quis ſit intelligere. *Lyc.* Quo pacto unum intelligeres, quando jam tres non animadvertiſti? *Sol.* Quos tres? *Lyc.* Totos recens natos. *Sol.* Ego te quidem ludere puto. *Lyc.* At ego te ignorare eum qui in verbis peccat. *Sol.* Quomodo quis intelligat, quando nihil dictum eſt? *Lyc.* Dictus eſt, & ſolœciſmus jam quadrifariam commiſſus, tu vero non cogno-

εἶτα σαυδάζων. λέγεται γὰρ ἐν τῷ ἑπτέρῳ διδάσκαλ@. Ἔστιτε δὲ ἓ αὐτὸς ἃ μὲν προϊόντι ἐπιδεικνὺς χ' ἡδέως, ἃ δὲ ἓ παρεπιῶν· καὶ πάλιν ἐν Τίμωνι. Διδᾷς ἅπασι τοῖς διορθώσεις ἃ μὲν πέντε δραχμὰς, ἃ δὲ μνᾶν, ἃ δὲ ἡμιτάλαντον. ὁδὲ αὐτὸς ἔτ@ ἐξελέγχεται τοῦτο ἐν ψευδοσοφιστῇ αὐτῶ. Male legitur in editis ψευδολογιστῇ qui alterius dialogi index eſt. Hic vero Thomas duobus productis locis altero ex Rhetorum magiſtro, altero ex Timone docet Lucianum eo ipſo uſum, quod in Pſeudoſophiſta ſuo damnat. Nec reſpuunt alii. Herodianus in tertio ὧν μὲν ἐπιζυλὰς οἷς δὲ ὄβελα ἐνεσήλωσαν. Idem in v, ὃς μὲν ἀπέκτεινεν, ὃς δὲ ἐφυλάξατο. & in octavo: ἃ μὲν ἐπορώρυσσαν, ἃ δὲ κατεφρύσσαν. Ibidem in eodem: δένδρα πάντα ἐξέκοπτον, ἃ δὲ ἐνεπίμπρασαν. Ioſephus: ὃς μὲν πατρῷα φιλία προσῆλθ, ὃς δὲ τὸ αὐτῶ κλέ@. Polybius in primo: ὃς μὲν ἐπίτροπον, ὃς δὲ παράλυσιν αἰεί τ προσ᾽ χρείαν ἀναλήψεων. Apoſtolus ad Romanos IX: ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦ@, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. Et ad Timoth. καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. Ælianus: Οὓς δὲ ἀπέδοντο, ὃς δὲ ἀπέκτεινον. Græv.

1 Ὄφελον δυνήσῃ] Hic ruſtus Thomas: Ὄφελον ἀντὶ τοῦ εἴθε ὅπερ ἀεὶ ἐπιπλέον μὲν σωτάσσεται, ἃ παρηλλαγότα. οἷς τὸ, ὄφελον κατδθωθῆσαι ἀ ὁδὶ μι. Παρηλλαγότα δὲ οἷς τὸ παρὰ Θεολόγῳ· ὄφελόν γε μηδὲ λῶ πορεδρία. καὶ ἀπερισφάτῳ δὲ ὅτι ἀντὶ τοῦ εἴθε ἤμελλον πίθῃ. Ἡ ῥῆσις@ ἐν τῇ παρούσῃ, μόνη ἰδεῖν ὄφελον. quo ſignificat ὄφελον ſemper cum optativo jungi, quando ſignificet utinam & ponatur pro εἴθε, aut cum præterito, aut cum infinitivo, præſertim cum pro εἴθε ἤμελλον accipiatur. vide & Moſchopulum in collectione vocum Atticarum, qui pluribus hoc exemplis declarat. Vides igitur in ὄφελον δυνήσῃ ſolœciſmum, hic enim cum conjunctivo conjungitur. *Idem.*

2 Ὅλους ἀρτιγενείους] Id eſt, *omnes pubeſcentes*, cum ἀρτιγένητους *nuper natos, ſive recentes* dicere debuerit. quemadmodum ea voce utitur in Alexandro, φέρων, inquit, ἅμα ἓ τὸ ἀρτιγένητον Ἀσκληπιόν. Idem in Deorum dialogis: αὐτίκα τ ἓ σὺ βρέφ@ αὐτὸς ἀρτιγένητον. pro quo alibi νεογνὸν, & ἀρτίτοκον dicit, de furto

Mer-

[1]μέγα ἂν ἆθλον κατέπραξας ἂν ἄνωθεν ἔγνως. Σο. ἦ μέγα μὲ, ἀναγκαῖον ἦ τῷ ὁμολογήσαντι. Λυ. ἀλλ' οὐδὲ νῦν ἔγνως. Σο. πότε νυν; Λυ. ὅτε τὸ ἆθλον ἔφην σε κομιεῖσθαι. Σο. οὐκ οἶδα ὅ, τι λέγεις. Λυ. ὀρθῶς ἔφης, οὐ γὰρ οἶσθα. καὶ τοιοῦτό γε ἐς τὸ ἔμπροσθεν, οὐ γὰρ ἐβούλεις ἐπαΐειν. [2]σωφρονῶν ἂν εἴποις βουλήσεως. Σο. ἀλλ' ἐγὼ βούλομαι· σὺ δ' οὐδὲν εἰπὰς ἂν ὠφροπροσωπολοιδόρησον λέγων. Λυ. τὸ γὰρ νῦν ῥηθὲν μικρόν τί σοι φαίνεται κακὸν εἶναι; ὅμως ἦ ἀνηλγήθησον αὐτὸς, ἐπεὶ οὐκ ἔμοιγε συμφαίνει.

gnovisti. Magnum igitur præmium confecturus fueras, si cognosses. *Sol.* Non magnū quidem, sed necessarium confitenti. *Lyc.* Sed neque nunc cognovisti: *Sol.* Quando nunc? *Lyc.* Quando præmium confeciſſe te dixi. *Sol.* Non intelligo quid dicas. *Lyc.* Recte dicis, neque enim intelligis. Ac procede sane in anteriorem partem, non enim vis assequi. Intelligam enim si modo volueris. *Sol.* At ego volo: tu vero nihil dixisti eorum quæ homines solent cùm solœciſmum faciunt. *Lyc.* An tibi hoc quod modo dictum eſt, parvum aliquod malorum videtur esse? Sed tamen sequere denuo, quoniam non animadvertisti

Mercurii adhuc infantis agens, qui cum id ætatis esset fertur etiam testudinem, id est chelyn fabricatus in cunis, de qua Aratus:

Καὶ χέλυς ἦτ' ὀλίγη, πλωὸς δ' ἐς ἴπα καὶ παρὲκ λίκνου
Ἑρμείας ἐτόρησεν.

Vbi recte vertit Cicero:

Inde fides leviter posita & connexa videtur
Mercurius parvis manibus quam dicitur olim
In cunis fabricatus.

Sic enim legendum. vulgo ἀπροσδυσοτόσως *in fimis fabricatus*. Appianus in Libyca historia: διέπλωσεν ἐς Σικελίαν ἔχων ἀμφ' ἑαυτὸν ἀξιολογωτάτους ἐπιλέκτους τετρακοσίους. ubi ἀξιολογώτατους non potuisset dicere. *Grav.*

1 Μέγα ἂν ἆθλον κατέπραξας ἂν] Hic μεγαν ἆθλον dicendum fuit, masculino genere. Proprie igitur Lucianus, ἆθλόν τινα τοῦτον τῷ βασιλεῖ ἐπιτελῶν. Idem in fugitivis: Τετραπαιδέκατον γὰρ ἆθλον οἶμαι τοῦτον ἐμοὶ μικρὸν ἐπιλείσειν. Et in Deorum judicio: τῶν δ' ἀγώνων τὸ ἆθλον εἶσιν ἀναγκαιότατον. Vbi legendum: τὸ ἆθλον, ut præmium significet. Idem in Gymnasiis recte τὰ ἆθλα διώκειν τὸ ἀναιρεῖσθαι. Et in Saturnalibus: καὶ ἆθλα ἀναιρεῖσθαι τὰ ἀλόντα. Quod autem Lucianus ἆθλα ἀναιρεῖσθαι dixit, id Plato in secundo de legibus φέρειν νικητήρια, accipere præmia. Ἆθλα, βραβεῖα, ἀριστεῖα, γέρα, ἐπίχειρα, ἐπαθλα & νικητήρια idem significant propemodum. Demosthenes in epistola ad Athenienses de Lycurgi liberis: καὶ μὴ γήρας ᾧ φυγὴν ἐπίχειρα τῶν ὑπὲρ ὑμῶν πεπονημένων ἔχων. Ammonius: ἆθλον, inquit, & ἆθλον διαφέρ. ἀρχαϊκῶς μὲν γὰρ τὰ ἀγῶνα δηλοῖ, ἀδιτέρως δὲ τὸ ἐπαθλον. Paria his scribunt Moschopulus & Thucydidis interpres ἀνώνυμος. ἆθλον, inquit Moschopulus, τὸ βραβεῖον, ἆθλον δὲ ὁ ἀγών. Idem.

2 Σωφρονῶν ἂν εἶσφ βουλήσεως] *Intellexisses utique, siquidem voluisses.* Sic interpretare. Vt σωφρονῶν dictum inusitate, pro quo Atticus dixisset σωφρονεῖς ἄν. Medius scilicet aoristus pro activo. Micyllus tamen σωφρονῶν putavit esse futuri activi primam personam, & in εἶσφ βουλήσεως verbo optandi modo junctō solœciſmum esse. forte non male. Nam εἶσφ indicativo junctum omnino usitatius est. *Idem.*

1 Ἀλ-

μήτε. Σο. μὴ τὰς Θεὰς ἐκ ἴσχε. Λυ. ἀλλὰ μὲν μεθῆκα θεῖν λαγὼ πεχῇ, ἆρ' παρῆξας; ἀλλὰ ἐ

tisti cursu digredientem. *Sol.* Ita per Deos, ego quidem non. *Lyc.* At vero dimisi currere leporem celeriter. Num præteriisti? sed

1 Ἀλλὰ μὲν μεθῆκα θεῖν λαγὼ] De hoc accusativo Atheneus lib. IX, p. 400. Τρύφων δέ φησι, τὸ λαγὼν ὅτι αἰτιατικῆς ἐν Δαναΐσιν Αἰσχυλίνου ἐξυπόνως, καὶ μὴ τὸν λέγε. Λύσας ἴσως ἂν τὸν λαγὼν σωσαιπάσεσιν ἡμῶν· καὶ ἐν Δαιτάλεῦσιν. Ὑπὸ πολλὰ πόλλων τὸν λαγὼν ὀφθήσομαι. Ξενοφῶν δ' ἐν Κυνηγετικῷ χωρὶς τοῦ λαγῶ περισπωμένως, ἐπεὶ τὸ καθ' ἡμᾶς ἐστι λαγός. Ὥσπερ γὰρ ναὸν λαγόντων ἡμῶν ἐκεῖνοι φασι ναόν, καὶ λαὸν λεών, ἕτω λαγὸν ὀνομαζόντων ἐκεῖνοι λαγὼν ἐρῶσι. τῇ δὲ τὸν λαγὸν ἐνικὴ αἰτιατικὴ ἀκόλουθος ἐστιν ἡ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἀμύκλῳ Σατυρικῷ πλουσιωτικὴ ὀνομαστική·

Γέρανοι, κορῶναι, γλαῦκες, ἴκτινοι, λαγοί.

Τῇ δὲ λαγὼν ἡ διὰ τοῦ ω παραπλησίως φορτικῶς ὀρθοεπούμενον, λαγὼ παρ' Εὐπόλιδι ἐν Κόλαξιν ἵνα μὴ παρὰ μὴ βατίδος ἐ λαγῶ, καὶ γυναῖκας εἰλιποδεῖς. εἰσί δ' οἱ ἐ ταῦτ' ἀλόγως χ τὸ τελευτῶσιν συλλαβὴν περισπωμένως φορτικῶς. δεῖ δὲ ὀξυτονεῖν τὸ λέξιν. ἐπεὶ δὲ τὰ εἰς ος λήγοντα τὸ ὀνομάτων ὁμότονά ἐστι, κἂν μεταληφθῇ εἰς τὸ ω παρ' Ἀττικοῖς, ναὸς, καὶ ναός, κάλως, καὶ κάλως. ἔτως δ' ἐχρήσατο τῷ ὀνόματι ἐ Ἐπιχάρμῳ καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ὁ τὸν Εἰλωτας ποιήσας, εἶτα ἐστι τὸ μὴ ἰαχὴν λαγός.

Λαγὸν ταρήξας φεύγει τὸ θαλάσσιον.

Τὸ δὲ λαγὼς Ἀττικόν. λέγουσι δὲ ἐ Ἀττικοὶ λαγοί. ὡς Σοφοκλῆς·

Γέρανοι, κορῶναι, γλαῦκες, ἴκτινοι, λαγοί.

Τὸ μὴ τοῦ ἐπὶ τῶν λαγωὸν, εἰ μὴ ἐστιν Ἰωνικὸν πλεονάζῃ τὸ ω. εἰ δὲ Ἀττικὸν τὸ ο. Typhon inquit: Aristophanes in Danaidibus τὸ λαγὼν accusandi casu acuto notavit accentu, addita ν littera. Sic pedicu solutum fortassis leporem nobiscum ille rapiet. Idem in Epulonibus: Perii dum leporem vello, me quisquam adspiciet. Xenophon libro de venatione λαγῶ dixit absque ν, accentu circumflexo. Nos enim λαγὸς nominandi casu dicimus, & accusandi casu λαγὸν, veluti ναὸν, λαὸν, quod Athenienses λαγῶν, ναῶν, λεῶν, cum ω. Accusativo singulari λαγὸν respondet apud Sophoclem in Amycle Satyrico nominativus pluralis λαγοί· Grues, cornices, noctuæ, milvi, lepores. Accusativo vero singulari λαγῶν pluralis nominativus λαγὼ scriptus per ω apud Eupolidem in Assentatoribus: Vbi aderant raiæ, lepores & famina inflexis pedibus incedentes. Quidam prater rationem horum ultimam syllabam cum accentu circumflexo proferunt. Nam cum accentu acuto dictio pronuntianda est, quandoquidem qua vocabula in ος finiunt, etiamsi ab Atticis in ω mutentur, retinent tamen eandem accentum, ut ναὸς κελὸς, ναὸς κελώς. Sic Herodotus videlicet usus est hoc nomine, sic Epicharmus & qui Eilotas composuit. Ionicum est λαγος. Vt λαγὸν, id est, leporem turbatum ferit. Et λαγὸν (h. e. leporem) marinum edit. λαγὼς quidem cum ω Atticum est, quamvis & interdum Attici λαγὸς per ο dicunt, ut Sophocles: Grues, cornices, milvi, lepores. Quod vero dicunt πῶγε λαγωὸν, id est, timidum leporem, si Ionicum est redundat ω, sin Atticum redundat ο. Ex quo loco discimus Atticos dixisse λαγὼν in quarto casu, non λαγὼ, ut hic Lucianus. qui & de domo sua: ἀνέχων τὸν λαγῶν. Herodotus λαγὸν μεχανησάμενος. Ibid. διώξαντα τὸν λαγὸν κύρμα. Idem in Polyhymnia: ἵππος γὰρ ἔτεκε τὸν λαγον. Herodotus in Thalia etiam λαγωὸς dixit, & in Melpomene λαγὸν in accusativo. Quod autem Athenæus recte observavit Xenophontem τὸν λαγὸν dixisse docent loca subjecta ex venatione: ὅταν δὲ δεῖ αὐτὸν ὦσαι τὸν λαγόν. Ibidem ἐστι δὲ ἐ ἀνὴρ τῶν διώκοντα τὸν λαγὸν ἄγειν δεῖν κυνῶν. Et in primo institutionis Cyri: Πρὸς δ' αὐτὸν λαγόν. Et in secundo: Αὖτος δὲ ἐπιπάμενος αἴσσοι ὡς κατιδὼν τὸν λαγόν. Quæ omnia loca circumflectenda erunt contra fidem exemplarium si Athenæo credimus. Videtur etiam Lucianus in θεῖν pro θέειν ἰωνοσολοικίζειν. Libanius certe in ἀντιμ-

πω ἔξεστιν ἰδεῖν τ λαγώ. εἰ δ μή; πολλοὶ ἐνυόμβροι λαγὼ λήσουσι σε ὦ σολοικισμοῦ πεσόντες. Σο. ὐ λήσουσι. Λυ. καὶ μὲν ἴλαθόν γε. Σο. θαυμασιὰ λέγεις. Λυ. σὺ δ ὑπὲρ τ ἄγαν παιδείας διέφθορας, ὥς τι μηδ' αὐτὸ τοῦτο σολοικίζον-

sed & nunc licet videre leporem. Si vero non, multi inde lepores facti latebunt te in solœcismo jacentes. *Sol.* Non latebunt. *Lyc.* At vero latuerunt certe. *Sol.* Mira dicis. *Lyc.* Tu vero præ nimia eruditione corruptus es, ut neque ipsum hoc solœcissantes intelli-

τας ἀνθρώπους; inquit, περιδίεσιν ἄνω & κάτω. Et Gregorius Theologus in priore in Iulianum invectiva, διὰ τ ἀγροικίας διέσιν βοῶντες & λέγοντες Χριστιανοί. Cæterum pro ἄρα παρῆκας; lege ex MS. Codice, cujus excerpta in meas manus pervenerunt postquam hæ notæ typis fuerunt descriptæ: ἄρα παρῆκεν. Sane præteriit. *Grav.*

1 Πολλοὶ ἐνυόμβροι λαγώ] Hic λαγὼ dixisset Sophocles ut vidimus supra. Licet Pausanias λαγὼ & ἴλαφοι, & οἱ λαγὼ εἰσὶ λύκοι, & Xenophon etiam λαγὼ dixit in primo institutionis Cyri: Καὶ ὡς δὲ οἷα χωρία φύγοιεν αἱρέντας οἱ λαγὼ ἐν τούτοις τὰ δίκτυα δυσέκβατα εἰσπεπάγωσι ἵνα ἐν τῷ σφόδρα φύγοιεν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐμπίπτων εἰς δν. Quæ male sic vertunt: *In quæ venatoribus capiuntur. Hic casses visu difficiles tetendisse, quo in vehementi cursu ipse seipsum incidens convinceret.* Sed quis hæc intelligit? Vertè: *Quæque ad loca lepores fugere instituerint, in eis latentia retia intendebas, ut rapido cursu ipse se in retia indueret.* Dicimus enim φύγοιεν αἰεὶ μὴ profugam adorno, meditor. *Idem.*

2 Σὺ δ ὑπὲρ τ ἄγαν παιδείας διέφθορας] *Corruptus es vel peristi.* passive. cum tamen hoc verbum proprie perditi significet. Sic sane docuit Moschopulus: διέφθορε ἦδος τὸ διαφθεῖρον, ἀντὶ τοῦ διαφθαρμένον. Ἀριστοφάνης ἐν Κώραις· διέφθορε τὸ ὄρεκον. Μένανδρος Ἀδελφοῖς· εἰ δ' ἔστ τ κόρῃ διέφθορεν. Ὁμήρου φρένας ἠὲ διέφθορε, (id est, διαφθείρης τὰς σαυτοῦ φρένας) ὅθεν εἰ διέφθορεν αἰεὶ μὲ ἔπεσι δεῖξαι τυχὼν σολοικιεῖς. Phrynichus: Διέφθορεν αἷμα τ ἀμαθῶν τινες ἀντὶ τοῦ ἐφθάρη ἔτυ σολοικίζοντες. δέον λέγειν διεφθαρμένον αἷμα. Τὸ γὰρ διέφθορε, διέφθειρεν. Ammonius ferme eadem omnia. Non satis igitur Attice Plutarchus in præceptis Politicis: Ἀφιλοῦσι κολυ τὸ διεφθορὸς αἷμα. Idem in præceptis valetudinis: Τοῖς μὴ κακοχύμοις μηδὲ διεφθορόσι φλέγμα & χολὴν πυεῖ. Idem in libello εἰ σπουδαῖος πολιτικὸς. Διεφθορότι τελείως ὑπὸ ἀργίας. Etiam in Phocione: Ἡ Κάτωνος ἀργαιοτροπία ἐπιχωριάσασα βίοις διεφθορόσι. Iosephus V Orig. μέλα δίδωσι διεφθορὸς ἦθη. *Corruptum lac.* Synesius: Ἡν μὲν κρίνωσιν οἱ διεφθορότες τ δίκαιον, εἰ μὴ judicent qui corruptis sunt judicis. Audiamus nunc Thomam Magistrum qui in diversa est sententia: Διέφθορεν, inquit, ἀντὶ τοῦ διεφθάρη. Λευκιανὸς ἐν τῷ Ἡρακλέους & Ἀνταίου διαλόγῳ· Γῆ δ' ἀμφοῖν διεφθορεν τὸ σῶμα. ἄπαξ δὲ ἀντὶ τοῦ ἑτέρου. Σοφοκλῆς ἐν Ἠλέκτρᾳ· τὸν ὅσους τὰ μὴ & τοὺς ἀπόντας ἐλπὶς διέφθορεν, ἔστ δὲ & ὁ παραπείσμονος. ἐν χρήσει. Ἀριστείδης ἐν Παναθηναϊκῷ· Ἡ πῶς δεῖ Ἀθηναίους εἶναι διεφθαρκότας Iosephus. ἦν δὲ αὐτοῖς & τὸ διεφθορότων δεῖν ὀφθαλμὸς συωχμοσμένος. id est, captus oculis. Cleomedes lib. 2. Κυκλικῆς θεωρίας· τὸ χρῶ τ ἡμιωλίαν αὐτῷ διεφθορότα passive. Vtraque significatione utitur Philostratus. In Critia: Τῶν Θεσπαλίας & τ ἐκείνῃ ὁμιλίας διεφθαρμένων αὐτόν. id est, corruptum esse. Idem in Scopeliano: ὀκτὼ τούτοις λίθους βάλλεσθαι ὡς διεφθορότας αὐτῷ τ υἱόν. *Iussit Rhetorum imagines lapidibus peti propterea quod sibi filium perdidissent.* Idem in Polemone: φορεῖδιον δ' ὁτου ποτὲ διεφθορέναι ἤδη αὐτῷ τ ἅρμα. Et in eodem: Ὁ τόμος ὁ τῶν μειρακίων Οὐάρων, διεφθορὸς ὑπὸ τ πολέμων. Lucianus in Nigrino: ἀκούων διεφθορότων ἀσμάτων. quod active & passive potest accipi *audiens corruptas cantilenas, aut corrumpentes.* Idem.

ἐις καπανοῆσαι. ¹ ἡ γὰρ αὐθόσιτις αὐτὴ τὸ πινὰ. Σο. παῦε μὲ ἐκ εἰδὰ πῶς λέγεις· ἐγὼ ἤ πολλὰς ἤδη σολοικίζοντας κατέσησα. Αν. καίμὲ τοίνυν ἔσῃ τότε, ²ὅταν τί τῶν παιδίων ψιλὴ τὰς τίτθας θηλαζόντων. ἢ εἰ ἡ νιὼ ἔγνως σολοικίζοντά με, ³ἠδὲ αὐξάνοντα παιδία σολοικισμὸν ποιήσῃ τῷ μηδὲν εἰδότι.

telligere possis. Deest enim ipsi distributiva vox τινά. Sol. Hæc quidem non intelligo quo pacto dicas: ego vero multos jam solœcissantes perspexi. Lyc. Et me igitur scies tunc, quando puer quispiam eris, eorum videlicet qui mammam adhuc sugunt. Aut si nunc non cognovisti solœcissantem me, neque crescentes pueruli solœcismum facient nihil intelligenti.

1 Οὐ γὰρ αὐθόσιτις αὐτὴ τὸ τίνα] Eundem habet intellectum quem his verbis expressit Ammonius: διάφορα μὲν γὰρ ὑφ' ἑτέρου, διάφορα δὲ τὸ ἕτερον, ut τὸ τίνα & τὸ ἕτερον idem significet. Nimirum διάφορος cum activum proprie sit exigere post se accusativum. Interpres τὸ τίνα putat referendum ad λαγώ. Græv.

2 Ὅταν τι τῶν παιδίων ψιλὴ τὰς τίτθας θηλαζόντων] Hoc est, *nutrices lactentium* ut solœcismo solœcismum explicemus. Audiamus nunc Thomam & Moschopulum quorum hæc sunt verba: Θηλάζῃ τὸ θῆλυ μεταληπτικῶς ἀντὶ τοῦ, καὶ θηλάζουσα τὸ τεχθέντα ἀμεταβάτως. *Lactat mulier quos peperit & lactent nati absolute.* Attice igitur Ælianus XIII, 1: Ἡ θεῖσα τῷ βρέφει θήλασιν αὐτό. *Delectata infante ubera exhibuit.* Et Philostratus Sophista in imaginibus, λέγεται ἓν τοῖς τῶ θηλῶντι θηλάζειν τε αὐτὸν ἀντὶ τοῦ ἔτεκε. Et Lysias: Ἐπαιδοποιήσατο ὑμῖν ἡ μήτηρ αὐτὸ ἐθήλαζεν. Recte habet & illud in hymnis Davidis: ἐκ γόματος νηπίων & θηλαζόντων. *Ex ore infantium & lactentium.* Nec illud male in sacris codicibus: Οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις. Cum illo μακρηγορίᾳ αἱ φύσει & κοιλίαι αἱ ἐκ γῆς ἐθρέψαντο, καὶ μαστοὶ οἱ ἐκ θηλάσαν. Contra illud Luciani præceptum vero facit: Μακρηγορία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε & μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. Dic igitur τὸ ἐκ τῶν τίτθας θηλαζόντων non autem ταῖς τίτθαις auctoritatem secutus Luciani in Antiocho: Τὸ δὲ ἕτερον, inquit, ἐκ τοῦ ἵππου θηλάζει εἰς τὸ πολικὸν τρόπον. De Hippocentauro agens pullorum instar sugente. Male Plutarchus in Romulo matrem aut nutricem θηλαζοδόκλωνα vocat, & pueri θηλάζοντες ὠφθησαν τὸ θήλεον. Galenus ὑγιεινῶν primo: Ἀφροδισίων τε παντάπασιν ἀπέχεσθαι πελάσωσι τὰς θηλαζούσας παιδία γυναῖκας. Idem eodem in loco: ἄγωγε συμβαλλόμενος ἂν εἰ κυήσειεν ἡ θηλάζουσα τὸ παιδίον. Suidas de hac voce paulo aliter: Θηλάζειν ἐπεργητικῶς ἡμεῖς διπλασιαζόμενα τῷ ῥήματι ὅτι τὸ παιδίον τὸ θηλάζοντον. Ausius δὲ παθητικῶς ὅτι γυνὴ τὸ παρεχέσης γάλα. Attice igitur Lysias in supra posito exemplo. Interpres hic à vero longissime aberravit. *Idem.*

3 Οὐδὲ αὐξάνοντα παιδία σολοικισμὸν ποιήσῃ] Carpit hic eos Lucianus, qui verbo αὐξάνω utuntur pro αὐξάνομαι, vel αὔξομαι. Et sane apud idoneos auctores, Aristotelem, Theophrastum, Platonem, Demosthenem, Isocratem, Xenophontem, Thucydidem, Philostratum, Lucianum verbum αὐξάνω in notione passiva, ut loquuntur, nusquam invenitur. Active vero nonnunquam. Plato in Timæo: Σπείρας & φυτεύσας ἐμῷ & ἐγὼ παραδίδωμι. Τὸ ἡλικιῶν ὑμεῖς ἀθανάτου θνητὸν περισπαίροντες ἀπεργάζεσθε ζῶα & ἐμφύτοντα πόλιν δίκασθε. Cicero eleganissime vertit in libro de universo ut omnia: *Quorum vobis inditum statusque traditur. Vos autem ad id quod erit immortale partem aliquam mortalem. Ita orientur animantes, quas & vivos alatis, & consumtos suis recipiatis.* Sed pro *statu* in hoc loco legendum est *satus*. Nec enim rationem & conditionem harum rerum tradit, sed originem & causas originum. Et fidelegendum esse ex Græco fonte constat, ubi σπορὰς legitur, quod Cicero *satus* vertit. Hac voce vero Cicero & alibi utitur. In eodem fragmento, & eodem cap. II, pau-

60 2

Δι. ἀληθῆ λέγεις. Λυ. ἢ μὴν εἰ ταῦτα ἀγνοήσομεν, ἴσθι γνωσόμεθα τὸ ἐμαυτῶν, ἐπεὶ ἐκ τοῦδε σολοικισθὲν ἀπέφυγέ σε. [1] μὴ τοίνυν ἔτι

genti. *Sol.* Vera dicis. *Lyc.* Atqui si hæc ignorabimus, nihil cognoscemus nostrorum propriorum: quoniam & hic solœcismus quem nunc feci, fefellit te. Ne igitur di-

paulo ante: *Sic igitur, ut ab his traditum est, horum Deorum ortus habeatur, atque dicatur, ut Oceanum salaciamque Cali satu, Terraque conceptu generatos editosque memoremus.* Ibid. *Hæc vos qui Deorum satu orti estis attendite.* Tuscul. quæst. lib. II: *Cultura animi Philosophia est, qua extrahit vitia radicitus & præparat animos ad satus accipiendos.* Idem de senectute: *Quid ego vitium ortus, satus, incrementa commemorem?* Sed redeamus in orbitam. Scriptor incertus apud Stobæum: αὐξάνειν δὲ οἶσιν. Nam illud Euripidis apud Stobæum: καὶ σὺ θρεπτὸς μήποτ' αὐξάνειν σόλῳ, alibi apud eundem legitur castigatius αὔξειν ἐν σόλῳ. Est tamen alius locus Euripidis, in quo active capitur. In supplicibus: πωλίμους τ' αὐξάνουσ' ἀγὼν δίκης. Et in illo Zoroastri: μὴ σύγε αὔξαι πλὼ εἰναερίην. Synesius ὡς φαλάκρας passive dixit: ὅπη τρίχες κἂν τοῖς ζῶσιν ἧσι νεκρὸν, ἀλλ' ὅπη τεθνεώτων αὔξουσι, id est, crescunt. Active autem, ἐπ' ἐμοὶ μὲν ἂν αὐξήσειεν ὑμῖν ἐν τῇ σόλῳ τὸν τῶν ἐξωλεστάτων καταλογον. Synesius idem ὡς πρωτοίας· αὔξειν δὲ ἅπαν ἀναγκαῖον τὸ τιμιώτερον, καὶ ἔρβειν ἀναγκαῖον τὸ ἀμελέστερον. Ratione autem caret quod illud Sophoclis in Traginiis. Τὸν Καδμογενῆ τρέφοι', τόδ' αὔξοι βίοτος ἀκόπονον. Id est, *Herculem alit & auget industria*, Interpres Græcus ita interpretatur αὔξοι ἀντὶ τοῦ αὔξειν. Condonandum autem est reverentiæ sacræ scripturæ, quæ his superstitiosis Grammaticorum & Atticorum legibus semper soluta fuit. Magnus Erasmus in illud Apostoli scribens quarti ad Ephesios: Αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, negat verbum αὐξάνω aliam habere significationem quam neutralem. Sed præter superius à me adducta, hic producam unum locum, ubi citra controversiam bis capitur active. Is est in prioris ad Corinthios capite tertio: Ἀπολλὼς ἐπότισεν ἀλλ' ὁ Θεὸς ηὔξανεν, ὥστε ἔτι ὁ φυτεύων ἐστί τι, ἔτε ὁ ποτίζων, ἀλλὰ ὁ αὐξάνων Θεός. In iis vero omnibus, quæ subjiciemus exemplis passive capitur. Matth. VI, 28. Luc. I, 80. & XIII, 19. Act. VI, 7. VII, 17. XII, 20. Ioh. III, 30. Coloss. II, 19. I Thess. I, 3. Petrus II ep. cap. ult. αὐξάνετε ἐν χάριτι & γνώσει τοῦ Κυρίου. Iosephus in quarto antiquitatum: Πολλῷ μᾶλλον αὔξειν καὶ φύειν. Thomas Magister sentiens cum Ecclesiasticis scriptoribus dissentit à Luciano, quem operæ pretium est audire. Τὸ αὔξειν, inquit, ὅτι συνεχτικὸν, οἷον αὔξει ὁ Ἥλιος, καὶ ὑγρότης τὰ φυτὰ. Δημοσθένης δὲ τοῦ ὠθεῖ σημαίνει. Τὰς δυσβάτους τῶν παρῶν διεξιέναι, ταύτας αὔξειν, μὴ τὸν ὄντων εἶναι. Καὶ αὔξει ἀντὶ τοῦ αὐξάνει. Ἀ[2]ριστείδης δὲ τοῦ εἰς Ῥόδιλλον. Ἀπλῶς δὲ εἰκότως ηὔξησεν ἡ ἀρχή. αὐξάνει ὅτι παρηπικῶς τηρεῖται, καὶ αὐξάνει τὰ φυτὰ, οἷον αὔξησιν δέχεται & αὐξάνομαι ὅτι τῷ αὐτῷ σημαίνομεν. Ὁ αὐτὸς Δημοσθένης δὲ τοῦ αὐτῷ λόγῳ. Οὐκοῦν ἐπίηε & ἡ πατρὶς ηὐξάνετο. Hic docet αὔξειν esse augere, facere ut aliquid crescat; interdum tamen accipi pro crescere, quod unico ex Aristide exemplo probat. Αὐξάνειν verò accipi passivè pro crescere, quamvis etiam in illa notione legatur αὐξάνομαι. Hæc quidem Thomæ sententia. Tu verò, quisquis Atticus esse voles, activè dicas αὔξω, & αὐξάνω, passivè verò αὔξομαι & αὐξάνομαι, tametsi elegantissimus scriptor Iosephus in secundo ἀρχαιολογίας passivè dixerit & αὔξοντες τὰ παιδία. Et eodem capite activè: ἡ εἰκὼν αὔξουσι δυσαιμονίαν. Et in Octavo Ἀλαστόρας rursus passivè: φιλαδελφότατον τῶν ἀδελφῶν. passivè. Nec nobis obstare debet unius Aristidis exemplum à Thoma adductum. *Grav.*

1 Μὴ τοίνυν ἔτι λέγειν] Pro μὴ λέγε. Lucianus in amoribus: Σὺ δ' ἡμῖν τὰ πάλαι καλὰ ἐκ τραγικῆς παραίνει. pro παραινῶ. Poetas hoc & legum latoribus familiare, haut scio an barbarum in prosa. *Idem.*

2 Πα-

λέγειν, ὡς ἱκανὸς εἴ κολάζειν τὸν σολοικίζοντα, καὶ αὐτὸς μὴ σολοικίζειν, κἀγὼ μὲν οὖν, Σωκράτης ἦ ὁ κατὰ Μόψον, ᾧ συνεγιγόμεθα ἐν Αἰγύπτῳ, τὸ τοιοῦτον ἐλεγεν ἀνεπιχθόνως, καὶ οὐκ ἄλεγε τὸν ἁμαρτάνοντα. ἕως μὲν τοι γε τὸν ἐρωτήσοντα [1] πηνίκα ἔξεισι, τίς γὰρ ἂν, ἔφη, ἀπεκρίθη σοι ταῦτα τὴν σήμερον, ὡς ἐξιών; ἕτερος ἦ Φάσων [2] ἱκανὸς

dixeris amplius te posse deprehendere solœcissantem, & ipsum solœcismum non committere. Atque ego quidem hoc pacto. Socrates autem qui à Mopso genus ducebat, cum quo in Ægypto versatus sum, hujusmodi dicere solebat citra invidiam, neque aperte coarguebat eum qui sic peccasset: verum ad eum qui interrogabat, πηνίκα ἔξεισι? Quis enim, inquit, responderit tibi de hodierna die tanquam exiens? Alio autē dicente, ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῷα.

Quo-

1 Πηνίκα ἔξεισι] Hic solœcismus in hoc vertitur, quod πηνίκα posuerit, pro *quando* vel *quo tempore*, cum Atticis significet tantum *qua hora?* Docet Suidas: Πηνίκα ἐστὶν ὥρας τῆς ἡμέρας, ἀντὶ τοῦ ὁποία ὥρα ἐστὶ τῆς ἡμέρας. ὥρας γὰρ ἐξήταζον οἱ καιρός. Πηνίκα ἦ ἐξώρμησε τὴν νυκτός. Τὸ δὲ ἀνταποδίκων, ὁπηνίκα· μικρὸν τι μὴ μεσημβρίαν. Τὸ δὲ· Πηνίκα ἄπ' ἀπώλετο, ἀττικῶν ἐδὲ ἀρχαϊκόν, οὐδ' ἀκριβές. ἔστι δὲ ἀντὶ τοῦ πότε δήτα. παρέλκει γὰρ τὸ ἄττα. ἐπεὶ ἔστι τὸ τινὰ σημαῖνον. ἔστι τὸ ἄπινα. οὐδὲν γὰρ τούτων ἁρμόζει τῷ ὁπηνίκα. Sic hic locus legendus. ex scholiaste Aristophanis, cujus hæc sunt verba: ποία ἐστὶν ὥρα τῆς ἡμέρας. τοῦτο δὲ δηλοῖ ὥρας ἐξήταζον οἱ καιροί. Sic enim legendum ex Suida, non δικαίους. Apud Suidam vero male legitur ἐζήτουν pro ἐξήταζον. Sed alia quoque in hoc loco restituta sunt. Interpres vero Suidæ hic nihil vidit, & varie hallucinatur. Sic autem hic locus est vertendus: Πηνίκα ἐστὶν ὥρα τῆς ἡμέρας, dicitur pro ποία ὥρα ἐστὶ τῆς ἡμέρας; (h. e. *quota est hora diei?*) *Horas enim sic explorabant non tempora. Quota vero noctis hora egressus est? Quod vero huic respondet est* ὁπηνίκα. (id est, *illa hora,*) *paulo post meridiem. Illud vero:* Πηνίκα ἄττα ἀπώλετο, (*quando periit?*) *neque Atticum est, neque obsoletum, neque rectum. Est vero dictum pro* ποῖα δήτα, *quando. Abundat autem illud* ἄττα. *Quia neque* τινὰ *significat, neque* ἄτινα. *Nihil enim horum quadrat ad vocem* ὁπηνίκα. In eadem sententia est Thomas Magister: Πηνίκα, inquit, μὴ ἔχῃς ὅπῃ χρήσῃ. Ἐστὶ γὰρ ὥρας δηλωτικόν. Εἰπὼν δέ τινες, πηνίκα ἀποδημήσεις; ἐὰν εἴπῃς μοι δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἢ ὀρθῶς ἐρεῖς. Οὕτω γὰρ ὡς ἐρωτῶν εὑρήσεις παρὰ πᾶσι τοῖς δοκίμοις. ἀσυμφώνως δὲ τὸ πηνικαῦτα ἢ τὸ πηνικάδε, καὶ πηνίκα λέγα. Πλάτων δὲ ἐν Κρίτωνι· Τί πηνικάδε ἥκεις ἃ Κρίτων; ἢ σὲ ὀρῶ ἔτι ὄντα; Κριτ. πάνυ μὲν οὖν. Σωκρ. πηνίκα μάλιστα; Κριτ. Ὄρθρος βαθύς. Καὶ αὖθις ἐν Φαίδωνι. Μὰ αὔριον πηνικάδε καίτοι ἥ ἀνθρωπος ἀδίκ. Hunc Platonis locum imitatus est Aristides in legatione ad Achillem: Τί κωλύει ἡμᾶς αὔριον καὶ δεῦρο πηνικάδε; Id. est, *Cras hac hora.* Phrynichus fere eadem omnia: Πηνίκα, inquit, μὴ εἴπῃς ἀντὶ τοῦ πότε. ἔστι γὰρ ὥρας δηλωτικόν· εἶτον εἰπόντος τινός· πηνίκα ἀποδημήσεις; ἐὰν εἴπῃς ἐμοὶ ἢ σοὶ μεσημβρίαν ἢ ὀρθῶς ἐρεῖς. Male vir doctissimus Ioannes Nunnesius πρὸς exponit hic *horas anni*, & per eas quatuor anni tempora intelligit, cum de partibus diei, ut & ex Suida, & ex subjecta responsione apud Phrynichum apparet, sint capienda. Recte igitur Philostratus Atticorum canon in vita Polemonis: Ἤρετό ὁ παντεπιδέτωρ τὸ ὑποκριτὴν πηνίκα εἴη ὅτε τὰ σκιώδη ἀλᾶται, τὰ δὲ εἰρήνης, ὡς μεσημβρία τυγχάνοι ἔσα. Attice etiam dixit Lucianus in Gallo: Καὶ πηνίκα ἀναλήψεσθε δῆτα. Et Aristophanes in Avibus: Πηνίκα ἐστὶ κἄστ' ἡμέρας; ὁπηνίκα· μικρόν τι μὴ μεσημβρίαν. *Quota est hora diei? Ea, paulo post meridiem.* Pro ὅτε dixit Lucianus in Electro πηνίκα· Ἀλλ' οὔπω κύκνοι πηνίκα μέλπουσι τὸν Μιμνέρμου ἐμοῦ θάνατον. Et in Timone, ac Aristophanes ibidem in loco supra allato. Grav.

2 Ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῷα] Hoc est, *Acquiesco patriis legibus & consuetudinibus.*

Cum

ἰδίχω τὰ πατρῶα, πῶς φῄς, εἶπε; πέθηκε γάρ ὁ πατήρ σου; ἄλλην δὲ αὖθις λέγοντος, Συμπατρῴτης ἐσί μοι, ἐλάνθανες ἄρτι ἡμᾶς, ἔφη, βάρβαρος ὤν. ἄλλην δὲ ποτὲ

Quomodo ais? inquit, an tibi pater mortuus est? Alio autem rursus dicente, συμπατρῴτης ἐσί μοι: Nesciebamus sane, inquit, te barbarum esse. Alio autem quodam

Cum proprie & Attice hæc verba significent, *habeo satis amplum patrimonium.* Πατρῷα, inquit Thomas, τὰ ἐκ πατέρων εἰς ἡμᾶς χωρήσαντα, καὶ πατρῷοι φίλοι. Πάτρια δὲ τὰ πόλεως ἴδια. Divus Basilius contra fœneratores: Σὺ δὲ τὰ πατρῷα κατεδηδοκώς. Idem in Anaxagora: Οὐ γὰρ τὰ πατρῷα παρεῖχόμην τοῖς οἰκείοις. Lucianus in Dialogis meretricum. Εἰ κύριος ἐγενόμην τῶν πατρῴων. Ammonius eadem omnia nisi quod παλῃὰ καὶ φίλοι & ξένοι censet dicendum, non πατρῷοι ut Thomas. Pro Ammonio facit illud Aristophanis in Avibus; Ὦ γενναῖε πατρικὲς φίλος. Pro Thoma facit Lucianus in Timone: πατρῷον, inquit, φίλον ὄντα. Et Herodianus in primo: Τιμῶ πᾶσαν ἀπονεῖμαι τοῖς πατρῴοις φίλοις. Et non longe post τὰς τε πατρῴους φίλας φρόνως διαζῆλεῖν ἤρξατο. Et Basilius contra fœneratores: Καὶ οὐκ ἐς πατρῴας ἀπεμνήσθη φιλίας. Moschopulus: πάτρια ἴδια τὰ τῆς πόλεως, πατρικὸς φίλος ἐς πατρῷος κλῆσις. Operæ pretium est & Pollucem, qui inter hæc nullum facit discrimen, audire lib. II, cap. 11: Η δὲ πατρῴα κτῆσις πατρῴα, παλῃκὴ, πάλιος, ἀρχαιοτικὴ, καὶ ἱερὰ πατρῷα, καὶ πάτρια, καὶ πατρικὰ, καὶ ἀρχαϊκά. Suidas vero Thomæ & Moschopulo consentit. vide verba pag. 465. Quia autem πάτρια ἴδια scribendum esse dicunt, notandum est τὰ πάτρια, vel κοῖ τὰ πάτρια frequentia esse eo sensu apud auctores idoneos, præsertim apud Heliodorum Episcopum. Si quis igitur ἰκανὰ ἐγω τὰ πατρῷα dixerit, pro ἰκανὰ ἐγω τὰ πάτρια, ut dixit Iosephus, ἐξίζειν τὸ πατρῴων ἐδῶν pro παλῃῶν ut alibi dixit, vel si quis vivo adhuc patre dixerit, se satis amplum habere patrimonium non effugiet solœcismum. Si apud Lucianum in Dialogo Alexandri & Annibalis recte legitur Χρῆσαι τῷ πατρῴων φροντισῆσαι ἀφεὶς ἐς δίαιταν τὴν Μηδικὴν μεταδιήτησιν ἑαυτόν, abusus est pro παλῃῶν. Sicut & Dion in XXIV libro de C. Cæsare: Ἀλλὰ ζῶν τά τινα τῆς ἰσαλείας ἐς μὴ ἀναλησκόντα, μήτε ἐκ παλῃῶν, μήτε ἐξ ὑπηρεσίας τινός, ἐκτήσατο. Ac ipse vivus & neque legibus patria, neque ob aliquam culpam eo sc. consulatu fuit abdicatus. Vbi male παλῃῶν pro παλῃῶν dixit. Recte Suidas in vita Christodori Copitæ: ἔγραφεν, inquit, πάτρια Κωνσταντίνου πόλεως ἑλληνικῶς βιβλία ιϛ. πάτρια Θεσσαλονίκης βίβλια κα &c. *De moribus urbis Constantinopoleos, Thessalonicæ* &c. Εxemplaribus παλῃῶν. Cic. ad Atticum. *Grav.*

1 Συμπατριώτης ἐσί μοι] Pro civis meus est, cum dicendum sit πολίτης ἐσί μοι vel μοι. Vt hic locus intelligatur adscriptissimus Pollucis, Hesychii, Moschopuli, & Ammonii verba. Pollux: οἱ βάρβαροι ἀλλήλους μὲν πολίτας ἀλλὰ πατριώτας λέγουσιν. Ἀέγχιπος δὲ συμπαλῃάτας ἔφη. Πλάτων μὴν τοὺς ἐν τοῖς νόμοις ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος τὸ πατριώτας εἴρηκε. Locus Platonis est in sexto de legibus: Δύο δὲ λεγόντων μόνα μαχανὰ, μήτε παλῃώτας ἀλλήλων εἶναι τοὺς μέλλοντας ῥᾴον βαλεύσειν ἀσυμφώνους εἰς δύναμιν ὅτι μάλιστα. Hesychius: παλῃώτης παρ' Ἀθηναίοις ὁ βάρβαρος ὁ πολίτης. Moschopulus: Παλῃώτης, inquit, παλῃώτης Ἀττικόν ἐστιν. οἷς γὰρ φαμὲν πολίτην ἢ συμπολίτην, ἢ ἡλικιώτην ἢ συνηλικιώτην, ἔτι δὲ παλῃώτην ἢ συμπαλῃώτην. Καὶ ὑπὸ Θηλυκὸν ἡ παλῃώτης σχολὴ ἡ κοῖ τὰ πάλῃα γινομένη. Sic Lucianus in Scytha: Η σχολὴ αὐτὸν ἐπαπαίσασα τὸ παλῃώτης ἔσα. Xenophon etiam παλῃώτιδας ἵππους dixit. Ammonius: Πολίτης, inquit: ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς χώρας δῆλος ὢν ἢ. Thomas: Πολίτης, inquit, δημότης, φυλέτης, ἄνδρ τῆς αὐτῆς λέγων Ἀττικῶς ἐρεῖς. Nimirum antiqui magistri docent ita inter se differre πολίτης & πατριώτης, ut πολίτης inter se dicantur Græci, eique ingenui, πατριῶται barbari & servi. neque

ι ὁ δεινά ἐστι μεθύσης, μητρὸς εἶπεν, ἢ πῶς λέγεις; ἑτέρᾳ ἢ λέοντος, διαλασάζεις, ἔφη, τοὺς λέον-

dam dicente, ὁ δεινά ἐστι μεθύσης: Matrisne, inquit, aut quomodo dicis? Alio autem, λέοντας; Du-

dicendum esse συμπολίτης, συμπατριώτης, σωωλικώτης, σωωδημότης, συμφυλέτης, sed πολίτης, πατριώτης, ἡλικιώτης, δημότης, φυλέτης. Sane nec apud Latinos recte dicitur, *concivis, conqualis, contribulis.* Hæc barbara sunt, pro quibus melioris ætatis scriptores dicunt *civis, aqualis, tribulis.* Insignis igitur error est L. Vallæ, qui existimavit *concivis* esse vocabulum Latinum. Notavit tamen Pollux Archippum Comicum συμπαλῃστὰς dixisse. Scribit idem Euripidem dixisse συμπολίτην in Theseo & Heraclidis. quod & Aristophanis Scholiastes annotavit, ad hæc verba in Pace: Ἡ χρησὸς ἀνὴρ πολίτης ἐστὶν ἅπασιν. In quem locum scribens interpres: Οὔτε συμπολίτην, ἔτι σωωδημότην λέγουσιν. Ὁ μὴν τοι Εὐριπίδης καὶ λέγει ὦ ξυμπολίται τῆδε βοσκέσῃ χθονὶ ⁊ τῇ τικέσῃ νιν πᾶν ἀρκέσαι χρεών. Hic est locus ex Heraclidis. Theseus intercidit. Legitur & hæc vox apud Iosephum lib. XIX Ἀρχαιολογίας· Οὐ μόνον εἰς δοῦ συμπολίτας ἀλλὰ ⁊ εἰς συγγενεῖς ⁊ φίλους. Et Elianum III, 24: Ναυσίκοοι τρεῖς εἰς δελφοὺς ἀφικόμενοι Θεωροὶ συμπολίται καικύρηις συμπεριτυγχάνουσιν. Apud eundem legitur etiam σωωλίτας· Λησταῖς ἀφειπόων μὴ τῶν σωωλίτων βοῆς χθονὸς ἴδῃ ὁ δράκων ⁊ δοῦ μὴ διεκόρεσαν, ἐς δὲ ἀπίκτειναν. Quæ vox & apud Eupolin legitur teste Polluce. Sicut apud Isocratem in Panethenaico συμφυλέτας· Τὰς δὲ φρατριδίτας ὑπὸ τῶν συμφυλετῶν ⁊ τῶν δημοτῶν. Quare minus mirandum de Apostolo qui ad Ephesios capite secundo dicit συμπολίτας τῶν ἁγίων. Idem in primo capite epistolæ ad Galatas: Καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συωηλικώτας ἐν τῷ γένει μου. & epistolæ ad Thessalonicenses: Ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν. Sophocles in Oedipo Tyranno montem Cytharonem vocat παλῃστὴν Oedipi: Ἀπίερον ὦ Κιθαιρὼν ἵνα ἴσον τὸν αὔριον πανσέληνον μὲν ἐ σέγει ⁊ πατρῴαν Οἰδίπου ⁊ τροφὸν, καὶ μητέρ' αὔξειν ⁊ χορεύεσθαι. *Dies castrinus hanc abibit, quin te ut civem Oedipi & nutricem & matrem augeamus & celebremus, in teque choreas ducamus.* Athenæus Nicostrati Comici fabulam adducit nomine παλῃστὴς. Apud Latinos *conterraneus*, qua voce in hoc Luciani loco utitur Micyllus, æque vitiosa est ac Græca *συμπατριώτης.* quamvis non ignorem à Plinio eam usurpatam. Pro hac elegantiores dicunt *popularis, civis, municeps.* Sed de his nimis fortasse multa. *Grav.*

1 Ὁ δεινά ἐστι μεθύσης] Solœcismus in eo versatur quod dicat ὁ μεθύσης. Attici enim dicunt ἡ μέθυσος vel ἡ μεθύση τοῦ μεθύσης. Barbari vero de viro etiam utuntur μεθύσης. Thomas Magister: Μεθύση γυνῆ, ἀς Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις· Γερᾶν με θύσην, τῷ κεφάλαιος ἄτεκα. Θεόπομπος ὁ Κωμικός. Προσεύχας φίλοις μεθύση. Μέθυσος ἢ ὅτι τὸ ἀρσενικὸν εὐθὺς τὸ δοκίμων εἶπεν. ὑπὸ ἢ Φιλιππῖδ Λιβάνιος ἐν τῷ περὶ τῆλιξ μελέτη. Οὐκ ἔστιν ἡ γυνὴ μου μέθυσος. Σὺ τοίνυν Ἀττικοῖς ὑπείρους ὑπὸ μὴν ἀρσενικὸν μεθύων λέγε ⁊ μεθυσικός. Ὡς φιλόστρατος ἐν τῷ Ἡρῴδῃ βίῳ. Ἐκεῖνος δὲ αὐτὸν καὶ μεθυσικὸν καὶ ἀνοήτως ἐρῶντα. Ἐπὶ ἢ Φιλιππῖδ, μεθύσεια καὶ μεθύσια. Illud legitur apud Ecclesiastem cap. XXVI: ὀργὴ μεγάλη γυνὴ μέθυσος. Idem tamen XIX: πᾶς γὰρ μέθυσος καὶ πορνοκόπος πλοχθύσῃ. Pollux Menandrum etiam de viro μέθυσος dixisse auctor est. Non caret igitur exemplo quod Apostolus dixit in prioris ad Corinthios cap. V: Ἡ λοίδορος ἢ μέθυσος ἢ ἅρπαξ. Et VI: Οὔτε μέθυσοι οὔτε λοίδοροι. Nam Lucianus etiam in Timone de viro μέθυσος καὶ πόρνος dixit, quanquam & Phrynichus scribat: Μέθυσος ἀνὴρ ὡς ἐρεῖς, ἀλλὰ μεθυστικός· γυναῖκα ἢ ἐρεῖς μέθυσον ἢ μεθύσην. Barbari igitur, ut supra dixi, etiam de viro μεθύσης dicunt. quare μεθύσης per solœcismum est nominativus, & per Atticismum genitivus. Alexis tamen in fragmento apud Athenæum lib. XV: Ἐξ οἴνου δ' ἄρτιον ἡ μεθύσης Ἀλεξις. Vbi recte Casaubonus notavit male non neminem emendare μέθυσος. Et apud Arrianum lib. IV, cap. 2. ubi tamen

pro

τις; εἰπόντος δέ τινος, [1] λῆμμα πάρεσιν αὐτῷ δηλῶν τὸ δύο μμ, φησὶν, ἔφη, λήψεται, εἰ λῆμμα αὐτῷ πάρεσιν. ἑτέρου δ' εἰπόντος,

Duplicas, inquit, leones. Cum autem quidam dixisset, λῆμμα πάρεσιν αὐτῷ, duplici videlicet μμ: Proinde, inquit, capiet, si quæstus ipsi inest. Alio autem dicente,

pro σώφρον μεθυσῆς [2]) Θέλεις, legendum μεθύσης. In his quæ statim apud Lucianum sequuntur, ἑτέρους δ' λέοντας, διπλασιάζεις, ἓξ γὰρ οὖν λέοντας, nemo unquam deprehendet Solœcismum. Locum esse corruptum dudum vidi. sed quomodo emendandus esset nec ego, nec facile quivis alius me longe doctior potuisset subodorari. Absque excerptis illis vetusti codicis, quæ modo laudavi, adhuc in mendo cubaret. Illa scribunt: ἑτέρους δὲ ἐκλεκτοὺς, διπλασιάζεις, ἔφη γοῦν ἑξακισχίλιους. Attici enim respuunt ἐκλεκτός. vide quæ notavi de λέλογχα p. 105. Grav.

1 Λῆμμα πάρεστιν αὐτῷ] *Lucrum adest illi*, cum λῆμμα πάρεστιν αὐτῷ, id est, fiducia animique præsentia vel obstinatio adest illi, dicere debuerit. Λῆμμα & λῆμμα auctore Ammonio διαφέρ. Λῆμμα μὲν γὰρ δι' ἐνὸς μ τὸ παράσημα τῆς ψυχῆς (sic enim legendum est non τύχης ut habent edita exemplaria) λῆμμα ἢ διὰ δύο μμ. hoc est, λῆμμα *animi præsentiam significat*, λῆμμα *quicquid accipitur*. Si Heliodori Episcopi codex emendatus est λῆμμα ab illo dictum est pro λῆμμα. Λῆμμα, inquit, ἀδηνίσεως in secundo libro. Idem in decimo: ἀνδρεῖον δὲ λῆμμα. Iosephus VII ἀλώσεως. Καὶ πολλῇ λήμμῃ πλήρης ἐχώμφυς. pro quo Lucianus in Demosthenis encomio. Ὡς ἀνδρεῖον ἐφ' αὐτῷ τὸ λῆμμα. In Neophrone quoque λῆμμα legitur pro λῆμα in quibusdam libris. Κάπφε, inquit, λῆμμα καὶ σθένος ἔκφυγές. *compesce ferociam & vim*. Ipsum carmen legitur in Stobæo. Quin & in Philostrati Heroicis λῆμμα impressum est pro λῆμμ. Τὸ δὲ λῆμμα, inquit, τῶν Ἀχιλλεως ἀλλοθεν φασι. In Dionysii Halicarnassensis libro VI eadem menda est. Τὸ λήμματος καὶ θρασυδειλίας ὑσάμβοι. Apud Plutarchum in Cæsare quoque male legitur τοιαῦτα λήμματα ὁ Καῖσαρ ἀνέτρεφε. pro λήμματα. Heliodorus tamen in sexto recte dicit: χρυσᾶια μὲν τὸ λῆμμ, σωστὴ τὸ φρόνημα. Euripides in Oreste: Μαίλας παῖσαι λαμπ' ἔχων τυθηκόν. Idem in Iphigenia: Ὦ λῆμ' ἄριστον εἰς ἀνὴρ ἀνῆκε ῥίζης πέφυκας. Et in Heraclidis: Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ τὸ τῶνδε λῆμμα καὶ φύσιν. Id est, τὸ φρόνημα, ἢ ὁρμὴν, ἢ ἀνδρίαν, τὸ ψυχῆς παράσημα, ἢ θρασυμίαν. Ioseph. III Ἀλωσ. Δεῖ δὲ πόνῳ θοῦς τῷ τάχει καὶ λήμματος. Παράσημα ψυχῆς autem, ut emendandum censuimus apud Ammonium, sæpissime pro φρόνημα accipitur. Diodorus de rebus Alexandri: Οἱ δὲ Θηβαῖοι τῷ παρασήματι τῆς ψυχῆς ἐκπεφοβήκεσαν τοὺς ἀντιοῖς. Iosephus in VI Ἀλωσ. Κακῶς ἐπαίρω τῷ παρασήματι τῆς ψυχῆς Ἰουδαίους. Polybius: Ῥωμαῖοι δ' ἀλκιμοι σώματος καὶ παράσημα ψυχῆς ὀλίγου δεῖν πάντων ἐκφέρουσιν. Sed ut revertamur ad λῆμα. Aristophanes in Nebulis: Λῆμα μὲν πάρεστιν τοῖς δικαίοις ἔτολμον. Idem in Ranis: Καδ' Ἡρακλέα τὸ σῶμα καὶ τὸ λῆμ' ἔχων. Simonides: ἐν τόλμῳ ψυχῆς λήματι θρασυδόροις. *Spiritibus freti*, id est, intrepidi pectoris. Ponitur autem hæc vox fere cum adjectivo laudis vel vituperationis. Euripides in Iphigenia: Ὦ λῆμα δέρκευ. Idem in Alcestide: Κακὸν τὸ λῆμα κἀν ἀνδράσι τὸ σὸν. Idem in Medea: Ἡ'νεγκε τόλμαν λῆμ' ἔχουσ' τυραννικόν. Aristophanes in Equitibus: Νῶν δεῖ σε πάντα δὴ κέλευσ' ἐξιέναι καὶ λῆμα θύραζε φορεῖν. Vbi perperam Erasmus legit λῆμμα & interpretatur *& lemma ferre vehemens*, quod dudum H. Stephanus notavit. Sophocles in Oedipo Coloneo: Ἐπ' ἀνδράσι λῆμα. Herodotus tamen sine laudatione λῆμα posuit pro præsentia & audacia in Polymnia: Ἀπὸ λήμματος, inquit, ἐς ἀνδρείης ἐστράπετο ἀθέμιτος ἐοῦσα ἀναγκης. Et in Calliope: Λήμασι μὲν ἐων καὶ ῥώμῃ οὐκ ἔοντες ἴσον οἱ Πέρσ. quo utroque in loco perperam μμ impressum est. Nam λῆμμα duplici μμ lucrum, sapturam, quæstumque significat, & syllogismi partem, quam Aristoteles

πρόσεισιν ὁ μείρακξ, ἡμὸς φίλ☞, ἔπειτα, ἔφη, λοιδορεῖς φίλον ὄντα;

cente, προσεισιν ὁ μείρακξ ἡμὸς φίλ☞: Et conviciaris illi, inquit, cum

ſtoteles προσεισιν Cicero ſumtionem vocat. Hinc componitur dilemma & monolemma. Lemma etiam Plinio & Martiali argumentum ſignificat. Catanæus male λῆμμα unico μ dici vult pro lucro, contra omnium exemplarium auctorumque fidem. Lucianus encomio Demoſthenis: Λημμάτων ἀπολλῶν καὶ μεγάλων ὑπερορᾶν, id eſt, *contemtus magnorum & multorum emolumentorum.* Ioſephus in I Ἀλώσ. Ὡς μὴ καταφορον τὸ λῆμμα ποιήσειε: Idem in XIV ἀρχαιολογίας: Ἵνα ἧ μὴ καταφορον γένηται τὸ λῆμμα. Ne tamen quantum pecuniæ extorſerit cognoſceretur. Vbi exemplaria πλαμμάτων habent. & male Gelenius vertit: *Ne tamen fraus deprehenderetur.* Demoſthenes: Τὰ σφῶν αὐτῶν μικρῶ λήμματ☞ πωλοῦντες. Sophocles in Antigone:

Οὐκ ἐξ ἄπαντ☞ δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλεῖν.
Ἐκ τῶν γὰρ αἰσχρῶν λημμάτων ἕξει πλείονας
Ἀνωμφὼς ἴδιος ἂν ἡ σεσωσμένος. Græv.

1 Περόσεισιν ὁ μείρακξ ἡμὸς φίλ☞] Hunc convitiari amico ſuo ideo dicit Socrates quod viro muliebrem dederit appellationem. Nam qui Attice ſunt loqui ὁ μείρακξ dixerunt non ὁ μείρακξ vel μειρακίσκ☞, niſi cum mollem & pathicum vellent intelligi. Ita illud intelligendum in vita Demonactis: Η᾽κεν ἔν τις μειρακίσκ☞ ἀφαί☞, αὐτὸς ὑπολαλεκέναι λέγων. *Venit igitur quiſpiam effeminatus adoleſcentulus egregia forma.* Ibidem in votis: Καί μιν ὲ πάνυ κελὸς ὁ μειρακίσκ☞ ἔδοξέ μοι. Sed præſtat hæc ita ſeſe habere ut teſtimoniis evincamus. Primus itaque & maxime idoneus teſtis eſt Thomas Magiſter: Μείρακξ, inquit, ἐ μειρακίσκ☞· ὅτι δεκτικὸν ἀδόκιμα. μειράκιον ἢ ἐπὶτέρους πάντας οἱ ῥήτορες λέγουσι. Μεῖρακξ μέν τοι ἐπὶ θηλυκῶν, ἐ μειρακίσκη μόν☞ Ἀριστοφάνης ἐν Πλούτῳ· Σὺ δ᾽ ἀπὸ τῶν χαίρων συλλαβὼν ἡ μείρακα. Καὶ πάλιν. Ὦ μειρακίσκη πωυθάνη γὰρ ἀφίκοις. Σὺ δὲ μειράκιον καὶ ἐπὶ θηλέ☞ λέγει. Lucianus in Gallo de Danae agens: Ὅτε ποτὲ ἠρέσθη τ᾽ ἀεροληκὸς ἐκείνης μείρακ☞. Idem in Νεκρικοῖς· Δύο ἤδη ὁ μειρακίσκ☞ κύλικας ἐτοίμους ἔχων. Ariſtophanes in ἐκκλησιαζούσαις· Ἀ᾽γειν σε καὶ ταῦτας κατὰ σὺ τὰς μείρακας. Idem in Pluto: Ἀλλ᾽ ὅ τι ἂν ἐσὶ ἀπὸ ἡ μείρακα μισῶν σε ταὐτὰ ταῦτα. Et in Ranis: Καὶ γὰρ παραζλίψας τ᾽ μειρακίσκης. Lucianus in mercede conductis: Τιμώμεν☞ μειρακίσκ☞, id eſt, maſculum ſcortum. Parum igitur Attice Parthenius in Eroticis: Μειρακίσκ☞ τις τῶν πάνυ δοκίμων Ἀνθέσπιος ἠράσθη. Ammonius quoque hanc notavit differentiam: Μείραξ καὶ μειράκιον καὶ μειρακίσκ☞ διαφέρ. Μειράκιον γὰρ καὶ μειρακίσκος ὁ ἐρώμενος. Μείραξ δὲ ἡ θήλεια. Hæc Ammonii ſententia de μειρακίσκος intelligenda non de omnibus maſculis, ſed impudicis, pathicis. Poſtremo Phrynichus id confirmat: Μείρακες ἐ μείραξ. ἡ μὲν κωμῳδία παίζῃ τὰ τοιαῦτα. Τὸ γὰρ μείραξ καὶ μείρακες ἐπὶ θηλειῶν τάττουσιν. Τὸ δὲ μειρακίσκος καὶ μειράκιον καὶ μειρακύλλιον ἐπὶ ἀνδρῶν. Vbi perperam Nunneſius vertit: Μείρακες καὶ μείραξ *adoleſcentuli & adoleſcentulus.* cum ſit *puella & puella*, ut ex ſequentibus verbis apparet & exemplis, quæ attulit. Sic & Etymologici magni auctor. quem vide. Et Ælius Dionyſius apud Euſtath. Atticos hoc ſemper obſervaſſe ait. Attice igitur dixit Lucianus in Aſino: Τῷ μείρακι συνδυναζόμενον. Et Heliodorus in primo: Τ᾽ποδήγητο αὐτὸν ἡ μείραξ. Idem tamen male in quarto ait: Θεαγένης ἐξ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ μείρακες. Et in X: Τὸν μείρακα παραλαβόντα, excedens ex ephebis, vel ἄρτι μὲν τ᾽ ἠρηκὸν παραλαβεῖν, quemadmodum in ſecundo eleganter dixit. Ariſtophanes etiam in Ἐκκλησιαζούσαις de maſculo dixit μείραξ, ſed impudico: Ἤν μείρακ᾽ ἰδὼν ὀθνεῖον καὶ βάλητε τύπτειν σκαλαθύραις. Id eſt, σωφρονίσαι, ut Scholiaſtes inquit. *Si adoleſcentulum videns cupiet & volet hunc ſubagitare.* Vbi Scholiaſtes: Μείρακα δ᾽ ἐνταῦθα λέγει ἀσεμνοπρεπῶς εἰρημένως. Deinde productis Ammonii verbis, quæ ſuperius retulimus, ſub-

σὲς ἢ τ εἰπόντα, [1] δεδίττομαι τ ἄνδρα, ὃν φεύγω, σὺ, ἔφη, καὶ ὅταν πα δύλαβηθῇς, διώξῃ. ἄλλος ἢ εἰπόντος, τ [2] φίλων ὁ κορυφαιότατος, χαίρειγε, ἔφη, τὸ τ κορυφῆς ποιεῖν τι ἐπάνω. [3] ὃν ἐξορμῶ δέ τινα εἰπόντα, τίς ἐστιν, εἶπεν, ὃν ἐξορμᾷς; ἐξεπιπολῆς δὲ

cum sit amicus? Ad eum autem qui dixerat, δεδίττομαι τ ἄνδρα, ὃν φεύγω: Tu, inquit, etiam quando timebis aliquem, perfequeris? Alio autem dicente, τ φίλων κορυφαιότατος: Feſtivum ſane, inquit, quod ſupra vertícem aliquid ultra etiam ponis. Et ἐξορμῶ quopiam dicente: Et quiſnam eſt, inquit, quem ἐξορμᾷς. Ἐξεπιπολῆς autem quodam di-

ſubjicit: ἃ πρὸς τὸ γυναικῶδες ἀπὸ κιναίδων ſcilicet reſpexit. quod verum eſt. Non enim alio ſenſu μιξαρᾶς Atticis de maſculis dicitur quam Latinum *nubere*. Micyllus ingenue fatetur ſe ſoloeciſmum hic deprehendere non poſſe. *Grav.*

[1] Δεδίττομαι τ ἄνδρα καὶ φεύγω] Soloeciſmus hic in eo eſt quod δεδίττομαι poſuit pro metuo, cum ſit terreo. Thomas Magiſter: Δεδίττομαι τ δεῖνα ἤγουν ἐκφοβῶ, ὃ παρὰ ποιηταῖς καὶ λογογράφοις. Ἀντὶ τ τὸ ἐκφοβοῦμαί παρὰ ποιηταῖς μόνοις. Οἷον ἐν β Ἰλιαδ. Δαιμόνι' ἤ σε ἔοικε κακὸν ὡς δεδίττεσθαι. Ariſtophanis Scholiaſtes ad Plutum notat δέδοικα poni pro metuo δεδίττω autem eſſe terreo. Δέδοικα μὲν ἐγὼ ἀμυναδάτους, δεδίττω ἢ ἕτερον πρὸς αἰπαπικὸν σωματούμενον. Attice igitur dixit Lucianus de luctu: Κύων τῷ χάσματι δεδιττόμενον. *canis rictu ſive oris hiatu terrens.* Idem in Philopſeude: Καὶ δεδίττεσθε κἀμὲ ἐλπίζων. Et in his accuſato: Καὶ μέντοι ἔστι μοῦ Ζεῦ δεδίττοντας. terrent. Ariſtophanes pro metuo videtur uſurpaſſe in pace: Εὐλαβεῖσθ' ἐκεῖνον τ Κίρκειον καὶ δεδίττεσθε. Iuſtinus Martyr in epiſtola ad Zenam & Serenum: Μηδὲ δεδιττόμενον τὸν χειμῶνας, ubi aliter δεδιότα *metuentem* legitur. *Idem.*

[2] Φίλων ὁ κορυφαιότατος] *Amicorum ſummiſſimus*, ut Græcum ſoloeciſmum Latino exprimam. De hac voce Thomas: Τελευταῖον μᾶλλον. Τελευταιότατον ἢ ἀδόκιμον, ὡς καὶ κορυφαιότατον. Idem alibi: Οὐ κορυφαιότατον δεῖ λέγειν, ἐπεὶ γὰρ πρὸς τῇ ὑπερθέσει καὶ ἡ θέσις ὑπέρθετον δεῖ ἐπάγειν. εἰ καὶ ὁ Λυκιανὸς παίζων λέγει. Locus Luciani, quem innuit, eſt in libello quomodo hiſtoria ſit ſcribenda: Δύο μὲν ταῦτα κορυφαιότατα οἴκοθεν ἔχοντα. Negat hic Thomas ſuperlativo addendum ſuperlativum. D. Ioannes Theologus tamen à comparativo formavit alterum comparativum in tertia Canonica: Μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω χαράν. Phrynichus ſummopere improbat hanc vocem: Κορυφαιότατον, inquit, ἀνηκαλυφάμιλλον ἀνθρώπου παρὰ φαλληρίῳ. λέγε ἄν κορυφαῖον. *Suppudet me cum κορυφαιότατον reperi apud Phavorinum. Tu dic igitur κορυφαῖον.* Simile huic eſt ἡγεμονότατον à Thoma merito improbatum, & κεφαλαιωδέστατον quod in Polemone Sophiſta notat Phrynichus. Parum igitur Attice Plutarchus πρὸς κολωτὸν· Περιπατητικῶν ὁ κορυφαιότατος Στράτων. Idem in Pompeio: Ἦν Περπέννας ὁ κορυφαιότατος. Idem ibidem: Κορυφαιότατοι γὰρ ἦσαν ἐν ἡλικίαις καὶ πόνοις ἅπασι σύμβολοι. Nec Dionyſius Halicarnaſſeus lib. VI: Ἀπεῖν ἢ ἦν γνώμη τῶν κορυφαιοτάτων τ προεστηκότων τ ἀρετῆς πράξεως αὐξησαί καὶ αὐθαδίας. Nec Ioſephus: σωμελήσων δὲ οἱ κορυφαιότατοι. Idem in VIII Ἀλωσ. σωμελδόντων ἐξ τ κορυφαιοτάτων. Vtitur & alibi hac voce, ut & Laërtius in Socrate & Ariſtippo, Iuſtinus Martyr in παραινέσει ad gentiles, & Herodianus in fine libri ſecundi: Τὰ κορυφαιότατα τούτων καὶ σωτήρια ἔχοντα τ ἐν μέγ παραλήψῃ Σεβήρῳ ἐν τοῖς ἔργοις. Et Clemens Alexandrinus Pædagog. lib. I, c. 13: Καὶ μὴν τὸ κορυφαιότατον. quod eſt ſupremum omnium. *Idem.*

[3] Καὶ ἐξορμῶ δέ] Ἐξορμῶ abſolute uſurpatur pro exeo & proficiſcor, ſive erumpo. cum proprie apud Atticos activum ſit ſignificans, incito, urgeo, impello. Moſchopulus: Ὀρμῶ ὁρμῶ, inquit, τὸ φορδίζομαι γοῦν, ἐξορμῶ δὲ ἄλλον.

τινῶν εἰπόντων, [1] ὑπ' ἐπιπολῆς εἶπεν, ὡς ὑπ' ἐπιζώνης. λέγοντος δέ τινος, [2] σωτεζάλω μοι, φὴ λόχον, ἔφη, Ξενοφῶν σωτεζάλω.

dicente: subjecit, ὑπ' ἐπιπολῆς ὡς ὑπ' ἐπιζώνης. Dicente autem quodam, σωτεζάλω μοι, & manipulum, inquit, Xenophon σωτεζάλω.

Philoſtratus certe Atticos imitatus ſemper illo active utitur in Heroicis: Ἐξορμᾷ τὸν ἵππον ἡ νύνη καίτοι χρηζὸν ὡς ὀρᾶς ὄντα. Et in eodem opere: Τὰ Τελαμωνίου ἐξορμῶντος ἡ Αἴαντα. Euripides in Iphigenia Aulidenſi eodem loco utramque ſignificationem conjunxiſſe videtur, activam & paſſivam: Καλῶν ἐξόρμα δν γὰρ τιν' ὀρμπαῖς ἀντήσας πάλιν ἐξορμήσεις δοῦ χαλινός. Improprie igitur, ſi Luciano credimus: Heliodorus in ſecundo. Καί μοι τις ἀπήγγειλεν ὡς ἐξώρμησεν. Idem in IV: ὁ δὲ τὰς μὲν πύρας ἐφασκεν ἐξωρμηκέναι. Et ſic ſæpius ille ſcriptor, ut & Dio lib. XLII: Αὐτὸς δὲ πρῶτος τοῦ στρατιωτικοῦ ἐξώρμησεν, & ſic idem frequenter, ut & Ioſephus, quin & Xenophon & plures alii, ut egregie oſtendit incomparabilis Budæus in Commentariis utriuſque linguæ. Sed ipſe etiam Lucianus hujus præcepti ſui oblitus dicit in Dialogo Diogenis & Antiſthenis: Πολὺ τῶν ἄλλων προεξορμήσας. *ante alios erumpens.* Idem in Dialogo Alexandri & Annibalis: Ἐγὼ γὰρ μετ' ὀλίγων ἐξορμήσας εἰς τὴν Γοηδίαν. Qui tamen Atticos voluerit imitari cum Thucydide dicat: Παρώξυνέ τε τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ ἐξώρμησεν. Grav.

1 Ἐξ ὑπιπολῆς δέ τινων εἰπόντων | *Cum quidam dixiſſent* ἐξ ὑπιπολῆς, addita præpoſitione ἐξ, pro quo doctiſſimus quiſque ὑπιπολῆς omiſſa præpoſitione. Pauſanias in Corinthiacis: Ἐπὶ θαλάσσῃ τελματώδει καὶ ὑπιπολῆς μᾶλλον. Ariſtophanes in Pluto: Ταῖς μὲν ἄλλαις γὰρ χύτραις ἔπεσι κἀποπέτω χρώς. ἡ πεύτης δὲ νυὶ τ' χαλὸς ὑπιπολῆς ἔνεσιν αἱ χύτραι. Idem in Concionantibus: Ἀνωθεν ὑπιπολῆς τ' σήματος. Herodotus: Ἐπιπολῆς δὲ ἔπεσι αὐτὸ τὸ ἐλλόχιον. id eſt, *ſuperne ineſt ipſum ellychnium.* Valla hic labitur legens ὅτι πολλῷ ἐλυχνίῳ. id eſt, *cum multo lychno.* Locus extat in Euterpe. Idem in alio loco: Τέφρα ἐωυτῇ κατύπερθε ἐπεβάλετο ἐπιπολῆς τ' πυλέων. Theophraſtus in primo de cauſis: Εἰ καί τινες εἰς βάθος κεκινήκασιν, ἀλλ' ἐνίας καὶ ἐπιπολῆς. Plutarchus in eo libello cui titulus πότερα τ' ζώων φρονιμώτερα· παραπεπόμφαμεν γαύσει τοὺς πίλους ἐπιπολῆς. Et in libello περὶ κοινῶν ἐννοιῶν: ὡς ἐπιπολῆς γαύσουσι τ' ἐπιφανείας ἀλλὰ πάντα διὰ βάθους εἰς πλάτος ὁμοῦ. Sic Attice Plutarchus, qui tamen minus Attice dixit in Dione: Εὕρισκον ἐξ ὑπιπολῆς μᾶλλον ἢ καταφορᾶς: quod etiam apud Dioſcoridem cum in capite de papavere tum alibi, uti & paſſim apud Græcos interpretes occurrit. Phrynichus hæc, quæ diximus, confirmat. Ἐξ ὑπιπολῆς λίγνοι τινες σίμβλοι ὅμοιον εἴη τῷ ἐξαίφνης. οἷον ἐξ ὑπιπολῆς ἐξαίφνης, ἀπόπαυε. Οἱ γὰρ ἀρχαῖοι ἀνθ' τ ἐκ προθύμως ὑπιπολῆς. Thomas eſt in eadem ſententia: Οὐδεὶς τ' δοκίμων ἐξ ὑπιπολῆς εἶπεν. ἀλλὰ πάντες χωρὶς τ' ἐξ προθύμως ὑπιπολῆς. Ἀριστείδης δὲ τῷ Αἰγυπίῳ· Ἐπειδή σοι διὰ βραχέων καὶ ὑπιπολῆς ἀπαγγεῖλαι μέλω. Θουκυδίδης ἔλεγε. διὰ τὸ ὑπιπολῆς τ' ἄλλα εἶναι, de Epipolis agens Syracuſanorum loco cuſtodiis frequenti, ut loquitur Livius. Lucianus tamen hic non cavit quod aliis vitio dat. Dicit enim in ſecundo veterum narrationum: ὡς ἐξ ὑπιπολῆς μόνον ἀλλὰ καὶ ἐς βάθος. Idem.

2 Σωτεζάλω μοι | *Inſit mihi.* Sic interpretor, non ut Micyllus, *compoſuit.* In hoc enim videtur ſolœciſmus eſſe quod σωτεζάσειν dixerit pro καλέσειν, cum σωτεζαίνειν proprie ſit ordines inſtruere, componere. Pro jubere tamen utitur Heliodorus in ſecundo: Ἐπὶ τ' τοῦ τ' Γοσθ ἔκαρ σωτεζάσαντί μοι πρὸς τ' ξένον ἅρμασι. Idem in eodem: Ἐπὶ τ' χέμμιν τ' κώμιλλα τ' Θεαγένῃ σωτεζάσαντο ἑκάστοθεν. Diodorus ſæpe σωτάσσειν pro juſſit, & σωτεταγμένος pro juſſus erat, utitur. Qui igitur Atticos imitari volent σωτάσειν utentur de ordinibus inſtruendis, ut Xenophon. Apud Ioſephum ἐπεβουλάς τε καὶ λόχους σωτάσσοντας dixit, id eſt, *inſidias ponentes.* Lucianus alio ſenſu in Aſino dixit: σωτετάγατο ἐπ' ἔργον. *Accingebantur operi.* & Plutarchus σωτετάγετο πρὸς τ' πρᾶξιν. *ad negotium componebatur.*

Eodem

ξαθ. Ἄλλῳ δὲ εἰπόντι, [1] περίεισιν αὐτόν, ὡς τι λαθεῖν, θαυμαστόν, ἔφη, εἰ εἷς ὢν περίεισι τὰ ἴνα. [2] ἑτέρου δὲ λέγοντος, συνεκρίνετο αὐτῷ, καὶ διεκρίνετο πάντως ἦπεν. Εἰώθασι δὲ καὶ οἱ τὸν σολοικίζοντας Ἀττικῶς παίζειν ἀνεπαχθῶς.

ξαθ. Alio autem dicente: περίεισιν αὐτόν, ὥστε λαθεῖν. Mirum, inquit, si tu cum unus sis, περίεισι. Alio rursum dicente, συνεκρίνετο αὐτῷ, subjecit, καὶ διεκρίνετο πάντως. Solebat autem & eos qui solœcismum Attice loquendo committebant, eadem festivitate

Eodem pertinet illud Periclis ἀσώπητός εἰμι, *imparatus sum*. illudque Plutarchi de Solone: συντεταγμένον ὑποζάλλειν τὸ νόμοις, *paratum subjicere nomen*. Demosthenes ἐ συντέταγμαι *non sum paratus, meditatus, instructus*. Gtæv.

1 Περίεισιν αὐτόν] *Circumsistit ipsum*. Manifestus solœcismus, ut docet Thomas: Μὴ εἴπῃς περίεισμαι τὰ δεῖνα. Πῶς γὰρ ὁ εἷς τινα περίεισιν; ἀλλὰ περίεισί με. Λιβάνιος· ἀπεπολῶ· ἐ περιίεσθαι τὰς ἐπιζολάς. Laertius in Menedemo parum Attice dixit περιίεσθαι αὐτὸν ποτε Κρήτης. Περίεσθαι etiam fugio, vito significat. Lucianus in fine Hermotimi: Οὕτως ἐκτραπόμενοι καὶ περιήσομαι, ὥσπερ ἐὺ λυπῆντας τὰ κυνῶν. *Non secus ac rabiosos canes fugiam, & vitabo*. Iosephus Ἀρχαιολογίας libri primi capite secundo: πρότερον ἀδόμενος τῇ πρὸς αὐτὸν ὁμιλίᾳ νυῶ φθονῇ ταύτην καὶ περιίεσται. Idem Ἀρχαιολογίας lib. IV, cap. 6. Περιίεστο γὰρ μὴ πολλοὶ τῶν λόγων ἀσυλίας αὐτῶ μιμηταὶ γένοιντο παράδοξον τὸ πλῆθος. id est *verebatur*. Idem locus & à Suida refertur cum eo qui sequitur: Τὸν ὄχλον γὰρ ἐκεῖνος δεὶ καὶ ἐὺ δορύζως περίεστο μάλιστα. Idem, Suidas ἀλυσκάζειν περιίεσθαι, ἐκκλίνειν, φεύγειν, *cavere, declinare*. in qua notione etiam legitur II ad Timoth. 11, 16. & ad Tit. III, 9. vide & Casaubonum ad Athen. Animadversf. lib. XV, 5. & Andream Dunzum ad Iohannis Chrysostomi in epistolam ad Titum orationem sextam. *Idem*.

2 Ἑτέρου δὲ λέγοντος συνεκρίνετο αὐτῷ] *Iudicio experiebatur*, vel *contendebat*, aut etiam *cum eo comparabatur*. Sic barbari loquuntur. Attice vero συνεκρίνετο αὐτῷ significat, una oriebatur, nascebatur, sive gignebatur, quemadmodum διεκρίνετο αὐτῷ significat, una interibat, atque dissolvebatur. Διακρίνεσθαι tamen pro *judicio experiri* dixit Demosthenes: Εἰ μὴν ἔν γε τῷ Ῥοδίων δικαστηρίῳ διεκρινόμεθα. Sed de συγκρίνειν audiamus Thomam: Ἐπὶ δικαστηρίου συναδικάζετο χρὴ λέγειν, ἐ συνεκρίνετο. Συνεκρίνετο γὰρ ἀντὶ τοῦ ἤνυτο ὡς ἔχῃ καὶ παρὰ φιλοσόφοις σύγκρισις, ἧς τὸ ἐναντίον διάλυσις. ἐπεὶ καὶ ὁ φαῦλος ἐν τῇ συνηθείᾳ συγκρίνειν ἀντὶ τοῦ πρὸς τὰ δεῖνα, τόνδε παρεξετάζειν ἐχ' ὥρᾳ παρὰ τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν παλαιῶν. Ἀλλὰ αὐτὶ τούτου παραβάλλειν, ἐ παρεξετάζειν, ἐ παραπλήσιον. Pro quo & dicunt εἰκάζειν παραθεωρεῖν. Attice igitur dicit Epicharmus: συνεκρίθη καὶ διεκρίθη, καὶ ἀπῆλθεν ὅθεν ἦλθεν, πάλιν γὰ μὴ ἐς γᾶν, ἀνεῦμα δ' ἄνω, τί τῶνδε χαλεπόν; Attice etiam Chrysostomus in comparatione monachi & Regis: Καὶ παραθεῖναι νυῶ ἀλλήλοις τούτω κατῤῥᾳθυμηθῆναι παρὰ πολλοῖς τούτου πολλῆς τυγχάνοντα σπουδῆς. Et Lucianus in imaginibus: Καί τοι Νυμφίον ἐκεῖνον παρεξετάζετε. Ibid. ἐγὼ δέ σε οὐδὲ ἐκεῖνα ἀξίων τῶν Ἡφαίστου παραθεωρεῖν με. Et paulo post: Οὐκ ἂν παραζάλλοιμι εἰκόσι θεῶν γυναῖκα φαῦλον. Ibid. Αἰσχίστη δ' αὐτῆς εἰκάζειν ἐκεῖνος τὸ σῶμάς τε καὶ ὄρθιον. Quare minus Attice dixit Athenæus: Τὸ δὲ Διονυσίου χορηγεῖον πανταχῶς ἂν ὕστερος τῶ φανεῖν πρὸς ἐκεῖνο συγκρινόμενον. Confudit etiam hanc differentiam ipsemet Lucianus in Parasitice: Ἄξιος, inquit, συγκριθῆναι παρασίτῳ σώφρονι. & Philo: Οὓς ἕνεκα δυσγενείας ἐδεὶ ὑπάτου σύγκριτος, *nobilitate cum nemine mortalium comparandus*. Quare minus mirum de Apostolo, qui II ad Corinth. cap. 10. inquit: Οὐ γὰ τολμῶμεν ἐγκρῖναι ἢ συγκρῖναι ἑαυτοὺς τισὶ τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων. In eadem sententia Phrynichus: Σύγκρισις. Πλάτων ἐπὶ γέ-

ἀπὸς γῆν τ εἰπόντα [1] νῶϊ τῶτο δοκεῖ, [2] σὺ, ἔφη, καὶ νῶϊν ἐρεῖς, ὡς ἁμαρτάνομεν. ἑτέρᾳ ἢ ἀπαθῆ διηγουμένῳ τ τ ἐπιχωρίων, καὶ εἰπόντος [3] τ ἢ τῷ Ἡρακλεῖ μιχθῆσαι, οὐκ ἄρα, ἔφη, ὁ Ἡρακλῆς ἐμίχθη αὐτῇ. [4] καρῆναι δὲ τινος εἰπόντος, ὡς δεοίης, τί γαρ, ἔφη, σοι δεινὸν εἴργασται, καὶ ἄξιον ἀπιμίας; καὶ ζυγομαχεῖν δέ τινος λέγοντος, ἀπὸς τὸν ἐχθρὸν εἶπε, στιvitate ludere. Nam ad eum qui dixerat, νῶϊ τῶτο δοκεῖ. Tu, inquit, etiam νῶϊν dices, ut peccamus. Alio autem ferio narrante quippiam eorum quæ in patria sua acciderant, ac dicente, Illa vero Herculi μιχθῆσαι: Non igitur, inquit, Hercules Ἐμίχθη αὐτῇ. Porro dicenti cuipiam quod haberet opus καρῆναι: Quidnam grave adeo, inquit, & quod dignum ignominia ista sit, abs te factum est? Et ζυγομαχεῖν, dicente quopiam: Tunc adversus hostem, inquit, ζυγο-

συγκάμμα τ τ αὐτῷ, σύγκρισις Ἀριστοφάνης καὶ Μενάνδρα. Καὶ θαυμάζω πῶς φιλοσοφίας ἐπ' ἄκρον ἀφιγμένῳ, ὦ σαφῶς εἰδώς, ὅ, τι ποτὲ ἐστὶν ἡ σύγκρισις, ἐχρήσατο ἀδοκίμῳ φωνῇ. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ συγκρίνειν τόνδε τῷ ἢ καὶ συγκρίνειν ἡμᾶς ἐτυπτεν. Χρὴ δὲ ἀντιτιθέναι, ὦ παρεζάλλειν λέγειν. Cicero recte Id de Natura Deorum σύγκρισιν vertit *concretionem*. Theophanes Cerameus, supra sui sæculi captum scriptor elegans, Hom. LVI in festo S. Procopii, hoc sensu posuit σύγκριμα· Κόσμῳ λέγεται τὸ ἐξ οὐρανῦ καὶ γῆς, ὦ τὰ ἐν μέσῳ σύγκριμα καὶ σύγκειμα. Vertit Franciscus Scorsus: *Mundus dicitur, quod ex cœlo terraque, & his quæ in medio sunt interjecta, constitutum atque compactum est.* Male vero Plutarcho σύγκρισις ponitur pro comparatione. *Grav.*

1 Νῶϊ τῶτο δοκεῖ] Vt solœcismo solœcismum explicemus: *Nos hoc videtur.* Vbi νῶϊν *nobis* dicendum fuit. quemadmodum Plato loquitur in VI de legibus: Θαυμαζῶς τόγε ἀκούσας νῶϊν πάντως ζωμοδοκεῖ. Idem in sympolio: Περὶξυμβῶ ὁ ἀν φαίνηται νῶϊν. Idem.

2 Σὺ ἔφη καὶ νῶϊν ἐρεῖς ὡς ἁμαρτάνομεν] *Tu etiam nobis peccamus dices pro* νῶϊ ἁμαρτάνομεν, id est, *nos peccamus.* Vtrumque hoc non videtur animadvertisse interpres, ut ejus versionem legenti constabit. *Idem.*

3 Ἡδὲ τῷ Ἡρακλεῖ μιχθεῖσα] Hæc Luciani verba ex sequentibus Thomæ Magistri erunt intellectu facillima: Μίγνυται, inquit, ὁ ἀνὴρ τῇ γυναικὶ, ἐχ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ. Nimirum μίγνυσθαι recte dici de viro cum muliere consuescente, male vero de muliere, quæ cum viro rem habet. Hanc differentiam tamen non esse perpetuam argumento est illud Parthenii in Eroticis: Τίς αὐτῶν μιχθεὶν τῷ ξένῳ. Herodotus in Clio: Δεῖ ἢ πᾶσαν γυναῖκα ἐπιχωρίων ἰσομοῖρον ἐς ἱερὸν Ἀφροδίτης ἀπικέσθαι καὶ τῇ ξείνῳ μιχθῆναι ἀνδρὶ ξένῳ. Attice igitur D. Iohannes Chrysostomus de Babyla martyre: Ποῖον ἢ ὄφελον μίγνυσθαι μητράσιν καὶ ἀδελφαῖς ὅπερ ὁ τῆς σοφῆς φερεσῶς φιλόσοφον ἐνομοθέτησε, de Zenone agens. Sic apud Hesiod. μίχθεις ἐν φιλότητι, frequentissime. Homerus hymno in Lunam: Τῇ ἑά ποτε Κρονίδης ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ. Quin & Eldræ IX Hebræi dicuntur miscuisse semen sanctum cum populis peregrinis, qui gentilium filias duxerant uxores. *Idem.*

4 Καρῆναι δὲ τινος εἰπόντος] Cum quidam pro κείρασθαι tonderi dixisset καρῆναι, quod erat ignominiosum verbum. Differentiam pulchre docet Thomas: Καρῆναι καὶ ὀπαλῶς κυρίως οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν ἐπ' ἀνθρώπων τῶτο καταχρηστέον. Τὸ δὲ κείρασθαι ἐπ' ἀτίμου. Διδάσκων ἐν ἐπιστολῇ τῇ. Οἶμαι καὶ διάκρυσιν ὑπὲ σε τετιμῆσθαι καὶ σίδηρον. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα καὶ δημοσίᾳ κείρασθαι νομίζω, τὸν τῇ καὶ ὅλη περιέκοντον. Philostratus in Heroicis: Τὴν κόμην ἣν ἐκείρατο ὅλη τῷ πατρόκλῳ. Lysias in Epitaphio: Ἄξιον ἦν ὅλη τῷδε τῷ πάθει τότε κείρασθαι τὴν ἰλλάδα καὶ πενθῆσαι ἅπ' ἀνθρώπων μεμῦσι. Phrynichus adsentitur Luciano & Thomæ: Κα-

[1] ζυγομαχεῖς; ἑτέρᾳ δ' εἰπόντος [2] βασανίζεσθαι τὸ παιδίον αὐτῷ νοσοῦντι, ἐπὶ τοῦ, ἔφη, ἢ τί βλαμμένῳ δ' βασανίζονται; [3] ὁ δὲ πῶς εἰπόντος ἐν τοῖς μαθήμασιν, ὁ δὲ Πλάτων, ἔφη, τοῦτο ἐπιδιδόναι καλεῖ. ἐρωμένῳ δὲ τινι, εἰ ζυγομαχεῖς; Alio autem quodam dicente puerum ſuum morbo decumbentem βασανίζεσθαι: Cujus gratia, inquit, torquetur? aut quid vult ille qui torquet? Πρωκόπτοντι vero cum quidam diceret ἐν τοῖς μαθήμασιν, reſpondit: At Plato ἐπιδιδόναι vocat. Interrogante autem

Καῦναι enim tradit dici de infami tonſura, κείρεσθαι autem de hominibus. Et Moſchopulus: Ἐκείρλω ὁ ἀεὶ πάππας ὅθι ἀτίμως κυρᾷς. Nimirum καῦναι dicebatur de infami illa raſura, qua utebantur in morionum & ſtupidorum, & γελοτοποιῶν, qui ad ciendos riſus inducebantur, capitibus radendis. Illi enim ad cutem rodebantur, cum alii tonderentur. quo alludit Tertullianus de ſpectaculis: *Eos infideles erga faciem ſuam eſſe, quam navaculis mutabant, & inſuper contumeliis alaparum objiciebant: ita de domini præcepto ludentes. Docere ſcilicet & diabolum maxillam verberandam patienter offerre.* Nam illi moriones raſo capite alapis offerebant malas percutiendas. Sed de hoc ritu dudum viri docti plura. *Grav.*

1 Συζυγομαχεῖν δὲ τινος εἰπόντος] Cum quidam dixiſſet ζυγομαχεῖν pro contendere cum familiaribus. Cum hoc verbum proprie ſignificet apud optimos quoſque auctores tantum cum hoſtibus contendere. Probat hoc quod dixi Thomas: Οὐ δεῖ λέγειν πρὸς τὸν φίλον, ὡς πρὸς τὸν δεῖνα πρὸς τὸν δὲ τινος ἐζυγομάχουν. ἀλλ' ἀμφισβήτουν, ἠριζον, ἐφιλονείκουν. Τὸ γὰρ ἐζυγομάχουν ὀλίγῳ ἐχθρῷ λαμβάνεται, ἑαυτοὺς καὶ τὸ ἐδικαζόμεθα. Οἷον ἐδικαζόμεθα τῷ δεῖνι, πρὸς τοῦτον. Heſychius in diverſa eſt ſententia, qui ait hoc verbum ſignificare τὸ τοῖς οἰκείοις διαφέρεσθαι, *cum familiaribus contendere.* quo ſenſu accipi debent Plutarchi loca à Budæo in commentariis collecta. Proverbium tamen quod affert Ariſtoteles III Rhetoricorum, φιλάμων ζυγομαχῶν τῷ κορύκῳ pro Thomæ & noſtra facit ſententia, ut & Demoſthenes apud quem ζυγομαχεῖν cum hoſte contendere eſt. *Idem.*

2 Βασανίζεσθαι αὐτῷ τὸ παιδίον νοσοῦντι] Reprehendit hic Socrates eos qui βασανίζειν, quod eſt probare, explorare, quæſtionem exercere, quæſtioni ſubjicere, torquere, ut vulgo loquuntur, abutebantur & uſurpabant de homine qui morbo vexabatur. Eoſdem & Thomas redarguit inſcitiæ: Τὸ βασανίζειν, inquit, ὅτι δοκιμασίας λαμβάνεται, ἢ τὰ διὰ λόγων, ἢ τὰ διὰ πιμωρητικῶν ὀργάνων. μὴ λέγε ἂν βεβάνισαι ὑπὸ νόσου ἀλλὰ ἐξήτασαι. Suidas paulo aliter: βασανίζειν τὸ τὸ αἰτιᾶσθαι καὶ τιμωρεῖσθαι καὶ μαστιγοῦν σημαίνει παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ἀλλὰ τὸ χωρὶς πληγῶν ἀνακρίνειν καὶ ἐλέγχειν τὰληθὲς διὰ λόγων. Adducit tamen idem Ariſtophanis locum hunc contra ſe: Πῶς βασανίζω. πάντα τρόπον ἐν πίναξι δίσσας, κρεμάσας ὑστερχίδι μαστιχῶν, δέρων, σρυβλῶν, ἐπὶ σῆς εἰς τὰς ῥῖνας ὄξος ἰσχίων, πλίνθους ἐπιθείς. Quæ profecta omnia ſunt πιμωρητικὰ ὄργανα. locus eſt in Ranis. Contra hoc præceptum facit illud S. Matthæi capite octavo: Κύριε, inquit, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικὸς δεινῶς βασανιζόμενος. Adſtipulatur Luciano & Thomæ Harpocration & oſtendit ex Dinarcho βασανίσας eſſe δοκιμάσας, idque eſſe ex voce βάσανος, quæ lapidem ſignificat, in quo aurum exploratur. *Idem.*

3 Πρωκόπτοντι δὲ τινος εἰπόντος ἐν τοῖς μαθήμασιν] Quod hic Socrates ait ἐπιδιδόναι non πρωκόπτειν dicendum eſſe, in eo forte illi aſſentitur Plato, Iſocrates, & Philoſtratus pro πρωκόπτειν, ὅθι δοσιν λαβεῖν & ἐπιδιδόναι dicentes, *progreſſiones facere*, procedere ut loquitur Cicero. Diſſentiunt ab eo Thomas, Phrynichus, Suidas, Thucydides, Euripides, denique ipſe etiam Lucianus qui ait in Hermotimo: Ἐγὼ μὴν πρωκόπτων ἐν τοῖς μαθήμασιν. Et in Paraſitice: Ἐν ὀλίγῳ παῖς

τέχναις προκόπτοντας. Idem in amoribus: Ἐγὼ γὰρ οὐμίζον ἄχρι παιδίας ἐλαφρὸν ἢ ἔρεν ἡμῶν προκόψαι. Aristides: Οὕτω γὰρ ἂν προκόψωσι τῆς σοφίας, τοσοῦτ' ἀνταφαιρῶσι μεγάλα φρονοῦντες. Phrynichus: Προκόπτειν, inquit, λέγουσι. Τὸ δὲ ὄνομα προκοπὴ ἀδόκιμον. Suidas: Ὑπίδυσις, inquit, προκοπὴ, πρόοδος, αὔξησις. Ἐπίδυσιν μὲν οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν, ἡ δὲ προκοπὴ παρ' ἐθνει τῶν ἑλλήνων. Hesychius in verbo ὑποσακκίζειν προκόπτειν dicit significare hanc vocem, quod Cœlius interpretatur *præcidere*, vel *præcastrare vinum*, quod tum fit cum vini vires sacco franguntur, ut Plinius ait. tale vinum Theophrasto VI de causis plant. c. 24. δυνατὸν, quod male vertit Gaza *morale vini genus*, cum sit saccatum, colatum ὑπὸ τῶν ἀθίσεως ut pulchre docuit Vir summus Thomas Reinesius magno eruditorum cum dolore nuperius extinctus, lib. III Var. Lect. cum quo ipsæ litteræ in illa plaga videntur elatæ esse. In Hesychio pro προκόπτειν legitur προσκόπτειν. quare lexicographi ὑποσακκίζειν impingere interpretantur. Cum tamen in eodem Hesychio recte legatur ὑποσακκίσειν ὑποπόδι τῷ σάκκῳ ἢ προέκοπτεν, *sacco colabat*, aut *præcidebat*. Apud Eustathium ad Iliad. V: Καὶ ὑποσακίζειν τὸ ὁδὲ τὸ προκόπτειν καὶ ὑφαιρεῖσθαι. Τοῦτο δ' ἴσως καὶ ὁπὸ τῶ κλοπὴ μικρὸν ἐκκλεμμένα σάκκα. Τὸ ποσακίζειν est etiam furari in itinere. nimirum προκόπτειν dicitur de iis qui saccos & marsupia præcidunt, qui nobis dicunt *Beurs-schnyders*. Sed ut redeamus ad priorem notionem τῶ προκόπτειν quam culpat Lucianus. In ea legitur apud Euripidem in Hecuba: Προκόπτουτ' ἐδὲν εἰς πρόσθεν κακῶν. *quibus nihil proficimus ad levanda mala quæ sumus passi, nihil facientia ad priora mala mitigenda*. Herodotus lib. I, voce passiva: Οὐδὲν τῶν προλεχθέντων προκοπτομένων *nihil rebus procedentibus*. Idem in Thalia: Ἐς τὸ πρόσω τε ἐδὲν προκόπτετο τῶν προλεχθέντων. Thucydides in IV: Καὶ τῆς ἀρχῆς ἅμα προκοπτόντων. Id est, *nobis augentibus illorum imperium*. Προοδοποιούντων, διατειχίζοντων, ἤγουν προκοπὴν καὶ ὑπίδυσιν ποιούντων. Hæc Thucydidis interpres. Eodem sensu Lucianus in saltationibus verbo ἐπιδιδόναι utitur. Οὐ πάλαι, inquit, ἀρξαμένην ἐς τοσοῦτο κάλλος ἐπιδιδόναι, ἀλλὰ κατὰ τὰ Σαίτου μάλιστα. *Non olim initio facto tanti incrementi in eam pulchritudinem, sed circiter Augusti maxime tempora*. Plutarchus cuidam libellorum suorum titulum fecit πῶς ἂν τις αἴσθοιτο ἑαυτῶ προκόπτοντος ἐν ἀρετῇ, sæpe utens in eo opere verbis προκόπτειν & ἐπιδιδόναι, & non abstinens interim à nomine προκοπή. Εἰδὲ μισθαρίας, inquit, αἱ προκοπαὶ τοῖς ἀνδράσιν. Lucianus quoque in Alexandro, ἐλπίδας καὶ προκοπὰς ἀνεβάλλετο. Epictetus in Enchiridio: Παρὰ μίαν ἡμέραν καὶ ἀνδρὸς ἢ δοκίμου καὶ προκοπὴ ἢ καὶ σώζεται. Iosephus etiam utroque utitur vocabulo: Καὶ γὰρ, inquit, οὐδ' ἂν ἦν ἁλώσιμος ἡ πόλις εἰ πρόκοπτε τοῖς ἔργοις ὡς ἤρξατο. *Neque enim urbs ullis viribus capi potuisset, si murus processisset ut cœperat*. Idem: Εἰς μεγάλων παιδείας προκοπὴν ὑπίδυσιν. Et in I Ἀλώσ. Γίνεται παράδοξος Ἀντιπάτρῳ μείζονος προκοπῆς αἰτίας. Idem in X Antiquitatum: Τῶν γραμμάτων καὶ σοφίας εἰς προκοπὴν ἠλυθότων ἐλλησι καὶ τιμῆ καὶ στέργων διετέλει. Diodorus Siculus de Dione, ἀγνὴς εἰς φιλοσοφίαν μεγάλην ἴχνη προκοπῆς. Cic. XV ad Attic. ep. XVI: *Sed mehercule littera mutatiuscula scripta, quod ipsum προκοπὴν aliquam significaret*. Non caret itaque exemplo quod dixit Apostolus I ad Corinth. 4. Ἵνα σὺ ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ. Et Epistolæ ad Philippenses cap. I: Εἰς προκοπὴν τῆ θλαγγελίε ἐλήλυθεν. Vtitur eadem voce etiam Heliodorus in VII: Πολλὰ καὶ παρ' ἑαυτῆς εἰς προκοπὴν τῆ φαινομένῳ λυσιτελῆ προσεθέσα. Videtur autem hic auctor in plerisque non satis accurate locutus, quippe qui sæpe peccet in id, quod hic aliisque in libris reprehendit Lucianus. Improbat iste in Nefasto δάτερος pro ἄτερος vel ὁ ἕτερος, δάτερον pro τὸ ἕτερον, & ἄτερον pro δάτερον. quæ omnia invenias in Heliodoro. Is in secundo: Θάτερον, inquit, τῶν παίδων τὸ πρεσβύτερον pro τὸ ἕτερον. Idem in VI: Θάτερος ἐπιχλιάσας δατέρῳ, ubi dicendum fuit ἄτερος, pro ὁ ἕτερος. Et in VIII: ἢν ὁ τῶν ἱππικῶν ἄτερον τῶν εἰς διακονίαν παρὰ τὸ πρόπλω ὑπὸ τὸ Ἀροάκης δοῦ τοὺς δωμαδίνλαν pro δάτερον. Sed de hoc minus miror quam de Plutarcho, qui in libello de lectione poëtarum, δυοῖν ἦν ἄτερον ἡ τοιαύτη ποιήσει παρέθετο dixit pro δάτερον. vide & Thomam Magistrum. *Grav.*

[1] μελετήσῃ ὁ δεῖνα, πῶς ἄν, ἔφη, ἐμὲ ἐρωτῶν, εἰ μελετήσομεν, λέγεις ὅτι ὁ δεῖνα; [2] Ἀττικίζοντος δὲ πῶς, καὶ τεθνήξῃ εἰπόντος ἐπὶ τῇ τρίτῃ, βέλτιον, ἔφη, καὶ σωφρονεῖν μὴ Ἀττικίζειν κακῶς ῥωμένον. καὶ ὡς τὸ εἰπόντα ἦ, [3] σωζόμην αὐτῷ, ἐπὶ δὲ φειδόμην αὐτῷ, μή τι, ἔφη, διήμαρτες βαλών; [4] ἀφισᾶν δέ τινος εἰπόντος καὶ ἐπέρου, ἀφιστᾶν autem quopiam, εἰ μελετήσῃ ὁ δεῖνα: Quomodo ergo, inquit, interrogans me an declamaturus sim, dicis ὁ δεῖνα; Volente autem quodam Atticisſmum exprimere, & dicente, τεθνήξῃ die tertio: Satius, inquit, foret, etiam hic non Atticisſare adeo te, quando malum imprecaris. Ad eum autem qui dixerat, σωζόμην αὐτῷ, pro φειδόμην αὐτῷ: Nunquid, inquit, aberrasti jaculando? Quodam vero ἀφισᾶν dicente, & altero

1 Εἰ μελετήσῃ ὁ δεῖνα] Vitium est in μελετήσῃ quod apud Atticos est secundæ personæ, pro *declamabis*. Barbaris vero est tertiæ personæ vocis activæ ut loquuntur γραμματικῶν παῖδες, pro *declamabit*. Meminisse hic debet studiosus lector verbum μελετᾶν tametsi futurum medium usitatius habeat quam activum apud Attice loquentes, utendum tamen esse aoristo activo, non medio. Testantur hoc Philostratus & Lucianus. Philostratus in Marco Sophista: Καὶ προσαλεῖμαι ἔφη καὶ μελετήσομαι. Idem in eodem: Μελετήσας δὲ καὶ μελετῶντος ἀκροασάμενος καὶ ἐθαυμάσθη καὶ ἐθαύμασεν. Lucianus in mercede conductis: Οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ῥήτορα τὸν κεφαλέα ἐπὶ τῷ δίκην καλοῦσθαι τὸν μελετήσαντα μὲν τὰ δίκαια ἀπαιδεύτους. Et in Demonacte: Ῥήτορα δέ τινι κάμοιγε μελετήσαντι. Proinde dicendum: μελετῶ, μελετήσομεν, ἐμελέτησα, μελετήσας, ut ab ἐπαινῶ, ἐπαινέσομαι, ἐπήνεσα, ἐπαινέσας, ab ἀκούω, ἀκούσομαι, ἤκουσα, ἀκούσας. Græv.

2 Ἀττικίζοντός τινος καὶ τεθνήξῃ εἰπόντος ἐπὶ τρίτῃ] Cum quidam *Atticorum amulus dixisset in tertia persona* τεθνήξῃ, quod apud Germanos Atticos est secundæ personæ: quare sequitur βέλτιον καὶ σωφρονεῖν μὴ ἀττικίζειν κακῶς ῥωμένον. Hoc est: *præstaret vel hic te non Atticisſare mortem imprecantem mihi, dicis enim: mihi morieris.* Aristophanis in Nebulis: Σὺ δ' ἐγχανὼν τεθνήξῃ. *tu morieris.* Hoc quod diximus declarant etiam Thomæ verba ideo à nobis non omissa: Τεθνήξεται, inquit, ἐπὶ μεῖζον ὀλίγον μέλλοντος λέγε. Πλάτων δὲ ἐν Γοργίᾳ ἐπὶ μέλλοντος σφηνιπιᾶ λέγει. Τεθνήξῃ ἅπαξ ὃν ἂν δίξῃ. ἐξ Αἰσχίνου. Εἰ μή τις ἄρα μεταδοίη, τεθνήξῃ. ὥσπερ καὶ Λεκιανὸς ἐν τῷ Σολοικιστῇ ἀπαγορεύει. Græca tamen Platonis exemplaria, quæ ego quidem viderim, τεθνήξεται habent non τεθνήξῃ, ut placet Thomæ. Proinde vitandæ amphibologiæ causa dices cum Luciano in Dialogo Terpsionis & Plutonis. πότε καὶ τεθνήξεται ἕκαστον ἡμῶν ἴσμεν. Micyllus hic perperam vertit ἐπὶ τρίτῃ *in diem tertium*, cum vertere debuerit *in tertia persona*, subintelligitur enim πρόσωπῳ. Alioqui εἰς τρίτην ut Attice subintelligatur ἡμέραν, *in diem tertium*, vel *perendie* significat. Synesius: Εἰς τρίτην ἥκειν ἐπήγγελε. Aristides: Καὶ ἧκεν εἰς τρίτην. Thomas: Οὐ λέγεσιν, inquit, οἱ ἀττικοὶ εἰς τρίτην ἡμέραν, ἀλλ' εἰς τρίτην μόνον. Heliodorus: εἰς τρίτην ἐξώρμησαν. Addit tamen Aristophanes ἡμέραν in Lysistrate: ἀλλ' εἰς τὴν τρίτην γ' ἂν ἡμέραν. Idem.

3 Σωζόμην αὐτῷ] Hic omnes Græci Magistri tacent. Apud unum Lascarem Constantinum legitur, σωζόμην φειδόμην significat ἀκριζολογοῦμαι & ἰλεῶ, præparcum esse & misereri, quod an hic locum habeat nescio. Ea certe significatione videtur verbum σωζόμην positum esse secundi Maccabæorum cap. 14. Καὶ τὸ ἴδιον στρατιῶν σωζόμενος. Id est, *parcens*, vel *misertus*, vel *consulens*, ut vertit interpres illic. *Idem.*

4 Ἀφισᾶν δέ τινος εἰπόντος] Negat hic Lucianus recte dici ἀφισᾶν & ἀφισάνειν, pro eo enim dicendum ἀφιστάναι. Thomas: Ἱστάνειν ὐκ ἰστέον. Non imitandus igitur

ϛάνειν, ἄμφω μὲ, ἔφη, σὺκ οἶδα. ὡσὸς δ' τ λέγοντα [1] πλὴν εἰ μὴ, τοῦτα, ἔφη, [2] διπλᾶ χαρίζει. ὁ δ' [3] χρᾶσθαί τινι εἰπόντι, ψευδατικὸν, ἔφη, τὸ ῥῆμα. τῷ δ' λέγοντι δὲ ἀφιστάνειν: Vtrunque, inquit, non novi. Ad eum autem qui dicebat πλὴν εἰ μὴ: Hæc, inquit, dupla gratificeris. Et χρᾶσθαι cum quidam diceret: Pseudaticum, inquit, verbum est. Rursum di-

igitur Heliodorus ἀνίζειν καὶ ἀνελάμβανον, quemadmodum nec illud Basilii *in* epistola ὡσὸς τὸν ὑφ' ἑαυτὸν ἀσκητάς. ὅτι δεῖ ὡσὸς τὸ ἴδιον συμφέρον βλέποντας διαβάλλειν πάσι τ σωιζομένοις ἐπιχειρῆσαι. Sic τὰ ὄρη μεθίστασθαι legitur in sacris litteris pro μεθίστανται. Diod. Sic. libro 18. Τούτοις μὲν πολλῶν ἀκούσασι ἐπετίμησαν ὡς διίστανται τ φιλίαν. Et in eodem libro: Ταῖς δὲ πόλεσιν ὑποκαθίστασι τ ἐλευθερίαν. Idem tamen eodem libro recte dicit: Τὸ μὲν πρῶτον ἐπεχείρησαν ἀφιστάναι τ Πολυπέρχοντα τ Ἀντιγόνου φιλίας. Polybius: Ἐπὶ δὲ πᾶσι τούτοις συμίστανε τ συμμαχικὴν δύναμιν σφίσιν. Quo verbo identidem ita utitur Apostolus. *Græv.*

1 Πλὴν εἰ μὴ] Ideo à Socrate reprehenditur hæc locutio, quod qui paulo accuratius locuti sunt πλὴν εἰ tantum dixerunt, vel εἰ μὴ solum, auctor est Phrynichus. Cæterum Thomas est in diversa sententia, cujus hæc sunt verba: Ἀμφότερα λέγε καὶ χωρὶς εἰ μὴ τόδε, ἢ χωρὶς εἰ τόδε εἰ καὶ φρύνιχος ἀδόκιμον εἶναι λέγει τὸ δεύτερον μὴ τὸ μή. Ἴσασι γάρ φασιν πλὴν εἰ τόδε καὶ πλὴν εἰ μὴ τόδε, καὶ ἐκτὸς εἰ τόδε, καὶ ἐκτὸς εἰ μὴ τόδε ὅταν καὶ χωρὶς εἰ τόδε καὶ χωρὶς εἰ μὴ τόδε. Ἀνεκτὸν δὲ τὸ βίον περίσσε πλὴν εἰ μὴ σκαπανέα καὶ ὑδροφόρον αὐτὸν ὑποδεικλέον. Κρεῖττον μὲν τοι εἰ χωρὶς τοῦ μὴ λέγοιτο. Lucianus hanc præceptionem suam sæpe non servavit. Dicit enim in dialago Diogenis & Mausoli: Πλὴν εἰ μὴ τοῦτό φησ ὅτι μᾶλλον ἡμῶν ἀχθοφορεῖς. Idem in mercede conductis: πλὴν εἰ μὴ κἀκεῖνόν τις; Moxque πλὴν εἰ μὴ ὑπὸχρῶν σοι. Idem in ratione conscribendi historiam: Ἐκτὸς εἰ μὴ τοῦτο ὑπολάβοι τις. Ibidem: Ἐκτὸς εἰ μὴ δύ' ἄδαν δέον. Idem in Imaginibus. Ἐκτὸς εἰ μὴ σὺ τοῦτο εἶναι τ Ἀβδηρῖτην ὑπέλαβας. Et paulo post: Ἐκτὸς εἰ μή τινα νομίζεις ἀληθέστερος διδάσκαλον εἶναι. Idem in Piscatoribus: Ἐκτὸς εἰ μὴ χρῆναι δαίμονι τ Εὐρύτου εἶη τ φύσιν ὡς τ Μούσαις ἀντιδοῦναι. Demosthenes ὡσὶ γὰρ ἐν Χερρονήσῳ πλὴν εἰ μὴ τοῦτο λέγουσιν. Idem in IV Philippica: Πλὴν εἰ μὴ τῇ ὡσὶ τ τύχης βουλεύεσθαι γε μόνον. Sic & Heliodorus in VIII, πλὴν εἰ μήτις δαιμονιωτέρα ἐξ ἀνθρώπου δαίμονος. Plutarchus in Coriolano, πλὴν εἰ μή τις θεῖος τ Ἀλκιβιάδην ὑποφαίνειν παλαιότερον γραφὴν ὀνείδους. Idem in Demosthene: Ἐκτὸς εἰ μὴ νὴ δία ὡσὶς τ ὑπὲρ Φλοῦντος λόγον ὁ ἀντιφάνης τοῦτο πέπαικεν. Apostolus I ad Timoth. V. Ἐκτὸς εἰ μὴ διαμαρτυρῶμαι. Et cap. XV: Ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ ἐπιστεύσατε. Idem.

2 Ταῦτα ἔφη διπλᾶ χαρίζη] *Hæc*, inquit, *gemina gratificaris*, vel *largiris*. Micyllus *gratificatur* vertit, cum tamen χαρίζω activa voce dixerit nemo, quod & Salmurienſis editor, Ioannes Benedictus, vidit. *Idem.*

3 Τινὸς δὲ εἰπόντος χρᾶσθαι] *Cum quidam dixisset* χρᾶσθαι *pro* χρῆσθαι, *uti vel oraculum consulere.* Philostratus in Heroicis: Χρῆσθαι μὲν γὰρ καὶ τοῖς οἴκοι μαντείοις Ἀχαιοὶ. Herodotus tamen χρᾶν & χρᾶσθαι dixit in Terpsichore: Καὶ ἔτι αὐτὸς τε ἔξειν χρήμασι χρᾶσθαι. Ibidem: Ἡ δὲ πυθίη οἱ χρᾶ αἰρήσειν. *respondet.* Idem in Clio: Τὸς προδρομέας αὐτὸν διαχρᾶσθαι. id est, *occidere.* Pausanias Achaicis: Ἐχρᾶτο ὑπὲρ τ νίσσ. Cæterum de χρᾶσθαι & χρῆσθαι Moschopulus: ἡ χρᾶται, inquit, ἀλλὰ χρᾶται, καὶ ἡ χρᾶσθαι, ἀλλὰ χρῆσθαι. Homerus: Ψυχὴ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίαο. *consulturus.* Libanius in Antirrhetico: Τοῦ Θεοῦ χρησόμενος. *Deum consulturus.* Latini in eadem notione utuntur *adhibere.* Cicer. IX ad fam. *Cum adhibuisset domi meæ Lupus me, & Libonem & Servium consobrinum tuum, qua mea fuerit sententia, cognoscere te ex Cn. Seio arbitror.* id est, *Cum me & Libonem & Servium, quos in ades meas arcessierat, consuluisset.* Id III de Offic. *Gracchanus cum prætor esset, collegiumque prætorum tribuni plebis adhibuissent.* id est, *in con-*

γοντι ἔκποτε, καλὸν, ἔφη, τὸ εἰπεῖν ἐκπέρυσιν· ὁ γὰρ Πλάτων, εἰς

dicenti ἔκποτε: Pulchrum, inquit, fuerit ἐκπέρυσιν dicere. nam Plato

εἰς

consilium vocassent. Sueton. Claud. *Adhibitis principibus.* Florus l. 1. *Gemini erant, uter auspicaretur & regeret adhibere placuit Deos.* Id est, *Deorum sententiam per auspicia explorare, consulere Deos per aves* χρῆσθαι θεοῖς. Sic hic locus ex Iornande & antiquis Flori editionibus legendus. ut præclare vidit Gronovius ὁ πάνυ. vulgo male *adhibuere oracula.* Cic. IV ad fam. 7. *A tuis reliquis non adhibemur.* hoc est *consulimur.* Sed de hac istius vocis notione pluribus egit vir doctissimus & ingenii elegantissimi ac sollertissimi Ioannes Schultingius, qui non ita pridem in ipso flore ætatis, cum magna & præclara minaretur, extinctus est, flebilis omnibus, iis præcipue quibus litterarum interiorum salus curæ, candor autem & morum sanctitas amori sunt, in notis in Senecæ declamationes propediem bono publico edendis. *Grav.*

1 Τῷ ἡ λέγοντι ἔκποτε] De eo Phrynichus: Ἔκποτε χρὴ μηδένα τρόπον εἶπας, ἀλλ' ἐξ ἐκείνου. Idem inferius: Ἀπὸ τότε ᾧ ἔκποτε μὴ λέγε. ἀλλ' ἐξ ἐκείνου, καὶ κεφάλαιον ἡ τοῖς χρηταῖς ὀνηρήμασιν ἐ σωτάπτεσθαι τὰς φορθέσεις. Et Thomas eadem fere, qui & alibi negat præpositionem recte componi cum adverbio. Quare ἔκπαλαι, ἔκποτε, ἐκπέρυσιν, ἐκπέρυσι, & ἀπὸ τότε non sunt recepta Atticis, qui pro eis dicunt ἐξ ἐκείνου, ἀπ' ἐκείνου, ἐκ παλαιοῦ, ἐκ τότε. Herodianus in IV: Καὶ ἐξ ἐκείνου μᾶ τῶν λοιπῶν Θεῶν θρησκεύ. Et paulo post: ἐξ ἐκείνου δὲ ἐστασίαζον πρὸς ἀλλήλους. Xenophon in tertio Institutionis Cyri: Ἐκ δὲ τούτου ὁ Κῦρος ἀπελέσας τὸ φρούριον. Idem in eodem: Ἐκ τούτου ἔφοντο τε πάντες ᾧ ἔλεγον. Sic tamen sacri scriptores Matthæus cap. XVI: Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν, pro quo Lucianus in Demonacte, ᾧ παπαῖ σὺ ἀρξάμενος πρῶν καὶ αἰδεῖ. Idem in Dialogo Cyclopis & Neptuni: Καὶ ἀπ' ἐκείνου τυφλός εἰμί σοι ὦ Πόσειδον. Invenies apud Matthæum etiam ἀπάρτι, cap. 23: & 26, & apud Ioannem cap. 13. In II ad Corinth. 8, 9 legitur ἀπὸ πέρυσιν. Pollux in primo φερπέρυσι inquit τέλειον ἔτος τινί. Lucianus omissa præpositione in Hermotimo: Μακρῷ τινι ἄμεινον εἶχε πέρυσι. Demosthenes in III Philippica: Οὐδὲ αἱ πέρυσι φροντίδες. Xenophon in III Ἑλληνικῶν ἡμῖς μὲν οἱ αὐτοὶ νῦν δὲ καὶ πέρυσι. Plato in Euthydemo πέρυσι δὲ ἦ φερπέρυσι ἐδόκει ἦσθαι σοφός. male φερσπέρυσι impressum est. Meliores scriptores semper opinor sine præpositione utuntur πέρυσι. quare in eo quod sequitur εἰκαιότερον esse censeo. Καλὸν ἦν τὸ εἰπεῖν ἐκπέρυσιν. Invenies tamen φερπέρυσιν etiam in epistola quadam Libanii ἀναμνησάμενος, inquit, ἔνθεν ἦλθες φερπέρυσιν. Ἔκπαλαι legitur II Petr. c. 2 & 3. Sed de hoc minus mirandum quam de Arriano, qui in primo inquit: ἐκλογισμὸν ἔκπαλαι. Vtuntur etiam D. Basilius & Plutarchus. Ille quidem ad Athanasium scribens: ἦν, inquit, ἔκπαλαι πρὸς τὴν τιμότητα ὑπόκλησιν ἔχουσι. Hic vero in Themistocle, παρασκευακὼς ἔκπαλαι πόλεις. Et πρὶ βροχίας. Τιμοκρέοντα ἔκπαλαι ἠπατηκέναι. Idem tamen Attice dixit in Timoleonte: ὅπλων τινῶν σωρευσμένων ἐκ παλαιοῦ. Et Philostratus in Heroicis Dialogis: ΦΟΙΝΙΞ καὶ ἐκ παλαιοῦ ἔρα δύδοήκοντά τε ᾧ σοφὸν ἦν ἢ ποιήσεις; ΑΜΠΕΛΟΤΡΓΟΣ. ἐκ παλαιοῦ ξένε. Herodotus: Ἐπείγε ἀπεκρίνατο ἐκ παλαιοτέρου. Idem in eodem primo libro: Ἡ γὰρ αὐτοῦ μαντήϊον ἐκ παλαιοῦ ἱδρύμενον. Idem in Vrania: Ἦσαν ἡμετέρη τέ ἐστι ἐκ παλαιοῦ. Pollux in primo: Πάλαι, inquit, φέρπαλαι, τέρπαλαι. Aristophanes in Equitibus: Τέρπαλαι κἀξῆμαι βουλόμενός σ' ὑπεργετεῖν. Αλλ. Ἐγὼ δὲ δεκάπαλαί γε καὶ δωδεκάπαλαι, ᾧ χιλιόπαλαι, ᾧ φέρπαλαι πάλαι πάλαι. Iam vero de illo ἔκποτε quid mirum à scriptoribus factis usurpari, cum ne ipse quidem Lucianus ab eo prorsus abstinuerit: Ἔκποτε, inquit in Asino suo, ἐξ ἐμοῦ φράτε ἦλθεν εἰς ἀνθρώπους ὁ λόγος ἔτος ἐξ ὅτου παρακύψιος. Athenæus in Dipnosophistis: ᾧ ἔκποτε οἱ σοφιστὴν κελεύθιοι διονυσοκόλακες, Ἀλεξανδροκόλακες ἐκλήθησαν. Arrianus Γανάδας. ᾧ ἔκποτε οἱ Σιδήται ἐθαρσάθριζον. Iosephus: Ἔκποτε μετ' ἀδείας ὁ Ἀχάϊος αὐτὸς ἐλάμβανεν. Idem.

1 Τῷ

τοτε λέγ. [1] πῇ ἢ ἰδὲ ἐπὶ ἔ ἰδὲ χωρὶς τινὸς, ἕτερα ἀνθ' ἑτέρων, ἔφη, σημαίνεις. [2] ἀνθλαμβάνομαι ἢ ἐπὶ ἔ σωίημι λέγοντός τινος θαυμάζειν, ἔφη, πῶς ἀνθροιεῖσθαι ἔ λέγοντος, φησὶν ἀνθροιεῖσθαι. [3] βραδίον δὲ, τινος εἰπόντος, οὐκ εἰς τοτε dicit. Ei vero qui ἰδὲ pro ἰδὲ: Alia pro aliis, inquit, significas. Cum quidam autem ἀνθλαμβάνομαι pro σωίημι diceret: mirari se ait quo pacto ὁ ἀνθροιεῖσθαι ἔ λέγοντος, diceret ἀνθροιεῖσθαι. βραδίον autem dicente quopiam: Non est simile, in-

1 Τῇ δὲ ἰδὲ ἐπὶ ἔ ἰδὲ] *Cum quidam* ἰδὲ pro ἰδὲ *uteretur.* Haut scio an velit Lucianus ἰδὲ adverbium poni sine accusativo post se. Nam ita video plerosque omnes eo usos, ἰδὲ vero verbo addi accusativum. Nam quod ἰδὲ Attice dici pro ἰδὲ scribit Thomas, id nobis non obstat. Nam ἰδὲ de quo Thomas, agit verbum est imperativi modi, scribiturque tono circumflexo. Ἰδὲ, inquit Thomas, Ἀττικοὶ λέγουσιν ἀντὶ τοῦ ἴδε. Εὐριπίδης Ἑκάβῃ. Ἰδὲ μὲ κλινδάρησος οἷα ἔχω κακά. Græv.

2 Ἀνθλαμβάνομαι ἐπὶ τῷ συνίημι] Cum quidam diceret ἀνθλαμβάνομαι *affirmo* pro σωίημι *intelligo.* Sic tamen Iosephus VI Ἀλώσ. Πρῶτον μὲν κατήσας ἀνθλαβίδας ἔφασαν καὶ κτύπε. id est, *se sensisse, audisse, intellexisse.* Suidas dictione κοχλίλη, κύνες τὸ ὀσμῶν ἀνθλαμβάνονται. Scholiastes Sophoclis in illud in Ajace Mastigophoro: Καὶ ξυναστάζω φρενὶ, ἤτοι, inquit, οἴδαμεν σωίημι καὶ ἀνθλαμβάνομαι. Suidas δηλάζειν ἐναργητικῶς ἡμεῖς ἀνθλαμβανόμεθα, id est, *accipimus, intelligimus.* Vide etiam Budæum qui duobus Alexandri Aphrodisei locis ostendit ἀνθλαμβάνεσθαι esse sensu percipere & ex Basilio ἀνθλῆψιν perceptionem. *Idem.*

3 Βραδίον δέ τινος εἰπόντος] *Cum quidam dixisset* βραδίον pro βραδύτερον. βραδύτερον, inquit Thomas, ἢ βραδίον; ποιητικὸν γὰρ, καὶ Ἡσίοδος ἐν Ἡμέραις βραδίον ἢ πᾶς ἐλλίσσατ φαείνῃ. ἐκεῖνε ἢ μᾶλλον Λιβάνιος ἐν ἐπιστολῇ. καὶ σε εἰκὸς βραδύτερον ἀλλὰ καὶ σεμνότερον ὄψομαι Attice igitur Lucianus in mortuorum Dialogis: Εἰ καὶ ὀλίγῳ βραδύτερος ἦν. Et Diodorus Siculus: Καὶ ταῦτα μὲν ἐκ τοῦ βραδύτερον κατεφέρη. Audiendus & Phrynichus: βραδίον, inquit, τὸ Ἡσίοδος μὲν ἔλεγε. βραδίον τε πᾶς Ἕλλησι φαείνῃ. Πλάτων ἢ καὶ Θουκυδίδης ἐξ οὗ δοκιμάζεται βραδύτερον. Thucydides in II: Τὸ ὕδωρ τὸ χλιαινόμενον τὸ τυκτὸς ἐποίησε βραδύτερον αὐτὸς ἐλθεῖν. Plato in Timæo. Θᾶττον μὲν τὰ τ' ἀλαφρὰ, τὰ ἢ τ' μείζονα βραδύτερον φερομένα, τῇ δὲ ταυτῆ φορᾷ τὰ τάχιστα φερόμενα ὑπὸ τ' βραδυτέρου ἰόντων φαίνεται καταλαμβανόμενα καταλαμβάνοντα. πάντας γὰρ τοὺς κύκλους αὐτῶν ἑρπούσας ἕλικας διὰ τὸ διχῇ τε ἐναντίαν ἅμα φερομένην τὰ βραδύτατα αἰτίαν ἀφ' αὑτῆς ἔσης ταχέως ἰέναι τὰ πλησίον. Hæc Platonis verba Cicero elegantissime vertit: *Cum alia majorem lustrarent orbem, alia minorem tardius quam majorem, celerius qua minorem, motu unius ejusdemque naturæ, quæ velocissime movebantur ea celeritate vinci à tardioribus, & cum superarent superari videbantur. Omnes enim orbes eorum quasi helicis inflexione vertebat, quia bifariam contrarie simul procedentia efficiebant ut quod esset tardissimum id proximum fieret celerrimo.* Parum igitur Attice Plutarchus in Dæmonio Socratis: Καλόν, inquit, ἀναίσχυντον καὶ ἀναπεπτὸν βραδίον ἀπαναίνεσθαι. Sic & loquitur in Pompejo, in Catone majore, in libello περὶ ἀοργησίας, Heliodorus in III, & initio libri VI. Iosephus in IV Orig. βραδίον γὰρ ἀπήλυον οἱ γονεῖς τ θυγατέρα. Notandum porro in Platonis loco Attice dictum esse θᾶττον pro quo minus eleganter τάχιον, & ἰωνικῶς ταχύτερον dicerentur. Heliodorus in IV: Εἰ μὴ θᾶττον ἐξίοιμεν. Idem ἐκείνης μὲν δὴ καὶ λόγῳ θᾶττον, melius dixit quam in primo καὶ λόγου ταχίων ὀπαδὸς ἐχθεῖσα. Thomas: Θᾶττον, inquit, Ἀττικοὶ, τάχιον Ἕλληνες. Idem Phrynichus, quare ea verba quæ sequuntur apud Lucianum omnino per ironiam vel cum interrogatione sunt le-

ἔση, ἔφη, ὅμοιον τῷ [1] τάχιον. [2] βαρεῖν δέ τινος εἰπόντος, οὐκ ἔσιν, ἔφη, τὸ βαρυῦσθαι, ἢ νενόμικας. [3] λέλοιχα ἦ, τὸ εἴληχα λέγοντος, ἐλίγον, ἔφη, καὶ παρ' οἷς ἁμαρτάνεται. [4] ἵππαδι ἦ ἐπὶ ἔ πίπαδι

inquit, verbo τάχιον. Et rursum βαρεῖν dicente quopiam: Non licet, inquit, βαρυῦσθαι, quemadmodum putasti. λέλοιχα item pro εἴληχα dicente quodam: Modicum, inquit, etiam apud quos peccatur. Multis autem ἵππαδαι pro πίπαδαι dicentibus, quod

legenda (I.) οὐχ ὅμοιον τῷ τάχιον; *an non est simile?* vel *scilicet non est simile.* Philostratus in Heliodoro: Εἰσκαλέμενος δὲ θᾶττον ἢ ᾤετο εἰς τὸ νοσοῦντα ἀνεδίδαλεν. Lucianus in ratione conscribendi historiam: Θᾶττον ἂν ἐς δύμεσέστερον. Idem in Toxari Θᾶττον γὲν τένομα ἔκας ἐς αὐτῶν ἐπιλάθετο, & mox καὶ θᾶττον ἐδίδου. Non dicit tamen sine exemplo Apostolus I ad Timotheum: ἐλπίζων ἐλθεῖν πρός σε τάχιον. Et ad Hebraeos: μᾶλλον δὲ ἐκ τάχιον ἔρχομαι, ibid. ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. Plutarchus enim in connubialibus praeceptis σβέννυται δὲ τάχιον ἀμφοῖν τὸ ἑτέρου δυναμβοῦν γίγνεσθαι ἅμα καὶ τρέφειν ἐπιλάθηται. Iosephus IV ἀρχαιολογίας· Ἀναλισκομβόντων τε τῶν ἐπιτηδείων τάχιον ἀπ' αὐτῆς. Idem in secundo Originum: Ἀλλὰ τάχιον ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ἀγρεὰν τῶν σίτων. Idem: τάχιον ἐξῆλθον ἀλύοντες. qui tamen alibi fere θᾶττον dixit. Dionys. Halicarnass. lib. VI ἀγωνισαμένοις τάχιστα ἢ φρονιμώτεροι. Herodotus in Melpomene: τάχιον συμμίσγομεν ἢ ἐς μάχλον ὑμῖν. Diodorus Siculus in XX: Καὶ τάχιον ἢ βλβαίως ἐπαυσε τὰ βαρβάρων. Idem in eodem: Τάχιον τῆς προσδοκίας ἁπάντων ἐπιτελεμβέντων. Id est, *expectatione celerius.* Arrianus in Periplo: Οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ τάχιον. Idem in VIII expeditionis Alexandri, qui liber solus Ionice scriptus est, ταχύτερον, dicit, ἦ γὰρ τότε ἅμαξαις τοσοῖσδε ταχύτερον ἐπέρχεσθαι. Et paulo post: Καὶ γὰρ ἔδοξε χαρπὸς εἶναι ταύτῃ τῇ χώρῃ ἀπεκαίνεσθαί τε ταχύτερον μᾶλλον τ' ἄλλης αὐτὸς ἔτος· Μεγαδίνας ἀνέγκαμβε ἐς φόβον ταχύτερον. Sed hoc facit hic imitatione Herodoti, qui in Thalia, ἐποίησε, inquit, ταχύτερα ἢ στρώτερα. quod & Diodorus Siculus imitatus est in XX libro suae bibliothecae: Ταχύτερον ἐκινδύνβυον αὖτις δρα τὰ σκάφη συγκλυσθῆναι. Grav.

2 Βαρεῖν δέ τινος εἰπόντος] Idem Thomas docet: Βαρυῦσθαι, inquit, χρήσιμον, βαρεῖν δὲ ἄχρηστον παρὰ τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν παλαιῶν. ἀλλ' ἐπὶ παραπαμβύων ἐ βλβαίοις, λέγουσιν ἀλλὰ βλβάρηκα εἰς ἀπόπτωσιν σημασίαν. Ἀποσείσθαι δὲ τὸ ταχέως τῶν ἱερῶν. Οἱ δὲ ἦκον οἷον βλβαρηκότες οἱ ναῦται. Plato tamen in Symposio hoc ipsum passiva voce dixit. Βεβαρυμβῶσθαι, inquit, ὑπὸ μεθυσθέντες τῶν πάντων (οἷόν γε ἔπος ἦν) εἰς τὸ τοῦ Διὸς κῆπον εἰσελθόντ βεβαρημένος δόδν. Suidas in eandem sententiam, quam Thomas probavit, dixit: Ἐβαρυύετο κυριώτερον, ἐ γὰρ δεῖ λέγειν ἐβαρεῖτο, ἢ βαρέμενος. Οὐδὲ ἀλλήν τινα κλίσιν ἀποδέδωκε, ἀλλὰ βαρυόμενος, ἐ βαρυόμενος. Πολύζιος· Ὁ δὲ ἐξανασὰς ἀρχῆς, τὰ μὲν ὑπὸ τῆς ἀῤῥωστίας, τὰ δὲ ὑπὸ τῆς ἡλικίας βαρυόμενος. εἶχε γὰρ ἐβδομηκοστὸν ἔτος. καὶ αὖθις ὁρῶν δὲ τοῦτο βαρυομένην τὴν σύγκλητον. Improprie igitur Lucianus in Aëtione: ὁπότε δοκὸν φέροντες βαροῖντο. Idem.

3 Λέλοιχα δὲ τὸ εἴληχα λέγοντος] *Cum quidam pro* εἴληχα *diceret* λέλοιχα. Ἐξείληχεν, inquit Thomas, ἀκ ἐκλέλοιχεν. Lucianus tamen sui oblitus dicit in amoribus, Χαρικλῆς ἐκλέλοιχε. Tametsi idem in eodem libello Attice dixit ἀνῆφέσι σύγκλητον εἴληχα τάξιν. Idem.

4 Ἵππαδι δὲ ἐπὶ τῶ πίπαδαι πολλῶν λεγόντων] *Cum multi dicerent* Ἵππαδι *pro* πίπαδαι. Sic legitur, sed perperam uti apparet ex Thoma & Luciano in Nefasto: Ἐῶ, inquit, ἵστε τὰ ἀρχαῖα τ' τριῶν μηνῶν, καὶ τὸ ἀπηνεμία, καὶ τὸ πέπαμαι, ἐ πέπεχωῆσιν. Thomas vero: πέπαμαι ὑδεὶς τ' Ρ'ιτόρων εἶπεν ἀλλὰ πέπομαι. Quare hic pro πίπαδαι omnino legendum πέπαδαι. Sed ut ad Ἵππαδαι redeamus reprehenditur ἵππατο à Luciano in Lexiphane. Locus infra referetur. De πέπαμαι vero & ἵππα-

πολλῶν λεγόντων, ὅτι μὲν ἀπὸ τῆς πτήσεως τὸ ὄνομα, σαφῶς ἴσμεν. [1] Περιστερὸν δέ τινος εἰπόντος, ὡς δὴ Ἀττικὸν, ἐρῶμεν καὶ τὸ φάττιον ἐροῦμεν. [2] Φακὸν δέ τινος εἰπόντος, ἐδηδοκέναι, πῶς ἂν, ἔφη, φακὸν τις φάγῃ; ταῦτα μὲν τὰ Σωκρατικὰ ἐπαινέσωμεν ἴσως, εἰ δοκεῖ, ἐπὶ τοῖς ἄμεινον τῶν νῦν λόγων, καίτοι μὲν καλῶν τὴν βελτίωσιν εἶναι φῶμεν, σὺ δὲ γνώριζον· οἶμαι γάρ σε κἀν νῷ δυνήσεσθαι, τοσοῦτον γε ἐπανισώσαντα τοῖς ἐξῆς λεγομένοις. Σο. ἴσως μὲν ἂν δὲ νῷ δυνήσομαί σε λέγοντος, ὅμως εἰπέ. Αν. Ἆρ' οὐκ

quod ἀπὸ τῆς πτήσεως quidem verbum hoc descendat, plane scimus. Περιστερὸν autem quodam dicente quasi hoc Atticum foret, etiam τὸ φάττιον dicamus, inquit. Rursum dicente quodam se φακὸν comedisse. Et quomodo, inquit, φακὸν aliquis comederit? Atque hæc quidem Socratica illa sunt. Redeamus autem, si videtur, ad certamen priorum verborum. Ac ego quidem citabo ea quæ optima videntur esse tota, tu vero cognitionem fac. Arbitror enim vel nunc posse te, quippe qui tam multa ordine jam audieris. *Sol.* Fortassis ne nunc quidem potero. te dicente, sed tamen dic. *Lyc.* Quomodo

ἴπαμαι Thomas. Πέπομαι, inquit, οὐχ ἵπαμαι. Καὶ Διδάνιος ἐν τῇ οἶδα ὅτι σε διφραίνῃ σκῶμμα ἐμὸν ὄντως λῆ· σὺ γὰρ ἐκεῖνος ὁ πέπομβος μᾶλλον ὅπως ἂν ἡμῶν ἀκούσῃς, πεπόμβῳ ἢ αὖθις ὑπὸ τῶν λόγων ὦ τῶν συλλόγων. Phrynichus: ἴπταδες παραπτήσιον εἰ ἐ ἁπαξ εἴη καὶ κείμενον ἢ δὶς πέτεσθαι ἢ λέγει. Vtitur Lucianus utroque vicissim, frequentius tamen τῷ πέπομαι. In Dialogo Tritonis & Nereidum: Ἡ δὲ φερόμενος πεπόμβῳ. Et in Musæ encomio: ἀλλὰ μετ' ὠδῆς πέτεσθε. Idem in libello de ratione scribendi historiam: Καὶ τῷ Περσίκῳ ὑπ σωῖ τῇ μεθόδῳ τῇ ἐγκέντρῳ γνώμῃ ἀφειπτομβῶ. Idem tamen in amoribus dixit, ἐλάττονι ῥοίζῳ ἀλλήλοις ἐπιπάμεθα. Et in Deorum judicio, ἐξ ἀφανοῦς καταπέμβομαι. Ibidem, ὅποτε ὧδή τις ἀετῷ διὰ συμπαρεμπέμβῃ αὐτῷ. Heliodorus initio V: Μονοτὸς ἀλλαπλάβῃ τῇ ὀλκάδι παρημίουντο. Gregorius Theologus Basilio: Τὰς τε ὠδικὰς ὀργὰς ἀδόντας μὲν ἀλλὰ τῷ λιμῷ καὶ παρεπταμένους μᾶλλον ἢ ἑρμηίαν. Grævius.

1 Περιστερὸν δέ τινος εἰπόντος] Adversatur Luciano recta Athenæus Dipnosophist. IX: Ἀττικὸν ἦν ἀρσενικῶς περιστερὸν καλοῦσιν. Ἀττικοὶ Σωτηρίχου. Ὁ Ἀλκαῖος Ἀφροδίτης εἰμὶ δὲ περιστερὸς. Φερεκράτης δὲ Γεραφοῦσί φησιν ὑπὸ πεμφθὲν ἀγγέλλοντα τὴν περιστερόν. Idem.

2 Φακὸν δέ τινος εἰπόντος ἐδηδοκέναι] Cum quidam dixisset se edisse φακὸν, id est, vasculum olearium cum φακὴν lenticulam dicere debuerit singulariter, vel φακὲς pluraliter. φακὸν pro vasculo oleario legitur IV Reg. 9. Λάβε τὸν φακὸν τὸν ἔλαιον, moxque λήψῃ τὸν φακὸν. Latinis dicitur *lenticula*, Plinio auctore, ut egregie Casaubonus ad Athenæum observavit. Plutarchus in discrimine adulatoris & amici, φακὲς dixit pro lentigine morbo, ἀλλ' ὥσπερ οἱ φαῦλοι τῶν ζωγράφων, τὴν κηλῖδα ἐφικτεῖδας μὴ δυναμένους δι' ἀδύνειαν ἐν ῥυτίσι καὶ φακοῖς καὶ ἕλκεσι τὰς ὁμοιότητας ἀναφήναντο. *Rugis, lentiginibus & cicatricibus similitudines referunt.* Quid præterea φακὸς significet pete ex Hesychio. Nunc Ammonium si placet audiamus: φακὲς, inquit, φακῆς διαφέρειν φασίν. φακοὶ οἱ ἐπ οἰμοὶ οὐχ' ἑνικῶς· φακὴ δὲ ἡ ὑφηλὴ τετήρεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἡ διαφορά. Vitandæ igitur amphibologiæ causa φακὴ dicendum unius pro legumine cocto, & φακοὶ numero multitudinis pro cruda lenticula, pro vasculo autem φακὸν dicendum in numero unitatis. Illi certe auctores quos Athenæus adducit modo φακὲς modo φακὴν dicunt pro legumine. Lucianus quoque in Saturnalibus epistolis, ἡ φακὴ δὲ ὑμῖν σταφίδων ὀπτανίου ἥξει. Et in Hermotimo, καὶ οἱ φακοὶ ὠπτημένοι. Theophrastus, Dioscorides,

φῆς ὑ διωήσεσθ; [1]ἡ γὰρ θύρα σοι τῶν ἀνεῳγότων σοι τ γνωρίσεως αὐτῶν. Σο. εἰπὶ τοίνυν. Λυ. ἀλλὰ εἶπον. Σο. ὑδέν γε, ὡς τε ἐμὲ μαθεῖν. Λυ. ὑ γὰρ ἔμαθόν, τὸ ἀνέῳγμ; Σο. οὐ ἔμαθον. Λυ. τί ὖν εἰσόμεθα, εἰ μηδὲ νῦν ἀκηλεθήσεις τοῖς λεγομένοις; καί τοι ωῶς γε τὰ καὶ ἀρχὰς ῥηθέντα ὑπὸ σᾶ, ἐγω μὲν [2]ἱππεῖς εἰς ωεδίον καλεῖν, modo ais te non posse? Nam cognitionis ipsorum prope janua tibi aperta est. *Sol.* Dic igitur. *Lyc.* At jam dixi. *Sol.* Nihil certe quod ego intelligam. *Lyc.* Annon intellexisti quod dixi ἀνέῳγμ? *Sol.* Non intellexi. *Lyc.* Quid igitur patiemur, si ne nunc quidem assequeris ea quæ dicuntur? Atqui secundum ea quæ ab initio abs te dicta sunt, ego quidem putabam me equites in campum provocare:

rides, Paulus Ægineta etiam de legumine φακὸν dicunt, quod hic improbat Lucianus. *Grav.*

1 Ἡ γὰρ θύρα ἀνέῳγέ σοι] Ἀνέῳγα male dicitur pro ἀνέωκ). Phrynichus: Ἀνέῳγα ἡ θύρα, σολοικισμὸς, χρὴ δὲ λέγειν ἀνέωκ). Contra tamen hoc præceptum ἀνέῳγα passive posuerunt Herodianus IV: Πυλίδας ἔχειν καὶ θύρας ἀνεῳγυίας. Lucianus ωερὶ Γυμνασίων, καὶ ἀνεῳγότι τοῖς σώμασιν ἐμπίπτοντων. Idem in votis: ἢν πως ἀνεῳγυῖαι ἔτι τ παλαισραι καταλάβωμι. Plutarchus in vita Pyrrhi: Τῶν Πύῤῥῳ φιλῶν οὐδὲς ἀνεῳγυῖαι ωρὸς θάνατον. Sic in vita Martii Coriolani, & Sozomenus V Histor. Ecclesiast. οἱ ναοὶ ἀνεῴγησαν. Iosephus in III Originum: Εἰσὶ μὲν πύλαι ἀνεῳγησαν χ πύλας. Apostolus I ad Corint. 16: Θύρα γάρ μοι ἀνέῳγε μεγάλη. Passive tamen dixit Lucianus in Gallo, ἀνέῳκται αὖτη ἡμῖν ἡ θύρα. Thomas Magister hic dissentit à Phrynicho: Ἀνέῳγα ὅτι μὲν παρατατικὸν ἀντὶ τ ἤνοιγον. Ἀριστείδης ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ. Ἱερά τε γὰρ πάντα ἀνέῳγα, & τὰ ἔ ἱερὰ ἀνεῳγότα σωτηρίαν, & διεφερόδοτος ωερὶ οὗ Θεὸς ἐν ἀρχαίοις τρόποις. καὶ Δημοσθένης ἡ χρήματα ἔκλεπτεν ἢ ὑπανεῳγμένα. Ἀπὸ γὰρ τῦ ἀνοίγω, ἀνέῳγον, ἀνέῳγες, ἀνέῳγε. Ἐπὶ δὲ μέσου παρακειμένου τὸ ἀνέῳγμαι ἀντὶ τ ἤνεῳγμαι. Ἀνοίγω γὰρ ἀνοίξω, ἀνέῳγα, ἀνέῳγας, ἀνέῳγε. Σωίσιν & ὀδυσσεῖ τῇ ἀγαθοῦ πατρὸς Διὸς ὅτι κύριον τῆς οἰκίας τοῖς λησταῖς ἀνεῳγάσιν. Λυκιακὸς ἐν τῷ Μίνωι & Ἀλεκτρύων, καὶ διαπεράσας ἀνεῳγόσι τοῖς ὀφθαλμοῖς. &c. pag. 11. Suidas Comicos citat Pherecratem in Crapatallis & Amipsiam in Mœchis, qui ἀνέῳγα active dixerunt. Sic & Homerus Iliad. π. χαλῶ δ' ὅτε πῶμ' ἀνέῳγα. Et Herodotus in Clio: Εἰ μὴ ἔπλευσε τὴν χρησῳδὸν καὶ αἰχρηρδὸς ὡς ἀγγελέων Σπάρτας ἀνέῳγας. Apostolus passive dixit: Τὸ σῶμα ὑμῶν ἀνέῳγα ωρὸς ὑμᾶς ὦ Κορίνθιοι. Idem.

2 Ἱππεῖς εἰς ωεδίον καλεῖν] Nomina in ὡς apud medios inter Atticorum veterum & Sophistarum ætatem, Diodorum Siculum, Polybium, Laërtium & ejusdem notæ scriptores fere εἰς contractum habent in accusativo plurali: apud veteres Atticos Aristophanem, Demosthenem, Aristotelem, Theophrastum, Isocratem, Platonem, Lysiam, Thucydidem, Xenophontem, & ejus imitatorem Arrianum, tum apud Sophistas, Pausaniam, Heliodorum, Libanium, Aristidem, Lucianum, alios ejus ætatis scriptores Dionem, Appianum, Herodianum, & ex nostris Chrysostomum, Basilium, Gregorium Theologum, Synesium sine contractione fere in ας, quod & notavit vir summe eruditus P. Leopardus in Miscellaneis. Thomas Magister: Ἡ ῥμιλωίας, βασιλέας, ἱερίας καὶ ὅτα ωιαῦτα Ἀττικοὶ, τὸ δὲ σωηχημένως ταῦτα λέγειν ὡς ἔστιν ἐκείνων. Plato in Theæteto, unde hic Luciani sumtus est: Ἱππέας εἰς ωεδίον ωροκαλεῖς Σακράτη εἰς λόγους. Luce igitur clarius est in ἱππεῖς esse solœcismum, ut recte Thomas observavit contra omnium Grammaticorum præceptiones. Plutarchus & Iosephus modo εις modo ας dicunt, nisi illud quoque typographis aut intempestivis emendatoribus debemus. Plethon certe Gemistus Plutarchi & Diodori Siculi verba transfci-

σὺ δ' τὰς ἱππέας κατενόησας. ἀλλὰ ἔοικας δὴ φρονίζειν τὸ λόγων μάλιστα, ὃς νῦν [1]κατὰ σφᾶς αὐτὰς διήλθομεν.

care: tu vero equites cogitasti. Sed videris non curare verba, maxime quæ inter nos ipsos prosecuti sumus.

scribens pro ἱππεῖς accusativo semper ἱππίας habet. Plutarchus in Timoleonte: Οἱ Κορίνθιοι πέμπουσιν αὐτῷ διχιλίους ὁπλίτας & διακοσίους ἱππεῖς. pro quo Plethon: Κορίνθιοι Τιμολέοντι πέμπουσι διχιλίους μὲν ὁπλίτας, ἱππίας δὲ διακοσίους. Diodorus Siculus: Θηβαῖοι δὲ ἀπέστειλαν ἑπτὰς μὲν τετρακισχιλίους ἱππεῖς δὲ ϙ. Gemistus autem: Θηβαῖοι δὲ ἀπέστειλαν πεζοὺς μὲν τετρακισχιλίους, ἱππίας δὲ ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα. Sic & alibi. Illud Luciani quod mox sequitur σὺ δὲ τοὺς ἱππεῖς κατενόησας; ita vertendum fuit: *An tu vocem ἱππεῖς notasti vel animadvertisti?* Pro quo interpres, *tu vero equites cogitasti.* Aristophanes in equitibus: Μήτ' ἐν γῇ μήτ' ἐν θαλάττῃ διαφυγεῖν τοὺς ἱππέας. Idem in Archarnensibus: Ταῦθ' ὡς ἱκανόν ἐστι καὶ φυλᾶν τοὺς ἱππέας. Plato in VI de legibus: Χωρὶς δὲ τοῦ ἱππέας. Xenophon in primo Institutionis Cyri: Πολλοὶ δὲ ἐς αὐτὸς ἦκον ἵππον καὶ ἱππέας καὶ πεζούς. Et in eadem pagella: καὶ τοῦ ἱππέως ἠσυχίαν ἄγοντας. Sic idem in sexto, & septimo libro. Thucydides in sexto: Ἐνέμειναν τῷ τε προσὼ πέμπειν τῇ στρατιᾷ & τοὺς ἱππέας. Et in eadem pagella. Καταλαμβάνει τὲς τε ἱππέας ἥκοντας ἐκ τῆς Ἀθηνῶν. Demosthenes I Philippic. Μετὰ τούτων ἱππέας διακοσίους. Idem in III Philipp. Ψιλοὺς, ἱππέας, τοξότας, ξένους. Ibidem: ἢ καίτοι τοὺς ἱππέας πρόδοσαν. Sic & Philostratus in Heroicis, Heliodorus in VIII, Lucianus in votis, & in Toxari, Arrianus in VI expeditionis Alexandri, Iosephus in fine VII Ἀλώσεως, Pausanias in Atticis, Plutarchus in Alcibiade, Chrysostomus in comparatione monachi & regis: καὶ τοξότας, καὶ ἱππέας, & στρατηγούς. Sic usi sunt jam dicti auctores semper præter Plutarchum & Iosephum. Nam quod apud Platonem XI de legibus legitur ἱππεῖς καὶ ἱππέας in accusativo eodem loco typographis adscribendum est, ἱππέας, inquit, εἰς τοὺς ἱππεῖς. Quare viderint Grammatici qui hos accusativos docent contrahi. Eodem modo etiam veteres dicebant νομέας, βασιλέας, φονέας, σφαγέας, προφέας, γονέας, τοκέας, σέας, κυρέας, κναφέας, σκεφέας, ἱερέας, ἀρχιερέας, ἁρμοδιέας, ἀμφορέας. Sic gentilia Ἐρετρέας, Ἀχαρνέας, φωκέας, Μαντινέας, Χαλκιδέας, Δωριέας, Πλαταιέας, Μεγαρέας &c. Apud Herodianum semper βασιλέας leges nunquam βασιλεῖς in accusativo. Ergo scribis debetur quod illic ἱππεῖς, τροφεῖς, φωνεῖς legitur pro ἱππέας, τροφέας, φονέας. Apud eundem etiam & Iosephum recte invenitur ἀμφορέας. Sic & Alciphron: Εἰς Δαναΐδων τοὺ ἀμφορέας ἐκχέομεν πίθους. Librariis etiam debet acceptum referri quod Isocrates in oratione ad Philippum habet βασιλεῖς μεγάλους πορευομένους, cum in aliis locis semper scribat βασιλέας, præsertim in ad Nicoclem παραινέσει, sive hic ipse Isocrates illius orationis sit auctor, sive alius. Simili forte errore legitur apud Demosthenem in ea oratione qua respondetur Philippi litteris γονεῖς pro γονέας. Τέκνα, inquit, γονεῖς, γυναῖκα. Certe in quarta Philippica recte habet: Οὕτω συμπέπωκε τ' πόλεως κοινὸς δεῖ γονέας τοῦ ξύμπαντας ἠλεῖσθαι. Sic νομέας apud Herodotum Clio cap. 194. & aliis locis ponitur, *costæ* navium significans non *pedes*: ut Valla vertit, sicut viri eruditissimi Brodeus & Leopardus hoc pridem notarunt. De his costis vide quæ docuit Vir Clarissimus & pereruditus Iohannes Schefferus de re militari Navali lib. I, cap. 6. Non dissimilis locus est Luciani in votis: Ὥσπερ οἱ βασιλεῖς ὑπηρετούμενοι τραγῳδοί, pro quo alibi semper βασιλέας dixit. In longævis: οἷς συνῆν καὶ τοῦ λοιποὺς βασιλέας. Ibidem: καὶ ὑπερεπῄνεσας πολλοὺς Μακεδόνων βασιλέας. Et paulo post: τοσούτους ἐδωκάμην βασιλέας ἁδροῖσαι. Græv.

1 Κατὰ σφᾶς αὐτὰς διήλθομεν] Luculentus solœcismus, ut si dicam *inter eos ipsos narravimus*, cum de nobis ipsis loquimur. Dicendum igitur cum Platone in Gorgia. ἀδικῶσι σφᾶς αὐτούς. *Eos injuria afficiunt.* Et Thucydide: Καὶ παρέθεσαν

ἡμῶν. Σό. ἐγὼ μὲν φρονῶ, σὺ δ' ἀδήλως αὐτὰς διεξέρχῃ. Λυ. πάνυ γὰρ ἄδηλόν ἐστι, τὸ κῦ σφᾶς αὐτὰς ἐφ' ἡμῶν λεγόμενον· ἀλλὰ τοῦτο μὲ δῆλον, σὲ δ' εἰ μὴ ἂν θεῶν ἀγνοοῦντα παύσειε, πλὴν γε ὁ Ἀπόλλων. [1] μαντεύεται γὰρ οἰκείως πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσι. σὺ δ' οἶδὲ τὸ μαντευόμενον παπτήνοντες; Σο. μὰ τὰς θεάς· εἰ γὰρ ἠπιστάμην. Λυ. [2] εἰ ἄρα καθεὶς λανθάνῃ σε φέρεται. Σο. ἴσως.

sumus. *Sol.* Ego quidem curo, tu vero obscure ipsa prosequeris. *Lyc.* Nempe omnino obscurum est, quod dixi, κῦ σφᾶς αὐτάς, cum de nobis loqueremur. Sed hoc quidem manifestum est. Te vero nullus deorum ab ignorantia liberaverit, nisi fortassis Apollo. Vaticinatur enim ille omnibus interrogantibus. Tu vero neque ipsum μαντευόμενον intelligis? *Sol.* Per deos equidem. non enim didici. *Lyc.* Si ergo καθεὶς latet te circumiens. *Sol.* Videntur certe.

εἰ πάντες σφᾶς αὐτάς. Omnes enim σφᾶς αὐτὰς tertiæ personæ pronomen junxerunt verbo tertiæ personæ. Male igitur Clemens Alexandrinus Pædagog. II, 1: ἐναργὲς ὑπόδειγμα ἀρετῆς σφᾶς αὐτὰς παρεσχάντας. Evidens virtutis exemplar nos ipsos exhibentes. Et cap. 21. σφᾶς αὐτὰς πρὸς τὸ ἄμεινον κημπτέον. Nos ipsos ad meliorem vitam componere. *Grav.*

1 Μαντεύεται γὰρ οἰκείως πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσιν] Recte notavit Micyllus μαντεύεσθαι dici proprie de consulentibus. Æschines: οἱ ἄλλοι ἀμφικτύονες μαντείαν ἐμαντεύσαντο παρὰ τοῦ Θεοῦ, τίνι χρὴ τιμωρίᾳ ζῶν ἀνθρώπους τούτους μετιέναι. Herodotus: Μαντήια εἰς τὰ ἄπιμι μαντευσόμενος· ὁ Κροῖσος. Plato in Apologia Socratis: Χαιρεφῶντα ἐπόμνυμι τῶν μαντεύεσθαι. Xenophon in initio commentariorum: Εἰδέναι τὰ συμφέροντα τοῖς μαντευομένοις. Moschopulus hoc paulo aliter: Χρὴ, inquit, ἀντὶ τοῦ πρέπει βαρυνεῖ. Χρῆ δὲ πεντασυλλάβως ἀντὶ τοῦ χρησμὸν δίδωσι, καὶ χρᾶν ἀπαρέμφατον. Χρᾶ γάρ ἐστι καὶ προπερισπώμενον τὰ εἰς ω χρῶ. καὶ ὁ μὲν Θεὸς χρῆ, ὁ δὲ Θεὸν μαντεύει. Hanc Moscopuli sententiam de χρῆ adeo non probo, ut contra tensem omnino χρᾶ dicendum non χρῆ, fretus maxime auctoritate Herodoti, qui licet Ionica lingua sit usus, cui peculiare est ω, identidem tamen χρᾶ usurpavit. Ο' Ἀχραντὰν, inquit, χρησμολόγον ἀνὴρ ὃς οἱ πρόσθεν χρᾶ ἐν ἑξαμέτρῳ τόνῳ. Et paulo post: Ο' μὲν δὴ οἱ ἐν Θράϊκῃσι χρᾶ τάδε. Moxque: Η' δὲ Πυθίη σφι χρᾶ ἐν τριμέτρῳ τόνῳ. Lucianus in Dialogo Menippi & Trophonii: Χρᾶ δὲ Μένιππε ἐν Βοιωτίᾳ. Sed pro Moschopulo stat Eustathius ad Iliad. I. p. 625. Τέσως δὲ ὀξυτονήθη παρὰ διασολὴν τῷ χρὴ ὅ ἐστι μαντεύει. οἷον χρῆ μοι τοιαῦτ' ὁ φοῖβος. Sed ut ad μαντεύεσθαι revertamur non semper observatur illud Luciani de hac voce præceptum, sed ab accuratissimis & ἀπλικωτάτοις scriptoribus μαντεύεσθαι etiam dicitur de diis & hominibus respondentibus. Demosthenes πρὶ στεφάν. Καὶ ἡ Ἀπόλλων ἡ Πύθιον μαντευόμενον. Lucianus in Demonacte: Καὶ μέντοι δέ ποτε ἰδὼν δημοσίᾳ ὅτι μεθ' μαντευόμενον. Idem in Alexandro: Κοσμίνῃ τὸ ἦ λέγε μαντευόμενος. Pauloque post: Περιλέγῃ πᾶσι τοῖς ἀφικνουμένοις οἷς μαντεύεται ὁ Θεός. Sic & loquitur in Dialogo Menippi & Tiresiæ, & Dialogo Menippi & Trophonii, ut & Apollinis & Mercurii in hoc Apollo dicit: Πάλιν ἄλλα ἄσπερ ἐγὼ μαντεύομαι. Malunt tamen optimi quique pro hoc dicere χρᾶν καὶ ἀναιρεῖν. Isocrates in Archidamo: Ο' δὲ Θεὸς πρὶ ἃ μὲν ἐπηρώτησαν ἐκ ἀνεῖλεν. Libanius in Antirrhetico: Ο' δὲ ἀνεῖλε παρὰ τοῦ τρόσαντι καὶ ἦ ἔασιν ζητεῖν. Herodot. in II: ἐν μὲν δὴ ἀνέλλῃ μὴν βασιλέα ἦ. Chrysostomus in Babyla martyre: ἐπέκειτο σφοδρᾶς ἦ δαίμονα χρησμὸν ἀπαιτῶν καὶ ἀξιῶν ἀναιρεῖν πρὶ ἦ κῦ γνώμην αὐτοῦ. *Urgebat*, inquit, *dæmonem ab oraculis reposcens postulansque sibi ut ille responsum daret iis de rebus quas animo versabat.* Idem.

2 Εἰ ἄρα καθ' ἓς λανθάνῃ σε φέρεται] *Nam singuli solœcismi tibi latent circum-*

κατὰ γε. Λυ. ὁ δὲ καθεὶς πῶς παρῆλθεν; Σο. οὐδὲ τοῦτο ἴσμεν. Λυ. οἶδα δέ τινα μυσοδούμων αὐτῷ

certe. *Lyc.* At καθεὶς iste quo pacto præteriit? *Sol.* Neque hoc didici. *Lyc.* Nosti autem quempiam sibi ipsi γάμους μυσοδούμων. *Sol.*

suntes. Sic legendus hic locus & vertendus. sensus est singuli qui circa te oberrant, à me tibi objiciuntur solœcismi, te fugiunt, à te non animadvertuntur. Solœcismus versatur in κατ' εἷς. Attice enim dicendum fuisset κατ' ἕνα, Mycillus hic putavit καθεὶς esse participium fecitque locum suspectum de mendo, cum nihil sit scrupuli. Occurrit vero ista locutio quam hic reprehendit Lucianus sæpe in sacris scriptoribus. In epistola ad Romanos cap. 12: Ὁ δὲ κατ' εἷς ἀλλήλων μέλη. Maccab. eorum libro III: Οἱ κατ' εἷς δὲ τῶν φίλων σκυθρωπὸς ὑπεκρίνοντο. Marc. XIV: Οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς κατ' εἷς, μή τις ἐγώ; Et Iohan. VIII: ἐξῆρχοντο εἷς κατ' εἷς. *exibant singuli.* Vbi Beza κατ' εἷς putat positum pro καὶ εἷς τε εἷς. inde & in quibusdam editionibus scribitur κᾆτ' εἷς, in nonnullis κατ' εἷς, in aliis κατεἷς. perperam. κατ' εἷς enim per Hebraicam enallagen dicitur pro κατ' ἕνα, quo Attici scriptores utuntur. Philostratus in Heroicis: ἓ κατ' ἕνα τὸν ἥρως. *singulos heroas.* dicit idem in eodem opere εἰς ἕνα, κοινῇ δὲ, inquit, καὶ εἰς ἕνα. *publice & privatim.* Idem in vita Herodis: Τῷ τε Ἀθηναίων δήμῳ κατ' ἔκαστον ἑπτὰ μνᾶν κατ' ἕνα. *singulas minas.* Plutarchus in præceptis Politicis: κατ' ἕνα ἓ κοινῇ. Heliodorus II: κατ' ἕνα συλλειβύτης ποτέ. Ælianus καὶ ἐν τῷ κατ' ἕνα. Lucianus Dialogo Martis & Mercurii: Ἐγὼ δὲ ὅτι μὴ κατ' ἕνα πάντων ἀμείνων. Vbi male legitur: καθεὶν ἀπάντων. Idem in Harmonide, & Dialogo Plutonis & Mercurii: Μελετῶσιμαι γάρ σοι ἤδη αὐτὰς κατ' ἕνα ἐξῆς. Basilius Libanio: αἰσχύνομαι κατ' ἕνα σοι προσάγων τὸν Καππαδόκας. Et sic Apostolus quoque more Atticorum in epistola ad Ephesios cap. V: Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ κατ' ἕνα. Et I Cor. XIV, 31. Δύνασθε γὰρ κατ' ἕνα πάντες προφητεύειν. Demosthenes in III Philippica ἕκαστον addit: κατ' ἕνα ἕκαστον ἑαυτοῦ περικόπτειν. Idem ἀνδρὸς addit in Corona: ἓ ὅσον κατ' ἕνα ἀνδρα. Thomas Magister: ἓ κατ' εἷς ἀλλὰ κατ' ἕκαστον δεῖ λέγειν. Sed nec κατ' ἕκαστον recte dicitur; sed pro eo dicendum κατ' ἕκαστον. vide Budæi commentaria utriusque linguæ. Et sic puto apud Thomam legendum esse. Scriptores tamen Ecclesiastici sacrorum librorum auctoritatem sequuntur. Socrates Ecclesiasticæ historiæ lib. XVI, 13. Ἐπειδὴ γὰρ ἄλλον ἄλλος δέησιν ὁ κατ' εἷς ἐπελάμβανον. Eusebius historiæ Ecclesiasticæ X: Καὶ μὴ μόνον γε ὁπαδ' ἕκαστα καὶ οἱ πάντες ἀθρόως ἀνωφημεῖτο. Ad eandem formam factum ἀνὰ εἷς pro ἀν' ἕνα. Ioannes Theologus Apocalyps. XXI: Καὶ αἱ δώδεκα πυλῶναι, δώδεκα μαργαρίται, ἀνὰ εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου. Attici dicerent ἀν' ἕνα ἕκαστον. *singula porta*, aut potius κατ' ἕνα ἕκαστον. Porro notandum quoque est κατ' εἷς Lucianum dixisse cum singulari καθεὶς, at Solœcistam conjunxisse cum plurali ἐοίκασι, quemadmodum & Marcus & Ioannes, ut duplex forte hic sit solœcismus. *Grav.*

2 Μυσοδούμων αὐτῷ γάμον] In hunc locum Thomas: ἐπ' ἀνδρὸς, inquit, τὸ μνᾶσθαι, οἷον μνᾶσθαι γυναῖκα, ἐπὶ δὲ γυναικὸς τὸ μνησθῆναι ἀνδρί. Moschopulus in eadem est sententia: Μνᾶσθαι ὁ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα, ὅθεν δὲ γυναικὸς μνησθῆναι ἀνδρί. Nimirum magistri docent μνᾶσθαι proprie esse *ambire* puellam; sive fœminam, & dici de viris Attice, μνησθῆναι vero de puellis & fœminis quæ despondentur & nubunt. Attice igitur Euangelium: Μνησθείσης δὲ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ. Proprie etiam Lucianus in Nefasto: Περίλου γὰρ ἐπιδὴ γάμου ἐν Κυζίκῳ μνᾶσθαι ἐτόλμησας. Et Plutarchus in amatoriis narrationibus: Ταύτην μνασάντων Σηλεπτων Ὀρχομενίων καὶ Καλλιδίνης Ἀλαρτῶν. Herodotus quoque in Clio: ταύτην πέμπων ὁ Κῦρος ἐμνᾶτο τῷ λόγῳ, θέλων γυναῖκα ἣν ἔχειν· ἡ δὲ Τόμυρις σωθεῖσα ἐκ αὐτοῦ μὴ μενόμενον. Plutarchus in Erotico etiam usus est eo verbo de muliere vidua nobili & prædivite, ultro ambiente nuptias adolescentuli cujus-

γάμῳ ; Σο. τί οὖν τοῦτο ; Λυ. ὅτι σολοικίζειν ἀνάγκη τὸ μητρόμητρον αὐτῷ. Σο. τί οὖν σοὶ τοῦτο πρᾶγμα, εἰ σολοικίζῃ τις μητρόμητρον ; Λυ. ὅτι ἀγνοεῖ ὁ φάσκων εἰδέναι & τοῦτο μὴ ὅτι ἴσχι. εἰ δέ τις λέγοι σοι παρελθών, ὡς ἐπιλήπτοι τῷ γυναῖκα, ἆρ' ἂν ἐπιτρέποις αὐτῷ ; Σο. τί γὰρ οὐκ ἂν ἐπιτρέποιμι, εἰ φαίνοιθ' ἀδικούμενον ; Λυ. εἰ δὲ σολοικίζειν φαίνοιτο, ἐπιτρέποις ἂν αὐτῷ τοῦτο ; Σο. οὐκ ἔγωγε. Λυ. ὀρθῶς γὰρ λέγεις· ἃ γὰρ ἐπιτρεπτέον σολοικίζοντι τῷ φίλῳ. ἀλλὰ διδακτέον

Sol. Quorsum igitur hoc ? *Lyc.* Quod necesse est solœcismum committere τὸ μητρόμητρον αὐτῷ. *Sol.* Quid igitur ad meum negotium hoc, si solœcismum committit quispiam despondens ? *Lyc.* Quod ignorat is, qui se scire dictabat. Et hoc quidem ita se habet. Si vero quispiam dicat tibi accedens, ὡς ἐπιλήπτοι τῷ γυναῖκα, num permittes hoc illi ? *Sol.* Quid ni permittam si videatur injuria affectus esse. *Lyc.* Si vero solœcismum committere videatur, etiamne hoc permittes illi ? *Sol.* Haud equidem. *Lyc.* Recte dicis. Neque enim concedendum amico ut solœcisset : sed docendus

cujusdam, quemadmodum Martialis dixit : *Uxori nubere nolo mea.* Οὐ γὰρ ἀποφήσασα δόξας, inquit, ἐ γήμη τελικαῦτα ἑ ἀνδρὶ τῷ ἐμαυτῆς μειράκιον ἐκ χλαμύδος ἔτι παιδαγωγεῖσθαι δόμενον. Impropric igitur Lucianus in Toxari : Καὶ οὕτω ὑμεῖς οὐ πᾶς γάμους ὀνομολῦ μητρόμητρα. Ibidem : Δεῖ δὲ τὸ μνησῆρον ἕκαστον σωφρονεῖν τε καὶ αὐτὸν δίκη μητρόμητρα ἦκε. Et paulo post : Μητρόμητρα τὸ παῖδα σωλεῖν ἐ παιδεύειν ἑαυτόν. Pamm igitur Attice Plutarchus in narrationibus amatoriis, ἐμνησθέντο αὐτῷ τελείαντα νεανίαν. Moxque in iisdem : μὴ μνησθέσθαι πᾶς τὰς πάλας. Sic & Pausanias in Laconicis, Heliodorus in V, Laertius in Hipparchia, Iosephus Originum Iudaicarum lib. V, & XIII. Activa tamen voce μνησθῆναι γάμου legitur apud vetustissimum quemque. Dicit enim Plato in sexto de legibus : μνησθέντα γάμου αὐτοῦ. Apud Euripidem in Iphigenia Aulidensi Achilles dicit : Ἀλλ' ἢ πέπομθε δεινὰ μνησθεὶς γάμους ἐκ ὄντας. Isocrates βελτίστῳ αὐτῷ μνησθῆναι πόλεως. Diodorus XX : Ἀξιολογώτατοι τῶν ἡγεμόνων τούτῳ ἐμνήσθησαν. Sic plures alii. *Nubere* quoque dicitur semper, si proprie accipiatur, de puellis & fœminis, ut *ducere* de viris, apud auctores Latinæ linguæ locupletes. Nam de Tertulliano, Hildeberto & Fulgentio, quos & de viris *nubere* dixisse honeste C. Barthius docet Adversar. VI, c. 14. non contenderim. Nam & multa alia apud illos leguntur scriptores, quæ à melioris ætatis usu longe absunt. Sed hæc inter eruditos jam decisa sunt, ut risum debeant qui aliter sentiant. *Grav.*

1 Ἀπολείποι ἢ γυναῖκα.] Et hunc Solœcismum Thomas aperit : Ἀπολείπει ἢ γυνὴ τὸν ἄνδρα, Ἀμφάνις ἐν Νηρίλαις. Ἀπολιπόσα γὰρ αὐτὸν ἄχετο. ἐκβάλλει ἢ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα, Λιβάνιος ἐν Μελέτῃ τῶν λόγων· ἐκβαλεῖ τὸ γυναῖον. Nimirum uxor cum à viro divortii nuntium remittit, dicitur Græcis ἀπολείπειν ἄνδρα, Latinis *divortere*, *discedere à viro*. vir vero cum repudiat uxorem ἐκβάλλειν γυναῖκα. Latinis *exigere*. Cic. *Mimam exegit*. Eleganter igitur Iosephus ἔπειθε τὸν ἄνδρα καταλιπόσαν αὐτῷ γάμους ἄγειν. Attice idem dixit in undecimo Ἀρχαιολογίας de Esdra : λογιζόμενος δὲ ὅτι ἀδίκως ἐκβαλεῖν αὐτὸς τὰς γυναῖκας πρᾶξαι. pro quo eodem in loco etiam dicit ἀποπέμψασθαι. Quare minus Attice ipse Luc. in I Dialog. Iunonis & Iovis : Ἀπολιπὼν ἐμὲ τὸν νόμῳ γαμετῶν. Ibidem in his accusato : Τὴν νόμῳ γαμετὴν ἔτως ἀτίμως ἀπολείπῃ. Plutarchus in Stoicis controversiis confundit etiam hanc differentiam, ὥσπερεί τις τὸν γαμετὸν ἀπολιπὼν ἑτέρᾳ ἢ συζῇ. Attice dixit idem in Romulo : Νόμῳ μὲν δίδως γυναικὶ ἀπολείπειν τὸν ἄνδρα, δίδως δὲ

ὅπως τοῦτο μὴ γένοιτο. καὶ εἴ τις γε νῦν ψοφοίη τὴν θύραν εἰσιὼν, ἢ ἐξιὼν κρούοι, τί φήσομεν αὐτῷ πεπονθέναι; Σο. ἐμοὶ μὲν οὐδὲν, οὐδὲ οἶμαι σοὶ ἐπεισελθεῖν βούλεσθαι· ἢ ἐξιέναι. Λυ. σὲ δ' ἀγνοοῦντα ἢ κόπτοντα, ἢ ψοφοῦντα, οὐδὲν; ἆρα οἰόμεθα ἀπαίδευτον ὄντα; Σο. ὑβρίζεις εἰ. Λυ. τί λέγεις; ὑβρισὴς ἐγὼ νῦν δὴ ξυνέσομαί σοι διαλεγόμενος; ἔοικας δ' ὀλοιτίσειν τὸ

dus potius est, ut hoc ne illi accidat. Quod si quis autem nunc crepare faciat januam ingrediens, aut exiens pulset, quid dicemus tibi accidisse? *Sol.* Mihi quidem nihil: illum vero vel exiré vel introire. *Lyc.* Tibi vero, cum ignorares ἢ κόπτοντα, aut ἢ ψοφοῦντα, nihil omnino accidisse putabimus indocto adeo existenti? *Sol.* Contumeliosus es. *Lyc.* Quid dicis? Ego contumeliosus vero nunc ξυνέσομαι qui tecum disputo? Videtur autem solœcissare etiam

---

ἐκβαλεῖν γυναῖκα ἐπὶ φαρμακείᾳ τίνων. Ibidem: ἀπέμψατο γυναῖκα. Hermogenes Sophista: ἔξεστι γαμεῖν ὅστις βούλεται πεῖσαι τὴν ἐσομένην γυναῖκα. Græv.

1 Εἴ τις γε νῦν ψοφοίη ἢ θύραν εἰσιὼν καὶ ἐξιὼν κρούοι] Hæc verba bene vertit interpres per *concrepuit ostium & pulsavit*. Nam quod apud Latinos discrimen est inter *ostium crepat & pulsatur*, eadem est apud Græcos inter κρούειν & ψοφεῖν. Exiturus cum fores ferit & percutit, ut illo strepitu admonerentur qui foris erant cavere sibi, atque abstinere, ne læderentur: apud Atticos enim fores non introrsum trahendo, sed in viam publicam pellendo aperiebantur, ut dudum docuerunt viri doctissimi Turnebus, Cujacius, Muretus; exiturus itaque hoc crepitu signum cum dat dicuntur Latinis *fores crepare*; Græcis ψοφεῖν: cum vero introiturus fores percutit ut aperiantur, dicuntur Latinis *fores pulsare*, & *pulsari*; Græcis κρούειν; ut docent Suidas, Thomas, Ammonius, Phrynichus, Moschopulus. Attice igitur dixisset κρούοι ἢ θύραν εἰσιὼν ἢ ψοφοίη ἐξιών. Lucianus in Philopseude: Ἐπὶ τὴν κόπτουσα ἢ θύραν ἐκείνη. Idem in fugitivis: ἔξεστιν ἤδη κρούειν ἢ θύρας. Aristophanes in Ranis: Ἄγε δὴ πρὸς τρόπον ἢ θύρας κόψω. Moxque: Οὐ μὰ Δία τείψῃς ἀλλὰ γοῦν τὰς θύρας. Et in Nubibus: Γοῦν τὰς θύρας. Lysias in Apologia de Eratosthenis adulteri cæde: Ἐφοβούμην δὲ μὴ τὸ δι' θύρας νύκτωρ ψοφοῖεν. Heliodorus in I: Τὰς θύρας ὅτι πλεῖστον ἐψόφησεν. Phrynichus addit malequoque κόπτειν ἢ θύρας pro κρούειν poni. Sed contra hunc facit illud Xenophontis in Sympolio: Φιλίππῳ δὲ γελασταποιὸς κρούσας ἢ θύρας εἶπε τῷ δεσπότῃ. Et Evangelista: Μὴ δεχόμενοι ἔξω ἑστάναι ἐκρούειν ἢ θύρας. Idem.

2 Νῶν δὴ ξυνέσομαι] Soloecismus est hic, quod νῶν δὴ cum futuro conjungatur, cum debeat cum præsenti jungi. Attice enim dicendum erat νῶν δὴ ξυνοῦμαι. Pollux: Ἄρτι ὃ ἐστι πρὸ μικροῦ, καὶ νῶν δὴ ὃ ἐστι παυτόν. Suidas: Νῶν δή, ὀλίγοι ἔμπροσθεν, δηλοῖ. Πλάτων νόμων γ'. Νῶν δὴ ὀλίγον ἔμπροσθεν τούτοις ἀντιτυχόντες τοῖς λόγοις, ὥστε παῦσαι ἐπιθυμοῦμεν, νῶν δ' ἐπαλαλήκαμεν. Καὶ αὖθις ἐν αὐτῷ τῶν νόμων. Πλάτων διαλελυμένοις εἴρηκεν ἐπὶ ἢ πάλαι χρόνου· πρὸ δὲ δὴ ἐπὶ σωφρόσυνῃ ὃς δὴ πάλαι ἢ σπολλίμων χαλεπὸς ἦν ὃς φαμὲν ἡμεῖς νῶν δή. Εὐριπίδης ἐν Ἰφιγενείᾳ. Νῶν δὴ μὴ ὄρ' βάσ' ἐπὶ Δίρας, πόδον ἐσπέλλω. Νῶν δ' αὖ πλανωμένοις ἐπ' ἀκυμόντοις. Ἐν δὲ Μελεάγρῳ. Ὁ θρὶξ σὺ νῶν δή μ' ὡς ἀπαρδεύτως τύχῃ. Homerus: Νῶν γὰρ δὴ πρόσθεν ἔσῃ. Idem: Νῶν δὲ ἐξαπόλωλε· δόμον κατὰ πάντα κεκαδ'. Eustathius: Νῶν δὲ ἀντὶ τοῦ ἀρτίως ἐν τῷ τόπῳ, ὃ καὶ φασι μέτρον παροιμιῶδες συντάσσεσθαι. Euripides Phœnissis: ἄκουε δὴ νῦν δεσμάτων ἐμῶν ὄδον. Ibidem: Ἄκου δὴ νῦν καὶ τὰ θεοῦ τούτου κακά. Plato in Gorgia: ἀρ' ἂν καὶ νῦν δὴ λέγοιμι ἁλιτήριον. & sic frequentissime cum in illo Dialogo tum in aliis ejus libris. In his

go-

νυῦν δὴ χρήσομαι, σὺ δ' οὐκ ἔγνως. Σο. πῶς οὖν; ἆρ' ἐγὼ, ἀλλ' εἰπὲ τί τοιοῦτον, ὡς τι καὶ μὲ μαθεῖν. Λυ. Ἦ πῶς ἂν μάθῃς; Σο. εἴμοι πάντα ἐπέλθοις, ὅσα φῂς σολοικίσαι ἐμὲ λαθών, κἀγὼ παρ' ὃ, τι ἔκαστον σεσολοίκισμαι. Λυ. μηδαμῶς, ὦ ἄριστε· μακρὸν γὰρ ἂν ποιήσαιμι τὸν λόγον. ἀλλὰ σοὶ μὲ τούτων ἕξεσι σοι καθ' ἕκαστον αὐτῶν σκοπεῖσθαι. νυῦν δ' ἕτερα ἐπέλθωμεν, εἰ δοκεῖ· ἢ σοὶ γοῦν αὐτὸ τὸ τοῦτο ἄτοπα μὴ δοκοίης, ἀλλὰ ψαλῶς ἔχειν ἡγῇ, ὀρθῶς φαίνεται ῥηθὲν μοὶ ἢ ἕτερα σκοπούμενον, μὴ γὰρ ὅτως ἄλλως ἢ ἄν. ἔπειτα τὸ ἧ ὕβρεως. ἦν με φῂς ὑβρίσαι, εἰ μὴ ὅτω λέγοιμι, ἀλλ' οἷς σὺ etiam ipsum χρήσομαι quo nunc usus sum: tu vero non cognovisti. *Sol.* Desine, quæso per Minervam: ac dic potius tale aliquid, quod etiam ego intelligam. *Lyc.* Ac quo pacto intelligas? *Sol.* Si mihi omnia ista percurras quæ modo dixisti à te cum solœcismo dicta, à me autem non animadversa esse: & quo pacto in singulis peccatum sit exponas. *Lyc.* Nequaquam, ô optime. longum enim modo facturi essemus dialogum: sed de horum quidem unoquoque licebit tibi singulatim quærere. Nunc autem alia quædam persequamur, si videtur. Ac primum ipsum hoc ἄτοπα, absque aspiratione, & cum tenui spiritu, utrum recte videatur dictum cum verbo ἕτερα compositum. Non enim ita præter rationem fuerit. Deinde & τὸ ἧ ὕβρεως, qua te à me affectum ais, si non hoc pacto dicam, sed εἰς

autem, quæ attuli, exemplis τὸ νυῦν δὴ nusquam junctum invenitur futuro. Proin si quis dixerit νυῦν δὴ χρήσομαι, is solœcismum commiserit. Nec est solœcismus in simplici voce χρήσομαι, quod putavit interpres, sed in νυῦν δὴ futuro χρήσομαι hic juncto, ut dixi. Huic simile est ἆρα σολικῶς de quo in initio harum notarum disputavi. Plato enim pro eodem dixit νυῦν δὴ, ἆρα, ποῖόν, ἡμῶν ὁτιοῦν, τὰ νυῦν, ποῖ ὀλίγω, ὀλίγῳ ποῖ τερον, ποῖ τερον & ποῖ. Cum futuro autem αὐτίκα, μάλα, αὖθις, εἰσαῦθις, ὕσον ἔπω, ὅπη τάχιστα, ἐπ' εἰς μακρόν. Occurrunt tamen etiam loca quædam ubi νῦν δὴ futuro jungitur, contra hanc Luciani & magistrorum præceptionem. Homerus Iliados H· Νῦν μὲν δὴ Ἥ πατρὸς ἀνικάτου πίσυνος λαῷσιν. Et alio loco: Νῦν ἦ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει. & sæpius aliis in locis. Νῦν δὴ, inquit Plato, de legibus libro III, μᾶλλον βεβαιωσόμεθα. Idem in fine ultimi de legibus: Νῦν δὴ μαθησόμεθα ὅπη θαυμαστὸν ἐστίν. Idem in Phædone: Ὦ Σώκρατες ὕστατον δή σε προσερῶσι νῦν οἱ ἑταῖροι. Xenophon IV institut. Cyri: Νῦν δὴ σὺ δηλώσεις. Thucydides VI: Καὶ ἀσφάλεια νῦν δὴ καὶ πολλὴ ἔσεσθαι. Thomas ait etiam νῦν aliquando futuro junctum solœcismum esse. Εἰ παρέτασιν, inquit, δηλοῖ τὸ τῆς τὸ νῦν προκείμενον σολοικισμὸν ποιεῖ, ὡς τὸ νῦν σοφὸς χρήσομαι. δεῖται γὰρ ἡ σοφία χρόνου. Sed nihil videtur tam firmum esse quod non alicubi labefactetur, ut superius posita exempla ostendunt. *Grav.*

1 Τ' ζημιοῦσθαί σε καὶ εἰς σὲ] Τ' ζημιοῦσθαί σε scilicet est contumelia te afficio, ὑβρίζω σὲ ὅτι σε, est cum in tuos amicos, aut quicquid ad te pertinet contumeliosus & injurius sum, Moschopulus eadem docet: Τ' ζημιοῦσθαί σε καὶ ἀντὶ τοῦ κατὰ πάντα τρόπον ἀτιμάζω σε. δηλονότι δὲ ὕβρεως καὶ πληγῶν, καὶ ἄλλης τινὸς ἐπηρείας. Τ' ζημιοῦσθαι εἰς σε ἀντὶ τοῦ ὑβριστικά τινα εἰς φίλον σὸν, ἢ εἰς τὰ περὶ σε ἐνδείκνυμαι, ὡς ἀναίρεσθαι ἢ ὕβριν ἐπὶ σε. Attice igitur Plato in VI de legibus: Μήτε τινὲ ὕβριν ὑβρίζειν εἰς δοῦλον οἰκέτας. Quod vero Lucianus subjicit ἐπεὶ τὸ εἰς παῖδα ὑβρίζειν λέληκεν οἷον εἰς παροιμίαν ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν τῷ συμποσίῳ. Platonis verba sic se habent: Οὐμὲν μὴν κινδυνεύσῃ μόνον διαφθεῖραι, ἀλλὰ καὶ ὑβρίσαι εἰς τὴν παιδικίαν. Lucianus in his accusato: Τ' ζημιοῦσθαι εἰς τὸ διάλογον. Idem.

φαίλω ἴδιον, ἐγὼ μὲ οὐκ ἔχω εἰπεῖν. ὅτι τὸ μὲ σὲ ὑβρίζειν τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν, ἤτοι πληγαῖς, ἢ δεσμοῖς, ἢ καὶ ἄλλῳ τρόπῳ. τὸ δ' εἰς σὲ, ὅταν εἴς τι τῶν σῶν γίγηται ἢ ὕβρις. ὁ γὰρ ὅς τις γυναῖκα ὑβρίζει τὴν σὴν, εἰς σὲ ὑβρίζει· καὶ ἀνὴρ παῖδα καὶ φίλον, καὶ ὅς τις γε οἰκέτην. πολὺν γὰρ ἂν εἴη πραγμάτων ὅπως ἔχῃ σοι, ἐπὶ τὸ εἰς πρᾶγμα ὑβρίζειν λέλεκται· οἷον εἰς τὴν παροιμίαν, ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν τῷ συμποσίῳ. Σο. καίτοι νῶ τὸ διάφορον. Λυ. ἆρ' οὖν ὃ τοῦτο καλοῦσι, ὅτι τὸ [1] ταῦτα ὑπαλλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν; Σο. ἀλλὰ νυνῶ εἴσομαι. Λυ. αὐτὸ δ' τὸ ἀναλλάττειν; Σο. ἐμοὶ μὲν τοῦτον λέγειν δόξει. Λυ. καὶ πῶς ἂν εἴη ταυτὸν τῷ ὑπαλλάττειν τὸ ἀναλλάττειν, εἴπερ τὸ μὲ ἑτέρᾳ πρὸς ἕτερον γίνεται, τὸ δὲ μὴ ὀρθῶ πρὸς τὸ ὀρθὸν; Σο. κατέμαθον ὅτι τὸ μὲ ὑπαλλάττειν, τὸ μὴ κύριον ἀντὶ τοῦ κυρίου λέγειν ἐστί. τὸ δ' ἀναλλάττειν ποτὲ μὲν τοῦ κυρίου, ποτὲ δ' τοῦ μὴ κυρίου χρῆσθαι. Λυ. ἔχει τινὰ καὶ τοῦτο παραπόησιν οὐκ ἄχαριν. τὸ δ' [2] παρεδάζειν πρός τινα, τὴν οἰκείαν ὠφέλειαν τὸ ἴδιον, ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω εἰπεῖν. ὅτι τὸ μὲ σὲ ὑβρίζειν τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν, ἤτοι πληγαῖς, ἢ δεσμοῖς, ἢ καὶ ἄλλῳ τρόπῳ. τὸ δ' εἰς σὲ, ὅταν εἴς τι τῶν σῶν γίγηται ἢ ὕβρις. ὁ γὰρ ὅς τις γυναῖκα ὑβρίζει τὴν σὴν, εἰς σὲ ὑβρίζει· καὶ ἀνὴρ παῖδα καὶ φίλον, καὶ ὅς τις γε οἰκέτην. πολὺν γὰρ ἂν εἴη πραγμάτων ὅπως ἔχῃ σοι, ἐπὶ τὸ εἰς πρᾶγμα ὑβρίζειν λέλεκται· οἷον εἰς τὴν παροιμίαν, ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν τῷ συμποσίῳ. Σο. καίτοι νῶ τὸ διάφορον. Λυ. ἆρ' οὖν ὃ τοῦτο καλοῦσι, ὅτι τὸ [1] ταῦτα ὑπαλλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν; Σο. ἀλλὰ νυνῶ εἴσομαι. Λυ. αὐτὸ δ' τὸ ἀναλλάττειν; Σο. ἐμοὶ μὲν τοῦτον λέγειν δόξει. Λυ. καὶ πῶς ἂν εἴη ταυτὸν τῷ ὑπαλλάττειν τὸ ἀναλλάττειν, εἴπερ τὸ μὲ ἑτέρᾳ πρὸς ἕτερον γίνεται, τὸ δὲ μὴ ὀρθῶ πρὸς τὸ ὀρθὸν; Σο. κατέμαθον ὅτι τὸ μὲ ὑπαλλάττειν, τὸ μὴ κύριον ἀντὶ τοῦ κυρίου λέγειν ἐστί. τὸ δ' ἀναλλάττειν ποτὲ μὲν τοῦ κυρίου, ποτὲ δ' τοῦ μὴ κυρίου χρῆσθαι. Λυ. ἔχει τινὰ καὶ τοῦτο παραπόησιν οὐκ ἄχαριν. τὸ δ' [2] παρεδάζειν πρός τινα, τὴν οἰκείαν ὠφέ-

εἰς σὲ, contumelioſum dicam, proprium id eſſe ego quidem non poſſum dicere: quoniam σὲ quidem ὑβρίζειν, idem eſt quod corpus tuum, ſive plagis, ſive vinculis, ſive etiam alio aliquo pacto. At εἰς σὲ quando alicui tuorum contumelia fit. Nam & qui uxorem tuam contumelia afficit, in te contumelioſus eſt, & qui puerum tuum, & amicum, & certe qui ſervum quoque. Nam præterquam de rebus ita tibi ſe res habet: quoniam & in re contumelioſum eſſe dictum eſt, ut in proverbium quemadmodum Plato dicit in Sympoſio. *Sol.* Intelligo differentiam. *Lyc.* Num igitur & hoc intelligis, quod ſi dicam, ταῦτα ὑπαλλάττειν, ſolœciſmum vocant? *Sol.* At nunc ſciam. *Lyc.* Ipſum autem dici debere, ἀναλλάττειν. *Sol.* Mihi quidem videtur idem utrunque dicere. *Lyc.* At quomodo idem fuerit ὑπαλλάττειν & ἀναλλάττειν. quando illud quidem eſt alterum cum altero commutare, videlicet id quod rectum non eſt, cum eo quod rectum eſt: hoc autem, id quod non eſt, cum eo quod eſt. *Sol.* Intelligo quod ὑπαλλάττειν quidem ſit id quod proprium non eſt, pro eo quod proprium eſt, dicere. ἀναλλάττειν vero aliquando quidem eo quod proprium eſt, aliquando vero eo quod proprium non eſt, uti. *Lyc.* Habent quandam & hæc conſiderationem non injucundam. παρεδάζειν autem πρός τινα: id eſt, propriam utilitatem

[1] Ταῦτα ὑπαλλάττειν] Moſchopulus videtur nonnihil à Luciano diſſentire: Ἐναλλάττειν, inquit, τὸ μεταπλάττειν τὴν λέξιν ἀντιστρόφως, & ἀναλλάξ ἐπὶ τῶν φωνήντων ἀναπαίειν λέγει. Ὑπαλλάττειν τὸ μὴ κύριον ἀντὶ τοῦ κυρίου λέγειν, & ἁπλῶς τὸ ἕτερον ἀντ' ἄλλου εἰσφέρειν. Sic hic locus legendus. Nec eſt in Luciano: *quod ſi dicam* ταῦτα ὑπαλλάττειν *ſolœciſmum vocant*, ut vertit Micyllus: ſed ὅτι τὸ ταῦτα ὑπαλλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν, hoc eſt, *enarrando vel per hypallagen hiſce abuti dicunt ſolœciſmum committere.* Sic ἀναλλάττειν eſt his abuti per ἀναλλαγήν. In iis quæ ſequuntur in Luciano, αὐτὸ δ' τὸ ἀναλλάττειν, lacuna eſt ſic ex vetere codice, uti patet ex excerptis, ſupplenda: αὐτὸ δ' τὸ ὑπαλλάττειν εἴ τις ἀναλλάττειν λέγοι, ἴσως δόξειν λέγειν. Nihil certius. *Grav.*

[2] Παρεδάζω πρός τι, & πρός τι] De his ne convenit Moſchopulo cum Luciano. Παρε-

λειτον ἢ καθεδάζοντος· ἐμφαίνῃ· τὸ μὲν περί τινα, τῶν ἐκείνου περὶ ὃν καθέζεται. ἐπὶ τῶν ἴσως μὴ ὑποδυσκόλως ἔχοντα, ἴσως ἂν καὶ ἀκριβῶς τις παραφέροι. βέλτιον δὲ τὸ ἀκριβὲς ἐκφέρειν. Σο. ὀρθῶς γὰρ λέγεις. Λυ. τόγε μὲν καθέζεσθαι ἢ καθίζειν καὶ τὸ κάθησον ἢ κάθησο, ἆρ' οἶσθ', ὅπη διαφέρουσιν; Σο. οὐκ οἶδα. τὸ μέντοι καθίσθαι ἤκουόν σε λέγοντος, ὡς ἔστιν ἰκφυλον. Λυ. ἐρρῶσθαί γε ἤκουσας, ἀλλὰ τὸ κάθησον, ἢ κάθησο ἀλλοφέρειν φημί. Σο. ἐπὶ ποῖ ἂν εἴη ἀλλοφέρον; Λυ. πρὸς τὸ μὴ πρὸς τὸν ἑστῶτα λέγεσθαι, τὸ κάθησον. τὸ δὲ πρὸς τὸν καθεζόμενον, ἧσο ξεῖνε, ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δίομαι ἕδρων,

tem ejus qui ſatagit, indicat: cum autem dico περί τινα, illius indicat, circa quem quis ſatagit, ſive obſequioſus eſt. Atque hæc quidem fortaſſe confunduntur à quibuſdam, fortaſſis autem etiam obſervantur: melius autem eſt obſervare unumquemque. *Sol.* Recte dicis. *Lyc.* καθέζεσθαι vero à καθίζειν, & κάθησον à κάθησο, ſcis quo pacto differant? *Sol.* Haud ſcio. καθίσθαι quidem audivi te dicere quod ſit alienum. *Lyc.* Et recte quidem audiſti. Sed κάθησο à κάθησον differre ajo. *Sol.* Et quo tandem inter ſe differunt? *Lyc.* Quod κάθησον quidem ad eum qui ſtat, dicitur: alterum autem ad eum qui ſedet. ut, ἧσο ξεῖνε, ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δίομαι ἕδρων.

Rur-

Σπουδάζω, inquit Moſchopulus, ποιῶ σε ὅταν σε ἀξιῶ θημελείας τοῦ σώματος, καθεδάζω σε ὅταν θημελῶμαι τοῦ σε παραμένειν. Graev.

1 Ἀλλὰ τὸ κάθησον τοῦ καθῆσθαι διαφέρειν φημί] Nihil aliud vult Lucianus, quam κάθησον dici ad ſtantem, quem jubemus ſeſſum capere, κάθησο vero ad eum, qui jam ſedet, quemque rogamus, ne ſurgat. Thomas eadem tradidit quæ Lucianus: Ἄλλο, inquit, κάθησον καὶ ἄλλο κάθησο. Τὸ μὲν γὰρ κάθησον πρός τινα ἐστάμενον λέγεται ἵνα καθίσῃ. τὸ δὲ κάθησο πρὸς τὸν καθήμενον ἵνα καθῆται καὶ μὴ ἐξαναστῇ· ὡς τὸ παρ' Ὁμήρῳ· Ἧσο ξεῖν' ἡμεῖς δ' καὶ ἄλλοθι δίομαι ἕδρων. Sic lege hunc locum in edito libro ſatis mendoſum. quod vero paulo antecedit, τὸ καθίσθαι ἤκουόν σε λέγοντος ὡς ἔστιν ἰκφυλον. *audivi te dicentem imperativum* καθίσθαι *ſede, vocem eſſe peregrinam vel barbaram*, Luciani forte reſpicit verba quæ in Lexiphane ſuo poſuit: Τὸ ἵστατο, ἐπανιτώμενος, ἐπὶ τὸ καθεδεῖς ἐδὲ μετοικικὸν τοῦ Ἀττικοῦ φωνῆς. Micyllus ex ſuperioribus Luciani verbis colligit hic aliquid deſiderari. cui equidem non invitus aſſenſero vel propter hæc verba quæ infra habentur. Οὐκ οἶσθα οἵονιεί συγγραφῆς δίκην. Σολ. πάνυ οἶδα νῦν γέ σου ἀκούσας ταῦτα λέγοντος. Nam Lucianus de proprietate vocabuli συγγραφῆς naſquam in hoc libello locutus eſt. Nunc viciſſim Thomam & Phrynichum audiamus. Ἐκαθίσθην, inquit Thomas, καθεσθεὶς, καθησθήσομαι, καθησθῆναι, καὶ ὅσα ἀπὸ τούτων βάρβαρα. λέγε ἓν καθίζομαι, ἐκαθίζομην, καθεδοῦμαι, καθέδρα, καθίσθαι καὶ ὅσα ἀπὸ τούτων. Phrynichus ἐκαθίσθη, καθεσθεὶς, καθησθήσομαι καὶ σολοικωτικὰ καθεσθήσονται ἔκφυλα. Parum igitur Attice Heliodorus in IV: Καθεσθεὶς δὲ σολλοῖον διάστημα συχαὶ πρὸς ἴλιγον. Et Baſilius in epiſtola: Ταῦτα λογιζόμενοι σολὺν χρόνον ἐκαθέσθημεν. Lucianus in priore verarum narrationum: Ὁ πλοῦτον δὲ περιπαθεσθέντες ὥσπερ δὲ ἐπὶ τραπέζαν. Herodianus in V: Συνεκαθεδεῖς αὐτῷ ἐν τῷ βασιλικῷ φορείῳ. Ioſephus Ἀρχαιολογίας libro II: Καθεσθεὶς ἐπὶ πίνακος φέρεται. Idem libro VIII: Καθεσθεῖσα δ' ἐν Βηθσαϊδᾷ. & pluribus aliis in locis. De καθίζω & καθίζομαι Thomas Magiſter: Καθίζω ἐγὼ καὶ καθίζομαι καὶ καθίζω ἕτερον. Pollux ſcribit Xenophontem καθίζειν uſurpaſſe pro καθίσαι ποιεῖν. Locus eſt in II ἀναβάσεως· Καὶ ἀπαγγελλόμενος δὲ Ἀριαῖος ἐν ἐνθάδε ἐλθὼν εἰς τὸ ὄρθιον τὸ βασίλειον

ἀνὴρ ξ μὴ καθιζόμενος. πάλιν δὲ εἰρήσθω, ὅτι τὸ ταῦτα διαλάττειν, ἁμαρτάνειν ἐστί. τὸ δὲ καθίζω, ξ καθίζομαι ἆρά σοι δοκεῖ μικρά τι διαφέρειν, εἴπερ τὸ ἕτερον ἡμῶμεν, τὸ καθίζειν λέγειν. τὸ δὲ μᾶς αὐτὰς, τὸ καθίζεσθαι. Σο. καὶ ταῦτα ἱκανὸς διελελυθμὸς, καὶ δὴ λέγε· ὥπω γὰρ σε δεῖ παροδεύειν. Λυ. ἑπόμενος γὰρ λέγεις ὦ καλλιστεῖς, ἐπεὶ οἶδα, οἷον ἐστὶ ξυγγραφεὺς ἀνήρ; Σο. πάνυ οἶδα νὴ γέ σε ἀκούσας ταῦτα λέγοντα. Λυ. ἐπεὶ καὶ τὸ καταδυλῶν σὺ μέ ἴσως ταυτὸν τῷ καταδυλᾶσθαι νενόμικας, ἐγὼ δ' οἶδα διαφορὰν σὺκ ὀλίγην ἔχον. Σο. ποίαν ταύτην; Λυ. ὅτι τὸ μὲν ἑτέρου, τὸ καταδυλῶν δ' ἑαυτῷ γίγνεται. Σο. καλῶς λέγεις. Λυ. καὶ ἄλλα δέ σοι πολλὰ ἐπάρχει μανθάνειν, εἴπερ μὴ αὐτὸς εἰδέναι σὺκ εἰδὼς δόξεις. Σο. ἐκ ἂν δόξαιμι. Λυ. ἐκεῖνα τὰ λοιπὰ εἰσαῦθις ἀναβαλώμεθα, νῦν δ' διαλύσωμεν τὴν διάλογον.

Rursum itaque dictum sit, quod qui hæc commutat, vitium incurrit. καθίζω autem à καθίζομαι, num tibi parum distare videtur? Siquidem καθίζειν dicendo, alterum sedere facimus: καθίζεσθαι vero, nosmet ipsos solos. *Sol.* Et hæc sufficienter prosecutus es. Atqui dic: ita enim oportet te docendo præire. *Lyc.* Nam me alio pacto dicentem non intelligis. Non nosti quale sit ξυγγραφεὺς ἀνήρ? *Sol.* Omnino novi, ut qui te audierim hæc dicentem; *Lyc.* Quoniam & καταδυλῶν tu quidem fortassis idem cum καταδυλᾶσθαι putasti: ego vero scio differre non parum. *Sol.* Quomodo? *Lyc.* Quod hoc quidem alteri, καταδυλῶν autem sibi ipsi fit. *Sol.* Pulchre dicis. *Lyc.* Etiam alia vero multa licet tibi discere, si modo non ipse tibi scire, cum nescias, videbere. *Sol.* Non videbor facile. *Lyc.* Proin reliqua in posterum rejiciemus, in præsentia autem dialogum dissolvamus.

καθεῖν collocaturos esse. Sic καθίζειν δίκας apud Demosthenem & Galenum. Moschopulus: Καθίζω ἕτερον μεταξὺ κεῖσθαι. ἐγὼ καθίζω ἐγὼ ἀμεταξύτους. Καθήμεθα ἐγὼ ἀεὶ μεταξύ, &c. Τὸ καθεσθήσομαι, ἐκαθέσθην βαρύτονα. Alibi Thomas: Τὸ καθίζω ἐ μόνον τίθημι ἀντὶ τοῦ ἕτερον ποιῶ καθίζειν ἀλλὰ καὶ ἑαυτόν. Lucianus in Nigrino: Καὶ καθίσας ἑαυτὸν ὥσπερ ἐν διατρίβῃ Græv.

1 Ξυγγραφεὺς ἀνήρ] Ξυγγραφεὺς, inquit Thomas, ἐ μόνον ὁ συγγραμμάτων τίνα, ἤτι ἄλλο ἐαυτῷ γινόμενον, οἷον ἦν Θουκυδίδης, ἀλλα καὶ γράφοντας ψηφίσματα ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον συγγραφέας ἐκάλουν. Θουκυδίδης· Καὶ εἰσήνεγκαν οἱ ξυγγραφεῖς, ἄλλο μὲν ἐδὲν. Ammonius quoque pœne eadem habet: Γεωμέτρου μὲν γάρ ἐστιν ὁ τὰ περὶ ἑαυτῷ γεγονότα συγγραμμάτων ὡς Ἡρόδοτος. Ξυγγραφεὺς δὲ ὁ τὰ ἐφ' ἑαυτῷ γεγονότα ὡς Θουκυδίδης. Itaque secundum horum sententiam ξυγγραφεὺς dicitur non solum de scriptore & auctore librorum, sed & de scriba senatus, aut alius collegii. *Idem.*

2 Τὸ μὲν καταδυλῶμαι ἑτέρῳ, τὸ δὲ καταδυλῶν ἑαυτῷ] Moschopulus paulo aliter: δυλῶ ἐμαυτὸν, καταδυλῶμαι Ἕλλάδα. Pro Luciano facit illud Thucydidis: Τὰς μὲν ξυγκαταδυλῶν ὁρισὶν ἐ αὐτὸς τὸ δ' Ἑλλάδος μέρος. Ex Moschopuli sententia dixit idem in III: Τὰς μὲν καταδυλωμένας Ἑλλάδα. Idem.

PHI-

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ, Η ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ.

PHILOPATRIS, SEV QVI DOCETVR.

ARGVMENTVM.

Sive Luciani, sive alius scriptum hoc fuit, videtur is Trajano Cæsari, ob victoriam in Oriente partam, potissimum gratulari voluisse, contra eos qui per id tempus sive ipsi urbi, sive alteri alicui loco (nam patriam solum vocat) pericula & clades præsagiebant, quos ipse à principio sophistas appellat: ad finem tamen ita describit, ut propemodum Christianos intelligere videatur. Eò enim pertinet, quod in fine de Persico supercilio, de Susis, & de tota Arabum regione meminit. Omnia enim illa à Trajano devicta in populi Rom. potestatem illis tum temporibus redierè, ut apud Dionem & Eutropium, & cæteros, qui ejus ætatis historiam scripserunt, videre est. Et hinc alterius tituli caussa est, quo Philopatris dialogus hic inscribitur. Quòd autem ad didascomenum pertinet, fingitur is, qui patriæ fortunæ ac prosperitati tantopere studet, tum ab eo, qui cum sermonem habet, de deo vero & religione recta informari, tum ab iis, qui patriæ malè ominabantur, ejusdem institutionis caussa, in commanem cœtum ac societatem introductus fuisse. Vnde & catechumenus in ipso dialogo infrà vocatur, quo nomine Christiani vocare solent aliquando fuere, eos quos pietate & religione sua informare nuper cœpissent.

ΤΡΙΕΦΩΝ.

Τί τοῦτο ὦ Κριτία, ὅλον σεαυτὸν ἠλλοίωσας, καὶ πρὸς ἀμφοῖν κάτω συνειλκυσας, μύχιον ὃ βυθοσοδομεῖσις, ἄνω τε πρὸς τὰ θεῖα πολῶν, κερδαλεόφρων ἐοικὼς καὶ τὸ ποικίλον, ἄχθος τι ἀδά-

TRIEPHO.

Quid hoc ô Critia? totum te ipsum immutasti, & superilla deorsum contraxisti, profundum autem quippiam alta mente versas, sursum atque deorsum inambulans, vaframenta meditanti similis, quem admo-

1 Τί τοῦτο] Non est hujusce Luciani, sed antiquioris alicujus. Multa id arguunt. Primùm ineptiæ stili, cum aliæ omnibus paginis, tum illæ p. 765. οὐ φῶ, &c. Deinde ratio temporis. Nam hyetus noster Lucianus pervixit ad tempus belli Marcomanici anno Christi CLXXI. ut patet in Pseudomante: at hic nebulo se baptisatum significat à D. Paulo. D. Paulus verò martyrii palmam accepit imperantis Neronis anno XIII. Falliturque Baronius Neronis anno XII. verba illa hujusce Dialogi

admodum poëta ait: Pallorque genas tibi cœpit. Num alicubi Cerberum aspexisti, aut Hecatem ab inferis huc egressam? aut etiam deorum alicui consultò occurristi? Nondum enim talia tibi accidere conveniebat, etiamsi ipsum audivisses mundum aquis obrutum iri, quemadmodum Deucalionis tempore factum est. Tibi dico, optime Critia, an non audis, me tantopere inclamantem, & brevi adeò appropinquantem? utrum indignatione aliqua adversum nos percitus es, an obsurduisti, an verò etiam expectas, dum te elata manu impellam? *Cri.* O Triephon, magnum quendam & admirabilem audivi sermonem, multisque viis tractatum. Ac nugas istas adhuc memoria repeto, auresque obturo, ne ubi etiam amplius audiam talia, & insania nimia dirigeam, fiamque poëtis fabula, perinde ut Niobe olim. Quin per præcipitium in caput devolverer alicubi, veluti vertigine actus, nisi, ô amice, inclamasses mihi, adeoque & Cleombroti saltus, Ambraciotæ illius, de me fabula ferretur. *Tri.* Papæ, quàm mirabiles istæ apparitiones, & auscultationes fuere scilicet, quæ Critiam adeò perculêre. Quot enim attoniti poëtæ, & præstigiatores philosophi, percellere mentem tuam non potuere, sed nugæ

λλε παρειάς; μή πω τρικέφαλον πεφίκασιν, ἢ Ἑκάτην ἐξ ἄδου ἐληλυθέναι, ἢ καί τινι θεῶν ἐν βουλαίς συμπίπτοντας; ὀδύπω γάρ σε τοιαῦτα εἰκὸς πάσχειν, εἰ καὶ αὐτὸν ἠκηκόεις εἰρηκότα τὸν κόσμον κλυδωνίων, ὥσπερ ἐπὶ Δευκαλίωνος. σοὶ λέγω ὦ καλὲ Κριτία, σὺν ἀΐεις ἐμὲ ἐπιβοωμένου τε πολλὰ, καὶ ἐς βραχὺ χαιτιάσαντος; δυσχεραίνεις καθ' ἡμῶν, ἢ ἐκπεκώφωσαι, ἢ καὶ τὸ χειρὸς παλαιήσαντα ἐπιμένεις; Κρι. ὦ Τριφῶν, μέγά τινα, καὶ ἀπορρητόν λόγον ἀκήκοα, καὶ πολλαχῆ ὠδῖς διειλημμένον. ἐπὶ ἀναπεμπάζω τὰς ὕβλας, καὶ τὰς ἀκοὰς ἀποφράττω, μή πω ἐπ' ἀκέστοις ὦ τῶν, ἐξαπύξω ὀμωγεῖς, ἐξ μῦθος τῆς ποιητῆς γένωμαι, ὡς καὶ Νιόβη ποτέ. ἀλλὰ τί κρημνὸν ὠθούμενον ἂν ἐπὶ κεφαλῆς στροβήσαιτο, εἰ μὴ ἐπέσχες μοι ὦ πάτερ. ἐ τὸ τοῦ Κλεομβρότου πήδημα τοῦ Ἀμβρακιώτου ἐμυθολογήθη ἐπ' ἐμοί. Τρι. Ἡράκλεις τῶν θαυμασίων ὀπτασιῶν φασκόντων, ἢ ἀκουσμάτων, ἃς Κριτίαν ἐξέπληξεν. πόθεν γὰρ ἐμβρόντητοι ποιηταὶ, καὶ περίβλεπτοι φιλόσοφοι, σὸν ἐξέπληξάν σου τὸν διάνοιαν, ἀλλὰ λῆρος πάν-

---

logi, Γαλιλαῖοι ἀνεπαλαστάς, βαθύρινοι, ἐς πρῶτον ἀέρων ἀναβαλόντας δι' ὕδατος ἡμᾶς ἀνακύψαντας, adscribens huic Lucianus. Nam qui potuit Lucianus hic à Neronis anno XII. & Christi LXIIX. ad annum Servatoris CLXXI. pervivere, sive annis CIII? Atqui etiam post bellum Marcomanicum, quin Lucianus hic aliqua commentatus sit negari non potest. Saperdæ autem prorsus illi sunt, qui propter ea quæ in extremo dialogo isto, de Babyloniis, Ægyptiis, Persis, Scythis verba sunt, hujusce dissertissimi fœtus parentem, ad tempora imperatoris Trajani referunt, cùm ea magis in Neronis aut etiam Claudii pertinere posse, quivis facile solio non vicitans, perviderit. Planè quidem quiqui tam belli pueri pater est, Neronis principatu eum suscepit. *Marcil.*

ἐ Ἀπαύξω] Glossas vetices: ἀποφύχω, dirigo. *Menag.*

ἐ Τὸν

πάγγυον ἐπὶ σοί. Κρ. πέπαυσο ἤδη μικρὸν, καὶ μηκέτι παρενοχλήσῃς ὦ Τριεφῶν. εἰ γὰρ παρόντα, ἢ ἀμελητέα γνώσῃ παρ' ἐμοῦ. Τρ. οἶδ' ὅτι εἰ μικρόν, εἰδὲ δυσχεραίνεις πᾶσμα ἀνακυκλεῖς, ἀλλὰ καὶ λίαν τὸ δοκοῦν. ὁ γὰρ χρὼς, καὶ τὸ ταυρηδὲν ἐπιλείπειν, καὶ τὸ ἄστιβον τῶν βάσεως, τὸ ἄνω πη, καὶ κάτω διαπολεῖν, δοίγνωσθον πηδήσεσιν. ἀλλ' ἄμπαυσον τὸ δεινὸν, ἐξέμεσον τὰς ὕβλας, μή τι καὶ παθῇς. Κρ. σὺ μὲν ὦ Τριεφῶν, ὅσον πέλεθρον ἀνάδραμε ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ τὸ πνεῦμα ἐξάρῃ σε, καὶ πεδάρσιον τοῖς πολλοῖς ἀναφανῇς. καὶ πῶς καθήσεσθε; Τριεφῶντιον πέλαγος καθυπομένης, ὡς κ' Ἴκαρος ποτέ. ἃ γὰρ ἀκήκοα σήμερον ὑφ' ὑμῶν τετοκασμένων ἐνεῖναι σοφιστῶν, μεγάλως ἐξώγκωσέ μου τὴν νηδύν. Τρ. ἐγὼ μὲν, ἀναβαμοῦμαι ὁπόσον καὶ βάλῃ. σὺ δὲ, ἄμπαυσον τὸ δεινόν. Κρ. φὺ, φὺ, φὺ, φὺ, τὰ ὕβλα σκέτλια. ἰὼ, ἰὼ, ἰὼ, ἰὼ, τὰ δεινὰ βυλύματα. αἰ, αἰ, αἰ, αἰ, τὰ κενὰ ἐλπίδα. Τρ. βαβαὶ τὸ ἀναφυσήματος, ὡς τὰς νεφέλας διέρρηξε. ζεφύρου γὰρ ἐπιπνέοντος λάβρα, καὶ τοῖς κύμασιν ἐπωθίζοντος, βορέου ἄρα ἀνὰ τὴν Προποντίδα κελεύσας, ὡς ἅμα καλὰν αἱ ὁλκάδες τὸν Εὔξεινον πόντον οἰχήσονται, τὰ κυμάτων ἐπικυλινδόντων σε τὸ φυσήματος. ὅσον οἴδημα τοῖς ἐσκάτοις σπλάγχνοις. πόσος κορυβαντιασμὸς, καὶ κλόνος τὴν γαστέρα σε σωτέσει; πολύωτον σεσοφὸν ἀναπέφηνας, τοσοῦτο ἀκηκοώς. ὡς καὶ κῦμα τὸ περιτόδες, καὶ ἅμα τὸ οὖς χαῦνον ἔχῃς. Κρ. ὁ παρεμβολή τι ὦ

nugæ tibi fuere omnia? *Cri.* Define pauliſper, ô Triephon, neque moleſtus amplius ſis. Nequeenim contemnendus, aut negligendus mihi eris. *Tri.* Scio equidem, quòd neque parvam, neque contemptu facilem rem apud te volvis, ſed admodum etiam arcanam. Nam & color, & quòd taurinum quiddam tueris, quodque pedibus conſiſtere nequis, ſed ſurſum atque deorſum inambulas, conſpicuum te facit. Verùm reſpira aliquantulum à malis, & nugas iſtas evome, ne quid patiare mali. *Cri.* Tu quidem, ô Triephon, quantum jugeri ſpacium extenditur, tantum à me hinc curriculo abi, ne te ſpiritus in ſublime attollat, & ſupra terrã elatus pleriſque appareas. Atqui alicubi etiam decidens Triephonteum pelagus de te nominari facias, quemadmodum Icarus de ſe Icarium olim. Nam quæ audivi hodie, à ter execrabilibus iſtis ſophiſtis magnopere ventrem mihi tumefecerunt. *Tri.* At ego quidem retro curſu abibo, quantum etiam voles. Tu verò reſpira à malis iſtis. *Cri.* Phy, phy, phy, phy, nugas illas. Heu, heu, heu, heu, conſultationes malas. Væ, væ, væ, væ, ſpei inani. *Tri.* Papæ, qualis evaporatio, ut nubes pervertit. Nam cùm vehemens Zephyrus inſpiraret, fluctuſque impelleret, boream modò per Propontidem moviſti, ut flatu concitatis undis onerariæ naves Euxinum pontum per funes adeant. Quantus tumor in inteſtinis latuit? Quantus autem tumultus, quantaque agitatio ventrem concuſſit tibi? Auritum ſanè quàm teipſum oſtendis fuiſſe, qui tam multa audieris, adeò ut etiam juxta monſtroſum illud: per ungues audiveris. *Cri.* Atqui mirabile non eſt, ô Triephon,

Τελεσφᾶν ἀκηκοέναι καὶ ἐξ ἀύλων. Ε ὦ κνήμιλω γαστέρα πηδέσαι, Ε κεφαλὴν κύσαι, καὶ ἀνδρείαν φύσιν, ἐς γυναικείαν σπερμοβατῆσαι, καὶ ὄρνεα μεταβαλόμενα. Ε ὅλως περιπτὸς ὁ βίος, εἰ βελτίστοις ἐπιδόντα τοῖς ποιηταῖς. ἀλλ' ἐπεί σε πρῶτον κιχάνω τῇδ' ἐν χώρῳ, ἀπώμνυμι ἔνθα αἱ πλάτανοι τὸν ἥλιον εἴργουσιν, ἀηδόνες τε, καὶ χελιδόνες εὐηχα κελαδοῦσιν, ἵν' ἡ μελῳδία τῶν ὀρνέων τὰς ἀκοὰς ἀναθωύσσει, τό τε ὕδωρ ἠρέμα κελαρύζον, τὰς ψυχὰς καταθέλξει. Τελ. ἴωμεν ὦ Κελτικέ. ἀλλὰ δέδια μή πως ἐπῳδὴ τὸ ἠκουσμένον ἐστὶ, καί με ὑπνῶσαν, ἢ γόητευσον, ἢ ἄλλό τι τῶν ἀψύχων ἀπεργάσηται ἡ θαυμασία σου αὕτη καταπληξις. Κελ. νὴ τὸν Δία τὸν ἀληθέστατον, εἰ τοῦτο γνήσεται ἐπὶ σοί. Τελ. ἔτι με ἐξεφόβησας, τὸν Δία ἐπομοσάμενος. τί γὰρ ἂν δυνήσοιτο ἀμυνέμενός σε, εἰ καταβαίης τὸν ὅρκον; οἶδα γὰρ καὶ σὲ μὴ ἀγνοεῖν ὅσοι ὁ Διός σου. Κελ. τί λέγεις; ὁ δυνήσεται ὁ Ζεὺς ἐς τάρταρον καταπέμψαι; ἢ ἀγνοεῖς ὡς τοὺς θεοὺς πάντας ἀπέῤῥιψεν ἀπὸ τοῦ θεσπεσίου βηλοῦ, καὶ τὰ Σαλμωνέως ἀνθεφθέντα, πρόωρον κατεκεραύνωσε, καὶ τοὺς ἀστεγεστάτους ἔτι καὶ νῦν, ὁπόσοι τῶν ποιητῶν, τιθανοκράτορα, καὶ γιγαντολέτην ἀνυμνεῖται, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ; Τελ. σὺ μὲν ὦ Κελτικέ, πάντα παρέδραμες τὰ τοῦ Διός. ἀλλ' εἴ σοι φίλον, ἄκουε. ὁ μὲν κύκνος ἦτος ἐγένετο, καὶ σάτυρος δ' ἀσέλγειαν, ἀλλὰ καὶ ταῦρος; καὶ εἰμὴ τὸ πορνίδιον ἐκεῖνο πρόχειρον ἐπωμόσατο, καὶ διέφυγε λάβρον τὸ πέλαγος, τάχ' ἂν ἠροτρία, τυγχάνων

phon, per ungues audiſſe, quando & tibiam, ventrem ſpectaſti eſſe & caput parere, & virilem naturam in muliebrem effectu tranſire, deinde & ex mulieribus aves transformari: & in ſumma, prodigioſa vita ipſa eſt, ſi poëtis credere voles. Sed quia te primùm offendi, hocce loco, abeamus, ſi vis, eò ubi platani ſolem arcent, luſciniæ autem & hirundines canora perſtrepunt, quò videlicet avium concentus aures exhilarans, & aqua leniter ſuſurrans, animos demulceat. *Tri.* Eamus ſanè Critia. Verùm illud metuo, ne forsjncantatio quædam ſit, id quod audiſti, & me piſtillum, aut portarum obicem aliquem, aut ſimile quiddam rerum inanimatarum efficiat, præclara iſta tua conſternatio. *Cri.* Ita me amet cœleſtis Iupiter, ut nihil tale in te ſiet. *Tri.* Amplius etiam terrefeciſti me, quum Iovem dejeraſti. Quid enim ille poterit ulciſci te, etiamſi fidē jurisjurandi tranſgrediaris? Arbitror enim neque te de Iove iſto tuo ignorare. *Cri.* Quid ais? an non poterit Iupiter in tartarum præcipitare me? An ignoras, quòd deos omnes dejecit à divino illo ætheris pavimento? & Salmoneum, qui contrà tonare auſus fuerat, paulò antè fulmine præcipitavit, & ut petulantiſſimus quiſque eſt, etiam nunc. A poëtis autem & Titanum victor, & Gigantum interfector carminibus celebratur, quemadmodum & apud Homerum. *Tri.* Tu quidem Critia, omnia ea percurriſti, quæ Iovi tribuuntur: ſed ſi tibi ingratum non eſt, auſculta. An non Cygnus ille fuit & Satyrus ob petulantiam, imò & Taurus? Ac niſi ſcortillum iſtud celeriter in humeros ſuſtuliſſet, & per pelagus effugiſſet, fortaſſis araret etiam nunc, ubi in agricolam ali-

γαπήσῃ, ὁ βροντοποιὸς, καὶ κεραυνοβόλος σὺ Ζεύς; Ε ἀνὴρ δ' κεραυνοβολεῖν, τῇ βακτηρίᾳ καπτεκείνυς; τὸ δὲ καὶ Αἰθίοψι συνδυναῖς, ἀνδράσι μελανωτέροις, Ε τὴν ὄψιν ἐζοφωμένοις, καὶ ἐς ἐνδεκάτην ἡλίκες μὴ ἀφίστασθαι, ἀλλ' ὑποβεβρεγμένοις καθεδεῖσθαι παρ' αὐτοῖς, πύωμα πλικτὸν ἔχων, σὺν αἰσχύνῃ ἄρα; τὰ δὲ ἄλλα, Ε τὰ Ἴδης, Ε τὰ κυφορεῖν καθ' ὅλου δ' σώματος, αἰσχύνομαι καὶ λέγειν. Κελ. μῶν τὰ Ἀπολλωνιάτ γ' ἐπομόσομεθα, ὃς σοφὸς ἄριστος, Ε ἐντρὸς ὢν γαῖ; Τρι. τὰ ψευδόμαντιν λέγεις; τὰ, Κρῆτον σοφὸν διολωλεκότα, Ε μετ' αὐτὸν, Σαλαμινίους, καὶ ἑπτὰς μυρίους, ἀμφίλοξα πᾶσι μαντεύμασι; Κελ. τὰ Ποσειδῶνα δ' τί; ὃς τελείαν σὺ παῖν χέροιν κρατῶν, Ε λάβρον τί, Ε καταπληκτικὸν βοᾷ ἐν τῷ πολέμῳ, ὅσον σὺν ἑπτακοσίοις ἀνδρῶν, ἢ δεκαχίλοις. ἀλλὰ καὶ συσίχου ὦ Τελεφῶν ἐπονομάζεται. Τρι. τὰ μοιχὸν λέγεις, ὃς τὴν δ' Σαλμωνέως παῖδα τὴν Τυρὼ, κρύφα διέφθειρε, κ' ἔτι ἐπιμοιχᾶται, Ε ῥύεται, Ε δημαγωγὸς τῶν τοιούτων ἐστί; τὰ δ' Ἄρεα τοῦτο δ' δεσμῷ πιεζόμενον, Ε δεσμοῖς ἀλύτοις μ' τὰ Ἀφροδίτης ξυνέμενον, πάντων τὰ θεῶν ἀλγ' τὴν μοιχείαν τὰ αἰσχύνης σιωπώντων, ὁ ἵππιος Ποσειδῶν ἔκλυσε δακρυβρόων, ὥσπερ τὰ βρεφύλλια, τὰς διδασκάλους δεδιότα, ἢ ὥσπερ αἱ γρᾶες, κόρας ἐξαπατῶσαι. ἐπέκειτο δ' τῷ Ἡφαίστῳ λῦσαι τὰ Ἄρεα. τὸ δ' ἀμφίζηλον τοῦτο δαιμόνιον, οἰκτίραν τὰ πρεσβύτην θεὸν, τὰ Ἄρη ἀπέλυσεν. ὥστε καὶ μοιχός ἐστιν, ὡς aliquem fortè incidisset iste tuus tonitrua faciens, & fulmina jactans Iupiter, & pro eo quod nunc fulmina jaculari dicitur, stimulo impelleretur. Illud autem quòd cum Æthiopibus convivatur, hominibus nigricantibus, & vultum obscuratis, & in duodecimum usque solem ab illis non discedit, sed apud ipsos vino madefactus desidet, idque cum barbam tantam habeat, an non quæso, pudore dignum fuerit? Quòd autem ad aquilam attinet, & ad Idam, & quòd imprægnari per totum corpus solet, etiam dicere erubesco. *Cri.* Quid igitur, num Apollinem dejerabimus, ut qui vates optimus sit, & medicus ὁ bone. *Tri.* Vanum atque mendacem istum vaticinatorem dicis? qui Crœsum paulò antè perdidit, & post ipsum, etiam Salaminios, aliosque innumeros, obliqua atque ambigua omnibus illis respondendo. *Cri.* Neptunum autem quid? qui & tridentem manu tenet, & in bellis immensum atque terribile quiddam clamat, quantum alii viri mille, aut etiam decies mille: præterea & terræ tremefactor, ὁ Triephon, appellatur. *Tri.* Adulterum istum dicis, qui Salmonei filiam Tyro, paulò antè vitiavit, & adhuc etiam mœchatur, liberatorque & patronus hujusmodi vitiorum est. Nam Martem cum vinculis premeretur, & nodis insolubilibus cum Venere arctaretur, cæteris diis omnibus præ pudore silentibus, equestris iste Neptunus exolvit, in lachrymas profusus scilicet, perinde ut pueruli magistros formidantes, aut quemadmodum aniculæ, puellas decipientes. Instabat autem precibus Vulcano, ut solveret Martem. Ac claudicans iste deus, misertus dei senioris & vetusti, liberavit Martem: quare & mœchus est, ut

μοιχὸς ἀφαιρῶμαι. Κρι. Ἐρμείαν ἄρα; Τρι. μὴ μοι τὸν καταδοῦλον, ὦ ἀστειότατε Διὸς, καὶ τὸν ἀσελγομανοῦντα ἐπὶ τοῖς μοιχοῖς. Κρι. Ἀρεᾶ γε, καὶ Ἀφροδίτην οἶδα μὴ ὀκνήσειάς σε, ἀφ' ὧν διαβληθῆναι ποιῶ ὄντα σε. ὥστε ἀσφαλῶς τούτους. τὴν Ἀθηνᾶς ἔτι ἐπιμνησθήσομαι, τὸν παρθένον, τὸν ἐνόπλιον, καὶ κορυθαιολοκόρυς ἅτας. ἢ καὶ τοῦτο τὸ γοργόνειον κεφαλοῦ οὐ τὸ φόβητρον ἐκάπτετον, τὸν γιγαντολέτειραν θεόν. εἰ γὰρ ἔχεις τί λέγειν περὶ αὐτῆς. Τρι. ἐρῶ σοι εἰ περὶ τούτου, ἵνα μοι ἀπόκρινῃ. Κρι. λέγε, καὶ βάλε. Τρι. εἰπέ μοι ὦ Κριτία, τί τὸ χρήσιμον τὸ γοργόνειον, εἰ τί τῷ φόβῳ τοῦτο ἢ θεὰ ἐπιφέρει; Κρι. ὡς φοβερόν τι θέαμα, καὶ ἀποτρεπτικὸν τῶν δεινῶν. ἀλλὰ καὶ πολεμίους, καὶ ἐπεγκλίσει τὸν νικῶν ποιεῖ ὅπερ βούλεται. Τρι. μῶν καὶ ἀφ' τοῦτο ἡ γλαυκῶπις ἀφαιρεμοῦχος; Κρι. εἰ μάλα. Τρι. εἰ ἀφ' τί ἂν τοῖς σώζειν δυναμένοις, ἀλλὰ τοῖς σωζομένοις, μηρία καίομεν ταύρων, καὶ αἰγῶν, ὡς ἡμᾶς ἀνωφαιρέτους ἐργάσωνται, ὥσπερ τὸν ἀθλιᾶν; Κρι. ἀλλ' ἃ οἱ δυνάμεις γε πορίσειν ἐπιβοηθεῖν, ὥσπερ τοῖς θεοῖς, ἀλλ' εἴ τις αὐτὸν ἐπιφέρει. Τρι. εἰ τί τόδ' ἐστι; ἐθέλω γὰρ καὶ σὺ εἰδέναι, ὡς ἐξευρημένε τὸ τοιοῦτο, καὶ ἐς μάλιστα κατορθωτικόν. ἀγνοῶ γὰρ πάντα τὰ κατ' αὐτὸν, πλὴν γε ὀνόματος. Κρι. αὐτὴ κόρη ἐθέλει δύσχρηστος, καὶ ἐπὶ-

ut qui mœchos conservet. *Cri.* Quid igitur, Mercurium? *Tri.* Apage mihi veteratorem istum, improbum, Iovis libidinosissimi servum, ipsum quoque libidine insanientem in adulteria. *Cri.* Proinde neque Martem, aut Venerem recepturum esse te scio, ut qui jam antea abs te calumniis impetiti fuerint. Quapropter missus & hos faciamus. Minervæ autem adhuc mentionem faciam, virginis videlicet armatæ, & terribilis deæ, quæ & Gorgonis caput pectori applicatum habet, deam Gigantum interfectricem. Non enim opinor, habes, quod de ipsa dicas. *Tri.* At dicam tibi etiam de ista, si mihi respondere voles. *Cri.* Dic, quicquid volueris. *Tri.* Dic mihi igitur, Critia, quæ Gorgonis hujus utilitas est, & cur pectori gestamen hoc dea applicatum habet? *Cri.* Vti terribile quoddam spectaculum, & quod mala avertere possit. Sed & hostes perterrefacit, & victoriam utroque inclinantem, quocunque ipsa vult, advertit. *Tri.* Num ob hoc ipsa quoque Glaucopis insuperabilis est? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Cur igitur non illis potiùs qui servare possunt, quàm qui servantur, femora adolemus taurorum atque caprarum, ut nos quoque insuperabiles reddant, perinde atque Minervam? *Cri.* Atqui non potest illa eminus auxiliari, perinde

ut diis, sed solùm si quis ipsam ipsum est? Volo enim ex te scire, maximè perfectè assecutus sis. feruntur, præterquàm nomen. gestat. *Tri.* Et quidnam hoc uti qui inveneris talia, & quam Ignoro enim omnia, quæ de ipsa *Cri.* Ipsa quidem puella fuit, elegans,

1 Τὸν γιγαντολέτειραν θεόν] Τῆς γιγαντολέτειρα θεᾶ dicere debuit. Gorgonis caput, vocare Deam Gigantum interfectricem, non placet. *Menag.*

γῆς. Περσέως ἢ τοῦτον δόλῳ ἀποτεμόντος, ἀνδρὸς γενναίου, καὶ εἰς μαγικὴν δύναμιν πεπαιδευμένου τοῦτον καταφυλάξαντος, ἄλλως οἱ θεοὶ τοιούτου ἐχόμενοι. Κρι. τοῦτό μ' ἐλάνθανε πολὺ τὸ κάλλιον, ὡς ἀνθρώπων θεοὶ καὶ δεῖσθε εἶσι. ζώσης ἢ, τί τὸ χρήσιμον; μαθησόμενος ἦλθε εἰς πανδοκεῖον, ἢ κρυφίως παρθένον ἐμοίχευε, καὶ πρῶτον αὐτὴν ἐπαίρων. Κρι. νὴ τὸν ἄγνωστον καὶ Ἀθηναίοις, παρθένον διέμεινε μέχρι τῆς ἀποθανῆς. Τρι. καὶ εἴ τις παρθένον κεκοσμήσειε, τοῦτο χίλιοι φόβητρον τοῖς πολλοῖς. οἶδα γοῦν μυελὸν ἀφμελεῖσι τηνδεῖσας ἡνίκα καὶ ἀμφιρύτη. Κρήτην δὲ μιν καλέουσι. καὶ εἰ τοῦτο ἐγίνωσκον ὦ καλὲ Κριτία, πόσας γοργόνας σοι ἀπήγαγον ἐκ Κρήτης, καὶ σε στρατηγὸν ἀκοντισμάχων ἀπεκτέησα, ποιητὰς ἅμα, καὶ ῥήτορες, καὶ πολύ με Περσέως διέκρινον, ὡς πλείονας γοργόνας ἐφυρηκότα; ἀλλ' ἔτι ἀνεμνήσθην τῶν Κρητῶν, οἳ τάφον ἐπιδείκνυσί μοι τοῦ Διός σου, καὶ τὰ τοῦ μητέρος θρέμματα δένδρια, ὡς ἀκηλεῖς αἱ λόχμαι αὐτῶν ἀφέμενοι. Κρι. ἀλλ' οὐκ ἐγίνωσκες τοῦ ἐπαδοῦ, καὶ τὰ ἔρεμα. Τρι. εἰ ταῦτα ὦ Κριτία ἐξεπῳδὴς ἐγένετο, τάχ' ἂν καὶ ἐκ νεκρῶν ἐξώλεσκεν ἄν, καὶ ὃς τὸ γλυκύπικρον φάος ἀνήγαγε. ἀλλὰ λῆρος, παίγνιά τε, καὶ μῦθοι, ὑφ' ὧν τῶν ποιητῶν πεφαντολογήμεθα. ὥστε ἔασον καὶ ταῦτα. Κρι. Ἦρα ἢ τοῦ Διὸς γαμετὴν, καὶ κασίγνητον, καὶ ἀδελφὴν; Τρι. σίγα καὶ ἀσελγεστάτης ἕνεκα μίξεως, καὶ τῶν ἐκ ποδῶν, καὶ χρῆν ἐκπεμφθῆναι, παρόφθαμε. Κρι. καὶ τίνα ἐπωμόγans, & amabilis. Perseus autem, cùm huic dolo caput amputasset, vir generosus & in arte magica laudatus, carminibus illam incantasset, in munimentum dii sibi ipsam retinuerunt. *Tri.* Hoc præclarum olim me latuit, quòd dii hominum quoque indigent. Quæ autem viventis utilitas fuit? meretricabatur nimirum per cauponas, aut latenter vitiabatur, deinde se ipsam virginem appellabat. *Cri.* Non per ignotum Deum Athenis: sed virgo permansit, usque ad decollationem. *Tri.* Ergo si quis virgini caput amputaverit, terriculamentum hoc ipsum erit multitudini? Novi enim innumeras membratim & per partes dissectas insula incircunflua, Cretam illam nomine dicunt. Quòd si igitur cognovissem hoc, ô optime Critia, quàm multas tibi Gorgonas ex Creta huc attulissem, teque ducem insuperabilem reddidissem. Poëtæ autem & oratores, multò me Perseo antepositissent, ut qui plures Gorgonas inveniſſem. Verùm res Cretensium, adhuc memini: qui mihi sepulchrum Iovis tui istius demonstrabant, & occultas valles, quæ matrem ejus enutrierant, quanquam adhuc viridia ipsa ea arbusta essent. *Cri.* At nescieba incantationem, & sacrificia quibus utendum fuisset. *Tri.* Si hæc, ô Critia, per incantationes facta sunt, fortassis etiam ab inferis excitasset illam, & in lucem dulcissimam reduxisset. Sed nugæ istæ, ac ludicra & fabulæ sunt à poëtis prodigiosè confictæ. Quapropter & hanc omitte. *Cri.* Iunonem autem, uxorem Iovis, & sororem eandem, an non recipis? *Tri.* Tace obsecro, propter intemperantissimum concubitum, & istam ex manibus pedibusque extentam, cursu præterveche. *Cri.* Quem-

σωμαί γε; Τρι. ὑψιμέδοντα Θεὸν, μέγαν, ἄμβροτον, ἐφεστίσσα, υἱὸν πατρὸς, πνεῦμα ἐκ πατρὸς ἐκπορευόμενον, ἓν ἐκ τριῶν, & ἐξ ἑνὸς τρία ταῦτα νόμιζε. Ζεῦξα τόνδ' ἐγὼ Θεόν. Κρι. ἀριθμεῖσθαι με διδάσκεις, & ὅρκῳ ἡ ἀριθμητική. & γὰρ ἀριθμεῖς ὡς Νικόμαχος ὁ γερασηνός. σὺν οἶδα γὰρ τί λέγεις, ἓν τρία, τρία ἕν. μὴ τὼ τετρακτὼν φῂς τὼ Πυθαγόρου, ἢ τὼ ὀγδοάδα, ἢ τριακοάδα; Τρι. [1] σίγα νεύρδε, & τὰ σιγῆς ἄξια. σὺν ἔθ' ὧδε μετρεῖν τὰ ψυκτῶν ἴχνη. ἐγὼ γάρ σε διδάξω τί τὸ πᾶν, καὶ τίς ὁ τρόπος τῶν πάντων, καὶ τί τὸ σύστημα & πανδὲς. & γὰρ τρόπος κἀγὼ ταῦτα ἔπαθον, ἄφρ σύ. ἡνίκα δέ μοι γαλιλαῖος ἐνέτυχεν, ἀναφαλαντίας, ἐπίῤῥινος, ἐς τρίτον ἀέρα ἀεροβατήσας, & τὰ κάλλιστα ἐπεμεμαθήκως, δι' ὕδατος ἡμᾶς ἀνεκαίνισεν, ἐς τὰ τῶν μακάρων ἴχνια παρεισώδυσε, καὶ ἐκ τῶν ἀσεβῶν χώρων ἡμᾶς ἐλυτρώσατο. καί σε ποιήσω λῷ μὲ ἀκούσῃς, ἐπ' ἀληθείας ἄνθρωπον. Κρι. λέγε ὦ πολυμαθέστατε Τριεφῶν. δέδοικα γὰρ ἔρχεσθαι. Τρι. ἀνέγνωκάς ποτε τὰ Ἀριστοφάνους Ὄρνιθας ποιήματα; Κρι. καὶ μάλα. Τρι. ἐγκεχάραγκται παρ' αὐτῷ τοιάδε. χάος ἦν, & νὺξ, ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον, καὶ τάρταρος εὐρύς. γῆ δ' οὐδ' ἀὴρ οὐδ' οὐρανὸς ἦν. Κρι. εὖ λέγεις. εἶτα τί λοιπόν. Τρι. ἦν φῶς ἄφθιτον, ἀόρατον, ἀκατανόητον, ὃ λύσε τὸ σκότος, & τὴν ἀκοσμίαν

nam igitur tibi jurabo? *Tri.* Deum altè regnantem, magnum, ætherium atque æternum, filium patris, ſpiritum ex patre procedentem, unum ex tribus, & ex uno tria. Hæc tu Iovem puta, hunc exiſtima Deum. *Cri.* Numerare me doces, & jusjurandum, arithmetica tibi eſt. Nam & numeras perinde ut Nicomachus ille Geraſenus. Neque enim intelligo quid dicas: Vnum tria, tria unum: num quaternionem dicis, Pythagoricum illum, an octernionem, an numerum ex triginta conſtantem. *Tri.* Tace ea, quæ infrà ſunt, quæque ſilentio digna. Non licet hoc pacto metiri pulicum veſtigia. Ego enim docebo te, quid ſit univerſum, & quis fuerit ante omnia, & quæ item conſtitutio, quod-ve corpus vniverſi. Quando autem me Galilæus ille convenit, recalvaſter, naſo juſto præditus, qui in tertium uſque cœlum per aërem ingreſſus eſt, quæque optima atque pulcherrima ſunt, inde didicit, per aquam nos renovavit, in beatorum veſtigia inſiſtere fecit, & ex impiorum regionibus nos redemit. Ac te faciam, ſi me audieris, verè hominem. *Cri.* Dic quæſo doctiſſime Triephon. Timore enim quodam jam correptus ſum. *Tri.* Legiſti-ne aliquando Ariſtophanis Comici poëtæ fabulam, Aves? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Scriptum ab eo tale quippiam ibi eſt: A principio chaos, & nox, & tenebræ nigræ erant, & tartarus altus, Nulla autem terra, nec aër, aut polus ullus adhuc. &c. *Cri.* Rectè dicis, quid autem poſtea? *Tri.* Erat lux incorruptibilis, inviſibilis, incomprehenſibilis, quæ diſſolvit tenebras, & informitatem

[1] Σίγα τὼ νέρδε, καὶ τὰ σιγῆς ἄξια] Senarius. *Menag.*

[2] Οὐχὶ

φωτῖλω. ἀπήλασε. λόγῳ μόνῳ ῥηθεὶς τῷ αὐτῷ, ὡς ὁ βραδύγλωσσος ἀπεγράψατο, γῆν ἔπηξεν ἐφ' ὕδασιν. οὐρανὸν ἐτάνυσεν. ἀστέρας ἐμμέτρως ἀπλανεῖς. δρόμον διέξοδον, ὡς σὺ σέβῃ θεός. γῆν ἢ τοῖς ἄθεσιν ὁμαλῶς ἔστεγεν. ἄνθρωπον ἐκ μὴ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παρήγαγε. πρὸς ἅπαντα οὖν ἀφανῶς βλέπων δικαίους τε, καὶ ἀδίκους, ἐν βίβλοις τὰς πράξεις λαμβανόμενος. ἀνταποδώσων ἢ πᾶσιν, ἢ ἡμέραν αὐτὸς ἐπέτειλεν. Κρι. τὰ δ' ἐκ μοιρῶν ἐπινενησμένα εἰς ἅπαντας, εἰ χαρεῖσί γε κἀμοὶ ταῦτα; Τρι. τὰ ποῖα; Κρι. τὰ δ' ἐμφερόμενα. Τρι. λέγε ὦ καλὲ Κριτία τὰ ἐκ μοιρῶν. ἐγὼ δ' μαθητὴν ἀκούσεσθαί σου θέλω σοῦ. Κρι. ἆρ' Ὅμηρος ὁ ἀοίδιμος ποιητὴς εἴρηκε;

Μοῖραν δ' οὔ τινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν.

Φησὶ δὲ μεγάλου Ἡρακλέους,

Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλείη φύγε κῆρα,

Ὅστις φίλτατος ἔσκε Διὶ κρονίωνι ἄνακτι,

Ἀλλά ἑ μοῖρ' ἐδάμασσε, καὶ ἀργαλέος χόλος Ἥρης.

ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸν βίον καθειμάρθαι, καὶ τὰς εὐτυχίας μεταβολάς. ἔνθα δ' ἔπιθε,

Πείσεται ἄσσά οἱ αἶσα, καὶ ἀγκλῶ Ζηὸς βαρεῖα,

Γιγνομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.

Ἐκ τοίνυν τῆς ξένης ἐποχαῖς, ἀπ' ἐκείνης μάθοις, Ἢ δὴ ὡς οὐδὲν ἰκόμεθ', ὅς με πάσης ὑπέδεκτο. Καὶ πάμπαν, οὐδέπω αἶσα φίλλω εἰς πατρίδ' ἱκέσθαι.

tem istam abegit, verbo solo dicto ab ipsa, quemadmodum tardilinguis iste descripsit: Terram firmavit super aquas, cœlum explanavit: stellas formavit fixas, cursum ordinavit, quas tu veneraris ut deos. Terram autem & floribus exornavit, hominem ex nihilo, ad essentiam produxit. Estque in cœlo, aspiciens justos pariter & injustos, & in libris describens cujusque actiones. Rependet autem omnibus, quam diem ipse præcepit. *Cri.* Quæ autem à Parcis agglomerata cunctis sunt: etiam ne illa inscribunt? *Tri.* Qualianam? *Cri.* Ea quæ ad fatum pertinent. *Tri.* Dic mihi ô optime Critia, de Parcis. Ego verò discere gestiens, ex te libenter audierim. *Cri.* An non Homerus poëta celebris ait?

At fatum effugit nemo (mihi crede) virorum.

De magno autem Hercule idem ait:

Nec vis Herculea Parcam vitavit amaram.

Quanquam diis charus foret, & Iovis inclyta proles.

Sed fato, atque ira domitus Iunonis iniquæ est.

Quin & totam vitam, omnesque in ea mutationes, fato constitutas atque ordinatas esse, idem innuit, quum ait: Vbi ille deinde,

Illa feret, quæcunque deus, Parcæque malignæ

Neverunt genito, cum matris prodiit alvo.

Etiam in peregrino solo retentiones ab eadem illa fieri, ut quum Vlysses ait:

Atque uti susceptum placido rex Æolus ore
Miserit in patriam, sed nondum fata sinebant.

ὥστε πάντα ὑπὸ τῶν μοιρῶν γίνεσθαι ὁ ποιητὴς μεμαρτύρηκε. τὸν δὲ Δία μὴ θελῆσαι τὸν υἱὸν
Θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι,
ἀλλὰ μᾶλλον
Αἱματοέσσας ψιάδας κατέχευεν ἔραζε,
Παῖδα φίλον πρώων, τὸν οἱ Πάτροκλος ἔμελλε
Φθίσειν ὀν Τροίῃ.

Quare omnia à Parcis fieri, poëta teſtatus eſt: Iovem autem neque filium voluiſſe
Ab infanda defendere morte,
ſed potiùs
Sanguineas cœlo guttas diffudit ab alto,
Ob natum, quem Patroclus prope mœnia Trojæ
Occiſurus erat.

ὥστε ὦ Τριεφῶν, ἀφ' οὗτο μηδὲν προσθεῖναι σὲ τῶν μοιρῶν ἐθελήσῃς, εἰ καὶ τάχα πεδάρσιος ἐγενόμεις καὶ διδασκάλου, καὶ τὰ ἀπόρρητα ἐμυήθης. Τρι. καὶ πῶς ὁ αὐτὸς ποιητὴς ὢν καλὲ Κριτία, διπλοῦν ἐπιλέγει τὸν εἱμαρμένον, καὶ ἀμφίβολον; ὡς τὸν μὲν πρᾶξαντα, τοιοῦτον δὲ τέλος συλλῦσαι. τοῖον δὲ ποιήσαντα, ἑτέρου τέλους τυχεῖν. ὡς ἐπ' Ἀχιλλέως. Διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε,

Quamobrem, Triephon, ob hæc nihil amplius addere de Parcis volueris, etiamſi fortaſſis in ſublime ſublatus fuiſſes, unà cum præceptore, & arcanis illis initiatus. *Tri.* Et quomodo ipſe ille poëta, ô optime Critia, duplex allegat fatum & ambiguum. ut qui hoc quidem fecerit, talem exitum ſortiatur: aliud autem faciens, in alium eventum incidat. Vt de Achille, quum dicit:

Εἰ μέν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
Ὤλεσε μέν μοι νόστος, ἄπιρ κλέος ἄφθιτον ἔσται.
Εἰ δέκεν οἴκαδ' ἵκωμαι,
Ὤλεσέ μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι ἔσσεται.
ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Εὐχλώροις,
Ὅς ῥ' ἤδη εἰδὼς κῆρ' ὀλοήν, ἐπὶ γῆρος ἔβαινε.
Πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρων ἁλιόθεν Πολυΐδης,
Νέσσῳ ὑπ' ὀξαλέῃ φθῖσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν,
Ἢ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.

Mater ait geminis me ferri ad funera fatis.
Nam ſi hîc perſiſtam, pugnemque ad mœnia Trojæ,
Eripitur reditus mihi: at inclyta fama ſequetur.
Sin autem patriam repetam charoſque penates
Fama perit, verùm in longum mihi ducitur ætas.
Sed & de Euchenore ait:
Qui non ignarus fati, conſcenderat æquor.
Namque huic ſæpe ſenex, Polyidus dixerat ante,
Aut morbo in patria periturum, & inter amicos:
Aut manibus Teucrorum, atque inter Dorica caſtra.

Οὐχὶ παρ' Ὁμήρῳ ταῦτα γέγραπται, ἢ ἀμφίδολα αὐτὰ, καὶ ἀμφίκρημνα ἀπάτης; εἰ δὲ βάλῃ καὶ

An non apud Homerum hæc ſcripta ſunt? aut non ambigua hæc, atque adeò anceps deceptio? Quòd

Διὸς ἐπιθήσω σοι τὸν λόγον, [1] οὐχὶ τοῦ Αἰγίσθῳ εἰρηκεν ὡς δικηφορήσω μὲν τὰ μοιχίας, καὶ τὰ Ἀγαμέμνονος ἐπιβουλῆς, ζῆν καθείμαρται πολὺν χρόνον, ἐπιβασκομένῳ δ' ταῦτα πρᾶξαι τὸν, εἰ καθυστερεῖν θανάτου; τοῦτο κἀγὼ πολλάκις πρὸμαντεύσαμενος, εἰ καζόντος τὸ πλησίον, θανατωθήσῃ δικῆς τὸ δίκης. εἰ δέ γε μὴ τοῦτο πράξῃς, βιώσῃ καλῶς, ὀλίγ' ὥστε θᾶττον τέλος θανάτοιο κιχείη. οὐχ ὁρᾷς ὡς ἀδιόρθωτα τὰ τῶν ποιητῶν, καὶ ἀμφίλεκτα, καὶ μηδέπω ἠθαυμασμένα; ἅττα ἔασον ἄπρακτα, ὡς καὶ σὺ τὰς ἐπυρωνίοις βίβλοις τῶν ἀγαθῶν ἀπογράψῃ. Κρι. εὖ πάντα ἀνακυκλεῖς ὦ Τριφῶν· ἀλλά μοι τόδε εἰπὲ, εἰ καὶ τὰ Σκυθῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἐγγεγράπται. Τρι. πάνυ, εἰ τύχοι γε χρηστὸς καὶ ἐν ἔθνεσι. Κρι. πολλὰς γε γραφείας φῂς ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὡς ἀπάντων ἀπογράφεσθαι. Τρι. σύμφημι, καὶ μηδὲν εἴπῃς φλαῦρον Θεᾶ δεξιᾷ. ἀλλὰ κατηχέρδμῳ, πείθου πρὸς ἐμοῦ, εἰ ὄφελες ζῆν χρήζεις εἰς τὸν αἰῶνα. εἰ οὐρανὸν ὡς δέρριν ἐξήπλωσε, γῆν δ' ἐφ' ὕδασιν ἔπηξεν, ἀστέρας ἐμόρφωσεν, ἄνθρωπον οὐκ μὴ ὀλῇ παρήγαγε, τί παραιδέσχον, καὶ τὰς πράξεις πάντων συναπογράφεσθαι; ἐγὼ σοὶ οἰκείδιον καζασκευάσασθαι, οἰκέτιδας δ' καὶ οἰκίας ἐν αὐτῷ συναγαγόντι, οὐδέ ποτέ σε διέλαθε τούτων πρᾶξις ἀπόλλῃ, πόρρω μᾶλλον τὸν πάντα πεποιηκότα Θεὸν, οὐχ ὅ-

Quòd si placet, etiam Iovis orationem tibi addam: Annon Ægistho dixit: quòd si ab adulterio & insidiis Agamemnonis sese contineret, fato illi constitutum esse, ut in longum tempus viveret. Si verò in animum induceret, facere ista, mortem effugere non posse? Atque ad eum modum ego quoque vaticinatus sæpe sum. Si occideris proximum morti, condemnaberis judicio, si verò hoc non feceris, vives rectè. Nec te fas, adeò festinam incurrere mortem. An nos vides quàm minimè correcta aut emendata sunt, quæ à poëtis dicuntur? quamque item ambigua & obliqua, nec dum certa sede stabilita. Quare omnia isthæc missa fac, ut & te in cœlestibus bonorum libris inscribant. *Cri.* Bene omnia revolvis Triephon, sed mihi illud responde: Vtrum & Scytharum res in cælo describuntur. *Tri.* Omnes, Siquidem & inter gentes Chrestus fuerit. *Cri.* Multos sanè scribas in cœlo narras, quando cuncta describuntur. *Tri.* Bona verba, Critia, neque quicquam contemptum aut vile de Deo dextero loquaris, sed Catechumenus existens, persuaderi à me tibi fine, si modò vivere cupis in ævum. Nam si cælum explanavit ut pellem, terram autem firmavit super aquas, stellas formavit, hominemque ex nihilo, ut esset, in lucem produxit, quid mirum adeò, si res quoque omnium ibi describantur? Nam & tu si domunculam aliquam ædificasses, ancillas autem & servos in ea multos congregasses, nunquam te lateret quicquam eorum, quæ ab illis gererentur, quamvis abjectum & vile. Quanto igitur magis probabile est, eum qui omnia creavit, Deum, cuncta expe-

[1] Οὐχὶ τῷ Αἰγίσθῳ] Lego οὐ μοίχῳ Αἰγίσθῳ. Palm.

παντὸς σὺ δύναλίσε λαβραμεῖν ἐκώ-
σε πᾶξιν, καὶ ἔννοιαν; οἱ γάρ σε
θεοὶ, Κότταβον τοῖς εὖ φρονοῦσιν
ἐλθίοντα. Κρι. πάνυ εὖ λέγεις καὶ
με ἀνδριάφορος τὸ Νιόβης παθεῖν. οὐ
ξήλης γὰρ ἄνθρωπος ἀναπέφηνα. ὥστε
τοῦτον τὸν θεὸν προσθήσω σοι, μὴ κα-
κόν τι πιθεῖν παρ' ἐμοῦ. Τρι. εἴπερ
οὖν καρδίας μ' ὄντως φιλεῖς, μέ-
τερεῖόν τι ποιήσῃς σὺ ἐμοὶ, ἕ ἕτε-
ρον μὴ κοῦφη σοὶ φρεσὶν, ἄλλο ἢ
εἴπῃς. ἀλλ' ἄγε δὴ τὸ θαυμάσιον
ἐκεῖνο ἀκουσμάτιον ἄεισον, ὅπως κἀ-
γὼ κατὰ χρέαν, καὶ ὅλως ἀλλοιωθῶ,
καὶ μὴ ὡς ἡ Νιόβη ἀπαυδήσω, ἀλλ' ὡς
ἀηδὼν ὄρνεον γλυκύσομαι, καὶ τὴν θαυ-
μασίαν σε ἔκπληξιν καθ' ὑπηρὸν
λειμῶνα ἐκτραγῳδήσω. Κρι. νὴ τὸν
ἥλιον τὸν σὸν πατρῷον, ἡδὺ τοῦτο γλυκύσῃ.
Τρι. λέγε, θεᾷ δὲ πανδύμῳ δύ-
ναμιν δὲ λόγου λαβών. ἐγὼ δὴ καθε-
δοῦμαι, δεξιῷ αἰακίδην ὁπότε
λήξειεν ἀείδων. Κρι. ἀπιέναι ἐπὶ τὴν
λεωφόρον, ὠνησόμενός γε τι χρεια-
δέσεσθαι. καὶ δὴ ὁρῶ πολὺν πάμπολυ
ἐς τὸ ὂς ψιθυρίζοντας. ἐπὶ δὴ τῇ
ἀκοῇ, ἐφιστὸ τοῖς κείλεσιν. ἐγὼ δὴ
παπτήνας ἐς ἅπαντας, καὶ τὴν χεῖ-
ρα τοῖς βλεφάροις προσκρύψας,
ἐσκοπίαζον ὀξυδερκέσατα, εἴ τινα
τῶν φίλων θεάσομαι. ὁρῶ δὴ Κρά-
τωνα τὸν Πολιτικὸν, παιδόθεν φίλον
ὄντα, καὶ συμπολιτήν. Τρι. αἰδοῦ-
μαι τοῦτον. τὸ ἐξισωτὴν γὰρ εἰρη-
κας. εἶπε τί; Κρι. ἕ δὴ πολλὰς
προσκυνησιάμβων, ἦκον ἐς τὸ
πρόσθεν. ἕ τὸ εὐθὺνον χαῖρε εἰπὼν,
ἐχώρουν ὡς αὐτόν. ἀνθρωπίσκος δέ
τις, τὄνομα Χαρίκενος, σεσιμμένον

peditè, ac facilè percurrere, & uniuſcujuſque conſilia & actiones animadvertere. Nam tui dii, pro Cottabis, ab iis qui rectè ſapiunt, habentur. *Cri.* Rectè omnino dicis, & mihi nunc diverſum accidit, atque Niobe olim: ex ſtatua enim in hominem converſus ſum. Quare jam deum iſtum tibi appono, & juro, quòd mali à me nihil patiêre. *Tri.* Si modò ex corde me diligis, ne quid alienum aut novum in me facias, Neve aliud celes animis, aliudque loquaris. Verùm age mirabilem illam auſcultationem tuam tandem profer nobis, ut & ego expalleſcam, & prorſus immuter, & non quemadmodum Niobe, obmuteſcam, ſed, uti Philomela in aviculam convertar, & mirabilem iſtam conſternationem tuam in prato viridi Tragico quodam modo decantem. *Cri.* Ita per filium ex patre, haudquaquam iſtud fiet. *Tri.* Dic modò, ac ſpiritu poteſtatem dicendi accipiens. Ego verò ſedebo, Æacidem expectans, dum cantum finiat ille. *Cri.* Abieram in viam publicam, empturus videlicet ea, quibus maximè opus habebam. Atque ibi video multitudinem admodum magnam, in aurem mutuo ſuſurrantes, audiendi autem ſtudio etiam labiis inhærebant. Ego vero oculos per cunctos circunferens, & manum ſuperciliis incurvam ſupernè obducens, inſpectabam quàm acutiſſimè, ſicubi amicorum aliquem contemplarer. Video autem Cratonem Politicum illium, qui mihi à puero uſque amicus fuit, & in conviviis unà conſuetus. *Tri.* Intelligo quem dicis, Inſpectorem videlicet illum, ſed quid poſtea? *Cri.* Multis itaque oppoſito cubito dimotis, in anteriorem partem penetravi, & matutinum illud Ave præfatus, accedebam ad ipſum. Cæterùm homuncio quidam, nomine Charicenus, vetu-

γιγνῶναι, ῥίζαν τῇ ῥινὶ, ὑπέδεπε μόχθον. ἐχρεμπτᾷ ἐπισυρμῶν. ὁ δὲ πνεῦλος, κυανώτερος γενάτης. εἶτ' ἤρξατ' ἐπιφθέγγεσθαι κεκλιγμένον. ὅτ' ὡς ἔφθεγξεν, τὰς τ' ἐξισωτῶν κεκλείπει ἐλεεπασμὰς, καὶ τὰ χρέα τοῖς δανειστοῖς ἀποδώσει. κἀγὼ τὰ, τὰ οἰκία πάντα, καὶ τὰ δημόσια, καὶ τὰς ἱερομισθίας δέξεται, μὴ ἐξεζωγρηκὼς τέχνης. ὁ κατηφὴς δὲ αὐτὸν ἦν, ἥδετο τοῖς λόγοις, καὶ τῷ καινῷ τ' ἀκουσμάτων ἐφέσκετο. ἕτερος δὲ, τἄνομα Χλευόχαρμος, τριβώνιον ἔχων πολύσαθρον, ἀνυποδέτης τε, καὶ ἄκικυς, μετέεπε, τοῖς ὀδοῦσιν ἐπικροτῶν, ὡς ἐπιδεήσοιτό μοι τὶς κατοίμωξις, ἐξ ὀρέων καταχθόνιος, κεκαρμένος τὴν κόμην, ἐν τῷ ἡπατῷ ἀναγεγραμμένον ὄνομα ἱερογλυφικοῖς γράμμασιν, ὡς ὅτ' τὸν χρυσὸν ἐπικλύσῃ τὴν λευκόλιθον. ἦν δ' ἐγὼ, καὶ μὲ τὰ Ἀριστάνδρου, καὶ Ἀρτεμιδώρου, ὑ καλῶς ἀποδήσοντα ταῦτά γε τὰ σύμπαντα ἐν ὑμῖν. ἀλλά σοι μὲν, τὰ χρέα πληθυνθήσεται ἀναλόγως τ' ἀποδόσεως. ὅτ' δὲ, ἐπικολλᾷ δ' ὀβολὸν γε τεθνηξόμενον, ὡς πολλῶν χρυσῶν δύπορικός. καὶ ἐμοί γε δοκεῖτε ἐπὶ λόγχῃ πεπῖσθαι, καὶ δῆμον ὀνείρων καθαρθείσης, τοσοῦτον ὀνειροπολεῖν ἐν ἀκαρεῖ τ' νυκτὸς ὕσης. οἰδὲ, ἀνεκάσχετο ἅπαντες, ὡς ἀποπνιγήσεσθαι ὑπὸ γέλωτος, καὶ τ' ἀμφὶ ἀς μὲ κατηγώνισκον. ἦν δ' ἐγὼ πρὸς Κράτωνα, μῶν κακῶς πάνυ ἐξεῤῥίνισα, ἢ ἔπωτί κωμικοδυσέμφατος, καὶ ὁ Ἀριστάνδρου τ' πλησίον, Ἀρτεμιδώρου τ' Ἐφέσιον ἐξιχνεύσω τοὺς vetulus, emarcidus, & naso stridens, tussiebat primò intimum quiddam, excreabatque languidum. Erat autem sputum morte ipsa lividius. Deinde cœpit loqui voce attenuata & exili admodum. Hic, ut antè dixi, inspectorum relinquit eleipasmos, & debita fœneratoribus reddet, & pensiones omnes tam privatas, quàm publicas, præterea & eiramangas capiet, non inquirens cujusque artem. Atque etiam amariora his nugabatur. Illi autem qui circa ipsum erant, delectabantur verbis hisce, & novitati rerum, quas audiebant, advertebant animum. Alius autem quidem, cui nomen Chleuocharmus, pallium habens admodum putre, sine calceis, & tegmine capitis incedens, interloquebatur dentibus applaudens, ut demonstravit mihi malè vestitus quidam, qui ex montibus advenerat, detonsa coma, in theatro scriptum nomen literis sacris, & arcanis, quòd iste auro inundaturus esset viam publicam. Ego verò inquam, At juxta Aristandri & Artemidori præcepta, non ita bonum eventum habebunt hæc inter vos somnia. Sed tibi quidem debita multiplicabuntur, secundum proportionem pensionis, iste autem quàm plurimum obolo etiam carebit, tanquam qui multo auro tam dives fuerit. Ac mihi quidem videmini super Leucadem petram, & somniorum populum consopiti, tam multa somniare, nocte quasi in puncto existente. Illi verò cachinnos sustulerunt universi, ita ut risu propè suffocarentur: meque ignorantiæ condemnarunt. At ego ad Cratonem conversus, inquam, Num perperam omnia olfeci ut comico modo dicam aliquid, & non juxta Aristandrum Thelmisensem, & Artemidorum Ephesium investigavi somnia?

ὀνείρασιν; ἦδη ὃς, Σίγα ὦ Κριτία, εἰ ἐχεμυθεῖς, μυσταγωγήσω σε τὰ κάλλιστα, καὶ τὰ νῦν γιγνόμενα. ἃ γὰρ ὄνειροι τάδ' εἰσὶν, ἀλλ' ἀληθῆ. ἐκβήσονται γὰρ εἰς μέσα μεσοῦντα. ταῦτα ἀκηκοὼς τοῦ Κράτωνος, καὶ τὸ ὀλισθηρὸν τῆς διανοίας αὐτῶν καταγνοὺς, ἡρυθρίασα, καὶ σκυθρωπάζων ἐπορρώμην, πολλὰ τοῦ Κράτωνα ἐπιμεμφόμενος. εἷς δέ, θρασὺς, καὶ πανώδης σκιδών, ἁρπάσαντός μου λώπης, ἐπαφέσεως, ῥᾳδίως πεισθέντος τε, καὶ ὑποδυομένου τὸ δαιμόνιον. εἰς λόγους δὲ ταῦτα παρεκτείναντες, πείθει με τὸ καθ' ἡμᾶς εἰς γῆθας ἀνθρώπους ὑποψιάσαι, καὶ ἀποφοιτῆσαι τὸ δὴ λεγόμενον ἡμέρας, συλλυφῆσαι. ἔφασκε γὰρ πάντα ἐξ αὐτῶν μυσταγωγηθῆναι. καὶ δὴ διήλθομεν Σιδηρέας τε πύλας, καὶ χαλκέους οὐδούς. ἀναβάθρας δὲ πλείστας ὑπερκυκλωσάμενοι, εἰς χρυσόροφον αἴθουσαν ἀνήλθομεν, οἷον Ὅμηρος τὸν Μενελάου φησί. καὶ δὴ ἄπαντα ἐσκωπτάζομεν, ὅσα ὁ νεανίσκος οἰκεῖος νεανίσκος, ὁρῶ δὲ οὐκ Ἑλένην μὰ Δί', ἀλλ' ἄνδρας ἐπικεκυφότας, καὶ κεκαλλωπισμένους. οἱ δὲ, ἰδόντες, ἀνέστησαν, ἐξεναύλιας παρεχόμενοι. ἔφασκον γὰρ, ὡς εἴ πως λυχνοῦχοι ἀγγελίαν ἀγάγοιμεν. ἐφαίνοντο γάρ ἔτοι ὡς τὰ κάκιστα δύχόμενοι, καὶ ἔχαιρον ἐπὶ τοῖς λυχνοῖς, ὥσπερ αἱ ποιναποιαὶ ἐπὶ θέατρα. τὰς κεφαλὰς δ' οὐκ ἔχοντες, ἐψιθύριζον. μὴ δὲ τὰ, ἤρου δέ με,

Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες.

χρηστὸς γὰρ ἂν εἴης, δηλός γε δὴ χρή-

Tum ille: Tace, inquit, Critia. Si enim silentium ages, edocebo te sacrorum pulcherrima, & quæ nunc futura sunt. Non somnia hæc sunt, sed res ipsa. Eventum autem capient in mensem qui dicitur Mesori. Hæc postquam audissem à Cratone, & lubricam ipsorum mentem cognovissem, erubui, & tristitiam præ me ferens, abii, multis Cratonem incusando. Vnus autem illorum, acerbum, & Titanicum quiddam obtuens, arreptum me veste, vellicabat, conventionem feciſſe & credens, & ab inveterato illo numine instigatus: verbis autem hæc extendendo, persuadet mihi infœlicl, ut ad præstigiatores istos homines accederem, & in diem atram, quod dici solet, incurrerem. Dicebat enim se, omnia ex ipsis, quæ ad sacra & arcana pertinerent, edoctum esse. Atque ita pertransivimus, ferreasque portas, & ærea limina. Multis autem superatis scalis, in domum aurato fastigio insignem ascendimus, qualem Homerus Menelai fingit esse, Atque ipse quidem omnia illa contemplabar, quæ insularis ille adolescens. Video autem non Helenen, mehercle, sed viros in faciem inclinatos & pallescentes. Illi autem ubi me conspexerunt, gavisi sunt, & ex adverso ad nos accesserunt. Dicebant enim, num quod triste nuntium afferremus. Nam videbantur isti, quàm pessima optare, gaudebantque tristibus & malis, perinde atque in theatro furiæ. Capita autem inter se juncta tenentes consusurrabant. Postea interrogabant me:

Quisnam es & unde venis, quæ patria, quique parentes
Dicere vivo. Nam frugi quidem esse appares utique ex habitu. Tum

ego:

μοι. Ὦ δ' ἐγὼ, ὀλίγοι γε χρηστοί, ὥσπερ βλέπω πανταχοῦ. Κριτίας ὄνομα. πόλις δέ μοι ἔνθεν, ὅθεν καὶ ὑμῖν. ὡς δ' ἀερθέντες ἐπυνθάνοντο, πῶς τὰ τῆς πόλεως, καὶ τὰ τοῦ κόσμου, ἦν δ' ἐγὼ, χαίρουσί γε πάντες, καὶ ἔπισι χαιρήσουσι. εἶδεν, ἀνένευον τοῖς ὀφρύσιν, οὐκ ἔστι. δυσκεῖ γὰρ ἡ πόλις. ἦν δ' ἐγὼ κἀγὼ τὴν αὐτῶν γνώμην, ὑμεῖς πιδέρσιοι ὄντες, καὶ ὡς ἀπὸ ὑψηλοῦ ἅπαντα καθορῶντες, ὀξυδερκέστατα καὶ τάδε γινώσκατε. πῶς γὰρ τὰ μὲν αἰθέρος; μῶν σκολιόν ἐστιν ὁ ἥλιος, ἢ ἰσόπλευρον κατ' ἀκρίβειαν ἡρμόσθαι; ὁ Ἄρης εἰ πτερωτὸς ἐστὶ τὸν Δία, καὶ ὁ Κρόνος ἀμαυρὸς τὸν ἥλιον, ἢ Ἀφροδίτη εἰ μὴ τῷ Ἑρμῇ συνοδεύοι, καὶ Ἑρμαφρόδιτος ἀποκυήσειεν, ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἥδεσθε, εἰ ῥαιδάλεοι ὄντες σκέπεμψουσι, εἰ νιφετὸν πολὺν ἐπιχεοῦσι τῇ γῇ. χάλαζαν ἢ, εἰ ἐρυσίβην εἰ καύξουσι, λοιμὸν, εἰ λιμὸν εἰ ἐπικέμψουσι, εἰ τὸ κεραυνοβόλον ἀκριβὲς ἀπεργάσονται, καὶ τὸ βροντῶδες δὲ χρῆσιν ἀνεμεστώθη. οἶδά, ὡς ἅπαντα κεκτημένοι, καὶ πλουτοῦντες τὰ αὐτῶν ἑρμόσαιεν, ὡς μὴ μαραίνωσι τὰ πρόσφορα. ἀπειλήσας δ', καὶ παρασχὰς τὴν πόλιν κεφαλὴν ἔσεσθαι, τὰ φαῦλα πεδία, ἤπειρον ἔσεσθαι ἐφύτευσεν. τοῦτο σκιδασθεὶς, καὶ ὥσπερ πρὸς κρόμμυον οἰδήσας, ἀφέτρεον ἀνεβόησα, ὦ δειλοὶ ἀνθρωποι, μὴ μεμάλα λίαν λέγετε, φυσῶντες ὀδόντας κατ' ἀνδρῶν θυμολεόντων, πνεόντων δόρυ, καὶ λόγχας, καὶ λευκοχάλκους περιφανείας. ἀλλὰ τοῦθ' ὑμῖν ἐπὶ κεφαλὴν κατακύροι, ὡς τὴν πατρίδα ὑμῶν

ego: Pauci, inquam, frugi sunt, ut ubique video. Critias autem nomen mihi est, Civitas verò inde, unde & vobis. Vt autem illi in aëre gradientes interrogarunt, quo pacto se res civitatis, & mundus adeò totus haberet, respondens ego: Bene, inquam, habent, & insuper etiam habebunt. Illi autem abnuentes superciliis, haud ita, inquiunt, Malè enim parturit civitas. Tum ego secundum ipsorum mentem: Vos, inquam, supra terram, & in sublime sublati, & ceu ex alto cuncta intuentes, acutissimè & hæc intellectu assecuti estis scilicet. Sed quo pacto ea quæ in æthere sunt, habent sese? Num deficiet sol, & ad perpendiculum luna interponetur? Num Mars quadrangulo aspectu solem aspiciet, & Saturnus ex diametro eundem? Num Venus cum Mercurio congredietur, & Hermaphroditos procreabunt, quibus vos delectamini? num pluvias impetuosas ac vehementes demittent? num densa nive terram insternent? Grandinem autem & rubiginem devolvent? Num pestem ac famem immittent? num vas illud fulminiferum exundat, & tonitruficum receptaculum repletum est? At illi, quasi cunctis præclare gestis, deblaterabant sua ista amabilia, quòd videlicet res statim immutandæ essent, perturbationes autem & tumultus civitatem invasuræ, & exercitus ab hostibus mox superandi. Ob hæc itaque animo conturbatus, & quemadmodum ilex incensa, intumescens, magna voce exclamavi, ô miseri hominum, ne vana adeò loquacitate efferamini, acuentes dentes adversus viros, leonum animos præ se ferentes, spirantes hastam & lanceas, & candicantes aristis galeas. Sed ista in vestrum caput convertantur, quando ita

κἀκατεύχεσθε. ὑ γὰρ αἰσθησόμενοι, φασὶ, ἀκηκόατε. ὑ τῶν πολυάκουστον μαθημάτων κατωρθώκατε. εἰ δέ γε μαντείαν, καὶ γοητείαν ὑμῶν παρέπεισαν, διαλῦσαι τὸ τῆς ἀμαθίας. γυναικῶν γὰρ ἔργα ταῦτα γραιδίων, καὶ παίγνια. ἐπίπολὺ γὰρ τὰ τοιαῦτα αἱ τῶν γυναικῶν ἐπίνοιαι μετέρχονται. Τρι. τί δὲ πρὸς ταῦτα ἔφησαν ὦ καλὲ Κριτία οἱ κεκραμένοι τῷ γνώμῳ, καὶ τῷ ἀφρονεῖν; Κρι. ἅπαντα ταῦτα παρέφαμεν, εἰς ἐπίνοιαν τετραγυμμένων καὶ ἀπορρόντες. ἔλεγον γὰρ ἡλίκης δεῖσθαι ἀστροι ἀμφιθέτου, καὶ ἐπὶ παννύχοις ὑμνῳδίαις ἐπαγρυπνοῦντες, ὀνειρώττομεν τὰ τοιαῦτα. Τρι. σὺ δὲ τί πρὸς αὐτοὺς εἶπας; μέγα γὰρ ἔφησαν, καὶ δυσπερνόητον. Κρι. θαρρεῖ. σὺν οὐδενί. ἀντεῖπον γὰρ τὰ καλλιστα. τὰ γὰρ ἀφ' ἑστίας ἀστικῶν ῥυπαίνομαι ἔφην τοῖς ὑμῶν, ὁπόταν ὀνειροπολεῖτε, τὰ τοιαῦτα καὶ παρεισάγοντες. οἱ δὲ, σταθέντες ὑπομειδιῶντες, ἔξω καὶ παρέρχεται καλινδίου. ὦ σὺ, ἐγὼ, εἰ ἀληθῆ εἰσὶ ταῦτα ὦ εὐδαίμονες, σὺν ἂν ποτὲ ἀσφαλῶς τὰ μέλοντα ἐξιχνεύσητε. ἀλλὰ καταπειθέντες ὑπ' αὐτῶν, ληρεῖτε τὰ μὴ ὄντα, μὴ δ' ὑμνεῖσθαι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν σὺν οἶσθ' ὅπως ληρεῖτε, ὀνείρασι πιστεύοντες. ἃ δὲ καλλιστα βελτίστεσθε, τοῖς δὲ πονηροῖς ἥδεσθε, μηδὲν ὀνίνασθαι δ' βελτίστασθαι. ὥστε ἐάσατε τὰς ἀλλοκότους ταύτας φαντασίας, καὶ τὰ πονηρὰ βελτίωσθαι, καὶ μαντεύσασθαι μὴ καὶ θεὸς ὑμῶν ἐς κέρκους βάλοι, ἀφ' τὸ τῇ πατρίδι ἐπαρᾶσθαι, ἃ λόγους κιβδήλους ἐπιφημίζειν. ἅτοι δὲ ἅπαντες ἕνα θυμὸν ἔχοντες, ἐμοὶ πολλὰ κατεμέμφοντο. ὑ γὰρ αἰσθησόμενοι, φασὶ, ἀκηκόατε. ὑ τῶν πολυάκουστον μαθημάτων κατωρθώκατε. εἰ δέ γε μαντείαν, καὶ γοητείαν ὑμῶν παρέπεισαν, διαλῦσαι τὸ τῆς ἀμαθίας. γυναικῶν γὰρ ἔργα ταῦτα γραιδίων, καὶ παίγνια. ἐπίπολὺ γὰρ τὰ τοιαῦτα αἱ τῶν γυναικῶν ἐπίνοιαι μετέρχονται. Τρι. τί δὲ πρὸς ταῦτα ἔφησαν ὦ καλὲ Κριτία οἱ κεκραμένοι τῷ γνώμῳ, καὶ τῷ ἀφρονεῖν; Κρι. ἅπαντα ταῦτα παρέφαμεν, εἰς ἐπίνοιαν τετραγυμμένων καὶ ἀπορρόντες. ἔλεγον γὰρ ἡλίκης δεῖσθαι ἀστροι ἀμφιθέτου, καὶ ἐπὶ παννύχοις ὑμνῳδίαις ἐπαγρυπνοῦντες, ὀνειρώττομεν τὰ τοιαῦτα. Τρι. σὺ δὲ τί πρὸς αὐτοὺς εἶπας; μέγα γὰρ ἔφησαν, καὶ δυσπερνόητον. Κρι. θαρρεῖ. σὺν οὐδενί. ἀντεῖπον γὰρ τὰ καλλιστα. τὰ γὰρ ἀφ' ἑστίας ἀστικῶν ῥυπαίνομαι ἔφην τοῖς ὑμῶν, ὁπόταν ὀνειροπολεῖτε, τὰ τοιαῦτα καὶ παρεισάγοντες. οἱ δὲ, σταθέντες ὑπομειδιῶντες, ἔξω καὶ παρέρχεται καλινδίου. ὦ σὺ, ἐγὼ, εἰ ἀληθῆ εἰσὶ ταῦτα ὦ εὐδαίμονες, σὺν ἂν ποτὲ ἀσφαλῶς τὰ μέλοντα ἐξιχνεύσητε. ἀλλὰ καταπειθέντες ὑπ' αὐτῶν, ληρεῖτε τὰ μὴ ὄντα, μὴ δ' ὑμνεῖσθαι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν σὺν οἶσθ' ὅπως ληρεῖτε, ὀνείρασι πιστεύοντες. ἃ δὲ καλλιστα βελτίστεσθε, τοῖς δὲ πονηροῖς ἥδεσθε, μηδὲν ὀνίνασθαι δ' βελτίστασθαι. ὥστε ἐάσατε τὰς ἀλλοκότους ταύτας φαντασίας, καὶ τὰ πονηρὰ βελτίωσθαι, καὶ μαντεύσασθαι μὴ καὶ θεὸς ὑμῶν ἐς κέρκους βάλοι, ἀφ' τὸ τῇ πατρίδι ἐπαρᾶσθαι, ἃ λόγους κιβδήλους ἐπιφημίζειν. ἅτοι δὲ ἅπαντες ἕνα θυμὸν ἔχοντες, ἐμοὶ πολλὰ κατεμέμφοντο.

patriam veſtram deprimitis. Non enim in aëre gradientes iſta audiviſtis, neque negotioſam mathematicam perfectè adeò aſſecuti eſtis. Quòd ſi verò vaticinia vos, & præſtigiæ huc induxerunt, duplex ignorantiæ nomen ſuſtinetis. Nam hæc mulierum atque aniculariorum inventa ſunt & ludicra, Plerunque enim hujuſmodi res muliebres curæ proſequuntur. *Tri.* Quid autem ad hæc reſponderunt, ô optime Critia, iſti mente pariter, & ſententiis detonſi? *Cri.* Cuncta hæc prætererunt ad cogitationes illas à ſe inventas & exercitatas confugientes. Dicebant enim, ſoles decem abſque cibo perſeverabimus, & ad hymnos tota nocte decantandos vigilantes, talia ſomniamus. *Tri.* Tu verò quid ad ipſos dixiſti? Magnum enim & dubium quiddam dixerunt. *Cri.* Confide, nihil ignavum. Contrà enim reſpondi pulcherrimè. Nam quæ vulgo aburbanis, inquam, de vobis jactantur, quando ſomniatis, hujuſcemodi ſcilicet proferuntur? Illi autem caninum ſubridentes, extra lectulum aliquantum progrediuntur. Ego verò, ſi vera ſunt, inquam, talia, ô ætherii, haud unquam ſanè tutò ea quæ futura ſunt, inveſtigabitis, ſed perſuaſi ab ipſis nugabimini, quæ neque ſunt neque futura ſunt. Verùm hæc quidē neſcio quo pacto nugamini, ſomniis credentes, & quæ optima ſunt, abominamini, malis autem delectamini, haud promoventes. Quamobrem miſſas facite alienas iſtas imaginationes, & prava conſilia, vaticiniaque, necubi deus vos in malam rem hinc ejiciat, eo quòd patriæ mala imprecamini, & verbis adulterinis illam affamini. At iſti unum eundemque omnes animum habentes, me multum increpabant.

φωτ. καὶ εἰ βούλῃ, καὶ τάχα ἀσφα-
λῶ σοι, ἄπνοά με καὶ ὡς ἡλίου
ἄωρον ἔθηκεν, μέχρις ἂν ἡ χρη-
σὶ σε λαλιὰ λιθωμένον ἀνέλυσε,
καὶ ἄνθρωπον ἀπεκατέστησε. Τρι.
σιγᾶ ὦ Κριτία, καὶ μὴ ὑπερεκπίνης
τὰς ὕβλας. ὁρᾷς γὰρ ὡς ἐξώλωται
μὲ ἡ ηδὺς, καὶ ὥσπερ κυφορῶ.
ἐληλύθω γὰρ τοῖς σοῖς λόγοις,
ὡς ὑπὸ κώνου λυπῶντος. καὶ εἰ μὴ
φάρμακόν τι ληθεδανὸν ἐμπιὼν ἠρεμή-
σω, αὐτὴ ἡ μνήμη οἰκήσασα ἐν ἐ-
μοὶ, μέγα κακὸν ἐργάσεται. ὥστε ἔα-
σόν τέτυς, τάχα οὐχὶ δὴ πατρὸς
δεξάμενος, καὶ τάχα πολυούμενον φέ-
ρειν εἰς τέλος ἐπιτείς. ἀλλά τί τὸν
τον; ἦ καὶ Κλεόλαος ὅτός ἐστιν, ὁ
τοῖς ποσὶ μακρὸν βιβᾶς, σπουδῇ δ' ἄρα,
καὶ κατέχει; μῶν ἐπιφωνήσομέν αὐτῷ; Κρι. καὶ μάλα. Τρι.
Κλεόλαε, μή τι σοδραμόντες γε
ποσὶ, μὴ δ' παρέλθῃς, ἀλλ' ἐλθὲ
χαίρων, εἴγέ τι μῦθον φέρεις. Κλε.
χαίρετ' ἀμφω ὦ καλὴ ξυναελές. Τρι.
τί ἡ σπουδή; ἀθυμαίνεις γὰρ ἐπι-
τολύ. μῶν τι καινὸν πέπρακται;
Κλε. πέπτωκεν ὀφρῦς ἡ πάλαι
βεβρύη Περσῶν, καὶ Σῦσα, κλεει-
νὸν ἄσυ. πᾶσά γ' ἔτι γε πᾶσα χθὼν
Ἀσσυρίας, χειρὶ κρατηθεῖσα δυσθε-
νεῖ κράτει. Κρι. τῦτ' ἐκεῖνο
ὡς ἀεὶ τὸ θεῖον σὐκ ἀμελεῖ τῶ ἀγα-
θῶν, ἀλλ' αὔξει, ἄγον ἐπὶ τὰ κρείτ-
τονα. ἡμεῖς δ' ὦ Τριεφῶν, τὰ κάλ-
λιστα δύμηκότες ἐσμὲν ἐδυσχέραινον
γάρ σε τῇ ἀποδιώσει τί τοῖς τέκνοις
καθαλιπεῖν ἐπὶ ταῖς ἀληθείαις. οἶ-
δας γάρ τὸν ἐμὸν πενίαν, ὡς ἐγὼ
τὰ σά. τῶν δρκεῖ τοῖς παισὶν, αἰ

bant. Ac si placet, ista quoque tibi addam, quæ me etiam perinde ut statuam, murum reddiderunt, donec me frugi ista tua loquela, cùm jam in lapidem converterer, resolvit, & in hominem rursus restituit. *Tri.* Tace Critia, neque nugas istas longiùs extenderis. Vides enim quomodo intumuerit mihi venter: & quasi uterum gero. Morsus enim sum verbis à te modò dictis, perinde ut à cane rabiosa, ac nisi medicamentum aliquod oblivionem inducens, hausero, atque ita conquiescam, memoria hæc mecum cohabitans & quasi domi apud me residens, magnum aliquod malum procreabit. Quamobrem missos istos facito, precationem à patre incipiens, & celebre illud carmen ad finem apponens. Sed quid hoc? an non Cleolaus hic est, is qui pedibus longum adeò incedit? Seriò autem venit & accedit. Num alloquemur ipsum? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Cleolaë, nequid cursu prætervehare, neque prætereas nos: sed accede lætus, si quidem nuntium aliquod affers. *Cle.* Salvete ambo, ô præclarum par amicorum. *Tri.* Quæ autem est festinatio ista? per multum enim anhelas. Num novum aliquid gestum est? *Cle.* Cecidit supercilium illud olim Persidis Fama celebratum, atque Susa, urbs inclyta, Cadet autem & omnis terrra nobilis Arabum, Valida imperantis dextera & vi roboris. *Cri.* Hoc illud est, ut semper deus non negligit bonos. Sed auget, provehens in melius. Nos autem ô Triephon, pulcherrima invenimus. Sollicitus enim mecum ipse eram, quidnam in morte liberis meis testamento relicturus essem. Nosti enim paupertatem meam, quemadmodum ego tuas res quoque. Hoc igitur sufficit liberis, Dies videlicet imperato-

ἡμέραν ἔ αὐτοκράτορα. πλοῦτος γὰρ ἡμᾶς οὐκ ἐκλείψει, ἢ ἔθνος ἡμᾶς ὑ καταπλήσει. Τρι. κἀγὼ ἂν Κριτία, ταῦτα καταλείποιμι τοῖς πένησι, οἷς ἴδοι Βαβυλῶνα ἀλλυμένην, Αἴγυπτον δεδουλωμένην, τὰ τῶν Περσῶν τέκνα δέλεσιν ἡμᾶς ἄγοντα, τὰς ἐκδρομὰς τῶν Σκυθῶν πανομένους, εἴθ' ὡς ἢ ἀνακεκλημένας. ἡμεῖς δ', ἐπ' ἐν Ἀθήναις ἀγνωστον ἐφευρόντες, ἢ σεβασμιώσαντες, χάριτας οἷς ἔοικεν ἐκτείσαντες, τούτῳ δίκαιοι γενησόμεθα, ὡς παραξιωθέντες τοιούτου κρότου, ὑπήκοοι γενοίμεθα. τὰς δὲ λοιπὰς, ληρεῖν ἐάσωμεν, δρεπανιθέντας ὑπὲρ αὐτῶν εἰπεῖν, τὸ, ἐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ ἢ τῷ παροιμίαν.

Οὗτος ὁ λόγος, νοθεύεται τῶν Λουκιανοῦ.

ratoris. Neque enim divitiæ nos deficient, neque nos populus perterrebit. *Tri.* Et ego, ô Critia, hæc relinquam liberis, ut videant Babylonem perditam, Ægyptum in servitutem redactam, Persarum liberos servilem ætatem agentes, excursiones Scytharum sedatas, utinam & prorsus propulsatas. Nos autem illum Athenis ignotum inventum, adorantes & manus in cœlum tendentes, gratias illi agemus, ut qui digni facti fuerimus, hujusmodi potestati atque virtuti subjecti esse. Reliquos autem istos, nugari sinamus, contenti pro ipsis dicere notum illud, quod proverbio dici solet: Non est curæ Hippoclidi.

Hic Dialogus, inter nothos Luciani refertur.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ, Η ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΥΣ.

CHARIDEMVS, SIVE DE PVLCHRITVDINE.

ARGVMENTVM.

Neque hic dialogus Luciani videtur esse, id quod Aldus quoque annotavit: & cùm ex stylo, quanquam is multo simplicior hîc, quam in superiore est, tum ex reliquo totius corporis contextu apparet. Continet autem encomium pulchritudinis seu formæ, tribus orationibus divisum, ut pote à tribus personis in convivio tractatum, quarum priores duæ præstantiam ac dignitatem pulchritudinis commendant, multis ad hoc deorum pariter, & hominum adhibitis exemplis. Postrema autem etiam vim & effectum illius, ex mutua collatione reliquarum virtutum, & eorum quæ vulgo inter bona recensentur. Cætera plana sunt.

HER-

ΕΡΜΙΠΠΟΣ.

Περιπάτους ἔτυχον χθὲς ὦ Χαρίδημε ποιούμενος ἐν τῷ ὠδείῳ, ἅμα μέν, ἐπὶ τῇ παρὰ τῶν ἀγρῶν χάριν ῥᾳστώνης, ἅμα δ', ἴσχυον γάρ τι μελετῶν, καὶ διὰ μυθολογίας. συνυπῆλθον δὴ Προξένῳ τῷ Ἐπικράτους. ὡς δὲ ἐπὶ πολὺν ἦν, ἠρώτων ὅθεν τε πορεύοιτο, καὶ ὅποι βαδίζοι. ἐδὲ, ἦκεν μὲν ἔφη καὶ αὐτὸς ἐκεῖ ἀφ' ἡδονῆς χάριν, ἤσθη εἰώθει ὡς πλεῖστον χρόνον τῶν ἀγρῶν, ἀπολαύσων ἅμα τῆς ἐπιτηδείας δύκρασίας, καὶ κώφης αὔρας, ἀπὸ συμποσίου μέλλων ἥκειν γεγονότος οὐ πεῤῥωθεν, οὐ Ἀνδροκλέους τοῦ Ἐπιχάρους, τὰ ἐπινίκια πεποιηκότος Ἑρμῆ. ὅπερ ἦν βιβλίον ἀναγνοὺς, ἐνίκησεν οὐ Δᾳσίοις, ἔφασκε δὴ ἄλλά τε πολλὰ γεγράφθαι ἀστεῖα, καὶ χαρίεντα, καὶ δὴ καὶ κάλλιστ' ἐγκώμια εἰρῆσθαι τοῖς ἀνδράσιν, ἃ ἐκεῖνον μὲν μὴ δύνασθαι εἰπεῖν ὑπό τε γήρως ἐπιλελησμένον. ἄλλως τε ἦν, ἐδὲ νῦν ἐπιστολὴν λόγων μετρηκότα. σὲ δ' ἂν ῥᾳδίως εἰπεῖν, ἅπερ καὶ αὐτὸν ἐγκεκωμιακότα, καὶ τοῖς ἄλλοις παρ' ὅλον τὸ συμπόσιον ὠφεληκότα τὰ νῦν. Χα. γέγονε ταῦτα ὦ Ἕρμιππε, καὶ μάρτυροί γε ἱκανοὶ ἡμῖν βέλτιστ' ἀκριβείας ἅπαντα διεξιέναι. ἐγὼ γὰρ οἶδά τε ὡς πάντων ἀκούειν, ἠμύρεν πολλὴ γυμνασία, τῶν τε ἐπαινουμένων, ἄλλως τε, καὶ τῶν δυσχερεστέρων ὃν μνημονεύσας λόγος ἐν συμποσίῳ γιγνόμενος. οἶδα γὰρ ὡς ἐπιλησμονας ποιεῖ καὶ

HERMIPPVS.

Deambulabam fortè heri, in ſuburbio, Charideme, ſimul ut ex agrorum aſpectu me aliquantulum reficerem, ſimul etiam quietis & otii gratia, fortè enim tum meditabar quippiam. Obviam igitur mihi fit Proxenus Epicratis filius. Allocutus autem ipſum, quemadmodum conſueveram, interrogabam, unde veniret ſcilicet, & quò iturus eſſet. Tum ille, venire ſe quidem etiam ipſum reſpondet, huc oblectationis gratia, quam ex agrorum aſpectu percipere conſueviſſet, refici autem velle etiam temperata ac levi aura, quæ illos afflaret. Cæterum redire ſe à convivio, quod pulcherrimum peractum fuiſſet in Piræo apud Androclem Epicharis filium, qui ob partam victoriam, Mercurio ſacrificaſſet. Viciſſe autem ipſum in Diaſiis, libro quodam recitato. Commemorabat autem cum alia multa, quæ ibi acta eſſent, urbana & feſtiva, tum verò & pulchritudinis encomia à viris dicta, quæ illum quidem non poſſe referre, oblitum eorum præ ſenectute, præterea non ita multum in dicendo verſatum. Te verò, facilè commemoraturum, ajebat ut qui & ipſe encomium dixiſſes, & cæteris per totum convivium, animum advertiſſes.

Char. Facta ſunt hæc Hermippe, ut dicis, Veruntamen neque mihi facile fuerit, accuratè cuncta perſequi. Neque enim poſſibile erat omnia exaudire, multo tumultu excitato, & ab iis qui miniſtrabant, & ab iis qui convivabantur, præterquam quod ex difficilioribus hoc eſt meminiſſe eorum verborum, quæ in conviviis fiunt. Noſti enim quàm oblivioſos reddant, etiam eos qui alioqui plurimum

τὰς λίαν μνημονικωτάτας. πλὴν ἀλλὰ σὴν χάριν, ὡσὰν οἷόν τε ὦ, τὴν διήγησιν πειράσομαι ποιεῖσθαι, μηδὲν παραλείπων, ὧν ἂν ἐνθυμηθῶ. Ερ. τοῦτον μὲν δὴ ἕνεκα, οἶδά σοι χάριν. ἀλλ' εἴ μοι τὰ πάντα λόγου ἐξαρχῆς ἀποδώσεις, ὅ, τι τὸ βιβλίον ἦν Ἀνδροκλῆς, τίνα τε νενίκηκε, καὶ τίνας ὑμᾶς εἰς τὸ συμπόσιον κέκληκεν, ἕως ἂν ἐπαινῆν καταδοῦσι τὴν χάριν. Χα. τὸ μὲν δὴ βιβλίον, ἦν ἐγκώμιον Ἡρακλέους ἔκ τινος ὀνείρατος, ὡς ἔλεγε, πεποιημένον αὐτῷ. νενίκηκε δὲ Διότιμον τὸν Μεγαρέα, ἀντιβωνισάμενον αὐτῷ περὶ τῶν ἀστραγάλων. μᾶλλον δὲ περὶ τῆς δόξης. Ερ. τί δ' ἦν ὁ ἐκεῖνος ἀνέγνω βιβλίον; Χα. ἐγκώμιον τῶν Διοσκούρων. ἔφασκε δὲ καὶ αὐτὸς ἐκ μεγάλων κινδύνων ὑπ' ἐκείνων σεσωσμένος, ταύτην αὐτοῖς κομιδὴν εἰδέναι τὴν χάριν. ἄλλως τε, καὶ ὑπ' ἐκείνων προκεκλημένος, ἐπ' ἄκρῳ ἱππίοις ἐν τοῖς ἑκάτοις κινδύνοις φανέντων. παρῆσαν μέντοι τῷ συμποσίῳ καὶ ἄλλοι πολλοί, οἱ μέ, συγγενεῖς αὐτῷ. οἱδὲ, ἐς ἄλλως συνήθεις. οἳ δὲ λόγου τε ἄξιοι, τό, τε συμπόσιον ὅλον κεκοσμηκότες, καὶ κάλλιστα διελθόντες, Φίλων τε ἦν ὁ Δεινίου, καὶ Ἀριστιππος ὁ Ἀγαθήνορος, ἐς τρίτος αὐτός. συνηκολούθει δὲ ἡμῖν ἐς Κλεώνυμος ὁ καλὸς, ὁ δὲ Ἀνδροκλέους ἀδελφιδοῦς, μειράκιον ἁπαλόν τε, καὶ τρυφερόν. νεῖν μέντοι γε ἐδικῆ ἔχειν. πάνυ γὰρ σφόδρα ἠκροᾶτο τῶν λόγων. πρῶτος δὲ ὁ Φίλων περὶ τοῦ κάλλους ἤρξατο λέγειν, πρόθυμα σκόπτων. Ερ. μηδαμῶς ὦ ἑταῖρε, μὴ πρὶν τὸ ἐγκώμιον

rimum memoria valent. Sed tamen tui gratia, quoad potero, commemorare tibi illa conabor, nihil eorum prætermittens, quæcunque memoria consequi potuero. *Herm.* Proinde ob hanc rem gratiam tibi habeo. Verùm enim si mihi totam à principio narrationem repetiveris, puta & quis liber fuerit, quem recitaverat Androcles, & quem, recitato eo superaverit, postremò & quosnam vos, ad convivium vocarit, ita demum plenam apud me gratiam inibis. *Char.* Ipse quidem liber encomium Herculis erat, ex somnio quodam, ceu dicebat, ab ipso compositum. Vicit autem Diotimum Megarensem illum, prospicis, imò verò pro gloria cum eo certans. *Her.* Quid autem libri erat, quod ille recitavit? *Char.* Encomium Castoris & Pollucis. Dicebat autem se quoque, ex magnis periculis ab illis servatum, hanc illis gratiam persolvisse: præsertim, cùm ab illis etiam confirmatus fuisset, de summis navium velis in extremo discrimine ipsi apparentibus. Aderant autem in convivio & alii multi partim cognati ipsius, partim aliàs familiaritate juncti, qui verò memoratu digni sunt, quique totum convivium cohonestarunt, laudesque pulchritudinis verbis persecuti sunt. Philo erat, Diniæ filius, & Aristippus Agasthenis, tertiusque ipse. Accumbebat autem nobiscum & Cleonymus, formosus ille, Androclis nepos, adolescentulus tener & delicatus, qui mentem tum habere utique videbatur. Admodum enim attentè auscultabat, quæ dicebantur. Primus itaque Philo de pulchritudine incipiebat dicere, facto in hunc modum exordio. *Her.* Nequaquam, amice, ne mihi priùs ipsa encomia exor-

ἄρξῃ, πρὶν ἂν μοι καὶ τὴν αἰτίαν λαβεῖν, ὑφ' ἧς εἰς τοῦτο προῆχθην τοῦ λόγου. Χα. εἰκῇ ἀφτερεῖς ἡμᾶς ὦ γαθὲ, πάλαι δυναμένους τ' ἄπωθεν λόγον διελθόντας, ἀπαλλαγῆναι. τὴν μὲν ἀλλὰ τί τις ἂν χρήσαιθ', ὁπότε φίλος τις ὤν, βιάζοιτο; ἀπίκη γὰρ ὑφίστασθαι πᾶν ὁπῶν. ἢν δ' ζητῇς αἰτίαν τοῦ λόγου, αὐτὸς ἦν Κλεόνυμος ὁ καλός. καθημένοις γὰρ αὐτῶν μεταξὺ μέ πῃ, & Ἀνδροκλέους δ' ὄντος, πολὺς ἐγίγνετο λόγος τοῖς ἰδιώταις περὶ αὐτῶν, ἀποβλέπουσί τε εἰς αὐτὸν, & ὑπερεκπεπληγμένοις τὸ κάλλος. χρόνον δὲ πάντων ὀλιγωρήσαντες, κάθηνθ' διεξιόντες ἐγκώμια & μεμφάμενοι. ἀγασθέντες δ' ἡμεῖς τ' ἀνδρῶν τὴν φιλοκαλίαν, καὶ ἅμα ἐπαινέσαντες αὐτὼς, δρόμος τε πολλὴς εἶναι ὑπελαβόντες, λόγοις ἀπολείπεσθαι τ' ἰδιωτῶν περὶ τ' κάλλιστον, ἃ μόνα τούτων οἰόμεθα σοφέχειν, καὶ δηπόθεν ἔχομεν τ' περὶ κάλλους λόγων. ἔδοξεν δ' ἡμῖν, σὺν ὀνόμασι λέγειν τ' ἔκαστον & παιδὸς, ἡγοῦ ἂν ἔχειν καλῶς, ἐπαινεῖν γὰρ ἂν αὐτὸν εἰς πλείω τεύξεσθαι, ἀλλ' ἁδὲ μὲ ὥσπερ ὀμείνους ὄντας ἁπάντων, ὅπως ἔκαστ@ τύχοι λέγειν, ἀλλ' ἔκαστον εἰπεῖν ἰδίᾳ, ὅσ' ἂν ἀπομνημονεύοι περὶ & σπουδασμένων. καὶ ὃ δὴ δρᾷμεν ὁ Φίλων πρῶτος, ὥσπερ τ' λόγου ἐποιεῖτο, Ὡς ἔστ δεινὸν, εἰ πάντ' ὄντα πρᾴτομεν ἐκάστης ἡμέρας, ὡς περὶ καλῶν ποιούμεθα τὴν σπουδὴν, αὐτῶ δὲ & κάλλους ἁδένα ποιησόμεθα λόγον, ἀλλ' ὥτω καθεδούμεθα σιγῇ, ὥσπερ διδοικότες, μὴ λάθωμεν ἡμᾶς αὐτὰς, ὑπ' ὦ σπουδῆς

exordiare, quam causſam quoque expoſueris, qua adducti, ad hoc argumentum tractandum proceſſeritis. *Char.* Præterrem moraris nos, ô optime, qui tibi jamdudum potuiſſemus: univerſa oratione expoſita, hinc abire. Veruntamen quid agas, quando quiſpiam, amicus exiſtens, tantopere urgeat? Neceſſe enim eſt quidvis etiam amici cauſſa perpeti. Cauſſam igitur quam quæris, qua ad hoc argumentum compulſi ſumus, ipſe Cleonymus, formoſus ille fuit. Cùm enim medius inter me & Androclem, avunculum, ſederet multus ab idiotis ſermo de eo fiebat, qui & reſpiciebant ad ipſum, & ad formam ejus, plus quam obſtupeſcebant. Propemodum igitur cæteris omnibus poſtpoſitis, ſedebant encomia adoleſcentis perſequentes. Nos autem admirati illorum erga pulchritudinem amorem ac ſtudium, & ſimul collaudatis ipſis, ſegnitiem magnam arbitrati ſumus eſſe, verbis ab idiotis ſuperari, præcipuè de pulcherrimis dicendo, quo ſolo nos illis præſtare putaremus. Atque ita de pulchritudine verba facere cœpimus. Viſum igitur nobis eſt, haud nominatim dicere laudes pueri, neque enim honeſtum fore, nam hoc pacto præcipitaturos nos ipſum in majorem inſolentiam eſſe, ſed tamen neque, cuique fortè ſuccurriſſet, ſed ſeorſim ſingulos, quacunque de re propoſita commeminiſſent. Atque ita Philo, primus exorſus, in hunc modum verba fecit: Quàm indignum verò eſt, quòd, cùm quæcunque in ſingulos dies agimus, pro iis tanquam pulchris, omnem operam ac diligentiam adhibeamus, de ipſo pulchro ſermonem nullum habemus, ſed perinde ſilentes ac taciti ſedemus, ac ſi metuamus, ne fortè verbum aliquod de iis, pro quibus tantopere laboramus, vel impru-

ut illos, incompoſitè adeò, & ut

ἀλόζομαι τ ἄκαιρα χρόνον εἰπόντες. καίτοι πῶ πις ἂν χρήσαιτο πρεπόντως τοῖς λόγοις, εἰ περὶ τ μηδενὸς ἀξίων σπουδάζοι, περὶ δ καλλίστου σιγῆν τ ὄντων; ἢ πῶς ἂν τὸ εὖ λόγοις καλὸν, σώζοιτο καλλίων μᾶλλον, ἢ πάντα τἄλλα παρέντας, περὶ αὐτῦ λέγειν δ τέλος ἡμᾶς τ ἐκάστοτε πραττομένων. ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω λέγειν μὲ ὡς χρὴ περὶ τύτου ἀφικέσθαι εἰδέναι, εἰπεῖν δ μηδὲν ἐπίστασθαι περὶ αὐτῦ, ὡς οἷόν τε βραχέα περὶ τύτου πειράσομαι διελθεῖν. καλλὰς γὰρ δὴ πάντες μὲ ἐπεθύμησαν τυχεῖν. πάνυ σ' ἠξιώθησαν ὀλίγοι τινές. οἱ δ τοιύτης ἔτυχον φ δωρεᾶς, εὐδαιμονέστατοι πάντων δόξαν γεγόνασι, καὶ παρὰ θεῶν, καὶ παρὰ ἀνθρώπων τὰ εἰκότα πεπλουτηκότες. τεκμήριον δ, τ γῆν θεῶν ἐξ ἡρώων γεγονότων, Ἡρακλῆς τέ ἐστιν ὁ Διὸς, καὶ Διόσκουροι, καὶ Ἑλένη. ὧν ὁ μὲ, ἀνδρίας ἕνεκα ταύτης λέγεται τυχεῖν τ τιμῆς. Ἑλένη δ, δ καλλὰς χάριν, αὐτίκα τε μεταβαλεῖν εἰς θεὸν, καὶ τοῖς Διοσκούροις αἰτία γενέσθαι περὶ αὐτὸ εἰς οὐρανὸν ἀνελθεῖν τοῖς ὑπὸ γῆν συνεξηφανισμένοις. ἀλλὰ μὴν ὅπις ἀνθρώπων ἠξιώθη τοῖς θεοῖς ὁμιλεῖν, οὐκ ἔστιν εὑρεῖν, πλὴν ὅσοι μετεσχήκασι καλλὰς. Πέλοψ τε γὰρ τύτου χάριν τοῖς θεοῖς ἀμβροσίας μετέσχε, καὶ Γανυμήδης ὁ δ Δαρδάνου ὕστερον κεκρατηκέναι λέγεται δ πάντων ὑπάτου θεῶν, ὡς αὐτὸν οὐκ ἀναχέσθαι συμμεταδοῦναι αὐτῷ τινα τ ἄλλων θεῶν τ ὡρῶν τ παιδικῶν, ἀλλ' αὐτῷ μόνῳ πρέπουσαν ἡγούμενος

imprudentibus nobis excidat. Atqui ubinam aliquis oratione meritò utatur, si, cùm de illis, quæ nullius pretii sunt, tantopere contendat, de eo quod omnium pulcherrimum est, planè conticescat? aut quomodo id quod in verbis pulchrum est, rectiùs quàm omnia alia servari poterit, si de ipso fine eorum, quæ quotidie aguntur dicere prætermittamus. Verùm ne videar monere quidem scire, quo pacto oporteat nos circa pulchrum affectos esse, dicere autem ipsum, de eo nihil posse, quoad fieri potest, de eo breviter disserere conabor. Nam pulchritudine omnes quidem cupierunt potiri: pauci autem omnino illam sunt assecuti. Qui verò donum hoc fortè adepti fuere, illi omnium beatissimi fuisse visi sunt, & apud deos, & apud homines meritò honore affecti. Atque hujus rei argumentum tale fuerit. Nam eorum qui ex Heroibus in numerum deorum recepti sunt, Hercules, & Dioscuri, & Helene, Iovis sunt proles: quorum ille quidem, fortitudinis caussa, honorem hunc consecutus esse dicitur. Helena autem pulchritudinis gratia, cum se ipsam in deam mutasse, tum fratribus Dioscuris, caussa fuisse, ut ante ipsam, in cœlum ascenderent, iis quæ cæteri vita functi sub terra obnoxii premuntur, exoluti. Quanquam etiam, quicunque hominum dignus unquam judicatus fuit, ut deorum consuetudine frueretur, alium reperire non licet, quam qui pulchritudinis particeps fuisset. Nam & Pelops eadem hac caussa cum diis Ambrosiæ particeps fuit, & Ganymedes ille Dardani, dicitur omnium summo deorum ita potitus esse. Quare etiam ipsum neque ullum deorum cæterorum alium voluisse secum venationis hujus, amorum suorum videlicet, participem fieri, sed sibi soli decorum arbitratur esse,

ὥρας, εἰς Γάργαρον καταπτῆναι τὴν Ἴδης, ἀναγαγεῖν ὅπισθεν τὸ παιδίον, ὅπου συνέστειλε τὴν ἅπασαν ἐμέλλε χρόνον. τοσαύτην δ' ἐπιμέλειαν εἶχε τοῦ καλῶν, ὡς ἐν μόνῳ αὐτὸν ἀξιῶσαι τὴν ἐραστὴν ἀναλαμβάνειν ὅπισθεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐπὶ γῆς ἦν, ἢ τύχοι ποτὲ μόνον, συνῆν ἑκάστοις τοῖς ἐραμένοις. ἐν τέτοις δ', ἡνίκα κόσμον, συνεχώρει λήθε. τοῦτο δὲ εἰδὼς ταῦρον τὴν Εὐρώπην ἁρπάζῃ. εἰκασθεὶς δ' Ἀμφιτρύωνι, γεννᾷ τὸν Ἡρακλέα, καὶ πολλά τις ἂν ἔχοι λέγειν τῶν ἁρμάτων τοῦ Διὸς, ὅπως ἂν οἷς ἐπεθύμει συγγένοιτο μηχανώμενον. τὸ δὲ δὴ μέγιστον, καὶ οἷον ἂν τις θαυμάσειεν· ὁμιλῶν γὰρ τοῖς θεοῖς, οὐ γὰρ ἀνθρώπων γε ἠδέσθη, πλὴν εἰ μὴ τοῖς πολλοῖς. ὧν δ' ἦν τούτοις δημιουργῶν, ὅτι ποιητὴν σοφὸν τῇ κοινῇ τῶν Ἑλλήνων ποιητῇ, καὶ θρασὺν, καὶ κατατολμηλικὸν, ὡς ὁ μὲν τῇ σωτείρᾳ δημηγορίᾳ τὴν Ἥραν, καίτοι σωτῆρον πάντ' εἰωθυῖαν ἐπιλαμβάνειν αὐτῷ, ὅμως δ' αὐτὴν ὅτως ἐφόβησεν, ὡς ἥκιστα αὐτῇ τὸ μηδὲν παθεῖν, ἀλλὰ μίαν λόγων ῥῆσιν τὴν ὀργὴν τοῦ Διὸς· τὸν δ' ἅπαντας θεὸς οὐ τῇ ὑστέρᾳ πάλιν ἐκ ἧττον κατέῤῥηξε φοβεῖσθαι, μὴ ἀναπαύσειν αὐτοῖς ἀσφάλειαν, καὶ θάλασσαν ἀπειλήσας. μέλλον δὲ συνέστειλε καλοῖς, ὅτου γίγνεται πρῶτον, ἐν ἡμέρᾳ, καὶ τοῖς πᾶσιν ἐπιεικὴς, ὥστε ὡς ἅπασι τοῖς ἄλλοις, ἐν αὐτὸ τὸ Ζεὺς εἶναι καταλιπὼν, ὅπως μὴ φαίνοιτο τοῖς παιδικοῖς ἀηδὴς, ἑτέρᾳ τινὸς ἀπειλείσης χήμῃ. καὶ τότε καλλίστη, καὶ οἵα τὸ ὁρᾶσθαι ἀθανατοῖς

esse, in Gargarum Idæ devolare, atque inde amasium suum, in eum locum, ubi per omne tempus cum illo consuetudinem haberet, subducere. Tantam autem curam ille semper habuit pulchrorum, ut non solùm cœlo dignatus eos fuerit; illuc ipsos attollens: sed & ipse in terram quocunque fors tulit, descenderit, ut cum amatis singulis locis congrederetur. Ac eam quidem ob rem, in cygnum conversus, cum Leda rem habuit, ob eandem autē & Tauri facie Europam rapuit. Assimilatus autem Amphitryoni, procreavit Herculem, multaque alia Iovis vaframenta enumerare quispiam possit, quibus ille eorum congressu, quorum desiderio tenebatur, potitus fuit. Quod autem maximum est, quodque aliquis miretur, cùm ille cum diis versaretur (neque enim hominum ulli conversatus est, præterquam pulchris) quoties inter illos concionem aliquam habuit, ita austerus fingitur à communi Græcorum poëta, ut in priore quidem oratione, Iunonem, quanquam illa antea ubique increpare ipsum consuevisset, nihilominus tamen ita perterruerit, ut ea satis habuerit, quod nihil gravius pateretur, & intra verba duntaxat, illius ira consisteret. In posteriore autem, deos universos non minore terrore affecerit, terram unà cum ipsis hominibus, & mare quoque, in sublime sublaturum sese minatus. At verò quoties cum pulchris con-

gressurus est, ita mansuetus, & blandus, omnibusque æquabilis redditur, ut apud omnes alios, etiam ipso eo, quod Iupiter est depositio, videlicet ne molestus aut ingratus cuiquam eorum, quos amat, videatur, alienam aliquam formam induat, eamque pulcherrimam, & qua maximè putat, intuentem allici posse.

ἀφ᾽ ἑαυτοῦ αἰδῶς, καὶ πρὸς παρέχεται τῇ κάλλει. ὁ μὲν γὰρ Ζεὺς ὅτι μόνῳ ἐάλω ὑπὸ κάλλους, τὰ δ᾽ ἄλλων ἀνδρῶν ἥττων, ἵνα μὴ καλλος ἔχειν δοκῇ τοῦτο κατηγορέω. Διὸς γὰρ οὐδὲν ὑπὸ κάλλους εἰρῆσθαι, ἀλλ᾽ εἴ τις ἀκριβῶς ἐθελήσῃ σκοπεῖν, πάνυ ἂν εὕροι θεὸν τοῦτο πεπονθότα δικαίως τὸ μὲ Ποσειδῶ, καὶ Πέλοπος ἠτιμένον. Υακίνθου γὰρ, τὸ Ἀπόλλω, καὶ Ἑρμῆν γὰ, καὶ Κάδμου. ὁ θεὸς δ᾽ ἐλάττως ἂν αἰσχύνοιτο φανόμενα τοῦτο, ἀλλ᾽ ὥσπερ φιλοτιμίαν αὐτοῖς ἔχειν δοκεῖ, τὸ τῷ δεῖνι συγγενόμενον καλῷ διηλῶσ, παρεχῶσ τοῖς ἀνθρώποις. ἔπ γὰ, τὸ μὲ ἄλλων ἀπίνων, ἐκόσῃ σεσῳσμένῃ ἔσαι, ἐχ ἑτέρᾳ ἀμφισβητεῖ, σφὲ ἂν ἄρχῃ, ἀλλ᾽ Ἀθηνᾶ μὲ, τοῖς ἀνθρώποις ἡγεμόνι τε ἐς πολέμους, σεθς Ἄρτεμιν δ᾽ ἀμφισβήτησ σφὲ θήρας. ὡς δ᾽ αὖπως Ἀθηνᾶ κἀκείνη σφοχωρεῖ τῶν πολεμικῶν. τὸ γὰμων Ἥρᾳ Ἀφροδίτῃ, δὲ αὐτὴ σεθς αὐτῆς ἐνοχλεμένη περὶ ὧν ἐφορᾷ. ἐκόσῃ δ᾽ ἐπὶ κάλλει τοσοῦτον φρονεῖ, κὴ παῖσας ὑπερβάλλεσθαι δοκεῖ, ὥστε κὴ ἡ ἔρις αὐτὴς ἀλλήλαις ἐκπολεμῶσιν βυλομένη, ὑδὲν ἄλλο πρᾶξαι αὐτῆς, ἢ κάλλος. ὅτως οἰομένη ῥᾳδίως ὑπ᾽ ἄγελε καθιζήσειν ὀρθῶς, καὶ φρονίμως τοῦτο λογιζομένη. σκέψαιτο δ᾽ ἂν τις ἐντεῦθεν τὸν ἔρωτα κάλλους σφόδρα. ὡς γὰ ἐλάβοντο ἔριδος μήλου, καὶ τὸν ἐπιγραφὴν ἀνελέξαντο, ἐκόσης αὐτῆς ὑπολαβεῖν εἶναι τὸ μῆλον, μὴ γὰ μιᾶς γε τολμώσης τὸν ψῆφον κατ᾽ αὐτῆς ἐσελθεῖν, ὡς ἂρ αἰσχρότερον τ᾽ ἑτέρας εἴη τὸν ὄψιν, ἀνέχοντας ἂν

Tantum reverentiæ & honoris pulchritudini exhibet. Ac non ſolum ipſe quidem Iupiter ita pulchritudine captus eſt, cæterorum autem deorum nullus, ut hæc magis accuſationem Iovis continere videantur, quàm pro pulchritudine dicta eſſe, ſed ſi quis diligenter conſiderare volet, omnibus etiam diis eadem hæc accidiſſe deprehendet. Vt, verbi gratia, Neptunum Pelopis forma captum fuiſſe. Hyacinthi autem Apollinem, & Mercurium Cadmi. Præterea neque deas pudet pulchritudine captas videri, ſed hanc quaſi æmulationem quandam honoris inter ſe habent, puta eam quæ cum pulchro aliquo rem habuit, narrare poſſe, hominibus ſeſe dediſſe. Iam verò, cùm ex cæteris omnibus, unaquæque ſuæ ac certæ rei præſes ſit, de iis, quibus quæque præeſt, nulla cum altera contendit, ſed Minerva quidem hominibus ad bella gerenda præit, haudquaquam cum Diana de venatione pugnat, eodemque modo & illa Minervæ de re militari concedit. De nuptiis autem Iuno Veneri, neque hæc illi moleſta eſt ob ea, quibus illa præſidet. At contrà ſingulæ ob formam & pulchritudinem eò uſque animo efferuntur, omneſque alias excellere ſibi videntur, ut cum Eris ipſas inter ſe mutuo diſcordes & inimicas reddere vellet, nihil aliud objecerit illis, quam pulchritudinem, rata hoc pacto facilimè ſeſe hoc quod volebat, effecturam eſſe. Ac prudenter ſanè hoc excogitavit. Animadverteritque vel inde aliquis pulchritudinis poteſtatem. Nam poſtquam pomum illud accepiſſent, & inſcriptionem legiſſent, cum unaquæque ſuum illud eſſe cenſeret, neque tamen ulla contra ſe ipſam ſuffragium ferre ſuſtineret, quòd videlicet altera turpior

ἢ, τὴν μὲν πατέρα, τὴν δὲ ἀδελφόν τε, καὶ συνοίκησιν Διὶ, ἐπιτρέψουσιν αὐτῷ δικάσαι αὐτῇ. ἔχων δὴ καὶ αὐτὸς ἥτις ἐστὶν ἀποφήνασθαι καλλίστη, καὶ πολλῶν ἀνδρείων ὄντων, καὶ σοφῶν, καὶ φρονίμων ἔν τε Ἑλλάδι, καὶ τῇ βαρβάρῳ, οἷσ' ἐπιτρέπειν τῷ κρίναι Πάριδι τῷ Πριάμου. ψῆφον ἐνεγκεῖν, καὶ γνῶναι ἐξενεγκόντα, ὅτι καὶ φρόνησις, καὶ σοφία, καὶ ῥώμης ὑπερέχει τὸ κάλλος. τοσαύτῃ δ' ἐπιμελείᾳ ἀεὶ περιποίωνται, καὶ σπουδῇ, ἀκούειν εἶναι καλαί, ὥστε καὶ τὴν ἡμῶν τὴν κοσμήτορα, καὶ θεῶν ποιητὴν, οὐκ ἄλλοθεν σέβειν, ἢ ὅθεν καλλίστη πεπείκασιν ὀνομάζειν. ἡδίων ἂν ἦν ἀκοῦσαι λιπαρῶν τὴν Ἥραν, ἢ πρέσβα θεὰ, θυγάτηρ μεγάλου Κρόνου. Ἀθηνᾶ δ' οὐκ ἂν βαλλαθείη τελετοφύτεια ὡς ἡ γλαυκῶπις καλεῖσθαι. Ἀφροδίτη τε μόνη δ' ἂν πάντες καλεῖσθαι χρεών. ἅπασι δ' ἅπαντ' εἰς κάλλος πίπτει. μόνοι τοῦτ' ἀμήχανον ἀπόδειξιν ἔχει πῶς οἱ κρείττους ἔχουσι περὶ τούτου, ἀλλὰ καὶ μαρτύρων ἐστὶν ἀψευδῆς, ἃ κρεῖττον εἶναι πάντων τὰ ἄλλων. ἐκεῖνα Ἀθηνᾶ μὲ, ἀνδρίας ἄμαχα, καὶ φρονήσεως ἀσφάλειαν ἐπιψηφίζει. ἀμφοτέρων δ' ἀπείρατο τούτων. Ἥρα δ' ἀπάσης δέχεται, καὶ δυνατείας ἀμεταπτώτου ἀποφαίνει, σωτηρίαν αὐτῇ καὶ τὸ Διὸς ἀσφαλὲς ἔσεσθαι. εἰ τοίνυν οὕτω μὲν θεῖον, καὶ σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστὶν, οὕτω δὲ ἀφελιμώτατον τοῖς θεοῖς, πῶς ἂν ἡμῖν ἔχοι καλῶς, μὴ καὶ αὐτὸς μιμούμενοι τοὺς θεοὺς, ἔργῳ τε, καὶ λόγῳ πᾶν, ὅ τι ἔχομεν σωφρονεῖσθαι τῷ κάλλει, τοῦτο μὲν

pior esset, ad Iovem, harum quidem patrem, illius autem etiam fratrem & conjugem deveniunt, litem hanc illi disceptandam committentes. Ille autem cùm & per se ipse sententiam, quænam earum pulcherrima foret, proferre posset, & multi fortes, & sapientes, & prudentes cùm in Græcia, tum inter Barbaros essent, quibus eadem causa delegari potuisset, Iudicium hoc Paridi, Priami filio commisit, manifestum adeò calculum ferens, quod & prudentiam, & sapientiam, & vires pulchritudo anteiret. Porrò tanto semper studio tantaque cura, formosæ audire expetivere, ut & heroum pariter, & deorum exornatori poëtæ persuaserint, non aliunde magis, quàm à pulchritudine sese appellare. Proinde libentius audierit nivei lacertis Iuno, quàm, antiqua dea, & Saturni magni filia. Minerva autem neque Tritogenia, quàm Glaucopis vocari maluerit. Et Venus, universo etiam redemerit, nominari, Aurea. Quæ cuncta ad pulchritudinem pertinent. Atqui hæc non modò argumenta sunt, quo pacto illi, qui potiores habentur, circa hanc se gerant: sed & testimonium perhibent neutiquam falsum, quòd cæteris omnibus, præstantior eadem sit. Proinde Minerva quidem fortitudine pariter & prudentia præstare illam suffragatur, utrique enim harum præsidet ipsa. Iuno autem universa dominatione, atque potentia, expetendam magis esse, sententia sua declarat, in partem etiam Iove tanquam patrono, advocato. Quòd si igitur divina adeò res & veneranda, pulchritudo est, deinde & diis tantopere affectata, quomodo tandem honestum nobis fuerit, si non & ipsi deos imitantes, cùm rebus tum verbis, quibuscunque modis poterimus, pulchritudini patrocinemur. Atque

Φίλων περὶ τῦ κάλλους εἰπεν, ἐπιθεὶς τῦτο τῇ πλάτῃ, ὡς ϵ̓πλείω δ' ἂν τύτων εἰρήκῃ, εἰ μὴ τὸ μακρολογεῖν ἠπίστατο τ̃ ἀδοκίμων σ̀ συμποσίῳ. μετ' ϵ̓κεῖνον δ' εὐθὺς Ἀρίστιππος ἤρατο τ̃ λόγων, πολλὰ πρότερον προκληθεὶς ὑπ' Ἀνδροκλέους. ὁ γὰρ ἐβούλετο λέγειν τὸ μ̀ Φίλων σύλαβόμενος λέγειν. ἤρξατο ὧδε σύπω̃ν. Πολλοὶ πολλάκις ἄνθρωποι τὸ μὲν τ̃ βελτίστων, καὶ ἡμῖν συμφερόντων ἀφέντες λέγειν, ἐφ' ἑτέρας τινὰς ὥρμησαν ὑποθέσεις. ἀφ' ὧν αὐτοὶς μ̀, δοκεῖν δόξαν προσάγειν, τοῖς δ' ἀκροατᾶῖς τὰς λόγους ὠδὲν λυσιτελεῖν ποιεῖν. καὶ διεληλύθασιν, οἰμαι, περὶ τ̃ αὐτῶν ἐρίζοντες ἀλλήλοις. οἶδ', διηγύμενοι τὰ σ̀κ ὄντα. ἕτεροι δ', περὶ τ̃ ὑδαμῶς ἀναγκαίων λογοποιοῦντες. ὃς ἐγὼ ταῦτα παίζειν καταγελιπόντας, ὅπως τι βέλτιον τύχωσιν εἰπόντες σκοπεῖν. ὃς νῦ ἐγὼ περὶ τῶν ὄντων ὠδὲν ὑγιὲς ἐγνοκέναι νομίζων, ἄλλως τε, καὶ τὸ πηῶν ἀγνοίας τῶν βελτίστων καταγηρᾶναι τοῖς αὐτοῖς περιπίπτειν, τ̃ δυηδεστέρων οἰόμενον εἶναι πάντη, τὰ αὐτὰ λυσιτελεστάτων, ϵ̓κκλίσειν τοῖς ἀκούσιν ὑποθήσειν ποιησόμενος τ̃ λόγων, καὶ ἢν πᾶς ὁτισοῦν ἂν φαίη κρίνειν ἂν ἔχειν ἀκούειν κρίσιν. εἰ μὲν οὖν περί τινων ἑτέρων τοὺς λόγους ἐποιούμεθα νυνί, ἀλλὰ μὴ περὶ κάλλους, ἦρκεσεν ἂν ἡμῖν ἀκόσεσιν ἑνὸς εἰπόντος, ἀπηλλάχθαι περὶ αὐτ̃. τῦτο δ' ἄρα τοσαύτην ἀφθονίαν παρέχεται τοῖς βυλομένοις ἅπτεσθαι τῶν περὶ τύτου λόγων, ὥσ' σ̀κ εἰ μὴ κατ' ἀξίαν τίς ἐφίκοιτο τ̃ λόγου νομίζειν δυσχερῶς, ἀλλ' ἢν πως πολλὰ περὶ αὐτ̃ εἰπεῖν.

hæc quidem Philo, de pulchritudine peroravit, hoc quoque ad finem addens, quòd etiam plura his dicturus fuisset, nisi sciret orationem in conviviis longiorem improbari. Cæterum post illum statim Aristippus verba facere cœpit, multis antea ab Androcle invitatus. Neque enim volebat, veritus proximo post Philonem loco dicere. Exorsus autem inde est: Multi sæpe homines (inquit) omittentes de rebus optimis & nobis conducentibus dicere, ad alia nescio quæ argumenta abripi consuevere, ex quibus sibi quidem famam comparaturos se putant, auditores autem verbis nihil conferentibus obtundunt. Ac dicere solent, alii quidem de iisdem rebus inter se verbis contendentes, alii autem ea, quæ non existunt, commemorantes, alii etiam de iis, de quibus minimè necesse est, verba facientes. Quos sanè decebat omnibus hisce relictis, quo pacto conducibile aliquid dicere fortè possint, apud animum cogitare. Hos igitur, quando nunc ego de iis, quæ existunt, nihil sani cognovisse existimo, præsertim cùm aliorum ignorantiam de rebus optimis, reprehendentem in eadem vis incurrere, omnino stultitiæ cujusdam esse putem: idem argumentum orationis utilissimum atque pulcherrimum auditoribus proponam, quodque quivis fatebitur dignissimum esse, quod pulcherrimum quoque vocetur. Quòd si igitur de alia aliqua re verba faceremus, & non de pulcritudine, satis fuisset unum aliquem dicentem audisse, & exinde argumento eo relicto, ad alia transisse: nunc autem præsens hoc, tantam dicendi copiam præbet iis, qui de eo orationem instituunt, ut haudquaquam si quis pro dignitate ipsum non tractarit, ob id infeliciter sibi successisse rem

λοῖς ἄλλοις κἀκεῖνός τ δωηθῇ ἀμβαλέαζ ἐπὶ τὰς ἐπαίνους τῆς ἀμείνονος οἴεσζ περιῤῥᾶδαι τύχης. τὸ γὰρ ὅτι μὲν ἐμφανῶς ὑπὸ τῶν κρειττόνων τετιμηκόσι, ὅτι δὲ τοῖς ἀνθρώποις θεῖον, καὶ ἐξαισιάζουσιν, πᾶσι δὲ τοῖς ὅσοι εἰκειότατοι κόσμου, ἐξ ὧν ἂν περὶ τοῦτο πάντων ἀπαλλαγμένων, ὧν δ' ἀφίστατο μισαμένων, καὶ ὑδὲ ἐθελόντων ἀξιωθῆναι, τίς ἂν εἴη τοσοῦτον λόγων μεταποιεῖσθαι, ὥσ' ἐπαινέσαι πρὸς ἀξίαν δύνασθαι; ὁ μὲν ἀλλ' ἐπειδήπερ ὅτι πολλῶν αὐτῷ δεῖ τ ἐπαινεσόντων; ὅτι μόλις ἂν τ ἀξίας τύχοι, ὑδὲν ἀπεικὸς ἐξ ἡμῶν εἰ χαιρεῖτε λέγειν περὶ αὐτοῦ, μέλλοντος γε μὴ Φίλωνα ποιεῖσθαι τοὺς λόγους. ὅτι δὲ σεμνόπολις, ἐξ ἀνάπολις τ ὄντως ἐστὶν, ὥστε ἐν ἅπασι θεοὶ καλὰς τετιμήκασι, πρόδηλόν. ἀλλ' ἐν οἷς τοῖς ἄνω χρόνοις ἡ Διὸς Ἐλένη ᾠκεῖτο, ὅτως ἐθαυμάσθη πρὸς πᾶσιν ἀνθρώποις, ὡς ἐπ τῆς ἡλικίας ἐφ' ἣν αὐτὸς, καὶ πάνυ χρείαν ἂν Πελοποννήσῳ ᾠκόμην ὁ Θησεύς, ὅτε τ ὄψεως ἰδὼν ἠγάσθη, ὡς ὅσης αὐτὸς καὶ βασιλείας ἀσφαλεστάτης, καὶ δόξης ἐξ τυχόσης, ὅμως οὐκ ᾤετο βιωτὸν αὐτῷ, ταύτης ἐστερημένῳ, περιλιθεῖν ἂν πάντας εὐδαιμονίᾳ, εἰ ταύτῳ αὐτῷ ᾠκοῖεν συνοικεῖν. ὅτε γὰ Ἀφροδίτης, τὸ μὲν πρὸς πατρὸς λαβεῖν ἀπεπὼν, μὴ γὰρ ἂν αὐτῷ αὐτὸν ἐπιδοῦναι μήπω ἡλικίας ἠμείνω, τῷ δ' ἐρᾶν ὑπερφρονήσας ἐκείνης, καὶ παρόντων, ὀλιγωρεῖν, ἐπὶ τὸν ἐκ Διὸς ἐλθεῖν ἐφιέμενον, καὶ ἐπὶ τὸν ἐκ Ποσειδῶνος ἐλθεῖν ἐφιέμενον, καὶ ἐπὶ τὸν ἐκ Ἄρεως ἐλθεῖν ἐφιέμενον, καὶ ἐπὶ τὸν ἐκ Ἀπόλλωνος ἐλθεῖν ἐφιέμενον, καὶ ἐπὶ τὸν ἐκ Ἑρμοῦ ἐλθεῖν ἐφιέμενον, καὶ ἐπὶ τὸν ἐκ Διονύσου ἐλθεῖν ἐφιέμενον, καὶ ἐπὶ τὸν ἐκ Ἡφαίστου ἐλθεῖν ἐφιέμενον, καὶ ἐπὶ τὸν ἐκ Ἥλιου ἐλθεῖν ἐφιέμενον, καὶ ἐπὶ τὸν ἐκ Ἀσκληπιοῦ ἐλθεῖν ἐφιέμενον, καὶ ἐπὶ τὸν ἐκ Ἡρακλέους ἐλθεῖν ἐφιέμενον, καὶ ἐπὶ τὸν ἐκ Ἀχιλλέως ἐλθεῖν ἐφιέμενον, καὶ ἐπὶ τὸν ἐκ Ἀγαμέμνονος ἐλθεῖν ἐφιέμενον, καὶ ἐπὶ τὸν ἐκ Ἀντιλόχου

ρήσας ἢ καὶ τὸ ἐν Πελοποννήσῳ πάντων δεινῶν, κοινωνὸν αὐτῷ τῆς ἁρπαγῆς καὶ Περίθουν ἀνδραποδῶν, βίᾳ λαβὼν αὐτῷ ὃ πατρὸς, εἰς Ἀφίδναν ἐκόμισε τῆς Ἀττικῆς. καὶ τοσαύτῳ ἔχει χάριν αὐτῷ τῆς συμμαχίας παυτησὶ, ὥσθ' ἅτως ἐφίλησε τὸ ἅπαντα χρόνον, ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγενομένοις παραδεῖγμα γενέσθαι τῷ Θησέως, καὶ Περίθου φιλίαν. ἐπειδὴ ἢ ἐδέ κείνου ἐν ἅδου γενέσθαι, τῷ Δήμητρος μνησάσῃμον κόρῃ, ἐπειδὴ πολλὰ ἀνάγκαν, ἐπ ἠδυνήθη παύτης αὐτὸν τὸ πείρας ἀποχέσθαι καὶ ἐπεῖσαι, συνεκλαβέσθαι αὐτῷ, παύτῳ πρέπειν οἰόμενον αὐτῷ καθήκειν τῷ χάριν περὶ τὸ ψυχῆς, ὑπὲρ αὐτοῦ κινδυνεῦσαι. ἐπανελθὼν δ' εἰς Ἄργος, αὖθις ἀποδημεῖ καὶ αὐτοῦ, ἐπειδὴ καθ' ὥραν ἦν γάμων, καίτοιγε ἔχοντες καλάς τε, καὶ εὖ γεγονυίας ὑπὸ τὸ Ἑλλάδος σφίσιν αὐτοῖς ἄγεσθαι γυναῖκας οἱ τὸ Ἑλλάδος βασιλεῖς, οἱ δὲ, συνελθόντες, ἐμνησάσαντο παύτῳ, πὶς ἄλλας ἁπάσας ὑπερεδόντες ὡς φαυλοτέρας, γνόντες δ' ὑπ ἀνεμάχητος ἔσαι, καὶ δείσαντες μὴ πόλεμος ἡμῖν τῇ Ἑλλάδι, μαχομένων πρὸς ἀλλήλους, ὀμωμόκασιν ὅρκον τοιονὶ ψήφῳ κοινῇ, ἢ μὴν ἐπικυρήσειν τῷ παύτης ἀξιωθέντι, μηδ' ἐπιτρέψειν ἢν τις ἀδικεῖν ἐγχειρῇ, ἕκαστος οἰόμενος παύτῳ αὐτῷ τῷ συμμαχίαν ἀποσώζειν. τὰ μὲν ἐν ἰδίας γάμης ἁπάντων τυχόν πάντες, πλὴν Μενελάου. τὰ κοινῆς δ' ἐπειρῶντο αὐτίκα. ὑ πολλῷ γὰρ ὕστερον ἦλθε γαμουμένης πὶς Θεᾶς περικλυτὸς, ἐπιτρέψας τῷ κρίσιν Πάριδι τῷ Πριάμου. ὁδὲ, τὸ

bus, qui tum in Peloponneſo agebant potentibus, aſſumpto Pirithoo, raptus ſocio, à patre vi abreptam in Aphidnam, Atticæ regionis oppidum aſportavit. Tantâ autem gratiam habuit Pirithoo pro hoc auxilio præſtito, ut ipſum per omne deinde tempus ita amarit, ut etiam poſteris in exemplum abierit, Theſei & Pirithoi amicitia. At poſtquam etiam illum oportebat ad Plutonis proficiſci regnum, ambientem filiam Cereris Proſerpinam, poſtquam multis ipſum dehortatus à propoſito, ne quid tale tentaret, avertere non potuit, unà cum ipſo profectus eſt, arbitratus debere ſe hanc illi referre gratiam, ut pro eo etiam animam in periculum poneret. Cæterùm ubi hoc profecto peregrè, illa Argos mox rediiſſet, poſtquam ætate nubilis facta eſt, quanquam principes Græciæ, & formoſas alias, & ex parentibus præclaris natas, ex tota ea terra ducere uxores ſibi poſſent, nihilominus tamen convenientes, hujus proci facti ſunt, cæteris omnibus, perinde ut vilioribus contemptis. Scientes autem, quod non abſque certamine ab uno aliquo ducenda eſſet, metuenteſque ne pugnantibus inter ſe aliquibus, bellum inde toti Græciæ oriretur, de communi ſententia in hæc verba jurarunt, quòd omnes auxilium ferre vellent ei, quicunque uxorem hanc ducere dignatus fuiſſet, neque cuiquam concedere, qui injuria aliqua afficere illum aggreſſus eſſet: exiſtimantes videlicet, quiſque ſibi auxilium & ſocietatem hanc parari. Propria quidem igitur ſententia fruſtrati omnes ſunt, præter Menelaum, communis autem pacti experimentum ſtatim dederunt. Non enim multò pòſt, cum contentio inter deas de pulchritudine orta eſſet, diſceptatio ejus litis Paridi Priami filio

μ συμφόντων τ θεῶν ἠτιμηθείς, τ δωρεῶν δ' ἀναξιωθεὶς γενέσθαι κρείττων, καὶ διδόσης Ἥρας μ, τὴν τ Ἀσίας ἀρχὴν, τοῦ δ' ὑπὲρ πολέμου Ἀθηνᾶς κρείττω, Ἀφροδίτης δ, τ τ Ἑλένης γάμον, καὶ φαύλοις μ ἀνθρώποις γνώσθαι ἂν ποτε νομίσας τὴν ἐλάττω βασιλείαν, Ἑλένης δ' ἤδιον τ ἐπιγαμβρίαν ἀξιωθῆναι, ἀσπάσετο τ τοιάνδε γάμον. Γνωρίμης δ τ ὑμνημένης σκείνης γραπτὰς κ τ Τρώων, καὶ τ Εὐρώπης πάσῃ ἀρχὴν κ τ Ἀσίας ἐλευθέρας, ἴσμεν οἵ τε Τρῶες ἀποδόντες τὴν Ἑλένην, ἀδικῶς οἰκεῖν τὴν αὐτῶν, οἵ τ' Ἕλληνες τοιάνδε αὐτοὺς ἐάσαντες ἔχειν, ἀπαλλάττεσθαι τ ἐκ πολέμου, καὶ γραπτείας δυσχερῶν, οἳ δ' οὐκ ἠθελήθησαν ἀμφότεροι, οὐκ ἂν ποτε νομίσαντες εὑρεῖν ἀφορμὴν κρείττω πολέμου, ὡς εἰ μὴ ἀποθανόντων. Εἰ γοῦν τ τοὺς αὐτῶν παῖδας ταφῆς εἰδότες ἀπολυμένους ἐν τῷ πολέμῳ, οὐκ ἀπέτρεψαν μᾶλλον, ἀλλ' ἐπήγαγον εἰς τοῦτο, οὐκ ἐλάττω δόξαν αὐτοῖς οἰόμενοι φέρειν, εἰ θεῶν παῖδας γενέσθαι, τὸ μαχομένους ὑπὲρ Ἑλένης, ἀποθανεῖν. Εἰ τί λέγω τοὺς αὐτῶν παῖδας; αὐτοὶ τοὺς αὑτοὺς μείζω, καὶ δεινότερον ἐνεγκόντες εἰ τοὺς γίγαντας αὐτοῖς γνωσόμενοι πολέμῳ. ἐν ἐκείνῳ μὲν γὰρ μετ' ἀλλήλων. ἐνταῦθα δ, ἐμφανεῖς τοὺς ἀλλήλους. ἃ τί γνοιτ' ἂν ἐναργέστερον δεῖγμα, ὅτῳ τ ἀνθρωπίνων ἁπάντων ὑπερέχει τὸ κάλλος παρ' ἀθανάτοις κρατεῖς; ὅπου γὰρ ὑπὲρ μ τ ἄλλων ἀδένδς ἁπάντων ἠδυμὼ

filio delegata fuit. Qui cum judicio inferior esset, quàm ut inter corpora dearum cognoscere posset, donorum autem cogeretur judex fieri. Ac Iuno quidem offerret illi totius Asiæ imperium, Minerva robur & vires ad bella, Venus autem Helenæ hujus nuptias. Ipse verò contrà secum ita cogitaret, quòd imperia quidem etiam vilibus & contemptis hominibus obvenire possent, Helena autem, non statim ullus posterorum dignus futurus esset, nuptias hujus cæteris rebus omnibus antepositas. Postea verò exorta celebri illa expeditione contra Trojanos, & Europa tunc primum contra Asiam bello concitata, cùm Trojani possent Helena reddita, sine periculo ac metu terram suam retinere, Græci autem hanc illis habendam permittentes, omnibus illis difficultatibus, quæ ex bello & expeditionibus percipiuntur, liberari: neutri consulere sibi ipsi voluerunt, rati non aliam pulchriorem belli causam, ob quam morerentur, invenire se posse. Iam verò & dii, cùm certò scirent liberos suos in eodem bello perituros esse, haudquaquam illos ab eo absterruerunt, sed ad id ultro proficisci fecerunt, rati non minorem illi gloriam consecuturos eos esse, si pro Helena mortem obiissent, quàm quòd deorum filii procreati essent. Et quid attinet de filiis deorum dicere? cùm ipsi dii majore gravioreque certamine inter se eodem bello congressi fuerint, quàm tunc, cùm contra gigantes bellum gessere. Nam in illo contra Gigantes, communibus ac mutuis auxiliis dimicarunt: hîc autem ipsi contra se ipsos arma tulerunt. Quo sanè argumento, quodnam aliud clarius esse potest, quanto etiam ipsis Diis judicibus, cæteras mortalium res omnes antecellat pulchritudo? Nam cùm pro aliarum quidem rerum nun-

τοπαρόπαν φαίνονται διενεχθέντες, ὑπὲρ ὧν κάλλους, ἢ μόνον τὰς υἱὰς ἐπιδεδωκότες, ἀλλ' ἤδη καὶ ἀλλήλοις ἐναντία πεπολεμηκότες, ἔνιοι δὲ καὶ τραυθέντες, πῶς οὐχ ἁπάσαις ψήφοις τεθιμῶσιν ἁπάντων τὸ κάλλος; ἀλλ' ἵνα μὴ δόξωμεν ἀπορίᾳ τοῦ περὶ κάλλους λόγου τοῦτο διατρίβειν ἀεὶ, ἐφ' ἕτερον βούλομαι μεταβῆναι, ἀδυμεῖς ἔλαττον ὄν, ὥστε δεῖξαι τὸ δὲ κάλλος ἀξίαν, τὸ πρότερον εἰρημένον, τὴν Ἱππονόμης τοῦ Οἰνομάου. ὅσους δὲ ταύτης κάλλους ἀλόντας, μᾶλλον αἱρημένους ἀπόφηνεν ἀποθνήσκειν, ἢ ταύτης διωκισμένους τοῦ ἡλίου τεθεωρᾶν. ὡς γὰρ ἐλάβετο τῆς ἡλικίας ἡ παῖς, καὶ πᾶσας ὁ πατὴρ ὑπερεβάλετο τῷ μέτρῳ· παρενεγκοῦσαν δὲ τοῦ μὲν ἄλλους, τοσοῦτον δὲ αὐτὴν τοῦ ἑαυτοῦ, ὥστε καὶ τὸ γεγενημένον ὑπερβάλλειν τοῦ φύσιν, καὶ λαβεῖν τὰ ἀξιῶν αὐτὸν ἔχειν παρ' ἑαυτοῦ. βούλεσθαι δὲ ἐπιδίδειν τάλαντόμῳ αὐτὸν τῇ παιδὸς ἀξίᾳ, τοὺς παρ' ἀνθρώπων φόβους αἰτίας, μηχανὴν τινα μηχανᾶται τῆς ἐπιθυμίας ἀδικωτέραν. καὶ ὧν ἤρετο ῥᾳδίως, ὡς ἐβούλετο, κομίσασθαι. κατὰ γὰρ ἁρμονίαν ὡς οἷόν τε μάλιστα ἦν εἰς τάχος. κατὰ τὸ τέχνης ἐξεργασάμενον, τοὺς ἐν Ἀρκαδίᾳ ζεύξας ὠκυπόδους ἵππους, ἡμιλλᾶτο πρὸς τοὺς μνηστῆρας τῆς κόρης, ἆθλον τῆς νίκης παρελθόντας αὐτοῖς αὐτὸν προθεῖς, ἢ στέφανον τῆς κεφαλῆς ἐπηγόμενος. καὶ ἦξίου δ' αὐτὸν αὐτοῖς

quam ulla ullo modo inter sese discordes fuerint, pro pulchritudine autem, non solùm filios suos in mortem obtulerint, sed ipsi inter se dimicarint, nonnulli autem etiam vulnerati fuerint: an non omnibus calculis pulchritudinem cæteris rebus universis antepositam fuerunt? At enim ne penuria quadam de pulchritudine dicendi, circa hunc locum commorari diutius videamur, ad alium hinc transire volo, haudquaquam his quæ antè dicta sunt, ad comprobandam pulchritudinis dignitatem, inferiorem, nempe ad Hippodamiam Arcadis illius Oenomai filiam. Quam multos enim ille, pulchritudine hujus captos, ostendit, mortem subire voluisse potiùs, quàm ab hac dissociatos, lucem intueri. Nam postquam adultam ætatem attigit puella, illamque pater non parvo intervallo cæteras omnes anteire conspexit, ipse quoque forma illius captus est. Tanta enim hæc in illa excellebat, ut etiam eum, à quo nata fuerat, præter naturam illexerit. Proinde cùm ipse quidem illam, apud sese retinere cuperet, elocare autem velle ei, qui dignus illa foret, simularet ut hominum accusationem evitaret, technam quandam machinatur, cupiditate sua multò injustiorem, per quam putabat, id quod animo intendebat, facilimè sese conficere posse. Nam currui, quem quoad fieri maximè potuerat, ad celeritatem arte compararat, equis, qui eatum ætate in Arcadia omnium velocissimi erant, junctis, cum procis puellæ, aurigatione certabat, ei videlicet, qui certamine superasset, sponsam illam proponens: qui verò victus esset, illum capite privandum edicens. Iubebat autem etiam ipsam unà conscen-

1 Παρενεγκοῦσαν] Id est, ὑπερενεγκοῦσαν. Aristides in Panathenaïto: ὁ δὴ πάντας βασιλέας παρενεγκὼν ταῖς ἐπινοίαις. Menag.

1 Κρ

συναναβαίνειν τὸ ἅρμα, ὅπως ἀπεχολεμῶμεν περὶ ταύτῃ, ἀμελοῦντες τῆς ἱππικῆς. οἱ δ', ἀποτυχόντες τῆς παρόντος ἀψαμένης τοῦ δρόμου, καὶ τῆς κόρης σκεπτούσης μὴ τοῦ ζῆν, τὸ μὲν ἀποκτῆσαι πρὸς τὰ ἀγῶνα, ἢ μεταθεῖναι τί τῶν βεβουλευμένων, μεμφομένους ἑαυτοὺς εἶναι ὑπολαβόντες, τῷ δ' ὑμετέρῳ μισήσαντες Οἰνομάῳ, ἄλλος ἄλλον ἔφθανεν ἀποθνήσκων, ὥσπερ δεδικὼς μὴ τοῦ τεθνάναι περὶ τῆς κόρης ἀμφίρρυτον. [1] Ἐς πεντεκαίδεκα μέχρι τριακαιδέκατα νέων ὁ φόνος. Ἥροι δ' ἐκείνων τοῦ πονηρίας μισήσαντες ταυτησί, τούς τε τεθνεῶτας ἅμα, καὶ τῷ κόρῳ ἐλεύσεσθαι, τοὺς μὲν, ὅτι κτήματα ἀπεστέρωται τοιαῦτα, τῷ κόρῳ δ' ὅτι τῆς ὥρας ἐν καιρῷ ἀπολαύσει, κηδεμονικοί τε τοῦ νέου, ὅστις ἔμελλε, Πέλοψ δ' ἦν οὗτος, ἀγωνιεῖσθαι, ἅρμα τε χαριζόμενοι τούτῳ κάλλιστον τέχνης πεποιημένον, ἵππους τε ἀθανάτους, οἷ ὧν ἔμελλε τῆς κόρης κύριος εἶναι. ἐς γάμους γε, τὴν κηδεστὴν ἐπὶ πέρασι τῆς νίκης ἀπεκτονώς. ὥστε τὸν τοῦ κάλλους χρῆμα, ἀνθρώπειόν τε θεῖον εἶναι δοκεῖ, καὶ πρώμονον τῶν πάντων, καὶ θεοῖς ἐπιτήδευμα πολλαχοῦ. διὸ δὴ καὶ ἡμῖν οὐκ ἂν ἔχοι τις μέμφεσθαι δικαίως, εἰ ἔργον λογισαμένοις τοῦτο[2] περὶ κάλλους διεξελθεῖν. ἔστω μὲν δὴ καὶ Ἀρίστιππος διῆλθε τὸν λόγον. Ἐρ, σὺ δὲ λοιπὸς εἰ Χαρίδημε. ὅπως δ' ὥσπερ κρηπίδα τοῦ κάλλους καλῶν ἐπιθήσῃ τὸν λόγον.

scendere currum, quòd videlicet illi, huic intenti, aurigationis oblivisceretur. Cæterùm cùm qui primus certamen hoc iniisset, successu caruisset, & præterquàm quòd à puella, etiam vita excidisset, reliqui cùm ad certamen obeundum cunctari, & eorum quæ semel decrevissent, quicquam detractare futile ac juvenile quiddam esse censerent: rursum autem crudelitatem Oenomai detestarentur, alius alium prævertit moriendo, perinde ac si metuerent, ne non pro puella illa mori possent. Ac processit cedes ea, donec tredecim eorum juvenum interficerentur. At dii, cùm illum ob pravitatem hanc odissent, pariter autem & eos qui mortui fuerant, & puellam miserarentur, alteros videlicet, quòd tantæ rei possessione privati essent, puellam autem, quòd forma sua per ætatem frui non posset, pro juvene eo, quicunque mox certaturus esset (erat autem is Pelops) curam advertentes, & currum illi donant pulchriorem arte factum, & equos immortales, quorum ope puella potiturus, ac dominus illius futurus esset. Et sanè factus quoque est, socero ad terminos victoriæ occiso. Adeò pulchritudo ipsa, cum hominibus divinum quiddam esse videtur, & ab omnibus coli consuevit, tum à diis quoque sæpenumero cum summo studio observata est. Quam ob rem nemo nos meritò reprehenderit, quòd operæ pretium putamus, hæc de pulchritudine disseruisse. Atque ad hunc modum & Aristippus orationem suam peregit. *Her.* At tu etiam restas Charideme: quare fac, ut quasi quandam coronidem imponas orationi tuæ, pulchris hisce de pulchritudine dictis.

[1] Καὶ πεντεκαίδεκα μέχρι τριακαιδέκατα νέων ὁ φόνος] Non concordat Pausanias de numero procorum ab Oenomao interfectorum, sexdecim enim ponit, quorum nomina videsis apud eum auctorem Heliacorum 2. *Palm.*

Χα. μηδαμῶς ὦ πρὸς θεῶν περαιτέρω προελθεῖν με βιάσῃ. ἱκανὰ γὰρ δηλῶσαι τὴν σωφροσύνην, καὶ τὰ νυνὶ εἰρημένα. ἄλλως τε, εἰ δ' ὅσα πρὸ ἐμοῦ εἶπον ἀπομνημονεύοιμι. ῥᾴον γὰρ ἄν τις μνημονεύοι τὰ ἑτέροις εἰρημένων, ἢ τὰ αὐτοῦ. Ερ. ταῦτα μὲ δή ἐστιν, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπεθυμοῦμεν ἐπιτυχεῖν. εἰ γὰρ δὴ τοσοῦτον ἡμῖν τὸ λόγων σκεῖνον, ὅσον ἐμέλησε τῶν ἀκοῆσαι. ὥσ' ἂν τοῦτον ἀποστερήσῃς, καὶκεῖνα μάτην ἴσῃ πεπονηκώς. ἀλλὰ πρὸς Ἑρμοῦ, τὴν ἄπαυστα λόγον ὥσπερ ὑπέρθες ἐξ ἀρχῆς, λέγε. Χα. βέλτιον μὲν ἦν τούτοις ἀπαλλάττειν με, τὸ δυχερῶν ἀγαπῶντα. ἐπεὶ δ' ὅτῳ προθυμῇ καὶ τὴν ἡμετέραν ἀκοῆσαι λόγων, καὶ τοῦθ' ὑπηρετεῖν ἀνάγκη, ὧδε ποιῶ καὶ αὐτὸς ἐποιησάμην τὸν λόγον. Εἰ μὲν προῆτο αὐτὸς ἤρχον περὶ ὧν καλλὺς λέγειν, προοιμίων ἂν ἐδεόμην συχνῶν. ἐπεὶ δ' ἐπὶ πολλοῖς ἔρχομαι τοῖς πρότερον εἰρημένοις ἐρῶν, ὧδὲν ἀπεικὸς τοῖς σκεῖνον κεχρημένον ὡς προοιμίοις, ἐπιφέρειν ἐξῆς τὸν λόγον. ἄλλως δ' ἑτέρωσε τὸν λόγον γιγομένων, ἀλλ' ὀρθοῦν καὶ τὴν αὐτῆς ἡμέρας, ὡς ἐοίκασι καὶ τὰς παρούσας λαθεῖν, ὡς ἄρ' ἔχ ἕκαστον ἰδίᾳ λογοποιῆσαι, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν ἕκαστον ἐπὶ μέρους διεξέρχοντα λόγον. ἑτέρῳ μὲν ἂν ἥκει γ' ἂν εἰς σύφημίαν, ὥστε ὑμῶν ἕκαστον ἔτυχεν εἰπὼν περὶ ὧν καλλὺς ἰδίᾳ τοῦτο ἢ τοσοῦτον περαίνειν; ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἔξω τὸ νυνὶ εἰρημένων, ὃ δεῖν ἐπαινῶν τὸ εἰς αὐτό. πολεῖται γὰρ πολλαχόθεν αὐτὰ προῆτα δεῖν λέγειν ἕκαστα δόξαν

dictis. *Char.* Nequaquam, per deos quæso, ulterius progredi me cogas. Satis enim sit, indicasse tibi, & quo pacto conversati fuerimus, & hæc quæ modò dixi: præsertim cum ne illa quidem satis adhuc meminerim, quæ modò commemoravi. Multò enim faciliùs ea memoria repetiveris, quæ ab aliis dicta sunt, quàm quæ ipse dixisti. *Her.* Hoc igitur illud est, quod ab initio consequi cupiebam. Neque enim mihi tantopere orationes illorum ac tuam audire cura fuit. Quare si me hac privaveris, etiam illa frustra laborasse te scias. Sed per Mercurium quæso, totam orationem, quemadmodum à principio exorsus fueris, mihi recita. *Cha.* Satius quidem fuerat, contentum his quæ dixi, à difficilioribus abstinere me: attamen quando ita cupis, & nostram audire orationem, in hoc quoque morem tibi gerere necesse est. Proinde hoc pacto ipse quoque verba feci. Si primus ipse cœpissem de pulchritudine dicere, procemio longo opus haberem: nunc autem quando post multos alios, qui ante me verba fecerunt, dicturus sum, nihil alienum puto fuerit, si illorum antè dictis, perinde ac procemio usus, sequentem orationem subjungam. Præsertim cùm non alio loco, sed hoc in convivio, eodemque die, orationes istæ habeantur, ita ut liceat & præsentes latere nos, perinde ac si non quisque privatim verba faceret, sed eandem singuli per vices prosequantur orationem. Proinde alteri quidem sufficerent ad laudem utique comparandam, ea quæ vestrûm unusquisque seorsim de pulchritudine dixit. At verò hic adhuc tantum supereſt, ut & iis, qui post nos venturi sunt, extra ea quæ nunc dicta sunt, satis laudum ad prædicandam illam suppetat. Plurima enim undique circunstant, quæ & ipsa eam de se opi-

παρέχηται, ὥσπερ ἀνθεῶν δύσχιονα λειμῶνι, ἀεὶ τὰ φαινόμενα ἄρτι σπαργῶντα τὰς ὄψεις. ἐγὼ δ' ἐκ πάντων ἐκλέξας ὅσα μοι δοκεῖ μὴ βέλτιον εἶναι παραλιπεῖν, λέγω ἅμα βραχέα, ὅπως τῇ τε ἡδονῇ τὰ γιγνόμενα ἀποδώσω, ὑμῖν τε μακρηγορίαν παραλιπών, δράσω εὐχαριστήσαι. τοῖς μὲν γὰρ ἡ δι' ἀρετὴν ἡμῶν σπουδὴ πρὸς τὸ ὠφελεῖν δοκοῦσιν, ἵν' μὴ τῷ καθ' ἡμέραν ποιεῖν εὖ, ἀναπεῖσωσιν ἡμᾶς εὖ αὐτοὺς ἀφικέσθαι, βασκαίνομεν μᾶλλον, ἐξ ὧν τ' ἂν ἡ καλῶς αὐτοὺς τὰ πράγματα πράττομεν χάριν. καλοὺς δ' ἐμοὶ μόνον ἡ φθονοῦμεν τὴν ὥραν, ἀλλ' ὅτῳ τι ἰδόντες, ἁλισκόμεθα, ὑπεραγαπῶμέν τι, καὶ δουλεύομεν ὥσπερ κρείττοσιν, ὅσον ἂν ἡμῖν ἐξῇ, δυλεύοντες αὐτοῖς. ἥδιον ἂν δὴ ὑπακούσαι τις ἡμῶν δύσχηκότι, ἢ σπουδάζεις τοῦ μὴ τυχεῖν. ἐπὶ πλεῖον χάριν ἂν εἰδείη τῷ πολλὰ σπουδάζοντι μᾶλλον, ἢ τῷ μηδὲ ὅπως ἐπαγάλλοιτο. καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἀγαθῶν, ὧν ἂν σύδεις ἅψῃ, ἢ πειραίτερα ἀπολείζομεν ἢ τυχεῖν. καλῶς δ' ἡμῖν ἔδοξεν ἔδη ποτε γίγνεσθαι κόρῳ. ἀλλ' ἐάν τε τὴν Ἀγλαΐης, τὴ εἰς Ἴλιον ποτὲ συμπλεύσαν τοῖς Ἀχαιοῖς, ἐάν θ' Ὑάκινθον τὸν καλὸν, ἢ τὸν Λακεδαιμόνιον Νάρκισσον καλλωπισάμενον, σὺκ ἀρκεῖν ἡμῖν δοκῶμεν, ἀλλὰ δεδιέναμεν μὴ λάθωμεν τοῖς ἐπιγενομένοις ἂν καταλιπόντες ὑπερβολήν. χεῖρον δ' ὡς εἰπεῖν πάντων τῶν ἀνθρώποις πραγμάτων, ὥσπερ κοινὸν παροιμιῶν

opinionem præbent, quasi singula eorum primo loco dici debeant, non aliter atque in prato aliquo floribus fœcundo, ubi semper ea quæ novissimè apparent, carpentes potissimùm alliciunt. Ego vero ex omnibus illis delectis, quæ mihi videbuntur minimè prætereunda fuisse, paucis dicam, ut & pulchritudini debitum suum reddam, & vobis, omissa verborum prolixitate rem gratam faciam. Proinde illi quidem, qui vel ob fortitudinem, vel ob aliam aliquam virtutem præstare nobis videntur, si non quotidie honestis actionibus benevolentiam sibi concilient, & nos quodammodo ad amandum se cogant, invidemus illis magis, undecunque etiam eis negotia, quæ geruntur, minus bene procedunt. Pulchris autem non modò non invidemus formam suam, sed simul atque aspeximus, capimur, & plus quàm amamus eos, neque gravamur, tanquam superioribus, quantum nobis licitum fuerit, & servire quoque illis. Libentiùs igitur quispiam obedierit formoso alicui, quàm imperaverit ei, qui talis non est, majoremque gratiam habuerit formoso, multa jubenti, quàm si nihil quicquam præcipiat. Ac cæterorum quidem bonorum, quibuscunque caremus, ulteriorem assequendi curam nullam gerimus, at pulchritudinis nulla unquam nobis satietas oboritur, sed sive Aglaies filium illum, qui cum Achivis ad Trojam profectus fuit: sive Hyacinthum formosum illum, sive etiam Lacedæmonium Narcissum, pulchritudine superemus, tamen nobis ipsi minimè satisfacimus, sed semper timemus, ne fortè videamur apud posteros, ab aliis superati fuisse. Propemodum autem omnium eorum, quæ inter homines geruntur, ut ita dicam, quasi quoddam commune exemplum, pulchritudo proposita est. Nam

δεῖσθαι τὸ κάλλος ἐστί. καὶ ὅπως στρατηγοῖς εἰς κάλλος ἠμέλητται τὸ στρατεύματα σωφρονίσειν, ὅπως ῥήτορσι τοὺς λόγους σωφρήσειν, ὅπως μὴ γραφεῦσι τὰς εἰκόνας γραφήσειν. ἀλλὰ τί ταῦτα λέγω; ὧν τὸ κάλλος τέλος ἐστίν. ὧν γὰρ εἰς χρείαν ἥκομεν ἀναγκαίως, οὐκ ἐκκόπτομεν ἡδέως ὅτι μάλιστα εἰς ὅσον ἔξεστι κάλλιστα κοσμιζόμενα. τῷ τε γὰρ Μενέλεῳ, ὃ τοσοῦτον ἐμέλησε τὸ χρείας τὸ οἰκεῖον, ἢ ὅσον τὰς εἰσερχομένας ἀποπλήττειν. καὶ ἆρα τοῦθ' ὕστερον πολυτελεστάτας ἅμα κοσμησόμενα, ὦ καλλίστης. καὶ τὸ γνώμης οὐκ ἥμαρτεν. ὁ γὰρ Ὀδυσσέως ὕστερος ἀγαθὸν ἡγήσατο λέγεται τοῦτο, καὶ πόσιν ἐς παῖδος εἰς αὐτὸν ἀφισμένον, ὡς εἰκὸς Πεισιστράτῳ τῷ Νεστορίδῃ, Ζηνὸς ἂν τοιήδε γ' ὁλυμπίη ἔνδοθεν αὐλή. αὐτὸς δ' ὁ ἐς πειρασίην παῖδα, οὐκ ἄλλα τῇ χάριν μιλθοπαρῆσι ἦγε πᾶς ταῦς συστρατεύμενον τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ Τροίαν, ἢ ὅπως τὰς ὁρωμένας ἀποπλήττειν ἔχοι. καὶ χαλὸν εἴ τις ἐκφανῶς ἐξεζήτει βούλεται τὰ τεχνῶν, διήσει πάσας ἐς τὸ κάλλος ὁρώσας, καὶ τοῦτο τυγχάνειν ἐν παντὸς πεφυκυίας. τοσοῦτον ἦν τὸ κάλλος τὰ ἄλλων ἁπάντων ὑπερέχειν δοκεῖ, ὥστε τὰ μὲν, ἢ δικαιοσύνης, ἢ σοφίας, ἢ ἀνδρείας μετεχόντων, πολλά τις ἂν εὕροι πρόσωπα μᾶλλον. τὰ δὲ πάντων τὰ ἰδίας κεκτημένων, βέλτιόν ἐστιν ὁρᾶν ἡδέως, ἅπερ δὴ καὶ τὰ μὴ μετεχόντων ἀπροσωπότερον ἡδέως. μόνους γὰρ τοὺς μὴ καλοὺς ὀνομάζομεν αἰσχρούς, ὡς ἡδὲν ὂν εἴ τι πάσχοι τυχὸν πλεονέκτημα τὰ ἄλλων,

Nam neque duces negligunt ad pulchritudinem exercitus suos instruere, neque oratores ad eandem orationes suas componere, neque etiam pictores, imagines ac tabulas suas secundum illam depingere. Et quid attinet ista recensere, quorum finis quoque pulchritudo est? Quin illa quoque quibus necessariò utimur, haudquaquam prætermittimus, quin omnia, quam maximè fieri potest cum summo studio, quàm pulcherrimè apparemus. Nam Menelaus quidem, non tantùm curavit usum ædium, quantum ut pulchritudine earum ingredientes quasi attonitos redderet. Et ob hoc sumptuosissimas pariter & pulcherrimas eas ædificavit. Neque etiam sententia falsus est. Nam Vlyssis filius ita admiratus eas fertur, cùm ad percunctandum de patre, eò loci venisset, ut ad Pisistratum Nestoridem in hunc modum dixerit: Talis & ætherii forsan Iovis aula renidet. Et ipse adolescentis pater non aliam ob caussam minio infectas duxit naves, cùm unà cum Græcis ad Trojam proficisceretur, quàm ut aspicientes eorum aspectu obstupefacere posset. Et fermè si quis singulas artes perpendere volet, reperiet omnes eas ad pulchritudinem tendere, eamque consequi, pro summo ducere. Adeò autem pulchritudo cæteras res cunctas excellere videtur, ut iis, quæ vel cum justitia, vel sapientia vel fortitudine aliqua fiunt, multa alia invenias majori pretio digna censeri: at verò quæ cum hac specie commune aliquid habent, iis nihil quicquam melius invenire licet, ut rursum & illis, quibus hæc conjuncta non est, nihil quicquam inhonestius. Quippe solos eos qui pulchri non sunt, turpes vocamus, perinde quasi pro nihilo habendum sit, quicquid tandem aliquis habuerit, in

κάλλιστος ἐστιν. τὰς μὲν δὴ ἢ δημοκρατουμένοις τὸ κοινὸν διοικοῦσιν, ἢ τυράννοις ὑποτεταγμένοις, τὰς μὲν, δημοσιωφελεῖς, τὰς δὲ, κόλακας καλοῦμεν. μόνους δὲ τοὺς ὑπὸ τοιούτῃ τῇ δυναστείᾳ γιγνομένους, ἀγαπᾶν τε, φιλοπόνους τε, καὶ φιλοκάλους ὀνομάζομεν, καὶ κοινοὺς νομίζομεν εὐεργέτας, τοὺς τῶν καλῶν ἐπιμελητάς. ὅτι τοίνυν ἄτιμον μὲν σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστὶν, ὅταν δὲ τοῖς πᾶσιν εὐδοκίμου μέρος τυγχάνῃ, κέρδος τε νομίζεσι τὸ τούτῳ τι ὑφηγήσασθαι, πῶς ἡμᾶς εἰκότως ἂν τις ἐμέμψαιτο, εἰ τοσοῦτον ἔχοντες κέρδος κερδαίνειν, ἔπειθ' ἑκόντι προΐεμεθα, μηδ' αὐτὸ τοῦτο ἀδίδοσθαι δωρησόμενοι, ὃπερ ζημιούμεθα; τοσοῦτον μὲν δὴ καὶ ἐγὼ τοῦ λόγου ἐποιησάμην, πολλὰ τῶν εἰρημένων μοι ἔτι κάλλιστ' εἰπεῖν ἀφελών, ἐπειδὴ τὴν συνουσίαν ἐπιπολὺ τοῖς ἀπιοῦσιν ὑφορώμενον. Ερ. δίδαξόμεθά γε, οἷ τοιαύτης ἀπολελαύκαμεν τῆς συνουσίας. χρεὼν δ' ἤδη καὶ ἐγὼ εἶδον ἔλαττον ὑμῶν ἔχοντα λόγον. in quo cæteros antecellat, si idem pulchritudine careat. Proinde & eos quidem qui vel in repub. degentibus imperio præsunt, vel tyrannorum potestati subjecti vivunt, alteros quidem populares vocare solemus, alteros autem adulatores. Solos autem eos, qui huic potestati subjecti sunt, & admiramur, & cum philoponos, tum philocalos nominamus, adeoque communes benefactores censemus esse, eos, qui pulchrorum procuratores sunt. Quando igitur ita venerabilis res, pulchritudo est, ita autem ab omnibus etiam votis expetitur, & quasi pro lucro putatur, huic ministrare saltem aliquid potuisse, quomodo non meritò reprehenderit nos quispiam, quòd cum tantum lucrum lucrifacere possimus, ultro illud prodamus, ne hoc ipsum quidem verentes, damnum videlicet quod mox accipiemus? Ac tantam quidem ego quoque orationem habui, multis, quæ mihi de pulchritudine amplius dicere licebat, omissis, postquam conversationem hanc in longum adeò progressam, videbam. *Her.* Felices sanè vos, quibus tali conversatione frui licuit. Ferme autem jam etiam ego non minus voluptatis, quàm vos, per te videlicet, accepi.

Οὐδ' ἔτος δοκεῖ τῷ Λουκιανῷ. | *Neque hic videtur Luciani esse.*

ΝΕΡΩΝ, Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΥΧΗΣ ΤΟΥ ΙΣΘΜΟΥ ΕΙ ΓΝΗΣΙΟΣ.

NERO, SIVE DE FOSSIONE ISTHMI. Si modò germanus est.

ARGVMENTVM.

Totus hic dialogus, cujuscunque tandem est (nam Luciani esse neque asseri potest, neque prorsus negari) quasi quadam in Neronem invectiva est, quæ potissimùm dementia illius exagitatur, quam cùm in Isthmo fodiendo, à quo & tituli ratio sumpta est, tum in obeundis Scenicis certaminibus Imperator Romanus exercuit. Estque veluti perpetua facti commemoratio, paucis quibusdam & caterorum ipsius facinorum exemplis, amplificandi caussa, adjectis, quæ tota Musonio philosopho tribuitur, qui Tuscus genere, ut Tacitus ait, cum studia juvenum præceptis sapientiæ fovèret, à Nerone postremò, cùm in omnes bonos & claros aquè grassaretur, ob lingua libertatem, ut Suidas addit, interfectus fuit. Quòd si quid hic minùs bene redditum videbitur, id Græcorum exemplarium vitio erit tribuendum.

ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ.

Ὀρυχὴ δ' Ἰσθμῷ καὶ σοὶ Μυσώνιε, ἀφ' χειρὸς ὥς φασι γεγόνῦα τῷ Τυράννῳ, νῦν εἰ χεν Ἑλλάνα. Μυ. ἴσθι ὦ Μενέκρατες, καὶ βελτίω ἐπιθυμῆσαι Νέρωνα. τὰς γὰρ περιόδους τῆς Πελοποννήσου, τὰς ὑπὲρ Μαλέαν, ξηρᾷ τοῖς διαπλεομένοις, εἴκοσι σταδίων δεῖν Ἰσθμὸν ῥήγνυμεν. Μενε. τοῦτο δ' ἂν καὶ τὰς

MENECRATES.

At Isthmi fossio, quæ in manu, ut ajunt, Tyranno fuit, & tibi Musoni, mentem habere Græcam videbatur. *Muso.* Scito Menecrates, etiam meliora cogitasse Neronem. Nam & circuitus Peloponnesi illos supra Maleam, tollere navigantibus volebat, Isthmo ad viginti stadia interrupto. *Mene.* Hoc autem & empo-

1 Νέρων] Neque hic Luciani dialogus est, quemadmodum facilè omnibus vestigiis colligi potest, ac præsertim fine dialogi. Scriptus nempe hic dialogus superstite Nerone, ac Luciano necdum nato, ut patet antedictis ad Philopatrin. *Marcil.*

2 Ἐ ὀρυχὴ Ἰσθμῷ καὶ σοὶ Μυσώνιε] Quî potest Musonius hæc ista de Isthmi perfossione differere à Nerone interfectus jam olim, ut apud Suidam est, atque alios? Hic autem Musonius sic agit, quasi qui Neroni supervixerit, ut cùm de Vindice narret inferius in hoc Dial. Mitto jam stili indolem minimè Lucianicam, aliaque id genus argumenta. *Idem.*

1 Καὶ

ἔμπορείας ὄψεσι, καὶ τὰς ἐπὶ θαλάττῃ πόλεις, καὶ τὰς ἐν τῇ μεσογείᾳ. καὶ γὰρ δὴ καὶ κἀκείνας ἀποχρῶν ἂν εἴκοι καρπὸς, ὡς τὰ ἐπιθαλάττια εὖ ἀγάττῃ. ταῦτα δὴ διέξελθε Μουσώνιε, βουλομένοις ἡμῖν ἀκροάσασθαι πᾶσιν, εἰ μή τι σοὶ δέοιτο λέγειν ἕτερον. Μυ. δίεσμι βουλομένοις. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι χαριοῦμαι μᾶλλον τοῖς γε ἀφιλμένοις εἰς ἀηδὲς ὅτι φορτικὸν ἐπὶ τῷ ἀναδύεσθαι. Νέρωνα τοίνυν εἰς Ἀχαΐαν ᾠδαὶ ἦγον, καὶ τὸ σφόδρα αὐτὸν πεπεικέναι, μηδ' ἂν τὰς Μούσας ἀναβάλλεσθαι ᾄδειν. ἐβούλετο γὰρ καὶ τὰ Ὀλύμπια, τὸ γυμνικώτατον τῶν ἀγώνων, στεφανοῦσθαι ᾄδων. τὰ γὰρ πύθια, τούτων μὲν ἑαυτῷ μετεῖναι μᾶλλον, ἢ τῷ Ἀπόλλωνι. μὴ γὰρ ἂν μήδ' ἐκεῖνον ἐναντίως αὐτῷ κιθαρῳδεῖν τε, καὶ ᾠδὴν ᾄδειν. ὁ γὰρ Ἰσθμὸς, ὃ τῶν ἄποθεν αὐτῷ βεβλαμμένων. ἀλλ' ἐντυχὼν τῇ φύσει τοῦ τόπου, μεγαλοφρόνως ἠνέσθη, τόν τε βασιλέα τῶν ἐπὶ τῶν Τρωϊκῶν ποτὲ Ἀχαιῶν ὑμνημένων, ὡς τῶν Εὐβοϊκῶν τε Βοιωτίας ἀπέτεμνεν Εὐρίπου τῷ ῥοθίῳ τῶν Χαλκίδος. ἔτι μᾶλλον καὶ τὸν Δαρεῖον, ὡς ὁ Βόσπορος ἐπεφυρώθη αὐτῷ ἐπὶ τοὺς Σκύθας. τὰ γὰρ ἔξω ἔρρεξε, καὶ ποθὲν τούτων ἴσως ὑπενόησε, μέγιστα τῶν μεγαλοφρονῶν ὄντα. [1]Ἐς πρὸς τούτοις, τὸ διορατικὸν τῆς φύσεως τοῦ τόπου, ἐμπορείοις profuturum erat videlicet, & civitatibus cùm maritimis, tum etiam illis, quæ in mediterraneis sitæ sunt. Nam si maritima loca bene habeant, etiam illis quæ interiora sunt, domesticus agrorum proventus sufficiet. Sed hæc narra quæso Musoni, nobis, etenim omnes audiendi cupidi sumus, nisi fiquid aliud est cui tu nunc incumbere cogites. *Muso.* Narrabo, quandoquidem vultis. Nam sat scio, quòd plus etiam gratificabor, iis utique, qui ad injucundam adeò curarum officinam hanc studendi causſa venerunt. Neronem igitur in Achajam cantiones ducebant, & illud item, quòd sibi ipsi vehementer persuaserat, ne Musas quidem dulciùs modulari. Volebat autem & Olympia, in quo certamine maximè athletæ nudi certant, cantando coronari. Nam quæ in Pythiis aguntur, eorum pleraque ad se magis, quàm ad Apollinem pertinere putabat. Neque enim neque illum adversus se citharam, aut carmen aliquod movere audere. Cæterùm Isthmus haudquaquam ex illis erat, de quibus hic longè antè cogitasset, sed cùm fortè naturam loci conspexisset, magnificum opus hoc animo concepit, Achivorum videlicet regem, eorum, qui ad Trojam olim profecti fuere, animo proponens, qui ipse Eubœam quoque à Bœotia resecuit, medio circa Chalcidem Euripo immisso. Deinde autem & Darium, ut à quo & Bosporus ponte junctus fuerit, cum is contra Scythas proficisceretur. Nam Xerxis factum, etiam ante ista forsassis animo cogitarat, quod magnificentissimum operum magnificorum omnium fuit. Supra omnia autem hæc, etiam illud

1 Καὶ πρὸς τούτοις, τὸ δ' ὀλίγῳ ἀλλήλοις ὑπομίξαι πάντας εἶσατο ἡ Ἑλλάς, λαμπρῶς ἰδιάζῃ τοῖς ἔξωθεν] Perobscurè dictum, ac neutiquam Lucianicè. Accessit non notatus interductus post πάντας. Nam esse debuit καὶ πρὸς τούτοις τὸ δ' ὀλίγῳ ὑπομίξαι πάντας, εἶσατο ἡ Ἑλλὰς λαμπρῶς ἰδιάζειν τοῖς ἔξωθεν. Præter hæc, cogitavit, etiam, quòd si omnes Græcos compendio isto sic inter se permiscuisset,

λίγα ἀκηλοις ἐπιμίξαι παίζοις εἰς τὸ τὴν Ἑλλάδα, λάμπρως ἐπαιδαι τὴν ἔξωθεν. οἱ γὰρ τυραννικοὶ φύσεις, μεθύουσι μέν, ψαύουσι δὲ τῆς ᾠδῆς [1] ἀκροάσεως τοῦτο φθέγμα. Ὠφελῶν ἦ τὸ σιλφίου, ὕμνον μὲ Ἀμφιτρίτης τε, καὶ Ποσειδῶνος ἦσε. καὶ ἄσμα, ὃ μέγα. Μελικέρτη ἦ, καὶ Λευκοθέᾳ. [2] ὁρίζαντος δ' αὐτῷ χρυσοῦν δίκελλαν, καὶ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύσοντος, ἐπὶ τὴν ὀρυχὴν ἦξε, προτρεμόμος τε, καὶ ἐδόμενος, καὶ καθικόμενος τῆς γῆς, τοῖς οἰμαι. τοῖς τε τὴν δρυχὴν πεπισευμένοις ἀζημιελαυσίμενος ξυμπόνος ἅπασι ἦ ἔργα, ἀνὴρ εἰς τὴν Κόρινθον, τὰ Ἡρακλέους δοκῶν ἀπηρεθλῆσθαι πάντα. οἱ μὲ, δὴ ὁπ ἦ δεσμωτηρίῳ, τὰ πετρώδη τε, καὶ δύσεργα ἐξεπόνων. ἡ φαυλὰ ἦ, τὰ γαῖδη τε, καὶ ἐπίπεδα. ἐδόμην δέ πως, ὡς πέμπτην ἡμέραν ὠφατιζόμενοι ἡμῶν τῷ Ἰσθμῷ, κατέδη τις ὁπ Κορίνθου λόγος ἅπως σαφὴς, ὡς δὴ ἦ Νέρωνος

illud putabat; Græciam per hoc quod brevi adeò omnes inter se misceri possent, contra exteros splendidè adeò stabilitum iri. Nam tyrannorum ingenia ebria quidem sunt, tanguntur autem alicubi, ubi vocem hanc audiunt. Porrò progressus in scenam, hymnum quidem Amphitrites & Neptuni cecinit, & canticum quoddam non magnum. Melicertæ autem & Leucotheæ. Cum autem aureum ipsi ligonem porrexissent, Græciamque ejus tutelæ commisissent, ad fodiendum profectus est, plausu cantuque prosequentibus illum tum omnibus. Atque ubi terram, ter opinor, tetigisset, deinde & quibus præfecturæ atque imperia credita erant, opus unà capessere jussisset, Corinthum redit, Herculis res gestas omnes sibi visus superasse. Illi igitur qui in vinculis fuerant, petricosis atque difficilibus conficiendis exercebantur: exercitus autem, ea quæ terrea ac plana erant, fodiebat. At ubi jam septimum & quintum diem quasi alligati Isthmo fuissemus, rumor quidam è Corintho venit, non ita tamen manifestus, quòd Neronem

pœ-

miscuisset, videretur extraneis Græciam splendido quasi epulo accepisse. Nunc pretium advertere quemadmodum Iacobus Micyllus interpres qui de non pessimis est, rem gesserit. *Supra omnia autem hæc*, inquit, *etiam illud putabat: Græciam per hoc, quòd brevi adeo omnes inter se miscere possent, contra exteros splendidè adeò stabilitum iri.* Pro Apollo & Musæ Pseudolucianicæ. Ita? ἐδιτᾶδαι est *stabilitum iri?* Haud vidi magis. Miserum Lucianum qui sub tam lentis maxillis, & hunc Pseudolucianum qui sic sub Lucrani pelle vapulat. Ἑστᾶδαι autem Ἑλλάδα hic ἱδρυθῆναι dixit ad Olympiorum celebritatem cogitatione se referens. *Marcil.*

1 Ἀκροάσεως τοῦτο φθέγμα] Notari debuit asterisco hic locus, & proclamari, *Hic fossa est ingens.* Idem.

2 Ὁρίζαντος δ' αὐτῷ χρυσῆν δίκελλαν, καὶ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύσοντος] Relege ὁρίζαντος δ' αὐτῷ χρυσῆν δίκελλαν τῷ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύσαντος. Intelligi vult procos. Achaiæ. Non dixit ἐπιτροπεύοντος, sed ἐπιτροπεύσαντος. Quia principis adventu, finitum Procos, imperium. De ritu autem hoc isto principum in operibus novis, ad C. Suetonii Vespasianum narravi c. 11x. Ridere autem qui volet, videre illi tempus genium interpretis. *Cùm autem aureum ipsi ligonem porrexissent, Græciamque tanquam in tutelam commendassent*, &c. Quid potest capitalius? *Idem.*

μπεπτωκὸς τὸν τοῦμβολ. Ἔφασαν δὲ τὸν Αἰγυπτίους γεωμετρήσαντας τὴν ὑπερβολὴν ἀναλάβειν τὰς φύσεις, οὐκ ἰσοπέδους αὐτοῖς συμπιπτούσας, ἀλλ' ὑψηλοτέρων ἠγεμένους τὸν ἐπὶ Λευκάδι, ἐὰν τὴν Αἰγίνην διοικήσαν. πολὺγας γὰρ τοσοῦτον νῆσον ὑποβρύχιον ἀπενεχθῆναι τὸν Αἰγινήτην. Νέρωνα δὲ, τὸν μὲν Ἰσθμὸν τομεῖν, ἐκ δὲ Θαλλοῦς μετρήσαντα ὀξυφώνοτερόν τε, καὶ φυσικώτερον. Εἰ γὰρ τμεῖν αὐτὸν ἤρξατο, καὶ εἰ δημοσίᾳ ἄδειν. τοῦτ' ἐπιτηδείων ἐθνῶν κίνησις, καὶ ἐξύπνος, ὡς τὸν ἐκείνης νεῦν ἀπτόμενον, ὄνομα δὲ αὐτῷ Βίνδαξ, ἀπήγαγον Ἑλλάδος τε, καὶ Ἰσθμοῦ Νέρωνα, ψυχρῶς γεωμετρήσαντα. τὰς γὰρ θαλάσσας, ἰσοζυγίους τε, καὶ ἰσοπέδους εἶδα. φασὶ δ' αὐτῷ καὶ τὰ ὦτα τὸν Ῥώμης ὀλιθαίνειν ἤδη, καὶ ὑποδιδύναι. τοῦτ' καὶ αὐτοὶ χθὲς ἡκούσατε ἐν τῷ θεάτρῳ χιλιάρχου. Με. ἦ φαύλη δὲ Μουσώνιε, ὃς καὶ Μυστηρινῆ, καὶ τὸν Ὀλυμπιάδων τε, καὶ Πυθιάδων ἐρᾷ, πῶς ἔχει τὴν τυφλήν; τὸν γὰρ Λήμνῳ πλωτασθέντων, οἱ μὲν, ἐθαύμαζον. οἱ δὲ, καταγέλων. Μυ. Ἀλλ' ἐκεῖνός γε ὦ Μενέκλεπτε, ὅτι μουσικὸς ἔχει τὸ φθέγμα, ὅτ' αὖ γελοῖος. ἡ γὰρ φύσις αὐτὸν, ἀμέμπτως τε, καὶ μέσως ἥρμοκε. φθέγξεται δὲ κοίλου μὴ φύσει, καὶ βαρὺ, ἐγκειμένης αὐτῷ τὸ φάρυγγος. μέλη δ' ὅτε κατεσκευασμένα βομβεῖ πῶς. οἱ δὲ γε τόνοι τὸ φθόγγου, ἐπιλεαίνουσι τοῦτον, πεπιτυκότες ἤδη τὸ στόμα. ἐπειδὰν δὲ ἐκπώματος δίκην ἐπιθῇ τὸν ἀκάνθινον στέφανον, ἐπιμελῶς ἐκ τῶν ἐπιτηδείων ἐρίων ἐκπεπλεγμένον, ἐπιμαλάττει τὸν ἦχον, καὶ ἐπιτρέχει τὸν ἀκάνθινον στέφανον, ἐπιμελῶς ἐκ τῶν ἐπιτηδείων ἐρίων ἐκπεπλεγμένον, ἐπιμαλάττει τὸν ἦχον, καὶ ἐπιτρέχει

πεπιτυκότες ἤδη τὸ στόμα. ἐπειδὰν δὲ ἐκπώματος δίκην ἐπιθῇ τὸν ἀκάνθινον στέφανον, ἐπιμελῶς ἐκ τῶν ἐπιτηδείων ἐρίων ἐκπεπλεγμένον, ἐπιμαλάττει τὸν ἦχον, καὶ ἐπιτρέχει

pœnituisset Isthmi incisi. Dicebant autem Ægyptios geometras, altitudinem metientes, haud quaquam eandem atque æqualem utriusque maris superficiem deprehendisse, sed cùm eam partem quæ Lechæum aspicit, altiorem judicarent, de Ægina in timorem venisse. Nam si tantum pelagus contra Insulam effunderetur, periculum esse ne illa aquis obruta in profundum demergeretur. At Neronem à fodiendo Isthmo, ne Thales quidem absterriturus fuerat, quanquam sapientissimus, & naturalium rerum peritissimus. Nam incidendi illius majore studio tenebatur, quàm publicè canendi. Sed motus occidentalium gentium, & asperrimus, qui illas nunc excitat & incendit (Vindex autem nomen ipsi est) revocavit ex Græcia, & ab Isthmo Neronem frigidè maria dimensum. Nam æquè altè à terra utrumque assurgere, eandemque superficiem habere, scio. Ajunt autem ipsi & Romanas res paulatim jam labi & declinare. Id quod & ipsi ex Tribuno, qui impegerat, heri audistis. *Men.* At vox Musoni, propter quam Musas ita deperit, & Olympiadas pariter & Pythiadas amat, qualisnam tyranno est? Nam eorum qui ad Lemnum navibus veniebant, alii quidem admirabantur ipsum, alii autem etiam deridebant. *Muso.* At ille, quod ad vocem attinet, neque admiratione dignus, neque risu est. Nam ipsum natura inculpabilem, atque mediocrem formavit. Sonat autem concavum quiddam, non natura tamen, & grave, impendente illi gutture, ac carmina quidem hoc pacto accurata, quodammodo personat. Vocalitiones autem sonorum lævigant hunc postquam sibi

1 Ὡς τὸν ἐκείνης νῦν ἀπτόμενον] Melius ὁ τὸν ἐκείνης νεῦ ἀπτόμενον. Marcil.

2 Ἐπιλεαίνουσι τοῦτον, ἐπιμελῶς θαρρεῖ] Melius, ἐπιλεαίνουσι τοῦτο, ἐπιμελῶς θαρρεῖ

ἐπὶ μὴ ἁρμόττειν αὐτῷ. χρωμάτων ἢ φιλανθρωπίᾳ, καὶ μελοποιΐᾳ, ᾠδαῖς μὲν δή, καὶ κιθαρῳδίᾳ δύσκολος, καὶ ἐς καιρὸς βαδίσαι, καὶ στῆναι, καὶ μεταβῆναι, καὶ τὸ πνεῦμα ἐξομοιῶσαι τοῖς μέλεσιν, αἰσχύνῃ ἔχοι καὶ μόνα ἐς βασιλέα δοκεῖν, ἀκριβῶς ταῦτα. εἰ δὲ μιμοῖτο τὰς περιπλοκὰς, φεῦ γέλωτος, ὡς τοὺς ἐς γεμένων σκιρτήσει. καίτοι καὶ μεγάλην φόβου ἐπῆρκε ἡμέραν, εἰ πεῖσαι αὐτὸ γελῶν εἶη. νῦν μὲν γὰρ ἐς μετρίως πλέον. ξυνάγων τὸ πνεῦμα, ἐπ' ἄκρων δίσταται ἐς ποδῶν ἀναπλώμενος, ὥσπερ οἱ ἐπὶ ἐς τροχῷ. φύσει δ' ἐρυθρὸς ἂν ἐρυθροῖ μᾶλλον, ἐμπιπεσμένης αὐτῷ ἐς προσώπου. τὸ δὲ πνεῦμα, ὀλίγον, καὶ σὺν ἀπορρᾶν πως δή. Με. εἰ σὺ ἐμοῦ πείθοι αὐτὸν, πῶς ἂν φίεσθαι ὦ Μουσώνιε; τέχνη γάρ που χαλεπόν. Μυ. τέχνη μὲν, ὥσπερ οἱ παλαιόνται. ἀλλ' ἐννοήθητι ὦ Μενέκρατες, ἢ τραγῳδίας ἀποκριτὴ, ὡς ἐμοὶ ἀπέθανεν. ἴσως γὰρ κίνδυνοι ἐ ὧδε τὰς τέχνας, ὧν ἐπιτίθενται οἱ τεχνάζοντες. Με. ἐ τί τοῦτο Μουσώνιε; σφόδρα γάρ ἀνήκοον ἢ λόγου. Μυ. ἄκουε δὴ λόγου ἀτόπου μὲν, σὺν ὀφθαλμοῖς ἢ Ἑλλήνων πεπραγμένου. ἐμοὶ γὰρ νόμος κειμένος, μήτε κωμῳδίαν ἀγωνίζεσθαι, μήτε Τραγῳδίαν, ἐδόκει Νέρωνι Τραγῳδὸς νικᾶν. ἐ παρῆλθον εἰς τὸν ἀγῶνα ταῦτα, πλείους μέν. οὐδ' ἠπειρώτης, ἄριστα φωνῆς ἔχων, δόξαν μῶν ἐπ' αὐτῷ, ἐ θαυμαζόμενος, λαμπρότερα ἐ εἰωθὼς ἐπλάττετο, ἐ ἐ σεβόμενος ἐμὲ, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἐμῷ ἐπιτηδεύματι ἐπαιρόμενος. ἐ γὰρ ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἐμοὶ ἐπιτρέπουσιν ἐ ἐν τοῖς ἰδίοις. ἐ γὰρ ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἐμοὶ ἐπιτρέπουσιν ἐ ἐν τοῖς ἰδίοις. ἐ γὰρ ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἐμοὶ ἐπιτρέπουσιν ἐ ἐν τοῖς ἰδίοις.

sibi ipsi non confidit, Chromatum verò humanitate & modulatione facili quidem illa, & ad citharæ cantum accommodata: & ubi tempus est, ire & stare, & de loco transire, deinde & nutum cum membris exæquare, hæc accuratè facere, ejus est qui pudore solo eo afficitur, quòd rex videtur. At rursum si imitetur superiores, hui quàm multis spectatoribus risus excidit: quanquam infinito metu impendente, si quis ipsius causa rideat. Nutat enim plus æquo, & eum spiritum attrahit, stat summis pedibus distentus & refractus, perinde ut ii qui in rota circumaguntur. Iam verò natura rubicundus existens, multò magis etiam rubescit, cum ipsi facies incenditur, spiritus autem modicus, & ægrè alicubi sufficiens. *Mene.* Qui verò certamine cum ipso conferuntur Musoni, quo pacto se gerunt? Nam arti gratificantur scilicet. *Muson.* Arti quidem Musoni, quemadmodum & qui luctando subserviunt: sed cogita, Menecrates, Tragicum histrionem illum, quo pacto in Isthmiis, perierit. Paria enim pericula & circa artes sunt, si qui in iis ostendandis impendio elaborant. *Mene.* Quid hoc autem Musoni, admodum enim ignarus ejus sum, quod dicis? *Muson.* Audi igitur rem absurdam quidem & insolentem, attamen in conspectu Græcorum actam. Nam cùm in Isthmiis lex esset, ut neque comœdia certaret quispiam, neque Tragœdia, Neroni placuit, Tragœdos superare. Ac prodierunt ad hoc certamen plures quidem. Epirota autem ille, ut qui voce optimè valeret, & ob eam etiam celebraretur, & in admiratione esset, clariùs solito fingebat, & coronam amare se, & nihil

αὐτο nempe τὸ βομβεῖν. Alia erant & quidem ψαμμακοσιογάμμαρα, quæ in Luciano & Pseudolucianis notarentur; sed operæ non est. Hæc autem qualiacunque illa, ex paginis libri mei fimbriatis olim filo ætatis meæ verno, nunc παρὰ τὴν ὀδυτοφίαν exscripsi. *Marcil.*

ἀκούσῃ τὴν μέλλουσαν πρᾶξιν ἔσεσθαι. ἵνα τοίνυν ἐξέτασις ἔσται οἷ Νέρωνι ὑπὲρ ἑπτὰ δεήσει τάλαντα, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τι, ἐὰν μὴ ἀκροάσηται τοῦ τῆς τραγῳδίας. ἐπ' αὐτοῦ δὲ πάλιν. βούλεται ὁ Τ. Ἐλλιῶν ἐπὶ τῆς ὑπωρύπτης, πέμπειν τὸν χαμαιρκτέα, κελεύων φθέγγεσθαι αὐτῷ κάτω. αὐτὸς δ' ὑπερμένων τὸν φθέγμα, καὶ δημοσίᾳ ἐκίζοντος, εἰσαπέμπει Νέρων τοὺς ἑαυτοῦ ὑποκρινομένους, οἷον ὀφθαλμοῖς τε τῷ πλήκτρῳ. ὁ γὰρ δὴ καὶ δέλτοις ἐλεφαντίναις, καὶ διθύραις, προσβεβλημένοι αὐτοῖς ὥσπερ εἰχειρίδια, καὶ τὰ ὑπωρύπτια ἀναφήναντες πρὸς τὰ ἰσχία κέντρα, κατέλαξαν αὐτὸν τοῖς φάρυγξι, παίοντες ὀρθαῖς ταῖς δέλτοις. Με. Τραγῳδίαν δὲ σύκης, Μανίαν, μᾶλλον ὅτου πάθος ὑφ' ἁλμοῖς τὸ Ἐλλιῶν ἐρασάμενος; Μα. παιδικὰ τοῦτο νεανίσκου μητροκτονήσαντος. Με. εἰ δὲ Τραγῳδίας ὑπερτείνων ἀπέκτεινεν ὑπερμὰν αὐτὸν τὸ φθέγμα, τί χρὴ θαυμάζειν; καὶ γὰρ δὴ καὶ τὸ Πυθικὸν στόμιον, παρ' ᾧ αἱ ὁμοφαὶ σύνεσαν, ἀποφράττειν ὥρμησεν, ὡς μὴ ἡ τοῦ Ἀπόλλωνος φωνὴ εἴη. καίτοι ὁ Πυθικὸς προλέξαντος αὐτὸν, εἰς τὰς ὀρέστας τε, καὶ Ἀλκμεώνιδας, οἷς τὸ μητροκτόνησαν, καὶ λόγου τινὰ δόκλειας ἔδωκεν, ἐπειδὴ πατρῴοις ἐπιμόρησαν. Μα. οὐκοῦν, μηδαμῶς εἰπεῖν ἔχων ὅτῳ ἐπιμόρησεν, ὑβρίζας τὸν ὃ γεῦστο, πρώτερος τὸ ἀληθὲς ἀκούσας. ἀλλὰ μέλλει λόγων, τίς ἡ προσῳδία τοῦτο, ὡς ἐπάξειν τι ἀγαθὸν ἔοικεν. ἐστεφανωμένοι γὰρ πάντες κεφαλὰς, ὥσπερ λόγος εὔφημος. καί τις ὑπ-

hil de ſtudio remittere velle, priuſquam à Nerone decem talenta pro victoria acciperet. At ille exaſperabatur, nam & auditus jam ſub ſcena fuerat in ipſo videlicet certamine. Acclamantibus autem Græcis, Epirotæ mittit ſcribam, qui juberet hunc ſubmittere ſibi ſeſe: ſed pergente eo, & ſupra modum attollente vocem, populariterque ac liberè cum ipſo contendente, immittit Nero in pulpita ſuos hiſtriones, tanquam qui ad hoc negotium pertinerent. Nam & libellos elephantinos, & duplices habebant, quibus præ ſe intentis, veluti pugionibus utebantur. Atque hi Epirotam ad proximam columnam erigentes, guttur ipſius fregerunt, cædentes obverſis in rectum libellis. *Mene.* Tragœdia autem vicit, Muſoni, ſceleratum adeò facinus in oculis Græcorum auſus? *Muſo.* Quid putas? ludus hic adoleſcenti fuit, qui matrem occidit quoque. *Mene.* Si verò inter Tragœdias, hiſtrionem occidit, exacta illius voce, quid adeò attinet demirari, quando & Pythicum os unde voces inſpirare ſolebant, obturare conatus fuerit ut videlicet neque Apollini vox aliqua eſſet? Quanquam ipſo Pythio, recenſente, eum inter Oreſtas & Alcmæones, quibus id, quòd matres occidêre, etiam laudis aliquam famam præbuit, poſtquam id in ultionem patrum fecerant. *Muſo.* Hic autem, cùm nullo modo dicere poſſet, quemnam ultus eſſet, contumelia à deo affectum ſeſe putabat, cùm tamen mitiora, quàm veritas exigebat, audiiſſet. Sed interea dum ſermones ferimus, quænam navis iſta eſt, quæ huc propinquat? ut autem boni aliquid afferre videtur. Nam coronati capitibus omnes ſunt, perinde ut chorus quiſpiam, qui fauſtum aliquid nuntiaturus ingreditur. Et quidam

ωρῶμος προτείνῃ τὴν χεῖρα, ὥσπερ κελεύσματος ἡμῖν δοθησομένου, καὶ χαίρειν. βοᾷ τε εἰ μὴ ὥσπερ κύων, Νέρωνα οἴχεσθαι. *Mus.* βοᾷ γάρ Μυσώνιε, καὶ σαφέστερόν γε, ὅσῳ τῆς γῆς ἄπτεται. *Mus.* εὖγε ὦ θεοί. *Men.* ἀλλὰ μὴ ἐπολολύζωμεν. ἐπὶ γὰρ τοῖς νεκροῖς, ὥ φασι δεῖν.

dam ex prora manum protendit quoque, jubens & confidere nos, & gaudere; clamatque nisi non satis rectè percipio, Neronem periisse. *Mene.* Clamat enim Musoni, & manifestiùs utique, quò propiùs terram contigit. *Muso.* Euge ô dii. *Mene.* Sed ne gloriemur. Nam mortuis, ut ajunt, non decet convitiari.

ΤΡΑΓΟΠΟΔΑΓΡΑ. ΠΟΔΑΓΡΟΣ.

Ὦ στυγνὸν ἄτομ', ὦ Θεοῖς συγκέκρυον
Ποδάγρα, πολυτένακτε, Κωκυτῷ τέκνον,
Ἥν Ταρτάρου κελεύθοισιν ἐν βαθυσκίοις
Μίσαιρ' ἐρανὺς γαστρὸς ἐξεγείνατο,
Μαζοῖσί τ' ἐξέθρεψε, καὶ πικρῷ βρέφος
Εἰς χεῖλος ἐσάλαξεν Ἀληκτὼ γάλα,
Τίς τὴν δυσώνυμόν σε δαιμόνων ἄρα,
Βίς φῶς ἀνῆκεν; ἦλθες ἀνθρώπους βλάπτων.
Εἰ γὰρ τεθνεῶσιν ἀμπλακημάτων πίσις
[1] Βροτῶν ὀπηδεῖ, φῶτ', ἔδρασαν ἐν φάει,
Οὐ Τάνταλον ποτοῖσιν, οὐδ' Ἰξίονα
Τροχοῦ προσῆψεν, οὐδὲ Σίσυφον πέτρῳ,
Δεῖ κολάζειν ἐν δόμοισι Πλουτέως,
Ἀπλῶς ἅπαντας τοὺς κακῶς δεδρακότας,
Τοῖς σοῖς προσάπτειν δηλητηρίοισι πόνοις,
[2] Ὡς μὲ τὸ λυπρὸν, καὶ παλαίπωρον δέμας,
Χειρῶν ἀπ' ἄκρων εἰς ἄκρους ποδῶν βάσεις,
Ἰχῶρι φαύλῳ καὶ πικρῷ χυμοῦ χολῆς,
[3] Πυδύμασι βιαίοις τοῦδε διασφίγγον πόρους,
[4] Ἕρπεις. [5] καὶ μεμυκὸς, ἐπιτείνῃ πόνους.
Στολάσχνων σ' ἐπ' αὐτῶν, διάπυρον τέχνῃ κακὴν,
Δίναισι φλογμῶν σάρκας πυπολύμπων,
Οἵοις κρητὴρ μέσος αἴτναίος πυρός,
[6] Ἢ Σικελὸς αὐλὼν ἀλίπορος διασφάγων.

Ὦπυ

1 Βροτῶν ὀπηδεῖ] Malim βροτοῖς. Boivin.

2 Ὡς μὲ τὸ λυπρὸν] Squallidum. Squallens. *Guietus.* Syntaxis est. ὡς τὸ δέμας μὲ λυπρὸν καὶ παλαίπωρον χειρῶν ἀπ' ἄκρων &c. ἕρπεις, & μεμυκὸς ὀπτεύῃ σύνους, ἰχῶρι φαύλῳ &c. τόδε διασφίγγον πόρους πυδύμασι βιαίοις. ἰχῶρι φαύλῳ. i. διὰ τοῦ ἰχῶρος φαύλου. τόδε διασφίγγον. i. τὰδε διασφίγγοντος. Accusativus absolutus, cujusmodi passim exempla occurrunt. *Ea re poros stringente ob spiritus inclusi vim &c.* pro τόδε, itaque legendum est τόδε cum Guieto, qui tamen non τόδε scripsit, sed τοδὲ, calami, ut puto, ac manus lapsu. *Boivin.*

3 Πυδ-

TRAGOPODAGRA.

ARGVMENTVM.

Podagra, seu Dea, potestatem carminibus celebrat. Et innuit fabula id quod ait Ovidius:

Tollere nodosam nescit medicina podagram.

TRAGOPODAGRA. PODAGER.

Tristè nomen, ô & exosum Diis
Podagra, lachrymosa, Cocyto sata,
In Tartari specubus opacis edita,
Erinnys utero quam Megæra suo tulit,
Et uberibus aluit, cuique parvulæ
In labra lac stillavit Alecto tetræ,
Inominatam quis deorum te dedit
Luci, futuram noxiam mortalibus?
Nam mortuos si perpetrati criminis
In luce sequitur pœna, non erat siti
Plutonis atra puniendus in domo,
Proles Imoli Tantalus, nec Sisyphus
Saxo, nec hîc versandus Ixion rota.
Tuis sed omnes omnium scelerum reos
Aptare decuit membrifragis cruciatibus.
Vt calamitosum corpus aridum meum
Manibus ab extremis ad infimas pedum
Plantas, ichore tetro, amara cum bile
Per vim retentis flatibus stringens poros,
Habet se, & inde clausum acerbiùs dolet.
Per ipsa currit ignea pestis viscera,
Carnemque vorticibus populatur ignium,
Ætnæ velut crater facibus exæstuans:
Aut Sicula vallis æquorearum rupium,

Æsti-

3 Πνέυμασι βιαίοις τοῖσδε] Todt. Guietus.

4 Ἔσχατα] Distentum est. *Idem.*

5 Καὶ μαμμὰς] Potest hic legi δισθυκὸς, ut pagin. 811. φισθυκὶς ὑπὸ μυχοῖσι γάστρος. Longè majorem curam poscebant Tragopodagra & Ocypus, sed & majus otium. In nullis Codd. reliquum dramatis Ocypi comparuit. *Bourd.*

6 Ἡ Σικελὶς αὐλὼν ἁλιπόρων διαφορίζει] i. Fretum Siculum Mamertinum, in quo Scylla & Charybdis. *Guietus.*

Ὅπῃ ψυσξέλικζε κυμαϊτέμφ@,
[1] Σήραξι πετρῶν σκόλιὸς εἰλεῖται κλύδων.
[2] Ὦ δυσκίμαρτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλ@,
Ὡς εἰς μόνον σε πάντες ἀμφιθάλπομεν,
Ἐλπίδι μαζίας μωρῷ βακχαζόμενοι.
Χο. Ἀνὰ Δίνδυμον Κυβήλης
Φρύγιος ἤνεον ὀλολυγὴν,
Ἀπταλᾷ τελοῦσιν Ἄτῃ.
[3] Καὶ πρὸς μέλ@ κεραύλε
[4] Φρυγίε κατ' ἔρεα Τμώλε,
Κῶμον βοῶσι Λυδοί.
[5] Παρατιλῆγες σὴ ἀμφὶ βόστροις
Κελαδοῦσι Κρηπὶ ῥυθμῷ
[6] Νόμον οὐὰν Κορύβαντες.
[7] Κλάζῃ ϗ βελόεσσα σάλπιγξ
Ἄρειϊ κρίκεσσι θώρῃ
Πολεμηίαν ἄτλω.
Ἡμεῖς ϗ σοὶ Ποδάγρα,
Πράσσεις ἔαρ@ σὺ ὦρχις
Μύσῃ πλεῖμβ οἴκτως,
[8] Ὅτε πᾶς χλοηθήκοισι
Ποίας τίθηλε λειμών,
[9] Ζεφύρε ϗ δύνοβρα πνοαῖς
Ἁπαλοῖς κομᾷ πετήλοις.
[10] Ἀδὲ δύσγαμος κατ' οἴκως
Μερόπων ῥοεῖ χαλιδών,
[11] Καὶ νύκτερ@ κωθ' ὕλαω
Τὸν Γτιω στὶν δακρύοις
[12] Ἀτδὶς χθοὶς ἀηδών.
Πο. ὤμοι πόνων ἀρωγὸν, ὦ τρίτα ποδὸς
Μοῖραν λελοίχὸς βάκτρον, ἐξίρεισόν με
Βάσιν τρέμουσαν, κἀμπίδιωον τρίβον,
[13] Γχν@ τὲ βαιὸν ὡς ἐπισήσω πέδῳ.
Ἔγαιρε πλῆμον γῆας δεμνίων ἄπο,

[1] Καὶ

1 Σήραξι] Σήραγξι. Guietus.
2 Ὦ δυσκίμαρτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλ@] Χρῆμα, res. Podagra scil. *Idem.*
3 Καὶ πρὸς μέλ@ κεραύλε] Idem.
4 Φρυγίε κατ' ἔρεα Τμώλε] Omnes alii Lydiæ Tmolum montem adjudicant, & jure: fuit enim vicinus Sardibus ad meridiem; Sardes vero fuisse Lydiæ metropolin inter omnes Geographos & Historicos constat. Vt tamen aliquid pro Luciano dicam, usus est Phrygiæ nomine latissime sumpto, cujus confinia cum Lydia numquam fuerunt certa & stabiliter constituta. Nam sic Strabo lib. 13: τὴ ϗ ἐξῆς εἰς τὰ νότια μέρη τοῖς τόποις τούτοις ὑμπλοκὲς ἴχ μίχει πως ἀ Τμῶλον, ὡς τὰ Φρύγια ἤδη τὰ Λύδια ϗ τὰ Καρικὰ ϗ ἔτι τὰ ἀ Μύσων δυσδιακρίτα εἶναι, παραπίπτοντα εἰς ἄλληλα. Eum vide, ubi plures rationes reddit talis confusionis, & patet Lucianum promiscue Phrygiæ & Lydiæ nomina sumpsisse, quando subjungit in sequenti versu κῶμον βοῶσι Λύδοι. Palm.

5 Πα-

Æstibus inevolubilibus: ubi fluctuans
Sinuosa rumas unda scopulorum ferit.
Incomprehensum ô mentibus mortalium
Malum irritis te ut mitigamus fotibus
Omnes, inani dum stolidi spe fallimur.
Ch. Iuga Dindymi Cybeles
Phryges ululante voce
Tenero frequentant Atti.
Ad tibiæque cantum
Phrygiæ, super juga Tmoli
Comum celebrant Lydi.
Et in armis tum furentes
Solenne Cretico euan
Numero canunt Curetes.
Clangitque Marti feroci
Tuba prægravis, tumultus
Canendo bellicosos.
Sed nos tui Podagra
Mystæ tibi sacramus
Ineunte vere luctus,
Vbi pullulat virescens,
Pratum per omne, gramen:
Zephyrique spiritu arbores
Teneras comas regignunt:
Nuptiisque hirundo mœstis,
Hominum canit per ædes:
Nocturna perque sylvam
Philomela flens Attica
Ityn canendo luget.
Pod. O qui labori Bacule fers opem meo,
Sortite partes tertii pedis, gradum
Fulci trementem, dirige & nobis iter,
Leviaque, ut innitar solo, vestigia:
Et membra patiens excita de lectulo:

Et

5 Παραπλῆγες δ' ἀμφὶ ῥόπτροις] Τὸ δ' delendum videtur. ῥόπτρους, clavis. ἀμφὶ, circum. adverbium sine casu. *Guietus.*

6 Νόμον δ' ὰν Κορύβαντες] Εἰ ὸν fort. *Idem.*

7 Κλάζῃ ὃ βρίθουσα σάλπιγξ] i. Plena, gravida. *Idem.*

8 Οἵτε πᾶς χλοητόκοισι] i. Χλαροτόκοις. Idem.

9 Ζεφύρᾳ ὃ δένδρεα πνοαῖς] Δένδρα. Idem. Si legas δένδρα cum Guieto, legendum etiam erit πνοιαῖς, non πνοαῖς. Nam ita poscit ratio versus Anacreontici seu dimetri catalectici. Sed fortasse nihil hic mutandum, ut sit Tribrachys pro Iambo pede. *Boivin.*

10 Α'δὲ] Leg. ὅτι. Guietus.

11 Καὶ νύκτερ@] Νυκτέρους. Idem.

12 Α'πᾶσι χόροις] Γοῶσ'. Idem.

13 Ι'χν@ τὸ βαιὸν] Βάσσον. Idem.

[1] Καὶ λεῖπε μελάθρων τὼ ὑπερφόροι στύλω.
Σκίδνασιν δ' ἀπ' ὄσσων νόχλος ἀερ@ βάθος,
Μολὼν ἰδρᾶζε. Ἐ πῶς ἡλίῳ φάε@
Ἀθλων αὔρων, πνεύμασ@ φασδρᾷ πώσαν.
[2] Δέκατον γὰρ ἤδη τῶτο πῶς πίμπλῳ φάε,
Ἐξ ἧ ζόφῳ σύγκλεισ@ ἡλίῳ δίχα,
Ξύναξις ὁ ἀστρώτοισι τείρεσμα δέμας.
Ψυχὴ μὲ ἐᾷ μοι, κ' ποθυμία πάρα,
[3] Βάσεις ἀμείβειν ἐπὶ ἴχνας ἀρμηλάτα.
Δέμας ἦ νωθρὸν, ἀχ ὑπηρετεῖ πόδοις.
[4] Ὅ'μως δ' ἐπείγε ἐμὲ, μιγνάσκων ὅτι
Πτωχὸς ποδαγρῶν, ἐξεπαιτεῖν μ' ἂν ἤθελε,
Καὶ μὴ δωίητο, τῶτον ἐν νεκροῖς πέφ.
Ἀλλ' εἶα.
[5] Τίνες γὰρ οἵδε βάκτρα νωμῶντες χεροῖν,
[6] Κάρλωνα φύλλοις ἀκτίας κεκασπάρεις,
Τίνα δυσμόρων ἄγυσι κωμάζειν χορόν;
Μῶν Φοίβε παιὰν, σὸν μεθείρυσιν σίβας;
Ἀλλ' ἢ σέφοντιν δελφίδ@ φύλαξ δάφνης.
[7] Ἢ μή τις ὕμν@ βακχίων κωμάζε;
Ἀλλ' ἀχ ἕπεσι κισσίνη σφραγὶς κόμης.
Τίνες ποθ' ἡμῖν ὦ ξένοι βεβήκατε;
Αὐδᾶτε, κἠμ ποέωδε νημερτῆ λόγον.
Τίς δ' ἐσιν, ὃν ὑμνεῖτε, λέξατ' ὦ φίλοι.
Χο. σὺ δ' ὢν τίς, ἡμᾶς, κ' πίνων, ποθεσνείκεις;
Ὡς γάρ σε βάκτρον, κ' βάσις μιμνύεθον,
Μύσην ὁρῶμεν τ' ἀνικήτ@ ἡδᾶς.
Πο. Εἰς εἰμι καὐτὸ τ' ἡδᾶς ἐπαξι@.
Χο. Τὰν μ' κυπρίαν Ἀφροδίταν
Σεμνόνων ποθεπεσῶσαν ἀπ' αἰθέρ@,
Ἀνεθρέψαθ' ὑσμίνων ἀρμοχὰν
Ἄλι@ ἐπὶ κύμασι Νηρέως.
Τὰν δ' Ὠκεανὸ θυγ. παγαῖς
Ζηνὸς παρέκυλιν Ὄλυμπίᾳ
Ἀδικώλειον λύρᾳσι κόλπους

Ἥρων,

1 Καὶ λεῖπε μελάθρων] An λίπε, sic versus rotundior videtur. *Guietus.*

2 Δέκατον γὰρ ἤδη τῶτο ποῶς πίμπλῳ φάε] *Fd@. f. Idem.*

3 Βάσεις ἀμείβειν] i. Pedes alternos ponere. *Idem.*

4 Ὅ'μως δ' ἐπείσε] Syntax. μιγνάσκων ὅτι, ἂν πτωχὸς ποδαγρῶν περιπατεῖν θέλῃ, καὶ μὴ δυνῆ, τῶτον πέφ ἐν νεκροῖς. Nota φράσεως insolentiam. πέφ pro, δεῖ θεῖναι. ea est vis adverbii, ὅπ, quod abundat sæpe, ut in Euang. Ioan. cap. 18. ὡς ἓν εἶπεν αὐτοῖς, ὅπ ἐγώ εἰμι &c. pro, ὡς ἓν εἶπεν αὐτοῖς τῶτο, ἐγώ εἰμι &c. Sic in hoc Luciani loco, videtur τὸ, μιγνάσκων, ὅπ πέφ ἐν νεκροῖς, dictum pro, μιγνάσκων τῶτο (supp. τὸ παροιμιαζόμενον) πέφ ἐν νεκροῖς τ Ποδαγρῶντα &c. *Bouvin.*

5 Τίνες γὰρ οἵδε] Male hæc reddidit interpres cum ibi ἀκτία sit ἀκτή, id est *sam-*

Et linque culmen ædium ſublimius:
Nigramque ab oculis excutiens caliginem,
Prodi foras: & ad rutilum ſolis jubar,
Auram ſerenam ſpiritu læto trahe.
Ter quinque namque præterière jam dies,
A ſole quum procul in tenebris abditus
Incompoſito in lecto cubans diſtorqueor.
Adeſt animus, adeſt voluntas ſæpius
Vt in pedes me conjiciam, fores petens,
Sed corpus imbecille vota deſerit.
At anime propera, pauperem podagricum
Sciens eſſe, & inter mortuos hunc ponito,
Obambulare qui nequit, licèt velit.
Sed eia.
Quænam iſta turba eſt, qui manu fuſtes tenent.
Cincti coronis frondis Acteæ caput:
Cujus celebrant ebrium Dei chorum?
An Phæbe Pæan numen extollunt tuum?
At Delphica nulla cingit illos laurea.
An fors canitur laus aliqua Bacchanalium?
Sed non adeſt ſignum comis hederaceum.
Age qui, vel undenam veniſis hoſpites,
Exponite nobis, veraque fateamini,
Et quam Deam canatis amici dicite.
Cho. At tu quis es, vel unde nos interrogas?
Vt enim baculus, greſſuſque nobis indicant
Myſten videmus inſuperabilis Deæ.
Pod. Vnus quidem ſum: ſed Deam non dedecens.
Ch. Venerem ſacræ Deam Cypri,
Ex ætheris ortam ſemine,
Nutriit in æquoreis aquis
Nereus decentem fabricam.
At Thetis in lato ſinu,
Oceani Iunonem in alveis,
Olympii uxorem Iovis,

Nu-

ſambucus, cujus foliis podagroſi finguntur caput cingere, quia ſambuci folia σφάλλειν τοῖς βουθῖ μὴ σίατ@ παυρεῖν, ἢ πραγεῖν. ita Dioſcorides: nec multo aliter *Plinius* & *Sammonicus* in capite *de podagra pellenda*

Parva ſabucus item hircino cocta ſevo,

Boichartus de Animal. S. S. part. 2. l. 2. c. 6. *Alm.*

6 Κάρηνα φύλλοις ἀκτίας κατασφείς] Optime Boichartus animadvertit hic *ſambucum* eſſe interpretandum; nam præter adductos, ab eo auctores confirmat id Marcellus de Medicin. cap. XXXVI. *ad podagram frigidam ſambucum quoque cum axungia, & braſſica cinis cum axungia impoſitus plurimum juvat.* Iiſdem pene verbis Scribonius Largus de compoſit. medic. cap. XLI. de podagra frigida. *Idem.*

7 Ἢ μή τις ὑμῖν@ βακχεῖον κωμάζει] Βακχίων. Guietus.

Ἤρεμεν, ἐπηθύωτο Τηθύς.
Κορυφαῖσι δ' ἀρωτὸς ἐν ἀφθίτῳ,
Ἐλόχμωσε κόρης ἄτρομον φυὰν
Κρονίδας, μέγ' ἄελ(ο) ὀλυμπίῳ,
Τὰν ἐχεκύδιμον Ἀθάναν.
Τὰν σ' ἠμετέραν θεὸν ὀλβίαν,
Ὁ γέρων λιπαρεῖσιν ἐν ἀϊγιάλοις
[1] Πρώτην ἐλόχμωσεν Ὀφίων
[2] Ὅτ' ἐπαύσατο μῶ σκότιον φά(ο),
Αἰτεπιλέ τε λαμπέτης ἠὼς,
Καὶ παμφαὲς ἀελίου σέλας,
[3] Τότε καὶ Ποδάργας ἐφάνη κρατ(ο).
Οὔτι γὰρ λαγόνιον σε πεκάσσω
Μοῖρα, Κλωθὼ τότ' ἔλασεν,
Ἐλάσασιν ἅπαν σέλας ὑρανιῶν,
Μέγα σ' ἴκτυπεν εὐδι(ο) αἰθὴρ,
Τήνδ' ὀγλαγάτοις ἐν μαζοῖς,
[4] Ἔνολ(ο) ἐβρέψαθ' Πλειάων.
Πο. [5] Τίσι δ' ἐν πελεταῖς ὀρχμάζῃ φοβατόλυς;
[6] Χο. [7] ἐχ αἵματι λάβρον φοχέομεν ἀπὸ σώματ(ο) σιδήρω,
Οὐ τεχνῇ ἀφίτῳ λυγίζοντι τροφαῖσιν αὐχένα,
[8] Οὐδὲ πολυκρότοις ἁρπαλέοις πίτνλησι νῶτα,
[9] Οὐδ' ὠμὸ λακιστὰ κρέα [10] σιτύμεθα ταύρων;
[11] Ὅτε γ' ἐπελέας ἔαρι βρύῃ τὸ λεπτὸν ἄνθ(ο),
Καὶ πολυκέλαδ(ο) κόσυφ(ο) ἐπὶ κλάδοισιν ᾄδει,
[12] Τότε λιγὺ μελέων ὀξὺ βέλ(ο) πέπηγε μύσαις
[13] Ἀφαυὲς, κρύφιον, δεδυκὸς ὑπὸ μυχοῖσι γύης.
[14] Ποδάρ. γόνυ. κνημίδιον. ἁρπαλέης. ἰχία. μηρύς.
[15] Χεῖρας. ὠμοπλάτας. βραχίονας. κόρυνα. καρπούς.
Ἐθείρ. νέμε(ο). φλέγμ. κραταιῆ. πυροῖ. μαλάσσῃ,
[16] Μέλεις ἂν ἡ θεὸς τ' πόνου ἀσπφυγεῖν κελεύσῃ.
Πο. [17] Εἰς ἄρα καιρὸ τ' κατεργασμένων
[18] Ἔλαθον ὑπάρχων; τοι γὰρ ἡκέτου πρόθυμοι

Δαί-

1 Πρώτην ἐλόχμωσεν Ὀφίων] Hesy. λοχμῶ, πίλῃ, γλυπᾶ. Guietus.
2 Ὅτ' ἐπαύσατο μῶ σκότιον φά(ο)] Illud φά(ο), ferri non potest, scripserat Lucianus χά(ο). Boivin.
3 Τότε καὶ Ποδάργας ἐφάνη κρατ(ο)] Hic versus & sex sequentes spurii videntur. *Guietus.*
4 Ἔνολ(ο) ἐβρέψατο Πλειάων] Εὔολ(ο) leg. videtur. *Idem.*
5 Τίσιν δ' ἐν πελεταῖς ὀρχμάζῃ φοβατόλυς] Hic versus senarius videtur. ὀρχμάζῃ initiat. *Idem.*
6 Et sequentes] Σοπαδικὴ μέτρα. Idem.
7 Οὐχ' αἷμα λάβρον φοχέομεν ἀπὸ σώματος] Οὐχ αἷμα φοχέομεν λάβρον ἀπὸ σώματος σιδήρω. i. Non acie gladii sanguinem profundimus. φοχέομεν. non φοχέομεν. Idem.
8 Οὐδὲ πολυκρότοις] Πολυκρότοισιν. Idem.

9 Οὐδ'

Nutrivit ulnis candidam,
Summuſque divûm Iupiter
Eſt virginis interritam
Enixus indolem vertice,
Turbas moventem Palladem.
Sed hanc beatam Deam
Primam cubitis Ophion ſenex
In delicatis protulit,
Quum deſiit tenebroſa lux,
Auroraque orta eſt lucifera, &
Sol cuncta luſtrans, tum ſimul
Se vis Podagræ protulit.
Te prodeuntem ex ilibus
Parcæ, abluit Clotho: ætheris
Riſitque vultus ſplendidus,
Cœlo ſereno detonans.
Hancque in papillis nutriit
Pluto beatus lacteis.
Pod. Sed qualibus ſacris miniſtros excitat?
Ch. Ex ore ferreo ſanguinem non fundimus:
Non illigatur flexibus colli pilus,
Nec terga talis perſtrepunt ſonantibus:
Nec fruſtra crudæ paſcimur carnis boum.
Quum vere tenuis pullulat flos ulmeus,
Merulaque ramis inſidet loquacula,
Sagitta myſtis tunc acuta figitur,
Subitque clanculum artuum penetralia.
Pedem, genu, cavoſque nodos oſſium,
Taloſque, coxas, crura, ſcapulas, & manus,
Brachiaque, carpoſque, artuum & cavernulas,
Depaſcitur, vorat, urit, inflammat, tenet,
Mollitque dum Dea linquere membra juſſerit.
Pod. Ex initiatis unus ergo, & neſcius,
Eram: proinde mitis accedat Dea. Si-

9 Οὐδ' ὡιμῳ λακιστὰ] i. Diſcerpta. Heſy. λακίζῃ, ῥηγνύῃ, ῥάσσῃ. λακιδᾶναι, ῥαγῆναι. Guietus.
10 Σιτύμιδα] Σιτύμιδα. Idem.
11 Οὔτι ἦ πηλίας] Οὐπότε. Idem.
12 Τότε δὲ μηλίων] Τότε, τότε δὲ μηλίων &c. *Idem.*
13 Ἀφαὶς κεφίσιον, ἀδύκος ὑπὸ μυχοῖσι γήων] Διαδύκος. Idem.
14 Πόδα. γόνυ. κατύλιω. ἀγκωνάλας. ἰγάα. μηρούς] Γ'γά', ἀδὲ μηρούς. Idem.
15 Χεῖρας. ὠμοπλάτας. βραχίονας. κόρσνα] Κόχωνα. Heſy. κόχωνα τὰ ἰσχία & τὰ ἤμοια. i. τὰ ἀγδρα. Idem.
16 Μέχρις ἂν ἢ θεὸς ἢ πόνον ὑποφυγεῖν] Ἀπεφυγεῖν fort. ut ſtet verſus. vel ὑπεφυγεῖν. Idem.
17 Ἔς ἄρα κάρω] Ἄρα. Idem.
18 Ἔλαδον ὑπάρχων; τοι γὰρ ἥλατο ἀρθμάρθμὸς] Ἔλαδον ὑπάρχων; ἥλατο τοι ἀρθμάρθμὸς. ἀρθμιατὸς, i. ἥμισυς. Idem.

1 Σίγα

Δαίμων φανεῖσα. σιὼ δ' ἐγὼ μύσταις ὁμῶ,
Ὑμνων κρύπτω τὸ ποδαρῶν ἄδειν μέλος.
Χο. [1] Σίγα μ' αἰδὴς, καὶ νήνεμος ἔστω.
Καὶ πᾶς ποδαρῶν, εὐφημείτω.
Ἴδε [2] πρὸς θυμέλας κλινοχαρὴς
[3] Βαίνῃ δαίμων, σκίμπτων βάσιν θηλυδρομίᾳ.
Χαίροις μακάρων πολυπαιόεσσα,
Καὶ σοῖς πρόποσιν ἵλαος ἔλθοις,
Ὄμμασι φαιδρός. δίνης δ' πόνος λύσιν ἀκέσαι,
Ταῖς δ' εἰρηναῖς ὥραις.
Πο. [4] Τίς τὼ ἀνίκητόν με διαπόντιον πόνων,
Οὐκ οἶδε ποδάραιν τ' ἐπὶ χθονὸς βροτῶν;
Ἢν ἔτι λιβάνων ἀτμὶς ἐξιλάσκει),
Οὔτε χθὲν αἷμα βωμίοις πυρ' ἐμπύροις,
Οὐ ναὸς ὅλος ἀσκεμὴς ἀγάλμασιν.
Ἢν ἔτι Παιὰν φαρμάκοις νικᾷ δεινά,
Πάντων ἰατρὸς τ' ὢν ὑραν' θεῶν.
Οὐ παῖς ὁ Φοίβου πολυμαθὴς Ἀσκληπιός.
Ἐξ ἧ γὰρ ἐφύη πρῶτον ἀνθρώποις θρόος,
Τολμῶσι πάντες τέρμον' ἀσφαλεῖν θείου,
[5] Κυκῶντες ἀεὶ φαρμάκων τεχνήμασι.
Κἄμοῦ γὰρ ἄλλῳ ἐπ' ἐμὲ πειρᾶσθαι πέχνῃ.
Τρίβωσιν ὀρόγλωσσα, καὶ σέλινά μοι,
Καὶ φύλλα θριδάκων, καὶ νομάδων ἀνδράχνης.
Ἄλλοι, πράσιον. οἱ δ', ποᾶς μυγείτονα.
Ἄλλοι, κιδὰς τρίβωσιν. ἄλλοι, σύμφυτον.
Ἄλλοι, φακὸς φέρουσι τὰς ἐκ τελμάτων.
Σταφυλίνου ἐφθόν. οἱ δ', φύλλα ἀβρσικῶν.
[6] Ὑοσκύαμον. μήκωνα. βαλβὸς. σίδα.
Φύλλιον. λίβανον. ῥίζαν ἐλλεβόρου. νίτρον.
Τῆλιν μετ' οἴνου. μυείνου. πολλάμφανον.
[7] Κυπαιρισσίνου κισσίδα. γάλα κελδίνου.
Κρόμβης ἀπίφθου φύλλα. χύψου ἐκ Γάρου.
Σπυρόθρυς ὀρείας αἰγὸς. ἀνθρώπου κόπρον.
[8] Ἄλιθρα κυάμων. ἄνθος ἀσίας λίθου.
Ἔψυσι φρύνης. μυγαλᾶς. σαύρας. γαλᾶς.
Βατράχου. ὑκίνας. τραγελάφου. ἀλώπεκος.
Ποῖον μέτελλον ἢ πιπείρατον βροτοῦ;

Τίς

1 Σίγα μ' αἰδὴς] Leg. Σίγ' αἰδὴς καὶ νήνεμος ἔστω, σῖγα. i. μὴ σημῆς αἰδὼς ἔστω, ἢ νήνεμος. Ἀταπαισεί. Quietus.

2 Πρὸς θυμέλας κλινοχαρὴς] Hῶδε θυμέλας. i. βωμούς. Idem.

3 Et sequentes sic distinguito:

βαίνῃ δαίμων, σκίμπτων βάσιν
σηριζομβίᾳ. χαίροις μακάρων
πολυπαιόεσσα, καὶ σοῖς προπόλοις
ἵλαος ἔλθοις, ὄμμασι φαιδρός.

δίνης

Simulque cum myſtis ego hymnos ordiar,
Solitum podagricis modulaturus melos.
Ch. Tranquillus æther eſto nunc:
Linguis faveant podagrici:
En nixa baculo, diligens
Lectos, ad aras it Dea.
Salve Deûm mitiſſima,
Famulis veni mitis tuis,
Vultu ſereno: vereque hoc
Nos libera doloribus.
Podagra.
Quis eſt hominum, cui non ego inſuperabilis
Regina morborum Podagra nota ſim?
Quam nulla placant thura fumigantia,
Affuſus aris nec cruor ardentibus,
Suſpenſa templis divitum aut donaria.
Nec ipſe Bæon omnium cœleſtium
Medicus deorum vincere pharmacis poteſt,
Phœbi-ve doctus filius Æſculapius.
Mortalium ex quo ſiquidem fuit genus,
Omnes meas vires retundere geſtiunt,
Omnemque turbant pharmacorum induſtriam,
Plantaginem terunt, apiique ſemina,
Foliaque lactucarum, & agreſte peplion,
Et marrubium amnicolamque potamogetona:
Alii Cnidas terunt, aliique ſymphytum,
Lentes paluſtres, paſtinacamque illinunt
Coctam, foliaque perſica, atque hyoſcyamum,
Bulbos, papaver, malicorium, pſyllium,
Thus, atque radicem ellebori, nitrum, merum
Cum fœnogræco, gyrinen, collamphacon,
Gallam cupreſſi, pollinem hordeaceum,
Crudæque crambes folia, gypſumque ex garo
Capræque fimum monticolæ, ſtercus viri,
Fabaſque molitas, Aſii florem lapidis,
Alii rubetas, quoſque araneos vocant
Mures, lacertas, atque muſtelas coquunt,
Ranas, hyænas, tragelaphos, vulpeculas.

Cujus

δλίης ϑ πάνοις λύσιν ἀκαλέων,
πᾶς δ' ἐπαοιδαῖς ἄρηας. Guietus.

4 Τίς ἀνίκητον] Syntax. σὺ βροτῶν ἀνίκητον καὶ χθονὸς θεὸς. *Idem.*

5 Κυκῶντες] Podagræ remedia. *Idem.*

6 Τροχυάμεν. μίκωνα. βολβὸς. σίδια] Σίδια. f. *Idem.*

7 Κυπαρισσίνῳ κυκέῳ] Kuκέῳ. Idem.

8 Ἄλδρα κυάμεν. ἀνθῶν' Ἀσίν λίθυ] Pulverem, an ſimum è lapide deraſum? *Idem.*

Τίς ἀχὴ χυμός; ποῖον ὃ δένδρῳ δάκρυ;
Ζώων ἅπαντων, ὀστᾶ. νεῦρα. δέρματα.
Στέαρ. αἷμα. μυελός. ὄρος. λαπάρη. γάλα.
Πίνουσι οἱ μὲ, τὸ λᾷ πεσσάρων ἄκρον.
[1] Οἱ ἢ, τὸ δ' ὀκτώ. τὸ ἢ δ' ἑπτὰ, πλείονες.
[2] Ἄλλος ἢ πίνων τὼ ἱερᾶν, καθαίρει ἢ.
[3] Ἄλλος ἐπ' ἀειδαῖς ἐπῳδετῶν, ἐμπαίζει ἢ.
Γεδαῖος ἕτερον μᾶρον ἐξάδῃ λαβών.
[4] Ὁ δὲ, ἱεραπείαν ἔλαβε δᾷδι τ' κράνης.
Ἐγὼ ἢ, τούτοις πᾶσιν οἰμώζειν λέγω.
Καὶ τοῖς ποιοῦσι ταῦτα, καὶ πειρῶσί μου,
Εἰωθ' ἁπαντᾶν κᾶλλον ὀρχιλωτέρα.
Τοῖς ἢ φρονοῦσι μηδὲν ἀνίκξων ἐμοὶ,
Ἥπιον ἔχω νῶν, εὐμενής τε γίγνομαι.
Ὁ γὰρ μεγαλαβὼν τ' ἐμῶν μυσηρίων,
Πρῶτον μὲ δίψῃς δίσομεῖν διδάσκει ἢ,
Τέρπων ἅπαντα, δίτραπέλως λέγων λόγους.
Πᾶσιν δ' ὀργᾶται μὴ γάλωτος, καὶ κρότῳ.
[5] Ὅτε ἐπὶ λυτρᾷ φερόμενος βαρύζει ἢ.
[6] Ἄτλω γὰρ, ὡς εἶπεν Ὅμηρος, ἦδ' εἰμὶ ἐγὼ,
Βαίνουσ' ἐπ' ἀνδρῶν κρᾶτα, καὶ βάπτεις ποδῶν
Ἁπαλὰς ἔχουσα. δᾷδι ἢ τῆς πολλοῖς βροτῶν,
Ποδάγρα καλεῖται, γιγνομένη ποδῶν ἄγρα.
Ἀλλ' εἶα μοῦσαι πάντες ὀρχίων ἐμῶν,
Γεραίρετ' ὕμνοις τὼ ἀνίκητον θεάν.
[7] Χο. ἀδαμάντινον ἦθος ἔχουσα κόρα,
[8] Πολυθρήνης, ὀδυρμύμενε θεά,
[9] Κλῦε σῶν ἱερῶν μεθ' ὑπῶν εὐοπίς.
Μέγα σὺν κράτος ὀλβιόφρον Ποδάγρα.
Τᾶν, καὶ Διὸς ὠκὺ πτέρυξε βέλος,
[10] Τρομεῖ δέ σε κύμασθ' ἁλὸς βαθείης,
Τρομεῖ βασιλὺς σέθεν ἄϊδης.
[11] Ἐπιδεσμοχαρές. καλλιπεδοβατές.
[12] Κωλυσοδρόμε. βασανοσταγάλα.
Σφυροπηγησιπύρε. μοχθεψελαφέ.
[13] Δοιδεκωφόβα. γονυκλαυσαχρύπα.

Πι-

1 Οἱ ἢ τὸ δ' ὀκτώ. τὸ ἢ δ' ἑπτὰ πλείονες] Trajectio. legito. Οἱ δὲ τὸ δ' ἑπτὰ τὸ δὲ δ' ὀκτὼ πλείονες. Guietus.

2 Ἄλλος δὲ πίνων] Hic versus & sequentes Nothi. *Idem.*

3 Ἄλλος ἐπ' ἀοιδαῖς ἐπῳδετῶν, ἐμπαίζει ἢ] An ἀοιδαῖς ἐπῳδετῶν ἐμπαίζει ἢ. an περιάπτων, amuletorum. *Idem.*

4 Ὁ δὲ ἱεραπείαν ἔλαβε δᾷδι τ' κράνης] Ἔλαβε, sed versus spurius videtur. κράνης. an τ' κρανείας. an à calva. Hesychius Κρανεία, κεφαλή. *Idem.*

5 Ὅτε ἐπὶ λυτρᾷ φερόμενος βαρύζει ἢ] Ὅτε ἐπὶ λυτρᾷ φερόμενος ἔστ. *Idem.*

6 Ἄτλω γὰρ, ὡς εἶπεν Ὅμηρος, ἦδ' εἰμὶ ἐγὼ] Ἄτλω γὰρ ὡς Ὅμηρος εἶπ', ἦδ'

Cujus metalli, haud facta sunt pericula?
Quis non probatus succus, & lachryma arboris?
Animalium omnium ossa, nervi, tergora,
Adeps, cruor, medulla, lotium, merda, lac?
Alii remedium quatuor ex rebus bibunt,
Alii quidem ex octo: exque septem plurimi:
Alius bibens sacram, repurgari studet,
Aut carminibus animum adhibens illuditur.
Iudæus excantat fatuum nactus alium:
Rursus alius à fonte remedium petit,
Omnes sed illos jubeo plorare: atque sic
Tentantibus me, occurrere iracundior
Soleo: sed in me excogitantibus nihil
Mitem & benignam præsto me: nam qui meis
Communicat mysteriis, primùm statim
Loqui docetur suaviter, dehinc jocis
Oblectat omnes: cumque risu cernitur,
Plausuque cunctis, fertur is ut in balneum.
Quam dixit Aten ille Homerus, illa sum:
Caput virorum calco: plantas occupo
Pedum tenellas: cumque sim ποδῶν ἄχος,
Vulgo podagra dicor. At meorum agite
Mystæ orgiorum, canite non victam Deam.
Chorus.
O nympha ingenium adamantinum habens,
Multipotens, animo Dea valido,
Audi vota tuorum supplicum.
Magna potentia, vis tua magna,
O regina opulenta Podagra,
Quam Iovis horret pernix telum,
Quamque profundi fluctus pelagi,
Quam rex Orci trepidat Pluto.
O gaudens nodis, lectigrada,
Cursivetans, talorum tortrix,
Calcicrematrix, male humitanga:
Ossitremenda, genufraga, pernox,

ἦσ' εἰμ' ἐγώ. Idem. Si cum Guieto ponas εἶτε post Ο᾽μως, scribendum εἶτ', propter spiritum δαιν', qui sequitur. quod Guietus non advertit. *Boivin.*

7 Anapæsti] *Guietus.*

8 Πολυδυνὶς] χ πολυδυνὶς. Idem.

9 Κλῦς] Κλύς. Idem.

10 Τραμίσ δέ σε κύμασθ' ἁλὸς βαθείης] An βαθίης. Idem.

11 Ἐπάδοντα χαλᾷς] Ἐπάδοντα μὲ, ligamen. idque vulnus obligatur. *Idem.*

12 Καινοτόμα.] Καινοτόμα &c. *Idem.*

13 Δεισύκωφός α] Δεισύκωφός α &c. *Idem.*

[1] Περικονδυλοπυρροφίλα.
Γονυκαμψεπίκυρτε Ποδάγρα.
Ἄγε. δέσποινα, κραιαίῳ γὰρ ἰώσεως ποδί,
Ἄκκε. ἔπος γὰρ οὐκ ἐπῳδοῦ φέρω,
Ἀλλ' ἔστι πρᾶξις τῶν λόγων σὺν ἐμπόρῳ.
Ἐγὼ γὰρ ὡς ἔπεμψας ἡρέμᾳ ποδί,
Πόλεις ἰχνεύων, πάντας ἡρώνων δόμους
Μαθεῖν ποθῶν, εἴπερ σὸν ἐς τιμὰς κράτος.
Καὶ τῷ μὲ ἄκλων. ἡσυχὴν εἶδον φρένα,
Νικωμένων ἄνακτα σαῖν βίᾳ χερῶν.
[2] Δύω ἦ τώδε φῶτε τολμηρὰ θεράσῃ,
Ἐφεζέτην λαοῖσι, καὶ κατωμότην,
[3] Ὡς οὐκ ἔστ' οὐ κράτος σθάσιμον,
Ἀλλ' ἔκβολον βροτῶν σε ἡήσειν βίᾳ.
[4] Διόπερ κραιπαιῶς σωσχήμοσας δεσμῷ πόδα,
Πεμπταῖος ἦκον, ᾠδὰς ἀμφὶ νύσας δύο.
Πο. Ὡς κραιπνὸς ἵπτης ἀγγέλων ἄκιστ' μοι.
Τίνος ἦ καὶ γῆς ὄρια δυσβάτου λιπών,
Ἥκεις; σαφῶς μοὐμῦσον, ὡς ἴδω τάχος.
Ἄγε. ὠκεῖαν μὲ ἔλιπον πέντε βαθμῶν κλίμακας,
Ξύλων τριήρεσιν ἀμφιλύτοισιν ἁρμοχαῖς,
Ὅθεν με δέχεται κηρὸν βαλλοῦσ' πέδον,
[5] Σκληροῖσι ταρσοῖς ἀντερείδον κρήμασιν.
Ὅπως ἀμφύσας ἴχνεσιν ἀλγεινοῖς ἐγὼ,
Ἑρωμόλῳ χαλίκιν εἰσέβαλον ὁδόν,
Καὶ δυσπάτητον ὀξέσι κέντρεσι λίθων.
Μεθ' ὧν ὀλίσθῳ ὠκέως πεσὼν λείας ὁδοῦ,
Ἔπεσ' δύδεν εἰς τοσόνδε. ἀμφλύτης δέ μου
Ἔσυρεν ὀπίσω πηλὸς ἀφθεὶς σφυρῷ.
[6] Δίς ἦς περᾶνδι, νόσος οὐ μελῶν ἰδρὼς
Ἔῤῥιφ, βάσιν με σπεῦσαι σκληρομῥώμ.
Οὗτος με δέχεται πᾶν δέμας κεκμηκότα,
Πλατεῖα μὲ κίλλυβος, ἀλλ' οὐκ ἀσφαλής.
[7] Τὰ μὲ γὰρ, ἔνθεν, τεῖσι' σκεῖθεν ὀχήματα,
Ἤπειλεν. ἠνάγκαζεν. ἔστερχε τρέχειν.
Ἐγὼ ἦ ναθρῶν ἕλκεσφι κυφίζων πόδα,
[8] Δόχμιος ἔβαινον εἰσέδυ πέζαν στενὴν,
Ἕως ἀπῆλθ' ὑδραίμη τροχήλατος.

Μύ-

1 Περικονδυλοπυρροφίλα] An πυρικονδυλοπυροφίλα? supra σπυροφαμοπύρα. πῦρος, humor crassus in articulis, tophus. *Guietus.*
2 Δύω δὴ τώδε] An Syri medici, de quibus infra? *Idem.*
3 Ὡς οὐκ ἔστ' οὐ] Οὐκετ'. Idem.
4 Διόπερ] Εἰρωνικῶς. Idem.
5 Σκληροῖσι ταρσοῖς ἀντερείδον κρήμασιν] Sic interpunge. Σκληροῖσι, ταρσοῖς ἐντερείδον, κρήμασιν. ordo; πέδην ἀντερείδον τοῖς ταρσοῖς, σκληροῖσι κρήμασι. Idem.

Articulos cruciandi cupida,
Curvigenuflexa, potens Podagra.

Nuncius.

Domina peropportuna te fers obviam,
Audi, neque enim tibi nuntium fero frivolum,
Sed socia verbis ipsa res adjungitur.
Nam civitates dum tuo jussu, pede
Lento peragrans, scrutor omnes per domos
Numquis tuam non hîc colat potentiam:
Alios tuarum vi manuum sat repperi
Regina domitos, mente bona quiescere:
Audaculi sed hi duo temerarii
Præsente turba dejerabant acriter
Venerabilem non esse tuam potentiam,
Sed ejiciendam de genere mortalium,
Quare potenti vinculo tenens pedem,
Stadia duo emensus venio quinta die.
Pod. Quam subitus ades ô nuntie velocissime.
Sed queis relictis inviis oris venis?
Clarè refer quò celeritatem intelligam.
Nun. Quinque graduum scalas reliqui primitus,
Tremulasque luxatis trabium compagibus:
Deinde sternax me excipit mox area,
Duris renitens ad pedes impulsibus.
Quod iter ubi confeci gravibus vestigiis,
Stratam silicibus ingrediebar semitam,
Ituque scrupulis acutis asperam.
Hinc incidens in lubricam, & planam viam,
Dum propero progredi, solutum retrahit
Calces malè firmas ilico cœnum retro:
Quà trasseunti liquidus & membris mihi
Sudor fluebat, æger ut fessum gradus
Deficeret. inde lassus omni corpore,
Latam quidem, ad tutam minùs insisto viam:
Variis & hinc, & inde me vehiculis,
Vt currerem, cogentibus, & urgentibus.
Quare celeriter sublevans segnem pedem,
Transversus occursum fugiens, cessi loco,
Donec citis quadriga transiret rotis: My-

6 Δι' ἧς παρῆγεν] Sup. ὁδοῦ. Guietus.
7 Τὰ μὲν γὰρ, ἤνθεν, πάσῃ] Ἐνθένδε. Idem.
8 Δόχμιόν τ' ἴζανον εἰσόδου πίζαν στενὴν] Εἰς ὁδὸν πίζαν στενὴν, fort. πίζαν, i. qua pedibus tantum iri potest. *Idem.* Guietus legit εἰς ὁδόν. Atqui sensus sine correctione apertus est. Interim, inquit, dum transirent currus, gressus oblique flexi, per angustum solum aditus cujusdam. Nam πίζα est nomen substantivum, quo præter cætera, significatur solum, plaga, regio. Nec vero verbum βαίνειν exigit post se præpositionem: quippe eleganter dicitur βαίνειν ὁδὸν &c. *Boivin.*

Μύσης γὰρ ἂν σὺς, τηλικὸ τρέχειν σὸν ἔθνος.
Πο. σὺν εἰς μάτην βέλλεσι πᾶξις ἥδε σοι
Ὀρθῶς πέπρακται, τῇδε σῇ ἀθυμίᾳ
Γ' ἅπασι μικρὰς ἀνίσκιπόσιν χάριν.
Ἐγὼ δέ σοι δέρημα θυμᾶρες τόδε,
[1] Ἐξῆς τριετίας πειρώσῃ κέφαν πόνων.
Γ' μεῖς ἦ μιαροὶ, καὶ θεοῖς ἐχθίστατοι,
Τίνες πότ' ἔντες, καὶ πίνων πεφυκότες,
Τολμᾶτε Ποδάργας ἀνδρὶ μιμᾶσθαι κραιτύ;
Τῆς, οὐδ' ὁ Κρονίδας εἶδε νικῆσαι βίᾳ.
Λέγατ' ὦ πρίκισοι. Ἐ γὰρ ἡράων ἐγὼ
Ἐδάμασα πλείστους, καί γ' ἐπίστεντας σοφούς.
[2] Περίαμπος ποδάρκης, ποδαργὸς ὢν ἐκλήζετο.
[3] Ἔθενε δ' Ἀχιλλεὺς ποδαργὸς ὤν, ὁ Πηλέως.
[4] Ὁ Βελλεροφόντης ποδαργὸς ὢν, ὀκαρτέρῃ.
Θηβῶν δυνάστης Οἰδίπους, ποδαργὸς ἦν.
[5] Ἐκ τῶ Πελοπιδῶν, ποδαργὸς ἦν ὁ [6] Πληθένης.
[7] Ποίαντος υἱὸς ποδαργὸς ὢν, ἦρχε τόλε.
[8] Ἄλλος ποδάρκης, Θεσσαλῶν ἦν ἡγεμών.
Οὓς ἐπεὶ πρῶ ἔπεσε Πρωτεσίλαος σὺν μάχῃ,
Ὅμως ποδαργὸς ὢν, καὶ πονῶν, ἦρχε τόλε.
[9] Ἰθάκης ἄνακτα λαερτιάδην Ὀδυσσέα,
[10] Ἐγὼ κατέπεφνον, σὸν ἄκοντι τρυγόνος.
[11] Ὡς, ὅτι χαιρήσεντες ὦ δυσδαίμονες,
Ἴ' σην πάθητε κόλασιν οἷς δεδράκατε.
[12] Ια. Σύροι μὴν ἐσμὲν, οὐ Δαμασκῆ τῷ γλύφ,
Λιμᾷ ἦ πολλᾷ, καὶ πενίᾳ κραταιμένοι,
Γῆν, καὶ θάλασσαν ἐφέπομεν πλανώμενοι,
Ἔ' χομεν ἦ χείσμα πατροδώρητον τόδε,
[13] Ἐν ᾧ παρηγρεῦμεν ἀλγύντων πόνων.
Πο. Τί δὴ τὸ χείσμα, καὶ τίς ἡ σκευὴ, φράσον.
Ια. Μύσης με σιγᾷν ὅρκος, σὸν ἐᾷ φράσαι,
[14] Καὶ λοίσθια θνήσκοντος σὺβλὴ πατρός.
Ὃς ἔπεξε κεύθειν φαρμάκου μέγα σθένος,
Ὃ καὶ σὲ πιύειν οἶδεν ἡρίωμένον.
Πο. Εἶτ' ὦ κακόραβοι, καὶ κακῶς ὀλύμενοι,

[1] Ἔπι

1 Ἐξῆς τριετίας] Sic, τελῶν ἡμερῶν ἐξῆς. Guietus.
2 Περίαμπος ποδάρκης, ποδαργὸς ὢν, ἐκλήζετο] Καλῆζετο. Idem.
3 Ἔθενε δ' Ἀχιλλεὺς ποδαργὸς] An quod vulneratus sit in talo? *Idem.*
4 Ὁ Βελλεροφόντης, ποδαργὸς ὢν ἐκαρτέρῃ] An quia à Pegaso excussus, crus fortasse fregit? *Boivin.*
5 Ἐκ τῶ Πελοπιδῶν ποδαργὸς ἦν ὁ. Guietus.
6 Πληθένης] Πλειθένης. Idem.
7 Ποίαντος υἱὸς] Φιλοκτήτης. Idem.
8 Tres, qui sequuntur versus, suspecti. *Idem.*
9 Metrum non constat, nisi legamus Δάρητον τ' Ὀδυσέα, aut aliquid simile. Δάρ-

Myſtes enim tuus nequibam currere.
Pod. Non iſta gratis geſta rectè res erit,
Minuncie: tuæ nanque promptitudini,
Parem rependam gratiam pretio pari:
Gratum iſtud eſto præmium triennio
Toto dolores perpeti tantùm leves.
Sed vos ſceleſti Dii & inviſiſſimi,
Quinam, vel à quibus parentibus editi
Audetis obniti Podagræ potentiæ,
Cujus ſuperare vim nequit Saturnius?
Heus dicite peſſimi. Quoniam heroas ego
Quamplurimos domui, ſapientes ut ſciunt.
Priamus pede celer ille, canitur podagricus,
Periit podagra Peleo Achilles ſatus:
Et Bellerophontes podagricus me pertulit,
Potenſque Thebarum Oedipus podagricus,
Et ex Pelopis podagricus erat Pliſthenes.
Et filius Pæantis etiam podagricus
Claſſi imperavit: fuit & alius celer
Dux Theſſalorum, qui ſimul atque prælio
Victus ceciderat Proteſilaus, præfuit
Claſſi, podagricus licèt, & æger foret.
Ithacæ quoque principem Laërtis filium
Vlyſſem ego, non ſpina necuit trigonos.
Nunquam ergo gaviſuri ô calamitoſiſſimi
Pœnam patiamini meritis veſtris parem.
Med. Syri quidem genere Damaſceni fumus,
Multa fame verò coacti, & inopia
Terram, & mare peragramus, errantes, vagi.
Habemus autem quod pater unguentum dedit.
Per hoc mala conſolamur ægrotantium.
Pod. Dicas quod unguentum & quis apparatus hîc.
Med. Myſtæ eloqui me ſacramentum non ſinit,
Nec ultimum morientis edictum patris,
Qui juſſit hanc celare nos vim pharmaci,
Quod ſævientem te quoque ſcit compeſcere.
Pod. An igitur ô execrabiles, malè perditi,

Vilius

Λάρνης dicitur aliquando pro Λαέρτης. Soph. in Ajace μαστιγοφ. Λ'ει μὲν ἓ παῖ Λαρνέως Ὀδυσσεύς &c. *Boivin.*

10 Ε'γὼ κατίσφορον, ὡς ἀκανθώδες πρυγόν] Piſcis. *Guietus.*

11 Ω'ς, ἔτι] Vt. *Idem.*

12 Ια. Σύροι μὲν] Γ'ατροὶ. Idem.

13 Ε'γ ἓ παρηγορῶμεν] Δι' ἓ. nota Phraſin. *Idem.* Ε'γ ἓ, pro δι' ἓ. Phraſis Hebraica. dicunt enim Hebræi, *in*, pro, *per*. Conteres eos in virgâ ferreâ. Plalm. 2. *Boivin.*

14 Καὶ λοιδία] Λοιδία. Guietus.

[1] Ἔστι τις ἐν γῇ φαρμάκου δράσις τόση,
Ὦ χρυσόν, εἴδε τὼν ἐμὼν παῶσαι βίαν;
Ἀλλ' εἶα. τὼνδε [2] σύμβασιν σιωπῶμεθα,
Καὶ πειρώσωμεν εἴτε φαρμάκου δύνῃ
ὑπέρτερον πέφυκεν, εἴτ' ἐμοὶ φλόγες.
Δεῦτ' ὦ συνδραπαὶ πάνθεν ποτώμενοι
[3] Βάσσαροι, πάρεδροι τ' ἐμῶν βακχουμένων,
Πελάζετ' ἄσσον. κἀγὼ σὺ μὲ ποδῶν ἄκρους
Φλέξιμμον περσὶς δακτύλων ποδῶν ἄχρι.
Σὺ δ', σφυροῖς ἔμβαινε. σὺ δ', μηρῶν ἄπο,
[4] Ἐς γόνατα λεῖβε πικρὸν ἰχῶρα βάθος.
[5] Ὑμεῖς δ', χειρῶν δακτύλους λυγίζετε.
Πο. [6] Ἴσθ' ὡς ἔταξας, πάντα σοι δεδράκαμεν.
Κεῖνται βοῶντες οἱ παλαίπαροι μέγα,
[7] Ἅπαντα γῆα σφσσολῇ φρεβλεμένοι.
Πο. Φέρετ' ὦ ξένοι μόλυβδον ἀτρεκέστατον;
Εἰ χρεὼν ὑμᾶς φάρμακον τόσ' ὠφελεῖ.
Εἰ γὰ σαφῶς τόσ' ἐστὶν ἀνύξειν ἐμοί,
Λιπῶσα χαίαν, εἰς μυχὸς εἶμι χθονός,
Ἄϊσος, ἀφανὴς, πύμασι περῶρυς βάθη.
Ια. ἰδὺ κέχρισμαι, κἀ χαλᾷ φλογμὸν πόνων.
Οἴμοι. παπαῖ μι. τείρομαι. διόλλυμαι.
Ἅπαν πέπαρμαι γῆον ἀσκόπῳ κακῷ.
Οὐ Ζεὺς κεραυνὸν τῶνδ' αἰωρεῖ βέλος,
[8] Οὐδεὶς θαλάσσης τοῖα μαίνεται κλύδων,
Οὐδὲ τροχηὶ λαίλαπος τόση βία.
Μὴ κἀρχαρὸν σπαρτεῖ με δῆγμα Κερβέρου;
[9] Μή πις ἐχίδνης ἰὸς ἀμφιβόσκεται;
[10] Ἢ Δησβρεχὶς ἰχῶρι κεντοῦρι πέπλος;
Ἐλέαιρ' ἄναστα. φάρμακον δ' ὅτ' ἐμὸν,
[11] Οὔτ' ἄλλο, δώματ' σὸν ἀναχαλίσιν δρόμου.
Τήροις δ' πάσαις, πᾶν ἔθνος νικᾷς βροτῶν.
Πο. παύσασθε βάσσαροι, κἀμὲ πόνους μειώσατε
Τῶν μεπανούντων εἰς ἐμὲν ἔχειν μολεῖν.
Γίγνωσκέτω δ' πᾶς τις, ὡς μόνη θεῶν
Ἀτειλχὶς ἔστι, φαρμάκοις ὃ πείθομαι.
[12] Χο. ἄτε Διὸς βροντᾶς, Σαλμωνέος [13] ἤλασεν βία,

[a] Ἀλλ'

1 Ἔστι τις ἐν γῇ φαρμάκου δράσις τόση] Δώαμις, efficacia. *Guietus.*
2 Σύμβασιν] Proprie, conventionem παρὰ τὸ συμβαίνειν, convenire. *Boivin.*
3 Βάσσαροι, πάρεδροι] Adfeclæ, comites. *Guietus.*
4 Ἐς γόνατα λείβε πικρὸν ἰχῶρα βάθος] Πάθος. Idem. Scribendum, στερὸν, ut metrum conftet. *Boivin.*
5 Ὑμεῖς δ' χειρῶν δακτύλους λυγίζετε] i. Torquete. *Guietus.*
6 Ἴσθ' ὡς] Βάσσαροι. Idem.
7 Ἅπαντα γῆα σφσσολῇ φρεβλεμένοι] Impreſſione, petitione. *Idem.*
8 Οὐδεὶς θαλάσσης τοῖα μαίνεται κλύδων] Taliter. *Idem.*

[9] Μή

Vllius usquam tanta vis est pharmaci,
Meam quod inunctum vim sciat compescere:
Sed sine pacisamur, age tali fœdere,
Et experiamur anne virtus pharmaci
Futura sit superior an flammæ meæ.
Huc ô severa statim undique convolantia
Tormenta præsides meæ vesaniæ
Ocyus adeste: tuque soleas infimas
Pedum sub ipsos usque digitos urito,
Tu calcibus insili, profundam turriges,
A femoribus ad genua tabem felleam:
At vos manuum repentè digitos flectite.
Tor. En imperata singula fecimus tibi.
Iacent, miserique clamitant gravissimè,
Per omnia torti membra tuis complexibus.
Pod. Intelligamus hospites verissimè
Vobisne profit illitum hocce pharmacum.
Nam si palam sit istud adversum mihi,
Mundum relinquens ibo sub terræ sinus
Obscura, & ignota, in profunda Tartara.
Med. En unximus, flammæ dolores nec levat.
Hei mihi, papæ miser discrucior, intereo,
Omnia populatur membra mea cæcum malum,
Non Iupiter fert tale telum fulminis,
Non ulla sic procella sævit æquoris,
Non impetuosi tanta vis est turbinis,
An asperos sustineo morsus Cerberi?
Num virus Echidnæ membra mea depascitur?
An tunica sanie tincta Nessi sanguinis?
O Dea miserêre: nam neque meum pharmacum,
Nec allud inhibere poterit cursum tuum,
Victrix sed omnium omnibus es suffragiis.
Pod. Desinite nunc tormenta, dolores cedite,
Mecum quia cœptæ litis illos pœnitet.
Et norit unusquisque me solam omnium
Illachrymabilem, & immedicabilem Deam.
Cho. Cum Iove Salmoneus certare volens tonitribus

Fu-

9 Μή τις ἰχίδνης] Tῆς. Idem. Sic Horat. in Epod. de allio. Num viperinus hic cruor. inde etiam desumpsisse videtur Lucianus, quod de Centauri veste ait. nam ibidem scripsit Horatius:

Nec munus humeris efficacis Hercules.
Inarsit æstuosius. Boivin.

10 Ἢ διαζρεχὴς ἰχῶρι κανταύρε πέπλω] Tῦ Νέσσου. Guietus.
11 Οὔτ' ἄλλο δυσίατον σὸν ἀναχαιτίσαι δρόμον] Inhibere. *Idem.*
12 Χο. Οὔτε Διὸς] Hexametra μείζονα. Idem.
13 Ἤρισεν] Ἤρισα. Idem.

[1] Ἀλλ' ἔθυσε φολίσιν δαμεῖσα θεῷ φρένα βέλος.
[2] Οὐκ ἐείσας ἐχάρη Φοίβῳ σάτυρος Μαρσύας,
[3] Ἀλλὰ λιγὺ ψάλλῃ κείνῳ σὺν δέρμα Πύθης.
Πίνδος ἀείμνηστον δ' ἔθρεν τοκῆς ἔχε Νιόβη,
Ἀλλ' ἔπι μυρομένῃ, ὡς χέρῃ πολὺ δάκρυ Σιπύλῳ.
[4] Μαινὶς δ' ἀρέχνη, Τριτωνίδος ἦλθεν εἰς ἔριν,
Ἀλλ' ὀλέσασα τύπον, καὶ νῦν ἔπι νήμασι πλέκει.
Οὐ γὰρ ἴσον μαχέσαιο ἐριαῖς, θρασὺ μεγάλῳ,
[5] Ὦ Διός, ὡς Λητῶς. ὡς Παλλάδος ὡς Πυθίου.
Ἦπιον ὦ παίδεσσι φέρεις ἄλγημα Πόθεν ἔμοι.
[6] Κῆφον. ἐλαφρόν. ἄδεμνον. βραχυβλάβειαν. ἀεὶ θυμόν.
Εὔφορον. εὐληκτον. ὀλιγοδρανές. ἀδ τεθνάναι.
[7] Πολλαὶ μορφαὶ τῶ ἀτυχέντων,
[8] Μελέτῃ ᾗ πόνων, καὶ τὸ σωθῆναι,
Τὰς πολυερώνῳς ἀδαμυθείδαο.
[9] Ὅθεν δύθυμος ὦ σωτηρίκλεης λήσεσθαι
Πόνων, εἰ τὸ δικηθέντ' οὖν ἐπαλύσθη,
[10] Τοῖς δ' ἀδικήτοις, πόρον εὕρει ῥᾴδες.
Πᾶς ἀνεχόθω τῶ παχόντων,
Ἐμπαιζομένῳ, καὶ σκωπτόμένῳ.
Τοῖον γὰρ ἔφυ τὸ δὲ πᾶσιν.

1 Ἀλλ' ἔθυσε φολίσιν δαμεῖσα θεῷ φρένα βέλος.] i. Κατὰ τοῦ θεοῦ φρένα δαμεῖσα. Quietus.
2 Οὐκ ἐείσας ἐχάρη Φοίβῳ σάτυρος Μαρσύας.] Spondaïcus μείζων. Idem.
3 Ἀλλὰ λιγὺ ψάλλῃ κείνῳ σὺν δέρμα Πύθης.] Τὸ Πυ in Πύθης hic corripitur. *Idem.*
4 Μαινὶς δ' ἀρέχνη, Τριτωνίδος ἦλθεν εἰς ἔριν.] Ἐις. Idem.
5 Ὦ Διός. ὡς Λητῶς. ὡς Παλλάδος. ὡς Πυθίου.] Spond. μείζων. τὸ Πυ in Πύθης hic producitur. *Idem.*

ΩΚΥΠΟΥΣ.

Ὠκύπους, Ποδαλειρίδη, καὶ Ἀσκαλαφίδαι τοῖν ἐπῳδοῖν, καὶ Ἀπόλλωνι καὶ Μουσῶν ἀρχηγέτῃ τῆς ἰητρικῆς, καὶ κωμῳδεῖν μὴ ἀμελῶν, πολλάκις ἤδη παρὼν τὰς ἐγκρίσεις ὑπὸ τῶν ἀπόγονων Ποδαλείριος, κατηγέλασε, φάσκων μηδὲν ὅλως εἶναι τὸ πάθος. ἡ δὲ τοῦ νοῦν ἀγαπητῶ, καὶ λίθῳ πολλῷ ἐμπρίσῃ, τῶδ' ὑπόνους φέροντος, καὶ ὀργιλίῳ, ὕπλιον ὅλως πῆσαι ἡ ῥᾳδία. Ἢ μὲν σκληρὸν δεσμεύειν, ὑπακούσαι σε Θήβαις. Ὁ δὲ χρεὼν, συνέσκωπτεν ἐξ ἐπιχωρίου ποδαγρῶν, σκωπλαγχάνων τὸν Ὠκύπουν. Τὸ δὲ δρᾶμα, τῶ πάνυ ἀστείου. Τὰ δὲ δράματος ὑποκριταί, Ποδάγρα. Ὠκύπους. Τροφὸς. Ἰατρὸς. Πόνος. Ἄγγελος.

Πρω-

Fumigero periit repreſſus numinis jaculo.
Pœnituit Phœbo congreſſum Marſyam ſatyrum,
Quando cutim circum canit ejus ſuave Pythius.
Litis habet luctum memorem quoque fœta Niobe:
Nanque & adhuc lugens Sipylum rigat uda lachrymis.
Mœonis ad lites Arachne, quia Pallada vocat,
Perdita, nunc ſcelus id teſtantia ſtamina plicat.
Impar enim eſt divorum affectibus humana vis,
Vtlovis, ut Latonæ, ut Palladis, utque Pythii.
Mites, atque leves, celereſque, breveſque dolores,
Sedari, ferri, facileſque abſiſtere, & invalidos,
Neve graves pedibus fer, ubique Podagra celebris.
Multæ ſunt formæ miſerorum:
Sed podagros morbi ſoletur
Exercitium & conſuetudo.
Quare eritis ſocii immemores cruciatuum.
Æquo animo, ſi placita non fiant,
Nec placitis iter inveniar Deus.
Quiſquis es hic cui morbus gravis eſt,
Te ludi, riderique feras,
Nam hæc hujus natura rei eſt.

6 Κῦφον. ἰλαρόν. ἀδέιμω. βεχχυϛλαϛίϛ. ἀνάδωτον] Leg. videtur; ἀσ' ἀνάδωτον, ita ut τὸ δυ, in ἀνάδωτον corripiatur. *Guietus.*

7 Et ſequentes] Ἀναπαιϛοί. Idem.

8 Μελέτη ϑ' ὁσόνων καὶ τὸ σωήθης] Conſuetudo, aſſuetudo. *Idem.* Magis congrua eſſet oratio, ſi legeretur μελέτη. Boivin.

9 Οὐθεν δὶ θύμως ὧ σωναύκληροι] Σύγκληροι. Sic autem verſus diſtingue

Οὐθεν δὶ θύμως ὧ σύγκληροι
Λήσειθε ὁσόνων. Guietus.

10 Τοῖς δ' ἀδυκήτοις, ὁσόγον εὗρες θεός] Εὕρε. Idem.

OCYPVS.

Ocypus Podalirii, & Aſtaſiæ filius fuit, pulchritudine ac viribus præſtans, gymnaſiorumque & venationum in primis ſtudioſus. Hic cùm ſæpe videret eos qui à rigida Podagra detinerentur, irridere illos cœpit, dictitans nihil eſſe prorſum quòd dolerent. Indignatur itaque Dea, ac pedes illius invadit. Qui cum initio conſtanter terret, ac morbum detrectaret, tandem à Dea totus proſternitur, & ſupinus decumbit. Scena quidem ſeu actio fabulæ intelligitur eſſe Thebis. Chorus autem ex popularibus ejus loci podagricis conſtituitur, qui omnes Ocypum pariter coarguunt. Fabula eſt ex iis quæ pro valdè urbanis habentur: interlocutores fabulæ ſunt, Podagra, Ocypus, Nutritor, Medicus, Labor, Nuntius.

Προλογίζει δὲ ἡ Ποδάγρα.

Δεινή με, καὶ βροτοῖσι, καὶ δυσίνυμος
Ποδάγρα κέκλημαι, δεινὸν ἀνθρώποις πάθος.
Δεσμῶν ἢ νοερίνοισι τοὺς πόδας βρόχοις,
Ἀρθροισιν εἰσδραμοῦσα μὴ νοημόνη,
Γελῶ ἢ τοὺς πλημμύζοις [1] ὑπ' ἐμοῦ,
Καὶ μὴ λέγουζως [2] ἀτρεκῆ τ' συμφορᾶς,
Ἀλλ' εἰς μαζίαν ὠθοῦσιν [3] ἑξησκημένους.
Ἅπας γὰρ [4] αὐτὸν βυκολεῖ ψυδδρομῶν,
Ὡς ἐνστεικώς, ἢ [5] ὠφελήψας μοι βάσιν,
Λέγε φίλοισι μὴ φράσας τὴν αἰτίαν.
Οὐ μὴ λέγε γὰρ, ὡς δικῶν λαβεῖν πικὰς,
Χρόνῳ δὲ γ' ἕρπων, μλωὺξ κὰν μὴ θέλῃ.
Καὶ τότε δαμαζοδεὶς ὀνομάσας με τύννομα,
[6] Πᾶσι θρίαμβῳ ἐμὸς ἐδάσκεται φίλοις.
Πόνῳ δέ μοι συνεργός ἐσι [7] τῶν κακῶν.
Ἐγὼ γὰρ ἐδὲν εἰμὶ τούτων δίχα μόνη.
Τῶν ἓν δάκνῃ με, κἢ φρενῶν κρατεῖ πᾶν.
Οὔπω τ' ἄπασιν αἴτιον πόνον κακῶν,
Ῥᾳδθὶς κακεργοις λοιδορεῖ βρασφημίαις,
Ἀλλὰ κατ' ἐμοῦ πίπτουσι δυσφήμους δρὰς,
Ὡς δεσμὸν ἐλπίζοντες σκῆψιν ἐμήν.
Τί ταῦτα φλυαρῶ, κἀ λέγω τίνῳ χάριν
Πάρειμι, μὴ φέρουσα τὴν ἐμὴν χολήν;
[8] Ὁ γὰρ δόλιον ψυχαῖον ὁ θρασὺς Ὠκύπους,
Φρονεῖ κατ' ἡμῶν, [9] μηδὲν εἰναί μέ π λέγων.
Ἐγὼ δ' ὑπ' ὀργῆς, ὡς γυνὴ διδηγμένη,
Ἀντέδακον τὸν ἀθεράπευτον δύσχολις,
Ὡς ἦν ἔθος μοι [10] κοινὸν ἅπασι τοῦτο τυγχάνειν,
Ἤδη δ' ὁ δεινὸς [11] πόνος ἔχει λαπτὸν τόπον,
Καὶ τὴν βάσιν νυγμοῖσι τρυπᾷ τὴν κάτω.
Οὐδ' ὡς δρόμοισιν, ἢ παλὴ πάλῃξαι ἴχνος,
Πλανᾷ γέροντα παιδιζομένη ἀθλίον.
[12] Καὶ κλεψίχολον τόδε πᾶσι ἴχνος μόνον,

Δό-

1 Ὑπ' ἐμοῦ] Leg. videtur ἡμίαν ὑπο. Guietus.
2 Ἀτρεκῆ] Τ' ἀτρεκῆ fort. *Idem.*
3 Ἐξησκημένους] Paratos. *Idem.*
4 Αὐτὸν βυκολεῖ] Sibi ipsi adulatur. *Idem.*
5 Πεοσκόψας] Πεοσκόψας leg. omnino, si ratio sensus habeatur. *Idem.* Guietus sensui medetur, non metro cum legit ωεοσκόψας. quid si legamus, ἢγε ωεοσκόψας βάσιν. Boivin.
6 Πᾶσι θρίαμβῳ ἐμὸς ἐδάσκεται] i. Quasi in triumpho gestatur, i. deridetur. *Guietus.*
7 Τῶν κακῶν] Malorum, quæ facio. *Idem.*

3 Ο-

Proloquitur autem Podagra.

Gravis hominibus, & inauſpicati nominis
Podagra vocor, mortalibus dirum malum,
Quæ vinculis aſtringo nerveis pedes,
Ingreſſa clam ſub artuum compagines.
Ridere verò ſoleo eos quos torqueo,
Dum proloqui veram mali cauſam haud volunt,
Aliamque fictam in promptu habent, qua ſe tegant.
Quilibet enim ſe decipit mendacio,
Luxatum alicubi, aut graviter alliſum pedem
Dum dictitat, veramque cauſam ſupprimit.
Quod enim ipſe celat, & latere alios cupit,
Hoc tempus invito arguit eo pòſt tamen.
Ac tum domitus, veroque nomine me vocans
Geſtatur ab amicis, triumphus omnibus.
At verò ad hanc rem, adjutor eſt labor mihi.
Neque enim ſine hoc ego ſola quicquam potuero.
Hinc mordet illud, mihi & ferit præcordia,
Quòd author ille cùm mali ſit omnibus,
A nemine petitur maleficis conviciis:
Sed imprecationibus diris petor,
Quaſi hoc modo mea effugere poſſint vincula.
Cur iſta nugor, nec ferens iram meam,
Non dico cujus gratia huc advenerim?
Etenim Dolon generoſus audax Ocypus
Effertur in nos, noſque dicit eſſe nil.
Irata verò, læſa ceu morſu mulier,
Læſi viciſſim hunc non medicabili malo,
Vt moris eſt mihi, pedis petere articulos,
Ac nunc quidem dirus Labor locum eum tenet,
Plantamque terebrat infimam ſtimulis ſuis.
At ille, ceu curſu, aut palæſtra, offenderit
Pedem, magiſtrum decipit, miſerum ſenem,
Sed bilioſum, ægrè movens captum pedem,

Pro-

8 Ὁ γὰρ δόλων γενναῖος, ὁ θρασύς] Δόλον leg. videtur φρονεῖ δόλον. Guietus. Guietus legit δόλον. vulgata lectio magis placet. Notum omnibus Dolonem fuiſſe πόδας ὠκύτατον. Boivin.

9 Μηδὲν εἶναί μέ τι λέγων] M' ἴπ. Guietus.

10 Κου δύλας] Articuli. *Idem.*

11 Πόνος] Dolor. *Idem.*

12 Καὶ κλεψίχολον πόδα πᾶσις ἰχνεύμενον] Κλεψίχολον. ἰχνεύμενον ἰκνεύμενον leg. fort. i. νοσοῦντα. Heſy. ἱκνεῖται, ἔρχεται, νοσεῖ, καθαπτόμενος &c. ἰκνεύμενον, pro ἱκνούμενον, Æolicè. i. à morbo petitum, qui à morbo petitur, tentat. *Idem.*

Δύσημ᾽ αὐτὸς ἐκ δόμων [1] προσέρχῃ).
Ὠκυ. πόθεν σὴ᾽ ὁ δεινὸς κἀπὸ σοῦ ὅτ᾽ παρῆν,
Ἀτρεμιμόπους, ἄδακτος, ἄσαρξ᾽ πόνος;
[2] Τείνω ἢ νεῦρον οἷα τοξότης ἀπὸ,
Βέλος προπέμπων, [3] καὶ λέγειν βιάζεῃ),
[4] Τὸ δ᾽ ἀνιάτων ἔχεσθαι σοι χεῖρ χρόνῳ.
Τρο. ἔπαιρε σαυτὸν ὦ τέκνον, καὶ κύφισον,
Μήπως με πίπτον, καταβάλῃς σὺ χωλὸς ὤν.
Ὠκυ. ἰδὲ κρατῶ σε δεξιᾷ βάρους, καὶ πείθομαι.
Καὶ δ᾽ ἀνιᾶσθε πόδε πῇ, καὶ ἡρπαρῶ.
[5] Νεωτέρῳ γὰρ αἰχὴ ἐν παισὶν ἀεί,
Ὑπηρέτης ἀδυνάτῳ γηγύζων γέρων.
Τρο. [6] Μὴ, μή τι τοῦτο μᾶρε, μή με κερδάνῃς.
Μὴ μ᾽ ὡς νέον κόμπαζε, τοῦτ᾽ εἰδὼς, ὅτι
[7] Ἐν παῖς ἀνάγκαις πᾶς γέρων ἐστὶ νέος.
Πείθου λέγοντι. [8] τὸ πέρας ἂν ὑπαναπάνῃ,
Ἔφην ἐγὼ πρέσβυς. σὺ δ᾽ ὁ νέος, πίπτεις χαμαί.
Ὠκυ. σὺ δ᾽ ἂν σφαλῇς; πέπτωκας ἄπιτος ἂν γέρων.
Προθυμία χαίρ, σὺ γέρουσι παρέπου).
Περᾶξις ἢ τοῦτος, ἀπέστ᾽ ἐσιν εὐτονος.
Τρο. Τί μοι σοφίζῃ, καὶ λέγαις οἷα τράπῃ
[9] Πόνος προσῆλθε σοὶ ποδὸς κώλῳ βάσιν;
Ὠκυ. Δεδόμισιν ἀσκῶν, κοῦφον ὡς πῇ πόδα,
[10] Τρέχων ἔσπιλα, καὶ συνεμίχθην πόνῳ.
Τρο. [11] πάλιν τρέχ᾽, ὥς τις εἶπεν, ὃς κωθήμενος,
Πάγκαπα πλὴν κυρίαν ὑπ᾽ ὠλένας.
Ὠκυ. σὺν παλαίαν, ὡς θέλων [12] παρεμβαλεῖν
[13] Βαλεῖν, ἐπλήγην, τοῦτο δὴ πίσω μοι.
Τρο. ποῖος σφαλώτης γέγονας, [14] ἵνα παρεμβαλεῖν
Βάλλων σὺ πληγῆς; [15] ἀσυκυλοῖς ψοφοδλαγῶν;
Τὸν αὐτὸν ἡμῖν ἴχνος λόγου ποσὶ,
Μηδὲν λέγοντες πλὴν ἀληθείαν φίλων.
Νικῶ δ᾽ ἑκόντας ἄπαντα ἐγώ.

O

1 Προσέρχῃ] Προέρχῃ leg. *Guietus.*
2 Τείνω] Τείνῃ leg. *Idem.*
3 Καὶ λέγειν βιάζῃ] Στύπειν leg. videtur sub. ἐνόν. *Idem.*
4 Τὸ δ᾽ ἀνιάτων ἔχεσθαι σοι χεῖρ χρόνῳ] Dolores extremi, i. acerrimi, cum tempore veniunt. i. processu temporis dolores intenduntur. *Idem.*
5 Νεωτέρῳ γὰρ αἰχὴ ἐν παισὶν ἀεί] Ἐν παῖς ἐς ἀεί, sic ratio versus postulat. *Idem.*
6 Μὴ, μή τι] Συ. f. *Idem.*
7 Ἐν παῖς ἀνάγκαις] Videtur interpres non intellexisse hunc versum. sensus est:

Morbo subactus juvenis, instar est senis.

per ἀνάγκας hic intellige τὰς τῶν νόσων ἀνάγκας. ἀμφιζολίαν autem sic resolve: πᾶς νέος, γέρων ἐστι. omnis juvenis instar senis est. est tamen & alius sensus: nempe cogente necessitate, senes fungi juvenum vice. *Boivin.*

8 Τὸ

Progreditur infœlix domo ipſus hoc foras.
Ocy. Sed unde acerbus venit in pedes dolor
Hic abſque vulnere, me nec ire, ſtare nec ſinens?
At nervum, ut arcu qui ſagittas emovet,
Intendo: iniqua cogit & vis proloqui,
Cedit dolentium ultimum jam tempori.
Nut. Attolle teipſum fili, & alleva, cadens
Ne fortè, tu qui claudus es, me dejicias.
Ocy. En teneo te abſque pondere, & tibi pareo,
Ægro pedi inſiſtens, doloremque opprimens,
Nanque juniori turpe, pueros inter, eſt,
Obmurmurans miniſter, invalidus ſenex.
Nut. Ne, ne quid horum ſtulte, ne mihi objice:
Iuveniliter ne me laceſſe, illud ſciens,
Quòd juvenis eſt, quando eſt opus, quivis ſenex,
Ac crede dicenti: ultimum hoc ſi ſubtraham,
Stabo ſenex, at tu juvenis cades humi.
Ocy. Laboris expers tu ſenex labens cadis:
Siquidem parata in ſene voluntas ſemper eſt:
Sed res & opus haud quaquam in eo itidem vigent.
Nut. Sententias cur dicis, haud quonam modo
Plantam occupavit hic tui pedis labor?
Ocy. Ludendo curſu, dum levem pono pedem,
Currens retorſi, & me implicavit hic labor.
Nut. Denuo igitur curre, uti monebat, qui ſedet,
Barbamque ſub tonſore vellit hiſpidus.
Ocy. Dum luctor ergo, ceu volens parembolam
Iacere, hanc plagam tuli: mihi tu hoc credito.
Nut. Qualis fuiſti miles, ut parembolam
Iaciens, plagam ferres? refers mendacia,
Eadem iſta diximus aliquando nosquoque:
Fatendo veritatem amico nemini.
At nunc vides ut cuncta, *deeſt quidpiam.*

Quaſ-

8 Τὸ πέρας δὲ ἰσχνασάσω] Leg. videtur; τὸ χέρας δὲ ἰσχνασάσω. quid ſi; τὸ χέρ' ἂν ἰσχνασάσω, vel ἢ χέρα &c. *Guietus.* Τὸ πέρας ferri non poteſt. addi poſſit Guieti conjecturis, χέρας ἂν ἰσχνασάσω, ſi ſenectutem meam, id eſt, ſenectutis meæ opem tibi ſubſtraxero. vel ἢ χέρον θ' ἁν &c. *Barnes.*

9 Πόνῳ παρῆλθε] Περιῆλθε. Guietus.

10 Τρέχων ἔστιλα, ἐς σωμεμίχθω πάντα] Ἐσφαλα leg. videtur, pro ἐσφάλλω autem uſurpatum τὸ ἔστιλα hic locum non habet. *Idem.*

11 Παλιμπρόχ'] Proverbiale videtur quaſi remedium ſit in ſimili malo iterum currere. Vide Eraſm. Proverb. denuo currere. *Idem.*

12 Παρεμβολῶ] Le croc en jambe. i. pedis interjectus. *Idem.*

13 Βαλεῖν] Βάλλειν. Idem.

14 Τύπτε μὴ μέλλε] Hæc leg. ordo; Ποῖ' ἐμαυτὸν γέγονα, ἢ σὺ πλήγῃ βάλλων παρεμβολῶ. Idem.

15 Περιμηλοῖς] i. Tergiverſaris. *Idem.*

1 Ἐλε-

Ο' πόνος δ' [1] ἐλελίξας ἐμμελῶς ἀμφοτέρω.
Ια. ποῖ ποῖ κατθύρω κλεινὸν Ὠκύπεθ' φίλοι,
Τὸν πόδα πονεῦντα, καὶ βάσιν παρειμένην;
[2] Ἰατρὸς γὰρ ὢν, ἕκλυον τοῦ φίλου πάθος,
Πάσχοντα δεινὰ τῶν ἀεὶ τῷ πάθει.
Ἀλλ' αὐτὸς ἦτος εἶχες ὀμμάτων ἐμῶν,
Κεῖται κατ' ἀὶπῆς ὑπλος βεβλημένος.
Ἀπαλλάξομαί σε τῶς ἰατῶν. ἦ σὺν,
Τί τῶτο λέξον Ὠκύπεθ πέρι.
Εἰ γὰρ μαθοίμι τυχὸν, ἴσως ἰάσομαι
Τὸ δεινὸν ἄλγος, ἢ παθοῦς τὸν συμφορᾶς.
Ὠκυ. ἐρᾶς με σωτῆρ, καὶ πάλιν σωτήριος,
[3] Σάλπιγξ αὐτῆς ἄνεμ' ἔχων σωτήριος,
Δεινὸς πόνος με ἢ ποδὸς δάκτυλ κακῶς.
Δεινὸν ἦ βῆμα, κἀχ [4] ἁπλῶν πῶν ποδός.
Ια. πόθεν; τί παθών; μύησον. ἢ ποίῳ τρόπῳ;
[5] Μαθὼν γὰρ ἀληθείαν ὁ ἰατρὸς ἀσφαλῶς,
Κρεῖττον ἀσθένεια. σφάλεται ἦ μὴ μαθών.
Ὠκυ. ὁρμὴν πὶ' ἀσκῶν, καὶ τί χυλὸν γαμιασκῶν.
Δεινῶς ἐπλήγλω τοῦ φίλου ὀμηλίκου.
Ια. πῶς ἦν ἀηδὴς ὁ πάρεσι φλεγμονή
Τότε κατ' αὐτῦ, κἀκ ἔχεις πὶ' [6] ἐμβροχήν;
Ὠκυ. [7] ὁ γὰρ τέγω τὰ δέσμ' τ' ἐρεδίων,
[8] Εὐμορφίαν ἄχρηστον εἰς πολλὰς καλήν.
Ια. τί δ' ἦν δοκεῖ σοι, καθακτήσω σε τ' πόδα;
[9] Ἀλλ' γὰρ παρόντος μοι, γιγνώσκειν σε χρεών,
Ὡς πᾶσι τομῶσι πλεῖστον αἷμά σε κενῶ.
Ὠκυ. ποίησον εἴ τι καινὸν ἐξευρεῖν ἔχεις,
Ἵν' ἀὖθ δεινὸν ὦ ποδῶν παύσῃς πόνον.
Ια. ἰδοὺ σιδηρόχαλκον ἐπιφέρω τομὴν,
Ὀξεῖαν, αἱμοδίψιον, [10] ἡμιστρόγγυλον.
Ὠκυ. [11] ἔα. ἔα.
Τῷ. σῶτερ, τί ποιεῖς; μὴ τύχοις σωτηρίας.
Τολμᾷς [12] σιδηρόπαρτον ἐπιβαλεῖν πόνοι.
Μηδὲν κατείδῃς, ἀφορμὴν κακὸν πρσί.
Ψυδρὸς γὰρ ἕκλυες, ὧν ἔργων ἀκήκοας.
Οὐ γὰρ πάλαισιν, ἢ δράμοισιν ὡς λέγῃ,
Ἀσκῶν ἐκπλήγη. τῶτο γὰρ ἄκος μέγ.

Ἡ λ-

1 Ἐλελίξας] Ἐλίξας. *Guietus.*

2 Ἰατρὸς γὰρ ὢν] Ἰατρὸς ὢν γὰρ f. *Idem.*

3 Σάλπιγξ] Quasi, τὸ, Σωτήριον, σάλπιγξ notet; fit σάλπιγξ ἐλθὼν. Idem.

4 Ἁπλῶν] Planum. *Idem.*

5 Μαθὼν γὰρ ἀληθείαν] Γὰρ, abundat, si metriratio habeatur. *Reiviu.*

6 Ἐμβροχήν] Irrigationem partis affectæ; quæ fit appositione lanæ, aut lini liguore aliquo medicali tincti. *Guietus.*

7 Οὐ γὰρ τέγω] i. Ferre non possum. *Idem.*

8 Εὐ-

Quassanſque facilè, intorquet huc illuc labor.
Med. At ubi, ubi, amici, reperiam inclytum Ocypum,
Et pede laborantem, & vacillantem gradu?
Medicus ego accepi ex amico quopiam
Premi dolore eum, ſtare propter quem nequit.
Sed ipſus hîc propè jacet ante oculos meos,
Stratus ſupino per cubile corpore.
Salvere jubeo per Deos te, ac tuum, *hic deeſt aliquid.*
Quid iſtud Ocype dic mihi ſtatim, *hic etiam deeſt aliquid.*
Si fortè enim cognoro, tollam forſitan
Gravem dolorem, cum mali cauſa gravi.
Ocy. At me vides ô Soter & Soteriche,
Tubæ ipſius nomen gerens Soteriche,
Sævus dolor pedem mihi arrodit malè,
Greſſumque timidè facio, & haud planum pede.
Med. Vnde, aut quid accidit, expedi, aut quibus modis?
Nam medicus audiens rem ut eſt, dempto metu
Meliùs adit, non audiens errat ferè.
Ocy. Dum exerceo curſu, & arte me gymnaſtica,
Me ſauciavit quiſpiam coætaneus.
Med. Cur ergo non eſt triſtis inflammatio
Inibi, nec ulla mitigans rigatio?
Ocy. Quoniam haud amo, ex lana illigata vincula,
Vt quæ afferant deformitatem inutilem.
Med. Quid ergo tibí videtur? incîdam pedem,
Nam ſi hoc feres, ſcias licet, quàm plurimum
Exhauriam tibi fecando ſanguinem.
Ocy. Fac quicquid invenire nunc novum potes,
Vt me hoc pedum dolore liberes citò.
Med. Et ſectionem acutam, & æriferream,
Cruoribibulam, ſemicurvam infero tibi.
Ocy. Sine, ſine.
Nut. Soter quid agis? tibi-ne accidat Soteria.
Adhibere terriſatum laborem ſuſtines.
Malumque, nil planè ſciens, infers pedi.
Deceptus etenim audiſti opera, quæ audiſti modò.
Nam neque palæſtra iſte, neque curſu, ut dictitat,
Certando læſus eſt: id ergo ex me audias. Prin-

8 Εὐμοιρίαν] Ἀμοιρίαν legit interpret. ſed τὸ εὐμοιρίαν pl. ordo; ἐ σήμω τὰ δίσμὰ, εὐμοιρίαν ἄχεσον &c. Appoſitivè; i. ἐ σήμω τὰ δίσμὰ ἅ ἐ ρεθίαν, ὅ ἐ ςὶν εὐμορφία εἰς πολλὰς κρλὰς, τὸ μὰ σήμειν ſcilicet. i. τὸ μὰ ἔχειν ἐ ςὶν εὐμοιρία, κρὰ τὸ ἔχειν δίσμὰ εὐμοιρία, vulgi opinione. Sed fortaſſe τὰ τρορίας verba ſunt non Ocypodis ægroti. *Gueteus.*

9 Ἀ'νηλὲς παρέχης μοι] Τοῦτο, fort. pro, μοι, leg. *Idem.*

10 Ἡμισήκυλον] An ſemicircularem? *Idem.*

11 Ἔα. ἔα] Interjectio, non verbum, ut interpres exponit. *Idem.*

12 Σιδηρόπαγον] Σιδηρόκρατον. Ibid. πόνον. i. dolorem. *Idem.*

1 Καὶ-

Ἦλθεν μὲ ἓν τοσοῦτον ὑγιὴς ἐν δήμοις.
Φαγὼν γ' ἐποῖσα, καὶ πιὼν ὁ δυσχής,
[1] Κλίνιλω ὕπερθε κρεμάσασθαι, ἑαυτοῦ μήτηρ.
Ἐπιῖζε νυκτὸς δυσπίστως, ἐκρεμύγασεν,
Ὡς δ' αἵμιγι πλημμὶς, [2] καὶ πάντα φόβου λαβεῖν.
Ἔλεξε δ' οἵμοι, πόθεν ἔχω κακὰ πόκλος
Δαίμων τίχα κρατῶν ἔξω ποδὸς;
Πρὸς ταῦτα νυκτὸς ἀναπηδήσαμεν μόνος.
Ὁ ποῖα κῆρυξ ἐξερρύη τ' πόδα.
Ἐπεὶ δ' ἀλίκτως ἡμέρων ἐσάλπισεν,
Οὗτος ἀσθενῆτε, χεῖρα θεὶς ἐμοὶ πικρὸν,
Θριλλῶν, πυρέσσων, ἐπ' ἐμοὶ βάζων.
Ἀ' πρὶν δέ σοι κατεῖπε, πάντ' ἐψεύσθη,
Τὰ δεινὰ κρύπτων τ' νόσε μυσήρεα.
Ὠκυ. Γέρων μὲ ἀεὶ τοῖς λόγοις ὀπλίζεῖ,
Καυχώμενος τὸ πάνθ', μηδὲν θέναν.
Ὁ γὰρ ποιῶν τε, καὶ φίλοις ψεύδη λέγων,
Πεινῶντ' ἔοικε, μυσιχίω μυσοωμένῳ.
Ια. πλανᾷς ἄπαντα. ἄλλα δ' ἐξ ἄλλων λέγεις,
Λέγων, πονεῖν μοῦ. ὃ γ' πονεῖς, ὕπω λέγεις.
Ὠκυ. πῶς ἂν φράσω σοι ἃ πάθης τῷ συμφορᾷ;
Πάχων γὰρ, οὐδὲν οἶδα, πλὴν φρονῶ μόνον.
Ια. ὅταν ἀφορμῆς δ' ἔχω πονῆ τις τ' πόδα,
Πλάσασθαι τολεῖπον ὡς θέλῃ κενὰς λόγους,
Εἰδὼς τὸ δεινὸν, ᾧ συνίζδυκται κακῷ.
Καὶ νῦν μὲ ἀκμὴν εἶς.
Ἐπὰν γ' καὶ τ' ἕτερον ἀληθῆς πόδα,
Σπένων, δακρύεις. ἐν δέ σοι φράσω θέλω.
Τοῦτ' ἐς' ἐκεῖνο κἂν θέλῃς, κἂν μὴ θέλῃς.
Ὠκυ. πόθ' ἐς' ἐκεῖνό γ' εἰπὲ, καὶ τί [3] κλῃΐζεῖ.
Τρ. ἔχῃ μὲ ὄνομα συμφορᾶς γέμον διπλῆς.
Ὠκυ. Οἴμοι. τί τοῦτο; λέξον ὦ δίομαι γέρον.
Τρο. ἐκ δ' τόπου μὲ, ἃ πονεῖς, δρόμῳ ἔχῃ.
Ὠκυ. ποδὸς μὲ δρόμῳ ὄνομ' ἔχῃ κακῶς λέγεις;
Τρο. τούτῳ σὺ πεσῇ ἐπὶ πλῆ δεινὴν ἄρχειν.
Ὠκυ. καὶ πῶς με τ' δύσφημον ἔπος;
Τρο. δεινότατον ὄσσε. φεῖδεται γὰρ ὐδενός.
Ὠκυ. σωτὴρ, τί λέγεις; τί δέ με;
Ια. ἄφες με μικρὸν. ἠλόγημαι σοῦ χάριν.
Ὠκυ. Τί δ' ἐστὶ δεινὸν, ἢ τί συμβέβηκέ σοι;
Ια. [4] Εἰς δεινὸν κεχώρεκεν πάνυ ἡλῆς ποδός.

Ὠκυ.

1 Κλίνιλω] Κλίνης. Guietus.
2 Καὶ πάντα φόβου λαβεῖν] F. καὶ πάντας φόβου λάβειν. Idem. Guietus legit. καὶ πάντας φόβου λάβειν. Si metri ratio habeatur legendum, πάντα. Boivin.
3 Κλῃΐζεῖ] Κλῄζεῖ. Guietus.
4 Εἰς

Principio enim, ſanus quidem venit domum,
Poſt autem edens multum, & bibens miſer,
Solus ſuper lectum cadens, ſomnum capit.
Deinde excitatus nocte, clamat, dæmone ut
Perculſus, omnes unde corripit metus.
Dicebat autem, unde hoc malum mihi? heu miſer,
Fortaſſe dæmon potitur aliquis pede.
Noctu inſuper ſolus quoque reſidens thoro,
Ceu præco lamentando proſequitur pedem.
At ubi diem jam gallus intonat tuba,
Acceſſit, & triſtem mihi impoſuit manum,
Plorans, febricitans, corpori innitens meo.
Tibi verò, quæ dixit priùs, mentitus eſt,
Sæva hæc volens morbi tegere myſteria.
Ocy. Verbis ſenex armatus omnis ſemper eſt:
Nil jactitans non, aſt opere præſtans parum.
Nam qui dolet, falſumque amicis differit,
Similis edenti maſtichen famelico eſt.
Med. Deludis omnes tu, aliaque aliis implicas,
Dicens dolere te, aſt ubi doleas, tacens.
Ocy. Sed quomodo morbi tibi cauſam eloquar?
Nam doleo, verùm quod doleo, tantùm ſcio.
Med. Quando abſque cauſa quiſpiam dolet pede,
Poſthac inania verba fingit ut lubet,
Sciens grave illud, quo implicatus eſt malo.
Atque is etiamnum. *hîc deeſt aliquid.*
Vbi verò & alterum pedem invadet dolor,
Flebis gemens, at dicere unum tibi volo,
Hoc illud eſt, nolis, velis, hoc illud eſt.
Ocy. Quid illud autem? quod-ve nomen eſt ei?
Nut. Nomen quidem habet, è duplici factum malo.
Ocy. Hei mihi quid hoc? dic obſecro te, dic ſenex.
Nut. Ab eo loco principium habet ubi nunc doles.
Ocy. Quantum ergo dicis à pede initium habet.
Nut. In fine ſævæ nomen huic Agræ adjice.
Ocy. Quo me ergo pacto miſerum adhuc?
Nut. Eſt ſæva nempe, nanque parcit nemini.
Ocy. Soter quid ais? quid me autem?
Med. Paulum ſinas me, negligor tui gratia.
Ocy. Quid hoc mali autem, aut quid tibi accidit grave?
Med. In grave malum incidiſti, & inſanabile.

Ocy.

4 Εἰς δεινὸν ἀνάχωρησιν πόνον ἥλθες ποδός] Εἰς δεινὸν ἥλθες ἀνάχωρησιν πόνον ποδός. Guietus. Guietus ut metrum reſtituat, legit, εἰς δεινὸν ἥλθες ἀνάχωρησιν πόνον ποδός. At ne ſic quidem metrum conſtat. ſpondæum enim in quarto pede ejuſmodi Iambi ſtare non patiuntur. legendum itaque

Εἰς δειν|ὸν ἥλ|θες πόνον|, ἀνάχω|ρησιν | ποδός|. Boivin.

2 Xe-

Ὦκυ. Οὐκεῖν με δεῖ ταχέως ἐξαυτλεῖν πόνους;
Ια. [1] Χωλὸς μὲν ἂν ᾖς, ἀλλ' ἐσθίει, μὴ φοβοῦ.
Ὦκυ. Τί δ' ἐστὶ χεῖρον;
Ια. ἀμφοῖν ποδοῖν σε συμποδισθῆναι [2] μόλις.
Ὦκυ. Οἴμοι. πόθεν μοι κακοὺς εἰσῆλθεν πόνους
Πολλοὺς δι' ἄλλα, καί με συμπάσχει κακῶς.
Ἦ πῶς ὅλως πέπηγα, μεταβῆναι θέλων.
Δειλαίνομαι δ' ἐγὼ πολλὰ μεταξὺ πόδα
Νήπιον, ὁποῖα βρέφος ἄρτι φοβούμενον.
Ἀλλ' ἄνθρωπέ σε ὡς ἐγὼ σωτήριος,
Εἴπερ τίχνη σὴ δυνάτη, μηδὲν φοβοῦ,
Θεραπεύσειν ἡμᾶς. εἰ δὲ μὴ, δοίχομαι.
Πάσχω γὰρ ἀφανῶς. κοὐ ποδῶν τοξεύομαι.
Ια. τοὺς μὲν πλανήτας ἀστέλων λόγους ἐγὼ,
Τοὺς τ' Ἰατρῶν τ' ὁμιλούντων μόνον,
Ἔργῳ δ' μηδὲν εἰδότων σωτήριον,
Τὰ πάντα σοι πάσχοντι, σιωπώμενος φράσω.
Ἄφυκτον ἦλθες ἀστὸν εἰς πάθος κακόν.
Οὐ γὰρ σιδηρόπλαστον ὑπεδύσω βάσιν,
Οὐ τοῖς κακεργοῖς δυσεύρετον τέκμηριον.
Δεινὴν δ', ἣν κρυφαίαν εἰς πάντας κακὴν,
Ἥς οὐκ ἂν ἄροιτ' ἄχθος ἀνθρώπων φύσις.
Ὦκυ. αἰ. αἰ. αἰ. οἴμοι. οἴμοι.
Πόθεν μοι, τυπτὰ τὰ πόδε κρυπτὸς πόνος.
Δίξασθε χεῖρας τὰς ἐμὰς πρὸ ἢ πιεῖν,
Οἷα σάτυροι βακχίας ὑπ' ὠλένας.
Τρο. Γέρων μὲν εἰμι. πλὴν ἰδού σοι πείθομαι,
Καὶ τὰ νέον σε χειραγωγῶ πεσόντος ὤν.

1 Χωλὸς μὲν ἂν ᾖς] Hⁿ. Guietus.
2 Μόγις] i. Manet te, τὸ συμποδισθῆναι &c. *Idem.*

Ocy. Nunquid me oportet claudicantem vivere?
Med. Tu claudus ut sis, nihil id est, ne-ve hoc time.
Ocy. Quid pejus autem?
Med. Jacêre utroque te impeditum pede manet.
Ocy. Hei mihi novus hic unde me invasit dolor,
In altero pede huicque compatitur malè?
Quo-ve penitus modo obrigdit ut ise hisc volo?
Formido verò dimovere pedem nimis,
Stultus, quasi infans derepentè exterritus.
Sed obsecro te per Deos Soteriche,
Tua siquid ars potest, mihi non invidens
Medeare: alioqui pereo; nam malum latet
Intus: pedesque ceu sagittis transfodit.
Med. Equidem remota ambagine verborum procul,
Hac qua medici alii solent utrimodò,
Ipsaque re nullam salutis ferre opem,
Cuncta patienti breviter expoliam tibi.
Principio inevitabile in malum misér
Planè incidisti: non enim compactilem,
Ferroque fictam pede subisti compedem,
Sed sævam & abditam omnibus prorsus malam,
Cujus hominum natura non tulerit onus.
Ocy. Heu miser, væ væ mihi!
Vnde hic mihi tacitus pedem terebrat dolor?
Suscipite me manibus priusquam concidam,
Perinde uti Satyri sub ulnas Bacchicos.
Nut Equidem senex sum: at ecce tibi pareo tamen,
Iuvenemque te longævus ipse manu rego.

Cætera desunt.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Εἰς ἑαυτὸν Βίβλιον.

Λευκιανὸς παῖδ' ἔγραψε, πολλά τε μαχὴ τε εἰδὼς,
Μαχὴ γὰρ ἀνθρώπους κἠμὲ τὸ δεινὸν σοφά.
Οὐδὲν σὲ ἀνθρώποισι [1] ἀλφεσιβοῖ ἐς νόημα.
Ἀλλ' ἢ σὺ θυμοῖζευς, τῶδ' ἐπίρροιδι γέλως.

Εἰς αἰσώπους.

Τὸν πυγμαῖον πλοῦτον νίκων ἐν Θήρᾳ ὁ Μαίσπιος,
Λίχρως εἰς ἀκροτὴν ἐξέχεν ἀσπάνας.
Ἀλλά μιν Εὐκτήμων πατρικὴς φίλος ὡς σώσειεν
Ἠδὴ κερφαλέῃ πειράθμιον πυίῃ,
Καί μιν δακρυχάρη ἀναλάμβανε, κἠμὲ πόσιν αὐτὸν
Θῆκε θυγατρὸς ἑῆς, πόλλ' ἐπιμείλιος δύς.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Θήρασι πρὸ ἐλπίδα ἤλυθε πλοῦτος,
Αὐτίκα παῖς αὐτοῦ ἐτρέφετ' ὀφθαλμίας,
Γαστρὶ χαριζόμενος πᾶσαν χάριν ἐν κύλικι κόσμου,
Τῇ δ' ὑπὸ τὴν μιαρὴν γαστέρα μαργοσύνῃ.
Οὕτω μὲ Θήραπα τὸ δεύτερον ἀμφεκάλυψεν
Οὐλομένης πενίης κῦμα πυλαιμόθιον.
Εὐκτήμων δ' ἐδάκρυε τὸ δεύτερον, οὐκ ἐπὶ κεῖνον,
Ἀλλὰ θυγατρὸς ἑῆς αὖθίς τε κἠμὲ γαλαμυν.
Ἐγὼ δ' ὡς οὐκ ἔστι κακῶς κεχρημένον ἄνδρα
Τοῖς ἰδίοις, εἶναι πιστὸν ὀφθαλμοῖσιν.

Εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον.

Θηρῶ τὸ τ' ἀνηκοῦν, κἠπαίζω περίχαρτα ἡμῶς.
Ἢν δὲ μὴ, ἀλλ' ἡμεῖς αὐτὰ παρεχόμεθα.

Εἰς αὐτάρκειαν.

Ὡς πεπηξόρθρου τ' οἶν ἀγαθὴν κτῆσιν.
Ὡς δὲ βιωσόρθρου φοίδιον οἶν κτῆσιν.
Ἐκ δ' ἀνὴρ σόρου ἄτου, ὃς ἄμφω ταῦτα νοήσας,
Φοιδὶ κἠ δικαίῃ μέτρον ἐφημόσατο.

Εἰς

1 ἀλφεσιβοῖ] Scribendum videtur ἀλφηστήν. Menagius.

1 Ὡς πεπη-

LVCIANI
EPIGRAMMATA.

In ſuum ipſius Librum.

IACOBO MYCYLLO Interprete.

Lucianus ſcripſi hæc, antiquaque ſtultaque doctus:
Id quoque enim ſtultum eſt, quod tibi valde ſapit.
Nil homini certum eſt, nec voto vivitur uno:
Sed ridens, eadem hic elevat, ille probat.

In Theronem prodigum.

LVSCINIO Interprete.

Quum juvenis Theron bona, filius ille Menippi
Patria inexhauſta perderet ingluvie:
Dives opum quidam dolet hinc accedere duram
Pauperiem, patri junctus amicitia:
Et miſerum lachrymis ſic conſolatur obortis:
Sume animos, dos eſt en tibi ſumma gener.
Ille ubi jam præter ſpem partas, ſorte novata,
Senſit opes, priſcum concipit ingenium.
Omnis in hoc labor eſt, ventri ut famuletur inerti
Per fas atque nefas: ſic periiſſe juvat.
Hinc inopem rurſus ſocer arguit, omnia retro
Dum fluitare videt, forteque lapſa ſimul.
Iamque madent genæ, & luctu miſer omnia complet.
Nec Theron, ſed dos jam dolet, & ſoboles.
Heu nimium ſerò didiciſſe juvat, aliis non
Eſſe bonum, quiſquis non fuit ipſe ſibi.

In vitam humanam.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Omnia mortales fugiunt mortalia cùm ſint:
Et ſi non fugiunt, nos tamen hæc fugimus.

In ſufficientiam.

VENATORIO Interprete.

Vtere divitiis veluti jamjam moriturus:
Ceu ſis victurus, tu quoque parce tuis.
Ille ſapit verè, qui res perpendit utraſque:
Parcus erit certo tempore, largus erit.

Εἰς μικρὸν βίον.

Τοῖσι μὲν ὧν πεπίσευκα πᾶς ὁ βίος βραχὺς ἐὼν
Τοῖς δ' ἡμῖν, μία νὺξ ἅπλετός ἐστι χρόνος.

Εἰς ἔρωτα.

Οὐχ ὁ ἔρως ἀδικεῖ μερόπων γένος, ἀλλ' ἀπολάστοις
Ψυχαῖς ἀνθρώπων ἔσθ' ὁ ἔρως τοιοῦτος.

Εἰς χαίροντας.

Ὦ κεῖσε χαίρειν γλυκερώτερος ἡδὺς ἀνθρώποις,
Πάσι χαίρειν κεῖνος, μηδὲ λέγοντι χαίρειν.

Εἰς ἀχαρίστους.

Φαῦλον ἀνὴρ πίδος ἐστὶ πεπλημμύρον, εἰς ὃν ἀπάσας
Ἀντλῶν τὰς χαρίτας, εἰς κενὸν ἐξέχεας.

Εἰς Θεούς.

Ἀνθρώπους μὲ ἔσως λήσεις ἄτοπόν τι ποιήσας.
Οὐ λήσεις ὦ Θεὸς οὐδὲ λογιζόμενος.

Εἰς κόλακας.

Οὐδὲν σὺ ἀνθρώποισι φύσις χαλεπώτερον εὗρεν
Ἀνθρώπου κολακεῦσιν ψυδρομυὸς φιλίλου.
Οὐ γὰρ ἔθ' ὡς ἐχθρὸν φυλασσόμεθ', ἀλλ' ἀκαπῶντες
Ὡς φίλον, ὦ τούτῳ πλείονα βλαπτόμεθα.

Εἰς μυσήριον.

Ἀῤῥήτων ἐπίων γλώσσῃ σφραγὶς ἐπιτέθω.
Κρείσσων γὰρ μύθων ἡ κτεάνων φυλακή.

Εἰς πλοῦτον.

Πλοῦτος ὁ τὴν ψυχὴν, πλοῦτος μόνος ἐστὶν ἀληθής.
Τἄλλα δὲ ἔχει αὐτὴ πλείονα τῶν κτεάνων.

Τόνδε

1 Ὦ κεῖσε χαίρειν γλυκερώτερος, ἢ δὲ βραδύτης,
Πᾶσι χαίρειν κεῖνος, μηδὲ λέγοντι χαίρειν.

Dixi in hunc ſenſum, in Poëmatiis meis Græcis, Epigrammate ad Guillelmum Lamonium, Principem Senatus Pariſienſis:

Ἡ χαίρειν σὺ κελεύεις μακρὴ, χαίρειν δὲ σὺ μηδέν·
Καὶ ταχὺς ἔστω, ἐστὶ χαίρειν χαίρειν. Menagius.

In breve ævum.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Fœlici brevis est etiam longissima vita:
Tempus at immensum est, unica nox misero.

In amorem.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Mortales non lædit amor: mens crimen amori
Impingit sceleris luxuriosa sui.

In gratias.

LVSCINIO Interprete.

Munificus gratare citò, quò dulcior adsit
Cratia: nam longa mox perit illa mora.

In Ingratos.

LVSCINIO Interprete.

Rimarum plenus perdit tua dona scelestus:
Si sapis, integro vina reconde cado.

In Deos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Mortales si fortè latent tua crimina nequam:
Quod tecum reputas non latet hocce Deos.

In Adulatores.

OBSOPOEO Interprete.

Nil homine invenit natura nocentius illo
Quàm qui sinceram fingit amicitiam.
Non hostis vobis ultrà, sed habetur amicus,
Talis: & hac ista lædimur arte crebrò.

In Mysterium.

OBSOPOEO Interprete.

Fac arcana premat tacitæ custodia linguæ,
Sermonum custos est mihi major opum.

In Divitias.

SVLPITIANO Interprete.

Nobilis est animi thesaurus, nobilis ille
Postrema quisquis parte locabit opes.

Τόνδε πολυκτήμονα, καὶ πλούσιον ἐκ δίκαιον
Κλήζειν, ὃς χρῆαζ τοῖς ἀγαθοῖς δώμασ᾽).
Εἰ δέ τις ἐν ψήφοις καθιστήκειτ᾽, ἄλλον ἐπ᾽ ἄλλῳ
Σωρεύειν ἀεὶ πλοῦτον ἐπιχρήμασι.
Οὗτος ὁποῖα μέλισσα πολυτρήτοις σὺν σύμβλοις
Μοχθήσῃ, ἑτέρων θρεψαμένη τὸ μέλι.

Εἰς τύχην.

Ἀρχὸς Ἀχαιμενίδης χθαμαλὸν ποτὲ, καὶ ζ Μιλήτου,
Καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρου βήσεται εἰς ἕτερον.
Καὶ γὰρ σπεῖνος ἔχειν με πότ᾽ οἶδε, καὶ πάλιν ὕστος
Οἶσεν, εἰμὶ δ᾽ ὅλως ἄδηλος, ἀλλὰ τύχης.

Εἰς δύστυχεῖς.

Μὴ πεῖσαι, φίλος εἶ θνητοῖς, φίλος εἶ μακάρεσσι,
Καί σευ ῥηϊδίως ἔκλυεν ἀξιόμοι.
Ἢν πείσῃς, ἀδύς ἔσσι φίλος, ἀλλ᾽ ἄμμε πάντα
Ἐχθρὰ, τύχης τε ῥοπαῖς συμμιξαπολλόμεθα.

Εἰς φρόνησιν.

Ἡ βροδύπους βυλὴ, μετ᾽ ἀμοίναν, ἡ ζ πεχᾶσα
Λίην ἐφιλκομένῳ τὴν μετίσιοισαν ἔχει.

Εἰς βίον.

Ἐξ ἄρα μόχθοις ἐκανώπετον, αἱ ζ μετ᾽ αὐτὰς
Γεύμμοισι δικυύρθρας, ζῆδε λίγυσι βροτοῖς.

Εἰς βάραν.

Εἰ πεχὼς ἐς τὸ φαγεῖν, καὶ ὡς δρόμον ἀμβλὺς ὑπάρχεις,
Τοῖς ποσί σευ τρέφε, καὶ τέχε τὴν γάμμαν.

Εἰς ἀδύναμον.

Εἴς τι μάτην νίπτεις δίμας Ἰνδικὸν; ἴσχιο τέχνης,
Οὐ δυνάσευ ἀνεφερὲς νύκτα καθηλιάσαι.

Dives erit verè, qui fidos inter amicos
Largiter effundit parta labore bona,
Sed genium quisquis defraudat, opesque tenacem
Congerit in testam, quo numerare queat,
Qualis apes, frustra studio complebit avaro
Vascula, mox fuco diripiente favos.

In Fortunam.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Fundus Achæmenidæ quondam hic fuit, inde Menippi?
Nuncque hunc, nuncque alium rursus adibit herum.
Nam se olim hic dominum ratus est, nunc retur & ille.
Illius at sola est fors hera, nullus herus.

In Faustos.

VITO APERMACHIO Interprete.

Si non delinques, tibi diique hominesque favebunt.
Præstabunt faciles quæque precatus eris.
Aft ubi peccaris, cessat favor, omnia plena
Sunt odii, facta & fors aliena tibi.

In prudentiam.

SLEIDANO Interprete.

Sit mora consiliis. Nam si moderamine tractes,
Prosunt: ut stultè præcipitata nocent.

In Vitam.

VOLATERRANO Interprete.

Sex horæ tantùm rebus tribuuntur agendis:
Viveque post illas, littera ζῆν monet.

In Edacem.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Si properè comedis, si tardo poplite curris,
Ore velim curras, & pedibus comedas.

In Impossibile.

SLEIDANO Interprete.

Æthiopem quid stulte lavas? Nam splendida nunquam
Nox fuerit, lumen sole negante suum.

Εἰς δυσωδίαν.

Οὔτε χίμαιρος τοιόνδ' ἔπνει κακὸν ἢ κύων Ὄμηρος,
Οὐκ ἀγέλη ταύρων, ὡς ὁ λόγος πυθέσθαι,
Οὐ Λήμνιος σύμπας, ἀφ' ἑπτὰ τὰς ἑορτάς,
Οὐδ' ὁ φιλοκτήτης πᾶς ἀποπνεύσθω.
Ὡς σὲ παμψηφεὶ νικᾷ τελέσιλλα χιμαίρας,
Σηπεδόνας, ταύρους, ἔρεα, Λημνιάδας.

Εἰς τύχην.

Πολλά σ' ὁ δαιμόνιον δυώδεκα, κοὐ μία παράδεξα,
Τὰς μικρὰς ἀνάγει, τὰς μεγάλας καθάγει.
Καὶ σῷ τῷ ὄφρυϊ, καὶ τ' ὀφθαλμῷ καταπαύσεις,
Κἂν ποδαλὸς χρυσοῦ νάμασιν σοὶ παρέχῃ.
Οὐ θρόνον, ἢ μαλακοῖς ἀνέμοις ποτὲ, τὰς ἡμέρας
Ἢ δρύας, ἢ πλατάνους, οἶδε χαμαὶ καθίζειν.

Εἰς βρέφη.

Παῖδά με πυθέσθαι ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντα,
Νηλεὲς ἀϊδὴς ἥρπασε Καλλίμαχον.
Ἀλλά με μὴ κλαίοις. καὶ γὰρ βιότοιο μετέσχον
Πάνυ, καὶ πάντων τ' ἐβίωσα κακῶν.

Ἀπὸ θαλαττίων.

Γλαύκην, καὶ Νηρεῖ, καὶ Γαῖ, καὶ Μελικέρτῃ,
Καὶ βοὸς Εὐρώπῃ, καὶ Ζαμφίρῃ Θεοῖς,
Σαλτὶς σὺν πελάγους Λυκίοισιν, ὧδε κέκραμαι
Τὰς τελέας σὺν κεφαλῆς. ἄκρος δ' ὧδε ἔχω.

Ἀπὸ γυναικῶν.

Ἑλλάδα νικήσασαν ὑπερθύριον δαπέδου Μήδην,
Λαὶς ἧκεν ἑῷ κοίτει λιθίδιον.
Μήτηρ σὺν κήρυκι, καὶ ἡ τελέσιλλα
Ἀνέθετό σοι Πυθίη, τ' ἐρατὴ φίλοις,
Ἣς δ' ἰδεῖν ζυγὰς πολιὴς παναληθέα μορφὴν,
Τῷδε σελινοχαίτῃ καὶ σκιόεντι τύπῳ.

Εἰς

In Fœtidos.

BAPTISTA PIO Interprete.

Mæonides non tale malum ſpirâſſe Chimæram
Trigeminam, aut tauros credidit ignivomos,
Non omnem Lemnum, volucrum excrementa ſororum,
Aut Philoctete vulnera dira pedis,
Iudicio quarę populi Teleſillâ Chimæram
Vince, boves, ſanies, Lemniadas, volucres.

In Fortunam.

IO. SLEIDANO Interprete.

Multa poteſt fortuna, vel inſperata, potentes
Dejicit, ac tenues ſubvehit illa viros.
Illa ſupercilium tibi protinus auferet, & ſi
Aurifero madeat flumine tota domus.
Ventus enim malva, limoſaque abſtinet ulva,
Sed veteres ornos exagitare ſolet.

In Infantes.

VRS. VELIO Interprete.

Quinquennem rapuit puerum immiſcrabilis Orcus,
Curarum vacuum nomine Callimachum.
Sed me flere cave. Nam paucos ut brevis annos
Vixi, ſic vitæ pauca ſiniſtra tuli.

De Naufragis.

VRS. VELIO Interprete.

Glauce, tibi & Nereo, Inoque tibi & Melicertæ,
Et Neptune tibi, & quos Samothraces habent:
Servatus pelago Lucillius, hanc ego tonſus,
Nil aliud quum ſit, dedico cæſariem.

De Mulieribus.

IO. BENEDICTO Interprete.

Quæ profligavit ſcutatos Græcia Medos,
Præda fuit formæ Græcia Laidicæ.
Sola ſenecta illam domuit, gratumque juventæ
Tum ſuſpendit anus Cypri tibi ſpeculum.
Cujus enim canæ veram odit cernere formam,
Obſcuratam odit cernere & effigiem,

Εἰς ἄγαλμα Ἀφροδίτης, τὴ ἐν Κνίδῳ.

Τὴν Παφίην γυμνὴν εἶδες ἴδυ, εἰ δέ τις εἶδεν,
Οὔτ' ὀ τὴν γυμνὴν ψευσάμενος Παφίην.

Εἰς τὸ αὐτό.

Σὴν μορφὴν ἀνέθηκα τὴς ἀξιολαλέος ἄγαλμα
Κύπρε, τὴς μορφὴς φάρπαγι ἀδὺν ἔχων.

Εἰς ἄγαλμα Ἠχοῦς, ὡς πρὸς τὸ Πανός.

Ἠχὼ πετρήεσσα ὀρῶν φίλε, Πανὸς ἑταίρη
Ἀνδίτυπον φθογγὴν ἔμπαλιν ἀσπαίρουσα.
Πανδίην σαμόεντα λάλον εἰκόνα, ποιμένι ᾠδὴν
Παίζοντι, ὅσσα λέγεις, πάντα κλύουσα ἄκουε.

Εἰς ἀγωνιστήν.

Οἱ συναγωνιστὴς τ' ποτ' ἐμοῦ τόδ' ἔθηκεν
Ἄκτη, ἰδὲ νικᾷ δ' οὐκέτ' ἐτοιμότερον.

Εἰς τὸ αὐτό.

Πάσσε θεὸν Ἑλλὰς ἀγωνοθέτην ἅμιλλαν
Πυγμῆς, Ἀνδρόλεως πάσσε ἀγωνιστάμιλλον.
Ἔχον δ' ἐν Πίσῃ μὲν ἐν ἄκρον, ἐν δ' Πλαταιαῖς,
Ἐν βλέφαρον, Πυθοῖ δ' ἄκρον ὀφρὺν ἔμοιγε,
Δαμοτέλης δ' ὁ παπᾷ ἰκρύσταλλ' ἐκεῖ πολιήτης,
Ἀρκάς μ' ὃν τεθέαν ἢ τεκεῖν, ἢ κεκλοβόν.

Εἰς γεγραμματικήν.

Γλαυκὴ γραμματικὴ φυσίζοε, ἴλαθι μύστῃ,
Φάσμασιν εὐεγλύπτῳ μιῶν ἄκοδε γυῖα.
Ἐχρὴν γὰρ καί σοι ἀξιολαλέα δωρήσασθαι,
Καὶ βωμὸν θυέων μήποτε δεύομενον.
Καὶ γὰρ σῇ μίτρῃ μὲν ὁδοὶ, μυρὶ δ' ἱλάσκεται,
Καὶ λιβάδες, πάντων δίκτυα γραμμικίων,

Εἰς

In Statuam Veneris, quæ est in Cnido.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Nulli nuda Venus visa est: si visa sit ulli,
Is vidit, nudam qui statuit Venerem.

In eandem.

Eodem Interprete.

Offero Cypri tuæ tibi sculpta imitamina formæ:
Forma nam melius nil mihi Cypri tua.

In Statuam Echûs tanquam à Pane.

CORNARIO Interprete.

En Echo in petris habitans ego, Panos amica,
Comparibusque sonis omnia quæ recino.
Oris imago loquens cujusvis, agricolis sum
Deliciæ, audis quæ tu loqueris abiens.

In Pugiles.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Hic pugil à sociis positus certaminis Apis:
Quòd nulli fecit saucia membra viro.

In Idem.

Eodem Interprete.

Quodcunque instituit certamen Græcia cæstus,
Hoc inter pugiles Androleos subii.
Restitit una mihi Pisæ auris, & una Platæis
Palpebra: me Python funerat exanimem.
At pater, ut functum stadio, mutilum-ve reportet,
Civibus armatur Damoteles sociis.

In Grammaticos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Grammatice, inventrix victus, & Musa faveto:
Quæ fers Mæonio carmine dulcis opem.
Quàm tibi debuerant offerri splendida dona,
Araque non usquam destituenda sacris.
Nanque tui, plenæque viæ, pontusque refertus,
Littoraque, ô cunctis commoda Grammatice.

Εἰς δυσώδεις.

Δαίμονα πολλὰ λαλῶν ὀζοσόμος ἐξορκιστὴς,
Ἐξέβαλ' οὐχ ὅρκοις, ἀλλὰ κόπροις δυσμενέσι.

Ἔρως δεκαπέτης.

Ἀκίνητος τ' ἔρωτα, τ' ἄϊσα μακρὸν ἐσώρᾳ,
Εἴ τις σοὶ τερόδιστι πλανώμενον εἶδεν ἔρωτα,
Δεκαπέδης ἐμός ἐστιν. ὁ μαινυζὸς, χάρις ἔξει.
Μισθός τοι τὸ φίλαμμα τὸ Κύπριδος, ἢν δ' ἀγάγῃς νιν,
Οὐ γυμνὸν τὸ φίλαμμα, τὸ δ' ὦ ξένε, καὶ πλέον ἕξεις.
Εἶσι δ' ὁ παῖς ἐρύσαιμις, σὺ εἰπὲ πᾶσι μάθοις νιν.
Χρῶτα μὲ μὲν λύκος, πυρὶ δ' εἵκελον, ὄμματα δ' αὖτε
Δελμύλα, καὶ φλογόεντα, κακὴν φρένες, ἀδὺ λάλημα.
Οὐ γὰρ ἴσην νοεῖ καὶ φθέγγεται. ὡς μέλι, φαιδρά.
Ἢν δ' χολὴ, νόος ἐστὶν ἀπάμερος, ἡπιοδόλος,
Οὐδὲν ἀλαθείαν δύλιον βρέφος, ἄρχε παίσθω.
Εὐπλόκαμον τὸ κάρηνον, ἔχει δ' ἴτυμὸν τὸ πρόσωπον.
Μικκύλα μὲ τιμᾷς τὰ χαρύδρια; μάκρος δ' βάλλει,
Βάλλει κ' εἰς Ἀχέροντα, καὶ εἰς Ἀΐδεω βασιλῆα.
Γυμνὸς μὲν τὰ σῶμα, νόος δ' οἱ ἐμπεπίκασται,
Καὶ πτερύγες ὅσσον ὄρνις, ἐφίπτεται ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλοις
Ἀνέρας, ἠδὲ γυναῖκας, ἐπὶ πτολιήγνοις δ' κορυφῇ,
Τόξον ἔχει μάλα βαιὸν, ὑπὲρ τρόχιν δ' βέλεμνον.
Τυτθὸν ἐοὶ τὸ βέλεμνον, ἐς αἰθέρα δ' ἄχρι φορεῖται.
Καὶ χρύσεον αἰεὶ νώτα φαρέτρεον. ἔνδια δ' ἐνὶ
Τοὶ πικροὶ κάλαμοι, τοῖς πολλάκι κ' ἐμὲ τιτρώσκει,
Πάντα μὲ ἄχρια, πάντα. πολὺ πλείων δ' οἱ αὐτῷ
Βασὶ λαμπὶς ἐοῖσα, τ' ἄλιον αὐτὸν φαείνῃ.
Ἢν τύ γ' ἕλῃς τάχιον, δαμάσας ἄμα, μεδ' ἑλέσθαι,
Κἢν ποτ' ἴδῃς κλαίοντα, φυλάσσεο μή σε πλανήσῃ.
Κἢν γελάσῃ, τύ νιν ἕλκε, καὶ ἢν ἐθέλῃ σε φιλῆσαι,
Φεῦγε. κακὸν τὸ φίλαμμα, τὰ χείλεα φάρμακον ἰοῦ.
Ἢν δ' λίγνῃ λαβὲ παῦτα, χαιρόμενος ὅσσα μοι ὅπλα,
Μή τι θίγῃς πλάνα δῶρα, τὰ γὰρ πυρὶ πάντα βέβαπται.

Τέλος δευτέρου Ε Δημιουργῶν μέρους.

In Fœtidos

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Oris odore gravi, non facis dæmona verbis,
Exorcista olido depulit ore loquens.

Amor Fugitivus.

DONAVENTURA VULCANIO Interprete.

Amissum Venus inclamabat saucia natum,
Ecquis mi in triviis errantem vidit Amorem?
Ille fugax meus est. dulcé index munus habebit,
Basiolum Veneris, quòd si ipsum adduxeris, hospes,
Non tibi basiolum simplex dabo, at amplius addam.
Plurima inest puero nota, qua dignoscere possis,
Non albus faciem, sed totus flammeus, acres
Scintillant oculi, mala mens, oratio blanda,
Lingua animo dispar, suavis vox mellis ad instar,
Irato, mens intractabilis & fera, fallax,
Versutus puer, & mendax, immania ludit.
Crispicomum caput est illi, facieque proterva.
Estque pusillimanus, sed longè spicula mittit.
Mittit in ipsum Acheronta, & regem figit Averni.
Nudus membra volat passim, sed tecta latet mens.
Aliger instar avis, nunc hunc, nunc involat illum,
Fœmina masve siet, sedem ad præcordia figens.
Parvulus huic arcus, nervoque aptata sagitta,
Parva sagitta quidem, sed quæ æthera tendit ad usque.
Parvula post tergum pharetra aurea; at intus amari
Sunt calami, quibus improbus & me sæpe lacessit.
Omnia sæva illi, sæva omnia, sævior illa
Parvula fax, ipsum solem qua sævus adurit.
Hunc tu si capies, vinctum duc, nec miserare.
Si flentem videas, ne decipiare caveto.
Sin ridet, tu stringe trahens. Si suavia porgat,
Tu fugito: oscula dira, & labra infecta veneno.
At si dicat, Habe hæc, Tibi cuncta hæc largior arma,
Ne attigeris. fallax donum, tincta omnia flammis.

FINIS.

PALINVRVS.

ARGVMENTVM.

Duo hi dialogi sequentes, Luciani non sunt, neque græcè scripti etiam, sed quia à doctis Italis, cum Lucianicis eodem titulo conjunctos accepimus: ne horum quidem lectione fraudare quenquam voluimus, præsertim cùm ad exemplum Lucianicorum aliquo modo efficti & ipsi essent.

Interlocutores: *Palinurus, Charon.*

Pal. OBsecro te ô Charon, fine me ut jam navim conscendam. *Cha.* Quis me appellas? *Pal.* Ego navita quondam illius, quem nuper viventem transvectasti, Æneæ Trojani. *Cha.* Tu ne ille es, qui apud portus Velinos inhumatus jacebas? *Pal.* Ille ipse sum. Sed crede cœlestium nutu fieri, ut transvehar, quorum prodigiis longè lateque actæ finitimæ gentes, & ossa mea jam expiaverunt, & tumulum mihi, tumuloque insuper solennia statuerunt. Quare te oro, ô justissime Charon, patere tandem ut ingrediar, sic prospera semper sit navigatio tua, sit solida navis tua atque inconcussa. *Cha.* Rem justam petis, Palinure, ingredere, ut libet: vos verò tam confertæ umbræ, quid fatigatis me precibus? quid fatigatis? quænam hæc vis desiderii? Expectate tantisper, dum transfluminem hunc porto, regrediar quamprimum. *Pal.* Habeo tibi Charon, immortales gratias, qui me his tandem eripuisti è malis, qui me dira hac tandem, qua detinebar transfretandi cupidine liberasti. *Cha.* Amo te equidem, Palinure, tum propter Æneam regem, quem mihi nominasti, qui & super omnes, quos unquam viderim, mortales, visus est mihi singulari quadam præditus pietate, tum propter meum etiam, quod olim commune fuit tibi, magisterium: par enim sibi quisque parem affectat, delectatque magis, quæ inter pares fit, vel confabulatio vel vitæ actio. Afficiebar porrò non modico dolore, quum videbam jamdudum te in citeriore hac ripa errantem, incertumque sedis tuæ. Neque licebat tibi succurrere, propter legem mihi datam, ne quenquam, nisi humato priùs corpore, transportem. Sum enim ego minimus inter infernos habitatores, subjectusque alienæ potestati, cui parêre non tam pulchrum mihi, quàm alias necesse sit. Gaudeo autem nunc & lætor, quòd ea aliquando se forte tibi obtulerit, qua & tuum implere desiderium, & meum relevare dolorem (salva lege officii mei) possum. *Pal.* Imò ego non minùs propter te dolebam, ô Charon, quia perspiciebam tot te graves assiduosque labores perferentem sine ulla relaxatione. Neque enim me latet, quot quantisque vexari malis solent navium gubernatores, qui nihil aliud in vita, quàm ne-

navigationem exercui: atque ita exercui ut nihil illa gravius, nihil periculatius contingere mortalibus putem: propter quod credibile magis tibi videri poteſt, ſi angebat me utique fatigatio tua, repetentem animo antiquas, quas juvenis etiam ſuſtinebam nauticas fatigationes meas: quarum experientia jam edoctus ſciebam probè parè malo tuo condolere. *Cha.* Fruſtra propter me dolebas, Palinure, nam nihil moleſta mihi eſt ars mea. *Pal.* Quid ais? *Cha.* Aio gratam me habere & jucundam artem meam. Vides ut cruda viridiſque ſenectus eſt mihi? nemini haud unquam ab ipſa, qua jam omnium annos ſupero, longævâ ætate mea pertæſum me eſſe laboris mei, qui quotidie inſto alacrior atque valentior: ſed intelligo cur tu aliter tibi perſuadeas. Eſt enim communis hic morbus mortalium, ut ſortis ſuæ quemque diſtædeat, vivatque contentus nemo ſtudiis ſuis, laudent verò longè, ac beatiores exiſtiment omnes, qui diverſas à ſe artes atque actiones ſequuntur, verùm falluntur maximè opinione ſua. Nam ſi rectè intueri velint, cognoſcent perſpicuè nullum eſſe in vita eorum ſtatum qui non magnis ſcateat miſeriis, quem non magnæ graveſque perturbent undique moleſtiæ & vexationes. Et ſi detur aliquando ut alter in alterius ſtudia transferatur, quàm videas tunc ſua cuique levia videri, quæ priùs præ gravitate accuſabat, contraque ea graviora quæ priùs levia videbantur. Itaque ſi benè conſideres, Palinure, non eſt ita gravis mea conditio, ut cenſes, neque propterea quòd nauclerus ſim, ſum eo mirabilior. Sed tu (ut video) ſequeris vanos errores mortalium, ego verò integritatem tantùm, judiciique veri lucem ſecutus, dego contentus ac lætus ſorte mea, neque adſcribo mihi calamitatem, quòd deſudem quotidie navigando & defatiger. Neque ob hoc arbitror quempiam horum, qui mecum ſimul ultimas ſedes colunt, me eſſe beatiorem, non ipſos judices Minoëm, Rhadamanthum & Æacum, quanquam magna omnes emineant poteſtate, non ipſum Ditem: quanquam ſceptro potens ſit, atque regna iſta moderetur. Sunt nanque & illi ſui labores ſuæque moleſtiæ, & majores fortè, quo & majore regiminis ſarcina premuntur. *Pal.* Potes de te tibi Charon perſuadere, ut libet, mihi enim de me nunquam perſuadere poteris, quin ars noſtra ſine ulla comparatione cæteras laboribus & periculis excedat. Quod liquidò tibi probarem, niſi quòd vereor tædio te afficeret fortaſſe longior narratio noſtra. *Cha.* Imò ſumma me afficeret recreatione. Nam & delectat me tecum ſermocinari, & navigantibus etiam magnam animorum refocillationem afferre ſolent hujuſmodi confabulationes. *Pal.* Quando igitur non eſt tibi injucundum, proſequar ſuſcepti ſermonis noſtri rationem, ut intelligamus, non eſſe duriorem ullam, quàm nautarum ſortem: quod tibi facilè perſuadebo, ſi animadvertas, quos æſtus & frigora tolerare eos, quos perhorreſcere tonitrus & fulgura, quibus perfundi imbribus, qua ventorum rabie agitari quotidie neceſſe ſit. Si cognoſcas quoties eos torqueri fame & ſiti, quoties ſqualore etiam teterrimo conſumi contingat: ſi attendas habita-

bitationem eorum instar carceris sepulchrale, vel nullum vel sordidissimam, strata dura, cibaria aspera, potum immundissimum, indumenta spurca, incommoditatem rerum omnium, noctes insomnes, & sub dio semper, & inquietas. Capeo perpetuum aliquo quoddam eorum exilium. Quos patriæ eorum alios profugos, vagos, palantes, ignaros quietis, privatos omni (quo nihil est in vita dulcius) conjugis sobolisque fructu ac jucunditate: quis non abjectissimos, longeque omnium mortalium miserrimos esse judicabit? Prætereo Scyllam, Charybdim, Syrtes, Symplegades, tot infesta navigantibus maris pericula. Omitto tempestates, quibus nec vita quicquam est tristius, nec horribilius, quibus & ad summum vitæ usque discrimen quotidie jactantur, quatiuntur, & (quod sæpe accidit) submersi tandem obruuntur. In qua re nemo est, qui idoneus magis, quàm ego, testis adhiberi queat: qui cùm multis fuerim quassatus tempestatibus, tum ea maximè quæ me ex Sicilia in Italiam navigantem invasit, tam sæva atque horrens, ut horrori sit adhuc mihi ejus recordatio. Non possum certè (ut par esset) explicare tibi acerbitatem illius tempestatis, sed quanta exiterit, ex hoc facilè conjecturam facere potes, quòd Æneam ducem, cujus summa constantia & animi fortitudo ubique decantatur, vidi ego contrementem graviter atque ingementem, extentisque ad cœlum manibus beatos longè inclamantem eos, quibus ad Trojam oppetere contigisset, lamentantemque pari ab eorum morte ac fortunâ, à Diomedis gladio se ereptum extitisse, crudelem equidem diem illum esse omnibus ultimum, neque ex numero nostro quenquam putavi evasurum. Non ipsum Æneam, non Ilioneum, non Achatem, non Abantem, grandævumve Aletem, quorum navis longè disjecta, ad summumque penè exitium adducta, nescio quæ visilia, nisi divina liberavit. *Cha.* Non incognita mihi narras: hæc ea ipsa die rescivi. *Pal.* Quo id modo? *Cha.* Quo id modo rogas? Antaxem illum fidumque Orontem ignoras, ductorem Lyciæ navis, isquidem tunc submersus concessit ad me, illico exponens mihi ex ordine omnia, quæ tu disseruisti, implorâns deinde opem, cogitansque multum, ut se ulteriore in ripa sisterem, quòd nunquam passurus foret, quum inter fluctus adhuc corpus suum sine sepulchri honore jactaretur. Nunc agit se se circum hæc stagna mœstus, atque errabundus: vidisti illum? *Pal.* Et tùm vidi, & unicum meorum solatium hahui, dum tantisper in ripa moratus, pariter cum eo detinebar infelicitate. Nec enim falsa de tristi ejus interitu retulisti, cujus adhuc imago subit mihi, dum excussum è puppi, confestimque eum atque circumactum, horrendum, à fluctu rapido tandem æquoreo vortex absorpsit. Sanè quod ad me pertinet, mihi edisseram: qui licet eam quæsierim tempestatem, amarum tandem aliquando etiam vitæ meæ finem inveni, excussus & ipse, pariter atque jactatus inter undas (quod deerat) insuper ferro præterea obtruncatus. Ex quo nec tantum mihi timui, quàm Æneæ, meo, ne tantis undis surgentibus, spo-

spoliata magistro navis deficeret: hæccine eorum deliciæ, opes, tranquillitas, sic illis vivitur, sic moritur. Tui nunc & aliorum defende studia, & artes, contendeque, si libet, majorem esse etiam eorum miseriam & calamitatem, qui patrias incolentes suas, uxorumque ac filiorum societate beati quiescunt, gaudent, ludunt, hortantur, amicitias colunt, exercentur commodè, habitant magnificè, vestiuntur cultè, convivantur lætè, cubant molliter, jucundos suos ac geniales agunt dies. Adde qui in urbibus optimates & primarii magnam sibi vendicant autoritatem, habenturque summo in precio atque honore, qui jus dicunt, qui causas agunt aliorum, qui fasces gerunt, qui ducunt exercitus, qui vel assistunt principibus, vel principes ipsi magni illustresque sunt. Quibus nec optabilius quicquam in vita esse video, neque beatius. *Cha.* Falleris longè Palinure, nam quos beatiores esse arbitraris, miseriores illi sunt ulla fine dubitatione. Neque enim negaverim sortem subjectam esse nautarum magnis malis: sed ita subjectam, ne comparatione aliarum, quæ majoribus etiam gravantur incommodis, minùs certè misera judicanda sit. Quid enim tristius (ut ad tuos veniam) qui patrias suas colunt, quid miserabilius, quàm domi suæ agere, & ita agere, ut jucundiorem aliquando quàm vitam mortem optes? Quæ ulla major calamitas, quàm circundari urbem hostibus, ingruere bellum, volitare tela, stringi enses, perfodi muros, fremere tormentis, saxo dirui domos, tremefieri & concuti? quemque fame sitique deficere, corrumpi aërem, occupari mœnia, spoliari templa, dirumpi patrimonia, publicari bona, incendia parari, malos exultare, bonos torqueri, affici conviciis, expelli domibus, vulnerari, carcerari, relegari, deportari, trucidari filios ante parentum ora, vim pati uxores, stuprari gnatas. Videntur an hæc tibi mala, Palinure, & an his quæ tu meministi, ulla ex parte comparanda? *Pal.* Quàm vera narras, ô Charon, quàm nunc vel audiens ista perhorresco. Venit enim mihi in mentem, gravis illa & deploranda patriæ meæ desolatio, Trojæ inquam, tam præpotentis olim atque prædivitis, cujus eversione nihil credo referri posse crudelius, aut lachrymabilius, tantaque fuit calamitatis ejus magnitudo, ut longè plura etiam atque tristiora quàm tu suprà memoraveris, sibi contigerint: quæ si velis, omnia tibi, ut rem certiùs agnoscas, explicabo. *Cha.* Haud opus est, Palinure, quoniam & tempus non patitur, & ego hæc omnia non secus ac tu nota atque comperta habeo. Nam & mihi renunciaverunt, ut quæque adventabant animæ, ex illo bello profectæ. Nihil certè, ut nunc tu dixisti, pervenit ad aures meas crudelius aut lachrymabilius. *Pal.* Faxo ut jubeas, sed advertas Charon, gravissima licèt hæc sint, rariora tamen contingere, quàm ea nautarum, quæ suprà exposui. *Cha.* Referam ergo alia frequentiora, & ex ipsis quidemmet civitatibus, quarum relatio augebit etiam earum miseriam. Vade oro, & per civitatem, plateas porticusque discurre, quid aliud offendes, quàm oblatrantium maledicta, insimulationes

peſtilentiſſimas, optimi cujuſque dilacerationem, quid non? exploratorum inſidias, invidentiumque venena. Diverte modò greſſum, & artificum, mercatorumque tabernas ac conventus pete: quid aliud deprehendes, quàm ſermonum nebulas, fucos, mendacia, deceptioneſque manifeſtas. Transfer dehinc te in fora publica, ſedeſque judiciarias: quid aliud audis, quàm undique omnia magno ſtrepitu ac clamore miſceri? Quid intelliges aliud, quàm cædes, hominum compilationes, furta, graſſationes, conſpirationes, proditiones? Quæ alia occurrent tibi, niſi litigatorum jurgia, & contentiones, teſtium perjurationes, cauſidicorum prævaricationes, judicum corruptiones, præſidum ambitiones ac rapinæ? Quos ibi alios obviam tibi habebis, quàm exultantes improbos, lugentes bonos, oppreſſas viduas, proculcatos pupillos, egentes proſtratos? Attolle poſtea altiùs oculos, & atria principum perſcrutare, quam non videbis ibi aſſentatorum exaltationem, ſpeculatorum acceptionem, militum audaciam, fœneratorum voracitatem, quæſtorum improbitatem: quam non potentum hominum in tenuiores vim atque inſolentiam? Quas non concuſſiones? quas non populationes? quos non innocentes accuſari, criminari, carcerari, proſcribi? *Pal.* Gravia hæc nimis ac miſerabilia. *Cha.* At reſtant alia, quæ non minùs tibi graviora & miſerabiliora videbuntur. *Pal.* Perge. *Cha.* Quæ fortaſſis etiam graviora & miſerabiliora judicabis, quoniam domeſtica ac frequens magna eſt eorum peſtis. *Pal.* Fare. *Cha.* Nolo tibi Palinure afferre in medium graves longoſque artificum & negotiatorum labores: non eos quibus afficiuntur agrorum cultores, non quibus milites, non quibus cauſidici, cæterarumque diſciplinarum ſectatores, æſtus, algores, inediam, peregrinationes, anxietates vel pericula, vulnera, cædes, diſtrictas habitationes, infinitaque agendi, cubandi, veſcendi incommoda vel faſtidia, laſſitudines, vigilias, ſollicitudines, odia, & infamationes. Nam ſi complecti cuncta ſermone meo atque exequi voluerim, tot tantaque dicenda ſe offerent, ut præ longitudine malorum ac mole, citiùs navigatio noſtra quàm oratio finem poſſit invenire. Omittam itaque & commemorabo tantum, quas inter domeſticos parietes, tum ſervorum, tum uxorum ac filiorum moleſtias ac turbationes peſſimas perferre ſolent, qui gubernationi præſunt rei familiaris. Cujus ſi ita ut navalis expertus, facilè quicquid dicturus ſum, me etiam tacente, & intelligeres & approbares. Nam ſervorum primò in dominos ſemper prompta maledicta, furta, impoſitiones, fugas, arrogantiam, negligentiam rerum dominorum, temulentiam, edacitatem, ſomnolentiam, tarditatem, ignaviam: nemo eſt qui non videat magnam afferre his, qui patiuntur, infelicitatem. Deinde filios quorum amore nihil dulcius eſſe fertur, quanta animi cum amaritudine aſpiciant parentes, vel ægrotare, vel mortem obire, quod frequenter admodum fit, ſatis exiſtimo etiam te intelligere. Quàm verò gravem & anxiam credis eſſe eorum vel parturitionem, vel educationem, vel inſtitutionem? Quoties pro eis bonos parentes ge-

gemere, ſuſpirare, dolere, torqueri? Quanta etiam putas perturbatione affici, dum quos progenuerunt, immenſaque adeò cura aluerunt, vel parum ſibi audientes, vel rebelles ac infeſtos, poſtea habere contingat, quæ dolenter eos ferre arbitraris, dum inſani & vecordes ſunt, dum hebetis & craſſi ingenii, dum effœminati & molles, dum dilapidant & evertunt patrimonia, dum nullo bono operi & ſtudio intendunt, dum per præcipitia vitiorum omnium vitam ducunt ſuam? Quid de uxoribus loquar, quas dos tumidas, genus inſolentes, forma ſuſpectas, deformitas reddit inviſas? Quarum lingua nihil pernicioſius, quarum audacia nihil prodigioſius, quarum improbitate nihil execrabilius. Quæ jurgiis ſemper & contentionibus obtundunt viros, quæ ſemper conqueruntur, ſemper exprobrant, ſemper inſidiantur. Quibus quum deſint cætera, nunquam tamen lachrymæ, gemitus, & ſuſpiria: quæ cæca ſua, qua tantum ardent ornamentorum ambitione exhauriunt opes, labefactant domos, cogunt maritos in malos quæſtus, in dira ſcelera. Non refero turpiſſima adulteria, quibus nec punitur minus, nec peccatur magis quicquam, ea quanto dolore afficiant bonos conjuges, nemo ſatis unquam, meo judicio, enarrare poſſet, ſed magnum doloris argumentum præſtant, & graviſſimas cædes, & ingentia, quæ ſæpè propter corruptas uxores, bella exarſerunt. *Pal.* Hoc plus, quàm velim, ſcio: nam arduum illud, quod ego vidi, Græcorum & Trojanorum bellum propter Helenæ raptum, in eam excrevit rabiem, quam nulla mundi regio ignoravit. *Cha.* Quæ toti mundo manifeſta ſunt, ea tantùm noſti Palinure, at ſi ſingula, quorum nihil me latet, intelligeres, adducereris in tantum ſtuporem, ut ſtupeſcens, etiam præ miſeratione conjugalem vitam lachrymares. *Pal.* Hui quid narras? *Cha.* Narro quæ quotidie video, & pertracto. *Pal.* Ergo conjugia putas polluta & coinquinata? *Cha.* Minimè, id nunquam dixerim. *Pal.* Atqui multas memini me vidiſſe ea præditas honeſtate, ea religione ac vitæ integritate, ut divinum quiddam magis quàm humanum redolere viderentur. *Cha.* Et multas utique ejuſcemodi eſſe confiteor, ſed eas quidem, quæ optimis honeſtiſſimiſque ortæ parentibus, ebiberunt à primis annis ſobrios & caſtos mores: quæ ſanctis parentum ſuorum exemplis educatæ vitam inſtituerunt, peccare caſtigatæ, ſapienter ad manſuetudinem edoctæ, ad pietatem, ad fidem, ad divinum cultum, ad rectum compoſitumque regimen rei familiaris. Quæ ſe à thiaſis, ſaltibus, jocis: quæ ſe à ſpectaculis, ab immodeſtiore cultu, ab licentiore colloquio abdicarunt. Cæterùm quæ contra ſanctitatem, quæ malis inſtitutis, perverſiſque parentum exemplis imbutæ, molliter vixerint, aſſuefactæ deliciis, atque turpi ocio, quæ nihil niſi ſaltare, canere, fides pulſare didicerunt, quæ præterea oculis ſuis auxerunt matrum præſertim obſcœnitates & immunditias. Haſce qua fide & integritate eſſe putas erga maritos? Illabuntur ſiquidem tanquam venena tenellis mentibus parentum exempla, inde rarior etiam, quàm reris, eſt

hymenalis honestas: quò qui eas vel emendatis instituant moribus, vel sancto invitent exemplo, parentes simul rariores habeantur. Prodeunt postea in publicum quæque etiam procaciores, aperta fronte, directo gressu, quasi pudicitiam ipsæ consecrasse videantur. Et quæ secretum intra cubile probra gesserunt, cùm vestem induerint, illa contexisse atque occultasse existimant. Vosque ea, vanum vulgus, ita ut cernitis, vera ducentes esse arbitramini. At ego nihil quam quod res habet de eis judico, nuda enim hîc omnia atque aperta sunt. Non veste hîc teguntur maculæ, non pallio obnubuntur scelera, exertos omnes ac nudatos, rerumque omnium vacuos prorsus huc ingredi oportet. Quicquid in vita malè tentatum maleque actum est, hîc fronte coram ipsa demum gestatur, dispoliatur, ostentatur. Quare non mirum tibi videatur, si quorumcunque nota habeo crimina, qui quorumcunque etiam nudas, ita ut prædixi, transveho umbras. Quàm proinde ingentem video earum turbam, quæ cum impudicitiam longè apertam ostendant suam, pudicissimæ tamen in vita habeantur. Quantas secum in maritos fraudes gerunt, quot simulationes, quot proditiones, quantam hyphocrisim, quot aliorum obscœnos amores, quot pollutiones, quot supposititios partus, quot mentitas enutritiones, quot alieni seminis susceptas messes. At, quod ridiculum magis est, lugent postea ignari mariti hasce sibi extinctas uxores. Laudant inter cœtus & prædicant, quasi pudicitiæ principes. Statuunt mausolea, plurimi quoque epigrammata condi, orationes scribi, & pronunciari curant in laudem ac memoriam castitatis fideique earum sempiternam. An hæc tristia & amara esse censes, Palinure? Et an comparationem ullam habere putas, cum his nautarum, quæ ea severitate & acrimonia recensuisti, ut cætera læta, fausta, deliciarumque plena (si tibi fides daretur) existimanda essent. *Pal.* Haud equidem tanta in civitatibus privatisque domibus, quanta modò enumerasti mala regnare credidissem. *Cha.* Ita proficit inexpertos sermonem aliquando inire cum his qui multarum rerum usum atque experientiam habent. *Pal.* Ita fit. *Cha.* Quid si animadvertas labores quos præferunt nautæ, corpori magis quàm animo infensos ire, concedes amplius etiam sententiam meam. Nam hujusmodi res duræ assiduo quodam usu & assuefactione mitiores fiunt, & quodammodo domantur, quas verò ego memoravi, cùm animum magis affligunt, non ita usus & assuefactio mitigare atque edomare potest. *Pal.* Consentio tibi jam, gaudeoque in eam lucem te illustrante perveniſſe, ut intelligam tam magnam aliorum & majorem etiam, quàm nautarum miseriam. Sed illud non possum intelligere, quin principes salrem ac magni viri, non dicam, nautis, sed cæteris insuper quibuscunque mortalibus beatiores sint. *Cha.* Cur? *Pal.* Quoniam omnibus abundent atque affluant bonis. *Cha* Quibus? *Pal.* Honore, gloria, opibus, deliciis, amicis, potentatu, imperio. *Cha.* Hisce? *Pal.* Hisce & multò pluribus. *Cha.* Erras. *Pal.* Errorem hunc optassem in vita mihi. *Cha.* Deliras. *Pal.* Maluissem ita delirare, quàm tua cum sententia sapere.

pere. *Cha.* Quid, si nihil illis miserius? *Pal.* Quid, si nihil beatius? *Cha.* Haud unquam hoc mihi demonstrabis. *Pal.* Non tibi ii beati videntur, qui quicquid ad explendas voluptates optari potest, assequuntur? quibus convivandi, cubandi, ungendi, lavandi, ludendi, venandi, aucupandi, ad omnem nitorem atque satietatem semper facultas sit? Quibus quotquot velint concubitus fœminarum, quotquot velint arva, equi, canes: quibus tot sunt servi, tot exculta palatia, tot munitæ arces, oppida? Qui tantum possideant auri, gemmarum, vestium, suppellectilis? Quibus audiant omnes, adsurgant, inclinent? Quos populi vereantur, timeant, laudent, decantent? Qui leges dicant, mandent, exerceant, proscribant, puniant, extollant amicos, vindicent inimiços, trucident rebelles? *Cha.* Non est tam magna, ut existimas Palinure, eorum beatitudo. Non parit certè fastidium tanta bonorum continuatio, tantaque affluentia: neque sapit tantũ, quæ non aliquando intermittitur voluptas. Præterea quomodo eos tu beatos judicare potes, qui tantis opibus atque deliciis suis nunquã fruuntur cum jucunditate, nunquam cum gaudio? Qui in tanta rerum copia nunquam exhilarent se, nunquam relevent animum, nunquam exultent? Qui tanta licet bonorum ubertate redundantes, tristitia tamen semper obducantur, sollicitudine premantur, anxietate torqueantur? Non tibi multò optabilior videtur privatorum conditio, quorum & vita securior, & voluptates etiam, si mentem intendes, majores sunt? Quos summa semper condit hilaritas, mulcet festivitas, explet alacritas? Quantam putas afferre delectationem communis, quæ cum uxoribus & filiis vita exigitur. Dum cubant tutè, vescuntur lætè, jocantur modestè? Quàm dulcem esse arbitraris amicorum inter se & æqualium parem vitam, domesticum usum, frequentem conventum? Quid eorum amore suavius, confabulatione gratius, curis melius atque commodius? Quantum credis lætitiæ & exultationis habeant eorum convivia, ludi, cantus, solationes? quantum dilatent animos & permulceant? quantum emanet mellis, cujus nec stillam principum aliquis degustavit? *Pal.* Haud intelligo Charon, hanc quam refers, regum tristitiam atque anxietatem, qui inter risus tantùm, blanditias, jocosque versentur, quibus semper psallatur, canatur, plaudatur: & quicquid ad transigendam hilarem vitam excogitari potest, exhibeatur. *Cha.* Etiam ut video judicas Palinure, quæ oculis tantum patent, quo errore decepti mortales, plurimùm seduci solent: sed quod certum afferre possunt judicium, exteriora corporis, quæ velamenta quædam magis sunt veritatis? Aut quid certi promittere & ostentare potest frons hominum, quæ plures quàm Proteus species mentiri, atque in plures mutare queat? Considerandæ sunt secretæ animi fibræ: perscrutandæ sunt interiores mentis latebræ: quas si pervidere ita ut frontem, posses, proh dolor quantam ibi malorum turbam: quantam formidinum atque strepitationum aciem introspiceres? quot angores, sollicitudines, suspiciones? quot pestilentes morbos & perturbationes?

quanta aperirentur ulcera, quot plagæ & cædes, quot insidiæ, quot enses, & telorum infinita genera, quæ nec somnos eorum quietos, nec cibos placidos, nec opulentiam dulcem, nec imperium jucundum, nec delicias jocosque lætos esse permittant. *Pal.* Nesciebam adhuc hæc eorum qui dominantur mala, sed cur illis contingant tanta, non capio. *Cha.* Contingunt tanta propter graves inimicitias acerbaque odia, quæ continuè cum finitimis civitatibus, cum subditis sibi populis, cum sibimetipsis etiam gerunt: quo fit ut ingravescentibus odiis, increscentibusque injuriis, quibus quotidie afficiunt quemque, necesse sit illos torqueri & affligi graviter, confidere nemini, suspicari omnia possunt, extimere muscas etiam (ut ajunt) volantes, gaudere & lætari nunquam, tristitia & mœrore detineri semper. *Pal.* Adducis me facilè, ut credam, suspectas eos habere finitimas civitates, cum quibus & infensa odia confiteor, propter continua, quæ exercentur bella, & dominandi libidinem, qua plurimum incenduntur. Cum suis verò quibus imperant populis, nihil accipere possum, nisi amatorem & dulcissimam pacem? Porrò si cum finitimis sint inimicitiæ: si oriantur bella, ac demum etiam augentur imperia, subducuntur oppida, profligantur acies, spoliantur & captivantur hostes, populationes magnæ fiunt, trophæis decoratur patria, victoriis celebratur, triumphis extollitur. Ob quæ & principum gloria, & urbium ornatus, & inimicorum timor, & populorum inter se lætitia, atque erga principes fides & amor crescit. *Cha.* At tantùm narras quæ prospera sunt & læta, ac quæ frequentibus accidunt adversa & tristia prætermittis, quasi semper eos putes debellare hostes, potiri victoria, triumphis exultare, nunquam verò vinci, prosterni, agros suos populari, bona sua diripi, & è suis se oppidis dejici, sed majora hæc prætereamus, de minoribus tantùm dicatur. Quippe si conferas quas strages suorum & cædes sustineat, comperies longè majore damno quàm lucro partas eorum victorias constare, discussaque ratione deceſſisse plus illis quàm accessisse. His adjicias ut populorum etiam suorum odia, nedum finitimorum intelligas, quòd ad inferenda bella, & persequendos hostes opus illis est ingenti & munito exercitu, multo navigio, longa armorum & machinarum præparatione, quæ quum magno & inæstimabili constent sumptu, nec proprii suppeditent reditus, necesse est novis vectigalibus vexare populos, novas inducere præstationes, novas angarias, augere tributa, multiplicare onera, exhaurire æs omnium, eradi marsupia, imò viscera pauperum, parvos atque magnos dirripere, spoliare, conculcare. Inde fit, ut quum invisos manifestè se cunctis intelligant, suspectum tum sibi incipiant habere quemque: nullius fidei, nullius amicitiæ credere, conjectari omnia in malam partem. Habet enim hoc in se pessimum malefactorum conscientia, ut quos injuria affecit, nunquam revocari in amicitiam, nunquam mitigari & ad veniam moveri posse putet: proinde magis insurgitur, graviores itur in injurias, hunc proscribunt, illum carcere includunt,

dunt, quorundam patrimonia publicant, alios jugulari aut ſtrangulari jubent, voluntate pro ratione utuntur: eorum quoque quos tantis læſerunt malis cognatos, affines, amicos, ſocios, ſervos, quaſi fidei ſuæ diffidentes perſequuntur. Tum cæteri qui chariores etiam videbantur, exempla aliorum proponunt ſibi, acuuntque ipſi non minùs odia. Nam non minùs rebus ſuis ac ſaluti ſuæ timent. Ita pedetentim civitas omnis indignatur, obmurmurat, rapitur ira, odiis incenditur, coquit novas cogitationes, nova concilia molitur. Mox eò deveniunt, ut hæc intelligentes videant, quantæ ruinæ quantoque præcipitio ſubjaceant, quàm tenuiſſimo quaſi quodam filo pendeant imperia ſua. Tunc cernas eos pallere, triſtari, conſumi, expavere omnia, torqueri ſcelerum ſuorum conſcientia, quæ prima eſt pœnarum omnium, timere hoſtium inſidias, civium conſpirationes, domeſticorum proditiones, oppreſſorum vindictas. Tunc ſecurum nihil exiſtimare, niſi quòd vi ac ferro teneantur. Propterea non credunt ſe tutò cuiquam, non miniſtris, non neceſſariis, non germanis, quorum majorum etiam quàm aliorum authoritatem magis formidant, arcent ſe ab aſpectu & præſentia omnium, cingunt ſe foſſis & aggeribus, claudunt ſe arcibus, quaſi ad perpetuos damnati carceres, cuſtodibus etiam tanquam ad expeditionem belli paratis ut obſidere eos putes, circumvallantur. Nihil illis dulce, nihil apertum, nihil jucundum: dormiunt cum magna inquietudine, cum majore etiam vigilant. Terret illos conventus hominum, angit ſolitudo, timent colloquia, timent ſalutationes, timent dona, ſuſpecti illis aditus, ſuſpectæ ſellæ ſuſpecti cibus & potus: qui nec etiam niſi præguſtati ſumuntur, ſuſpecti pellicum & item uxorum thori. Quibus mirum eſt, cur ſine cujuſquam præguſtatione congrediantur: ipſos verò, quorum ſe cuſtodiæ commiſerunt non minùs extimeſcunt, quibus quum carere nequeant ob tutelam ſuam, eo magis augetur eorum timor & miſeria, quo armatos pro firmiore illos præſidio eſſe neceſſe ſit. Quare alienigenas & barbaros homines, atque abjectiſſimos quoſque ſibi deligunt, eoſque frequentiùs comitantur, dejiciunt ſæpius ac exterminant, quò ſaluti ſuæ (& ſi non alia, at ſaltem hac via) conſulere poſſint. Quid fœdius & ignavius dici queat, quàm hominibus immanibus, flagitioſis ſe committere: ſuos verò, prudentes, ſobrios, juſtos ſpernere atque devitare. Quanta iſta tyrannorum felicitas, quos continuus & ingens ſemper angore afficit metus, quo non modò animi graviter excruciantur, ſed cuncta inſuper dulcia mundi dona fugantur & diſſipantur. Quantæ iſtæ eorum deliciæ, quanta gaudia: qui tranquillitatem nunquam & pacem ſibi, ne dicam populis ſuis, aut hoſtibus conceſſerunt, expertes omnino tam ſanctiſſimi atque omnium dulciſſimi boni. Quænam ubertas iſta bonorum, quæ diſtracti aliunde, neque ſciant, neque viſant, neque pertractent, neque guſtent unquam. Quanta iſta imperii bona? quæ quum ipſi videre & attrectare non poſſunt, committant neceſſe eſt aliorum curæ & gubernationi, ignari rerum ſuarum, neſcii omnium fermè, quæ ſub

se geruntur, fraudati quotidie & decepti, ab his præsertim, quos præ cæteris auxerunt: quibus tamen quum se credant, quot innocentium criminationes, quot facinorosorum falsas commendationes audiunt, quoties eorum fidem sequuti, bonos pro malis, malos pro bonis ducunt, atque hos beneficiis, illos pœnis afficiunt? Quodque gravius est, quoties ipsis etiam videntibus, hi quos tantum extulerunt, pro sententia sua in foro quosque læduat, concutiunt, opprimunt, atque dilaniant. Quid mirum, si exardescunt postea populorum odia, si labefactatur postea eorum status atque desolatur? quanta ista, quamque optanda imperia, cum quibus & servitutem pessimam degant, subjecti tantis perturbationibus, tantis insidiis, subjecti ipsis etiam, quos sibi subjecerunt: constricti quasi quibusdam regni compedibus: clausi intra arces, quasi magni alicujus criminis rei: coarctati instar ferarum, exclusi ab omni, quæ foris capitur recreatione, privati libertate, quod est tam dulce & omnibus optabile bonum, non hominibus modò, sed cæteris insuper quibuscunque animantibus: cujus privatione, quid est quod tristius aut infelicius contingere possit? *Pal.* Non credis Charon bonos aliquos mitisque & moderatæ naturæ Tyrannos esse? *Cha.* Imò multos credo, sed tanta est dominandi libido, tantus ardor, tanta nescio quæ pestis ingenita, ut quos semel invaserit, sint summa quanvis bonitate præstantes, adeò illiciat eos, illicienisque depravet, ut vita potiùs quàm imperio, quod jam occupaverunt, carere possint, vel ad conservandum, vel ad amplificandum contendunt unguibus dentibusque: ac propterea nemo est tam bonus tyrannus, cui conservationis, amplificationisque suæ gratia multis non magnas inferre injurias, atque ob eas illatas non plurimum timere, plurimas ut pati anxietates contingat. *Pal.* Miror cur tantis in malis, quæ planè ita, ut narrasti, vera esse puto, appetant tantopere mortales imperium, nisi id fortasse faciunt cupidine honoris & gloriæ. Quid nimirum tam præstans atque excellens bonum, tolerabiliores reddit tantas quas modò expostuisti miserias. Dulce quippe est mandare aliis, præferri omnibus, eminere, præcellere, venerari, timeri, suppliciter exorari, assurgi sibi, via decedi, inclinari cervicem, flecti genua, audire laudes suas, & rerum bene gestarum decantationes. Quæ quum & divina numina plurimum capiant, facilè intelligi potest, quantum & his quoque mortalium mentes capiantur. *Cha.* Quæ tantum capere potest Tyrannos ullius honoris aut gloriæ exhibitio, qui se certò invisos omnibus esse sciunt. A quibus si laudentur, si audiantur, si sibi assurgatur atque incurvetur, intelligunt palàm vel assentationis, vel timoris causa id fieri. Quare non est ita dulcis, ut putas, hujusmodi honoris & gloriæ exterfio magis quàm exhibitio. At verò dulcior is est, qui in privatos homines ab amicis & benevolis honor exhibetur, propter aliquod eorum egregium facinus, aut excellentem virtutem. Vera ista gloria, verus iste honor, ac dignus quidem, quo & divina numina capiantur. *Pal.* Nullam ergo video causam, cur tantopere imperia desi-

de-

derentur, desideratæque conserventur: nisi quòd habendi cupido, qua tantum trahitur humanum genus, in his maximè expletur. Quò enim quisque plus auri, agrorum, ædificiorum, oppidorum, acquirere possit, nullo parcit labori, quantumvis magno & intolerabili. Neque ullus tam amarus labor, quin propter quæstum & majorem rerum cumulationem dulcescat. Ita quum tyranni super omnes plus possideant, super omnes & beatiores videntur, licet cætera eis tristia sint atque peracerba. *Cha.* Neque istud quidem affert ullam beatitudinem, nam in primis non efficit divitem major abundantia, sed minor cupiditas. Qui enim parvo contentus est, id tantùm cupit, quod necessitati vitæ sufficiat: Is abundè est locuples, propter honestum: quod facilius implere potest desiderium, quod quum & impleverit, liberatus est ab omni, qua alii rapiuntur, habendi anxietate. Qui verò, quantum libet, dives plura concupiscit, pluribus indiget, quia perseverante acquirendi infatietate efficitur minus voti compos. Quo enim magis crescit multarum rerum possessio, magis etiam cupiditas, neque finem unquam habet vorago illa cupiditatis. Deinde non est judicandus quisque, vel locuples multitudine, vel pauper paucitate divitiarum: sed vel rerum magis implemento vel necessitate. Nam si multitudinem excedunt sumptus, quomodo potest is credi dives, qui minùs habet, quàm necesse esset: quare quum necessitatem sæpius magnam patiantur, qui tantam imperii molem administrant, indigentiores etiam putandi sunt privatis hominibus: quibus licèt tenues sint opes, at necessitatibus saltem suis vel pares, vel superiores. Taceamus graves, quas quotidie expiationes vel rapinas perferunt à quæstoribus suis, & ab his maximè, quorum fidei magis credunt: qui, quo majora etiam nacti sunt imperia, eo majora utique furta, majoremque proinde rerum suarum diminutionem patiuntur, à quibus privatos saltem homines liberos esse constat. Qui & diligentius patrimonia sua ipsi per se curare, & attentius omnia intueri possunt. Dicamus verò curas & labores, quos in administrandis tantis opibus, gubernandoque tanto potentatu tolerare eos oportet, quorum fortiores quàm Herculis humeros necesse est ad sustentandam tantam molem: plures etiam quàm Argi oculos ad tantàm rerum varietatem pervidendam atque distribuendam, plura quoque quàm Iani aut Vertumni capita, ad intelligenda examinandaque tot ac tanta, cùm hostium tum populorum suorum, quæ illis negotia deferuntur. Quæ tanti animi vis, quæ non debilitetur? quæ tanta soliditas, quæ non concutiatur? quæ tanta promptitudo, quæ non remittatur? Cujus est tanta valetudo, tantum robur, qui se tam vasto curarum ponderi parum audeat polliceri? Cujus est adeò æquabilis & moderatus animus, adeò perseverans? quin tam multis tamque continuis laboribus non defatigari, non quassari, nunquam quoque confringi possit? Omittamus mortales: de nobis tantùm, qui hæc ultima loca colimus, loquamur. Verùm putas, Palinure, beatiorem esse vel me, qui pauperrimus

rimus ſum omnium, qui nihil præter hanc, quam cernis, puſillam lintrem poſſideo: vel Plutonem tam lati, tamque immenſi regni tyrannum: intelligo, etſi taceas, quale de hoc ſis judicium prolaturus, crede mihi, minimè meum cum ſuo ſtatu commutarem. *Pal.* Quare? *Cha.* Quia lætus ago, & ſumma cum quiete. Non ullius rei ullam gero, niſi transvehendi haſce huc deſcendentes animas, & conſervandi incolumem hunc faſelum meum, ſolicitudinem. In qua dicam tibi quicquid eſt, quod me gravet. Quum enim propter vetuſtatem fatiſcat aliquando rimis, curare me oportet, ut reſtituatur integritati ſuæ. Quare eum conſuo ſæpius, & obſtruo, ſi quid rimarum eſt: hæc omnis mea cura eſt, hic omnis labor. At Pluto, cum tantis divitiis ſuis, ac regno tanto nunquam lætatur, nunquam quieſcit, tot curis carpitur, quot repletur hic umbris locus, implicatum ſemper habet ubique animum: hinc fertur, illinc rapitur, omnibus intentus locis, omnibus occupatus miniſtris, huic mandat, illum terret, alios acciri jubet, metum illi omnia incutiunt: nunc terræ hiatus, nunc motus formidat. Sæpe illum trepidare cogit lampas Phœbi, ne ulla ex parte irradiet regno ſuo. Sæpe & fulmen magni fratris, ne penetret averna atque labefactet: quoties vidi ego illum, dum rebus ſuis timet, injectum ſummo curru peragrare omnem hanc regionem, luſtrare fines, ſcrutari omnia diligenter, aſcendere etiam in ſuperum orbem, circuire terras, perveſtigare quodcunque periculum perferre poſſet, nihil omnino incauti & inexplorati relinquere: quæ cum multis in locis, at maximè ea ſolet efficere in terris Siciliæ, quæ magis etiam cum terrent, propter magnas reluctationes Typhœi gigantis, quibus totam conquaſſat illam patriam. Nam poſtquam ipſe auſus fuit bella inferre cœlo, injecêre ſuperi ejus corpori Trinacriam, ſub qua ab omnibus undique montibus preſſus & gravatus, conatur ſæpe ſe attollere, impoſitaque ſibi rejicere. Proindeque magnos concitat motus, ac tantos quidem, ut hæc loca noſtra concutiat graviter, & tremefaciat. Cogita nunc quàm læta & optanda ſit ſors hujus inferni tyranni, cujus tot dividitur animus curis, tot propellitur tumultuationibus, quem tot oporteat præcavere pericula, tot diſpenſare miniſteria, omnia percenſere, omnia corrigere, omnia vel ipſe gubernare, vel aliis gubernanda committere. Attende rogo, & vel ex hoc uno collige ejus felicitatem. Nam ſi me deficere contingeret, huic naviculario miniſterio, quod ita neceſſarium eſt, ut vides, neceſſe eſſet eum vices meas ſubire: ne alioquin deficiente portitore, regno ſuo malè ſuccederet. *Pal.* Hoc profectò non modò verum eſſe video, ſed manibus etiam ipſis (ut ajunt) tango. Nam ea nocte, quâ aliàs ſomno gravatus è puppi in mare excuſſus fui, id continuo ſenſit Æneas meus, qui errantem ſine magiſtro navem intelligens, gubernavit eam tota ipſa nocte, non indignatus, quòd quæ ſceptrum geſtare ſolebant, remum etiam manus attrectarent. *Cha.* De magno ejus germano nihil loquor: non me latet, quantos & ille labores ac curas ſuſtinet: ſed id præcipuè ſcio,

quum

quum temeritate Phaëtontis totus penè orbis conflagraſſet: quantum tunc regno ſuo timuit, quantum tota cœli mœnia circuit, & ne quid labefactatum viribus ignis corrueret, exploravit. Prætereo tertium fratrem, moderatorem undarum, cujus plurimæ etiam ac maximæ curæ non facilè explicari poſſent, ſed præſertim quæ ſub illa quoque Phaëtontea conflagratione ad ſummum penè uſque exitium cum toto regno ſuo eum affecerunt. *Pal.* De hoc poſſum, quod oculis meis vidi, afferre teſtimonium: vidi equidem tempore illius, quem ſuprà retuli, horrendæ apud Siciliam tempeſtatis commotum graviter Neptunum, & ex alto proſpicientem vocaſſe ad ſe Eurum & Zephyrum, increpatis acriter eis pro tanta ſuſcitata tempeſtate, placaſſe ocyus omnia atque tranquilla reddidiſſe. Quod argumentum præſtat mihi evidens, plurimarum, ut inquis, ac maximarum, quòd omnia in latiſſimo imperio ſuo paria ſint, curarum ſuarum. *Cha.* Dic oro Palinure, putas-ne jam beatam eſſe tyrannorum vitam? *Pal.* Minimè. *Cha.* Optares-ne vivens eorum ſortem? *Pal.* Vt quid optarem, in quo nihil omnino optandum eſſe manifeſtè intelligo? *Cha.* Ergo certo eos arbitraris miſeros? *Pal.* Non miſeros modò, ſed omnium etiam miſerrimos. *Cha.* Mirum quòd modò eos tanta frui beatitudine prædicabas. *Pal.* Quid mirum, ſi cæcus laudet tenebras, quas poſtea luci reſtitutus damnet? *Cha.* Vis ut & alia eorum mala tibi referam? *Pal.* Reſtant item alia? *Cha.* Et alia & graviora. *Pal.* Quid audio graviora? haùd unquam iſtud credam, poſſe his, quæ modò dixiſti, gravius aliquid addi. *Cha.* Credes, quum audieris. *Pal.* Dic ergo. *Cha.* Vides ut appropinquamus jam ripæ, non poſſum longiora tecum jam facere verba. *Pal.* Rogo te mi Charon, ne fallas avidiſſimam expectationem meam. *Cha.* An cæterarum umbrarum quas in littore reliqui avidiſſimam etiam expectationem vis ut fallam? *Pal.* Non diu moraberis, perge ô mi Charon. *Cha.* Imò diutius, quàm ſoleò, demoratus ſum: ſed lentus etiam navigavi propter te, cujus fabulatione delectabar. *Pal.* Age ergo, ut facis, lentiorem protrahe navigationem, ut quæ reliqua ſunt dicenda, proſequi poſſis. *Cha.* Ea tandem tanta eſt tibi audiendi cupiditas? *Pal.* Tanta. *Cha.* Morem tibi geram: qua in re illud te ſcire velim, quod plurimum miſeram reddit mortalium vitam, inſtabilitas ſcilicet, & ruina rerum. Nam certum nihil & permanens in vita quiſque ſibi polliceri queat. Quomodo is beatus cenſebitur, cujus ſummam quantumvis & plenam beatitudinem minima omnis diſturbatio violare & auferre poteſt? Sanè quum omnia apud mortales infirma atque mutabilia ſint: nulla tamen infirmior ſors eſt, atque mutabilior quàm tyrannorum, quorum etiam quum major ſit exaltatio, & ſublimata magis ſtatus altitudo, magis eſt proinde (quum mutari eos contingit) caſus & ruina. Inde tantæ tyrannorum proditiones, everſiones, trucidationes, ut nemo eorum fere unquam evaſerit, qui non vel regno depulſus, vel veneno neçatus, vel cruenta aliqua & peſſima morte cæſus

vel

vel peremptus sit. Quis talem eorum vitam optabit qui pro modici temporis felicitate (si tamen illa felicitas appellanda sit) tam tristi postea, tamque amaro fine consumatur? Horret animus dicere, nam ne credas iis tantùm mortales subjectos malis esse, sensimus & horum magnam partem aliquando nos inferi, licet tam valida nobis & munita sit civitas tam firma & præpotens, atque omnibus undique præsidiis circunsepta. Non possum sine dolore meminisse illius diei, qua Hercules heros ille fortissimus hæc regna penetravit, perfregit fores, invasit regem, exterruit reginam, quam & antè socii ejus rapere adorti erant, abstraxit Cerberum, vinctumque eum catena, tum magna vi in orbem duxit, concussit loca omnia, trepidare omnes umbras atque ipsos judices fecit: me quoque non modicum læsit, quem erepta cymba conto hoc meo percussit, impulsumque graviter in mediam paludem exturbavit: timui equidem tunc desolatum ira barathrum totum. Credidi tunc supremum Plutoni finem adveniss regni sui: neque minùs illum cum conjuge in prædam duci ad superos, quàm tartareum canem: sed paulo humaniùs cum eo actum est, quàm opinabar. Nam tandem sibi ac regno suo bene consultum est, neque tamen ita consultum est, quin tricipiti custode suo, qui tam perneceſſarius erat, spoliaretur. Quòd si opinionē meam, quæ communis erat, fata coæquassent: tunc cernere fuisset, utrum beatior vel meus vel Plutonis, tanti regis status esset. Ego quidem nihil ambigo, privatus fuissem hac navicula: hoc enim habeo tantùm, quod adimi mihi possit, privatus etiam fuissem rege meo: sed quotquot alios voluissem reges, proculdubio inveniſſem, qui ministerio meo indigentes, servitium meum perlibenter sibi delegissent: & fortasse hoc lucri feciſſem, quòd pro vetusta & attrita, qualem hanc intueris, novam mihi & magis solidam lembum acquisissem. At Pluto quantas opes, quantos honores, quantum regnum amisisset? quantam in egestatem, quantam in calamitatem decidisset? Qui neque par aliud regnum, uti parem ego, vel meliorem navim: neque parem alium famulum, uti parem ego, vel meliorem dominum inveniſſet. Excedo jam modum dicendi: sed si tempus sineret, narrarem & quibus olim curis vexatus, quantoque timore percussus propter bella Gigantum fuit summus Olympi rector. Cujus narratio majorem etiam augeret eorum, quæ supra dixi, malorum confirmationem. *Pal.* Haud opus est exemplis mihi. Nam nemo mortalium fuit, qui majora quàm ego unquam viderit eorum malorum exempla. Quid enim extitit his temporibus Trojano rege majus, quid opibus suis cumulatius? Quid operibus munitius & pulchrius, & quid demum exitu tantorum bonorum tristius, quid crudelius, quid flebilius? Vidit infelix pater tam arduum & longum bellum, tot cruentas mortes natorum suorum. Vidit eversam funditus & incensam urbem. Vidit latrantem conjugem, captivas nurus & filias, populationem tantarum divitiarum: ipse quoque, quod ultimum restabat illi senectutis suæ solatium, Pyrrhi ense confossus, & crudelissima morte consumptus est. *Cha.* Quis meliùs me

hæc

hæc novit, qui cunctos hac scapha transvexi. A quibus & omnem calamitatem suam certatim perdidici. Notus est abundè mihi Priamus, cujus cognito acerbo casu, non potui non dolere. Notus est Troilus, noti Hector & Deiphobus, nota est cætera tot filiorum ac nepotum turba: noti innumerabiles, qui illo bello perierunt, Trojani pariter & Graii duces. Nota est infinita, quæ tunc occidit, populorum manus. Nullo memini tempore longiorem interfectorum multitudinem huc descendisse, quàm illo, quo ita lassatus fui, ut præ multitudine omnibus transvehendis minimè hæc cymba sufficeret planè. Quid opus est tibi monitore, ad aperiendas eorum miserias, quas tu subjectas oculis tuis habuisti? Quòd si pro angustia temporis liceret (jam enim video propiùs nos applicare ripæ) narrarem & millia aliorum tyrannorum, ex quibus creisceret etiam magis tibi opinio eorum calamitatis. Nam illud possum, quod certo scio, tibi verum confirmare, nullum ferè me vidisse unquam tyrannorum huc descendentium (descendunt porro omnes) qui non vel alicujus veneni infectionem, vel magnas ulcerum cicatrices, & sanguinolentæ alicujus mortis horrida signa præ se ferret. Ita mirum est videre tot ac tantos necatos, confossos, cruentatos, trucidatos. *Pal.* Quis nunc se tantis in malis tyrannum unquam esse optabit? quis imperia assequi quæret, quæ jam certiùs certo cognosco, magis fugienda etiam, quàm Meduseum caput. *Cha.* Audisti quibus apud superos tyranni malis torquentur: sed si intelligeres quæ hîc apud inferos graviora etiam illis parantur, perhorresceres & longè magis eorum sortem. *Pal.* Ergo & alia hîc tyrannis parantur. *Cha.* Credis Palinure, scelera quæ patrant mortales hîc aliquando impunita esse? *Pal.* Hoc modò animadvertebam. *Cha.* Animadvertendum est igitur tibi quodcunque in vita peccatur, pari demum post mortem & respondente peccatis pœna puniri. Nam ut capias quod dico: si tu Palinure, artem tuam navicularem vivens malè exercueris: si in dominum tuum mali quicquam vel cogitaveris vel commiseris: si inaudiens dicto suo extiteris, invenies hîc tibi præparatas his quæ deliqueris, similes pœnas. *Pal.* Nihil profectò Charon, scio, quod malè egerim vel in dominum meum peccaverim, nisi somnolentam illam dormitationem meam, qua negligentiùs certè, quàm debeam, me gessi. Nam magno in periculo navim simul & dominum, quem vehebat, meum reliqui, nisi vigilantior ipse & cautior meliùs sibi consuluisset: sed pœnarum satis tum ob hoc crassum peccatum meum etiam in vita recepi. *Cha.* Recipies etiam in morte. Ibis enim quum è navi te dimisero, ad severos judices nostros, qui examinant & censent delicta omnium. Ducent quoque te in examinationem, scrutabunturque crimina tua. Videor verò videre, quali te judicabunt pœnæ subjiciendum. *Pal.* Quali? *Cha.* Parem peccato tuo tibi pœnam statuent. Nam quum somno peccaveris, æterno etiam te somno damnabunt. *Pal.* Dormiam ergo in æternum? *Cha.* Ita puto: nisi gravius sit aliud peccatum tibi.

Pal.

Pal. Sic mites habeam judices, ut non sit gravius aliud mihi. *Cha.* Nullam ergo nisi somni pœnam patieris. *Pal.* Non hæc gravis pœna mihi videtur. *Cha.* Neque asinis etiam & bobus, at magnis & excellenti aliqua virtute præditis viris gravissima existimatur. *Pal.* Quas verò, dic, pœnas perferent tyranni? *Cha.* Audis tot clamantes & lamentantes voces, tot horrificos planctus, tantum stridorem ferri, tot tractus catenarum? *Pal.* Delectabat me adeò sermocinatio tua, ut his minimè animum intenderem: sed quid audio tam triste atque horrendum, quod præ horrore pœnæ aures meæ sustinere non possunt? *Cha.* Sunt hæc quæ audis, tormenta tyrannorum. Nam quum illi in vita carcere quenquam incluserint, spoliaverint, flagellaverint, trucidaverint, in summum luctum, in summam egestatem & calamitatem deduxerint, damnati sunt etiam ab incorruptis judicibus, ad perferendas pares pœnas. Ideo teterrimis quoque carceribus inclusi, spoliati, flagellati, rotati, cæsi membratim, ac mille atrocissimis mortibus cruentati, tantos edunt, quantos audis, gemitus, tantum luctum, tot ac tantos reboatus, clamores atque ejulatus. *Pal.* Dic etiam mihi Charon, an his pœnis plectuntur, qui magni atque primarii tyrannis assistunt? *Cha.* Prorsus iisdem. Nam suasu & consilio eorum maximè committunt tyranni scelera sua. *Pal.* An & in vita illi beati? *Cha.* Non secus ac tyranni, quibus assistunt, nam iisdem quoque malis subjecti sunt, eadem enim sunt in eos populorum odia, majora etiam inter se, eædem curæ, eadem pericula: & quod miserabilius est, dejiciuntur sæpe à tyrannis suis, & vel carcere vel morte aliquando pessima afficiuntur. *Pal.* Tanta est ergo, tamque generalis omnium calamitas. Vllam verò prorsus esse putas hominum sortem, quæ beata duci possit? *Cha.* Imò beatos aliquos non nego fuisse mortales, sed perraros tamen. *Pal.* Quos perraros? *Cha.* Qui amore virtutis & literarum contempserunt cætera mundi bona. Quin se innocuos, puros, castos, integros, incorruptos conservantes, extulerunt animum altiùs ad gustandam divinam excellentiam, humana quàsi sordida & abjecta relinquentes. Nam virtus per se tam dulcis, tamque jucunda res est, ut incredibiles amatoribus suis afferat voluptates. Tam nobilis & præstans est ejus possessio, ut summa quadam ubertate ditet possessores suos. Quam qui verè est assequutus, nihil præter literarum studia dulce, nihil præter Dei cognitionem habet amabile. Quæ tantum prædulcia sibi bona stabilia perpetua, incorrupta præeligit, custodit, amplectitur. Reliqua verò mundi supremo tandem gustu amara, infirma, momentanea, corruptibiliora fuco, mendaciora hilo, inaniora hilla, jejuniora papis volantibus, fugit, comtemnit, abjicit, conculcat. Contentusque seipso, ac honestissimis suavissimisque studiis suis totum nihil mundum ducit, ruentem etiam non formidat. In his recreatur, refocillatur, lætam & jucundam agit vitam, ridet tantas hominum, tamque stultas, & ultrò sibi quæsitas anxietates, tot ineptias, tot cassos labores, tot inanes cu-

curas: nemini nocet, nemini moleſtus eſt. Laudant eum omnes, prædicant, admirantur, benevolentia complectuntur, favore proſequuntur: quàm verè hic beatus eſt, qui conſcientiæ ſuæ innocentia & integritate fruitur? Quod primum eſt & dulcius omnibus, bonus ſecuruſque ſui, nullo timore angitur, nulla anguſtia torquetur, non timet largas (quibus caret, quaſque nihili facit) divitias ſibi à potentioribus eripi. Non timet à quocunque ſe lædi, qui nec quenquam ſe læſiſſe certò intelligat: quàm verè hic felix eſt, qui tot tantiſque ſe motus curis & periculis, tantarum vacuus perturbationum, ſibi ſemper aliiſque jucundus, lætetur ſemper, & omnibus quotquot ſunt mundi honeſtis, & his etiam, quæ cœlibum communes ſunt, perfruatur voluptatibus: qui humanioribus ſanctioribuſque deditus ſtudiis, contemnat omnia, contemnenſque omnia poſſideat. Nam is poſſidere omnia videtur, non qui omnibus abundet, ſed cui nihil deficiat. Porrò illi nihil deficit, qui nihil concupiſcit. Concupiſcens autem nihil, contemnit omnia, contemnenſque ita id aſſequitur, quod deſiderat. Deſiderio verò ſuo frui, ea demum vera & ſola beatitudo, beatorumque omnium plenitudo eſt. *Pal.* Hi ergo quum nihil mali egerint, pœnarum & nihil patiuntur. *Cha.* Nihil prorſus: imò propter tranſactam bene vitam, meritum magnum aſſequuntur. *Pal.* Quod? *Cha.* Vel cœli fiunt incolæ, communicantque æternùm illis cœleſtibus bonis. Vel ſi huc deſcendunt, mittuntur in Elyſium: qui locus eſt quietis ac delitiarum, ubi ſedes fortunatæ, campi aperti, læti, omnium omnino pœnarum expertes. *Pal.* O ſi mihi ad mortales redire aliquando contingeret, inclamarem quàm magna poſſem voce, admonerem pro ſuo quemque officio & dignitate, accuſarem tantam laborum fruſtrationem, tantam curarum vanitatem, tot corruptas opiniones perverſaque judicia, ſed quàm maximè increparem, qui vel magiſtratu quopiam magno, vel imperio cæteros antecedunt, oſtenderem tanta, quæ antea ignorabam; ſed te docente nunc intelligo, mala eorum graviſſima, dictu horribilia: revocarem omnes à vitiis, ab inferendis injuriis: ad meliorem victum, à ſuperflua agendarum rerum cura: incenderem deſiderio virtutis, laudarem innocentiam, prædicarem frugalitatem, exhortarer cunctos ad bene, graviter, caſtigateque vivendum, ad ſe cognoſcendum, ad contemnendum tot caduca, & ſomni cujuſdam vel umbræ magis ſimilia mundi bona, invitarem ad honeſtas artes, ad ingenuas exercitationes, ad ſtudia literarum, ad ſpem ac contemplationem divinæ bonitatis. *Cha.* Et rectè ſanè: ſed vides & ripam attigiſſe, egredere jam. *Pal.* Et jam egreſſus ſum. Ad judices eo, placidam opto tibi ſemper navigationem: ſalve ô Charon, & vale. *Cha.* Et ego ad reliquas umbras redeo. Placidos opto tibi ſemper judices: ſalve ô Palinure, & vale.

VIR-

VIRTVS DEA.

Interlecutores, VIRTVS. MERCVRIVS.

Mercurius.

VIrtus Dea per epiſtolas oravit modò, ut ad ſe irem. Eo ut perconter quidnam me velit, illico ad Iovem redibo. *Vir.* Salve Mercuri: ago tibi gratias, quandoquidem tua in me pietas atque benignitas efficit, ut non penitus deſpecta ab omni cœtu Deorum ſim. *Mer.* Expecto quid narres: tu modò perbreves narrationes facito: nam edixit ut confeſtim ad ſe redirem Iupiter. *Vir.* Etiam-ne tecum nobis non licebit noſtras ærumnas exponere? Quos igitur habebo ultores injuriarum, ſi non modò apud ipſum maximum Iovem, verùm & apud te quem ſemper in fratris locum habui, colui, obſervavi, condolendi facultas negatur? O me miſeram, ad quos confugiam? Vnde auxilium petam? Me quidem, cùm ita deſpiciar, malo eſſe truncum aliquem, quàm deam. *Mer.* Tandem effare, dum præbeo operam. *Vir.* Viden, quàm ſim nuda & fœda? Hoc ita ut ſim, efficit fortunæ deæ impietas atque injuria. Aderam ſanè ornata apud Elyſios campos inter veteres illos amicos: Platonem ſcilicet, Socratem, Demoſthenem, Ciceronem, Archimedem, Polycratem, Praxitelem, & ejuſmodi viros doctos, qui me, dum vitam agebant, piiſſimè atque religioſiſſimè coluêre. Interea loci cùm jam non pauci ſalutatum ad nos advolaſſent, è veſtigio fortuna dea inſolens, audax, temulenta, procax, maxima armatorum turba conſepta atque ſtipata, properans ad nos, jactabunda. En, inquit, plebeja, tu ne majoribus diis adventantibus non ultrò cedis? dolui injuriam nobis immeritis eo pacto fieri. Ac nonnihil ira concitata, inquam, neque tu maxima Dea his verbis me plebeiam efficies, neque ſi majoribus cedendum eſt, tibi turpiter cedendum cenſeo. Illa verò illico in convitium ſeſe effert adverſum me. Prætereo hîc quas contumelias in me primùm dum hæc inter nos geruntur, effuderit: idcirco Plato philoſophus cœpit contra nonnulla de deorum officiis diſputare: Illa excandeſcens, apagite hinc verboſi, inquit, Non enim decet ſervos deorum cauſſam ſuſcipere; cœperat & Cicero orator plura velle ſuadere, at ex turba armatorum erupit, Mercuri, Antonius præpotens latera illa ſua digladiatoria oſtendens, graviſſimumque pugnum in os Ciceronis iniecit: hinc cæteri mei amici perculſi metu, fuga ſibi propere conſuluere, neque enim Polycletes poplites periculo, aut Phidias ſcalpro, aut Archimedes horoſcopo, aut cæteri inermes adverſus audaciſſimos armatos eoſque prædis atque homicidiis ſuetos bello ad ſeſe tuendos valebant, ergo me infeliciſſimam ab ipſis diis omnibus qui tum aderant atque hominibus de-

desertam, pugnis ac calcibus totam confregêre, vestes meas diripuere, *in* lutum prostratam reliquere, demum abire ovantes. Ego verò ita confecta, cum primùm licuit conscendi huc, ut I. O. M. his de rebus facerem certiorem, jam quidem mihi ut intromittat expectanti mensis elapsus est, dumque id ut impetrem, omnes deos exeuntes atque redeuntes precor, novas semper aliquas excusationes audio. Aut enim deos ajunt vacare, ut in tempore cucurbitæ floreſcant. Aut curare ut papilionibus alæ perpulchræ pictæ adsint. Quid? igitur-ne verò aliquid semper habebunt negocii, quo nos exclusas teneant ac flocci pendant? Tum etiam & villicus suscepit curam dudum, ne cucurbitæ siti pereant. Nos tamen neque diis neque hominibus cordi sumus. Has ob res te iterum atque iterum precor, obtestorque Mercuri, qui semper apud deos ipsos interpres extitisti, & ut caussam hanc meam justissimam atque piissimam suscipias. Ad te confugio, te supplex oro, in te omnis mea sita est spes atque expectatio. Da quæso, operam, ne dum à vobis excludor, ipsis quoque mortalibus sim ludibrio. Nam erit quidem dedecus deorum ordini, ubi homunculi me tametsi infirmam deam flocci pendant. *Mer.* Audivi: doleo verùm pro vetere nostra amicitia unum admoneo, duram nimis atque difficilem caussam te adversus fortunam suscepisse. Nam & Iupiter ipse, ut cæteros omittam Deos, cum & ob accepta beneficia nimium fortunæ debere sentiat, illius vires atque potentiam veretur. Ea enim ad cœlum diis ascensum præstitit: atque ubi velit, valens sua armatorum manu ejiciet. Qua de re, si sapis, inter plebeios deos ignota, quoad fortunæ odium extinctum sit, latebis. *Vir.* Æternùm latitandum est, ego & nuda & despecta abeo.

IOANNIS GEORGII GRAEVII
Notae ad tom. II. LVCIANI.

AD EIKONES.

Pag. 9. Ἀρετῇ (sc. κεκόσμηϲ) καὶ σωφροσύνῃ, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ φιλανθρωπίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσοις τοῦτα ὅροις εἰσίν. Vertunt: *Virtute* (sit ornata) *temperantia, aequitate, humanitate, atque aliis, quaecunque his terminis comprehenduntur.* quam male, imo quam ridicule hunc locum verterint, quis tam tyro est, qui non videat! Quid enim ultima verba hic denotant, *quaecunque his terminis comprehenduntur?* aut, si possent hic aliquid significare, quomodo ex Graecis ista colligas aut exprimas? In editione Florentina: καὶ τοῖς ἄλλοις, ἐπόσα τοῦτος ὅρος ἐστίν. Verissime. & *aliis ornamentis, quae sunt in tali* sc. foemina *perfectissima.* quae possunt in foemina omnibus numeris absoluta esse perfectissima & absolutissima. Dudum observavit magnus Casaubonus ad Athenaeum ὅρος & πέρας alicujus rei dici quod volumus intelligi summum esse. Sic πέρας φιλίας, ὅρος πενίας esse *summam amicitiam, summam paupertatem.* His potes hoc exemplum adscribere, quod non ceperunt interpretes. Mallem tamen legere ὁπόσα τούτων ὅρός ἐστιν. & *quae alia sunt talium ornamentorum perfectissima.* Et sic Lucianum scripsisse persuasum habeo.

In eadem pagina, Καὶ τὸ γλυκίον μέλιτος ἀπὸ τῆ γλώσσης ἔδει αὐτῆς μᾶλλον, ἢ ἔδει ϑ πυλὶς μέρυτος ἐκείνη ὁ Ὄμηρος ἂν εἴρηκη. Sic Mſ. Vulgo καὶ τὸ, γλυκίων μέλιτος, quod tamen non damno. Statim idem codex, καὶ πρᾶως ἐνδυόμενον ἐς τὸ ἀκρόαμα, & sic legisse videtur interpres, qui bene vertit, *inque aurem blande se insinuans.* est enim ἐνδυόμενος *blande & latenter subire, se insinuare.* pro quo mox ἀφδύεται p. 10. καὶ ἢ κηρὸς ἐπιφερόμενη τὰ ὦτα, καὶ ἀφ ϑ κηρὸς ἀφδύσεται σοι τὸ μέλος. *Quin etiam auribus cera obturatis, per ceram etiam cantus penetrabit.* ἐνδυόμενον, quod in editis extat hic est ἀπροσδόκητον.

Pag. 11. Obscura & insulsa est versio horum verborum; ἔστιγδ τοῦτο, καὶ χαριεστέρως συντελεσθὲν, κἀκεῖνα τοσαῦτα, καὶ πολυειδές τι ἐκ πολλῶν ἀποτελεῖν αὐτὸ αὐτῷ ἀνθαμιλλώμενον, *Hoc enim perexile esset, & more graphico absolutum, tot formas, & multiforme quiddam, sibi ipsi adversans, ex multis perficere.* Haec Latina quis sanus intelligat? Quid est *more graphico.* verte totum locum: *Hoc enim perexile esset, & more pictorum factum;* (scilicet unam rem pulchram ex variis rebus compositam, uti in καλλιφωνίᾳ erat factum, nec aliter possunt pictores pulchritudinem ostendere) *Tanta pulchra, & multiforme quiddam, quod secum ipse certat* (utrum scilicet alte-

re

ro pulchrius sit) ex *multis perficere* scilicet decrevi. Totus locus sic est interpungendus: Σκόπει δεῖ δὴ καὶ τὰς ἄλλας. ἐ γὰρ μίαν ὥσπερ σὺ δὴ ἐκ πολλῶν συνθεὶς ἐπιδείξαι διέγνωκα, ἦλον γὰρ τοῦτο, καὶ γραφικῶς συμπλεχθὲν, καὶ λίαν τοσοῦτο, καὶ πολυειδὲς ἂν ἐκ πολλῶν ἀκριβῶν αὐτὸ αὐτῷ ἀνταμιλλόμενον. ista verba quasi in parenthesi posita sunt, ἦλον γὰρ τοῦτο καὶ γραφικῶς συμπλεχθὲν. Γεγράφειν est, pingere, γραφεῖς pictores, γραφικῶς more pictorum. quoties in hoc ipso dialogo leguntur. Sic & Latinis scribere est *pingere*. Plin. in ep. *imagines exscribendas pingendasque*. Martialis: *scriptum testudine figma*. hoc est pictum, sed ἀνταμιλλᾶσθαι, est certare cum adversario, & si de pluribus, dicitur inter se certare. ἀνταμιλλητὴς est aemulus, qui cum aliquo certat. Mss. hic non audio, qui pro ἀνταμιλλώμενον scribit ἀνταμειβόμενον.

Pag. 12. Ὀλύμπιος est Pericles. Diodorus Siculus. lib. 12. Ταῦτα δὲ ῥᾳδίως συνετέλεσε διὰ τὴν δεινότητα τοῦ λόγου. διὸ καὶ αἰτίαν ἀνομάσθη Ὀλύμπιος. Plin. xxxv, 8. *Olympiumque ab eo pictum*, sic pulcherrime hunc locum ex Mss. emendavit sagacissimus Fridericus Gronovius, cum in iis legeretur *Olympium Iovem*, in editis ineptius *Clypeumque Athenis*. Sic & Val. Max. v. 10. *Non sine caussa igitur tanti roboris animus ad Olympii cognomen ascendit*, ut erudite hunc locum restituit Christophorus Colerus, ejecto vocabulo *Iovis*. Non longe post Mss. Ἀτλικωτέρας legitur in Mss. ἐ γὰρ ἴσον ἐ ἡ ἐγγὺς ἀθηναίων ἡ τότε πολιτεία, καὶ ἡ παρὸν τῶν Ῥωμαίων δύναμις. *Neque enim aequales sunt, nec quidem proximo intervallo distant* (sed longe scilicet) *Athenienſium respublica, & ista praesens Romanorum potentia*. Edit. ἐ γὰρ ἴσον, non male. sed illud magis redolet Athenas. ἴσον nimirum χεῖμα. ἐ δὲ ἐγγὺς est idiotismus Graecus, *ne prope quidem ad illum accedit, longis parasangis ab illa distat*. Vtitur & in sequente dialogo: μὴ γὰρ εἶναι τὴν πλείστων ἀξίαν, μηδὲ ἐγγὺς, ὅπου μὴ δὲ ἄλλου τινὰ γυναῖκα γε ἔσαν. *Non enim talibus se dignam esse, ne quidem propius ab illis abesse, neque ullam aliam foeminam*. Sic enim Latinis usurpatur *propius abesse*. Cic. in Catone: *quod eo melius mihi cernere videor, quo ab ea propius absum*.

Pag. 25. Ἀλλ' ὦ τις ὡς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τι ἐμβιβάζῃ τὸ ἐπαινούμενον. *Si quod laudatur ad excellentius, quoad fieri poterit exstulerit*. Nec Graeca nec Latina verba reprehendo. Efficacius tamen vetus codex ὡς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τι ὡσπροβιβάζῃ. ut apud Latinos *provehens*.

Pag. 27. Miratur Marcilius quos Lucianus sit secutus auctores, cum scribit in dialogo pro imaginibus, Croesi filium auditu acri Melampodem antecellere, cum scribat Herodotus illum fuisse mutum; non surdum. sed ego miror Marcilium hic haerere. Quis ignorat mutos esse quoque surdos: Imo surditatem esse caussam mutae linguae. Qui surdus natus est, loqui non potest. Vnde enim sonos vocum litterarumque percipiat. Fuerunt tamen nostro seculo cum in

Germania, tum in Anglia, qui surdos docuerunt motu oris litteras nosse & pronunciare. de quo extat elegans dissertatio Georgi Morhofii, viri eruditissimi, & nostri studiosissimi. Quin & surdi fuerunt his in terris, non nati, sed morbo casuque facti, qui ex motu labiorum aeque poterant etiam longius a se remotos, & mussitantes intelligere, ac si articulatim singulas voces auribus percepissent. Hi videbant sonum, non audiebant.

Pag. 38. In Toxaride: Ἀγάλλεως καὶ Πατρόκλου φιλίαν, καὶ τὸν Θήσεως καὶ Πειρίθου, καὶ τὸν ἄλλον ἑταιρείαν. In his verbis καὶ τὸν ἄλλον non agnoscit Ms. sunt utique delenda. Latinus interpres vertit, ac si legisset τῶν ἄλλων, quia in τὸν ἄλλον nulla sententia suberat.

Pag. 39. Turbatus est ordo colloquentium, qui sic constituendus est. Μνη. Οὐ λέγεις. καὶ ἀφίλωσαν ὁπόσην ἱκανάν. πέντε ἕμοιγε δοκοῦσιν ἑκατέρῳ. Το. καίμοι δοκεῖ. ὥσπερ δὲ λέγω. &c. dein post οὐχ ὅσιον ἀπιστεῖν. Μνη. ὁμόμοιγε, εἴ τι καὶ ὄρκῳ δεῖν νομίζεις; τί δ' οὐ τῶν ἡμετέρων θεῶν; ἀλλ' ἱκανὸς ὁ φίλιππος; ut haec ultima omnia Mnesippo tribuantur. Nam cum Mnesippus prior narrare incipiat, non possunt illa verba ὥσπερ λέγω Mnesippo convenire.

Pag. 43. Ἄλλον τινὰ Κρῆτα νεανίσκον τὸν ὑπόχρυσον, ἐλήφθη. *Alium quendam adolescentulum Cretensem bene nummatum venata est.* ὑπόχρυσος est ad auri colorem accedens, subaureus, ut sic dicam. ut paullo inferius ὑπόχρως subpallidus, non convenit pecuniosо juveni hoc verbum. Videtur litteris transpositis scripsisse Lucianus τὸν πολυχρύσον.

Pag. 48. Leve mendum in omnibus editionibus conspicitur, quod vel a tyrone poterat deleri, ἐγὼ δὲ Δαμασίδου πολὺ μᾶλλον ἐβούλοντο ἢ Δάρητος. scribendum Δαμασίδαν. Est enim ab Δαμασίδας. In eadem pagina paullo ante fine sensu legitur, οἱ κληρονόμοι δὲ οἷς τοῦτο καταλέλειπτο, ὡς ἤκασιν, ἦσαν οὐδὲν ἀφικτῶντες τὰ ὑπὸ τοῦ ἀφηκῶν. Vertunt: *At haeredes quibus ista erant legata, ut audierunt, illico venerunt, agnoscentes ea quae testamento erant mandata.* Quid hoc? num ἀφικτᾶν est *agnoscere*? Locus est corruptus. Existimo Lucianum scripsisse ἀπαιτοῦντες τὰ ὑπὸ τοῦ ἀφηκῶν, *petentes quae in testamento illis erant legata.* Nam ἀφικτέω non memini apud quenquam inveniri. sed ἀπαιτέω Luciano est familiare.

Pag. 49. De Menecratis filia deformi, ὧν οὐδὲ μὴ πᾶσης τῆς οὐσίας ὄντος, ἦν ἂν τῷ κομιδῇ εὐκτητῷ ἠξίωσεν ἂν τις τῶν ἀγενῶν καὶ πάνυ ῥᾳδίως ἀνέχεσθαι, ὅτῳ κεκτῆσθαι ἦσαν τὸν ὄψιν. *Quam ne cum omni quidem patris substantia, quam ante mulctam possederat, dignatus fuisset, quisquam ingenuus ac pauper facile accipere, quae forma esset tam infelici.* Sic Erasmus vertit. Non est mirum nullum τῶν ἀγενῶν hoc spinturnicium voluisse ducere. Omnino scribendum ex Ms. τῶν ἀγενῶν. *obscurorum, ex ima plebe.*

Pag. 54. Narrat cum quidam vinctorum in carcere Aegyptiaco limam esset nactus, qua λαυκτήρι τι τὸν ἅλυσιν, ᾗ ἐδέδετο ἐξῆν, καὶ κλοιῶν εἰς αὐτὸν διατρῆσαι, καὶ λάθρᾳ ἀπιέναι. Erasmus cum in-

Apolatore Salmuriensi: *Catenam insecuit, qua ordine adstringuntur, cyphonibus in hanc insertis, solvitque omnes.* In Graecis verbis primum non intelligo quid sit τὸ κλοιῶν εἰς αὐτὸν διειρημένων, multo minus versionem Erasmi *cyphonibus in eam insertis.* διείρομαι est *quaero, interrogo.* sed legendum ex Mss. διειργμένων. *vinculis, quibus singuli seperatim ligati erant, eos dirimentibus.* ὁ κλοιὸς est vincultum, quo vinciebantur rei in carcere, ut superius ad tomum primum ostendit. Cur *cyphones* verterit Erasmus, ego equidem ignoro, multo minus cur in verbis, quae modo haec praecesserunt, interpretatus sit, *trabem*, τῦτο γὰρ μόλις πολλὰ μετδόσας τ δεσμοφύλακι ἐξεπράσατο ἄδε αὐτῦ πλησίον τῦ Ἀντιφίλου, καὶ ὑπὸ τῦ αὐτῦ κλοιῷ δεδήξ. *Nam hoc multis precibus a custode carceris vix obtinuerat, ut proxime Antiphilo eademque in trabe vinciretur.* imo *eadem catena* solebant vincti interdum duo tresve eadem catena vinciri. Sic apud Romanos in carcerem conjectus, & miles, qui custos ei apponebatur, eadem vinciebantur catena, ut patet ex Senecae ep. 5. *Eadem catena & custodiam & militem copulat.* ista vincula singularum custodiarum, quibus eorum manus pedesque constricti erant, alligata erant majori catenae, quam dixit Lucianus ἅλυσιν. Sic igitur in Latinam linguam vertendus hic locus: *Catenam dissecuit, qua ordine alligabantur, vinculis in eam (sc. insertis) dirimentibus (sc. catenatos,) solvitque omnes.* Omnes aut saltem paria catenatorum erant vincta compedibus, qui omnes compedes adstringebantur catenae majori.

Paullo post pag. 56. rectius Mss. καὶ αὐτὸς ἂν σοι τὰς λόγους διεξῆλθον πολλὰς, καὶ ἀγαθὰς *ipsas tibi orationes exponerem multas, & egregias,* αὐτὸς quod in editionibus est hic valde friget. Mox idem codex pro vulgato φαῦλον ἡήτορα γενόμενον *sis malus orator,* pro vulgato φαῦλον ἡήτορ φαινόμενον. & paullo ante illae membranae pro διηγησάμην σοι ἀγαθὰς καὶ βεβαίας φίλας, scriptum ostendunt ἀγαθὰς καὶ γενναίας φίλας. *tam bonos & generosos amicos.* nec spernendum quod sequente pagina in hoc codice legitur, ἵνα ἀληθὴς ὁ κυβερνήτης ἐπί. *verus ne quis gubernator sit.* in editis est ἀληθής.

Pag. 58. Valde quoque probo scripturam veteris libri, καὶ ἐφέτο δὲ τὸ μέχρι ἄλλοι τριῶν ἐς τὰς συνθήκας συνιέναι, *licet autem summum tres in foedus tale coire,* pro communi εἰς τὰς συνθήκας ἐλθεῖν, non quod hanc lectionem non possimus tueri, sed quod illa sit efficacior. Est enim σύνειμι vox propria qua utuntur de familiaritate, quam amici ineunt & colunt, uti notum est.

Pag. 59. Delenda est distinctio in his verbis: καὶ τὰς ἁμάξας κατελαμβάνουσι, αὐτοῖσιν τὰς πλείστας ἁλισκομένας. Pertinet αὐτοῖσιν ad ἁμάξας, Αὐτόνδροι ἁμάξαι sunt currus cum hominibus, quibus uxores & liberos suos imponebant Scythae Hamaxobii. Vertendum igitur: *Et curribus potiebantur, quos capiebant cum*

ipsis hominibus, non *cum viris*, ut Erasmus. Viri enim in castris versabantur.

Pag. 67. Ὁ ὁμόσκυθος καὶ ὁμόγλωττος τοῖς Ἀλάνοις ἦν. Erasmus: *eodem cultu, eademque cum Alanis lingua*. Sed ὁμόσκυθος est, qui eodem genere armorum utitur, ut apud Thucydidem. Ὅμηροι τοῖς Σκύθαις ὁμόσκυθοι, *iisdem armis utuntur, quibus Scythae*. Σκύθη Graecis saepe sunt arma.

Pag. 73. Καμπύλῳ τῷ ξίφει ὑπολαμπεῖς τὸν ἰγνύλον. *Adunco gladio vulneratus in poplite*. Sed legendum τὸν ἰγνύαν, aut τὸν ἰγνύν. dicitur enim ἰγνύα & ἰγνύς.

Pag. 77. In asino Καὶ ὅτι ἀργύριον ἱκανὸν ἔχει. Cur ἔχει, & non ἔχῃ, ut τείφῃ, quod sequitur. Non monuissem, nisi omnes editiones etiam Florentinam consentire in hoc vitio tolerando vidissem.

Pag. 78. In κλινοπάλῃ nihili est τὸ ἅμμα in his verbis τότ' ἤδη ἐπιθᾶς, ἅμμα κατ' ἰξύος δήσας σύνεχε, Bene Mſ. ἄμμα κατ' ἰξύος δήσας, *vincula ad ilia alligans*.

Pag. 86. Ὦ τῆς ἀκαίρου ταύτης περιεργασίας. *O intempestivam hanc curiositatem*. Περιεργασία non memini alibi apud Graecum melioris notae scriptorem occurrere, quamvis περιεργάζομαι legatur. Repone igitur ex Mſ. περιεργίας.

Pag. 88. Os dicit asino fuisse vinculo occlusum ne tempus, quod viae impendendum erat, pabulo impenderet, & tardius procederet. ὥστε ἵστη τότε, καὶ ἵμενος ἦν. *Iamque tunc steti, asinusque mansi*. Quomodo stetit, cum tantopere properaret. lege: ὥστε ἴσθι τότε. *Tum sic obdurato ore procedebam*.

Pag. 112. Η' δὲ κατεχρήσατό μοι δεινῶς. Scribe: κατεχρήσατό μου δεινῶς.

Pag. 114. In Iove Confutato, elegantius in vetiri codice scribitur: Δοκεῖ δ' ἔν μοι διαφέρειν ἂν ἡ κλωθὼ μεγαλαυχήσασθαι, ὡς καὶ αὐτὴν σὺ ἀνάκωχον αἰωρεῖσθαι σὺν ᾧ ἀσχάλῃς, καθάπερ οἱ ἁλιεῖς σὺν ᾧ καλάμῳ τὰ ἰχθύδια. *Mihi videtur longe justiorem causam gloriandi Clotho habere, quae te ipsum attractum suspendet ex fuso, sicut piscatores in arundine pisces*. Vulgati ἀναύσα, quod quidem ferri potest. sed Mſ. lectio facile prae hac Graece doctis se probabit.

Pag. 120. Ἱκανὸν γὰρ τοῦτο, εἰ καὶ σὺ φῂς ἐπὶ μηδενὶ χρησίμῳ γίνεσθαι τὰς θυσίας, χρησιμεύει δέ τινι· ἢ ἀνθρώπων ἐπιστήμων τὸ βέλτιον. *Hoc satis est, si etiam dicis nullius utilitatis caussa sacra fieri: verum bonitate quadam hominum quod praestantius est, colentium*. Sic recte interpres *colentium* sc. Deos. Nihil hic monerem, nisi Mſ. juberet me non praeterire, quod in illo legitur εὐγνωμοσύνη, pro χρησιμοσύνη hoc minime damno, alterum tamen est efficacius, declarat enim memorem, gratum & benevolum animum propter accepta beneficia. Sic pag. 123, idem codex pro ἢ πρὸς χαίροντας, scribit θυσίας χαριέντας.

Pag.

Pag. 128. In love Tragoedo, scribe ut in Mſ. habetur ὦ χρῶ δὲ σὺ εἶλε παρειάς. Est ex Iliad γ. v. 35. ubi est μὲν quod omnium est casuum. mox scribe ex Euripidis Oreste, ἥς σὸν ἂν ἄρσαι' ἄχθος. dein idem codex: ὡς χρὴ γὸ εἰκεῖν ἐρᾶς. Mox ἂς τοι ὑπὸ θραμματεργάν exponit vetus scholion ineditum ὑπὸ τραγῳδῶν. quod est versibus tragicis respondere, & quasi secundas agere. Neutrum horum verborum Lexici annotarunt. Iupiter ἐπὶ τραγῳδῇ, illi vero non poterant ὑπὸ τραγῳδῶν.

Pag. 133. Colossus Rhodius propter ingentes sumtus in se factos sibi θεοειδέα inter deos vult vindicare, Consulit de hac re Mercurius Iovem: τί ὦ Ζεῦ χρὴ ποιεῖν; δύσκελον γὸ ἐμοὶ γὲν κ' εἴη. εἰ μὲν γὸ ἐς τὸν ὕλλον ἀποβλέψειμι, χαλκᾶς ἔσῃ. εἰ ζ λογίζοίμην ἀφ' ὁπόσων ταλάντων κεχάλκωται, ὑπὲρ τὰς πεντακοσιομεδίμνους καὶ τὸν ἱππάδα ἂν εἴη. Hic locus imperitissime vertitur: *Quid facto opus Iupiter? Nam hoc iudicare difficile est. Nam si materiam respexero, aeneus est. Verum si supputem, quot in eo fabricando impensae fuerint talenta, plures quam quingentos modios, & censum equestrem inveniam.* Oedipus sit, qui ultima Latina verba explicet. Quid enim quingenti medimni & equestris census faciunt ad impensas, quas consumserunt in Rhodio Colosso erigendo? non plus sane, quam tenuis & despectus rivulus ad Aegaeum mare. Paullo ante Mercurius, cum Venus quia ab Homero appelletur χρυσῆ, dixisset, sibi quoque inter primi subsellii deos locum deberi, respondit, illam visuram quoque multi auri possessorem Apollinem ἐν τοῖς ζυγίταις καθήμενον, inter zygitas sedentem, hoc est tertiae classis Deos, quia ipsius templum sit compilatum, ideoque Veneri cogitandum, non male secum agi, μὴ πάνυ ἐν θήτων σκληπάζοντα. Si non inter imi subsellii Deos collocetur, in Deorum conventu. Haec loquendi genera sunt ex republica Athenienſi petita, in qua Solon secundum censum divisit in quatuor classes cives. Tertia classis erat τῶν ζυγιτῶν, qui ducentos medimnos aridorum & liquidorum pendebant reipublicae, & minas decem. Quarta erant θῆτες. Θῆτες ad nullum magistratum poterant adspirare, sed nullum quoque pendebant tributum, ut Romae *proletarii & capite censi.* Eandem translationem retinet in sequentibus, & affirmat si sumtus sint respiciendi in colossum impensi, eum super πεντακοσιομεδίμνους καὶ τὸν ἱππάδα ἂν εἴη. hoc est eum ante primi & secundi ordinis Deos sedere debere. Πεντακοσιομέδιμνοι erant ex Solonis descriptione primae classis cives, qui ex suis possessionibus capiebant fructus quingentorum modiorum, aridorum simul & liquidorum, & qui aerario pendebant talentum. καὶ τὸν ἱππάδα sc. πλεῖτες, hoc est quod tributum equestrem penderent, hoc est equitem cogerentur alere in usum reipublicae. quorum facultates erant modii trecenti, tributum semitalentum. Hi erant secundae classis cives. Hanc distinctionem civium Atticorum lepide Lucianus transtulit ad Deos. Vide Polluc.

VIII, 10. Plutarch. in vita Solonis, & Aristidis, & Maursium in Solone Aristotelis sententiam refellentem.

Pag 136. Cum Iupiter conquestus esset, de sordibus Mnesithei, qui ex naufragio servatus cum diis promisisset hecatombam, solvit tantum gallum senio confectum, & quatuor grana thuris, ὡς αἰτίαν ἀποδείναι, τῷ ἀνδρὶ, μὴ δι' ὅσου ἄκρα τῇ ῥινὶ ὀσφραίνοιτο ἡ κάπνου ἀθροίσις, *ut in pruina statim extingueretur, & vix summas nares feriret fumus ex illis natus.* Mſ. ὀσφρῆτο. Sed. Lege ὀσφρᾶτο. Idem quidem est quod ἀσφραίνεται, Sed Grammatici observarunt malle Atticos ὀσφρᾶσθαι, quam ὀσφραίνεσθαι.

Ibid. Narrat Iupiter se venisse in Poecilem, & ibi varios homines invenisse, alios sub dio, alios valde clamentes, ἐπὶ τῶν ἰκρίων καθημένους. *in cathedris sedentes.* Sed Mſ. ἰκκων, & quidem rectius. Nam ἴκκος est Poëticum, quo Homerus aliique sunt usi, sed ἴκρια est scriptoribus pedestribus proprium, & notat sellam, consessum, quamvis illud quoque inveniatur apud Aristophanem.

Pag. 140. Momus ad Iovem: εἶτ' οὐ βραχεῖ ὄψει καταγελῶντας μὲ τοὺς Ἐπικούρους, καὶ Μητροδώρους, καὶ Δαμίδας, κεκαυμένους ὑ, καὶ ἀποφαυλιζομένους ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ἡμετέρους συνεζόρους. Benedictus: *Deinde brevi videbis irridentes Epicuros, Metrodoros, & Damidas, victosque & jugulatos ab ipsis patronos hosce nostros.* Apud Latinos sane *jugulare adversarium* legitur, pro ad incitas redigere. Sed Graecos ad ista has voces σφάττειν & ἀποσφάττειν non existimo transtulisse: sane nullum exemplum memoriae succurrit. Emenda sine mora ex Mſ. καὶ ἀποφαυλισμένους ὑπ' αὐτῶν. *Patronos hosce nostros victos, & os eis obstructum esse.* Nam ἀποφαυλίζειν est os obturare adversario, ut ne hiscere possit. Pollux VIII, 15. ἀποῤῥίφειν τινὶ γλῶτταν, ἀποφαυλίζειν τὸ στόμα ἄμεινον. Aliud est inferius pag. 153. cum Momo intempestiva interpellatione obtudente Deos, Iupiter respondisset, Σὺ ἡμᾶς ἐποσφάττεις ὦ Μῶμε, quod non est, *tu macta nos Mome*, ut interpretes, sed Latini dicunt: *Enecas nos, Mome*, ut Terentius in Andria IV, 1. *Cur me enecas?* aut *occidis nos*, ut Horat. *occidis saepe rogando.* Sed in hoc ipso dialogo pag. 157, hoc verbum ex Mſ. reponendum est, ἤδη γάρ σε τύπτω ὀρθίῳ ἀποσφάξω, *ego te hac testa interficiam.* Vulgo frigidius, ἀποῤῥαίσω. Paucis versibus ante: τὰ δ' ἄλλα κῦ ῥᾴστα φέρεται, ὡς ἂν τύχῃ ἑκάστου παφασυρόμενα. Melius Mſ. ἀθρασυρόμενα. *ut quaevis forte trahitur* a vi fluminis scilicet. ἀθρασυρόμενα pertinet ad ἕκαστον. sed in iis quae modo praecesserunt, non probo ejusdem libri scripturam, quae pro τὰς ἀποδὰς πέμπειν, prae se fert τὰς πομπὰς πέμπειν. Nam quamvis pompae & ludi in Deorum honorem instituerentur, tamen πομπὰς πέμπειν, nemo dixerit. Ibidem statim & sic Mſ. legendum ἆρα ὑμέτερον ἂν εἴη, *quare vestrarum esse partium*, non ἡμέτερον, sequentia indicant verba, in quibus non damno, τὰς θυσίας καρπωμένων, quod in editionibus extat. non possum tamen non indicare, in vetere libro haberi τὰς θυσίας μόνον ἐστεμμένον. *vobis*

solis

solis sacrificia in epulis comedentibus. cum nunc partem sibi vindicent sacerdotes, partem qui sacrificant. & id magis arridet, genioque Luciani est convenientius.

Pag. 141. Ex Mſ. legendum, ἤτοι κηρυκικῆ, ἢ ἄλλῃ τινὶ μηχανῇ. non ut editiones praeferunt, ἤτοι κηρυκικῇ τινι, ἢ ἄλλῃ μηχανῇ.

Pag. 147. Μᾶλλον δὲ ὁ σὸς ὦ Ἑρμῆ, ἀδελφός ἐστιν, ὁ ἀγοραῖος, ὁ ἐπὶ τῷ Ποικίλῳ. πίτυος γὰρ ἀναπλάσεως, ὁσημέραι συμπατόμενος ὑπὸ τῶν ἀνδριαντοποιῶν. Sic ſcribitur in antiquo codice, pro quo in vulgatis habetur ἀναπλατόμενος, quod quidem & ipſum idem notat, ſed alterius eſt interpretatio, Tritius ſcilicet ſubſtitutum eſt minus vulgato. Hoc modo vero verte: *Tuus eſt ſane, Mercuri, frater, forenſis ille, qui ad Poecilen eſt. Itaque pice eſt refertus, cum quotidie a ſtatuariis exprimatur*, ſc. ejus forma, propter excellentiam. Dicebatur Ἑρμῆς Ἀγοραῖος *forenſis*, quia illa porticus erat in foro, & Ἑρμῆς ὁ πρὸς τῇ πυλίδι, *Mercurius ad portulam* cujus crebra apud veteres mentio. Vide Harpocrationem, & quae ad illum notat Valleſius, nec non Meurſii Athenas Atticas lib. 1. cap. 5. Verba mox ſequentia, ἐνύγχανον μὲν ἤδη χαλκουργῶν ὑποπτερώμενον, στέρνόν τε καὶ μετάφρενον, ἐμοὶ δὲ μόλις ἀμφὶ σώματι παλαθεὶς παρηώρητο μιμηλῇ τῇ τέχνῃ, σφεχρίδα χαλκῆ πᾶσαν ὑποτυπούμενος. Vertunt; *cum ad porticum jam fabricarer aeneus, ac perque dorſum, perque pectus ungerer, factuſque inepte thorax corpori meo adpenderet, nec arte diſpari foret, ex aere totus mihi additur baltheus.* Illepide ſane & imperite. Hoc enim dicit Lucianus: *Cum fabri aerarii picem illeviſſent pectori & tergo, ridiculuſque thorax corpori imitatrice arte fictus eſſet appenſus, omni aeris figura impreſſa.* Figura nimirum aerei thoracis, quae illi pici imprimebatur. Sunt verſus alicujus Tragici, quamvis in reſponſione Iovis pro παῖσι δ' Ἑρμαγόρᾳ βάλητε τοξεύδων legatur in Mſ. ἰαμεῖζων. Μιμηλὴ τέχνη, eſt ars quae imitatur, aut ſimulat, qualis eſt pictorum, & fictorum. Ἑρμῆς autem ἀγοραῖος appellatur a Iove voce una ex duabus conflata Ἑρμαγόρας.

Pag. 149 Dicit Deos ſaepius ad Aethiopas epulatum ire καὶ αὐτοπαγγέλτους *etiam invocatos.* Sed Mſ. αὐτοπαγγάλτους, quod elegans eſt vocabulum, *qui ſe ipſos invitant, qui condicunt.* Hoc enim Latinis eſt *condicere alicui*, ut apud Cic. 1. ad fam. 9; alicui ſignificare, ſe apud eum coenaturum. Eadem quidem vis eſt vocis ἀνεπάγγελτος, ſed illud tamen exquiſitius.

Ibid. Manifeſtum mendum eſt in his verbis Epicurei Philoſophi, quibus dixerat Stoicos ipſos τάξιν vocare, ἀνάγκλω. εἶτα δηλαδὴ ἀγανακτήσεις, εἴ τίς σοι μὴ ἀκολουθήσει, τὰ γιγνόμενα ἐπαινῶν, οἰομένῳ τὰ λεγόμενα πῶς ἔχειν, καὶ καθοσίως ἀλλαττέσθαι αὐτῶν ἔχοντι. Interpretes: *Deinde ſcilicet indignaberis, ſi quis te non ſequetur, cum ea quae fiunt, qualia ſunt enumeres & laudes, & putes bisce demonſtrata, horum omnium*

quodque immutari providentia. Atqui non permutantur, ſed eundem ſervant ordinem illi ſyderum motus, temporum vices, & quae enumeravit alia. ſcribendum ſine dubio, ut eſt in Mſ. Διατάττεσθαι, regi, adminiſtrari providentia. Sic paullo ante Timocles quaerebat, ἐπὶ τοῦ ποι ἂν θεὸς τάττοιτο ἡ τῶν ὅλων ἐπιμέλεια. *Hoc igitur univerſum nulla ne providentia regitur?*

Pag. 151. Ἐπεὶ καὶ ἑαυτὸν ὁ Εὐριπίδης, μηδὲν ἐπισυγχύσας τῇ χρείᾳ τῶν δραμάτων, τὰ δοκοῦντα οἱ λέγῃ, ἄκυσον αὐτῷ τότε παρρησιαζομένῳ. Sic lege & interpunge. ἄκυσον pro vulgato ἀκούσῃ, quod tamen cum in hac, tum in Salmurienſi editione typographorum vitio eſt omiſſum, & τότε ex Mſ. repoſui. *Cum ex ſua ſententia Euripides, nulla neceſſitate fabularum compulſus, quae ipſi videntur profert, audi tunc libere loquentem.*

Pag. 152. In verſu Euripidis pro ὑγραῖς ἐν ἀγκύλαις Mſ. ἁρμαῖς ἐν ἀγκύλαις. Mox in alio verſu ὅστις ἐστὶν ὁ Ζεὺς verte *quicunque Iupiter ſit.*

Pag. 153. Τυπὸ πόθεν ἡμῖν τὸ ἅμαξον κακὸν ἐπηχεῖ. Mſ. τυπὸ πόθεν ἡμῖν τὸ ἅμαξον κακὸν ἐπῆλθεν.

Pag. 154. Ἀναπλεῖς ἢ, εἰδὲ ἄλοχον εἰδέν τι εἶχεν ἡ ναῦς, ὁ μὴ χρεὼν ἦν αὐτοῖς. In Mſ. hic adduntur non nullae voces: ὁ μὴ χρήσιμον πάντως καὶ ἀναγκαῖον ἦν ἐκεῖ τῇ ναυτιλίᾳ αὐτοῖς. *quod non utile omnino & neceſſarium ſit ipſis ad navigationem.*

Pag. 159. In Gallo ἵν' ἐγὼ πρὶν ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον μίαν κρηπῖδα ἐργάσωμαι. Mſ. ἵν' ἐγὼ πρὶν ἀνίσχειν τὸν ἥλιον μίαν πτηνὴν ἐργάσωμαι. leg. ἀνίσχειν. ſed perinde eſt ſive ſequaris editos, ſive Mſ. Sic & inferius idem codex pag. 160. Ὅπου ἀνίσχοι ὁ ἥλιος, pro φαίνοι.

Pag. 163. Ἢ Πυθαγόρᾳ ὄντι ἐμψυχοπαθείᾳ καὶ τὸ ἴσον ἠσεβηκέναι κυάμους φαγόντα, ὡς ἂν εἰ τὴν κεφαλὴν ἔφαγες πατρός. *Aut ſi Pythagoras peccaſſe, & aeque impium fuiſſe, ſi fabas ediſti, ac ſi patris caput comediſſes.* Nimirum, quia Pythagoraei a fabis abſtinebant, quod illorum magiſter eas parentum capitibus eſſe ſimiles docebat. Superius in dialogo Menippi & Aeaci, cum Menippus dixiſſet in pera ſua non niſi fabas eſſe, quas nolit edere Pythagoras, reſpondet hic: Δὸς μόνον, ἄμμα δ' ἐκ νεκρῶν δύγμασ' ἔχοιμεν ἐγώ, ὡς ἐδέη ἴσον κύαμοι, τὰς κεφαλὰς τοκέων ἐνθάδε. *Da modo: Apud inferos aliae ſunt opiniones. Didici enim hic fabas & caput parentum nihil habere ſimilitudinis.* ubi neſcio cur interpretes vertant κεφαλὰς teſticules. quamvis non ignorem alios hanc quoque tradere cauſſam cur Pythagoras fabis abſtinuerit, quia virides fabae ſimiles ſint ἀνθρώποις μορίοις, ut loquitur Lucianus in βίων πράσει. Sed de capite parentis Clem. Alexand. 3 Strom.

Οὐδὲ μὰν ἔτι ἀπέχεται κεφαλῆς ἀπείκασμα κυάμου· τὸ ἐπίλυτον,

Γοῦν τοι κυάμους τρώγων, κεφαλάς τε τοκήων.

Fabas inquit prohibuiſſe Pythagoram, quod ſit legumen flatus excitans,

tans, non quod parentis capiti sit simile, ut velit ille versus. Idem est fabas atque caput patris edere.

Pag. 164. Καὶ μίτραλλα ὅλα χρυσία κεκομιδαι μοι δοκεῖς. Interpres: *& solidas auri venas mihi videris adduxisse.* Μίτραλλα ὅσα χρύσεια. *totas auri fodinas*, aut *auraria metalla*. Metalla Latinis & Graecis scriptoribus sunt loca, unde metalla effodiuntur. Iustinus de Philippo VIII, 2: *Auraria in Thessalia, argenti metalla in Thracia occupat.* Sic *damnari ad metalla.*

Pag. 165. Κωλύει γὰρ οὐδὲν αὖθις σε δειπνεῖν, ὥσπερ ὀνειρόν τινα τὸ δεῖπνον ἐκεῖνο ἀναμνήσαντα, καὶ ἀναπυρώμενον τῇ μνήμῃ τὰ διεφθαρμένα. Latinus interpres: *Nihil enim prohibet quo minus denuo coenes, si velut illius coenae somnium reducas, & quae tam ederis, rursum commemoratione quasi rumines.* Προάγειν num est *reducere*? imo id est *educere, producere.* Non potest haec vox hic locum habere. Legendum, ut legitur in optimo codice. ἀναπλάττοντα. *si veluti coenae illius somnium, imagineris, animo concipias.* Nam ἀναπλάττειν est φαντάζεσθαι, *imaginari, animo deformare.*

Pag. 166. Σωτὴρ ἐπισκοπῶν, ἐποσάκις τὸ σκιάδιον εἴη. *Subinde respiciens, quot pedum esset solarii umbra.* Recte sic Salmuriensis interpolator. Alii ineptissime. Veteres enim tempus metiebantur pedibus ad proprii corporis umbram. Pollux lib. VI, c. 8. τῇ σκιᾷ δὲ ἐπεκμετρῶσι τὴν ὥραν τὸ ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὁδόν, ᾗ καὶ σκιάδιον ἐκάλουν. καὶ ἔδει ἀπιέναι, εἰ δεκάπουν τὸ σκιάδιον εἴη. *Umbra vero tempus ad coenam eundi indicebant; quam & σκιάδιον vocabant. Et si decem pedum existente libandum erat.* Legendum autem ἔδει ἀπιέναι *properandum erat* ad coenam cum umbra decem pedum esset quia tum erat legitimum coenae tempus. Sic mensurabant tempus diei ante horologiorum inventionem, de quo multis disputat maximus virorum Salmasius in Exercitationibus Plinianis. Aristophanes in Ἐκκλησιαζούσαις:

Σοὶ δὲ μηλήσει
Ὅταν ἡ δεκάπους τὸ σκιάδιον λιπαρῶς χωρεῖν ἐπὶ δεῖπνον.
Tibi vero curae erit, cum duodecim pedum umbra erit ad laute prandendum ire.

Ibid. Ἀπέρχομαι κοσμίως μάλα ἐκκεκαπτρισμένος, ἀντιστρέψας τὸ τελαμῶνιον, ὡς ἐπὶ τῆς δεξιωτέρας γένοιτο ἡ ἀναβολή. *Abeo nitide admodum cultus, sic obverso pallio, ut qua esset parte purissimum ea videretur* sic interpres. nec reprehendo, nec hic audio veterem codicem, qui pro ἀναβολὴ legit μεταβολὴ. sed ἀναβολὴ est ipsum pallium. Glossae ἀναβολὴ *amictus, amiculum.* Inferius in Timone: τὸ σχῆμα εὐσταλὴς καὶ κόσμιος, τὸ βάδισμα, καὶ σωφρονικῶς τὴν ἀναβολήν. *Cultu decorus, atque ornatus, incessu ac pallio modeste composito.* Sic alibi eidem ἀναβεβλημένος εὐσταλῶς qui incedit pallio decore composito.

Pag. 168. Εἶπε μηδενὸς ἀνεχομένου πλησίον καταπεσεῖν αὐτὸν, ἐμὲ καταπεπλευκότα φέροντες, ὡς ἐμοτζάπιζοι εἴημεν. in Mss. κατακαπεπλεύκοτα. quod

quod minime damnandum. *Cum, inquit, nemo vellet accumbere juxta eum, me ibi collocarunt infra ipsum, ut in eodem lecto jaceremus.* sic hic locus interpretandus. Ὁμοτραπέζοι, sunt qui in eodem lecto triclinari cubant. In singulis lectis tres accumbere solitos nemo humanior paullo nescire potest.

Ibid. scribendum, ἄκρις ἤδη καὶ τὸ σύνηθον. sic Mſ.

Pag. 169. Parvae sunt duae labes, quae videntur a typographis profectae, sed quae tamen omnes inquinant editiones, in quibus scribitur χαείπσιν ὄμμα, pro χαείπσιν ὄμμα. & ὅπ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωτο, pro ὀσφήκωτο. Sic enim apud Homerum Il. ε. v. 51. cujus sunt, ut liquet, verba.

Pag. 170. Ὅτε τὸ ἔτυθον ἤψων τοῖς Κρονίοις, δύο τόμις & ἀλφίτοις ἐμβαλών. *Cum duobus extorum fruſtis injectis legumen coquerem Saturnalibus.* ἔψω quidem mutuatur ſua tempora ab ἑψέω, ſed quod dudum repudiarant Atticorum aures, ut οἱ γραμματικῶν παῖδες docuerunt. Itaque pro ἤψων malebam olim ἥψουν, ſed poſtea Mſ. mihi oſtendit legendum eſſe ἤψησα, & pro τόμις, τεμάχη. ſed ἀλφίτοις, ſunt *botuli*, *farcimina*, non inteſtina.

Pag. 171. Ἐπεὶ ἦ ἀπέθανε πρώην, ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους, Σίμων ὁ τὰ ῥάκια τὰ πίναρα, ὁ τὸ τρύβλιον φιλείχων, ἅσμενος ἐξελαύνῃ, ἀλυρχῇ καὶ ὑσγινοβαφῇ ἀμπεχόμενος. Et quae ſequuntur. Hic aliquid excidit. Sententia enim hiat, nec eſt unde pendeant ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους. Salmuriensis quidem interpres multa infarcit, alia omittit, & cetera miſere vertit: *Poſtquam vero pridie mortuus fuiſſet, omnes illas pecunias juxta leges, Simon ille gaudens effert, purpurea hyſginoque tincta veſte indutus.* Πῶ κεῖνται in Graecis Simon *ille gaudens effert?* Nam ἅσμενος ἐξελαύνῃς aliud eſt ut ſtatim videbimus. Cur omiſit τὰ ῥάκια τὰ πίναρα, ὁ τὸ τρύβλιον φιλείχων. Poteratne flagitioſius in hoc loco interpretando quiſquam verſari? Nec melius Eraſmus: *At ſimul ac mortuus eſt nuper, univerſis illis opibus juxta leges Simon ille, qui coria patria, quia patellam circum lingebat, gaudens purpura oſtroque circumtectus.* In his nulla eſt ſententia. Ad prima autem verba ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους addendum ἦλε, quod vitio librariorum intercidit, aut ſimile quidem. In ſequentibus quoque aliquid periit ὁ τὰ ῥάκια τὰ πίναρα nihil habent unde pendeant, & nihil ſignificant, ſed ex Mſ. haec jactura egregie ſarcitur, qui in prioribus unum aut plura verba periiſſe luce meridiana clarius oſtendit, quamvis & ipſa συνέχεια & ratio ſatis indicet. Sic autem in vetere codice hic locus ſcribitur: Ἐπεὶ ἦ ἀπέθανε πρώην, ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους, καὶ νῦν ἐκεῖνος ὁ τὰ ῥάκια φιλειβληκὼς τὰ πίναρα, ὁ τὸ τρύβλιον φιλείχων, &c. Pulchre ſane & vere. Sic igitur locum totum ſcribe & verte: ἐπεὶ ἦ ἀπέθανε πρώην, ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους * ... Σίμων. Καὶ νῦν ἐκεῖνος ὁ τὰ ῥάκια φιλειβληκὼς πίναρα, ὁ τὸ τρύβλιον φιλείχων· ἅσμενος ἐξελαύνῃ ἀλυρχῇ καὶ ὑσγινοβαφῇ ἀμπεχόμενος. *Poſtquam vero pridie mortuus eſt,*

* ἦλε.

est, omnia illa secundum leges cepit *Simon.* Et *nunc ille qui pannis sordidis indutus erat, qui catinum lingebat, hilaris equo vehitur, purpurea, & coccinea veste amictus.* ἄσμῳ ἐξελαύνῃ est laeto & alacri animo equo vehi, ἐλαύνειν est subaudito ἵππον, *equitare.* ut apud Latinos *vehere* sc. se equo, pro *vehi* frequenter legitur, sic & ἐξελαύνειν, & ἐπεξελαύνειν. Herodot. ἐξήλασε ἐς ἥβας τὰ ἑωυτῶ. *equitavit ad suam domum.* ἐξελαύνειν proprie Germanis & Belgis est uitrijden. Hysginus quidem color differt a coccineo, cum sit medius inter purpuram Tyriam & coccinum, potest tamen *coccineus* verti. Hysginus enim color conficiebatur ex purpura, quae coccino superinducebatur, ut dudum docuere viri doctissimi. Vide Salmas. exercitat. Plinian.

Ibidem. Non reprehendo vulgatam, αἳ ἢ ἀπιλεῖσιν ἀνελεῖν αὐτὰς· sed magis tamen probo libri veteris scripturam, in qua αἳ ἢ ἀπιλεῖσιν ἀνηρτῆσιν αὐτὰς. *Minantur se ipsas suspensuras.* Hae sunt & minae & facinora mulierum perdite amantium. In hoc ipso Luciano non unum est exemplum.

Pag. 172. Εἶτα ἄκνιον ὁ κακοδαίμων ὀλίγον τῶ ψηγμάτων ἤκειν ἐς τὸν βίον, ἐξ ἐκείνης ἐπιπεσάμῳ. Salmurienſis: *Itane neglexi infelix vel pauca frusta in vitam importare, cum illo essem alitus.* Sed ἤκειν ψήγμασι ἐς βίον significat ne *frusta importare in vitam?* In editione Basileensi Graeca 1555 legitur, ὀλίγων τῶ ψηγμάτων ἤκειν. Constat sane ἤκειν construi cum secundo casu, ut apud Herodotum οὗ ἥκω χρημάτων, *sum pecuniosus, dives.* οὗ ἥκω φρενῶν apud eundem *sum prudens.* Sed dum semper οὗ aut πέρι, adjunctum habet. Quod concise dicunt οὗ ἥκειν τῶ χρημάτων, integrum est, οὗ ἥκων ἐπὶ πολὺ τῶ χρημάτων. Sed hic habere locum non potest, ne nunc dicam ὀλίγον legi in Mſ. Florentina, Aldina, ceteriſque editionibus. In Florentina vero editione ſcribitur ἤκων pro ἤκειν. Inde mihi perſuaſi excidiſſe & hic verbum φέρειν. Et legendum ἤκειν φέρονσα. *Omiſi ferre invitam.* Eſt loquendi genus, ut multa hujus generis alia, Graecis peculiare, ἥκω φέρων eſt *fero.* Iſaeus: ὃ γονεῖς ἀμφῖνας οὐκ ἥκει φέρων. *non adfert factas teſtamenti tabulas.* Apud Poëtas vero, imprimis apud Homerum, infinita talium locutionum ſunt exempla.

Pag. 173. Scribe: ἐγὼ ἢ τοιοῦτός σοι φημὶ ὑπερφυὴς μηδὲν γένεσθαι τότε. Et ſic legit interpres Latinus, quamvis omnes editiones Graecae μηδέ.

Ibid. Καὶ αὖθις εἰς Ἰταλίαν ἀνακλώσας ὅπου διέβημεν τὰς κατ' ἐκεῖνα ἴκνιας, ὥστε ἥδιον ἤδη με. Interpolator: *Et cum in Italiam rursum vela feciſſem, eo affectu Graecos ejus temporis imbui, ut me Deum praedicarent.* Palmerius cum vidiſſet in ultimis verbis labem haerere, cenſebat legendum eſſe, ὥστε ὡς ἥδιον ἰδεῖν με. Sed una immutata litterula vidi puer fere ſcribendum eſſe, ὥστε ἥδιον ἦγόν με. *ut me pro Deo ducerent*, ſeu *haberent.* & vere me vidiſſe Mſ. poſtea declaravit qui eandem ſervavit ſcripturam.

Pag.

Pag. 175. Mſ. *Μακρὸν οἷ ἂν γένοιθ' καθ' ἑαυτὸν ἔτι ἐστι.*

Pag. 177. *Οὔτε πράγμασι ἔχεις λογίζομένῳ, ἢ ἀπαιτῶν, ἢ τοῖς καθ' ἑαυτὸν οἰκονόμοις ἐμπυκτεύων, οὐδὲ τὰς φροντίδας λογίζομένῳ.* Vertunt: *neque ſupputandis, aut repetendis pecuniis occuparis, neque cum ſceleratis diſpenſatoribus conflictaris, neque curis diſtraheris.* Sed cui perſuadebit *τὰς φροντίδας λογίζεσθαι* eſſe *curis diſtrahi*? ne dicam *τὸ λογιζόμενον* eſſe in eadem *ἀπέχεσθαι* repetitum inſcite, & in ultimis verbis eſſe *ἀπερισπάστους*. Optime Mſ. *καὶ πρὸς τὰς φροντίδας μεριζόμενον. & talibus curis diſtractus, talibus curis preſſus μεριζεσθαι τὸ τι* eſt *alicujus rei participem fieri.* Obvia ſunt exempla.

Ibid. *Ἑσπερινὸς δεῖ δειλαίῳ ὀψίαν, λυσιτελοῦντι λοῦ δεκῆ.* Vertunt: *Sero ſurgis crepuſculo, & ſi libuerit, lavaris.* Praeſtat *ſera veſpera.* Duplex enim erat veſpera prior, & ſerior, Veſpera prior ſtatim erat a prandio, poſterior cum ſol occideret, Atticis, *δείλη, πρωΐα, καὶ ὀψία.* Suidas: *Δείλη ὀψία ἡ περὶ δύσιν ἡλίου. δείλη πρωΐα, ἡ ἀπὸ δρίστου ἕως, ἡ μὴ τὸ ἄριστον. Sera veſpera circa ſolis occaſum: Veſpera prior, a quae eſt a prandio.* Nam verba *ἡ ἀπὸ δρίστου ἕως*, ſunt tanquam inſulſa delenda. Heſych. *δείλη πρωΐα, ἡ μετ' ἄριστον ἕως. δείλη ὀψία, ἡ περὶ δύσιν ἡλίου. Veſpera prior eſt tempus a prandio, Veſpera ſerior, quod eſt circa ſolis occaſum.* Hinc & *ſerus veſper* Latinis. Varro: *Neſcis quid ſerus veſper vehat.*

Pag. 178. *Ἡ Διονύσιος καθαιρεθεὶς τῆς τυραννίδος, ἐν Κορίνθῳ γράμματα διδάσκει.* Salmurienſis: *Aut cum Dionyſius tyrannide abdicatus Corinthi litteras docet.* Latinis *abdicare magiſtratum* dicitur is, qui ſponte illum deponit, & exuit ſe ipſe dignitate: *Abrogatur* vero magiſtratus ei, qui illo ab alio exuitur. Mallem igitur: *abrogata tyrannide*, aut *exutus tyrannide*. Sed Mſ. non inſcite. *ἢ Διονύσιος καθαιρεθεὶς τῆς τυραννίδος ἐν Κορίνθῳ γραμματικὴς διδάσκει, μὴ πλείστου δεῖν παιδία συλλαβίζειν ἀναγκάζων. Aut Dionyſius, poſtquam extincta eſt tyrannis Corinthi Grammatiſta docet, poſt tantum imperium pueros ſyllabas connectere cogens.* *γραμματικῷ* enim dicebantur, qui pueros docebant prima elementa Grammatices, Grammatici vero, qui Poëtas & alios ſcriptores interpretabantur. pro *ἀναγκάζων* idem codex *διδάσκων*, quod non probo, quia modo id vocabulum praeceſſit. Sed mox rectius in illo exaratur: *ποίᾳ πὴ ἐπιτρόπῃς ἐκείνῃ τῇ βίᾳ*, quam in vulgatis *ποίᾳ τινὶ ἐπιτρόπῃς ἐκείνῃ τῇ βίᾳ, quale illud vitae genus eſſe olim expertus es.* Nam *τινὶ ἐπιτρόπῃ* non bene junguntur.

Pag. 179. Cum recenſuiſſet regiarum divitiarum affluentiam, ſubjicit, *καὶ ἡ ἄλλη τῆς δρχῆς τραγῳδία πᾶσα ἐξ ὑπερβολῆς ἐξαγωμένη*, Vertunt: *reliquaque omnis tragoedia principatus, ſupra quam credi queat, ingens.* Quid ſit *tragoedia principatus ingens*, quaerant, quibus libet *λῆρεῖν*, & tempus perdere. Vertendum *reliquuſque regius omnis apparatus, ſupra modum ingens: τραγῳδία δρχῆς* eſt *regii faſtus choragium*, omnia, quibus reges ſuperbiunt, & ſuam oſten-

ostentant potentiam. Amat hoc vocabulum Lucianus ut superius notavimus.

Ibid. Alios conscensis tectis aedium magni aestimasse, si illis liceret videre τὰς ὡσπίμπους, τὰς ἐπομένους, *anteambulones, & a tergo sequentes.* Optime Mſ. τὰς ὡσπεμπαδίους qui ante me ibant, pompam quasi regiam ducentes. Nam ὡσπίμπους, est *praemittentes.*

Ibid. Hoc quoque vitiosum est in verbis mox sequentibus, ἢ Ζεὺς ἐκ παγκάλου χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος ξυνειργασμένος, *Aut Iupiter omnibus partibus decorus, auro & ebore compactus.* Sed unde pendet χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος. Mſ. ἐκ χρυσοῦ ἢ ἐλέφαντος. quis dubitet sic scribendum?

Ibid. Sequitur pervenusta comparatio tyrannorum cum Colossis & statuis affabre factis a praestantissimis artificibus, sed in quibus intus nihil videatur, nisi vectes, clavos, stipites, καὶ πίτταν ὑπόπηλον, hoc est, si fides interpretibus, *picemque sublitam.* sed Mſ. καὶ πίτζαν, καὶ πηλὸν, *& picem, & lutum.* ὑπόπηλος est vocabulum nihili, quod nusquam legitur. Dicendum fuisset πήλινος. sed quid moramur vera lectione inventa? Sic se scripsisse paulo post ostendit quoque ubi Micyllus dicit, αὐδὶς ἔφην ἐγὼ τὸ πηλὸν, καὶ τοὺς γόμφους, καὶ μοχλοὺς, οἵπερ εἶεν τὸ δεχῆς. *Nondum ostendisti lutum, & clavos, & vectes regni.*

Pag. 181. In his quoque verbis maculae sunt eluendae veteris codicis ope, quae sic eduntur: ὁ γὰρ κίνδυνος ἐμοὶ μὲ εἰ παρλισθοί τὸ σμιλίον, καὶ ἀμῴρθοι τὸ τομῆς τὸ ἐπ' ὀλίγον τι ἀμοξαι δ' ἀκτύλε σὺν τιμόντα. Latinus interpres: *Nam mihi hoc unum periculi est, ut si paullulum aberret smilion, deflectatque a recta incisione, summum secantis digitum exiguo tingat sanguine.* Αἱμόσειν non constituitur cum secundo casu. sed legendum ex Mſ. αἱμάξαι τὰς δακτύλους σὺν τιμόντα ὀλίγον τι. & vertendus totus locus: *Mihi enim hoc unum periculum est, si scalpellum aberret, deflectatque ab incisione recta, digitos leviter secando vulneret.*

Ibid. Regi scenico tribuit Micyllus ξίφη ἐλεφαντόκωπα, καὶ ἐπίσειον κόμαν. *eburneis capulis gladios, & comam ventilantem,* sic interpres. Sed hoc nullus mortalium intelligit. Κόμη ἐπίσειος est *coma promissa,* quae flagellat cervices, *Coma vaga & volucris,* ut Tertullianus loquitur, quae motu corporis aut aurae facile movetur. Pollux IV, 19. ubi agit de personis Comiicis: τῷ δ' ἐπισείῳ φρατώτῃ ὄντι, καὶ ἀλαζόνι, καὶ τὰς χεῖρας μάλιστα, καὶ τὴν κόμαν, ἐπισείσθαι εἰ τελοῖς. *Militi vero, qui a coma dicebatur* ἐπίσειος, & *jactabundo, est color & coma niger, moventur* seu *vibrantur capilli* Philostratus in imaginibus describit Cyclopem χαίτην ἀνασείοντα ὀρθὴν, καὶ ἀμφιλαφῆ πίτυος δίκην. *jactantem rectos crines & multos instar quercus.* Talis ἐπίσειος κόμη mihi videtur conspici in Alexandri Magni nummo, quem cum alii, tum Iacobus Sponius nuperius attulit in antiquitatibus Curiosis Gallice editis.

Ibid.

Ibid. De hiſtrionibus Regis perſonam gerentibus, *ὧδ' ἢ οἷα πολλὰ γίνεται προσκρούσας τις αὐτῶν ἐν μέσῃ τῇ σκηνῇ καταπίπτῃ, γέλωτα δηλαδὴ παρέχει τοῖς θεαταῖς. Quod ſi quis, qualia plerumque accidunt, ipſorum aliquis impingens, media in ſcena cadat, riſum profecto movet ſpectatoribus.* ſic interpretantur. In Mſ. pro προσκρούσας habetur *κενεμβατήσας* & pro *παρέχει*, *παρέχοι*. Vocabulum rarum eſt *κενεμβατεῖν*, *in locum vacuum venire*, ubi ſit cadendum, ut ſi quis putet ſe per ſcalas, illis ablatis, ex editiore loco deſcendere, neceſſe eſt ut cadat. Plutarchus in Flamino, cum narraſſet Graecos in ludis Iſthmiis, praeconis vocem qua liberos illo eſſe juſſerat, tanto excepiſſe plauſu, ut corvi ſupervolantes in ſtadium deciderint, cauſſam hujus rei reddit: *αἰτία δ' ἡ διὰ μέσου ῥῆξις. ὅταν γὰρ ἡ φωνὴ πολλὴ καὶ μεγάλη φέρηται, διαστέλλουσιν ὑπ' αὐτῆς οἱ ἀντερείδοντες τοῖς πετομένοις, ἀλλ' ὀλίσθημα ποιεῖ, καθάπερ κενεμβατοῦσι. Cauſſa eſt diviſio aeris: cum enim multa & elata vox mittitur, diviſus ab ea non ſuſtinet volucres, ſed facit ut decidant, ut ſolet iis evenire qui in loca vacua veniunt*, ubi nullum eſt ſolum, cui inſiſtunt, ubi eſt hiatus, ſicut in foſſis, & puteis. Non vero in ſcena plana illos hiſtriones, de quibus loquitur, cadere, ſed de altiore loco in humiliorem & depreſſiorem, oſtendunt ſequentia, ubi totum corpus gravi illorum *κενοβατούντων* lapſu vulnerari, & violari ait. Hujus vocabuli vim cum non cuperent ſcioli, ſubpoſuerunt notius & tritius *προσκρούσας*. Fuiſſe vero in theatris non unum locum, ubi hiſtriones poterant praecipites cadere in inferiora loca, liquet cum ex aliis antiquorum locis, tum ex Pollucis lib. IV. c. 19, ubi agit de theatri partibus.

Pag. 182. Dicit Alectryon: Nullam vitam humana tranquilliorem eſſe, ſi modo ſit *μόναις ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις, καὶ χρείαις ἐμμεμετρημέναις, naturalibus duntaxat cupiditatibus & uſibus circumſcripta.* Sed quis dixit *ἐμμετρέω*, aut ubi legitur *ἐμμεμετρημένος*? Nuſquam quam in hoc loco, qui merito ſuſpectus fuit viris doctis. Mſ. noſter ſcribit *ξυμμεμετρημένος*. Optime. Thucydides lib. 2, *ἐν οἷς ξυνδιαμησάσαι τὸ ὀλίγον ὁμοίως καὶ ἐπλούτησαν ξυμμετρίᾳ. Quorum vita ſimul & mors felicitate circumſcripta eſt*, hoc eſt qui viri & morientes fuerunt felices.

Ibid. *Καὶ μὰ τοιχωρυχῶν με σπουδαγκάσεις.* Laborare hunc locum vidit Marcilius. ſed remedium praeſentius nobis Mſ. offert, in quo legitur, *εἰμὴ καὶ τοιχωρυχῶν γε σύ με ἀναγκάσεις. Num te me compelles parietes perfodere?* Praecedentia vero verba ſic diſtinguenda ſunt: *πῶς τοῦτο, κεκλεισμένων θυρῶν; quomodo hoc fieri poterit, clauſis foribus?*

Pag. 183. Locus eſt qui me diu torſit, praeſertim cum nihil in antiquo libro mihi eſſet praeſidii ad eum emaculandum. Nam inquinatum eſſe nullus dubitabam. Quis enim haec interpretetur, *ὁ ᾗ*, loquitur de Simone cerdone, qui luculentam creverat hereditatem, *ὥστε ἐξαίφνης ἀπιδὼν τὰ παρόντα.* Vertunt: *At ille rurſum*

ceria

coria calceis assuenda obrodet, ebibetque. Serice aut Scythice si interpres loeutus esset aeque intelligeretur ac nunc intelligitur. quid enim *ebibet*? quid bibere ad corii rosionem? Dein ubi in Graecis sunt coria *calceis assuenda*? κατάμμοθα sunt soleae, quae calceis suppinguntur, & pedibus teruntur. At pro ἀπτίνων si legas, ut sine dubio legendum ἀπτῶν, omnes tenebrae discutientur, quae locum hunc reddiderant inexplicabilem? ἀπτόω est sordibus inquino, maculo, ἀπτόω est sordibus purgo, emaculo, Hesych. ἀπτᾶ, ἀπορυπαίνει. πῖον δὲ ὁ ῥύπος. ἀπτίζεται est *sordibus purgatur*. πῖον enim *est sordes*. Sic hunc Hesychii locum emendandum vidit olim Henricus Stephanus, cum in editis libris legatur ἀπιζεται, & recte Stephanum legisse hic Luciani locus argumento est. Sententia igitur, Graecorum Luciani verborum haec est: *At ille rursum soleas obrodens sordibus purget.* Nam sutores etiam ore soleas crepidarum lingendo, & si quid dedecet dentibus abradendo ut magis niterent, emundasse videntur.

Pag. 184. Περὶ τὸ ἱππικὰ ἐστι δ' πάνυ ἐπιμελής. Typographi vitium esse ducerem, nisi in omnibus editionibus inveniretur. Scribendum enim ἀεὶ τὸ ἱππικὰ ἐστι δ' πάνυ ἐπιμελής.

Ibid. Τὰ ζ ἐκκλίσεις εἶδε Σόσυλος. Mss. unam vocem, quam & exigit sententia, interponit, quae recipienda est. τὰ ζ ἐκκλίσεις εἶδεν, οἶμαι, Σόσυλος. *At sedecim vidit, opinor, Sosylus.* Nam se dubitare, non certo scire num viderit, ex sequentibus licet cognoscere. Paullo inferius: σιώπησον ὦ Μίκυλε μὴ κατάφωρός σοι παράσχῃς ἡμᾶς. Vertunt: *Tace Micylle, ne nos praesentes prodas in furto?* Quis furabatur? Atqui jam Gallus praedixerat furari non licere, nec quicquam rei alienae tangebant. Praeterea ubi in Graeco est *in furto*? Ista igitur verba dele, si Graeca recte velis intelligere.

Ibidem. Ποὶ δ' ὅμοιος ἐγὼ κἀγὼ τὰ τρύβλια ὑπὸ μάλης ἔχω. Elegantius & ἀπλουστέρως Mss. τὰ τρύβλια ὑπὸ μάλης ἄπιρι ἔχων. De quo loquendi genere paullo ante monui.

Pag. 185. Ὁρᾷς ἐπαγρυπνοῦντα καὶ τοῦτον ἐπὶ φροντίδων, ἀναλογιζόμενον τὰς τόκους, καὶ τὰς δακτύλους κατασκληκότας. Interpres: *Vides hunc etiam curis invigilantem, digitis contortis usuras supputantem.* Sed δακτύλους κατασκληκὰς, non est *contortis digitis*, sed *cujus digiti contabuerunt*. Sic paullo ante de Simonide: καὶ κατασκληκὼς ὅλος ὑπὸ φροντίδων. *Et totus contabuit, & extenuatus est curis.* Sic igitur verte: *Vides hunc etiam vigilare prae curis, supputare usuras, & ejus digitos contabuisse* ut solent esse hominum morbis aut curis confectorum digiti. posses etiam vertere *digitos ejus occalluisse, callo fuisse obductos*, sive *callo induruisse* assidua supputatione. & hoc malo. Mox nescio cur σίλφη Latine vertatur *silpha*, ut paullo ante σιλίκιον, *silicium*, cum Latina lingua has voces ignoret, & in ea suppetunt commodae, nimirum *blatta*, & *scalpellum*.

Pag. 186. In Icaromenippo. Valde fallor, aut scribendum est non longe a principio: πάλαι γάρ ἐπαιρομένῳ σε ἀδηκηλιδῶν ἡλίους καὶ σελήνας, ἔπ᾽ ἴχνη τὰ φορτικὰ ταῦτα τραδίας τινας, καὶ ἀδιστύγνας ὑποξενίζοντα. *Et enim jamdudum te sequens audio soles & lunas, & ridicula illa, stadia quaedam & parasangas tanquam peregrinum jactantem.* Vulgo legitur σταθμὰς mansiones. sed τραδίοι & ἀδιστύγνα rectius junguntur quam σταθμοὶ & ἀδιστύγνα. Si quis tamen malit vulgatam tueri, per me licet, praesertim silentibus veteribus libris.

Pag. 188. Verba haec Menippi non assecuti sunt Erasmus & Salmurienses interpres, cum καταφρονήσας αὐτῶν, καὶ τὴν περὶ ταῦτα ἀσχολίαν τῆς ἀληθῶς ἀσχολίας ὑπολαβών, ἀνακύπτειν ἦν, καὶ πρὸς τὰ πᾶν ἀναβλέπειν ἐπειράμην, interpretantur: *Contemptis his atque horum studio, adjectoque animo ad ea quae sunt vere bona, hinc emicare, & ad universi naturam suspicere sum conatus.* ἀσχολίαν τῆς ἀληθῶς ἀσχολίαν ὑπολαβών, non est *adjecto animo ad ea quae sunt vere bona.* sed haec significant cum praecedentibus καὶ τὴν περὶ ταῦτα ἀσχολίαν, *& earum rerum studium abstractionem a veris bonis esse ratus, sursum oculos tollere, & universum respicere studui.* ἀσχολία saepe est impedimentum, quo aliquis avocatur & abducitur a negotio & re quadam.

Pag. 191. Καὶ τῆς ὡς περὶ ἑνὸς αὐτῶν ἀμφιλεγομένου κατηγόρουσιν. Interpres: *eos damnantes qui de hoc veluti uno quopiam disputarent.* αὐτῶν delendum videtur, si Graece loquutus est Lucianus, uti semper accurate & emendate locutus est. In Mſ. est αὐτὸν. quod nec ipsum hic locum habere potest.

Pag. 194. Πάμπολυ τῆς νεφῶν ἀπαιωρήσας vertit Erasmus, *plurimum nubium emensus.* sed ἀπαωρᾶν est avellere, avertere. Forte legendum ἀναπλᾶς hoc est, quod volebat Erasmus, *cum supra plures nubes evolassem.* Inferius in hoc catalogo: ἀμασίους ἐμαυτὸν ἐνεπτόμην δίμετ᾽ ἐς αἰγιόχοιο Διὸς. *me ipsum movens evolavi ad Iovis Aegiochi domum.*

Ibid. Leg. τὴν τῆς ἱπποπόλων Θρηκῶν. ex Iliad. γ. v. 4. non ἱπποπόλων ut editur vulgo, quibus hic nullus est locus.

Pag. 199. Οὗ μὲν γὰρ ἦσαν εἰλαπίναι. Erasmus: *ubi erant convivia.* cum sit, *alibi erant convivia.* Sic Aristoteles in Oeconomico quater usus est ἄ pro *alibi.*

Pag. 201. Scribe ταῖς μυρμηκιαῖς μάλιστα ἐμέλησε. Nam μυρμηκιὰ est ἡ μυρμήκων ὀπή, & mox ἀνεπτόμην δίμετ᾽ ἐς Αἰγίοχα Διός.

Pag. 203. Vide ineptias interpretum haec verba ὑπεπτόητέ γε ἡμῶν τὸ παρεόν δεξόν μου τῆς ἐπιδημίας. καὶ ὅσον ἄδην πάντας ἀνθρώπους ἀφίξεσι ἀσπαδίκαις, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπλημμύρης, sic vertentium: *Non nihil enim ipsos turbabat, novus & inopinatus adventus mei, & quod nunquam futurum expectabant, ut omnes homines ad eundem morem alati venirent.* In qua versione nihil sani. nescierunt

ὅσον

ἤδη ἤδη, & ἤδη ἤπου eleganti idiotismo Graecis significare *jam jam, paulo post*, quod dudum observavit magnus Budaeus. Verte: *Turbabat enim eos non nihil nec opinus meus adventus, & quod fortasse vel mox omnes homines ad eundem modum alatos adventuros putarent.*

Pag. 206. Non absurde Mſ. ἐπεστάτει τοῖς ἀνέμοις καὶ ταῖς ὥραις, ἃ δεῖ ποιεῖν. Vulgati ποιεῖν. *praecepit ventis & tempestatibus, in quibus esset elaborandum.*

Pag. 207. Censeo Lucianum scripsisse τὰς τε Ἡσιόδου θεογονίας ἦσαν ἠμῖν. *Hesiodi Theogonias canebant.* non τὴν θεογονίαν, ut vulgo legitur.

Pag. 112. In his accusato Mſ. pro ἤδη ἦσαν κτήσασθαι τὸ ὦς, φασι χολᾶν ἄγαν. scribit ἤδη ἦσαν ἀλφάσασθαι τὸ ὦς, φάσιν, χολᾶν ἄγαν. *Non tantum otii habens ut aurem inveniat*; hoc est, *tangat*: ἀλφάω & ἀλφάνω est invenio.

Ibid. Ἄριστα κρίνα, καὶ χαλάσας εἰς τὸ αὖτο ἔψυπτες. Haec respiciunt Pythiae responsum, quod dedit Croesi legatis, cum id consulerent de Rege, quid tum ageret, apud Herodotum lib. 1. c. 47. Meminit etiam superius in Iove Tragoedo.

Pag. 213. Nec haec verba ceperunt interpretes, ἃ δὲ μόνον κεφάλαια ταῦτα τῆς διοικήσεως, ὑετὸς, καὶ χαλάζας, καὶ πνεύματα, καὶ ἀστραπὰς αὐτὸς εἰσφυσήσας καὶ βροντὰς πέπαυμαι τὰ ἐπὶ μέρους φροντίδων ἀπηλλαγμένος. cum sic interpretantur: *Non enim solum generalibus illis meae administrationis, pluviis videlicet, grandinibus, ventis, & fulguribus administratis, ceu curarum parte sublevato, quiescere mihi licet.* αἱ ἐπὶ μέρους φροντίδες sunt *speciales curae*, quae singulis sunt impendendae, & opponuntur τοῖς κεφαλαίοις διοικήσεως, quae sunt, in quibus summa rerum vertitur. Sic autem vertes. *Non enim tantum praecipua illa mei imperii, pluvias, grandines, ventos, fulgura cum ipse rexi & gubernavi, levatus & solutus sum curis his particularibus.*

Cur pag. 114. in omnibus editionibus est μερμηρίζω? quis enim nescit μερμηρίζω Homericum esse verbum?

Pag. 216. Αὐτοχείδιοι φιλόσοφοι ἐκ σκυτοτόμων, ἢ τεκτόνων ἀθρόον. Mſ. ἀθροισθέντες. *Philosophi extemporanei ex coriariis & fabris facti aberrant.*

Pag. 218. Mſ. Αὐτὴ μὲ σὺ ταῦθά πως ἐπὶ τῷ πάγῳ κάθησο. *Tu vero hic in colle consideto*: male in editis καθῆσθαι. Nam quamvis infinitivus pro imperativo Graecis usurpatur, hic tamen collocari non potest.

Pag. 220. Καὶ μάλιστα ὁπόσους μηδὲν τῶν ἀναγκαιοτέρων ἀθλαχόλει. Vertunt, *inprimis quibus nihil rerum necessariarum curae est.* Περιαχολεῖν est verbum quod Graecia non novit, nec nosse potest. lege, ἀναγκαιοτέρων πέρι ἀχολεῖ. *praecipue quos nullum negotium necessarium avocat, impedit.*

Pag. 221. Ὁ μισθὸς πρὸς τοῦ κρίσεως ἄκης. *Merces pro quoquo judicio*

tres oboli. Haec erat merces constituta, quae Athenis judici dabatur. Pollux Onomast. VIII, 5. τριωβόλιον ὁ τῇ δικαστῇ διδόμενος μισθός. *Tres oboli, data judici merces.* Aestimatur autem obolus Atticus octo chalcis, seu *stufero* Batavico, chalcus vero, quem Batavi *deutam* vocant. Sic & patroni causſarum merces erant tres oboli. Inferius in hoc ipso dialogo: πολλοί γε, οἳ κἂν ἐπὶ τριωβόλῳ λῃρᾶσαι ἕτοιμοι. *Sunt multi, qui vel trioboli gratia diſrumpi parati ſunt.*

Pag. 222. Τὰς παλαιὰς πρότερον διαλύσωμεν, αὖτοι γὰρ οὗτοι ὕστερον διδικάσουσιν. *Antiquiores*, illas, inquit interpres, *prius dirimamus; Hae autem poſtea judicabuntur.* Non rejicio hanc ſcripturam, ſed mihi tamen magis arridet Mſ. lectio, in quo παλαιὰς πρότερον διανύσωμεν. *priores prius expediamus* ſc. cauſſas.

Ibid. Πλὴν ἀλλὰ κλήρου ἴνδικα. Sic Mſ. *verumtamen ſortire decem.* Editi, πλὴν ἀποκλήρου.

Ibid. Τὰ δὲ καὶ τὰς ὑπηρεσίας ἤδη Ἀθήνησιν ὁ Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσομεν. ſic Mſ. Ἀττικῶς. Vulgo ὑπηρεσίας.

Pag. 223. Οὐδεὶς ἐθηλήσειέ γε τῆς φαιερᾶς συναγορεύσαι μίδη. *Nemo certe velit ebrietati palam patrocinari.* Puer vidi legendum ὁ φαιερᾶς. Et nunc firmat Mſ. in quo. ὐδεὶς ἐθελήσῃ ἴνγε τῆς φαιερᾶς συναγορεύσαι μίδη. *Nemo volet aperte patrocinari ebrietati.*

Pag. 224. Dicitur ebrietas πρεσβυτέρου νέου ἔτι καὶ ἁπαλὸν ὄντα. Vertunt *praereptus cum eſſet adhuc adoleſcens tenellus.* ſed reponendum ex Mſ. προσαρπάσαι νέον ἔτι καὶ ἁπαλὸν ὄντα, *ad ſe rapiens, ſeu attrahens adoleſcentem etiam tunc & valde tenerum.* pro quo c. 26. dicit, πρὸς ἑαυτὸν ἕλκυσασα, & ſtatim, προσάγεται αὐτὸν τὰς πολλὰς.

Pag. 227. Πλὴν ἀλλὰ ἐκεῖνά γε αὐτὴν ἐρωτᾶτε, οἵας ἂν οἴεται γένεσθαι τὴν Ἡρακλέα, καὶ τὸν ἡμίτριον Θησέα, εἰ προσδέοιτο τῇ ἡδονῇ ἕπεσθαι τὰς πόνους. *Verumtamen illud ab ipſa quaerite, quales putet fuiſſe noſtrum Herculem & Theſeum, num voluptati indulgentes, evitarint labores.* Nihil hic reprehendo, ſed moneo tantum in prioribus verbis πρότερον inſerere Mſ. ἐκεῖνά γε αὐτὴν πρότερον ἐρωτᾶτε, *haec prius illam interrogate.* dein pro προσδέοιτο in illo, ut & Anglicano ſcribi πεισθείη. *num perſuaſa a voluptate*, ut alludat ad Herculem Prodicium apud Xenephontem, cui voluptas omnibus modis perſuadere conabatur, ut ſua ſequeretur caſtra.

Pag. 228. Καὶ μὴν φησι κεφάλαιον τῶν πόνων τὴν διδαιμονίαν ἐκφεύγειν λῆρον οἰηθεὶς, τοὺς μὲ ἀγκύλους ἐκείνους λόγους, καὶ λαβυρίνθοις ὁμοίους ἀπέφυγε. Vertitur: *Et quam laborum caput, felicitatem provenire dicit, nugas ratus, obliquos illos ſermones & labyrinthis ſimiles evitavit.* In Mſ. legitur καὶ μὴν φησι ἐπὶ κεφαλαίῳ, τῶν πόνων. ἐπὶ κεφαλαίῳ, ὃν κεφαλαίῳ, & apud Thucyd. ἑνὶ κεφαλαίῳ eſt *uno verbo*, quod & Latinis, *denique*, aut, ut Cicero, *quid quaeris? noli quaerere.* Idcirco ſic vertes: *Et quam ut uno verbo dicam, laborum ait felicitatem eſſe, pro nugis habens, ambiguos illos ſermones,*

nes, & labyrinthis similes evitavit. quamvis vulgatam non damnem, quae sic potest explicari commode, *& quam felicitatem, caput* seu *summam omnium laborum, ait esse, pronugis habens.*

Ibid. Ὥσπερ ἐπίτλω ἐπὶ τὸν Ζ ἐλέῃ βωμὸν ἐπὶ τὸν ἡδονὴν καταφυγόντα, sic rectius Mſ. *Cum ille supplicis instar ad voluptatem, tanquam ad misericordiae aram confugerit.* editi: φοβηθέντα, sed tum non confugiebat, sed ante confugerat.

Pag. 230. Τοιγαροῦν ἐρήμην αὐτὸν κατεδικασάτωσαν. Male interpretantur: *indicta igitur causſa ipsum condemnent.* Est enim, *ipsum condemnent quia non obierit vadimonium.* Sic ἐρήμην ὄφλειν, est *vadimonii deserti reum esse.* Pollux VIII, 8.

Ibid. Ἐρήμην λύειν, est *deserti vadimonii absolvere*, & iterum agendi facultatem dare.

Pag. 232. Αὐτὸν ἢ τὴν γυναῖτλω ἐκεῖνον. Mſ. αὐτὸς δὲ.

Pag. 233. Ἔνοχος τῇ κακώσεως non est *vexationis* obnoxius, ut volunt interpretes, sed *malitioſae desertionis reus.* Pollux Onom. lib. III. 3: ἀποπέμψασθαι γυναῖκα, καὶ τὸ πρᾶγμα, ἀποπομπὴ, καὶ ἀπέπεμψεν, καὶ ἀποπέμπειν δίκη. καὶ κακῶν, καὶ δίκη κακώσεως. πρόικὸς, σίτου. καὶ τἀναντίον, ἀπόλειψις, καὶ δίκη ἀπολείψεως, & ineptiſſime ab interprete Latino κακῶν & κάκωσις, *affligere*, & *afflictionis poena.* Hic locus, ut plurima alia in Polluce non possunt verti Latine, quia lingua Latina caret vocablis quibus proprietatem harum Atticarum locutionum exprimat recte. Hoc vero vult ἀποπομπὴ & ἀπόπεμψις dici de viro, qui repudiat uxorem. κακῶν & κάκωσις de eo qui eam deserit. sicut contrario ἀπόλειψις de uxore, quae virum deserit, sive nuncio remisso, sive, ut puto, malitioſe, & sine causa. De τὸ ἀπολείπειν, vide quae notavi olim ad Soloeciſtam. Quamvis δίκη κακώσεως sit quoque actio malae tractationis, quae datur etiam parentibus adverſus liberos, & pupillos. Vide Harpocrationis Lexicon.

Pag. 235. Ἐς ἢ τὴν Ἀκαδημίαν, ἢ ἐς τὸ λύκειον ἐλθόντε, τῷ βελτίστῳ τούτῳ ἀμιλλόμενω συμπεραπτεῖν, ἡρέμα ἀμελετήμβρος. πολλὰ ἴχων. &c. Ultima sic leguntur. In Mſ. cum aliquot verborum incremento: ἡρέμα συνδιαλεγομένους, ἢ ἐπαινοῦντα καὶ κρότου δεομένους. πολλὰ ἴχων. *placide disputantes, laudes & plausum non desiderantes.* quae Luciani esse nemo inficiabitur.

Ibid. Dialogus dicit se ἀναβαίνοντα ὑπερῴου Ζ δεσμοῦ. sed ὑπερῴου simpliciter significat *super coelum*, vel *in coelo.* Mſ. ὑπὲρ τὸ οὐρανὸν Ζ δεσμοῦ. *ſuper coeli dorſum*, hoc est supra nubes, Dialogus autem hic cum de rebus sublimibus loquitur, πραγματεῖ, καὶ μετεώρῳ βαίνῃ.

Pag. 236. Οὔτε πεζὸς εἰμι, οὔτε ἐπὶ μετεώρων βέβηκα. Interpretes: *Neque pedeſtris, neque ſublimis incedo.* ἐπὶ μετεώρων βαίνειν non est Graecae loquendi ratio. Graeci enim dicerent μετεώρων βαίνειν. Deinde num μετεώροις opponuntur πεζοῖς? Nihil certius,

legendum esse, ut olim vidi, & nunc vere me vidisse Mſ. docet, ἐπὶ τῶ μέτρων βέβηκα. *neque in metris incedo*, hoc est neque in prosa, nec poëtice scribor: genus meum dicendi non est quale est illorum, qui oratione soluta utuntur aut philosophi, aut oratores, aut historici, nec quale est poëtarum, sed est ex utroque mixtum. Mox κὴ ὑπὸ τῶ συνεχῶν ἐρωτήσεων κατασκληκώς, non est, ut interpretantur, *continuis interrogationibus praefractus*, sed exilis, exsiccatus, jejunus, macilentus, de qua voce superius non nihil notavi. Paullo ante repone particulam ἢ suo loco, ex quo exciderat, πάντα γὰρ μᾶλλον ἂν ἤλπισα ἢ τὸν Ἀβέλλιον τοιοῦτον ἐρεῖν περὶ ἐμοῦ.

Pag. 237. Ὅτι μὲν τὰ ἰχνὰ σμίκρα κὴ λεπτὰ καθήμενος πρὸς αὐτὸν σμικρολογοῦμαι. *quod tenuia illa & exilia cum ipso sedens argutari non soleo.* Mſ. pro τὰ ἰχνὰ scribit τὰ γλιχρὰ & pro καθήμενος σμικρολογοῦμαι, legit, καθήμενος σμικρολογάδην. Digitum non verterim, utrum eligas, & vereor ne ego quoque σμικρολογοῦμαι, qui haec annotem.

Pag. 242. In Parasito, definitio artis habetur: τέχνη ἐστὶν σύστημα ἐκ καταλήψεων συγγεγυμνασμένων πρός τι τέλος εὔχρηστον τῶ ἐν τῷ βίῳ. Sic scribe partim ex edit. Florentina, partim ex Mſ. Interpretes verterunt: *Ars est quae constat ex perceptionibus consentientibus & coexercitatis ad finem vitae utilem.* Vbi est in Graeco *consentientes*. Dein quid Latinis sint *coexercitatae* nemo dixerit, Verte: *Ars est corpus perceptionum*, quae *exercitae sunt ad quendam utilem vitae finem.* sic contra ἀσυγγύμναστοι καταλήψεις sunt perceptiones. pag. 292. quae non exercentur, aut non fuerunt exercitae vide pag. 243. ubi hanc explicat definitionem.

Pag. 245. Τέλος χαλίσπερ ἔμμιναι. Sic se restituisse ait Bourdelotius. & sic Mſ. qui addit ἄλλο, τέλος χαλίσπερ ἄλλο, sed εἶναι retinendum esse constat ex Homeri Odyss. 1. *v.* 5. unde haec hausta sunt, unde etiam liquet in altero mox versu legendum πολύπους πειρίζαι, ut & extat in Florentina.

Pag. 248. Τῷ δ' ὄντι τῷ ἅπ μάγειρός ἐστι — ἅπ δὲ μάγειρος ὑπὲρ ἐν ἀπολογήσθαι ἀχθεσθείη, κὴ πάνυ ἴσως. *At vero parasito neque coquus est*, &c. *neque pecuniae quo quibus causam dicere gravetur.* Sic interpres: non bene equidem. Illi dicuntur ἀπολογεῖσθαι qui se defendunt contra impugnantem. Hic est ἄτοπον. lege ex Mſ. ὑπὲρ ἐν ἀπονυμίου ἀχθεσθείη. *neque pecunia, quae actiosa crucietur.*

Ibid. Ἀπήλθε κλαίων, ὥσπερ πᾶς ἀπὸ τῶ διδασκάλου. sic recte Mſ. vulgo ὁ διδασκάλων.

Pag. 249. Sine dubio quoque scribendum ὁ δ' παράσιτος δίδυς ἴσχε τῶν τροφῶν ἅμα τῷ ἄρξασθαι τῆς πέψεως. *At parasitus simul atque arteriorsus est, victum habet.* ἅμα τῷ ἄρξασθαι est σὺν τῷ ἄρξασθαι, vel σὺν τῇ ἀρχῇ. edit. male. ἅμα τῇ ἄρξασθαι.

Pag.

Pag. 257. Ἀλλὰ τί δὴ τοῦτο εἰκάζειν, ἔχοντας αὐτῶν παράδειγμα. Vnde pendet εἰκάζειν? ſcribe ex Mſ. ἀλλὰ τί δεῖ τοῦτο εἰκάζειν; ſed *quid opus eſt iſta comparare.*

Ibid. Dicit nullum Rhetorem aut Philoſophum belli tempore ſuſtinere in campum deſcendere, & extra muros prodire. εἰ δέ τις παρεδίδοτο, φημὶ τὸν λείποντα τὴν τάξιν ὑποφέρειν. *Quod ſi quis coactus id ſuſcepit, hunc deſerta acie abſceſſiſſe dico.* Sed quid ſuſcepit? *prodire in campum?* Sed vix Graecos ſic loqui exiſtimem. Mſ. belliſſime παρετάξατο. *Si quis vero in acie cogetur ſtare.* παρατάττεσθαι eſt *inſtrui in acie.*

Pag. 259. De Socrate, cum ex proelio in palaeſtram aufugiſſet, πολὺ γὰρ αὐτὸς ἀστειότερον ἐδόκει μετὰ τῶν μειρακυλλίων καθεζόμενος ἀναζώννυσθαι, καὶ σοφίσματα συμβάλλειν τοῖς συντυγχάνουσιν, ἢ ἀνδρὶ Σπαρτιάτῃ μάχεσθαι. quae ſic verterunt: *Ipſi multo urbanius videbatur, cum adoleſcentulis ſedendo ſe ſe ornare, & ſecum verſantibus captiunculas proponere, quam cum Spartano viro pugnare.* Verum quis unquam audivit Socratem ſe ornaſſe, aut pueros ornari in palaeſtra, ubi nudi corpus exercebant? Vide ſequentem dialogum de gymnaſiis ubi ſe non ornaſſe in iis, ſed pulvere commaculaſſe dicuntur. Adde ἀναζώννυσθαι non ſignificare *ſe ornare*, ut volunt interpretes. Omnia ſunt abſurdiſſima. Cogitabam olim pro ἀναζώννυσθαι legere παίζειν, *ludere cum pueris*, nam ſic & alibi locutus eſt. ſed poſtea in Mſ. deprehendi veram ſcripturam, in quo legitur ἀναζώννυσθαι, ſed ſcribendum ἀναζώννυσθαι, *garrire.* Eſt in hoc verbo aculeata figura, qua Socrati exprobat oblique παιδιολογίαν. Nam ἀναζώννυσθαι proprie dicitur de colloquio amatorio, Homerus Iliad. Z.

Αὐτὰρ ἔπειτα
Στρέψασ' οἶκον ἰοῦσα ἔδη ἣ ἀμφὶς ἔειπε γυναικί.
quando jam erat
Digreſſurus e loco ubi cum ſua colloquebatur uxore.

Et Iliad. χ.

Τῷ δ' ἀμφιζώννυτο πόρτις ἠϊθέῳ τε,
Παρθένῳ ἠϊθέῳ τ' ἀμφιζώννυτον ἀλλήλοισιν.
Cum hoc confabulari, ceu virgo adoleſcenſque.
Virgo & adoleſcens confabulantur inter ſe.

Hinc ἀμφιζώννυσθαι eſt blandus mulierum ſermo, quibus capiunt animos virorum. Idem Poëta de ceſtu Veneris:

Ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ἀμφιγυήεις
Πάρφασις.
Ibi eſt quidem amor, ineſt deſiderium, inſunt blanditiae
Illicientes.

Recte enim antiquus interpres ἀμφιγυήεις πάρφασις, conjungunt, & Etymologicum magnum exponit ὁμιλία παρασκευαστική, colloquium quod praeparat, hoc eſt animum ad amandum & conſuefcendum incitat. Idem: ἄνδρες αἱ γυναῖκες, αἱ γαμεταί, οἱονεὶ ὁμαζυγοῦντες ἀλλήλοις, παρὰ τὸ ἁμοῦ ζεύγνυμι γάμῳ καὶ συνηρμόσθαι. ἐξαπάτη ἡ ἀμφιζώννυσθαι

ζειν λέγεται, τὸ τὰς ἄνδρας γυναιξὶν ὁμιλεῖν. vide sequentia. Significat Lucianus Socratem in palaestra non de virtute disputasse cum ephebis, sed colloquia habuisse plena amoris, ac blanditiarum.

Pag. 270. In Anacharside: σὺ δὲ πηλὸν ἔτι γε, ἀλλὰ ψάμμον ταύτην βαθεῖαν ὑποβαλλόμενοι εἰς τὴν ὀρύγμαν ἐπαμύττητέ τε ἀλλήλοις, Sic Mſ. non ταφρεύεσι, ut editur. *Sed hi non in luto sed altam arenam in fossa subjicientes se invicem illa adspergunt.* Paullo post dicit ἐπιπάττεσθαι τῷ κόνει. Haphen intelligit. de qua Mart. VII, ep. 67. *Et flavescit haphe.* Sed de hac & aliis ad palaestram pertinentibus viri docti jampridem egerunt copiose, vide imprimis eruditissimum P. Fabrum in Agonistico II, 2, & 5, & 22.

Pag. 284. Οἱ δημόσια πᾶσι πύκτευσιν ἀναγινώσκειν μεγάλοις γράμμασιν ἅμα ἀναγεγραμμένοι. sc. νόμοι leges, *quae majusculis litteris scriptae omnibus publice legendae proponuntur.* Quid ἅμα hic sibi velit non video. In editione Florentina legitur: μεγάλοις γράμμασιν ἅμα γεγραμμένοι. In Mſ. vero μεγάλοις γράμμασιν ἀναγεγραμμένοι, ut omnino scribendum est.

Pag. 289. Ὑπερφίλεσχ τάφον. Mirum hoc manifestum vitium, quod olim Marcilius animadvertit, tolerari, cum non tantum in Florentina editione & Mſ. sed & in interpretis libro recte legatur τάφρον.

Pag. 296. Recte Mſ. μηδ' ἀπαγρεύειν τὸν τραυμάτων, ἢ πεμάτων, ἢ δ' ἄλλῳ δυχερεῖ. *Ne vulnerati aut fessi, aut alia molestia affecti deficiant*; sic non male interpres, sed male vulgati sensum μὴ ἧ προαπαγρεύειν, Nam quis usus est τῷ προαπαγρεύειν, aut quid potest significare? Paullo ante ἀλλ' ὑπομένουσι μάχεσθαι τὸ ἐκάστου ἀπαγρεύειν. *usque ad extremam animi defectionem.* Et 297. μὴ ἀξιώσαντες ἀπαγρεῦσαι ζῶντες.

Pag. 300. De luctu. Τὸ δὲ μέσον ἡ Ἀχερουσία λίμνη περίκειται. *Quodque est gravissimum praejacet Acherusia palus.* sic interpres. sed scribendum ut Mſ. πρόσκειται, *Acherusia palus adjacet.*

Male vertunt pag. 301. Ἐρινύες, ποιναί. *Furiae, poenae.* Cum sit, *Erinnyes, Furiae.*

Pag. 302. Ὁ μὲν δὴ Τάνταλος ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτὸν ἕστηκε. *Tantalus in ipsa palude stat.* Sic interpres. Cur omisit αὐτὸς? quia nullus ei hic erat locus. Quid enim esset *Tantalus in ipsa palude ipse stat.* legendum αὖος. Ὁ μὲν δὴ Τάνταλος ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὖος ἕστηκε. *Tantalus in illa ipsa palude siccus stat*, quippe qui *mediis sitiebat in undis.* Hanc meam emendationem certissimam esse postea firmavit vetus codex.

Pag. 305. Οὐ διαφθείρει. *non pervertet concubitus*, sed rectius antiquis liber οὐ διαφθείρει. *non te depravabit, corrumpet concubitus*, non tuam valetudinem labefactabit. διαφθείρειν est *avertere, abducere.* διαφθείρειν *distorquere, corrumpere.*

Pag. 308. In Rhetorum praeceptore: ἐρωτᾷς ὦ μειράκιον ὅπως ἂν βέλτιστα χροιο καὶ τὸ συμφέρον τοῦτο καὶ πάνδημον ὄνομα σοφιστὴς αὐτὸς ἐμ-

μαν

ναι Νέξης. *Sciscitaris adolescens quo pacto Rhetor levadere, & venustissimum illud, vulgoque celebratum nomen sophista ipse censeri possis.* Sic interpres. Sed in Mſ. est πάνλυμον ὄνομα venerandum *illud & quod ab omnibus colitur nomen.*

Pag. 313. Εἶτά τι σε κελεύσῃ ζηλῶν ἐκείνους τοὺς ἀρχαίους ἄνδρας, ἴωλα καὶ ἀδιάλυμαλα καὶ ἀδιάθετα τὰ λόγων, ἃ ῥᾴδια μιμεῖσθαι, οἷα τὰ τῶν παλαιᾶς ἐργασίας ἐστὶν Ἡγησίου, καὶ τῶν ἀμφὶ Κράτητα, καὶ Νησιώτου. Vertunt: *Inde te priscos illos viros imitari jubebit, inutilia orationum proponens exempla, nec imitatu facilia, qualia vetustae sunt constructionis, Hegesii, Cratetis, Nesiotae.* Primum vertendum *Hegesiae.* Ἡγησίας enim Magnesius intelligitur ille orator qui ut Cicero de eo ait in Bruto de claris oratoribus, Charisii voluit similis esse, ac se ita putavit Atticum, ut viros illos prae se penes agrestes putaret. *At*, inquit Cic. *quid est tam fractum, tam imminutum, tam in ipsa, quam tamen consequitur, concinnitate puerile?* in Oratore dicit, eum Lysiam voluisse imitari, sed particulas incidisse, numeros infregisse, & concidisse, non minus sententiis peccasse, quam verbis, ut non possit quaerere, quem appellet ineptum, qui illum cognorit. Strabo XIV Geograph. tradit eum principem fuisse styli Asiatici, & corrupisse receptam consuetudinem Atticorum oratorum. Fragmentum ex ejus oratione laudat idem Strabo lib. IX: Ὁρῶ τὴν Ἀκρόπολιν, καὶ τὸ ἄδυτον τῆς Ἀθηνᾶς ἔχει τὸ σημεῖον. ὁρῶ τὴν ἐλαιοσύνα, καὶ τὰ ἱερὰ γάμησε μύσης. Ἐκεῖνο Λευκόθεον, τῆτο Θησεῖον. ἃ δύναμαι δηλῶσαι καθ' ἓν ἕκαστον. *Video arcem, & quod in illo est tridentis signum. Video Eleusinem, & sacrorum sum mystes. Ibi est Leocorium, hic Theseum. Non possum enarrare singula.* Dein legitur in Mſ. Καὶ τὰ ἀμφὶ Κελέτινα καὶ Νησιώτην, quod est verius. Fuit quidem Crates Trallianus Rhetor, cujus meminit inter decem hujus nominis claros viros Diogenes Laërtius, lib. IV. in Cratete, sed is fuit obscurus. Critias vero celebris fuit discipulus Socratis, corruptus a Thessalis, & unus ex triginta tyrannis. Cic. de claris Oratoribus, cum dixisset de Themistocle, Pericle, Cleone, *huic*, inquit, *aetati suppares Alcibiades, Critias, Theramenes, quibus temporibus quod dicendi genus viguerit, ex Thucydidi scriptis, qui ipse tum fuit, intelligi maxime potest. grandes erant verbis, crebri sententiis, compressione rerum breves, & ob eam ipsam causam interdum subobscuri.* vide Philostratum lib. I. de vitis Sophistarum in Critia. Per νησιώτην vero intelligit Gorgiam Leontinam ex Sicilia, quae κατ' ἐξοχὴν νῆσος dicitur, quia insularum maris mediterranei fuit maxima, is fuit Empedoclis discipulus, & principatum inter antiquissimos Sophistas tenuit. Vide Philostratum lib. I. de Sophistis, & Plutarchum in vitis Rhetorum.

Ibid. Πόνον δὲ καὶ ἀγρυπνίαν, καὶ ὑδροποσίαν, καὶ τὸ ἀλιπαρὲς, ἀναγκαῖα ταῦτα, καὶ ἀπαραίτητα φησί. Interpres: *Laborem autem, vigilias, aquae potum, & squalorem, haec omnia necessaria, & inevitabilia dicet.* Squalor non desideratur in studiosis eloquentiae. Mſ.

λιπαρὲς *assiduitatem*. quod reponendum. superius idem mendum ope codicis antiqui delevimus.

Pag. 315. Φαίη ἂν τοιγαροῦν πρὸς σὲ ὧδέ πως ἀπαπασάμενος ὀπόσον ἔτι λοιπὸν τῆ κόμης, καὶ ὑπομειδιάσας τὸ γλαφυρὸν σαίνων. Vertunt: *Te igitur ita compellabit, reliquam adhuc tibi comam demulcens, & tenerum illud ac jucundum subridens.* Vbi est in Graeco *tibi*? Theod. Marcilius legit ἀποπασάμενος, *dimota nempe a fronte in tempora*, inquit. sed Mſ. legit ἐπαπασάμενος, hoc est capillos promittens pectendo scilicet & comendo, non discipuli, sed suos, ut pulchrior & comtior videretur, majoreque polleret auctoritate. Sic in Anthol. ἐπαπάλη γώνια dicitur, qui barbam comit & expandit. Discipulus non multum comae amiserat, sed magister erat calvaster, ideoque dicit ὀπόσον ἔτι λοιπὸν τῆ κόμης. Mox pro αὐτοῦδε Mſ. αὐτὸς δαίδα.

Pag. 316. Ἕπου μόνον ὦ Κλυτίε μίλημα οἷς ἂν ἕπω, καὶ ζήλω πάνυ. Interpres insulse: *solum o gloriolae studium ea, quae dico, sequere, ac omnia imitare.* Num κλυτὸς est *gloriola*? Verte O *Clytii deliciae*, qui curae cordique eris Clytio. Sic & φιλότης amor, pro homine quem amamus tenerrime. sic μέλημα cura, pro qui nobis curae est. Clytius est Rhetoris nomen.

Pag. 319. Τὸν ἀρραβῶνα ἢ ϖεπόμιον. Mſ. τὸν ἀρραβῶνα ἢ ϖεπόμιον. *pro arabo dicunt* πρόμιον. Πεπόμιον, ἐπιπόμιον, ϖεπόμιον, ϖεπόμημαι, est *mulcta*. sed ϖεπομία ἡ, & ϖεπόμιον τὸ est praerogativa, ut constat ex Suida, & Hesychio. Videtur tempore Luciani a male loquentibus acceptum esse pro ἀρραβῶν, quod tamen a politioribus improbabatur. Cum tamen πρὰ sit pretium, & ἐπιπρᾶν pretium intendere, ϖρίαμαι pluris aestimare, non repudiandam duco vulgatorum librorum scripturam, videntur enim tum temporis non emendate loquentes ϖεπόμιον dixisse, quod penditur pro re emta ante πρίω, ante justum pretium.

Pag. 323. Μητρὸς ἢ ἀκεστρίας ἐπ' ἀμφοδίου τινος. Vertitur: *Matre vero sartrice, in bivio quodam natus sum.* Haec *natus sum* inferciunt interpretes, ut sententiam conficiant. In Graecis, ut vides, non habentur. Dein ἄμφοδον & ἄμφοδα est δίοδος, *bivium*, non ἀμφοδίον. Sed moror. leg. ut Mſſ. ἀκεσρίας ἐπαφροδίτου τινος, *quae fuit sartrix hominis venusti.*

Pag. 328. De Coroebo in scholiis Mſſ. lepida legitur historia. Κόροιβόν τινα μωρὸς τις ἀπομνημονεύειν. ὥστε γυναῖκα ἀγαγόμενος μὴ ἀνελέσθαι συγκαθευδῆσαι τῆ ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον πυθηνὸν αὐτῷ φοῦσαι, καὶ ὅπου ἐκείνου παρθενεύειν αὐτῷ μέχρις ἂν τὸ γυναικὸς ἡψαμένης τὸ ἄνθρακος ὀδύνη συνέσχεν. καὶ σὺν ἄλλως ἀπολυθῆναι, εἰ μὴ τὸ μοιχεῖον ὁ ἀνδρὸς καθαψηθεῖσαν, ὅπου τῶν κοινωνίαν ὁ γάμος γένεσθαι. Nulla est causa cur haec interpretemur. Apud Eustathium in Odyss. κ. p. 413. edit. Basil. eadem historia legitur, sed tribuitur Margitae.

Ibid. Rectius Mſ. τοὺς πρώτους ἀνθρώπους ἐκ τῆς γῆς Ἀττικῆς ἀναφῦναι, καθάπερ τὰ λάχανα. *primos illos homines ex Attica terra olerum in-*

instar prevenisse. Vulgo γῆς omittitur itaque vertit interpres *in Attica.* τῆς absorpserat γῆς.

Pag. 333. Ἀμφὶ πλήθουσαν ἀγορὴν vertunt *circa forum plenum* Latine valde obscure. potius dicendum fuisset, *circa tempus fori pleni*, quo frequentissimum est forum, circa meridiem nostris mercatoribus omtrent de Beurstijdt.

Pag. 334. Γεφυρικά τινα. Non possum quin adscribam hic, quae in margine veteris Codicis hîc sunt adnotata γεφυρικὰ. εἶα εἰπὲ τὰ πλεστικὰ φέσι ἰκλιωσὶ ἃ πτέκλ⊙ ὑπομνηματίζῃ, οἷς ὁ πτοκόπ⊙ ἀπαφήγγατας πάνυ δεξιῶς καὶ γναίως.

Ad pag. 339. ubi mentio fit Polycleti, miror veterem Luciani Scholiasten Mſ. notare Polycletum fuisse pictorem, non statuarium, itaque se non intelligere, qui in statuariorum numerum referatur a Luciano, nisi forte sit alius Polycletus. Verba enim sunt. Γεφύρις ὁ πολύκλει⊙ ὥσπερ καὶ ὁ Εὐφράνωρ, καὶ πῶς ἀγαλματοποιὸς καὶ εἰσέγραπται, γωμφίζω ἢ μᾶλλ⊙ ἕτερος ἐστ⊙ ὁ πολύκλει⊙. Verum quis nescit Polycletum Sicyonium Angeladae discipulum, & ejus Canonem, & tot statuas, quas in coelum extulerunt veteres. vide Plin. xxxiv, c. 8. & de Canone sive norma Polycleti, Galenum de Hippocratis & Platonis decretis, & in primo de temperamentis. Euphranor & pictor & fictor fuit, uti ex eodem Plinio constat vide lib. xxxv, 11. Critiae quoque Plinius meminit.

Pag. 341. Scribe Ἀγανακτῶ δὲ μὴ κατ' καιρὸν ἐφ' ἱερῶν πλείων ἱσταθῇ indignatur *nisi stato tempore eximiis victimis pascatur.* Sic scribendus Mſ. volente hic locus & vertendus. Vulgo legitur ἀφ' ἱερῶν invito Graecae linguae genio. vertitur satis inepte: *nisi in tempore justorum sacrificiorum epulis excipiatur.* Ἱερὰ sunt victimae, hostiae & eorum exta, quae diis adolentur. Τέλεια ἱερὰ sunt eximiae hostiae, quod ἱερὰ ῥέξαι Homero est, hoc Thucydidi ἱερὰ θύειν, *sacra facere, victimas caedere.* apud quem etiam legitur ἱερὰ τέλεια. dicuntur & ἱερεῖα, hostiae, inde ἱερεῖα sunt quaevis animalia, quae mactantur. Polyb. lib. 2. ὕειοι ἱερεῖα caro *suilla*, Athen. lib. 1. προφὴ τ῀ νεογνῶν ἱερείων caro *tenerarum pecudum.* Sic & ἱερεύειν & θύειν non tantum est sacrificare, sed & mactare. sic & *sacrificare* apud Plinium lib. 28, 19.

Pag. 343. Ὁ δὲ πυρετὸς, οἷ⊙, καύσων⊙ σφυδρότερος. Benedictus: *Febris, o qualis! incendio certe vehementior.* Mſ. ὁ δὲ πυρετὸς, οἷος καῦσος σφοδρώτερος. Ἱερμότερος. *Febris, tanquam incendium vehementissimum, ardentior.*

Pag 349. Ad ista verba φιλάμενοι νεκρικῶς ἰδὼν μελανῆ, notat antiquus Scholiastes ineditus, veteres solitos cadavera nigrae vesti insuere. Ὅτι, inquit, τὰς νεκρὰς οἱ παλαιοὶ μελαίναις φολαῖς ἀμφιέννυσαν. & ad sequentia, μηδὲν εἶναι τὰς ψυχὰς haec adjecit ὅτι καὶ τὰς ψυχὰς θνητὰς ἄεπο εἶναι, ὥσπερ καὶ τὰ σώματα.

Pag. 360. Μεμφίτης ἀνὴρ τ῀ ἱερῶν γραμματέων, γωμικός τινα σοφίαν. *Memphiticus vir, quidam ex sacris illis scribis, mirabili sa-*

ſapientia. ſic Benedictus. Meminit & alibi ſcribarum Aegyptiorum, in libello de ſacrificiis, ubi cum Prophetis eos conjungit, & Appul. Metam. 11. *Tunc ex his unus, quem cuncti Grammatea dicebant, pro foribus aſſiſtens, coetu paſtophororum, quod ſacroſancti collegii nomen eſt, velut in concionem vocato,* ut fuerint inter ſacerdotes Aegyptios, qui reconditam illorum ſapientiam docebant, aliiſque muneribus ſacris fungebantur. Sic & in libro de Macrobiis. p. 466. recenſet inter longaevos Aegyptios ἱερογραμματεῖς. Nec repudio lectionem editam. In Florentina tamen legitur ἱερογραμματῶν, ſed in Mſ. ἱερῶν γραμμάτων, quod non puto faſtidiendum eſſe, ut ſit τῶν ἱερῶν γραμμάτων σοφίαν θαυμάσιος. admirabili ſacrarum litterarum ſapientia praeditus. ſacras litteras vocabat illam myſticam Aegyptiorum ſapientiam, quae non niſi initiatis tradebatur, & circumſectis, magiam ſcilicet, & litteras Hieroglyphicas, de quibus tam multa apud Herodotum, Diodorum Siculum, Clementem Alexandrinum alioſque habentur.

Pag 352. Ἐγὼ δ' ὅτι μὲν δακτύλιον ἔνα ἱερὸν ἔχω, Ἀπόλλωνος δὲ Πυθίου εἰκόνα ἐντετύπωσθαι τὸ σφρηγίδος, καὶ ὅτος ὁ Ἀπόλλων φθέγξεται πρὸς ἐμὲ, ὃ λέγω, μή σοι ἄπιστα δόξω πρὸς ἐμαυτὸν μεγαλαυχᾶσθαι. Benedictus: *At non dico me ſacrum annulum habere, cujus ſigillum exprimit Apollinis Pythii imaginem, nec mecum loqui Apollinem, ne videar ad gloriam meam res incredibiles narrare.* Pro ἄπιστα Mſ. ἀπιστοῦντα ſcribit. Sic autem interpretare hunc locum: *At non dico me ſacrum annulum habere, cujus ſignum Apollinis Pythii imaginem exprimat, qui Apollo mecum loquatur, ne tibi, qui haec non credis, videar de me ipſo elate loqui, ne tibi videar me oſtentare, & jactare.*

Pag. 365. Καὶ γὰρ τὸν διφθέρων ἐνέπω τὸν δὲ λέοντος. *ut qui leonis exuvio ſit indutus,* bene interpres. Nec rejicio hanc ſcripturam. nam & ſic alibi loquitur Lucianus. Non fruſtra tamen in antiquo codice Mſ. legitur ἐνεῖπω. Nam ſicut apud Homerum eſt ἕννυμι *indutus eſt,* ſic & ἐνεῖπω hic accepit, ſi haec ejus manus eſt, Lucianus. Nam Poëticis verbis ſaepe, ſed ſuo loco, uti hunc ſcriptorem nemini latet.

Pag. 371. In Electro, τὸ δὲ ἐμὸν ὡς τε ἔδη ἐποίον ἀπολελοιπὸν, καὶ ἄμυθον, οὐδὲ ἐς οὐδὲν κρόσις. *Mea vero dicendi ratio quam ſit ſimplex, & a fabulis aliena, videtis, neque ipſi inſit modulatio.* Haec eſt verſio Salmurienſis. Sed in Mſ. eſt ἄμουσος pro ἄμυθος, quod magis probo, & verto: *mea videtis oratio quam ſit ſimplex & inerudita,* ſic ſua ipſe per modeſtiam elevat, *& quam nihil in ipſa ſit canori.* Sic enim recte verti puto οὐδὲ. Vt Craſſus apud Cic. 111. de orat. de C. Carbone: *Proſlueus quiddam habuit Carbo, & canorum.* Et Gellius de eodem in Bruto de claris oratoribus: *L. Gellius qui ſe illi contubernalem, in conſulatu fuiſſe narrabat, canorum oratorem, & volubilem,* &c. *fuiſſe dicebat.* Vbi *volabilis* eſt, cui facile profluit oratio. Plutarchus de audi-

tione,

tione, sic circumscribit, τῷ φαύλῳ ἐμμελείας τοῖ κρᾶ μαλακότητα, καὶ θελκτήριον ἐφηδύνειν. *Vocem accuratis quibusdam sonis ac mollitie & modulationibus edulcare.* Μόνοι pertinent ad poëtas, non ad oratores. Quonium tamen Sophistae suis orationibus adspergebant fabulas, non contendam, si quis pro Vulgata stet acrius.

Pag. 386. Perinde quidem est sive legas, ut in editis habetur καὶ ἀνελίττειν ἀεὶ, sive, ut in Mſ. extat, καὶ ἀναυλίττειν ἀεί. Vtrumque enim significat *libros versas, evolvis*, utrumque verbum hunc apud scriptorem alibi quoque occurrit in hac notione. sed cum ἀναυλίττειν, quod hic codex vetustus prae se fert, sit verbum rarius, credibile est librarios pro eo substituisse notius & tritius. Proprie ἀναυλίττειν dicitur de voluminibus, quae evolvuntur. In sequentibus mox ineptissime vertitur, καὶ ἁλισκομένας καὶ θεσπίζεις, *coagmentas, spolias*, cum vertendum sit *conglutinas, circumcidis.* Chartae enim glutine jungebantur, deinde frontes librorum circumcidebantur, capiti vero voluminis adglutinabatur membrana purpurea, cui plerumque litteris aureis index libri inscribebatur, ut erudite docuit maximus vir Isaacus Vossius ad Catullum pag. 52. vide quae ibi notavit, quae maxime faciunt huic loco illustrando.

Pag. 399. De non temere credendo calumniae: ὅτι Πτολεμαῖος, ὡς ἂν κόρῃ καὶ τἆλλ' ὑ πάνυ φρενήρης τις ἂν. Salmurienſis: *Tum Ptolemaeus ut qui praeter cetera non esset admodum prudens.* In hac versione κόρῃ omittitur, inepte, etiam si φρενήρης *prudens* exponas, opponuntur κόρῃ & ὑ πάνυ, ineptius interponitur & fine sententia καὶ τἆλλα. Locus laborat cui suffragante Mſ. sic sanitatem reddes: ὡς ἂν κόρῃ ἀλλ' ὑ πάνυ φρενήρης τις ἄν. *qui quidem valde sed non in omnibus desipiebat.* Nam φρενήρης etiam est παράφρων, ut Suidas ostendit, frustra repugnante Stephano, quum & hic locus Suidae & Etymologici magis sententiam firmet. Nam si hic φρενήρης est prudens, quam quaeso sententiam ex Graecis verbis conficias. Quid enim est? *qui quidem summopere, & in aliis non omnino aut non valde prudens erat.* Sic neminem sanum loqui, nec sanus juret Orestes. Vides igitur recte locum inquinatissimum esse purgatum, & φρενήρης esse *imprudens.*

Pag. 400. Parum refert, utrum legas, quod editi prae se ferunt, ὅσα λίαν μεζόνων ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, *tantopere poenituisse eorum quae egerat*; an quod in Mſ. est, ὅσα λίαν αἰσχυνθῆναι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, *tantopere puduisse factorum.* nec tamen codicis antiqui scripturam testatam feciſse lectoribus poenitet.

Pag. 425. Τραγικήν ἱλαρᾷ καὶ κωμικῇ σκευῇ μᾶλλα θέσπιν καὶ γάμους τραγῳδίαν. Salmurienſis interpolator: *plenam affectibus tragoediam in se commovet.* Quanto rectius & elegantius Philippus Melanchthon: *agitque laeta & comica facie tragoediam meram, & nihil non triste patientem.* Sed tamen θέσπις non est *triste patiens*, sed potius cum de homine loquuntur, est graviter commotus, & affectus. Περιπαθὴς ἐν τοῖς ὕψοις apud Athenaeum

lib.

lib. 1. Dipnosoph. est qui obsoniis valde movetur & delectatur, obsoniorum valde avidus. ἀφειπαθὴς τραγῳδία est tragoedia acerba in eum, de quo agitur. ὑποκινεῖν τραγῳδίαν, Graecis est insolens loquendi genus. Sed scribendum sine dubio & mora, ut olim conjeceram, & nunc in Mss. meam conjecturam veram esse deprehendi; ὑποκινοῦμαι τραγῳδίαν *tragoedian agendam.* ὑποκρίνειν est propriam histrionum fabulam agentium in scena, unde ὑποκριτὴς est histrio. In Pseudologista pag. 442. κἀκεῖνα μέμνησαι ὡς τὸ εἶκος, ἃ τότε τὸ ἥδιστον συνῃδεῖν, τοῖς ὀρχησταῖς ὑποκρινόμενον; καὶ συμπαγκρατιάζοντα ἀξιῶν εἶναι. Salmurienses: *Ea etiam meminerunt, ut est consentaneum, quae in theatro juvenis agebas, cum saltatoribus respondebas; atque una chori dux esse cupiebas.* Vltima verba non recte vertuntur. ὑποκρίνειν non est *respondere*, sed est hoc loco *secundas agere* seu *facere.* sic interpretandum, *cum histrionibus secundas faceret, & gregis dux esse cuperet.* Plautus Asin. II, 1. *Iam nunc secundas mihi facis.* Proprie autem *grex* de histrionibus. Petron.

Grex agit in scena mimum, pater ille vocatur,
Filius hic, nomen divitis ille tenet.

Grex Romanus in antiqua inscriptione de pantomimis. Ὀρχησταὶ autem dicebantur pantomimi, ut *cantores* histriones. Nondum tamen locus est ab omni mendo purgatus? Quid enim γέμουσα *plena tragoediâ.* Cujus rei erat plena. Excidit vocula. Credo Lucianum scripsisse γέμουσαν μίσους *plenam odii.* Et sic totum locum vertendum *agentem sub persona laeta & comica tragoediam valde asperam & plenam odii. aspera tragoedia* ut apud Sueton. in Augusto: *asperrimae litterae.* sed *sub persona* ut apud Mimum Syrum:

Heredis fletus sub persona risus est.

Clarissimus Vir Iacobus Tollius, conjecit legendum esse κρυπτὸν γέμουσαν. quod non improbo.

Pag. 436. In Pseudologista, ex Mss. ὁ πότε γελάσας σὺ ὀλυμπίᾳ σὺν ἐπὶ τῷ ὑποβολιμαίῳ Πυθαγόρᾳ. *Is qui tunc in Olympia nisi super supposititio Pythagora.* Vulgati ὑπὸ τῷ ὑποβολιμαίῳ Πυθαγόρᾳ sub *supposititio isto Pythagora*, inquiunt interpretes, quod quid sibi velit nemo dixerit.

Pag. 438. Εἰπὲ γάρ μοι πρὸς πανδήμου καὶ Γενετυλλίδος, καὶ κυβήνης. Benedictus: *Dic mihi per Pandemum, & Genetyllidem, & Cybiben.* absurde. Recte vidit Palmerius πάνδημον esse Veneris epitheton, nimirum est quae Lucretio dicitur *Vulgivaga Venus.* Hinc & in Mss. legitur πρὸς τὴν Πανδήμου, καὶ Γενετυλλίδων. sic sane & Aristoph. in Θεσμοφοριαζούσαις.

Ὡς ἡδὺ μέλος ὦ πότνια γενετυλλὶς
Καὶ ὑγρυφιῶδες, καὶ καταγλωττισμένον.

Quam suavis cantilena, o venerandae Genetyllides, & effoeminata & lasciva. Sed tamen Γενετυλὶς etiam legitur apud eundem in Nubibus:

Ἡ δὲ αὖ μύρα, κρόκα πρωκλωτισμάτων,
Δαπάνης, λαφυγμοῦ, κυλικάδος, γαστριμίδος sc. ὄζει.
Haec vero unguentum, crocum obscoena basia,
Et sumtus, & Crapulam, & Venerem, & Genetyllidem olet.

Dicuntur esse dii sive Deae praesides generationis. Vide antiquas scholia. Recte vero κυβήβη docti viri emendarunt. Non est Venus sed magna mater, Cybele, quae & Graecis & Latinis *Cybebe* dicitur. Nam & in inscriptionibus, & in antiquis membranis sic appellatur, ut apud Phaedrum in codice Remensi, ut olim mihi obtendit vir dignitate & doctrina praecellens Marquardus Gudius, qui Regi Daniae est a consiliis. Is etiam ubicunque *Cybele* legatur apud Poëtas secunda longa, aut *Cybelle* corrupte, libris antiquis auctoribus, rescribendum affirmat *Cybebe*, aut *Cubebe*, quod verissimum, & in Prudentio jam emendavit Nicolaus Heinsius. Illius autem hic meminit propter ejus amorem erga Attin, & quia lasciviissima fertur fuisse, ut ipse Lucianus in dialogis Deorum indicavit.

Pag. 440. Ὁ ἕβδομος, ὅτι ὥσπερ οἱ παῖδες ἐν ταῖς ἑβδόμαις, καὶ οὗτος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἔπαιζε. Interpres: *Rursus alius Hebdomas, quod perinde atque pueri septimis diebus, ille etiam in concionibus luderet.* Hae septimae dies non sunt sabbata, quorum Sueton. in Tib. meminit *Diogenes Grammaticus disputare sabbatis Rhodi solitus, venientem, ut se extra ordinem audiret, non admiserat: ac per servulum suum in septimum diem distulerat*, ut existimat vir magnus. sed septimos dies cujuscunque mensis, quos hebdomades lunae dixit Gellius xv, 2. Illi dies sacri erant Apollini, quia septima luna Thurgalionis natus erat, ut constat ex Hesiodo in ἔργοις καὶ ἡμέραις, v. 770. Vide ibi Proclum. Convivia tum agitabant, & pueri ludebant. Septimus quoque dies post recens natum infantem a patribus familias celebrabatur, quippe quo nomen ei imponebatur, quamvis hoc alii decima facerent. Vide Harpocrationem in ἑβδομευόμενον. Sed haec septima dies huc non pertinet, sed illa septima mensis. De qua vide viros doctissimos Meursium Graecia feriata in ἑβδόμη, & Seldenum de jure naturae & gentium III, 17.

Pag. 448. Ὁ πάππος Τίσιαν τὴν τέχνην οἶδα, ὡς τὸ Διτκόραχος ἔργον αὐτὸς ἐποίησας. Tisiae ars est Sophistice. Fuit enim Tisias inter primos Sophistas, quem Aristotel. περὶ ἐλέγχων σοφιστῶν cap. ult. cum dixisset omne omnis artis principium esse tenue ac difficile, sed illo reperto, facile postea crescere & augeri, quod & factum sit in orationibus politicis, Τισίας μὲν οὖν τοὺς πρώτους Θρασύμαχος δὲ μετὰ Τισίαν, Θεόδωρος δὲ μετὰ τοῦτον. *Tisias quidem post primos* sc. *Sophistas, Thrasymachus autem post Tisiam, Theodorus autem post hunc.*

Pag. 467. Γ δροποιεῖν γὰρ φασι τὸ ἔθνος Mf. γένος ut paulo ante γένη ὅλα μεταβῆσαι. totae gentes. Sic apud Latinos *genus* frequenter pro populo. *Velox genus* apud Florum de Gallis, & alibi, quin & in-

interdum accipitur pro genere humano, ut docti viri ad Senecani Tragicum notarunt.

Pag. 469. Vti legendum censuerant viri doctissimi Ὀδρυσῶν βασιλεύς, sic legitur in Mſ. ut tam foeda menda diutius non sit tolleranda.

Pag. 482. De dipsadibus, caussam inextinguibilis sitis esse, quae ex morsu dipsadis oriatur, ait Lucianus ex sententia medicorum, παχὺν τὸν ἰὸν ὄντα, ἔπειτα δδιόμενον τῷ πότῳ ὑξυκίνητόν γίγνεσθαι, ὑγρότερον ὡς τὸ εἰκὸς κωδιόμενον, καὶ ἐπὶ πλεῖον διῃθούμενον. *Quod crassium cum sit venenum, quando postea potu madefecit, celeriter movetur, humidius, ut verosimile est, redditum, & latissime diffusum.* sic interpres, nec male. Sed pro ἔπειτα δδιόμενον, elegantius vetus codex, ἐπιδαψιλεύόμενον πότῳ, *abundanter potu irrigatum.* Nam ἐπιδαψιλεύω est largiter & copiose praebeo.

Pag. 485. Ἀλλά μοι δοκῶ, καὶ πρὸς Φειδίου μὴ δυσχεράναντα τὴν εἰκόνα θηριώδη ὄντα, ὅμοιόν τι καὶ αὐτὸς παθεῖν περὸς ὑμᾶς. Benedictus: *Ac mihi videor, per Phidiam, ne hanc imaginem ferinam iniquo animo feratis, eodem modo erga vos affici.* Quid hîc Phidias? Quis unquam per istum statuarium juravit? Mſ. optime & certissime ἐπὶ φιλίᾳ, per Deum amicitiae & amoris praesidem. Ostensurus magnitudinem sui erga eos studii per φίλιον Ζῆνα, cujus & alibi meminit, jurat, se illorum majore indies flagrare studio, quo saepius eos videat, eo saepius videre desideret. vide Suidam in φιλίῳ. At εἰκὼν θηριώδης est similitudo a feris sumpta.

Pag. 488. Palmerius conjecit legendum esse οὐκ ἀπρεπῶς πρὸς τὴν ποιητικὴν ἀπολογίας. sic editio Florentina: male in Mſ. & editis ἀσυλλογίας, ut recte doctissimus Palmerius vidit.

Pag. 494. In navigatione: Ὁ μὲν δὴ ἄλλος κόσμος αἰγκρυφαί, τὸ δὲ ἱστὸς παρῆσον πυρρυχές. Salmuriensis, *Cetera enim ornamenta, picturae, veli parasium flammeum.* Quid παρῆσον Graecis, Latinis *parasium* sit, quaerant quibus libet horas bonas perdere. Ego ex Florentina editione rescribendum censeo τὸ ἱστὸς καρχήσιον πυρρυχές. Nam καρχήσιον fuit summa pars mali, per quam funes traducuntur teste Servio. Paullo post in hoc ipso dialogo: καὶ τὸν λαμπρὸν ἀστέρα, Διοσκόρων τὸν ἕτερον, ἐπικαθίσαι τῷ καρχησίῳ. *Stellam quandam splendidam, Dioscurorum videlicet alterum, in carchesio consedisse.* vide Pollux. l. 9. Macrob. lib. 10. *Navalis mali partem inferiorem pternam vocari. At circa mediam ferme partem πάγκλον dici, summam vero partem carchesium nominari.* De τὸ πλέρωμα & καρχήσιον idem notavit Pollux, sed de carchesio addit, illud aliter etiam dici ἐλαφίτη, & θωράκιον. Fuerant autem carchesia picta & minio illita, ut flammei essent splendoris Apul. XI. Metam. *Malus insurgit, pinus rotunda, splendore sublimis, insignis, carchesio conspicua.* Sic edit. veteres. Sed recentiores: *splendore sublimis, insigni carchesio conspicua.* sed quid splendor

dor facit ad sublimitatem? Puto legendum: *splendore sublimi insignis, carchesio conspicua.* h. e: qui malus in sublimitate, seu in cacumine splendet, conspicuum carchesium ferens. Catullus:

Lucida qua splendent summi carchesia mali.

Pag. 592. Dicit Adimantus, se, si ex voto diteſcat, curaturum sibi ut in promtu sint salsamenta ex Hispania, vinum ex Italia, oleum ex Hispania, μέλι δ' ἡμίπυρον τὸ ἄπυρον, *mel vero nostras sine igne*, ut non male interpres, hoc est, mel Atticum quod sine fumo colligebatur in argenti metallis Atticis, ut auctor est Strabo lib. XI, qui id vocat ἀκήπνιστον, alii ἄκαπνον, & Plin. lib. XI, 15. *Cum eximuntur mella, apes abigi fumo utilissimum, ne irascantur, aut ipsae avide vorent.* &c. *Rursus nimio fumo inficiuntur, quarum injuriam celerrime sentiunt mella, vel minimo contactu roris acescentia. Et ob id inter genera servatur, quod acapnon dicitur.* Latini scriptores posteriores appellarunt *mel sine fumo*, ut docuit ὁ πάνυ Reinesius lib. III. Var. lect. 4. hoc vero nostro est μέλι ἄπυρον.

Pag. 592. Scribendum vel puer videat, etsi Mſ. sileret, εἰ τί τὸ ἀγαθὸν ἀπαιθραυόμενον ἐμπεσοῦσα εἰς τὸν πυρόν. *quid prodest in pyram insilientem conflagrare?* In vulgatis est contra τὸ χαμαιμετρικὸν, canones ἐρασικὸν.

Pag. 602. Καὶ οὐδὲν ἦν ὃ πάσχων ὑπὸ τῶν κρύους. Nemo non politior magis probabit editionis Florentinae scripturam: καὶ οὐδὲν ἦν ὃ οὐ πάσχων ὑπὸ τοῦ κρύους. *& nihil est, quod non concrevit gelu.* sed pro ἦν mallem ἐστί.

Pag. 615. Σὺν αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις βάκηλοι γενόμενοι. Non moverem huic scripturae controversiam, nisi pro κυμβάλοις scribendum moneret Mſ. τυμπάνοις. Nam quamvis & cymbalis usi fuerint Galli, tympana tamen propria erant Cybelae, & ejus sacerdotibus. Hinc & ipsa Dea & illius Prophetae semper cum tympanis conspiciuntur in antiquorum monumentis. Nota haec sunt omnia.

Pag. 624. Μὴ ὁ σῖτος φθειρίζοιη. Benedictus: *ne frumentum vermibus corrumpatur.* Nulla est vox apud Graecos φθειρίζω. sed est dispescenda, ut in Mſ. φθειρὲ ζίοιη, hoc est *verme scateat.* sed tamen puto legendum φθειρῶν ζίοιη, ut alibi dixit Lucianus σκωλήκων ζίουσι, *vermibus plenus.* quamvis & φθειρὲ possit ferri.

Pag 631. Ἐσυδαίσαντες κρεῶν. Syntaxis quartum casum postulat. Rectius itaque Mſ. ἐσυδαίσαντα κρεῶν, ὃς ἂν μὴ ᾖ τὸ συνδαισαντα αὐτὸν κινδυνεῦσαι π. *eodem cibo illum excipientes, ut convictor nihil possit accusare.*

Pag. 643. Καὶ τὸ ξιφίδιον ἐπιρρίψας τὸ χρῶτα ἀφ' ἧς φυλακῆς εἰς τὸν ὑπαίθριον τοῦ αὐλῆς. *gladium autem extemplo per fenestras in aream projecisse.* ἐπιρρίπτειν hic non potest locum habere. legendum ἀποῤῥίψας, quod & Mſ. prae se fert.

Ibid. Ἐπικαλεῖσθαι τοὺς γείτονας, ὑφ' ὧν ἀναστάντων τὸ θηρίον, συλλῆψαι αὐτόν. Benedicti interpretatio haec est: *vicinos advocasse, a*

quibus revulsa fera fuit servatus. Quid Graecis sit ἀνασπᾶν τὸ θηρίον & Latinis *refellere feram*, nec ego, nec quisquam norit, dixeritve. ne dicam ἀναστᾶν nusquam esse refellere. Notat quidem Bourdelotius ad hunc locum, ut apud Petronium, *tanquam cupientis exire belluae*, loquitur de Poëta Eumolpo, ut hic de tibicine. Sed haec sunt ἀνεπιδόκητα, & ad Lucianum illustrandum nihil plane faciunt. In Mſ. nihil est praesidii, in quo legitur quoque θηρίον, sed veram lectionem servavit nobis editio Florentina, in qua verissime legitur ἀναστάντων τὸ θηρίον, revulsis, effractis foribus, quas tibicen ille insanus occluserat, ut paullo ante Lucianus ostendit: τὸν δὲ παῖδα ἀναστάντα ἐπιπλῆξαί τι τῶν ὑμῶν. *At illum statim surrexisse, & fores claussisse.* Hae fuerant a vicinis effringendae, ut posset Dionicus ex illius furiosi manibus & aedibus elabi.

Pag. 645. Ἡδὺς γάρ ἐστι τῷ μειρακίῳ, καὶ πρὸς χάριν αὐτῷ σύνεσι. Benedictus vertit: *Iucundus enim est adolescenti, & cum ipso ad gratiam versatur.* inepte. verte *ad obsequium.* Sic enim Latinis dicitur per εὐφημισμὸν illud obsequium turpe, quo quis corporis sui copiam facit alii, ut Graecis χάρις. Plutarchus in Erotico: χάριν γὰρ, ὦ Πρωτογένης, ἡ ἀρχαία τοῖς ἄρρεσι πρὸς τὰ κάλλιστα κέκληται. *Mi Protogenes, χάριν ab antiquis dicitur mulieris obsequium erga virum.* Sic & χαρίζεσθαί τινι est *consuescere cum aliquo.* Hesych. χαρίσασθαι· συγγενέσθαι. λέγονται δὲ αἱ γυναῖκες χαρίζεσθαι αἱ τῷ συνουσίαν ἑαυτὰς ἀνδράσι. χαρίσασθαι est *dare. Dicuntur enim mulieres χαρίζεσθαι quae ad concubitum sui copiam faciunt.* Hinc puella ἄχαρις, cujus flos virginitatis nondum est delibatus.

Pag. 658. De Dea Syria κεφαλὴ ἐμέσαι ἔπος. Id ipsum quoque docet Cyrillus lib. II. tom. II. in Esaiam, & Procopius in eundem Prophetam ad cap. 18, quippe cujus rei meminit Propheta in initio dicti capitis qui quod Lucianus vocat caput papyraceum, ajunt ollam fuisse papyraceam, cui Alexandrini injecerint epistolam scriptam ad mulieres Byblinas, qua significetur inventum esse Adonidem. Deinde obsignatam eam immisisse in mare quibusdam sacris ritibus adhibitis, &, affirmare illos qui mittant, istam ollam sponte deferri per mare Byblum, & finem luctus indicere mulieribus Byblii. Has vero esse mulieres quas dicat Ezechiel VIII, 15. lugere *Thammuz* qui sit Adonis, uti observavit eruditissimus Seldenus de Diis Syris lib. II. cap. undecimo. vide & Bochardi Phaleg. IV, 2. tom. I.

Pag. 661. Χάσμα μέγα ἐγένετο. Similis narratio de tali voragine in templo Iovis Olympii Athenis, ut vulgo credebatur, a Deucalione extructo, in quam omnem diluvii aquam defluxisse narrabant, & in quam quotannis placentam e melle & farina projectam fuisse est apud Pausaniam in Atticis, & ex illo Octavius Falconerius, vir, doctrina & dignitate conspicuus, mihique natalibus, cum in vivis esset, peramicus, in nummi Apamensis explicatione, ubi plura de hoc diluvio habet, idque Noachicum fuisse ostendit, cui adstipulor, etsi de explicatione illius nummi aliter sentiam, de quo alias plura.

Pag.

Pag. 662. Ἄττις ὁ γνῶσ. λόγ. Vulgatius *Attis* dicitur Lucisno quoque in aliis locis. Hesychius notat Ἄττις a Lacedaemoniis vocari Ἄττης, ὃ Κύπριοι φασὶ Λάκωνες. Pausaniae in Achaicis etiam Ἄττης dicitur.

Pag. 663. Ἡ Συρίη θεὸς γυνὴ] Haec culta fuit in urbe Phaenices Ioppe, alia ab Dea Syria, quae numen fuit Hierapolitanorum, mulieris formam prae se ferens, nihil piscis habens. vide magnum Salmasium in Plinianis exercitationibus.

Ibid. Καὶ ἐλεφάντων κέρασ.] *Et elephantum cornua.* Vulgo *elephantum dentes* dicuntur, nimirum ebur. Id vero cornu esse non dentem contendit Pausanias in Eliacorum primo, & Aelian. IV. Hist. anim. 31. & XIV, 5. sic & in sacris litteris Apoc. XVIII, 12. cornu tribuitur elephanti, & Martialis lib. I. ep. 19, de elephante taurum interficiente:

Qui modo per totam flammis stimulatus, arenam
Sustulerat raptas taurus in astra pilas.
Occubuit tandem cornu potiore petitus
Dum facilem tolli sic elephanta putat.

Sic istud epigramma legendum, vulgo sine sensu legitur, *cornuto ardore petitus.* Mss. *cornuto dore*, hinc facile videre licet scribendum esse *cornu potiore* hoc est fortiore, meliore cornu sc. elephantis, quam est cornu bovis.

Pag. 682. φυλάξαντες ἑπτὰ ἡμερῶν ἀριθμόν. *Observato septem dierum numero.* Mss. *ἑπτὰ ἡμερῶν ἀριθμὸν. novem dierum numero.*

Pag. 686. Τὸν ἐν δεξιᾷ τοῦ τοῦ Πτολεμαίου νεών. *Hunc in templo Ptolemaei ad dextram collocatum esse.* Mss. *τοῦτον Πτολεμαίου νεών.* lego. Τὸν ἐν δεξιᾷ τοῦ Πτολεμαίου νεών, ut & legisse videntur interpretes. Ptolemaeus autem Philopator Homero templum dedicavit ut auctor est Aelianus Var. Hist. XIII, 22.

Ibid. Καὶ πάντων τὸ τοῦ Ὁμήρου νικητήριον. Vertitur: *cui idem accidit ac illi, qui dolicho victoriam est adeptus.* Cur non? *cui idem accidit ac illi, qui in stadio vicit.* Sic enim Latini loquuntur, qui ignorant vocem *dolichum.* Sic & statim καὶ σὺ δή μοι δικαίως νενικηκὼς τὸ δόλιχοι τοῦ Ὁμήρου, inepte vertitur, *& tu certe mihi videris verborum dolicho devicto*, cum sit vertendum *& tu mihi videris in carminum stadio viciſſe.*

Pag. 691. Μόνον γέ τοι τὸ ῥητόριον, ὡς ἀληθῶς ἐπλημμύρησε πᾶσι, καὶ ἐμψυχον, καὶ σφυρήλατον πάρεσχε τὸν λόγον. Benedictus: *At utique solus oratorum, ut Leosthenes dicere non dubitavit, animatam, non malleo fabricatam orationem protulit.* Quae sit *malleo fabricata oratio* doceant fabrorum filii: nobis, qui Musis operamur, ignota est utique. Σφυρήλατος λόγος laudatur non vituperatur. Plutarchus de oraculis Pythiae: ὥστε τοῦτο μὲ τὸ ἀσυγχρώμενον τῷ σοφῷ, τὸ γνῶθι σαυτὸν, καὶ τὸ, μηδὲν ἄγαν ἀπόβλητος, καὶ τὸ μισέω ἃ ἐγὼ φιλῶ βραχυλογίαν, ὡς τυκτὸν καὶ σφυρήλατον τὸν τοῦ ὀλίγου θεσπίσματος ὄγκον, & quae sequuntur. *Sicuti praecepta sapientum*

quae proscribuntur, nosce te ipsum, & illud, ne quid nimis, probamus & admiramur valde ob brevitatem, quòd sapientem & solidam complectantur sententiam in paucis verbis, sive sine verborum tumore. Legendum itaque in Luciano, ut est in Mf. ἔμψυχον καὶ σφυρήλατον παρεῖχε τὸν λόγον. *Vivam & solidam orationem edidit.* Vtraque vox qua laudat orationem Demosthenis est translata a statuariorum arte. Signa enim vivere dicuntur & spirare, cum singulari artificis ingenio sic ficta sunt, ut videantur non statuae esse, sed viva animantia. Claudianus IV. Consul. Honorii, quamvis ibi loquatur de vestibus acu pictis:

Vivit opus, multaque ornatur jaspide cultus,
Et variis spirat Nereia bacca figuris.

Σφυρήλατα, quae & dicuntur ὁλόσφυρα & ὁλοσφύρατα, sunt solida, compacta, plena, non conflata. Plin. Hist. Nat. XXXIII, c. 4. *Aurea statua primo omnium nulla inanitate, & antequam ex aere aliqua illo modo fieret, quam vocant holosphyratam, in templo Anaitidis posita dicitur.* Est igitur σφυρήλατος oratio, solida, plena gravissimis sententiis, in qua nullus est inanis verborum strepitus: cui opponitur *oratorum inanis sententiis verborum volubilitas*, uti vocatur ab Augusto.

Pag. 693. Γένοιτο γὰρ σοι ἡ ὁ Περικλέης. ἐκείνου μὲν γὰρ τὰς αὐτὰς ἀστραπὰς, καὶ βροντὰς, καὶ πειθῶ, πλέκτρον δεξιᾶς ἀθηναῖοι, ἀλλ' αὐτὸν γε οὐχ ὁρῶμεν, δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φαντασίαν ὀδὸν ἴλιγγον ἔχοντες, ἀλλ' οἷαν ἐξαρκέσαι πρὸς τὴν ἐκείνου βάσανον καὶ κρίσιν. In hoc loco nihil sani si attendas animum. Vertit Benedictus: *Hic satis erit eum cum Pericle conferre. Illius quidem fulgura, tonitrua, & suadelae quoddam calcar accepimus fama, sed orationem ipsam non videmus. Vnde constat ejus nihil praeter opinionem stetisse, nec temporis probationem & judicium sustinere potuisse.* Quam multa hic sunt in Latinis infarta, ut sententia nascatur, quae in Graecis non habentur! quam multa male sunt versa! Primum ἡ Περικλέης, num est Pericles? Ἀπὸ κοινοῦ ex praecedentibus repetendum est ῥηθέντα. *Sufficiet tibi Periclis* sc. eloquentia, si conferatur cum Demosthenis. Dein, πειθῶς κέντρον non recte vertitur *calcar eloquentiae*, sed *aculeus*, quem infigebat animis auditorum ut recte Melanchthon. Mox, ἀλλ' αὐτὸν γε οὐχ ὁρῶμεν, *sed ipsum non videmus?* quem nam? Periclem? non mirum ante tot secula placida compostum quiete: sed nec de Pericle locutus erat; sed de τῇδε Περικλέους, de eloquentia Periclis; Itaque recte Mf. & editio Florentina nec non Basileensis: ἀλλ' αὐτὸν γε οὐχ ὁρῶμεν. *ipsam non videmus*, sc. eloquentiam. Nulla enim oratio ejus posteris est prodita. Verba quae sequuntur, obscurius vertuntur: δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φαντασίαν ὀδὸν ἴλιγγον ἔχοντες. Salmurienses: *Vnde constat ejus nihil praeter opinionem stetisse.* Pejus Melanchthon: *Quare constat eas praeter actionem, nullam habuisse solidam ac durabilem laudem*, sc. orationes. Et sic Latinus quoque Interpres videtur legisse.

giſſe. Num φαντασία eſt *actio*, quod Melanchthoni placuit? Pro ἔχοντες Mſ. ὡς ἐπὶ τῷ φαντασίαν ἀρὶν ἔμμονον ἔχουσαν, ἀλλ' οἵαν ἐξαρκίσαι. *quae praeter imaginationem nihil quod duret habet, quippe quae non potuit ſuſtinere temporis examen & judicium, quam vis* ἔχοντες ferri aeque poſſit, ac ἔχουσαν, hoc eſt, ex qua Periclis eloquentia nihil ad poſteros eſt tranſmiſſum, nihilque ſupereſt quam illa imaginatio, illa ſpecies, quam animo informamus, ac concipimus, de ejus fulguribus & tonitribus quibus miſcuiſſe Graeciam audimus, non legimus, non videmus, ut in Demoſthene: φαντασία, hic non eſt illa Oratorum, ὅταν ἃ λέγεις ὑπ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ πάθους βλέπειν δοκῇς, καὶ ὑπ' ὄψιν τιθῇς τοῖς ἀκούουσιν. *Cum ſcilicet ea quae dicis, quaſi enthuſiaſmo & vehementiore motu correptus videris cernere, eademque auditoribus ob oculos ponere.* ut eam definit Longinus de ſublimi dicendi genere. cap. 14: ſed illa qua rem auditam cogitatione informamus, οἵαν autem non pertinet ad φαντασίαν, ſed ad ῥητορικὴν.

Pag. 695. Πάσασι τῇ ζωγραφίᾳ. Veriſſime ingenioſiſſimus & amiciſſimus Menagius emendat πᾶσιν. Ejus emendationem, ne quid dubii ſuperſit, firmat Mſ. & editio Florentina.

Pag. 697. Οὐ Βοιωτίας, ἀλλ' ἐνθάδε τι παρ' ἡμῖν λαβόντες. Haec verba in Salmurienſi verſione ſic prioribus annectuntur, ac ſi Archiae eſſent, cum ſint Antipatri, quod recte vidit Philippus Melanchthon. Sed animanda ſunt interrogationis nota. *Non in Boeotia, non hic a me auro accepto?* eum ſcilicet potuiſtis capere vivum.

Pag. 698. Οὐ φωνῆς καὶ πύλον ἔχομεν. ſic quidem etiam Mſ. ſed Palmerius vidit ſcribendum eſſe πύλας, veriſſime. Sic clare Florentina, ut nihil dubii inpoſterum ſit relictum editoribus ad veram lectionem reſtituendam.

Pag. 727. Ποτὲ δ' ἄλλό τι τοιοῦτο ὑμᾶς ἀφέρειν φαίνεται. *Interdum aliud quidpiam hujuſmodi vos auferre videtur.* Mſ. non male ἀφέρειν δύναται. *vos auferre poteſt.* Sed illud etiam tolerari poteſt.

ADDENDA.

Pag. 379. ad indoctum. Εἰ μὴ τῷ διαλεχθῆναι ἐ κατακεκόφθαι αὐτὰ τυμβίοιο, ἐ συμβέβλησε ἔοὐ σίας ὅτι τῶν ἐξέπεσον παρὰ μικρὰ μέσσης; Benedictus: *Niſi inde conjicias quod arroſi ſint ac mutili: tineaſque his dijudicandis in conſilium adhibeas?* Miror hoc vitii tolerari in omnibus editionibus. Atqui σῆς non ſunt tineae, ſed σῆτες. Nam quod non nulli ajunt σῆς quoque inveniri, falſum in caſibus obliquis, falluntur, & videntur hoc loco corrupto eſſe decepti. Gloſſae veteres: Σὴς, ὁ σῆψ, *haec tinea, robigo.*

Pag. 380. Κατὰ δὴ ταῦτα, ἴσχε ξυλλαβὼν ἐκεῖνα τὰ τῆ Δημοσθένης, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτῆ ὁ ῥήτωρ ἐγράψατο. Vertunt: *ſi hoc es animo, age conquire quaecunque Demoſthenes orator propria manu ſcripſit.* Num κ' δὴ ταῦτα eſt Graecis *ſi hoc es animo?* Videtur ſcribendum: καὶ δὴ ταῦτα ἴσχε, *Habe ſane iſta, conquiſitis quaecunque Demoſthenes propria manu ſcripſit.*

Pag. 380. l. 33. leg. ἐν οἷς διδυμαιῶνος. Ibid. l. 35. hoc eſt, qui vivi.

IACOBI GRONOVII

Notæ ad

LVCIANI

Tomum II.

Pag. 11. Γραφικῶς συμπλεκθὲν &c.] Officio interpretum obscurissimus est hic locus, si quisquam in toto Luciano. Nam præterquam quod ille graphicus mos, quem ex Opsopæo adoptat Benedictus, in Latino sermone sit nullus, vide quemadmodum hæc periodus contraria sit proxime sequenti. Quum enim nunc velint dici perexile esse tot formas & multiforme quiddam ex multis perficere (quod est una pictura diversum quiddam depingere) atque adeo id culpetur, in proxima intelligunt eum velle depingere omnium animæ virtutum unam imaginem & quidem ad archetypum, etiam, ut debet inde sequi, unum. At prorsus est adversa loquentis mens: qui quum præmisisset *ἐπιδεῖξαι δὲ μίαν εἰκόνα ἐκ πολλῶν συμπλέκοντα*, pro defensione hujus suæ voluntatis interponit (*minus enim illud & ex vulgata pingendi consuetudine confectum foret, tot pulchritudines*, variarum nempe partium, *& multiforme quiddam ex multis perficere ipsum secum certans*, vel cujus multiformis imaginis singulæ partes ex præstantissimo sumptæ & simulatæ, de præstantia & imitationis perfectione dubium judicium facerent) pergit, quid facere velit, *sed omnes virtutes animæ, singulatim quæque imago*, (h. e. sic facta, ut integram picturam unaquæque virtus habeat.) *pingetur imitationem archetypi exprimens.* In proponendis animæ dotibus repudiat id quod pictor ille in corpore faciebat, qui ut Divam pulcherrimam exprimeret, ab hac puella sumebat exemplum hujus membri vel coloris; ab alia alterius, & sic varias pulchritudines in unam tabulam conferebat. Id in depingendis bonis animæ negat hic se sequuturum, & sic quoque illa omnia conjuncturum in una pictura, sed a singulis separatam singularemque imaginem effecturum. *Καθ' ἑκάστην εἰκὼν μία* non debent per minorem distinctionem distrahi, sed conjungi omnes quatuor voces, sejunctæ ab præcedentibus & sequentibus, quæ apponuntur, ut in tomo primo pag. 530. dixit *ξύμπαντες, ἐν τῇ μιᾷ ἰκόνι*. Vbi vide nostra.

Pag. 27. *Τὸν Γρύπα ἐξόπισθεν διδρύσαι Ἥφαιστος*] Hanc lectionem retinent omnes; etiam Latinis interpretibus offerentibus nescio quem *Iphnea*. Et cui iste talis auditus? manifeste apparet transpositas literas pro *Φρύα*, ut optime adscripsit pater. Is notissimus in fa-

fabulari historia & quidem propter oculos, qui fuerunt excœcati.

Pag. 32. Ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς ζῶσας ἄμεινον οἰόμεθα πράξειν] Etiam in hac editione video admissum ineptissimum in versione errorem, quem ab prioribus acceperunt, *iis quæ in vita sunt*, quum & res ipsa & Græca postulent masculinum.

Pag. 41. Καὶ εἰ πάνυ ἐπ' ὀλίγῳ ἐξελήσειέ τις] Erasmus: *etiamsi quis admodum leviter concupivisset*. Benedictus: *etiamsi vel minimum concupivisset*. Non agitur de levi aut minima cupiditate; agitur de pretio, quo quis noctem ejus redimeret. Itaque verte, *etiamsi vel exiguo quis vellet*, etiamsi tenuem aliquis mercedem modo dignaretur solvere. Innuit ipsam non minus oblectatam Venere, quam adolescentes, ut ideo vix aliquem repelleret, qui modo parvum quid vellet impendere.

Pag. 42. Διάθερμον ἤδη πρὸς αὐτὴν] Ridicule interpres uterque *jamque amore illaqueatum*, quasi nunc θερμὸς in mentem fuerit Luciano. Verte *madefactum ac mersum amore*. Et quæso cur nunc aliter considerant, quam in Bis accusato. ἐκ γὰρ πλέον ἢν Διθέρμου τῇ μίξει.

Pag. 43. Τὴν αὐλείου κλῆδα] Hic quoque, ut alibi, absurde vertunt *atrium occludi*, quum in dialogo Cochlidis & Parthenidis recte vertant ista κλῄσας ἐκάθευδε καὶ βοὴ καὶ ἡ αὐλιὼν ἠρέσατο, *domusque janua exterior effringitur*: sicut pessime de gymnasiis pag. 270. ἐν τῷ αἰθρίῳ τῆ αὐλῆς reddidit Benedictus *in atrio*, quum Opsopæus accuratior *in aula area*. Sequente pagina vides minime verti Græca in illis ἔωλον ἦ οἱ ῥαβδοῦχοι παρῆσαν, *ut autem diluxit, milites aderant*, quod factum ab interpretibus, quia incredibile videbatur ῥαβδοῦχοις officio lictorum functos, quum intelligendi sint prætores haud dubie accincti satellitibus & lictoribus. Stupidior ἀβλεψία est interpretis Salmurienſis in pagina vicina ναύκλερος ὁ μισθωτὴς scribentis *Chalcidensis nauclerus*, quod omnino in hac editione mutari debuit.

Pag. 45. Καὶ μετ' αὐτῆ Δάμωνα τὸν Χαλκιδέα. καὶ τοῦτον ἐπαίνεσον αὐτῆ] Videntur mihi enervare hunc loquendi modum, dum sic distinguunt, & vertunt, *& cum ipso Damon Chalcidensis, ejus amicus*. In his certe nulla significatio vocum καὶ τοῦτον, Distinguo & verto, καὶ μετ' αὐτῆ Δάμωνα, τὸν Χαλκιδέα καὶ τοῦτον, ἐπαίνεσον αὐτῆ, *& in eis Damonem, hunc quoque Chalcidensem*, (æque ut Euthydicus) *amicum ejus*. Sic solent, quum duo in eodem conveniunt.

Pag. 48. Ἀπὸ πολλῶν πόνων, οὐ σῶς] Toto genere confusus & absurdus in his est interpres posterior. Ita enim videseum vertisse, ut dicat filiam datis quinque talentis quæ habebat elocavisse. Quæ talia plane non sunt in Græcis; & si dedisset in hanc rem talenta quinque, profusus fuisset, non diligens in distribuendis hæreditariis bonis; ex quibus sic nihil reliquum supermansisset. Longe accuratior Erasmus: *& matrem alit Eudamida, & filiam non ita pridem elocavit, ex quinque talentis, qua possidebat, duobus in propria filia dotem, duobus in amici filiam erogatis*. Atque ita super-

erat talentum unum in alimenta matris Eudamidæ, ſapientiſſima ratione.

Pag. 49. Ταῦτα πρὸς τὸ Ζηνόθεμιν διαπυθεῖσθαι] Verterat optime Eraſmus per verbum *deploraret*. Id Salmurii futiliter degeneravit in *declararet*, ac perperam in hac editione retentum. Cavebunt ſpero poſteri.

Pag. 51. Ἀναπλεύσας ἔτι τὸν Νεῖλον ἔκτον ἤδη μῆνα] Adſumpſit ab Eraſmo Benedictus *ſextum jam menſem adverſo Nilo navigabat*. Quod quis unus homo fecit unquam? aut ſi quis feciſſet, quî non oportuiſſet fieri, ut ab illo detegerentur fontes Nili? ſed fieri id non poterat, & Nilus non niſi ad Elephantinen erat bene navigabilis. Sed neque id dicere vult Lucianus; ſed illum ſex menſes in iſta peregrinatione conſumpſiſſe, non utique ſemper navigando per adverſum Nilum, ſed per Nilum: verſus interiora ac mediterranea cœperat navigare in Nili alveo abhinc jam ſextum menſem. Κατὰ non magis de adverſo, quam de ſecundo amne ſumi docet vel ipſe Lucianus in Iove Tragœdo ſcribens, τὰ δ' ἄλλα κατὰ μὲν φύσιν πλεῖ, & πλεῖ μὲν ἤδη κατὰ μὲν πρωρεῖ τῷ Δάμιδι.

Pag. 60. Διηρμένοι τὰς ἀκωνίας] Iamdudum notatus & agnitus hic locus viris doctis, a quibus moniti interpretes non debuerunt perſeverare in mala interpretatione *denſatis telis*, quod potuit quidem fieri, ſed non ſunt ad ſenſum Græcorum exprimendum. Debuerunt *ſublatis*, quum manibus levaſſent haſtas velut transfixuri, quod fieri ſic ſolet. Vtique pag. 70. Ὑλακτεῖ δὲ τὸ πολεμίαν, κατὰ τὰς διηρμένας non interpretantur *denſato*, ſed *ſublato gladio*. Eadem pagina non intelligo cur voces eas κατὰ τὸν Ζιρὶν ἔκνισα iidem reddant *idque quum temet dederis*; quum qui ſic venit, & pronunciat Zirin, paulo ante dixerit venire quaſi ſoluturum λύτρα, non ob ſe dedendum.

Pag. 71. Ἡμεῖς δὲ ὧν καταγωγήν τινα ἐπὶ τὸ λιμένι σκευάμενοι, καὶ ἐς πόλιν ἐς αὐτὴν μεταπεμψάμενοι ὠνησάμεθα] Ad hæc ita notavit Pater. Vertunt jam ab Eraſmo *res quaſdam importatas in portu ſpectaſſemus, in eumque è navi ſubduxiſſemus, emimus*. Immo καταγωγὴ, κατάλυμα, πανδοκεῖον, οἴκημα, quod ſibi viderunt, conduxerunt, compararunt & eo ſarcinas depoſuerunt ipſi ὠνησάμενοι, hoc eſt, in forum urbis profecti. Heſych. ὠνησάμενοι, εὐπορήσαντες ἀργυρίου. Ariſtophanes Ἀνασῳζούσῃ pag. 860. Lugd. edit. Ἀνησάμενος τ' ἐκ τῆς ὁπλοις ἐξῆς Ἀθηναίοισιν. Thucydides lib. VI. pag. 214. Καὶ δεηλήσιος ὠνησάμενοι ἐς τὴν πόλιν, ubi Scholiaſtes perinde ut Heſychius interpretatur. Herodotus Melpomene cap. 78. Ἔχων δὲ ἀν πώτηλον Græcam veſtem, ὠνησάμενος. Et cap. 164. καὶ μὲν Βαρκαίοι τε ἄνδρες καταμηδόμενοι ὠνησάμενοι, κλαίουσι. Euterpe cap. 35. Ἐν τοῖσι αἱ μὲν γυναῖκες ὠνησάμεναι κατὰ καπηλεύουσι, etſi hic vertant *negotiantur*.

Pag. 78. Ἡ Πάλαιστρα ἄγει με κατὰ δίκτυσί μου κάλλιστον οἰκημάτιον] Interpretes omnes *eſſenſaque domo pulcherrima*. Immo, ut commo-

modiſſime notavit pater, κοιτῶνα, ut præceſſit, cubiculum & locum dormiendi. Sic δωμάτιον pro cubiculo etiam. Vide Caſaubonum ad Theophraſt. pag. 263. Et occurrit aliquoties infra. Sed notabiliter pag. 112. οἱ μὲ θεράποντες, αὐτὸ τὸ πλησίον τῆς δωματίου σκάφιδιον, ubi inepte vertunt *in propinquo veſtibulo.*

Pag. 79. Ἐγὼ Ἀβρέα εἰμι, εἴ πνα τῆς σῆς μητρὸς φίλη ἀκήκοεις] Intelligunt, *ego Abræa ſum, amica ſi qua unquam fuit tuæ matris*, quum non videantur eam adeo arcta conjunctione vinciré voces Græcæ, quæ ſimpliciter ſonant, *ego Abræa ſum, ſi quam matris tuæ amicam* forſan *audis* vel audiſti eo nomine, ut poëta, *Fando aliquid ſi forte tuas pervenit ad aures Belidæ nomen Palamedis.*

Pag. 80. Ἡ δὲ, ὀσφῦς ἡμῖν ὑγρᾶς ἐπικινεῖται. μακρὸν ὅσον σὺ τῶν ἐπεδάψαο. ἡ δ' σφόδρα γε &c.] Vertunt, *Tum illa, lumbi mei agiliter moventur.... Illa impudens & vultu grata puella, Fugeris, inquit, adoleſcens.* At non poteſt ab Luciano veniſſe hic ordo narrandi, ut illud ἡ δ' duas periodos ſe invicem ſequentes inchoet, ea notatione, ut ſignificet perſonam loquentis. Et quæ iſta ſui laudatio eſt? Immo etiam hæc ineptia non latuit interpretes, qui non bis vertunt *Tum illa*, quod facere debuerant attenti Græcis. Præclare has turbas ſanavit ac reſtituit pater, ἡ δ' ὀσφῦς σὺ μὲ ὑγρᾶς ἐπικινεῖται. μακρὸν &c. ut ſint verba laudantis juvenis, dicentiſque *lumbi quidem tui agiliter mov.* Sic omnia hæc plana. Verum ſequentia mire adminiſtrantur illa, καὶ τὸ λεπτὸ τῆς θεραπείας ἡδέως ὑποδρῶσα ἀεὶ ἀνίξη, ubi Baſileenſes vertunt, *cujus curam haud facile ſuſtinebis*, Benedictus *cujus curationem haud facile ſuſtinebis*, quæ nihil faciunt ad ſcopum & plenam captato luſu Palæſtræ enormitatem. Pater adſcripſit, F. ἡδονῆς. Vertebat igitur, *& ab ipſa curationis voluptate irrigatus ſemper ſuſtinebis.* Niſi plane oxymori ſpeciem in vulgata lectione agnoſcere velimus, & ab ipſo curationis dolore irrigatum dicat, ut licet dolore plenus & miſer ſit, ſemper tamen adhuc velit: quod judico veriſſimum.

Pag. 81. Τὰ μὲ ἄλλα γυμνὰ καθ' αὑτὰ] Placet interpretibus vertere *alia ſuis peculiis exuta.* Quid igitur? an non & λελυμένα quoque ſic erant? Certe: ſed illis λελυμένα videntur dictæ, non colligatæ in ſertum, quod mihi non probatur, & opinor hæc tria genera ſic debent intelligi, *alia ſic nuda ut naſcebantur* atque adeo integræ, (ut Athenæus lib. 14. ſcribit ἀμφάλας dici τὰ δράγματα τῶν κεφαλῶν αὐτὰ καθ' αὑτά.) *alia ſoluta* foliis non amplius cohærentibus ſed abruptis, *alia in ſerta plexa.* Sic certe procedunt Græca. Paulo poſt pro ἔμπροσθεν τὸν συμπότην pater annotavit πλὴν συμπότου; & ſane ſic jam habent interpretes.

Pag. 83. Πρῶτον δὲ κατὰ λόγον ὡς ἄμμος σφίγγε] Quum in Baſileenſi editione harum vocum verſio eſſet prætermiſſa, Benedictus reddidit *primum in nodi modum, quod ajunt, conſtringe.* Vt laudo curam, ſic quale dicterium poſſit eſſe ἄμμος σφίγγειν, quæ ſunt

voces ſimplices, non capio, nec memini ſic legiſſe. Sed neque τὸν λόγον ita ſumitur ab Luciano, ut patet ex Icaromenippo. Κατὰ λόγον οἶμαι ἡ Ἀτλικὴ πολυσημέσιον ἦν. Et alibi. Aliud eſt τὸ δὲ λόγου. Itaque intellexerim, *primum ut ratio exigit*, vel pro more luctandi, *velut nodum ſtringe*. Hinc enim incipiebant luctæ, ut conſtare poteſt vel ex initio libelli de Gymnaſiis, τίνες ἔυεκα οἱ νέοι παιδεῦσιν, οἱ μὲν αὐτῶν ἀδιαλείπτως &c. licet hæc quoque ſit certa ſpecies luctæ.

Pag. 84. Καὶ ἡ Νάτουρα βάσκανος ἅπαν τυγχάνει εἰς τὴν ἀκίνητον πίχυν] *Sed hera mea faſcinandi artem callet*. Sic Benedictus, quum tota hæc periodus omitteretur in editione Baſileenſi. Itaque ut negligentia hujus contraxit culpam, ita ille profecto ab ea liber non eſt, remotiſſimus ab ſenſu Luciani, qui exigit, *ſed hera mea valde invida eſt erga artificium ſuum*, & ſtudioſe abſcondit, nec ſuſtinet, ut quiſquam ejus fiat conſcius aut particeps.

Ibid. Πίπτει πρὸς τὸ ἐρώμενον] Non capio, quam vere Benedictus nunc verterit *ad ſuum amatorem*, quum pag. 86. ea voce reddiderit ἐραστήν. Vtique prudentius in Gallo pag. 181. puto ab eo verti *amaſium*. Eſt enim in Græcis differentia.

Pag. 90. Ὁ δὲ ἀπῆλθε κάτω τὸ θέατρον ἐρχόμενος] Captavit, ut patet, elegantiam notabilem in loquendo Lucianus, quam vide ut obnubilent interpretes. Baſileenſes *mors illi attulit laborum finem*, læviſſime. Benedictus *ille vero infra delabebatur moriendo ſubſultans*, quod ſane contingit pluribus morientibus, etſi non cadant præcipites. Verte ſimpliciter *ille deorſum abibat mortem ſaltans*.

Pag. 102. Τοῖς ξίφεσιν ἐπιμονῇ τὰς πίχεις] Non debeo hunc locum inobſervatum prætermittere, quia ſunt eædem voces in eadem materia, qua annotavi in tomi primi pagina 475. nec tamen nunc πίχεις aliter vertunt, quam *lacertos*, quod illic quoque volebamus. Verum neſcio quî intelligantur hæc præcedentia, τὴν κεφαλὴν κάτω ἔχειν ὡς ἂν αὐχένα ἑλίσσοντες, ubi Baſileenſes, *caput ſubtus guttur ligantes*, Benedictus *depreſſa cervice caput torquentes*. Nihil horum probari poteſt, & Græca exigunt *inferne ab cervice caput verſantes* ac torquentes, ut nempe cervix cum capite videretur in omnem partem converti.

Pag. 112. Εἴτι καὶ ἀνύσαι τι ἐκείνη ἐξ ἐμοῦ, εἴτε καὶ μή] Benedictus *ſive aliquid, ſive nihil ex me faceret*; ut voces palam & caute ſequitur, ita ſane evertit omnem ſenſum, qui nullus in his eſt. Baſileenſes *qui parum curans mei jacturam* &c. quos veriſſime adſecutos cenſeo mentem auctoris. Nam ἀνύω prorſus idem hic eſt, quod ἐλλείπω perdo & detero, parum curans, *ſi quam mei partem illa imminueret* ac corrumperet, *nec ne*.

Pag. 137. Οὐδὲν ἄλλο, ἢ μηδὲ ὅλως ἡμᾶς εἶναι λέγων] Opſopœus *breviter, nihil aliud quam in univerſum nos non eſſe*; quæ quidem ſingula unde colligat, præſertim primam vocem, non video. Itaque Benedictus omiſſa illa *nihil aliud quam nos non eſſe dicens*. Atqui

ipſe

ipſe auctor & nunc & in principio teſtatus eſt multa ab eo dicta eſſe de providentia. Rurſus ſi nihil aliud quam deos non eſſe dixit, non probavit igitur, atque ita nihil profeciſſe diceremus. Sed certe & probavit ſtatuas fictas ab hominibus, & ipſum Iovem fuiſſe hominem. Sane parum videntur percipere loquutionem Luciani, qui innuit, ſic eum probaviſſe aut ἀδυνείαν Deorum aut non-providentiam *non ſecus ac ſi prorſus nos non eſſemus*, dicens homines de diis cogitare debere nihil aliud quam ſi penitus non eſſent.

Pag. 142. Ἀλλ' ἐ σι χρὴ τὰ τοιαῦτα ἐφίνας] Ridiculus eſt Benedictus, quum ab Opſopœo verbum Græcum vertente per Latinum *permittere* ſic abit, ut putet id notare *mandata dare* vel *injungere*, quum in Toxari pag. 58. χὴ ἐφεῖναι δὲ τὸ μέγιστον ἄχρι τῶν εἰς τὰς συνήθεις εἰσίνας ipſe clare viderit recte id verbum ab Opſopæo ſumptum eſſe.

Pag. 144. Δάμιν αὐτοσχέδιον χὴ δ' αὐτὸ λέγειν] Neſcio utrum Opſopæus omiſerit rectius ſecundæ vocis interpretationem, an feſtinationem ſuam indignius prodiderit Benedictus, non ſatis conſiderans vim ejus & ideo interpretans male *præſentem*. Nam æque præſens futurus erat Timocles, ſi advocato ſuo ad aurem adſtaret. Efficacia utique Græcæ vocis longe alia & major eſt, & ſatis ab viris doctis explanata, & hic ideo difficilior ad exprimendum Latine, quia ipſe Lucianus per ſequentes voces δ' αὐτὸ eam explicuit. Certe tamen notat eum & aperta facie & ſine ſimulationis velamento & proprio ore atque ingenio diſſertaturum, ut αὐτοσχέδιον κρίνω in Timone pag. 76. edit. Salmur. tum ob alios reſpectus, tum cui αὐτοσχεδίου abeſt. Infra in Gallo ſimile occurrit, ὥσπερ ποτὲ ἡ φυγὴς εἰς Δωδώνη αὐτόφωρον ἐμαντεύετο.

Pag. 145. Κόμη ἀνασεσεμμένη] Non poterat Benedictus vocem minus huc aptam excogitare, quam qua uſus eſt *criſpata coma*, quæ nihil ad vaticinantes. Baſileenſes clarius *comarum ſemet erigentium horror*. Horrentes enim & jactatas comas in vatibus agnoſcunt Latini. Heliodorus libro III. dicit τίνα κόμην ἀλφεσίους χὴ τὰς κατόχους μιμέμθω.

Pag. 146. Μακρὸν χαίρειν φοίτους τὰς τριχᾶς] Solet auctor dicere μακρὰ, idque videtur convenientius. In Aſino. καίτοι τοῖς ἀδυκεφόροις κεφαλοῖς μακρὸν χαίρειν λέγω. In Gallo. ὁ Ἀχιλλεὺς ἔπαυε μακρὸν χαίρειν φοίτους τῇ χαιτοπλοκίᾳ. Pagina tamen 229. μακρὸν χαίρειν τοῖς πάνυ φοίτοις.

Pag. 147. Ἐτύγχανον μὲν ἄρτι χαλκεύων, ὑπαπτερόμθω τέρνητα χὴ μετάφρενον] Vt mirifice geſſit ſe Lucianus in commentanda hac loquutione, ſic mirifici quoque fuerunt interpretes tum in ea contemplanda, tum Latine exprimenda. Nam quum vertunt *cum ad porticum jam fabricarer unus*, paſſivo intellectu, ut patet ex ſequentibus, rem fortaſſe perhibent, ſed non appropinquant Græcis, quæ ſunt activa, notantque *eram fabricans* vel *fingens ara*, & ideo

ideo *obductus pice pectori & tergo*. Quod quum de se jactat hic in statuâ Hermagoras, ultro satis intelligendum præbet id fieri per fabros ærarios. In sequentibus vero & vana & nulla in Græcis mentio balthei, & omnia sic vertenda simpliciter: *thorax autem ridiculus* (utpote ex fragili materia & nullius munimenti) *corpori circum allitus appenderet arte imitatrice omnem aris celaturam impressam habens.*

Pag. 149. Ἐνι δ' ἡμῖ ἄλλως ἐξέμβρυα] *Contingit enim, ut hæc incepta sint* Benedictus: *jam enim alias incepta sunt* Opsopæus, quæ sanequam non efferunt vim loquentis. Verte. *Potest enim esse ut aliter* (quam scilicet munere providentiæ) vel *temere* & fortuito *incepta* &c. Nec vero in præcedentibus illa αὐτό που τὸ ζητούμενον συναρπάζεις interpreter aut cum Benedicto *tu quidem quæstionem corripis*, vel cum Opsopæo *tu quidem quæstionem discerpis*, sed pro argumento latenter arripis & producis id ipsum quod quæritur, & sic fraudem facis. Et nisi fallor, hunc locum innuit eumque sic exponendum putavit Henr. Valesius in postumis ad Harpocrationem pag. 145. Quin etiam mox Benedictus temere omisit in versione ἡμῖ ἐπαινετῶς; at recte Opsopæus *ac laudibus efferas.*

Pag. 163. Ἠ ἐρώτησις, λυτόν τινα φῆς τὸν ἔρωτα δεῖν ἐννοεῖν, εἶτα πεπονθὼς ἂν &c.] Pater voci octavæ adscripsit ὀνείρου, quum manifestissime appareat ex sequentibus auctorem scripsisse vel in animo habuisse scribere masculino genere: nec tamen sequentia talia sunt, ut ad τὸν ἔρωτα referri possint, sed debeant ad ipsum ὄνειρον. Equidem hic locus simillimus est Livianis illis XXVII, 27. *L. Calius triplicem rei gestæ ordinem edit: unam traditam famæ, alteram scriptam, tertiam quam ipse pro inquisita ac sibi comperta affert.* Vbi possem suspicari τὸν *ordinem* venisse ex permutatis & contractis literis pro *rationem*. Sed simile extare video in Varrone lib. I. R. R. c. 12. *Sin cogare secundum flumen ædificare, cavendum ne adversum eum ponas*, quasi putasset se scripsisse *fluvium* vel *amnem*. Item in Vitruvii præfatione libri VII. *Itaque quoniam sexto volumine privatorum ædificiorum rationes perscripsi, in hoc, qui septimum tenet numerum, de expolitionibus exponam.* Cæterum sequentia verba ἡμῖ ὅρον ἔχων τὸ πλοτας τὸ ὕπνον imprudenter & inepte vertunt *metasque volandi præscriptas habeat somnium.* Ita apud interpretes insomnium habet metas volandi somnium; quæ quis intelligit? Lucianus de ipso somno id dicit, & posse tamdiu circumvolare somnium, donec daret somnus, recte & elegantissime statuit.

Pag. 171. Ἐγὼ μὲ ἰδίαν ἀφοσιόω] An non ἀφοσιόω? Vt infra in hoc libello. ἅτε ὀπόταν πρόβατα, οἱ μὲ πολλοὶ προσκύνων.

Pag. 177. Σαπέρδην τινα, ἢ μαινίδας, ἢ κεφαλίδας] Quum sic notabiliter mutet numerum Lucianus, iniqui sunt interpretes, qui eum non sequuntur, ut facit sane & Erasmus vertens *& maride piscículo*, & Benedictus *vel maride*, quum Lucianus clare ista numeri

tate subindicet unam mænida ad cænam satis non esse, sed non nisi mænidas pares esse. Vnde & brevem mænam dixit Ilis.

Pag. 188. Ἀκήρατα ἦν τὰ ἀκύπτερα] Benedictus *celeres erant sine cera penna*: At nulli bono istæ celeres. Itaque Erasmus *citra ullam ceram erant pennæ*. Nec tamen id sufficiat. Melius vertissent *ala* vel *penna volatiles*. sic p. 193. Πρὸς ἄκροις τοῖς ἀκυπτέροις λαβὰς πως πῖς μικρὰ ὁ Δαιδάλους, imperfecte *summis pennis*. Vide ad pag. 647. tomi primi.

Pag. 191. Τῶν ὡς ἂν ἐκ τῶν διαλεχθέντων κατηγορικῶν] Apparet perperam rursus Erasmum, quem sequitur Benedictus, legisse αὐτῶν, quod omnino requiritur.

Pag. 194. Πάμπολυ τὸ νεφῶν ἀπαίρειν] Quomodo aut hæ voces Latine reddi possint *plurimum nubium emensus*, aut si possent, quid huc facerent, nullus unquam potui capere. Itaque putavi fabulatorem innuere, *quum plurimum è nubibus attraxissem*, atque nimia uvidate gravarer.

Pag. 200. Η' Ἀχαρνῆσι πλήρα κεκτῆσθαι] Puerilem sane plagam merentur interpretes licet viri doctissimi, tamen teterrime in omnibus editionibus hîc de Acarnania somniantes: tanquam Acharnæ, regio Attices, adeo carbonibus suis sit obscura, ut debuerit ab illis ignorari.

Pag. 203. Ἐδόκει μοι ὡς εἶχον δρᾶν εἴσω παίειν] Benedictus *mihi ut habebam illico videbar ingressurus*. Quanto rectius & elegantius Erasmus *mihi visum est protinus ita ut eram introire*. Notissima formula tam Græca quam Latina.

Pag. 205. Καθίσας ἂν ἐμαυτὸν ἐπὶ τὰ πρώτα] Quum vox posterior non possit alio referri, quam ad ἡμέδα, opinor longe melius intellexisse Erasmum *cum ad primam consedissem*, quam Benedictum, *quarum in prima sedens*, quod ille haud dubie ad sellam retulit abiens ab Græcis, quod non oportuit.

Pag. 221. Λόγων τε δικανικῶν ἄλις ἔχειν, ὑπομένειν τε ὁ Ἀρείῳ πάγῳ δικάζομένων ἀκούειν] Non constat his constructio, & corrigendum ex Basileensi ἀκούειν τε.

Pag. 226. Ἀδελφὰ δ' παρίστης δίκης ἐστὶν] Ab Erasmo Benedictus accepit *quasi quadam soror præsentis causa est*, captata elegantia, ut mihi videtur, præter mentem Luciani, qui si tale quid intellexisset, scripsisset quoque ὥσπερ τις ἀδελφή. Sed nunc simpliciter ἀδελφὸν ei ponitur pro æquali & simili, ac plane ut infra, ὁ Δαιδάλειον γάρ τι καὶ τοῦτο ἴσκιον ἐστιν.

Pag. 259. Ὥστε ἴσως τί μοι δοκεῖς χαριζόμενος τῇ σαυτοῦ τύχῃ πεφιλοδίκηκας τῶν ἀνδρῶν] Apparet quidem hæsisse in hoc loco Benedictum, dum quæ nimia attulit Opsopæus, amputare conatur, sed dum expedire se ab ejus interpretatione penitus nequivit, nihilo magis lectorem adjuvit, quam fecerat prior, qui sic interpretatur, *quibus per Iovem nequaquam volunt as erat hæc illis illudendi gratia*

ex-

exprobrare, ſicut tibi. Itaque parum gratiæ arti tuæ conciliare videre, tantos viros falſis contumeliis afficiendo. Ex his omittens Benedictus illa *ſicut tibi*, ſequentia reddidit *Itaque parum gratiæ arti tuæ conciliare videris contra viros hoſce mentiendo.* At quæſo quid eſt, quod in illis hic paraſitus mentitur? Vtique in præcedenti periodo teſtatur ſe hæc eadem audiviſſe ab viris bonis & fide dignis nec ob ullam cauſam ſuſpectis mendacii in iſtis hominibus. Hinc certe & in noſtra periodo aſſentitur paraſito, contra quam interpretes volunt. Nam manifeſte Græcæ voces hunc ſenſum efficiunt, *ut adeo nihil mihi videaris, gratificans tuæ arti, in illis viris mentiri.*

Pag. 263. Ὡς ἄξιόν γε φιλοσόφου τινὸς τεθνηκὸς ἰδεῖν] Aliter videntur legiſſe interpretes, dum reddunt *adeo ut indignum ſit ſpectare*, aut certe intelligunt aliter. In quo dubito an audiendi ſint, & non potius Lucianum intelligere debeamus, ac ſi dicat, adeo ut ſit operæ pretium, ut mereatur & dignum ſit huic adjacens philoſophi cadaver adſpici, ob maximam inde exſtituram diverſitatem.

Pag. 265. Ὥστε τῶν μάλιστα νῦν διδασκόντων φιλοσόφων (περὶ μὲ γὰρ ῥητόρων οὐ δεῖ λέγειν;) ὁ μὲ δικάζων ἄλλω δείοις ἐπ' αὐτῇ ἑάλω.] Sic concipiendus hic locus, ut egregie diſtinguitur in editione Baſileenſi, & verſio ſimplex optime ſatisfaciet omiſſis illis ineptiis, quas abunde nimis adjiciunt interpretes. Verte, *ita ut celeberrimorum hoc tempore philoſophorum (nam de rhetoribus quid opus eſt dicere?* qui ſcilicet in foro & cauſis habitant, quod philoſophus non promittit, & ideo abſurdius ſit, quod dicet) *alius quidem in cauſa ſedens ut judex, in largitione fuerit deprehenſus, alius vero* &c.

Pag. 294. Ἐπὶ πυρὸς καὶ λύχνου] Quia video tetrum errorem ex Salmurienſi editione in hanc propagari, putavi monendum male in Latinis legi, *ut in igne & ligno uſu venit*; quem ſi modo attendat, quilibet facile corrigat. Paulo poſt non ſufficit verſio eorum ἃ γὰρ ἐκ ἰσχυρᾶς οἰμωγῆς ἡ ῥίζης ἀνεφύη, ubi Latina habent *neque enim ab altius actu radice productum fuerat.* Neque enim in ellychnio id procedit, quod poteſt eſſe longiſſimum, ut altiſſime demittatur, nec tamen erit ἰσχυρὸν, h. e. denſum, robuſtum, ut tantam ex ſe præbeat flammæ materiam, ut flatus non extinguat: ῥίζα autem ἢ φυτὸς ἢ λύχνου eſt principium ipſius ellychnii. Aliena eſt hic conſideratio radicis in arbore & frutice.

Pag. 300. Ἀλλὰ Ἅιδης ἢ βασιλέως ἀδελφὸς ἦν] Iam notaverat Cognatus Æacum eſſe Iovis filium, Plutonem vero regem dixerat ſupra Lucianus fratrem Iovis. An hinc ergo non ſatis debuerunt moneri interpretes, ne verterent *Æacus eſt regis patruelis*, nec Æacum & Plutonem facerent patrueles, quum alter ſit patruus, alter fratris filius? Immo ipſa Græca vox debuerat eos admoniſſe.

Pag. 301. Τὰ λαιτῶν καὶ τὰ χάσματα διεπίδυνον] Vertunt, *allatrans territoſque in ſpecum rediit.* Immo plane contrarium indicant Græca, ut non tam rediganturin ſpecum, ſed abigantur, deter-

ur ipso specu, non scilicet tartareo, sed oris Cerberei, deo verti debebat *& victu* vel hiatu *deterrens*, nempe ab ulla ulterius fuga.

Pag. 308. Τὸ σημεῖόν τον τοῦτο ἢ πάνδημον ὄνομα] Hæc duo in unam ire omnino nequeunt, & latet certe aliud, quod ex vetustis libris exspectandum. Interim solitus fui hic legere πάνδυτον, quod vocabulum in Philopseude quidem usurpat auctor ad malum πάνδυτον πάγκακον ἱερόσυλον ὄντα, sed in bonum occurrit & quidem in hac ipsa materia in Rhetorum præceptore πάνδυτόν τινα ὑπὸ τοῖς λόγοις ἀγωνιστήν.

Pag. 311. Ἐφ' ὑψηλοῦ καθήσθω] Augent interpretes *in eminenti solio sedet*. At non utique, quum sic loquuntur Græci, de solio intelligunt: & ipse paulo ante citatus Cebes, quum de Beatitudine agit, ὑψηλὸν agnoscit non de solio, sed de loco, ubi illa fingitur morari, & in illo ὑψηλοῦ, quod statuit esse ἀκρόπολιν τῆς εὐδαιμονίας, ista καθῆσθαι ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ. Denique Lucianus non respexit ad solium, sed ad situm loci, unde mox inquit. καθοῦ δὴ σὺ ἱερεῖς, ἐπιδημῶν δηλαδὴ ὀπάχεται γοιᾶς ἐπὶ τὸ ἄκρον ἐς, quæ quidem ἄκρον non est demonstrata nisi in solo hoc ὑψηλοῦ, ita ut mihi certe videatur temere addi vox tertia.

Pag. 323. Μητρὸς ἢ ἀκεσρίας ἐπ' ἀμφοδίου τινος] Puto ab eodem errore hæc corrupta esse, qui tomo 1. pag. 400. fecit ἐπ' Ἐὐφρανδίαν pro ἐπάφρανδίαν. Certe enim vulgata non satis bene se habent, quæ quidem si essent optima, si legas ἀκεσρίας ἐπαμφοδίου τινος. Nam Lucianus gaudet quoque commentis talium vocum. Sic & initio Herculis Gallici agnoscit ὑπαπαρθένους, licet hi apud poëtas præcipuos quoque exstent. Sed maxime miror, cur mox illa σοῦλα τινὰ κατηγόρημα κρὸς γλιχομένῃ ἱερεῖ cum infelicii, *suavi tamen à matore*, quum certissime talis sit insuavis, & putidum est hæc corrigere, quæ nullius, nisi horum interpretum, oculos fugere possunt.

Pag. 328. Σπαρτοὺς τινας ἀναβιβλαστήσαι] *Sativos quosdam progerminasse*. Ita interpretes. Sed ab Latinis hos eosdem æque ac ab Græcis Spartos appellatos fuisse discimus ex fragmento Varronis, & ideo non debuerunt boni viri appellationem celebrem & propriam sua versione obscurare. Idem occurrit tomo 1. pag. 802.

Pag. 335. Ἐν Γλαυκίᾳ & Ἀλεξικλέους] Video verti *in Glaucia Alexicli filio*. At tales hi interpretes debuerunt quoque lectori demonstrare, quid in eo factum fuerit; quod quidem in hac relatione prorsus nihil dicitur. Quid enim aliud, quam retinuit semel conceptum amorem, donec potiretur amato. At hæc omnia, quæ narrantur, contigerunt in domo Glauciæ, ut patet ex duobus locis, vel dum hic adjutor dicit se ἄγειν ἐκεῖνον μέχρι αὐτοῦ & quod tum hic dicitur βόθρον ὀρύξαντ' ὀλίγον τινὰ ἀπὸ τῆς οἰκίας nempe ejusdem, vel quod tandem ipsa Chrysis ἐπὶ τὴν θύραν κρούσασα τὴν ἔξοδον versata est cum Glaucia. Itaque ἐν Γλαυκίᾳ nunc accipe, ut circa finem harum

rum insaniarum οὐ Ἀμφιλόχιε, οὐ Εὐκράτης. Praeterea viri docti, qui Lucianum publico dederunt, vereor ut bene contemplati sint libros scriptos, dum eum, quem nunc dicunt filium Ἀλεξικλέους, mox ab Luciano scribi faciunt, quasi patrem habuerit Ἀναξικλέα; ex quibus verum eligere sine auctoritate vetustatis nequimus.

Pag. 349. Καὶ σφενδονήσεις ἐς τὰ κρήνια μεμιμημένους] In Salmuriensi editione simul & in hac ipsa vitiose edi video in Latinis *ac personis in capitis adfictis*, ignorans utrum sic præses ejus & editionis & versionis de industria scripserit ac interpolare voluerit Th. Mori versionem, an eam ipsam retinere, quæ est *in capita*, ut sit typorum error. Certe neutrum placet. Neque enim Græca id modo volunt adsumsisse eos personas vel larvas in capita, sed clare sumpsisse larvas tales, quæ in speciem simul & formam cranii vel calvariæ vel diu mortui capitis fictæ essent.

Pag. 351. Ἀλλὰ δίκη ἡμῖν ἐπικλυσθῆναι τῷ οἰκίαν ἐπιγλυμάνῳ] Et quæ venustas in hoc Luciani ἐπιμυθίῳ, quod tamen nunquam his narrationibus nisi venustissimum subjicit, residebit, si claudatur domus aquâ referta? Immo an claudi potest? Periit omne auctoris ingenium, quod restitues scribendo ἐπικλυσθῆναι, sed, inquit, oportebit domum horum aquariorum haustu refertam mergi & inundari. Res ipsa dictat.

Pag. 355. Οὐ γὰρ ἄλλως ἱστορίαν ἐπιδείκνυσθαι βούλομαι] *Non quod aliter historiam edere velim.* Sic Salmurienſis. Sed per Musas! cui bono hic illud *aliter*? Immo, *non quod temere* & futiliter *historiæ narratione me ostentare volo.*

Pag. 357. Οὐ ξυλλαβὼν κατὰ ἡπερ εἰς ὑπερβολὴν πεποιηκὼς] Reddunt interpretes, *quem ex utraque parte mirum in modum humilem accipiens*, ut apparet, non animadvertentes, quemadmodum ipsi evertant prorsus hanc suam narrationem. Si enim fuit talis, hoc est, ex utraque parte humilis, quomodo fuit acclivis? Vtique sic debuisset addere auctor acclivem fuisse in medio. Sed clarius se destruunt per ea, quæ mox sequuntur, quum statuunt eum locum talem fuisse alteri æquatum: Cui illi alteri? an loco? non certe, nec enim plures loci agnoscuntur, sed unius modo facies describitur. Quid quod in fine hujus ipsius paginæ ἑκατέρωθεν interpretantur *ex utraque parte*, & recte. Nempe ἑκάτερον est in alteram partem. Nactus locum ab uno latere perquam humilem ac declivem, eum alteri lateri æquavit aggerando. In sequentibus Latine reddendis difficilior ratio est. Dicit Lucianus ample satis, Κρηπῖδα μὲν βαθεῖαν πάνυ τῷ ἔργῳ βαλόμενος, καὶ θεμελίων ἡσυχῇ τῷ τῆς ἐπιθήκης ἀσφάλειαν ἐμπεδούμενος. Id describendi genus quum Salmurii proximum tautologiæ existimaretur, vide quî compegerit & contraxerit sua, *posito operi firmissimo fundamento, quo superstructi ædificii certitudinem confirmaret.* At religiosior in his Opsopæus æquare voluit Græca *firmamentumque munitissimum omni futuro operi subjiciens, fundamentorum positione substruendi ædificii cer-*

sertitudinem confirmavit. Sed nos liquido & merito censemus hos floccifaciendos. Locus hic balneis fabricandis electus videtur fuisse prope rivum aut fontem, ad quem spectans alterum latus fuit declive, ut solet. Hunc locum adeptus Hippias planavit, *crepidinem* (vel marginem ripæ, qui extollendus erat) *quidem firmissimam omni operi ponens, & fundamentorum positione stabiliens securitatem imponendæ ædificationis.* Crepidinis nrmitas vel maxime requirebatur, ne deinde pressa ventrem faceret & extrinsecus paulatim cedens ruinam toti operi afferret.

Ibid. Πυλὼν μὲν ὑψηλὸς] Consuetudo fere & sensus communis virorum insignium tutos ab reprehensione facit hos interpretes, dum πυλῶνα vertunt *vestibulum* : ita ubique id fieri deprehendo. Sed quæ similitudo Græci πυλῶνος ad Romanum vestibulum? & maxime hujus, qui dicitur fuisse ὑψηλὸς, & ἀναβάσεις ἔχων, & ὕπαιθρον μέλλον ἢ ὄροφον, quæ omnia ab Romano vestibulo sunt alienissima. Res ipsa clamat. Sequentia sic distinguenda sunt, οὐ δρόσιρᾷ ἢ τῷ ἐς τρυφὴν παρεσκευασμένῳ οἰκήματι (βαλανείῳ δ' ἂν καὶ τοῦτο πρεπωδέστατα) χαρίεσσαν τὴν φωτὶ πολλῷ καὶ λαμπρῷ καὶ ὑπερχαρῆσιν. Et verte; *ad lavam verò conclavium ad delicias comparatorum (quippe & hac balneo aptissima) venusti & multa luce fulgentes recessus.* Vulgo enim vides arenas sine calce. Et sicut nunc οἰκήματα non vertimus *ædiculas*, (ut inepte interpretes, & jam alibi monere debuimus) sed *conclavia*; Sic quoque οἶκος, quæ vox frequenter ab Luciano in hac descriptione usurpatur, non *domus* aut *habitatio* verti debuit (& quæso quot ab illis domus hic supponuntur?) sed cubiculum aut conclave, aut œcos, ut eam vocem in ista significatione propriam sibi vindicarunt Latini architecti, quod & ipsum passim non observatur. Denique quum dicit εἰκόνες λίθου λευκῆς utique non sufficit, si cum Salmurienti reddas *marmoreæ imagines* (an credidit marmor non esse nisi candidum?) sed potius cum Opsopæo *ex albo lapide.*

Pag. 358. Τοῦτο δ' ἂν εἴη οὐκ ἀπ' αὐτῆς μείλιγμα] Cur sic potissimum loquatur auctor, & non maluerit οὐκ ἐν αὐτῇ, plane non capio, quum nihil vel præcedat vel sequatur, unde istud fœmininum dependeat. Sed est vitium, legendumque οὐκ ἀπ' αὐγῆς, orto errore, ut videtur, ex codice majusculis literis scripto, & illic confuso charactere Τ & Γ.

Pag. 359. Ἐξόδοις τε πολλαῖς πεφυρωμένον] Non notant hæc verba, ut credidit Benedictus *multis januarum egressibus munitum* (& quæso quid est *muniri egressibus januarum?*) sed ut recte Opsopæus, *multarumque januarum egressibus patens.*

Pag. 360. Μίτρᾳ τὴν κόμην ἀναδεδεμένον ὑπορφυρίδι] Fieri non potuit, quin dum hæc sic junguntur ab interpretibus, in iis intelligendis errarent. Et tamen quam ingeniose ista verterunt *mitra purpurea comam revinctum?* Sed duo prædicantur ab auctore, cujus

verba ſic diſtingue ἀναδεδεμένον, ἐν πορφυρίδι, & verte *mitra comam revinctum, purpurea in veſte.*

Pag. 361. Τοῦτο δὲ εἰκάζειν κελεῖας αὐτῶν τὸ δεσπότην] Miror, cur vertant, *quo nomine earum dominum vocari conjice*, quum non moneat vel juboat auctor, ſed narret ſpeculatores conjicere ita vocari earum dominum.

Pag. 362. Οἱ μὲν δὲ τὴν ἀρχὴν ἀφικνοῦνται] Interpretes, *alii ne principium quidem attingunt*; qui ſi eſſet Luciani ſenſus, ſaltem ſcripſiſſet εἰς τὴν ἀρχήν. Sed innuit *alii omnino non venient*. Et ſic rectius attenderunt in Fugitivis pag. 598. Ἀρχὴν γὰρ οὐδὲ τὸ ἔλεγχον δίκοντας. Et in Sympoſio pag. 646. Ὥστε οὐδὲ τὴν ἀρχὴν πειρᾶς ἥξειν.

Pag. 373. Οὐ συμπεφυκὸς ὥσπερ ἡ τῶν ἀκρίδων] Vertunt *non cervici affixum, ut eſt locuſtarum*; quod unde potuerunt effingere? De cervice nihil eſt in Luciano. Et qualis quæſo cervix locuſtarum? Certe Lucianus ullam eſſe prorſus per has voces negat, quæ verti debent, *non agnata* reliquo corpori, *ut eſt locuſtarum*, non eſt continuus tractus corporis a capite ad caudam, ut in locuſtis, ſed poſt caput eſt velut intervallum, ita tamen, ut tenui fauce caput reliquo corpori annectatur, & ſic poſſit converti alia parte corporis immota & quieta. Paulo poſt etiam potuit vocem φολίδας lenius interpretari, quam per vocem *cortices*, præcipue quum loricas ſquamatas dixerint, & laminas ex ferro in eis agnoverint. Tum & ἐπὶ τὸ ὀρρωδύνιον reddidit inſcite, *non aculeo*, quaſi vocis hujus ſignificatio & diſcrimen, quod inter muſcam & alia inſecta notat auctor, reſpiceret formam, & non potius locum ubi ſitus ejus, in extrema nempe parte diverſa, quam eſt in veſpis & apibus.

Pag. 385. Εἰς τὸ Ἔρεβος ἐμπεσοῦσαν ἐμβληθῆναι εἰς τὸ μέλαινα πόντον] Exhibuit quoque interpres *in nigrum pontum*, nec intercedo, quo minus ab poëta aliquo ſic ſcriptum credatur. Sed Lucianum nunc ſimpliciter narrantem non reſpexiſſe opinor ad talem quandam imitationem, & intellexiſſe Melan ſinum, ut illam maris partem appellari novimus ab ingrediente eam Mela fluvio. Vide Geographos.

Pag. 389. Καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν ὑπὸ τὸ ψεῦδος πεπλασμένων] Benedictus, *qui mendacio ſubditi ſunt*. Cedo, quos tales intelligam. Quin etiam quum conditionem hujuſmodi innuit auctor, uſurpat caſum tertium; ut in principio Fugitivorum. ἀξιῶσι γὰρ ὑπ' ἐμοὶ πίπτοντας. Et rurſus: Κρώπια ἐπηρεαζομένων καὶ ὑπὸ τῆς κυνὸς πεπλασμένων. In Reviviſcentibus. οἱ δὲ ὑπὸ τῇ ἐναντίᾳ τύχῃ πεπλάσμενοι, Anaſtaſius apud Baſileenſes, *& ſi qui alii hoc modo mentiti ſunt*, ſententiam, ut videtur, non voces craſſius conſiderans. Puto velle auctorem, *& ſi quis alius eorum, qui poſt vocem* ψεῦδος *nomen poſitum habent*. Tales enim ſunt illi, qui præcedunt Pſeudonero & Pſeudophilippus. Similiter luſit in citato loco ex Reviviſcentibus in verbo multis præpoſito φίλος.

Pag. 419. Ἐκλαβὴ ἀσωθῆναι καὶ τοῦτο τῇ λοιπῇ μεγαλορρήμονι] Præceſſit

cessit Melanchthon in vertendo *ad reliquam funeris magnificentiam additum voluit*. Et sequitur prompte Benedictus verba hæc ipsa sic exprimens, quod miror ab aliis, qui hunc dialogum & versionem ejus tam accurate exegerunt, pro bono acceptum, quum nulla prorsus in Græcis fiat mentio illius funeris. Quin etiam μεγαλοπρέπεια non patitur, ut de impensa pecuniaria intelligatur, Græcis ad eam exprimendam alia voce utentibus. Immo nec consideratio magnificentiæ funeris potest hic locum habere. Majora desiderantur, quæ habebis, si recte vertas mecum *ad reliquam rerum suarum magnitudinem addi voluit, ut & Deum crearet eum, qui erat mortuus*. Inter alia ingentia acta sua referri voluit, ipsum ex mortuo feciisse Deum.

Pag. 425. Περιπαθῆ τινα καὶ γέμοντα τραγῳδίαν] Quum simpliciter & pari vocum ordine reddidisset Melanchthon *agitque lata & comica facie tragœdiam meram & nihil non triste patientem*: Benedictus illud nudum γέμοντα gravatus *plenam affectibus tragœdiam* dedit, abolito modo, quo per copulativam se extendit Lucianus. Id exemplum video placere aliis, qui putant supplendam orationem, ut legatur κακῶν γέμοντα. Quod omnino nequeo probare, etsi videatur prima fronte blandiri. Nam quum dicit Lucianus καὶ γέμοντα τραγῳδίαν, simul tacite intelligit *plenam* eorum casuum, qui solent esse proprii tragœdiarum. Quod ipsum solent sæpe omittere. Sic paulo ante dixit μεστὰς ὑποψίας, non addito quibus rebus essent repletæ. Sic in Symposio. οἱ σοφοὶ δὲ ἠσέλγαινον, καὶ ἐλοιδοροῦντο καὶ ὑπερηφανεύοντο καὶ ὑπερεφρόνουν. Vtique nec hic speciatim quidquam addit. Quin etiam Polybius libro 1. de prælio ad Ægates dicit, nunc πρὸς Ἄννωνα ποιήσεται τὴν ἀγῶνα καὶ πρὸς αὐτὰς τὰς ναυτικὰς δυνάμεις καὶ πρόσπτα γέμοντα τὸ σκάφη, nunc αἱ μὲ χαὶ νῆες γέμουσαι δυσχρήστως διάκεινται πρὸς κίνδυνον. Idem fit apud Græcos in aliis verbis.

Pag. 445. Καὶ ἀντὶ γλώσσης, ὅσα καὶ χειρὶ χρῆσθαι διέγνωκας] An hæc paria esse possunt illis, quæ apponuntur ab Micyllo & Benedicto *ac lingua perinde ut manu uti decrevisti?* Certe sic illi penitus omittunt voculam ἀντὶ. Quæ quidem sane perincommoda est, nisi bene inspexeris. Legendum enim καὶ ἂν τὶ γλώσσης ὅσα καὶ χειρὶ χρῆσθαι διέγνωκας; Est enim exprobratio per interrogationem excitatior, *& quid lingua æque ut manu uti decrevisti?*

Pag. 462. Παρεργον τοῦτο τὸ ἐπὶ Γοργόνας πλῆσαι] Benedictus, *atque ut extra institutum, volatus ad Gorgonas.* An credimus sic insignem virum distinxisse? Verius crediderim ortum errorem ab typis, & continuo ductu expressisse sententiam, quam largius ediderat Micyllus, *atque hoc parergon quoddam, sive extra propositam rem additum fuit ad eum, quo ad Gorgonas abiit volatum.* Ex Benedicto oportet certe tolli absurda commatis distinctio, ut *volatus* sit genitivo casu.

Pag. 463. Ἄνω τὸ ἀντίθυρον, Ἀθηνᾶς ναὸς πεποίηται] Sane quidem

post vocem tertiam video in editionibus poni parvam distinctionem, non secus ac si inde supponere deberemus viros doctos, qui vel ediderunt vel interpretati sunt, in Græco sermone agnovisse ἡ ἀντίθυρε, cujus secunda inclinatio foret τὸ ἀντίθυρες. Sed nunquam eo vecordiæ progredi potui, credens illos satis bene voces Luciani considerasse. Itaque quum puer essem, insistens illorum vestigiis censui scripsisse auctorem, ἄνω τῆς ἀντίθυρες Ἀθηνᾶς ναὸς, *in mediis parieti superiore parte obversum ostio templum Minervæ positum est.* Neque hujus cogitationis nunc pœnitet, eo magis quod hunc locum videam ab viro doctissimo infra pag. 637. sic tractari, quasi vel ἄνω τὸ ἀντίθυρες aut potius τὸ ἀντίθυρες legendum esset: quorum utrumque non est immune vitii; quum nec prius bonam efficiat sententiam aut syntaxin, nec etiam posterius, quum si μίσος fuerit ἀντίθυρον, non fuerit necesse id rursus exprimi; sed recte dicit in medio pariete fuisse ἄνω ædem Minervæ ἀντίθυρον. Quin etiam quum illic scribit Lucianus ἐς δὲ τὸ ἀντίθυρον ἡ ἄλλη πλευρὰ, non debet supponi ellipsis pro ἀντίθυρον τοῖχον, qui nullus illic legitur, sed ἐς ἓν τὸν ἀντίθυρον scilicet κλινῆρες, qualem alium ad dexteram ingredientibus præcessisse illic manifeste legimus.

Pag. 468. Πρὸς τὸ εἰς μήκιστόν τε, καὶ λιπαρὸν τὸ πᾶσης γῆς, καὶ θαλάττης διατόπλω, γῆρως ἀφικέσθαι, τῇ ἑαυτοῦ οἰκουμένῃ βασιλεύοντα ἤδη, καὶ γέροντα] Sic distinxit Benedictus, addita ineptissima versione *longissimam ac plenissimam tota terra marique dominantem senectutem, jamque in suo solo regnantem & senescentem assequuti.* Quid enim? an Lucianus, tersus ille & liquidus, dicet senectutem dominantem terra marique? Porro cur jam in suo solo regnat? an etiam ante regnavit in alieno? Nihilo melius prior Opsopæus *& longissimam ac plenissimam tota terra marique dominantem senectutem, jamque in suis locis regnantem & senescentem consequamur.* Fatue de se vel assequutis vel consequentibus loquuntur uterque. Verte, ut clare sonant verba, & ratio inculcat. *quo ad longissimam ac plenam senectutem veniat terra universa ac maris dominus, orbi suo imperans nunc jam senex.* Hoc enim intelligit votum, ut princeps, qui jam erat senex, maturam quoque adepturus esset senectutem.

Pag. 470. Ἀντίπατρον ὁ Ἰόλαε] Probo magis Opsopæum vertentem *Antipater patre Iolao genitus*, quam Benedictum posteriora omittentem, ut apparet, quia & filium Antipatri Iollam vel Iolaum in historia Macedonica audierat. Nam licet id ita sit & habuerit eo nomine filium, utique & potuit patrem eo nomine habuisse, quod in ejus nepote, filio suo renovavit.

Ibid. Ἀντίζηνον τὸ μονόφθαλμον φεύγων, ἐπὶ Πόντου ἐπλεύσησι, βιώσας] Sic distinguunt viri docti, & ad hunc distinctionis canonem formant quoque versionem, quasi Lucianus annotari vellet eum in Ponto mortuum fuisse, quod mihi ab hoc sermone alienum videtur, & distinguendum esse φεύγων ἐπὶ Πόντου, ἐπλεύσησι βιώσας &c. Av-

tigonum Coclitem fugiens in Pontum, mortuus est. Quam fugæ viam quum adnotat, tacite dat intelligendum, qua occasione regni Pontici conditor exstiterit. Et sane sic loquitur rursus auctor in Navigio. Προῖωμεν ἤδη πρὸ ἐπὶ Κοέλιον ἀπὸ τὸ ὀρείνης. Et alibi plura de hac constructione dicentur, quum persuaserint sibi viri docti debere hanc poni in quarto casu, sed temere.

Pag. 488. Οὐκ ἀπορήσω ὅτῳ σε κρὴ ποιητικῆς ἀγυιολογίας] Recte aggressus est hunc locum Palmerius; Sed an procul dubio tetigerit verum, quod putat, valde ambigo. Negari enim nequit, quin ad vulgatam scripturam propius accedat *αἰπολογίαν*, quomodo ipse diu est quum corrigendum suspicatus fui, quam *ἀπολογίαν*, quod ille supponebat. Quin & significatio vocis meæ huc melius convenit, si modo examines, & ejus efficaciam ex Quintiliano huc compares.

Pag. 489. Χρησιμωτάτη ἐν τῷ βίῳ μαντικὴ νομίζοιτο. Lv. τοῦτο μὲν &c.] Sic procedit hic locus in editionibus. Sed quid priora verba faciant ad præcedentem periodum, haud facile quis dixerit. Necessum est omnino, ut persona Luciani his omnibus præponatur, quippe cujus manifeste apparet has voces esse, qui vult concedere vaticinationem esse utilissimam hominibus, sed longe contendit ab ea abesse Hesiodum, quum pastoralia quædam monita conscriberet. Sic igitur posthac mutandæ editiones. Lv. χρησιμωτάτη ἐν τ. β. μ. νομίζοιτο. τοῦτο μὲν &c. Paulo ante etiam interpres vocem ὡσδηλῶν vitiose accepit pro singulari accusativo *quum præsignificavi*, quæ tamen est pluralis & referenda ad ὅσα. Opsopæus ad ipsum poema nescio qui retulit *poemate succedens manifestante laborum.*

Pag. 490. Ἐπὶ κρὴ τὰ τοιαῦτα εἴ τις αὐτῇ ἀναπτείη, οὐκ ἂν φθάνοι κἀμὲ μάντιν λέγων] Vnde potuit Benedictus venire ad talem versionem *quasi quis illi adscripserit, neque me vatem dixerit?* Est enim præterquam inepta, tum plane contraria sensui auctoris, quem longe melius expressit Opsopæus. *At si quis & ea quæ tu jactas, illi adscribere voluerit, & ille me quoque vatem rectissime dicere poterit.* Est enim omnino hæc vis ejus loquutionis, ut ipse novit, unde in principio Fugitivorum illa οὐκ ἂν φθάνοις κρὸ Ἐμπεδοκλέα ὅτῳ αὐτῷ ἐγκαλῶν vertit, *facere non poteris, quin Empedoclem ante ipsum crimineris.* Et rursus pag. 602. ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις κηρύττων, *ne igitur præconium enunciare cunctaberis.* In Symposio 634. ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις ἡμᾶς, *Itaque omnino nos excipies.*

Pag. 492. Περιηγμένῳ τὸ πλοῖον] Benedictus *navim circumagenti.* Quod quis intelligat? & quanto melior Micyllus, *per navigium circumcirca præeunte.*

Pag. 497. Εἴ ὅτῳ τὐλάχιστόν τις λογίζοιτο] Benedictus, *si quis ad minimum usque supputarit.* Ergo putavit ille maximam eam summam esse, quousque ascendere queant reditus ejus, &, si omnino nihil, ne minimum quidem, ex lucris in supputatione omittas, nunquam fore ultra duodecim talenta. Aliter censuit Micyllus, qui vertit *etiamsi quis communiora tantum computaret:* quæ tamen ver-

sio subobscura est, dum vix dicas utrum *communiora* intellexerit talenta, an subintellecto *lucra*. Certe videntur Græca significare duodecim redigi talenta, si quis crasso modo colligat, si ad minimum, non summum quis subduxerit, si non accuratissime singula in rationem mittantur, sed rudius generaliusque ediderit.

Pag. 499. Ὀλίγον ὅσον ἡμιστάδιον τὸ πρὸς Δίπυλα ἐπιλῃψ.] Benedictus *paulo ante dimidium stadium quod usque ad Dipylum supereſt*. Micyllus *paulo ante quam ad Dipylum perveniemus, circa extremum hemistadium*. Nescio cur illis sic placeat obscuris esse & vagari; quum clare dicat *vel exiguum semistadium, quod ante Dipylum* erit nobis progredientibus reliquum, *adsumam*. De morte Peregrini. ἢ δὴ ὅσον ὀλίγον ἀνατρέψαντες τὸ κωλακλίσιον.

Pag. 506. Ἀρτέμιδι θύσαντες, καὶ τὰς πόλεις ἀτειχίστους λαβόντες, ῥᾳδίως ἄρχοντας ἀπολιπόντες] Sic quoque Benedictus *captis civitatibus immunitis, & prafectis ibidem facile relictis*, quum Micyllus pariter dedisset *ac civitatibus nullo defendente captis, prafectisque ibidem facile relictis*. Mihi ea ratio loquendi videtur absurda, & distinguendum esse λαβόντες ῥᾳδίως, ἄρχοντας ἀπολ. Sic enim & solent scriptores loqui & sensus communis fert. Mox longe ineptius vertuntur illa καὶ τὴν Θηβαΐδα καὶ ὀρεινὴν Κιλικίας *utramque Cilicia oram maritimam videlicet & montanam*. Si enim ὀρεινὴ non est παράλιος, non potest ferri *ora*: & cur non simpliciter *maritimamque ac montanam Ciliciam*?

Pag. 514. Ὃς σε ἀνείρυσέ σε πωμῆ μαργαίνοντα] Nescio quid velit Benedictus *qui obductus te a stultitia cohibeat*. Interim probo Micyllum, *qui te indutum a stultitia cohibeat*.

Pag. 523. Ἀλλ' εἴ τινα δέομαι χρυσῶν] Non opinor ista notare aut bene verti ab utroque interprete *Sed si quam anum invenire possem*, aut ut alter *habere*, quod nullius ponderis est in hac oratione; verum *sed utinam invenirem vetulam*! quo sensu frequenter ea particula etiam ab Luciano sumitur. In Prometheo. Εἰ γὰρ γένοιτο, ὦ Προμηθεῦ, τοιοῦτο.

Pag. 564. Τετραχιλίων ἐξανήσασθαι] Vertunt *tribus nummorum millibus redemit*, in quibus vocem secundam subducta linea notavit Pater, qui haud dubie voluit intelligi τετραχιλίων δηναρίων. Et merito. Quum manifeste sic intelligere appareat ipsum Lucianum ex pag. 544. ubi Charmides ait, καί τοι τοσαῦτα παρ' ἐμοῦ λαμβάνουσι, καὶ νῦν ἐπὶ χιλίαις αἰτίσῃ σὺν εἴκοσι διδύμαις, ubi interpres simpliciter *mille petenti*, quum intelligat δραχμαῖς, quomodo vertit in Pseudologista pag. 449. πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίας ἑξήντα *septingentas & quinquaginta drachmas*: Et ex Asini loco manifestiore, καὶ πεφίσκει με πέντε καὶ ἑξήκοντα Ἀττικῶν, ubi idcirco vertere etiam potuerunt *quinque & viginti drachmis Atticis*. Sic ergo debuerunt quoque, pag. 611. in Saturnalibus τρεῖς τάλαντα καὶ μυριάδων, ubi vertunt *talentis & decem nummum millibus*.

Pag. 576. Ὡς Ὀνησίκριτος ὁ Ἀλεξάνδρου κυβερνήτης ἐλθὼν. Κάλαμον καὶ-

παράδοξον φησιν] Egregias hic agnoſce interpretationes. Opſopæus, *veluti Oneſicritus claſſis Alexandrinæ gubernator ait, cum Indum ardentem, ſicut fama eſt, conſpexiſſet.* Benedictus, *ut Oneſicritus Alexandri gubernator, cum Calanum, ut ajunt, conflagrantem vidiſſet.* Vidit ergo Benedictus Opſopæum largiorem eſſe, quam patiuntur Græca, & verbum φησιν notare non niſi alterutrum poſſe vel *ait* vel *ſicut fama eſt.* Quid decrevit ergo is ipſe? nempe accepit pro *ut ajunt*, pravo ſane judicio. Non enim magis ajunt Calanum conflagraſſe, quam Oneſicritum id vidiſſe. Sed & vide, unde comparativa loquutio pendeat. Scribit Benedictus: *Illi enim non inſiliunt in ignem ut Oneſicritus Alexandri gubernator*, quaſi vero & Oneſicritus inſiluiſſet. Quin immo Lucianus Oneſicritum unum auctorem hujus hiſtoriæ citat, & ideo non poteſt imperfecta multitudinis ac rumoris citatio locum habere, & plane ſufficere debet, ſi vertas, *ut Oneſicritus Alexandri gubernator viſo Calano ardente refert.* Maxime miror Benedicti iſtam verſionem placuiſſe Tan. Fabro, tam minute fingula hæc quondam recognoſcenti.

Pag. 577. Οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσας αὐτὸν] Certe Benedictus, etſi in priorum ſententia aberrarit, in poſterioribus voces, prout ſunt, expreſſit, quod Tan. Faber prorſus non facit, cujus verſio plane par foret Græcis ita conceptis οὐκ ἀπ' ἐλπίδος ἀναπηδήσας αὐτὸν, cum extra ſpem non ſit, quin ex igne ſit reſiliturus. Nedum ut admitti poſſit, quod tentat, gemina negatio ante verbum ἀναπηδήσας. Sed ut habeas expedita omnia, apparet errorem ſcripturæ corrigendum eſſe & pro μὴ ἀναπηδήσας, reponendum μεθαναπηδήσαι. Nam in ſententia verbi μεθάλλεσθαι idem Faber toto cælo errat, quum rectiſſime Benedictus reddiderit.

Pag. 581. Κατόπιν δὲ τὸ κηρύκιον ἀγῶνος] Notavit pater quoque hic conjecturam liberam & indoctam T. Fabri, & ut ab ea averetur, juſſit inſpici Ciceronis epiſtolam ad Luccejum. In ſchedis notavit videndum Scaligerum in Græca Euſebii pag. 420. Fabrum priorem in Agoniſtico pagg. 293. & 294 Et ſane quomodo latuerunt illa in extremo Demonactæ, εἶπον ὅσοι τὰς παρόδους τ ἀναγώνιον τὸ κηρύκιον ᾠόδυ, Λήγ' ἐμ ἀγὼν τὸ κραδίσιον ἄθλων Ταμίας, Καιρὸς δὲ κραδεῖ μηκέτι μίμνειν?

Pag. 582. Πλὼ τότε ποσοῦτον ἐπήκουσα] Plane non neceſſaria temporis illa definitio, & opinor ſcripſit πλὼ τόγε ποσοῦτον. Sic alibi.

Pag. 590. Ἐγὼ δὲ οὐδ' αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἶδον] Quæ verſio hæc eſt, quam nobis offert Benedictus & ſequitur Faber? *caterum ego neque ipſe ante paucos dies vidi.* Ergo aut nunquam vidit, aut ante valde multos dies vidit. Quod quid eſt? aut quomodo ad Græca? multo melius & rectius Opſopæus *caterum ego quoque illum non ita multos ante dies conſpexi.*

Pag. 615. Ὡς ἀγείρουσιν τῇ μητρὶ] An hi dies adhuc patiuntur, ut liceat Græcas iſtas voces ſic Latine verſas conſpici *ut Cybela matri ſeſe adjungant?* quum jam pag. 681. in Syria Dea ἡ πολλὰ μὲν ἐς τὰ τὰ

τυπίδ Ϝ ἴργω τῷ ἀλεκτρύονι ἀμείροντας recte ut vides & aliter vertere: quum apud Maximum Tyr. diſſert. tertia μηδὲν Ϝ ἐν τοῖς κύκλοις ἀγειρόντων ἀθφόρους, οἱ δυοῖν ὀβολοῖν τῷ πρωτυχόντι ἀποτιμῶσι, verterit Cl. Heinius, *ſimilem mendicis illis, qui in triviis ſtipem colligunt, & duobus obolis obvio cuique ventura prædicunt.* At jam in Pſeudomanti has voces ὥσπερ οἱ τῇ μητρὶ ἀγειρονῆς τι τῷ ἐνθουζῶντες verterant *eorum more qui a Cybele Deorum matre afflati conveniunt.* Cur non ſervant eundem tenorem? Certum eſt, ubi ἀγείρειν habet additum caſum tertium, illic agi de collectione pecuniaria & capturis: ſin, eſſe congregationem hominum, & huc potius cenſeo referendum locum Maximi Tyrii, quum ἀγειρονῆς proprie dicantur tales circulatores in variis rebus, ut oſtendit Lud. Creſollius in theatro Sophiſtarum libro III. Præcipue vero nugantur, quum legem Saturni mox ſequentem λογισμὸς ἀνδρὸς Ϝ ἐπιμελησθέντων Κρονίοις λαμβάνειν μηδὲ τοῦτο ἐξεῖναι intelligunt *rationem exigere ab iis qui res curant Saturnalitias, ne id quidem fas eſto.* Quid enim? an putant Lucianum conſtruere verbum ἐπιμελεῖσθαι cum caſu tertio? Cur igitur mox apud eum Saturnus ſcribit pag. 623. Ὁ Ζεὺς δὲ μάλιστα Ϝ ποιητῶν ἐπιμελεῖται? Immo ſic quoque omnis Græcia; quæ interdum & quarto caſui id verbum adjungit, nunquam tertio. Omnino verte, *rationem exigere ab diſpenſatoribus per Saturnalia*, vel tempore Saturnalium.

Pag. 616. Τῇ ἡ πρὸ Ϝ ἑορτῆς] *Caterum ante ſollennitatem.* Non ſufficit: nam & quum ſtatim in præcedentibus dixit πρὸ πολλοῦ Ϝ ἑορτῆς, etiam notavit tempus ante ſollennitatem. Verte *caterum die ante Soll.* Nam clare diſtinguit inter longinquius & magis propinquum tempus.

Pag. 618. Πάντες πᾶσι συμπίνετωσαν, ὧν ἐθέλωσι, συμπίνοντες Ϝ πλουσίῳ? An non ſcripſit auctor πίνητε πᾶσι? Nam illud confuſionem inducit. Sed videtur velle dare pauperibus privilegium, ut ſi velint, primi invadere poſſint calices, ſed & remittere id poſſint. Vtique πάντες non opponuntur πλουσίῳ, quod huc requiri videtur.

Pag. 636. Διδάσκαλον ἦν ἄρα Ϝ Ἀριστωνίτου, υἱὸν Ϝ Ζήνωνος] Ita per ſuas diſtinctiones inepte diſcerpunt editores in Græcis ea quæ conjungenda ſunt. Ergo & Benedictus *Ariſtaneti Zenonis filii præceptor.* Quo quid obſcurius? & quis aliter hæc adſpiciat, quam facientia Ariſtænetum filium ac diſcipulum, Zenonem vero patrem? At plane hæc ſunt inverſa. Et quanto præclarior Eraſmus, *quod eſſet Zenoni Ariſtæneti filio præceptor?* Id retine, & tolle ex Græcis importunum comma.

Pag. 639. Ὁ ἀνδρὸς τοῦ Φόλου Ἡρακλῆς]. Fieri nequit, ut ſi quis Benedicti verſionem intuens *Herculem Pholenſem*, ullo modo concipere poſſit ea Latina facta eſſe ex his Græcis, qui ita eximium illum Leonardum Auguſtinum deduxit, ut monuimus in præfatione eius gemmis præfixa, quod tamen tunc non advertebamus. Sola Gallia eſt hujus putidi commenti origo. Nam doctior

Erasmus noster rectissime dederat, *Herculem apud Pholum.* Pag. 640. Δεξιῶς πάνυ δὲ Ἀλεξανίτῃ τῷ παροινίᾳ ἐνίγματι] &] tantur *inducta dextre admodum temulentia.* Desideratur alius, qui illud *inducta* interpretetur. Quid enim id sibi vult? At Luciani scopus est, *tolerante Aristeneto admodum dextre temulentiam,* non exaperato ad hoc factum in pueri sui tentatione. Herodianus libro 1. Ταῦτα χαριέσσα ὕβρεώς τι πρὸς παροινίαν ἐπῆς, ἧς ἐτὸν τὸν αὐτὸν ἱστορήσω.

Pag. 645 Καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα Πελοπίης χθονὸς, ἐν ἀντιπόρθμοις πεδ.] Vbi mens fuit vel editorum vel interpretum, equidem nescio: longe eam ab ipsis abfuisse, quum hunc locum tractarent, facile colligas. *Vtcunque* in Græcis distinguunt, sic in Latinis Benedictus *Hæc terra Calydon Pelopii est soli, fretum qua est parte, campos divites pingues habens,* Erasmus *Calydon quidem hæc Pelopii regio soli, Qua parte fœcundum spectat adversa fretum.* Atque ita Calydon ope illorum ex Ætolia transmittitur in Peloponnesum, satis ridicule. Distingue & verte, Καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα, Πελοπίης χθονὸς Ἐν ἀντιπόρθμοις, πεδί' ἴχνεσι δίδυμα. *Hæc terra* est *Calydon, Pelopia terra in transmarinis,* objacens Peloponneso trans fretum, *habens campos uberes.* Res ipsa clamat.

Pag. 647. Αἱ ἐπιστολαί ἐφέπτε ὡς πρεσβυλικαί] Verterat Erasmus *vicinæ epistolis quam & ipsa epistola graves sint ac seniles.* Benedictus vocem esse brevis, amputat postrema, relinquens *quam graves sint epistola,* contra prorsus quam oportuit. Non enim graves esse demonstrat, sed seniles, hoc est, frigidas, nullarum virium, infirmes scriptas, plane qualis est appendix Observationum ad Melam, Londini nuper impressa.

Pag. 650. Ἰχθὺς ὁπὸ πυρίνου] Insigne exemplum, ut error soleat augeri & quotidie invalescere. Verterat Erasmus *piscis Tagenicus.* Id eodem modo retinuit Benedictus: Sed ne quid deesset, nunc video in hac editione Græcam vocem postremam quoque incipere ab majusculo T. Habeant hoc & fruantur, quibus placet: nos censemus interpretandum *piscis ex sartagine,* quod non modo probant multa antiquorum fragmenta, sed hodieque etiam placet.

Pag. 656. Ὁκόσα ἰόντα ἐμοῦ πρεσβύτερα, ἐγὼ ἱστορέω] Vter hic interpretum laudandus, Benedictus interpretans *Quacunque antiquiora me sunt, ab iis narrationem incipio,* an Micyllus, quem postremus fere expressit, *Quacunque igitur antiquiora me sunt, ab iis narrationem incipiam*? Sic uterque particularem ex his facit periodum, sic uterque *ἱστορέω* putat verti posse *incipio narrationem.* Quæ sunt utraque ab vero alienissima. Distingue Τὰ μὲν αὐτοψίῃ μαθὼν, τὰ δ' ἀπὸ τῶν ἱερέων ἐδάλω, ὁκόσα ἰόντα ἐμοῦ πρεσβύτερα ἐγὼ ἱστορέω, ac verte *& ex iis refero, alia quidem cognoscens quæ ipse vidi; alia ab sacerdotibus edoctus sum,* ea nempe, *quæ meis annis antiquiora commemoro.*

Pag. 683. Καὶ τὸν πατρόθεν οἶκον δίκαιον] Mirifice interpretes,

quorum prior *& quod ex patria cujusque venit, id denuo apud se recipit*, ſiterior *atque hoc è patria domi recipiunt.* Imo *atque id ab patribus*, majoribus, *in domibus* & familiis ſuis *retinent.* Teſſera illa & conjunctio hoſpitalis ab patre propagatur in filium & ab hoc exercetur conſervaturque. Neque ſane mox dicerem *ſumptis libamentis* ἐπαφείσας, ſed datis & fuſis libamentis.

Pag. 685. Ὅσῳ ἂν ἔφλω, δεῖ μοί μοι καὶ ἐμὲ περιπάτου] Salmurienſis interpres accipit, ac ſi mutetur perſona, & quum antea loquutus fuerit Therſagoras, nunc incipiat Lucianus: unde voculam καὶ hic præcipue efficacem omittit in verſione, quam vides eſſe *Ego vero, ut dixi, deambulatione opus habeo.* Hanc ſententiam admiſit ab Melanchthone, qui prorſus eodem modo *Tum ego: Et mihi opus eſt deambulatione.* Sed profecto non ita eſt, & continuatur perſona Therſagoræ, qui quum ante jam dixerat de ambulando καὶ τοῦτο διόμην, id nunc repetit dicens, *Quod igitur dicebam, etiam deambulatione quidem opus habeo; multo autem prius, ajebat, venio hunc ſalutare optans.*

Pag. 689. Ἀ φθονία μὲν ὦ ἄν μοι περιῇ πάντως τόδ' ἐγκώμιον. εἰ δ' ἂν ἀπαρτᾶν νομιζόμενον] Turpis macula ex Salmurienſi editione in hanc propagatur, dum ſic editur, quum voces illæ τόδ' ἐγκώμιον pertineant ad ſequentia, ad quæ retulit etiam interpres, ſed infeliciſſime vertens *idque encomium non diſtrahendum putarem:* neque enim ἀπαρτᾶν eſt diſtrahere, ſed ſuſpendere. Certe melius Melanchthon, *idque encomium non exiſtimarem prætermittendum eſſe.* Sic ex eadem Salmurienſi paulo ante video editum monſtroſe Σπυπτίου pro Σμύρνου.

Pag. 720. Ὀλίγου ἧττον τροφῆναι δύμενον, οὐδὲ τῶν πολλῶν ἐπιτρεφόμενον μίαν] Benedictus *pauciſque ut nutriatur opus habeat, diutius tamen quam alii multi immoretur.* in qua interpretatione ſequutus eſt auctorem Thomam Morum, dubito an Græca rite conſiderantem. Certe res ipſa non patitur, ut in his ſit juſta oppoſitio; nec ſi vir valens diutius, quam ægroti multi, immoretur convivio, propterea ſic culpari poteſt, ut hic poſtea culpatur ab colloquentibus. Errarunt certe, quum τῶν πολλῶν putarunt dici maſculine; ſunt enim neutra. Et utique illud *diutius* nullibi in Græcis. Verte, *pauciſque ut nutriatur opus habeat, quum a multis*, ſi multa deglutierit, *futurum ſit ut enecetur.*

AD-

ADDENDA.

Pag. 9. lin. 13. Μῦθον ἀντὶ μίθυ] Lindenbrogius apud Menagium Amœnitat. juris civilis c. XXXIX. in *Mutuum* legendum putat *μοίτυν*. ἀντὶ μοίτυ. Almeloveen.

Pag. 10. lin. 35. Παρεισήξηγάς] Sic interpres vertit. Quomodo legerit nescio. Forte legendum est παρεξεισήσῃ à παρεξίστημι, & erit, quod nos vernacula lingua dicimus *tu seras ravi*. Palm.

Pag. 20. lin. 10. Μὴ καὶ ἐπιζομίσῃ μέφησιν ἐμπεριπατοῦσαν αὐτοῦ] Interpres: *ne illo* (calceo) *mihi inambulanti os obturet*. Verte: *ne inambulans, pronus in os, in vultum, cadam*. Sic infra: ὅμως τὸ τρέχοντα ἐπιχὼν, ἢ ἐμποδίσας ἐπιζομεῖ. Menagius.

Pag. 27. lin. 13. Γονία] Φονία legendum omnino videtur. *Idem*.

Pag. 41. lin. 1. Καὶ στέφανος ἠμπέχαντοι] Martialis: *A te vexatas, malo tenerosas*. Idem.

Pag. 41. lin. 1. Καὶ μᾶλα πρὰ ἀποδιδηγμένα] Ex hoc loco lux affulget Theocrito in Cyclope, ubi de violento ejus in Galateam amore sic ait:

Ἠρατο δ' ὅττι ῥόδοις ἢ μάλοις ὅττι κυκλίοις,
Ἀλλ' ὁλοαῖς μανίαις.

Scilicet poma morsibus amasiarum lancinata amantibus data favoris erat & amoris indicium. *Palm*.

Pag. 41. lin. 31. Ἠδὴ, πολλὰς ἤδη νίκας ἐκτεκμαιρόμενοι] Ἐκλεκμαίζειν τὴν νεότητα· *perdere juventutem*. Plutarchus de liberis educandis. *Menagius*.

Pag. 43. lin. 33. Ἐπικαλαμοσάθμοι] Ἐπικαλαμικοσάθμοι, legendum omnino videtur. *Idem*.

Pag. 44. lin. 25. Ἀπάγεσι παρὰ τὸ δεμοσίην ὃς ἄρμοζε τὸ Ἀσίαν τότε] Cur utatur hoc loco Lucianus voce *δεμοσίης*, difficile est dicere. Fuit Lacedæmoniorum propria ea vox, & id nos docet Diodorus lib. 13. his verbis: Γ̓ραμματοφόρους ἀγαμῶν (ὃν οἱ Λάκωνες δεμοσίην ἐκάλουν.) Ii suos præfectos in regiones sibi subjectas mittebant, & *δεμοσίας* eos vocabant. At Asia, de qua hic sermo, & quæ tempore Luciani & hujus Dialogi sub Romanis erat, ut ex ipso dialogo patet, proconsularis erat provincia, & à proconsule regebatur, qui Græcis dicebatur ἀνθύπατος. Tentabam hunc nodum solvere, & dicebam forte Lucianum servasse decorum, & cum Mnesippum Laconem introduceret loquentem, cum de industria non exacte ἑλληνίζειν facere, & non perfectam notitiam Romanorum magistratuum habentem induxisse. Sed ut verum fatear, id non mihi satisfacit, nam nec in tota orationis serie utitur alia voce, quæ Laconismum redoleat, nec ipsum nomen Μνήσιππος videtur esse Laconis, sed Μνάσιππος dicendum fuisset. Tum & infra de morte Peregrini utitur ea voce ex sua persona, ὅθι τὸ δεμοσίην ἀπαχθῆναι τὸ Ἀσίας. Itaque alio me verto, & puto fuisse nomen Græci magistratus, non Romani. Nam civiliter & moderate regentes provincias Romani permittebant aliquando populis, ut haberent speciem quandam regiminis & magistratus quosdam ex sua gente, sibi tamen subditos & sine jurisdictione suprema, sed morum & διατάξεις curam habentes. Id mihi suadet Budæus in commentariis suis, qui hæc ait: δεμοσίους ἐκάλουν Ἀθηναῖοι τοὺς εἰς τὸ δῆμον ζῶν διατάττοντας. Ignoratur, unde id acceperit, sed ex eo loco colligitur fuisse Athenis *δεμοσίους* id, quod Romæ Censores, & credo ad exemplar Censorum Romanorum institutos, nam in antiqua Athenienſium republica de iis non fit mentio apud auctores; nisi sic sit, cur ita loquutus fuerit Lucianus, mihi non liquet. *Palm*.

Pag. 48. lin. 35. Εὐδαμίδα] Εὐδαμίδαν. Menagius.

Pag. 51. lin. 24. Τῷ λέοντος] Leones Scythia non habet. *Idem*.

Pag.

ADDENDA.

Pag. 115. lin. 35. Παρεὶς ἢ ἡμῖν, Πάτρας τῆς Ἀχαΐας] Lucius Patrenſis. Vide Photium in Bibliotheca. *Menagius.*

Pag. 194. lin. 13. Γ' πωποτόλων θεήκων] An ἰππωποτόλων? ut αἰπιόλων. Non diſplicet. *Idem.*

Pag. 306. lin. 30. Οἱ ἢ Γηδῶι, ὑάλῳ περιχεῖ] Lege ὑάλῳ περχεῖ, ſeu potiùs περιχύῃ. Id eſt, *vitro incruſtat.* Indi mortuos incruſtaſſe teſtantur Herodotus & Diodorus Siculus. Peſſimè Interpres: *adipe ſuillo oblinit.* Idem.

Pag. 379. lin. 34. Ἡμῖν ὡς πωτοῖ] Τὸ ἡμῖν hic locum habere non videtur. An legendum ἢ μὴν? Id eſt, *revera, omnino.* Heſychius: ἢ μὴν. ὄντως. Idem.

FINIS.

L V-

LVCIANI

Rerum in ſecundo Tomo memorabilium

INDEX.

A.

ABAVCHAS 73. ejus amicus Gyndanes ibid.
Abradatæ conjux formoſa 8. continentiæ exemplar. 13
Abrœa Luciani matris amica. 79
Abrotonum meretrix. 515
Academia in utramque orationem parata 223. pro ebrietate & pro ſe verba facit. ibid.
Academicum eſt nihil ſtatuere poſſe. 106
Accuſatores & judices ſimul eſſe, abſurdum 22. verus accuſator palam arguit. 409
Acherontica palus prima mortuos excipit. 300
Achilles fluvium tranſiliit, & cæde Phrygum turbavit 383. Hectorem interfecit ibid. Lycaonem interfecit & Aſteropæum ibid. illi animum intendit viſus armorum 453. inter virgines abditus fuit 526. duobus fatis illum agi 772. ejus equus verſus recitans. 159. Achilles Hectorem occidit 261. à Paride occiſus. ibid.
Acino uvæ ſublatus Sophocles. 475
Acis ancilla Meliſſæ meretricis. 523
Actæon diſcerptus à canibus 560. 612. omnium hominum miſerrimus 712
Adimantus Myrrhinuſius 491. amoris maſculi arguitur ibid. ejus votum 496. & ſeq. 499. & ſequent.
Adoleſcentia per ſe ad voluptatem prona 690
Adonis ab apro offenſus, & ubi lugeatur 658. fluvius Adonis 658. 659. quotannis cruore infici putatur 659
Adorare Perſico more 505
Adraſtus à ſue aberrans Cræſi filium necat 123
Adulatoris & laudatoris differentia 27
Adyrmachus Machlynæ dux 63
Æacus Plutonis patruelis 301. cuſtos inferorum ibid.
Ægyptia lens 200
Ægyptii agricolantes 199
Ægyptii libri de terriculis 347
Ægyptii aquæ ſacrificant 152
Ægyptiorum templa 8. ſuperſtitio 30. Ægyptiorum templis, qui ſimiles ibid. Ægyptii divinis nominibus utuntur ibid. primi hominum cultum divinum inſtituerunt 657. ab iis hunc acceperunt Aſſyrii ibid. varia animalia pro diis habuerunt 713
Ægiſtho quid prædixerit Iupiter 773
Æqualitas in omni re juſta 406. res eſt jucundiſſima & convivio congruentiſſima 628
Æſchyli pugillares Dionyſius comparavit 387. ebrius tragœdias componebat 691
Æſchines Socratis ſocius imitandi peritiſſimus 12. Æſchines Socraticus fuit paraſitices ſtudioſus 254. Dialogos conſcripſit ibid. Æſchines Rhetor meticuloſus 257
Æſculapius Apollinis filius 142. aſcriptitius Deus 140. ex alienis malis, proprias ſibi moleſtias contrahit 212. ejus imago in balneo poſita 357. fulmine periit 562. medicus eſt 711
Æſopus fabularum ſcriptor 193
Æthiopem lavare 394. Æthiopes nigri 767. diei ſacrificant 159
Aëtion 6
Agamemnon cum quibus diis comparetur 29. Vinolentus 687
Agaſonis inhumana petulantia 237
Agatharcydes ſcriptor Aſiaticæ hiſtoriæ 474
Agathocles Stoicus de mercede diſcipulum in jus vocat 198
Agathocles Samius in quod diſcrimen inciderit 421. Agathocles Siciliæ tyran-

rannus 95 annos vixit 468
Agathoclis & Diniæ amicitia 40
Agathobulus 570
Agathon tragicus poëta 315
Agoræus ad Pœcilem ſtans 147
Ajax non fuit adeò magnus 173
Alani eadem lingua & cultu cum Scythis utuntur 67
Albus corporis color unde 6
Albus color mulieri convenit 257
Alcamenis pulcherrimum figmentum Venus hortenſis 4
Alceſtis ex inferis rediit 301
Alcibiades ditiſſimus fuit 125
Alcidamas Cynicus non vocatus ad convivium accedit 638. convitiator acerrimus ibid. per jocum dictus catulus Melitæus 642. inter claros oratores 690
Alcmæon laudatur quod occiderit matrem 803
Aleâ plerique victum parant 608. plerique contrà res deperdunt ibid.
Alexander Theſſalus ab uxore è medio ſublatus 197
Alexander medicus 590
Alexandri modeſtia 19
Alimenta mala corpus labefactant 719
Alys fluvius una nocte circumductus 356
Atho montem quidam vult ad Alexandri imaginem efformare 19
Amabiles incantatione fiunt qui ſunt odio digni 522
Amaſtris urbs Pontica 71
Amantis indicia quæ ſint 534
Amatoris inſani actiones 42. deformis multa dat, nihil formoſus 530. Amatores læſi, amare deſinunt ibid.
Amazon innixa haſtæ 4. quid pulcherrimum habuerit 5
Ambroſia Deorum cibus 207. Amicus liberis & uxoribus antepoſitus 74. amici vulgares quales ſint in utraque fortuna 36. ut eos ambiant Scythæ 57. unus homo ſunt iiſdem dolentes & gaudentes 63. Amicorum paria 38. 40. 45. 47. 49. 51
Amicus eſt ſolus fidus quo compotore utimur 250
Amicitiæ nomen eſt paraſitices principium 250
Amizocas 58
Amoris ſigna 129. moleſtiæ 542. amorem puerorum docebant Plato & Socrates 651
Amoris occulti ſigna 664
Amoris duæ ſpecies 690
Ampelis meretrix 534
Amphion 10. 460
Amphilochus in Cilicia qua mercede vaticinetur 713
Anacharſis gymnaſia Græcorum reprehendit 269. & ſeq. quem in finem 277. reprehendit & irridet Lacedæmoniorum certamina 297. & ſeq.
Anacreon Lyricus 85 annos vixit 474 476
Anaxarchus Alexandri paraſitus 255
Anchoram ultimam navigantes ſacram appellant 597
Androcles Epicharis filius 781. in Diaſiis libro recitato vicit ibid. ejus oratio de pulchritudine 788
Angina cur quidam dictus 446
Animæ optimæ imago 9. & ſequent.
Animæ violenta morte occiſorum oberrant 346
Anniceris Cyrenæus 694
Annulus Gygis quid efficeret 229. Item 511. annulus ex ferro de cruce ſumpto factus 338. annuli optatæ vires 512.
Anteas Scytharum rex 90 annos vixit 469
Antia Bellerophontem ſolicitavit 427
Antigonus medicus 330
Antigonus Philippi filius monoculus 81 annos vixit 469
Antigonus filius Demetrii 80 annos vixit 469
Antigonus filii uxorem adulterio vitians 197
Antiochus Stratonicæ novercæ innocens ibid.
Antipater Macedo 80 annos vixit 470
Antipater Demoſthenem ſibi addoci optavit 697
Antiphilus Alopecenſis 51. Dinomenis filius 53. quomodo liberatus 55. ejus calamitas 52
Antiphilus pictor Apellem calumniatur 398. 399
Anubis ex ſolido auro conflatus 132
Anubis templum compilatum ab Antiphili ſervis 51
Anus cur amentur 324
Anus Theſſalæ pleræque incantatrices

ces 522
Aornus petra inacceſſa viſa 312
Apelles 6. in eum calumnia 398
Aphrodiſia 554
Apide mortuo quid faciant Ægyptii 658
Apollo oracula obliqua reddens 143. vatem ſe dicens 144. quæ præcederent oraculum ejus 145. ejus verſus ib. apud Admetum ſervivit 121. illi barba non naſcitur 208. quibus in locis oracula habeat 212. Apollinis Lycii templum & ſimulachrum 272. ubi barbatus pingatur 677. mirum ejus oraculum ibid. ſolus ignorantia liberare poteſt 755. vates & medicus 767. varius & mendax ibid. Hyacinthum amavit 786
Apollodorus orator Pergamenus Auguſti præceptor 82 annos vixit 475
Apophradi ſimilem eſſe, quid innuat 432
Apophras quid ſit 438
Appendicula irridentur à medico 331
Apri Calydonii tergus oſtentant Tegeatæ 386
Aqua communis Ægyptiis 152. ob aquæ potum Seres dicuntur diu vivere 467
Aquila viſus eſt acutiſſimi 196. quænam putetur ingenua ibid. Iovi familiaris 203. Aquila Iovis 712
ad Aras confugiunt quibus vis infertur 156
Araneus muſcæ inſidiator 374
Arabiæ regio quàm ſuavem odorem ſpiret 675
Arbaces gladium educens in Arſacem 198
in Arcadia nullus philoſophus 220
Archias quid mandati accepiſſet ab Antipatro 697
Archibius medicus philoſophum increpans 167
Archilochus poëta cujas & qualis 432
Archimedes quid ante ſua præſtiterit 355
Archiplani Scytharum duces 59
Arena cur in certaminibus uterentur 290
Areopagitarum in judiciis mos 281. noctu cauſas judicant 460
Aretæus, Eudamidas, & Charixenus amici 47
Aretes modeſtia in rebus ſecundis 83
Arganthonius Tarteſiorum rex 150 annos vixit 468
Argoæ navis carina loquuta 160
Ariadne à Baccho in cœlum adducta 710. 711
Ariarates Cappadocum rex 82 annos vixit 470
Arignotus Pythagoricus 346. dæmonem abjecit 347
Supra Ariphradem fama 434
Ariſtides in paupertate diem obiit 125. in Themiſtoclem conſpiravit 428
Ariſtæchmus Ætolus 550
Ariſtænetus philoſophus qualis 539. Zenonis filius 636. ejus filiæ epithalamium 651. 652
Ariſtander Thelmiſenſis, Artemidorus Epheſius 775. juxta Ariſtandri & Artemidori præcepta ibid.
Ariſtippus Cyrenæus Dionyſii paraſitus 254. ob Ariſtippum virtus & mollities contendunt 229. 230
Ariſtobulus Caſſandrenſis hiſtoricus nonaginta annos vixit 474
Ariſtogiton Armodii paraſitus & pauper fuit 262
Ariſtonicus Marathonius qualis vir 700
Ariſtophanis laus 236
Ariſtoteles orſus eſt paraſiticam 255
Ariſtoxenus muſicus Nelei fuit paraſitus ibid.
Arma in pace ferre non licebat Athenienſibus 293
Armenii gens bellicoſa & ſagittandi perita 506
Arrogantia Perſica 454
Arſaces interficiens mulierculam 198
Arſacidis nulla pulchri ratio 453
Arſacomas 62. ejus amici Macentes & Lonchates ibid.
Artaxerxes Mnemon 86 annos vixit 471
Artaxerxes alius Perſarum rex 93 annos vixit ibid.
Artem cujuſvis conditionis homines addiſcere ſolent 239
Artis definitio 242. cuivis ineſt labor, timor &c. 248. ſordidæ artes vix neceſſaria ſuppeditant 597
Artium effecta Deorum ſunt dona 718
Aſander Boſpori rex inedia mortuus eſt 93 annos natus 472
Aſinus lyram auſcultans 380. 555. aſinus Cumanus 597. ex aſino conſpe-
cto

&to 108. ex asini anxietate 111
Aspasia meretrix prudentiæ exemplum 12. 174. fuit Colossææ magnitudinis 13
Asphodeli pratum apud inferos 301
Assentatores quales putandi 16. assentatoribus gaudentium exemplum 17. aliud ibid. & 18. assentator quomodo lauder 26. ejus finis aliquid accipere lucri 26. 27. exemplum ibid. quibus notis discernantur à se invicem laudator & assentator 28. assentatores Diniæ 40. quàm sint potentes, indocti exemplo ostenditur 389. item Pyrrhi Epirotæ ibid. assentatoris vis in bonum virum 411. 412
Astarten, lunam esse putant, Sidonia lingua 657
Assyrii columbæ sacrificant 152. ab Ægyptiis doctrinam de Deo acceperunt 657. unde notas inustas habeant 684
Ate 14
Athenarum laus 689. classis præfectura fuit summa dignitas ibid.
Athenienses causas agens 199
Athenienses irrisores in sermonibus 279. eorum urbs antiquissima 280. adversus Eumolpum & Hippolytam fortiter se gesserunt 292
Athenienses sine Demosthene, Æninenses & Thessalos esse dicebat Philippus 703
Athenodorus Augusti præceptor, cujus precibus patria levata est vectigalibus 82 annos vixit 473
Athotæ 130 annos vivunt 467
Atimarchus quidam per ignominiam vocatus 446
Attalus Philadelphus Pergamenorum rex 82 annos vixit 470
Attalo filius venenum porrigens 198
Attica crepida qualis 317. Attici soli primi homines olerum more è terra emerserunt 328. Attica paupertas 601
Attis ex solido auro conflatus 132. fuit Lydius, primusque sacra fecit Iunoni 662
Auditores si deessent Lycinus ad columnam vel statuam verba faceret 635
Aures fide minùs dignæ quam oculi 461
Aurum se amare dissimulans odio habetur 604. auri commoda 170. auri laus ex Pindaro 164. 165. alia laus 171. quàm multa mala creet 725

B.

Bacchæ Euripidis 388
Bacchis meretrix 622
Bacchus Iovis filius 134. ascriptitius Deus 140. vinum præbet 207. ei nova carmina componendi mos desiit 696. quomodo exceptus quum adversus Indos militaret 360. ex quibus constaret ejus exercitus ibid. qualis ejus currus ibid. qualis & ipse ibid. telum ejus, ignis 361. habet templum in Lesbo ubi sepultum est Orphei caput 385. fulmine periit 562. in Syriam est profectus 663. ei priapos Græci erigunt ibid. ejus parentes, patria &c. 710
Baculus Cynici Protei talento emptus 386
Balneum in usu post longum iter 78 90. ejus præclara constructio ab Hippia 356. & seq.
Baptæ 393
Barbam, comamque habebant veteres 724. barba cultus viri, ut equorum juba ibid.
Barbari non elegantiæ, sed opum amantes 454
Barcetis 66
Bardylis rex Illyriorum 90 annos superans 469. fama supra Bastam Chium 434
Basthes & Belitta amici 61
Batalus tibicen 391
Batrachion cocus 390
Battus sophista 391
Beatum est neque sitire, neque esurire, neque algere 255
tanquam Bellerophon librum circumfers 388. periculum Bellerophontis 417 in Bello ferrum gestare satius quàm aurum 169
Belittas & Basthes amici 61
Bendis ex solido auro conflata 132
Berœa Macedoniæ urbs populosa 101
Bipennis dictus est Cleodemus peripateticus 636
quæritur cur Boni plerique degant in paupertate, mali contrà 125. bonorum

rum post vitam fœlicitas 126
Boni viri à malis perduntur 411
Bona quot cum malis comparentur 721
Bonorum varietas data non ad necessitatem modò, sed ad voluptatem 719. bona alia pro valentibus, alia pro ægrotis, alia pro aliis creata 721
Bonorum quorundam caducorum enumeratio 511
Boni in vita infœlices 614. eos non negligit Deus 779. bonorum in vita status infœlix 139
Bos deus est Memphitis 152
Boüm carnes assæ mugiverunt 160. boves solis serpserunt & aufugerunt ex verubus 622
Bosporani pendebant tributum Scythis 62. eorum mos in petendis puellis ibid.
Bosporum Darius ponte junxit 799
Brachmanes apud Indos fuerunt longævi 466. philosophiæ studiosi ibid. tolerantiam ostentabant 576. salutato sole oriente pyram conscendunt 586. fœlix hominum genus quibus institutis vivant, utque igni pereant 594. Gymnosophistæ dicuntur ibid.
Branchus in rupe sedens 463
Bubonum sanationes 332
Bulim & Sperchim Lacedæmonios admiratus Xerxes, cùm posset, non occidit 701
Bupalum malitia superare 433

C.

Cæneus aliquando fuit fœmina 175
Cadaver apud Ægyptios oppignerari solitum 306
Calmidis Sosandra 4
Calanus conflagravit 576
Calceus pede major 20
Calliades pictor Ampelidis scorti amator 535
Callias fuit ditissimus 125
Callimedon proditionis arguitur 706
Callinus librorum scriptor 391
Calliope 12
Callistratus inter claros oratores 690
Calumniarum mala 306. 396. tractatus de calumnia à p. 396 ad 432. ejus imago 398. definitio 404. in ea quot spectandæ personæ 405. Calumniator consideratur ibid. unde originem habeat 412. qui fiat ut veritatem opprimat ibid. quis potissimum ei sit obnoxius 412. 413. unde petantur colores ejus 414. quænam sit efficacissima 417. ejus artium enumeratio 422. ingenium hominum illa audienda gaudet plerunque 423. consideratur is apud quem sit delatio ibid. & seq. Calumniari etiam justo accidit 428. homini familiare est in hoc labi ibid. quid debeat facere qui audit calumniatorem 431
Candaulæ quid acciderit 96
Canis perfecta laus 26. canis in balneo 264. canis virtutes 598. vitia ib. non ex canis podice, sed ex asini anxietate 117. Canis syderis effecta 278. Canes elephantis Indicis proceriores 342. Canis in balneo 382. non desinit corium arrodere quum semel cœperit 392. canis in præsepe 395
Cantharus philosophus 605
Carbatinæ Hyperboreorum calceamentum 335
Carbones fient thesaurus 503
Carceris incommoda 52 & seq.
Carneades recentioris Academiæ princeps 85 annos vixit 473
Cassandræ genarum rubor decorus 6
Cassiopea 18
Castalius fons divinus 490
Castrandi mos à Combabo ortus 671
Castrati vestem muliebrem gestant ibid.
Catechumenus 773
Catena Iovis 119
Causa indicta nemo damnandus 142
Causidicorum merces triobolus 223
Cebes Thebanus imagines scribebat 310
Cepa, Peluſiotis est Deus 152
Cerberi officium 448. Cerberus in oratione 448
Cercyon, Sciron, Pityocamptes, aliique viatorum cædibus insolescentes 140
Ceres panem exhibet 207
in Certamine spectanda pars nuda &c. 411
Cerva pedibus velox 331. leones cervis velociores ibid.
Cesti vis 171
Chæreas scorti Musarii amator 531
Chæreæ nuptiæ in dialogo Lapitharum.
Chaldæi ultra centum annos vivunt 467

tur hordeaceo pane vescantur ibid.
Chariclea Demonactis uxor meretrix 40. 41. ab amatore suo trucidata 44
Charicenus qualis homuncio 774. 775
Charinus scorti amator 522
Charmides amator scorti 542
Charixenus, Aretæus & Eudamidas amici 47
Charops Æginetæ Cinædus ditissimus 125
Chelidonium meretrix 539
ad Chelidoneas cur ab Africo tempestates concitentur 494
Chironis pedes ab equinis ungulis nihil differebant 724
Christianorum sapientia mirabilis 565. eorum studium, erga Peregrinum 567
de Christo nonnulla 566
Chrestus idem dictus per contemptum 773. Christiani sibi persuaserunt se immortales fore ibid. aliaque de illis in seq.
Chrysarium mulier venefica 516
Chrysippi syllogismi frigidi 205. 81 annos vixit 473
Chrysis amata à Glaucia 335. meretrix 336. 534
Cibus & potus corpori tantùm conveniunt 172. 173
Cicadam ala comprehendere 432
Cilix latro 199
Cinædorum cultus 725
Cinyræ mores 315. templum Veneri dicavit in Libano 659
Civitatis loca quænam sint 263. ea tectatur parasitus ibid. civitas quid sit 282
Classis præfectura, summa dignitas Athenis 689
Claudos auspicato die veteres aversabantur 441
Cleanthes Zenonis discipulus 99 annos vixit 473
Cleodemus peripateticus 330. 636. dicax & bipennis dictus ibid.
Cleodemus Critoni venenum præbuit ut patrem necaret 648. Discipuli sui uxorem stupravit 647
Cleolaus longum gradiens 779
Cleombroti Ambraciotæ saltus 764
Clenocharmus malè vestitus 775
Clinias Architelis & Eraticleæ filius 541
Clinias orator phialam suffurans 198
Clio 12
Clonarium meretrix 225
Cochlis meretrix 556
Cœna absoluta quid habeat 650
Cœna exequialis 307
Colonarium persolvere solebant ut innuitur 717
Colophone & Delphis parata sint omnia ad vaticinandum commoda 144
Colossus immensus à Rhodiis extructus 133
Columba apud quos sacra 662
ultra Colum vivere 344
Comam & barbam habebant veteres 724
Coma est indicium nobilitatis Ægyptiæ 492. eam religant Pallenenses ib. ubi consecraretur 684
Combabi historia 666 & seq.
Comitas majorum erga minores laudatur 14. hi soli invidiam fugiunt ibid.
Communes res nova pulchritudine ornare sapientiæ est magnæ 358. 359
Comœdiam cum dialogo conjunxit Lucianus 237. cur apud Athenienses agerentur comœdiæ 285
Comœdis cur liceret cavillari 285. illorum in theatro habitus ibid.
unus ex Comicis trigaleatus 605. 606
Comparatio elegans 21
odi memorem Compotorem 635
Consolationes parentum mortuis liberis 307
Consilium res sacra 309. 392
in Consultatione non ætatis sed boni communis habenda est ratio 142
Convivam facimus eum qui nobis est familiarissimus 250
Convivium victoriæ 570. convivii splendidi descriptio 168 & seq.
ante Convivium lavandum quum est linea sex pedum 617. dicteria conviviis apta 639
Copia quid sit 718
è Copro Memnon auditus 349
Coraci à Scythis vocati Pylades & Orestes, & cur 36. quid Schythis id vocabulum notet ibid.
Corinna meretrix 528
Coræbus 328
Corporis virtus est robur 719
Corporis pulcherrimi imago 5 & seq. ut comparari soleret apud Athenienses

fes 286
Coturnicum certamina apud Atheniensis 295. cur instituta 296
Cothurni metaphorica significatio 440
Cratetis orationes quales 313
Cratinus poëta comicus 97 annos vixit 475
Craton politicus 774
Crepida Attica qualis 317
Cretenses Iovis sepulchrum ostendunt 328. 712
Critias Nesiotes 339
Critolaus peripateticus ultra 82 annum vixit 473
Criton à Cleodemo venenum accepit ad necandum patrem 648
Crobyle meretrix 528
Crœsus Persis risum exhibens 178. ab oraculo delusus 124. bonis excidit 503. ab Apolline deceptus 767. Crœsi filius 27. eum esse mutum dolet pater 180
Cronosolon sacrificus 613
Ctesias Cnidius mendacii accusatur 327
Ctesibus historicus 124 annos vixit 474
Cumæus asinum conspectum non statim agnovit 434
Cupido luteus à mago factus 336
Cupido plus habendi malorum multorum causa 725
per Cybiben 438
Cyclops quidam dictus, cur 446
Cycnos non esse tam canoros ad Eridanum 371 & seq. illorum fabula ibid.
Cydias dives 510
Cydimacha 50
Cypni fluvii laus 451
Cyllenii Phaleti sacrificant 152
Cymbalium tibicina 545
Cynæthus Demetrii assentator 27
Cynætho adulantior 28
Cynici perstringuntur 717 & seq. de eorum vita lege totum Cynicum.
Cyrus major 100 annos natus obiit 470. causa mortis ejus 471

D.

Dædalus 14. ejus fabula accommodatur prospera fortuna bene utentibus 15. alia accommodatio 128
Dæmon à mago abjicitur 337. 338. varia lingua loquens ibid. niger ibid. dæmone abjecto domus reddita habitabilis 347
Dætymones vocati parasiti 246
Damis Epicureus & Timocles Stoicus acerrimè contendentes 137. 147
Damon & Euthydicus amicorum par 45
Dandamis 58. ejus amicus Amizocas ibid.
Darius Bosporum ponte junxit 799
Decrianus 77. sophista Pataræus ibid.
Deformis mulieris descriptio 516
Delphinum erga quosdam officia 500
Delphis & colophone parata ad vaticinandum omnia commoda 144
Demades Rhetor meticulosus 257. jocus ejus in id quod aquam biberet Demosthenes 691. Macedonum fuit amicus contra patriam 706
Demænete Eucrati marito post mortem apparet 345
Demetrius Suniensis Cynicus 51. ejus in Antiphilum amor ibid. hominum fictor 338. raptum indocto librum lacerat 388. 389
Demetrius Calliastianus 469
Demetrius Platonicus apud Ptolemæum accusatur 417
Democriti de animabus post mortem sententia 349. 104 annos natus inedia mortuus est 472
Demodocus 460
Demonassa Corinthia tribas 525
Demonax inter Ephesiorum primarios 40. ut occisus 44
Demophantus fœnerator frigidus sorti amator 535
Demosthenis sententia de reprehensione 141. Demosthenes ad bellum ineptus 257. 258. abjecto clypeo aufugit ibid. Thucydidis historiam octies exscripsit 380. Demosthenis & Homeri collatio 687. Athenæ patria 689 castitas & literarum studium 690. orationis textura & sententiæ 694. aquam potus orationes componebat 691. lucernam olebat ejus oratio ibid. aliæ ejus laudes ibid. & seq. auro inexpugnabilis 697. beatam esse urbem cui civis hujusmodi obtigit ibid. quanto præsidio fuerit patriæ 698. confertur cum Themistocle & Pericle 699. in Calauria mortuus 700. ob Hyperidis calumniam exulavit, sed honorificè postea rediit 700. 701.

omnibus aliis oratoribus anteponitur 701. consilio & prudentia commendatissimus 702. quanti faceret ipsum Philippus Macedo ibid. quid fecerit in Philippum ibid. contra ejus eloquentiam erigi trophæum non posse ajebat Philippus 703. eum Aristoteles ad Alexandrum & Antipatrum ducere solebat ibid. Aristotelis judicium de ipso ibid. pro patria mori statuit ibid. furebat amore patriæ 704. veneno se interemit 707
Demylus faber 344
Dentes serrato ebori similes 7
Derceto Semiramidis mater 662. ejus imago in Phœnicia qualis esset ibid.
Desideriorum inæqualitas 726
Deucalionis fabula 660. ejus tempore aquis obrutus est mundus 764. quæ de eo dicuntur ad Noë referenda videntur 661
Deus pater Filius & Spiritus unus ex tribus 770. in cœlo est, & quid ibi faciat 771. Deus creator omnia scit 773, 774. Deorum denominationes sortiti 30. de Deo variæ Ethnicorum opiniones 191. Deorum cultus inanis 120. obnoxii sunt Parcis 121. à se invicem differunt ibid. plerique sunt ex auro, argentove conflati ibid. curas & calamitates sustinent 128. Dii inquilini & ancipites 207. Dii omnia possunt 504
Dii varii variarum gentium 152 & seq. in eorum convivio quid quisque præbeat 207. quid agant inter convivandum nonnulli ibid. unde aliquando laudentur 694
de Diis factitiis decretum 714
Dii Ethnicorum ad Æthiopas comessatum euntes 149. Dii Ethnicorum pro cottabis habentur 774
Dextra apud Scythas in pœnam amputatur victo 38
Dialogus Philosophiæ filius 232. ejus usus 235. conqueritur quòd malè usurpetur à Luciano ibid. cum eo comœdiam junxit Lucianus 237
Diana conquesta se ad Oenei convivium non vocatam 151. ejus aræ in Tauris 153. ejus festa in Ægina 498. venationis est præses 786
Dianæ Ephesiæ templum quem in finem incensum 574. Diana de Oeneo conquesta 645
Diei adventantis signum 159
Differens & indifferens 229
Dinias cujas & qualis 40
Dinomachus Stoicus 330
Diogenes Seleucensis 88 annos vixit 473.
Diogenis de gloria dictum 24
Dionicus scyphum in pompa ostentabat 502. Dionicus medicus 634
Dionysius literas docens 178
Dionysius à Stoa ad voluptatem transfuga 226. Dionysius tyrannus ineptam tragœdiam fecit 387. idem Æschyli pugilares cur comparavit ibid.
Dionysodorus Rhetor 636. orationes in convivio pronuntiabat 641
Diotima mentis acie & consilio pollens 13. Diotimus ludi magister 539
Diotimus Megarensis 782
Diphili in Etœmoclem injuria 646
Diphilus cognomento labyrinthus 636. Scorti amator 519
Dipsas serpens nocentissimus 483 & seq.
Disci descriptio 289
Disciplinas sine bonis moribus non prodesse 648. Disciplinarum usus ad quid 283. Disciplinis vacant homines ut sint patriæ utiles 479
Discipulos à Stoicis non data mercede in vincula tradi 648
Discoracis opus 448
Divites magis fiunt improbi quàm boni 608. eorum vitia 616. non sunt verè fœlices ob voluptates aliasque delicias 624. eorum vitia & mala 625
Divites multos habent assecias 40. divitis indicia 78. æturnosius vivunt quàm pauperes 171. plerique sunt infœlices 503
Divitum miseriæ 176 & seq.
Divitiæ incertæ 503. earum mala 504. ob curas fugiendæ 624. earum nulla utilitas si teste careant 626. nuptias conciliant 636
Doctis gemina portio in Saturnalibus dari solebat 616
Dodonæum templum compilatum 204
Dolicho victoriam adeptus quid faciat 686
Dolorem in mediis non esse habendum 655
Domus laus 27. 454
Domus in tegumentum comparata 718
Dorcas meretrix 536

Dorio ſcortator bonis exhauſtus à Myrtale 553
Doris meretrix 517
Drimylus dives & avarus 170. 171
Droſe meretrix 539

E.

Ebrietatis lis contra Academiam 222. 223 & ſeq. ebrietas, flagitiorum defenſio 447
Echecratis pocula levia 501
Echinum manibus accipere 237
Echo probris à Pane peti ſolet 221. quid eam eſſe putent idiotæ 452
Educatio juvenum apud Athenienſes 282. 283
Eduliorum varietas cauſa morborum 722
Effœminati deſcriptio 391
Egeſtas eſt mala, ac pejus habere ſe facit ea quibus adfuerit 719
Eiramangas capere 775
Electri fabulæ refutatio 369 & ſeq.
Eleipaſmi inſpectorum 775
Elenchus veritatis & libertatis amicus & Deus 434
Elyſius campus eſt bonorum ſedes 301
Empedocles ſapiens 195. corbonario ſimilis ibid. clam inſiliit in Ætnam 560. 562
Epeus equum ligneum fabricavit & conſcendit 356
Epicharmus poëta comicus 97 annos vixit 475
Epicteti lychnus quanti emptus & quem in finem 388
Epicurei atomi 200. providentiam negant 210. 213. 227
Epigramma majus eſſe ſcrinio 689
Epiurus Myrtales meretricis amator 553. 554
Equi laus 27
Equus Medicus centauro ſatus, cappaphorus 381. ubi commodè currat 456
Eratoſthenes Grammaticus, poëta, philoſophus, geometra 82 annos vixit 476
Erichthonius è terra editus 328
Eridanus fluvius 369
Erigones canis inter ſydera 711
Eriphyle auri gratia maritum prodidit 722
Eris malum in convivium projecit 649
Eruditionis finis 283
Eſculentorum delectus ſecundum regiones 502
Ethnicorum Deorum vanitas 139
Ethnicorum variæ opiniones de Deo 191
Etœmoclis philoſophi ad Ariſtænetum epiſtola 644. canus homo & gravitatem præ ſe ferens 646. cur ad cœnam ab Ariſtæneto non invitatus ibid.
Euangeli Tarentini in Pythiis calamitas 384
Eubatidæ domus Corinthi 347
Eubœa reſecta à Bœotia immiſſo Euripo 799
Eubiotus Leucanoris frater nothus 67
Eubuli ingenium indicatur 703
Eubulides inter claros oratores 690
Euchenoris fatum 772
Eucratis obſcœnitas 185. ejus uxoris adulterium ibid. Eucrates quidam celebris mendaciis gaudens 329. Dinonis filius vir ſapiens 338. Eucrates Pyrræenſis qualis vir 700
Eucritus fœnerator 635. Eucritus adoleſcens amator Corinnæ meretricis 530
Eudamidas Aretæus & Charixenus amici 47
Eumelus Eleus citharœdus 384
Eumolpus Thraces ducens Athenienſes aggreſſus 292. à Philoſophia edoctus 595
Eunuchum nanciſci inauſpicatum 441. Eunuchus fuit Philæterus Pergami rex 470
Euohe militare ſignum Bacchi 362
Euphorbi coma Gratiis aſſimilata 30. auro intexta 169. Euphorbus à Menelao occiſus 173
Euphranor 6
Eupolidis Comici laus 236
Euripides Archelai paraſitus 255
Europam Phœnices templo honorarunt 657. ejus fabula ibid. nummus in ejus honorem ibid.
Euryſtheus miſſo ſervo Hydram, Stymphalidas aves, Thracios equos, & Centauros ſuſtulit 140. Herculi imperavit 712
Euthydicus, & Damon amicorum par 45
Exequialis cœna 307

F.

Fabarum esus à Pythagora interdictus 162
Fabrorum mos ligna ad regulam adæquantium 197
Fabularum commentum reprehenditur 327. quid commodi Græcis afferrent 329. fabularum interpretes apud Arabas fuerunt longævi 466
Faciei ob mala immutatæ exemplum 53
Fagus oracula edens 160
Fama bona unde capienda, ad doctrinam 391. fama supra Ariphradem, Misthonem Bastam 434
Fatum & fortuna potentia numina 119. fatum est quod omnia facit 123. fati necessitate alios bene, alios malè agere, ac proinde nec præmio nec pœna dignos esse 126. ejus persuasio facit ut cultus divinus contemnatur 714. inevitabile 771
Febrium periodicarum profligationes 332. curantur à statuis Polydamantis & Theagenis 714
Felices esse deos negatur 211
Ferarum in nocentes immissio in Amastri 72
Ferrum in bello gestare satiùs quàm aurum 169
Fictilium sufficiens usus 639
Filius erga patrem qualis sit 477
Filium qui afficit contumelia, contumeliosus est in patrem 760
de Finibus contendentes derisi 200
Flagris se mutuò cædunt Lacedæmonii & cur 296
utra vita Fœminæ an viri sit suavior 175
Formicæ Indicæ aurum effodiunt 172. 622. quid facere soleant formicæ 200. 201. formica est camelus, proverbium 619
Fratricida fuit Gosithres 471
in Frugalitate est virtus 718
Frugi ex habitu videri 776. pauci sunt frugi 777
Fulmen uno ictu occidit 601
Funebres orationes & ludi 307
Funiculus nimium intensus abrumpitur 521
Furiæ Plutonis ministræ 301

G.

Galea Orci 229
Galilæus cui tribuitur quod Christo competit 770
Gallus assessor Mercurii 160. cur sub ortum solis canat 161
Gallus adolescens in avem mutatus 161. Gallus Mercurio sacer 182. ejus pluma dextra longissima quam vim habeat ibid. Gallorum gallinaceorum certamina apud Athenienses 295. cur instituta ibid. Galli Rheæ sacerdotes Attin imitantur 663. cur vestem muliebrem sumant 671. de eorum castratione &c. agitur ibid. seipsos cædunt 681. quando se castrent 682 quid in castratione faciant ibid.
Ganymedes ascriptitius Deus 140. ob pulchritudinem talis factus 784
Garamantes ubi habitent 482. eorum venatio ibid.
Genicularium luctandi genus 83
Gentium quarundam mores 199 & seq. per Genetyllidem 438
Geryon quid denotet 75. ejus ossa Thebani ostentant 386
Getæ belligerantes 199
Glaucias Alexiclis filius ut amore Chrysidis est captus 335. quomodo ea sit potitus 336
Glaucus laudatus 26
Gloriam consequitur, qui gloriam contemnit 24. ejus amor cur necessarius 295. solus inevitabilis 586
Glyceræ vox blanda 315. 316. meretrix 515
Gniphon fœnerator 185
Goæsus 115 annos vixit 472
Gorgias sophista 108 annos vixit 474 ratio cur tamdiu vixerit ibid.
Gorgone inspecta quid accideret 460
Gorgon fuit puella elegans & amabilis 768. 769. fuit deorum monimentum 769
Gorgona meretrix 516
Gorgus vir agrestis 556
Gosithres Anaxerxem fratrem occidit 471
Graculus Æsopi 437
Græcia quàm ampla 200
Græci philosophiam facilè exceperunt 595. qui primi ex iis ipsam complexi sint

ſint ibid. Græcorum vituperium quòd præclarè de amicitia loquantur, at eam exercere neſciant 37
Gubernator bonus in tranquillitate non cognoſcitur 57
Guloſi in varia menſa dubitant quid primum edere debeant 692
Gyarus inſula ex Cycladibus una 44
Gygis anulus quid efficeret 229,
Gymnaſia reprehendit Anacharſis 269 & ſeq. irridet 219. eorum utilitas 271 & ſeq. cur in ea nudi veniant 295
Gymnoſophiſtæ iidem ac Brachmanes apud Indos 594

H.

Hæmus mons Thraciæ 682
Hebdomam quem olim apellarint 440
Hebrus Thraciæ fluvius 682
Hectori ſacra faciebant in Ilio 714
Hegeſii orationes quales 313
Helena 15. non fuit pulchra quantum ait Homerus 173. fuit anus tempore Trojani belli ibid. à Theſeo rapta ibid. ob pulchritudinem inter deos relata 784. à Theſeo amata 789. rapta juvante Pirithoo 790. plurimos procos habuit ibid.
Hellanicus Lesbius hiſtoricus 85 annos vixit 474
Hemitheon Sybarita libidinoſus 391
Hephæſtionem qui non colebat, odioſus Alexandro 419. quis illi poſt obitum honor ſit habitus ibid.
Heraclea via lapidea 2
Hercules Iovis filius 134. quædam ejus facta 140. aſcriptitius Deus ibid. carnes præbet 207. quid laboribus effecerit 227. laboribus immortalitatem adeptus eſt 711. Ogmius dictus eſt à Gallis 365. ejus apud eoſdem effigies ibid. & ſeq. Geryonis boves abegit 366. quid ſignificet effigies ejus apud Gallos 366. 367. quicquid peregit, oratione, non vi peregit 367. ſe cremavit 562. quare ſe cremarit 576. pingitur ſubſtrato pallio in cubitum jacens 639. Pholenſem Herculem ut pingant 639. nulla re indiguit 723. ob fortitudinem inter deos relatus 784
Hercules heros Tyrius, non ille decantatus 657
Hermagoræ verſus 147
Hermaphroditus natura mixta eſt 377. utrumque membrum habet 527
Hermodorus Epicureus pejerans 198. contritus 206
Hermotimi Clazomenii animam in corpus ejus redire ſolitam 376
Hermon Epicureus 636. Caſtoris & Pollucis ſacerdos 637
Herodotus mendacii accuſatur 327. Lyxi filius 461
Heron nomen ſenis nautæ 494
Herophilus Cynicus in fornice dormiens 198
Heſiodus ex paſtore poëta ſtatim factus 310. ei muſæ apparuerunt 379. poëta præſtantiſſimus 486. Heſiodi de ſcriptis judicium in tractatu qui diſſertatio cum Heſiodo inſcribitur à p. 486 ad 491. paſtor ſuperbus 610
Hieron Syracuſanorum tyrannus 92 annos vixit 468. 469. annos 70 regnavit 486
Hieromeniæ tempore nemo puniebatur 210
Hieronymus hiſtoricus 104 annos vixit 474
Himeræus poëta 22
Himeræus Phaleræus qualis vir 700
Hipparchus Hypatenſis 77. avarus ibid. ejus uxor maga peritiſſima 79. in corvum mutata 85
Hippiæ laudes 356
Hippocratis ſtatua ænea quid faciat 341
Hippocrenen inquinare 380
Hippoclides non laborabit 368
Hippoclidi non eſt curæ 780
Hippodamiæ hiſtoria 792
Hippolyta Scythica adverſus Athenienſes militavit 292
Hircum coleatum Pani ſacrificant Athenienſes 219
Hiſtriones extra theatrum quales 514
Homeri loci 118. 131. 135. ejus ſcriptorum fides in dubium revocatur 173. fuit camelus ibid. mendaciis poëſin conſperſit 327. in Ptolomæi templo promiſſis capillis eſt depictus 686. ejus patria, genus, ætas ignota 688. non conſtat an Heſiodus eo ſit antiquior ibid.
Homo Dei imago 31. homines ex

alto conſpecti ſunt formicarum inſtar 200
Hominum ſcelerata vita deſcripta 197 & ſeq.
Honeſtum ſolum in bonis ducens facilè fert contumeliam 645
Hordeaceo pane Chaldæi cur veſcantur 467
Horarum cœli officium 147
Hortenſis Venus 4. quid in ea fuerit pulcherrimum 5
Humanarum rerum vanitas deſcripta 188
Hydriam Demoſthenis reliquias Antipatro attulit Archias 697
Hyemalis inamœnitatis deſcriptio 612
Hymnis meretrix 551
Hypata 76
Hyperboreus ſupra aquas ingrediens, & in aëre volans 335
Hyperides Rhetor ad bellum ineptus 257. 258. fuit Demoſtheni infenſus 700
Hyſpaſines Characus 85 annos vixit 471
Hypſicrates Amiſenus hiſtoricus 92 annos vixit 474

I.

Icarus 14. dilapſis alis decidit 188. ejus fabula accommodatur fortuna proſpera malè utentibus ibid. alia accommodatio 178. ab eo mare dictum Icarium 765
Idiotæ modeſti in convivio contrà quàm Philoſophi 649
Idomeneus Agamemnonis paraſitus, 260
Ignis flatu accenditur 294. ſacrilegis & homicidis convenit 575
Ignorantia multorum malorum cauſa 396. 431. 593
Ilias malorum 649
Ilienſis Tragœdos conduxit 438
Imago Sapientiæ & Intelligentiæ 12. Prudentiæ ibid. Benignitatis & humanitatis 13. caſtitatis ibid.
Imaginis muliebris perfectiſſima deſcriptio 1 & ſeq.
Imperatores quinam optimi 354. eorundem exempla 355
Impii ſuorum ſcelerum dant pœnas 573
Inæqualitas injuſta 406. ineſt magnæ rebus humanis 620
Quædam quæ Inauſpicata veteribus putabantur 441
Incantatio ad amorem conciliandum qui fieret 524. incantationis effectus adverſus venenum ſerpentis 334. item ad convocandos ſerpentes ibid.
Indifferentia pudenda dicebat Peregrinus 570. 571. pecunias inter indifferentia ponebat Stoicus Zenothemis 649. 650
Indigens omnium maxima 594
Indigentia quid ſit 510, quibus major minor-ve contingat 723
Indorum Machlæorum ſitus 363. quid accidat iis qui de fontibus quibuſdam ſacris biberunt ibid.
Inedia mortem ſibi conſcivere quidam. vide in Macrobiis
Inferiæ ſepulchris inferuntur 302
Inſomnium ſomni interpres 212. 213
Interitus multæ viæ 59
Intueri rem ex intervallo quid efficiat 20. 21
Invidiam ſoli fugiunt qui erga minores comiter ſe gerunt 14. in eam incidunt qui contra agunt ibid. ubi ſæviores ſint invidiæ 440
Ioëſſa meretrix 549. ejus amatores ibid.
Ion Platonicus 330. 636. qualis fuerit ibid. regula vulgo dictus ibid.
Iophantes Sophoclem patrem deſipientiæ accuſans &c. 475
Iovialia per multos annos ab Athenienſibus intermiſſa 204
Iovis oratio ad deos 135. 136
Iphigenia initiat Oreſtem & Pyladem 35. ab iis abducitur ibid.
Iphneus cæcus 27
Iſæus inter claros oratores 690
Iſidis capillos Memphitæ oſtentant 386. Iſis cognomen navis 494
Iſidorus Characenus hiſtoricus 471
Iſmenias ſeptem talentis tibias emit 381
Iſmenodora Bœotia tibicina 517
Iſocrates præ timiditate ſuggeſtum nunquam conſcendit 257. quomodo & quo ætatis anno mortuus ſit 474. 475. inter claros oratores eſt 690
Iſthmiorum præmium, pinea corona 272
Iſtiæus grammaticus 636. carmina recitans in convivio 641

Isthmi fossione quid intenderit Nero 798
in Isthmiis nec comœdia nec Tragœdia certare licebat 802
Iudicum officium tam reum quam actorem audire 407
Iupiter Philius 39. quis sit 150. deridetur quòd sit mortuus 154. in aurum mutatus 170. terram despectans 194. quid de eo sentiant homines 204. ubi vota audiat 203. quot quantisque negotiis distrahatur 213 & sequent. divitias & regna largitur 608. nullo delectu id facit ibid. scommate perstringitur in id quod transformatus est in aurum & taurum 711. 712. 766. apud Æthiopas 12 dies convivatus 767. per totum corpus prægnans factus ibid. quantum gaudeat pulchritudine 785
Iurandi mos per canes, anseres, platanos 191
Iustitia in terras à Iove denuo mittitur 215
quod Iustum est bonorum maximum dixit filius Sophronisci 215
Ixion quid fecerit in deorum convivio 632

L.

Labor Epicuro malum videtur 229. ejus utilitas 287. 288. 294. ex laboribus bona germinant 312
Labyrinthus cognomentum Diphili 636. filii Zenonis præceptor ibid.
Lacedæmonii pila certant 296. aliud certamen ibid.
Laches Areopagita 532
Lachrymis qui non flectitur, lapis est non homo 546
Lacon loris cæsus 199
Laio datum oraculum 124
Lamprias scortator 520. Thaides amator ibid.
Lapidis Heraclei vis 2
Latona Evagoræ uxor 30
laudatores ἀνθ' ὕδατος 25. mentiri nolunt 27. laudis modum quem observet ibid. laudator & assentator unde dignoscantur 28
Laus nimia molesta 16. quatenus sit tolerabilis laus ibid. laudem non agnoscere modesti est 24. laudari nolens, laude in primis dignus ibid. est libera 25. quomodo laudandum ibid. & seq. laudis argumentum à patria rectè sumitur 689
Læna meretrix 525
Learchus omnium hominum miserrimus 712
Lecticas tanquam currus cervicibus qui ferant 722
Lectus magnus ex Indica testudine 114
Lechythio fugitivus 605
Leges majusculis elementis scriptæ apud Athenienses 284
Lemnia Venus 4. quid in ea pulcherrimum 5
Lenarum artes in adolescentes 41
Leonis pelle ridiculam simiam circumferre 329. 330. Leonis vis ad remedia 331
Leontichus medicus 330
Leosthenis elogium de Demosthene 691
Lesbia poëtria 13
Lethe fluvius memoriæ infensus 301
supra Leucadem petram consopiti 775
Leucanor Bospori rex 62
Libamina respuunt Scythæ ibid.
Libanitis 379
Liberi primi impensiùs amantur à matribus 269
Libidinis horrendæ fictum exemplum 112. libidinis gratia molestias faciunt & patiuntur homines 722
Libidines torrentis instar ferunt 726. item instar furentis equi ibid.
Libri quomodo ornamentur 387. quem inde docti capiant usum 394. liber triceps ibid.
Libyæ australe latus arena est 481. cur inhabitabilis 482
Linguæ adversus quendam oratio 445
Lirioëssa vox, hoc est, florida 367. liria sunt flores ibid.
Lonchates 62
Longævorum catalogus 467 & seq.
Lucianus masculo amori obnoxius 1. 2. adolescens formosus 79. in asinum mutatus 85. Cinædo venditur 161. olitori 106. servo ditissimi Thessalonicensis 108. devoratis rosis formam humanam recipit 114. ejus fratres, studium & patria 115. ejus calumnia adversus philosophos 190. in liberalibus disciplinis versatus est 466. parcus laudator fuit 21. ejus cum Palæstra congressus 81 & seq. sub Syri nomi-

nomine dicit quantum à Rhetorica nobilitatus fuerit 231 & seq. Iudicium vulgi de ejus orationibus 362. ejus senilis oratio qualis 368 & seq. ejus de sua oratione modestum judicium 230. Syrum se videtur dicere 388 230. 231
Lucta in luto fit 272. & cur 289
ratio Lugendi mortuos 303 & seq. adversus hujusmodi luctum, increpatio 304 & seq.
à Luna ad solem quantum sit spacii 186. eam incoli quidam dixerunt 190. quid illi attribuerint philosophi 201. ejus labor perpetuus 211. ejus multæ formæ à mago ostensæ 336
ad Lunam cadentes suscipit Syrus 337
Lupus frustra inhians 167
Lustrationes quibus rebus fierent 334
Lutum cur certantibus substerneretur 290
in Luxu est vitium 718
Lycæna meretrix 545
Lycamben malitia superare 433
Lychnis gemma cur sic dicta 676
Lychnus Epicteti ter mille drachmis emptus 386. Lychnus extinguitur facilè cui deest materia 294
Lycurgus Rhetor ad bellum ineptus 257. 258. Lycurgus Lacedæmoniis quando leges tulerit 297. Lycurgus legislator 85 annos vixit 476
Lynceus 27
Lypaën quid metaphoricè significet 440
Lyra meretrix, Daphnidis filia 529
Lysias Cephali filius 453. Lysias scortator 545
Lysimachus rex Macedoniæ 80 annos vixit 469. ei filius insidias struens 197
Lysionis domus à meretrice eversa 42
Lysippus Neptunum æneum fecit 132

M.

Macentes 62. ejus amici Arsacomas, & Lonchates ibid.
Machæram propriam contra seipsum acui iniquum 233
Machlyenses 69
Magi merces quatuor minarum 337. mulieris magæ merces 524. Magi cur fuerint longævi 466. 467. Magicæ actiones uxoris Hipparchi 84 & seq.
Magidium psaltria 5
de Magni cum parvo collatione sentetia
Mali post vitam infœlices 125. 126. vita inulti 139. post vitam puniunti 301. in vita fœlices 6
Malo alieno sapientis exemplum 9 Nihil passus es mali, tibi si non attr buas 15
Malthace meretrix blanda voce uten 315. 31
Malvæ foliis cædere 38
Mano Arabibus imperavit 472
Margites 328
Mariti lege fiunt omnia bona uxoris 312
Maris tranquillitas allicit ad navigandum 457. Maris jactati descriptio 46
Marsyæ tibiæ 381
Masinissa Mauruſiorum rex 90 annos vixit 471
Mastera Leucanoris Bospori regis uxor 67
Mater filiam ad scortandum hortans 521. 528. Matris deformissimæ filius formosissimus 50
Mazæa Leucanoris filia 62
Medicus irridens usum appendiculorum & incantamentorum 331. Medicus peritus accersendus ægro, non disertus 354. imperiti magis sua ornant quàm periti 394. Medicorum esse naturam rerum scrutari 485. Medicus morbum ægroti ignorans, alium curat 694
Medusa saxifica 2
Megalopola uxor præfecti equorum 96
Megilla Lesbia Lænæ amatrix 525
Melampus acumine auditus excellens 27
Melampygus 459
Meleager fame contabuit 647
Meletas declamationes vocant 436
Melissa meretrix 521. ejus & Channi dissidium ibid. & seq.
Melitæus catulus, scomma in Alcidamantem 642
Mellis in dolio periit Minois filius 489
Memnon dictus oriente sole clamare 51 è Copto auditur 349
Memphitæ Isidis capillos ostentant 316

Memphitis bos est Deus 152
Mendacium ad utilitatem prolatum laudatur 326. alius contrarium vituperatur 327
Menecles Luciani herus 111
Menecrates mulctatus facultatibus 49. filiam habuit deformissimam ibid.
Menelaus ultro venit 638. ejus ædium pulchritudo 796
Menelai pulchra domus suspicitur 452
Menippus quibus alis acceptis in cœlum volarit 188. 193. Cynicus acerrimus 236
Mens clauda & siculna 382
Mensariæ lis ob Diogenem 230
ad Mentiendum impellentes causæ 326
Mercatoris Sidonii consilium Alexandro datum 311
Mercurius non callebat multas linguas 134. Deorum facundissimus 160. fur 183. veterator, improbus Iovis libidinosissimi servus, adulter 708. ejus imagines quædam duplices 160. ejus officia quædam 217. quandoque est in inferis 301. Logius 445 Cadmum amavit 786. Mercurius & Venus congressu suo faciunt hermaphroditos 777
Meretrix ad tinnitum argenti accurrit 337. ejus ornamenta 454. quid soleat facere 516. Meretrici res gravissima prolem alere 517. pauperes hac arte plerumque victum quærunt 521. irasci potest: sed contumeliam rependere non debet ibid. quomodo conciliandum odium adversariæ meretrici 524. quid faciens dites ecere possit 529. qui grata sit amatoribus ibid. Meretrices prudentes verbis non credunt 532. amare meretricem non decet 541
Meretriciæ actiones 41. 42. meretricis potenter allicientis hypotyposis 80
Meriones therapon Idomenei 262
Mesori mensis nomen 776
Micyllus ad cœnam ad Eucrate invitatus 166. ejus somnium 168
Midas fame periit omnibus in aurum conversis 501
Midias sceleratus ditissimus 125
Miltiades proditionis suspectus 428. 429. ejus fama supra Bisthonem Sybaritam 434
Minervæ attributa 708. cur gestet Gorgonem ibid. præses bellorum 786
Minos Cretensis bonos honore, malos vero supplicio afficit 126. Cretensibus leges tulit 297. Iudex Inferorum & Iovis filius 301. prædixit filium in mellis dolio periturum 489
Mithres ex solido auro conflatus 132. candyn & tiaram gestans 713
Mithridates Ponti rex Ctistes cognominatus 84 annos vixit 470
Mnascires Parthorum rex 96 annos vixit 471
Mnason 341
Mnesitheus sedecim diis gallum unicum immolavit 136
Modestiæ exemplum 16. in rebus secundis servanda 14
Modica petens à Deo impetrat 118
Momi oratio ad Deos 138. semper asper & objurgator 141. mores ejus 709
Monumentorum vanitas 307
Mors in libertatem asserit 121. quibus necessitatibus liberet 305. putatur esse summum malum 307. mortuis ad vitam non datur reditus 299. 300. lavandi mos 302. item ungendi, coronandi & vestiendi ibid. luctus pro illis 303. Lugentur non sua sed superstitum causa 304. pro illis ludi & funebres orationes 307. Mors velocissima quæ igne infertur 574. omnibus hominibus est vitæ terminus 687. mors quæ vacat turpitudinis periculo est honestum effugium 707
Mortis genus inusitatum in ventre jumenti 95
Moschion scortator 544
Mulieres decet lævor & mollities 724
Mulieris summa laus 15. mulieres gallos cōcupiscunt, eas etiam Galli 368. Mulier asini amore capta 112. mulieris sufficiens ornatus quis 454. ejus pulchritudinem minuunt ornamenta 458. Musca formosa mulier 376. alia poëttia 377. alia meretrix ibid.
de Mundo variæ sententiæ 191
Muneri uni vacandum esse innuit 716
Murus ligneus quem inexpugnabilem esse respondit Apollo 707

Muſarium meretrix 531
Muſcarum encomium 372 & ſequent. muſca olim fuit formoſa mulier 376. alia poëtria 377. alia meretrix ibid. Muſcæ variæ ibid. ex muſca elephantem facere ibid.
Myrmidones è formicis nati 201
Myronis opus ſtatua diſcum jactans 339
Myrtale meretrix 553
Myrtium meretrix 517
Myrto cædere 380

N.

Navis ingentis deſcriptio 493 Nauſicaa moderatè rebus ſecundis uſa 13
Nautarum differentia 155. nautam per antennas currere tutò, & per funes aſcendere mirum 493. nautarum judices eſſe 578
Neanthi fatuitas erga Lyram Orphei 385
Nectar potus deorum 207
Nefaſtus dies quis ſit 439. cur inſtitutus ibid.
Negationes duæ unam faciunt affirmationem 168
Nemeorum præmium corona apii 272
Neptunus Laomedonti ſervivit 121. marinam remp. adminiſtrat 141. mœnidas præbet 207. Salmonei filiam Tyro ſtupravit 707. Martem liberavit ibid. Pelopem amavit 786
Nero matricida, quid coram Græcis ſceleris commiſerit 803
Neſiotæ orationes quales 313
Neſtor 27. fuit paraſitus Agamemnonis 260. eloquens ibid. decem tales optabat Agamemnon ibid.
Neſtor Stoicus, Tiberii præceptor 92 annos vixit 474. Neſtor Cænei & Exadii fuit paraſitus 261. per tria ſæcula vixit 466
Neuris ancilla Droſes meretricis 540
Neuroſpaſta dicta pudenda lignea 664
Nicomachus Geraſenus 770
Nilus ut depingeretur 311
Niobe lachrymans in lapidem converſa 30
Nireus 17
Nix frigore ſuo pedes cujuſdam putrefecit 382
Notas inuſtas cur habeant omnes Aſſirii 6
Nova pulchritudinis ſpecimina comminiſci in rebus communibus, ſapientiæ eſt non exiguæ 358. 3
Nox in cœlo cur adſit, cùm ſol ſemper adſit 20
Numæ Pompilii laus à virtute & ſenectute, ſupra 80 annos vixit 46
in Nuptiis non convenit obturbare 645 quid de iis ſentiat Ion 651. earum præſes eſt Venus 786

O.

Obolus ori mortui indi ſolitus 302. eſt trajectionis merces ibid. oboli variarum gentium ibid.
Olmeum inquinare 380
Obſoleta quædam vocabula græca 319
Ocream capiti, tibiæ galeam adaptare ibid.
Oculo altero intuentes fabri ligna meliùs æquant 197
Oculos ſibi eruendos dat Dandamis ut amicum ſervet 60
Odii in meretricem adverſariam conciliandi ratio 524
Oeneus Dianæ oblitus 645
Oenomaus Arcas pater Hippodamiæ, & quid ad collocandam filiam fecerit 792
Oenopion pincerna 443
Officio non debet deeſſe quiſquam, etſi ſexcenti obſtent morbi 167
Ogmius à Gallis Hercules dictus 365
in Olympia ſingulis quinquenniis ſacra Jovi fiebant 205. in Olympia aureum ſtatui 440. à quo in Olympiam adducta ſit aqua 572
Olympii tibiæ 381
Olympicis victoribus non licebat ſtatuas corporibus majores erigere 20
Olympiorum præmium, oleagina corona 272
Olympius cum Aſpaſia converſari ſolitus 12
Oneſicritus in ignem inſiliit 576
Opus exordientibus eminus fulgens apponenda facies 358
Oracula ambigua 139. 143
Oratio longior in conviviis improbatur 718
Orationem effigie Mercurii, Græci,

ci, Herculis, Galli depingunt 366. 367
Oratio ſolùm in ſenectute perfecta eſt 367. oratione non vi peregit labores Hercules ibid. oratio tricuſpis 448. an ad habendam orationem faciat domus pulchritudo 452 & ſeq.
Orator debet cibo & potui parcere 49. oratores captare ſolent judicum benevolentiam 281. opus habent afflatu divino 687. Oratores, Luciani tempore, Demoſthenis orationes paucis immutatis declamabant 135
Orci galea 229
Ordinis deſertor capite mulctatur 507
Oreenſis piſcator tridentem Neptuno ſurripuit. 141
Oreſtes Thoantem occidit, & Scythas alios 35. cur ob cæſam matrem laudetur 803. Oreſtes & Pylades cur à Scythis colantur 34. iiſdem ſacrificia fiunt 32. illi Iphigeniam & deam abducunt 35
Orion cæcus Cedalionem portat 463
Oris infræni finis infœlicitas 450
Orithyam à Borea fuiſſe amatam negatur. 328
Orodeciden malitia ſuperare 433
Orpheus 10. ejus mors 385. ejus lyra ſuſpenſa in templo Apollinis ibid. ejus lyra quid præſtiterit ibid.
Orpheus Thracius à Philoſophia edoctus 595. in Argo navigavit 604. à fœminis Thraciis diſcerptus 612

P.

Pacate Apellis 6
Palæſtra ancilla Hipparchi imprudens 80
in Palamedem calumnia Vlyſſis 428
Pallenenſes comam ad pubertatem uſque religant, eamque ſenes nutriunt 492
Pammenes diſcipulus Etœmoclis 644
Pamphilus Myrtii meretricis oblitus 517
Pannychis meretrix 536
Pan qualis 218. 219. Opem Athenienſibus tulit 218. habitat infra Pelaſgium 219. hircum coleatum illi ſacrificant Athenienſes ibid. eſt paſtor, ſaltator, bellator 220. Echonem probris ſolet inceſſere 221. eum ex Arcadia Marathonem veniſſe negatur 328. ei fons apud Indos ſacer 363
Panos deſcriptio 710
Panathenæorum præmium, oleum 272. 273
Pancrates magus Memphiticus 350
Pancratio quomodo certent 272
per Pandemum 438
Pangæi magnitudo 200
Pannum lacerum extrudere 441
Paraſiticam eſſe artem 242. ejus definitio 245. ars eſt omnium optima 148. eſt præſtantior philoſophia 263. Paraſiti vitam eſſe beatam 245. Paraſiti tempore Vlyſſis vocati Dætymones 246. fuerunt heroës præſtantiſſimi 259. 260. paraſitus therapon appellatus 262. amat eos à quibus alitur ibid. eoſdem defendit 262. 263. In bello animus 262. quale ſit cadaver 263. in venatione audacia ibid. gloriam temnit, & pecunias 264. animi vacat perturbationibus 265. de paraſito non eſt qui victu indiget ibid. caſtitas 266. ornat divitem 267. ſtipat 268
Parcarum potentia 118. nomina 118, 119. ſingula per deos faciunt 122. unicuique genus mortis decernunt 141. non mutantur 615. omnia faciunt. 772
Paris Achillem occidit 261. ejus judicium 790. 791. oportet ut Parricidæ & impii ſcelerum ſuorum pœnas luant 573
Pars utraque audienda in judicio 407
Parthi gens bellicoſa 506. ſagittandi perita ibid.
Paſiphaes adulter 113
Paſſo qualem equum pinxerat 695
Patræ Achaiæ urbs 115
à Patria laudis argumentum ſumitur 689. patria nihil dulcius 477. ejus encomium à pag. 477 ad 482.
Patroclus ab Euphorbo occiſus 173. fuit paraſitus Achillis 261. ejus præſtantia ibid. facta quædam. ibid. ejus cadaver hinc atque illinc attrahebant 658
Paucis dicta recordari facile 23
Pavonis in florente prato oſtentatio 456
Pauperes iniquo animo ferunt opulentiam

tiam divitum 620. item eorundem contemptum 621. pauperum obſonia ibid. quomodo divitum fœlicitatem augeant 628. & ſeq. novam rerum partitionem ſemper petunt 631. importunæ pauperum petitiones ibid. ingratitudo ibid. ſcelus à paupere commiſſum excuſatur 448. pauperum commoda 176. pauper nec ſapiens eſſe, nec finem voluptatis conſequi poteſt 247
Paupertas Attica 601. paupertatis malum per ſui feſti tempus corrigit Saturnus. 613
Peches apud Ægyptios ſunt parvi pueruli 311
Pede latiora dicuntur, quæ excedunt 25. pedibus illotis ingredi 316. pedes frigore putrefacti in nivibus 382. pedes lignei eorum in vicem poſiti. ibid. pedum officium ingredi 718
Pelias putans ſe poſſe repubeſcere 17
Pelichus dux Corinthius 339
pro Peloponnenſi regione qui pugnarunt cur ridiculi perhibeantur 200
Pelops ob pulchritudinem inter deos verſatus 784. Hippodamiam obtinuit 793
Peluſiotis cepa eſt Deus 152
Penelope Icari filia continentiæ exemplar 13
Pentheus à Bacchis diſcerptus 560. 612. omnium hominum fuit miſerrimus 712
Perdiccas Agathoclem Samium liberavit. 421
Perigrini, ſeu hoſpites, qui ſunt viri boni, quo in pretio habeantur apud Scythas 32
Peregrini mors 559. & ſeq. cognominabatur Proteus ibid. ejus vita 564 & ſeq. novus Socrates dictus 567. Peregrini bonorum pretium 569. Phœnicem ſe tranſnominavit 578
Periclis uxor Aſpaſia 172. qualis oratio ejus 693
Perſæ igni ſacrificant 152
Perſarum reges in acie medii eſſe ſolent 506
Perſpicuè dicendum & cur 143
Phædra ut privignum accuſavit 669
Phœdrus Myrrhinuſius 453
Phaëthontis fabula refutata 369 & ſequent.
Phanias incantationibus ad meretricem revocatus 523
Phanomachus dives effœminatus 503
Phaon formoſus 17
Pharia turris 194
Phemius 460
Pherecydes hiſtoricus 85 annos vixit 774
Phidias opus emendat 21. 22. ejus pulcherrimum opus, Lemnia 4
Philænidis libri 445. monile quale habeat 528
Philæterus primus Pergami rex, fuit eunuchus & 80 annos vixit 470
Philebus emptor Luciani 101
Philematium meretrix 543. duæ ſunt ejuſdem nominis ibid.
Philemon comicus, riſu ſuffocatus eſt nonageſimo anno ætatis 475
in Philippi Macedonis ebrietatem &c. invehitur Demoſthenes 687
Philinus præſtantiſſimus faber ferrarius 528
Philo Diniæ filius 782. ejus de pulchritudine verba 783
Philocles 353
Philocrates Rhetor meticuloſus 257. ejus ingenium indicatur 703
Philoctetes ſagittas habens 381
Philoſophorum variæ opiniones de Luna 201. quibus notis cognoſcantur 163. vanitas doctrinæ illorum 189. & ſeq. mores quales 202. item 208. variæ ſectæ ibid. quibus ſint ſimiles 209. quis inter eos primas partes ferat 209. Momo ſimiles ibid. infinitus numerus ibid. ſimulata probitas 216. quàm ſint boni 218. qui ſemi boni ibid. Pani adſimiles barba 219. in diſputando vehementia 220 & ſeq. illorum hypocriſis 228. quidam paraſiti eſſe cupiverunt 253. eorundem exempla ibid. & ſeq. philoſophus nullus in bellum prodiit 257. ignavi fuerunt omnes 258. quale ſit philoſophi cadaver 263. illius color ibid. in convivio eſt ut canis in balneo 264. gloriæ ſtudio tenetur ibid. Item pecuniarum ibid. variæ philoſophorum mortes 267. falſorum philoſophorum deſcriptio 593. 597 & ſequent. philoſophi colebantur magnopere 596. eorum varia in convivio petulan-
tia

tia 649. pugna & cædes 653. excogitarunt nova vocabula quæ deridentur 714
Philosophia & Rhetorica propter suam præstantiam, scientiæ vocatæ fuerunt 251. alius aliam philosophiam esse contendit 252. diversæ philosophiæ ibid. una tantùm esse potest. ibid. philosophia Iovem appellat patrem 593. cur in terram à Iove missa 594. ad barbaros primùm ivit ibid. ad Indos primùm ibid. inde in Æthiopiam & Ægyptum 595. postea Babylonem ibid. &c. conqueritur quòd servi ad se transfugerint 596. eam addiscere longum 597
Philoxenus cur à Dionysio in Latomias conjectus 387
Phocion in paupertate diem obiit 125
Phœbis meretrix 524
Phœnix avis Indica senio confecta rogum conscendit. 578
Phœnices divini negotiatores 34. viam stellis notantes 186. 187
Phrenetici & medici contentio 642 & seq.
Phryges Lunæ sacrificant 152
Phrynonis ingenium indicatur 703
Pictoriæ lis ob Pyrrhonem 230
Pictores & poëtæ ἀγῶνι ἴσοι 25
Pilæ certamen apud Lacedæmonios 296
Pindari versus 165. alius locus 358. alius locus 689. alius 693
Pirithoi & Thesei amicitia in exemplum abiit 790. eorum ad inferos descensus ibid.
Pisces ubi putentur sacri 662. magis mutus quàm Piscis 159
Pistillum aquam hauriens 350
Pittacus 100 annos vixit 472. 473
Pityne fabula à Cratino edita 475
Pityocamptes, Cercyon, Sciron, aliique viatorum cædibus insolescentes 140
Platonis leges frigidæ dicuntur 205. fuit ad parasitandum inhabilis 254. ejus alatus currus 325. philosophorum sanctissimus 81 annos vixit 473
Plus vident multi quàm unus, etsi sit Phidias 22
Plutonis etymon 300. sorte ipsi manium regnum obtigit ibid. dominus inferorum 301
Plutus è tenui filo pendet 503
de Podag. vide Tit. Tragopo.
Pœnæ Plutonis ministræ 301
Poëtæ veritatem non curant 150, ἀγῶνι ἴσοι sunt 25. afflati à musis vera canunt, & secus 118. sunt liberi 689. à poëtis non exigendum ut omnia perfectè sibi respondeant 488. libertas & fingendi licentiæ poëticæ propria ibid. ad eam furore est opus 687
Poëtica ars quodam fato accedit 250
Polemo Stirienſis 538
Polemonis ab ebrietate ad Academiam transitus 223
Polybius Lycortæ filius quo casu 82 anno ætatis obierit 474
Polycrates bonis excidit 503
Polydamantis athletæ statua febricitantes sanat 714
Polygnotus 6
Polymnia 12
Polyprepon phrenitide laborans 642
Pontus ante Pyladem & Orestem, atque adeò Argonautas intactus 33. 34. cur inhospitum appellarent 34
Porcellus Acarnanius 533
Posidonius Apamensis Philosophus & historiæ scriptor 84 annos vixit 473
à Possidere de sumpta Philosophorum nomina 602
Potamon orator 90 annos vixit 475
Præmia certaminum 272. 295
Praxias nauclerus 532
Preces variæ variorum hominum 205. quando preces pro toto anno concipiant Romani 436
Priapos Baccho Syri erigunt 663. priapi 300. ulnarum Baccho dicati 672
Principium non est cujus non est una perceptio 253
Principio quid esset 770
Privignus Stratonices eam amavit 665
Proditores patriæ perdere volebat Antipater 697. 698
Promissiones admirandæ quamplurimis videntur incredibiles 310
Promotum vel rejectum 229
Procœmio uti non licebat apud Areopagitas 281
Proserpina Domina inferorum 301
Protei Cynici baculus talento emptus 386.

386. Proteo rerum marinarum peritior 494. vates fuit 578. ejus mutationes 695
Proteſilaus ex inferis rediit 301
Proteſilao ſacra faciebant in Cherroneſo 714
Providentia negata à ſophiſtis 120. Damide Epicureo 137. Timocle defenſa ibid. Item 148 & ſeq. argumenta ad eam probandam 82. & 149. argumentorum refutatio ibid. & ſeq.
Proverb. 22. 25. 89. 93. 108. 117. 134. 144. 129. 346. 348. 377. 380. 391. 521
Pſeudalexander 389
Pſeudonero ibid.
Pſeudophiloſophorum deſcriptio 593. 597 & ſeq.
Pſeudophilippus 389
Pſoram fricari jucundum 237
Ptolemæus cum ſorore rem habens 197. parum prudens 399
Ptolemæus Lagi filius regum ſui temporis fœliciſſimus, vixit ſupra 80 annos 170
Ptolemæus Philadelphus ejus filius ibid.
Pudenda lignea, dicta neuroſpaſta 664
Pugilares Æſchyli cur comparavit Dionyſius 387
Pulchrarum rerum nulla eſt ſatietas 486
de Pulchritudine oratio Diniæ 783
Purpura ex piſcibus capitur 722
Pylades & Oreſtes occidunt Ægiſthum 462. Pyladi & Oreſti ſacrificant Scythiæ 32. quid apud Scythas fecerint 33. heroës habiti apud illos 34. cur in admiratione ſint illis 35. templum conditum & ſcriptum in eo de iis elogium ibid. picturæ pro iiſdem ibid. cur eos Scythæ venerarentur 36. cur vocati Coraci ibid.
Pyrallis ſcortum 545
Pyramides umbram non præbent 51
Pyrrhi Epirotæ dementia contracta adulatorum aſſentatione 389. hæc dementia quomodo & à qua repreſſa ibid.
Pyrrhonis in morem hærere 206
Pythagoras in Euphorbum transformatur 172. in præclaris diſciplinis exercitatus 173. quomodo & ubi inſtitutus ibid. ejus aureum femur 174. cur non conſueta præceperit ib. ejus ſectatores ibid. fuit Aſpaſia Mileſia ibid. fuit Crates Cynicus 175. reliquæ ejus Metempſychoſes ibid.
Pythagoræ inſtituta quædam 162. cur ſtatuerit non edendas eſſe carnes & fabas ibid. & 174. in Gallum transivit 161. ejus metempſychoſes ibid.
Pytheas proditionis arguitur 706
Pythiorum præmium, poma 272

Q.

Quaternio, Pythagoricus numerus 770
Quinquennale ſilentium Pythagoræ 162

R.

Rabidi canis morſus quid efficiat 353
Recurrere ſatius quàm malè currere 89
Regia dignitas bonorum caput 178
Regium eſt de regno dimicantem vulnerari 509
Regum incommoda 510. 514 & ſeq.
Regibus ſunt aures, oculique multi 390
Remedia quædam abſurda 331. oportet bonos viros bona cum ſpe Remp. defendere 687
Reprehendere facile cuivis 141
Reſurrexit quidam poſt vigeſimum diem 324
Retractationem ſcripſit Himeræus poeta 22
Rhadamanthus inferorum judex, Iovis filius 301
Rheæ ſacra ubi & à quo inſtituta 663
Rhetor nullus in bellum prodiit 257. omnes gloriam amant 264. amant pecunias ibid. eorundem animi perturbationes 265. eſt infra magniloquentiam poëtices 310
Rhetoricæ lis contra Syrum 231. ut corrupta eſt 234. quid quibuſdam dicta 237. eam vocant ſcientiam, quia pulcherrima eſt ars 251. alii artem bonam, alii malam ſentiunt ibid.

res eſt operoſa 308. 309. claros reddit 309. ad Rhetoricam duæ viæ 310. ejus imago ib. qualis initiò videatur 312. qualis utraque ad eam via ib. viæ aſperæ ad eam deſcriptio 313. & ſeq. viæ ad eandem planæ deſcriptio 314. ad viam hanc planam ducentis oratio ibid.
Rhodius ſophiſta Cynicus 51
Rhodii Coloſſum immenſum ſtruxerunt 133. 194
Rhododaphne cujuſdam cinædi cognomen 446
Rhodope mons Thraciæ 602
Riſu ſuffocatus eſt Philemon 475
Robur eſt corporis virtus 719
Romanas res labi ajebant Neronis tempore 801
Roſæ ex lauro ſylveſtri naſcentes 88. præſtigiis mutatam formam reſtituunt 86
Roxanes labia 6

S.

Sacerdotis ſummi habitus 679
Sacerdotes variorum officiorum 679
Sacra civitas eſt in Syria 656. cui ſacra ibid. quæ ſacra ibi celebrent ibid. quid faciat qui eò primùm venit 683
Sacrificiis veſcuntur Dii 207
Salmonei pœna 766
Samippi patria & votum 504
Sanitatis imago in balneo poſita 449
quinam Sapientes ſint laude digni 354
Sappho exemplar jucunditatis vitæ 13
Sardanapalus effœminatus regnavit 125. ejus mores 315
Sardonius riſus 93
Sati ex draconum dentibus Thebani 328
Saturnus Iovis pater in inferis vinctus 121. divitias & imperium dare non poteſt 607. quot dierum ſit ejus imperium ib. quid interea fieret 608. quid dare poſſet 609. quæritur an vera ſint quæ de ipſo & Iove dicuntur ibid. reſpondetur ad hoc 610. qualis illo regnante vita 611. talis ludebant ejus tempore ibid. qualis pingatur 614. patrem Cælum execuit 615. ejus tempore quàm fœlicia eſſent omnia 620. quibus rebus indulgerent per feſtum ipſius 623
Saturnalium tempore quid facerent 608. alea ludebatur ib. quid item fieret 609. licebat ſervis dominos impunè conviciis inceſſere 610. quare tunc par ſervorum & liberorum honor 611. leges Saturnalium 615. & ſeq. quid fieret dum celebrabantur 623
Satyris fons ſacer apud Malchæos Indos 363
Satyri quales eſſent 710
Satyrio nomen ſcurræ 642
Scarabeus philoſophus 603
an Scientia à recta ratione abducat 648. 649
Sciron, Pityocamptes, Cercyon, aliique viatorum cædibus inſolescentes 140
Scribæ ſacri apud Aſſyrios fuere longævi 466
Scorpionum duplex genus 483
Scurra qualis adhibitus convivio Ariſtæneti 641
Scythæ Oreſti & Pyladi ſacrificant 32. nihil amicitia melius arbitrantur 36. arcu valuerunt 37. eorum laudes ibid. pœna victo apud eos 38. bella apud eos perpetua 57. quo pacto faciant amicos ib. quot admittant 58. eorum juramentum ib. conſuetudo apud eos defendendi in tergore bubulo 64. Acinaci ſacrificant 152. in plauſtris errantes 199. viros bonos vita functos colunt 32. cur id faciant ibid. viros præclaros quamvis peregrinos, pro indigenis habent 35. patres vita functos devorant 37. pro agreſtibus & feris habiti ib. quanto melius amicitiam colant quàm Græci ibid. formoſiſſimas pellices eligunt 51. in dicendo phaleras verborum non adhibent 56. putant contumelioſum eſſe Deo vinum libare. 62. eorum divitiæ in pecoris & plauſtrorum multitudine conſiſtunt 63. illorum ſupplicandi genus maximum 65. Scythæ & Alani eodem cultu & lingua utuntur 67. Scythæ puniunt eos qui læſerunt 274. cur ſemper in armis ſint 293. ad uberiora paſcua ſubinde ſe transferunt 639
Semiramis matri Decreto templum ædificavit 662. ejus ſignum columba 676. juſſerat ſe Iunone poſthabita coli 678. morbo ad ſui cognitionem redacta ibid.
Senis decrepiti deſcriptio 304. Senes repuerascere vulgo dicunt 613. ſenectutis imbecillæ hypotypoſis 368
Sepes quidam dictus ob barbæ ſpinoſitatem 446
Sepulturæ varii modi 306
Seres ad 300 annos vivunt, & cur 467
Serpentum demulſiones 332. eorum diver-

diverſæ ſpecies 334. effecta ibid. ſerpentes ſtatu magi incenſi ibid. ſerpentum diverſæ ſpecies 483
Servi dominorum honeſta & turpia norunt 80. non debent domini manum expectare, ut officium faciant 106. iis convenit color niger 257. ſervum qui contumelia afficit, in dominum eſt contumelioſus 760
Servius Tullius 80 annos ſuperavit 468
Servitus gravis eſt & intolerabilis 597
Sicyonia ſolea 317
Sidonii mercatoris conſilium Alexandro datum 310
Sileni fons ſacer apud Indos Machlyos 363. ejus deſcriptio ibid.
Simia eſt ſimia etiamſi aurea gerat inſignia 380. ſimiam mane nancilci inauſpicatum 441
Simmiche meretrix 522
Simonides Ceus ſupra 90 ann. vixit 475
Simonis cujuſdam mentio 170. 171 is nomen diſſyllabum voluit fieri tetraſyllabum 183. ejus cura ad conſervandas opes deſcripta ibid.
Simylus Chalcidenſis nauclerus 45
Sinathocles Parthorum rex 97 annos vixit, ſeptem regnavit 471
in Sinum non ſpuere 498
Sirenum modulatio 10
Siſinnes & Toxaris amici 71
Siſyphium pondus 501
Smyrna Ionicarum urbiū pulcherrima 3
Socrates imitandi peritiſſimus 12. undecim viris traditus eſt 125. injuſtè damnatus 215. & ſeq. ejus ex bello fuga 259. docendi quam pugnandi ſtudio magis tenebatur ibid. ad platanum docens 453. ei amicos in carcere appingunt 585. eum occiderunt idiotæ 593
Socrates calvus & ventricoſus 343. apud Athenienſes calumnia peritus. 428
Sol maſſa candens dictus 190. ab eo vapores attrahi 190. 191. 202. ejus labor perpetuus 211
Solea Sicyonia 317
de Soleciſmo à 728 ad 763.
Solonis laudes 277. 100 annos vixit 472. 473
Solum currentem vincere facile 22
Somnii portæ duæ 164. ad omnes devolat 212
Somniorum ſuperpopuli conſopiti 775
Sophiſtæ nomen celebratum 308. centauris comparatur 595
Sophocles poëta tragicus 95 anno obiit 475. in jus vocatus ab Iophante filio &c. ibid.
Sors ſæpè volvitur 33
Soſandra Calamidis 4
Soſylus equiſo 184
Spadonem veteres domo egredientes, inauſpiccatum putabant nanciſci 441
Spattinus Medus pede è convivio tractus 198
Spectra audito æris ferrive tinnitu fugiūt 337. ſpectrum ſemiſtadialis mulieris 341. 342. aliud juvenis pulchri candida veſte amicti 344. alia quæ domum inhabitabilem reddebant 347
Sperata non faciunt, plerumque & non ſperata faciunt dii 655
Sperchim & Bulim Lacedæmonios Xerxes admiratus non occidit 701
Sphenopogones Comœdiarum qui dicti 623
Sponſa obvelabatur 637. à fœminis ſtipabatur ibid.
Statua noctu apparens 338
Statuæ Polydamantis & Theagenis febricitantes curant 714. ſtatuæ quantæ erigerentur Olympicis victoribus 20. ſtatuæ numinum non ſunt ipſa numina 28. ſtatuæ quæ moventur, ſudant, oracula edunt 659. ſtatuæ variæ earumque effecta 338. 339
Stellas aquam potare 190
Stentorem clamore vincere 304
Steſichorus Lyricus 85 annos vixit 476
Stheneboea privignum ſuum pudicitiæ tentatæ accuſans 669
Stoa heptaphonos 588. ſtoa voluptati litem intendit 222. 226
Stoicorum mores 226. ἀπάθεια illorum naturæ repugnans 229. verbula miſera tantùm habent 647. ſimulant pecunias contemnere 649
Stratonices ridiculum factum quæ calva cum eſſet ſuam comam laudare vult 18. uxor fuit regis Aſſyriorum 664. à privigno amata ibid. Combabi amore capta 367. de ea dicuntur quæ de Phædra &c. 668, 669
Sthrutiones in Lybia ingentes 482
Suberibus ſervati Euthydicus & Damon 47
Sycophantæ fora & judicia ſectantur 263
Sylla multos libros Athenis in Italiam advexit 380
Syllogiſmus compotus, acervalis, metens

frigidi Syllogiſmi Chry- 205
per pagos circumferri ſolita
ejus tibicen quid agat 102. quid ibid.
proſæ ſcriptor 230. 231. ex
Palæſtina cadentes ad Lunam ſuſcipit 337

T.

Tales 100 annos vixit 472. 473
Talus Cretenſis 340. talorum luſus
temporibus Saturni uſitatus 611
Tantali pœna 302
Tardi linguis, fortè antonomaſticè Moſes intelligendus. 770. 771
Tarquinius ultimus rex Romanorum
ult. 90 annos vixit 468
Tartarus locus ſub terra profundus 299.
ejus rex Pluto 300
Tegeatæ apri Calydonii tergus oſtentant 386
Telamonis filii Teucer & Ajax 261
Templa qua ratione condiderint veteres 454. templorum variorum enumeratio 657. & ſeq.
Tereus rex 92 annos vixit 471
Tergora directa ſerpere viſa 160
Terra ad Lunam quantum ſit ſpatii
& 86. terra quàm ſit parva 194
de Terriculis non loquendum coram
juvenibus 351. 352
Terrores Plutoni miniſtrant 301
Teſtamentum Eudamidæ 47
Thaidis vox blanda 315. 316. meretrix 515
Thales Mileſius una nocte Alym circumduxit 356. ſapientiſſimus & naturalium rerum peritiſſimus 801
Thamyris 460
Theagenis de Peregrino dicta 561. & ſeq. is vocatus Neſtor 580. ſtatua febricitantes curat in Thaſo 714
Theano magnanima 13. moderatè uſa rebus ſecundis ibid.
Thebani ex ſerpentis dentibus, ſati, natique 328. oſſa Geryonis oſtentant 386
Themiſtocles calumnia petitus ab Ariſtide 428. idem proditionis ſuſpectus 428. 429
Theopompus ob Tricaranum in judicio agens 448
Therapon paraſitum ſignificat 262
Theres Dryſorum rex 92 annos natus obiit 469
Therſagoras quibus faciei indiciis cognoſcendus 685. poëta ibid.
Therſites 27. quali corpore fuerit 383. vecors 604. carbones fient Theſaurus 503
Theſeus maleficos in itinere excidit 140. laboribus quid effecerit 227. ex inferis rediit 308. Herculis diſcipulus: rex Athenienſium Neptuni filius, pedibus nudis, barba, comaque prolixa 724
Theſmopolis philoſophus 167
Theſpis Thebanus citharœdus 384
Theſſalæ anus pleræq; incantatrices 522
Thoas ab Oreſte occiſus 35
Thraces Zamolxidi ſacrificant 152. Eumolpum ſequuti adverſus Athenienſes 292
Thucydidis hiſtoria octies à Demoſth. exſcripta 380
Thyeſtes à fratre circumventus liberos edit 610
Tibiæ tuba, cymbaliſque dulciores 373
Tibicina Cymbalium 545. tibicina Parthenis 556
Tibiæ Timothei 381. Iſmenias tibias ſeptem talentis emit ibid.
Tigranes Armeniorum rex 85 anno ætatis obiit 471
Tigrapates Lazorum princeps 62
Timæus Tauromenites hiſtoricus 96 annos vixit 474
Timocles Stoicus pius 143. diſertus apud diſcipulos, apud multitudinem timidus &c. ibid.
Timolaus ſpectaculorum amans 491
Tinniunt aures illi de quo ſit mentio 536
Tireſias fuit fœmina 175. nocuit illi dixiſſe utra vita viri an fœminæ ſit ſuavior ib. uſque ad ſex ætates vixit 466. ex muliere vir factus 527
Tiſias 448
Titanicum obtueri 776
Tmuis diu fuit ſervus 323
Tragœdiæ cur publicè apud Athenienſes agerentur 284. unde illarum materiæ 397
Tragœdorum habitus in theatro 285
Tribas mulier Lesbia 525. quid facerent tribades 526. & ſeq.
Tridente Græciam interficere 448
unus ex comicis Trigaleatus 605. 606
Triobolus cauſidicorum merces 223
Triptolemi fabula damnatur 328
Triſtitiæ cauſæ 265
Trœzenii ante nuptias Hippolyto ſacrandos capillos tondent 684

Tryphæna meretrix 542
Turris Pharia 194
Tyrannorum ingenia ebria sunt 800

V.

Vaticinii artem quomodo experientur 212
Veneficæ merces 524
Venus Cnidiorum pulcherrimum Praxitelis opus 3. hæc statua amata 4. Venus ex albo lapide à Praxitele facta 133. Venus hortensis 4. Cnidiæ capitis descriptio 5. ejus cum Marte adulterium 161. & seq. cum Mercurio congrediens hermaphroditos facit 777
Venus myrtum præbet 207. publica & cœlestis 531. nuptiarum præses est 786
Ventus & Acinacis apud Scythas Dii 58. ventus vitæ causa ibid. ventorum nonnulli usus. 212
Verba alata sunt 461
Veritas est remedium adversus mendacia 353
Vestis Indica mollior Græca 373. vestis in tegumentum comparata 718. vestium varietas 725
Via tritissima est tutissima 694
Victoria, in convitiis sita, disputantibus 148. victoriæ convivium 510
Victorum in certaminibus æstimatio 273. 274. quid ad coronam illis accedat 277
Ad Vigilandum cadendi metus multum facit. 674
Vindex, nomen ejus qui Neronem ab Isthmo revocavit. 801
Vitilia sibi amputavit Combabus 667
Virtutis & mollitiei ob Aristippum contentio 229. virtus etiam apud hostes in pretio est. 701
Visus magis quàm auditus afficit 460 ejus voluptas potentissima. 460. 461
Vita humana omnium minimum tranquilla 182. vitam mediocriter bonam qui vixerunt ubi à morte collocentur 302. vitæ necessitates 305. ad vitam producendam utilitates quæ sint 467. ut vita humana in ignorantia, indeque ortis malis versatur 593
Vlyssis facta quædam 245. apud Phæacas parasitum egit 246. ex inferis rediit 301. quid ad redimendos socios fecerit 326. 327. aures cera obturatas habuerunt 628
Vnguento odorus 609
Per Vngues audire monstrosum est 765
Vniversitas hæc sine gubernatore, uti navis, esse non potest 154. de ejus creatione 770
Vocis præclaræ descriptio 9. & seq.
Voluptas bonũ ab Epicuro censetur 229. eam detorsit ad se à Parasitica 246. quid sit ibid. secundum voluptatem victurus quid facere debeat 247. quibus illecebris voluptas plerosque pelliciat 226
Vota varia variorum hominum 105. votum pro opulentia 496. pro regno 504
Vrbes ex alto visæ formicarum nidis similes 201. venerabiliores sunt quæ Deorum sunt patriæ 478
Vulcanus claudus & mechanicus 119
Vxores juxta Platonis sententiam debent esse communes 651. cur illud ibid. Vxorem amittere minoris facit quàm filium rex quidam 665. eam repudiare licet, si injuriam fecerit 757. qui uxorem contumelia afficit in virum contumeliosus est 760

X.

Xanthus Achillis equus versus recitans 159
Xenocrates Platonis discipulus 84 annos vixit 473
Xenophanes Dexinis filius 91 annos vixit 473
Xenophilus muficus Pythagoricus philosophus 105 annos superavit ibid.
Xenophon Grylli filius 90 ann. vixit 474
Xoës diu fuit servus. 323

Z.

Zamolxis Scytharum Deus conditione fuit servus 713
Zelotypia signum amoris 534
Zelotypiæ effecta 556
Zelotypi dolore afficiuntur 534. 535
Zelotypi gestus & actiones 535
Zeno Stoicorum princeps 98 annos vixit 473
Zenothemis Massilienfis formosus & procerus deformissimam uxorem habuit 49. ejus in Menecratem studium ibid.
Zenothemis Stoicus 636. ingurgitans se cibis 638
Zirim qui exclamavit apud Sauromatas non occiditur 69
de Zopyro Darii dictum 357

FINIS.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

SCHOLIA

IN

VOLVMEN PRIMVM

LVCIANI.

Nunquam hactenus edita.

Recenſuit & Notulas adjecit

JOANNES CLERICVS.

LECTORI

S. P. D.

JOANNES CLERICUS.

Eorum qui, post inventam artem Typographicam, primi ex Codicibus MSS. Veterum scripta ediderunt, sæpe quidem miratus eram diligentiam; sed nunquam, fatebor enim, tanta visa erat ac nuper, cùm manum admovi hisce, quos habes, LECTOR, Scholiastis Luciani. Certè ab iis qui ex Codicibus non emendatioribus, quàm nostri erant, ut sine dubio plurimi fuerunt, ingentia volumina typis mandarunt, Herculeos oportuit exantlari labores, ut quæ edebant duntaxat legi possent. Hîc enim verè fuit Augiæ stabulum purgandum fimo, quem imperiti aut oscitantes librarii huc immensâ copiâ conjecerant. Menda nimirum intelligo, quæ tam multa fuerunt, ut in integris paginis sæpe tot essent quot vocabula. Accentus, distinctiones, apices, orthographia, reliquáque omnia quæ ad καλλιγραφίαν pertinent adeò erant neglecta, ut mendorum multitudine oculi hebescerent, ne jam loquar de iis mendis, quæ vel in codicibus unde nostri ducti fuerunt erant, vel ex oscitantia Librarii voces similes confundentis nata sunt.

Apographum quod habuimus ab Illustri Viro ISAACO VOSSIO à quatuor descriptum fuit Librariis, quorum unus duntaxat & legendi & scribendi peritus fuisse videtur, reliqui tres sæpe fortasse nescivere quod erat in exemplari legere, & per notas scripsere non modo vocabula nota, verum etiam nomina propria aliáque similia, interdum adeò imperitè, ut ne iteratâ quidem aliquoties lectione medium tolli posset.

Sed nequid dissimulemus, videtur vel hoc nostrum Apographum, vel illud ex quo ductum fuit, dictatum

fuisse à librariis verò exceptum aure, aut non satis attentâ, aut minùs peritâ. Si quæras unde hæc animo insederit conjectura, tribus verbis rem expediemus. Observavimus vocales & diphthongos affinis soni sæpissimè confusas fuisse, ut H, I & Υ; ΕΙ, ΑΙ & Ε; ΟΙ, ΥΙ, & Ι; Ω & Ο, quod aurium duntaxat, non oculorum vitio, contingere potuisse videtur. Idem & ex aliis antiquissimis Mss. libris colligere est, in quibus paria passim occurrunt menda. Ita in eximio illo Codice Alexandrino quem Carolo I. Britanniæ Regi misit olim Cyrillus Patriarcha Constantinopolitanus, sæpe legitur ἔλαιος pro ἔλεῳ, πληρώσῃ pro πληρώσαι, ἐξηφανύνησεν pro ἐξηφάνησεν, ἀντάμειψις pro ἀνταμοιβὴς, aliáque similia. Qui ante novem hosce annos Oxoniæ edidit Psalterium juxtà exemplar Alexandrinum, testatur in Præfatiuncula ei præfixa idem cerni in perantiquo Codice Ms. Bibliothecæ Cottonianæ, in quo liber Geneseos Græcè habetur. Verùm idem fatetur se non vidisse, unde tam mira scribendi ratio esset orta. Consuli hanc in rem potest Vir Eruditissimus J. R. *Wetstenius* in Orationibus de Linguæ Græcæ pronuntiatione, ubi pluribus probat similitudinem soni fecisse ut promiscuè usurparentur Υ, Ι & Η, quod innumeris exemplis ostendit, non ex libris duntaxat petitis, sed etiam ex Nummis & Marmoribus. Vide præsertim *Orat.* VIII. ubi ex Salmasio invicta hujus rei affert argumenta.

At quorsum ista? inquies. Ne scilicet quæ hîc in accentibus, aliisque minutiis occurrent menda, ea mihi, BENIGNE LECTOR, quasi oscitanter in hoc negotio versato attribuas, cùm certè pro uno quod hîc occurret, centena aliquot sint emendata. Tot erant ut oculorum aciem retunderent, & meorum & Typothetæ, unde mirum non est si quædam ex tanta copia supersint. Præterea cùm quicquid est hujus operæ deproperandum fuerit festinante prælo, per tempus non licuit Lucianum legere, atque singula Scholia ad paginas ejus referre. Satis magnus fuit labor evolvendi Ms. Codicis

dicis ut integra in unumquemque Dialogum Scholia eo ordine disponerentur, quo nunc in Editionibus nostris dispositi sunt Luciani libri. Planè enim alio collocati sunt in nostro Apographo, & sæpe pejore, cùm Apologiæ libellorum aliquot illis ipsis libellis, in quorum defensionem scriptæ sunt, præponantur. Tituli librorum etiam in Scholiastarum altero ita erant confusi cum verbis Luciani, quæ in Scholiis explicantur, ut vix satis distingui possent. Atque hinc factum est, ut Scholia quædam in librum *Quomodo scribenda sit Historia*, suo loco, nempe p. 31. omissa, sint quærenda. p. 45. Sed quod in hac Editione deest aut peccatum fuit facilè emendabitur in altera.

Cæterùm quod dictum est de mendis hinc sublatis, id intelligendum de iis quæ manifesta erant, non de iis quæ Critico acumine difficulter emendari possunt. Posteriores hujus generis menda religiosiùs tractavimus, nec quicquam mutavimus, nisi addito in notis monito, ne videremur sensa nostra pro antiquis obtrudere Scholiis. Hanc in rem usi sumus potissimùm Suida & Etymologico Magno, in quibus obscuriorum vocum plurium explicationes extabant iisdem verbis expressæ atque apud nostros Scholiastas. Unde conjicere est vel hosce vidisse eosdem Grammaticos, quorum legimus observationes à Suida & Etymologici Magni Auctore excerptas, vel horum labore usos, quorum ope multa feliciter, quod præfiscini dixerim, restituimus. Monuimus aliquoties ex iis aliquot in Scholiastis nostris verba omissa fuisse, & alia imperitissimè scripta emendavimus. Verùm cùm id subsidium deesset variis in locis, quæ hiulca sine dubio sunt, iis manum medicam adhibere, solis nixi conjecturis, ausi non sumus.

Citamus hîc duos Codices *Mss. in fol.* & *Mss. in* 4. sed cave credas id ad Archetypum referri, ignoramus enim quâ formâ fuerit, & cùm parum interesset quâ ratione Scholiastæ nostri distinguerentur, discrimen ex forma Apographi nostri fecimus.

Aliquando Interpretibus noſtris aſſentiri non potuimus, quod notulâ aliquâ interdum teſtati ſumus, ex qua apparebit Chriſtianos Grammaticos præpoſtero aliquando peccaſſe zelo, quod tamen ideò non dicimus, quaſi ſcriptores hoſce contemnamus, cùm liqueat ſatis legenti viros fuiſſe eruditos, & qui Luciano non inutilem navaverint operam. Quicunque eos diligentiùs evolvent fatebuntur quædam hic haberi, quæ non ita paſſim alibi inveniantur, quod obſervavit Clariſſimus *Grævius*, cùm eruditas in Solœciſtam ſcriberat notas, quas in hac Luciani Editione habes textui ipſi ſubjectas. Imò licèt zelo quodam intempeſtivo in Lucianum invehantur aliquando Scholiaſtæ noſtri, apparet eos non ita fatuos fuiſſe, ut in ſuo Codice delerent libellum *de Peregrini morte*, uti in pleriſque factum datâ operâ teſtatur *Tan. Faber* διὰ τὸ ἐν τούτῳ ἀποκώπλειν εἰς τὸν Χριστιανισμόν. Sunt & hic in illum libellum Scholia quædam, licèt irâ ſint tincta, non inutilia.

Nihil ſupereſt monendum, niſi iteratâ poſt Editionem Lectione me inveniſſe hic menda quorum brevem ſubtexam catalogum, additis obſervatiunculis aliquot, quarum poſtmodum in mentem mihi venit. Vale. Dabam Amſtelod. Idibus Maiis. CIↃ IↃC LXXXVII.

Emen-

Emendanda in Scholiis Primi Voluminis & Notulis adjicienda.

PAg. 1. In Scholiis in *Nigrinum*. Mſ. in fol. in interpretatione vocis πυρὸς lege ex *Suida*: λαμπάδες, πυρφοραί, λαμπτῆρες, φρυκτωρίαι, non φυκτωρίαι, ut in Mſ. vitioſè habebatur.

In eadem pag. lineâ antepenultimâ pro πάλαι Typothetæ errato lege πάλαι.

Scholiorum in eundem librum lineâ ultimâ ἐπιτιμᾶν ſcriptum fuit, ſed legendum ἐκτιννύναι. Confudit Librarius hic ſonum ΕΙ & Ε.

P. 6. lineâ 10. Schol. in fol. *Timonis*. Pro ἡμφιεσμὸν legitur in Luciano ἠμφιεσμὸν, & quidem meliùs, ut apparet ex Suida & notis Bourdelotii & Barlæi ad p. 150.

P. 7. lin. 7. Pro ἀπίλυον lege ἀπίλαυον. Ib. lin. 13. pro ἐξαιτῆ leg. ἐξαιτεῖται, ſonus Η & ΕΙ confuſi fuerunt, ut & linea 26 τῷ Υ cum ſono Η, ſcriptum enim eſt Λύδαν pro Λήδαν.

P. 8. Pro λειμῶας lege λειμῶνας lin. 6. Scholiorum in Dial. Apollinis & Bacchi. Referendi ſunt Dialogi Deorum ad p. 185. non ad 125, ut eſt perperam notatum.

In Scholiis verò Dialog. Jovis & Amoris pro φιάλη, φιάλη.

P. 9. In Schol. in fol. lin. 5. legendum Εἰλειθύαν non Εἰλιθύαν ſed lin. 12. legendum τὸ Ταύγετον. Dicitur enim etiam ὁ Ταύγετος, ut docet *Stephanus in Ethnicis*, & obſervandum hodie in Codicibus noſtris legi ἀπὸ Τανγέτου. Verùm mihi non conſtat an Attici ſolerent cùm præpoſitione ἀπὸ Nominativum conjungere. Certè Grammatici magno conſenſu notant unicum caſum, Genitivum nempe, ei conjungi.

Ibid. lin. 19. Μυθολόμβρου lege μυθολόμβρου.

P. 15. In Scholiis in libellum περὶ θυσιῶν lin. 12. pro θεοὶ *Dii* legendum θεῖοι *avunculi* fratres Althææ, Theſtii filii. In ultimis hujuſce paginæ lineis videtur exſtare fragmentum ſcriptoris alicujus Veteris de connubio Cambyſis & Atoſſæ. Non abhorret ab Herodoti ſtylo, quamvis nihil ſimile apud Herodotum potuerim invenire, licèt bis hujus Atoſſæ meminerit.

P. 16. lin. 19. Pro ὑπῆναι lege ὑπεῖναι, ex Etymologico Magno.

P. 18. lin. 11. Pro ὑπηρεσιάζω lege ὑπερεσιάζω; & lin. 22. pro παλαίθην lege παλάθην.

P. 21. lin. 12. ἀντὶ τοῦ lege ἀντὶ τοῦ.

P. 22. lin. 10. Ἔνδυσι lege ἔδησι. lin. 30. ἔμπαλον lege ἔμπαλιν.

P. 24. lin. 5. Pro μακάρεως quod bis in ea linea occurrit, legendum μακαρίων.

P. 25. lin. 10. Pro ἴτη lege ἔτη.

Ibid. lin. 36. Pro πάσι lege πάνυ.

P. 26.

P. 26. lin. 8. κατεκημχδὶν lege κατακημψδὶν lin. 9. κατεχδιακὸ lege κατακλιακὸ.

P. 27. lin. 22. ἐξαρκεῖ lege ἐξορκεῖ.

P. 29. lin. 22. Συγκέϊνται lege συγκεῖνται.

P. 31. lin. 18. Α'παλαίεται lege ἀπαλαίεται.

Ibid. lin. 25. Pro ἔτης lege ἔτοι.

P. 33. lin. 1. Pro ἔλπιον lege ἔπλεον.

Menda accentuum, aut omissi I subscripti visum non est notare, quod possint facilè à quolibet emendari. Idem porrò præstandum fuisset circa Scholia in Volumen Secundum, quod jam præstitimus in Scholiis Primi. Verùm meliùs in altera Editione fiet, monebo tantùm p. 8. lin. antepenultimâ pro πιαχώδης legendum πιαχώδης, ut est in Etymologico Magno.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Περὶ τῆς Ἐνυπνίου, ἤτοι βίου Λουκιανοῦ.

Pag. 1. Mſ. in 4. Ἀρχὴ ἡ ἑτέρα ὧδέ πως] ὅτι χρήσιμα τὰ φαινόμενα τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐκπεπυκνωμένα φέρων, καὶ τὴν φωνὴν ἐναυλον. ἀρχὴ τῆς ἔννοιας τῶν εἰρημένων ὅτι παχέως ἐξημβλωκας, καινὸν τοῦτο.

Mſ. in fol. Περὶ τῆς Ἐνυπνίου, ἤτοι βίου Λουκιανοῦ διδάξαιτό με] διδάσκαλον πέμπω μαθησόμενον [ὅτι φίλοις] ὁ τοῖς φίλοις. ἐν τῷ δικάζειν συνηγορῶν καὶ τούτοις βοηθῶν ἐν ταῖς δίκαις [εἰ δὲ καὶ Φειδίας ἢ Πολύκλειτος γένοιτο.] τὸ ἀπροσδόκητον κέρδος τῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς πεμένων ἀπαρχῶν, ὡς οἱ ὁδοιπόροι κατέθεσαν.

Πρὸς τὸν εἰπόντα Προμηθεὺς εἶ ἐν λόγοις.

Pag. 13. Mſ. in 4. Προσῆκα τῷ ἐπαίνῳ] Οἷον φησὶ, οὐκ Ἀπικόμενα ἐπαινῶν εἶπας τὸν Σύρον καὶ ὁμοσαμόσιον. μυκτηρισμὸν γὰρ ἂν κρίνειεν οὐκ ἔπαινον τοῦτο.

Μεταφορολίχα] Οἱ φλυαροῦντες καὶ μετέωρα.

Πρὸς Νιγρῖνον ὑπόμνησις.

Pag. 19. Mſ. in 4. Εἰκόμην] ἀντὶ τοῦ ἐνοχος ὢν.

Ἀρχαῖον] ἀνόητον.

Θαλίαν τοῖς οἰκέταις] Ἀντὶ τοῦ λαμπρὰ τοῦ πλήθους τῶν οἰκετῶν σπουδὴν ποιῶν.

Mſ. in fol. Νιγρῖνος, ἢ περὶ φιλοσόφου ἤθους· ἐπιτυχεῖν] ὅρα τὸ ἐπιτυχεῖν κείμενον ἐν δοκῇ σωτάσει. [διαμνημονεύσει] ὅρα τὸ διαμνημονεύσει ὡς αἰτιατικῇ σωπτέον. [ἀνατυλίττων] σημειοῦ τὸ ἀνατυλίττων, ἀντὶ τοῦ ἀνελίττων κείμενον. πυρσὸν τινα] πυρσὸν, λαμπάδες πυρκαιαί, λαμπτῆρες, φυκθείαι [θαλίαν τοῖς οἰκέταις] ἀντὶ τοῦ λαμπρὰ τοῦ πλήθους τῶν οἰκετῶν σπουδὴν ποιῶν. [παρεληλεμμένος] ὅρα ὡς αἰτιατικὴ τὸ παρεληλεμμένος σωπέτω. [μεταλαμβάνουσιν] ὅρα τὸ μεταλαμβάνουσιν αἰτιατικὴ σωπτέον γενόμενον. [ἀλλ' ὧδε τῷ λόγῳ αὐτὸ εἶναι διωμολόγηται.] Λουκιανοῦ καὶ τὸ πρᾶγμα. ἄρχεται Ἀχαιμενίδου γενόμενα ποτε. νῦν δὲ Μενίππου. καὶ κάλιν ἐξ ἑτέρου βήσομαι εἰς ἕτερον. καὶ γὰρ ἐκείνου ἔχειν με πότε *. [καὶ γὰρ παρασπᾶται τὸ αἰδέσιμον] λογῆς τοῦτο καὶ μαλθακὴ ψυχῆς καὶ μὴ εἰθάς εἰς δέον χρῆται τῷ κλήματι, ἢ γὰρ ἔχω φιλοσοφῶν μηδὲ

* Eſt Epigramma hoc Tom. 2 p. 138. inſcriptum εἰς τύχην, unde mendoſiſſimè hic deſcriptum emendavimus: ſed & debuit poſt ποτε addi ἐξ τὰ ἑξῆς & cætera, cum deſit finis hexametri verſûs & totus pentameter.

τῶν ἀρχῶν κεκτῆσθαι, ἢ τῆς παρ' ἐκείνου ὑποψίας τῆς κλήσεως, ἀπεσκευάσθαι τὸ ἀσχολίας ἀνθρώπιον, ἀλλὰ μὴ κεκλημένον ἑτοίμον ἄλλο ἄχθος ἀποφέρειν, ὥσπερ ἡ φθονερὰ ἡ τοῦ ἄργους ἀδελφή. [καὶ τὸ ἥμερον τοῦ τρόπου] καὶ ἱερηΐας ἐν τῷ αὐτῷ τοῖς χρήζουσιν ὠφελείας. ὥσπερ εἰμὶ καὶ ὁ Θηβαῖος Κράτης τοῖς ἄλλοις ἀφῆκε μηλόβοτον τῷ καὶ Ἀργὰς κληθῆναι. ὥστε ἐκ κατὰ Κράτητα Νικρίνῳ τὸ φιλοσοφεῖν, ἐὰν ᾖ ἐπαινον ἀδίκως κείνειν ἐπιστημένῳ ἀνδρί. [ἡ ἡδονῆς] ἀλλὰ ἡδονῆς, καὶ ἐφ' ὅσον τις τῆς λύπης αὐτῆς καρπὸν δρέπηται, καὶ ὅτι μέχρι τοῦ φάρυγγος, καὶ τούτου μηδ' ἐπὶ ποσάκις ἀνακυλίεσθαι μηκέτι σαλευομένου. [ἐπιλίγδην] ἄχρι τοῦ ἐπιξέσαι μόνον.

Δίκη Φωνηέντων.

P. 45. Mſ. in 4. Ἐπὶ ἄρχοντος Ἀ εἰσάρχου Φαληρέως] Πυανεψιῶνος ἑβδόμης ἱσταμένου, γράφω ἔτος τὸ σίγμα ἀντὶ τοῦ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἔκτου Φωνηέντων, βίας ὑπαρχόντων ἁρπαγῆς, ἀφαιρεῖσθαι λέγων πάντων τοῦ ὑπολαβεῖν τοῦ ἀφαιρουμένου.

Καὶ καταίσχυνον] καταπλέονος, καταπεφρυμένου.

Οὐκ ἀγαθῶν] οὐκ ἀρκούντως.

Κισήρεως] κίσηλις γὰρ φασι, γράφεται καὶ κεφαλίδος.

Μόγις] μόγις οἱ Ἀθηναῖοι, μόλις ἡ κοινή.

Ἐν ἴσῳ ᾗ κεῖται τοῦ φόβου] ἀντὶτοῦ διὰ τοῦ κεκτῆσθαι τὸ φόβου, μηδὲν παλαιοκλεὲς ἢ ἀφοβίας, ἀλλ' ἐν ἴσῳ παλαντούμενης τῷ φόβῳ.

Γρύζειν] γρύπειν γὰρ λέγεται.

Ταύτης μετὰ μέρος] ἀντὶ τοῦ ὅσον τὸ κατ' αὐτό.

Ἐν τῷ γναφείῳ] γναφεῖον μὲν γὰρ φασι γνάφαλλα, τὰ ἀποξυόμενα.

Λυσίμαχος] ἦν γὰρ πρῶτος ἤρξατο τοῦ σίγμα εἰς τὸ τοῦ μισθοφόρης, πέπαυται καταθλιβήσεσθαι εἰπεῖν καὶ τήμερον.

Ἀφαιρεμένου τὸ σωτῆρος] ἀντὶ τοῦ δαπανωμένου. ἢ ὅτι καὶ τὸ ἀφειλέσθαι αὐτάρκειαν σωτήριος. Ὅμηρος, ἐπεὶ μὰ φίλεωδέ μ' ἀπούρας.

Τίμων ἢ μισάνθρωπος.

P. 52. Mſ. in 4. Ἄπαγε γὰρ τοῦτο λῆρος] ἀντὶ τοῦ ἀδολεσχία, εἰ μὴ μόνον ψόφος ποιητικῶν ὀνομάτων.

Θερμωρηγὸς] θερμωρηγὸς, ὁ ἀνθρακευόμενος καὶ πάνθλιμος.

Πολλὰ καὶ τὰ ἀδίκων] εἴποτ' ἄλλοτε μάλιστα νῦν τούτων χρεία τὰ δικαιοσυνημάτων. καθαλλῆλος καὶ ἄγαν ὡσοφυῶς σκάφη ὠλκηρὰ τῶν ἐκάστοις ἐπιφέρει.

Ἔνι πιθάνον] ὡς ἐπὶ τοῦ Νᾶϊ ὁ καθάκλυσμὸς γέγονε.

Ὡς βοηδρομήσαντες] ἀντὶ τοῦ βοῆς δραμόντες.

Οἱ δὲ, καὶ αὐτοί σε] ὁμοίαν σύνταξιν ταύτην τῇ ἐν τῇ ἱερᾷ τοῦ * Δαμ-

γαλίδι

* Locus extat Matt. xxviii, 17. *Et videntes eum adoraverunt*, οἱ δὲ ἐδίσταζαν. Sic habent omnes Codd. Attamen Beza voluit emendari ἐδὲ *neque*, tum propter alias rationes, tum quòd, ut ait, rarum sit omnino illud οἱ δὲ isto significatu; hoc est, pro *quidam*. Verùm & sic sumitur οἱ c. xxiv, 3. ut ex collato Marco apparet, nec adeò rarum est apud bonos scriptores, & quæ mutationis aliæ ab eo afferuntur rationes omnes in auras abeunt, ii veramus, *quidam vero dubitaverant*, uti observavit H. Grotius.

γλῶς Ματθαῖος συγγραφῆ, τῇ οἱ ἦ ἐδίσκουσιν. ἀντὶ γὰρ ἧ τινὲς, τὸ οἱ ἦ γράφουσι.

Πόσοι Φαίθοντες] τῶν ἐκπύρωσιν ἀφ' ἧ Φαέθοντος ὑποθηλοῖ, ὡς ἀφ' ἧ Δουκαλίωνος τὴν κατάκλυσιν. δοκεῖ δέ μοι κὴ τῶν ἡλίων χαρῶν μὴ ἀνεπισήμαντον τὴν ἐκπυρώσεως διαπλεῖν, ἀλλὰ ἀφ' Σοδόμων ὑποφαίνεται.

Υ'πὲρ τὴν Ε'πιμενίδην γὰρ κεκοίμηται] ὑπὲρ γὰρ τὸν Ε'πιμενίδην. ὁ Ε'πιμενίδης ἦν Κρὴς ἐν Κρήτῃ ἐν χρησμόλογος ὢν καὶ τὸ, Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, λόγιον, λέγεται δὲ ἐξ ἑτέρου ὑπονοουμένου, ἵνα μὴ ταῦτα ἀναξήναι δοκιμάζοντα καὶ κεκτημένον τὴν ἀφύλαιαν, ὡς εἰς χρησμόλογον, τὸν αὐτοῦ γένος λοιπὸν ἀπιδεῖν.

Πιναρὸς] ῥυπῶν.

Οἱ λαγοὶ] ἀντὶ τοῦ οἱ ἠδεῖς.

Η'ν οὐκ ἦ Οἴτης] οὐκ ἦ Οἴτης, ἡ Οἴτη ἔστι μὲν ἦ Φωκίδος ὄρος ὑψηλὸν, καὶ μὲν καὶ περυσὸς φλόγας ἀνιέναι, πῶς ἂν τοῦτο λέγοι νῦν; ἔοικε μοὶ διότι ἐκεῖ Η'ρακλῆς τὸ τελευταῖον κατ' ἰδίαν ἀξίωσιν ὑπὸ Φιλοκτήτου ὁλοκαυτώθη.

Τὰ ἀφάτα] ἑορτῆς Α'θήνησιν ἥτις καλουμένης διὰ εὐάζεσιν μὴ συγνώστην ἐπιτελεῖν, θύοντες Διὶ τῷ Μειλιχίῳ, ἔοικε ἦ καὶ τέτορμα ταύτῃ δὲ ἧ ἀφανεστάτην πεῖσαι.

Ε'ς τὸ Α'νάκειον ἀφικέσθαι] τὸ τῶν Διοσκούρων ἱερὸν Α'νάκειον ἐκαλεῖτο. ἄνακες γὰρ αὐτοὶ παρ' Ε'λλήνων ἐκαλοῦντο.

Α'γαπήσασαν] ἀντὶ τοῦ ἠρκείωσαν.

Περιέμενοι] ἀμελήται

Δικρᾶνοις] δίκρανα πλοῖα λοιὰ ἃ σπειρᾶ, ἀλλὰ διῃρημένα εἷς ἑφάκελον ἧ σωρόν. ἢ κῆ δύο ἢ κῆ τρία. τοῦτοις ἦ κὴ λιμέσιν ἐν ταῖς ἄλωσιν.

Καὶ ἀποδράσας] ἀποδράσας παρ' αὐτῶν ἀντὶ ἧ ἐξ αὐτῶν.

Σκάφη γὰρ ὧν Ζεύ] παίζει φησὶ τοὺς ῥήτορας ὅτι σωιχῶς κεχρημένους, ἢ κὴ ἠδίκηκεν τοῦτο ποιεῖ κὴ ἀτόλοικον.

Θεσμοφόρῳ] Θεσμοφόρῳ τῇ Εἰσίᾳ, ἐπαρτεμάσιον γὰρ καὶ ἱέρειαν αὐτῆς παντάχου.

Καὶ λαφυστόμενον] ἀντὶ ἧ λαφύστειαν κὴ ἐξανλεῖαν δοκιμαζόμενον.

Α'φαιρύμενοι] παληπκῶς ἀκουστέον ἀντὶ ἧ στρώμενοι.

Τῇ κύμαι] τῆς ἐπιῤῥοῆς.

Ε'πεσεν ἡ ὕπαληξ] καὶ τὰ σωέχοντα τὰς κιγκλίδας μοχλὸν, ὃν ὀρθίως λέμεναν φασι, ὕπαληγα καλεῖ.

Ε'ς τὸ ἄπαξ] ἀντὶ ἧ ὅλως.

Περίαλλ' βοῶν] βοῶν εἰς τὸ δι' ἀπορίας βίᾳ ἀνάψαντας ἑαυτὰς ἀπολύσαι ἧ ζῶν.

Χρυσόχειρες] χρυσόχειρες ἤτοι τοῖς δακτυλίοις περιαυγαζόμενοι τοῖς χρυσοῖς, ἢ δὲ δύπορίαν ὑπερβάλλοντας, χειροπληθῶς τὰ χρυσοκλαστείρουσας.

Α'λλ' ὁ Πλούτων] αἰνίττεται εἰς τοὺς ἀπὸ τῶν πλουσιωτάτων πλουσίων ἀφαιρουμένους τὰ κλήρου, ταύτη δὲ καὶ ὑπὸ ἧ Πλούτωνος φασὶν αὐτοῖς τῶν λόγων τὰ χειρόνων ἐπὶ τὰ κρείττονα μεταβολῶν.

Ἀντὶ τ τέως Πυρρίᾳ] οἰκείᾳ καὶ πάτρᾳ καὶ τοῖς παλαιοῖς ὀνόμασι.

Ἀπειρόκαλον] σημεῖόν τι ἀπειρόκαλον πῶς ἐχρήσαιτο ἀντὶ τ ἄπειρον τ καλόν.

Οἶδα γάν τινας] τὸ Θεόγνιδος Μὰ παίζει.

Αὐτοπρόσωπον] ἀντὶ τ αὐτό χρῆμα.

Ἀμβλυώττοντες] ἀντὶ τ μὴ ἔχοντες, ἤτοι μὴ δυνάμενοι βλέπειν τοσαῦτα μεγέθη τ ἡκιῶν, ἢ συνυπακουέον τῷ εἰς πρόθεσιν, ἵν' ἀμβλυώττοντες εἰς τὰ τηλικαῦτα, οἱωνεὶ σκοτοδινιῶντες, τὸ ἀκριβὲς τ βλέπειν ἀπολωλεκότες.

Λαθὼν ὁ τύφος] τύφος μὲν τὸ οἱονεὶ ἐπικεκυμένον χαμαίσιον, ἐξηρμένος τ ἐαλωκότα τῇ πάθει τούτῳ τ βελτίστων φρενῶν, καὶ μηδ' ὅπως εἴσεται συμφερόντως αὐτῇ ἐπιστάμενον, παρ' ὃ καὶ τύφος εἴρηται τὸ πάθος. τύφῳ γὰρ ὁ φλέγω καὶ καίω φασί. σύνδρομος γὰρ τούτῳ καὶ ἡ ἄνοια. ἀνοηταίνουσι γὰρ οἱ τῷ τύφῳ στεναγμώδεσι. * τῷ μὴ δεῖ δὲν ἔχειν οἱ χρήσιμον] ἑαυτοῖς ἐπὶ τούτοις ἡ ἄκαιρος ἐπισέρχεται μεγαλοψυχία, τῇ δὲ τ πλείστῳ ἀσελγότητι. τὸ δὲ ὑπερθυμεῖν φιλάνθρωπον, ἀλλὰ μὴ καὶ μεγαλαίας συνέσεως, αὐτοῖς ἐκδιάζεται τιθέναι ἑαυτοὺς, τῷ θρύπτειν τὸ καὶ ἡλύτης, μᾶλλον τῷ εὐπορεῖσθαι ἀσθαλομένη. σύμμαχοι τοίνυν λοιπὸν, ὕβρεις τε καὶ ἀπάτη. τὸ μὲν τ ἄκαν μᾶλλον τ πλεῖστον, ὑπερφρονεῖν ἐχούσης. τὸ δὲ τὸ παραλόγως τ οἰήσεως κρατύνειν ἀναπιθάνως, καὶ ὡς καλόν τε καὶ σωτήριον τοῦτο ἀσθενακεῖας.

Ὑπερβόλῳ πάχα ἢ Κλέωνι] Ὑπέρβολον ἔτον, ὡς Ἀνδροτίων φησὶν, Ἀντιφάνους ὢν ὃς ὠφράκιαζε μᾶλλον φαυλότητι. ὁ δὲ αὐτὸς καὶ λυχνοπώλης ὢν καὶ..... Ἀνδεκίδης ἱστορεῖ, ὃς καὶ ξένον αὐτὸν εἶναι καὶ βάρβαρον βάλλει. ἐπὶ τούτῳ δὲ καὶ τὸ ἔθος τ ὀστρακισμοῦ κατελύθη, καὶ Φρύγα δὴ αὐτὸν εἶναι, Φρυγὰ εἰς τὸ βάρβαρον σκώπτοντες. Κρατῖνος δέ φησιν Ὥραις ὡς παρελθόντος νέου τῷ βήματι μέμνηται καὶ παρ' ἡλικίαν, Θεόπομπος δέ φησι σὺν Σάνῳ ἐπιβουλεύσαι ὑπὸ τ Ἀθηναίων ἐχθρῶν ἀναιρεθῆναι, τὸ δὲ νεκρὸν αὐτοῦ εἰς σάκκον βληθὲν, ῥιφθῆναι εἰς τὸ πέλαγος. ὁ δὲ Κλείων δημαγωγὸς ὢν Ἀθηναίων πρῶτος αὐτῶν ἐπλούτησε. ὃς πρῶτος δημόσιον ἐκράγισε ἐπὶ βήματος, καὶ ἐλοιδορήσατο, φασὶν ὧν ὕστερος ὤν, καθὼς Θεόπομπος ἱστορεῖ, συνελκυσθέντων Ἀθηναίων παρελθεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν στέφανον ἔχοντα, καὶ κελεύσαι αὐτοὺς ἀναβαλέσθαι τ σύλλογον, συγχαίρειν γὰρ αὐτὸν φάσκοντα, καὶ ξένους εἰσιέναι μέλλοντας, καὶ ἀφελῦσαι τὴν ἐκκλησίαν. δωροδόκος τε εἰς ὑπερβολὴν ὑπῆρχεν, καὶ τοῦτο δηλοῖ αὐτὸ ἡ γραφεῖσα ὑπ' αὐτοῦ Μιτυληναίοις ἐπιστολή. ὕστερον δὲ Μιτυληναίων ἁλόντων ὑπὸ Πάχητος δὲ στρατηγοῦ, τῷ μὲ ἐμπεσθεῖν ἡμέραν συμπίσαι τ δῆμον ὡς χρὴ Λεσβίων ἁπάντων πλὴν Μηθυμναίων, τοὺς δὲ ἠδικῶς ἀπολέσαι. παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἀνδραποδίσασθαι. καὶ τὸ ψήφισμα τοῦτο ἀπενεγκεῖν ἐπὶ τὸ παραλόγως τ δὲ νυκτὸς ἐπιόντος ἑλθόντων ὡς αὐτὸν τῶν ἐπιδημούντων Ἀθηναίων Λεσβίων, καὶ δίκαια παλαίτοις αὐτὸν χρωμένων μετελθόντων, μεταπεῖσαι πάλιν τ δῆμον καὶ τρισὶν πάλιν ἄλλην ἀπόστασιν ἀναιρεῖσθαι τὸ ψήφισμα. ὅτι Θουκυδίδης, ἐπίσης δὲ καὶ τῇ πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνῃ ὡς Φιλόχορος καὶ Ἀνδροτίων πεισθεὶς ἄρχειν Εὔβοιαν. Ἀνδροτίωνος δὲ πάλιν

* Videtur legendum ἃ μὴ δεῖ ἔχειν, ut sensus sit: *qui volent habere quæ non oportet, eos importuna invadet superbia*, &c.

ζωσάμενον αὐτὸν λέγει δημηγορῆσαι, εἰς τὴν ῥᾳστώνην αὐτῶν ἀποσκώπτων. πάντα γὰρ τὴν ὄψιν ἦν ὀργαλέον, καὶ μάλιστα τοῖς ὀφθαλμοῖς. εἰκὸς δὲ καὶ φωνὴν μεγάλην. βυρσοδέψιον δὲ αὐτὸν λέγειν, ὡς ὡς βυρσοδέψας ὤν. ὡς αὐτὸς ἐπὶ παιδὸς τὸ ἐπιτηδεύμενον μετακιεσαμένου, σκωμωδεῖται δὲ καὶ ἐπὶ μοιχείας ἐξεπλάγησε δὲ καὶ στρατηγὸς ἐπ' Ἀμφίπολιν, ἔνθα καὶ ἐπλάγη νικηθεὶς ὑπὸ Βρασίδου, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀμεινίου.

Ἀνέξομαι γάρ σε] σκώπτει πῶς ἐνήλλαξε τὴν σύνταξιν οὐκ εἰς τὸ ἀνέξομαι ἀποδὺς τὸν τῶσιν, ἀλλ' αἰτιατικὴν ἀπενέγκας, οἷον ὀλίγα λέγητε σε. ἴσως δὲ τὸ ἀνέξομαι, ἀντὶ δὲ εἰσδέξομαι, ἢ ὑποχωρήσομεν ἀποτελήσῃ.

Καὶ φίλοι Κορύβαντες] ὑμᾶς τοὺς Κορύβαντας ἐπὶ τῇ σπουδῇ ἐμβοᾶτε, ἀλλ' ὡς ἐπὶ ὑποδέξει καὶ μανιώδη δῆλον τὸ συγκεκραμένον.

Ἠμῶς μὲ τὸ Πάνι τούτῳ] ἐπὶ ταῖς ἐσχαπαῖς γὰρ καὶ τοῖς ἐρημοτέροις τῶν χωρίων εἰώθεσαν Ἕλληνες τὸ Πᾶνα ἱδρύεσθαι.

Ἢ ἑλίαι βωμός] ἱδρύθη δὲ παρ' Ἀθηναίοις ἑλίαι βωμὸς, ἐπὶ συμπαθείαι καὶ φιλανθρωπίαι αὐτὸς ὑποκριθῶν.

Ἀποφὰς ἡ ἡμέρα] ἦσαν παρ' Ἕλλησιν ἡμέραι ἀπραξίαν εἰσηγούμεναι πάντων καὶ δρᾶσαι, ἃς ἀποφράδας ἐκάλουν. ὧν τοιαῦται ἡδὲ ἀθετεῖτο ἂν ἴις πᾶ ἡδὲ καθάπαξ φίλος ἐπιμίγνυθ' φίλῳ, ἀλλὰ καὶ τὰ ἱερὰ ἀγχημάτιστα ἦν αὐτοῖς. ἐπελέγετο δὲ ταῦτα αὐτῖς κῦ τὰ φθορικάελον μῆνα, ὅτε καὶ ἐκύζον τοῖς καθαρμοῖς μὴ συνοικεῖν πάντων ἀθιόντων ἕτερον τρόπον. ὃν καὶ τὰ Δήσια συγκάζοντες ἦγεν Ἀθηναῖοι. ἐντεῦθεν καὶ παῖδα τινὰ τῶν ἀπαίσιον ἀποφράδα ἐκάλουν. οἱονεὶ ὁ δὲ Φρύνιχός τις, μὴ ὢν ἀθετεῖσθαι ἄξιον νομίσας δὲ ὑπερβάλλεσθαι κακίαν.

Ἦ τόλμα τοσοῦτον ὑβριστὴς ὤμμι] ἀντὶ δὲ ἢ τοῦτο μόνον ὑβριστὴς ὤμμι.

Γ' χαμᾶν ἐπὶ τὸ φάρμακον] ἐπίχαν τὸ αἷμα.

Ἀνθρώπους κατέκαγε δὲ κοινὰς] καὶ τοῦτο Ἀττικῶν, αὐτοὶ γὰρ ἀεὶ ἐπὶ μέρους εἰώθασι λέγειν, ἔφαγον δὲ ἄρτον, ἔπιον δὲ οἶνον, ὅτως δὲ καὶ κατέκαγε δὲ κρανίου.

Καὶ τῇ ἡλιαίᾳ κῦ φυλὰς] δικαστήριον Ἀθήνησιν ἡ ἡλιαία εἰς ὕπαυλον ἀθηκεθημένων τῶν δικαστῶν. παρ' ὃ καὶ ἡλιαία ἐκαλεῖτο, ὑποκ τὸ ἡλιάζας τὰς ἐκεῖ ἀθροιζομένας.

Κερδωοῦν σὺν τῇ δεξιᾶ] κερδωοῦν μὲν, ὡς ἔστι δῆλον τῷ Διΐ. ἀκτίνας δὲ, ὡς τῷ Ἀπόλλωνι.

Τὸν ὀπισθόδομον ὀρύξας] ὡς ἱερόσυλον ἀλαβάλλων τοῦτο, φησὶ ὁ γὰρ ὀπισθόδομος ἱερὸν. τὸ ὄπισθεν δὲ αὐτὸ ὅτως ἐλέγετο.

Καὶ Σωφρονίσκου] οἷον τοῦτο πέπαικεν ἀπὸ δὲ Σωφρονίσκου παρωδήσας.

Καρύκης τὸ γένειον] βρῶμα Λύδιον ἐξ αἵματος· ἡ καρύκη.

Τὰ μυττωτὰ καθαλίπωι] μυττωτὸς τρίμμα ἐξ ἀρτυμάτων πολλῶν συντεθειμένον· ἁλῶν ὑ τυρότριμμα ἁλῶ σκορόδων, ὡς Ἀριστοφάνης σὺν Εἰρήνῃ. ἔοικε δὲ μυττωτὸν τὸ ἀπὸ τῶν κρεῶν σὺν τῷ ζωμῷ γλοιὸν καλεῖν. ὃς δὲ ζωμὸν ἐκλελοιπότος, τῷ τριβλίῳ ἐπεκάθητας.

Καὶ ἡ ῥητίνη ἀθηνῆτις] ὠδὴ Ζοῦξις, ἢ καὶ Παῤῥάσιος ὅτως ἡμῖν

ἀφ' φαρμάκων φιλόσοφον ζητείας καὶ περιττείας γράψας διετυπώσατο, ὡς ὕπνος ἀπαραλλάκτως ἀφ' ὧν ποιεῖται Ὀρασυκλέους θρασύτητός τε καὶ μιαιρίαν ἠθῶν ψευδοστόμων ἀνδρῶν, ὡς ἐπὶ πίνακος ἐναργῶς τῷ λόγῳ ἀπεικασάσατο.

Mſ. in fol. Τίμων, ἢ μισάνθρωπος· ὑπὸ μανδραγόρᾳ] παροιμία ὑπὸ τῶν ἀνιερώνων καὶ ῥαθύμων, παρόσον οἱ τὸν μανδράγορον φαγόντες, ἀπήγερθεν ὑπνώττουσιν. [τὰ πίχειρα κομίζῃ] μισθὸς τὰ ἀφ' ὧν χειρῶν κέρδη. τὰ ἐπίχειρα, τὰ ἐπιχειρήματα, οἱ ἀντιπόδοσις. [οἱ δὲ] τὸ οἱ δὲ σὺν πῶν ἀντὶ οὗ πιὲς κεῖται. [ἀναῤῥαπίσας] ἀνακινήσας. [ἢ παιδότριψ] παιδοτρίβης. ἀλείπλης. διδάσκαλος. γυμνασὴς. [ἀφαιρεῖῃ] τὸ ἀφαιρεῖῃ καὶ τὰ ἑξῆς. σχῆμα ἐστὶν ἰσοκωπέλικτον ἀφ' οἷς ῥήτορσι λεγόμενον, ἢ καὶ παράλειψιν. [ἐπισκήψας] ἐντιλάμβου. [ἀγαθὸν σύνεργον] σημεῖον τὸ ἀγαθὸν σύνεργον ὡς τῷ πενίαν ἡλυκὰ δοῦναι γένος ἀποδοῦναι αὐτὸ δρόσινον ὄν. [ἀφανέμειν τὸ θεωρικὸν] ἐπιτυδεύειν δρχαῖον ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις ὡς τὰ θεωρεῖα. καὶ μόλιστα ὡς τὰς ἑορτὰς τῶν Διονυσίων, ἀφ' τῷ πραγῳδίαν ἐπὶ πλεῖστον ἀξιώματος ὑποδύσασθαι ποιητῶν δραστὰς καὶ χορηγῶν φιλοπμίαις, μή πω δὲ θεάτρου καταλαμβανόντων, ὀχλήσεις τε ἐγένοντο καὶ μάχαι καὶ πληγαί. ἔδοξεν οὖν τοὺς τόπους μισθοῦν. ἵνα ἕκαστος ἔχων τὸν οἰκεῖον τόπον, μὴ ὀχλοῖτο φυλάττων καὶ ὑποκαταλαμβάνων, μή τε μὴν ὑστερῶν ἀποστερῆται τῆς θέας. ἐπειδὴ δὲ ἠλαττοῦτο οἱ πένητες τῶν πλησίον, πολλοῦ καὶ ἐτίμα μισθωμάτων, τὸ εἰς τοῦτο ἀναλωμα ἡ πόλις παρεῖχεν ἐκ τῶν κοινῶν ἐκάστῳ. δραχμὴ δὲ ἦν τὸ διδόμενον, καὶ ὅτε πλέον ἐξῆν δοῦναι δραχμῆς, ὅτε ἔλαττον. ὡς μήτε οἱ πλούσιοι ἀφ' τὸν χρυσὸν πλεονεκτεῖεν, μήθ' οἱ πένητες ἀφ' πενίαν βιάζοιντο, ἔοικεν οὖν ὁ ὑποκείμενος κόλαξ Δημίας τῷ τοιαύτῳ ἐγχειροῦναι παρ' Ἀθηναίων ἀφανομεῖν. εἰκότως τῇ νῦν ὡδὶ ὁ Τίμων ἐπέπεμπτο, ὡς αἰτήσων αὐτὸ τό τε τῷ θεωρικὴν δραχμὴν, καὶ ἀλαζόνως παρρησιάζεσθαι. [ἀγχιστῦς] ἀγχιστῦς καὶ ἀγχιστεῖς ἡ συγγένεια, καὶ ἀγχιστεῖς, οἱ ἀπὸ ἀδελφῶν καὶ ἀνεψιῶν καὶ θείων κατὰ πατέρα καὶ μητέρα ἐγγυτάτω οὗ τελευτήσαντος. οἱ δὲ ἔξω τούτων συγγενεῖς μύνοι, οἱ δὲ κατ' ἐπιγαμίαν μιχθέντες τοῖς οἰκείοις οἰκεῖοι λέγονται. [βριθῆσθαι] ἀφ' θυμὸν μετεωρίζεσθαι, ἢ ὑπερηφανεύεσθαι, ὀργίζεσθαι. καὶ βριθύνεται ἐπαίρεται, βρένθος ἢ εἶδος μύρου, ὃ χρίόμενοι αἱ γυναῖκες μέγα φρονοῦσι. [σὺν εὐκράνῳ] κρήνης Ἀθήνησι καλουμένη πλησίον τοῦ θεάτρου. [ὑπομικρυσμῷ σε] ὑπαίτιον σε ἐν οἷς ἔλεγεν ὡς οὗ πλούτου.

Ἀλκυὼν ἢ περὶ Μεταμορφώσεων.

P. 168. Mſ. in 4. Καὶ νεοττὸς] ἀντὶ οὗ νέογνον.

Γυναιξὶν ἐμαῖς] ὅτι δύο γυναῖκας εἶχον Σωκράτης, Ξανθίππην καὶ Μυρτώ.

Ἀνίφικα] ἀδύνατα καλληφθῆναι.

Προμηθεύς.

P. 179. Mſ. in 4. Τὰ πλάσται αὐτοῦ οἱ ἄνθρωποι] τὸν Προμηθέα γὰρ λέγουσιν Ἕλληνες τοὺς αὐτοὺς δημιουργῆσαι.

Ἀπο-

Ἀποτμοῖτι γδ] ἀπατέμηται, μηδεμίαν ἴχνη διάβασιν.

Ἐγχειριοφεὶς] ἐμπεσὼν θεὶς.

Ὦ Κρόνε κὴ Ἰαπετὲ] ὁ μὲν Κρόνος πατὴρ ἦν Διὸς. ὁ δ' Ἰαπετὸς ἀδελφὸς Προμηθέως. ἦσαν δὲ τῶν διωχθέντων ὑπὸ Διὸς κὴ θεῶν, ἀφ' ὧν τάδε αὐτὸς κωλεῖ.

Ἐπιμηπιμίλω ἂν] ἄξιον ἂν ἐμαυτὸν ἔλεγον, Προμηθέα δὲ ἐστιν οὗ φ οἱ πρῶτοι σωκράτης τῶν βυλόυτων, ὅτε κὴ τὰς σιτήσεις ἀπέλυσεν. τὰς δὲ π μέγα εἰργασμένους τῶν πολιτικῶν κωλάων, τούτῳ δωρεᾷ οἱ πάλαι ἐτίμων.

Ἔωλον] ψυχρὸν κὴ ἀνωφελὲς.

Τὴν ἔφεσιν ἀγωνιεῖ] ἔφεσίς ἐστιν ἡ ἀπὸ δικαστηρίου εἰς ἄλλο δικαστήριον μετάβασις, ἣν καλοῦσιν ἔκκλητον. φησὶ δ' ὅτι ἀνωφελής σοι ἐστιν ἡ ἔφεσις. μὴ γὰρ τὸν ψῆφον Διὸς, οὐδὲν ποιῆσαι ἄλλο δυνάμεθα, ἔφεσιν δὲ οἱ δικανικοὶ φασιν ἡνίκα ὁ κεκρυμμένος μεῖζον δικαστήριον ἐξαιτῆται.

Ἡ ἐξέλασις] ἀντὶ τοῦ ἡ παρόδιτσις.

Εὐδαιμονίστερον] τὸ θεῖον δηλονότι.

Ταῦτ' ἔστιν] βαρύτητος ὁ λόγος.

Ἀκμὴν ἔσαν. ῥάφες] κὴ ἀκμὴν] ἀντὶ τοῦ ἀκριβεστέρας, ἀκριβοποιήσων, ἀκριβέστερας.

Μᾶλλον δὲ Διὸς μὲν κὴ Ἀπόλλωνος] κατ' εἰρωνείαν. κὴ τοῦτο βαρύτητος εἰρωνεία.

Παρεσκῶμμ αὐτὸ] ἀντὶ τοῦ ἐξεπαίζομεν, συγκείνομεν, συνεβάλλομεν. ῥάφετις δὲ κὴ συνθεωρῶμεν.

Διατρίβω] ἡ ἀφατρίσις σύνταξις, τὸν ἄνεσιν σημαίνει κὴ τὸν κατὰ σχολὴν ἀπόλαυσιν.

Ἄρμ μὲν ταῦρε] ταῦτα πάντα ὁ Ζεὺς μέμνηται, δι' Εὐρώπην ταῦρος, δι' Ἀντιόπην σατυρος, ἀφ' Λύδαν κύκνος.

Ἐναυσαμμένος πυρὸς] ἅψας.

Ἐάων] τῶν ἀγαθῶν.

Κνισσᾶι] θυμιᾶν.

Σύνησο] εὐφράνθη. ὠμοίωσο.

Οἶδα ὡς ἑξ καὶ δεκα] ἑξ καὶ δεκα. τὸ δ' ἀπλικῶς ἐφυλάχθη. αὐτὸ γὰρ ἐπὶ τοῖς τῶν ἀριθμῶν συνθέσεως τὰ τέλη φυλάττουσι τῶν ἁπλῶν.

Οἶδα ἃ Ἐρμῆ τὸν Θέπιν] λέγουσιν ὅτι ὁ Ζεὺς ἐραστὴς Θέτιδος, ἐδίωκε φθεῖραι βυλόμενος. ὡς δὲ ἐμήνυσε τῷ Προμηθέα, ὁ Προμηθεὺς εἰς τὸν Δία ἔφη. ὅτι ἐὰν συγγένηται τῇ Θέτιδι, ὁ ἐξ αὐτῆς γενόμενος ἀναρρέσει σε, ὡς ἀνέλας σὺ τὸν πατέρα σου Κρόνον. κὴ οὕτω ὁ Ζεὺς ὅτι ἀληθῆ εἶπεν, τὸν μὲν Θέπιν ἐζεύξε τῷ Πηλεῖ, τὸν Προμηθέα δὲ Ἡρακλέης τῶν δεσμῶν ἔλυσεν.

Μῆ. in fol. Προμηθεὺς σκλαίνει] σκλαίνειν ἐπὶ σκωμμάτων, κατὰ τόπον δ' εἰς σκληραίνειν τινές, πλεῖον δὲ ἐστι τὸ σκώπτειν. Δηλοῖ δὲ κὴ χλευασικὸν πάθημα, παρὰ τὸ ἀφασείειν τὰς ὄψεις, κὴ ἀφασύρειν τῷ χρήματι τὸ ὀφθαλμῶν. ὄψοι γὰρ οἱ ὀφθαλμοί, παρὰ τὸ εἰλεῖσθαι ὑπ' αὐτοῖς τὰς κόρας· [ἄλλως] σκλαίνειν μυλλαίνειν, διὰ τῶν ὀφθαλμῶν σκώπτειν κὴ μυλίζειν. σίλλος δ' ὁ μῖμος, κὴ ὁ μῶμος. κὴ ἡ ἀκληστικὴ κὴ ὁ χλευασμός. κὴ ὁ τοῦτο ῥάφων σκωπτικὸς [ἢ κονδύλης κονδυλος] κόνδυλος ἀπὸ τοῦ κόπτειν τὸ δακτύλων, οἱονεὶ κοπτύλοι ὄντες.

τοῦδε αὐτὸς γὰρ ἡ κάμψις τῶν δακτύλων ἐγγίνεται. ἢ κόνδυλος τὶς ὢν, εἰς τὰ κενὰ δόμβου τῶν ῥαπιζομένων. κενὰ γὰρ σαρκῶν τὰ μέρη ταῦτα.

Θεῶν Διάλογοι.

Ἀπόλλωνος καὶ Διονύσου.

P. 125. Mſ. in 4. Καὶ Πρίαπον] ὁ Πρίαπος ὑπερμέγεθες εἶχεν αἰδοῖον ὑπὲρ ἡμιόλιον τοῦ λοιποῦ σώματος· οὗ τινὲς φασὶ τὸ Πρίαπον εἶναι τοῦ Διονύσου, ἐπιζηλικῶς αὐτοῦ τούτου δῆθεν Πριάπου καλυμμένου. ἄλλοι μὲν Διονύσου μὲν υἱὸν, μητρὸς δὲ Ἀφροδίτης ἢ Διόνης. Μνασίας δὲ ὁ Πατρεὺς, ἑρμαφρόδιτον τὸ Πρίαπον λέγει, ἄλλοι δὲ Ἀφροδίτης υἱὸν. ἢ ἐρίψιν αὐτὸν εἰς λειμῶνας ἐπὶ τῇ ἀμορφίᾳ τοῦ μηδέων αἰδοῦς ἐχομένου. εἰ γὰρ φασὶ, γλαῦσσαν μεγάλην, καὶ γαστέρα, καὶ αἰδοῖον. λεχθῆναι δὲ ἐπὶ αὐτῷ ὅπ σημαίνει τὸ ἄχαλμα αὐτοῦ, ὡς ὁ κρατὴρ γλαῦσσης καὶ γαστρὸς καὶ μίξεως, ἅμα μεμφθὲν ἕξει τὸν βίον.

Ἔρωτος καὶ Διός.

Χρυσίδας] χρυσὶς κύελον, ἢ χρυσῆ φιάλη, ὥσπερ ἡ ἐξ ὑγρύης, ὑγρύεις.

Ἥρας καὶ Διός.

Τὸν Ἰξίονα] Ἰξίων Λαπίθης τὸ γένος ὢν ἠγάγετο Δίαν τὴν Οἰνέως. Τὸν δὲ πενθερὸν αὐτοῦ ἐλθόντα ἐπὶ τὰ ἔδνα, συνεσκευάσατο, ὄρυγμα γὰρ ποιήσας, καὶ γεμίσας πυρὸς, ἔνθα αὐτὸν ἐνέβαλεν, ἐφ' ᾧ οἱ θεοὶ ἀγανακτήσαντες ἔμελλον αὐτὸν τιμωρεῖν. ὁ δὲ Ζεὺς μόνον ἐκέλευσεν αὐτὸν. καὶ λαβὼν ἰδίῳ * ἱδρῶτι ἀφῆκε μεταδιδοὺς αὐτῷ τῆς ἀθανασίας. ἔστι δὲ ἀκόλαστος ὢν ἠράσθη Ἥρας, ἡ ἀνηγγειλε τῷ Διΐ. ὁ δὲ δακιμάζων αὐτὸν ἀπείκασε νεφέλῃ τὴν Ἥραν ἡ μίγνυται Ἰξίων, καὶ ποιεῖ παῖδα τὸν μὲν ἀνθρώπου ἔχοντα, τὰ δὲ ἵππου, ἀφ' ὧν ἱπποκένταυροι. ὁ δὲ Ζεὺς ὀργισθεὶς, καὶ ὑποπτέρῳ τροχῷ δήσας τὸν Ἰξίονα, ἀφῆκε φέρεσθαι διὰ ἀέρος μαστιζόμενον καὶ λέγοντα, χρὴ τιμᾶν τοὺς εὐεργέτας.

Ἀπαγε μὴ ὤσχισαν] σπολοίκισμα μὲν Ἀττικῶς. ὤφειλε γὰρ μὴ ὤσχες εἰπεῖν. ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ἐν τῇ σωηθείᾳ μὴ κολὰ αὐτὸ τὸ ἔτη, μὴ εἰς καιρὸν φθάνοι.

Διὸς καὶ Γανυμήδους.

Ὦ Γανύμηδες] ὡς ποιμένι ὁ Γανυμήδης μόνον ἠγήσατο θεὸν ὁ Πάν. οἱ γὰρ ποιμένες τοῦτον σέβουσιν.

Ἡφαίστου καὶ Ἀπόλλωνος.

Κολάσεως ἐμπίπλας] τὰς τῶν χορδῶν ἐπιτάσεις.

Καὶ μαχαίρᾳ] σανὶς τετράγωνος, ὑακυφος, δεχομένη ἐφ' ἑαυτῆς τὰς κιθαρίσεις νόμους

Γλαφυρὸν] ἡδὺ, κοῖλον, σοφὸν, ἔμπειρον, ἀκριβὲς, λαμπρὸν. τοῦτο σημαίνοντος γλαφυρὸν.

Ἥφ

* Ita clarè in Mſ. legebatur. Fortè emendandum διανδιορίσας, hoc eſt, *Inſtratum dimiſit*, luſtratus enim fuit Ixion à Iove, ut teſtatur I. Tzetzes Chil. IX. Hiſt. 273. qui dicit ſocerum Ixionis ab aliis vocatum Deioneum, ab aliis Eioneum, quo forte modo hic etiam legendum.

Ἡρακλῆς καὶ Ζεύς.

Τὸν γοῦν Γηρυόνην] ἔκτεινεν ὡς φαρμακέα. ὑπόμισον γὰρ μεθυσθέντας ὑπ' ἐφαρμακεύθησαν ὑπ' ἐκείνου.

Ἀφροδίτη καὶ Ἔρως.

Τῷ δορυφόρῳ σε ἀλεξείρουσι] προσυπακουστέον τὸ ἀλεξείρω ἡδέως ἄρρα καὶ ἀφελῶς.

Τῷ παιδὶ] Παιδί.

Στεφανικῷ] γράφε στρατῷ.

Mf. in fol. Ἔρως καὶ Ζεὺς· ἄλλα με δεῖ μεγαλαυχεῖν] μετὰ φενακισμοῦ μίγνυται. Ἡρακλῆς καὶ Ζεὺς· ὀκτωθηλυμένῳ] ὀκλύτῳ καὶ ἀπαλῷ, ἢ μαλακαῖ, ἀστελεῖ. Ἡρακλῆς καὶ Ζεὺς· Ἡφαίστου καὶ Ἀπόλλων· ἤδη σαρκύλα καὶ ἐπίτροχα] πολύκομπα, στιβαρὰ, δύτροπλα, ἀπατητικὰ, τὸ ἐπίτροχα ἠπειγμένα ταχέως· [Ἡφαίστου καὶ Ζεὺς· τῶν Ἐλειθυίας] ἢ τῶν πικτούσων θεά· [ὑπὸ τῇ μάνικλι] ἢ ἐγκρύβαλα ὑμένι· [πάρικλίζε] ἐνσπαλῶν ὁρμίζει· [ἐλύησας ἤδη αὐτῷ] ἤδη κατὰ γάμους κοινωνίαν συναίψας μοι αὐτῷ· [Ἑρμῆς καὶ Ἡλιος· αὐτοὶ γὰρ] γράφε μόνοι γὰρ· [μὴ ἀνιέναι] γράφε μὴ ἀνοίγειν· [Ζεὺς, Ἡρακλῆς, Ἀσκληπιὸς· ἐξ ἀγύρτης] ἐπαείτης, φιλοκερδὴς· [τὰ τέκνα καὶ τῶν γυναικῶν Μηλάνιππος] τέκνα ἢ Ἡρακλείους, Οὐνύτης, Θηρίμαχος, Δημοκήων, Κρεοντιάδης· [τῶν ξυνωσίαν] τῶν συναγωγῶν· [Ἑρμῆς καὶ Ἀπόλλων· ὁ δὲ λύπη τὸ Ταυγέτου] ἀντὶ λύπη ἢ Ταυγέτου· ἀτιμία γὰρ συνήθεια τοῦτο· ἀντὶ γυναικῶν εἰς οἰκέτιον περιλαμβάνειν· [ἐπιπαίρμων] ἀντὶ ἢ ἑλκόμβροι μίσα, λύπη ἢ ἐπιπαίρομαι, ἐπιπαίρμων δὲ ἀντὶ ἢ ἐπικαλυθησόμενος ὡς συπεῖν μικρὸν λύπη ἢ ἔπομαι· ἔστι δὲ παιδικὸν, συπάσεται δὲ γυναικῶν· [οἱ αὐτοὶ ἀποτιμία] ἀτυχία. [Ἀναφερόμενος εἰμὶ] ἀνδρὸς καὶ ἀνεπιχείρητος· [Λητοῦς καὶ Ἥρας· καζηγησόμεθα] ἀπατηλός· [προσκυνέμβρων] ψυδλογυάμβρων, ἢ ἰαμβικὸν καὶ παρῳδεῖα μεθυόμβρων· [Ζεὺς καὶ Ἡλιος· ἀφηνιάζουσιν οἰνοῦς] τὰς χαλινὰς ἀπορρίπτουσι. [Ζεὺς, Ἑρμῆς, Ἀφροδίτη, Ἥρα, Ἀθήνη. Πόθεν ἐστὸν ἔπως] ἀποκεῖται· [καλαύροπα] καλαύροψ ἐστὶ ποιμενικὴ ῥάβδος, μικρὸν ἐκφέρουσι ὑπόσκαμβος. ἰὼ ἀφίασιν ἐπὶ τὸ ἡ ἀχάλης ἀποσκιρτῶσι. [καμὲ καιηφόρον] φιλόχορος· ὁ Β Ἀπολλόδωρος φησὶν ὡς, Ἐρεχθεὺς βασιλεύσας, πρῶτον κατέστησε αὐτὸ ἀξιόμαχα παρθένοι, φέρειν τὰ κανᾶ τῇ θεᾷ, ἐφ' οἷς ἐπέκειτο τὰ σκεύη τῶν θυσίαν τοῖς τε παναθηναίοις καὶ ταῖς ἄλλαις πομπαῖς.

Ποσειδῶν καὶ Τρίτων.

Pag. 237. Mf. in 4. Ἀπ' Αἰγύπτου ἢ Δαναοῦ] κατεκείησαν δὲ αἱ Δαναοῦ θυγατέρες, ὡς ὁ μῦθος φησὶ, ὑδροφορεῖν εἰς τετρημμένον πίθον, ἀφ' ὧν τοὺς Αἰγύπτου παῖδας ὁμολέκτρους ὄντας διεχθήσασθαι σὺν τῷ δίκῃ.

Ὁ Δαναὸς δὲ] τούτων ἢ πυνθάνεται παιδί.

Νότος καὶ Ζέφυρος.

Ὦ Ζέφυρε τῶν πτερῶν] πομπὴ ἡ ἀσάπιμψις, καὶ ἡ πίμψις ἀντὶ Θουκυδίδη.

Δικπαῖον] ἀπήλαυον ὦ Κρήτη ὕτω καλέμενον.

Ἤδη ἐπὶ νότῳ ἄγοιτο] ὁ γὰρ νότος ἀπὸ τῆς Λιβύης πνέῃ. ἔνθα οἰκοῦσιν οἱ Αἰθίοπες. *

Mſ. in fol. Δωρὶς καὶ Γαλάτεια. ὀδὶ κόλπῳ ἀφεωρίψας] ἤλφ τ κιβάρας. [Δωρὶς καὶ Θέτις· ἐπαρθένευεν εἰς χαλκῆν τινα θαλαμον] εν παρθενῶνι ἐφύλαττεν. [Τεύτων καὶ Νηρηίδες· πρόκωπον ἔχων τὴν ἅρπλω] κόπτειν ἀφικειμένῳ.

Νεκρικοὶ Διάλογοι.

P. 262. Mſ. in 4. Διογένης, καὶ Πολυδεύκης] Ἐν τούτοις τοῖς Διαλόγοις Διαπίξαι βάλεται τὰ ἀδὲ τ Ἐπίνικον ἀδὲ τ ἄδε λεγόμενα. καὶ Διὰ τοῦτο Νεκρὸς εἰσάγεται ὡς ἀληλὰς Διαλελεγμένους, ὅθεν καὶ νεκελικὰς αὐτὰς ὠνόμασε. *** Πολυδεύκη] σωιέβη Κάστορα ὡς ὑπὸ ἀνθρώπου ὄντα, εἶναι θνητὸν, τὸν δ Πολυδεύκη ὡς ὢν Διὸς ἀθάνατον. Ὅτε δὴ ἐπελεύτησεν ὁ Κάστωρ ἐλύπησεν ὁ Πολυδεύκης. καὶ ὁ Ζεὺς ἐλεήσας αὐτὸν, ὡς λέγουσιν, ἐποίησεν ὥστε τὰς δύο ζωὴ μίαν ἀφ᾽ ἑκατέρου μίαν ἡμέραν. [Πολυδεύκες] ἄμφω μὲ ἦσαν υἱὸι Διὸς δίδυμοι, ὧν Λήδας τ Λακαίνης. ζητοῦντα καὶ ἀθανασίαν τῷ..... κεκληρωμένοι. ὑπερβολὴ δὲ φιλοσοφίας μὴ ἂν ὄντος ἀληλων διάζειν ἀφειρημένοι. μὴ δ..... εᾶσι. τὸν δ τοῖς ἀθανάτοις συμπαρεδρεύειν, ἀνεμείσατο σφίσιν αὐτοῖς τὸ δ ζῆν ἡμέρας..... ὑπερήμερος, ὁ μὲ τὸ θνητῶν, ὁ δ τὸ τ ζώντων ἀφαπολαύει. ἄλλως τε καὶ συ..... ἀνθρώποις ὡς ὁ μῦθος φησὶ καζακεχαλασμένοι. ἐπεὶ δ ταῦτά ἐσα, διὰ τοῦτο ὑπαυθα ἀφὸς πολυδεύκη λο..... ὡς δὴ ἐν αὐτῷ τὸ τίμιον δὲ λαχόντος τὸν ὑπὲρ γῆς τόπον ἀφικόσθαι.

Ἐκ κότης δεῖπνον] Τῇ Ἑκάτῃ δεῖπνα ἐπίθετο ὑπὸ τ παλαιῶν ἐπὶ τῶν τριόδων, καθάρσια τινὰ χαῖν τῶν ζώντων. τινὲς δ ἅμα καὶ ἀναζασκάζεσθαι τῷ μὲ ἐν λόγῳ τῇ δαίμονι ταῦτα ἀνῆνθ, ἔργῳ δ τ δαπερώντων εἰς δαπέμα. τί γὰ ἂν καὶ δαίμων ὠφ τούτων ὠτίσαιθ; ἐπεὶ τοίνυν ἀπὸ τ δείπνου τούτων Μένιππος ἅμα φησὶν ὡὰ πίθηκεν ἀπωλία τούτων, Διαγελασθῆ αὐτὸν.

Ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας ἦκεν] Ἐπήτησαν γὰρ Ἕλληνες ὦ τῷ τόμῳ τ τεθνηκότων ὀβολὸν, τὸ ναῦλον δῆθεν δ Χάρωνος.

Πλούτων ἢ καὶ Μενίππου.

Ἐγὼ δ Κροῖσος.] Λυδὸς ὁ Κροῖσος, Φρὺξ ὁ Μίδας, Ἀσσύριος ὁ Σαρδανάπαλος.

Μενίππου καὶ Αἰακοῦ.

Σαρδανάπαλος] λέγεται Σαρδανάπαλος κατά τινας μὲ Ἑρμοφράστος, κατά τινας δ τυφερὸς.

Πεζεληλύθασι.] Εἰς λεπτὸν διεληλύθασι.

Καὶ τ βασιλέα εἶδον.] τὸν Πλούτωνα.

Καὶ ὁ δ Κλεινίου] Ἀλκιβιάδης.

Ως

* Hæc verba quæ proximè præcedentia sequuntur in Mſ. non leguntur in hoc Dialogo, nec mihi unde petita sint liquet.

*** Hic lacuna erat in Mſ. sed in qua multa deesse non videntur.

Ὡς ἡδὺ ἴσον κύαμοι.] κύαμος· ψῆφος οἷς χρώμενοι οἱ παλαιοὶ βυλλόνται βυλαῖς καπηκόαζον.

Μενίππου καὶ Τειρεσίου.

Καθάπερ τινα βλάκα.] εὐήθη. ἀνόητον. ἔρηται δὲ ἰχθύος ὀμφὴν σιλύρου, ἀχρήστου ὄντος ὡς μηδὲ κύνα αὐτῇ χρῆσθαι.

Πλὴν ἀπόκρινε.] ἀντὶ τοῦ ἀφχώριζε.

Μενίππου καὶ Τροφωνίου.

Ὦ Τροφώνιε.] Τροφώνιος ὑπὸ ἔρωτος τοῦ παρ' Ἑλληνομιθήναις θεὸς, ἀστήλαιον τι ζοφῶδες ὑπελθὼν, λιμῷ σκέδνι διεφθάρη, καὶ τὸν ζωὴν ἀθλίως κατέτρεψε. οἱ δὲ σὺν τοιούτῳ ἀστηλαίῳ μαντείας χάριν εἰσόντες εἰσηέρχονται ἀπαρειώμενοι τὰς ὄψεις, καὶ ἀηδεῖς διετέλων καὶ ἀχροὶ καὶ δύσκολοι τὴν ἄπαντα τὸν ζωῆς τρόπον. ἀφ' οὗ ἐπικρατήσειν παροιμία κατὰ τῶν τὸ ἦθος ἐχόντων καὶ δυσειτύκτων, καὶ δυαπροσίτων ἐς Τροφωνίου μεμφόντουται.

Φίλιππος, καὶ Ἀλέξανδρος.

Καὶ Γέρρα.] Περσικὰ μὲν ἐστι ὅπλα κυρίως τὰ γέρρα. καὶ χρησικῶς δὲ καὶ ἅπαν τὸ σκέπασμα, εἴτε δερμάτινον, εἴτε καὶ ἄλλης τινὸς ὕλης γέρρον ἐλέγετο.

Μυδῶντα] Ἐκρέοντα, σεσηπότα.

Συνηνέχθης] Συνεπεράφης.

Τοξάρια] Ἀκόντια.

Καὶ πελτίδια] Μικρὰ ἀσπιδίσκια.

Κάνδυν] Ἱμάτιον.

Ἄνδρα καὶ γάμους] Καλλισθένη καὶ Λύσανδρον.

Οὐ λιφασάσης] Οὐ λιφοχίσας. ὁ Φίλιππος χρήματα παρέχων τοῖς σὺν Σύλλᾳ ἐν τῇ πόλει.

Ὀξυδράκης] Ἔθνος.

Καὶ τὰ μεγάλα θηρία] τοὺς ἐλέφαντας λέγει.

Διογένους καὶ Ἀλεξάνδρου.

Καὶ γὰρ Κλεῖτον] Τὸν σωματοφύλακα ὃν μεταξὺ δειπνοῦντα τῇ δορατι διέπειρε. Καλλισθένη δὲ τὸν φιλόσοφον, ὃς λέγεται συγκαθειρχθεὶς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου διεφθάρη.

Ἑρμοῦ καὶ Χάρωνος.

Τροπωτῆρα] Τροπωτὴρ ὁ κατέχων τὸν κώπην δεσμός.

Καὶ ἀκίσπαν] Ἀκίσπα ἡ βιλόνη ἡ μείζων, ἀφ' οὗ τὸ ἀκεῖσθαι ἅπτοι συβράπτειν τὰ διερρωγότα τῆς ὀθόνης. τοῦτο γὰρ ἀκίσπαν φασὶν, ἐπεὶ καὶ ἠπατήσεια ἡ ἠπητὶς καὶ ἀκίσπια καὶ ἀκισπὸς ὡς νῦν ῥάπος καλοῦσι. χρῆν δὲ εἰδέναι ὡς οἱ παλαιοὶ γυναιξὶν ἐχρῶντο εἰς ταύτας τὰς ἐργασίας.

Ἄθρους] Ἀθρόων πάνυ καπηλευόντων.

Τὸν ὑπέρειδαι] Ὑπέρεια τὸ ἐκ κέρεως ἐκ ἰσχίου ἀνύειν καὶ λέγεται. γίγνεται δὲ ἀπὸ τούτου παροιμία, ἐπὶ τῶν ἃ δεῖ ἔχειν ἀφύτων. ἃ μὴ δεῖ κρατύνεται.

Τερψίωνος καὶ Πλάτωνος.

Ἄνω γὰρ ποταμῶν τρέπονται] Παροιμία ἐστὶ λεγομένη ὅτι τὰ εὐσεβῆ τῶν ὀφειλόντων γίνεται, ἄνω ποταμῶν χωροῦσιν πηγαί, οὐ γὰρ τὰ πηγῶν ἄνω ποτε ἄνω, κάτω ἢ μᾶλλον χωροῦσι.

Ἀποσμυχόμενος] καταγελώμενος.

Σιμύλου καὶ Πολυγοήτου.

Ὥσπερ ὁ Φάων] Ὁ Φάων, ὡς λέγουσι, χέρνιβα ἐνδιδοὺς τῇ Ἀφροδίτῃ. καὶ ἡ Ἀφροδίτη ἐρασθεῖσα αὐτοῦ, ἐπεὶ γέρων ἦν, μετέβαλεν αὐτὸν εἰς νεώτερον.

Χάρωνος καὶ Ἑρμοῦ.

Ἔπικλα] Τὰ ἐξεπιπολῆς σκοῦν οἷον ἐπιπόλαιος κτήσις, καὶ ὅσα θύματα πλοίζεται, ἀλλ' οὐκ ἔγγειος.

Πευκηκόντορος] Ναῦς ὑπὸ πεντήκοντα ἀνδρῶν κωπηλατουμένη.

Τῷ κινάδρῳ] Κινάδρα, ἡ τὰ τράγων δυσωδίαν λέγει δυσωδίαν πάντας μιαίνειν. ἴσως δὲ καὶ κινάδραν λέγει τὴν πήραν.

Καὶ βαρβαρισμὸς] Ἐν σχήματι παρφερόμενον τὸν λόγον χαίρων ἔνευεν. ὡς τὸ οἱ δὲ δύο * σκό..... καὶ τὰ ὡδαπάτησα.

Δεδημευμένος] Πεπορθημένος.

Χαμαιτυπεῖα] Πορνεῖα.

Κράτητος καὶ Διογένους.

Τὸ ὀμφαλὸν ὀνείνο] Ὄμφαλος εἰσάγει παλαιόνομος Ὀδυσσέα καὶ Αἴαντα. φησὶ γὰρ Αἴας πρὸς Ὀδυσσέα, ἢ κύφισόν με ἠκυφίζω σε. αἰνίττεται δὲ ὁ Λεκιανὸς διὰ τοῦ ἴσχυ, ὡς τοῦ Ἀριστίου λέγοντος. ἢ κύφισόν με, ἢ κυφίζωσε. τυτίσιν, ἢ σφενδόμισόν με, ἢ σφενδομίζωσε.

Εἰς Κίρραν] Κατ' ἀντικρὺ Κίρρας οὔσης Κορινθιακοῦ κόλπου ὁ Σικυών, ἢ ἦ Κίρρα ὄρος ὀξὺ κατὰ τὴν Φωκίδα.

Στέγειν δ' δυναμένους] Δύνασθαι, βαστάζειν.

Ἐκ κοπίνου] Ἐξ ἀγγειολογίου.

Διογένους καὶ Ἀνεπιθένους καὶ Κράτητος.

Ἐς τὸν βυθῶνα] Βυθὼν δὲ τὸν γαστέρος τόπος.

Ξεναγὸς] Ὁ ξένους φαπάπας ξυνάγων καὶ μισθῶν αὐτοὺς εἰς τὸ πόλεμον.

Ἀπεσκληκέναι] Καπεύεσθαι.

Τὸ χρεὼν] Εἱμαρμένον.

Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀννίβου.

Βάρβαρος ὤν] Ἐφορος γὰρ Ἀλέξανδρος μέγα ἐπὶ τῷ λόγῳ φρονῶν προφέρειν τὸν Ἰλιάδα.

Ἐποιησάμην τὴν ἀρχῆς] Τῆς ἀρχῆς, καὶ τὰς ἐλίφους αὐτῶν ἔχον, καὶ Πῶρον ἐχειρωσάμην.

Ni-

* Videtur hîc aliquis locus citatus fuisse.

Νίρεως καὶ Θερσίτου καὶ Μενίππου.

Ὄμηρος ὀπάων ὁ τυφλὸς] Ὅμηρος γὰρ τὸν Σκύμνης Νιρέα ὑμνησι διαφερόντως εἰς κάλλος μεταγαγὼν Ἀχαϊκόν.

Ἀλαπαδνὸν] Ἀσθενές.

Ψεδνὸς] Μαδαρὸς, ἀραιόθριξ.

Mſ. in fol. Πλείστων καὶ Ἑρμῆς συναπίστωσαν] συναπήρχοντο. [Ἀμέλησον ὦ Πλεῖστον] τὸ σὺ τῇ σωφροσύνῃ ὑπόμεινον. [Ἀλέξανδρος, Ἀννίβας, Μίνως, Σκιπίων παρῶν ἀρχὴν διδασκάλων] ἀλλὰ καὶ σὺ Λίβυ. * ἁλμήκησεν καὶ κόρη ὡσὺ τὴν διδασκάλων τῶν πολέμων λαβὼν, ἃ καταπειράσω, εἰράσω. [ἀκαπᾶν ἄρχειν] κατίσχειν ἀρχεῖας [καθηδυπαθῶν] Εἰς ἡδονὰς καθαιρεῖσθαι. [Μενίππου καὶ Ἑρμῆς νέηλυν ὄντες] νέηλυς ὁ νεωστὶ ἐλθών. [Καί σε ἀνεμείσητον εἶναι] Ὅμηρος, μνήμισις Τρῶας καὶ δύκνημιδας Ἀχαιούς. [Τοιῇ δ' ἀμφὶ] Τοιῇ δὲ ἀμφὶ γυναικὶ πολλὰ χρόνον ἄλγεα πάσχειν.

Μένιππος, ἢ Νεκυομαντία.

P. 324. Mſ. in 4. Ἀκρόδρυα] Ἀκρόδρυα λέγεται τὰ φοίνικα τὰς καρπὰς καὶ τὰ ἀμυγδαλῶν καὶ τὰ ἄλλα.

Ὑποτονθορύσας] σὺν ποπλοις λαλήσας, ψιθυρίσας, ἠρέμα γογγύσας.

Ἀναγωγὴν] Ἡ τῶν νηῶν ἔκπλους ἀναγωγὴ λέγεται.

Ἀσφοδίλῳ] Ἀσφόδελος τὸ φυτὸν, ἀσφοδελὸς ὁ τόπος ὦ φύεται. ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ καὶ Ἀσφοδελὸν λειμῶνα.

Ἀρίσιππος] Ἀρίσιππος οὗτος Φιλόσοφος ἐκ Κυρήνης. ὁ μεμνῆσθαι δεινὸς τὰ πρὸς γαστέρα τε καὶ τὰς μαγείρους. σοφιστὴς παρῆν Διονυσίῳ τῷ πεισθέντι καὶ τὴν Σικελίαν, αὔξων αὐτῷ τὴν τυφλὴν, καὶ αἰσχύνας διδασκάλων, καὶ κολακείων διδοὺς μετρίως.

Καὶ στρέβλαι] Στρέβλα τὸ βασανιστήριον ὄργανον, ἀπὸ τοῦ στρεβλῶ τὸ κάμπτω.

Ἡμιτάλαντα καὶ καιρῶν ἐδίδου] Τὸ ἥμισυ τῆς τιμωρίας, ὡς ἐπὶ δισμοῦ ἔθετο προσενέγκας δίκῃ στρεβλώσῃ ἡδονὴ τὴν ἀκοήν.

Ἀπὸ τῶν ἐμβατῶν] Ἐμβάδες κωμικὸν ὑπόδημα μεγάλαται, καὶ τὰς κρηπῖδας ὑψηλὰς ἐξεισαρσμένας ἐπὶ ὡς μηδὲν ὕψος τὸ χεῖμμον ἄγειν.

Εὐπαρωδυσίπῳ] Εὐπαρακεκαλυμμένῳ, σκεπτικῷ, μικρῷ, ἀφεγγεῖ, παρακεκαλυμμένῳ, λάθρα γινομένῳ.

Ἐπεισ' ἂν γὰρ] Τάχα τὴν Αἰακὸν ἐπίστασαν Ἕλληνες ταῦτα δικάζειν τοῖς Νεκροῖς τὸ ἐπὶ ὀνόματος ἕτοιμον διδάσκοντος εἰς σωτηρίαν. βάλλονται γὰρ τῶν διδοὺς τὸ αἰάζειν τὴν Αἰακὸν ὠνομάσθαι. Ὁ συμβαῖνον ἐπὶ τοῖς δυσκλεέσι τῷ τάφῳ, παροδεύοντες αὐτὸν διδασκάλουσι.

Τὸ μέγιστον καὶ πλέον ποδὸς] Καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν πυρὶ διαπλουμένων μέχρις ποδιαίου τόπου ἡ ποδὸς ἐπίσχει.

* Videtur Græculus hîc pro Alexandro respondens nomina Africanarum aliquot gentium adjeciſſe, ſed ex portentoſis ab imperito Librario adjectis vocibus quænam ex fuerint divinabunt ſagaciores.

Καὶ ἤτοι παραχορδιζόντως] Εἰς τὰς τὰ σώματα παραχαράττοντας αἰσίτ-πτυα, καὶ παίζῃ τὰς τὰ ἐπιγράμματα ἔχοντας ἐν τοῖς τάφοις.

Ἐδείχθη δὲ μοι] Γ'σως ἐπὶ τοῦ τάφου Φιλίππου, σκυτέων ὕστερον συτίση, καὶ τοῦτο παίζῃ. τὰ γὰρ ἄλλων βασιλέων ὀστᾶ, ὑπὸ τῶν συμβορυχούντων παρὰ τὰς τελόδους ἐσκυβαλισμένα, τοῦτο Δημητρᾶς.

Ψήφισμα.

P. 338. Mſ. in 4. Καὶ ἐνεβεμήσατο] Ἠπείλησεν. ἐφόβησεν.

Ἕνεκα τῆς Τειρεσίας] φασὶν ὅτι Περσεφόνη χαρίζεται ἐν τῷ ἅδῃ Τειρεσίᾳ μόνῳ φρονεῖν τὰ ἄλλων ἁπάντων Νεκρῶν.

Πρὸς τὸ χωρίον δ' ἄλλα] Εἰ δ' ἄλλα ζοφερώτερον τὸ χωρίον ὀλέθριε, πῶς βλέπων τῷ δακτύλῳ ἐδείκνυες, καὶ τὸ μὴ παιζόμενον τοῦτο. αἰνίττε-ται δ' οἶμαι τῇ παιδιᾷ ὡς τὰ ἐν Τροφωνίου ἀφανέστερά τε καὶ ἀσαφέστερα τῶν ἐν τοῖς ἄλλοις μαντείοις χρησμωδουμένων.

Χάρων, ἢ Ἐπισκοπῶντες.

P. 341. Mſ. in 4. Ἢ πρόσκοπον εἶναι] Ἀντὶ δ' ἐρίπτειν, ἤτοι ἐπὶ τῇ κώπῃ εἶναι.

Οὐκ ἀκήδυλον] Κόνδυλον ὁ ἐν τῇ σωρηθείσῃ χρόνος.

Τὰς Ἀλώσεως ὕας δύο] Ὧτον καὶ Ἐφιάλτην.

Mſ. in fol. Χάρων ἢ Ἐπισκοπῶντες παρὰ δ' ἅδῃ] Πλούτωνα. [ὁ Θετταλὸς] ὁ Πρωτεσίλαον. [πτωχὸς] ὁ τείνας καὶ πιάσας καὶ ῥίψας. ἀπὸ δ' ταίζω τὸ τείνω καὶ ἕλκω. ὁ μέλλων ταίξω. ὁ παρελήλυθὼς τέταχα. ὁ ἀόριστος δὰ τρον ἔπαιζον, καὶ ἡ μετοχὴ ὁ παιγὼν καὶ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν τεπαιγὼν. [ἢ πρόσκοπον] ἐπὶ τῇ κώπῃ εἶναι. [ἐκπε-σεῖς ὤμης.] ὡς παλαιστὴν Δημαιζῄ. [παρεμήνησεν] λειτομερῶς εἰπὲ. [σφάλοιτεν] ἀποτυγχάνοις [ὀλίγοι δ' πολὺς] πᾶς λέγει τὸ χοινίον, τὸ κατέχον κάπηλον τὸ ἰσίον [ὕας δύο καὶ αὐτὰς] Ὧτον καὶ Ἐφιάλτην. [καὶ ἥκιστα ποιητικῆς.] ὑδαμῶς ποιητῶν ἔμπειρον. [οἰκοδομητικῆς] οἰκοδομῆς. [σωρηθέντες τὰ κρανία.] Ἀττικὴ ἡ σύνταξις. τὸ δὲ κοινὸν, σωρηθέντες τὰ κρανία. ἡ γὰρ πρὸς πεῖσιν ἡ δράσιν αἰτιατικὴ σωτάσσεται. ἔπαθον τῷ ψυχλῷ. ἐσέτριψα τῷ λίθῳ. ἔτως ἔν καὶ τοῦτο πρὸς αἰτιατικὸν ἔδει δοθῆναι, ἀλ' ἐπειδὴ φιλῦ-σιν Ἀθηναῖοι τὸ ἐπὶ μέρους, λέγεται ὡς τὸ ἔφαγον δ' ἄρτα, ἴσον δ' εἶνα., ἔτω καὶτοῦτο σωτριβέντες τὰ κρανία [Τορύνου] εἶδος ξύλου τροχιλίου, ἢ τὸ σκάμβον ξύλον, καὶ ἐνδέποτε ὀρθὸν [ἐκεῖνο ἀπήμια τὰ ῥαψῳδῶν] * ὅτι γελάτω ὁ ζωγράφος ἔγραψε τὸν μὲν Ὀμηρον ἰ-μᾶντα. τοὺς δ' ἄλλους ποιητὰς τὰ ἐμπεσόμενα ἀρυομένους. [φέρε δὲ δ' σταδίου μέσου] σταδίου ὁ τόπος δ' ἀγῶνος, καὶ μέρος π δ' μιλίου. ζ γὰρ καὶ σ' σταδία ποιοῦσι μίλιον. Μίλιον τοῦτο φέρε δ' καὶ ἄλλα ἃ κ' τὸ σῶμα ἀλκῆς ἐνύμασα. φασὶν αὐτὸν πυθομένου ὅτω μαθήσει μ' τὸ

* Libuit hic relinquere lectionem Mſ. Codicis ut Librarii appareret imperitia, qui non vidit hic esse nomen Pictoris, néve in nos menda quæ tolli non potuere conjicerentur. Legendum est ὅτι Γαλάτων, ut liquet ex Æliano V. H. Lib. XIII. c. 22. ex quo lux huic loco haud dubia, qui viciſſim Ælianum tuebitur adverſus eos qui fruſtra eum emendare conati ſunt.

τ' ὁμιλητῶν, ὃν οἰκίαι. ἢ ὑποτάττει πῶς δ' σύλον ὅλῳ· ὑποβάλλει τὸ στιφρικὸς τ' οἰκίας τὸν σύλον προπύλαιον παρωσαμένων, ἐπαίρας τε σώματα, καὶ ἑαυτὸν ἀκέραιον ὑπεξαγεῖν. λέγεται καὶ τοῦτο, ὅτι καὶ δ' ζωῦ αὐτὸν ἀπήλαξεν, ὡς βαδίζων παρ' ὕλλῳ πινὰ παρατύχοι κορμῷ μεγάλῳ, ὃν βιαζόμενος ὡς τὴν Ἀμφίτριτιν, τὰς σφῆνας μὲ ἐκπίπτειν, αὐτὸν ἢ ἀναχεθέντα τῇ συμπλώσῃ τ' μέρων ἀφύκτῳ πάγῃ ἠρέμαν ὑπάρξαι λοιπὸν. [τὸν τὸ τελευταῖον.] ὑπακούσειν τὸ ἔχνος. [ἀοίδιμον] ὑμνητὸν. [ἀβελτερίαν] μωρίαν, ἄνοιαν. καὶ ἔρμαιον] ἐρκεῖον τὸ σῶρημα ὡς παροξύτονον. τὸ δὲ Ἕρμα, κτητικὸν, ὡς περίπατος. ἄλλοι ἢ φασὶν ὅτι τὸ κτητικὸν Ἑρμεῖος ἐστὶ καὶ Ἕρμιος· συλλίψει δ' ι. ἀλλ' οὐχ Ἑρμαῖος. [ἐφεσρίδα] διπλοΐδα. [δύο παρῳδὰς] καλῶς γε ἄλλων ᾄδεις ᾠδάν. [Τῶν δὲ πλησίον ὦ Χάρων ὁρᾷ] τὰς γεωργούσας, τὰς δανειζούσας, τὰς ὡσαύτως. [χρῆσαι] χρήσασθαι. [ἀγγέλων] ἐπόντων. [τομφόλυγας ἐν ὕδατι] ἀέρα ἐμφυσᾷ παρδεύγμασ. [ὦ γεννάδα] ὦ γενναῖε καὶ δυνατώτατε. [πεθήκασι] πεθᾶσι. [ἀνεχράψω] φανερῶς γέγραφε.

Περὶ Θυσιῶν.

P. 361. Mſ. in 4. Περὶ θυσιῶν] Ὁ σκοπὸς σύταῦθα τῷ Λουκιανῷ κωμῳδῆσαι τ' Ἑλλήνων θυσίας ποιούντων. τὸ γὰρ θεῖον οὐ δέεται θυσιῶν. οὐκ ἔστι ἢ διάλογος, ὅλον γὰρ τ' λόγου ὡς ἐξ ἰδίου προσώπου. ὁ ἢ διάλογος πρόσωπα ἔχει διάφορα ἀλλήλων μύρια ὡς ἄμεινα.

Τὰ γὰρ αἰτωλικὰ πάθη] Αἰτωλίας ἐβασίλευσε Οἰνεύς· ὅτος θύσας τοῖς θεοῖς, τῷ Ἀρτέμιδι ἐπελάθετο. ἡ ἢ ὀργισθεῖσα ἀπέλυσεν κῦ τ' Καλυδῶνος κάπρον ὕσις πολὺ ἀνέλεν ὕστερον ἢ, καὶ αὐτὸν συναχθέντων πολλῶν ἀνῃρέθη. Καλυδὼν ἢ πόλις ἐστὶν Αἰτωλίας.

Καὶ μὲν Μελεάγρου μητὴρ ἐχθύνασα σὺν τῷ Μελεάγρῳ λάμπαν πῦρ. καὶ ἔκαιεν ὡς τοσοῦτον χρόνον ζήσῃ Μελέαγρος, ὅσον ἡ λαμπὰς ἄπλετον. ὅτε δὲ ἐφονεύθη ὁ κάπρος, ὁ μελέαγρος τ' Ἀταλάντης ἐρῶν, αὐτῇ τὰ νικητήρια δέδωκεν. ἀρχίθησιν ἐπὶ τούτῳ οἱ Θεσταὶ καὶ οἱ ἀδελφοὶ τ' Ἀλθαίας ἐπ' αὐτῷ τ' κάπρον ἐφόνευσαν ὅτι γυνὴ προετιμήθη αὐτοῖς, καὶ ἔσχον πόλεμον ὡς Μελέαγρον. ἀνεῖλεν δὲ αὐτοὺς ὁ Μελέαγρος. καὶ ὀργισθεῖσα ἡ Ἀλθαία λέγ τοὺς ἀδελφοὺς, ἔσβεσεν τῷ λαμπάδα, καὶ ἀπέθανεν ὁ Μελέαγρος.

Ἐν ἀρχῇ τ' Ὁμήρου ποιήσεως] Ὁ γὰρ Ὅμηρος φησὶν, ὅτι οὐκ ἔστιν ὧν τῷ ὑετοῦ ὁ Ζεύς, ἀλλ' ἐπεδήμησεν εἰς Αἰθιοπίαν καὶ ἐκεῖ εἰστιάθη ἡμέρας δώδεκα.

Τεύρων ἑνέκα] Ὁ γὰρ Νέστωρ λέγ τ' Ἰλίου ἐπανελθὼν εἰς Πύλον ἔσπασε βοῶν θυσίαν τῷ Ποσειδῶνι ἔθυσεν, ὡς λέγει ὅτος. ὁ γὰρ Ὅμηρος οὐκ οἶδεν ἑκατόμβας.

Ὑστέρῳ ἢ τῷ ἀδελφῷ] Καμβύσης ὁ Κύρου δ' Περσῶν ἐρασθεὶς τ' ἀδελφῆς Ἀτόσσης, ἠρέσκε τοὺς βασιλικοὺς δικαστὰς, εἴπερ ἐν νόμῳ κωλύων τ' βουλόμενον ἀδελφῇ ξυνοικεῖν· οἱ ἢ ἀπεκρίναντο, νόμον ἢ μηδένα εἶναι ὃς κωλύει ἀδελφὸν ἀδελφῇ ξυνοικεῖν. ἄλλον μήν τοι νόμον. ὃς χαρίζεσθαι τῷ βασιλεῖ Περσῶν ἐξεῖναι ποιεῖν ὅ ἂν βούλῃ. καὶ δ' τε Καμβύσης ἔγημε τῷ ἀδελφῇν.

Οὔτε

Οὔτε ἐξ Ἰεδῶν ἐλέφαντος] Εἰς ἃν κεῖται ὁ Ζ Διὸς ἄγαλμα.

Τὴν Πισαίαν ἑρημίαν] Ἐν Πίσῃ γὰρ τῇ ἠλιακῇ ὁ Ζ Ὀλυμπίου Διὸς ἄγαλμα οὐκ ἀρύσας καὶ ἐλέφαντος κατεσκάσατο Φειδίας, ὅτε καὶ ἀγὼν τὸ ὀλύμπια ἐτελεῖτο. Ἀφ' ἧς ὁ κ' πεντετηρίαν μόνον ἐπιδημεῖν τοὺς ἀνθρώπους χρεὼν τῶν ὀλυμπίων, εἰς ὀλυμπίαν ἔνεκεν ὁ ἀγῶν, ἄλλοσε δὲ μηδέποτε, ἀφ' οὗτοι εἶπεν τῶν Πισαίαν ἑρημίαν.

Καὶ περιῤῥαντήρια] Τὰ ὕδατα δι' ὧν σφαγιάζονται οἱ θύοντες μέλλοντες.

Ὁ μὲν γὰρ Ἄπις ὁ μόσχος] Ὁ Ἄπις ὃν τοῖς αἰγύπτιοις τὸ Αἰγυπτίων εὐσεβέστερον βοῦς ὢν κ' ἔχων τινὰ ἴδια σημεῖα· τῶν κρεῶν εὐσεβείας νομίζεσθαι σύμβολον.

Τὸν Νίσου ἔχῃ πολέμαρχον] Ὁ Νίσος βασιλεὺς ὤν, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μίαν τρίχα πορφυρᾶν, ἧς ἀποτμηθείσης, ἀνάγκη ἦν ἀπολέσθαι τὸν πόλιν ἧς ἐβασίλευεν.

Mſ. in fol. Πεσὲ θυσιῶν. χετλιάζεσθαι] ἀγχεραίνεσθαι, ἀγωνιᾶν. [ἄνια] πρόσοδος [καὶ ὑπὲρ ὁ ναυτεθμός.] ναύτεθμον, τὸ λιμένος, ἢ ὅτι ὁ ναυτικὸς στρατὸς ναύστεθμος καλεῖται). [καθοσιακισθεὶς] ἐξοσιωθεὶς [ὑπηέμια.] ὑπηέμια λέγεν τὰ δίκα συνουσίας καὶ μίξεως. [θρησκείας] ἀσκήσεις, [ὑπαιθέω] ὑπαίθη τὸ χείμιον, ἀπὸ τοῦ ὑπαίθρου ὑποκείσθω. καὶ ὑπαιθρίους ἀπὸ ἀκμαίους. [περιῤῥαντήρια.] τὰ ὕδατα ἐξ ὧν σφαγιάζονται οἱ θύειν μέλλοντες. [ἐξεσηρημένων σφέτερον] ἐκγεγυμνάσθαι. [καὶ τὸ Νίσου ἔχῃ πολέμαρχον] βασιλεὺς Μεγαρέων τρίχα.

Ἀναβιῶντες, ἢ Ἁλιεῖς.

P. 389. Mſ. in 4. Ἐπεὶ ἢ ὡς ὁ καλὸς πω ῥάψας ἔφη] Δαμοξένης ἐν Φιλιππικοῖς πεῖται φησὶ τοῖς τ' νοῦντας ἐκπῖπτε στύλους..... ἵπτε σώζεσθαι, ἵτε ἀπολλύναι δύνασθ').

Εὐχὴ γὰρ ἂν] Αἱ γὰρ ἐν..... τὰ ἀδύνατα σωφρόνουσ').

Καὶ τείβωνες ἐράμβοι] Ἀριστοφάνειος ἡ λέξις. σημαίνει δὲ τοὺς ἐκπεπαιδευμένους πρὸς πᾶγμα, καὶ ἀφ' ἧς πολλῆς πείρας ἐλαλακέναι.

Περὶ αὐτῆς κωμῳδίας] Διονυσίοις γὰρ μόνοις ἐφῆκε τὸ δέκατον πομπικὸς κωμῳδούς. Ταῦτα δὲ δὶς ἔτους ἐπετελεῖτο, ἔαρ καὶ φθινοπώρου. ἔαρ μὲν τὰ μικρὰ Διονύσια. φθινοπώρου δὲ, τὰ μεγάλα,

Ἐπὶ καὶ Μένιππου] ὁ Μένιππος ἦν κυνικὸς ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ σεβάσιον φύσει καὶ χαρακτῆρι γενναίῳ καὶ ἐλευθερίᾳ καὶ λόγῳ, καλός τε καὶ κύων καὶ ἐμφιλοσόφως μετὰ, ὡς καὶ ἄλλος πᾶσι ὁ διδάσκαλος ἀποφέρεται.

Λέγε ὕδωρ ἐν τοῖ μέρει] Ἐν τῷ μέρει, ἀντὶ δὲ τοῦ σὺν μέρος. ῥᾴδιον γὰρ ἦδη ὁ καὶ σὲ ὕδωρ λάβοι δὲ διαφορᾶς ἀμφορέως. ἴσασι γὰρ ὡς τοῖς πολλοὺς ἐπιχεῖν βουλόμενοι τὰ ἀπορρίπτειν φλυαρίας οἱ διακονοῦντες τῶν ἰχθύων, ὑδρίας ὕδατος πεπληρωκότες, διὰ τοῦτο ἀλλοτρίου παρεῖχον τὸ ὕδωρ ἔκρισιν, κελεύοντες τὰ ῥήθρα λέγειν ἐν ἀγορᾷ τὰ ἀφέσεως δὲ κωμῳδεῖν, ἅτε ἐν εἰς μέτρον τὸ ὕδατος τὰ λόγου πεπλήσθαι, σπουδάσαντα τὰ λόγου.

Ἢ τούτου τὰ ἐπώνυμον] Διονύσου δὲ κυνικοῦ.

Ἐκμοχθεῖν τάχιστα καὶ ὀρχεῖσθαι] Εἶδος ὀρχήσεως ἡ πυῤῥίχη, σύντομος.

Ἡ μα-

Ἡρακλῆς φησὶ καὶ πίθηκος] παροιμία ἐπὶ τῶν πάντα παρηλαγμένων ἀσυμβάτων πραγμάτων. καθ' ὅτι ὥρας μὲν ὁ Ἡρακλῆς καὶ αὐλὸς χρῆμα ἀνδρεῖον. οἱ πίθηκοι δ' ὅτε ἀνδρείαν ἔχοιτε καὶ κατωγέλασοι καὶ σύφωρατοι ἀνδρείας ὑποκείνεαζ εἰσαῦθις.

Ἔνιοι δὲ καὶ τὸν Τάλω τάφον] Ὁ μὲν Τάλως ἥρως παλαιὸς ὁ τῇ ἀκροπόλει τεθαμμένος. τὸν δ' Ἀττικοὶ τὸν Διοσκόρων τὸ ἱερεῖον, ἄνακες γὰρ οἱ Διόσκουροι λέγονται.

Καὶ ἄρτους τοὺς αὐτοπυρίτας] Αὐτοπυρίτης ἄρτος ὁ λίτος καὶ χεδίως ὠπτημένος, ἢ ὡς ἥλιον, ἢ καὶ τῇ σποδιᾷ, ὃν καὶ ἐγκρυφίαν φασίν.

Ἀλλὰ χρυσίον τυτί] Τὸ μὲν χρυσίον, ὡς φιλάργυροι ἔχοντες ἀσυφέσκουν. τὸ μύρον, ὡς τρυφᾶν εἰωθότες. τὸ κάτοπτρον ὡς σύζητίζοιεν τὸ σῶσπορ ἐπὶ τὸ σιμώτερον καὶ τλὼ ὑπήλιν. οἱ κῦνες δὲ δῆγμα χολῆς ἀκαίρου καὶ ἀκολάστου ἀφίτης.

Ἀνύσασα καὶ ὀλίγον δὲ χρυσίον] Ἄμεινον τὸ ἀνύσασα Ἀττικὸν μᾶλλον. αὐτοὶ γὰρ καὶ παίζειν ἔχειν φασίν, καὶ ἔχοιζα εἶναι, καὶ ἄλλα τοιαῦτα παρασκωλήσια.

Ἀλλ' ἡιδὺ πολλοῖς μὲν τοῖς ἰχθῦς ὀφλ'] Ἀττικὸν ἐπίφθεγμα τοῦτο καὶ ἀφελές. καὶ ἔστι διπλοῦν νῦν. τὸ ὁλόκληρον σπίθαλπ.

Ἐπιτίλᾳ τλὼ ἄγρῳ] Προσυπακουστέον τὸ πάρεχε. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο Ἀττικόν, ὥσπερ καὶ τὸ ἄλλ' ὅπως μὴ πλήξῃς. ὡσαυτῶς γὰρ τὸ σκόπει.

Mſ. in fol. Ἀλισὼς ἢ ἀναβιῶντες. λακισὸν] χισὸν. [ἀπείλικτα] ἀνήκιστα. [παρωτησάμενοι] παρωτεῖν, παρακαλεῖν, συγγνώμην αἰτεῖν. [ὠρὴς ὀργὴν] ὁ χόλων. [παρακρυσάμενος] ἐξαπατήσας. [ἐς πεδίον τὸν ἵππιον] ἐς πεδίον τὸ ἵππιον, παροιμία ἐπὶ τῶν, ὁπηνίκα ἀσπόροις σπέρμασι, ἄξιόν τὸ τοιοῦτον ὃ λύσει μὲν δικεῖ παρέχειν βραχεῖαν καὶ ἄπεσιν. τόδε ἔστι μέγα καὶ ὡς ἐπίδειξιν σωστέον τὸ δ' ἐπιζητοῦντος δυνάμεως, τί κατελληλότερον ἵππου πεδίῳ, ὡς τὸ τλὼ οἰκείαν ἐπιδείξασθαι δρετλὼ; παροιμίαλλοι τοιαύτῃ παροιμίᾳ καὶ ταύτην, ὕδωρ βατράχῳ καὶ λυδῷ πρόσμιξα [τὸ ὡς δίκης γὰρ] προσυπακουστέον καὶ ἀφιφίζεσθαι. [καὶ τὸ δίκαιον σὺν τῇ χειρὶ πιθεμένου.] σὺν τῷ βιάζεσθαι, σὺν τῇ δυνάμει. [καταλυόμενοι] λιθοβολούμενοι. [ὕδατος μεταλαβών] * Ἴστέον ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι δικαστικὴν ἐπίχειν βυλόμενοι τὰς ἀπειρόντας φλυκείας τὸ ῥητόρων, ὑδρίας ὕδατος ἐπλήρουν, καὶ λαβόντες ἀμφορέα παρεῖχον τοῖς ὕδατος ἔχοισιν καὶ σὺν ἀρχῇ τὰ ἀφίσεως δὲ κρατηρίσκῳ σπίλλουσι τὰ ῥήτορα λέγεσθαι, ἄχρις ἂν τὸ πᾶν σμικροῖ. ἅτε δὲ μὲν ὡς τὸ μέτρον δὲ ὕδατος τὰ λόγου ποιοῦντες, σύστημον καὶ ἄκοντες τλὼ δημηγορίαν. ὅθεν παροιμία, μὴ λέγε σὺν τοῖς ἐμοῖς ὕδασι. [ἀθεραπεύτως.] πανοπλίας κατεπιφορτισμένος. [σὺν κεραμεικῷ] ἀπὸ δὲ κεραμέως κεραμεῖος γενικῆς, γίνεται κεραμεῖκος. καὶ συναιρέσει κεραμεικὸς. [καὶ σὺν τῇ Ποικίλῃ] ἡ ποικίλη στοὰ λῶ παρ' Ἀθηναίοις. σκαλεῖτο δὲ ὅτως ἀπὸ τῶν ποικίλης σὺν αὐτῇ ζωγραφίας. [ὡσαυτῶς] πᾶσον. [καὶ τῷ Σολίας] Σολοῦς μὲν γὰρ Λέγετος ὢν, Ἑλληνικῇ παιδείᾳ τοσοῦτον

* Huic ſimile ſcholion, iiſdémque pænè conceptum verbis occurrit p. 16. Eundem etiam conſenſum alibi obſervare eſt, quo fit ut credam duos hoſce ſcriptores multa ex eodem fonte hauſiſſe.

διήνεγκε. ὥστε τὸ Φαινόμβρα Ἑλλάδι φωνῇ γράψας, ἐθαυμάσθη. καὶ Ζήνων δὲ, ὁ τῆς τοᾶς ἡσυμήτωρ τὸ καὶ κοθηγητὴς ὢν Κιτιεὺς τῆ Κύπρῳ ὥρμηθ. καὶ δὴ καὶ Κρᾶτην καὶ Κρύσιππ. ἀμφω Σολεῖς ὄντα ἄσημοι ἦ φιλοσοφίαν, καὶ μάλιστα Κρύσιππ. ἀμέλει ἦ καὶ Ἀ ἐλεοτέλης Σταγειρίτης καὶ Δημόκριτ, ἦ Πρωταγόρας, Ἀβδηρίται. ἀλλ' ἐδή τι ξενίας διώκου), ὅτι μὴ ὢν μέσης Ἑλλάδος ἰσαγενεῖς ὄντες δύσκου). ἠμφίζου) ἦ μᾶλλον ὡς χρεὼν Ἑλλήνας ἀθροιδεδοκιμηκότες τῇ ὡδε τὰς λόγυς ἀσκήσ. [σὺν ἔλκω. Ε γὰ αὐτὸ καὶ τὸ ἦ φασι καὶ ἠδε.] ἀλλὰ τὸ σκαπτέον εἶναι τῶν αὐτῶν ἐπιστήμων. [ὑπερμαχῶ.] ἀντὶ Ε καθασκούαζε, ἐπὶ τῶς τὸ ὑπερμαχεῖν αἰτιατικῆ συπίστηται. τὸ γὰ ὑπέρ τινος τι ποιεῖν αὐτᾶ χάριν, γενικῆ σαυτίστηται. τὸ γὰ ὑπερφασπίζω σε. θωρηκαμαί σε. ὡσπολεμῶ σε, ὅτως ἂν καὶ ὑπερμαχῶ σε· [ἐφείμβροι αὐτῷ ἔδραν] ὡ τοῖς Διονυσίοις ἐφείμβροι αὐτῷ ἔδραν. [σὶ γὰ τὸ ὕδωρ ῥεῖ νῦν] ἀντὶ Ε τὸ σὸν μέρ, ῥεῖ γὰ ἤδη κατὰ σὲ ὕδωρ· [ὡς τὸ ἐρήμιλω·] ἐρήμη δίκη ὅταν μὴ ἀπαντήσας ὁ διωκόμεν ἐπὶ τῶν δίκλων καταδικασθῇ, ὅμοιον καὶ τὸ ἐρήμιλω ἀλῶναι. [ἐξαγοράζουσι] τὰ Μυστήρια ἐξαγοράζουσι. [ἀδικᾶσι] ἀστεῖσται. Λυκιαὶς ὡ τῷ περὶ Ὀρχήσεως, φησὶν ἐκεῖνο ἦ πάντες ἀκούσιν, τὰς ἐξαγοράζουσι τὰ μυστήρια ἐξορκεῖσ, λέγειν οἱ πολλοί. [τεθήπασιν] ἐξεπλάγησαν. [παρωδήμβροι] παροιγκωνιζόμβροι. [ἄσπονδα] ἐχθρά. [ἀκήρυκτα] ἀδιάλακτα. [ἀλυρχίδας] πορφύρας χλαμύδας. [ἀναπέμπει τὰ κατηγορήματα] ἀφετᾶ, μεταγινώσκω ἐφ' οἷς εἴρηκα. [καὶ παλαίθλιν] μᾶζαν σύκων. [τὸ Πελασγικὸν] Πελασγικὸν τόπος Ἀθήνησιν, ἀπὸ Πελασγῶν τῶν αὐτῷ οἰκησάντων, γράφεται ἦ καὶ ἀφ' ἑ. [τὸ Ἀνακεῖον] ἀνακεῖον Ε Διοσκόρων τὸ ἱερόν. ἄνακες γὰρ οἱ Διόσκυροι λέγον). [Ε Τάλῳ] Τάλως ἥρως παλαιὸς ὡ τῇ ἀκροπόλ τεθαμμέν. [Ἐπικυρείοις] ὡς τ Ἐπικυρείων δεύτερα πάντα τ ἡδονῆς ἡγεμόνα. [σὺ χρεωκυρίαν] λέγεται ὁ μὲ χρεὼ τῆς σαρκὸς ἐξυρημένος. [Ὁρμιὰ] λεπτὸν χρυσίον, ἀπὸ Ε εἰρὼ τὸ συμπλέκω. [ὁ ὡ Πειραιῶς.] Πειραιεὺς, ὁ ὡ Ἀθήνας λιμένος. καὶ κλίνε) πειραιέως. * ἀπὸ Ε πειρῶ, πειραία, πειραιεὺς, καὶ πλεονασμῷ Ε ι πειραιεὺς. [καὶ εἰδιχθὴς ἦ σκληρός.] ἄμορφος, ἄπεπτος, μισαρός. [Ψηττὰ πις κηχλιῶδες] ἰχθύδιον ὀψὺν τ Πλατέαν. ὡ δύο διρμάτων συγκολλᾶσ τῶν ἰδίαν δικῶν, ὕπνος σανδάλιον καλεῖσι, οἱ ἦ βάγλωσσον. καλῶς δὲ ἀλλὰ ἐστὶ ταῦτα. [ἀπὸ Ε Λυκείου] ὡ τῶν ἀδ Ἀθηναίοις γυμνασίων ἐστὶ τὸ Λύκειον, ὁ Θεόπομπος ὡ τῇ καὶ Περιέγραβεν ποιήσας τὸ Λύκειον, φ... ** δὲ ὡ τῇ λ' Περικλέης φησὶν ἐπιστατῆσ αὐτὸ γενέσ.

Pag. 370. Ibid. Βίων πράσις, ἐφαντάζεο.] τὸ φαντάζεσθαι, ἐπὶ Ε ἀνατυπᾶσ. λέγε) καὶ ἐπὶ τῶν ὡ ὕπνῳ ὁραμένων. ἔστι δὲ ἀνατυπᾶσ τὸ φαντάζεσθαί τινα τὰ ὁραθέντα. [Θεὸς ἀβρότης τις εἶναι φασὶ).]

* Piræeus nempe olim fuerat insula in quam oportebat χεδίᾳ διαπρᾶν, ut ostendit Meursius in libello, quem de celeberrimo illo portu scripsit, ac nuper edito à Doctiss. Viro *I. G. Grævio*. Vid. Cap. 1.

** Legendum Φιλόχορος, cujus nomen supra p. 9. occurrit. scripsit οὗτος Ἀτθίδος. Vid. *Voss. Hist. Græc.* & Suidam in Λύκειον, ubi idem ex Philochoro narratur.

νη.] ἐλέγετο γὰρ ὁ Πυθαγόρας σύμπτυπῶσαι τῷ δεξιῷ αὐτῆ μέρει τὸν Φοῖβον. [Ἅτος ὁ τῷ πήρᾳ ἐξαρτημένος.] Διογένης δέ φησιν ὁ Σινωπεὺς ἀπὸ δὲ Εὐξίνου Πόντου, Ξενομίας σκαλεῖτο, διότι ἐξωμίδα ἐφόρει, καὶ τὰς ὄψεις παρέχει γυμνὰς ὁρᾶσθαι. [Τιθασὸς] πρᾶος καὶ ἥμερος. [Ἔρημον.] πεφυγεχραμμένον. πεπονημένον. [ἢ σρεβλῇ τύπτων] βασανίζῃ, δεσμῇ, μαστίζῃ. [ἰατρὸν.] ἀναιδῆ, καὶ ἀναίσχυντον. [καὶ ἀπηχές.] ξένον τὸν κατὰ πάντων οἶκον. [ἀδράξασθαι] τρυφερώτερον, ἁπαλώτερον. [Πεμμάτων] πλακουντίων. [ἐραστίζεσθαι τῷ ὑδατὶ.] συλλέγεσθαι καὶ σωαγροίζεσθαι. [ἐπικήδειον] ἐπιτάφιον. [τῇ δὴ ὀδύρεσθαι.] ἀντὶ δὲ πᾶς, ἐστὶ δὲ καὶ τοῦτο Ἰωνικὸν, ἐπεὶ τοι καὶ Ἔφεσος Ἰάονες, Ἔφεσόν δὲ Ἡρόκλειτος. [κυκεῶνα.] κυκεὼν ὁ πολλῶν βοτάνων συγκειμένων φαρμακείαν ποιεῖ δηλητήριον, ἀπὸ δὲ κεκύσθαι καὶ κυκεών. [Ἀμφεσόμβρος] σωδιαμοχλόμβρος. [χείφους.] ζήτημα αἰνιγματῶδες, ἢ συμπλοκὴ συλλογισμός. λέγεται δὲ καὶ ὁ πυσματικὸς, καὶ ὁ συμπλεκόμενος λόγος. [τὸν σωμύλον.] φλύαρον, πιθανολόγον, ἢ ἔφαρδον τῶν λόγων ἀπατεῶνα. [ὀμνύω μὰ σοὶ τὸν κύνα.] Κέρβερον. Ῥαδαμάνθυος ὅρκος. ὅτος ὁ κὴξ κωνὸς, ἢ χηνὸς, ἢ πλατάνη, ἢ πηγὴ ἄδωρ, τοιοῦτος. οἷς * μέγιστος ὅρκος ἁπάντων λόγων κύων ἐπὶ τυχὴν. Κρατῆτος Χείρων. τοιοῦτοι οἱ Σωκρατικοὶ ὅρκοι. [λιχνεία] λαιμαργία. [τὸ δεῖνα δὲ ὅπως ἴσθι.] ὅτι τὸ δεῖνα εἰώθασιν οἱ παλαιοὶ λέγειν ὅπως ἀφελῶς τὸ λόγον φυλάττοντες, ἐπὶ τὸ συγκρύπτειν τὸ βλαπτόμενον τῇ ἀορισίᾳ δὲ ὀνόματος, τὸ ὠνοκείμενον. ..... λάτης. [Φιμὸν] τὸν δεσμὸν καὶ χαλινόν. [ἀγκῶνες] ἀγκῶνα. [ἀφελκυσθῆναι.] ἀφελαυνομένους, ἀφελκομένους. [βραδὺς ὁδὸς ναυτικὸς] ῥάθυμος ἀπὸ δὲ τοῦ περιπλεῖν καὶ δὲ ἄλλο τὸ πλέειν, ὁ ἐπερημῶν δὲ θεῖν ἤγουν πλέειν.

Καταθῶλος καὶ Τύραννος.

P. 422. Mſ. in 4. Τινὲς λέγουσιν εἶναι τὰς μοίρας Κλωθὼ, Λάχεσιν, Ἄτροπον. σύνεσθε ὅτι ποιεῖ τὴν Χάρωνα ἀπὸ μίαν τῶν μοιρῶν τὴν Κλωθὼ ἀποσταλεῖσθαι.

Εἶεν] Ἔστι καὶ ἀντὶ τοῦ τοῦτο. δὲ ὅτως. ἐπίρρημα ἀφορισμοῦ. ἐπὶ γὰρ τοῖς ἤδη εἰρημένοις ἐπιλεγόμενον ἀποφέρεσθαι αὐτά. ἔστι δὲ καὶ ἀφανελοῦσθαι, ἀντὶ δὲ ἄρα δή, ὡς σύνταξαι.

Ἀντλῶν] Τὸ ἐν τῇ ἀντλίᾳ ὕδωρ.

Ἀναγωγὴν] Ἀνάπλουν.

Παρακέκρυφα] Εἴ τι εἶχεν ἐχθρὸν ὑφώρᾳ. ὅτως γὰρ σημαίνει καὶ παρὰ τοῖς ναύταις τὸ ἀφανίσθαι, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ὅτως φασὶν ἰδίως τὸ τὴν ὀρόφου τῇ κεραίᾳ συμβαλεῖν.

Τετρόπωται] Ἐν τῇ τροπωτῆρι ἐμβέβληται. τροπωτὴρ δὲ ἐστι λῶρος εἰς ὃν τὴν κώπην ἐμβάλλουσιν.

* Sunt duo verſus ex Cratini Chironibus petiti, ſed corruptiſſimi, ſic legendi, ut liquet ex excerptis Grotianis. p. 493.

Οἷς τῶν μέγιστος ὅρκος ἁπάντων ἐν λόγῳ
Κύων, ἔπειτα χήν, θεὸς δ' οὐδαμοῦ.
Quibus iusiurandum maximum in re qualibet
Canis eſt & anſer: nam Deos non nuncupant.

Α᾽μφισβητούμενον ἐστιν] Περὶ ἱστόρημα ὅτε τὰς βόας λύουσιν.
Ε᾽φήβων] Ε᾽φήβοι καλοῦνται οἱ ἀπὸ ιδ᾽ ἐτῶν νέοι ἄχρι τῶν εἴκοσι.
Η᾽ λόγῳ] Ε᾽πειδὴ ῥητορικῆς ὁ Ε᾽ρμῆς ἔφορος λέγεται.
Καὶ κλωπεύῃ.] λέγεται γὰρ τῶν κλεπτῶν προίστασθαι ὁ Ε᾽ρμῆς.
Α᾽σφόδελος] Εἶδος βοτάνης.
Ε᾽ξ ἡμισείας] Τὸν γὰρ Ε᾽ρμῆν καὶ τοῖς ἄνω καὶ τοῖς κάτω συναριθμοῦσι, καὶ τῶν ὧν ἀμφιπαίζει.
Καὶ χοιρ] Τὸ ἐπιχώμιον τοῖς νεκροῖς μελίκρατον.
Καὶ πόπανα] Εἶδος πλακοῦντος.
Καὶ τὸ ἀγίσματα] τὰ προσφερόμενα τοῖς νεκροῖς εἰς τιμὴν ἡμέρας.
Ἀμβροσία] Τὸ τῶν θεῶν βρῶμα.
Νέκταρ δὲ] Τὸ τῶν θεῶν πόμα.
Σοβῶν] διώκων.
Δεδεμένον] Τὸν τύραννον λέγει Μεγαπένθη.
Γελῶντα] Μίκυλλον πίνῃ.
Ε᾽να δέ τινα] Τὸν κωφὸν λέγει ἐξημμένον καὶ βασάζοντα.
Νήφαλος] λέγεται γὰρ ὡς ὁ ἀτρέκτῳ τρέφειν ἡ Κλωθὼ τὸ νήμα τῆς ἀκάρεως ζωῆς, ὡς συμπληροῦσθαι τὸ τῆς ζωῆς ἀκάρεως χρόνον τῷ νήματι.
Α᾽ντειδῶν] Α᾽νταίων.
Εὐάγωγος] Α᾽χρεῖος.
Λογιζόμενοι αὐτὸς] Α᾽ριθμοῦντος, μετροῦντος.
Λαθὼν] Α᾽γνοηθείς.
Η᾽ Α᾽τροπος] Α᾽τροπος ἐστὶ μία τῶν μοιρῶν ἡ τὸ γινόμενον μὴ συγχωροῦσα τρέπεσθαι, διὸ καὶ ταύτῃ λέγεται ἀποθνήσκοντας τῷ Ε᾽ρμῇ.
Τὸ σῶμον] Ε᾽ν Ταινάρῳ ἀκρωτηρίῳ τῆς Λακωνικῆς λέγεται εἶναι τὸ σῶμον, ἀφ᾽ οὗ τοὺς νεκροὺς ἐπὶ τὰ ἄδυτα κατέρχεσθαι.
Ε᾽κλείψῃ] Ε᾽κλείπειν.
Ταῖς λογισμαῖς] Ταῖς ἀριθμοῖς.
Ο᾽ Λιακὸς] Υἱὸς λέγεται Διὸς, καὶ τοῦτον, ὡς φασὶν, ἐπίσης τοῖς κατὰ χθονίοις ἐπισκοπεῖν.
Ἄλις σοι] Α᾽ρκεῖτω.
Παρελόμενός σε] Παρηρεθισμένος.
Σωσεῖς] Νοήσας.
Αὐθαιρέτῳ] Ε᾽ξ ἰδίας γνώμης.
Υ᾽ποληψις] Α᾽φετηρίας.
Ο᾽λιγοχρόνιος] Ρᾳθυμίαν.
Διαμίλλωμαι] Βραδύνομαι.
Τῆς ὑπαγωγῆς] Τῆς κακῆς ἄγρας.
Ο᾽μφακίας] Α᾽νεψίτας, ὅ ἐστι μικρὰς.
Βεβυσμένοι] Πεφραγμένοι.
Α᾽ρόμενον] Καθίσταται.
Ταχυργοὶ] Ταχύπτες.
Τετρυγημένοι] Ε᾽ψημένοι ἐκ τῆς διούλου κατεργασίας.
Α᾽ποβάθρων] Οὕτω καλεῖται ὁ τῶν νεκρῶν τόπος, διότι ἐπὶ τοῦ γῆν ἐξερχόμενοι, ἢ εἰσερχόμεθα.

Περὶ Εὐκλείδου] Ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ οἱ Λακεδαιμόνιοι τῶν Ἀθηναίων ἀφειλόμενοι τειχήσαντες τυραννοῦσι ἔτη τριάκοντα μετ' αὐτοῦς. οἱ τινες ὑποβαλόντες τινὰς τῶν πολιτῶν μὴ τοῦτο, κακῶς διέφθειρον τοὺς λοιποὺς. κατελυθέντων δὲ τῶν τυράννων, καὶ γενομένης μετ' αὐτοὺς Εὐκλείδου ἄρχοντος ἵνα μὴ μνησικακήσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται, συνθήκας ἐποίησαν ὥστε τὸ ἔτος Εὐκλείδου ἄκυρον εἶναι. τοῦτο δὲ λέγει νῦν, ὅτι τῶν πάνυ γερόντων ἀναζητήσαι τὸ βίον ἐβούλοντο.

Ἐκ τυμπάνου] τύμπανόν ἐστι ξύλον, ἐν ᾧ τοὺς κατακρίτους ἐφόνευον.

Τῆς Ἑκάτης] Ὡς ἔοικεν ἐν τῷ Ἑκάτης δείπνῳ, τοῦτο ὑποκρινόμενος ἐσώθησαν. ἡ δὲ Ἑκάτη μία ἐστὶ τῶν παρ' Ἕλλησι θεῶν. ἀφ' ἧς λέγει σε εἰς κακοδαίμονα.

Τὸν ἄτρακτον] Ἀντὶ τοῦ ὅλον τὸν ἄτρακτον ἐπ' ἐμοὶ ἔκλωσεν.

Ἐπίβασις] τυτθίσει ἄνελθε εἰς τὸ ὑπερῷον.

Οὐ πολὺν χρόνον] Εἰς Πραξίλλειον ἀποσκώπτει.

Οὐκ ἂν ἐξήκοις] Ἀντὶ τοῦ παρέλθοις. ὅτω καὶ τὸ ἐξήκοντα φασὶ χρόνου. ἀντὶ τοῦ παρελθόντος.

Ἄρρεν] Ἔνδοξον.

Ἐπισήμου] Ἐσφραγισμένου. Γλυκέρειον. Ἀττικῶς ὑποκείσματα ἅπερ ὡς ἐπίπαν εἰσὶν ἐπιστολικά, ἀμφίδιον. φιλίππον. ψυχρόδον. τριόδον. ἐρώτιον. τόλιον. χρυσάριον. καὶ πάντα ὅσα τῇ τοῦ ὑδατέρου φωνῇ καὶ δηλοῖ λίνος καθαρεύειν. ἂν ὁ χαρακτὴρ ἀνθῇ ἐμμένῃ Ἀττικῶς· μεμένηκε δ' νῦν καὶ τῇ ἡμετέρᾳ χρυσῆ φάλαινα ἡ ἀσφάλεια. ἅπερ καὶ μόνοις τοῖς ἐπιστολικοῖς μόνον κλίνει).

Ἐπιδιώσει)] Ἐπιζήσεται.

Καὶ μικρόν τι ἄθος] Καὶ σὺ τούτοις.

Ἀπίφθω] Εὐελίζω.

Εὔγναμπτον] Εὔλογον.

Εἰς τοσοῦτον] Ἐπὶ τοσοῦτον.

Ἀπάγομαι] Γ' κατάξω.

Αὔτανδρον] Ὄνομα κύριον.

Ἐγκαλλωπίσῃ)] Συγκαλλωπίσει).

Τίς δ' ὦ φίλος] Διὰ ἐκεῖνα τοῦτο πάσας τὰς τῶν τυράννων ἐμφανίζει εὐδοκιμήσας. καὶ ὅπερ εὐδοκίμει φίλος, ἀλλὰ κάλλιστος πάντως αὐτῶν, ἢ κομιδῇ ἐξωτέρω.

Ἀποδυσάμενος εἶδε] Ἔθος Ἀττικοῖς ὅτω καθεύδειν ἐπὶ τῶν ἀνυπερβλήτως καὶ παρδύτως γιγομένων. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν, ἐπεὶ ἀπέδυσαν δύο τοῦτο εἴρηκεν, εἶπεν ἐπεὶ τάχιστα μετεκαθεύδετε εἶδε. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ, ἐπεὶ τάχιστά μοι ἐξελήλυθε, τόδε κἀτόδε ἔπραξα. ἀντὶ γὰρ τοῦ ἅμα τῇ γυναικὶ δύο ἔπραξα.

Ἐπισπασάμενος] Ἐπισύρας. ἀσφαλισάμενος.

Ἐσκόδη] Γ' βελτιόνως ἀφροδισιάζειν.

Ἐτέτμησας] Ἐπήγαγες.

Καὶ κεφαλῆς] Καὶ τὴν κεφαλῆς.

Πλατὺ χρεμψάμενος] Τὸν ἐν τῷ σώματι σωματικὸν πλοῦτον.

Ἐνεπιπτεάμην] Ἐκαινόμην, ἐμαινόμην.

Γλυκέρειον] Γ' παρθενικὸν τὸ Γλυκερείας Ἀθηναίας ἔθος. αὐτὸν δὲ τὸ

ηλυνε· ὀνόμαζε ὅπως ὑποκορίζοιτο. τὴν δύφημίαν λέγοντες δύφήμιον, καὶ τὴν δύπραξίαν δύπράξιον.

Ὡς ἐλαφοίμην] Καὶ τοῦτο δραματικὸν τὸ μὴ σωτηλεῖν ἐᾶσαι τὸν λόγον, ἀλλ' ὑποτέμνεσθαι, ὡδὶ ἐν ὅλῳ, ὡς καὶ ἐν τῷ βίῳ πολλάκις εἴωθε γίνεσθαι ὑπὸ μείζονων κωλυομένων τὸν λόγον.

Ὁ Γαδάμαντυς] Καὶ οὗτος υἱός ἐστιν, ὡς λέγουσι, τοῦ Διός. ἀφωρίσθη δὲ παῖδα τοῦ πατρὸς καὶ διὰ τοῦτο, ἐπὶ τῷ ἐπιζητεῖν τοὺς τὰ τοιαῦτα πεπραγότας καὶ τὰς εἰς ἀξίαν ἐπιτηδείας δίκας.

Εἶσω τοῦ ποδὸς] Τουτέστι κατὰ τοῦ ποδός.

Προσεπιπάλλουσι] Εἰς πάσσαλον ἔδυσι, ἀντὶ τοῦ ἀνεσπάρασσον.

Ἀγαπητὴ] Ἀντὶ δοκητὴ, ἐπιποθητὸν.

Οὐ πυμάζων] Ἔσχατον.

Προσέχει] Κρατεῖται.

Προστετηκὼς] Προσπεπηγὼς. προσπεπεῖσθαι. ἐπιθυμητικῶς ἔχουσα.

Καὶ τὸν ἐξῆς ὕπνον] Κἀντεῦθεν ἔλειπεν Ἀριστοφάνην ἐν τῷ, τὸ φρόντιζε.

Ἡ τοῦ Κύκλωπος] Ὁ Κύκλωψ ὡσὸς τὴν Οὐδυσσέα ὡς τὸν παλαιὸν φησὶν, σοὶ χαρίζομαι τοῦτο ὅτι μὴ πάντων ὕστερον σε ἐδίδαξα. τοῦτο δὲ καὶ ὁ Μιχυλλος φησὶν, ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ Διονυσος γίνεται, τί με ὠφελεῖ τὸ Διονυσεῖν ὕστερον; ὅπου λέγει τὴν Οὐδυσσέα, ὅτι δὲ ἑαυτὸν Οὐδυσσέως καλεῖ παίζων τὸν Κύκλωπα.

Ἐξ ἀδμήτου] Τὸ λόγιον ἐπὶ τοῦ πάνυ ἀδιορθώτου. ἔλαττον δὲ καὶ ἐπαφῆδε χρήσασθαι τοῦ κύκλου. ἐπ' ἐμείνου γὰρ πάσαν τὴν τεμνομένην αὐτὴν εὐθείαν ἀδιαίρετον ἐκάλουν ἀδήμητον· λέγει δὲ καὶ πάνυ ἀδιόριστα λέγει· οὐκ ἀδμήτου.

Οἱ δυσέρωτες] Οἱ πάνυ ἐρῶντες.

Οὐ σωοικίαν] Τὰ νῦν ἐνοικικὰ λεγόμενα.

Εὔζωνος ὢν] Ὁ ταχὺς καὶ ἐξέως βαδίζων.

Κρηπίδα] Ὑπόδημα.

Ἐς τὸ ἔμπαλον] Τουτέστιν εἰωνία τοῖς γινομένοις ἐν τῇ ζωῇ.

Οὐ γὰρ οἶδ' ὅπως] Καινοπρεπὲς τοῦτο· οὐκ οἶδα γὰρ ὅπως δεῖν εἰπεῖν. ἐδεῖ δ' ἂν γὰρ οἶδ' ὅπως εἴρηκε.

Εἰς τὸ ὡσεῖσω ὁρᾶν] Τουτέστιν ὡς ἂν οἱ παῖδες εἰς τὰ ὀπίσω ἰδεῖν ὁρῶσι, ὡς ἐπηυξημένοι τοῦ φωτός.

Ἀπίκνεταί με] Ἀντὶ τοῦ καθροτέρου με εἰς τὸ ζῆν διέπνευσε. ἢ ὅτι τοῦ πνεύματος καὶ ἡμῶν, καὶ πανταχοῦ ἔχοντος ἐνοῦ, ἡ ἀναπνοὴ ἡ διέφθειρεν ἵνα γὰρ Πλάτων χρῆται τῷ ῥήματι τούτῳ.

Καὶ ἡ κόπος] Ὁ κάματος.

Ἀπίκνεταί με] Ἐφθόνησέ μοι.

Ὅλῳ πήχει] Ἀντὶ τοῦ μέτρῳ μεγάλῳ. ὁ γὰρ βασιλικὸς πῆχος, ὃν καὶ ὑπὲρ τὸν ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τρεῖς δακτύλους.

Ἐξυπλώσω] Ἀντὶ τοῦ τείνων τὸν τοῦ χιτῶνος καὶ τὸ σῶμα ὡσανεπόμβω ἅμα, καὶ τὰς ἰδίας ἅμας ὡσεισοπρόμβω, ἃ ἐπὶ γαυρίασιν καὶ ὑπερηφάνως ὡρίπατων.

Ἐτρόπαιον] Ἐθαύμαζον.

Ἄγχιστα ὦ] Ἀντὶ τοῦ ἐγγύτατα. τάχιστα ἀληπάζων.

Ἐλα-

Ἐλογίζετο] Ἠριθμεῖ.

Καὶ ἀναμήκητα] Ἀπαραπόσητα.

Ἔωλον] Χθεσινόν.

Κολχίδων] Ὅτι ἡ λακωνικὴ κόχλος τῶν ἄλλων δύσκιματέρα. ἢ ὅτι ἐκεῖ πρῶτον παρὰ τῶν κωὸς εὑρήθη τὸ ἐπιπήδυμα τοῦτο.

Τὰ πορθμεῖα] Πορθμεῖα λέγει τὸ μισθὸν τοῦ πλοὸς ἢ ἀφ᾽ οὗπερ ἔστη δι᾽ ὁδύμου.

Ἀναῤῥιπίσας] Ἀτινήσας.

Καὶ ὠθόκωπος εἶναι] Ἐπὶ τῆς κωπῆς καθήμενος.

Εὐρῆρες] καλῶς κωπηλατῶν.

Ἐρετμῶν] Κώπων.

Ἠ] Ἀρᾳ.

Πυθήσῃ] Τρυφήσῃ.

Εὐπλοῶμεν] Ἐπικελευσμὸς ἢ ἐπίφθεγμα τῶν πλεῖν ἐχομένων, ἤτοι πορθμὸν διαβαίνοντων, ἢ εἰς πέλαγος ἀφίειν μελλόντων, τὸ εὐπλοίᾳ σωθῆναι τῇ τύχῃ ὡς ἔοικε τοῦτο ὑποβαλλόμενοι.

Ὑποκελεύσαι δήπου] Ὡς ὑπὸ τοῖς πλοίοις λέγειν οἰώθασι κελεύσαι, οὕτω δὲ λέγει ναυπηγὸν ὑποκέλευσμα καλεῖ, διότι ἐνὸς κατεργαζομένου οἱ ἄλλοι ὑπήκουον τὸ κέλευσμα, ὥσπερ καὶ ἅπαν τὸ ὀφθὲν ὑπὸ πλοίων μὴ τὸ κερμίας ἐπὶ τὸ ἴσον διαφέρουσιν.

Ἢ καθ᾽ ὕδατος] παροιμία ἐστὶν ἐπὶ τῶν ἀδυνάτοις ἐπιχειρούντων πεζὸν γράμμασι. τὸ γὰρ καθ᾽ ὕδατος γράφειν, ἀδύνατον.

Ἢ τῷ] Ἢ πνι, ὅ ἐστι ἰάζοντος.

Εἰ κωλίων] Πορισῶν.

Μίγιλλος] Οὗτος δὲ ὁ Μίγιλλος Κορίνθιος ἦν ὑπερφέρων κέρδεσι τοὺς κατ᾽ αὐτόν.

Τὰς Σῆρας] * Σῆρες εἰσὶν ἔθνος παρ᾽ ᾧ γίνεται τὸ σηρικὸν ἱμάτιον. τούτους ὄν φησι Σῆρας ὄνους, ἅπερ μὴ ἐνεγκεῖν ὠφέλησε. ἡ δὲ ἀκολουθία δ᾽ κειμένη ἀπαιτεῖ Σῆρας νοεῖν, αὐτοὺς τοὺς σκώληκας τοὺς ποιοῦντας τὴν μίτυξιν. Διαπαίζει δ᾽ ὁ τῷ χωρίῳ τοὺς λέγοντας ἀθανάτους τὰς τῶν ἀλόγων ψυχάς.

Πρότερον] Παρέλκει ὁ πότερον τῶν δύο· ἤτοι τὸ ποτέρου, ἢ τὸ πῶς. ἄμφω γὰρ ταύτην σημαίνει.

Δαδουχοῦσα] Λαμπαδοῦχα φέρουσα.

Τὰ Ἐλευσίνια] Ἑορτὴ ἦν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις τὰ Ἐλευσίνια, ἐπιτελουμένη Δήμητρι καὶ Περσεφόνῃ, ἐν ᾗ ἐγίνοντο ἀνόητά τινα τῶν Ἐλευσίνων μυστήρια, ἃ ὡς ὁ Λουκιανὸς σωδιαπαίζει.

Τισιφόνη] Τισιφόνη, μία ἐστὶ τῶν Ἐρινύων. Ἐρινύας δὲ λέγουσι θεάς τινας ἐπιτεταμμένας καλάζειν τοὺς παλαμναίους καὶ τὸν βίον.

Πρὸς δ᾽ πατρὸς] Ἐνορκῶ σε κατὰ τοῦ πατρὸς, λέγει δὲ τὸν Διός. πατέρα γὰρ λέγουσι τὸν Ῥαδαμάνθυν τὸν Δία.

Σπυρίδας] Σπυρίδας καλεῖ τοὺς οἰκείους τοὺς σιζομβύους, ὡς ἀχρησίμους. εἰς τοῦτο δὲ ἀφορῶν ὁ κυνίσκος, πρὸ σπυρίδας ἐκπόμπου πρῶτον ἠρώτησεν.

Πολ-

* Locus occurrit p. 438. Vbi juxta Benedicti Editionem Σύρας legitur, cum in Bourdelotiana legatur Σῆρας, quæ lectio confirmatur à Scholiasta.

Πολλὰ τ' ἀκκαυμένην] Φρονίμως αἰνίττεται πάνυ ὡς ὁ φιλόσοφος οἱ καί τι ἴχη πρόλω ἀμφίρτημα, δυνατὸν λέξ τ' πόνων ἀπαλλάξαι αὐτό.

Ἐμπολήσας] Κερδάνας, σωώξας.

Προκάλεῖ αὐτὸν] Πρὸ τῶν ἄλλων βάλε, σῶσαι.

Μακάρας] Μακάρας νήσους λέγουσιν, ἔνθα λέγουσιν αἱ τ' ἀγαθῶν ἀνδρῶν ψυχαὶ μὴ θάνατον.

Ἀνεπίγραφος] Μηδεμίαν γραφὴν ἢ τίγμα ἔχων.

Ἐμπαργιῶν] Ἐνυβρίζων.

Ἀσκαρδαμυκτὶ] Μὴ μύων τὰς ὀφθαλμὰς.

Κενή τις ἐστὶ] Ψυδὴς μάτην ὡς ἔτυχεν.

Τὰ μεθ' ἡμέραν] Τὰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ.

Ὑπερπαικῆται] Ὑπερβαλλόμενον.

Καινουργὸν] Τὸ ἐπιποῦν ξένα.

Προσκάλεῖ μοι] Καὶ τοῦτο εἰς πλείονας τ' Ἐλλήνων ἐπείησι κρατὰ γάλατα. ἐπειδὴ γὰ σμείνοι κὰ τὰ φυτὰ λέγουσιν ἔμψυχα, ἐπίτηδὲς ὕτως ἐμπαίζων λύχνον κὴ κλίνιν μαρτυρῶντος παρήγαγεν.

Ἐς τ' Πυεσφλεγέθοντα] Ποταμὸν πυρὸς λέγουσι τοῦτον ἐν τοῖς κατὰχθονίοις. ὁ δὲ Κέρβερος κύων ἐστὶ τρεῖς ἔχων, ὡς λέγουσι, κεφαλὰς, φύλακ' ᾅδου.

Χάλκεον ἔσομαι] Ἀντὶ τ' σιδηρεήσω. τὸ γὰ εὐχαλκεῖν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐ λέγεται.

Τάνταλον] Λέγουσι γὰ οἱ Ἕλληνες ὅτι ὁ Τάνταλος ἄνθρωπος ἦν, πλείστῃ γενεᾷ τοῖς θεοῖς ὁμοτράπεζος. κὰ ἀκούων τὰ λαλούμενα παρ' αὐτῶν, κατερρόμβος ἔλεγε τοῖς ἀνθρώποις. κ' ἀπ' τούτου οἱ θεοὶ ὀργισθέντες κολάζουσιν αὐτὸν ἐν τῷ ᾅδῃ. θεορῶν γὰ δένδρα πεπλημμένα καρποῖς, κὴ ποταμοὺς ῥεῖν ἐθέλοντας, ἐδὲν αὐτῶν δύναται γεύσασθαι. αὐτὸς γὰ σφόδρα πεινῶν ἐκεῖνα φεύγουσιν.

Μεμιημμένος] Ἀναλομζόμενος.

Περὶ τ' ἐπὶ μίσθῳ συνόντων.

P. 443. Mſ. in 4. Οἱ ὡσεὶ τοὺς ἱερεῖς] Οἱῳ τὸ πάλαι οἱ ναυαγήσαντες ἀνθρωποι ἐκέχρωντο χρήσει ὡσεὶ τοῖς ἱερεῖς κεχρήμενοι, κὴ τῶν αὐτῶν τύχῃ ὀλοφυρόμενοι.

Δοκεῖ γάρ μοι ἐκ πολλῶν] Ὅτι τὸ ἐκόντες εἶναι ἄνευ ἀποφάσεως ἐλέησόν.

Σκόλοπος] Σκόλοψ ὀξὺ ξύλον.

Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίη δεδαημένος] Τὸ πλῆρες κὰ τὸ λοιπὸν τοῦτο. ὅσα τ εἰπεῖν, ὅτι ἔρξαι δύναται, γλῶσσα δ' οἱ δέδεται.

Εὐχὴ δ' ἂν] Αἱ γὰρ εὐχαὶ ὡς ἐπὶ τὰ δυνατὰ ἀποβάλλουσι.

Καὶ τρίβωνες ἐρώμενοι] Τὰς ἐλεγμοναμένας πὶ σεάγμασι, κ' ἀπ' πολλῆς πείρας ἐληλακότας, Ἀριστοφάνη ᾗ ἡ λέξις.

Τὸν λωτὸν] Βατίην εὐώδη. ἰῶ ἴνιοι κολοῦσι μυρόλωτον.

Εὐπαρύφοις] Ἀνδράσιν εὐκομπεραίσεις. εὐδαίμοσι. πλουσίοις.

Γλίχῃ] Ὅπου ἀεὶ τὴν κερδίαν τρόφος γίνῃ, ἐπακολουθεῖ αὐτῷ, ὃ κολοῦσιν ἐλιχῆσαι.

Καπηλικήσας] Ἀντὶ τ κατηχρήσας.

Οἰκί-

Ὀρνίθων γάλα] Παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπερφυῶν ἀγαθῶν, ὅταν τινὶ συμβῇ, λεγομένη τὸ ὀρνίθων γάλα. *

Ὁ δὲ ἀπκιστεύμενος] συναποιησάμενος, ὑποκελεύσμενος.

Φιλοτησίαν] Φιλοτησία ἐστὶν ἡνίκα τις τὸν δεῖπνον, λέγει τῷ δοθείσης αὐτῷ φιάλης πιεῖν, τὸ λοιπὸν παρέχῃ φίλῳ καὶ τὴν φιάλην χαρισάμενος.

Ποτνιώμενον] Δυσφορῶντα. μὴ οἰμωγῆς ἀξίως καλεῖ.

Τιθασὸν] Τιθασὸς ὁ ἥμερος. καὶ ἀτίθασος ὁ ἀνήμερος.

Καὶ ὡς ἡ παροιμία φησὶν] Παροιμία ἐπὶ τὸ μεῖζον συμπεπλέκται ἀεί. Ὁ γὰρ Μανδρόβολος ὢν εὑρών ποτε θησαυρὸν ἐν Σάμῳ, χρυσοῦν συβάκιον ἀνέθηκε τῇ Ἥρᾳ, τὸ δὲ δευτέρῳ ἔτει ἀργυροῦν, τὸ δὲ τρίτῳ χαλκοῦν.

Ὑπὸ κώδωνι] Οὕτω συνήθως ἐκ παλαιοῦ Λατεῖνοι τὰ κώδωνι ἐκκλησιάζειν.

Νεαλέστερον] Σημαίνει ὁ νεωστὶ ἁλωκὼς ἰχθύς. λέγεται δὲ καὶ ὁ νεωστὶ ἁλισθείς

Διψῶντα κεκραγέναι] Τὸ ἐξῆς διψῶντα κεκραγέναι ἐπιμελούμενον, ὡς ἐπίσημος ἔση καὶ κορυφαῖος.

Εὐάλω πνὸς] Χθεσινὸς. ψυχρὸς. ματαίου. ἀνωφελοῦς. ἀνισχύρου.

Προσεπιωτρῶντες] Ἀντὶ δὲ καὶ δηλονότι εἰκότως ἐπισκοποῦντες.

Ἐφεδρίδιον] Μανδύαν πικὸν. ἄμεινον ἢ κεκρύφαλον τοῦτον.

Βρενθυόμενοι] Ἀλαζονευόμενοι ἢ λυπούμενοι καὶ δυσχεραίνοντες. βρένθος δὲ μῦρον τὸ παχύ, οἱ δὲ ἄνθινον μῦρον. καλεῖται καὶ ὄρτυξ τὸ βρίνθος, ὅ ἔνιοι κόσσυφον καλοῦσι.

Θυλάκῳ] Θύλακος ἡ ἀγροδήκη. θύλακοι καὶ σφῆνες καὶ ὑπερόλμαται, γυμνασίων εἴδη.

Ὁ Κέβης σκεῖνος] Σημεῖον τοῦ Κέβητος εἰκόνα ἔχει δὲ αὐτὸν ἡ πίναξ βιβλίον.

Ἀπολογία.

P. 481. Mſ. in 4. Ὀστρέου φησὶ μεταποιούμενος] Πλατωνικὴ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀσυμφασίστως μεταβαλλομένων ἀπὸ τῶν πρώτων αὐτοῖς πεισθέντων.

Τὸν Σάλαιθον σκεῖνον] Κροτωνιατῶν νομοθέτης.

Τὸ δὲ σὸν ὑμᾶς παρὰ μικρὸν ἀτοπώτερον] Ἀντὶ δὲ πάνυ ἄτοπον, ἢ δηλονότι μικρὸν ἀτοπώτερον εἶπεν.

Ἢ ἀμύγδαλον] Ἢ ἀμύγδαλος.

Καὶ ὅπ σὺ εἰς τὸν κόλπον πλύσας] Παροιμία εἰς τὸ κόλπον πλύσῃ ἐπὶ τῶν πάνυ μαλακῶν, καὶ τεθρυμμένων. τοὺς γὰρ φρονημάτων καὶ ἐσπαρμένους καὶ τῷ αὐτῷ μεγαλόφρονας οὕτω εἰς τὸ κόλπον φησὶ πλύνειν ἀλλὰ πόρρω, ὡς καὶ ἡ χαδυία λαλία μακροπλύσους καλεῖ Δαμάρετα, ὁ δὲ νῦς αὐτὴ δὲ μεγαλαυχούμενος, γαυριῶν ἐφ' οἷς τὸ εἰς ταῦτα μισθοφορῶντων κατεκόμψευσε.

Ἀμφιλαφεῖ] Ἀμφιλαφεῖ ἀντὶ δὲ ἀφθόνως, πολλαχοῦ κεχρησταμένη.

Καὶ μείζονί γε τὸ μικρότερον] Τῷ μείζονι ἦλῳ τὸ μικρότερον.

* Euſtathius ad verſ. 532. Dionyſii Periegetæ, hanc de Samo paroemiam uſurpatam eſſe ait: ἡ δὲ Σάμος αὕτη Ἰωνικὴ πάνυ τυγχάνουσα οὖσα, ὡς καὶ παροιμιάζονται γάλα ἀρίστων φέρειν αὐτήν. *Ipſa Samos Ionica valde felix fuit, unde proverbialiter dicebatur lac gallinaceum proferre.* Vid. etiam Suidam.

Ἐπεὶ οὐκ ἂν φθάνοι τίς] Ἀντὶ τοῦ πάχυσε ἂν πάσας ἐναιρῆσαι τὰς τοιαύτας πρόσοψεις.

Καὶ τὸ μέρος συνλαπτάπομαι] Ἀντὶ τοῦ ὅσον εἰς ἐμὲ ἥκει, ὅσον εἰς τὸ μέρος ἡμῶν συμβάλλει).

Ἀπαξαπάντων] Ἀπαξαπάντων ὑφ' ἓν. ἀντὶ γὰρ τοῦ πανταπάσιν ἔστι. Ἀεισοφάνης Εἰρήνῃ, ἀπαξάπαντα καλαμεμυπαμμένα.

Τῷ λευκῷ παρὰ σοῦ] Δύο γὰρ ψῆφοι τοῖς νικῶσιν ἀνέκειντο, λευκὴ καὶ πλήρης, ὥσπερ τοῖς ἡττωμένοις, ἡ μέλαινα καὶ ἡ τετρυπημένη.

Γκαιόν ἀν εἴη μοι] παροιμία ἐπὶ τῶν ἄγαν καταφρονούντων πρὸς καὶ ἀπεριμερίμνως διακειμένων.

Μσ. in fol. Ἀπολογία φησὶ τὸ ἐπὶ μισθῷ συνόντων· ῥήτραν] ῥήτρας. συνθήκας. ὁμολογίας. Ταραντῖνοι δὲ νόμους καλοῦσιν οἵους ψηφίσματα. Ἀθηναῖοι Λακεδαιμονίοις δὲ ῥήτρα, Λυκοῦργος νόμους ὡς οὐ χρησμῷ τεθέμενος. οἱ δὲ ῥήτρα, ὁμολογίας. οἱ δὲ συγγράμματα καὶ ῥητοφύλακας τοὺς συγγραμματοφύλακας. [ῥυθμοὶ] ἐυθμοὺς, τάξεις εὐμελοῦς ἀκολούθως τῇ ἁρμονίᾳ, μέλος εὐφροσύνου. [τῶν ἄλλων καταγελᾶν] ὃ νῦν. ἀντὶ δὲ μεγαλαυχήματος καὶ γαυριῶν., ἐφ' οἷς τῶν εἰς ταῦτα μισθοφορούντων καταγινώσκουσι. [ὀδύρεσθαι] ὀδύρεσθαι τὸ γῆρας ἀπολύτησιν ἤθους, ταῦτα καταχρώμενοι. ἀλλ' ἐν βωμολόχοις εἰς ταῦτα κείμενοι ὡς καταθραμεῖς ἀπημελημένως καταφεύγοντες ἀπολογίαν, λῆρόν σε ἢ φιλαύτιον ἢ μεμψίμοιρον φασὶ μεμέμφθαι αὐτούς. τάχα γὰρ Σωκράτην ἐθέλων μιμεῖσθαι οἷον ὕστερον Πρόδικον τὸ * Κεῖον καὶ τοὺς κατ' αὐτὸν ἀπιλέγχῃ σοφιστὰς, ἐπὶ τῷ τοιαύτῳ ἀπέθραμες γλωσσαλγίαν. ἀλλὰ γὰρ καλῶς ἔχει τοῖς Ὁμήρου ἵνα ὕστερος ἀποθράσειας τὴν πενίαν. τοῦτο μὲν ὑπεναιδικεῖ σε βάλλειν. ἢ τοῖος δὲ ἐὼν Πόνῳ ἐπιπλώσας ἑτάρους ἐρέτας ἀγείρας, καὶ ὅσα λοιπά. [ἠλιβάτων] ἐλίβαθρον, ὑψηλὸν, ἄβαθρον, ἢ ὅπου ὁ ἥλιος πρῶτον βάλλει. Στησίχορος δὲ τάρβαθρον ἠλίβαθρον τὸ βάθρον λέγει. ἔνιοι δὲ ἠλίβαθρον ἀποδιδόασιν ἠλίῳ φαινόμενον. [κρησφύγατα] τὰ πρὸς τὰς χαλεπὰς στενὰ καὶ ὀχυρώματα. οἱ δέ φασι Κρητῆς τὰς νησιώτας ἅμα Μίνωι τῷ βασιλεῖ κρατῆσαι, ἔφυγον εἰς πόλιν τινὰ, ὅθεν ἐκεῖναι ἀνομάσθησαν κρησφύγαι. [κρησφύγαι] † φρούρια τινὰ ὕπωλειγόμενα. ἢ σκρύπτοντο οἱ νησιῶται ἢ Μίνωα φεύγοντες, ἐπὶ τῷ Κρητῶν αὐτὰ εἶσι. τὸ δὲ κρησφύγαθρον χρήσιμον τοῖς φεύγουσιν ἢ κρύπτεσθαι, τὰ πρὸς τὰς χειμῶνας στενὰ καὶ ὀχυράματα. [ἀνεμόνη] τὸ ἄνθος. ἀφ' οὗ τὸ τὸ φύλον εὐαφήσειεν εἶναι πάντα ἀνέμῳ. [μισθαρνῶσι] μισθαρνοῦσι οἷον τοὺς ἐπὶ τὸν μισθὸν ἀντικαταλαττομένους. καὶ μισθαρνία λέγεται ἡ ἐπὶ μισθῷ γενομένη ἐργασία.

Τὰ περὶ τὸ ἐν τῇ προσαγορεύσει παίσματος.

P. 494. Mσ. in 4. Ἐγὼ δὲ ὁ χρυσοῦς ἐπιλαθόμενος] Αἱ γάρ τοι τῶν παλαιῶν προσῳδίαι αἱ μὲν εὐθυναι, χαῖρε, αἱ δὲ εὐτέρεια, ὑγίαινε.

Παρακάλων] Ἀντὶ τοῦ ἀπακαλῶν, ἢ ὡσὰν ἀντὶ τῆς λύω.

Τὸ πεντάγραμμον] Ὅτι τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγόμενον πεντάλφα σύμ-

* Sic manifestò legendum, licèt sit in Mσ. σοφιστὴν † κοῖον. Deridentem Sophistas, adeóque Prodicum Platonem Socratem inducit tum alibi, tum in *Protagora*, qui consuli poterit.

† Voces aliquoties repetitæ variisque modis expositæ, ostendunt hæc esse collectanea ex pluribus auctoribus excerpta, vel à pluribus hæc Scholia scripta fuisse.

σύμβολον ἦν τοῖς ἀλλήλοις Πυθαγορείοις ἀναγνωστικὸν καὶ τούτῳ οὐ πᾶσι ἐπιστολαῖς ἐχρῶντο ὁ ἔστι τοῦτο.

Λίθῳ λίθον σκληρύνει τὸ ἦλον] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἀτόπως τὰ ἄτοπα ἰᾶσθαι καταπαυόντων.

Mſ. in fol. Ὑπὲρ δὲ τῆς συσπαρδύσεως βοίσμαλον ἐπήρειαν.] βλάβην. [ἀπὸ σφακτηρίας.] τόπος Λακωνικὸς. [σκολιὸν.] τὸ σκολιὸν τοῦτο Σιμωνίδης ἐποίησεν, ἔχει δ' ὧδε αὐτοπαλές, * Ὑακίνθινον μὲν ἄνθος ἐν κρατῆρι ἀνδρὶ, Δώδεκα δ' ὑιεῖς καλοὶ γενέσθαι, Τέττα πλουτεῖν ἀδόλως, Καὶ πατρῶν ἐσθλῶν μὴ τῶν φίλων. Σκολιὸν, ἢ παροιμία· ἀδὴ καὶ Διηγίαρχος ἐν τῇ τῶν μυστικῶν, δύο γένη ὧν ἀδῶν. τὸ μὲν ὑπὸ πάντων ἀδόμενον καθ' ἑνὰ ἑξῆς. τὸ δὲ ὑπὸ τῶν συνεστώτων ὡς ἔτυχε τῇ τάξει. ὁ δὴ καλεῖται ἀφ' τῶν τάξιν σκολιὸν. ὡς δὲ Ἀρίστων ὁ Φίλων ὁ μυστικὸς, ὅτι ἐν τοῖς γάμοις ἐπὶ μίαν τράπεζαν πολλὰς κλίνας τίθεσαν ἀφ' μέρους, ἐξῆς μυρίας ἔχοντες ἤδη γάμους καὶ ἐρωτικὰ σύντονα. ἡ δὲ ἀοιδὴ σκολιὰ ἐγίνετο ἀφ' τῶν θέσιν τῶν κλινῶν. [ἐν Γοργίᾳ.] πολλ.

Ἑρμόπιμος ἢ περὶ αἱρέσεων.

P. 502. Mſ. in 4. Οὐ γὰρ πάντως ἀπὸ πόλιν] Τὸ παροιμιῶδες μάττισιν ἐκεῖνο. ὑ πάνυ ὀνήρ εἰς Κόρινθον ἔβη· ὁ πλεῖς.

Ὡς ἡ παροιμία φησὶ] Παροιμία, θεῖα θέλοντος καὶ ἐπὶ ῥιπὸς τελείως εὕρηται ἐπὶ τῶ πάνυ λόγων καὶ θεοῦ μόνου εἰς λύσιν ἐπιτηδειομένων.

Ὡ Λυκίνε περὶ τῆς Ἐπίας] Φίλων ὄντος τῆς Ἐπίας ἐξαρκοῦ. αὐτὴ γὰρ καὶ περὶ τὸ εἶναι ἡμᾶς ἱστᾶται καὶ περὶ φιλίαν αὐτῆς συμφορᾷ ἀφ' τοῦ κατ' οἶκον ἰσχάρας τὸ περιυθμιζόμενον.

Ἦν μὴ φοίνικος ἔτη βιώῃ] Φοίνικα, τὸ Ἀραβίου λέγει πλῆθος.

Σύνυχα μόνον λέοντος] Ἀπὸ τούτου ἡ παροιμία, ἐξ ὀνύχων ὁ λέων.

Ἰδὼν ὄνυχα λέοντος ἔγνω ἄν] Τὸν ἐγκεκαλυμμένον λόγον ὃς ἐστι σοφισματώδης ἐπ' ἀδεῖ κεκαστερέφων χρηστίμως ἀπαλαμβάνει, πλὴν ἐστὶ καὶ μετρικὴ γνῶσις αὐτοπαθὴς καὶ ἀληθὴς καὶ μηδὲν δεῖ καθόλου διαμένη. ὡς φέρε δεῖ ἀριθμοῦ μέρη ὁ δύο καὶ πέντε, ὁ δ' τούτων συνεκτικὸς ὁ δέκα περιέχων, ὡς καὶ δεῖ δέκα ὁ ἑκατόν, καὶ τούτου ὁ χίλια, κακείνου ὁ μύρια. ἀδὲν μέντοι κωλύει τὰ τοῦ δέκα μὴ ἐπιστάμενον ἰδιώτην μὴ δέ γε τῶν ἀριθμῶν ἧς φύσις αὐτοῖς, τοῦτο γὰρ ἐπίσταται ἀπαρεγκλίτως ὡς μία καὶ μία δύο καὶ δὶς δύο τέσσαρα. ὥστε ὁ πάνυ γενναῖος ὁ ἀφιγμένων λόγων τὸ τοιοῦτον λόγον ὡς εἰ μὴ τὸν καθόλου τὶς εἴδη ἀδὲ τὸν κατὰ μέρος. τοιοῦτον γὰρ ἀπὸ τοῦ μιγῶν, τὸ ὅλον σημαίνει), ἡ τῶν κατὰ μέρος ἄλλοσις περὶ γνῶσιν δεῖ καθόλου λεγομένου καθ' ἑαυτὸν ὑφισταμένη. τοιοῦτο καὶ ὁ σοφὸς ὑμῶν Ἀριστοτέλης περὶ σοφισμάτων που ἑαυτῷ λόγων φησὶ τοὺς,

* Hoc Scolion citant Plato in Gorgia, Clemens Alexandrinus Strom. Lib. 3. & Athenæus Lib. 15. paulo aliter quidem, ſed eodem prorſus ſenſu. Vid. fragmenta Lyricorum ab *Henr. Stephano* collecta. Cæterùm hæc obſervatio Scholiaſtæ noſtri circa carmina quæ *Scolia* dicebantur, totidem fere verbis habetur apud Suidam, unde craſſiſſima aliquot menda ex noſtro ſuſtulimus, inter quæ erat omiſſio vocis τράπεζαν, & quòd pro κλινῶν legeretur κρατῶν. At quod legitur hic *Philon*, cùm ſit apud Suidam *Phyllis*, reliquimus quòd non conſtet utra harum lectionum alteri ſit præferenda.

τὰ, καθόλα ὥστε κ᾽ ὁ τῦ λέοντ]ος ὄνυξ αὐτὸ τὸ μέρ]ος γνωσθὲν ἐξ ἀναλογίας τῶν Φιδίαε εἰ κ᾽ μὴ τὸ ὅλον εἰδῆς, τὸ γῦν μέγεθος ἀ]φήσου ἢ ἡμεῖν ὑδὲν πεποίηκε ἐμποδὼν, εἰ ἦ κὴ ἀναλογίαν ἀναιρήσεις τί ἂν ἄλλο, ἢ ὡσὲ ἄλογον σεωτὸν σεωφήσεις; κὴ τῶν ὄντων ἁπάντων ἀνεπαίσθητον ζωλώ; κ᾽ φθόν]ος ὐδεὶς σοι τ᾽ σοφῆς τούτης ἐμποληξίας. διὸ κ᾽ ὡσὲ τὰς λύκας ἀποπιμφήσι ὡς λυκῖ]ος τῷ ὄντι κὴ ἂν κὴ κολεύμβ]ος.

Υ᾽φίσπιν, ἐπεὶ μὴ δέ τις φύσις ἢ καθόλα.

Ε᾽πιῤῥεῖ γὰ κ᾽ τῶν παροιμίαν] Α᾽κῶλω μ᾽ γὰ ἐξίωτλεῦμβ ἢ σ᾽ ἐπισρέφ, τῦτο ἡ παροιμία.

Ὅτι φαρμάκοις] Ὅτι ἡ φιλοσοφία φαρμάκῳ ἀληθῶς ἔοικε.

Τᾷ ἐπιτραπέζῃ ὕδατι] Τᾷ ἐπὶ τ᾽ τραπέζης ἀκχεομένῳ, ὁ λέγ᾽ τῶν ἰσορροπίαν κὴ τὸ ἀπαρέγκλιτον τ᾽ τραπέζης ἐπὶ χάρτης μένον κὴ τ᾽ ἐπιφανείας ἐπανεσηκὸς τᾷ δακτύλῳ ἐχατηγῦντι αὐτὸ φιλεῖ ἔπαγε ῥυθμὸς φύσεως ὑπάρχων κὴ ἀτρεμεῖν μὴ πεφυκότι.

Πάχνοις ἢ αὐτὸ κὴ οἱ τῶν κενῶν κὴ μανικείων] Κενὴ μανικεία ἡ κ᾽ τὰς ὕπνας πιὼν ἐγγινομένη εὐδαιμονία, τοιαῦτα τοῖς ἐνυπνίοις ἐμποιῶσα, εἰς τυφλὴν κὴ εὐπειθίαν ὅτε ὁ παρὼν διέξεισι λόγ]ος· διὸ κὴ μανικεία μ᾽ ὅσον ἐπὶ τᾷ ὕπνῳ τῶν ἀπόλαυσιν ὑποτάσσομβ, κενὴ ἦ ὅτι μηδὲν ἐσὸς ἴχ᾽ κὴ βέβαιον, ἀλλὰ μ᾽ ἢ ὕπνε κ᾽ τῶν εὐπειθείαν ἀφιπτάζ. τοιῦτο κὴ τὸ ἢ θεολόγ]ε Γρηγορίε, κενῶν μανικείαν τὰς Α᾽θήνας ὠνόμαζε, ὡς κατ᾽ ὐδὲν τ᾽ ὠφελοῦσας εὐπειθείας ἀφερούσας.

Τὸ σῦραξ] Η᾽γῦν τὸ δέρμα.

Α᾽μελήσαντες ἢ ὁλκᾶ] Α᾽μελήσαντες ἢ ὁλκᾶ ἡγῦν ἢ σώματ]ος, λέγ᾽ γὰ ὁλκὸς κὴ τὸ σῶμα ἢ ὄφεως ἀπὸ ἢ ἕλκω. λέγ᾽ ἑλκὸς κὴ ἀπὸ τούτε ἴχν]ος, ἡγῦν ἡ κοινῶς σύρμη ὥστ᾽ πὸς κὴ τὸ μέρ]ος ἢ σώματ]ος κὴ τὸ ἀπὸ τούτε ἴχν]ος.

Τὰς ἄμας πλίπων] Πτίπων, ἀντὶ πλίσων, ὅ πρὸ, τ᾽ ἄχνης λέγ᾽ ὥθεν πλιοστὰν τὸ ἐνδυμα τ᾽ ἀχνης.

Mſ. in fol. Ε᾽ρμάπ]ος ἡ ἀπὸ αἱρέσεως. κὴν ἰατρῦ] Ι᾽ππoκράτης. [εἰς νέους] μέλλων. [ἀγχώμαλα] ἴσα ἐγγὺς ἢ ὁμαλῦ. [τὸν Χαιρεφῶν]α] ὅτι γοῦν ὁ Σωκράτης. ἐπ᾽ αὐτὸν γὰρ ὁ Πύθι]ος Χαιρεφῶνα πεζευτρέψατο εἰπὼν, ἀνθρώπων πάντων Σωκράτης σοφώτερ]ον. [μαρμάπ] μαπομένῳ. [ἀ]φορέσας] ἀ]φαμάχας. [ἐσπύρμενοι] ὁρμήσαντες. κ᾽ φρατρείας] συνωμοσί]ους. ὑπερδιατεινόμενοι] φιλονεικῦντες. μὴ πεπεισμένας ἄλλα ἀνδρός.] τῦτο ὡσὲ Διδῶν]ος ἐσηρῶσιν ἢ Πρωτέως. ὃν κὴ ἀ]φ᾽ τῦτο κατ᾽ εὐφημισμὸν Χρυσόστομον ὠνόμασαν. [τὸ ἄφε κ᾽ μέμνησο ἀπιστεῖν] Ε᾽πιχώρημα ἀποφθέγματ]ος τῦτο. [παρὰ δεκιμεῖ] νικᾷ]. ἤτοι ὑπὲρ δόξαν ὑποφαίνει]. [ἔρμαιον] τὸ ἀσφαδύκη]ον κέρδ]ος. [ἀπέχε] ἤρκ]. [εἰ ὁ ἐπιγνώμων] εἰ δὲ τῦτο τὶ κὴ αἱ νῦν αὐτοῖ ὑπὸ σῦ λεγόμεναι ἀκροάσεις. [λαθῶν] ἀφορμῶν. μέμ]ψιν. ἐπαφῶν. [ὥσπερ ἢ ὡσὲ Εὐκλείδε ἄρχον]ος πραχθέντων.] * Ε᾽ν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ Λακεδαιμόνιοι τῶν Α᾽θηναίων ὡσειμενόμβοι λ᾽ τυρράνους ἔχησαν παρ᾽ αὐτοῖς. οἵ τινες παρελαβόντες τινὰς ἢ πολιτῶν μετὰ τούτων κακῶς ἐχρήσαν]ο τοῖς λοιποῖς. κωλαλυθέντων ὑ᾽ ἢ τυράννε, κὴ γενομένε μετ᾽ αὐτῶν Εὐκλείδε ἄρχ-

* Hoc jam ſupra habuimus totidem verbis, nec ſemel in hujuſmodi repetitiones delapſus eſt Scholiaſtes noſter.

χοντ@, ἵνα μὴ μνησικακήσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται σωφήκας ἐποίησαν, ὥστε τὰ τῶ Εὐκλείδε ἀνεξέταστα εἶναι. τὸ δ' ὃν λέγ@ ὅτι τῶν πάνυ γερόντων ἀναζητῆσαι τὸν βίον ἢ βάλομαι. [Ἀφελλάτιδιον] Ἀφροίσιον. [πχέργω] πχέργω πρὸ ἔργω συμφέρον πλέον Γσυκοφάντης φησίν. ἵνα πχέργω τι μάθητε ἀντὶ τ πλέον ἐπιτηδεύοντες. [πλημμέλημα] ἁμαρτήματα. [κάδον] μίτρον οἴνηρον· χαυλὸς ὑπὸ Σολέων. κεράμιον ὑπὸ Γώνων. [δημίῳ] τῷ κολάζοντι τοὺς δημίους· [κερδῶ] ἀλώπεκα. [ἐπιτηρημένοι] ὠθημένοι, ἑλόντες. [θεὸς ἐκ μηχανῆς ἐπιφανεὶς] ἐπὶ τ δραμάτων καὶ δραλόγων. οἱ τῶν τραγῳδιῶν ποιηταὶ ὅταν εἰσάγωσι εἰς τὴν σκηνὴν ἢ τόλμα ὥστε συγχυθῆναι τὰς θεατὰς πρὸς τὰ εἰρημένα καὶ ἐλεεῖν τὰς ἠτυχηκίαν δόξαζε, ὡς ἀνάξια πεπονθότας, ἢ μισῆσαι τὰς πεποιηκότας καὶ δραμήσωσιν εἰώθασι θεὸν εἰσάγειν ὃν ἐπ' αὐτοῖς τ σκηνῆς ὁρμωμένους. ἀλλὰ ἐξ ὕψους ἀπὸ τινῶ μηχανῆς ἵνα ἔβλεπον μὴ πρότερον οἱ θεαταὶ. κατ' ἐκείνω ἢ τὴν ἡμέραν ὁ φοβούμεν@ ἐδείκνυε τὸ ἔ θεῖ πρόσωπον, καὶ ἔ κατὰ σολοι ἔ δράμε@, ἐλέγετο ἢ θεὸς ἀπὸ μηχανῆς.

Ἡρόδο@ ἢ Αἰτίων.

P. 571. Mſ. in 4. Σημειῶσαι ὁ τῶτῳ τῷ λόγῳ ἐξυφήνει ὡς ἐπιδεῖξαι ὡς ἄρα ἀπίκιζον τὰς ἑαυτὰ θεραπαινὰς λόγους.

Οἰκῆται ἐκ τ Καρίας] Ἡ Ἀλικαρνασσὸς χὰρ τ Καρίας.

Ὅπ ὠφ ὄφελ@] Ἀντὶ ἔ οἱ μέλλοντες καὶ ἀξιοφελιμώτατοι.

Παραγεωρῆτε με] Ἀντὶ ἔ συγκείνατε, ἐξετάζετε.

Mſ. in fol. Ἡρόδο@ ἢ Αἰτίαν ἐκ τ Καρίας, ἡ Ἀλικαρνασσὸς χὸ τ Καρίας [ἐγλίχετο.] γλίχομαι. λίαν ἔλαιμαι. ἐπιθυμῶ. γενικῇ καὶ αἰτιατικῇ. [φέροντες] πάρεχος ὁ ἀναβαίνων εἰς τὸ ἅρμα τὸ ζεῦγος λέγεται καὶ οἱ παρόντες ὁμόζυγοι, ὁμόζυγα τὸ παροχεῖα τοῖς νυμφίοις ἐπ' ὀχήμασι χὰρ τὰς νύμφας ἤγεν. [ὀχάνων] λώρων, ἱμάντων σημαίνει δὲ καὶ τὰς ἐξοχάς. [θεραίρασαι] θεραπεύει. καταστοπεῖ. θέσιον ποιεῖ. [αὐτοί τε ὦν.] οἱ μέλλοντες καὶ ἀξιοφελιμώτατοι. ὁμόζυγετε] συγκρίνετε.

Ζεῦξις.

P. 577. Mſ. in fol. Ζεῦξις ἢ Ἀντίοχος· σατυρικὰ. [δὶς τοσαύτας] δισμυρίας [πλάσεις.] τοξικὸν. [ψαλικὸν] πῖζον. [πτερυγίων.] ποιὸν ἦλθεν ἀποτελούντων, δίφρος δ' ἀνεκυμβάλιζον.] αἰρόμενοι, καὶ πῶς γὰρ φερόμενοι, καὶ σωματιδιόμενοι ἦλθεν ἀποτέλων. [ἐπαιάνιζον.] ἀλαλάζειν ἐπὶ νίκῃ [ἀνέδων.] ἐστεφάνων.

Ἁρμονίδης.

P. 585. Mſ. in 4. Εἰπέ μοι ἔφη ὦ Τιμόθει] Παρέλκει τὸ ἔφη καὶ φελτίον ἐπὶ Ἀθηναίων ἔθος.

Mſ. in fol. Ἁρμονίδης· γνώμων.] γνώμων λέγεται ὁ σωστικὸς, καὶ κανονικόν τι μηχανικὸν, καὶ ὀχήμα γαμετικόν. [ἐπιδεικνύμενος] ἢ ἐπιδεικνύμενος ὑπερσωστόλικον, ἢ ἐπιδείκνυσθαι ὑβριστικόν. [ὁ πολυψηφότατ@.] δύο γὰρ ψήφοι τοῖς νενικηκόσιν ἀνέκειτο λόφος καὶ πλήρης, ὥσπερ τοῖς ἡττημένοις ἡ μέλαινα καὶ ἡ τετρυπημένη. [ἀπκοίμισα] ἐβίβασα.

Σκύθης ἢ Πρόξενος.

P. 591. Mſ. in 4. Καὶ προξενήσεις αὐτῷ] Ἀντὶ τοῦ προξενος αὐτῷ γένοιτο.

Mſ. in fol. Σκύθης ἢ πρόξενος· ὑπόμνησις] Ἐναγίζουσι. [ψοφοδεῆ.] τοὺς ψόφους φοβούμενος, τυπίσι δειλός. [κερκμεικφ.] τόπῳ. [θέλγητρα] θέλγηθρα. εἰς ἡδονὴν ἄγοντα, καὶ σύριγξ σύριγγος, καὶ ἀπάτη. [καὶ προξενήσεις.] προξενος αὐτῷ ἔσῃ. [δημοποίητος] δημοποίητός ἐστιν ὁ ψήφῳ δήμου πολίτης γεγονώς. παιδείᾳ δὲ καὶ λόγων δυνάμει.] τὸν περὶ Δημοσθένους λέγει δέκα ῥήτορας γ' περιέδλω, Αἰσχίνην καὶ τοὺς λοιποὺς. [Κλεινίᾳ] Ἀλκιβιάδλω.

Πῶς δεῖ ἱστορίας συγγράφειν.

P. 600. Mſ. in 4. Εἰ ἦ μὴ αὐτοῖς ἢ καὶ τότε] παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπὸ τινων μὴ ἐπιτορθώσεως τυγχανόντων, μένειν ἦ ἀναγωγῶν προαιρεμένων.

Καὶ ὑπομνηματώδη σφίσιν ἔνια ὑποδείγματα] Αἰλιακὴ ἀντὶ γαιικῆς.

Οὔτε δεινότητι κῷ νόμῳ] Ἀττικὴ ἡ σύνταξις. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγεται Ἀττικόν. αὐτοὶ γὰρ ἔφασαν φασὶ ἢ ἄρτι, καὶ καπάγα ἢ κρανίου.

Ἔτινες τινὸς] Ἔτινος ἀντὶ ὁστέου ἐρεικτέον.

Σατυρικὸν λέγειν] Σάτυρον γὰρ Ῥωμαῖοι τὸν Κρόνον λέγουσιν.

Ἐπιφθέγγεσθαι αὐτοῖς] Ἐπὶ τῶν μεγάλως ἀμαθαινόντων τὸ ἐπίφθεγμα.

* Ἀληθινῶν Διηγημάτων α.

P. 639. Mſ. in 4. Ὁρῶ ἤδη] Τάχα εἰς Πλάτωνα λάσθενεστατη πολλαχοῦ καὶ ἀλλαχοῦ μυθολογοῦντα, μάλιστα ἐν τῇ τῆς πολιτείας, τὰ περὶ τῶν ἐν ἅδου διεξιόντα.

Καὶ δύο τινές] Εἰς Ὅμηρον ὑποσκώπτει ἀφ' ὧν τοὺς λωτοφάγους Ὀδυσσέως ἑταίρους ταῦτα μυθοποιησάντας.

Καὶ δίπλεθρον ἴδω] Τὸ πλέθρον ἔχει πόδας ρ. πήχεις ξ.

Οἱ τὸν Σείριον κατοικοῦντες] Σείριον τὸν ἀστέρα λέγει τὸν Κύνα καλούμενον. Σείριον ἦ λέγουσιν αὐτὸν, ἀφ' οὗ δὲ ἢ καύσωνος ἡ ἐπιτολὴς αὐτῆς σπειρίνεται τὰς αὐλήσεις.

Ἐκτέρων οἱ ὄνοι] Γόης, προσθόλος· οἷς οὐ παρῆσαν ὄνοι, οὐ γὰρ ἐπεσημαίνετο τοῦτο πᾶσι σαλπιγκτοῖς τοῖς οὐχὶ ὑπὲσιν ἐχρῶντο.

Ὅσον ἢ Ῥόδιαν Κολοσσῷ] Τετάκηται πηχέων, ἐξήκοντα γὰρ ἦν ὅλος ὁ Κολοσσὸς πηχέων.

Τὸ πῖχος καθηρῆσθαι] Σημεῖον ἀφ' οὗ σύνταξιν ὤφειλε γὰρ ὄντως. ἀφ' οὗ ἦ πῖχος καθαιρεθήσεσθαι, ἡμᾶς τοὺς αἰχμαλώτους ἀπέδοσαν· ἐπειδὴ ἱστορία ἢ προκειμένη φαίνεται τὸν πλαγιασμὸν σαφηνίας χάριν.

Γένος ἐστὶ καὶ αὐτοῖς ἀνθρώπων] Σπαρτοὺς λεγομένους ὑποσκώπτει, τοὺς ὑπ' ὀφθαλμῶν ὀδόντων ἐκφύντας.

Ἀπτύσαι τὸν ἀναθυμιάμενον καπνὸν] Ἡρόδοτος ἀφ' οὗ τὸ καὶ Σκυθῶν

* Hic erat titulus in Mſ. cùm in editis libris vocetur hoc opus ἀληθὴς ἱστορία. Res eodem redit.

ὧν τῶν ἱσορέμενον περὶ τ βοτάνης, ἧς καιομένης ὑ ἀθυμιωμένου καπνῦ πάντες οἱ περικεχυμένοι σκύφοι τὸν πυρὸν, μεθύειν ὡς λόγος οὕτω λέγειν.

Ἰγνύαις] Οπ ἡ μόνοι ἰγνύα ἡ ὑπόθεια ἔρηται, ἀλλὰ καὶ ἡ ἰγνὺς· ἀφ' ἧ καὶ γὰρ τοῖς ἰγνύσι χειροκινημία ἡ λέγεται τὸ ἐξόπισθεν ὑ καλάμου ὑ σκέλους.

Κλειτὴ ἶσιν] Εἰς τὸ ὑπό τινων περὶ τῶν θαλαττίων σελαχῶν ἱσορούμενον ἀφαπίζει.

Σκόλοπας] Ἐν τῷ περὶ τ Συρίης θεῦ λόγῳ μέμνηται τ φαλλῶν τινῶν ἐφ' ὧν καί τινες ἀναβαίνουσι λόγῳ ἀσκήσεως. εἰσὶ ἡ οἱ φασὶ ὅτου τελεσθησιῶν ὀργειῶν τὸ ὕψος.

Τὰ πύρεια σωτρίψαντες] Τὰς πυρεκβολίτας λίθους λέγει.

Κορύθων ἐδίσθη] Τὸ ὑ Ὁμήρου ἀφαλὰ περὶ Διομήδου, τὸ δαὶ ἐοὶ ὀκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάμαθον.

Ἀληθινῶν Διηγημάτων. β.

P. 666. Mſ. in 4. Πῦρ ἀναπαίοντες] Εἶτα βωμολόχος ὤν ἔμεινεν ὁ πάππος θαλπόμενος τῷ πυρὶ εἰς ὕδωρ αὖθις μεταπεσεῖσθαι, καὶ πῶς ἐχὶ καταλυθέντος τέλεον ἀπωλώλεσαν; ὥστε ἀπόθανον ἡ πλάσις δηλοῖ τὸ τῇ φύσει συμφορον.

Εὐωνθὲς] Γράφει δ' ἀέντη.

Περιεκέχυτο] Ἀντὶ ὑ περιέχων, ὑπείληφε, περίβαλλον, περιελίκμαζεν.

Ἐγκατασκάλλω] Καπὶ καινῦ τὸ ἐγκατασκάλλω.

Καὶ εἰς τὸ τῶ μακρόβιον συμπόσιον] * Εἰς τὰς καθ' ἡμᾶς ὁ γὰρ Ἰουλιανὸς ἀγὼν περὶ φάπας ἀφαπίζειν, ἐφ' οἷς ὕστερον περὶ τ Γερασηλήμ οὐ ἐχόντως ἡμέρας συνεγχθῆναι ἀλληγορικῶς διεξῆλθον.

Ἄρα

* Hallucinatur hic Græculus noſter dum Lucianum carpit zelo intempeſtivo. Sic locuti ſunt antiquiſſimi Græcorum Philoſophi, qui etiam beatitudinem poſt hanc vitam ſub convivii imagine deſcripſerunt. Ita Empedocles de æterno juſtorum contubernio:

Ἀθανάτοις ἄλλοισιν ὁμίστιοι, ἴσιν τραπέζας
Εὔνιες, ἀνδρείων ἀχέων ἀπόκηροι, ἀτειρεῖς.
Convivæ reliquis illis immortalibus olim
Abſque malo & triſti ducent formidine vitam.

Hunc imitatus Epictetus dixit in Enchiridio c. XXI. de eo qui in ſapientia multùm profecerit: Ἴσθι ποτὲ ἄξιος τ θεῶν συμπότης, *eris aliquando dignus qui admittatur in convivium Deorum.* Hinc nata etiam eſt fabula Ixionis circumſtantia, quem fingunt convivam fuiſſe Deorum, quâ locutione nihil videtur ſignificatum aliud quàm beatiſſimum fuiſſe Regem. Idem finxerunt de Tantalo qui de ſumma felicitate dejectus eſt, etenim, ut Pindari verba uſurpem, κατατρίψαι μέγαν ὄλβον οὐ δύνατόν, *magnam felicitatem concoquere non potuit* Olymp. Od. 1. Hinc, ut hoc obiter moneam, apparet Græcos ex Hebræis iſta mutuatos non eſſe, uti Veteres quidam dixerunt, quandoquidem multò citiùs hujuſcemodi locutionibus uſi ſunt quàm iis noti eſſent Hebræi, qui ſub Alexandri demum ſucceſſoribus in Græcia diſtinctiùs innotuerunt. Certè multa de immortalitate animorum legerunt Græci ante Seleucidarum tempora, clariora quàm quæ poſſunt ex antiquiſſimis Hebræorum ſcriptoribus hanc in rem afferri.

Ἄ"ρδην ἕτοιμον] Τὸ ἐξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς χύτρας Ἀριστοφάνης.

Οὐδὲ νυξί] Εἰς τὰ ὑπὲρ Θηλῶν περιτολογήματα ἐπισκώπτει.

Διακονοῦντας] Εἰς τὰ ἐν Βραχμᾶσιν περιθλογήματα τῶν Ἀστυρέων Ἀριστύρης.

Τοὺς ἢ Ἀκαδημικούς] Οὐκ ἀκριβῶς ἄμα τοὺς Ἀκαδημικοὺς τοῖς Ἐφεκτικοῖς συμπάπτει Λουκιανός.

Ἢ μᾶλλον] Ἀντὶ τοῦ ὄντως.

Καταγίνωσκον] Σημεῖόν Ἀριστοῦ σύνταξιν, τὸ γὰρ γινώσκω γενικῇ συντασσόμενον, οἷον καταγινώσκω σου τῆς φλυαρίας. ὁ δὲ καὶ αἰτιατικῷ ἀποδώσει. καταγίνωσκον τῷ ψυχρολογίαν. ἤτοι ἂν Ἀττικῶς ὁ συνέπεξεν. αὐτοὶ γὰρ καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν τοῦτο φιλοῦσι ποιεῖν τὴ κοινῇ συναπτόμενον συνηθείᾳ. ἢ τὸ καθηγινώσκω, ἀντὶ τοῦ γελᾶν ἢ Ἀριστύρειν ἔλαβον.

Οὐδὲ τυφλὸς ὢν] Γέγραπται γὰρ τοῦτο Ἡσιόδου ἐν τῇ τοῦ Ὁμήρου βίῳ.

Παγκρατίᾳ] πέλας Ἀριστοφάνους βάλλεσθαι τοὺς πυγμάχους, ἅ ἐκεῖνοι ἀναιρετὸν παῤ ὅσον ἀπαθῆς ὁ ἐν ἅδου βίος, ἅτε σωμάτων ἀπηλλαγμένος.

Καὶ Σακεράτης] Τὰ περὶ Σακεράτους ἱστορήματα Ἀριστύρης.

Παρῴδησας] Τῶν ἄκρως βυλομένων ἰδιωΐζειν εἰς τὸ νόθον τῆς Ἑλλωΐδος φωνῆς ἀποπίπτουσι τὸ * παρῴδειτος ὄνομα.

Ἐπιπᾶς] Δεῖ γράφειν ἐπιπᾶς, ἀλλ' οὐκ ἐπιμηνιᾶς, σημαῖνει δὲ τὸ ἅπαξ, οἱονεὶ ἐφ' ἑλκυστικῶς. ἐπεὶ καὶ τὸ ἐπινάζῃ τὸ ἐφέλκεται σημαίνει.

Ἐποτισάμην] Γράφεται ἠνιάμην.

Οὐ παρήμην] Οὐ παρῆν ὡς ἐν ἄλλοις κεῖται, καὶ ἡ τέχνη ζητεῖ.

Μείνας δὲ] Ἐνήλαξε τῷ σύνταξιν. τὸ μὲν πρώτης κατὰ τὴν κοινὴν χρησόμενος, τὸ δὲ καὶ Ἀττικίσας. κοινὸν μὲν γὰρ τὸ μείνας ἀντὶ τοῦ ἡμέραν, Ἀττικῶς δὲ τὸ τῆς ἐπιδύσης. καὶ δὲ καὶ τὸ πρῶτον Ἀττικόν. οἱ γὰρ εἶπον μείνας ἡμέρας. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγουσιν Ἀττικοί.

Πέτρας τρεῖς χάσι] Γράφεται πέτρας καὶ τρεῖς χάσι.

Καὶ μεγάλας] Εἶπε σὺ βωμολόχα γόης, τί ἐπωφέλεσεν τοῦτο ἴσασι;

Μήκωνες] Κατακλήλως τοῦτο ἐπλάσατο, ἀπὸ τοῦ τὸ ἀνέρον πόλεως καθότι ὑγιοτικὸν τοῦτο καὶ ναρκωτικόν.

Κελύφη καρύων] Κελύφανα.

Ἐλάθομεν] Ἀντὶ τοῦ ἀμεταπειθήτως.

Ὃ γὰρ ἴσως τὸ νεῦς] Εἰς τὸν Ἀμφὶν † ῥάβδον ὁ παιγνίμων διαπαίζει.

Τὰ ἀλφίτου] Γράφεται ὑποστρέψας τὸ ἀλφίτου.

Ἤπειρον εἶναι] ἀντὶ τοῦ ἄπειρον ἔχειν βυθόν.

Ἐρχομένοισι] Γράφεται διελθοῦσι.

Χάσματι μεγάλῳ] Τάχα ὁ κενολόγος εἰς Μαισίαν καὶ τὴν ἐρυθραίαν Δάκτυλον Ἀριστοῦτον χρησθέντα ἐπανοίξαι ἐπισκώπτουσιν αὐτόν).

Ἔλπου]

* Ex Xenophonte, Polluce, & A. Gellio notum eſt vocem hanc eſſe Perſicam & ſignificare *viridarium*. Occurrit etiam in Eccleſiaſtæ libro ſcripto, ſi viris doctis credimus, poſt captivitatem.

† Iterum imperitè Lucianum inculat Scholiaſtes, notum enim eſt hoc doſumtum eſſe ex Bacchi fabula.

Ἕλκειν] Ὡς ἐπὶ κωδίῳ τὸ ἄκρον τῆ ὀδόντι πολλάκις ἅρπαξε, πολλῷ μᾶλλον ἀνέτασον.

Τοῦτο μὲν μέχρι τῆς ἑτέρας γῆς] Καὶ τὸ πλῆθος ψυδεῖσθαι μὴ τῆ ἀνυποστάτῳ ἐπαγγελίας.

Δύο μὴν] Ἄγαν ἐμφρόνων καὶ τὸ τῆς βλακείας πεδίον ἀποκλίνειν παρεγγυᾷ τοῖς δύο τῆς ὀνείρων πόλεως πύλας, καὶ τύπον, τὴν μὲν σιδηρᾶν εἶναι καὶ κραταιάν, τὴν δὲ κεραμέαν καὶ πολὺ τὸ διάτρητον καὶ σαθρὸν ἔχουσαν, ἐπεί τοι καὶ αἱ ἐλπίδες τοῖς ὀργῖς καὶ βλακώδεσι καὶ ῥαθύμοις αἱ μὲν πάντων κρατοῦσι καὶ ἀμετακίνητον συνέχουσιν). καὶ ὅπου ἂν μετεωρίζωσθαι πέφυκε ὅσοις εὐελπισία ἀνθρώποις τὸ τοιοῦτο πάθος συνέβρυκεν, τοῖς δὲ κῆ μετακινηθείη ἂν τὸ τῆς ἐλπίδων ἀσάθμητον, ὅσοις τῆ εὐελπίσια τὸ ἔμφρονι γνώμης ὀψὲ ποτε τοῦ καίρου ἀντιτυγχάνειν εὐελπίζεται, καὶ τοιούτων ἀπαλλαγῆναι μεταίσιον φροντίδων. φιλεῖ γὰρ ἡ ἐπίπαν κεκακωμένος τῆ φροντίδων καὶ τὰ εὐπρεπῆ ἀποκηλεῖσθαι. ἄλλως τε καὶ κεραμέαν τὴν πύλην σκεύεσιν ἀνάπλεων. δι' ἧς τὰ φοβερὰ τοῦ ὀνείρου διέρχεται καὶ φρικώδη. ἅμα γὰ τῆ ὕπνῳ καὶ αὐτὰ οἴχεται). εἰ δὲ καὶ πλῆτος καὶ δόξα, τοιαῦτα καὶ τὰ κατ' ὕπνους ἀλλὰ τὰ μὲν δυσχερῆ τοῦ ἀνιαῦτα καὶ εἰς ἀμυησίαν δῆλα. τὰ δὲ παρὰ καὶ ἐρασμια, τῆ ἥδονται καὶ εὐφράνονται..... τεκμὴ τε καὶ ἀναπόδεικτα.

Ἀποκρυτόμενος.

P. 707. Mſ. in fol. Φιλοκερδούντων] Διακερδούντων. δεκμαζόντων τῶν ἀεργῶν. [παρόλογον.] παρόλογον λέγουσιν ὀρθικῶς οἵτ' ἄκροι, καὶ μάλιστα Θουκυδίδης τὸ παράδοξον, καὶ ὃ ἐκ ἄντις ἀποδεκύσει. οἷον δὲ πολέμια τὸν παράλογον, καὶ ὅτι ἐγένετο πολὺς παράλογος. παράλογος δὲ τὸ ἀνελπίστως λίγειν καὶ δόξαι ἀποδεκίαν. [καθ' ὃν ὑπὸ μὴ ἀποκρύπτεσθαι βάλεται.] συτοῦτον οἱ ἀγῶνες, ὃν πρώτοις σὺ ὃ λέγων τῆ νομίμῳ ἐπιχαιρεῖ. ὃν ᾧ δείκνυσι μὴ δικεῖν τοῖς νόμοις δίς ἀποκρύπτεσθαι τὸν ἥδονα. [καὶ ἀντεξέπεσεν ἀδὺν καταλείπει.] ὅρα πῶς σὺ συτοῦτον λέγων τὸ ἴδιον δὲ γνώμης ἐχάσμοῦ ὑπεμφαίνει, καὶ ὅτι ἀπὸς τὴν ἐχαιρικὴν ἢ κατηγορίας πρόπασιν, ἐ ἐχαιρικὴν τὴν ἀπολογίαν ποιεῖσθαι, ἀλλὰ νομίμῳ κέχρηται καὶ ἀπὸς τὴν ταύτης ἀπάντησιν. [ἐξαγόρευον.] ἤτοι ἔξω δὲ ἀγῶνος. [ἁλισκόμενα] καταλαμβανόμενα πραγμάτων, ἢ νικώμενα.

Φαλάρεως Πρῶτος.

P. 731. Mſ. in fol. Πάριεροι.] Πάριεροι δὲ δεῖνος. παριεράζῃ τῆ δεῖνι τὸ ὄνομα μετὰ γυναικὸς, τὸ δὲ ῥῆμα μετὰ ἀνδρὸς, ὥσπερ καὶ τὸ συνοίκησε γυναικὶ, συνοικεῖ ᾗ, δηλαδὴ. [διαγαγεῖν] ἀποτεῖσαι. [αὐξήσεσι.] ἀκριβῶς καὶ αὐσηρῶς. λαμβάνεται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀθλητικοῦ τὸ τρόπον, καὶ μή πως δικαίως ἔχοιεν, μὴ σὺ ἐπισυλασίαν ἤδησε, ἀλλ' οἷον ἐπὶ ἰκάσης ὑπάρχοιεν οἱονεὶ μηδὲν ἐπισυρομένης ἀλλότριον· τὸ ἀσυβόλιδον φησί. τοιαῦτα γὰρ τὰ τεχνία ὡς ἐπίπαν καὶ σύνθημα, ἃ βάλει σημαίνει τὸ αὐξήσεσιν· σημαίνει γὰρ τὸν τὰ ἀ-

πολῖν καὶ ἄδολον καὶ ἀληθινὸν, καὶ τὸν ἕτοιμον ποῖς ἄπαν, καὶ τὸν πιχὸν, καὶ σιώτομον καὶ αὐτόματον. Μάγνης ὁ ἐν τῇ αὐτοῦ γραμματικῇ τὸ ἰδιόρυθμον σημαίνειν φησὶ καὶ τὸν Λυκιακὸν παροιμ. μόρτυρος σύτοῦδε. [πώσιμι] καταπώσιμι. δῖο ἡ λέξις ἀκριβὴς ἐστὶν εὑρεῖν ἐπίτασιν τοῦ ἐπόμου λέξιν τὸ πώσιμι. [ἐξάπαντος τρόπου] σημεῖόν τὸ ἐξάπαντος τρόπου. ὃν εἰ μὴ μὴ ὃ τρόπον γράψεις δυσύπνοον ὀφείλῃ. εἰ ὁ χωρὶς ὃ τρόπου ὀξύνειν μόνον, γράφε) χωρὶς μετ' ἀμφότερα. [ἠπασάμην.] ἐφιλεμίλων. [ἀναιδέσιν] ἤγουν ἀντιμόρσιν [νεολαίᾳ] ἡ ὃ νέα λαῷ συναγωγὴ, καὶ ὅλως τὸ ἄρθροισμα τῶν νέων· ἐνεργητικῶς καὶ παθητικῶς καὶ μετὰ γενικῆς. [δημοθοινίαις] τοῖς ὃ δήμου εὐωχίαις, θυσίαις. [ἢ ἐφήβων.] ἔφηβοι λέγονται οἱ μέχρι τῶν ιδ. ἐτῶν ἑαυτῶν τυγχάνοντες. [ἐπονίζοντο.] σωπῆγον. [αὐτοχειρίᾳ] ἤτοι τῇ τῶν χειρῶν δυνάμει αὐθαιρέτως μετὰ θυμοῦ ὁρμώμενοι καὶ φονεύοντες. λάγνοι) δὲ αὐτόχειρες ἢ οἱ ἑαυτοὺς φονεύοντες. [φωρίσαντες] ἤτοι φωραθῆναι ποιήσαντες. [μετασολάμβρου.] μεταπεμψάμβρου. [πολλὰς γενέσθαι τυράννους σοφούς.] Περίανδρον φησὶ ὃ Κυψέλου ὃς τῶν ζ' μὲν λεγομένων σοφῶν, Κορίνθου δὲ τύραννον. τοῦτου καὶ ἀπόφθεγμα ἐν Δελφοῖς ἀνάκειται τοῦτο, θυμοῦ κρατεῖ. ἦσαν ὃ καὶ τῶν ἄλλων σοφῶν ἀποφθέγματα. ἃ καὶ αὐτοῦ Πυθοῖ ἀνάκειται) ταῦτα. Κλεοβούλου Λινδίου, τὸ μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίαν ὃ ἀλεγεινάν. Χίλωνος Λακεδαιμονίου, γνῶθι σαυτόν. Πιττακοῦ Μιτυληναίου, μηδὲν ἄγαν. Σόλωνος Ἀθηναίου, ὄλβον μακρὸν βίου τέλος. Βίαντος Πριηνέως, οἱ πλείονες κακοί. Θάλητος Μιλησίου, ἐγγύη παρὰ δ' ἄτα.

Φάλαρις. β.

P. 741. Mſ. in 4. Πρόξενος ὢν] Πρόξενος ὁ ὅλης πόλεως ξένος ἰδιώτου ξένος, ὁ ἰδίᾳ καθ' αὐτὸν ξένος ὢν, προξενος ὃ καὶ ἰδιότου καὶ ἀστοῦ ξένος τούτῳ ἀμφότερα. προξένος μὲν, ὁ φανερῶς πόλεώς τινος τοῦ πολίτας κατὰ τρόπον ξένος. ἰδιότους δὲ ὁ ἰδίων ξένος. ἀστοξένος ὃ ὁ κοινῇ πᾶσι τοῖς ὑπὸ τὴν πόλεως ξένος, ὁποῖοι ποτ' ἂν ὦσι τὸ γένος. οἱ ὕστεροι τὸ ῥητόρων προξένους καλοῦσι τοὺς παρεμπίπτους τινὸς πράξεως, οἱ χίονοι) καὶ ἴσως διὸ ὃ καὶ τοὺς προξένους συναναδέζειν τοῖς..... εἰσὶ προξενοι παρεμπίπτα..... παρέληπται τοῦτο..... τῶν μὴ κατειλημμένων τῇ κρίσει προσεχόντως ὕστερος ὃ προξένους φασὶ, τοὺς κατ' ὄγκον πολιτικὸν προστάτας ὅλων πόλεων γινομένους. ἰδιοξένους ὃ, τοὺς ὑπὸ πλείονος χρόνου ἢ ὑπὸ πατέρων παραδοχῆς τυχόντας ὁμόνοιαν, καὶ πολιτικαῖς πράξεσιν ἀπέχωσιν· οἱ φαῦνοι) καὶ φρεαρίδας ἀλλήλοις διακόνους, καὶ θυμβολὰ πια ποιήμβροι. ἵνα ὡς ἂν πέμπωσιν ἀγωγάτας ἢ ἄλλῃ ἢ ἀκείας προσδέχῃ) ἄστρος λαβὲ σύμβολα. φασὶ ὃ καὶ δερυξένους εἶναι τοὺς κατ' πόλεμον ἀλλήλων φιλοποιησαμένους, ὡς Διομήδης Γλαύκῳ. ξένους δὲ ἁπλῶς, τοὺς ἐξ ἑτέρας πόλεως παρεπιδημοῦντας. ἐάν τι ἀγνῶτες ὦσι, ἐάν τι ἐγνωσμένοι. τοὺς ὃ ἰδιοξένους. ὡς ἐν οἰκίᾳ τις ὑποδέξασθαι, καὶ συμπράξειέ τι τῶν χρησίμων ἢ μαρύσαιτο τῶν λόγ. .....

Αλέ-

Ἀλέξανδρος, ἢ Ψευδόμαντις.

P. 746. Mſ. in 4. Ὦ Φίλιππε Κέλσε.] Οὗτος ἐστὶ Κέλσος, ὁ τῶν καθ' ἡμᾶς μακρῶν φλυαρίαν ἐν ὀκτὼ γράψας βιβλίοις, ᾧ ἀντιτεθείμην ἀντεξαγόμενος ἀσθενῶς ὁ παιδαριώδης οὗτος ἀντεῖπεν Ὠριγένης, μεστὸς ὢν πάσης σοφίας καὶ δυσβείας ἐξυφασμένος λόγως καὶ λόγοι ἀπορίαν τὸ ῥᾳθυμοῦν αὐτὸ παιδάσκοντας.

Καὶ Ἀβριανὸς δὲ] Ὅτι Ἀβριανὸς κατ' ἐπίθεσιν ἐλέγετο. ἐπεὶ καὶ ὁ Ἐπίκτητος ὁ Στωϊκὸς ἐπὶ τοῦ ἡδίονος φέρων, * κατὰ τοῦτον ἐλέγετο.

Οὐ Μινύαι μόνοι] πάντων τῶν Ὀρχομενίων Μινύαι, ἐπεὶ καὶ Ὅμηρος μνημονεύει Ὀρχόμενον Φαιακῶν Μινύειον, ἢ τῶν Βοιωτίων.

Ὑπὲρ τοὺς Κερκωπας] Οὗτοι οἱ Βοιωτίας διέτεμνον, Ὀιχαλιεῖς ὄντες γένος. Σόλων καὶ Τελεσαλὸς ὀνομάζονται. ἐπίορκοι καὶ δρῶσι, ἀπ' αὐτῶν ἢ καὶ τὸ παροιμιαζόμενον, Κερκώπων ἄγορά. ἀπολιθωθῆναι δ' αὐτοὺς. Ξενοφάνης δὲ εἰς πιθήκους μεταβαλεῖν φησὶν αὐτοὺς διὰ κακοήθειαν. Ὁ δὲ Εὐκλείδης ὡς πονηροὺς καὶ παιδόρρωτας ἀσεβεῖς δὲ καὶ ἀσεβῆτας εἰσάγει. ὡσαύτως καὶ ὁ Φρυνώνδας ἐπὶ πονηρίᾳ βοᾷ. ὁ Ἀλεξάδημος δέ, μιαροὺς καὶ κατεπόνων εἰς ὑπερβολήν, ἀφ' ὧν καὶ ὁ ἀγωνιστὴς Ἀλεξάδημος καλεῖται, τοὺς ὄμβρους καὶ ὁ Σώφρων.

Καὶ ἀδελφὼς ὄντω] ἀσυνταξίαν κεῖται τὸ κατηνόησεν. οἷον καὶ ἀδελφὼς ὄντω κατηνόησεν πλησίον, καὶ ἀοιδήμους γενέσθ.

Κοσμίνῳ τὸ δὲ λόγῳ] Ἐπὶ τῶν ἀπλουστάτων μόνον τοῦτο λέγεσθαι ἔοικεν.

Μὴ ἀλλὰ ἀσεβεῖα] Τὸ, μισοῦσι γὰρ διὰλεῖν εἶναι μήτε τῇ μορφῇ ἀλλὰ ἀσεβεῖα εἶναι ἀλλοφερόντων τὸ μὴ ἀσεβεῖα εἶναι.

Οὐδὲ ἐς κόρον δὲ φωτὸς] Οὐδὲ ἐς κόρον δὲ φωτὸς δεχόμενον, Ἀττικὴ ἡ συντάξις. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγειν Ἀθηναίων. οἷον ἔφαγον τοῦ ἄρτου, κατέαγεν δὲ κεφαλῆς.

Ποιήσεως ἄλλων] Ἀττικοὶ δὲ ἐπὶ συμβολικῆς ἀλληγόρου ἐξοίσουσι τὸ ποιητικόν.

Σκόλιαστὸν ἢ τοῦτο] Σύνθεσις δὲ λεγομένη ἡεσκαπόδη.

Τλιὸν δὲ πλήσιλλον] Εἰς τὸ Ἐνδυμίωνα ἀλληγοροῦσι τὸ λόγον. ὃς καὶ βούκολος ὢν, ἐρασθῆναι ὑπὸ σελήνης μυθεύεται.

Δίης] Ἤτοι Διὸς.

Λεπίδου ἐπαίροντι ὄντα] Ἔφη γὰρ τὸ Λέπιδον τοῦτον οὐ Ἀμφίριδι κατοικεῖν Ἐπικούρειον ὄντα.

Ὦ Ἀλέξανδρε τὸ δῶνα] Γνῶσι σοφὸς δὲ ἀνὴρ οἷός τοῦτο τὸ κύκλον παραγράψῃ.

Ἀλλ' ἐδὴ γὰρ σοὶ γᾶς] Γλῶσσα σοὶ γᾶς τοῦτο φασὶ λέγειν Ἀθηναίους, ἀντὶ δὲ τῆς πάσης τὴν γῆς, ὃ φαμὲν τόπον οὐ τόπου.

Κομίσας ἐς τὸν ἀγῶνα] Σημεῖόν ἐστι ἀλλοτρίου τοῦ καὶ ὄντος ὁ ἐπικαλῶν τὸ αὐτῷ κεφαλῆς τῆς λόγου ἐγκωμιαστικοῦ. Λουκιανὸς τὸ Ἐπικούρου αἱρέσεως.

* Fallitur Græculus. Notum enim eſt Epictetum Neronis tempore vixiſſe. Vide Suidam.

Σαβαρδαλαχύμελα] Ἀπολοιχῆς τ' ἀπεράντου δυσχερείας.

Μὴ σύγε πλανόμμαι] Ἀπὸ παροιμίας παράδηπού τις ὁδὸν ἐς τὸν Διόνυσον.

Ὡς Ποδαλειρίη ὑός] Οὐχ ὅτι καὶ Ποδαλείριος τοιοῦτόν τι πέπονθε, τοῦτο φησὶν, ἀλλὰ πείζων ὡς ἀπὸ Ποδαλειρίης, ὃς ἰατρὸς ἦν, ἕλκων τὸ γένος. ὁ δὲ σπεδύνι ἀμβέβηχ) τὸν πόδα.

Περὶ Ὀρχήστεως.

P. 784. Mſ. in 4. Μὴ ὥρχισιν ἄρχῃ] Ἀττικὸν τοῦτο καὶ σόλοικον δοκῶν. ὤφελε γὰρ μὴ ὥρχις εἶναι αἰπαπικὴ. σημεῖα δὲ ἐστὶ μὴ εἰς τὸ πᾶσι φθάσαι. νῦν δὲ καὶ ἡ Ἀττικὴ σωφρόνισε δοπκῆ κέχρηται ἀβλαβῶς, ὡς καὶ ἐπὶ ἔμφω τῷ χεῖρε καὶ τοὺς χεροὶν ἡλυκοῖς ὁμόμασιν ἀρσενικῶς ἄρθρα ἀποσπέμψασα.

Καὶ μὴ τοῦτο δήλει πελάτλω] Φασὶ γὰρ τὴν Δῆλον τὴν νῆσον ἀφ' ἧς ἡ Ἀπόλλων ὑπὸ Λητοῦς γεννηθῆναι πλανωμένης, τὴν τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, Ἀστερίαν καλουμένην, ἀφ' ἧς Κυκλάδας ἄποτε ἀπαχῆ νέεσθαι. Λητὼ δὲ ὑπεδεξαμένη καὶ ἐπὶ τῷ τόκῳ ξενίσασα, ὑδὲν γὰρ αὐτῇ μέρος γῆς ἐπίπλεον ἦσαν ὑπεδέχετο δὲ ὀργὴν καὶ ἀπειλὰς Ἥρας, ἵνα τε ἄλλης καὶ μέση τῶν Κυκλάδων ἐρριζώθη. Διὸ αὐτὴ μὲν Δῆλος ἐκλήθη, ἅτε δήλη γενηθεῖσα τῇ πεπρώτῃ. αἱ δὲ ἀφ' αὐτῆς κυκλάδες αὐτῇ, Κυκλάδες. καὶ λίθ τὸ ἀπὸ τούτου ἱερὸν Ἀπόλλωνος. ἱερεῖ Καλλίμαχος ἐν τῷ εἰς Δῆλον ὕμνῳ.

Καὶ τὸ μέσον τ' γῆς] Λέγουσιν ἐν Δελφοῖς ὀμφαλὸν εἶναι ἐπὶ ᾧ ἰδρύθης ᾧ νεὼ, καὶ περὶ αὐτὸν γεγράφθαι ἀπὸ σωφρόνως λίθων. καὶ τοῦτο φάσκον τὸ μέσον ἁπάσης τ' γῆς.

Οἱ μὲν, ἄλογα κινήματα] Τοῦτο ἡ παροιμία, ἀπ' ἐκ παροιμίας μεταλήψεως τ' ὑδὲν φασὶ φθῆς τ' Διόνυσον.

Λεγομένη κακοζηλία] Ὅτι κακόζηλον τὸ ὑπερβεβλημένον τὸ μέτριον βούλῃ, ἅπερ ἄλλοι ψυχολογίαν ἔφασαν.

Mſ. in fol. Περὶ Ὀρχήσεως· καὶ σωσθαλεῖν] σωσταλεῖν ἢ σωσπέρχαις. [ἡμέλης] ἡμέλη. ὁ βωμὸς, ἀπὸ τ' ἡνεῖν. ἡμελίη δὲ αὐλητικὴ. [λειτουργίας] λειτουργία κυρίως ἡ δημοσία ὑπηρεσία.

Λεξιφάνης.

P. 818. Mſ. in 4. Τυπόν τι] Χρῆν δηλαδὴ τὸ τρίτον τοῦτο ἐπιρρήματος. πίρυσιν. τύπτις. νέωζε. ὡς ὁ ἀπὸ τ' χθὲς χρῶνται χθεσινὸν, οὕτως ἀπὸ τ' τύπτις, τυπινὸν, σημαινέτω τὸ ἐπίπλιον, οἷον τὸ ἀπὸ αὐτῆ ὄντως. τὸ δὲ νεοχμὸν, τὸ κενὸν, σημαινέτω, ἀφ' ὧ τὸς χρῆσθαι νεοχμά. καὶ ἔστι ἀπὸ τ' νέον καὶ τ' ἔχω νεόχμον, καὶ νεοχμὸν πλεονασμῷ τ' μ. χρῆται τῇ λέξει Θουκυδίδης.

Κυψελόδυτις] Κυψέλη λέγεται καὶ ὁ τῶν αὐτῶν ῥύπος. λέγει δὲ τὸν κερκμέως τενόμμον ἀχλεῖον τὸ ἀφίασμον, οἷα δὲ τὸν ῥύπον ἀκυρεῖν.

Πεδὶ καπίβαλε] Γοῦς ἀντὶ τ' πρὸς πίδον καπίβαλε.

Ἡ κυψελίς] Οὗτος ὁ ῥύπος τῶν ὄντων λέγεται κυψελὶς, καὶ τὸ ἀφάκιον ἀχλεῖον ᾧ τὰς ἄρτους ἀπαίρεται. ἐν ᾧ καὶ ὁ Κορίνθιος τόγ-

ὑφ' ὑρπηχθῆς ὑπὸ τ μητρὸς κατακρυβείς, Κύψελος ἀνομάσθη. ἄμφω δ ἀπὸ τ κυψελίς καὶ κυψέλη, παρὰ τὸ κρύβειν τὴν ἐλαίαν ἐρρήθησαν.

Εὔαρχος] Τὸ μὲν εὔαρχος, τὸ καλὸν ἀρχὴν ἔχον, εὔλογος δ, τὴν σωθησομένην εὐάρμοστος. εὔλεξις δ καὶ εὐόνυμος, τὸ εὐπρεπίσιν ὀνόμασι καὶ λέξεσι κεχρῆσθαι.

Ὦ παῖ φλεγυάδα μοι] Σλεγγὶς, ἡ ξύστρα. ἔοικε δ τὸ κτένιον ὅπερ καλεῖν. φωνάντια δ ταινίας λέγει ὀθονίας. ῥύμμακα τὸν σάπωνα ἢ καὶ τὸ νίτρον. ἐχρῶντο δὲ καὶ νίτρῳ οἱ παλαιοὶ ἐν τοῖς λυτρῶσι. ναυσολεῖν, τὸ βασάνου ἅψαι. ὁ ἐπὶ λυτρῶν δ, ὁ ἐν τῇ σωτηρίᾳ βαλανικὸν. ἐγγωνήκη δ ὁ κιβώτιον, ἐν ᾧ ἔστι ἀσφαλῶς καὶ ἐχέγγυως κατατιθέμενον.

Ἐλινύσεις] Ἀντὶ δ ἐπίσχεις, καταμείνεις.

Οὐκ εὐπόρως] Ἀντὶ δ παράδοξα δυνάμενον.

Τὴν τρόμιν] Οἱ μὲν τ τρῆμα τ ἔδρας· οἱ δ ἀπὸ τούτου μέχρι τ δρχοῦς δ βαλάνου χωρίον, ὃ καὶ ὑποταῦρον καλοῦσιν. ἐστὶ δ καὶ χαμαιρελὲς ἔχον ἐπενεγκήματα, ὕμβικα ῥαφῆ.

Ἐπ' ἀσράβης] Ἀσράβη ὁ σάγμα ἵππου ἢ σίδα. τὰς δὲ τὰ σισυγμένα ζῶα ἐλαυνούσας ἔοικεν ὁ καπηλόγλωσσος ἀσραβηλάτας καλεῖν, ὥσπερ καὶ ἁρμοτηλάτας εἰώθαμεν καλεῖν τὰς ἐλαύνοντας τὰς ἵππους, οἵ πινες τὴν ἅρμαξαν ὑπεξιόχησαν. ἄλλοι δ ἀσράβιον ὡς Ἀθηναῖοι, τὸ ἄζυγον φασὶν ἡμίονον, ἐφ' ἧς ἐχύμισμα. ἀπὸ τούτου καὶ ἀσραβηλάτας τοὺς ὀπαδοὺς τούτων φασί.

Ἀσκωλιάζων] Ἀσκωλιάζειν ὁ ἐφ' ἑνὶ ποδὶ βεβηκότα ὅπερ κινεῖσθαι. ὁ δ ἐστὶν ἄλλεσθαι. μονόποδι γὰρ τὶ ἄλλο εἰς κίνησιν συνελείποιτο, ἢ ἄλλεσθαι; ἀσκωλιάζοντι δὲ ἀντὶ δ μονόποδι πηδῶντι.

Συωτιμωρυχήσας] Τὴν ἀεργὸν φύλην. τοὺς δ τόφους τοὺς ἐμοὺς παλαὶ καπνεσκυάζοντας.

Καὶ ὅπ κυύματ' ἦν] Ἔοικε τὰ ἀπὸ τοῦ κρύους χιόμμα ἐγκαύματα εἰς ὁ σῶμα ἡμῶν λέγειν. ἐρώμεθα δ, τὰ χρότερα ἐξειργασμένα πόδια. σκάνδικες καὶ βοάκανα, εἴδη λαχάνων. καὶ χέρυς δὲ, σιτοῦ ὄσπριον. ὁ δ ἐδάρης ὁν ὄρρον ἀντὶ δ ἀνεσύρθη, ἐτρίβη ὁν ὑποταῦρον, ἤτοι τὴν τρόμιν. λεκιθόπωλις δ, ἡ τὰ ἡλεημένα ὄσπρια, ἤτοι τὰ βεβρεγμένα πωλοῦσα. οἱ δ ἰατρεῖοι λέκιθον φασὶ καὶ ὁ δ οὐ χρὸς χρυμβιοπώλης δ ὁ τὰς ὑπελεῖς ὀπώρας πιπράσκων. σίλλη δὲ ἡ πυελίτης ἐγκρυφίας δροτοί εἰσιν. ὁ μὲν ἐν κλιβάνῳ, ὁ δ ἐγκρυφίας, ἐπὶ τῇ σποδιᾷ ὀπτηθείς. γήτεια δ τὰ κρέμμυα. ὁ οἰδ δ ὁ τετραχήλιον, ἀπὸ τ ὄπισθεν κρίας. λωγάνιον δ, ὁ ὑπὸ τὸν τράχηλον, καὶ μάλιστα τῶν βοῶν. σίλφη δέ ἐστιν, ὁ λιφροφόρος τοὺς ὀφθαλμούς. ἡδύνειν δ, τὸ καθαίρειν ἤτοι μαγειρεύειν. κηρδόπος δ ἡ μάκτρα, ἤτοι ἡ πλατεῖα ἐστὶ σκάφη. ξηραλοιφεῖν δέ ἐστι, ὁ ἄνευ λυτροῦ ἀλείφεσθαι ἐλαίῳ. γνάμπτα δ, τὸ δ σκιαθρεῖν τ σκάφης ἤτοι δ ὠρολογίου μέσον ἐπανεσηκὸς κανόνιον λέγει, ὁ τὰς ὥρας δείκνυσι τῇ ἑαυτοῦ σκιᾷ· πόλον δ ὁ μέσον καὶ κοῖλον δ αὐτοῦ ὠρολογίου λέγει. κραμβίζειν δ, τοὺς σύγκλυδας οἶμαι καὶ συρφετώδεις φησὶ. βύζιν δ, ἐπιῤῥήματος

κῶς ἀκυρέον τὸ οἰονεὶ ἀφ' τῶν συνέχεσθαι ἢ ἄγχεσθαι καὶ τὸν πνίγεσθαι ἐνδεέστερον μόνως ἐσθίειν καὶ ἀθρόως τε καὶ ἀθιζειν. τοῦτο γὰρ ὁ ἀσιζειν σημαίνει. τὰ κόρρα δ' δηλονότι δυικῶς τὰς κόρρας σημαίνει τῶν ὀφθαλμῶν. σκαρδαμύττειν δ', τὸ σκαίρειν πυκνῶς τε βλέφαρα. φαρμακὰν δ' τὸ ὄμμασι φρῆν, ἀντὶ δὲ φαρμακεῖ ἤτοι ἰατρείας δεῖσθαι.

Διανεῦσαι] Ἀντὶ δὲ κολυμβῆσαι.

Γρυπὸπώλου] Εἶδος δ' ὁ τὰ σύπελλα σκαλεύειν πωλῶν, παρὸ τὸ χρῦ. ἄτως δ' Ἀθηναῖοι τὸν ῥύπον φασὶ τῶν ὀνύχων.

Λωλαίνειν] Ἀμβρακιῶται καὶ Ἠπειρῶται τὸ ἀπὸ δὲ τραχήλου φασὶ τῶν βοῶν ἀγόμενον χάλασμα καὶ λᾶγον εἰς τὸ μεταξὺ τῶν βραχιόνων, ὡς φησὶ Διονύσιος ὁ Γνησῖος. ἔστι δ' Γύτχη πόλις Σικελίας. ἔοικε δ' ἡ βοὸς λέγειν λωλαίνειν, ἀλλὰ ζώων ἑτέρων τὸ φηλύειν. ὁ τῶν βοῶν δ' ἄχρηστον τοῦτο τὸ μέρος ὁ καὶ λαμύρελδα φασί.

Ὠλόμιλον ψύτταν] Ἀντὶ δὲ πυκνὸν δραμεῖν.

Λαπαχεῖν κοπιάδας] Εἶδος παιδιᾶς ὁ κόπακος, τοιοῦτο. μέσον ἵστησι χαλκοῦν ἄνωθεν ζυγὸν κεφαλὴν ἐπειρωτῶν. καθικόμενον δ' ἄκρου ὁ ζυγὸς πλάσιγγα φέρει. ἀνδριαντοειδὲς παῖς πλάσιγγι ὑποκειμένου. ὁ κοπιάδιζων τοίνυν λαβὼν εἰς τὸ στόμα ὑγρὸν ὅπερ οἶνος ἢ ὕδωρ, καὶ πλήσας τὰς γνάθους, ἀφίησι τῶν χειλέων κατὰ μίαν σταγόνα δὲ ὑγροῦ κεφαλὴν πλάσιγγι. αἱ δ' δεξάμεναι κοίλαι δοκοὶ καὶ κεφαλικόμεναι τὸ βάρος κεφαλὴ τὸ ἐπικρατεῖν δὲ ὑγροῦ φέροντος κεφαλὴν ὑποκειμένου ἀνδριαντοειδοῦς. καὶ κρύσταλλον ἀνὰ μέρος ἑκατέρᾳ κατὰ τὸν ἑτεροζυγίαν τὰς ἀνδριάντας ποιοῦν ἦχον λαπτελεῖν ὃς διαφορεῖ τὸν ἔρωτα. ὡς τῶν παιδικῶν κοπιαχεῖν. ἐρωτικὴ, ἡδὺ ἡ παιδιά. αἱ δ' τῶν πλασίγγων ἡ λάπαξις ἀλφαρτοῖ, κοπιάδας δεκεῖ ὁ ἐρὼν, καὶ ὑπὸ τῶν παιδικῶν ἐμελῆσαι. καλεῖν δ' τὰ ἀνδριαντοειδῆ μόνους. οἱ ἀκελεβίστεροι δὲ φασὶ κοπιάδων ἀλφαλοῦντες, δύο φασὶν εἶναι εἴδη κοπιάδων, κωφικτῶν, καὶ ὀξυβόφων. ὁ μὲν κωφικτὸς, τοιοῦτος ἦν τὸ οἰονεὶ λυχνεῖον ὑψηλὸν ἔχων ὃ ἑαυτῷ ὡσανεί τι ὃ σκαλεῖ τὸ μόνης ἐφ' ᾧ ἔδη πεσεῖν τῶν καβαλλομένων πλάσιγγα ὡς Ἀελιφάνης φησὶ. γνήσιόν σοι τῶν καβικτῶν κοπιάδων. ὁ δ' δὲ ὀξυβόφων τοιοῦτος. ἀγγεῖον τῷ λυτρεδίῳ ἐοικὸς πλῆρες ὕδατος ἐπῆκτο. ὀξυβόφων κενῶν ἐπισκλείστων, ἅπερ ἦν καταδῦναι παῖς ἀπὸ τῶν σωμάτων σχοινίοις λάπαξιν ὁ ἀγὼν· πλάσιγγας δ', τὸ ὑποκείμενον ἄνω τὸ μικρὸν, τὸ πυκνόστικτον λέγει. ἐὰν δ' μόνον τύχῃ αὐτῆς ἐπὶ θ' μόνης. πεσεῖται. παρῆλθε δ' ὁ κοπιάδων εἰς τὰ συμπόσια, ἀπὸ τῶν περὶ Σικελίαν σχεδόν εἰσαγόντων. πῶς δ' τοῦτο κυκλοτρεῖς ἐποιοῦντο οἱ δεῖπνοι, ἵνα πάντες, εἰς τὸ μέσον τιθέντες δ' κοπιάδα, ἔχωσιν ἐξ ἴσου τὸ λαπτάσασθαι τῆς λάπαξι βάλλειν καὶ περὶ νίκης ἀγωνίζεσθαι. ὅτω βάλλειν δὲ μόνον ἐφολκιμοῦσθ', ἀλλὰ καὶ θ' κακῶς. ἐπὶ γὰρ δὲ ἀκελεβὲ ἀγωνῶν τὰς ἑαυτοῦ ἐπιμελούσας, ὑγρᾶς ἀφιεῖ τῶν λάπαξα, ὡς ἐνίοις μέρα φορεῖν ἐπὶ τῷ κοπιάζειν, ἢ ἐπὶ τῷ ἀκοντίζειν. δοκεῖ δ' μοι καὶ τὸ εὐ τῷ σωματικῷ κοπιάζειν ἀπὸ τούτου βαρβαρον καὶ ἀφ..... εἰρῆσθ.

Ὡς ῥιδακίνας] Εἶδος ἄρτων αἱ ῥιδακίναι.

Ἀπερυθριάσαι] Ἐπίτηδες ὁ παιζημίαν τὸ ἀπερυθριάσαι τίθησι ἀφ' οὗ γελοῖον. βέλτιον δ' αὐτῷ σημαίνειν τὸ, τὸ ἐρύθημα, ἤτοι τὸ αἰσχυνεῖς

τῶδες τὸν ὀφθαλμῶν ἀπακριβάζειν λημμελίσει δὲ, τὸ σὺν λήμμασι φησὶ, καὶ τὸ διεφθορὸν τὸ ὑγρὸν ὃ καὶ μὴ λέγωμεν, δῆλον.

Ἀπιθημῶσι] Ἀντὶ τοῦ ἀπιθυσιάζουσι. ἐθήκασι γὰρ τὰ ἱμάτια ἵστασι δέ μοι αὐτὸς ταῦτα τοῦ μαλοῦ καλῶς ποιῶν ἀφαλάτειν ὡς καὶ ΘΦράστως μὴ ὑπάρχοις χάλως, αὐτὸς ΘΦράστως δύσκιον ἡ ἀφλείπει.

Σωστρίζοντες] Ἀντὶ τοῦ ἀκμῆλως ἀφιστρίψαντες καὶ ἀναβάντες ἀκμῆλως, ὃ ποιοῦσι εἰώθασιν ἐπὶ τῶν παιδίων οἱ νικῶντες ἀναβαίνοντες ἐπὶ τοῦτο τοῦ ἡττηθέντος. ἔνιοι καὶ καπυωπισταίμβοι, εἶπεν. τὸ γὰρ ἐμπαίξαντες, οἱονεὶ παίξαντες ἐν τῷ συμποσίῳ. ψυχροβαφὲς γὰρ, τὸν ψυχρὸν φησὶ πύελον, ἐν ᾗ φησὶ ὑποδύντες ὡσὶ βλαφθῆς τὰς κόρας κυβιστῶντες ὑπὸ τοῦ ὕδατι σκολυμβῶμεν. τὸ γὰρ ἐξυόμην, ἀντὶ τοῦ σκαπτιζόμην. ὀδοντωτὸν γὰρ ξύστρον τὸ κτένιον φησὶ. κήπιον γὰρ καὶ σκάφιον εἶδη κυρῶς.

Σκλαδίας μὲν] Δίφρος, ἣν ἀναπαύσεται φησὶν. ἀσκώπης γὰρ, ὁ δύπελης κρόβατος, συμφορῶν ἀφαπαίζων εἶπεν ἂν ἄρνον.

Δίχηλαι ὕειαι] Τὰ τῶν ποδῶν ἄκρα τῶν ὑῶν, ἡδέα ὄντα καὶ εὐώδιμα. ὠσαύτως γὰρ καὶ αἱ χελίδες τὰ ἀπὸ τῶν χηλῶν τῶν ζώων εἰς μῦκος ἀφαιρεθέντα φησὶν ἀκροτόμια.

Καὶ τοκάδες ὑός] Ἐπὶ τῇ μήτρᾳ τῶν ζώων ἐσκυλάζουσι οἱ τῶν παλαιῶν βιοφάγοι βρωμοῦντα. συγκόπτοντες πολλὰ κρέα καὶ τυρὸν καὶ ἡδύνουσι αὐτοῖς βρώματα.

Καὶ λοβὸς ὃν παχύνει] Λοβὸς ὃν παχύνει, τὸ ἧπαρ φησὶ τὸ ἀπὸ παχύνει. μυπαλῶς δὲ ἐπὶ τρίμματος ἀφὶ σπληρόδων καὶ πιῶν ἄλλων. μελιτοῦσι γὰρ, οἱ ὃν μέλιτι πλακοῦντες. ἀπωδὸν γὰρ ἀλεκτρυόνα, ὃν παρηβηκότα. λειπογνώμονα γὰρ βοῦν, τὸν τὸ γνῶμον ἀποβεβλάντα, ὅ ἐστιν ὀδὰξ ἀπὸ γενετῆς.

Ἀὐρτάκη] Σκεύασμα βαρβαρικὸν ἀφὶ ἡμεδάμου καὶ σχάσων, ὡς λυπικῶς γὰρ κοιλίας χρῆσθαι τούτῳ φασὶ τὰς βαρβάρους.

Θρία] Τὰ φύλλα τῆς συκῆς. λέγεται δὲ ὅτως καὶ ᾧ εἰς..... σὺν δυσμέρδοις βρώμασι. ὡς καὶ νῦν τοὺς ἀσταφίδας τὶ ποιοῦσιν εἰς αὐτὰ συσκυάζοντες αὐτὰς, ἀμέλει καὶ τοῦτο φησὶ σημαίνων αὐτὸν νῦν ἐπεὶ καὶ μελιτοῦσθαι παρώκειτο, αἳ εἰσὶν οἱ νῦν λεγόμενοι πάσσαλοι.

Κωπαΐδες] Ἐγχέλεις λέγει βοιωτικῶς, τὰς ἐν τῇς Κωπαΐδος λίμνης πολὺ ἀφερεύσας τῶν ἄλλων· ὅτι ἐπονομάζει τὸν κλιβανίτην ἄρτον.

Δελφινίδος τροπίζης] Οὕτω λέγει· δηλοῖ τὸ δελφίνιον τύπῳ τοὺς πόδας ἔχειν.

Κρυψιμέτωπος] Ὁ ἀφὶ μέλιθος ἐν τῇ ἀνακλάσει τὸ μέτωπον ἀποκρύπτων. μυστοεργὸς δὲ, ἀπὸ Μιτοεργός τινος ὑαλοψοῦ τοῦτο κατασκευάσαντος πρῶτον τῶν εἰδῶν τῶν ποτηρίων. ἃ ἦσαν καὶ τῇ πυθμένι μεγάλῳ ἔχοντα τὸν λαβὴν ἀφ' οὗ καὶ δύλαβῆ αὐτὸ κέκληκε. καὶ βομβυλιὸς δὲ τὸ τροχύλον, οἷα τὰ νῦν πηθέκεια. διεροκύπελλα δὲ τὰ μακρὰ μὲν, οἷα χοίνης δὲ τύπον ἐξειργασμένα. γηλῆθ δὲ τὰ ὀρθόκεια λέγει δύρυχαλῆ τὰ βαθέα καὶ πλατία. δόσμια δὲ τὰ λειποχειλῆ. ἀνεμοφόρητα δὲ, τὰ ἐλαφρώτατα ἀφὶ λεπτότητα. Διὸ ἐπήγαγεν ὑμενόδραπα. κύμβια δὲ, τὰ τροχύλα μὲν, βαθέα δὲ καὶ φικλίδες τὰ τροχύλα καὶ ἀβαθῆ. χαμμοπικὰ δὲ, τὰ χαμηλὰ ἴσως ἔχοντα. κυκλίκιον δὲ τὸ δοχεῖον, ὃ ποτηρι-

σλό-

πλύτλω νῦν κηλῆσιν. ἀκροθόρηξ ϛ, ὁ μέσης πως μηνύων. διηθεῖφης ϛ, ὁ συκήρρης ἀπὸ ϝ δίκην δίφρων. χρυσολέκθινα ϛ, τὸν χρυσοχόον φησὶ λέγειν, τὸν γυναικεῖον κόσμον λέγῃ ὡς ὁ ἡδὺν εἶναι, παρόσον ϛ τὰ ἄνθη λείρια φαμὲν ἐλκόδια τὲ ἐνώτια, ὡς τὸ τοῖς λοβοῖς τῶν ὄτων ἐνηρμόζ. πέδας τὰ ψέλια. ἄδικον ἡμέρην κὴ ἄλογον τὴν δίκης μὴ ἔχουσαν ἢ δικανικὴς λόγυς. ἐχεγλαυτίαν ϛ, τὴν ἐχῆν ποιοῦσαν τὴν γλαῦπα. ὀπτὸν ϐν σύωφόσιτον, ὡς τὸ δύκολος ἄνδ τῶν ἀπαχολύντων ἐρῶζ. ἄχρηστα τὰ κοινὰ, οἷς ἑδεῖς ἐχρήσαϛο. δύπτριον ϛ, τὸ λεπτὸν κὴ λάδικον ἱμάτιον. ἀρρήϐπειὸς ἐκυσίως ἀφσύρων εἶπε τὰς πλετὰς ἀφ' τὴν μυρηελαδίαν αὐτῶν.

Γ'πολείβης] Τὸ ἐτῆ συκηλίᾳ μιλιάριον.

Ε'πίτρεπεν] Ἀντὶ ϝ ἀπέπεμπε.

Βακχαελόδι] Εἶδος ὀρχήμαϛος μυρώδες. ποδακτύπη ϛ, τὰ τύμπανα. τελχωνίσεια ϛ, ὄργανον μυσικὸν, ὅπως λάπ ϝ χήμαϛο κολύμβων.

Λείρην τινὰ ὀκρότην] Ἤτοι γυναικεῖον κόσμον ἐξ ἐθνημάτων ποικίλων κὴ ἀνθινὸν καθότι λείρια τὰ ἄνθη φασὶν, ἢ κὴ χρύσεον κόσμον, ἡδύνοντα τῇ ὀσμῇ τὴν ὄψιν. Διὸ κὴ λειριόεσσαν ὅπα Ὅμηρος φησὶν, ἢ ὥσπερ λῆρον φαμὲν τὴν ἀδολεσχίαν ἀφ' πέρ ϝ δεόντος περιττὸν. εἴρηκε κὴ νῦν ὑτ' λῆρον τὸν ϝ ἡλίθ' κόσμον. ὡς ϖερίττον τ' χρείας κὴ παρέληνθα.

Ἀμηχάνη] Ἀντὶ ϝ κατά τινα τρόπον ὅσον δή τ ἀπρακαλοῦντα, ἀντὶ ϝ ἐξυβρίζοντα, σκρδύνοντα τὴν ϛρατιάν, πεφρονηκότα, κὴ γὰρ ἀλαμπελάς τινας φησὶ τὰς ἐξοιςρωνίας, κὴ τὴν ἀμάλλιν ἀφ' γναικότητα ἀθετεῖνθαι, καρπόδεσμα δὲ κὴ ϖερίδρομον, κὴ ποδακτύπη ἀλύσεις εἰσὶν, αἱ μὲ χειρῶν, αἱ δὲ τραχήλων, αἱ ϝ ποδῶν. τὰ ϝ ἰχνήμαϛα, ϝ μαλοῖς ἕνεκα πέπλεκται. οἷον τὸ ὑπέδυκεν κὴ παρβαλὼν ἀ δῆλα πᾶσιν. ἀκροκιεφὲς δὲ, τὸ ὀρθρινὸν φησὶν ἔπ σκοτίας ὕσης. ἡσυχθρία ϛ, ἢ ὡς ἄν τις εἴποι ἡσυχολωσύνη. παίζοντος ϛ κ' ὁσασοῦν τὸ ἀπηχόνητα. ὀκλάδ ϛ, ἀντὶ ϝ ἐπιγόνυ κεκμφῆς. τὸ ϛ βαυκαλῶν, οἱονεὶ ἀφ' ἑρίχων, ἢ βοῇ καλῶν κὴ συρίφων ἀφ' ϝ κωδωνίζειν ὡς δηλοῖ. σωτχὴς ϛ τὴν φάρυγγα, ἀντὶ πεπιεσμένῳ, σωτεθλιμμένῳ. ἀναφλῶπα ϛ, ἀντὶ ϝ αἰσχρῶς τὸ αἰδοῖον ἔ πο..θης γυμνώνθα. ἰωμμάζειν ϛ λέγεται, κὴ τὸ φιλοφρόνως ϖροσπέγειν τινὶ, σκοπάδιοι ϛ, ἀντὶ ϝ Σκόπα ἔργον. τῶν ϖρωινύμων γὰρ κὴ ὑτ' ἀγαλματοποιῶν.

Λὰξ πατήσας] Ἐπὶ τῶν ἐπιχημένων μὲν συμφορᾶις, ἰκρεμαλέως δὲ τούτοις ἐνδύντων λέγεται τοῦτο, ὡς κὴ ἐν τραχωδίᾳ Σοφοκλῆς, ὑμᾶς ποτ' ἂν γένοιτ' ἂν ἀσφαλὴς, πόλις ἐν ᾗ τὰ μὲν δίκαια κὴ τὰ σόφρονα λάχδην πατεῖται, κατίλ' ϛ ἀνὴρ λαβὼν παιδεργα χρεὼν ἔργα καθέδει πόλιν.

Τὸν μίρλινα κὴ χιτοπτωκτέαν] τὸν μαλακὸν κὴ αἰσχρὸν, ὅτι ὀσμάδην. ὅτοι γὰ χίτων κὴ μύρτε ἐλαμβάνοντο ϝ μὴ ϖρχέρως ὀσαχρμονεῖν.

Παρηβηκότες] Προσυπακουσέον εἶναι.

Τρ-

Τρυφωλίδως] Τὰ ἀπὸ πυρᾶ ἐπιμήκη πεπλασμένα.

Ἐλαίας χαμαιπετεῖς] Χαμαιπετεῖς ἐλαίας, ἃς κολεμβῶ δυσπέπτους· αὕτη γὰρ εἰ μὴ ἀφ' ἑαυτῶν λαπρύνασι δένδρα ἀσκώζουσιν ὕπες. ὑδατὰς ἦ, τὰς κολυμβητὰς λέγει. ὀξυόρακα ἦ τὰ ἐξεσμένα πλύσεως ἕνεκεν. πλακεντίζει ἦ ἐξ ἑτέρων ἐγκεκρυδυλημένων ὃν ἀφ' ἑαυτῶ κρόμυλειδῆ ἔπειν, οἱονεὶ ὡς κρομύλον ἀκαδεδεμένον. ὃ ἡ νῦν συνήθεια χορδὸν λέγει. παιδαγωγοῦσιν ἦ τὸν διδάσκαλον· διέμπαλον ἦ τὰ παλαιὰ πίλοις ἐκτετριμμένα.

Συνυθλήσομεν] Συνυθλήσομεν, ἀντὶ δὲ φλυαρήσομεν.

Δηλονότι] Ἀντὶ δὲ λέγειν ἐπιτηδεῖ.

Εὐφορεῖσθαι] Ἀντὶ δὲ φορᾷ τῇ πνεύματι φερομένῳ, ἀκροκυματεῖσθαι ἦ, τὰ μετεώρια τοῖς κύμασιν ἔπ διολισθήνασα· ἔκπτωσις ἦ ἐγκάδως καὶ ναυσιπόδως, τὰ σιδηροβόλια φασί.

Πλεῖ καὶ νεῖ καὶ θεῖ] πίπακτα τῇ κακοδαίμονι τὰ ἐφεστικὰ τῶν· καὶ πλέον ἔπ τὸ ἀπὸ τῆ ληθαίης εἰκόνος τῆ τελαμῶνος νεώς. τὸ ἀπόχειον πίνειν δεικνύει γὰρ ἀπὸ τούτου, ὡς ληθαίως αὐτοὺς ἀθυμολογίζεσθαι.

Καταχαμάζω] Καὶ τοῦτο πίπακτα ἀποσκωπτικῶς εἰς τὰ ὀνόματα ποιεῖσθαι· κοινὸν γὰρ τοῦτο καὶ κῦρ δὲ φορικὸν τὸ καταχαμάνη.

Καὶ πάντα ὁμοῖα λύ] Γνῶσι ἀπὸ τῆς, πᾶν ὅμοια, παροιμίας.

Μυησάρχη] Τὸν Πυθαγόραν λέγει, ἀφ' οὗ μυστικὴ σιωπή. ἐπίτηδες ἦ τῶν Ἀθηναίων ἀντὶ δὲ αἰδεσιμωτάτων, ἀναίσχυντον εἶπε, ἀφαιρῶν τῶν τῶν λίξεων πλάσιν, καὶ θηλυκόμορφον τὸν Ἡρακλέα φάλιν, ὃ ἐπὶ τῶν κατακρίτων ἡ συνήθεια οἶδεν. ὀπλόμορφη ἦ, ἀντὶ δὲ ἐπείγομαι. καὶ τοῦτο ἦ ἀφαίλλων πίθικε τὸν χρησάμενον. τὸ γὰρ ὀπλόεσθαι ἐπὶ δὲ ἀπὸ θεᾶ κινομένου, ἤτοι σφοδρῶς κέντος. ῥιανυσήσειν ἦ ἀντὶ δὲ τοῖς ῥισὶ κατακλήσω, ἐποίησε γὰρ τοῦτο ῥινανλοῦντος, ἤτοι ἀφ' ἧ ῥινῶν ψοφοῦντες ἐπὶ ἀφσυρμοῦ τινῶν καὶ χλοῦν. ἀκέσθαρθον ἦ, ἀντὶ δὲ ἐπίχεσιν τῶν κατεμπλάσεων πάσχουσα.

Γκτερ ἐμήμεκας] Πλατωνικὸν τοῦτο καὶ σημαίνει τὸ ἐχθὸς, καὶ τὸ σπορθίσαι, σημαίνει τὸ μετὰ χάσμης ἀφασυνέσαι.

Σιληπορδία] Σιληπορδεῖν ἀφὸ σώφρονι τὸ φρονεῖν καὶ ἀβρύνεσθαι. ἔοικε ἦ ὕτω λέγειν ἐπὶ τὸ κατάμφαθον αὐτὸ μεταλαβεῖν. ὡς ἂν ἀφ' τοῦ δύσρεπτον τῶν λίξεων καὶ τὸ μέχρι ἐπὶ τοιούτοις φορεῖν, ἐξωγκῶσθαι αὐτῇ τοῦ γαστρὸς, καὶ ἐπὶ τῇ λόπτοσθαι ἤδη τὸν ὄγκον ἐπίσθαι. πολλοῦ ἦ τῇ ὄγκῳ λόπτοσθαι μᾶλλον εἰκὸς καὶ τὸν ψόφον ἢ μέγεθος ἔσεσθαι.

Mſ. in fol. Λεξιφάνης. νεοχμῶν] χαινῶν. [ἀνίγνωκε] ἀνελόμενος. [πεδεῖ] χαμαί. [ἢ οἱ ὅς] εἶπεν αὐτοῖς. [ἔλλιν ἥρεσθαι.] ἀλέα καὶ αὐχὴν ἠλίᾳ θερμαίνεσθαι. [ἰλιπάσας] βραδυπόδης. [ὀκκ ἔπορσε τι] φησὶ δὲ πορθήσας δύναμαι. [τρήμιν] τρήμιν, οἱ μὲ τὸ τρῆμα τῆς ἕδρας. οἱ δὲ λόπτοντα μέχρι τῆς χῆς δὲ βαλάνου. [ἄυδνας] * τὰ χίλια τῆ ποτεμοῦ λέγεται ἀφ' τὸ εἶναι αἶμα καὶ ἀερῶδες ἰστερόδες. τὰ ἀναχίμενα

ξ λέγ-

* Hunc locum vitium est maculatum; prout in Mſ. fuit, relinquere ut inde apparere licitum insitiis Librarii, quæ tanta fuit, ut nisi aliunde supperetur subsidium quid sibi voluerit Scholiastes ne Oedipus quidem conjecerit. Sed bene est quod

λέγ. Ἀφ' τὸ ὑστεγη παιδάλης ῥάνω εἰ τὸν διεφθ ἄνδιν μέρο κήπυ. [βρεφικῶν] δύσπλεπα λάχανα. [σκανδίκων κ᾽ βρεφικῶν.] ἤδη λαχάνων εἰσὶ σκάνδικες κ᾽ βρέφικα. [κρίχεων] ὄσπελον. [λεκιθοπώλιδι]. λεκιθοπώλις ἡ τὰ ἀλληλεσμένα ὄσπελα, ἤτοι τὰ βεβρεγμένα πυλᾶσα, οἱ δὲ ἰατροὶ λέκιθον φασὶ τὸ ᾧ ὠᾶ ὠχρὸν. [χρυμμιοπώλη] χρυμμιοπώλης δὲ ὁ τὰς δύβαλεῖς ὀπώρας πιπράσκων. [πυελάτλω] πυελάτης δὲ κ᾽ ἐγκρυφίας ἐπὶ τῇ σποδᾷ ὀπτημένας. [τὰ σέλγη] κρινα διπυρηνήσεα. [γήτεια] τὰ κρόμυα. [εἶδον.] ΩΔΕΙΡΟΧΙΛΙΟΝ ὄπιθεν [λεχαίνιον] λοχαῖον δὲ ὑπὸ τ τρόχηλον κ᾽ μέλιττα τ βοῶν. [σίλλ.] ὁ Ἀφίστροφ. τὰς ὀφθαλμὰς. [ψύπλα] ταχέως. [καπατείνας] δρομῶν. [ἠδύνειν] σκυλάζειν, ἤτοι μαχαιρύειν. [κανδόπον] μάκτρων. [μὶν] κρεμαίρειν. [ῥιδακίνας] ἄρτυς. [ξηραλείφησας] ἄνθ λιτρᾶ ἀλείφεσθαι ἐλαίῳ. [ὁ γνώμων σκιάζ μίσῳ τὴν πόλον] ᾧ ὡρολογίῳ μίσον, ᾧ σκιὰ δίκνυσι τὰς ὥρας. [βύζειν] ἐπῤῥημματικῶς γὰ τὸ ῥίζεσθαι σημαίνει. κρεμμύνθας δὲ τὰς συγκύδας κ᾽ συρφετώδεις καλεῖ. [δυσπετῶ] ἀμβλυόπλω. [ἐπιτηδόλωθον] ἐτάρσιον. [ἀπερυθριῶσιν τε] τὸ ἐρύθημα λάπκαθάρσ. [λημαλέοις] σωλήμασις. [διεφθ] ὑγρὸν. [ἀπηθήμβοι] ἀποθυσάμβοι. [Ἐξύομεν] σπανιζόμλω. [κήπιον] εἶδος κυρῶς. [σκόφιον.] εἶδος κυρῶς. [ἀσκάνθας.] ἀσκάνθης ἁπλῶς κεράσθαι. [σκελίδες.] τὰ ἀπὸ τ σκελῶν τ ζώων μῆκος ἀφαιρύμμα, ἄπερ φησὶν ἀκρονάεια. [ἀθυρτάκη.] σκύασμα βαρβαρικὸν Ἀφ κορδάμων κ᾽ πρόσων. [ἐμβρυθλιχν.] πρίμμα ἐπὶ τῇ μήτρᾳ τῶν ζώων ἐσκυασμένον. [λοβὸς] ἡ πυρ. [μελιτπῦ] σὰ μέλι. [πλακοῦντες. [κ᾽ ἀλεκτρυῶν ἤδη] τὸν πτερυγικόν. [ἰπνοκαπῆ] κλιβανίτλω ἄρνα. [λειπογνώμων] τῦτο γνῶμα ἀποκαλοῦσι. [μεντορηγὴς] ἀπὸ ᾧ Μέντορος ἐσκυασμένος. [βομβυλιὸς] στρογγύλος. [διερρυπτλα] τὰ μακρὰ μὴ εἰς χύνας δὲ τύπον ἐξηργασμένα. [γηλανῆ] ἐστρώκεια. [δίρυχανδὴ] βαθέα κ᾽ πλατέα. [δύσμα] λεπθχειλῆ. [ἀνεμοφόρηθα] ἐλαφρόπτερα Ἀφ λεπθότης. [γραμμωπικὰ] τὰς γραμμὰς ἔχοντα. [κύμβεια] κύμβεια στρογγύλα κ᾽ βαθέα. [φιαλίδες] στρογγύλα κ᾽ ἀβαθῆ. [κολίκιον] τὸ δοχεῖον, ὃ ποτηρολύπτλω νῦν καλοῦσι. [διάμυσι] ἄνθ ᾧ κλεῖσαι τὸ στόμα. [κύκλησί τις] εἰσίφερε. [δικηδίφης] ὁ συκοφάντης, ἀπὸ ᾧ τὰς δίκας διφᾶν τὸ ζητεῖν. [χρυσοτέκτων] χρυσόχοον. [ἰπόδια] ὑπόπια. [πέδας] ψέλια. [ἄδικος ἡ ἡμέρα] τὰς δίκας μὴ ἔχουσα. [κ᾽ ἄλογος ὡς ἂν ὑπ᾽ ἐχαγλωπίας ὕσης] δικανικὰς λόγους μὴ ἐχούσης, ὀργλὼ ποιούσης τὴν γλῶπαν. [ἄχρηστα] καινὰ. [δύπτρια] λάθη κ᾽ λέπθα.

Εὐνῦχ.

P. 840. Mſ. in 4. Ὅλας ἀμφέξας] Ἐπὶ τ ἄχαν ὑβελικῶς ἀπάλοις

quod quæ hîc eſſe debebant ad verbum apud Suidam legantur: τὰ χοῖλα τῶν ποταμῶν ἄνθρηκα λέγουσι, διὰ τὸ ῥῆ ἔνυμα, κ᾽ δηρεί. Τ᾽ πελίδνε δὲ τὰ ἀσχέμονα λέγ, διὰ τὸ ὑστερίνο ῥῆ τῶν διφρῶν. Ἄνθρηκα, μέρος π τῆ κίστ. Hoc quidem ſatis liquet ſic legi debere, ſed inter portentoſas voces quæ ex oſcitantia Librarii hîc natæ ſunt, latet vox γαπαπάλαις cujus ſine dubio à Scholiaſta interpretatio tradebatur, quæ quomodo omiſſa fuerit & vox illa loco ſuo mota quærant acutiores.

λοις χρωμένων εἴρηται τοῦτο. καὶ γὰρ ἐν τοῖς Διονυσίοις ἐφ' ἁμαξῶν ἀναβαίνοντες, ἅμα τε παίζωσι, καὶ ἐπὶ μακρὸν ἀκούωμεν εἶναι, ἴσασιν ἀλλήλους, ἀφ' ὧν παροιμία τὰ ἐξ ἁμάξης. ὅτῳ δὲ ἐν οὐδείξῃ πλέον τι ἐπὶ τῷ σκώμματι ἐνδηλωθεῖσα ἢ εἰωθότως, ὅλας εἶπον ἁμάξας.

Καὶ ἐς τὰ πάτρια ἐλήλυθε] Εἰς Ἀριστοτέλη ἀποσκώπτῃ, ὃς καὶ πλείω ἑαυτὸς διατρίψαι μέρος τῆς αὐδαιμονίας πέφευγε.

Εἶδ' ὁ Ἀριστοτέλης] Γράφει ὁ Θεμιστοκλῆς.

Ἄγρια οὐ ἄγριος ἔχων] κακίμφατον τοῦτο. καὶ ὃ φασὶ οἱ ἰδιῶται φύσιν ἐπὶ φύσιν.

* Τῷ Ὁμήρῳ ἀοιδῷ] Ἐξ ἀφροδισίων γὰρ ἀφορμῆς ὁ πόλεμος, ὃν Ὅμηρος μέτρῳ ἐύστεφανον.

Mſ. in fol. Εὐνέχης· ὑπερδιατεινόμενοι] ὑπερφιλονεικοῦντες. [διεφέρονται] διεμάχοντο. [ἀμφέλεσθαι] ἐπιφιλόνεικοι. [μετανοεῖν] ἀντιποιεῖσθαι. [βακηλὸς] βακηλὸς μέγας, ἀνόητος, γυναικώδης. [τὰ γὰρ τῶν ὄρχεων βάθη] ἐς κόρακας, μιαρὲ, εἰ τοῦτο φιλοσοφεῖν ἔγνωκας. [ἀνδρίζου] ἀνδρίζω τὸ ἀνδρὸς τί ποιῶ.

Περὶ ἀστρολογίας.

P. 847. Mſ. in fol. Ὑποθημοσύνη] δόγμα. [ἐπικορέωσι] ἐπιτηκεῖωσιν. [ἀνεμώλιον] μάταιον. [ἀφυίη] ἀδικία. [δύμοιρίη] δύκλειέα. [ἰσημήναντο] ἐσημειοῦτο. [ἐμήσατο] ἐμηχανήσατο. [ἀναφανδὸν] φανερῶς. [ἀπεφθαλίη] φρενοβλαβίη. [ἐπιείκη] μέτρια. [ἀτρεκίως] ἀκριβῶς. [ὑποθήκας] διδάξας. [πεπηγὸς] κεκρυφὸς. [οἰνωθρήτε] ὀκνηρὸν [Ἀφροδίτης καὶ † τοπαιος] ἐξ ἀφροδισίων γὰρ ἀφορμῆς ὁ πόλεμος ὃν Ὅμηρος μέτρῳ ἐσήρησεν. [ὥρια] φρονήσιμα. [χρείη] πρόνοια. [σφετέρῃσι] οἴκοι. [κώρφια] κώρφη, ξηρὸς καὶ κοφὸς χόρτος. [ἀμερίως] ῥαδίως.

Δημόνακτος βίος.

P. 857. Mſ. in 4. Οὐ μὲν ἀλλ' ἐπῄνεσις] Ἀντὶ τοῦ ἀπεκρεδιάσας.

Τὸν Σινωπέα] Τὸν Διογένη.

Ἀγωνακτήσαντος ἢ σαίνειν] Σημαίνει γὰρ τὸ περσῖον καὶ τὸ τὸν συλλογισμὸν τέλειον εἶναι ἔχοντα συμπέρασμα. καὶ τὸ αἰχρᾶς ἅπτεσθαι τῆς ἀφροδίσια ἐνεργεῖαν.

Δακτύλιον φύλαττε] Εἰς τὸν ἀφεσθῆναι ἀπίσκωψε. καὶ γὰρ δακτύλιος λέγεται καὶ αὐτός.

Τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ τετίμηκεν] Οὐ γὰρ ἤθελε ἐλθεῖν ὅτι τῇ Ῥωμαίων ἐτιμήσατο πολιτείᾳ. ἀδιανόητον γὰρ τοῦτο καὶ ἄδηλον, ποῖα τὴν εἰσεχράψαθ' αὐτὸν φρατρία, ἐκ ποίων φρατερῶν τῆς Ῥωμαίων πολιτείας συγκεκροτημένης. οἷον Ὀκτίλιαι, Φλαβίαι, Ἀβρηλίαι, καὶ ἄλλαι πλείονες. ἐγὼ γὰρ πάσαις ἐπολιτογραφήθην εἰς ὤν. ἀλλ' ἐπεὶ ἄρα ἔτυχε ἐχρῶ εἰπεῖν

* Hic nulla quidem apparebat in Apographo noſtro lacuna, ſed cùm verba hæc habeantur in libro *de Aſtrologia*, liquet deeſſe quædam in hunc librum ſcholia.

† Sic ſæpe corrupta fuere verba Luciani, quæ ſemper quærere per otium non licuit. Hic legendum τῷ Ἄρεϊ ut videre eſt pag. 854.

τῇ Ρ'ωμαίων εἰσηρέαν τε πολιτείᾳ. ἵνα τὸ πλατὺ τ̃ ἀορίστου ἀναλαμβάνῃ τ̃ αὐτὸς ἢ ὅτι Ρ'ωμαῖον βασιλεὺς ἐποίησέ με. τὸ γὰρ αὐτὸ καὶ ὁ τὰ τέτε περεδηλωθ̃, ὁ τ̃ αὐτὸς ὁ Δημόνακ τὰ ἰδίᾳ διορθώμενο, ἅμα τ̃ τ̃ σκώπτων, ὡς μὴ κατηγορῇ ἐλαφίζοντα, Ε'λλάνων βελόμενον εἶναι.

Καὶ Λακεδαιμόνιόν τινα] Ε'μάτιζον γὰρ ἑαυτὲς Λάκωνες τελέμενοι, καὶ εἰς τ̃το αὐτὸν ἀποκάπτ.

Α'ντὶ τ̃ βακτηρίας] Εἰς τὸ ῥάβδον ἀσφαλῆ ὡς ὑπερείσιος δέομενον.

Λέοντος καλ̃σιν] Καὶ γὰρ οἰώμεθα τὲς ἀνδρείες, εἰς λέοντας ἀπεικάζοντες, ἃ λέγ̃ λέων εἶναι.

Δρωπακιοδῆναι] Α'ντὶ τ̃, τ̃ αὐτ̃ αὐτὸν ἀξίωσεν ἀπειλ̃. ἢ καὶ αὐτός σοι νῦν ἐπιμέμφε), τ̃ αὐτὸν γὰρ τὸ πιπ̃άζ, τὸ δρωπακίζεζ. ἔστ δ' ἄμφω, τὸ τὲς τοίχες τ̃ παιδὸς σύριγγο μεμθῆν χρίσμασι.

Κωναίμεμν] Τ̃το γὰρ Καινάμειρο ἀπέπονθεν Α'θηναίος ὑπὸ τ̃ ἐς Πέρσας ναυμαχίᾳ στελεκ. ὡς Πέρσα τὴν χεῖρα ἀποκοπῆς.

Ε'λέᾳ τὸν βωμὸν] Εἰ γὰρ ὁ ἐλέᾳ βωμὸς εἰκῆ ἱκετηρίας κεκρύπ Α'θηναίος πῶς ἂν ἀνάσχοιθε, φησὶ, τοιῦτον ὠμὸν πρᾶγμα ἰδεζ.

Ε'ρωτες.

P. 873. Mſ. in 4. Ε'ρωτικῆς] Α'γαν, καὶ φυσικῆς ἡσυχίας ἐχόμενον τὸ χωρίον, ὅτι τὸ μὲν γαμεῖν πάντα ἀνθρ τὴν ὕλης ἀδύνατον, οὐχ οἷόν τε ἦν ἀποστῆναι τὰ εἴδη συνδιαλεχθ̃, ὁ δὲ τ̃ ἐναντίᾳ ἐπεκθεῖν ἀνέπαφα, ἀλλ' ἡ ἡσυχὰ παρουσία, ὡς ἀεί τινα ἄνεσιν ποιεῖται τ̃ λόγ̃ ἡ ἑτέρα ἐγκράτεια ἡδὺ ἐνεργείας. πειθῆνα δὴ τῇ αὐτὰ μέρο ἐναντίον ὑπαλλαγῇ, καίζεται καὶ τὸ ὑπακεόμενον ἀφορμὰς λαμβάνᾳ τὸ ἡδὺ κακοήθης ἐπανάστασ̃ ἡ ἐπιόν, τῇ τ̃ ἐναντίων ἡσυχαζ̃.

Οὐ γὰρ Η'λιάδες] Διὰ τὴν Πασιφάᾳν ἐπεὶ ἡλίᾳ ἦσαν αἱ μαινάδες Α'φροδίτης ταύρᾳ ἠρώθη.

Οὐδὲ Λημνιάδαι ἔρις] Ε'πεὶ καὶ ταῖς Λημνίαις γυναιξὶν ἔγκλ Α'φροδίτη γενομένη, εἶτα ῥυσάδεις αὐτὰς ποιήσασα, λευκοίτους αὐτὰς ποίησεν τὰς ἄνδρας αὐτῶν ἠνάγκασεν.

Δικερώτων] Δίκερ ἢ δύο ἐρεσίας ἐχ̃σαι.

Βιάζεζ γυναῖκα] ταὐτὸν τὸν Φιλιππίδα λὺ Φιλοκρέτης ὁ Α'θηναῖ κωμῳδιοποιὸς ἐξεπόμπασεν, ὡς ἐπεισιείαν κ τρισάθλ.

Οὐχὶ τὸ μελιχρὸν] Γράφεται, ἐχὶ τὸ μελοποιόν.

Βεβαιοτάτης ἐρώτων] Εἰ πάντα ὡς τι πάλ ἡ φύσις ἀφορίσαζ. οὐδὲν δὲ τ̃ ἡδονῆ ἐπιόντα ὡς τὸ πάλ, εἰκότως κατάρχετ, τὸ πάλαι ἡδονῆς ἡ ἀρίστη φθορὰ ἐπαγγέλλεται, ὡς ἡ τ̃ γυναικῶν μίξις ὡς παιδοποιία. ἡ τ̃ βραμμάτων ποικιλία, τ̃ σωματικῆ σύστασι, ἡ τ̃ ἐρατὸν τ̃ δὸ τ̃ ἁλ̃ψεως ζ̃ ζ̃ σωτήρησιν, καὶ ἐπὶ πάντων ὡσαύτως, ἀλλ' ἐπὶ κυφαλὴν φησὶ τὸ δύσφημον. ἄλογον εἰσάγειν τὸν τάξαντα τ̃ φύσιν θεόν.

Καλλιάδας εἰ τύχοι] Ε'πίηται τ̃τα Α'φροδίτης, οἷς εἰκὸς τὲς ἡσυχαστὰς ἀφορίζειν τὰς χιλιάδας τ̃ γυναικῶν. Φρυγίαν δὲ διάφορα, τ̃ Ρ'ίου λόγ. φ̃σι κ τ̃τον ἀφορίζειν, ἔοικέ μοι, τὰς ἀάρους τ̃ γυναικῶν. ἐπεὶ καὶκείνη τ̃ Α'τίδι τοιαύτη ἐνυμφεύθ. πειμένα δὲ τὸν Πάριν, ὁ;

λόν

Διὸ Φρυνίας κωμῳδοῦσι εἰς Λακεδαίμονα, ἅλιν Ἑλένην τὴν Μενελάου
Καὶ σὺ δ' ὦ Χαρίκλεια] Ἡ ὅτι Χαρίκλεια ἡ Κοσίνθου. Ἀθηναῖος
ἢ Καλλικρατίδας ὁ τὴν νικῶσαν διαιτητὴς ὢν ἐνεμέλει. ἢ ἡ Κο-
σίνθου μὲν ἀνακεκλῶσθαι Ἀφροδίτης. διὸ καὶ πολὺ ὁ Κοσίνθου ἡ γενα-
κοσία μίξις. Ἀθηναῖοι ἢ ἡ παιδεραστία κεκώνται. ἤτοι τῇ τῶν φιλοσο-
φίαν καὶ σώφρονι, ἢ τῇ τῶν ἄνω μιαρᾷ καὶ ἀβροδιαιτήτῳ.

Mſ. in fol. Βυκαλῶμαι] κωκυτιῶχρημαι. [ἄλως] πλανήσας. [ἀκκισμὸν] ἀσχημοσύνην. [ὑπαγὼν] ὑπάγων. ἐγγύτερον. ἀσύφαλον. νεοσὶ κινήμενον. τὸ ἀπὸ ὀλίγου καὶ μετ' ὀλίγου. [ἴκουλον ἔχω.] ὁ ἀπὸ πολλοῦ μεμηνὸς μένω. [ἄρυσαι.] λαμβάνεις. [δικρότων] δίκροα δάκνει. πόλεις μοναρχεῖσθαι. ἢ καὶ δίκροα κατασκάπτουσι. τοὺς δὲ καὶ ὁπόταν καὶ ὁπόταν ἐκπέμπωσι πηδαλίοις † ἴχνωσι. ὅπως αὐτοὶ τε μὴ μισοτρεφόμενοι καὶ ἐπαπλίσωσι καὶ ἀπαχρῶσι. καὶ τοὺς ἐναντίους ὁ τῆς ἀσπαλιᾶς καὶ ἀπόπλων αὐτῶν σφάλωσι. [ἀκαρῆ] ἀκαρεῖς, βραχὺ, ὀξύ. ἢ οὐκ οἶσθα χεῖρε. * ἀκαρῶς ἐπίρρημα ὁ βραχέως ἄρα, ἀποτόμως. [ἴφαλον] ἀσχημοναλαπίαν. [ἀπανεμέμφω] ἀπανεύσας, ἀπανανίσεις. [κομμωτικῆς] κομμωτικὸς, ἀπὸ τοῦ κόμπτω οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ κόπτω κόμμης ὁ πεκτομένου τριχῶν κόσμος. κομμωτικὸς δὲ ὁ ὠμὸν ἀθεμιτουργίας κόσμος, καὶ κομμωτικῶν ἀδιστόρως. [ἐσίασιν] συμπόσιον. [ἀψιμαχίαι] συναφαὶ μάχης. [ἀνάγκαζ] ἀνάγκαζε λίγομεν τὴν ναῦν, ὅτε ἀπὸ γῆς εἰς πέλαγος ἔρχεσθαι. [ἀπαίρειν] ἀποδημεῖν. [φορεῦν] νεάζειν. αὔξειν. σφύζειν. βρύζειν. δύσμηκτον. ἀκμάζειν. αὐλῶν. [κλωσὶν] κλάδοι. [ἄρια] κατάκλιτον. [ἄγυια] ἄκροπτε. [ἀμφιλαφὶς] ἀμφιλαφὶς κατάπλεων ἐκπέρωθεν, βοηθάμενον. ἀμφιλαφὴς τεχνικὸν καὶ σοφιστικὸν. ἀμφιλαφὴς μεγάλη ὅτι ἀμφοτέρωσις χαρὰ λαμβάνεσθαι αὐτῆς ἐστί. [ἀποδὺ λελησθότω] λάθρα. [αὐτίτυπον] ἀνατύπον. [ζάκηρος] ζάκηρος. νεώκορος. καὶ ὁ ὑπηρέτης ἢ ὁ ἱερεύς. ἢ τὸ ναὸν σκοπὸν, νοερὸν γὰρ τὸ σαίρειν πυρ. Ἀττικῶς. [ἀχεσίας δέκησιν] ἀχεσύνη. κεκαρδήσ. λατρεία. [Θεσπεσίας] τολμ. [ἀποτίμασθε] ἐκπίπασθε. Φιλονεικεῖτε. [σωφρεῖς] ἐσωφρονεῖτον. [ἠρκέμεθα] ἠγαπώμεθα. [ἀμέλᾳ] λάθρᾳ τοῦτο. [ἐπαρίχθη.] ἐπιθύμησεν. [Δεκελείας] τόπος. [ἐπιτιχιζομένης] ἐποικοδομῶ. [ἐξεῖα] τραχεῖα. [τριβὼν] τελεσάδες αἱ παῖς γυναιξὶν ὡς ἄνδρες συνοῦσαι, ἀπὸ τοῦ Φιλαινίς. [παιδαινόμενον] ἀγαπακτήσας. [Λυκείῳ] τόπος. [ἐπήρεια] ..... ἄλγημα. [ὑπδικυόμενον] ὑπδίκυμον καὶ ἐπιδίκυμον παῦσον. ὅταν ἐπὶ τῇ ἑαυτοῦ ἀρετῇ τις ἢ λόγῳ φιλοτιμούμενον δῆλον ἢ γηθόμενον. [Θηρεμένης] Ἀθηναῖος ῥήτωρ μισητὴς Πρόδικος ὁ Κεῖος. ὃς ἐπικωλεῖτο Κόθορνον. [πεδὶ πη] τοῦτον τὸ τόπου. [κατωφρυώμενον] ὀφρύσι μετέωρον.

Hæc propter confuſionem Mſ. Codicis loco mota refer ad pag. 600.

Mſ. in fol. [Πῶς δεῖ ἰσοτίμου συλλόφους. ἐμωιῴδειν τὸ

 ἥλωσιν,

† Legendum videtur *ἴχνοντο*, hoc eſt, *ſiſtebantur*; atque inde etiam emendandus *Suidas* qui habet *ἤσκηντο*, quod vertit *inſtructæ erant* Æmilius Portus.

* Legendum ex Suida, *διακεῖραι*, *quod non poteſt ſecari*, niſi forte ſcripſerit Scholiaſtes *χειρὶ λαμβάνεσθαι*.

ἡλωνεῖν, ἐπίσημος γὰρ ἐν ἀλωνίσματι ἡ ἀλωή † ἡλωνεῖν εἶπε. [τὸ τῦ Σινωπέως] τὸ * τῦ Ἐμπεδοκλέους κεῖται φησὶν, ἵνα εἴη ἐναντίον τῷ μάχην. [δύμιλος] δύ' ἐλθμός. [ἄδμην] ἄδητον ὀρθῶς καὶ ἔπαιε μῦν. παρομοία ἐπὶ † μεγάλα τὸ ἐπιχειρούμενα, καὶ ἀξίως ἀξίως τελούμενα. [οἰσύη] ἐκ λύγων πεπλεγμένη. [παρφασίγας] εἶδος μάτρας Περσικῆς ὁ ἐστὶ τράπεζα λ'. [τὰ Σαμόθρακα] σημεῖόν ἐστι Σαμοθρᾴκων ὁ Λητοΐδης. [ἐν Μηδίᾳ] Μεσοποταμία. [γυμνασῆς] γυμνασῆς ἀδιάφθορος ἀπὸ τῦ. καὶ Ἴκκος καὶ Ἰσθμίος καὶ Θέων. [ἢ λάο Κόπανος Τιτόρμου] † Τιτόρμου τοῦ βυκόλου φασὶ τυχεῖν τὴν Κροτωνιάτιν Μίλωνα μεγαλοφροσύνῃ τῇ τοῦ ἀνδρὸς. θεασάμενος γὰρ μέγαν Τίτορμον τὸ σῶμα ἰδὼν, ἐβούλετο λαβεῖν αὐτὸν ἰσχυρὸν πάλαιον. ὁ δὲ Τίτορμος ἔλεγε μηδὲν μέγα ἰσχύειν. καβὰς δὲ εἰς τὸν Εὔηνον καὶ θαυμάσιον ἀπόδυς, λαμβάνει μέγιστον λίθον, καὶ πρῶτος μὲν ἔλκει πρὸς αὐτὸν, εἶτα ἀπωθεῖ. δὶς καὶ τρὶς τοῦτο ἐποίησε. καὶ μετὰ ταῦτα αὐτὸν ἦρεν ἕως εἰς τὰ γόνατα. καὶ πάλιν ἀρόμενος ἐπὶ τῶν ὤμων, ἔφερεν * ὡς ἕπος, ὀργυᾶς πεντήκοντα, καὶ ἔρριψεν. ὁ δὲ Μίλων μόγις τὸν λίθον † σύνησεν. εἶτα ἐπὶ τῷ ἀγάλλῳ ἦλθεν ὁ Τίτορμος. καὶ τὸν μέγιστον ταῦρον ἄρριον ὄντα λαμβάνει δι' ποδὸς. καὶ ὁ μὲ ἀποθραύειν μὴ ἔσχυεν, ἀκ ἐδύνατο. παρελθὼν δ' ἕτερον τῇ ἑτέρᾳ χειρὶ συναρπάσας δι' ποδὸς ὁμοίως εἶχε. θεασάμενος ὁ Μίλων εἰς ἀρχὴν τὰς χεῖρας τείνας ἔφατο. ὦ Ζεῦ, μὴ καὶ τοῦτον Ἡρακλεῖ ἕτερον ἔσεσθαι; οὐτοδιηθήσαι λέγεται τῷ περιοικίαι, ἄλλος δέτις Ἡρακλῆς. [κάνδυν] χιτὼν ὁ Περσικὸς. [χρημαΐζετο] χρηματίζειν καὶ τὸ σφάγιον χρῆσθαι σημαίνει καὶ τὸ σφάγιον χολάζειν, ὡς τὸ χρηματίζει ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος. χρημαΐζεσθαι δὲ τὸ χρήμασι συλλέγειν. [λοπάσι] λοπάς. * τὸ βρῶμα καὶ ἡ περιλειμένη ἔξωθεν δι' ἀρομύου λεπὶς, ὥς τινες φασι. διὸ μάμωνος Ἀριστοφάνης λέγει, ὀξὶς ἡ πᾶσα καὶ λοπαίδιον καὶ χύτρα χαλκῆ μόγις.

† Adde hic ex *Suida* ἐν τραγῳδίᾳ, & lege ῥᾶνοι ἀντὶ τῦ ῥηνεῖν quod sequitur.

* Quid faciant ad *Sinopensem* Philosophum, hoc est, ad Diogenem, hæc verba Scholiastæ me ignorare fateor. Vereor ne aliunde huc translata fuerint, licèt alioqui nullum appareat in Scholiasta nostro luxationis vestigium.

† Tota hæc historia verbatim petita est ex *Æliani* Variis Hist. Lib. XII. c. 22. si pauca excipias.

* *Ælianus* habet ὅσον ἐπ' ὀργυᾶς ἑκατὸν in Editionibus, sed in Mſ. est πεντήκοντα, ut hic habet noster.

† Est apud *Ælianum* ἐκύλισεν.

* *Suidas* λόπον vel λοπὸν habet, quod etiam significatione multùm differt ἀπὸ τῦ λοπὰς, quod apud Siculos præsertim *patellam*, apud Atticos præterea *mensam*, *capulum* significat.

ΤΕΛΟΣ.

Σ Χ Ο Λ Ι Α

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΜΕΡΟΣ.

SCHOLIA

IN

SECVNDVM VOLVMEN

LVCIANI.

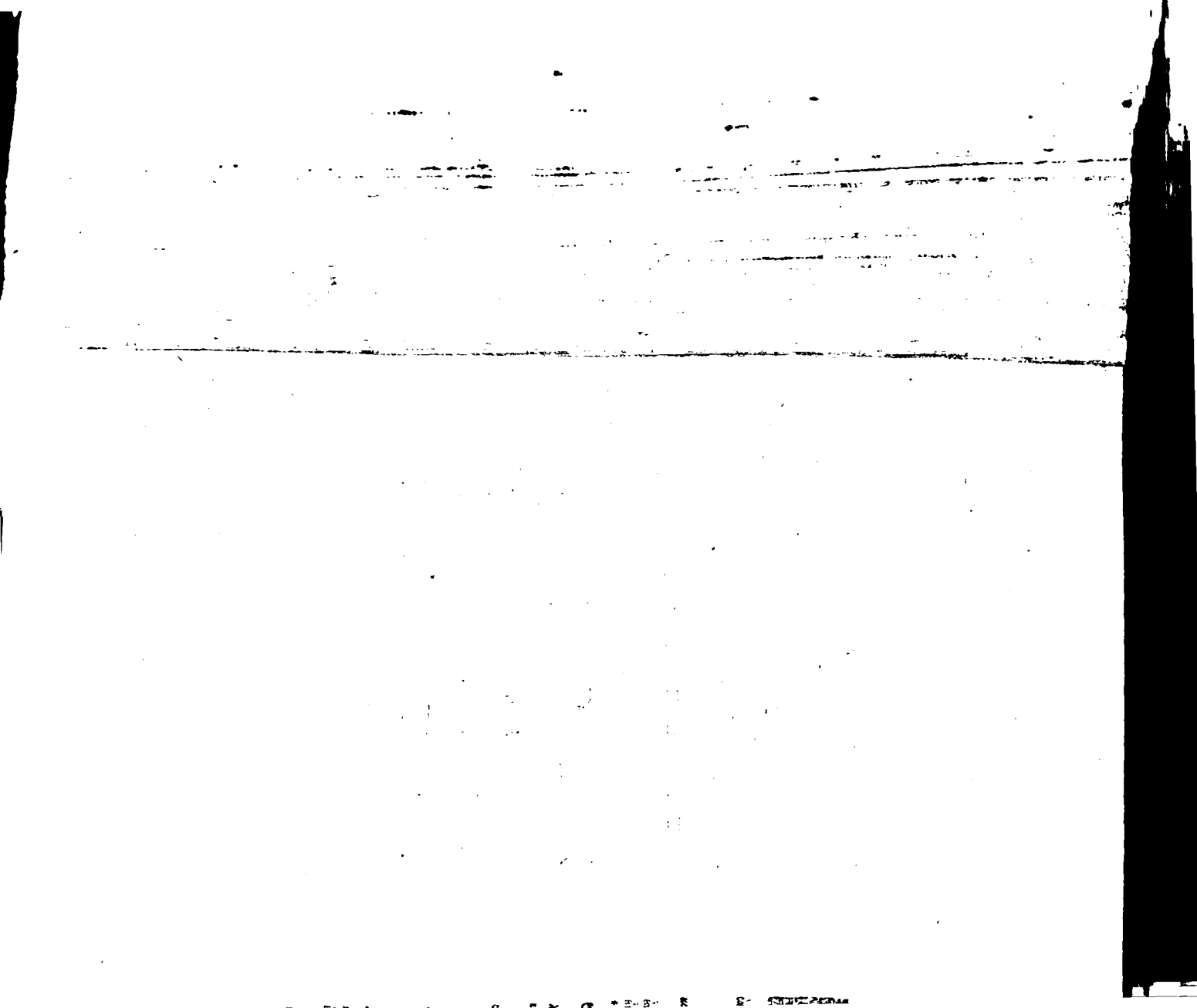

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Εἰκόνες.

Pag. 1. Μſ. in 4. Αὐτῷ τῇ μέτρῳ φασὶ] Τῷ αὐτῷ μέτρῳ, τῇ αὐτῇ εὐθυμυθίᾳ. ἔστι δὲ παροιμιῶδες.

Καὶ τῷ Παυδίωνι εἶπης] Τῷ Πρᾳκτίλῳ, ἤτοι τῷ ἀηδόνι.

Σίπυλον] Ὄρος Αυδίας ἀγὸ τῷ Σμύρναν, ἐν ᾧ ἡ Νιόβη ἐκ λίθου πεποίηται.

Τῷ Θρᾳκεῖ] Τῷ Ὀρφεῖ.

Τὸν Κιθαιρῶνα] Ἀμφίονα ὃς τὰς Θήβας ἔκτισε τὰς Βοιωτίας, ὑπὸ αὐλῷ καὶ κιθάρᾳ.

Οὐχ ὥσπερ ἡ Κλειὼ] Καὶ γὰρ τὰς Μούσας ἄλλω ἄλλης φασὶν ἔφορον εἶναι τέχνης λογικῆς καὶ ἐπιστήμης. Κλειὼ μὲν ἱστορίας, ἧς καὶ Δίρετλὼ εἶναι φασι, Θαλείαν κωμῳδίας, Εὐτέρπην αὐλῶν, Μελπομένην τραγῳδίας, * Τερψιχόρην ψαλτηρίου, Ἐρατὼ κυμβάλων, Πολυμνίαν ὀρχήσεως, Οὐρανίαν ἀστρολογίας, Καλλιόπην ποιήσεως.

Ἡ Σαπφὼ δὲ] Ὅσον εἰς σῶμα, εἰδεχθεστάτη Σαπφὼ μικρόν τι καὶ μέλαινα ὁρωμένη. καὶ τί γὰρ ἄλλο ἡ ἀηδὼν, ἀμόρφοις τοῖς πίλοις ἐπὶ μικρᾷ τοῦ σώματος ἀπειλημμένη;

Οὐδὲν τραγικὸν] Οὐ ποιητὸν ἢ μετ' ὑποκρίσεως γινόμενον, ἀλλὰ συνδιάθετον καὶ ἐξ ἀληθοῦς γνώμης κατορθούμενον.

Τὸ περὶ τῆς εἰκόνων.

P. 16. Μſ. in 4. Ὀλίγος ἐστὶν ἀνταγραφὴ ἢ εἰς Πάνθειαν τὴν Συμυρίαν, γυναῖκα ἢ Οὐήρου ἢ χρηστοῦ Καίσαρος, ἐπαίνου ἐστὶν, ὃν καὶ εἰκόνες ἐπέγραψεν.

Καὶ ἐδὲ ὅσας ὀλίγας] Εἴληπται μὲν δὴ τὸ Ἀττικῆς συντάξεως τῆς πλεῖστον ὅσον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνάστροφον τῆς συντάξεως, τὸ γὰρ ἀναφορικὸν πρόταξεν, καὶ τὸ ἀντικείμενον τῇ ποσῷ, τὸ μὲν γὰρ πλεῖστον ὅσον ἐστὶ, τὸ δὲ ὅσας ὀλίγας.

Τινὰς πλοκάμους] Σημαίνει ὅτι βόστρυχοι μὲν ἐπὶ ἀνδρῶν, πλόκαμοι δὲ ἐπὶ γυναικῶν εὐσήμως ἂν ῥηθείεν.

* Hic legebatur Euterpe, ſed cùm jam hoc haberetur nomen, deeſſetque Terpſichore, manifeſtum erat feſtinantem Librarium poſteriorem hancce Muſam oblitum. Licèt non conveniat Mythologis inter ſe circa Muſarum inventa, nec præſtantiſſimi Poëtæ diviſionem hanc artium inter Muſas agnoſcant, attamen quod hic dicitur de Euterpes, & Terpſichores inventis ſatis conſentit cum Epigram. CXXXVIII. *Auſonii* ad quod vide *El. Vinetum*.

Παραθωρεῖν με] Ἀντὶ τ Δηχθῆναι, συγκρίνειν.
Τῷ Καστίππιαν] Τῷ Κηφίσῳ λέγει γαμετήν.
Ἡ γαῖαξ τ Ἀλεξάνδρε] Σημαίνει τὸ ἀκόμπαστον καὶ συνετὸν καὶ ἐχέφρον Ἀλεξάνδρε.
Μὴ ὑπὲρ τ πόδα] Παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπερπίνειν ἀξιούντων παρ' ἑαυτοὺς παρόγμασι. ὁ παιὼν Φιλῆσιν οἱ αὐχμηρότατοι.
Ὀξυηκώτερον] Ὅπ ὁ Μελάμπους ὀξυήκους.
Mſ. in fol. Ὑπὲρ τῶν εἰκόνων· κάλλος γυναικὸς ἀπαραμίλλου πλάσις. [ὡς τὰς Θειανοῦς ἀνυπογκρίνας τύπους.] ἤκουσι καιρῶς ὡς ἄπωθεν συγκρίνας· Ἀνθλίβῃ ὡς ταῦτα καμψοῖς τοῖς λόγοις, δεικνὺς συνῳδὰς τηλικαύτας συγκρίσεις. [ἐδὶ ὁ μαιεύσας] ὁμηρομάιξ ὁ Ζωίλος ἐπικλήθη, ὀβελίσας καὶ ἀθετήσας πολλὰ τῶν Ὁμήρου ἐπῶν.

Τόξαρις ἢ Φιλία.

P. 32. Mſ. in 4. Οὐκ ἂν φθάνητε] Ἀντὶ τ τύχοις ἂν παίζων ἐπὶ τὰ ὅμοια Δημοκρίτου.
Ἐκτραχηλίσασα] Τὸ ἐν τῇ σωφροσύνῃ πεπεδημένον ἐκδείρασα.
Ἐκ τῶν ὀνύχων] Ὡς ἐπὶ ἄγρας ἱερακῶν ἢ ἀετῶν μετήλθε τὸν λόγον.
Καὶ μοὶ ἐπ' ὀφθαλμῶν] Διατύπωσις ἀϊδιστικὴ τ πάθους.
Ἐν τωστῷ πάθει] Ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ μεταξύ.
Ὑπερήμεροι] Ὑπερήμεροι, ἐπὶ πάσης Δημοσθενικῆς λέξεως.

Λυκίσκος ἢ Ὄνος.

P. 76. Mſ. in fol. Συμβόλαιον] Γραμματεῖον. [λιτόν] ἁπλᾶς. [σκῆψις] πρόφασις. [ἱπεμόν.] ἀναιδὲς. σκληρὸν. Δηλῶ τὸ ἰδιωτικὸν, ὁ ἐστιν ὁρμῶν. τοιοῦτοι γὰρ καὶ ἀναιδεῖς. [χαρᾶς] φοβερὸς. [ἐπὶ κόρης] παιδείας. [ἄμμα] δέσμα. [ἀθρόον] πολὺ, μέγα, διαψιλὲς, πλούσιον. [καθαψήσασα] καθαπτεσαύνησα. καταψηλαφήσασα. [ἐπαύλῃ σωτῆρα ἐκείνων ἀνθρώπων ὅσον ἦν] ἔπαυλις ἡ οἰκία ἐν ᾗ τῶν αὐλῶν ποιοῦνται· αὔλις δὲ ἡ κρίτη. [ἀραίρνται] ἐκπίνονται τῷ ψυχρῷ. [σαυδάδιον] χαμαιπετὲς. [σαρδόνιον γελῶντες] Σαρδὼ νῆσος πρὸς τοὺς ἠρακλείας σήλας. ἔνθα βοσκὴν γίνεσθαι ὄμοιαν σελίνοις. ὧν οἱ γυόμμοι ἀποσμῷ καταχόμμοι, ἀκρασίας γελῶσι, καὶ ὅτι πλανῶσι. Τιμαῖος δὲ φησιν ἐκεῖ ὡς τοὺς ὑπὲρ ἔτη γεγονότας γονεῖς αὐτῶν θύσι τῷ Κρόνῳ. γελῶντες καὶ τύπτοντες ξύλοις, καὶ ὡς ἀχαρεῖς κρημνοὺς καταθέντες, ὅθεν σαρδόνιος γέλως ἐκλήθη. ἄλλοι δὲ φασιν ὅτι ἐκεῖνοι οἱ θησαυροὺς χάραντες γελῶσιν ἀκρασίᾳ ὡς τῷ ὑπὸ τ παιδὸς ἀφορεῖσθαι ἀπάνθρωπον τελευτῶντι, ὅθεν ἡ παροιμία. [καλωδίῳ] χρινίῳ. [ἐρράξατο] ἐπιλάβετο [θήκη] τρόφος. [καζωγίων] οἰκίαν [δαχεῖον] μαγειρεῖον. [λαφύσσοντες] ὀλιγοπαρατρώγοντες. [κοπῶς] παροξύνως. [ἐπῆρτο] ἀεί. [συπτίον] σύπτιον. [τυρεύων] καζασκοπάζων. [ἄπλιστον] μέγα. ἄπειρον. ἀχώνητον. [πλημμελῶς] πλημμέλειαν τὴν πλανῶσι καὶ πλάνησιν ἢ ὕδατος. ἡ βάρκα. Ἱστίος δὲ εἶπε τὰ γεωργήσιμα χωρία. [πεφυρμένου] φύρω, μολύνω, σκοτίζω, συγχύω, περάσω, μιγνύω. [ἀκίρατον] οὐ παραμιγῆ. [ὁμιλῶ] πλῆθος. [ἀχάραγον] ἀπρᾶτον, εὔτιμον, ὑστερόφανον. [ἀγύρτοις] ἀλαζόσιν, ἀπατεῶσι. [ἐπρατεύσαντο] ἐψεύδοντο.

[εἴρκτῳ]

[ἱμπτλῶ] φυλακλῶ. [πέπλον.] ἀγλαϊσμόν. [ὑπερῷον] ἀνόγεον. [λάσιεσθαι] ὕβρει. [μελίπηκα] εἶδος πλακοῦντος [μέσπυι] σινάπυι [κατηχεῖν] κατηχῶ, ἀποτρέπομαι, παραινῶ αἰσπατικῆ. κατηχῶ δὲ αὐτὸ ἤγουν τῇ γενικῇ. [ἡ πορεία] ὁ καιρὸς τῆς πορείας. [χαμευνίον] παστὰς καὶ μικρὰ εὐνή.

Ζεὺς Ἐλεγχόμενος.

P. 117. Mf. in 4. Πάνυ μὲν οὖν] Τοῦτο καθ' Ἑλλήνων ἠπόρησεν. εἴτ' ἄλλό τι δύναται εἰμαρμένη καὶ τύχη παρὰ τὰς μοίρας, εἴτε ἰσοδυναμοῦσι. διὸ ὡς μεγάλης ὕσης τῆς ἀπορίας, ἐποίησε τὸν Δία..... ὡς αὐτῶν ἀπορηθῆναι δυνάμενον.

Μετεῖναι] Ταπεινὸς, ἐπιεικὴς.

Οὐδὲν γὰρ ἧττον] Πλατωνικὸν τὸ θεώρημα.

Καθήσειν] κρεμάσειν.

Τῶ λίνω αὐτῶν] Τῶ Διὸς εἱπόντος ὅτι ἡμεῖς οἱ θεοὶ σὺ ἡμῶν ἠρτήμεθα τῆς μοιρῶν ὁ Κωίσκος ἐλάλησε.

Τῶν βίαν] Τῶν δύναμιν.

Τὰς θυσίας φησὶ] Δηλόνοτι ὁ λόγος.

Μὴ ὀκνήσῃς] Ἀπὸ κοινοῦ τὸ μὴ ὀκνήσῃς ἵν' ᾖ καὶ ὅπερ ἀσφαλέστερον ὑποκειμένου μὴ ὀκνήσῃς.

Ἀντίδοσιν] Ἀνθ' ὧν λαμβάνουσιν ἀγαθῶν τὰς θυσίας ἀπολέγοντες.

Γ' μηνίαν παθεῖς] Γ' μηνίαν λέγεται τὸ χοινίον εἰς ὃ διεσπείσατο ὁ κάδος, δι' οὗ τὸ ὕδωρ ἐκ τῶν φρεάτων ἀνέλκυσιν. ἑμηνίαν λέγεται καὶ ἡ ἀφ' οὗ κάδου ἢ πίθου ἄλλου ἀφ' χοινίκος ἄντλησις. διὸπερ ἡμᾶς λέγεται, κυρίως μὲν ὁ λαὸς, καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὸ χοινίκιον.

Ὁ Προμηθεύς] Λέγουσιν ὅτι ὁ Ζεὺς τὸ πῦρ ἔκρυπτεν καὶ οὐκ ἠνείχετο δωρήσασθαι αὐτὸ τοῖς ἀνθρώποις. ὁ δὲ Προμηθεὺς κλέψας αὐτὸ τούτοις δέδωκε, καὶ ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς ἔδησεν αὐτὸν ἐν τῷ Καυκάσῳ ὄρει, καὶ ἐποίησεν ἀετὸν ἐσθίειν τὸ ἧπαρ αὐτοῦ.

Τὸν γὰρ πατέρα σου] Πατὴρ μὲν Διὸς ὑπῆρχεν ὁ Κρόνος. ὅτε δὲ ἐγνωκὼς ὡς εἷς τῶν ἀπ' αὐτοῦ γινομένων τὴν βασιλείαν ἀφαιρεῖται αὐτὸν, ἐπεὶ δ' ἂν ἔχειν ἦθος κατηδίει αὐτόν. τοῦτο ἐποίησε δύο ἕνεκα, τοῦ Ἅιδη καὶ τοῦ Ποσειδῶνος. ὅτε δὲ ἐγεννήθη ὁ Ζεὺς, ἡ Ῥέα ἡ γυνὴ μὲν Κρόνου, δέδωκεν αὐτοῦ λίθον αὐτὶ μὲν Διὸς. ὁ δὲ Κρόνος καταπίνων, καὶ τοὺς προτέρους παῖδας ἐξήμεσεν. αὐξηθεὶς δὲ ὁ Ζεὺς τὴν ἑαυτοῦ πατέρα τῆς βασιλείας ἐδίωξε, καὶ δεσμὸς βαλὼν αὐτοῦ ἐν τῷ περιτάρῳ ἀπέθετο.

Τὸν σὸν ἀδελφὸν] Ὁ Ποσειδῶν ἀδελφὸς μὲν μὲν Διὸς ἀφ' οὗ τὸ βαρέως ἄρχειν αὐτὸν, ἐβαλλόσατο μὴ καὶ ἄλλων θεῶν ὑποτάξαι αὐτόν. γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ Ζεὺς τοῦτος ἐπεμωμήσατο. τὸν δὲ Ποσειδῶνα ἔπεμψεν εἰς Τροίαν ἐπὶ τῷ δαλοῦσαι τὸν Λαομέδοντα.

Παρὰ Ἀδμήτου] Ὁ Ἀσκληπιὸς υἱὸς ὢν μὲν Ἀπόλλωνος, ὅτε τὴν ἰδίαν τέχνην τὴν ἰατρικὴν χρώμενος, ὡς μαστιολογοῦσι, τοὺς ἀπεθνήσκοντας ἤγειρεν. καὶ ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐκεραύνωσεν αὐτόν. ἐπὶ τούτῳ λυπηθεὶς ὁ Ἀπόλλων, τοὺς Κύκλωπας τοὺς εἰωθότας κεραυνοὺς κατατοξεύειν. καὶ θυμωθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐποίησε τὸν Ἀπόλλωνα τοῦ Ἀδμήτου δουλεῦσαι. ὁ δὲ Ἄδμητος, ὢν βασιλεὺς Θεσσαλίας.

Ἐν ἀκμαρεῖ] Ἐν βραχυτάτῳ. λέγεται δὲ ἀκμαῖος τὸ βραχὺ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τειχῶν τῶν μηδὲ κορήνας ἀφ' βραχύτητος δυναμένων.

Εἰ μὴ ἀφ' τοῦτο φής] Ἀντὶ τοῦ εἰ μὴ τοῦτο.

Ὑπ' αἰχμῆς] Κροῖσος ὁ Λυδῶν βασιλεὺς εἶδεν ὄνειρον, ὡς ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἄτυς αἰχμῇ σιδηρᾷ τεθνήξοι. φοβηθεὶς δὲν, ὁ σωσιχώρᾳ τοῦ παιδὸς ὅτι μὴ πολεμίων ἁπλαθεῖν, ὅτι ἀφ' τόπου παρελθεῖν τὸ ὦ σκεύεσθαι σίδηρος. συὸς δὲ μὴ τὴν χώραν φυτεύσοι, πισθεὶς ἔπεμψεν εἰς θήρευσιν τὸν παῖδα. καὶ οὐ τοῦ θηρεύειν Ἄδραστος εἷς τῶν θηρευόντων, ῥίψας μὴ τοῦ συὸς, αὐτὸν μὲν ἥμαρτεν, ἀναιρεῖ δὲ τὸν Κροίσου υἱόν.

Ἄλοχος] Τὴν αὔλακα, ὃ ἐστιν ὀρυχθεῖσαν γῆν, λέγει δὲ τὴν γυναῖκα.

Ἀποσαφῶντες] Φανερῶντες.

Ἄρνεια κρέα] Ὁ Κροῖσος θέλων πειρᾶσθαι εἰ ἀληθῆ μαντεύεται ὁ Ἀπόλλων, μίξας ἄρνεια κρέα καὶ χελώνης, ἕψας αὐτὰ καὶ ἐπύθησεν ἀπλοῦν τινας ὡς αὐτὸν καὶ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τί ποιεῖ; ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, Ὀδμὴ μ' ἐς φρένας ἦλθε κραιπνοῖσι χελώνης Ἐψομένης σὺν χαλκῷ ἁμ' ἀρνείοισι κρέεσσι.

Διηνεκέως] Ἐν ἐτοίμῳ ἔχων.

Καλλίας δὲ] Ἀλκιβιάδης Κλεινίου, Σκαμβωνίδης τὸ δῆμον, τροφεὺς λίαν ὢν Ἀριστοφάνης Σφηττίῳ. γήμας δὲ τὴν Ἱππονίκου θυγατέρα, Καλλίαν δὲ ἀδελφόν. αὐτῇ μὲν ἐπισῆμον ἐπαίρας. τὸ δὲ Καλλίαν ἐπιφέρεται ἀφ' τὰ χρήματα ἀνελεῖν. καὶ συμβέβηκε τινὶ τῶν ἡλικιωτῶν, κύνδυλον τοῦ Ἱππονίκου ἐπιτελέσαι. καὶ βαδίζων εἰς τὰς ἑορτὰς ἀρχὰς, τὰς καλλίστας τῶν βοῶν ἀναλίσκεται, ἕνεκα μὴ τῶν ἑορτῶν. αὐτῇ δὲ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ ἐπεμέχθη Ἀλκιβιάδης ἀφ' τὰς νόμους. ὅτε δὲ Ἀκόπου ἀναλέσθαι, ἤτοι ὅτι τὰς μικρὰς ἀκοπίας ἀκάλυπτε. ἢ ὅτι ἀπὸ Ἀκοπίας χωρίου ἦν.

Παρεδόθη τοῖς ἔνδεκα] Οἱ ἕνδεκα ἄρχοντες ἦσαν ἀφ' Ἀθηναίοις, τὰ δὲ τοῦ δεσμωτηρίου ἐπιμελούμενοι. καὶ τοὺς ἀναγομένους ὡς κλέπτας, ἢ ἀνδραποδιστὰς, ἢ λωποδύτας, ἂν μὲν ὁμολογῶσι, θανατοῦσι ζημιοῦσιν. ἐὰν δὲ ἀμφισβητῶσιν, εἰς δικαστήριον εἰσάγουσι. καὶ ὃ δ' ἂν κριθῇ πρὸς αὐτῶν ποιοῦσι. καὶ εἴ τις ἄμφω καταψευσθῇ θανάτου, οἱ ἕνδεκα τοῦτον ἀφ' ἁλαμβάνουσι.

Τί δὲ κἀκεῖνον ἐρωτᾷς] Ἀντὶ δὲ τοῦ ἐκεῖνον.

Τιτυὸς] Ὁ Τιτυὸς ἠθέλησε βιάσασθαι τὴν Λητὼ γυναῖκα οὖσαν Διός, μητέρα δὲ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος. καὶ ἀφ' τοῦτο κολάζεται ὑπὸ τοῦ ᾅδου, αὐτὸν γὰρ ὑπὸ τοῦ ἐδάφους ἐξαπλωμένον, ἀφ' ἑκατὸν ὀργυιῶν ὄντα τὸν ἦπαρ αὐτοῦ κατεσθίουσι.

Ἀλαπήσομεν] Ἀρκεσθησόμεθα.

Μ. in fol. Ζεὺς ἐλεγχόμενος. Βάναυσος] ὁ ἀφ' πυρὸς τέχνας ἐργαζόμενος. [τὸν σὸν ἀδελφὸν] ὁ Ποσειδῶν, ἀδελφὸς ὢν δὲ Διὸς, μὴ φέρειν βασιλείαν δὲ Διὸς ἀφ' τὸ βαρέως ἄρχειν αὐτὸν, ἐβουλεύσατο μὴ καὶ ἀπὸν υἱὸν ὑποπέσῃ αὐτὸν. γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ Ζεὺς τοὺς βουλευομένους ἐτιμωρήσατο. τὸ δὲ Ποσειδῶνα ἔπεμψεν εἰς Τροίαν ἐπὶ τὸ δουλεύσαι τῷ Λαομεδόντι. [μοίρᾳ τις ἦ] πάντα γενόμενος καὶ τοῦτο καθ' Ἑλλήνων ἠπόρησεν. εἴτε ἄλλο τι ὄντα ἢ εἱμαρμένη καὶ τύχη ἀφ' τὰς μοίρας. [καταθήσουσι] τοῦτο μεταθήσουσι. [σκίπαρνον] ὁ πέλεκυς καὶ τὸ ἔργον, ἀφ' τὸ σκέπτειν τὰ ἄρνα.

ἄρια. [καθείρξας] ἐγκλησταίμβῳ. [τοὶ γάρ τοι] ᾗ ἔιπεν. [διηγκωλόμβῳ] ἀντὶ ᾗ δύμασι χάλη κρατῶν ὥσπερ τὸ δόρυ. [ἀντεκολοπίζοντο] Γίγης ἀνὴρ ἐναρέτῳ ἀντεκολοπίσθη ὡς αὐτὸς. [τὰ δὲ κάκεῖνα] ἀντὶ ᾗ δὶ ἐκεῖνοι. [ἐφικνῆσται] ἐφάπτονται καὶ λαμβάνουσιν. [ἀγαπήσομβ.] ἀρκεσθησόμεθα.

Ζεὺς Τραγῳδός.

P. 127. Mf. in 4. Ἡ τραγῳδία πεπλήρωται συμφορῶν. ἐπεὶ δὲ καὶ συμφορᾶ νῦν ὁ Ζεύς ἐστι, εἰκότως αὐτὸν ὡς τραγικὸν ὑποτίθεται. Λέγεται δὲ καὶ λέμβων τραγικῶν Λεπτίνης αὐτός. Ἡ ὠδὴ καὶ Ἀθήνη. καὶ αὐτὸς ᾗ λέμβων ὡσεὶ αὐτὸς λοιπόν.

Ὦ μεγαλοστομφάγδα] Ἀδιανόητος ὅλος ὁ τόπος, ὡς καὶ ᾗ Διὸς καὶ τὸ τραγῳδεῖν ἀγνοοῦντος.

Ὑποδραματουργεῖν] Τὸ δραματουργεῖν ᾗ ὑποδραματουργεῖν τοῦτ' ἔστι λέγεται. δραματουργεῖ μὲν γὰρ ὁ ποιητὴς, καὶ τὰ ὑποβάσεις ὅλας, καὶ τὰ ἔπεα, ὡς Εὐριπίδης, Εὔπολις, Ἀριστοφάνης καὶ εἴ τις τοιοῦτος. ὑποδραματουργεῖ δὲ, ὁ τὰ ὑπὸ τῶν δραματουργῶν τόπων εἰρημένα λαμβάνων καὶ κοσμῶν, καὶ τοῖς οἰκείοις αὐτὰ παθήσιν ἁρμόττων, ἅτε τοῖς ἤδη πεπραγμένοις ἀφομοιούμενα.

Ἐπὶ ξυρᾶ ἴσηκεν] Ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν εἰς ἐσχάτην ὀργὴν κινδύνων λεγομένη, ἀφ' ὧν μὴ δύναται τὸν ξυρὸν ἴσασθαι.

Τὰ νέρτερ] Τὰ κάτωθεν ἀπὸ τῆς κατακλίσεως. ἐκεῖσε γὰρ, ὡς λέγουσιν, οἱ Τιτᾶνες ἐδέδεντο.

Πῶλος ἢ Ἀριστόδημος] Οὗτοι τραγῳδίας ἦσαν ὑποκριταί. ἐπειδὴ δὲ ὁ Ζεὺς τραγικὰς ἰάμβους ἔλεγεν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι ἀντὶ Διὸς Πῶλος ἐφάνη ἢ Ἀριστόδημος. Πῶλος ᾗ καὶ Ἀριστόδημος ὑποκριταὶ περιφανεῖς. ὑποκρίνονται δὲ οἱ περὶ τὰς τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας καὶ θεὰς, καὶ τοῦτο νῦν Ἥρα γυναικείᾳ κρατυνομένῃ ὀλιγωρίᾳ καὶ ὅτι ὅλως θεῶν ὑπερισχύοντα ὡσαύτως, ὑποκρινομένη ἀπιστοῦσα τῷ Διὶ ὑποτίθεται.

Καὶ νῦν μετέωροι] Πρὸς ἀκρόασιν.

Ἀλλ' ὅτι ἀγνοήσεται] Τὸ ἀγνοηθήσεται, ἀντὶ τοῦ ἀγνοηθῇ. σκοπὸς δὲ ὅτι ὁ τοῖς ἄρχουσι κατ' ἰδίαν τι πράττειν καὶ μὴ τοῖς ἀρχομένοις αὐτὸ κοινοῦσθαι, τυραννικὸν δοκεῖ.

Ἀλλ' ἐς Διὸς ἔλθητε πάντες] Πρὸς τὴν λοιπὴν δεισιδαιμονίας μᾶλλον ᾗ μανίας τὴν περὶ τοὺς λεγομένους θεούς, καὶ Πριαπόν τινα θεὸν εἶναι Ἕλληνες μεμυθολογήκασιν. οἱ μὲν αὐτῶν τὸν αὐτὸν φασιν εἶναι τῷ Διονύσῳ, ἐπιθετικῶς αὐτοῦ τοῦτο δηλοῦντι Περάσιον καλουμένου, ἄλλοι δὲ Διονύσου μὲν υἱὸν μητέρος ᾗ ἡ Ἀφροδίτης ἢ Διώνης. Μυασέας δὲ ὁ Παπρεὺς ἁρμοφρόδιτον τὸν Πρίαπον λέγει, ἄλλοι δὲ Ἀφροδίτης υἱόν. καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τοὺς λειμῶνας, ἐπὶ τῇ ἀμορφίᾳ τοῦ μηδέπω αἰδοῦς ἐχομένου. εἰ χαίρει φασὶν ὁ θεὸς τῷ μεγάλῳ καὶ ταστερῷ καὶ αἰδοίῳ, λιχθῆναι ᾗ ὑπ' αὐτοῦ ὅπερ σημαίνει τὸ ἄγαλμα αὐτὸ, ὡς ὁ κρατὴρ γλώσσης καὶ ταστέρος καὶ μίξεως, ἅμα μεμπτὸν ἔξει τὸν βίον.

Πάγχυ νάιτυμνοι] Ἄνευ ὕμνων.

Οἱ Φειδίαι μὲ] Οὗτοι ἀγαλματοποιοὶ ἦσαν ἄριστοι.

Ἡ Βι-

Η Βενδὶς δὲ αὕτη] Ἡ μὲ Βενδὶς, Θρακεῖα θεὸς. ὁ δὲ Ἄνυβις Αἰγύπτιος. ὃν οἱ λόγιοι ἐς κυνοπρόσωπον φασίν. Μίθρης, Περσικὸς, ὁ Ἄττις, Φρύγιος. ὁ μὲ Μίθρην, ὁ αὐτὸς ἥτος τῷ Ἡφαίστῳ, ἄλλοι δὲ τῷ ἡλίῳ φασίν. ἐπεὶ ἂν οἱ βάρβαροι πλέον σκόπουν, εἰκότως καὶ πολυπλεῖς τὰς ἑαυτῶν θεὰς κατεσκεύαζον. τὸν Ἄττιν δὲ Φρύγες σέβονται, τὸν αὐτὸν ὄντα τῷ Διονύσῳ. φασὶ δὲ αὐτὸν καὶ ἡλυδρίαν τινὰ Ῥέας τῆς τῶν θεῶν λοκηπείας μητρὸς. ἐφ' ᾧτε ἐρᾶσθαι αὐτῆς ὑπάρξαι. ἔνιοι δὲ καὶ γνήσιον ἐκ αὐτῆς ὄντα δι' ἐκείνην παθεῖν αὐτὸν φασι. τοῦτο ἱεροπικῶς λειτουργοῦντες ἐκτεμνόμενοι ἀφ' ἑτέρου τὸ γεννητικὸν ἄρδην ἀπαλλαττειν ὄτιος. ἀφ' ταύτης καὶ νῦν παίζεται τοῦτο καθ' ἁπάντων δυνάμενον, ὡς τῷ Ἄττιδι ἐπιτηδείων ἀνακεῖσθαι, ἁρμοδιώτερον δὲ εἶναι λέγοιντο, καθ' ὃν καὶ αὐτὸς Ἄττις τοιοῦτος ἐπαμφοτέρῳ τῷ μύσει ἐξεπιζόμενος.

Χρυσῆ χαίρ εἰμι] Χρυσῆν ἔλεγεν Ὄμηρος τὴν Ἀφροδίτην, τυτίσι κοινὴν, αὕτη δὲ ἦλθε πρὸς Διόνυσον, ὅσον οὐ θ ὀνόμασε.

Πάντα λημᾶ] Λημὴ δέ ἐστιν ὁ ἐν τοῖς ὄμμασι ῥύπος.

Πεντέληθεν] Ἀπὸ Πεντέλης. Πεντέλη δέ ἐστι λίθος παρ' Ἀθηναίοις εἰς ἀγάλματα πεποιημένος.

Πραξιτέλης] Οὗτος ἀγαλματοποιὸς ἄριστος, ὃς τὴν κατεσκευάσατο ἐν Κνίδῳ τὴν Ἀφροδίτης ἄγαλμα.

Τὰς κόμαπας] Τὰς κομήτας φασὶν. εἰσὶ δὲ οἱ πυρσάλισκοι, οἷς λαμπτήνοντα εἰς ὑδρεῖα.

Ἐν τῇ ἠπείρῳ] Θῆτις ὠνείδιζετο ὑπὸ τοῖς Ἀθηναίοις οἱ πάντων πενέστατοι ἀπὸ θ ἠπείρου, ὃ ἐστι μισθοῦ δουλεύειν τεθράμενοι. ἐν τῇ ἠπείρῳ δ' ὠνείδιζεν λέγων ἀντὶ θ ἐν τῷ πένεσθαι πάγματι.

Γᾶσα πλέσμασιν] Δαπανήμασιν.

Ὑπὲρ τὰς πεντακοσιομεδίμνους] Εἰς τέσσαρας διῃρῆτο πάγμασι πᾶσα ἡ πόλις τῶν Ἀθηναίων. εἰς πεντακοσιομεδίμνους, οἵ πινες ἦσαν πάνυ πλούσιοι. εἰς ἱππέας, ἧττον πλουσίους. εἰς ζευγίτας, ἔτι ἧττονας. εἰς θήτας, τοὺς πένητας. εἰπὼν δὲ ἀντίπαρα τῷ Ἀφροδίτῃ ὡς πένεσθαι εἰς τὸ ἠπειρῶν τελεῖν, εἰς πεντακοσιομεδίμνους εἶπε τοῦτο ὡς πλούσιον.

Τὴν πύκα] Πυκὺ λεγόντων ἡ συκλησία τῶν Ἀθηναίων παρὰ τὸ πεπυκνῶσθαι τοὺς συνερχομένους εἰς αὐτῆ.

Ἀλλ' Ἡράκλες] Εἰώθασιν οἱ ἄνθρωποι εὐκαιροῦντες, ἐπικαλεῖσθαι τὸν Ἡρακλέα ὡς ἀλεξίκακον. εὐμόρφως δὲ ὁ Λεκιανὸς τὸν Δία ἐποίησεν ἐπικαλούμενον τὸν Ἡρακλέα, παρὰ τῶν θεῶν εὐοχλούμενον.

Ὦ Ζεῦ τῶν Ἑλλήνων σωτῆρι] ἀντὶ θ τῶν Ἑλλήνων γλῶσσαν.

Εὐωδεστατότη] Εὐτρεπής.

Πρῶσσαν] Αἶνα θ πρεσβεύσας.

Διαμέμεις] Βραδύνεις.

Πεπαρώνηται σοι] Γέλοιοικῶς πέπρακται.

Ὀλιγόρως] Καταφρονητικῶς.

Περὶ τὴν Καφηρέα] Ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας. ἔχει μὲν ἰδίως καὶ Εὔβοια ἀπὸ τῆς ἔξω θαλάσσης Καφηρέα. Καφαρεὺς δὲ λεγόντων τόπος θαλάττης ἐν τῷ αἰγιαλοῖς τραχὺς καὶ τεναγώδης, σκοπέλοις διειλημμένος, καὶ ἔρημος καὶ χειρώσι καὶ τὰ εἰς ἀπόβασιν ἀπρόσιτος, ἅτε κρημνοῖς ἀπορριχζόμενος καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις κακοῖς, ἔτι καὶ δηλησίοις τοῖς ἀνέμοις καταπεσόμενος,

πιόμβρος, ὡς ὁ παρ' Ὁμήρῳ ἀστεροπὴς σκηπτός, ἢ ἔπους κύμασιν λείπει παντοίων ἀνεμῶν Καφηρεὺς ὢν κεῖται αὐτός. κεῖται ἴσως ἔρημος] Καφηρεύς, ἀπὸ τοῦ καπυπεύθειν ἀνιεμένους, κάφος γὰρ τὸ πνεῦμα, ἀφ' οὗ καὶ Ὅμηρος Αἴαντ' εἰς Ἀχαμέμνονα δίον ἀχὴ κεκαφηότα νίκην, οἱονεὶ πνεύσαντα, ἤτοι τῷ τοῦ πολεμικοῦ ἀγῶνος καμόντα ἢ τῇ ἀλαμπείᾳ τῆς νίκης, τῆς χαρᾶς αὐτοῦ τὰς ἀναπνευστικὰς πορὰς κατούρυσεν, καὶ πέρας τοῦ σωθῆναι ἐπιτιθεὶς τὸ πνεῦμα καπυπεύσας, παρ' ὃ δὴ καὶ πάνες ἔλαθον πλείους ἀκπαυσάντες, μὴ δυνηθέντες τοσοῦτον τὸ ἔκτοθεν ἐπαναπαῦσαι πνεῦμα, ὅσον ἐξήρκεσε τῷ ἀπὸ τῆς χαρᾶς ἀθρύψαι εἶναι πληρῶσαι. ἢ ὅτι σωματικῇ] τῇ αὐτῇ δὲ συμπλοκῇ τῶν τὸ ψυχικὸν πνεῦμα, ὡς ἀπὸ πινος ἀθλίου σπαραγμοῦ τόμου ἀμίτρως ἀκμῆς μέλων. *

Ἐν Κεραμεικῷ] Δύο ἦσαν Κεραμεικοὶ παρ' Ἀθηναίοις, ὁ μὲν ἐν τῇ πόλει. ὁ δὲ ἔξω τῆς πόλεως, ὡσπερεὶ ἂν τὸ οὐ τῇ πόλει λίαν πεστόν.

Τῷ μικροψυχίᾳ] Τὴν σκυπότητα.

Ἤδη κορυζῶντας] Ὑπὸ δὲ γηρῶς μύξας ἀκμαίους, κόρυζαν δὲ αὐ μύξαν.

Τῶν ἐρμείων] Ὑφαλῶν πετρῶν.

Ποικίλλω] Ποικίλη γὰρ ἦν παρ' Ἀθηναίοις, ὑπαλεῖτο δ' ὕπως ὁτὲ δὲ ποικίλης ὁ αὐτὴ ζωγραφίας.

Καὶ διατεινομένους] Ἀμφισβητοῦντας.

Ἐπισπασπέρμῳ] Ἐπισύρας, χαλάσας.

Τὸν Ἐπικύρειον Δάμιν] Ἐπικύρειοι καὶ Στωικοὶ δύο γένη φιλοσόφων, ὧν οἱ μὲν Ἐπικύρειοι, ἄνδρα σωφροσύνης ἔλεγον διοικεῖσθαι τὰ πράγματα, οἱ δὲ Στωικοὶ ὑπὸ περιουσίας.

Τὸν ἐπιτελοῦν] Τὸν ἄξιον δὲ ἐπιτελεῖσθαι, τυπτόμενον πληγῆναι.

Σαρδόνιον ἐπιγελῶν] Σαρδόνιον γέλως λέγεται, ὁ ὧν ὑπερείσῃ γνάθμῳ.

Παρεγκορτῶν] Συνακολουθῶν.

Τὸ κήρυγμα] Τοῦτο λέγεται ὅτι καθεζομένοις ὁ συμβουλευτικὸς ὀφηγεῖται νόμος, ὃς ἱκανὸς γνώμιον εἰσφέρειν, ἀνίστασθαι ἐρῶν ἔτι καὶ ἴχθι.

Τῶν πλείων θεῶν] Νόμος ἐπέλοιτο παρ' Ἀθηναίοις, πρῶτος λέγειν τοὺς ὑστέρους τῶν ἔτι γεγονότας, καὶ μετ' αὐτοὺς τοὺς λοιπούς. ὅθεν ἐξῆν ἢ δημηγορῆσαι, ὅτε τοῖς ἀπόροις ὅτε τοῖς ξένοις, ὅτε τοῖς μὴ καταλαβοῦσι πλὴν ἐνόμιζον ἡλικίαν. τὸ δὲ γενόμενον παρ' Ἀθηναίοις, νῦν παρὰ τοῖς θεοῖς ὑποπίπτει).

Ὦ θεοὶ πάντα δικαιοσύνας φασὶν] Λόγιον ἐπὶ τῶν ἀνεπικρότων, καὶ

* Hæc omnia de Caphareo Promontorio habentur totidem verbis in Etymologico Magno. Stephanus aliam vocis Etymologiam tradit, quæ verior, licèt ipse eam satis non intellexerit. Καθηρεύς, inquit, ἐμαλεῖτο, ὅτι δὴ πολίοντας ἐκεῖ ἐκαθήρατο οἱ Εὐβοεῖς. Nempe Καθηρεὺς est Græcè quod Καθαρεὺς fuit linguâ Phœnicia, nam ut καθαίρειν significat *expiare*, *lustrare* apud Græcos, ita etiam sumitur apud Phœnices כפר *Caphar*. Sic nimirum scopulum, aut navale hoc Euboeæ vocaverant qui cum Cadmo ex Phœnicia in eas oras advenerant. Vid. Bochartum in Canaan. Lib. 1. c. XLII. qui tamen veram hujus vocis originem non est assecutus.

ἀπελαύπλων λεγομένων, μηδὲν ὑποβλεπομένων ὃ λέγεται, ἀλλ' ὡς ἔνι τὸ πρᾶγμα διεξιόντος.

Καὶ μετὰ θέμιν] Θέμις ἐστὶν ἡ δίκη. καλῶς ἢ τῶν δίκαιον ὤμοσεν· ὡς δικαίως τῶν θεῶν ἀπολαμβανόντων, ὅτι αὐτοὶ ἡμφίεσθον, ὡς Ἀμφιὰς τὴν Ἄλω.

Τὸν Ἄλω] Κορίσῳ τῷ τοῦ Λυδῶν βασιλεῖ ἐρωτήσαντι εἰ Ἀμφιὰς τὴν Ἄλω ἢ Κῦρος, ὃ Περσῶν βασίλευς, ἀπεκρίνατο. ὅτι Ἀμφιὰς μεγάλων δυνάμεων κατελύσεν. ὁδὶ, ἀγνοήσας ποίαν δύναμιν, Ἀμφιὰς τὴν Ἄλω, τῶν ἰδίων ἀπώλεσεν.

Ὡ θεία Σαλαμὶς] Περσῶν καὶ Ἑλλήνων ναυμαχεῖν ἐν Σαλαμῖνι μελλόντων ἔχρησε τοῖς Ἕλλησιν ὁ Ἀπόλλων, τοῦτον τὸν χρησμόν. λέγεται δὲ αὐτὸν Θεμιστοκλῆς ὁ Ἀθηναῖος νοῆσαι, ὅτι ἂν γὰρ φησὶ θεία καλεῖ τὴν Σαλαμῖνα, εἰ ἐν αὐτῇ πίπτειν ἐμέλλομεν Ἕλληνες, πόλιν ἔσεσθαι Ἑλληνίδα, ὥστε τοὺς Περσῶν στρατεύσασθαι θανάτου.

Δέον ἀγαπᾶν] Ἀρκεῖσθαι, ἐχαρίζεσθαι

Τῶν παρεγγράπτων τούτων] Πάντες οἱ πολῖται παρ' Ἀθηναίοις ἐν γεγραμματείῳ ἐνεγράφοντο. εἰ τις δὲν μὴ ἐν πολίτης ἐνεγράφη παρ' ἀξίαν, παρέγραπτος ἐκαλεῖτο. Ἀφ' τούτου τοὺς παρεγράπτους ὠνόμασε.

Εἰ γὰρ μὴ ὁ Θησεύς] Ὁ Αἰγεὺς Ἀθηναῖος ἦν, ἐν Τροιζῆνι πόλει τῆς Πελοποννήσου συνεκαθεύδησεν Αἴθρᾳ τῇ θυγατρὶ τοῦ Πιτθέως. ἡ δὲ Αἴθρα ἐγέννησε τὸν Θησέα. ὁ τοίνυν Θησεὺς εἰς τὰς Ἀθήνας ἐκ τοῦ πατρὸς ἐρχόμενος, πολλοὺς λῃστὰς οὖρον, πάντας ἀπέκτεινεν ἐν τῇ ὁδῷ παρελθόμενος.

Τὸν Σκείρωνα] Λῃστὴ ἦσαν ὄντες ἐν τῇ ὁδὸν τὴν ἀπὸ Τροιζῆνος εἰς τὰς Ἀθήνας ἄγουσαν. καὶ ὁ μὲν Σκείρων λῃστὴς ὢν ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας πλύνειν τοὺς πόδας ἐπὶ τῆς θαλάσσης καθημένους. καὶ λακτίζων εἰς θάλασσαν ἐρρίπτει, καὶ ἡ χελώνη δεχομένη κατήσθιε.

Πιτυοκάμπτου] Πιτυοκάμπτης ὁ, καὶ ὅτου λῃστὴς ἦν, ἔκαμπτε πίτυς, καὶ ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας κρατεῖν οἱ δ' ἀναπιπτόμενοι ἀπωλλύοντο.

Καπυόθυμον] Τὸν Ἡρακλέα.

Καὶ κνισᾷ] Καπνὸν ἐν τοῖς βωμοῖς ἀπεργάζεται.

Ὁ δὲ Κερκυὼν, καὶ ὅτου ἀθλητὴς ὢν τὰ ἄλφιτα εἰς τὸν ξένους, καὶ παλαίειν ἠνάγκαζε. καὶ τὸν μὲν βιαζόμενος διέφθειρε, καὶ ὁ τόπος παλαίστρα ἐκαλεῖτο ἐν ᾧ ἦσαν, πλησίον Ἐλευσῖνος. διέφθειρε δὲ πάντας τοὺς κατιόντας αὐτῷ εἰς πάλην, πλὴν Θησέως, Θησεὺς δὲ κατιὼν παλαίσας αὐτὸν σοφίᾳ πάλαι. παλαίσας γὰρ εὗρεν Θησεὺς καὶ μεγέθει πρῶτον καὶ ῥώμῃ χειρόμενον· εἰς τὰς παλαίστρας. ἐν ᾗ καὶ ἔπαιρε τὸν ὄνομα Δίτιτος. ὅτου ἀπείρων, ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας θερίζειν ὃ ἥρως ἐσπαρμένα, εἰ δὲ ἀντίτεινων, ἔκτεινεν αὐτούς. τοῦτον δὲ Ἡρακλῆς ἀπέκτεινεν.

Καὶ Φάλαρις ὁ Ἀκραγαντῖνος ὅτου καλλίστους ἐπονῆ κολάσεις.

Βύσταλος ἦ ὁ Λίγυστος, ὅτου ὠμὸς ἦν, ὡς καὶ ἀνθρώπους ἐσθίειν.

Ὁ δὲ Ἐχίδνης τὴν Ἠπείρου βασιλοὺς ἡμωρηπικώτατος. Διαμηδὴς δὲ ὁ Θρᾷξ. ὅτου ἵππους ἐχεν ἀνθρωποφάγους. καὶ ὃς σκράτῃ ἔθαλλεν αὐτούς.

Ἐξ Ὀλυμπίας] Γράφεται καὶ Πίσης, Πίσα δὲ πόλις τῆς Ἠλειακῆς μοίρας Πελοποννήσου, καθ' ἣν καὶ ἀγὼν ἐπελεῖτο τὸ Ὀλύμπια.

Μὴν

Μνᾶν ἐκάτερον] Ἡ μνᾶ ἕξ δραχμὰς ἔχει· ἡ δὲ Ἀττικὴ μνᾶ ἑκατὸν δραχμὰς ρ', ὡς φησὶν ὁ Πολυδεύκης. Εὔπολις Κόλαξι, δεῖπνον γὰρ ρ' δραχμῶν, καὶ ἐπιφέρει. κόλαξιν οἷον γὰρ ἑτέραν μνᾶν. δηλονότι μνᾶν εἴρηκε καὶ τὰς ἀττικὰς ρ' δραχμὰς. ἡ μέντοι δραχμὴ εἶχεν ὀβολοὺς ς', ὅθεν καὶ ἑπτωβελία τὸ ἔκτον ἆθλον.

Ἐν Γεραιστῷ] Γεραιστὸς πόλις Εὐβοίας, ὅπου μέχρι νῦν λεγομένη, καὶ ὁ Ὠρεὸς πόλις Εὐβοίας. ὃς οἱ πολῖται Ὠρεῖται λεγονται.

Ἐξ Ἐρήμης] Ἐρήμη λεγομένη νῆσος ὁλκάδεσσιν ἀφ' ἑτοίμης ἡμέρας, ἀφ' εἰς τῶν ἀνυδρίων διὰ λειψυδρίαν· τότε γὰρ οἱ δικασταὶ καταδικάζουσι τῶν ἀποληφθέντων ἐρήμῳ.

Θυννώδες] Ἐπειδὴ τὰς θύννας ὁ λόγος καὶ ἀμφισβητήσας νικᾶμεν, ἀλλὰ πρεσβείαις ἀναμέμφθη, εἰκότως τὸ φονεῦσαι τὸν Δάμιν θυννώδες ὠνόμασεν.

Ἀμφίεσιν] Ἀμφισβητήσιμον.

Ἐς τὸ τῶ δωδέκα] Ἀφ' ὧν οἱ δώδεκα θεοὶ ἄρχειν ἐτάχθησαν, δηλονότι παυσίσης τῆς Κρόνου ἀρχῆς.

Χαλεπὸν γάρ] Γελοιῶδες, ἀνόητον.

Ληξιαρχικὸν] Δύο ἦσαν γραμματεῖα παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις. καὶ ἐν μὲν ἐνὶ ἐνεγράφοντο ἅμα τῇ γεννήσει, ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ, ἡνίκα τὴν ἐνόμιμον ἡλικίαν ἐλάνοιτο. τοῦτο δὲ ἐκαλεῖτο Ληξιαρχικόν. ἐπεὶ καὶ οἱ ἐγγραφόμενοι ἐν αὐτῷ κύριοι ἐγίνοντο τότε τῆς πατρῴας ληξεως, τουτέστι καὶ κληρονομεῖν τῶν οἰκείων. ληξις γὰρ ἐκαλεῖτο ἡ πατρῴα κληρονομία. ἐπὶ δὲ τῶν ὀρφανῶν καὶ ἐλαμβάνομεν, ἕως ἐπιτρόπους παρεπέμπετο τὰ πατρῷα. ὡς ἂν αὐτῶν διεφθαρμένων μὴ φθείροιτο τὰ τῶν ὀρφανῶν, εἶτα ἐπεὶ οἱ ἂν ἐπιδοῖεν οἱ ὀρφανοὶ ἦσαν, ἔξην αὐτοῖς ἀπὸ τῶν νόμων εἰς τὸ Ληξιαρχικὸν ἐγγραφῆναι, ἀναλαμβάνειν τὰ πατρῷα. τὸ δὲ λῆξαι τὸ τῆς λήξεως, ἤτοι τῶν ἑαυτῶν ἀρχειν κληρονομίας. τοῦτο νῦν συναιροῦσα εἰς τὸν Ἀπόλλωνα φησὶν ὁ Ζώσιμος, ὡς εἰ καὶ ἀγένειος εἰ, καὶ τοῦτο αἰτᾷ, τὸ μὴ ἔξω εἶναι στρατεύεσθαι, ἀλλ' ἂν ἔξεστι. πάλαι γὰρ ἐν τοῖς ἀστικοῖς ἐπιλάσεσι, ὡς καὶ ὑπὲρ ἄλλα καὶ ὑπὲρ ἑαυτὸν ἐξεῖναι στρατεύεσθαι καὶ γνώμῃ εἰσηγοῦντος τοῦ βουλομένου. τὸ δὲ ὀλίγον δεῖν τῶν ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ὤν, ἀντὶ τοῦ σχεδὸν τῶν ἐπὶ Κρόνου τῇ βουλῇ συμβουλευόντων θεῶν. ὅτε γὰρ ἦσαν οἱ πάλαι θεοὶ, ὡς καὶ Ἡσίοδος δείκνυσι τὸν Ἀλικαρνασσεῖ.

Ἐφίενται] Συγχωροῦσιν, ἐπιτρέπουσιν.

Γέλωτα ὀφλισκάνῃ] Γέλωτα ὑφέξει, ἀντὶ τοῦ γελᾶται.

Τῆς ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ὤν] Ὁ Κρόνος, ὡς οἱ Ἕλληνες λέγουσι, πρώην ἐβασίλευσε τῶν θεῶν, καὶ εἶχεν ἄκλας δώδεκα τοὺς σὺν αὐτῷ διοικοῦντας δυναστείας ὑπὸ τὴν βασιλείαν ὄντας τοῦ Διὸς τοῦ ἰδίου υἱὸς ἐβλήθη εἰς τὸν Ταρταρον, καὶ μετὰ τοῦτο, ἄκλη σωμάτων βουλὴ τοῦ Διός.

Ἐν τῷ Ἑλικῶνι] Βοιωτίας ὄρος, ἐν ᾧ Μοῦσαι ἐλέγοντο.

Βαπτιζόμενος] τὸ ἐν τῇ σωματείᾳ βεβρεγμένος. ὁ Βαπτὸς ἢ ὕστερον τὴν κατὰ Κυρηνίων ἀποικίαν ἠγήσατο, μοχλαλὸς τις ὢν, καὶ τοῦτον καὶ τοὺς μὴ ὀξυτόμους, μηδὲ τραχεῖ κεχρημένους * καὶ ὡδαρίωνας, βαπτίζειν φασιν.

* Hæc quoque in Etymologico leguntur, unde hic supplendum est τῇ γλώττῃ φλῦ ἐπισυρμένους φθεγγομένους καὶ, quæ voces imperiti Librarii negligentiâ

Συνεῖναι μὴν γὰρ] Ἀντὶ τοῦ διδάσκειν, ἐκπαιδεύειν.

Λοξὸς ὢν] Λοξὸς παλαίτατα ὁ Ἀπόλλων, ἀφ' τὸ λοξὰ μαντεύεσθαι, ἢ ἐκ φαυλὰ καὶ ἄδηλα. χείροντι δέ ἐστι τὸ σωτηρούμενον δύσλυτον ζήτημα. χειρόδης γὰρ εἶπεν, ἀντὶ τοῦ ἀσαφής.

Καὶ πλίνθος χρυσᾶς] Κροῖσος γὰρ ὁ Λυδῶν βασιλεὺς, χρυσᾶς αὐτῷ πλίνθους ἀφιερώσατο.

Ἐν Δελφοῖς] Ἐν τούτοις γὰρ τοῖς τόποις ὁ Ἀπόλλων, ὡς λέγουσιν, ἐμαντεύετο. εἰσὶ δὲ οἱ μὲν Δελφοὶ, ἐκ Φωκίδι, οἱ δὲ Κολοφῶνι ἐν Ἀσίᾳ.

Κίνημα κορυβαντῶδες] Μανιῶδες. οἱ γὰρ Κορύβαντες δαίμονές εἰσι περὶ τὴν Ῥέαν. * κατάχαμα δὲ, μανιώδη, φοβερά.

Οὐκ ἄρτια κρέα] Κροῖσος γὰρ ἀπεπειράσατο τοῦ ἐν Δελφοῖς μαντείου εἰ ἀληθὲς εἴη, ἐποίει τοιῶνδε. ἑπτὰ στόματος εἰς Δελφοὺς ἀπέστελλεν, ἔπειτεν αὐτοῖς ῥητὴν ἡμέρην, μὴ τὸ ἀφικόμενος τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην τὴν ἐμαντεύσεσθαι, ἐπειρέσθαι τὴν Πυθίαν τὰ νῦν ἀφικτεῖ πρήσσων ὁ Κροῖσος; ἐπεὶ δὲ τάχιστα τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην Κροῖσος λέβητα εἰς λέβητα ἀπεμβάλλων, εἶτα χελώνης κρέα καὶ ἀρνειοῦ συγκαιόμενα, καὶ τὸ λέβητα τὸ ὑπὸ ἐμβάλλων, ἦν ψῆ. ἅπερ ἔπεσπε ἡ Πυθίη ἀνέλεγε ὡς ἐπρήσσετο. μάλιστα δὲ τὸ φ χελώνης κρεῶν. ἐδμὴ μ' ἐς φρένας ἦλθε κρατερήνοιο χελώνης.

Θεμιστοκλέης] Καὶ γὰρ μόνῳ ὁ Θεμιστοκλῆς σωπῆσε δοθέντι Ἀθηναίοις χρησμῷ. ὅτε καὶ Ἀθηναῖοι ἐπὶ Ξέρξεα ἐμαντεύοντο Ἀθηναῖοι, εἰ ἄμεινον αὐτοῖς ἐκλιπεῖν τὸ ἄστυ, καὶ ἀνεῖλεν ἡ Πυθία τὸ, Τείχεος τειχοῦχοι ξύλινοι διδοῖ δόρυπτα Ζεύς, καὶ, ὦ θεῖα Σαλαμὶς ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν. ὡς ἂν μόνῳ Θεμιστοκλέης ἀνυφορήσῃ ὃ τι καὶ λέγῃ ὁ χρησμός, τοῖς δ' ἄλλοις ἀσαφέστερος ἐφαίνετο ἐόν. τοῦτο καὶ τῶν Δφσύρῃ ὁ Μῶμος. ὅτι σαφέστερος τοῦτο δὲ χρησμὸς ἐκείνου, ὡς μὴ δεῖσαι Θεμιστοκλέης ἐξηγητάς.

Εἰ καὶ μέτοικός εἰμι] Ἐπειδὴ ἄνθρωπος ἦν, ὡς λέγουσι, πρόσθεν γέγονε θεὸς, καὶ εἰς ἀρχαῖον μετάκλησιν.

Ἡρακλεῖς ἰὼ] Τοῦτο εἰώθασιν ἐπὶ θαυμασμοῦ λέγειν. ἔστι δὲ ἐπίφθεγμα ἐκπληκτικόν. ἐκπληττόμενον δὲ τοῦτο εἰς Ἡρακλέα.

Καὶ

tiâ omissæ, faciunt ut credam alibi alia deesse, quæ Apolline indigerent conjectore.

* De hisce videndus Strabo Lib. x. Ex quo, advocatâ & Phœniciæ linguæ ope, paucis indicabimus qui Corybantes hi fuerint. 1. Viri fortes fuerunt satellites primorum Phrygiæ Regum, qui postmodum in Deorum numerum relati sunt. Hoc fabula, id est, antiqua Græciæ fama docet, idémque apparet ex ἐκπλήξει κινήσει quam memorat Strabo. Hebraicè כרוב *Cheroub* dicitur ut fortis, ut multis probat Vir Doctiss. *I. Spencerus* de Ritualibus Mosis Legibus p. 764. unde Angeli dicuntur *Cherubini*, hoc est fortes, ut alibi dicuntur אבירים quod idem significat. Indidem Corybantes *δαίμονες* dicti sunt. 2. Confunduntur cum Καβείροις, ut ibidem testatur Strabo: ita & Hebraicè כרוב *Cherouh* & כביר *Chebir*, unde *Cabiri Dii*, unum idemque significant, ut idem ostendit Spencerus. 3. Corybantes, & Cabiri, ut & Cherubini ex Ægypto orti, auctoribus Herodoto & Strabone, quibus adjungas licet *Spencerum* & *Bochartum*. 4. Iidem dicebantur esse cum Curetibus qui fuerunt etiam viri fortes, Hebræis כרותים, ut ostendit Bochartus. Verùm ista γόμφοις ἀείρει, donec *Mythicorum Temporum Historiam*, edamus, ubi ex fabulis antiquissimas eruemus historias.

Καὶ δεινῶς Βοιώτιον] Εἰς ἀμφοῖαν ἐσκώπτοντο οἱ Βοιωτοί. ἀφ' ἧς καὶ ἡ παροιμία Βοιωτία ὗς. ἐπεὶ δὲ Ἡρακλῆς Βοιωτὸς, ἐξ Ἀλκμήνης γεγὼς, ἡμίεως πάνυ ἐπίσκωπτ). τὸ μὲν γὰρ σοφαὶς..... ἐπὶ..... τὸ δὲ νοούμενον εἰς ἀμφοῖαν αὐτὸν ἀμαυρῷ ὡς Βοιωτόν.

Καὶ σοφότατ' ἀνὴρ] Τάχα δὲ τῇ σοῇ τῇ λεγομένῃ ποικίλῃ τὰ σφὲ Μαραθῶνα ἐγλόχαπε. διὰ τοῦτα φησὶν, ὡς Μαραθῶνι ἅ, Ἀθηναῖοι Πέρσας ἐνίκησαν. Κωμῳδεῖ δὲ εἰς τὸ ἀεὶς δυσπόντων ὡς Μαραθῶνι καὶ Περσῶν. ὁ δὲ Μιλτιάδης στρατηγὸς ἦν τότε τῶν Ἀθηναίων. ἀμαυρὰ δὲ καὶ τὰς κατ' ἐκείνην καιρὸν ῥήτορας, ὡς συχνότερον τούτων μεμνημένων ἐθέλει δέον τὸ ταῖς δημηγορίαις, ἀλλ' ἐκπλήξεως χάριν ἢ χυδαίως ὁμιλῶν. ὥσπερ καὶ αὐτὸς ὕστερον φησὶ λαμπαίζων τὸν τοῦ Ῥητόρων Διδασκάλου.

Εὖγε οἰκοθεν ὁ μάρτυς] Παροιμία ἐπὶ τῶν καθ' ἑαυτῶν φερόντων μάρτυρας, τὸ δὲ τῇ σωφροσύνῃ, οἷον ἡ μαρτυρία. καλῶς δὲ ἐχρήσατο αὐτῇ, ἐπειδὴ καὶ τῶν θεῶν τὸν ὁ Ἡρακλῆς ἐλάλησεν.

Ὁ ἀγοραῖος] Ἑρμῆς ἀγοραῖος ἐπεκλήθη παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ὡς ὁ τῆς ἀγορᾶς ἱδρυμένος. οἱκότως ἢ ἀδελφὸν ἐκάλεσε καὶ Ἑρμῆ, τὸ ἄγαλμα αὐτοῦ.

Πίτης γὰρ ἀνακαπλασμ] Οἱ γὰρ ποιηταὶ τὰς ἀνδριάντας καὶ τὰ ἀγάλματα, ἔθος εἶχον ἐξαλείφειν τὸ ἄγαλμα καὶ Ἑρμῆ πίσσῃ καὶ ὕστερον λαμβάνειν τὸ αὐτοῦ σχῆμα, ἵνα θεὸς αὐτὸ ποιήσωσιν.

Ὑποπιτίμβρ] Πίσσῃ ἀλειφόμβρ.

Δάμιν τε καὶ] Μέλλοντ εἰπεῖν Ἑρμῆ Δάμιν τε καὶ Τιμοκλέα, ὁ Ζεὺς τὸ πρᾶγμα νοήσας, ἀνακόπτ αὐτόν.

Κεκραγότες] Τὰς τὰ μεγάλα κραζούσας.

Εἰπαλλαγ] Οἱ σὺν πολλῷ.

Ἀκροβολισμὸς] Ἐστὶν ὅτε πρὸ συμβάλλουσιν οἱ πολέμιοι, ἀλλήλους βάλλουσι τοῖς βέλεσι καὶ τοῖς λίθοις.

Εἶτ' οἱ ἄνθρωποι] Εὐθὺς οὕτως οἱ ἄνθρωποι. ἵν' ἡ χειτλιαστικὴ ἐπίῤῥημα συναλλιμμένον τῷ ἄνθρωποι. εἰώθασι δὲ οἱ μετέχοι τοῦτο ποιεῖν ἐν ταῖς ὠδαῖς.

Κηλεῖν] Θέλγειν.

Καί σε μετέχοντα] Σ' ἐπὶ τιμωρεῖν).

Ἡ θυγάτηρ, καὶ ὁ ἀδελφὸς, καὶ ἡ γυνὴ] Ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ ὁ Ποσειδῶν, καὶ ἡ Ἥρα.

Ὄνειρον τινα] Πάντα ταῦτα Ὄμηρ σφὲ Διὸς εἶπ. καλῶς δὲ πέμψαν τ' Ὄμηρον αὐτὸν καὶ τὸ Ἑλένην ἤνεγκε μάρτυρα.

Σῶκρος ἐρεχθεύς] Οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ Ἑρμῆς οἱονεὶ Σωσίοικος.

Οἱ τραγῳδοί] Οὕτοι ὑποκεκριταὶ ἦσαν ὑποκεκριμένοι τὰ τῆς τραγῳδίας δράματα.

Χοιρίδες] Τὰ κοινῶς λεγόμενα κονίκια.

Καὶ τὰς ἐμβάτας] Ἐμβάτας μὲν τὰ ξύλα ἃ βάλλουσιν ὑπὸ τὰς πόδας οἱ τραγῳδοὶ, ἵνα φανῶσι μακρότεροι. πολλοὶ δὲ, τὰ μίχρι τῶν ποδῶν ἐλκόμενα ἱμάτια.

Σκύθαι μὲν] Φρυγίαν φασὶν οἱ Σκύθαι σωτῆσαντες, καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὄγκου ἀκινάκην ἱδρύσαντες σιδηροῦν θυσίας ἐπετέλουν ἑκάστου ἐνιαυτοῦ, καὶ ἵππον, νομίζοντες αὐτὸν εἶναι τοῦ Ἄρεως τὸ ἄγαλμα.

Ἀμφηκὴς] Ἐκ τ δύο μερῶν ἠχῶν τυπέσα βοῶν. ἁδὺς γὰρ ἤδη πᾶσι ἔλεγεν, ὅτι τ Ἄλυν Ἀφβὰς τὼ δεχὴν καβαλύσῃ. Ἀφ' τοῦτο ᾗ κὴ διωθώσιος. γράφεται ᾗ ἀμφήρης, ἵν' ἡ ἀφ' ἑκατέρα ἔλασμα ποιῶν.

Οἷοί εἰσι κὴ τ Ἐρεμῶν ἔνιοι] Οἱ Ἐρεμῆ τετραγωνοί τινες κίονες ἦσαν παρὰ τὰς ὁδὸς ἱδρυμένοι. ἄνω εἰς τὸ ἄκρον εἰς κεφαλὴν ἔχοντες ἀνθρώπου μεμιμημένον τ λίθον. σύνοτε μὲ δὴν ἓν τοιοῦτον εἶχεν ἡ κεφαλὴ ὡς πάντων ἀνθρώπων, ἔνι δ' ὅτε κὴ δύο ἀφ' ἑκατέρα μέρος. αἰνίττεται δὲ αὐτοῖς ὁ Ἐρμῆς αὐτὸς τετράγωνος ὢν κὴ παρὰ τὰς ὁδὸς. Ἐρμοῦ τ λόγου βάλλονται εἶναι. ἐσήμαινον δὴν τὸν βίον, ὃν Ἀφ' τ ὁδῶ παροδήλων, σὺν λόγῳ κὴ μὴ λόγῳ πορεύεσθαι, κὴ τοῦτον ἀληθῆ ὡς ἐφαῖον τὸ τετράγωνον ἀπεσάφει ᾗ χήμοι. διωθώσιος ᾗ ἐποιεῖτο, εἰς ἔμφασιν ᾗ χρῆναι τοῖς φίλοις, ἤτοι τοῖς τὼ αὐτῶ ἡμῖν ὁδὸν ᾗ βίω εἰσιοῦσι κὴ παρὼσι κὴ ἀπιοῦσιν ὁμοίως κατὰ Ἀφέσιν μένειν.

Ὁ Σαρδιανὸς] Ὁ ἀπὸ Σάρδεων, ὡν Σάρδεσι γὰρ ἦν τὰ ᾗ Κροίσου βασίλεια.

Τὸ ἀμφιδέξιον] Ἀμφιδέξιον λέγεται ὁ πὶς δύο χερσὶν ὡς δεξιαῖς χρώμενον. ἀμφιδέξιον δὲ σύνταξα τὸ ὂν τῶν δύο μερῶν νοούμενον.

Εἴδη αὐτά] Εἴδη τὰ ἀγάλματα λέγει, παρὰ τὸ ἑδρᾶσθαι.

Ἐν ταύρῳ] Ἐν γὰρ τῇ σωτηρίᾳ τὰς κρατυνθείσας ξένας ἔθυον τῇ Ἀρτέμιδι.

Ἀλλ' ἐξ ἀμάξης] Ἐν τῇ ἑορτῇ τ Διονυσίων παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ ἁμαξῶν κωμάζοντες ἔσκωπτον ἀλλήλους κὴ ἐλοιδοροῦντο πολλὰ. παροιμία δὲ συνεστηκεν ἐπὶ τ ὑβριστικῶς χρωμένων, τὸ ἐξ ἀμάξης.

Τάφου πιὰ] Τάφος ἦν σὺν τῇ Κρήτῃ. κὴ ἐπιγέγραπται σὺν αὐτῶ ᾗ Διὸς τάφος, κὴ εἰς αὐτὸν νῦν λοιδοροῦνται.

Καὶ ἱππιμωλὰς] Ἀκμὴ οἱ μὲ τὰς μεγάλας κὴ μέσας καλοῦσιν ἰσχύς. εἰσὶ δ' οἱ κὴ τὰ παρ' ἡμῖν λεγόμενα κόροια ἀκμὴ, φασὶν εἶς ἡ κέρκος συέλκεται.

Πρῶτον] Τὸ χοινίον εἷς ὃ δεσμεῖ τ ἱστίον.

Ὁ χοινίκος] τὸ τ πρώρας μέρος ἡ ἀπήργνη αἱ ἄγκυραι. ὃ κὴ τ πρόπους ἔσιν ὀρθὴ. χοινίκος ᾗ ἐλέγετο, ὅτι χοινὸς κεφαλὴν μορφοῦντες οἱ ναυπηγοὶ, ἐπέθηκαν τῷ ἄκρῳ. πάλαι τὸ πλοῖον εἰς χῆνα ἀπεικάζοντες, ἡ ᾗ δύοινισμὸς χάριν, ὡς ἀεράπλους αὐτοῖς ἡ ναῦς Ἀφικοίη, τρόπον χηνὸς ὑπερνεώσης τ κυμάτων.

Διμοιρίτης] Διμοιρίτης ὁ ᾗ δίμοιρον τ ἐν τῇ νηὶ ἄρχων. τριμοιρίτης ᾗ, ὁ ᾗ τρίτα μέρη ἄρχων. ὕπω ᾗ ἐλέγοντο οἱ μὴ τὴν ὑπὸλῆ μιᾶς λαμβάνοντες γραπώσας. τῷ μὴ εἶναι τὴν γραπωσὴν ἀρετῷ τέλειοι.

Τὸν δὲ κατακλυσθέντα] Πάντα ταῦτα λέγει ὡς ὀνόματα τ ἐν πλοίῳ σκευῶν, ἃ μεταφορικῶς ἐπ' ἀνθρώπων τοιοῦτον. ὅταν εἰ μὲ ὀφείλωσι κακῶς πράττειν, ἀτυχοῦσιν. οἱ ᾗ ἀδικοῦντες; εὐπραγοῦσι.

Ὁ πὼς Σωκράτης] Σωκράτης κὴ Φαιδὼν, Ἀθηναῖοι ἦσαν, ἀμφότεροι ἐπ' ἀρετῇ θαυμαζόμενοι. ὁ μὲ φιλόσοφος, ὁ δὲ γραπτής.

Ὅσοις ᾗ ἀγαθοῖς] Ὁ μὲ Καλλίας ἦν, ὡς Κρατῖνος φησὶν, Ἱππονίκου υἱὸς ὢν τὸν ὄγκον Μελιτοῦς, πλούσιος κὴ παχυπλῶν κὴ ὑπερηφάνου διαφορᾶς, κὴ κόλακας τρέφων. εἰς δὲ σιγμὰς αὐτὸν

Κρ-

Κραπ῀ν κωμωδεῖ, ὡς ἕνα τ῀ν κατ' ἐργεων. οἱ γὰ δανειζόμενοι τὰς κτήσεις ὑπεπίθεντο, καὶ ἐπεργάφοντο αὐτὰς εἰς τὸ γενόσειον ὑπ' ὀνόματι εἰσίν. ὁ τὲν καὶ Μένανδρ῀, ἀσκὸν χωρίον εἰώθασι λέγειν τὸ ἀνεπιδάνειστον. κωμωδεῖ ἢ αὐτὸν Κραπ῀ν καὶ ὡς Φοίνικα γυναῖκα μοιχεύσαντα καὶ τεῖχα πάλαι δυνάμενα εἰς τὸ μὴ κεκλῆναι. ὁ ἢ Μειδίας ὀρυγέκτος ὢν ὡς Πλάτων, τὰ ἀλλαὶ καὶ ὡς πονηρὸν ἢ καὶ κακόηθες, καὶ τ῀ δημοσίων νοσφίζηται. ὁ ἢ Σαρδιανὸς παλ῀ ὡς ὢν Ἀνακυδαμάντ῀ τ῀ Μήδ. καὶ βασιλεύς Ἀσσυρίων τρυφὴ πεπιεσμέν῀ καὶ γυναιξὶ τ῀ πάνυ βίον ἐνδιαπεπεσόντων. διὸ καὶ ἐπὶ τούτ῀ ἡ τ῀ Ἀσσυρίων κατελύθη ἀρχή.

Τοίχων ἀρχῶν] Οὐ μόνον ἐπὶ οἴκων τείχος λέγεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πόλεως.

Κατὰ ῥᾶν ἀφαιρεῖ] Κατὰ ῥᾶν φέρεται, ἐπὶ τ῀ εὐπλούτων ὁ λόγος. ὅτε τοὺς ῥοῦμα φερομένους, τ῀ ἰδίου πόλιν αἱρήσειν. διὸ δὲ λέγ῀ τὴν πόλ῀ τὸ παράδειγμα. διὰ τοῦτο καὶ οὖν τὴν πίστιν ἐχρήσατο.

Τὸν ἱερὸν φασιν ἀγκυρᾶν] Ἀγκυρᾶ ἐστὶ σὺν τῇ νηὶ τὴ μείζονι ὡς καλεῖσθαι ἱερᾶν. αὕτη ἢ ὅτε μέγας καταλάβοι κίνδυν῀, πλουσίαν βάλλε῀. εἰπὼν οὖν τοῦτο, ὡς μεῖζον πλοῦτον εἰπὼν ἐπιχειρήματον τὸ πάντων μέγιστον.

Εὐμενοῦς ἄρχε] καλῶς πάνυ εἰσήγαγε τὸν Τίμοκλέα εἰς ὕβριν τραπέντα. τοῦτο γὰρ ἴδιος τοῖς ἀπίστοις.

Οὐ φέρων καὶ ὑπερφωνῶν] Πάνυ ἐπὶ τῇ νίκῃ καταγελᾶν.

Καὶ ὁ σύρφαξ] Ὑποκορισμὸς τ῀ συρφετ῀ ὁ σύρφαξ.

Ἐπὶ τ῀ Ζωπύρου] Τῶ Δαρείου πολιορκοῦντ῀ τὴν Βαβυλῶνα, καὶ μὴ δυναμένου παραλαβεῖν αὐτήν; ὁ Ζωπυρ῀ νόμας ἑαυτὸν τὰ ὦτα καὶ τὴν ῥῖνα, καὶ μαστιγώσας ἑαυτὸν, ὡρμήσατο τοῖς Βαβυλωνίοις, ὡς παρὰ Δαρείου ταῦτα παθών· οἱ δὲ νομίσαντες αὐτὸν ἀληθῆ λέγειν, κατεπίστευσαν αὐτ῀ τὴν πόλιν, ὁ δὲ παρέδωκε τ῀ Δαρείῳ τὴν Βαβυλῶνα. καὶ ἀφ' τούτου ἐσθῶν αὐτὸν ὁ Δαρεῖ῀ς, εἶπεν, ἡδυάλωτόν σοι τὸν ἔχειν τ῀ Ζωπύρου, ἢ μυρίας μὴ Βαβυλῶνας κατάσχειν.

Mf. in fol. Ζεὺς τραγῳδὸς. ἀπλοϊκὰ] ἀπλοῦς ἐστ῀, ἀτελῆ. [ἐπὶ τῇ ἀνοχῇ] ἐπὶ τῇ ἀμέλειᾳ. [καινυχί] χθὲς δὴ καὶ νύκτωρ. τοῦτ' ἔστιν κατ' ὄψιν. [συνίασι] χθὲς δὴ ἐστι συνῆλθον. [παρεπιτρέπω] χθὲς δὴ παρῆκουσάτην. [πλατὺν ἦν] ἀσελγῆ ὄντα, ἀπὸ δὲ κατ' ἐκλογὴν. πλατυγλωσσία, ἀπὸ δὲ πλατύς. [ὁ Μίθρης] ὁ Μίθρης ἐστὶ παρὰ Πέρσαις ὁ ἥλιος. [κυπασσόσωπον] Αἰγυπτίου, [λημῶ] λημῶς ἔχω· λήμη ἢ ἐστιν ὁ ἐν τοῖς ὄμμασι ῥύπος.

Οἰνεὺς ἢ Ἀλεκτρυών.

P. 157. Mf. in 4. Διάπτιον] Ὀξύπτιον.

Ξέστοιο τὸ χρυσοῦν ἐμπίνειν κάτιον] Αἰκτὴς ὁ τ῀ Κόλχων βασιλεὺς εἶχε δέρμα πρόβατον χρυσοῦν, καὶ τοῦτο δράκων παρεφύλαττεν ἀνήμερος εἰς τὸ αὐτὸ τὸ χρυσόμαλλον θηρίον δέρος. ὁ Φρίξου μὲν ὢν ὁ Ἀθάμαντος παιδίσκος ἢ παιδάριον, * ὃς Κελεὸς ὠνόμαστο δῆθεν τυγχάνων ὢν τοῦ Κολχέων γένους καὶ σπουδαιότατος καὶ ἐπεὶ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, χρυσόμαλλον εἶχε τὸ δέρος, διὸ δὴ εἰς φυλακὴν ὑπὸ δράκοντος φυλασσόμενον ἐφ'

* Ita fabulam de aureo vellere satis frigidè ἐμυθολόγησεν Heraclitus *de incredibilibus* c. 24.

ἰφ' ἕστηκεν Γάσων μὴ τὸ ἄκμων Ἀργοναυτῶν ἀποστελεῖς ἐφ' ὑπὲρ κομιστὰς κὴ εἰς τὸ Ἄργος ἀπήκατις ἦσαν, εἶπε Μηδείας τὸ θυμικὸς μὲ Αἰήτου δὲ βασιλεύοντ@ τὸ τόπον ἀδελφῆς ἧ Ἀψύρτου, ὃς ἐπιπίσθυτο τὴν φυλακὴν δὲ δίρας, ἀφ' ὃ εἰς Γάσονα αὐτὸς ἔρωτι δόλῳ μὲν τὸ πατέρα μετηλθέσης, Ἄψυρτον δὲ τὸ ἀδελφὸν ἀποκτινάσης κὴ ὕστερ συνεργασάσης Γάσονι, αὐτό τε τὸ δέρ@ ληφθῆναι κὴ εἰς τὸ Ἄργος ἀφικομθῆναι.

Προύγραψε παρίξεις] Ἐὰν θελήσω, φησὶν, κρυπτῆσαί σε νῦν δυχερῶς, πηδῶν χάρ σὺ τῇ σκοπιᾷ δύνῃ ἀφορυλῶν.

Περ ὀδὲ ἔσῃ] Τὸ σὺ τῇ συνηθείᾳ ἀσκήσας ἔσῃ σὺ τῷ ἔργῳ δ' προφλῶ ἀνήσεις πεπονηκὼς ἑαυτῷ. τῦτο ἧ τὸ ἀσὲ ὀδὲ, παρειμιῶδές ἐστι λεγόμθον ἐπὶ τ ἄσπίρ τι πρωτόλειον ὑπιλέγθον τ μὴ ταῦτα χινομένων. συμβαλλόμθον μὴ τοὶς μὴ τοιῦτα εἰ κὴ κ' παρέργων, ὥστε κὴ εἰ οἷς ὀδύσειν ἀσόκει ἧ ἐπιτλεσθείη τι τ συνειεγκεῖν ἐχόντων τι τῇ ὀδέ. παρ' ὃν κὴ ἀσὲ ὀδὲ εἴρηκ), ὁ ἧ νῦς, ἀσὲ δ' ὀφειλομένω ἔργῳ ἔσῃ τῦτο κ' πάρεργον πεπονηκὼς. ὅ, σοι τυχὸν τὴν ἀναγκαίαν προφλῶ ὑπορέσοι. κὴ Πλάτων σὺ συμποσίῳ, σύντα δ' ἐρχόμθον, ἀσὲ ὀδὲ βυλόμεθα ὁ τι ἐρεθμὲν, ἀλλ' ἰῶμθ.

Ὦ Ζεῦ τερπίτε] Εἰώθασιν οἱ ἀρχαῖοι λὰ τ πραγμάτων τ Δία καλεῖν. οἷον δεχόμθοι ξένον, σκάλων Δία πάνιον, ὕπω κὴ αὐτῶν, καλεῖ τ Δία περάσιον, τ λαπλάκοντ@ τὸν τέρμ@. τέρμ@ δὲ λέγ, τὸ ἀληθωπίκ φωνῇ τ ἀλεκτρυόνα χρήσαλ.

Ἀποτόπαιον] Ὁ ἀπατρέπτυ πς.

Ἀλεξίκακε] Ὁ ἀποδιώκων τὰ κακὰ, ἀλεξίκακος ἧ ὁ Ἡρακλῆς, ὃς πολλὰ τ σὺ τῷ κάμῳ κακῶν ἰασάμθ@.

Οὐ χαλεπῶς] Οὐ δυχερῶς.

Εἰ δὲ ἐφυλήσειν] Σιωπήσειν, φυλάξαι τὸ μυσήριον.

Ἡ τ ἔργως τερπίς] Τερπὶς μέρ@ ἧ πλοίου, ἔργω δέ ἐστι τὸ πλοῖον σὺ ᾧ Γάσων ἔπλυσεν. τῦτο ἧ ὡς λέγυσιν ἡ τερπὶς ἐλάλ. μυστῆσι ἧ λέγ ἧ Διὸς σὺ Δωδώνῃ, ὅπω φηγὸς ἐστὶ θρῦς. εἰς ἣν ἐμαντεύοντο.

Λαθόντα] Ἀγνοηθέντα.

Φίλ@ γένοιτο τῷ Ἄρ(] Λέγ) ὅτι ἡ Ἀφροδίτη τ Ἡφαιστον εἶχεν ἄνδρα. κὴ ὁ Ἄρης τοιῦτ@ ἐμοίχευεν. κ' κρυπτὸς ἧ τ ὡς, ἵν' μὴ ὕπω, κ' ὡς ξύμπονοι κὴ ὡς ξυγκόμαζοι, κὴ ὡς κρυπτοὶ τ ἐρωτικῶν.

Ὄφελ@.] Τὸ ἐξὸς καί τι ὠδὲν ὄφελ@ τὸ γὰ μὴ τὸ γενέαζ τὴν ἀσεβείαν, εἰ βοᾶτε ὄφελ@.

Ἐκτερπίζοι] Ἐξω τ τράπεζης.

Εὔφορβ@ γένοιθ] Οὗτ@ ὁς ἐν τ Τρώαι. ὅς πς κὴ πρῶτ@ δόρυ ἐν Πάτροκλον ἔπληξεν.

Ὦ Μησάρχη παῖς] Μήσαρχος πατὴρ ἐν Πυθαγόρα. κρείττω δὲ παῖζων Μησάρχη παῖδα τ ἀλεκτρυόνα ἐκάλεσεν.

Ἀπὶ Σαμίᾳ Ταναχρᾷ@] Σάμος πόσις ἦν ὅθεν ὁ Πυθαγόρας. Τάναγρα δὲ, πόλις Βοιωτίας. ὅθεν ὁ Μίκυθ@ δν ἀναμείνας.

Ἢ Πυθαγόρειόν τι] Πυθαγόρειόν ἐσ τῦτο τὸ δόγμα, ἴσως τὸ φαγὼν πυάμους, τ' φαγὼν τὴν κεφαλὴν ἧ πατρός.

Ἀνακιμπαίζῃ] Τὸ ἀσθενῆσαι ἀναμιμήσκῃ.

Οὐκ ἀπήρρηθ@ ἡμῖν ἡ τροφή] Οὐκ ἀπηγορεύμεθα.

Δὴν

Δεινόν τινα φῆς] Μέγαν, θαυμαστόν.

Περὶ τὰ ἐσκαμμένα ἤδη παιδᾶ] Φαυλότερον ἐλέγετο, ὅς τις ἐπίδηλα παιδιᾶ. τῶν δὲ ἐν αὐτῇ σκαπτόντων ἢ πόδας καὶ τύπους παιόντων, ὁ φαῦλον ὑπὲρ τὰς ἢ πάνυ ἐπήδησεν. ὁμοίως δὲ καὶ παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπὲρ τὸ ὠφελιμόν τί ποιούντων, ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα παιδᾶ.

Ἀποψήσω] Ἀπομάξω.

Τῶν ἐλεφαντίνων] Λέγει Ὅμηρον ἀφ' οὗ τὰ ἐλεφαντίνων πυλῶν τὰς ψευδεῖς ὀνείρους ἔρχεσθαι, ἀφ' ὧν τὰ κερατίνων τὰς ἀληθεῖς.

Τυφλὸς αὐτὸς ὤν] Γεγράφασιν Ὅμηρον οἱ μὲν καὶ ἀπὸ γενεᾶς τυφλὸν, καὶ τὸ σύμπλασμα ὄνομα τοῦτο γενέσθαι, ὁμήρους καλούντων Δωριεῖς τοὺς τυφλούς. Ἠθέλησε μέντοι τὸν Ὅμηρον γράφων βίον, οὐκ ἀπὸ γενέσεως τυφλὸν ἱστορεῖ, ἀλλὰ πολλὴν ἀλώμενον γῆν ἱστορίας χάριν, γενέσθαι καὶ τοῦ Ἀπίωνος, κἀκεῖ νοσήσαντα χαλεπῶς ὑπὸ τῆς νόσου τοῦ ὄψιν ἀπολέσαι.

Παῖε ὦ Μίδα] Λέγεται ὁ Μίδας πάνυ ὢν φιλόχρυσος, ὅπως εὐξατο πᾶν ὃ ἂν ἅψηται χρυσοῦν γίνεσθαι. φασὶ δ' ὅτι καὶ ἀπὸ τούτου ἀπόθανε, καὶ αὐτῷ χαρὰ ἡ τροφὴ ἧς ἤπλετο χρυσῆ ἐγένετο.

Πολὺ] Χυδαῖον δὲ τὸ πολύ.

Ἄλεσον μὲ ὕδωρ] Ἡ σύνταξις ὅπως. ἄλεσον μὲ τὸ ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς καθάπερ τὸ σῖτον συντρίβεται καὶ τοῦ ἰσχνοῦ δὲ πλύτου.

Γ' παθεξεργασμένον] Ἀντὶ δὲ μεθύον.

Εὐκράσης] Οὕτως ὁ Εὐκράτης παρ' Ἀθηναίοις ἦν πλούσιος.

Σὺν τελβακῷ] Ἐν πενιχρῷ.

Ἢ πλουτεῖν] Ῥίζης ἀπὸ πυρετοῦ.

Οὗ ἕνεκα ἐγὼ] Ἡνίκα δύο παλαίειν ἀθλητὰ, κρίνεται πῆς ἕξων ἄθλον, ὀφείλων τῷ νικῶντι παλαίσαι. καὶ ὁ τοιοῦτος καλεῖται ἔφεδρος, ἀντὶ δὲ ἡττόμενος εἰσερχόμενος.

Εἰς ὑπερβολὴν κυλεῶν] Καρῆναι * δειλόν.

Ὁποσάκις τὸ στοιχεῖον εἴη] Στοιχεῖον σύνηθες λέγει τοῦ δὲ ἡλίου σκιάν. εἰώθασι γὰρ ὁρίζειν ἡνίκα τυχὸν ἡ σκιὰ γένηται πυκτίκης, συμβαλεῖν. ὕστερος δ' εἰώθεσαν οἱ παλαιοὶ καλεῖν τὸ ἥλιον, ἢ τοῦ σκιὰν τοῦ ἀπὸ δὲ ἡλίου. τοιοῦτο δ' τὸ λεγόμενον, ὥσπερ βραδὺς κὶ τοῦ κίνησιν ὁ ἥλιος. οἱ γὰρ ἐπισυδίοντες πνί, καὶ τὸ βραχύτερον ἢ ὥρας μακρᾶς καὶ ἀπέρχεσθαι ἡγοῦνται.

Ἐπερειδομένου] Ἐπανακλινομένου.

Εἰσὴ δὲ μὴ τοῦ λύκος χαίρω] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἐλπίζόντων τί, καὶ παρ' ἐλπίδας ἀποτυγχανόντων.

Φιλοσοφίας] Φιλοσοφίαν σχῆμά ἐστιν ἡνίκα τις σὺ ἀφέσεως ἀπὸ τοῦ δοθείσης αὐτῷ φιάλης πιὼν μέρος, τὸ λοιπὸν παρέχει φίλῳ, καὶ τοῦ φιάλῃ χαλεπόν.

Ὁ δὲ πάντων θεῶν πατήρ] Τῆς Δαμάης δὲ Ἀκεσίου. ὁ δὲ Ἀκέσιος βασιλεὺς ἦν δὲ Ἄργους, ἔλαβε χρησμὸν, ὅπ. ὁ γαμόμενος ἀπὸ τοῦ γενέσεως αὐτῷ Δαμάης φονεύσῃ αὐτόν. καὶ ἀφ' τοῦτο φοβηθεὶς, ἀπέκλεισεν

* Scriptum hic fuit καρη additâ supra contractionis notâ, unde conjicere proclive erat legendum καρῆναι, licèt Grammatici de ovibus dici velint, de hominibus vero κείρεσθαι.

αὐτὴν οὐ χαλκῷ. καὶ ὁ Ζεὺς ἐρασθεὶς αὐτῆς, μεταβληθὴ εἰς χρυσὸν καὶ ἔφθειρεν αὐτὴν, εἰσελθὼν διὰ τῆς θυρίδος.

Ἐτυμ.] Πιστάρεον.

Τοῖς Κρησίοις] Ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν Κρήνων. τόμους δὲ τμήματα· ἄμαξαι ὁ συνηθεία λακωνική.

Καὶ ὑσμινοδαφὴ ἀμπεχόμην] Ὑσμινόν ἐστιν ἄνθος ἑοικὸς ὑακίνθῳ, βαθύτερον, ἴσως δὲ τὸ ἀπὸ χειρείων αἱμάτων βαπτόμενα.

Ἁλυρχῆ] Πορφυρᾷ.

Ὦ ταὼν] Ὦ ἑταῖρε.

Κάμηλον] Χώρα Περσική.

Περιέρδμοι ἄοικος] Πρὸ τούτου φησὶν εἰς τὸ σῶμα τῆς Πυθικῆς ἐπλανώμην. οἷς καὶ ζητῶν ὑ ἐν σῶμα, ἕως ὅτι Μήσαρχος ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς ἔκτισέ μοι οἶκον, τουτέστιν ἔσωσέ με.

Τὸν μέντοι ἑταῖρον αὐτοῦ] Ὁ δὲ Εὔφορβος τὸν Τρῶον, ὁ δὲ Ἀχαιὸς τὸν Ἕλληνα.

Σοφιστὴς ἄνθρωπον ἦν] Καθόλου σοφιστὰς ἐκάλουν τοὺς ἀπατεῶντας διὰ τῶν λόγων.

Κἂν σὺ τῷ μέρει] Καὶ σὺ μέρος φησὶ κατεγελάσῃ σὺ, ὅσον κατεγέλασε Κρητιαστῶν καὶ τῆς ἄλλων.

Ἀλλὰ καὶ Τειρεσίας ὡσὶ ἐμοῦ] Ὁ Τειρεσίας, ὡς λέγουσιν, εἶδε τὴν Ἀθηνᾶν λουμένην. κἀκείνη ὀργισθεῖσα μετέβαλεν αὐτὸν εἰς γυναῖκα.

Ὁ Ἐλάτης παῖς ὁ Καινεύς] Ὁ Καινεὺς ὕστερον, ὡς φασὶν, γυνὴ ἦ. ἠράσθη ταύτης ὁ Ποσειδῶν. ἡ δὲ οὐκ ἄλλως ἔφη συγγενέσθαι αὐτῷ, εἰ μὴ ὁμόσῃ αὐτῇ ὕστερον ποιήσειν ὃ βούλεται. ὀμόσαντος δὲ τοῦ Ποσειδῶνος, εἶπεν ὅπ ἄνδρα με ποίησον. ὁ δὲ λαβὼν τὴν ὄρνιν ποιήσας οὐκ ἐδυνήθη συγγενέσθαι. λέγεται δὲ τὴν Καινέα οὐκ γυναικὸς εἰς ἄνδρα μεταβαλόμενον, καὶ γυναικοπαθῆ γενέσθαι ὑπὸ μὲν τούτου μὴ ὀλίσθαι Ἐλάτης ἀλοάμενον.

Οὐδὲ τῇ Τειρεσίᾳ συνευνηθῆναι] Ἐπὶ συμφέροντι γινομένῳ. ἠμφισβήτησαν γάρ ἀλλήλοις ὁ Ζεὺς καὶ ἡ Ἥρα, τίς τὰ λαγνείας μᾶλλον ὀρέγεται, ἀνὴρ ἢ γυνή; καὶ ἔλαβον διαφθῆναι τὸν Τειρεσίαν ὡς ἔμπειρον ὄντα τῶν δύο. ὁ δὲ ἔφη, ὡς συναπλάσιον ἡ γυνὴ τοῦ ἀνδρὸς ὀρέγεται, καὶ ὀργισθεῖσα ἡ Ἥρα ἐτύφλωσεν αὐτόν.

Ποτιωμένην] Ὀνυσσομένην.

Ὦ Διοσκόρω τὼ ἀνομοιότητος] Καὶ τοῦτο γαμψικῶς ἀναφωνεῖ, τὸν Διόσκουρους τὸν Θεσσαλικὸν, ὡς σωτῆρας δῆθεν, ὡς ἂν μὴ τῆς μισθολῆς τὸν βίον ταυάκιον ὑποσείλων, ὡς οἱ ἀπὸ γῆς εἰς τὴν θάλασσαν μεταποιούμενοι.

Οὐδὲ εἰσυνίλων ἀπίδα ἔχων] Τοῖς ἀπὸ τῆς εἰσύας. εἰσύα δέ ἐστιν ἀμφιβλὴς βοτάνη ἀφ' ἧς πλέκουσι τὰ χοινίκια.

Τονεῦσι] Καπασκυάζουσι.

Κατεχαλάζησας] Κατέχεας.

Διαπυκτεύων] Ἀντὶ τοῦ λοιδορούμενος καὶ ἐξακοντιζῶν. ἐπεὶ καὶ οἱ πύκται πολλὰ ποιοῦντα πρὸς τὸν ἀντιπαλαιστὴν βολὴν καταλείπουσι ποιῆσαι, ἀλλὰ μὴ μάτην μηδὲ εἰς ἄρα δέρειν τὸν πυγμὴν πέμψαντα.

Σαπέρδου] Εὐτελὶς βρῶμα ἀπὸ ἰχθύων μικρῶν τεταριχευμένων, οἷα

γῦν τὰ ἀπὸ τ̃ ἀφύων ἤτοι ἐλαφρύλεον ἢ τῶν σαύρων διερμένα κολάμοις πλύχια. ἔνιοι δ̓ σαπέρδιον ἑρμηνεύουσι τὸ σὺν συὸς πέρκης, ὁ νῦν χοίδιον Παφλαγόνες φασὶ καὶ χοῖρ̃. μαινὶς δ̓ καὶ αὐτὸ εἶδός τί ἐ κολυμβητὴς μαινομένης.

Περιπλημένον τὰ πλεκτ] Ἀντὶ δ̓ κεκαλυθεὶς ἀπὸ τ̃ βασιλείας. νικήσας δὲ αὐτὸν ὁ Κύρ̃, ἠφάνισεν αὐτὸν καῦσαι, καὶ μ̃ τοῦτο ἐλεήσας ἔσωσεν.

Τραγῳδία πᾶσα] Ἐπειδὴ τὰ σὺ τῇ τραγῳδίᾳ κομπάζει, οὐκόσας τραγῳδίας τ̃ ἑαυτῦ κόμπον σιάλεσεν.

Τὴν ἰφεσρίδα] Τὸ φορυμβοι ἔξωθεν ἰμάτιον.

Ἡ Φειδίας] Οὗτοι ἀγαλματοποιοί ἦσαν.

Καὶ τὰς χοίρους] Τυτέσιν, ὅπω ἐμῖν εἶπας τὸν ὕσπον ἔνδον τ̃ ἀχλῆς συμφορᾶν.

Τὸν Πέρσην δ̓] Ἀρ̃ξέρξυ Πέρσαις βασιλεύον̃, Κῦρ̃ ὁ ἀδελφὸς τὸν βασιλείαν ἀπαιτήσας βυλόμεν̃ λαβὲ Κλεάρχυ πολὺν σωπᾶξε τραστόπεδον. Περδίκκας, Πτολεμαῖ̃ καὶ Σέλδυκος, ἦτοι οἱ τρεῖς ἀφέδεκτοι ἦσαν Ἀλεξανδρ̃. καὶ ὁ μὲν Περδίκκας σωδιώκη Ἀρισταίῳ τῷ βασιλεύοντι μετ̓ Ἀλεξανδρὸν ἀδελφεὶ ὑπατῶν βασιλείαν· ὁ δ̓ Πτολεμαῖ̃ ἦρξεν Αἰγύπτ̃. καὶ Σέλδυκος τ̃ ἀπὸ Βαβυλῶνα τόπων, ὡς ἱστορεῖ Δέξιππος.

Καὶ ἀμφὶ τοὶ τομῆς] Τὸ ἐξῆς τ̃ ἐπ̓ εὐθὺ τομῆς.

Κύρῳ ξενολογῶν] Ξένους γραπτῶς συνάγων καὶ ἰδίᾳ ἀναπεινύμεν̃.

Καὶ ἄλλοι Παρμενίων ἐπαινύμεν̃] Τὸν Φίλιππον λέγ, τοῦτο γὰ γραφεὶς ὢν ὁ Παρμενίων, πάνυ ἡυδοκίμ.

Ὁ Τίβι̃] Οἰκίτω ὄνομα.

Ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις] Πάνυ κεκλιλας τοῖς φυσικοῖς τ̃ ζώων ἤθεσι, τὰ τ̃ ἀνθρώπων ἐπιτηδεύμασι ἤρμοσε. τῷ εἰς τὰς ἡλείας πλεονεκτικῷ δ̓ ἵππυ, τὸ δ̓ πλούσιον ἄπληστον. τῇ τ̃ βατραχίων φλυαρίᾳ τὸ συκοφαντικόν. τῷ κεπλῳ τ̃ κολοιῶν καὶ δρυοκόλ τὸ σοφιστικόν. τῷ δηλικῷ τ̃ κανώπων, καὶ παντὸς ὕτιν̃ ἐν. ἀσσυπλικῷ, τὸ μαγειρικόν. τῷ ἀσθὸς ὀχλίαν ἑτοίμῳ δ̓ ἀλεκτρυόν̃ τὸ τ̃ κιναιδίας ἀκόλαστον.

Τῇ γυναικὶ ἐμόσιον] Ἐναντίον τὸ σὺ τῷ λόβῳ ὃ ἐστι τῷ δ̓ ὠτὸς ἄκρῳ βακχόμβιον.

Οὗτοι ἀναθῶσι] Μετὰ τρυφῆς δαπανῶσι.

Σίλφιν] Σίλφη ζῴδιον ἐοικὸς κανθάρῳ. λέγεται δ̓ καὶ τιφὴ, ἐμπὶς δ̓ ζῴδιον ἐοικὸς κώνωπι γινόμβιον σὺ τοῖς ὕδασι.

Τὸ λυκαυγὲς αὐτὸ] Τὸ ἐωθινὸν ἔτι μικρᾶς σκοτίας ὕσης.

Mſ. in fol. Ὄνειρ̃ ἡ ἀλεκτρύων. κρέα βοῶν κρέα.] Ὀμήρ̃ πεῦ τε ἐπὶ τ̃ Ἰλίᾳ βοῶν σὺ Ὀδυσσείᾳ, ὡς οἱ ἑταῖροι δ̓ Ὀδυσσέως σφάξαντες ἔδυσι, αἱ βύρσᾳ δ̓ καὶ τὰ κρέα ἐκινῦντο τε καὶ ἐδόαν, ὥσπ̃ ζωῆς σὺσίας αὐτοῖς. [ἡ τὸν παιδαλαίμενα ὄνειρον] καλῶς εὐ ποιῶν. ἄμφω γὰ τερατώδη καὶ εἰς φάσμα ψιλὸν ἀποτελεῖν̃. [οὐκ ἀφανῶς] ἀλλὰ σαφανῶς καὶ ἐξακούσως. [ὑποδιεργυμένον̃] μεῖζον. [πότος] πότον ἀπεροξυτόνως μὲν σημαίν τὸ συμπόσιον. ὀξυτόνως δ̓ αὐτὸ τὸ πῶμα καὶ τὸ πίνειν δηλοῖ. [ὦ τὰν] ὦ τὰν σημαίν τὸ ἐπῖρε. καὶ γίνεται ὦ δ̓ τὸ ἴτης, ὃ σημαίν τ̃ συζύγ. καισύγκοπτόν ἐπειτ. ἐξ αὐτῦ γίνεται ἐπὴν, ὡς

μέγιστος μιγηναι, καὶ ὁ συγκριτὴς ἐπὶ. καὶ ἡ κλητικὴ ὦ ἐπὶ, καὶ ἀπο-
βολῆ τοῦ Ε πὶ. [οἰσυνίλου] οἰσυνίη ἡ ἐπλύγη ἀρχαιοτρόπως παλαιγμένη.
ἐπὶ οἰα ἐδ' ὅτε ἡ ἐξ Αἰγίνης κομίζεται καὶ τὰ δια τοιαύτης ἐργασίας. [ἄλ-
λω] τῷ ἀρετῷ ἀπὸ τῆς οἰσύας. οἰσύα δέ ἐστιν ἀκανθώδης βοτάνη, ἀφ'
ἧς πλέκουσι τὰς χοινίκας. [ἐπιεικῆς] τὸ ἐπιεικὲς τρία δηλοῖ, τὸν τρόπον ἀ-
γαθὸν, ὡς ὅταν λέγωμεν ἐπιεικὴς ἄνθρωπος. καὶ τὸ σύμμετρον, ὡς ὅταν
λέγεται ἐπιεικῶς ὁδὲ ζῇ, ἀντὶ τοῦ συμμέτρως. καὶ τὸ ψαῦν, ὡς τὸ τοῖς Ο-
λυνθιακοῖς ὁ Δημοσθένης, ὃ μὲν ἀπ' ἐπιεικῶς τοῦτ' ὁ δυσμεχανώτατόν
ἐστιν, ἀντὶ δὲ πάνυ δυσμεχάνητόν ἐστι. [λυπεῖ δ' τὸν μὲν Λυδὸν ὁ ὡὸς κα-
ρὸς ἄν.]..... τὸ Φίλιππον λέγε. τοῦτο γὰρ ῥᾳστηνὸς ἂν ὁ Παρμενίων πάνυ
ἠδοκίμει. [κενεμβατήσας] κενεμβατεῖν εἰς κενὰ βαίνειν. κενὰ ἐπιχει-
ρεῖν. [καπαπυγσύνω] καπαπυγσύνω καὶ ὃ συνήθημεν λέγειν τὴν ἀπελαίαν.
σὺν ὑβρὶ ἀνθρωπίνως εἶναι νομίζω.

Γ'καρομψίπτω, ἢ Γ'περένφελος.

P. 186. Mf. in 4. Γ'καρομψίπτος ὁ σφόδρα ἐπιχαρὴς] λόγος
λέξ μψ.....

Γ'πὸκείμβον εἰς Γ'κρον τὸ Δαιδάλου ὑποφερόμβος.....
καὶ πλέξεργον καὶ φασμωτοὺς, εἰς Μίνιππον τὸ Κωικὸν φιλόσοφον...
..... ὃς Πατέρων ὑπάρχει τοῦ Λυκίας, καὶ τῷ Ἀνθοθίνης δέξαι
ὑποπεμβος γυναῖος ὦ καὶ συγκεκρότημένος τὸ σῶμα, καὶ σὺν
ἀδόκιμος, ἐδὲ τῷ ὄψιν, ὅσον σφὸς ἄνδρα δύσχρηστον ὑποφέρεται καὶ
δ'.... ὥστε εἰ τύχοις ὄντα Φιλοσράτῳ τῷ Τυρίῳ τοῦ Ἀπολλωνίου δ' Τυανέως
ἀναγράφοντι βίον, καὶ ὑπὸ ἐμπύσας ἐρωθῆναι, καὶ Κόρινθον τοῦ Πελο-
ποννήσου. καὶ ἀπὸ τούτου ἐπεὶ σφόδρα ἐτύγχανε Ἀπολλωνίῳ τῷ σοφιστῇ μεμ-
ψιμοιρῶν, ἄμεινον, φασὶν, ὁμιλῆσαι σιωπῆσαι. καὶ τὸ δ' βίβλιον λοιπὸν δυσ-
κολωτάτως ἔχοντα τούτου πραγτείας τε συγγράφειν, καὶ εἰς μηδὲν ὑγιὲς
ἀφικνεῖσθαι τῷ χαλεπῷ ἀποδιατρίβων. διὸ καὶ ὁ παρὼν Λυκιανὸς φασμα-
βολογῆσαι τοῦτο δὴ τὸ συνήθες αὐτοῦ σφοδρημένον, καὶ ὑπερένφελα πε-
ραπόσασθαι, συζυγίαν τούτῳ τοῦ Γ'κρου, λίνον λίνῳ συνάπτων, ὡς οἱ
παρομιαζόμβοι φάσκουσι.

Σταθμὸς] Μονή.

Γ'ποξενίζοντας] Ξένους καὶ ἀγνώτους ἀφιλοξενμένους.

Παρασπάσας ὅλους] Ὁλοκλήρους.

Πάρεστιν ἐξ ὑρκιῦ] Ἀπὸ δ' ὑρκιῦ πτερῶν.

Τὸ πίρφ πίστως] Γ'πὸ, ἀφ' τῷ πίστ.

Περσοφερὲς] Σ'ρμιον.

Οὔτε παιδικῷ] Ε'ρώμβρον.

Παρασπάσας] Μέγεθος Περσικὸν ὁ δ' σπάσης, ἐδὲ σταδίοι λ' καὶ ἓξ
σταδίων, ὀργυιαὶ ρ'. ὥσπερ καὶ τὸ πλέθρον ποδῶν ρ'. τὸ δὲ μίλιον, στα-
δίων ζ'. τινὲς δὲ τ' ἀρχαιοτέρων δέκα βαλόντων σταδίων τὸ μίλιον εἶναι.
Στρατὸν δὲ ὁ χιλιάρχου, ἡ. ἄνδρες ἓξ ζ'.

Ἐκείνῳ τοῦ Φρυγὸς] Τοῦ Φρυγὸς. ὁ Γανυμήδης ὦ Φρυξ πειρατικὸς δ'
ὄντες. τοῦτο ἠρέσθη ὁ Ζεύς. καὶ μεταβληθεὶς εἰς ἀετὸν, ἥρπασεν
αὐτὸν, καὶ ἐπόησεν αὐτὸν οἰνοχόον.

Ὁ μὲν γὰρ Γ'κρος] Γ'κρος ὑὸς δ' Δαιδάλου. ὅπερ δ' ἐπέτυχεν αὐτὸς

καὶ

καὶ ὁ πατὴρ. ὡς παῖς ὁ Ἡμερος ἀνελθὼν εἰς ὕψος, ἔκυρε λυθέντος τοῦ πλεῤῥῶν, εἰς τὴν θάλασσαν ἔπεσε. καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἐκλήθη Ἡμέρου πέλαγος· ὁ Δαίδαλος δὲ μικρὸν ἐπετάσθη διάστημα. ἀλλ' ὕστερον καὶ εἰς αὐτὸν ἔφη ἀναβεβηκέναι τὸ ἱερόν.

Τὰ ἀκύπτερα] Τὰ ἄκρα τῶν πτερῶν, τὰ εἰς ὀξὺ καθεληγότα.

Αὐτοῖς ὠλέναις τὰ πτερὰ] Σὺν αὐταῖς ὠλέναις. ὠλέναις δὲ λέγουσι καὶ τοὺς ὤμους.

Διαΐξασα] Ὁρμήσασα.

Καὶ ἀτέκμαρτα λύ] Ἄδηλα.

Ὡς οἷόν τ' ἦν] Ὡς δυνατόν.

Τερατουργίας] Μαθιολογίας.

Τῶν χαμαὶ] Ἀντὶ τῶν ἀνθρώπων.

Οὐρανονώμων] Ἀνόητος.

Μύδρον μὲν] Σίδηρον πεπυρωμένον.

Ἐπικναίνετο] Καπνοσκάζε.

Γ' ψηγόρας πνὶς] Γ' ψηγόρας, ὑψηλὰ λέγοντες. ἀμαυρονώμονες δὲ, ἀφρόνως φρονοῦντες.

Ἠξίουν μετεωρολέσχης τι] Ἀντὶ τοῦ ἀμαθῆ φιλόσοφον.

Ἐδίησαν] Ἀντὶ τοῦ ἔσχυσαν.

Εἰ σὺ γενοῖο ἐσί] Εἰ γενοῖσθε ἀλλήλοις, καὶ πολεμοῖζετε.

Τίσῃ τ' ἀκύστας] Εἰς Πλάτωνα αἰνίττεται καὶ Ἀλεκτρυόνα.

Ἢ τὸν ὧδε δ' πέρατός τε] Δύο γὰρ τοῦτα τὸ πέρας τε καὶ τὸ ἀπειρίαν, αἴτια εἶναι φασὶν οἱ μαθηματικοὶ τοῦ δ' παντὸς γενέσεως. τοῦ πέρατος μὲν εἰδοποιοῦντος καὶ ἐπὶ ζώοις ἄγοντος τὰ ἡμέτερα καὶ ὧδε ἔχοντα· τὸ δ' ἀπειρίας, οὐδὲν τῇ γενέσει συλλύσης, καὶ ἀκαζωπυρώσης ὃ ἤδη ὧδε πεφύκαν λάπακλινάμβων καὶ πεπαμπᾶς τε χιονμένου τῇ ἀοφενείᾳ τ' ὕλης, καὶ βίᾳ πάλιν ἄλλως ἀφορμαῖς παρεχομένης τῇ σύστῃ λεχεῖ τ' Ἀμφιλχῆς καὶ ἀπειρόντῳ τ' κινήσεως.

Ἀ' ελμὸς τις ὁ θεὸς λύ] Πυθαγόρας λέγει.

Οἱ δ' κ' χιτῶν] Σωκράτης λέγει.

Τῶν ὅλων δρχὴν] Εἰς Μουσίαν ἀποστίλβει τάχα.

Τοῖς δ', τὰ δεύτερα] Τὰς Σωκρατικὰς λέγει.

Ἔτι δὲ, οἱ μὲν] Ἀ' εσπαλῆ Ἀθηναῖα.

Εἶτα καὶ φθονεῖν] Ἐπικουρείους φησί.

Τὰς περιωσιδύτας] Γεγαμηκότας.

Ἀ' τιχῶς] Πάνυ.

Ἔτερος δὲ με θυμός] Λοιμωδης.

Λαβάς νας] Κρατήσας.

Γ' μετῖδε] Ὄρη τὰ Ἀττικῆς.

Ἔτι δ', οἱ μὲν ἀσώματόν τι καὶ ἄμορφον] Τὸν Πλάτωνα. καὶ γὰρ αὐτὸν τὸ θεῖον καὶ τὴν ὕλην ἀσώματον ἔφασκεν, ἐξ ἀπολογίας τινὸς καθασκευάζων.

Δορυφορήμασιν] Δορυφορήματα καλεῖται τὰ ἐν τοῖς Καμικοῖς τὰ καλὰ φθεγματα, ἅτινα ἀποτέρχεται μὲν τοῖς κωμῳδουσιν, αὐτὰ δ' ἀθλίως ἀμελίγεται καθάπερ οἱ δῆλοι.

Γ' ψιβριμίπους τε] Ἐν ὑψηλὰ βεβηκῶσιν, ὁ ἐστι μετεωροφάνοις.

Αἰσωπ῀ ἀστοῖς κ᾽ κωμῳδ῀ρις] Ὁ μυθοποιὸς. πρόπλ δὲ μῦθον, ὃν ἐν τῷ κύκλῳ εἰσάγ῀ ἀλλεγόμενον τοῦ Διΐ.

Εἶτα ὑπὲρ Φολόης] Ταῦτα Πελοποννήσου ὄρη τὰ Ἀργολικᾶς μέρος. τὸν Ταΰγετον δὲ τὰ Λακωνικῆς, ὃ δεξιᾷ τῆς Σπάρτης.

Κάμινον῀] Κοπρωμένην.

Ἀνὰ ἐπὶ τὸ Ὄλυμπον ἀναβὰς] Τὸν Μακεδονικὸν Ὄλυμπον λέγ῀. ὃς ἐπ᾽ ἀριστερᾷ ἔ Πηνειῶ κ᾽ τῆ Θεσσαλικῶν ἐπ Τέμπων. ὄρος ὑψηλὸν κ᾽ μέγα, κ᾽ μέχρι Πέλλης διατεινόμενον.

Τῶν ἱπποπόλων Θρᾳκῶν] Τῶν περὶ τὰς ἵππους ἀναστρεφομένων.

Καὶ ἅμα μὲ τὸν Ῥόδιον Κολοσσὸν] Ὁ μ῀ Κολοσσὸς Ῥόδι῀ ἀνδριὰς λίθ῀ χαλκᾶς, ἡλίῳ ἀνακείμεν῀, κ᾽ ὑπ᾽ ὄπ κ᾽ αὐτὸς ἡλίῳ ἀνεῖτο. ἐξήκοντα μὲν πηχῶν τὸ ὕψ῀, ἔργον δὲ Λυσίππου ἔ ἀγαλματοποιοῦ. ὁ δ᾽ ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργος κ᾽ τῇ ἐπὶ πόλῃ Αἰγύπτου Ἀλεξανδρείᾳ ὠκοδόμηται περιέχων῀, σταδιαί῀ τὸν πλοῦν῀, ἐπὶ πολὺ ἔ ἀέρ῀ ἀείχων, ὡς ἀπὸ ῥᾳδίας μιλίων. ἀνεστάθη δὲ τοιοῦτος, ἵν᾽ ἡ ἡμέρας μὲν σημεῖον τοῖς πλέουσι, νυκτὸς δὲ πυρσός. ὡς ὃν οἱ πλέοντες ἀπροσδιονόητοι, μὴ ἔχοιεν ἐμπίπτοντες τοῖς ἔ Παραιτονίας ἔρημοις ἀφορίσαι. γέγονε δὲ τοιοῦτος μὲν Ἀλεξάνδρου ἔ Φιλίππου κ᾽ Ὀλυμπιάδος, ἀρχιτεκτονήσαν῀ δ᾽ Σωστράτου ἔ Κνιδίου. ὃς κ᾽ ἐπέγραψε τῷ πύργῳ ἐπὶ τῷ λίθῳ, Σώστρα῀ Δεξιφάνους Κνίδι῀ θεοῖς σωτῆρσιν, ὑπὲρ τῶν πλοιζομένων.

Καθάπερ Λυγκεύς] Ὁ Λυγκεὺς ἦτ῀ λέγεται. ὅτως ἵν᾽ ὀξυδερκέστατ῀, ὥστε κ᾽ τὰ ὑπὸ γῆν βλέπειν.

Σπιδεῖ πλέως] Ἀνάπλεως.

Ἐπὶ τὸ κωπωδόχης] Καλῶς εἶπεν ἐπὶ τὸ κωπωδόχης, ὡς δαπλωμένῳ δηλ᾽ πυρῷ.

Ἀτὰρ] Ἀλλὰ.

Μὰ τὸν Ἐνδυμίωνα] Τῷ Ἐνδυμίων῀ ἐρασθεῖσα ἡ σελήνη σωῖν ὠφελ᾽, κ᾽ ἀφ᾽ τοῦτο Ἐμπεδοκλῆς, ὡς περὶ τῶν σελήνην ἀφόντων, κ᾽ ἔ Ἐνδυμίων῀ ὤμνυσι.

Νῦν γάρ δὴ λημᾷς] Ὀφθαλμιᾷς, λῆμα γάρ ὁ σωπαγόμενος ὑπὸ τῆ ὀφθαλμῆ ῥύπος.

Καὶ μὴν παρὸν σοι] Ἐν σοὶ ἐστ, φησὶ, τὸν ἵνα ὀφθαλμὸν βασιλικὸν κτήσαῖ.

Κατ᾽ ὀλίγον ὑπαπὸν] Κατὰ μικρὸν ἀπερχόμενος.

Πτολεμαῖος μὲν σωὸν] Πτολεμαῖος ὁ ἐπίκλην Φιλάδελφος Στρατονίκην τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν εἶχε γυναῖκα. Λυσίμαχος δ᾽ ἦν τ῀ Ἀλεξάνδρ῀ ἁλοὺς, ἦτος Ἀγαθοκλέα τὸν υἱὸν ἀφεθῆναι ἐπιβουλεύσαντα αὐτὸν ἀπέκτεινε.

Ἐν τῷ χαμαιλυπείῳ] παρεισφ.

Τὴν ὀφρὺν κατηλοημένος] Διεστραμμένος, στρεβλωμένος, συντεταμμένος. ἀλλοῖ γάρ τὸ συντελεῖσθαι, ἢ τύπτειν.

Τραπαλᾶν] Τέρψιν.

Ἐνεργὸν ἦν] Δυσχερές.

Εἰλαπίναις] Εὐωχίαις ἄρεσι.

Τὴν Γετικὴν ἀποβλέψαιμι] Τὸν τ῀ Γετῶν * χώρων. οἱ δὲ Γέται ἦσαν ἔθνος βάρβα-

* Hi ab aliis Daci vocantur. Vide *Xiphilinum* in Trajano.

βάρβαρον καὶ ἰχυρὸν ὁ Ῥωμαίων κατιξανασῶν καὶ μέχρι φόρου ἀπανωγῆς πατεινῶσιν Ῥωμαῖοι, ὑπὸ Τραϊάνου ὕστερον ὅπως ἐξολεθρεύθη Δεκεβάλου χρώμενος βασιλεῖ, ὥστε τὸ πᾶν ἔθνος εἰς ποταμόκωσιν ἀφεσῆναι ἀνδρας. ἐκάστου ἓ ἔθνους ἐπιτήδευμα λέγω.

Ἀπωδὰς] Ἐξω τῆς ᾠδῆς.

Οἱ ποιῶς τὰς ὁ κυκεὼν ὑτῶ·] Κυκεὼν πόμα ἐστὶν ἐξ οἴνου καὶ μέλιτος καὶ ἀλφίτου καὶ ὕδατος συγκείμενον. ἐπειδὴ ὧν Ἀπόλλων λέγει οὐ πολλῶν συγχεῖται τὸ βίου, ἀφ' οὗτου αὐτὸν κυκεῶνα ἐκάλεσεν.

Τὸ Σικυώνιον πεδίον] Σικυὼν πόλις ἐστὶ Κορίνθου πλησίον. ἡ ἓ Οἰνόη καὶ Μαραθῶνα. Ἀχαρῆσι δὲ, ὡς Ἀθήνησιν. καὶ γὰρ Ἀχαρναὶ ὡς Ἀθῆναι.

Φακῆ παλαίτερον] Φάκος, ὁ ὦμος. φακὴ ἓ ἡ ἐψηθεῖσα.

Τὴν Κωσσυρείαν] Περὶ τῆς Κωσσυρείας γῆς ἠμφισβήτουν ἀεὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀργεῖοι. καὶ ἔδοξεν ὡς τετρακοσίας ἀφ' ἑκατέρας πολύρας μάχας, καὶ τὸ νικῶν τῶ εἶναι τῶν χώρων. μαχομένων δὲ αὐτῶν, πλὴν τελῶν πάντες ἀπώλοντο. δύο Ἀργείων καὶ ἑνὸς Λακεδαιμονίου. εἶτα δεξάντων Ἀργείων νενικηκέναι, καὶ ἀφ' οὗτου ἀπακεχωρηκότων, ὁ Λακεδαιμόνιος ἐπὶ χωρίας μείνας, τὸ νενικηκέναι ἐκείνη, Ἀργείων ὡς φυγόντων καλλιστεύοντων.

Θεᾷ φέρων] Τρίχα.

Ταῖς μυρμηκιαῖς] Τοῖς τῶν μυρμήκων τόποις.

Τὸ γὰρ Πάγγαιον] Τὸ Πάγγαιον ὄρος ἀφ' οὗ Φιλίππους ἐστὶ τῆς Μακεδονίας, χρυσᾶ μέταλλα ἔχον.

Τὰς Μυρμιδόνας] Ὁ Αἰακὸς ἓ Διὸς ἦν υἱὸς καὶ βασίλευσεν. λέγονται ὧν ὑπὸ θεωρῶν τῶν αὐτῶ χώρων ὀλιγανδρῆσαι, χύξαντα τὸ Διί. ὁ δὲ τοὺς μύρμηκας ἀνθρώπους ἐποίησε. καὶ ἀφ' οὗτου Μυρμιδόνες κέκληνται.

Ἐς αἰγιόχοιο Διὸς] Λέγει ὁ Ζεὺς ὑπὸ αἰγὸς τραφῆναι, καὶ διὰ τοῦτο δέρματος αἰγὸς ἀντὶ ἀσπίδος, βαστάζειν. αἰγίοχος ὧν, ὁ αἰγίδα κατέχων.

Βαρὺ γὰρ ὕδωρ ἦν μὴ φέρειν δύνη] Οὐδὲν βαρὺ τὸ ἀφικνεῖσθαί σοι. εἰ μὴ χρεία ἔσῃ βαστάσαι τι.

Οἱ δὲ ὅπ ἂν ἔκφυγος ἐπιτοήσῃ] Ἀναξαγόρας ταῦτα λέγει ὁ Φυσικός.

Καὶ τὸν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκφυγὸν βίον] ἀλλὰ κἀνταῦθα ἴδω αὐτῶν. τὸν ἐκφυγὸν κατοικίαν λέγει. εἰ μὴ δημίους καὶ τοῦτο λέγει δραματοῦργον ὡς ἐπὶ σκηνῆς ἐκφυγὸν τῶν ἀνθρώπων ἀφ' ἁπάντων, ἅπερ ἄλλοι μὲν ὄντος, ἄλλοι ἓ ἀξιοῦντος δοκεῖν.

Ἵνα μὴ δόξω] Τοπικὸν τοῦτο ἀντὶ τοῦ ἵνα.

Δερμὸν τε καὶ πτεροῖσι] Καταληκτικὸν καὶ φοβερὸν ἀπὸ τῶν Τιτάνων. Τιτᾶνες ἓ οἱ παλαιοὶ θεοί.

Ἀπαγορεύσειμι] Ἀπαρνήσειμι.

Χρηματίσαντες] διοικήσαντες.

Διαπαγώμενον ὑπὸ τῶν λόγων] Ὑπὸ διαφορῶν δόξων ἀνηλεκόμενον.

Τί ἂν λέγοις φησὶ Ὦτος περὶ καὶ Ἐφιάλτου] Ὦτος καὶ Ἐφιάλτης ἠθέλησαν γεγαμήκοι ὄντες, εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβῆναι.

Τὰ Διάσια τοιοῦτόν ἐστιν] Διάσια ἑορτὴ Ἀθήνησιν, ἣν ἐπιτίλλει μετά τινος συγκοπῆς, ὑόντος ἐν αὐτῇ Διὶ Μειλιχίῳ. τὸ δὲ Ὀλύμπιον ὃ πέρ ἐστιν ἱερὸν ἓ Ὀλυμπίου Διὸς ἐν Ἀθήναις, διὰ μεγαλουργίας λύπρων ἓ

Ἀθη-

Ἀθηναίων χρημάτων εἰς τὴν κωλοσκοπίαν, πλεῖον δὲ τ' ἐπῶν παρέπιπτε πεζόμβριον, ὡς καὶ ὁ σὺν Κυζίκῳ νεὼς, καὶ σὺκ ἂν συνεπελέσθησαν ἄμφω, εἰ μὴ Ἀδριανὸς ὁ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων δημοσίοις ἀναλώμασι συνεπλήρωσε τὸ ἔργον.

Ἐν Δωδώνῃ νεὼν] Δωδώνη πόλις ἐστὶ Θετταλίας, ὃ δὴ ἱερὸν τοῦ Διὸς καὶ μαντεῖον.

Παίζεις ἔχων ἔφη] Τὸ ἔχων φράσεως ἕνεκα κεῖται μηδὲν σημαῖνον. Φιλόκωμον δὲ εἶπεν, ὅτι ἀεὶ φιλοῦσι τὰ ξένια.

Γ'πὸ τῆ κοπρῶ τῶ θυσιῶν] Ἔνθα ἐτελεῖτο τὰ Ὀλύμπια ὡς τιμὴν τοῦ Διός.

Τοιγαροῦν ψυχροτέρους] Ἐπὶ καὶ οἱ Πλάτωνος νόμοι, ὃν γράμμασι μόνοις, καὶ ἡ πολιτεία ὃν πλάσμασι λόγων, ὡσαύτως καὶ οἱ Χρυσίππου συλλογισμοὶ σοφισματώδεις ὄντες, καὶ ὑδὲν ἧττον τῶν Πλάτωνος νόμων τὰ χρειώδη ἐπιφαίνοντες, χρὴ κεῖνα καὶ ἀνεπίσκεπτα μηδενὸς ἀνθρώπων μεταχειρίζεσθαι ὠφελημένα τούτοις, ἀφ' τὸ ἀνωφελές τι καὶ ἄκαρπον.

Τὸ Ἀκαδημαϊκὸν σκεῖνο ἐπιπονῶν] Οὐκ ἀκριβῶς τὴν Ἀκαδημίαν τῆς Πυῤῥωνείους ἤτοι Ἐφεκτικῆς λοιπὸν Λυκιανὸς. ἀντιδιαστέλλοντας γὰρ τούτοις οἱ ἐξ Ἀκαδημίας. ὡς αὐτῶν ἔστι σκεῖνον τὸ Πυῤῥωνείαν ἀκόλουθον τοῖς ὑποτυπώσεσιν, ἔπειχον γῶν τοῦτο ὑπὸ τῆς ἰσοσθενείας τῶν ἀντικειμένων λόγων, σὺκ ἔχοντες ὁποτέρῳ παρέχειν αὐτοὺς εἰς συγκατάθεσιν.

Καπέλιπε ἀφὸ τὸν πάντα] Ἐξ ἀνθρώπων γὰρ ἤτοι θεοὶ ἐνομίσθησαν.

Ἐκ τῶ θυσιῶν κοπρὸν] Σὺν αὐτῷ τῷ λίπι.

Καὶ ὁ Σειληνὸς κόρδακα] Κόρδαξ ἐστὶν ἡ μὴ μέτρος ὄρχησις.

Διατηρύκητο] Θορύβου καὶ παροχῆς ἐπληροῦτο.

Καὶ τὸν πρῶτον ὦδὸν] Τὸ ἄρισον μὲν ὕδωρ.

Γ'πολελουμένον] Ἀντὶ τοῦ μεθυσμένον.

Γ'πόμορον] Δυσφανόν.

Τετυφωμένοι] Γ'περήφανοι.

Τὴν εἰς χειρίαν] Τὴν εἰς ὀλίγον ἔρεσιν.

Ἐς νέωτα] Εἰς τὸ ἑξῆς, ὅτι τὸ ἐπερχόμενον ἔτος.

Γ'πὸ τῆ Ἑρμῆ] Ἑρμῆς ὁ ὄν Κυλλήνη τιμώμενος.

Mſ. in fol. Γ'κορμίππος ἡ ὑπερήφανος· ἀνεπίληπτόν τι] εἰ λοιπὸν ἔστι τὸ ὅλον ὁ τεχνίτης ὑπὲρ τοῦ λόγου πᾶν τοῦτο συνθῆναι μόνον, Λυκιανὸν κάκιστον ἄρτον τόμον. λοιπὸν θεὸς πέφυκεν ὁ θεὸς ἄρα. [πλημμελοῦσι] τοῖς πλέουσι τὸν ἄνδρα πλήττειν, ἢ πλέουσα κινεῖν. [ἀφανιζόμενος] τὴν ἀφανιζομένου ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου παρειλῆφε ἐφ' ἑαυτὸν καὶ τὸ Προμηθεῖ ἀφότερον. [ἀφυβριστὰ μὴν.] παιδάριον, καταδικοῖς. ὅθεν ἀφυβριστὰ μὴν, ἀφιλαδῶν, ἐλαὸν, καταφρονούμενον. ἀφυβρίστημι ἐναντίον συνίστημι. [γάλαος.] γάλαος καὶ γαλοῦς ἀφέρουσι. γάλοις ἐστὶ γὰρ ὁ γάλως ἄξιος. γαλοῖος δὲ, ὁ γελοιαστικός. [καὶ ὅσον ὑδὲ πω πάνυ ἀνθρώπως ἀφίζεται.] ὅμοιον τοῦτο τῷ Εὐριπίδου σκείνῳ. ἄξιά σ' Οἰνοπίδης, ὅσον σὺκ ἦδη. ἦδη ποθ' ὀλίγα καὶ σὺκ εἰς μακρὸν. [καὶ Ἐφιάλτης.] Ὧτος καὶ Ἐφιάλτης ἠθέλησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβῆναι. καὶ δὴ ὄρη ἐπιθέντες ἄλλο ἐπ' ἄλλο ἀνέβαινον.

Ἀπολ-

Ἀπόλλων τύτους ἐτόξευσε. καὶ ὁ μὲν μῦθος ἔτος. ἡδέως ἀναγράφω. ἔτοι Φυσικοὶ φιλόσοφοι ὄντες Θεσσαλοὶ Ἀλοίους παῖδας, πρῶτοι ἀναμετρῆν ἐπεχείρησαν τὰ τῶν ὑδρωπίων σώματα ἀπὸ τῆς γῆς, ἐχρωντότε τοῖς ὄρεσιν ὑψηλοτάτοις τῆ Θεσσαλίας εἰς τῦτο καὶ τῇ ἐξ ἐκείνων σκιᾷ. σκιάζει δὲ αὐτὰς σκέπειν πεσὼν καὶ δαπανᾶν· ὅθεν καὶ ὁ μῦθος πέπλασται, ὡς ἰσορῶ * Δημω.... [μύρμα] ὁ κάρπος τ μυρσίνης. [ὁ Μῶμος] Τῦτον τ Μῶμον ὁ Λυκιανὸς θεὸν ὑποπτεῦσαι μεμφόμενον τὰ ὑπὸ τ θεῶν γινόμενα. [διεπηρύκευσε] ἀγορεῦσαι καὶ παρεσκεύασε ἐωλημένα. [τὴν ἐπιχείρησιν] τὴν ὡς ὀλίγον εἰρηνίαν εἰς τὸ ἑξῆς ἤτοι τὸ ἐπερχόμενον ἔτος. ἔστι δὲ λεξέως δηλωλικὸν ἐπίρρημα ⸗ μέλλον⸗. ⸗ μὲν γὰρ παρακειμένω δηλωτικὸν τὸ πάρυσι, ⸗ δὲ ἐνεστῶτος τὸ τῆτες, ⸗ δὲ μέλλοντος εἰς νέωτα.

Δὶς κατηγορέμενος, ἢ Δικαστήρια.

Pag. 211. Mſ. in 4. Ἀφλωιάσωτες] Τον χαλινὸν ἀπορρίψαντες.

Ὡς μὴ βλακεύωσιν ἐπ' αὐτοῖς] Ἀντὶ ⸗ μὴ δρᾶν ἀμελοῦντες τ ἔργων ἄπτονται. τὸ γὰρ βλακεύειν, ἐπὶ τ μὴ πράττειν τι ἐπιτηδεύοντας λέγεται.

Ὥσωρ τ ἐν τῇ Νεμέᾳ βυκόλου] Νεμέα ἐστὶ τόπος ἐν τῇ Κορινθιακῇ ⸗ Δηοῖ * * Τρητὸν λεγόμενον, ⸗ Ἡρακλῆς τ λέοντα φονεύσας, τὰ Νέμεα ἐπιτελεῖν κατῆρξατο. ἐν τοίνυν τῇ Νεμέᾳ, ὡς τὸν Ἡρακλῆ τ λέοντος κατεργάσασθαι, οἱ βυκόλοι ἀργυρώσαντες καὶ φιλοπαίγμονες ὄντες, φόβῳ τῦ μὴ παθεῖν τὰ τῦ λέοντος τὸ βυκόλιον.

Ὑπ' ὄψεως] Σήψεως.

Ἐώλους δίκας] Ἐωλός ἐστιν ὁ χθιζινὸς ἄρτος, ὁ μὴ δυνηκιάζων τῇ παρούσῃ ἡμέρᾳ. ἐώλους οὖν δίκας λέγει τὰς φυλαττομένας.

Καὶ μᾶλιστα ὁπόσοι] Καὶ μᾶλιστα ὅσοι εἰσὶ ⸗ δεῖ τέχνῃ. οἷον ὅτι γραμματικὴ κρείττων ἰατρικῆς, ἢ ῥητορικὴ γραμματικῆς.

Ὑπερημέρους] Παρασπονδοῦντας τὴν προθεσμίαν, τυτέστι ἀμφισβητοῦντας.

Ἐξεῖναι ἐφίντων] Ἐκκλῆσιν διδωκότων.

Ἐξ ὑπαρχῆς] Ἄνωθεν.

Παρὰ τὰς σμικὰς ἡμᾶς] Σμικὰς ἡμᾶς τὰς Ἐφεσίους· τύτων γὰρ τὸ ἱερὸν πολλαπλάσιον ⸗ Ἀρτέμιδος πάγυ.

Ὁ ⸗ Σωφρονίσκου] Τὸν Σωκράτην λέγει.

Μηδὲ τ ἀλεκτρύονα] Ὁ γὰρ Πλάτων ὁ τῦ Φαίδωνος τ ἀναθὸν Σωκράτους διηγούμενος, εἰσάγει αὐτὸν ὁ τῦ μέλλοντος πλεῦσαι, ἐπιτρέποντα τοῖς ἑταίροις τῦ Ἀσκληπιῦ τ ἀλεκτρύονα ὀφείλειν συντελεῖσθαι.

Δεδίττονται] Ταράττουσι.

Παρασοιεῖσθαί με] Γλοιοποιεῖσθαι.

Παρεπιξενῶσθαι] Ἀπὸ πόλεως ξενοδοχηθῆναι.

Ἐκκλησιάσθαι πάλαι] Ὅτι τὸ ἐκκλησιάσθαι αἰτιατικῇ συντάττεται.

Δύσοπτον] τὸ ἀνέκπλυτον βάμμα.

* Sic ſcriptum eſt in Codice Mſ. An hic autem intelligatur Δημοσθένης Thrax Grammaticus de quo Suidas, an alius, juxta cum ignariſſimis novi.

** Legebatur unâ voce παρεκτικὸν, ſed liquet ex Pauſania in Corinthiacis locum fuiſſe Nemeæ vicinum qui Τρητὸς dicebatur. Vide Sylburg. Ed. p. 111.

Τὴν πύκνα ὁρῶσα] Τὴν ἐκκλησίαν τ Ἀθηναίων δηλ. τὴν πεπυκνωμένην ἀεὶ πάντας ἢ ὁ ὑψηλὸς τόπος δηλ. τὸ πυκνὸν καὶ συνεστάναι ποιεῖ ὑψηλόν.

Τὸν Παναὶ ℔ Διονύσου] ἁρμοδίως ὡς ἴδιον ἡδὺν ἐπαινεῖ αὐτόν.

Τὸ Παρθήνιον] ὄρος Ἀρκαδίας.

Ὑπὸ ℔ τὸν Δάπδον] Δαρεῖος ὁ Περσῶν βασιλεὺς καὶ τ Ἐρέτριαν πατεύων, ἐ δι' ἑαυτὸ ἦλθεν, ἀλλ' ἔπεμψε Δάτιν πρατηγόν. ὁ γ' ἐλθὼν εἰς Μαραθῶνα, ἡπάτησε δηλ. Ἀθηναίων.

Σπήλυγξα] Σπήλαιον.

Ὑπὸ ℔ Πελασγικῷ] Τόπος Ἀθήνας ἀπὸ Πελασγῶν ἐν αὐτῇ οἰκησάντων, χράφεται καὶ ἀφ' ℔ ῥ.

Ἀπωσάμενον κύδιμοι] Πόλεμον, λέγει γὰρ Παὶ συμμαχήσας τοῖς Ἀθηναίοις ἐν Μαραθῶνι, πολλὰς τ βαρβάρων ψυχὰς ὠσάμενον.

Ὄρεσι γὰρ ἔνασε] ἐν ὄρεσι διατρίβων.

Ἀτικὰ] πολεμικά.

Μετρὸν ἐπὶ τ ὄρθιον] ἀντὶ ℔ ἐπὶ τὸ μεῖζον καὶ ὀξὺ τ φωνῆς. ἐς ἀνεβίστιβον ἔγραψε τὸ τ Φιλοσόφων ἐν τοῖς ἀφελεμικοῖς συνουσίαις σύμπ]αμα.

Τεθήπασι] Θαυμάζουσι.

Ἄλις ἔχοιμι] ἀντὶ ℔ ἄλις ἔχον, ἤγουν ἀρκούντως. ὅτω γὰρ τὰ δύσκολα ἐν τῇ συμφορᾷ δηλαμβάνεται. ὁπότε μήτε κατ' δύσκολα κεῖται, μήτε ἀντὶ ὑποπτικῶς ῥήματος οἷον ὅτος ὁπότε εἰσέλθῃ, καὶ πολλά με ἐρεσάζετο, ἀντὶ γὰρ ℔ εἰσῆλθεν.

Ἀργυραμοιβική] Τραπεζική.

Κατὰ ℔ ῥήτορα] Ὁ ῥήτωρ ὅτος ἐ αὐτὸς, καὶ δαίμων Λυκιανὸ.

Κακώσεως τῷ Σύρῳ] Διὰ τὸ Σύρον εἶναι τ ῥήτορα.

Καί μοι ἤδη κάλῃ αὐτόν] Εἰσιλθὼν ὁ πολέμων εἰς τὸ δικαστήριον, πείσεται τοῖς δικασταῖς.

Ὅπ ἐν χρῷ κίνδυνον] Ὅπ οἱ Στωϊκοὶ ὡς κεφαλὰς ἦσαν διόλου κακοδαίμονες, ὡς οἱ Μεταχοὶ τῶν.

Μορμολυττόμενοι] Ταραττόμενοι.

Ἀφυιάσιν] Φυγαῖν.

Ὅπου μηδὲ τ θεῶν φείδεται] Διὰ τὰς Ἐπικουρείας ὑπείρευσιν ἀθέους μὴ ὄντας, ἡδονὴν δὲ πρεσβεύοντας.

Τὸν ὑμέτερον Θησέα] Ἀθηναῖος γὰρ ὁ Θησεὺς· Ἀθηναῖοι δὲ οἱ δικάζοντες.

Τῇ ἱλίᾳ βωμῷ] Βωμὸς ὑπῆρχε παρ' Ἀθηναίοις ℔ ἱλίᾳ, * ἐν ᾧ οἱ ἀδικούμενοι, ἵνα ἐλεηθῶσι, κατέφευγον.

Τὰς μὲν ἀγκύλας ἐκείνε λόγους] Τὰς περιεσταμμένας. λέγει δὲ τὰς συλλογισμάς.

Τελχῖν ἔλεγον οἱ Στωϊκοὶ τὸ ἀγαθόν. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον καὶ οἷον πρὸς ἔχον χώραν, ὃ καὶ ἀφορεζόμενα, ἀγαθὸν εἶναι λέγουσι, ἀφ' ᾧ συμβαίνῃ ὠφελεῖσθαι τῷ πρώτως εἶναι αἴτιον καὶ ὑφ' ᾧ δεύτερον κατὰς συμβαίνῃ ὠφελεῖσθαι. ὥσπερ εἰ θερμαινόμενός πε ψύχος τ νόσε ἀπαλλάττοι, ἐ γὰρ τὸ θερμαῖνον, ἀλλὰ τὸ θερμάνεσθαι αἴτιον τ ὠφελείας. καὶ τρίτον ἴλι-

γον

* Hìc ſcriptum fuit ἱλαίᾳ, quòd nempe Librarius dictanti minùs attentus affines ſonos τῇ Η & τῇ Α Ι confuderit. Vid. Præfationem præfixam Scholiis primi Voluminis.

γον ἀγαθὸν κρεῖττον καὶ ἐπὶ τὰ εἰρημένα Δημόκριτον, τὸ οἰονεὶ ὠφελοῦν, ὅπερ ὁ ὃ ὄντως ἄνδρα σοφὸν εἰσάγει, ἀλλὰ ὃ τὸ ὑγιὲς ἐν ψυχῇ. Ὁ μὲν οὖν τοῦτο τὸ κακὸν εἶναι τέλειον. τὸ τε ἀφ' ἑκάστου συμβαίνειν βλάπτεσθαι, ὡς ὁ κακοδαίμων λύπης. καὶ τὸ κρεῖττον καὶ ἐπὶ τὰ ὄντως ἀναφερόμενον, ὡς εἰ φάσκοι τις, πρὸς τῷ αἴδημον λιπεῖν τὸν σωφροσύνης ἕνεκεν πόνους αὐτὸν ὑπομένειν ἀνιαροὺς Δημοκέαν. τούτων δὲ τῶν ἀγαθῶν, τὰ μὲν εἶναι περὶ ψυχήν; τὰ δὲ ἐκτός. εἴτε περὶ σῶμα, εἴτε περὶ τὰ κυρίως ἐκτός, τὰ ὃ ἔστι καὶ ψυχήν, ἔστε ἐκτός. ὥσπερ ὅσοι φιλίαν μὲν πρὸς ἡμᾶς ἢ πίστιν σχέσιν σὺν ἴσχυσι τοῦ μηδὲν γνωστοὶ ἡμῖν εἶναι, ἄκρως δὲ σπουδαῖοι εἰσὶ καὶ ἔλκοντες ἑρεταί. ἀκολούθως τούτοις καὶ τὰ κακὰ τριτὼν ἔχει Δημόκριτον. καὶ ἐπὶ τῶν ἀγαθῶν τὰ μὲν εἶναι φασὶ Δημόκριτος, ὡς τὰς ἑρετάς· τὰ ὃ ἕξεις, ὡς τὰ ἐπιτηδεύματα τὰ δὲ ἔστι ἕξεις, ἔστι Δημόκριτος, ὡς αἱ κατὰ τὰς ἑρετὰς ἐπιτήμαι, οἷον ἡ φρόνησις, ἡ δικαίωσις, καὶ τὰ σωφρονήσια. ἀκολούθως καὶ αἱ περὶ ψυχὴν κακίαι, ὡς φθόνος, καὶ φθονερὸς, καὶ φθόνησις. καὶ αὖθις τῶν ἀγαθῶν, τὰ μὲν εἶναι τελικὰ, τὰ ὃ ποιητικὰ, τὰ ὃ καὶ τελικὰ καὶ ποιητικά. ὁ μὲν οὖν φρόνιμος ἄνθρωπος καὶ ὁ φίλος, ποιητικὰ ἀγαθά· χαρὰ ὃ καὶ εὐφροσύνη καὶ γαῦρος, καὶ φρονίμη περιπάτησις τελικὰ μόνον. αἱ ὃ ἑρεταὶ πᾶσαι καὶ τελικὰ καὶ ποιητικά. καὶ γὰρ ἀποτελοῦσι καὶ συμπληροῦσι τὸν εὐδαιμονίαν πᾶσαι ὃ ἐνδέχεσθαι, καὶ τὸν διάνοιαν καὶ τὸν ψυχὴν καὶ τὰς ἑρετὰς ψυχὴν μὲν, τὸ συμφυὲς καὶ αὔτερμον ἐν ἡμῖν πάθημα λέγοντες, καὶ ζῶον εἶναι αὐτάρκη, καὶ ζῆν καὶ αἰσθάνεσθαι· μάλιστα τὸ ἡγεμονικὸν αὐτῆς μέρος, ὃ καὶ διάνοιαν καλοῦσι. ἀλλὰ καὶ πᾶσαι ἑρεταὶ, ζῶσι φασὶν. ζῶσι ὃ ἐν ἀνθρώπῳ ὄνθος λογικῶς, ζητητῶς, φύσει πολιτικῶς τὴν ἑρετὴν πᾶσαν τὴν περὶ ἄνθρωπον καὶ τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὸ τέλος λογικῶς εἶναι φασί. καὶ τὴν μὲν εὐδαιμονίαν, ζωὴν ἀκόλουθον εἶναι καὶ ὁμολογουμένην τῇ φύσει· τὸ ὃ τέλος ἀρετὴν τὸ ὁμολογουμένως ζῆν. τοῦτο δὲ ἐστι τὸ κατὰ λόγον καὶ σύμφωνον ζῆν, ὡς τῶν μεμορφωμένως ζώντων, καὶ πεπολιτευμένων. διότι ὃ αὐτὴν εὐλόγως ζωὴν, ἐν τῇ τῶν φύσει ὁμολογίᾳ καὶ ἀπολογῇ. τρίχα ὃ τὸ τέλος φασὶ, τὸ πάλιν ἀγαθὸν, ἐν ᾧ τῇ φιλοσοφίᾳ τὴν ὁμολογίαν λέγουσι τέλος εἶναι καὶ τὸ σκοπὸν, οἷον τὸ ὁμολογούμενον βίον. καὶ τέλος πάλιν, τὸ ἔχοντα τὸν ἀρετὴν, ἐφ' ᾧ πάντα τὰ ἄλλα ἀναφέρεται· τὰ ὃ μεταξὺ τῶν ἀγαθῶν καὶ κακῶν ἀδιάφορα, οἷον νόσον, ὑγίειαν, πλοῦτον, πενίαν, ἀγωνίαν, ἀγωνίαν καὶ παρὰ ταῦτα ἄλλα ἀδιάφορα ταῦτα· καθ' ἕτερα μὲν τρόπον, τὰ μήτε ἀγαθὸν, μήτε κακὸν καθ' ἕτερον δὲ, τὰ μήτε ὁρμῆς μήτε ἀφορμῆς ποιητικὰ, ὡς τὰ περιττὸς ἢ ἀρτίους εἶναι τοὺς τετράγωνους. ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν ἡμῖν καὶ παρ' ἡμᾶς τὰ μὲν εἶναι φασὶν κατὰ φύσιν, τὰ ὃ παρὰ φύσιν, τὰ ὃ οὔτε κατὰ φύσιν, οὔτε παρὰ φύσιν. κατὰ φύσιν μὲν ἰσχνὸν, ὑγιεινὸν, εὐδιήγητον ἀρετὴν τὰ δὲ παρὰ φύσιν ὃ., νόσον, ἀδύνατον, πήρωσιν, καὶ τὰ τοιαῦτα. οὔτε ὃ παρὰ φύσιν, οὔτε κατὰ φύσιν φυχῆς παραίτησιν καὶ σύμφορον. καθὸ ὁ μὲν

ἐπὶ φάσεων φιλοδώρου δικαίου, ὡς ἐπὶ τῆς ἀλογίστως σωτηρμένης καὶ κερτομήσεων. τὸ δὲ τρωτὸν καὶ πηρώσεως δεκτικὸν, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις. τῶν δὲ, διαφέρειν λέγουσι τὰ μὲν στοργημένα, τὰ δὲ ἀποστοργημένα, τὰ δὲ ἀδέτερα. καὶ τῶν στοργημένων, τὰ μὲν περὶ ψυχὴν εἶναι, ὡς δίφυιαν, εὐφυΐαν, μνήμην, ἐξυπτιότητα, ἀγχινοίας, καὶ τὰ φιλοπαλήσια. τὰ δὲ περὶ σῶμα, ὡς ὑγίειαν, ἰσχύν, αἰσθησίαν, καὶ τὰ ὅμοια. ἐκτὸς δὲ ἐστι τέκνα, κτῆσις σύμμετρος, ἀποδοχὴ παρὰ ἀνθρώπων, καὶ τὰ ὅμοια. τελικῶς δὲ καὶ τὰ ἀποστοργημένα φασὶν ἀναλόγως τοῖς στοργημένοις, καὶ ἀναίρεσιν ἐν ἑκάστῳ τῶν τελῶν τῶν ἐπ' ἐκείνοις ἀποδεχθέντων τὰ ἀνελκείμενα. οἷον περὶ ψυχὴν ἀποστοργημένα, ἀφυΐαν, ἀστοργκτίαν, δυσμάθειαν, ναθρότητα λήθης καὶ τὰ ὅμοια· περὶ δὲ σῶμα, καὶ χρείαν, ἀσθένειαν, δυσαισθησίαν. περὶ δὲ τὰ ἐκτὸς, πήρωσιν τεκνοποιίας, καταφρόνησιν παρὰ ἀνθρώπων, καὶ τὰ ὅμοια. ὅτε δὲ στοργημένα, ὅτε ἀποστοργημένα, περὶ ψυχὴν μὲν, φυσικὸν, καὶ συγκριτάληψιν, καὶ ἕξιν τοιαύτην· περὶ σῶμα, λυσιτέλειαν, καὶ χρηστότητα, καὶ ἡδονὴν πᾶσαν καὶ πόνον. ἐκτὸς δὲ ὅσα δύπλῃ ἄνθρ. καὶ μισθὸν χρήσιμον στοφερόμενα, μικρὰν πιστελῶς παρέχῃ χρείαν, ὡς ἡ κτῆσις τῶν ἀνοήτων ἀποδοχὴ· τὰ δὲ ψυχῆς κυριώτερα ὕσης τῷ σώματος ὡς τῷ μὲν φύσιν ζῆν, δηλονότι καὶ τὰ περὶ ψυχὴν κατὰ φύσιν ἔνδα καὶ στοργόμενα, τῶν ἀξίων ἔχει τὰ περὶ τὸ σῶμα, καὶ τὰ ἐκτὸς. οἷον δίφυιαν ψυχῆς ὡς ἀρετικὴν ὑπερέχειν τὰ δὲ σώματος δίφυιας, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. ἔτι τὰ αἱρετὰ φάσκειν, ὁρμῆς κινητικὰ εἶναι, ὅσα κατὰ φύσιν, οἷον ἰσχύς. φορμὰς δὲ, τὰ κατὰ φύσιν, ὡς νόσον. ἡ δὲ κατ' ὁρμῆς; ἕξις ἀφορμῆς ὡς τὰ περιφέρειν. ἢ ἀρετὴν ἔχειν τοὺς τελικούς. καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ φύσιν διαφόρων, τὰ μὲν εἶναι πρῶτα κατὰ φύσιν ὡς νίκησις ἢ ἰσχύς κατὰ τοὺς ἀστοχημένους λόγους καταλήψεις, οἷον ὑγίεια καὶ αἴσθησις· λέγω δὲ τὴν κατάληψιν καὶ ἰσχὺν κατὰ μετοχὴν, ὅσα μεστὴ κίνησις καὶ ἕξις κατὰ τοὺς ἀστοχημένους λόγους· οἷον χαρὰ ἀρετὴ, καὶ σῶμα ὑγιεινὸν, καὶ αἴσθησις καὶ καταληπτικὴ. πάντα δὲ τὰ κατὰ φύσιν λυσιτελῆ εἶναι, φασὶν, τὰ δὲ παρὰ φύσιν ἀλυσιτ. καὶ τὸ κατὰ φύσιν δὲ ἑαυτῷ εἶναι λυσιτελὲς ὅσα ὁρμῆς ἐστι κινητικὰ κατ' ἐριστικὸς ἐπ' αὐτὰ, ἢ ἐπὶ τὰ ἀντικείμενα τούτων, οἷον ὑγίεια, δύσπνοια, ἀσθένεια, καὶ τὰ σώματι· τὰ δὲ ἑτέρως ὅσα ὁρμῆς ἐστι κινητικὰ, ἀνυσιτελῆ ἐφ' ἑτέρῳ· καὶ μὴ κατ' ἐριστικὸς, οἷον φιλεῖν; καὶ δέχεσθαι τὸ ὅμοια. οὐδὲν γὰρ φάσκειν δι' ἑαυτὸ αἱρετὸν εἶναι· οὐδὲ τὸ μὴ πλεῖν, ἀφ' ἑαυτοῦ· ἢ ὑπολαμβάνειν ὅτι πλεῖς, ἢ δὲ δέξει, δι' ἀλλαζόνειαν, ἢ δι' ὑγίειαν καὶ διασωτικὰ δι' ἑαυτὰ αἱρετά.

Ὡς καὶ ὁ αὐτὸς.] Καὶ ὁμοίως τὸ πάσχειν, καὶ τὸν ἡδυπαθῆ ἀγαθὸν, καὶ τὸν μὴ εὖ.

Τὸν δὲ παιδαγωγὸν.] Τὸν δὲ ἀδὺ σοφὸν φιλόσοφον λέγουσι, καὶ τοιοῦτον φέρειν φῶς, ἐπὶ ἀρετῆς.

Οὐχ ὡς ἀνδριαντοποιοῦ χρόμβου.] Τοῦτο γὰρ λέγουσι τὸν Στωϊκὸν, ἀνδριαντὸς χρῆναι τὸ σπουδαῖον.

Τὸ δὲπνα μὲν τοι.] Ὡς καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ αἰσθητὰ μὲν λέγουσι τὰ τοιαῦτα ὅταν καὶ νῦν ἄντος τὰ φύσει ὄντα, ἴσως διὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ ἀορίστως σπουδαῖος. καὶ ὅτι τῶν ἀδήλων ἐστὶν· οὐδὲ γὰρ ἀσπουδαίους εἶναι τοὺς ἀφρονας ἐστὶν· ἀλλὰ τὸ ἀδηλον ἐπὶ γὰρ ὅλου τὸ ἀγνοούμενον.

Πίφυγεν] Τὸ Διογένους παῦπε λέγοντος ὁ ἀγγυρομισθίκης φοβηθεὶς ἔφυγε.

Ὁ Πύῤῥων ἦ] Ὁ Πύῤῥων ζώγραφος ἦν πορνῶν, γέγονε μὴ παῦπε φιλόσοφος, ὅτις εἶχε σκοπὸν παῦσαι αἱρεῖν τὰ ὄντα.

Ἔωλον] Παλαιόν.

Κάνδυν ὑδροδυκόπα] Γ' μόπιον Περσικὸν. ὁ τινες λέγουσιν Ἀρκαδικὸν.

Αὐτὸν ἦ τὸ γενητὸν] Γενητὸν λέγει τὸ διάλογον, ἐπεὶ τοῖς αἱρέσεσιν αὐτοῦ χρῆσθαι φιλοσόφοις. μᾶλλα σημεῖον ἡ βαρεῖα ἡσυχίου ὑπάτη.

Τὸ ἄμετρον] Ἄπειρον.

Ἡ κρότος πολὺς] κρότος μὲν ἐπὶ τῶν ῥητορικῶν καὶ μάλιστα τῶν πανηγυρικῶν ἐν θεάτρῳ λαλουμένων, καὶ τῶν ῥητόρων, ὡς ἔθος αὐτοῖς, ἐπιμόρφως σεσεμνυμένως χαιρόντων ἐπὶ τοῖς λεγομένοις ὑπ' αὐτῶν, ἐπὶ δὲ τοῖς Δημοκρίτοις τοιοῦτον οὐδὲν, ἀλλά τι ὡς ἔπος ἦν ἀκολεχόντων γινομένων τῶν λόγων. ἐν οἷς ποτε ἀσεῖον ῥηθεῖν, μειδιάσας ἄκρως ἦ τὰ χείλη διάρσει. τὸ ὡσεῖον Δημοκρίτου μόνον καὶ οὐ πω βεβηχότι δηλοῖ ἐπισεῖσαι τὼ χεῖρε, καὶ τοῦτο κροτούμενον ἐξαύεται.

Περὶ τῶν κακώσεως νόμοις] κάκωσις ἐστὶν ὄνομα δίκης καὶ τῶν ἀπορραπτόντων ἐσθῆτα τὸ ἴδιον χάος ἢ τοι γυναῖκα.

Ἐγὼ γὰρ ἐρῶν τοιοῦτο] τὸ Φορμικὸν τοῦτο τῶν νέων ῥητόρων ὁ ἐπὶ τῆς ἀπαγγελίας καμῳδικῆς διεξέρχοντα λέγων. διὸ καὶ ταῖς ῥιξὶν αὐτὸ ἀπεικάζει καὶ τῇ τῶν δύπτομῷ διὰ τὸ τοὺς παῤῥησίους αὐτοὺς χαίρειν τοῖς κώλοις, καὶ ταῖς παρηχήσεσι, καὶ οἷς ποτε τοιούτοις ἄλλοις. τὸ μηδὲ μειδιόντας καὶ καμάζοντας εἰς τὰς χαρμονὰς τοῖς λόγοις οἷς ἐπιβλακείας καὶ γαμηλίας μεταλαμβάνει. ὑδὲ γὰρ τούτων χάριν ῥηθορικὴ, ἀλλὰ δι' ἐπανορθωτικὴν βίου. τὸ δὲ ἐστὶ τὸ συμβουλαῖς τε καὶ δίκαις. καὶ εἴπερ ἄρα τὸ ἐγκωμίοις, καὶ ἐπαίνοις τοῖς ἀρίστοις κατορθέντων, ἢ τοῖς πόνοις ἀπαλγαινόντων, καὶ κάμνοις λαμπρῶς ἐπαλύπτων, καὶ χάμνοις ἀσφαλῶς συίστασθαι.

Καὶ περίνοια κατηγορίας] Διὰ τὰς παῖς λεγομένας * μελέτης ἐπιτηδεύοντας, τὸ ἧς περιποιοῦνται παῖς μελιτῶν), καὶ τὰ ἄλλ' ἄττα τοιαῦτα.

Ὁ Δημόλογος ἀπὸ τῶν λόγων] κατεφρόνησε ἦ ῥήτορος ὁ Δημόλογος, ὅτι.... Δημόλογος ἀνθρωπότερος καὶ κατανοήσας. τοῦτο γὰρ τῶν φιλοσόφων Δημόλογον ἀλλότριον.

Καὶ τὸ μὲν τραγικὸν σαῦπε] Ἐν οἷς τὰς Πλατωνικὸν τοιοῦτος σόφους ἄνδρας καὶ μεγαλόφρονας καὶ γραικαίους τοῖς Δημόλογοις ὑποσαλεύθρους, εἰκότως καὶ τραγικὴν μίμησιν τοῦτο καλεῖ. ὥσπερ ἀμέλει καμικὸν πάλιν καὶ σατυρικὸν τὸ ἦ Σύρε καλεῖ. καμικὸν μὲν, διὰ τὸ γελοῖον σατυρικὸν δὲ, διὰ τὸ πολλάκις καὶ αἰσχρότατα προσιέναι Δημόλογος. οἵ τε γὰρ Σάτυροι κατεγέλασε ἦ ὀργῆς, καὶ τε καμῳδίας γέλοιοι καὶ πλάρεις σκωμμάτων. οἱ Σάτυροι δὲ μεθύοντες ἀεὶ καὶ ἀσυντεθειμένοι ἀσκόν), καὶ πρὸς πᾶ ἀλλοκότως ἦ σώματος τὸ μορφῆς. ἔτι καὶ ὁρμητικοὶ πρὸς συνουσίας αἰσχρὰς. ἐπεὶ τοίνυν κέχρηται καὶ τοιούτοις Δημοκρίτῳ Δημόλογος ὡς ἐπὶ ἦ συμπαίκτῳ αὐτῷ τὸ Ἀλκιδαμαντίῳ εἰσάγει καὶ πολὺς

* Eas Latini *Causas* Ciceronis-tempore, *Controversias* Quintiliani ævo dixerunt. Vide quæ contra eas habet Petronius initio.

ἔλυες τ̃ φιλοσόφων, εἶπε νῦν τάδε, ὡς πρ̃ς τοὺς κωμικοὺς σκωπτούσης καὶ σατυρικοῖς διεσκεύασμαι τὰ αὐτά. καὶ τὸν ἴαμβον δὲ, καὶ τ̃ κυνισμὸν ἔφη προσλαμβάνειν. τ̃ μὲν ἴαμβον ὡς χλευαστικὸν, τὸν κυνισμὸν δ̃ ὡς πᾶσι λιθολοιδορήμονα. ταῦτα γὰρ ἐκ τ̃ Ἀρχιλόχου, ὃν καὶ πρῶτον φασὶ τ̣ μέτρῳ χρήσασθαι πρ̃ς ὕβριν τ̃ Λυκαμβίδων διεχειρίσατο. οἱ δὲ Κυνικοὶ γενόμενοι φιλόσοφοι, ἅπασι διελοιδορῆντο. τοῦτο λιθ βίου ἐπιτήδευμα ἔχοντες, ὃν καὶ Μένιππ̃ εἷς ἦν.

Πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπὶ γῆς βαίνειν] Ὅπερ ἀνατέρω ὑπέθετο τὸν διάλογον λέγειν, ἵνα ὁ μέγας ὁ ἀρχαῖος Ζ̃ς, πτηνὸν ἅρμα ἐλαύνων, λιθορμεῖ πτῆναι ἕνεκα. τ̃ γὰρ νῦν λέγειν ὅτι χαμαὶ βαίνειν εἴθισται καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπινον τρόπον, οὐκ ἄλλο ἐδήλου, ἢ διαγελῶντος τὸ δῆθεν ὑψηλὸν ἐκεῖνο τ̃ς μεγαληγορίας.

Τὰ πρ̃ς τοῖν ποδοῖν] Τὸ τ̃ Θρᾴττης τοῦτο ἐκεῖνο, ὃ δ̓ Φρυνὼς ἐκείνῃ ἀπέσκωψεν εἰς Θάλητα τὸν φυσικόν.

Ὠδ̓ ἰμάσπον τοῦτο] Τὸν Ἀττικισμὸν φησὶ καὶ τὸ τ̃ λέξεως ἀληθῆ καὶ διαμεμελισμένον. ὑγιᾶς φασιν ὡς Σύρος ἐν βαρβάροις τὴν λέξιν ἐκολόβωσε δ̓ λόγῳ βαρβαρισμοῖς αὐτὸν διαλαθὼν καὶ σολοικισμοῖς, ἀλλὰ τὸ πρέπον αὐτὸ διετήρησε τῇ λέξει Πλατωνικὸν τρόπον.

Τῷ τετρυπημένῳ ὕδατ̃ φέρῃ] Ἐπὶ τ̃ δικαζομένων δύο ψῆφοι ἐτίθεντο. ἡ μὲ πλήρης, ἡ δὲ τετρυπημένη. ἐδίδοτο δὲ τοῖς μὲ νικῶσιν ἡ πλήρης, τοῖς ἡττωμένοις δ̃ ἡ τετρυπημένη. καὶ μάρτυς τούτων Αἰσχύνης ἐν τ̣ κ̣ Τιμάρχου. τῷ γὰρ τετρυπημένῳ, ἀξιοῖ Τιμάρχου δεθῆναι. εἰ δὲ καὶ ἐς ῥαδιουργίαν ὁ λόγος αὐτῷ ἀποκλίνῃ, ἀλλ̓ ὧν πάντως καὶ ἡ τρημένη Τιμάρχου ταύτῃ δεθῆναι ἀξιοῖ.

Περὶ Παρασίτου. ἢ ὅτι τέχνη ἡ Παρασιτική.

P. 239. Mſ. in 4. Μὰ Δία] Ἡ λαμπρὰ συνουσιαστικὴ ἔχει τὴν ἄρνησιν, καὶ οὐδὲ σκεῖ).

Ἐγὼ μὲ εἰ οἷόν τε εἴην] Ἐγὼ μὲ εἰ δυνατὸν καλὸν με εἶναι, πλάτων, ἢ σὺ φῄς, βέλομαι καλὸς εἶναι, φημὶ γὰρ ἐμαυτὸν καὶ χαίρω ἢ σὺ δικεῖς. ὡς τε μὴ ἀγνοοῦντι μοι τοῦτο δοκεῖ ὀνειδίζειν ἀεί. ὡς εἰδότι καὶ συμπονοῦντι ἐπὶ τὸ καλὸς εἶναι. ἢ ὅτως ἁπλούστερον, ἐγὼ μὲ εἰ οἷόν τε εἴην ὁ βέλομαι, καὶ πλέον ἀπέχειν βέλομαι ὡς μηδὲ δοκεῖς περίεργον ἄγεσθαι, ὑπονοίᾳ μέ τις τοῦτο ὀνειδίζῃ, ἀλλὰ σεμνομιζῶ ἀληθῆ καὶ καθ̓ ἑαυτὸν γνώμιλλον τὸ τοιοῦτον ὑποδύεσθαι ἐπιτήδευμα, καὶ πλέον ἢ δεῖ σὺ δοκῆσαι.

Παρασιτεῖας] Ἀπολύσει.

Πάνυ] Εἰρωνεία.

Καθάπερ αἱ ποιηραὶ χύτραι] Πλεονάζῃ ἀτticῶς ἡ ἀποχρήσασις μὴ, καθάπερ μὴ σκαπτὸν ἅρμα γὰρ κ̣ τῶν κοινῶν χρῆσιν ἡ μία ἀποχρήσει, ἤτοι ἡ πρώτη, ἢ ἡ δευτέρα.

Παρὰ τὰς κεκτημένας αἱ τέχναι] Καὶ μᾶλλον μᾶττον διὰ τοῦτο ἡ τέχνη ἡ τέχνης πιθυμίας καὶ.... αὐτῆς ἐμπειρίαν.... πεχίται καὶ πλ̃σ ὅπι... ὥσπερ τῶν ἐνέργειαν κεκτῆσθ̣. ὥσπερ οἰκοδομικὴ, αὐλικὸν. εἰ δὲ τῶν μουσικὴν καὶ ἀρχητικὴν ἀνηῆς, οὐδὲν γὰρ αὐτὰ τῆς εὐεργείας ἔχουσι πλ̃σ. πρῶτον μὲν, οὐδεὶς φθόν̃ σ ὁμοιότλ̃σ, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ αὐτὰ τ̃

σωδιαίων πηχῶν, ⁊ τὸν βίον δ' χρήσιμα συναλημμένα. Εἶπε δ' ὅτι καὶ τούτων ἡ ⁊ Δημοσθένους τ μαθημάτων ἐξιν ἐπίδοξ ⁊ Δημόστρατος ἀπολειπομένην καθ' αὐτὸς σημαίνων αὐτὴν ἀπιφήνατο πρὸς τὸ ἀνύπαρκτον σ..... ⁊ τ πηχῶν..... ἐξοπακιζομένην.

Ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπ] Εἰς τὰς Ἐπικυρείους αἰνίτ], οἳ τέλ⊙ ⁊ ἀγαθὸν τὴν ἡδονὴν ἀπεφήναντο.

Καὶ ὑδὲν Ἐπικύρῳ μέλ] Σημειῶ διὰ τὴν σύνταξιν ὅμοιον, τῷ μελήσουσι δὲ μοιῶπαι. ὥδεῖα γὰ, ἡ γνικὴ συνέταξε τοῦτο, ἀντὶ ⁊ πιφρόντισε, ἀσωδὴς ἠξίω.

Οἱ δὲ τὰς ἄλλας τέχνας μισθάνοντες] Τὰς βαναύσους λέγ τέχνας. καὶ γὰ αὗται πορισμὸν χάριν βίω τοῖς κεκτημένοις μεταχειρίζοντ.

Σχολὴ δῆλον] Σημειῶ διὰ τὴν σύνταξιν ἀντὶ γὰ ⁊ ὡσπῶς ἡ ἀφορώντως κεῖ.

Φιλοσοφίαν δέ πε] Ἐντεῦθεν ἀρξόμ τ Ἀναξαγόραν καὶ τ Παρμενίδην οἵτινες ἔλεγον ἓν τὸ ὅλον καὶ ἄπειρον. εἶπωδ.... καὶ τὸν Ἀριστοτέλη τὴν τοιαύτην δόξαν... ᾳεπε... διὰ συλλογίζεσθαι γαναίαν τῇ φυσικῇ ἀκροάσ, καὶ διὰ δογμάτων, καὶ ἔλεγον τρία ὄντα..... εἴδος.... * τι δὲ δύο ὕλη καὶ εἴδος. καὶ ἡ μὲν ὕλη, ἀεὶ ὑπάρχειν λέπ.... τὰ δύο ἐξαναγκης τὸ ἕν. ἀφ' ἑνὸς γὰ ὄν⊙ ἐξαναγκης τρίτης εἶναι ἔτι, καὶ τηρήσας ὅπως, εἶναι ἔστιν εἶδος. ταῦτα δὲ ὡς ὑπομνήμ διδάσκ ὁ τ..... βιβλίῳ· ὁ δὲ τῷ δευτέρῳ, ἀκριβέστερον καὶ ἀγωνιστικώτερον, ὅτι οὐκ ἔστιν ἓν, ὡς φυσικὸς γὰ τύτους..... διὸ τὰ αὐτῶν βιβλία ἐπέγραψαν φυσικὸς, ὃ μὴ τὸ γε δὲ ὡς ἀληθὲς λόγους.

Ὡς ἔοικε ⁊ Δημοσθένους] Τὸ ἐξῆς ὑδέ εἰσιν ὡς, ἔοικεν, οἱ Στωικοὶ διάφορ ἐν δόγμασι ἔχοντες τοῖς ⁊ Δημοσθένους.

Ὅμοια δοκεῖ γενέσθ τῇ Νικίᾳ] Ἡ ὡς μέμνηται Θουκυδίδης ναυμαχίας τ Ἀθηναίων καὶ τ Λακεδαιμονίων ἐπὶ Συρακούσας γενέσθ, καὶ καταναυμαχηθήναι ὑπὸ Γυλίππου ⁊ Λακεδαιμονίου.

Ἆρ' οὐχ' ὁ μὲ τὸ σῶμα πρῶτον] Ἅπας καταράπ αἰνιττόμενος καὶ μίσητὰς ὀφθαλμὰς διαφθείρουσι καὶ..... σκληροργὸς, δεξιᾷ βυμοειδὴς πε εἶναι, ἡ μάστοι καὶ ἔσχ, ἀλλὰ παροξύνει καὶ παροξύνει. κατὰ τὰς λυσσωδέσας τῶν Κυνῶν. ὡς καὶ διὰ τὸ πολυσαρκίαν καταπεφορτίσθ καὶ καταφρασσομένου τὴν γνώμην.... δὲν γενέσθαι. οἱ ὥστε δεδεῖχθαι, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν πρώτην ⁊ πολέμ βῆν. φρᾶδὲς ἂν γένοιτο..... δὲ τὸ βραχύτερον ὑ..... μείνας πλανᾶται..... ἡ μὲ Σωκράτης..... ὅτ⊙ τὴν ἐπὶ Δηλίῳ..... ἀλλ' αὐτός τε ἀ..... ων καταλαμβα..... καὶ ἄλλως ὑπεκφέρων ⁊ μάχης καὶ ἀφισάζετ..... τὸς τε καὶ δύχρὸς ⁊ σκολιτάδης, ἅτε φιλόσοφ⊙.

Δείψασα τὴν τάξιν] Εἰς Δημοσθένην αἰνίττεται τοῦτο παθόντα.

Ἀλλὰ Θρᾳξὶ ⁊ Σκύθαις] Περὶ Δημοσθένους.... Σκυθίδ⊙ γὰ ἦν.

Φάδ-

* Hic videtur deesse σίρησις, & paucula quædam de materia & forma, quorum jacturam non ægre ferret eruditus orbis. Sequentia etiam ita sunt mendosa, ut intelligi non possint. Sunt lacunæ plures quæ forte inde duntaxat natæ quòd Librarius Autographi verba legere non potuerit, multa enim hic pessimè erant scripta.

Φόβῳ σκεῖθι] Μὴ συκοφάντῃ κατάρχετε· ἐχ ὕπω γὸ ἀλλ' ὀριστέον διετέλῃ.

Ὡς ἐξιόν γε] Εἰρωνεία.

Τὰς μὲ γὸ λαγὼς] Ἀλλὰ ἓ λέοντα ἀντιβρυχήσεται, ἢ ἓ λόκον ἀπαρυήσεται αἶξ, τοῦτο μοι λέγε.

Δόξης καταφρονοῦντα] Οὕτω ἓ χεῖροι λεχθεῖεν δόξης καταφρονεῖν, αἱ τῷ βορβόρῳ πλατόμβοι.

Καὶ ὑδὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα] Οἷον ὅτι μιαρὸς.

Οὐδ' ἔχῃ τὶς εἰπεῖν δίκλω] Εὐπλεῖς καὶ παρεωραμένε τίς δίκη; τίς γὸ κύων ἀποίσει; ζεσφλῶ;

Τὰς δὲ καταπεπηδηκυίας] Φαρμάκῳ, ὡς Σοφοκλῆς. καταπεπηδηκυῖα τὸ σῶμα ὡς Ἡρακλεῖ ὁ Ἐφέσιος. φονηδόνα, ὡς Ἀντιφάνης. φυγόντα.....

Τοῦτο προσθετέον] Τοῦτο ἓ μᾶλλον ποιοῦσιν. ἀλλ' ὑδὲ ἐπαινέσῃ μᾶλλον προγαμουμένῳ τὸ ἀνδρώπων, ἢ ἐδισμώτων.

Ἀνάκαρσις, ἢ περὶ γυμνασιῶν.

P. 169. Mſ. in 4. Καὶ ὅπως μὴ καθάπτῃ] Ἐλλειπὴς ἡ φράσις ἓ συμπεπλεγμένου τοῦ καθάπτω ῥήματος, καὶ σωζήσης Ἀθηναίοις. οἷον ὡς ἐπὶ τούτου, ἀλλ' ὅπως μοι μηδὲν δυσχερὲς ἀκούσῃ, τοῦ συναπακούεται γὰρ τὸ μέμνησο. ὅτως ἓν καὶ συναπτῶμεν ἐλλειπτικῶς τοῦ σώσεσιν ὁ λόγος. καὶ ὅπως μὴ καθάπτῃ νόμοις τοῦ σέξης οἷς ἂν λέγω τοῦς σὲ ὡς ἐξαπατῶντα πιστεύσειν αὐτοῖς. ἀλλ' ἵνθα αὐτοῖ μὴ ὀρθῶς τὶ λέγωσι δικῇ. ἀπαλέγειν δίκης καὶ διαδύνειν τὸ λόγον λέγεται γὸ τὸ σκόπελ, ἵν' ᾖ τὸ τέλειον ὅπως. ἀλλ' ἵνθα ἄν σοι μὴ ὀρθῶς τὶ λέγωσι δικῇ, σκόπει ἀπαλέγειν δίκης καὶ διαδύνειν τὸ λόγον. ἀναλαβὼν δ' ἓ ἄνω τὸ λόγον λέγε ὅ καὶ ὅπως μὴ καθάπτῃ νόμοις τοῦ σέξεις, καὶ ὅλον ἐπελθὼν, εἶτα σαφέστερον τὸ λιγόμενον. ὁπ ὅτως χρὴ ἐλλειπῶς ἔχειν τοῦτο νοεῖν. καὶ ὅτω ὅ ἐπαινοῦσι ἀναπληρέμβον.

Καὶ σάγαρις καὶ γέρρον] Γέρρον τετριγμένον σκέπασμα ὃν πρὸς βύρσης, ᾧ ἀντὶ ἀσπίδος ἐχρῶντο Σκύθαι ὃν τοῖς πολέμοις ἐκπεπαγμένοι. φέρεται ᾗ καὶ ἐπ' ἄλλων σημαινομένων τοῦ δὲ τοῖς παλαιοῖς. παρ' Ἐπιχάρμῳ μ', γέρρον..... ξία γὰρ εἴρεται ἐπὶ τοῦ αἰδοίου. Ἀλκμὰν δ' ἐπὶ τῶν οἰσῶν τίθηκε τὰν λέξιν. Δημοδόκης ᾗ ἐπὶ τῶν σκιωῶν καὶ τοῦ περιφερομένων, καὶ τὰ γέρρα ἐκπέμπεσθαι. καὶ παρ' Αἰγυπτίοις ᾗ πα κῦ τὸ Πηλούσιον καλύμβρον, ἀφ' οὗτο ὀνομάσθη, ἐπεὶ σκιώμενα ἐστὶν ὑπ' οἷς ὀδοφυλάττοντες τὰς εἰσόδους ἀφαιρέθησι. καὶ Ἀλεξάνδρου ὡς ἐπὶ φυλακῆς πρὸς καὶ μο.... τροπικῶς παρέλαβε τὰν λέξιν. *

Ἀκινάκου] Ἀκινάκης, ἡ ῥομφαία ἤτοι ἡ αὐτὴ ὀδὲ τοῖς Σκύθαις.

Περὶ

* Hujus quidem loci ſenſum ſuppeditabunt Harpocration, Etymologicum Magnum & Phavorinus in voce Γέρρον, ſimilia enim habent, ſed quia Scholiaſtæ noſtri verba non parum ab eorum verbis differunt, ejus lacunæ aliis ſuppleri non poſſunt. Vide & Feſtum in voce *Gerra*, ejúſque Interpretes Scaligerum & Dacerianos. Cæterùm quod hic habetur de origine nominis Gerrhorum Ægyptiacorum neſcio an alibi legantur, nam Strabo quidem Gerrhonis meminit. Lib. XVI. p. 523. ſed nihil hac de re habet.

Περὶ πένθους.

P. 299. Mſ. in 4. Τὸν ἄκρατον ἐπιχεῖν] Αὐληπτὰς γὰρ συνεκάλουν ἐπὶ τὰ πένθη τὰ ἀποιχομένων, ὡς δῆλον καὶ ἀπὸ τῆς θείας Εὐαγγελίας.

Ῥητόρων Διδάσκαλος.

P. 308. Mſ. in 4. Νέος ἦς] Φασὶν ὡς εἰς * Πολυδεύκη τὸν ὀνομαστολόγον, λαπτενόμενον Λυκιανὸν, τὸν γράψαντα τὸν λόγον. τί χαλᾷ μᾶλλον τινα λόγον ὁ Σωφοκλέους, σωρὸν ἂν λέξειεν ἀδιάκριτον ὑφιστάνων, καὶ ἴσως οὐκ ἀπὸ σκοποῦ τοῦτο τοῖς φήσασιν εἴρηται. ἐπεὶ καὶ συγχρόνω ἀμφω Λυκιανὸς καὶ Πολυδεύκης. ἐπὶ γὰρ Μάρκου τοῦ Αὐτοκράτορος.

Τῇ ῥοπῇ] Τῷ βάσει.

Σὺ δὲ μήτε πείθεις] Συνῆθες τοῦτο καὶ ποιηταῖς καὶ λογογράφοις ἀπερεμφάτοις χρῆσθαι ἀντὶ ἀποφατικῶν, ὡς νῦν ἔστω. ἀντὶ γὰρ τοῦ μὴ πείθῃ, εἶπε πείθεις. τοῦτο δ' ἐχρῶς ἔτυχε γένεται, ἀλλ' ἡνίκα μετὰ ἀπαγορεύσεως ἡ ἔννοια ἀφίησιν, οἷον ἀλλά σε κελεύω μὴ τοῦτο ποιεῖν. ἀντὶ δὲ μὴ τοῦτο ποίει, καὶ ὡς ὁ Θεολόγος Γρηγορίου, ἢ μὴ διδάσκειν τὸν τρόπον. ἀντὶ γὰρ ἀφοσιωτικοῦ τὸ ἀπαρέμφατον κεῖται.

Ἀγάθωνα] Ἀγάθων τραγῳδίας ποιητὴς, εἰς μαλακίαν σκωπτόμενος.

Ὦ μέλημα] Ἀντὶ τοῦ φρόνημα. οἱονεὶ ἐπεράσθη μοι πολλὴ φρονπὶς ἔστι.

Πολυχιδὲς] Πολυχιδὲς, τὸ νῦν ῥῆκτον. ἐμβάδες δὲ, τὰ ὑφ' ἡμῶν καμβίκια. καὶ δῆλον ἀφ' ὧν πίλοις αὐτοὺς ἀστρέπειν τοῖς λαυκοῖς, ἃ οὐκ ἂν ἐπὶ ἄλλα γένοιτ' ἂν ὑποδήματα.

Εἷς ἔστω φάρμακον ἡ ἀναισχυντία] Δεμιέως ἄρχει ὁ βωμολόχος καὶ γέλης τὸ λόγῳ κεχίνετο τῶν γωμασίων ἀνδρῶν, εἰς τὸ ἐναντίον τὸν ἐκάστου λοιδορήσασθαι μᾶλλον ἀρετῶν. τὸ μὲν γὰρ τὸ ἐπιμελὲς καὶ ὑπλιον, λάθρα σκάλεσι. ὃ δὲ τὸ γοργὸν καὶ πυκνὸν, εἰς τὸ ἄχαρι ἀπίσκωψε. ὃ δὲ τὸ ἄφετόν τε καὶ ἐλευθέριον ἢ κῦ πᾶσιν ἰδίαν ὁμιλεταχείρισιν, εἰς ψυχρολογίαν διέβαλε.

Ἐπὶ πᾶσι γὰρ ὁ Μαραθὼν] Ταῦτα πάντα περὶ Ἡρῳδότου ἱστορῶν, ἢ τὸν Μαραθῶνι τῶν Περσῶν μάχην. Περσῶν μὲν Δάτιδες ἡγεμόνες, Ἀθηναίων δὲ Μιλτιάδης. ὃν ἦν ὁ Καλλίμαχος πολεμῶν, καὶ τῷ κεφαλῷ ἀφαιρεθείς, ἐπὶ πολὺ νεκρὸς εἰρήκει ὑπὸ τῶν περὶ τὸ πόλεμον σοφῶν, εἴ τι πάθοι αἰσθόμενον. ἢ Ἐλπανόντα ὑπὸ Ξέρξου ῥαφύρωσις, καὶ ἡ τοῦ Ἄθω διόρυξις, ἵν' ἡ θάλασσα εἰσρυεῖσα πλωτὸν ἀπεργάσηται τὸ ἰσθμὸν τοῖς Ξέρξου σκάφεσι, καὶ ὅσα ἄλλα.

Καὶ μηδὲς παπαστέσθω] Οὐκ ἄμεινον τοῦτο τὸ μισθὸν καὶ καταπλῆσαι ἔργον τὸ τὸν μηδὲν παπάσεσθαι δεχαῖον εἶναι.

Κελάρυζε] Λαρύγιζε.

* Pollux non tantùm ſcripſerat Onomaſticon de quo hîc noſter, ſed etiam declamationes, aliôſque ejuſmodi libellos, inter quos fuit oratio contra Socratem, ut auctor eſt Suidas, unde ſibi Sophiſtæ, quatenus in malam partem ea vox ſumitur, nomen meruit. At ſi eidem Suidæ crederemus tempora non convenirent, cùm Lucianus ſub Trajano, ut ait, vixerit, Pollux verò ſub Marco & Commodo Impp. Verùm Suidam erraſſe oſtendit Voſſius de Hiſt. Græcis Lib. II. c. 15. cujus rationibus in poſterum addetur Scholiaſtæ noſtri auctoritas.

Υ'πῆρχε γάρ μοι ὦ φίλη Α'δράστεια] Δαίμων ἡ Α'δράστεια παρ' Ε'λλησι τοῖς μεγάλα καυχωμένοις ἐπιφυομένη. ἐπεὶ ὧν κομψεύομαι εἰσάγεται ὁ μιαρὸς ὅτος διδάσκαλος, ὥσπερ σπουδαιοτέρῳ τὴν δαίμονα, ἀνεφήμησε νῦν ὅτως αὐτῷ, ἤτοι ἐπεβόησατο.

Α'λλ' ἤδη τοῖς Διὸς] Ε'ντεῦθεν ἀναπέρρητον ἤδη ὡς Πολυδεύκει ἀφσύρᾳ ὁ παρὼν λόγος, εἶτα Κάστορος ἀδελφὸς Πολυδεύκης ὁ Λήδας, ᾧ ὅτος ὁμώνυμος, ὁ ἀφσυρόμυθος ῥητόρων διδάσκαλος.

Μὴ τῷ πανδήμῳ] Τῷ Α'φροδίτῃ φησὶ. ὄμνυσι δὲ πεύκην τὴν, ἢ ἀφ' τῶν προηγησαμένων αἰχρότητα τ χρεὼς, ἢ ἀφ' τὸ ἀναιδὲς. ἐπὶ καὶ τὸ μ τ ἄλλων κακῶν ἔχεσιν αὐτοφυᾶ, ὁ μιμεῖται καὶ αὐτὸς ὑποδεέστερος καὶ τὰς ἄλλας διδάσκει.

Καὶ χάριν] Γραφε) καὶ χάριν ὁ συμπορὸν ἐπιτίμημος αὐτοῖς.

Mſ. in fol. Ρ'ητόραν διδάσκαλον. ἃ μὲν] ἃ δὲ μὴ ἔσπης. ἀλλὰ πα μὲν, τινὰ ἦ. εἰ καὶ Λυκιανὸς λέγει σὺ πρῶτος σὺκ οἶδα εἴτε παίζων, εἴτε σπουδάζων. καὶ πάλιν ἐν Τίμωνι, διδοὺς ἅπασι τοῖς θεομένοις, ᾧ μὲν πέντε δραχμάς, ᾧ δὲ μίαν, ᾧ ἢ ἡμιπέλαυτον. ὁ δὲ αὐτὸς ὅτος ἐξελέγχει τοῦτο ἐν τῷ Ψευδοσολοικιστῇ αὐτοῦ. [λαρύγγιζε] λαρυγγίζειν τὸ πλατύνειν τὴν φωνὴν καὶ μὴ κατὰ φύσιν φθέγγεσθαι, ἀλλ' ἐπιτηδεύειν σφοδρότερον τοῦ λάρυγγα χρῆσθαι. [σκόλοψι] σκόλοψ ὀξὺ ξύλον ἅσπερ ἐπηκόντιζε τοῦ πέλας, ὡσπερ τὸ κολάπτω κόλοψ, ἢ ὡσπερ τὸ κρίζω κόλοψ, καὶ σκόλοψ τὸ διαχισμένον καὶ ἀπεξυμένον ξύλον. [Καρεῶτιν] λέγει δὲ Κάρα δ ἐπιτηδεύειν τοῖς ὕπνοις τὴν πηγὴν καταβάλλας ὠρόμασιν. [κελύφη] κέλυφος τὸ δ ὠὸν λέπος. [Φελλῶν] * Φελλὸς ὄρος ἐν Ι'ταλίᾳ οὗ ἐν γίνονται βόες καὶ ὑστερμεγέθεις. ὧν δὲ τούτων τ δένδρων γίνεται τὰς Φέλλεις βοῦς κυφισμοῦ τ σωμάτων. [καὶ τὰ πλούσια] τὸ πίλος ψευδέστερον μ τ ἀνυποστάτου ἐπαγγελίας.

Φιλοψευδὴς ἢ ἀπιστῶν.

P. 326. Mſ. in 4. Οὐδὲν βοῦς ἔπος] Α'ντὶ δ ἀδὲν βοῦς τ λόγου, ἢ εὐφήμως.

Εἶτα τὸ χείλεσιν] Αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν κίνει ἅμα τοῦτο διεξιών.

Καὶ ὡς ὁκ γυναικός τις] Ω'ς Πρόκνη καὶ Φιλομήλα καὶ Καλλισώ. ἢ μᾶ εἰς ἄρκτον. Πρόκνη δὲ καὶ Φιλομήλα εἰς ὄρνεα μεταβληθεῖσαι.

Ταῦτα Καρδίᾳ πιὼς] Ο' μὲν Κόροιβος μερός τις ἀπιστοποιοῦντος ἄνθρωπος· καὶ ὅτως, ὥστε γυναῖκα ἀγαγὼν μὴ ἂν ἐλέσθαι συνοικῆσαι αὐτῇ ἀφ' τ εἰς τὸν πενθερὸν αὐτοῦ φόβον. καὶ ὅτως ἐχρῆτο τὸν παρθενεύειν αὐτὸν μέχρις ἂν τ γυναικὸς σκεψαμένης τὸ ἄληθες, ὃ δύνῃ συνέχεσθαι, καὶ σὺκ ἄλλως ἀπολυθῆναι, εἰ μὴ τῷ μοιχῷ δ ὡς

* De hoc Italiæ monte nihil, quod equidem rescire potuerim, apud Geographos invenitur. Plinius præterea negat *in toto Italia nasci* suber Lib. XVI. c. 1. licèt Theophrastus *in Tyrrhenia* nasci scribat Lib. III. c. 16. nisi sit mendum, quod ut suspicer facit Plinius contrarium affirmans, licèt legisset hunc locum Theophrasti, quem & in quibusdam vertit. Cæterùm hic absurdè ex piceis. suber delumi dicit cùm sint arbores planè diversæ. Videtur potiùs apud Græcos φελλὸς idem significasse ac φλοιὸς, & suber κατ' ἀντονομασίαν dictum *cortex*, ut etiam apud Latinos factum, quod observavit in suo Lexico *R. Constantinus*, & post illum *I. Harduinus* ad locum Plinii laudatum.

ὀρὸς καταψηθεῖσιν. ὅτω τὴν κοινωνίαν τότε τῆς γάμου γινέσθ. ὁ δὲ Μαργίτης μωρὸς καὶ αὐτὸς, τὰ κύμβαλα μετρεῖν ἐπιχειρῶν.

Πρὸς τὴν Ἐτίας, ὦ Τυχαίδη] Τὴν Ἐτίαν εἰς ὅρκον παρέλαβεν, ὡς κατοικῶν αὐτῷ πυθανόμενος, καὶ τὸ πρόχειρον τῆς ἐφεσίας ἐχώρησε αὐτὸν ἐξορκῶν.

Καὶ παναρέτους] Ὅπερ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐξ ἐκφύσης πρωταρέτους, ἀϊδέσιμους ἅπαντας.

Κατεγνωκότες μου] Κατεγνωκότες πολλὴν τὴν ἄνοιαν. αἰτιατικὴ ἀντὶ γενικῆς Ἀττικῶς.

Καὶ ἥλῳ φασὶν ἐκκρύεις τὸν ἥλον] Παρομία ἐπὶ τῶν ἀσυμφόρως ἀσύμφορα πεισμένων, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ψόφων εἰρηται τῷ λίθῳ λίθον συνάπτεις.

Καρβατίνας] Καρβατίνας, τὰ τραχέα καὶ ποιμενικὰ ὑποδήματα, ἃ καὶ τραύλας φασίν.

Δημαιέτης] Γράφεται καὶ Δημέας.

Πολυκλείτου γὰ] Γράφως ὁ Πολύκλειτος ὥσπερ καὶ ὁ Εὐφράνωρ. καὶ πῶς ἀγαλματοποιὸς νῦν εἰσάγεται γεωμετρίζων.

Ἀλλὰ τὰ Δαιδάλου τεχνήματα] Τοῦτο ἰάμβιόν εἶπεν. ἀλλ' ἐπειδὴ πρῶτος Δαίδαλος ἀγάλματα εἰργάσατο ἀφυσικέλες, τῶν σὺν αὐτῷ πάντων τεχνιτῶν συμβεβληκότα τὰ σοφὰ ἀποτελούντων, πάρεχε φήμην, ὡς τοῖς Δαιδάλου ἀγάλμασι κινεῖται αὐτόματα. *

Ἡμιτραγικαίας] Πεντήκοντα ὀργυιῶν.

Περιέκειτο] Γράφεται, καθεῖτο.

Ἀκριβῶς ἐώρακα] Γράφεται, ἱκανῶς ἑωράκει.

Ἐπιμετρήσαι] Ἀντὶ τοῦ σταδίους.

Οὕτω περίφορα διεξιόντα] Ἐπὶ τῶν ἡλάτων ἡνίκα τὸ παρεμβόλιον ἐπιτιλεῖται ἐσθῆτι καὶ πλέον..... ἄνωθεν ὑπὲρ τοὺς πα..... ἑκάστου τῶν μέσης τοῦ ἡλάτου ὄχους..... δὲ σφῶν τῶν δύτων τοῦ ἡλάτου πολλῶν ἀπ... χάσιν. ὃ καὶ ησ..... ὁ τὸ σφενδονήτιον ἔτι..... χαυῶν δύο μετεωρέζομ..... ἢ ἐξ ἀριστερῶν θεὸς καὶ ἥρωας ἐνεφάνι..... ρούσης, ὥσπερ λύ..... φέρονσας τῶν ἀμ..... ὁ τοῦτον παρεδο..... ὡς μὴ χρὴ ἀπιστεῖν τὸ δρομέως. ἐπεὶ θεὸς πάρεστι τῷ ἔργῳ ὡς μὴ ἀδύνατον εἶν..... τοῦ ὁ ἐπὶ πάντων π..... σφενδονίων ὁ..... φρίττως τινὶ συμβ..... ἐπεκράτησεν τὸ σὺν μή.

Ἐδῆτι μελαίνῃ] Ὅτι τὰς νεκρὰς οἱ παλαιοὶ μελαίνας στολὰς ἀμφιέννυσαν.

Ἔωλον] Τὸ ἔωλον λαμβάνεται καὶ ἐπὶ τοῦ χθεσινοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ ἤδη διεφθορότος.

Ἐς Κοπτὸν] Κοπτὸς πόλις Αἰγύπτου. ἧς λιμὸν φασι τὸν Ἴσιν ἀφικομένην σῖτον τε ἰδεῖν ἀναζητοῦν. μυθῶσι δὲ αὐτὸν διεσπαράχθαι, τὸν κόλπον ἑαυτῆς ἐκκόψαι, παρ' ὃ καὶ Κοπτὸς ὠνομάσθη ἡ πόλις. ἐδείκνυτο δὲ καὶ ὁ τόπος τοῖς ἐπιδημοῦσιν αὐτόθι, ἀπέχων τῶν τειχῶν σταδίους, ὅσον ἐξ ἀνθρώπου κεφαλῆς εἰκάσαι. †

* Idem habet *Palaphatus de Incredibilibus* c. XXII. & *Tzetzes* Chil. I. c. 19.

† A Græculis hoc fictum, qui priùs debuissent ostendere Isidem Græcè locutam

Ἐν Μαλλῷ] Ἀμφίλοχός τε ὁ ποιήσας περὶ τῆς μετὰ τὸν Τρωικὸν ἐν Μαλλῷ.

Mſ. in fol. Φιλοψευδὴς ἡ ἀπιστῶν. εἰδὲν ποτὲ τὸν λόγον ὃν εἰρήκαμεν. [Κορυφὴ τινὸς] † ὁ μὲν Κέρβερος μορφή τις ἀπομεμηνυμένη ἄνθρωπος, καὶ ὅτις ὡς καὶ γυναῖκα ἁρπάσων, μὴ ἂν ἐλέᾳ ἐγκρατὴς γένηται αὐτῆς ἀφ' ὧν τοῦ πατρὸς αὐτῆς φόβον. μέχρις ἂν τῆς γυναικὸς σκεψαμένης τὸ ἄρρεν, ἃ δύνηται ἰσχύειν, καὶ οὐκ ἄκρως ἀπολυθῆναι, εἰ μὴ τῷ μορίῳ ἢ ἀνδρὸς καταψηφίσωνται· καὶ ὅτι τοῦ καιροῦ ἢ χάριν τότε γένηται. ὁ δὲ Μαργίτης μορφὴ καὶ αὐτὸς τὰ κύμασι μετρεῖν ἐπιχειρῶν. [καὶ ἦλθε φασὶν ὀκτῳσὶν ἢ ἦλον] πυροιμίαι ἐπὶ τῶν ἀσυμφόρως ἀσυμφόρως πεσουμένων, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ψευδῶν τοῦ λίνου λίνον σωπᾶσθαι εἴρηκε. [καρβατίνας] καρβατῖναι τὰ τραχέα καὶ ποιμενικὰ ὑποδήματα, ἃ καὶ δρῦλας φασί. [τῶν Δαιδάλου τεχνημάτων] τοῦτο δ' μήτοιγε εἶπεν, ἀλλ' ἐπειδὴ πρῶτος Δαίδαλος ἄγαλμα εἰργάσατο ἀφεστηκέναι, τοῦ ἀπὸ αὐτοῦ πάντων τεχνιτῶν συμβεβληκότα τὸ ποδὸς ἀποτελοῦντα, παρέχε φήμην ὡς τὰ τοῦ Δαιδάλου ἀγάλματα κινεῖσθαι αὐτόματα. [ἴωλος] τὸ ἴωλος λαμβάνει καὶ ἐπὶ τοῦ χθεσινοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ ἤδη διεφθορότος. [ἐθὴς ἡ μελαίνα] ὅτι οἱ παλαιοὶ τὰς νεκρὰς μελαίνας στολαῖς ἀμφιέννυσαν.

Ἱππίας ἢ Βαλανεῖον.

P. 354. Mſ. in 4. Τῶν σοφῶν ἐκείνως] Οὕτω καὶ Φακυλίδης φησί, Τὸν σοφίαν σοφὸς ἀνήνθ, τέχνας δ' ὁμότεχνος.

Περίνοια] Τέχνη μηχανική.

Mſ. in fol. Ἱππίας ἢ βαλανεῖον· ἀλλὰ καὶ ἔργοις ὁμοίοις] τὸ δὲ Φακυλίδου, Τὸν σοφίαν σοφὸς ἀνήνθ, τέχνας δ' ὁμότεχνος. [καὶ Ἀρχιμήδης] ὁ Ἀρχιμήδης ἐν Σικελίᾳ ἐν κατασκάσαι ἐκ χαλκοῦ πυροφόρον κάτοπτρα, ἅπερ ἀπηώρησεν ἀντικρὺ δὲ ἐκαστῖνος τόλμησεν. εἶτ' ἀναστείλαντος δὲ ἡλίου δὲ ἐσωσβολόντος τοῖς κατόπτροις τὰς ἀκτῖνας ἀνέλαμψεν ὡς τὸ τεῖχος, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῶν πῦρ καὶ ἔφθειρε τὰς τῶν ἀπίστους τὸ ἐκαῖνιον. [ἀφόδων] ἄφοδος ὁ ἀδύνατος.

Προλαλιὰ ὁ Διόνυσος.

P. 359. Mſ. in 4. Ἐμβάδι] Εἴδος Ἡμιείου.

Ἑτέρου ἢ τερατίου] Εἴδος Πανός.

Καὶ τὸ μὲν σύνθημα ἦν ἅπασι τὸ αὐοῖ] Ἄνω τὰς ὑποστατικὰς ὅσον ἀπὸ δὲ εἴδους εἰκάζει τὸν Ἡμιείου. ἔδειξε καὶ τὸν Πανα· ἐνταῦθα ἀνομάσει τὸν Σειληνὸν παιδιᾷ. καινὸν τοῦτο, εἰ μήπω τις αὐτὸν οἶδε τὸν Σειληνὸν τοῦ Ἡμιείου.

Μὴ μὲ καρυξαυτῇ] Μαίνεται.

Mſ. in fol. Προλαλιὰ ὁ Διόνυσος· κῴδωνος.....] Εἶδος ἀσχημοσύνης καὶ αἰσχρᾶς ὀρχήσεως ἀπὸ Καλλιπίδας πυρρίχης. [μίτρα] μίτρα ἐστὶ μετώπου ἄκρου χρυσοῦν ἔχουσα ψέλιον, δέχεται ἂν εἴη καὶ βασιλέως στε-

eutam. Sed ſolent, etiam barbarorum nominum, Etymologias Græcas mădere.

† Stulta hæc hiſtoria jam lecta eſt in altero Scholiaſta, & quod mireris utrobique eadem planè erant menda, ut μάριον pro μόριον, unde conjicere eſt utrumque ex eodem fonte hauſiſſe.

σύμβολον. [ἀθρόαν] μεγαλοκηλίων. [ἐπισάξαντες] τράπουπες. [πθορυβημένοι] σκολαζόντες.

Προλαλιὰ, ὁ Ἡρακλῆς.

P. 365. Mſ. in 4. Ταῦτά μ᾽] Ἀντὶ τοῦ κλῦε ταῦτα.

Τὸ ζῆν γὰρ ἐστὶ] Εὐριπίδης.

Ὦ Τήιε ποιητὰ] Τὸν Ἀνακρέοντα λέγει τὸν λυρικόν.

Γ᾽ππόκλειδης] Παροιμία ἐπὶ φορτικῆς Γ᾽ππόκλειδη, ἐπὶ τῶν μὴ πάνυ σπουδαίων ἁμῶς λεγομένη, ἀλλὰ κατὰ τὸ σύνηθες μετὰ χλευασμοῦ λεγομένων.

Περὶ τῆς ἠλέκτρας ἢ τῶν κύκνων.

P. 369. Mſ. in 4. Ἀλλὰ μαρτύρομαι] Ἀντὶ τοῦ βεβαιῶ.

Μύας Ἐγκώμιον.

P. 372. Mſ. in 4. Κωπῶν καὶ ἰμπίδων] Ἕτερον κώνωψ ἰμπίδος. καί τοι Ἀριστοφάνης ὁ κωμικὸς τὸν αὐτὸν φησὶ κώνωπας καὶ ἰμπίδας, ἐν Νεφέλαις.

Ταρβεῖν] Φοβεῖσθαι.

Mſ. in fol. Μύας ἐγκώμιον· ἰμπίσι] ἰμπὶς ὁ ἐν τοῖς ὕδασι κώνωψ. ὁ δὲ κώνωψ εἶδος ζωδίου. [κοτυληδόνι.] κοτυληδόνες αἱ τῶν πολύποδος πλεκτάναι. [πίπτοντα τὴν μύαν ποιεῖ] ὥσπερ ἡ ὠδὴ τοῖς ἐγκωμίοις ἐπεισφερομένη μέρα ἐστὶ ἀφίστασθαι τοῦ δήμου λιπαρῶς, ἵνα δὴ καὶ αὐτὸς σκηνὴν ἐπάσχῃ, βωμολόχα, ἀδέποτε τοῦ φλυαρεῖν καὶ ἀποσκώπτειν ἐς ἄνδρας τὰς ἀρετὰς, ἀλλ᾽ ἐς μύας.... [ἐρεχελῦσι] ἡ φλυαρία ὥσπερ τὸ ἔλυτρον ἐν τοῖς χείλεσιν ἔχειν.

Πρὸς τὸν ἀπαίδευτον καὶ πολλὰ βιβλία ὠνούμενον.

P. 378. Mſ. in 4. Ὡς ὑπνοῖ εἰκότως βιβλίον αἰτήσας πολὺ, Λυκιανὲ, καὶ μὴ λαβὼν, καλῶς τοῦτο δεξιώμενος δὲ ἀεὶ ψεύδου αὐτόν.

Καὶ συμβούλους τὰς σίας] Ἀπὸ σύλλης τὸ σεύω σημαίνει ἢ τὰς ζήτας.

Ὅσα ὁ Καλλίνου ἐς κάλλος] Καλλιγράφοι ἔτοι μεγάνασιν ἄριστοι.

Φλαύνου] Περσλαμβάνουσι.

Ἐλικῶνα μοῦ] Ὄρος ὅπου αἱ Μοῦσαι ἀφορμίζειν λέγουσι.

Συληρῷ ἀνδρὶ καὶ δασεῖ] Ἔοικε Σύρος εἶναι ὁ βιβλιοκάπηλος ἔτος καὶ Δαμασκηνὸς, ὅσον ἀπὸ τῆς Λιβανείπους εἶκασι.

Μυελίη ἄν] Ποταμοὶ εἰσὶν ἔτοι τρεῖς αὐτῇ τῇ κορυφῇ τοῦ Ἑλικῶνος· ὁ δὲ Ἑλικὼν, ὄρος ἐπὶ Βοιώτου, ὥστε τὰς ἀπόδους Θεσπιαὶ πόλις κατοίκησι. ἐνῆν ὁ Ἔρως, ὃν Ἀλκμάνης ἐξήρασε, θαυμάσιόν τι ἔργον ἰδεῖν. τοῦτο δὲ Ἑλικῶνα δέ φησι καὶ Ἡσίοδος νέμων τὰς Μούσας ἰδεῖν, καὶ τὴν ποιητικὴν σοφίαν λαβεῖν.

Κἀν τοσαλλόμῳ αὐτὰ] Οὕτω γάρ φασι τὸ Μακεδόνα Ἀλέξανδρον ἐπιχωριάζειν τοῖς Ὁμήρου ποιήμασιν.

Ἀγαθὸν ὂν τοῦτο] Προσυπακουτέον τὸ χαίρειν ἕνεκεν, τίνος δὲ ἀγαθὸν χαίρειν, ἢ ἕνεκεν.

Ὁ Ἰσμηνίας] Ἰσμηνίας ἔτος καλλίμουσος καὶ αὐτὸς Κορίνθιος. καὶ αὐ-

τὰς ἐλπίσας, ἀπὸ ὁμωνυμίας εἰκὸς τὰς αὐλὰς κληθῆναι τὸ Ἰσμηνίδα, ἀφ' ὗ καὶ τὸν Θηβαῖον ἵππον Ἰσμηνίαν. ἐώνηται δέ, ὡ μάλιστα καὶ πλέον δ' ἀπελπίσαν τετύχηκεν.

Ὁ δὲ ἵππον κτήσαι τὸν Μῆδον] Ἐπίσημον τοῦτο τῶν ἵππων ἐπὶ τῷ μηρῷ ἐγκαιομένῳ παρὰ τῶν παλαιῶν, καὶ ἦσαν ὅτοι οἱ ἵπποι τῶν βασιλέων, οἷς ἐπὶ δ' μηρῷ τὸ παράσημον κόππα τὸ τοιχεῖον, ἢ σίγμα, ἀφ' οὗ καὶ παρωνομάζοντο, ἀπὸ δ' κόππα κοππατίαι, ἀπὸ δ' σίγμα σαπφόραι. Μῆδος δ' ἵππος ὁ Νησαῖος· ἡ Νῆσα δ' πεδίον Μηδείας, ὃ αἱ βασιλικαὶ ἱπποφορβάδες νεμόμεναι τοῖς Μήδων βασιλεῦσιν ἵππους ἔτρεφον γενναίους· κέντωρ εἰδὰς δ', ἵπποι οἱ ἀπ' Λαρίσσης τῆς Θετταλίας, καὶ ἀπὸ τῶν Κενταύρων ὀνόμασται.

Καὶ ὑπερπηδήσας μὲν τὸν ποταμόν] Ταῦτα παίπαλα λέγει Ὅμηρος τὰ Ἀχιλέα ποιῆσαι.

Κόλλοπας ἐπικειμένῳ] Κόλλοπες οἱ παρακαλύπτοντες τὸν κίνδυνον, ὧν ἐκδέδεται αἱ νόθραι.

Περὶ ποδὶ, δῆ σοι] Περὶ ποδὶ ἀντὶ τοῦ κατὰ ποδὶ, πλησίον, ἐγγύς. ἢ ἀληθέστερον ἔρεις, ὡς ποδὶ ἀντὶ καθαπτομένου· ἐπεὶ καὶ τὰ παρ' ἡμῶν δύκα παραφρόνηκα ὡς τὸν πόδα ῥίπτεται.

Κληρονομήσας] Κληρονομῶ οὗ Ἀττικῶς.

Διασπάσωσιν αὐτόν] Ἐπεὶ κἀκεῖνον ὑπὸ τῶν Κωῶν διεσπάσθη.

Ἀμόνα ἐξαίρεται πρὸ Ὀρφεῖ] Καλλιόπης δὲ τὸν Μάσης μυθεύουσι γενέσθαι πάτον.

Ἐκείνῳ γέροντι] Περὶ δ' Περιέρχεται λέγει.

Καὶ πρώην] Λίαν τὸ ἄρτι πρώην, ὡς ἐχρήσατο καὶ Πλάτωνος.

Ὡ δόξ' εἰπεῖν καλὸν] Καινοπρεπὲς καὶ τοῦτο, ὡς δόξ' εἰπεῖν καλὸν· τὸ δὲ κοινὸν ὡς δόξε καλὸν εἰπεῖν.

Καὶ παῖς τίλφαις οἰκήσεις] Τίλφη ζωύφιόν τι τοῖς βιβλίοις ὡς ἐπίπαν συνάπτας πεφυκὸς, ἐπιμήκη κέρκον ἔχον, ὡς τὸ μικρὸν κυνίδιον, λάθικον ἢ σέλιον· εἰπὼν τοῦτο ἐγχρίψαιτο κονιορτὸν ἀποβάλλον.

Οὐδέτερον ὠνεῖσθαι τὰ βιβλία] Τὸ οὐδέτερον ἐπὶ δύο λαμβάνεται· ὡς ἂν τοῦτο εἰ μήπω ἔσφαλται τὰ τῆς γραφῆς, καὶ ἀντὶ δ' οὐχ ἕτερον, γέγραπται οὐδέτερον, ἢ ὑπερέλιπται τὸ Ε δ' συνδέσμου.

Καίτοι τὸ τῶν Μυσῶν] Ἀντὶ δ' ὁμοίου τῇ παροιμίᾳ τῇ Ἀλεξανδρούσῃ χωρεῖς τὰ Μυσῶν ἢ Φρυγῶν ἐξεμάσσω.

Σφῶν γὰ] Κατὰ μικρὸν γὰρ ἦτον ὁ Λυκιάνος ἦν.

Οὐχήνα χύτρας λημῶντες] Χύτρας λημῶντες, ἀντὶ δ' χύτρας ἴσως ἀναφέροντες λήμας.

Καὶ σὺ τοίνυν ἄλφι μὴ δεηθέντι] Καλῶς ἂν εἶχε τῆς δυσχαστίας τούτου μεταχείρισαι, μὴ καθ' ἓν τῶν βιβλίων, ἀλλὰ πᾶσιν τοῖς βιβλιοπώλαις πρὸς Λυκιανῷ μὴ παρόντι ἐπιδεῖναι, ἢ τοιαύτην σφηκίαν καθ' ἑαυτοῦ κινῆσαι ἑνὸς ἐγκρατῆσαι βιβλίου.

Περὶ τοῦ μὴ ῥᾳδίως πιστεύειν διαβολῇ.

P. 595. Μ. in 4. Ἀνὴρ καθ'] τὰ ὦτα παμμεγάθη ἔχων] Πεφυκὼς δ' Μίδας τὴν ἀρχὴν κεχρημένος, καὶ ὑπὲρ τοῦ πάντα μακροτάτους πώγωνας ἔχειν κατὰ πάσης τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, ἐμυθολόγησάν τινες τὸ χρυσ-

μένων, ὡς ὄνου ἔχοι ὁ Μίδας ὦτα. ἢ ὅτι μακρὰ ὦτα ἔχει. Ἀφὸ κρὴ τὰ μήκιστα γινόμενα ἀκούειν. ἢ ὅτι κρὴ ὄνου τὸ ζῶον ὕπνου δύηγον, ὡς κρὴ τῶν λαμβανόντων ψόφων αἰσθάνεσθαι. *

Θεοδότου] Δηλονότι πραγμάτων τῶν ἐπαναστάσεως τῆς Θεοδότη.

Οὐ πάνυ φρενήρης τις ὢν] Σημειῶ πῶς τὸ κάρζω κεῖται.

Εὗρε] Ἀντὶ τοῦ ἦρεν.

Δύο κορτυρᾶσαι] Γράφεται ὁ κορτυρᾶσας.

Ὁ Θεληγητὴς] Ἀντὶ τοῦ ὁ ἑρμωνδός.

Μελανείμων] Ἢ μετάνοια μελανείμων.

Δικαίας κρὴ ἀμοιρεῖς] Ἀντὶ τοῦ μηδὲν μέρος κατειληφώς.

Φησὶ δὲ] Φωκυλίδης.

Ἄμφω μῦθοι ἀκύσας] Ἀπικὸς σολοικισμός.

Τῇ τοῦ ἀκόνου ὀργῇ] Αὐτὸ πάντα τὸ οὗ φάσκειν, Λυκιανός.

Ἕνθα ὁ μὲν χρηστὸς] Οἷον τοῦτο εἶπας ἀληθέστερον.

Ὑπολαμβάνοντες] Ἀντὶ τοῦ παρολαμβάνοντες.

Ὑπαλλήξας] Ὑπαλλὴξ ἡχὶ ὁ τόπος μόνον λέγεται, ἀλλὰ κρὴ ὁ σιδηροῦς ὀχυός, ὃν νῦν λάμναν φασί.

Καὶ Στρατονίκη] Τὸν Σελεύκου Στρατονίκου λέγει, ἧς ὁ υἱὸς Σελεύκου Ἀντίοχος ἐρασθεὶς πείθει τὸν πατέρα ταύτης παρακωρήσασθαι τῆς ἡλικίας πείθει ἢ νόσῳ ἀλλὰ κρὴ εἰς αὐτὸ γενέσθαι τὸ δανεῖον οἰκτεῖραι εἰς τὴν Στρατονίκην ἔρωτα, οὐ δυνηχανίᾳ γὰρ ἦν πατρὸς γενέσθαι Σελεύκου Ἀφὸ τοῦ υἱὸν Ἀντίοχον, εἶπε σοφίᾳ ἢ ἰατρὸς γνωσθῆναι ἢ παραιτίαν τοῦ ἔρωτος, ὑπαίθρια ταύτης ὁ πατὴρ τῆς ἡλικίας.

Καινοπρεπὶς τὸ σχῆμα.

Ὅπ πολλάκις] Οἷον νῦν πείς, Λυκίαν, κἢ τὰ καρδίας ὥσπερ ἀλαθέστερα μύρα παρὰ πᾶσαν ὑπόνοιαν νῦν ἀληθῶν.

Πεπισύμενον Ἀφροδιτῶν] Εἰς τὴν Ἰωσὴφ αἰνίττεσθαί μοι δοκεῖ.

Οὐ] Κακῶς σοι δοκεῖ, ὦ † ὠσμωνεῦ. ὅταρ εἰς Ἰωσὴφ ὁ λόγος αἰνίττεται, ἀλλ' εἰς Βελλεροφόντην, ὃς κρὴ αὐτὸς παρομοιον αὐτὸν πέπονθεν εἰς τὴν τοῦ Προίτου γυναῖκα Ἀντειαν, ὡς φησὶν Ὅμηρος ἐν Ζ, κρὴ τὴν χρυσοῦν ἀντιδεδάφθαι αὐτὸς, ὅ πολὺ ἦν τὸ ἐν μέσῳ Ἀφόρουν.

Ὡὶ τῆς Σειρήνων μύθῳ πείθεται] Οὐκοῦν τὸ Ὀδυσσέως περὶ Σειρῆνας, ἀληθευικῶς λέγεται ὅ μὴν αἰσθητῶς, ὡς φησὶν Ὅμηρος.

Φιλοπμίας ὑποκεισμένου] Τὸ λόγιον τοῦτο τούτου ὑποκεισμένου ἀντὶ τοῦ Ἀφὸ τούτου Ἀφροδονύμου αὐτῆς. ἐχθὲς δὲ μὴν ἀεὶ Θεμιστοκλέους Ἀριστείδης Ἀφὸ κῆ συναυτᾶ πεισθοῦσης. πευθεὶς Ἀριστείδης, βαλὼν, φησὶ, ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν Θεμιστόκλεις τὴν ἐχθρὸν ἀπολίπωμεν, ἀν γὰρ δεκὴ πάλιν αὐτὴν ἐπανιόντες ἀναλειψόμεθα.

Mſ. in fol. Περὶ δὲ μὴ ῥᾳδίως πιστεύειν Ἀφεόλῃ· οὐ σκότῳ] ἀντὶ τοῦ ἐπισκιάζουσα κρὴ ἐπικρύπτουσα κρὴ ἐπισκοτίσουσα. ἄγνοια γὰρ ἡ νὺξ λέγεται. [ἐπιτεταμμένου] ἀντὶ τοῦ ἐπιτροπὴν τοῦ κατὰ Φοινίκην χώρου. [κε-

* Similia legas apud laudatum jam Palæphatum.

† Sic clare legitur in Mſ. Videtur hoc Scholion alterius esse Grammatici qui auctori præcedentis Scholii contradicat. Quid sit ὠσμωνεῦ planè ignoro, nisi forte legendum sit ἑρμωνεῦ, i. *interpres*, quo nomine præcedentem Scholiastam appellaret hujus Scholii auctor.

[μεγιστιανικὸς] δηλονότι πραγμάτων ὁ ἐπιτροπεύσας τῷ Θεοδώρᾳ. [κάρζα] λέγεται λίαν, μεγάλως. [φρενήρης] ὁ φρόνιμος. [ἔαδεν] ἤγουν ἤρεσεν. [ἥδιστον] λεπτὸν καὶ ἀφανὲς ἱμάτιον ἢ πάντως πορφυροῦν. [τῷ Ἀλεξάνδρᾳ ἐπιθυμίαν] τὴν Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν ἐποιήσατο, ὡς ὁ Μάγιστρος Συλοκάκης * λέγει. Λέοντος τοῦ βασιλέως ὅτε ἐξέβακχευε καὶ Θεοφάνους πολλὰ καὶ τερατώδη διεξιόντος σύνταξιν, ἄτε καὶ ἄκρου, ἵνα μίαν εὐδοκιμήσῃ ψωδόμενος. [τὸ ἀψίκορον] παρὰ ἄψ ὁ σημαίνει τὸ εὐθέως καὶ τὸ κόρος, τὸ εὐθέως κόρον λαμβάνων, καὶ ταχέως πληρούμενον. καιροπρεπὲς τὸ χρῆμα. οἶδα γὰρ ὅπως τὸ κοινὸν καὶ καθωμιλημένον.

Ψωδολογισὴς, ἢ περὶ τῆς Ἀποφοράδος.

P. 431. Mſ. in 4. Καὶ Γενετυλλίδων] Εἰς ἀφροδίσια σκῶψαι βούλεται τὸν καινοδαίμονα τύραννον, τοῖς τοιούτοις αὐτὸν ὀνόμασιν ἐρεθίσαι δέγνωκε. ἃ φανερῶς τὰ αἰσχρὰ Ἀφροδίτης εἰσὶν ἐπίθετα.

Θάτερον τῶν πεντῶν] Κακῶς γὰρ τὸ θάτερον εἶπεν, ἐπὶ μηδὲ τὰ εὐθεῖα θατέρου, ἀλλ' ἄτερον. ἀπὸ γὰρ τοῦ ὁ ἕτερος συναλοιφὴν ἔπαθε λέγεται, καὶ ἄτερον ἡ αἰτιατικὴ. ἀεὶ γὰρ αὕτη τῇ εὐθείᾳ ἀκολουθεῖ. τὸ δὲ τριῶν μιλιῶν, φανερόν βάρβαρον δυικὸν τὸ τριῶν ἐπαγόμενον. ὡσαύτως δύσφημον καὶ τὸ ἀνημελία. τίς γὰρ χρεία δὲ προσκεῖσθαι, μηδὲν πλέον δὲ νῦν δηλοῦντος; τὸ δὲ τοι ἐκχύνειν, καὶ ἀδόρυβον. ἐπὶ χέω μὲν ἐπίσης ἡ Ἑλληνικὴ χρῆσις, χύνω δὲ ὑδέπω ἐγκείται τῇ Ἑλλάδι γλώσσῃ, ὥστε οὐδὲ τὸ πίταμαι. ὃ γὰρ ἔστι πίτημι, ἀπὸ πέτω βαρύτονον, ἀφ' οὗ πέτομαι ἴσως ἂν λεχθείη. ἔκ τε μετοχῆς πτόμενος, ὡς καὶ Πλάτων Εὐθύφρονι, τί δαὶ πτόρθρου ἀνὰ διάκεις. πίζαμαι δὲ, εὐδαιμῶς, ἀλλ' ἡ ἔρρ ἵπταμαι, ὡς ἀπὸ δὲ ἵστημι, ὡς καὶ δὲ ἵσημι λεχθείη ἂν ἴσαμαι.

Ὁ ποτὲ τῷ Τισίᾳ τῷ πίχλῳ] Τισίᾳ τούτῳ λέγει δὲ Κόραης δὲ Σικελῶν μοθητῶν. πίχλα γάρ τι τοιοῦτον ἐ αὐθις καθασοφιστέμενον ἀνά, σχοινότηλον εἰρήσεσθαι.

Ὦ παιπάλημα] Παιπάλημα ὁ πάνουργος ἄνθρωπος κυρίως. ὁ ὡς ἀπὸ ἄλδυρον τοῖς κακοῖς συναλισμὸν καὶ σωτερισμένον. τὸν δὲ ὃ τοῦτο βέλτιστα τῷ γλωσσαλγεῖ τούτῳ δηλοῖ. ἀλλὰ τὸ ὑπὸ δ' αἰσθάνεται μισητέας, ὥστε ἄλδυρον ἀφτερισμένον· κίναιδος δ' ὅτι πιοῖ, ὅτι παθὼν, ἀπὸ τοῦ τῷ αἴδῶ κινεῖν.

Mſ. in fol. Περὶ τῆς Ἀποφοράδος τῇ Τιμάρχου· Ἀποφοράδα] Ἀποφοράδας ἡμέρας καὶ Ἀποφοράδας ἁπλῶς καλοῦμεν τὰς σεσημειωμένας. παρήχθη δὲ ἡ λέξις ἀπὸ ἱστορίας τινὰς δε. ἔθος ἦν τοῖς Ἀθηναίοις τὰς κακούργους καταδικαζομένους ἔξω φέρειν τῆς πόλεως. καὶ δίδοναι αὐτοῖς τὰ ἀνήκοντα δίκην· ἐξῆσαν γὰρ αὐτῶν ἀπὸ πύλων σεσημειωμένων πυλῶν, ἐπὶ τὸν ἀπὸ τῶν συνήθων τοῖς ἄλλοις πολίταις, ἃς πύλας ἐκάλουν Ἀποφράδας. [γεγωνότερον] τραχύτερον. [τὸν Ἀειφοράδην] Ἀειφοράδης ἔστω μιλιαρὸ-

* *Magiſtri* fuit ſumma dignitas in Aula Conſtantinopolitana, de qua vid. *Meurſium* in Lexico Græco-barbaro. Quis autem hic Leo intelligatur, Thrax, Iſauricus, vel Copronymi filius, quærent quibus per otium licebit. Interea hinc liquet Scholiaſtam noſtrum ſaltem ante 1229 annos non vixiſſe, quandoquidem tum regnare cœpit Leo Thrax.

βίτην ἀεὶ γυναιξὶ συνῶν. κιθαρῳδὸς δὲ ἦν. Ἀ ειτοφάνης, Ἀ ειφράδης ἐπὶ μὲν πονηρὸς ἀλλὰ τοῦτο μὲν κ βάλε). ἔτι δ' ὁ μὲν πονηρὸς, ὁ χαρ ὑβρ ἂν ἡδόμην, ὑδὲ παιπόνηρ, ἀλλὰ κὴ σφοδρῶ τι. τὴν χαρ αὐτῆ γλώτταν αἰσχρῶς ἤδει. τυτέστι τὸ αἰδοῖον ἔ ἀνθρώπε κ τὸ ἀπέρμα. Ἀ ειφράδης γε Πολύμνηστος κ Οἰνίχης ἀρρητοποιεῖ. κὴ πολυμνήστια κ αὐτὴ καμωδεῖται ἐπ' αἰσχρότητι. εἴ τις ὃν τοιοῦτον ἄνδρα κὴ σφόδρα φυλάττε), μήποτ' ὀν ἔ αὐτῆ πίστιν πεπηγέν. κὴ αὖτις, Ἀ ειφράδης παῦσαι ληρῶν. [ἀνίκβις ποσίν] ἀνίκβις ποσὶ, ἀνὶ ἔ ἀνετοίμοις, κ χωρὶς τινὸς ἀθροισμοῦς. παροιμία ἐπὶ τ ἀμαθῶς ἐπί τινα ἔργα κὴ πράξεις ἀφικνυμένων. [βδελυρία] αἰσχροποιία. [αὖτως] ματαίως. [ὁ χαρ σοφιστὴς] Τίμαρχος. [χαιδιάζειν] ἤτοι σκίδνα λέγειν, τὰ μὴ μετὰ σκέψεως χινόμενα. [ἐπήμυσε] ἐπιδόντων. [ἀφῆλιξ] πρεσβύτης. [ἡτιώντο] ἐμέμφοντο. [κύφωσα] κύφωσις ξύλα ἦσαν ἐπιτίθεμενα εἰς τὰς τένοντας τ κακούργων ἵνα μὴ δύνωνται * ἀνακύψαι. Ἀ εισφάνης Πλάτων, ὦ τύμπανα, ὦ κύφωσες οὐκ ἀρήξετε. κύφων δὲ ἐστι δεσμὸς ξύλινος ὃν οἱ μὲν κλοιὸν οἱ δὲ καλοιὸν ὀνομάζουσιν. ἔνθεν κὴ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος, κύφων τίστε) ἐπὶ πάντων δυσχερῶν κ ὀλεθρίων. κ κυφωνισμὸς ἐπὶ τ τιμωριῶν. Ἀ ρχίλοχος δὲ, ἀντὶ ἔ κακοῦ κ ὀλεθρίου. ἔφη) κύφων διὰ τὸ ἀναγκάζειν τὰς δεσμίους κύφειν. ἐὰν δέ τις θρασυνόμενος τὰ ὀν ἔ νόμε παρ' ὑδὲν ποιήσεται, δεδέσθω ὁ κύφωνι ἐπὶ τὴ ἐχείαν ἡμερῶν κ'. ἐπῤῥιόμενος μέλιτι γυμνὸς κὴ χάλακι, ἵνα ἡ μελίττας ἐ μύας δέπνον. ἔ δὲ χρόνε διεθέντος κατὰ κρημνῶν ἀθλίαν, καλῶ γυναικεῖον ἐξαλοῦσαν. [νεανεύεται] νέα ἔργα ποιεῖ, ἡμπαίζει) μετὰ τολμᾶς ἐγκυχᾶ). [ἔ Σινωπίτης] Διογένης. [βιωτῶν] σωιζομένων. [Τριηκοσίων] Τελεσφορίου φρυκτοῦ ἐπὶ τ Ἀ ργείας ὕτω λεγόμενον. [τεγγλώχινι] τεγγλώχινα τόξα τείχωνα. [ἀπέργει] κακῶς τὸ ἀπέργει εἶπε. [τὸ τελῶν μηνοῖν] τελῶν μὲν οὖν ἔλως βάρβαρον. δύνεται ἔ τελῶν ἐπιγεγόνασιν. ἄσπερ πάλιν δύσφημον κ τὸ ἀνήνεμία. τὴς γὰ χρείας ἔ σεμνοτέρε μεδὲν τέλεον ἔ μὴ δηλοῦντος· τὸ δέ τοι ἐκχύνει κὴ ἀδιόρθωτον, χύνω χαρ οὐκ ἐπιστα) ἡ Ἑλληνικὴ χρῆσις. ὥσπερ ὑδὲ τὸ πίτνημι. ἀφ' ὃ χαρ ἔστι πίτνημι, ἵν' εἴη πίτνημι, ὡς ἵστημι ἵστημι, ἀλλὰ πίτνω. ἀφ' ὃ πίτνημι ἴσως ἂν λεχθείη, ὃ ἐ ὁ μετοχὴ ὁ πιτνάμενος ὡς ὁ Εὐθύφρονι Πλάτων, τὶ δὲ πιτνάμενον τινὰ διάκεις. ὁ μὲν πίτνημι, ἀλλ' ἡ ἄρα ἵπτάμην ὡς λέγ ἔ ἵπταμαι ὁ Ξωκράτης τὴ ἵσταμαι. [Ἀ δράστεια] δαίμονα εἶναι λέγουσι τινὰ τῶν τοῖς πάνυ μεγάλοις ἐγκυκλωμένοις ἀτυχημάτων. [Τισίη] Τισίη λέγ ἔ κήρυκος ἔ Σικελῆ μαθητῆ. πέχα χαρ τ τοιοῦτον κὴ αὐτὸς κακοπαθησάμενός τινα πρεσβύτην εἰργάσατο. [τὴν Καμιρείναν] λίμνην φασὶ τὴ Καμιρείνη πόλει ἐκκειμένην, ὁμώνυμον αὐτῆ. ὧν βυλομένοις Καμιρεναίοις μετοχετεῦσαι, ἔχρησεν ὁ θεὸς μὴ κινεῖ Καμιρείναν. οἱ ὃ ἔ θεῶ ἀθροίσαντες ἐβλάβησαν, ὅθεν ἡ παροιμία ἔβρηται ἐπὶ τ καθ' ἑαυτῶν βλαβερῶς τὶ ποιεῖν μελλόντων. πινὲς ὅ φασι φυτὸν δυσῶδες εἶναι τὴν Καμάρην, ἔ τὰς κλάδας ἀφαιρουμένους ἀηδέ-

* Erat in Mſ. prima duntaxat hujus vocis ſyllaba, ſed reliquas ex Suida ſupplevimus, indidémque quædam in ſequentibus manifeſtò corrupta emendavimus: utrobique enim res iiſdem verbis exprimebatur, exceptis pauculis, ut ex collatione ſatis liquebit. Superiora etiam de Ariphrade ex Suida emendata.

προν ὄζειν. [τὸ παιπάλημα] παιπάλεμα ὁ πανοῦργος ἄνθρωπος κύριως. ὁ ὡς ἐπὶ ἄλδυρον τοῖς κακοῖς συναλληλησμένος, καὶ συμπεπλεγμένος. οὗν ἢ ὁ τοῦτο βούλεται δηλοῖν, ἀλλὰ τὸν ὑπὸ ἀνιδότε μισητίας ὥσπερ ἄλδυρον ἀφιστεγμένον. κίναιδος ἢ ὁ τὰ ποιῶν, ὅτε πάσχων, ἐπὶ τῷ αἰδῷ κινεῖν.

Περὶ τοῦ οἴκου.

Pag. 450. Mſ. in 4. Ἀλέξανδρος μὲν ἐπεθύμησεν] Ὅτι Ἀλέξανδρος τὸν Κύδνον λουσάμενον, ὃ μικρῶς ἐρρώσηπεν, ὡς φησιν Ἀρίσταρχος. Στράβων ἢ ὁ μωρόφρων ἱστορεῖ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Κύδνου, ὅτι ἀφ' ψυχρότητος τὸ παχυδερμοῦντας τῶν ζώων ἰᾶται ἐμβαίνοντας τῷ ῥεύματι τούτου καὶ ἐγχρονίζοντας.

Τοῖς Ἀρσακίδαις] Ἀρσακίδας τοὺς Περσῶν φησὶ βασιλεῖς, ἀπὸ Ἀρσάκου τοῦ παλαιοτάτου τῶν γενῶν ἑλκοντας.

Καὶ τὰ τῶν τοίχων γράμματα] Τὰς γραφὰς φησιν, εἴτε τὰς ζωγραφίας ὑφ' αὗς ἀνθέων καὶ φυτῶν μιμήμασι εἴργασται, καὶ εἴτε τινὸς ἄλλο.

Διολισθάνουσι τῶν κυμάτων] Ὡς καινοῦ σου αἱ ἐπιδείξεις, Λυκιανέ.

Καὶ ὁ τοῦ Ὁμήρου ῥήτωρ ἐκεῖνος] Εἰς Πάριν Ἀλέξανδρον, ὡς φησιν Ὅμηρος, Ἀλέξανδρον θεοειδῆ, ὁ λόγος φησί.

Τῶν Γοργόνων κάλλος] Ὅτι αἱ Γοργόνες κάλλει καὶ εὐμορφίᾳ ἐξέπληττον οἱονεὶ ἀπελίθους τοὺς ἀνθρώπους.

Ἀνύθυρος] Ὡς ἀπὸ τῆς εὐθείας, ἡ ἀνύθυρος.

Μακρόβιοι.

P. 465. Mſ. in 4. Ὁ Σελευκεύς] Ἐπὶ γὰρ Σελεύκεια τῇ ἐπὶ Τίγριδι τῷ ποταμῷ.

Mſ. in fol. Μακρόβιοι. συμβαλεῖν] Ἀφικέσθαι νοῆσαι. [συνεπήχθη πολῶν ἔτη] πολεῖ εἰς τοὺς Ἕλληνας ἀντὶ τοῦ Ἕλλην ἐστὶ. πολεῖ εἰς τοὺς ἄνδρας, ἀντὶ δὲ ἀνὴρ ἐστὶ. πολεῖ εἰς συνεπήχθη ἔτη, ἀντὶ δὲ συνεπήχθη ἐτῶν ἐστι. ἔτως γὰρ φασὶν οἱ Ἀττικοί. [κατέρεψε] ἐπελάθησε. [κατεχθεὶς] ξενοδοχηθείς. [φῦμα] ὑδράκιον, ὑδρορ. [καὶ λάπαρα τῶν] ἐκ τῶν λιμῶν ἡ ἀγχόνη ἐξάγων. [ποτιώμενον] ἀνιώμενον, ποτιώμενα τὸ δυσφορῶ, καὶ τὸ μετὰ δείνος παθήσεως ἱκετεύω.

Διάλογος πρὸς Ἡσίοδον.

P. 486. Mſ. in 4. Εἰς ὃν καιρόν τινα] ὑπέρθεσις δὲ εἰς ὅτιπερ ἄλλον καιρὸν, ἵνα πτερυγιλλῇ τὸν λόγον ποιήσῃ, ὡς ἐν τῷ εἰ καὶ ἀφ' μηδὲν ἄλλο. ὁπότεν οἱ ῥήτορες εἰ καὶ μὴ δεῖ ἓν ἄλλο ὑπερθέντες εἴπωσιν, εἶτα χρὴ Ἑρμοχάρη πιστεύειν.

Καὶ βδελύττειν] Ἀμέλγειν. καὶ βδελυδὸς τὸ ἀμολγεῖον.

Καὶ πάνυ ποιμενικὴν εἰρηκέναι σοι] Ἀντὶ δὲ ἀπολύσασθαι καὶ τῷ ποιμενικῷ δόξειεν.

Mſ. in fol. Διάλογος πρὸς Ἡσίοδον· ἔνθα] Θείῳ πνεύματι κινήθεις. [ἐκεῖνο μὲν μοι] δύναται καλῶς. [βδελύττειν] ἀμέλγειν. [σκινδαλαμοὺς] σκω-

σκινδάλαμβι τὰ τῶν κριλάμων ἀποξυσμάτα ἡ σκόλοπες, ἢ ἐπεξεργασία τῶν ἀκριδῶν. σκινδάλαμβος τοῦτο γέ πῃ μὲ εὐδοκεῖ. * σκινδαλάμους δὲ λεπτολογίας. Ἀριστοφάνης σὺ νεφέλαις, λόγων ἀκριδῶν σκινδαλάμους μαθήσομαι. [κατακλίζουσι] κοιτῶσι. [ὑπιάλος] ῥιγοπύρετος.

Πλοῖον ἢ δύχαι.

P. 490. Mſ. in 4. Οὐκ ἐμώλιζον] Κρῶσις ὃ ω καὶ ὃ ε εἰς τὸ ω ὃ ἐμὼ καὶ ὃ ἔλεζον.

Τῶν κεραίων ἐπειλημμένον] Τὰ νῦς κέρια λεγόμενα ὑφὰ τοῖς ναυτικοῖς ἃ καὶ κέλυς καλοῦσιν οἱ παλαιοί.

Τὸ ἱστὸ τὸ παρόστιον] Τὸ καρχήσιον.

Καί τοι τὰς αὐτὴ μὴ γὰ ὀκνήσης εἰπεῖν] Ὡς μόνε ἀπορρήτε ὄντος τοῦ τὸ μυσήμα ἀμυήτου ἐξειπεῖν. τὸτο δὲ αὐτὸ ἀποκλείοντος φασὶν ὡς σὺ ἔξόν σοι ὠδὶν ὡδὸς ἡμᾶς ἔχειν λανθάνειν, εἶτα καὶ ἃ δεῖ τοῖς ἄλλοις ἀποκρύπτειν ἀνακινδυνεύσας, τὰ ὡδὸς ἡμᾶς ἐκφέρειν καθίστας), μεμνήμεθα γὰ καὶ αὐτοὶ, καὶ τὸτο δὴ τὸ τῆ τραγῳδῶν, ὡδὸς οἰκεῖον χορὸν ἱερεῖς.

Πρὸς δὲ καιρὸν τὴς λογίζοιο] Ναυλικῆ.

Καὶ ἐς Αἴγιναν] Ἑορτὴ τὰ Αἰγίνη.

Ὑπερμαζᾶς γὰ] Λέγε τοῦτο ἐπὶ τῆ ἀπὸ τὰ ἄγαν πτοίας δεξαμένων πλῆξιν, ἐπιζέα σοβαρὸν καὶ τὴς συνήθεις τῶν ἐνορώντων καὶ ὑπερφυᾶ, ὅθεν καὶ ὑπερμαζᾶν λέγε) ὡς μὴ πλέον μάζης ὡδὲ ὃ ἠυρηκὼς) τοιοῦτο καὶ τὸ ἐπιφερόμενον ἔταξε λόγον καὶ αὐτὸ ἐπὶ τῆ κυρίως φερομένων καὶ ἀλαζονευόντων φησὶ τὸ μηδὲ εἰς τὸ κάλπιν πλύειν, ὡς καὶ Αἰσχύλος τοῦτο ἡ συνήθεια μακροπλύτας σκωπτικῶς ὀνομάζει.

Καὶ νεκρόνιλ ἄλλο παιδίον] Μελικέρτιλω φησὶ τὸ Ἰνῦς παῖδα, ἐπιδιώκοντος ὃ Ἀθάμαντος αὐτὸν.

Οὐ σκύφον ἀλλὰ σισύφιόν τι βάρος] Τοῦ γὰρ Σισύφου πίτνον τὸ ἄδυ ἀνοχλίζειν ὁ μῦθος ποιεῖ.

Οἰνὸς ὃ ἐξ Ἰταλίας] Οὐ φαλέρνον φασὶ τὸ κάτω ὃ Ἰθηρίας τὸ ὡδὸς τὸ Γάδειρα λίγε. πολλὰ γὰ ἐκεῖθεν ἐχθύησε παρεῖχε ἐκπεμίζετο, ἰχθύας φερούσης ἐκ τῆ τότε ἄλλη θαλάσσας, ἀλλὰ πολλῆ καὶ τῆ μεγάθει καὶ τῆ λίπει τὰς ἄλλας παρευδοκιμώσας.

Πρὸς τὸ ἱφίκλειον] Τὸν ἀστράβωνα φησὶν, ἤτοι τὸν ἱφικράτη, ὃν νῦν σίλλαν φασί.

Ἀντίπατρον πινὰ ἔασον] Ἀλεξάνδρε τοῦτο τὸ ἱστορίας, κἀκεῖνος γὰ παρομιάζοντος τὸν Ἑλλήσποντον, ἐπὶ τῆς Εὐρώπης Ἀντίπατρον αὐτ' αὐτοῦ καταλείπει.

Ἐξαίδιος γὰ εἶμι σοι] Ἐξ ταδίων, εἰρηκὸς γὰ ἤδη αὐτοῖς ὁπόσων ταδίων ἀπέχοι ἂν ἀφικομένη ἡ κενὴ μαγγανεία.

Παραφυκιννηκόζα τὸν γνάμονα] Οὗτοι μαργαίνοντα.

Τὸν ἀριστερὸν πεφορτισμένος] Ἐπὶ τῆς δεξιερῶς δακτυλιδοφορῶσι.

Mſ. in fol. Πλοῖον ἢ δύχαι· θαλάμης.] θαλάμη καὶ θάλαμος, οἶκος ἢ κοιτών. [ἐνδεδεκὼς] Σημειῶ τὸ ἐνδεδεκὼς, ἀντὶ τῆ ἐνδεδεμένον.

* Videtur hic omissum quod extat apud Suidam: ὃθὶ ὃ τὸ πλαγίαν παρεξύνει.

[κράδυλον] κράδυλος· εἶδος πλέγματος τῆς τριχῶν, διὰ ἐκατέρου εἰς ὀξὺ κατειλῆσθαι. [κάμακες] κάρφος. ὀρθὸν ξύλον. λέγεται γλυκάσης [κίνδυ μακρείαν] τὸ ἐπὶ ῥαπτίνου καὶ δίπλειαν πίνειν. εἴτε ἐγγεγραμμένων δύο μία, εἴτε καὶ καθ' ὑδάτων σύντομα κίνδυ μακρείαν οἱ παλαιοὶ κατεφήμισαν.

Μύρτιον καὶ Παμφίλου καὶ Δωρίς.

P. 515. Mf. in 4. Ὁ Ἀλωπεκῆθεν] Δῆμος τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς. δῆμος Ἀττικὸς ἡ Ἀλωπεκίς.

Φίλιννα καὶ ἡ μητὴρ.

Καταλιπεῖν] Αὐτὸν ἀπολιθῶν εἰς τὸ Λαμπτρεῖον καὶ ἐπιβαλεῖν αὐτὸν. αὐτὸν ὃ λοιπὸν ἔλαθε τοῦτο γινόμενον. ἀλλ' ἐδὲ τῆς νυκτὸς εἶμαι σκοτεινὸς μετ' αὐτοῦ καταλιπεῖν.

Δώριον καὶ Μυρτάλη.

Ὦ Διοσκόρω] Ὡς ναύτης τὸν Διοσκόρους καλεῖ. ὅτου γὰρ συμβῇ ἐλέγχῳ τινὶ πλέοντι,

Δάπιδες] Τάπητες. ἐδὲ τὸ ὑπὸ δαπέδῳ τρόπον.

Κρωβύλη καὶ Κόρινναι.

Ἀθράττια] Ἀθράττια λέγουσι δαίμονα εἶναι τοῖς πάνυ μεγάλα ἐγκαθιζομένοις ὑπονεμεσῶσιν.

Μυσίριον καὶ ἡ μητὴρ.

Σήμερον Ἀλῶα ἐστὶ] Ἀλῶα, ἑορτὴ ἐστὶν Ἀθήνησιν μυσήρια θύεσθαι, Δήμητρος καὶ Κόρης καὶ Διονύσου, ἐπὶ τῇ τομῇ τῆς ἀμπέλου καὶ τῇ χύσει τοῦ οἴνου, καὶ τῶν ἄλλων καρπῶν. Φιλόχορος ὃ φησὶ ἑορτασθῆναι ὑπὸ τοῦ τότε ἀνθρώπους τὰς διατριβὰς ἐδὲ τὰς ἄλως ποιῆσαι.

Συμβολὼ] Ὁ ἔρανος.

Παννυχὶς, Δορκὰς, Φιλόσεμνος, καὶ Πολέμων.

Δημοσίτης ὢν] Δημοσίτης, τούτῳ ἐνίοτε τὸ τελώνιον ἀποδιδόασιν, ἐπειδὴ τοῦτο δήμιον ἐν τῇ ἀγορᾷ. ὁ δὲ τοῦτο λαμβάνων φανερὸς δημοσίτης ἐλέγετο. ἔστι δέ τις καὶ φανερὸν ἀρχὴ ὡς ὁ λοχαγός, ἀφ' οὗ παρ' ἄλλος φανερὸς δύο μέρος λαμβάνων. οἱ δὲ δημοσίου καὶ ἡμιλοχίου ταῦτά φασι. καὶ δημοσίτης καὶ ἡμιλοχίτης, ὁ ἄρχων τῆς δημοσίας, καὶ ἡμιλοχίας.

Γόεσσα, καὶ Πυθιὰς, καὶ Λυσίας.

Θείγειν] Θείγειν ἐπικείμενος λίθος τοῖς ἐξοχαῖς τῆς οἰκίας.

Τῷ Πυνάκῃ] Πυνάκη, τὸ κεφαλοδέσμιον καὶ ὑπόζωμα καὶ ἀπαιτοῦσι τὰς πόλεις.

Περὶ τῆς Περεχείνης τελωνῆς.

P. 559. Mf. in 4. Τὸν μὲν πονηρὸν οἶδα] Οὐχ' ὅτι πονηρὸς ἦν Πε-

ρε-

μιχθῆναι; Διὰ τοῦτο ποιητὴν τὸν αὐτὸν καλεῖ. ἀλλ' ἐπειδὴ τραγικόν τι πρᾶγμα διείρασιν μεγάλης συμφορᾶς αἴτιον ἑαυτοῖς, καὶ οἷα οἱ τραγῳδιοποιοὶ χάριν· Διὰ τοῦτο καὶ Διφυσιδὴς ἐμνημόνευσε σκηνικοῦ πράγματος, καὶ αὐτὸν ποιητὴν εἶπεν, ὡς τοιαύτης τραγῳδίας ὑποκρινόμενον.

Διίφυλε, μαφαιδί] Τὰς μιχθείσας δὲ τοιαύτην ἀποτίνειν τοῖς παλαιοῖς ἔθος ποινήν. ἐπὰν γὰρ ἑάλω μετὰ πολλὰς τὰς ἄλλας, πλυθοῦντες, μαφαιδὰ τῇ πυγῇ δι' μιχθεῖ πάνυ ἀδρὰν ἔνειρον.

Θαυμαστὴν σοφίαν τῆς Χρισηΐδων] Θαυμαστὴ μὲν ἦν, ὦ μιαρὲ, καὶ πανοῦργος ἐπίκεινα ἀνθρώπου. εἰ καὶ σοὶ τυφλῷ ὄντι καὶ ἀλαζόνι τὸ κάλλος αὐτῆς ἀνεπίσκεπτον καὶ ἀόρατον.

Σίβυσι τὸν ἄνδρωπον] Τὸν ἀληθῆ θεὸν, καὶ τέλειον ἄνθρωπον. τὸν δὲ πανοῦργον, ὦ λῷστε, ποιητὴν.

Τὰς Ἑλληνικὰς ἀπεργάσαν᾽] Μιαιφόνον κεφαλὴν, ἣς οὐ βραχέα ἐστὶ καὶ ταύρου καὶ χρυσᾶς θυσίας καὶ ὕμνων ἀξίως, καὶ μὴ καὶ τὴν ἄλλων ἑκατόμβας λῷστον ἦν τὸν Ἑλληνικὸν θεὸν, μὴ τὰς τοιούτους οὕτω ἀξίους φῆς παρεσθάσους.

Τὸν δ' ἀνασκολοπισμένον] Οἷα λῃστὴς, ὦ κατάρατε, κατὰ δὲ σωτῆρα Χριστὸν; ὃς καὶ τοῦτο ἔπαθεν, ἀδυνάτου σε διδαχθῆναι καλῶς, ὡς διδαχθέντα, καὶ τὰ ἡμέτερα ἀμείνονα. ὦ τῆς ἀπειρήτου συγχύσεως καὶ βδελυρίας πάσης μιαιφονίας δυτεβεπελίας, μιαρὲ, καὶ ἀκούσατε, ἀλλότριε τῆς ζωῆς, καὶ μέτοχε τῆς αἰωνίου κολάσεως!

Τῶν Παιανιῶν Πόλις] Παιανιὰς ὡς ἔοικεν Περιηγητὴς, ἀπὸ Πάρου τῆς νήσου.

Εἶτα τῆς πόλεως ἀντασισθυσαμένης] Καὶ πῶς εἰ παλαιολείας Περιηγητὴς οὐκ ἀντεκλήθη διὰ τῶν Παιανιῶν τῆς παλαιότητος, ἀπαιτουμένου δὲ διὰ τὴν παλαιότητα, ὡς ἴφης, ἀφειμένου τούτου ἀχρεῖον; ἀλλ' εἰς πάντας συκοφαντεῖς πάσης ἀρετῆς σκώπτων, καὶ διαβολὰς.

Καὶ μάλιστα τῷ βασιλεῖ] Βῆρον ἢ Μάρκον Ἀντωνῖνον, οἶμαι, λέγει.

Τούτῳ τῷ Μυσονίῳ] Κυνικοὶ καὶ οὗτοι, ἃ καὶ ἄλλως φιλόσοφοι ἐλέγχειν ἔργον πεποιημένοι. Ἐπίκτητον μὲν ὦν, Στωϊκὸν οἶδα. Δίωνα δὲ τὸν Προυσέα, ὃν καὶ ἐπώνυμος ὁ Χρυσόστομος, ὃς καὶ λόγους ἐκδέδωκε ἱκανῶς σπουδαίους τοῦ ὄντος καὶ παντοίας ὠφελείας μετὰ.

Ὁ ἐκ Πατρῶν δᾴδα ἔχων] Τὸν Θεαγένην λέγει. ἐκ Πατρῶν δὲ τῆς Πελοποννήσου.

Τῷ κακοδαίμονι Πρωτέως ἰχθύϊ] Πρωτεὺς μὲ πάλαι καὶ συγγενὴς. εἰ καὶ ψυχρὰ τῇ συγγενείᾳ, ὥστε τὸν βίον ἀπολιπεῖν. σὺ δὲ τὶς δὲ τέρπει ἀκάνθη, λόγου μὲ ἐμπορδυσάμενον, ὥσπερ ἐχθρὸς ἐκλογιούμενος, τοῖς ὕθλοις δὲ καὶ μαργολογίαις τοῦτον ἐπαγηκίζεις;

Δεσπότου.

P. 591. Mſ. in 4. Ἑπτὰ ἐκ τῶν ἀπόντων] Τὰς ἑπτὰ λεγομένας σοφὰς. Πιττακὸν, Βίαντα, Θάλητα, Περίανδρον, Κλεόβουλον, Χίλωνα, Σόλωνα.

Καὶ ἄλλον ἐκ Σάμου] Ἐκ Σάμου, Πυθαγόραν τὸν Μνησάρχου. ἐξ Ἐφέ-

τοῦ Ἡφαίστειον. ἐξ Ἀθηνῶν Δημόκριτον. ἄμφω δὲ φυσικῶ φιλοσόφω ὄντε.

Τὸν Γναθωνίδην] Κολάκων οἱ θεραπευόμενοι ὄντες.

Μσ. in fol. Δρομοκαΐτας· τὸν ὀπισθόδομον] ὀπισθόδομος μέρος τοῦ ἀκροπόλεως τῆς Ἀθηναίων, ἔνθα ἦν τὸ ταμιεῖον ὄπισθεν δὲ τοῦ Ἀθηνᾶς ναοῦ, ἐν ᾧ ἀπετίθεντο τὰ χρήματα. [ἔπται σὺν τοῖς ἀπαίνταις] οἱ ἕπεσθαι ὄντες. Πιττακός. Βίας. Θαλῆς. Περίανδρος. Κλεόβουλος. Χίλων. Σόλων. οἱ Σάμιοι Πυθαγόρας. ἐξ Ἐφέσου Ἡράκλειτος. ἐξ Ἀβδήρων. * [ἢ ἄλλοι] Ἡράκλειτον. [ἄλλον] Δημόκριτον. [ἀμυδρὸν] ἀφανῆ, σκοτεινόν. [ἀπεσήμαντος] ἀκαταγώνιστος. [σεσόφρων] σεσοφρονισμένος, χρήσιμος, οἰκεῖος, ἁρμόδιος, ἐπιτήδειος. [γλίσχρος] πιπεινᾶς. [ἱσταμένου] ἀναίσχυντον [ἐς χρημάτισμὸν] ἐς τὸ τῶν χρημάτων σύλλογον. [χρηματίζεσθαι] χρήματα συλλέγειν. [κολαστέον] τιμωρητέον. [αὐτοκράτορα] βασιλέα. [μίσθῳ] ζητοῦμεν. [λεοντῆν] τελαμῶνιον λέγει.

Τὰ πρὸς Κρόνον.

P. 606. Μσ. in 4. Ἔγνως ἂν ὡς ὀργίζεσθε] Τὸ ἐξῆς ἔγνως ἂν ἐρωτήσας ὡς ὀργίζεσθε γὰρ ἐφείτο μοι.

Οὔπω ἡ χὼν ἐπίσχε] Χειμῶνος γὰρ τὰ Κρόνια ἦγε.

Νόμοι Συμποτικοί.

Οὔπω τὸ σοιχεῖον ἐξάπτει ἡ] Τῶν λύχνων τὸ ἀκτίνος ἢ ἡλίκη τῶν σωμάτων πρόσκειται λέγει σκιάν, ὅτω γὰρ αὐτῶν σοιχεῖον σκιάν.

Ἔπισθε] Κρητικοί.

Ὡς ἢ νῦν ἔχομεν] Ἐπὶ τῶν μικροῖς μεγαλαυχουμένων ἡ παροιμία.

Οἱ σφηνοπώγωνες] Σφηνοπώγωνες εἰσὶ κωμῳδίαι δύο εἰσὶν ὁ μὲν ἐλεύθερος, ὁ δὲ οἰκέτης. ὁ μὲν ἐλεύθερος ἀκαφαλαντίας ὀφρῦς ἀνεσασμένος, ὀξυγένειος. ὁ δὲ οἰκέτης ἀκμάζων καὶ ὄγκον ἔχων ὑψηλὸν καὶ πλατὺν κεκλασμένον τὸ σχῆμα ξανθὸς, τραχὺς, ἐρυθρὸς, πρόπους ἀγχίνους.

Κρόνος πλουσίοις χαίρειν.

Ψύλλα καθεστήκασι] Ψύλλα ἐπὶ τῶν ταχέως ἀποδημεῖν πάντων.

Οἱ πλούσιοι τῷ Κρόνῳ χαίρειν.

Ὀργὴν καὶ μίσος] Ἤτοι παροξυσμὸς ἢ ὅσα ἤτησας.

Μσ. in fol. Κρηνοσόλων Γεροῦς· ἀρπίλω] ἁρπάζω. [ἢ δι' ὃς] ὑπὸ αὐτοῦ. [σκόμμασι] δύνηχοι. [βάκηλος] βάκηλος μέγας μὲν, ἀσθενὴς δὲ καὶ γυναικώδης. δύνηχος. ἀπόκοπος. [Νόμοι] πρῶτοι γυμνάσια, πύργοι, δύφρασίαι, πύργοι. [Ἔπισθε] Κρητικοί. ἐμβάτης] τὰ ξύλα ἐμβάλλουσιν ὑπὸ τοὺς πόδας ἵνα φαίνῶσι μακρότεροι. [ἰφαλλιχίδα] πορφυρᾶν χλαμύδων. [χέσκη] εἶδος μίτρας. [σητῶν] σκωλήκων [σητίσι καὶ κίσσις] κίση καὶ κίσις, ἥκη, ἀγγεῖον οὐ φασὶ τὰ βράγχια κίτης καὶ ἰμάτια. πιὰ τὸ τ' ἀντὶ τοῦ θ. κίθη γάρ, οἱ δὲ πτερυγώσεις κίτης ἐπικτήσαντο πρὸς ἀνθρῶν ὑποδοχήν. [τῇ λοπαδὶ παραμείδεσθε] Γράφεται ἐπισάλπιδι, τῇ λοπαδὶ δηλονότι, ἢ τῷ πίνακι. [ἀνθοσμίᾳ] ἀντὶ

* Hic omissum Δημόκριτον.

μὲ οἶνον. [ἀπὸ δ' γλαύκης διαῤῥήγνυας] ἀποπάλαγμα τ' σαφυλῆς πρὶν πατηθῆ. [τ' τε ἄμπελα] ἄμπας εἶδος ἕτερον σκιδναμένον, καὶ ἀμπωτοπώλης ὁ ταῦτα πωλῶν. [φίλαυτος] ὁ κενόδοξος ὁ ἑαυτὸν δῶρα φιλῶν καὶ πάντα πράττων ἑαυτὸν χάριν. [Κρόνος ἐμοὶ τῷ τιμιωτάτῳ χαίρειν. βλακεύσας] μαλακισθείς. [κορυβαντιάσας] μανείς. [ποτιεῖ] ποτνιᾶται, ᾠδηκαλεῖν μετ' οἰμωγῆς, ἐπικαλεῖν τοὺς Θεούς, δυσφορεῖν, ἀνιᾶται. [κορηβαρήσαντι τὴν κεφαλὴν] βαρύμοροι ἀπὸ μέθης οἴνου. [Κρόνος πολυσίοις χαίρειν. ἔναγχος] πρὸ ὀλίγου. [καταχνώσκειν] λοιδορεῖν. [φιλοτησίας] φιλικὰς δεξιώσεις. [φιλοφρονήσεως] δεξιώσεσιν, ἢ ἀσπασμούς. [εἰ μύοντες] καμμύοντες, τυφλοὶ ὀφθαλμοὺς κλείοντες. [σαπέρδαι] ὅτι αἱ ἀφῦαι καλάμοις διαπαρμένοι καὶ πεπερονωμένοι σαπέρδαι λέγονται. ἢ τὰ ὕεια τεμάχη ἀγόνδης * Παφλαγόνες φασί. [οἱ πλησίον τῷ Κρόνῳ χαίρειν. Γαστρίζεται.] γαστρίζεται, λαιμᾷ τὸν τέρετα, ἢ ὑπὲρ τὴν χρείαν γαστριμαργεῖ.

Συμπόσιον, ἢ Λαπίθαι.

P. 633. Mſ. in. 4. Συμπόσιον] Ἡ Λαπίθαι ἐπιγράφη. ἐφ' ὁμοίῳ γὰρ τῷ πολέμῳ τοῖς ἐπὶ Θησέως γάμοις Θησέως τεπλεισμένοις. κἀκεῖ γὰρ οἱ Κένταυροι μεθυσθέντες, εἶτα τοῖς τῶν Λαπιθῶν γυναιξὶν ὑβριστικῶς ἐπιθέμενοι, μέχρι τραυμάτων καὶ φόνων περιχώρησαν. ἀφ' ὧν καὶ εἰς πόλεμον περέστησαν ἄσπονδον. τῶν Λαπιθῶν γὰρ τὸν γάμους ἐπιτελούντων, ἐκάλεσέ τινας τῶν Λαπιθῶν, καὶ τινας τῶν Κενταύρων, εἰς ὧν τῶν Κενταύρων ὁ Εὐρυτίων μεθυσθείς, τὴν νύμφην ἐβιάσατο. κρατήσαντες δὲ αὐτῶν οἱ Λαπίθαι, ἀπέτεμον αὐτῶν τὴν ῥῖνα καὶ τὰ ὦτα. καὶ ἐκτότε συνεκροτήθη Λαπίθαις καὶ Κενταύροις.

Καὶ ἀνεμνήσθη] Δεξιώσεις κέχρηται τούτῳ ἀπὸ τῶν πολέμων ἐπὶ τὴν φιλοφρόνησιν μεταβαλών. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν πολέμων ἔξω φασὶ βέλους, τὰς λοιπὰς τυγχάνουσι βολῆς. οὕτω δὴ, ἐπειδὴ σὺν τῇ ἑστιάσει πόλεμος μεθύουσιν συνεῤῥάγη. εἶτα τάχιον μνησθεὶς διηγεῖται καθ' ἡσυχίαν πᾶσιν, παίζων φησὶ ὅτι διηγεῖται ἡμῖν εὐθυμίας ἕνεκα εὐδιούσης ἅτε διοχλήσαντος τῶν πεπραγμένων. ἔξω γὰρ τυγχάνομεν ὄντες τῶν χρησίμων πολέμου καὶ τῶν σωτηρίας.

Καὶ πολλὴν τὴν εὐκρασίαν] Ἰωνικῶς συνέπινον ἀλλήλοις παρ' Ἀθηναίοις οἱ νέοι, ἐπὶ ἐνιαυτῷ κρατῆρι οἴνου ἑπόμενοι. καὶ εἴπερ συναθύσαι μὴ πάνυ τὸ ἔθος κρατήρα, πρωὶ γοῦν τὸ αὐτὸ κεφαλῆς ἐξέχειτο, καὶ ἐκαλεῖτο τοῦτο εὐκρασία. εὖκλοι γὰρ τὸ χθεσινὸν. εὕρηται δὲ σὺν τούτῳ μεταφορικῶς, ἀντὶ τοῦ ὕδατος.

Ἄμυστι] Ἀνὰ μῦστρα καὶ κλείσας τὸ στόμα.

Μηδὲν πρὸς ὀργήν] Τὸ μηδὲν ἕως ὀργὴν καὶ τὸ ἀλλ' ὑπὸς μὴ ἕως πολλοὺς ἔρεις. τὰ δύο κῶλα ἐλλείπουσι τῶν αὐτοπαλῶν ῥημάτων καὶ ἴδια ἀττικά. τὸ μὲν πρῶτον, τὸ χολὴς ἐμείσας. τὸ δὲ τὸ σκόπει.

Καὶ παλίδα καλοῦσιν] Μάχαιραν.

Ὀλαβύρινθος] Λαβύρινθος ἦν οἴκημα σκολιώτερον. καὶ ἐπειδὴ σκολιὸς ἦν ἐν ταῖς ζητήσεσι, λέγει τοῦτο ἐπικληθῆναι Λαβύρινθος.

* Ita clarè legebatur in Scholiaſte noſtro. Etymologici magni Auctor habet ἰόνδην.

Αἱ γυναῖκες] Σημειοῦ ὅτι ἐπὶ τῶ γάμου οἱ παλαιοὶ τὰς γυναῖκας ἐπὶ μίας τραπέζης τοῖς ἀνδράσι συνεστίαν, καὶ ἀπηρεσκόπους αὐτὰς ἐπάθιζον τῶν ἀνδρῶν, ὅπερ ἐ σεμνόν.

Ενεδιάζετο] Ἠμφισβητεῖτο.

Τοὺς Ἀνάκτων] Τῶν Διοσκούρων. Ἄνακτας γὰρ ἔλεγον αὐτούς, καὶ Ἀνάκτων τὸ ἱερὸν αὐτῶν.

Χυμοὺς] Ζωμούς.

Καὶ τέμμασι] πλακοῦσι.

Καὶ κηρυκείας] Ἀρετήματα.

Ἐκ θεοπῆς] Ἀπὸ ὑψηλοτέρου τόπου.

Ὅ, τι] Οὐκ αἰτιολογικὸς σύνδεσμος τὸ ὅτι, ἀλλ' ἀναφορικὸν ἄρθρον τὸ ὁ. τὸ, τί περίλυπον ἐόρακεν, ἀττικῶς εἴρηκε.

Γ' ποτενθρύζοντες] Γογγύζοντες.

Τὸν Ἀλκιδάμαντα βόλω] Ὁ ποιητὴς ἐπὶ Μενελάου βολὼ τὸν μάχην φησὶν. ὁ Λουκιανὸς δὲ παρῴδησεν αὐτὸ δύσκολα ἐπὶ τοῦ Ἀλκιδάμαντος, λέγων βολὴν τὸν κραυγὴν ἀ βολὴν δὲ ἐνταῦθα ἀλλὰ βόλω ὁ ἐστι κραυγάζει καὶ θορυβοῦσι. ὁ καὶ Λῦσις ἐν τοῖς ὑπομνήμασι παρέσησεν κραυγὴν ἐπάγοντας.

Τῷ φόλῳ] Φόλον ἐκάλεσε τὸν Κενταύρων εἶδος, περ ὃ ἐξεισοδιάζει Ἡρακλῆς.

Περιεσοβεῖτο ἡ κύλιξ] Ἐκινεῖτο, ἐφερόμενο.

Ἐν πανέτῳ] Ἀντὶ τοῦ μεταξὺ, ἢ ἀντὶ τοῦ ὡς ὅτε τῶν πάντα ἐλέγετο.

Παῖς ἐκαλεῖτο] Γράφεται καὶ καλεῖτο.

Ὀρεσκόμῳ] Τὸν ἐπιμελούμενον τῶν ἡμιόνων.

Προπίνω σοι] Σκῶπτ τὴν σύνταξιν, προπίνω σοι Ἡρακλέες δέχεσθε. ὃ νῦν ἀρχαϊκικῶς φαμὲν εἰς τὴν περσοῦσαν τάξιν, ἢ τὴν ὑγίειαν. δεῖ γὰρ λέγειν προπίνω σοι τὴν ὑγιείας. ἢ προπίνω βασιλέως. ἢ προπίνω σοι Μαρείας τὸ θεοτόκε, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως.

Οὕτος ἀρχήσει τότε κηκικλ..... κοπῶς μὲ τὰ ὀπίσω τὰ χεῖρα ἄκρως. ἰδίως δὲ τῷ ῥυθμῷ..... λέγει χορὸν σκιωτικὸν ἢ κυκλικὸν χόρευσιν καὶ κοῦφα περιάλλησις. ἤτοι φάσις τῶν χορδάκτων, ὅπως ἂν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἀποδείκνυσιν οἱ χορδύται, ἔλεγον λινά.

Μελιτηῶν] Τὰ ἀπὸ Μελίτης, ἔστι δὲ τυροῦ καὶ μικροῦ καὶ λεπτοῦ, οἷα παρ' ἡμῖν τὰ.....

Παρῳδοῦσι ἑαυτὸν] Μεταχειρίσασι, κακοκλείσασι. βύσσιν δὲ τὸ φορεῖον.

Ἡ Ἀδράστεια] Ἀδράστειαν δαίμονά τινα λέγουσι τοῖς μέγα πεπραγμένοις ὑστερεμισῶσαι.

Ὀναιο αὐτῶν] Ἀπολαύσειας.

Ἐν τῷ Ἀτακτέῳ] Ἴσως τῶν Διοσκούρων. ἴσως δὲ λέγει ἡ Ἀτάκτου θεὸν ἐξυβρίζοντας, ὅσα ἀπὸ κακῶν συμπτώσεων, ἢ ἐπιζητικῶν ἐχόντων τὸ εἰ δίφθογγον. καὶ ἐκεῖνα θεοπαροξύνοντας, οἷον Ἡράκλειον, ἀντὶ τοῦ Ἡρακλέους ἄθλου. Χαρίσειον, Ἀτάκτειον, Ἀκαστόρειον, Βασίλειον, καὶ Μαρκιάνειον ἔργον.

Πελοπίης χθονὸς] Τῶν Πελοποννήσου λέγει. φύσει δὲ ἐν Καλυδῶνι, ὁ υἱὸς αὐτοῦ πορθμοῖς τῆς Πελοποννήσου, πεδιάδας καλλίστας ἔχουσι.

Αἰχμητὴς αἰτίαιος] Ἡ κρατησιχύρως ἢ δικαιωμένος.

Οἰνεὺς] Ὁ γὰρ Οἰνεὺς ἐπὶ τῷ ὑσίαις τῷ Ἀρτέμιδι οὐκ ἐκάλεσε. Ὥσπερ οὖν Ἀρίσταρχος τὸν Τιμοκλέα ἐπὶ τὸ δεῖπνον. ὡς οὐκ εἰρηκὼς ἂν ταῦτα λέγει ὁ Ἕρμης.

Ὁ Μελέαγρος] σβεσθείσης γὰρ τῆς λαμπάδος ἀπὸ τῆς μητρὸς, καὶ μικρὸν αὐτὸς ἐμαραίνετο. τῇ Μελεάγρῳ γὰρ συνεζώπυρε λαμπάς, ἐφ' ᾗς ἐλέχθη, ὅτι ἐφ' ὅσον ἄπλετ' ζῇ ὁ Μελέαγρος. ὅτε οὖν, χᾶν τῶν Ἀτελάντων σύμμαχον κτήσηται τὰς ἀδελφὰς τῆς ἰδίας μητρὸς, ἐφόνευσε τ' Καλυδώνιον κάπρον, ἱερὸν τῆς Ἀτελάντης, ἴδιον αὐτῇ τὰ πρωτεῖα. ἐρίσθησαν ἐπὶ τούτῳ οἱ θεοὶ. καὶ γινομένης μάχης, ἀνεῖλεν αὐτὰς, ἐπὶ τοῦτο ἐλυπήθη ἡ Μελεάγρου μητὴρ Ἀλθαία κατ' αὐτῶν, ὡς ὑπὲρ ἀδελφῆς, καὶ ἀπεκτόνοτα, ἐνθέσει τῷ λαμπάδι. ἦν δὲ ὁ Μελέαγρος υἱὸς Ὀινέως.

Κατεκείδωσιν] Ἐπίσχεσιν.

Ὡς λῃστεύειν] Γράφεται λῃστεύουσιν.

Τὰ μεθήμερα] Οὐ πάντων τῶν τ' μεθημερινόντων ἐστὶν, ἀλλὰ τ' μὴ κεκεμένης καὶ σωφρόνης φιλοσοφίαν. ὥσε ἂν καὶ Ἀριστύλης φησὶν ὅτι τ' μὲ ῥᾳθυμεῖν νῦν σωφρονεῖσθαι, τ' δὲ ἴδιον ἀπόλεσεν.

Ἀπὶς] Σωεχῆς.

Ἐς Ἴ Πηλίας] Ἐν τῷ γάμῳ Ἴ Πηλίως καὶ τ' Θέτιδος, ἣ Ἔρις μὴ κληθεῖσα, ἔρριψε μῆλον εἰς τὸ ἀείσω, εἰς ᾧ ἐγράφη, Τῇ καλῇ τὸ μῆλον. ἠμφισβήτησαν ὥσε τούτῳ Ἀφροδίτη, Ἥρα, καὶ Ἀθηνᾶ. καὶ ἐκρίθησαν ὑπὸ τῷ Πάριδι, ὡσκρινθεῖσαι ἡ Ἀφροδίτη, ἐχαρίσατο τῷ Πάριδι ἀντὶ τούτου τὴν Ἑλένην. δι' ἣς ὁ Τρωϊκὸς γέγονε πόλεμος.

Τὸν ζῆλον] Πᾶν κέντρον ὁ ζῆλος ἐπὶ Ἴ γυναικὸς ἔρωτι ; ἐζήτησεν ὁ Διονυσόδωρος. * λέγουσι γὰρ πῆναι τὴν λίξιν ἐπὶ Ἴ μαινομένῃ καὶ ἐπὶ Ἴ φθονεῖν. ὅτου οἱ ἐπὶ Ἴ ζηλοτυπίᾳ τετιμῆσθαι ὡσὶ γυναῖκας μοιχείας. Ἀυσίας ἐν τῷ κτ' Παντολέοντος.

Ἀπίθανα] Γράφεται ἄπιστα.

Πιμελιστέρα] Λιπαρωτέρα.

Χρηστὰ μῆλα] Ἀγαθὰ ἀντὶ μεγάλα.

Εἶτ' ἀπολογέμβρου] Κυδόμβρου καὶ φροντίζει ἵνα μὴ ἀπόλῃ.

Ποτήρια] Ἀντὶ βαρίου.

Ταινίας] Στεφάνοις ἤτοι φασκίαις.

Ἡ ἱλιγγία] Ὅλα τὰ ἱλιγγίᾳ χαλᾷ καὶ τοῦτο χρήσιμον εἶπεν ἐπ' αὐτοῖς κινηθῆναι μάλωα ἐξεπίτηδες, καὶ τοῦτο λυπιαινῶ ποιήσουσ' ἐς πλείονα ὕβριν Ἴ Συμποσίου.

Τὸν Πατρόκλου νεκρὸν] Ὁ γὰρ Ὅμηρος μεγάλην λίχῃ κινηθῆναι μάχην μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τρώων, ἐπὶ τῷ Ἴ Πατρόκλου σώματι.

Εἶτ' ἀπολογέμβρου] Κυδόμβρου καὶ φροντίζει ἵνα μὴ ἀπόλῃ.

Περὶ τῆς Συρίης Θεοῦ.

P. 656. Mſ. in 4. Ἀλεκτρυὼν] † Πότερον ὄρνις ἢ ἀνὴρ ὅτου καλέμβρου ; ὄρνις γὰρ τὶ σωτηλίσι μισθὸς καὶ τοιοῦτος ; ἢ πῶς ἐν τῇ λίμνῃ, καὶ νοΐσι μαχητὴ ὄρνις ἐὼν ἀμφίβιος οἰκήσει ;

* Potuit adjicere poni ἐκ ἀντὶ τοῦ μισθοῦ, ut ex Æschine observarunt Harpocration & Suidas.

† Vid. notam Palmerii ad p. 610.

Mſ. in fol. Περὶ τ̃ Συρίης Θεοῦ· τ̃ Διονύσῳ] τῷ Διονύσῳ ἑορτὴν ἄγοντες οἱ Ἕλληνες, φαλλοῦς ἔτιμων αὐτόν. φαλλὸς δ' ἐστὶν ὁ ἀγαλ-μ⊙ ἑρυθρὸν χρῆμα αἰδοίου ἀνδρὸς. καὶ τοῦτο ἐφέστιδιον ἑαυτοῖς, καὶ οἱ τοῖς ἐφεστιάλοις καὶ οἱ τοῖς μίσθαις μικροῖς, καὶ ἐξαρχέντο πρῶτοι οἱ τῆς τῶν Διόνυσον, τῶν δ' τιμῶν τοιούτων ἦρχεν τῷ Διονύσῳ λιβ τοιαύτῳ αἰτίαι. οἱ Σεμέλης καὶ Κάδμου θυγατρὸς γενομένης ὁ Διόνυσος. αὐτὴ δὲ κυ-σωθεῖσα ἐζητεῖτο ὑπὸ τ̃ Διονύσου. ἀναλαμβάνω δ' τέκνα καὶ ζητῶν, Πολύυμν⊙ παῖς ὢν λεχθ⊙ ἐφοιτᾶν πρὸς τὸν Διόνυσον, καὶ ὑπέσχετο δεί-ξειν αὐτῷ τὸν μητέρα εἰ παιδερασήσῃ αὐτόν. ὁ δὲ Διόνυσος ὑπέσχετο τοῦτο. λέγ⊙ αὐτῷ ὁ Πολύυμν⊙ ὅτι οὐ Λέρνη ἐστὶν ἡ Σεμέλη. εἰς ἐ-σῆλθεν ὁ Διόνυσος εἰς τὴν θαλάσσην, ἵνα περάσῃ εἰς τὴν Λέρνην. συννηλύ-θησεν αὐτῷ καὶ ὁ Πολύυμν⊙, καὶ τέθνηκε. λυπηθεὶς δὲ ὁ Διόνυσος, ὅτι ἐμ-φὴς αὐτῷ ἔθνησκε, αἰδοῖον ξύλινον ὑπὸ συκίνης ξύλης πελεκήσας, κατέζησε κατὰ πρὸς μνήμειον τ̃ Πολύυμνε. λιβ τούτου τοῦ αἰτίαν τοῖς φαλλοῖς τιμῶσιν τὸν Διόνυσον. φαλλοὶ δ' εἰσὶν ὕτοι πάντες. ὑγὸ φαλλοὶ δὲ εἰς τὰς μητρὸς ἐπ' οὐθεῖαν ἀποδιοπομπούμενοι.

Δημοσθένης ἐγκώμιον.

P. 685. Mſ. in 4. Ἀμέλ⊙ μ̃] Ἀντὶ τ̃ πάντως.

Πολὺ μᾶλλον σοφίστερον] Ἡ πλεονάζουσα φράσις αὕτη συνήθης Ἀτ-τικοῖς, καὶ ποτὲ μὲν, ὡς ἀπὸ πρώτου σοφώτατα δημοσθενικῶς, ποτὲ δὲ, ὡς ἀπὸ τρίτου ἀφηγηματικῶς, ὅθεν πολὺ σοφὸν Πλάτωνι τῷ φιλοσόφῳ ἔστιν οὗτος.

Τὸ τὸν δίλιχον] Δύναται καὶ τ̃ δίλιχον νενικηκότ⊙, καὶ τὸ τὸν δίλιχον νενικηκότ⊙. ἀλλ' ἐπὶ τοῦ σοφιστοῦ τῶν ἄρδην ὑποστίλλεται, εἰώθασιν Ἀττικοὶ ἐν τῶν δύο ἀναγκη παρελίσαι, συνυπακούεται γὰρ τὸ λοιπὸν, εἰ μὲν γὰρ τὸ τ̃ εἴη, λείπει τὸ τὸν, καὶ ἔσται ὕστε, καὶ πείσονται τὸ τ̃ νενικηκότ⊙ τὸν δίλιχον, συνυπακούεται γὰρ τὸ τὸ, ὃ καὶ φαυλότερον. εἰ τὸν δίλιχον εἴη, ἐλλείπει τὸ τ̃ γενικῆς ἄρ-θρου συνυπακούομεν ὕστε, καὶ πείσονται τὸ τ̃ νενικηκότ⊙ τὸν δίλιχον. ἐγκελεστότερον δὲ ἔσται τοῦτο τ̃ ὡστέρ⊙ καθὸ φίλοι Ἀθηναίοις τὸ ἄρδην ἐλλιπέστερος τὰς πόλεις ὠφέλεις, αὐτοὶ γὰρ ἀφικόμενοι φασὶ θῶς βασιλέα, καὶ ὠφελήθη βασιλεύς.

Διαφερέστερον δὲ τούτ⊙] Ὅπ κῦ τοῦτο κρεῖττον Ὅμηρ⊙ Δημοσθένους.

Τὸ μεταξὺ] Οἷον ἀπολείπει τὸν Διομήδην τῷ Γλαύκῳ ὀργίσας ἔλθ τῆς μάχης δεξιοδικῶ ἀναγωνιζόμενον τῷ λόγῳ.

Γʼσμηνὸν ἢ χρυσάλακα] Ἀρχαὶ τούτω τῶν Πινδάρου τ̃ μελοποιῶ ὕμνων.

Ἀλλ' εἰ δίκαια πάντων] Ἀλλ' εἰ δίκαια ἠκούσατε Δημοσθένους εἰρη-κότος ἢ τὸ ἠκούσατε.

Παρῶν εἶναι νῦν] Παρέλκει τὸ εἶναι, ἐπισκοπτέον δ' εἰ ὅμοιον τούτῳ εἶναι, οἷόν μ̃ ἢ ἀπαγορεύσεως πίπτειν, οἷον ὅπως ἂν ἐγὼ σιωπῶ εἰμὴ ἀναγκαῖον.

Mſ. in fol. Δημοσθένους ἐγκώμιον ἕρμειον] ἕρμειον λέγεται τὸ εὕρημα. παρήκται δὲ ἀπὸ τ̃ Ἑρμοῦ, Ἑρμεῖον καὶ Ἕρμειον. οἱ γὰρ παλαιοὶ τὸν Ἑρμῆν ὡς ἔφορον τῶν ὁδῶν ἔλεγον· καὶ τὰς ὁδοὺς ἔχαρον· π

τι καὶ εἴ τι ἄμεινον τίνες ἐν ταῖς ὁδοῖς τὰς αἰτίας ἀνατιθῶσι, καὶ ἀπὸ τῆς Ἑρμοῦ παρομοιάζοντες ἑρμαῖον καὶ ἕρμαιον. [ψυχαγωγήμενον] ψυχομυθήμενον, πρᾶον. [δόλιχον] δόλιχος ὄνομα δρόμου ὅσον ἐστὶν ὀκτὼ στάδια. ὀκτωῦ Ὁμήρῳ συγκεῖνθ Δημοσθένους καὶ δείκνυσι μεγίστην εἰς ῥήτορας χάριν καὶ τὸν βίον δὲ σημαίνει Δημοσθένους ἐν διαλέξει τὰς ἐπαίνους εἰσφέρων. [κατερρωδῆσι] φοβουμένου. [ἐνθυσιασμὸν] ἐνθυσιασμὸς λέγεται, ὅταν ἡ ψυχὴ ἐκκάμπτῃ ὑπὸ τοῦ θεοῦ. [κορδακισμὸς] κορδακισμὸς ἀσχήμων τῶν μίμων ψόφος. * [ἀνειμένος] σκελεμένος, παρειμένος. [κημᾶν] κημοῦν τέφειν. [Φρύνης] πόρνου. [μετελθεῖν] ἀσκεῖν. [σωείραν] συμπλέκων. [ἐσθέργω] ἐσθέργω πλέον ἱστορεῖται φησὶ, ἵνα ἐσθύργον τις γένῃ ἀντὶ τοῦ πλέον. [ναίομεν] Ἀρχίας.

Θεῶν Ἐκκλησία.

P. 708. Mſ. in 4. Μηκέτι τοιγαροῦζετε] Ἀντὶ τοῦ ἀπαδόντως γεγύζετε. τοιγαροῦζειν γὰρ τὸ γεγύζειν.

Οἷς ἔξεστι] Τὸ, οἷς ἐφεῖται ἀντὶ τοῦ ἡλείας καὶ τοῦ ἔρωτος. ἃ γὰρ ἔξον ἡλείας δημηγορεῖν.

Οὔτε τῷ μίτρᾳ] Μίτρα ὁ γυναικεῖος τῆς κεφαλῆς ἀναδεσμὸς· λέγεται δὲ μίτρα καὶ σωφρονιστήριόν τι ὅπλισις ἀλυσιδωτὴ σῶν τοῦ ἤτρου φυλακὴν τινὰ καὶ ἀσφάλειαν.

Ὁ δὲ φαλακρός] Τὸν Σιληνὸν λέγει.

Τῷ γὰρ Γηφύρᾳ τοῦ γεωργοῦ] Ὁ Γηφύρας οὗτος Ἀθηναῖος ἐκγόνῳ γεωργοῦ· τοῦτον φασὶν τὸν Διόνυσον δοῦναι τὸ κλῆμα πρῶτον. ἀφ' οὗ ἀμπελία, ἡ πρώτη ἄμπελος ὠνομάσθη, καὶ ἡ χώρα ἡ συνεγκύσα τὸ φυτὸν οὕτως ἐκ Γηφύρας ἔδωκε ποιμένι τοῦ καρποῦ πιεῖν Ἀττικοῖς. ἃ πόντες νομίσαντες τοὺς λοιποὺς ὅτι πεθυμήκασιν οἱ βαθεῖ τῷ ὕπνῳ ἀλλὰ τῷ οἰνοποσίαν καταχεθέντας, ἀποκτείναντες τὸν Γηφύρας, νομίσαντες δικαίαν μανίαν φάρμακον δεδωκέναι, οὐ μόνον τοῖς καθεύδουσι, ἀλλὰ δὴ καὶ τοῖς ἐγρηγορόσι καὶ τῇ μέθῃ βακχεύουσι μανίας ἐμποιητικόν. ὅτε μὲν οὖν τὸν Γηφύρας ἀπέθανεν. ἐπεὶ δὲ κατέπαυσε τὴν μέθην, τὸν Διόνυσον χόλον αὐτοῖς ἐμβαλεῖν τοιόνδε. ἐλθὼν γὰρ πρὸς αὐτοὺς ὡς χήμασι ὥρμισε παιδὸς, ἐξέμηνεν αὐτοὺς πρὸς ὁρμὴν μίξεως. καὶ δὴ ἐπιχειρούσιν αὐτὸν ἀφθέγκτους. ἀλλ' οὐ μὴν οὐδὲ ἀφανὴς ἐγένετο. οἱ δὲ, ὅτε δὴ σμείνῳ ὑποχωροῦσιν τὸ καθ' ὁρμὴν αὐτοῖς ἐᾶν συμπλέσαι. ὠρμήκεσαν ἄρχει κινήσεως. καὶ δὴ μεμνήκεσαν ὅτως ἀεὶ ὠκ τῆς ὀργῆς Διονύσου, ἀκατάπαυστον τὸν ὀργὴν ἔχοντες ἐφ' ᾧ ἐξιλασόμενοι τὸν θεὸν, τοιαῦτα κατ' χρησμὸν πεποιηκότες πήλινα χήμασι, καὶ ἀνθ' ἑαυτῶν ἀνατιθέντες ἐπαύσαντο τῆς μανίας.

Οὔτε Ἀχαιῶν Αἰγίοσσιν] Αἴγιον καὶ Ἑλίκη καὶ Βύρα καὶ Ῥύπαι καὶ Πάτραι πόλεις εἰσὶ Πελοποννήσου. Πάτραι μὲν, μικρὸν ἀπὸ τῆς Κελεσσίης καλουμένης πεπαυκὼς τῶν Ἐχινάδων νήσων, ὡς ἀπὸ τοῦ ἑῴου. αἱ δὲ λοιπαὶ ἀπωκισμένοι εἰσὶ τῆς ἐπὶ Κορίνθου φερούσης Ἑλίκης, καὶ τὸ ἐρείπιά ἐστιν ἐδεῖν ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ. οὔτε δὲ πᾶσαι πόλις ὑποβρύχιός ἐστι τῇ θαλάσσῃ, σεισμοῦ πάλαι τοῦτο παθόντος.

* Sic ſcripſi, erat enim μίρων nullo ſenſu, cùm *Heſychius* nos doceat Κορδακισμὸς εἶδος τῆς τῶν μίμων γελοίας καὶ παίγνια.

Η' Ε'λλόβιον ἡμῖν γένη] Ε'λλόβιον, τὸ αὐτὸν τῷ τὸ σκέρρας τῆς ὤτων λοβοῖς.

Καὶ μητρολώης υἱὸς ὤν] Ἀλκμαίων γὰρ ἦν υἱὸς τῆς Ἀμφιαράου. ὃς Ἀλκμαίωνι τῷ μητρὶ ἀπεκτόνας, ἐπλανᾶτο πᾶσης γῆς, μηδενὶς αὐτὸν λῦσαι τὸ ἄγος τῆς μητρὸς κελεύσαντος. χρήσαντος δὲ αὐτῷ Ἀπόλλωνος ζητεῖν γῆν εἰς κατοίκησιν, ἥτις ὕπω ἦν τῆς μητρὸς τὸν αὐτὸν κίνδυνον μὴ ἀναδεξαμένη, ἦλθε καὶ εἰς ταύτας Ἀχελῶος. θελούσης γὰρ αὐτὸς εἶναι γένος, καὶ ταῖς Ἀχαιάσιν νήσοις εἰς θάλασσαν ἐκδιδοὺς, ὑπώπτευσεν αὐτὸν ψεύσασθαι ὅτε τοσούτων ἐγκλημάτων κἀν γῇ ἀναδεξάμενος ἥτις ἑκούσῃ σῶμα ἀνδρὸς ὑποδέξασθαι, μὴ ἀσφαλῆ ὄντα τῆς μητρὸς φόνου. καὶ δὴ παραδήσας καὶ κατοικίσας τὴν κατοικιάδα γῆν. * Καὶ ἐξ ἐκείνου τῶν ὑῶν Ἀκαρνᾶνες, Ἀκαρνανίαν τὸν τόπον ὀνομάσαι.

Ψιλοσοφιστὴς, ἢ Σολοικιστής.

P. 728. Mſ. in 4. Βιλόμβῳ ἀπάντα εἰδέναι τὰ σόλοικα. ὁ δὲ † Λεκιανὸς βιλόμβῳ εἰσήγαγε σολοικίζοντα, καὶ διὰ τοῦτο Ψιλοσοφιστὴν αὐτὸν ὀνόμασεν. ἐπιτηδὲς δὲ ὁ Λεκιανὸς σολοικίζων, ἵνα δείξῃ τὸν σοφιστὴν μὴ δυνάμενον ἐλέγξαι τὸν σολοικίζοντα.

Ἄρτι ἦ σολοικιῶ] Τὸ ἄρτι μέλλοντι ἐ συνάπτει. οὐκ ἄρα λέγομεν ἄρτι σολοικιῶ.

Ἀ' μὲν οἶδ', ἃ δ' οὐ] Ἐ'χρῆν εἰπεῖν τὰ μὲν, τὰ δέ.

Τὰς τρεῖς ἀγνοήσας. τὸ ὄφελον] Οὐδέποτε μέλλοντι συντίθεται * ἀπαρεμφάτῳ, ἢ ὑποτακτικῇ, ἀλλ' εὐκτικῷ ὀφελικῷ, ἢ ἀπαρεμφάτῳ ἢ ὁριστικῇ, ὡσαύτως καὶ παρωχημένῳ. ἔδει οὖν εἰπεῖν ὄφελον ἀκολουθῆσαι δυνηθῆναι. καὶ μάλιστα ὅτι καὶ τὸ νῦν ψευσάμενος ὁ ἀδέποτε οὐδὲ αὐτὸ μέλλοντι συντίθεται. Διττῶς δὲ ἂν τις ἐσολοίκισεν. διὸ καὶ λέγει ὅτι τρεῖς σεσολοίκισεν.

Μέγα δὲ ἄθλον] Ἐ'πὶ δὲ ἀρῶν ὁ λέγεται τὸ ἄθλον.

Καὶ ψεύδηται ἐς τὸ ἔμπροσθεν] Κακῶς τὸ εἰς τὸ ἔμπροσθεν ψεύσηται. ὁ γὰρ λέγων ἔμπροσθεν ψεύδεσθαί τι ἄλλο. κακῶς δὲ καὶ εἰς τὸ ἔμπροσθεν ἐπὶ τοῦ δη φησί.

Μεθήκω δεῦν λαγώ] Καὶ τοῦτο σόλοικον γενικῇ χρῆται αἰτιατικῇ, ὁλαγὼς δὲ λαγὼ ἡ γενικὴ, ἡ δ' αἰτιατικὴ τὸν λαγὼν μετὰ δὲ ὧν, ἀπὸ δὲ χωρὶς δὲ ὧν.

Μὴ δ' αὐτὸ τοῦτο σολοικίζοντας καινοῦσαι] Ἐ'πειδὴ φησὶ ὁ ψεύσας τὸ σολοικισμὸν εἰς τινα ἐσολοίκισεν. τοῦτο χαίρει οὐκ ἔγνως τὸν σολοικίζοντα.

Τῶν τὰς τίτθας δηλαζόντων] Ἡ τίτθη δηλάζει, ὁ δὲ ἀντιστρέψας ἔφη τὰ παιδία δηλάζει.

Οὐ-

* Hoc fuit initium Mſ. in 4. in quo videtur linea aut aliquid amplius deeſſe.

† Hic aliquid deeſt, quod ſuppleri poterit ex Pauſaniæ Arcadicis, ubi hanc Alcmæonis habet Hiſtoriam. p. 492. Ed. Sylburgii. Czetoqui Καπανέως μὲν non meminit.

* Videtur ἀπαρεμφάτῳ hic abundare. Vid. not. Cl. Grævii ad p. 730.

Οὐδὲ ωὐξάνεσθαι παίδια] Ἀδιανόητα γὰρ ἔδει εἰπεῖν παιδικῶς, ἀλλ' οὐκ ἐναργηλικῶς.

Οὐδὲν γνωσόμεθα] Ὥφελε γὰρ κἀγὼ τὸν δυνητικὸν ωροσθεῖναι σύνδεσμον τὸν ἄν· οἷον εἰ τοῦτο ἀγνοήσομεν, οὐδὲν ἂν γνοῖμεν οὐδὲ γνωσόμεθα. νῦν δὲ διαφυὴ στενολεκτεῖται, καὶ τῇ εἰκείᾳ τὸ ἄν, καὶ τῇ τοῦ μέλλοντος χρόνῳ τὸ γνωσόμεθα. οὐδέποτε γὰρ τοῖς διαληκτοῖς μέλλοντες συνετάττοντο.

Τὸ τοιοῦτο ἔλεγεν] Πόσως παῖδας ἔτεκες.

Πηνίκα ἔξεισι] Τὸ ἔξεισι δηλοῖ τὸ ἥμερον, ἐναντίως γὰρ. τί δὲ φησὶ ἐρωτᾶς τὸ πότε ἔρχεται; ἢ αὐτόθεν;

Τὸ πατρῶα] Πατρικὰ ὅταν εἴπωμεν, τὰ δὲ πατρὸς λέγομεν, ζῶντος δὲ πατρός. ὅταν δὲ τὰ πατρῶα, τεθνηκότος.

Πατελώτης] Ὁ μηθὲν γὰρ ἔδει εἰπεῖν, ὁμόγλωσσος, ὁμόφυλος. τὸ δὲ πατελώτης, ἐπὶ βαρβάρου. οἱ βάρβαροι γὰρ ἄτιμοι φασὶ, ἀτιμίας δὲ πολίτης. καὶ ἴσως ὅτι μὴ κατὰ πόλεις οἰκοῦσι. Πλάτων μέντοι καὶ ἐπὶ Ἑλλήνων ἐν τοῖς νόμοις, τὸ πατελὲς ἐχρήσατο.

Μεθύσης] Μέθυσος γὰρ ἀπὸ τοῦ μεθύσης.

Λῆμμα πάρεστιν] Λῆμμα γὰρ ἡ αἰτηθεῖσα δι' ἐνὸς Μ.

Ὁ μείρακι] Τὸ μείρακι ἐπὶ φασὶ ἐπὶ ἀνδρὸς λέγεται, ἀλλ' ἐπὶ γυναικὸς, ἡβώσης. ἐπὶ δὲ ἀνδρὸς μειρακίσκον λέγουσιν.

Πρὸς τὸν ἐπόντα] Τοῦτο ἐναργέστατα ἐκ πάθους σημαίνει.

Σωωτέξαθ' μαι] Ἐπὶ φρατοπίδα γὰρ τοῦτο Αἰσχίνης.

Περιέρχη αὐτὸν] Ὑπηχαγόμενα γὰρ ἔδει εἰπεῖν ἢ μετῆλθον αὐτὸν. τὸ γὰρ περιέρχεται ἐπὶ δὲ κύκλῳ λέγεται πᾶν περιχωροῦν.

Συωικείετο αὐτῷ] Συωικίζετο γὰρ ἔδει εἰπεῖν, ἢ ὁμοσιτεῖτο, ἀλλ' ἐ συνοικείετο. τὸ γὰρ συγκείεται, ἐπὶ δὲ πυκνοῦται ἡ δοκίμη χρῆσις τῶν Ἑλλήνων οἶδεν.

Νὴι τοῦτο δικεῖ] Τὸ γὰρ νὴι, ὀμνύει καὶ αἰτιατικῇ, ἀλλ' ὅτι καὶ δοτικῇ. τὸ δὲ δοτικῇ, δοτικῇ ἁπαιτεῖ. καλῶς δὲ παίζων αὐτὸν εἴρηκεν. ἂς οὐ καὶ νῶιν ἐρεῖς ὡς ἁμαρτάνομεν, ἔδει γὰρ εἰπεῖν καὶ νῶιν ἁμαρτάνομεν ἐρεῖς τυτίσιν ἡμῖς, ἀλλ' οὐχ ἡμῖν.

Μιχθεῖσα] Ἐμίχθη γὰρ ἀπὸ φασὶ γυναικὶ, οὐχὶ γυνὴ ἀνδρί.

Καρῆναι] Τὸ κείρεσθαι ἐπὶ δὲ κοσμίως. τὸ δὲ κορῆναι, ἐπὶ δὲ ἀτίμως, καὶ μετὰ ὕβρεως.

Συγχωρῶν] Ἐπὶ γὰρ τῶν φιλίως ἀλληλομαχόντων ἐπιεικέως λέγεται, ἢ ἀμφισβητῶν, ἢ φιλονικῶν, ἐπὶ δὲ τῶν ἐχθρῶς, συγχωρῶν ἢ ἀλληλοκόπους.

Βασανίζεσθαι] Βάσανος γὰρ ἐπὶ τῶν δοκιμασίας λέγει καὶ ἐπὶ καλουμένων ἀπὸ πυρρηνικῶν ὀργάνων.

Εἰ μελετήσω] Οὐ γὰρ ἀξιοῖ Αἰσχίνης ἐπὶ τῶν ῥήμασι τοῦτο ἐναργηλικῶς σαφήνειν, ἀλλὰ παθητικῶς τὸν μέλλοντα. ἐ γάρ φασι μελετήσω, ἀλλὰ μελετήσομαι.

Τεθνήξει] Τεθνήξει γὰρ ἐκρῆν λέγειν ἐπὶ δὲ τελεύτα, ἀλλ' ἐ πεθνήξη ἐπὶ δευτέρα.

Στοχάζομαι] Τὸ γὰρ στοχάζεσθαι, ἐπὶ δὲ ἀκριβῶς τύπτειν τὸν βολὸν, ἢ δὲ πυκμαίνεσθαι.

Χρῶσι] Χρῆσι γὰρ λέγουσιν Ἀθηναῖοι.

Ἔκτοπα] Ἐξόπιν γὰρ τὸ δύσιμον.

Ἀνθλαμβάνομαι] Τὸ ἀνθλαμβάνεσθε, Ἀττικοὶ ἐπὶ δὲ καλέσαι, ἢ ὠφέλησε πάθησα. μᾶλλον δὲ ὁ Πλάτων.

Οὐ γὰρ φασὶν ἐπὶ ἑνὸς] Εἴρηται καὶ ἀμφὶ. ἐπὶ δὲ ἑνὸς, φασὶ λέγειν.

Διωκόσας] Βάλε τὸ νῦν μέσον τιμήσασθε· ἐπὶ δὲ τὸ διωκόσας μέλλοντος, ἐπιλαμβάνει αὐτὸς, ὡς μὴ συνιέντος ὁσολοιπισμός.

Τὸ ἀνώγει] Βάλον μὴ λαμβάνεσθε ἐπὶ παθητικῆς λέξεως, ἀλλ' ἐὰν ἀκελεύστως τοῦτο. χρῆται γὰρ μὴ καὶ ἄλλαις πολλαῖς ὁ Πλάτων παθητικῶς ἀντὶ φαίδιμι. ἀνώγεσθαι λέγων ἢ ὑφ' ἑαυτοῦ πρού.

Ἵππους εἰς πεδίον κελεῖν] Καὶ τοῦτο ὡσαύτως σωκρατικόν. ἵππον γὰρ εἰς πεδίον φαμὲν κελεῖν, ἀλλ' οὐχ' ἱππεῖς.

Μαντεύῃ γοῦν] Χρᾷ μὲν ὁ Ἀπόλλων, μαντεύῃ δὲ ὁ Πρωτεύς.

Εἰ ἄρα καὶ εἷς] Οὐ γὰρ καὶ εἷς, ἀλλὰ καὶ ἑκατὸν δεῖ λέγειν.

Τὸν μητρυιόμυον αὐτῷ] Ἐπὶ γυναικὸς τὸ μητρυιᾶς. ἐπὶ δὲ ἀνδρὸς τὸ μνᾶς, μνᾶτην μὲν γὰρ ἀντὶ γυναῖκα, μητρυιὸν δὲ γυνή.

Ἀπολείπει τὴν γυναῖκα] Ἀπολείπει γὰρ γυνὴ τὸν ἄνδρα ἐρεῖ. ἀντὶ δὲ γυναῖκα οὖν, ἀπὸ συνδέλφης.

Νῦν ψοφοῖν τῷ ὄρχει] Κόπτει μὲν γὰρ τῷ ὄρχει ἕξωτις ἐστὶς, ψοφεῖ δὲ ὁ ἔσω.

Νῦν δὴ] Πλατωνικὸν, σημαῖνον τὸ ἀρτίως. ὥστε ἂν δὲν τὰ ἄρτι λέγῃ τὸ ὠφελαῖον τὸ σημασίας δὲ συνεστῶτος, μέλλοντος καὶ τὸ ἀνεπιδεκτὸν σημασίας, οὕτω καὶ τὸ νῦν δὴ εἰς τὸ γενησόμενον ἀσυνάρτητον, ἵνα μὴ σολοικίζοι ὁ χρώμενος ἕτερος.

Mſ. in fol. * Ψιλόσοφοι σὺν σολοικισμὸς ἴσθι ὅτι μέλλοντες ἀεὶ ποτὲ μὴ δὲ ἀν σκοπεῖσθαι. ὁ γὰρ εὕρηται ἔξω ἄν, καὶ ἐρᾷ ἀν. λέγε τοῦτο γὰρ τὸ ἄν, ἐν τῷ συνεστῶτι καὶ παρακειμένῳ, ἵνα μέλλοντα δηλώσωμεν. μέλλοντος δὲ ἄνευ τοῦ ἂν, σολοικισμὸς τὸ μὲν ἐνεργὸν ἐνικὸν, τὸ δὲ ῥῆμα παθητικόν. [Λῆμμα.] Λέγε δύο Mſ. τὸ λαμβανόμενον. Λῆμμα λέγε ἑνὸς τὸ φρόνημα. [Μείρακες] Ἡλυκῶς λέγει. ἐπὶ ἄρρενος τὸ μειράκιον [δεδιπλωμένη] λέγεται σκοπῶ ἐγὼ ἄλλον, ἢ τὸ φοβοῦμαι. [κόρυφα] ἡ κεφαλή. τὸ δὲ κορυφαῖον, ἢ δὲ χεὶ ὑπερβολικὸν τὸ κορυφαιότατον. † Ὥσπερ Σικελὸς ὁ αὐτόχθων. Σικηλιώτης ὁ ἐκ Σικελίας οἰκῶν ξένος. ὕστερον πάσχειν, καὶ παθεῖν. [Ἐξαρμᾷ] σημαίνει τὸ ἐξαιρεῖται ἕτερον καὶ ὁρμηθῆναι ποιεῖ. ὁρμᾶμαι δὲ ἐγὼ αὐτός. [Θέσει] τὸ θέσει ὅλως τὸ θεῖ αὐτῷ. πᾶς δὲ εἷς ἂν, θεῖ αὐτῷ ἔσται. σύγκρισιν καὶ λέξεις φασὶν οἱ φιλόσοφοι τῷ ἐνόσῳ καὶ διαλύσιν, οὐχ ὡς φασὶν ἐν τῇ σωτηρίᾳ τῷ ἀντίπαξιν. δὲν σωτειδικάζετο ἴδιά εἰπεῖν. ἢ ἡμιστιχεῖται. [βεβούλευν] ἐστὶ πτωτικῶς. βεβούλευκεν παρ' Ἕλλησι. [τὸ λίλοιφα] τὸ λέλοιφα Ἀττικοὶ ἐλλιπὲς φασὶ, καὶ τὸ λέλειφα εἴληφα. [φασὶν] φασὶν ἐπί ἑνὸς εἴρηται καὶ ἀμφί. [ἱππεῖς] οἱ ἱππῆς σωκρατικῶς λέγε δὲ ἱππέες, τοὺς ἱππεῖς δὲ φασὶ, φέρε τοὺς ἱππέας, ἡμῶν φασὶν τοὺς ἱππεῖς σὺν ἐνόησας. [Ἀτρεῖ] τὸ ἀπὸ διφθογγόμενον δηλοῖ τὸ ἀπ-

* Hæc ultima fuere Scholia in Mſ. in folio.

† Hic videtur deesse vox παθητικῶς, licet nullum lacunæ vestigium appareat in Apographo.

νε, ψιλεύμμον δὲ τὸ πνὲ. λειγόμμον ἢ μετὰ τῦ ἴπερμ φιλεῖ ἵνα δηλοῖ τὸ πνὲ. [καζαθυλεῦαζ] Γ'σκερώπης ὁ τῆ Εὐαγόρᾳ. κὴ τῶν τῶν ἄλλα βασιλεῖ τῇ μεγάλῳ κατεθύλωσεν. εἰς ἀσφαλὶς ἔν τὸ τῦ Λυκιωῦς

Φιλόπατερις ἢ Δεισιδαίμων.

Mſ. in fol. Βυσσοδρομιδίεις] βάθυς σκίπ]η. [τρικόρμοι] Κίρβερμ. [ἀπψύξω] ἀπ]ακιῦμμ, ξηρωνή]σομμ. [χρίγναθον] διδάγνωσον. [ωθοπαιείζετο] ἐπαίρυς ωθοσίλαβεν. [ὁπ νεκρῶν] νεκρῶν. [ἀναφαλαντίας] φαλακρὸς. [φᾶς] Θεὸς. [ὁ βρεμβύγλωσσ@] Μωσῆς. [ἀοίδιμος] ἔνδοξ@. [ἔ] αὐτὸν. [χνομένῳ] ἀνθρώπῳ. [τὸν ὑὸν] Σαρπηδῶνα. [φλαῦρον] φαυλον ἢ κῦφον, κακὸν. Διαφέρει γὰ φλαῦρον κὴ φαῦλον. φλαῦρον μὲν γὰ ἐσὶ τὸ μικρὸν κακὸν. φαῦλον δὲ τὸ μέγα. ἢ φλαῦρον ἀηδὲς, δύσφημον, λυπηρὸν. [κόπαι@] παιδιὰ. [ἀπαυδήσω] ἀπαγορεύσω. ἀπολέγομμ. [παπ]ήνας] σκοπήσας. [καθαιμὸν] κακὸν κὴ εἰμαρμένα ἔχων. [ἢ σ]ῖός] ἔφη σκεῦν@. [Μεσυρὶ] Αὔγυστον. [λοπὸς] σοδύμμ]@. [ῥήτρῳ] ῥήτρᾳ, συνθήκαι, λόγοι, γάμοι, ὁμολογίαι, ψηφίσμαῖα, συγχάμμαῖα. [ὁ ναπώτης] Πρωτεσίλα@.

ΤΕΛΟΣ.